Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

LVCIANI
SAMOSATENSIS
OPERVM.

TOMVS II.

IOHANNES BENEDICTVS
Medicinæ Doctor, & in Salmuriensi Academia Regia linguæ Græcæ Professor,

Ex antiquis libris, locorúmque sensu emendauit: & Latinam versionem ita recognouit, vt maxima ex parte propriam fecerit.

Editio purissima, cum Indice locupletissimo.

SALMVRII.

Ex typis PETRI PIEDEDII.

Anno M. DC. XIX.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

Index eorum quæ ſecundo Tomo continentur.

Imagines.	p. 1
Pro Imaginibus.	23
Toxaris, ſiue Amicitia.	45
Lucius, ſiue Aſinus.	110
Iupiter Confutatus.	173
Iupiter Tragœdus.	188
Somnium, ſeu Gallus.	231
Icaromenippus, ſiue Hypernephelus.	269
Bis Accuſatus, ſeu Fora.	303
De Paraſito, ſiue quòd ars ſit Paraſitica.	342
Anacharſis, ſeu de Gymnaſiis.	385
De Luctu.	426
Rhetorum præceptor.	438
Philopſeudes, ſiue Incredulus.	461
Hippias, ſeu Balneum.	502

Præfatio, ſeu Bacchus. 509
Præfatio, ſeu Hercules Gallicus. 517
De Electro, ſeu Cygnis. 523
Muſcæ Encomium. 527
Aduerſus indoctum, & multos libros ementem. 536
De non temerè credendo Caliumniæ. 561
Pſeudologiſta, ſeu de Apophrade. 583
De Domo. 609
Macrobij. 630
Patriæ encomium. 645
De Dipſadibus, 652
Diſſertatio cum Heſiodo. 658
Nauigium, ſeu Vota. 665

Dialogi Meretricij.

Glycera & Thaïs. 701
Myrtium, Pamphilus, & Doris. 702
Mater, & Philinna. 706
Meliſſa, & Bacchis. 709

Clonarium,& Leæna. 713
Crobyle, & Corinna. 717
Mater,& Muſarium. 721
Ampelis,& Chryſis. 725
Dorcas, Pannychis, Philoſtratus, Polemon. 727
Chelidonium,& Droſe. 732
Tryphæna,& Charmides. 736
Ioëſſa,Pythias,& Lyſias. 739
Leontichus,Chenidas,& Hymnis. 745
Cochlis,& Parthenis. 753
De morte Peregrini. 756
Fugitiui. 785
Saturnalia. 807
Cronoſolon. 817.
Epiſtolæ Saturnales. 830
Sympoſium, vel Lapithæ. 843
De Syria Dea. 875
Demoſthenis encomium. 915
Deorum concilium. 949
Cynicus. 961
Pſeudoſophiſta,ſeu Solœciſta. 977

Philopatris, ſeu Qui docetur. 989
Charidemus, ſeu de Pulchritudine. 1013
Nero, ſiue de Foſſione Iſthmi. 1038
Tragopodagra. 1045
Ocypus. 1064
Epigrammata. 1076

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ
διάλογοι.

LVCIANI SAMOSATENSIS DIALOGI.

ΕΙΚΟΝΕΣ, IMAGINES,

ARGVMENTVM.

Hic Lucianus formosæ & pudicæ mulieris absolutissimam imaginem tradit. Quam cùm non ab vno archetypo perficere posit: ab Euphranore comam, à Polygnoto supercilia, ruborem malarum, & amictum, ab Aëtione labia, ab Apelle reliquum corpus mutuatur. Addit quoque ea quæ diuersis excellentissima tribuit Homerus, & collationibus exemplorum tum historicorum, tum poëticorum rem illustrat. Interim Pantheam quandam formæ & ingenio præstantissimam laudibus extollit.

ΛΥΚΙΝΟΣ, LVCIANVS,

ΑΛλ' ἦ τοιοῦτόν τι ἄρα ἔπαθον οἱ τὴν Γοργὼ ἰδόντες, οἷον ἐγὼ ἄρτι ἔπαθον ὦ Πολύστρατε, παγκά-

Fprofectò tale quippiam conspecta Gorgone accidebat spectatibus, quale mihi nuper, Polystrate, visa

λίω πνὰ γυναῖκα ἰδών. αὐτὸ
γὸ τὸ μύθου ἐκεῖνο, μικρῷ
δέω λίθος ἐξ ἀνθρώπου σοι
γενέσθαι, πεπηγὼς ὑπὸ τῆ
θαύματος. Πο. Ηφαιλε. χάρ-
φυές τι τὸ θέαμα φὴς, καὶ
δεινῶς βίαιον, εἰγε ἢ Λυκῖνον
ἐξέπληξε γυνή τις οὖσα. σὺ γὸ
ὑπὸ τῶν μειρακίων ἢ πάνυ
ῥαδίως αὐτὸ πάσχεις. ὥστε θᾶτ-
τον ἄν τις ὅλον Σίπυλον
μετακινήσειεν, ἢ σὲ τῶν κα-
λῶν ἀπάγοι, μὴ σὺχὶ πα-
ρεσόμαι αὐτοῖς κεχηνόσι, καὶ
ἐπιδακρύοντά γε πολλάκις,
ὥσπερ ἐκείνῳ αὐτῷ πνὶ τῆ
Ταντάλου. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τίς
ἡ λιθοποιὸς αὕτη Μέδουσα
ἡμῖν ὄζι, καὶ πόθεν, ὡς ἢ ἡ-
μεῖς ἴδοιμεν. ἐ γὸ οἶμαι φθο-
νήσεις ἡμῖν τὴ θέας, οὐδὲ ζηλοτυ-
πήσεις, εἰ μέλλοιμεν πλη-
σίον που καὶ αὐτοὶ παρεμπε-
σόμενοι σοι ἰδόντες. Λυ. καὶ
μὲν εὖ εἰδέναι χρή σε, ὡς
κἂν ἐκ πειρωπῆς μόνον ἀπί-
δῃς ἐς αὐτὸν, ἀχαρῆ σε, καὶ
τῶν αἰσθεσίων ἀκινητότερον
ἀποφανεῖ. κείτοι τοῦτο μὲν ἴ-
σως, εἰρωνικώτερόν ὄζι. καὶ
τὸ βάθμα, ἥτιον κάρεσον, εἰ αὐ-
τὸς ἴδοις. εἰ δὲ κἀκεῖνο προσ-
βλέψειέ σε, τίς ἔσαι μηχανὴ

muliere ſummè formoſa, accidit. Nam quod ea fertur fabula, parum abfuit, quin ex homine ſaxum factus ſim, & ſpectaculi admiratione dirigerim. *Pol.* Mirum, hercle, admodúmque violentum dicis ſpectaculum, ſiquidem etiam Lucianum mulier in ſtuporem induxit: Tu enim adoleſcentum forma facillimè afficeris: ita vt Sipylum totum loco citiùs mouerit quiſpiam, quàm te à formoſis dimouerit, ne hianti ore illis aſtes, & ſæpe illachrymeris, vt illam Tantali filiam Nioben perhibent. At die mihi quænam eſt ſaxifica illa Meduſa, & cuias? vt & nos illam videamus. Non enim ſpectaculum illud nobis inuidebis, neque zelotypia laborabis, ſi futurum eſt vt ea viſa prope te dirigeamus. *Luc.* Atqui probè ſcias oportet, fore vt etiamſi ſolùm è ſpecula illam intuearis, mutum te, & ſtatuis immobiliorem reddat. Et hoc fortè magis ad pacem facit, minúſque lethale erit vulnus ſi conſpicias ipſe. Sed ſi te illa conſpexerit, qua ratione ab illa abſcedes: ſiquidé te vinctum

ἀποσῖῶαι αὐτῆσι ἀπάξει γάρ

σε ἀφελκυσαμένη ἔνθα αὐ ἐθέλει, ὥσπερ ἢ λίθος ἡ ἡρακλεία δρᾷ τὸ σίδηρον. Πο. παύσῃ δ' Λυκῖνε, τερατεύόμενος τι καλλος ἀνακαλύπτων. ἀλλ' εἰπέ μοι τίς ἡ γυνὴ ὄστι. Λυ. οὐ γάρ με ὑπερβαλλεται τῷ λόγῳ. ὃς δέδια μή σοι ἰδόντι, ἀδεεστέρης τῆς ἐπαινέσαι δόξω. παρὰ τοσοῦτον ἀμείνων φανεῖται; πολλῷ, ἀλλὰ ἥτις μήν, ἃ δὲ εἰπεῖν ἔχομι. θεραπεία ἡ πολλὴ, καὶ ἄλλη περὶ αὐτὴν παρασκευὴ λαμπρὰ, καὶ εὐνούχων τε πλῆθος, καὶ ἀβραὶ παῦ πολλαὶ, καὶ ὅλως, μεῖζόν τε, ἢ κατ' ἰδιωτικὴν τύχην ἔδοξε τὸ πρᾶγμα εἶναι. Πο. οὐδὲ τοὔνομα ἐπύθου σύγε, ὅστις καλοῖτο; Λυ. οὐδαμῶς. ἢ τοῦτο μόνον, τῆς Ἰωνίας ὄτι. τῶν θεατῶν γάρ τις ἀπιόντι ἐς τὸ πλησίον, ἐπεὶ παρῆλθε, τοιαῦτα μυθοῦτο ἔφη τὰ σμυρναίκα καλλη. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν, εἰ ἡ καλλίστη τῶν Ἰωνικῶν πάλαι, νῦν καλλίστην γυναῖκα ἤνεγκεν. ἔδοξε δέ μοι σμυρναῖος καὶ αὐτὸς ὁ λέγων εἶναι. πάντες ἐσεμνύνετο ἐπ' αὐτῇ. Πο. ἆρ' ἐπὶ λίθου τοῦτο ὡς ἀληθῶς ἐποίησας, ὅτι παρακολουθήσας, οὔτε τὴν σμυρναίαν ἐκείνην ἐζήλωσας, ὅπως ἔχει, abducet quocunque volet, quemadmodum lapis heracleus ferrum? *Pol.* Desine Luciane, prodigiosam pulchritudinem effingere: sed mihi dicito quænam sit illa mulier. *Luc.* An me rem verbis auxisse putas, qui vereor, ne quum eam videris, ingenij culpa non satis laudasse videar: tantò apparebit excellentior? Verùm, quænam illa sit, dicere non possim. Magnus circa illam cultus, & splendidus apparatus, eunuchorum multitudo, ancillæ permultæ cernebantur, denique omnia videbantur, quàm pro vulgari fortuna, ampliora. *Pol.* Ergo ne nomen quidem es sciscitatus, quo modo vocaretur? *Luc.* Nequaquam. Hoc solum scio illam esse ex Ionia oriundã. Nam quidam ex spectatoribus, proximum intuitus, cùm transisset, Tales, inquit, Smyrneæ sunt pulchritudines. Nec mirum est, si Ionicarum vrbium pulcherrima, mulierẽ tulit pulcherrimam. Qui verò hæc dicebat, mihi videbatur esse Smyrneus, adeò illa gloriabatur. *Pol.* Proinde hoc reuera prout lapis feciſti, qui neque illam secutus es, neque Smyrneum illum, quænam esset, interrogasti;

καὶ τὸ εἶδος ὡς οἷόν τε δεῖξον τῷ λόγῳ. τάχα γὰρ ἂν οὕτω γνωείσαιμι. Λυ. ὁρᾷς ἥλικον τοῦτο ἤτησας; οὐ κατὰ λόγων δυνάμην, καὶ μάλιστά γε τῶν ἐμῶν, ἐμφανίσαι οὕτω θαυμασίαν εἰκόνα, πρὸς ἣν μόλις ἂν ἢ Ἀπελλῆς, ἢ Ζεῦξις, ἢ Παρράσιος ἱκανοὶ ἔδοξαν, ἢ εἴ τις Φειδίας, ἢ Ἀλκαμένης. ἐγὼ δ', λυμανοῦμαι τὸ ἀρχέτυπον ἀδυνατίᾳ τῆς τέχνης. Πο. ὅμως ὦ Λυκῖνε, πεῖά πως ἐμοὶ τοῦτο ὄψει; οὐ γὰρ ὁπόθεν ἀλὲς τὸ τόλμημα, εἰ φίλῳ σοὶ δεῖ ὑπιδείξαις τοῦτο εἰκόνα, ὅπως ἂν τῆς γραμμῆς ἔχει. Λυ. καὶ μᾶλλον ἀσφαλέστερον αὐτὸς ποιήσειν μοι δοκῶ, τῶν παλαιῶν τινας ἐμείνων τεχνιτῶν παρακαλέσας ἐπὶ τὸ ἔργον, ὡς ἀναπλάσειαί μοι τοῦτο γυναῖκα. Πο. πῶς τοῦτο φῄς; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοιντό σοι ὧδε τοσοῦτον ἐτῶν ἀπογεγονότες; Λυ. ῥᾳδίως, ἰῶ γὰρ σὺ μὴ ἀπόπεμψῃς ἀποκείνοσε τί μοι. Πο. ἐρώτα μόνον. Λυ. ἐπιδεδήμηκάς ποτε ὦ Πολύκρατες τῇ Κνιδίων; Πο. καὶ μάλα. Λυ. ἴσθ' οὖν καὶ τοῦτο Ἀφροδίτης εἶδος πάντων αὐτῶν;

Atqui ſpeciem illius, quoad fieri poteſt, oratione mihi demonſtra: ſic enim fortè cognouero. *Luc.* Vides quantam rem à me exigas? Nulla oratione, præcipuè verò mea, tam admirabilis imago declarari poſſit, ad quam delineandam vix Apelles, vel Zeuxis, vel Parrhaſius viderentur idonei: aut ſiquis Phidias, aut Alcamenes. Ego verò archetypum artis imbecillitate labefactarem. *Pol.* Attamen Luciane, quali erat vultu? Neque enim periculoſa fuerit audacia, ſi familiari tuo huius imaginis lineamenta demonſtraueris. *Luc.* At me hoc tutiùs facturum puto, ſiquos priſcorum artificum ad hoc opus aſciuero, vt mihi mulierem hanc efforment. *Pol.* Quomodo hoc dicis? aut quî tot antè annis vita functi veniant ad te? *Luc.* Facilè, dummodo te non pigeat ad interrogata reſpondere. *Pol.* Interroges licet. *Luc.* Nunquam-ne Polyſtrate ad Cnidios es profectus? *Pol.* Maximè. *Luc.* Nunquid Venerem illorum prorſus vidiſti? *Pol.* Pulcherrimum per Iouem Praxitelis operum.

Πο. νὴ Δία τῶν Πραξιτέλους ποιημάτων τὸ κάλλιστον

Λυ. ἀλλὰ καὶ τὸν μῦθον, ὃν λέγουσιν ἤκουσας οἱ ἐπιχώριοι περὶ αὐτῆς, ὡς ἐρασθείη τις τῆς ἀγάλματος. καὶ λαθὼν κατακλιφθεὶς ἐν ἱερῷ, συγγένοιτο ὡς δυνατὸν ἀγάλματι. εἰπὲ μὴ σοι ἄλλως ἱστορείσθω. σὺ γάρτοι γε οἶσθα φησὶ εἶδες, εἴτε μὴ, καὶ τόδε ἀπόκειται, εἰ καὶ τῷ ἐν ἥπτοις Ἀλωῆσι, τῷ Ἀλκαμήνους ἀγάλματος. Πο. ἦ πάντων γ' ἂν ὦ Λυκῖνε ὁ ῥᾳθυμότατος ἐμοῦ τὸ κάλλιστον τῶν Ἀλκαμήνους ἀγαλμάτων παρεῖδον. Λυ. ἐκεῖνο μόνῃ σοι ὦ Πολύστρατε, ὃν ἐθεασάμην σε, εἰ πολλάκις ἐς τὸν ἀκρόπολιν ἀπελθὼν, καὶ τὸν Καλάμιδος Σωσάνδραν ἐθεάσω. Πο. εἶδον κἀκεῖνον πολλάκις. Λυ. ἀλλὰ καὶ ταῦτα μὲν, ἱκανῶς. τῶν δὲ Φειδίου ἔργων, τί μάλιστα ἐθαύμασας; Πο. τί δ' ἄλλο, ἢ τὸν λημνίαν, ἢ καὶ ἐπιχάψαι τοὔνομα ὁ Φειδίας ἠξίωσε; καὶ νὴ Δία τὴν ἀμαζόνα, ἣν ἐπειδιφρίον τῷ δορατίῳ. Λυ. τὰ κάλλιστα ὦ ἑταῖρε. ὥστε οὐκ ἄλλων τεχνιτῶν δεήσει. φέρε δὲ ἤδη τούτων, ὡς ἔστι τι συμφερόμενος, μίαν σοι εἰκόνα ἐπιδείξω, τὸ

Luc. Nunquid & quod de ipsa dicunt indigenæ, audiuisti, vt quidam hanc statuam amauit, & clam in templo relictus, statuam quoad potuit, compressit. Sed hoc aliàs à te commemoretur. Age verò, siquidem, vt ais hanc vidisti, Dic mihi num illam Alcamenis Hortensem Athenis videris. *Pol.* Omnium sanè hominum, Luciane essem inertissimus, si pulcherrimum Alcamenis figmentum contempsissem. *Luc.* Illud te non interrogabo Polystrate, num in arce sæpe ascendens, Calamidis Sosandram contemplatus sis. *Pol.* Illam etiam sæpe vidi. *Luc.* Hæc quidem sufficiunt. Quodnam verò Phidiæ operum in primis laudasti? *Pol.* Quodnam aliud, quàm Lemniam, cui etiam suum nomen inscribere est dignatus? Quinetiam per Iouem, Amazonem illam quæ hastæ innititur. *Luc.* Pulcherrima sunt ista, ô amice. Itaque non ampliùs alijs artificibus indigebis. Age verò iam ex omnibus his, quoad eius fieri poterit, vnicam imaginem compositam tibi ostendam, quæ quod in quaque est eximium, habeat.

Πο. καὶ πῶς αὖ βόπον τοῦτο γένοιτο; Λυ. οὐ χαλεπὸν ὦ Πολύστρατε, εἰ τοιαυτοῦδε παραδόντες τὰς εἰκόνας τῷ λόγῳ, ἐπιβλαμῶμεν αὐτῷ μεταχοσμεῖν, καὶ συνυφάναι, καὶ ἁρμόζειν, ὡς αὖ εὐρυθμότατα δυνατὸν, φυλάττων ἅμα τὸ συμμιγὲς ἑκάτερον, καὶ ποικίλον. Πο. εὖ λέγεις. καὶ δὴ παραλαβὼν, δεικνύτω. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ὅ, τι καὶ χρήσεται αὐταῖς, ἢ ὅπως ἐκ τοσούτων μίαν τινὰ συνθεὶς, ὡς ἀπαράδυσαν ἀφῆγάσεται. Λυ. καὶ μὴν ἤδη σοι ὀρθῶ παρέχει κεκομμένην τὴν εἰκόνα, ὥστε συναρμόζων ἂν Κνίδιε μόνον τὴν κεφαλὴν λαβὼν, οὐδὲν γὰρ τοῦ ἄλλου σώματος γυμνοῦ ὄντος, δείσεται, τὰ μὲν ἀμφὶ τὴν κόμην, καὶ μέτωπον, ὀφρύων τε τὸ εὐγραμμον, ἐκτεῖναι ἔχειν, ὥσπερ ὁ Πραξιτέλης ἐποίησε. καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ὃ τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ, καὶ κεχαρισμένῳ, καὶ τοῦτο διαφυλάξει κατὰ τὸ Πραξιτέλει δοκοῦν. τὰ μῆλα δὲ, καὶ ὅσα τῆς ὄψεως αὐτοπτα, παρ' Ἀλκαμένους, καὶ ἃ ἐν κόσμοις λήψεται. καὶ θρυσὶν, χειρῶν ἄκρα, καὶ καρπῶν τὸ εὔρυθμον, καὶ

Pol. Sed quî hoc fieri poteſt? *Luc.* Haud difficile, Polyſtrate, ſi hinc imaginibus orationi traditis, illi permiſerimus vt ornatum transferat, & quàm maximè concinnè componat, & aptet, obſeruata ſimul commixtura, & varietate. *Pol.* Rectè dicis: proinde aſſumptis illis demonſtret. Velim enim ſcire quid hiſce ſit factura, aut quomodo ex ijs vnam non diſſonantem abſolutura. *Luc.* Atqui videndam tibi iam præbet hanc imaginem, ita componens, Veneris è Cnido adductæ ſi tantùm caput ſumpſerit (non enim reliquo corpore nudo opus habebit) quoad comam & frontem, ſcitéque ductа ſuperciliorum lineamenta, ea ſe habere fines, vt à Praxitele facta ſunt. Quinetiam oculorum mobilitatem, cum hilaritate, & gratia coniunctam, prout viſum eſt Praxiteli retinebit. Genas autem, & quæcunque priores ſunt vultus partes, ab Alcamenis hortenſi venere mutuabitur: præterea manus extremas, concinnos carpos,

δακτύλων τὸ ἐυάγωγον, ἐς λεπτὸν ἀπολῆγον, παρὰ δ' ἐν κύκλοις καὶ πᾶσι. Ἡ δ' ἐπὶ τῷ πυκνὸς ἐχομένου περιχαφλιῶ, καὶ παρεῖαι τὸ ἁπαλὸν, καὶ ῥῖνα εὐμεγέθη, οἷ λημνία παρέξει, καὶ Φειδίας ἔτι. καὶ σώματος ἀμοιβὴν ὁ αὐτὸς, καὶ τὸν αὐχένα παρὰ τῆς ἀμαζόνος λαβών. ἡ Σωσάνδρα δ'. καὶ ὁ Κάλαμις, αἰδοῖ κοσμήσουσιν αὐτήν. καὶ τὸ μεσόλαμα, λεπτὸν, καὶ λιτὸν, ὥστε τὸ ἐπείκης ἔσεσθαι, καὶ τὸ εὐσταλὲς δ', καὶ κόσμιον τῆς ἀναβολῆς, παρὰ τῆς Σωσάνδρας. πάλιν ὅτι ἀκριβῶς αὐτὴ ἔσεσθαι πρὸς κεφαλήν. τῆς δὲ λιτότητος τὸ μέσον, πάλιν ἂν ἥκοιτο, καὶ πρὸς τὴν ἐν Κνίδῳ σκέψιν μάλιστα. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο κατὰ τὸν Πραξιτέλη μεμίμηται. τί σοι ὦ Πολύστρατε δοκεῖ, καλὴν γυμνοῦσθαι ἡ εἰκόνα, καὶ μάλιστα ἐπειδὴ ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀποτελεσθῇ; Πο. ἔτι γὰρ ἂν γυναῖόν τι καταλείποιτό τις καλλος ἔξω τοῦ ἀγάλματος, οὕτω πάντα ἐς τὸ αὐτὸ συμπεφορημένος; Λυ. τοῦτο μικρότατον ἂν φιλότιμος, εἰ μή σοι δόξει ὀλίγα πρὸς εὐμορφίαν συντελεῖν, χέρα; καὶ τὸ ἐκάστῳ πρέπον.

ductiles digitos, in tenue desinentes, ab eadem. Totius verò faciei ambitum, & genarum mollitiem, & nasi iustam magnitudinem præbebit Lemnia, & Phidias. A Idem quoque dabit oris commissuram, & ceruicem ab Amazone desumptam. Sosandra verò & Calamis eam verecundia B ornabunt. Risus tenuis latiánsque erit, vt illius. Vestitus expeditus, & mundus à Sosandra petetur: nisi quòd aperto erit capite. Ætatis verò modum ab illa Cnidia C potissimùm metiatur: prout à Praxitele est expressus. Quid tibi videtur Polystrate, num pulchra futura est hæc imago, ac in primis quum accuratissimè D absoluta fuerit? *Pol.* Adhuc ô generosissime aliquam formam omisisti extra statuam, quum sic omnia in vnum contulisti. *Luc.* Hoc minimum est, amice, nisi pauca tibi E videbuntur ad formæ decus conferre, videlicet color, & cuiusque partis decorũ: vt nigra sint exquisitè,

πὸς μέλανα μὴν εἶναι ἀκριβῶς,

Πο. ἢ τίνα αὖ τρόπον τοῦτο γένοιτο; Λυ. οὐ χαλεπὸν ὦ Πολύστρατε, εἰ τοιαυτησὶ παραδόντες τὰς εἰκόνας τῷ λόγῳ, ὁπόσα βέλομαι αὐτῷ μεταχωρεῖν, καὶ σωτηδέναι, καὶ ἁρμόζειν, ὡς ἂν εὐρυθμότατα δύνωνται, φυλάττων ἅμα τὸ συμμιγὲς ἑκάστου, καὶ ποικίλον. Πο. εὖ λέγεις. καὶ δὴ παραλαβών, δείκνυτω. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ὅ, τι καὶ χρήσονται αὐταῖς, ἢ ὅπως ἐκ τοσούτων μίαν τινὰ σωθεῖς, ἀκαρέδουσαι ἀπεργάσονται. Λυ. καὶ μὴν ἤδη σοι ὁρῶν παρέχει γυμνοῦσθαι τὴν εἰκόνα, ὥστε σωφρονίζων τὴν ἐκ Κνίδου ἀκούσας μόνον τὴν κεφαλὴν λαβὼν, οὐδὲν γὰρ τῆς ἄλλου σώματος γυμνῆς ὄντος, δείσονται, τὰ μὲν ἀμφὶ τὴν κόμην, καὶ μέτωπον, ὀφρύων τε τὸ εὐγράμμον, ἕξεις ἔχειν, ὥσπερ ὁ Πραξιτέλης ἐποίησε. καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ὃ τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ, καὶ κεχαρισμένῳ, καὶ τοῦτο διαφυλάξει κτλ τὸ Πραξιτέλει δοκοῦν. τὰ μῆλα δ', καὶ ὅσα τῆς ὄψεως αὐτοπτα, παρ' Ἀλκαμένους, καὶ τὰ ἐν κήποις λήψονται. καὶ περσικὴ, χειρῶν ἄκρα, καὶ καρπῶν τὸ εὔρυθμον, καὶ

Pol. Sed qui hoc fieri poteſt? *Luc.* Haud difficile, Polyſtrate, ſi hinc imaginibus orationi traditis, illi permiſerimus vt ornatum transferat, & quàm maximè concinnè componat, & aptet, obſeruata ſimul commixtura, & varietate. *Pol.* Rectè dicis: proinde aſſumptis illis demonſtret. Velim enim ſcire quid hiſce ſit factura, aut quomodo ex ijs vnam non diſſonantem abſolutura. *Luc.* Atqui videndam tibi iam præbet hanc imaginem, ita componens, Veneris è Cnido adductæ ſi tantùm caput ſumpſerit (non enim reliquo corpore nudo opus habebit) quoad comam & frontem, ſcitéque ducta ſuperciliorum lineamenta, ea ſe habere fines, vt à Praxitele facta ſunt. Quinetiam oculorum mobilitatem, cum hilaritate, & gratia coniunctam, prout viſum eſt Praxiteli retinebit. Genas autem, & quæcunque priores ſunt vultus partes, ab Alcamenis hortenſi venere mutuabitur: præterea manus extremas, concinnos carpos,

δακτύλων τὸ ἐυάγωγον, ἐς λεπτὸν ἀπολῆγον, παρὰ τὰ ἐν κύκλοις καὶ ταῦτα. Ρ. ἢ τῆς ποδὸς ὀρθοστάτου πτερύγωσιν, καὶ παρεῖναι τὸ ἀπαλὸν, καὶ ῥῖνα ἐυμίμητον, καὶ λημνία παρέξει, καὶ Φειδίας ἔτι. καὶ σώματος ἁρμονίαν ὁ αὐτὸς, καὶ τὴν αὐχένα παρὰ τῆς ἀμαζόνος λαβών. καὶ Σωσάνδρα ἢ. καὶ ὁ Κάλαμις, αἰδοῖ κοσμήσουσιν αὐτήν. καὶ τὸ μειδίαμα, λεπτὸν, καὶ λελαθὸς, ὥσπερ τὸ Πραξιτέλους ἔχει, καὶ τὸ ἐυσταλὲς ἢ, καὶ κόσμιον τῆς ἀναβολῆς, παρὰ τῆς Σωσάνδρας. πλὴν ὅτι ἀκριβὴς αὐτὴ ἔσται πρὸς κεφαλήν. τῆς ἡλικίας ἢ τὸ μεῖζον, ἡλίκον αὖ φαίνοιτο, καὶ πρὸς ἐν Κνίδῳ Πραξιτέλη μάλιστα. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο κατὰ τὸν Πραξιτέλη μεμιμήσαι. τί σοι ὦ Πολύστρατε δοκεῖ, καλὴ γυμνοῦσθαι ἡ εἰκὼν, καὶ μάλιστα ἐπειδὴ ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀπετελέσθη; Πο. ἔτι γὰρ ὦ γλαυκότατε, καταλέλοιπάς τι κάλλος ἔξω τῆς ἀγάλματος, οὕτως πάντα ἐς τὸ αὐτὸ συμπεφορημένος; Λυ. τοῦτο μικρότατον ὦ φιλότης, εἰ μή σοι δόξει ὀλίγα πρὸς εὐμορφίαν συντελεῖν, χεῖρα, καὶ τὸ ἐκτὸς πρόσωπον. ὡς μέλαινα μὲν εἶναι ἀκριβῶς,

ductiles digitos, in tenue deſinentes, ab eadem. Totius verò faciei ambitum, & genarum mollitiem, & naſi iuſtam magnitudinem præbebit Lemnia, & Phidias. A Idem quoque dabit oris commiſſuram, & ceruicem ab Amazone deſumptam. Soſandra verò & Calamis eam verecundia ornabunt. Riſus tenuis B latitánſque erit, vt illius. Veſtitus expeditus, & mundus à Soſandra petetur: niſi quòd aperto erit capite. Ætatis verò modum ab illa Cnidia C potiſſimùm metiatur: prout à Praxitele eſt expreſſus. Quid tibi videtur Polyſtrate, num pulchra futura eſt hæc imago, ac in primis quum accuratiſſimè D abſoluta fuerit? *Pol.* Adhuc ô generoſiſſime aliquam formam omiſiſti extra ſtatuam, quum ſic omnia in vnum contulifti. *Luc.* Hoc minimum eſt, amice, niſi pauca tibi E videbuntur ad formæ decus conferre, videlicet color, & cuiuſque partis decorũ: vt nigra ſint exquiſitè,

ὁπόσα μέλανα. λευκὰ δ', ὅσα τοιαῦτα χρή. καὶ τὸ ἐρυθρὸν μίαν ἐπιδεῖν. καὶ τὰ τοιαῦτα κινδυνεύει τῶ μείζονι ἔτι ἡμῖν σπουδεῖν. πόθεν οὖν καὶ ταῦτα πορισάμεθ' ἄν, ἢ παρακαλέσαμεν ἅπαντας τοὺς γραφέας, καὶ μάλιστα ὁπόσοι αὐτῶν ἄριστοι ἐλέγοντο, κεραστὰς τὰ χρώματα, καὶ ἐγκαυστὴν ποιεῖσθαι τὴν ἐπιβολὴν αὐτῶν; καὶ δὴ παρακεκλήσθω Πολύγνωτος, καὶ Εὐφράνωρ ὁ Κεῖνος, καὶ Ἀπελλῆς, καὶ Ἀετίων. οὗτοι δὲ διελόμενοι τὸ ἔργον, ὁ μὲν Εὐφράνωρ, χρωσάτω τὴν κόμην, οἵαν ἡ Ἥρα ἔχει. ὁ Πολύγνωτος δὲ, ὀφρύων τὸ ὑπωπιεῖς, καὶ παρειῶν τὸ ὑπερευθὲς, οἵαν τὴν Κασσάνδραν ἐν τῇ λέσχῃ ἐποίησε τοῖς Δελφοῖς. καὶ ἐσθῆτα δὲ οὗτος ποικιλάτω, ἐς τὸ λεπτότατον ἐξειργασμένην, ὡς συμπεφάνθαι μὲν ὅσα χρὴ, διαπεπαμῶσθαι δὲ τὰ πολλά. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα, ὁ Ἀπελλῆς δειξάτω, καὶ ἡ Πακάτη, μάλιστα μὲν ἄχρωμον λευκὸν, ἀλλὰ ἔναιμον ἁπαλῶς. τὰ χείλη δὲ, οἷα Ῥωξάνης, ὁ Ἀετίων ποικιλάτω. μᾶλλον δὲ, ἡ ἄριστον τῶν γραφέων

quæ nigra: alba, quæ huiusmodi esse oportet: atque rubor efflorescat. Ac iam de his periclitamur, quum adhuc quod maximum est, desideramus. Vnde igitur nobis hæc parabimus? an accersemus videlicet pictores, in primis verò eos qui fuerunt præstantissimi miscendis, & accommodandis coloribus? Accersatur sanè Polygnotus, & Euphranor ille, & Apelles, & Aëtion, qui diuiso opere, pingant. Euphranor colorem comæ illinat qualem Iunonis. Polygnotus superciliorum decus, genarum rubore inducat, qualem Delphis in cœnaculo Cassandram fecit. Idem quoque vestem referat tenuissimè elaboratam, vt quæ par est succingantur, multa verò ventis diffundantur. Porrò corpus reliquum exprimat Apelles secundum suam Pacaten, ne nimium albedinis habeat, sed modicè rubescat. Labia faciat, qualia Roxanes Aëtion. Quin potiùs præstantissimum pictorum Homerum, præsente Euphranore, & Apelle suscipimus.

Ὁμηρον, παρόντος Εὐφράνορος, καὶ Ἀπελλοῦ, διδύσκοντα.

ὅπου γάρ τι τῆς Μενελάου μη-
μοῦς τὸ χρῶμα ἐκεῖνος ἐπέβαλ-
λεν, ἐλέφαντι εἰκάσας ῥῆμα
πορφυρωμένῳ, τοιόνδε ἔστω τὸ
πᾶν. ὁ δ' αὐτὸς ἔστος, καὶ τοὐφ- A
θαλμὸς γλαφάτω, βοῶπίν τινα
ποιήσας αὐτήν. συνεκπλήξῃ
δὲ ἔχου αὐτῷ καὶ ὁ Θηβαῖος
ποιητής, ὡς τὸ βλέφαρον ἀχρι-
άσηται. καὶ φιλομειδῆ γε ὁ Ο- B
μηρος ποιήσει, καὶ λευκώ-
λενον, καὶ ῥοδοδάκτυλον. καὶ
ὅλως, τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ εἰ-
κάσει πολὺ δικαιότερον, ἢ τῷ
τῆς Βρισηΐδος. ταῦτα μὲν οὖν C
πλάσει, καὶ γραφεῖ, καὶ ποιη-
τὴς πᾶσιν ἐγχάσονται. ὁ δὲ
πᾶσι ἐναυθεῖ, τούτοις ἁ χά-
ρις, μᾶλλον δὲ ἅπασαι ἅμα,
ὅσαι χάριτες, καὶ ὅσοι D
ἔρωτες περιχορεύοντες, τίς ἂν
μιμήσαιτο ἀνδριαντοποιός; Πο.
Θαυμάσιόν τι χρῆμα ὦ Λυκῖνε
φῂς, καὶ διίστης ὡς ἀληθῶς,
οἷόν τι τῶν ἐξ οὐρανοῦ ἥκοιτο.
τί δὲ παρασουσαν εἶδες αὐ- E
τήν; Λυ. βιβλίον ἐν ταῖν
χερσὶν εἶχεν, ἐς δύο συμπε-
πλεγμένον, καὶ ἐφίκει τὸ μέσον,
ἀναγιγνώσκεσθαι αὐτῆς. τὸ δέ, ἤδη
ἀπηγωνίακει. μεταξὺ δὲ ἀφοι-
τῶσα, διελέγετο τῶν παρ-
εμπορευομένων τινὶ ὡς οἱ δ' ὅτι,

Nam cuiusmodi colorem Menelai femoribus illeuit, assimilatis ebori leniter purpura intincto: eiusmodi sit totum corpus. Hic ipse oculos pingat, amplitudine decoros. Partem operis susciпiat Thebanus ille poëta, vt palpebram elaboret. Illam verò faciat Homerus risus amantem, candidis lacertis, & roseis digitis decoram. Denique multò iustiùs illam cum aurea Venere comparabit, quàm Brisei filiam. Hæc igitur fictores, pictores, & poëtæ elaborabũt. Quod autẽ in omnib⁹ nitet, quibus hoc est Gratia, imò potiùs omnes simul, quotquot Gratiæ, quotquot Cupidines chorum circumducunt, quis imitari possit? *Pol.* Diuinum quoddam dicis opus Luciane, & reuera cœlitus delapsum, quale apud superos extat. Quid autem vidisti eam facientem? *Luc.* Librũ habebat præ manibus, in duas partes complicatum, quarum alteram legere, alteram legisse iam videbatur. Inter progrediendum autem nescio qua de re cum quodam ex comitantibus differebat: non enim tam clara voce loquebatur, vt exaudiri posset.

οὐ γὰρ ἐς ἐπήκοον ἐφθέγγετο.

πλὴν μειδιάσασά γε ὦ Πολύστρατε, ὀδόντας ἔφηνε, πῶς ἂν εἴποιμί σοι, ὅπως μὲν, λευκούς. ὅπως δ', συμμέτρους, καὶ πρὸς ἀλλήλους σωηρμοσμένους, οἵ που κάλλιστον ὅρμον εἶδες ἐν τῷ σιλπνοτάτων, καὶ ἰσομεγέθων μαργαρίτῶν, ἅπερ ἐπὶ τίχου ἐπεφύκεσαν. ἐκοσμοῦντο δὲ μάλιστα τῷ τῶν χειλέων ἐρυθήματι. ἐπεφαίνοντο γοῦν αὐτῷ δὴ τῷ τῆς Ομήρου ἐλέφαντι τῷ ἀρισφῷ, ὅμοιοι. οὐκ οἶμαι, πλατύτεροι αὐτοῦ, οἶδ', ἐπεχόντες, ἢ ὀλιγωτέρους, οἷοι δὲ πλείονας, ἀλλά πως πάντων ἰσοπληθία, καὶ ὁμοχροία, καὶ μεγέθους ἑνί, καὶ περιοχῆς ὁμοίως. καὶ ὅλως, μέγα τι θαῦμα, καὶ θέαμα, πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην εὐμορφίαν ὑπερπετάσαι. Πο. οὐκ ἀχθόμενος. συνίημι γὰρ ἤδη σαφῶς ποῦ λῶν τὴν καὶ λέγεις τὴν γυναῖκα, τούτοις τε αὐτοῖς γνωρίσας, καὶ τῇ πατρίδι. καὶ εὐνούχους δέ τινας ἕπεσθαι αὐτῇ ἔφης, νὴ Δία καὶ στρατιώτας τινάς. τὴν βασιλέως συνοῦσαν ὦ μακάριε, τὴν ἀοίδιμον ταύτην λέγεις. Λυ. τί δὲ ὄνομα; Πο. πάνυ καὶ τοῦτο γλαφυρὸν ὦ Λυκῖνε, καὶ ἐπίβασον. ὁμώνυμος γάρ ἐστι τῇ

At ridendo, Polystrate, dentes ostendebat, Dij boni, quàm albos, quàm iustæ magnitudinis, & inter se coaptatos. Sicubi monile pulcherrimum vidisti ex nitidissimis, & magnitudine paribus margaritis compositum, adeò concinna serie erant nati. Plurimum verò decoris ex rubore labiorum illis accedebat. Itaque serrato illi Homerico ebori similes apparebant. Neque ex illis alij latiores erant, alij eminentiores, alij distantiores, quales plerisque sunt: sed erat vna omnibus æqualitas, idem color, eadem magnitudo, similis continuitas. Denique magnam hoc spectaculum pariebat admirationem, quòd omnem humanam speciem superaret. *Pol.* Quiesce. Iam enim planè intelligo quam mulierem dicas, cùm eam ab his, & à patria cognoscendam præbueris: quódque eunuchos, ac per Iouem milites aliquos eam comitari dixeris. Regis vxorem, ô beate, celebrem illam dicis. *Luc.* Quodnam illi est nomen. *Pol.* Planè elegans, Luciane, & amabile. Etenim cognominis est formosæ illi Abradatæ coniugis

τῆς Αβραδάτου ἐκείνῃ τῇ καλῇ

οἶδα πολλάκις ἀκούσας Ξενοφῶντος ἐπαινοῦντός τινα σώφρονα, καὶ καλὴν γυναῖκα. Λυ. τὴ Δία καὶ ὥσπερ ἐμὲ ὁρῶν αὐτὴν ἥτις διατίθεμαι, ὁπόταν περὶ ἐκείνου τινὸς ἀκροῶμαι. καὶ μουσικὴ καὶ ἀκούω λεγούσης αὐτῆς, ἃ πεπόνηται λέγουσα, καὶ ὡς ἐφίλει τὸν ἄνδρα, καὶ οἷα ἐπὶ τὴν μάχην. Πο. ἀλλ' εὖ ἄριστε, οὐ μὰ ὥσπερ τινὰ ἀφρακτὴν παρεσκευασμένην ἅπαξ εἶδες αὐτὴν, καὶ ἔσικας τὰ πρόχειρα ταῦτα, λέγω δὴ τὸ σῶμα, καὶ τὴν μορφὴν ἐπαινεῖν. τῶν δὲ τῆς ψυχῆς ἀγαθῶν, ἀθέατος εἶ. οὐκ οἶδα ὅσον τὸ κάλλος ἐκεῖνό ἐστιν αὐτῆς, μαχητῇ τινι ἄμεινον, καὶ διοικιδέστερον τοῦ σώματος. ἐγὼ δὲ, συνήθης γάρ εἰμι, καὶ λόγων ἐποιήσατο πολλάκις, ὁμοεθνὴς ὤν. καὶ δὴ ὡς οἶδα καὶ αὐτὸς, τὸ ἥμερον, καὶ φιλάνθρωπον, καὶ τὸ μεγαλόφρον, καὶ σωφροσύνην, καὶ παιδείαν, πρὸ τοῦ κάλλους ἐπαινῶ. ἄξια δὲ περιχρίσθαι ταῦτα τοῦ σώματος. ἐπεὶ ἄλογον ἂν εἴη, καὶ γελοῖον, ὥσπερ εἴ τις τὴν ἐσθῆτα πρὸ τοῦ σώματος θαυμάζοι. τὸ δ' ἐντελὲς κάλλος οἶμαι τοῦτό ἐστι,

quam sæpe audito Xenophonte nosti, qui modestam & formosam quandam mulierem laudat. *Luc.* Per Iouem afficior, perinde ac si viderem ipsam, quoties Xenophontis locum lego: ac loquentem propemodum audio, quæ fecit dicendo, & vt maritum armabat, & qualis erat quum ipsum ad pugnam deducebat. *Pol.* At optime vir, ipsam ceu prætercurrens fulgur semel vidisti, & vulgaria illa, corpus, & formam dico, laudare videris. Sed animi dotes cernere non potes: neque nosti quanta sit illa eius pulchritudo longè quàm forma corporis præstantior & diuinior. At ego noui, qui eius sum familiaris, ac popularis, atque adeò cum ea sermonis commercium habui. Vt enim probè scis ipse, mansuetudinem, humanitatem, magnanimitatem, modestiam, eruditionem formæ anteponere soleo: siquidem digna sunt quæ corporis dotibus præferantur. Siquidem absurdum & ridiculum foret, vt siquis vestem præ corpore admiraretur. Porrò absoluta mihi videtur esse hæc pulchritudo,

ὁπόταν ἐς τὸ αὐτὸ συνδράμῃ ψυχῆς ἀρετὴ, καὶ εὐμορφία σώματος. ἀμέλει πολλάς σοι δείξαιμι, μορφῆς μὲ, εὖ ἠκούσας, τὰ δ' ἄλλα αἰσχυνούσας, τὸ κάλλος, ὡς ἂν μόνον φθεγξαμένων, ἀποθανεῖν αὐτὸ, καὶ ἀπομαραίνεσθαι, ἐλεγχόμενόν τε, καὶ ἀσημονῶν, καὶ παρ' ἀξίαν συνὸν, στυγηθῆναί τινι δεσποίνῃ τῇ ψυχῇ. καί μοι αἱ τοιαῦται, ὁμοιαί μοι δοκοῦσι τοῖς αἰγυπτίοις ἱεροῖς. κἀκεῖ γὰρ, αὐτὸς μὲν ὁ νεὼς, καλλιστός τε, καὶ μέγιστος, λίθοις τοῖς σπουδαιοτάτοις πεποικιλμένος, καὶ χρυσῷ, καὶ γραφαῖς διαπρεπέσι. ἔνδον δ', ἂν ζητῇς τὸν θεὸν, ἢ πίθηκός ἐστιν, ἢ ἶβις, ἢ βάτραχος, ἢ αἰλουρος. τοιαύτας πολλὰς ἔνδειν ἔνεστιν. οὐ τοίνυν ὀπόταν τὸ κάλλος, ἂν μὴ κεκόσμηται τοῖς δικαίοις κοσμήμασι. λέγω δὲ ἃ ἔνδοθεν ἀλκιμεῖ, καὶ ὄφελος, ἀλλ' οἷς προσῆκον ἐκείνοις, ἀρετῇ, καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις ταῦτα φέρος ἐστίν. Λυ. ἰσῶν ὦ Πολύστρατε, μῦθον αὖτε μύθου ἄμεινον ἁμᾶσθαι αὐτῷ τῷ μέτρῳ φασίν, ἢ καὶ λώϊον, δώσεις δὲ, καὶ τινα εἰκόνα γραφάμενος τῆς ψυχῆς, ἐπιδείξον,

quando & animæ virtus, & corporis venuſtas in idem concurrunt. Nimirũ multas tibi poſſum oſtẽdere, forma quidem præſtantes, cæterùm pulchritudinem fœdantes: adeò vt illis tantùm loquentibus, ea moriatur, & flacceſcat, reprehenſioni, & turpitudini obnoxia, cúmque anima, praua nimirum hera, immeritò conuerſans. Et ſanè tales templis Ægyptijs, meo iudicio ſunt ſimiles. Ibi enim, templum quidem eſt pulcherrimum, & maximum, ſumptuoſis lapidibus extructum, auro & picturis diſtinctum. Intus verò, ſi Deum quæras, eſt vel ſimia, vel ciconia, vel hircus, vel felis. Cuiuſmodi multas mulieres formoſas videre eſt. Proinde corporis forma non ſufficit, niſi iuſtis exornetur ornamentis. Nõ autem dico purpura & monilibus, ſed ijs quæ priùs dixi, virtute, temperantia, æquitate, humanitate, atque alijs, quæcunque his terminis comprehenduntur. *Lvc.* Proinde Polyſtrate, eadem, quod aiunt, menſura ſermonem ſermone rependas, vel cùm poſſis, etiam cumulatiùs. Et à te depictam animæ imaginem, commonſtra,

ὃς μὴ ἐξ ἡμισείας θαυμάζοιμι
αὐτοῦ. Πο. οὐ μικρὸν ὦ
ἑταῖρε τὸ ἀγώνισμα προτίθης.
ὑ γὰρ ὅμοιον τὸ πᾶσι προφα-
νὲς ἐπαινέσαι, καὶ τὰ ἄδηλα
ἐμφανίσαι τῷ λόγῳ. καί μοι
δοκᾶ πυκνῶν καὶ αὐτὸς δεήσε-
σθαι πρὸς τ εἰκόνα, ὑ πλασσῶν
ἀδὲ γραφέων μόνων, ἀλλὰ καὶ
φιλοσόφων, ὡς πρὸς τὸν ἐκεί-
νων κανόνας ἀπευθῦναι τὸ ἄ-
γαλμα, καὶ δεῖξαι κατ' τ ἀρχαίαν
πλαστικὴν κατασκευασμένον. καὶ
δὴ πειράσθω. αὐδήσεται μὲν τὸ
πρέπον, καὶ λήξεια. καὶ τὸ,
γλυκείων μέλιτος ἀπὸ τ γλώτ-
της πεὶ αὐτῆς μᾶλλον, ἢ περὶ τ
πυλίου γέροντος ἐκείνου, ὃ Ὅμη-
ρος ἀνεῖπεν. πᾶς δ' ὁ τόνος τῆ
φθόγματος, οἷος ἀπαλαίπατος,
ὔτε βαρὺς, ὡς εἰς τὸ ἀνδρεῖον
ἐκμόσαι, ὔτε πάνυ λεπτὸς, ὡς
θηλύτατός τε εἶναι, καὶ κομ-
δῆ ἅλυτος, ἀλλ' οἷος ἥδιστ'
ἂν παιδὶ μήπω ἠβάσκοντι,
ἁδὺς, καὶ προσωπὴς, καὶ ὁράως
παρβυόμενος ἐς τ ἀκοὴν, ὡς
καὶ ἀπαυσαμένης, ἔναυλον εἶναι
τ ἠχοῦ. καί τι λείψανον ἐν-
διατείβειν, καὶ περιβομβεῖν τὰ
ὦτα, καθάπερ ἠχώ τινα παρα-
πέμπουσαν τοῖς ἀκροωμένοις, καὶ ἵνα
τῶν λόγων μελιχρὰ ἄπα,

ne illam ex dimidio tantùm admiret. *Pol.* Non leue hobis amice negocium iniungis. Non enim perindè facilè est id quod patet oculis, laudare, atque quod visum fugit oratione declarare. Atque existimo ad hanc imaginem exprimendam, opus mihi fore opera, non fictorum, non pictorum tantùm, sed etiam philosophorum, ad quorum regulam Simulachrum dirigam, & ad antiquam plasticen formatum edam. Sed rem aggrediamur. Primùm vocalis est, & facunda. Illúdque, dulciorem melle orationem ex eius ore manare, de ipsa potiùs quàm de Pylio sene, dixisset Homerus. Omnis autem vocis tonus, qualis est mollissimus: neque grauis ita vt viro conueniat: neque prorsus tenuis, ita vt sit effœminatus & solutus: sed qualis esset puero nondum pubescenti, iucundus, & blandus, inque aurem sese leniter insinuans, vt ea desinente, verba adhuc insonent, & aliquæ immorentur reliquiæ, quæ aures circunsonent, auscultationem echûs instar producendo, mellitáq; verborũ vestigia,

καὶ πειθοῦς μεστὰ ἐπὶ τὰ ψυχῆς ἀπολιμπάνουσιν. ὁπόταν δὲ καὶ τὸ καλὸν ἐκεῖνο ᾄδῃ, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν κιθάρᾳν, τότε δὴ τί ποτε, ὥρα μὴ σιωπᾷν ταῦτα ἀλκυόσι, καὶ τέττιξι, καὶ τοῖς κύκνοις. ἄμουσα γὰρ ὡς πρὸς ἐκεῖνα ἅπαντα. κἂν τὴν Παυδίονος εἴπῃς, ἰδιῶτις καὶ ἐκείνη, καὶ ἄτεχνος, εἰ καὶ πολυπλοκὰ τὴν φωνὴν ἀφίησιν. Ὀρφεὺς δὲ, καὶ Ἀμφίων, οἵπερ ἐπαγωγότατοι ἐγένοντο τῶν ἀκροατῶν, ὡς καὶ τὰ ἄψυχα ἐπικαλέσασθαι πρὸς τὸ μέλος, αὐτοὶ ἂν οἶμαι εἶχε ἥκουσαν, καταλιπόντες ἂν τὰς κιθάρας, παρεσκεύασα σιωπᾶν, ἀκροώμενοι. τὸ γὰρ τῆς τε ἁρμονίας τὸ ἀκριβέστατον διαφυλάττειν, ὡς μὴ παραβαίνειν τι τῶν ῥυθμῶν, ἀλλ' εὐκαίρῳ τῇ κρούσει, καὶ θέσει διαμεμέτρηται τὸ ἄσμα, καὶ σιωπᾶν εἶναι τὴν κιθάραν, καὶ ὁμοχορεῖν τῇ γλώττῃ τὸ πλῆκτρον, καὶ τὸ εὐαφὲς τῶν δακτύλων, καὶ τὸ εὐκαμπὲς τῶν μελῶν, πόθεν ἂν ταῦτα ὑπῆρχε τῷ θρᾳκὶ ἐκείνῳ, καὶ τῷ ἅμα τὸν Κιθαιρῶνα μεταξὺ βουκολοῦντι, καὶ κιθαρίζειν μελετῶντι; ὥστε ἴσως ταῦτα ὦ Λυκῖνε, καὶ ἀδύσπις αὐτὸ

ac perſuaſionis plena in animis relinquendo. Quum verò eximium illud canet, in primis ad citharam, tunc vtique tacendum halcyonibus, cicadis, & oloribus. Præ illa enim hæc omnia cantus ſunt rudia. Quinetiam ſi luſciniam Pãdione natam dicas, rudis etiam illa & imperita, quanquam vocem multiſonam emittit. Orpheus quoque & Amphion qui ad demulcendos auditores fuerunt vſque adeò accommodati, vt ad melos res inanimas inuitarent, illi me iudice ſi hanc audiſſent, taciti derelictis citharis, ad auſcultandum aſtitiſſent. Etenim harmoniæ rationes accuratiſſimas obſeruare, vt nequid peccet rhythmus, ſed ablatione & poſitione tempeſtiua modulorum menſuræ ſeruentur, & cithara conſonet, eodémque tempore lingua exerceatur, & plectrum, & decens digitorum tactus, & agilis membrorum motus, vndenam hæc ſuppetiſſent Thraci illi, & huic in Cithærone boues paſcenti, & citharæ pulſationem curanti? Itaque Luciane, ſiquando canentẽ illã audieris non ampliùs vt Gorgonum

μόνον ἴσῃ πεπονθὼς, λίθος ἐξ ἀνθρώπου γεγενημένος, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν σειρήνων ᾄσῃ, ὁποῖόν τι ἐστί. παρεστήξῃ γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι, κεκηλημένος, πατρίδος, καὶ οἰκείων ἐπιλαθόμενος. καὶ ἐμοὶ μὲν ἐπιφράξῃ τὰ ὦτα, καὶ διὰ τοῦ κηροῦ διαδύσεταί σοι τὸ μέλος, τοιοῦτόν τι ἄκουσμά ἐστι, Τερψιχόρης τινὸς, ἢ Μελπομένης, ἢ Καλλιόπης αὐτῆς παιδεύμασι, μυρία τὰ θέλγητρα, καὶ παντοῖα ἐν ἑαυτῷ ἔχον. εἰ δέ τῳ λόγῳ σοφιεῖν, φαίην ἄν, τοιαύτης μοι δοκεῖ φωνῆς ἀκούειν τόμιζε, οἵαν εἰκὸς εἶναι πῶ διὰ τοιούτων χειλῶν, δι' ἐκείνων δὴ τῶν ὀδόντων ἐξιοῦσαν. ἐωρακὰς δὴ καὶ αὐτὸς ἴσως φημί. ὥστε καὶ ἀκηκοέναι νόμιζε. τὸ μὲν γὰρ ἀκριβὲς τοῦτο τῆς φωνῆς, καὶ καθαρὸν ἰωνικὸν, καὶ ὅτι ὁμιλοῦσα σφόδρα, καὶ πολὺ τῆς ἀττικῶν χαρίτων ἔχουσα, ὑδὲ θαυμάζειν ἄξιον. πάτριον γὰρ αὐτῇ, καὶ συγγενικόν. ὑδὲ ἄλλως ἐχεῖνη, μετέχουσαν τῶν Αἰολικῶν καὶ τῆς ἀποικίας. ὑδὲ γὰρ οἶδ' ἐκεῖνο θαυμάσομαί σοι, εἰ καὶ ποιήσει χαίρει, καὶ τὰ πολλὰ ταύτῃ ὁμιλεῖ, τῷ Ὁμήρῳ πολίτις οὖσα. μία μὲν δή σοι ὦ Λυκῖνε, καλλιφωνίας αὕτη, visu solùm obstupescès, ex homine in lapidem conuersus, sed etiam quàm esset efficax Sirenum modulatio, cognoscès. Astabis enim, sat scio, delinitus, patriæ & domesticorum oblitus. Quinetiam auribus cera obturatis, per ceram etiam melos penetrabit, huiusmodi est id quod auditur, Terpsichores alicuius, aut Melpomenes, aut Calliopes ipsius documentum, quod infinitas, omnigenásque illecebras habeat. Vt vno verbo cõplexus dicam, puta quæso, te huiusmodi cantionem audire, cuiusmodi per talia labia, pérq; illos dentes emanare par est. Vidisti autem ipse quã dico: itaque & audisse existima. Nam hæc accurata vocis elegantia, & merè Ionica, quódque in colloquijs blãda est, multúmque Atticæ gratiæ habet, admirationem non meretur. Nam hoc ipsi est hæreditarium, & à maioribus contractum. Neque id secus esse cõueniebat, cùm ratione coloniæ, Athenienſium sit particeps. Neque enim vel illud mirari velim, si poëſi gaudet, & cum ea sæpe versatur, quando est Homeri ciuis. Vna hæc, Luciane, vocis præclaræ,

καὶ ᾠδῆς εἰκὼν, ὡς αὖ τις
φῂ τὸ ἔλαττον εἰκάσειε. σκόπει
ἢ δὴ καὶ ταῖς ἄλλαις. οὐ γὰρ μίαν
ὥσπερ σὺ δὴ ἐκ πολλῶν συνθεὶς,
ἐπιδεῖξαι διέγνωκα. ἦπλουν γὰρ A
τοῦτο, καὶ γραφικῶν πανταπασιν
ἀλλὰ τοσαῦτα, καὶ πολυει-
δῆς τι ἐκ πολλῶν ἀποτελεῖν
αὐτὸ αὐτῷ ἀναμιλλώμενον. B
ἀλλ' αἱ πᾶσαι τῆς ψυχῆς ἀρεταὶ,
καθ' ἑκάστην, εἰκὼν μία γεγρά-
ψεται πρὸς τὸ ἀρχέτυπον με-
μιμημένη. Λυ. ἑορτὴν ὦ
Πολύστρατε, καὶ παιδιὰν C
ἐπαγγέλλεις. ἔοικας δ' οὖν
λαβὼν ὡς ἀληθῶς ἀποδώσειν
μοι τὸ μέζον. ἐπιμέλει δ' ἔν,
ὡς ὃ τι ἔστιν ὅ, τι ἂν ἄλλο ποιή-
σας, μᾶλλον χαρίσαιό μοι. D
Πο. ἀλλ' ἐπειδὴ πάντων καλ-
λῶν παιδείαν ἡγεῖσθαι ἀνάγκη,
καὶ μάλιστα τούτων, ὁπόσα μα-
λακήτατα, φέρε καὶ ταύτην ἤδη
συνασκώμεθα, ποικίλην μέντοι,
καὶ πολύμορφον, ὡς μὴ καὶ E
τοῦτο ἀπολιπόμεθα τῆς σῆς
πλαστικῆς. καὶ δὴ γεγράφθω
πάντα συλλήβδην τὰ ἐκ τῆς
Ἑλικῶνος ἀγαθὰ ἔχουσα. οὐχ
ὥσπερ ἡ Κλειὼ, καὶ ἡ Πολύμνια,
καὶ ἡ Καλλιόπη, καὶ αἱ ἄλλαι,
ἕν τι ἐκάστη ἐπισταμένη, ἀλλὰ
πασῶν. καὶ προσέτι, τὸν Ἑρμῆν,

& modulationis imago, vt quis tenuiter exprimere possit. Iam verò & alias considera. Non enim vnam, sicut tu, ex multis compositam, referre decreui. Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas, & multiforme quiddam, sibi ipsi aduersans, ex multis perficere. Sed omnium animæ virtutum, sigillatim, vna imago ad archetypum expressa depingetur. *Luc.* Diem festum, Polystrate, publicúmque conuiuium mihi denúntias: & mihi videris mensuram cumulatiorem remetiturus. Proinde auctarium adijce: nã nulla res est qua perinde possis mihi gratificari. *Pol.* Ergo quandoquidem necesse est, omnibus eximijs rebus liberales disciplinas præire, ac istis in primis quæ meditatione constant: age iam etiam hanc construamus, variam vtique & multiformem, ne & hac in parte tua fingendi arte simus inferiores. Et sanè pingatur, quæ omnia simul Heliconis bona possideat, non vt Clio, & Polymnia, & Calliope, atque aliæ, quarum vnaquæque vnicam scientiam callet: sed omnium scientia muniatur: præterea Mercurij,

& Apol-

καὶ Ἀπόλλωνες. ὅπόσα γὰρ ἐπὶ πίνακα μέτροις διακοσμήσαντες, ἐγκαυσώσασιν, ἢ συγγραφεῖς ἱστορήκασιν, ἢ φιλόσοφοι παρήνεσαν, πᾶσι τούτοις ἡ εἰκὼν κεκοσμήσθω. ὡς ἀρχὴ τοῦ ἐπιχρῶσθαι μόνον, ἀλλ' ἐς βάθος διαπεπωσμένοις τοῖς φαρμάκοις ἐς κόρον χρῖσθαι δεῖται. καὶ σιγήσομαι, εἰ μηδὲν ἀρχέτυπον ἐπιδεῖξαι ταύτης διναμένῳ τῆς γραφῆς. οὐ γὰρ ἴσθ' ὅτι τοιοῦτον ἐν τοῖς πάλαι, παιδίας πέρι μεμελετήκασι. πάλιν ἀλλ' εἴγε δοκεῖ. ἀνακείσθω καὶ αὕτη. οὐ μεμπτὴ γὰρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. Λυ. χαλλίστη μὲν ὦ Πολύστρατε, καὶ πάσαις ταῖς γραμμαῖς ἀπηκριβωμένη. Πο. μὴ τοίνυν, ἀλλὰ τῆς σοφίας, καὶ σωτέρας εἰκόνα γραπτέα. δέησει δ' ἡμῖν ἐνταῦθα πολλῶν τῶν παραδεγμάτων, ἀρχαίων τε πλείστων, ἐνὸς μὲν καὶ αὐτῶν ἰωνικοῦ. γραφεὺς δ', καὶ δημιουργὸς αὐτῶν, Αἰσχίνης, Σωκράτους ἑταῖρος, καὶ αὐτὸς Σωκράτης, μιμητὸν τατοι τεχνιτῶν ἁπάντων, ὅσῳ καὶ μετ' ἔρωτος ἔγραφον. τῷ δ' ἐκ τῆς Μιλήτου ἑταίρᾳ Ἀσπασίᾳ, ἣ καὶ ὁ Ὀλύμπιος θαυμασιώτατος καὶ αὐτὸς, σωτέρᾳ, οὐ φαύλαν σωτῆρος παράδειγμα παρέξεται,

& Apollinis dotibus sit prædita. Quæcunq; enim poëtæ versibus exornata prodiderũt, aut historici scriptis mãdarunt, aut philosophi monuerũt, hisce omnibus Imago exornetur: ita vt nõ leuiter color illinatur, sed indelebilibus pigmẽtis in imum vsq; ad satietatem imbuatur. Et ignoscẽdum est si nullum huius picturæ archetypum queam ostendere. Neq; enim vspiam in veteribus de huiusmodi absoluta disciplinarum cognitione fit mẽtio. Verũtamen si tibi videtur, ista reponatur, non enim vti mihi videtur, est mala. *Luc.* Elegãtissima profectò, Polystrate, & lineamentis omnibus absoluta. *Pol.* Porrò post istam Sapientiæ, & Intelligentiæ Imago est depingẽda: ad quã multis nobis opus erit exẽplaribus, maxima parte veteribus, atque vno quidem, & Ionico illo. Cæterùm eius pictores & artifices erunt Æschines Socratis socius, & ipse Socrates, imitandi dexteritate omnium artificum præstantissimi, quatenus cũ amore pingebant. Porrò Milesiam illam Aspasiam, cùm qua Olympius, ipse quoque maximè admirandus cõuersabatur, non ignobile prudentiæ exemplũ proponẽtes

ὁπόσον ἐμπειρίας πραγμάτων, καὶ ὀξύτητος ἐς τὰ πολιτικὰ, καὶ ἀγχινοίας, καὶ δεξιμυθίας ἐνεῖνη πρεσβεῖον, τοῦτο παῖ ἐπὶ τῷ ἡμετέραν εἰκόνα μεταγάγωμεν ἀκριβεῖ τῇ βάθμη. πλεῖω ὅσον ἐνεῖνη μὲ ἐν μικρῷ πινακίῳ ἐλέχθη, αὕτη ὃ κολοσσαία τὸ μέγεθος ἔστι. Λυ. πῶς τοῦτο φῄς; Πο. ὅτι ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἴσον μεγάθεις εἶναι φημὶ τὰς εἰκόνας, ὁμοίας οὔσας. οὐ γὰρ ἴσην, ἀλλ' ἐγγὺς Ἀθηναίων ἡ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παροῦσα τῶν Ῥωμαίων δύναμις. ὥστε εἰ καὶ τῇ ὁμοιότητι ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ τῷ μεγέθει γε ἀμείνων αὕτη, ὡς ἐπὶ πλατυτάτου πίνακος καταγεγραμμένη. δεύτερον ὃ καὶ τρίτον παράδειγμα, Θεανώ τε ἐνεῖνη, καὶ ἡ λεσβία μελοποιὸς, καὶ Διοτίμα ἐπὶ ταύτας. ἡ μὲν, τὸ μεγαλόνουν, ἡ Θεανὼ, συμβαλλομένη εἰς τὴν γραφήν. ἡ Σαπφὼ ὃ, τὸ γλαφυρὸν τῆς πραγματείας. τῇ Διοτίμᾳ ὃ, οὐχ ἃ Σωκράτης ἐπῄνεσεν αὐτῷ, ἐτοίμα ἔσαι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἃ ἄλλῳ συνιέντι τε, καὶ συμβαλεῖαν. τοιαύτη σοι καὶ αὐτὴ Λυκῖνε, ἀνακείσθω ἡ εἰκών. Λυ. νὴ Δί' ὦ Πολύστρατε, θαυμάσιος ἔσα. σὺ ὃ, ἄλλας

quanta rerum peritia, quanto in administranda repub. acumine, solertia & prudentia polleret, hoc omne ad nostram hanc imaginem accurata amussi transferamus: præter quàm quòd illa, quanuis Colossæa esset magnitudine, parua in tabella depicta erat. *Luc.* Quorsum hoc dicis? *Pol.* Quoniam Luciane, non æquè magnas dico imagines, quæ sunt similes. Non enim æqualis nec propè, vetus Athenienſium Respub. & præsens Romanorum potentia. Itaque quanuis illa similitudine respondeat, hæc tamen potior est magnitudine, veluti depicta in latissima tabula. Secundum autem & tertium exemplar, Theano illa, & poëtria Lesbia, & præter eas Diotima. Hæc quidem Theano, animi magnitudinem ad picturam conferat: Sappho institutæ vitæ iucunditatem. Diotimæ verò similis erit non in ijs tantùm ob quæ Socrates ipsam laudauit, sed etiam reliqua mentis acie, & consilio. Talis & illa Luciane, tibi reponatur Imago. *Luc.* Per Iouem, Polystrate, admiranda. Tu verò, amice,

γέφυρα, ταῖς τ' χρηστότητος ἢ ἐπιμιξίᾳ, καὶ φιλανθρωπίας, ἣ τὸ ἄμικτον ἐμφαίνει τῷ τρόπῳ, καὶ φεύγει τὸν δεσμώτας τρόπους. Πο. ἐκτάδην οὖν καὶ αὐτὴ Θεανοῖ τὴ ἀνεψιῷ τῇ Ἀντίνοος, καὶ Ἀρέτῃ καὶ τῇ συζυγεῖ αὐτῆς τῇ Ναυσικάᾳ, καὶ εἴ τις ἄλλη ἐν μεγάλοις πράγμασιν εὐτυχοῦσι τρόπος τὸ τύχης. ἐξῆς δ' μὴ ταύτῃ, ἣ τ' σωφροσύνης αὖ γραφέσθω, καὶ τῆς πρὸς τὸν σωτῆρα εὐνοίας, ὡς κατὰ τὸν τῷ Ἰκαρίου μάλιστα εἶναι τὴν σώφρονα, καὶ τὴν πενίφρονα ὑπὸ τῷ Ὁμήρου γεγραμμένην. τοιαύτην δὲ τὴν τῆς Πηνελόπης εἰκόνα ἐκεῖνος ἔγραψεν, ἣ καὶ νὴ Δία κατὰ τὸν ὁμώνυμον αὐτῆς, τὴν τῷ Ἀβραδάτα, ἧς μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμνημονεύσαμεν. Λυ. παγκάλλιστα καὶ ταύτην ὦ Πολύστρατε, ἀπείργασο. καὶ σχεδὸν ἤδη τέλος σοι ἔχουσιν αἱ εἰκόνες. ἅπασαι γὰρ ἐπιλέλυσθαι τὴν ψυχήν, καὶ τὰ μέρη ἐπαινῶ. Πο. οὐχ ἅπασαι. ἔτι γὰρ τὰ μέγιστα τῶν ἐπαίνων παραλέλειπται. λέγω δὲ τὸ ἐν πλείστου ὄγκῳ γιγνόμενον αὐτὴν, μήτε τύφον ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ περιβάλλεσθαι, μήτε

alias depinge : benignitatis nimirum, & humanitatis, quæ morum mansuetudinem, & in egenos clementiam commonstrabit. *Pol.* Proinde & illa assimiletur Theanoni Antenoris coniugi, & Arete, & filiæ eius Nausicaæ, & si qua alia in negociorum & fœlicitatis magnitudine erga fortunam modestè se gessit. Deinde post hanc Castitatis imago depingatur, & erga familiarem Beneuolentiæ, vt iuxta illam Icari filiam, quam Homerus pudicam scribit, maximè sit continens. Talem enim ille Penelopes imaginem descripsit. Vel etiam per Iouem, iuxta illi cognominem Abradatæ coniugem, cuius paulò antè meminimus. *Luc.* Hanc etiam modis omnibus pulchram effeciſti, Polystrate, iámque ferme finem habent Imagines : omnem enim animam, & partes laudando percurriſti. *Pol.* Non omnem. Nam maximæ laudis caput reliquum est. Dico verò cùm in tantam rerum magnitudinem proiecta sit, vt neque fastum in fecundis induat, neque supra sortis humanæ modum

ἐπαρθῆναι, πιστεύσασαν τῇ τύχῃ. φυλάττειν δ' ἐπὶ τῷ ἰσοπέδου ἑαυτὴν, μηδὲν ἀπιεροκάλαν, μὴ φορτικὸν φρονοῦσαν, καὶ τοῖς προσοῦσι δημοτικῶς τε, καὶ ἐν τῷ ὁμοίου προσφέρεσθαι, καὶ δεξιώσεις, καὶ φιλοφρόσυνας φιλοφρονεῖσθαι. τοσούτῳ ἥδιον τοῖς προσομιλοῦσιν, ὅσῳ καὶ παρὰ μείζονος ὅμως ἡμῶνται, οὐδὲν βαρυτικὸν ἐμφαίνουσιν, ὡς ὁπόσοι τῷ μέγα δοκεῖν μὴ πρὸς ὑπερηφάνειαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς εὐπρέπειαν, ἐσχήκασιν, οὗτοι καὶ ἄξιοι μάλιστα τῶν παρὰ τῆς τύχης δοθέντων ἀγαθῶν ἀφθήσαν. καὶ μόνοι ἂν οὗτοι δικαίως τὸ ἐπίφθονον διαφύγοιεν. οὐδεὶς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ ὑπερέχοντι, ὁρῶν μετεωριζόμενα ἐπὶ τοῖς εὐτυχήμασιν αὐτὸν ὁρᾷ, καὶ μὴ κατὰ τὸν Ὁμήρου ἄτην ἐκείνου ἐπ' ἀνδρῶν κρέατα βεβηκότα, καὶ τὸ ὑποδεέστερον πατοῦντα. ὅσοι δὲ ταπεινοὶ ταῖς γνώμαις, πάσχουσιν ἀπιεροκαλίᾳ τῆς τύχης, ἐπειδὰν αὐτοὺς ἡ τύχη μηδὲν τοιοῦτον ἐλπίσαντας, ἄφνω ἀναβιβάσῃ ἐς πλουτόν τι, καὶ μετάρσιον σχῆμα, εὐθὺς ἀποζῶσι κάτω, ὑπὸ ἀεὶ πρὸς τὸ ἀδύνατες βιάζονται.

efferatur, fortunæ confidens. Sed se in plano contineat animo non insolenti, nec arroganti molesta: & populariter erga eos se gerat cum quibus commercium habebit, & salutet, & comiter excipiat. Quæ eo sunt colloquentibus iucundiora, quo, cùm à maiore procedant, nihil tragicæ granditatis præ se ferunt, vt qui magnitudine potentiæ non ad superbiam, sed ad beneficentiam vtantur. Atque hi bonis à fortuna datis maximè digni visi sunt: soli etiam effugere inuidiam queant. Nemo enim præstanti inuiderit quem prosperis rebus moderatè vtentem videat: nec instar illius Homericæ Ates super hominum capita incedentem & inferiora calcãtem. Quod ijs accidere solet qui abiecto sunt animo, cùm fortuna nesciant vti: postquam fortuna nihil tale sperantes, repente in volucrem & sublimem currum euexit, intra præsentes facultates non manent, neque deorsum despiciunt, sed in arduum semper nituntur.

πτηγαρῦν ὥσπερ ὁ Ικαρος, ταχέντος αὐτοῖς τὰ ζέοντα τῷ κηρῷ, καὶ τῶν πτερῶν πεσόντων, γλαυκὰ ὀφθαλμιᾶσιν ὑπὸ κεφαλλὼ εἰς πλάγια, καὶ κλυδώνια ἐμπίπτοντες. ὅσοι δ' κατ' τὸν Δαίδαλον ἐχεκήδετο τοῖς πτερυξὶ, καὶ μὴ πάνυ ἐπήρθησαν, εἰδότες ὅτι ἐκ κηρῷ καὶ αὐτοῖς πεποιημένα, ἐταμεύσαντο δ' πρὸς τὸ εὐπρόσιτον τῇ φορᾷ, καὶ ἡγάπησαν ὑψηλότεροι μόνον τῶν κυμάτων ἐπιχέοντες, ὥστε μὴ συνεπιζεύγνυσθαι αὐτοῖς ἀεὶ τὰ πτερὰ, καὶ μὴ παρέχειν αὐτὰ μύρῳ τῷ ἁλὶ, οὕτοι δ' ἀσφαλῶς τε ἅμα, καὶ σωφρόνως διέπλευσαν. ὧν καὶ ταύτῃ αἴ τις μάλιστα ἐπαινέσειε. τοιγαρῦν καὶ ἄξιον παρὰ πάντων ἀπολαμβάνειν τὸν καρπὸν, εὐχομένων ταῦτά τε αὐτῷ παραμένειν τὰ πτερὰ, καὶ ἐπαλλήλοις ἐπιρρεῖν τοιαῦτα. Λυ. καὶ οὕτως ὦ Πολύστρατε, γενέσθω. ἐξία γὰρ οὐ τὸ σῶμα μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη καλὴ οὖσα, καλλίων δ' καὶ εὐσχημονεστέρα ἅτε αὐτῶν τῇ ψυχῇ σπείρουσα ἔρωτα δ' καὶ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, χρυσῷ καὶ πλούτῳ ὄντι, καὶ τοῦτο μετ' τῶν ἄλλων ἀγαθῶν, ὁποῖα ἔξεστιν αὐτῷ, εὐδαιμονήσαι, ὡς ἐπ' αὐτῷ καὶ

Quare quemadmodum Icarus, liquefacta ipsis quàm celerrimè cera, & defluentibus alis, præcipites in mare, & fluctus deoluti deridentur. Sed qui Dædali in morem alis vtuntur, neque nimium efferuntur, gnari cereas sibi esse illas, sed humanæ facultati impetum accommodant, & contenti sunt si vndis paulò altiores ferantur, ita vt alas sempet madefaciant, nec Soli tantùm liquandas exhibeant, hi tutò simul & prudenter peruolant. Quod & in ista Imagine maximè laudaueris. Quocirca meritum ab omnibus fructum percipit, qui precantur vt hæ alæ ipsi permaneant, & bona magis magísque affluant. *Luc.* Sic quidem fiat ô Polystrate. Neque enim solùm corporis venustate conspicua est, prout Helena, sed pulchrior & amabilior, cùm his præsidijs animam muniat. Conueniebat autem magno regi, bono manſuetóque viro, hoc etiam bonum simul cum alijs quotquot possidet, ad felicitatē: vt & ipsius tēporo

φῶσαι γυναῖκα τοιαύτην, καὶ σωθῆσαι αὐτῷ, πόθεν αὐτόν. οὐ γὰρ μικρὸν τοῦτο εὐδαιμόνημα γυνὴ, περὶ ἧς ἄν τις εὐλόγως τὸ ὁμηρικὸν εἴποι, χρυσείῃ μὲν αὐτὴν Ἀφροδίτῃ ἐΐσζειν τὸ κάλλος, ἔργα δ', αὐτὴν Ἀθηναίῃ ἰσοφαρίζειν. γυναικῶν γὰρ συμπάντων ἐκ ἄν τις παραβλήθειη αὐτῇ, οὐ μέμας, οὐδὲ φυλὴ φησὶν Ὅμηρος, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτέ τι ἔργα. Πο. ἀληθῆ φῂς ὦ Λυκῖνε. ὥστε εἰ δοκεῖ, ἀναμίξαντες ἤδη τὰς εἰκόνας, ἵνα τε σὺ ἔπλασας, τὴν τοῦ σώματος, καὶ ἃς ἐγὼ τὴν ψυχῆς ἐχαραξάμην, μίαν ἁπασῶν συνθέντες, βιβλίον καταθώμεθα, παρέχωμεν ἅπασι θαυμάζειν, τοῖς γε νῦν οὖσι, καὶ τοῖς ἐπὶ ὕστερον ἐσομένοις. μονιμωτέρα γοῦν τῶν Ἀπελλοῦ, καὶ Παρράσιου, καὶ Πολυγνώτου γένοιτ' ἄν, καὶ αὐτὴ σκιὰ παρὰ πολὺ τῶν τοιούτων κεχαρισμένη, ὅσῳ μὴ ξύλου, καὶ κηροῦ, καὶ χρωμάτων πεποίηται, ἀλλὰ ταῖς παρὰ μουσῶν ἐπινοίαις εἴκασται, ἧπερ ἀκριβεστάτη εἰκὼν γένοιτ' ἄν, σώματος κάλλος, καὶ ψυχῆς ἀρετὴν ἅμα ἐμφανίζουσα.

mulier huiusmodi nasceretur, & eius consuetudinis desiderio flagraret. Non enim hæc fœlicitas est exigua, mulier de qua Homericum illud aliquis meritò dicere possit, eam cum aurea Venere de forma contendere, & operibus, Mineruæ parem esse. Neque vlla ex omni mulierum numero cum ipsa comparetur, non corpore, non indole, inquit Homerus, non ingenio, nec operibus. *Pol.* Vera dicis Luciane. Quare si tibi videtur, commixtis Imaginibus, Corporis, quam tu finxisti, Animæ quas ego delineaui, vnam ex omnibus cõpositam libro mandemus, quem omnibus admirandum exhibeamus, tum huius ætatis hominibus, tum etiam posteris. Itaque hæc erit longè diuturnior, quàm Apellis, Parrhasij & Polygnoti imagines, eáque illis multò gratior, quatenus non ligno, cera-ue aut coloribus constat, sed suggesto à Musis commento expressa est, quæ cùm corporis pulchritudinem, & animæ virtutes vna commonstret, absolutissima Imago futura est.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ. PRO IMAGINIBVS.

ARGVMENTVM.

Panthea superiori Dialogo laudata Lucianum accusat, primùm immodicæ laudis: Deinde quod ab eo Dea fuerit comparata. Quæ laudum hyperbolas præmodestia & pietate agnoscere non vult: cùm sint assentatorum petitiùs quàm laudatorũ. Ad quæ respondet Lucianus, primùm se non satis illam laudasse, nedum nimium. Idque se ex libertate laudatorum fecisse, quos exemplis ostendit ab adulatoribus differre. Deinde se illam non cum Diis, sed cum earum Imaginibus comparasse. Quod etsi fecisset, id se recte factum fuisse exemplis probat.

Γώ σοι ὦ Λυκῖνε φησὶν ἡ γυνὴ, τἀ μὲν ἄλλα, πολλὴν ἐπιδοῦσα τὴν εὐνοιαν περὶ ἐμὲ, καὶ τιμὴν ἐν τῷ συγγράμματος. οὐ γὰρ ἂν οὕτως ὠφέλησε τις, εἰ μὴ ἐν μετ' εὐνοίας συνεγράφετο. τὸ δ' ἐμὸν ὥσπερ οἶσθ', τοιόνδε ἐστὶν. ἥδομαι μὲν χαίρων τοῖς κολακικοῖς τὸ τρόπον, ἀλλά μοι δοκοῦσιν οἱ τοιοῦτοι, λόγῳ εἶναι, ἔργῳ δὲ ἐλευθερίου τὴν φύσιν. ἐν δὲ τοῖς ἐπαίνοις μάλιστα, ὅταν τις ἐπαινῇ με φορτικὰς, καὶ ὑπερμέτρους τινὰς ὑπερβολὰς, ἐρυθριῶ τε, καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπαρρέγδομαι τὰ ὦτα.

Go Luciano, inquit mulier, alias quidem magnam erga me perspexi tuam benevolentiam, & honorem ex libro à te conscripto. Nõ enim me tantis laudibus eueheres, nisi cum benevolentia hoc scriberes. Ego verò, ne non scias, hoc sum animo. Non temerè assentatoribus delector, at qui sunt huiusmodi, mihi videntur esse præstigiatores, & minimè libero ingenio. Cæterùm inter laudes, maximè quando quis molestis, & immoderatis amplificationibus me extollit, erubesco, & ferè aures obtuto;

καὶ τὸ πρᾶγμα χλεύη μᾶλλον, ἢ ἐπαίνῳ ἐοικέναι μοι δοκεῖ. μέχρι γὰρ τῶνδε, οἱ ἔπαινοι ἀνεκτοί εἰσιν, εἰς ὅσον ἂν ὁ ἐπαινούμενος γνωρίζῃ ἕκαστον τῶν λεγομένων πρὸς ἑαυτόν. τὸ δὲ πρὸς τοῦτο, ἀλλότριον ἤδη, καὶ κολακείᾳ σαφής. καίτοι πολλοὺς οἶδα ἔγωγε χαίροντας, εἴ τις αὐτοὺς ἐπαινῶν, καὶ ἃ μὴ ἔχουσι προσοῦσι τοῖς λόγῳ. οἷον, εἰ γέροντας ὄντας εὐδαιμονίζοι τὴν ἀκμήν. ἢ ἀμόρφοις οὖσι, τὸ Νιρέως κάλλος, ἢ τὸ Φάωνος πειθήν. οἴονται γὰρ ὑπὸ τῶν ἐπαίνων ἀλλαχηθεῖσθαι σφίσι καὶ τὰς μορφάς, καὶ αὐτοὶ ἀναβήσειν αὖθις, ὥσπερ ὁ Πελίας ᾤετο. τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει. πολλοῦ γὰρ ἂν ὁ ἔπαινος ἐμοὶ τιμιος, εἴ τι καὶ ἦρχον αὐτὸν ἀπολαῦσαι δι' ἐμαυτὸν ἐμοὶ ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπερβολῆς, νυνὶ δὲ ὅμοιόν μοι δοκοῦσιν ἔτι παθεῖν, ὥσπερ ἂν εἴ τινι ἀμόρφῳ, προσωπεῖον εὐμορφον ἐπιθείη τις φέρων. ὁδὶ, μᾶλλον ἐπὶ τῷ κάλλει φρονοίη. καὶ ταῦτα, πειραρετῷ ὄντι, καὶ ὑπὸ τοῦ τυχόντος συμπεισθῆναι δυναμένῳ. ὅτι καὶ γελοιότερος ἂν φαίνοιτο, αὐτὸ προσωπος φανείς, οἷος εἰμι, ὑφ' οἵῳ κέκρυπται. ἢ καὶ νὴ Δί' εἴ τις ὑποδησάμενος κοθόρνους, μικρὸς αὐτὸς ὤν,

idque subsannationi potiùs, quàm laudi simile existimo. Nam tolerabiles eatenus sunt laudes, quatenus is qui laudatur, singula quæ dicuntur, ineſſe sibi cognoscit Sed quicquid præter hoc additur, alienum est, & manifesta assentatio. Atqui permultos noui, inquit, qui gaudent, siquis eos laudando, etiam quæ non habent, orationi adiecerit: puta, si senes ob ætatis vigorem beatos prædicarit: aut deformibus, Nirei vel Phaonis formam tribuerit. Putant enim suas formas à laudibus immutatum iri, & fore vt denuo repubescant, vt de se Pelias putauit. Sed non ita se res habet. Laus enim magni æstimaretur, si re ipsa, huiusmodi hyperboles beneficio, frui possemus. Nũc verò mihi videntur illi hoc modo affecti, quo deformis aliquis qui apposita sibi formosa larua, pulchritudine superbiret, quam quiuis tollere, & atterere potest: vnde magis deridiculo esset, natiua facie detecta, quã ascititia forma occultauerat. Aut per Iouem, quo pusillus aliquis, qui cothurnis indu-

εἰζοι περὶ μεγεθους τοῖς ἀπὸ
ἰσοπλέθρου ὅλῳ πήχει ὑπερέχοισιν.
ἐμέμνητο γὲ ἡ τοιούτου πάθους.
ἔφη γυναῖκα τινα τῶν ὀπιφανῶν,
τὰ μὲν ἄλλα, καλὴν, καὶ κόσμιον, A
μακρὰν δ', καὶ πολὺ τῶ συμμέτρω
ἀποδέουσαν, ἐπαινεῖσθαι θεοῦ
πάντα ποιοῦντος ἐν ἄσκησι, τά τε
ἄλλα καὶ ὅτι καλή τε, καὶ μεγά-
λη. ἀγαίρειν δ' αὐτῆς ἐκκα- B
λεῖν ἐπαινοῦντα τὸ ἔυμηκές τε, καὶ
ἴσιον, τῷ μὲν, δὴ γαίνεσθαι τῷ
ἐπαίνῳ, καθάπερ αὐξανομένῳ
πρὸς τὸ μέλος, καὶ τῷ χεῖ-
ρα σπασείειν. τὸν ποιητὴν τε C
πολλάκις τὸ αὐτὸ ἆδειν, ὁρῶν-
τα ὡς ἥδοιτο ἐπαινουμένῳ, ἄ-
χρι δὲ τῶν παρόντων, πρὶν
προσπύθεσθαι πρὸς τὸ οὖς, εἰ-
πεῖν αὐτῷ, πέπαυσο σὺ ἔτος, μὴ
καὶ ἀναζῆναι ποιήσῃς τῷ γυ- D
ναικὶ παροξυνόμενον δ', καὶ μα-
χρῷ τούτου γελοιότερον Σελευκίδι
τοιχίλῳ ποιῆσαι ἢ Σελεύκου
γυναικὶ τοῖς δὲ ποιηταῖς ἀγῶ-
να προθεῖναι αὐτῷ περὶ τα-
λάντου, ὅς τις αὖ ἄμεινον ἐπαι- E
νήσει αὐτὴν ἢ κόμιλλον. καίτοι φα-
λακρὰ ἐτύγχανεν οὖσα, καὶ οὐδὲ
ὅσας ὀλίγας τὰς ἑαυτῆς τρίχας
ἔχουσα. καὶ ὅμως οὕτω διακει-
μένῃ τῷ κεφαλῷ, ἁπάντων
ἡδέως ἔφη ἂν νόσου μακρᾶς

tis, de proceritate contenderet cùm ijs qui ex planitie toto cubito essent proceriores. Nam & huiusmodi cuiuspiam mentionem faciebat. Aiebat virî illustris vxorem, aliàs quidem pulchram & honestam, sed pusillam, & cui multum de iusta statura deesset, à quodam poëta carmine laudari, quòd inter cætera, cùm formosa, tum procera esset: cuius longitudinem & rectitudinem populo comparabat. Illam verò laude ista lætari, quasi ad modulos crescceret, & manum concutere. Poëtam autem idem sæpe canere, cùm hac laude delectari videret. Donec aliquis ex præsentibus ad aurem admotus ipsi dixit, Heus tu desine, ne mulierem surgere facias. Dicebat etiam Stratonicen Seleuci vxorem, assimile quiddam, sed longè magis ridiculum fecisse. Eam poëtis pro talento certamen proposuisse, quicunq; suam comam meliùs laudaret, quanquam calua erat, & ne paucos quidem crines habebat. Attamen sic affecto capite, cui ex longo morbo id accidisse omnes norant,

τοῦτο ἐπαινεῖσθαι, ἤκουε τῶν

καταρρήτων ποιητῶν ὑακινθίνας τὰς τρίχας αὐτῆς λεγόντων, καὶ οὔλους τινὰς πλοκάμους ἀναπλεκόντων, καὶ σελίνοις τοὺς μὴ ὅλως ὄντας εἰκάζοντων. ἀπίστων οὖν τῶν τοιούτων καταγέλα, τὰ παρεχόντων αὐτοὺς τοῖς κόλαξι. καὶ προσετίθει ὅτι μὴ ἐν ἐπαίνοις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν γραφαῖς τὰ ὅμοια πολλοὶ κολακεύεσθαί τε, καὶ ἀπατᾶσθαι θέλοιεν. χαίρουσι γοῦν ἔφη τῶν γραφέων ἐκείνοις μάλιστα, οἳ αὐ πρὸς τὸ εὐμορφότερον αὐτοὺς εἰκάσωσιν. εἶναι δέ τινας, οἳ καὶ προσάπτοιεν τοῖς τριχίταις, ἢ ἀφελεῖν τι τῆς ῥινὸς, ἢ μελανίτερα γράψασθαι τὰ ὄμματα, ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἐπιθυμήσωσιν, αὐτοῖς προσεπαι. εἶτα λανθάνειν αὐτὸν ἀλλοτρίας εἰκόνας στεφανοῦντας, καὶ οὐδὲν αὐτοῖς ἐοικυίας. ταῦτα δὴ καὶ τὰ τοιαῦτα ἔλεγε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπαμύνεσθαι τῷ συγγράμματος, ἐν ᾧ τοῦτο ἠνέγκατο, ὅτι θεαῖς αὐτὴν, Ἥρᾳ, καὶ Ἀφροδίτῃ εἴκασας. ὑπὲρ ἐμὲ γάρ φησι, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ ἅπασαν ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δέ σε οὐδ' ἐκεῖνα ἠξίουν, ταῖς ἡρωίναις παραβαλεῖν με, Πηνελόπῃ, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ Θεανοῖ,

execrandos illos poëtas audiebat, qui capillos eius Hyacinthinos dicebant, & crispos quosdam cincinnos nectebant, & apio, quanuis nulli prorsus essent, comparabant. Tales igitur omnes deridebant, qui se assentatoribus traderent. Addebat etiam non solùm in laudibus, sed etiam in picturis pleroſque assentationem captare, & decipi velle: qui illis potissimùm, inquit, pictoribus gaudent, à quibus formosiores effingantur. Esse quoque nonnullos qui artificibus iniungunt, vt aliquid nari detrahant, aut nigriores oculos pingant, aut aliquid aliud, quod inesse sibi cupiuerint. Deinde eos nescire se alienas imagines coronare, & sibi nullatenus similes. Hæc & eiusmodi dicebat, alia quidem quæ tuo libro mandaras collaudans, sed hoc vnum non ferens quòd eam cum Deabus Iunone & Venere comparaueris. Nam hæc me, inquit, imò humanam omnem naturam superant. Cæterùm ne illud quidem optaui, vt Heroinis illis, Penelope, Arete, & Theanoni,

ὄχ ὅπως θεῶν ταῖς ἀίσχας. χ̓ γὸ αὖ καὶ τόδε παίνυφη. τὰ περὶ τὸν θεὸν δεισιδαιμόνως, χ̓ φοβοδεῶς ἔχω. δέδια τοίνυν μὴ κ̓τ' τλὺ Καασιέπειαν εἶναι δόξω, τὸν τοιοῦτον ἔπαινον περσποιῶν. καίτοι γνησίαν ἐκείνη αὐτὴν ἐξετάζετο. Ηρας ὄ, καὶ Αφροδίτλω ἔσικεν. ὥστε ὦ Λυκῖνε, μεταχάλαι σε τὰ τοιαῦτα ἐκέλευσεν. ἢ αὐτὴ μὲ μαρτύρεσθαι ταῖς θεαῖς, ὡς ἀκέσας αὐτῆς γέγραφας. σὲ ὄ ἐδέναι ὅτι αὐδάσει αὐτλὺ τὸ βιβλίον, ἅ τῳ περιοχοῶ, ὥσπερ γωῦ σοι διάκειται, ἐ μάλα ἐυσεβῶς, ἁδὲ ὁσίως τὰ περὶ τὸν θεόν. ἐδόκει τε ἀσέβημα ἑαυτῆς, χ̓ πλημμέλημα τῦτο δόξειν, εἰ ἐσωμόμοι τῇ ἐν Κνίδῳ, χ̓ τῇ ἐν κπρεις ὁμοία λέγεσθαι. καί σε ὑπεμίμνησκε ἔ τελευτάων ἐν τῶ βιβλίῳ περὶ αὐτῆς εἰρημένων, ὅτι μετεῖαν ἐ χ̓ ἄτυφον ἔφης αὐτλὺ, ἀλ ἀκατιγορήλω ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέζον, ἀλλὰ περόσγειον τλὺ πᾶσιν πειμμήλω. ὁδὲ, ταῦτα εἰπὼν, ὑπὲρ αὐτὸν τὸν ὑρανὸν ἀναβιβάζῃς ἢ γυναῖκα, ὡς χ̓ θεᾶς αὐτλὺ ἀπειχάζῃν. ἠξίου δέ σε μὴ ὃ ἀξιωτέρων αὐτ' γενέσθ τῶ Αλεξάνδρω. ὃς τὸ

nedum præstantissimis Deabus comparares. Etenim Deos metuo vehementer & expaueſco. Quare vereor ne vt Cassiopea laudem illam expetiuisse videar: quanquam illa cum Nereidibus contendebat, Iunonem autem & Venerem venerabatur. Quocirca Luciane, iussit vt ista corrigas, alioqui se testaturam Deas, hæc à te se inuita scripta esse: scias verò tu, molestum sibi esse libellum illum qui sic obambulat, vt à te non admodùm piè, nec sanctè de Dijs est compositus. Existimabat etiam fore vt impium facinus commississe videretur, si patereturn se similem dici Cnidiæ & Hortensi Veneri. Præterea tibi in memoriam reuocabat ea quæ sub libri finem de ipsa dixisti, modestam vocans, & fastus expertem, quæ supra modum humanum sese non efferat, sed terræ proxima volet. At tu his dictis, mulierem supra cœlum ipsum extollis, ita vt cũ Deabus compares. A te etiã postulabat, ne Alexandro imprudentiorem se putares, qui architecto pollicẽte se totũ

ἀρχιτέκτονος ὑποσχομένου τ̓

Ἄθω ὅλον μεταμματίσειν, καὶ μορφώσειν πρὸς αὐτὸν, ὡς τὸ ὄρος ἅπαν εἰκόνα γυίεσθαι τοῦ βασιλέως, ἔχοντα δύο πόλεις ἐν ταῖν χερσίν, ἃ προσήκατο τὴν περιτειχίαν τῆς χαράδρας, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὸν ἡγησάμενος τὸ τολμημα, ἔπαυσε τὸν ἄνδρωπον, καὶ πιθανῶς Κολοσσοῖς ἀναπλάττοντα. καὶ τὸν Ἄθω κατέχειν ἐᾶν ἐκέλευσε, μὴ ὄρος οὕτω μέγα πρὸς μικρῶν σώματος ὁμοιότητα. ἐπῄνει δὲ τὸν Ἀλέξανδρον τὴν μεγαλοψυχίαν, καὶ αὐδείαν τὰ μείζω τοῦτο τοῦ Ἄθω ἔλεγεν αὐτὸν ἀνεσταῦσαι, ἐν ταῖς τῶν ἀεὶ μεμνησομένων διανοίαις. καὶ γὰρ μικρᾶς εἶναι γνώμης ὑπερίδειν οὕτω παράδοξον τιμήν. καὶ ἑαυτῷ οὐ τὸ μὲ πλάσμα σου ἐπαινεῖν, καὶ τὴν ὑπόνοιαν τῶν εἰκόνων, μὴ γνωρίζειν δὲ τὸν ὁμοιότητα. μὴ γὰρ εἶναι τῶν πολλῶν ἀξίαν, μηδὲ ἐγγύς, ὅτι μὴ δὲ ἄλλην τινὰ γυναῖκα γε εἶναι. ὥστε ἀφίησί σοι ταύτην τὴν τιμὴν, καὶ προσκυνεῖ σου τὰ ἀρχέτυπα παραδείγματα. σὺ δὲ, τὰ ἀνθρώπινα ταῦτα ἐπαίνει αὐτῷ, μὴ δὲ ὑπὲρ τὸν πέδα ἴσω τὸ ὑπόδημα, μὴ καὶ ὑπερμείσῃ μέ φησιν ἐμπειπατῆσαν

Atho transformaturum, & ad eius simulachrum accommodaturum, ita vt totus mons Regis imago fieret, duas vrbes manibus tenentis, prodigiosam pollicitationem non admisit, sed ausum illud maius ipso ratus, compescuit hominem non credibiles Colossos effingentem: iussitq; vt suo loco intactum Atho relinqueret, neque montem adeò magnũ ad corporis exigui similitudinem imminueret. Alexandrum autem magnanimitatis nomine laudabat, eúmque sibi hoc facto statuam Atho maiorem dicebat erexisse in animis hominum, qui eius rei semper memores essent futuri. Non enim abiecti esse animi honorem adeò incredibilem contemnere. Quare se tuum figmentum laudare, & Imaginum commentum: sed similitudinem non agnoscere: non enim tantis ac talibus esse dignam, ne propè quidem: ac neque mulierem vllam, quãcunq; tandẽ aliã. Itaque tibi honorem hunc remittit, tuáq; archetypa adorat. tu verò, humanis laudibus ipsã decora: nec pede maior sit calceus, ne illo, inquit, mihi inambulãti os obturet. Illud etiã tibi dicendũ

αὐτῷ. κἀκεῖνο δὲ σοι ἐπιτῶ

ἐπιτίλατο. ἀκούω ἔφη πολλῶν λεγόντων. εἰδὲ ἀληθὲς ὑμεῖς οἱ ἄνδρες ἴστε, μὴ οὐ λυμπᾶσιν ἐξεῖναι τοῖς νικῶσι μείζους τῶν σωμάτων ἀνιστάναι τοὺς ἀνδριάντας, ἀλλ' ἐπιμελεῖσθαι τοὺς Ἑλλανοδίκας, ὅπως μηδὲ εἷς ὑπερβάλληται τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἔξετασιν τῶν ἀνδριάντων ἀκριβεστέραν γίγνεσθαι τῶν ἀθλητῶν ἐγκείσεως. οὕτε ὄρθα ἔφη μὴ αἰτίαν λαβωμὲν ψεύδεσθαι ἐν τῷ μέτρῳ. κἄπειτα ἡμῶν ἀναβλέψασιν οἱ Ἑλλανοδίκαι τὴν εἰκόνα. ταῦτα μὲ ἔλεγεν ὀνείνη. σὺ δ' σκόπει ὦ Λυκῖνε, ὅπως μεταχοσμήσῃς τὸ βιβλίον, καὶ ἀφαιρήσῃς τὰ τοιαῦτα, μηδὲ σφαλῇς πρὸς τὸ δεῖνα, ὡς ὀνείνη πάνυ γε αὐτὰ ἐδυσχέρανε, καὶ διαφερόπε μεταξὺ ἀναγινωσκομένων, καὶ παρηντεῖτο τοὺς θεοὺς ἵλεως εἶναι αὐτῷ. καὶ συγγνώμη, ἀνγυναικείου τι ἔπαθε. καίτοι ἀρχὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, καὶ αὐτῷ μοὶ τοιοῦτόν τι εἰπεῖν ἔδοξε. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἀκούων, οὐδὲν ἐπῃσθόμην, ἀλλοῖα τοῖς γεγραμμένοις. ἐπεὶ δ' ὀνείνη ἐπαυσάμην, καὶ αὐτὸς ἀρξάμενος τὰ ὅμοια γιγνώσκειν περὶ αὐτῶν. καὶ παράπλησίόν τι ἔπαθον, οἷς ἐπὶ τῶν ὁρωμένων πάσχομεν. ὧν

dedit in mandatis. Multos inquit, dicentes audio: quod verum-ne sit vos viti scitis, Ne Olympicis quidem victoribus licere statuas corporibus maiores erigere, sed Hellanodicis curæ esse, vt ne vnus quidem veritatem excedat, & statuarum examen, athletarum admissione fieri accuratius. Itaque vide, ne ementitæ mensuræ accusemur: ac deinde nostram imaginem subuertant Hellanodicæ. Hæc quidem illa dicebat. Tu verò perspice Luciane, quomodo librum hunc transformes, atque talia demas, nec in numen pecces, velut illa grauissimè hæc ferebat, intérque legendum subhorrescebat, ac Deas vt sibi essent propitiæ, rogabat. At certè illi ignoscendum, quòd animo fuit muliebri. Atqui, vt verum dicam, etiam mihi ipsi tale quid dicere visa est. Ac primùm quidem audiens, dum scripta intueor, delictum non animaduerti: sed postquam illa mihi indicauit, ipse etiam similia de ijs sentire cœpi. Ac mihi simile quid accidit, quod in ijs quæ intuemur vfuenit. Siquid proximè

μὲ πάνυ ἐγγὺθεν σκοπῶμὲν τι

ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, οὐδὲν ἀκριβὲς διαγινώσκομεν. ὡς ὑπὸ ἀποστάσεως, ἐν ᾗ συμμέτρου διαστήματος ἕκαστα, ἅπαντα σαφῶς καταφαίνεται τὰ εὖ, καὶ τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα. τὸ δὴ ἄνθρωπον ὄντα, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι, τί ἄλλο, ἢ ἀκριβῶς ἔστιν εὐτελίζειν τὰς θείας; ἐν γὸ τοῖς τοιούτοις, οὐχ ὅτω τὸ μικρὸν μεῖζον γίγνεται τῇ παραθέσει, ὡς τὸ μεῖζον ἀποσμικρύνεται, πρὸς τὸ ταπεινότερον καταπωθῆναι. οἷον, εἴ τινες ἅμα βαδίζοιεν, ὁμοῦ, μέγιστος, οὗτος, παῦ τῇ ἡλικίᾳ χαμαίζηλος, εἶτα δέησειεν ἀποσῶσαι αὐτοὺς, ὡς μὴ ὑπερέχειν θατέρου τὸν ἕτερον, οὐ τὸ βραχύτερον ὑπεραναπεινομένου τοῦτο ᾠήσατ' ἄν, κἂν ὅτι μάλιστα ἀκροποδητὶ ἐπιχειρῇ ἑαυτὸν, ἀλλ' εἰ μέλλοιεν ὁμήλικες φανεῖσθαι, ὁ μείζων ἐκεῖνος ὑποκύψει, καὶ ταπεινότερον ἀποφανεῖ ἑαυτόν. ὡσαύτως ὃ καὶ ἐν τοῖς τοιαύταις οἰκοσι, οὐχ ὅτως ἄνθρωπος μείζων γίγνεται, ἵν' τις αὐτὸν θεῷ ἀπεικάζῃ, ὡς τὸ θεῖον ἀνάγκη ἐλαττῶσθαι πρὸς τὸ ἐνδεὲς ὑποκλώμενον. καὶ εἰ μὴ ὑπὸ ἀπορίας τῶν ἐπιγείων, ὑπὸ τὰ οὐράνια ἐκτείνοιτό τις τὸν λόγον,

sub oculis constitutum contemplemur, id nequaquam exquisitè dignoscimus. At si iusto interuallo distantes intueamur, omnia liquidiùs apparent, quæ bene, quæque secus se habent. Ergo hanc, cùm sit homo, Veneri & Iunoni assimilare, quid aliud est quàm Deas ex professo extenuare? siquidem in eiusmodi comparationibus, non tam quod paruum est collatione crescit, quàm quod maius, imminuitur, dum ad id quod humilius est, pertrahitur. Exempli gratia, si duo simul incederent, alter prægrandis, alter pumilio, deinde ipsos adæquare oporteret, ne alter alterum statura superaret, nequaquam breuiore semet quantumuis extendente hoc fieret, etiamsi sese in summos pedes maximè erigeret. At si statura pares videri debeant, maior ille caput demittet, ac se humiliorem reddet. Similiter & in id genus imaginibus, nõ tam maior fit homo, si cum Deo comparetur, quã necesse est imminui Deum, ad id quod est inferius, reflexum. Et siquidem terrestrium penuria, orationem ad cœlestia extenderes,

πλοια αὖ ὁ τοιοῦτος αἰτίαν ἔχοι ὑπὸ ἀσεβείας αὐτὸ δρᾶν. σὺ δ' τοσαῦτα ἔχων κάλλη γυναικῶν, Ἀφροδίτην, καὶ Ἥρα εἰκάσαι αὐτῷ ἐτόλμησας, ὑβρίν δεον. ὅσον τὸ ἄγαν τοῦτο, καὶ ἐπίφθονον, ἀφαίρει σὺ Λυκῖνε. οὐ γὰρ θεοῖς τοῖς σοῖς βόπου τὸ τοιοῦτον. ὅς εἰ καὶ ἄλλως ῥᾴδιος θεοῖς τοῖς ἐπαίνοις, καὶ προχειρος ὤν, ἐπύγχανες. ἀλλὰ νῦν οἶδ' ὅπως ἀθρόαν πεποίησαι τὴν μεταβολήν, ὑποδυομένους. καὶ ἐκ τοῦ πάνυ φειδομένου, ἄσωτος ἐν τοῖς ἐπαίνοις ἀναπέφηνας. ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνο αἰσχυνθῇς, εἰ μεταρυθμιεῖς τὸν λόγον ἤδη διαδεδομένον. ἐπὶ καὶ Φειδίαν φασὶν ἕτερον ποιῆσαι, ὁπότε ἐξεργάσατο τοῖς Ηλείοις τὸν Δία. στάντα γὰρ αὐτὸν κατόπιν τῶν θυρῶν, ὁπότε τοσοῦτον ἀναπετάσας ἐπιδείκνυε τὸ ἔργον, ἐπακούειν τῶν αἰτιωμένων τι, ἢ ἐπαινούντων. ἤκουε δή, ἐμοὶ, φασὶν, ὁ μὲν, ὡς παχεῖαν. ὁ δὲ, ὡς ὑπισχνέστερον τὸ φρόνημα. ὁ δὲ, ὡς ἄλλος, ἄλλο τι. εἶτ' ἐπειδὴ ἀπηλλάγησαν οἱ θεαταὶ αὖθις τὸν Φειδίαν ἐγκλῄσαντα ἑαυτὸν, ἐπανορθοῦν, καὶ ῥυθμίζειν τὸ ἄγαλμα πρὸς τὸ τοῖς πλείοσιν δοκοῦν. ὃ γὰρ ἡγεῖτο μικρὰν εἶναι συμ-

minùs vitio verteretur, quod per impietatem hoc fecisses. At tu quanuis tam eximias mulierum formas haberes, cum Venere, & Iunone ausus es ipsam comparare, cùm nihil opus esset. Quare hoc nimium atque inuidiosum demas Luciane. Neque enim hoc tui est moris, qui ad laudandum alioqui non eras facilis ac promptus. At nunc nescio quo pacto derepente mutatus es, hoc abundè faciens: & qui laudum hactenus fuisti parcissimus, earundem euasisti prodigus. At ne te pudeat iam editam orationem retractare: quandoquidem & à Phidia sic factum fuisse dicunt: quum apud Eleos Iouem construxit. Stabat enim ille post fores, vbi primùm opus expansum Dostendit, vnde eos qui vel reprehenderent, vel laudarent quippiam exaudiebat. Cæterùm alius nasum, vt pote crassiorem, alius faciē, vt pote longiorem, alius aliud reprehendebat. Deinde cùm discessissent spectatores, intus inclusus Phidias denuo effigiem corrigebat, & ad vulgi sententiam accommodaba: siquidem populi tam nu-

βελλιῶ δήμου τοσούτου, ἀλλ' ἀεὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τὸν πολλοῖς πειθότερον ὁρᾶν τῶ ἑνός, κἂν Φειδίας ἰῶ. ταῦτά σοι ἀπ' ἐκείνης κομίζω, κ) αὐτὸς παραινῶ, ἑταῖρός τε, κ) ἔμπροσθεν ὤν. Λυ. Πολύστρατε, οἷος ὢν ῥᾴστως ἐλελήθεις μεῤῥᾴθυμος οὕτω μακρὰν, κ) καταγελάσαι τοσαύτῃ ἐξενηνοχὼς κ) τῶ συγγράμματος, ὥστε μηδὲ ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ἐπὶ καταλείπεσθαι. πάλιν ἀλλ' ἐκεῖνό γε ἢ δικαστικὸν ἐποιήσατε, καὶ μάλιστα σὺ, ἐρήμῃ καταδικάσας τῶ βιβλίῳ, μὴ παρόντος αὐτῷ τῶ συνηγόρου. ῥᾷδιον ἴσως οἶμαι τοῦτο ὄν, κ) τῇ παρεμίᾳ, μόνον δόντα χρατεῖν. ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ κ) ἡμεῖς ἐάλωμεν, οὔτε ὕδατος ἡμῖν ἐκχυθέντος, οὔτε ἀπολογίας ἀποδοθείσης. μᾶλλον δ' τοῦτο πάντων ἀτοπώτατον, οἱ αὐτοὶ κατήγοροι, καὶ δικασταὶ ἦτε. πότερα δ' οὖν ἐθέλεις, ἀγαπήσας τῆς ἐγκωμίου συνήθειαν ἄγω, ἢ κ) τὸν Ἱμεραῖον ποιητὴν, παλινῳδίαν τινὰ συγγράφω; ἢ δόντε μοι ἐφέσιμόν τινα γενέσθαι τῇ δίκῃ; Πο. νὴ Δι' ὧν περ ἔχεις τι δίκαιον εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ αὖ τοῖς δίκαιος ὡς σὺ φῂς,

meroſi conſilium non leue cenſebat, imò neceſſe eſſe vt plus viderent multi quàm vnus, etſi Phidias foret. Hæc ab illa tibi affero, eademque ipſe te moneo, qui tui amicus ſum & ſtudioſus. *Luc.* Hactenus Polyſtrate te tantum rhetorem eſſe ignoraueram. Itaque orationem ita prolixam, accuſationem ita grauem aduerſus meum libellum protuliſti, vt mihi nulla ſpes defenſionis ampliùs ſuperſit. Verumenimuero non ex iudiciario more feciſtis, in primis verò tu, quum indicta cauſa librum condemnaſti, cui deerat patronus. Facillimum autem illud eſt, vt opinor, iuxta parœmiam, Solum currentem vincere, Itaque nihil mirum, ſi victi fuimus, neque effuſa nobis aqua, neque reſpondendi facultate conceſſa. Quin potiùs illud eſt omnium abſurdiſſimum, quod ipſi & accuſatores, & judices eratis. Vtrum ergo vis, ſileam decretis acquieſcens, an iuxta Himeræum illum poëtam, retractationem conſcribam? aut mihi copiam facietis prouocandi ad aliud iudicium? *Pol.* Sanè per Iouem, ſiquid iuſti habesquod dicas. Non enim contra aduerſa-

δὴ ἐν φίλοις ποιήσῃ τὴν ἀπολογίαν. ἐγὼ δ', ἢν συνεξετάζεσθαί σοι ἔτοιμος ὑπὲρ τοῦ δίκης. Λυ. Δὴ ἐκεῖνο αὐτίκα μὲν ὦ Πολύστρατε, ὅτι μὲν ἐκείνης παρούσης, ποιησόμεθα τοὺς λόγους. μακρῷ γὰρ ἂν ἥδιον ἀμείνονι λοιδ. γοῦμαι δ' αὐτὸς ἀναγκαῖον ἀπ' ἐντολῆς ἀπολογήσασθαι. δὴ εἴ μοι τοιοῦτος ἀγγελιαφόρος γένοιο παρ' αὐτοῦ, οἷος παρ' ἐκείνης πρός με γέγονας, τολμήσω ἀπαρνήσασθαι τὸ κύβον. Πο. Διάβηθι ὦ Λυκῖνε τουτουὶ ἕνεκα, ὡς οὐ ῥᾳδίου με ὑποκρίνεσθαι ἕξων τὴν ἀπολογίαν, πειρώμενος διὰ βραχέων εἰπεῖν, ὡς καὶ μᾶλλον μισητεύσωμεν. Λυ. καὶ μὴν πάνυ μοι δοκεῖ μακρὸν τὸν λόγον, πρὸς ἅπαντα ὀφθήσεσθαι τὴν κατηγορίαν. ὅμως δὲ σοῦ ἕνεκα ἐπιτεμοῦμαι τὴν ἀπολογίαν. καὶ παρ' ἐμοῦ τοίνυν τάδε αὐτῇ ἀπάγγελλε. Πο. μισθαμοῦ ὦ Λυκῖνε. δὴ ὥσπερ αὐτὴ ἐκείνης παρούσης λέγε τὸν λόγον. εἶτ' ἐγὼ μιμήσομαί σε πρὸς αὐτήν. Λυ. ἀλλ' ἐπειδὴ σὺ ἅπαξ οὕτω σοι δοκεῖ ὦ Πολύστρατε, ἄπιθι, φησί, καὶ φρόντιζε ὅπως ἐκείνῃ, ὁπόσα σὺ παρ' αὐτῆς ἀπήγγειλας. ἡμᾶς δὲ χρὴ τὸν δεύτερον λόγον ἐπιφέρεσθαι. καίτοι, οὐ γὰρ ὀκνήσω

rios, vt dicis, sed apud amicos defensionem susciпies. Ego verò in hac causa tuis A partibus stare sum paratus. *Luc.* At molestum illud Polystrate, quòd ea non præsente verba faciam. Id enim longè foret satius. Nũc verò mihi iusso respondere necesse est. Sed si talis apud illam internuncius mihi fueris, qualis illius apud me B fuisti, aleam iacere audebo. *Pol.* Quod ad hoc attinet, confide Luciane, fore vt me tuæ defensionis actorem nõ malum habeas, si paucis dicere coneris, quò faciliùs C omnia recordet. *Luc.* Atqui longissima oratione mihi opus erat, aduersus accusationem adeò vehementem: tamen in tui gratiam, defensionem præsecabo. Itaq; hęc D illi meo nomine renuncia. *Pol.* Nequaquam Luciane: sed tanquam illa præsente orationem habeto. Deinde apud ipsam te imitabor. *Luc.* Proinde, quando ita tibi videtur Polystrate: illa E quidem præsto est, eáque dixit videlicet, quæ tu ipsius nomine mihi renunciasti. Nobis autem exordienda est secunda oratio. Atqui, non verebor enim tibi dicere quod mihi accidit;

πρὸς σὲ εἰπεῖν, ὃ πέπονθα,

οὐκ οἶσθ' ὅπως φοβερώτερόν μοι τὸ πρᾶγμα πεποίηκας. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἰδρῶ τε ἤδη, καὶ δέδοικα, καὶ μογογνωχὼ καὶ ὀφᾶν αὐτὸ οἶμαι, καὶ τὸ πρᾶγμα πολλῷ μοι ἢ παραχὼ πεποίηκεν. ἀρξομαι δ' ὅμως. ἐγὼ δοῖον τε ἀναδῦναι, ἤδη παρεσης. Πο. καὶ νὴ Δία πολλὴν ἢ εὐμένειαν ἐπιφαίνει τῷ προσώπῳ. φαιδρὸ γὰρ ὡς ὁρᾷς, καὶ προσηνής, ὥστε θαῤῥῶν λέγε ἢ λόγον. Λυ. ἐγὼ σε ὦ γυναικῶν ἀρίστη, μεγάλα ὡς φῄς, καὶ πέρα τοῦ μέτρου ἐπαινέσας, οὐκ ὀρθῶ ὅτι τηλικοῦτον ἐπῆνεσα ἡλίκον αὐτὴ σὺ τοῦτο ἐγκώμιον ἐφ' σεαυτῆς ἐξενηύρας, τῇ προς τὸ θεῖον τιμῇ ἐν μεγάλῳ πιθεμένη. σχεδὸν γὰρ ἁπάντων τοῦτο μεῖζον, ὧν εἴρηκα περὶ σοῦ. καὶ συγγνώμην, εἰ μὴ τοιαύτην σοι προσέχαξα τὴν εἰκόνα, ὡς ἀγνοίας με διαλαθοῦσαν. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως προ αὐτῆς ἐχαξάμην. ὥστε ταύτῃ γε οὐκ ὄπως ὑπερβαλλεσθαι τὸν ἔπαινον, ἀλλὰ πολὺ καταδεέστερόν μοι δοκῶ τῆς ἀξίας εἰρηκέναι. σκόπει γοῦν ἡλίκον τοῦτο παρέλιπον, ὡς παμμίγεθες εἰς ἐπίδειξιν τέρπου χρησοῦ, καὶ γνώμης ὀρθῆς, ὡς

neſcio quomodo rem hanc mihi magis metuendam reddidiſti: & vt vides, iam ſudo, & metuo, eámque tantùm non videre puto, quæ res multum me perturbauit. Incipiam tamen: cùm ea iam præſente nulla ſit fugiendi facultas. *Pol.* At, per Iouem, magnam vultu præ ſe fert beneuolentiam, viden' vt eſt hilaris, & manſueta. Quare orationem confidenter aggredere. *Luc.* Ego te fœminarum præſtãtiſſima, magna immodicáq; laude proſequutus, non video factum eſſe vt te tantum laudauerim, quantum ipſa hoc de te encomium protuliſti, dum honorem qui numini tribuitur magni facis. Iſtud enim, omnium quæ de te dixi, ferme eſt maximum. Ac veniam deprecor, quòd etiam hanc imaginem tibi non aſcripſi, quæ me per ignorantiam latebat: non enim aliam ante ipſam delineaſſem. Itaque iſta ratione quidem, nedum laudando nimius fui, ſed longè inferiora quàm pro dignitate dixiſſe mihi videor. Igitur conſidera quantum ſit illud quod prætermiſi, quàm inſigniter magnum ad demonſtrationem bonorum morum, & recti iudicij: quòd quicunq;

ἔσει τὸ θεῖον μὴ ἐν παρέργῳ σχήσειν, οὗτοι καὶ τὰ πρὸς ἀνθρώπους ἀεὶ σοι καλῶς ἕξει. ὥστε εἰ πάντως μεταχοσμῆσαι δεῖ τὸ λόγου, καὶ τὸ ἄγαλμα ἐπανορθώσασθαι, ἀφελεῖν μέν σε οὐκ ἂν οὐδὲν τολμήσαιμι ἀυτῷ, προσθήσω δ' ἴσως, ὡς μοι κεφαλὴν τὸν παντὸς ἔργου καὶ κορυφὴν ἐπ' ἐκείνῃ μόνοι καὶ παύσομαι πολλοῖς σοι εἰδέναι τῆς χάριν ὁμολογῶ. ἐμοὶ γὰρ ἔπαινος ἑκάστου τὸ μέγιστον τῶν σῶν τρόπων, καὶ ὅτι μηδὲν ἐφρικτὸς, μηδ' ὑπὸ μεγαλοφροσύνης ὑπεστείλω σοι ὁ παρὼν ὄγκος τῶν πραγμάτων, οὐ τὰ πεπραγμένα τῷ λόγῳ, ἐπισώσω τῷ ἐπαίνῳ τὴν ἀλήθειαν. τὸ γὰρ μὴ προσαρπάζειν τε τοιαῦτα τῶν ἐγκωμίων, μὴ ἀλόγιστα ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μείζω ἢ κατ' σὲ εἶναι λέγειν, μετρίας καὶ δημοτικῆς τινος διανοίας δεῖγμα ἐστι. πάλιν μὴ ὅσῳ γὰρ ἂν πρὸς τὸ ἐπαινεῖσθαι αὐτὸ οὕτω διακειμένῳ τινὶ χάρις, τοσούτῳ ἀξιωτέραν καταπαυσῆσθαι ἀποφαίνεις σεαυτόν. καὶ ἁδὸν ἐς τὸ τῆς Διογένους λόγου περιελήλυθέ σοι τὸ πρᾶγμα. ὃς ἐρομένου τινὸς ὅπως ἄν τις ἔνδοξος γένοιτο, εἰ δόξης ἔφη καταφρονήσειε. φαίλου γὰρ ἂν καὶ αὐτὸς, εἴ τις ἔροιτο

numen non perfunctorie colunt, etiam humanis in rebus optimi sint. Quocirca si omnis oratio esset retexenda, & emendandum simulachrum, ex ea nihil auferre A auderem, imò & hoc adderem tanquam totius operis caput & verticem. Quo nomine me tibi magnam gratiam debere confiteor. Cùm enim animi tui moderationē laudarim, & quod nihil B sublime, nihil fastu plenum tibi indidit præsens rerum amplitudo, tu his in oratione mea reprehensis, laudum veritati fidem attuliſti. Nam quòd laudes iſtiuſmodi non præripis, ſed earum te pudet, maioréſque C dicis quàm vt tibi conueniant, modeſti & popularis animi eſt argumentum. At quanto magis erga laudes ita affecto es animo, tantò ſummis laudibus digniorem te reddis. Eáque res in Diogenis ſententiam ferme tibi cecidit. Qui interrogante F quopiam quo pacto quis gloriam conſequi poſſet: ſi gloriam inquit contempſerit. Ipſe etiam dicerē, ſiquis me interrogaret, quinam potiſſimū laude digni ſint,

ἄξιοι, ὁπόσοι ἐπαινεῖσθαι μὴ θέλουσιν. ἀλλὰ ταῦτα μέν ἴσως ἀγωνία, καὶ πόῤῥω τοῦ πράγματος. ὑμᾶς δ' ἔγωγε χρὴ ἀπολογήσασθαι, τοῦτο δὴ, ὅτι τῇ μὲν Κνιδίᾳ, καὶ κήπεις, καὶ Ἥρᾳ, καὶ Ἀθηνᾷ, καὶ μορφὴν ἀναπλάττων, εἰκάσματα ταῦτά σοι ἐκομιζόμεθα ἔδοξε, καὶ ὑμᾶς δὲ πόθεν; περὶ αὐτῶν δὴ τούτων ἐρῶ. κρίνοι παλαιὸς οὗτος ὁ λόγος, ἀδεῦθύνους εἶναι ποιητὰς, καὶ γραφέας. τὸν δ' ἐπαινοῦντας, καὶ μᾶλλον οἶμαι, εἰ καὶ χαμαὶ, καὶ ἐλάττω, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ μέτρων φέροιντο. ἐλεύθερον γάρ τι ὁ ἔπαινος. οὐδὲ ἔστιν αὐτῷ μέτρον εἰς μεγέθη, ἢ βραχύτητα νενομοθετημένον. ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἅπαντος ὁρᾷ, ὅπως ἐπαινεθήσεται, καὶ ζηλωτὸν ἀποφανεῖ τὸν ἐπαινούμενον. οὐ μὴν ταύτῃ ἐγὼ βαδιοῦμαι, μὴ καὶ σοὶ δόξω ἀπορίας ἀντὸ δρᾶν. ἀλλ' ἔγωγε ἐρῶ σε φημὶ τοιαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς τῶν ἐπαινετικῶν τούτων λόγων, ὃς χρὴ τὸν ἐπαινοῦντα, καὶ εἰκόνα, καὶ ὁμοιώσει παραχρῆσθαι. καὶ χρὴ δὲ τούτῳ τὸ μέγιστον εἶναι οὐ εἰκάσαι. τὸ δ' εὖ, ἐνθένδε μάλιστα κείνοιτο. ἐκ τῶν τῆς

quicunque laudari nolunt. At hæc aliena fortè sunt, & extra rem. Verùm de quo instituenda mihi defensio, illud est, quod te cum Cnidia, & hortensi Venere, cum Iunone, & Minerua, formam tuam effingendo, cõparaui. Ea-ne modum excedere, & pede latiora tibi visa sunt? De his ipsis igitur dicam: quanquam vetus est hoc verbum, rationibus reddendis non esse obnoxios poëtas & pictores: puto etiam laudatores, eóque magis, si humi & gressim, vt nos, at non præter modum ferãtur. Laus enim res est libera. Neque modum vllum ad magnitudinem, aut breuitatem, ipsi leges præscripsêre. Sed illud tantùm ex omnibus respicit, quomodo summè admirabitur, & insignem faciet eum quem laudat. At ego viam hanc non ingrediar, ne id inopia consilij facere tibi videar. Illud verò dico, eiusmodi nobis esse laudatiuarum orationũ occasiones, quomodo imaginibus & comparationibus laudatorem vti oporteat. Et ferme in hoc sita est bene effingendi summa. Illud verò rectè effictum, sic potissimum iudicabitur, Nõ si quis cũ similib⁹ cõparauerit, τοῖς ὁμοίοις παραβάλλῃ, οὐδὲ

λῶ πρὸς τὸ ὅλον διέφερον ποιῆσαι τὸ παράδειγμα, ἀλλ' οὐ τὸ πρὸς τὸ ἀκριβέστερον οἷόν τε ἐμβιβάζειν τὸ ἐπαινούμενον. οἷον, οὐ τὸν κύνα ἐπαινῶν, εἴποι ἀλώπεκος μείζω εἶναι αὐτόν, ἢ αἰλούρου, φράσοι ὁ τοιοῦτος δοκεῖ ἐπαινῶν εἰδέναι; ὃν οὐ φήσεις. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ εἰ λύκῳ φαίη ἴσον αὐτὸν ἀκαρῆ εἶναι, οὐ δ' ὅτι μεγάλως τι ἐπῄνεσεν. ἀλλὰ πῶς τὸ ἴδιον τοῦ ἐπαίνου ἀποτελεῖται; ὦ ὁ κύων τῷ λέοντι ἐοικέναι λέγεται κατὰ μέγεθος, καὶ ἀλκήν. ὁ δὲ Ὠρίωνος κύνα ἐπαινῶν ἔφη ποιητὴς, λεοντοδάμαν αὐτόν. οὗτος γὰρ δὴ κυνὸς ἐπιτηδειότατος ἔπαινος. καὶ πάλιν εἴ τις Μίλωνα τὸν ἐκ Κρότωνος, ἢ Γλαῦκον τὸν ἐκ Καρύστου, ἢ Πολυδάμαντα ἐπαινέσαι θέλων, ἔπειτα λέγοι ἰσχυροτέρους ἁπάντων αὐτῶν γυναικὸς ᾠήθαι, καὶ μὴ οἴεσθαι γελασθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀδίκῳ τοῦ ἐπαίνου, ὅπουγε εἴ καὶ ἑνὸς ἀνδρὸς ἔλεγεν ἀμείνω εἶναι αὐτὴν, οὐδὲ τοῦτο ἀπέχρησεν ἂν πρὸς ἔπαινον. ἀλλὰ πῶς ἐπαινέσει ποιητὴς εὐδόκιμος τὸν Γλαῦκον; οὐδὲ Πολυδεύκεους εἶναι φήσας ἀφαστέναδαι ἂν αὐτῷ σαρτίας τὰς χεῖρας. οὐδὲ

neque ſi cum eo quod vilius eſt compoſuerit, ſed ſi quod laudatur, ad excellentioris archetypũ, quoad fieri poteſt, extulerit. Exempli gratia, ſiquis canem laudando, diceret eſſe vulpe aut fele maiorem, nunquid ille laudandi rationem tibi videtur noſſe? Non vtique dixeris. Sed neque ſi lupo parem eſſe diceret, neque ſic magnificè laudaret. Sed vbi tandem qnod laudis eſt proprium, abſoluitur? Si canis dicatur magnitudine & robore, leoni eſſe ſimilis, vt Orionis canem laudans poëta, leonis domitorem appellat. Nam hæc vtique canis perfecta laus eſt. Rurſus ſiquis Milonem Crotoniaten, aut Glaucum Caryſtium, aut Polydamantem laudare volens, eorum vnũquemque mulierę robuſtiorem eſſe diceret, nonne deridendum putares ob inſulſam laudationem, ſiquidem etſi eum viro aliquo præſtantiorem dixiſſet, neque hoc ad laudẽ ſuffeciſſet? At quomodo celebris poëta Glaucum laudauit? non dixit Pollucem manus aduerſarias cum ipſo conſeruiſſe: neque ferreum Alcmenæ filium.

ἀδάμαντος. Ἀλκμήνας τέκνον.

ὁρᾷς ὁποίοις αὐτὸν θεοῖς εἰκά-
σεις; μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῶν ἐκεί-
νων ἀπόφηνε. καὶ ὅτε αὐτὸς ὁ
Γλαῦκος ἠγανάκτησε τοῖς ἐφό-
ροις τῶ ἀθλητῶ θεοῖς αὐτεπαι- A
γόμενος, οὔτε ἐκεῖνοι ἠμύναντο
ἢ τὸν Γλαῦκον, ἢ τὸν ποιητὴν, ὡς
ἀσεβῆκοτα περὶ τὸ ἔπαινον, ἀλ-
λὰ εὐδοκίμουν ἄμφω, καὶ ἐπι-
μῶντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ὁ μὲν, B
ὅπερ τῆ ἀληθῆ ὁ Γλαῦκος. ὁ δὲ
ποιητὴς, ὅτι τε τοῖς ἄλλοις, καὶ
ἐπ' αὐτῷ τούτῳ μάλιστα τῷ
ἀσυναπ. μὴ δὴ θαυμάσῃς εἰ καὶ
αὐτὸς εἰκάσαι ἐθελόμενος ὅ σοι C
λῷ τῷ ἐπαινέτῃ ἀναγκαῖον, ὑ-
φηλοτέρῳ ἐχεπτύλλῳ τῷ πα-
ραδείγματι, ἵνα τὸ ὑποβαλόν-
τος τὸ λογον. ἐπεὶ δὲ καὶ κολακεί-
ας ἐπεμνήσθης, ὅπερ μὲ καὶ σὺ μι- D
σεῖς τὸν κολακικὸν, ἐπαινῶ μὲν
σε, καὶ οὐκ ἐχθὲν ἄλλως. ἐθέλω
δὲ σοι διακρῖναι, καὶ δεῖσαι τὸ,
τε τὸ ἐπαινέτου ἔργον, καὶ τίνι
τὴν κολακος ὑποβολήν. ὁ μὲν ὢν
κόλαξ, ὅτε τῆς ὠφελίας ἕνεκα τῆ E
ἑαυτὸν ἐπαινῶν, ἀληθείας δὲ
ὀλίγον πεπωμένος τίνι τρόποι-
αν, πάντα ὑπερεπαινεῖν οἴεται
δεῖν. ὅπερ ψευδόμενος καὶ προσ-
τιθεὶς πρὸ αὐτὸν τὰ πλείω,
κἂν μὴ ἀκριβῶται καὶ τὸν Θερσί-
την εὐμορφότερον ἀποφῆναι
τῶ Ἀχιλλέως. καὶ τὸν Νέστορα

Vides qualibus Dijs ipſum aſſimilarit? quin potiùs ipſis imaginibus expreſſit. Et neque Glaucus indignatus eſt quòd cum inſpectoribus athletarum Dijs collatus laudaretur, neque illi vlti ſunt vel Glaucum, vel poëtam, prout in laude impium: ſed ambo celebres, & in honore apud Græcos fuerunt: ille roboris nomine Glaucus: poëta verò & rerum aliarum, in primis verò carminis huius ratione. Nec verò mireris, ſi & ipſe cùm effigiem fingere vellem: altiori, quod laudanti erat neceſſarium, vſus ſum exemplari, ratione id ſubijciente. Quandoquidem autem adulationis mentionem feciſti, quòd aſſentatores odiſti, laudo te, nec aliter fieri conueniebat. Sed enim volo tibi laudatoris opus, & adulatoris nimietatem diſcernere, & definire. Itaque aſſentator vt pote proprij compendij cauſa laudans, nulla veritatis ratione habita, omnia ſupra modum laudanda putat: multa mentiens, déque ſuo addens, adeò vt Therſiten Achille formoſiorem facere, & Neſtorem

φαῖαι τ ὅτι Ιλιον στρατευσάντων, τ νεώτατον εἶναι. διομόσαιτο δ' ἂν καὶ τ Κρίσου υἱὸν ὀξυωκέστερον εἶναι τ Μελάμποδος. ἢ τ Ιφικέα ὀξύτερον δι- A δοκέναι τὸ Λυγκέως, ἢν ὅρμιον κερδᾶναί τι ἐλπίσῃ ὅτι τῷ ψεύσματι. ὁ δ' ἔγε κἀτὸ τοῦτο ἐπαινῶν, οὐχ ὅπως ὑπ' ἂν ψεύσαιτό τι, ἃ παρεῖναι τ μὴ ὄ- B λως παρόντων. τὰ δ' ὑπάρχοντα αὐτῷ φύσει ἀγαθὰ, κἂν μὴ πάνυ μεγάλα ᾖ, παραλαβὼν, ἐπηύξησε, καὶ μείζω ἀπέφηνε. καὶ τολμήσειεν ἂν εἰπεῖν, ἵππον ἐπαινέσαι θέλων, φύσει κοῦφον ὦν ἵσμεν ζώων, ἢ δρόμον, ὅτι ἄκρον ἐπ' ἀσπείκτων κρατοῦν δέει, μὴ δὲ κατέκλα. καὶ πάλιν ἂν αὖ σημήνειε φαῖαι ἀλλοπίδων δρόμον ἵππων. ἢ C μὴ οἰκίαν ἐπαινῶν ἢ κλῆσιν, ἢ αἴθουσαν κατεσκευασμένην, εἴποι ἄν, Διὸς που τοιάνδε γ' ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή. ὁ δ' κόλαξ, τοῦτο τὸ ἔπος, κἂν πρὸς τ σοφὸν D ἢ κολάκων ἐπαινέτην, εἰ μόνον τι παρὰ τοῦ σοφοῦ λαβεῖν ἐλπίσειεν. ὅπου Κυάναθος ὁ Δημητρίου τοῦ πολιορκητοῦ κόλαξ, ἀπαίτων αὐτῷ τ παρὸς πολὺ κολακείαν καταλωμβώνων, ἐπήνει τὸν βηχὸς ὄντα χλούμβιον τ Δημητρίου, ὅτι ἐμμελῶς ἐχέμπεται. E

corum qui ad Ilium militarunt natu minimum dicere non vereatur. Quinetiam iurare ausit Crœsi filium auditus acumine Melampodem antecellere, Iphnea verò visu Lynceum, dummodo lucri aliquid ex mendacio se capturum speret. Porrò laudator, mentiri nolit, aut aliquid ex ijs quę neutiquam insunt, addere: sed quæ bona habet à natura, quanuis non sint admodum magna, per comparationem auget, & maiora ostendit. Et dicere ausit, laudando equum, natura leuem, vt ea scimus esse animantia, & cursu velocem, Ille per intactæ segetis, vel summa volaret Gramina, nec teneras curfu læfisset aristas. Rursus non dubitaret dicere, Procellipedum cursum equorũ. Quinetiam si domum eximiam, & optimè extructam laudet, dixerit. Talis & intus erat magni Iouis aula suprema. At hũc versiculũ assentator, etiã de subulci tugurio id diceret, si modò aliquid à subulco accepturũ se speraret. Veluti Cynæthus Demetrij illius Poliorcetæ assentator, absumptis omnibus assentandi rationibus, Demetrium tussi vexatum laudabat quòd scitè spueret.

ε μόνον ἢ τοῦτο ἑκατέρῳ αὐτῶν γνώρισμά ὄστι, τὸ τὸν μὲ κόλακα καὶ οἰκεῖν, καὶ ψεύσασθαι τὸ χαρίσασθαι ἕνεκα τοῦ ἐπαινεμένου, ἀδέλφω ἢ τὸν ἐπαινοῦντα τὰ ὑπαρχοντα περᾶν, ἀλλὰ καὶ κἀκείνῳ κ σμικρῷ διαλλάττειν, ὅτι οἱ μὲ κόλακες, ἐν ὅσον οἷόν τε αὐτοῖς, χρῶνται τ ὑπερβολαῖς. οἱ ἐπαινοῦντες ἢ, καὶ ἐν αὐταῖς ταύταις σωφρονοῦσι, καὶ ἐντὸς τῶν ὅρων μένουσι. ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα κολακείας, καὶ ἐπαινε ἀληθοῦς δείγματα, ὡς μὴ πάντας ὑποπτεύῃς τοὺς ἐπαινοῦντας, ἀλλὰ διακρίνῃς, καὶ παραμετρῇς τῷ οἰκείῳ μέτρῳ ἑκάτερον. φέρ' οὖν εἰ δοκεῖ, πρόσεχε τοῖς ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένοις, τὸν κανόνας ἀμφοτέρους, ὡς μάθοις εἴ τε τούτῳ εἴτ' ἐκείνῳ ἐοίκασιν. ἐγὼ γὰρ εἰ μή τινα ἄμορφον οὖσαν ἔφλιω τῷ ἐν Κνίδῳ ἀγάλματι ὁμοίαν γόης ἄν, καὶ τῶ Κωακοῦ κολακικώτερος ὄντως νομίζοιμι. εἰδὲ τοιαύτην ὑπάρχουσαν, οἵαν πάντες ἴσασιν, ἐ πάνυ ἐκ πολλῆ διαφήματος λύ τὸ τόλμημα. τάχα ὃ γοῦν φαίης, μᾶλλον ἢ ἤδη εἴρηκας, ἐπαινεῖν μόι σοι ἐς τὸ κάλλος ἐφίεσθον. αὐτὸ ἔφθογον μόι τοι

& excrearet. Non solùm autem hac nota à se inuicem discernuntur ambo, quòd non dubitent assentatores mentiri in eorum qui laudātur, gratiam. Laudatores verò dotes quæ insūt, extollere conantur. Sed hac re etiam non exigua à se inuicem differunt, quòd assentatores, quoad fieri potest, hyperbolis vtuntur: laudatores in ijs sibi temperant, & intra terminos manent. En tibi ex multis pauca assentationis, & veræ laudis indicia: ne laudatores omnes suspiceris, sed vtrumque discernas, & propria mensura metiaris. Age itaque si videtur, ea quæ à me dicta sunt ad vtriusque canonem expende, vt intelligas huic-ne an illi sint similia. Nam si deformem aliquam Cnidio simulachro similem dixissem, reuera præstigiator, & Cynætho adulantior existimarer. Sed si dixi eam, quæ talis est, qualem norunt omnes, non admodum longo interuallo distabat ausum. At dices fortasse, aut potiùs iam dixisti: pulchritudinem quidem laudare tibi liceat. Sed enim immunem ab inuidia laudē tribuere conueniebat:

ποιήσασθαι ἢ ἔπαινον ἐχεῖν,

ἀλλὰ μὴ θεοῖς ἀνθρώπους ἀντιπαράζειν ἀξιοῦτε. ἐγὼ γάρ, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, τοσόνδε γε προσθήσω τοῖς εἰρημένοις, ὡς θεοῖς μὲν ὦ βέλτιστε οὐκ ἔστιν ὅπως ἀνθρώπους ἀντιπαραβάλλοιμι· τῶν δὲ ἀγαθῶν δημιουργημάτων, λίθου, καὶ χαλκοῦ, καὶ ἐλέφαντος πεποιημένων, τὰ τοιαῦτα ἀνθρώπων γενόμενα, οὐκ ἀσεβὲς οἶμαι ἀνθρώποις εἰκάζειν. ἐκτὸς εἰ μὴ σὺ τοῦτο οἴει τὴν Ἀθηνᾶν ἀντιλήψεσθαι, τὸ ἔργον Φειδίου παλασμένον, ἢ τοῦτο τὴν οὐρανίαν Ἀφροδίτην, ὃ ἐποίησε Πραξιτέλης ἐν Κνίδῳ, ἐπαινοῦσι πολλῶν ἐτῶν. ἀλλ' ὅρα μὴ ἀσεμνόν ἦ, τὰ τοιαῦτα περὶ τῶν θεῶν δοξάζειν. εἰ δὲ τὰς τε ἀληθεῖς εἰκόνας ἀνεφίκτους εἶναι ἀνθρωπίνῃ μιμήσει ἔγωγε ὑπολαμβάνω. εἰδὲ καὶ ὅ, τι μάλιστά με ἀνταῖς ἐκείναις εἴκασα, ἐμὸν τοῦτο, οὐδὲ ἐγὼ πρῶτος ταύτην ἐτρόμευσα τὴν ὁδόν, ἀλλὰ πολλοί, καὶ ἀγαθοὶ ποιηταί. καὶ μάλιστα ὁ πολίτης ὁ σὸς Ὅμηρος, ὃν ἐγὼ σοὶ ἀναβιβάσομαι συναγορεύσοντά μοι. ἢ οὐδεμία μηχανή, μὴ οὐχὶ καὶ αὐτὸν σοὶ ἐμοὶ ἀλῶναι. ἐρήσομαι τοίνυν αὐτόν, μᾶλλον δὲ σὲ ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ γὰρ διαμνημονεύεις, τί

non autem Deabus hominem me comparare. Ego verò, iam enim adducar vt verum eloquar, te ô præstantissima, nequaquam cum Deabus comparaui, sed cum eximiorum artificum operibus, ex lapide, ære, aut ebore confectis. At quæ ab hominibus sunt facta, cum hominibus cõparare non puto impium, nisi Mineruam illud esse existimasti, quod Phidias effinxit, aut cœlestem Venerem illud, quod non multis abhinc annis Praxitelis Cnidi fecit. At vide ne indecorum sit talia de Dijs sentire: quorum imagines veras nulla humana industria imitatione assequi potest, vt sentio. Quod si etiam te illis assimilassem, meum hoc non esset: neque primus hanc viam aperui, sed multi, & eximij poëtæ, cum primis verò Homerus ciuis tuus, quem mihi patrocinaturum proferam: aut fieri non potest, quin mecum vincatur. Quare ipsum interrogabo, aut te potiùs illius loco. Etenim memoriæ mandas, quod præclarè facis, elegantissima

πολοῦσα τὰ χαλκεύματα τῶν

ἐρράψω δημώων αὐτῷ, τί σοι
δοκεῖ, ὁπόταν περὶ τῆς
αἰχμαλώτου λέγῃ τῆς Βρισή-
δος, ὅτι χρυσῇ Ἀφροδίτῃ ἰκέ-
λη, ἐπόνθει τὸν Πάτροκλον. εἶτα A
μὴ μαχρὸν, ὡς οὐχ ἱκανὸν εἰ
μόνῃ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐοικυῖα ἦ-
σαι, εἶπε δ' ἄρα φησὶ κλαύσασα
γυνὴ εἰκυῖα θεῇσιν. ὁπόταν οὖν
τοιαῦτα λέγῃ, μισεῖς κἀκεῖνον, B
καὶ ἀποῤῥίπτεις τὸ βιβλίον, ἢ
δίδως αὐτῷ ἐλευθεριάζειν ἐν
τῷ ἐπαίνῳ. ἀλλὰ κἂν σὺ μὴ
δῷς, ὅτε τοσοῦτος αἰὼν δέδω- C
κεν, ἀλλ' ἔστιν ὅς τις αὐτὸ ἐπὶ τού-
τῳ ἠπάσατο, ἢ δὲ ὁ μασήσα-
τολμήσας αὐτῆ τὴν εἰκόνα, ἢ δὲ ὁ
τὰ νόθα ἐπισημηνάμενος τῶν
ἐπῶν ἐν τῇ παραγραφῇ τὸ ὀβε-
λῶν. εἶτα ἐμεῖνο μὴν ἐφεῤῥήσει D
ται βάρβαρον γυναῖκα, ἢ ταῦ-
τα, κλαύσασαν τῇ χρυσῇ Ἀφρο-
δίτῃ εἰκάτα. ἐγὼ δ', ἵνα μὴ τὸ
κάλλος εἴπω, διότι μὲν αὐέχη
ἀκούσασα, ἢ αὖ παραβάλλοιμι E
εἰκόσι θεῶν γυναῖκα φαι-
δράν, καὶ μειδιῶσαν τὰ πολλά.
ὅπερ θεοῖς ὅμοιον ἀνθρωποι ἔ-
χουσιν. ἐπὶ μέντοι τῷ Ἀγαμέμνο-
νος, ὅρα ὅσην αὐτὸς φειδὼ ἐποι-
ήσατο τῶν θεῶν, ἢ ὡς ἐταμίευσα-
το τὰς εἰκόνας ἐς τὸ σύμμετρον.

carminum eius, quid tibi videtur illud vbi de captiua Briſeide ſic loquitur, aureæ Veneri ſimilis Patroclum lugebat. Deinde paulò pòſt, ac ſi non ſufficeret, ſi ſoli Veneri ſimilis eſſet, addit, Sic itaque eſt mulier lachrymãs effata Deabus Conſimilis. Ergo cùm talia dicat, illumne odiſti, & librum proijcis, an illi libertatem in laudando permittis? At non des, tamen tanta ſæculorum ſeries ipſi conceſſit. Ac nemo inuentus eſt qui huius rei illum arguerit, neq; qui Imaginem eius flagris cædere auſus ſit, neque qui obeliſcis adſcriptis nothos verſus notarit. An licebit illi mulierem barbaram, idque plorãtem, aureæ Veneri comparare? Ego verò, vt pulchritudinem taceam, quoniam audire non ſuſtines, Dearum imaginibus non comparauerim mulierem hilarem, & ſæpe ridentem? Quod homines Dijs ſimile habent. In laudando autem Agamemnone, vide quantum Dijs pepercerit, & quàm accommodatè Imagines deprompſerit, vt illum oculis & capite Ioui ſimilem eſſe dicit,

ὡς ὄμματα μὲν φησι, καὶ κεφαλὴν ἴκελον αὐτὸν εἶναι τῷ Διΐ,

τῷ Ἀρεῖ ὄ, τὴν ζώνην, στέρνον ὄ, τῷ Ποσειδῶνι, διαιρῶν τ' ἀνθρωπον καὶ μέλη πρὸς τοσούτων θεῶν εἰκόνας. καὶ αὖ πάλιν, βεβιωλογῶ Ἀρεῖ φησὶν ὅμοιον εἶναι. καὶ ἄλλον ἄλλῳ. Θερσείδην τ' ἐρύγα τὸν τῆς Πειάμου. Θερσίκλεον, πολλάκις τ' Πηλέως. ἀλλὰ ἐπαίσειμι αὖθις ἐπὶ τὰ γυναικεῖα τ' παραδείγματων. ἀκούεις γὰρ ὅπου αὖτε λέγοντος, Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ εἶτα δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος. ἡμίσεον ὄ τῶν ἀνθρώπους οὐτῶν θεῶν ἀπεικάζει, ἀλλὰ καὶ τ' Εὐφόρβου κόμην, ταῖς χάρισι ἀπίκασε. καὶ ταῦτα, αἵματι δεδευμένην. καὶ ὅλως τοσαῦτά ὄστι τὰ τοιαῦτα, ὡς μηδὲν εἶναι τ' πιθάνους μέρος, ὃ μὴ τῆς θείας εἰκόσι διακεκόσμηται. ὥστε ἂν κἀκεῖνα ἐξαλαλήσω, ἃ καὶ ἡμῖν τὰ ὅμοια τολμᾶν ἐφείδω. ὅτῳ ὄ τὸ κατ' τὰς εἰκόνας, καὶ τὰς ὁμοιώσεις, αἰδήμων ὄστιν, ὥστε Ὅμηρος καὶ τὰς θεὰς αὐτὰς οὐκ ὠκνησεν ἀπὸ τῶν ἐλαφίνων ἐπαινέσαι. τὸν γοῦν τῆς Ἥρας ὀφθαλμοὺς, τοῖς τῶν βοῶν εἰκάσεν. ἔτερος δέ τις ἰοβλέφαρον τὴν Ἀφροδίτην ἔφη. τὴν μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλόν τις ἀγνοεῖ, τῶν καλῶν ἐπ'

balteo Marti, pectore Neptuno, membratim diuidens hominem ad tantorum Deorum imagines collatum. Rursus hunc homicidæ Marti similem A esse ait, & alium alij. Deiformem Phrygem illum Priami filium, Deo similem sæpe Achillem. At rursus ad muliebria exempla redeo. Ipsum enim audis dicentem, Dianæ similis, vel B aureæ Veneri, Item, qualis Diana it per montem. Nec solùm homines Dijs assimilat, sed etiam Euphorbi comam Gratijs assimilauit, C idque sanguine imbutam. Denique tam multa sunt id genus, vt nulla poëseos eius pars non sit diuinis Imaginibus exornata. Quocirca aut illa deleantur, aut D similia audere nobis liceat. Adeò verò liberum est quod Imaginibus, & similitudinibus illustratur, vt Dearum etiam laudes à rebus inferioribus promere Homerus non dubitarit. Itaque Iunonis oculos bouinis assimilauit: alius quispiam Veneris palpebras violis similes dixit. Ecquis, etiam eorum qui E

ἐλάχιστον τῇ Ὁμήρου ποιήσει
σμικρότατον, καίτοι τὰ μὲν τῆς
μορφῆς, ἔτι μετριώτερα, εἴ τις
Διῒ ἐοικέναι λέγοιτο. ἀλλὰ ταῖς
θεοσημείαις ἴσως, πόσοι ἐμι-
μήσαντο τοὺς τῶν Θεῶν, Διονύ-
σιοι, καὶ Ἡφαιστίωνες, καὶ Ζήνω-
νες, καὶ Ποσειδώνιοι, καὶ Ἑρ-
μαῖοι θεοπαρευόμενοι. Λη-
τὼ δ', γυνή τις ἐγένετο Εὐαγό-
ρου τοῦ Κυπρίων βασιλέως καὶ
ὅμως οὐκ ἠγανάκτησεν ἡ Θεὸς,
ἀλλ' ἀμυδρὰν λίθον αὐτὴν ἐποίησε
ἡ Νιόβην ἀπεργάσασθαι. ἐῶ γὰρ
τοὺς Αἰγυπτίους, οἵτινες καὶ δει-
σιδαιμονέστατοί εἰσι πάντων,
ὅμως τοῖς θείοις ὀνόμασιν, εἰς
κόρον ὑπερχωμῴους. χαλὸν
γοῦν τὸ ἁλίσιμα αὐτοῖς, ἐξ
οὐρανοῦ ὄζειν. ὥστε οὐ φρὸς γε
σοῦ τοιοῦτον, ψοφοδεῶς διακεῖσθαι φρὸς τὸν ἔπαινον. εἰ
γάρ τι ἐν τῷ συγγράμματι
πεπλημμέληται ἐς τὸ θεῖον,
σὺ μὲν ἀνένδυτος αὐτῷ, ἐκτὸς
εἰμή τινα νομίζεις ἀκροάσεως
ξυζύγιον εἶναι. ἐμὲ δ' ἀμυ-
νοῦνται οἱ θεοὶ, ἐπειδὴ φρὸ
ἐμοῦ τὸν Ὅμηρον, καὶ τοὺς ἄλ-
λους ποιητὰς ἀμύνονται. ἀλλ'
οὐδέπω, οὐδὲ τὸν ἄριστον φι-
λοσόφων ἠμύναντο, εἰκόνα
Διὸς τὸν ἄνθρωπον εἰπόντα

in Homerica poëſi minimum ſunt verſati, roſeis digitis Auroram ignorat? Atqui mediocria ſunt quæ ad formam pertinent, ſiquis Deo ſimilis dicatur. Verùm quo ſunt numero, qui Deorum appellationes imitati ſunt, Dionyſij, Hephæſtiones, Zenones, Poſidonij, Hermæi agnominati. Latona quoque fuit quædam Euagoræ Cypriorum regis vxor. Nec tamen indignata eſt Dea, quæ non ſecus ac Nioben, poterat eam in lapidem conuertere. Omitto Ægyptios, qui quamuis mortalium omnium ſint ſuperſtitioſiſſimi: diuinis tamen nominibus ad ſatietatem vtuntur. Itaque penè omnia è cœlo illis deſumpta ſunt. Quare nihil eſt quod ob laudem hanc pertimeſcas. Nam ſiquid in Deum hoc libello eſt peccatum, à culpa es immunis, niſi & in audiendo culpam eſſe putes. At me vlciſcentur Dij, quandoquidem Homerum, alióſque poëtas ante me vlti ſunt, At Philoſophorum præſtantiſſimũ, qui hominem Dei imaginem eſſe dixit, necdum puniuerunt. Quanquam autem multa adhuc habeo tibi

εἶναι. πολλὰ ἔτι ἔχων φρὸς

σὺ εἰπεῖν, Πολυστράτου ἕνεκα τούτου ποιήσομαι, ἵνα καὶ ἀπομνημονεῦσαι δυνηθῇς τὰ εἰρημένα. Πο. ἀκ οἶδα εἰ μοι τοῦτο δυνατὸν ἔπ ὧν Λυκῖνε. μακρὰ γὰρ εἰρηταί σοι καὶ ταῦτα, καὶ A ὕδωρ τὸ ὑδωρ τὸ ἐπιχυόμενον. πειράσομαι δ' ὅμως ἐπιμνησθῆναι αὐτῶν. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἤδη ἀπορρῶ παρ' αὐτλὸν, ἐπιβυσάμενος τὰ ὦτα, ὡς μή τι παρεισπέσῃ ἄλλο συγχέον τλὸν B τάξιν λόγων, εἶτά μοι συείπεσθαι συμβῇ πρὸς τῶν θεατῶν. Λυ. ἀυτῷ σοὶ μελήσει ὦ Πολύστρατε, ὅπως ἄριστα ὑποκρίνῃ. ἐγὼ δ', ἐπειπερ ἅπαξ σοι τὸ δρᾶμα παρεδέδωκα, νῦν μ' ἐκ πάλιν ἀπιέναι. ὁπόταν δ' αἱ ψῆφοι ἀποκριθῶσι τῶν κριτῶν, τότε πάλιν καὶ αὐτὸς παρέσομαι, ὁ δόμος ὅτιοῦν τι τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος ἔχῃ.

dicenda, huius tamen Polystrati gratia finem faciam, vt dicta recordari possit. P. c. Haud scio, Luciane, num id adhuc possim. Nam longa fuit tua oratio, & effusam aquam prætergressa. Eorum tamen conabor meminisse. Et vt vides, hæc ad ipsam obturatis auribus iam deferre propero, nequid interlabatur quod eorum ordinem confundat, deinde mihi à spectatoribus exibilari contingat. Luc. Istud sanè tibi curæ erit Polystrate, vt personam optimè agas. Cæterùm ego quandoquidem fabulam tibi semel tradidi, nunc è medio discedam. Postea verò pronunciatis judicum suffragijs, iterum adero, visurus quem finem hoc certamen habiturum sit.

ΤΟΞΑΡΙΣ, Η ΦΙΛΙΑ.

TOXARIS SIVE AMICITIA.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, amicitiæ dignitatem, atque effectum commendare voluisse, dum Toxarim & Mnesippum introducit, alterum Scytharum, alterum Græcorum, in amicitijs colendis fidem,

prædicantem, vtrumque autem pro patria sua, contendentem, connumeratis aliquot suæ ætatis hominum exemplis, qui mutua inter se amicicia deuincti, extrema etiam pericula interim alij pro alijs obiere. Occasio contentionis à solemni sacrificio & cultu Pyladis & Orestis, quibus illos Scytha venerantur, sumpta est, altero videlicet mirante, & causam scisciante, ob quam homines externos, & etiam hostes suos, diuinis honoribus Scythæ prosequerentur, altero autem, fidem & amicitiam illorum exponente, ob quam tantos honores prosequuti essent. Neque enim quicquam sanctius, aut religiosius à Scythis obseruari, & custodiri, quàm amicitiam, eáque magis illos iactare sese, quàm vllis alijs operibus ac rebus. Interim tamen & illa memorabilia sunt, quæ de ritu iungendi fœderis & amicitiæ, cuius etiam Herodotus meminit in Melpomene, & de consuetudine contrahendi auxilia atque exercitus obiter addit.

ΜΝΗΣΙΠΠΟΣ. MNESIPPVS.

Τοιγὰρ ὦ Τόξαι, θύετε Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ ὑμεῖς οἱ Σκύθαι, καὶ θεοὺς εἶναι πιστεύετε αὐτούς; Το. Θύομεν ὦ Μνήσιππε, θύομεν, οὐ μέντοι θεούς γε οἰόμενοι εἶναι, ἀλλὰ ἀνδρας ἀγαθούς. Μνη. νόμος ὑμῖν καὶ ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἀποθανοῦσιν θύειν, ὥσπερ θεοῖς; Το. οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἑορτὰς, καὶ πανηγύρεσι τιμῶμεν αὐτούς. Μνη. τί ὠφελούμενοι παρ' αὐτῶν; οὐ γὰρ δὴ εὐθὺς εὐμενείᾳ θύετε αὐτοῖς, νεκροῖς γε οὖσιν. Το. οὐ χρῆσιν μέντοι ἴσως, εἰ καὶ οἱ νεκροὶ

Vid ais Toxari? sacrificatis Oresti, & Pyladi vos Scythæ, Deósque esse illos creditis? *Tox.* Sacrificamus Mnesippe, sacrificamus inquam: haud tamen esse Deos arbitrati, sed viros bonos. *Mn.* An verò mos apud vos, etiam bonis viris vita functis sacra facere perinde ac Dijs? *Tox.* Non istuc modò, verùm illos festis diebus & celebritatib⁹ honoramus. *Mn.* Quid ab illis captantes? non enim illis, mortui cùm sint, ad captandam beneuolentiam sacra facitis. *Tox.* Nihil obsit fortè, si mortuos quoque

ἡμῖν εὐνοήσεις εἶναι. οὐμὲν ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ζώντων ἀμείνονα οἰόμεθα πράξειν, μεμνημένοι τῶν ἀρίστων. καὶ τιμῶμεν ἀποθανόντας. ἡγούμεθα γὰρ A οὕτως ἂν ἡμῖν πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἐθελῆσαι γενέσθαι. Μυν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐδὲν ἀπιστεῖτε. Ορέστην δ', καὶ Πυλάδην, τίνος μᾶλλον ἂν θαυμάσαντες, ἰσοθέους ἐποιήσασθε, καὶ ταῦτα, ἐπήλυδας ὑμῶν ὄντας; ἢ τὸ μέγιστον, πολεμίους εἶτε, ἐπὶ σφᾶς ναυαγίᾳ πεμπομένους, οἱ τότε Σκύθαι συλλαβόντες, ἀπῆγον, ὡς τὴν Αρτεμιν καταθύσοντες, ὑπὸ φύλαξι τοῖς δεσμοφύλαξι. καὶ φεύγειν ὑπεκρατήσαντες, τόν τε βασιλέα κτείνουσι, καὶ τὴν ἱέρειαν παραλαβόντες. ἀλλὰ καὶ τὴν Αρτεμιν ἀυτὴν ἀποσυλήσαντες, ᾤχοντο ἀποπλέοντες, καταγελάσαντες τὸν νόμον τῶν Σκυθῶν τοῦτον. ὥστε εἰ διὰ ταῦτα τιμᾶτε τοὺς ἀνδρείους, ἃ ἂν φθάσητε πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἐξεργασάμενοι. καὶ τοῦτο εὖ ἴστε αὐτοὶ ἤδη πρὸς τὰ παλαιὰ σκοπεῖτε, εἰ καλῶς ἔχει ὑμῖν πολλοὺς εἰς τὴν Σκυθίαν Ορέστας, καὶ Πυλάδας

beneuolos habeam⁹. Quinetiam existimamus nos temijs, quæ in vita sunt, magis conducibilem esse facturos, si præstantium virorum memoriam celebremus. Et defunctos honore prosequimur: siquidem hac ratione futurum arbitramur, vt multi apud nos illorum similes euadere cupiãt. *Mne.* Hæc quidem rectè iudicatis. At Orestem, & Pyladem quo nomine potissimùm suspexistis, vt Dijs eos æquaueritis, idque cùm vobis essent hospites, aut quod maximum est, hostes? Qui quidem, cùm ipsos naufragio deiectos, illius temporis Scythæ comprehendissent, & abducerent vt Dianæ immolarentur: adorti carceris custodes, oppressisque excubijs, & regem trucidarunt, & assumpta sacerdote, quin ipsa quoque Diana sublata, in naui abiuerunt, irrisa communi Scytharum lege. Quare si ob istiusmodi facinora viros istos in honore habetis: facilè assecuti fueritis, vt multos illorum similes reddatis. Iámque ipsi ab hoc die vsque ad prisca illa respicite, num vobis expedierit multos Orestes ac Pylades in Scythiam appellere. Nam mihi quidem isto pacto

πάλαι αὖ ὅπως ἀσεβεῖς αὐτοὶ, καὶ ἄθεοι γεγένησθαι, τῶν πεπλοίηκοτων θεῶν τὸν αὐτὸν τρόπον ὑμῖν ἐκ τῆς χώρας ἀποξενωθέντων. εἶτ' οἶμαι ἀντὶ τῶν θεῶν ἀπάντων, τὸν ἐπ' ἐξαγωγῇ αὐτῶν ἥκοντας ἀνδρας ἐκθειάσετε καὶ ἱερσύλοις ὑμῶν ἔσῃ, θύσετε ὡς θεοῖς. εἰ γὰ μὴ ἀντὶ τούτων Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ τιμᾶτε, ἀλλ' ἐπέρτι ἄλλο ὦ Τόξαρι, ἀγαθὸν ὑμᾶς εἰργάσαντο, ἀνθ' ὅτου πάλαι οὐ θεοὺς εἶναι δικαιώσαντες αὐτὸν, νῦν τὸ ἔμπαλιν θύσαντες αὐτοῖς, θεοὺς εἶναι νενομίκατε, καὶ ἱερείοις ὀλίγου δεῖν τότε γενομένοις, ἱερεῖα νῦν προσάγετε. γελοῖα γὰ ἂν ταῦτα δόξειε, καὶ ἐναντία τοῖς πάλαι. Το. καὶ ταῦτα μὲν ὦ Μνήσιππε, γυναῖα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, ἃ κατέλεξας. τὸ γὰ δύο ὄντας, ἕτω μέγα τόλμημα τολμῆσαι, καὶ τοσοῦτον ἀπὸ τῆς αὐτῶν ἀφέρεσθαι, ἐκπλεῦσαι εἰς τὸν πόντον, ἀπείρατον ἔτι τοῖς Ἕλλησιν ὄντα, πλὴν μόνων τῶν ἐπὶ τὴν ἀργοῦς ἐς τὴν Κολχίδα στρατευσάντων, μὴ καταπλαγέντας, μήτε τοὺς μύθους τοὺς ἐν αὐτῷ, μήτε τὴν θεοσηβείαν καταδείσαντας, ὅτι ἀξένους

religionis & Deorũ expertes mox fore videmini, Dijs reliquis eodem modo è vestra regione in alienam delatis. Postea, opinor, Deorum omnium vice, vitos qui eos eductum venerint, diuinitate donabitis, & qui sacrilegi in vos fuerint, ijs tanquam Dijs sacrificabitis. Quòd si nequaquam horum gratia, Orestem ac Pyladē colitis, sed aliud quippiam, ô Toxari, in vos beneficij contulerunt: qua gratia, quanquam olim nõ iudicastis ipsos esse Deos, nunc contrà sacrificantes ipsis, Deos esse decreuistis: & ijs qui tunc propemodum victimæ fuerant, nũc victimas offertis? Enimuero ridicula videantur ista, cúmque his quæ quondam statueratis, pugnantia. Tox. Et ista, quidem, Mnesippe, generosa sũt virorum illorũ facinora, quæ commemorasti: quòd duo cũ essent, tam ingens ausum sint ausi, támque procul à sua patria profecti, in Pontum nauigarint, Græcis ad id vsque temporis intactum, nisi solis his qui Argo in Colchidem traiecerunt exercitum: nihil expauefacti, neq; fabulas quæ de illo ferũtur, neq; appellationē veriti, quòd inhospitũ vocaretur, videlicet, opinor, quòd feræ vndique ἐκαλεῖτο, οἷα οἶμαι ἀγρίων

gentes

ἐστῶν πλειόνων, καὶ ἐπειδὴ ἐάλωσαν, οὕτως αὐθρείως χρήσασθαι τῷ πράγματι, καὶ μὴ ἀγαπῆσαι εἰ διαφυλάξοντες μόνον, ἀλλὰ τιμωρησαμένους τὴν βασιλέα τῆς ὕβρεως, καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀναλαβόντας, ἀποπλεῦσαι, πῶς ταῦτα θαυμαστὰ, καὶ θείας πρὸς τιμῆς ἄξια παρὰ πάντων, ὁπόσοι ἀρετῆς ἐπαΐουσιν, ἀτὰρ δὲ ταῦτα ἡμεῖς ὀρέξῃ, καὶ Πυλάδῃ εἰδότες, ἥρωσιν αὐτοῖς χαλκοῦν. Μνη. λέγοις ἂν ἡδέως, τι σεμνὸν, καὶ θεῖον ἄλλο ἐξεργάσηται ἐπὶ ὅσον ἐν τῷ πλῷ, καὶ τῇ ἀποδημίᾳ, πολλοὺς ἂν σοι δεικτέους εἰκείνων ἀποδείξαιμι τοὺς ἐμπόρους. καὶ μάλιστα τὸν Φοίνικας· αὐτοὶ. καὶ ἐς τὸν πόντον, καὶ ἐς ἄχρι τῆς Μαιώτιδος, καὶ τὸν Βόσπορον μόνον ἐκπλέοντας, ἀλλὰ πανταχοῦ τὴν Ἑλλωϊκὴν, καὶ βαρβαρικὴν θαλάττης ναυτιλλομένους. ἅπαξ γὰρ ἔτος ἀκτοῖ, καὶ πάντα αἰμαλόν ὡς εἰπεῖν, διερευνησάμενοι καθ' ἕκαστον ἔτος, ἐλθὲ τὸ μετόπωρα, εἰς τὴν αὐτῶν ἐπανίασιν. οὓς χρὴ τὸν αὐτὸν λόγον, θεοὺς νομίζειν. καὶ ταῦτα, καπήλους, καὶ ταριχοπώλας, εἰ τύχοι, τοὺς πολλοὺς αὐτῶν ὄντας. Το. ἄκουε δὴ ὦ

gentes accolerent: deindè cùm iam capti essent, adeò strenuè se gesserint, nec sat habuerint, si tantùm incolumes euaderent: nisi & A rege contumeliam acceptam vlti, & Diana sublata abnauigassent. Quid? annon hæc admiranda, & digna quæ diuino quodam honore excipiantur in omnibus qui virtutem laudant? Sed nos hæc B in Oreste & Pylade non spectantes, pro Heroibus illos habemus. *Mne.* Dicito iam quidnam aliud splendidum ac diuinum patrarint. Nam C quantum ad nauigationem, & peregrinationem attinet, multos istis diuiniores ostendero negociatores: atque inter hos potissimùm Phœnices, qui non in Ponteum, neque ad Mæotidem vsque, D aut Bosphorum tantùm enauigãt, verùm quaqua versus, Græcum ac Barbarum mare permetiuntur. Hi siquidem omnem oram, & omne littus, vt ita dixerim, quotannis scrutati, extremo tandem E autumno in suam patriam reuertuntur: quos ad eandem rationem pro Dijs habeto, idque quanquam illorum multi fortè sunt caupones, & salsamentarij. *Tox.* Audi nunc, & considera, vir admirande, quanto θαυμαστὸ, καὶ σκόπει, καθ' ὅσον

ἡμεῖς οἱ βάρβαροι, συγγνωμονέστερον ὑμῶν περὶ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν κείνομεν, εἴγε ἐν Ἄργει μὲ, καὶ Μυκήναις, οὐδὲ τάφον εὐδοξον ὅστιν ἰδεῖν Ὀρέστου, ἢ Πυλάδου. παρ' ἡμῖν δ', ἐν νεὼ ἀποδέδεικται αὐτοῖς ἅμα ἀμφοτέροις, ὥσπερ εἰκὸς ἐν ἑταίροις γε οὖσι. καὶ θυσίαι προσάγονδ', καὶ ἡ ἄλλη τιμὴ ἅπασα. κωλύει τε οὐδὲν, ὅτι ξένοι ἦσαν, ἀλλὰ μὴ Σκύθαι, ἀγαθοῖς κεχειρ. οὐ γὰρ ἐξετάζομεν ὁπόθεν οἱ καλοὶ, καὶ ἀγαθοί εἰσιν, οὐδὲ φθονοῦμεν, εἰ μὴ φίλοι ὄντες ἀγαθὰ εἰργάσαντο. ἐπαινοῦντες δὲ ἃ ἔπραξαν, οἰκείους αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων ποιούμεθα. ὃ δὴ μάλιστα καταπλαγῆντες τῆ ἀνδρῶν ἐκείνων ἐπαινοῦμεν, τοῦτό ὅστιν, ὅτι ἡμῖν ἔδοξαν φίλοι οὗτοι δὴ ἄριστοι ἁπάντων γεγενῆσθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις, νομοθετεῖ καταστῆσαι, ὡς χρὴ τοῖς φίλοις ἁπάσης τιμῆς τυγχάνειν, καὶ ὑπὸ Σκυθῶν τῶν ἀρίστων θεραπεύεσθαι. καὶ ὡ γε μετ' ἀλλήλων, ἢ ὑπὲρ ἀλλήλων ἔπαθον ἀναγράψαντες οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπὶ στήλης χαλκῆς, ἀνέθεσθ εἰς τὸ Ὀρέστου, καὶ νόμον ἐποιήσατο, πρῶτον τοῦτο μάθημα, καὶ παίδευμα τοῖς παισὶ τοῖς σφετέροις εἶναι

nos qui barbari ſumus, rectiùs vobis de bonis viris ſentiamus. Siquidē in Argo, & Mycenis, ne ſepulchrum quidē vllum inſigne videre
A eſt Oreſtis ac Pyladis: apud nos verò & templum oſtenditur ſimul vtrique ſacrum, ita vt par erat amicis, & hoſtiæ offeruntur, reliquúſque
B omnis honos. Porrò quòd hoſpites erant, non Scythæ, nihil obſtat quominus viri boni iudicentur. Neq; enim inquirimus cuiates ſint viri honeſti ac probi, neque in-
C uidemus, ſi quanquā amici non ſunt, res egregias geſſerunt: quin magis ea quæ patrarunt, probantes, illos ab ipſis factis noſtrates ducimus. Quod autem potiſſimùm ſtupentes in illis viris
D efferimus, illud eſt, quod hi nobis viſi ſunt amici inter ſe omnium longè optimi extitiſſe, atque alijs ceu legem ſtatuiſſe, quēadmodū oportet amicos omnem inter ſe communicare fortunam: &
E promeruiſſe vt à præſtantiſſimis Scytharum colerentur. Itaque quæcunq; alter cum altero, vel alter pro altero tulit, ea maiores noſtri deſcripta in ærea columna Oreſtis in templo repoſuerunt, legémque tulerunt, vt ea colūna ſuis liberis prima eſſet

ἢ τάλλα ταύτην, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένα διαμνημονεύειν. ἔθος γοῦν τοῦτο ἕκαστος αὐτῶν ἐπιλάθοιτο τῶν πατρίων, ἢ τὰς Ὀρέστου, καὶ A Πυλάδου πράξεις ἀγνοήσειεν. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ περιβόλῳ τῷ νεὼ τὰ αὐτὰ, ὁπόσα ἡ γραφὴ ἄλλα, γεγραφῆς ὑπὸ τῶν παλαιῶν εἰκάσματα δείκνυται, B Ὀρέστην ἅμα τῷ φίλῳ. ἔπειτα ἐν τοῖς κρημνοῖς διαφθαρείσης αὐτῶν τῆς νεὼς, σωθέντε λιμένος, καὶ θεὸς τὴν θυσίαν παρεσκευασμένον. καὶ ἡ C Ἰφιγένεια ἤδη καταρχόμενα αὐτῶν. καταστρὸν ὃν ἐπὶ τὸ ἑτέρου τοίχου, ἤδη ἐνδεδυκότα τὰ σώματα γεγραμμένα, καὶ φονεύοντα τὸν Θόαντα, καὶ πολλοὺς ἄλλους τῶν Σκυθῶν. καὶ τέλος, ἀποπλέοντες, ἔχοντες τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὸν θεόν. οἱ Σκύθαι D δ', ἅμα ἐπιλαμβανόμενοι τῶν σκάφους ἤδη πλέοντος, ἐπιχειροῦσιν ἀναβαίνειν τὸ πηδάλιον, καὶ ἐπαναβαίνειν πειρώμενοι. οὐδ' E οὕτως ἀνύοντες. οἱ μὲν αὐτῶν, βαυμάσαντες, οἱ δ', καὶ δεῖ τοῦτον, ἀποπλέοντα θεὸν ἢ γῆν, ἔνθα δὴ καὶ μάλιστα ἴδοι τις ἂν ὁπόσον ἀρετὴ ἀλλήλων ἔχουσιν ἐπιδείκνυνται ἐν τῇ πρὸς τοὺς Σκύθας συμπλοκῇ. πα-

institutio & disciplina, & quæ in illa essent adscripta recordarentur. Itaque patris quisque sui nomen citiùs obliuisceretur, quàm res gestas Orestis ac Pyladis ignoraret. Quin & in ambitu templi, quæcunque in columna notantur, eadem priscorum picturis adumbrata visuntur: Nempe Orestes vnà cum amico nauigans, deinde fracta inter abruptas cautes ipsorum naue comprehensus, & ad victimam adornatus. Iámque Iphigenia initiat eos. Ex aduerso verò in altero pariete, idem iam vinculis exutus depictus est, ac Thoantem occidens, multósque ex Scythis alios: postremò soluentes, & Iphigeniam ac Deam habentes. Porrò Scythæ fruſtra scapham adoriuntur iam nauigantem, hærentes gubernaculis ac conscendere conantes. Deinde re nequicquam tentata, alij quidem ex ijs saucij, alij verò eius rei metu compulsi, natatu semet in solum recipiunt, vbi vel maximè liceat perspicere, quãtam in conflictu cum Scythis alter in alterum beneuolentiam præstiterit.

πέπηκε γὰρ ὁ γεγραφὼς ἑκάτερον, ἀμελήσαντα μὲν τῶν καθ' ἑαυτὸν πολεμίων, ἀμυνόμενον δὲ τὸν ἐπιφερόμενον δαπέδῳ, καὶ πρὸ ἐκείνου ἅπαντα, πειρώμενον τοῖς τοξεύμασι, καὶ παρ' οὐδὲν τιθέμενον, εἰ ἀπόθανεῖται, σώσας τὸν φίλον, καὶ τῷ ἐπ' ἐκεῖνον φερομένῳ πλαγίῳ προσαράσας τῷ ἅρματι. τῷ δὴ τοσούτῳ ἕωσιαν αὐτῶν, καὶ τῷ ἐν τοῖς δεινοῖς κοινωνίαν, καὶ τὸ πιστὸν, καὶ φιλέταιρον, καὶ τὸ ἀληθὲς, καὶ βέβαιον τῶν πρὸς ἀλλήλους ἔρωτος, οὐκ ἀνθρώπινα ταῦτα φήσομεν εἶναι, ἀλλά τινος γνώμης βελτίονος, ἢ κατὰ τοὺς πολλοὺς τούτους ἀνθρώπους. εἰ μέχρι μὲν κατ' ἔργον ὁ πλοῦς εἴη, τοῖς φίλοις ἀγαναπτῶσιν, εἰμὴ ἐπίσης κοινωνήσειαι τῶν ἡδέων. εἰ δέ τι καὶ μικρὸν ἀντιπνεύσειεν αὐτοῖς, οἴχονται, μόνους τοὺς κινδύνους ἀπολιπόντες. καὶ γὰρ οὐ νῦν καὶ τόδε ὅπως εἰδῆς, οὐδὲν Σκύθαι φιλίας μεῖζον οἴονται εἶναι. οὐ γέγονεν ὑφ' ὅτῳ ἄν τις σκύθης μᾶλλον σεμνύναιτο, ἢ ἐπὶ τῷ συμπονῆσαι φίλῳ ἀνδρεῖ, καὶ κοινωνῆσαι τῶν δεινῶν, ὥστε οὐδὲν ὄνειδος μεῖζον παρ' ἡμῖν, τοῦ προδότου φιλίας μ-

Fecit enim pictor vtrumque de ſuis hoſtibus ſecurum, ſed propellentem eos qui in alterum feruntur, & ante illum iaculis occurrere conantem, ac pro nihilo ducentem ſi intereat ipſe, modò amicum ſeruet, vel ſuo ipſius corpore in illum intentos ictus præripiens. Iam verò tantam illorum beneuolentiam, atque in rebus triſtibus communionem, fidem, humanitatem, veritatem, denique alterius in alterum amoris conſtantiam, hæc haudquaquam humana putauimus eſſe, verùm animi cuiuſdam præſtantioris, quàm pro hominum vulgo: qui donec ſecundis ventis nauigatur, amicis indignantur, niſi ex æquo participes fiant rerum lætarum: quòd ſi vel paululum ijs reflare venti cœperint, aufugiunt ſolos in periculis deſerentes. Enimuero & illud noueris, nihil amicitia melius arbitrantur Scythæ, nec vlla re magis gloriatur Scytha, quã adiuuandis amicis, & communicandis rebus acerbis: quemadmodum neque probrum apud nosmaius vllum, quàm amicitiæ proditorem

ἡμῶν δοκεῖν. διὰ ταῦτα Ορέστῃ, καὶ Πυλάδῃ τιμῶμεν, ἀρίστους ἡμῖν παρασχόντες τὰ Σκυθῶν ἀγαθὰ, καὶ ἐν φιλίᾳ διενεγκόντας. ὃ φέρεται ἡμεῖς ἀπάντων θαυμάζομεν. καὶ τοὔνομα ἐπὶ τοῦτοις αὐτῶν ἐθέμεθα, χοραγοὺς καλεῖσθαι. τοῦτο δέ ἐστιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ φωνῇ, ὥσπερ ἂν εἴ τις λέγοι, φίλοι δαίμονες. Μὰ Τοξάρι, οὐ μόνον ἀρετῇ ἀγαθοὶ ἦσαν Σκύθαι, καὶ τὰ πολεμικὰ τῶν ἄλλων ἀμείνους, ἀλλὰ καὶ φύσιν ἅπαντων πιθανώτατοι. ἐμοὶ γοῦν τέως ἄλλως γεγράφθαι, ἦν καὶ αὐτῷ δίκαια τυγχάνειτε, οὕτως Ορέστην καὶ Πυλάδην ἐνθεασάμενος. ἐλθὼν δέ με ἐκίνησας, καὶ χαρεὶς ἀγαθὸς εἶ. παῦ γοῦν ἐναργῶς ἐπίδειξας ἡμῖν τὰς ἐν τῷ ὁρτσείῳ εἰκόνας, καὶ τὴν μάχην τὴν ἀνδρῶν, καὶ τὰ ὑπὲρ ἀλλήλων βούμενα. πλὴν ἐμοὶ γε ὠήθην αὖ οὕτω ποτὲ πειστοῦδαστον εἶναι φιλίαν ἐν Σκύθαις. ἅτε γὰρ ξένους, καὶ ἀγελείους ὄντας αὐτοὺς, ἔχθρα μὲν εἰκὸς εἶναι, καὶ ὀργὴ, καὶ θυμὸς, φιλίαν δ', μὴ δὲ πρὸς τοὺς οἰκειοτάτους ἐπαναιρεῖσθαι, τεκμαιρόμενος τοῖς τε

videri. Has ob res Orestē & Pyladem veneramur, quòd præstantissimi extiterint in Scytharū virtutibus, atq; in amicitia præcellentes: quod nos primū omnium admiramur. Appellationē quoq; ex his illorū factis imposuimus, vt Coraci vocentur. Quod quidē nostra in lingua perinde sonat, ac siquis dicat, Dij amicitiæ præsides. *Mne.* Profectò Toxari, non arcu modò valuerunt Scythę, bellicísque in rebus cæteris antecelluerunt: sed etiam ad dicendum & persuadendum aptissimi omnium fuerunt: vnde mihi cùm dudū secus videretur, nunc eidē meritò fecisse videmini, qui sic Orestem ac Pyladem in Deorū numerū retuleritis. Nescibā & illud, vir optime, quòd pictur quoque bonus esses: qui admodum euidenter ostendisti nobis, quæ sunt in Orestis templo, picturas, pugnámque virorū, alterīq; pro altero susceptra vulnera. Atqui non putabā olim apud Scythas, tanto studio cultā fuisse amicitiā: sed ipsos vt pote peregrinos, agrestes, odio perpetuo, ira, & excādescētia cōmitti, amicitiā verò ne in familiarissimos quidē exercere, ídq; conijciens, eū ex alijs quę de illis audiuim⁹, ἄλλοις, ἃ περὶ αὐτῶν ἀκούομεν,

καὶ ὅτι καταθύουσι τοὺς πατέρας ἀποθανόντας. Το. εἰ μὴ καὶ τἄλλα ἡμεῖς τῶν Ἑλλήνων, καὶ δικαιότεροι τὰ πρὸς τοὺς γονέας, καὶ ὁσιώτεροι ἐσμὲν, εἰ καὶ ἐν τῷ παρόντι φιλοτιμηθείλω πρὸς σέ. ὅτι δ' οἱ φίλοι Σκύθαι πολὺ πιστότεροι τῶν Ἑλλήνων φίλων εἰσὶ, καὶ ὅτι φιλίας λόγος πλείων παρ' ἡμῖν, ἢ παρ' ὑμῖν, ῥᾴδιον ἐπιδεῖξαι. καὶ πρὸς θεῶν τῶν Ἑλλήνων, μὴ πρὸς ἀχθηδόνα μου ἀκούσῃς, ἰῶ εἴπω τι, ὧν καταγέλασα πολλοὺς ἤδη χρόνον ὑμῶν συγγιγνόμενος. ὑμεῖς γάρ μοι δοκεῖτε τοὺς μὲν περὶ φιλίας λόγους, ἄμεινον ἄλλων εἰπεῖν αὐ δύνασθαι. τὰ ἔργα δ' αὖτ', οὐ μόνον οὐ κατ' ἀξίαν τῶν λόγων ἐπιμελεῖσθαι, ἀλλ' ἀπόχρη ὑμῖν ἐπαινέσαι τε αὐτὰ, καὶ δεῖξαι πλήκτου ἀγαθόν ὄντα. ἐν δὲ ταῖς χρείαις περιόντες τοὺς λόγους, διαπεπτώκατε ὡς οἶσθ' ὅπως ἐκ μέσων τῶν ἔργων. καὶ ὁπόταν ὑμῖν οἱ τραγῳδοὶ τὰς τοιαύτας φιλίας ἐπὶ τὸ σκηνικὸν ἀναβιβάσαντες δείκνυσιν, ἐπαινεῖτε, καὶ ἐπικροτεῖτε. καὶ κινδυνεύουσιν αὐτοῖς ἐπ' ἀλλήλων οἱ πολλοί. καὶ ἐπιδακρύετε. αὐτοὶ δ', οὐδὲν ἄξιον

tum ex hoc quòd patres vita functos deuorant. Tox. An nos Græcis cùm alijs in rebus, tum in cultu parentum iuſtiores & ſanctiores ſimus, in præſentiarum haudquaquam contenderim tecum. Verùm amicos noſtrates Græcis amicis longè eſſe fideliores, & maiorem apud nos, quàm apud vos amicitiæ rationem haberi, facile fuerit docere. Ac per Deos Græcorum, ne tibi ſit moleſtum audire, ſi quæ perſpexi, dixero, multum iam temporis apud vos verſatus. Vos enim mihi videmini præclariùs cæteris de amicitia verba facere poſſe: vim verò factáque illius, adeò non ſolùm pro ſermonum dignitate non exercere, vt ſat vobis ſit prædicare eam, & quantum ſit bonum, oſtendere. At in vſu, deficientes à ſermonibus, neſcio quomodo è medio opere aufugitis. Cæterùm quum Tragœdi in ſcenam progreſſi, iſtiuſmodi amicitias vobis repræſentant, approbatis, applauditis, illiſque pro ſe mutuo periclitantibus illachrymamini pleriq;: ipſi verò nihil dignũ

ἐπὶ τὸν ὑπὲρ τῶν φίλων παρακαλεῖν τολμᾶτε. ἀνὴρ γὰρ τοῦ φίλου δεηθεὶς τύχῃ, αὐτίκα μάλα, ὥσπερ τὰ ὀνείρατα οἴχονται ὑμῖν ἐκποδὼν ἀποπταμόμενοι αἱ πολλαὶ ἐκείναι βαγῳδίαι, τοῖς κενοῖς τούτοις, καὶ κωφοῖς προσωπείοις ἐοικότας ὑμᾶς ἀπολιπόντες. ἃ διαρρήδην τὸ στόμα, καὶ παμμέγεθες κεχηνότα, οὐδὲ τὸ σμικρότατον φθεγγόμενα. ἡμεῖς δ' ὑμᾶλιν, ὅσον γὲ δὴ λειπόμεθα ἐν τοῖς περὶ φιλίας λόγοις, τοσοῦτον ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῆς πλεονεκτήσομεν. εἰ δ' οὖν δοκεῖ, οὕτω γοῦν ποιῶμεν. τοὺς μὲν παλαιοὺς φίλους, ἀφεμένην ἐάσωμεν, εἰ τύχοις ἢ ἡμεῖς, ἢ ὑμεῖς τῶν πάλαι καταειθμένην ἔχειν. ἐπὶ κατά γε τοῦτο, πλεονεκτοῖτε ἄν, πολλοὺς, καὶ ἀξιοπίστους μάρτυρας τῶν ποιητῶν παρεχόμενοι, πρὸς Ἀχιλλέως, καὶ Πατρόκλου φιλίαν, καὶ πρὸς Θησέως, καὶ Πειρίθου, καὶ τἄλλων ἑταιρείαν, ἐν καλλίστοις ἔπεσι, καὶ μέλεσι φαλλομένων. ὀλίγους δέ τινας προχειρισώμεθα τῶν καθ' ἡμᾶς ἀνδρῶν, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διηγησώμεθα. ἐγὼ μέν, τὰ σκυθικὰ σοῦ ὤν, τὰ ἑλληνικὰ. καὶ ὁπότερος ἂν

laude pro amicis præstare audetis. Quin si egeat amicus re aliqua protinus vt insomnia, procul auolantes euanescunt multæ illæ tragœdiæ, vósque similes relinquunt inanibus istis, ac mutis personis, quæ diducto rictu, atque immane hiantes, ne minimum quidem loquuntur. At nos è diuerso, quo sumus in dicendo de amicitia posteriores, hoc in ea præstanda præcedimus. Itaque si videtur, nunc ita faciamus: priscos illos amicos silentio prætercamus, siquos vel nos, vel vos, ex his qui olim fuerunt, recensere valemus, postquam ista quidem parte superaueritis, complu-ribus, ac grauibus adductis testibus, nempe poëtis qui Achillis, & Patrocli amicitiam, tum Thesei, Pirithoíque, neque non aliorum necessitudinem, pulcherrimis versibus, carminibúsque cecinerunt. Quin paucos quosdam in medium afferamus ex his qui nostra memoria fuerunt, eorúmque res gestas exponamus: ego quidem Scythicas, tu verò Græcanicas. Et in his vter superarit, meliorésque

προάγηται τῶν φίλων, αὐτός τε νικήσας ἔτι, καὶ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν δείξει καλλίστου ἀγῶνος, καὶ σεμνοτάτου ἀγωνισάμενος. ὡς ἔγωγε πολὺ ἥδιον ἂν μοι δοκῶ μετὰ μαχῶν ἡττηθεὶς, ἀποτμηθῆναι τὴν δεξιὰν, ἢ τὸν πυθμένα ἐπιτίμιον ὄντα, ἢ χείρονα ἄλλου τῶν φιλίαν κεκεῖσθαι. καὶ ταῦτα, Ἑλλήνων, σκύθης αὐτὸς ὤν. Μνη. ἔστι μὲν οὖ τοξεύειν οὐ φαῦλον τὸ ἔργον ἀνδρὶ εἶναι σοὶ, πολεμίῳ μονομαχῆσαι, πάνυ εὐσόχοις, καὶ τετηγμένοις παρεσκευασμένῳ τοῖς λόγοις. οὐμὲν ἀγνῶτός γε οὕτω καταφρονεῖν ἐν δέοντι τὸ ἑλληνικὸν ἅπαν, ἴσθι μοι καὶ σοὶ. καὶ γὰρ ἂν εἴη παράδοξον, ἴσως δυοῖν μὲν ἐκείνοιν ἡττηθῆναι τοσούτους τῶν Σκυθῶν, ὁπόσους οἵ τε μῦθοι δηλοῦσι, καὶ αἱ ὑμέτεραι παλαιαὶ γραφαὶ, ὡς μικρῷ πρόσθεν εὖ μάλα ἐξεβαγώδησας. Ἑλλήνων δ' ἅπαντας, τοσαῦτα ἔθνη, καὶ τοσαύτας πόλεις ἐρήμους ἴσως σὲ ἀλγῆναι. εἰ γὰρ τοῦτο γνωστὸν, ἢ τὴν δεξιὰν ὥστε ὑμεῖς, ἀλλὰ τὴν γλῶτταν ἀποτμηθῆναι καλόν. πότερον δ' ὠφείλεις χρῆν ἢ ἀξιοῦν ἡμῖν τῶν φιλικῶν τούτων πρόξενον, ἢ ὁπόσῳ ἂν τις πλείους

amicos produxerit, is & victor esto, & suam ipsius victoriam promulgato, tanquam qui pulcherrimum atque honestissimum certamẽ decertarit: adeò vt ego quidem malim mihi deuicto in singulari certamine, dextram amputari (quæ apud Scythas victo est pœna) quàm in amicitia quopiam inferior iudicari, præsertim Græco, ipse Scytha cùm sim. Mne. Equidem haud mediocris est negotij, cum viro, vt tu es, bellatore, singulari certamine congredi, singularis solertiæ & acuminis orationibus instructo. Haud tamen vsque adeò ignauiter, tam citò vniuersam deserens Græciam, tibi cessero. Etenim hoc esset grauissimum, vt à duobus illis tot Scythæ victi fuissent, quot fabulæ declarant, & vetustæ picturæ vestræ, quas paulò antè scitè admodum repræsentasti: Græci verò, tot gentes, tot ciuitates, nullo defendente abs te vincerentur. Nam istud si fiat, non vestro more dextram, sed linguam execari conueniat. Vtrum verò nobis definiendus est numerus rerum ab amicis actarum, an quanto quis plures

ἐγκαλέσειν, τοσούτῳ εὐπορώτερος δοκεῖν αὖ πρὸς τὴν νίκην; Το. οὐδαμῶς. Μν. οὐκοῦν οἶδα μὴ ἐκ τοῦ πλήθους αὐτῶν τὸ ῥῶμα, ἀλλ' εἰ ἀμείνους. ἢ εἰ τομώτερα φαίνοιτο αἱ σαὶ τοῖς ἐμοῖς. ἴσα τὰ ἀριθμῷ ὄντα, ἀκριβέστερα δηλονότι ἐργάσονταί μοι τὰ βαύματα, καὶ θᾶττον ἐνδώσω περὶ τὰς πολ γάς. Μν. εὖ λέγεις. καὶ ὡρίσθαι ὁπόσαι ἱκαναί. Το. πέντε ἐμοιγε δοκοῦσιν ἑκατέρῳ. Μν. κἀμοὶ δοκεῖ. φέρε εἰ λέγε. ἀλλὰ ἐπομόσαι μοι ἢ μὴν ἀληθῆ ἐρεῖν. ἄλλως γὰρ οὐ πλάττειν τὰ τοιαῦτα, ἄπαυ χαλεπόν. καὶ ὁ ἔλεγχος ἀκαιρος. εἰ ὦ ὀμόσειας, οὐχ ὅπως ἀπιστεῖν. Το. ὀμοῦμεθα, εἴ τι καὶ ὅρκου δεῖν νομίζεις. Μν. τίς δέ σοι τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἆρ' ἱκανὸς ὁ φίλιος; Το. καὶ μάλα. ἐγὼ ὦ τὸν ὀμεῖσθαί σοι ἐν τῷ ἐμαυτοῦ λόγῳ. Μν. ἴσω τοίνυν ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος, ἢ μὴν ἅπερ ἂν λέγω πρὸς σὲ, ἢ αὐτὸς εἰδὼς, ἢ παρ' ἄλλων, ὁπόσον οἷόν τ' ἐμοὶ δι' ἀκριβείας ἐπιστωσάμενος ἐρεῖν, μηδὲν παρ' ἐμαυτὸν ἐπιβαγόμενος. καὶ πρόσιμι σοι τὴν Ἀγαθοκλέους, καὶ Δεινίου φιλίαν διηγήσομαι,

dicendas habuerit, tanto ad victoriam consequendam locupletior videbitur. Nequaquam. Imò nõ multitudine vis harũ definiatur, sed præstantia, vt si tuæ meis acutiores appareant, quanuis numero sint pares, magis lethalia vulnera mihi infligant, quarum ictibus memet ocyus dabo. *Mne.* Prolè loqueris. Statuamus ergo quot erunt satis. *Tox.* Quinque vtrique fore satis mihi videntur. *Mne.* Itidem mihi videtur. At prior dicito: verùm iuratus te vera dicturum: alioqui fingere ciusmodi, non admodum fuerit difficile: nec palàm refelli queant. Porrò si iuraris, nefas sit non habere fidem. *Tox.* Iurabimus, siquid etiam iureiurando opus esse censes. *Mne.* At quis tibi è Dijs nostratibus? num idoneus Iupiter Philius? *Tox.* Maximè. Ego quoque nostratem meapte in lingua iurabo. *Mne.* Testis igitur, esto Iupiter Philius, quæcũque tibi sum dicturus, vel quæ viderim ipse, vel quæ ab alijs quoad fieri potuit, diligentissimè perceperim, narraturum, nihil ex me ipso exaggerantẽ. Ac primo quidem loco, Agathoclis & Diniæ amicitiam tibi referam,

ἀοίδιμον ἐν τοῖς Ιωσι γιγνομένοις. Ἀγαθοκλῆς γὰρ οὗτος ὁ Σάμιος, οὐ πρὸ πολλοῦ ἐγένετο, ἄριστος μὲν ἐς φιλίαν ὡς ἔδειξε, τἆλλα δ', οὐδὲν ἀμείνων Σαμίων τῶν πολλῶν, οὔτε ἐς τὸ γένος, οὔτε ἐς τἄλλα κτήματα. Δεινίᾳ δὲ τῷ Λυσίωνος ἐφεσίῳ, φίλος ἐκ παίδων ἦν. ὁ δὲ Δεινίας, ἐπλούτει ἄρα εἰς ὑπερβολήν. καὶ ὥσπερ εἰκὸς, νεόπλουτον ὄντα, πολλοὺς καὶ ἄλλους εἶχε περὶ αὑτὸν, ἱκανοὺς μὲν συμπεῖν, καὶ πρὸς ἡδονὴν συνεῖναι, φιλίας δὲ, πλεῖστον ὅσον ἀποδέοντας. τέως μὲν οὖν ἐν τούτοις, καὶ ὁ Ἀγαθοκλῆς ἐλυπάζετο, καὶ συνῆν, καὶ συνέπινεν αὐτοῖς, οὐ πάνυ χαίρων τῇ τοιαύτῃ διατριβῇ. καὶ ὁ Δεινίας, οὐδὲν αὐτὸν ἐπιμέτρεσιν εἶχε τῶν κολάκων. τελευταῖον δὲ, καὶ προσέκρουε, τὰ πολλὰ ἐπιτιμῶν. καὶ φορτικὸς ἐδόκει, ἀναμιμνήσκων καὶ τῶν προγόνων, καὶ φυλάττειν παρεγγέλλων, ἃ μετὰ πολλῶν χαμάτων ὁ πατὴρ αὐτῷ κτησάμενος, κατέλιπεν. ὥστε διὰ ταῦτα, οὐδὲ ἐπὶ τοὺς κώμους ἐπῆγε ἔτι αὐτὸν, ἀλλὰ μόνος μετ' ἐκείνων ἐκώμαζε, λανθάνειν πειρώμενος

quæ celebris eſt apud Ionas. Nam Samius hic Agathocles, non ita pridem vixit, vir in amicitia præſtantiſſimus, vt re declarauit. Cæterùm reliquis in rebus vulgo Samiorum nihilo præſtátior, neque genere, neque opibus alijs. Huic cum Dinia Epheſio, Lyſionis filio, amicitia à puero interceſſerat. Porrò Dinias ſupra modum ditatus eſt, vtq; ſolent ij qui nuper opes nacti ſunt, complures & alios ſecum habebat, idoneos illos ad comparationem, & ad voluptariam conſuetudinem: ab amicitia verò longè alieniſſimos. Atque hos interim habebatur Agathocles, cúmque illis verſábatur, & compotabat, non admodum approbans eam cõuiuendi rationem. Ac Dinias hunc nihilo maiori in pretio habebat quàm adulatores. Tandem etiam offendere cœpit, crebriùs obiurgans: moleſtúſque videbatur, quippe qui maiores ipſi cõmemoraret, præciperétq; vt ſeruaret, quæ multo labore parta, pater illi reliquiſſet: adeò vt ob hæc ne ad comeſſationes quidem deinceps adhiberetur, ſed ſolꝰ cũ illis comeſſaretur, celare cupiens Agathoclem. Demũ ab τὸν Ἀγαθοκλέα, καὶ δὴ ποτὲ ὑπὸ

τῶν κολάκων ἐκείνων ὁ ἀθλιος ἀπατᾶται, ὡς ἐρᾷη αὐτῆ Χαρίκλεια Δημώναχτος γυνὴ, καὶ ἐς ὀπτανᾶς, καὶ πρῶτου Ἐφεσίων τὰ πολιτικά. καὶ γράμματά τε εἰσφοίτα πρὸς τὴ γυναικὸς αὐτῷ, καὶ στέφανοι ἠμαραντοι, καὶ μῆλά τινα ἀπεδεδυμένα. καὶ ἄλλα, ὁπόσα αἱ μαστροποὶ ἐπὶ τοῖς νέοις μηχανῶνται, κατ' μικρὸν αὐτοῖς ἐπιτεχνώμεναι τὸν ἔρωτας, καὶ ἀναφλέγουσαι τὸ πρῶτον ἐρᾶσθαι νομίζοντας. ἐπαγωγότατον γὰρ τοῦτό γε καὶ μάλιστα τοῖς καλοῖς εἶναι οἰομένοις, ἄχρις αὖ λάθωσιν εἰς τὰ δίκτυα ἐμπεσόντες. ἡ Χαρίκλεια δ', ὡς ἀστεῖον μὲ γύναιον, ἑταιρικὸν δ' ἐπιτήδευμα, καὶ τὸ πρόσωπον ἀεὶ, καὶ εἴ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐθελήσειέ τις. καὶ ὁ πρίαθαι τις μόνον, οὐδὲν ἐπέκεινα. καὶ δέος ἦδη ἐν ἐμοὶ, μή ποτε αὐτὴ ἡ Χαρίκλεια. δεινὴ γὰρ καὶ τἄλλα τεχνῖτις, πᾶν ἐμοῦ τινα βούλει τῶν ἑταιρῶν ἐπαπατᾶσαι ἐρασθῆναι. καὶ ἀμφίβολον ἔτι ὄντα, ὅλον ἐξαποιήσασα, καὶ ἐκκόψουσα ἤδη ἐπιτεῖναι, καὶ πρόσω χωρῆσαι ἀπὸ μὲ ὀργῆς, ἀπὸ δὲ κολακείας. καὶ μὴ μικρὸν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ τῷ

assentatoribus illi misero persuasum est, quòd amaretur à Chariclea Demonactis vxore, viri illustris atque inter Ephesios in honoribus ciuilibus primarij. Iam & literulæ à muliere ad illum ventitabant, & serta semimarcida, & admorsa poma: denique quicquid ad hæc lenæ machinantur in adolescentes, quòd paulatim illis amorem artibus quibusdam inserant, primúmque hac incendant opinione, quòd sese credant amari. Nam & hoc plurimum illicit, præsertim eos qui sibi formosi videntur, donec imprudentes in casses inciderint. Erat autem Chariclea vrbana mulier, mirum in modum meretricia: & quiuis obuius, etiamsi vel minimum concupiuisset, & si duntaxat aspexisset, protinus annuebat, nec erat metuendum, ne recusaret Chariclea: potens alioqui artifex: & quauis meretrice doctior amatorem allicere, & ambiguus cùm adhuc esset, totum subigere: ac quum iam teneretur, incitare, & accendere, nunc ira, nunc blandimentis, mox fastidio, & quod ad alterum inclinare videretur:

πρὸς ἕτερον ἀποκλίνειν δοκεῖν·

καὶ ὅλη συνεκεκρότητο ἀπὸ ταχόθεν ἡ γυνὴ, καὶ πολλὰ μηχανήματα παρεπεύαστο κατ' αὐτῆς. ταῦτα οὖν τότε οἱ Δεινίου κόλακες παραλαμβάνοντες ἐπὶ τὸ μειράκιον, καὶ τὰ πολλὰ ὑποκινοῦντες ἄδοντες, πιθανῶς ἐπῆγον αὐτὸν εἰς τὸν ἔρωτα τῆς Χαριτλείας. ἦν δὲ, πολλοὺς ἤδη νέους ἐκπαρακεκινηκυῖα, καὶ μυρίους ἔρωτας ὑποκεκινημένη, καὶ οἴκους πολυτελεῖς αὐτοῖς ἀνατετραφυῖα, ποικίλον τι, καὶ πολυτρόπαστον κακὸν, παραλαβοῦσα εἰς τὰς χεῖρας ἁπλοϊκὸν, καὶ ἄπειρον τῶν τοιούτων μηχανημάτων νεανίσκον, οὐ μὴν ἀφῆκεν ἐκ τῶν ὀνύχων. ἀλλὰ περιέχουσα πανταχόθεν, καὶ διασείουσα, ὅτε ἤδη παντάπασιν ἐκρατεῖτο, αὐτή τε ἀπώλετο ὑπὸ τῆς ἄγχης, καὶ τῷ κακοδαίμονι Δεινίᾳ μυρίων κακῶν αἰτία ἐγένετο. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον εὐθὺς ἐκείνα ἐπ' αὐτὸν καθῆκε τὰ γράμματα. καὶ συνεχῶς πεμπομένη τὰ ἄρρητα, ὡς ἐδάκρυσε, καὶ ἐπηγκίσατο. καὶ τέλος, ὡς ἀπαγξῇ ἑαυτὴν ἡ ἀθλία ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ἕως δὴ ὁ μαχάειος ἐπείσθη καλὸς εἶναι, καὶ ταῖς Ἐφεσίων γυναιξὶ πειστὸς τις. καί που συμπλεκόμενοι πολλὰ ἱκετευθείς.

& tota erat vndique comparata mulier, artibúsque omnigenis in amantes instructa. Tunc igitur Diniæ adulatores hanc ad adolescentulum adducunt, multáque assimulabant, quò eum in amorem Charicleæ impellerent. Hæc autem quæ iam complures adolescentes iugularat, & innumerabiles amores mentita fuerat, domósque opulentas euerterat: varium quoddam & inexpugnabile malum: vbi manibus prehendit simplicem hunc adolescentulum, & huiusmodi artium imperitum, ex vnguibus non dimisit. Verùm vbi vndiq; complexa fuisset & confixisset ipsum, cùm iam omnino teneret, tum ipsa à captura est perdita, tum infœlici Diniæ sexcentorum malorum fuit causa. Nam primùm quidem statim literulas illas ad eum dat, ancillam subinde missitando quibus renuntiaret, vt fleret, vt vigilaret, vtque tandem misera se ipsam præ amore esset strangulatura: donec iam beatus ille persuasus, sibi formosus esse videretur, & Ephesiorum vxoribus amabilis. At tandem multum exoratus in congressum est adductus.

καὶ πειστῆναι ἤδη ῥᾴδιον, ὡς τὸ εἰκὸς ἀλώσεσθαι ἔμελλεν ὑπὸ γυναικὸς καλῆς, καὶ πρὸς ἡδονήν τε ὁμιλῆσαι ἐπιχαιρούσης, καὶ ἐν καιρῷ δακρύσαι καὶ μεταξὺ τῶν λόγων, ἐλεεινῶς ὑποστενάξαι. καὶ ἀπιόντος ἤδη, λαβέσθαι καὶ εἰσελθόντι, προσδεχομένῃ, καὶ καλλωπίζεσθαι, ὡς αὐ μάλιστα ἀρέσειε. καὶ ποτε καὶ ᾄσαι, καὶ κιθαρίσαι. οἷς ἅπασι κατὰ τὸ Δεινίου ἐπέχρησε. καὶ ἐπεὶ ἤσθετο μανίας ἐχούσης, καὶ διαβεβηκὸν ἤδη τῷ ἔρωτι, καὶ τακερὸν γεγωνιμβρον, ἄλλο ἐπὶ τούτοις ἐπενόει, καὶ τὴν ἄθλιον ἀπώλλυε. κύων τε γὰρ ἐξ ἀπάτης σπασθεῖσα. ἱκανὸν ἦν καὶ τοῦτο, βλάκα ἐξεργάσασθαι προσκεπτόμενον. καὶ οὐκέτι ἐρόντα πρὸς αὐτὸν, φυλάττεσθαι ὑπὸ τ' αὐδρὸς λέγουσι, πεπυσμένου τ' ἔρωτα. ὁ δ' οὐδ' ὅλως οἷός τε ἦν φέρειν τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ ἠνείχετο μὴ ὁρῶν αὐτήν, ἀλλὰ ἐξήρχε, καὶ τὸν κόλακας ἐστέμμα, καὶ τοιοῦτο μα τῆς χαρακλείας ἐπεβόᾶτο. καὶ τὴν εἰκόνα περιβαλὼν αὐτῆς, ἐπαπείκετο ᾗ λίθου λευκοῦ, ὠμώμει καὶ τέλος, καταβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τοὔδαφος, ὠλιγοδέτο. καὶ λυπᾶ ἦν ἀκριβὴς τὸ πρᾶγμα. τὰ μὲν γὰρ δῶρα,

Et ex eo tempore facilis erat coniectura fore vt caperetur à muliere formosa, ad voluptatem congredi docta, & in occasione flere, & inter loquendum miserabiliter suspirare, & iam abeuntem amplecti, & adeunti occurrere, & formam, vt quàm maximè placeret, colere, interdum vel voce, vel cithara canere: quibus omnibus in Diniam vsa est. Postquam verò sensit excruciari, iámque amore illaqueatum, & colliquatum esse, adhæc aliud excogitat, quo miserum perdat. Grauidam se ex eo simulat (& hoc quoque est efficax ad magis inflammandum stultum amantem) neque postea illum adibat, affirmans à viro sese obseruari, qui hunc amorem persensisset. Hic verò rem ampliùs ferre non poterat, nec durare quum illam non videret: sed flebat, adulatores accersebat, Charicleæ nomen inclamabat, imaginémque illius amplexus (albo autem lapide facta erat) eiulabat. Demum in solum sese proijciens, volutabatur, idque perfecta rabies erat. Siquidem mulieri reddita sunt dona,

οὐχὶ μῆλα, ἢ σφαῖρας αὐτῷ δίδοτο αὐτῇ, ἀλλὰ συμπόσια ὅλα, καὶ ἄρχοι, καὶ θεράπαιναι, καὶ ἐδῆτες ἐναρδεῖς, ἢ χρυσὸν ὁπόσον ἐθελήσειε. ἢ τί δ', ἐν βραχεῖ ὁ Λυσίωνος οἶκος ὀνομαστότατος τῶν ἐν Ἰωνίᾳ γηρύψας, ἐξελύτλητο ἤδη, ἢ ἐξεκένωτο. εἶτα ὡς ἤδη αὖος ἦν, ἀπολιποῦσα αὐτὸν, ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκον τῶν ὑποχρύσων, ἐθήρα, ἢ μετέβαινεν ἐπ' ἐκεῖνον. καὶ ἤρα ἤδη αὐτῷ. κἀκεῖνος ὑπίστευεν. ἀμαλούμενος δ' οὖν ὁ Δεινίας, ἢχ ὑπὸ τῆ Χαρικλείας μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν κολάκων, κἀκεῖνοι γὰρ ὑπὸ τῷ Κρῆτα ἤδη τὸν ἐρώμενον μετελλύθησαν, ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀγαθοκλέα, καὶ πάλαι εἰδότα ὡς ἔχοι πονηρῶς τὰ φρόνημα αὐτῷ, ἢ αἰδούμενος τοσοῦτον, ὅμως διηγεῖτο πάντα. τὸν ἔρωτα. τὴν ἀπορίαν. τὴν ὑβριστίαν τῆ γυναικός. τὴν αὐτεραστὴν τὸν Κρῆτα. ἢ τέλος, ὡς οὐ βιάσεται μὴ οὐχὶ σωσαι τὴν Χαρικλείᾳ. ὁδὲ, ἄχαριστον εἶναι νομίσας ἐν τούτῳ ἀπομιμούμενος τῷ Δεινίᾳ, διότι οὐ προσίετο μόνον αὐτὸν τῶν φίλων, ἀλλὰ τοὺς κόλακας αὐτῶ προσετίμα τότε, ἵν μόνῳ εἴχε παῤῥησίαν ἐν

non pro pomorum autſertorum pretio: ſed ſolidæ domus, agri, famulæ, veſtes floridæ, auri quantum optaret. Quid multa? breui Lyſionis domus, antea inter Ione nobiliſſima exhauſta eſt atque exinanita. Deinde vbi iam exſuccus eſſet, eo relicto, alium quempiam adoleſcentulum Cretenſem bene nummatum venata eſt, atque ad illum deſciuit. Iam videlicet illum adamabat, atque is quidem credebat. Itaque Dinias neglectus non à Chariclea modò, ſed etiam ab aſſentatoribus (nam iſti quoque ad Cretenſem amatorem iam deſciuerant) abit ad Agathoclem iam pridem non inſcium, quàm illi res miſerè haberent: & quanquam primùm pudebat, omnia tamen expoſuit, amorem, egeſtatem, arrogantiam mulieris, riualem Cretenſem, denique ſe non victurum niſi cum Chariclea conſuerat. Ille verò intempeſtiuum eſſe ratus exprobrare Diniæ, quòd ex amicis vnum ſeſe nō admiſiſſet, ſed tunc ſibi aſſentatores antepoſuiſſet: diuendita, quam vnam in

Σάμῳ ἀπιὼν ἐπώλησας, ἦκεν αὐτῷ πρὸς τὴν πατρῴαν κομίζων, ἃ τάλαντα. λαβὼν ὁ Δεινίας, εὐθὺς ἀφανὴς ἐγένετο· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο εὑρεῖν αὐτὸν, πολλοὶ ζητοῦντες. καὶ αὖθις ἡ ἀδελφὴ, καὶ τὰ γαμήλια. καὶ μέμψις, ὅτι μὴ πολλῷ χρόνου ἀφίκετο. καὶ οἱ κόλακες συνέδραμον, ἐπιπλαγησόμενοι, ὁρῶντες ἐνδιημερεῦσαν ἔνδον τὸν Δεινίαν. ὡς δὲ ἐπείχετο πέμψειν παρ' αὐτὸν, καὶ ἦκε περὶ τὸν πρῶτον ὕπνον, καὶ ὑπὸν ἐνδὸν ὁ Δημώναξ ὁ τῆς Χαριτελείας ἀνὴρ, εἴτε καὶ ἄλλως αἰδήμων, εἴτε καὶ ἀπὸ σωμάτων τὴν γυναῖκα, ἄμφω γὰρ λέγεται, ἐπασάσης, ὥσπερ εἰκὸς λόχου, τὴν τε αὐλὴν ἀποκλεῖσαι ἐκέλευε, καὶ συλλαμβάνειν τὸν Δεινίαν, πῦρ, καὶ μάστιγας ἀπειλῶν, καὶ ξίφος ὡς ἐπὶ μοιχὸν ἀσπασάμενος. ὁ δὲ, σωθῆναι οὐ κακῶν ἦν, μοχλόν τινα πλησίον κείμενον ἁρπάσας, αὐτόν τε ἀποκτείνει τὸν Δημώνακτα, παταξας εἰς τὸ ἔρυθρον, καὶ τὴν Χαρίκλειαν, ἀμφὶ πληγὴν τὴν τύχην, ἀλλὰ καὶ τῷ μοχλῷ πολλάκις, καὶ τῷ ξίφει τὸν Δημώνακτος ὑστερον. οἱ δ' οἰκέται, τέως μὲν ἡσύχασαν ἄφωνοι τῷ παραδόξῳ τοῦ πράγματος ἐκπεπληγμένοι. εἶτα πειρωμένου συλλαμβάνειν,

Samo habebat, domo paterna, pretium illi attulit, talenta tria. Quibus acceptis Dinias, ilico Charicleæ formosus denuo factus apparuit. Rursus ancilla, literulæ, & expostulatio, quòd iamdiu sese non adisset, concurrerunt: item adulatores correpturi suis dolis Diniam, quem adhuc arrodi posse cernerent. Cùm autem se illam aditurum promisisset, venissétque primo ferè somno, essétque intus Demonax Charicleæ maritus, seu alioqui senserat, siue ex compacto vxoris (nam vtrunque aiunt) exiliens velut ex insidijs, & atrium occludi, & Diniam comprehendi iubet, ignem & flagra minitans, & ensem prout in mœchum educens. Hic verò cognoscens vbi malorum esset, vecte, qui propè iacebat, arrepto, & Demonactem ipsum in tempora percussum & Charicleam occidit, non vno quidem ictu hanc, verùm & vecte sæpius, postremò Demonactis gladio. At famuli interea muti stabant rei nouitate attoniti, deinde comprehendere conati,

ὡς καὶ αὐτοῖς ἐπῄει μὴ τὸ ξίφος, οἱ μὲν ἀπέφευγον. ὁ δὲ Δι-
ίας ὃ, ἀπεξέρχεται, πλιχθὲν ἔργον ἐργασάμενος. καὶ
τοιγαροῦν τὸν ἕως πρὸ τῶ Ἀγα- A
θοκλεῖ διέτριβεν, ἀναλογιζόμενοι τὰ πεπραγμένα, καὶ περὶ
τῶν μελλόντων, ὅ, τι ἀποβήσεται σκοποῦντες. ἦν δὲ οἱ
πρᾶγμα διεβεβοήτο. καὶ συλλα- B
βόντες τὸν Δεινίαν, καὶ αὐτὸν
ἔξαγον οὐ τὰ μὲν οὐχὶ πεφονευ-
κέναι ἀπαγόμενον παρὰ τὸν ἀρμο-
στὴν ἐς Ἰρωμόζε τὸν Ἀσίαν τότε. C
ὁδὲ βασιλεὺς τῶ μεγάλῳ ἀπέ-
πεμπεν αὐτόν. καὶ μετ' ὀλίγον κατεπέμφθη ὁ Δεινίας εἰς
Γύαρον νῆσον τῶν Κυκλάδων,
ἐν ταύτῃ φεύγειν εἰς ἀεὶ τετα- D
γμένος ὑπὸ τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ
Ἀγαθοκλῆς, καὶ τἄλλα μὲν συ-
νῆν, καὶ σωματῆρεν εἰς τὴν Ἰτα-
λίαν, καὶ συνῆλθεν εἰς τὸ
δικαστήριον μόνος τῶν φίλων,
καὶ ὡς οὐδὲν ἐνεδέησεν. ἐπεὶ E
δὲ καὶ ἐφεύγων ὁ Δεινίας, οὐδὲ
τότε ἀπελείφθη τοῦ ἑταίρου.
καταδικάσας δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν,
διέτριβεν ἐν Γυάρῳ, καὶ συνέ-
φευγεν αὐτῷ. καὶ ἐπειδὴ πα-
ντάπασιν ἠπόρουν τῶν ἀναγ-

cùm in hos quoque ferrò
insiliret, ipsi aufugerunt.
At Dinias clam sese subduxit
tanto facinore perpetrato.
Et ad auroram vsque apud
Agathoclem est commo-
ratus, vbi quæ facta essent
reputabant, & quid in poste-
rum esset euenturum, dispi-
ciebant. Vt autem diluxit,
milites aderant (iam enim res
erat diuulgata) illi compre-
hensum Diniam, nec inficia-
antem homicidium, adduc-
unt ad præfectum qui tunc
Asiã moderabatur. Hic verò
ad Persarum regem eum mi-
mittit. Nec ita multo pòst
relegatus est Dinias in Gya-
rum Insulam ex Cycladibus
vnam, damnatus à rege vt
ibi in perpetuum exularet.
Agathocles autem cùm re-
liquis in rebus nunquam ab-
fuerat, tum pariter soluit in
Italiam, & amicorum solus,
vnà in iudicium est comita-
tus, neq; vsquam defuit offi-
cio. Porrò vbi iam in exilitũ
profectus est Dinias, ne tum
quidẽ desertus est ab amico:
sed ipse sua sponte damnatus
simul in Gyaro versabatur, &
cum illo exulem agebat. At
quum iam rerum omnino
necessariarum inopia labo-
farent, locans se ipsum
purpurarijs, victimabat,

πορφυρεῦσι, συνεκατεδίετο.

natúmque

καὶ τὸ χρυσίον ἐκ τούτου ἀποφέρων, ἔρρωτο τὴν Δεινίαν. καὶ τοσαῦτα ὑπὸ ἐπιμελείας, ἐθεράπευσε. καὶ ἀποθανόντος αὐτοῦ ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἠθέλησεν, ἀλλ' αὐτῷ ἐν τῇ νήσῳ ἔμεινεν, αἰσχυνόμενος καὶ τεθνεῶτα ἀπολιπεῖν τὸν φίλον. τοῦτον οὖν ἔχρην φίλον Ἕλλησιν, ἢ πρὸ πολλοῦ χρόμενον. ἔτη γὰρ οὐκ οἶδα εἰ πέντε διελήλυθεν, ἀφ' οὗ Ἀγαθοκλῆς ἐν Γυάρῳ ἀπέθανε. Το. καὶ εἴθε γε ὦ Μνήσιππε, ἀνόμοστος ὢν ταῦτα ἔλεγες, ἵνα καὶ ἀπιστεῖν αὖ ἐδυνάμεθα. ἦν τῷ σκυθικόν τινα φίλον τὸν Ἀγαθοκλέα τοῦτον διηγοῦ. πολλὰ δέδια μή τινα καὶ ἄλλον ὅμοιον εἴπῃς αὐτῷ. Μνη. ἔστιν τοίνυν καὶ ἄλλον ὦ Τόξαρι, Εὐθύδικον τὸν χαλκιδέα. ἀπῆλθε δέ μοι περὶ αὐτοῦ Σίμαλος ὁ ναύκληρος ὁ μεγαρικὸς, ἐπιμαρτυρῶν, ἢ μὴν αὐτὸς ἐπιστεῖλαι τὸ ἔργον. πλεῖν μὲν γὰρ ἔφη ἐξ Ἰταλίας Ἀθήναζε περὶ δύσιν Πλειάδος, συλλογιμαίους τινὰς ἀνθρώπων κομίζων. ἐν δὲ τούτοις, εἶναι τὸν Εὐθύδικον. καὶ μετ' αὐτὸν, Δάμωνα τὸν χαλκιδέα. καὶ τούτων ἐτύγχανον αὐτῷ. ἡλικιώτας δ' εἶναι, τὸν μὲν Εὐθύδικον, ἐρρωμένον, καὶ καρτερόν,

natúmque hinc lucrum referens, Diniam alebat. Quin & ægrotanti diutissimè inseruiuit: & vbi vita defunctus est, noluit vnquã in patriam reuerti, sed ibi in Insula permansit, cùm amicum vel mortuum deserere puderet. Hoc non ita pridem Græcus amicus præstitit: neque enim scio an quinque anni præterierint, ex quo Agathocles in Gyaro mortem obijt. *Tox.* Vtinam Mnesippe, iniuratus hæc dixisses, vt ijs fidem non habere possem: adeò Scythicum quendam amicum Agathoclem istum descripsisti. Quin vereor ne quem etiam alium huic similem narres. *Mne.* Audi etiam alium Toxari, scilicet Euthydicum Chalcidensem: de quo mihi retulit Simylus Chalcidensis nauclerus, adiurans se teste rem factam esse. Aiebat enim nauigasse sese ex Italia Athenas, circiter Pleiadum occasum, collectitios quosdam homines vehentem, inter quos fuisset Euthydicus, & cũ ipso Damõ Chalcidensis eius amicus, coæquales illi, Euthydicus quidem validus & robustus,

ἡ δὲ Δάμωνα, ὕπωχρον, καὶ ἀδυνικὸν, ἀρτι ἐκ νόσου μακρᾶς ὡς ἐδόκει ἀνιστάμενον. ἄχρι μὲν οὖν Σικελίας, εὐτυχῶς διαπλεῦσαι ἔφη ὁ Σίμυλος σφᾶς. ἐπεὶ δὲ τὸ πορθμὸν διεπεραιοῦντες, ἐν αὐτῷ ἦδη τῷ Ιονίῳ ἦσαν, χειμῶνα μέγιστον ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν πολλὰ, τί ἂν τις λέγοι; τερατώδεις πιὰς, καὶ φοβίλους, καὶ χαλάζας, καὶ ἄλλα, ὅσα χειμῶνος κακά. ἐπεὶ δὲ ἦδη σφᾶς κατὰ τὴν Ζάκυνθον εἶναι ἀπὸ ψιλῆς τὰ κεραίας πλέοντας, ἔτι καὶ σειρὰς τινὰς ἐπισυρομένους, ὡς τὸ ῥόθιον ἐπιδέχεσθαι τὸ ὁρμοῦς, περὶ μέσας νύκτας, οἷον ἐν τοσούτῳ σάλῳ ναυτιάσαντα τὸν Δάμωνα, ἐμεῖν ἐγκεκυφότα εἰς τὴν θάλασσαν. εἶτα οἷμαι τῆς νεὼς βιαιότερον ἐς ὃ κεκύφει μέρος ἐπικλυσθείσης, καὶ τῷ κύματος συναπήσαντος, ἐκπεσεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸ πέλαγος, οὐδὲ γυμνὸν τὸν ἄθλιον, ὡς ἂν καὶ ῥᾷον ἀνύσασθαι νεῖν. εὐθὺς οὖν βοᾶν ἀπὸ τοῦ καταστρώματος, καὶ μόγις ἑαυτὸν ἐπέχοντα τῷ κλύδωνος. τὸν δὲ Εὐθύδικον, ὡς ἤκουσε, γυμνὸν ἐν τῇ εὐνῇ ὄντα, ῥῖψαι ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν.

Damon contrà ſuppallidus, & valetudinarius: qui nuper ex diuturno morbo conualuiſſe videretur. Ergo ad Siciliam vſque ipſos fœliciter nauigaſſe aiebat Simylus: ſed vbi traiecto freto, in ipſo mari Ionio iam nauigarent, tempeſtatem maximam eis incubuiſſe. Quid autem attinet multa referre? nimirum immanes procellas ac ſinuoſas, grandines, & ſiquæ alia tempeſtatis mala. Cùm autem iam eſſent iuxta Zacynthum, nuda nauigantes antenna, præterea funes quoſdam trahentes, quo nimirum fluctus impetum exciperent, circiter noctem mediam, Damonē qui in tanta iactatione nauſearet in mare propendentem vomuiſſe. Deinde, vt conijcio, naue vehementiùs in eam partem in quam ille propendebat, inclinata, ſimúlque propellente fluctu, eum prono capite in pelagus excidiſſe, neque nudum tamen, vt miſero vel commodè natare liceret, mox exclamaſſe cùm præfocaretur, vſque ſeſe ab vndis extolleret. Quod ſimul atq; Euthydicus audiuiſſet, cū nudus in ſtrato iaceret, eū ſemet in mare abie-

καὶ καταλαβόντα τὸν Δάμωνα
ἤδη ἀπορρέοντα, φαίνεσθαι γὰρ
ἐπέκεινα τούτων, τὴν σελήνης
καταλαμπούσης, συμπαρεγεί-
νασθαι, καὶ συγκουφίζειν. σφᾶς δὴ A
ἐπιθυμεῖν μὲν αὐτοῖς βοηθεῖν, καὶ
ἐλεεῖν τὴν συμφοράν τοῦ ἀνδρός.
μὴ δύνασθαι δὲ, μεγάλῳ τῷ
πάθει ἐλαυνομένους. σχεῖν
εὐπετῶς γε ποιῆσαι. σχεῖν τε B
δὲ πολλοὺς ἀφεῖναι αὐτοῖς, καὶ
τοῦτο πάντας, ὡς ἐπὶ τούτων
ἀναπείσαντο, εἴ τινι αὐτῶν πει-
σθήσεσθαι. καὶ τέλος, καὶ τὴν ἀπο-
βᾶσθαι αὐτόν, οὐ μικρὰν οὖ- C
σαν ἐπίνοιαν τοῖσιν θεοῖς θεῶν,
ἵνα τινὰ καὶ τις ἄλλον ἐπι-
δείξειν ἐπιδείξασθαι εὐνοίας βε-
βαιοτέραν θεοῖς ἀνδρὸς φίλου,
ἢ τινὰ ἐκπεσόντα εἰς πέλα-
γος οὕτως ἠρεμοῦντος, καὶ κοινω- D
νοῦντας τοῦ θανάτου. καὶ μοι ἐπ'
ὀφθαλμῶν λάβε τὴν ὑπαίθριον
τῶν κυμάτων. τὴν ἦχον τοῦ
ὕδατος ἐπιπλεομένου. τὴν ἀφρὸν
περίεργον. τὸν νύκτα, καὶ E
τὸν ἀπόγνωσιν. ἔστιν ἀπονηνο-
χότα ἑαυτῷ, καὶ μόγις ἀνα-
πνέοντα, καὶ τὰς χεῖρας ἐφέ-
ροντα τῷ ἑταίρῳ. τὸν δὲ, ἐπι-
πεσόντα ἐνδὺς, καὶ συνέχοντα,
καὶ διδόντα μὲν σῴζεσθαι
αὐτῷ τὸν Δάμωνα. οὕτω

ciſſe, arreptóq; Damone qui
iam deficiebat (nam hæc re-
fulgente Luna diutius cerni
poterant) illi adnaſſe, ac
ſubleuaſſe. Ac voluiſſe qui-
dem illis opitulari ſeſe mi-
ſeratos virorum calamita-
tem, verùm nequiſſe, cùm
vento prævalido agitaren-
tur. Illud tamen feciſſe, ſu-
bera complura illis immi-
ſiſſe, & contos aliquos,
quibus innixi enatarent, ſi
quos ex illis nanciſcerentur: poſtremò ſcanſoria
quoque tabulata, eáque
non exigua. Ergo per Deos
perpende; quod aliud gra-
uius beneuolentiæ documẽ-
tum quiſpiam edere queat
in hominem amicum, qui
in mare vſque adeò ſæuiens,
noctu decidiſſet, quàm com-
municata morte? Iámq; mihi
ante oculos pone ſurgentes
procellas, fragorem aquæ
ſeſe frangentis, ſpumam vn-
dique efferueſcentem, no-
ctem ac deſperationem. Ad
hæc illum præfocari incipi-
entem, vixque vndis extan-
tem, manúſque porrigentem
amico: Hunc autem incon-
tanter inſilientem, ſimúlque
nantem, ac metuentem ne
ſe prior Damon interiret.
Sic enim profectò cogno-
ſces, quod generoſum hunc

γὰρ ἂν μάθοις, ὡς ὁ ἀγὼν

σοι καὶ τοῦτον φίλον τὸν Εὐθύδικον διηγησάμην. Το. πότερον δ' ἀπώλοντο ὦ Μνήσιππε οἱ ἄνδρες, ἢ τις αὐτοῖς ἐκ παραλόγου σωτηρία ἐγένετο, ὡς ἔγωγε οὐ μετρίως δεδιὼς ὑπὲρ αὐτῶν. Μνη. θάρρει ὦ Τόξαρι. ἐσώθησαν. καὶ ὅτι καὶ νῦν εἰσιν Ἀθήνησιν ἄμφω φιλοσοφοῦντες. ὁ μὲν γὰρ Σίμυλος, ταῦτα μόνα εἰώθει λέγειν, ἃ ποτε εἶδε τῆς νυκτὸς. τὸν μέν, ἐκπίπτοντα. τὸν δ', ἐκπιπλῶντα. καὶ γυμνούμενος, ὡς ὅσον ἐν νυκτὶ καθορᾶν ἐδύνατο. τὰ δ' ἀπὸ τούτου, οἱ ἀμφὶ τὸν Εὐθύδικον αὐτοὶ διηγοῦνται. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, φιλοῖς πισὶ πιστεπιστόντας, ἀπέχειν ἀπὸ τούτων ἑαυτῶν, καὶ ἀπονήχεσθαι πονήρως. ὕστερον δὲ τῷ ἀποβάθραν ἰδόντας, ἤδη πρὸς ἕω, προσνήξασθαί τε αὐτῇ. καὶ τὸ λοιπὸν ἐμβάντας, ξυμφρασθῆναι προσπεσχεῖσθαι τῇ Ζακυνθῳ. μετὰ δὲ τούτοις οὐ φαύλοις ὄντας, ὡς ἔγωγ' ἂν εἴποιμι, ἔχουσαν ἤδη τέτταρα ἄλλον ἀνδρὸς τι χείρονα αὐτῶν. Εὐδαμίδας κορινθίος, Ἀρεταίῳ τῷ κορινθίῳ, καὶ Χαριξένῳ τῷ σικυωνίῳ, φίλοις ἐκέχρητο εὐπόροις ὖσι, πενέσατος αὐτὸς ὤν, ἐπεὶ δὲ ἀπέθνησκε, διαθήκας ἀπέλιπε,

quoque amicum Euthydicum retulerim. *Tox.* Vtrum perierunt viri Mneſippe, an illis ex inſperato ſalus obtigit? adeò illis non mediocriter timui. *Mne.* Bono ſis animo, Toxari, ſeruati ſunt: quinetiam nunc Athenis ambo philoſophantes degunt. Nam Simylus hæc ſola habebat dicenda, quæ olim noctu vidit, hunc delapſum illum deſilientem, ſimúlque nantes, quatenus per noctem aſpicere dabatur. Porrò quæ poſt hæc acciderint Euthydicus ipſe narrat. Primùm quidem ſubera quædam fortè nactos, his ſeſe ſuſtinuiſſe, & incommodè enataſſe. Deinde conſpectis iam ſub auroram tabulatis annaſſe, quibus poſtremò conſcenſis, facilè Zacynthum appuliſſent. Poſt hos autem qui neutiquam mali ſunt, vt ego quidem autumo, accipe iam tertium nihilo illis inferiorem. Eudamidas Corinthius Aretæo Corinthio, & Charixeno Sicyonio amicis vtebatur, iis quidem opulentis, ipſe cùm eſſet pauperrimus. Hic moriens teſtamentũ reliquit,

τοῖς μὲν ἄλλοις, ἴσως γελοῖόν ἐστι, σοὶ δ' ἂν οἶδα εἰ τοιοῦτον δόξειεν, ἀνδρὶ ἀγαθῷ, καὶ φιλίαν τιμῶντι, καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτῇ πραγμάτων ἀμιλλωμένῳ. ἐγὼ μὲν γὰρ ἐν αὐτοῖς, ἀπολείπω Ἀρετάῳ μὲν τὴν μητέρα μου βιῶναι, καὶ γηροκομῆσαι. Χαριξένῃ δ', τὴν ἀδελφήν μου ἐκδοῦναι μετὰ πλείστων, ὁπόσον ἂν πλείω ἐκδοῦναι παρ' αὐτῆς δύνωνται. ἦν δ' αὐτῷ καὶ μήτηρ πρεσβύτις, καὶ συγάτριον ἀφ' ἡβῆς ἤδη γάμου. ἦν δέ τι ἄτερος αὐτῶν ἐκ τοσούτου πάθῃ, τὴν ἑτέρου μοῖραν φησὶν ἔχειν ὁ ἕτερος. τούτων ἀναγνωσθεισῶν τῶν διαθηκῶν, οἱ μὲν πένιαν μὲν οὐδ' ὅτι τῇ Εὐδαμίδᾳ, τὴν φιλίαν δ', ἣν πρὸς τὸν ἄνδρα ἐκείνῃ αὐτῇ ἐπιστώντο, καὶ οὐδεὶς ὅστις οὐ γελῶν ἀπελάμβανε. οἷον Ἀρεταῖος, καὶ Χαριξένιος οἱ εὐδαίμονες, κλαίειν διαδέξονται, λέγοντες, ὡς ἀποτίσουσιν Εὐδαμίδῃ, καὶ ζῶντες αὐτοὶ κληρονομησόμενοι τὸ τῆς νεκρᾶς. οἱ κληρονόμοι δ', οἷς ταῦτα κατελέλειπτο, ὡς ἤκουσαν, ἦκον ὡνὴς διαπεπραγμένοι τὰ ὑπὸ τῶν

aliis quidem fortasse ridiculum, quod haud scio an tale tibi videbitur, viro probo, & apud quem amicitia in pretio sit, quique de primis in ea partibus contendas. Sic enim in eo scriptum erat, Lego Aretæo matrem meam alendam, & in senectute curandam: Charixeno filiam meam elocandam cum dote, quanta ab illo maxima dari poterit. Erat autem illi mater anus, & filiola nuptijs iam matura. Siquid autem interim acciderit alteutri, huius quoque partem, inquit, habeto alter. Huiusmodi lecto testamento, qui tenuitatem quidem Eudamidæ nouerant: at amicitiam quæ illi cum hisce viris intercesserat, ignorabant, rem pro ioco ducebant: & nemo non ridens discedebat, dicendo, cuiusmodi hæreditatem Aretæus, & Charixenus sunt accepturi, fœlices videlicet, si quidem persoluent Eudamidæ, superstitis etiam ipsi hæreditatem tradent mortuo. At hæredes quibus ista erant legata, vt audierunt, ilicò venerunt, agnoscentes ea quæ testamento erant mandata. Itaq; Charixenus,

διαθηκῶν. ὁ μὲν αὖ Χαριξένου,

πέντε μόνας ἡμέρας ἐπιβιοὺς, ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἀρεταῖος, ἄριστος κληρονόμων γιγόμενος, τήν τε ἐκείνου, καὶ τὴν αὐτῷ μοῖραν παραλαβὼν, δίφορα τὰ τῆς Εὐδαμίδα τὴν μητέρα, καὶ τὴν θυγατέρα οὐ πολλῷ ἐκδίδωκεν, ἀπὸ παλαιοτέρων πέντε, ὧν εἶχε. δύο μὲν τῇ αὐτῇ θυγατρὶ, δύο δὲ τῇ τοῦ φίλου ἐπιδύσι. καὶ τὸν γάμον γε αὐτῶν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας ἠξίωσε γενέσθαι. τί σοι δοκεῖ ὦ Τόξαρι ὁ Ἀρεταῖος οὗτος; ἆρα φαῦλον παράδειγμα φιλίας παρεχόμενος, τοιαῦτα κληρονομήσας, καὶ μὴ προδοὺς τὰς διαθήκας τοῦ φίλου; Τοξ. πάνυ μὲν οὖν καὶ τοῦτον ἐν ταῖς τελείαις φήσομεν, μίαν τῶν πέντε εἶναι; Το. καὶ οὗτος μὲν καλός. ἐγὼ δέ, τὸν Εὐδαμίδα πολὺ μᾶλλον ἐθαύμασα τὸν θάρσους, ὃ εἶχε περὶ τοὺς φίλους. ἔδηλον γὰρ ὡς καὶ αὐτὸς ἂν τὰ ὅμοια ἐποίησεν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ ἐν διαθήκαις τοῦτα ἐπεγέγραπτο, ἀλλὰ πρὸ τῶν ἄλλων ἦκεν ἂν ἄγραφος κληρονόμος τῶν τοιούτων. Μνη. οὐ λέγεις. τέταρτον δέ σοι διηγήσομαι, Ζηνόθεμιν τὸν Χαρμόλεω Μασσαλιώτην. ἐδείχθη δέ μοι ἐν Ἰταλίᾳ

quinque duntaxat dies superstes, diem obijt. Aretæus verò factus hæredum optimus, tum illius, tum sua ipsius susceptam partem, & Eudamidæ matrem alit, & filiam non ita pridem datis quinque talentis, quæ habebat, elocauit, duobus quidem propriæ filiæ, duobus in amici filiæ dotem: ac nuptias ambarum eodem die fieri voluit. Quid tibi Toxari, Aretæus iste videtur? num leue amicitiæ argumẽtum exhibuisse, adita huiusmodi hæreditate, neque deserto amici sui testamento? An hunc quoque perfectis in calculis ponemus, vt è quinque sit vnus? Tox. Et iste quidem egregius: quanquam equidem Eudamidam multò magis ob fiduciam, qua fuit erga amicos, admiratus sum. Declarauit enim se eadem facturum fuisse erga illos, tametsi ea non essent in testamento scripta: verùm ante alios venturum, talium hæredem non scriptum. Mne. Probè dicis, Sed quartum tibi iam narrabo, Zenothemim Massilienſem Charmolei filium, qui mihi legationem pro patria obeunti in Italia monstratus est,

ὑπεδέξατο ὑπὲρ τῆς πατρίδος,

καλὸς ἀνὴρ, καὶ μέγας, καὶ πλούσιος, ὡς ἐδόκει. παρεκάθητο δ' αὐτῷ γυνὴ ἐπὶ ζεύγους ὀδυπορεῦσα, πάτε ἄλλα εἰδεχθὴς, καὶ ξηρὰ τὸ ἥμισυ τὸ δεξιὸν, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκομμένη, παντάπασιν τι, καὶ ἀποφοβητικὸν μορμολύκειον. εἶτα ἐπεὶ ἐθαύμαζε τὸν καλὸν οὗτος, καὶ ὡραῖος ὤν, ἀνέχεται παροχουμένην τοιαύτην αὐτῷ γυναῖκα, ὁ δείξας μοι αὐτὸν, διηγεῖτο τὴν ἀνάγκην τοῦ γάμου, ἀπορίας εἰδὼς ἔχουσα. μαστιλιούμενος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν. Μενεκράτει γὰρ ἔφη τῷ πατρὶ τῆς συμφώνου ταύτης, φίλος ὢν ὁ Ζωπύρου, πλουτοῦντι, καὶ πρωτεύοντι ὁμοτίμου ἄν. χρόνῳ δὲ ὁ Μενεκράτης ἀφῃρέθη τὴν οὐσίαν ἐν καταδίκῃ, ὅτε καὶ ἄτιμος ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἑξακοσίων, ὡς ἀποφηνάμενος γράμμα παράνομον. οὕτω δὲ οἱ Μασσαλιῶται κολάζουσι ἔφη, εἴ τις παράνομα γράψειεν. ἐλυπεῖτο οὖν ὁ Μενεκράτης ἐπὶ τῇ καταδίκῃ. καὶ ἐπεὶ ἐν πλούτου, πένης, καὶ ἐξ ἐνδόξου, ἄδοξος ἐν ὀλίγῳ ἐγένετο. μάλιστα δὲ αὐτὸν ἐνία θυγάτηρ αὐτῷ, ἐπίγαμος ἤδη, καὶ ὀκταετὴς οὖσα, ἣν οὐδὲ μίαν τῆς οὐσίας τῶν πατρὸς

vir formosus, procerus, & diues, vt apparebat. Huic iter facienti vxor assidebat in rheda, aliàs deformis, manca dimidiâ corporis parte dextra, alteróque oculo capta, teterrimum quoddam & refugiendum terriculum. Deinde cùm demirarer, si decorus ille & venustus cùm esset, mulierem eiusmodi secum vehi sustineret: is qui mihi eum commonstrarat, necessitatem nuptiarum exponit, singulis diligenter cognitis. Frátq; ipse Massiliensis. Menecrati, inquit, deformis istius patri amicus erat Zeuothemis, viro diuiti, ac honorato, rebus ijsdē par ipse. Aliquando autem suis facultatibus est mulctatus Menecrates, quo tēpore etiam declaratus est infamis à viris sexcentis, vt qui sententiam iniquā pronunciasset. Ad hunc autem modum, inquit, nos Massilienses punimus, siquis corruptè iudicet. Grauiter itaque ferebat Menecrates, & quòd fuisset condemnatus, & quòd ex diuite pauper, ex nobili infamis repente euasisset. In primis verò discruciabat ipsum hæc filia, iā nubilis, & annos octodecim nata, quā ne cum omni quidē patris substātia,

τῆς οὐσίας τῶ πατρὸς,

λῶν πρὸ τῆς καταδίκης ἐκέκτητο, ἠξίωσεν αὖ τις τῶν γε εὐγλώττων, καὶ πενήτων, ῥᾳδίως παραλαβεῖν, οὕτω κεκοσμημένα οὖσαν τῷ ὄψιν. ἐλέγετο δ' ἐκ καταπίπτειν πρὸς τὴν σελήνην αὐξανομένην. ὡς δ' ταῦτα πρὸς τὸν Ζηνόθεμιν ἀπεδύρετο, θαρρεῖ ἔφη ὦ Μενέκρατες, οὔτε γὰρ ἀπορήσεις τῶν ἀναγκαίων, ἢ γυνή σου ἄξιον τῷ ἤθους εὑρήσει γαμβρὸν πινά. καὶ ταῦτα ἅμα διεξιὼν, λαβόμενος αὐτὸν τῆς δεξιᾶς, ἦκεν εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ τὴν τε οὐσίαν πολλὴν οὖσαν, ἀνείματο πρὸς αὐτόν. καὶ δεῖπνον παρασκευάσαι κελεύσας, εἱστία τοὺς φίλους, καὶ τὸν Μενεκράτην, ὡς δὴ πάντα τῶν ἑταίρων πεπεικὼς ἐπὶ τῷ γάμῳ τῆς κόρης τὸν γάμον. ἐπεὶ δ' ἐδεδείπνητο αὐτοῖς, καὶ ἔσπεισαν τοῖς θεοῖς, ἐνταῦθα δὴ μεσῶν αὐτῶν τῷ φίλῳ προτείνας, δέξαι εἶπεν ὦ Μενέκρατες παρὰ τοῦ γαμβροῦ φιλοτησίαν. ἄξομαι γὰρ ἐγὼ τήμερον τὴν θυγατέρα Κυδιμάχου. τῷ προῖκα δ' πάλαι ἐλήφαμεν, τάλαντα πέντε, καὶ εἴκοσι. τοῦτο δ', ἔφη λέγοντος, μὴ σύγε ὦ Ζηνόθεμι, μὴ κατὰ

quam ante mulctam possederat, dignatus fuisset quisquam ingenuus ac pauper facilè accipere, quæ formâ esset tam infœlici, imò etiam crescente Luna cadere diceretur. Hæc vbi apud Zenothemim declararet, bono, inquit, es animo Menecrates. Neque enim ipse egebis necessarijs, & filia tua dignum aliquem suo genere sponsum inueniet. Quæ simul ac dixit, apprehensa illius dextra, domum deduxit, suásque facultates, quæ illi multæ erant, cum ipso est partitus, & conuiuio quod apparari iusserat, amicos excepit, & in his Menecratem, quasi cuipiam è necessarijs iam persuasisset, vt puellam in matrimonium acciperet. Posteaquam autem cœnassent, libassentque Dijs, tum porrecto illi pleno poculo, accipe, inquit, Menecrates, à genero amicitiæ poculum: nam hodie ducturus sum ego filiam tuam Cydimacham: dotem autem iam olim accepi, talenta quinque & viginti. Cui cùm responderet, apage, ne feceris ô Zenothemis, neue ipse vsque adeò insaniam vt te iuuenem & formosum

μανείην, ὡς πείσειν σε, νέον

καὶ καλὸν ὄντα, κόρη αἰσχρᾷ, καὶ λελαβημένῃ συγκαταζευγνύμενον. ὁ δ', ταῦτα διεξιόντος, ἀφαιμος τὴν νύμφην, ἀπῆει εἰς τὸ θάλαμον. καὶ μετ' ὀλίγον προῆλθε, διακοσμήσας αὐτήν. καὶ προπεκέμπε σωίεσιν ἐφαρμοστῶν, καὶ παῦτη ὡς ὁρᾷς περιχόρμος αὐτόν. καὶ οὐχ ὅπως οὐκ αἰσχύνεται τῷ γάμῳ, ἀλλὰ καὶ σεμνυνόμενος ἔοικεν, ἐπιδεικνύμενος, ὡς καταφρονεῖ μὲν τῶν ἐν σώματι καλῶν, καὶ αἰσχρῶν, καὶ πλούτου, καὶ δόξης. ἀφορᾷ δὲ εἰς τὸν φίλον, καὶ τὴν Μενεκράτους. οὐδὲ οἴεται χεῖρον πρὸς φιλίαν ἔχειν τὴν ψῆφον τῶν δικαστῶν γενήσεσθαι. πάλαι δὴ γε τούτων αὐτὸν ἠμείψατο καὶ ἡ τύχη. παιδίον γὰρ πάγκαλον ὂν ἡ αἰσχρὰ αὐτῷ ταύτης ἐγένετο. καὶ προῆλθε γε, ἐπεὶ ἀφάμιλλος αὐτὸ εἰσεκόμισεν ὁ πατὴρ εἰς τὸ βουλευτήριον, στεφανῷ ἐστεμμένον, καὶ μέλανα ἀμπεχόμενον, ἵνα ἐλεεινότερον φανείη τοῖς πᾶσιν, τὸ μὲν βρέφος, ἀπήλασε πρὸς τοὺς βουλευτάς, καὶ συνεκόρτει τὸ χεῖρε. ἡ βουλὴ δ' ἐπικλασθεῖσα πρὸς αὐτὸ, ἀφίησι τῷ Μενεκράτει τὴν καταδίκην. καὶ ἤδη ἐπίτιμος ἦν, πλησιαίτερον συνηγορῶν χρόνῳ τὸ σωφρονίσειν.

cum deformi & mutilata puella coniugatum conſpiciam. Hæc illo loquente, hic ſponſam tollens, in thalamum abijt, & paulo pòſt ea deuirginata prodijt, cum qua ex eo tempore conſueſcit, eam ſummopere amans, & quemadmodum vides, circunferens. Nec ſolùm non pudet matrimonij, ſed etiam perinde atque de eo glorians, oſtentat, vt contemnit corporis formam, aut fœditatem, & diuitias, & gloriam: ſed amici tantùm Menecratis rationem habet, neque arbitratur eum ſexcentorum virorum ſententia deteriorem ad amicitiam factum. Verùm pro his iam illi gratiam ſic retulit fortuna. Puerulus enim formoſiſſimus ex illa deformiſſima ſuſceptus eſt. Quem cùm pridie pater in curiam intuliſſet, oleagina fronde coronatum, ac pulla veſte amictum, quò plus commiſerationis auo conciliaret, infans iudicibus arridebat, & manus cõplodebat: ad quem commota curia, Menecrati mulctã remittit. Iámque hic iſto apud judices patrono vſus, rei famæq; reſtitutus eſt.

τοιαῦτα ὁ μπαταλιώτης ἔλεγε τὸν Ζηνόθεμιν εἰργάδαι ὑπὲρ τῦ φίλου, ὡς ὀρᾷς, οὐ μικρὰ, οὐδὲ ὑπὸ πολλῶν αὖ Σκυθῶν γλυφόμενα. οἵγε κἂν ταὶς παλλακὰς ἀκειβῶς ταὶς καλλίστας ἐκλέγεδαι λέγονται. λοιπὸς ἡμῖν ὁ πέμπτος. καί μοι δοκῶ ἐκ ἄλλον ἐρεῖν, Δημητρίου τὸ σουνέθεος ἐπιλαδόμενος. συνεκπλέυσας γὸ ἐς τὴν Αἴγυπτον ὁ Δημήτριος Αντιφίλῳ τῷ Αλωπεκῆθεν, ἑταίρῳ ἐκ παίδων ὄντι, ἢ συνεφοίβῳ, συνῆλιξ, καὶ συνεπαιδεύετο. αὐτὸς μὲν, ἢ κωμικὴν ἄσκησιν ἀσκούμενος ὑπὸ τῷ ῥοδίῳ ἐκείνῳ σοφιςῇ. ὁδὲ Αντίφιλος, ἰατρικὴν ἅμα ἐμελέτα. ἢ δή ποτε ὁ μὲν Δημήτριος, ἔπυγεν ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀποδημῶν ἐπ' ὄψιν τῶν πυραμίδων, ἢ τῦ Μέμνονος. ἤκουε γὸ ταύτας ὑφλὰς οὔσας, μὴ παρίχεδαι σκιάν. τὸν δὲ Μέμνονα, βοᾷν πρὸς ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, τούτων ἐπιθυμήσας Δημητρίου, ὄψιν μὲν τῶν πυραμίδων, ἐκροάσεως δὲ τῦ Μέμνονος, ἀναπλέυκει κἀπὶ τὸν Νεῖλον ἔκτοτ' ἤδη μᾶλλα, ὀκνήσαντα πρὸς τὴν ὁδὸν, ἢ τὸ θάλπος, ἀπολιπὼν τὸν Αντίφιλον. ἐν δὲ τοσούτῳ συμφορᾷ ἐχρήσατο

Hæc affirmabat Massilienſis Zenothemim amici gratia feciſſe, haud exigua, ſicuti vides, neque qualia paſſim Scythæ factitant, qui formoſiſſimas pellices diligenter eligere dicuntur. Reſtat nobis quintus. Neque verò mihi videor alium quempiam debere dicere, omiſſo Demetrio Sunienſi. Nauigarat in Ægyptum Demetrius, vnà cum Antiphilo Alopecenſi, qui cum illo iam inde à teneris annis amicitiã contraxerat, & ephebus ephebo conuiuebat, & erudiebatur, alter quidem Cynicam diſciplinam ex Rhodio ſophiſta diſcens, alter nimirum Antiphilus medicinæ operam dans. Aliquando etiam Demetrius in Ægyptũ eſt profectus, vt Pyramidas, & Memnonem viſeret: ſiquidem audiuerat, eas quanquam excelſæ erãt, vmbram non præbere, Memnonem autem oriente ſole clamare. Harum igitur rerum cupiditate adductus Demetrius, cùm vt Pyramidas videret, tum vt Memnonem audiret: ſextum iam menſem aduerſo Nilo nauigabat, relicto Antiphilo, quòd is itinere, atq; æſtu fatiſceret. Hic verò interea in calamitatem incidit,

μάλα ἡπαίου πρὸς φίλου δεομένη. οἰκέτης δ' αὐτῆ Σύρος, καὶ τοὔνομα, καὶ πλοῦ πατρίδα, ἱεροσύλοις τισὶ κοινωνήσας, συνῆσάν τε αὐτοῖς ἐς τὸ Ανουβείδιον. καὶ ἀποσυλήσαντες τὸν Θεὸν, χρυσᾶς τε φιάλας δύο, καὶ καύκιον χρυσοῦν καὶ τοῦτο, καὶ κυνοκεφάλους ἀργυρεῖς. καὶ ἄλλα τοιαῦτα, κατέθεντο παῦτα παρὰ τῷ Σύρῳ. εἶτ' ἐμπεσόντες, ἐάλωσαν γάρ τι ἀπιμελῆτες, ἅπαντα εὐθὺς ἔλεγον ὡμολόγουν ὑπὸ τὸ βοχῦ. καὶ ἀγόμενοι, ἦκον ὑπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ Αντιφίλου. καὶ τὰ φῶτα ἐξέφερεν ὑπὸ κλίνη τινὶ, ὁ σκοτεινῷ κείμενα. ὅ τε οὖν Σύρος ἐδέδετο ἐνδὺς, καὶ ὁ διδάσκαλος αὐτῆ Αντίφιλος. οὗτος μὲν καὶ μεταξὺ ἀκροώμενος τοῦ διδασκάλου, ἀπεκαλύει, ἐβούλετο δ' ἂν ἑκὼν, ἀλλὰ καὶ οἱ τέως ἑταῖροι, ἀπεφέροντο ὡς τὸ Ανουβείδιον ὡμολόγουν. καὶ ἀσέβημα αὐτῶν ἡγοῦντο εἶναι, εἰ συνέπιόν ποτε, ἢ συνεστάθησαν αὐτῷ. καὶ οἱ λοιποὶ δ' τῶν οἰκετῶν, δύο ὄντες, ἅπαντα ἐκ τῆς οἰκίας συνεπεσκεύαζον, ᾧ χρῆτο φεύγοντες. ἐδέδετο οὖν ὁ ἄθλιος Αντίφιλος πολλὰ ἤδη χρόνον, ἀπιστῶν, ὅσοι ἦσαν καὶ ἔρχοιτο ἐν τῷ

quæ generoso quopiam amico indigeret. Etenim famulus eius nomine & patria Syrus, inita societate cum sacrilegis quibusdam, vnà cum illis in Anubis templum irrupit: sublatóq; Deo, aureísque phialis duabus, aureóque caduceo, & cynocephalis argenteis, atque id genus alijs, omnia apud Syrum deposuerant. Deinde fortè comprehensi (capti enim fuerant diuendentes nescio quid) rem omnem in rota districti protinus confessi sunt, & in ædes Antiphili adducti venerunt. Hîc furta sub lectulo, in obscuro loco posita promebant. Syrus itaque ilico vinctus est, herúsque eius Antiphilus, atque is quidem interea dum præceptorem audit, auulsus. Nec opitulabatur quisquam: quin magis hi qui fuerant hactenus amici, auersabantur hominem, tanquam qui templum Anubis sacrilegio compilasset: séque impiè fecisse putabant, si quando cum ipso bibissent vel edissent. Tũ reliqui duo famuli, conuasatis ijs, quæ domi erant, aufugerũt. Ergo miser Antiphilus iamdiu

δεσμωτηρίῳ, μιαφώτατος εἶναι δοκῶν. καὶ ὁ ἐπὶ τῶν δεσμῶν αἰγύπτιος δεισιδαίμων ἀνθρωπος, ᾠήθη χαριεῖσθαι, καὶ πυθομένῳ τῷ θεῷ, βαρὺς τῷ Αντιφίλῳ ἐφεστώς. εἰ δ' ἀπολογοῖτό ποτε λέγων, ὡς ἑκὼν τοιοῦτον ἐργάσαιτο, ἀναίσχυντος ἐδόκει, καὶ πολὺ πλέον ἐπὶ τούτῳ ἐμισεῖτο. ἐκτενόσει τοιαῦτα ἔνδον, καὶ πονηρῶς εἶχεν, οἷον εἰκὸς χαμαὶ κατευδόντα καὶ τῆς νυκτὸς, ὑδὲ ἀποτείνειν τὰ σκέλη δυνάμενον, ἐν τῷ ξύλῳ κατακεκλεισμένα. ἦν δὲ καὶ ἀμέρας, ὁ κλοιὸς ἔρκει, καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ πεπεδημένη. εἰς ὃ πλὴν νύκτα, ἔδει ὅλον κατεδεδέσθαι. καὶ μὴν καὶ τὰ οἰκήματος ἡ δυσοσμία, καὶ τὸ πνίγος, ἐν ταυτῷ πολλῶν δεδεμένων, καὶ ἐστενοχωρημένων, καὶ μόλις ἀναπνεόντων, καὶ τὰ σιδήρεα ὀφόφος, καὶ ὕπνος ὀλίγος, ταῦτα πάντα χαλεπὰ ἦν, καὶ ἀφόρητα, οἷα οὐδεὶ ἐκείνων ἀνθρώπων, καὶ ἀμελετήτῳ πρὸς ἅπαν σκληρὸν πλὴν Δημητρίου. ἀπαγορεύοντος ἤδη αὐτῷ, καὶ μηδὲ σῖτον αἰρεῖσθαι θέλοντος, ἀφικνεῖται ποτε καὶ ὁ Δημήτριος, ὑδὲν εἰδὼς τῶν ἔνδον γεγενημένων. καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν

in vinculis detinebatur, & omniũ qui erant in carcere fontium sceleſtiſſimus eſſe putabatur. Porrò præfectus carceris Ægyptius homo ſuperſtitioſus, ratus ſeſe rem gratam facere Deo, atque illius vlciſci vices, grauis Antiphilo imminebat. Quòd ſi quando culpam à ſe amoueret, affirmans ſe nihil eiuſmodi patraſſe, impudens habebatur, atq; hoc nomine multo magis erat inuiſus. Itaque iam ſubægrotabat, & malè ſe habebat: nec mirum, quippe qui humi cubaret, idque etiam noctu, neq; crura protendere ſineretur, ligno incluſa. Nam per diẽ cataſta ſtringebatur, altera manu vincta ferro: ac noctu totus eſſe in vinculis cogebatur. Quinetiam domicilij pædor & præfocatio, multis ibidem vinctis, & in anguſtũ coactis, víxque reſpirantibus: tum ferri ſtridor, & ſomnus exiguus, hæc omnia moleſta erant atque intoleranda, vt pote homini ijs non aſſueto, nec ad tam durum vitæ genus exercitato. Cùm verò iam deficeret, ac ne cibum quidem capere vellet, tandẽ aduenit Demetrius, nihil dum ſciens eorum quæ acciderant. Et cùm reſciuiſſet, vt ſe habebat, & curriculo

τήμων, δεσμαῖος ἐλθὼν, τότε
μὲν οὐκ εἰσῆλθεν. ἑσπέρα γὰρ ἦν.
καὶ ὁ δεσμοφύλαξ πάλαι κε-
κλεικὼς τὴν θύραν ἐκάθευδε,
φρουρεῖν τοῖς οἰκέταις παρ-
ηγγελκὼς. ἕωθεν δ' εἰσέρχε-
ται, πολλὰ ἱκετεύσας. καὶ πα-
ρελθὼν, σπουδῇ μὲν ἐζήτει τὸν
Ἀντίφιλον, ἄδηλον ὑπὸ τῶν
τριχῶν γεγονότα μόνον. καὶ σκο-
πῶν, ἀνεστομωμένον ἕκαστον τῶν δε-
δεμένων, ὥσπερ εἰώθεσαν οἱ
τῶν εἰκείων νεκρούς, ἤδη κεί-
μενον ὄντων, ἀναζητοῦντες ἐν
τοῖς παρατάξεσι. καὶ ὅτε μὴ
τοῦτο ἐβόησεν, Ἀντίφιλον
Δημοσθένης, κἂν σπουδῇ προ-
ήκατο ἂν ὅστις ἦν. τοσοῦτον
ἤλλακτο ὑπὸ τῶν δεινῶν. ὡς δὲ τῷ
φωνῇ αἰδόμενος ἀνεβόησε, καὶ
ἀφεστῶτος, διαστείλας τὴν κό-
μην, καὶ ἀπάγων τὸ πρόσω-
που ἀνωμερέαν, καὶ συμπα-
λαίων, ἔδειξεν αὐτὸν ὅστις
ἦν, ἄμφω μὲν αὐτίκα πλοῖον
ὑπηγιάσαντες ἐπὶ τὴν ἀφεστ-
ῶσαν θέᾳ. χρόνῳ δ' ἀναλα-
βὼν αὑτὸν τε, καὶ τὸν Ἀντίφιλον
ὁ Δημήτριος, καὶ σαφῶς ἕκαστα
εἰδὼς εἶχεν, ἐκπυθόμενος παρ'
αὐτῶν, διαῤῥεῖν τε παρεκελεύε-
το. καὶ δηλῶν τὸ πεπρωμένον, τὸ μὲν
ἥμισυ, αὐτὸς ἀναβάλλεται.

ad carcerem veniſſet, tunc
quidem nõ eſt admiſſus, quo-
niam erat veſpera, & carce-
ris cuſtos iamdudum occlu-
ſis foribus dormiebat, mini-
ſtris excubias agere iuſſis.
Mane verò multũ precatus
ingreditur, ingreſſus diu
quærit Antiphilũ malis ita
immutatum vt cognoſci nõ
poſſet. Circumiens igitur è
vinctis vnumquemque con-
templabatur, eorum more
qui familiarium cadauera fa-
cta iam marcida, in ſtragibus
quærunt. Quòd niſi nomen
fuiſſet eloquutus, Antiphilũ
Dinomenis filium, ne longo
quidem tempore potuiſſet
agnoſci quiſnam eſſet, vſque
adeò malis erat immutatus.
Vt verò ad vocem agnitam
reſpondiſſet, atque adeunte
illo comam diduxiſſet, eam
à vultu abigens ſqualidam
atque impexam, oſtendit
ſeſe quis eſſet. Hîc ambo col-
lapſi ſunt oculis oborta ca-
ligine, in tam inopinato
ſpectaculo. Verùm aliquan-
to pòſt, cùm ſe, & Anti-
philum recreaſſet Deme-
trius, & ſingula vt ſe ha-
bebant, ex eo planè acce-
piſſet, bono animo eſſe iu-
bet. Tum diuiſo pallio, ipſe
quidem dimidiato induitur,
illi verò reliquum dat,

τὸ λοιπὸν δ', ὑπένῳ δίδωσιν,

ἀ εἶχε πιπρὰ, καὶ ἐκτεζυχωμένα ῥάκη περιπάτας. ἢ τὸ ἀπὸ τούτου, πάντα βόσκον, συνῆν, ἐπιμελούμενος αὐτῶ, καὶ θεραπεύων. παρεδιδοὺ γὰρ ἑαυτὸν τοῖς ἐν τῷ λιμένι ἐμπόροις, ἕωθεν εἰς μέσην ἡμέραν, ἃ ὀλίγον ἀπέφερεν ἀχθοφορῶν. εἶτ' ἐπανελθὼν ἐκ τῆς ἐργου, μέρος μὲ τῆς μισθοῦ τῷ δεσμοφύλακι καταβαλὼν, πιθανὸν αὐτῷ, καὶ εἰρωνικὸν ἀπεργάζετο αὐτὸν. τὸ λοιπὸν ὑπ' εἰς τιμὴν τῆς φίλου θεραπείαν ἐκείνων αὐτῷ διήρκει. ἢ τὰς μὲ ἡμέρας, συῆν τῷ Ἀντιφίλῳ, παραμυθούμενος. ἐπεὶ ὑπ' νὺξ κατελάβοι, ὀλίγον ὑπὸ τῆς δύεως τῆς δεσμωτηρίου, στιβάδιόν τι ποιησάμενος, ἢ φύλλα ὑποβαλλόμενος, ἀνεπάυετο. χρόνον μὲ οὕτω πνα οὕτω διῆγον. ἐνιοτὲ μὲ ὁ Δημήτριος ἀκωλύτως, ῥᾷον ὑπ' φέρων τιμὴ συμφορᾶν ὁ Ἀντίφιλος, ὕστερον ὑπ' ἀποθανόντος ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ λησοῦ τινος ὑπὸ φαρμάκων, ὡς ἐδόκι, φυλακή τε ἀκριβὴς ἐγένετο, καὶ οὐκέτι παρῆν τις ἐς τὸ οἴκημα τῶν λελυμένων. ἐφ' οἷς ἀπορῶν, καὶ ἀνιώμενος, ὡς ἔχων ἄλλως παρεῖναι τῷ ἑταίρῳ, θεραπεύειν ἑαυτὸν,

detractis putribus & detritis panniculis, quibus erat opertus: ac deinceps modis omnibus illi aderat curam eius gerens, & inseruiens. Nam sese locans mercatoribus, qui versabantur in portu à mane ad meridiem, oneribus gestandis non parum lucri faciebat. Tum ab opere reuersus, mercedis partem carceris custodi impertiendo, mansuefaciebat & pacabat illum: at reliquum ipsi in amici curam sufficiebat. Atque interdiu quidem aderat Antiphilo, quò illum consolaretur. Vbi verò nox illum occupasset, pro carceris foribus facto ex herbis torulo, substratisque frondibus quiescebat. Quem in modum aliquandiu vixerũt, vt nullo prohibente Demetrius ingrederetur, & calamitatem faciliùs ferret Antiphilus: donec extincto in carcere Iatrone quopiam, idque vt putabatur, veneno, facta est sedulò custodia, nec ampliùs ex liberis quisquam in carcerem ingrediebatur. Quas ob res dubius atq; anxius, cùm nulla alia via amico adesse posset, adito præfecti collega, se ipsum defert tanquam cum alijs in

προσελθὼν τῷ συναφμοσῇ, ὡς εἶη κακοποιικὸς ἢ ἐπὶ τὸν Ἀνουβιν ἐπιβολῆς. ὡς δ' ταῦτα εἶπεν, ἀπήγετο εὐθὺς εἰς τὸ δεσμωτήριον. καὶ ἀχθεὶς παρὰ τὸν Ἀντίφιλον, τοῦτο μόλις πολλὰ ἱκετεύσας τὸν δεσμοφύλακα, ἐξεργάσατο παρ' αὐτῆς πλησίον τῷ Ἀντιφίλῳ, καὶ σὺν τῷ αὐτῷ πλοίῳ δεδέσθαι. ἔνθα δὴ καὶ μάλιστα ἔδειξε πρὸς ἕωσιαν, ἣν εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἀμελῶν μὲ τῶν καθ' ἑαυτὸν δεινῶν. κάμνοντι γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπεμελοῦμην ὅπως ἐκεῖνος μάλιστα καὶ ῥᾳθυμήσει, καὶ ἧττον αἰσθήσεται. οὕτω γὰρ ἕτερον μετ' ἄλλήλων κακοπαθοῦντες. χρόνῳ δ' ἐν τοιούτῳ τι πραττόντων, ἅπασιν ἐπιπλέον αὐτοῖς δυσχεραίνειν. εἰς γὰρ τὴν δεδεμένων, ἵν' οἶδ' ὅθεν ῥίψας ἐκπορίσας, καὶ σωμάτιον πολλοὺς τῶν δεσμωτῶν προσλαβὼν, ἀποπειρᾶται τοῦ ἅλισιν, ἢ ἐδέδετο ἑξῆς, τῶν κλοιῶν εἰς αὐτοῦ διερυθμῶν. καὶ ἀπολύει ἅπαντας. οἱ δὲ, ἀποκτείναντες ἐν μαρᾷ ὀλίγους ὄντας τῶν φυλάκων, ἐκπηδῶσιν ἀθρόοι. ἐκεῖνον μὲν ἐν τοπαρχυτίκῳ ἔνδεδε ἑδεδμένον ἔχοντος διαφεύγοντες.

templum Anubis irrupiſſet. Quod vt confeſſus eſt, protinus in carcerem eſt adductus, & ductus ad Antiphilum. Nam hoc multis precibus à cuſtode carceris vix obtinuerat, vt proximè Antiphilo, eadémque in trabe vinciretur. Hîc igitur vel maximè declarauit, quanto in illum fuerit amore, cùm ſua ipſius incommoda negligeret: cùm & ipſe interim ægrotaret, id curans quo pacto ille & plurimum dormiret, & minùs angeretur. Itaque calamitatem inter ſe ferentes faciliùs tolerabant, donec tale quippiam accidit, quod ferme eorum calamitati finem imponeret: ſcilicet è vinctis quiſpiam, haud ſcio vnde nactus limam, adiunctis coniuratis captiuorum pleriſque catenam inſecuit, qua ordine aſtringebantur, cyphonibus in hanc inſertis, ſoluítque omnes, qui facilè trucidatis cuſtodibus quippe paucis, ſimul exiliunt. Atqui hi quidem ilico quò quiſq; poterat, diſſipati, poſtea pleriq; ſunt cõprehenſi.

ὕστερον συνελήφθησαν οἱ πολλοὶ.

ὁ Δημήτριος ἦ, καὶ ὁ Ἀντίφιλος, καὶ χώραν ἔμειναν, καὶ τὸν Σύρον καθόμενοι ἤδη ἀπόντος. ἐπεὶ ἦ ἡμέρα ἐγένετο, μαθὼν ὁ τῆς Αἰγύπτου ἔπαρχος συμβεβηκὸς, ἐπ' ἐκείνοις μὲν ἔπεμψε τοὺς διωξομένους. μεταστειλάμενος ἦ τὸν ἄμφι τὸν Δημήτριον, ἀπέλυσε τῶν δεσμῶν, ἐπαινέσας ὅτι μόνοι οὐκ ἀπέδρασαν, ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνοί γε ἠξίωσαν, οὕτως ἀφιέμενοι. ἐβόα ἦ ὁ Δημήτριος, καὶ δεινὰ ἐποίει ἀδικεῖσθαι σφᾶς ὑ σμικρὰ, εἰ δόξουσι κακῶς ἔχειν ὄντες, ἐλέῳ, ἢ ἐπαίνῳ τῷ μὴ ἀποδρᾶναι ἀφεθῆναι. καὶ τέλος, ἐπεὶ ἠξίωσαν τὸν δικαστὴν ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα ἐξετάσαι. ὁ δὲ, ἐπεὶ ἔμαθεν ἀδίκως δήσαντας, ἐπαινέσας αὐτοὺς, τὸν Δημήτριον ἦ καὶ πάνυ θαυμάσας, ἀφῆκε, παραμυθησάμενος ὅτι τῇ κολάσει, ἵνα μὴ ἐδέχοντο ἀδίκως δεῖν τες, καὶ ἑκάτερον δωρησάμενος, παρ' αὑτῷ δραχμαῖς μὲν μυρίαις τὸν Ἀντίφιλον, δὶς τοσούταις ἦ τὸν Δημήτριον. ὁ μὲν οὖν Ἀντίφιλος, ὅπερ καὶ νῦν ἐν Αἰγύπτῳ ἐστὶν. ὁ δὲ Δημήτριος, καὶ τὰς αὑτοῦ δισμυρίας ἐκείνῳ καταλιπὼν, ᾤχετο ἀπὸν εἰς τὴν Ἰνδικὴν, παρὰ τοὺς Βραχμᾶνας,

Porrò Demetrius, & Antiphilus inibi remanſerunt. Syro quoque retento, qui iam aufugere parabat. Vt autem diluxiſſet, Ægypti præſes cognito quod acciderat, emiſit quidē qui illos inſequerentur. Accerſitum verò Demetrium, eiúſque ſocios à vinculis liberauit, laudatos quòd ſoli non aufugiſſent. At his haud ſat erat, quòd ſic dimitterentur. Sed clamabat Demetrius, ſibique non mediocrem iniuriam fieri contendebat, ſi pro maleficis habiti, viderentur per commiſerationem, vel ob id laudis, quòd non aufugiſſent, dimitti. Tandem compulêre iudicē, vt rem diligenter excuteret: qui cognita illorum innocentia, ipſos laudatos dimiſit, & Demetrium miratus ſuper pœna quam præter ius in vincula coniecti tulerant, eſt conſolatus: quinetiam vtrumque munere cohoneſtauit, de ſuo datis Antiphilo drachmarum decem millibus, duplo autem Demetrio. Atque etiamnum in Ægypto eſt Antiphilus. Demetrius autem ſua quoque viginti millia relinquens amico, conceſſit in Indiam profectus ad Brachmanas,

tantùm

τοῦτον εἰπὼν πρὸς τὸν Ἀντίφιλον, ὡς συγγνωστὸν αὐ εἰκότως νομίζοιτο, ἤδη ἀπολιπεῖν αὐτόν. οὔτε γὰρ αὐτὸς δεῖσθαι τῶν χρημάτων, ὃς αὐ αὐτὸς ἦ, ὅπερ ὀλίγοις δυναμένοις, οὔτε ἐκείνῳ ἔτι δεῖν φίλῳ, εὐμαρῶς αὐτῷ τῶν παρόντων χρημάτων. τοιοῦτοι δὴ Τόξαρι, οἱ Ἕλληνες φίλοι. εἰ δὲ μὴ προδιεβεβλήκεις ἡμᾶς, ὡς σὺ ῥήμασι μεγαφρονοῦντας, καὶ αὐτὸς ἂν σοι τοὺς λόγους διεξῆλθον πολλοὺς, καὶ ἀγαθοὺς ὄντας, οὓς ὁ Δημήτριος ἔπαινε τῷ δικαστηρίῳ, ἐφ' αὑτῷ μὲν ἐᾶν ἀπολογούμενος, ἐφ' τῷ Ἀντιφίλῳ δὲ, καὶ δακρύων προσῆκε, καὶ ἱκέτευεν, καὶ τὸ πᾶν ἐφ' ἑαυτῷ ἀναδεχόμενος, ἕως μαστιγούμενος ὁ Σύρος, ἀμφοτέρους ἀφίκοιτο αὐτούς. ἐγὼ μὲν οὖν τούτοις ὀλίγοις ἀπὸ πλείονων, οὓς προθύμους ἡ μνήμη παρέσχε διηγησάμενόν σοι, ἀγαθοὺς, καὶ βεβαίους φίλους. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη καταβαὶς ἀπὸ τῶν λόγων, σοὶ πλεῖ ῥήξαν πραγμάτων ὅπως μὴ χείρους ἡμῶν τοὺς Σκύθας, ἀλλὰ πολλῷ τούτων ἀμείνους, αὐτῷ σοὶ μελήσει, ὅτι καὶ τὰ δεξιᾶς προφέρηται μᾶλλον ἢ μὴ ἀποτμηθείσης αὐτῇ,

tantùm hoc loquutus Antiphilo, meritò sibi iam ignoscendum videri, quòd tum ab eo discederet. Neque enim sibi opus fore pecunia, quandiu esse pergeret, qui erat, videlicet qui posset paucis esse contentus: neque ampliùs illi amico esse opus, quippe cui res iam commodè sese haberent. Huiusmodi sunt Toxaris amici Graeci. Quod ni initio notasses nos, tanquam qui verbis superbiremus, ego multas orationes tibi recitassem, eásque egregias, quas in iudicio Demetrius habuit, cùm interim propriam causam non ageret: sed pro Antiphilo fleret, & supplicaret; totámque culpam in se reciperet, donec Syrus flagris cæsus, ambos eos liberauit. Hos igitur paucos è plurimis, quos mihi primùm memoria suggessit, praeclaros, firmósque amicos tibi narraui. Quod reliquũ, iam ab oratione decedens, dicendi partes tibi trado. Porrò tibi ipsi curæ fuerit vri non deteriores, sed his longè præstantiores Scythas referas, siquid de dextra solicitus es, ne ea tibi præcidatur. Verùm oportet strenuum te præstes virum,

ἀλλὰ χρὴ αὖθις ἀγαθὸν εἶναι,

ἐπεὶ καὶ γελοῖα ἂν πάθοις, Ορέστῃ μὲν, καὶ Πυλάδῃ παίυ σοφιστικῶς ἐπαινέσας. ΤΟΞ. Ἢ τῆς Σκυθίας, φαῦλος ῥήτωρ φαινόμενος. Το. εὖγε ὦ Μνήσιππε, ὅτι καὶ παροξύνεις με πρὸς τὸν λόγον, ὥσπερ ὑπαίυ σοι μέλον, εἰ ἀποτμηθείης τὴν γλῶτταν, κραταιὸς ἐν τοῖς λόγοις. πλὴν ἄρξομαί γε ἤδη, μηδὲν ἧττον σὺ καλλιλογησάμενος. ὁ γὰρ σκυθικὸν τοῦτο. καὶ μάλιστα ἐπειδὴ τἀ ἔργα ὑπερῴχηται τοὺς λόγους. προσδοκήσεις δὲ μηδὲν τοιοῦτο παρ' ἡμῶν, οἷα σὺ διεξελήλυθας ἐπαινῶν, εἴ τις ἀπροικον ἔγημε κόρην γυναῖκα, ἢ εἴ τις ἀργύριον ἐπέδωκε γαμουμένῃ δυσπεί, φίλου αὖ δεῖσθαι, δύο τάλαντα. καὶ νὴ Δί' εἴ τις παρέσχεν ἑαυτὸν δεδησόμενον, ὅτι προσδήλῳ τῷ μικρὸν ὕστερον λυθήσεσθαι. παίυ γὰρ εὐτελῆ ταῦτα. καὶ μεγαλυρὸν ἐν αὐτοῖς, ἢ ἀνδρεῖον ἔνι οὐδέν. ἐγὼ δέ σοι διηγήσομαι φόνους πολλοὺς, καὶ πολέμους, καὶ θανάτους ὑπὲρ τῶν φίλων, ἵν' εἰδῇς ὡς παιδιὰ τὰ ὑμέτερά ἐστι, παρὰ τὰ Σκυθικά. ζητάζεσθε. καίτοι οὐδὲ ἀλόγως αὐτὸ πεπόνθατε, ἀλλὰ εἰκότως τὰ μικρὰ ταῦτα ἐπαινέτε.

etenim ridiculus fueris, si cùm Oreſtem ac Pyladem admodum ſophiſticè laudaris, pro Scythia dicens, ignauus orator appareas. Tox. Rectè quidem Mneſippe, qui me ad dicendum hortaris, ac ſi non cures, tibi in narrationibus victo lingua præcidatur. Sed iam exordiar, nullis perinde ac tu verborum phaleris vtens (neque enim is Scytharum mos) præſertim cùm res ipſæ altiùs loquantur quàm verba. Nihil autem eiuſmodi expectaueris à nobis, cuiuſmodi laudando diſſeruiſti, puta ſiquis ſine dote deformem vxorem duxerit: aut ſiquis amici filiæ nubenti pecuniam dederit, talenta duo: aut per Iouem, ſiquis in vincula ſponte iuerit, cùm certò ſciret ſe paulo pòſt eſſe ſoluendum: Admodum enim leuia iſta, quibus nihil ineſt, vel magni negocij, vel fortitudinis. Verùm ego tibi referam multas cædes, belláque & mortes amicorum cauſa ſuſceptas, vt intelligas veſtra iſta luſum eſſe, ſi cum Scythicis conferantur. Neque tamen iſtud ſine cauſa facitis, ſed meritò parua iſta laudatis:

οὐδὲ ῥᾴδιον ὑμῖν ἀφορμὰς καταμηνύσεις, ἐφ' ὅσον ἐπιδείξειν φιλίας, ἐν εἰρηνικῷ βαθείᾳ βίῳ πορευομένοις, ὥσπερ οὐδὲ ἐν γαλήνῃ πλοῦς, εἰ ἀγαθὸς ὁ κυβερνήτης ᾖ. χειμῶνος γὰρ δεῖται σου πρὸς τὴν διάγνωσιν. παρ' ἡμῖν δ', συνεχεῖς οἱ πόλεμοι. καὶ οὐκ ἔστιν ὅπως ἄλλους, ἢ ὑποχωροῦμεν ἐπόντας, ἢ συμπεσόντες, ἢ κατὰ νομὴν, ἢ λείας, μαχόμεθα. ἔνθα μάλιστα δεῖ φίλων ἀγαθῶν. καὶ διὰ τοῦτο, ὡς βεβαιότατα συνθέμεθα τὰς φιλίας, μόνον τοῦτο ὅπλον ἄμαχον, καὶ δυσπαλίαντον εἶναι νομίζοντες. φράσει δέ σοι εὐπετῶς βούλομαι, ὃν τρόπον ποιούμεθα τοὺς φίλους, οὐκ ἐκ τῶν ποτῶν, ὥσπερ ὑμεῖς, οὐδ' εἰ συνίφηβός τις, ἢ γείτων ἡμῖν, ἢ ἐπιδημοῦντα ἰδιώτην ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ μεγάλα ἐργάσασθαι δυνάμενον, ἐπὶ τοῦτον ἅπαντες σπεύδομεν. καὶ ὅπερ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις, τοῦτο ἡμεῖς ἐπὶ τῇ φιλίᾳ ποιεῖν ἀξιοῦμεν, σπουδὴ μνηστευόμενοι, καὶ πάντα ὁμοῦ προθύμως, ὡς μὴ διαμαρτανοιμεν τῆς φιλίας, μὴ δ' ἀπόλλυσθαι δόξωμεν εἶναι. κἂν πάνδεινός τις ἦ φίλος ἢ, συμβήκῃ τοιαύτην

propterea quòd non sunt vobis graues admodum declarandæ amicitiæ occasiones, quippe in alta pace viuentibus: quemadmodum nec in tranquillitate queas scire, bonus sit gubernator nec-ne. Vt enim hoc dignoscas tibi opus fuerit tempestate. At apud nos bella perpetua, & aut inuadimus alios, aut cedimus inuadentibus, aut concurrentes, pro præda & pascuis pugnamus. Hîc potissimùm opus est bonis amicis, eóque quàm firmissimè constituimus amicitias, sola hæc arma inuicta, & inexpugnabilia esse iudicantes. Priùs autem volo tibi commemorare quo pacto amicos faciamus, non ex poculis quemadmodum vos, neque siquis æqualis sit, aut vicinus: verùm vbi strenuum quempiam virum conspexerimus, quíque res magnas præstare possit, in hunc omnes studio incumbimus. Quódq; vos in conuiuijs, id nos in ambiendis amicis facere nõ grauamur, diu quasi procos agentes, nihílq; non facientes, ne amicitia frustremur, ne-ue reiecti videamur. At vbi iam delectus quispiã in amicitiam venerit, exinde fœdꝰ initur,

του, καὶ ὅρκος ὁ μέγιστος, ἢν μὴ καὶ βιώσεσθαι μετ' ἀλλήλων, καὶ ἀποθανεῖσθαι, ἰὼ δίκη τοῦ ἑτέρου ἢ ἕτερον. καὶ οὕτω ποιοῦμεν. ἀφ' οὗ γὰρ ἐντεμόντες ἀπὸ τῶν δακτύλων, ἐκπαλάξωμεν τὸ αἷμα εἰς κύλικα, καὶ τὰ ξίφη ἄκρα βάψαντες, ἅμα ἀμφότεροι ἐπιόμενοι, πίωμεν, ἃ ἔστιν ὅ, τι τὸ μὴ τοῦθ' ἡμᾶς διαλῦσαι. καὶ ἐφεῖται ὁ τὸ μέγιστον ἄρχειν πειῶν ἐς τὰς συνοικήσας εἰσιέναι, ὡς ὅστις αὐτῷ πολύφιλος ἦ, ὅμοιος ἡμῖν δοκεῖ ταῖς κοιναῖς ταύταις, καὶ μοιχευομέναις γυναιξί. καὶ οἰόμεθα καὶθ' ὁμοίως ἰσχυρὰν τὴν φιλίαν αὐτῶν εἶναι, πρὸς πολλὰς ἐμοὶ διαφθῦσαν. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῶν Δανδάμιδος πρόσθεν γνωμένων. ὁ γὰρ Δάνδαμις, ἐν τῇ πρὸς Σαυρομάτας συμπλοκῇ, ἁπαχθέντος αἰχμαλώτου Ἀμιζώκου τοῦ φίλου αὐτοῦ, μᾶλλον δ' πρότερον ὀμόμαί σοι τὸν ἡμέτερον ὅρκον, ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἐν ἀρχῇ διωμολογησάμην, οὐ μὰ γὰ τὸν ἄνεμον, καὶ τὸν ἀκινάκην, οὐδὲν πρὸς σὲ ὦ Μνήστιππε, ψεῦδος ἐρῶ περὶ τῶν φίλων τῶν Σκυθικῶν. Μνη. ἐγὼ μὲν οὐ πάνυ σου ὀμνύοντος ἐδεόμην. σὺ δ' ὅμως τῷ πειῶν, οὗ-

magnóque iuramento se obstringunt, se vnà victuros, alterúmque pro altero, si sit opus, mortem oppeturum. Atque ita facimus. Ex quo semel incisis digitis sanguinem in calicem destillauerimus: summísque intinctis gladijs, ambo pariter admouētes biberimus, non est quicquam quod deinde queat nos dirimere. Licet autem tres ad summum ad huiusmodi fœdera admittere. Nam qui multis sit amicus, eodem loco apud nos habetur, quo communes istæ, atque adulteræ vxores, eiúsque amicitiam, cùm multas in partes dissecta sit, non æquè firmam esse arbitramur. Exordiar autem ab his quæ nuper Dandamis fecit. Dandamis enim hic in conflictu cum Sauromatis, cùm abductus esset captiuus amicus eius Amizocas. Quin potiùs antè tibi iurabo nostrum iusiurandũ, siquidem istud initio tibi sũ pollicitus. Non enim per Ventum & Acinacem, quicquam mentiturus sum de Scythicis amicis. *Mne.* Mihi equidem non admodum opus erat tuo iuramento: rectè tamen feciſti,

θεῶν ὑπομένειν. Το. τί
οὐ λέγεις; οὐ σοι δοκοῦσιν, ὁ ἄνεμος, καὶ ὁ ἀκινάκης, θεοὶ εἶναι;
οὕτως ἄρα ἡγούμενος, ὅτι οὐ-
δρώπεις μεῖζον οὐδὲν ἔστι ζωῆς
τε, καὶ θανάτου; ὁ πίτυλος οὖν τὸ A
ἄνεμον, καὶ τὸν ἀκινάκην ὀμνύω-
μεν, ταῦτα ὀμνύομεν. ὡς τοῦ
μὲν ἀνέμου, ζωῆς αἴτιον ὄντος.
τοῦ ἀκινάκου δ', ὅτι ἀποθνή-
σκειν ποιεῖ. Μνη. καὶ μάλ' εἰ διά
γε τοῦτο, καὶ ἄλλους ἂν ἔχοιτε
πολλοὺς θεούς, οἵους ὁ ἀκινάκης
ἐστί. τὸν ἰσχύν, καὶ τὸν λόγχην, καὶ
πάκεων, καὶ ζέσχον, καὶ τὰ τοι- C
αῦτα. πτερόεις γὰρ οὗτος ὁ θεὸς
ὁ θάνατος, καὶ ἀπείρους τὰς ἐφ'
ἑαυτὸν παρέχεται ἀγούσας ὁδούς.
Το. ὁρᾷς, τοῦτο ὡς ἐριστικὸν
ποιεῖς, καὶ διαλεκτικὸν, ὑπο-
κρούσασθαί μοι τὸν λόγον. ἐγὼ δ', οὐ-
χέτι ἄρα, σοῦ λέγοντος. Μνη. D
ἀλλ' ἃ αὖθις γε σὺ Τόξαρι,
πείσω σε τοῦτο. παθὼν γὰρ ὀρθῶς
ἐπιμνησθήσῃ. ὥστε θαῤῥῶν, τὸ
γε ἐπὶ τούτῳ λέγε, ὡς μὴ δ' ἀπόντος ἐμοῦ τοῖς λόγοις
οὕτω σιωπήσομαί σοι. Το.
πότερα μὲν δὴ νῦν ἡμέρᾳ τῆς φι-
λίας Δανδαμίδι, καὶ Ἀμιζώ-
νῃ, ἀφ' οὗ τὸ ἀλλήλων αἷ-
μα συνεπεπώκεσαν. ἦκον δ'

quòd nullum Deorum iuraris. *Tox.* Quid tu dicis? An non tibi videntur esse Dij, Ventus, & Acinacis? Ita-ne ignoras nihil hominibus vita & morte esse maius? Per hæc vtiq; iuramus, quoties per Ventum & Acinacem iuramus: videlicet per Ventum, tanquam qui sit vitæ causa: per Acinacem verò, vt qui sit mortis author. *Mne.* Atqui si ista est causa: profectò multos alios quoque estis habituri tales Deos, qualis est Acinacis, puta iaculum, lanceam, cicutam, laqueum, & similia. Nam hic interitus varius est Deus, & vias aperit innumerabiles, quibus ad illum sit aditus. *Tox.* Vides quàm contentiosè & litigiosè istud facis, dum me interpellas, meámque orationem interturbas: at ego te loquente tacui. *Mne.* At istud, Toxari, denuo non faciam, nam rectè obiurgasti. Quare quod superest, dicito confidenter, ac si te loquente absim, adeò tibi silebo. *Tox.* Quartus igitur agebatur dies Dandamidi & Amizocæ, ex quo amicitiã inierant cùm sanguinem mutuum bibissent. Vetierant interea in regionem nostram Sauromatæ,

ἡμῶν ἐπὶ τὴν χώραν Σαυρομά-

μυρίοις μὲν ἱππεῦσιν. οἱ πεζοὶ
δ', τρεῖς τοσοῦτοι ἐπεπλευσέναι
ἐλέγοντο. οἷα δ' οὐ προσδοκῶν
τοις τὴν ἔφοδον αὐτῶν, ἐπι-
σόντες, ἅπαντας μὲν ἔτρεψαν,
πολλοὺς δὲ τῶν μαχίμων κτείνυ-
σι. τοὺς δέ, καὶ ζῶντας, ἀπάγουσι,
πλὴν εἴ τις ἔφθη διανήξάμε-
νος εἰς τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ,
ἔνθα ἡμῖν τὸ ἥμισυ τῆς στρατο-
πέδου, καὶ μέρος τῶν ἁμαξῶν ἦν.
οὕτω γὰρ ἐπιλωσάμεθα τότε, οὐκ
οἶδα ὅ, τι δόξαν τοῖς ἀρχιπλά-
νοις ἡμῶν, ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς
ὄχθας τοῦ Τανάϊδος. ἐνθὺς ἦν
ἅ τις λεία περιπλανώμενο, καὶ τὰ
αἰχμάλωτα συνήγετο, καὶ
ταῖς σκηναῖς διηρπάζον, καὶ τὰς
ἀκμάζας κατελαμβάνοντο, ἀν-
τανδρεις τὰς πλείστας ἀλι-
σκομένας, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς
ἡμῶν ὑβριζόντες τὰς παλλα-
κίδας, καὶ τὰς γυναῖκας. ἡμεῖς
δ', ἠνιώμεθα τῷ πράγματι.
ὁ δὲ Ἀμιζώκης κλάων, ἐκα-
λεῖτο γὰρ, ἐβόα τὸν φίλον ὀνομα-
ζων, κακῶς διεμέμφετο. καὶ ὡς ἐ-
μίμνησκε τῆς χιλίκος, καὶ τὸ
αἷμα τῶν. ὧν ἀκούσας ὁ Δαν-
δαμις, οὐδὲν ἔτι μελλήσας, ἅ-
πασιν ὁρῶντες, διαπήξαντα
εἰς τοὺς πολεμίους. καὶ οἱ μὲ
ἔκοπτον, ἔμενον ἐπ' αὐτόν,

cum equitum decem millibus: peditum verò triplum aduenisse ferebatur. Ij cùm in nos ex improuiso irruissent, omnes quidem in fugam conuertunt, pleroſque autem pugnantes occidunt: nonnullos quoque viuos abducunt, nisi siquis in fluminis ripam vlteriorem tranarat, vbi nobis dimidium copiarum, & pars currûm erat. Sic enim id temporis castra fueramus metati, haud scio quo consilio Archiplanorum ducum nostrorum, ad vtramq; Tanaidis ripam. Protinus itaque & prædas abigebant, & captiua abducebant; & tentoria diripiebantur, captis simul cum viris, noſtróſque ob oculos pellices, vxoréſque noſtras conſtuprabant. Quam rem ægrè ferebamus. Sed cùm captus Amizocas duceretur, miſerè vinctus amicum nominatim inclamauit, & ſanguinis caliciſque commonefecit. Quibus auditis Dandamis, nihil cunctatus, ſpectantibus omnibus tranauit ad hoſtes. Tum Sauromatæ denſatis telis irruerunt in ipſum, iam confixuri niſi ſuccla-

Σαυρομάται, διπρμόσι τὸν
ὡς κατακοντίσοντες. ὁδὲ, ἐβόα

ὡς κατειληφότες. ὁδὲ, ἐ-
βόα τὸν Ζίριν. τοῦτο δ' ἦν πε
ἔτυχε, οὐκ φονεύσων αὐτὸν, ἀλ-
λὰ δίκην, ὡς ὑπὲρ λύτρων ἥ-
κοντα. ἐν δὲ ἀπαχθεὶς πρὸς τὸν A
ἄρχοντα αὐτῶν, ἀπῄτει τὸν φί-
λον. ὁδὲ, λύτρα ἤτει, μὴ δὲ
προσδοκᾶν, εἰ μὴ μεγάλα ἔφη
αὐτῷ λάβοι. ὁ Δανδάμις δ', ἃ μὲ
ἔχει φησὶ, ἅπαντα διήρπα-
κται ὑφ' ἡμῶν. εἰ δέ τι δύνα-
μαι χρήσιμος ἀποτελέσαι, ἕτοι-
μος εἰς τοῦτο ὑμῖν. ἐν δὲ πρᾶ-
ξαι ὅ, τι ἂν θέλῃς. εἰ βούλῃ
δ', ἐμὲ ἀντὶ τούτου λαβὼν, χα- C
τάχρησαι πρὸς ὅ, τι σοι φίλον.
ὁ δὲ Σαυρομάτης, οὐδὲν ἔφη
δεῖσθαι κατέχειν σε, ἐν ταῦ-
τα, Ζίριν ἥκοντα. σὺ δ', ὧν ἔχεις
μέρος ἀπολαβὼν, ἄγου τὸν φί- D
λον. ἤρετο ὁ Δανδάμις ὅ, τι ἐν
βούλεται λαβεῖν. ὁδὲ, τὸν
ὀφθαλμὸν ἤτησεν. ὁ δ' αὐτίκα
παρέχει ἀνελόμενον αὐτοὺς. κἀ-
πειδὴ ἐκεκόμιστο, ἐν ἤδη τὰ
λύτρα εἶχον οἱ Σαυρομάται. πα- E
ρεκλοβὴς δὲ Ἀμιζώκλιος, ἐπα-
νῆκε, ἀφεὶς δήσαντος αὐτὸν, ἐν ἅ-
μα διαπρεσβεύσαντο πρὸς ἡμᾶς. ἦν δὲ τὸ χρυσόμυον, πα-
ραμυθήσατο ἅπαντας Σκύθας,
καὶ ἰᾶσθαι πάθους ἐνόμιζον,
ὁρῶντες ὅτι τὸ μέγιστον ἡμῖν τῶ

iam confixuri niſi ſuccla maſ-
ſet Zirim. Quod vbi quis
dixerit, eum non occi-
dunt: ſed tanquam cum re-
demptionis pretio venientẽ
accipiunt Mox ad illorum
ducem adductus, repoſcebat
amicum: Ille verò redẽptio-
nis pretium poſtulabat: quod
niſi magnum accepiſſet, di-
miſſurum ſeſe negabat. Tum
Dandamis: quæ poſſidebam,
inquit, ea omnia direpta ſunt
à vobis. Si quid autem nudus
poſſim facere, id ſum paratus
polliceri vobis: ac quicquid
voles imperato. Et ſi ita vis,
eius in locum accipe me, &
ad quiduis abutere. Ad hæc
Sauromata, nihil, inquit, om-
nino eſt opus retinere te: id-
que quum temet dedideris.
Quin tu parte eorum quæ
poſſides tradita, amicum ab-
ducito. Rogat ilico Danda-
mis quidnam vellet accipere.
Ille oculos poſtulat, atq; hic
protinus exhibuit eruendos.
Quibus eruti, & perſoluto
Sauromatis pretio, recepto
Amizoca reuerſus eſt, inni-
tens illi: vnáque tranantes,
ad nos redierunt incolumes.
Hoc factum Scythis omni-
bus fuit ſolatio: neque iam
victos eſſe rebantur ſeſe, cũ
viderent, quod apud nos
bonorum eſſet maximum, ab
hoſtibus non eſſe abductum
ἀγαθῶν, ὃ ἀπώλετο οἱ πολέ-

μοι, ἀλλ' ὅτι παρ' ἡμῖν ἡ ἀγαθὴ γνώμη, καὶ ἡ πρὸς τοὺς φίλους πίστις. καὶ τοὺς Σαυρομάτας ὁρᾷς, τὸ αὐτὸ οὐ μετέσχε φόβου, λογιζομένους πρὸς οἵους ἄνδρας ἐν παρασκευῇ μαχοῦνται, εἰ καὶ ἐν τῷ ἀπροσδοκήτῳ τότε ἐπέπεσον. ὥστε νυκτὸς ἐπηλυομένης, ἀπολιπόντες τὰ πλείστα τῶν βοσκημάτων, καὶ τὰς ἁμάξας, ἐμφρονέστατοι, ὁ μὲν τοῦ Ἀμυζόκου, οὐκέτι ἠνέσχετο βλέπειν αὐτὸς ἐπὶ τυφλῷ τῷ Δανδάμιδι. ἀλλὰ τυφλώσας καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀμφοτέρους καθίστησιν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Σκυθῶν δημοσίᾳ μὴ πάσης τιμῆς ἀφομένους. τί τοίνυν ὦ Μνήσιππε, ὑμεῖς ἔχοιτ' ἂν εἰπεῖν, εἰ καὶ ἄλλως σοι δόξω δοῦν τις ἐπὶ τοῖς πάντα κατεσκευασμένοις, ἀναμοῦσος εἰ βάλῃ, ὡς καὶ πολλὰ ἐπιψεύσεται αὐτοῖς. καίτοι ἐγὼ μὲν σοι γυμνὸν τὸ ἔργον διηγησάμην. εἰ δὲ σὺ τινὰ τοιοῦτον ἔλεγες, οὐ οἶδα ὁπόσα ἂν κομψὰ ἐγκατέμιξας τῷ λόγῳ, ἵνα ἐκέτευεν ὁ Δανδάμις. καὶ ὡς ἐτυφλοῦτο, καὶ ἃ εἶπε. καὶ ὡς ἐπαύετο, καὶ ὡς ἐπεδέξατο αὐτὸν ἐπευφημοῦντες οἱ Σκύθαι. καὶ ἄλλα, ὁπόσα

verùm ſupereſſe egregiam mentem, & in amicos fidem. Atque id ipſum Sauromatas non mediocriter terruit, reputantes cum quibus viris eſſent pugnaturi, ſi ſe præparaſſent: etſi tum ex improuiſo ſuperaſſent. Proinde ſub noctem relicta pecoris parte maxima, curribúſque incenſis fugerunt. Porrò Amizoca non tulit diutius, vt videret ipſe, cæco Dandam de amico: ſed ſemet ipſe excæcauit: atque ita ſedent ambo, omníque honore à populo Scytharum publicitus aluntur. Quid tale vos Mneſippe referre poſſetis? etſi quis tibi concedat vt his quinque decem alio addas, etiam citra iuſiurandum, ſi dita vis, vt & multa liceat affingere. At ego tibi rem nudam expoſui. Tu verò ſiquem huiuſmodi propoſuiſſes, non ſum neſcius quàm multa ornamenta tuæ orationi inſeruiſſes, quemadmodum ſupplicaſſet Dandamis, quomodo fuiſſet excæcatus, quæque dixiſſet, & quomodo redijſſet, ipſúmque Scythæ bene ominantes excepiſſent: atque id genus alia, cuiuſmodi

ὑμεῖς μηχανᾶσθε εἰδέναι περὶ τῆς ἀφέσεως. ἔχουσι γοῦν καὶ ἄλλον ἰσότιμον, Βελίππαν, Ἀμιζώνης τούτου ἀνεψιόν. ὃς ἐπεὶ κατασταδὸν ἐπὶ τῷ ἵππῳ τῷ λέοντος εἶδε Βάσθην τὸν φίλον, ἅμα ὑπῆλθε θηρώντες, καὶ ἤδη ὁ λέων περιπλακεὶς αὐτῷ, ἐπικείμενος τῷ λαιμῷ, καὶ τοῖς ὄνυξι ἐπασφάσσων, καταπηδήσας καὶ αὐτὸς, ἐπιπίπτει κατόπιν τῷ θηρίῳ, καὶ περίεισα, πρὸς ἑαυτὸν ἐξεκύμων, καὶ μεταγων, καὶ διὰ τῶν ὀδόντων μεταξὺ δείκνυσι τοὺς δακτύλους. καὶ τὸν Βάσθην, εἴπερ τι ἴσως, ἐξελεῖν πειρώμενος τοῦ δήγματος. ἄχρι δὴ ὁ λέων ἐκεῖνος ἡμιθνὴς ἦν, ἐπὶ τὸν Βελίππαν ἀπεστάλη. καὶ συμπλακεὶς, ἀπέκτεινε κἀκεῖνον. ὁ δὲ, ἀποθνήσκων, τὸ γοῦν τοσοῦτον ἔφθη πατάξας τῷ ἀκοντίῳ τὸν λέοντα εἰς τὸ στέρνον, ὥστε ἅμα πάντες ἀπέθανον, καὶ ἡμεῖς ἐκ διαμοῦ αὐτοὺς, δύο τάφοις ἐναλλὰξ τεθείκαμεν πλησίον, ἵνα μὴ τῷ φίλῳ, ἵνα δὲ καὶ αὐτῷ τῷ λέοντι. βούλει δέ σοι διηγήσωμαι καὶ Μνησιππίδι, τῇ Μακέτου φιλίαν, καὶ Λογχάτου, καὶ Ἀρσακόμα, ὁ γὰρ Ἀρσακόμας οὗτος, ἀφέδρα Μαζαίας τῆς

vos ad parandam attentionem excogitare soletis. Audi igitur & alium huic parem Belittam, huius Amizocæ consobrinum. Is vt detractum ex equo à leone Basthen amicum conspexisset, cùm simul venarentur, iámque leo circumplexus illum, iugulo admotus esset, atque vnguibus laniaret, desiliens & ipse, inuolauit in tergum beluæ, reflexítque in sese prouocans, & auertens, atque inter dentes digitos inferens, conatus quoad licuit, Basthen è rictu leonis eximere: donec leo omisso illo iam semimortuo, ad Belittam sese conuertit, atque ipsum quoque circumplexus occidit. At ille moriens (nam tantò anteuertit) acinacem in leonis pectus defixit. Itaque pariter exanimati sunt omnes. Nos autem sepeliuimus eos, duobus aggestis tumulis inter se vicinis, altero amicorum, altero è regione, leonis. Tertio iam Mnesippe, tibi referam, Macentæ, Lonchatæ, & Arsacomæ amicitiam. Hic enim Arsacomas deperibat Mazæam Leucanoris filiam, qui regnabat

Λευκάνορος, τῆς βασιλεύσαντος

ἐν Βοσπόρῳ, ὁπότε ἐπρέσβευεν ὑπὲρ τῶ φασμῶ, ὃν οἱ Βοσπορανοὶ ἀεὶ φέροντες ἡμῖν, τότε ἤδη πέμπτον μῆνα ὑπερήμεροι ἐκεκόμιστο. ἐν τῷ δείπνῳ γοῦν ἰδὼν τὴν Μαζέαν, μεγάλην, καὶ καλὴν παρθένον, ἥβης, καὶ πόνηρῶς εἶχε. τὰ μὲν οὖν περὶ τῶν φόρων, διεπέπρακτο ἤδη, καὶ ἐχαρίζετο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, καὶ εἰστία, ἤδη ἀπολύσων αὐτόν. ἔθος δέ ἐστιν ἐν Βοσπόρῳ, τοὺς μνηστῆρας ἐπὶ τῷ δείπνῳ αἰτεῖν τὰς κόρας, καὶ λέγειν οἵτινες ὄντες, ἀξιοῦσι καταδεχθῆναι ἐπὶ τὸν γάμον. καὶ δὴ καὶ τότε ἔτυχον ἐν τῷ δείπνῳ πολλοὶ μνηστῆρες παόντες, βασιλεῖς, καὶ Σαυλέων παῖδες. καὶ Τιγραπάτης μὲν ὁ Λαζῶν ἄναξ, καὶ Ἀδέρμαχος, ὁ Μαχλυΐνης ἄρχων, καὶ ἄλλοι πολλοί. δεῖ δ' τῶν μνηστήρων ἕκαστον προσαγείλαντα ἑαυτὸν, ὅτου μνηστεύσιμος ἥκει, δεῖπνεῖν ἐν τοῖς ἄλλοις, κατακείμενον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπειδὰν δ' παύσωνται δεῖπνοῦντες, αἴτησαντα φιάλην, ἐπισπεῖσαι κατὰ τῆς βαπίζης, καὶ μνηστεύεσθαι τὴν παῖδα, πολλὰ ἐπαινοῦντα ἑαυτὸν, ὅστις ἢ ἡλικίας, ἢ πλούτου, ἢ ἀνδραγαθίας ἔχοι.

in Bosporo: tum quum legatione fungeretur super tributo, quod Bosporani semper nobis pendere soliti, id temporis tertium iã mensem vltra diem legitimum distulerant. Cùm igitur in conuiuio vidisset Mazæam proceram ac formosam virginem, amore captus est, eóque discruciatus. Iam itaque quæ de tributis agebantur, erant transacta: respondératq; illi Rex, & mox dimittendum conuiuio excipiebat. Est autem mos in Bosporo vti proci in conuiuio petant puellas, narrantes quinam sint, quibúsque rebus fieti, decreuerint eas in matrimoniũ accipere. At tum fortè multi aderant in conuiuio proci, reges, regúmque filij. In his erat & Tigrapates Lazorum princeps, & Adyrmachus Machlynæ dux, aliique cum his permulti. Oportet autẽ vnumquẽque procum, posteaquam expoſuit quis sit, & qua fiducia ad ambiendas nuptias venerit, conuiuari cum reliquis, tacitúmque accumbere. Deinde peracto conuiuio, postulata phiala, vinum in mensam effundere, atq; interea spõsam ambire, multum interea collaudantem seſe quo genere, quibus opibus, qua sit potentia: ἢ πλούτου, ἢ ἀνδραγαθίας ἔχοι.

πολλῶν οὖσῶν κατὰ τὸν τόνδε τὸν νόμον ἀποκειμένων, καὶ αἰτησάντων, καὶ βασιλείας, καὶ πλούτους καταμεθυσκόντων, πλευσάμενος ὁ Ἀρσακόμας αἰτήσας πλὴν φιάλης, καὶ ἔλαβε τοῦτο. ἐν δὲ ἔθος ἦν αὐτοῖς ἐκπιεῖν τὸν οἶνον, ἀλλὰ ῥύπτειν εἶναι δοκεῖν τοῦτο εἰς τὸν θεόν. πρὸς δὲ ἀμυδρὰ, δός μοι ὦ βασιλεῦ ἔφη πλὴν θυγατέρα σου Μαζαίαν, γυναῖκα ἔχειν, πολὺ ἐπιδεεστέρῳ τούτων ὄντι, ὁπόσα γε ἐπὶ τῷ πλούτῳ, καὶ τῇ κτήσει. τὸν δὲ Λευκάτρεις θαυμάσαντος, εἰπόντα δὲ πόσα τὸν Ἀρσακόμαν καὶ Σκυθῶν τὰ πολλῶν, καὶ ἐσμυρνῶν, πόσα δὲ βοσκήματα, ἢ πόλας ἀμάξας ἔχεις ὦ Ἀρσακόμα, φάναι δὲ ὑμεῖς πλουτεῖτε. ἀλλ' οὐκ ἀμάξας ἔφη ἔχω, ὦδε ἀγαθὰς, δύο γε εἰσί μοι δύο φίλοι καλὼ, καὶ ἀγαθοὶ, οἵοις οὐκ ἄλλῳ Σκυθῶν. τότε μὲν οὖν ἐγελάσθη ἐπὶ τούτοις, καὶ παρῴχθη, καὶ μεθύειν ἔδοξεν. ἑωθεν δὲ ἀναζεύξας τὰ ἄλλων Ἀδύρμαχος, ἤμελλεν ἀπάξειν τὴν νύμφην ἐς τὴν Μαιωτῶν, παρὰ τοὺς Μάχλυας. ὁ δὲ Ἀρσακόμας ἐπανελθὼν οἴκαδε, μεμφόμενος τοῖς φίλοις, ὡς ἀτιμασθείη ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ γελασθείη ἐν τῷ συμποσίῳ, πένης εἶναι δόξαι

Cùm multi iuxta legem istam libassent, & postulassent, regna & opes commemorando: tandem Arsacomas postulata phiala, non libauit (neque enim mos apud nos vinum effundere, quin magis contumelioſum hoc iudicatur in Deum) sed tractim bibēs, Colloca mihi rex, inquit, filiam tuam Mazæam, qui multò sum potior istis, quantum ad opes & possessiones attinet. Leucanore verò admirante (sciebat enim Rex pauperem Arsacomam, ac de plebe Scytharum esse) percontantóque quātum pecorum, aut quantum habes plaustrorum, Arsacoma, nam ijs rebus vos diuites estis. Imò, nec plaustra, inquit, possideo, nec armenta: verùm sunt mihi duo amici honesti, probíq;, quales alij Scytharū nemini. quibus dictis derisus est, contemptus, visúsque temulentus. Mane verò reliquis prælatus est Adyrmachus: iámque sponsam abducturus erat in Mæotidem ad Machlyenses. At Arsacomas domum reuersus: amicis indicat quemadmodum reiectus esset à rege, derisúsque in conuiuio, cùm pauper esse putaretur.

καίτοι ἔφην ἐγὼ διηγησάμην αὐτῷ τὸ πλῆθος, ὁπόσος ἦν μοι, ὑμᾶς ὦ Λογχάτα, καὶ Μακέντα, καὶ τὴν εὐνοιαν τὴν ὑμετέραν πολὺ ἀμείνω, καὶ βεβαιοτέραν τῶν Βοσπορανῶν δυνάμεως. ἀλλ' ἐμοῦ ταῦτα διεξιόντος, ἠμᾶς μὲν ἐχλεύαζε, καὶ κατεφρόνει. Ἀδυρμάχῳ δ' τῷ μάχλυϊ, παρέδωκεν ἀπάγειν τὴν γύμφιον, ὅπ χρυσᾶς τε φιάλας ἐλέγετο ἔχειν δέκα, καὶ ἁμάξας τεσσαρακοντα, καὶ ὑποζύγια, καὶ βοῦς πολλούς. οὕτως ἄρα τετιμηκεν αὐδρῶν ἀγαθῶν βοσκήματα πολλὰ, καὶ σκεύματα πεποίκρνα, καὶ ἁμάξας βαρείας. ἐγὼ δ' ὦ φίλοι, δι' ἀμφότερα ἀνιῶμαι. καὶ γὰρ ἐρῶ τῆς Μαζαίας, καὶ ἡ ὕβρις ἐν τοσούτοις ἀνθρώποις οὐ μετρίως μου καθήκετο. οἶμαι δ' καὶ ὑμᾶς ὑπόπτως ἀδικῆδαι. τὸ γὰρ τοιοῦτον μετρίως ἔχοιμεν ἡμῶν τ' ἀπιμύς, εἰ μὲ οὕτω βιαίως, ὡς ἀφ' οὗ πωιελπλύθαμεν, ἐς ἄνθρωπος ὄντες, καὶ τὰ αὐτὰ ἀνιώμενοι, καὶ τὰ αὐτὰ χαίροντες, ἐμάνον, ἐπέπιν ὁ Λογχάτης, ἀλλὰ καὶ ἕκαστος ἡμῶν ὅλος ὕβρισται, ὁπότε σὺ τοιαῦτα ἔπαθες. πῶς οὖν ὁ Μακέντης ἔφη χαιρόμεθα τοῖς παρ-

Atqui dixeram, inquit, illi quãtas haberem opes, nempe vos ô Lonchata, atque Macenta, veſtrámque benęuolentiam longè præſtare, multóque firmiorem eſſe Boſporanis opibus. Verùm hæc dicentem me ſubſannauit, contempſítque, & Adyrmacho Machlyenſi ſponſam abducendam tradidit, quòd aureas phialas ſe diceret habere decem, præterea currus quaternis ſedilibus octoginta: ad hæc ouium boúmque multam copiam. Sic videlicet antepoſuit fortibus viris poculorum multitudinem, operoſa pocula, grauéſque currus. Proinde ô amici, duplici nomine diſcrucior. Etenim Mazæam amo, & iniuria mihi tot inter homines illata, non mediocriter me angit. Arbitror autem vos quoque ex æquo iniuria eſſe affectos, ſi modò ita viuimus, vt cœpimus cùm coniungeremur: nimirum vt vnus homo ſimus, ijſdem dolentes, ijſdémque gaudentes. Imò, inquit Lonchates, vnuſquiſque è nobis iniuria afficiebatur tum quum in te iſta fierent. Quomodo igitur, inquit Macentes, hac in re nos geremus? ἔφη χαιρόμεθα τοῖς παρ-

δηλώμεθα ἔφη ὁ Λογχάτης τὸ ἔργον. καὶ ἐγὼ μὲν ὑπισχνοῦμαι Ἀρσακόμᾳ πρὸς κεφαλὴν κομεῖν πρὸς Λευκάνορος. σὺ δὲ χρὴ τὴν νύμφην ἐπαναγεῖν αὐτῷ. ἔστω γοῦν ἔφη. σὺ δὲ ὦ Ἀρσακόμα, ἐν τοσούτῳ, εἰκὸς δὲ καὶ φατείας, καὶ πολέμου τὸ μὴ τοῦτο δεήσειν ἡμᾶς, αὐτῷ παρεῖναι, συνάγειρε, καὶ παρασκεύαζε ὅπλα, καὶ ἵππους καὶ ἄλλην δύναμιν ὡς πλείστην. ῥᾴστα δ' ἂν πολλοὺς προσαγάγοις αὐτὸς τε ἀγαθὸς ὢν, καὶ ἡμῶν οὐκ ὀλίγων ὄντων οἰκείων. μάλιστα δὲ εἰ καθέζοιο ἐπὶ τῆς βύρσης τοῦ βοός. ἔδοξε ταῦτα. καὶ ἰδοὺ, ἐχώρει, ὡς εἶχεν εὐθὺς ἐπὶ τὸν Βοσπόρου ὁ Λογχάτης. ὁ Μαχλύης δὲ, ὅτι τὸν Μάχλυας. ἑκάτερος. ὁ δὲ Ἀρσακόμας, οἴκοι μένων, τοῖς τε ἐλαυνόντας διελέγετο, καὶ ἐπῆλθε δύναμιν παρὰ τῶν οἰκείων. τέλος δὲ, καὶ ἐπὶ τῆς βύρσης ἐκαθέζετο. τὸ δὲ ἔθος ἡμῖν τὸ περὶ τὴν βύρσαν, οὕτως ἔχει. ἐπειδὰν ἀδικηθείς τις παρ' ἑτέρου, ἀμυνάσθαι βουλόμενος, ἴδιά τε αὐτῷ ἃ ἀξιόμαχος ἐστι, σοφῶν ἱερέως, τὰ μὲν κρέα κατακόψας, ἤψησεν. αὐτὸς δὲ, ὑποστάσας καμὼν τὴν βύρσαν,

Per partes, inquit, Lonchates negocium ſuſcipiamus. Atque ego quidem Arſacomæ promitto me caput Leucanoris allaturum. Tu verò ſponſam ipſi adducas oportet. Ita fiat, inquit. At tu, Arſacoma interim, Nam his peractis verisimile eſt exercitu ac bello fore opus, hîc mane quò contrahas, & appares arma, equos aliarúmq; rerum vim quam maximam. Facillimè autem plurimos adiunxeris: partim quòd ipſe ſtrenuus, partim quòd nobis non pauci ſint familiares: maximè verò ſi deſederis in tergore bouis. His decretis, Lonchates quidem quantum potuit, rectà in Boſporum contendit: Macentes verò ad Machlyenſes, in equo vterque. At Arſacomas domi manens, & cum æqualibus contulit, & ex familiaribus vim hominum armauit: demum & in tergore bouis deſedit. Conſuetudo autem deſedendi in tergore bubulo apud nos eſt iſtiuſmodi. Vbi quis ab alio læſus eſt, cupítque vlciſci, neq; par eſſe pugnæ videtur: tũ boue immolato, carnes fruſtulatim cõciſas, igni torret. Deinde ipſe porrecto humi co-

κάθηται ἐπ' αὐτῆς, εἰς τὸ ὑπόπεδον παρεγαγὼν τὸ χεῖρε, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ἀγκώνων δεδεμένοι. καὶ τοῦτό ἐστιν ἡμῖν ἡ μεγίστη ἱκετηρία. παρακειμένων δὲ τῶν χρεῶν τῆς βοὸς, παρίστανται οἱ οἰκεῖοι, καὶ τῶν ἄλλων ὁ βουλόμενος, μοῖραν ἕκαστος λαβὼν, ὑπιβαίνει τῇ βύρσῃ τὸν δεξιὸν πόδα, ὑποδεῖται τε πέντε ἱππέας παρέξειν αὐτοῖς, καὶ ἁμίππους. ὁ δὲ, δέκα. ὁ δὲ, πλείους. ὁ δὲ, ὁπλίτας πεζούς, ὁπόσους ἂν δώσειν. ὁ δὲ, μόνον ἑαυτόν, ὁ πένητος. ἀθροίζεται γοῦν ὑπὸ τὴν βύρσης πολὺ πλῆθος ἀνίστε. καὶ τὸ τοιοῦτον σύνταγμα, βεβαιότατόν τε δὴ συμμαχίαν, καὶ ἀνεξάμαχον τοῖς ἐχθροῖς, ἅτε καὶ ἔνορκον ὄν. τὸ γὰρ ὑπιβαίνειν τὴν βύρσης, ὅρκος ἐστίν. ὁ μὲν οὖν Ἀρσακόμας, ἐν τούτοις ἦν. καὶ ἠθροίσθησαν αὐτῷ ἱππεῖς μὲν ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους, ὁπλῖται δὲ, καὶ πεζοὶ, συναμφότεροι δισμύριοι. ὁ δὲ Λογχάτης, ἀγνοούμενος, παρελθὼν ἐς τὸν Βόσπορον, προσέρχεται τῷ βασιλεῖ διοικουμένῳ τι τὰ ἀρχαῖα, καὶ φησὶν, ἥκειν μὲν ἀπὸ τῆς κοινῆς τῶν Σκυθῶν, ἰδίᾳ δ' αὐτῷ μεγάλα πράγματα κομίζων. τῆς δὲ,

rio, sedet in eo, in tergum reductis manibus, more eorũ qui à cubitis vincti sunt. Et hoc quidem apud nos maximum est supplicãdi genus. Appositis verò bouis carnibus, adeuntes illi, aliúsque quisquis vult, quisque partẽ sibi sumit, & corium dextro pede calcans, pro facultate pollicetur, alius se præbiturum quinque equites suo cibo, súoque stipendio: alius decem, alius plures, alius pedites armatos quotquot poterit: alius se duntaxat, qui pauperrimus. Colligitur itaque in tergore bouis, ingens nonnunquam multitudo. Qui exercitus, & certissima fide cohæret, & hostibus est inexpugnabilis, tãquam iureiurando deuinctus. Nam tergus calcasse, est iurasse. Arsacomas igitur his agendis incumbebat. Atque illi coacti sunt equitum quidem circiter quingenta millia: armatorũ verò & peditum, vtrorumque simul vicena. At Lõchates vbi ignotus in Bosporum peruenit, Regem adit, de regni negocijs quiddam tractantem, aitq: venire sese publico Scytharum nomine, sed priuatim res maximas apportare. De publicis, inquit,

λέγειν κελεύσαντος, οἱ μὲν Σκύθαι φασὶ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ καθήμενα ἀξιοῦσι, μὴ ἐπιβαίνειν τῶν νομέων ὑμῶν ἐς τὸ πρόσω, ἀλλὰ μέχρι τοῦ Τραχώνος νέμειν. τοὺς δὲ λῃστὰς, οὓς ἂν ἔωσιν ὡς καταδεδραμόντας ὑμῶν τὴν χώρην, οὐ φασὶν ἀπὸ κοινῆς γνώμης ἐκπεμπέσθαι, ἀλλὰ ἰδίᾳ ἕκαστον ὅπῃ τῷ πέφυκεν κλοπεύειν. εἰ δέ τις ἁλίσκοιτο αὐτῶν, σὲ κύριον εἶναι κολάζειν. ταῦτα μὲ ἐκεῖνοι ἐπεστάλκασιν. ἐγὼ δὲ, μᾶλλόν σοι μεγάλην ἔροδον ἐσορῶν C ἐφ' ὑμᾶς ὑπ' Ἀρσακόμα τοῦ Μαριάντα, ὃς ἐπαρέσκειν ἐμοὶ πέμπει σέ. καὶ οἶμαι διότι αὐτὸς τὴν θυγατέρα, ἣν ἔτυχε παρὰ σοῦ, ἀγαναχτῶ, καὶ ὅτι ἡ βύρσης ἑβδόμην ἤδη ἡμέραν ἤδη κάθηται, καὶ συμπάντων φαΐνεται ὀλίγος αὐτῷ. ἤκουσα ἔφη ὁ Λευκάνωρ καὶ αὐτὸς ἀφρόζεσθαι δύναμιν ἀπὸ βύρσης. ὅτι δ' ἐφ' ὑμᾶς συμίσταται, καὶ ὅτι Ἀρσακόμας ὁ ἐλαύνων ὄξιν, ἠγνόουν. ἀλλ' ὅτι σὺ ἔφη ὁ Λογχάτης ἐμοὶ παρατίθεις. ἐμοὶ δ' ἐχθρὸς ὁ Ἀρσακόμας ὄξι. καὶ ἄρχεται διότι σφετερίζομαι αὐτὸν ὑπὸ σῶν μεγαλείων, καὶ ἀμείνων

negocijs, hæc in præsentiarum denuntiant Scythæ, ne vestri pastores in planitiem vsque transgrediantur: sed intra Trachonem pascant. Cæterùm latrones de quibus expostulatis, quòd regionem vestram incurserint, negant eos publico consilio emitti, sed priuatim quemq; lucri causa prædari: quorum siquis deprehendatur, tui sit arbitrij, vt in eos animaduertas. Hæc quidem illi denuntiant. At ego certiorē te facio, grauem in vos insultum futurum ab Arsacoma Mariantæ filio, qui nuper legatum egit apud te, idque opinor, cùm filiam tuam postularit, neque abs te impetrarit: ob id indignatur, sedétque in tergore taurino septimum iam diem, contractúsque ipsi est exercitus haud exiguus. Audiui, inquit Leucanor, & ipse cogi copias in tergus bouis, sed eas aduersus nos contrahi, idque duce Arsacoma, nesciebam. Atqui in te, inqnit Lõchates, hic apparatus constituitur. Mihi autem inimicus est Arsacomas, grauitérque fert quòd ipsi præferar à natu maioribus, & quòd in omnibus videar illo esse præstantior. Quòd si τὰ παῖτα δοκῶ εἶναι. εἰ δ'

μοι ὑπόσχοιο τὴν ἑτέραν σου θυγατέρα Βαρκέτην, οὔτε τὰ ἄλλα ἀναξίων ὑμῶν ὄντι, καὶ εἰς μακρὰν σοι ἥξω, τὴν κεφαλὴν αὐτὸς κομίζων. ἐπισχεῖμαι ἔφη ὁ βασιλεὺς, μάλα πεισθεὶς ὀργιζόμενος. ἐγνω γὰρ τὴν αἰτίαν τῆς ὀργῆς τῆς Ἀρσακόμα, τὴν ἐπὶ τῷ γάμῳ. καὶ ἄλλως, ὑπέπτηττεν ἀεὶ τοὺς Σκύθας. ὁ δὲ Λογχάτης, ὄμοσον ἔφη, ἢ μὴν φυλάξαι τὰς συνθήκας, μὴ δὲ ἀπαρνήσασθαι. τότε ἤδη τούτων γενομένων, καὶ ἐπεὶ ἀνατείνας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἤθελεν ὀμνύειν, μὴ σύγε ἐνταῦθα εἶπε, μὴ καί τις ὑπόθηται τῶν ὁρκωμοτούντων ἐφ' ὅτῳ ὁρκωμοτοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἄρεος τουτὶ εἰσελθόντες, ἐπικλεισάμενοι τὰς θύρας, ὀμνύωμεν. ἀκουσάτω δὲ μηδείς. εἰ γάρ τι τούτων πυθοιτο Ἀρσακόμας, δείσας μὴ προθύσηταί με τοῦ πολέμου, χεῖρα οὐ μικρὰν ἤδη περιβεβλημένος. εἰσίωμεν ἔφη ὁ βασιλεύς. ὑμεῖς δὲ, ἀπόσητε ὅτι τοῦρωτάτω. μηδεὶς δὲ παρίτω εἰς τὸν τεών, ὅπτινα μὴ ἐγὼ καλέσω. ἔστει δὲ οἱ μὲν, εἰσῆλθον. οἱ δορυφόροι δὲ ἀπέστησαν, ἀσακόμας τὸν ἀκινάκην ἐπιὼν, τῇ ἑτέρᾳ τὸ στόμα, ὡς μὴ βοήσειε, πίπτει παρὰ τὸν μάχην.

mihi ſponderis alteram filiam tuam Barcetim, alioqui nec indigno veſtra affinitate, breui reuerſus tibi caput eius afferam. Spondeo, inquit rex, metu valdè perculſus, ſiquidem norat quam ob cauſam iratus eſſet Arſacomas, nempe ob nuptias, cùm alioqui Scythas etiam formidaret. At Lonchates, iurato, inquit, te præſtiturum pacta, neque inficiaturum. Id cùm fieret, manúſque ad cœlum tendens iurare vellet: Abſit, inquit, vt hîc: ne quis ſpectantium conijciat qua gratia iuremus. Quin potiùs hoc Martis templum ingreſſi, foribus occluſis iuramentum concipiamus: ac nemo nos exaudiat. Nam ſiquid horum inaudierit Arſacomas, vereor ne me ante bellum immolet, manu iam nunc non parua cinctus. Ingrediamur, inquit rex, vos autem abſiſtite quàm longiſſimè: neq; quiſquam ad templum veniat, quem non accerſuero. Poſteaquam igitur ingreſſi ſunt iſti, & procul abſtitère ſatellites, ſtricto gladio, alteráq; manu ore occluſo, ne vociferaretur, ictũ in pectus adegit.

Deinde

ἔπειτα ἀπορρῶν μὲν ἡ κεφαλὴ ὑπὸ τῇ χλαμύδι ἔχων ἔρχεται, μεταξὺ διαλεγόμενος ἅτε δὴ ἐρῶν αὐτῷ. καὶ διατεταχέναι φάσκειν λέγων, ὡς δὴ ἐπὶ τὰ πραφθεῖσα ὑπ' ἐκείνου. καὶ οὕτως ἐπὶ τὸν τόπον ἀφικόμενος, ἔνθα δεδεμένον καταλελοίπει τὸν ἵππον, ἀναβὰς, ἀφίππατο εἰς τὴν Σκυθίαν. δίωξις δ' ἐκ ἐγένετο αὐτῷ, ἐπεὶ τολὺ ἀγνοούμενον τὸ γεγονὸς τῶν Βοσπορηνῶν. καὶ ὅτε ἔγνωσαν ὑπὲρ τῆς βασιλείας σπασαζόντων. ταῦτα μὲν ὁ Λογχάτης ἔπραξε, καὶ τὴν ὑποψίαν ἀπεκλείσας, τῷ Ἀρσακόμᾳ παραδοὺς τὴν κεφαλὴν τοῦ Λευκανόρους. ὁ Μακέντης δ', καθ' ὁδὸν ἀκούσας τὰ ἐν Βοσπόρῳ γενόμενα, ἦκεν ἐς τὸν Μάχλυας. καὶ προφθάσας ἀγγέλας αὐτοῖς τὸν φόνον τοῦ βασιλέως, ἡ πόλις δ' ἔφη, ὦ Ἀδύρμαχε, σὲ γαμβρὸν ὄντα, ἐπὶ τὴν βασιλείαν καλεῖ. ὥστε, σὺ μὲν προέλασας, παραλάμβανε τὴν ἀρχὴν, τιμωρησόμενος τοῖς πράγμασιν ἐπιστάς. ἡ κόρη δ', κατόπιν σοι ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν ἐπέσθω. ῥᾴον γὰρ οὕτω προσέξεις Βοσπορηνῶν τοὺς πολλοὺς, ἰδόντας τὴν Λευκάνορος θυγατέρα.

Deinde caput desectum sub chlamyde tenens prodibat, quasi confabulans interim cum illo, breuique sese dicens affuturum, quasi ab ipso ad negocij quippiam mitteretur. Atque ita eò reuersus, vbi vinctum equum reliquerat, quo consenso in Scythiam se proripuit. Cùm autem rem gestam diu ignorassent Bosporani, eáque cognita, factioſè de regno decertarent, nemo est eum insequutus. Hæc itaque gessit Lonchates, promissúmque præstitit, Arsacomæ dato Leucanoris capite. Porrò Macentes de his in via certior factus, quæ in Bosporo acciderant, peruenit ad Machlyenses, primúsque illis nuntium attulit de rege trucidato. At populus, inquit, te Adyrmache, gener cùm sis, ad regnum vocat. Proinde fac vt ipse prior occupans, imperium arripias, in rebus perturbatis ob-ortus: puella verò te sequatur à tergo in curribus. Nam ita faciliùs populum Bosporanum tibi conciliaueris, vbi Leucanoris filiam conspexerint,

ἐγὼ δ', ἀλανός τέ εἰμι, καὶ τῇ παιδὶ ταύτῃ συγγενὴς μητρόθεν. παρ' ἡμῶν γὰρ οὖσαν τὴν Μάσσιραν, ἠγάγετο ὁ Λευκανώρ. καὶ νῦν σοι ἥκω παρὰ τῶν Μασσιέως ἀδελφῶν, τῶν ἐν Ἀλανίᾳ, παρακελευομένων ὅπῃ τάχιστα ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν Βόσπορον, καὶ μὴ περιδεῖν ἐς Εὐβίοτον περελθοῦσαν τὴν ἀρχήν. ὃς ἀδελφὸς ὢν νόθος Λευκάνορος, Σκύθαις μᾶλλον, ἢ φίλος ὤφθη. Ἀλανοῖς δ', ἀπέχθεται. ταῦτα δ' ἔλεγε ὁ Μακέντης, ὁμόσκευος, καὶ ὁμογλώττος τοῖς Ἀλανοῖς ὤν. κοιναὶ γὰρ ταῦτα Ἀλανοῖς, καὶ Σκύθαις. πλὴν ὅτι οὐ πάνυ κομῶσιν οἱ Ἀλανοί, ὥσπερ οἱ Σκύθαι. ἀλλὰ ὁ Μακέντης, καὶ τοῦτο εἶχεν αὐτοῖς, καὶ ἀποκναφεῖ τῆς κόμης, ὁπόσον εἰκὸς ἧσσον ἐλάττων κομᾶν τὸν Ἀλανὸν τοῦ Σκύθου. ὥστε ὑπενόει διὰ ταῦτα, καὶ ἐδόκει Μασσίρας, καὶ Μαζαίας συγγενὴς εἶναι. καὶ νῦν ἧκεν ὁ Ἀδύρμαχος, ἐλαύνειν ἕτοιμος ἅμα σοὶ ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἢν ἐθέλῃς, βάλλειν τε εὖ δοκοῖ, καὶ τὴν παῖδα ἄγειν. τοῦτο ἔστι καὶ μᾶλλον ὁ Ἀδύρμαχος ἐθελήσαιμ' ἂν ἀφ' ἅρματος ὄντα σε, Μαζαίαν ἄγειν. ἢν μὲν γὰρ ἅμα ἡμῖν ἧῃς ἐπὶ

Porrò & ſum Alanus ego, & tuæ ſponſæ cognatus maternus: ſiquidem noſtra è gente Maſteram Leucanor aſciuit vxorem. Et nunc tibi adſum miſſus à Maſteræ fratribus qui ſunt in Alania, denunciantibus vt quàm ocyſſimè in Boſporum venias, neque patiaris vt imperium ad Eubiotũ deueniat, qui tametſi frater nothus eſt Leucanoris, tamen à Scythis amatur, & Alanis eſt inuiſus. Hæc quidem dicebat Macentes, eodẽ cultu, eadémque cum Alanis lingua. Hæc enim communia ſunt Alanis & Scythis: niſi quòd quemadmodum Scythæ, comati non ſunt Alani. At Macentes in hoc quoque illis erat aſſimilis, videlicet detonſa coma: quatenus conueniebat Alanum minùs eſſe comatum quàm Scytham. Itaque ob hæc ei fides habebatur, & Maſteræ & Mazææ cognatus eſſe putabatur. Et nunc, inquit, ὁ Adyrmache ad vtrumq; ſum paratus: vel proficiſci tecum in Boſporum ſi velis: vel manere, ſi ſit opus, & ſponſam adducere. Iſtud equidem, inquit Adyrmachus, longè malim, quandoquidẽ cognatus es, te puellam adducere. Nam ſi nobiſcum vnà proficiſcaris in Boſporum, vnum

ἢ Βούσεγον, ἵππους ἐνὶ πλείους
αὖ ἡμιόνους. εἰ δέ μοι ἢ γυ-
ναῖκα ἄγοις, αὐτὶ πολλῶν αὖ γέ-
νου. ταῦτα εἰπόντος, ὁ μὲν, ἀπή-
λαυνε, παραδοὺς τῷ Μαχίντῃ
ἔχειν ἢ Μαζάκαν, παρθένον ἔτι
οὖσαν. ὁδὲ, ἡμέρας μὲν ὅσον τῆς
ἡμέρης ἦγεν αὐτήν. ἐπεὶ δ' ἐπὶ
νὺξ κατέλαβεν, ἀναβάδην ὅσον
ἢ ἵππου, ἐπιδιεφαίνετο ἄλ-
λοσε ἴνα σφίσιν ἵππεια ἔπεδαις
αὐχαλίνους καὶ αὐτὸς, ἐκέκτη-
το παρὰ τῶν Μαιώτων ἵππους.
ὁμὴ ἀποβαπόμενος εἰς
τὴν μεσόγειαν, ἐν δεξιᾷ λα-
βὼν τὰ Μιτραίων ὄρη, διανα-
παύσας μεταξὺ τὴν πᾶδα, τε-
τρασὶν ἐτέλεσεν ἐς Μαχλύων
ἐς Σαύδας. καὶ ὁ μὲν ἵππος
αὐτῷ, ἐπειδὴ ἐπαύσατο τῷ
δρόμῳ, μικρὸν ὑπέσχε, ἀπο-
δύνας. ὁδὲ Μακέντης, ἐγχειρί-
σας τὴν Μαζάκαν τῷ Ἀρσα-
κάμᾳ, δεῦρο εἶπε μὴ παρ' ἐμοῦ
τὴν ἐπόψεσθαι. τῷ δ', ὡς τὸ
ἄθλημα τῷ θεάματος κα-
πλαῆχθος, καὶ χάειν ὁμο-
λογοῦντος, παῦε ἔφη ὁ Μακ-
έντης, ἄλλον με ποιῶν σταθῆ.
τὸ γὰρ χάειν ἐμοὶ ὁμολογεῖν
ἐφ' οἷς ἔδρασα τούτοις. οἷον-
δή ἔστι, ὥσπερ αὖ ἡ ἀριστερά
μου χάειν οἱδεὶν τῇ δεξιᾷ. δό-
ντος γὰρ ἐπιστεῦσαι ποτε αὐτῷ,

duntaxat equitem numero addideris. Quòd si mihi vxorem aduexeris, multorum instar fueris. Atque ita factum est. Et hic quidem iter A ingressus est, Macentæ tradens ducendam Mazæam, quæ virgo etiamdum erat. At ille per diem quidem illam in curru ducebat, verùm cũ nox occupasset, equo impo- B sita (curarat autem vt alius quidã eques sese sequeretur) tum insiliens, & ipse non amplius ad Mœotin tendebat. Sed deflecters ad mediterra- neam, relictis ad dextram C Mitræorum montibus, virginem interea quiete recreando, tertio die à Machlyensibus ad Scythas iter cõfecit: statimq; eius equus, vbi destitisset à cursu, paulúmque D constitisset, extinctus est. Porrò Macentas Arsacomæ Mazæam in manus tradens, Accipe, inquit, à me quoque quod promisi. Tum illo ad admirandum spectaculum stupefacto, gratiásque agente, E Desine, inquit, Macentas, me alium à te ipso facere. Nam quod mihi gratias agis pro his quæ feci, perinde est ac si sinistra mea dextræ gratias agat, quòd vulnerata remedium adhibuit, &

ἐπεμελήθη, καμνόσης. γελοῖα
τοίνυν καὶ ἡμεῖς αὖ πεποιήμεθα,
εἰ πάλαι ἀναμιχθέντες, καὶ ὡς
οἷόν τε ἰσχυρῶς, εἰς ἕνα συνελθόν-
τες, ἔτι μέγα νομίζοιμεν εἶναι,
εἰ τὸ μέρος ἡμῶν ἔσωφελέ τι
χρῆσιν ὑμῶν ὅλου τοῦ σώματος.
ὑμῶν ἑαυτοῖς γὰρ ἔσωφελῆτε, μέ-
ρος ὂν τοῦ ὅλου εὖ πάσχον-
τος. οὕτω μὲν ὁ Μακέντης ἔσπ
τῷ Ἀρσακόμᾳ χάριν ὁμολο-
γήσαντι. ὁ δὲ Ἀδύρμαχος, ὡς
ἤκουσε τὴν ἐπιβουλήν, εἰς
μὲν τὸν Βόσπορον οὐκέτι ἦλθεν.
ἤδη γὰρ Εὐβίοτος ἦρχεν, ἐπι-
κλητὴς ὑπ' Σαυροματῶν, παρ'
οἷς διέτριβεν. εἰς δὲ τὴν αὐτοῦ
ἐπανελθών, καὶ στρατιὰν πολ-
λὴν συναγαγών, διὰ τῆς ὀρει-
νῆς ἐσέβαλεν ἐς τὴν Σκυθίαν.
καὶ ὁ Εὐβίοτος, οὐ μετ' ὀλίγου
καὶ ἕτοιμος εἱστήκει, ἄγων πο-
δήμει μὲν τοὺς Ἕλληνας, Ἀλα-
νοὺς δέ, καὶ Σαυρομάτας,
ἐπικλήτους ἑκατέρους δισμυ-
ρίους. ἀναμίξαντες δὲ τὰ στρα-
τεύματα, ὁ Εὐβίοτος, καὶ ὁ
Ἀδύρμαχος, εἶτα μυριάδες
ἅπαντες ἐγένοντο. καὶ τού-
των τὸ τρίτον, ἱπποτοξόται.
ἡμεῖς δέ, καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς
μετέσχον τῆς ὁδοῦ, αὐτοῖς
ἑπόμενοι ἐν τῇ βύρσῃ τότε

ægrotantem benignè curauit. Ergo ridicula fecerimus etiam nos, si iamdudum commixti, & quatenus licet in vnum conflati, magnum adhuc esse credamus, A siqua pars nostri aliquid in totius corporis vtilitatem fecerit. Etenim pro se ipso fecit, cùm sit pars totius beneficio adiuti. Atque ad B hunc quidem modum Arsacomæ gratias agenti, Macentas respondit. Cæterùm Adyrmachus auditis insidijs, non perrexit ire in Bosporum. Iam enim Eu- C biotus rerum potiebatur, accersitus à Sauromatis apud quos versabatur. Is in patriā reuersus, contractis ingentibus copijs, per montuosa in Scythiam irrupit: paulóque pòst irruit & Eubiot⁹, D Græcos vndecunque poterat secum ducens, Alanos quoque & Sauromatas, accersitos vtrinque vicies millenos. Coniunctis autem copijs Eubiotus atque Adyr- E machus nonaginta millia confecerunt: quorum tertia pars erant equites sagittarij. Nos autem (nam & ipse ad hanc expeditionem contuleram, addens ijs qui ad tergus conuenerant, equites ad plenum instructos centum)

ἱππέας αὐτοτελεῖς ἑκατόν, οὐ

πολλῷ ἔλαττον τ τεσσαρακοντα σὺν τοῖς ἱππεῦσι συμμιγεῖς προσιόντες, ὑπεδεξάμεθα τ ἔφοδον. ἐφαπτόμενος δ ὁ Ἀρσακόμας. καὶ ἐπειδὴ θεασόμενοι εἰδομεν αὐτῶν. αντεπῆλθομεν, προεπαφέντες τὸ ἱππικόν. ἡνομένης δ ἐπὶ πολὺ μάχης καρτερᾶς, ἐνδιδόασιν ἤδη τὰ μέτωπα, καὶ παρερρήγνυτο ἡ φάλαγξ. καὶ τέλος, εἰς δύο διέκοπτο τὸ σκυθικὸν ἅπαν. καὶ τὸ μὲν, ὑπεξέφευγεν, ἐ πάνυ σαφῶς ἐπιπόνου, δὴ ἀναχώρησις ἐδόκει ἡ φυγή. οὐδὲ γὰρ οἱ Ἀλανοὶ ἐτόλμων ὀπίσω πολὺ διώκειν. τὸ δὲ ἥμισυ, ὅπερ ἦν ἔλαττον, περιέχοντες οἱ Ἀλανοὶ, καὶ Μάχλυες, ἔκοπτον παντάχοθεν, ἀφθόνως ἀφιέντες τῶν οἰστῶν, καὶ ἀκοντίων. ὥστε πάνυ ἐτορυῶντο ἡμῶν οἱ περιεχόμενοι. καὶ ἤδη ἔθνῃσκον οἱ πολλοὶ τὰ ὅπλα. ἐν τούτοις δ, ὁ Λογχάτης, καὶ ὁ Μακέντης ἐπιόντες, καὶ ἐτέρωντο ἤδη, προσκιδνάντες. ὁ μὲν, πελεκηθεὶς τὸν μηρὸν, ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης δ, πλήσσει εἰς τὸν κεφαλὴν. καὶ κοντῷ εἰς τὸν ὦμον. ὅπερ αἰσθόμενος ὁ Ἀρσακόμας, ἐν ἡμῖν τοῖς ἄλλοις ὢν, δεινὸν ἡγησάμενος, εἰ ἅπασι καταλιπὼν τοὺς φίλους,

contractis haud multò minùs triginta millibus vnà cum equitibus operiebamur insultum. duce Arsacoma. Vt autem aduentantes illos cõspeximus, contra duximus agmen, præmissis in hostem equitibus. Atque vbi iam diu acriter esset pugnatum, nostri iam terga dabant, & perrumpebatur phalanx: ac tandem totum agmen Scythicum duas in partes est dissectum: quarum altera nõ omninò palam victa se subduxit: sed hæc fuga refugiũ videbatur. Neque enim Alani diu inequi audebant. Partem autem alteram, eámque minorem, cinctam Alani & Machlyenses vndequaque cædebant, iaculis ac sagittis confertim emissis: ita vt nostri obsessi vehementer laborarent, & plerique arma abijcerent. Inter quos fortè erant Lonchates & Macentes, iámque vulnus acceperant, dum ante alios sese periculis objiciunt: hic quidem nimirum Lonchates adusto femore: porrò Macentes securi fauciato capite, & conto in humerum impacto. Quòd simul atque sensit Arsacomas, cùm in altero agmine esset nobiscum, turpe ratus si relictis amicis abiret,

προσβαλὼν τὸν μύωπας τῷ ἵππῳ, ἐμβοήσας, ἤλαυνε διὰ τῶν πολεμίων, κοπίδα διηρμένος. ὥστε τὸν Μάχλυας μὴ ὑποστῆναι τὸ ῥόθιον τῆς συμβολῆς, ἀλλὰ διαρεθέντες, ἔδωκαν αὐτῷ διεξελθεῖν. ὁδὲ, ἀνακτησάμενος τοὺς φίλους, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας παρακαλέσας, ὥρμησεν ἐπὶ τὸν Ἀδύρμαχον. καὶ παταξας τῇ κοπίδι παρὰ τὸν αὐχένα, μέχρι τῆς ζώνης διέτεμε. πεσόντος δὲ ἐκείνου, διελύθη τὸ μαχλυϊκὸν ἅπαν, καὶ τὸ ἀλαϊκὸν οὐ μετὰ πολύ. καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τούτοις. ὥστε ἐκρατήσαμεν καὶ ὑπάρξης ἡμεῖς, καὶ ἐπεξελθόντες ἀπὸ σπονδὴν κτείνοντες, εἰ μὴ νὺξ τὸ ἔργον ἀφείλετο. οἱ δὲ πίνειν ἐπῆσαν, ἱκέται παρὰ τῶν πολεμίων ἥκοντες, ἐδέοντο φιλίας τοιεῖσθαι. Βοσπορανοὶ μὲν, ὑποτελέσειν διπλάσιον τὸν δασμὸν ὑπισχνούμενοι, Μάχλυες δὲ, ὁμήρους δώσειν ἔφασαν. οἱ Ἀλανοὶ δὲ, ἀντὶ τῆς ἐφόδου ἐκείνης, Σινδιανοὺς ἡμῖν χειρώσασθαι ὑπέσχοντο, ἐν πολλῷ διεζῶντας. ἐπὶ τούτοις ἐπαύσαμεν, δόξαν πολὺ φοβερώτερον Ἀρσακόμῃ, καὶ Λογχάτῃ. καὶ ἦλθετο εἰρήνη,

subditis equo calcaribus cũ clamore per hostes equitabat, sublato gladio: adeò vt Machlyenses animi impetum non sustinuerint, sed diducta acie, transeundi copiam ipsi fecerint. At ille receptis amicis, & excitatis omnibus alijs, impetum fecit in Adyrmachum, impactóque in ceruicem gladio, ad zonam vsque dissecuit: quo fuso dissipata est omnis Machlyensium, nec multò pòst, Alanorum acies: præter eos etiam Græci. Atque ita redintegrato prælio superiores fuimus, diúque trucidantes insequuti fuissemus, nisi nox operi finem imposuisset. Postero die ab hostibus venerunt legati, qui supplices amicitiam orarent. Bosporani duplicatum tributum pensuros sese pollicebantur: Machlyenses datum iri à se obsides confirmabant. Alani eam inuasionem ita compensaturos sese spondebant, cùm nimirum Sindianos, quibuscum iamdiu nobis erat simultas, nobis subigerent. His conditionibus adducti sumus, cùm ita multò priús Arsacomæ, & Lonchatæ visum esset: quibus singula moderantibus pax inita est.

ἐκείνων φρυαττόντων ἔχεσθαι

τοιαῦτα ὦ Μνήσιππε, τολμῶσι ποιεῖν Σκύθαι χάριν τῶν φίλων. Μνη. παύ ραγμὰ ὦ Τόξαρι, καὶ μύθοις ὅμοια. καὶ ἴλεως μὲν ὁ Ἀχιλλεὺς, καὶ ὁ ἄνεμος εἶεν, οὓς ὄμοσας. εἰ γοῦν τις ἀπιστοίη αὐτοῖς, οὐ παύ μεμπτὸς εἶναι δόξειεν ἄν. Το. Ἀλλ' ὅρα ὦ ἑταῖρε, μὴ φθόνος ὑμῶν ἡ ἀπιστία ᾖ. πλὴν ἵνα ἐμὲ μὴ ἀποβλήθῃς ἀπιστῶν καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐρεῖν, ἃ οἶδα ὑπὸ Σκυθῶν γιγνόμενα. Μνη. μὴ μακρὰ μόνον ὦ ἄριστε, μὴ δ' οὕτως ἀφ' ἑτοίμου χειμάζου τοῖς λόγοις, ὡς νῦν μὲν ἄνω καὶ κάτω τὴν Σκυθίαν, καὶ τὴν Μαχλυαρίδα διαθέων, καὶ εἰς τὸν Βόσπορον ἐπιών. εἶτ' ἐπανιὼν, παύ μου κατηχήσας τῇ σιωπῇ. Το. ἄκουε τοίνυν καὶ παῦσαι νομοθετοῦντα, καὶ διὰ βραχέων λεκτέον, μὴ καὶ κἀμὲ ὑμῶν τῇ ἀκοῇ συμπεκνοῦν. μᾶλλον δ' ἄκουσον ἐμοὶ αὐτῶ, ὅτι φίλος Σισίννης τοὔνομα, ἐπανῆκεν. ὅτε γὰρ Ἀθήναζε ἀπῄειν οἴκοθεν ἐπιθυμίᾳ παιδείας τῆς ἑλληνικῆς, κατέλευσα ἐς Ἀμασρίν τὴν πεντάκωμον. ἐν παρόδῳ δέ ὅτι τοῖς ἀπὸ Σκυθίας παραπλέουσιν, οὐ πολὺ τῆς Καραμβικῆς ἀπέχουσα ἡ πόλις. εἵπετο δ' ὁ

Talia Mneſippe, audent Scythæ amicorum gratia facere. *Mne.* Omninò tragica, Toxari, fabuliſque ſimilia. Et propitius ſit Achilles & Ventus, per quos iurasti: ſiquis iſta non credat, non admodum reprehendendus videatur. *Tox.* At vide, vir egregie, ne incredulitas iſta, ab inuidia veſtra proficiſcatur. Quanquam me non deterrebis fidē non habendo, quominus & alia his conſimilia referam, quæ nouerim à Scythis eſſe geſta. *Mne.* Tantùm ne longum facias, vir optime, neq; adeò ſolutis vtare ſermonibus, vt nunc ſurſum ac deorſum Scythiam, & Machlyanam percurrens, deinde in Boſporum diſcedens: poſtremò rediens, ſilentio meo prorſus abuſus es. *Tox.* Parēdum tibi & hanc præſcribenti legem, dicendúmque paucis, ne audiendo fatigeris, nobiſcum circumiens. Quin potiùs audi quæ mihi Siſinnes nomine, amicus præſtiterit. Cùm enim domo Athenas proficiſcerer, idque cupiditate literatū Græcarū, in Amaſtrin Ponticā appuli: quæ vrbs non procul à Carambe diſſita, ijs eſt obuia qui à Scythia nauigant. Comitabatur

Σισιννης, ἑταῖρος ἐκ παιδὸς
ὤν. ἡμεῖς μὲ οὖν καταγωγήν
τινα ἐπὶ τῷ λιμένι σκεψάμε-
νοι, καὶ τὸ πλοῖον ἐς αὐτὸν
μετασκευασάμενοι, ἠρεμάζο- A
μεν, ἅδην πονηρὸν ὑφορώμενοι.
ἐν τοσούτῳ ἦ, κλῶπες τι-
νες ἀναπαπαντες τὸ κλεῖθρον,
ἐκφέρουσιν ἅπαντα, ὡς μὴ ἦ τὰ
ἐς ἐκείνην τὴν ἡμέραν διαφέ-
ροντα καταλιπεῖν. ἐπαισθόν- B
τες οὖν οἱ ἡμέτε, καὶ τὸ γεγο-
νὸς μαθόντες, δικάζεσθαι μὲν
τοῖς γείτοσι πολλοῖς οὖσιν, ἢ τῶν
ξένων, ὃν ἐδοκιμάζομεν, δεδιό C
τες μὴ συκοφαντῶνται δόξωμεν
τοῖς πολλοῖς, λέγοντες, ὡς
ὀφείλεται ἡμῶν τισι δαρεικοὺς
τεσσαράκοντα, καὶ ἐσθῆτα πολλὴν,
καὶ ταπίδας τινας, καὶ τἄλλα, D
ὁπόσα εἴχομεν. ἐσκοπούμε-
θα ἦ περὶ τῶν παρόντων ὅ,
τι πράξομεν, ἅπερ σχεδὸν πάντα-
σιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ γιγνό-
μενοι κακοῖς μᾶλλον ἐδόκει ἡμῖν εἶναι,
αὐτὸν παραδύσεσθαι ἐς τὴν E
πλησίον τοῦ ἀκινάκου, ἀπολέ-
σειν τὸν βίον, πρὶν ἀθλίως τι
ὑπομεῖναι λιμῷ, ἢ δι' ἔνδειαν πεθέ-
σθαι ὁ Σισιννης, παρεκελεύε-
το, ἐπεὶ ἐκ τοῦ δένδρου τοιοῦτο
πεποίηκε [illegible] ἐπιτηδείως ἔχειν
ξύλων ὄντων ἐν, πολλῷ ἐγγὺς τῆς

Sisinnes à puero amicus. Nos igitur vbi res quasdam importatas in portu spectassemus, in eúmque è naui subduxissemus, emimus nihil suspicantes mali. Interea fures quidam effracta sera, efferunt omnia, ita vt non reliquerint quod vel in eum diem sufficeret. Cùm igitur domum reuersi, id quod acciderat cognouissemus, non visum est in ius vocare, vel vicinos qui plures erant: vel hospitem, veriti ne vulgo sycophantæ videremur, si diceremus nobis ab aliquo sublatos esse Daricos quadringentos, multáque vestes, & stragula quædam, atq; alia quæcunq; habebamus. Quare consultabamus quid in præsentia esset facto opus, rerum omnium in peregrina regione egenis. Ac mihi quidem ita visum est tum temporis, statim demerso in latus Acinace, vita migrare, priusquam vel fame, vel siti oppressus quippiam indignum sustinerem. Verùm Sisinnes me consolabatur, obsecrans ne quid tale facerem. Aiebat enim excogitasse sese vnde nobis victus suppeteret. Et eo quidem die baiulandis è portu lignis

βοτὰς καὶ τότε μὲν ξύλα ἐκ τῆς

λιμφος παρεχόμενος. καὶ ἥκειν
ἡμέραν, ἐν τῷ μισθοῦ ἐπιστησάμενος. ἔωθεν δ' περιὼν κατὰ τὴν ἀγορὰν, εἶδε πομπήν τινα ὡς ἔτη, νεανίσκων, καὶ καλῶν παίσιον. μονομαχεῖν δ' οὗτοι ὅτι μισθῷ αὐδ ἐκλιπόντες, εἰς τρίτην ἡμέραν διαγωνιεῖσθαι ἔμελλον. καὶ δὴ τὸ πᾶν ὡς εἶχεν ἀμφ' αὐτοῦ πυθόμενος, ἐλθὼν ὡς ἐμὲ, μηκέτι ὦ Τόξαρι ἔτη, φησὶ πένητα λέγε. εἰς γὰ τρίτην ἡμέραν, πλούσιόν σε ἀποφανῶ. ταῦτα εἰπὼν, πενήτως τὸ μεταξὺ ἀποζήσαντες, εἰσάσης ἤδη τῆς θέας, ἐθεώμεθα καὶ αὐτοί. παραλαβὼν γάρ με ὡς ὄπι τοῦ πόπου τι, καὶ παρέδρξε θέαμα τῶν Ἑλληνικῶν, ἄγει εἰς τὸ θέατρον. καὶ καθεσάντες, ἐωρῶμεν. τὸ μὲν πρῶτον, θηρία καταικοντιζόμενα, καὶ ὑπὸ κυνῶν διωκόμενα, καὶ ἐπ' ἀνθρώποις δεδεμένοις ἀφιέμενα, κακούργοις τισὶν, ὡς εἰκάζομεν. ἐπεὶ δ' εἰσῆλθον οἱ μονομάχοι. καί τινα παραγαγὼν ὁ κήρυξ ἐκυμείδη νεανίσκον, εἶπεν, ὅστις αὖ ἐθέλει τούτῳ μονομαχῆσαι, ἥκειν εἰς τὸ μέσον, δ' ἑξακισχιλίοις λημόμενος μυριάσι, μισθὸν τ' μάχης. ἐνταῦθα ἀνίσταται ὁ Σισίννης. καὶ

mercedem attulit, qua victum suppeditauit. Mane autem obambulans in foro, pompam vidit, vt aiebat, iuuenum nobiliorum, & honestorum qui viritim lecti, vt proposita mercede singulare certamen inirent, in tertium diem erant decertaturi. Ex quibus cùm intellexisset quomodo res omnis apud ipsos se haberet, accedens ad me, ne ampliùs Toxari, inquit, dicas te pauperem: nam te intra triduum diuitem reddam. Hæc ait, atque interea ægrè parato victu, spectaculo iam instituto spectabamus & ipsi. Etenim me assumptum duxit in theatrum, tanquam ad iucundum aliquod, & nouum Græcorum spectaculũ. Ergo vbi consedissemus, spectabamus: primùm quidem feras iaculis confixas, & à canibus agitatas, & in homines vinctos emissas, nocentes quospiam, vt coniiciebamus. Postquam autem prodierunt gladiatores, & producto prægrandi quodam iuuene, dixit præco, Quicunque voluerit cum hoc singulari certamine congredi, prodeat in medium, præmium pugnæ accepturus, decẽ millia drachmarum. Hic surgit Sisinnes

καταπηδήσας, ἅτε ἐκ μαχεῖδαι, καὶ τὰ ὅπλα ἤτει. καὶ τὸν μισθὸν λαβὼν, ταῖς μυείαις, ἐμοὶ φέρων, ἐπηκολούθει. καὶ ἐγὼ μὲν πρασσόμενος ὦ Τόξαρι εἶπον, ἅμα ἀπιμεν, ἔχοντες τὰ ἀφθονώτατα. ἐμὲ δὲ πίσω, θάψας με, ἀποχώρει ὀπίσω εἰς Σκύθας. ἐγὼ μὲν ἐπὶ τούτοις ἐκάκωον. ὁδὲ, λαβὼν τὰ ὅπλα, τὰ μὲν ἄλλα, περιεδήσατο. τὸ κράνος δ', οὐ κατέθηκεν, ἀλλ' ἀπὸ γυμνῆς τῆς κεφαλῆς κατασὰς, ἐμάχετο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, πρόσκειται αὐτὸς, καμπύλῳ τῷ ξίφει ἀποτμηθεὶς τὴν ἰγνύην. ὥστε αἷμα ἔῤῥει πολύ. ἐγὼ δ', προσεπιθέμενος ἤδη τῷ δέει. θρασύτερον δ' ἐπιφερόμενον τιμήσας τὸν ἀντίπαλον, πίπτει εἰς τὸ στέρνον, καὶ δίπλασιον. ὥστε αὐτίκα ἐπικάθηται περὶ τοῖν ποδοῖν αὐτῷ. ὁδὲ, κάμνων καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῷ βαύματος, ἐπικάθηται τῷ νεκρῷ. καὶ μικρὸν δεῖν, ἀφῆκεν αὐτὸν ἡ ψυχή. ἀλλ' ἐγὼ προσδραμὼν, αὐτίκα, καὶ παρεμυθησάμην. ἐπεὶ δ' ἀφεῖτο ἤδη νενικηκὼς, ἀράμενος αὐτὸν, ἐκόμισα εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ ὀπίσω ἀναπυθεὶς,

desiliens, & se dimicaturum pollicitus arma poscit. Tum acceptam mercedem, decem millia mihi deferens, in manum dat. Si vicero, inquit, Toxari, vnà proficiscemur, suppetétque commeatus: sin cecidero, redi in Scythiam me sepulto. Quibus auditis eiulabam. At ille sumptis armis, reliquum quidem corpus muniuit: verùm galeam non imposuit: sed nudo confistens capite pugnabat. Ac primùm quidem vulneratur ipse, retorto gladio in poplite cæsus: ita vt multus sanguis effluereat. Ego interim metu iam eram præmortuus. At ille confidentiùs inuadentem aduersarium obseruans, ferit in pectore, & transfigit: ita vt protinus ad pedes eius procubuerit. Atque hic vulnere fatiscens, mortuo incumbebat: parúmque aberat quin & ipse quoque efflaret animam. Ego verò accurrens erexi, animúmque reddidi. Qui postquam victoria parta dimissus est, sublatum illum domum deportaui: multúmque temporis curatus à medicis, superuixit, atque hodie

ἐπίζηση μὲν, καὶ ἔστι μάχιμος

ἐν Σκύθαις, γήμας τὴν ἐμὴν ἀδελφήν. χωλὸς δέ ἐστιν ὅμως ἀπὸ τοῦ τραύματος. τοῦτο μὲν Μνήσιππε, οὐκ ἐν Μάχλυσιν, οὐδ' ἐν Ἀλανίᾳ ἐγένετο, ὡς A ἀμάρτυρα ἔσται, καὶ ἀπιστεῖσθαι δυνήσεται, ἀλλὰ πολλοὶ πάρεισιν Ἀμαστριανῶν, μεμνημένοι τῆς μάχης τῆς Σισίννου. πέμπτον ἔτι σοι τὸ Ἀβαύχα ἔχον διηγήσομαι, παύσομαι. ἦλθέ ποτε οὗτος ὁ Ἀβαύχας εἰς τὴν Βορυσθενιτῶν πόλιν, ἐπαγόμενος καὶ γυναῖκα, ἧς ἦρα B μάλιστα, καὶ παιδία δύο. τὸ μὲν ὑπομάσδιον, ἄρρεν. τὸ δὲ ἕτερον, κόρη ἐπέπεπτο δὲ τῶν συναποδημεῖν αὐτῷ καὶ ἑταῖρος αὐτοῦ Γυνδάνης, ἕτος μὲν καὶ νοσῶν ἀπὸ τοῦ τραύματος, ὃ ἐτέτρωτο C κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ λῃστῶν, ὑπεστρωτο δὲ ἀμφ' αὐτὸν, ἐλαυνόμενος εἰς τὸ μηρὸν, ὥστε οὐδὲ ἑστάναι ἐδύνατο ὑπὸ τῆς ὀδύνης. νύκτωρ δὲ καθευδόντων, ἔτυχον γὰρ ἐν ξενῶνί τινι κατοικοῦντες. πυρκαϊὰ μεγάλη ἐξανίσταται, καὶ πάντα περιεκλήετο, καὶ περιεῖχε ἡ φλὸξ ἅπαντα χόσον τὴν οἰκίαν. ἐνταῦθα δὴ ἀνεχόμενος ὁ Ἀβαύχας, καταλιπὼν τὰ παιδία κλαυθμυριζόμενα, καὶ τὴν γυναῖκα

apud Scythas degit, ducta in matrimoniũ ſorore mea: claudus tamen adhuc eſt ex vulnere. Hæc res Mneſippe, non apud Machlyenſes, neque in Alania geſta eſt, vt teſtibus careat, & ficta credi queat: ſed multi adſunt Amaſtriani, qui Siſinnæ pugnæ meminerunt. Quum quintũ præterea factum Abauchæ tibi narrauero, finem faciam. Venit aliquando hic Abauchas in Boryſtenenſium vrbem, ſecum vxorem ducens, quam ſummopere diligebat, duóſque liberos, alterum quidem lactentem, maſculũ, alterũ, quæ puella erat quinque annos nata. Erat autem peregrinationis comes amicus eius Gyndanes, atque is quidem vulnere laborans, quod in via acceperat à latronibus, qui eos fuerant adorti: cum quibus dum pugnatet, ictus eſt in femore, ita vt præ dolore ne ſtare quidem poſſet. Noctu autẽ dormientibus illis (nam in cœnaculo quodam diuerſabantur) ingens ortum eſt incendium, omniáque circunclusit, iámq; flamma vndique domum circundedit. Tũ expergefactus Abauchas, relictis liberis plorãtibus, vxore

ἐκκρεμαμένου ἀποσεισάμενος, καὶ σώζει αὐτῷ παρακελευσάμενος, ἁρπάσας τὸν ἑταῖρον, κατὰ τῶν Δ. καὶ ἔξω διεκπαίσας, καὶ δὸ μηδέπω τελέως ἀπεκέκαυτο ὑπὸ τοῦ πυρός. ἡ γυνὴ δ', φέρουσα τὸ βρέφος, εἵπετο, ἀκολουθεῖν κελεύσασα καὶ τῇ κόρῃ. ἡδὲ, ἡμίφλεκτος ἀφεῖσα τὸ παιδίον ἐκ τῆς ἀγκάλης, μόλις διεπήδησε τὴν φλόγα. καὶ ἡ παῖς σὺν αὐτῇ, παραμικρὸν ἐλθοῦσα κἀκείνη ἀποθανεῖν. καὶ ἐπιδὴ ἀνείδισέ τις ὕστερον τὸν Αβαύχαν, διότι φειδοῖς τὰ τέκνα, καὶ γυναῖκα, ὁ δ' Γωνδάνου ἐξεκόμισεν, ἀλλὰ παῖδας μὲν ἔτι καὶ αὖθις ποιήσασθαί μοι ῥᾴδιον, καὶ ἄδηλον εἰ ἀγαθοὶ ἔσονται οὗτοι. φίλον δ', ὃν ἂν εὕρωμεν ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιοῦτον, οἷος Γωνδάνης ὅτι, πεῖραν μοι πολλὴν τῆς εὐνοίας παρεσχημένος. εἴρηκα. ὦ Μνήσιππε, ἀπὸ πολλῶν πέντε τούτοις προχειρισάμενος. ἤδη δ' καιρὸς εἶναι κεκρίσθαι ὁπότερον ἡμῶν ἡ γλῶτταν, ἢ δεξιὰν ἀποτεμνώμεθα δεῖ. τίς οὖν ὁ δικάσων ὅτι; Μνη. ἁδὲ εἷς. οὐ γὰρ ἐκαθίσαμέν τινα δικαστὴν τοῦ λόγου. ἀλλ' οἶσθα ὃ δρᾶσομεν;

quæ inhærebat, repulsa, iussáque vt ipsa se seruaret, amico in humeros sublato descendit, ac perrumpens euasit, ita vt nequaquam incendio læderetur. Secuta est vxor, infantem gestans, & puellam iubens vt sequeretur. Ea verò semiusta, abiecto ex vlnis infante, vix exilijt è flamma: cum qua veniens puella, penè & ipsa extincta est. Post hæc cùm exprobraretur Abauchæ, quòd desertis liberis, & vxore, Gyndanen extulisset, Liberos quidem, inquit, facile mihi fuerit denuo procreare, qui incertum est sint-ne futuri boni: at amicum multo tempore talem non inuenerim, qualis est Gyndanes, qui multis in rebus suam erga me benevolentiam probauit. Dixi Mnesippe, è pluribus his quinque propositis. Iam tempus est pronuntiari, vtri nostrûm, aut lingua, aut manus sit amputanda. Quis igitur futurus est iudex? *Mne.* Nemo: non enim narrationis arbitrum quenquam constituimus. Sed scis quid agemus?

ἐπειδὴ γὰρ ἄσκοπα τετοξεύκαμεν, αὖθις ἐλόμενοι διατιθῶμεν, ἄλλοις ἐπ' ἐκείνῳ εἰποῦσι φίλοις. εἶτα ὅς ἂν ἥττων γένηται, ἀποτετμήσεται τοῦτο, ἢ ἐγὼ τὴν γλῶτταν, ἢ σὺ τὴν δεξιάν. ἢ τοῦτο μὲν ἀγριώτερον. ἐπεὶ δὲ καὶ σὺ φιλίαν ἐπαινεῖν ἔδοξας, ἐγὼ δ' οὐδὲν ἄλλο ἡγοῦμαι ἀνθρώποις εἶναι τούτου κτῆμα κάλλιον, ἢ καλλίων, τί γὰρ ἂν ἡμεῖς συνιόντες πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, φίλοι τε αὐτοῖσιν εἶναι, καὶ εἰσαεὶ ἔσεσθαι ἀγαπῶμεν, ἄμφω νικήσαντες, τὰ μέγιστα ἆθλα προσλαβόντες, αὐτὴ μὲν γλῶτταν, καὶ μιᾶς δεξιᾶς, δύο ἑκάστοις ὀφθαλμοὺς, καὶ πρόσθεν με, καὶ ὄπισθεν πόδας τέτταρας, καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. τοιοῦτόν τι γὰρ ὅταν συνελθόντες δύο, ἢ τρεῖς φίλοι, οἱ περὶ τὸν Γηρυόνην οἱ γραφεῖς ἐνδεδεικνύασι, ἀνθρωπον ἑξάχειρα, καὶ τρικέφαλον. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ, τρεῖς ἐκείνους εἶναι, ἅμα περάποντας πάντα, ὥσπερ ὅταν δίκαιον φίλοις γε ὄντας. Το. εὖ γε λέγεις. καὶ ἔστω ποιῶμεν. Μνη. ἀλλὰ μήτε αἵματος ὦ μάδαρ, μήτε φιλίαν ἡμῖν βεβαιώσοντος. ὁ γὰρ λόγος ὁ παρὼν,

Quandoquidem in præſentia, nullo propoſito ſcopo iaculati ſumus, electo arbitro, alios denuo amicos apud ipſum referamus. Tum ei qui ſuccubuerit, mihi quidem lingua, tibi verò dextra amputabitur. At hoc quidem crudele. Quando autem tu amicitiam laudare viſus es, ego verò exiſtimo nullam aliam hominibus eſſe poſſeſſionem iſta præſtantiorem ac pulchriorem, quia ipſi quoque ex compacto hinc & in poſterum amici futuri, nos inuicem amplectimur, ambo victores, maximis præmijs potiti: pro vnica lingua, vnicáque dextera, binas vterque habituri? præterea quatuor oculos, quatuor pedes, denique dupla omnia. Eiuſmodi enim quiddam eſt, quum duo, treſue copulantur amici, qualem Geryonem ſcriptores depingunt, ſenis manibus, terniſque capitibus hominem. Nam illi meo iudicio, tres erant, qui ſimul omnia gererent, vt amicos decet. *Tox.* Probè dicis, atq; ita faciamus. *Mne.* Verũ neq; ſanguine opꝰ eſt, Toxari, neque Acinace, qui nobis amicitiã cõfirmet. Nãhęc cõfabulatio,

Τόξαρι, μήτε ἀκινάκου δεῶ

καὶ τὸ τῶν ὁμοίων ὀρέγεσθαι, πολὺ πιστότερος τῆς κύλικος ἐκείνης, ἣν πίνετε. ἐπεὶ τάγε τοιαῦτα, οὐκ ἀναγκαῖα, ἀλλὰ γνώμης δεῖσθαι μοι δοκεῖ. Το. Ἐπαινῶ ταῦτα. καὶ ἤδη σοι, ὦ φίλοι, καὶ ξένοι, ἐμοὶ μὲν σὺ ἐνταῦθα ὅπῃ τῆς Ἑλλάδος, ἐγὼ δέ σοι, εἴ ποτε ἐς τὴν Σκυθίαν ἀφίκοιο. Μυ. καὶ μάλ' εὖ ἴσθι, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι καὶ ἔτι πορρωτέρω ἐλθεῖν, εἰ μέλλοι τοιούτοις φίλοις ἐντεύξεσθαι, οἵους σὺ ὦ Τόξαρι, διεφάνης ἡμῖν ἀπὸ τῶν λόγων.

& quod eadem expetimus, longè sunt certiora illo calice quem bibitis: quoniam talia non obligationem, sed animum postulare mihi videntur. *Tox.* Placent ista. Quare iam amici, & hospitessimus: tu mihi hîc in Grǽcia: ego tibi siquando in Scythiam veneris. *Mne.* Atqui scire te velim, non graue futurum mihi, vel longiùs etiam proficiscí, si tales amicos nancisci liceat, qualem ex oratione Toxari, te esse constat.

ΛΟΥΚΙΟΣ, Η ὄνος.

LVCIVS, SIVE ASINVS.

ARGVMENTVM.

Iocosa quadam & ficta narratio est, quo pacto videlicet in Thessaliam profectus studio discendæ artis Magicæ, ibi à puella quadam, dum in auem conuertit, eóque periculum artis facere cupit, in asinum mutatur, ac deinde varia fortuna, atque horum vicissitudine, rusticis, urbanis, sacris, profanis dimenditus, ad postremum eum in theatrum quoque, spectaculi de se præbendi caussa, introductus esset, deuoratus, quem ibi tum fortè conspexerat, rosis in priscam hominis figuram iterùm redierit. Præcipuè autem admirati digna est, vitæ casuum atque periculorum varietas, quibus sursum atque deorsum iactatum sese, interim etiam bene acceptum fingit. Vt non immerito prorsus putarint quidam, voluisse Lucianum, totius humanæ vitæ speciem atque imaginem quandam sub hoc lusu proponere, videlicet quàm varij casus, quàm fallax, & inconstans fortuna, quàm incerti consilierum, etiam bene ac sapienter captorum, exitus, quámque insperati quandoque earum rerum, quæ nun-

quam cogitaris, euentus eſſe ſoleant, aſinibus exemplo, qui corporis quidem permutatione facta, ex homine transformatus fuerit, animum tamen & mentem hominis retinuerit, adumbrando. Hanc fabulam Apuleius undecim libris imitatus eſt, aſſiſtis etiam aliis complurib. ad idem argumentum, quorum quadam mythologicè Fulgentius interpretatus eſt, ut qui in cæteras quoque poëtarum fabulas, mythologias ſcripſit.

Πήειν ποτὲ ἐς Θετταλίαν, ὡ δέ μοι πατρικόν τι συμβόλαιον ἐκεῖ, πρὸς ἄνδρα τὸν ἐπιχώριον. ἵππος δέ με κατῆγε, καὶ τὰ σκεύη, καὶ θεράπων ἀκολούθει εἷς. ἐπορευόμην οὖν πῃ τὸν πρόχειρον ὁδόν. καί πως ἔτυχον καὶ ἄλλοι ἀπόντες ἐς Ὑπατα, πόλιν τῆς Θετταλίας, ἐκεῖθεν ὄντες. κἀγὼ ἀλλὰ ἐπλησιαζόμην. καὶ ἅτοις ἐκείνοις τὴν ἀρχαίαν ὁδὸν εὐθυντέοις, πλησίον ἦλθε τῆς πόλεως ἤδη. κἀγὼ ἠρόμην τοὺς Θετταλοὺς, ἐνταῦθ' ὅπου ἄνδρα οἰκοῖεν ἐς τὰ Ὑπατα, Ἱππαρχον τοὔνομα. χάμμα γὰρ αὐτῷ ἐκόμιζον οἰκοθεν, ὥστε οἰκῆσαι παρ' αὐτῷ. οἱ δὲ, εἰδέναι τὸν Ἱππαρχον τοῦτον ἔλεγον, καὶ ὅπου τῆς πόλεως οἰκεῖ, καὶ ὅπου ἀργύριον ἱκανὸν ἔχοι, καὶ ὅπου μίαν θεράπαιναν βόσκει, καὶ τὴν αὐτῷ γαμετὴν, μόνας. ἔστι γὰρ φιλαργυρώτατος δεινῶς. ἐπεὶ δὲ

Vm in Theſſaliã, vbi quoddam mihi paternum erat negocium cũ eius gẽtis viro, proficiſcerer: equus autem me, meáſq; ſarcinas vectaret, vnúſq; famulus ſequeretur, & ſuſceptam viam irem, atq; Hypatenſes alij eſſent, qui Hypatam Theſſaliæ vrbem repetebant, quorum vtebar conuictu. Sic viam illam difficilem emensi, iam vrbi appropinquabamus, quum Theſſalos illos interrogaui num virum quendam Hipparchum nomine, Hypatæ incolam noſſent: ad quem literas domo ferebam, vt ipſius hoſpitio exciperer. Illi verò reſponderunt ſibi notum eſſe hunc Hipparchum, & quo vrbis in loco habitaret. Illum eſſe pecunioſum, vnicam tamen ancillam, & vxorem domi alere, quòd eſſet ſummopere auarus. Ac poſtquam propiùs acceſſimus ad vrbem,

πλησίον δὲ πόλεως ἐλαύνειμεν,

κῆπός τις ἔνδον ἦν, καὶ οἰκίδιον
ἀφεκτόν, ἔνθα ὁ Ἵππαρχος
ἦκει. οἱ μὲν οὖν ἀπαπε-
μφοί με, ὠχοντο. ἐγὼ δ', κόπῳ
προσελθὼν τὴν θύραν. καὶ μό- A
λις μέν, καὶ βραδέως, ὑπήκουσε
δ' οὖν ἡ γυνή. εἶτα καὶ προσῆλ-
θον. ἐγὼ μέν, ἠρόμην εἰ ἔνδον εἴη
ὁ Ἵππαρχος. ἔνδο. ἔδοκ. σὺ δ', ἦ
τίς, ἢ τί βουλόμενος, πυνθά-
νῃ; γράμματα εἶπον κομίζω B
αὐτῷ παρὰ Δεκριανοῦ τοῦ πατρὸς
σοφιστοῦ. μεῖζόν με ἔφη αὐ-
τόν. καὶ τὴν θύραν συγκλείσασα,
ᾤχετο εἴσω πάλιν. καί πο-
τε ἐξελθοῦσα, κελεύει ἡμᾶς εἰ- C
σελθεῖν. κἀγὼ δ' παρελθὼν εἶ-
σω, ἀσπάζομαι αὐτόν, καὶ τὰ
γράμματα ἐπέδωκα. ἔτυχε δ' ἐν
ἀρχῇ δείπνου ὤν. καὶ κατέκειτο
ἐπὶ κλινιδίου στε. γυνὴ δ' αὐ-
τῷ καθῆστο πλησίον, καὶ βάπτα
μανδὴν ἔχουσα παρέκειτο. οὐδὲ, D
ἐπιδοὺς τοῖς γράμμασιν ἐνέτυ-
χεν, ἀλλ' ὁ μὲν φίλτατος ἐμοὶ
ἔφη, καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐξοχώτα-
τος Δεκριανὸς, εὖ ποιεῖ, καὶ E
δαῤῥῶν πέμπει παρ' ἐμοὶ τοὺς
ἑταίρους τοὺς ἑαυτοῦ. τὸ δ' οἰ-
κίδιον τὸ ἐμὸν ὁρᾷς ὦ Λούκιε,
ὡς ἔστι μικρὸν μέν, ἀλλὰ ἔνυγρο-
μον τὴν οἰκουῦσα ἐνεγκεῖν.
οἰκίαν, ἀνεξικάκως οἰκήσεις.

intus hortus erat, & domun-
cula commoda in qua habi-
tabat Hipparchus. Tum
illi data salute abierunt. At
ego pergens ostium pulsa-
ui. Ægrè quidem & cun-
ctanter, tandem tamen re-
sponsauit vxor: deinde
me est adorta: quam ro-
gaui esset ne domi Hippar-
chus: est, inquit: tu verò
quisnam es, aut quid volens,
sciscitaris Literas, inquam,
à Decriano sophista Pata-
ræo ipsi affero. Expecta me,
inquit, ibi. Tum occlusis
foribus, introsè recepit,
paulóque pòst rediens, iubet
nos introire. Ingressus ho-
minem saluto, literásque
trado. Incipiebat ille cœ-
nare, & in augusto lectulo,
assidente vxore, vacuæ men-
sæ accumbebat Lectis lite-
ris, amicissimus mihi, in-
quit, & Græcorum excel-
lentissimus Decrianus, re-
ctè quidem & fidenter suos
amicos ad me mittit. Vides
autem Luci, meam hanc
domunculam, quàm sit par-
ua, sed eo qui inhabitat fe-
rendo, æqua. Verùm reddes
tua præsentia domum, si
æquo animo tuleris, ampliо-
rem. Vocata deinde ancilla,

ποιήσεις δ' αὐτὸ σὺ μεγάλιον
καὶ καλεῖ τὴν παιδίσκην.

Des,

Ὦ Παλαίστρα, δὸς τῷ ἑταίρῳ τούτῳ κατάκλιτον, καὶ εἴς τι λαβοῦσα, εἰ ἡ κομίζῃ σκεῦος. εἶτα πέμπε αὐτὸν εἰς βαλανεῖον. ἐγὼ δὲ μηχέτι ἀνάπαυσιν ὁδὸν. ταῦτα εἰπόντος, τὸ παιδισκάριον ἡ Παλαίστρα, ἄγει με, καὶ δείκνυσί μοι κάλλιστον ὑπόστρωμα. καὶ σὺ μοὶ ἔφη ὅπου ταύτης τῆς κλίνης κοιμήσῃ. τῷ δὲ παιδί σου, σκιμπόδιον αὐτῇ παρέθηκα, καὶ ἀναπεφάλαιον ὑπέθηκα. ταῦτα εἰποῦσα, ἡμεῖς ἀπηλλάγημεν, δόντες αὐτῇ κεφάλαιον τιμὴν εἰς τὸν ἵππον. ἦλθε, πάντα ἔφερε λαβοῦσα ἔνδον, καὶ κατέθηκεν. ἡμεῖς δὲ λουσάμενοι, ἀναπεσόντες, εἴσω εὐθὺς παρεκλήθημεν. καὶ ὁ Ἵππαρχος με δεξιωσάμενος, ἐκέλευσεν αὐτῷ συνανακλιθῆναι μετ' αὐτοῦ. τὸ δὲ δεῖπνον, οὐ σφόδρα λιτόν. ὁ δὲ οἶνος, ἡδὺς, καὶ παλαιὸς λίαν. ἐπεὶ δὲ ἐδεδειπνήκεμεν, ἦν ὁ λόγος, οἷος ἐπὶ δείπνῳ ξένῳ. ἐγὼ δὲ τῷ ἑταίρῳ ἐκέλευσα ποτῷ δόντες, ἀποκοιμᾶσθαι. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, ὁ Ἵππαρχος ἤρετό με, τίς μοὶ ἔστιν ὁδὸς, καὶ εἰ πάντως αὐτῇ χρησοίμην. ἀπεκρινάμην ἔφην εἰς Λάρισσαν. ἔστι δὲ ἐντεῦθεν διακόσιοι, ἢ πέντε ἡμερῶν

Des, inquit, Palæstra, huic hospiti nostro cubiculum, & siquas sarcinas secum attulit, conde: postea ipsum ad balneum mitte, siquidem longam viam exegit. Cùm hæc dixisset, ducit me ancilla Palæstra, ostensaque domo pulchetrima, tu, inquit, hoc in lecto cubabis: tuóque puero lectum ibi substernam, & addam puluinar. Cùm hæc dixisset, lotum iuimus, dato hordei equo, apponendi pretio: atque illa omnia accepta intus tulit, & deposuit. Nos autem è balneo reuersi, statim ingressi sumus: vbi Hipparchus me benignè exceptum, secum accumbere iussit. Cœna splendida fuit, vinum suaue & vetus. Post cœnam potus, & sermo qualis in conuiuio hospitis, interceffit: & sic vespera illa potationi data, dormiuimus. Postridie rogat me Hipparchus quò pergerem, & an ibi perpetuò mansurus essem. Lariſſam, inquam, proficiscor, vbi ferè tres vel quinque dies commorabor.

ἀλλὰ τοῦτο μὲ ἰῶ σκῆψις. ἐπεδύμουν δ' ὁρόδεκα μόνας ἐναταῦθα, ἀξυρεῖν τινα τῶν μαγεύειν ὑποπιμπλώντων γυναικῶν, καὶ διάσασθαί τι παρέδοξον, ἢ πετόμενον αἰθρητον, ἢ λιθούμενον. καὶ τῇ ἐρωτῇ τῆς δίας ταύτης δοὺς ἐμαυτὸν, πειρᾶσθαι τὴν πόλιν, ἀποξῆν μὲ τὰ ἀρχῆς τὰ ζητήματος. ὅμως δ', πειρᾶσθαι. καὶν τούτῳ γυναῖκά τινα ὁρῶ προσιοῦσαν, ἔτι νέαν, εὐπορουμένην, ὅσον ἰῶ ἐκ τῆς ὁδοῦ συμβαλεῖν. ἱμάτια δ' αὐδινά, καὶ παῖδες συχνοὶ, καὶ χρυσίον πλεῖστον. ὡς δ' πλησιαίτερον γίγνομαι, προσαγορεύει με ἡ γυνή. κἀγὼ ἀμείβομαι αὐτὴν ὁμοίως. καὶ φησὶν, ἐγὼ Ἀβρωνιά εἰμι, εἴ τινα ἦν σοὶ μητρὸς φίλων ἀκούεις. κἀγὼ ὑμᾶς δ' τοὺς ἐκείνης ἠγαπημένους φιλῶ, φάσκων ὡς ἔτυχον αὐτῇ. τί οὖν οὐχὶ παρ' ἐμοὶ κατακλύεις ὦ τέκνον; ἀλλὰ σοὶ μὲ ἔφλιε πολλὴ χάρις. αἰδοῦμαι δ' ἐδὴν αἰδοῖ φίλῳ ἐγκαλῶν, ἔπειτα φεύγων δ' ἐκείνης οἰκίαν. ἀλλὰ τῇ γοάμῃ σῶ φιλτάτη, καταγόμαι παρὰ σοί. ποῖ δ' ἔφη κἀγὼ καταγωγή; παρὰ Ἱππάρχῳ τῷ φιλαργύρῳ ἔφη; μιδαμῶς εἶπον ὦ μῆτερ, τοῦτο εἴπῃς. λαμπρὸς γὰρ καὶ πολυτε-

Sed hæc erat simulatio: liquidem optabam ibi aliquãdiu esse, quoad aliqua maga à me esset reperta, cuius veneficijs aliquod monstrum conspicerem, aut hominem volantem, aut in lapidem conuersum. Huic curæ deditus cœpi vrbem obambulare, quanuis nescirem quo pacto inquirendi initium ducerem. At nihilominus obambulo. Interim video mulierem accedentem, adhuc iuuenem, opulentam, vt ex via conijci poterat: vestis enim erat florida, crebri pueri, copiosum aurum. Cùm propiùs accessissem, compellat me mulier: ego verò similiter ipsi respondeo. Ego, inquit, Abrœa sum, amica siqua vnquam fuit tuæ matris, cuius filios, non secus ac meos diligo. Cur igitur fili apud me non diuertis? Magnas, inquam, gratias tibi ago. Pudétque me cùm nihil amico possim obijcere, cuius causa ex eius domo discedam: animo autem, ô dilectissima, apud te diuerto. At, inquit, vbi hospitaris? nunquid apud Hipparchum illum auzrum? Neid, inquam, dixeris mater. Nam splendidus erga me & sumptuosus

ἀλλ' γέγονεν εἰς ἐμέ, ὥστε καὶ ἐγκαλέσαι αὖ τις τῇ γυφῇ. ἀλλ', μαιδίσασα, καί με τῆς χειρὸς ἀναδομήσ, ἄγει παρ' αὐτόν, καὶ λέγει πρὸς ἐμέ. φυλάττε μοι τὸν ἄνδρα τοῦ Ἱππάρχου γυναῖκα πάσῃ μηχανῇ. μάγος γάρ ἐστι δεινὸς, καὶ μέχλος, καὶ πᾶσι τοῖς νέοις ὑπβάλλει τὸν ὀφθαλμόν. καὶ εἰ μή τις ὑπακούσει αὐτῇ, θῆτον τῇ τύχῃ ἀμυνεῖται. καὶ πολλοὺς μεταμόρφωσεν εἰς ζῶα τῶν ἀνθρώπων, πάλιν ἀπώλεσε. σὺ δ', καὶ νέος εἶ τὴν ὄψιν, καὶ καλὸς, ὥστε εὐθὺς ἁρέσαι γυναικί. καὶ μέγα, πρᾶγμα ἐνεκατάφρονητον. ἐγὼ δ', πυθόμενος ὅτι τὸ πάλαι μοι ζητοῦμενον, ὅπως παρ' ἐμοὶ κάθηται, προσοῦχον αὐτῇ οὐδὲν ἔπαθε δέ ποτε ἀφείδω, ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐκβάλλω, λαλῶν πρὸς ἐμαυτὸν τοιάδε. ἄγε δὴ σὺ ὁ φάσκων ἐπιθυμεῖν ταύτης τῆς παρθένου ἕξεως, ἔγειρέ μοι σαυτόν, καὶ τέχνῃ ξυνεῖσκε σοφῇ, ἣ τύχῃ τύπτων, ὃν ἔρᾷς. καὶ ἐπὶ τὴν διδασκαλίαν τὴν Παλαίστραν ἤδη ἀπόδυου. τῆς γὰρ γυναικὸς τοῦ ξένου, καὶ φίλου, πόρρω ἴσασον. κἀπὸ ταύτης κυλίόμενος, καὶ γυμναζόμενος, ὡς ἂν ἐκ ῥᾳδίως γνώσῃ.

fuit, adeò vt in lautitiæ culpam venire possit. Illa subridens, apprehensáque manu seorsum ducens, Caueas tibi, ait, omni cura Hipparchi vxorem, maga enim est peritissima, libidinosa, & oculum in iuuenes omnes conijcit, cui siquis morem non gesserit, illum arte sua vlciscitur: multósque in beluas transformauit: alios prorsus interemit. Tu verò, fili, adolescens es formosus, vt facilè placeas mulieri, præterea peregrinus, qui facilè contemnaris. Ego autem animaduertens, me quod iamdiu quærito, domi habere, mulieri aures non ampliùs præbui: à qua tandem dimissus, domum repeto mecum in via differens. Age, inquam, tu qui tantopere hanc mirandam artem appetere te profiteris, excita te ipsum, eámque artem adinueni, qua rebus optatis potiêre. Iámque Palæstram ancillam illam aggredere: ab vxore autem hospitis & amici abstineto. Ac probè scias, te si in illa voluteris, exercearis, & congrediaris, rem facilè cognituram. Nam omnia dominorum

καὶ ταύτῃ συμπλεκόμενος. Δοῦλοι γὰρ τὰ δεσποτῶν ὀπ-

σαυτα καὶ καλὰ, καὶ αἰσχρά. ταῦτα λέγων πρὸς ἐμαυτὸν, εἰσήειν οἰκαδε. τὸν μὲν Ἱππαρχον, ὑ κατέλαβον ἐν τῇ οἰκίᾳ, οὐδὲ τὴν ἐκείνου γυναῖκα. ἡ δὲ Παλαίστρα, τῇ ἑστίᾳ παρήδρευε, δεῖπνον ἡμῖν ἑυβοπίζουσα. κἀγὼ εὐθὺς ἔνδην ἀρξάμενος, ὡς εὐρύθμως ἔφλα ὁ καλὴ Παλαίστρα, ἢ πυγμὴ τῇ χύτρᾳ ὁμοῦ σομπεριφέρεις, ἢ κλίνεις. ἠδὲ ὁσφὺς ἡμῶν, ὑχὼς ἐπικινεῖ. μακάριος ὅστις ἐνταῦθα ἐνεβάλετο. ἠδὲ, σρόδρα γὸ ἰῶ ἰταμὸν, καὶ χαρίτων μεστὸν τὸ κορασίον, φεύγοις ἂν εἶπον ὦ νεανίσκε, εἴγε νοῦν ἔχοις, ἢ ζῆν ἐθέλοις, ὡς πολλῆ πυρὸς, καὶ κίνδυνος μεσά. ἰῶ γὸ αὐτὸς μόνον ἅψῃ, ῥαῦμα ἕξων πυρίκαυτον, αὐτὸς μοι παρήδρευσε. θεραπεῦσαι δέ σε οὐδεὶς ἄλλος, οὐδὲ θεὸς ἰατρός. ἀλλὰ καταχώσασά σε μόνη ἐγὼ, καὶ τὸ παραδοξότατον, ἐγὼ μὲν σε ποιήσω πλέον πονεῖν. καὶ τῆς ἀπὸ τῆς θεραπείας ὀδύνης ἀρδόμενος, ἀεὶ αὐξήσῃ. καὶ οὐδὲ λίθοις καλλόμενος, τῶν γλυκείαν ὀδύνην φευξῇ. τί γελᾷς; ἀκριβῶς ἔλεγχε αὐθρωποράγειρον. ἡ γὸ μόνα ταῦτα φαῦλα ἐδώδιμα κατασκευάζω, ἀλλ' ἤδη τὸ μέγα τοῦτο, καὶ καλὸν, τὸν

honesta, at turpia, seruis nota esse consueuerunt. Hæc mecum loquens domum ingredior: vbi neque Hipparchum, neque A vxorem offendo, sed Palæstra penes focum sedebat, cœnam nobis parans. Protinus ego hinc exorsus, quàm vonustè, inquam, ô pulchra Palæstra, nates B vn à cum olla circunfers, & deprimis. Tum illa, lumbi mei agiliter mouentur, beatus qui se in eos immersit. Illa impudens, & vultu C grata puella, Fugeris, inquit, adolescens, si sapis, & viuere cupis, hæc loca igni & nidore referta. Nam si me tantùm tetigeris, acceptò vulnere ambùsto, mihi assidebis: nec te medicus D quisquam, non Deus curauerit. Sed ego sola te vrens, quod fidem omnem superet, te dolore magis afficiam, cuius curationem haud facilè sustinebis, neque lapidibus pulsatus dulcem vitabis dolorem. Quid rides? cernis diligentem hominum E coquum. Non enim solos hosce viles cibos apparo: sed magnum etiam & præclarum istud noui, videlicet

ἀνδραπον οἶδα ἔγωγε καὶ σφάξειν, καὶ δέρειν, καὶ κατακόψειν. ἤδιστα γὰρ τῶν ἀπλάγχνων αὐτῶν, καὶ τῆς καρδίας ἅπτομαι. τοῦτο μὲν, ὀρθῶς ἔφη λέγεις. καὶ γὰρ ἐμὲ πέρυσι, καὶ μὴ ὄντα ἐγγὺς οὔτα, οὐ κατακαύματι μὰ Δί', ἀλλὰ ὅλῳ ἐμπρησμῷ ἐπέθηκας. καὶ διὰ τῶν ὀμμάτων τῶν ἐμῶν, τὸν σὸν μὴ φανερόθυον πῦρ, κάτω ἰς τὰ ἀπλάγχνα τάμα μήλατε, φρύγεις. καὶ ταῦτα, οὐδὲν ἀδικουῦντα. ὥστε σοὶ θεῶν, ἴασαί με ταύταις, αἷς λέγεις αὐτὴ, ταῖς πικραῖς, καὶ ἁλμυραῖς θεραπείαις, καὶ μὴ ἄδη ἀπαραγμβρον λαβοῦσα, δῆρις ὅπως αὖ αὐτὴ ἐθέλῃς. ἀλλ', ἔφη, καὶ ἥδιστον τὰ τούτου ἀπαραγμάτα. ἐμὲ μὲν τὸ λυπτὸν λῦ. καὶ συνέκειτο ἡμῖν, ὅπως ἐπειδὴ κατακοιμήσῃ τοὺς ἄλλους, ἔλθῃ εἴσω παρ' ἐμὲ, καὶ καθευδήσῃ. κατέδη ἀφίκετό ποτ' ὁ Ἱππαρχος, λευκάμυρος, ἐδεσπονύμβρος. καὶ ποτὸς λῦ συχνὸς, ἡμῶν ὁμολογούντων. εἶτα ὕπνου κατα ψευσάμβρος, ἀνίσταμαι. καὶ ἔρχομαι ἀπίσω, ἔνθα ᾠκουν. πάντα δὲ τὰ ἔνδον εὖ παρεσκευασο. τῷ μὲν παιδὶ, ἔξω ἀπέστειλα. βάπτιζα δὲ τῇ κλίνῃ παρεισήκει, ποτήριον ἔχουσα.

hominem iugulare, excoriare, & in frusta scindere, viscera quoque ipsorum, & cor suauissimè tento. Hoc, inquam, rectè dicis: nam me quanuis procul à te remotum, non incendio per Iouem, sed plenæ conflagrationi addidisti: & immisso per meos oculos igni tuo occulto, ima torres præcordia, idque nulla iniuria affecta. Itaque te oro vt mihi salutem afferas his asperis & suauibus, quas dixisti, medelis, méque iam iugulatum, vt lubet, excoria. Tum illa emisso vehementi, & suauissimo cachinno, deinceps mea fuit. Conuenitque mecum, se ad me concubitum venturam, postquam heros in lecto composuisset. Reuerso Hipparcho, loti cœnauimus: & confabulantes crebro potui indulsimus. Deinde simulato somno surrexi, & reuera eò me contuli, vbi mansionem habebam: eránt-que intus omnia bene præparata. Puero quidem stratus erat extra lectus: mensa verò iuxta lectum posita, & in ea calix,

καὶ οἶνος αὐτῇ παρέκειτο, καὶ ὕδωρ ἕτοιμον, καὶ ψυχρὸν, καὶ θερμόν. πᾶσα δ' ἦν αὐτῇ τῆς Παλαίστρας παρασκευή. τῶν δ' ἐρωμένων, ῥόδα πολλὰ κατεπέπαστο. τὰ μὲν, οὕτω γυμνὰ καθ' αὑτά. τὰ δὲ, λελυμένα. τὰ δὲ, στεφάνοις συμπεπλεγμένα. κἀγὼ τὸ συμπόσιον εὑρὼν ἕτοιμον, ἄθμονον τὸν συμπότην. ἦλθε, ἐπεὶ δὲ κατέκλιτο πλησίον ἐμοῦ, ἀσπασάμενος παρ' ἐμὲ ἦκε. καὶ ἡμῶν εὐφροσύνη ἦν, καὶ οἶνον, καὶ τὰ φιλήματα ἀφθόνως ἀλλήλοις. ὡς δὲ τῷ ποτῷ παρεσκευάσμεθα ἑαυτοὺς εὖ πρὸς τὴν νύκτα, λέγει πρός με ἡ Παλαίστρα, τοῦτο μέν, πάντως δεῖ σε μνημονεύειν ὧν ἠγάνισαι, ὅτι εἰς Παλαίστραν ἐμπέπτωκας. καὶ χρὸ σοι νῦν ἐπιδεῖξαι εἰ γέγονας ἐν τοῖς ἐφήβοις ῥᾳδιὸς ; καὶ παλαίσματα πολλὰ ἐμαθές ποτε. ἀλλ' ἴα σὺ ἴδωσι φέρε γε καὶ μὲ τὸν ἔλεγχον τούτων. ὥστε ἀπόδυσαι. καὶ ἤδη παλαίωμεν. ἀδὲ, τίνων ἔφη, ὡς ἐγὼ θέλω, παράσχου μοι τὴν ἐπίδειξιν. ἐγὼ μὲν, νόμιμα διδασκάλου, καὶ ἐπιτάττου τὰ ὀνόματα τῶν παλαισμάτων, ἃ ἐθέλω μοι γίγνου ἐς τὸ ὑπακούειν, ἐνεγκοῦσα, ἐφη. σὺ δὲ, ἕτοιμη ποιεῖν πᾶν τὸ κελευόμενον.

ibique appositum vinum, & parata aqua, cùm frigida, tum calida, quæ omnia dispositerat Palæstra. Per lectum autem sparsæ erant A rosæ multæ, aliæ suis peculis exutæ, aliæ solutæ, aliæ in serta complicatę. Ego nactus paratum sympolium, compotricem expectabam. Illa vt heram in lecto collocauit, B è vestigio ad me venit. Et mutuo lætabamur, vinum & oscula inuicem propinantes. Ac postquam nos ad noctem potu bene comparauimus, dicit mihi C Palæstra, oportet, adolescens, hoc omnino memineris, te in Palæstram incidisse. Nunc ostendas licet, an factus sis inter adolescentes agilis, multásque luctas didiceris. D Ego verò, haud me videas, inquam, horum probationem fugientem. Itaque nuderis, & iam luctemur. Tum illa, prout volo, inquit, ede mihi specimen : ego doctoris & præsidis more, certaminum nomina, quæ volo, tibi præscribam : tu paratus esto ad obtemperandum, & quicquid iussero, præstandum.

ἀλλ' ἐπίταξε ἔφην, καὶ σκόπει, ὅπως εὐχερῶς, καὶ ἐλαφρῶς τὰ παλαίσματα, καὶ εὐτόνως ἅμα. ἐπεὶ δὲ, ἀπολυσαμένου μου ἐκεῖνα, καὶ πᾶσαν ἅλιν χυμὸν, ἔνδην ἤρξατο ἐπιτάττειν. ὦ μειράκιον, ἔκδυσαι. καὶ ἀλειψάμενος ἔνδην ἀπὸ τοῦ μύρου, συμπλέκου τῇ αἰτησομένῃ. δύο μηρῶν ἀπόσπασις, κλίνου ἐπ' ἴλιαν. ἔπειτα αἰόλει ἐπιβάλλων διὰ μηρῶν, καὶ διαξέιλας, ἄπαρει, καὶ τῆς αὖθις τὰ σκέλη. καὶ χαλάσας, καὶ σήσας, κολλῶ ἀυτῷ. καὶ παρισωλῶν, βάλε. καὶ βάσας, τύπτε ἤδη παπταλοῦ, ἐκποίησον. καὶ ὁ ὀσφὺς ἐλύετο. ἔπειτα ἕλκύσας κατὰ πλάτους διὰ βουβῶνος, ἔκβαλλε. καὶ πάλιν συνάδει εἰς τὸν τοῖχον. εἶτα τύπτε. ἐπεὶ δὲ ὁ χαλασμὰ ἴδῃς, τότ' ἤδη ὄπιθαι, ἅμα κατ' ἐξόδους ἔθους, σύνιζε, καὶ πειρῶ μὴ ἀπεύδειν. ἀμ' ὀλίγον διαχειρήσας, συμβλῆτο. ἤδη ἀπολέλυσαι. κἀγὼ ἐπειδὴ ῥᾳδίως πάντα ἐπεπόνουσα, καὶ εἰς τέλος ἡμῖν ἔλυξε τὰ παλαίσματα, καὶ λέγω πρὸς ἐκείνην Παλαίστραν ἅμα ἐπιγελάσας, ὦ διδάσκαλε, ὁρᾷς ὅπως ἀσκεῖ μοι, σκόπει δ', μὴ ἐκ εὐχερῶς, καὶ εὐτόνως πάσῃ κάμψει τὰ παλαίσματα

Manda, inquam, & aduerte vt noſtra certamina promptè, agiliter, & acriter fiant, illa exuta veſte, & ſtans nuda, hinc mandata dare cœpit. Exue te, adoleſcens, & illitus vnguento, congredere cum antagoniſta, & tracto vtroque femore, reſupinam me proſterne, deinde ſuperior femoribus ſubſternens, diuiſa crura erige, & in altum tende. Poſtea demiſſis, & firmatis ijs, ipſi adhære, & inſinuatus, feri, & inflicto vulnere quaquauerſus iam percute, quoad fueris defeſſus. Et valeant lumbi: deinde quum eduxeris telum, rurſus per inguen fodica, & in parietem impelle: poſtea verbera. Poſteaquam laxari videris, iam tum inſcendens, & ad ilia alligans conſtringe, & da operam ne feſtines, quum verò paulum expectaueris, concurre. Iam es liberatus. Ac poſtquam ego facilè omnia audiui, & finis factus eſt noſtris certaminibus, ridens Palæſtram alloquor. Vides magiſtra, vt facilè & promptè luctatus ſum: at diſpice ne non rectè luctas haſce mihi

ἐπιβάλλῃς. ἄλλα γὰρ ἀλλων ἐπιτάττεις. ἢ δὲ, ὅτι κόρρης πληξάσά με, ὡς φλύαρον ἔφη παρελαβον τὸν μαθητήν. σκόπει οὖν μὴ πληγὰς ἐπὶ πλείω λάβῃς. ἀλλὰ καίου, τὰ ὀπισθόμυα παλαίων. καὶ ταῦτ' εἰποῦσα, ἐπαίσατο. ἀγανακτήσασα ἑαυτῇ, γύνη ἔφη δείξεις, εἴθε γέρων ἦ, καὶ ἔστω παλαιστὴς, ἀγαθὸς παλαίειν, καὶ ποιεῖν τὰ ἀπὸ γαστρὸς. ἀγαπᾶσα ὅτι τὸ λίχνος ἐς γόνυ, ἄγε δὴ σὺ ὁ παλαιστὴς, ἔχειν τὰ μέσα. ὦσε πυκάζας ὀξέως, ὑπόπεσσον, ἀγαθὸν, ὁρᾷς αὐτὴν παρακείμενον. τούτῳ χρῆσαι. πρῶτον μὲν λόγον, ὡς ἄμμα σφίγγε. εἶτα ἀνακλάσας, ἔμβαλλε, ἀγαπᾶσα, ἀγαπᾶσα, μὴ δίδου διάσημα. ἐὰν δὲ χαλᾷ, σάττου ἐπάνω, αἰώρει μετάθες. καὶ χρύσας, κρύφον. καὶ σκόπει, ὅπως μὴ ἀναπαύσῃς σαῦτον, ἢ κελευσθείς. ἀλλὰ δὴ κυρτώσας πολὺ αὐτὸν, ὕφελε. ἀγαπᾶσα ἐπιβαλὼν κάτω αὖθις ἢ παραμυβολίῳ, σώιζε, ἀγαπᾶσα κίνει. εἶτα ἄφες αὐτὸν. πέπωκε γὰρ, ἀγαπᾶσα λέλυται, ἀγαπᾶσα ὕδωρ ὅλος ἔστι σοι ὁ ἀγαπαγωνίσης. ἐγὼ δὲ, ἤδη μέγα ἀγαπαγελῶν, ἐπῆλθον ἔφην ἀγαπᾶσα αὐτὸς

impoſueris: alias enim ex aliis iniungis. Illa me in faciē percutiens, quem nugatorē diſcipulum accepi? inquit. videſis ne plures accipias plagas. At vrere demandatā luctam obiens. Quibus dictis, ſurgit: & poſtquam ſe curaſſet, nunc oſtendes, inquit, ſiquidem es iuuenis, & luctator vehemens, num ſis in eo luctandi genere exercitatus, quod genicularium appellant. Tum ſuper lecto in genua procumbens: age tu luctator, mediam corporis partem valenter aggreſſus percute, vulnúſq; adige profundius: nudam præſtò vides: vtere. Primùm in nodi modum, quod aiunt, conſtringe: deindè reuerberans immitte, & comprime: nec quidquam interualli concede. Sed ſi laxatur, ocyus inflatum penitius immitte, & impulſum abſconde. Caue autem ne citiùs quàm iuſſero, extrahas: ſed inflexum, paulatim exime, infráque ſubdēs rurſus caſtra conſtringe, & ſubagitare. Poſtea remitte ipſū, cecidit enim, & ſolutum eſt, totúſq; luctator ſudore diffluit. At ego ingenti riſu effuſo, Velim etiā ipſe, inquā, magiſtra, pauca quædam

ὦ διδάσκαλε, παλαίσασα ὁ

λὴ ἄπια ὑπόταξαι. σὺ δ' ὑπάκουσον, ἐπανάστα, καὶ κάθησον. ἔντα δοῦσα κατ' χειρὸς, πάσσαλαι τὸ λοιπὸν, καὶ κατάμαθε. κἀμὲ σφὼς τ' Ἡρακλέους περιλαβοῦσα, ἅδη κοίμισον. ὡς τοιαύταις ἡδοναῖς, καὶ παιδιαῖς παλαισμάτων, ἀγωνιζόσθοι νυκτιεινὸς ἐγώνας, ἐστεφανούμεθα. καὶ μὰ πολλὴν μὲν ὁδὸν τούτῳ ξυφή. ὥστε τῆς εἰς τὸν Λαρίσσαν ὁδοῦ παντάπασιν ἐπιλελήσμην. καί ποτε ὑπὸ νοῦν μοι ἦλθεν ἐς τὸ μαθεῖν ὧν ἔνεκα ἦλθον. καὶ φημὶ σφὼς αὐτῷ. ὦ φιλτάτη. δεῖξόν μοι μαγγανεύουσ', ἢ μεταμορφοῦσθαι τὸν Διόνυσον. πάλαι γὰρ ἐπιθυμῶ. μᾶλλον εἴ τι σὺ οἶδας, αὐτὴ μαγγανεύουσ', ὥστε φανῆναί μοι ἄλλον ἐξ ἄλλου ὄντα. οἶμαι δ' καὶ σὲ ὐκ ἀπείρως τῆσδε τῆς τέχνης ἔχειν. τοῦτο δ' οὐ παρ' ἑτέρου μαθὼν, ἀλλὰ παρὰ τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς λαβών, οἶδα. ἐπεί με τὸν πάλαι ἀθλιώτατον, ὡς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, ἐς μυδεμίαν γυναῖκα τὰ ὄμματα ταῦτα ἐρωτικῶς ποτε ἐκτείναντα, συλλαβοῦσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, αἰχμάλωτον ἔχεις, ἐρωτικῷ πολέμῳ ψυχαγωγοῦσα. ἡ δὲ Παλαίστρα, παῦσαι φησι θεραπεύων.

certamina imperare. Obtempera tu, ſurge, & ſede: deinde immiſſa manu, quod reliquum eſt, me demulce & abſterge, méq; per Herculẽ circũplexa, ſopi iam demũ. In huiuſmodi voluptatibus, & luſibus luctationum nocturna certamina decertantes, coronati ſumus. Ac tãtæ in eo fuerunt deliciæ vt itineris ad Lariſſam prorſum ſim oblitus. Et cùm veniſſet in mentẽ, vt ea diſcerẽ, quorum gratia veneram, illi dico, oſtende ô dulciſſima, dominam tuam ſuis præſtigijs ſe transformantem. Iamdudum enim aliquod huiuſmodi mirandum ſpectaculum videre exopto: ſed tu præcipuè, ſiquid noſti, ipſa præſtigieris, vt alia ex alia viſio mihi appareat: nam puto te huius artis minimè ignaram. Illud autem non ab alio acceptum: ſed à mea ipſius anima perceptum noui: poſtquam me, quem mulieres appellabant adamantinum, quòd in nullam mulierem hos oculos amoris cauſa vnquam conieciſſem, hac arte prehẽſum, & amatorio bello delinitum, ſeruum effeciſti. Tum Palæſtra, deſine iocari, inquit,

τίς γὰρ φὴ διδάσκειν μαχεῖσθαι τὸν ἔρωτα, ὄντα τῆς τέχνης κύριον; ἐγὼ δ' ὦ φίλτατε, τούτων μὲν οἶδα οὐδὲν μὰ τὴν σὴν κεφαλὴν τὴν σὴν, καὶ τὴν μακαρίαν ἐμοὶ. οὐδὲ γὰρ γράμματα ἔμαθον. καὶ ἡ δέσποινα βάσκανος οὖσα τυγχάνῃ εἰς τὴν αὐτῆς τέχνην. εἰ δὲ καιρὸς ἐπιδώσει, πειράσομαι παρασχεῖν σοι εἰδέναι μεταμορφουμένην τὴν κεκτημένην. καὶ τότε μὲν ἐπὶ τούτοις ἔκοιμίσθημεν. ἡμέραις δ' ὕστερον οὐ πολλαῖς, ἀγγέλλει μοί τις ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ δέσποινα αὐτῆς μέλλοι ὄψεσθαι γλυκυθύμη, πέπεισθαι πρὸς τὸν ἐρώμενον. κἀγὼ γοῦν ἤρου ὁ καιρὸς ὦ Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἣ γοῦν ἔχεις, τὸν σαυτῆς ἑκέτην αἰσπάσασθαι πολυχρονίου ἐπιθυμίας. δ' ἐρρῆ ἔφη. κἀπειδὴ ἐσήγαγεν, ἄγει με λαβοῦσα πρὸς τὴν θύραν τῆς οἰκήματός, ἔνθα ἐκεῖνοι ἐκάθευδον. καὶ κελεύει με προσάγειν ἅπτῃ τινὶ τῆς θύρας λεπίδι, καὶ ἀποσκοπεῖν τὰ γιγνόμενα. ἐρῶ οὖν ἐγὼ μὲν γυναῖκα, ἀποδυομένην. εἶτα γυμνὴ τῷ λύχνῳ προσελθοῦσα, καὶ χόνδρους δύο λαβοῦσα, ἐπέβαλε τοῦ μὲν λιβανωτοῦ, τῷ πυρὶ τοῦ λύχνου ἐπιβαλοῦσα.

Quis enim huius artis magiſtrum Amorem carmine incantare poteſt? Ego dilectiſſime, per tuum caput, pérque beatum hunc lectum teſtor, me cùm ſim literarum expers, horum nihil noſſe. Sed hera mea faſcinandi artem callet: quam ſi occaſio dabitur, dabo operam, vt videre queas in aliam formam tranſmutatam. His dictis dormiuimus. Paucis autem poſt diebus nuntiat mihi Palæſtra dominam in auem conuerſam, ad ſuum amatorem eſſe deuolaturam. Nunc, inquam tempus eſt Palæſtra, pro tuo erga me ſtudio, vt diutino noſtro deſiderio, prout ſupplicaui, ſatisfacias. Bono ſis animo, inquit. Et cum aduerſperaſſet, me prehenſum ducit ad domus oſtium, in qua illi dormiebant: méque iubet vt ad rimulam oſtij accedam, & quæ fierent animaduertam. Video nudam mulierem, ad lucernam accedentem, quæ acceptis duobus granis, thus igni lucernæ impoſuit, & ſtans

ἦν ϛᾶσα, πολλὰ τῦ λύχνου
κατελάλησεν. εἶτα κιβώτιον ἀ-
δ ἐὸν αὐοίξασα, παῦ πολλαὶ
ἦσαν πυξίδες ἐν αὐτῷ, ἔνθεν
αὐαιρᾶσα, καὶ περιφέρ μίαν.
ἀδὲ, εἶχον ἐμβεβλημένον,
ὅ, τι μὶ ἐκ οἶδα, ἢ ὑ ὄψεως αὐτ
ἔλαιον ἐδόκουν εἶ-
ναι. ἐκ τύτου λαβῦσα, χρί
ᾶλα, ἀπὸ τῶν ὀνύχων ἀρξαμένη
τῶν κάτω. καὶ ἄφνω πτερὰ ἐκ-
φύεται αὐτῇ. καὶ ἡ μὶν κορα-
κίνη, ἡ χρυσὴ ἐγένετο. καὶ
ἄλλα δὲ, ὅσα ὀρνίθων κτή-
ματα. ἡ σύμβολα πάντα εἶχε.
καὶ ἰῶ ἄλλο οὐδὲν, ἢ κόραξ
νυκτερινός. ἐπὶ ὑ εἶδεν ἑαυ-
τὴ ἐπικρωβύλιον, κράξασα δει-
νὸν, καὶ οἷον ἐκείνου οἱ κόρακες,
ἀναπᾶσα, ᾤχετο πετομένη ἔξω
διὰ τῆς ὀπῆς. ἐγὼ ὑ ὄναρ
ἐκεῖνο οἰόμενος ὁρᾶν, τοῖς δα-
κτύλοις τῶν ἰμαυτῦ βλεφάρων
ἁπόμενος, οὐ πιστεύων τοῖς
ἐμαυτῦ ὀφθαλμοῖς, οὐθ' ὅτι
βλέπουσι, οὐθ' ὅτι ἠγει-
ρόμην. ὡς ὑ μόλις καὶ βρα-
δέως ἐπῄσθην ὅτι μὴ καθεύδω,
ἐδεόμην τότε τῆς Παλαίστρας
πειρᾶσαι κἀμὲ, καὶ χρίσασα
ἐκείνου τῦ φαρμάκου,
ἴδοιμι πτερωτός με. ἐβουλόμην
δὲ πάνυ μαθεῖν, εἰ μεταμορφωθεὶς ἐς τὸν ἄνθρωπον

multa in lucernâ est locuta. Tum reserata maiuscula arca, quæ pyxides multas continebat, vnam hinc effert: in qua quid contineretur, nescio: sed quantum oculi conijcere poterant, oleo plena videbatur. Ex hoc sumens, tota inungitur, ab imis vnguibus inchoans: statimque ipsi enascuntur alæ, nasus corneus & aduncus, omnésque auis notas, quotquot sunt, habebat, nihílque aliud erat nisi nocturnus coruus. Vt verò se alatam vidit, edito graui crocitu, surrexit, pérque ianuam foras auolauit. At ego ratus me id per insomnium videre, palpebras meas digitis tango, proprijs oculis non fidens, tanquam nec cernerent, nec vigilarent. Verùm postquam vix & tardè credidi me non dormire: tunc Palæstram rogaui vt mihi alas accommodaret, eóque illitum vnguento volare me sineret. Cupiebam enim experimento discere, an ex homine transformatus

ἕτερα καὶ τῇ ψυχῇ ὄρνις ἔσομαι. ἤδη, τὸ δωμάτιον ὑπαγοίξασα, κομίζει τῷ πτέρυγα. ἐγὼ δ' ἀσμένη ἤδη, ἀποδύσας, χείρω ὅλον ἐμαυτόν. καὶ ὄρνις μὲν οὐ γίγνομαι ὁ δυστυχής. ἀλλά μοι οὐρὰ ὄπισθεν ἐξῆλθε, καὶ οἱ δάκτυλοι παίτης ὤχοντο ὡς οἶσθ' ὅπου. ὄνυχας δὲ νῦν πάντας τέσσαρας εἶχον. καὶ τούτοις οὐδὲν ἄλλο, ἢ ὀπλάς. καί μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, κτήνους πόδες ἐγίνοντο. καὶ τὰ ὦτα δή, μακρά. καὶ τὸ πρόσωπον, μέγα. ἐπὶ δὲ κύκλῳ περισκόπουμαι, αὐτὸν ἑώρων ὄγκον. φωνὴν δ' ἀνθρώπου ἐς τὸ μεμιμήσθαι τῇ Παλαίστρᾳ, ἐκέκτητο. τὸ δὲ χεῖλος ἐκτείνας κάτω, καὶ αὐτῷ δὴ τῷ ῥήματι ὡς ὄνος ὑποβλέπων, ἠπόρουν αὐτῇ, ὅσα δυνάμην, ὅτως αὐτὴ ὄρνιθος ἠλόησμος. ἡ δὲ, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ τυφομένη τὸ πρόσωπον, τάλαινα εἶπεν ἐγὼ, μέγα εἰργασμαι κακόν. ἁμαρτοῦσα γὰρ ἔμαρτον ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν πτηνῶν. καὶ ἄλλην ἔλαβον οὐχὶ τὰ πτερὰ φύουσαν. ἀλλὰ θάρρει μοι ὦ φίλτατε, ῥᾴων γὰρ ἡ τούτου λύσις, ἀποδύσῃ μὲν αὐτίκα τὸ

anima quoque auis essem. Illa aperto domus ostio, pyxidem affert. Iámq; properans, depositis vestibus totum me vngo: & auis quidem non fio miser. Sed mihi retro exiuit cauda: digitúque iuerunt nescio quò: habebámque vngues quatuor tantùm, qui nihil aliud erant quam vngulæ. Quinetiam meæ manus, pedésque in iumenti pedes euasêre: longæ factæ sunt aures, magna facies, quæ circunspiciens asinum esse me vidi. Vox hominis defecerat, vt de Palæstra conquereret. Labia verò demittens, eadémque specie qua asinus despiciens, culpabam ipsam quoad poteram, quòd non auis, sed asinus factus essem. Illa faciem manibus ambabus percutiens: me miseram, inquit, magnum perpetraui malum. Nam properando in similitudine pyxidum erraui: aliámque accepi, non eam quæ producit alas. At tu dilectissime, bono sis animo. Nam facilis erit huiusce mali curatio. Nam si rosas comedes, ilico iumenti formã exues, meúmq; ama-

Διφθέρα. ῥόδα γὰρ μόνον εἰ φάγοις τῶν, ἡ ἐξελεῖ μοι τὴν

αὖθις ἀποδῶσειν. ἀλλά μοι φίλτατε, μίαν νύκτα ταύτην ὑπόμεινον· ἐν τῷ ὄρῳ. ὄψεσθε ὃ δραμοῦσα, οἷόν σοι ῥόδα. καὶ φαγὼν, ἀναθήσῃ. ταῦτα εἰπὼν, κατεψήσατό μου τὰ ὦτα, καὶ τὸ λοιπὸν ἥρμα, ἐγὼ δ', τὰ μὲν ἄλλα, ὅπως ἤμελλε· τὰς δὲ φρένας, καὶ τὸν νοῦν, ἀνθρώπου ἐκπεπτωκὼς ὁ Λούκιος, δίχα τῆς φωνῆς. πολλὰ οὖν κατ' ἐμαυτὸν μεμψάμενος ἡ Παλαίστραν ὅτι τῇ ἁμαρτίᾳ, δακὼν τὸ χεῖλος, ἀπῆειν, ἔνθα ἀπεκάμνω ἑστῶτα τὸν ἐμαυτῆς ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον τὸ ἱππάρχου. οἱ δὲ, αἰδόμενοί με εἴσω παρεῖντα, δείσαντες μὴ τὸ χόρτου αὐτοῖς κοπανὸς ἐπεισέρχομαι, τὰ ὦτα κατακλίναντες, ἕτοιμοι ἦσαν τοῖς ποσὶν ἀμύνειν τῇ γαστρί. κἀγὼ σιωπῇ, προῤῥωτέρω που τῆς φάτνης ὑποχωρήσας, ἑστὼς, ἐγέλων. ὁ δέ μοι γέλως, οὐκ εἰθισμὸς ἦν. ταῦτα δὲ ἐνενόουν πρὸς ἐμαυτόν. ὦ τῆς ἀκαίρου ταύτης περιεργασίας. τί δ' εἰ λύκος παρεισέλθοι, ἢ ἄλλο τι θηρίον; κινδυνεύσω μοι μηδὲν κακὸν πεπονθὼς, διαῤῥαγῆναι. ταῦτα ἐνοῶν, ἠνόουν ὁ δυσχὴς τὸ μέλλον κακόν. ἐπεὶ δὲ ἦν ἤδη νὺξ βαθεῖα, καὶ σιωπὴ

torem mihi reddes. At vna nocte asini formam æquo feras animo: ego diluculo currens, tibi rosas afferam, quibus esis, sanaberis. Hæc dixit, aures mihi, reliquámque cutim demulcendo. Ego autem, cætera quidem eram asinus: mente verò & sensu homo ille Lucius, excepta voce. Multum itaque de errore Palæstræ conquestus, labia mordens, abij vbi scirebam equum meum, aliúmque verum Hipparchi asinum esse. Qui vt me ingressum cõspexêre, veriti ne fœni sui particeps futurus accederem, demissis auribus, parati erant aduersus me calcibus pro vẽtre pugnare. Quòd cùm intelligerem, procul à præsepe recessi, vbi stans, ridebam. Sed mihi risus, erat rugitus. Nam hæc apud me cogitabam. O intempestiuam hanc curiositatem! Quid autem si lupus ingrederetur, aut alia quæpiam belua? periculum est ne ego nullius mali conscius peream. Quæ cùm mente voluerem, infœlix ego futurum malum ignorabam. Nam profunda iam erat nox, multúmque

πολλὴ, καὶ ὕπνος ὁ γλυκὺς, φο-
φεῖ μὴ ἔξωθεν ὁ τοῖχος, ὡς
διορυπόμενος. καὶ διωρύττετο
γε. καὶ ὅπη ἤδη ἐγεγόνει, ἄνθρω-
πον δέχεσθαι διωκόμην. καὶ
εὐθὺς ἄνθρωπος ταύτῃ πα-
ρῆν, καὶ ἄλλος ὁμοίως. καὶ
πολλοὶ ἔνδον ἦσαν. καὶ πάν-
τες εἶχον ξίφη. εἶτα καταδύ-
αντες ἔνδον εἰς τοῖς διωκομένοις
τὸν Ἵππαρχον, καὶ τὴν Πα-
λαίστραν, καὶ τὸν ἐμὸν οἰκέτην,
ἀδεῶς ἤδη τὴν οἰκίαν ἐκένουν,
τά τε χρήματα, καὶ τὰ ἱμά-
τια, καὶ τὰ σκεύη κομίζοντες
ἔξω. ὡς δ' οὐδὲν ἔνδον ἄλλο
κατελείποντο, λαβόντες καὶ τὸν
ἄλλον ὄγον, καὶ τὸν ἵππον, ἐ-
πώσαξαν. ἔπειτα ὅσα ἐβάσασαν,
ἐπικατέδησαν ἡμῖν. καὶ οὕ-
τω μέγα ἄχθος φέροντας ἡ-
μᾶς, ξύλοις πείοντες, ἤλαυ-
νον, ὡς εἰς τὸ ὄρος ἀπείπῃ ὁ-
δῷ φεύγειν πειρώμενοι. τὰ μὲν δὴ
ἄλλα κτήνη, ὁκ ἔχω εἰπεῖν ὅ, τι
ἔπαθεν. ἐγὼ δ', αὐτοδέτος ἀ-
σαννώτης ἀπὸν, πέδας ὀξείας
ἐμβεβὼς, τοσαῦτα σκεύη φέ-
ρων, ἀπωλλύμην. καὶ πολλάκις
ἐξεσκίρτων, καὶ ἐκ μέσου ἔχον
καταπεσεῖν. καὶ εὐθὺς ἄλλος
ἔπαθε κατ' ἐμοῦ μηδὲν ἧττον ἀεὶ
ξύλφ. ἐπεὶ δὲ πολλάκις δὴ

silentium, ac dulcis ſomnus, quum extrinſecus ſtrepit paries, ac ſi effoderetur: ac reuera effodiebatur, iámque hominis capax foramen factum erat: quà vnus atque alter ingreſſus eſt: & multi intus erant, omnes gladijs inſtructi: qui ligatis intus, Hipparchó, & Palæſtra, meóque famulo, domum iam exinanibant, pecunias, veſtes, ac ſupellectilem exportantes. Cúmque nihil relictum eſſet intus, mihi, alteríquè aſino & equo clitellas imposuerunt, noſtróque dorſo alligarunt, quod aſportauerant. Et ſic nos graue onus geſtantes, baculi ictibus abigebant, vt in montem via non trita fugere conantes. Quid alia iumenta paterentur, dicere non poſſum. At ego ſine ſoleis inſuetus incedens, & ſuper ſaxis præacutis gradiens, tanto ſub onere ſupellectilis, peribam, ac ſæpe cæſpitabam: nec tamen licebat cadere, cùm protinus alius ponè ſequens crura mea baculo demulceret. Et cùm ſæpe, ὦ Cæſar, exclamare cuperem,

Καῖσαρ, ἀραῖον ὅσον ἐπεθύμουν,

ἄλλο, ἢ ἀγκωμίλιον, καὶ τὸ μὸ ὦ, μέγιστον, καὶ μεγαλοφωνότατον ἐδόων, τὸ δὲ Καῖσαρ, οὐκ ἐπικελούθει, ἀλλὰ μὸν καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ἐτυπτόμην, ὡς τοῦ διδοὺς αὐτὸν τῷ ὀγκυθμῷ, μαθὼν οὖν ὅτι ἄλλο ἐβόων, ἔγνων σιγῇ προϊέναι, καὶ μὴ παίεσθαι. ἐπὶ πέντε, ἡμέρας τε λοιπὸν ἦν, καὶ ἡμεῖς ὁρμὴ πολλὰ ἀπεβεβήκεμεν, καὶ ζημιοῦσθαι δὲ ἡμῶν δεσμῷ ἐπείχετο, ὡς μὴ παρίοσιόμεν, τὴν ὁδὸν ἐς τὸ ἄριστον ἀπαλίσκοιμεν. ὃς τε ἦσαν τότε, καὶ ἔμεπα ὄνος. ἐπεὶ δὲ λοιπὸν αὐτὸ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, κατελύομεν ἐς τινα ἔπαυλιν συνήθων ἐκείνοις αὐθρώπων, ὅσον λοιπὸν ἐκ τῶν γειτόνων σκοπεῖν. καὶ γὰρ φιλήμασι παρέζοντο ἀλλήλους, κατελύεν ἐπίλεως αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἔπαυλει, καὶ παρέθηκεν ἄριστον, καὶ τοῖς κτήνεσιν ἡμῖν, παχέα λον κεφάλια, καὶ οἶμοι, πέπεισμαι, ἔγωγ' ὅτι, ἐκείνων μὴ κρεῖττον. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπὶ ποτὲ κεφὰς ἁμὰς πεπείκηκεν, ἐκποπούμην ὅ, τι καταφάγοιμι. ὁρῶ δὲ κύνον αὐτῆς ὀπίσω τῆς αὐλῆς, καὶ σφόδρα λάχανα πολλὰ, καὶ καλὰ, πάγυ λαθὼν πάντας τοὺς

tantummodo rugiebam, maxima voce illud ô solum proferens: sed hoc vocabulum Cæsar, non sequebatur: imò propter hoc ipsum verberabar, vt qui ipsos rugitu proderem. Postquam igitur intellexi me aliud clamare, decreui tacendo progredi, ne verberarer. Iam dies illuxerat, multósque montes conscenderamus, religati ora, ne pascendo viam in prandium absumeremus. Itaque tunc steti, asinúsque mansi. Meridie diuertimus in villam hominum illis familiarium, quantum ex ijs quæ fiebant, perspicere erat. Nam se inuicem osculis salutabant, eósque in villa diuertere iubebant. Tum prandium appositum fuerunt: nobísque iumentis hordeum obiecerũt. Illi prandebant: at ego malè esuriebam. Verùm quandoquidem hordeo vesci non poteram, dispiciebam quid comederem: retro stabulũ conspicio hortum, qui olera multa & bona habebat, super quibus apparebant rosæ: ego nemine eorum qui intus prandio erant intenti, animaduertẽte,

καὶ ῥόδα ὑφ' αὐτῶν ἐφαίνετο. ὧδον, ἀφλουισθέντος περὶ τὸ

ἄριστον, ἔρχομαι ἐπὶ τὸν κῆπον, τοῦτο μὲν, ἀμοῖρον λαχανώτ-
ἐμπλησόμενος, τοῦτο δὲ, τῶν ῥόδων ἕνεκα. ἐλογιζόμην γὰρ ὅτι δώσειν φαγὼν τῶν αὐδείων, πάλιν ἄνθρωπος ἔσομαι. εἶτα ἐμβὰς εἰς τὸν κῆπον, θριδάκων μὲν, καὶ ραφανίδων, καὶ σιλίνων, ὅσα ἀμὰ ἔδηδε ἄνθρωπος, ἐνεπλήσθην. τὰ δὲ ῥόδα ἐκεῖνα, ὄνου μὲν ῥόδα ἀληθινά. τάλαν γὰρ ἂν τῆς ἀχλίας δάφνης φυόμενα ῥόδα ἐκεῖνα. δάφνην αὐτὴν καλοῦσιν ἄνθρωποι, κακὸν ἄδειον ὄνῳ τοῦτο παντὶ, καὶ ἵππῳ. φασὶ γὰρ τὸν φαγόντα ἀποθνήσκειν αὐτίκα. ἐν τούτῳ ὁ κηπουρὸς ἀνδρώδης, καὶ ξύλον ἁρπάσας, εἰσελθόντα εἰς τὸν κῆπον, καὶ τὸν πολέμιον ἰδὼν, καὶ τῶν λαχάνων τὸν ὄλεθρον, ὥσπερ τις δικαίας μισοπόνηρος, κλέπτην λαβὼν, οὕτω με συλλαβὼν ξύλῳ, μήτε φεισάμενος, μήτε μηδέν. καὶ μὲν καὶ τὰ ὦτά μου κατέκλασε, καὶ τὸ πρόσωπον συνήλειψεν. ἐγὼ δὲ, ἅτε ἀσχέμονος, ἀπολακτίσας ἀμφοτέροις, καὶ καταβαλὼν ὄπιθεν ἀπὸ τῶν λαχάνων, ἔφευγον ἄνω δρόμῳ ἀπόντα, αὐτίκα δὲ ἐς τὸ ὄρος. ὀλὴ, ἐπειδὴ οὐδὲ λύσαι τὸν κύνας ἐκ' ἐμέ. οἱ δὲ

in hortum ingrediór: tum vt cruda olera comederem, tum propter rosas: quoniam apud me reputabam, fore vt esis hisce floribus, rursus homo fierem. Hortum ingressus, lactucis, raphanis, & apio quę ab homine cruda comeduntur, ventrem impleui. Sed rosæ illæ non erant veræ rosæ: sed quæ ex lauro syluestri nascuntur. Laurum ipsam vocant homines: qui malus est cibus asino omni & equo: nam eum qui ex eo comederit, è vestigio emori dicunt. Interim re cognita hortulanus, arreptóque baculo in hortum ingressus, tanquam malorum osor dominus, me quem vidit hostem, olerúmque exitium, furémque prehendit, ita fuste contudit, vt neque lateribus, neque cruribus pepercerit: quinetiam aures torsit, faciémque contriuit. Ego iam verberum impatiens, cùm ambobus calcibus resupinum super olera strauissem, aufugi ad montem. Ille vbi vidit me cursim abeuntem, clamauit vt aduersum me solueren canes, qui multi

magnique

κύνες, πολλοί τε ὄντες, καὶ μεγάλοι, καὶ ἀκτοῖς μάχεσθαι ἱκανοί, ἔγνων ὅτι δὴ διασπάσονταί με οὗτοι λαβόντες. καὶ ὀλίγον ἐπιστραφεὶς, ἔκεινα ἔδοξε δή τὸ τῆς λόγου, παλινδρομῆσαι μᾶλλον, ἢ κακῶς δραμεῖν. ὀπίσω οὖν ἀπῆειν. καὶ εἰσῆμι αὖθις εἰς τὸν ἑπαυλιν. οἱδὲ, τὸν μὲν κύνας δήσαντες ὀπισθορομβύκις, ἐδέξαντο, καὶ κατέδησαν. ἐμὲ δὲ πάντες, οὐ θᾶττον ἀφῆκαν, πρὶν ἢ ὑπὸ τῆς ὀδύνης πάντα τὰ λάχανα κάτωθεν ἐξεμέσαι. καὶ μοὶ ὅτε ὀδυπορεῖν ὥρα ἦν, τὰ βαρύτατα τῶν κλεμμάτων, καὶ τὰ πλεῖστα, ἐμοὶ ἐπέθηκαν. κἀκεῖθεν τότε οὕτως ἐξελαυνόμην. ἐπεὶ δὲ ἀπηρέμουν ἤδη, παυόμενός τ', καὶ τῷ φορτίῳ ἀχθόμενος, καὶ τὰς φλὰς ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐντετειμμένος, ἔγνων αὐτὰ καταπτῆναι, καὶ μηδ' ἂν ἀποσφάττωσί με τῶν πληγῶν, ἀναστῆναί ποτε. τοῦτο ἐλπίσας μέγα μοι ὄφελος ἔσεσθαι ἐν τῷ βουλεύματος, φήθην δὴ ὅτι πάντες ὑπαίσθωσι, τὰ μὲν ἐμὰ σῖτον διαπεμῶσι τῷ τέττιγι, καὶ τῷ μύωπι, ἐμὲ δὲ αὖτε ἐάσουσι κεῖσθαι τοῖς λύκοις. ἀλλὰ

magníque erant, & ad pugnandum cum vrsis idonei. Cognoui me ab his dilaniatum iri, si caperer. Quare cùm me paulum huc illuc circumtulissem, decreui quod vulgò dicitur, recurrere potiùs quàm malè currere. Itaque relegi vestigia, & in stabulum denuò sum ingressus. Hi verò currentes canes exceperunt & vinxerunt. Me verò non priùs destiterunt percutere, quàm præ dolore olera comesta egererem. Et cùm abeundi tempus iam aduenisset, grauissimam & maximam furti partem mihi imposuerunt: indéque hunc in modum discedimus. Postquam autem ictibus, & oneris grauitate, & vngularum ex via attritu fatiscerem, decreui ibi cadere, neque quanuis verberibus me necarent, vnquam surgere, sperans me multum emolumenti ex hoc consilio percepturum, nempe illos necessitate compulsos, sarcinam qua pressus eram, inter equum mulúmque partituros, méque lupis ibi relicturos. Sed nescio quis dæmon inuidus

πης δαίμων βάσκανος, συνεὶς

τῶν ἐμῶν βουλευμάτων, ἐς τοὐναντίον περιωγκεν. ὁ γὰρ ἕτερος ὄνος, ἴσως ἐμοὶ τὰ αὐτὰ νοήσας, πίπτει ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ, τερψιμβρότοντα, ξύλῳ παίοντες ἀναστῶσαι τ ἄθλιον ἐκέλευον. ὡς δ' οὐδὲν ὑπήκουε ταῖς πληγαῖς, λαβόντες αὐτὸν, οἱ μὲν, τῶν ὤτων, οἱ δὲ, τῆς οὐρᾶς, ἀνεγείρειν ἐπειρῶντο. ὡς δ' οὐδὲν ἦνυον, ἔκειτο δ' ὥσπερ λίθος ἐν τῇ ὁδῷ ἀπηρρευκώς, λογισάμενοι ἐν ἀλλήλοις ὅτι δὴ μάτην πονοῦσι, καὶ τὸν χόρτον τ φυγῆς ἀφαλίσοισιν, ὄνῳ τυχρῷ παρεῤῥυηκότες, τὰ μὲν σκεύη πάντα, ὅσα ἐκόμιζεν ἑκεῖνος, διανέμοισιν ἐμοί τε, καὶ τῷ ἵππῳ. τὸν δ' ἄθλιον κοινωνὸν καὶ τῆς ἀχμαλωσίας, καὶ τῆς ἀχθοφορίας, λαβόντες, τῷ ξίφει διατέμνουσιν ἐκ τῶν σπλάγχνων. καὶ ἀπαίρουσι ἔτι, ὠθοῦσιν ἐς τ χρημνόν. ὁ δ', ἀπήει κάτω, τ θαλάττιον ὀρχούμενος. ἐγὼ δ' ὁρῶν ἐν τῷ συμποδισπόρῳ τῶν ἐμῶν βουλευμάτων τὸ τέλος, ἔγνων φέρειν εὐγνώμως τὸ ἐν ποσὶ, καὶ προθύμως πειρατεῖν, ἐλπίδας ἔχων πάντως ποτὲ ἐμπεσεῖσθαι εἰς τὰ ῥόδα. καὶ τούτων, εἰς ἐμαυτὸν ἀνασωθήσεσθαι.

mea conſilia in contrarium vertit. Nam alter aſinus forſan ijſdem mihi excogitatis in via cadit. Quem hi quidem primùm fuſte demulcentes, miſerum ſurgere iubebant: quem plagis non parentem, alij auribus, alij cauda prehenſum, erigere conabantur. Verùm vt nihil proficiebant, & lapidis inſtar, animo concidens in via iacebat, hi reputantes inter ſe, ſeſe fruſtra laborare, & fugiendi tempus abſumere, aſino demortuo adſtantes, ſarcinas omnes quas ille geſtabat, inter me equúmque partiti ſunt. Miſerum verò aſellum captiuitatis, & oneris ferendi ſocium, ex cruribus ſuccidunt enſe, & ſpiritum adhuc efflantem, è loco præcipiti deijciunt. Ille verò infra delabebatur moriendo ſubſultans. Ego videns in comite meorum conſiliorum exitum, ſtatui æquo animo ferre præſentem fortunam, & promptè itet conficere, ſperans roſis tandem repertis me priſtinam formam recuperaturũ.

καὶ τῶν λῃστῶν ἦ ἤκουον, ὡς ἐκ εἰη ἔτι πολὺ τῆς ὁδοῦ, ἢ ὅτι καταλύσουσιν. λοιπὸν, ἔνδα καταμβρύσιον. ὥστε πάντα ταῦτα δρόμῳ ἐκομίζομεν, καὶ ἅμα τῆς ἑσπέρας ἤλθομεν εἰς τὰ οἰκεῖα. γραῦς ἦν ἡμῖν ἔνδον καθῆστο, καὶ πῦρ πολὺ ἐκάετο, οἶδε, πάντα ἑκεῖνα, ἅπερ ἐπιγκαίρομεν ἡμεῖς κομίζοντες, εἶσω κατέθηκεν. εἶτα ἤρετο τὸν γραῦν ὅτι οὕτω καθέζη, καὶ οὐ παρασκευάζεις ἄριστον. ἀλλὰ πάντα εἶπεν ἡ γραῦς εὐτρεπῆ ὑμῖν, ἄφθονοι πολλοὶ, οἴνου παλαιοῦ πίδοι. καὶ τὰ κρέα ἦ ὑμῖν τὰ ἄγρια σκευάσασα ἔφαγε. οἶδε, τὸν γραῦν ἐπαινέσαντες, ἀποδυσάμενοι, πλείφοντο πρὸς τὸ πῦρ. καὶ λέβητος ἔνδον ὕδως θερμὸν ἔχοντος, ἀπουσάμενοι ἔνδον, καὶ καταχεάμενοι, αὐτοχεδὸν τῷ λουτρῷ ἐλοῦσαντο. εἶτα ὀλίγον ὕστερον ἦκον παῖδες πολλοὶ, κομίζοντες στέφη πλείστα, ὅσα χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἱμάτια, καὶ κόσμον γυναικεῖον, καὶ ἀνδρεῖον πολύν. ἐκοινώνουν ἦ οὗτοι ἀλλήλοις. καὶ ἐπειδὴ ταῦτα ἔνδον κατέθεντο, ἦν μὴ τοῦτο, ἴσως ἄριστον

Atque ex latronibus accipiebam, parum itineris ſupereſſe ad diuerſorium in quo habitant. Itaque omnia hæc curſim ferebamus: domúmque ante veſperam venimus. Intus ad luculentum ignem ſedebat anus. Hîc illi ea omnia depoſuerunt, quæ afferebamus. Poſtea vetulam rogant quorſum ita ſederet, nec prandium pararet. At omnia, inquit anus, parata ſunt vobis, panes multi, dolia veteris vini: habeo quoque ſylueſtres carnes quas ego vobis paraui. Collaudata vetula, veſtibúſque depoſitis, ad ignem ſe vngebant. Intus erat lebes aquæ calidæ, qua hauſta & in labrum effuſa, extemporali balneo ſunt vſi. Paulò pòſt venerunt adoleſcentes multi plurimam ſupellectilem portantes, auream, & argenteam, veſtes, & muliebrem ornatum, virilémque multum, communem omnibus prædam: quibus rebus intùs depoſitis, ſimiliter & hi lauerunt. Cæterùm poſtea, lautum erat prandium, & ſermo multus in ho-

ὁμοίως ἐλούσαντο καὶ οὗτοι. λοιδωλίας, καὶ λόγος πολὺς ἐν τῷ

συμποσίῳ τῶν ἀδελφόνων. ἡ
ὃ γραῦς, ἐμοὶ, ἢ τῷ ἵππῳ,
κριθὰς παρέθηκεν. ἀμὴ ἐκεῖνος
μὲν, ἀσυδὴ ἢ τὰς κριθὰς κατέ-
πινε, δεδιὼς οἷα εἰκὸς, ἐμὲ τ'
συναφίεσαν. ἐγὼ ὃ, ἐπειδὴ ἐ-
δόμην τὴν γραῦν ἔξω τῶν
ἄνδρ, ἄρτον ἤσθιον. τῇ ὃ ὑστε-
ραίᾳ καταλιπόντες τὴν γραῦν,
καὶ νεανίσκον ἕνα, οἱ λοιποὶ
πάντες ἐπ' ἔργον ἀπῄεσαν. ἐ-
γὼ ὃ ἕστενον ἐμαυτὸν, καὶ τὴν
ἀκεφὴν φεύγειν. τῆς μὲν γὰρ
γραὸς καταφρονῆσαι οὐ μοι,
καὶ φυγεῖν ἐκ τῶν ἐκείνης ὀμ-
μάτων δυνατόν. ὁ ὃ νεανίσκος,
μέγας τε ἦν, καὶ φοβερὸν ἔ-
βλεπε, καὶ τὸ ξίφος ἀεὶ ἔφε-
ρε, καὶ τὴν θύραν ἀεὶ ἐπῆγε. τε-
λευτῶ ὃ ὕστερον ἡμέρας, μεσού-
σης μὲν τῆς νυκτὸς, ἀναστρέ-
φουσιν οἱ λῃσταὶ, χρυσίον, οὐ-
δὲ ἀργύριον, οὐδὲ ἄλλο μὲν ἔτ'
ἐδὲν κομίζοντες, μόνην ὃ παρ-
θένον ὡραίαν, σφόδρα καλὴν,
κλάουσαν, καὶ καταπαρῳγμέ-
νην τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὴν κό-
μην. καὶ καταθέμενοι αὐτὴν
ἔνδον ἐπὶ τῶν σιβάδων, θαρ-
ρεῖν ἐκέλευον. καὶ τὴν γραῦν
ἐκέλευον ἔνδον μένειν, καὶ τὴν
παῖδα ἐν φυλακῇ ἔχειν. οὐδὲ
πῶς, ὅτι ἐμφαγεῖν τι ἤθελεν,

micidarum conuiuio. Asinus verò mihi & equo hordeum apposuit. At ille hordeum auidè vorabat, me conuiuam, vt par erat, veritus: ego verò cùm abijssem anus, panem comedebam. Postridie relicto cum vetula adolescente vno, ad opus suum abiuerunt. Ego autem me, accuratámque custodiam ingemiscebam. Licebat enim mihi anum contemnere, & ex eius conspectu aufugere poteram. Verùm adolescens, & procerus erat, & horrendum intuebatur, & gladium semper gestabat, & ianuam semper impingebat. Triduo pòst, nocte propemodum media, reuertuntur latrones, non aurum, non argentum, non aliud quidpiam afferentes, sed maturæ ætatis virginem valdè formosam, flentem, laceratis vestibus, & coma: quam in stramineis collocatam bono animo esse iubent, ac vetulæ iniungunt vt domi maneat, & puellam custodiat. At puella nec comedere, nec bibere volebat, sed solùm flebat,

ὅτι πεῖν, ἀλλὰ πάντα ἐκλαε,

καὶ τὴν κόμην τὴν αὐτῆς διεσπαρμένην. ὥστε καὶ αὐτὸς ἐλεεινὸν ἐμαυτὸν ἐποίουν παρὰ τὴν φάτνην, συνεκλαιον ἐκείνῃ τῇ καλῇ παρθένῳ. ἐν τούτῳ, οἱ λῃσταὶ ἔξω ἐν τῷ προαστίῳ ἐδείπνουν. ὡς δὲ ἡμέραν ἦν, τῶν σκοπῶν τις, τῶν τὰς ὁδοὺς φρουρεῖν εἰληχότων, ἔρχεται ἀπαγγέλλων ὅτι ξένος ταύτῃ παρέσται μέλλοι, καὶ πολὺν σκεῦος τινα κομίζων. οἱ δὲ, οὕτως ὡς εἶχον ἀναστάντες, καὶ ὁπλισάμενοι, καὶ μὲ, καὶ τὸν ἵππον ἐπισχάντες, ἤλαυνον. ἐγὼ δὲ δυσμενὴς ἐπεσκάμμενος ἐπὶ μάχῃ, καὶ πόλεμον ἀγελαύνεσθαι, ἀνάγκῃ προῄειν. ἔνθεν ἐπαίομαι τῷ ξύλῳ, ἐπιχριόμενον αὐτῶν. ἐπεὶ δὲ προῆμεν εἰς τὴν ὁδὸν, ἔνθα ὁ ξένος παρελάσειν ἔμελλε, συμπίπτουσι οἱ λῃσταὶ τοῖς ὀχήμασι, αὐτόν τε, καὶ τὸν ἐκείνου διεράποντας ἀπέκτειναν. καὶ ὅσα ἦν τιμιώτατα ἀγελόντες, τῷ ἵππῳ. κἀμοὶ ἐπέθηκαν. τὰ δὲ λοιπὰ τῶν σκευῶν, αὐτοῖς ἐν τῇ ὕλῃ ἔκρυψαν. ἔπειτα ἤλαυνον ἡμᾶς οὕτως ὀπίσω. κἀγὼ ἐπιχράμενος, καὶ τῷ ξύλῳ τυπτόμενος, πρὸς τὸν ὀπλὴν παρὰ πέτραν ἐξέπταισα. καί μοι ἀπὸ τῆς πληγῆς

& capillos dilacerabat : adeò vt ipſe præſepi aſtans cum illa virgine formoſa plorarem. Interim latrones foris in veſtibulo cœnabant. Cùm autem dies illuxiſſet, exploratorum quiſpiam, eorum qui in vijs excubabant, nuntiatum venit peregrinum multas vehentem opes hac tranſiturum. Hi vt ſe habebant, armati ſurrexerunt, & me equúmque impoſitis clitellis abigebãt. Ego infœlix exploratum habens me ad pugnam, & bellum duci, tarde ibam. Inde properantibus illis, baculo percutiebar. Et poſtquam ad viam peruenimus quà tranſiturus erat peregrinus, irruentes in vehicula latrones, ipſum eiúſque famulos occiderunt. Hi delectis rebus pretioſiſſimis, eas mihi, equóque impoſuerunt : ibi verò in ſylua reliquam ſupellectilem abſconderunt. Poſtea nos à tergo impellebant : atque ego dum vrgeor, & fuſte verberor, vngula in lapidem acutum offendo : ex offenſione fit acerbum vulnus :

γίγνεται βαῦμα ἀλγεινόν.

κὴ χωλεύων, ἤνθεν τὸ λοιπὸν ἡ
ὁδοῦ ἐβάδιζον. οἱδὲ, πρὸς ἀλ-
λήλους ἔλεγον, τί γὰρ ἡμῖν ὄνον
τρέφειν ἢ ὄνου τοῦτον, παύτα κα-
τακόπτοντα; ῥίψωμεν αὐτὸν ἀπὸ A
τῆς χρημνοῦ, οἰωνοὶ ἂν ἀγα-
θὸν. ναί φασι ῥίψωμεν αὐτὸν,
καθαρεισμὸν τῆ στρατῆ ἐσό-
μενον. κὴ οἰμῶ, συνεστάλοντο
ἐπ' ἐμέ. ἐγὼ δ' ἀκούων ταῦτα, B
τῷ βαύματι λοιπὸν ὡς ἄλλο-
θεῖν, ἐπέβαινον. ὁ δὲ τῆ θα-
νάτου με φόβος, ἀναίδητον
τὸ ὀδυνᾶσθαι ἔθηκεν. ἐπεὶ δ' ἤλθο-
μεν ἔσω, ἔνθα κατελύομεν, C
τὰ μὲ σκεύη τὰ ἡμετέρων ὤμων
ἀφελόντες, εὖ κατέθηκαν. αὐ-
τοὶ δ' ἀναπαύοντες, ἐδείπνεν.
καὶ ἐπειδὴ νυξ ἦν, ἀπῆσαν, ὡς
τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἀνασῶ-
σαι. τὸν δ' ἄθλιον τοῦτον ὄνον
ἔφη τις αὐτῶν, τί ἐπάγομεν ἄ- D
χρηστον ἐκ τῆς ὀφελῆς; τῶν
δὲ σκευῶν, ἃ μὲν, ἡμεῖς οἰσομεν.
ἃ δ', καὶ ὁ ἵππος. καὶ ἀπῆσαν,
τὸν ἵππον ἄγοντες. νυξ δ' ἦν
λαμπροτάτη ἐκ τῆς σελήνης. E
κἀγὼ τότε πρὸς ἐμαυτὸν εἶ-
πον. ἄθλιε, τί ἔτι μένεις ἐνταῦ-
θα; γύπες ὅτε, καὶ γυπῶν
τέκνα δεπνήσοισιν. οὐκ ἀκούεις
οἷα περὶ σοῦ ἐβουλεύσαντο; θέ-
λεις τῷ χρημνῷ πελασθεῖς;

quo factum est, vt reliquum viæ claudicando cõfecerim. Tum inter se dicebant illi, Quid opus est hunc asinum sæpe cæspitantem nutrire? præcipitem eum demus inominatum: imò inquiunt, ipsum nostri exercitus futuram expiationem proijciamus: & aduersus me sese instruebãt. Quæ cùm audirem, quod itineris supererat, vt alieno vulneri insistens, peregi. Fecit enim mortis metus, vt dolorem non sentirem. Vt verò ad diuersorium peruentum est, sublatam ex humeris nostris supellectilem, composuerunt, & discumbentes cœnarunt. Per noctem verò reliquas sarcinas petituri iuerunt. Sed miserum hunc asinum, ex illis quidam inquit, quid propter vngulæ vulnus inutilem deducimus? Sarcinas autem partim nos feremus, partim equus. Tunc deducentes equum, abiuerunt. Nocte autem clarissima Lunæ splẽdore, apud me dicebam, Quid ampliùs hîc expectas miser: esca vulturib⁹ & vulturũ pullis es futurus? Non audis quidnam isti de te statuerint? vis-ne ex præcipiti deijci? Nox Luna refulget, νυξ μὲ αὔτη, καὶ σελήνη πολλή.

ἀφῆτε, οἴχονται ἀπόντες. φυ-
γὴ σῶζε σαυτὸν ἀπὸ δεσπο-
τῶν ἀνδροφόνων. ταῦτα πρὸς
ἐμαυτὴ ἐνθυμούμενος, ὁρῶ ὅτι
οὐδὲ προσδιδέμενόν οὐδενὶ, A
ἀλλά με ὁ ὄφιν ἐν ταῖς ὁ-
δοῖς ἱμὰς παρεχρέματο. τοῦτό
με καὶ παρώξυνεν ὡς μάλιστα
πρὸς τὴν φυγήν. κἀγὼ δρόμῳ
ἤλαυνον, ἀπήνην. ἡ δὲ γραῦς ἐ-
πὶ εὐδὺ ἀποδιδράσκειν ἕτοι- B
μον, λαμβάνεταί μου ἐκ τῆς ὑ-
βρεως, καὶ ἱκέτευε. ἐγὼ δὲ ἄξιον
κρημνῷ, καὶ θανάτων ἄλλων ἀπ-
ὸν εἶναι τὸ τὴν παῖδα γραὸς ἀλῶ-
ναι, ἔσωσεν ἀντιλύσασα. καὶ δὲ, μᾶλ- C
λον ἐκέρασεν ἔνδοθεν τὴν παρθέ-
νον τὸν ἀσχημόνητον. ἡ καὶ
προσευξαμένη, καὶ ἐπιδοῦσα χαῖρε,
δίκλινε κέρκου ἀφ' ὅτου ἡμείνω, D
τολμᾷ τὰ μὴ μιμεῖσθαι γυναῖον, καὶ
ἄξιον ἀποτεγονιδίου γεγένη-
σθαι. ἀφαπτόμενόν μοι εἰς ἐμέ. καὶ
ἀποκλίσασά μοι, ἤλαυνε.
κἀγὼ τῷ τε ἔρωτι τῆς φυγῆς
καὶ τῇ τῆς κόρης ἀπουσίᾳ, ἔ- E
φυγον ἔσπου δρόμῳ. ἡ δὲ
γραῦς, ὀπίσω ἀπελέλειπτο. ἡ δὲ
παρθένος, τοῖς μὲν θεοῖς
εὔχετο, σῶσαι ἀντὶ τῆς
φυγῆς. πρὸς δὲ ἐμὲ, ὦ μα
ἔφη κομίσης πρὸς τὸν πατέρα ὥχαλε σὺ, ἐλεύθερον μὲ
ἢ φωτὸς ἔρχου ἀφήσω, χρυσῶν δὲ μέδιμνος ἔσαι σοι.

atque ifti abeunt : tuæ ſaluti fuga ab homicidis hiſce dominis conſule. Hæc apud me cogitans, quod video me ſolutum, & lorum quo trahebar in via pendens, hoc me ad fugam capeſſendam maximè incitat : ac curſim egreſſus abeo. Vbi me ad fugam paratum conſpexit anus, cauda prehenſum retinebat. Ego rem dignam præcipitio, & alia quauis morte putans, ſi à vetula retinerer, mulierem trahebam, quæ captiuæ virginis opem implorabat. Virgo cùm prodijſſet, & conſpexiſſet anum inſtar caudæ ex aſino pendentem, nobile, & veſano adoleſcente dignum facinus eſt auſa. Nam in me inſilit, inſidénſque abigit. Ego tum fugiendi ſtudio, tum puellæ gratia, equi curſu fugi, anicula poſt nos relicta. Virgo pro ſalute orabat Deos : ac mihi dicebat : ſi me, ô egregie, ad patrem vecta ueris, ab omni vtique opere te liberum faciam : tibique quotidie medimnus

ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας τὸ ἄριστον. ἐγὼ δ', ἢ τοὺς φονεῖς τοὺς ἐμαυτῆς φευξούμενος, καὶ πολλὴν ὀπωρείαν, καὶ θεραπείαν ἐκ τῆς αἰσθησούσης ἐμοὶ κόρης ἐλπίζων, ἔθεον, τὸ τραύματος ἀμελήσας. ἐπεὶ δ' ἤκομεν ἔνθα ἔμελλετο δίπλη ὁδὸς, οἱ πολέμιοι ἡμᾶς καταλαμβάνουσιν, ἀναρίφοντες, καὶ περιῤῥαδὲν εὐθὺς πρὸς τὴν σελήνην ἔγνωσαν τοὺς δυσχεῖς αἰχμαλώτους. καὶ προσδραμόντες, λαμβάνουσί μου, καὶ λέγουσιν, ὦ κόρη, κἀγαθὴ σὺ παρθένος, ποῖ βαδίζεις ἀωρία τηλικαύτῃ; οὐδὲ τὰ δαιμόνια δέδοικας; ἀλλὰ δεῦρο ἴθι πρὸς ἡμᾶς. ἡμεῖς σε τοῖς οἰκείοις ἀποδώσομεν, σαρδόνιον γελῶντες ἔλεγον. κἀμὲ ἀποστρέψαντες, εἵλκον ὀπίσω. κἀγὼ περὶ τὸ ποδὸς, καὶ τὸ τραύματος ἀναμνησθεὶς, ἐκώλευον. οἰδὰ, πῶς ἔφασαν χωλὸς, ὅτε ἀποδιδράσκων ἑάλωκας; ἀλλ' ὅτε φεύγειν ἐδόκει σοι, ὑγιαίνων, ἵππου ὠκύτερος, καὶ πλουσὸς ἦσθα. τοῖς δ' λόγοις τούτοις τὸ ξύλον εἵπετο. καὶ ἤδη ἕλκος τῷ μηρῷ εἶχον, νοσοῦντι ὑμῶν. ἐπεὶ δ' εἰσηγαγόμην, ἔνεσμεν ἐκ τῆς

hordei in prandium præbebo. Tum ego meos interfectores fugiens, magnámque opem, curámque ex seruata puella mihi sperans, neglecto vulnere currebam. Vbi verò ad biuium quoddam peruenimus, hostes nostros redeuntes offendimus, qui è longinquo protinus ad lunam infœlices captiuos cognouerunt, ac me corripiunt accurrentes, dicúntque, O formosa virgo & bona, quonam is nocte intempesta, misera? nonne dæmones pertimescis? At huc ad nos veni: te tuis reddemus. Quod Sardonio cum risu dicebant: néque auersum retrahebant: ego verò pedis, vulneríque recordatus claudicabam. Illi verò dicebant, claudus es quum aufugiendo captus es? Verùm quando tibi visum est fugere, sanus, equo velocior, & volucer eras. Quæ verba sequebantur verbera, & dum increpabar, vulnus in crure iam habebam. Domum regressi, vetulam inuenimus laqueo è petra suspensam,

πάλιν αὐτὴν ἐφ' ἡμῶν, τὴν μὲν πέτρας κρεμαμένην ἐκ καλωδίου,

δέσμα. τὸ δὲ οἷον εἰκὸς τὸν δεσπότας ὑπὸ τῆς τῆ παρθένε φυγῆς, χρεία ἑαυτῶν, σφίγξασα ὑπὸ τὸν βρόχον. οἱ δὲ, τὴν χάριν ἐπαινοῦντες τῆς ὑπομνήσεως, τὸ μὲν, ἀπολύσαντες, εἰς τὸ χρημάτων κατακόπτειν ὡς ἦν ὑπὸ τῷ δεσμῷ. τὴν δὲ παρθένον, ἔνδον κατέδησαν. εἶτα ἐδείπνουν. καὶ πίνειν ἦν μακρός. κἀν τούτῳ λόγος ἦν τῆς κόρης διαλέγεσθαι πρὸς ἀλλήλους. τί ποιήσομεν ἔφη τις αὐτῶν τὴν δέσποιναν; τί δ' ἄλλος εἶπεν ἕτερος, ἢ τῇ καὶ ταύτην κάτω ὑπερρίψωμεν αὐτῷ, ἀφελόμενοι μὲν ἡμᾶς χρήματα πολλὰ, ὅσων ἐκ αὐτῆς, καὶ παραδοῦσα ἡμῖν ὅλον τὸ ἐργαστήριον. ὥστε γὰρ ὦ φίλοι, ὅτε αὐτὴ εἰ τῶν οἴκοι ἐδέξατο, οὐδὲ εἷς ἂν ἡμῶν ζῶν ἀπελείφθη. πάντες γὰρ ἂν ἐάλωμεν, τῇ ἐχθρᾷ ἐκ παρασκευῆς ἡμῖν ἐπιπεσόντων. ὥστε ἀμυνώμεθα μὲν τὴν πολεμίαν. ἀλλὰ μὴ οὕτω ῥᾳδίως ἀποθανοῦσα, πασοῦσα ὑπὸ τὸ λίθου. θανάτου δὲ αὐτῇ τὸν ἀλγεινότατον, καὶ μακρότατον ἐξευρώμεν. καὶ ὅστις αὐτὴν χρόνῳ, καὶ βασάνῳ, φυλάξας, ἕκαστος ἀπολοῖ. εἶτα ἐζήτουν

quæ vt verisimile est, dominos ob virginis fugam verita, constricto collo se suspenderat. Illi bonam vetulæ fidem admirati, solutam vt erat in laqueo, præcipitem in imum dedêre. Intus vincta virgine cœnarunt, & potum produxerunt, dum interim de virgine colloquerentur. Quid, ait ex ijs quispiã hac fugitiua faciemus? Quid aliud, alter inquit, nisi eodem illam loco, quo vetulam nostram præcipitem agamus? Nam & pecuniam multam nobis, quantum in ipsa fuit, abstulit, nostramque tabernam prodidit. Atque vt probè scitis, amici, si hæc domum suam aufugisset, ne vnus quidem nostrûm in viuis relinqueretur. Etenim inimicis in nos ex composito irruentibus, omnes caperemur. Quare aduersariam hanc vlciscamur: sed non ita vt in saxum proiecta pereat facilè: imò acerbissimam & longissimam mortem comminiscamur: quæ ipsam tẽpori, & cruciatui seruatã, postera die perimat. Deinde genus mortis quæsiuerunt. Tum dixit aliquis, Teneo

θανάτου. καί τις εἶπεν, οἶδα ὅτι

ἐπαινέσειε τὸ ἀρχιτεκτόνημα. τὸν ὄνον δεῖ ἀπολέσαι, ὀκνηρὸν ὄντα, νωθῆ καὶ χωλὸν εἶναι, ψευδόμορον, καὶ μίαν καὶ τὴν φυγῆς τὴν παρθένον ἡμόμορον ὑπαν- A ρέτιν, καὶ διάκονον. τοῦτον οὖν ἡμεῖς ἀποσφάξαντες, ἀναπερμιοῦμεν ἐκ τῆς γαστρὸς, καὶ τὰ μὲν ἔγκατα πάντα ἔξω βάλωμεν, αὐτὸν δὲ ἐγκλείσωμεν B τῷ ὄνῳ ἐγκατοικίσωμεν, τὴν κεφαλὴν, ἔξω τοῦ ὄνου πρόχειρον, ὡς ἂν μὴ ἐνδὺς ἀποπνιγείη. τὰ δὲ ἄλλα σῶμα πᾶν, ἔνδον χρυπτόμενον, ὡς ἂν ἀνθρώπῳ καταχειμάζοντι εὖ μάλα συμφάσαντες, ῥίψωμεν ἔξω ἄμφω ταῦτα τοῖς γυπὶ, κρυπτὸν τοῦτο ἐσκευασμένον ἄριστον. σκοπεῖτε δὲ ὦ φίλοι, D τῆς βασάνου τὸ δεινόν. πρῶτον μὲν, τὸ νεκρῷ ὄνῳ, συνοικεῖν. εἶτα, τὸ, θέρους ὥρᾳ θερμοτάτῳ ἡλίῳ ἐν κτηνῶσι κατειλεῖσθαι, καὶ λιμῷ ἀεὶ κτείνοντι ἀποθνήσκειν, καὶ μηδ' E ἑαυτῷ ἀποπτῆξαι ἔχειν. τὰ μὲν δὴ ἄλλ', ὅσα πάσχειν, σκοπεῖν τοῦ ὄνου τῇ τε ὀδμῇ, καὶ τοῖς σκώληξι πεφυρμένῃ, ἐῶ λέγειν. τέλος δὲ, αἱ γύπες διὰ τοῦ ὄνου παρεισόντες ἔσω, καὶ ταύτῃ ὡς ἐκεῖνον ἴσως,

commentum quod probabitis. Interimendus est tardus hic asinus, qui se claudicare mentitur, quanquam virginis huius fugæ assecla fuit, & minister. Itaque hunc diluculo iugulatum, abscisso ventre aperiamus: & intestinis abiectis præcharam hanc virginem, intus asinum includamus: ita vt solum superextet caput, ne è vestigio suffocetur: reliquum verò corpus totum in ventre occultatum lateat, vt in eo consuto bene repositam cum altero proijciamus vulturibus, nouo more præparatum cibum. Considerate autem amici huius tormenti sæuitiam. Primùm, quòd asino cohærebit: deinde verno tempore, sole seruidissimo in iumento decoquetur, & fame semper necante peribit, neque quo se suffocet, habebit. Cætera verò quæcunque patietur, putrefacti asini odore, & scaturientibus vermibus, prætermitto. Denique vultures in ventrem asini penetrantes, hanc cum illo pariter, adhuc viuentem dilaniabunt.

καὶ ζῶσαν ἔτι, διασπάσονται,

πάντες ἀνεβόησαν, ὡς ἐπὶ ἀγαθῷ μεγάλῳ τῷ πεπραγμένῳ τούτῳ εὑρήματι. ἐγὼ δὲ, ἀνέκραγον αὐτὸν, ὡς αὖ ἀποσφαγησόμενος, καὶ μὴ δὲ νικηφὸς ἐυτυχὴς θανούμενος, ἀλλὰ παρθένον ἐθελίαν ἐπιδεξόμενος, καὶ ἔτι, οὐδὲν ἀδικούσης κόρης, ἐσόμενος. ὄρθρος δὲ ἦν ἔτι. καὶ ἐξαίφνης ἐφίστανται πλῆθος στρατιωτῶν, ἐπὶ τὸν μισθωτὴν τοῦτον ἀφιγμένον. καὶ εὐθέως σταθεὶς ἐδήσατο, καὶ ἐπὶ τὸν τῆς κόρης νυμφίον ἀπῆγον. ἔτυχε δὲ καὶ ὁ τῇ κόρῃ μεμνηστευμένος, σὺν αὐτοῖς ἐλθών. αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ καὶ τὸ κατηγόρημα τῶν λῃστῶν μηνύσας. παραλαβὼν οὖν τὴν παρθένον, καὶ κελεύσας ἕπεσθαι ἐμοὶ, οὕτως ἤλθομεν οἰκαδε. οἱ δὲ κωμῆται, ὡς εἶδον ἡμᾶς ἔτι πορρωθεν; ἤσθοντο ἐυτυχοῦντας, εὐαγγέλιον αὐτοῖς ἐμοὶ προσηγορευμένῳ. καὶ προσδεξάμενοι, κατεζόγουν, καὶ ἦρον εἰσω. ἡ δὲ παρθένος, πλὴν λόγον εἶχεν ἐμοὶ δίκαιον ποιῆσαι, τῶν συναιχμαλώτων, σωτηρίας, καὶ τὸ κοινὸν ἐκείνων αὐτῇ θάνατον συγκινδυνεύσαντος. καὶ μοι τοῖς κεκτημένοις, ἄριστον παρέκειτο μέδιμνος κριθῶν, καὶ χόρτος, ὅσος

Vociferati ſunt omnes, tanquam prodigioſum hoc commentum comprobãtes. Ego me ipſum deplorabam tanquam iam moriturus, nec fœlici morte occubiturus, ſed miſeram virginem ſuſcepturus, & virginis inſontis ſepulchrum futurus. Diluculo ſtatim aduentat militum manus in ſceleſtos illos latrones: eóſque repentè omnes vinciunt: & ad regionis præſidem ducunt. Cum illis etiam venerat virginis procus. Ipſe enim latronum diuerſorium indicarat. Hic virginem aſſumptam, mihíque impoſitam, hoc modo domum deduxit. Vicini vt nos è longinquo viderunt, rem proſperè geſtam agnouerunt: me rugitu bonum ipſis nuntium ſignificante: & accurrentes ſalutarunt eam, domúmque deduxerunt. Virgo autem magnam mei rationem habebat, ídque meritò, cùm captiuitatis, & fugæ ſocius fuiſſem, vnáque in mortis periculum veniſſem. Et mihi, dominorum iuſſu, hordei medimnus in prandiũ apponebatur, fœnúmque quantum

καὶ καμήλῳ ἱκανός. ἐγὼ δ' τότε μάλιστα κατηρώμην τῷ Παλαίστρᾳ, ὡς ὄνον μέ, καὶ οὐ κύνα τὴν τέχνην μεταθέσιον. ἑώρων γὰρ τοὺς κύνας εἰς τὸ πανεῖον παρεισπίπτοντας, καὶ λαφύσσοντας πολλὰ, καὶ ὅσα ἐν γάμοις πλουσίων νυμφίων. ἡμέρας δ' ὕστερον μετὰ τὸν γάμον οὐ πολλὰς, ἐπειδὴ χάριν μοι ἔφη ἡ δέσποινα ἔχειν παρὰ τῷ πατρὶ, καὶ ἀμείψασθαί με ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ θέλειν, ὁ πατὴρ ἀπέλυσεν ἐλεύθερον ἀφιέναι ὄναιτο, καὶ σὺν ταῖς ἀγελαίαις ἵπποις νέμεσθαι. καὶ γὰρ ὡς ἐλεύθερος ἔφη, ζώσεται ἐν ἡδονῇ, καὶ ταῖς ἵπποις ἐμβήσεται. καὶ αὐτὴ δικαιοτάτην ἀμοιβὴν ἐδόκει τότε, εἰ λύοι τὰ πράγματα ἐν ὄνῳ δικαστῇ. καλέσας οὖν τὸν ἱπποφορβῶν τινα, τούτῳ με παρεδίδωσιν. ἐγὼ δ' ἔχαιρον, ὡς οὐκ ἔτι ἀχθοφορήσων. ἐπὶ δ' ἄκρου εἰς τὸν ἀγρὸν, ταῖς ἵπποις με ὁ νομεὺς συνέμιξε, καὶ ἦλθε ἡμᾶς ἡ ἀγέλη, εἰς νομόν. ἐγέλων δ' ἄρα κἀνταῦθα, ὥσπερ Καυδαύλῃ, κἀμοὶ γιγάσθαι. ὁ γὰρ ἐπιστάτης τῶν ἵππων, τῇ αὐτῇ γυναικὶ Μεγαπόλῃ ἔνδον με κατέλιπεν. ἡδὺ, τῇ μύλῃ με

sufficeret camelo. Ego tunc potissimùm Palæstram execrabar, vt quæ me in asinum, non in canem arte transmutasset. Videbã enim canes in culinam introeuntes, multáque vorantes, quàm multa in diuitum nuptijs. Paucis autem post nuptias diebus, quoniam hera gratiam apud patrem promiserat, & iustam beneficij pensationem reddere volebat, iussit eius pater me liberum dimitti, vt sub dio agerem, & cum armentarijs equabus pascerer. Nam vt libertate fruens, inquit, cum voluptate viuet, & equas inscendet. Atque hæc retributio iustissima mihi tum videbatur, si penes asinum esset iudicandi prouincia. Quare accersito equorum pastore, ei me tradit: ego autem gaudebam, vt qui futurus essem à ferendis oneribus in posterum immunis. Postquam ad agrum peruenimus, equabus permiscuit me pastor, simúlque ad pascendum duxit. Oportebat autem vt hîc, idem mihi ac Candauli accideret. Nam equorum præfectus, vxori suæ Megalopolæ intus me reliquit: quæ me molæ

ξυγνυσι, ὥστε ἀλεῖν αὐτῇ τὴ πυρεὶς, καὶ κριθὰς ὅλας. ἐγὼ τοῦτο μὲ ἐδὲν μέτριον κακὸν ἐυχαρίστω ὅτῳ ἀλεῖν τοῖς ἑαυτῆς ὑπηρέταις. ἦ δ' βελτίστη, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων τῶν ἐν ἐπείροις τοῖς ἀγροῖς, πολλοὶ δ' πάνυ ἦσαν, ἄλευρα τὸν μισθὸν αὐτῶν, ἐξεμίσθου τὸν ἐμὸν αὐχένα ζάχυλον. καὶ ταῖς μὲν κριθὰς, τοὺμὸν ἄρισον φερούσας, καὶ ἐσθίουσι ὥστε ἀλεῖν ἐπιβάλλουσα, μάζας ὅλας πιεῖσα, κατέπινον. ἐμοὶ δ', πίτυρα ἄρισον ἐδέ. εἰ δέ ποτε καὶ συνελάσειέ με τῶν ἵππων ὁ τομεὺς, παιὸ ἀμφοτέρωθεν τε, καὶ διαπίμπλημι ὑπὸ τῶν ἀρσένων, ἀπωλλύμην. ἀεὶ γὰρ με μειζόνως ὑποπτεύοντες εἶναι τῶν ἵππων τῶν αὐτῶν μισεῖν, ἐδίωκον, ἀμφοτέρωθεν εἰς ἐμὲ ἀπολακτίζοντες. ὥστε φέρειν οὐ δυνάμην ζηλοτυπίαν ἱππικήν. λεπτὸς οὖν, καὶ ἄμορφος ἐν πολλῷ χρόνῳ ἐγενόμην, ὥστε ἔνδον εὐφραινόμενος θεὸς τῇ μύλῃ, οὔτε ὑπαίθριος νεμόμενος, ὑπὸ τ' συννόμων πολεμούμενος. καὶ μύλῃ καὶ τὰ πολλὰ εἰς τὸ ὄρος αὖθις ἐπεμπόμην, τοῦτο δ' ἐδὲ τὸ κεφάλαιον

illigatum ſibi frumentum, & hordeum totum molere cogebat. Mediocris hic erat labor, grato præſertim aſino molere dominis. Atque optima hæc mulier, etiã farina in mercedem petita à ruſticis alijs, qui erant multi, miſerum meum collum mercede locabat. Inſuper hordeum cibum meũ torrefaciens, mihíque vt molerem, imponens, integras quas faciebat, mazas deuorabat: ego in prandium furfur habebam. Quòd ſi quando me cum equabus abigeret paſtor, ictibus & morſibus à maribus perimebar: qui me eum fœminis ſuis mœchari ſuſpicabantur: ideóque vtroque pede calcitrantes, me inſequebantur. Quare zelotypiam equorum ferre non poteram. Quo factum eſt vt macilentus ac deformis breui euaſerim: cùm neque domi ad molam exhilararer, neque ſub dio paſcerer, conſortium bello oppreſſus. Quinetiam in montem ſæpe mittebar, & ligna vectabam humeris. Quod erat malorum meorum caput. Primùm quidem

καὶ ξύλα τοῖς ὄμοις ἐκόμιζον. τῶν ἐμῶν κακῶν. πρῶτον μὲν

ὑψηλὸν ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει, ὁρθὸν δεινῶς ὁδόν. εἶτα καὶ ἀνυπόδητος ὄρει ἐν λιθίνῳ. καί μοι συνεξέπεμπον ὀνηλάτην, παιδάριον ἀκέραστον. τοῦτό με κακῶς ἐκάκου ἀπώλυτος. ᾠκέτευον μὲν ἔπαιέ με, καὶ βέλεμνα λίαν, οὐ ξύλῳ ἁπλῷ, ἀλλὰ τῷ ὄζους πυκνοὺς ἔχοντι, καὶ ὀξεῖς. καὶ ἀεὶ ἔπαιεν εἰς τὸ αὐτὸ τοῦ μηροῦ. ὥστε ἀϊώκτο μοι κατ' ἐκεῖνο ὁ μηρὸς τῇ ῥάβδῳ. ὁ δὲ, ἀεὶ τὸ βαῦμα ἔπαιεν. εἶτά μοι ἐπιτίθει φορτίον, ὅσον χαλεπὸν εἶναι καὶ ἐλέφαντι ἐνεγκεῖν. καὶ αὖθις ἡ κατάβασις ὀξεῖα λίαν. ὁδὲ, κἀνταῦθα ἔπαιεν. εἰ δέ μοι πλεπίπτον ἴδοι τὸ φορτίον, καὶ εἰς τὸ ἕτερον ἐπικλίνον, δέον τῶν ξύλων ἀφαιρεῖν, καὶ τῷ κουφοτέρῳ προσβαλεῖν, καὶ τὸ ἴσον ποιεῖν, τοῦτο μὲν, οὐ δέ ποτε εἰργάσατο. λίθους δὲ μεγάλους ἐκ τοῦ ὄρους ἀναιρούμενος, εἰς τὸ κουφότερον, καὶ αὖθις τοῦ φορτίου προσετίθει, καὶ κατήει ἄθλιος τοῖς ξύλοις, ὁμοῦ καὶ λίθοις ἀχρείοις περιφέρων. καὶποταμὸς διὰ ἀέναος ἐν τῇ ὁδῷ. ὁδὲ, τῶν ἀπονιπτόντων φειδόμενος, ὀπίσω τῶν ξύλων ἐπ' ἐμοὶ κομίζων, ἐπέρα τὸ ποταμόν. εἰ δέ ποτε

ascendendus erat mons excelsus via grauiter ardua: deinde soleis carebam in saxoso monte. Mecúmque mittebatur agaso, nefarius puerulus, qui me noua A ratione quauis à parte perdebat: ac primùm quidem me etiam intensiùs currentem percutiebat, non simplici fuste, sed nodis crebris, acutisque scatente: eB andémque femoris partem semper petebat, adeò vt ea ex parte femur verberibus apertum fuerit: nec tamen vulneratum ferire destitit. Deinde onus imponebat, C quantum vix etiam elephas tulisset. Ac quãquam acutus erat descensus, hîc tamen verberabar. Quòd si videret mihi incumbens onus in alterum latus inclinare: D quanquam grauiori detrahenda erant ligna: & leuiori adijcienda, vt paria fierent: nunquam tamen istud fecit. Imò lapides magnos ex monte acceptos, leuiori séque attollenti oneri E addebat: ego verò descendebam lapides inutiles cum lignis circunferendo. Porrò in via erat perennis fluuius, quem vt calceis parceret, post ligna mihi insidens trajiciebat. Quinetiã si quãdo

ὅτα κάμνων, καὶ ἀχθοφορῶν, καταπίπτοιμι, τότε δὴ τὸ δεινὸν ἀφόρητον λιῶ. οὐ γὰρ ἦν καταβὰς τὸ χεῖρόν μοι ὑποδοῦναι, κἀμὲ χαμόθεν ἐπεγείρειν, καὶ τὸ φορτίον ἀφελεῖν, εἰ ποτε καὶ δέοι. ὁδὲ, ἔστε κατῆλθεν, οὔτε χεῖρα εἴ ποτε ἐπέδωκεν, ἀλλ' ἀΐσσων ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, καὶ τῶν ὤτων ἀρξάμενος, σωρηδὸν ἐπί με τῷ ξύλῳ, ἕως ἐπιχείροι με εἰ θλῆναι. καὶ μὴν καὶ ἄλλο κακὸν εἰς ἐμὲ ἀφόρητον ἐπαίζετο. σωρηγικῶν ἀκανθῶν ὀξυτάτων φορτίον, καὶ τοῦτο διαμέσῳ πεισοφίξας, ἀπεκρέμα ὄπισθεν ἐκ τῆς οὐρᾶς. αἰδὲ, οἷον εἰκὸς ἦν, ἀπόντος τοῦ ὁδηγοῦ, ἀποκρεμάμεναι, θεοσκόπτον μοι, καὶ πάντα μοι τὰ ὄπισθε νύσσουσι, ἐπίβουλον. καὶ ἦν μοι τὸ ἀμυνέειν ἀδύνατον, τῶν πρωσκόντων ἀεί μοι ἐπομένων, κἀμοῦ ὀρθομβούντων. εἰ μὲν γὰρ ἀΐσσομι φυλακὴ ὁμοῦ τῶν ἀκανθῶν τοῦ θεοσβολεῖν, τοῦτο τῶν ξύλων ἀπωλλύμην. εἰ δὲ φεύγοιμι τὸ ξύλον, τότ' ἤδη τὸ δεινὸν ὄπισθεν ὀξὺ θεοσκόπτε. καὶ ὅλως ἔργον ἦν τῷ ὀνηλάτῃ τῷ ἐμοὶ ἀποκτεῖναι με. ἐπεὶ δέ ποτε ἅπαξ καὶ πάμεν πολλὰ, ὡς ἔτι φέρων,

tanquam feſſus, oneri ſuccumberem: tunc intolerabilis erat eius moleſtia: nunquam enim deſcendebat vt manum mihi porrigeret, atque humo excitaret, & onus alleuaret, ſi quando eſſet opus, ſed à ſummo capite, auribúſque incipiens, fuſte me tundebat, dum me excitarent plagae. Alio quoque intolerabili malo me lacceſſebat. Etenim acutiſſimarum ſpinarum faſcem, vinculo circumligatum à cauda ponè ſuſpendebat. Quibus, vt par erat, cùm in via progrederer, pendentibus & illudentibus, totámque poſteriorem partem lancinantibus, vulnerabar: neque eas arcere poteram, ſiquidem vulnerando me ſemper ſequebantur, & à me pendebant. Etenim ſi lento gradu procederem vt ſpinarum ictus deuitarem, baculo conficiebar: ſi baculum deuitarem, tunc acutum illud malum à tergo mihi incumbebat. Denique erat agaſoni meo iſtud opus, vt me occideret. Sed poſtquam tandem aliquando malorum impatiens

πρὸς αὐτὸν λαξ σκίνηπα, εἶ-
χεν ἀεὶ τοῦτο τὸ λαξ ἐν μνήμῃ.
καί ποτε κελεύεται συμπεῖσαι
ἐξ ἑτέρου χωρίου εἰς ἕτερον
χωρίον μετενεγκεῖν. κομίσας A
οὖν με, καὶ τὸ σύμπεσον τὸ πο-
λὺ συνενεγκών, κατέδησεν ἐμ-
ἐμέ. καὶ δεσμῷ ἀφαλεῖ εὖ
μάλα περιδήσας με τῷ φορ-
τίῳ, κακὸν ἐμοὶ μέγα τυρεύων. B
ἐπεὶ ὁ περιέναι λοιπὸν ἔδει σκ
ἐκ ἑστίας, κλέψας δαλὸν ἔτι
θερμὸν, ἐπειδὴ πόρρω τῆς αὐ-
λῆς ἐγυόμεθα, τὸν δαλὸν ἐνέ-
κρυψεν εἰς τὸ σύμπεσον. τὸ ὄ, C
τί γὰρ ἄλλο ἐδυνάτο, ὑγροῦ
ἀνάπλεως; κἀγὼ λοιπὸν ἐδὲν ἕτε-
ρον ἄλλο, ἢ πῦρ ἄπλετον. μα-
θὼν οὖν ὡς αὐτίκα ὀπήσομαι
ἐν τῇ ὁδῷ, τέλματι βαθεῖ ἐν-
τυχών, ῥίπτω ἐμαυτὸν τὸ τέλ-
ματος ἐς τὸ ὑγρότατον. εἶτα
ἐκύλιον ἑταῦθα τὸ σύμπεσον.
κἀγὼ δίνων, κἀγὼ σφίγων ἐμαυτὸν,
τῷ πηλῷ καταβρέσαι τὸ θερ-
μὸν ἐκεῖνο, κἀγὼ πικρὸν ἐμοὶ E
φορτίον. κἀγὼ οὕτω λοιπὸν ἀκιν-
δυνότερον ἐβάδιζον ἐκ ὀδῷ τὸ
ὑπόλοιπον. οὐδὲ γὰρ ἔτι ἀνά-
λαβε με τῷ παιδὶ δυνατὸν ἦν
τῷ συμπέσου, πηλῷ ὑγρῷ
πεφυρμένου. καὶ τότε ὁ
πολεμιώτατος πᾶς περιελθὼν

calces in eum moui : cal-
ces illos memoria semper
tenebat. Iussus aliquando
stupas de vna regione in
aliam transferre : allatam
illam dorso meo alligauit,
& me arcto admodum vin-
culo cum onere vinxit,
magnum mihi moliens
malum. Nam cùm esset
prodeundum domo, sur-
reptum ex igne torrem ad-
huc feruidum, vbi procul
à stabulo processissemus,
intus stupam abscondit.
Quæ (quid enim aliud
poterat?)protinus flammam
concipit : atque ego nihil
aliud quàm multum ignem
ferebam. Sed cùm me in
via protinus assatum iri
sentirem, profundum sta-
gnum nactus, in partem
eius humidissimam me
inieci : deinde stupam hic
volutaui, & me simul
voluendo, versando, cali-
dum, acerbúmque illud
onus luto extinxi : eóque
pacto reliquum iter minori
cum discrimine confeci.
Non ampliùs enim pote-
rat puer stupam humido
luto subactam incendere.
At sceleſtus ille puer do-
mum reuersus, falsò me
accusauit, asserens me in

ἐμοῦ κατεψεύσατο ἐπὶπων, ὡς

ignem

πραείαν, ἐκὼν ἐαυτὴ ἐνσείσαιμι τῇ ἐσία. καὶ τότ' μὲ, ὦν τὸ συμπίεν μὴ ὑ ἐλπίζων, ὡς ἐξῆλθον. ἀνὴ ἕτερον ὁ ἀμάθαρτος παῖς ἐξεύρει ἐπ' ἐμὲ μαίρῳ κάκιον. κομίσας γάρ με ἐς τὸ ὄρος, καὶ μοι φορτίον ἀδρὸν ἐπιθεὶς ὦν τῶ ξύλων, τοῦτο μὲ, παρέσκει χωρὶς φλοιὸν οἰκοῦντι. ἐμὲ ὄ, γυμνὸν, καὶ ἀξύλον κομίσας οἴκαδε, κατεψεύδεταί μου πρὸς τὸν αὐτοῦ δεσπότην ἔργον αἰόσιον. τοῦτον διατροφὴ ὄγον, ὦν οἶδ' ὅτι βόσκομεν, δεινῶς ἀργὸν ὄντα, καὶ βραδύν. ἀλλὰ μὲν νῶ ὀπτηδεύει καὶ ἄλλο ἔργον. ἐπὰν γυναῖκα, ἢ παρθένον καλὴν, καὶ ὡραίαν ἴδῃ, ἢ παῖδα, ἀπολακτίσας, ἔπεται δερμῶς αὐτοῖς, ὡς εἴ τις ἐρᾶ ἀνδρωπος ἄρρεν, ὅτι ἐρωμένῃ γυναικὶ κατουρμος. καὶ δάκνει ὦν φιλήματος χρῆμα, καὶ πλησιάζειν βιάζεται, ὦν ὑ τούτου, σοὶ δίκας, καὶ πράγματα παρέξει, πάντων ὑβριζομένων, πάντων ἀναστρεφομένων. καὶ δὴ νῶ ξύλα κομίζων, γυναῖκα εἰς ἀγρὸν ἀπιοῦσ' ἰδὼν, τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ ἐπόρισεν, ἀπεσείσαμος. ἡ δ' γυναῖκα ἐς τὴν ὁδὸν ἀναστρέψας, γαμεῖν ἐβούλετο, ἕως

ignem ſponte inſilijſſe, & præter ſpem ſtupis ſubduxiſſe. Verùm alteram deteriorem in me accuſationem puer ille ſceleſtus excogitauit. Nam cùm me ad montem deduxiſſet, grandi lignorum impoſito onere, illud agricolæ vicino vendidit: me verò nudum, & ligno vacuum ad ædes reduxit: & apud dominum rei atrocis accuſauit. Hunc aſinum domine cur nutriamus neſcio, impenſè pigrum ac tardum. Atqui alius rei ipſi eſt cura. Si mulierem, aut virginem formoſam, iámque viro maturam, puerum-ue conſpicit, calcibus laſciuiens, curſu in ipſos fertur, vt maſculus homo quiſpiam amator ad mulierem dilectam permotus: ac ſpecie oſculi mordet, & congredi nititur. Atque hinc tibi lites & negotia faceſſet, dum omnes contumelioſè pulſat, omnes humi fundit. Nunc enim cùm ligna ferret, viſa muliere in agrum proficiſcente, ligna humi proiecta diſperſit, & mulierem in via ſubuerſam comprimere voluit, donec alijs aliunde accurrentibus,

ἄλλος ἄλλοθεν ὠθρεμμένος

ἡμυνάμθα τῇ γυναικὶ, ἐς τὸ μὴ διαπαθῶμεν ὑπὸ τῶ καλῶ τούτου ἐραστῦ. ὁ δ', ταῦτα πυθόμενος, ἵν' εἰ μήτε βαδίζειν ἔθῃ ἐθέλει, μήτε φορτηγεῖν, καὶ ἔρωτας αὐθρώπινος ἐρᾷ, ὅτι γυναῖκας, ἢ παῖδας οἰστρώμενος, ἀποσφάξατε αὐτόν. καὶ τὰ μὲν ἔγκατα, τοῖς κυσὶ δότε, ἢ τὰ κρέα, τοῖς ἐργάταις φυλάξατε. καὶ ὃ ἔρηται πῶς οὗτος ἀπέθανε, λύκου τοῦτο κατηγεύσαντος. ὁ μὲν οὖν ἀκάθαρτος παῖς ἁπλάτης ἐμὸς, ἔχαιρε ... με αὐτίκα ἤθελεν ἀπο... ν. ἀλλ' ἔτυχε γάρ τις τῶν ἀπὸ τότε γειτόνων παρὼν καὶ οὗτος ἐρύσατό με ἐκ τῆς ἐπ... ου, δεινὰ ἐπ' ἐμοὶ βουλευσάμενος. μηδαμῶς ἔφη ἀπο... ης ὄνον, καὶ ἀλεῖν, ἢ ... ορεῖν δυνάμενον. ἢ οὐ ἐπιδὴ γὸ εἰς αὐ... ἐρωτ... οἴστρῳ φέρεται, ... αὐτὸν, ἔκτεμε. ἢ γὸ ἐ ... δ' ἐκ τούτου ταύτης ὁρμῆς ἀφαιρεθείς, ἥμερός τε ἔσται, ἢ πίων ἔσαι, ἢ οὐ σει φορτίον μέγ... δὲν ἀχθόμενος. εἰ... αὐτὸς ἀπειρος ἔχεις ταύτης τῆς ἐπιστήμης, ἀνίξομαι δεῦρο μεταξὺ τριῶν ἢ τεττάρων ἡμερῶν. καί σοι τοῦτον

mulierem à formosi huius amatoris laceratione vindicauimus. His auditis herus, quandoquidem neque ire vult, inquit, neque onus bajulare, & amores humanos imitatur in mulieres & pueros ruens, iugulate ipsum: eiúsque intestina canibus date, & carnes operarijs seruate. Et si quæratur quomodo sit mortuus, à lupo interemptum fingite. Ille igitur puer nefarius, agaso meus, lætabatur, méque ilico iugulare volebat. Nisi fortè quispiam ex vicinis colonis præsens fuisset, qui me ab interitu vindicauit excogitato aduersum me graui malo. Nequaquam hunc asinum occidas, inquit, pistrino, & oneri ferendo aptum. Neque hoc magni est laboris: siquidem in homines amoris œstro percitus fertur, acceptum ipsum castra. Nam sublata veneris cupiditate, ilico mansuetus, & pinguis erit, neque magnum onus gestare grauabitur. Si tu artis istius es imperitus, intra triduum aut quatriduum aduenia: & tibi illum oue moderatiorem

σωφρονίσειεν θεοβάτου πα-

ἐξω τῆ τομῆ. οἱ μὲν οὖν ἔνδον ἅπαντες, ἐπῄνουν τὸ σύμβουλον, ὡς εὖ λέγοι. ἐγὼ δὴ ἤδη ἐδάκρυον, ὡς ἀπολέσων αὐτίκα τὸ ἐν τῷ ὄνῳ ἀνδρεῖον. καὶ ζῆν ἂν ἔτι ἐθέλειν ἔφην, εἰ ἀχρεῖός μοι ἐωᾶτο. ὥστε καὶ ὅλως ἀποστῆναι τῆς λοιπῆς ἐγνώκειν, ἢ ῥῖψαι ἐμαυτὸν ἐκ τῆς ὄρους, ἔνθα ἐκπεσών, διαπτὰς οἰκτίστῳ ὀλόκληρος ἔτι, καὶ ἀκέραιος νεκρὸς πεδηκόμην. ἐπεὶ δὲ νὺξ βαθεῖα, ἄγγελός τις ἀπὸ τῆς κώμης ἦλθεν εἰς τὸ ἀγρόν, καὶ τινὰ ἔπαυλιν, ταύτην λέγων τὸ πρότυμφον κόρην, τινὶ νεωστὶ τοῖς λῃστῆς γημαμένην, καὶ τὸν ταύτης γυμφίον, περὶ δείλην ὀψίαν ἀμφοτέρους αὐτοὺς ἐν τῷ αἰγιαλῷ περιπατοῦντας, ὑπολάσασαν ἄφνω τὴν θάλασσαν, ἁρπάσαι, καὶ ἀφανεῖς ποιῆσαι. καὶ τέλος, αὐτοῖς τοῦτο τῆς συμφορᾶς, καὶ θανάτου ἡμῖν δὲ. οἶδε, οἷα δὴ κεκενωμένης οἰκίας πάντων διανοητῶν, ἔγνωσαν μηκέτι μένειν ἐν τῇ δουλείᾳ, ἀλλὰ πάντα διαρπάσαντες τὰ ἔνδον, φυγῇ ἐσώζοντο. ὁ δὲ νομεὺς τῶν ἵππων, κἀμὲ παραλαβών, καὶ πάνθ' ὅσα δυνατὸς ἦν συλλαβὼν καὶ ἐπιτιθέναί μοι καὶ ταῖς ἵπποις.

castratione reddam. Omnes qui aderant, consultorem hunc, vt cuius proba esset sententia, collaudarunt. At ego iam lachrymabar, vt pote qui virilitatem asini eram amissurus: & me nolle amplius viuere dicebam, si fierem eunuchus. Itaque omnino à cibo in posterum abstinere decreueram, aut me ipsum ex monte præcipitem dare, vnde delapsus, morte miserrima integer & intactus interirem. Nox erat intempesta, quum quidam nūtius e pago in agrum, villámque venit, qui diceret puellam hanc recens nuptam, atque à latronibus raptam, iúsque sponsum, circa vesperam in littore deambulantes ambos, à repentina maris inundatione raptos, & ab hominum conspectu ablatos fuisse: atque hunc illius calamitatis, & mortis finem obtigisse. Verum ego domo nouis dominis data, decreuerunt seruitutem non amplius sustinere, & furreptis omnibus quæ domi erant, arrepta fuga sibi consuluit. Equorum pastor, assumptis mecum & equabus, & quicquid poterat, id mihi illíque impositum illigat.

ἐγὼ ὄ, ἠχθόμην μὲν, φέρων φορτίον ὄνου ἀληθινῆ. ἀλλ' οὖν ἄσμενος τὸ ἐμπόδιον τοῦτο τῆς ἐμῆς ἐδεξάμην ἐπιτομῆς. καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐλθόντες ὁδὸν ἀφαλείαν, καὶ τριῶν ἄλλων ἡμερῶν τὴν ὁδὸν ἀύσαντες, ἐρχόμεθα ἐς πόλιν τῆς Μακεδονίας, Βέροιαν, μεγάλην, καὶ πολυανθρωπον. ἐνταῦθα ἔγνωσαν οἱ ἄγοντες, ἡμᾶς ἰδρύσαι, καὶ ἑαυτούς. καὶ τότε δὴ πρῶτον ἐν ἡμῶν τῶν πτηνῶν. καὶ κῆρυξ ἐυφωνος ἐν ἀγορᾷ μέσῃ ἑστὼς, ἐκήρυττεν. οἱ δὲ θεησόμενοι, ἐδεῖν ἤθελον, τὰ στόματα ἡμῶν ἀνοίγοντες, καὶ τὴν ἡλικίαν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν ἐξήτουν. ἔβλεπον. καὶ τὸν μὲν, ὠνήσαντο, ἄλλος ἄλλον. ἐμὲ δὲ ὕστατον ἀπολελειμμένον, ὁ κῆρυξ ἐκέλευσεν αὖθις ἐπαναγειν ἐς οἶκον, ὁρᾷς λέγων, ὅτος μόνος οὐχ εὕρηκε χύειον. ἐγὼ δὲ, πολλὰ πολλάκις δηνοῦμην, ἡ μεταπίπτουσα νέμεσις, ἤγαγε καμὲ τὸν δεσπότην, οἷον ἂν αὖ εὐξάμενος. χίναιδος γὰρ, καὶ γέρων λίαν, τούτων εἷς τῶν τὴν Συρίην θεὸν συείαν εἰς τὰς κώμας, καὶ τὸν ἀγυιᾶς περιφερόντων, καὶ τὴν θεὸν ἐπαιτεῖν ἀναγκαζόντων. τούτῳ ἐπρίαμην πολλοῦ μὲν τιμῆς, τριάκοντα δ' ἐγχειρῶν.

Equidem ego ægrè ferebam quòd veri asini onus ferrem : lubens tamen istud meæ exectionis impedimentum suscepi. Et cùm tota nocte difficilem viam iuissemus, exacto trium aliorum dierum itinere, Berœam Macedoniæ vrbem, magnam & populosam venimus : in qua nostri ductores, & nos, & se ipsos sistere statuerunt. Tunc autem venum expositi sumus : ac medio in foro præco vocalis stans proclamabat : Mercatores autem nos videre volebant aperto ore, & ex dentibus ætatem coniectabant : atque illos emerunt, alius alium. Me vltimum relictum præco iussit reduci domum, inquiens, vides vt hic solus dominum non reperit. At sors quæ sæpe reuoluitur & mutatur, mihi quoque dominum adduxit, qualem non optassem. Cinædus enim & senex erat, vnus ex ijs qui per pagos & villas Deam Syriam circunferentes, eam mendicare cogunt. Huic vendor magno admodum pretio, scilicet drachmis triginta.

καὶ στένων ἤδη, τῷ δεσπότῃ εἰ-
πάμην ἀγορᾶ. ἐπεὶ δ' ἤκομεν
ἔνθα ᾤκει Φίλιππος, τοῦτο γὰρ
εἶχεν ὄνομα ὁ ἀπεμπολῶν με,
μέγα ἐβόησε πρὸ τῶν θυρῶν αἰ- A
κέκραγμαι, ὦ κορέσια, δοῦλον
ὑμῖν ἐωνημαι καλὸν, καὶ ἀδρὸν,
καὶ καταδάκνω τὸ χεῖλος. ἦσαν
δὲ τὰ κορέσια ταῦτα, ὄχλος
παίδων συμπαιζόντων τῷ Φιλ-
ίππῳ. καὶ πάντες θεᾶς τινὰ βοὴν B
ἀφῆκεν ἅπαντες. ᾠοντο γὰρ ἀληθῶς
ἀνθρωπον εἶναι τὸν ἐωνημένον.
ὡς δ' εἶδον ὄνον ὄντα τὸν δοῦ-
λον, εὐθὺς ταῦτα εἰς τὸν Φίλιππον C
ἔσκωπτον, τοῦτον οὐ δοῦλον,
ἀλλὰ νυμφίον σαυτῇ πόθεν
ἄγεις λαβοῦσα; ὀψὲ δὲ τού-
των τῶν γαμικῶν γάμων, καὶ τέ-
κνοις ταχὺς ἡμῖν πῶλος τοι- D
οὗτος. καὶ οἱ μὲν, ἐγέλων. τῇ
δ' ὑστεραίᾳ, συνεσκευάσμεθα ἐπ'
ὄρχον, ὥσπερ αὐτοὶ ἔλεγον. καὶ
τὸν θεὸν ἐσπευδάσαμεν, ἐ-
μοὶ ἐπέθηκαν. εἶτα τὰ πόλεως
ἐξηλαυνόμεθα, καὶ τὴν χώραν E
περιήειμεν, ἐπεὶ δὲ εἰς κώ-
μην τινὰ θεσπέλθομεν, ἐγὼ μὲ
ὁ θεοφόρητος, ἐξάμην. ὁ δ' αὐ-
λητὴς ὅμιλος, ἐτύσας ἔνδοθεν. οἱ
δὲ, τὰς μάζας ἀποῤῥίψαντες,
τὴν κεφαλὴν κάτωθεν ἐν τῷ
πύλῃ ἐλόοντες, τοῖς

Iámque ingemiſcens præ-
euntem dominum ſequebar.
Vbi domum Philebi (hoc
enim erat emptori meo no-
men) peruenimus, ilico
magna voce ante fores cla-
mauit, O puellæ, ſeruum
emi vobis pulchrum, a-
dultum, & genere Cappa-
docem. Erant ex puellæ,
cinædorum Philebi coad-
iutorum turba, qui omnes
ad illius vocem applauſe-
runt. Nam reuera hominem
emptum putabant. Sed vt
ſeruum illum viderunt eſſe
aſinum, huiuſmodi cauil-
lis Philebum petunt, hunc
non ſeruum, ſed ſpon-
ſum vnde tibi adducis?
Macte eſto præclaris hiſce
nuptijs: taléſque pullos
quamprimum nobis parito.
Atque illi quidem ridebant.
Poſtridie ad opus com-
ponebantur, vt aiebant,
Deámque inſtructam mihi
impoſuerunt. Deinde ex
vrbe egreſſi, regionem
luſtrabamus. Et poſtquam
ad villam quandam perue-
nimus, ego ille Dei bajulus conſtiti, tibicen autem
Deo afflatus cecinit, alij
mitris proiectis, depreſſa
ceruice caput torquentes,
lacertos gladijs ſcindebant.

ξίφεσιν ἐτέμνοντο τὸν πήχεα

καὶ τὴν γλῶτταν τῶν ὀδόντων ὑπερβάλλων ἔκρυσε, ἔτημε καὶ ταύτην. ὥστε ἐν ὀλίγῳ πάντα πεπλῆσθαι μαλακοῦ αἵματος. ἐγὼ δ' ἰδὼν τὰ γιγνόμενα, πανταχόθεν ἔδεμον ἐξὼν, μή ποτε χρεία τῇ θεῷ ᾖ ὄνειος αἵματος γένοιτο. ἐπειδὴ δὲ καταπλήξεως οὕτως ἑαυτὸν, ἐκ τῶν περιεστηκότων θεατῶν συνέλεγον ὀβολοὺς, καὶ δραχμάς. ἄλλος ἰσχάδας. ἢ οἶνον; ἢ τυρὸν κάδον ἐπέδωκε, καὶ πυρῶν μέδιμνον, καὶ κριθῶν τῷ ὄνῳ. οἱ δ', ἐκ τούτων ἐφέροντο. ἢ τὴν ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην θεὸν, ἐθεράπευον. καί ποτ' εἰς κώμην τινὰ αὐτῶν εἰσβαλλόντων ἡμῶν, νεανίσκον τῶν κωμητῶν μέγαν ἀχθέντα, εἰσάγουσιν ἔσω, ἔνθα κατακλύοντες ἔτυχον. ἔπειτα ἔπαγον ἐκ τοῦ κωμήτου ὅσα συνήθη, καὶ φίλα τοιούτοις ἀνοσίοις κνιαίδιοι λῶ. ἐγὼ δ', ὑπεραλγήσας ἐπὶ τῇ ἐμαυτοῦ μεταβολῇ, ὅτι μέχρι νῦν ἀνέχομαι κακῶν, ἀναβοῆσαι ὦ Ζεῦ ἐθέλησα. ἀλλ' οὐ μὰ φωνὴ, ἐκ ἀνέβη μοι· οὐ γὰρ ἐμὴ, οὐδ' ἦν τὸ ὄνου ἐκ τοῦ φάρυγγος. καὶ μέχρι σήμερον. τῶν δὲ κωμητῶν τινες, ἔτυχον γὰρ τότε ὄνον ἀπολωλεκότες, καὶ τὸν ἀπολωλότα ζητοῦντες,

& linguam ex dentibus exertam quisque incidebat, ita vt breui tempore omnia molli sanguine plena fuerint. Quæ cùm viderem, stans intremiscebam, veritus ne aliquando Dea asinino sanguine indigeret. Postquam eo pacto sese inciderant, obolos & drachmas à circunstantibus spectatoribus colligebant: alius caricas, & vinum, caseíque fiscellas dedit, atque frumenti hordeíque modiũ asino. Atque hi victum ex his parabant: Deámque meis humeris impositam colebant. Et cùm aliquando villam quandam ingrederemur, illi adolescentem quẽdam procerum ex rusticis, domum in quam diuerterant, prædati deducunt: quo vitiato, muliebria, pro more & consuetudine, nefarij cinædi illi perpessi sunt. Ego autem meæ mutationis vicem summopere dolens, vnde hactenus mala tolero, exclamare volui, ô sæue Iuppiter. Verùm non mea, sed asini vox è gutture ascendit, magnúmque rugitum edidi. Ex paganis quidam, qui asinum amiserant, & amissum quærebant, audito

ἀκούσαντες μου μέγα βοητος, παρέρχονται εἰσω, οὐδενὶ οὐδὲν εἰπόντες, ὡς ἐμοὶ τὰ ἐκείνων ὄντος. καὶ καταλαμβάνοισι τὼν παίδως, ἄρρητα ἔρδοντας ἐργαζομένους. καὶ γέλως ἐκ τῶν ἐπισταλθόντων πολὺς γίγνεται ἔξω. καὶ ἐκδεδαμόντες, ὅλῃ τῇ κώμῃ τῷ λόγῳ διέδωκαν τῶν ἱερέων τὰ ἀσέλγειαν. οἱδὲ, αὐδούμενοι δεινῶς ταῦτα ἐλελεγμένα, τῆς ὀπουόσης νυκτὸς ἐυθὺς ἔνδην ἐξέλασαν. κὴ ἐπεὶδὴ ἐγένοντο ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ὁδοῦ ἐχαλέπαινον, καὶ ὠργίζοντο ἐμοὶ τῷ μὴ ὑσαντι τὰ ἐκείνων μυστήρια. καὶ τοῦτο μὲν ἀνεκτὸν τὸ δεινὸν ἦν, κακῶς τῷ λόγῳ ἀκούειν. ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦτο, ἀλλ' ἀνεκτά. τὴν γὰρ θεὸν ἀφελόντες μου, καὶ χαμαὶ καταθέμενοι, κὴ τὰ στρώματά μου πάντα περισσάραντες, γυμνὸν ἄδην ἐκρεμόσθουσί με δένδρῳ μεγάλῳ. εἶτα ἐκείνη τῇ ἡμέρῃ τῶν ἀγραγάλων μάστιγι πλήσσοντες, ὀλίγου ἐδέησ' ἀποκτεῖναι, κελεύοντές με τὸ λοιπὸν ἄφωνον εἶναι θεοφόρητον. καὶ μὴν καὶ ἀποσφάξαι τὸ, ὡς ἐς ὕβριν αὐτὸν βαλόντα.

ingenti rugitu meo introeunt, nemini quidquam dicentes, ac si illorum essem, & infanda patrantes cinædos deprehendunt. Atque ab ijs qui fuerant ingressi multus risus foris excitatur. Nam cursim egressi sacerdotum istorum lasciuiam per totum pagum diuulgarunt. Quos cùm flagitij deprensi magnopere puderet, proxima nocte statim abeunt. Cúmque in via solitaria essent, succensebant & irascebantur mihi qui ipsorum mysteria patefeceram. Erat hoc malum tolerabile, quòd verbo malè audirem: at intolerabile quod sequutum est. Nam sublata Dea, depositáque humi, & mihi detractis omnibus stragulis, nudum iam arbori ingenti alligant: cæsúmque flagro ex talis facto, propemodum interfecerunt, iubentes in posterum me esse taciturnum Deæ vectorem. Quinetiam post flagra me iugulare statuunt, vt qui ipsos in magnum dedecus coniecissem, & ex vico

μὴ ταὶς μάστιγας βουλεύσασθαι, ἀλλὰ, καὶ τῆς κώμης

δι' ἐργασαμένους, ἐμβαλόντα. ὥστε με μὴ ἀποκτεῖναι, δείσαντες αὐτοῦ ἡ θεὸς ἐλυσσώσησε, χαμαὶ καθημένην, καὶ οὐκ ἔχουσα ὅπως ὀδύνοι. ἐντεῦθεν οὖν μοι τὰς μάστιγας, λαβὼν τὴν δέσποιναν, ἐβάδιζον. καὶ περὶ ἑσπέραν ἤδη καταλύομεν εἰς ἀγρὸν πλουσίων ἀνδρῶν. καὶ ἐνταῦθα οὗτος ἐνδυν. καὶ τὴν θεὸν μάλα ἀσμένως τῇ οἰκίᾳ ὑπεδέξατο, καὶ θυσίας αὐτῇ περισπάγνως ἐνδαπάνησε. καὶ ἐγὼ μέγαν κίνδυνον αὐτὸς ὑπέσχον. τῶν φίλων γάρ τις τῷ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν ἐπεμψε δῶρον, ὄνου ἀγρίου μηρόν. τοῦτον ὁ μάγειρος σκευάσας λαβὼν, ῥᾳθυμίᾳ ἀπώλεσε, κυνῶν πολλῶν λαθραίως εἰσω παρελθόντων. ὃς δεδιὼς πληγὰς πολλὰς, καὶ βάσανον ἐπὶ τῆς ἀπωλείας τοῦ μηροῦ, ἄγχειν κρεμάσας ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ ταχίστου. ἡ δὲ γυνὴ ἡ τούτου, κακὸν ἀλλοῖον ἐμοὶ, ἀλλὰ μήτε ἀποθνήσκειν εἶπεν ὦ φίλτατε, μήτε ἀθυμίᾳ τοιαύτῃ δῶς σεαυτόν. πείσθητέ μοι, περάξεις τὰ πάντα. τῶν κυναίδων τὸν ὄγον λαβὼν ἔξω εἰς ἔρημον χωρίον, κἀκεῖνα σφάξας αὐτὸν. τὸ μέρος μὲν ἐκεῖνο, τὸν μηρὸν ἀποτεμὼν, κόμιζε δεῦρο. καὶ σκευάσας,

re non facta eieciſſem. Sed Dea iacens humi, & vectore deſtituta ſi perirem, adeò terribili vultu conſpexit eos, vt me non occiderint. Hinc igitur poſt verbera, ſuſcepta domina, progrediebar: & veſperi in hominis opulenti prædium diuertimus. Qui cùm domi eſſet, lubentiſſimè Deam hoſpitio excipit, ipſique ſacra facit. Hîc ego cognoui me in magno periculo verſari. Nam quidam ex amicis, donum ruris domino miſerat, agreſtis aſini femur: quod cùm coquus condiendum cepiſſet, negligentia amiſit, clam ingreſſis canibus multis. Qui plagas multas, & femoris illius amiſſi pœnam veritus, ex collo ſeſe ſuſpendere ſtatuit. Sed eius vxor, ingens mihi malum, At nolito mori, inquit, ô dilectiſſime: neque te dedas huiuſmodi animi conſternationi. Nam ſi mihi credideris, omnia rectè geres. Cinædorum illorum aſſibus in deſertum locum deducito: deinde eo iugulato, partem illam, nempe femur, reciſam huc affer, quam paratam

τῷ δεσπότῃ ἀπόδος. καὶ τὸ ἄλλο τὸ ὄνου, κάτω που ἐς τὴν κρυπτὴν ἄφες. δέξει γὰρ ἀποδρᾶς, οἴχεσθαί τοι, καὶ εἶναι ἀφανης. ὁρᾷς ὃ ὡς ἔστιν εὔσαρκος, καὶ τῆς ἀχίης ἐκείνου πάντα ἀμείνων; ὁ μάγειρος, ἢ γυναικὸς ἐπαινέσας τὸ βάλευμα, ἄριστα ἔφη σοι ξυμβαίνειν, ταῦτα. καὶ τούτῳ μὲν τῷ ἔργῳ τὰς μάστιγας φυγεῖν ἔχω. καὶ τοῦτό μοι ἤδη πράξεται. ὁ μὲν οὖν ἀνόσιος οὗτος οὐμὸς μάγειρος, ἐμὲ πλησίον ἑστῶτα, τῇ γυναικὶ ταῦτα συμβουλεύοντο. ἐγὼ δ', τὸ μέλλον ἤδη προορώμενος, κρεῖττον ἔγνων τὸ σῶζειν ἐμαυτὸν ἐκ τῆς χαμίδος. καὶ ῥήξας τὸν ἱμάντα, ᾧ δινεῖτό μοι, καὶ ἀναστήσας, ἔσω μὲν ἐσήλασα, ἔνθα ἐδείπνουν οἱ κύναιδοι σὺν τῷ δεσπότῃ τῶν ἀχέων. ἐνταῦθα εἰσελθὼν, ἀναπέπτωκα πάντα τῷ σκιρτήματι, καὶ λυχνίαν, καὶ τράπεζας. κἀγὼ μὲν ὦμοι κομψόν τι τοῦτο πρὸς σωτηρίαν ἐμοὶ εὑρηκέναι, καὶ τὸ δεσπότην τῶν ἀχέων κωλύειν εὐθέως ὡς ἀγόμενον ὄνον ἐμὲ καταπλησθέντα φυλάττεσθαι ἀσφαλῶς. ἀλλά με τοῦτο τὸ κομψὸν, εἰς ἔσχατον ἔτρεψε κινδύνου. λυπῶν δεσπότης με, ξίφη πολλὰ ἤδη

domino apponas, reliquum verò corpus in præcipitium alicubi detrudito. Nam aliquò aufugisse, & latere videbitur: vides autem quàm sit obesus, illóque syluestri per omnia melior? Coquus approbato vxoris consilio, hæc optimè, inquit, consuluisti vxor: hócque solo facto plagas vitare possum: iámque hoc faciam. Itaque nefarius iste meus coquus, mihi astans, hoc cum vxore consilium inibat. At ego, quod futurum erat præuidens, optimum factu duxi, si cæde illa me liberarem. Itaque fracto quo ducebar, loro, prosiliens feror intus cursu, vbi cum ruris domino cinædi cœnabant: quò cursim ingressus, saliendo lumen & mensas subuerto. Quod inuentum elegans mihi fore saluti arbitrabar; ruríque dominum ilico iussurum vt petulans hic asinus tuto in loco concluſus seruaretur. Verùm illud me in extremum adduxit periculum. Nam furiosum me opinati, strictis in me iam multis gladijs,

δέξαντές μ', ξίφη πολλὰ ἤδη

ἐν λόγχας ἐπ' ἐμὲ ἐκπάσαντο, καὶ ξύλα μακρά. καὶ εἶχον αὐτοὺς, ὥστε ἀποκτεῖναί με. ἐγὼ δὲ ὁρῶν τὸ δεινοῦ τὸ μέγεθος, δέσμιος εἴσω παρέρχομαι, ἔνθα οἱ ἐμοὶ δεσπόται κοιμηθήσεσθαι ἔμελλον. οἱδὲ, θεασάμενοι τοῦτο, συγκλείουσιν τὰς θύρας εὖ μάλα ἔξωθεν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ὄρθρος λευ, ἀφάμενοι τοῦ θεοῦ αὐδὶς, ἀπήειμεν ἅμα τοῖς ἀρότραις. καὶ ἀφικόμεθα εἰς κώμην ἄλλην μεγάλην, καὶ πολυανθρωπον. ἐν ᾗ καὶ καινότερόν τι ἐτερατεύσαντο, τοῦ θεοῦ μὴ μεῖναι ἐν ἀνθρώπου οἰκίᾳ. τῆς δὲ παρ' ἐκείνοις μάλιστα τιμωμένης ἐπιχωρίᾳ δαίμονος, ἣ ναὸν οἰκοῦσα. οἱδὲ, καὶ μάλα ἄσμενοι τοῦ ξένου θεὸν ὑπεδέξαντο, τῇ σφῶν αὐτῶν θεῷ συνοικίσαντες. ἡμῖν δὲ οἰκίαν ἀπέδειξαν ἀνθρώπων πενήτων. ἐνταῦθα συχναὶ ἡμέρας οἱ δεσπόται διατρίψαντες, ἀπῆναι ἤθελον εἰς τοῦ πλησίον πόλιν. καὶ τοῦ θεοῦ ἀπήτουν τὸν ἐπιχώριον καὶ αὐτοὶ ἐς τὸ τέμενος παρελθόντες, ἐκόμιζοντο αὐτοῦ. καὶ θέντες ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνον ἔξω. ἔτυχον δὲ οἱ δυνατοὶ εἰς τὸ τέμενος φιάλιον χρυσῆν κλέψαντες, ἐκεῖνο παρελθόντες, ἀνάθημα τῷ θεῷ ἔφερον.

lanceisque & longis baculis, ad me occidendum erant comparati. Ego periculi magnitudine perspecta, intro curro, vbi erant dormituri mei domini: qui hoc viso, fores diligenter extrinsecus claudunt. Postea diluculo, iterum supposito Deæ dorso, ibam vna cum hisce circulatoribus: & ad villam magnam & populosam deuenimus, vbi nouum prodigium finxerunt, vt Dea non maneret in hominis ædibus: sed habitaret in illius loci Deæ templo, quæ apud ipsos potissimùm coleretur. Illi lubenti animo peregrinam Deam receptant, cúmque sua Dea collocant. Verùm nobis pauperum hominum ædes designant: in quibus domini multos dies commorati, in proximam vrbem proficisci voluerunt, & repetitam ab indigenis Deam, átque è delubro allatam mihi imposuerunt, méque abegerunt. Verùm impij illi qui delubrum ingressi erant, donarium nempe phialam auream furati, sub Dea ferebant.

εἰ ἦ κωμῆται, αἰδοίμοι τοῦτο, εὐθὺς ἐδίωκον. εἶτα ὡς πλησίον ἐγγύοντο, κατα πηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἵππων, εἶχοντο αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ δυσσεβεῖς, καὶ ἱερόσυλους ἐκάλουν, καὶ ἁρπαστοῦ τὸ κλαπὲν ἀνάθημα. καὶ ἐρευνῶντες πάντα, εὗρον αὐτὸ ἐν τῷ κόλπῳ τῆ θεᾶ. δήσαντες οὖν τὼ χωλικίας, ἦγον ὀπίσω. καὶ τὸν μέ, εἰς τὴν εἱρκτὴν ἐμβάλλουσι. τὴν ἦ θεὸν ἣ ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην ἁράμενοι, ναῷ ἄλλῳ ἔδωκαν. τὸ ἦ χρυσίον, τῇ πολίτιδι θεῷ πάλιν ἀπέδωκαν. τῇ ἦ ὑστεραίᾳ, τά τε σίτια, κἀμὲ πωλήσειν διέγνωσαν. καὶ ἀπέδοντό με ξένῳ ἀνδρὶ, ἣ πλησίον κώμην οἰκοῦντι, τέχνην ἔχοντι ἄρτους πέπτειν. οὗτός με παραλαβὼν, καὶ πυρῶν μεδίμνους δέκα ἐπισάμενος, ὄπιθεί μοι τὸν πυρὸν, ὡς ἑαυτὸν ἤλαυνεν ὁδὸν ἀγαλέαν. ὡς ἦ ἤκομεν, εἰσάγει με εἰς τὸν μυλῶνα. καὶ ὁρῶ πολὺ πλῆθος ἔνδον ὀνοδούλων κτηνῶν. καὶ μύλαι πολλαὶ ἦσαν. καὶ πᾶσαι τούτοις ἐρέφοντο. καὶ πάντα ἐκεῖνα μεστὰ λευῆ ἀλεύρων. καὶ τότε μή με, ὥσα ἔξοχον δοῦλον, καὶ φορτικὸν βαρύτατον ἁράμενον,

Qua re cognita pagani nos insequuti sunt. Deinde quum appropinquarunt, desilientes ex equis, ipsos in via retinuerunt, impios, & A sacrilegos vocarunt, & surreptum donarium repetiuerunt: illúdque, scrutati omnia, in sinu Deæ inuenerunt. Itaque effœminatos istos à tergo ducebant vinctos: quos quidem in carcerem conijciunt: quámque gestabam Deam sustulerunt, alíque fano dederunt: aurum autem suæ Deæ reB diderunt. Postera die, & C sarcinas, & me vendere decreuerunt: & me pistori, peregrino homini, vicinum pagum incolenti vendiderunt. Qui decem frumenti modijs quos emerat, D dorso meo impositis, per viam asperam ad suas ædes ducebat: quò quum aduenimus, in pistrinum me introducit: vbi magnam conseruorum iumentorum copiam cerno, vbi & E multæ erant molæ, quæ omnes à iumentis hisce versabantur: quæ omnia farinis erant plena. Tunc quidem me, vt pote nouum seruum, & qui grauissimum onus tulit,

καὶ ὁδὸν ἀφαλέαν ἀφιγμένον, ἀναπαύεσθαι ἔνδον ἀφῆκαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὀδόντων τοῖς ὄμμασιν ὀπτιτάσσοντες, ὑπαζευγνύουσί με τῇ κάπῃ τ' μύλης. εἶτα ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ἠπιστάμην ὅπως χρὴ ἀλεῖν, πολλάκις μαθών. προσεποιούμην δ' ἀγνοεῖν. ἀλλὰ μάτην ἤλπισα. λαβόντες γὰρ πολλοὶ τῶν ἔνδον βακτηρίας, περίστανταί με. κἂν μὴ προσδοκήσαντα ὡς οὐχ ὁρῶντα, παίουσιν ἀθρόα τῇ χειρὶ, ὥστε με ὑπὸ τῆς πληγῆς, ὥσπερ τρόμβον ἐξαπίνης τρέφεσθαι. κἂν πείρᾳ ἔμαθον, ὡς χρὴ τὸν δοῦλον ἐς τὰ δέοντα ποιεῖν, μὴ περιμένειν τὴν χεῖρα τοῦ δεσπότου. λεπτὸς οὖν πάνυ γίγνομαι, καὶ ἀδυνὴς τῷ σώματι, ὥστε ἔγωγε καὶ ὁ δεσπότης πωλήσων. καὶ ἀποδίδοταί με ἀνθρώπῳ κηπουρῷ τινὶ τέχνην. ἔτος δὲ εἶχε κῆπον, λαβὼν γεωργεῖν. κἂν τοῦτο εἴχομεν ἔργον. ὁ δεσπότης οὖν ἔωθεν ἐπιδείς μοι τὰ λάχανα, ἐκόμιζεν εἰς τὴν ἀγορὰν. κἂν παραδοὺς τοῖς ταῦτα πωράσκουσιν, ἦλθε με πάλιν εἰς τὸν κῆπον. εἶτα ἐκεῖνος μὲ καὶ ὕδωρ τοῖς φυτοῖς ἐπῆγε. ἐγὼ

itérque difficile confecit, intus quieſcere ſiuerunt. Poſtridie, oculis linteo velatis, molæ iugo me alligant. Tum incitabant: ſed noram quomodo eſſet molendum, id vſu edoctus, me tamen non noſſe ſimulabam: at mea ſpes fuit inanis. Nam multi ex domeſticis, muniti baculis me circunſtant, ac de improuiſo, me nihil tale expectantem tota manu percutiunt: adeò vt plaga compulſus, molam turbinis inſtar voluerem. Ex quo edoctus ſum experientia, ſeruum non debere domini manum expectare, vt ea præſtet quæ ſui ſunt officij. Interim macreſco, & corpore fio debili, ita vt ſtatuat herus me vendere. Venditur igitur olitori, qui colendum hortum acceperat: ídque negotij habebamus. Itaque dominus olera mihi imponebat, quæ in forum ferebam: & poſteaquam ea venditoribus tradidiſſet, me rurſus in hortum ducebat: vbi dum fodiebat, dum plantabat, dum aqua plantas irrigabat, ego interim otiabar:

ἐσκαπτε, καὶ ἐφύτευε, καὶ τὸ ὕ, ἐν τούτῳ εἰσήκειν ἀρχὸς.

λῶ. Ἐμοὶ δεινῶς ἀλγεινὸς ὁ
ἥτερβιος. τρεῖς τὸν μὲν, ἐπὶ
χειμὼν ἤδη ἦν. κἀκεῖνος οὐδὲ
αὐτῷ ῥᾶφια εἶχεν ἀλφέσθαι,
οὐχ ὅπως ἐμοί. καὶ ἀνυπόδη- A
τος, πολὺν ὑγρὸν καὶ παχὺ
σκληρὸν, καὶ ὀξὺν ἐπάτουν. ἡμῖν
φαγεῖν τοῦτο μόνον ἀμφοτέ-
ροις ἦν, θριδακίας πικρὰς, καὶ
σκληράς. καὶ ποτὲ ἐξιόντων B
ἡμῶν εἰς τὸ κῆπον, ἐντυγχάνει
αὐτῷ ἡγεμὼν, στρατιώτου σο-
λλὼ ἀμφιεσμένος. καὶ τὰ μὲν
πρῶτα, λαλεῖ πρὸς ἡμᾶς C
τῇ Ἰταλῶν φωνῇ. καὶ ἤρετο
τὸν κηπουρὸν ὅπου ἀπάγοι
τὸν ὄνον ἐμέ. ὁ δ', οἶμαι τῆς
φωνῆς αὐόητος ὤν, οὐδὲν ἀπε-
κρίνατο. ὁδὲ, ὀργιζόμενος, ὡς
ὑβριζόμενος, παίει τῇ μάστιγι D
τὸν κηπουρόν. κἀκεῖνος συμ-
πλέκεται αὐτῷ. καὶ ἐκ τοῦ πο-
δὸς ὑπαστράσας, εἰς τὴν ὁδὸν
ἐκτείνει. καὶ κείμενον ἔπαιεν ἄν-
τον, καὶ χειρὶ, καὶ ποδὶ, καὶ
λίθῳ τῷ ἐκ τῆς ὁδοῦ. καὶ ὃς τὰ E
πρῶτα καὶ αὐτεμάχετο, καὶ
ἐπείλει, εἰ δύναιτο, ἀποκτεί-
νειν τῇ μαχαίρᾳ. ὁδὲ, ὥσπερ
ὑπ' αὐτῆς ἐκείνης διδαχθεὶς τὸ
ἀκριβέστατον, σπᾷ τὴν μάχαι-
ραν αὐτῷ, καὶ ῥιπτεῖ πόρρω.
εἶτα αὖθις ἔπαιε κείμενον. ὁ

sed admodum molesta erat mihi temporis illius vita: quia iam vigebat hyems, nec ille habebat vnde sibi stragulum emeret, tantùm abest vt mihi, atque ego sine calceis lutum humidum, durum, & acutum calcabam. Nihilque habebamus ambo, quod comederemus, nisi amaras, durásque lactucas. Cùm aliquando in hortum prodiremus, conuenit nos vir generosus, militari stola amictus: ac primùm Italica lingua compellat, interrogátque quonam me asinum deduceret: sed is puto voce non intellecta, nihil respondit. Ille autem irascens, ac si contemneretur, flagro percutit hortulanum, hortulanus cum eo congreditur, & pedibus subter tractis in via prosternit: iacentem impetit manu, pede, & lapide de via capto. Et qui primus aggressus erat, se tutabatur, & minabatur, si exurgeret, se illum ense interfecturum. Ille autem, vt quod erat tutissimum, ab eo ipso edoctus, vagina gladium educit, & procul abijcit. Deinde iacentem iterum cædit. Tandem verò miles malum videns intolerabile.

δὲ, τὸ κακὸν ὁρῶν ἤδη ἀφόρητον,

ψεύδεται, ὡς τεθνηκὼς ὑπὸ τῶν πληγῶν. ὁ δέ, δείσας ὑπὲρ τούτου, τοῦμὸν, αὐτὸν ὡς εἶχε κείμενον, ἀπολείπει. ἐπὶ δὲ μάχαιραν βαστάσας ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνεν ἐς τὴν πόλιν. ὡς δὲ ἤλθομεν, τὸν μὲν κῆπον αὐτῷ, σωσεργόν τινι ἐπίδωκε γεωργεῖν. αὐτὸς δὲ, τὸν κίνδυνον τὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ δείσας, κρύπτεται ἅμα ἐμοὶ, περός τινος τῶν ἐν ἄστει συνήθων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, δόξαν αὐτοῖς, οὕτω ποιῆσαι. τὸν μὲν ἐμὸν δεσπότην, κυβωτῷ ἐνέκρυψαν. ἐμὲ δὲ, ἀρσάμενοι οἱ τῶν ποδῶν, κομίζουσιν ἄνω τῇ κλίμακι, ἐς οἴκημα ὑπερῷον. κἀκεῖ με ἄνω συγκλείουσιν. ὁ δὲ γραπτώτης, οὐ τῆς ὁδοῦ τότε μόλις ἐξαναστάς, ὡς ἔφασαν, καρηβαρῶν ταῖς πληγαῖς, ἦκεν εἰς τὴν πόλιν. καὶ τοῖς γραπτώταις τοῖς σὺν αὐτῷ ἐντυχὼν, λέγει περὶ ἀπόνοιαν τοῦ κηπουροῦ. οἱ δὲ, σὺν αὐτῷ συνελθόντες, μανθάνουσιν ἔνδον ἡμᾶς κεκρυμμένους. καὶ παραλαμβάνουσι τοὺς τῆς πόλεως ἄρχοντας. οἱ δὲ, εἴσω πυκὰ τῶν ὑπηρετῶν πέμπουσι. καὶ τοὺς ἔνδον ἅπαντας περιελθεῖν ἔξω κελεύουσιν. ὡς δὲ περιῆλθον, οἱ μὲν οὐκ γραπτῶται, ἔνδον

se verberibus simulat enecatum. Id veritus hortulanus ibi, vt se habebat, iacentem relinquit: & impositio mihi ense, ad vrbem pergit. Quo cùm peruenissemus, hortum suum consorti cuidam colendum dedit. Ipse autem viæ periculum veritus, penes aliquem ex familiaribus in vrbe mecum delitescit. Postridie communi consilio meum dominum in arca occultant: & me, pedes attollendo per gradus in summas ædes vectant, ibique me concludunt. Porrò miles cùm vix, vt aiebant, surrexisset, capite plagis grauato in vrbem venit: vbi nactus commilitones, ijs hortulani iniuriam narrat: qui cum ipso congregati, vbi delitescceremus, comperiunt, & magistratus vrbis secum ducunt. Hi lictorem intro mittunt, omnésque qui intus erant, foras prodire iubent. Cùm prodijssent non apparebat hortulanus: sed illum, méque ipsius asinum intus esse dicebant milites.

ὁ κηπουρὸς οὐδαμοῦ ἐφαίνετο. ἔφασαν εἶναι τὸν κηπουρὸν,

καὶ μὴ τὸν ἀνέπτου ὄνον. οἱδὲ, οὐδὲν ἄλλο ὑπολελεῖφθαι ἔλεγον, ὅτε ἄνθρωπον, ὅτε ὄνον. Θορύβου δ' ὄντος τοῦ γειτνιῶντος, καὶ πολλῆς βοῆς ἀπὸ τούτου γιγνομένης, ὁ ἀλέκτωρ, καὶ πάντα περίεργος ἐγὼ, βουλόμενος μαθεῖν τίνες εἶεν οἱ βοῶντες, διακύψας ἄνωθεν κάτω διὰ τῆς θυρίδος. οἱ δέ με ἰδόντες, εὐθὺς ἀνέκραγον. οἱδὲ, ἁλώκεσαι ψευδῆ λέγοντες. καὶ οἱ ἄρχοντες εἴσω παρελθόντες, καὶ πάντα ἀνερευνῶντες, ἐυρίσκουσι τὸν ἐμὸν δεσπότην τῆς κλωτοῦ ἐγκείμενον. καὶ λαβόντες, τὸν μὲν, εἰς τὸ δεσμωτήριον πέμπουσι, λόγον τῶν τετολμημένων ὑφέξοντα. ἐμὲ δ', κάτω βαστάσαντες, τοῖς στρατιώταις ἐπέδωκαν. πάντες δ' ἄσμενον ἐγέλων ὅτι τῷ μιλιούσαντι ἐκ τῶν ἀγρῶν, καὶ πεπρόκει τὸν ἑαυτῶν δεσπότην. κἀμοῦ ἐξ ἐμοῦ πεπράσθαι ὁ λόγος ἔτυχε, ἐξ ὄνου παροιμίας. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τί μοι ἔπαθεν ὁ κυπουρὸς ὁ ἐμὸς δεσπότης, ἐκ οἶδα. ὁ δὲ στρατιώτης πωλήσειν με ἔμελλε. καὶ πωράσειν με πέντε καὶ εἴκοσι ἐπέσχεν. ὁ δ' ἀνησάμενος, θεράπων ἦν αὐτῷ σφόδρα πλουσίᾳ, πόλεως τῆς ἐν Μακεδονίᾳ τῆς μεγίστης Θεσσαλονίκης

Illi verò nihil intus relictum esse, neque hominem neque asinum, affirmabant. Hinc orto tumultu, & clamore multo in vico, ego petulans, & omnium curiosus, quinam clamarent discendi cupidus, per fenestram despicio. Illi me viso exclamant: alij in mendacio deprehenduntur. Tum ingressi magistratus, omnia scrutando, dominum meum in arca iacentem inueniunt: quem in carcerem mittunt, redditurum ausorum rationem: me inferius portatum dant militibus. Et in risum effusi omnes irridebant me, qui è summis ædibus dominum prodidissem. Exinde à me primo id verbum in vulgus prodijt, Ex asino conspecto. Quid autem hortulano meo domino postridie acciderit, nescio. Me verò vendere decreuit miles, & vendidit quinque & viginti drachmis Atticis. Emptor, seruus erat viri ditissimi, Thessalonices Macedoniæ ciuitatis maximæ.

οὗτος τέχνῃ εἶχε παύτην. τὰ ὄψα τῷ δεσπότῃ ἐσκεύαζε, καὶ εἶχε καὶ ἀδελφὸν σύνδουλον, ἄρτους πέσσειν, καὶ μελίπηκτα χειρῶν ἐπισάμενον. ἔτοι οἱ ἀδελφοὶ, σύσκηνοί τε ἀεὶ ἦσαν ἀλλήλοις, καὶ κατέλυον ἐν ταὐτῷ, καὶ τὰ σκεύη τῆ τέχνῃ εἶχον ἀναμεμιγμένα. καὶ μετ' ταῦτα, κἀμὲ ἵσασαν ἔνδα κατέλυον. καὶ ἔτοι μετὰ τὸ δεῖπνον τὰ δεσπότου, πολλὰ λείψανα ἄμφω εἶσω ἐνόμιζον. ὁ μὲν, κρεῶν, καὶ ἰχθύων. ὁ δὲ, ἄρτων, καὶ πλακουντων. οἱ δὲ, κατακλείσαντες ἔνδον ἐμὲ μετ' τούτων, καὶ φυλακὴν ἐμοὶ γλυκυτάτην πεισήσαντες, ἀπῆσαν, ὥστε ἀπολούσασθαι. κἀγὼ τοῖς παρακειμένοις κειθιδίοις μάτην χαίρειν λέγων, ταῖς τέχναις, καὶ τοῖς κέρδεσι τῆ δεσποτῶν ἐδίδουν ἐμαυτόν. καὶ διὰ μακρῆς παύν ἐλεμιζόμην ἀπερπείου βοφῆς. οἱ δὲ, ἀναστρέψαντες εἶσω, τὰ μὲν πεφθέντα ἤδεν ἠδύνατο τῆ ὀψοφαγίας τῆ ἐμῆς, ἐκ τῦ πλήθους τῶν παρακειμένων, κἀμὲ ἔτι ἐν φόβῳ, καὶ φειδοῖ κλέπτοντος τὸ ἄριστον. ἐπὶ δὲ καὶ τέλεον ἤμελον αὐτῶν καταγνοὺς ἀπόπαν, ταῖς καλλίσαις τῆ μειδίων, καὶ ἄλλα πολλὰ κατέβωγον. καὶ ἐπειδὴ ἤδοντο ἤδη τῆς ζημίας, μέτε,

Hinc artem hanc callebat, domino videlicet epulas parabat: fratrem habebat conseruum, panes coquendi, & liba melle conficiendi peritum. Hi fratres eodem contubernio, eodémque diuersorio semper vtebantur: & permixta habebant suarum artium instrumenta. Et postea me quoque collocabant, vbi diuertebant: tum à domini cœna multas reliquias ambo importabant: alius carnium, & piscium: alius panum & placentarum. Atque hi me intus cum his incluso: istáque dulcissima custodia obsesso, lotum iuerunt. Ego autem longum vale hordeo dicens, artibus, & lucris dominorum me dedi, diúque humano cibo ventrem refersi. Cùm redijssent primùm non animaduerterunt cibos à me comestos, eo quòd ferculorum erat copia, & meticulosus adhuc parcè prandium furatus eram. Quod cùm ab ipsis minimè perceptum cognouissem, optimas partes, aliáque multa comedebam. Tandem vt damnum cogno-

ταμιωσάσθαι, ἄμφω ὑποπτον πρὸς ἀλλήλους ἔβλεπον, καὶ κλέπτειν ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον, καὶ ἁρπαγα τῶν κοιτῶν, καὶ ἀναίσχυντον ἔλεγον. καὶ ἦσαν ἀκριβεῖς λοιπὸν ἄμφω. καὶ τῶν μεδίμνων ἀριθμὸς ἐγένετο. ἐγὼ δὲ τὸν βίον εἶχον ἐν ἡδονῇ καὶ λιπῇ καὶ τὸ σῶμά μου ὡς τῆς σωληνὸς λοφὰς πάλιν καλὸν ἐγίνετο, καὶ τὸ δέρμα ἐπαιθούσῃ τῇ σελήνῃ ἀπεστίλβεν. οἱ δὲ γλυκαιότατοι, μέγα τί με, καὶ πόνα ὁρῶντες, καὶ τὰ κεντίδια μὴ δεδιπλωμένα, δηλ' ὅτι ἐν ταὐτῷ μέρει ὕπνα, εἰς ὑποψίαν ἔρχονται τοῦ τολμήματος τοῦ ἐμοῦ. καὶ προσελθόντες, ὡς εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπόντες, ἔπειτα τὰς θύρας συγκλείσαντες, προσβαλόντες ὀπῇ τινι τὰ ὄμματα τῆς θύρας, ἐσκοποῦντο ταῦτα. καγὼ τότε τῆς δόλου μηδὲν εἰδὼς, δείπνων, προσελθὼν. οἱ δὲ, ταμιωσάσθαι ἐγέλων, ὁρῶντες ἄριστον ἄπιστον. εἶτα δὲ τῶν συμδούλοις ἐκάλουν ἐπὶ τὸν ἐμὸν δεῖπνον. καὶ γέλως πολὺς ἦν. ὅστις δὲ διεσώθησαν αὐτῶν ἤκουσε τὸν γέλωτος, θορύβου ὄντος ἔξωθεν, ἦλθε γελάσων. ἐπεὶ δὲ ἤκουσε,

uêre, ambo se inuicem suspicioſè intuebantur, altérque alterum furem, & communium raptorem, atque impudentem appellabat. Accuratiùs deinde seruarunt ambo, & portiones numerarunt. Interim ego in voluptate & delicijs viuebam, vnde ex consueto cibo factus pinguior, pulchris nitidiſque pilis mea cutis refulgebat. Tum illi cùm obſeruarent me factum pinguiorem, nec hordeum inſumi, ſed eadem menſura eſſe, in ſuſpicionem rerum à me auſarum veniunt. Itaque ſimulant ſe ad balneum ire, clauſóque oſtio, oculos per rimulas immittentes, obſeruant ea quæ intus fiunt. Ego doli neſcius ad prandium proficiſcor. Illi primo ridere incipiunt, conſpicati nouum aſini cibum: deinde conſeruis ad idem ſpectaculum vocatis denuo multum rident: ita vt riſum ipſorum herus auditer, tumultu foris excitato, & interrogaret quorſum foris adeò riderent. Audita riſus cauſa, ſurgit à conuiuio,

ἤρετό τινα ἐρ' ᾧ τοσοῦτον ἐγ ἠξαίσατο τῆ συμποσίου,

καὶ διακύψας εἶδεν, ὀζᾷ με
συὸς ἀγελίου μιείδη καταπί-
νοντα, καὶ μεγάλῃ τῇ γέλωτι αὐα-
βοήσας, εἰσδρέχει εἰσω. κἀγὼ
ὀφθεὶς ἠχθόμην ὅτι τῷ δε- A
σπότου, κλέπτης ἅμα, καὶ λίχνος
ἁλισκόμην. ὁ δὲ, πολλῷ εἴχεν
ἔτι ἐμοὶ γέλωτα. καὶ ταμιευ-
σάμενος, κελεύει με εἰσω ἄγε-
σθαι εἰς τὸ συμπόσιον. B
ἔπειτα, βάπεζαί μοι παρα-
θεῖναι εἶπε, καὶ εἶναι ἐπ' αὐτῇ
πολλὰ τῶν, ὅσα μὴ δύναται τὸν
ἄλλῳ ὄγῳ καταφαγεῖν, κρέα, C
λοπάδας, ζωμοὺς, ἰχθῦς. τῶ-
τα μὲν χαρᾷ, καὶ ἐλαίῳ κατα-
κεκιμένους. τοῦτο δ', ναπυϊ
ἐπικεχυμένους. κἀγὼ τὴν τύ-
χην ὁρῶν ἤδη ἁπαλὸν μοι
προσιεμένην διῶσαν, καὶ μαθὼν ὅτι D
μὲ τοῦτο μόνον τὸ παίγνιον
ἀνάσωσει, καίτοι ἤδη ἐμπε-
πλησμένος, ὅμως ἠείρων, τῇ
βαπέζῃ παρεστάς. τὸ δὲ συμπό-
σιον ἐπελογεῖτο τῷ γέλωτι. καί
τις εἶπε, καὶ πίεται οἶνον E
οὗτος ὁ ὄνος, μᾶλλόν τις αὐτῷ ἐγκε-
κραμένος ἐπιδῷ. καὶ ὁ δεσπό-
της ἐκέλευε. κἀγὼ τὸ προσενε-
χθὲν ἔπινον. ὁ δὲ οἶνον εἶκος, ὁρῶν
με κτῆμα παρὰ δόξον, τὴν
τιμὴν τὴν ἐμὴν κελεύει τῶν
τῷ ἐμὲ ὠνησαμένῳ, καὶ ἄλλο

& introſpiciens, videt me
apri fruſtum deuorantem,
magnóque cum riſu ex-
clamans, intrò ſe corripit.
Ego ægerrimè tuli me in
furto & gula fuiſſe depre-
henſum apud herum: qui
multo riſu me excipiebat.
Atque is primùm iubet
me in conuiuium deduci:
deinde menſam mihi ap-
poni cum ferculis adeò
multis, vt nullus aſinus
tot poſſet comedere, car-
nes, patinas, iura eſcu-
lenta, piſces, partim garo
& oleo conditos, partim
ſinapi inſperſos. Equidem
ego fortunam videns mihi
molliter arridentem, &
ſentiens fore vt hic iocus
ſaluti me redderet: etſi
iam eſſem refertus, nihi-
lominus menſæ accumbens,
prandebam: conuiuium
autem riſu mouebatur. Et
dixit aliquis, bibet vinum
hic aſinus, ſiquis infuſum
ipſi præbeat. Tum iuſſu
heri oblatum bibi. Qui, vt
veriſimile eſt, me admi-
rabilem videns poſſeſſio-
nem, vnum ex miniſtris
iubet vt duplum mei
pretium emptori numeret.
Quo facto tradidit me

διοικητῶν τινι καταβαλεῖν,
τοσοῦτον. ἐμὲ δ' παρέδωκεν

ἐπιλευθέρῳ τινὶ τῶν ἑαυτῆς
νεανίσκων, καὶ εἶπε κατηχεῖν,
ὅσα ποτὲ μάλιστα ψυχαγωγεῖν
αὐτὸν δυνατόν. τῷ δέ με μά-
θειν ἕως πάντα ἑτοίμου γε
ὄντος, εἰς ἅπαντα διδασκόμε-
νος. καὶ πρῶτον μὲν κατακλί-
νεσθαί με ἐπὶ κλίνης, ὥσπερ ἄν-
θρωπον ἐπ' ἀγκῶνος ἐπιτη-
δεῖον. εἶτα καὶ περισκελίσαι
αὐτῷ, καὶ μὲν καὶ ὀρχεῖσθαι,
ἐπὶ τοῦ δυσὶ ἐπεστηκότος ὀρ-
θοῦ, καὶ κατανεύειν, καὶ ἀνα-
νεύειν πρὸς τὰς φωνάς, καὶ
πάνθ' ὅσα ἐδυνάμην μάθειν, καὶ
θέλγητρα τοῦ μανθάνειν ποιεῖν. καὶ
τὸ πρᾶγμα πιθανώτατον ἦν,
ὄνος ὁ τῷ διαύτου, οἶνοπότης,
παλαιὸν, ἀρχιμάθους. τὸ δὲ μέ-
γιστον, ὅτι πρὸς τὰς φωνὰς ἀνέ-
νευον ἐγὼ, καὶ κατένευον.
καὶ πολλοῖς ὁπότε θελήσαιμι
ἤδη, τῆς ὀφθαλμῆς τὸν
ἀποχρῶντα κίνησιν. καὶ οἱ μὲν, ἐ-
θαύμαζον τὸ πρᾶγμα, ὡς πα-
ράδοξον, ἀγνοοῦντες ἄνθρω-
πον ἐν τῷ ὄνῳ κείμενον. ἐγὼ
δὲ, τρυφῶν ἐπιθυμίαν τινὰ ἐκεί-
νην ἔσχον. καὶ μὲν ἐβαδί-
ζειν ἐμάθανον, καὶ κομίζειν τὸ
διαύτου ἐπὶ τῶν νώτου, καὶ βίπ-
τειν δέσμον ἁλυκώτατον, καὶ

cuidam adoleſcenti, ſuo liberto, à quo diſcerem quæcunque ipſum delectare poſſent. Cui facile fuit me docere, cùm ipſi ſtatim parerem in omnibus. Primùm in cubitum reclinari ſupra lectum tanquam hominem docuit, deinde ſecum colluctari, & in duos pedes erectum ſaltare: & ad voces annuere, & abnuere, & quæcunque citrà inſtitutionem facere poteram. Atque per vibem vulgatum hoc erat meo domino eſſe aſinum, qui vinum biberet, luctaretur, & ſaltaret: quódque maximum erat: qui ad voces annueret, & abnueret. Ego autem cùm vellem bibere, oculorum motu à pincerna petebam. Hoc vt inſolitum mirabantur, ignorantes hominem in aſſino eſſe: illorum autem ignorationem in deliciis habebam Tum etiam ambulare diſcebam, & dorſo herum vectare, curſúmque nullatenus moleſtum ſeſſori currere. Erat mihi ſumptuoſus ornatus, purpurea ſtragula ferebam,

τῷ ἀναβάτῃ ἀνάδητον. καὶ
σπυρὶς μοι ἦν πολυτελὴς. καὶ φώμματα πορφυρᾶ ἐπεβάλλομαι.

καὶ χαλινοὺς εἰσεδεχόμην, ἀργύρῳ, καὶ χρυσῷ πεποικιλμένους. ἠ κώδωνες ἐκρέμοντο μου, μέλος μετριώτατον ἀποφθεγγόμενοι. ὁ δὲ Μενεκλῆς ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὥσπερ ἔφην, ἐπὶ τὴ Θεσσαλονίκης δεῦρο ἐλελύδει ἕνεκα τοιαύτης. ἐπήγγελτο τῇ πατρίδι θέαν παρέξειν ἀνδρῶν, ὅπλοις πρὸς ἀλλήλους μονομαχεῖν εἰδότων. καὶ οἱ μὲν ἄνδρες, τῆς μάχης ἤδη πάρην ἐν παρασκευῇ. καὶ ἀφίκετο ἡ πορεία. ἐβαδίζομεν οὐ ῥᾳδίως. καὶ ἐγὼ τὸν δεσπότην ἔφερον, εἴ ποτε χωλεῖον ἦν τῆς ὁδοῦ βραχὺ, καὶ τοῖς ὀχήμασιν ἐπιβαίνειν χαλεπόν. ὡς δὲ κατέβημεν ἐπὶ Θεσσαλονίκης, ἐκ ἦν ὅστις οὐ πάρεστι καὶ πεπίστευτο, καὶ τὴν ὄψιν τὴν ἐμήν. ἦ γὰρ ἐμὴ δόξα, περιελήλυθει ἐν μικρῷ, καὶ τὸ πολυπράγμον ἅπαν, καὶ τὸ εὐφραντικὸν ἐμοῦ ὀχήματος, καὶ πάλαισμάτων. ἀνὴρ ὁ μὲν δεσπότης, τοῖς ἐνδοξοτάτοις τῶν αὐτῆ πολιτῶν, παρὰ τὸν πότον ἐδείκνυέ μου καὶ τὰ παράδοξα ἐκεῖνα ἐν ἐμοὶ πάντα ἐν τῷ δείπνῳ παρατιθείς. ὁ δὲ ἐμὸς ἐπίσατης, περίοδον εὗρεν ἐξ ἐμοῦ πολλῶν παίδων ἐρεχμῶν. ἐκπλέσας γὰρ με ἔνδον, εἶχεν ἐφ' ἑαυτοῦ. καὶ τοῖς βουλομένοις

frænos argento, & auro variegatos in os recipiebam : pendebant insuper tintinabula suauissimum sonum præbentia. Menecles autem herus noster, vt dicebam, Thessalonicā huc venerat hac de causa. Promiserat patriæ se præbiturum spectaculum virorum qui armis inter se singulari certamine pugnate scirent. Iámque erant parati gladiatores : veneratque abeundi tempus. Mane igitur proficiscimur: & herum siquando aspera via occurrebat, & vehiculis difficilis, vectabam. Vbi Thessalonicam peruenimus, nemo erat qui non ad spectaculum, & ad me videndum properaret. Iam enim fama longiùs diffusa vulgauerat me in modum hominis multas personas agentis, saltare, & luctari. Herus clarissimis ciuibus in comportatione me ostendebat, illósque meos admirabiles iocos in cœna apponebat. Libertus mihi præfectus, plurimarum drachmarum quæstum ex me fecit. Nam me intus inclusum, stantem tenebat, & ijs qui me meósque

ἐδῶ ἐμέ, ἢ τὰ μὰ παρὰ δόξα ἔργα, μισθοῦ τῷ θύραν ποιῆσθαι. οἷσι εἰσκόμιζον, ἄλλος ἄλλό τι τῶν ἐδωδίμων. μάλιστα τὸ ἐχθρὸν εἶναι ὄνου γαστρὶ δοκοῦσι ἦσθ᾽ ἡδύ. ὥστε ὀλίγαις ἡμέραις τῷ δεσπότῃ, καὶ τοῖς ἐν τῇ σκηνῇ συμπαίζουσιν, μέγας τις, καὶ πᾶσι δεινῶς ἥδη ἐγενόμην. καί ποτε γυνὴ ξένη, οὐ μέτριος κεκτημένη, τῷ ὄψει τιμῇ, παρελθοῦσα ἔσω ἰδοῦσά με ἀφιγμένον, εἰς ἔρωτά μου τὴν μὲν ἐμπίπτει, τὸ μὲν, τὸ κάλλος ἐδοῦσα τοῦ ὄνου. τοῦτο δ᾽, τῷ παρὰ δόξαν τῶν ἐμοὶ ὑπηρεσιῶν, εἰς ἐπιθυμίαν συνουσίας ἐλθοῦσα. καὶ διαλέγεται περὶ τοῦ ὀπαδοῦντος ἐμοὶ, καὶ μισθὸν ἀξιοῖ αὐτῷ διδόναι, εἰ συγχωρήσειεν αὐτῇ καὶ σὺν ἐμοὶ τὴν νύκτα ἀναπαύσασθαι. κἀκεῖνος ἐδέησε φοβούμενος, ἔστι δὲ αὐτοῦ τι σκεῦος ἐν ἐμοί, ἵνα καὶ μισθὸν λαμβάνει τὸν μισθόν. κατέβην ἐπὶ ἔρεμα ἥδη νυκτός, κἀκ τοῦ συμποσίου ἀφῆκεν ἡμᾶς ὁ δεσπότης, ἀναστρεφόμεθα ἵνα ἐκαθεύδομεν. κἀγὼ γυναῖκας ἴδω ἐμοὶ πάλαι ἀφιγμένας ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ ἐμοῦ, λαμπρὰ μάλα καὶ φρόνιμα ἔστω

ludos aſpicere volebant, ianuam accepta mercede aperiebat. Quorum alij aliud eſculentum afferebant, idque in primis quod aſini ventri videtur inimicum: illúdque comedebam; adeò vt intra paucos dies, cum hero, aliiſque ciuibus epulando, craſſus ac pinguis euaderem. Tandem peregrina mulier, opulenta, facie impudenti, ingreſſa vt me prandentem videret, è veſtigio mei amore exarſit: partim aſini ſpecie adducta, partim ludorum meorum nouitate impulſa, in mei congreſſus cupiditatem illapſa, eum alloquitur qui mihi erat præfectus, & mercedem amplam pollicetur, ſi concederet vt in noctem mecum quieſceret. Qui non curans, ſiue aliquid, ſiue nihil ex me faceret, mercedem accipit. Cùm iam adueſperaſſet à domino dimiſſi ex conuiuio, reuertimur vbi dormire ſolebamus: & mulierem inuenimus lectum meum ingreſſam, qui puluinaria mollia importata erant, & ſtragula intus depoſita, ſtratúmque

σκευάμενα ἔστρωτο, καὶ χαμαιῦνοι

ἡμῖν ὑπερεπὶς λῶ. εἶτα οἱ μὲν τῆς γυναικὸς θεράποντες, αὐτῆς που πλησίον ἐκ τοῦ δωματίου ἐκάθευδον. ἡ δὲ, λύχνον ἔνδον ἔχουσα μέγαν, τῷ πυρὶ λαμπόμενον. ἔπειτα ἀποδυσαμένη, παρίσχε τῷ λύχνῳ γυμνὴ ὅλη. καὶ μύρον ἐκ τινος ἀλαβάστρου ἐπιχεαμένη, τούτῳ ἀλείφεται. κἀμὲ δὲ μυείζει. ἔνδον μάλιστα τὴν ῥῖνά μου μύρων ἐνέπλησεν. εἶτά με κατεφίλησε. καὶ ὅτε ἐκ τοῦ ἐρώμενον, καὶ ἀνδρωπον, διελέγετο. καί με ἐκ τῆς φορβαίας ὑπλαβομένη, ἐπὶ τὸ κλινίδιον εἶλκε. κἀγὼ οὐδὲν σείστου παρακαλέσαντος, εἰς τοῦτο ἐλθόμενος, καὶ οἴνῳ δὲ παλαιῷ πολλῷ ὑποβεβρεγμένος, καὶ τῷ χρωτὶ τῷ μύρου ὀσφρημένος, καὶ τὴν παιδίσκην ὁρῶν πᾶσαν καλὴν, κλίνομαι. καὶ φόβος ἦν μὴ ὄρεσιν, ὅπως ἀναβήσομαι ἢ ἀνδρωπον. καὶ δὲ ἐκ τοῦ ἐγεγόνειν ὄνος, πωποτὲ ἀφ' οὗ δὲ τοῖς ὄνοις συνήθως ἔτυχον ἐκλαφάνομαι, οὐδὲ γυναικὶ ἐγχειρεῖν ὤμην. καὶ μὴν καὶ τοῦτο μ' εἰς δέος ἐκ μέτρου ἦγε, μὴ καὶ χαρήσεται ἡ γυνὴ, διαπατᾶσθαι, κἀγὼ ὥσπερ ἀνδρόφονος, καλὴν δοῦσα δίκην. ἀγόμην δὲ εἰς δέον δεδιώς. ἡ δὲ γυνὴ, πολλοῖς τοῖς φιλήμασι,

decens humi poſitum habebamus. Mulieris ſerui in propinquo veſtibulo cubabant. Magnam lucernam igne lucentem intus accenderat, ad quam depoſitis veſtibus nuda ſtabat. Tum ex alabaſtro quodam vnguentum profundens, ea ſeſe vngit: deinde me, meáſque potiſſimùm nares implet. Poſtea me oſculata, prout amatum hominem alloquitur, & me capiſtro in ſtratum trahit. Ego ad id tertij hortatoris nequaquã indigus, vino veteri multo prolutus, & vnguenti odore incitatus, puellæ quoque formam conſpicatus, decumbo. Sed quo pacto mulierem inſcenderem, dubius eram. Etenim ex quo in aſinum fueram conuerſus, coitus etiam aſinis conſueti expers vixeram, neque cum aſina conſuetudinem habueram. Itaque haud paruus timor inceſſebat ne congreſſui impar mulier à me dilaceraretur: ac poſtmodum tanquam homicida meritam ſubirem pœnam. At neſciebam nihil opus eſſe vt timerem. Mulier autem multis amatorijs oſculis

καὶ τούτοις ἐρωτικοῖς, προσκαλουμένη, ὡς εἰδεν ὑ κατέχουσα πάνυ ἀπόδει παρακειμένη, περιέβαλλεταί με. κ ἅμα εἶπε, ὅλον παρεδέξατο. κἀγὼ μὲν ὁ δειλὸς, ἐδεδοίκειν ἔτι, κ ὀπίσω ἀπῆγον ἐμαυτὸν αἰδέμενος. ἡ δ', τῆς τε ὀσφύος τῆς ἐμῆς εἶχετο, ὥστε μὴ ὑποχωρεῖν. κ αὖτη ἐπίετο τὸ φεῦγον. ἐπὶ δ' ἀκριβῶς ἐπιδιώκειν ἔτι μοι κ προσδεῖν πρὸς τὴν τῆς γυναικοπόθου τε, καὶ τέρψιν, ἀδίεως λοιπὸν ὑπερέτουν, ἐννοούμενος, ὡς οὐδὲν εἴη κακίων ἡ τῆς Πασιφάης μοιχός. ἡ δ' γυνὴ, οὕτως ἦν ἀρα ἐς τὰ ἀφροδίσια ἐτοίμη, κ τῆς ἀπὸ τ συνουσίας ἡδονῆς ἀκόρεστος, ὥστε ὅλην τὴν νύκτα ἐν ἐμοὶ ἐδαπάνησεν. ἅμα δ' τῇ ἡμέρᾳ, ἡ μὲν, ἀνέστη, ἀνῆκε, συνδεμόνη πρὸς τὸν ἐπιστάτην τ ἐμὸν οἴκοι ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τὸν μισθὸν τὸν αὐτὸν τῆς νυκτός. ὁδὲ, ἅμα μὲν πλουσιώτερος ὑπ' τῶν ἐμῶν χρώμενος, καὶ τῷ δεσπότῃ καινότερον ἐν ἐμοὶ ἐπιδεικνύμενος, συγκαταλείπει με τῇ γυναικί. ἡ δ', κατέχηκτό μοι δεινῶς. καί ποτε ἐλθὼν ὁ ἐπιστάτης, ἀπαγγέλλει τῷ δεσπότῃ τὸ ἔργον, ὡς ἦν αὐτὸς

me prouocans, vt vidit non occupantem amplexu, ipsa me, tanquam homini adiacens, amplectitur, méque intrò tractum, totum excepit. Verùm meticulosus ego, adhuc metuebam, & sensim retro cedebam: sed mulier ita meos amplectebatur lumbos, vt elabi non possem: & fugientem sequebatur. Postquã autem plenè persuasus sum, adhuc mihi aliquid deesse ad mulieris plenam voluptatem & delectationem, citra metum postea eius libidini seruiui, cogitans me nihilo Pasiphaës adultero esse deteriorem. Porrò erat mulier ad rem veneream adeò prompta, & voluptate coitus inexplebilis, vt in mei amplexibus totam noctem insumpserit. Simul atque illuxit dies, mulier surrexit, meúmque custodem conuenit, aliámque noctem eodem pretio redimit. Ille ditior meo opere factus, & re noua domino indicata, cum muliere me includit, quæ multum me abusa est. Meus ille præfectus, rem domino renunciat, eúmq; me inscio,

δεδέξας. κ ἐμοῦ μὴ εἰδότος,

ἄγει αὐτὴ ἑσπέρας ἤδη, ἔνθα ἐκαθεύδομεν. ἢ διά τινος ὀπῆς τὴν θύρας δείκνυσί με, ἔνδον τῇ μείρακι συνευναζόμενον. ὁδὶ, ἔλεγε τῇ θεᾷ, ἡ δημοσίᾳ με δεῖξαι ταῦτα ποιοῦντα ἐπιθύμησε. καὶ κελεύει πρὸς μηδένα ἔξω τοῦτο εἰπεῖν, ἵνα ἔφη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τὴν θεὰς παρεγάγωμεν τοῦτον εἰς τὸ θέατρον σύν τινι τῶν καταδεδικασμένων γυναικῶν, καὶ πάντων ὀφθαλμοῖς ὑπ' αὐτὴν γυναῖκα ἀναβήσεται. καί τινα τῶν γυναικῶν, ἥτις κατεκέκειτο θηρίοις ἀποθανεῖν, ἄγουσιν ἔνδον παρ' ἐμέ. καὶ παρεστῆναί τε ἐκέλευον, καὶ λαβεῖν ἐμοῦ. εἶτα τὸ τελευταῖον τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐπειδὴ, ἐν ᾗ τὰς φιλοτιμίας ἦγεν ὁ ἐμὸς δεσπότης, εἰσάγειν ἔγνωσαν με εἰς τὸ θέατρον. καὶ εἰσῆλθον οὕτω. κλίνη ἦν μεγάλη, ἀπὸ ἐλέφαντος ἐνδικῆς πεποικιλμένη, χρυσῷ ἐσφιγγωμένη. ἐπὶ ταύτης με ἀνακλίνουσι. κἀκεῖ μοι τὴν γυναῖκα παρακατέκλιναν. εἶτα οὗτοι ἡμᾶς ἐπέθηκαν ἐπί τινος μηχανήματος. καὶ εἶσω εἰς τὸ θέατρον παρενέχαττες, κατέθηκαν ἐν τῷ μέσῳ. καὶ οἱ ἄνθρωποι σὺν χερσὶν ἤρξαντο ἐπ' ἐμοί.

vesperi adducit ad cubiculum, & per ostij foramen, me cum puella concumbentem ostendit. Spectaculo delectatus herus, optauit me in publicum producere, & hæc facientem ostendere, rémque non efferri iubet, vt ludorum, inquit, tempore, hunc cum aliqua damnatarum mulierum in theatrum adducamus, inque omnium conspectu mulierem inscendat. Tum aliquam ex ijs quæ ad bestias erant damnatæ ad me introducunt: & accedere méque demulcere iubent. Tandem cùm ille dies instaret, quo suas res dominus ostentabat, decreuerunt me in theatrum deducere. In quod ita sum ingressus. Lectus erat magnus ex Indica factus testudine, auróque infertus, in quo me rechinant, mihíque mulierem admouent. Deinde lectum machinæ impositum ferunt, in theatrum medium, magna cum acclamatione, plausúque populi. Et apposita nobis erat mensa

μέγα ἀνεβόησαν. καὶ κρέατα πάνυ καὶ τράπεζα ἡμῖν παρέκειτο.

καὶ πολλὰ ἐσκευασμένα ἐν αὐτῇ ἔκειτο, ὅσα βυσσῶττες ἄνθρωποι ἐν δείπνῳ ἔχουσι. καὶ παῖδες ἡμῖν παρεστήκεισαν οἰνοχόοι καλοὶ, τὸν οἶνον ἡμῖν χρυσίῳ διακονούμενοι. ὁ μὲν οὖν ἐπισάτης ἐμὲ ὥσπερ ἔτυχεν, ἐκέλευέ με ἀρίστᾶν. ἐγὼ δ', ἅμα μὲν ἠδυνόμην ἐν τῷ θεάτρῳ κατακείμενος, ἅμα δ' ἐδεδίειν μή που ἄρκτος, ἢ λέων ἀπαντήσοντα. ἐν τούτῳ δέ τινος αὖθις φέροντος, παρῆλθόν τε, ἐν τοῖς ἄλλοις ἀνθοῦσι, ὁρῶ καὶ ῥόδων χλωρῶν φιάλας. καὶ μηδὲν ἔτι ὀκνῶν, ἁρπάσας τὰ λέχους, ἐπέπιον. καὶ οἱ μὲν, ὥρουτό με αἴρεσθαι ὀκνοῦντα. ἐγὼ δ', ἓν ἕκαστον ἐπιόντων, καὶ ἀπαγγελλόντων ἀπ' αὐτῶν τῶν ἀνδρῶν τὰ ῥόδα, κατέπινον. τῶν δ', ἔτι θαυμαζόντων ἐπ' ἐμοὶ, ἀποκάπει μοι ἐμοῦ σκεύη ἡ τῶν κτήνων ὄψις, καὶ ἀπόλλυμι καὶ ἀφανὴς ἦν ἐκεῖνος ὁ πάλαι ὄνος. ὁ δὲ Λούκιος αὐτὸς, ἔνδον μοι γυμνὸς εἱστήκει. τῇ δὲ παραδόξῳ ξενότητι, καὶ μηδέ ποτε ἐλπισθείσῃ ἄφ', πάντες ἐκπεπλαγμένοι, δεινὸν ἐπεθορύβησαν. καὶ τὸ θέατρον εἰς δύο χώρας ἐσχίζετο. οἱ μὲν, ὡς ὅπερ φάσματα δεινὰ ἐπισάμενον, καὶ κυνὸν τε πολύμορφον,

multis cum ferculis quæ homines delicijs in cibo indulgentes habent. Adstabant nobis formosi pueri pincernæ, vinum nobis in auro ministrantes. Custos meus à tergo stans iubet me prandere. At me pudebat in theatro iacere, simúlque metuebam ne vrsus, leo-ue aliquis in me prosiliret. Interea nescio quem qui flores ferebat, transeuntem animaduerto: inter quos rosas recentes obseruo: nec mora, à lecto prosilio. Arbitrabantur illi me ad saltandum surrexisse. Sed ego sigillatim omnes percurrens, decerptas ab ipsis rosas deuoro. Tum singulis rem admirantibus, excidit mihi iumenti illa facies: qua sublata non ampliùs apparet vetus ille asinus: sed Lucius ipse stat nudus. Quo insperato spectaculo, atque inopinato, stupefacti omnes tumultum concitarunt: duásque in sententias scissum est theatrum. Etenim alij me veluti veneficiorum peritissimum, malúmque quoddam multiforme,

ἀξίουν ἐνδὸς ἔνδον πυεῖ με ἀποθανεῖν. οἱ δὲ, περιμεῖναι ἐν τοῦ ἀπ' ἐμοῦ λόγους ἔλεγον δεῖν, καὶ πρότερον διαγνῶναι, εἶθ' οὕτω δικάσαι περὶ τούτων. κἀγὼ δρόμων πρὸς τὸ ἀρχοντα τῆς ἐπαρχίας, ἔτυχε δὲ τῇ θεᾷ ταύτῃ παρὼν, ἔλεγον κατηγορῶν ὅτι γυνή μὲ θετταλὴ, γυναικὸς θετταλῆς δούλη, χρίσματι μεμαγευμένῳ ἐπαλείψασα, ὕπνον ποιήσειε. καὶ ἱκέτευον αὐτὸν λαβόντα ἔχειν με ἐν φυλακῇ, ἕως ἂν αὐτὸν πίσταμι, ὡς οὐ κατεψεύδομαι οὕτω γεγονώς. καὶ ὁ ἄρχων, λέγε φησὶν ἡμῖν ὄνομα τὸ σὸν, καὶ γονέων τῶν σῶν, καὶ συγγενῶν, εἴ τινας φὴς ἔχειν τῷ γῆρει προσήκοντας, καὶ πόλιν. κἀγὼ, πατρὶς μὲν ἔφην ἔστι μοι Λοῦκιος. τῷ δὲ ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ, Γάϊος. ἄμφω δ', τὰ λοιπὰ δύο ὀνόματα κοινὰ ἔχομεν. κἀγὼ μὲν, ἰστορικῶν, καὶ ἄλλων εἰμὶ συγγραφέως. ὁ δ', ποικίλης ἐλεγείων ὄντ', καὶ μάντις ἀγαθός. πατρὶς δ' ἡμῖν, Πάτραι τῆς Ἀχαΐας. ὁδὲ δικαστὴς, ἐπεὶ τοῦτα ἤκουσε, φιλτάτων ἐμοὶ ἔφη λίαν αὐδρῶν υἱὸς εἶ καὶ ξένων. δίκαιά τέ με ὑποδεξαμένων, καὶ δῶρα πεμψάντων. καὶ ὀμνύω ὅτι οὐδὲν ψεῦδη, πάντα ἐκείνων ἄν.

æquum cenſebant, vt igni perirem protinus: alij dicebant expectandum dum loquerer, priúſque cauſam cognoſcendam, deinde ferendam de his ſententiam. Tum ego ad prouinciæ præfectum curro, interat autem huic ſpectaculo, & dixi me à Theſſala Theſſalæ matronæ ancilla, ab inferiori parte magico vnguento perunctum, factum fuiſſe aſinum: ſuppléxque rogaui vt me in cuſtodia detineret, donec certiorem ipſum facerem, me vera loqui. Dic, inquit, Præſes, tuum, tuorum parentum, & cognatorum, ſiquos habes, & ciuitatis nomen. Patrem eſſe mihi Lucium reſpondi, fratrem, Caium: ambo autem alia duo nomina habemus communia: me hiſtoriarum aliarúmque rerum ſcriptorem, illum poëtam elegiacum, & vatem bonum: patriam noſtram, Patras Achaiæ vrbem. His auditis Iudex, Dilectiſſimorum mihi, inquit, & hoſpitum virorum es filius, qui domo me exceperunt, & donis proſequuti ſunt: ſcio te talibus parentibus natum nihil mentiri.

καὶ τῷ δίφρῳ ἀναπηδήσας, περιβάλλει τε, καὶ πολλὰ ἐτίλει. καὶ με καὶ οἴκαδε ἦγεν ὡς ἑαυτόν. ἐν τούτῳ δὴ καὶ ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς ἀφίκετο, ἀργύριον, καὶ ἄλλα μοι πολλὰ κομίζων. καὶ τοῦτο μὲν ὁ ἄρχων δημοσίᾳ πάντων ἀκουόντων, ἀπέλυσεν. καὶ ἐλθόντες ἐπὶ θάλατταν, γαμῶ ἐσκεψάμεθα, καὶ τὴν ἀποσκευὴν ἐνεθέμεθα. ἐγὼ δὲ, κράτιστον εἶναι ἔγνων ἐλθεῖν παρὰ τὴν γυναῖκα τὴν ἐρασθεῖσάν μου τοῦ ὄνου, κάλλιον αὐτῇ φανεῖσθαι λέγων, ἢ ὡς ἀνθρώπῳ ὤν. ἡ δὲ μ' ἀσμένη τε εἰσεδέξατο τῷ παραδόξῳ θέαμα τὸ φάσματος ὑποπτοτέρου. καὶ δεῖπνον σὺν αὐτῇ, καὶ καθεύδειν ἐκέλευε. κἀγὼ ἐπειδόμην, γέμεσιν ἄξιον εἶναι νομίζων τὸν ὄνον ἀγαπήσειν, ἢν θεάσωμαι ἄνθρωπον, ἀφροδισίων, καὶ τὴν ἐρασθεῖσαν ἀφροδίτης. καὶ δεῖπνον σὺν αὐτῇ, καὶ ὅκ τὸ μέσου ἀλείφομαι, καὶ στεφανοῦμαι τῷ φιλτάτῳ καὶ ἐς ἀνθρώπους με ἀπασώσαντι ῥόδῳ. ἐπεὶ δ' ἦν νὺξ βαθεῖα, ἤδη καὶ καθεύδειν ἔδει. κἀγὼ δ' ἐπαίσαμαι, καὶ ὥσπερ φθόμαι, καὶ ἔκαμαι γυμνὸς ὡς

Tum de ſella deſiliens me complexus multum oſculatur, propriámque domum deducit. Interim aduenit meus frater pecunias afferens, aliáque multa, quũ publicè omnibus audientibus ſoluit me Præſes. Tum ad mare progreſſi, nauim animaduertimus, cui ſarcinas impoſuimus. Ego autem optimum factu duxi, ſi mulierem illam cõuenirem quæ me amauit, cùm eſſem aſinus, dicens me ipſi nunc humana forma redintegrata viſum iri pulchriorem. Illa, opinor, rei nouitate delectata me lubenter excepit, ſuppléxque rogauit vt ſecum cœnarem & dormirem. Cui equidem morem geſſi, reprehenſione dignum ratus, ſi qui ſub aſini forma fueram amatus, nunc humanæ ſpeciei redditus, efferrem me, & eam quæ me amarat, contemnerem. Cùm ipſa cœnatus, vnguento vngor, & roſa mihi dilectiſſima, quæque me inter homines denuo retuliſſet, coronor. Cùm iam alta nox eſſet & concubia, exurgo, vtque boni quippiam facturus, veſtes exuo, & ſto nudus, vt qui magis eſſem placiturus,

εἰ μέγα τι ποιῶν ἀγαθὸν, ἀποδῦναι ἢ μᾶλλον ἀξίωσον,

ἐκ τ' προς τὸν ὄνον συγκρίσεως. ἐπειδὴ εἶδέ με πάντα ἀνθρώπινα ἔχοντα, προσπτύσασά μοι, οὐ φθείρῃ ὑπ' ἐμοῦ ἔφη, κἀτῆς ἐμῆς οἰκίας, καὶ μακρὰν ποι ἀπελθών, κοιμήσῃ; ἐμοῦ δ' ἐρομένου, τί γὰρ καὶ ἡμάρτηταί μοι τοιοῦτον. ἐγὼ δ' ἔφη μὰ Δία οὐχὶ σέ, ἀλλὰ τὸν ὄνον σοῦ ἐφίλησα πάλαι, ἐκεῖνον, καὶ οὐχὶ σοὶ συνεκάθευδον. καὶ νῦν μὲν σε καὶ νῦν κἂν ἐκεῖνό γε μόνον τὸ μέγα τοῦ ὄνου σύμβολον δια-σώζειν, καὶ σύρειν. σὺ δέ μοι ἐλήλυθας ἐξ ἐκείνου τοῦ καλοῦ καὶ χρησίμου ζώου ἐς πίθηκον μεταμορφωθείς. καὶ καλεῖ ἤδη οἰκέτας, καὶ κελεύει με τῶν νάτων μετέωρον κομισθῆναι ἔξω τῆς οἰκίας. καὶ ἐξωθεῖς προ τοῦ δωματίου ἔξω γυμνὸς, καλὸς, ἐστεφανωμένος, καὶ μεμυρισμένος τὴν χθὲς χθιζὴν πειλαβὼν, ταύτην συνεκάθευδον. ἅμα δὲ τῷ ὄρθρῳ γυμνὸς ὢν, ἔρχομαι ἐπὶ ναυῦ, καὶ λέγω προς τὸν ἀδελφὸν, τὴν ἐμαυτοῦ ἐν γέλωτι συμφοράν. ἔπειτα ἐκ τῆς πόλεως δεξιᾶς πνεύσαντος αὔρου, πλέομεν ἡμέρας καὶ ὀλίγας· ἡμέραις ἔρχομαι εἰς τὴν ἐμὴν πατρίδα. ἐν-ταῦθα, θεοῖς σωτῆρσιν ἔθυον, καὶ ἀναθήματα ἔθηκα,

quàm illa cum asino commixtione. At illa vt me aspexit omnibus humanis partibus instructum, me conspuens, Non à me, inquit, malam in rem facesses, & procul à meis ædibus digressus cubabis? Cùm interrogarem, quidnam huiusmodi peccassem. Ego, inquit, per Iouem non te, sed asinum amaui, quocum non tecum concubui. Equidem putabam te etiam nunc solum illud asini insigne magnum seruasse. Verùm tu ad me veniſti ex pulchro illo, vtilíque animanti in simiam transformatus. Tum protinus famulos vocat, & me dorso sublatum efferri domo mandat. Eiectus ante domum nudus, pulcher, coronatus, & vnctus in nudo solo cubui. Diluculo nudus ad nauim curro, meúmque infortunium non sine risu fratri narro. Postea secundo vento spirante, ab vrbe discedimus, paucísque diebus in patriam venio, vbi Dijs sospitalibus sacra feci, & donaria suspendi:

μὰ Δί' ἐκ ἐπικούρου τοιούτου, τοῦτο δὲ τὸ τοῦ λόγου, ἀλλ' ἐξ ὄρους περιφανοῦς διὰ μαχρᾶς πάνυ, καὶ ὅπου ἡ πόλις, οἴκαδε ἀνακομιδής.

per Iouem, non ex canis podice (vt aiunt) sed ex asini anxietate, serò, ac vix tandem in patriam incolumis reuersus.

ΖΕΤΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ.

IVPITER CONFVTATVS.

ARGVMENTVM.

Summa Dialogi huius est, Quando fato ac necessitate quadam omnia in hoc mundo geruntur, eique etiam Dij obnoxij sunt, supervacaneam esse omnem religionem, ac cultum diuinum. Ideoque neque Dijs sacrificandum esse, neque ab illis quicquam sperandum; Immò ipsos illos non meliores, aut etiam feliciores hominibus esse, sed solum fati, ac necessitudinis istius sempiternæ ministros, quiper se neque prodesse nobis, neque nocere possint. Nam si ulla illorum prouidentia, aut rerum humanarum administratio foret, neque malos ac sceleratos inultos manere, & piis bonísque beneficijs ac munere illorum prouisis debere. Nam quæ de supplicijs inferorum ac pœnis memorantur fere omnia, si qua sint, eiusmodi certò esse, vt immerito & iniustè illi eueniant, qui ea patiuntur, cùm nemo sua voluntate, sed exprædestinato, fatóque impellente peccet.

ΚΥΝΙΣΚΟΣ.

CYNISCVS.

Γὼ ὦ Ζεῦ, τὰ μὲν τοιαῦτα, ἃ ἐνοχλήσω σε, πλοῦτον, ἢ χρυσὸν, ἢ βασιλείαν αὐτῶν, ἅπερ ἐνκαθιότατα τοῖς πολλοῖς. σοὶ δ' οὐ πάνυ ἥδεται παρεχεῖν. ὁρῶ γοῦν ὅτι τὰ πολλὰ παραιτούμενα, ἐυχομένων αὐτῶν. ἵν' ἡ κἀγὼ ῥᾷον ἐβουλόμην

Quidem ego Iupiter, tibi non ero molestus, in rebus huiusmodi petendis, diuitijs, auro, regno-ue, quæ vulgo sunt in votis, nec tu facilè præbere potes, vnde video te ipsorum precibus aurem non præbere. Atqui ego vellem hoc vnum à te

παρὰ σοῦ μοι γενέσθαι. Ζ. τί τοῦτό ἐστιν ὦ Κυνίσκε. οὐ γὰρ ἀτυχήσεις, ἢ μάλιστα μετείων ὡς ἔφης δικαίως. Κυ. ἀπόκειναι δή μοι παρὰ σοῦ πρός τινα ἠρεμαίαν ἐρώτησιν. Ζ. μακρὰ γε ὡς ἀληθῶς ἡ εὐχή, καὶ παρήκουσας. ὥστε ἐρώτα ὁπόσα αὖ ἐθέλῃς. Κυ. ἰδοὺ ταῦτα ὦ Ζεῦ. ἀνέγνως γὰρ δήπουθεν καὶ σὺ τὰ Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου ποιήματα. εἰπὲ οὖν μοι εἰ ἀληθῆ ἐστιν ἃ περὶ εἱμαρμένης καὶ τῶν μοιρῶν ἐκεῖνοι ἐφράσθησαν, ἄφευκτα εἶναι, ὁπόσα ἂν αὐτοῖς ἐπινήσωσι γενόμενα ἐκείνῳ. Ζ. καὶ πάνυ ἀληθῆ ταῦτα. ἤδειν γὰρ ὄντα ἅ, τι μὴ αἱ μοῖραι διατάττουσιν. ἀλλὰ πάντα ὁπόσα γίγνεται ὑπὸ τῷ τούτων ἀδάκτῳ τρεφόμενα, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἔκαστον ἐπικεκλωσμένον ἔχει τὸν ἀπόβασιν, καὶ οὐ δῆμος ἄλλος γενέσθαι. Κυ. ἆρ' οὖν ὁπόταν ὁ αὐτὸς Ὁμηρος ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως λέγῃ, μὴ ἢ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄϊδος εἰσαφίκηται, καὶ τὰ τοιαῦτα, λητέον ἀληθῆ φήσομεν τότε αὐτόν; Ζ. καὶ μάλα. οὐδὲν γὰρ νόμου τῶν μοιρῶν, οὐδὲ ἐστί, ὁπόσα μὴ ἂν ὦσι τῶν

facillimum impetrare. *Iup.* Quid hoc est Cynisce? non enim nihil impetrabis, præsertim cùm modica petas. *Cyn.* At responde mihi ad quæstionem non difficilem. *Iup.* Exigua reuera, facilisque precatio. Quare quicquid voles interroga. *Cyn.* En ista Iupiter. Legisti enim aliquando Homeri, & Hesiodi poëmata. Dic ergo mihi num vera sint ea quæ illi de fato & Parcis cecinerunt: Ineuitabilia nimirum esse quæcunque cuique nascenti neuerint? *Iup.* Et sanè vera hæc sunt: nihil enim est quod Parcæ non ordinent: sed quæcunque ab illarum fuso versantur, statim ab initio singula destinatum habent euentum, neque aliter fieri fas est. *Cyn.* Nunquid quum ipse Homerus in altera parte poëseos dicit, *Infera ne Parca inuitum regna subintret*, & id genus alia, ipsum videlicet tum nugari dicemus? *Iup.* Maximè. Nihil enim extra Parcarum legem, nihil præter linum fieri queat. Cæterùm poëtæ quæcunque Musarum afflatu cecinerint,

ὑπὲρ τὸ λῖνον. οἱ ποιηταὶ μουσῶν κατεχόμενοι ᾄδουσι,

ἀλλ᾽ ἔστι ταῦτα ὄντα· ὁπόταν ὑ ἄφρων αὐτὸν αἱ Θεαὶ, καὶ καθ᾽ αὑτὸν ποιῶσι, τότε δὴ καὶ σφάλλονται, καὶ ἐναντία τοῖς θεοῖς διεξέρχονται. καὶ συγγνωστὸν, εἰ ἄνθρωποι ὄντες, ἀγνοοῦσι τὰ παρόντα, ἀπελθόντος ἐκείνου, ὃ τέως παρὸν, ἐφθέγξατο δι᾽ αὐτῶν. Κυ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἔτω φησόμεν. ἔτι δὲ κἀκεῖνο μοι ἀποκρίναι. οὐ τρεῖς αἱ μοῖραί εἰσι, κλωθὼ, λάχεσις οὖσαι, καὶ ἄτροπος; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Κυ. ἡ εἱμαρμένη τοίνυν, καὶ ἡ τύχη, πολυθρύλλητοι δὴ καὶ αὗται, τίνες εἰσὶ, καὶ τί δύνανται αὐτῶν ἑκατέρα; πότερον, τὰ ἴσα τοῖς μείζοσι, καὶ τὶ ἔλαττον ἐκείνας; ἀκούω γοῦν ἁπάντων λεγόντων μηδὲν εἶναι τύχης, καὶ εἱμαρμένης δυνατώτερον. Ζ. οὐ θέμις ἅπαντα σε εἰδέναι ὦ Κυνίσκε. τίνος δ᾽ οὖν ἕνεκα ἠρώτησάς ποτε περὶ τῶν μοιρῶν; Κυ. ἵν᾽ ὦ θεώτερόν μοι ὦ Ζεῦ, κἀκεῖνο εἴπῃς, εἰ καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἄρχουσι, καὶ ἀνάγκη ὑμῖν ἄρτιόν ἐστιν ἀπὸ τοῦ λίνου αὐτῶν. Ζ. ἀνάγκη ὦ Κυνίσκε. τί δ᾽ οὖν ἐμαίνου; Κυ. ἀνεμιμνήσθην ἐκείνων τῶν Ὁμήρου ἐπῶν,

vera sunt: sed quum ab hisce Deabus deseruntur, ac per se carmina componunt, tunc vtique errant, & cum prioribus pugnantia disserunt. Idque venia dignum, si homines cùm sint, Veritatem ignorant, quando numen illud abijt, quod quum præsens erat, per ipsos carmina componebat. *Cyn.* At hoc quidem ita se habere dicemus. Illud præterea mihi responde. Nonne tres-sunt Parcæ? nempe Clotho, Lachesis, & Atropos. *Iup.* Maximè. *Cyn.* Fatum ergo & Fortuna, nam & hæc celebria sunt Numina, quænam sunt, aut quid ipsorum vtrumque potest? Vtrum paria sunt Parcis, an superiora? Omnes enim affirmantes audio, Fortuna & Fato nihil esse potentius. *Iup.* Haud fas est omnia te scire Cynisce. Quorsum igitur hæc de Parcis interrogasti? *Cyn.* Si priùs mihi Iupiter & illud exposueris, num & in vos illæ imperium obtineant, & necessum sit vos ex illarum lino pendere. *Iup.* Neeessum omnino Cynisce. Quid ergo risisti? *Cyn.* Memini illorum Homeri carminum, quibus te in Deorũ

ὃν οἷς πεποίησαι αὐτῷ ὃν τῇ

ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν δημηγο-
ρῶν, ὁπότε ἠπείλεις αὐτοῖς
ὡς ἀπὸ σειρᾶς τινος χρυσῆς
αἰωρησόμενος τὰ πάντα. ἔφης
γὰρ αὐτὸς, πλὴν μὴ σειρὰν, κα-
θήσειν ἐξ οὐρανοῦ. τὸν θεοὺς δὲ
ἅπαντας, εἰ βούλοιντο, ἐκ-
κρεμαννυμένους, καταπαῖσαι βιά-
ζεσθαι, οὐ μὴν καταπασάσειν
γε. σὺ δ' ὁπόταν ἐθελήσῃς, B
ῥᾳδίως ἅπαντας αὐτῇ κεν γαίῃ
ἐρύσαις, αὐτῇ τε θαλάσσῃ. τό-
τε μὲ οὖν θαυμάσιος εἰσῆκειν
μοι πλὴν βίαν, καὶ ὑπερφερε-
τον μεταξὺ ἀκούων τῶν ἐπῶν. C
νυνὶ δ', αὐτόν σε ἤδη ὁρῶ μὴ
ἐκ σειρᾶς, καὶ τῶν ἀπειλῶν,
ἀπὸ λεπτοῦ νήματος ὡς φῂς κρε-
μάμενον. δοκεῖ δ' οὖν μοι δι-
καιότερον αὖ ὁ κλωθὼ μεγα-
λαυχήσασθαι, ὡς ἐκ αὐτόν σε
ἐξάπαντος θεωρῶσα ἐκ τοῦ
ἀβάκτου, καθάπερ οἱ ἁλιεῖς
ἐκ τοῦ καλάμου τὰ ἰχθύδια. D
Ζ. ἀλλ' οἶσθ' ὅ, τι σοι ταυτὶ
βούλεται τὰ ἐρωτήματα. Κυ.
ἐκεῖνο ὦ Ζεῦ, ἐκ περὶ τῶν μοι-
ρῶν, καὶ τῆς εἱμαρμένης, μὴ
βαρέως, μηδὲ πρὸς ὀργὴν
ἀκούσῃς μου, τάλαιν' ἐγὼ παῤ-
ῥησίας λέγοντος. εἰ γὰρ ὅτου E
ἔχει ταῦτα, ἐκ πάντων αἱ
μοῖραι κρατοῦσι, καὶ οὐδὲν

cœtu concionantem introduc-
ducit, quum minaberis te catena quadam aurea sursum omnia subducturum. Etenim dicebas te catenam cœlitus demissurum, quam si detrahere conarentur Dij omnes ex illa pendentes, detrahere non possent: tu verò quum velles, facilè omnes cum ipsa terra, & mari trahere posses. Quare tunc pollere mihi videbaris admirando robore, & audiendo carmina perhorrescebam. Nunc autem te video cum catena, minisque à tenui; vt ais, filo pendentem. Videtur itaque mihi multo iustiùs Clotho gloriari posse, vt quæ te ipsum ex fuso videat pendulum, quemadmodum piscatores vident pendentes à calamo piscículos. *Iup.* Nescio quid tibi velis hisce quæstionibus. *Cyn.* Illud nimirum Iupiter, & per Parcas, & per fatum te obsecro, ne asperè, ne acerbè audias me veritatem liberè proferentem. Nam si hæc ita se habent, & Parcæ rerum omnium potiuntur, nihilque à quoquâ immutari potest,

οὐ ὑπ' ἐκείνοις ἔτι ἀλλαχοῦ τῶν

eorum

ἀπὸ δόξαν τῶν αὐτῶν, τίνος ἕνεκα ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι θύομεν, καὶ ἑκατόμβας προσάγομεν, εὐχόμενοι ἡμᾶς ἡμῖν παρ' ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ; οὐχ ὁρῶ γὰρ ὅ, τι αἰ ἀπολαυσόμεθα τῆς ἐπιμελείας ταύτης, εἰ μήτε τῶν φαύλων ἀποτροπὰς εὑρέσθαι δυνατὸν ἡμῖν ἐκ τῶν εὐχῶν, μήτε ἀγαθῶν τινος παρ' ὁστινοῦν ἐπιτυχεῖν. Ζ. οἶδα ὅθεν σοι τὰ κομψὰ ταῦτα ἐρωτήματα ἔρχεται, παρὰ τῶν κατηράτων σοφιστῶν. οἱ μὴ δὴ προνοεῖν ἡμᾶς τῶν ἀνθρώπων φασίν. ἐκείνοις γοῦν τὰ τοιαῦτα ἐρωτῶσιν ὑπ' ἀσεβείας, ἀποβλέποντες καὶ τὸν ἄλλους θύειν, καὶ εὔχεσθαι, ὡς εἰκῆ ὄν. ἡμᾶς γὰρ, οὔτε ἐπιμελεῖσθαι τῶν προτιθυμένων παρ' ὑμῶν, οὔθ' ὅλως τι δύνασθαι πρὸς τὰ ἐν τῇ γῇ πράγματα. πλὴν οὐ χαίρουσί γε, τὰ τοιαῦτα δρῶντες. Κυ. οὔ μὰ τὸν τῆς κλωθοῦς ἄτροκτον ὦ Ζεῦ οὐχ ὑπ' ἐκείνων αἰσθησόμενοι, ταῦτά σε ἠρώτησα. ὁ δὲ λόγος αὐτὸς, ἂν οἶμαι ὅπως εἴπεῖν πρὸς ἡμῖν, εἰς τοῦτο ἀπέρχεται. πλείστας εἶναι τὰς θυσίας φησίν. οὐδὲ γὰρ εἰ δοκεῖ, διὰ βραχέων ἐρῶ.

eorum quæ semel decreuerunt, quorsum vobis nos homines sacrificamus, & hecatombas offerimus, à vobis bonorum largitionem precantes? Non enim video, quem ex hac cura fructum percipiamus, si neque malorum auersiones precibus obtinere possumus, neque diuinitus boni quicquam conseqni. Iup. Noui vnde tibi suppetant argutæ istæ interrogationes, nempe ab execrandis illis sophistis, qui nos rebus humanis prouidere negant. Itaque illi quæstiones huiusmodi, præ impietate proponunt: alios homines à sacrificando, & votis nuncupandis auertentes, quasi inane sit illud: quandoquidem neque curamus ea quæ facitis, neque in his quicquam possumus quæ in terra geruntur. Verumtamen hæc dixisse dolebunt. Cyn. Non per colum Parcarum, Iupiter, ab illis persuasus, hæc te interrogaui. Disputatio verò nostra, nescio quomodo eò progressa in hoc ipsum incidit, ac superuacanea hominum sacrificia esse confirmat. Rursus verò, si videtur, paucis te in-

φομαί σε. σὺ δ', μὴ ὀκνήσῃς ἀποκρίνασθαι, ἡ ὅπως ἀσφαλέστερον ἀποκρινῇ. Z. ἐρώτα, εἰ σοὶ σχολὴ τὰ τοιαῦτα λυρεῖν. Κυ. πάντα φῂς ἐκ τῆ μοιρῶν γίγνεσθαι. Z. φημὶ γάρ. Κυ ὑμῖν δ' ἔστιν ἀλλάξαι ταῦτα, καὶ ἀνακλώσαι; Z. οὐδαμῶς. Κυ. βέλει σοῦ ἐπαγάγω καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, ἢ ἄλλον κἄν μοι ἔπῃ αὐτό; Z. ἄλλον μᾶλλον. οἱ δέ γε θύοντες, ἕνεκα θύουσιν, αὐτίδοσιν δὲ πολλὰ ποιούμενοι, καὶ ὥσπερ ὠνούμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ' ἡμῶν, ἢ τιμῶντες ἄλλως τὸ βέλτιον. Κυ. ἱκανὸν καὶ τοῦτο, εἰ καὶ σὺ φῂς ὅτι μηδενὶ χρησίμῳ γίγνεσθαι τὰς θυσίας, χρηστότητι δέ τινι, τῆ ἀνθρώπων τιμώντων τὸ βέλτιον. καίτοι εἴ τις τῆ σοφιστῶν ἐκείνων παρῆν, ἤρετο ἄν σε καὶ ὅτι βέλτιους φῂς τοὺς θεούς, καὶ ταῦτα, ὁμοδούλους τῆ ἀνθρώπων ὄντας, καὶ ὑπὸ τῆ αὐταῖς δεσποίναις τῆ μοίραις τεταγμένους. ἃ γὰρ ἀποχρήσει αὐτοῖς τὸ ἀθανάτους εἶναι, ὡς δι' αὐτὸ ἀμείνους δοκεῖν. ἐπεὶ τοῦτό γε μαχρῷ χεῖρόν ὄστιν, εἰ γε τοῦ μέν, εἰ μηδὲν ἄλλο, θανάτου γε εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. ὑμῖν δ', εἰς ἄπειρον ἐκπίπτει τὸ πρᾶγμα,

terrogabo: tu verò ne graueris respondere, ac vide vt quàm cautissimè respõdeas. *Iup.* Interroga, si tibi vacat talia nugari. *Cyn.* Ais-ne omnia fieri nutu Parcarum? *Iup.* Aio. *Cyn.* Vos verò posse hæc mutare, & reuoluere? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Vis ergo, vt quod sequitur, inducam? siue planum, siue secus illud dixero. *Iup.* Planũ vtique est. Nam qui Dijs sacra faciunt, necessitatis causa non faciunt, sed beneficium compensant, & veluti bona mercantur à nobis, aut alioqui, quod est præstantius, honore prosequuntur. *Cyn.* Hoc satis est, si etiam dicis nullius vtilitatis gratia sacra fieri: verùm bonitate quadã hominum quod præstantius est, colentium. At siquis ex Sophistis illis adesset, ex te quæreret quo nomine Deos præstantiores esse dicas, cũ sint hominũ cõserui, earundémq; dominarum, Parcarũ scilicet imperio obnoxij. Non enim sufficiet ipsis vt sint immortales, quò videantur meliores. Siquidem hoc multo est deterius: quoniam hos quidẽm, si nihil aliud, mors saltem in libertatem asserit. At res vobis in immensum exit,

ἢ ἀίδιος ἡ δουλεία γίγνεται, τοσοῦτο μακρῷ τῷ λίνῳ φερομένη. Ζ. Μὴ σῶ Κυνίσκε, τὸ ἀίδιον τοῦτο, καὶ ἀπιέρατον, εὐδαιμονεῖ ἡμῖν ἔστι, καὶ ἐς ἅπαντα ἀγαθοῖς ἡμεῖς βιῶμεν. Κυ. οὐχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ δίκαιον καὶ παρ' ὑμῖν τὸ πρᾶγμα, καὶ πολλὴ ταραχὴ ἔνεστι. σὺ μὲν γὰρ εὐδαίμων, βασιλεὺς γάρ, καὶ δύνασαι ἀναπαῦσαι τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλατταν, ὥσπερ ἱμονιὰ κατεὶς. ὁ δὲ Ἡφαιστος, χωλός ἐστι, βάναυσός τις καὶ πυρίτης καὶ τέχνην. ὁ Προμηθεὺς δέ, καὶ ἀπασχολούμενον ποτέ. τὸν γὰρ πατέρα σου τί ἂν λέγοιμι, πεδήτην ἔτι ἐν τῷ Ταρτάρῳ ὄντα; καὶ ἐᾷς ἂν φασιν ὑμᾶς, καὶ προσπίπτειν, καὶ δουλεύειν οἵοτε παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὸν ἀδελφὸν παρὰ τῷ Λαομέδοντι, καὶ παρὰ τῷ Ἀδμήτῳ τὸν Ἀπόλλω. ταῦτα δέ μοι ἃ πάντα εὐδαίμονα εἶναι δοκεῖ, μὴ δοίημεν ὑμῶν οἱ μὲν πένητες, ὀρυχεῖς τε, καὶ ἔμπλειοι εἶναι. εἶδε, ἔμπαλιν. ἐᾶν γὰρ λέγειν ὅτι καὶ λησεύειν, ὥσπερ ἡμεῖς, καὶ πεισοδᾶν ἐστὶ τὰ ἱερόσυλα, καὶ ἐν πλουσιωτάτοις, πενίσεται ἐν ἀκαρεῖ χρόνου γίγνεται. πολλοὶ δὲ καὶ κατεχωνεύθησαν

æternáq; est vestra seruitus, dum longo filo voluitur. *Iup.* At ô Cyniſce, hæc temporis perpetuitas, & immenſitas, fœliciter nobis cedit, ac vitam bonis omnibus affluentem agimus. *Cyn.* Non omnes, Iupiter. Nam diſcrimen inter vos extat, multáque ineſt perturbatio. Nam tu beatus es: regnas enim, & terram ac mare potes tanquã demiſſo funẽ attollere. Vulcanus autem, eſt claudus, mechanicus, & ignipotens. Olim verò cruci affixus eſt Prometheus. Quid patrem tuum commemorem, quem adhuc in tartaro vinctum eſſe conſtat? Quinetiam vos amare, vulnerari, interdum apud homines ſeruire ducunt, quemadmodum fratrem tuum apud Laomedontem, & apud Admetum, Apollinem. Hæc quidẽ non plena mihi videtur fœlicitas: ſed veſtrûm alij videntur fortunati & fœlices, alij contrà. Omitto vos perinde atque nos latrocinijs & ſacrilegijs compilari à ſacrilegis, & exditiſſimis pauperrimos momento temporis euadere. Multi etiam veſtrũ ex auro argento-ue conflati ſunt:

ἤδη, χρυσοῖ, ἢ ἀργυροῖ ὄντες.

οἷς τοῦτο εἵμαρτο δηλαδή. Ζ. ὁρᾷς; παῦτ' ἤδη ὑβρεισικὰ ὦ Κωμισκὲ φής. καί σοι τάχα μεταμελήσει ποτὲ αὐτῶν. Κυ. φείσου ὦ Ζεῦ τ' ἀπειλῶν, εἰδὼς οὐδέν με πεισόμενον, ὅ, τι μὴ καὶ τῇ μοίρᾳ δοκεῖ σοὶ ἔδοξεν. ἐπεὶ καὶ αὐτὸν ἐκείνους ὁρῶ τοὺς ἱεροσύλους κολαζομένους. ἀλλ' οἶμαι πλείους, διαφεύγουσιν ὑμᾶς. οὐ γὰρ εἵμαρτο οἶμαι ἁλῶναι αὐτούς. Ζ. ἀκ ἔλεγον ὡς ἀρ' ἐκείνων τις εἶ, τ' ἀναιρῶ πων τὴν προνοιαν τῷ λόγῳ, Κυ. παύσω ὦ Ζεῦ, δέδιας αὐτοὺς ἐκ οἶσθ' ὅτου ἕνεκα. πάντα γοῦν ὁπόσα ἂν εἴπω, οἴει ἐκείνων παιδεύματα εἶναι. ἐγὼ δ', παρὰ τίνος ἂν ἄλλα τὰ ἀληθῆ, ἢ παρὰ σοῦ μάθοιμι; ἢ δεινὸς εἶ ἂν καὶ τοῦτο ἐρώμενόν σε, τίς ἡ προνοια ὑμῶν αὕτη ἐστί, μοῖρα τις, ἢ καὶ ὑπὲρ ταύτας θεὸς, ὥσπερ ἀρχούσα καὶ αὐτῶν ἐκείνη; Ζ. ἤδη σοι καὶ πρότερον ἔφην οὐ θεμιτὸν εἶναι πάντα σε εἰδέναι. σὺ δ' ἴσως τι ἂν ἀρχὴν ἐρωτήσειν φήσας, οὐ παύῃ πρὸς μυριαῦτα λεπτολογούμενος. καὶ ὁρῶ ὅτι σοι τὸ κεφάλαιόν ἐστι τοῦ λόγου, ἐπιδεῖξαι οὐδενὸς ἡμᾶς προνοοῦντας τ' ἀνθρωπίνων. Κυ. οὐκ ἐμὸν τοῦτο, ἀλλὰ

quibus erat hoc à fato præstitutũ. *Iup.* Vides vt contumelijs nos petis Cynisce, forsan olim tibi pœnitendis. *Cyn.* Parce minis Iupiter, cũ scias me nihil passurum quin id ante te mihi fuerit à Parca destinatum: quoniam neque illos ipsos sacrilegos puniri video: sed plurimi manus vestras effugiunt, cùm in fatis non esset vt caperẽtur. *Iup.* Nonne dicebam te ex eorũ esse numero qui verbo prouidentiam tollunt? *Cyn.* Omnino Iupiter, metuis ipsos nescio quorsũ: proinde quæcunque dixero, illorum doctrinã esse arbitraris. Verùm ego vnde veritatẽ, nisi ex te didicero? Cætèrùm lubenter ex te quærerem, quęnam vobis sit hæc Prouidentia, Num Parca aliqua, an verò superior his quæpiam Dea, tanquam illarum domina. *Iup.* Iam ante dixi tibi, fas non esse vt omnia scias. At tu cùm initio dixisses te vnum quid interrogaturum, non desinis huiusmodi nugas mihi proponere. Etiam quò tuæ disputationis tendat summa, perspicio, vt nimirum ostendas in rebus humanis nihil fieri nostra prouidentia. *Cyn.* Hoc meum non est: sed tu paulò antè dixisti σὺ μικρὸν ἔμπροσθεν ἔφησθα

πὰς μοίρας εἶναι τὰς πάντα
ἐπιτελούσας, εἰ μὴ μεταμέ-
λει σοι ἐκείνων, καὶ μετατίθε-
σαι αὖθις τὰ εἰρημένα. καὶ ἀμ-
φισβητεῖτε τῆς ἐπιμελείας, πα-
ρεσκάμμενοι τῷ εἱμαρμέ-
νῳ. Ζ. οὐδαμῶς. ἀλλ' ἡ μοῖ-
ρα δι' ἡμῶν ἕκαστα ἐπιτελεῖ.
Κυ. μανθάνω, ὑπηρέται, καὶ
διάκονοί τινες τῶν μοιρῶν εἶ-
ναι φατε. τὸν ἀλλὰ καὶ οὔ-
τως ἐκεῖναι αἱ εἶεν αἱ θεογο-
νῦσαι. ὑμεῖς δ', ὥσπερ σκέυη πη-
νὰ, καὶ ἐργαλεῖα ἐστὲ αὐτῶν. Ζ.
πῶς λέγεις; Κυ. ὥσαὐτ οἶ-
μαι καὶ τὸ σκέπαρνον τῷ τέ-
κτονι, καὶ τὸ βύπαιον, σωτηρεῖ
μὲν τι πρὸς τὴν τέχνην, οὐδεὶς
δ' ἂν εἴποι ὡς ταῦτα, τεχνίτης
ἐστὶ, οὐδ' ἡ ναῦς ἔργον τὸ σκε-
πάρνου, ἢ τὸ βυπαίου, ἀλ-
λὰ τὸ ναυπηγοῦ. οὕτως εἰκὸς
ἡ μὲν ναυπηγηθῆναι ἕκα-
στα, ἡ εἱμαρμένη ὀρθῶς. ὑμεῖς δ',
ἆρα βύπαια, καὶ σκέπαρνα ἐστὲ
τῶν μοιρῶν. καὶ ὡς ἔοικεν, οἱ ἄν-
θρωποι δίκην τὴν εἱμαρμένην δί-
κην, καὶ παρ' ἐκείνης αἰτεῖν τἀ-
γαθά. οἱ δ', ἐφ' ὑμᾶς ἴασι, θεσ-
σόδοις, καὶ πομπαῖς γεραίροντες. οἱ
δ' ἀδίκως τὴν εἱμαρμένην τιμῶντες
οὐ γὰρ οἷμαι δυνατὸν εἶναι ἀδί-
κως, καὶ μεταβάλλειν τὴν ἐξ

Parcas esse quæ omnia faciunt: nisi illorum te pœnitet, tuáque dicta reuocas, expulsóque fato de susci-pienda cura deliberatis. *Iup.* Nequaquam: sed Parca per nos facit singula. *Cyn.* Intelligo. Ergo Parcarum famulos & ministros vos esse perhibetis. Sic illæ sunt quæ prouident, vos veluti illorum fabrilia in-strumenta estis. *Iup.* Quid dicis? *Cyn.* Nempe ceu ascia fabro lignario, & terebrum ad perficiendam artem est adminiculo, nemo dixerit hæc esse artificem: neque nauim esse asciæ, aut terebri, sed naupagi opus. Pari ratione Fatum est quod omnia facit: vos terebra, & asciæ Parcarum estis. Atque vt par est, homines qui sacra facere Fato, ab eóque bona petere deberent, vos sup-plicationibus, & honoribus venerantur. Ac neque si Fa-tum sacrificijs & votis colerent, id rectè facerent. Nõ enim puto Parcas amplius mutare & vertere posse quic-quam eorum quæ de quouis ab initio decreta sunt.

αὖ, εἰς δέον αὐτὸ ἕκαστον.
αὐτὰς ἔτι δὲ μοίρας ἀλλὰ-
ἀρχῆς δοξάντων περὶ ἑκάστου

ἢ γοῦν ἄτροπος, ὡς ἀνάσχοιτο
ἄν, εἴ τις εἰς τοὐναντίον βέλος
τὴν ἄλαχτον, ἀναλύων τὸ κλω-
θούς τοῦ ἔργου. Ζ. σὺ ἤδη ὦ Κυ-
νίσκε, οὐδὲ ταῖς μοίραις πιμᾶσθαι
δεῖς τῶν ἀνθρώπων ἀξιοῖς,
δοκῶ ἔοικας ἅπαντα συγχεῖν
θεραπεῦσθαι. ἡμεῖς δ', εἰ καὶ μη-
δενὸς ἄλλου ἕνεκα, γε μαντεύ-
εσθαι, καὶ προμιμνύειν ἕκαστα
τῶν ὑπὸ τὰς μοίρας κεκυρωμέ-
νων, δικαίως τιμώμεθα ἄν. Κυ.
τὸ μὲν ὅλον, ἀχρεῖον ὦ Ζεῦ,
προειδέναι τὰ μέλλοντα, οἷς
γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ, παν-
τελῶς ἀδύνατον, εἰ μὴ παρὰ
τοῦτο φὴς, ὡς προμαθὼν, ὡς
ὑπ' αἰχμῆς σιδηρᾶς τεθνήξε-
ται, δύναιτ' ἂν ἐκφυγεῖν τὸ
θάνατον, καθείρξας ἑαυτόν.
δοκῶ ἀδύνατον. ἄγαγε γὰρ αὐ-
τὸν ἡ μοῖρα κωνωπιόντα,
καὶ παρέδωσε τῇ αἰχμῇ. καὶ ὁ
Ἀδραστος, ἐπὶ τῷ σοῦ ἀφεὶς
τὸν λόγχιμον, ἐκεῖνα μὲν ἁμαρ-
τήσεται, φονεύσει δὲ τὸν Κροίσου
παῖδα, ὡς ἂν ἀπὸ ἰοχμοῦ προ-
τάγματος τῶν μοιρῶν προμηθοῦ
τοῦ ἀκοντίου ἐπὶ τὸν νεανίσκον. τὸ
μὲν γὰρ Λαΐου καὶ γελοῖον, τὸ,
Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοχε, δαι-
μόνων βίᾳ. εἰ γὰρ τεκνώσεις φο-
νεὺς παῖδα, ἀποκτενεῖ σε ὁ φύς.

Proinde æquo animo non tulerit Atropos, siquis Clothûs laborem dissoluës, fusum torqueat in contrarium. *Iup.* Tu iam Cynisce, neque Parcas ab hominibus colendas esse censes, sed videris malle omnia confundere. Nos verò, etsi nullam aliam ob causam, saltem quia diuinamus, & quæcunque à fato sancita sunt, præmonemus, merito colamur. *Cyn.* Omnino inutile est, Iupiter, futura præscire, ijs qui neutiquam ea deuitare possunt, nisi contrà dicas, eum qui præsciuerit se ferrea cuspide interemptum iri, mortem se includendo vitare posse. At fieri non potest, nam ad venationem educit illum Parca, & hastæ obijcit. Ac Adrastus emissa in suem cuspide, ab eo quidem aberrabit, Crœsi verò filium necabit, quasi violento quodam Parcarum decreto feratur in iuuenem. Quin etiam ridiculum est istud quod Laio dixerunt, Caue dijs nolentibus prolem seras. Nam sobole suscepta occidet te filius. Etenim superuacaneam esse puto earum rerum admonitionẽ,

πειθὴ γὰρ οἶμαι ἡ παρήνεσις

πρὸς τὰ παίτιος οὕτως ἡμῖν πρόβλημα. τοιγαροῦν μὴ τὸν χρησμὸν, καὶ ἔπαιξε, καὶ ὁ φὼς, ἀπεκτεινεν ἀυτὸν. ὥστε αὐχ ὁρῶ ἀπὸ ὅτου ἀπιστεῖτε τῇ μαντικῇ. ἐῶ γὰρ λέγειν ὡς λοξὰ, ἢ ἐπαμφοτερίζοντα τοῖς πολλοῖς χρᾶν εἰώθατε, ἃ παῦ ἀποσαφοῦντες, εἰ ὁ τὸν Ἄλυν διαβὰς, τὴν ἀυτῆ ἀρχὴν καταλύσει, ἢ τὴν τῶ Κύρου. ἄμφω γὰρ δυνάσται ὁ χρησμός. Ζ. ἰῶ τις ὦ Κυνίσκε, τῷ Ἀπόλλωνι ὀργῆς αἰτία χρῆσθαι τῷ Κροίσου, διότι ἐπιχειρῶν ἀναιρεῖν ἀυτῶ ἄρνεια κρέα, καὶ χελώνης ἐς τὸ αὐτὸ ἕψων. Κυ. ἔχρῃ μὲν μὴ ἢ ὀργίζεσθαι, θεὸν ὄντα. πλὴν ἀλλὰ τὸ ἀπατηθῆναι τῷ Λυδῷ ὑπὸ τῶ χρησμῶ, ὑπώπτευτο οἶμαι. καὶ ἄλλως, τὸ μὴ σαφῶς ἀκοῦσαι τὰ μέλλοντα, ἢ εἰμαρμένον ἐπικλωσεν. ὥστε ἢ μαντικὴ ὑμῶν, ἀνεπιτηδείως ἔχει. Ζ. ἡμῖν ἢ, ἢ δὲν ἀπολείπεις, ἀλλὰ μάτην θεοί ἐσμεν, ὅτι θεσπίσαι τινα εἰσφερόμενοι εἰς τὰ πράγματα, οὐδ' ἀξιοι, καθάπερ ὑπτια εἰς ἀλωνὸν, ἢ σκέπαρνα; καί μοι δοκεῖς εἰκότως μὴ καταφέρειν, ὅτι κεραυνὸν ὡς ὀρᾷς διηκονημένος, αἰσχύνομαι τοσαῦτα καθ' ἡμῶν διαλέγων.

quæ non possunt non fieri. Atqui accepto responso & prolem suscepit, & à filio interemptus est. Quare non video quam ob rem & mercedem exigatis propter vaticinium. Vt interim silentio præteream, quòd obliqua, quæque in vtramque partem referri possunt, vulgo respondere soletis, nõ admodum clarè explicãtes, num ille traiecto Hale suum ipsius imperium euersurus esset, an Cyri, vtrumque enim potest oraculum. *Inp.* Erat ô Cyniscе, quædam Apollini in Crœsum iræ causa: quia illum tentauerat, carnes ouillas ac testitudinem vnà elixãdo. *Cyn.* Atqui Deo conueniebat non irasci. Attamen vt puto, in fatis erat vt Lydus ille ab oraculo deciperetur. Atque aliàs, ne futura perspicuè audiret, fatũ præstituerat. Itaq; & vestra diuinatio, pars est illius. *Inp.* At nobis nihil relinquis: verùm frustra Dij sumus, qui neque prouidentiam in res humanas inferimus, neque sacrificijs digni sumus, haud aliter reuera quàm terebra, aut ascia. Ac sanè videris meritò me contemnere, quòd cùm fulmine armatus sim, sustineo te talia in nos differentem.

Κυ. βάλλε ὦ Ζεῦ, εἴ μοι κεραυνῷ πληγῆναι εἵμαρται. καί σε οὐδὲν αἰτιάσομαι τὴν πληγὴν, ἀλλὰ τὸν κλωθὼ, τὸν διὰ σὲ πρόσκοπον. οἶδα γὰρ τὸ κεραυνὸν αὐτὸν φαίην ἂν αἴτιόν μοι γεγενῆσθαι τοῦ βάσματος. πλὴν ἐκεῖνό γε ὑμᾶς ἐρήσομαι, καὶ σὲ, καὶ τὸν εἱμαρμένην. σὺ δέ μοι καὶ ταῦτ' ἐκείνης ἀπόκρινε. ἐμέμνησο γάρ με, ἀπιόντας. τί δήποτε τὸν ἱεροσύλους, καὶ λῃστὰς ἀφέντες, καὶ τοσούτους ἀσεβεῖς, καὶ βιαίους, καὶ ὀποδόκους, ἐμοῦ πυκνὰ πολλάκις κεραυνωθέντος, ἢ λίθον, ἢ νεὼς ἱστὸν, οὐδὲν ἀδικοῦσης; ἐνίοτε δὲ, χρηστόν τινα, καὶ ὅσιον ὁδοιπόρον; τί σιωπᾷς ὦ Ζεῦ; ἢ οὐδὲ τοῦτό μοι θέμις εἰδέναι; Ζ. ἐγὼ δὲ Κυνίσκε. σὺ δὲ πολυπράγμων τις εἶ, καὶ οὐκ οἶδ' ὅθεν ταῦτα ἥκεις μοι συμπεφορημένος. Κυ. ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνο ὑμᾶς ἐρωμαι, σέ τε, καὶ τὴν εἱμαρμένην, καὶ τὴν εἱμαρμένην, ἐπὶ δὴ τοῦ Φωκίωνος μοι ὁ χρηστὸς, ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ, καὶ ἀπαιδίᾳ τὴν ἀναγκαίων, ἀπέθανε, καὶ Λεισθένης ὁ αὐτὸς, Καλλίας δὲ, καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀκόλαστα μειράκια, ἅτε πλούτου, καὶ Μειδίας ὁ ὑβριστὴς, καὶ Χάροψ ὁ αἰγινήτης, μιαιφόνος ἀνθρωπος, τὴν μητέρα λιμῷ ἀπολωλεκώς.

Cyn. Feri ô Iupiter, si mihi fatale est fulmine feriri, Neque te ictus accusabo, sed Clothonem tua opera vulnus infligentem. Neque enim fulmen ipsum dicam mihi vulneris causam extitisse. Verùm illud vos interrogabo, te & Fatum: tu verò mihi ipsius nomine responde. Etenim hoc minis tuis in memoriam reuocasti: quî fit tandem, vt omissis tot sacrilegis, latronibus, fiagitiosis, violentis, periuris, quercum aliquam plerumq; aut lapidem, aut nauis insontis velum fulmine petatis? Interdum etiam frugi & sanctum viatorem. Quid taces Iupiter, aut fortasse ne hoc quidem me nosse fas est? Iup. Nefas est Cynisce. Tu verò curiosus es, neque scio vnde his mihi comportatis venias. Cyn. Proinde neque illud vos rogem, te nimirum, & Prouidentiam, & Fatum, cur Phocion ille bonus, in tanta paupertate, & rerum necessariarum penuria diem obierit: & ante ipsum Aristides: Callias verò & Alcibiades iuuenes intemperantes, ditissimi fuerint, & scelerat⁹ Midias, & Charops Ægineta, homo cinædus, qui matrem fame peremit.

καὶ πάλιν, Σωκράτης μὲν, παρεδόθη τοῖς ἕνδεκα, Μέλητος δὲ, οὐ παρεδόθη. καὶ Σαρδανάπαλος μὲν, ἐβασίλευσε, θῆλυς ὤν. Περσῶν δὲ τοσοῦτοι καλοὶ, κἀγαθοὶ ἀνδρες, ἀνεσκολοπίζοντο πρὸς αὐτῶ, διότι μὴ ἠρέσκοντο τοῖς γιγνομένοις. ἵνα δὲ ὑμῖν μὴ τὰ νῦν λέγω καὶ ἕκαστον ἐπέξιον, τοὺς μὲν πονηρὸς, εὐδαιμονοῦντας, καὶ τοὺς πλουτοῦντας, ἀγορμένους δὲ καὶ φερομένους τοὺς χρηστοὺς, ἐν πενίᾳ, καὶ νόσοις, καὶ μυρίοις κακοῖς πεζομένους. Z. οὐ γὰρ οἶδα ἐγὼ Κυνίσκε, πλήν γε μὴ ἐκ βίου οἱ τοιοῦτοι τὰς κολάσεις ὑπομένουσιν, ἢ ἐν ὅσῃ οἱ χρηστοὶ εὐδαιμονίᾳ διατείβουσιν. Κυ. ἀλλὰ μοι λέγεις, καὶ πυνθάνει, καὶ παρέλεγε. ἐγὼ δὲ, εἰ μήτι καὶ τοιοῦτόν ἐστιν, εἴσομαι τὸ παθὼν ἐπειδὰν ἀποθάνω. τὸ δὲ νῦν ἔχον, ἐξελόμενος τὸν ὀποσοῦν τοῦτον χρόνον εὐδαιμόνως διαβιώσας, ἵνα μὴ ἐκκαίδεκα γυπῶν κείρεσθαι τὸ ἧπαρ ἀποθανὼν, ἀλλὰ μὴ ἐνταῦθα διάγοντας, ὥσπερ ὁ Τάνταλος, ἐν μακάρων νήσοις πίνειν μὴ τὸ ἡφαίστου, ἐν τῷ Ηλυσίῳ λειμῶνι κατακείμενος. Z. τί φῄς; ἀπεῖναι τινὰς κολάσεις, καὶ τιμὰς, καὶ διαιρέσεις, ὧνδε δὴ καὶ ἐξετάζεται ὁ ἀνθρώπου βίος;

Contrà Socrates vndecim viris traditus est, Meletus verò non item: & Sardanapalus effœminatus regnauit, Persarum verò tot viri præclari ab ipso crucifixi sunt, quia factis ipsius non delectabantur. At ne vobis sigillatim edisserem quę nunc geruntur, vt praui & facinorosi fœlices sunt: boni verò rapiuntur & feruntur, paupertate, morbis, & malis sexcentis pressi. *Iup.* Nescis enim, Cynisce, quãta supplicia post hanc vitam ferant scelesti, aut in quanta fœlicitate versentur boni. *Cyn.* Inferos mihi dicis, Tityos, & Tantalos. Ego verò siquid est istiusmodi, perspicuè cognoscam vbi vita defunctus fuero. Quantum ad præsẽs attinet, velim vt quãtumcunque hoc temporis in viuis exigendũ est, beatè exigam, & à sedecim vulturibus hepar meum à morte depascatur: sed non in hac vita siti laborans, vt Tantalus, in beatorum insulis cũ Heroibus, in Elysio campo constitutus bibã. *Iup.* Quid ais? Annon credis esse supplicia, honores, & forum iudiciale vbi vniuscuiusque vita examinatur? *Cyn.*

Κυ. ἀκούω τινὰ Μίνω κρῆτα δικάζειν κάτω τὰ τοιαῦτα. καί μοι ἀπόκεινταί τι ὦ ἑταῖρε ἐκεῖνα. σὸς γὰρ υἱὸς εἶναι λέγεται. Ζ. τί δ' ἂν ἀπ' αὐτὸν ἐρωτᾷς ὦ Κυνίσκε; Κυ. τίνας κολάζει μάλιστα. Ζ. τοὺς πονηροὺς δηλαδὴ, οἷον ἀνδροφόνους, καὶ ἱεροσύλους. Κυ. τίνας δὲ παρὰ τοὺς ἥρωας ἀποπέμπει. Ζ. τοὺς ἀγαθούς τε, καὶ ὁσίους, καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας. Κυ. τίνος ἕνεκα ὦ Ζεῦ; Ζ. ὅπου οἱ μὲν, πῶς, οἶδε, κολάσεως ἄξιοι. Κυ. εἰ δέ τις ἀκούσιόν τι δεινὸν ἐργάσαιτο, κολάζεσθαι καὶ τοῦτον δικαιοῖ; Ζ. οὐδαμῶς. Κυ. οὐδ' ἄρα εἴ τις ἄκων τι ἀγαθὸν ἔδρασεν, οὐδὲ τοῦτον τιμᾷν ἀξιώσειεν ἄν; Ζ. οὐ γὰρ οὖν. Κυ. ὑδέτερα τοιγαροῦν ὦ Ζεῦ, ὅτε τιμᾷν, ὅτε κολάζειν αὐτῷ συμφέρει. Ζ. πῶς ὑδέτερα; Κυ. ὅτι ὑδὲν ἀκόντες οἱ ἄνθρωποι ποιοῦμεν, ἀλλά τινι ἀνάγκῃ ἀφύκτῳ κεκελευσμένοι, εἴτε ἀληθῆ ἐκεῖνά ἐστι τὰ εἱμαρμένην ὠμολογημένα, ὡς ἡ μοῖρα, πάντων αἰτία. καὶ ὦ φονεύσῃ τις, ἐκείνη ἐστὶν ἡ φονεύσασα. καὶ ὦ ἱεροσυλήσῃ, συνεταγμένον αὐτῷ δρᾷ. ὥστε εἴτε τὰ δίκαια ὁ Μίνως δικάζειν μέλλοι, τῷ εἱμαρμένῳ,

Audio Minoem quendam Cretenſẽ infra talibus rebus cognoſcendis operam dare: de quo mihi aliquid reſpõde num tuus ſit filius, vt aiunt. *Iup.* Quamobrem verò iſta de illo quæris Cyniſce? *Cyn.* Quos potiſſimũ afficit ſupplicio? *Iup.* Prauos nimirum, veluti homicidas, & ſacrilegos. *Cyn.* Quoſnam verò ad heroas mittit? *Iup.* Nẽpe bonos, ſanctos, quíq; ſecũdum virtutẽ vixerũt. *Cyn.* Quorſum Iupiter? *Iup.* Quoniam alij honore, alij ſupplicio ſũt digni. *Cyn.* Quòd ſiquis inuitus mali quidpiam commiſerit, nũ & hunc ſupplicio affici iuſtum cenſet? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Proinde, neque ſiquis inuitus boni aliquid fecerit, eum honore dignabitur? *Iup.* Nequaquã. *Cyn.* Itaq; haud conuenit illi ô Iupiter vllum neq; honore ornare, neq; ſupplicio afficere. *Iup.* Quomodo nullũ? *Cyn.* Quoniã nihil nos homines ſpõte facimus, ſed neceſſitate quadam ineuitabili cõpulſi: ſiquidẽ vera ſũt illa quæ antè confeſſus es, nẽpe Parcam eſſe rerum omnium cauſam. Iam ſiquis alterum interemerit, Parca in culpa eſt. Siquis ſacrilegium perpetret, facinus à Parca ſibi iniũctũ admiſit. Itaq; ſi Minos rectè vti velit iudicio,

αὐτὶ τῦ Σισύφου κολάσεται, ἢ τῶν μοῖραν, αὐτὶ τῦ Ταντάλου. τί γὰρ ἐκεῖνοι ἠδίκησαν, πειθόμενοι τοῖς ἐπιτάγμασιν; Ζ. ἀλλ' ἔτι οὐ σοὶ ἀποκεκρίσθαι σοι ἄξιον, τοιαῦτα ἐρωτῶντι. θρασὺς γὰρ εἶ, καὶ σοφιστής. καὶ σε ἄπιμι ἤδη καταλιπών. Κυ. ἐβουλόμην μὲν κἂν ἔτι τῦτο ἐρέσθαι, ποῦ αἱ μοῖραι διατείβουσιν, ἢ πῶς ἐφικνῦνται τῆ ἐπιμελείᾳ τῶν τοσούτων ἐς τὸ λεπτόστατον. ἢ ταῦτα, φῆς, ἄμεινον. ἐπίπονον γάρ τινα, ἢ ἀνιαρὸν μοι δοκῦσι βιῦν τὸν βίον, τοσαῦτα ἔχουσαι πράγματα. ἢ ὡς ἔοικεν, οὐ πάνυ ἀγαθὴ αὐτῶν ἡ κλῶθω ἐτύχησεν εἱμαρμένη ἐγγενομένη. ἐγὼ γοῦν εἰ μοι αἵρεσις δοθείη, οὐκ ἂν ἀλλαξαίμην τὸν ἐμαυτῦ βίον, πρὸς ἀνυτὸν τὸν ἐμαυτῦ βίον, ἀλλ' ἐλοίμην ἂν ἔτι πενέστερος διαβιῶναι, ἢ πρὸ καθῆσθαι κλώθων ἄπαυστον, τοσούτων πραγμάτων μέσην, ὑπηρέτην ἔχουσα. εἰ δὲ μὴ βαρύ σοι ἀποκρίνασθαι πρὸς ταῦτα ὦ Ζεῦ, καὶ τούτοις ἀγαπήσομεν, οἷς ἀπεκρίνω. ἱκανὰ γὰρ ἐμφανίσαι τὰ περὶ τῆς εἱμαρμένης, καὶ προνοίας λόγον. τὰ λοιπὰ δὲ, ἴσως οὐ θέμις ἐστὶ μοι.

fatũ, nõ Sisyphum, Parcam, non Tantalũ puniet. Quid enim iniustè illi egerunt, quum mandatis obtemperarunt? *Iup.* Non amplius ne respondere quidem conuenit tibi talia interroganti: audax enim es, & sophista, iámque abeo te relicto. *Cyn.* Optabam equidem hoc etiam ex te quærere, vbi Parcæ degant, aut quomodo res tantas exacta cura assequantur: idque tres cùm sint. Etenim laboriosam, & minimè fœlicem vitam viuere mihi videntur, tot negotia habentes. Vtq; verisimile est, hæ fato non admodum bono natæ sunt. Itaque ego si mihi daretur optio, nequaquam cum illarum vita meam commutarem: sed pauperior ætuum exigere mallem, quàm sedere singula obseruando dum contorquerem fusum tot negotijs refertum. Cæterùm si tibi non est facile Iupiter, ad hæc respondere, etiam his ad quæ respondisti, contenti erimus. Sufficiunt enim ad sermonem de Fato & Prouidentia declarandum. Reliqua fortasse in fatis non est vt audiam.

ΖΕΤΣ ΤΡΑΓΩΔΟΣ. IVPITER TRAGOEDVS.

ARGVMENTVM.

Eiusdem propè argumenti & hic Dialogus est, nisi quòd hic Epicureum etiam quendam introducit, qui deos omnino negat vllos esse, nedum prouidentia sua mundum gubernare, fortuitóque ac temere omnia geri contendit. Deinde & ipsa tractatio in plures personas spargitur ac tota dramatica est.

ΕΡΜΗΣ. MERCVRIVS.

Ὦ Ζεῦ, τί σιωπῶν, ἢ κατα-
μόνας σαυτῷ
λαλεῖς, ὠχρὸς
πεπλασμένων, φι-
λοσόφῳ τὸ χρῶμα ἔχων, ἐμοὶ
φράσαι θέλεις με σύμβουλον
πόνων. μὴ καταφρονήσῃς οἰκέ-
του φλυαρίας. ΑΞΝ. ναὶ πάτερ
ἐμέτερε κρονίδη, ὕπατε κρόνι-
των. γουνοῦμαί σε θεὰ γλαυ-
κῶπις, τεκτοσύνεια, ἀκρίδα,
μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἰδόμεν ἡδὺ,
τίς μῆτις δάκνει σε κατὰ φρέ-
να, καὶ κῆρ θυμόν. ἢ τί βαρὺ
σπάχεις. ὠχρὸς τέ σε εἶλε
παρειάς. ΖΕ. ὦ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν
ὧδ' εἰπεῖν ἔπος, οὐδὲ πάθος,
οὐδὲ συμφορὰ τραγῳδική,
ἥς οὐκ ἂν ἄροιτ' ἄχθος ἡ
θεῶν φύσις. ΑΞΝ. Ἀπολλον,
οἵοις φερσιμόοις ἄρχῃ λόγων.

Iupiter, quid cogitabũdus, & solus apud te loqueris, pallidus ambulans, & Philosophi colorem præ te ferens? Id mihi communica, & accipe me tuisin molestijs consiliarium. Ne tui famuli nugas contemnas. *Min.* Sanè ita magne parens hominum rex, atque Deorum, Te precor en glaucis oculis Tritonia Pallas, Fare age, ne celes, quòd sint hæc cognita nobis, Quod te consilium dubio sub pectore versat? Cur gemis? & tacito pallor subsurgit in ore? *Iup.* Nunquam grauis res vlla sic dici potest, Non passio, non vlla tragica calamitas Natura diuũm cuius haud onus ferat. *Min.* O Phœbe qualibus incipit procœmijs.

Ζ. ὦ πάγκακιστοι, χθόνια γένη
παλαίσματα, σύτ' ὦ Προμη-
θεῦ, οἷά μ' εἰργάσω κακά.
Αθ. τί δ' ὄζει; πρὸς χρεὼν
γὰρ οἰκείων ἐρεῖς. Ζ. ὦ μεγα-
λόμορμυρον στρεπτὸς ῥίζη-
μα, τί μοι ῥάξεις; Αθ.
κοίμισον ὀργάς, εἰ μὴ κώμφ-
δεῖν ὥσπερ ἔτοι δυνάμεθα,
μὴ δ' τὸν Εὐριπίδην ὅλον κα-
τατετρωκάμεν, ὥστε σοι τρα-
γῳδεμάτως λέγειν. Ηφ. ἀγνο-
εῖν ἡμᾶς νομίζεις τὴν αἰτίαν
τῆς λύπης, ἥτις ἐστί σοι; Ζ. οὐκ
οἶδ', ἐπίστοι κἂν σκώπτῃς μέ-
γα. Η. εἶδα τὸ κεφάλαιον
αὐτοῦ, ὧν πάσχεις, ὅτι ἐρωτι-
κόν ἐστιν. οὐ μέντοι κωκύω γε,
τοῦτο ἔνους ἤδη πολλάκις ὑβρι-
σθεῖσα τοῦ σοῦ τὰ τοιαῦτα.
εἰκὸς γοῦν ἦτοι Δανάην τινὰ,
ἢ Σεμέλην, ἢ Εὐρώπην αὖθις
ἐρῶντα σε, ἀνιᾶσθαι τοῦ τοῦ
ἔρωτος. εἶτα βουλεύεσθαι ταῦ-
ρον, ἢ σάτυρον, ἢ χρυσὸν γενό-
μενον, ῥυῆναι διὰ τοῦ ὀρόφου
εἰς τὸν κόλπον τῆς ἀγαπωμένης.
τὰ σημεῖα γὰρ ταῦτα, οἱ στεναγ-
μοὶ, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὸ
ὠχρὸν εἶναι, ὡς ἄλλου του, ἢ
ἐρωτός ἐστιν. Ζ. ὦ μακαρία, ἥτις
οὐκ ἔρωτι, μὴ ταῖς τοιαύταις παιδιαῖς, οἵαι τὰ ἡμέτερα πράγ-
ματα εἶναι. Η. ἀλλὰ τί ἄλλο, εἰμὴ τοῦτο ἀνιᾷ σε, Δία ὄντα;

Iup. O peſſimum genus mortalium, Túque ô Prometheu, me quibus afflixti malis. *Min.* Quid eſt? nec enim celabis hæc domeſticos. *Iup.* O murmur ingens fulminis magnicrepi, quid mihi facies? *Min.* Compeſce iram, ſi non comicè loqui quemadmodum hi poſſumus, neque totum Euripidem deuorauimus, ita vt dramaticè tecum loquamur. *Iupp.* An neſcire nos putas cauſam mœroris, quænam ſit? *Iup.* Tu neſcis, nam eiulares magnopere. *Iun.* Noui dolorũ tuorum ſummam, te nimirũ amore percelli. Nec tamen eiulo, vt quæ ſim aſſuefacta crebris huiuſmodi cõtumelijs à te peti. Igitur veriſimile eſt te vel Danaen aliquam, vel Semelen, vel Europam nactum, amore angi. Deinde ſtatuere aſſumpta forma vel tauri, vel ſatyri, vel auri, per tectum in amatæ ſinum influere. Etenim hæc ſigna ſunt, ſuſpiria, lachrymæ, & pallor, non alius rei, quàm amoris. *Iup.* O beata, quæ negotia noſtra in amore, talibuſque ludicris ſita eſſe putas. *Iun.* Ecquid aliud, niſi hoc ſolicitat te, Iupiter cùm ſis?

Σ. ἐν ἐρᾴστοις ὦ Ἥρα τὰ θεῶν πράγματα. καὶ τοῦτο δή τὸ τῆς λόγου, ὅτι ξυρῷ ἕστηκεν, εἴτε χρὴ ἡμᾶς πλεῖν ἔτι, καὶ τὰ λοιπὰ ἔχειν ταῖς τῇ γῇ, εἴτε καὶ ἀμελήσαντας παντάπασι, καὶ τὸ μηδὲν εἶναι δοκεῖν. Η. μῶν γίγαντάς τινας ἡ γῆ ἔτρεφεν; ἢ οἱ Τιτᾶνες τὰ δεσμὰ διαῤῥήξαντες, καὶ τὴν φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες, αὖθις ἡμῖν ἐναντία παρεσκεύασται τὰ ὅπλα; Ζ. θάρρει. τὰ μὲν ἄλλα ἀσφαλῶς ἔχει θεοῖς. Ἥρα. τί οὖν ἄλλο δεινὸν ἂν γένοιτο; οὐ γὰρ ὁρῶ ὅτι μὴ τὰ τοιαῦτα παρελυπεῖ, ἐφ' ὅτῳ Πῶλος, ἢ Λεισθένης, ἢ Διὸς ἡμῖν ἀναπέφηνας. Ζ. Τιμοκλῆς ὦ Ἥρα ὁ στωϊκὸς, καὶ Δάμις ὁ ἐπικούρειος, χθὲς ἃ οἶδα ὅθεν σφίσιν ἀρξάμενοι τοῦ λόγου, περὶ προνοίας ἤρξαντο διαλέγεσθαι, παρόντων μάλα συχνῶν, καὶ δοκίμων ἀνθρώπων. ὅπερ μάλιστα καὶ ἐνίασέ με. καὶ ὁ μὲν Δάμις, οὔτ' εἶναι θεοὺς ἔφασκεν, οὔθ' ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκοπεῖν, ἢ διοικεῖσθαι. ὁ δὲ Τιμοκλῆς ἦ ὁ βέλτιστος, ἐπιμελῶς ἠγωνίζετο ὑπὲρ ἡμῶν. εἶτα ὄχλου πολλοῦ ἐπιῤῥυέντος, οὐδὲν πέρας ἐγίνετο τῆς συνουσίας. διελύθησαν γὰρ ἐπὶ σαῦθις, ἐπὶ σκέψασθαι

Iup. Deorum res, ô Iuno, in extremo discrimine versantur: & quod aiunt, in acie nouaculæ constitutæ sunt: vtrum adhuc simus colendi, & quæ in terris offeruntur dona habituri: an verò prorsus negligendi, & pro nihilo ducendi. *Iun.* Num Gigãtes aliquos terra produxit? aut Titanes disruptis vinculis, deuictáque custodia rursum in nos arma parant? *Iup.* Confide, nam res inferæ bene Dijs habent. *Iu.* Quid ergo aliud acerbum esse possit? Neque enim video, quando talia nihil te conturbant, quam ob rem nobis Polus, aut Aristodemus pro Ioue apparueris. *Iup.* Timocles ille Stoicus, ô Iuno, & Damis Epicureus, heri nescio vnde ducto orationis initio de Prouidentia disputabant in magna probatorum hominum frequẽtia: quod potissimùm animũ meum perturbauit. Ac Damis quidem affirmabat, neq; Deos esse, neque ea quæ geruntur obseruare, aut digerere. Verùm optimus ille Timocles nostras partes omni studio tuebatur. Deinde cùm affluere multa turba, nullum finem sortita est disputatio. Etenim discesserunt hoc pacti vt

τὰ λοιπὰ συνθέμενοι, καὶ τῶν μετέωρα πάντες οἷοί τε ἦτε ἀκροᾶσθαι, ὁπότερος κρατήσει, καὶ ἀληθέστερα δόξῃ λέγειν. ὁρᾶτε τὸ κίνδυνον, ὡς ἐν τῷ παντὶ πάντα τὰ ἡμέτερα, ἐν ἑνὶ δεῖ κινδυνεύσαι; καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ παραφερόμενα ἀνάγκη τὰ ἡμέτερα, ὀνόματα μόνον εἶναι δόξαντα, ἢ τιμᾶσθαι ὥσπερ πρότερον, ἰὼ ὁ Τιμοκλῆς ἐπάρχειν λέγων. Ηρα. δεινότατα ὡς ἀληθῶς, καὶ ἐμάτην ὦ Ζεῦ ἐπιβαλλόμενοι αὐτοῖς. Ζ. σὺ δ', ὦ Δαναὴς ποθέν, ἢ Ἀντιόπης, οἴει μοι λόγον ἐν ταραχῇ τοσούτῳ. τί δ' οὐχὶ σύ, ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥρα, καὶ Ἀθηνᾶ, φράσαιμ' ἄν; συμβουλεύσητε γὰρ καὶ αὐτοὶ τὸ μέσον. Ερ. ἐγὼ μέν, ὅτι τὸ κοινὸν φημι δεῖν τὸ σκέψιν ἐπαναγαγεῖν, ἁπάντων συναγόντα. Ηρα. κἀμοὶ ταῦτα συνδοκεῖ, ἅτε καὶ τούτῳ. Αθη. ἀλλ' ἐμοὶ ταυτὶ δοκεῖ ὦ πάτερ. καὶ μὴ συνταράττειν τὸν οὐρανὸν, μηδὲ δῆλον εἶναι σε θορυβούμενον τῷ πράγματι, πρᾶξαι δ' ἰδίᾳ ταῦτα, ἐξ ὧν κρατήσει μὲν ὁ Τιμοκλῆς λέγων, ὁ Δάμις δὲ καταγελασθείς, ἀπόλοιτο ἐκ τῆς συνουσίας. Ερ. ἀλλ' οὔτε ἀγωνοστητὰ ταῦτα ὦ Ζεῦ, οὐ φανερῷ ἐνυβρίσῃ τῆς

cætera denuo diſpicerentur. Et nunc omnes ſuſpenſo ſunt ad audiendum animo, vter vincet, & veriora dicere videbitur. Videtis periculum, vt res noſtræ in vno periclitantes, ad anguſtias omnino ſunt redactæ? Et ex duobus alterum euenire neceſſe eſt, vt aut noſtræ res flocci fiãt, & inania nomina videamur: aut quemadmodum antea, colamur, ſi Timocles dicẽdo ſuperauerit. *Iun.* Grauiſſima profectò ſũt illa, nec temerè Iupiter in hos tragicis verbis inuehebare. *Iup.* Tu verò putabas me vel Danaës, vel Antiopes habere rationem, in tãta perturbatione. Quid igitur ô Mercuri, & Iuno, & Minerua nobis faciendũ eſt? Quin vos conſilij partẽ cõmiſcimini. *Merc.* Equidem ego in cõmunem vtilitatem coacto concilio, dico rẽ adducendam in deliberationẽ. *Iun.* Ego idem cũ hoc ſentio. *Min.* Mihi verò aliter videtur, Pater, vt neque cœlum conturbes, neque palam fiat te hanc ob rem tumultuari: ſed priuato conſilio facias vt Timocles diſputatione vincat: Damis verò ex congreſſu, deriſus abeat. *Merc.* Atqui iſta non ignorabũtur, Iupiter, cum Philoſophis in

ἄειδος τοῖς φιλοσόφοις, καὶ σὺ δόξεις τυραννικὸς εἶναι, μὴ κοινόμυθος περὶ τῶν μεγάλων, καὶ κοινῶν ἅπασιν. Z. ἀκῶν ἄδω κηρύττε, καὶ παρέσεσθαι ἅπαντες. Ερ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις. ἰοὺ ἰοὺ δεῦτε εἰς ἐκκλησίαν συνέλθετε οἱ θεοί. μὴ μέλλετε, ξυνέλθετε πάντες. ἥκετε περὶ μεγάλων ἐκκλησιάσομεν. Z. ἄγε φίλε ὦ Ερμῆ, καὶ ἁπλοϊκά, καὶ πεζὰ κηρύττεις, καὶ ταῦτα, ἐπὶ τοῖς μεγίστοις συγκαλῶν; Ερ. ἀλλὰ πῶς χρὴ ὦ Ζεῦ ἀξιοῖς; Z. ὅπως ἀξίως; ἀποσεμνύσαι φημὶ δεῖν τὸ κήρυγμα μέτροις τισὶ, καὶ μεγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ, ὡς μᾶλλον συνέλθοιεν. Ερ. ναί. ἀλλ' ἑτοίμων ὦ Ζεῦ, καὶ ῥαψῳδῶν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἔχω ποιητικός εἰμι. ὥστε διαφθερῶ τὸ κήρυγμα, ἁμαρτήσομαι, ἢ ἐνδεᾶ ξυνιέντων. καὶ γέλως ἔσται παρ' αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἀμουσίᾳ τῶν ἐπῶν. ὁρῶ γοῦν καὶ τὸν Ἀπόλλω γελῶντα ἐπ' ἐνίοις τῶν χρησμῶν. καίτοι ἐπικρυπτόντων τὰ πολλὰ τῇ ἀσφαλείᾳ, ὡς μὴ πάνυ χαλεπῶς ἄγειν τοὺς ἀκούοντας ἐξετάζειν τὰ μέτρα. Z. ἀκῶν ὦ Ερμῆ, καὶ Ὁμήρου ἐπῶν ἐγκαταμίγνυε τὰ πολλὰ τῷ κηρύγματι, ὡς ἐκεῖνος ἡμᾶς συναγάγοι.

propatulo futura sit disceptatio. At tu quidem tyrannum agere videberis, si de tantis rebus & ad omnes cõmuniter pertinentibus, cum reliquis non cõmunicaueris. *Iup.* Ergo iam proclama, & præsto sint omnes. *Merc.* Rectè dicis. En vos Dei in cõcionem venite, ne cunctemini: conuenite omnes: venite: magnis de rebus consilium inibimus. *Iup.* Ita nudis, ô Mercuri, simplicibúsq; verbis, ac pedestribus pronuncias, præsertim cùm maximis de rebus Deos conuoces? *Merc.* At quomodo vis faciam Iupiter? *Iup.* Quomodo velim: Dico tuũ præconiũ versib⁹ esse magnificè efferendũ, & grandiloquẽtia poëtica, qua impulsi diligẽtiùs cõueniant. *Merc.* Sanè verũ hoc poëtarũ & rhapsodorũ est officiũ. At ego poëticen nõ calleo: adeò vt præconium sim corrupturus, si hypermetros aut defectiuos versus connectã. Et risum ipsis mouebo mea carminũ imperitia. Itaq; video Apollinẽ ob oracula nõnulla derideri: quãquã cautioniscausa multa obscurent, ne omnino audiẽtes otio indulgeãt sed expẽdãt versus. *Iup.* Proinde Mercuri, Homericos versus pleroſq; admisce præconio, vt ille solebat nos cõ-

mocare.

μεμνῆσθαι δέ σε εἰκός. Ερ. οὐ παυ μὲ ὅτω σαῶσ, καὶ προχείρως πιεῖσομαι ἡ ὅμως. Μήτε ἀστὶς ἐν θηλεία θνὸς, μήτε τις ἄρσην, μηδ' αὐτῶν πεταμῶν μόνητος, νοσφ' ὠκεανοῖο, μάθε τε νυμφάων, ἀμ' ἐς Διὸς ἔλθετε πάντες, εἰς ἀγορήν, ὅσοι τε κλυτὰς δαίνυσθ' ἑκατόμβας, ἄσοι τ' αὖ μέσσατοι, ἢ ὕσατοι, ἢ μάλα πάγχυ νόσφιμοι, ἐσομένοισι παρὰ κρείσσοσι καθῆσθε. Ζ. εὖγε ὦ Ερμῆ. ἄριστα κεκήρυκταί σοι. καὶ σωίσαι γὰρ ἤδη. ὥστε παραλαμβάνων καθίζε αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἀξίαν ἕκαστον, ὡς ἂν ὕλης, ἢ τέχνης ἔχῃ. ἐν πρώτοις μὲν, τοὺς χρυσοῦς. εἶτα ὑπὸ τούτοις, τοὺς ἀργυροῦς. εἶτα ἐξῆς, ὀστοῦς ἐλεφαντίνους. εἶτα τοὺς χαλκοῦς, ἢ τοὺς λιθίνους. καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις, οἱ Φειδίου μὲν, ἢ Αλκαμένους, ἢ Μύρωνος, ἢ Ευφράνορος, ἢ τῶν ὁμοίων τεχνιτῶν, προτιμήσθων. οἱ συφεστῶτες δὲ οὗτοι, καὶ ἄτεχνοι, πόρρω που συνωθούμενοι, καθεδοῦνται σιωπῇ, ἐκπεπληγμένοι μόνον τὴν ἐκκλησίαν. Ερ. ἔσται ταῦτα. καὶ καθεδοῦνται, ὡς προσῆκεν. ἀλλ' ἐκεῖνο οὐ προχείρως

uocare. Eorum autem te meminisse est credibile. *Merc.* Certè non admodum certò, neque promptè, attamen tentabo. Ergo Desum nemo, nec mas, nec fœmina desit, Nullúsque Oceani fluuiorum, nullaque Nympha: Ast in consilium Iouis heus properate frequentes: Quíque editis celebres hecatombas, quíque sedetis Ararum ad fumos, medió vel in ordine diuúm, Vel ferè postremo, vel nullo nomine noti. *Iup.* Euge Mercuri: optimè præconio functus es. Etenim iam conueniunt. Quapropter singulos excipiendo, ipsos ordine colloca, pro materiæ artisue dignitate: In prima sede aureos, in secunda argenteos, in tertia eburneos, in quarta æneos, aut lapideos. Inter hos etiã primas illi teneant quos Phidias, aut Alcamenes, aut Myron, aut Euphranor, similesue artifices effinxerunt. Cæterùm hi vulgares, nulla arte nobiles, procul amoti sedeãt cum silentio, in solum concionis complemẽtum. *Merc.* Hæc fient, & ordine sedebunt. At non facile est scire, an eorum aliquis sit aureus,

καὶ πολυτέλαυτος ἢ τῷ ὀλκῇ, οὐκ ἀκριβὴς ἢ τῷ ἐργασίαν, ἀλλὰ κομιδῇ ἰδιωτικὸς, καὶ ἀσύμμετρος, περὶ τὰ χαλκᾶ τῶν Μυρωνος, καὶ Πολυκλείτε, καὶ τὰ Φειδίε, καὶ Ἀλκαμένους τῶν λιθίνων, κεκριθέναι. ἢ σπουδαιοτέραν χρὴ νομίζειν εἶναι τὴν τέχνην. Ζ. ἐχέτω μέντοι. δηλ' ὁ χρυσὸς ὅμως σπουδαιότερος. Ερ. μανθάνω, ὅτι Πλουτίνδην κελεύεις, ἀλλὰ μὴ Λεισιτίνδην κρίνειν, καὶ ἀπὸ τιμημάτων. ἥκετε οὖν εἰς τὴν σπουδαίαν ὑμεῖς οἱ χρυσοῖ. ἔοικεν δ' οὕτω τῷ Ζηνὶ, οἱ βάρβαροι πρῶτοι φύσιν μόνοι. ὡς τάς γε Ἕλληνας ὁρᾷς ὁποίαι εἰσὶ. χαλκεῖαι μέν, καὶ εὐπρόσωποι, καὶ κατὰ τέχνην ἠκριβωμένοι λίθινοι δ', ἢ χαλκοῖ ὅμως ἅπαντες. ἢ οἵ γε πολυτελέστατοι αὐτῶν, ἐλεφαντινοι, ὀλίγον ὅσον τὸ χρυσοῦν ὑπερέλβον ἔχοντες, ὡς ὑπερχρῶσαι, καὶ ὑπυγιάσθαι μόνον. τὰ δ' ἔνδον, ξύλοι, καὶ οὗτοι μυῶν ἀγέλαις ὅλαις ἐμπολιτευομένας σήπουσες. ἢ Βενδὶς δ' αὕτη, καὶ ὁ Ἄνουβις ἐκφυσᾷ, καὶ παρ' αὐτὴ, ὁ Ἄττις, καὶ ὁ Μίθρης. καὶ μὴν ὅλοι ὁλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ πολυτίμητοι ὡς ἀληθῶς. Πο. καὶ τοῦ τί; Ερμῆ δίκαιον ἐστὶ κυνοπρόσωπον τοῦτον περικαθίζειν

multisque talentis præponderet, nec accurato, sed vulgari admodum, & inconcinno opere comparatus, ante æneos illos Myronis, & lapideos Polycleti, Phidiæ & Alcamenis, sedebit: an existimandum artem esse præferendam. Iup. Ita quidem fieri oportebat: attamen aurum est anteponendum. Merc. Intelligo: rationem diuitiarum, non præstantiæ, & census haberi iubes in dandis sedibus. Venite igitur occupatum primas sedes, vos aurei. Videntur autem, Iupiter, soli barbari primas occupaturi: nam Græcos vides quales sint: venusti quidem, & pulchri, & secundum artem compositi: lapidei tamen, aut æmei omnes, vel, qui omnium sumptuosissimi sunt, eburnei, pauculo auro renidentes, vt qui eo tantùm intincti, refulgeant. Cæterùm intus lignei i. quibus manentes muscarum toti greges conteguntur. Bendis autem hęc, & Anubis ille, & prope ipsum Attis, & Mithres ex solido auro sunt conflati, graues & magni reuera pretij. Nept. Ecquid iustum est Mercuri, primũ collocare

μὲ τ' Αἰγύπτιον, καὶ ταῦτα, Ποσειδῶνος ὄντος; Ep. ναί. ἀλλὰ σὲ μὲν ὦ ἐπιστάμαι, χαλκοῦν ὁ Λύσιππος, καὶ πάνυ ἐπιόντων τῶν Κορινθίων χρυσοῦν. οὗτος δ', ὅλοις μετάλλοις πλουσιώτερός ὅστις. αἰσχύνη οὖν παρεστάμενον, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, εἴ τις βία περιλιχμᾶται χρυσῶν ἔχων, ὑφηρημένος σου. Αφρ. ἀλλ' ὦ Ἑρμῆ, κἀμὲ λαβὼν, ἐν τοῖς παρεσκευάσμασι κατάθες. χρυσῆ γάρ εἰμι. Ep. οὐχ ὅπα μὲ ὦ Ἀφροδίτη κἀμὲ ὁρᾷς. ἀλλ' εἰ μὲν παῖς ἐλάμβανον, λίθος τῇ λευκῇ πυτέλῃσιν εἶναι λιθοτομηθείς. εἶτα δόξαν οὕτω Πραξιτέλει, Ἀφροδίτη γνώριμον Κνιδίοις παραδοῦναι. Αφρ. καὶ μὲν ἀξιόπιστόν σοι μαρτυρεῖ τ' Ὁμηρον παρέξομαι, ἄνω κἀκεῖθεν τ' ῥαψῳδίαν χρυσοῦν με τ' Ἀφροδίτην εἶναι λέγοντα. Ep. καὶ γὰρ καὶ τ' Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πλούσιον ἔτι εἶναι, καὶ πλούσιον. ἀλλὰ νῦν ὄψει κἀκεῖνον ἐν τοῖς ζευγίταις τοῦ καθιδρύσθαι, ἀπεσταυρωμένον τε ὑπὸ τ' ληστῶν, καὶ τὸν κόλλοπας τ' κιθάρας περιστελλόμενον. ἴσθι ἀγάπα καὶ σὺ, μὴ πάνυ ἐν τῷ ζωτικῷ ἐκπλησιάζουσα. Κολοτάτης. ἐμοὶ δ' τις

hunc canina facie Ægyptium, me qui sum Neptunus, priorem? *Mer.* Maximè. At te quidem ô Neptune Lysippus æneum & pauperem fecit, cùm tunc auro carerent Corinthij. Hic autem metallis vniuersis est ditior. Quare te remoueri patiaris oportet, neque indigneris si naso iste aureus tibi anteponetur. *Ven.* Ergo Mercuri, accipe me, & in primis consessibus collocа: nã sum aurea. *Merc.* Minimè Venus, quantum ego video. Sed nisi hallucinor, ex albo lapide ex monte Penteli, excisо, vt Praxiteli placuit, facta Venus, Gnidijs tradita es. *Ven.* Atqui fide dignum testem tibi producam Homerum, qui sursum ac deorsum suis in rhapsodijs, auream me esse dicit. *Merc.* Sed enim ille ipse auri multi, & opum possessorem Apollinem dixit; quem tamen in extremis sedentem videbis, direpta ipsi à latronibus corona, & surreptis citharæ verticillis. Quare contenta esto cùm seruili planè in loco non collocata concioni interses. *Colot.* Quis verò contendere mecum ausit Sol cùm sim,

αὐ ἐείσατο τολμήσειεν, ἥλιος τε

ὄντι, καὶ τηλικούτῳ τὸ μέγεθος; εἰ δ' ἦν μὴ ὑπερφυᾶ, μηδ' ὑπεραίροντα οἱ Ῥόδιοι κατασκευάσαθαι μηχήσωσαι; ἀπὸ τῶν ἴσων τελέσματος, ἑκκαίδεκα χρυσοῦς θεοὺς ἐποιήσατο. ὥστε ἀνάλογον πολυτελέστερος ἂν νομίζοιμι. καὶ σοφίστειν ἡ τέχνη, καὶ τὴ ἐργασίας τὸ ἀκριβὲς ἐν μεγέθει τοσούτῳ. Ερ. τί ὦ Ζεῦ, καὶ πιεῖν; δύσκολον γὰρ ἐμοὶ χρῶ καὶ τοῦτο. εἰ μὲν γὰρ ἐς τὴν ὕλην ἀποβλέποιμι, χαλκοῦς ἐστιν. εἰ δ' ὑπολογίζοιμαι ἀφ' ὁπόσων τάλαντων κεχάλκευται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους, καὶ τὴ ἱππάδα ἂν εἴη. Ζ. τί γὰρ ἔδει παρεῖναι καὶ τοῦτον ἐλέγξοντα τὴν τῶν ἄλλων μικρότητα, καὶ ἐπισχλήσοντα τὴν καθέδραν; πλὴν ἀλλ' ὦ Ῥοδίων ἄριστε, εἰ καὶ ὅπλα μᾶλλον σοφιστικὸς εἶ τῶν χρυσῶν πῶς ἂν καὶ σοφισθείης, εἰ μὴ δέησει αἰσχῦναι πάντας, ὡς μόνος καθέζοιο, τὴν πύκνα ὅλην θατέρα τὴ πυγῶν ἐπλαβών. ὡς ἄμεινον ποιήσεις ὀρθοσταδὸν ἐκκλησιάζων, ἐπικυψοὺς τῷ σωθείῳ. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ἄλλο δύσλυτον καὶ τοῦτο. χαλκὼ μὲν γὰρ ἀμφοτέρω ἐστὸν καὶ τέχνης τὴ αὐτῆς, Λυσίππου ἐκάτερον τὸ ἔργον, καὶ

tantæque magnitudinis? Et nisi me immensum & immodicum struere voluissent Rhodij, ex paribus sumptibus, sedecim Deos aureos fecissent: ad quorum proportionem sumptuosior existimarer. Præter tam ingentem magnitudinem inest etiam ars, & opificij exquisita ratio. *Merc.* Quid facto opus Iupiter? Nam hoc iudicare difficile est. Nam si materiam respexero, æneus est. Verùm si supputem quot in eo fabricando impensa fuerint talenta, plures quàm quingẽtos modios, & censũ equestrem inueniam. *Iup.* Quid opus erat, vt hic etiam interesset, qui aliorum parnitatem argueret, & sessioni obstaret? Verumenimuero Rhodiorum optime, si quàm maximè aureis es præferendus, quomodo prima subsellia tenere possis, nisi omnibus sit surgendum, vt solus sedeas, omni Pnycis spacio alteris natibus occupato? Quocirca rectiùs facies, si prono in concilium capite, rectus concioni interfis. *Merc.* Ecce rursus alius hic est modus. Æneus enim ambo estis, & eiusdem artificij, vtrumque Lysippi opus: & quod maximum est, generis nobilitate pares, vt τὸ μέγεθος, ὁμοτίμω τὰ ἐς

ἥδος, ἅτε δὴ παῖδες ὄντες Διὸς, ὁ Διόνυσος ἅτοσι, καὶ Ἡρακλῆς. πότερος οὖν αὐτῶν τὸ ἐγκαθεδεῖται; ξυλλογεῖτον γὰρ ὡς ὀργάς. Ζ. διαπεπόρθηκεν ὦ Ἑρμῆ, πάλαι δέον ἐκκλησάζειν. ὥστε νῦν μὲν ἀφέντες καθίζοντων, ἔνθα αὐ ἕκαστος ἐθέλῃ. εἰ ταῦθις δ' ἀποδοθήσεται περὶ τούτων ἐκκλησία. κἀγὼ εἶσομαι τότε ἵνα χρὴ ποιήσασθαι τὰ τάξιν ἐν αὐτοῖς. Ερ. ἀλλ' Ἡράκλεις, ὡς δοκοῦσι τὰ κοινὰ, καὶ τὰ ἐμὰ ἡμέρας ταύτας βοῶντες διανομάς. ποῦ τὸ νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐπέλιπε; ποῦ αἱ ἑκατόμβαι; κοινὰς τὰς θυσίας. Ζ. κατασιώπησον αὐτὸν ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν ὅτου ἕνεκα ξυνελέγησαν, τὸν λόγους τούτους ἀτέντες. Ερ. οὐχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, πλὴν Ἑλλήνων σωιέσιν. ἐγὼ δ', ὡς πολύγλωσσός εἰμι, ὥστε καὶ Σκύθαις, καὶ Πέρσαις, καὶ Θραξὶ, καὶ Κελτοῖς συνιέναι κηρύττειν. ἀμφὸν δ' ἂν εἶμαι τῇ χρείᾳ σιγᾶν, καὶ παρακελεύεσθαι σιγᾶν. Ζ. ἀτὰρ τί φῄς. Ερ. εὖγε. ἀφωτότεροι γὰρ ἔσονται σοὶ τ' σοφιζῶν. ὥστε ἄρξω δηλῶν ὀργάς, πάλαι τρέσ σὲ ἀποβλέποντες ὦ, τι χρὴ ἐρεῖς. Ζ. δῆ' ὄγε πόπυσα ὦ Ἑρμῆ, ὡς ἀγ-

qui sunt Iouis filij, Bacchus iste, & Hercules. Vter ergo illorum primas tenebit? cõtendunt enim vt vides. *Inp.* Tempus terimus Mercuri, cùm iamdudum habenda esset concio. Quare nunc promiscuè sedeant, vbi quisque voluerit. Deinceps verò hisce de rebus cogetur de integro concilium: túncque sciam quis hac in re ordo sit constituendus. *Merc.* At Hercules, vt tumultuantur, communem & quotidianam istam distributionem clamantes, vbi est nectar? vbi relicta ambrosia? vbi Hecatombę? communia sacrificia. *Inp.* Illis impone silentium Mercuri, vt nugis hisce relictis intelligant cuius rei gratia coacti sint in concilium. *Merc.* Non omnes, Iupiter, Græcam linguam capiunt. At ego multas linguas non calleo, vt Scythis, Persis, Thracibus, & Celtis, quæ intelligant, pronunciem. Satius itaque puto manu significare & imperare silentium. *Inp.* Ita fac. *Merc.* Euge, Pythagoricis taciturniores facti sunt: ita vt cõcionandi sit tẽpus. Vides, vt iamdudum cõiectis in te oculis, expectãt quid sis dicturus. *Inp.* At quod mihi accidit, Mercuri,

ἐκκινοῦμαι πρὸς σὲ εἰπεῖν ἰὸν ὄντα. οἶδα ὅπως θαῤῥαλέος ἀεὶ, καὶ μεγαληγόρος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις εἶ; Ερ. οἶδα. καὶ ἐθαύμαζόν γε ἀκούων σου δημηγορήσαντος. καὶ μάλιστα ὁπόταν ἀπειλῇς ἀφαπάσειν αὐτοῖς βάθρων καὶ γῆν θαλάττῃ αὐτοῖς θεοῖς, καὶ σειρὰν ἐκείνην καὶ χρυσῆν καθείς. Ζ. ἀλλὰ νῦν οἶ τέτευγον, ὡς οἶδα εἴτ' οὖν μεγέθους τῶν ἐφεστώτων δεινῶν, εἴτε καὶ πλήθους τῶν παρόντων, πολυθρωπάτη γὰρ ὡς ὁρᾷς ἡ ἐκκλησία, διαταράττομαι καὶ χαλῶμαι, καὶ ἀνόμοιός εἰμι, καὶ ἡ γλῶττά μοι πεπάνθηκεν ἔοικε. τὸ δ' ἀποπάτατον ἁπάντων, ὁπλίσασθαι τὸ προοίμιον ἁπάντων τῶν λόγων, ὃ παρεσκευασάμην, ὡς εὐθαρσῶν ποτάτη μοι ἡ ἀρχὴ γένοιτο πρὸς αὐτούς. Ερ. ἀπολώλεκας ὦ Ζεῦ πάντα. οἱ δ', ὑποπτεύουσι τὴν σιωπὴν, καί τι κακὸν ἀκούσεσθαι προσδοκῶσιν, ἢν ὅτῳ σὺ διαμέλλεις. Ζ. βούλει γοῦν ὦ Ερμῆ, τὸ ὑμνικὸν ἐκεῖνο προοίμιον ἀπαρξάμενόν σου πρὸς αὐτούς; Ερ. τὸ ποῖον; Ζ. κέκλυτέ μου πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι. Ερ. ἄπαγε. ἱκανὰ καὶ πρὸς ἡμᾶς πεπαῴνηται σοι τὰ πρῶτα. πάλιν εἰ δοκεῖ,

tibi cùm sis meus filius, dicere non pigebit. Scis quàm confidenti animo, & ore grandiloquo fuerim in concionibus? *Merc.* Scio: & te concionantem audiens timui: ac præcipuè quando minabaris te demissa catena illa aurea, terram à fundamentis, & mare cùm ipsis Dijs sursum tracturum. *Iup.* At nunc ô fili, nescio vtrum impendentium malorum magnitudine, an verò præsentium multitudine (nam hic Deorum conuentus est frequentissimus vt vides) animo conturbor, & intremisco, & vincta mihi lingua videtur. Quódque omnium est absurdissimum, excidit mihi totius orationis proœmium, quod præparaueram, vt bellissimo apud ipsos exordio vterer. *Merc.* Perdidisti omnia Iupiter. His suspectum est tuum silentium, & prægrande aliquod malũ sese audituros expectant, quia tu cunctaris. *Iup.* Vis igitur Mercuri, Homericum illud proœmium ipsis occinam? *Merc.* Qualenam? *Iup.* Dique Deaque omnes dicenti aduertite mentes. *Merc.* Apage. Nam satis in principio aduersus nos es debacchatus. Verùm si videtur,

τὸ μὲ φορτικὸν τ μέρ ων, ἀφες. σὺ ὦ, τ Δημοσθένες δημηγοριῶν τ κ Φιλίππε, ὡπινα αὖ ἐθέλοις, συμειρε, ὁλίγα ἐναλλάξαντων. ὅπω γοῦν οἱ πολλοὶ νῦν ῥήτορες ποιοῦσιν. Z. εὖ λέγεις, συντομόν τινα ῥητορείαν, καὶ ῥᾳδιουργίαν τοιαύτην ἔυκαιρον τοῖς ἀποροῦσιν. Ep. ἄρξομαι δ' ἤν ποτε. Ἀπὸ πολλῶν αὖ ὦ ἄνδρες θεοὶ χρημάτων, ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο ὑμῖν, ὃ, τι δή ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν περὶ ὃ τι νῦν συνελέγητε, καὶ τίνων τοῦθ' οὕνεκα ἔχει, πρόθυμός εἰμι ἀκροᾶσθαί μου λέγοντος, ὁμοῦ οὕτω παρὼν καιρὸς ὦ θεοί, μοι δοκεῖ λέγειν φωνῇ ἀφιεὶς, ὅτι τῶν παρόντων ἐπιμελοῦμαι ἀνεπιτηδείως ἡμῖν ἔχοντι, ἡμεῖς δ', πάνυ ὀλιγώρως ἔχειν δοκοῦμεν πρὸς αὐτά. βούλομαι δ' ἤδη, καὶ γὰρ ὁ Δημοσθένης, αὐτὰ ὑμῖν δηλώσει σαφῶς, ἐφ' οἷς ἐκπεπραχθεὶς, συνήγαγον τὴν ἐκκλησίαν. χθὲς γὰρ ὡς ἴστε, Μνησιθέου τοῦ ναυκλήρου σεσωκότος τὰ σωτήρια ὑπὸ τῆ νῆ ὀλίγου δεῖν ἀπολουμένη περὶ τὸν Καφηρέα, εἰστιῶμεν ὀν Πειραιεῖ, ὁπόσους ἡμῶν ὁ Μνησίθεος ἐπὶ τὴν θυσίαν ἐκάλεσεν. εἶτα μὴ ταὶς αὐγαῖς

moleſtos illos verſus omittito: & quam volueris ex orationibus Demoſthenis contra Philippum, paucis immutatis declamato: quod multi oratores nunc faciũt. I(p). Rectè dicis compendioſam hanc orandi rationem, & aſtutiam opportunam hæſitantibus. Tandem igitur incipiam. Multis pecunijs, ô viri Dij vos antepoſituros puto, ſi vobis innoteſcat, quid tandem ſit illud, cuius gratia hunc in cœtum accerſiti eſtis. Quod cùm ita ſit, conuenit vt me dicentem alacriter audiatis. Præſens vtique tempus, ô Dij, emiſſa propemodum voce dicit, nobis fortiter ſuſcipiendam rerum præſentium curam, quas tamen negligere videmur. Iam autem volo deficiente mihi Demoſthene, ea vobis apertè declarare, quib⁹ perturbatus concionem cõuocaui. Heri enim, vt ſcitis, cùm Mneſitheus nauclerus ob ſeruatam ex vndis nauem, quæ ad Capharei ſcopulos illiſa ferme perijt, nos in Piræo epulis excepiſſet, quotquot noſtrũm ad ſacrificium vocauerat: peractis libationibus,

ὑμεῖς μὲν, ἄλλος ἄλλῃ ἐξέπεσε, ὡς ἑκάστῳ ἔδοξεν. ἐγὼ δέ, οὐδέπω γὰρ πάνυ ὀψὲ ἦν, ἀπῆλθον ἐς τὸ ἄστυ, ὡς περὶ πάτημα τὸ δειλινὸν ἐν Κεραμεικῷ, ἐνοῶν ἅμα τῷ Μυκιθίου τῷ μικρολογίσῃ, ὃς ἑκατὸν βοῦς ἐθύων, ἀλεκτρυόνα μόνον κατέθυσε, γέροντα κἀκκῶντα, ἤδη καὶ κορυζῶντα. καὶ λιβανωτὸν χόνδρους τέτταρας, οὗ μόλις εὐῳωθῆναι τῷ ἀέρι, μὴ ὅσον ἄχρι τῆς ῥινὸς ὀσφραίνεσθαι τῆς κατὰ πᾶσαν παρεχόντος. καὶ ταῦτα, ἑκατόμβας ὅλας ὑποσχόμενος, ὁπότε ἡ ναῦς ἤδη προσφέροιτο τῷ σκοπέλῳ, καὶ ἐντὸς ἦν τῶν ἱμάτων. ἐπὶ δὲ ταύτῃ ἐνοοῦν, γίγνομαι κατὰ τὴν Ποικίλην, ὁρῶ πλῆθος ἀνθρώπων πάμπολυ συνηθροισμένον. οἱ μὲν, ἔνδον ἐν αὐτῇ τῇ στοᾷ. πολλοὶ δέ, καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ. καί τινας βοῶντας, καὶ διατεινομένους, ὅτι τῶν δώκων κρατήσουσι. εἰκάσας ἂν ὅτι ἐνταῦθα φιλόσοφοι εἶναι τῶν ἐριστικῶν τινων, ἐβουλήθην ὀπτᾶσαι, ἀκοῦσαι αὐτῶν ὅ, τι καὶ λέγοιεν. καὶ ἔτυχον γὰρ νεφέλῃ τινὶ παχείᾳ περιβεβλημένος, ἀμφιεσμένος ἐμαυτὸν ἐς τὸ δοκεῖν τρόπον, καὶ τὸ πώγωνα ὑπαφεν-

vos quidem alij alia via diſceſſiſtis, vt cuique viſum eſt. Ego verò, quia nondum erat veſpera, in vrbem rediui, vt tempore pomeridiano in A Ceramico deambularem, animo voluens mneſithei ſordes, qui ſedecim Dijs epulũ præbens, gallum vnicum immolauit, eúmque ſenem, & grauedine iam laborantem: præterea quatuor thuris grana, carie obſita, ita vt prunis extinguerentur, neque ſummis tantillum naribus odorem præberet fumus: ídque cùm ſolidas C hecatombas promiſiſſet, tũ quum nauis in ſcopulum impellebatur, erátque inter ſaxa. Poſtquam hæc mente agitans, ad Poecilen venio, congeſtam hominum multitudinem inuſitatam video: D nonnullos in ipſa quidem Stoa: pleroſqueverò ſub dio: quoſdam etiam vociferãtes, qui in concione ſedentes, obnixè contendebant. Igitur coniectura aſſequutus quod erat, Philoſophos eſſe E ex contentioſis illis, volui admoto greſſu, audire quid dicerent. Etenim nube craſſiſſima me inuolui, aſſumpto illorum habitu, & attracta prolixa barba,

τρόπον, καὶ τὸ πώγωνα ὑπαφεν-

ἀμῶμος, εὖ μάλα ἐοικὼς φιλοσόφῳ. κἀγὼ δὲ παρεγκωνισάμενος τὸν πολλὸν, εἰσέρχομαι ἀγροικότερος ὅσος εἶμι. ἐυρίσκω γὰρ τὸν Δάμιν, τὸν ἐπικούρειον, τὸν ἐπίβιπλον, καὶ Τιμοκλέα τὸν στωϊκὸν, ἀριδήλων βέλτιστον, ἀκροτάτοις ποσὶν ἐρίζοντας. ὁ μὲν οὖν Τιμοκλῆς, καὶ ἴδρα, καὶ τῇ φωνῇ ἤδη ἐκεχόπητο· τὸ δὲ τοῦ Δάμιδος ἐπιχείλιον, ἔτι μᾶλλον παρώξυνε τὸν Τιμοκλέα. ἐμοὶ γὰρ ἀφαπτόμενος ὁ πᾶς λόγος αὐτοῖς. ὁ μὲν γὰρ καταφρονητὸς Δάμις, ἔτε προνοεῖν ἡμᾶς ἔφασκε τῶν ἀνθρωπίνων, ἔτε ἐπισκοπεῖν τὰ γιγνόμενα παρ' αὐτοῖς, ὑδὲν ἄλλο, ἢ μὴ ὄλως ἡμᾶς εἶναι λέγων. τοῦτο γὰρ αὐτῷ δηλαδὴ ὁ λόγος ἐβούλετο. καὶ ἦν πῆς, οἱ ἐπῄνουν αὐτόν. ὁ δὲ ἕτερος, τἀναντία. ὁ Τιμοκλῆς ἐφερέτιζε, καὶ ἐκεκράγει, καὶ ἀγανάκτει, καὶ πάντα τρόπον συνηγωνίζετο, τὴν ἐπιμέλειαν ἡμῶν ἐπαινῶν, καὶ δεξιῶν, ὡς ἐν κόσμῳ τε, καὶ τάξει τὴν περισκιὸν ἔρημουμένδα, καὶ διατάπομεν ἔχασα. καὶ εἶγε μὴ πως καὶ αὐτὸς τὸν ἐπαινοῦντας. πάλαι ἐπεκέκμηκει γὰρ ἤδη, καὶ πονήρως ἔφυτο, καὶ τὸ πλῆθος εἰς τὸν ἐμὸν τὸ καταδικαζόμενον, πάλαι

valdè similis eram Philoſopho. Tum multos cubito protrudens ignotus ingredior: & verberonem illum Damin Epicureum nãciſcor, & omnium hominum optimum Timoclem Stoicum acerrimè contendentes. Vnde iam ſudabat Timocles, eíque vox interpiciebatur præ clamore. Damis verò ſardonium ridens Timoclẽ magis exaſperabat: etátque omnis illorum de nobis diſputatio. Etenim execrandus ille Damis affirmabat nos neque rebus humanis prouidere, neque ea quæ fiunt apud ipſos ſpeculari: nihil aliud quàm nos nõ eſſe dicens. Nam hæc vis erat eius orationis, quã nonnulli probabant. Alter verò, nẽpe Timocles ſtabat à noſtris partibus, & pro nobis pugnabat, indignabatúrque & modis omnibus defendebat, diligentiam noſtram laudãs, & narrans vt recta ratione & ordine ſingula moderamur, & digerimus: atq; ipſe etiam laudatores habebat. Verũ iã feſſus erat, & ægrè loquebatur: turba autem oculos ad Damin conuertebat. Tum ego cognito rei periculo, iuſſi noctem circunfuſam

Δάμιν ἐπίβλητον. πωλεῖς δὲ νύκτα σκέλευσα πανχυδεῖ,

διαλῦσαι τὴν συνουσίαν. ἀπῆλθον οὖν, εἰς τὴν ὑστεραίαν συνθέμενοι εἰς τέλος ἐπεξελίσσειν τὸ σκέμμα. κἀγὼ παρεμαρτύρουν τοῖς πολλοῖς, ἐπήκουον μεταξὺ ἀπόντων οἰκείων παρ' αὐτοὺς, ἐπαινούντων τὰ τοῦ Δαμίδου, καὶ ἤδη παρὰ πολὺ αἱρομένων τὰ ἐκείνου. ὅσοι δὲ μὴ ἀξιοῦντες προκατεγνωκέναι τῶν ἐναντίων, ἀλλὰ περιμένειν, εἴ τι μὴ ὁ Τιμοκλῆς αὖθις ἐρεῖ. ταῦτ' ἐστὶν ἐφ' οἷς ὑμᾶς συνεκάλεσα. ὑμικρὰ ὦ θεοὶ εἰ λογίσεσθε ὡς ἡ πᾶσα μὲν ἡμῖν τιμὴ, καὶ δόξα, καὶ πρόσοδος, οἱ ἀνθρωποί εἰσιν. εἰ δ' ὅτοι πιθανὸν ἢ μὴ δὲ ὅλως θεοὺς εἶναι, ἢ ὄντας, ἀπρονοήτους εἶναι σφῶν αὐτῶν, ἄδυτα, καὶ ἀνέφευτα, καὶ ἄτιμα ἡμῖν ἔσαι τὰ ἐκ γῆς, καὶ μάτην ἐν ἠέρι κεκονιόμεθα, λιμῷ ἐχόμενοι, ἀφορῆ σκήπτων, καὶ πανηγύρεων, καὶ ἀγώνων, καὶ θυσιῶν, καὶ παννυχίδων, καὶ πομπῶν στρογγύλων. ὡς οὖν χρὴ πηλικούτων φημὶ δεῖν ἅπαντας ἐπινοεῖν τι σωτήριον τοῖς παροῦσι, καὶ ἐφ' ὅτου κρατήσει μὴν ὁ Τιμοκλῆς, καὶ δόξει ἀληθεύειν λέγειν, ὁ Δάμις ἴσθι, καταγελασθήσεται πρὸς τῶν ἀκουόντων. ὡς ἔγωγε

dissoluere conuentũ. Quare abierunt ex compositio, vt die postero disceptationem ad finem deducerent. Ego verò vulgo comitem me præbens, interim dum domum repetebant, audiebam Damidis orationem probantes, eiúsque sententiam præoptantes. Erant verò qui censebant contrariam opinionẽ præiudicio nõ damnãdam, sed expectandum an Timocles eras aliquid dicturus esset. Hæc sunt ob quæ vos conuocaui, nõ exigua ô Dij, si perpenderitis omnem nobis honorem, gloriam & prouentum ab hominibus esse petendum. Qui si crediderint nullos omninò esse Deos, aut si sint, res tamen humanas nulla eorum prouidentia gubernari, nec sacra, nec dona, nec honores ex terra sunt expectanda: & frustra in cœlo sedebimus, fame laborantes, festis illis diebus, celebritatibus, certaminibus, sacrificijs, nocturnis ludis, pompísque priuati. Super tantis itaq; rebus, aio oportere nos omnes consilium comminisci, quo à præsentib⁹ periculis liberemur, & Timocles veriora dicere visus, vincat: at Damis ab auditoribus derideatur. Non enim prorsus confido τῷ Τιμοκλεῖ πίστοιδε,

ὡς κρατήσει καθ' ἑαυτὸν, ἰὼ μὴ
κῆτα παρ' ἡμῶν αὐτῷ προσ-
γένηται. κήρυττε ὦ Ερμῆ τὸ
κήρυγμα τὸ ἐκ τοῦ νόμου,
ὡς αἰσχίσθωμεν, συμβουλεύ-
σωσιν. Εξ. ἄκουε. σίγα. μὴ
ταράττε. τίς ἀγορεύειν βούλε-
ται τῶν τελείων θεῶν, οἷς
ἔξεστι; τί τοῦτο, ἐδεῖς αἰσχεται, B
ἀλλ' ἡσυχάζετε, πρὸς τὸ μέ-
γεθος τῶν ἀγγελμένων ἐκπε-
πλαγμένοι; Μω. ἀλλ' ὑμεῖς
μὲν ἅπαντες, ὕδωρ, καὶ γαῖα
γένοισθε. ἐγὼ δ', εἰ ἐμοί μοι
παῤῥησίας λάβοιεν δοθεῖν, πολλὰ
ἂν ὦ Ζεῦ, ἔχοιμι εἰπεῖν. Ζ. λέ-
γε ὦ Μῶμε, πάνυ θαῤῥῶν. δῆ-
λος γὰρ εἶ ὢν τὸ συμφέρον
παῤῥησιαζόμενος. Μω. ἀκοῦ-
σατε ὦ θεοὶ πάντες, τά γε
ἀπὸ καρδίας φασίν. ἐγὼ γὰρ ἂν
πάνυ προσεδόκων ἐς τόδε ἀμη-
χανίας περιστήσειν τὰ ἡμέτερα
ἂν πολλοὺς τοιούτους ἀναφύ-
σεσθαι ἡμῖν σοφιστὰς, παρ' ἡ-
μῶν αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς τόλ-
μης λαμβάνοντας. ἂν μὰ τὴν
Θέμιν, οὔτε τῷ Επικούρῳ ἄξιον
ἐζήλωσας, οὔτε τοῖς ὁμιλητὰς
αὐτοῦ, ἂν διαδόχοις τῶν δογμάτων,
εἰ τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ὑπολή-
ψοιντο. ἢ τί γὰρ αὐτοὺς ἀξιώσειέ
τις ἂν φρονεῖν, ὁπόταν ὁρᾶσι

fore vt vincat per se Timocles, nisi à nobis illi subsidium accedat. Pronuncia Mercuri præconium illud, quod lex edicit, vt surA gentes consultent. *Merc.* Audi, tace, ne turbes. Quis summorum Deorum, quibus licet, verba vult facere? Quid rei est? nemo surgit: sed cuncti quiescitis rerum propositarum magnitudine obstupefacti? *Mom.* At vos sic muti tellus fiatis & vnda. Verùm ego si mihi verba facere cum libertate concederetur, multa Iupiter, haberem dicenda. *Iup.* Confidenter dic ô Mome. Nam aliquid in communem vtilitatem videris propositurus. *Mom.* Proinde audite, Dij omnes, D ex animo, quod aiunt. Ego enim omnino expectabam res nostras in eam difficultatem delapsuras, multósque huiusmodi Sophistas nobis suppullulaturos, à nobis ipsis suæ audaciæ causam E sumpturos. Nec sanè per æquitatem, æquum est irasci Epicuro, nec eius discipulis, & disciplinæ successoribus, si talia de nobis senserunt. Quid enim de nobis sentire ipsos quispiam putet, quum tantam in vita perturbationem cernunt? τοσαύτην ἐν τῷ βίῳ τὴν ταρα-

χω, ἢ τὸν μὲ χρυσὸν αὐτῶν, ἀμελουμένους, ἐν πενίᾳ, καὶ νόσοις, καὶ δουλείᾳ καταφθειρομένους. πονηροὺς δ', ἢ μαχητὰς αὐτοὺς, πρωτεύοντας, καὶ πλουτοῦντας, ἢ ἐπιτάττοντας τοῖς κρείττοσι, ἢ τὰ τῶν ἱερῶν σύλους οὐ κολαζομένους, ἀλλὰ διαλανθάνοντας. ἀσχολουμένους δ', καὶ τυπτομένους ἐνίοτε τὸν οὐδὲν ἀδικοῦντας. εἰκότως τοίνυν ταῦτα ὁρῶντες, οὕτω διανοοῦνται περὶ ἡμῶν, ὡς οὐδὲν ὅλως ὄντων. καὶ μάλιστα ὅταν ἀκούσωσι τῶν χρησμῶν λεγόντων, ὡς διαβὰς τὸν Ἅλυν, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει. οὐ μόνοι δηλονότι ἢ τὴν ἡμῆ, εἴτε τὴν τῶν πολεμίων. καὶ πάλιν, ὦ θεία Σαλαμὶς, ἀπολεῖς δὲ τὰ τέκνα γυναικῶν. καὶ Πέρσαι γὰρ εἶμαι, καὶ Ἕλληνες, γυναικῶν τέκνα ἦσαν. ὅτε μὲν γὰρ παλιν τῶν ῥαψῳδῶν ἀκούουσιν ὅτι ἢ ἐρῶμεν, καὶ πιθανοκόμεθα, καὶ δουλίνομεν, καὶ δεσμώμεθα, καὶ φασιάζομεν, ἢ μυρία ὅτα πράγματα ἔχομεν, καὶ ταῦτα, μακάριοι, καὶ ἀφθάρτοι ἀξιοῦντες εἶναι, τί ἄλλο, ἢ δικαίως καταγελῶσι, καὶ οὐδενὶ λόγῳ τιθέντα τὰ ἡμέτερα; ἡμεῖς δ' ἀγανακτοῦμεν, εἴ τινες ἀφρονες ὄντες, οὐ πάνυ

Bonos quidem, negligi, in paupertate, morbis, & seruitute consumi: verùm homines omni scelere contaminatos, honore & diuitijs priores esse, & melioribus imperare: sacrilegos autem non puniri, sed delitescere: Insontes autem interdum cruci affigi, & fustibus cædi. Quæ cùm videant, iure de nobis ita sentiunt, ac si nihil omnino simus. In primis verò quum oraculorum effata audierint, Vt magnum imperium traiecto destruet Hale, quibus non declaratus sit-ne hoc ipsius, an hostium. Rursus, Vxorum Salamis charissima pignora perdet. Nam Persæ puto, & Græci, vxorum proles erant. Rursus quum ex poëtis audiunt nos amare vulnerari, seruire, vinculis obstringi, seditionibus turbari, innumeris molestijs implicari, præsertim cùm beati & immortales esse contendamus: quid aliud quàm nos iure derideren t, & flocci facerent? Porrò nos indignè ferimus, siqui homines non prorsus vecordes

ἀδύνατοι, διελέγχοισι ταῦτα, καὶ τὴν παρουσίαν ἡμῶν παρωθοῦνται, δίκαιον ἀγαπᾶν εἴ τινες ἡμῖν ἐπὶ θύσιοι, τοιαῦτα ἐξαμαρτάνουσι. καί μοι ἐστὶν ὦ Ζεῦ, μόνοι γὰρ ἑστιῶ, καὶ οὐδεὶς ἄνθρωπος πάρεστιν ἐν τῷ συλλόγῳ ἔξω Ἡρακλέους, καὶ Διονύσου, καὶ Γανυμήδους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, τῶν παρεγγεγραμμένων τούτων, ἀπόκριναί μοι μετ' ἀληθείας, εἴ ποτέ σοι ἐμέλησεν ἐς τοσοῦτον τῶν ἐν τῇ γῇ, ὡς ἐξετάσαι οἵ τινες αὐτῶν οἱ φαῦλοι, ἢ οἵτινες οἱ χρηστοί εἰσιν. ἀλλ' οὐ δῆπου. εἰ γοῦν μὴ ὁ Θησεὺς ἐκ Τροιζῆνος εἰς Ἀθήνας ἰὼν, ὁδοῦ πάρεργον ἐξέκοψε τοὺς κακούργους, ὅσον ἐπὶ σοὶ, καὶ τῆς σῆς προνοίας, οὐδὲν ἂν ἐκώλυε ζῶν ἐνθυμῶντας ταῖς τῶν ὁδῶν βαδιζόντων σφαγαῖς, τὸν Σκείρωνα καὶ τὸν Πιτυοκάμπτην, καὶ Κερκύονα, καὶ τοὺς ἄλλους. εἰ δὲ μὴ ὁ Εὐρυσθεὺς, ἀνὴρ δίκαιος, καὶ προνοητικὸς, ὑπὸ φιλανθρωπίας ἐπαπορήσας τὰ παρ' ἑκάστοις, ἐξέπεμπε τουτονὶ τὸν οἰκέτην αὑτοῦ, ἐργατικὸν ἄνδρα, καὶ πρόθυμον εἰς τοὺς πόνους, ὦ Ζεῦ, οὐ ὀλίγον ἐτέθρυπτες ἂν τῆς Τρέρας, καὶ τῶν ἐν Στυμφάλῳ ὀρνέων,

hæc arguunt : noſtrámque prouidentiam reijciunt, cùm potiùs nos contentos eſſe oporteat ſiqui adhuc ſacra faciunt nobis hunc in modum errántibus. Hîc verò mihi Iupiter, ſoli enim ſumus, nec homo quiſquam in cœtu adeſt, præter Herculem, Bacchum, Ganymedem, Æſculapium, aſcriptitios iſtos, cum veritate reſponde, Num aliquando tantam hominum curam ſuſcepiſti, vt expenderis quinam illorum mali, qui boni ſint? hoc non auſis dicere. Ergo niſi Theſeus Trœzene Athenas profectus, maleficos in itinere excidiſſet, quantum ad te, tuámque prouidentiam attinet, nihil obſtaret quominus viuerent viatorum cædibus inſolescentes Sciron, Pityocáptes, Cercyon, aliíque innumeri. Aut niſi Euryſtheus homò cùm iuſtus, tum prouidus, ſingulari humanitate impulſus, ſingulis apud quoſque diligenter exploratis, hunc famulum ſuum emiſiſſet, hominem manu promptum, factíſque ſtrenuum, & ad labores obeundos alacrem, ô Iupiter, tu Hydram, Stymphalidas aues,

καὶ ἵππων τῶν Θρακικῶν, καὶ τῶν κενταύρων ὕβρεως, καὶ παρεισίας. ἀλλ' εἰ χρὴ τἀληθῆ λέγειν, καθήμεθα, τοῦτο μόνον ἐπιτηροῦντες, εἴ τις θύει, καὶ κνίσσῃ ἐπὶ τοὺς βωμούς. τὰ δ' ἄλλα, κατ' ῥοῦν φέρεται, ὡς ἂν τύχοι ἕκαστον περιτυρόωμα. τοιαῦτα, οἷσπερ νῦν πάσχομεν, καὶ ἡμεῖς ἔτι πεισόμεθα. ἐπειδὰν γὰρ ὀλίγον οἱ ἄνθρωποι ἀναπνεύσωσιν ἀπὸ τῶν νῦν παρόντων, εὐπορήσουσιν ἤδη ὅτου θύσουσιν αὐτοῖς ὄν, εἰ θύσειν ἡμῖν, καὶ τὰς σπονδὰς πέμψουσιν. εἶτ' ἐν βραχεῖ ὄψει καταγελῶντας μὲν τοῦ Ἐπικούρου, καὶ Μητροδώρου, καὶ Δαμίδα, κρατουμένους ὑφ', καὶ ἀποσφαττομένους ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συμπόρους. ὥστε ἡμέτερον ἂν εἴη παύειν, καὶ ἰᾶσθαι τὰ τοιαῦτα, τῶν καὶ ἐς τόδε αὐτὰ μεγαλυνόντων. Μόμῳ γ' οὐ μέγας ὁ κίνδυνος, εἰ ἄτιμος ἔσομαι. οὐδὲ γὰρ πάλαι τῶν τιμωμένων ὤν, ὑμῶν ἔτ' εὐτυχούντων, καὶ θυσίας καρπουμένων. Ζ. τοῦτον μὲν ὦ θεοί, λαχεῖν ἑκάστῳμεν, ἀεὶ βαχὺν ὄντα, καὶ ἐπιτιμητικόν. ἔστι μὲν γὰρ ὡς ὁ θαυμαστὸς Δημοσθένης ἔφη, τὸ μὲν ἐγκαλέσαι, καὶ αἰτιάσασθαι, καὶ ἐπιτιμῆσαι, ῥᾴδιον καὶ τῷ βουλομένῳ

Thracios equos, & Centaurorum contumeliam, ac petulantiam parum curasses. At si vera profiteri oportet, sedemus, hoc tantùm observanes, an aliquis sacrificet, & aras adoleat. Portò res cæteræ secundo flumine feruntur, vt vnaquæque fortuitò distrahitur. Itaque meriti hæc patimur, & patiemur ampliùs: quum homines paulatim emergentes, animaduerterint sibi nihil prodesse quòd sacra offerant, & libamina nobis mittant. Deinde breui videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas: victósque & iugulatos ab ipsis patronos hoscè nostros. Quare nostrarum esset partium talia cœpta compescere, & medicari, cùm ea isti in tantum prouexerint. Momo autem non magnum impendet periculum, si non honoretur. Neque enim olim in eorum censebar numero quibus honos habebatur, rebus vestris adhuc florentibus, vobísque sacrificiorum fructum percipientibus. *Iup.* Hunc quidē, ô Dij, nugari sinamus, qui semper asperum, & obiurgatorem se præbet. Est enim, vti dixit admirandus ille Demosthenes, perfacile criminari, insectari, & reprehendere cuiuis volenti.

σπαντος. τὸ δ' ὅπως τὰ παρόντα βελτίω ἡμῖν ἅμα συμβουλεῦσαι, τοῦτ' ἔμφρονος ἂν ἀληθῶς συμβούλου. ὅσῳ οἱ ἄλλοι εὖ οἶδ' ὅτι ποιήσοντες, καὶ τούτου σιωπῶντος. Πο. ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα, ναυβρυχίου εἰμὶ ὡς ἴστε, καὶ ἐν βυθῷ πολιτεύομαι, κατ' ἐμαυτὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατόν, σώζων τοὺς στόλους, καὶ παρεκπέμπων τὰ πλοῖα, καὶ τοὺς ἀνέμους καταμαλάττων. ὅμως δ' οὖν, μέλει γάρ μοι καὶ τῶνδε, φημὶ δεῖν τὸν Δάμην τοῦτον, ἐκποδὼν ποιήσασθαι πρὶν ἐπὶ τοῖσι ἔλκειν ἥκειν, ἢ τοῦτο κεραυνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ, μὴ καὶ ἀφορμὴ λέγω. φησὶ γὰρ ὁ Ζεῦ, πλανόν τινα εἶναι αὐτόν. ἅμα γὰρ καὶ δείξομεν αὐτοῖς, ὧν μετεχόμεθα τῶν τοιαῦτα καθ' ἡμῶν δρώντων. Ζ. παίζεις ὦ Πόσειδον, ἢ τέλεον ἐπιλέλησαι; οὐδὲν γὰρ ἡμῖν τῶν τοιούτων ἐστίν, ἀλλ' αἱ μοῖραι ἑκάστῳ ἐπικλῶθουσι, τὸν μέν, κεραυνῷ, τὸν δ', ξίφει, τὸν δ', πυγστῷ, ἢ φθόῃ, ἀποθανεῖν. ἐπεὶ εἴγε μοι ἐπ' ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα ἦν, εἶεσαν ἂν οἶκτον τῶν ἱεροσύλων τοῦτον ἀπολεῖν ἀκεραιωθέντας ἐξ ὀλυμπίας, δύο μὲν τοὺς πλουσίους

Sed consilium dare quo rebus præsentibus succurratur, prudentis renera consultoris esse. Quod vos alij, probè scio, etiam hoc tacente facietis. *Nept.* Ego quidem præter alia, vt scitis, sub vndis versor, & in profundo marinam Remp. administro, solus pro virili parte nauigantes seruans, naues deducens, & ventos demulcens. Attamẽ, quia eos etiam curo qui hîc adsunt, dico hunc Damin esse è medio tollendũ, priùs quàm ad contentionem veniant, aut fulmine, aut alia quapiam machina, ne disputando vincat: quandoquidẽ, vt ais Iupiter, est disertus. Quo facto ipsis ostẽdemus, nos de illis sumere supplicium, qui hæc in nos loquũtur. *Iup.* Ludis Neptune, an prorsus es oblitus? Nihil enim tale in nostra potestate est situm. Verùm Parcæ fatum vnicuique decernunt, alij vt fulmine, alij gladio, alij febre, alij tabe occidat. Etenim si id meæ facultatis fuisset, scilicet sacrilegos illos siuissem fulmine non ictos ex Olympia digredi nuper, detonsis mihi duobus cincinnis, vtroque sex minarum pondo?

ἀποκείραντας, ἓξ μνᾶς ἑκάτε-

ρον ἔλκοντα; ἢ σὺ αὐτὸς πει-
σίδης αὖ ἐν Γεραιστῷ τὸν ἁλιέα
τὸν ἐξ Ωρεοῦ, ὑφαιρούμενόν
σου τὴν τείαιναν; ἄλλως τε,
καὶ δόξομεν ἀγανακτεῖν, λε- A
λυπημένοι τῷ πράγματι, καὶ
δεδιέναι τοὺς παρὰ τοῦ Δαμί-
δος λόγους, καὶ δι' αὐτὸ ἀπο-
σπευσίζειν, τὸν ἀδελφὸν πει-
μείναντες ἀντιξεταζόμενοι αὐ-
τοῦ τῷ Τιμοκλεῖ. ὥστε τί ἄλ- B
λο, ἢ ἐξ ἐρήμης κρατεῖν οὕτω
δόξομεν; Πο. καὶ μὴν σοί τι
μόνῳ τοῦτο ὑμῶν ὑπενοησάμην
ἔγωγε πρὸς τὴν νί-
κην. Ζ. ἄπαγε, συννώδες τὸ C
ἐνθύμημα ὦ Πόσειδον, καὶ κο-
μιδῇ παχύ, περιαιρήσειν τὸν
ἀνταγωνιστὴν, ὡς ἀποθανόντος
ἀμφήκεσιν ἔτι, καὶ ἀ- D
διάκριτον καταλιπόντα τὸν λό-
γον. Πο. ἀλλ' ἄμεινόν τι
ὑμεῖς ὑπονοεῖτε ἄλλο, εἰ τάμὰ
οὕτως ὑμῖν ἀποτεθύννισται.
Απόλ. εἰ καὶ τοῖς νέοις, ἔτι καὶ
ἀγυιεῦσιν, ἡμῖν ἐφεῖτο ἐκ τοῦ E
νόμου δημηγορεῖν, ἴσως ἂν εἶ-
πόν τι συμφέρον εἰς τὴν διάκει-
ψιν. Μώ. ἢ μὴν σκέψις ὦ Α-
πολλον,, ὅτω περὶ μεγάλων,
ὥστε μὴ καθ' ἡλικίαν, ἀλλὰ κοι-
νὸν ἅπασι προσεῖδαι τὸν λόγον.

Aut tu ipse neglexisses in ge-
ræsto Oreensem illum piſca-
torem, qui tibi tridentem
ſurripiebat? Præterea indi-
gnari videbimur hoc facto
perturbati, & Damidis per-
timeſcere ſermones, eámque
ob rem hominem ſummo-
uere, non expectata eius cũ
Timocle diſputatione. Itaq;
quid aliud quã indicta cauſa
vincere ſic videbimur? Ner.
Atqui viæ compendium ad
parandam victoriam ego à
me excogitatum arbitrabar.
Iup. Apage ineptum hoc
conſilium, Neptune, & ma-
gnopere craſſum, vt aduerſa-
rium ante pugnam tollamus,
quò inuictus moriatur, reli-
cta in ambiguo diſputatione.
Nep. Proinde aliud præ-
ſtantius excogitate, ſi mea
conſilia ſic repudiatis. Apol.
Si nobis quoque iuuenibus
atque adhuc imberbibus per
legem liceret concionari,
forſan aliquid ad hanc con-
ſultationem vtile dicerem.
Mom. Certè Apollo, de rebus
adeò magnis inſtituitur con-
ſultatio, vt in ea non ætatis,
ſed cõmunis omnibus boni
ratio proponatur. Lepidum
enim eſſet, ſi in extremum
periculũ adducti, de legum
poteſtate anxiè diſputarem⁹.

χαλεπὸν γὰρ εἰ καὶ περὶ τῶν ἐλαττόνων
κινδυνεύοντες, περὶ τῶν ἐν τοῖς νόμοις ἀκριβῶς διαμικρολογεῖσθαι.

Cæte-um

σὺ δ' ἐγὼ παῖ ἤδη ἔντομος εἶ δημηγορεῖς, σεσπαλαι μὲν ἐξ ἐφήβων γεγονὼς, ἐγγεγραμμένος δ' ἐς τὸ τῶν δώδεκα λεξιαρχικόν. καὶ ὀλίγου δεῖν, τῆς ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν. ὥστε μὴ μειρακιεύου πρὸς ἡμᾶς, ἀλλ' ἃ λέγε θαρρῶν ἤδη τὰ δοκοῦντα. μὴ αἰδεσθεὶς, εἰ ἀγένειος ὤν, δημηγορήσεις. ἐχ ταῦτα, βαθυπώγωνα, καὶ σύμμετον οὕτως υἱὸν ἔχων τὸν Ἀσκληπιόν. ἄλλως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη σοι γοῦν μάλιστα ἐμφαίνειν ἡμῖν σοφίαν, εἰ μὴ ματεῖν ἐν τῷ Ἑλικῶνι κρύπτει, τὰς μούσας συνετιλοσοφῶν. Ἀπολ. ἀλλ' οὐ σὺ ὦ Μῶμε, χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐφιέναι, ἐπεὶ Διὰ δὲ καὶ νῦν οὗτος κελεύσῃ, πάχ' ἀδ τι ὦ ἄμουσον εἰπεῖν, ἀλλὰ τῆς ἐν τῷ Ἑλικῶνι μελέτης ἄξιον. Ζ. λέγε ὦ τέκνον. ἐφίεμαι γάρ. Ἀπολ. ὁ Τιμοκλῆς οὗτος, ἔοικε χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ φιλόσοφος, καὶ τὸν λόγοις παῦ ἠκείβακε τὸν Στωϊκούς. ὥστε καὶ σωίεστιν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ πολλοὺς τῶν νέων, καὶ μισθοὺς οὐκ ὀλίγους ἐπὶ τούτῳ συλλέγει, σφόδρα πλουσίως ὤν, ὁπόταν ἰδίᾳ τοῖς μαθηταῖς διαλέγηται. ἐν πλήθει δ' ἐπαίει, ἀπολαμπρύνει

Cæterùm tu iam omninò legitimus es concionator, cùm iam olim ex ephebis fis egressus, & in duodecim Deorum tabulam relatus, & ferè Saturni tempore in consilio fueris. Quare noli te erga nos iuueniliter gerere: sed tum sententiam animo confidenti pronuntia. Neque te pudeat quòd imberbis concionabere: præsertim cùm filium habeas Æsculapium tam promissa barba insignem. Quinetiam te decebit, nunc maximè, quod in te est sapientiæ exhibere, nisi frustra cum Musis philosophando in Helicone sedes. *Apol.* At ô Momе, tuum non est, sed Iouis hæc mandata *dare*. Qui si *insserit*, fortè aliquid eloquar non ineruditum, sed quod cum mea in Helicone exercitatione contendat. *Iup.* Dic ô fili, nam iniungo. *Apol.* Timocles ille, vir bonus, & pius videtur, & Stoicorum doctrinam exquisitè callet: quò fit vt ad docendā philosophiam cum iuuenibus conuersetur, nec mercedem exiguam indè colligat, adeò est diserтus quum priuatim apud discipulos disserit. Cæterū quū apud multitudinē dicēdū est timidissimū animū, vulgarē, ἄτ, καὶ τὴν φωνὴν ἰδιώτης,

καὶ μιξοβάρβαρος, ὥστε γέλωτα ὀφλισκάνειν διὰ τοῦτο ἐν τοῖς συνουσίαις, οὐ συνείρων, ἀλλὰ βαττάριζων, καὶ τραυλίζων. καὶ μάλιστα ὁπόταν οὕτως ἔχων, καὶ καλλιρρημοσύνῃ ὅτι δεινὸς βούλῃται συνεῖναι μὴν γε ἐς τὸν βάρβαρον λῆρον ὀξὺς ὢν, καὶ λεπτογνώμων, ὡς φασιν οἱ ἀμείνονα τὰ τῶν Στωϊκῶν εἰδότες. λέγων δ', καὶ ἑρμηνεύων, ὅσα ἀσυνεσίαις διαφθείρει αὐτὰ, καὶ σὺ, χεἰ καὶ ἀποσκοτῶν ὁ, τι βούλεται, δι' αἰνιγμάτων ἐοικότα προστιθείς, καὶ πάλιν αὖ πολὺ ἀταξίτερα πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας ἀποκρινόμενος. οἱ δὲ, ὑ συνιέντες, καταγινώσκουσιν αὐτοῦ. δεῖ δ' οἶμαι σαφῶς λέγειν, καὶ τοῦτο μάλιστα πειθομένους πολλὴν τὴν πρόνοιαν, ὡς συνήσουσιν οἱ ἀκούοντες. Μωμος μὲν ὀρθῶς ἔλεξας ὦ Ἀπόλλων, ἐπαινέσας τοὺς σαφῶς λέγοντας, εἰ καὶ μὴ πάνυ ποιεῖς σὺ τοῦτο ἐν τοῖς χρησμοῖς, λοξὸς ὢν, καὶ σκιερὸς, καὶ ἐς τὸ μεταχύ σοι ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλὰ, ὡς τοὺς ἀκούοντας, ἄλλου δεῖσθαι Πυθίου πρὸς τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν. ἀτὰρ τί τὸ ἐπὶ τούτῳ συμβουλεύεις; πῇ ἴασιν πεισόμεθα

barbarámque linguam profert, vnde in cœtibus irridetur, cùm non eloquatur, sed balbutiat & perturbetur. Quo modo se habet, in primis quando specimen facundiæ edere gestit Etenim est intellectu acutissimo, & subtilissimo ingenio, vt aiunt qui Stoicorum doctrinam meliùs callent. Quæ autem dicit & exponit, ea prę imbecillitate corrumpit, & confundit, quid sibi velit non declarans, sed ænigmatibus similia proponens, rursus etiam multò obscuriora ad interrogationes respondens. Porrò auditores cùm non intelligant, eum irridents. Dicendum autem est perspicuè, & hoc in primis prouidendum diligenter, vt auditores dicta intelligant. *Mom.* Rectè quidem hoc dixisti Apollo, quòd eos laudasti qui perspicuè loquuntur: quanquam id non admodum in oraculis tuis obseruare soles, quæ tu obliqua & intricata reddis, & in mediam intercapedinem tuto proijcis plerumque, vt ad eorum expositionem auditores alio egeant Pythio. Sed quid ad hoc affers consilij? quo re-

τῆς Τιμοκλέους ἀδυναμίας ἐν τοῖς λόγοις; Απολ. σωλογρεῖν ὦ Μῶμε, εἴ πως δυνατόν ἐστιν αὐτῷ παρασχεῖν ἄλλον τῶν δεινῶν τούτων ἐξουσίαν κατ' ἀξίαν, ἅτε αὐ ἐκεῖνος ἐνθυμηθεὶς ὑποβάλῃ. Μω. ἀγρόικον τοῦτο ὡς ἀληθῶς εἴρηκας, εἴπερ παιδαγωγοῦ τινος δεόμενον, σωλογρεῖν ἐν συνουσίᾳ φιλοσόφων παρασκευάζεται, ἑρμηνεύσοντα τοῖς τὰ παρόντα, ἅτε αὐ δοκῇ Τιμοκλεῖ. ἐγὼ μὲν δὴ Δάμιν, αὐτοπρεπῶς ὁρῶ, καὶ δι' αὐτοῦ λέγειν. τὸν δ', ὑποκριτὴν προσχρώμενον, ἰδίᾳ πρὸς τὸ οὖς ἐκείνῳ ὑποβάλλειν τὰ δοκοῦντα, ἢ ὑποκρίνεσθαι δ', ἡσυχίαν ἄγοντα, καὶ αὐτὸν ἴσως συνιέντα ὅ, τι ἀκούσεται. ταῦτα πᾶς οὐ γέλως ἂν εἴη τῷ πλήθει, ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἄλλως ἐπιτήδευμα. σὺ δ' ὦ θαυμάσιε, φὴς γὰρ καὶ μαθὼν εἶναι, καὶ μισθοὺς ἃ ὀλίγους ἐπὶ τῷ τοιούτῳ ἐξέλεξας, ἄγε τὰ καὶ πλήθει χρυσᾶς ποτε εἰλαφέαι, τί σὺ ἐπιδείξῃ νῦν καιρὸν τὴν τέχνην, πρεσβυτὴν ὁπότερος τῶν σοφιζῶν κρατήσει λέγων; οἶδα γάρ που τὸ ἀποβησόμενον, μαντὶς ὤν. Απολ. πῶς ὦ Μῶμε, δυνατὸν πιεῖν ταῦτα, μήτε

medio Timoclis in dicendo impotentiæ succurrendum? *Apol.* Si possemus, ô Mome, patronum aliquem alium præbere, ex ijs qui pro rei dignitate dicendi facultatem habent, & exprimere possunt quæ apud se meditatus suggesserit. *Mom.* Hoc dictum est, reuera imberbis iuuenis, cui sit adhuc pædagogo opus, patronum in conuentu Philosophorum sistere, præsentibus interpretaturum, quæ Timocli visa fuerint. Damin autem præsentem, & per se loqui. Hunc verò actore vtentem, in aurem illi priuatim susurrare quæ placet: actorem verò perorare, qui quod audit, fortasse non intelligat. Quomodo hæc non viderentur ridicula multitudini? At hoc aliter constituamus. Tu verò admirande (Nam te vatem quoque ais esse nec mediocrem mercedem hac arte collegisti, quinetiam lateres aureos olim accepisti) cur non in tempore nobis specimen edis tuæ artis, prædicens vter philosophorum disputatione vincet? Nam tu qui vates es, euentum nosti. *Apol.* Qui hæc facere possim, ô Mome, cũ nec

τείποδος ἡμῖν παρόντος; μήτε θυμιαμάτων, ἢ πηγῆς μαντικῆς, οἵα ἡ Κασταλία ἐστίν; Μω. ὁρᾷς; ἀποδιδράσκεις ἤδη ἔλεγχον, ἐν τῷ σενῷ ἐχόμενος. Ζ. ὅμως ὦ τέκνον, εἰπὲ, καὶ μὴ παρέχῃς τῷ συκοφάντῃ τούτῳ ἀφορμὰς, διαβάλλειν, καὶ χλευάζειν τὰ σὰ, ὡς ἐπὶ τείποδι, καὶ ὕδατι, καὶ λιβανωτῷ κενῷ ὄντα, ὥς ἐμοὶ ἔχοις ταῦτα, στερησόμενόν σε τῆς τέχνης. Απολ. ἄμεινον μὲν ἦν ὦ πάτερ, ἐν Δελφοῖς, ἢ Κολοφῶνι, τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἁπάντων μοι τῶν χρησίμων παρόντων, ὡς ἔθος. ὅμως δ', καὶ εἴτω γυμνὸς ἐκείνων, καὶ ἀσκευος περιόψομαι σφᾶς ἀποτέμνειν ὁποτέρου τὸ κρέας ἔσαι. ἀναδέξεται δ', εἰ μὴ ἔμμεμφα λέγομι. Μω. λέγε, μόνον σαφῆ δ' ὦ Απολλον, καὶ μὴ συνηχέρα καὶ αὐτὰ, καὶ ἐμπλεως δόμημα, καὶ χθὲς μὲν ἀργεια κρέα, ἢ χαλκῆν τῶν ἐν Λυδίᾳ ἔλφῳ). ἀλλὰ οἶδα περὶ ὅτου ἡ σκέψις. Ζ. τί ποτε ἐρεῖς ὦ τέκνον; ὡς τά γε περὶ τὸ χρησμῷ, ταῦτα ἤδη φοβερά. ἡ χρόα, τεταραγμένη. οἱ ὀφθαλμοὶ, πεπηγότες. κόμη, ἀνασεσυρμένη. κίνημα, κορυβαντῶδες. καὶ ὅλως, ἐνθουσίαμα ταῦτα, καὶ φρενοβλήβη, καὶ μυσταγωγία. Απολ.

tripodem in præsentia habeam, nec thymiamata, aut diuinum fontem, qualis est Castalius? *Mom.* Videsne? refutationem aufugis quum iam in angusto constringeris. *Iup.* Dic tamen ô fili, nèc sycophantæ huic ansas præbeas calumniandi, réscque tuas subsannandi, tanquam in tripode, aqua, & thure sitas, quas nisi habeas, arte priueris. *Apol.* Satius erat, ô pater, hæc Delphis, & Colophone facere, vbi omnia pro more sunt parata, quæ ad vaticinandum sunt commoda. Attamen illis destitutus instrumentis conabor prædicere vtrius futura sit victoria. Quod caperetis, nisi carmine responsum darem. *Mom.* Dic, sed perspicua tantùm Apollo, quæ neque patrono, neque interprete indigeant. Etenim non ouillæ carnes, aut testudo in Lydia coquitur: verùm scis' qua de re sit consultatio. *Iup.* Quid tandem dices, fili? Nam hæc præcedunt oraculum, & iam sunt formidanda, color est immutatus, oculi mobiles, crispata coma, motus corporis furibundus. Deniq; numinis afflatu, terriculo, & mysterijs plena sũt omnia. *Ap* & mysteriis. Apol.

Κέκλυτε μαντιπόλα τόδε Διὸς φατὸν Ἀπόλλωνος.
Ἀμφ' ἔπεσσι χρυσέοις, τιλῶ, αἴνιγες ἐστήκατε
Ὀξυβόαι, μύθοισι κορυσσόμενοι πυκιναῖσι.
Πολλὰ γὰρ ἔνθα κἀ ἔνθα μάθοι ἐτεραλέι κλαγμῷ,
Τυρσίοις ἄκρα κόρυμβα καταπλαδόωσιν ἐχέτλης.
Αλλ' ὅταν αἰγυπιὸς χαμαιφώνυχος ἀκείδα μαφλῇ,
Δὴ τότε λοίδορον ὀμβεσφόεσσι κλαγγέοισι κορῶναι.
Νίκα δ' ἡμόνιον. ὁ δ' ὄνος, δυὰ τέκνα κορυφεῖ.
Ζ. τί τοῦτο ἀνέκραγχασας ὦ Μῶμε. κἀμοὶ σὺ γελοῖα τὰ ἐν ποσὶ. παῦσαι καχάζων. ἀποπνιγήσῃ γὰρ τῷ γέλωτος.
Μω. καὶ πῶς δύναιτ' ἂν Ζεῦ, ἐφ' οὕτω σαφεῖ, καὶ σοφιστῇ τῷ χρησμῷ; Ζ. οὐκοῦν ἔδη καὶ ἡμῖν ἑρμηνεύοις αὖ αὐτὸν ὅ, τι καὶ λέγει.
Μω. πάνυ σοφόν. ὥστε οὐδὲ ἡμῖν Θεμιστοκλέους δεήσει. φησὶ γὰρ τὸ λόγιον ὑπάρχειν διαῤῥήδην, γόητα μὲν εἶναι τοῦτον, ἡμᾶς δ' ὄνους καὶ μηλίους νὴ Δία, καὶ ἡμιόνους, τὸν πιστεύοντας αὐτῷ, ὅσ' ὅσον ἐπὶ ἀκείδης τε νοῦν ἔχοντας.

Percipe faticani gens diuûm oracula Phœbi,
Lite super dura, quam conſtituêre Sophiſta
A *Clameſi, ſolidis turi ſermonibus ambo.*
Hinc atque hinc multa alterno clamore tumultus,
Summa quidem ſpiſſa terrent aplustria ſtiua,
B *Lorumſtam at curuo vultur quum prenderit vngue,*
Imbriſera clangent cornices vltima; vincent
Mulî; aſinus feriet velocia pignora cornu.
C

Iup. Cur hoc, Mome, excepiſti cachinno: atqui ridicula non ſunt quæ nobis impendent. Deſine infœlix: riſu ſuffocaberis. *Mom.* Quî non moueat mihi riſum, Iupiter, tam clarum & apertum oracului? *Iup.* Quin igitur & nobis interpretaris, quidnam ſibi velit. *Mom.* Adeò liquida hæc ſunt, ita vt nihil nobis Themiſtocle ſit opus. Siquidem
D adeò perſpicuè dicit hoc oraculum, hunc quidem eſſe præſtigiatorem: Nos verò clitellarios aſinos & mulos, qui credamus ipſi non tantum habentes prudentiæ, quantum locuſtæ.
E

Ηρακλῆς. ἐγὼ μὲν ὦ πάτερ, εἰ καὶ μέτοικός εἰμι, οὐκ ὀκνήσω ὅμως τὰ δοκοῦντά μοι εἰπεῖν. ἐπειδὰν δὴ ἤδη συνελθόντες διαλέγωνται, τίνι κρῶνται, ἐᾶν μὲν ὁ Τιμοκλῆς ἄρχῃ, ἐάσωμεν προχωρεῖν τὴν συμβουλίαν· ἂν δὲ μή, ἀλλ' ἐπειδὰν ἴωσιν ἐπὶ τὸν Δαμιδίου, τότε ἤδη τὴν στοὰν αὐτὴν ἐγὼ εἰ δοκεῖ, διασείσας, ἐμβαλῶ τῷ Δαμιδίῳ, ὡς μὴ κατάφατος ὢν, ὑβρίζῃ εἰς ἡμᾶς. Μω. Ηράκλεις. ἰὼ Ηράκλεις. ἄχρειον τοῦτο εἰρηκὰς, καὶ δεινῶς βοιώπιον, ξυναπολέσαι σὺν πτωχῷ τοσούτοις. καὶ πρόσθεν μὲν τὴν στοὰν, αὐτῷ Μαραθῶνι, καὶ Μιλτιάδῃ, καὶ Κυναιγείρῳ. καὶ πῶς ἂν τούτων συμπεσόντων, οἱ ῥήτορες ἔτι ῥητορεύοιεν τὴν μεγίστην εἰς τοὺς λόγους ὑποθεσιν ἀφῃρημένοι; ἄλλως τε, ζῶντι μὲν σοι, δυναίμεθ' ἂν τὰ παρόντα τοιαῦτα ἀφ' οὗ ὁ θεὸς γεγένησαι, μεμαθηκέναι οἴμαι· εἰ δὲ καὶ μοῖραι μοῦσαι τὰ τοιαῦτα δύνανται. ἡμεῖς δὲ, αὐτῶν ἄμοιροι ἐσμέν. Ηρα. ἀκουέτω ὁπότε τὸν λέοντα, ἢ τὴν ὕδραν ἐπάγουσι, καὶ μοῖραι δὲ ἐμοὶ ταῦτα ἐπράξαντο Ζ. καὶ μάλα. Ηρα. καὶ νῦν ἰὼν τις ὑβρίζῃ εἰς ἐμέ, ἢ περισυλῶν μου τὸν

Herc. Ego verò pater, quanquam ſum inquilinus, non tamen meam ſententiam exponere verebor. Cùm iam ad diſputandum conuenerint, tunc ſi ſuperet Timocles, diſputationem procedere ſinamus. Sin res ſecus ceſſerit, tunc ego ſi videtur concuſſam porticum in Damidem immittam, ne homo execrandus in nos inſoleſcat. *Mom.* Hercules, cheu Hercules! quàm immane & Bœoticum conſilium propoſuiſti, vt tot boni cum malo pereant: præterea porticus cum Marathone, Miltiade & Cynægiro! Et quomodo tot collapſis rhetores ampliùs declamarent, maximo ad orationes argumento priuati? Præterea quum viuebas tale quid facere poteras. Sed ex quo factus es Deus, puto te didiciſſe, res huiuſmodi duntaxat in poteſtate Parcarum eſſe ſitas: earum eſſe nos expertes. *Herc.* Nunquid quum leonem, aut Hydram interfeci, Parcæ illud per me fecerunt? *Iup.* Maximè. *Herc.* Et nunc ſiquis iniuriam mihi inferat, aut templum meum compilando, aut ſtatuam ſubuertendo, niſi

εἰ μὴ ταῖς μοίραις πάλαι δεδογμένον ἦν, ἃ ἐπιτείλω αὐτόν; Z. ἐδαμῶς. Ηερ. ἀκοῦσον ὦ Ζεῦ μετὰ παῤῥησίας. ἐγὼ γὰρ ὡς ὁ κωμικὸς ἔφη, ἄγροικός εἰμι, τὴν σκάφην σκάφην λέγων. εἰ τοιαῦτά ἐστι τὰ ὑμέτερα, μακρὰν χαίρειν τεφάσας ταῖς ἐνταῦθα τιμαῖς, καὶ κνίσῃ, καὶ ἱερείων αἵματι, κάτειμι εἰς τὸν ἅιδην, ὅπου μοι γυμνὸν ἔσται τὸ τόξον, καὶ τὰ εἴδωλα φοβηθήσεται τῶν ὑπ' ἐμοῦ πεφονευμένων θηρίων. Z. εὖγε. ὅπισθεν ὁ μάρτυς φασίν. ἀπέσωσας γὰρ τῷ Δάμιδι ταῦτα εἰπὼν ὑποβάλλων. ἀλλὰ τίς ὁ καταδεδεμένος οὗτος ἐστι, ὁ χαλκοῖς, ὁ εὐγραμμος, ὁ εὐπλόκαμος, ὁ ἀρχαῖος τὴν ἀπάθειαν τὴν κόμης; μᾶλλον δ' ὁ σὸς ὦ Ερμῆ, ἀδελφός ἐστι, ὁ ἀγοραῖος, ὁ παρὰ τῷ Ποικίλῳ. πάλαι γοῦν ἀναπέπαλκας, ἐξημέρωται ἀναπλάττόμενος ὑπὸ τῶν ἀδειαντοποιῶν. τί ὦ παῖ, δεσμαῖος ἡμῖν ἀφῖξαι; ἢ που τι καὶ γῆς νεώτερον ἀπαγγέλλεις; Ερμαγ. ὑπερμεγα ὦ Ζεῦ, καὶ μυείας τῆς σουσδῶς δεόμενον. Z. λέγε ἤδη, εἴ τι καὶ ἄλλο ἡμᾶς ἐπανισάμενον λέληθεν. Ερμαγ.

id olim decreuerint Parcæ, ipsum non comminuam? *Iup.* Nequaquam. *Herc.* Ergo me cum libertate quæ sentio, dicentem audi Iupiter. Ego enim, vt ait Comicus, rusticus sum qui ligonem, ligonem voco. Si res vestræ sic se habent: honoribus, nidore, & sacrificiorum sanguine longum valere iussis, in orcum descendam, vbi me nudum arcum habentem, saltem mortuorum vmbræ pertimescent, propter feras à me trucidatas. *Iup.* Euge, testem, quod aiunt, domo adductum. Conseruasti igitur ista Damidi ad dicendum subijciens. Sed quisnam est iste qui tam properè accedit, æneus, pulchris literis ornatus, scitè circũscriptus, cui prisco more religata est coma? Tuus potiùs frater est Mercuri. Agoræus ille qui stat ad Pœcilen. Proinde pice refertus est, cùm à statuarijs quotidie refingatur. Quid, ô puer, curſu ad nos contendisti? num aliquid noui è terris renuntias? *Hermagoras.* Ingens quiddam, ô Iupiter, & quod summam requirit diligentiam. *Iup.* Dicito iam si quid aliud ortum sit quod nesciamus. *Herm.* Cũ ad porticum iam fabricarer æneus, ἐτύγχανον μὲν ἀρτι χαλκουργῶν

ὑποπεπούμμος στέρνον τε, καὶ
μετάφρενον. Θώρηξ δέ μοι χάλ-
κειος ἀμφὶ σώματι ἁρμοσθείς,
παρηώρητο μιμνὴν τῇ τέχνῃ,
σφεκτὸν δὲ χαλκοῦ πᾶσαν ὑπε-
πεύμμος. ὁρῶ δ' ὄχλον στίχον-
τα, καί τινας δύο ψυχὰς κεκρά-
κτας, πυγμάχους σοφισμάτων,
Δάμιν τε, καὶ, Ζ. παῦε ὦ
Ἑρμαγόρα βέλτιστε, βαγῳδῶν.
οἶδα γὰρ οὓς, τινας λέγεις.
ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον. εἰ πάλαι συγκροτοῦνται ἀλλήλοις ἤδεις.
Ἑρμαγ. οὐδέπω, ἀλλ' ἐν ἀκροβολισμοῖς ἔτι ἦσαν, ἀποσφενδονῶντες ἀλλήλοις, πρῴην πρώην λοιδορούμενοι. Ζ. τί οὖν ἔτι χρὴ ποιεῖν λοιπὸν ὦ θεοί, ἢ ἀπερισκέπτως ἐπικωφεύσαντας αὐτῶν; ὡς τάχιστα ἀνατείνωσιν αἱ ὧραι τὸν μοχλὸν ἤδη. ἤδη ἀπάγουσι τὰ νέφη, ἀνατετανύκασι τὰς πύλας τοῦ οὐρανοῦ. Ἡράκλεις, ὅσον τὸ πλῆθος ὑπὸ τῷ ἀκρόασιν ἀπηντήκασιν. ὁ δὲ Τιμοκλῆς οὗτος, οὐ πάνυ μοι ἀρέσκει θορυβούμενος, καὶ ταραττόμμος. ἀπολεῖ πάντα ἔτος τήμερον. δῆλος γοῦν ὅτι καὶ αὐτὰρεσθαι τῷ Δάμιδι δυνατὸν μος. ἀλλ' ὅπερ ἡμῖν δυνατώτατον, εὐχώμεθα ὑπὲρ αὐτοῦ σιγῇ, ἐπ' ἀμείνω

Ac pérque dorsum, pérque pectus vngerer, Factúsque ineptè corpori thorax meo Adpenderet, nec arte dispari foret, Ex ære totus additus mihi balthеus, Turbam video tumultuantem accurrere, Quacum duo sophistici certaminis Ibant periti fronte tristi ac pallida Pugiles, Damis &. *Iup.* Desine, Hermagora optime, tragicis versibus loqui. Noui enim quos dicis. Sed mihi dic, an iam diu contentionem commiserint. *Herm.* Nondum, Nam in velitatione adhuc versabantur, funda iaculantes & eminus sese mutuis conuitijs impetentes. *Iup.* Quid ergo nobis faciendum restat, ô Dij? annon inclinato in ipsos capite auscultandum? Iraque horæ pessulum iam adimant, & abactis nubibus cœli portas aperiant. Hercle quanta multitudo ad audiendum contendit! At non valdè mihi placet quòd Timocles iste trepidat & turbatur. Omnia hodie perdet: & manifestum est ipsum vt cum Damide pugnet non surrecturum. Sed quod nobis est facillimum, vota tacitè pro ipso faciamus nobiscum, ne Damis inaudiat.

ἵνα μὴ Δάμις γε πύθηται

Τιμο. τί φὴς ὦ ἱερόσυλε Δάμι, θεοὺς μὴ εἶναι, μηδ' ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων; Δα. οὐκ. ἀλλὰ σὺ πρότερον ἀπόκριναί μοι, ᾧ τινι λόγῳ ἐπείσθης εἶναι αὐτούς. Τιμο. οὐμόσομαι, ἀλλὰ σὺ ᾧ μᾶλλ' ἀπόκριναι. Δα. ὄμνυμι; ἀλλὰ σύ. Ζ. ταυτὶ μὲν παρέπλευ ὁ ἀμείνερος, ἄμεινον, καὶ εὐφωνότερον βαχώμεθα. εὖγε ὦ Τιμόκλεις, ἐπῄνεσα τῶν βλασφημιῶν. ἐν γὰρ πύτῳ σοι, τὸ κράτος. ὡς τά γε ἄλλα, ἐχθὲς ἐπεφάνης, ὑπερόμβριος. Τιμ. ἀλλὰ μὰ τὼ Διοσκούρω, ἢν μὴ ἀποκρίνωμαί σοι πρότερον. Δα. ἰοὺ ἰού Τιμόκλεις, ἐρώτα. ἐκράτησας γὰρ τοῦτό γε, ὁμωμοκώς. ἀλλ' ἄνευ τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκεῖ. Τιμο. εὖ λέγεις. εἰπὲ οὖν μοι, ᾧ δοκοῦσί σοι ὦ κατάρατε, θεροεῖν οἱ θεοί; Δα. οὐδαμῶς. Τιμο. τί φὴς; ἀθεροήτους οὖν ταῦτα πάντα; Δα. ναί. Τιμο. οὐκοῦν ὑπό τινι οὖν θεῷ πάσχεται ἢ τῶν ὅλων ὀπωπαλεία; Δα. οὔ. Τιμο. πάντα δ' εἰκῇ φέρεται ἀλόγῳ τῇ φορᾷ; Δα. ναί. Τιμο. εἶτ' ἀνθρωποι ταῦτα ἀκούοντες, ἀνίστασθε, ἢ οὐ καταλεύσετε τὸν ἀλιτήριον; Δα. τί δῆτα ἀνθρώπους ἐπ' ἐμὲ παροξύνεις ὦ Τιμόκλεις;

Tim. Quid ais Dami sacrilege, Deos non esse, nec hominibus prouidere? *Dam.* Minimè. Verũ dic mihi priùs qua ratione ipsos esse persuasus es. *Tim.* Non dicam. Sed tu scelerate responde. *Dam.* Non: sed tu. *Tim.* Hoc multò meliùs agit noster, quòd vocaliùs exasperatur. Euge Timocles obstrepe conuitijs. Nam in hoc sita est victoria. Nam alioqui obturato ore te piscem reddet. *Tim.* At per Mineruam, non respondebo tibi prior. *Dam.* Ergo Timocles interroga. Hoc enim pacto obtinuisti, cùm iurauerit: sed sine conuitijs, si placet. *Tim.* Rectè dicis. Ergo dic mihi. Annon ô scelerate, Dij tibi videntur prouidere? *Dam.* Nequaquam. *Tim.* Quid ais? Hæc igitur omnia nulla prouidentia reguntur? *Dam.* Nulla. *Tim.* Neque Vniuersitatis cura penes vllum Deum est? *Dam.* Non. *Tim.* Cuncta igitur impetu fortuito feruntur? *Dam.* Maximè. *Tim.* Hæcne fertis auditores, & scelestum hunc lapidibus non obruitis? *Dam.* Cur homines in me incitas Timocles?

ἢ τίς ὢν, ἀγανακτεῖς ὑπὲρ τῶν θεῶν, καὶ ταῦτα, ἐκείνων αὐτῶν οὐκ ἀγανακτούντων; οἵ γε οὐδὲν δεινὸν διατεθήκασί με πάλαι ἀκούοντες, εἴ γε ἀκούουσι. Τιμο. ἀκούουσι γὰρ ὦ Δάμι, ἀκούουσι. καί σε μετέπειτα πιτνὲ χρόνῳ ὕστερον. Δα. καὶ πότε ἂν ἐκεῖνοι σχολὴν ἀγάγοιεν ἐπ' ἐμὲ, τοσαῦτα ὡς φὴς πράγματα ἔχοντες, καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἅπερεα τὸ πλῆθος ὄντα, οἰκονομοῦμενοι; ὥστε οὐδὲ σέ πω μεμψάμενοι ὧν ἐπορκεῖς ἀεί. καὶ τ' ἄλλων, ἵνα μὴ βλασφημεῖν καὶ αὐτὸς αἰαγκάζωμαι παρὰ τὰ συγκείμενα. καίτοι ἔγ ὁρῶ τινα ἂν ἄλλῳ ἐπίδειξιν τῆς ἑαυτῶν σοφίας μείζω ἐξενεγκεῖν ἐδύναντο, ἢ σὲ κακὸν, κακὰς ἐπιτείλαντες. ἀλλὰ δῆλοί εἰσιν ἀποδημοῦντες· ὑπὲρ τὸν Ὠκεανὸν ἴσως μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπᾶς. ἔθος γοῦν αὐτοῖς συνεχῶς εἶναι παρ' αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνα, καὶ ἀνεπαγγέλτοις ἐνίοτε. Τιμο. τί σοὶ τοσαύτην αἰσχυντίαν εἰπεῖν ὦ Δάμι; Δα. ἐκεῖνο ὦ Τιμόκλεις, ὃ πάλαι ἐγὼ ἐπόθουν ἀκοῦσαί σου, ὅπως ἐπίσης οἴεσθαι σοφοὶ εἶναι τοὺς θεούς. Τιμο. ἡ τάξις με

aut quis es, vt pro Dijs indigneris, idque cùm non indignentur ipsi? qui olim audientes, saltem si audiunt, nullo malo me affecerunt. *Tim.* Audiunt, Dami, audiunt: & te aliquando postea vlciscentur. *Dam.* Ecquando ipsis contra me vacaret, cùm tot, vt ais, sustineant negotia, & rerum quæ sunt in mundo infinitam multitudinem regant? Itaque nec te, quòd semper peieras, puniuerunt. Nec propter alia: ne præter pactum maledicere cogar. Nam non video quonam alio argumento maiore suam prouidentiam demonstrare possent, quàm si te malum malè perderent. At certum est eos peregrè esse profectos, vltra Oceanum fortasse, & inculpatos Æthiopas. Solent enim ad eos crebrò ire commessatum: interdum etiam non vocati. *Tim.* Quid ad tantam impudentiam tibi dicerem Dami? *Dam.* Nimirum illud quod iamdudum ex te audire cupio, qua persuasione credideris Deos prouidere. *Tim.* Id mihi rerum primus ordo persuasit,

τοῦτο τῶν γιγνομένων ἔπεισε

ὁ ἥλιος ἀεὶ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἰὼν, καὶ σελήνη καὶ ταῦτα, καὶ ὧραι μεταβάλλουσι, καὶ φυτὰ φύεται, καὶ ζῶα γίνεται καὶ αὐτὰ ταῦτα οὕτως εὐμηχάνως κατεσκευασμένα, ὡς φέρεται, καὶ κινεῖται, καὶ ὁρᾷ, καὶ βαδίζειν, καὶ τέκτονες εἰσὶ, καὶ σκυτοτομεῖν. καὶ τἄλλα ταῦτα προνοίας ἔργα εἶναί μοι δοκεῖ. Δα. αὐτὸ τοῦτο τὸ ζητούμενον ὦ Τιμόκλεις, σωφρονίζεις. οὐδέπω γὰρ δῆλον, εἰ προνοίᾳ τούτων ἕκαστον ἐπιτελεῖται. ἀλλ' ὅτι μὲν τοιαῦτα ὄντα τὰ γιγνόμενα, φαίην ἂν καὶ αὐτός. οὐ μὴν αὐτίκα πεπεῖσθαι ἀνάγκη, καὶ ὑπό τινος προμηθείας αὐτὰ γίγνεσθαι. ἔνι γὰρ καὶ ἄλλως ἀφ' ἑαυτῶν γιγνόμενα, τῷ ὁμοίως, καὶ ἐν ταὐτὰ συίσασθαι. σὺ δ', τάξιν αὐτῶν ὀνομάζεις τὴν ἀνάγκην. ἔπειτα δηλαδὴ ἀναγκήσεις, εἴ τις σοι μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα μὴ, ὁποῖά ἐστι, καταριθμουμένῳ, καὶ ἐπαινοῦντι, οἰομένῳ δ' ἀποδείξειν ταῦτα εἶναι, τῷ καὶ προνοίᾳ διαλλάττειν αὐτῶν ἕκαστον. ὥστε κἀτὸν κωμικὸν, τοῦτ' μοὶ, ἐπομόχθησον. ἄλλο δέ μοι λέγε. Τιμόκλεις. ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι καὶ ἄλλως ἐπὶ τούτοις δεῖν ἀποδείξεως.

Sol qui idem iter ſemper conficit, eodémque modo Luna, & tempeſtatum mutatio, & plantarum procreatio, & animalium generatio, horúmque ipſorum tam elegans compoſitio, vt alantur, moueantur, cogitent, incedant, fabrilem artem & ſutoriam exerceant. Atque id genus alia, mihi Prouidentiæ videntur eſſe opera. *Dam.* Tu quidem Timocles, quæſtionem corripis. Nondum enim liquet an horum vnumquodque Prouidentia perficiatur. Cæterùm quod hæc fiunt, nec ipſe negauerim. Non tamen ilico neceſſe eſt credere, ea aliquo conſilio fieri. Contingit enim vt hæc incepta ſint, núncque ſimiliter, eodémque modo conſtituantur. At tu ordinem eorum, neceſſitatem appellas. Deinde ſcilicet indignaberis, ſiquis te non ſequetur, cùm ea quæ fiunt, qualia ſunt enumeres, & putes hiſce demonſtraſſe, horum vnumquodque immutari Prouidentia. Itaque iuxta Comicum, hoc ſubfriuolum eſt: aliud mihi dicito. *Tim.* Equidē exiſtimo alia prēterea demonſtratione nō eſſe opus.

ὅμως δ' οὖν ἐρῶ. ἀπόκριναι γάρ μοι. Ὁμηρός σοι δοκεῖ ἄριστος ποιητὴς γενέσθαι; Δα. Ἔμοιγε μάλα. Τι. ἰκανὸν οὖν ἐκείνῳ ἐπίδειξιν, τὴν περίνοιαν τῶν θεῶν ἐμφανίζοντι. Δα. ἀλλ' ὦ θαυμάσιε, ποιητὴν μὲν ἀγαθὸν Ὁμηρον γενέσθαι, πάντες σοι συνομολογήσουσι. μάρτυρα δ' ἀληθῆ περὶ τῶν τοιούτων, οὔτ' ἐκεῖνον, οὔτε ἄλλον ποιητὴν οὐδένα. οὔτε γὰρ ἀληθείας μέλειν αὐτοῖς οἶμαι, ἀλλὰ τὸ κηλεῖν τοὺς ἀκούοντας. καὶ διὰ τοῦτο, μίξοις τε καταδήσει. καὶ μύθοις καταχέσει. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὑπὲρ τοῦ τερπνοῦ μηχανῶνται. ἀτὰρ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι, οἷς ποτὲ μάλιστα ἐπίθου τῶν Ὁμήρου. ἆρα οἷς περὶ τοῦ Διὸς λέγει, ὡς ἐπιβουλεύσαν συνδῆσαι αὐτὸν ἡ θυγάτηρ, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνή; καὶ εἴγε μὴ τὸν Βριάρεων ἡ Θέτις ἐκάλεσεν, ἐλεήσασα τὸ γιγνόμενον, ἐπιπέδητο ἂν ἡμῖν ὁ βέλτιστος Ζεὺς, συναρπασθείς. ἀνθ' ὧν καὶ ἀπομνημονεύων τῆς Θέτιδι τὴν εὐεργεσίαν, ἐξαπατᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα, ὄνειρόν τινα ψευδῆ ἐπιπέμψας, ὡς πλανοῖτο τῶν Ἀχαιῶν ἀπροθύμως. ὁρᾷς; ἀδύνατον τὸ μὴ αὐτῷ χειμῶνι ἁλῶναι, καταφλέξαι

Verumtamen dicam, ac respondeo. Homerus videtur tibi fuisse poëta præstantissimus? *Dem.* Maximè. *Tim.* Proinde ipsi credidi, Deorum prouidentiam declaranti. *Dem.* Certè vir admirande, Homerum bonum quidem fuisse poëtam omnes tibi confitebuntur: sed veracem rerum huiusmodi testem, neque illum, neque alium vllum poëtam concedent. Neque enim veritatem vt puto, curant: sed demulcere auditores intendunt. Propterea versibus occinunt, fabulis personant, omnia denique delectandi causa moliuntur. Libenter autem ex te audirem, quibusnam Homeri dictis potissimùm ad hoc credendum sis adductus. Num ijs quæ dicit de Ioue, vt per insidias ipsum vincire voluerint filia, & frater, & vxor eius? Ac nisi Briareum accersiuisset Thetis, facinus miserata, nobis correptus ille Iupiter optimus fuisset vinculis obstrictus. Pro quibus, beneficij memor, ludit Agamemnonem immisso fallaci somnio, quòd multi morerentur Græci. Videsne? Non enim poterat immisso fulmine Agamemnonem

τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν, ἄνευ τοῦ ἀπατεῶνα εἶναι δοκεῖν. ἢ ἐκεῖνά σε μᾶλλον εἰς πίστιν ἐπαμᾶσθαι ἀκούοντα, ὡς Διομήδης μὲν, ἔγχος τὸν Ἀφροδίτην, εἶτα τὸν Ἄρεα αὐτὸν, Ἀθηνᾶς παρακελεύσει, μετ' μικροῦ δ', αὐτοὶ συμπεσόντες οἱ θεοὶ, ἐμονομάχουν ἀλλήλοις ἄρρενές τε, καὶ θήλεια. καὶ Ἀθηνᾶ μὲν, Ἄρεα καταγωνίζεται, ἅτε καὶ πεπονηκότα οἶμαι ἐκ τοῦ βάλματος, ὃ παρὰ τοῦ Διομήδους εἴληφεν. Λητοῖ δ' αὖτέσυ σῶχος ἐκεκρυμμένος Ἑρμῆς. ἢ τὰ περὶ τῆς Ἀρτέμιδός σοι πάντα ἔδοξεν, ὡς ἐκείνη μεμψιμοιροῦσα, ἠγανάκτησεν, οὐ κλητὸς εἰς ἑστίασιν ὑπὸ τοῦ Οἰνέως. καὶ διατοῦτο, σοῦ πάνυ σφόδρα, καὶ αὐτάσεστον ἢ ἀλκὴ ἐπαφῆκεν ἐπὶ τὴν χώραν ἀμπώ. ἆρα οὖν τὰ τοιαῦτα λέγων σε Ὅμηρος πέπεικε; Ζ. βαβαί. ἠλίκον ὦ θεοὶ αἰσθόνται τὸ κακὸν, ἐπαιωνιοῦντες τὸν Δάμιν. ὁδὶ ἐμέτερος, ἀπορρεμβόμενος ἔοικε. δεῦρο χρῶ, καὶ ὑποζέμενος, ὡς δῆλός ἐστιν ἀπορρίψων τὰ ἀσπίδα. καὶ ἤδη πεφοβημένος οἶ παρεκδύς, ἀποδράσεται. Τιμο. οὐδὲ Εὐριπίδης ἔοικεν αὐτὸν ἀπεικαιόμενος ipsum comburere, nisi deceptor videretur. An illa te potissimùm adduxerunt vt crederes, quùm audiebas à Diomede vulneratam Venerem, deinde Mineruæ iussu Martem. Aliquanto verò pòst congressi Dij singulari certamine promiscuè cùm masculi, tum fœminæ pugnarunt: in quo Pallas Martem, vt accepto à Diomede vulnere infirmiorem superat. Contra Latonam stabat Cyllenia proles. An quæ de Diana dicuntur visa tibi sunt fide digna? vt cum querimonia indignata est, quòd ad conuiuium Oenei non fuisset vocata: quam ob causam aprum ingentem, & inuicti roboris in regionem ipsius immisit. Nunquid Homerus hæc dicendo tibi persuasit? *Iup.* Papæ! quanta ô Dij turba Damin collaudans exclamauit! Noster verò manet hæsitabundus. Quare metuit, & subtrepidat, & manifestum est fore vt scutum abijciat. Iámque circunspicit qua elapsus aufugiat. *Tim.* Num neque Euripides tibi videtur sani quicquam dicere, quum introductis in scenam Dijs, ἆρα σοι δοκεῖ λέγειν τι ὑγιὲς ὁ τοὺς θεοὺς ἐπὶ τὴν σκηνὴν

δεικνύη σώζοντας μὲν τοὺς χρηστοὺς τῶν ἡρώων, τοὺς πονηροὺς δέ, καὶ τίνα ἀσέβειαν αὖ σὺ, ὑπειβοντας; Δα. ἀλλ' ὦ γενναιότατε φιλοσόφων Τιμόκλεις, εἰ ταῦτα ποιοῦντες οἱ τραγῳδοὶ πεπείκασί σε, ἀνάγκη δυοῖν θάτερον, ἢ τοὺς Πῶλον, καὶ Ἀριστόδημον, καὶ Σατύρους, νομίζειν σε θεοὺς εἶναι τότε, ἢ τὰ πρόσωπα τῶν θεῶν αὐτὰ, καὶ τοὺς ἐμβάτας, καὶ τοὺς ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρίδας, καὶ περισκελίδια, καὶ σωμάτια, καὶ τἆλλ', οἷς ἐκεῖνοι σεμνύονται μᾶλλον τῆς τραγῳδίας, ὅπερ καὶ γελοιότατον οἶμαι. ἐπὶ καθ' ἑαυτὸν ὁπόταν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπιζούσης τῆς χρείας, τῶν δραμάτων τὰ δοκιμώτατα εἰς λέξιν αὐτῷ ποτε παῤῥησιαζομένου,

Οἰᾷς τὸν ὑψοῦ τοῦτ' ἄπειρον αἰθέρα,
Καὶ γῆν πρὸς ἣν ἔχουσ' ὑγρᾶς ὑπὲρ ἀγκάλας,
Τοῦτον νόμιζε Ζῆνα. τοῦτ' ἐγὼ θεόν.

καὶ πάλιν.

Ζεύς, ὅστις ὄστιν ὁ Ζεύς. οὐ γὰρ οἶδα, πλὴν λόγῳ κλύων. καὶ ἅπαντες ἄνθρωποι, καὶ τὰ τοιαῦτα. Τιμ. ἀκούω ἔγωγε, ἐξηπατῆσθαι, θεοὺς

indicat bonos heroas ab ipsis seruari, malos verò propter impietatem, qualis tues, puniri? Dam. At ô generosissime philosophorum Timocles, si tibi hæc persuaserunt Tragici poëtæ: necessum est ex his duobus alterum consequi, vt aut Polum & Aristodemum, & Satyrum tunc putes esse Deos, aut Deorum personas ipsas, & cothurnos, & vestes ad pedes vsque demissas, chlamydes, manicas, ventralia, corpuscula, aliáque quibus illi tragœdiam exornant: quod ego maximè ridiculum arbitror. Nam quum per se, nulla necessitate adactus, suam in fabulis sententiam dicit, liberè loquentem audies.

Vides supernum, simul & immensum æthera,
Terram humidis circumtenentem in brachijs.
Illum Iouem arbitrare, necnon hunc Deum.

Et rursus.

Iupiter, is qui Iupiter est: non enim ni ex fama noui.

Et id genus.

Tim. Proinde omnes homines gentésque decipiuntur, quum Deos esse pu-

νομίζοντες, καὶ πανηγυρίζοντες. Δα. εὖγε ὦ Τιμοκλεις, ὅτι μοι ὑπέμνησας τῶν κατὰ τὰ ἔθνη νομιζομένων. ἀφ' ὧν μαλιστα συνίδοι τις ἄν, ὡς γε οὐδὲν βέβαιον ὁ περὶ θεῶν λόγος πῶς ἔχει. πολλὰ γὰρ ἀτάκτως, καὶ ἄλλοι, ἄλλα νομίζουσι, Σκύθαι μὲν, ἀκινάκη θύοντες, καὶ Θρᾷκες, Ζαμόλξιδι, δραπέτῃ ἀνθρώπῳ ἐκ Σάμου ὡς αὐτοὺς ἥκοντι. Φρύγες δὲ, μύνῃ. καὶ Αἰθίοπες, ἡμέρᾳ. καὶ Κυλλήνιοι, Φάλητι. καὶ Λυκαονες, πρίστῃ· καὶ Πέρσαι, πυρί. καὶ Αἰγύπτιοι, ὕδατι, καίτοι μὲ ἅπασι κοινὸν τοῖς Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ. ἰδίᾳ δὲ, Μεμφίταις μὲν, ὁ βοῦς θεός. Πηλουσιώταις δὲ, κρόμμυον. καὶ ἄλλοις, ἔβις, ἢ κροκόδειλος. καὶ ἄλλοις, κυνοκέφαλος, ἢ αἴλουρος, ἢ πίθηκος. καὶ ἔτι καὶ κώμαις, τοῖς μὲν, ὁ δεξιὸς ὦμος θεός. τοῖς δὲ κατ' αὐτιπέρας οἰκοῦσιν, ἀτιερος. καὶ ἄλλοις, κεφαλῆς ἡμίτομον. καὶ ἄλλοις, πινάκιον κεκαμένον, ἢ ζυβλιον. ταῦτα πῶς οὐ γέλωτος ἐστιν ὦ καλὲ Τιμόκλεις; Μω. ἃ ἔλεγον ὦ θεοὶ, ταῦτα πάντα ἦλθεν εἰς τοὐμφανὲς, καὶ ἀκριβῶς ἐξητασθήσεται; Ζ. ἔλεγες ὦ Μῶμε, καὶ ἐπετίμας ὀρθῶς.

A tant, eorúmque dies festos celebrant. Dem. Bene Timocles, in memoriam mihi reuocasti gentium opinionem: vnde potissimùm intelligi possit, nihil habere certi ea quæ de Dijs perhibentur. Nam multa est dissensio, & alij aliud opinantur: Scythæ Acinaci sacrificant, Thraces Zamolxidi fugitiuo homini, qui Samo ad ipsos venit: Phryges Lunæ, Æthiopes diei, Cyllenij Phaleti, Assyrij columbæ, Persæ igni, Ægyptij aquæ. Nam omnibus Ægyptijs communis est aqua. Priuatim autem, Memphitis bos est Deus, Pelusiotis cepa, alijs Ibis, aut crocodilus, alijs cynocephalus, aut felis, aut simia. Præterea vicatim, alijs Deus est dexter humerus, alijs qui regionem aduersam incolunt, sinister: alijs dimidium caput, alijs fictile poculum, aut catinus. Quomodo hæc, ô bone Timocles non sint ridicula? Mom. Nonne dicebam, ô Dij, hæc omnia in propatulum ventura, & fore vt accuratè examinarentur? Iup. Dicebas, ô Momme, & rectè obiurgabas,

καὶ ἔγωγε πειράσομαι ἐπιορ-
θώσασθαι αὐτὰ, ἢν τὸν ἐν πο-
σὶ κίνδυνον διαφύγωμεν. Τι-
μο. ἀλλ' ὦ θεοῖς ἐχθρὲ σὺ, τὸν
χρησμοὺς, καὶ προφητεύσεις
τῶν ἐσομένων, τίνος ἦρχον αὐ
ἑκάστοις, ἢ θεῶν, καὶ τῆς προ-
νοίας τῆς ἐκείνων; Δα. σιώπη-
σον ὦ ἄριστε, περὶ τῶν χρησμῶν,
ἐπεὶ ἐρήσομαί σε, τίνος αὐτῶν
μᾶλλον μεμνῆσθαι ἀξιοῖς. ἆρ'
ἐκείνου, ὃν τῷ Λυδῷ ὁ Πύθιος
ἔχρησεν; ὃς ἀκριβῶς ἀμφίκυκλος
ἦν, καὶ διπρόσωπος, οἷοί εἰσι
τῶν ἑρμῶν ἔνιοι, διπλοῖ, καὶ ἀμ-
φοτέρωθεν ὁμοίοις, καὶ πρὸς ὁ-
πότερον ἂν αὐτῶν μέρος σπο-
ράφησῃ. ἢ τί μᾶλλον, ὁ Κροῖ-
σος διαβὰς τὸν Ἅλυν, τὴν αὑτοῦ
ἀρχὴν, ἢ τὴν Κύρου καταλύσει.
καίτοι ἐκ ὀλίγων ταλάντων ὁ
σαρδιανὸς ἐκεῖνος ὅλεθρος, τὸ
ἀμφιβόλαιον τοῦτο ἔπος ἐπρίατο.
Μω. αὐτά που ὦ θεοὶ ἀνὴρ
διεξέρχεται, λέγων, ἃ ἐγὼ ἐλε-
γχεῖν μέλλοιμι. πῶς γὰρ ὁ κλὸς
ἡμῶν κιθαρῳδὸς; ἀπολόγησαι
αὐτῷ κατελθὼν πρὸς ταῦτα.
Ζ. σὺ δὲ μᾶς ἐπισφάξῃς ὦ Μῶ-
με, ἐν καιρῷ γοῦν ἐπιτιμῶν.
Τιμο. ὅρα οἷα ποιεῖς ὦ ἀλι-
τήριε Δᾶμι, μονονοὶ τὰ ἕδη
αὐτὰ τῶν θεῶν ἀφίστησι τῷ
λόγῳ, καὶ ἐκφοβεῖ αὐτούς.

atq; hæc corrigere conabor,
si præsens periculum euita-
rimus. *Tim.* At tu, ô Deo-
rum inimice, oracula, &
rerum futurarum prædictio-
nes, cuius opus esse dices?
nonne Deorum, eorun-
démque prouidentiæ? D *m.*
Nihil dicas, vir optime, de
oraculis, siquidem ex te
quæram, cuiusnam illorum
mentionem facere velis po-
tissimùm. Num illius quod
Lydo pythius reddidit? quod
quidem prorsus anceps erat
& biceps: quales sunt quæ-
dam Mercurij imagines,
duplices, & vtrinque simi-
les, ad vtramlibet illarum
partem te verteris. An po-
tiùs, Crœsus traiecto Hale,
suum quam Cyri imperium
euertet. Atqui non pau-
cis talentis perditus ille
Sardianus, ambiguum hoc
dictum emit. *Mom.* Hæc
ipsa, ô Dij, vir iste commemorat, quæ maximè pertimescebam. Vbi nunc est festiu⁹ ille noster citharœdus? ad hæc refellenda descende. *Iup.* Tu nos mactas, ô Mome, cùm nunc intempestiuè nos reprehendas. *Ti.* Vide quid facias scelerate Dami, ipsa Deorum templa & aras oratione tua propemodum subuertis.

Δα. οὐ πάντας ἔγωγε τοὺς βωμοὺς ὦ Τιμόκλεις. τί γὰρ καὶ δεινὸν ἀπ' αὐτῶν γίγνεται, εἰ θυμιαμάτων, καὶ εὐωδίας μεστοί εἰσι; τὸν δ' ἐν ταύροις τοῖς Ἀ- A τέμιδος, ἥδεως ἂν ἐπίδον, ἐν βάθρων ἐπὶ κεφαλὴν ἀναστρεμμένους, ἐφ' οἷς τοιαῦτα ἡ παρθένος εὐωχουμένη ἔχαιρε. Ε. τοῦτ' ποθεν ἡμῖν τὸ ἄμαχον B καὶ ὑπερφὲς ὦ δαιμόνιον οὗτος ἀνὴρ τοιοῦτος, δηλ'' ἐξ ἀμαξῶν πορευόμενος, καὶ μαρτυρεῖ ἑξῆς, ὅστ' ἄπιστος, οὔ τε καὶ οὐκ. Μω. καὶ μὴν ὀλίγοις αὖ ὦ Ζεῦ, τοῖς ἀναπίστοις ξυνεσμεν ἐν ἡμῖν. καί που τάχα C φανεῖται ὁ ἀνθρωπος, ἄ ψεται τῶν κορυφαίων τινός. Τιμο. οὐδ' βροντῶντος αὐτοῦ τοῦ Διὸς ἀκούεις ὦ θυμάχε Δάμι; Δα. καὶ πῶς ἂ μέλλω βροντῆς ἀκούειν ὦ Τιμόκλεις; εἰ δ' ὁ, Ζεὺς ὁ βροντῶν ἐστ. οὐ δ' ἀμείνων εἰδέναι, ἐκεῖθεν ποθεν ἐπὶ τῶν Διῶν ἀφιγμένος. ἐπεὶ οἶμαι ἐκ Κρήτης ἥκοντες, ἀλλ' ἀ ἡμῖν δι- E ηγοῦ), ταφὸν τινα κεῖσθαι δείκνυσι, κἀπιλῶσι φέρεσθαι, δηλοῦσι ὡς αὐτὸ βροντήσειεν ἂν ὁ Ζεύς, τεθνεὼς πάλαι. Μω. ὅστ' ἐγὼ σοὶ πολλῶν ἀπιστάμενον ἐρωτῶ τὸν ἄνθρωπον. τί

subuertis. Dam. Non omnes saltem aras Timocles. Quid enim ex ipsis mali accidit, si suffitibus, & suauibus odoribus sint plenæ? Verùm A Dianę aras quæ sunt in Tauris, libenter viderem funditus euersas, in quibus virgo tam suauibus epulis gaudet. Iup. Hoc vnde nobis insuperabile malum obstrepit, quam nulli Deo parcit hic vir: sed ex plaustro liberè loquitur, Ordine corripiens sontem, insontémque perinde. Mom. Atqui paucos Iupiter à culpa immunes inter nos inuenies. Et forsitan progressus ille ex supremis aliquem offendet. Tim. Neque, ὁ Deorum impugnator Dami, Iouem ipsum audis tonantẽ? Dam. Quomodo tonitru non auditem Timocles? Verùm an tonet Iupiter, melius scire possis, cùm pro Dijs inde aduenerit. Nam qui ex Creta veniunt, nobis alia narrant, nempe ibi sepulchrum ostendi, & columnam stare, quæ indicet Iouem non ampliùs tonare posse, cùm iampridem sit mortuus. Mom. Equidẽ hoc ego ab homine dictum iri iamdudum sciebam. Cur igitur palluisti Iupiter,

καὶ συγχροτεῖς τὸν ὀδόντας ὑπὸ τοῦ τρόμου; θαρρεῖν χρὴ, καὶ τῶν τοιούτων ἀνθρωπίσκων καταφρονεῖν. Ζ. τί λέγεις ὦ Ν ῶμε, καταφρονεῖν; οὐχ ὁρᾷς ὅσοι ἀκούουσι καὶ ὡς συμπεπεισμένοι εἰσὶ ἤδη καθ' ἡμῶν, καὶ ἀπάγει αὐτοὺς ἀπαδησάμενος ὁ ὦτων ὁ Δαμις; Μω. ἀλλὰ σὺ ὑπόταν ὦ Ζεῦ, θελήσῃς, περίβαλε χρυσοῦν κρίκον, ἅπαντας αὐτὸν αὐτῇ κεκλημένους, αὐτῇ τῇ θαλάσσῃ. Τιμο. εἰπέ μοι ὦ καταράτε, πεπλεύκας ἤδη ποτε; Δα. καὶ πολλάκις ὦ Τιμόκλεις. Τιμο. ὅταν οὖν ἔφερεν ὑμᾶς τότε ὁ ἄνεμος ἐμπόδων τὴν ὁδοιπορίαν, καὶ ἐμπαλαὶς τὰ πράγματα, καὶ οἱ ἐρέται ἐκλυβέντες ἢ εἷς τις ἐφιέντος, καὶ ἐσώζετο τὸ πλοῖον; Δα. καὶ μάλα. Τιμο. εἶτα ὁ ναῦς μέν, ἂν αὖ πλεύσῃ, μὴ κυβερνώμενον, τὸ δὲ ὅλον τοῦτο ἀκυβέρνητον ὄφελε, καὶ ἀνήγαγεν εὐτυχῶς φέρεσθαι; Δα. εὖγε, σωφρόνως ταῦτα ὁ Τιμόκλης, καὶ ἰσχυρῶς τῷ παραδείγματι. ἀλλ' ὦ θαυμασιώτατε Τιμόκλεις, τὸν ὦ κυβερνήτην σκέψαι, εἴ τι ἄρα, εἰ τὰ συμφέροντα σπουδάζοντα, καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ παρασκευάζοντα, καὶ θεσπαίοντα τοῖς ναύταις. ἀλυσιτελὲς δὲ,

& præ tremore dentes concutis? Confidendum est, & contemnendi tales homunculi. *Iup.* Quid dicis, Meme, esse contemnendos? Non vides quàm multi audiant, & vt in sententiam contra nos adducti sunt, & in aures reuincti à Damide abducuntur? *Mom.* At tu Iupiter, quum volueris ipsos omnes demissa catena aurea ipsa cum terra sustolles Oceanóque. *Tim.* Dic mihi sceleste, nunquam-ne nauigasti? *Dem.* Imò sæpe, ô Timocles. *Tim.* Nunquid ventus id temporis incidēs in carbasa, & implens nauigia, vos ferebat, an verò remiges? cæterùm vnus ad gubernaculum sedendo, nauim seruauit? *Dem.* Maximè. *Tim.* Nonne nauis progredi non posset non gubernata, & vniuersitatem hanc sine gubernatore, sine duce ferri putas? *Dem.* Euge Timocles, prudenter & potenter exemplo hæc demonstrasti. At ô Deorum amantissime Timocles, gubernatorem illum vidisti, nunquam non vtilia excogitantem, éaque ante tempus parantem, & nautis imperantem. Nauis

Ἄλογον οὐδὲν τὸ εἶχεν ἢ ναυτῶν ὃ μὴ χρειῶδες ἦν αὐτοῖς. ὁ δ' οὗτος κυβερνήτης, ὃν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ ἐπιστῆσαι ἀξιοῖς, καὶ οἱ συνναῦται αὐτῷ, οὐδὲν ξυλλογῶς, οὐδὲ κατὰ τὴν ἀξίαν διατεταγμένον. ἀλλ' ὁ μὲν πρῶτος, εἰ τύχοι εἰς τὴν πρῷραν ἀπεστραται. οἱ πόδες δ', ἐς τὴν πρύμναν ἀμφοτεροι. καὶ χρυσαῖ μὲν αἱ ἄγκυραι ἐνιοτε. ὁ χαλκοῦς δ', μολιβδοῦς. καὶ τὰ μὲν ὕστερα, κατάγεφα τε δ' ἔξαλα τῆς νεώς, ἄμεινα. καὶ αὐτῶν δ' τῶν ναυτῶν ἔστιν οἷς τὴν ἰδὼν, αἰρόν, καὶ ἄτεχνον, καὶ ἀτολμον πρὸς τὰ ἔργα, διμοιρίτην, ἢ τριμοιρίτην. τὸν δ', καταλυμβῆσαί τι, ἀσκεῖν, καὶ ἐπὶ τὴν κερκίδα καθιζάνειν, ἁδιον, καὶ εἰδότα τῶν χρησίμων ἕκαστα, μόνον τῶν τὸν αὐτὴν πρόσταγμένον. τὰ δ' αὐτὸ καὶ ἐν τοῖς ἐπιβάταις. μαστιγία μὲν τινα, ἐν προεδρείᾳ, παρὰ τὸν κυβερνήτην καθήμενον, καὶ θεραπευόμενον. καὶ ἄλλον κίναιδον, ἢ πατραλοίαν, ἢ ἱερόσυλον, ἐμβεβηκότα, καὶ τὰ ἄκρα τῆς νεὼς κατειληφότα. χαλεπώτατα δ' πάντων ἐν μυχῷ τῆς σκαφους ξενοχωρουμένους, καὶ ὑπὸ τῶν πρὸς

autem nihil inutile, nec ad rem non pertinens habebat, quod vsui non esset ipsis. Hic verò tuus gubernator, quem magnæ huic nauipræsidere vis, eiúsque connautæ, nihil cum ratione, nihil ex dignitate ordinant. Sed fortè rudens in puppim protenditur, & pedes ambo in proram. Interdum aureę sunt anchorę, chenisćus plumbeus: & nauis inferius est picta, superius deformis. Ex ipsis etiam nautis cernere est hunc pigrum, inertem, & ad opera meticulosum, dupliciarium aut tripliciarium: illum ad natandum impigrum, & ad insiliendum in antennas facilem, ac rei cuiusque vtilis gnarum: hunc exhauriendæ dunta-xat sentinæ destinatum. Eadem etiam in vectoribus videre licet: verberonem aliquem in prima sede sedentem ad gubernatorem, & honoratum: & alium cinædum, aut parricidam, aut sacrilegum summis honoribus potientem, & summa nauis occupantem: multos verò spectatæ gratiæ in angustum scaphæ locum in imo compressos, qui à reuera deterioribus calcantur,

ἀλιτήριων χειρόνων πατεμένους.

ἐν. οὐκοῦν σκόπει ὅπως Σωκράτης μὲν καὶ Ἀριστείδης ἔπλευσε, καὶ Φωκίων, οὐδὲ τὰ ἄλφιτα διαρκῆ ἔχοντες, οὐδὲ ἀποτείναι τοὺς πόδας δυνάμενοι ἐπὶ γυμνῶν A τῶν σανίδων παρὰ τὸν αὐτλον. ἐν δὲ τούτοις ὁ ἀγαθὸς Καλλίας, καὶ Μειδίας, καὶ Σαρδαναπαλος ἐνθυφῶντες, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατασπώντες, τοιαῦτα ἐν I τῇ νηΐ σου γίγνεται ὦ σοφώτατε Τιμόκλεις. διὰ τοῦτο, αἱ ναυαγίαι μυρίαι. εἰ δέ τις κυβερνήτης ἔφεσεως, ἐώρα, καὶ διέταττεν ἕκαστα, πρῶτον μὲν ἂν ἠγνόησεν οἵ τινες οἱ χρηστοὶ, καὶ οἵτινες οἱ φαῦλοι τῶν ἐμπλεόντων. ἔπειτα, ἑκάστῳ κατ' C ἀξίαν τὰ προσήκοντα ἀπενείματο ἄν, χώραν τε τῷ ἀμείνονι τοῖς ἀμείνοσι παρ' αὐτὸν ἄνω. τὸν κάτω δὲ, τοῖς χείροσι. καὶ συνέστησεν οὓς ἀμείνους, καὶ συμβούλους ἐποίησεν ἄν. καὶ τῶν ναυτῶν ὁ μὲν προόψιμος, ἢ προῤῥας ὁπμελητὴς ἀπεδέδεκτ' ἄν, ἢ τοίχου ἄρχων, ἢ πάντως πρὸ τῶν ἄλλων. οὐ νυνηρὸς, καὶ ῥάθυμος, ἐπαύετ' ἂν τῷ κελεύσματι πυντάκις τὴν ἡμέρας τὸν κεφαλὴν. ὥστε σοι ὦ θαυμάσιε, τὸ τῆς νεὼς τοῦτο παράδειγμα, κατάδηλος πεπτερόφθαι, καὶ τῆς κυβερνήτου τέχνης.

Ergo cogita quomodo nauigarit Socrates, Aristides, & Phocion, quibus non satis opum erat ad victum: neque super nudis tabulis ad sentinam pedes extendere poterant. Contrà quãtis bonis Callias, Midias, & Sardanapalus molliter vsi sint, & sibi superiores conspuerint. Talia in hac tua naui accidunt, Timocles sapientissime. Idcirco infinita naufragia. Verùm si quis ei præfectus gubernator, videret & ordinaret singula, primùm quidem non ignorarent quinam ex nauigantibus boni sint, quinam mali. Deinde cuique pro meritis conuenientia distribueret: locum meliorem melioribus iuxta se sursum, & deterioribus deteriorem deorsum. Et conuiuas meliores, & consiliarios faceret. Atque alacri quidem nautæ, aut curanda prora, aut muri defensio demandaretur: aut omnino alijs præponeretur. Ignauum autem & segnis caput quotidie quinquies fune exderetur. Quare ô admirande, tuum istud nauis exemplum periclitatur corruere, quippe quod malũ gubernatorem nactum est.

Μω. ταυτὶ μὰ ἤδη κ' ῥοῦν
προχωρεῖ τῷ Δάμωδι, καὶ πλη-
σίστιος ἐπὶ τὴν νίκην φέρεται.
Ζ. ὀρθῶς ὦ Μῶμε, εἰκάζεις.
ὁ δ' οὐδὲν ἰσχύων ὁ Τιμοκλῆς
ἐπίσταται, ἀλλὰ τὰ κοινὰ ταῦτα,
καὶ καθ' ἡμέραν ἄλλα ἐπ' ἄλ-
λοις εὐπερίβλητα πάντα ἐπαν-
τλεῖ. Τιμο. ἀκούω ἔστι τῆς
νεὼς τὸ παράδειγμα σοὶ πάνυ
ἰσχυρὸν ἔδοξεν εἶναι, ἄκουσον δὴ
τὴν ἱερὰν φασὶν ἄγκυραν, καὶ
ἣν οὐδεμιᾷ μηχανῇ ἀπορρήξεις. Ζ. τί ποτε ἄρα καὶ ἐρεῖς
Τιμο. ἴσθι γὰρ εἰ ἀκόλουθα
ταῦτα συλλογίζομαι, καὶ εἴ
πῃ αὐτὰ δυνατόν σοι περιβά-
λαι. εἰ γὰρ εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶ καὶ
θεοί. ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοὶ, εἰ-
σὶν ἄρα καὶ θεοί. τί πρὸς ταῦ-
τα φῂς; Δα. ἰὼ πρόσεσον
γελάσω εἰς κόρον, ἀποκεινῆ-
μαί σοι. Τιμο. ἀλλ' ἔοικας ἤδη
παύσεσθαι γελῶν. εἰπὲ γὰρ ὅ-
μως ὅτῳ σοι γελάσιμον ἔδοξε
τὸ εἰρημένον εἶναι. Δα. ὅτι σὺ
οἴεσθαι ἀπὸ λεπτῆς κρόκης ἐ-
ξαρτᾶσθαί σε τὴν ἄγκυραν, καὶ
ταῦτα, ἱερὰν οὖσαν. τὸ γὰρ εἶναι
θεοὺς, τῷ βωμοὺς εἶναι συμ-
βήσεσθαι, ἰσχυρὸν οἴει ποιήσεσθαι
ἐπ' αὐτῶν τὸν ὅρμον. ὥστε ἐ-
κεῖνο μηδὲν ἄλλο ταύτης φῆς ἔχειν
ἰσχύειν ἰσχυρότερον, ἀπίωμεν ἤδη.

Mom. Res certè Damidi secundo flumine procedit, pleníſque velis fertur ad victoriam. *Inp.* Rectè ô Mome, iudicas. Nihil enim A validi Timocles comminiſcitur: ſed communia hæc, & quotidiana quæ omnia facilè refelluntur, alia alijs infundit. *Tim.* Proinde, quoniam nauis exemplum tibi viſum eſt non admodum validum, audi ſacram, quod dicunt, anchoram & quam nulla machina rumpes. *Inp.* Quidnam dicturus eſt? *Tim.* B Videas an conſentanea hæc colligam, & an ea euertere poſſis aliqua ratione. Si ſunt aræ, ſunt etiam Dij. Atqui ſunt aræ, Ergo & Dij. Quid ad hæc dicis? *Dam.* Si priùs ad ſatietatem riſero, tibi reſpondebo. *Tim.* At videris nunquam ridendi finem facturus: attamen effare quo pacto ridiculum tibi videatur quod dixi. *Dam.* Quòd non ſentias, tuam anchoram quantumuis ſacram à tenui filo pendere. Nam coniunctis his duobus, Deos eſſe cò quòd ſunt aræ, exiſtimas te nodum firmum feciſſe. Itaque cùm dicas te nihil firmius habere quod proponas, iã abeamus,

Τιμο. ὁμολογεῖς τοίνυν ἡττῆσθαι σεσαπών; Δα. ναὶ ὦ Τιμόκλεις. σὺ γὰρ ὧσαφ' οἱ ὑπὸ πόνων βιαζόμενοι, ἐπὶ τοὺς βωμοὺς ἡμῶν καταπέφευγας. ὥστε A νὴ τὸν ἀγχιτερμονα τὸν ἱερὰν, ἐθέλω συνθέσθαι ἤδη πρὸς σὲ, ἐπ' ἀμφοῖν τι τῶν βωμῶν, ὡς μηκέτι περὶ τούτων ἐρίζωμεν. Τιμο. οἰκωνὴν ταῦτα πρὸς B ἐμὲ τυμβωρύχε, καὶ μιαρὲ, καὶ κατάπυστε, καὶ μαστία, καὶ κάθαρμα. οὐ γὰρ ἴσμεν οὗ τινος μὰν πατρὸς εἶ, πῶς ἡ μήτηρ σου ἐπορνεύετο, ὡς ἢ τὸν C ἀδελφὸν ἀπέκτεινας, καὶ μοιχεύεις, καὶ τὰ μιαρώτατα διαφθείρεις λιχνότατε, καὶ ἀναιδεστάτε. μὴ τεῖνε δ' οὖν, ἕως καὶ παρ' ἐμοῦ πληγὰς λαβὼν ἀπέλθῃς. ἤδη γάρ σε τούτῳ τῷ σκάφῃ ἀποθραύσω, παμμιαρον ὄντα. Ζ. ὁ μᾶν, μαλακῶς ὦ Ζεῦ, ἄπιστον. ὃ δ' ἀκολαστεῖ λοιδορούμενος, ἐ φέρων καταζυφώσῃ τὸν Δάμιν, E καὶ ἔοικε παταξειν αὐτὸν τῷ κεραμῳ ἐς τὴν κεφαλήν. ἡμεῖς δ', τί ποιοῦμεν ὑπὲρ τούτοις; Ερ. ὀρθῶς ἐκεῖνό μοι ὁ κωμικὸς εἰρηκέναι δοκεῖ, οὐδὲν πόνον δεῖν, ἂν μὴ σεσαποιῇ. τί γὰρ καὶ ἔφη μεγα κακὸν, εἰ ὀλίγοι

Tim. Ergo te victum confiteris, qui prior abis? *Dam.* Maximè Timocles Tu enim vt ij quibus vis infertur, ad aras confugisti. Itaque per sacram illam anchoram, tecum, etiam super aris, pacisci volo, nos hac de re non ampliùs disputaturos. *Tim.* Hæc in me cauillaris, tumulorum effossor, scelerate, execrande, verbero, flagitiose. Nescimus enim quo patre sis natus: sed vt tua mater meretricem agebat, & vt fratrem occidisti, mœcharis, & adolescentes corrumpis gulosissime & impudentissime. At ne arrepta fuga priùs discedas, quã à me plagas acceperis. Nam te quouis scelere contaminatum, iam hac testa frangã. *Iup.* Alter, ô Dij ridens abit: alter sequitur affatim ingerendo conuitia, Damidem deridentem non ferens, & videtur ipsi testam in caput impacturus. Verùm nos quid hoc in negotio faciemus? *Merc.* Illud mihi rectè dixisse videtur Comicus, Nihil passus es mali, si tibi non attribuas. Etenim quàm ingens est malum, si pauci homines in hanc sententiam adducti

ἄνθρωποι πεπισμένοι τὰ-

γα, ἅπασι· πολλοὶ γάρ εἰσιν οἱ ταὐτὰ γιγνώσκοντες, πλείους Ἑλλήνων. ὁ πλὴς λεώς, καὶ ὁ σύμφαξ, βάρβαροί τε πάντες. Ζ. ἀλλ' ὦ Ἑρμῆ, τὸ τῶ Δαρείου παῖ χαλεπὸν ἔχει δῆτα, ὃ εἶπεν ἐπὶ τῷ Ζωπύρῳ. ὥστε κἀμοὶ βούλομαι αὐτὸς ἕνα τοιοῦτον ἔχειν οἷον τὸν Δάμιν, συμμαχοῦντα, ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑφαρπάζειν.

abeunt? Sunt enim multi, & plures quàm Græci, qui in contrariam eunt, vulgus, plebs, barbaríque omnes. Z. At, O Mercuri, præclarum est illud, quod de Zopyro dixit Darius. Quare & ipse mallem, vnum huiusmodi, qualis est Damis, auxiliatorem habere, quàm sexcentis Babylonibus imperare.

ΟΝΕΙΡΟΣ, Ἢ ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

SOMNIVM, SEV GALLVS.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo, divitiarum, atque Potentiæ incommoda, molestiasque persequitur, ostendens, quàm contra tranquilla res pauperculæ sit, si modo sit sorte sua contenta. Facit autem hoc velut scolastione quadam. Nam in priore quidem parte dialogi, Micyllus, somnium exponendo suum, Eucratis cuiusdam opulentis, cænas, divitias, luxum, & quæcunque vulgo speciosa, & expetenda videntur extollit, adiecto etiam encomio auri, tum exemplo, tum ab effectu & vsu & cæteris amplificato. In posteriore autem parte Gallus, qui ex Pythagora, in auem transformatus, cum hero suo Micyllo colloquens introducitur, divitum, cum priuatorum ac ciuium, tum regum atque potentum molestias, curas & pericula recenset, quæ illis & belli & pacis temporibus, præterea etiam circa valetudinem, quam luxus & crapula ipsa labefactant, accidere solent, additis etiam exemplis eius rei, & hypotyposi quadam, dum fingitur idem vi pennarum suarum reseratis adium foribus, ad ipsas divitum cellas, Micyllum perducere, & coràm illa, quæ verbis narrauerat, spectanda exhibere. Interim Lucianus absurdas Pythagoræ transformationes suggillat, & Stoicorum fastum carpit, qui quanquam nec publicis, nec priuatis hominum conuersationibus sunt idonei, frivolis in rebus sapientiam affectant, & officiorum obseruantes videri volunt.

ΜΙΚΤΑΛΟΣ. MICYLLVS.

Λλά σε ὦ κάκιστε ἁλεκτρυών, ὁ Ζεὺς ἀυτὸς ὑπερφιλεῖ, φθονερὸν οὕτω, καὶ ὀξύφωνον ὄντα. ὃς μὲ πλουτίζοντα, καὶ ἡδίστῳ ὀνείρῳ ξυνόντα, καὶ θαυμασίᾳ εὐδαιμονίαν εὐδαιμονοῦντα, διάπορόν τι, καὶ μεγαλοῦς ἀναβοήσας, ἐπήγειρας, ὡς μὴ ἡ νύκτωρ μοι τὴν πολὺ σὺ μαφωτέραν πενίαν διαφύγοιμι. καίτοι εἴγε χρὴ τιμωρεῖσθαι τῇ τε ἡσυχίᾳ, πολλῇ ἔτι οὔσῃ, καὶ τῷ ἀρύειν, μηδέπω με τὸ ὀρθρινὸν ὥσπερ εἴωθεν ἀποκαλοῦντα. γνώμων γὰρ ἔτος ἀψευδέστατός μοι, ἀφυπνίσαι ὥρας. οὐδέπω μέσαι νύκτες εἰσίν. ὁδὶ, αὔπνος ἔτος, ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κάθιον φυλάττων ἀφ' ἑσπέρας εὐθὺς ἤδη κέκραγεν, ἵνα μή τι χαίρωνται. ἀμυνοῦμαί γὰ εὐθύς σε, καὶ μόνον ἡμέρας γένῃ, πωτεύσων τὴν βακτηρίαν. νῦν γάρ μοι φεσγμάτα παρέξεις, ἀκροπόδων ἐν τῷ σκότῳ. Αλε. Μικυλλε δέσποτα, ὦμέλλω τι χαριεῖσθαί σοι, φθονῶν τῆς νυκτὸς, ὁπόσον δυνάμενος,

T te ſceleſtiſſime Galle, cui ſta tanta inuidentia, vocéque tam acuta ipſe perdat Iupiter: qui quidem opibus affluentem me, & dulciſſimo in ſomnio verſantem, & admirabili fœlicitate fruentem, penetrabile quiddam & clamoſum reſonans expergefeceris, adeò vt ne noctu quidē effugere liceat paupertatem, vel te ipſo nequiorē. Atqui ſi coniectandū eſt, tum è ſilentio: quod etiādum ingēs eſt, tum è frigore, à quo nōdum, vt aſſolet antelucano mordeor (nam hic mihi certiſſimus gnomō aduentantis diei) nec dum eſt media nox. Sed iſte peruigil, quaſi vellus illud aureum ſeruet, ab ipſa protinus veſpera vociferari cœpit: verùm non impunè laturus. Nam de te mox pœnas ſumā, & fuſte cōminuā, ſimodo dies illuxerit: ſiquidē nunc in tenebris ſubſiliens, negotium mihi faceſſeres. *Gal.* Here Micylle equidem arbitrabar, me tibi rē gratā facturum, ſi quoad poſſē alta nocte lucem anteuertiſſem,

ὡς ἔχοις ὀρθρευόμενος διανύειν τὰ πολλὰ τῶν ἔργων. ὦ Ζεῦ φίλιε αὐλακτίλαι μέλαν μάκτραν ἐργαλεῖον, σοφοδεῦ ἔση τοῦτο εἰς τὰ ἄλφιτα πεπτωκώς. εἰ δέ σοι καθεύδειν ἥδιον, ἐγὼ μὲν ἡσυχάσομαί σοι, καὶ πολὺ ἀφοσιώτερος ἔσομαι τῶν ἰχθύων. σὺ δ' ὅρα ὅπως μὴ ὄναρ πλεῖσθαι, λιμώττης ἀείγοθμος. Μι. ὦ Ζεῦ τεράστιε, καὶ Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, τί τὸ καινὸν τοῦτο φάσμα ἀπροσπίτνως ἐλάλησεν ὁ ἀλεκτρυών. Αλε. εἶτα σοι τέρας εἶναι δοκεῖ τὸ τοιοῦτον, εἰ ὁμότοιχος ὑμῖν εἰμι; Μι. πῶς γὰρ οὐ τέρας; ἀλλ' ἀποτρέποιτε ὦ θεοὶ τὸ δεινὸν ἀφ' ἡμῶν. Αλε. σύ μοι δοκεῖς ὦ Μικυλλε, κομιδῇ ἀπαίδευτος εἶναι, μὴ γὰρ ἀνεγνωκέναι τὰ Ὁμήρου ποιήματα. ἐν οἷς ὁ τοῦ Ἀχιλλέως ἵππος ὁ Ξάνθος μακρὰ χαίρειν φράσας τῷ πολέμῳ διαλεγόμενος, ἔπεσεν ἐν μέσῳ

καίτοι τί αὖ ἐποίησας, ὦ σοι ἡ τῆς ἀργοῦς τρόπις ἐλάλησεν, ὥσαπερ ποτὲ ἡ φηγὸς ἐν Δωδώνῃ αὐτόφωνος ἐμαντεύετο; ἢ οἱ βύρσας εἶδες ἐρπούσας, καὶ βοῶν κρέα μυκώμενα, ἡμιόπτα, καὶ ἐφθά, πεπερμένα τοῖς ὀβελοῖς; ἐγὼ δέ, Ἑρμοῦ παρεδρεύσας ὤν, λαλίστατου, καὶ λογιωτάτου θεῶν ἁπάντων, καὶ τἄλλα ὁμοδίαιτος ὑμῖν, καὶ συμπότης, οὐ χαλεπῶς ἔμελλον ἐκμαθήσεσθαι τὴν ἀνθρωπίνην φωνήν. εἰ δὲ ἐχεμυθήσειν ὑπόπτευόν μοι, καὶ αὖ οὐκ ἂν ἐκινησάμην σοι τὴν ἀληθεστέραν αἰτίαν εἰπεῖν τῆς πρὸς ὑμᾶς ὁμοφωνίας, καὶ ὅθεν ὑπάρχει μοι οὕτω λαλεῖν. Μι. ἀλλὰ μὴ ὅσιερος καὶ ταῦτά ἐστιν, ἀλεκτρυὼν οὕτω πρὸς ἐμὲ διαλεγόμενος; εἰπὲ δι' οὗ πρὸς σὺ Ἑρμῆν ὦ βέλτιστε, ὅ, τι καὶ ἄλλο σοι τὸ φωνῆς αἴτιον. ὡς ἂν σιωπήσωμαι, καὶ πρὸς οὐδένα ἐρῶ, τί σε χρὴ δεδιέναι; τίς γὰρ ἂν πιστεύσειέ μοι, εἴ τινι διηγοίμην ὡς ἀλεκτρυόνος αὐτὰ εἰπόντος ἀκηκοώς; Αλε. ἄκουε τοίνυν. παραδοξότατόν σοι λόγον εὖ οἶσθ' ὅτι λέγω ὦ Μίκυλλε. οὗτος γὰρ ὁ νεανίσκος ὁ ἐμὸς ἀλεκτρυὼν φαινόμενος, οὐ πάνυ πολλῶν ἀνθρώπων ὢν.

At quid feciſſes, ſi tibi nauis Argoæ carina locuta fuiſſet, vti olim in Dodonæa ſylua fagus per ſe loquens oracula edebat? aut ſi tergora direpta ſerpere vidiſſes: & carnes boum mugire ſemiaſſas, coctáſque verubus transfixas? Ego verò cùm Mercurij ſim aſſeſſor loquaciſſimi, Deorúmque omnium facundiſſimi, præterea veſter contubernalis & conuictor, non difficile mihi fuit linguam humanam addiſcere. Quòd ſi mihi pollicearis ſilentium, non pigebit me veriorem tibi cauſam aperire, cur eadem qua vos lingua loquar, & vnde mihi ſuppetat hæc loquendi facultas. *Mic.* Sed nunquid ſomnium iſta ſúnt, quòd me ſic alloquitur Gallus? Sed dicito per Mercurium ô præclare, quænam alia tibi ſit cauſa cur loquaris. Nam vt taceam, neque cuiquam proferam, quid attinet te ſolicitum eſſe? Quis enim fidem mihi ſit habiturus, ſi cui narrem me Gallum hæc loquentem audiuiſſe? *Gal.* Audi igitur, Micylle, rem tibi ſat ſcio incredibilem dicturum. Hic enim qui tibi gallus nunc videor, non ita pridem fui homo.

Mi. ἤκουσά τι καὶ πάλαι τοιοῦτον ἀμελεῖ περὶ ὑμῶν, ὡς ἀλεκτρυών τις νεανίσκος, φίλος γοῦν τῷ Ἄρει, καὶ συμπίνει τῷ θεῷ, καὶ συγκαμάζει, καὶ κοινωνεῖ τῶν ἐρωτικῶν. ὅποτε γοῦν ἀφίκοιτο παρ' αὐτὸν Ἀφροδίτην μοιχεύσων ὁ Ἄρης, ἐπαγόμενος καὶ τὸν ἀλεκτρυόνα. καὶ ἐπειδὴ μάλιστα τὸν ἥλιον ὑποδέδεκτο, μὴ καθεύδοι, ἐξέκειτο πρὸς τὸν Ἥφαιστον, ἔξω πρὸς ταῖς θύραις ἀπολειπόμενος ἀεὶ τὸν νεανίσκον, μιμούμενος ὅπότε φαίνοι ὁ ἥλιος. ἔνθα ποτὲ καταποιμηθῆναι μὲν τὸν ἀλεκτρυόνα, καὶ παρεδεῖσθαι τῇ φρουρᾷ ἀκοντα. τὸν δ' ἥλιον λαθόντα, ὑπισχνεῖται τῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ τῷ Ἄρει ἀφροντίστοις ἀκπαυομένῳ, διὰ τὸ πιστεύειν τὸν ἀλεκτρυόνα μιμήσεσθαι ἀεί, εἴ τις ὑποι. καὶ οὕτω τὸν Ἥφαιστον παρ' ἡλίου μαθόντα, συλλαβεῖν αὐτούς, περιβαλόντα, καὶ σαγηνεύσαντα τοῖς δεσμοῖς, ἃ πάλαι μεμηχάνητο ἐπ' αὐτούς. ἀφεθέντα δ', ὡς ἀφέθη, τὸν Ἄρεα ἀγανακτῆσαι κατὰ τοῦ ἀλεκτρυόνος, καὶ μεταλλεῖν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ὄρνεον αὐτοῖς ὄσοις, ὡς αὐτὸ τοῦτο κράνους, τὸν λόφον ἔχειν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. διὰ τοῦτο ὑμᾶς ἀπολογουμένους

Mic. Profectò & olim nescio quid de vobis inaudieram, Adolescentulum quendam fuisse Gallum Marti adamatum, atque hunc Deo compotasse, collusitasséque, & in voluptatibus gessisse morem. Itaque cùm Venerem adiret Mars cum ea concubiturus, hunc quoque gallum vnà secum adduxisse. Quoniam autem solem potissimùm metueret, ne si id è sublimi conspexisset, Vulcano se proderet, foris ad ostium adolescentem relinquere solitum, qui solis ortum indicaret: deinde Gallum aliquando somno correptum, excubias deseruisse nescientem: solémque nullo præsentiente, imminuisse Veneri & Marti securè dormienti, propterea quòd cõfideret Gallũ, siquis interueniret, indicaturũ. Itaq; Vulcanum à Sole edoctũ, eos comprehendisse, implicitos & irretitos vinculis, quæ iam olim in illos fuerat fabricatus. Porrò Martem simul atque dimissus est, indignatum aduersus Gallum fuisse, eúmque in auem hanc mutasse, ijsdẽ armis, vt in capite pro galea cristã haberet. Ideo vt Marti vos purgetis,

τῷ Ἀρει ὅτ' ἤδη ὄφελος. ἐπειδὰν αὐδηθῇ ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, τρὶς πολλῷ βοᾷν, ὑποσημαινομένους τὴν ἀνατολὴν αὐτῷ. Ale. φασὶ μὲν καὶ ταῦτα ὦ Μίκυλλε. τὸ δ' ἐμὸν, ἑτεροῖόν τι ἐγένετο, καὶ πάνυ ἔναγχος εἰς ἀλεκτρυόνα σοι μεταβέβηκα. Mi. πῶς; ἐθέλω γὰρ τοῦτο μάλιστα εἰδέναι. Ale. οἶδα ἄρα τὸν Πυθαγόραν; Mi. τὸν σοφιστὴν λέγεις; ἢ ἀλαζόνα; ὃς ἐνομοθέτει μήτε κρεῶν γεύεσθαι, μήτε κυάμοις ἐσθίειν, ἤδιστον ἐμοὶ γοῦν ὄψον, ἐκβάπτιζον, ἄπονον ἀποφαίνων. ἔτι δὲ καὶ παίδων τὸν ἀνθρώπους ἐᾶν πέντε ἔτη μὴ διαλέγεσθαι. Ale. ἴσθι δῆτα κἀκεῖνο, ὡς πρὸ τοῦ Πυθαγόρου, Εὔφορβος ἦν οὗτος. Mi. γόητα φασὶ, καὶ τερατουργὸν τὸν ἄνθρωπον ὦ ἀλεκτρυών. Ale. ἐκεῖνος αὐτὸς ἐγώ σοι εἰμὶ ὁ Πυθαγόρας. ὥστε παύου ὦ ἀγαθὲ, λοιδορούμενός μοι. καὶ ταῦτα, ἂν εἰδὼς οἵος τις ὢν τυγχάνῃς. Mi. τοῦτ' αὖ μακρῷ ἐκείνου τερατωδέστερον, ἀλεκτρυὼν φιλόσοφος; εἰπὲ δ' ὅμως ὦ Μνησάρχου παῖ, ὅπως ἡμῖν, αὖτις μὲ ἀνθρώπῳ, ὄρνις, αὖτις δ' αὖ σαυτοῦ, παναγαθὸς ἀναπτήσῃ. οὐ πάνυ γὰρ ταῦτα,

quum iam nihil opus, simul atque solem exorientem sensistis, multò antè vociferari, atque illius exortum prænunciare. *Gal.* Hæc quidem aiunt, Micylle: verùm mei A diuersa est ratio, atque adeò nupertime in auem transiui. *Mic.* Quonam modo? Nam isthuc maximopere cupio cognoscere. *Gal.* Nosti Pythagoram? *Mic.* Sophistam B illum dicis? superbum? qui instituit nequis vel carnes gustaret, vel fabas ederet, suauissimum mihi edulium, salubre & parabile à mensa C submouens. Præterea qui mortalibus suasit, ne per quinquennium loquerentur, *Gal.* Id scias etiam, hunc priusquam Pythagoras esset, Euphorbum fuisse. *Mic.* Præstigiatorem & prodigiorum D artificem hominẽ aiunt fuisse ô Galle. *Gal.* Ille ipse ego sum, Pythagoras. Quare desine quæso mihi conuitiari, præsertim cùm ignores quibus sim moribus. *Mic.* At hoc rursum, multò quàm E illud portentosius, Gallus philosophus? Attamen expone Mnesarchi gnate, qui factum sitvt ex homine auis, ex Samio Tanagræus repentè nobis apparueris. Neque enim ista verisimilia, neque omnino creditu facilia: οὐδὲ πάνυ πιστεύσαι ῥᾴδια

ἐπεὶ καὶ δύο ἤδη μοι τεπηρκέναι δοκῶ πάνυ ἀλλότρια ἐν σοὶ τῶ Πυθαγόρου. Αλ. τὰ ποῖα; Μ. ἕν μὲν, ὅτι λάλος εἶ, καὶ κραυπικός. ὁ δ', σιωπᾷν ἐπὶ πέντε ὅλα ἔτη οἷμαι παρῆν. ἕτερον δ', καὶ παντελῶς παράφωνον, οὐ γὰρ ἔχων ὅ, τι σοι περιβάλωμαι, κυάμοις χθὲς ὡς οἶδα ἔχων, ἦκον. καὶ σὺ οὐδὲν ἐφιλοπάτησας, ἀπελέξας αὐτούς. ὅστις ἦ ἐψεῦδαί σοι ἀνάγκη καὶ ἄλλο εἶναι, ἢ Πυθαγόρειος ὅτι παραγνωμονήκεναι, καὶ τὸ ἴσον ἐπεβουλεύκαι, κυάμους σοῦτα, ὡς αὖ, εἰ τὸν κεφαλὴν τὸ πατρὸς ἐδηδόκεις. Αλε. οὐκ οἶδα ὦ Μίκυλλε, ὅπως αὐτὰ τούτων, οὐδὲ τὰ φερόμενα ἑκάστῳ βίῳ. ἐγὼ δ', τότε μὲν ἀνόητον τῶν κυάμων. ἐφιλοσόφουν γάρ. νυνὶ δ', φάγοιμι αὖ. ὀργιάζειν γὰρ, καὶ ἀπόρρητος ἡμῖν ἡ βοήθ. ἀλλ' εἴ σοι φίλον, ἄκουε, πῶς ἐκ Πυθαγόρου τοῦτο νυνὶ εἰμι, καὶ ἐν ὅσοις φερόμενον ἐβιοτεύσα βίοις, καὶ ἅπαντα ἡ μεταβολὴς ἀπολέλαυκα ἑκάστης. Μ. λέγοις ἄν, ὡς ἥδιστε· οὐ γὰρ ἄν ἄλλο τι ἀκούσαιμι ἡδίονος. ὥστε εἴ τις αἵρεσιν παρέχοι, πότερον μᾶλλον ἐθέλω σε ἀκούειν τὰ τοιαῦτα διεξιόντος,

quandoquidem duas quaſdã res iam in te mihi videor animaduertiſſe, à Pythagora prorſus alienas. *Gal.* Quas? M. Alteram, quòd garrulus es, & clamoſus, cùm ille ſilere in quinque annos integros, puto præceperit. Alteram, quæ cum eius legibus planè pugnat. Equidem cùm non haberē, quod tibi obijcerem, fabas heri, vt ſcis, tibi attuli, quas tu nihil cunctatus collegiſti. Quò fit neceſſario, vel vt mentiaris & alius ſis, vel ſi ſis Pythagoras, legem violaueris, & æquè impiè te geſſeris, comedendo fabas, ac ſi patris caput comediſſes. *Gal.* Neſcis Micylle quænam ſit huiuſce rei cauſa: neque quę ad vnumquodque vitę genus conducant. Ego tum quidē non eſitabam fabas, quum eram philoſophus. At nunc edo: aui enim conuenit, neque prohibitum eſt nobis hoc edulium. Verū niſi moleſtum eſt, audi quēadmodū in hoc quod nunc ſum, ex Pythagora tranſiui, quámq; multis in vitæ generibus vixerim & quid ex vnaquaque tranſformatione ſim conſequutus. M. Narra quæſo: nā id mihi fuerit auditu iucūdiſſimum. Adeò vt ſiquis mihi deferat optionē, vtrū te iſta narrantē audire malim,

ἢ τὸν ψευδάιμονα ὄνειρον ἐκεῖνον αὖθις ὁρᾶν, τὸ μικρὸν ἔμπροσθεν, ἐκ οἵδα ὁπότερον ἀφ' ἑλοίμην. οὕτως ἀδελφὰ ἡγοῦμαι τὰ σὰ τοῖς ἡδίστοις φανεῖσι. καὶ σὲ ἴσην τιμᾶν ὑμᾶς ἄγω, σέ τε, καὶ τὸ πολυτίμητον ἐνύπνιον. Αλε. ἔτι γὰρ σὺ ἀναπιμπλᾷς τὸν ὄνειρον, ὅστις ποτὲ ὁ φανείς σοι λῷ, καὶ τινα ἰνδάλματα μάταια διαφυλάττεις, κενὺν, καὶ ὡς ὁ ποιητικὸς λόγος, ἀμυδρωπόν τινα εὐδαιμονίαν τῇ μνήμῃ μεταδιώκων; Μι. ἀλλ' οὐδὲ ἐπιλήσομαί ποτε ἔτι ἀλεκτρυών, εὖ ἴσθι τῆς ὄψεως ἐκείνης. οὕτω μοι πολὺ τὸ μέλι ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑπῆρξεν, ὥστε, ὡς μόγις ἀνοίγειν τὰ βλέφαρα ἔστ' ἄν τε, εἰς ὕπνον αὖθις καταπόωμα. οἷον οὖν ἐν τοῖς ὠσὶ τὰ πτερὰ ἐργάζεται ῥεμβόμενα, τοιοῦτον χάρμαλον παρέχετό μοι τὰ ὁρώμενα. Αλε. Ἡράκλεις, δεινόν τινα φὴς τὸν ἔρωτα τῶν ἀνυπνίου, εἰγε πιθανὸς ὢν, ὡς φασι, καὶ ὅρον ἔχων τῆς πίστεως τὸν ὕπνον ἔπειτα τὰ ἐπαμμόνα ἤδη πιθανὰ, καὶ ἐναργέστερα τοῖς ὀφθαλμοῖς, μᾶλλον οὕτω, καὶ

an fœlicissimum illud somnium, quod paulò ante vidi, denuo videre, haud sciam vtrum electurus sim, vsque adeò cognata germanáque puto esse ista tua cum suauissimis illis visis, & ex æquo vos æstimo, te pariter & pretiosum illud insomnium. *Gal.* Etiamnum tu somnium illud, quod dudum tibi visum est, in animum reuocas, & inania quædam obseruans simulachra, atque (vti loquuntur poëtæ) euanidam quandam fœlicitatem memoriæ consectaris? *Mic.* Imò illud scias Galle, me illius visi nusquam obliturum: tantum mellis in oculis somnium aufugiens mihi reliquit, vnde vix queam palpebras attollere, rursus in somnum coëuntes. Itaque qualem voluptatem mouent pennæ in auribus versatæ, talem titillationem mihi præbent ea quæ vidi. *Gal.* Nouum hercle mihi narras insomnij amorem, siquidem allatum cùm sit, vt aiunt, metásque volandi præscriptas habeat somnium, iam septa transilit, in apertis etiam oculis obseruans, adeò mellitum & euidẽs apparet.

ἐναργὴς φαινόμενος. ἐγὼ δὲ

χρῶ ἀκοῦσαι οἷός τίς ἐστιν, εἴτε σοι πεφαντασμένος ὤν. Mi. ἕτοιμος λέγειν. πολὺ χρῶ τὸ μεμνῆσθαι, καὶ διεξιέναι τι τῶν ἐκεῖ. σὺ δὲ πυνθάνῃ ὦ Πυθαγόρα, διηγοῦντα ἃ εἶδε τῶν μετὰ σολῶν; Αλε. ἐπίδειξαι σὺ ὦ Μικυλλε, πότερον ὀνειρώττων, καὶ ὑπολαμβάνῃ ἀπὸ τῶν βλεφάρων τὸ κέλαι. τὸ γὰρ δή, φασὶν εἰπεῖν, ὡς μάθω εἴτε διὰ τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν, εἴτε διὰ τῶν κεράτινων σοι ὁ ὄνειρος ἦκε πετόμενος. Mi. οὐκοῦν δύ' ἐστὲ τούτω ὦ Πυθαγόρα. Αλε. καὶ μὴν Ὅμηρος δύο ταύτας μόνας λέγει. Mi. ἔα χαίρειν τὸν λῆρον ἐκεῖνον πεπαῦσθαι, οὐδὲν εἰδότα ὀνείρων πέρι, οἱ πάντες ἴσασιν ὁ ὄνειρος, διὰ τῶν τοιούτων ἐκφαινόμενον, οἷος ἐκεῖνος ἔσται, οὐδὲ πάνυ παχὺς, πυλὸς αὐτὸς ὤν. ἐμοὶ δὲ διὰ χρυσῶν τινων πυλῶν ὁ ὄνειρος ἀφίκετο, χρυσᾶς καὶ αὐτὸς, καὶ χρυσᾶ πάντα περιβεβλημένος, καὶ πολὺ ἐπαχρυσωμένος χρυσίον. Αλε. πῶς ὦ Μίδα βέλτιστε, χρυσολογῶν. ἀτεχνῶς γὰρ ἐκ τῆς ἐκείνου σοι ἐυχὴς τὸ ἐνύπνιον. καὶ μεταλλᾶ ὅλα χρυσίου κεκορέσθαι μοι δοκεῖς. Mi. πολὺ ὦ Πυθαγόρα, χρυσίον

Quare peruelim audire cuiusmodi sit istud, quod te supra modum delectat. *Mic.* Gestio narrare: nam dulce est hoc ipsum meminisse, & commemorare de illo quippiam. Tu verò Pythagora quando narrabis tuas transformationes? *Gal.* Vbi tu Micylle desieris somniare, mélque illud ab oculis obsterseris. Interim prior dicito, vt intelligam, vtrum per portam eburneam, an per corneam tibi somnium aduolarit. *Mic.* Per neutram Pythagora. *Gal.* Atqui has duas tantùm nominat Homerus. *Mic.* Valere finas nugatorem illum poëtam, qui dihil de somnijs intellexit. Inopia forsan somnia per istas commeant portas, qualia videbat ille, neque id admodũ perspicuè quippe qui captus oculis Mihi verò per aureas quasdam portas iucundissimum hoc aduenit insomnium, ipsum aureum, & aureis vndique circumamictũ, auríque multum adducens. *Gal.* Desine Mida optime de auro fabulari Nã prócul dubio, ex illius voto, istud tibi accidit insõniũ, & solidas auri venas mihi videris adduxisse. *Mic.* Multam auri vim vidi Pythagora,

εἶδον, πολύ. πῶς εἶπε, καλόν, εἶαν τὸν αὐγὸν ἀπαστράπτον. τί ποτε ὁ Πίνδαρος φησὶ περὶ αὐτοῦ ἐπαινῶν, ἀνάμνησον γάρ με, εἴπερ οἶσθα ὁπότε ὕδωρ ἄριστον εἴποιν, εἶτα τὸ χρυσίον θαυμάζῃ, εὖ ποιῶν ἐν ἀρχῇ ἐνδυόμενος τὸ καλλίστου τῶν ἀσμάτων ἀπύειν. Αλε. μῶν ἐκεῖνο ζητεῖς, Αριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ ἅτε διαφέρει νυκτὶ, μεγάλους ἔξοχα πλούτους; Mi. νὴ Δία αὐτὸ τοῦτο. ὥσπερ γὰρ τοὐμὸν ἐνύπνιον ἰδὼν ὁ Πίνδαρος, οὕτως ἐπαινεῖ τὸ χρυσίον. ὡς ἂν ἤδη μαθὼν οἷόν τι λῷ, ἄκουσον ὦ σοφώτατε ἀλεκτρυών. ὅτι μὲ ἐκ οἰκέσιος λῷ χθὲς, οἶσθα. Εὐκράτης γάρ με ὁ πλούσιος ἐντυχὼν ἐν ἀγορᾷ, λουσάμενον ἥκειν ἐκέλευε πρὸς αὑτὸν ἡνίκα ἂν ἐγὼ ἔλθω ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Αλε. οἶδα πάνυ τοῦτο, πεινάσας παρ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἄχει μοι βαθείας ὕδη ἐσπέρας ἥκεις ὑποβεβρεγμένος, τοὺς πέντε ἐκείνους κυάμους κομίζων, ἃ πάνυ δαψιλῶς τὸ δεῖπνον ἀλεκτρυόνι ἀθλητῇ ποτε γλισχρῶς, καὶ ὀλίγιστα ἐπὶ ξηροῖς ἀγωνιζομένῳ. Mi. ἐπεὶ δὲ δειπνήσας ἐπανῆλθον, ἐκάθευδον ἐγὼ, τοὺς κυάμους σοι

multam, quàm putas pulchri: quo fulgore coruscãtis? Quid tandem Pindarus in illius laudem dicit? Nam in memoriam redige, siquidem meministi, quum aquã præstantissimam dicens, aurum deinde admiratur, idque iure statim ab initio carminis omnium bellissimi. *Gal.* Nũ illud quæris? Aqua est illa quidem optima, Cæterùm aurum, vti candens Ignis, ita enitens, noctibus eminet eximiè vnum, Cæteras supra opes: quæ Gloriam ac decus addunt. *M.* Per Iouem istuc ipsum. Etenim Pindarus aurum perinde laudat ac si meum insomnium vidisset. Sed vt tandẽ cognoscas quale fuerit, ausculta iam sapientissime Galle. Scis vt heri nullum domi cibum acceperim: siquidem diues ille Eucrates in foro mihi factus obuiam, lotum me in tẽpore ad cœnam venire iusserat. *Gal.* Hoc probè scio. Nam totum esuriebam diẽ, donec profunda tandem vespera domum reuersus, subuuidus vinóque madens, quinque illas fabas proferres, non admodum opiparam cœnam Gallo, qui quondam fuerit athleta, quíque Olympia nõ segniter olim decertarit. *Mi.* Ast vbi reuersus a cœna fabas tibi obiecissem, ob-

dormiui

παρεβαλόν. εἶτά μοι κ' ὁ Ο-
μηρος, ἀμβροσίᾳ δὴ νύκτα
θεός τις ὡς ἀληθῶς ὄνειρος
ἐπισάς, Αλε. τὰ παρὰ τῷ Εὐ-
κράτει θορυβεῖσθαι ὦ Μίκυλλε,
διήγησαι, καὶ τὸ δεῖπνον, οἷον ἐ-
γένετο, καὶ τὰ ἐν τῷ συμποσίῳ
πάντα. κωλύει γὰρ οὐδέν σε αὖθις
σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα
τὸ δεῖπνον ἐκείνου φερόμενον
, καὶ ἀναμνησικάμψον τῇ
μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Μι.
ἥμιλλον ἐποιήσειν, καὶ ταῦτα
διηρούμενος. ἐπεὶ ἢ σὺ θορυ-
βεῖ, καὶ διήλεγε. οὐ θορυβεῖσθαι
ὦ Πυθαγόρα, παρὰ πλουσίῳ τῳ
δειπνοῦντα ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ,
τύχη τινὶ ἀγαθῇ ἐντυγχάνω
χθὲς τῷ Εὐκράτει. κἀγὼ μὲν
θορυβεῖσθαι οὐ τὰ ἄλλα εἰώθειν
πλὴν τότε, ἀπηλλαττόμην, ὡς
μὴ καταισχύναιμι αὐτὸν ἐν
πονηρῷ τῷ πείθωνι συμπα-
ροιμαρτών. ὁ ἢ, Μίκυλλέ φησι,
δυναβόσημερον ἑστιᾷ γενέθλια
καὶ παρεκάλεσα τῶν φίλων μά-
λα πολλούς. ἐπεὶ δέ τινα φασὶν
αὐτῶν μαλακῶς ἔχοντα, οὐχ
οἷόν τε εἶναι ξυνδειπνεῖν
μεθ' ἡμῶν, σὺ αὖτ' ἐκείνου
ἥκε λουσάμενος, ἵν' μὴ ὄλ-
κλητὸς αὐτὸς, εἶπῃ ἀτίζεσθαι.
ὡς γὰρ ἀμείβολός ἐστι. τοῦτο

obdormiui protinus. Tum mihi, iuxta Homerum, ambrosia sub nocte diuinum haud dubiè sõniũ superueniẽs. *Gal.* Sed priùs quę tibi apud Eucratẽ acciderint, narra: & cuiusmodi fuerit cœna quæq; in cœna acta sũt omnia. Nihil enim prohibet quominus denuo cœnes, si veluti cœnæ illius sõniũ reducas, & quæ tũ ederis, rursũ commemoratione quasi rumines. *Mic.* Putabã molestũ me futurum, si hæc quoque retulissem. Verũ quia tu desideras, en id quoq; narrabo. Cũ nunquã antehac in vita cœnassem apud vllũ diuitẽ, ô Pythagora, heri bona quapiam fortuna in Eucratẽ incidi atque ego quidẽ simul atq; dominũ illũ salutassem, vti consueueram, recedebã, ne pudori illi esset, si lacera in veste fuissem assectatus. At ille, Micylle, inquit, hodie natalitia filiæ celebro, plurimósque ad conuiuium amicos inuitaui. Verũ quoniã aiunt ex his quẽdã incõmoda esse valetudine, neque posse pariter ad cõuiuiũ nostrum accedere: tu eius loco venito lotus, ni fortè ipse qui vocatus est, semet adfuturum renuntiarit. Nam nunc quidem ambigit. Hoc vbi audissem, adorato diuite ἀκούσας ἐγὼ, θορυβούμενος,

ἀπῆειν εὐχόμενος ἅπασι θεοῖς
ἀπαλόν τινα, ἢ πλευεῖτιν, ἢ
ποδάγραν ὑπεπέμψαι τῷ μα-
λακιζομένῳ ἐκείνῳ, ᾧ ἐφεδρεύ-
ων ἐγὼ, καὶ ἀντίδεικτος, καὶ διά-
δοχος ἐκεκλήμην. καὶ τὸ ἄχθος
λουσῷ, αἰῶνα μικρὸν ἐπιθε-
μένῳ, σωρεὺς ὑπισχνουμένῳ, ὁπο-
σάκτων τὸ σοι χεῖον εἴη, ἢ πη-
λίκα ἤδη λελοῦσθαι δέοι. κἀπει-
δή ποτε ὁ καιρὸς ἀφίκετο,
πρὸς τάχος ἐμαυτὸν ἀποῤῥί-
ψας, ἀπέρχομαι, κοσμίως μά-
λα ἐσκευασμένος, ἀντιῤῥί-
ψας τὸ τειβώνιον, ὃς ὑπὸ τῆ
καθαρωτέρου ἦν ἀλλα-
βολή. καταλαμβάνω δὲ πρὸς
ταῖς θύραις ἄλλους τε πολ-
λοὺς, καὶ δὴ κἀκεῖνον, φορεῖ-
σθαι ὑπὸ τεττάρων κεκομισμέ-
νον, ᾧ με ὑποδεικνῦσιν ἔδει, τὸ
νοσεῖν λεγόμενον. καὶ ἐδήλου ᾗ
πονήρως ἔχων. ὑπέστενε γοῦν,
καὶ ὑπέβλητο, καὶ ἐπεχείμαζετο
μύχιόν τι, καὶ δυσπρόσοδον,
ὠχρὸς ὢν ὅλος, καὶ ἀφώνως,
ἀμφὶ τὰ ἑξήκοντα ἔτη χρόν.
ἐδόκει δ' φιλόσοφός τις εἶναι
τῶν πρὸς τὰ μειράκια φλυα-
ρούντων. ὁ γοῦν πώγων μά-
λα βαθὺς ἦν, ἐς ὑπερβολὴν
πυκνόν. καὶ εἰπομένου δ'
Ἀρχεβίου τοῦ ἰατροῦ, διότι ὕπνος

diſcedebã, ômnes obſecrans
Deos, vt algidã febrẽ aliquã,
aut laterũ dolorẽ, aut poda-
grã morbi auctariũ immitte-
rent valetudinario illi, cuius
ego ſellæ occupator, cœnæ-
que vicarius, & ſuccedaneus
eram inuitatus. Idque ſpatij
quod vſque ad balnei tẽpus
interceſſit, ſæculũ eſſe iudi-
cabã, dum ſubinde reſpicio
quot pedũ eſſet ſolarij vmbra, & quando iam lauiſſe o-
porteret. Hîc vbi tãdẽ tẽpus
aduenisſet, ocyus me corri-
pio, atque abeo, nitidè ad-
modum cultus: ſic obuerſo
palliolo, vt qua eſſet parte
puriſſimum, ea videretur.
Offẽdo autẽ ad fores & alios
complures, quinetiã illum,
geſtabatur autẽ à viris qua-
tuor, cuius erã ſubconuiua
futurus, qui malè habere di-
cebatur: atque id etiã præ ſe
ferebat quòd afflicta eſſet va-
letudine. Nã ex alto geme-
bat, tuſſiebátque ac ſcreabat,
velut ex abdito, quódque
ægrè egrederetur, tot⁹ palli-
dus, tumidúſque circiter ſe-
xagenarius. Ferebatur autẽ
Philoſophus quiſpiam eſſe,
ex ijs qui apud adoleſcentes
nugas deblaterant. At barba
mirè erat hircina, ſupra
quàm credi poteſt tonſoris
egens. Porrò increpante
Archibio medico, quòd
ita affectus veniſſet, Non

ἔχων ἀφίκετο, τὰ καθήκοντα
ἔφη οὐ χρὴ παρεδιδόναι. καὶ ταῦ-
τα, φιλόσοφος ἀνδρὸς, καὶ μά-
λα ὑγιαίνοντος ἐμπεδῶν ἰσχύοντα.
ἡγήσεται γὰρ Εὐκράτης ὑβρί-
ζεσθαι παρ' ἡμῶν. οὐμενοῦν εἶπεν ἐγὼ, ἀλλ' ἐπαινέ-
σεταί σε, μᾶλλον ἀποθανεῖν ἑλόμενος,
ἢ παρὰ τῷ συμποσίῳ συναγα-
χεμφάμενος ψυχῇ μετὰ τῶν
φλεγμάτων. ἐκεῖνος μὲν οὖν
τοσοῦτο μεγαλοφρονείας, οὐ
παρεσκευάζετο ἀκηκοέναι τῶν
σωμάτων. ἐπίσταται γὰρ μᾶλ-
λον ὁ Εὐκράτης λελυμέ-
νος. καὶ ἰδὼν τὸν Θεμιστοκλέα,
τοῦτο γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐκα-
λεῖτο, διδάσκαλε φησὶν, εὖ μὲν
ἐποίησας αὐτὸς ἥκων παρ' ἡ-
μᾶς. καὶ μέντοι σὲ ἀξιοῦ-
τον. καὶ ἀπόντα γὰρ, ἅπαντα ἐξῆς
ἐπύθετο αὖ. καὶ ἅμα λέγων, εἰ-
σῆγε χεῖρας ὀρέγων αὐτῷ, ἐπι-
φθεγξάμενος. καὶ τοῖς οἰκέταις. ἐγὼ
μὲν οὖν ἀπέρχομαι παρασκευα-
μένου. ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ ἐπαυ-
λοῦ ἐκδιάσας, ἐπί με παίων
σκυθρωπὸν εἶδε, πάρειμι ἔφη καὶ
σὺ δὲ Μίκυλλε, καὶ συνδείπνει
μεθ' ἡμῶν. τὸν γὰρ ὗν γὰρ ἐγὼ κε-
λεύσω ἐν τῇ γυναικωνίτιδι
μὴ τῆς μητρὸς εἰσπηδῶσαι, ἐς
οὐ χώραν ἔχῃς. εἰσῆγεν οὖν μάτην λύκος χαλὸν παρὰ μικρόν.

oportet inquit, officio deesse
præsertim hominem philo-
sophum, etiamsi obstent
exercenti morbi. Nam se à
nobis contemni putaret Eu-
crates. Haudquaquam, in-
quam ego, imò te collauda-
ret, si domi apud te, quàm
excreata in conuiuio cum
phlegmate anima mori mal-
les. At ille, præ arrogantia
dissimulabat sese dicterium
audisse. Paulò pòst accessit
& Eucrates lotus: qui viso
Thesmopolide (nam id erat
Philosopho nomen) Præce-
ptor, inquit, probè quidem
factum abs te, qui ipse ad nos
veneris: tametsi nihilo dete-
rius tibi fuerat futurum: si-
quidem etiã absenti omnia
ordine missa fuissẽt. Dũque
hæc dicebat, ingreditur, ma-
nus ei porrigens, etiã famu-
lis innitẽti. Ego igitur iam
abire parabã: verùm ille cõ-
uersus, vbi diu secum hæsi-
tasset, quoniam me admodũ
tristem videbat: ades, in-
quit, tu quoque Micylle,
ac nobiscum cœna. Nam fi-
lium in mulierum conclaui
vnà cum matre conuiuari iu-
bebo, quò tibi sit locus. In-
grediebar itaque cùm pa-
rum abfuerit, quin lupus
inhians frustra, discederem.

αἰσχυνόμενος, ὅτι ἐδόκουν ἀλλοτριοῦσθαι τὸ παιδίον τῆς Εὐκράτους. καὶ ἐπειδὴ κατεκλίνεσθε κατὰ τὸν, ἐκεῖνον μὲν ἀφήκατε, ἀνέδησαν τὸν Θεσμόπολιν, ὃν ἀσχημόνως νὴ Δία. πάντα οἶμαι νεανίσκοι συμμέτρους, καὶ σωφρονικὰ περιβύσαντες αὐτῷ πάντοθεν, ὡς διαμένοι ἐν τῷ σχήματι, καὶ ὑπόπλουν καρτερεῖν δύναιτο. εἶτα μηδενὸς ἀνεχομένου πλησίον κατακεῖσθαι αὐτῷ, ἐμὲ κατακλίνουσι φέροντες, ὡς ὁμοτράπεζον εἰκότως. τοιοῦτος ἦν ὁ δεῖπνος ἐμοὶ μὲν ὦ Πυθαγόρα, πολυτελής τι, καὶ ποικίλον δεῖπνον, ὑπὸ χρυσοῦ πολλοῦ, καὶ ἀργύρου. καὶ σκεύματα ἦν χρυσᾶ, καὶ διάκονοι ὡραῖοι, καὶ μυρσυρροὶ, καὶ γελωτοποιοί. καὶ ὅλως, οὐδὲν τῆς ἐμῆς ἦν διατριβῆς. πλὴν ἀλλὰ ἔν με ἐλύπει, οὐ μετεῖσα, ὁ Θεσμόπολις ἐνοχλῶν, καὶ ἀριστῶ τινα φορᾷ με δεξιόν, καὶ διδάσκων, ὡς αἱ δύο ἀποφάσεις, μίαν καταφάσιν ἀποτελοῦσι. καὶ ὡς εἰ ἡμέρα ἐστὶ, νὺξ οὐκ ἔστιν. ἐνίοτε δὲ, καὶ κέρατα ἔφατεν εἶναί μοι. καὶ τοιαῦτα πολλὰ, οὐδὲν δεομένῳ φιλοσοφῶν συνεῖρεν, καὶ

Verùm me pudebat, quòd Eucratis filiolum è conuiuio mihi viderer expulisse. Ast vbi iam esset discumbendi tempus, primùm tollentes A Thesmopolin composuerunt, sanè non sine negotio, quinque vtique proceri iuuenes, ceruicalia illi supponentes vndiquaque, quò nimirum in eodem habitu B permanere, diúque durare posset. Deinde cùm nemo sustineret ei accumbere, me adductum reclinant, vt eadem in mensa essemus. Deinceps cœnabamus, ô Pythagora, opiparam, variámque C cœnam, multo in auro, multóque in argento. Pocula erat aurea, formosi ministri, cantores, scurræ: denique iucundissimus quidam erat conuiuarum cõgressus. Nisi D quod vnum quiddam me molestia afficiebat vehementer, Thesmopolis obturbans, mihi virtutẽ nescio quam commemorans, docénsque duas negationes efficere vnicam affirmationẽ: E & si dies sit, noctem nõ esse. Nonnunquam etiam cornua mihi esse dictitabat, atque id genus multa cõtinuato sermone apud me, cui nihil opus erat, philosophabatur, ac succidebat voluptatem,

καὶ τὴν ἡδονὴν τῶν ἐφεστώτων,

καὶ ἐὰν ἀκούειν τῶν κιθαριζόντων, ἢ ἀδόντων. τοῦτο μὲν σοὶ ὦ ἀλεκτρυὼν, τὸ δεῖπνον. Αλε. οὐκ ἄδιον ὦ Μίκυλλε. καὶ μάλιστα ἐπὶ συνεκλινῶσι τῷ λέκτρῳ ἑκάστῳ γέροντι. Μι. ἄκουε δὴ καὶ τὸ ἐνύπνιον. ἐμέλλων γὰρ τὸν Εὐκράτιδα αὐτὸν ἀπαιδα ὄντα, καὶ οἷα δὴ ὀπώς ἀποθνήσκειν, εἶτα προσκαλέσαντά με, καὶ διαθήκας δείξαντα, ἐν αἷς κληρονόμος ἐμοὶ ἁπάντων ἐγὼ, μικρὸν ἐπιχάρτα, ἀποδανεῖν. ἐμαυτὸν δὲ παρελθόντα εἰς τὴν οὐσίαν, τὸ μὲν χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, ἐξαντλεῖν, σάφας πιὸν μεγάλαις, ἀϊδίοις τε καὶ πολὺ ἐπιρρέον. τὰ δ' ἄλλα, τὴν ἐσθῆτα, καὶ τραπέζας, καὶ ἐκπώματα, καὶ διακόνους, πάντα ἐμὰ ὡς τὸ εἰκὸς εἶναι. εἶτα ἐξήλαυνον ἐπὶ λευκῆς ζεύγους, ἐξυπτιάζων, περίβλεπτος ἅπασι τοῖς ὁρῶσι καὶ ἐπίζηλος. καὶ προέπεμπον πολλοὶ, καὶ περιέστεφον, καὶ εἷποντο πλείους. ἐγὼ δὲ, τὴν ἐσθῆτα δὲ ἐκείνου ἔχων, καὶ δακτυλίους βαρεῖς, ὅσον ἑκκαίδεκα ἐξημμένους τῶν δακτύλων, ἐκέλευον ἑστάσιν τινα λαμπρὰν ἐμβεβιβασθαι ἐς ἁρμαμάξην τῶν

cùm non sineret eos exaudiri, qui citharâ, & voce canebant. Habes Galle de cœna. *Gal.* Non admodum iucunda, Micylle, maximè quia cum illo deliro sene accubitum sortitus eras. *Mic.* Audi nunc insomnium. Precabam Eucratem ipsum liberis orbum nescio quomodo è vita decedere. Dehinc vbi me accersisset, ac testamentum condidisset, quo me in solidum hæredem omnium scripserat, paulùm superstitem obijsse. Me verò, cùm adijssem facultates, aurum & argentum ingentibus scaphis haurire perpetuò scaturiens, & affatim affluens. Cætera verò, nempe vestes, mensas, pocula, ministros, omnia mea, vt par erat, esse. Vnde postea bigis albis vectarer resupinus, cunctis qui intuebantur, conspiciendus, & admirandus: accurrerent multi, & circumequitarent, plures sequerentur. Me interim illius veste amictum, annulósque graues, circiter sexdecim digitis insertos, gerentem, iubere splendidum adornari epulum, quo amicos exciperem. Qui iam, vt paterat in somnio, aderam,

φίλων. οἰδὲ, ὡς ἐν ὀνείρῳ εἰκὸς,

ἤδη παρῆσαν. καὶ τὸ δεῖπνον ἀρτι
συνεκομίζετο, καὶ ὁ πότος συνε-
χροτεῖτο. ἐν τούτῳ ὄντι μοι, καὶ
φιλοτησίας περιφέροντι ἐν χρυ-
σαῖς φιάλαις ἑκάστῳ τῶν παρόν- A
των, ἤδη τὸ πλακοῦντος εἰσ-
κομιζομένου, ἀναβοήσας ἀκρι-
βῶς, ὑπερπαράξας μοι ἡμῖν τὸ
συμπόσιον, ἀνέβλεψας καὶ τὰς βα-
πτίζας. τὸν δὲ πλοῦτον ἐκεῖνον B
διασπάσας, ὡς ἰώμενον φέρε-
θεν παρεπείναζας. ἆρά σοι ἀ-
λόγως ἀγαπᾶται καὶ σὺ δο-
κῶ, ὡς τελεώτερον ἂν ἡδέως ἴδοις
εἴδωλον ἢ ὄνειρόν μοι χρυσίου; C
Αλε. ὅτῳ φιλόχρυσος, καὶ φι-
λόπλουτος ὦ Μικυλλε, καὶ μό-
νον τοῦτο ἐξ ἁπάντων θαυμά-
ζεις, καὶ ἡγῇ δαίμονα εἶναι πο-
λὺ κεκτῆσθαι χρυσίον; Mi. ἀλ
ἐγὼ μόνος ὦ Πυθαγόρα τοῦτο, D
ἀλλὰ καὶ σὺ αὐτός, ὁπότε Εὐφορ-
βος ἦσθα, χρυσὸν καὶ ἄργυρον ἐ-
ξημιλλῶ τῷ βοστρύχων, ἐξίης
πολεμήσων τοῖς Αχαιοῖς. καὶ ἐν
τῷ πολέμῳ ἔνδα σοι περιφορεῖν E
μᾶλλον ἢ χρυσοφορεῖν ἄμεινον
ἦν. σὺ δὲ καὶ τότε ἠξίους χρυσῷ
διαδεδεμένοις τοὺς πλοκάμους
ἔχων, διακινδυνεύειν, καί μοι
δοκεῖ Ὅμηρος διὰ τοῦτο χαείτ-
την ὁμαλὰς αὐτῶν σου τὰς κόμας,

quibus epulæ iam erãt com-
portatæ, iam potus ex a-
nimi ſententia miniſtratus.
In his cùm verſarer, &
aureis phialis præbiberem
omnibus qui aderant ami-
cis, cùm iam afferrentur bel-
laria, intempeſtiuo tuo cla-
more perturbaſti nobis con-
uiuium, menſáſque ſubuer-
tiſti: ac diuitias illas ita diſſi-
paſti, vt in auras euanuerint.
Num tibi videor iniuria in
te ſtomachatus, qui obortum
illud mihi ſomnium, vel
tres noctes perpetuas liben-
ter viderem? *Gal.* Adeo-ne
es auri cupidus, & opum a-
uidus, Micylle: idque ex om-
nibus vnum admiraris, vnã-
que fœlicitatem eſſe iudicas,
ſi plurimum poſſideas auri?
Mic. Equidem haud ſolus
ita cogito Pythagora: quin
ipſe quoque tum cùm Eu-
phorbus eſſes, auro atque
argento comis interto, pro-
dibas pugnaturus cum A-
chiuis, idque in bello, vbi
ferrum quàm aurum geſtare
ſatius erat. At tu etiam
tum intertextis capillis in
periculum deſcendere volui-
ſti. Eámque, vt opinor, ob
cauſã, Homerus comas tuas
Gratijs ſimiles dixit: quòd
auro argentóque reuincirẽ-
tur. Lõgè enim meliores ſci-

ὅτι χρυσῷ τε, καὶ ἀργύρῳ ἐσφίκοιτο. μακρῷ γὰρ ἀμείνους δε-

λαδὴ, καὶ ἐρασμιώτεραι ἐφαίνοντο, συναναπεπλεγμέναι τῷ χρυσίῳ, καὶ συναπολάμπουσαι μετ' αὐτοῦ. καίτοι τὰ μὲν σὰ ὦ χρυσοκόμη Μέτεια, εἰ Παίθου υἱὸς ὢν, ἐτίμας τὸ χρυσίον. ὁ δὲ πάντων θεῶν πατὴρ, καὶ ἀνδρῶν, ὁ Κρόνου, καὶ Ρέας, ὃς ποτε ἠράσθη τῆς ἀργολικῆς ἐκείνης μείρακος, ἣν ἔχων εἰς ὅ, τι ἐρασμιώτερον αὐτὸν μεταβάλοι, καὶ ὅπως ἂν διαφθείρειε τὸ Ακεσίου τοῦ φρουροῦ, ἀκούεις ἤδη που ὡς χρυσίον ἐγένετο, καὶ ῥυεὶς διὰ τοῦ τέγους, σωλὴν τῇ ἀναπωμένῃ. ὥστε τί ἄν σοι τὰ ὑπὲρ τούτων ἔτι λέγοιμι; ὅσους μὲν χρείας παρέχει ὁ χρυσός. ὡς δὲ οἷς ἂν παρῇ, καλούς τε αὐτοὺς, καὶ σοφοὺς, καὶ ἰσχυροὺς ἀπεργάζεται, τιμιόν τε καὶ δόξαν συνάπτων. καὶ ἐξ ἀφανῶν, καὶ ἀδόξων, ἐνίοτε περιελέπτους, καὶ ἀοιδίμους ἐν βραχεῖ τίθησι. τὸν γείτονα γοῦν μοι τὸν ὁμότεχνον οἶδα τὸν Σίμωνα, ὑπὸ πολλῶν δεπνηθέντα παρ' ἐμοὶ, ὅτι τὸ ἔτιος ἤλιτεν τοῖς Κρονίοις, δύο τόμους τῶν ἀλλαντοπωλῶν ἐμβαλών. Αλε. οἶδα, τὸν σμιὸν, τὸν βραχὺν, ὃς τὸ κρεμαστὸν βύβλιον ὑφειλόμενος, ὤχετο ὑπὸ μάλης ἔχων μετὰ τοῦ δείπνου, ὃ μόνον ἡμῖν

licet & amabiliores videbatur, quòd essent auro religatæ, vnáque cum eo relucerent. Verùm Auricome moderatè te gerebas, qui cùm Panthi esses filius, aurum in pretio habebas. Quin & ipse Deorum omnium, hominúmque pater ille, Saturno Rheáque progenitus, quum Argolicam illam puellam adamaret, nihílque haberet amabilius in quod seſe transformaret, neque quo Acrisij custodias corrumperet, audisti vt aurum sit factus, & per tegulas illapsus, potitus est ea quam deperibat. Iam verò quid tibi præterea commemorē? Quàm multos vsus præbeat aurum: & vt eos quibus adfuerit, formosos, & sapientes, & potentes reddat, decus & gloriam illis concilians, vtque nonnunquā ex obscuris & inglorijs, claros & celebres repentè efficiat. Nam mihi vicinum, eiusdēque artis Simonē nosti, qui paucis antè diebus apud me cœnauit, quum iniectis duobus extorum fruſtis, legumē coquerē Saturnalibus. Gal. Nouisimum illum & breuē qui fictilē ollulā quæ nobis erat vnica, suffuratus, peracta cœna abijt sub ala gestans. Nā ipse vidi Mi[illegible]. ἐπῆρχεν. εἶδον γὰρ αὐτὸς ὁ μι-

πλλε. Mi. ἀλοσῶ ἐκεῖνος ἀυτὸ. πλέξας, εἶτα ἐπομόσατο Διὸς τοσούτοις. ἀλλὰ τί ἀκ ἐμέλλομες, ἢ βόας τότε ὦ ἀλεκτρυών, λπίζοντάμους ἡμᾶς ὁρῶν; Αλε. ἐκόκκυζον, ὁ μόνον μοι τότε ἦν ἐξὸν. τί δ' οὖν ὁ Σίμων; φάκεις γάρ τι περὶ ἀυτὸ ἐρεῖν. Mi. ἀνεψιὸς ἦν ἀυτῷ, πλάσιος ἐς καβολὴν, Δεπύλος τοὔνομα. ὅτος ζῶν μὴν, οὐδὲ ὀβολὸν ἔδωκε τῷ Σίμωνι. πῶς γὰρ, ὃς οὐδὲ ἀυτὸς ἅπτετο τῶ χρημάτων; ἐπεὶ ἢ ἀπέθανε περίλυ, ἅπαντα ἐκεῖνα κῆ τὸς νόμους, Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ πυρρὰ, ὁ τὸ βύβλιον περιέχων, ἅπτενος ἀλαζονεύεται, ἁλουργῆ, ἢ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμενος, οἰκέτας, καὶ ζεύγη, ἢ χρυσᾶ ἐκπώματα, καὶ ἐλεφαντοτόδας πεδίλας ἔχων, ὑφ' ἁπάντων περισκυνούμενος, ἐδὲ περιβλέπων ἔτι ἡμᾶς. ἔνεγκος γοῦν ἐγὼ μὲ ἰδὼν περιόντα, χαῖρε ἔφην ὦ Σίμων. ὁ δ', ἀγαναχτήσας, εἶπατε ἔφη τῷ πλουτίχῳ, μὴ καταμικρυνέτω μου τὸνομα, ὡ γὰρ Σίμων, ἀλλὰ Σιμωνίδης ὀνομάζομαι. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ἢ ἐρῶσιν ἀυτῆ ἢ αἱ γυναῖκες. οὐ, θρύπτ' ἢ περὶ ταύτης, ἢ ὑποφέ. ἢ τὰς μὴν,

Mic. At quanuis ſuſtuliſſet, tam multos Deos iurabat. Sed cur non prodebas, ac vociferabare tum, ô Galle, cùm nos furto ſpoliari conſpiceres? *Gal.* Coccyzabam, quod ſolum poteram id temporis. Verùm quid Simon ille? Nam videbare aliquid de illo dicturus. *Mic.* Ei conſobrinus erat vir admodum diues, nomine Drimylus. Is dum viuebat, ne obolum quidem Simoni donauerat, nam quî dediſſet, cùm ne ipſe quidem pecunias attingeret? Poſtquam verò pridie mortuus fuiſſet, omnes illas pecunias iuxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea hyſginóque tincta veſte indutus, famuloſque & currus, aurea pocula, menſáſque pedibus eburneis innixas poſſidet, ab omnibus adoratur, iámque nos ne aſpicit quidẽ. Etenim nuper cũ illum procedentẽ cõſpexiſſem, Salue, inquam, Simon. At ille indignatus, edicite, inquit, illi mẽdico, ne meum nomen diminuat: neque enim Simon, ſed Simonides appellor. Porrò, quod maximũ eſt, mulieres etiam illius amore capiuntur: quas is quidem ludos facit, ac faſtidit: & has admittit, comémque ſeſe præbet,

αὐλὴ, ἀπειλῆσαι αὐτὰς, ἀμελοῦμαι. ὁρᾷς ὅσων ἀγαθῶν ὁ χρυσὸς αἴτιος, εἰ μὴ μετατιθεῖ τὸν ἀμορφοτέρους, καὶ ἐρασμίους ἀπεργάζεται, ὥσπερ ὁ πτερωτὸς ἐκεῖνος κηρός. ἀκούεις ἤδη ταῦτα λεγόντων, ὦ χρυσὲ δεξίωμα καλλιστον κτήμα. καὶ χρυσὸς γάρ ἐστιν, ὃς βροτοῖς ἔχει κράτη. ἀλλὰ τί μεταξὺ ἱμάλασσες ὦ ἀλεκτρυών; Αλε. ὅτι ὦ ἀγαθὲ Μίκυλλε, καὶ σὺ τὰ ὅμοια τοῖς πολλοῖς ἐξαπατᾶσαι περὶ τοῦ πλουσίων. οἶδ' εὖ ἴσθι πολὺ ἀβλαβέστερον ὑμῶν τὸ βίον βιῶσι. λέγω δ' ἐγὼ, καὶ πένης, καὶ πλούσιος πολλάκις γεγόμενος, καὶ ἅπαντος βίου πεπειραμένος. καὶ μὲν δὴ καὶ αὐτὸς εἶσι ξένος. Μι. νὴ Δία, καὶ ἐς γοῦν ἥδη καὶ σὺ εἰπεῖν ὅπως ἀλλάγης, καὶ ἃ συνοίδα τῷ βίῳ ἐχάσω. Αλε. ἄκουε. τοσοῦτόν γε προσειδὼς, μηδένα με σοῦ εὐδαιμονέστερον βιῶντα ἑωρακέναι. Μι. ἐμοῦ ὦ ἀλεκτρυών, οὕτω σοι γένοιτο. προσάγεις γάρ με λοιδορεῖσθαί σοι. ἀλλὰ εἰπὲ ἀπὸ Εὐφόρβου ἀρξάμενος, ὅπως ἐς Πυθαγόραν μετέβλησθης. εἶτα ἐξῆς ἄχει τὸ ἀλεκτρυόνος. εἰκὸς γάρ σε ποικίλα καὶ ἰδεῖν,

illæ verò quæ negliguntur, necẽ ſibi illaturas minitãtur. Vides quantas cõmoditates pariat aurũ, ſiquidẽ deformiſſimos trãsfigurat, redditque amabiles, non ſecus atq; ceſtus ille poëticus. Audis inſuper & à poëtis dictum, O aurũ res auſpicata, & poſſeſſio pulcherrima. Item, Aurũ eſt quod opib⁹ imperat mortalium. Sed quid interim riſiſti Galle? *Gal.* Quia præ inſcitia ſimili modo cũ vulgo, tua te fallit opinio de diuitibus. At velim te ſcire, eos vitã viuere lõgè quã vos ærũnoſiorẽ. Quod dico, qui & ipſe pauper, & diues aliquãdo fuerim, atq; omne vitæ genus ſim expertus. Porrò paulò pòſt & ipſe omnia ſcies. *Mic.* Per Iouẽ tẽpeſtiuũ iã eſt, vt& tu referas quomodo ſis tranſformatus: & quid in vnoquoque vitæ genere perſpexeris. *Gal.* Auſculta, hoc tantùm præmonitus; me neminem fœliciorem in vita, quàm tu ſis, vnquam vidiſſe. *Mic.* Quàm ego ſim ô Galle? hanc fœlicitatem tibi ipſi imprecor, qui me ad tibi conuitiandum implelis. Verùm age, narra exordiens ab Euphorbo, quo pacto fueris in Pythagorã trãſformatus: deinceps ordine ad Gallũ vſq; cõſentaneũ enim eſt te varias res tum vidiſſe,

ἐν παθεῖν, ἐν πολυειδέσι τοῖς βίοις. Αλε. ὡς μὲ δεῖ Ἀπόλλωνος τὸ θεσπέσιον ἡ ψυχή μοι καταπλαμβὰν εἰς τὴν γλῶ ἐνέδυ ἐς ἀνθρώπου σῶμα, ἰῶ πνε τὴν καταδίκλω ἐκτελέσα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἄλλως τε, ὅτε ὅσιον ὅτε ἐμοὶ ἐπεῖν, ὅτε σοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ ὁ Εὔφορβος ἐγὼ μέλλω, Μι. ἐγὼ δὲ σέ γε τούτου ὦ θαυμάσιε, τίς ἰῶ τοῦτό μοι πρότερον εἰπὲ, εἰ καὶ σύ ποτε ἄλλος ἦσθα σύ. Αλε. ἀγ μάλα. Μι. τίς οὖν ἰῶ, εἴπερ ἔχεις εἰπεῖν; ἐθέλω γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Αλε. σὺ μύρμηξ ἐνδικὸς, τῶν τὸ χρυσίον ὀρυττόντων. Μι. εἶτα οὐκ ἦν ὁ κακοδαίμων ὀλίγων τῶν ψηγμάτων ἥκειν ἐς τὸν βίον, ἐξ ἐκείνου σπασπασάμενος; ἀλλὰ τί μοι τοῦτο ἔσομαι εἰπέ. εἰκὸς γὰρ εἰδέναι σε. εἰ γάρ τι ἀγαθὸν εἴη, ἀπαγξόμαι ἤδη αἴρας ἀπὸ τοῦ παλαι, ἐφ' ᾧ σὺ ἔσηκας. Αλε. ἀλλ' ἂν μάθοις τοῦτο εὐθέως μηχανῆ. πλὴν ἀλλὰ ἐπίσον Εὔφορβος ἐγώμην, ἐπαύσεσθαι γὰρ ἐκ ἐκείνα, ἐμαχόμην ἐν Ἰλίῳ. κἀ ἀποθανὼν ὑπὸ Μενελάῳ χρόνῳ ὕστερον ἐς Πυθαγόραν ἦλθον. τέως δὲ πεπέμφθον ἄοικος ἐσῶς, ἄχρι δὴ ὁ Μνήσαρχος

tum tuliſſe, nimirum in tam diuerſis vitæ formis. Gal. Quemadmodum initio ab Apolline profecta anima in terram deuolarit, & corpus humanum induerit, quam pœnam dependens, longum dictu foret: præterea neque mihi referre, neque tibi talia audire fas eſt. Verùm vbi Euphorbus factus fuiſſem M. Sed ego priuſquã eſſem is qui nunc ſum, ô præclare, quiſnam eram? Hoc mihi priùs dicito, nunquid & ego verſus fuerim itidem vt tu. Gal. Maximè. M. Quis igitur eram? ſiquo modo potes dicere, peruelim enim iſthuc cognoſcere. Gal. Tu formica eras Indica, ex illis quæ aurum effodiunt. M. Ita-ne neglexi infœlix vel paucula fruſta in vitam importare, cùm illo eſſem alitus? Sed age, quid poſt hæc futurus ſim dicito, nam conſentaneum eſt id ſcire te. Etenim ſiquid bonæ eſſet rei, me iam ab hac pertica, in qua nunc ſtas, ſuſpenderem. Gal. Id arte nulla ſcire poſſis. Cæterùm cùm Euphorbus eſſem (nam ad illa redeo) in Troia pugnabam: atque à Menelao necatus, in Pythagorã poſtea veni, ac tandiu ſine tecto perduraui, donec Mneſarch⁹

ἐξεργάσηται μοι τὸν οἶκον. Mi. ἆρ' ἔστιν ἂν ὦ ταῦ, ἢ ἄποτος; Αλε. καὶ μάλα. οὐδὲ γὰρ ἔδει τούτων, ἢ μόνῳ τῷ σώματι. Mi. ἀλλ' τὰ ἐν Ἰλίῳ πρῶτον μοι εἰπέ. τοιαῦτα λέγει ὁποῖα φησιν Ὅμηρος ἦν ἄρα αὐτά; Αλε. πόθεν ἐκεῖνος ἤκουσε ὦ Μίκυλλε; ὃς γεγονόμενον ἐκείνων, κάμηλος ἐν Βάκτροις ἦν. ἐγὼ δ' τοσοῦτον σοι φημὶ παρεῖναι μηδὲ ἦν ἄδειαν τότε, μήτε τὸν Αἴαντα ὅσον μέγαν, μήτε τὴν Ἑλένην ἀστὴν ὅσον καλήν, ὡς οἴομαι. εἶδον γὰρ λευκήν μήν τινα, καὶ σύμμικτον τῷ μέλανι, ὡς εἰκάζειν κύκνου συγγενῆ εἶναι. πολλὰ δ', πάνυ πρεσβύτην, ἡλικιῶτην σχεδὸν τῆς Ἐφύρης. ἣν γε Θησεὺς ἁρπάσας ἐκ Δελφῶν ἀφῆκε τὴν Ἀφίδναν ἔχειν, καὶ τὸν Ἡρακλέα ἠμύνατο. ὁ δὲ Ἡρακλῆς, πρῶτον εἶλε Τροίαν καὶ τὸν πατέρα ἡμῶν, τὸν τότε μάλιστα. ἀκηκόει γάρ μου ὁ Πάνθους ταῦτα, κομιδῇ μειράκιον ὤν, ἐσπουδακέναι λέγων τὸν Ἡρακλέα. Mi. τί δ', ὁ Ἀχιλλεὺς τοιοῦτος ἦν ἄριστος τὰ πάντα, ἢ μῦθος ἄλλως καὶ ταῦτα; Αλε. ἐκεῖνο μὲν οὐδὲ συνωλισθάνω ὦ Μίκυλλε. οὐδὲ ἂν ἔχοιμί σοι οὕτως ἀκριβῶς τὰ παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς λέγειν.

domum mihi ædificasset. *Mic.* Num quæso sine cibo, potúque? *Gal.* Maximè. Nihil enim his rebus opus, nisi corpori duntaxat. *Mic.* Illud igitur priùs mihi dicito, num res ad Troiam gestæ, fuerunt quales Homerus fuisse dixit? *Gal.* Vnde is resciuisset Micylle? qui quidem dum ista gerebantur, erat in Bactris camelus. At ego tibi affirmo nihil tam eximium tunc factum fuisse: neque Aiacem vsque adeò magnum, neque adeò formosam, vt putant, Helenam: siquidē vidi quandam candida & procera cernice, vt cycno prognatam illam hinc conijcerent: cæterùm anū, Hecubæ propemodum æquæuam. Quam in Aphidnis, primùm raptā possedit Theseus, qui Herculis ætate vixit. Porrò Hercules priùs Troiam ceperat, patrū nostrorum memoria, qui per id tēporis maximè florebant. Nam hæc mihi Panthus narrauit, se cùm esset adolescentulus, vidisse Herculem. *Mic.* Quid autem Achilles? Num talis erat, nempe quauis in re præstantissimus? an & ista sunt fabulosa? *Gal.* Cum illo quidem non sum congressus, neque res quæ apud Achiuos gestæ sunt, ita accuratè possem referre.

πόθεν γὰρ, πολέμιος ὤν; τὸν μὲντοι ἑταῖρον αὐτῆς τὸν Πάτροκλον, οὐ χαλεπῶς, ἀπέκτεινα, διελάσας τῷ δόρατι. Mi. εἶτά σε ὁ Μενέλαος μακρῷ εὐχερέστερον. ἀλλὰ ταῦτα μέν, ἱκανῶς. τὰ Πυθαγόρου δή, ἤδη λέγε. Alc. τὸ μὲν ὅλον ὦ Μίκυλλε, σοφιστὴς οὐδρωπος ἴσως. καὶ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν. ἄλλως δ', εἰ ἀπαίδευτος, οὐδ' ἀμελέτητος τῶν καλλίστων μαθημάτων. ἀτεδήμησα δὲ εἰς Αἴγυπτον, ὡς συγγενοίμην τοῖς σοφήταις ἐπὶ σοφίᾳ. καὶ ἐς τὰ ἄδυτα κατελθὼν, ἐξέμαθον τὰς βίβλους τὰς Ὧρου, καὶ Ἰσιδος. καὶ αὖθις εἰς Ἰταλίαν ἀπαλύσας, οὕτω διέθηκα τῶν κατ' ἐκεῖνα Ἑλλήνων, ὅστις θεὸν ἤδειν με. Mi. ἤκουσα ταῦτα καὶ ὡς δόξειας ἀναζεβιωκέναι ἀποδαιών, καὶ ὡς χρυσοῦν τὸν μηρὸν ἐπιδείξαιό ποτε αὐτοῖς. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπὲ, τί σοι ἐπῆλθε νόμον ποιήσασθαι μήτε χρεῶν, μήτε κυάμων ἔδειν; Alc. μὴ ἀνάκρινε τὰ τοιαῦτα ὦ Μίκυλλε. Mi. διατί ὦ ἀλεκτρυών; Alc. ὅτι αἰσχύνομαι λέγειν πρὸς σὲ τὴν ἀλήθειαν περὶ αὐτῶν. Mi. καὶ μὴν οὐδὲν ἄλλων ἐμοῦ λέγειν πρὸς σὲ δίκαιος, καὶ φίλον. Ἀλκυ-

Etenim quí scire potui, cùm hostis essem? Certè Patroclũ illius socium, non magno negotio hasta transuerberatum peremi. *Gal.* Deinde te Menelaus multò minore negotio. Verùm istis de rebus satis. Nunc res Pythagoricas refer. In summa Micylle, sophista eram (oportet enim verũ fateri) alioquí non imperitus, nec in disciplinis præclaris inexercitatus. Profectus sum autem in Ægyptum, quò cum prophetis congrederer de sapientia communicaturus. Ibi adyta ingressus, Ori & Isidis libros perdidici. Et cùm in Italiam rursus vela feciſſem, eo affectu Græcos eius tẽporis imbui, vt me Deum prædicarent. *Mic.* Equidem hęc inaudiui, vtque creditus es post mortem reuixiſſe: aureúmq; ipsis femur aliquando monſtraſſe. Verùm illud mihi dicite: quid tibi venit in mentẽ vt legem ſtatueres, ne carnibus, neque fabis veſcerentur homines? *Gal.* Ne perquiras iſta Micylle. *Mic.* Quam ob rem ô Galle? *Gal.* Nam pudet hiſce de rebus verum apud te fateri. *Mic.* Atqui nihil verendum eſt dicere viro contubernali & amico. Nam

ἥδιον δ' ἂν ἀφ' ἑτέρου ἢ σοῦ. Αλε. οὐδὲν ὑγιὲς, οὐδὲ σοφὸν λέγεις. ἀλλ' ἐκφεύγων ὅτι εἰ μὴ τὰ συνήθη, καὶ ταῦτα τοῖς πολλοῖς νομίζομαι, ἥκιστα ἐπιτάσομαι τοὺς ἀνθρώπους ἐς τὸ θαῦμα. ὅσῳ δ' ἂν ξενίζωμι, τοσούτῳ καινότερος ὦμαι αὐτοῖς ἔσεσθαι. διὰ ταῦτα καινοποιεῖν εἰλόμην, ἀπορήσειν τοὺς πεισομένους τὴν αἰτίαν. ὡς εἰκάζοντες ἄλλοι ἄλλως, ἅπαντες ἐκπλαγήσονται. καθάπερ ἐν τοῖς ἀπορρήτοις τῶν χρημάτων. Μι. ὁρᾷς καταγελᾷς μου καὶ σὺ ἐν τῷ μέρει τοσοῦτον, ὅσον Κροτωνιατῶν καὶ Μεταποντίνων, καὶ Ταραντίνων, καὶ τῶν ἄλλων ἀρρένων σοι ἐτοιμόρρων, καὶ προσκυνούντων τὰ ἴχνη, ἃ τὸ πατῶν ἀπολιμπάνεις. ἀποδυσάμενος δὲ τὸν Πυθαγόραν, τίνα μετημφιέσω σεαυτόν; Αλε. Ἀσπασίαν τὴν ἐκ Μιλήτου ἐπαῖραν. Μι. εὖ τὸ λόγου. καὶ γοῦν ἐβούλετο ἐν τοῖς ἄλλοις, ὁ Πυθαγόρας; καὶ δὴ ποτε χρόνος, ὅτε καὶ σὺ ὠστόκεις ὦ ἀλεκτρυόνων ἥδιστε, καὶ συνῆδα Περικλεῖ, Ἀσπασία οὔσῃ; καὶ ἐκύεις ἀπ' αὐτῆς, καὶ θεὰ ἔξαιφνες, καὶ χρόνῳ κατῆλθες, καὶ ἐμαιεύου ἐς τὸ ἐπιεικές; Αλε. πάντα πῶτα ἐτελώσω. οὐ μέντοι,

herũ posthac absit vt dixerim. G. Nihil sani, neque præclari erat. Verũ animaduertebã, si cõsueta, atque eadẽ quæ vulgò tradũtur, præcepissem, mortales in admirationẽ minimè pertracturum: sed quo peregriniora proposuissẽ, futurum vt hoc magis nouus atq; admirãd' viderer. Proinde noua comminisci statuerã: eorũq; causam silẽtio comprimere: quò videlicet alijs aliud cõiectãtib', omnes attoniti redderẽtur vt in obscuris oraculis solet vsuvenire. Mic. Viden'? irrides me tu quoq; nõ minùs atq; Crotoniatas, Metapõtinos, & Tarẽtinos, cæterósque quite muti sequũtur, & quæ calcata reliquisti vestigia adorãt. Verùm exuto Pythagora, quẽnã induisti? G. Aspasiã meretricẽ illam Milesiam. M. Papæ quid dicis? Etiã inter alia, mulier quoque fuit Pythagoras? Itane fuit aliquãdo tẽp', quo tu Galle generosissime oua pariebas, cũque Pericle rem habebas, Aspasia cũ esses, ex eó; grauida facta es: præterea lanã carpebas, tramãq; deducebas, & meretricũ in morẽ te cõponebas. G. Illa quidẽ oĩa feci, tamen nõ ego sol':

ἀλλὰ καὶ Τειρεσίας πρὸ ἐμοῦ, καὶ ὁ Ἐλάτου παῖς ὁ Καινεύς. ὥστε ὁπόταν ἀν ἀποσκώψῃς εἰς ἐμέ, καὶ εἰς ἐκείνους ἀποσκῶψας ἔσῃ. Μι. τί οὖν, πότερος ὁ βίος ἡδίων σοι ἦν, ὅτε ἀνὴρ ἦς, ἢ ὅτε σε ὁ Περικλῆς ὤπυιεν; Αλε. οἶδας οἷον τοῦτο ἐρώτησας, αὐδὲ τῷ Τειρεσίᾳ συνευχόμην τὴν ἀπόκρισιν; Μι. ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ ἔπαινε, ἱκανῶς ὁ Εὐριπίδης διέκρινε τὸ τοιοῦτον, εἰπὼν, ὡς τοὺς ἀν θέλοι παρ' ἀσπίδα στῆναι, ἢ ἅπαξ τεκεῖν. Αλε. καὶ μὴν ἀναμνήσω σε ὦ Μίκυλλε, ὡς εἰς μαχρὰν ὠδίνουσαν. ἔσῃ γάρ ποτε γυνὴ καὶ σὺ ἐν πολλῇ τῇ περιόδῳ πολλάκις. Μι. ὡς ἀπάγξῃ ὦ ἀλεκτρυών, ἅπαντας εἰς ὕψος Μιλησίους, ἢ Σαμίους εἶναι; σὲ οὖν φασι, καὶ Πυθαγόραν ὄντα τὴν ὥραν λαμπρὸν πολλάκις, Ἀσπασίαν γενέσθαι τὴν πυραύνου. τίς δὲ μὴ ἡ Ἀσπασία ἀνὴρ, ἢ γυνὴ αὖθις ἀπεφάνης; Αλε. ὁ κυνικὸς Κράτης. Μι. ὦ Διοσκόρω τῆς ἀνομοιότητος. ἐξ ἑταίρας, φιλόσοφος; Αλε. εἶτα βασιλεύς. εἶτα πένης. καὶ μετ' ὀλίγον, σατράπης. εἶτα ἵππος, καὶ μυῖα. μακρὸν δ' ἂν γένοιτο

verùm & ante me, tum Tiresias, tum Elati proles Cæneus. Proinde quicquid in me cõuitij dixeris, id ipsum & in illos dixeris. *Mic.* Age igitur, vtra tibi vita erat suauior, quũ vir eras, an quũ Pericles tecũ habebat cõsuetudinẽ? *Gal.* Vides cuiusmodi sit istud quod percõtaris: cui ne Tiresiæ quidẽ expedierit respõdere? *Mic.* Atqui si minùs fateare: tamẽ istud Euripides sat explicuit, quũ ait, se malle ter sub clypeo consistere, quã parere semel. *Gal.* Imò prẽmoneo te paulò pòst puerperã fore: siquidẽ & tu mulier es olim futurus, idq; sæpius lõgo sæculorũ orbe & recursu. *Mic.* Nõ tu pendebis, ô Galle, qui putas omnes homines esse Milesios, aut Samios? Nã aiũt te etiã tum quũ Pythagoras esses, venusta forma decorũ, sæpius Aspasiã fuisse tyrãno. Verũ age post Aspasiã, in quẽ virũ aut mulierẽ denuo renatus es? *Gal.* In Cratẽ Cynicũ. *Mic.* O Castor! ô Pollux! quã dissimile! ex scorto philosoph⁹? *Gal.* Deinde rex: deinde pauper: paulò pòst satrapes: dehinc equus, graculus, rana, aliáq; innumerabilia: quæ figillatim recẽsere lõgũ esset.

κολοιὸς, καὶ βάτραχος, καὶ ἄλλα καταριθμήσασθαι ἔργον.

τὰ τελευταῖα δ', ἀλεκτρυὼν πολλάκις. ἐγὼ μὲν τῷ βίῳ, καὶ πρεσβὺς πολλοῖς ἄλλοις δουλεύσας βασιλεῦσι, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. τὰ τελευταῖα, καὶ σοὶ νῦν συνέσομαι, καταγελῶν ὁσημέραι σῦ ποτνιωμένου, καὶ οἰμώζοντος ὅτι τὴν πενίαν, καὶ τὸν πλοῦτον θαυμάζοντος ὑπ' ἀγνωσίας τῶν ἐκείνοις συμφόρων κακῶν. εἰ γοῦν ἤδεις τὰς φροντίδας αὐτῶν, ἃς ἔχουσιν, ἐλάλεις ἂν ὅτι σαυτῷ μέγιστον εὐδαιμονεῖν ἀεὶ τὸν πλούσιον. Μι. ἀλλ' ὦ Πυθαγόρα, ἢ δ', ὃ τι μάλιστα χαίρεις καλούμενος, ὡς μὴ ὑπεραγάντοιμι τὸν λόγον, ἄλλοτε ἄλλον καλῶν. Αλε. δοίσει μὲν οὐδὲν, ἴσως τε Εὐφορβον, ἴσως τε Πυθαγόραν, ἴσως τε Ἀσπασίαν καλῆς, ἢ Κράτητα. πάντα γὰρ ἐγὼ ταῦτά εἰμι. πλὴν τὸ γοῦν ὁρώμενον τοῦτο, ἀλεκτρυόνα ὀνομάζων, ἄμεινον ἂν ποιοῖς, ὡς μὴ ἀπιμάζοις ἐυτελὴς εἶναι δοκῶν τὸ ὄρνεον, καὶ ταῦτα, τοσαύτας ἐν αὐτῷ ψυχὰς ἔχον. Μι. ἀλλ' ὦ ἀλεκτρυὼν, ἐπεὶδὴ ἀπαίτων χρέδον ἤδη τῶν βίων ἐπιμέμνησαι, καὶ πάντα οἶδα, λέγοις ἂν ἤδη σαφῶς, ἰδίᾳ μὲ, τὰ τῶν πλουσίων, ὅπως

Postremò Gallus plerũque: quo vitæ genere delectatus ſum & ſeruiui apud multos alios & reges, & pauperes, diuitésque: poſtremò nunc tecum viuo, rideóque quotidie, quum video te paupertatis tædio complorantem, eiulantémq; ac diuitum admirãtem fortunas, propterea quòd ignores quantum illis adſit malorũ. Alioqui ſi curas noris quibus illi diſtringuntur, te ipſum profectò riſeris, qui antea credideris eum qui ſit opulentus, ſẽper eſſe fœliciſſimum omnium. Mer. Ergo Pythagora, aut quod maximè gaudes appellari, ne cõfundam orationẽ, aliàs alio nomine cõpellans. Gal. Nihil intererit, ſiue Euphorbum, ſiue Pythagoram, ſiue Aſpaſiam, ſiue Cratem vocaris. Nã hæc omnia ſum egó vnus. Veruntamen rectiùs feceris, ſi (quod in præſentia eſſe videor) Gallum me voces, ne auẽ hanc parui ducere, contemneréque vidéaris, præſertim cùm tot tantáſque animas in ſe contineat. Mer. Ergo Galle, quãdoquidem omnia penè viuendi genera iã expertus es, omniáq; noſti: velim dilucidè mihi narres, quæ ſit diuitũ, quæ pauperũ vitæ cõ-

δίαν. ἰδίᾳ δ', τὰ πλουσίων,

ὡς μάθω εἰ ἀληθῆ ταῦτα φῄς, εὐδαιμονέστερον ἀποφαίνων με τῶν πλουσίων. Αλε. ἰδοὺ δὲ οὕτως ἐπίσκεψαι ὦ Μίκυλλε. σοὶ μὲν οὔτε πολέμου πολὺς λόγος, ἢν λέγηται ὡς οἱ πολέμιοι ἐπελαύνουσιν, οὐδὲ φεύγοντές μὴ τὸν ἀχυρὸν τέμνουσιν ἐμβαλόντες, ἢ τὸν παρόδειον ξυμπατήσωσιν, ἢ ταῖς ἀμπέλοις διϊόωσιν, ἀλλὰ τῆς σάλπιγγος ἀκούων μόνον, εἶτα ἆρα, περιβλέπεις τὸ κτῆσεαυτὸν ὡς βαπτόμενον χρὴ σωθῆναι, ἢ τὸ κίνδυνον διαφυγεῖν. οἱ δ' ἐυλαβῆται μὴ ἀμφ' αὐτοῖς, ἀνιῶνται ὁρῶντες ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀχύρωμα ἢ φερόμενα ὅσα εἶχον ἐν τοῖς ἀγροῖς. ἢν τε εἰσφέρειν δέῃ, μόνοι καλοῦ. ἢν τε ἐπεξιέναι, προκινδυνεύσουσι στρατηγοῦντες, ἢ ἱππαρχοῦντες. σὺ δ' οἰσυίγλωσσος ἔχων, ἐυσταλὴς, ἢ κῆρυξ, εἰς σωτηρίαν ἕτοιμος ἑστάναι τὰ ἐπινίκια, ἐπειδὰν θύῃ ὁ στρατηγὸς νικήσας. ἐν εἰρήνῃ τε αὖ, σὺ μὲν τὸ δήμιον, ἀναβαὶς εἰς ἀκρόπολιν, τυραννεῖς τὸ πλησίον. οἱδέ, φείδεσθαι, ἢ σωφρονεῖσθαι, ἢ διαιτᾶσθαι ἱλαρόντα σε. λευρὰ μὲν δὴ ὡς ἔχοις, ἢ ἀγῶνας, καὶ θεάματα, ἢ τἆλλα

ditio, vt cognoscam vere-ne istud affirmes, me diuitibus esse fœliciorē. G. En hūc ad modū perpēdē Micylle. re quidē nō admodū tāgit belli cura, siquando rumor sit aduēturare hostes, neque solicites, ne in agros incursantes populentur, ne-ue hortum proculcent, aut vineas vastent: sed simul atque tubam audieris, si tamen audieris, circunspicis quò deflexus seruari queas, ac discrimen effugere. Contrà illi sibi timent, & animo cruciantur, quū de mœnibus quicquid opū possidebant in agris, id omne tolli, deportariq; conspiciunt. Ac siue inferendum est aliquid in ærarium, soli accersuntur: siue in prælium exeundum. periclitantur, peditum equitum-ue turmis præfecti. Tu interim vimineum gerens clypeum, expeditus ac leuis, ad ialuti cōsulendum, paratus epulum victoriæ celebrare, siquando victoria potitus imperator sacra fecerit. Rursum pacis tempore, tu plebeius in concionem ingressus, tyrannidē in diuites obtines. Illi verò trepidant, pauidantque, & largitionibus te placant. Etenim vt balnea, ludi, spectacula aliáque omnia tibi abūde suppetant, illi operā dant.

διαρκῆ, ἅπαντα σοὶ εἶναι σπουδῆ.

Ar-

σὺ δ' ἐξέτασης καὶ δοκιμασης πικρὸς ὥσπερ δεσπότης. οὐδὲ λόγου μεταδίδους ἐνίοτε. κἂν σοι δεηθῇ, κατεχαλάσθησας αὐτῶν ἀφ' ὅσοις τοὺς λίθους, ἢ τὰς οἰκίας αὐτῶν ἐδήμευσας. οὔτε δ' συκοφαντίαν δείδιας αὐτὸς, οὔτε φθονεῖν, μὴ ὑφέλωνται τὸ χρυσίον, ἢ σῆραι τὸ ἀργύριον, ἢ ὀρύξας τὸ τεῖχος. οὔτε πράγματα ἔχεις λογιζόμενος, ἢ ἀπαιτῶν, ἢ τοῖς καταφεύγοις οἰκονόμοις διαπυκτεύων, καὶ πρὸς τὰς φροντίδας λογιζόμενος. ἀλλὰ κρηπῖδα σαυτῷ ἔστιλβόεσσαν, ἐπὶ ὀβολοὺς τ' μιδὸν ἔχων, ἐπαρασὰς πρὸ δείλιν ὀψίαν λυκάβαντος ἢν δεκῇ, σκαπέρδιν περὶ, ἢ μαινίδας, ἢ κρομμύων κεφαλίδας ὀλίγας περιτέμνων, ἐυφραίνῃς σεαυτὸν, ἀδὼν τὰ πολλὰ, καὶ τῷ βαθυπίνῃ πινία περισοφιλοσοφῶν. ἅτε διὰ ταῦτα ὑγιαίνοντες τε, καὶ ἐρρωσθαι τὸ σῶμα, καὶ διακεχυμένοις πρὸς τὸ κρύος. εἰ τοίνυν χαίρεις παρεσκευασμένος, ἵνα συναφορμῶντον ἀντιτιθῆσιν ἀποφαίνοισι πρὸς τὰ δεινοῦντα τοῖς ἄλλοις ἄμαχα εἶναι. ὥστε οὐδέν σοι τῶν χαλεπῶν τούτων νοσημάτων ἐπιβουλεύῃ. δεῖ δὲ ποτε κῦφος πυρετὸς ἐπλα-

At tu censor, & acerbus expensor, tanquam dominus, ne alloquio quidem interdum dignaris illos. Quòd si lubet, frequentibus satis in illos degrandinas, aut ipsorum bona proscribis. Ipse neq; calumniatorē metuis, neq; latronē, ne cōscenso ædium fastigio, vel pariete perfosso, tollat aurum: neq; supputandis, aut repetendis pecunijs occuparis, neq; cū sceleratis dispēsatoribus cōflictaris, neq; curis distraheris. Verùm simul atq; crepidam vnam perfeceris, mercedémq; retuleris, septē obolos, sero surgis crepusculo: & si libuerit, lauaris: tū empto vel saperda, vel mænide, vel paucis ceparum capitulis, temet ipse oblectas, canēs pleremque, optimáq; cum pauperrare philosophans: adeò vt eas ob res salubri sis, valētique corpore, & contra frigus obdurueris. Nam labores qui te exacuunt, certatorem nō contemnendum reddunt aduersum eas res, quæ complurib⁹ inexpugnabiles videntur. Atque hinc fit vt nullus ex grauioribus hisce morbis insidias tibi moliatur. Quin siquando lenis febricula inuaserit, paulo negotio eam medicatus, & iniecta excutiens, protinus

ἀποσεισάμενος τὴν ἀσπίδα. ὁ δὲ, φεύγει αὐτίκα φοβηθεὶς σε, ψυχῆς τε ὁρῶν ἐμφορούμενον, καὶ μαχρὰν οὐμοῖζειν λέγοντα τῇ ἱκετείᾳ πειθόδιε. οἱ δὲ, ἐκ ἀκρασίας ἀθλίοι, τί τῶν κακῶν οὐκ ἔχουσι, ποδάγρας, καὶ φθόας, καὶ πνευμονίας, καὶ ὑδέρεις; ταῦτα γὰρ τῶν πολυτίμων ἐκείνων δείπνων ἀπόγονα. τοιγαροῦν οἰκοθὲν αὐτῶν, ὥσπερ ὁ Ἰκάρεος, ὅπ πολὺ ἅπαντες αὐτὸν, καὶ πλησιάσαντες τῷ ἡλίῳ, ὑπ εἰδότες ὅτι κηρῷ ἥρμοσο αὐτοῖς ἡ πίρωσις, μεγάλ ἐνίοτε τὸ πάταγον ἐπτίκτουσι, ὅπ κεραλίνῳ ἐς πέλαγος ἐμπεσόντες. ὅσοι γὰρ κῦ τὸ Δαιδάλου μὴ πάνυ μετεωρεῖ, μὴ δὲ ὑψηλὰ ἐφρονηκᾷ, ἀλλὰ σφόδρα εὐ, ὡ γοτιζεδὲ ἐνίοτε τὴ ἅλμη τὸν κηρὸν, ὡς τὸ πολὺ κτοι ἀσφαλῶς διέπλησαν. Μι. ὀπειικεῖς τινας, καὶ πωπόν λέγεις. Αλε. τῶν μὲν τοίνυν ἄλλων ὦ Μίκυλλε, τὰς ναυαγίας πάνυ αἰσχρὰς ἴδοις ἄν, ὅταν ὁ Κροῖσος περιπτυλμῶνος τὰ πόρρω γέλωτα παρέχῃ Πέρσαις, ἀναβαίνων ὅπ πλὴν πυρᾶν. ἢ Διονύσιος καταλυθεὶς τὴ τυραννίδος, ὧν Κορίνθῳ γράμματα διδάσκων μὴ πλινθίοις ἀρχὴν, παιδία συλλαβίζειν ἀναγκά-

exills. Illa porrò fugit ilico, metuens te, quem videat frigido victu impleri, & medicorum illis recurſibus longum plorare renuntiantem. At illi ex aduerſo propter intemperantiam, quid tandē mali non habent infœlices? podagras, tabes, pulmonis inflāmationes, aquas intercutes. Hæc enim à ſumptuoſis illis cœnis naſcūtur. Proinde quicunque ex his Icari in morem, ſeſe attollunt, propiúſque ſoli admouent, neſcij alas ſibi eſſe cera adglutinatas, ingentem nonnunquam ſtrepitum mouent, prono capite in mare delapſi. Sed qui Dædali exemplo, non admodum ſublimia, neque excelſa ſapiūt, ſed humilia terræq; vicina, adeò vt cera nonnunquam ſalis aſpergine madeſcat, ij tuto plerumque tranſuolant. *Mic.* Moderatos iſtos, & prudentes narras. *Gal.* Verùm aliorum Micylle, naufragia fœdiſſima conſpicias: nempe quando Crœſus reuulſis alis riſum exhibet Perſis, conſcenſo rogo: aut quum Dionyſius tyrannide abdicat⁹, Corinthi literas docet, poſt tantum imperiū pueros ſyllabas connectere cogens.

ζων. Μι. εἰπέ μοι ὦ ἀλεκτρυών, σὺ ὢν ὁ ποτε βασιλεὺς ἤδη, φὴς γὰρ ἂν βασιλεύσαι, ποίᾳ ποτὲ ἐπιτηδεύσει ἐκείνῃ τῷ βίῳ; ἦπου παντευδαίμων ἦδα, τὸ κεφάλαιον ὅ, τι περ ἔστι τἀγαθὸν ἀπάντων ἔχων. Αλε. μὴ ὦ ἀναμάσσης με ὦ Μίκυλλε, οὕτω τεταθλίως ἰῶ τοτε. τοῖς μὲν ἔξω πᾶσιν, ὅσα ἔφην δα, παντευδαίμων εἶναι δοκῶν. ἔνδον δ', μυρίαις αἰτίαις σιωπῶν. Μι. τίσι ταύταις; παραδόξοις γὰρ, καὶ οὐ πάνυ πιστὰ φὰς. Αλε. ἦ γὰρ μὲ ἐκ ὀλίγης χώρας ὦ Μίκυλλε, παμφόρου τινὸς, καὶ πλήθει ἀνθρώπων, καὶ κάλλει τῶν πόλεων ἐν ταῖς μάλιστα θαυμάζεσθαι ἀξίας, ποταμοῖς τε ναυσιπόροις καταῤῥεομένης, καὶ θαλάττῃ εὐόρμῳ χρωμένης. καὶ στρατιᾷ ἰῶ πολλῇ, καὶ ἵπποις συγκεκροτημένῃ. καὶ δημοσίοις ἐκ ὀλίγοις, καὶ πεντήρεσι, καὶ χρημάτων πλήθους ἀναρίθμου, καὶ χρυσοῦ ὁ κοῖλος πάμπλεω, καὶ ἡ ἄλλη τῆς αἰχμῆς βαγαυδία πᾶσα, ἐς ὑπερβολὴν ἐξηγκωμένη. ὥστε ὁπότε περίοιμι, οἰμὰ πολλοὶ, περισχόντες, καὶ θεόν τινα ὁρᾷν ἐφοντο. καὶ ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις συνίδιον ἐθόμυοί με. οἱ δὲ, καὶ ὅπη κατύχοιεν αἰσθόμενοι, ὡς μεγάλῳ ἐ-

Mic. Dic mihi Galle, tu quũ rex esses (nam ais etiam regem te fuisse) cuiusmodi expertus esillud vitæ genus? Sanè tum fœlix eras, siquidẽ id quod est bonorum omnium caput possidebas. *Gal.* Ne mihi in memoriam regeras, ô Micylle: vsque adeò miserrimus tunc erã: & quãquam quoad res externas planè fœlix videbar, vt dixisti: tamen intus innumeris curis distringebar. *Mic.* Quibus curis? Nam absurda prorsus & incredibilia narras. *Gal.* Equidem Micylle, imperabam regioni non exiguæ, quarumuis rerum feraci, cùm incolarum multitudine, tum vrbium pulchritudine cum primis admirandæ: præterea fluuijs nauigabilibus, ac mari portuoso commodæ. Ad hæc exercit⁹ ingens, equitatus instructus, satellitium non exiguum, triremes, vis pecuniæ innumerabilis, vasorum aureorũ plurima copia, reliquáque omnis tragœdia principatus, supra quàm credi queat, ingens. Itaque cùm prodirem, plerique adorabant, Deum quempiam intueri sese rati: aliique alios trudentes concurrebant, quò me conspicerent: nonnulli consciensis tectis, magni æstimabant,

ἠδύνατο ἀκριβῶς ἐωρακέναι τὸ ζεῦγος. τὴν ἐσθῆτα. τὸ διάδημα. τὸν περιπομπους. τὸν ἑπομένους. ἐγὼ δὲ εἰδὼς ὁποῖα μοι ἐνῆν καὶ ἔφερεν, ἐκείνοις μὲν τῆς ἀγοιᾶς συνεγίγνωσκον, ἐμαυτὸν δὲ ἠλέουν, ὅμοιον ὄντα τοῖς μεγάλοις ἐκείνοις Κολοσσοῖς, οἷους ἢ Φειδίας, ἢ Μύρων, ἢ Πραξιτέλης ἐποίησεν. ἐκείνων δὲ ἕκαστος τὰ ἐντὸς ὁ μὲν, Ποσειδῶν, ἢ Ζεύς ὅτι παγχαλκος, χρυσῆ, καὶ ἐλέφαντος ξυνειργασμένος, κεραυνὸν, ἢ ἀστραπὴν, ἢ τρίαιναν ἔχων τῇ δεξιᾷ. ἢν δὲ ὑποκύψας ἴδῃς τὰ ἔνδοθεν, ὀψει μοχλοὺς τινας καὶ γόμφους, καὶ ἦλους διαμπὰξ πεπερονημένους, καὶ κορμοὺς καὶ σφῆνας, καὶ πίτταν ὑποπλον, καὶ τοιαύτην τινὰ πολλὴν ἀμαρφίαν ὑποκουροῦσαν. ἐῶ λέγειν μυῶν πλῆθος, ἢ μυγάλων ἐμπολιτευόμενον αὐτοῖς ἐνίοτε. τοιοῦτόν τι καὶ βασιλεία δοκεῖ. Μὰ. οὐδέπω ἔφησθα τὸ πλοῦν, καὶ τοὺς γόμφους, καὶ μοχλοὺς, οἵ τινες εἶεν τῆς ἀρχῆς, οὐδὲ τὸν ἀμορφέστερον ἐκείνου τοῦ πολλοῦ, ἢ τις ὄζει. ὡς τόλμ' ἐλεαύνειν ἀποβλεπόμενον, καὶ τοσούτων ἄρχοντα, καὶ περιπεμπόμενον δαιμονίως; ἔοικεν οὗτος Κολοσσῷ παραδείγματι

A si plenè cõtemplari licuisset quadrigam, palliũ, diadema, anteambulones, & à tergo comitantes. Ego inter hæc mihi cõscius, quantæ me res discrucciarẽt, versaréntque, illis quidẽ propter insitiam ignoscebam, at mei ipsius misereſcebat, quòd similis essem magnis illis colossis, quos aut Phidias, aut Myrõ, B aut Praxiteles fecit. Quorũ quisque extrinsecus est Neptunus, aut Iupiter, omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus, & aut fulmen, aut fulgur, aut tridentem dextra tenens. At si immisso capite, quæ sunt intus inspicias, videbis vectes, paxillos, & clauos, per vniuersum infixos, stipitésque & cuneos, picémq; sublitam: item aliam id genus deformitatẽ intus inhabitantem. Omitto dicere muscarum, mustelarúmq; vim, quę nõnunquam in ijs mansitare. Huiusmodi videtur esse regia dignitas. *Mic.* Nondum explicuisti lutum, & clauos, E & vectes imperij, quinam sint, neque magnam illam deformitatem quæna sit. Nã cum admiratione vectari, & tam multis imperare, numinísque instar adorari, cum Colossi exemplo quadrat:

Κολοσσῷ παραδείγματι

ἀκατάστατον γάρ τι καὶ τοῦτο. σὺ δὲ
ἤδη τὰ ἔνδον ἤδη τῆς Κολοσσοῦ
λέγε. Αλε. τί πρῶτον ὕπνου σοι
φῶ Μίκυλλε, τοὺς φόβους, καὶ τὰ
ἐνύπνια, καὶ ὑποψίας, καὶ μύσος A
τὸ παρ' ἡμῖν συνόντων, καὶ ἐπιβου-
λάς. καὶ διὰ ταῦτα, ὕπνου τε ὀλί-
γου, ὀπτάλιον κἀκεῖνον, καὶ
παρεχῆς μετ' ὀνείρατα, καὶ ὑ-
ποίας πολυπλόκους, καὶ ἐλπίδας B
ἀεὶ πονηρὰς, ἢ τὴν ἀφθονίαν,
καὶ χρηματισμοὺς, καὶ δί-
κας, καὶ ἐπιτροπείας, καὶ πρά-
γματα, καὶ συνδήματα, καὶ
λογισμούς; ὑφ' ὧν οὐδὲ ὅταν ἀπο- C
λαύσωσι πρὸς ἡδὺς ἐγγίγνεται,
ἀλλὰ ἀνάγκη καὶ ἀπαύστων,
μόνον διασκοπεῖν, καὶ μυεῖα
ἔχειν πρόχειρα, οὐδὲ τὸ Ἀτρείδου
Ἀγαμέμνονα ὕπνος ἔχε
γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα. καὶ ταῦτα, ῥεγκόντων Α- D
χαιῶν ἀπαύστων. λυπεῖ δὲ τὸν μὲν
Λυδὸν, υἱὸς κωφὸς ὤν. τὸν Πέρ-
σην δὲ, Κλέαρχος, Κύρῳ ξυνολο-
γῶν. ἄλλον δὲ, Δίωνα, πρὸς οὓς
ποτὲ τὸν Συρακούσιον κοινολογέ-
μενος, καὶ ἄλλον Παρμενίωνα ἐπ- E
αινέμενος. καὶ Περδίκκαν Πτο-
λεμαῖος, καὶ Πτολεμαῖον Σέλευ-
κος. ἀλλὰ κἀκεῖνα λυπεῖ ὁ ἐρά-
σμιος, πρὸς ἀνάγκην ξυνὼν,
καὶ παλλακὴν ἄλλῳ χαίρουσα.

siquidem hoc diuinum quiddam est. Nunc autem quæ sunt intra Colossum exponito. Gal. Quid primum tibi referam Micylle? vtrum metus, curas mordaces, suspiciones, familiarium odiũ, & insidias: eásque ob res, somnum rarum, eúmque leuem, ac plena tumultus insomnia, cogitationes perplexas, spes semper improbas: an verò otij penuriam, postulationes, iudicia, expeditiones, edicta, fœdera, consultationes? Quibus rebus fit, vt ne per somnium quidem, aliqua re iucunda frui liceat: verùm vt omnibus de rebus solus dispiciat necesse est, milléque negotia sustineat. Quippe nec Atriden Agamemnona dulcis habebat, Somnus, multigenas versantem pectore curas. Idque cùm reliqui omnes Achiui sterterent. Adde quòd Lydum illum discruciat filius mutus: Persam Clearchus Cyro milites peregrinos conscribens: alium Dion cum Syracusanis nonnullis ad aurẽ communicans: alium Parmenion collaudatus. Item Perdiccam Ptolemæus, Ptolemæum Seleucus. Quin illa quoq; molestiã afferunt, amasius non sponte consuescens, cõcubina alio gaudẽs:

καὶ ἀποστῆσαί τινες λεγόμενοι, καὶ δύ', ἢ τέτταρες τῶν δορυφόρων περὶς ἀλλήλους διαψευζόντες. τὸ δὲ μέγιστον, ὑφορᾶσθαι δεῖ τοὺς φιλτάτους μάλιστα, καὶ ἧκιστα ἐκείνων αἰεί τι δεινὸν ἔχειν ἐλπίζειν. ὁ μὲν γοῦν, ὑπὸ τῶν παιδὸς ἀπόθανεν ἐν φαρμάκων. ὁ δὲ, καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν ἐρωμένων. τὸν δὲ ἄλλον, ἴσως ὁμοιόζοπτες θάνατος κατέλαβεν. Μι. ἄπαγε. δεινὰ ταῦτα φὴς ὦ Αλεκτρυών. ἐμοὶ γοῦν πολὺ ἀσφαλέστερον σκυτοτομεῖν ὑπεκκρούσται, ἢ πίνειν ἀπὸ χρυσῆς φιάλης, κωνείου, καὶ ἀκονίτου συναναχεραθείσης φιλοτησίαν. ὁ δὲ κίνδυνος, ἐμοὶ μὲ, εἰ παρολισθοῖ τὸ σμιλίον, καὶ ἁμάρτοι τῆς τομῆς τῆ ἐπ' ὀυδὲν, ὀλίγον τι αἱμάξαι τῆ δακτύλω ἐντεμόντα. οἱ δὲ, ὡς φὴς, θαυάσματα ἐυωχοῦνται, καὶ ταῦτα, μυρίοις κακοῖς συνόντες. εἶτ' ἐπιδὰν πίσωσιν, ὅμοιοι μάλιστα φαίνονται τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς. ὧν πολλὰς ἰδεῖν ἔξεστι, τίνας μὲ, Κέκροπας δηδὲν ὄντας, ἢ Σισύφους, ἢ Τηλέφους, διαδήματα ἔχοντας, καὶ ξίφη ἐλεφαντόκωπα καὶ ὀπισθίσιον κομῶντας, καὶ χλαμύδα χρυσόπαστον. ὧν δὲ, ἅπερ πολλὰ γίγνεται, περιπεσόντας τῆς αὐτῶν, ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ

tum siqui defectionē parare dicantur: aut duo quatuorue satellites inter sese susurrantes. Quódque grauissimū est, amicissimi quiq; vel maximè suspecti sunt habendi, sempérque metuendum, nequid magni mali ab illis oriatur. Nam alium filius, alium amasius veneno necauit: alium similis mors forsan eripuit. *Mic.* Apagesis, atrocia sunt Galle, hæc quæ narras. Quare mihi tutius fuerit cerdonicæ operæ pronum incumbere, quàm ex aurea phiala propinatum poculum haurire cicuta & aconito téperatum. Nam mihi quidem hoc vnum est periculi, vt si paulum aberret smilion, deflectátque à recta incisione, summum secantis digitum exiguo tingat sanguine. At hi, vt ais, lethifera agunt cōuiuia, ídque innumeris in malis constituti: qui vbi conciderint, persimiles esse videntur tragicis histrionibus. Nam multi vt videre est, quoad Cecropes sunt, aut Sisyphi, aut Telephi, diademata gestant, eburneísque capulis gladios, comámque ventilatam, & chlamydem auro intertextam. Quòd siquis, qualia plerumque accidunt, ipsorum aliquis impingens, media in scena

καταπίπτῃ, γέλωτα δηλαδὴ παρέχει τοῖς θεαταῖς τὸ πρόσωπον μὴ συμπεφύκὸς αὐτῷ διαδήματι, ἡμιμορφὴς ὢν τὴν ἀληθοῦς κεφαλῆς τὸ ὑπόκειτο, καὶ τὰ σκελῶν ὑποτολὺ γυμνωμένων, ὡς τὰ τε ἐνδύτου τὰ ἔνδοθεν φαίνεσθαι ῥάκια, δύσλωτα ὄντα, καὶ τῶν ἐμβάδων τὸ ὑπόδεσιν ἀμαχητοποιῶν, καὶ οὐκ ἐς λόγον τοῦ ποδός. ὁρᾷς ὅπως μὲ οὐκ εἰκάζῃ ἐδίδαξας ἤδη ὡς βέλτιστε οὐκ ἐκβλέπειν; ἀλλὰ τυραννίς μοι τοιοῦτόν τι ὡφθη οὖσα. ἵππος ἦ, ἢ κύων, ἢ ἰχθύς, ἢ βάτραχος ὁπότε γένοιο, πῶς ἔφερες ἐκεῖνο ἢ διατρέβων; Αλε. μακρὸν τοιοῦτον αὐχενεῖς τὸν λόγον, καὶ ἃ τοῦ παρόντος καιροῦ. πλὴν τόγε κεφάλαιον, οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἀπεφυγμενέστερος τὸν βίον ἔδοξέ μοι τοῦ ἀνθρωπίνου, μᾶλλον τοῖς φυσικοῖς ὁπλοις, καὶ χρείαις ἐμμεμετρημένος. τελεώτατον ἦ ἵππον, ἢ συνοφαντικώτατον βάτραχον, ἢ σοφιστικολογικὸν, ἢ ὀλοφυδνὸν κάνθαρον, ἢ κίναιδον ἀλεκτρυόνα, καὶ τἆλλα, ὅσα ὑμεῖς ἐπιτηδεύετε, οὐκ ἂν ἴδοις ἐν ἐκείνοις. Μι. ἀληθῆ ταῦτα ἴσως ἃ ἀλεκτρυών. ἐγὼ δ' ὅτε πόνου ἦν, οὐκ αἰσχύνομαι πρὸς σὲ λέγειν. οὐδέπω δυνάμαι ἀπομαθεῖν τὴν ἐπιθυμίαν,

cadat, risum profectò mouet spectatoribus: videlicet persona vnà cũ ipso diademate contrita, vero autem actoris capite crũentato, cruribúsq; magna ex parte renudatis, vt iam interioris amictus panni quàm sint miseri fiat perspicuum: ac cothurnorum quos pedibus induxerunt appareat deformitas, cùm pedis modo non respõdeant. Vides vt me iam similitudines conferre docueris optime Galle? Cæterùm tyrãnis, talis quædam res esse tibi visa est. Sed cũ equus esset, aut canis, aut piscis, aut rana, quomodo eam vitæ rationẽ ferebas? *Gal.* Quem nunc moues sermonem & longior sit, neque huius temporis. Illud autem vnum in genere dixerim, nullam ex omnibus vitã mihi non visam trãquilliorem humana, naturalibus duntaxat cupiditatibus, & vsibus circunscriptã. Siquidẽ aut publicanũ equũ, aut sycophãtam ranam, aut sophistam graculũ, aut cupediariũ culicẽ, aut cinædũ gallũ, atq; id genus alia quę studio prosequimini, inter illos nõ videas. M. Hæc quæ dicis Galle vera fortè sunt. Verùm nõ pudebit me tibi fateri id quod mihi accidit. Nõdum dedisce possum cupiditatẽ ἀπομαθεῖν τὴν ἐπιθυμίαν,

ἰῶ σε πόθεν ἔλκος ἔχει πλούσιος
γενέσθαι. ἀλλά μοι κ τοιοῦτον
ἔπη περὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἔσηκεν,
ὑπόδευκον ὄψιον τὸ χρυσίον. καὶ
μάλιστα ἐπὶ τῷ κατηφεστῷ Σί-
μωνι ὑποπτήσσω, βυφῶντι ἐν
ἐλαθοῖς τρυφῶντος. Αλε. ἰγὼ σε
ἰάσομαι ὦ Μίκυλλε. κ ὑπεύφρ
ἔπ νύξ ὄσιν, ἀλλασεὶ, ἵπτυ
μοι. ἀπάξω γάρ σε πρὸς αὐτὸν
ἐκεῖνον τὸν Σίμωνα, κ εἰς τοὺς
τῶν ἄλλων πλουσίων οἰκίας, ἀς ἐ-
δοις οἷα τὰ παρ' αὐτοῖς ὄσιν.
Μι. πῶς τοῦτο; μαλλασμένων τῶν
δυρῶν, κ μὴ τοιχωρυχῆν με
συναπαγάγοις; Αλε. ὑδαμῶς.
μὴ ὁ Ερμῆς, ὑφ' ἱερὸς εἰμι,
ἀλλ' ἐστὶ ἔθος μοι τοῦτο, ἵν
πις τὸ ἱμάτιον πρὸν τὸ μικρὸν
ἐπὶ δὲ ἀπαλάτητα ὀπτεμέ-
νος ὄσι, Μι. δύο δ' ἔσι σοι τοι-
αῦτα Αλε. τὸ δεξιὸν τοίνυν, ὅ-
τῳ αὖ ἐγὼ ἀποστάσας παρέ-
χω ἔχειν, ἐς ὅσον αὖ βέλωμαι,
αὐοῆσαι τι ὁ τοιοῦτος πᾶς δυ-
ρας δυάπας, κ ὁρᾶν τὰ πάν-
τα, οὐχ ὁ ὠφθαλμος αὐτός. Μι.
ἔλεγχθεις μὲ ὦ ἀλεκτρυών, καὶ
σὺ χρὴς ὢν. ἐμοὶ δ' οὕω λῶ τοῦ-
το ἄπαξ παρέχης, ἀλλὰ τὰ Σί-
μωνος πάντα ὑποβρεχεῖ δεύε-
μοτεντλωντεμένα. μετοίσω γὸ
ἐμὲ παρελθών. ὁ δ, αὖθις πειθόμε-

illā à puero mihi insitam, vi-
delicet vt diues euadā Quin
nunc quoque somniū illud
ob oculos versatur, aurū o-
stentans: potissimùm autem
sceleste ille Simō excruciat,
A qui tantas inter opes deli-
cietur. Gal. Ego te hoc mor-
bo leuabo Micylle. Et siquidem etiamdū nox est, surge
& sequere me: siquidem te ad
B Simonē ipsum adducā, & in
aliorum diuitum ædes, vt vi-
deas quomodo res habeant
apud illos. M. Istud quo
pacto? Nū me clausis foribus
parietes effoderę compelles?
C Gal. Nequaquā: verùm mer-
curius cui sum sacer, eximiū
hoc mihi concessit, siquis lō-
gissimā caudæ plumā auulse-
rit, quæ ob mollitiem infle-
ctitur. M. Atqui duas ha-
bes eiusmodi. Gal. At dextrā
cuicūq; auulsam dedero ge-
stādā, is quoad voluero, po-
terit fores omnes aperire, &
cūcta videre, ipse inuisibilis.
M. Equidem ignorabam
Galle te præstigiarum quoq;
F peritum esse. Itaque si plu-
mam hanc mihi semel præ-
bueris, videbis ilico Simonis
vniuersas opes huc deportatas: etenim eas huc re-
diens transferam. At ille
rursum coria calceis assue-
enda obrodet, ebibétque.

ἐμοῦτε. Αλε. ἐ δέμις γ' ἐμοὶ τοῦτο. παιγνίζεις γὰρ ὁ Ερμῆς ἐκεῖνον τὸν ἐργάτην ὁ ἔχων τὸ πτερόν, αἰκίσασθαι με, κἀπαφορεῖσθαι. ἀυτῷ. Μι. ἀπίθανον λέγεις. κλέπτειν ἢ Ερμῆν αὐτὸν ὄντα, τοῖς ἄλλοις φθονεῖν τὰ τοιαῦτα. ἀπιμὶ δ' ὅμως. ἀτὰρ ξύμαι γὰρ τὸν χειρὸς, ἵν' ἀνιῶμαι. Αλε. ἄπλουν ὦ Μικυλλε τὸν τρόπον τοῦτο ἄμφω ἀπιτίλας; Μι. ἀσφαλέστερον ἦτως ὦ ἀλεκτρυὼν καὶ σοὶ πρέπον ἄμορφον τὸ πρόσχημα εἶναι, ὅς μὴ χαλεποὺς διὰ παντὸς ἐρᾷς μάχας. Αλε. εἶεν. ὅπη τὸν Σίμωνα προσῆτον ἄπιμεν, ἢ παρ' ἄλλον τινὰ τῶν πλησίον; Μι. ἔμοιγε, ἀλλὰ ὅπη τὸν Σίμωνα. ὃς αὐτὸν διοσυλλάβως, τετρασυλλαβῶς ἤδη πλουτήσας εἶναι ἀξιοῖ. καὶ δὴ πάρεσμεν ὅπη ταὶ θύρας. τί μὴ ποιῶ τὸ μὴ τοῦτο; Αλε. ὅπως τὸ πρῶτον ὅπη τὸ κλεῖθρον. Μι. ἰδοὺ δή. ὦ Ηράκλεις, ἀνεπιστήτως ὡσπερ κλεῖδι ἢ θύρα. Αλε. καὶ εἰς τὸ πρόσθεν. ὁρᾷς ἀυτὸν ἀκινητοῦντα, καὶ λογιζόμενον. Μι. ὁρῶ νὴ Δία, πρὸς ἀμαυρὰν καὶ διαφῶς ἢ θρυαλλίδα. καὶ ἀχρὸς δ' ἔστιν. ὡς εἰδὼς ὁπόθεν ὦ ἀλεκτρυὼν. καὶ κατέσκληκεν ὅλος ἐντεταμένος

Gal. Atqui nefas ſit iſtud facere. Nam mandauit Mercurius, vt ſi, qui pennã habuerit iſtiuſmodi quippiam patret, vociferando furem prodam. M. Rem narras neutiquam verisimilem, nempe Mercurium cùm ipſe ſit fur, non ſinere alios, vt idẽ faciant. Abeamus tamẽ: nã à capiendo auro mihi, ſi poſſim, temperabo. Gal. Pennã prius reuellito. Quid hoc rei eſt? ambas reuulſiſti. M. Hoc tutius, minúſque tibi deforme futurum eſt, ne altera caudæ parte mutilatus claudices. Gal. Eſto. Sed vtrum Simonem primum adibimus, an alium quempiam diuitum? M. Non alium: ſed Simonem, qui prò diſſyllabo tetraſyllabus eſſe affectat poſteaquam diues euaſit. Iámque ad fores acceſſimus. Quid igitur faciam deinceps? Gal. Pennam ſeræ admoue. M. En Dij boni, oſtium perinde atque clauę patefactum eſt. Gal. Præcedens in aduerſum progredere. Vides illum vigilãtem ac ſupputantem? M. Video per Iouem, & quidem ad obſcuram, ſiticuloſamq; lucernam. Præterea pallet, haud ſcio vnde, Galle, totúſque exaruit, & eſt extenuatus,

ὑπὸ φροντίδων δηλαδή. ὁ γὰρ
γοσεῖν ἄλλως ἐλέγετο. Αλε. ἄ-
κουσον εἰ φησιν. σίση γὰρ ὄψει τί-
τως ἔχει. Σι. ὡσπερεὶ τάλαντα μὲν
ἑβδομήκοντα ἐκεῖνα, πάνυ ἀ-
σφαλῶς ὑπὸ τῇ κλίνῃ κατορύ-
ξας καὶ οὐδεὶς ὅλως εἶδε. τὸ δ'
ἐκκαιδέκα, εἶδε Σωσίλος ὁ ἱπ-
ποκόμος ὑπὸ τῇ φάτνῃ κατα-
κρύπτοντά με. ὅλως γοῦν περὶ
τὸ ἱππικά ἐστιν ὁ πάνυ σπου-
δαῖος. ἄλλως τ' οὐδὲ φιλόπονος
ὤν. εἰκὸς δ' ἀπηπάδαι πολλῷ
πλείω τούτων. ἢ πόθεν γὰρ ὁ
Τίβιος τόσον αὐτῷ οὕτω μέ-
γαν ὠφώνησεν ἐχθές; ἐλέγετο
δὲ τῇ γυναικὶ ἑλλόβιον ἐννῆ-
δαι πέντε δεσχμῶν. ὅλως
ταῦτα οὕτως ἀπαθῶσι τῆς κακο-
δαίμονος. ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἐμπώ-
ματα ἐν ἀσφαλεῖ μοι ἀπόκειν-
ται, τοσαῦτα ὄντα. δέδια γοῦν
μή τις ὑποῤῥύξας ἢ τοῖχον,
ἐξέλῃ ταῦτα. πολλοὶ φθονοῦ-
σι, καὶ ἐπιβουλεύουσί μοι. καὶ μά-
λιστα ὁ γείτων Μίκυλλος. Μι.
νὴ Δία, σοὶ γὰρ ὅμοιος ἐγὼ καὶ
τὰ χύβλια ὑπὸ μάλης ἔχω.
Αλε. σώπησον ὦ Μίκυλλε, μὴ
καταφωράσῃ παρόντας ἡμᾶς.
Σι. ἀφιστε γοῦν ἀκίνητον αὐτὸν
φυλάττειν. ἄπειμι δὲ διατάξας
ὃν κύκλῳ τὴν οἰκίαν.

nimirum à curis. Nam aliqui malè habere non dicebatur. *Gal.* Auſculta quid dicat. Intelliges enim vnde ita ſe habeat. *Simo.* Nimirum ſeptuaginta illa talenta tutò admodum ſub lectica defoſſa ſunt, & nemo proſus vidit. At ſedecim illa Soſylus equiſo vidit me ſub præſepi occultantem. Itaque de curando ſtabulo non eſt admodum ſolicitus, præſertim cùm laboris non ſit amans. Ac veriſimile eſt illum his multò plura ſuſtuliſſe. Nam vnde Tibius heri tam ingens ſalſamentum ipſi opſonaſſet? Aiunt etiam illum monile vxori emiſſe drachmis quinque. Hei mihi miſero, hi omnia diſſipabunt bona. At neque pocula, quæ tot mihi ſunt, in tuto loco ſunt poſita: quæ vereor, nequis ſuffoſſo pariete mihi tollat. Complures mihi inuident, atque inſidias moliuntur: ac in primis vicinus Micyllus. *Mic.* Ita per Iouem nam tibi ſum ſimilis: ac patellas ſub ala geſto. *Gal.* Tace Micylle, ne nos præſentes prodas in furto. *Sim.* Optimum igitur fuerit vt ipſe inſomnis ſeruem. Omnem obibo domum in orbem obambulans.

τίς οὗτος; ὁρῶ σέ, ὦ τοιχωρύχε. μὰ Δία. ἐπὶ κίονα γὰρ τυχόντες, εὗ ἔχει. ἀριθμήσω αὖθις ἀνορύξας τὸ χρυσίον, μή τι με προλάβῃ διέλαθεν. ἰδοὺ πάλιν ἐρωτᾷ τίς ἐπ' ἐμέ. δηλαδὴ πολιορκοῦμαι, καὶ ἐμβυλεύομαι πρὸς ἁπάντων. πῦ μοι τὸ ξιφίδιον; οὐ λάβω τινά. διαπεσῶμαι αὖθις τὸ χρυσίον. Αλε. τοιαῦτα μὲν σοι ὦ Μίκυλλε τὰ Σίμωνος. ἀπίωμεν δὴ καὶ παρ' ἄλλον τινά, ἕως ἔτι ὀλίγον τῆς νυκτὸς λοιπόν ἐστιν. Μι. ὦ κακοδαίμων, οἷον βίον ὁ Σίων. ἐχθροῖς οὕτω πλουτεῖν γένοιτο. κἂν κόρρης γοῦν πατάξας αὐτὸν, ἀπολαβεῖν βούλομαι. Σι. τίς ἐπάταξέ μοι λῃστεύομαι ὁ δυστυχής. Μι. οἴμωξε, καὶ ἀλγύνει, καὶ ὅμοιος γέγονε τὸ χρῶμα τῷ χρυσῷ προσεπικὼς αὐτῷ. ἡμεῖς δὴ, εἰ δοκεῖ, Γνίφωνα τὸν δανειστὴν ἴδωμεν. οὐ μακρὰν δὴ καὶ οὗτος οἰκεῖ. ἀνέῳκται αὐτῷ ἡμῖν ἡ θύρα. Αλε. ὁρᾷς ἐπαγρυπνοῦντα καὶ τοῦτον ἐπιφορτίδων, ἀλλογιζόμενον τοὺς τόκους, καὶ τοὺς δακτύλους κατασκληκότα, ὃν δοίησε μετ' ὀλίγον πάντα τοῦτα λιπόντα, σίλφιον, ἢ ἐμπίδα, ἢ μύαν γενέσθαι; Μι. ὁρῶ κακοδαίμονα,

Quis iste? te video per Iouẽ, ô parietum perfossor. Bene se res habet, siquidem es columna. Refossum aurum numerabo rursus, nunquid prius me latuerit. En iterum aliquis me pulsauit: obsideor nimirum, & ab omnibus insidijs appetor. Vbi mihi gladius? si quenquam deprehendero. Rursum aurum defodiamus. *Gal.* Huiusmodi Micylle, sunt res Simonis. Sed abeamus ad alium quempiam, donec noctis adhuc aliquantulum supereſt. *Mic.* O miser cuiusmodi viuit vitam! hostibus eueniat esse ad hunc modum diuitibus. Itaque pugno illi in maxillam illiſo, volo discedere. *Sim.* Quis me percussit? latrocinio dispolior miser. *Mic.* Plora, ac vigila, auróque attabescens illi fias colore similis Nos autem, si videtur, Gniphonem fœneratorem visamus. Neque hic procul habitat, ostium nobis sponte patuit. *Gal.* Vides hũc etiam curis inuigilantem, digitis contortis vsuras supputantem, cui propediem relictis hisce omnibus, sit in silpham aut culicem, aut muscam abeundum? *Mic.* Video miserũ

καὶ ἀφάκην ἀνθρωπον, οὐδὲ γυῶ πολὺ τῆς σίλφης, ἢ ἐμπίδος ἀμεινον βιοῦντα. ὡς ὃ καὶ ὅτος ἐντέτηκεν ὅλος τοῦ τ λογισμῶν. ἐπ' ἄλλον ἀπάωμεν. Αλε. παρὰ τ σὴν Εὐκράτιδα, εἰ δοκεῖ. καὶ ἰοὺ γὸ αὐθυκτεῖ καὶ αὐτὴ ἡ δύεσα. ὅσυ εἰσίωμεν. Μι. ἅπαντα ταῦτα μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμὰ ἰῶ Αλε. ὅπ γὸ σὺ ὀνειροπολεῖς τ πλοῦτον; ὁρᾷς γοῦν τὸν Εὐκράτιδα αὐτὸν μὲ ὑπὸ τῶ οἰκέτου πρεσβύτιδα ἄνθρωπον. Μι. ὀχῶ νὴ Δία καταπυγοσύνιδά τινα, καὶ παχυπάσσαλον, καὶ ἀσέλγειαν ἀπ' ἀνθρωπίνων. τὴν γυναῖκα. ὃ ἐτέρωθι ὑπὸ τῶ μαγείρου μοιχευομένην καὶ αὐτήν. Αλε. τί σοὶ ἐθέλοις ἂν καὶ τούτων κληρονομῆν ὦ Μίκυλλε, καὶ πάντα ἔχειν τὰ Εὐκράτους; Μι. μηδαμῶς ὦ ἀλεκτρυών. λιμῷ φθίσιμον ἀπολοίμιδι, ἢ τοιοῦτόν τι πάθωμαι. χαίρετω τὸ χρυσίον, καὶ τὰ δεῖπνα. δύο ὀβολοὶ ἔμοιγε πλοῦτος ὅτι μᾶλλον, ἢ τοιχωρυχεῖσθαι πρὸς τ οἰκετῶν. Αλε. ἀλλὰ γυῶ, ἡμέρα γὸ ἤδη ἐμφὶ τὸ λυχναγὲς αὐτὸ, ἀπίωμεν οἴκαδε παρ' ἡμᾶς. τὰ λοιπὰ ὃ, εἰσαῦθις ὄψει ὦ Μίκυλλε.

& vecordem hominem, neque nunc silpha, aut culice meliùs viuentem. Vt verò etiam iste totus rationibus intabuit! Ad alium eamus. *Gal.* Ad ruum, si videtur Eucratem. En tibi fores per se patuêre. Itaque introeamus. *Mic.* Paulò antè hæc omnia mea erant. *Gal.* At etiam nunc tu diuitias somnias? Vides Eucratem ipsum à famulo, natu grandem. *Mic.* Video per Iouem obscœnitatem quandam, & lasciuiam non virilem. Quinetiam altera ex parte ipsius vxorem à coquo constuprari. *Gal.* Quid ergo? num optaris Micylle, horum hæres esse, cunctáque possidere quæ sunt Eucratis? *Mic.* Nequaquam Galle. Fame priùs peream, quàm mihi accidat huiusmodi quippiam. Valeat aurum & conuiuia. Duo oboli mihi sunt diuitiæ potiores, quàm si à domesticis mihi domus perfodiatur. *Gal.* Sed iam nunc quandoquidem dies ferme diluxit, domum nostram repetamus. Reliqua, Micylle, aliàs videbis.

ΙΚΑΡΟΜΕΝΙΠΠΟΣ, Ἢ Ὑπερνέφελος.

ICAROMENIPPVS, SIVE HYPERNEPHELVS.

ARGVMENTVM.

Quod suprà in specie; idem hic in genere tractat. Reprehendit enim in vniuersum omnium hominum tum priuatorum, etiam regum ac principum, omnia facta ac studia, siue ea priuata sint, siue etiam ad cultum, ac religionem deorum pertineant, præcipuè autem philosophos, vt semper aliàs, insectatur; quos indicat non modo circa res humanas incerta ac stulta docere; verùm etiam de rebus sublimibus, de mundo, de deo, de prouidentia diuina, & id genus aliis, absurda, atque impia quadam tradere, quæ neque viderint ipsi, neque aliunde cognouerint. Atque hæc omnia sub Menippi nomine, quem aliàs quoque; vt philosophis infestum atque inimicum exhibet.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὀχυῶ τειχέλλοι μὲν ὅσον ἀπὸ γῆς ἑπτὰ μέχρι σελωλίων, ὁ δὲ ἕβδομος ἡμῖν στάδιος. τοῦτο δέ, ἐπὶ τὸν ἥλιον αὖθις παρασάγγαι που πεντακόσιοι. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, ἐς αὐτὸν ἤδη τὸν οὐρανόν, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν τὸν τοῦ Διὸς ὅσον, καὶ ταῦτα ἡμῖν ἐγγύθεν αὐτῷ μικρὸς ἡμέρας. Εἶτα, τί ταῦτα ἐμὲ χαίρειν ἐᾷ Μένιππε ἀγρο μοῖς, ἢ ἴυγξ πως ἀναμέτρησις.

MENIPPVS.

TEr mille igitur erant stadia à terra vtique ad lunam, vbi prima nobis fuit mansio. Hinc sursum ad solem parasangæ ferme quingentæ: A quo rursum ad cœlum ipsum arcémque Iouis arduam, tantum ferè spatij fuerit, quantum aquila possit vno die expeditè conficere. *Amicus.* Dic mihi per Gratias Menippe, quænam ista sint quæ de astris apud te loqueris, ac tacitè tecũ metiris?

πάλαι γὰρ ἐπαχρῶμαί σου παρακολουθῶν, ἡλίους καὶ σελήνας, ἔτι δὲ τὰ φορτικὰ ταῦτα καθωσὶ πύλας, καὶ παρασάγγας ἀποξηλίζοντος. Me. μὰ Δία μάτην ὦ ἑταῖρε, εἰ μετέωρα, καὶ διαίσια δοκῶ σοι λέγειν. τὸ κεφάλαιον γὰρ δὴ περὶ ἐμαυτὸν λογίζομαι ἃ ἀναγκὸς ἀποδημίας. Etas. εἶτα ὥσπερ καὶ Φοίνικας, ἄστροις ἐτεκμαίρου τὴν ὁδόν; Me. οὐ μὰ Δία, ἀλλ' ἐν αὐτοῖς ἄστροις ἐπενύμιλον τὴν ἀποδημίαν. Etas. Ἡράκλεις, μακρόγλωττον τὸν ὄνειρον λέγεις, εἶτε σαυτὸν ἔλαθες κατακοιμηθεὶς πυρὰ σάγγας ὅλους. Me. ὄνειρον γὰρ ὦ τὰν δοκῶ σοι λέγειν, ὅς ἀφίγμαι παρὰ τοῦ Διός; Etas. πῶς εἶπας. Μένιππος ἡμῶν διοπετὴς πάρεστιν ἐξ οὐρανοῦ; Me. καὶ μὴν ἐγώ σοι παρ' αὐτοῦ ἐκείνου, τοῦ πατρὸς Διὸς ἥκω πέμψαντος, διαμάπα, καὶ ἀκούσας, καὶ ἰδών. εἰ δ' ἀπιστεῖς, καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀφευφραίνομαι, τὸ περὶ πίστεως ἐντυχεῖν. Etas. καὶ πῶς ἔγωγε ὦ θεσπέσιε, καὶ ὀλυμπε Μένιππε γνωστὸς αὐτὸς, καὶ ἀπιστεῖν δικαίως, ἀπιστεῖν Ὁμήρου εἶπε, τὸ ἀχαιϊκὸν ἐνί. ἀλλ' ἐκεῖνά μοι φράσον, εἰ δοκεῖ,

Etenim iamdudum te affectans, audio soles & lunas, quinetiam fastuosas & peregrinas istas voces, stadia, & parasangas commemorantē.
A Men. Ne mireris amice, si sublimia aëriáque tibi videor loqui: nam apud me summā reputo nuper actæ peregrinationis. Mer. Nū ô bone, Phœnicum in morem, viam
B stellis notabas? Men. Non per Iouem: sed in ipsis astris peregrinabar. Mer. Parce! longū profectò refers somnium: siquidem totas parasangas nescius dormiuisti.
C Men. An somniū tibi videor referre, ego qui à Ioue modò reuersus adsum? Mer. Quid dixisti? Ita-ne Menippus nobis à Ioue adest è cœlo delapsus? Men. Ita sanè: ego tibi à summo illo Ioue hodie
D venio, apud quem mira audiui, & vidi. Quòd si non credis: equidem hoc ipso nomine supra modum gaudeo, quòd supra fidem sum fœlix.
Mer. Et quo pacto, ego diuine & Olympie Menippe,
E mortalis cū sim ac terrestris, quum non credere viro qui nubes superarit, quisque, vt Homericè dicam verbis, iā sit cœlitum vnus? At illud, si videtur, mihi dicito,

τίνα τρόπον ἀφθης ἄνω, καὶ ὁποθεν ἐποιησω κλίμακα πλικνύτιω τὸ μεγεθος. τα μὲν γὰρ ἀμφὶ τὴν ὄψιν, ὁ παῦ ἔοικας ἐκείνῳ τῷ φρυγὶ, ὥστε καὶ σὲ οἰνοχοησαντά που, αὐθαιρέτως γεγονέναι περὶ τὸ ἀετῶ. Με. οὐ μὰ πάλαι σκοπῶν ἤλος εἰ. καὶ θαυμασὸν ἐστὶν, εἰ σοι τὸ παραδόξον τῆς λογου, μὴδὲν δοκεῖ προσφερές. ἐπὰρ ἐδέν ἐδέησε μοι περὶς τὸ ἄνεδον, οὔτε ὁ κλίμαξ, οὔτε παιδικῆ ἡλικίᾳ τῶ ἀετῶ. οἰκεῖα γὰρ ἦν μοι τὰ πτερά. Etau. τοῦτο μὲν ἤδη καὶ ἀπ' αὐτῶν Δαιδάλου ἔρηδα, εἶτε περὶς τοὶς ἄλλοις, ἐλελήθεις ἡμᾶς ἴσως τις, ἢ κολοιὸς ἐξ ἀνθρώπου γεγόμενος. Με. ὀρθῶς ὦ ἑταῖρε, καὶ ἀπὸ σκοπῆς εἴρηκας. τὸ δαιδάλειον γὰρ ἐκεῖνο σόφισμα τῶν πτερῶν καὶ αὐτὸς ἐμηχανησάμην. Etau. εἶτα ὦ τολμηρότατε πάντων, οὐκ ἐδεδοίκεις μὴ καὶ σὺ πῃ ἡ θαλάσσης καταπιοῦσα, μόνιππον πτέλαγος ἡμῶν ὥσπερ τὸ Ικάριον ἀποδείξῃς ἀπὸ τῷ σεαυτῦ ὀνόματος; Με. ἐδαμῶς. ὁ μὲν γὰρ Ικαρος, ἅτε κηρῷ τὰ πτερὰ ἁρμοσάμενος, ἅπιδὴ τάχιστα περὶς τὸ ἅλιον ἐπτάμενος, πλησιάσας, εἶτα τοῦ κηροῦ τακέντος, κατέπεσεν.

quo modo ſurſum ſubuectus fueris, atque vnde ſcalas tãta magnitudine tibi paraueris. A Nam quantum ad faciem attinet, non es admodum ſimilis illi Phrygio, vt conijciamus te quoque ab aquila raprum fuiſſe, quò pocillatoris alicubi munere fungereris. M. Iamdudũ apertè B cauillaris. Nec mirum ſi narrationis nouitas, fabulæ videtur adſimilis. Cæterùm ad conſcenſum nihil mihi fuit opus ſcalis, neque vt pullus aquilæ fierem, cùm proprias C alas haberem. *Amic.* Hoc quod dicis vel ipſum Dædali factum ſuperat: ſiquidem præter alia, nobis neſcijs miluius, aut graculus ex homine factus es. *Men.* Rectè D amice: neque procul à ſcopo conieciſti. Nam & illud Dædali alarum artificium ipſe etiam ſum molitus. *Amic.* At omnium audaciſſime, nõ veritus es ne tu quoque E alicubi in mare delapſus, Menippeum aliquod pelagus tibi cognomine redderes, quemadmodum ille Icarium? *Men.* Nequaquam: ſiquidem Icarus cùm alas haberet cera adglutinatas, eáque ad ſolem ocyſſimè eſſet liquefacta, dilapſis alis, non mirum ſi decidit.

ἡμῖν ᾖ, ἀκμάζοντα ἰδεῖν τὰ ἀκύπτερα. Ετυ. πῶς λέγεις; ἤδη γὰρ ἃ οἶδ' ὅπως ἡμᾶς ἀπατᾷς πρὸς τὸ ἀληθὲς τῆς διηγήσεως. Με. ἆρ' οὐ πάνυ. ἀετὸν ἐνεμήθην συλλαβών, ὅπερ ἐστὶ γύπα τῶν χερσαίων, ἀποτιμῶν αὐτοῖς ἀλέκτορας τὰ πρῶτα, μᾶλλον δὲ καὶ πᾶσαν ἐξαρχὴν τῆς ἐπιτροπείας, εἰ σοὶ σχολή, δίειμι. Ετυ. παύου μόνον, ὡς ἐγώ σοι μετέωρός εἰμι ὑπὸ τῶν λόγων, καὶ πρὸς τὸ τέλος ἤδη πέπνυα τῆς ἀκροάσεως. μηδὲ πρὸς φιλίου μὲ πρεσβύτου, οἶμαι πού, τῆς διηγήσεως ἐν τῷ ἄστρων ἀπορπημένον. Με. ἄκουε τοίνυν. ἐγὼ γὰρ ἀσπάζομαι τὸ σόφισμα, καὶ χρηστὸν φίλον, ἐγκαταλιπεῖν. ἐν ταύτῃ, ὡς σὺ φῂς ἐν τῷ ἄστρων ἀπορπημένον. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ἐξετάζω τὰ κατ' τὸν βίον, γελοῖα, καὶ παιδικά, ἐν ἀβεβαίοις τὰ ἀνθρώπινα πάντα εὑρίσκων, πλούτους λέγω, καὶ ἀρχὰς, καὶ δυναστείας, καταφρονήσας αὐτῶν, καὶ πλεῖ φέρομαι ταῦτα σπουδάζω, ἀσχολίαν τῶν ἀληθῶς σπουδαίων ὑπολαβών, ἀνακύπτειν τε, καὶ πρὸς τὸ πᾶν ἀναβλέπειν ἐπειρώμην. καί μοι ἐνταῦθα, πολλὴν ἔστα παρεῖχε τῇ ἀπορίᾳ,

At nobis celeres erant fine cera penne . Istud qui fieri potuit? Iam enim haud scio quo pacto paulatim me adducis, vt vera videantur quæ narras. Me. Ad hunc ferme modum. Aquilam egregiè magnam, præterea validum vulturem arripui. His cùm alas vnà cum ipsis brachijs præsecuissem. Quin potiùs, si vacat, totius commenti rationem ordine tibi percensebo. Mihi quidem vel maximè vacat: adeò sublimis à sermone tuo pendeo: iámque ad narrationis finem inhio. Ne verò per Iovem amicitiæ præsidē me negligas, auribus in aëre suspensum, ob tuam narrationem. Men. Ausculta igitur, Neque enim vrbanum fuerit, si spectem amicū ore hiante relictum, præsertim, ab auribus vt ais, suspēsum. Ego igitur, cùm expendens ea quæ sunt in vita mortalium, protinus omnes res humanas comperissem ridiculas, humiles, & instabiles: nempe opes, imperia, magistratus: cōtemptis his, atque horum studio: adiectóque animo ad ea quæ sunt verè bona, hinc emicare, & ad vniuersi naturam suspicere sum conatus. Atque hîc multam mihi hæsitationem attulit,

primùm

πρῶτον μὲ αὐτὸς ἕτος ὁ ὑπὸ τ
σοφῶν καλούμενος κόσμος. οὐ
γὰρ εἶχον εὑρεῖν οὔθ' ὅπως ἐ-
γένετο, οὔτε τ δημιουργὸν, οὔ-
τε ἀρχὴν, οὐθ' ὅ, τι τὸ τέλος
θέλει αὖτε. ἔπειτα ἢ κ' μέρος
ὁπποσοῦν πολὺ μᾶλλον ἀπο-
ρεῖν ἠναγκάζομεν. τοὺς τε γὰρ
ἀστέρας ἐωρων ὡς ἔτυχε τῷ οὐ-
ρανῷ διερριμμένους, καὶ τὸν
ἥλιον αὖτε τί ποτε ἐν ἄρα
ἐποίουν εἰδέναι. μάλιστα δ' τὰ
κ' τὴν σελήνην ἀπορά μοι,
καὶ πάντες ὡς παράδοξα κατε-
φαίνετο. καὶ τὸ πολυειδὲς αὐτῆς
τῶν σχημάτων ἀποῤῥητόν τινα
τὴν αἰτίαν ἔχειν ἐσκόμαζον. ἐ
μοὶ μὲν ἀλλὰ καὶ ἀσφαλῆ διαί-
ξασα, καὶ βροντὴ καταῤῥαγεῖ-
σα, καὶ ὗετὸς, ἢ χιὼν, ἢ χάλαζα
κατενεχθεῖσα, καὶ ταῦτα δυσει-
κάστα πάντα καὶ ἀτέκμαρτα
ἐμοιγε ἐπεδήμα οὕτω
διακείμενον, ἄριστον εἶναι νομί-
ζω ἀπελάμβανον παρὰ τῶν φιλοσό-
φων τούτων ταῦτα ἕκαστα σα-
φηνεῖν. φημὶ γὰρ εἰδέναι πά-
σας γε ἔχειν αὐ εἰπεῖν τὴν ἀλή-
θειαν. οὕτω δὴ τοὺς ἀεὶσους ἐ-
πελεξάμην αὐτῶν, ὡς εἰκὸς
τεκμήρασθαι τῷ σεμνοπρεπεῖ τε
σκυθρωπότητι, καὶ χρόας ὠχρό-

primùm hic ipse qui à sapientibus appellatur mundus. Neque enim inuenire poteram, neque quo pacto, neque quo opifice factus fuisset, neque quod esset illius vel initium, vel finis. Deinde cùm particulatim contemplarer, multò etiã magis ambigere sum coactus: quippe qui viderẽ stellas temerè per cœlũ dissectas. Tum Solem ipsum, quid tandẽ esset, scire gestiebam. Maximè verò, ea quæ lunæ accidunt, mihi videbãtur, absurda, ac planè mira; putabámque inexplicabilem esse causam, cur illa subinde formam mutaret. Quinetiã fulgur emicans, tonitru erumpens, tum pluuia, nix, grando è sublimi demissa: videbantur hæc quoq; coniectu difficilia omnia, quæque nullis notis deprehẽdi possent. Itaq; cùm ad eum modum essem affectus, optimũ factu ratus sum, vt horum vnumquodq; à philosophis istis perdiscerem: quos veritatem omnem dicere posse existimabã. Quare cũ ex illis prẽstãtissimos delegissem, quantum mihi coniectare licebat, è vultus austeritate, è coloris pallore, ac barbæ profunditate (nam hi protinus visi mihi sunt

πητι, καὶ γνωίου βαθύτητι, μάλα γὰρ ὑψαύρου τινὸς, καὶ

εὐεξηγοράμονις οἱ ἄνδρες αὐτίκα μοι καταφάνσουσι, τούτοις ἐγχειρίσας ἐμαυτὸν, καὶ σὺν χρόνῳ ἀρχαῖον, τὸ μὲν, αὐτόθεν ἤδη καταβαλὼν, τὸ δ', εἰσαῦθις ἀπιδώσειν ἐπὶ κεφαλαίῳ τὴ σοφίας διομολογησάμενος, ἤξιουν μετασχεῖν τε διδασκαλίας καὶ τῆν τ ὅλων διακόσμησιν καταμαθεῖν· οἱ δὲ, τοσοῦτον ἀφ' ἑαυτῶν μὲ τὴ παλαιᾶς ἐκείνης ἀγνοίας ἀπαλλαξάι ; ὥστε καὶ εἰς μείζους ἀπορίας φέροντες ἐκβαλον ἀρχάς τινας, καὶ τέλη, καὶ ἄτομους, καὶ κενὰ, καὶ ὕλας, καὶ ἰδέας, καὶ τὰ τοιαῦτα ὀσημέραι μὲ καταχέοντες. ὁ δ' πάντων ἡμῖν ἦν ἐδόκει χαλεπώτατον, ὅτι μηδὲν ἄτερος θατέρῳ λέγοντες ἀκόλουθον, ἀλλὰ μαχόμενα πάντα, καὶ ἐναντία, ὅμως πειθεταί τε μοι ἤξιουν, καὶ ἕκαστος τ αὐτῶ λόγον ἔκρινε ὑπαγαγεῖν ἐπειρῶντο. Ετα. ἄτοπον λέγεις· εἰ σοφοὶ ὄντες οἱ ἄνδρες, ἐστασίαζον πρὸς αὐτοὺς περὶ τ ὄντων, καὶ ἃ τὰ αὐτὰ περὶ τ αὐτ ἐδόξαζον. Με. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, γελάσῃ ἀκούσας τὴν τε ἀλαζονείαν αὐτ, καὶ τὴν ἐν τοῖς λόγοις τόλμαν. οἱ γὰρ καὶ μ' ἐπὶ γῆς βεβηκότ', καὶ μηδὲν ὑψηλοφρονοῦντα ὑπὲρ τὰ ἀνθρώπεια, ἐπὶ τὰ μετέωρα ἐκκαλούμενοι, καὶ τὰ ἀφανῆ τῆς φύσεως ἐπαγγελλόμενοι μυήσειν, ἐπειδὴ μὴ ἐπείθοντο, ἀπεῖπον ἐπὶ τῆ ἀμαθίᾳ μου, καὶ ἀπεδύσαντο τὴν ἐπιστήμονα δόξαν, ἐμὲ μόνον ἀπολιπόντες ἀμαθῆ τῶν ἀμαθῶν.

sublimiloqui, rerumque cœlestiū periti) his vbi memet docendū tradidissem magna pecunia, quam partim è vestigio præsentem numeraui, partim tum me persoluturū promisi, quum ad philosophiæ summam esset peruentum, volui ea quæ de cœlestibus rebus nugantur doceri, & Vniuersi dispositionē discere. At illi tantum abeſt vt me pristina liberarent insciria: vt in maiores etiam dubitationes coniecerint: principia nescio quæ, ac fines, insecabilia, inania, materias, ideas, & id genus alia mihi quotidie offundentes. Verùm illud mihi omnium vtique videbatur esse grauissimum, quòd cùm nihil inter illos conueniret: verùm pugnantia, diuersáque inter se omnia loquerentur: tamen postulabant vt sibi fidem haberem: ac ad suam quisque rationem me conabatur adducere. *Amic.* Rem absurdam narras: si viri cùm essent sapientes, inter se de rebus factiosè dissiderent, nec de ijsdem eadem sentirent. *Men.* Atqui riseris, Amice, si audieris illorum arrogantiam, & in disserendo prodigiosam confidentiam: qui quidem quanquam in terra gradiuntur, nihilóque

ἢ τῷ χαμαὶ ἐρχομένων ἡμῶν ὑπερέχοντες, ἀφ' ὑψηλοῦ ὀξύτερον τοῦ πλησίον διαβλέποντες, ἔνιοι δὲ καὶ γήρᾳ, ἢ ἀργίας ἀμβλυώττοντες, ὅμως οὐρανοῦ τε πέρατα διορᾶν ἔφασκον, καὶ τὸ ἥλιον πηλικοῦτόν ἐστιν ἐν τοῖς ὑπὲρ τὴν σελήνην ἐπιβάτευον. καὶ ὥσπερ ἐκ τῶν αὐτόθεν καταπυστόμενοι, μεγέθη τε ἀστέρων, καὶ σχήματα διεξήεσαν. καὶ πολλάκις εἰ τύχοι, μὲν δ' ὁπόσοι σταδίοι μεγαρέων ἀθηναζέ εἰσιν ἀκριβῶς ὑπελάμβανον, τὸ μεταξὺ δὲ σελήνης, καὶ τῆς ἥλιου χωρίον ἐπόσον εἴη πάχος τὸ μεγέθος, ἐτόλμων λέγειν. εἶτα τὸ ὕψος, καὶ θαλάττης βάθη, καὶ γῆς περιόδους ἀκριβοῦντες. ἔπειτα δὲ κύκλους καταγράφοντες, καὶ σχήματα, ὥσπερ τράγωνοις διαγραμμίζοντες. καὶ σφαίρας τινὰς ποικίλας, τὸν οὐρανὸν ὅλον αὐτὸν ὑπομιμούμενοι. ἔπειτα δὲ καὶ ἐκεῖνο πῶς ἂν ἄλογον ἀκούσῃ, καὶ παντελῶς τετυφωμένον, τὸ περὶ τοῦ τοὺς ἀθλίους λέγοντας, μηδὲν ἂν εἰκάζοντας ἀποφαίνεσθαι, ἀφ' ὑπερτείνεσθαί τε, καὶ μηδεμίαν τοῖς ἄλλοις ὑπόληψιν ἀπολιμπάνειν, μονονουχὶ δλομυμένους, μόδιον μὲν εἶναι τὸν ἥλιον,

præstatiores sunt nobis, qui humi ambulamus: nec cernunt acutiùs quàm quiuis alius astans, imò nonnulli præsenio & inertia cæcutiunt: tamen & cœli terminos perA spicere sese profitentur, & solem metiuntur, & ea quæ supra lunã sunt, aggrediũtur. Ac perinde quasi delapsi è stellis, ipsarũ & magnitudinẽ, & figurã exponunt Ac sæpeB numero cùm fortè neq; illud certò sciant: quot stadija à Megara distent Athenæ; tamẽ spatiũ quod interest inter lunã & solẽ, quot sit cubitorum audent pronũtiare: cæris altitudinem, maris profunditatem, terræ ambitum dimetientes: ad hæc circulos depingentes, ac triangulorum figuras super quaC drangulos inducentes, & varias quasdam sphæras, cœlum scilicet ipsum metiẽtes. Iam verò annon illud insulsum, & insignis arrogantiæ quòd cùm de rebus usque adeò incertis loquantur, nihil tamen ita proponunt, quasiD coniecturis ducantur: verùm supra modum contendunt, neque vllum vincendi locum alijs relinquunt: tantùm non iureiurando confirmantes, Solem esse massam candentem, incoli lunam,

ποικίλεσθαι τὸν οὐρανὸν,

ὑδατοποτεῖν ἢ τὸν ἀστέρας, καὶ ἢ
ἥλιε καθάπερ ἰμονιᾷ τινι ἢ ἀνα-
μάσσα ἐκ ἢ θαλάσσης ἀτμὸν
ἀνασπῶντος, καὶ ἅπασιν αὐτοῖς τὸ
ποτὸν ἐξῆς διανέμοντος. ἢ μὲ γὲ A
ἐναντιότητα, ὁπόσον ἢ λόγων,
ῥᾴδιον καταμαθεῖν. καὶ σκόπει
πρὸς Διὸς εἰ ἐν γειτόνων ὄντι
τὰ δόγματα, καὶ μὴ πάνυ πολὺ
διεσκοπότα. πρῶτα μὲ γὲ αὐτοῖς B
ἡ περὶ τὸ κόσμου γνῶμη διάφο-
ρος, εἴγε τοῖς μὲ, ἀγήνητός τε,
καὶ ἀνώλεθρος εἶναι δοκεῖ. οἱδὲ,
καὶ ἢ δημιουργὸν αὐτὸ, καὶ ἢ κα- C
τασκευῆς ἢ τρόπον, ἐπιπόνως ἐτόλ-
μησαν. ὃς καὶ μάλιστα ἐθαύμα-
ζον, θεόν μού τινα τεχνίτην ἢ
ὅλων ἐφιστάντας, οὐ προσιδόντας ἢ οὔτε ὅθεν ἦκον, οὔτε
ὅπου ἐσοὺς, ἕκαστα ἐτεκταί- D
νετο. καίτοι πρό γε ἢ τῶ παν-
τὸς γένεσιος, ἀδιώατον καὶ
χρόνον, καὶ τόπον ὁπινοεῖν.
Ετα. μάλα πάνυ ὦ Μένιππε,
τολμητὰς, καὶ θαυματοποιοὺς
αὐτὸς λέγεις. Με. τί δ' οὐκ ἀ-
κούσεις ὦ θαυμάσιε, περὶ τε E
ἰδεῶν, καὶ ἀσωμάτων, ἃ δηξίε-
χον), ἢ τῶν περὶ ἢ πέρατος ἢ,
καὶ ἀπείρε λόγους; καὶ γὲ αὖ καὶ
αὖτη ναυμαχία αὐτοῖς ἡ μάχη.
τοῖς μὲ, τέλειν τὸ πᾶν φιλοχά-
φοισι. τοῖς δ', ἀτελὲς τοῦτο εἶναι

stellas aquam potare: idque
sole veluti situla quadam per
funem demissa, vaporem è
mari attrahente, atque illis
omnibus ordine potum di-
stribuente. Nam quanta sit
in dictis pugnantia, cognitu
facile est. Ac per Iouē quęso
considera, num illorum de-
creta sint contermina, nec
lōgo à se inuicem interuallo
distent. Primùm enim varia
est de mundo sententia: si-
quidem alijs non genitus,
nec interiturus esse videtur:
alij & eius opificem, & fa-
bricādi modum ausi sunt di-
cere. Quos equidē cū primis
admirabar: quòd cùm Deum
quendam rerum omnium o-
pificem constituissent: non
etiam illud adderēt, vel vnde
is esset profectus, neque vbi
consisteret, cùm singula fa-
bricaretur. Nam ante Vniuersi ortum, non possis vel
tempus, vel locū imaginari.
Amic. Valdè audaces, Me-
nippe, & prodigiorum au-
thores hominesmihi narras.
Men. Quid si iam audias
ô præclare, quæ disserunt,
& de ideis, & de incor-
poreis, tum quæ de fi-
nito & infinito loquuntur?
Nam & his de rebus acri-
ter inter se digladiantur:
dum alij fine circunscri-
bunt Vniuersum: alij con-
trà infinitum rentur.

ἐκαταλαμβάνοιτο. οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ παμπόλλους πυκὰ εἶναι τοὺς κόσμους ἀπεφαίνοντο, καὶ τῶν ὡς περὶ ἑνὸς αὐτῶν διαλεγομένων κατεγέλασεν. ἕτερος δέ τις ἀκριβολογικὸς ἀνὴρ, πόλεμον τῶν ὅλων πατέρα εἶναι ἐδόξαζε. περὶ μὲν γὰρ τῶν θεῶν, τί χρὴ καὶ λέγειν, ὅπου τοῖς μὲν, ἀριθμός τις ὁ θεὸς ἦν. οἱ δὲ, κυνῶν, καὶ χηνῶν, καὶ πλατανίστων ἐκράτουν. καὶ οἱ μὲν, τοὺς ἄλλους ἅπαντας θεοὺς ἀπελάσαντες, ἑνὶ μόνῳ τῷ τῶν ὅλων ἀρχῷ ἀπένεμον. ὥστε χρῆμα καὶ ἄχθεσθαί με, τοσαύτην ἀπορίαν θεῶν ἀκούοντα. οἱ δ' ἔμπαλιν ἐπιδαψιλευόμενοι, πολλούς τε αὐτοὺς ἀπέφαινον. καὶ διελόμενοι, τὰ μὲν πρῶτα, τρίτον θεὸν ἐπικάλουν. τοῖς δὲ, τὰ δεύτερα, καὶ τέτα ἔνειμον τῆς θεότητος. ἔνιοι δέ, οἱ μὲν, ἀσώματόν τι, καὶ ἄμορφον ἡγοῦντο εἶναι τὸ θεῖον. οἱ δὲ, ὡς περὶ σώματος αὐτῆς διενοοῦντο. εἶτα καὶ προνοεῖν τὰ καθ' ἡμᾶς προσχήματος ἕνεκα πάντα ἐδόκουν οἱ θεοὶ, ἵνα μὴ ἄσχολοι ὦσι, οἱ δὲ συμπάσης ἐπιμελείας αὐτοὺς ἀφιέντες, ὥσπερ ἡμεῖς εὐθὺς ἡμῶν ἀπολύειν τῶν λειτουργιῶν τοὺς παρηβηκότας.

Quinetiam ex his complures esse mundos demonstrabant, eos damnantes, qui de hoc veluti vno quopiam disputarent. Rursum quidam alius, pacis nequaquã amans, bellum rerum omnium parens esse censebat. Nam de Dijs, quid iam attinet loqui? Cùm his Deus esset numerus: illi rursus per canes, anseres, platanósque deierarent. Alij reliquis omnibus Dijs expulsis, vni soli rerum omnium imperium tribuebant: ita vt graue mihi esset auditu, tantam esse Deorum inopiam. E diuerso alij liberaliores, multos Deos faciebant: quibus diuisis, hunc quidem primum Deũ nuncupabant: illis secundas aut tertias diuinitatis partes tribuebant. Ad hæc alij incorporeum quiddam atque informe putabant esse numen. Alij corpus esse imaginabantur. Deinde non omnes existimabant, res mortalium curæ Dijs esse: verùm erant nonnulli, quì ipsos omni cura liberantes (vt nos senio confectos à ministerijs dimittere consueuimus) nihilo aliusmodi eos inducerent, quàm cuiusmodi satellitia

οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ τοῖς καμιλοῖς

ἐθορυβοῤήμαπον ἐοικότας αὐτὸν
διακρίσιν. ἔνιοι δ, ταῦτα πάν-
τα ὑπερβαίνοντες, οὐδὲ τὸν ἀρ-
χὸν εἶναι θεούς τινας ὑπέ-
λαμβανον, ἀλλ' ἀδέσποτον, καὶ ἀνηγε-
μόνευτον φέρεσθαι τὸ κόσμου
ἀπελέμπανον. τοι ἀρτοι ταῦ-
τα ἀκούων, ἀπιστεῖν μὲν ἐκ
πολλῶν ὑψιβρεμέτας τε, καὶ
ἀϋπλυτέοις ἀνδράσιν οὐμῶν εἰ-
χον γὰ ὅπη τῶν λόγων βασά-
μῶνος, ἀνεπιλήπτον τι αὐτῶν
ἔμοιγε, καὶ ὑπὸ θατέρου μᾶλ-
λαμὴ περιῆτο λόγου. ὥστε δὲ
τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο ἀτρεκῶς ἔ-
πασχον. πολλάκις μὲ γὰ ἀνώρμα
πιστεύειν τινὶ αὐτ' ἕτερος δέ
με δυμὸς ἔρυκεν, ἐφ' οἷς ἅπα-
σιν ἀμηχανῶ. ὅπη γῆς μὲ, ἀκύ-
τητα δὲ πρὸ τούτων ἀληθῆ,
ἀπιμήνωτον. μίαν γὰ τὴν συμ-
πάσης ἀπορίας ἀπαλλαγὴν
ἐμοὶ ἔσεσθ', εἰ αὐτὸς πτερω-
θεὶς πως, ἀπέλθοιμι εἰς τὸν οὐ-
ρανόν. τούτου δέ μοι παρεῖχε τὴν
ἐλπίδα, μᾶλιστα μὲν ἡ ἐπιθυ-
μία, καὶ ὁ λογοποιὸς Αἴσωπος,
ἀετοῖς, καὶ κανθάροις ἐλίστε, καὶ
καμήλοις βάσιμον ἀποφαίνων
τὸν οὐρανόν. αὐτὰ μὲν οὖν πρὸ
ἐμοῦ γενόμενα οὐδεμιᾷ μηχα-
νῇ δυνατὸν εἶναί μοι κατεφαί-
νετο. εἰ δὲ γυπὸς, ἢ ἀετοῦ πτερ-

in comœdijs induci ſolent. Alij verò hæc omnia prætergreſſi, ne eſſe quidē vllos omninò Deos credebant: ſed mundum nullo domino, nullóque duce temerè ferri ſinebant. Quæ cū audirem, nō audebam fidem non habere altifremis illis, & probè barbatis viris: neque tamen inueniebam ad cuius verba me verterem, vt aliquam illorum ſententiam nanciſcerer irreprehenſam, ac nequaquam ab alio ſubuerſam. Quare Homericum illud mihi reuera vſu veniebat. Nam ſæpenumero animus incitabat, vt alicui illorum crederē: ſed me mens diuerſa vetabat. Ob hæc omnia conſilij inops, in terra quidem de his veri quippiam audire deſperabam: ſed vnica via, me vniuerſa dubitatione liberari poſſe arbitrabar, ſi ipſe alis aliqua ratione additis, in cœlum aſcenderem. Huius rei conficiendæ ſpem mihi præbuit, primùm ipſa cupiditas, deinde ſcriptor fabularum Æſopus: qui aquilis interdum & ſcarabeis, camelíſque acceſſum cœlum demonſtrat. Verùm vt mihi vnquam proueniret alæ, id nulla ratione fieri poſſe videbatur: ſi autem vulturis aut aquilæ

πήμων πρὸς, ταῦτα γὰρ μόνα διαρκέσαι πρὸς μέγεθος ἀνθρωπίνου σώματος, τάχα ἂν μοι τὴν πεῖραν προεχώρησεν. καὶ δὴ συλλαβὼν τὰ ὄρνεα, A
ἑτέρου μὲν τὴν δεξιὰν πτέρυγα. τοῦ γυπὸς δέ, τὴν ἑτέραν ἀπέτεμον εὖ μάλα. εἶτα διαδήσας, καὶ κατὰ τῶν ὤμων τελαμῶσι καρτεροῖς ἁρμοσάμενος, καὶ πρὸς ἄκρους τοῖς ὠκυπέτοις λαβάς τινας τὰς χεῖρας παρασκευάσας, ἐπιῤῥώμην ἐμαυτῷ τὸ πρῶτον ἀπαιδῶν, B
καὶ τὰς χεῖρας ὑπηρετῶν, καὶ ὥσπερ οἱ ἵπποι ἐπὶ χαμαιπετοῦς ἐπαιρόμενος, καὶ ἀκροβατῶν ἅμα μὲν τῆς πίστεως. ἐπεὶ δὲ ὑπῆκουέ μοι τὸ πρᾶγμα, τολμηρότερον ἤδη τῆς πείρας ἐπόμην. καὶ ἀναλαβὼν ἐπὶ τὸν ἀκρόπολιν, ἀφῆκα ἐμαυτὸν κατὰ τὸ κρημνῶδες, φέρων ἐς αὐτὸ τὸ θέατρον. ὡς δὲ C
ἀκονιτὶ κατεπτόμην, ὑψηλὰ ἤδη, καὶ μετέωρος ἐφερόμην. καὶ φέρων ἀπὸ Παρνηθὸς, ἢ ἀπὸ Ὑμηττοῦ, μέχρι Γερανείας ἐπετόμουν. εἶτ' ἐνεύσας, ἐπὶ τὸν Ἀκροκόρινθον ἔπτων. εἶτα ὑπὲρ Φολόης, καὶ Ἐρυμάνθου, μέχρι πρὸς τὸν Ταΰγετον. ἤδη δ' ἂν D

alis me ἐinxiſſem (quæ ſolæ ad corporis humani modum ſufficerent) futurum forſitan vt mihi ſuccederet experientia. Itaque correptis auibus, alteri dextram alam, vulturi ſiniſtram ſcitè amputaui. Quas quũ obligaſſem, humeriſque valida lora accommodaſſem, ſummiſque pennis anſas inſerendas manibus addidiſſem, mei ipſius periculum faciebam, primùm ſubſiliendo, & manibus ſeruiendo, anſerúmque in morem adhuc humili ad terram volatu me ſuſtollendo, ſummiſque pedibus inter volandum ingrediendo. Poſtea cùm res ex animi ſententia mihi ſuccederet, iam audacius etiam experimentum aggrediebar: conſcenſaque arce demiſi me ipſum per præceps in theatrum ipſum. Quò cùm abſque periculo deuolaſſem, ſublimia iam & ardua cogitare cœpi, méque tollens à Parnethe, vel Hymetto, Geraniam vſque volabam: inde verò ſurſum ad Acrocorinthũ: deinde ſupra Pholoën, & Erymãthum, ad Taygetum vſque Cũ ergo iã audax facinus exercuiſſem: perfectúſque & altiuolus

μοι τὸ τολμήματος μεμελετημένου, τελειός τε, καὶ ὑψιπέτης

ηλιόμβος, ὡς ἐπὶ τὰ νεφέλη ἐφερόμην, ἀρχὴ ὀπὶ τ' ὄλυμπον ἀναβαίνειν, καὶ ὡς ἐνὶ μάλιστα κύφως ὑποστησάμβος, τελοιπὸν ἔτεινον ἐυθὺ τὸ ἱέραξ. τὸ μὲν πρῶτον, ἰλιγγιῶν ὑπὸ τῦ βάθους. μετ' ὀλίγον δὲ, ἕτερον καὶ τῦτο ἐυμαρῶς. ἐπεὶ δὲ κατ' αὐτὸν ἤδη ἐγενόμην σελήνης, πάμπολυ τ' νεφῶν ἀπὸ αὐτὰς, ἡδόμβον κάμνοντος ἐμαυτῦ, καὶ μάλιστα κατ' τὸν ἀριστερὸν πτέρυγα τὸν γυπὸς. περιελάσας οὖν, καθεζόμβος ἐπ' αὐτῦς, διανεπαυόμβον, εἰς τὴν γῆν ἀνωθεν ἀποβλέπων. καθάπερ ὁ τῦ Ομήρυ Ζεὺς ἐκεῖνος, ἄρτι μὲν τὴν τ' ἱπποπόλων Θρήκων καθορῶμβος, ἄρτι δὲ τ' Μυσῶν. μετ' ὀλίγον δὲ, εἰ δοξεί μοι, τὸν Ελλάδα, τ' Περσίδα καὶ τ' Ινδικήν. ὦ σὺ ἀπάντων ποικίλης πανοῦργε ἡδονῆς ἀνεπιπλάμβου. Ετερ. ἀκούω καὶ ταῦτα λέγοις ἄν ὦ Μένιππε, ἵνα μὴ δι' καθ' ἓν ἀπολειπώμεθα τ' ἀποδημίας. ἀλλ' εἴ τι σοι καὶ ὀφθῦ παρέρχεται ἱστόρητε, καὶ τῦτο εἰδῶμβν. ὡς ἔγωγε ἂν ὅλην σχεδὸν ἀκούσειαν, ὁμήματος πέρι γῆς τε, καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς ἁπάντων, ὅτι σοι ἄνωθεν ἐπισκοπουμένῳ κατεφάνητε.

euasissem: non amplius de pullis imitandis cogitabam: verùm conscenso Olympo, cibo quàm leuissimo pastus, inde rectà in cœlum tendere cœpi: initio quidem oborta oculorum caligine ob profunditatem: sed hoc postea facilè ferebam. Verùm vbi iam ipsi lunæ vicinus essem, plurimum nubium emensus, sentiebam me defatigatum, ala maximè sinistra, nempe vulturina. Huc igitur diuerti, esque insidens requieui, è sublimi terram inspectans: non secus ac Homericus ille Iupiter, nunc equitum Thracum, nunc Mysorum regionem despectans: mox etiam, si liberet, Græciam, Persidem, Indiámque: ex quibus omnibus varia quadam voluptate perfundebar. *Men.* Ergo ista quoque narres velim Menippe, ne vlla prorsus peregrinationis parte fraudemur: quinetiam siquid in itinere cognouisti, fac vt hoc quoque sciamus. Nam non pauca sanè à me auditum iri expecto, cùm de terra, tum de omnibus quæ in ea sunt, cuiusmodi tibi visa sunt ex alto contemplanti. *Men.* At tu quidem rectè coniectas,

Ms. καὶ ὀρθῶς γὰρ ὦ ἑταῖ-

ἐπιχείρεις. διόπερ ὡς ἔξεστί τε φέρεσθαι ἐπὶ τὴν σελήνην, τῷ λόγῳ συναποδήμει τε, καὶ σύμπεμπόμενος τὴν ὅλην τῆς ἐπὶ γῆς διάθεσιν. καὶ τοιγαροῦν μέ μοι παύσασθαι δοκεῖ πρὸ τῆς γῆς ὄρος, πολὺ λέγω τῆς σελήνης μεγαλύτερον. ὥστε ἐγὼ ἄφνω καταπλαγείς, ἐπὶ πολὺ ἠπόρουν, εἰ εἰσὶ τὰ τηλικαῦτα ὄρη, καὶ ἡ τοσαύτη θάλασσα, καὶ εἰ μὴ τὸν Ῥόδιον Κολοσσὸν ἐθεασάμην, καὶ τὸν ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, εὖ ἴσθι παντελῶς ἂν με οὐ γνῶναι διελθεῖν τοῦτο· ὀφθαλμὸν ὄντα, καὶ ἀφανιζόμενα, καὶ ὁ Ὠκεανὸς πρῆμα πρὸς τὸν ἥλιον ἀποστίλβων, ἐδείκνυέ μοι γῆν εἶναι τὸ ὁρώμενον. ἐπεὶ δὲ ἅπαξ τὴν ὄψιν εἰς τὸ ἀτενὲς ἀπηρεισάμην, ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ἤδη μοι κατεφαίνετο. οὐ γὰρ ἔθνη μόνον, οὐδὲ πόλεις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς σαφῶς οἱ πολεύοντες. οἱ πολεμοῦντες. οἱ γεωργοῦντες. οἱ δικάζόμενοι. τὰ γαμικὰ. τὰ θηρία. καὶ πάθ' ἁπλῶς, ὁπόσα βρέφη ζείδωρος ἄρουρα. Ἔτι παντελῶς ἀπίθανα φῆς ταῦτα, καὶ αὐτοῖς ἀπεναντία. ὃς γὰρ ἄρτιος ὢν Μένιππε τὴν γῆν ἐζήτεις ἀπὸ τοῦ μεταξὺ διαστήματος εἰς βραχὺ συμπεσοῦμαι

Amice. Quamobrem quatenus licet, conscensa luna inter narrandum peregrinanti comes esto, simúlque mecum contemplare totam terrę speciem, habitúmque: ac primùm quidem pusillam terram cernere puta, luna, inquam, multo minorem: ita vt repentè cùm despicerem, diu dubitarem vbinam essent tanti illi montes, ac tantum mare. Quod ni Rhodiorum colossum, tum Phariam turrim vidissem, sine dubio vbinam esset terra, prorsus nescíuissem. Verũ ista quòd sint sublimia, præque cæteris eminentia, & Oceanus paulum ad solem resplendescat, indicabant terram esse id quod videbam. Mox vbi fixiùs intenderem oculos, iam mihi omnis mortalium vita patuit: non solùm singulæ nationes atque vrbes videbam: sed & planè nauigantes, bellantes, agricolantes, litigantes, mulieres, feras: & vt summatim dicam, quicquid tellus educat alma.

Amic. Hæc quæ dicis incredibilia sunt, & inter se pugnantia. Etenim cùm paulò antè Menippe, terram quæreres, propter ingens in medio interuallum, in arctum contractam:

καὶ εἰγε μὴ ὁ Κολοσσὸς ἐμιμύ-
σετο σοι, τάχα ἂν ἄλλό τι φήσης
ὁρᾶν, πῶς γὰρ καθάπαξ Λυγ-
κέως τις ἄφνω γλαυκώπης, ἅ-
παντα διαγινώσκεις τὰ ἐπὶ γῆς. A
τοὺς ἀνθρώπους. τὰ θηρία. μι-
κρὸν δεῖν, τὰς τῶν ἐμπέδων νεοτ-
τιάς. Με. εὖ με ὑπέμνησας. ὃ γὰρ μάλιστα ἐχθὲς εἰ-
πεῖν, τοῦτο ἐκ οἶδ' ὅπως παρέ- B
λιπον. ἐπεὶ γὰρ αὐτίκα μὴν ἐγνώ-
σθην τὴν γῆν ἰδὼν, τὰ δ' ἄλ-
λα οὐχ οἷός τε ἦν καθορᾶν
τοῦ τε βάθους, ἅτε τῆς ὄψεως
μηκέτι ἀφικνουμένης, πάνυ μ' C
ἰδία τὸ χρῆμα, καὶ πολλὴν πα-
ρεῖχε τὴν ἀπορίαν. κατηφεῖ δ'
ὄντι μοι, καὶ ὀλίγου δεῖν δεδα-
κρυωμένῳ, ἐφίσταται κατόπιν ὁ
σοφὸς Ἐμπεδοκλῆς, ἀναθρακίας D
τις ἰδεῖν, καὶ καπνοῦ πλέως, καὶ
κατωπτημένος. κἀγὼ μὲν ὡς εἶ-
δον, εἰρήσεται δή, ἐπτοήθην, καὶ τὴν σελλίον ἐκ-
βαλὼν ἀνέδραμον, ὁ δὲ, θαρρεῖν
φησὶν ὦ Μένιππε, Οὐτὶς τοι E
θεός εἰμι. τί μ' ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις. ὁ φυσικὸς ἥδε εἰμὶ Ἐμπε-
δοκλῆς. ἐπεὶ γὰρ εἰς τὸν κρατῆ-
ρας ἐμαυτὸν φέρων ἐνέβαλον, ὁ
καπνὸς με ἀπὸ τῆς Αἴτνης ἀνα-
πάσας, λεῦρο ἀπήγαγε, καὶ νῦν

adeò vt nisi colossus tibi
fecisset indicium, for-
sitan aliud quiddam videre
te credidisses: quî repentè
factus lynceus, cuncta quæ
sunt in terra dignoscis: ho-
mines, feras, ac propemodùm
etiam culicum nidos. Men.
Rectè me admones: nam
quod maximè dictum opor-
tuit, id nescio quomodo prę-
terij. Postquam enim cõspe-
ctam à me terram agnoui,
nec poteram alia propter al-
titudinem perspicere, quia
non pertingebat oculorum
acies, grauiter ea res me cru-
ciabat: ac vehementer per-
plexum habebat. Mœsto mi-
hi, ac propemodum lachry-
manti, superuenit sapiens
ille Empedocles, carbonario
similis, cinere oppletus,
atque exustus. Quo viso,
dicendum enim est, fui pau-
lùm turbatus, ratus luna-
rem aliquem dæmonem à me
videri. Atille, bono, inquit,
es animo Menippe, Nullum
ego sum numen, quid me
immortalibus æquas? Sum
Empedocles ille physicus.
Etenim vbi me præcipitem
in crateras iniecissem, fu-
mus ab Ætna raptum
huc subuexit. Itaque nunc
lunam incolo, aëriuagus
plerumque, ac rore vi-

ἐν τῇ σελλίῳ κατοικῶ ἀεροβατῶν τὰ πολλὰ, καὶ σπάνιος

δρόσον. ἥκω τοίνυν σε ἀπολυσων τῆς παρούσης ἀπορείας. ἀνία γάρ σε οἶμαι, ἢ φρένει, τὸ μὴ σαφῶς τὰ ἐπὶ γῆς ὁρᾶν. εὖγε ἐτύπτας ἰῶ δαί ἐγὼ βέλτιος Ἐμπεδόκλεες. καὶ πάνυ δικαίως τάχα καταπτώσομαι πάλιν ἐς τὴν Ἑλλάδα, μεμνήσομαι σοῦ. δεῖν τί σοι ἐπὶ τῆς καπνοδόχης. καὶ τὰς γουμμώσεις ἀφεὸς τὸν σελήνην τείς ἐγχαῶ, προσευχέσθαι. ἀλλὰ μὰ τὸν Ἐνδυμίωνα ἥδ' ὅς, οὐχ ὧδε μισοῦ χαρεὶν ἀφῖγμαι. πόθεν δὲ τὸν ψυχῶ, ἰδὼν σε λελυπημένον. ἀταρ οἶδα ὅ, τι δράσας, ὀξυδερκὴς γεγόνεις μὰ Δί' ἰῶ δ' ἐγὼ, ἰῶ μὴ σύ μοι τὴν ἀχλὺν πως ἀφεῖλες ἀπὸ τῶν ὀμμάτων. νῦν γὰρ δὴ λαμπρῶς οὐ μετρίως δοκῶ, ἢ μὴν οὐδέν γε ἥδ' ὅς, ἐμοῦ δοκοῦντος. τὸ γὰρ ὀξυδερκὲς, αὐτὸς ἥδη γάνδανε ἥκεις ἔχων. τί οὖν τοῦτό ἐστιν; οὐ γὰρ οἶσθ' ἔφην. ἢ οἶδα ἥδ' ὅς αὐτὸ τὴν πτέρυγα τὴν δεξιὰν ἀφικόμενος; ἢ μάλα ἰῶδ' ἐγώ. τί οὖν πτέρυγι καὶ ὀφθαλμῷ κοινὸν ἐστιν; ἔτι ἥδ' ὅς, παρὰ πολὺ τῶν ἄλλων ζώων ἀετὸς ἐστιν ὀξυωπέστατος. ὥστε μόνος αὐτῷ δέδορκε τῷ ἡλίῳ. ἢ τοῦτό ἐστιν ὃ

ctito. Adſum autem hac dubitatione te liberaturus. Id enim te cruciat, & torquet, ni fallor, quòd non liceat tibi terram perſpicuè cernere. Bene abs te factum, optime Empedocles: atque vbi primùm rurſus in græciam deuolaro, tui memor tibi in fumario libabo, térque nouilunijs ad lunam inhians vota faciam. At per Endymionem, inquit ille, non acceſſi prælij gratia, ſed animum meum affecit, quod te vidi mœſtum. Verùm ſcis quid facies, quò perſpicax fias? Non per Iouem, inquam, niſi tu mihi forſitan caliginem amoueas ab oculis: nam in præſentia non mediocriter lippire videor. Atqui me, inquit ille, nihil erit opus. Nam viſus acumen ipſe iam è terra allatum habes. Quid igitur hoc rei eſt? Non noui inquam. Neſcis, inquit ille, te dextra aquilæ ala eſſe inſtructum? Maximè, inquam ego. Sed quid alæ cum oculo cõmune? Aquila inquit ille, inter animantia cætera viſus eſt acutiſſimi: vnde ſola ſolem aduerſum obtuetur: atque ita demum eſt rex, & ingenua aquila,

βασιλεὺς, καὶ γνήσιος ἀετὸς,

λῶ ἀπαρδαμυκτὶ πρὸς τὰς ἀκτῖνας βλέπῃ. φασὶ ταῦτα λῶ δ' ἐγώ. καί μοι νῦν μεταμέλει, ὅτι δεῦρο ἀφικόμην, οὐχὶ τὸν ὀφθαλμὸν τὸν ἀπὸ τῶν ἐμοὶ ἐξελών. ὡς νυνὶ ἡμιτελὴς ἀφῖγμαι, καὶ οὐ πάντα βασιλικῶς ἐσκευασμένος. ἀλλ' ἴσως τοῖς νόθοις ἐκείνοις, καὶ ἀποκηρύκτοις. καὶ μὴν παρέσται σοι καὶ ὃς αὐτίκα μάλα τὸν ἕτερον ὀφθαλμὸν ἔχειν βασιλικόν. ἢν γὰρ ἐπιλήσῃς, μικρὸν ἀναζεύξας, ὑπισχνοῦμαί σοι τὸν γυπὸς πλὴν πτέρυγα, δεξιὰν μόνην πτερύξασαν, καὶ λόγον ἂν πτέρυγος, τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ἐξυδρεχνὴς ἔσῃ. τὸν γὰρ ἕτερον, οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐ βλύστερον δεδορκέναι, καὶ μειράδος ὄντα τῆς χείρονος. ἅλις ἦν δ' ἐγὼ, εἰ καὶ ὁ δεξιὸς μόνος ἀστῶδες βλέπει. οὐδὲν γὰρ ἂν ἔλαττον ᾠόμην. ἐπὶ καὶ τοὺς τέκτονας πολλάκις ἑωρακέναι μοι δοκῶ, δεδορκότα τῶν ὀφθαλμῶν, ἀμείνονα πρὸς τὸν κανόνας ἀποβλέποντας τὰ ξύλα. Ταῦτα εἰπὼν, ἐπεῖνον ἅμα τὸ ἱερὸν τῆς Ἐμπεδοκλέους παρηγελμένα. ὁ δὲ, κατ' ὀλίγον ὑφαπτὸν, εἰς καπνὸν ἀρίμα διελύετο. καὶ μετὰ δὴ τάχα ἐπερυξάμενος, αὐτίκα μα

finon conniuentibus oculis radios aſpiciat. Ita quidem aiunt, inquam. Quarę iam me pœnitet, qui non erutis oculis meis aquilinos inſeruerim cùm huc aſcenderem. Nam nunc ſanè dimidiatus aduenio, nec per omnia regaliter inſtructus: at norhis iſtis & abdicatis videor ſimilis. Attamen in te eſt, inquit, vt alterum oculum protinus regalem habeas. Si enim paulùm aſſurgens, velis cohibita vulturis ala, ſolam alteram mouere, iuxta proportionem alæ, dextro oculo acutè cernes: nulla enim arte poteſt alter non hebetiùs cernere, quòd ad partem pertineat deteriorem. Mihi, inquam, ſatis eſt, ſi ſolus dexter aquilina cernat acie. Nihilo enim fuerit deterius: ſiquidem etiam fabros vidiſſe mihi videor, oculo altero ligna meliùs ad regulam exæquantes. Hæc loquutus, ſimul ea faciebam quæ præceperat Empedocles: qui interim ſeſe paulatim ſubducens, ſenſim in fumum euanuit. Et ſimul atque mouiſſem alas, ingens lumen mihi circumfulſit,

φῶς πάμμεγα ἀφίλαμ-

καὶ τὰ τῶν λανθανόντα πάντα διεφαίνετο. κατακλάσας γοῦν ἐς τὴν γῆν, ἔφην σαφῶς τὰς πόλεις, τοὺς ἀνθρώπους, τὰ γιγνόμενα. καὶ οὐ τὰ ἐν ὑπαίθρῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁπόσα οἴκοι ἕκαστοι ἔπραττον, οἰόμενοι λανθάνειν. Πτολεμαῖον μὲν, συνόντα τῇ ἀδελφῇ Λυσιμάχῃ δι', ἣ τὸν ἐπιβουλεύοντα τὸν Σελεύκου δι' Ἀντίοχον, Στρατονίκῃ διαβάλλοντα λάθρα τῇ μητρυιᾷ. καὶ δι' Ἀλέξανδρον, ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἀναιρούμενον. καὶ Ἀντίγονον, μοιχεύοντα τὴν τοῦ υἱοῦ γυναῖκα. καὶ Ἀτάλῳ τὸν υἱὸν ἐγχείοντα τὸ φάρμακον. ἐτέρωθι δ' αὖ, Ἀρσάκην φονεύοντα τὸν γαμβρὸν, καὶ τὸν οὐνοῦχον Ἀρβάκην, ἕλκοντα τὸ ξίφος ἐπὶ τὸν Ἀρσάκην. Σπαρτίνος δὲ ὁ Μῆδος, ἐπὶ τοῦ συμποσίου σφῆξ τῶν δορυφορούντων εἵλκετο ἔξω τοῦ ποδὸς, σκύφῳ χρυσῷ ἐπ' ὀφρῦν καταλαμβάνων. ὁμοῖα δὲ τούτοις ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ παρὰ Σκύθαις, καὶ Θραξὶ γιγνόμενα ἐν τοῖς βασιλείοις ἔν ὁρᾷν, μοιχεύοντας, φονεύοντας, ἐπιβουλεύοντας, ἁρπάζοντας, ἐποχουμένους, διαλύοντας, ὑπὸ τῶν οἰκετῶν ἀποδιδεμένους. καὶ τὰ μὲν τῶν βασιλέων, τοιαῦτα

adeò vt conſpicua fierent cuncta, quæ hactenus latuerant. Defixis igitur in terram oculis, clarè videbam urbes, homines, & quæ fiebant: nec ſolùm ea quæ ſub dio, ſed etiam quæ domi, latere ſe rati, faciebant. Ptolemęum vidi cum ſorore rem habentem: Lyſimachò ſtruentē inſidias filium: Antiochum Seleuci filium, nouercæ Stratonicæ clāculum innuentem: Theſſalum Alexandrum ab vxore è medio tolli: Antigonum filij vxorem adulterio vitiantem. Attalo venenum porrigentem filium. Rurſum ex altera parte Arſacen interficientem mulierculam: & Arbacen eunuchum gladium educentem in Arſacen. Porrò Spartinus Medus è conuiuio foras à ſatellitibus pede trahebatur, aureo calice in frontem impacto. Atque his ferè ſimilia cùm in Libya, tum apud Scythas, & Thracesin regijs committi cernere erat, adulteria perpetrantes, occidētes, inſidiantes, rapientes, peierantes, trepidantes, à familiariſſimis proditos. Et huiuſmodi ſpectaculū nobis

παρέχῃ μοι τὴν διατριβήν. τὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν, πολὺ γελοιότερα. καὶ γὰρ αὖ κἀκείνους ἑώρων, Ἑρμόδωρον μὲν τὸν ἐπικούρειον, χιλίων ἕνεκα δραχμῶν, ἐπορκοῦντα. τὸν στωϊκὸν δὲ Ἀγαθοκλέα, φρὶ μισθῶν τῷ μαθητῇ διαζώμνυον. Κλεινίαν δὲ τὸν ῥήτορα, ἐκ τοῦ Ἀσκληπείου, φιάλην ὑπαιρούμενον. τὸν δὲ χυνικὸν Ἡρόφιλον, ἐν τῷ χαμαιτυπείῳ καθεύδοντα. τί γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λέγοιμι, τοὺς τοιχωρυχοῦντας, τοὺς διαζώμνυμους, τοὺς δανείζοντας, τοὺς ἀπαιτοῦντας; ὅλως γὰρ, ποικίλη, καὶ παντοδαπή τις ἦν ἡ θέα. Ετα. καὶ μὴν κἀγὼ ταῦτα ὦ Μένιππε, καλῶς εἶχε λέγειν. ἔοικε γὰρ οὐ πάνυ τυχοῦσαν περιπολῶν σοι παρεῖναι. Με. πάντα μὲν ἐξῆς διελθεῖν ὦ φιλότης, ἀδύνατον, ὅπουγε καὶ ἐρᾷν αὐτὰ ἔργον δυσχερὲς ἦν. τὰ μέντοι κεφάλαια τῶν πραγμάτων, τοιαῦτα ἐνῄσθετο, ὡς φησὶν Ὁμηρος τὰ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος. ἔνθα μὲν γὰρ πόλεμος εἱλαπίναι, καὶ γάμοι. ἑτέρωθι δὲ, δικαστήρια, καὶ ἐκκλησίαι. κἀν ἕτερον δὲ μέρος, ἴσως τις. ἐν γειτόνων δὲ, πενήτων ἄλλος

prǽbuerunt regum res. At res priuatorum erant longè magis ridiculæ. Nam inter illos quidem videbam Hermodorum Epicureum, A ob mille drachmas peierantem: Agathoclem Stoicum de mercede discipulum in ius vocantem: Cliniam oratorem ex Æsculapij templo phialam suffurantem. Herophilum Cynicum in fornice dormientem. Quid B enim alios commemorem, qui parietes perfodiebant, litigabant, fœnerabant, reposcebant? Nam varium quoddam, & vndique mixtum erat spectaculum. C Atqui rectè facies Menippe, si ista quoque retuleris. Cõsentaneum enim est te ex his non vulgarem percepisse voluptatem. Men. Fieri non potest, Amice, vt D ordine singula recenseam, quæ vel spectare fuit difficillimum. Verùm eiusmodi ferè videbantur rerum capita, qualia refert Homerus in clypeo, vbi erant conuiuia & nuptiæ, altera E ex parte iudicia & conciones: rursum alia ex parte sacrificabat quispiam. In vicinia verò lugens aliquis cõspiciebatur. Porrò cùm in

ἐφαίνετο· καὶ ὅτι μὲν ἐς τὴν

Γετικὴν ἀποβλέψαιμι, πολεμουμένους αὖ ἑωρων τοὺς Γέτας. ὅτε δὲ μεταβαίην ἐπὶ τοὺς Σκύθας, πλανωμένους ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν ἐώρων ἱστέον. μικρὸν δὲ ἐγκλίνας τὸν ὀφθαλμὸν ἐπὶ θάτερα, τοὺς Αἰγυπτίους γεωργουμένους ἐνέβλεπεν. ἐν δὲ φοίνικι μέν, ἐμπορεύετο. ἐν δὲ κίλικι, ἐλῄστευε. καὶ ὁ λάκων, ἐμαστιγοῦτο. καὶ ὁ Ἀθηναῖος, ἐδιδάσκετο. ἁπάντων τούτων ἅμα τὸν αὐτὸν χρόνον γινομένων χεόντων, ὥσπερ σοὶ νῦν ἐπιτοῦν ὀπαδός τις ὀχληρὸς ἔτος ἐφαίνετο. ὥσπερ ἂν εἴ τις παρασκευάσμενος πολλοῖς χορευταῖς, μᾶλλον δὲ πολλοῖς χοροῖς, ἔπειτα προσάξειε τῶν ᾠδόντων ἑκάστῳ τὴν συμφωνίαν ἀφέντα, ἴδιον φθέγγεσθαι μέλος. φιλοτιμουμένου δὲ ἑκάστου, καὶ τὸ ἴδιον περαίνοντος, καὶ τὸν πλησίον ὑπερκαλεῖν τῇ μεγαλοφωνίᾳ προθυμουμένου, ἆρα ἐνθυμῇ ὅσος Διὸς οἷα γένοιτ' ἂν ἡ ᾠδή; Ετα. παντάπασιν ὦ Μένιππε, παγγέλοιος, καὶ ταραχώδης. Μέ. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, τοιοῦτοί πάντες εἰσὶν οἱ ἐπὶ γῆς χορευταί. καὶ τοιαύτης ἀκαρμοσίας, ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος συντέτακται, οὐ μόνον ἀσῳδὰ φθεγγομένων,

Geticam reſpicerem, belligerantes videbam Getas. Dein cùm ad Scythas tranſirem, cernebam in plauſtris errantes. Paulùm autem inclinato in alteram partem oculo, ſpectabam agricolantes Ægyptios: Phœnix mercaturam exercebat, Cilix latrocinabatur, Lacon loris cædebatur, Athenienſis cauſas agebat. Quæ omnia cùm eodem tempore gererentur, cogita nunc cuiuſmodi rerum confuſio cerneretur. Non aliter, quàm ſiquis producat multos ſaltatores, vel potiùs multas choreas: deinde præcipiat vt omiſſo quiſque concentu propriam canat cantionem: ac tum vnuſquiſque certatim canat, & peculiarem cãtum abſoluat, vociſque magnitudine vicinum ſuperare contendat: cogita tecum per Iouem, cuiuſmodi futurus ſit ciuſmodi cantus. *Amic.* Modis omnibus, Menippe, ridiculus, & turbatus. *Men.* Atqui, Amice, hoc genus ſunt omnes qui in terris choreas agunt: omniſque mortalium vita ex huiuſmodi conſtat diſcrepantia: quippe qui non modò ſonent abſona,

ἀλλὰ καὶ ἀνομοίων τὰ σχήματα, καὶ ταραττόμενα κινουμένων, καὶ παντὸν οὐδὲν ἐπινοουμένων, ἔχεις ἂν αὐτῶν ἕκαστον ὁ χορηγὸς ἀπελάσαι τῆς σκιωνῆς, καὶ ἐπὶ δεῖπνα λέγων. τοιγαροῦν ὁμοίοις πάντες ἤδη σκηπτόμενοι, καὶ ἐπὶ τῷ συμμιγῆ σκεύῃ, καὶ ἄτακτον ᾠδὴν ἀφέντες, ἀλλ' ἐν αὐτῷ γε τοικίλῳ, καὶ πολυειδεῖ τῷ θεάτρῳ, πάντα μὲ γελοῖα ἐνόμιζον εἶν τὰ γιγνόμενα. μάλιστα δ' ἐπ' ἐκείνοις ἐπῆει μοι γελᾶν, τοῖς περὶ γῆς ὅρων ἐρίζουσι, καὶ τοῖς μέγα φρονοῦσιν, ὅτι τῷ τὸ Σικυωνίων πεδίον γεωργεῖν, ἢ Μαραθῶνος ἔχειν τὰ περὶ τὴν Οἰνόην, ἢ Ἀχαρνῆσι πλέθρα πεντακὸς χίλια. ἐγὼ δὲ τὴν Ἑλλάδος ὅλης, ὡς τότε μοι ἀνῳδὴν ἐφαίνετο, δακτύλων οὔσης τὸ μέγεθος τεττάρων, καὶ λόγον εἶναι ἢ Ἀττικὴν πολυσημόεσσαν εἶν. ὥστε ἐνενόουν ἐν ὁπόσῳ τοῖς πλουσίοις τούτοις μέγα φρονεῖν κατελέλειπτο. ἐμοὶ γὰρ ὁ πλουσιώτατος αὐτῶν, μίαν τῶν ἐπικουρείων ἀτόμων ἔδοκει γεωργεῖν. ἀποβλέψας δὲ καὶ ἐς τὴν Πελοπόννησον, εἶτα τὴν Κωσσυφείαν γῆν ἰδὼν, ἀνεμνήσθην περὶ ὄσου χωρίου καὶ οὐδὲν φανοῦ

verũ & ornatu ſint diſſimili, diuerſaq; moueant, neque quicquã idẽ cogitent, donec A chorãgus omnes è ſcena exigat, negans ampliùs ipſis eſſe opus. Hinc autẽ ſimiles ſunt omnes, quũ iã tacẽt, nec ampliùs cõfuſam illã & incõpoſitã cantionẽ canũt. Verũ B in vario ipſo & multiformi theatro ridicula erant quæ gerebãtur omnia. Præcipuè verò mihi riſum mouebãt ij, qui de agrorũ finibus cõtẽdebant, quique ſibi placebãt C hoc nomine, quòd Sicyonũ agrũ colerent: aut quòd eam Marathonis partẽ haberent, quæ eſt iuxta Oenoẽn: aut in Acarnania mille iugera poſſiderent. Cũ vniuerſa Græcia, vt mihi tum è ſublimi deſpectãri videbatur, quatuor digitorũ haberet ſpatium, Attica, ni fallor, proportione D minima pars erat. Itaq; cogitabã quid eſſet reliquum, quod diuitibus iſtis animos tolleret. Etenim is qui inter hos agri plurima iugera poſſidebat, vix vnam ex Epicureis atomis colere mihi videbatur. Cæterùm vbi ad E Peloponneſum flexiſſem oculos, deinde terram Cynoſuræ ſubiectã conſpexiſſem, veniebat in mentem, pro quãtula regione, quæ nihilo

eſſet

ἀγχίπλιον πλατυτέρου, τοσοῦτοι ἔπεσον Ἀργεῖοι, καὶ Λακεδαιμόνιοι μιᾷ ἡμέρᾳ. ἢ μὴν εἴ τινα ἤδειμι ὅτι χρυσῷ μέγα φρονοῦντα, ὅπ δακτυλίους τε εἶχεν ὀκτὼ, καὶ φιάλας πέντε, πάνυ καὶ ὅτι σύτῳ αὖ ἐγέλων. τὸ γὰρ Πάγγαιον ὅλον, αὐτοῖς μετάλλοις κεγχρεαῖον ἦν τὸ μέγεθος. Ετα. ὦ μακάριε Μένιππε, τῆς παρόδξε θέας. αἱ δὲ πόλεις ἄρα Διὸς, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοὶ, πολλοὶ διεφαίνοντο ἄνω; Me. οἶμαί σε πολλάκις ἤδη μυρμήκων ἀγορὰν ἐωρακέναι. τοὺς μὲν, εἰλουμένους. ἐνίους δὲ ἑλκόντας. ἐτέρους δὲ, ἐπανιόντας αὖθις εἰς τὴν πόλιν. καὶ ὁ μὲν τις, τῶν κόκκον σπέρμα. ὁ δὲ, ἀφπάσας ποθὲν ἢ κυάμου λέπος, ἢ πυρῶν ἡμίτομον, δεῖ φέρων. εἰκὸς δὲ εἶναι παρ' αὐτοῖς κατὰ λόγον τὸ μυρμήκιον βίον, καὶ οἰκοδόμους τινὰς, καὶ δημαγωγοὺς, καὶ ῥητορεύοντας, καὶ μουσικοὺς, καὶ φιλοσόφους. πλὴν αἵ γε πόλεις αὐτοῖς ἀνδράσι τοῖς μυρμηκίοις μάλιστα ἐῴκεσαν, εἰ δοκεῖ μικρὸν τὸ παράδειγμα τὸ ἀνθρώπειον εἰκάσαι τῇ μυρμήκων πολιτείᾳ, τοὺς παλαιοὺς μύθους

esset latior lente Ægyptia, tot Argiui & Lacedæmonij vno die cecidissent. Quinetiam si quem viderem auro superbientem, quòd & octo haberet annulos, & quatuor phialas, hunc magnopere irridebam. Totum enim Pangæum, vnà cum ipsis metallis, vix erat milij magnitudine. *Amic.* O! te fœlicem, Menippe, qui tam nouum spectaris spectaculum. At per Iouem, ciuitates ipsique homines, quanti videbantur ex alto? *Men.* Equidem arbitror te sæpenumero formicarum cõcionem vidisse: aliquas coactas, nonnullas exeuntes, rursum has in ciuitatem redeuntes. Atque hæc quidem simum exportat, hęc alicunde raptam fabæ tunicam, aut dimidiatũ frumenti granum apportat. Consentaneum autem est pro ratione vitæ formicarum, esse apud illos, & ædium structores, & concionatores, & magistratus, & musicos, & philosophos. Sed ipsis cum viris vrbes formicarum nidis persimiles videbantur. Quòd si tibi videtur humilius exemplum viros cum formicarum republica conferre, veteres Thessalorum fabulas

ἐπιπεφαι τῇ Θετταλῶν. εὑρήσεις γὰρ τὸν Μυρμιδόνας, τὸ μαχιμώτατον φῦλον, ἐκ μυρμήκων ἀνδρας γεγονότας. ἐπειδὴ δ' ἅπαντα ἱκανῶς ἐωρᾶτο, καὶ A καταγελάσας μου, διασείσας ἐμαυτὸν, ἀνεπήδων δώματος ἐς αἰθέριον Διὸς μὴ δαίμονας ἄλλους. οὔπω γὰρ ἦν σελήνη, γυναικείαν B φωνὴν προϊεμένη, Μένιππε, φησὶν, ἴτω σοι ὀναι. διακόνησαί μοι τι πρὸς τὸν Δία. λέγοις ἂν ὦ δ' ἐγώ. βαρὺ γὰρ οὐδὲν, ὦ C μή τι φέρειν δέῃ. πρεσβείαν ἔφη τινὰ οὐ χαλεπὴν, καὶ δέησιν ἀπενεγκαι παρ' ἐμοῦ τῷ Διΐ. ἀπιέναι γὰρ ὦ Μένιππε, πολλὰ, καὶ δεινὰ πυθόμενον τῶν φιλοσόφων ἀκούουσα. οἷς οὐδὲν ἕτερον ὄφελον D ἔγωγε, ἢ τὰ μὰ πολυπραγμονεῖν, τίς εἰμι, καὶ πηλίκη. ἢ καὶ δι' ὧν τινα αἰτίαν διέχοτομος, ἢ ἀμφίκυρτος γίγνομαι. καὶ οἱ μὲν, κατοικεῖσθαι τέ με φασὶν οἱ δὲ, κατοπτεύειν διὰ τὴν θάλασσαν. οἱ δὲ, E ὅ τι ἂν ἕκαστος ὑπονοήσῃ, τοῦτο μοι προσαπτουσι. τὰ τελευταῖα δὲ, καὶ τὸ φῶς αὐτὸ, κλοπιμαῖόν τε, καὶ νοθὸν εἶναί φασί μοι, ἀνωθεν ἥκον παρὰ τὸν ἥλιον. καὶ ὑπούγται. καὶ πρὸς

spectа. Reperies enim Myrmidonas, gentem bellicosissimam, viros è formicis esse natos. Posteaquam igitur omnia satis spectassem & risissem, excussi meipsum, & subuolaui. Ad reliquos diuos, Iouis altitonantis in ædes. Nondum stadium ascenderam, quum luna fœminea voce sonans, Menippe, inquit, ita tibi contingant quæ optas. Inserui mihi in re quapiam apud Iouem: dicas inquam, neque enim erit molestum, nisi siquid oneris sit portandum. Nuntium, inquit, haud grauem, ac petitionem meo nomine Ioui perferes. Enecor, Menippe, multa, eáque non ferenda ab istis philosophis audiens: quibus nihil est negotij, nisi vt curiosè res meas exquirant, quæ quantáque sim, & cur dimidiata fiam, & vtrinque gibbosa. Tum hi me dicũt inhabitari: illi speculi instar, supra mare suspensam esse: alij rursus id mihi attribuunt, quod quisque secum excogitarit. Postremò ipsum quoque lumen aiunt mihi, & furtiuum esse, & nothum, quòd à sole supernè proficiscatur. Neque finem faciunt, etiam cum hoc qui meus est frater,

τοῦτόν με ἀδελφὸν ὄντα μου,

συγχρῦσαι, καὶ στασιάσαι σφαιρώμενοι. ἐγὼ δὲ ἐκεινα μὲν αὐτοῖς ἃ περὶ αὐτὸν εἰρήκασι τὸν ἥλιον, λίθον αὐτὸν εἶναι, καὶ μύδρον διάπυρον. καίτοι πόσα ἐγὼ συνεπίσταμαι αὐτοῖς, ἃ πρᾴττουσι τὴν νύκτα, αἰσχρὰ, καὶ κατάπυστα, οἱ μεθ' ἡμέραν σκυθρωποὶ, καὶ αὐδηρότατοι τὸ βλέμμα, καὶ τὸ ἦθος σεμνοὶ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἰδιωτῶν ἀποβλέπουσθαι. κἀγὼ μὲν ταῦτα ἐρῶσα, ὅμως σιωπῶ. εἰ δὲ ἠνεσθαι ἐφίεσθε ἀποκαλύψω, καὶ διαφωτίσω τὰς νυκτερεινὰς ἐκείνας διατριβὰς, καὶ τὸν ἐπὶ τῆς σκιωνῆς ἑκάστου βίον. ἀλλὰ κἂν τινα ἴδω αὐτῶν μοιχεύοντα, ἢ κλέπτοντα, ἢ ἄλλο τι τολμῶντα νυκτερινώτατον, εὐθὺς ἐπικαταμύσω τὸ πρᾶγμα, ἐπεκαλυψάμενος, ἵνα μὴ δείξω τοῖς πολλοῖς γέροντας ἄνδρας, βαθεῖ πώγωνι, καὶ ἀρετῇ ἐπηβημονοῦντας. οἱ δὲ, οὐδὲν αἰσχυνόμενοι, διασπάσεσθαί τίς με τῷ λόγῳ, καὶ πάντα τρόπον ὑβρίζοντες. ὥστε νὴ τὴν νύκτα, πολλάκις ἐβουλευσάμην μετοικῆσαι ὅπου πορρωτάτω, ἵν' αὐτῶν τὴν πεῖραν ἐν γλώττας διέφυγον. μέμνησο δὲ τοῦτό γε ἀπαγορεῦσαι τῷ Διί. καὶ ἐκεῖνα δ' ὅτι μὴ δυνατόν ἐστι μοι κατ' χώραν μένειν,

me committere, & factionem inter nos serere conantes. Neque enim sat erat ipsis dixisse solem ipsum esse lapidem, & massam candentem. Et tamen quàm multarum rerum illis sum conscia, quas noctu patrant turpissimas, & execrandas, cùm interdiu sint tetrico & virili aspectu, habitúque graui, & ab imperitis conspiciantur. Quæ etsi videam, sileo tamen. Neque enim decorum arbitror, retegere atque in lucem efferre nocturnas illas diatribas, & quam quisque in òperto vitat vitam. Quinetiam si quem videro ipsorum adulterium committentem, aut furantem, aut aliud quid quàm maximè nocturnum audentem, continuò contracta nube tegébam, ne vulgo ostenderem viros senes, ea gerentes, quæ neque barbæ prolixæ, neque virtutis professioni essent decora. At isti nihilo minùs ratione me discerpunt, modisque omnibus contumelia afficiunt. Itaque noctem testor, mihi sæpe in mentem venisse vt quàm longissimè hinc demigrarem, quò linguam illorum curiosam effugere possem. Hæc igitur Ioui renuntiare memineris, idq; addere, fieri nõ posse vt hoc in loco

λῶ μὲ τοὺς φυσικοὺς ἐκείνους ἐπιτέμῃ, καὶ τοὺς διαλεκτικοὺς ἐπιχρίσῃ καὶ τὴν στοὰν καταστάλῃ, καὶ τῶν ἀκαδημίαν καταπλήξῃ, καὶ παύσῃ τὰς ἐν περιπάτῳ διατριβάς. οὕτω γὰρ ἂν εἰρήνην ἄγοιμι, ὀνησόμενοι πρὸς αὐτῶν γεωμετροῦμεν. ἔστιν ταῦτα λῶν ἐγώ. καὶ ἅμα πρὸς τὸ ἀέριον ἔτεινον τὴν ὀπὴν τοῦ οὐρανοῦ, ἔνθα μήν οὔτε βοῶν, οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα. μετ' ὀλίγον γὰρ καὶ ἡ σελήνη βραχεῖά μοι καθωρᾶτο, καὶ τὴν γῆν ἤδη ἀπέκρυπτε. λαβὼν γὰρ τὸν ἥλιον ἐνδεξιᾶς, διὰ τῶν ἀστέρων πετόμενος, τεταρτος ἐπλησίασα τῷ οὐρανῷ. καὶ τὸ μὲ πρῶτον, ἐδόκει μοι ὡς εἶχον ἐνδύς, εἶσω πορεύεται. ῥᾳδίως γὰρ ὤμην διαλαθεῖν, ἅτε ἐξ ἡμισείας ἐν ἀετός. τὸν γὰρ ἀετὸν ἡπτάμην ἐκ παλαιᾶς συνήθειας τῷ Διΐ. ὕστερον γὰρ ἐλογισάμην ὡς τάχιστα καταφρόνουσί με, γυτὸς τὸν ἑτέραν πτέρυγα περικείμενον. ἀριστον γοῦν κεῖνας τὸ μὴ παρακινδυνεύειν, ἔκοπτον πρόσω ἐλθὼν τὴν ὀπήν. ὡς ἀκούσας γὰρ ὁ Ἑρμῆς, καὶ τοὐνομα ἐκπυθόμενος, ἀπῆλθε κατ' ἐπουδὴν φράσων τῷ Διΐ. καὶ μετ' ὀλίγον εἰσελθὼν

durem, nisi physicos illos comminuat: dialecticis os occludat: Stoam demoliatur: Academiam exuratque in Peripato habentur, diatribis finem imponat: siquidem ita mihi parabitur quies, & me quotidie metiri desinent. Fient, inquam, quæ mandas: simúlque rectà ad ipsum cœlum tendebam, Nulli vbi comparent hominum-ue, boum-ue labores. Etenim paulò pòst ipsa etiam Luna mihi pusilla videbatur: iámque terram obtegebat. Porrò relicto ad dextram sole per ipsas volans stellas, tertio die ad cœlum perueni. Ac primùm mihi vt habebam, ilico videbar ingressurus: nam rebar forè vt fallerem, quòd essem dimidia parte aquila. Porrò sciebam aquilam iam olim esse Ioui familiarem. Postea apud me perpendebam illos quamprimum deprehensuros esse me, altera vulturis ala cinctum. Quapropter optimum ratus, non temerè venire in periculum, fores pulsaui. At Mercurius postquam respõsasset, & nomen sciscitatus esset, festinato abijt, Ioui renuntiaturus. Nec multo pòst introò sum accersitus,

ταῦτ' ἐδόκουν, καὶ φόβου. καταλαμβάνω τε πάντας ἅμα συγχυθησομένους, ἐδὲ αὐτὸν ἀφροντίδας. ὑπετάραττε γὰρ καινὴ τὸ παρὰ δόξαν μου τῆς ἐπιδημίας. καὶ ὅσον οὐδέπω πάντας ἀνθρώπους ἀφίξεσθαι θεοσεβόχους, τ' αὐτὸν τρόπον ἐπιφρωμένους. ὁ δὲ Ζεὺς, μάλα φοβερῶς ἐδεινόν τε καὶ πανώδης εἰς ἐμὲ ἀπιδὼν, φησὶ, Τίς, πόθεν εἰς ἀθρόων, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες; ἐγὼ δ', ὡς τοτ' ἤκουσα, μικρᾷ μὲν ὀκέδασον ὑπὸ τῷ δέος. εἰστήκειν δ' ὅμως ἀχανὴς, καὶ ὑπὸ τῆς μεγαλοφωνίας ἐμβεβροντημένος. χρόνῳ δ' ἐμαυτὸν ἀνακαλεσάμενος, ἅπαντα διηγούμην σαφῶς, ἄνωθεν ἀρξάμενος, ὡς ἐπεθυμήσαιμι τὰ μετέωρα σκοπεῖν, ὡς ἦλθοιμι παρὰ τοὺς φιλοσόφους, ὡς ταῦτα λεγόντων ἀκούσαιμι, ὡς ἀπαορρεύσαιμι διαπεμφθεὶς ὑπὸ τ' λόγων, εἶτα ἐξῆς τ' ἐπίνοιαν, καὶ τὰ πτερὰ, καὶ τἆλλα πάντα, μέχρι περὶς τ' οὐρανόν. ἐπὶ πᾶσι δὲ θεοσέβησα, τὰ ὑπὸ τ' σελήνης ἐπισαλπίσας. μειδιάσας δ' οὖν ὁ Ζεὺς, καὶ μικρὸν ἐπαινεῖς τῶν ὀφρύων, τί αὖ λέγοις φησὶν Ωτυπέως, καὶ Ἐφιάλτου, ὅπου καὶ

magnopere pauitans ac tremens. Offendóque Deos pariter considentes, non sine solicitudine. Nonnihil enim ipsos turbabat, nouus & inopinatus aduentus meus: & quod nunquam futurum expectabant, vt omnes homines, ad eundem modum alati aduenirent. Tum Iupiter admodum terribili vultu, toruo & Titanico me obtuens, inquit, Quisnam es, & vnde venis? vbinam vrbs tibi, quíue parentes? Quod cùm audiuissem metu propemodum sum exanimatus. Constiti tamen obstupefactus, præque vocis magnitudine attonitus. Aliquanto pòst ad me reuersus, omnia dilucidè exposui, ab ipso exordium capite: quemadmodum cupissem sublimia illa cognoscere: & philosophos adijssem, pugnantia loquentes audissem: dictis illorũ distractus desperassem. Deinde meum inuentum, alas, reliquáque omnia, ad ipsum vsque cœlũ. Quibus addidi quæ Luna mandarat. Itaque ridens Iupiter expansis aliquãtum supercilijs Quid dicas, inquit, de Oto, & Ephialto, cũ ausus sit & Menippus in

Μένιππος ἐτόλμησεν ἐς τὸ

οὐρανὸν ἀναλθεῖν; ἀλλὰ νῦν μὲν ἐπὶ ξενίᾳ σε καλοῦμεν. αὔριον δ' ἔφη, περὶ ὧν ἥκεις χρηματίσαντες, ἀπεπέμψομεν. καὶ ἅμα ἐξαναστὰς ἐβάδιζεν ἐς τὸ ὑπερκείμενον τοῦ οὐρανοῦ. καιρὸς γὰρ ἦν ὑπὸ τῶν ἀγωνοθετῶν, μεταξὺ θεοῖς, ἀνέχρινέ μοι περὶ τῆς γῆς θεσπισμάτων. τὰ μὲν οὖν ἄλλα, ὅσα ἐκείνοις ἐδόκει, τοσοῦτον μὲν ὁ πυρὸς ὅσον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδος, καὶ εἰ σφόδρα ὑμῶν ὁ περὶ χειμῶνα καθίκετο, καὶ εἰ τὰ λάχανα δεῖ πλείονος ἐπιμελείας. καὶ ἦ, ἠρώτα, εἰ πιέπει λείπειν τὸ ἀπὸ Φειδίου, καὶ ἐμοὶ ὦν αἰτίαν ἐλλείπειν Ἀθηναίους τὰ δίαστα τοσούτων ἐτῶν, καὶ εἰ τὸ ὀλύμπιον αὐτοῖς ἐπιτέλοιτο διαθοῦναι, καὶ εἰ συνελήφθησαν οἱ τὴν Δωδώνην νεωκορήσαντες. ἐπὶ τούτοις περὶ τινων ἀπεκρινάμην, εἰπόντος Μένιππος ἔφη, περὶ ἐμοῦ τί ἄνθρωποι τίνα γνώμην ἔχουσι; τίνα ἔφην ἀθάνατα, ἢ τὸν εὐτυβεστάτην; βασιλέα σε εἶναι πάντων θεῶν. παίζεις ἔχων ἔφη τὸ φιλόνεικον αὐτῶν. ἀκριβῶς οἶδα, καὶ μὴ λίαν. καὶ γάρ ποτε χρόνος, ὅτε καὶ μάντις ἐδόκουν αὐτοῖς, καὶ ἰατρός, καὶ πάντα ὅλως ἦν ἐγώ. μεσοῦ

ceelum aſcendere. At te nunc quidem ad hoſpitium inuitamus. Cras, inquit, ſuper his quorum gratia huc aduenisti, dato reſponſo dimittemus. Simúlque ſurgēs, ibat ad eam cœli partem, vnde omnia facillimè exaudiebātur. Iam enim tempus erat vt votis audiendis conſideret. Atq; interdum me percontabatur ſuper his quę in terris aguntur. Ac primùm quidem illa, quanti ematur triticum in Græcia: & num ſuperior hyems grauiter vos tetigiſſet: nū etiā copioſiore imbre olera egeant. Poſtea rogabat ſupereſſet-ne aliquis ex Phidiæ genere: & quam ob cauſam Athenienſes Iouialia tot annos intermiſiſſent: & an in animo habeant Olympium ſuum perficere. & an eſſent cōprehenſi qui Dodonæū templū ſacrilegio ſpoliarunt. Ad ea cū reſpondiſſem, Dic mihi, inquit, Menippe, quid de me ſentiunt homines? Quid, inquā, Domine, niſi maximè pium? nimirū omniū Deorū, regem eſſe te Ludis tu, inquit. Cæterū illorū cōtentionē probè noui, etſi nihil dicas. Fuit enim tēpus quū & vates videbar ipſis, & medicus: deniq; vnus eram omnia. Tum Iouis plenæ erāt & viæ om-

A B C D E

Διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαὶ

πᾶσαι δ' αἱ Ἑλλήνων ἀγοραί. καὶ ἡ Δωδώνη τε, καὶ ἡ Πίσα, λαμπραὶ, καὶ περίβλεπτοι πᾶσιν ἦσαν. ὥστε ὑπὸ τῆς καπνῆς τῶν θυσιῶν, οὐδὲ ἀναβλέπειν μοι δυνατὸν. ἐξ οὗ γὰρ ἐν Δελφοῖς μὲν Ἀπόλλων τὸ μαντεῖον κατεσκευάσατο, ἐν Περγάμῳ δὲ τὸ ἰατρεῖον ὁ Ἀσκληπιὸς, καὶ τὸ Βενδίδειον ἐθύετο ἐν Θρᾴκῃ, καὶ τὸ Ἀνουβειδιον ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐν Ἐφέσῳ, ἐπὶ ταῦτα μὲν ἅπαντες θέοισι, καὶ πανηγύρεις ἀγάλλουσι, καὶ ἑκατόμβας ποιεῦσιν. ἐμὲ δὲ, ὥσπερ παρηβηκότα ἱκανῶς τετιμηκέναι νομίζουσιν, αἱ διὰ πέντε ὅλων ἐτῶν θυσίαι ἐν ὀλυμπίᾳ. τοιγαροῦν ψυχροτέρους ἄν μου τοὺς βωμοὺς ἴδοις τῶν Πλάτωνος νόμων, ἢ τῶν Χρυσίππου συλλογισμῶν. τοιαῦτ' ἄττα διεξιόντες, ἀφικνούμεθα ἐς τὸ χωρίον, ἔνθα ἔδει αὐτὸν καθεζόμενον, διακῦσαι τῶν εὐχῶν. θυρίδες δ' ἦσαν ἐξῆς τοῖς σωμάσι τῶν φρεάτων ἐοικυῖαι, πώματα ἔχουσαι. καὶ παρ' ἑκάστην θρόνος ἔκειτο χρυσοῦς. καθίσας οὖν ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς πρώτης ὁ Ζεὺς, καὶ ἀφελὼν τὸ πῶμα, παρεῖχε τοῖς εὐχομένοις ἑαυτόν. ἠύχοντο δὲ

nes, omnésque hominum conciones. Dodona etiam & Pisa splendidæ erant & celebres. Nec præ fumo sacrorum oculos mihi licebat attollere. Verùm posteaquam Apollo Delphis oraculum constituit, Æsculapius medicinæ officinam Pergami, & Bendidium in Thracia est exortum, Anubis templum in Ægypto, Dianæ apud Ephesios, ad ista concurrunt omnes, solennes conuentus celebrant, hecatombas offerunt. Mihi verò tanquam ætate confecto, abundè magnum honorem habuisse se putant, si solido quinquennio sacrificarint in Olympia. Proinde aras meas frigidiores videas, quàm sint vel Platonis leges, vel Chrysippi syllogismi. Talia confabulando, peruenimus eum in locum, vbi ad audienda vota erat consessurus. Erant autem ordine fenestræ, cuiusmodi sunt ora puteorum, habentes opercula. Iuxta vnamquamque posita erat sella aurea: quarum in prima sedens Iupiter, detracto operculo, præbebat sese precantibus. Precabantur autem ex omni vndique terra, diuersa varia-

παντοδαπὰ τῆς γῆς διάφορα,

καὶ πυθέλα. συμπροσκλίνας δὲ καὶ αὐτὸς, ἐπήκουεν ἅμα τῶν εὐχῶν. καὶ ἦν τοιαῦτα. ὦ Ζεῦ, βασιλεῦσαί μοι γένοιτο. ὦ Ζεῦ, τὰ κερδύνια μοι φανῇ, καὶ τὰ σκέρδια. ὦ Ζεῦ, πατέρα μοι ταχέως ἀποθανεῖν. ὁ δὲ τις αὖ φαίη, ὡς κληρονομήσαιμι τῆς γυναικός. ὡς λάθοιμι ἐπιβουλεύσας τῷ ἀδελφῷ. νικῆσαί μοι γένοιτο τὰ ὀλύμπια. πλεόντων δὲ, ὁ μὲν, βορέαν ηὔχετο ἐπιπνεῦσαι. ὁ δὲ, νότον. ὁ δὲ γεωργὸς, ὕεται ὑετόν. ὁ δὲ ἁλιεὺς, ἥλιον. ἐπακούων δὲ ὁ Ζεὺς, καὶ τὰ ἐν χλιῇ ἑκάστην ἀκριβῶς ἐξετάζων, οὐ πάντα ὑπῆκουεν. ἀλλ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀπέτυσε. ταῖς μὲν γὰρ δικαίαις τῶν εὐχῶν, ἀνίετο αὖθις διὰ τοῦ στόματος, καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ κατετίθει φέρων. ταῖς δὲ ἀδόκητος, ἀπεράντοις αὖθις ἀπέπεμπεν ἀποφυσῶν κάτω, ἵνα μὴ δὲ πλησίον γένοιτο τοῦ οὐρανοῦ. ἐπὶ μιᾷ δέ τινος εὐχῇ, καὶ ἀπορῶντα αὐτὸν ἐθαυμάμεν. δύο γὰρ ἀδελφῶν τοιαῦτα εὐχομένων, καὶ ταῖς ὅσαις θυσίας ὑποσχομένων, καὶ εἶχεν ὁποτέρῳ μᾶλλον ἐπινεύσειεν αὐτῶν. ὡς δὲ τὸ ἀκροθιμιαῖον ἑκατὸν ἐπηνδει,

que : quæ ipſe etiam ad diebam auribus pariter admotis. Eáque huiuſmodi erant. O Iupiter contingat mihi regnum. O Iupiter, mihi producantur allia & cepæ. O Iupiter, vtinam pater mihi breui moriatur. Alius quoque dicit: Vtinam ſim hæres vxoris. Vtinam nemo ſciat me ſtruxiſſe fratri inſidias. Contingat mihi litem vincere, Olympia coronari. Porrò nauigantium hic optabat vt flaret boreas, ille vt notus. Agricola pluuiam, fullo ſolem petebat. At Iupiter audiens, & ſingula vota diligenter expendens, non pollicebatur omnia. Verùm hoc conceſſit Saturnius, abnuit illud. Nam iuſta vota per os feneſtræ ſurſum admittebat, admiſſa ad dextram collocabat. Verùm iniqua flatu deorſum irrita diſijciebat, ne ad cœlum accedere poſſent. At ſuper vno voto ambigentem vidi. Etenim duobus diuerſa petentibus, paréſque victimas pollicentibus, neſciebat vtri eorum potiùs annueret. Tum itaque Academicum illud ei accidebat,

καὶ οὐδὲν τι ἀποφήνασθαι δυνατὸς ἦν. ἀλλ' ἅτε ὁ Πύρρων, ἐπεῖχεν ἔτι καὶ διεστέπετο. ἐπεὶ δ' ἐκείνων ἐχρημάτισε ταῖς εὐχαῖς, ὅπῃ τὴν ἐξῆς μεταβαίης θρόνον, καὶ πλὴν δευτέραν θυείδα, καταχίλας τοῖς ὅρκοις ἐσχόλαζε καὶ τοῖς ὀμνύουσι. χρηματίσας δὲ καὶ τούτοις, καὶ τὸν ἐπικούρειον Ἑρμόδωρον ἐπιτείλας, μετεκαθίζετο ὅπῃ τὴν ἐξῆς θρόνον, κλησθοῖ, καὶ φήμαις, καὶ οἰωνοῖς προσέχων. εἶτ' ἐκέλευεν ὅπῃ πλὴν τῶν θυσιῶν θυείδα μετὴ, δι' ἧς ὁ καπνὸς αὐτῶν, ἀπαγγέλλοι τῷ Διὶ τὰ θύοντος ἑκάστου τὰ οἰκεῖα. ἀπεστὰς δὲ τούτων, προσετάττε τοῖς αὐλήμοις, καὶ ταῖς ὠδαῖς, ἃ δεῖ ποιεῖν. τὴμερον παρὰ Σκύθαις, ὑέτιε. παρὰ Λίβυσιν, ἀστράπτε. παρ' Ἕλλησιν, νιφέτιε. σὺ δ' ὁ βορέας, πνεῦσον ἐν Λυδίᾳ. σὺ δ' ὁ νότος, νεφέλας ἄγε. ὁ δὲ ζέφυρος, τὴν Ἀδρίαν διακυμαίνετω, καὶ τῆς χαλάζης ὅσον μέδιμνοι χίλιοι διασκεδαδήτωσαν κατὰ Καππαδοκίας. ἁπάντων δὲ ἤδη σχεδὸν αὐτῷ διῳκημένων, ἀναβαίνειν ἐς τὸ συμπόσιον. δείπνου γὰρ ἤδη καιρὸς ἦν. καί με ὁ Ἑρμῆς παραλαβὼν, κατέκλινε παρὰ τὸν Πάνα

vt nihil ſtatuere poſſet. Verùm Pyrrhonis in morem ſuſpenſus hæreret, & conſiderabat ampliùs. Porrò vbi precantibus ſatis reſpondiſſet, ad proximam digreſſus ſellam, & ad ſecundam feneſtram, iuramentis & iurantibus audiendis vacabat. Quibus cùm reſpondiſſet, & Epicureum Hermodorum contriuiſſet, ad proximam ſellam ſeſe tranſtulit, diuinationibus, rumoribus, & augurijs attentionem adhibiturus. Hinc ad ſacrificiorum feneſtram tranſijt, per quam fumus aſcendens, denuntiabat Ioui nomen vniuſcuiuſque qui rem diuinam faceret. His relictis, ventis & horis mandabat quæ facere deberent. Hodie apud Scythas pluito, apud Libyes fulgurato, apud Græcos ningito. Tu boreas in Lydia ſpirato, tu note quieſce, zephyrus in Adria tempeſtatem concitet: mille grandinis modij ſuper Cappadocia diſpergantur. Tandem omnibus ferme ordinatis, eum in locum iuimus vbi compotant Dij, quia cœnandi iam erat tempus. Me arreptum Mercurius iuſſit accumbere iuxta Panem

καὶ τὸν Κορύβαντας, καὶ τὸν Ἄττιν, καὶ τὸν Σαβάζιον, τοὺς μετοίκους τούτους καὶ ἀμφιβόλους θεούς. καὶ ἄρτον μὲν ἡ Δημήτηρ παρῆχε. καὶ ὁ Διόνυσος οἶνον, καὶ ὁ Ἡρακλῆς κρέα, καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη, καὶ ὁ Ποσειδῶν μαστίδας. ἅμα δὲ καὶ τῆς ἀμβροσίας ἐγεύμην, καὶ τοῦ νέκταρος παρεχεύμην. ὁ δὲ βέλτιστος Γανυμήδης, ὑπὸ φιλανθρωπίας, εἴ ποτε ἴδοι με ἀποκλέπτοντά τι τοῦ Διός, κοτύλιόν μοι, ἢ, καὶ δύο τοῦ νέκταρος ἐνέχει μοι φέρων. οἱ δὲ θεοί, ὡς Ὅμηρός που λέγει, καὶ αὐτοὺς οἶμαι καθάπερ ἐγὼ τὰκεῖ τεθραμμένους, οὔτε σῖτον ἔδουσιν, οὔτε πίνουσιν αἴθοπα οἶνον, ἀλλὰ τῇ ἀμβροσίᾳ παρεκπίπτονται, καὶ τοῦ νέκταρος μεθύσκονται. μᾶλιστα δὲ ἥδονται, στρυμνοὶ γὰρ ἐκ τῶν θυσιῶν καπνὸν αὐτῇ κνίσῃ ἀνιλυγμένον. καὶ τὸ αἷμα δὴ τῶν ἱερείων, ὃ τοῖς βωμοῖς οἱ θύοντες περιχέουσιν. ἐν δὲ τῷ δείπνῳ, ὅ, τε Ἀπόλλων ἐκιθάριζεν, καὶ ὁ Σειληνὸς κόρδακα ὠρχήσατο, καὶ αἱ Μοῦσαι ᾖδον, τῆς τε Ἡσιόδου Θεογονίας ἦσαν ἡμῖν, καὶ τῶν πρώτων ὡδῶν τοῦ Πινδάρου. κἀπειδὴ κόρος ἦν, ἀνεπαυόμεθα ὡς εἶχεν ἕκαστος, ἱκανῶς ἀπολαύσαντες

Corybantas, Attin, & Sabazium, inquilinos istos & ancipites Deos. Interea panem exhibebat Ceres, Bacchus vinum, Hercules carnes, myrtum Venus, Neptunus mænidas. simul etiã ambrosiam & nectar furtim degustabam. Nam optimus ille Ganymedes, quæ eius erat humanitas, siquando Iouem oculos aliquò conuertentem conspexisset, nectaris cyathum vnum, aliquando duos mihi infundebat. Dij autem, vt alicubi Homerus dicit, quinetiam ego, vt qui illud ibi sim conspicatus, neque frumentum edunt, neque nigrantia vina potant, sed ambrosiam apponunt, & nectare inebriantur. Præcipuè verò gaudent vesci sacrificiorum fumo cum ipso nidore subuecto: & sanguine victimarum, quem sacrificantes aris infundunt. Cæterùm inter cœnandum Apollo cithara canebat, Silenus cordacem saltabat, stantes Musæ & Hesiodi Theogonias & primã hymnorum Pindari odam nobis canebant. Deinde saturi requieuimus, ita vt se quisq; habebat, potu satis vuidi.

ἄλλοι μὲν δὴ θεοί τε, καὶ ἀνέμων
ἀποκοιμῶνται εὕδουσι πανύχιοι.
ἐμὲ δ' οὐκ εἶχε ὕπνος ὕπνος.
ἀναλογιζόμενος γὰρ πολλὰ μὲν καὶ
ἄλλα, μᾶλλον δὲ ἐκεῖνα, πῶς A
ἐν τοσούτῳ χρόνῳ ὁ Ἀπόλλων
οὐ φύει πώγωνα, καὶ πῶς γίνεται
νὺξ ἐν οὐρανῷ, τοῦ ἡλίου πα-
ρόντος ἀεὶ, καὶ πωγωνοχου-
μένου. τότε μὲν οὖν μικρὸν τι B
κατέδαρθον. ἕωθεν δὲ διαναστὰς
ὁ Ζεὺς, προσέταξε κηρύττειν
ἐκκλησίαν. καὶ πεισθέντες πάντες
ἅπαντες, ἤρξατο λέγειν. τὴν
μὲν αἰτίαν τοῦ ξυναγαγεῖν ὑμᾶς, C
ὁ χαλκοῦς οὗτος ξένος παρέ-
σχηται. πάλαι δὲ βουλόμενος
ὑμῶν κοινώσασθαι περὶ τῶν φιλο-
σόφων, μάλιστα μὲν ὑπὸ τῆς σε-
λήνης. καὶ ὧν ἐκείνη μέμφεται
προσκρούσεις, ἔχων μικρὸν
ἔτι πλείονα παρατεῖναι τὴν D
διάσκεψιν. γένος γάρ τι ἀν-
θρώπων ἐστὶν, οὐ πρὸ πολλοῦ
τοῦ βίου ἐπιτολάζον, ἀργὸν,
φιλόσχολον, κενόδοξον, ὀξύχολον,
ὑπόλογον, ὑπόμωρον, τερα-
φωμένον, ὕβρεως ἀναπλέων. E
καὶ ἵνα καθ' Ὁμηρον εἴπω,
ἔτι πον ἄχθος ἀρούρης. οὗτοι
τοίνυν εἰς συνήματα διαιρε-
θέντες, καὶ διαφόρους λόγων
λαβυρίνθοις ἐπιγράψαντες,

At reliqui noctem, diuíque
hominésque per omnem
Dormiuêre, vnum me non
ſopor altus habebat. Nam
animo verſabam cùm alia
permulta, tum illa præci-
puè: quî fiat vt tanto tem-
pore barba non naſcatur
Apollini, aut quî ſit nox in
cœlo, cùm ſol ſemper adſit,
& vnà conuiuium agitet. Ac
tumquidem obdormiui pau-
lulum. Mane verò excitatus
Iupiter, iuſſit indici con-
cionem. Et cùm omnes conue-
niſſent, ſic fari cœpit. Vti
vos conuocarem, in cauſa
fuit hoſpes hic, qui heri ad-
uenit. Verùm cùm alioqui
iam olim mihi fuerit ani-
mus vobiſcum communi-
candi de philoſophis. Ma-
ximè verò à luna, híſque de
quibus illa conqueritur
commotus, ſtatui haud
diutius conſultationem pro-
rogare. Eſt enim hominum
genus, quod non ita pridem
in vita extare cœpit, iners,
contentioſum, gloriæ auidũ,
iracundum, guloſum, ſtul-
tum, faſtuoſum, contu-
melioſum: & vt Homeri
verbis dicam, Telluris inu-
tile pondus. Iſti igitur in ſe-
ctas diuiſi, ac varijs ratio-
num labyrinthis excogitatis
alij ſeſe Stoicos appellant,

οἱ μὲν, στωϊκοὺς ἀπομάξαντες.

οἱ δ', ἀκαδημαϊκούς. οἱδὲ, ἐπικούρειους. οἱ δ', περιπατητικούς. καὶ ἄλλα πολλῷ γελοιότερα τούτων. ἔπειτα δ', ὄγκμα σεμνὸν ἐπ' ἀρετῇ περιβάλλοντες, καὶ ταῖς ὀφρυσὶ ἐπάραντες, καὶ σπόγγους ὑποτασάμενοι, περίερχονται ἐπαλλάττοντες χλαμύδα, καταπύγωνα ἄνδρα περιτέλλοντες, ἐοικότες μάλιστα τοῖς τραγικοῖς ἐκείνοις ὑποκριταῖς, οἳ ἢν ἀφέλῃς τὰ πρόσωπα, καὶ τὴν χρυσόπαστον ἐκείνην στολὴν, τὸ καταλειπόμενόν ἐστι γελοῖον, ἀνθρώπιον ἐπὶ δέκα μνῶν ἐς τὸν ἀγῶνα μεμισθωμένον. τοιοῦτοι δ' ὄντες, ἀνθρώπων μὲν ἁπάντων καταφρονοῦσι. πρὸς θεῶν δ', ἀλλόκοτα διδάσκουσι. καὶ σωφρονοῦντες ἐυεξαπάτητα μειράκια, τὴν τε πολυθρύλλητον ἀρετὴν τραγῳδοῦσι, καὶ τὰς τῶν λόγων ἀποφάσεις ἐνδιδάσκουσιν. καὶ πρὸς μὲν τοὺς μαθητὰς, καρτερίαν ἀεὶ, καὶ σωφρονοσύνην ἐπαινοῦσι, καὶ φλύαρε, καὶ ἡδονῆς καταφρόνησι. μόνοι δ' καθ' ἑαυτοὺς γυμνούμενοι, τί ἂν λέγοι τις, ὅσα μὲ ἐδύσωσι, ὅσα δ', ἀφεθισάζουσιν, ὅπως δ' πρόσεχουσι τῶν ὀβολῶν τὸ ῥυπόν. τὸ δ' πάντων δεινότατον, ὅτι μηδὲν ἀυτοὶ μήτε κοινὸν, μήτε ἴδιον

alij Academicos, alij Epicureos, alij Peripateticos, alijs item vocabulis, his multò magis ridiculis. Deinde cùm illud virtutis nomen venerandum induerint, tum adductis in altum supercilijs, promiſſáq; barba, fucato habitu obambulant, deteſtandos mores ſecum circunferentes, ſimillimi iſtis tragœdiarum actoribus: quibus ſi perſonas, ſtolámq; illam auro ſparſam detraxeris, reliquum eſt ridiculum, nempe homunculus ſeptem denarijs ad agonem conductus. Atqui huiuſmodi cùm ſint, omnes quidem homines aſpernantur: de Dijs verò abſurda prædicant: coactiſque adoleſcentulis deceptu facilibus, nobilem illam virtutem oſtentant, & verborum ambiguitates docent: atque apud diſcipulos temperãtiam ſemper ac modeſtiam laudant, opes & voluptatem reſpuunt. Cæterũ quum ſoli apud ſe ſunt, quid attinet dicere, quantum comedant, quantum Veneri indulgeant, vt ſordes obolorum oblingant? Et hoc omnium eſt grauiſſimum, quod cùm ipſi nihil agant, neque publicum,

ἐπιτελοῦντες, ἀλλ' ἀχρεῖοι, καὶ περιττοὶ καθεζῶμενοι, ὅτε που ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιοι, ὅτ' ἐν βουλῇ, ὅμως τῶν ἄλλων κατηγοροῦσι. καὶ λόγοις πικροῖς πικρὰς συμφορήσαντες, καὶ λοιδορίας πικρὰς ἐπιμελετηκότες, ἐπιπίπτουσι, καὶ λοιδοροῦσι τοῖς πλησίον. καὶ οὗτος αὐτῶν τὰ πρῶτα φέρεσθαι δοκεῖ, ὃς ἂν μεγαλοφωνότατός τε ᾖ, καὶ ἰταμώτατος, καὶ πρὸς τὰς βλασφημίας θρασύτατος. καίτοι τὸ διατεινόμενον αὐτῶν, καὶ βοῶντα, καὶ κατηγοροῦντα τῶν ἄλλων, ἰδοὺ ἔγωγε. οὐδὲ δὴ τί φρονῶν τυγχάνεις; ἢ τί φῶμεν πρὸς θεῶν σε πρὸς τὸν βίον συντελεῖν; φαίην ἄν, εἰ τἀληθῆ δίκαιον, καὶ ἀληθῆ θέλοι λέγειν. ὅτι πλεῖν μοὶ, ἢ γεωργεῖν, ἢ στρατεύεσθαι, ἢ τινα τέχνην μετιέναι, περιττὸν εἶναί μοι δοκεῖ. κέκραγα δ', καὶ ἀυχμῶ, καὶ ψυχρολουτῶ, καὶ ἀνυπόδητος τὸν χειμῶνος περιέρχομαι. καὶ ὥσπερ ὁ Μῶμος, τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων γιγνόμενα, συκοφαντῶ. καὶ εἰ μή τις ὠφροντικε τῶν πλουσίων πολυτελῶς, ἢ ἑταίραν ἔχει, τοῦτο πολυπραγμονῶ, καὶ ἀγανακτῶ. εἰ δ' τῶν φίλων τις, ἢ ἑταίραν κατάκειται νοσῶν ὀπισθοφυλακίας τε, καὶ παρακλίσεως δεόμενος,

neque priuatum, ſed inutiles & ſuperuacanei deſideant, nuſquam in conſilijs nuſquam numerentur in armis, alios tamen accuſant: congeſtíſque dictis amarulentis, & excogitatis conuitijs, obiurgant, & proximis conuitiantur. Et hic inter eos primas partes ferre videtur, qui ſit clamoſiſſimus, impudentiſſimus, & ad maledicendum audaciſſimus. Quòd ſi hunc vehementer clamantem, aliósque incuſantem roges: Tu verò quid facis? aut quid per Deos dicemus te ad vitam conferre? Reſpondebit, ſi modò recta, veráque fateri volet: Nauigare, aut agros colere, aut militare, aut artem aliquam aggredi, ſuperuacaneum mihi videtur. Verùm clamo, ſqualco, frigida lauo, & ſine ſoleis hyeme obambulo: ac veluti Momus ille, quæ ab alijs geruntur, calumnior. Aut ſiquis diuitum ſumptuoſiùs obſonarit, aut amicam habeat, id exquiro, & indignor. Quòd ſi amicorum, aut ſodalium quiſpiam morbo decumbat, curáque & obſequio egeat,

λῶ μὲ τὸν φυσικοὺς ἐκείνους
ὀπτεύῃ, καὶ τὸν διαλε-
κτικοὺς ὀπτομίσῃ καὶ τ' στοὰ
κατασκάλῃ, καὶ τὴν ἀκαδη-
μίαν καταφλέξῃ, κ' παύσῃ
ταὶ ὲν περιπάτῳ διατριβάς. A
οὕτω γὸ ἂν ἐιρλίως ἄγοιμι,
ὁσημέραι πρὸς αὐτῶν γεω-
μεῖρουμένην. ἔστι ταῦτα λῶ δ'
ἐγώ. κ' ἅμα πρὸς τὸ ἀέαυτις
ἔτεινον τὴν ὀπὶ τῦ οὐρανῦ,
ἔνθα μὲ οὔτε βοῶν, οὔτ' ἀν-
δρῶν φαίνετο ἔργα. μετ' ὀλίγον
γὸ καὶ ἡ σελήνη βεβαιά
μοι κατεφαίνετο, καὶ τὴν γῆν B
ἤδη ἀπέκρυπτε. λαβὼν γ' ὁ ἥ-
λιον ἐνδεξιᾶς, διὰ τῶν ἀστέρων
πετόμενος, τεταῖος ἐπλησία-
σα τῷ οὐρανῷ. κ' τὸ μὲ
πρῶτον, ἐδοκεῖ μοι ὡς εἶχον ἐν-
δύς, εἶσω πορεύεσθαι. ῥᾳδίως γὸ
ᾠόμην διαλαθεῖν, ἅτε ἐξ ἡμι-
σείας ὢν ἀετός. τὸν γ' ἀετὸν ἠ-
πιστάμην ὲκ παλαιᾶ συνήθη
τῷ Διΐ. ὕστερον γ' ἐλογισάμην C
ὡς τάχιστα καταφρονήσουσί μου,
γυμνὸς τ' ἐτέραν πτέρυγα πορι-
σάμενον. ἀρίστην γοῦν κρίνας τὸ
μὴ παραπλανᾶσθαι, ἔκοπτον
προσιόντων τὴν θύραν. ὑπα-
κούσας γ' ὁ Ἑρμῆς, κ' τοὔνο-
μα ἐκπυθόμενος, ἀπῆλθε κ'
τοῦτο τῷ Διΐ. D

durem, nisi physicos illos comminuat: dialecticis os occludat: Stoam demoliatur: Academiam exuratque in Peripato habentur, diatribis finem imponat: siquidem ita mihi parabitur quies, & me quotidie metiri desinent. Fient, inquam, quæ mandas: simúlque rectà ad ipsum cœlum tendebam, Nulli vbi comparent hominum-ue, boum-ue labores. Etenim paulò pòst ipsa etiam Luna mihi pusilla videbatur: iámque terram obtegebat. Porrò relicto ad dextram sole per ipsas volans stellas, tertio die ad cœlum perueni. Ac primùm mihi vt habebam, ilico videbar ingressurus: nam rebar forè vt fallerem, quòd essem dimidia parte aquila. Porrò sciebam aquilam iam olim esse Ioui familiarem. Postea apud me perpendebam illos quamprimum deprehensuros esse me, altera vulturis ala cinctum. Quapropter optimum ratus, non temerè venire in E periculum, fores pulsaui. At Mercurius postquam respõsasset, & nomen scisciatus esset, festinato abijt, Ioui renuntiaturus. Nec multo pòst intrò sum accersitus,

καὶ μετ' ὀλίγον εἰσκαλέσῃ

πάνυ δεδιὼς, καὶ βέμων. καταλαμβάνω τε πάντας ἅμα συγχυθησομένους, καὶ αὐτὸν ἀφροντίδας. ὑπετάραττε γὰρ ἡσυχῆ τὸ παρὰ δόξαν μου τῆς ἐπιδημίας. καὶ ὅσον οὐδέπω πάντας ἀνθρώπους ἀφίξεσθαι προσδόκων, τ' αὐτὸν τρόπον ἐπερωμένους. ὁ δὲ Ζεὺς, μάλα φοβερῶς δεινόν τε καὶ παιώνιος εἰς ἐμὲ ἀπιδὼν, φησὶ, Τίς, πόθεν εἰς ἀφροδῶν, ποθὶ τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες; ἐγὼ δ', ὡς τοῦτ' ἤκουσα, μικρὸν μὲν ἔδεισα ὑπὸ τῆς δίκης. εἰσήκειν δ' ὅμως ἀχανὴς, καὶ ὑπὸ τῆς μεγαλοφωνίας ἐμβεβροντημένος. χρόνῳ δ' ἐμαυτὸν ἀναλαβὼν, ἅπαντα διηγούμην σαφῶς, ἄνωθεν ἀρξάμενος, ὡς ἐπιθυμήσαιμι τὰ μετέωρα εἰδέναι, ὡς ἔλθοιμι παρὰ τοὺς φιλοσόφους, ὡς ταναντία λεγόντων ἀκούσαιμι, ὡς ἀπορρίψαιμι διαπτόμενος ὑπὸ τῶν λόγων, εἶτα ἐξῆς τὴν ἐπῳδὴν, καὶ τὰ πτερὰ, καὶ τἆλλα πάντα, μέχρι περὶς τὸν οὐρανόν. ἐπὶ πᾶσι δὲ προσέθηκα, τὰ ὑπὸ τὴν σελήνης ἐπισκιβάσας δὲ οὕτω ὁ Ζεὺς, καὶ μικρὸν ἐπανεὶς τῶν ὀφρύων, τί ἂν λέγοις φησὶν Ωτυπεύς, καὶ Ἐφιάλτου, ὅπου καὶ

magnopere pauitans ac tremens. Offendóque Deos pariter considentes, non sine solicitudine. Nonnihil enim ipsos turbabat, nouus & inopinatus aduentus meus: & quod nunquam futurum expectabant, vt omnes homines, ad eundem modum alati aduenirent. Tum Iupiter admodum terribili vultu, toruo & Titanico me obtuens, inquit, Quisnam es, & vnde venis? vbinam urbs tibi, quiue parentes? Quod cùm audiuissem metu propemodum sum exanimatus. Constiti tamen obstupefactus, præque vois magnitudine attonitus. Aliquanto pòst ad me reuersus, omnia dilucidè exposui, ab ipso exorsus capite: quemadmodum cupissem subimia illa cognoscere: & philosophos adijssem, pugnantia loquentes audissem: dictis illorũ distractus desperassem. Deinde meum inuentum, alas, reliquáque omnia, ad psum vsque cœlũ. Quibus addidi quæ Luna mandarat Itaque ridens Iupiter expærectis aliquãtum supercilijs Quid dicas, inquit, de Oto, & Ephialto, cũ ausus sit e Menippus in

Μένιππος ἐτόλμησεν ἐς τὸν

οὐρανὸν ἀναβαίνειν; ἀλλὰ καὶ νῦν μὲν ἐπὶ ξενίᾳ σε καλοῦμεν. αὔριον δ' ἴσως, περὶ ὧν ἥκεις χρηματίσαντες, ἀπαπέμψομεν. καὶ ἅμα ἐξαναστὰς ἐβάδιζεν ἐς τὸ ὑπερκείμενον τοῦ οὐρανοῦ. καιρὸς γὰρ ἦν ὅτι τὸν σῖτον καθίζεσθαι μεταξὺ τῶν θεῶν, ἀνίκα μετὰ τὴν ἐν τῇ γῇ θέαν τὰ θεῖα μὲν ἐκεῖνα, τάσσειν ὁ πυρὸς ὅσην ὥραν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰ σφόδρα ὑμῶν ὁ περυσινὸς χειμὼν καθήκετο, καὶ εἰ τὰ λάχανα δεῖ πλείονος ὑομβεῖσαι. καὶ ἤρετο, εἰ πιέζει λείπει τὸ ἀπὸ Φειδίου, καὶ εἰ δι' ὃν αἰτίαν ἐλλείπουσιν Ἀθηναῖοι τὰ διάσια τοσούτων ἐτῶν, καὶ εἰ τὸ ἐλύμπιον αὐτοῖς ἐπιτελέσαι διαγένοιντο, καὶ εἰ συνειλήφασιν οἱ τὸν Δωδώνη νεὼν περιλακόντες. ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν ἀπορρήτων, εἰπὲ μοι Μένιππε, περὶ δὲ ἐμοῦ οἱ ἄνθρωποι τίνα γνώμην ἔχουσι; τίνα ἔθλον διατρέχω, ἢ τὸν εὐτελέστατον; βασιλέα σε εἶναι πάντων θεῶν. παίζεις ἔχων ἔφη τὸ δὲ φιλόγελων αὐτῶν, ἀκριβῶς οἶδα, κἂν μὴ λέγῃς. σὺ γάρ ποτε χρόνος, ὅτε καὶ μάντις ἐδόκουν αὐτοῖς, καὶ ἰατρός, καὶ πάντα ὅλως ἦν ἐγώ. μεταξὺ δὲ ὁ Διὸς πᾶσαι μὲν αἰγαὶ

cœlum aſcendere. At te nunc quidem ad hoſpitium inuitamus. Cras, inquit, ſuper his quorum gratia huc aduenisti, dato reſponſo dimittemus. Simúlque ſurgēs, ibat ad eam cœli partem, vnde omnia facillimè exaudiebātur. Iam enim tempus erat vt votis audiendis conſideret. Atq; interdum me percontabatur ſuper his quę in terris aguntur. Ac primùm quidem illa, quanti ematur triticum in Græcia: & num ſuperior hyems grauiter vos tetigiſſet: nū etiā copioſiore imbre olera egeant. Poſtea rogabat ſupereſſet-ne aliquis ex Phidiæ genere: & quam ob cauſam Athenienſes Iouialia tot annos intermiſiſſent: & an in animo habeant Olympium ſuum perficere. & an eſſent cōprehenſi qui Dodonæū templū ſacrilegio ſpoliarunt. Ad ea cū reſpondiſſem, Dic mihi, inquit, menippe, quid de me ſentiunt homines? Quid, inquā, Domine, niſi maximè pium? nimirū omniū Deorū, regem eſſe te. Ludis tu, inquit. Cæterū illorū cōtentionē probè noui, etſi nihil dicas. Fuit enim tēpus quū & vates videbar ipſis, & medicus: deniq; vnus eram omnia. Tum Iouis lenæ erāt & viæ om-

πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραί. καὶ ἡ Δωδώνη τε, καὶ ἡ Πίσα, λαμπραὶ, καὶ περίβλεπτοι πᾶσιν ἦσαν. ὥστε ὑπὸ τῶ καπνῶ τῶν θυσιῶν, οὐδὲ ἀναβλέπειν μοι δυνατόν. ἐξ ὧν ὑπὸ ἐν Δελφοῖς μὲν Ἀπόλλων τὸ μαντεῖον κατεσκεύασατο, ἐν Περγάμῳ δὲ τὸ ἰατρεῖον ὁ Ἀσκληπιός, καὶ τὸ Βενδίδειον ἐγήγερτο ἐν Θρᾴκῃ, καὶ τὸ Ἀνουβείειον ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐν Ἐφέσῳ, ὅτι ταῦτα μὲν ἅπαντες θεοῖσι, καὶ πανηγύρεις ἀνάγουσι, καὶ ἑκατόμβας προσφέρουσιν. ἐμοὶ δὲ, ὥσπερ παρηβηκότα ἱκανῶς τετιμηκέναι νομίζουσιν, αὖ διὰ πέντε ὅλων ἐτῶν θύσουσιν ἐν ὀλυμπίᾳ. τοιγαροῦν ψυχροτέρους ἂν μου τοὺς βωμοὺς ἴδοις τῶν Πλάτωνος νόμων, ἢ τῶν Χρυσίππου συλλογισμῶν. τοιαῦτ' ἄττα διεξιόντες, ἀφικνούμεθα ἐς τὸ χωρίον, ἔνθα ἔδει αὐτὸν καθεζόμενον, διακῦσαι τῶν εὐχῶν. θυρίδες δὲ ἦσαν ἐξῆς τοῖς τοίχοις τῶν φρεάτων ἐοικυῖαι, πώματα ἔχουσαι. καὶ παρ' ἑκάστην θρόνος ἔκειτο χρυσοῦς. καθίσας οὖν ἑαυτὸν ὁ Ζεὺς, καὶ ἀφελὼν τὸ πῶμα, παρεῖχε τοῖς εὐχομένοις ἑαυτόν. ἤκουε δὲ

nes, omnésque hominum conciones. Dodona etiam & Pisa splendidæ erant & celebres. Nec præ fumo sacrorum oculos mihi licebat attollere. Verùm posteaquam Apollo Delphis oraculum constituit, Æsculapius medicinæ officinam Pergami, & Bendidium in Thracia est exortum, Anubis templum in Ægypto, Dianæ apud Ephesios, ad ista concurrunt omnes, solennes conuentus celebrant, hecatombas offerunt. Mihi verò tanquam ætate confecto, abundè magnum honorem habuisse se putant, si solido quinquennio sacrificarint in Olympia. Proinde aras meas frigidiores videas, quàm sint vel Platonis leges, vel Chrysippi syllogismi. Talia confabulando, peruenimus eum in locum, vbi ad audienda vota erat consessurus. Erant autem ordine fenestræ, cuiusmodi sunt ora puteorum, habentes operecula. Iuxta vnamquamque posita erat sella aurea: quarum in prima sedens Iupiter, detracto operculo, præbebat sese precantibus. Precabantur autem ex omni vndique terra, diuersa variá-

παντοδάπην τῆς γῆς διάφορα,

ἢ ποικίλα. συμπαρακύψας γὸ
ἢ αὐτὸς, ἐπήκουον ἅμα τ' εὐ-
χῶν. ἦδ' ἦ τοιαῦτα. ὦ Ζεῦ, βα-
σιλεῦσαί μοι γένοιτο. ὦ Ζεῦ, τὰ
κερόμμυά μοι φωνᾶι, ἢ τὰ σόρ-
γοδα. ὦ Ζεῦ, τ' πατέρ μοι τα-
χέως ἀποθανοῦ. ὁ δὲ τις αὖ
φαίη, ἐγὼ κληρονομήσαιμι
τῆς γυναικὸς. ἐγὼ λάθοιμι
ἐμβουλεύσας τῷ ἀδελφῷ. γέ-
νοιτό μοι νικῆσαι τὴν δίκην.
στεφθῆναι τὰ ὀλύμπια. τ' πλε-
όντων ἦ, ὁ μὲν, βορέαν ἤυχετο
ἐπιπνεῦσαι. ὁ ἦ, νότον. ὁ ἦ
γεωργὸς, ἤτει ὑετόν. ὁ ἦ κυ-
φεὺς, ἥλιον. ἐπακούων ἦ ὁ Ζεὺς,
καὶ ἦ ἐυχὴν ἑκάστην ἀκριβῶς
ἐξετάζων, ἃ πάντα ἐπιορκεῖτο.
μὴ ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ,
ἕτερον δ' ἀφῆκεν. ταῖς μὲν γὸ
δικαίας τῶν ἐυχῶν, προσίετο
ἄνω διὰ τὸ γομφίου, ἢ ὑπὸ τὰ
δεξιὰ κατετίθει φέρων. ταῖς ἦ
ἀδίκοις, ἀπερύκτοις αὖθις
ἀκόντιζεν ἀποφυσῶν κάτω,
ἵνα μὴ ἦ πλησίον γένοιντο τῷ
οὐρανῷ. ὑπὸ μιᾶς δή τινος
ἐυχῆς, ἢ ἀπορούμενα αὐτὸν
ἐδιασάμην. δύο γὸ ἀδελφῶν
πανάρτια ἐυχομένων, καὶ ταῖς
ἴσαις θυσίαις ἐπιορκουμένων,
ὡς εἶχεν ὁ πατὴρ μᾶλλον ὑπ-
ἐθυσεν αὐτῶν. ὥστε δὴ τὸ ἀκροθιμαϊκὸν ἐκεῖνο ἐπιπόδει,

que : quæ ipſe etiam au- diebam auribus pariter admotis. Eáque huiuſmodi erant. O Iupiter contingat mihi regnum. O Iupiter, mihi producantur allia & A cepæ. O Iupiter, vtinam pater mihi breui moriatur, Alius quoque dicit: Vtinam ſim hæres vxoris. Vtinam nemo ſciat me ſtruxiſſe fra- B tri inſidias. Contingat mihi litem vincere, Olympia coronari. Porrò nauigantium hic optabat vt flaret boreas, ille vt notus. Agricola pluuiam, fullo ſolem petebat. At Iupiter audiens, C & ſingula vota diligenter expendens, non pollicebatur omnia. Verùm hoc conceſſit Saturnius, abnuit illud. Nam iuſta vota per os feneſtræ ſurſum ad- D mittebat, admiſſa ad dextram collocabat. Verùm iniqua flatu deorſum irrita diſijciebat, ne ad cœlum accedere poſſent. At ſuper vno voto ambigentem vi- F di. Etenim duobus diuerſa petentibus, parésque victimas pollicentibus, neſciebat vtri eorum potiùs annueret. Tum itaque Academicum illud ei accidebat,

χαὶ οὐδὲν τι ἀποφήνασθαι δυνατὸς ἦν. ἀλλ' ὅσπερ ὁ Πύῤῥων, ἐπεῖχεν ἔτι καὶ διεσκέπτετο. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐχρημάτισε τοῖς εὐχαῖς, ὅτι τ' ἐξῆς μεταβαὶς θρόνον, καὶ πλὴν δευτέραν θυείδα, καταλιπὰς τοῖς ὄρχοις ἐφόλαξε καὶ τοῖς ὀμνύουσι. χρηματίσας δὲ καὶ τούτοις, καὶ τὸν ὁπλοφόρον Ἑρμόδωρον ὁπτεύσας, μετεκαθέζετο ὅτι τ' ἐξῆς θρόνον, κλήδοσι, καὶ φήμαις, καὶ οἰωνοῖς προσέχων. εἶτ' ἐκεῖθεν ὅτι πλὴν τῶν θυσιῶν θυείδα μετὰ, δι' ἧς ὁ καπνὸς αἴρεται, ἀπήγγελλε τῷ Διὶ τὸ θύοντος ἐκάστου τοὔνομα. ἀπιστὰς δὲ τούτων, προσέταττε τοῖς ἀνέμοις, καὶ ταῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. σήμερον παρὰ Σκύθαις, ὑέτω. παρὰ Λίβυσιν, ἀστράπτέτω. παρ' Ἕλλησιν, νιφέτω. σὺ δὲ βορέα, πνεῦσον ἐν Λυδίᾳ. σὺ δὲ νότε, ἀνοχλίαν ἄγε. ὁ δὲ ζέφυρος, τὴν Ἀδρίαν διακυμαινέτω, καὶ τῆς χαλάζης ὅσον μέδιμνοι χίλιοι διασκεδαδήτωσαν κατὰ Καππαδοκίας. ἀπάντων δὲ ἤδη καλῶς αὐτῷ διακεκριμένων, ἀνακλίνομαι ἐς τὸ συμπόσιον. δείπνου δὲ ἤδη χαιρόντος λοιπὸν, καὶ μοι ὁ Ἑρμῆς παραλαβὼν, κατέκλινε παρὰ τὸν Πλοῦτον

vt nihil ſtatuere poſſet. Verùm Pyrrhonis in morem ſuſpenſus hæreb̃at, & conſiderabat ampliùs. Porrò vbi precantibus ſatis reſpondiſſet, ad proximam digreſſus ſellam, & ad ſecundam feneſtram, iuramentis & iurantibus audiendis vacabat. Quibus cùm reſpondiſſet, & Epicureum Hermodorum contriuiſſet, ad proximam ſellam ſeſe tranſtulit, diuinationibus, rumoribus, & augurijs attẽtionem adhibiturus. Hinc ad ſacrificiorum feneſtram tranſijt, per quam fumus aſcendens, denuntiabat Ioui nomen vniuſcuiuſque qui rem diuinam faceret. His relictis, ventis & horis mandabat quæ facere deberent. Hodie apud Scythas pluito, apud Libyes fulgurato, apud Græcos ningito. Tu boreas in Lydia ſpirato, tu note quieſce, zephyrus in Adria tempeſtatem concitet: mille grandinis modij ſuper Cappadocia diſpergantur. Tandem omnibus ferme ordinatis, eum in locum iuimus vbi compotant Dij, quia cœnandi iam erat tempus. Me arreptum Mercurius iuſſit accumberé iuxta Panem

καὶ τὸν Κορύβαντας, καὶ τὸν Ἄττιν, καὶ τὸν Σαβάζιον, τοὺς μετοικίους τούτους καὶ ἀμφιβόλους θεούς. καὶ ἄρτον μὲν ἡ Δημήτηρ παρεῖχε. καὶ ὁ Διόνυσος οἶνον, καὶ ὁ Ἡρακλῆς κρέα, καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη, καὶ ὁ Ποσειδῶν μαιρίδας. ἄμμα δὲ καὶ τῆς ἀμβροσίας ἠρέμα, καὶ τοῦ νέκταρος παρελευόμην. ὁ γὰρ βέλτιστος Γανυμήδης, ὑπὸ φιλανθρωπίας, εἰ θεάσαιτό ἀποβλέποντά πη τὸν Δία, κοτύλην ἄν, ἢ, καὶ δύο τῶν νέκταρος ἐνέχει μοι φέρων, οἱ καὶ θεοὶ, ὡς Ὅμηρος που λέγει, καὶ αὐτὸς οἶμαι καθαίρω ἐγὼ τάχει τεθαμβώς, οὔτε σῖτον ἔδουσιν, οὔτε πίνουσιν αἴθοπα οἶνον, ἀλλὰ τὴν ἀμβροσίαν παραπίνονται, καὶ τοῦ νέκταρος μαδύσκονται. μᾶλιστα δὲ ἥδονται, στρεφόμενοι ἐπὶ τῶν θυσιῶν καπνὸν αὐτῇ κνίσῃ ἀριστυόμενον. καὶ τὸ αἷμα δὲ τῶν ἱερείων, ὃ τοῖς βωμοῖς οἱ θύοντες περιχέουσιν. ἐν δὲ τῷ δείπνῳ, ὅ, τε Ἀπόλλων ἐκιθάριζεν, καὶ ὁ Σειληνὸς, κόρδακα ὠρχήσατο, καὶ αἱ μοῦσαι ἀνῇσαν, τῆς τε Ἡσιόδου Θεογονίας ἦσαν ἡμῖν, καὶ τῶν μελῶν τῶν Πινδάρου. κατειδὼ κόρος ἦν, ἀπεπαυόμεθα ὡς εἶχον ἕκαστος, ἐκάστῳ ἐπιβλεπόμενος.

Corybantas, Attin, & Sabazium, inquilinos istos & ancipites Deos. Interea panem exhibebat Ceres, Bacchus vinum, Hercules carnes, myrtum Venus, Neptunus mænidas. simul etiã ambrosiam & nectar furtim deguſtabam. Nam optimus ille Ganymedes, quæ eius erat humanitas, ſiquando Iouem oculos aliquò conuertentem conſpexiſſet, nectaris cyathum vnum, aliquando duos mihi infundebat. Dij autem, vt alicubi Homerus dicit, quinetiam ego, vt qui illud ibi ſim conſpicatus, neque frumentum edunt, neque nigrantia vina potant, ſed ambroſiam apponunt, & nectare inebriantur. Præcipuè verò gaudent veſci ſacrificiorum fumo cum ipſo nidore ſubuecto: & ſanguine victimarum, quem ſacrificantes aris infundunt. Cæterùm inter cœnandum Apollo cithara canebat, Silenus cordacem ſaltabat, ſtantes Muſæ & Heſiodi Theogonias & primã hymnorum Pindari odam nobis canebant. Deinde ſaturi requieuimus, ita vt ſe quiſq; habebat, potu ſatis vuidi.

ἄλλοι μὲν ῥα θεοί τε, καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ εὗδον παννύχιοι. ἐμὲ δ' οὐκ εἶχε νήδυμος ὕπνος. ἀνελογιζόμην γὰρ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, μάλλον δὲ ἐκεῖνα, πῶς ἐν τοσούτῳ χρόνῳ ὁ Ἀπόλλων οὐ φύει πώγωνα, καὶ πῶς γίνεται νὺξ ἐν οὐρανῷ, τοῦ ἡλίου παρόντος ἀεὶ, καὶ πωνευσαχρυμμένου. τότε μὲν οὖν μικρόν τι κατέδαρθον. ἕωθεν δὲ διανασεὶς ὁ Ζεὺς, προσέταξε κηρύττειν ἐκκλησίαν. καὶ πειδὴ παρῆσαν ἅπαντες, ἄρχεται λέγειν. τὴν μὲν αἰτίαν τοῦ ξυναγαγεῖν ὑμᾶς, ὁ χθιζὸς οὗτος ξένος παρέσχηται. πάλαι δὲ βουλόμενος ὑμῖν κοινώσασθαι περὶ τῶν φιλοσόφων, μάλιστά με ἀπὸ τῆς σελήνης. καὶ ὧν ἐκείνη μέμφεται προσβαπεὶς, ἔγνων μηκέτ' ἐπὶ πλεῖον παρατεῖναι τὴν διάσκεψιν. γένος γάρ τι ἀνθρώπων ἐστὶν, οὐ πρὸ πολλοῦ τῷ βίῳ ἐπιπολάζον, ἀγρὸν, φιλόδοξον, κενόδοξον, ὀξύχολον, εὐμετάβολον, εὐόμωρον, τετυφωμένον, ὕβρεως ἀνάπλεων. καὶ ἵνα καθ' Ὁμηρον εἴπω, ἐτήσιον ἄχθος ἀρούρης. οὗτοι τοίνυν εἰς συζήματα διαιρεθέντες, καὶ διαιρέσεις λόγων λαβυρίνθοις ἐπινοήσαντες, οἱ μὲν, στωϊκοὶ ὠνομάσθησαν.

At reliqui noctem, diuíque hominésque per omnem
Dormiuére, vnum me non ſopor altus habebat. Nam
animo verſabam cùm alia
permulta, tum illa præcipuè: quî fiat vt tanto tempore barba non naſcatur
Apollini, aut quî ſit nox in cœlo, cùm ſol ſemper adſit,
& vnà conuiuium agitet. Ac
tumquidem obdormiui paululum. Mane verò excitatus
Iupiter, iuſſit indici concionem. Et cùm omnes conueniſſent, ſic fari cœpit. Vti
vos conuocarem, in cauſa
fuit hoſpes hic, qui heri aduenit. Verùm cùm alioquiam olim mihi fuerit animus vobiſcum communicandi de philoſophis. Maximè verò à luna, hiſque de
quibus illa conqueritur
commotus, ſtatui haud
diutius conſultationem prorogare. Eſt enim hominum genus, quod non ita pridem in vita extare cœpit, iners, contentioſum, gloriæ auidũ, iracundum, guloſum, ſtultum, faſtuoſum, contumelioſum: & vt Homeri verbis dicam, Telluris inutile pondus. Iſti igitur in ſectas diuiſi, ac vărijs rationum labyrinthis excogitatis alij ſeſe Stoicos appellant,

οἱ δ', ἀκαδημαϊκούς. οἱδὲ, ἐπικουρείους. οἱ δ', περιπατητικούς. καὶ ἄλλα πολλῷ γελοιότερα τούτων. ἔπειτα δ', ὄγκωμα σεμνὸν τὴν ἀρετὴν περιθέμενοι, καὶ τὰς ὀφρῦς ἐπάραντες, καὶ ὀπώγωνας ἐπασασάμενοι, περιέρχονται ἐπιπλάσαν χλαμύδα, κατάπυστα ἔχοντες, εἰκότες μάλιστα τοῖς τραγικοῖς ἐκείνοις ὑποκριταῖς, ὧν τὸν ἀφέλῃς τὰ πρόσωπα, καὶ τὴν χρυσόπαστον ἐκείνην στολὴν, τὸ καταλειπόμενόν ἐστι γελοῖον, ἀνθρώπιον ἐπτὰ δραχμῶν ἐς τὸν ἀγῶνα μεμισθωμένον. τοιοῦτοι δ' ὄντες, ἀνθρώπων μὲν ἁπάντων καταφρονοῦσι. πρὸς θεῶν δ', ἀλλόκοτος διέξελθε. καὶ σωφρονοῦντες ἐνέξαπάτητα μειράκια, τὴν τῆς πολυθρύλλητον ἀρετὴν τραγῳδοῦσι, καὶ τὰς τῶν λόγων ἀπορίας ἐκδιδάσκουσι. καὶ πρὸς μὲν τοὺς μαθητὰς, χαρτερίαν ἀεὶ, καὶ σωφροσύνην ἐπαινοῦσι, καὶ φλαῦτε, καὶ ἡδονῆς καταπυγοσύνη. μόνοι δὲ καὶ καθ' ἑαυτοὺς ἡμῶμενοι, τί ἂν λέγοι τις, ὅσα μὲ ἐδίωσαν, ὅσα δ', ἀφροδισιάζουσιν, ὅπως δ' πειλείχουσι τῶν ὀβολῶν τὸ ῥυπόν. τὸ δὲ πάντων δεινότατον, ὅτι μηδὲν ἀυτοὶ μήτε κοινὸν, μήτε ἴδιον

alij Academicos, alij Epicureos, alij Peripateticos, alijs item vocabulis, his multò magis ridiculis. Deinde cùm illud virtutis nomen venerandum induerint, tum adductis in altum ſupercilijs, promiſſaq; barba, fucato habitu obambulant, deteſtandos mores ſecum circunferentes, ſimillimi iſtis tragœdiarum actoribus; quibus ſi perſonas, ſtolámq; illam auro ſparſam detraxeris, reliquum eſt ridiculum, nempe homunculus ſeptem denarijs ad agonem conductus. Atqui huiuſmodi cùm ſint, omnes quidem homines aſpernantur: de Dijs verò abſurda prædicant: coactiſque adoleſcentulis deceptu facilibus, nobilem illam virtutem oſtentant, & verborum ambiguitates docent: atque apud diſcipulos temperãtiam ſemper ac modeſtiam laudant, opes & voluptatem reſpuunt. Cæterũ quum ſoli apud ſe ſunt, quid attinet dicere, quantum comedant, quantum Veneri indulgeant, vt ſordes obolorum oblingant? Et hoc omnium eſt graviſſimum, quod cùm ipſi nihil agant, neque publicum,

ἐπιτιλῶντες, ἀλλ' ἀχρεῖοι, καὶ πενιχροὶ καθεζῶντες, ἢ τέ ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιοι, ἢ τ' ἐνὶ βουλῇ, ὅμως τῶν ἄλλων καταγελῶσι. καὶ λόγοις πικροῖς συμφορήσαντες, καὶ λοιδορίας πικρὰς ἐκμεμελετηκότες, ἐπιπίπτουσι, καὶ λοιδοροῦσι τοῖς πλησίον. καὶ οὗτος αὐτῶν τὰ πρῶτα φέρεσθαι δοκεῖ, ὃς ἂν μεγαλοφωνότατός τε ᾖ, καὶ ἰταμώτατος, καὶ πρὸς τὰς βλασφημίας θρασύτατος. καίτοι τὸν διατεινόμενον αὐτῶν, καὶ βοῶντα, καὶ καταγελῶντα τῶν ἄλλων, ἰδὼν ἔροιο. σὺ δὴ τί πρὸ τῶν τυγχάνεις; ἢ τί φῂς πρὸς θεῶν σε πρὸς τὸν βίον συμπτολεῖν; φαίη ἄν, εἰ τὰ δίκαια, καὶ ἀληθῆ θέλοι λέγειν. ὅτι πλεῖν μὲν, ἢ γεωργεῖν, ἢ στρατεύεσθαι, ἢ τινα τέχνην μετιέναι, πενιχρὸν εἶναί μοι δοκεῖ. κέκραγα δ', καὶ ἀυχμῶ, καὶ ψυχρολουτῶ, καὶ ἀυπόδητος τὸν χειμῶνος πεζέρχομαι. καὶ ὥσπερ ὁ Μῶμος, τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων γιγνόμενα, συκοφαντῶ. καὶ εἰ μή τις ὠφωνηκε τῶν πλουσίων πολυτελῶς, ἢ ἑταίρας ἔχει, τοῦτο πολυπραγμονῶ, καὶ ἀγανακτῶ. εἰ δ' τῶν φίλων τίς, ἢ ἑταίρων καταύκειται γοσσῶν ὀπτρυελίας τε, καὶ θεραπείας δεόμενος,

neque priuatum, sed inutiles & superuacanei desideant, nusquam in consilijs nusquam numerentur in armis, alios tamen accusant: congestísque dictis amarulentis, & excogitatis conuitijs, obiurgant, & proximis conuitiantur. Et hic inter eos primas partes ferre videtur, qui sit clamosissimus, impudentissimus, & ad maledicendum audacissimus. Quòd si hunc vehementer clamantem, aliósque incusantem roges: Tu verò quid facis? aut quid per Deos dicemus te ad vitam conferre? Respondebit, si modò recta, veráque fateri volet: Nauigare, aut agros colere, aut militare, aut artem aliquam aggredi, superuacaneum mihi videtur. Verùm clamo, squaleo, frigida lauo, & sine soleis hyeme obambulo: ac veluti Momus ille, quæ ab alijs geruntur, calumnior. Aut siquis diuitum sumptuosiùs obsonarit, aut amicam habeat, id exquiro, & indignor. Quòd si amicorum, aut sodalium quispiam morbo decumbat, curáque & obsequio egeat,

ἀγνοῶ. τοιαῦτα μὲν ὄζιν ἡμῖν
ὦ Διοὶ ταῦτα τὰ θρέμματα. οἱ
δὲ δὴ ἐπικούρῳοι αὐτῶν λεγόμε-
νοι, μάλα δὴ κ᾽ ὀβελισαὶ εἰσι, καὶ
ἐ μετρίως ἡμῶν καθάπτονται, A
μήτε ἐπιμελεῖῳ τ᾽ ἀνθρωπί-
νων λέγοντες τὸν Θεοὺς, μή-
τε ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκο-
πεῖν. ὥστ᾽ ὥρα ὑμῖν λογί-
ζεωαι. διότι ἐπ᾽ ἄπαξ οὗτοι B
πεῖται τὸν βίον διαπεπώσιν, οὐ
μετρίως πεινήσετε. τίς γὰρ
αὖ ἔτι σπεύσει ὑμῖν, πλέον οὐ-
δὲν ἔξειν προσδοκῶν; ἃ μὲν γὰ
ἐ σελήνη αἰτιᾶται, πάντες C
ἠκούσατε τὸ ξένου χθὲς διη-
γουμένου. περὶ ταῦτα, βουλεύ-
εωε, ἃ καὶ τοῖς ἀνθρώποις
ᾖδιστ᾽ ἂν ὠφελιμώτατα, καὶ
ὑμῖν ἀσφαλέςατα. ἐκπόντος
ταῦτα τοῦ Διὸς, ἡ ἐκκλησία D
διεθρύλλητο. καὶ ἐυθὺς ἐ-
βόων ἅπαντες, κεραυνώσαι, κα-
τάρλεξον, ἐπίτεμον, ἐς τὸ βά-
ραθρον, ἐς τὸν τάρταρον, ὡς
τὸν γίγαντας. ἡσυχίαν ὁ Ζεὺς E
αὖθις παραγγείλας, ἔσαι
ταῦτα ὡς βούλεωε ἔφη. καὶ
πάντες ἐπιτείνονται αὐτῇ
διαλεκτικῇ. πλὴν τό γε νῦν
εἶναι, οὐ θέμις κολάζειν τινα. ἱερομηνία γάρ ὄζιν ὡς ἔτι,
μηνῶν τεττάρων. ἢ ἤδη

id ignoro. Huiuſmodi alumnos habemus ô Dij. Iam verò qui ex his vocantur Epicurei, ſunt & valdè contumelioſi, & nos non mediocriter lædunt, affirmantes neque curæ Dijs eſſe res mortalium, neque omnino quæ agantur, conſiderari. Quapropter tempus eſt vt de his conſultemus. Nam ſi ſemel hoc perſuaſerint ijs qui ſunt in viuis, non mediocriter eſurietis. Quis enim poſthac vobis rem diuinam faciat, cùm nihil inde expectet emolumenti? Nam de quibus hos accuſet Luna, omnes audiſtis heri narrantem hoſpitem. Super his conſultate, quæ ſint hominibus vtiliſſima, vobiſque tutiſſima. Cùm hæc dixiſſet Iupiter, frequens adfremebat concio: mox clamarunt omnes, effulmina, exure, cóminue: in barathrum, in tartarum, vt gigantes. At Iupiter rurſum indicto ſilentio, fient iſta, inquit, vt vultis. Omnes ipſa cum dialectica comminuentur. Quanquam in præſentia fas non eſt punire quẽquam. Eſt enim Hieromenia, ſicuti noſtis, quatuor hos menſes: iãque inducias promulgaui.

πλὴν ἐκεχειρίαν ἐπιγραψάμενοι:

ἐς νέωτα οὖν ἀρχομένῳ ἦρος, καὶ οἱ κακῶς ἀπολοῦνται τῷ σμερδαλέῳ κεραυνῷ. ἦ, καὶ κατένευσεν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων. φησὶ δ' ὁ Μένιππος, ταῦτα ἔφη μοι δοκεῖ. πελαμήσαντα οὖν τὸν τὰ πτερά, ἵνα μὴ καὶ αὖθις ἔλθῃ ποτε, τὸ τῷ Ἑρμῇ ἐς τὸν γλῶ κατενεχθῆναι τὴν μάχαιραν. καὶ ὁ μέν, ταῦτα εἰπὼν, ἀέλυσε τὸ σύλλογον. ἐμὲ δὲ ὁ Κυλλήνιος τῇ δεξιᾷ ὦτος ἀποκρεμάσας, ὥσπερ ἐσκεύασε φέρων ἐς τὸ Κεραμεικόν. Ἅπαντα ἀκήκοας, ἅπαντα ὦ ἑταῖρε, τὰ ἐξ οὐρανοῦ. ἄπειμι τοίνυν καὶ τοῖς ἐν τῇ Ποικίλῃ περιπατοῦσι τῶν φιλοσόφων, αὐτὰ ταῦτα εὐαγγελούμενος.

Quare proximo anno, ineunte vere mali malè perdentur formidando fulmine. Sic ait, atque supercilijs pater annuit atris. Cæterum de Menippo, hæc mihi videntur, inquit: vt adempti illi alis, nequando denuo redeat, à Mercurio deferatur hodie in terram. Hæc locutus dimisit cœtum. Me verò Cyllenius dextra aure suspensum, heri sub vesperam in Ceramico deposuit. Audiuisti omnia, omnia inquam amice, quæ è cœlo mecum adfero. Quocirca iam abeo eadem hæc renuntiaturus philosophis in Pœcila inambulantibus.

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ, Ἢ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

BIS ACCVSATVS, SEV FORA.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus contra Philosophos nominatim institutus Fora vocatur. Etenim introducitur Ebrietas litem Academiæ intendens ob dimotum à se Polemonem. Stoa Voluptati, quòd Dionysium Heracliensis à se ad Epicureos transfugisset. Virtus Mollitiei, quòd Aristippum neglecta Socratis doctrina quam hauserat, à se ad Voluptatem, quam finem bonorum asserebat, transuolasset. Mensaria Diogenes Cynico, quòd se relicta philosophari cepisset. Pistoria Pyrrhoni, eadem de causa. Denique Rhetorica & Dialogus Luciano: illa, quòd ad Dialogum se è qua multum nobilitatus fuerat,

deserta transiuisset. Attic, quod relicto veteri suo charactere, ieiuna argumenta contrà Platonis exemplum tractaret. Cæterùm videtur author duo ostendere voluisse. Vnum, quàm malè à principijs plerique ad professionem Philosophiæ profilierint, cùm Polemon ex ebrioso Academicus, Diogenes ex impostore Cynicus euaserit: quàm viles etiam homines ad philosophandum se contulerint. Alterum suorum studiorum & instituti rationem: quod & in Prometheo fecit.

Λλ' ὀπτεύβειεν ὁπόσοι τῶν φιλοσόφων παρὰ μοῖς τὴν εὐδαιμονίαν φασὶν εἶναι τῆς θεοῖς. εἰ γοῦν ἠδέσαν ὁπόσα τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα πάσχομεν, ἢ αὖ ἡμᾶς τὸ νέκταρος, ἢ τ' ἀμβροσίας ἐμακάριζον, Ὁμήρῳ πιστεύσαντες αὐδεὶ τυφλῷ, ἢ γόητι, μακαρίζοντι ἡμᾶς, ἢ τὰ ἐν οὐρανῷ διηρυθμῷ, ὡς οὐδὲ τὰ ἐν τῇ γῇ καθορᾷν ἐθέλοντος. αὐτίκα γέ τοι ὁ μὲν ἥλιος οὐτοσὶ ζευξάμενος τὸ ἅρμα, παννυχίσας τ' οὐρανὸν περέπολεῖ, πῦρ ἀναδυκνὺς, καὶ τ' ἀκτίνων ἀποσίλβων, οὐδὲ ὅσον κνησαῦαι τὸ οὖς φασι, χρόνον ἄγων. εἰ γάρ τι καὶν ὀλίγον σπερραδυμήσας λάθῃ, ἀφνιάσαντες οἱ ἵπποι, ἢ τῆς ὁδοῦ παρεξαπόντες, κατέβλαξαν τὰ πάντα. ἡ σελήνη δ', βλάκιστος ἢ αὐτὴ περιέρχεται,

T malè pereat quicunq; philosophorum apud solos Deos fœlicitatem esse dicunt. Nam si nossent, quàm multa nos hominum causa patiamur, haudquaquā nos ob nectar, aut ambrosiam beatos prædicarent, Homero videlicet credentes homini cæco & præstigiatori, beatos vocitanti nos, & ea quæ in cœlis geruntur, exponenti: cùm ipse ne illa quidem quæ in terris fiunt, aspicere potuerit Primùm quidem Sol hic iuncto curru, totam diem cœlum circumuagatur, indutus igne, & radijs resplendens, ne tantum quidem otij habens, quantum ad scalpendam aurem, ceu dici solet, sufficiat. Nam si vel paululum cessaret imprudens, contumaces equi, à via deflectentes, omnia incenderent. Luna autē insomnis & ipsa circumit,

lumen

φαίνουσα τοῖς κωμάζουσι, καὶ τοῖς ἀωρὶ ἀπὸ τῶν δείπνων ἐπανιοῦσι. ὁ Ἀπόλλων τε αὖ, πολυπράγμονα τὴν τέχνην ἐπανειλόμενος, ὀλίγου δεῖν τὰ ὦτα συνεκέκρουται A ὑπὸ τῶν ἐνοχλουμένων κατὰ χρείαν τῆς μαντικῆς. καὶ ἄρτι μὲν, αὐτῷ ἐν Δελφοῖς ἀναγκαῖον εἶναι, μετ' ὀλίγον B δ', εἰς Κολοφῶνα δεῖ. κἀκεῖθεν, εἰς Ξάνθον μεταβαίνει. καὶ Βραγχίδας αὖθις εἰς τὴν Κλάρον. εἶτα εἰς Δῆλον, ἢ εἰς Βραγ- C χίδας. καὶ ὅλως, ἔνθα ἂν ἡ θεομαντὶς πιοῦσα τὸ ἱερὸν γάλακτος, καὶ μασησαμένη τῆς δάφνης, καὶ τὸ τρίποδα διασεισαμένη, κελεύῃ παρεῖναι, ἄσμενος χρὴ αὐτίκα μάλα παρε- D σκευάσαι συμπίεσντα τοὺς χρησμούς, ἢ οἴχεσθαί οἱ τὴν δόξαν τῆς τέχνης. ἐῶ γὰ λέγειν ὁπόσα ἐπὶ πείρᾳ τῆς μαντικῆς ἐπιτεχνῶνται αὐτῷ ἄρνεια κρέα, καὶ χελώνας ἐς τὸ αὐτὸ ἕ- E ψοντες. ὥστε εἰ μὴ τὴν ῥῖνα ὀξὺς ἦν, κἂν ἀπώλεσεν αὐτὸν ὁ λυδὸς καταγελῶν. ὁ μὲν γὰ Ἀσκληπιὸς, ὅταν τῶν νοσούντων ἐνοχλούμενος, ὀρῇ τε δεινὰ, στυγανάει τε ἀνδρῶν, ἐπ' ἀλλοτρίοισί τε συμφοραῖς, ἰδίας κερτόμιος λύπας. τί γὰ

lumen exhibent ijs qui comeſſationibus indulgent, quique præter tempus à cœnis domum redeunt. Quinetiam Apollo negotioſam artem exercens, parum abeſt quin obſurdeſcat auribus, adeò importuni ſunt qui oracula efflagitant. Ac nunc quidem illi in Delphis eſſe neceſſe eſt: paulò poſt Colophonem curſu petit: inde & Xanthum tranſit: poſtea Clarum currendo contendit: deinde Delum, aut Branchidas. Deniquè quocunque vates ſacrum laticem pota, commanducata lauro, & tripode concuſſo, venire iubet, impigrum protinus aſſiſtere oportet, oracula connectentem, aut alioqui artis gloria ipſi intercideret. Omitto dicere quàm multa experiendæ artis & vaticiniorum cauſa machinentur ipſi, quum agninas carnes, teſtudinéſque in eodem vaſe coquunt: adeò vt niſi acri odoratu valeret, eò deriſo Lydus ille abijſſet. Nam & Æſculapius cùm ab ægrorantibus vexetur, & tuetur graue, & tractat iniucunda, alieniſque ex malis proprias ſibi contrahit moleſtias. Quid

μὴν, εἰ τὸν ἀνέμους φυτουργοῦντας λέγοιμι, καὶ παραπέμποντας τὰ πλοῖα, καὶ τοῖς λιμῶσιν ὀπωρέοντας; ἢ τὸ ὕπνον ἐπὶ πᾶσιν πιτρώμον; ἢ τὸν ὄνειρον μὴ τῷ ὕπνου διαυτερεύοντα, καὶ ὑποφητεύοντα αὐτῷ; πάντα γὰρ ταῦτα ὑπὸ φιλανθρωπίας οἱ θεοὶ πιοῦσι, καὶ περὶ τὸ ἐπὶ τῆς γῆς βίον ἐκάστοις συντελοῦσι. καίτοι τὰ μὲν τῶν ἄλλων, μέτρια. ἐγὼ δ' αὐτὸς ὁ πάντων βασιλεὺς, ἡ πατὴρ, ὅσας μὲν ἀνδίας ἀνέχομαι, ὅσα δ' περίεργα ἔχω περὶ τοὺς πάντας φροντίδας διηρημένος; ᾧ περὶ τὰ τῶν ἄλλων θεῶν ἔργα ἐπισκοπεῖν ἀναγκαῖον, ὁπόσοι τι ἡμῖν συλλαπεράπλοισι τῆς ἀρχῆς, ὡς μὴ βλακεύωσιν ἐπ' αὐτοῖς. ἔπειτα δ' καὶ αὐτῷ μυεία ἄπαν περάπειν, καὶ χεδὸν ἀνέφικτα ὑπὸ λεπτότητος. οὐ γὰρ μόνον τὰ κεφάλαια ταῦτα τῆς διοικήσεως, ὑετὸν, καὶ χαλάζας, καὶ πνεύματα, ἡ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομησάμενος, καὶ διατάξας, πέπαυμαι τῶν ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπηλλαγμένος, ἀλλά με δεῖ καὶ ταῦτα μὴ παιδιὰν, ἀπερίλειπτον δ' κ' τ' αὐτὸν λόγον ἀπαντᾶσθαι,

si ventos dicam, qui plantas fouent, nauigia deducunt, & frumenta ventilantibus afflant? Aut somnum qui ad omnes deuolat? aut insomnium quod cum somno pernoctat, eiúsque velut interpretem se gerit? Omnia enim hæc, quæ ipsorum est humanitas, operantur Dij, & ad vitam in terris agendam vnicuique cõtribuunt. At mediocria quidem sunt cæterorum negotia. Ego verò ipse, omnium ille rex, ac pater, quàm multas molestias sustineo? quàm multa negotia habeo, tot tantísque curis distractus? Cui primùm quidem necesse est, cæterorum Deorum opera inspicere, quicunque aliquid in administrando imperio nobiscum agunt, ne ad res obeundas torpescant: deinde innumerabilia mihi sunt agenda, quæ vix præ tenuitate assequi queam. Non enim solùm generalibus illis meæ administrationis, pluuijs videlicet, grãdinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu cuiusdam parte subleuato, quiescere mihi licet: sed oportet me & hæc facere, & eodem tempore vndique aspicere,

καὶ πάντα ἐπισκοπεῖν, ὥσπερ τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βυκόλον, τοὺς κλέπτοντας, τοὺς ἐμπορκοῦντας, τοὺς θύοντας. εἴ τις ἔπταισε. πότερον ἡ κλαυσα, ἢ ὁ κάμνων ἀΐρχεται. τίς νοσῶν, ἢ πολέων ἐκάλεσε. καὶ τὸ πάντων ἐπιτηδώτατον, ὑφ' ἕνα καιρὸν ἓν τε ὀλυμπίᾳ τῇ ἑκατόμβῃ παρεῖναι, καὶ ἐν Βαβυλῶνι τοὺς πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν, καὶ ἐν Γέταις χαλαζᾶν, καὶ ἐν Αἰθιόψιν εὐωχεῖσθαι. τὸ δὲ μεμψίμοιρον, οὐδὲ οὕτω διαφυγεῖν ῥᾴδιον, ἀλλὰ πολλάκις, οἱ μὲν ἄλλοι θεοί τε, καὶ ἄνδρες ἱπποκορυστὴ, εὕδουσι παννύχιοι. ὁ Δία δ' ἐμὲ, οὐκ ἔχει ὕπνος. εἰ γάρ που καὶ μικρὸν ἐπιυξόμην, ἀλλ' ὦδε εὐδὼς ὁ Ἐπίκουρος, ἀφροντίστους ἡμᾶς ἀποφαίνων τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων, καὶ ὁ κίνδυνος οὐ ξυγκαταφεύγοντος, εἰ ταῦτα οἱ ἄνθρωποι πιστεύσουσιν αὐτῷ. ἀνὴ ἀσεφάνωτοι μὲν ἡμῖν οἱ ναοὶ ἔσονται, ἀκήλητοι δὲ αἱ ἀγυιαὶ, ἄσπονδοι δὲ οἱ κρατῆρες, ψυχροὶ δὲ οἱ βωμοί. καὶ ὅλως, ἄθυτα, καὶ ἀκαλλιέρητα, καὶ ὁ λιμὸς πολύς. τοιγαροῦν, ὥσπερ οἱ κυβερνῆται, ὑψηλὸς μόνος ἐπὶ τῆς πρύμνης ἕστηκα, τὸ πηδάλιον

omniáque contemplari: non secus ac illum in Nemea bubulcum, furantes, peierãtes, sacrificantes, siquis libauit, vnde nidor ac fumus ascendat: quis ægrotans, aut nauigans inuocarit. Quódque omnium est operosissimum, vno eodémque tempore in Olympia hecatombæ interesse, in Babylone belligerantes intueri, apud Getas grãdinare, apud Æthiopas conuiuari. At ne sic quidem querelas euitare facile est: sed sæpenumero, cæteríque Dij, & homines galeati, totam noctem dormiunt: me verò Iouem placidus sopor haud tenet vnquam. Si enim vel paululum nictauerimus, verax ilico Epicurus iste est, qui nulla prouidentia, quæ in terris geruntur, prospicere nos affirmat. Atque hoc periculum haudquaquã contemnendum, si homines hæc dicenti credant. Sed templa coronis carebunt, sine nidore erunt plateæ, sine libamentis crateres, frigidæque passim aræ, denique sine sacrificijs, ac victimis omnia, multáque fames futura. Proinde veluti nauium gubernatores, sublimis solus in puppi stare soleo, clauum

ἔχων ἐν ταῖν χερσῖν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ὀμβάτται, μεθύουσι. καὶ εἰ τύχοι, ἐγκαθεύδουσιν. ἐγὼ δ', ἄγρυπνος, καὶ ἄσιτος ὑπὲρ ἁπάντων μεριμνίζω κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμόν, μόνῳ τῷ δεσπότῃ εἶναι δοκεῖν τεπμηκώς. ὥστε ἡδέως ἂν ἐροίμην τοὺς φιλοσόφους, οἳ μόνους τοὺς θεοὺς εὐδαιμονίζουσι, ποτὲ καὶ σχολάζειν ἡμᾶς τῷ νέκταρι, καὶ τῇ ἀμβροσίᾳ νομίζουσι μυρία ὅσα ἔχοντας πράγματα. ἰδοὺ γοῦν ὑπὲρ ἀσχολίας, τοσαύτας ξώλους δίκας φυλάττομεν ἀποκειμένας, ὑπὲρ ὑγιῶς ἤδη, καὶ ἀρχαίων διεφθαρμένας. καὶ μάλιστα ὅπόσαι ταῖς ὀπτικαῖς, καὶ τέχναις τισὶν ἀνθρώποις τισὶ συνέστασι, παῦ παλαιαὶ οὐσίαι αὐτῶν. οἱ δὲ, κεκράγασιν ἅπαντα χρόνον, καὶ ἀγανακτοῦσι, καὶ τὸν δίκαιον ὀμβοῶνται, κἀμὲ τῆς βραδυτῆτος αἰτιῶνται, ἀγνοοῦντες ὡς ἐν ὀλιγωρίᾳ τὰς πείσεις ὑπερημέρους συνίβη γίνεσθαι, ἀλλὰ ὑπὸ τῆς εὐδαιμονίας, ἣ συνεῖναι ἡμᾶς ὑπολαμβάνουσι. τοῦτο γὰρ τὸν ἀσχολίαν καλοῦσι. Ερ. καὶ τοῦτο δὲ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα

præ manibus habens: vectores autem alij inebriantur, & si fors ita ferat, indormiunt. Ego verò insomnis ac ieiunus pro omnibus animo & mente sum solicitus, eo nomine tantùm honoratus, quòd videor esse dominus. Quare lubèter philosophos istos interrogarim, qui solos Deos beatos prædicant: quando tandem & nectari vacare nos, & ambrosiæ putarent, adeò innumeris implicatos negotijs. Ecce enim præ continuis occupationibus tot controuersias intus repositas iam olim seruamus, situ, araneisque iam propè corruptas: præcipuè eas, quas scientiæ atque artes aduersus quosdam homines habent admodum antiquas illarum nonnullas. Illi verò vociferantur vndique & indignantur, ac iustitiam inclamant, méque tarditatis accusant: nescij non negligentia differri vltra diem legitimum hæc iudicia, sed ob fœlicitatem illam in qua nos versari putant. Hoc enim nomine perpetuas occupationes vocant. *Mercurius.* Ipse etiam Iupiter, multa huiusmodi grauiter ferentes audiens, dicere

ἀκούων συχναγόντων, λίχνη

πρὸς σὲ ἀκ ἐτόλμων. ἐπεὶ δὲ σὺ περὶ τούτων τῶν λόγων ἐνέβαλες, καὶ δὴ λέγω. πάνυ ἀγανακτοῦσιν ὦ πάτερ, καὶ χαλεπαίζουσι, καὶ ἐς τὸ φανερὸν μὲν οὐ τολμῶσι λέγειν, ὅσον τον διορίζουσι ὄντες συγκεκυφότες, αἰτιώμενοι τὸν χρόνον. οὓς ἐδει πάλαι τὰ καθ' αὑτοὺς εἰδότας, σέρειν ἕκαστον τοῖς ἠδικημένοις. Ζ. τί οὖν ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ; περὶ τούτων αὐτοῖς ἀγορὰν δικῶν, ἢ θέλεις εἰς νέωτα παραγγελῶμεν; Ερ. οὐμὰ μὸν. ἀλλὰ ἤδη περὶ τούτων. Ζ. ἴτω ποίει. σὺ μὲν κήρυττε καταπάυμος, ὅπ ἀγορὰ δικῶν ὅτι καὶ τάδε. πάντας ἐπόσοι τὰς γραφὰς ἀπηλιώχασιν, ἥκειν τήμερον εἰς Αρειον πάγον. ἐκεῖ γὰ πλὴν μὲν δίκαι ἀποκληρωῦ σφίσι τὰ δικαστήρια κατὰ τὸν λόγον τῶν πεμπάντων ἐξ ἁπάντων Αθηναίων. εἰ δέ τις ἄδικον εἶναι τὸ γεγονὸς πλὴν κείνη, ἐξεῖναι ἐφέντι ἐπ' ἐμὲ, δικάζεσθαι ἐξυπαρχῆς, ὡς εἰ μηδὲ τοπαράπαν ἐδεδίκασο. σὺ γὰ ὦ θύγατερ, καθεζομένη παρὰ τὰς σεμνὰς θεὰς, ἀποκλῆρου τὰς δίκας, καὶ ἐπισκόπει τοὺς δικάζοντας. Δι. αὖθις ἐς πλὴν

tibi non audebam: at siquidem de his mentionem feci-sti, eloquar sanè. Valdè indignantur, pater, & animo ferunt iniquo, nec palam audent profiteri, sed apud se submurmurant inclinati, tempus accusantes: quos tamen conueniebat iam olim proprijs viribus cognitis, rebus iudicatis acquiescere. *Iup.* Quid igitur tibi videtur Mercuri? statim-ne illis forum constituemus? an mauis vt in proximum annum illis diem dicamus? *Merc.* Nequaquam sed iam agendi copiam faciamus. *Iup.* Ita fac. Tu quidem dimolans proclama, quòd iudiciale forum hoc pacto cõstituetur. Quotquot diem dixerunt, hodie in Areopagum veniant: ibi iustitia sorte distribuet iuris actiones pro ratione classium ex omnibus Athenien sibus. Quòd siquis iniquũ iudiciũ crediderit esse latum, licebit ad me prouocanti denuo iudicium experiri, perinde ac si sententia prorsum lata non fuisset. Tu verò filia Deabus venerandis assidens, actiones sorte distribue, & inspice iudicantes. *Iustitia.* Iterum-ne in terram, vt eiecta ab

γλῶ, ἵν' ἐξελαυνομένη πρὸς ἀν-

τῶν δεσμωτηρίων πάλιν ἐπὶ τὸν βίον, τὴν ἀδικίαν ἐπιγελῶσαν οὐ φέρουσα; Z. χρὴ γὰρ ἐλπίζειν γε δεῖ. πάντως δὲ ἤδη πεπίκασιν αὐτὸν οἱ φιλόσοφοι τῆς ἀδικίας ὑπερημᾶν, καὶ μάλιστα ὁ τὸ Σωφρονίσκου τὸ δίκαιον ἐπαινέσας, καὶ ἀγαθῶν τὸ μέγιστον ἀποφήνας. Δι. παίζομεν ἂν φὴς αὐτῷ ἐκεῖνον ὠνῆσαι οἱ περὶ ἐμοῦ λόγοι. ὃς παραδοθεὶς τοῖς ἕνδεκα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐμπεσὼν, ἦπερ ἄθλιος τῷ κωνείῳ, μὴ ἢ ἀλεκτρυόνα τῷ Ἀσκληπιῷ ἀποδιδωκώς. παρὰ τοσοῦτον ἐπῆρεν οἱ κατήγοροι τοιαῦτα περὶ τῆς ἀδικίας φιλοσοφοῦντες. Z. ξένα ἔπη τοῖς πολλοῖς τὰ τῆς φιλοσοφίας ἐμοῦ τότε. καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσοφοῦντες. ὥστε εἰκότως ἐς τὸν Ανυτον καὶ Μέλητον ἔρρεπε τὰ δικαστήρια. τὸ γὰρ εἶναι οὐχ ὁρᾷς ὅσοι τείβωνες, καὶ βακτηρίαι, καὶ πῆραι, καὶ ἀπανταχῆ πώγωνα βαθὺς, καὶ βιβλίον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ πάντες ἐσμὲν σοὶ φιλοσοφοῦσι; μεστὴ ἢ οἱ πείπατοι κατὰ ἴλας, καὶ φάλαγγας, ἀλλήλοις ἀπαντώντων.

illis, denuo fugitiua è vita abeam, vbi iniustitiam irridentem ferre non potero? *Iup.* Bene sperandum. Iam enim omnino persuaserunt ipsis Philosophi, vt te iniustitiæ anteponant: præsertim filius ille Sophronisci, qui quod iustum est summopere laudauit, idque bonorum maximum declarauit *Iup.* Scilicet ei quem dicis, valdè profuerunt habiti de me sermones, qui vndecim viris traditus, & in carcerem coniectus, cicutam miser biberit, ne gallo quidem Æsculapio persoluto: tantum præualuerunt accusatores, contraria de iustitia philosophantes. *Iup.* Noua adhuc plerisque tunc erat philosophia, paucique etiamdum philosophabãtur. Quare non abs re ad Anytum & Melitum iudices tũ inclinabant. At tunc an non vides quantum vbique palliorum, baculorum, perarum? vt vbique promissa barba, libellus in sinistra, omnésque pro te philosophantur? Plena autem & ambulacra turmatim atque gregatim mutuo sibi obviam euntium: nemóque prorsum est qui non virtutis

καὶ οὐδεὶς ὅστις οὐ ζήτημας

ἢ ἀρετῆς εἶναι δοκεῖν βούλεται. πολλοὶ γοῦν τὰς τέχνας ἀφέντες, ἃς εἶχον τέως, ἐπὶ τὴν πρᾶξιν ἀφῆκαν, καὶ τὸ περιβόητον, καὶ τὸ σῶμα πρὸς ἥλιον εἰς τὸ ἀναίσχυντον ἐπιχρώσαντες, αὐτοχειροτονητοὶ φιλόσοφοι ἐκ σκυτοτόμων, ἢ τεκτόνων περιέρχονται, σὲ καὶ τὴν σὴν ἀρετὴν ἐπαινοῦντες. ὥστε κἂν τὴν παροιμίαν, θᾶττον ἄν τις ἐν πλοίῳ πεσὼν διαμάρτοι ξύλου, ἢ ἔνθα ἂν ἀποβλέψῃ ὁ ὀφθαλμὸς, ἀπερείσει φιλοσόφου. Δι. καὶ μὴν οὔτε με ὦ Ζεῦ δεδίασιν, πρὸς ἀλλήλους ἐρίζοντες, καὶ ἀναισχυντοῦντες ἐν αὐτοῖς, οἷς περὶ ἐμοῦ διεξέρχονται. φασὶ γὰρ καὶ τῶν πλείστους αὐτῶν, ἐν μὲν τοῖς λόγοις, θεραπεύειν με. ἐπὶ δὲ τῶν πραγμάτων, μὴ δὲ παραπλῆσαι ἐς τὴν οἰκίαν παραδέχεσθαι, ἀλλὰ δήλους εἶναι ἀπεκλείοντας, μὴ ἀφίκωμαί ποτε αὐτοῖς ἐπὶ τὰς θύρας. πάλαι γὰρ τὴν ἀδικίαν προεπιξενοῦσθαι αὐτοῖς. Ζ. οὐ πάντες ὦ πάτερ μοχθηροί εἰσιν. ἴσως δὲ καὶ ἐνίοις ποτὲ χρηστοῖς ἐντύχῃς. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, ὡς καὶ ἡλίου τὴν μεσηγὺ ἐκλιπόντος. Ες. ἀπώμοσμαι ὦ Δίκη σοὶ τὴν Σουνίου, μικρὸν ὑπὸ

alumnus videri cupiat. Nam multi relictis artibus, quas antè exercebant, ad peram profilientes, & pallium, corpúsque ad ſolem Æthiopico colore inficientes, philoſophi extemporales, ex coriarijs vel fabris prodeuntes obambulant, téque ac tuam virtutem collaudant, vt iuxta prouerbium, Citiùs aliquis in naui cadens ligno deſtituatur, quàm quocunque aſpexerit oculus, philoſophum deſideret. *Iuſt.* At verò, Iupiter, hi me territant, dum inter ſe altercantur, & improbè ſe gerunt in ijs ipſis quæ de me commemorant. Aiunt & plurimos eorum, ſermonibus quidem ſimulare me: at re ipſa ne in ædes quidem admittere, ſed præ ſe ferre quod excluſuri me ſint, ſi vnquam ad fores ipſorum accedam, à quibus iniuſtitia olim hoſpitio eſt excepta. *Iup.* Non omnes, filia, ſunt flagitioſi. Satísque eſt ſi paucos nanciſcare probos. Verùm abite iam, vt vel paucæ aliquæ actiones hodie finiantur. *Merc.* Abeamus Iuſtitia, rectà verſus Sunium, paululum ſub

τὸν Τμηθὸν ἐπὶ τὰ λαιὰ τῆς Παρνηθος, ἔνθα αἱ δύο ἐκεῖναι ἄκραι σὺ ἔοικας ἐπιλελῆσθαι πάλαι τὴν ὁδόν. ἀλλὰ τί δακρύεις, καὶ χαλιάζεις; μὴ δείδιθι. ὡς ἔστ' ὅμοια τὰ ἐν τῷ βίῳ. τεθνᾶσιν ἐκεῖνοι πάντες οἱ σκείρωνες, καὶ πυγοκάμπαι, καὶ βουσείριδες, καὶ φαλάρειδες, οὓς ἐδεδίεις τότε. νυνὶ δ', σοφία, καὶ ἀκαδημία, καὶ στοὰ, κατέχουσι πάντα, καὶ παντα χοῦ σε ζητοῦσι, καὶ περὶ σοῦ διαλέγονται, κεχηνότες εἰ ποθὲν ἐς αὐτὸν καταπλοῖο πάλιν. Δι. σὺ γοῦν μοι ταληθὲς εἰπὲ Ερμῆ· ἀεὶ ἔπεσαι μόνος, ἢ τινας αὐτοῖς παπολλὰ, καὶ συνδιατρίβων, ἔν τε γυμνασίοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ. καὶ ἀγοραῖος γὰρ εἶ, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κηρύπεις, ἐποῖοι γλῴωτες. καὶ εἰ δυνατή μοι, παρ' αὐτοῖς ἢ μονή. Ερ. νὴ Δία ἀδικοίμην γὰρ ἄν, περὶς ἀδελφοὺς ὄντας μὴ λέγων. ὡς ὀλίγα γὰρ περὶς τῆς φιλοσοφίας ὠφέλωνται οἱ πολλοὶ αὐτῶν. καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἄλλο, αἰδοῖ γοῦν τὸ σχῆματος, μετειώτερα διαμαρτάνουσι. σκοπῶ ἀλλὰ καὶ μοχθηρούς τινα συντύχῃ αὐτῷ, χρὴ γὰρ οἶμαι ταληθῆ λέγειν,

Hymetto ad sinistram Parnethis deflectentes, vbi duo illi vertices. Tu enim videris iam olim esse oblita viæ istius. Sed quid fles, & lamentaris? ne metuas. Non amplius ita se habent res humanæ: mortui sunt omnes illi Scirones, Pityocamptæ, Busirides, & Phalarides, quos tunc pertimescebas. Nunc Sapientia, Academia, Stoaque tenent omnia, & vbique te quærunt, & de te disputant, hiantes & expectantes si-cunde ad ipsos iterum deuoles. *Iupp.* Proinde, Mercuri, tu solus verum mihi possis dicere, (vt pote qui cum ipsis degas plerumque & conuerseris cùm in gymnasiis, tum in concione. Nam tu es forensis, & in concionibus præconem agis) quales sint: & num apud ipsos commorari queam. *Merc.* Agerem iniustè per Iouem ni tibi quæ mea es soror, dicerem. Ipsorum enim pleriq; non parum vtilitatis ex philosophia perceperunt. Etenim si nihil aliud, habitus saltem verecundia, minus delinquunt. Attamen & in flagitiosos aliquos incides (decet enim, opinor, verũ fateri)

ἐνίοις ἤ ἡμισώφροσι, καὶ ἡμιφαύλοις. ἐπεὶ γὰρ αὐτοὺς μετέβαλεν ἡ φιλοσοφία παραλαβοῦσα, ὁπόσοι μὲν εἰς κόρον ἔπιον τῆς βαφῆς, καὶ τελείως ἀπετελέσθησαν, ἀμιγεῖς ἑτέρων χρωμάτων. καὶ πρόσχημα τὴν σὴν εὐσοδίαν, οὗτοι ἑτοιμότατοι. ὅσοι δ' ἁπαξ τοῦ πάλαι ῥύπου μὴ εἰς βάθος παρεδέξαντο ὁπόσον δυσσοπτὸν τὸ φαρμάκου, τῶν ἄλλων ἀμείνους. ἀτελεῖς δ' ὅμως, καὶ μιξόλευκοι, καὶ κατεστιγμένοι, καὶ παρδαλωτοὶ τὴν χρόαν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ μόγον ψαύσαντες ἔκτοθεν τοῦ λέβητος ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ, καὶ ἐπιχρισάμενοι τῆς ἀσβόλου, ἱκανῶς οἴονται καὶ οὗτοι μεταβεβάφθαι. σοὶ μὲν τοῖς δῆλον ὅτι μετὰ τῶν ἀρίστων ἡ διατριβὴ ἔσται. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἤδη πλησιάζομεν τῇ Ἀττικῇ. ὥστε τὸ μὲν Σούνιον, ἐν δεξιᾷ καταλείπωμεν, ἐς ὃ τὴν ἀκρόπολιν ἀπονεύσομεν ἤδη. καὶ ἐπειδὰν καταβεβήκαμεν, αὐτὴ μὲν ἐντοῦθά που ἐπὶ τοῦ πάγου καθήσεται τὴν πύκα ὁρῶσα, καὶ προσμένουσα ἐς ἃ κηρύξω τὰ παρὰ τοῦ Διός. ἐγὼ δ' ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβὰς, ῥᾷον οὕτως ἅπαντας ἐπὶ τοῦ ἐπικόου συγκαλέσομαι.

& in ſemidoctos nonnullos, & ſemimalos. Etenim poſtquam acceptos eos alio colore inficiebat Philoſophia: illi quidem quotquot ad ſatietatem tinĉturam imbiberunt, accuratè probi effecti ſunt, nullo alieno colore permixti: & ad ſuſcipiendam te, hi ſunt paratiſſimi. Quotquot autem præ veteri illuuie, tinctorij veneni vim integram in intimas partes non receperunt, alijs quidem ſunt meliores, ſed tamen imperfecti, & ſemialbi, maculoſi, & colore pardalium. Sunt autem qui cùm foris tantùm attigerint lebetem ſummo digito, & ſibi fuliginis nonnihil illeuerint, abundè putent ſibi mutatum colorem. Planum ſanè eſt fore, vt cum optimis conuerſeris. Sed inter loquendum, Atticæ iam appropinquamus. Quare Sunium quidem ad dextram relinquamus: ad arcem autẽ iam hinc declinemus. Ac poſtquam deſcendimus, ipſa quidem hîc alicubi ſuper campo ſede, ad Paycem reſpiciens, & expectans donec proclamauero, ea quæ ſunt à Ioue imperata. Ego verò arce conſcenſa, ſic facilius ex loco vnde exaudiri poſſim omnes aduocabo.

Δι. μὴ φθάτιες ἀπιὼν ὦ Ἑρμῆ, πρὶν εἰπεῖν ὅστις οὗτος ὁ πρόσωπόν ἐστιν. ὁ κερασφόρος. ὁ τὴν σίαγγα. ὁ λάσιος καὶ τοῖν σκελοῖν. Ερ. τί φῄς, ἀγνοεῖς τὸν Πᾶνα, τῶν Διονύσου θιασωτῶν τὸν βακχικώτατον; οὗτος ᾤκει μὲν τὸ πρόσθεν ἀνὰ τὸ Παρθένιον. ἐπεὶ δὲ Δᾶτις ἐπέπλευσε, καὶ τὴν Μαραθῶνάδε τῶν βαρβάρων ἀπέβασαν, ἦκεν ἄκλητος τοῖς Ἀθηναίοις σύμμαχος. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, τὴν ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σκιλλυγα ταύτην ἀποναβαθμὸς, οἰκεῖ μικρὸν ὑπὸ τὸ πελασγικοῦ, ἐς τὸ μετοικικὸν συμπελῶν. καὶ νῦν ὡς τὸ εἰκὸς, ἰδὼν ἐμὲ γειτόνων, προσεσται δεξιωσόμενος. Παν. χαίρετε ὦ Ἑρμῆ καὶ Δίκη. Ερ. καὶ σύ γε ὦ Πᾶν μουσικώτατε, καὶ πολεμικώτατε σατύρων ἁπάντων. Ἀθήνησι δ', καὶ πολεμικώτατε. Π. τίς δ' ὑμᾶς ὦ Ἑρμῆ, δεῦρο χρεία ἤγαγεν; Ερ. αὕτη σοι διηγήσεται τὰ πάντα. ἐγὼ δ', ἐπὶ τὴν ἐκφόρησιν, καὶ τὸ κήρυγμα. Δι. ὁ Ζεὺς ὦ Παν, κατέπεμψέ με, ἀποκληρώσουσαν τὰς δίκας. σοὶ δ' πῶς τὰ ἐν Ἀθήναις ἔχει; Π. τὸ μὲν ὅλον, οὐ κατ' ἀξίαν πρέπει παρ' ἀν-

Inst. Ne priùs abieris Mercuri, quàm dicas quisnam iste sit, qui huc accedit, corniger, fistulam habēs, & cruribus hirsutus. *Merc.* Quid ais? non nosti Panā illum ex Bacchi ministris omnium maximè bacchicum? Hic antea habitabat in monte Parthenio: tempore autem quo Datis classe est aduectus, & Barbari in Marathonem egressi, venit non vocatus opē ferens Athenienſibus. Ab eo tempore, accepta ista quæ est sub arce spelunca, habitat paulum infra Pelasgicū, inter inquilinos census. Et nunc vt verisimile est, nos ex vicinia conspicatus, accedit salutaturus. *Pan.* Saluete Mercuri, & Iustitia. *Merc.* Et tu. *Inst.* Et tu vtique ô Pan, Musicorum studiosissime, omniúmque saltatorum Satyrorum agillime, Athenis etiam bellicosissime. *Pan.* Quænam vos Mercuri, huc adduxit necessitas? *Merc.* Hæc tibi enarrabit omnia: ego verò in arcem hinc, & ad præconium abeo. *Inst.* Iupiter, ô Pan, misit me vt sortito distribuerem actiones forēses. At tibi quomodo se res habent Athenis? *Pan.* Haud quaquā, in vniuersum quidē, pro dignitate apud ipsos ago

τοῖς, ἀλλὰ πολὺ χαπαδέστερον ἢ ἐλπίδος. καὶ ταῦτα, πλικοῦτον ἀπωσάμενος κυδεμὸν, τὸν ἐκ τῶν βαρβάρων. ὅμως δ', ὅτι, ἅπαξ τοῦ ἔτους ἀνιόντες, ὀπλεξάμενοι βάτον ἔνοχλον, θύουσί μοι, πολλῆς τῆς κνίσσης ἀπόζοντα. εἶτ' ἐνωχλοῦνται τὰ κρέα, ποικιλόμυοί με τῆς εὐφροσύνης μάρτυρα, καὶ ψιλῷ πιμπάντες τῷ κρότῳ. πολλὰ ἀλλὰ ἔχει πνά μοι ψυχαγωγίαν ὁ γέλως αὐτῶν, καὶ ἡ παιδιά. Δι. τὰ ἄλλα δ' ὦ Παῦ, αἰσιόνους σοὺς ἀρετῶ ἐβιώσατο ὑπὸ τῶν φιλοσόφων. Π. τίνας λέγεις τοὺς φιλοσόφους; ἆρ' ἐκείνους τοὺς κατηφεῖς, τοὺς σκυθρωπιῶ ξυνάμα πολλοὺς, τοὺς τὸ γλωσσον ὁμοίως ἐμοὶ, τοὺς λάλους; Δι. καὶ μάλα. Π. ἀλλ' οἶδα ὅ, τι καὶ λέγουσιν, οὐδὲ συνίημι τὴν σοφίαν αὐτῶν. ὄρεινος δὲ ἔγωγε, καὶ τὰ κομψὰ ταῦτα ῥήματα, καὶ ἀστεῖα, οὐ μεμάθηκα. ὦ Δίκη. πόθεν δὲ ἐν Ἀρκαδίᾳ σοφιστὴς, ἢ φιλόσοφος; μέχρι τοῦ πλαγίου καλάμου, καὶ τῆς σύριγγος, ἐγὼ σοφός. τὰ δ' ἄλλα, αὐτόπλος, καὶ χορευτὴς, καὶ πολεμικὸς ἰδεῖν. πολλοὶ δὴ ἀκούω γε αὐτῶν ἀεὶ κεκραγότων,

sed multò quàm speraram deteriùs: idque cùm tantum depulerim tumultum illum à barbaris exortum. Sed tamen bis ter-ue quotannis ascendentes, segregato ad hoc hirco aliquo colcato, multũ graue olente, mihi sacrificant. Deinde epulantur carnes illas, me lætitiæ eius velut testem adhibentes, & tenui quodam honorantes applausu: quanquam non nihil animum meum oblectat risus ipsorum & lusus. *Iust.* Inter cætera Pan meliores ad virtutem facti sunt à philosophis. *Pan.* Quosnam istos dicis philosophos? num tetricos illos vultúque tristes simul multos, barba mihi adsimiles, & loquaces? *Iust.* Maximè. *Pan.* Nescio quid dicant: sapientiam ipsorum non intelligo. Eterùm montanus ego sum, nec subtilia ista, vrbanáque verba didici Iustitia. Nam vnde in Arcadia sophista vel philosophus foret? Ad obliquum vsque calamum, & fistulam doctus ego sum: cæterùm pastor, saltator, & si sit opus, bellator. Audio tamen illos assiduò vociferantes,

καὶ ἀρετὴν τινα, καὶ ἰδέας, καὶ φύσιν, καὶ ἀσώματα διεξιόντων, ἄγνωστα ἐμοὶ, καὶ ξένα ὀνόματα. καὶ τὰ μὲν πρῶτα μικρὸν, εἰρωνικῶς ἐναρχονται τῶν πρὸς ἀλλήλους λόγων. προϊοῦσης δὲ τῆς συνουσίας, ὅπερ εἰνοσι τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ὄρθιον. ὥστε καὶ διατεινομένων, καὶ μεγάλα λέγειν ἐπιλύοντων, τό, τε πρόσωπον ἐρυθριᾷ, καὶ ὁ τράχηλος οἰδεῖ, καὶ αἱ φλέβες ἐξανίστανται, ὥσπερ τῶν αὐλητῶν, ὁπόταν εἰς στενὸν τὸν αὐλὸν ἐμπνεῖν βιάζωνται. διαταράξαντές γε οὖν τοὺς λόγους, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς σπουδοπρυμνον ἀπολέσαντες, ἀπίασι λοιδορησάμενοι ἀλλήλοις οἱ πολλοὶ, τὸν ἱδρῶτα ἐκ τοῦ μετώπου ἀγκύλῳ τῷ δακτύλῳ ἀποξεσμένοι. καὶ οὗτος κρατεῖν ἐδόξει, ὃς ἂν μεγαλοφωνότερος αὐτῶν, καὶ θρασύτερος. πάλιν δὲ οὐδὲ λεὼς ὁ πολὺς, τεθηπόσιν αὐτούς. καὶ μάλιστα ὁπόσοις μηδὲν τῶν ἀκαχμενοτέρων παρεκολεῖ. καὶ παρεσῶσι, πρὸς τὸ θράσος καὶ τὴν βοὴν κεκλημένοι. ἐμοὶ μὲν οὖν ἀλαζόνες τινὲς ἐδόκουν ἀπὸ τέκτων, καὶ ἠνιώμην ἐπὶ τῇ τοῦ πώγωνος ὁμοιότητι. εἰ δὲ μὴ

ac virtutem nescio quam & ideas, & naturam, & incorporea quædam commemorantes, ignota mihi ac peregrina nomina. Ac primùm quidem sermones inter se pacificè ordiuntur: sed procedēte disputatione, intendunt vocem ad orthium vsque: ita vt cùm nimium distendantur, magnáque eloqui contendant, illis facies rubescat, collum intumescat, & venæ sint extantiores, quales tibicinum, quando tibiam angustam inflare vi quadam coguntur. Conturbatis igitur sermonibus, eóque confuso quod principio instituerant, plerique sese mutuis conuitijs incessentes, sudorem ex fronte, incuruo digito abstergentes, abeunt. Atque hic demum vincere visus est, qui clamosior & confidentior esset. Sed tum vulgus admirarni eos, in primis verò quibus nihil rerum necessariarum curæ est, & astant confidentia & clamore illorum excitati. Hinc fiebat vt mihi viderentur arrogantes, & barbæ similitudinem ægrè ferrem. Num autem ipsorum clamori aliquid inesset quod reipubl. cōduceret,

δημοσιελὲς π ὠλῶ τῇ ζῇ ὠ-

ῦ, καὶ τι ἀγαθὸν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐκείνων ἀπερύετο αὐτοῖς, ἢ οὐ εἰπεῖν ἐχρῆν. πλὴν ἀλλ' εἶγε δεῖ μηδὲν ὑποστειλάμενον, τἀληθὲς διηγήσασθαι, οἶμαι γὰρ ἐπὶ σκοπῆς, ὡς ὁρᾷς, πολλοὺς αὐτῶν πολλάκις ἤδη ἐθεασάμην περὶ δείλην ὀψίαν. Δι. ἐπίσχες ὦ Παν. ἆρ' ὁ Ερμῆς σοι κηρύττειν ἔδοξε; Π. πάνυ μὲν οὖν. Ερ. ἀκούετε λεώς. ἀγορὰν δικῶν ἀγαθῇ τύχῃ καθιστῶμεν σήμερον, ὀλιγαφ- βολιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου. ὁπόσοι γὰρ κατὰς ἀπωλώλεκαν, ἥκουσιν εἰς Ἄρειον πάγον, ἔνθα ἡ δίκη ἀποκληρώσει τὸ δικαστήριον, ἢ αὐτὴ παρέσται τοῖς δικάζουσιν. οἱ δικασταὶ, ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. ὁ μισθὸς, τριώβολον ἑκάστῃ δίκῃ. ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν, κατὰ λόγον τοῦ ἐγκλήματος. ὁπόσοι δ' ἀποδεδιδύκασι γραφὴν, πρὶν εἰσελθεῖν ἀπέθανον, καὶ τούτοις ὁ Αἰακὸς ἀναπεμψάτω. ἢν δέ τις ἄδικα δικάζῃ ὄντας, ἐφέσιμον ἀγωνιεῖται δίκην. ἡ δ' ἔφεσις, ἐπὶ τὸν Δία. Π. βαβαὶ τοῦ θορύβου. ἡλίκον ὦ Δίκη ἀνεβόησαν, ὡς ἐκ πολλοῦ δὴ συνθέοντες ἕλκοντες ἀλλήλους πρὸς τὸ ἅπαντες ἐνθὺ τοῦ Ἀρείου πάγου. καὶ ὁ

& boni aliquid ex verbis illis, naſceretur ipſis, dicere non poſſum. Quanquam ſi verum dicere conuenit, nihil præ metu reticendo (erenim in ſpecula, vt vides, habito) multosipſorum ſæpenumero iam conſpicatus ſum ſub obſcuram veſperam. *Iuſt.* Tace Pan, annon Mercurius tibi iã viſus eſt proclamare? *Pan.* Maximè. *Merc.* Audite populus. Forum iudiciale, quod fœlix fauſtúmque ſit, hodierno die inſtituemus, qui Februarij eſt ſeptimus. Quicunque igitur actiones detulêre, in Areopagum veniunto: ibi Iuſtitia forum ſortietur, aderítque ipſa iudicantibus. Iudices ex omnibus Athienienſibus dabuntur: merces pro quaque lite, trium erit obolorum: numerus iudicum ſecundum accuſationis æſtimationem. Quotquot autem relictis actionib⁹, priuſquam iudicio experiri potuerint, mortui ſunt, hos remittat Æacus. Quod ſiquis iniquè iudicatũ putauerit: ad alium judicem, nimirum ad Iouem prouocabit. *Pan.* Papæ! qualis tumultus! quantum Iuſtitia, exclamarunt! vt vndiq; properè concurrunt, ſeſe mutuo trahẽtes per acclíue ſurſum, verſus Areopagum! Iámque

Ερμῆς ἤδη πάρεστιν. ὥστε ὑμεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς δίκας ἔχετε, καὶ ἀποκληρῶτε, καὶ διακείνετε, ὥσπερ ὑμῖν νόμος. ἐγὼ δ', ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἀπελθών, συρίζομαί τι μέλος τῶν ἐρωτικῶν, ᾧ τὴν ἡχὼ εἰωθα ἐπικερτομεῖν. ἀκροάσεων δ', καὶ λόγων τῶν δικανικῶν, ἄλις ἔχομεν, ὁσημέραι τῶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαζομένων ἀκούοντι. Ερ. ἄγε ὦ Δίκη, προσκαλῶμεν. Δι. εὖ λέγεις. ἀλλ' ὁρᾷς γοῦν ὡς ἐρᾷς προσώπου θορυβοῦντες, ὥσπερ οἱ σφῆκες πεισομβῶντες τὴν ἄκραν. Αθηναῖος. ἐπίκλησίν σε ὦ κατάρατε. Αλλος. συκοφαντεῖς. Αλ. δώσεις ποτὲ δίκην τὴν δίκιν. Αλ. ἕλκυσόν σε; δεινὰ εἰργασμένον. Αλ. ἐμοὶ πρῶτον ἀποκλήρωσον. Αλ. ἵπου μαρὲ πρὸς τὸ δικαστήριον. Αλ. μὴ ἄγχε με. Δι. οἶδα ὃ δράσομεν ὦ Ερμῆ; τὰς μὲν ἄλλας δίκας, εἰς τὴν αὔριον ὑπερβαλώμεθα. σήμερον δ', κληρώσωμεν τὰς τοιαύτας, ὁπόσαι τύχωσι, πλοίοις, πλοίοις ἐπιπλέουσι, πρὸς ἄνδρας εἰσὶν ἐπηγγελμένοι. καί μοι ταύτας ἀνάδος τῶν γραφῶν. Ερ. μέθη κατὰ τῆς ἀκαδημίας ὑπὲρ Πολέμωνος αὐδεκαπολεμοῦ. Δι. ἐπὶ κλήρωσιν.

adest Mercurius ipse. Quare vos actionibus operam date, sortimini, & disceptate, vt vestræ ferunt leges. Ego verò ad speluncam hinc digressus, fistula canam carmen aliquod amatorium, quo Echonem soleo probris incessere. Cæterùm auscultationum & orationum iudicialium satis superque habeo, vt qui quotidie in Areopago litigantes audiam. *Merc.* Age Iustitia, aduocemus istos. *Iust.* Rectè dicis. Nam affatim vt vides, accedunt tumultuantes, vt vespæ quæ verticem circunstrepunt. *Athenienses.* Cepi te ô sceleste. *Alius.* Sycophantam agis. *Alius.* Pœnas iam tandem dabis. *Al.* Conuincam te grauis facinoris. *Al.* Mihi primo sortire. *Al.* Sequere, sceleste, ad judicem. *Al.* Ne me suffoca. *Iust.* Scis quid faciamus Mercuri? Cæteras quidem lites in crastinum reijciamus: hodie autem eas tantùm sortiamur, quæcunque ab artibus, aut vitis, aut scientijs, contra homines promulgatæ sunt. Ac mihi has profer actiones. *Merc.* Ebrietas contra Academiam, pro Polemone, plagij. *Iust.* Sortire septem.

Ερ. ἦ γὰρ κατ' τῆς ἡδονῆς, ἀδικίας, ὅτι τὸν ἐραστὴν αὐτῆς Διονύσιον ἀπεβουκόλησε. Δι. πάντε ἱκανοί. Ερ. περὶ Λεισίππου βυσὶ πρὸς ἀρετήν. Δι. πάντε καὶ τούτοις δικασάτωσαν. Ερ. ἀγωνοθετοῦσι δὲ ἀσωμεῖ Διόφορος. Δι. βεῖς ἀποκλήρου μόνους. Ερ. ἦ χαρικὴν κατ' Πυρρώνος λειποταξίου. Δι. ἐννέα κελεύετωσαν. Ερ. βούλει καὶ ταύτας ἀποκληρῶμεν ὦ δίκη, τὰς δύο, τὰς παλαιὰς πρότερον διαλύσωμεν. αὗται γὰρ εἰς ὕστερον διὰ κάσονται. Ερ. καὶ μὴν ὅμοιαί γε καὶ αὗται. καὶ τὸ ἔγκλημα, εἰ καὶ νεαρὸν, ἀλλὰ παραπλήσιον τοῖς πρόσθεν ἐγκλήμασι. ὥστε ἐν τούτοις δικαδῶναι ἄξιον. Δι. ἔοικας ὦ Ερμῆ, χαριζομένῳ ἡμῖν δῆσον. ἀποκληρώμεν δ' ὅμως εἰ δοκεῖ. πάλιν ἀλλὰ ταύτας μόνας, ἱκαναὶ γὰρ αἱ ἀποκληρώμεναι, δὸς τὰς χαρᾶς. Ερ. ῥητορικὴ, κακόστεως τῷ Σύρῳ. διάλογος, τῷ αὐτῷ ὕβρεως. Δι. τίς ὁ οὗτός ἐστιν; ἐ γὰρ ἐγγέγραπται τοὔνομα. Ερ. κλῆρος ἀποκλήρε τῷ ῥήτορι

Merc. Stoa contra Voluptatem, iniuriarum, quòd amatorem ipsius Dionysium, abduxerit. *Iust.* Quinque sufficient. *Merc.* Pro Aristippo, Mollities cõtra Virtutẽ. *Iust.* Quinque etiam ius hisce dicant. *Merc.* Mensaria contra Diogenem, fugæ. *Iust.* Tres tantùm sortire. *Merc.* Pictoria contra Pyrrhonem, vt desertorem. *Iust.* Nouem cognoscant. *Merc.* Visne & has sortiamur, Iustitia, duas videlicet istas, paulò antè nosti contra Rhetorem institutas? *Iust.* Antiquiores illas priùs dirimamus. Hæ autem postea iudicabuntur. *Merc.* Atqui similes etiã istæ superioribus sunt, quódque intenditur, quanquã recens, affine tamen est illis, de quibus modò sortiti sumꝰ: quare æquum est vt inter ea disceptetur. *Iust.* Videris Mercuri, indulgere petitioni. Sed tamen sortiamur, si tibi videtur, verũ solas hasce duas: sufficiunt enim hæ quas sortiti sumus. Cedo ipsas actiones. *Merc.* Rhetorica contra Syrum, malę tractationis. Dialogus contra eundem, contumeliæ. *Iust.* Quis iste, cuius nomen adscriptum non est? *Merc.* Ita sortire contra Rhetorem Syrum: nihil enim vetabit, τῷ Σύρῳ, κωλύσει γὰρ οὐδὲν

καὶ ἄνευ τοῦ ὀνόματος. Δι. ἰδοὺ καὶ τὰς παροιμίας ἤδη Ἀθηναίοις ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληροῦμεν, αἷς ἐπὶ τῆ Εὐφράτου καλῶς εἶχε δεδικάσθαι. Ἑρμ. ἀλλὰ ἀποκλήρου ἕνδεκα τοὺς αὐτοὺς ἑκατέρα τῶν δικῶν. Ερ. εὖγε ὦ δίκη, φείδη, μὴ πολὺ ἀναλίσκεσθαι τὸ δικαστικόν. Δι. οἱ μὲν τοῖνυν καθήσονται τῇ ἀκαδημίᾳ, καὶ τῇ μέθῃ. σὺ δέ, τὸ ὕδωρ ἔγχει. σοφίστρια δὲ σὺ λέγε ἡ μέθη. τί σιγᾷς, καὶ διανέυη; μάτην ὦ Ἑρμῆ σοφιστὴν ἐπῆλθον. Ερ. οὐ δύναμαί φησι τὸν ἀγῶνα εἰπεῖν ἀπὸ ἡδέος ἀκράτου τὴν γλῶτταν πεπεδημένην, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλω ἐν τῷ δικαστηρίῳ. μόγις δὲ καὶ ἔσπακα ὡς ὁρᾷς. Δι. ἀλλὰ σὺ σωφρόνησον ἀναβιβασάτω τῶν δεινῶν τούτων τινά. πολλοὶ γὰρ, οἱ κἂν ἐπὶ τεττιγόμητρα διαῤῥαγῆναι ἕτοιμοι. Ερ. ἀλλ' οὐδεὶς ἐθελήσει γε τῷ φανερῷ σωφρονεῖσθαι μέθῃ. καλῶ ἐγγυήσονά γε ταῦτα ποιεῖν ἀξιῶν. Δι. τὰ ποῖα; Ερ. ἡ ἀκαδημία ἀεὶ πρὸς ἀμεινοτέρους παρεσκευάσατο τοὺς λόγους, καὶ τοῦτ' ἀρκεῖ, τἀναντία καλῶς δικάσθαι λέγειν. αὕτη τοίνυν φησὶν ἐμοῦ πρότερα εἰπάτω. εἶτα

etiam absque nomine proprio. *Iust.* Ecce iam etiam peregrinas Athenis in Areopago sortiamur: quas rectiùs fuerat vltra Euphratem fuisse disceptatas. Verùm sortire vndecim eosdémque vtrique litì. *Merc.* Rectè Iustitia. Parce, ne multa in judices impendatur pecunia. *Iust.* Primi considento Academiæ & Ebrietati ius dicturi. Tu verò aquam infunde: & tu Ebrietas dic prior. Quid taces & nutas? Accede Mercuri, vt audias. *Merc.* Non possum, inquit, litem hanc perorare, quia mero mihi vincta est lingua, ne me in foro deridendam propinem. Ægrè autem vt vides constiti. *Iust.* Proinde patronum adducat, ex vehementibus istis aliquem. Sunt enim multi, qui vel trioboli gratia dissumpi parati sint. *Merc.* At nemo certè velit Ebrietati palam patrocinari. Verùm hæc æqua vtique videtur postulare. *Iust.* Quænam? *Merc.* Academia hæc semper in vtramque orationem est parata: in eóque se exercet, vt contraria rectè possit dicere. Ea igitur, inquit, pro me prior dicat: atque, ita

ὕστερον ἀφ' ἑαυτῆς ἐρεῖ. Δι. καινὰ μὲν ταῦτα. εἰπὲ δ' ὅμως ὦ ἀκαδημία τὸν λόγον ἑκάτερον, ἐπί σοι ῥᾴδιον. Ακα. ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρότερον τὸ τῆς μέθης. σκαιὸν γὰρ τὸ γε νῦν ῥῆμα. ἠδίκηται δ' ἡ αὐλία τὰ μέγιστα ὑπὸ τῆς ἀκαδημίας ἐμοῦ. ἀφ' ἑστίας γὰρ ὁ μόνον εἶχον εὐνοϊκῶς, καὶ πιστὸν αὐτῇ, μηδὲν ἀκριβὲς εἰς προσέξειν οἰόμενος ἀφαιρεθεῖσα, τὸν Πολέμωνα λαβοῦσα, ὃς μεθ' ἡμέραν σπουδάζει διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης, ψάλτριαν ἔχων, καὶ καταδούμενος, ἵνα δὴ εἰς ἑσπέραν μεθύων ἀεί, καὶ χαμαιπετῶν, καὶ τῷ κεφαλῷ τοῖς στεφάνοις δεδυσθυμένος. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ, μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαντες, ὧν μὲν ἦ πώποτε νήφοντα Πολέμωνα εἶδον. ἐπεὶ δ' ὁ κακοδαίμων ὅτι τὰς τῆς ἀκαδημίας θύρας ἐκάμασεν, ὥσπερ ὅτι πάντας εἰώθει, ἀνέῳγτο δι' αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς μέθης ἁρπάσασα μὴ βίᾳ, καὶ πρὸς αὐτῷ ἀγαγοῦσα, ὑδροποτεῖν τε κατηνάγκασε, καὶ νήφειν μετεδίδαξε, καὶ τὸν στέφανον περιέσπασεν. καὶ δεῖν πάντ' ἐκ-

A deinceps pro se ipsa verba faciat. *Iust.* Noua quidē hęc. Sed dic tamen Academia, orationem vtramq; , quandoquidem hoc tibi facile est. *Acad.* Audite , viri iudices, primùm quæ pro Ebrietate dicam. Illius enim quæ nunc fluit oratio , Iniuria est affecta misera illa , à me Academia : mancipio, quod solum habebat beneuolum ac fidele , quódque nihil turpe putabat, eorum quæ ipsa imperasset, priuata, Polemone illo, qui per medium forum interdiu petulanter se gerebat, psaltriam secum habens, & cantu perstrepens, à summo mane ad vesperam vsque ebrius semper , & crapulæ indulgens, capútque corollis florum implicatum gerens. Quæ quòd vera sint , testes sunt vniuersi Athenienses, qui Polemonem nunquam sobrium viderunt. Infœlix ille , cùm ad Academiæ quoque fores, vt apud omnes solebat , petulantem ageret , illum sibi mancipatum, atque è manibus Ebrietatis vi ereptum , & ad se adductum , aquam bibere , & sobrium esse docuit, & cōcollas detraxit. Et quo tempore erat opportunum ad potationem accumbere , vocabula perplexa, καταπέπυσμαι, ῥήματα σκολιὰ,

καὶ δύσνια. καὶ πολλῆς φροντίδος αὐτὸν ἐποίησεν. ὥστε αὐτὸ τοῦτο τοῦ ἐπαφροδίτου αὐτῷ ἐρυθήματος, ὠχρὸς, ἀθλιος, καὶ ῥικνὸς τὸ σῶμα γεγονώς. καὶ τὰς ᾠδὰς ἁπάσας ἀπομαθών, ἀσιτος ἐνίοτε καὶ δι' ἀλεκτρυόνος εἰς μέσην ἐπαίρων κάθηται λήρων, οἷα πολλὰ ἡ ἀκαδημία ἐμὲ λήρειν διδάσκει. τὸ δ' μέγιστον, ὅτι καὶ λοιδορεῖται τῇ μέθῃ πρὸς ἐμοῦ ἐπαινούσης, καὶ μυρία κακὰ διέξεισι περὶ αὐτῆς. εἴρηται μὲν τὰ ὑπὲρ τῆς μέθης. ἤδη καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ λεγέσθω. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, ἐμοὶ μεμέλετω. Δίκη. τί ἂν πρὸς ταῦτα ἔχοι; πολλὴ μὲν ἔγχει τὸ ἴσον ἐν τῷ μέρει. Ἀκα. οὕτω μὲν ἀκούσαι πάνυ εὔλογα ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἡ συνηγορος εἴρηκεν ὑπὲρ τῆς μέθης. εἰ δ' ἐμοῦ μετ' εὐνοίας ἀκούσεσθε, εἰσεσθε ὡς ἀδίκως ἀπολῶ. ἦ γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φησιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα ἀφαύλως, ἀδὲ κατὰ τὸν νέον, ἀλλὰ καὶ ἐπιτήδειον ἐμοὶ, καὶ τὴν φύσιν ὅμοιον, προαρπάσασα νέον ἔτι καὶ ἀπαλὸν ὄντα, συναγωνιζομένης τῆς ἡδονῆς, ἅπαν αὐτῇ τὰ πολλὰ ξυνυπουργεῖ, διέφθειρεν ἄθλιον, καὶ

miſera, multáque ſolicitudine plena, illum docuit. Quare pro eo colore qui in ipſo ante efflorescebat, pallidus, miſer, & incuruus factus eſt: illiſque omnibus obliuioni traditis, impaſtus interdum, & ſitibundus ad mediam vſque veſperam ſedet, nugando, qualia multa ego Academia nugari doceo. Quod autem maximum eſt, etiam Ebrietati conuitiatur à me inductus, & de ipſa innumera mala cõmemorat. Dicta ferme ſunt quæ pro Ebrietate dici poſſunt. Iam verò & pro me ipſa verba faciam. Exinde peroratum à me eſto. *Iuſt.* Quid verò ad hæc reſpondebit? Verùm & huic aquæ tantundem infunde viciſſim. *Acad.* Hoc pacto rationi cõſeranea, Viri iudices, patrona pro Ebrietate dixit. Quòd ſi attentionem cum diligentia mihi præbeatis, intelligetis ſanè vt nulla iniuria ipſam affeci. Nam Polemonẽ hunc quem ſeruum illa ſuum eſſe ait, non malè natum, neque ita vt Ebrietatem referret: ſed mihi familiarem, & indole ſimilem, præceptum cùm eſſet adhuc adoleſcens tenellus, adiuuãte Voluptate, quæ illi plerumque vnà ſubſeruit, corrupit miſerum

κώμοις, καὶ ταῖς ἑταίραις παρορῶσα ἔκδοτον, ὡς μὴ ἧ μικρὸν αὐτῷ τῆς αἰδοῦς ὑπολείπεσθαι. καὶ ἅμα ἐφ' ἑαυτῆς λέγεσθαι μικρὸν ἔμπροσθεν ᾤετο, ἐφ' ἐμοῦ εἰρῆσθαι νομίσατε. πειρᾶτο γὰρ ἤδειν ὁ ἄθλιος ἐστεφανωμένος, χραιπαλῶν, διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης καταυλούμενος, οὐδέποτε νήφων, κωμάζων ἐπὶ πόρνας. ὕβρεις τῶν παρόντων, καὶ τῆς πόλεως ὅλης, καὶ γέλως τοῖς ξένοις. ἐπεὶ μέντοι παρ' ἐμὲ ἦλθεν, ἐγὼ μὲν ἔτυχον ὥσπερ εἰώθειν ποιεῖν· διατριβαῖς γὰρ τῶν ἡμερῶν, πρὸς τοὺς παρόντας τῶν ἑταίρων λόγοις πρὸς περὶ ἀρετῆς, καὶ σωφροσύνης διεξιόντα. ὁ δέ, μὴ τὸ αὐλοῦ, καὶ τῶν στεφάνων ἐπιόντος, τὰ μὲν παρόντα ἐβόα, καὶ συγχεῖν ἡμῶν ἐπιεφέτο, τὴν συνουσίαν ὑποπαροξύνων τῇ βοῇ. ἐπεὶ δ' οὐδὲν ἡμεῖς ἐπεφροντίκειμεν αὐτῷ, κατ' ὀλίγον, οὐ γὰρ τέλεον ἦν διάβροχος τῇ μέθῃ, ἀνέντα πρὸς τοὺς λόγους, καὶ ἀφῃρεῖτο τοὺς στεφάνους, καὶ τὴν αὐλητρίδα κατεσώπα, καὶ ἐπὶ τὴν πορφυρίδα ῥᾳθύμει. καὶ ὥσπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀνεγειρόμενος, ἑαυτὸν

comessationibus, & meretricibus in deditionem traditum: ita vt ne paululum quidem verecundiæ in eo remaneret. Et quæ illa pro se paulò antea dici putabat, pro me dicta putate. Circumibat enim miser ille à primo A statim mane coronatus per medium forum circunsonantibus tibijs, nusquam sobrius, in omnes petulans: B dedecus maiorum, totiúsque ciuitatis, & peregrinorum ludibrium. Posteaquam autem ad me venit, ego quidem vt facere consueui, patentibus foribus, apud amicos C præsentes de virtute & temperantia fortè verba faciebam. Ille verò cum tibia, & coronis astàs, principio quidem vociferabatur, ac perturbare nos tentabat, D conuentum clamore interturbãdo. Postquam verò illius nullã rationẽ habebamus, paulatim (neque enim ebrietate prorsus erat perfusus) cœpit ad sermones resipiscere, E coronas demere, & tibicinam compescere, & ob purpuram erubescere. Ac veluti è profundo somno experrectus, cùm se aspiciebat quo pacto esset affectus, tum vitam

τε ἐκεῖνα ὅπως διέκειτο, καὶ τῶν

παλαι βίου κατεγίνωσκε. καὶ τὸ μὲν ἐρύθημα τὸ ἐκ τῆς μέθης, ἀπήνθει, καὶ ἠφανίζετο. ἡ δὲ ἐρυθρία ἡ κατ' αἰδῶ τῶν πραγμάτων. καὶ τέλος, ἀποδρὰς ὅπως εἶχεν, ἀυτομόλησε πρὸς ἐμὲ, οὔτε ἐπικαλεσαμένης οὔτε βιασαμένης, ὡς αὐτὴ φὴσιν ἐμοὶ, δι' ἐκεῖνο αὐτὸς ἡμείνω ταῦτα εἶναι ὑπολαμβάνων. καὶ μοι νῦν κάλει αὐτὸν, ὅπως καταμάθητε ὃν τρόπον διάκειται πρὸς ἐμέ. τοῦτον ὦ ἄνδρες δικασταὶ, παραλαβεῖν γελοῖος ἔχοντα, καὶ μήτε φωνὴν ἀφιέναι, μήτε ἑστάναι ὑπὸ τῆς ἀκράτου δυσάθμου, ὑπερφυᾶ, καὶ ἀνίκητα, καὶ αὐτὴ αἰδεραπόδυτον, κόσμιον ἄνδρα, καὶ σώφρονα, καὶ πολλοῦ ἄξιον τοῖς Ελλησιν ἀπέδειξα. καὶ μοι αὐτὸς τε χάριν οἶδεν ὅτι τούτοις, καὶ οἱ παρόντες ὑπὲρ αὐτοῦ. εἰμὶ δ. ὑμεῖς δ', ἤδη σκοπεῖτε πότερα ἡμῶν ἄμεινον ὦ αὐτῷ συμβῆναι. Ερ. ἄγε δὴ μὴ μέλλετε. ψηφοφορήσατε. ἀνάστητε. καὶ ἄλλους χρὴ δικάζειν. Δι. πάντας ἡ ἀκαδημία κρατεῖ, πολὺ μᾶλλον. Ερ. παραδόξον ἐδόκει εἶναί τινα καὶ τῇ μέθῃ πεσόμενον. καίτοι σε τῇ σοφῇ πρὸς ἡμᾶς ἡδέως λαλοῦντες, περὶ τοῦ

antea ctam damnabat. Et rubor ille ex temulentia cõtractus defloreſcebat, euaneſcebátque: ipſe autem præ pudore eorum quæ fecerat, erubeſcebat: poſtremò aufugiens, vt erat, ad me tranſijt, neque vocatus neque coactus, perinde vt illa de me dicit, ſed vltroneus, hæc noſtra meliora eſſe ratus. Iámque huc ipſum voca, vt cognoſcatis quomodo à me ſit immutatus & affectus. Hunc ô Iudices, à me receptũ, cùm eſſet ridiculus, nec vocem emittere, nec præ mero conſiſtere poſſet, conuerti, ſobriúmque reddidi, & ex mancipio, virum modeſtum, ac tẽperãtem, & magni faciendum Græcis effeci. Et nunc ipſe mihi gratiã pro ea re habet, & propinqui eius pro ipſo. Dixi. Vos autem iam diſpicite judices, cum vtra noſtrũm illi ſatius fuerit cõuerſari. *Merc.* Agite igitur, ne cunctemini, ferte ſententiam, ſurgite: etiam alios oportet iudicare. *Iuſt.* Omnibus calculis ſuperat Academia, excepto vno. *Merc.* Nihil mirum ſiquis ſit qui pro Ebrietate ferat. Sedete vos qui Stoæ contra Voluptatem ſortitò electi eſtis, ad iudicium de amatore ferendum, infuſa eſt

ἐρασῆ δικάζειν. ἐγκείσεται, τὴ

ὕδωρ. ἢ κατάχαφος ἢ τὰ ποικίλα, οὐ πάνυ λέγε. Στρα. οὐκ ἀγνοῶ μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς πρὸς εὐπρεπῆ μοι τὴν ἀντῳδικον ὁ λόγος ἔσται, ἀλλὰ τῇ A ὑμῶν τῶν πολλοὺς ὁρῶ, πρὸς μὲν ἐκείνην ἀποβλέποντας, καὶ μισοῦντας πρὸς ἀμφίαν, ἐμοῦ δ' καταφρονοῦντας, ὅτι ἐν χρῷ κέκαρμαι, τῇ ἀφρενωπὸν βλέπω, τῇ σκυθρωπὴ δοκῶ. ὅμως δ', ὦ ἐξελέγξητε ἀκούσαί μου λεγούσης, θαρρῶ πολὺ δικαιοτέρα ταύτης ἐρεῖν. τοῦτο γάρ τοι τῇ τὸ παρὸν ἔγκλημά ὄστι, ὅτι B ἔτι καὶ νῦν ἐπιτηδείως ἐσκευασμένη τῷ ἐπαγωγῷ τὸ ὅλον, ἐρᾷ τὴν ὑμῶν αὐδεμιᾶ πάνυ σώφρονα τὸ Διονύσιον φενακίσασα, πρὸς ἑαυτὴν περιεσπάσατο. καὶ ὦ γε οἱ πρὸ ὑμῶν δίκην ἐδίκασαν τῇ ἀκαδημίᾳ, τῇ τῇ μέθῃ, ἀδελφῇ τῆς παρούσης δίκης ὄσῃ. ζητεῖτε γὰρ ἐν τῷ παρόντι, πότερα χοίρων δίκην πεπωκότας κάτω νενευκότας δεῖ ζῆν, μηδὲν μεγαλόφρον ἐπιτηδεύοντας, ἢ ἐν δεντέρῳ τῷ καλῶς ἔχοντος ἡγησαμένους τὸ τερπνὸν, ἐλευθέρως ἐλευθέρως φιλοσοφεῖν, μήτε τὸ ἀλγεινὸν ὡς ἄμαχον δεδότας, μήτε τὸ ἡδὺ ἀξιαποδοκήτως περιεσκυμμένους, τῇ τῶν εὐδαιμονίων aqua. Heus picturata & varia, iam dicito. *Stra.* Haud equidem ignoro iudices, mihi contra formosam aduersariam dicendum: etiam plerosque vestrûm video cõuerfis ad illam oculis ipsi arridentes, me autem contemnentes, quia sum ad cutim tonsa, viriliter intueor, & tetrica videor. Attamen si me dicentem audire volueritis, confido multo iustiora quàm hæc, dicturam me esse. Nam huius illam criminis in præsentia ream ago, quòd ita meretricio modo exornata, aspectus illecebris, amatorem meum, virum tunc modestum, Dionysium videlicet fraude circunuentum, ad se pertraxit. Et quam præcedentes illi causam iudicauerant inter Academiam & Ebrietatem, quasi quædam soror præsentis causæ est. Examinabitis enim in præsentia, vtrum porcorum more in terram pronos viuere nos deceat, voluptati indulgentes, neque quicquam generosum molientes: an verò postposito honestati jucundo, liberos liberè philosophari: neque dolorem vt ineluctabile quidpiam pertimescentes, neque iucundum mancipiorũ more sectantes, fœlicitatémque

ζητοῦντας ἐν τῷ μέλιτι, καὶ
ταῖς ἰχμαῖς. τοιαῦτα γὰρ αὕτη
δελέατα τοῖς ἀνοήτοις προτεί-
νουσα, καὶ μορμολυττομένη τῷ
πόνῳ, προσκέηται ἐμπόν τοὺς A
πολλούς. ἐν οἷς καὶ τὸν δείλαιον
ἐκεῖνον ἀφιλιάσαι ἡμῶν πε-
ποίηκε, νοσοῦντα τῆς κασα. ἐγὼ
μὲν ὑμαίνων ποτὲ προσήκατο
τοὺς παρὰ ταύτης λόγους. καί-
τοι τί μὲν ἐγὼ ἀγανακτοίην B
κατ' αὐτῆς, ὅπου μὴ ὑπ' τῶν
θεῶν φέρεται, ἀλλὰ τὴν ἐπι-
μέλειαν αὐτῶν διαβάλλει. ὥστε
εἰ σωφρονεῖτε, καὶ ἀσεβείας C
μὲν δίκην λάβοιτε παρ' αὐ-
τῆς. ἤκουον ὑπ ἔγωγε ὡς οὐδὲ
αὐτὴ παρεσκέναζεν ποιήσα-
σθαι τοὺς λόγους, ἀλλὰ τὸν Ε-
πίκουρον ἀναβιβάσεται συ- D
ναγορεύσοντα. οὕτως ἐπῆρται
τῷ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἐ-
κεῖνά γε αὐτὴν ἐρωτᾶτε, οἵοις
μὲν οἴεται χρῆσθαι τὸν Ηρακλέα,
ἢ τὸν ἡμέτερον Θησέα. εἰ προ-
δόντες τὴν ἡδονὴν, ἕνεκα τῶν E
πόνων. οὐδὲν γὰρ ἂν ἐκώλυε μα-
στὴν ἀδικίας εἶναι τὸν γλῶ,
ἐκείνων μὴ πονησάντων. ταῦ-
τα εἶπον, οὐ πάνυ τοῖς μα-
κροῖς τῶν λόγων χαίρουσα. εἰ
δέ τις ἐξελήσεται μικρὸν ἀπο-
κεῖναι μοι συμπρωτιμήν,

in melle & caricis quærentes. Hæc enim huiusmodi escas stultis prætendens, & labore, tanquam larua territans, pleroſque ipſorum ad ſe adducit. Inter quos & miſero illi quem ægrotantem obſeruauit, vt frænos noſtros detrectaret, author fuit. Neque enim ſi ſanus fuiſſet, ſermones illius admiſiſſet. Quanquam quid ego contra illam indignarer, quando ne ipſis quidem Dijs parcit: ſed illorum curam calumniatur? Quare ſi ſapitis: etiam impietatis pœnas de ipſa ſumetis. Porrò audiui vt neque hæc parata eſt ad orationem habendam: ſed adductura Epicurum in patrocinium: ita illudit judicio. Verumtamen illud, ab ipſa quærite, quales putet fuiſſe noſtrum Herculem, & Theſeum, num voluptati indulgentes, euitarint labores. Nihil enim prohiberet, quominus plena iniuſtitiæ terra foret, ſi laborem illi non ſuſtinuiſſent. Hæc dixi, vt quæ longis orationibus non gaudeam. Quòd ſi vtique voluerit & paulum mihi reſpondere interrogat, eam nihil eſſe,

τάχιστα ὃν γναθίῳ τὸ μη-

δὲν οὖσα. πλὴν ἀλλὰ ὑμεῖς γε τῦ ὅρκου μνημονεύσαντες, ψηφίσασθε ἤδη τὰ ἔνορκα. μὴ πιστεύσαντες Ἐπικούρῳ λέγοντι μηδὲν ἐπισκοπεῖν τῶν παρ' ἡμῖν γιγνομένων τὸν θεόν. Ep. μετάστηθι. ὦ Ἐπίκουρε, ὑπὲρ τῆς ἡδονῆς λέγε. Ἐπίκουρος. ἀ μακρὰ ὦ ἄνδρες δικασταὶ πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ. δεῖ γὰρ οὐδὲ πολλῶν μοι τῶν λόγων. ἀλλ' εἰμὴ ἐπωφελὴς πότον, ἢ φαρμάκοις, ὃν φησιν ἑρασθὴν ἑαυτῆς ἡ σοὰ τὸν Διονύσιον κατεσκεύασε, ταύτης μὲν ἀπέχεσθαι, πρὸς ἑαυτὴν δὲ βλέπειν ἡ ἡδονὴν, φαρμακὶς ἂν εἰκότως ἔδοξε, καὶ ἀδικεῖν ἐκείνη, ὅτι τὸν ἀλλοτρίους ἐρασὰς μαγγανεύουσα. εἰ δέ τις ἐλεύθερος ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πόλει, μὴ ἀπαγορευόντων τῶν νόμων, τὴν παρὰ ταύτης ἀνδίαν μυσαχθεὶς καὶ ὧν φησι κεφάλαιον τῶν πόνων τὴν εὐδαιμονίαν παραγίνεσθαι λῆρον οἰηθεὶς, τοὺς μὲν ἀγχόλους ἐκείνους λόγους, καὶ λαβυρινθίοις ὁμοίους, ἀπέφυγε. πρὸς δὲ τὴν ἡδονὴν, ἄσμενος ἐξαπέπτευσεν, ὥσπερ δεσμά τινα ἀπορρίψας τὰς τῶν λόγων πλεκτάνας, αὐθράπτια, καὶ οὐ βλακώδη φρενήσας.

celerrimè cognoscerentur. At vos iuramenti memores, quæ iusta sunt iam decernite, nequaquam Epicuro fidem habentes, qui Deos, nihil eorum quæ apud nos geruntur, obseruare dicit. *Mercu.* Discede. Heus tu Epicure, pro Voluptate dicito. *Epicurus.* Non longa, iudices, oratione causam apud vos dicam. Neque enim multis verbis est mihi opus. Sed si incantationibus aut venenis, Voluptas eum quem Stoa suum amatorem ait, Dionysium coëgit, ab hac quidem abstinere, ad se ipsam autem respicere, venefica meritò visa fuisset, & illatæ iniuriæ rea, quòd alienos amatores præstigijs caperet. At siquis liber in ciuitate libera, legibus non vetantibus, acerbitatem quæ ab hac proficiscitur, perosus, & quam laborum caput, fœlicitatem prouenire dicit, nugas ratus, obliquos illos sermones, & labyrinthis similes, euitauit: ad Voluptatem autem lubens transfugit, abiectis verborum laqueis tanquam vinculis, non stolida, sed humana sapiens:

ἀγ᾽ ἐμὶ πόνον, ὅπερ ὅτι, πονηρὸν, ἡδέως ἢ τὴν ἡδονὴν εἰνδεὶς, ἀποκλείειν ἐχρῆν αὐτὴ, ὥσπερ ἐκ ναυαγίου λιμένι ἐφεστῶντα, καὶ γαλήνης ἐπιθυμοῦντα, ὑποδυόντας ἐπὶ κεφαλὴν ὃς ἦν πόνον, καὶ ἐνδοτον τὸ ἄθλιον παρέχειν τοῖς ἀπορίαις. καὶ ταῦτα ὥσπερ ἱκέτην ἐπὶ τὸν τῆς ἀρετῆς βωμὸν ἐπὶ τὴν ἡδονὴν καταφύγοντα, ἵνα τὴν πολυθρύλλητον ἀρετὴν δηλαδὴ ἐπὶ τὸ ὄρθιον ἐδρῶσι πολλῷ ἀρελθὼν ἱδρῶτι. κἄπα δὲ ὅλου πονήσας τὸν βίου, εὐδαιμονήσῃ μᾶλλον ἢ Σίσυ. καίτοι τίς ἂν κριτὴς δικαιότερος δόξειεν αὐτῶ ἐκείνου. ὃς καὶ τὰ παρὰ τῆς σοφῆς εἰδὼς, εἴ καί τις ἄλλος, καὶ μόνον τῶν τὸ καλὸν ἀγαθὸν οἰόμενος εἶναι, μεταμαθὼν ὡς κακὸν ὁ πόνος ἦν, τὸ βέλτιον ἐξ ἀμφοῖν ἑλόμενος, ἤλεγε. ἐμοὶ γὰρ οἶμαι τῶν περὶ τὸ καρτερεῖν, καὶ ἀθλεῖν πόνοις, πολλὰ διεξιόντας. ἰδίᾳ ἢ τὴν ἡδονὴν διεσπιόντας, καὶ μέχρι τούτου γεγενημένους. οἴκοι ἢ κἂν τῶν περὶ τῆς ἡδονῆς νόμοις βιοῶντας, ἀκμοκοιμήτους μὲν οἱ φασιῶντας, χαλεπῶς τὸ πόνε, καὶ ἐφεδρεύοντες τὸ σῶμα.

laborēq; ipſum, id quod eſt malū: Voluptatē autē ſuauē ducens: excludere eū oportebat, quaſi ex naufragio ad portum enatantem, & tranquillitatis cupientem, præcipiti capite in laborem impellendo, & ceu dedititicium, inopiæ atque egeſtati miſerum illū tradēdo: idque cum ille ſupplicis inſtar ad Voluptatē, tāquā ad miſericordiæ arā cōfugeret? Nimirū vt paſſim iactatā illam virtutem, cum multo ſudore in arduū progreſſus, aſpiciat: atque exinde per omnē ætatem laboribus exercitatus, peracta vita fiat beatus. Atqui quis quæſo iuſtior iudex in hac cauſa fuerit, quàm ipſe ille, qui & ea in quibus Stoa verſatur, cognouit vt quiſquā alius: & cùm antea, ſolū illud quod honeſtū eſt, bonū putaret eſſe, poſtea, quātū malū foret labor, cognito, quódque melius ex vtroq; erat probato, delegit? Videbat enim, opinor, eos qui de tolerādis ac perferēdis laboribꝰ multa cōmemorare ſolēt, priuatim autē Voluptatē eoſūt, eò vſq; iuueniliter ſeſe iactare. Domi autē ſecūdū Voluptatis præcepta vitā dēgere: erubeſcētes quidē ſi deprehendātur aliquid de firmitate remittere, ſuāq; profeſſionem prodere: illud πονοῦντας ἢ ἄθλιον τὸ ᾧ

Ταντάλ. καὶ ἵνδα αὖ λύπειν, καὶ ἀσφαλῶς παρανομεῖν ἐλπίσωσι, χαυδὸν ἐμπαλαμώμους τ' ἡδίος. εἰ γοῦν τις αὐτοῖς τ' τῦ Γύγου δακτύλιον ἔδωκεν ὡς πεισθησόμους μὴ ἐφέσθαι, ἢ πρὶν τὸ εἶδος κινῆσαι, εἰ οἶσθ' ὅτι μαχραὶ χαίρειν τοῖς πόνοις φερόμενοι, ὅπ' τ' ἡδονῆς ὠθοῦντο αὖ, καὶ ἐμιμοῦντο ἅπαντες τ' Διονύσου. ὃς μέχρι μὲ τ' νόσου, ἤλπιζεν ὠφελήσειν τι αὐτ' τὸν πεὶ τ' καρτείας λόγους. ἐπιδὺς δ' ἤλγησε, καὶ ἐνόσησε, καὶ ὁ πόνος ἀληθέστερον αὐτῷ κατέδικετο, ἴδιόν τὸ σῶμα τὸ ἑαυτῦ αὐτιφιλοσοφοῦσι τῇ σοφῇ, καὶ παίσαντα δογματίζον, αὐτῷ μᾶλλον, ἢ τούτοις ἐπίστωσι, καὶ ἔγνω ἄνθρωπος ὤν, καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἔχον. καὶ διετέλεσεν οὐχ ὡς ἀσθενείαν αὐτῷ χρώμενος, εἰδὼς ὅτι ὅσα ἄλλως λέγη, καὶ ἡδονῆς κατηγορῇ, λόγοισι χαίρει, τ' δ' νοῦς ἐκεῖσ' ἔχει. εἴρηκα. ὑμεῖς δ' ἐπὶ τούτοις διαφοροῖσθε. Στοά. μανθάνω. ἀλλ' ἄνα μοι συνεχωρῆσαι ὀλίγα. Επικ. ἐρώτησον. ἀποκρινοῦμαι δ'. Στο. καλὸν ἡγῇ τ' πόνον; Επ. ναί. Στο. πρὸς ἡδονὴν δ' ἀγαθόν; Επ. autē Tātali miserè patiētes: & vbi latere sese, legésq, rutò transgredi posse confidunt, hiantibus faucibus Voluptatē ingurgitantes. Proinde si quis ipsis annulū Gygis daret, vt eo inducto consipiēti nō possent: aut etiā Orci galeā: laboribus, sat scio, longū valere iussis, ad Voluptatem prosilirent, & cuncti Dionysiū imitarētur. Qui quidem antea, quā morbo correptus esset, sperabat illos de tolerātia sermones, multū sibi esse profuturos. At postquam dolere, atque ægrotare cœpit, ac labor ipsum re ipsa inuasit, animaduertēs corpus suū diuersam à Stoa philosophiam sequi, & contraria statuere, illi potiùs, quàm istis credidit, cognouítque & se hominē esse, & humanū corpus habere: vixítq; eo nō vt statua vtens, sed hoc sciens, quòd quicūq, aliter dicit, ac Voluptatem accusat, verbis quidē delectetur, animo autem illuc sit conuerso. Dixi. Vos autē de his sententiam ferte. *Stoa.* Nequaquam: sed vt pauca interrogem, mihi permittite. *Epic.* Interroga: respondebo enim. *Stoa.* Malum-ne putas laborem? *Epic.* Etiam. *Stoa.* Voluptatem autem bonum? *Epic.* Maximè. *Stoa.* Quid autē? scis-ne quid πρὸς μὲ οὖν. Στο. πῶς, οἶσθ' ὃ,

τι διάφορον, καὶ ἀδιάφορον, καὶ προηγμένον, καὶ ἀποπροηγμένον; Επ. μάλιστα. Ερ. ἃ φασιν ὦ στοὰ σωιέναι οἱ δικαστὰι τὰ δισύλλαβα ταῦτα ἐρωτήματα. ὥστε ἡσυχίαν ἄγετε. ψηφοφορήσουσι γάρ. Στο. ἐὰν μὲν ἐκ τρίτου ἐπερωτήσας σωιήσω σε τῷ τείτῳ τῶν ἀποδεικτῶν σχήματι. Δίκη. τίς οὖν φέρει; Ερ. πάντας ἡ ἡδονή. Στο. ἐρίνμι ἐγὼ τὴν Δία. Δι. τύχη τῆ ἀγαθῇ. σὺ δ', ἄλλους κάλει. Ερ. περὶ Αρισίππου ἀρετῆ, καὶ βυφῆ. καὶ Αρίσιππος ὅδ' αὐτὸς παρέσω. Αρετή. πρωτέραν ἐμὲ χρὴ λέγειν τὴν ἀρετήν. ἐμοὶ γὰρ ὅσπερ Αρίσιππος ὡς δηλοῦσιν οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἔργα. Τρυφή. ἄκουσον, ἐμοὶ τὴν βυφήν. ἐμοὶ γὰρ ὁ ἀνὴρ, ὡς ἔστιν ὁρᾶν ἀπὸ τῶν στεφάνων, καὶ τῶν πεφυκότος, καὶ τῶν μύρων. Δι. μὴ φιλονεικεῖτε. κρίνεται γὰρ καὶ αὕτη ἡ δίκη ἐς ἃ ὁ Ζεὺς δικάσῃ περὶ τῶ Διονυσίου. παραπλήσιον γάρ τι καὶ τοῦτο ἔοικεν εἶναι. ὥστε εἰ μὲν ἡ ἡδονὴ κρατήσῃ, καὶ τὸν Αρίσιππον ἕξει ἡ βυφή. νικήσας δ' αὖ τῆς στοᾶς, καὶ οὗτος ἔσται τῶν ἀρίστων κεκριμένος. ὥστε ἄλλοι παρέσονται. τὸ δεῖνα μὴν τοῦτοι

sit differens, & indifferens, quid promotum, vel rejectũ? *Epit.* Scio. *Merc.* Aiunt judices, ô Stoa, se non intelligere disyllabas istas interrogationes: quare silentium præbete. Iam enim sententiam ferent. *Stoa.* Atqui vicissem sanè, si interrogassem in tertia figura, eorum videlicet, quæ demonstrari non possunt. *Iust.* Quis superauit? *Merc.* Voluptas calculis omnibus. *Stoa.* Prouoco ad Iouem. *Iust.* Bonis auibus. Tu verò alios accerse. *Merc.* De Aristippo contendentes, Virtus & mollities: atque Aristippus iste, adesto. *Virtus.* Me quæ sum Virtus, priorem dicere conuenit. Meus enim est Aristippus, vt sermones & opera indicant. *Mollit.* Minimè: sed me quæ sum mollities. Meus enim est homo ille, vt videre est ex coronis, purpura, & vnguentis. *Iust.* Ne cõtẽdite. Differetur enim & hęc causa eò vsque dum Iupiter, de Dionysio sententiam ferat. Hoc enim illi videtur assimile: adeò vt si Voluptas vicerit, Aristippum quoque mollities habitura sit: si contra Stoa, hic Virtuti adiudicetur. Proinde alij adsunto. Istud autem, ne accipiant hi,

μὴ λαμβανέτωσαν οὗτοι, τὸ

δικαστικόν. ἀδίκαστος γὰρ ἡ δίκη μενεῖ αὐτοῖς. Ερ. μάτην οὖν ἀπελαυνόμεθα ὅσοι γεγόντες ἄνδρες οὕτω μαχρὰν τὴν ἀποδημίαν. Δι. ἱκανὸν, εἰ τετάρτου μέρους λάξουσιν. ἄπιτε, μὴ ἀγανακτεῖτε. αὖθις δικάσατε. Ερ. Διογμὸν σινωπέα παρεῖναι χρεών. καὶ σὺ τοίνυν ἡ ἀρχεσαμοιβικὴ λέγε. Διογμός. ἢν μὲν οὖν μὴ παύσῃ σκληρὸν ὢν δίκην, ἔτι δεῦρο διώξεταί μοι, ἀλλὰ πολλῶν, καὶ βαθέων βλαμμάτων. ἐγὼ γὰρ ἀντίκα μάλα πατάξω τῷ ξύλῳ. Δι. τί τοῦτο; ἀπεφεύγει ἡ ἀρχεσαμοιβική. ὁ δὲ, διώκει, ἐπιρρώμων τὸ βάκτρον. ὑμετέρου τι κακὸν ἡ ἀθλία ἔοικε λήψεσθαι. τὸν Πύρρωνα κήρυττε. Ερ. ἀλλ' ἡ μὲν γραφικὴ πάρεστι σοι δίκη. ὁ Πύρρων δ', ὃς τὴν ἀρχὴν ἀπελήλυθε, καὶ ἐώκει τοῦτο πράξειν. Δι. διὰ τί σὺ Ερμῆ; Ερ. ὅτι οὐδεὶς ἡγεῖται κεῖσθαι ἀληθὲς εἶναι. Δι. τοιγαροῦν ἐρήμων αὐτὸν καταδικάσατον. τὸν λογογέφυρον ἤδη κάλει τὸν Σύρον. καίτοι πρόσθεν ἀπηνέχθησαν κατ' αὐτοῦ αἱ γραφαὶ, καὶ οὐδὲν ἔπεισθε ἤδη κεκεῖσθαι. πλὴν ἀλλ' ἐπὶ ἔδοξε, πρεσβυτέραν εἰσαγαγεῖν τῆς ῥητορικῆς τὴν δίκην. βα-

puta iudiciale præmiũ. Nam causa hæc ipſis manſit indiſcuſſa. Merc. Fruſtra igitur per adeò longam, & accliA nem viam aſcenderint hi ſenes. Iuſt. Sat eſt ſi tertiam partem acceperint. Abite, ne indignemini, aliàs iudicabitis. Merc. Diogenem Sinopenſem adeſſe tempus eſt. B Dic itaque tu Meſaria. Dicg. At verò niſi deſinat moleſta eſſe, Iuſtitia, non amplius de fuga mecum apud iudicem aget, ſed de multis altiſque vulneribus: Ego enim quãC primũ ipſam fuſte percutiã. Iuſt. Quid hoc rei eſt? profugit Menſaria, ille autem ſublato baculo inſequitur. Nec mediocre malum miſera illa videtur acceptura eſſe. Pyrrhonem proclama. Merc. PiD ctoria quidem iamdudũ adeſt, Iuſtitia. Pyrrho autẽ ipſe, ne principio quidem huc aſcendit: & videbatur hoc facturus. Iuſt. Quorſum Mercuri? Merc. Quia nullum putat iudicium eſſe veE rum. Iuſt. Indicta igitur cauſa ipſum condemnent. Iam accerſe Syrum illum proſæ ſcriptorem. Quanquam nuper ipſi dicta eſt dies: nihilque vrget vt lis iam dirimatur. Verumtamen quia ita viſum eſt, priorem introduc Rhetorices cauſam. Papæ

βαι, ὅσοι συνελήλυθασιν ὑπὲ τὴν ἀκρόασιν. Ερ. εἰκότως ὦ Δίκη. τὸ, τί γὰρ μὴ ξένον εἶναι τὴν κρίσιν, ἀλλὰ καινὴν, καὶ ξένην, χθὲς ἅπαξ ἔφης ἐπαγγελ- A μένην, καὶ τὸ ἐλπίζειν ἀκούσεσθαι, ῥητορικῆς μέν, καὶ διαλόγε, ἐν τῷ μέρει κατηγορούντων, ἀπολογουμένων δὲ ἀμφοτέρους τὸν Σύρον, τοῦτο πολλὲς B ἐπήγαγε τῷ δικαστηρίῳ. πολλὴ ἀλλὰ ἄρξαι ποτὲ ὦ ῥητορικὴ τῶν λόγων. Ρη. πρῶτον μὲν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι, καὶ πάσαις, ὅσην C ἔνοιαν ἔχουσι διατελῶ τῇ τε πόλει, καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην παράξαι μοι παρ' ὑμῶν εἰς ταυτηνὶ τὴν ἀγῶνα. εἶθ' ὅπερ δὴ μάλιστα δίκαιον, τοῦτο D παρασχεῖσθαι τοὺς θεοὺς ὑμῖν. ἐμὲ μὲν οὐ δίκαιον, σιωπᾷν καλύειν. ἐμὲ δὲ, εἰς πρόφημα, καὶ βεβούλημαι, καὶ κατηγορίαν ἔσχε ποιήσασθαι. οὐχὶ ταυτὰ δέ μοι πεῖσεται γιγνώσεσθε, E ὅταν τε εἰς ἃ πέπονθα ἀποβλέψω, καὶ ὅταν εἰς τοὺς λόγους, οὓς ἀκούω. τοὺς μὲν γὰρ λόγους, ὡς ὁμοιοτάτους τοῖς ἐμοῖς, οὗτος ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς. τὰ δὲ πράγματα, εἰς τοῦτο προήκοντα ὕψους, ὥστε ὅπως

quàm multi ad audiendum conuenêre! *Merc.* Meritò Iustitia. Nam hoc ipsum, quod actio hæc minimè vetus, aut obsoleta est, sed noua atque insolens, heri (quemadmodũ ais) primùm inteptata: quódque sperantse auditores rhetoricam, & Dialogũ vicissim accusantes: illisque Syrum respondentem, multitudinẽ tantam ad iudicium contraxit. Verùm incipe tandem Rhetorica causam dicere. *Rhet.* Primùm quidem, viri Athenienses, Deos Deásque precor omnes, vt quãta ipse beneuolentia affectus sum erga hanc ciuitatem, vósque omnes, tantam à vobis ad præsens certamen consequi possim. Deinde, quod est iustissimum, id vobis suggerant Dij: vt aduersarium tacere iubeatis: me verò quemadmodum cõstitui, mecúmque deliberaui, accusationẽ proponere finatis. Cæterùm haudquaquam venit in mẽtem eadem statuere, quoties ea quæ mihi acciderũt, aspicio: & quoties verba, quæ audio. Nam verba quidem quàm simillima meis, iste ad vos faciet. Res autem eò iam processisse videbitis, adeò vt spectandum mihi sit, ne peius quidpiam ab

μὴ χεῖρόν τι πάσωμαι περὶ

αὐτῷ, σπέρμα δέον. ἀλλὰ γὰρ, ἵνα μὴ μακρὰ προοιμιάζωμαι, τῆς ὕδατος πάλαι εἰκῆ ῥέοντος, ἄρξομαι τῆς κατηγορίας. ἐγὼ γὰρ ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοῦτον τὸν κομ- A ψὸν μειράκιον ὄντα, βάρβαρον ἔτι τὴν φωνὴν, καὶ μογογρυλλὰ καὶ δυσδιάκοτα ἐς τὸ ἀκούειν ῥόπον, πρῶτον μὲν τὴν Ἰωνίαν ἐνεγκοῦσα πολλαχόμοσε ὄντ', καὶ ὅπ χρήσαιτο ἑαυτῷ οὐκ εἰδότα, παρελαβόμην, ἐπαίδευσα. καὶ ἐπειδὴ ἔδοκει μοι εὐμαθὴς εἶναι, καὶ ἀστεῖος ὁρᾶν εἰς ἐμὲ, σωφρονεῖν τε δὴ ἔτι τότε, καὶ ἐθεράπευε, καὶ μόνῳ ἐθαύμαζεν, ἀπολιπὼν τοὺς ἄλλους, ὁπόσοι ἐμνῶντό με πλούσιοι, καὶ καλοὶ, καὶ λαμπροὶ τὰ πρωτοτοκεῖα, τῷ ἀχαρίστῳ τούτῳ ἐμαυτὸν ἐνεγύησα πένητι, καὶ ἀφανεῖ, καὶ νέῳ, πρῶτα μὲν ἐπιστευκότι πολλοῖς καὶ θαυμασίοις λόγοις. εἶτα ἀγαγόμενος αὐτὸν εἰς τοὺς φυλέτας τοὺς ἐμοὺς, παρεσκεύασα, καὶ ἀσὺν ἀπέρματα. ὥστε τοὺς διαμαρτόντας τῆς ἐγγύης, ἀποπνίγεσθαι. δόξαν δ' αὐτῷ πειρᾶσθαι ἐπιδεικνύμενος τὸ γάμου πλοῦ ἐυπλοΐας, οὐδὲ τότε περιελείπετο. ἀλλὰ παντοῦ ἐπομένη, ἄνω καὶ κάτω περιγόμενος, καὶ κλειτὸν αὐτὸν, καὶ

ipso mihi accidat. At enim vt ne longiore proœmio vtar, aqua iamdudum frustrà effluente, accusationem incipiam. Ego iudices hunc, cùm esset adhuc adolescentulus, & barbarè loqueretur, ac tantùm non Candyn Assyriorum more induisset, circa Ioniam inuentum, errabundum adhuc, & quid de B se ipso statueret, nescientem recepi & educaui. Et quia mihi videbatur ingenio docili, fixisque oculis me intueri (nam & me tum adhuc verebatur, & colebat, & mirabatur solam) relictis cæteris C quotquot me ambibant, diuites & formosi, & à maioribus clari, ingrato huic pauperi, & obscuro, & iuueni me ipsam despondi, allata D dote nõ exigua, scilicet multis, & admiratione dignis orationibus. Postea eum ad contribules meos adductum in tabulas retuli, ciuémque feci: adeò vt qui meo connubio exciderunt, enecentur. Porrò cùm ipsi visum E esset terrarum orbem circumuagari, felicitatémque coniugij ostentare, ne tum quidem relicta sum. Sed quoquouersum sequens, sursum ac deorsum circunducebar, clarúmque &

ἐσιδήμον ἐποίουν, κατακοσμοῦσα, καὶ περιστέλλουσα. καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς Ἰωνίας, μέτρια. ἐς δὲ τὴν Ἰταλίαν ἀποδημοῦσα ἐξελήσαντι αὐτῇ, τὸν Ἰόνιον συνδιέπλευσα. καὶ τὰ τελευταῖα, μέχρι τῆς Κελτικῆς συναφάρασα, εὐπορεῖδιν ἐποίησα. καὶ μέχρι μὲν πολλοῦ, πάντα μοι ἐπείθετο, καὶ συνῆν μοι, μηδὲ μίαν νύκτα ἀπόκοιτος γενόμενος, παρ' ἡμῶν. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐπιστήσατο, καὶ τὰ περὶ τὴν εὐδοξίαν εὖ ἔχειν αὐτῷ ὑπέλαβε, ταῖς ὀφρυσὶ ἐπάρας, καὶ μεγαλοφρονήσας, ἐμοῦ μὲ ἠμέλησε, μᾶλλον δὲ τέλεον ἔπαυσεν. αὐτὸν δὲ τὸν γενειήτην ἐκεῖνον, τὸν ἀπὸ τοῦ χρήματος τὸν διάλογον, φιλοσοφίας υἱὸν εἶναι λεγόμενον, ὑπεραγαπήσας μάλα ἐρωτικῶς πρεσβύτερον αὐτῆς ὄντα, τούτῳ συνέζευξε. καὶ οὐκ αἰσχύνεται, τὴν μὲν ἐλευθερίαν, καὶ τὸ ἄστατον τῶν ἐν ἐμοὶ λόγων συντεμών, εἰς μικρὰ δὲ καὶ κομματικὰ ἐρωτήματα κατακλείσας ἑαυτόν. καὶ αὐτὰ τὰ λέγειν ἃ, ἢ βούλεται μεγάλῃ τῇ φωνῇ, βραχεῖς τινας λόγους ἀπαλέκων, καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀθρόος μὲν ἔπαυσος, celebrem faciebam ipsum, ornando pariter & componendo. Atque ea quidem quæ in Græcia, & Ionia acciderunt, mediocria sunt. Cùm autem in Italia proficisci statuissem, Ionium mare cum ipso traieci. Postremò in Galliam vsque vnà progressa, feci vt diteſceret. Ac diu quidem mihi per omnia obtemperauit, mecúmque consueuit, ne vnam quidem noctem extra lectum à nobis diuertens. Sed postquam satis viatici sibi comparauit, quantúmque ad famam attinet, eã bono esse loco credidit, adductis supercilijs, elatóque animo me neglexit, imò prorsus missam fecit. Barbatũ verò illum, ex habitu conspicuum Dialogum, quem Philosophiæ filium esse perhibent, vehemẽter diligendo, valdéque amatorie prosequendo, natu, quàm ipse est, grandiorem, cũ eo nunc consuetudinẽ habet. Neque pudet ipsum hanc orationis meæ libertatẽ, solutãq; licẽtiã cõcidere, atque in paruas, vnóque commate constantes quæstiones seſe concludere. Ac pro eo quod licebat magna voce eloqui, quicquid libuisset, breues quasdam sentẽtias texere, pérque syllabas numerare, vnde sanè cõfert

ἢ κρότος πολὺς, ἢ αὐ ἀπειπήσειεν αὐτῷ. μισδάμα ἢ παρὰ τῶν ἀκουόντων, καὶ τὸ σπασθῆναι τιλὶ χεῖρα σὺν τοῖς ὄρθιον, καὶ μικρὰ σπαράξαι τῇ κεφαλῇ, καὶ σπαράξαι τοῖς λειομένοις. τοιούτων πραδὼν ὁ γραμματεὺς, ἐμὲ καταφρονήσας, φασὶ ἢ αὐτὸ μὴ ἢ πρὸς τὸ ἐρώμενον τὸν εἰρηνεύειν ἄγειν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐμέγιον οἴεσθαι ὑβρίζειν. πῶς οὖν ἂν ἀχάριστος οὗτος, καὶ ἔνοχος τοῖς περὶ κακώσεως νόμοις; ὃς τιλὶ μὲν γαμετιλὼ, παρ' ἧς τοσαῦτα ἐλήλυθε, καὶ δι' ἣν ἔνδοξός ἐστι, οὕτως ἀτίμως ἀπέλιπε, καὶ κενῶν ἀφέχθη πραγμάτων. καὶ ταῦτα, νῦν ὁπότε μέγιλη ἐμὲ θαυμάζουσι, καὶ σπουδάζονται ἅπαντες πρὸς ἑαυτὸν. ἐγὼ δὲ ἐμὲ αὐτὸν, τοσούτων μηνυόντων. καὶ κοπτόντων αὐτοῖς τὴν θύραν, καὶ τοιῶμα σπιβοωμένων μεγάλῃ τῇ φωνῇ, οὔτε ἀνοίγειν, οὔτε ὑπακούειν βούλομαι. ὁρᾷ γὰρ αὐτὸν οὐδὲν πλέον τῆς ὥρας κομίζοντα. οὕτως ἢ, οὐδὲ οὔπως σπρέφεται πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐρώμενον βλέπει, τί ἂν δεῦρο χρηστὸν παρ' αὐτῆς λήψεσθαι προσδοκῶν, ὃν τῆς πρόσω-

laus, multúsque applausus ipsi non obuenerit, sed auditorum irrisio, manúsque intra terminos concussus, & longa capitis nutatio, & in dicta gemitus. Talia generosus ille, me contempta, amauit. Aiunt autem ipsum neque cum hoc amasio suo pacem colere, sed in eum contumeliosè se gerere. Quomodo igitur hic non ingratus, legibúsque de vexatione sancitis obnoxius censeatur? qui legitimam coniugem, à qua res tantas accepit, & per quam est celebris, ita ignominiosè dereliquit, réisque nouas appetiuit: idque nunc, quando solam me cuncti mirantur, suíque velut præsidem scriptis testantur. At ego repugno, tot procis ambientibus me: atque ipsis ostium pulsantibus, nomenque magna voce inclamantibus, nec aperire, nec respondere volo. Video enim ipsos nihil præter clamorem afferre. Iste verò, etiam ne sic quidem ad me reuertitur, sed ad amasium illum suum respicit. Ecquid tandem boni ô Dij ab eo se acceptu-rum sperans? quem præter pallium nihil habere vide-

οὐδὲν ὁρᾷ πλέον ἔχοντα. πῶ-

φημι. ὦ ἄνδρες δικασταί. ὑμεῖς δ', ἢν ἐς τὸ ἐμὸν βόπον τῶν λόγων ἀπολογεῖσθαι θέλῃ, τοῦτο μὴ ὑπερίδητε. ἄγνωμον γὰρ ἐπ' ἐμοὶ τὸ ἐμῷ μαχαίραν ἀκονᾶν. καὶ ὃ τὸν αὐτῷ ἐμφύσιον τὸν διάλογον, οὕτως ἀπολογείσθω, ἂν δύνηται. Εμ. τοῦτο μὲν ἀπίθανον. οὐ γὰρ οἷόν τε ὦ ῥητορικὴ μόνον αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι καὶ χρῆσθαι τῷ διαλόγου, ἀλλὰ ῥῆσιν καὶ αὐτὸς εἰπάτω. Συρ. ἐπεὶ καὶ τοῦτο ὦ ἄνδρες, εἰ αὐτάδικος ἠγανάκτησεν, εἰ μικρῷ χρήσομαι τῷ λόγῳ, καὶ αὐτὸ τὸ δύνασθαι λέγειν παρ' ἐμοῦ λαβών, πολλὰ μὴ ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς. τὰ κεφάλαια δ' αὐτὰ ἐπιλυσάμενος τῶν κατηγορημένων, ὑμῖν ἀπολείψω σκοπεῖν περὶ ἁπάντων. πρῶτα γὰρ ὅπως δύναμαι περὶ ἐμοῦ, ἀλλ' ὄντα δύναμαι. καὶ γὰρ ἐπαίδευσε, καὶ συναπεδήμησε, καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐπήγαγε. καὶ καταὶ γε τοῦτο, χάριν αὖ εἰδέναι τῷ γάμῳ. δι' ἃς δ' αἰτίας ἀπολιπὼν αὐτὴν ἐπὶ τουτονὶ τὸν διάλογον ἔβαπόμην, ἀκούσατε ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ μὴ μισεῖν τὸ χρήσιμον ὑπολάβητε. ἐγὼ γὰρ ὁρῶ

Dixi judices. Vos autem si meo iste orationis modo, respondere voluerit, ne permittite. Iniquum enim foret meam contra me machæram acui. Sed si potest, ad Dialogi à se amati modum respondeat. *Mer.* Hoc non persuadebis, Rhetorica. Neque enim fieri potest vt hic solus ad Dialogi formam respondeat: sed perpetua oratione ipse quoque dicat. *Syrus.* Quandoquidem, Iudices, etiam hoc malè habetet aduersariam, si longo oratione vterer, quāquam ab illa hanc dicendi facultatem accepi, non multa apud vos verba faciam: sed dilutis accusationum capitibus ipsis, rem totam vobis diſpiciendam relinquam. Vera enim sunt quæcunque de me dixit. Nam educauit me, mecum peregrè profecta est, & Græcorum ciuitati adscripsit: eóque nomine gratiam huius nuptijs habuerim. Cæterùm ob quas causas relicta illa, ad Dialogum hunc diuerti, audite Iudices: nec me commodi cuiusquam gratia mentiri putetis. Ego cùm viderem

hanc

καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ σωφρονοῦσι, καὶ οὐδὲν ἐμεμψάσην ἐπὶ τῷ κοσμίῳ σχήματος, οἷον ποτὲ ἐσχηματισμένην αὐτὴν ὁ παιανιεὺς ἐκεῖνος ἀγάγετο, κοσμιμένην ἦ, καὶ τοὺς τείχας ἐυθετίζουσαν εἰς τὸ ἐπιεικὲς, καὶ φυκίον ἐπιβεβλημένην, καὶ τὸ ὀφθαλμῷ ὑπογραφομένην, καὶ ἀπαίτευον ἐυδὺς, καὶ παρεφύλαττον ὅποι τὸν ὀφθαλμὸν φέροι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ἐῶ. καθ' ἑκάστην ἦ τὴν νύκτα, ὁ μὲν στενωπὸς ἡμῶν, ἐπεπίμπλατο μεθυόντων ἐρασῶν, κωμαζόντων ἐπ' αὐτὴν, καὶ κοπτόντων τὴν θύραν. ἐοίκειν ἦ, καὶ εἰσβιάζεσθαι σὺν οὐδενὶ κόσμῳ τολμώντων. αὐτὴ ἦ ἐγέλα, καὶ ἥδετο τοῖς ἀγωμόποις. καὶ τὰ πολλὰ ἢ παρέκυπτεν ἀπὸ τοῦ τέγους, ἰδόντων ἀκούουσα βαχείᾳ τῇ φωνῇ ᾠδάς τινας ἐρωτικὰς, ἢ καὶ παρφσιάζουσα τὰς ἐυείδας, ἐμὲ οἰομένη λαθεῖν, ἠσύχαζεν, καὶ ἐμοιχεύετο σφᾶς αὐτῶν. ὅθεν ἐγὼ μὲν φέρων, γεγράφεσθαι μοὶ αὐτὴν μοιχείας ἕνεκα ἐδοκίμαζον. ἐν γειτόνων ἦ οἰκούσῃ τῷ διαλόγῳ παρελθὼν ἐξ ἐξόδου κατέδυν ἐπ' αὐτῆς. ταῦτα ὄκνει, ἃ ἐγὼ τὴν ἐπιεικῆ μεγάλα

hanc non amplius esse temperantem, neque in habitu modesto permanere, quo olim ornatam Pœanensis ille duxerat: sed comptam, & meretricio more capillos componentem, fuco etiam illitam, & genas ceruſa pingentem, ilico ſuſpicatus ſum & obſeruaui quonam verteret oculum. Ac cætera quidem miſſa facio. Singulis autem noctibus angiportus noſter implebatur amatoribus temulentis, petulanter in illam agentibus, & oſtium pulſantibus: quinetiam nonnullis nullo ordine vi intro ſeſe ferre audentibus. Hæc autem ridebat, & ijs quæ agebantur, delectabatur: ac plerumque vel de toto proſpiciebat, audiens illos cantilenas quaſdam amatorias aſpera voce occinentes: vel apertis clam me, vt putabat, foribus laſciuiebat, & ab ijs conſtuprabatur. Quod cùm ego ferre non poſſem, neq; mihi probaretur tamen ipſam adulterij accuſare: hunc in vicinia habitantem Dialogum adiui, vtque me reciperet, rogaui. Hæc eſt magna illa iniuria quam Rhetoricæ intuli. Quanquam etiamſi nihil

ἠδίκησα, καίτοι εἰ καὶ μηδὲν

αὐτῇ πιθέσθαι ἐπέφραγκτο, καλῶς εἶχέ μοι αὐδεῖ ἤδη τεπαφάκοντα ἔτη ὀφθῆναι γεγενῆσθαι, θορύβων μὲν ἐκείνων, καὶ δικῶν, ἀπηλλάχθαι, καὶ τὸν αὐδέρας τοὺς δικάζας ἀρεμεῖν ἔᾳ, καὶ τυραννων κατηγορείας, καὶ ἀφισέων ἐπαινοις ἐκτυρῶσθαι, ἐς ἣν τὴν ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὸ λύκειον ἐλθόντα, τῷ βελτίστῳ τούτῳ διαλόγῳ συμπεριπατεῖν, ἡμέρια σωδιαλεχθέντα. πολλὰ ἔχων εἰπεῖν, ἤδη παύσομαι. ὑμεῖς δ', ἔυσχημον τὴν ψῆφον ἐνέγκατε. Δι. τίς ἡρατεῖ; Ερ. πάντες ὁ Σύρος, πλὴν μικρῦ. Δι. ῥᾴτως πως ἔοικεν εἶναι ὁ τὴν ἐναντίαν θέμενος. ὁ διάλογος ὑπὲρ τῶν αὐτῶν, λέγε. ὑμεῖς δ', περιμείνατε, διπλασίονα ἀπτισόμενοι τὸν μισθὸν ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς δίκαις. Διάλογος. ἐγὼ δ' ὦ ἄνδρες δικασταί, μακρὸς μὲν ἀποτείνειν τὸν λόγον οὐκ αἰβελόμην πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὥσπερ εἰώθειν. ὅμως δ' ὡς νόμος ἐν τοῖς δικαστηρίοις, πάντα πειήσομαι τὴν κατηγορείαν, ἰδιώτης πάντα πάσι καὶ ἀτυχὴς καὶ τοιούτων ὤν. καί μοι τάδε ἔστω πρὸς ὑμᾶς τὸ προοίμιον. ἃ δ' ἠδίκημαι, καὶ περὶ ὅτου, ταῦτα

tale ab illa commissum esset tamen puto, deceret me virum iam propè quadraginta annos natum, à tumultibus istis, & causis agendis desistere, ac pati iudices quiescere, cùm Tyrannorum accusationibus, tum optimatum laudibus exuitatis. Ingressum verò in Academiam aut Lyceum, cũ optimo isto Dialogo deambulare, cum eo placidè disputando. Quanquam multa dicenda habeo, iam tamen finem facio. Vos sanctam sententiam ferte. *Ly.* Vter vicit? *Mnes.* Omnibus calculis Syrus excepto vno. *Lib.* Videtur orator aliquis esse, qui contrarium tulit. Heus Dialoge, sub ijsdem judicibus dic tu quoq;. Vos interim expectate, duplicem pro vtraque lite mercedem accepturi. *Dial.* Ego iudices, longiorem ad vos orationem habere non statueram, sed paucis, vt consueui, rem expedire. Verùm tamen, vt mos est in iudicijs, ita peragam accusationem: quanquam planè rudis, & rerum istiusmodi imperitus Et hoc mihi ad vos esto exordiũ. Illata verò mihi ab illo iniuria & contumelia hæc

ἐστιν. ὅτι με σεμνὸν τέως ὄντα, καὶ θεῶν τε περὶ, καὶ φύσεως, καὶ τῶν ὅλων περιοδεύοντα πορρώτερον, ὑψηλὸν ἄνω που τοῦ πεδίου ἀεροβατοῦντα, ἔνθα ὁ μὲγας ἐν οὐρανῷ Ζεὺς πτερῶν ἅρμα ἐλαυνῶν φέρεται, καταπατήσας αὐτὸς ἤδη κατὰ τὸν ἀψίδα πορφύρων, καὶ ἀναβαίνοντα ἐπάνω τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ πρέα σωτερψας, ἐσοδιαστον τοῖς πολλοῖς ἐποίησε. καὶ τὸ μὲν τραγικὸν ἐκεῖνο, καὶ σωφρονικὸν προσωπεῖον, ἀφεῖλέ μου. κωμικὸν δ' ἄλλο, καὶ σατυρικὸν, ἐπέθηκέ μοι. καὶ μικροῦ δεῖν, γελοῖον. εἶτά μοι ἐς τὸ αὐτὸ φέρων συγκαθεῖρξέ μοι τὸ σῶμα, καὶ τὸν ἴαμβον, καὶ κωμῳδιῶν, καὶ τὸν Εὔπολιν, καὶ τὸν Ἀριστοφάνην, δεινοὺς ἀνδρας ὀπικερτομῆσαι τὰ σεμνὰ, καὶ χλευάσαι τὰ καλῶς ἔχοντα. τελευταῖον δ', καὶ Μένιππόν τινα τῶν παλαιῶν κυνῶν μάλα ὑλακτικὸν ὡς δοκεῖ, καὶ κάρχαρον ἐπισπάσας, καὶ τρύξας, καὶ τοῦτον ἐπισκήψας μοι φορερόν τινα ὡς ἀληθῶς κυνα. καὶ τὸ δῆγμα λαθραῖον, ὅσῳ καὶ γελῶν ἅμα ἔδακνε. πῶς οὖν οὐ δεινὰ ὑβρεισμαι, μηκέτ' ὀπὶ τὸ οἰκεῖα σχήματος διακείμενος, ἀλλὰ

est. Me qui antea grauis eram, & de Dijs, de natura, de Vniuersi ambitu pleraque considerabam, supra nubes sublimis, per aërem incedēs: vbi magnus ille in cœlo Iupiter alatum currum agere fertur: abstractum inde ipse, cùm iam ad fornicem volarem, & ad summum cœlum ascenderem, confractis alis cum multitudine promiscua conditionis eiusdem fecit: ac tragicam illam, modestámq; faciem mihi abstulit: comicā verò aliam, & satyricam, ac fermè ridiculam adhibuit. Deinde in locum eundem adductum cōclusit Dicterium, Iambum, Cynismum: præterea Eupolim & Aristophanem, vehementes viros ad res graues exagitandum, & ad præclaras irridendum. Postremò etiam Menippo ex antiquis illis canibus latratore molesto, vt videtur, & aspero refosso, hunc quoque ad me introduxit, terribilem reuera canem, morsu latenter inuadentem, quatenus mordet arridens. Proinde quomodo non videar graui contumelia affectus, qui non amplius habitu proprio conspicior: sed comœdias agendo, risum mouēdo,

κωμῳδῶν, καὶ γελωτοποιῶν, καὶ

ὑποδύσεις ἀλλοκότοις ὑποκριτὴν ὁμοῦ ; τὸ γὰρ πάντων ἀτοπώτατον, κεφάλην τινὰ παράδοξον κέκραμαι. καὶ οὔτε πιζός εἰμι, οὔτε ἐπὶ τῶν μετεώρων βέβηκα. ἀλλὰ ἱππόκενταύρου δίκην, σωθῆτόν τι, καὶ ξένον φάσμα τοῖς ἀκούουσι δοκῶ. Ερ. τί οὖν πρὸς ταῦτα ἐρεῖς ὦ Σύρε; Συ. ἀνεφόρδοκητον ὦ ἄνδρες δικασταί τὸ ἀγῶνα τοῦτον ἀγωνίζομαι παρ' ὑμῖν. πάντα γοῦν μᾶλλον ἂν ἤλπισα τὸν διάλογον, ἢ τοιαῦτα ἐρεῖν περὶ ἐμοῦ. ὃν παραλαβὼν ἐγὼ, σκυθρωπὸν ἔτι τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα, καὶ ὑπὸ τῶν συνήθων ἐρωτήσεων κατεσκληκότα, ἡγησάμην μὲν εἶναι δοκοῦντα, οὐ πάντῃ δ' ἡδὺ, οὐδὲ τοῖς πλήθεσι κεχαρισμένον, πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν ἐς τὸ ἀνθρώπινον ἔθισα τοῦτον τρόπον. μίξας τὸν ἀυχμὸν τῷ πολλῷ, ἀποκλινάσας, καὶ μεσότητα κατασκευάσας, ἡδέα τοῖς ὁρῶσι παρεσκεύασα. ἐπὶ πᾶσι δὲ, πλὴν κωμῳδίαν αὐτῷ παρέζευξα. καὶ τί τοῦτο, πολλὴν οἱ μηχανώμενος καὶ ἐμπειρίαν περὶ τῶν ἀκουόντων. οἱ γὰρ τὰς ἀκοὰς ταῖς ἐν αὐτῷ

argumenta abſurda tractando ipſi hiſtrionem me gero. Nam quod eſt omnium abſurdiſſimum, noua quadam mixtione ſum temperatus: & neque pedeſtris, neque ſublimis incedo: ſed hippocentauri inſtar, compoſitum quiddam, nouúmque ſpectrum auditoribus videor. *Mer.* Quid igitur ad hæc dices Syre? *Syr.* Inexpectatum apud vos, judices, hoc certamen ſuſtineo. Quiduis enim potiùs quã hęc pro me dicturum eſſe Dialogum putabam: quem ego ſuſceptum, cùm adhuc tetricus vulgo videretur, & continuis interrogationibus præfractus, eóque nomine venerandus cenſeretur, non tamen omnino ſuauis, neque multitudini gratus: primùm quidem hunc hominum in modum per terram incedere aſſuefeci: poſtea autem multo ſaſore abſterſo, eóque ridere coacto, ſuauiorem aſpicientibus exhibui. In primis verò Comœdiam cum ipſo coniunxi, ac per hoc multam illi apud auditores beneuolentiã conciliaui: qui ãtea ſpinas quæ ei inſunt, metuentes perinde vt echinum,

δηδότες, ὥσπερ τὸν ἐχῖνον,

λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας
ἐφυλάττοντο. ἐγὼ δ' οἶδ'
ὅπῃ μάλιστα λυπεῖ αὐτὸν, ὅ-
τι μὴ τὰ ἰσχνὰ σκέπτα, καὶ λεπτὰ
καὶ ἀκριβῆ φροντίσματα, εἰ ἀθάνατος ἡ
ψυχὴ, καὶ πόσας κοτύλας ὁ
Θεὸς, ἐκότε τὸν κόσμον εἰργά-
σατο, τῆς ἀμιγοῦς, καὶ κε-
κραμένης τὴν αὐτὴν ἔχούσης οὐσίαν σκέ-
ψεως εἰς τὸν κρατῆρα, ἐν ᾧ πάν-
τα ἐκέρασται. καὶ εἰ ῥητορι-
κὴ πολιτικῆς μοίρίου εἴδωλον,
κολακείας τὸ τέταρτον. χαί-
ρει γὰρ καὶ οὗτ' ὅπως τὰ τοιαῦ-
τα λεπτολογῶν, καθάπερ οἱ
τὴν ψυχὴν ἡδέως κνώμενοι. καὶ
τὸ φέρτιστόν μοι δοκεῖ,
καὶ μέγα φρονεῖ, ὡς λέγεται
ὡς οὐ πάντως αἰδεῖσθαι ὅτι συ-
νιδεῖν ἃ περὶ τῶν ἰδεῶν ὀξυ-
δερκῆ. ταῦτα δηλαδὴ καὶ παρ'
ἐμοῦ ἀπαιτεῖ, καὶ τὰ περὶ
ἐκεῖνα ζητεῖ, καὶ ἀποβλέ-
πει, τὰ πρὸ τῶν ποδῶν οὐχ
ὁρῶν. ἐπεὶ τῶνγε ἄλλων ἕνεκα,
ἃ καὶ οἶμαι μέμψαιτό μοι, ὡς
δειμάτιον τοῦτο τὸ ἑλληνικὸν
περιεσάσας αὐτῇ, βαρβα-
ρικὸν μετενέδυσα. καὶ ταῦτα,
βάρβαρος αὐτὸς εἶναι δοκῶν.
ἠδίκουν γὰρ ἄν, τὰ τοιαῦτα
εἰς αὐτὸν παρανομῶν, καὶ τὴν

manibus excipere cauebant. Sed noui ego quid illum maximè discruciet : nempe quòd tenuia illa & exilia cũ ipso sedens argutari non soleo: nempe sit ne immortalis anima : & quot heminas Deus, quando mundum fabricauit, syncerae, eodémque modo se habentis substantiæ infuderit in craterem illum, in quo vniuersa miscendo temperabat: & num Rhetorica sit politicæ particulæ imago, adulationis pars quarta. Delectatur enim nescio quo pacto, istiusmodi argutias disputando, vt quibus psoram fricari est iucundum. Atque hæc ipsi videtur suauis cogitatio, ac sese effert, si dicatur non cuiusuis esse hominis ea intelligere quæ de ideis subtiliter speculatur. Hæc videlicet etiam à me poscit, & alas illas quærit, sursúmque aspicit, cùm tamen, quæ sunt ante pedes, non videat. Nam cæterorum certè causa puto me non accusauerit, quòd detracto Græco hoc pallio, barbaricum eius loco reposui, idque cùm barbarus ipse videar. Iniuriam enim feciſſem, si contra leges, talia in eum commisissem & patrio vestitu spoliassem.

πάτριον ἐσθῆτα λωποδυτῶν,

ἀπολελόγημαι ὡς δυνατὸν ἐμοί. ὑμεῖς δ', ὁμοίαν τῇ πάλαι τὴν ψῆφον ἐνέγκατε. Ερ. βαβαί, δέκα ὅλαις κρατεῖς. ὁ δ' αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ πάλαι, οὐδὲ ἰωῦ ὁμόψηφός ἐστιν. ἀμέλει τοῦτο ἔθος ἐστὶ, καὶ πᾶσι τοῖς τερυπημμένοις οὗτος φέρει, καὶ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ὑμεῖς μὲ, ἅπερ ἀγαθὴ τύχη. αὔριον δ', τὰς λοιπὰς δικάσομεν.

Respondi judices, pro virili. Vos verò sententiam priori similem ferte. Mul. Papæ: totis decem vincis. Nã ipse ille prior, ne nunc quidem eadem cum cæteris sentit. A Nempe hic mos est illius, atque perforatum omnibus calculum ferre solet, nec facilè desierit optimis quibusque invidere. Sed vos abite prospera cum fortuna. Die crastino reliquas judicabimus.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ ἤτοι ὅτι τέχνη ἡ παρασιτική.

DE PARASITO, SIVE QVOD ARS SIT Parasitica.

ARGVMENTVM.

Didascalici generis Dialogus, in quo contendit ac docet Parasiticam, artem esse, eamque omnium aliarum præstantissimam. Disposito & ferè gradationum plano ſt. Nam artem esse, principio ex definitione atque essendi, singulis suis partibus cum Parasitica comparatis, videlicet, quoniam & sua, ac certa principia habeat, exercitationéque & usu constet, & ejus nam vita utilem, ne pe voluptatem, exerceatur. Quod autè voluptatis vita sua sit, authoritate ac testimonio Homeri id fecit. Et quòd hujus finis Parasitica magis proprius quàm Epicurorum philosophia sit, rei parationes studiorum, ac vitæ virorumque probat. Deinde verò hanc omnium aliarum artium præstantissimam esse, primùm ingenere docet, deinde omnibus accidentibus, ſſ. ibus & causis aliarum artium, unde, quæ huic artí accidunt. Postea seorsim etiam Philosophiæ & Rhetoricæ, ut potè artium cæterarum summis, & maximè laudatis, anteponit. Primùm quia illa incerta, alius aliter de illis sentientibus atque tradentibus. Parasitica autem ubique eadem, ac certa sit. Deinde quia nusquam reperiantur parasiti effectasse philosophiam, aut rhetoricam: contrà autem parasiticam rhetores, ac Philosophi luxuriosi. Postremò ab usu earum, qui artes hæ scitantur, & profitentur,

duplici videlicet, altero in bello, altero in pace. Vbi ad vtrumque tempus philosophos, & rhetores inutiles, & ineptos esse, multis exemplis & rationibus docet: contrà autem parasitos idoneos ac paratos maximè, idque ex Homero, item ex historijs probat, addita etiam hypotyposi, vna parasiti ad pranium parantem & expedientē se describit. Præterea & priuatam, atque domesticam vtrorūque vitam inter se comparat, multò meliores, atque etiam beatiores esse parasitos ostendens, quàm vel rhetores, vel philosophos. Sub finē ipsam artem ex locis finalibus commendat quoque, & ipsius nominis honestate & ymologie, & analogia defendit.

ΤΙ ποτε ἄρα ὦ Σίμων, οἱ μὲν ἄλλοι ἀνθρωποι, καὶ ἐλεύθεροι, καὶ δοῦλοι, τέχνην ἕκαστός τινα ἐπίσαται, ἣ ἧς ἑαυτοῖς τέτοισι, καὶ ἄλλῳ χρήσιμοι. σὺ δ', ὡς ἔοικεν, ἔργον οὐδὲν ἔχεις, ἢ ἐάν τι καὶ αὐτὸς ἀπόνοιο, ἢ ἄλλῳ μεταδοίης; Παρά. πῶς, φῂς τὸ ἐρωτᾶς ὦ Τυχιάδη, οὐδέπω οἶδα. πειρῶ δή σαφέστερον ἐρωτᾶν. Τυχ. ἔστιν ἢ τινα τῶν τεχνῶν ἐπίσαμενος τέχνην, οἷον μουσικήν; Πα. μὰ Δία. Τυ. τί δ', ἰατρικήν; Πα. οὐδέπω ταύτην. Τυ. ἀλλὰ γεωμετρίαν; Πα. οὐδαμῶς. Τυ. τί δ' ῥητορικήν; φιλοσοφίας μὲν γὰρ τοσοῦτον ἀπέχεις, ὅσον καὶ ἡ κακία. Πα. ἔγωγε μὲν εἰ οἷόν τε εἶναι, καὶ πλεῖον. ὥστε μὴ δόκει τὸ κακὸν ἀγνοοῦντι ὀνειδίσαι. ἐγὼ γὰρ κακὸς εἶναι, καὶ χείρων ἢ ἐμαυτὸν ἐθέλω. ἀλλὰ τί ἐστιν ἡ ἐπιστήμη ἣν ἐπίστασαι; Τυ. ἔστιν ἢ τοιαύτη, ἣ τοὺς ἐπιστάμενον ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐπιδεικνύναι ἐν τοῖς λόγοις ἐν τοῖς ἔργοις ἐν τοῖς πράγμασιν ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐν τοῖς ἀνθρώποις

ρων, ἢ σὺ δοκεῖς. Tv. ναί. ἀλλὰ ταύτας μὲν ἴσως τὰς τέχνας ὀκ ἐξέμαθες διὰ μέγεθος αὐτῶν, καὶ δυσκολίαν· τὴν δὲ δημοτικῶν τινα, τεκτονικὴν, ἢ σκυτοτομικήν; καὶ γὰρ οὐδὲ ταύτας οὕτως ἔχει σοι, ὡς μὴ καὶ τοιαύτης ἂν δεηθῆναι τέχνης. Πα. ὀρθῶς λέγεις ὦ Τυχιάδη. οὐδὲ γὰρ τούτων ἀδέμιας ἐπιστήμων εἰμί. Tv. τίνος οὖν ἐτέρας; Πα. τίνος; ὡς ἐγὼ οἶμαι, γλυκείας. ἰῶ εἰ μάθοις, καὶ σὺ ἐπαινέσειν οἶδα. ἔχω μὲν οὖν κατορθοῦν φημὶ ἤδη, εἰ καὶ σοὶ λόγῳ γε ἔχω εἰπεῖν. Tv. τίνα ταύτην; Πα. οὕτω μοι δοκῶ τὸν περὶ ταύτην ἐκμεμελετηκέναι λόγον. ὥστε ὅτι τέχνην μέν τινα ἐπίσταμαι, ὑπάρχει ἤδη σοι γιγνώσκειν, καὶ μὴ διὰ τοῦτο χαλεπῶς μοι ἔχειν. ἰῶ τίνα ἦ, αὖθις ἀκούσῃ. Tv. ἀλλ' ὀκ ἀκούσομαι. Πα. τὸ γε τῆς τέχνης, πιθανόδοξον ἴσως φανεῖται σοι ἀκούσαντι. Tv. καὶ μὴν διὰ τοῦτο σπουδάζω μαθεῖν. Πα. εἰκότως ὦ Τυχιάδη. Tv. μηδαμῶς, ἀλλ' ἤδη λέγε, εἰ μήπερ ὀργὰ ἀκμήν. Πα. ἢ παρασιτική. Tv. καίτοι εἰ μὰ μαίνοιτό τις ὦ Σίμων, τέχνην ταύτην φαίη ἄν; peiorem esse fateor. Tych. Ita sanè. Sed has fortè artes ob ipsarum cùm magnitudinem, tum difficultatem non didicisti. At ex popularibus illis quam tenes, num fabrilem aut sutrinam? Neque enim ea est rerum tuarum conditio, vt non talis alicuius artis egeas adminiculo. Para. Rectè dicis Thychiade, neque enim vllam illarum calleo. Tych. Quam igitur aliam? Para. Quam? vt puto generosam, quam & te, si pernoueris, laudaturum existimo. Eam quidem re ipsa præclarè obire posse me dico, tametsi oratione explicare non valeo. Tych. Quænam hæc est? Para. Nondũ mihi videor rationes quæ ad hanc artem pertinent didicisse. Quare me alicuius artis peritum esse, tuum est iam cognoscere, neque hoc nomine mihi succensere: quam autem calleam, aliàs audies. Tych. At moræ sum impatiẽs. Para. Fortasse si audires, noua ars tibi videretur. Tych. Atqui propter hoc ipsum discendi studio teneor. Para. Aliàs Tychiade. Tych. Nequaquã, sed iam dicito, nisi te pudeat. Para. Illa est Parasitica. Tych. Equis nisi insanus ô Simon, artem hanc appellet? Para. Ego. Si verò ob hoc ipsum, Πα. ἔγωγε. εἰ δέ σοι μαίνε-

ἔχω τὸ μὴ οὐ μίαν ἄλλην ἐπίστασθαι τέχνην, αὐτὴν αἰτίαν εἶναί μοι τὴν μανίαν δοκεῖ, καὶ με τῶν ἐγκλημάτων ἤδη ἀφίει. φασὶ γὰρ τὴν δαίμονα ταύτην, τὰ μὲν ἄλλα, χαλεπὴν εἶναι τοῖς ἔχουσι, παραιτεῖσθαι δὲ τῶν ἁμαρτημάτων αὐτὸν, ὥσπερ διδάσκαλον, ἢ παιδαγωγὸν τούτων ἀναδεχομένην εἰς αὐτὴν τὰς αἰτίας. Τυ. ἀκούω ὦ Σίμων, ἢ παρασιτικὴ τέχνη ἐστί; Πα. τέχνη γάρ. κἀγὼ ταύτης δημιουργός. Τυ. καὶ σὺ ἄρα παράσιτος; Πα. πάνυ αἰσχύνομαι ὦ Τυχιάδη. Τυ. ἀλλ' ἆρ' ἐρυθριᾷς, παράσιτον σαυτὸν καλῶν; Πα. ἀδαμῶς. ἀσχημόνιμον γὰρ οὐδέν, εἰ μὴ λέγοιμι. Τυ. καὶ νὴ Δία ὁπόταν σε βουλώμεθα γνωρίζειν τοῖς ἐπιστάμενόν τω, ὅτι χρήζομεν μαθεῖν, ὁ παράσιτος δηλονότι φήσομεν. Πα. πολὺ μᾶλλον οὕτω λέγοντες ἐμέ, ἢ Φειδίαν ἀγαλματοποιόν. χαίρω γὰρ τῇ τέχνῃ οὐδέν τι ἧττον, ἢ Φειδίας ἔχαιρε τῷ Διΐ. Τυ. καὶ μὴν ἐκεῖνό μοι σκόπουμεν ἄρτι ἔλεγες παμπόλις. Πα. τὸ ποῖον; Τυ. εἰ ταῖς ἐπιστολαῖς ἀνωθεν ὥσπερ ἔθος, ἐπιγράφοιμεν Σίμωνι παρασίτῳ.

quòd aliam artem non teneam, tibi videor insanire, huius ipsius causam mihi putato fuisse insaniam, & iam desine me criminari. A Aiunt enim hanc Deam cùm aliàs difficilem esse habentibus, tum delinquentes erratorum excusare, instar magistri, & pædagogi translata in se omni culpa. Tych. B Ergo Simo, Parasitica ars est? Para. Sanè ars, cuius author ego sum. Tych. Et tu parasitus es? Para. Probrò me affeciſti Tychiade. Tych. C At non erubescis, quum te ipse vocas parasitū? Para. Nequaquam, nam me puderet, ni dicerem. Tych. Atque per Iouem, si te cuipiam quibus ignotus es notum facere velimus, quum nomen discere volet, D Parasitus est videlicet, dicemus. Para. Rem mihi feceritis multò gratiorem me sic nominando, quàm statuarium Phidiam. Hac enim arte delector non minùs, quàm E Phidias Ioue gaudebat. Tych. Atqui hoc mihi consideranti, excitatus est risus multus. Para. Qua ex re? Tych. Si epistolis pro more inscribamus, Simoni parasito. Para. Rem sanè mihi

Πα. καὶ μὴν αὖ ἐμοὶ

μᾶλλον χαείζοιο, ἢ Δίωνι ἐπιγράψαι φιλοσόφῳ. Πυ. ἀλλὰ σὺ μὲν ὅπως χάρεις καλούμενος ᾖ οὐδὲν, ἢ μικρὸν μοι μέλει. σκοπεῖν δ' δεῖ καὶ τίνα ἀλλόκοτον ἀτοπίαν. Πα. τίνα μάλιστα, Τυ. εἰ καὶ ταύτην τὴν ἄλλας τέχνας ἐγράψαμεν. ὥστε ἐπειδάν τινα ἐρωτᾷ τις ὁποῖά τις αὕτη τέχνη ἐστὶ, λέγειν, οἷον γραμματικὴ, ἰατρικὴ, παρασιτική. Πα. ἐγὼ μὲν ὦ Τυχιάδη, πολὺ μᾶλλον ταύτην, ἢ πρὸς ἣν τέχνην τέχνην φαίην ἄν. εἰ δέ σοι φίλον ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως οἶμαι, λέγοιμι ἄν, καίτοι ἐν παντάπασιν ὢν, ὡς ἔμπροσθεν εἶπον, ἐπὶ τοῦτο παρεσκευασμένος οὐδέν. Τυ. εἰ καὶ σμικρὰ ἴσως, τοῖς ἀληθέσι διοίσει. Πα. ἰδὲ δὴ πρῶτον περὶ ἣν τέχνης εἰσοὶ δοκεῖ, ἢ τίς ποτε ἔστι τυγχάνει τῷ ὄντι σκεπτέον. ὅπως δ' ἐπακολουθήσομεν μοι ἂν καὶ ταῖς κατ' εἴδος τέχναις, εἴπερ ἄρα ὀρθῶς μετειλήφαμεν αὐτῆς. Τυ. τί ποτ' οὖν ἐστὶ τέχνη, ὡς ἔπεται; Πα. πάνυ μὲν οὖν. Τυ. μὴ τοίνυν ἔχειν λέγειν αὐτὴν, εἰπὲ δοκεῖ. Πα. τέχνη ἐστὶν ὡς ἐγὼ διεμνημόνευσα τοῦτο πολλοὺς ἀκούσας, σύστημα ἐκ καταλήψεων ἐγγυμνασμένων,

facies gratiorem, quàm si Dioni Philosopho inscribas. *Tych.* Quàm gaudeas hoc nomine, mihi parum est curæ. Sed & aliud quidpiam absurdi est considerandum. *Para.* Quidnam? *Tych.* Num & hanc in aliarum artium numero recensebimus. Ita vt interrogante quopiam cuiu modi ars sit, respondeamus, veluti grammatica, medicina, sic Parasitica. *Para.* Equidem ego Tychiade, hanc quam profiteor, multò potiùs artem dicendam contendo. Quòd si gratum tibi est audire, etiam quod sentio, dicam, quanquam non admodum vt antè dixi, ad hoc sim paratus. *Tych.* Tametsi sint exigua, veritate tamen præcellent. *Para.* Age iam, si tibi videtur, primùm consideremus cuius generis sit ars. Ad hunc enim modum artes etiam speciatim assequemur, si hanc rectè teneamus. *Tych.* Quid igitur est ars, vti scis? *Para.* Omnino scio. *Tych.* Ne igitur pigeat te dicere, siquidem scis. *Para.* Ars, vt ex viro sapiente memini me audire, est quæ constat ex perceptionibus consentientibus, & coëxercitatis ad

πρὸς τι τέλος ἔυχρηστον τῶν ἐν τῷ βίῳ. Τυ. ὀρθῶς γε εἰπόντος, οὕτως ἀπεμνημόνευσας. Πα. εἰ δὴ μετέχοι τούτων ἁπάντων ἡ παρασιτική, τί ἂν ἄλλο ἢ καὶ αὐτὴ τέχνη εἴη; Τυ. τέχνη γὰ, εἴπερ οὕτως ἔχοι. Πα. φέρε δὴ καθ' ἕκαστον τοῖς τῆς τέχνης εἴδεσιν ἐξαρμόζοντες τὴν παρασιτικὴν, εἰ πωλάδει σκοπῶμεν ἢ ὁ περὶ αὐτὴ λόγος, ἀλλὰ μὴ καθάπερ αἱ πονηραὶ χύτραι διακρουόμεθα, μὴ σαπρὸν ἀποφθέγηται. δεῖ τοίνυν εἶναι καὶ ταύτην ὥσπερ καὶ πᾶσ τέχνην, σύνεσιν ἐν καταλήψεων. πρῶτον μὲν, τὸ δοκιμάζειν, καὶ διακρίνειν ὅστις ἂν ἐπιτήδειος γένοιτο βλέπειν αὐτόν. καὶ οὕτω παρασιτεῖν ἀρξάμενος, ἐκ ἂν μεταγνοίη. ἢ τ μὲ ἀργυρογνώμονα τέχνην τινὰ φήσομεν ἔχειν, ἐπὰν ἐπίστηται διαγινώσκειν τά τε κίβδηλα τ νομισμάτων, καὶ τὰ μή. τοῦτον δ' ἄνευ τέχνης διακρίνειν τοὺς τε κιβδήλους τ ἀνθρώπων, καὶ τοὺς ἀγαθούς. καὶ ταῦτα, ὥσπερ τῶν νομισμάτων, καὶ τῶν ἀνθρώπων φαυλοτέρων ὄντων. αὐτὰ μὴν ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης καταμέμφεται λέγων,

finem vitæ vtilem. *Tyb.* Rectè sanè verba eius qui dixit, commemorasti. *Para.* Iam si horum omnium particeps est Parasitica, quid aliud sit, quàm ars? *Tyb.* Ars certè, si res ita se habet. *Para.* Age verò sigillatim omnibus artis speciebus Parasiticam accommodantes, dispiciamus an quod de ipsa dicitur, consonet: sed non vti malæ ollæ quum pulsantur, an resonet putridum. Oportet igitur vt hæc, quemadmodum & ars omnis, perceptionibus constet. Primùm quidem probet, & dijudicet, quis ad se alendum sit idoneus: quo parasitandi orsus initio, pœnitentia non ducatur. Aut nummularium dicemus artem aliquam callere, qua nummos adulterinos à probis dignoscat: hunc autem sine arte adulterinos homines à bonis non discernere, præsertim cùm statim appareat cuiusmodi sint homines, quemadmodum nummi. Eadem hæc & sapiens reprehendit Euripides, dicens,

Ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τ' κακὸν
διειδέναι,
Οὐδεὶς χαρακτὴς ἐμπέφυκε
σώματι.

Nullus character corpori mortalium,
Inhæret ex quo tu malum dignoueris.

ῷ δὴ καὶ μείζων ἡ τῆς παρασίτου τέχνη πέφυκεν, εἰ γε ἡ τὰ ἄδηλα, καὶ ἀφανῆ, μᾶλλον δὲ μαντικὴς γνωρίζει τε, καὶ οἶδε. τὸ δ' εἰπεῖν σπουδαίως λόγοις ἀληθεῖς ἐπιτηδείοις, καὶ πράγματα παρέχειν, δι' ὧν οἰκειώσεται, καὶ ἥδιστον ἑαυτὸν τῷ βέλτιστῳ ἀποδείξει, ἆρ' οὐ σωφίσεως, καὶ καταλήψεως ἐρρωμένης εἶναί σοι δοκεῖ; Τυ. καὶ μάλα. Πα. τὸ δ' εἰπεῖν ἐν τοῖς ἑστιάσεσιν αὖ, ὅπως παντὸς ἀπολλῇ πλέον ἔχων, καὶ παρευδοκιμῶν τοὺς μὴ τὴν αὐτὴν αὐτῷ κεκτημένους τέχνην, ἄνευ τινὸς λόγου, καὶ σοφίας πλάττεσθαι οἴει; Τυ. ἐδαμῶς. Πα. τί δ', τὸ σπουδαῖος τὰς ἀρετὰς, καὶ κακίας τῶν ἄλλων, καὶ τῶν σπιθρωπαζόντων ἀστείως ἐλέγχειν δοκεῖ σοι εἶναι; καὶ ταῦτα, τὸ γυμναστικοῦ Πλάτωνος ἐπαινέτας λέγοντος, τὸ μέλλοντας ἑστιᾶσθαι, μὴ μαγειρικῶς ὄντος, πεινᾷ ὁμῶς δοίνης, ἀκμαζούσης ἢ κείσης. ὅπου μὲν οὖν ἐν καταλήψεως μόνον, ἀλλὰ συγκεκραμένης ὅλῃ ἡ παρασιτικὴ, μάθοις ἂν ἐνθένδε ῥᾳ-

A Qua re maior est Parasiti ars, qui res ita obscuras & abditas, magis quàm ars vaticinandi perspicit & cognoscit. Nosse verò sermones proferre accommodos, éaque facere per quæ in familiaritatem veniat, séque beneuolentissimum suo altori ostendat, annon intelligentiæ & perceptionis validæ putas illud esse? Tych. Maximè. Para. Vt verò in conuiuijs ipsis, plus quouis habens abeat, aliósque gloria superet, qui eam artem sibi non parauerunt, an hoc citra rationem, & sapiētiam comD miniſci putas? Tych. Nequaquam. Para. Ecquid, nosse opsoniorum, ciborúmque virtutes, & vitia, cuiuspiam indocti curiositatem esse existimas? Idque cùm dicat generosissimus Plato, Quí E conuiuas epulis accepturus est, nec rei coquinariæ sit peritus, eius in adornādo conuiuio incertum est iudicium. Parasiticam autem non solùm perceptione, sed etiam exercitatione constare, hinc facilè perdiscas.

Δίωξ. αἱ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν καταλήψεις, καὶ ἡμέρας, καὶ νύκτας, καὶ μῆνας, καὶ ἐνιαυτοὺς πολλάκις ἀσυγχύμαστοι μένουσι. καὶ ὅμως ἐκ ἀπόλλυνται παρὰ τοῖς κεκτημένοις αἱ τέχναι. αἱ δὲ τοῦ παρασίτου καταλήψεις, εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἴη ἐν γυμνασίῳ, ἀπόλλυσιν οὐ μόνον οἶμαι τὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τεχνίτην. τοίνυν μοι σκέψαι τι τέλος ἔυχρηστον τῷ βίῳ, μὴ καὶ μανίας ἄν ζητεῖν, ἐγὼ γὰρ τὸ φαγεῖν καὶ τὸ πιεῖν οὐδὲν εὐχρηστότερον εὑρεῖν οἶδα ἐν τῷ βίῳ ὄν, οὐδ' ζῆν γε ἄνευ τούτου δύναι. Τυ. παύου μοι σὺ, Πα. καὶ μὴν ἐστί γε τοιοῦτόν τι δεῖν ἡ παρασιτική, οἷόπερ τὸ χάλκος, καὶ ἡ ἰσχύς. ὥστε τέχνην μὲν μὴ δοκεῖν αὐτὴν, δύναμιν δέ τινα τοιαύτην. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. Πα. ἀλλὰ μήποτε οὐδὲ ἐπιστήμη ἐστί. ἡ γὰρ ἐπιστήμη, οὐδένοτε οὐδὲν κακοῦται τῷ κεκτημένῳ. φέρε γὰρ εἰ ἐπιβὰς σὺ σαυτῷ ναῦν ἐν θαλάττῃ, καὶ χειμῶνι, μὴ ἐπισάμενος κυβερνᾶν, σωθείης ἄν; Τυ. οὐκ ἔγωγε. Πα. τί δέ ποτε, ἢ τῷ μὲν ἔχειν τέχνην, δι' ἣν δυνήσεται σώζειν ἑαυτόν; Τυ. καὶ μάλα. Πα.

Quod aliarum artium perceptiones, & dies, & noctes, & menses, & annos plerumque manent inexercitatę, nec tamen possidentibus depereunt artes. At Parasiti perceptiones, nisi quotidie exerceantur, non artem solùm, opinor, sed etiam artificem perdunt. Neque foret insaniæ quærere ad quem finem vitæ vtilem tendat. Non enim puto vtilius quicquam in vita esse quàm edere & bibere, sine quibus neque licet viuere. *Tych.* Maximè. *Para.* Atqui ne eiusmodi quidem res est Parasitica, cuiusmodi est pulchritudo aut fortitudo, vt ars nulla esse videatur, sed quædam vis & potentia. *Tych.* Vera dicis. *Para.* At neque nulla est ars. Nam quod ars non est, nunquam quicquam habenti præstat præclari. Age enim si tibi ipsi nauim in mari ac procellis, gubernandi imperito commisisses, an incolumis euaderes? *Tych.* Minimè gentium. *Para.* Quid tandem, an quòd arte careat, cuius ope seipsum seruare possit? *Tych.* Maximè. *Para.* Num ergo Parasitus à

ἐμοῦ καὶ παρασίτου ἐστὶν τὴν

παρασιτικῶς, εἰ μὴ ἡ ἀτεχνία, ἧς ἀν ἐσώζετο; Τυ. ναί. Πα. οὐκοῦν τέχνη σώζεται. ἀτεχνία ἄρ' οὖν; Τυ. παύ ὑμῶν οὖν. Πα. τέχνη ἄρα ἐστὶν ἡ παρασιτική. Τυ. τέχνη μὰς ἔοικε. Πα. καὶ μὴν κυβερνήτας μὲν ἀγαθοὺς, καὶ ἡνιόχους τεχνίτας ἐκπεσόντας τῆς δίφρου εἶδα ἐγὼ πολλάκις. καὶ τοὺς μὲν, ξυντετριμμένους. τοὺς δὲ, καὶ πάνυ σφοδρὰ διαπεπτωκότας. παρασίτου δὲ ναυάγιον, οὐδεὶς ἔχοι τοιοῦτον εἰπεῖν. οὐκοῦν εἰ μήτε ἀτεχνία ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μήτε δύναμις, σύστημα δέ τι, καὶ ἐκ καταλήψεων γεγυμνασμένων, τέχνη δήλον ὅτι διωμολόγηται ἡμῖν σήμερον. Τυ. ὅσον ἐκ τούτου, εἰκάζω. ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως καὶ ὅσον ἡμῖν τινα χρυσᾶν ἀποδῷς τῆς παρασιτικῆς. Πα. ὀρθῶς σύγε λέγων. δοκεῖ γὰρ δή μοι ὅπως ἂν μάλιστα διωρίζῃς, παρασιτικὴ ἐστὶ τέχνη ποτέων, καὶ βρωτέων, καὶ τῶν διὰ ταῦτα λεκτέων. τέλος δ' αὐτῆς, τὸ ἡδύ. Τυ. ὑπέρευγέ μοι δοκεῖς εἰρηκὼς ἅπαντα τέχνιον. ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει, μὴ τοῖς ἐμοῖς τῶν φιλοσόφων μάχῃ σοι περὶ τοῦ τέλους ἡμῶν. Πα. καὶ μὴν ἀποχρῶν γε, εἴπερ ἕξει τὸ αὐτὸ τέλος εὐδαιμονίας, καὶ πα-

Parasitica, si ars non esset, seruari non posset? Tyb. Imò. Para. Nunquid igitur arte seruamur, non item imperitia? Tyb. Maximè. Para. Ergo Parasitica est ars. Tyb. Ars vt apparet. Para. Atqui gubernatores quidem præclaros, & aurigas eximios de curru plerumque delapsos compersi: contritos quidem alios, alios interemptos. At Parasiti naufragium nullus est qui possit producere. Proinde si neque nulla ars est Parasitica, neque potentia, sed comprehensio exercitatarum perceptionum, hodie inter nos conuenit, eam esse artem. Tyb. Quantum quidem hinc conijcio. Sed in id incumbe vt eximiã Parasiticæ definitionem nobis reddas. Para. Rectè dicis profectò. Sic igitur potissimùm mihi videtur definienda. Parasitica est ars eorum quæ bibenda sunt & comedenda, & ad hæc consequendum, dicenda: cuius finis est voluptas. Tyb. Videris mihi tuam artem quàm optimè definiuisse. Illud tamen considera, ne aduersus philosophos aliquos de fine oriatur tibi contentio. Para. Atqui sufficit vt idem sit fœlicitatis & Parasi-

παρασιτικῆς. φανεῖται ὁ οὗτος. ὁ γὰρ σοφὸς Ὁμηρος τὸν παρασίτου βίον θαυμάζων, ὡς ἄρα μακάριος, καὶ ζηλωτὸς εἰη μόνος, καὶ γὰρ ἔτι μᾶλλόν φησι τέλος A χαριέστερον ἔμμεναι, ἢ ὅταν εὐφροσύνῃσιν μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα, παρὰ δὲ πλήθωσι θαλίαι σίτου, καὶ κρεῶν. μέθυ δὲ κρητῆρος ἀφύσσων οἰνοχόος φορέηται, καὶ ἐγχείη δεπάεσσι. καὶ ὡς οὐκ ἰκανῶς ταῦτα θαυμάζων, μᾶλλον δὲ αὐτῆς γνώμῃ πιεῖ φανερωτέραν, εἰ λέγων. Τοῦτο τί μοι B κακλίσιον εἰς φρεσὶν εἰδήσεται. εἶναι. οὐκ ἄτιμον τ' ἐξ ὧν φησιν, ἢ τὸ παρασιτεῖν εὐδαίμονα νομίζων. καὶ μὴν οὐδὲ τῷ τυχόντι αἰδεῖ πειστέον εἶναι τούτοις τοῖς λόγοις, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ τῶν ὅλων. καίτοι γε ἐκὼν C ἐβούλετο Ὀδυσεὺς τὸ κατὰ τὸν Στωϊκὸν ἀπαυθίζειν τέλος, ἐδυώατο ταυτὶ λέγειν, ὅτε τὸν Φιλοκτήτην ἀνήγαγε ἐκ τῆς Λήμνου, ὅτε τὸ Ἰλιον ἐξεπόρθησεν, ὅτε τοὺς Ἕλληνας φεύγοντας κατέσχε, ὅτε εἰς Τροίαν εἰσῆλθεν, ἑαυτὸν μαστιγώσας, καὶ κακὰ, καὶ ῥωϊκὰ ῥάκη ἐνδύς. ἀλλὰ τότε οὐκ εἶπε τοῦτο τέλος χαριέστερον. ἀλλὰ μὴν

tices finis. Quod ſic apparebit: ſiquidem Homerus ille ſapiens, Paraſiti vitam admirans, tanquam ſolam beatam & fœlicem, ita inquit. Gratior haud finis, populum quàm quando per omnem, Lætantur, menſæque cibis & pane replentur, Et cratere merum in pateras pincerna refundit. Vtque hæc non ſatis admiratus, ſententiam ſuam facit planiorem, rectè dicens, Hic finis nobis pulcherrimus eſſe videtur. Non aliud ex ijs quæ dicit, quàm paraſitari beatum exiſtimans. Neque cuilibet è vulgo hæc verba attribuit, verùm omnium ſapientiſſimo. Ac ſanè ſi voluiſſet Vlyſſes Stoicorum finem laudare, hæc dicere potuiſſet, quando Philoctetem è Lemno eduxit, quando Ilium ſubuertit, quando Græcos fugam capeſſentes detinuit, quando Troiam ingreſſus eſt, à ſe ipſo flagris cæſus, maliſque & Stoicis pannis amictus. At tunc iucundiorem hunc eſſe finem non dixit, Quinetiam cùm in Epicureorũ vita

καὶ ἐν τῇ τῶν Ἐπικουρείων βίῳ

ἡδύσμος κεῖθι παρὰ τῇ Καλυψοῖ, ὅτε αὐτῷ ἐπῆρχεν ἐν ἀρχῇ τε βιοτεύειν, καὶ βυρσᾶν, καὶ βιτεῖν τὴν Ατλαντος θυγατέρα, καὶ κινεῖν πάσας τὰς λείας κινήσεις, οὐδέποτε εἶπε τοῦτο τὸ τέλος χαρίεσσαν, ἀλλὰ τὸν τῶν παρασίτων βίον. ἐκαλοῦντο δ' δαιτυμόνες οἱ παράσιτοι τότε. πῶς οὖν λέγει; πάλιν γὰρ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν ἐπῶν. οὐδὲ γὰρ οἷόντε ἀκούειν αὐτῶν, μὴ πολλάκις λεγομένων. δαιτυμόνες καθήμενοι ἑξείης. καὶ, παρατεθῆναι βάπτεσθαι σίτου, καὶ κρεῶν. ὅρα μὴν Ἐπικούρειος σφόδρα αὐαισχύντως ὑφελόμενος τὸ τῆς παρασιτικῆς τέλος τὸ κατ' αὐτὸν εὐδαιμονίας, τέλος αὐτὸ πιεῖν. καὶ ὅτι κλοπὴ τὸ πρᾶγμά ἐστι, καὶ οὐδὲν Ἐπικούρῳ μέλει τὸ ἡδύ, ἀλλὰ τῷ παρασίτῳ, ἵνα μάθοις αὖ. ἔγωγε ἡγοῦμαι τὸ ἡδὺ πρῶτον μὲν τὸ τῆς σαρκὸς, ἀόχλητον. ἔπειτα, τὸ μὴ θορύβου, καὶ ταραχῆς τὴν ψυχὴν ἐμπεπλῆσθαι. τούτων τοίνυν ὁ μὲν παράσιτος, ἑκατέρων τυγχάνει. ὁ δ' Ἐπικούρειος, οὐδὲ θατέρου. ὁ γὰρ ζητῶν πηλίκματος γῆς, καὶ κόσμων ἀπειρίας, καὶ μεγέθους ἡλίου,

apud Calypſonem verſaretur, & liceret in otio, & molliter viuere, & filiæ Atlantis lectum conſcendere, omnémque expeditæ libidinis ſpeciem agitare, nunquam iucundioris huius finis meminit, ſed cùm apud Phæacas ageret paraſitum. Tunc temporis autem Paraſiti vocabantur Dætymones. Quomodo igitur dicit? Digni enim ſunt verſus, quorum denuo meminerimus: quos niſi ſæpe referantur, audire non poſſumus. Dætymones ordine ſedētes, Item, menſæ carnibus, & pane impleantur. Porrò Epicurus nimium impudenter hunc finem detractum Paraſiticæ, ad fœlicitatem ſuam detorſit. Atque hoc eſſe fraudulentum, neque Epicurum Voluptatis ſtudio vacare, ſed Paraſitum, hinc licet colligere. Ego Voluptatem exiſtimo, primùm quidem tranquillum corporis ſtatum: deinde animæ ab omni tumultu, & perturbatione immunitatem. Horum vtrumque Paraſitus aſſequitur: neutrum Epicurus. Etenim quum quærit de figura terræ, de mundi infinitate, de magnitudine ſolis,

καὶ ὑποστημάτων, καὶ πρώτων στοιχείων, καὶ περὶ θεῶν, εἴτε εἰσὶν, εἴτε καὶ εἰσὶ, καὶ περὶ αὐτῶν τῶν τέλους ἀεὶ πολεμῶν, καὶ διαφερόμενος πρός τινας, καὶ μόνον ἐν ἀνθρωπίναις, ἀλλὰ καὶ ἐν κοσμικαῖς οὖσιν ὀχλήσεσιν. ὁ δὲ παράσιτος, πάντα καλῶς ἔχειν οἰόμενος, καὶ πεπεισμένος μὴ ἄλλως ταῦτα ἔχειν ἀμείνων, ἢ ἔχει, μετὰ πολλῆς ἀδείας, καὶ γαλήνης, οὐδενὸς αὐτῷ τοιούτου παρενοχλοῦντος ἐᾷ κεῖ, καὶ κοιμᾶται ὑπτίος, ἀφεικὼς τοὺς πόδας, καὶ τὰς χεῖρας, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τῆς σχεδίης ἀποπλέων οἰκαδε. καὶ μὴν οὐχὶ καὶ ταῦτα μόνον ἡδὺν παρασκευάζει τὸν ἡδὺ τῷ Ἐπικούρῳ, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐκεῖνα. ὁ γὰρ Ἐπικούρεος ἔστις, ὅστις ποτέ ἐστιν ὁ σοφὸς, ἅτε φαγεῖν ἔχει, ἢ μὴ ἔχει, οὐχ ὅπως ἡδέως οὐ ζήσεται, ἀλλ' οὐδὲ ζήσεται. εἰ δὲ ἔχει, εἴτε παρ' ἑαυτοῦ, εἴτε παρὰ ἄλλου. εἰ μὲν παρ' ἄλλου τὸ φαγεῖν ἔχοι, παράσιτος ἂν εἴη, καὶ οὐχ ὡς λέγει. εἰ δὲ παρ' ἑαυτοῦ, οὐχ ἡδέως ζήσεται. Τυ. πῶς οὐχ ἡδέως; Πα. εἰ γὰρ ἔχει τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτοῦ, πολλάκις ὦ Τυχιάδη τῷ τοιούτῳ βίῳ παρακολουθεῖν ἀνάγκη. καὶ ἄρτι πρώϊ. δεῖ τὸν

de distantijs, primísque elementis, & de Dijs an sint nec-ne, quúmque de ipso fine contendit, & dissidet cum aliquibus: non humanis solùm, sed & mundanis perturbationibus implicatur. At Parasitus omniá bene sè habere ratus, credénsque hæc non melioti quàm sint loco esse posse, multa cum securitate, & tranquillitate, núlla ré istiusmodi molestiam inferente, comedit, & supinus dormit, porrectis pedibus, manibúsq; , quemadmodum Vlysses in rate ad patriam nauigans. Atqui non hoc solùm, sed illo etiam modo, Voluptas conuenit Epicuro. Quippe Epicurus, quisquis est ille Sapiens, aut habet quod edat, aut non. Si non habet, neutiquam iucundè viuet, imò non viuet. Si autem habet, aut à se, aut ab alio habet. Si ab alio habet quod edat, est Parasitus, ac non vt dicit. Sin à se ipso, non iucundè viuet. *Tych.* Quomodo non iucundè? *Para.* Si enim habeat à se ipso quod comedat, multa necesse est vt tàm huiusmodi comitentur. Ac vide quænam. Oportet

μέλλοντα βιώσεσθαι καθ' ἡδονὴν, τὰς ἐγγινομένας ὀρέξεις ἁπάσας ἀναπληροῦν. ἢ τί φής; Tυ. καὶ μὰ δοκεῖ. Πα. ὁμοίως τῷ μὲν συχνὰ κεκτημένῳ, ἴσως τοῦτο παρέξει. τῷ δ' ὀλίγα, οὐ μᾶλλον, οἶμαι. ὥστε πένης ὢν οὐ σοφὸς γένοιτο, οὐδὲ ἐφικνοῖτο τοῦ τέλους. λέγω δὲ τοῦ ἡδέος. ἀλλ' ὁ μὲν ὁ πλούσιος, ὁ παρὰ τῆς τύχης ἀφθόνως ταῖς ἐπιθυμίαις χορηγῶν, δυνήσεται τοῦτο ἐρικέναι. τί δήποτε, ὅτι πᾶσα ἀνάγκη τὸν ἀναλίσκοντα τὰ ἑαυτοῦ, πολλαῖς περιπίπτειν ἀνίαις. τοῦτο μέν, τῷ μαγείρῳ κακῶς σκευάσαντι τὸ ὄψον μαχόμενον, ἢ μὴ μάχοιτο, φαῦλα παρὰ τοῦτο ἐσθίοντα τὰ ὄψα, καὶ τοῦ ἡδέος ὑστερεῖν. τοῦτο δ', τῷ οἰκονομοῦντι τὰ καθ' ἡμᾶς οἰκίαν, εἰ μὴ καλῶς οἰκονομοῖη μαχόμενον; ἢ οὐχ οὕτω; Tυ. νὴ Δία καὶμοὶ δοκεῖ. Πα. τῷ μὲν Ἐπικούρῳ, πάντα ξυμβαίνειν εἰκός. ὥστε οὐδέποτε τεύξεται τοῦ τέλους. τῷ δὲ παρασίτῳ, οὔτε μάγειρός ἐστιν, ᾧ χαλεπαίνῃ, οὔτε ἀγρὸς, οὔτε οἰκονόμος, οὔτε ἀργύρια, ὑφ' ὧν ἀπολοχύσωμος, ἀχθεσθείη, καὶ πάντα ἔχει, ὥστε καὶ φάγοι,

vt qui secũdum Voluptatem vitam est acturus, omnibus quæ innascuntur, cupiditatibus indulgeat. Aut quid tu ais? Tych. Idem sentio. Para. Proinde ei qui multa possidet, hoc fortasse præbet: ei verò qui pauca, nihil amplius. Itaque pauper neque sapiens esse, neque finem cõsequi possit: dico autem Voluptatis. At neque diues, qui de re sua cupiditatibus abundè sumptus suppeditat, hunc pertingere queat. Quid tandem, quòd omnino necesse est ei qui de suo sumpt⁹ facit, in multa fastidia incidere: nunc quidem cum coquo, qui cibum malè præparauit, rixando, aut nisi rixetur, insuaues cibos comedẽdo, & Voluptate carendo: nunc autem cum œconomo, ni rectè rem familiarem administrarit, contendendo? An non ita se res habet? Tych. Per Iouem ita sentio. Para. Hæc omnia Epicuro accidere verisimile est. Itaque nunquam Voluptatis fine miser ille potietur. At verò parasito, neque coquus est vllus, cui irascatur, neque fundus, neque œconomus, neque pecuniæ, pro quibus causam dicere grauetur, & tamen habet omnia, ita vt bibere, & edere possit hic solus καὶ μοι μόνος οὗτος ὢν

μηδενὸς, ὧν ἐκεῖνος, ἀνάγκη ἐνοχλούμενος. ἀλλ' ὅτι μὲ τέχνη ὄντι ἡ παρασιτικὴ, καὶ τούτων, καὶ τῶν ἄλλων ἱκανῶς δεδεικται. λοιπὸν ὅτι καὶ αἱρεῖσθαι δεικτέον. καὶ τοῦτο οὐχ ἁπλῶς, A ἀλλὰ πρῶτον μὲν, ὅτι κοινῇ πασῶν διαφέρει τῶν τεχνῶν. εἶτα ὅτι καὶ ἰδίᾳ ἑκάστης. κοινῇ μὲν οὖν ἁπασῶν οὕτω διαφέρει. πάσης γὰρ τέχνης ἀνάγκη B τινὰ πρὸς αὐτὴν μάθησιν, πόνον, φόβον, πληγὰς, ἄκρα καὶ ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν ἀπεύξαιτο. ταύτην δὲ μόνην τὴν τέχνην ὡς ἔοικε, μόνην ἔξεστι μανθάνειν ἄνευ πόνου. C τίς γὰρ ἀπὸ δείπνου ποτὲ ἀπῆλθε κλαίων, ὥσπερ τινας ἐκ τῶν διδασκάλων ὁρῶμεν; τίς δ' ἐπὶ δεῖπνον ἀπιὼν, ὥρθη σκυθρωπὸς, ὥσπερ οἱ εἰς διδασκαλεῖα φοιτῶντες; καὶ μὴν ὁ μὲ παράσιτος, ἐκὼν αὐτὸς ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται, μάλιστα ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης. οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνοντες, μισοῦσιν αὐτάς. ὥστε ἔνιοι δι' αὐτὰς ἀποδιδράσκουσι. τί δ' οὐ κἀκεῖνο ἐννοεῖσαί σε δεῖ, ὅτι καὶ τὸν ἐν ἐκείναις ταῖς τέχναις τεθραμμένον, οἱ πατέρες καὶ μητέρες τούτοις τιμῶσι μάλιστα, οἷς

nulla re, earũ quibus ille, necessariò turbatus. Iam quòd ars sit Parasitica, ex his, atque alijs abundè est demonstratum. Superest vt optimam esse ostendam: atque hoc non simpliciter. Sed primùm quia communiter omnibus artibus præstat: deinde priuatim singulis. Communiter ad hunc modum præstat omnibus. Nam cuiuis arti necesse est vt disciplinam adducat, laborem, timorem, & verba, quæ nemo non deprecetur. Hãc verò artem, vt videtur, citra laborem licet solam discere. Quis enim vnquam à conuiuio flens discessit, vt aliquos à præceptoribus videmus? Quis ad conuiuium proficiscens visus est tristis, vt qui scholas D frequentant? Verùm Parasitus sponte ad cœnam it, artis cupidissimus. Alij verò quas addiscunt artes, oderunt: ob eásquo nonnulli aufugiunt. Quid verò? nonne etiam illud E tibi considerandum, quòd eos qui illis in artibus proficiunt, his rebus parentes, quibus quotidie parasitum, maximè cohonestant?

καλῶς νὴ Δία ἔγραψεν ὁ παῖς λέγοντες, δότε αὐτῷ φαγεῖν. ὃν ἔγραψεν ὀρθῶς, μὴ δότε. οὕτω τὸ πρᾶγμα καὶ ἔντιμον, καὶ ἐν τιμωρίᾳ μέγα φαίνεται. καὶ μὴν αἱ ἄλλαι τέχναι, τὸ ὕστερον τοῦτο ἔχουσι, μὴ τὸ μανθάνειν, καὶ τοὺς χαρίτως ἤδέως ἀπολαμβάνουσι. πολλὴ γὰρ ἡ ὁρμὴ οἷμος ἐς αὐτούς. ἡ δὲ παρασιτικὴ μόνη τῶν ἄλλων, εὐθὺς ἀπολαύει τῆς τέχνης ἐν αὐτῷ τῷ μανθάνειν. καὶ ἅμα τε ἄρχεται, καὶ ἐν τῷ τέλει ὄντι. αἱ μὲν τοι τῶν ἄλλων τεχνῶν, οὐ πᾶσαι, ἀλλὰ πᾶσαι, ὅτι μόνῳ τῷ βοσκῷ χαίρουσιν. ὁ δὲ παράσιτος, οὐδὲν ἔχει τῷ βοσκῷ ἅμα τὸ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. ἢ οὐκ ἐννοεῖς ὅτι ὁ μὲν γεωργὸς, γεωργεῖ, οὐ τοῦ γεωργεῖν ἕνεκα. καὶ ὁ τέκτων, τεκταίνεται, οὐ τοῦ τεκταίνεσθαι ἕνεκα. ὁ δὲ παράσιτος, οὐχ ἕτερον μέν τι δρᾷ κει, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ, καὶ ἔργον ὂν αὐτὸ, οὐ ἕνεκα γίγνεται. ἐγὼ μὲν ἐκείνά γε οὐδεὶς ὄν, ὅστις οὐκ ἐπίσταται. ὅτι οἱ μὲν τὰς λοιπὰς τέχνας ἐργαζόμενοι, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ταλαιπωροῦσι, μίαν δὲ ἢ δύο μόνας τοῦ

Rectè scripsit puer dicentes, date illi quod edat. malè scripsit, ne date. Sic negotium & honore & pœna videtur magnum. Atqui cæteræ artes hoc posterius habent, postquam didicerunt, & fructus suauiter percipiunt, ad quos multa & ardua est via. Sed sola inter alias Parasitica, statim ab initio inter discendum arte sua fruitur: simúlque incipit, & finem obtinet. Præterea reliquæ artes, non aliquæ, sed omnes, ad victum parandum duntaxat inuentæ sunt: at parasitus simul atque artem orsus est, victum habet. Aut non animadnertis agricolam agros colere non colendi gratia, nec fabrum fabricandi gratia fabricare: parasitum autem, alterum quidem non sectari, sed idem & opus eius esse, & cuius gratia fit. Ac sanè nemo nescit, eos qui reliquas artes exercent, vnum & alterum duntaxat mensis diem festum ducere, reliquum verò tempus ærumnosè viuere:

μὲν δὲ ἡμέρας ἱερὰς ἄγουσι

καὶ αἱ πόλεις ᾗ, τὰς μὲν, δι' ἔτους, τὰς δ', ἐμμήνους ἑορτὰς διατελοῦσι, καὶ εὐφραίνεσθαι λέγονται τότε. ὁ δὲ παράσιτος, τὸν μὲν τὰς τεσσαράκοντ' ἡμέρας ἑορτὰς ἄγει. πᾶσαι γὰρ δοκοῦσιν αὐτῷ εἶναι τῶν θεῶν. ἔτι εἰ μὲν βουλόμενοι τὰς ἄλλας τέχνας καταδουῶ, ὀλιγοσιτίαις, καὶ ὀλιγοποσίαις χρῶνται, καθάπερ οἱ νοσοῦντες. πλυπποσίαις δ', καὶ πολισιτίαις, οὐκ ἔστιν εὐφραινόμενον μανθάνειν. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι, χωρὶς ἐργαλείων οὐδαμῶς τῷ κεκτημένῳ ὑπηρετεῖν δύνανται. οὔτε γὰρ αὐλεῖν ἔνι χωρὶς αὐλῶν, οὔτε ψάλλειν ἄνευ λύρας, οὔτε ἱππεύειν χωρὶς ἵππου. αὐτὴ δ' ἥτις ἐστὶν ἀγαθὴ, καὶ οὐ βαρεῖα τῷ τεχνίτῃ, ὥστε καὶ ὑπάρχει μηδὲν ἔχοντι ὅπλον χρῆσθαι αὐτῇ. καθ' ὡς ἔοικε, τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνομεν, μισθὸν διδόντες. ταύτην δ', λαμβάνοντες. ἔτι τῶν μὲν ἄλλων τεχνῶν, εἰσὶ διδάσκαλοι τινές. τῆς δὲ παρασιτικῆς, οὐδείς. ἀλλ' ὥσπερ ἡ ποιητικὴ καθ' Σωκράτην, καὶ αὕτη σύνεσίν μοίρᾳ παραγίγνεται. κἀκεῖνο δ' ἔοικεν, ὅτι τὰς μὲν ἄλλας τέχνας οἱ δύνοντες, ἢ πλέοντες, οὐ

atque vrbes; alias quidem, annuos dies festos, alias menstruos celebrare, quo tempore lætari dicuntur: parasitum autem totos triginta mensis dies festos agitare, siquidem ipsi videntur Dijs sacræ omnes. Præterea qui alijs in artibus strenuè se gerere volunt, pauco victu & potu vtuntur, quemadmodum ægroti: siquidem ad discendum non est accommodus, qui cibo & potu copiosiore se oblectat. Quinetiam aliæ artes, nequaquam sine instrumentis domino inseruire possunt. Nemo enim sine tibia tibicinem agere, nemo sine lyra psallere, nemo sine equo equitare queat. Verùm hæc vsque adeò bona est, nec artifici onerosa, vt ea vti possit etiam qui caret instrumentis. Et vt videmus, alias artes data, hanc accepta mercede discimus. Præterea aliarum artium sunt magistri: sed Parasitices, nullus est. Sed quemadmodum authore Socrate, Poëtica: sic etiam hæc fato quodam accedit. Quinetiam illud expendito, nos non posse alias artes iter faciendo, aut

δυνάμεθα διαπεράσαι. ταύτῃ δὲ ὅτι χρῆσθαι καὶ ἐν ὁδῷ, καὶ πλέοντι. Tv. πάνυ μὲν οὖν. Πα. καὶ μὴν τοί ὦ Τυχιάδη, εἰ μὴ ἄλλαι τέχναι, δοκοῦσί μοι ταύτης ἐπιθυμεῖν. αὐτὴ δ', οὐδέμιας ἑτέρας. Tv. τί δ' οὐχ οἱ τὰ ἀλλότρια λαμβάνοντες, ἀδικεῖν σοι δοκοῦσι; Πα. πῶς γὰρ οὔ; Tv. πῶς οὖν ὁ παράσιτος τὰ ἀλλότρια λαμβάνων, οὐκ ἀδικεῖ μόνος; Πα. οὐκ ἔχω λέγειν. καὶ μὴν τῶν ἄλλων τεχνῶν αἱ ἀρχαὶ φαῦλαί τινες, καὶ εὐτελεῖς εἰσι. ἡ δὲ παρασιτικῆς ἀρχή, πάνυ γενναία τις. τὸ γὰρ ἐρυλλούμενον τοῦτο τῆς φιλίας ὄνομα, οὐκ ἄλλό τι ἴσως, ἢ ἀρχὴ παρασιτικῆς. Tv. πῶς λέγεις; Πα. ὅτι οὐδεὶς ἐχθρὸν, ἢ ἀγνῶτα ἄνδρωπον, ἢ μὴ οὐδὲ συνήθη μετρίως, ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ. ἀλλὰ δεῖ πρότερον οἶμαι τοῦτον γενέσθαι φίλον, ἵνα κοινωνήσῃ σπονδῶν, καὶ χαπίζης, καὶ τῶν τῆς τέχνης ταύτης μυστηρίων. ἐγὼ γοῦν πολλάκις ἤκουσα τινῶν λεγόντων, πίτακὸς δ' οὗτος ὁ φίλος, ὅστις οὐ βέβρωκεν, οὐδὲ πέπωκε μεθ' ἡμῶν, ὡς ἅλογόν τ' συμπίνοντα, καὶ συνιδίοντα, μόνον

A nauigando exercere: sed hac licere vti tum iter facienti, tum nauiganti. Tych. Omnino ita est. Para. Aliæ quoque artes hanc optare videntur, hæc nullam aliam. Tyc. Ecquid? nonne qui aliena capiunt, iniuriam facere videntur tibi? Para. Quidni? Tych. Qui fit igitur vt solus parasitus aliena accipiendo non faciat iniuriam? Para. Dicere non possum. Porrò aliarum artium vilia & simplicia sunt initia: Parasitices contrà principiũ est generosum. Nam celebratum hoc Amicitiæ nomen, non aliud quàm Parasitices esse principium inuenias. Tych. Quid ais? Para. Quoniam nemo inimicum, aut ignotum hominem, sed ne mediocriter quidem familiarem ad epulas inuitat. D Sed oportet vtique vt hic priùs amicitiam contraxerit, vt libationum, mensæ, & artis huius mysteriorum fiat particeps. Nam aliquos plerumque dicentes audiui, cuiusmodi est hic amicus, E qui nec edit, nec bibit nobiscum! videlicet quasi eum quo compotore & conuictore vtimur, solum putent fidum amicum. Quòd au-

παρὰ ἡμῶν φίλον. ὅτι γὰ

μὴν ἡ βασιλικωτάτη τῶν τε-
χνῶν ὄντι αὕτη, μάθοις ἂν ἐξ
ἐκ τῶνδε οὐχ ἥκιστα. τὰς μὲν γὰρ
λοιπὰς τέχνας, ἃ μόγις κακο-
παθοῦντες, καὶ ἱδρῶντες, ἀλ-
λὰ γὰρ Δία καθήμενοι, καὶ ἑστῶτες
ἐργάζονται, ὥσπερ ἀμέλει καὶ δῆ-
λοι τῶν τεχνῶν. ὁ δὲ παράσιτος,
μεταχειρίζεται τὴν αὐτὸς τέ-
χνην, ὡς βασιλεὺς κατακεί-
μενος. ἐπεῖτα μὴν τί δεῖ λέ-
γειν περὶ τῆς εὐδαιμονίας αὐ-
τοῦ, ὅτι δὴ μόνος κατὰ τὸν σοφὸν
Ὅμηρον οὔτε φυτεύει χερσὶ
φυτὸν, οὔτε ἀρόῖ, ἀλλὰ τὰ ἄ-
σπαρτα, καὶ τὰ ἀθέριστα πάν-
τα νέμεται. καὶ μὴν ῥήτορά
τε, καὶ γεωμέτρην, καὶ χαλ-
κέα, οὐδὲν κωλύει τὴν ἑαυτοῦ
τέχνην ἐργάζεσθαι, ἐάν τε
πονηρὸς, ἐάν τε καὶ μοχθηρὸς ᾖ.
παράσιτον δ', οὐδεὶς δύναται ἢ μοχθηρὸς ὢν, ἢ πονηρός.
Τυ. πάπαι. οἷον χρῆμα ἀπο-
φαίνῃ τὴν παρασιτικήν. ὥστε
καὶ αὐτὸς ἤδη βούλεσθαι δο-
κῶ μοι παράσιτος εἶναι ἀντὶ
τούτου, ὅς εἰμι. Πα. ὡς μὴν
τύννω κοινῇ πάντων διαφέρει,
δεδείχθαί μοι δοκῶ. φέρε δὴ
ὡς καὶ κατ' ἰδίαν ἑκάστης δια-
φέρει, σκοπῶμεν. τὸ μὲν δὴ
τὰς βαναύσους τέχνας παραβάλλειν αὐτῇ, αὐόητον ὄν-

tem hæc ars omnium sit maximè regalis: hinc non minùs possis cognoscere. Nam reliquas artes, non modò grauiter laborantes, & sudantes, sed per Iouem, sedentes, & stantes exercent, nimirum vt artium serui. At parasitus artem suam aggreditur, tanquam rex accumbens. Quid enim attinet ea dicere quæ ad eius fœlicitatem pertinent, quòd solus iuxta sapientem Homerum, neque plantam manibus plantat, neque arat, sed citra arationem & sementem omnia consequitur? Quinimo nihil rhetorem, geometram, ærarium fabrum impedit, quominus suam artem exerceat, siue sit prauus, siue stultus. Nemo autem, qui sit stultus, aut prauus, potest parasitari. Tyb. Papæ! cuiusmodi rem ostendisti Parasiticam esse! Itaque velim, pro eo qui iam sum, parasitus esse. Para. Igitur quãtum communiter præstet omnibus, videor mihi demonstrasse. Age iam quantum priuatim singulis præstet, consideremus. Certè eam cum mechanicis artibus comparare, ineptũ esset:

καὶ μᾶλλόν πως καθαιρεῦντος τὸ ἀξίωμα τῆς τέχνης. ὅτι γε μὲν τῶν μεγίστων καὶ καλλίστων τεχνῶν διαφέρει, δεικτέον, ὡμολόγηται γὰρ δὴ πρὸς πάντων, τήν τε ῥητορικὴν, καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς διὰ γνωριμότητα, καὶ ἐπιστήμας ἀποφαίνονται τινες. ἐπειδὰν γοῦν καὶ τούτων ἀποδείξωμεν τὴν παρασιτικὴν πολὺ κρατοῦσαν, σχολῇ δηλονότι τῶν ἄλλων τεχνῶν δόξει προτέρεσάτη, καθάπερ ἡ Ναυσικάα τῶν θεραπαινίδων. κοινῇ μὲν οὖν ἀμφοῖν διαφέρει, καὶ τῆς ῥητορικῆς, καὶ τῆς φιλοσοφίας, πρῶτον περὶ τὴν ὑπόστασιν. ἡ μὲν γὰρ ὑφέστηκεν. αὕτη δὲ, οὐ. οὔτε γὰρ καὶ τὴν ῥητορικὴν εἴ τι, καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν. ἀνὴ οἱ μὲν, τέχνην. οἱδὲ, τοὐναντίον, ἀτεχνίαν. ἄλλοι δὲ, κακοτεχνίαν. ἄλλοι δὲ, ἄλλό τι. ὁμοίως δὲ καὶ τὴν φιλοσοφίαν περὶ τὰ αὐτὰ, καὶ ὡσαύτως ἔχουσαν. ἑτέρως μὲν γὰρ Ἐπικούρῳ δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς ἀκαδημίας. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τοῦ περιπάτου. καὶ ἁπλῶς, ἄλλος ἄλλην ἀξιοῖ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι. καὶ μέχρι γε νῦν, οὔτε οἱ αὐτοὶ γνώμης κρατοῦσιν,

aut potiùs eius qui huius artis dignitatem tollere vellet. Sed ostendendum est hanc maximas, & pulcherrimas artes præstantia superare. Apud omnes in confesso est, cùm Rhetoricam, tum Philosophiam esse maximas & pulcherrimas, quas propter nobilitatem, nonnulli etiam scientias faciunt. Proinde posteaquam ostendero, & his longè potiorem esse Parasiticam, satis nimirum constabit eãdem & alijs artibus esse præstantiorem, quemadmodum Nausicaa præstet famulis. Communiter igitur Rhetoricam & Philosophiam antecellit. Primùm quantum attinet ad artis substantiam. Hæc enim subsistit: illæ verò minimè. Neque enim de Rhetorica vnum idémque sentimus: sed alij artem: alij contrà, non artem: alij malam artem alij aliud esse dicunt. Neque Philosophiam simili ratione, eodémque modo se habere putamus. Aliter enim Epicuro res videntur se habere: aliter Stoicis: aliter Academicis: aliter Peripateticis, Quid multa? alius aliam Philosophiam esse contendit. Et hactenus neque ijdẽ sentẽtia potiũtur,

οὔτε αὐτῶν ἡ τέχνη μία φαίνεται. ἐξ ὧν δηλονότι τεκμαίρεσθαι καταλείπεται. ἀρχὴν γὰρ ἔνιοι μήτε εἶναι τέχνην, ἧς καὶ ἔστιν ἀναίρεσις. ἐπεὶ τί δήποτε ἀριθμητικὴ μία, μία οὖσα καὶ ἡ αὐτή, καὶ δὶς δύο παρ' ἡμῖν, καὶ παρὰ Πέρσαις, τέτταρά ἐστι, καὶ συμφωνεῖ ταῦτα καὶ παρὰ Ἕλλησι, καὶ βαρβάροις. φιλοσοφίας δ', πολλὰς καὶ διαφόρους ὁρῶμεν. καὶ οὔτε τὰς ἀρχὰς, οὔτε τὰ τέλη συμφώνα πασῶν. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. μίαν μὲν γὰρ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι λέγουσιν. αὐτοὶ δ', αὐτὰς πείθοι πολλάς. Πα. καὶ μὴν τὰς μὲν ἄλλας τέχνας, εἰ καί τι κατὰ ταύτας ἀσύμφωνον εἴη, καὶ παρέλθοι τις συγγνώμης ἀξιώσας, ἐπὶ μέσαι τε δοκοῦσι, καὶ αἱ καταλήψεις αὐτῶν οὐκ εἰσὶν ἀμετάπτωτοι, πως δεκτέος ἂν εἴη. φιλοσοφίαν δέ τις ὡς ἀναγκαίαν, ἀναιροῖτο μὴ μίαν εἶναι, καὶ μὴ δ' σύμφωνον αὐτὴν ἑαυτῇ μᾶλλον τῶν ὀργάνων. μία μὲν οὖν ἐστι φιλοσοφία, ἐπειδὴ ὁρῶ καὶ ἀπείρων οὖσαν. πολλαὶ δ' οὐ δύνανται εἶναι, ἐπειδήπερ ἡ φιλοσοφία μία ἁμοίρως δ' καὶ περὶ τῆς ἀκαταστασίας τῆς ἐπιστήμης

neque eorum ars vna esse videtur. Ex quibus reliquũ est vt argumenta ducam. Principio artem esse nego, cuius nulla est substantia. Nam & Arithmetica vna eadémque est, & bis duo apud nos & Persas, sunt quatuor, & hac de re conuenit inter Græcos & Barbaros. Sed Philosophias multas & diuersas videmus, quarum omnium neque principia, neque fines inter se consentiunt. *Ty.* Vera dicis. Vnam enim Philosophiam omnes esse dicunt: attamen ipsi multarum sunt authores. *Para.* Certè in reliquis artibus, quanquam earum ratione nonnihil discreparet, & postulata venia quispiam præteriret: siquidem mediæ videntur, carúmque perceptiones non sunt immutabiles, admittendus tamen esset. Philosophiam autem aliquis tanquã necessariam, sustineret non vnam esse, nec secum magis conuenire, quã instrumenta. Vna quidem non est Philosophia, siquidem innumeras esse video. Nec multæ tamen esse possunt, siquidem vna est Philosophia. Similia etiam dicat aliquis de

ταῦτα φαίη τις ἄν. τὸ γὰρ περὶ
ἑνὸς προκειμένου ταὐτὰ μὴ
λέγειν ἅπαντας, ἀλλὰ μά-
χην εἶναι φορᾶς ἀπιδόξου,
ἀποδείξεις μεγίστη τῷ μὴ ἓν ἀρ- A
χὴν εἶναι τοῦτο, οὐ μία κα-
τάληψις ὡς ἔστι. τὸ γὰρ ζητεῖν
τὸ, τί μᾶλλον αὐτῶν ὄντι, ἢ τὸ
μὴ δ' ἅπαντα ὁμολογεῖν μίαν εἶ-
ναι, τοῦτο αὐτίκα ἀναιρεῖ τὸ ζη- B
τουμένου τὴν οὐσίαν. ἡ μὲν τοι
παρασιτικὴ οὐχ οὕτως ἔχει,
ἀλλ' ἢ ἐν Ἕλλησι, καὶ ἐν βαρ-
βάροις μία ὄντι, καὶ κατ' αὐτὰ, C
καὶ ὡσαύτως. καὶ οὐκ ἄν
εἴποι τις ἄλλως μὲν τοὺς δε,
ἑτέρως δὲ τοὺς, παρασιτεῖν. οὐ-
δ' εἰσὶν ὡς ἔοικεν ἐν παρασίτοις
τισὶν, οἷον στωϊκοὶ, ἢ ἐπικού-
ρειοι, δόγματα ἔχοντες διάφορα, D
ἀλλὰ πᾶσι περὶ ἅπαντας ὁ-
μολογία τίς ὄντι, καὶ συμφωνία
τῶν ἔργων, καὶ τὸ τέλειος. ὥσ-
τε ἔμοιγε δοκεῖ ἡ παρασι-
τικὴ κινδυνεύειν κατά γε τοῦτο,
καὶ σοφία εἶναι. Τυ. παύ- E
μοι δοκεῖς ἱκανῶς ταῦτα εἰ-
ρηκέναι. ὡς δὲ καὶ τἄλλα χεί-
ρων ὄντι ἡ φιλοσοφία τῆς σῆς
τέχνης, πῶς ἀποδεικνύεις; Πα. ἀκου-
ὦ ἀνάγκη πρῶ-
τον εἰπεῖν, ὅτι φιλοσοφίας
μὲν οὐδέποτε πώποθ' παράσιτος, παρασιτικῆς δ', παμπλη-

Rhetoricæ ſubſtantia. Nam quòd de vna quæſtione non eadem dicunt omnes, ſed diuerſis inter ſe pugnant ſententijs, certiſſimum eſt documentum, ne hoc quidem eſſe principium, cuius vna perceptio non eſt. Nam quærere quid potiſſimùm ex illis ſit Rhetorica, nec fateri vnam eſſe, hoc ipſam, eius quod quæritur, eſſentiam tollit. Porrò Paraſitica non ita ſe habet: ſed & apud Græcos, & apud Barbaros ſecundum eadem, eodémque modo vna eſt: neque dicat quiſquam aliter hos, aliter illos paraſitari. Neque ſunt inter Paraſitos, vt liquet, quales Stoici, aut Epicurei, diuerſorum præceptorum authores: ſed omnibus apud omnes vna eſt profeſſio, & operum, finiſque concentus. Itaque parum abeſſe videtur quin Paraſitica, ex his quæ adduxi, etiam ſit Sapientia. *Tych.* Hæc mihi videris ſatis ſupérque dixiſſe. Sed quomodo demonſtras Philoſophiam eſſe tua arte deteriorem? *Para.* Ergo neceſſe eſt vt primùm dicam, philoſophiæ amatorem paraſitum nunquam fuiſſe: & memoriæ proditum eſſe cõ-

λοι ἐπιθυμήσαντες μιμητὰ γένονται φιλόσοφοι, καὶ μέχρι γε νῦν ἐρῶσι. Τυ. καὶ πίνας ἂν ἔχοις εἰπεῖν φιλοσόφους, παραστῆσαι σπουδάσαντας; Πα. ὃς τινας μὴν τοὺς ὦ Τυχιάδη καὶ σὺ γνώσῃ, ὑποκείνη ἀγνοεῖν κἀμέ, ὡς κατά τινος αὐτοῖς αἰσχύνης ἐπιτεῖναι γιγνομένης, οὐχὶ τιμῆς. Τυ. οὐ μὰ τὸν Δί' ὦ Σίμων. ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἀπορῶ οὓς τινας καὶ ἔνεστιν εἰπεῖν. Πα. ὦ γλυκεῖε, σὺ μοι δοκεῖς ἀμήχανος εἶναι καὶ τῶν ἀναγκαιοτάτων τὸν ἐμαυτοῦ βίον, ἐπεὶ πάντας ἂν καὶ ὀπτῶμαι ὃς τινας λέγω δίκαιον. Τυ. καὶ μὴν τοὺς γε τὸν Ἡρακλέα ποσῶ δεῖ ἀκούειν τίνες εἰσίν. Πα. ἐγώ σοι δείξω, καὶ καταλέξω αὐτοὺς ὄντας οὐχὶ τοὺς φαύλους, ἀλλ' ὧν ἐγὼ δοκῶ τοὺς ἀρίστους, καὶ οὓς ἥκιστα οἶσθ. Αἰσχίνης μὴν τοὺς Σωκρατικοὺς ὄντος, τοὺς τῶν μακρῶν καὶ ἀστείων διαλόγους γράψας, ὁπότε ποτὲ εἰς Σικελίαν κομίζων αὐτούς, ὅπως εἰ δύναιτο δι' αὐτῶν γνωσθῆναι Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ. καὶ τ' Μιλτιάδου ἀναγνοὺς, καὶ δόξας εὐδοκιμηκέναι, λοιπὸν ἐκάθητο ἐν Σικελίᾳ παρασιτῶν Διονυσίῳ, καὶ ταῖς Σωκρατικοῖς διατριβαῖς ἐρρῴωτο

plures philosophos Parasiticæ desiderio arsisse, quam ad hoc etiam vsque tempus amant. Tych. Et quosnam Philosophos nominare possis, qui Parasiticæ operam dederint? Para. Quos ô Tychiade, tu cùm noris, non nosse simulas, & me, ac si ex ea re dedecus non honor ad ipsos redundet. Tych. Non simulo per Iouem ô Simon. Imò nescio quos nominandos inuenire possis. Para. O generosè mihi videris eos ignorare à quibus illorum vitæ conscriptæ sunt: alioqui quos dico prorsus nosse posses. Tych. At certè per Herculem, quinã sint illi audire exopto. Para. Ostendam tibi & recensebo illos, non leuis momenti viros, sed quosiudico præstantissimos: quósque minimè putes. Socraticus ille Æschines qui longos illos, vrbanósque dialogos conscripsit, eos in Siciliam aliquando detulit, per quos, si posset, Dionysio tyranno innotescere. Ex quibus cum Miltiadem legisset, & placuisse visus esset, reliquum tempus in Sicilia consedit parasitans Dionysio, & Socraticis disputationibus vale dixit.

φρασης. τί ὄ, καὶ Αρίστιππος ὁ κυρηναῖος οὐχὶ τῶν δοκίμων σαπρὸς σοι φιλόσοφος; Τυ. καὶ πάνυ. Πα. καὶ ἔτος ἤρτι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διέτριβεν ἐν Συρακούσαις παρασιτῶν Διονυσίῳ. πάντων γοῦν ἀμείνων τῶν παρόντων αὐτὸς εὐδοκίμει παρ' αὐτῷ· ἐν γὰρ τῷ σκέψει τὸ τῶν ἄλλων πρὸς πᾶν τέρψιν εὐφυὴς. ὥστε τὸν ἀφροντιστὸν ὄντα μέσον ἔπεμπε παρὰ τοῦτον ὁ Διονύσιος, ὡς παρ' αὐτῷ μαθησόμενον. οὗτος μέντοι δοκεῖ καὶ κοσμῆσαι τὸν τέχνην ἀξίως. ὁ ὄ Πλάτων ὑμῶν ὁ θειοτάτος, καὶ αὐτὸς μὲν ἦλθεν εἰς Σικελίαν ἐπὶ τοῦτο. ἐν ὀλίγαις παρασιτήσας ἡμέραις τῷ τυράννῳ, τὸ παρασιτεῖν ἐσαῦ αὖτις ἐξέπιπτε. καὶ πάλιν Αθήναζε ἀφικόμενος, καὶ φιλοπονήσας, καὶ παραπαιδεύσας ἑαυτὸν, αὖθις δευτέρῳ σχολῇ ἐπέπλευσε τῇ Σικελίᾳ. καὶ δειπνήσας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας, ἐσαῦ ἀμαθὴς ἐξέπιπτε. καὶ αὖτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι περὶ Σικελίαν, ὁμοία δοκεῖ γεγενῆσθαι τῇ Νικίου. Τυ. καὶ τίς ὦ Σίμων, περὶ τούτου λέγεις; Πα. πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι.

Quid autem? nonne & Aristippus ille Cyrenæus tibi ex præstantibus Philosophis videtur fuisse? *Tych.* Maximè. *Para.* Et ille per id ætatis Syracusis versatus est, parasitando apud Dionysium apud quem parasitorum omnium maximè probabatur, vt qui ad hanc artem præ exteris singulari præditus esset industria: adeò vt quotidie coquos ad eum mitteret Dionysius, vt ex ipso discerent. Hic videtur artis dignitatem excoluisse. Vester quoque generosissimus ille Plato, in Siciliam hac de causa venit. Vbi cùm paucos dies apud regem esset parasitatus, à parasitatione, quia ad eam erat inhabilis, excidit. Rursum repetitis Athenis postquam vehemens studium adhibuisset, séque adornasset, secunda nauigatione Siciliam petiuit: vbi paucos dies cœnatus, iterum præ imperitia excidit. Et hæc Platonis fortuna Niciæ fortunæ similis videtur. *Tych.* Ecquis Simo ea de Platone dicit? *Para.* Complures etiam alij. Porrò Aristoxenus Musicus, plurimus

Ἀριστόξενος ὄ μουσικὸς, πλεῖ

λόγου ἄξιος, ἢ αὐτὸς ὁ παράσιτος Νηλέως ἦν. Εὐριπίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι τοῦ θανάτου παρεσπίτει, καὶ Ἀνάξαρχος Ἀλεξάνδρῳ, πάντως σπ- A ασται. καὶ Ἀριστοτέλης ὁ τὴν παρασιτικὴν ἦρξατο μόνον, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν. φιλοσόφους μὲν οὖν ὡς ἔοικε λῶ, παρασιτικὰ ἀπουδάσαντας, ἔδειξα. B παράσιτον δ' οὐδεὶς ἔχει φράσαι, φιλοσοφεῖν ἐθελήσαντα. καὶ μὴν τοι εἰ ἔστιν εὐδαιμον τὸ μὴ πεινῆν, μὴ δ' διψῆν. μὴ δ' ῥιγοῦν, ταῦτα οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπάρχει, ἢ παρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφοις μὲν αἴ τις πολλοὶς καὶ ῥιγοῦντας, καὶ πεινῶντας εὑρεῖ. παράσιτον δ', οὐ. ἢ οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλὰ δυσχὴς τις, ἢ πτωχὸς ἄνθρωπος, ἢ φιλοσόφῳ ὅμοιος. Τυ. ἱκανῶς ταῦτά γε. ὅτι δ' καὶ κζ' πολλὰ διαφέρει φιλοσοφίας, καὶ ῥητορικῆς ἢ παρασιτικῆς, πῶς ὑπιδείκνυεις; Πα. εἰσὶν ὦ βέλτιστε, χαιρεὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων βίου· ὁ μὲν τις εἰρήνης εἶναι. ὅδι αὖ, πολέμου· ἐν δὲ τούτοις, πᾶσα ἀνάγκη φανερὰς γίνεσθαι τὰς τέχνας, καὶ τοὺς ἔχοντας ταύτας ὁποῖοί τινές εἰσι. σκοπεῖσθαι δ' ἐν ἀρχῇ, σκοπώμεθα τ' τῆς

æstimandus, Nelei fuit parasitus. Quòd autem Euripides apud Archelaum ad mortem vsque, Anaxarchus apud Alexandrum egit parasitum, planè compertum habes. Cæterùm Aristoteles Parasiticam orsus est solùm, vt reliquas artes. Philosophos quemadmodum Parasiticæ operam dederint, ostendi. Nemo autem Parasitum producat, qui philosophari voluerit. Ac sanè si neque esurire, nèque sitire, neque algere beatum est, hæc alij nulli quàm parasito suppetunt. Itaque Philosophos multos inuenias qui frigore, & fame capiantur: Parasitum autem, nullum: alioqui Parasitus non esset, sed infœlix quispiam, aut mendicus, aut Philosopho similis. *Tych.* Hæc sufficiunt. Sed Parasiticam Philosophia & Rhetorica esse potiorem, quomodo comprobabis? *Para.* Vitæ humanę sunt tempora, vir optime, alterum pacis, alterum belli, in quibus vtique omnino est necessarium artes patefieri, & cuiusmodi sint ij à quibus exercentur. Priùs autem, si tibi videtur, consideremus

πολέμου καιρὸν, καὶ τίνες ἂν εἶεν μάλιστα χρησιμώτατοι, ἰδία τε ἕκαστος αὐτῶν, καὶ κοινῇ τῇ πόλει. Τυ. ὡς οὐ μέτριον ἀγῶνα καταγγέλλεις τῶν αὐλητῶν. καὶ ἔγωγε πάλαι γελῶ κατ' ἐμαυτὸν, ἐννοῶν ποῖός ἂν εἴη συμβαλλόμενος παρασίτῳ φιλόσοφος. Πα. ἵνα τοίνυν μὴ παῦ θαυμάζῃς, μὴ ὃ τὸ πρᾶγμά σοι δοκῇ χλεύης ἄξιον, φέρε προτυποσώμεθα παρ' ἡμῖν αὐτοῖς. ἠγγέλθαι μὲν αἰρνίδιον εἰς τὴν χώραν ἐμβεβληκέναι πολεμίους, εἶναι δ' ἀνάγκην ἐπεξιέναι, καὶ μὴ περιορᾶν ἔξω δῃουμένην τὴν γῆν. ἅ σρατηγὸν δ' παρεγγέλλειν ἅπαντας εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δὴ χωρεῖν τὸν ἄλλους. ἐν δ' δὴ τούτοις, φιλοσόφους τινάς, καὶ ῥήτορας, καὶ παρασίτους. σκόπει τοίνυν ἀποδύσωμεν αὐτούς. ἀνάγκη γὰρ τὸν μέλλοντας ὁπλίζεσθαι, γυμνοῦσθαι πρότερον. θεῶ δὴ τὸν ἀνδρας ὡς ἕξονται καθ' ἕκαστον, καὶ δοκίμαζε τὰ σώματα. τὸν μὲν τοίνυν αὐτῶν, ὑπὸ εὐδείας ἕδοις ἂν λεπτοὺς, καὶ ὠχροὺς πεφυκότας, ὥσσερ ἤδη βαυματίας παρῳδικούς. ἀγῶνα μὲν

bellitempus,quinam potissimùm vtilissimi esse possint, cùm priuatim quisque sibi, tum in genere reip. Tych. Quàm non mediocre virorum certamen denuntias: ac iamdudum apud me rideo, cogitans qualis esse possit Philosophus cum Parasito comparatus. Par. Ergo vt non mireris nimium, neque hoc subsannatione dignum putes, age typis expressis ob oculos nostros ponam. Annuntiatum est hostes in regionem ex improuiso irrupisse, necesse autem esse in eos irruere, neque permittēdū vt agros populentur. Esse etiam operæ pretium vt belli dux conscribat exercitum ex iuuenibus, & alij discedant. Inter hos esse Philosophos aliquos, Rhetores, & Parasitos. Primùm igitur eis vestimenta detrahamus: necesse enim est vt priùs denudētur, qui arma sunt induturi. Tum ô generose viros illos sigillatim contemplare, & corpora explora. Certè alios præindigentia tenues, & horrore pallidos videbis, tanquam vulneribus confectos. Annon ridiculum esset dicere eiusmodi homines, qui curatione aliqua sunt refocillādi, statariam pugnā,

γὰρ, καὶ μάχην σταδίαν, καὶ

ἔθισμὸν, καὶ κόνιν, καὶ βαύματα, μὴ γελοῖον ἢ λέγειν, δύνασθαι φέρειν αὖ ἐρώτους ὥσπερ ἐκείνης τινὸς δεομόνους ἀναλήψεως; ἄθρει δὴ πάλιν μεταβαὶς, τὸν παράσιτον ὁπόθεν τις φαίνεται. ἆρ' οὐχ ὁ μὲν, τὸ σῶμα ἀρρῶστον πολὺς, καὶ τὸ χρῶμα ἰδὺς, ὑμέλας δὲ, καὶ λευκός; τὸ μὲν, γὰρ γυναικί. τὸ δὲ, δούλῳ πρέποι κεν. ἔπειτα θυμοειδὴς, δεινὸν βλέπων, ὁποῖον ἡμεῖς μέγα, καὶ ὄψαιμον. οὐ γὰρ καλὸν δεδοικότα καὶ δηλῶν ὀφθαλμὸν εἰς πόλεμον φέρειν. ἆρ' οὐχ ὁ τοιοῦτος καλὸς μὲν γένοιτ' ἄν, καὶ ζῶν ὁπλίτης, καλὸς δὲ καὶ εἰ ἀποθανὼν καλῶς; ἀλλὰ τί δὴ ταῦτα εἰκάζειν, ἔχοντας αὐτῶν παραδείγματα; ἁπλῶς γὰρ εἰπεῖν, ἐν πολέμῳ τῶν ποτὲ ῥητόρων, ἢ φιλοσόφων, οἱ μὲν, οὐδὲ ὅλως ἐπεμείναν ἔξω τῆς τείχους προελθεῖν. εἰ δέ τις καὶ ἀναγκασθεὶς παρελθὼν ἔφθασε τὸν λείψανα τῆς τάξεως, ὑποστρέφειν. Τυ. ὡς δαιμόνια πάντα, καὶ οὐδὲν ἔστιν ἐφικτὸν μέτριον. Πα. λέγω δ' ὅμως. τῶν μὲν τοίνυν ῥητόρων, Ισοκράτης οὐχ ὅπως εἰς πόλεμον ἐξῆλθέ ποτε, ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ δικαστήριον αὐτὸν διὰ

& conflictum, & pulueremꝰ, & vulnera ferre posse? Iterum ab ijs ad Parasitum trãsiens, aspice qualis appareat. Nonne hic primùm corpore est magno, colore iucundo, non nigro quidem, sed neque peralbo? nam hic mulieri, ille seruo conuenit. Deinde animosus, horrendum obtuens, magnis quemadmodum nos, & cruentis oculis. Bonum enim non est meticulosum & fœmineum oculum in aciem afferre. Annon qui sit istiusmodi, egregius fiat, siue quũ viuit armatus, siue quum honestè est mortuus? Sed quersum istis collationibus vtimur, siquidem eorum exẽpla habemus? Vt vno verbo dicam, Rhetorum, aut Philosophorum priorum nullus vnquam ausus est belli tẽpore extra mœnia prodire. Quòd siquis coactus id susceperit, hunc deserta acie abscessisse dico. Tych. Quã admiranda omnia, quámque nihil exiguum polliceris! Para. Dicã tamẽ. Equidem ex Rhetoribus Isocrates tantùm abest vt aliquando in bellum prodierit, cùm ne in iudiciali quidem foro præ timiditate suggestũ vnquã cõscẽderit. Opinor & hoc ipsũ, illi vocẽ

δηλίαν. οἶμαι δ' ὅτι οὐδ' ἡ φωνὴ

διὰ τοῦτο εἶχε. πῶ ἔτι, οὐχὶ Δημάδης μὲν, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Φιλοκράτης ὑπὸ δέους ἐυθὺς τὴν καταγγελίαν τοῦ Φιλίππου πολέμου, τὴν πόλιν ἀφεῖδοσαν, καὶ ὄφας αὐτὸς τῷ Φιλίππῳ, καὶ διετέλεσαν Ἀθήνησιν ἀεὶ τὰ ἐκείνου πολιτευόμενοι. ὡς εἴγε τις καὶ ἄλλος ἀθλωσάμος, κατ' ἀυτὰ ἐπολέμει, κἀκεῖνος ἐν ἀυτοῖς ἦν φίλος. ὁ Ὑπερείδης ὅ, καὶ Δημοσθένης, καὶ Λυκοῦργος, οἵτε δοκοῦντες ἀθρασύτεροι, καὶ ταῖς ἐκκλησίαις ἀεὶ θορυβοῦντες, καὶ λοιδορούμενοι τῷ Φιλίππῳ, τί ποτε ἀπεργάσαντο χρηναῖον ἐν τῷ πρὸς ἀυτὸν πολέμῳ; καὶ Ὑπερείδης μέ, καὶ Λυκοῦργος, οὐδ' ἐξῆλθετον· δεῖ οὐδὲ ὅλως ἐπολέμησαν μικρὸν ἔξω παρακώμης τῶν πυλῶν, ἀλλ' ἐντὸς ἐδρᾶτο καθῆντο, παρ' ἀυτοῖς ἦσι πολυρκούμενοι, γνωμίδια, καὶ προβουλευμάτια συντιθέντες. ὁ δ' ἦν κορυφαῖος ἀυτῶν, ὁ ταυτὶ λέγων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συνεχῶς. Φίλιππος γὰρ ὁ Μακεδόνων ὄλεθρος, ὅστις οὐδὲ ἀνδράποδον ὠρίατο τὴς πατρίδος, πολλὰς πρεσβευθεὶς ἐς Βοιωτίαν ὥστε μὴ ξυμμίξαι τὰ στρατόπεδα, καὶ ξυμβαλεῖν εἰς χεῖρας, ῥίψας τὴν ἀσπίδα, ἔφευγεν.

defuisse. Præterea nonne Demades, Æschines, & Philocrates timore statim consternati, Philippo bellum indicente, ciuitatem & se ipsos prodiderunt, & Philippi res Athenis semper gesserunt? Quorum bellandi rationem siquis alius Athenienſium sequeretur, eum in amicitiam asciscebant. Hyperides quoque, & Demosthenes, & Lycurgus qui videbantur animosiores, & in concionibus tumultuabantur, & Philippo conuitiabantur, quid præclari in bello aduersus eum gesto præstiterunt? Equidem Hyperides & Lycurgus nunquam egressi sunt, sed neque vel modicum exerto è portis capite ausi sunt prospicere. Verùm intra mœnia sedebant, apud se ipsos obsessi, sententiolas & senatusconsulta componentes. Sedenim coryphæus illorum Demosthenes, qui hęc subinde in concionibus dicebat: Pestifer ille Philippus Macedo, vnde ne mancipiũ quidem quisquam emeret, ausus in Bœotiam venire priusquam commixti exercitus ad manus venirent, abiecto clypeo aufugit.

ἢ οὐδέπω ταῦτα πρότερον δι-
κούσας οὐδενὸς, πάνυ γοῦν εἰμὶ
ὄντα, οὐχ ὅπως Ἀθηναίοις,
ἀλλὰ Θραξὶ, καὶ Σκύθαις, ὅθεν
ἐκεῖνο τὸ καθαρμα ἦλθ. Τυ.
ἐπίσταμαι ταῦτα. ἀλλ' οὗτοι μὲν
ῥήτορες, καὶ λόγοις λέγειν ἠσκη-
κότες. ἀρετὴν δ', οὖ. τί δὲ περὶ
τῶν φιλοσόφων λέγεις; οὐ γὰρ δὴ
τούτοις ἅπαξ ἐκείνοις ἔχεις
αἰτιᾶσθαι. Πα. οὗτοι πά-
λιν ὦ Τυχιάδη, οἱ περὶ τῆς ἀν-
δρείας ὀνείρατα διαλεγόμενοι, καὶ
καταπείθοντες τὸ τῆς
ἀρετῆς ὄνομα, πολλῷ μᾶλλον
τῶν ῥητόρων φανοῦνται δει-
λότεροι, καὶ μαλακώτεροι.
σκόπει δὴ οὖν. τὸν μὲν
ἅπαντα, ὃς ἔστιν ὅς τις εἰπεῖν ἔχει φι-
λόσοφον ἐν πολέμῳ τετελευ-
τηκότα. ἤτοι γοῦν οὐδὲ ὅλως ἐ-
στρατεύσαντο, ἢ εἰκῇ ἐστρατεύ-
σαντο, πάντες ἔφυγον. Ἀντισθέ-
νης μὲν οὖν, καὶ Διογένης, καὶ
Κράτης, καὶ Ζήνων, καὶ Πλά-
των, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Ἀριστο-
τέλης, καὶ πᾶς οὗτος ὁ ὄμιλος,
οὔτε εἶδον παράταξιν. μόνος
δὲ τολμήσας ἐλθεῖν εἰς τὴν
ἐν τῇ πόλει μάχην ὁ σοφὸς
αὐτὸς Σωκράτης, φεύγων ἐκεῖ-
θεν ἀπὸ τῆς Παρνηθοῦ, εἰς τὴν
Ταυρέου παλαίστραν κατέφυγε. πολὺ γὰρ αὐτῷ ἀσφαλέστερον

Aut hæc priùs nondum ex quoquam audiuisti, quæ innotuerunt non Athenienſibus modò, ſed Thracibus & Scythis, vnde erat ſceleſtus ille. Tych. Hæc ſcio. Sed hi ſunt Rhetores orationibus habendis, non virtute bellica exercitati. Quid autem de Philoſophis dicis? Nõ enim hos quemadmodum illos accuſare potes ignauiæ. Para. Hi equidem Tychiade, qui quotidie de fortitudine diſputant, & virtutis nomen in ore habent, multò ignauiores & molliores Rhetoribus apparebunt. Ad hunc verò modum rem conſidera. Primùm nemo dicere poſſit philoſophum in bello mortem oppetiuiſſe. Aut enim non omnino militarunt, aut ſi militarunt, omnes terga dederunt. Equidem Antiſthenes, Diogenes, Crates, Zeno, Plato, Æſchines, Ariſtoteles, & illa Philoſophorum vniuerſa turba, nunquam viderunt aciem. Solus autem ex illorum numero ſapiens Socrates, in bellum quod ciuitati fuit aduerſus Lacedæmonios, exire auſus, arrepta inde fuga, ex Parnetho in Taurei palæſtram diuertit. Ipſi enim multo vrbaniùs

κὴ μᾶλλόν πως καθαιρῶντος τὸ ἀξίωμα τῆς τέχνης. ὅτι γε μὲν τῶν μεγίστων καὶ καλλίστων τεχνῶν διαφέρει, δεικτέον, ὡμολόγηται γὰρ δὴ παρὰ πάντων, πλὴν τῆς ῥητορικῆς, καὶ τῆς φιλοσοφίας, ἃς διὰ γενναιότητα, κὴ ὑπερηφάνους ἀποφαίνονταί τινες. ἐπειδὰν γοῦν κὴ τούτων ἀποδείξωμεν τὴν παρ' ἡμῖν πολὺ κρατοῦσαν, φανερὸν ἅπασιν ὅτι καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν δόξει προτερεύσασα, καθάπερ ἡ Ναυσικάα τῶν θεραπαινίδων. κοινὴ μὲν οὖν ἀμφοῖν διαφέρει, κὴ τῆς ῥητορικῆς, κὴ τῆς φιλοσοφίας, πρῶτον κτὴ τὴν ὑπόστασιν. ἡ μὲν γὰρ ὑφέστηκεν. αὕτη, οὔτε γὰρ κὴ τὴν ῥητορικὴν ἕν τι, κὴ τὸ αὐτὸ νομίζομεν. ἀλλ' οἱ μὲν, τέχνην. οἱ δὲ, τοὐναντίον, ἀτεχνίαν. ἄλλοι δ', κακοτεχνίαν. ἄλλοι δ', ἄλλό τι. ὁμοίως δὲ κὴ τὴν φιλοσοφίαν κτὴ τὰ αὐτά, κὴ ὡσαύτως ἔχουσαν. ἑτέρως μὲν γὰρ Ἐπικούρῳ δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν. ἑτέρως δ', τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς. ἑτέρως δ', τοῖς ἀπὸ τῆς ἀκαδημίας. ἑτέρως δ', τοῖς ἀπὸ τοῦ περιπάτου. κὴ ἁπλῶς, ἄλλος ἄλλην ἀξιοῖ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι. καὶ μέχρι γε νῦν, οὔτε οἱ αὐτοὶ γνώμης κρατοῦσιν,

aut potiùs eius qui huius artis dignitatem tollere vellet. Sed oſtendendum eſt hanc maximas, & pulcherrimas artes præſtantia ſuperare. Apud omnes in confeſſo eſt, cùm Rhetoricam, tum Philoſophiam eſſe maximas & pulcherrimas, quas propter nobilitatem, nonnulli etiam ſcientias faciunt. Proinde poſteaquam oſtendero, & his longè potiorem eſſe Paraſiticam, ſatis nimirum conſtabit eãdem & alijs artibus eſſe præſtantiorem, quemadmodum Nauſicaa præſtet famulis. Communiter igitur Rhetoricam & Philoſophiam antecellit. Primùm quantum attinet ad artis ſubſtantiam. Hæc enim ſubſiſtit: illæ verò minimè. Neque enim de Rhetorica vnum idémque ſentimus: ſed alij artem: alij contrà, non artem: alij malam artem alij aliud eſſe dicnnt. Neque Philoſophiam ſimili ratione, eodémque modo ſe habere putamus. Aliter enim Epicuro res videntur ſe habere: aliter Stoicis: aliter Academicis: aliter Peripateticis, Quid multa? alius aliam Philoſophiam eſſe contendit. Et hactenus neque ijdẽ ſentẽtia potiũtur,

οὔτε αὐτῶν ἡ τέχνη μία φαίνεται. ἐξ ὧν δηλονότι τεκμαίρεσθαι καταλείπεται. ἀρχὴν γὰρ φημι μήτε εἶναι τέχνης, ἧς οὐκ ἔστιν οὐσίωσις. ἐπεὶ τί δήποτε ἀριθμητικὴ μέν, μία οὖσα καὶ ἡ αὐτὴ, καὶ δὶς δύο παρ' ἡμῖν, καὶ παρὰ Πέρσαις, τέτταρά ἐστι, καὶ συμφωνεῖ ταῦτα καὶ παρὰ Ἕλλησι, καὶ βαρβάροις. φιλοσοφίας δ', πολλὰς καὶ διαφόρους ὁρῶμεν. καὶ οὔτε τὰς ἀρχὰς, οὔτε τὰ τέλη συμφώνα πασῶν. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. μίαν μὲν γὰρ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι λέγουσιν. αὐτοὶ δ', αὐτὰς πεῖσαι πολλάς. Πα. καὶ μὴν τὰς μὲν ἄλλας τέχνας, εἰ καί τι κατὰ ταύτας ἀσύμφωνον εἴη, καὶ παρέλθοι τις συγγνώμης ἀξιώσας, ἐπεὶ μέσαι τε δοκοῦσι, καὶ εἰ καταλήψεις αὐτῶν ἃς εἰσὶν ἀμετάπτωτοι, ὡς δεκτέος ἂν εἴη. φιλοσοφίαν δέ τις ὡς ἀναγκαίαν, αἱρεῖτο μὴ μίαν εἶναι, καὶ μὴ δ' συμφωνον αὐτὴν ἑαυτῇ μᾶλλον τῶν ὀργάνων. μία μὲν οὖν ἔστι φιλοσοφία, ἐπειδὴ ὁρῶ καὶ ἄπειρον οὖσαν. πολλαὶ δ' οὐ δύνανται εἶναι, ἐπειδήπερ ἡ φιλοσοφία μία. ὁμοίως δ' καὶ περὶ τῆς ὑποστάσεως τῆς ῥητορικῆς

neque eorum ars vna esse videtur. Ex quibus reliquũ est vt argumenta ducam. Principio artem esse nego, cuius nulla est substantia. Nam & Arithmetica vna eadémque est, & bis duo apud nos & Persas, sunt quatuor, & hac de re conuenit inter Græcos & Barbaros. Sed Philosophias multas & diuersas videmus, quarum omnium neque principia, neque fines inter se consentiunt. Ty. Vera dicis. Vnam enim Philosophiam omnes esse dicunt: attamen ipsi multarum sunt authores. Para. Certè in reliquis artibus, quanquam earum ratione nonnihil discreparet, & postulata venia quispiam præteriret: siquidem mediæ videntur, earúmque perceptiones non sunt immutabiles, admittendus tamen esset. Philosophiam autem aliquis tanquã necessariam, sustineret non vnam esse, nec secum magis conuenire, quã instrumenta. Vna quidem non est Philosophia, siquidem innumeras esse video. Nec multæ tamen esse possunt, siquidem vna est Philosophia. Similia etiam dicat aliquis de

ταῦτα φαίη τις ἄν. τὸ γὰρ περὶ
ἑνὸς προκειμένου ταὐτὰ μὴ
λέγειν ἅπαντας, ἀλλὰ μά-
χλω εἶναι φορᾶς ἀντιδόξου,
ἀποδείξεις μείζων τοῦ μὴ ἂν ἦ A
ἀρχὴ εἶναι τοῦτο, οὗ μία κα-
τάληψις οὐκ ἔστι. τὸ γὰρ ζητεῖν
τὸ, τί μᾶλλον αὐτῶν ὄντι, ἢ τὸ
μὴ δ' ἐπιστῆ ὁμολογεῖν μίαν εἶ-
ναι, τοῦτο αὐτὸ αἱρεῖ τὸ ζη- B
τούμενον τὴν οὐσίαν. ἡ μὲν τοι
παρασιτικὴ οὐχ οὕτως ἔχει,
ἀλλ' ἀλλ' ἐν Ἕλλησι, καὶ ἐν βαρ-
βάροις μία ὄντι, καὶ κατ' αὐτὰ
τὰ, καὶ ὡσαύτως. καὶ οὐκ ἂν C
εἴποι τις ἄλλως μὲν τοὺς δε,
ἑτέρως δὲ τοὺς, παρασιτεῖν. οὐ-
δ' εἰσὶν ὡς ἔοικεν ἐν παρασίτοις
τισὶν, οἷον στωϊκοὶ, ἢ ἐπικού-
ρειοι, δόγματα ἔχοντες διάφορα, D
ἀλλὰ πᾶσι περὶ ἅπαντας ὁ-
μολογία τίς ὄντι, καὶ συμφωνία
τῶν ἔργων, καὶ τὸ τέλειος. ὥσ-
τε ἔμοιγε δοκεῖ ἡ παρασι-
τικὴ κινδυνεύειν κατά γε τοῦτο,
καὶ σοφία εἶναι. Τυ. παίν E
μοι δοκεῖς ἱκανῶς ταῦτα εἰ-
ρηκέναι. ὡς δὴ καὶ τὰ ἄλλα χεί-
ρων ὄντι ἡ φιλοσοφία τῆς σῆς
τέχνης, πῶς ἀποδείκνυσις;
Πα. ἀκουσον ἀνάγκη περῶ-
τον εἰπεῖν, ὅτι φιλοσοφίας
μὲν οὐδέποτε πέρδιξ παράσιτος, παρασιτικῆς δὲ, πάμπλ-

Rhetoricæ ſubſtantia. Nam quòd de vna quæſtione non eadem dicunt omnes, ſed diuerſis inter ſe pugnant ſententijs, certiſſimum eſt documentum, ne hoc quidem eſſe principium, cuius vna perceptio non eſt. Nam quærere quid potiſſimùm ex illis ſit Rhetorica, nec fateri vnam eſſe, hoc ipſam, eius quod quæritur, eſſentiam tollit. Porrò Paraſitica non ita ſe habet: ſed & apud Græcos, & apud Barbaros ſecundum eadem, eodémque modo vna eſt: neque dicat quiſquam aliter hos, aliter illos paraſitari. Neque ſunt inter Paraſitos, vt liquet, quales Stoici, aut Epicurei, diuerſorum præceptorum authores: ſed omnibus apud omnes vna eſt profeſſio, & operum, finiſque concentus. Itaque parum abeſſe videtur quin Paraſitica, ex his quæ adduxi, etiam ſit Sapientia. Tych. Hæc mihi videris ſatis ſupérque dixiſſe. Sed quomodo demonſtras Philoſophiam eſſe tua arte deteriorem? Para. Ergo neceſſe eſt vt primùm dicam, philoſophiæ amatorem paraſitum nunquam fuiſſe: & memoriæ proditum eſſe cõ-

λοι ὑπομένοντες μνημονεύονται φιλόσοφοι, καὶ μέχρι γε νῦν ἐρῶσι. Τυ. καὶ πῶς ἂν ἔχοις εἰπεῖν φιλοσόφους, παρασιτεῖν ἀσυδάπανος; Πα. ὃς τινας μὴν τοῦτ' ἦν Τυχιάδη καὶ σὺ γιγνώσκων, ὑποκρίνη ἀγνοεῖν κἀμέ, ὡς κατά τινος αὐτοῖς αἰσχύνης ἐντεύξεται γνησιωτης, οὐχὶ τιμῆς. Τυ. οὔ μὰ τὸν Δί' ὦ Σίμων. ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἀπορῶ οὓς τινας καὶ ἵνα εἰς εἰπεῖν. Πα. ὦ γλυκεῖα, σύ μοι δοκεῖς ἀγνοεῖν εἶναι καὶ τῶν ἀναγκαίων τὸν ἐμείων βίον, ἐπεὶ πάντως ἂν καὶ ὀπτῷο ἂν ἅς τινας λέγω δύναιο. Τυ. καὶ μὴν τὸν Ἡρακλέα ποθῶ δὴ ἀκούειν τίνες εἰσίν. Πα. ἐγώ σοι δείξω, καὶ καταλέξω αὐτοὺς ὄντας οὐχὶ τοὺς φαύλους, ἀλλ' οὓς ἐγὼ δοκῶ τὸν ἀρίστους, καὶ οὓς ἤκουσα ὅτι. Αἰσχίνης μὴν τοῦτο ὁ Σωκρατικὸς ἦν, ὁ τοὺς μακροὺς καὶ ἀρίστους διαλόγους γράψας, ὅτε ποτὲ εἰς Σικελίαν κομίζων αὐτούς, ὅπως εἰ δύναιτο δι' αὐτῶν γνωσθῆναι Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ. καὶ τ' Μιλτιάδου ἀναγνοὺς, καὶ δόξας εὐδοκιμηκέναι, λοιπὸν ἐκάθητο ἐν Σικελίᾳ παρασιτῶν Διονυσίῳ, καὶ ταῖς Σωκρατικοῖς διατριβαῖς ἐρρῶσθαι

plures philosophos Parasiticæ desiderio arsisse, quam ad hoc etiam vsque tempus amant. Tych. Et quosnam Philosophos nominare possis, qui Parasiticæ operam dederint? Para. Quos ô Tychiade, tu cùm noris, non nosse simulas, & me, ac si ex ea re dedecus non honor ad ipsos redundet. Tych. Non simulo per Iouem ô Simon. Imò nescio quos nominandos inuenire possis. Para. O generosè mihi videris eos ignorare à quibus illorum vitæ conscriptæ sunt: alioqui quos dico prorsus nosse posses. Tych. At certè per Herculem, quinà sint illi audire exopto. Para. Ostendam tibi & recensebo illos, non leuis momenti viros, sed quosiudico præstantissimos: quósque minimè putes. Socraticus ille Æschines qui longos illos, vrbanósque dialogos conscripsit, eos in Sicitliam aliquando detulit, per quos, si posset, Dionysio tyranno innotescceret. Ex quibus cum Miltiadem legisset, & placuisse visus esset, reliquum tempus in Sicilia consedit parasitans Dionysio, & Socraticis disputationibus vale dixit.

φασίς. τί δ', καὶ Αἰσχίνης ὁ κυνικὸς οὐχὶ τῶν δοκίμων φαινεται σοι φιλοσόφων; Tv. καὶ πάνυ. Πα. καὶ οὗτος μὴν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διέτριβεν ἐν Συρακούσαις παρασιτῶν Διονυσίῳ. πάντων γοῦν μᾶλλον τῶν παρασίτων αὐτὸς ἐνδοκίμει παρ' αὐτῷ. καὶ δὴ καὶ πλέον τι τῶν ἄλλων πρὸς τὴν τέχνην ἐνῆφυε. ὥστε τοὺς ὀψοποιοὺς ὁσημέραι ἔπεμπε παρὰ τοῦτον ὁ Διονύσιος, ὡς παρ' αὐτῷ μανθανοῦσιν. οὗτος μὴν δοκεῖ καὶ κοσμῆσαι τὴν τέχνην ἀξίως. ὁ δὲ Πλάτων ὑμῶν ὁ γλυκύτατος, καὶ αὐτὸς μὴν ἦκεν εἰς Σικελίαν ὑπὸ τοῦτο. καὶ ὀλίγας παρασιτήσας ἡμέρας τῷ τυράννῳ, τῶ παρασιτεῖν ἔσχε αὐτίκα δεῖπνα. καὶ πάλιν Ἀθήναζε ἀφικόμενος, καὶ φιλοπονήσας, καὶ παρασκευάσας ἑαυτὸν, αὖθις δευτέρῳ σχολῇ ἐπέπλευσε τῇ Σικελίᾳ. καὶ δειπνήσας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας, ἔσχε ἀμαθίας δεῖπνα. καὶ αὕτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι περὶ Σικελίαν, ὁμοία δοκεῖ γεγενῆσθαι τῇ Νικίου. Tv. καὶ τίς ὦ Σίμων, περὶ τούτου λέγει; Πα. πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι.

Quid autem? nonne & Aristippus ille Cyrenæus tibi ex præstantibus Philosophis videtur fuisse? *Tych.* Maximè. *Para.* Et ille per id ætatis Syracusis versatus est, parasitando apud Dionysium apud quem parasitorum omnium maximè probabatur, vt qui ad hanc artem præ cæteris singulari præditus esset industria: adeò vt quotidie coquos ad eum mitteret Dionysius, vt ex ipso discerent. Hic videtur artis dignitatem excoluisse. Vester quoque generosissimus ille Plato, in Siciliam hac de causa venit. Vbi cùm paucos dies apud regem esset parasitatus, à parasitatione, quia ad eam erat inhabilis, excidit. Rursum repetitis Athenis postquam vehemens studium adhibuisset, séque adornasset, secunda nauigatione Siciliam petiuit: vbi paucos dies cœnatus, iterum præ imperitia excidit. Hæc Platonis fortuna Niciæ fortunæ similis videtur. *Tych.* Ecquis Simo ea de Platone dicit? *Para.* Complures etiam alij. Porrò Aristoxenus Musicus, plurimi

Λεισόξενος δὲ ὁ μουσικὸς, πολλὰ

λόγου ἄξιος, καὶ αὐτὸς ὁ παράσιτος Νηλέως ἦν. Εὐριπίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι τοῦ θανάτου παρέσιτεῖ, καὶ Ἀνάξαρχος Ἀλεξάνδρῳ, πάντως ἐπίσασαι. καὶ Ἀριστοτέλης ὁ τὴν παρασιτικὴν ἤρξατο μόνον, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν. φιλοσόφους μὲν οὖν ὡσαύτως ἦν, παρασιτικὰ ἀπουδάσαντας, ἔδειξα. παράσιτον δ' οὐδεὶς ἔχει φράσαι, φιλοσοφεῖν ἐθελήσαντα. καὶ μήτοι εἰ ἔστιν εὐδαίμον τὸ μὴ πεινᾶν, μὴ διψᾶν. μὴ ῥιγοῦν, ταῦτα οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπάρχει, ἢ παρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφοις μὲν αἴ πε πολλοὶ καὶ ῥιγοῦντας, καὶ πεινῶντας εὕροις. παράσιτον δ', οὔ. ἢ καὶ αὖ εἴη παράσιτος, ἀλλὰ δύσνους τις, ἢ πλωχὸς ἄνθρωπος, ἢ φιλοσόφῳ ὅμοιος. Τυ. ἱκανῶς ταῦτά γε. ὅτι δ' καὶ κατὰ πολλὰ διαφέρει φιλοσοφίας, καὶ ῥητορικῆς ἡ παρασιτική, πῶς ἐπιδείκνυσαι; Πα. εἰσὶν ὧ βέλτιστε, καιροὶ τῶν ἀνθρώπων βίου. ὁ μὲν τις, εἰρήνης εἶναι. ὅδε αὖ, πολέμου, ἐν δὲ τούτοις, πᾶσα ἀνάγκη φανερὰς γίνεσθαι τὰς τέχνας, καὶ τοὺς ἔχοντας ταύτας ἐπιδεῖ πηγὲς εἰσι. σκοπῶμεν δὲ ἐν ἀνθρώπου, σκοπώμεθα δὲ ἐν

æstimandus, Nelei fuit parasitus. Quòd autem Euripides apud Archelaum ad mortem vsque, Anaxarchus apud Alexandrum egit parasitum, planè compertum habes. Cæterùm Aristoteles Parasiticam orsus est solùm, vt reliquas artes. Philosophos quemadmodum Parasiticæ operam dederint, ostendi. Nemo autem Parasitum producat, qui philosophari voluerit. Ac sanè si neque esurire, neque sitire, neque algere beatum est, hæc alij nulli quàm parasito suppetunt. Itaque Philosophos multos inuenias qui frigore, & fame capiantur: Parasitum autem, nullum: alioqui Parasitus non esset, sed infœlix quispiam, aut mendicus, aut Philosopho similis. *Tych.* Hæc sufficiunt. Sed Parasiticam Philosophiâ & Rhetoricâ esse potiorem, quomodo comprobabis? *Para.* Vitæ humanæ sunt tempora, vir optime, alterum pacis, alterum belli, in quibus vtique omnino est necessarium artes patefieri, & cuiusmodi sint ij à quibus exercentur. Priùs autem, si ubi videtur, consideremus

πολέμου χαιρὸν, καὶ τίνες ἂν εἶεν μάλιστα χρησιμώτατοι, ἰδίᾳ τε ἕκαστος αὐτῷ, καὶ κοινῇ τῇ πόλει. Τυ. ὡς οὐ μέτριον ἀγῶνα καταγγέλλεις τῶν αὐλῶν. καὶ ἔγωγε πάλαι γελῶ κατ' ἐμαυτὸν, ἐννοῶν ποῖος ἂν εἴη συμβαλλόμενος παρασίτῳ φιλόσοφος. Πα. ἵνα τοίνυν μὴ παύῃ θαυμάζῃς, μὴ ὃ τὸ πρᾶγμά σοι δοκῇ γλεύης ἄξιον, φέρε προτυποῶμεθα παρ' ἡμῖν αὐτοῖς. ἠγγέλθαι μὲν αἰφνίδιον εἰς τὴν χώραν ἐμβεβληκέναι πολεμίους, εἶναι δ' ἀνάγκην ἐπεξιέναι, καὶ μὴ περιορᾶν ἔξω δῃουμένην τὴν γῆν. ἅ τρατηγὸν δ' παρεγγέλλειν ἅπαντας εἰς τὸν καταλογον τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δὴ χωρεῖν τοὺς ἄλλους. ἐν δ' δὴ τούτοις, φιλοσόφους τινάς, καὶ ῥήτορας, καὶ παρασίτους. πρῶτον τοίνυν ἀποδύσωμεν αὐτούς. ἀνάγκη γὰρ τοὺς μέλλοντας ὁπλίζεσθαι, γυμνοῦσθαι πρότερον. θεῶ δὴ τοὺς ἀνδρας ὡς γυναῖκας καθ' ἕκαστον, καὶ δοκίμαζε τὰ σώματα. τοὺς μὲν τοίνυν αὐτῶν, ὑπὸ ἐνδείας ἕδοις ἂν λεπτοὺς, καὶ ὠχροὺς πρόσεικότας, ὥσπερ ἤδη βαυμάτιας παρῳκηκότας. ἀγῶνα μὲν

belli tempus, quinam potissimùm vtilissimi esse possint, cùm priuatim quisque sibi, tum in genere reip. Tych. Quàm non mediocre virorum certamen denuntias: ac iamdudum apud me rideo, cogitans qualis esse possit Philosophus cum Parasito comparatus. Para. Ergo vt non mireris nimium, neque hoc subsannatione dignum putes, age typis expressis ob oculos nostros ponam. Annuntiatum est hostes in regionem ex improuiso irrupisse, necesse autem esse in eos irruere, neque permittēdū vt agros populentur. Esse etiam operæ pretium vt belli dux conscribat exercitum ex iuuenibus, & alij discedant. Inter hos esse Philosophos aliquos, Rhetores, & Parasitos. Primùm igitur eis vestimenta detrahamus: necesse enim est vt priùs denudētur, qui arma sunt induturi. Tum ô generose viros illos sigillatim contemplare, & corpora explora. Certè alios præ indigentia tenues, & horrore pallidos videbis, tanquam vulneribus confectos. Annon ridiculum esset dicere eiusmodi homines, qui curatione aliqua sunt refocillādi, statariam pugnā,

γὰρ, καὶ μάχην σταθμαίαν, καὶ

ὦ διομῆδες, καὶ κόνιν, καὶ βαύματα, μὴ γελοῖον ἢ λέγειν, δύνασθαι φέρειν αὐδρώπους ὥσπερ ἐκείνος τινὸς δεομένους ἀκλήψεως; ἄδρει δ' πάλιν μεταβάς, τὸν παράσιτον ὁπηΐης τις φαίνεται. ἆρ' οὐχ ὁ μὲν, τὸ σῶμα πρέπων τοῦ πολιτικοῦ, καὶ τὸ χρῶμα ἡδὺς, ὑ μέλας ὤν, ὑδὲ λευκός; τὸ μὲ, γὸ γυναικί. τὸ ὤ, δούλῳ πρέπει ἔχειν. ἔπειτα ξυμφέρῃς, δεινὸν βλέπων, ὁπηΐων ἡμεῖς μέγα, καὶ ὄψαιμον. οὐ γὸ καλὸν δεδοικότα καὶ δύλιν ὀφθαλμὸν εἰς πόλεμον φέρειν. ἆρ' οὐχ ὁ τοιοῦτος καλὸς μὲν ἡγοῖτ' ἄν, καὶ ζῶν ὁπλίτης, καλὸς ὤ καὶ εἰ ἀποθάνοι καλῶς; ἀλλὰ τί δὴ ταῦτα εἰκάζειν, ἔχοντας αὐτῶν παραδείγματα; ἁπλῶς γὸ εἰπεῖν, ἐν πολέμῳ τῶν πώποτε ῥητόρων, ἢ φιλοσόφων, οἱ μὲν, οὐδὲ ὅλως ἐπεμείναν ἔξω τῆς τείχους προελθεῖν. εἰ δέ τις καὶ ἀναγκαδεὶς παρεδέξατο, φημὶ τὸν λείψαντα τὴν τάξιν, ἀποστρέφειν. Τυ. ὡς δαυμάσια πάντα, καὶ οὐδὲν ἔοικεν μέτριον. Πα. λέγω ὤ ὅμως. τῶν μὲν τοίνυν ῥητόρων, Ισοκράτης οὐχ ὅπως εἰς πόλεμον ἦλθέ ποτε, ἀλλ' οὐδὲ ἀπὸ δικαστηρίου ἀνήβη διὰ

& conflictum, & puluerem, & vulnera ferre posse? Iterum ab ijs ad Parasitum trāsiens, aspice qualis appareat. Nonne hic primùm corpore est magno, colore iucundo, non nigro quidem, sed neque peralbo? nam hic mulieri. ille seruo conuenit. Deinde animosus, horrendum obtuens, magnis quemadmodum nos, & cruentis oculis. Bonum enim non est meticulosum & fœmineum oculum in aciem afferre. Annon qui sit istiusmodi, egregius fiat, siue quū viuit armatus, siue quum honestè est mortuus? Sed quersum istis collationibus vtimur, siquidem eorum exēpla habemus? Vt vno verbo dicam, Rhetorum, aut Philosophorum priorum nullus vnquam ausus est belli tēpore extra mœnia prodire. Quòd siquis coactus id susceperit, hunc deserta acie abscessisse dico. Tych. Quā admirandæ omnia, quámque nihil exiguum polliceris! Para. Dicā tamē. Equidem ex Rhetoribus Isocrates tantùm abest vt aliquando in bellum prodierit, cùm ne in iudiciali quidem foro præ timiditate suggestū vnquā cōscēderit. Opinor & hoc ipsū, illi vocē

δηλίαν. οἶμαι ὅτι ὑῆ τὴν φωνὴν

διὰ τοῦτο εἰχέ πέτι, οὐχὶ Δημάδης μὲν, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Φιλοκράτης ὑπὸ δέους εὐθὺς τῇ καταγγελίᾳ τοῦ Φιλίππου πτόμενοι, τὴν πόλιν παρεῦδοσαν, καὶ ὁρᾶς αὐτοὺς τῷ Φιλίππῳ, καὶ διετέλεσαν Ἀθηναίοις ἀεὶ τὰ ἐκείνου πολιτευόμενοι. ὡς εἴ τις καὶ ἄλλος ἀθλιώτερος, κατ' αὐτὰ ἐπολέμει, κἀκεῖνος ἐν αὐτοῖς ἦν φίλος. Ὑπερείδης δ', καὶ Δημοσθένης, καὶ Λυκοῦργος, οἵπερ δοκοῦντες αὐθαδεστέρως, καὶ ταῖς ἐκκλησίαις ἀεὶ θορυβοῦντες, καὶ λοιδορούμενοι τῷ Φιλίππῳ, ποτὲ ἀπεμάξαντο γνησίαν ἐν τῷ πρὸς αὐτὸν πολέμῳ; καὶ Ὑπερείδης μέν, καὶ Λυκοῦργος, οὐδ' ὅλως ἐτόλμησαν μικρὸν ἔξω παρακύψαι τῶν πυλῶν, ἀλλ' ἐντὸς ἦσαν καθῆντο, παρ' αὐτοῖς ἦσι πολιορκούμενοι, γνωμίδια, καὶ προβουλευμάτια συντιθέντες. ὁ δ' ἦν κορυφαῖος αὐτῶν, ὁ πάντα λέγων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συνεχῶς. Φίλιππος γὰρ ὁ Μακεδόνων ὅλεθρος, ὅσην οὐδὲ ἀνδ' ἀπόδον ἁρπαστὸν τὴν πυθ', πολεμήσας προελθεῖν ἐς Βοιωτίαν ἔφθη πρὶν ξυμμίξαι τὰ στρατόπεδα, καὶ ξυμβαλεῖν εἰς χεῖρας, φίλας ἐς ἀσπίδα, ἄφευκτον.

defuisse. Præterea nonne Demades, Æschines, & Philocrates timore statim consternati, Philippo bellum indicente, ciuitatem & se ipsos prodiderunt, & Philippi res Athenis semper gesserunt? Quorum bellandi rationem siquis alius Athenienſium sequeretur, eum in amicitiam ascisce- A bant. Hyperides quoque, & Demosthenes, & Lycurgus qui videbantur animosiores, & in concionibus tumultuabantur, & Philippo conuitiabantur, quid præclari B in bello aduersus eum gesto præstiterunt? Equidem Hyperides & Lycurgus nunquam egressi sunt, sed neque vel modicum exerto è portis capite ausi sunt prospicere. Verùm intra C mœnia sedebant, apud se ipsos obsessi, sententiolas & senatusconsulta componentes. Sedenim coryphæus illorum Demosthenes, qui hęc subinde in concionibus dicebat: Pestifer ille Philippus Macedo, vnde ne mancipiũ quidem quisquam emeret, ausus in Bœotiam venire priusquam commixti exercitus ad manus venirent, abiecto clypeo aufugit, D

Aut

ἢ οὐδέπω ταῦτα προσέσχηκας οὐδενὸς, πάνυ γνώριμα ὄντα, οὐχ ὅπως Ἀθηναίοις, ἀλλὰ Θραξὶ, καὶ Σκύθαις, ὅθεν ἐκεῖνο τὸ κάθαρμα ἦλθ. Tu. ἐπίσταμαι ταῦτα. ἀλλ' οὗτοι μὲν ῥήτορες, καὶ λόγοις λέγειν ἠσκηκότες. ἀρετὴν δ', εὖ. τί δ' περὶ τῶν φιλοσόφων λέγεις; οὐ γὰρ δὴ τούτοις γε ὥσπερ ἐκείνοις ἔχεις αἰτιᾶσθαι. Pa. οὗτοι πάλιν ὦ Τυχιάδη, οἱ περὶ τῆς ἀνδρείας ὀσημέραι διαλεγόμενοι, καὶ κατατείνοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα, πολλῷ μᾶλλον τῶν ῥητόρων φανοῦνται δειλότεροι, καὶ μαλακώτεροι. σκόπει δὴ οὕτω. πρῶτον μέν, εἰ ἔστιν ὅς τις εἰπεῖν ἔχει φιλόσοφον ἐν πολέμῳ τετελευτηκότα. ἤτοι γὰρ οὐδὲ ὅλως ἐστρατεύσαντο, ἢ εἰσὶν ἐστρατευσαντο, πάντες ἔφυγον. Ἀντισθένης μὲν οὖν, καὶ Διογένης, καὶ Κράτης, καὶ Ζήνων, καὶ Πλάτων, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ πᾶς οὗτος ὁ ὅμιλος, οὔτε εἷς ἐν παρατάξει. μόνος δὲ τολμήσας ἐξελθεῖν εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς πόλεως μάχην ὁ σοφὸς αὖ Σωκράτης, φεύγων ἐκεῖθεν ἀπὸ τῆς Παρνηθοῦ, εἰς τὴν Ταυρέου παλαίστραν κατέφυγε. πολὺ γὰρ αὐτῶν ἀσθενέστερος

Aut hæc priùs nondum ex quoquam audiuisti, quæ innotuerunt non Athenienſibus modò, ſed Thracibus & Scythis, vnde erat ſceleſtus ille. Tych. Hæc ſcio. Sed hi ſunt Rhetores orationibus habendis, non virtute bellica exercitati. Quid autem de Philoſophis dicis? Nõ enim hos quemadmodum illos accuſare potes ignauiæ. Para. Hi equidem Tychiade, qui quotidie de fortitudine diſputant, & virtutis nomen in ore habent, multò ignauiores & molliores Rhetoribus apparebunt. Ad hunc verò modum rem conſidera. Primùm nemo dicere poſſit philoſophum in bello mortem oppetiuiſſe. Aut enim non omnino militarunt, aut ſi militarunt, omnes terga dederunt. Equidem Antiſthenes, ſDiogenes, Crates, Zeno, Plato, Æſchines, Ariſtoteles, & illa Philoſophorum vniuerſa turba, nunquam viderunt aciem. Solus autem ex illorum numero ſapiens Socrates, in bellum quod ciuitati fuit aduerſus Lacedæmonios, exire auſus, arrepta inde fuga, ex Parnetho in Taurei palæſtram diuertit. Ipſi enim multo vrbaniùs

ἔδοκει μὴ τῶν μειρακυλλίων καθεζόμενον, ὥρχεῖζειν, καὶ σοφισμάτια προβάλλειν τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἢ αὐδεὶ ἀσπάτη μάχεσθαι. Tv. ὦ γλυκεῖα, τοῦτα μὲν ἤδη καὶ παρ' ἄλλων ἐπυθόμην· οὐ μὰ Δία σκώπτειν αὐτὸν, καὶ ὀνειδίζειν βουλομένων. ὥστε οὐδέν τι μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ σεαυτοῦ τέχνῃ κατεψεύδεσθαι τῶν ἀνδρῶν. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἤδη φέρε καὶ τὸ παράσιτον ὁποῖός τίς ἐστιν ἐν πολέμῳ, καὶ λέγε. καὶ εἰ ὅλως λέγεται παράσιτός τις γεγενῆσθαι τῶν παλαιῶν. Πα. καὶ μάλα ὦ φιλότης, οὐδεὶς ἀνήκοος Ὁμήρου, ὅστις οὐκ ἐπίσταται παρ' αὐτῷ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡρώων παρασίτους ὄντας. ἔστι, τις γὰρ Νέστωρ ἐκεῖνος, οὗ ἀπὸ τῆς γλώττης ὥσπερ μέλι ὁ λόγος ἀπέρρει, αὐτὸς τοῦ βασιλέως παράσιτος ὢν. καὶ οὔτε τὸν Ἀχιλλέα, ὅσπερ ἔδοκει τε, καὶ ὢν τὸ σῶμα γενναιότατος, καὶ δικαιότατος, οὔτε τὸν Διομήδη, οὔτε τὸν Ἀγαμέμνονα οὕτως ἐπαινεῖ, καὶ θαυμάζει, ὡσπερ τὸν Νέστορα. οὐδὲ γὰρ δέκα Αἴαντας

esse videbatur, cum adolescentulis sedendo, sese ornare, & secum versantibus captiunculas proponere, quàm cum Spartano viro pugnare. *Tych.* Hæc ego, ô generose, ab alijs iam accepi, quibus per Iouem non erat cauillandi, & conuitiandi animus. Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videris, contra viros hoscè mentiendo. At si videtur, age iam dic mihi cuiusmodi sit in bello Parasitus: & num omnino veterum aliquis parasitus fuisse dicatur. *Para.* Atqui ô amice, nemini vsque adeò inauditus est Homerus, nemo tam idiota, vt nesciat præstantissimos heroas apud ipsum esse parasitos. Nam Nestor ille, à cuius lingua perinde vt mel fluebat oratio, regis fuit parasitus. Et neque Achillem, qui & videbatur, & erat forma corporis præstantissimus, & iustissimus, neque Diomedem, neque Aiacem Agamemnon tantis laudibus extulit, & admiratus est, quantum Nestorem. Neque enim decem Aiaces, neque decē Achilles sibi esse optat. Quippe iam olim Troiam cepisset,

ἔχει γλώττης αὐτῷ, ὅτ' ἦλθε Ἀχιλλέως. πάλαι δ' ἂν ἑαλώκει

Τρόιαν, οἱ τοιούτους ὀνοῦς λιὼ ἕπτος ὁ παράσιτος, καίπερ γέρων ὤν, στρατιώτας εἴκοσι λέγει. καὶ τὸν Ἰδομενέα τοῦ Διὸς ἔγγονον, παράσιτον Ἀγαμέμνονος ὁμοίως λέγει. Tv. ταῦτα μὲν καὶ αὐτὸς ἐπίσταμαι. ὅπως γε μὴν δοκῶ μοι γιγνώσκειν πῶς δὲ τῷ αὐτῷ, τῷ Ἀγαμέμνονι παράσιτοι ἦσαν. Πα. ἀναμνήσθητι δὲ γεναῖε τῶν ἐπῶν ἐκείνων, ὧνπερ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενέα λέγει. Tv. ποίων; Πα. Σὸν δ' πλέον ἦπαρ αἰεὶ ἔσκε φίλῳ ἐμοὶ πίνειν, ὅτε δυμὸς ἀνώγοι. ἐνταῦθα γὰρ τὸ αἰεὶ πλέον ἦπαρ εἴρηκεν, οὐχ ὅτι τὸ ποτήριον διαπαντὸς πλῆρες ἐστήκει τῷ Ἰδομενεῖ, ἀλλὰ μαχομένῳ, καὶ κινδυνοῦντι, μὴ ὅτι αὐτῷ ὅλου τοῦ βίου μόνῳ συνδειπνεῖν ἐξῆρχε τῷ βασιλεῖ. μὴ οὐχ ἅπασι τοῖς λοιποῖς στρατιώταις πρὸς ἡμέρας τινὰς προσκαλουμένοις. τὸν μὲν γὰρ Αἴαντα, ἐπὶ καλῶς ἐμονομαχήσαντι τῷ Ἕκτορι, εἰς Ἀγαμέμνονα δεῖον ἄγων φησὶ, κἀπὶ πολὺ ἀξιωθέντα ἑνὶ τοῦ παρὰ τῷ βασιλεῖ δείπνου. ὁσάκις Ἰδομενεὺς, καὶ ὁ Νέστωρ, ὁσημέραι συνεδείπνουν τῷ βασιλεῖ, ὡς αὐτός φησι. Νέστωρ δὲ παράσιτος μοι δοκεῖ τῶν βασιλέων

si tales, qualis erat hic parasitus, quanuis senex, decem milites habuisset. Quinetiam Idomeneum Iouis filium, similiter Agamemnonis parasitum esse dicit. Tych. Hæc quoque scio. Nondum tamen mihi videor intelligere, quomodo hi duo viri fuerint Agamemnonis parasiti. Para. Memento illorum Homeri versuum, quibus Idomeneum alloquitur Agamemnon. Tych. Quosnã dicis? Para. Semper tibi plenior vt mi Stat cyathus, quũ fert animus potare benignè. Hoc loco semper plenum dixit cyathum: non quòd poculum perpetuò plenum adstaret Idomeneo tum pugnanti, tum dormienti: sed quia ipsi soli, quandiu vixit, cum rege conuiuari obtigit: siquidem certis diebus, vt cæteri milites, non inuitabatur. Etenim Aiacem, postquam in singulari certamine cum Hectore, strenuè se gessisset, ad diuinum Agamemnonem ductum fuisse air, & vesperi apud regem honoris causa cœnatum. At verò Idomeneus & Nestor, ferè quotidie cum rege, vt ipse inquit, conuiuabantur. Porrò Nestor regum Parasitus mihi fuisse videtur

μάλιστα τεχνίτης, καὶ ἀγαθὸς
ἡγεῖσθαι. οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ Α-
γαμέμνονος ἀρξάσθαι τῆς τέ-
χνης, ἀλλὰ πρώην ἐπὶ Και-
νέως, καὶ Ἐξαδίου. δοκεῖ δ' οὐ- A
δ' ἀναπύσασθαι παρασιτῶν, εἰ
μὴ καὶ Ἀγαμέμνονα ἀπέθανε.
Τυ. οὗτοι μὲν γνήσιος ὁ πα-
ράσιτος. εἰ δὲ καὶ ἄλλους τινὰς
οἶσθα, πειρῶ λέγειν. Πα. τί οὖν
ὦ Τυχιάδη, οὐχὶ καὶ Πάτρο-
κλος τῷ ἀχιλλέως παράσι-
τος ἦν, καὶ ταῦτα, οὐδενὸς
τῶν ἄλλων Ἑλλήνων φαυλό- C
τερος, οὔτε τὴν ψυχὴν, οὔτε
τὸ σῶμα, νεανίας ὤν; ἐγὼ γοῦν
αὐτῷ μοι δοκῶ τὸν Ἀχιλλέως
τεκμαίρεσθαι τοῖς ἔργοις αὐ-
τοῦ χείρω εἶναι. τόν τε γὰρ
Ἕκτορα ῥήξαντα τὰς πύλας, D
καὶ παρὰ ταῖς ναυσὶν ἐσπε-
μαχόμενον, οὗτος ἔκτεινε,
καὶ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἤ-
δη καιομένην, ἔσβεσε. καίτοι ἐ-
πιβάτευον αὐτῆς οὐχ οἱ φαυ-
λότατοι. ἀλλ' οἱ τὸ Τελαμῶνος,
Αἴας τε, καὶ Τεῦκρος. ὁ μέν, ὀπλί- E
της ἀγαθὸς. ὁδὶ δὲ, τοξότης. καὶ
πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινε τῶν βαρ-
βάρων. ἐν δὲ τούτοις, καὶ Σαρ-
πηδόνα τὸν Διὸς υἱόν, ὁ πα-
ράσιτος τοῦ Ἀχιλλέως. καὶ ἀπέ-
θανε δ' οὐχὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως,

arte multa industrius: quī
non apud Agamemnonem,
sed priùs apud Cæneum &
Exadium artem hanc in-
choauit. Nec parasitandi fi-
nem priùs videtur feciſſe,
quàm diem obijt Agamem-
non. *Tych.* Equidem præ-
clarus hic fuit parasitus.
At siquos alios nosti, conare
dicere. *Para.* Quid igitur
Tychiade, nonne & Patro-
clus Achillis fuit parasitus,
idque cùm nullo alio Grę-
corum fuerit deterior, ne-
que animi, neque corporis
dotibus, etsi erat iuuenis?
Mihi equidem nulla in re
ipso Achille videtur fuiſſe
deterior, ex eius factis
coniecturam facienti. Ete-
nim Hectorem ruptis por-
tis, ac intra munitionem
iuxta naues pugnantem ex-
pulit: & Proteſilai nauim
incenſam, extinxit: quan-
quam in ea militabant, non
ignauiſſimi, verùm Aiax
& Teucer Telamone nati,
cataphractus alter, alter
ſagittarius. Quinetiam mul-
tos ex barbaris neci dedit
Achillis ille parasitus, atque
inter hos Sarpedonem Iouis
filium. Nec vt alij occubuit
ſed Hectorem Achilles, vnus
vnum, Achillem Paris oc-

ἀπέκτεινεν, θεὸς, ἵνα καὶ αὐτὸ Ἀχιλλέα, Πάριδι τῷ παρασίτῳ, θεὸς, καὶ δύο ἀνθρωποι. καὶ τελευτῶν ὃ, φωνὰς ἀφῆκεν, οὐχ οἵας ὁ γενναιότατος Ἕκτωρ, παρασπόνδων τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἱκετεύων ὅπως ὁ γενεὰς αὐτῶ τοῖς οἰκείοις ἀποδοθῇ, μὴ οἵας εἰκὸς ἀφεῖναι παράσιτον. τίνας δὲ ταύτας; τοιούτους δ' ἐκεῖνον μοι εἰκοσιν αὐτεβόλησαν, πάντες καὶ τοῦ ὅλεσθαι, ἐμοὶ τοῦτο δουλεύσαντες. Τυ. ταῦτα μὲν ἱκανά. ὅτι δὲ μὴ φίλος, ἀλλὰ παράσιτος ἦν ὁ Πάτροκλος τῷ Ἀχιλλέως, πειρῶ λέγειν. Πα. αὐτὸ δὴ τὸ Τυχάδη τὸν Πάτροκλον ὅτι παράσιτος ἦν, λέγοντά σοι παρέξομαι. Τυ. θαυμαστὰ λέγεις. Πα. ἄκουε τοίνυν αὐτῶν τῶν ἐπῶν. Μὴ ἐμὰ σῶν ἀπαίειθε πεπάμεναι ὀσσε Ἀχιλλεῦ, ἀλλ' ὁμοῦ ὡς ἐβάφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισι. καὶ πάλιν ἀποβαὶς, καὶ γὼν με δεξάμενός φησιν, ὁ Πηλεὺς ἔθρεψεν ἐνδυκέως, καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνε. τοῦτέστι παράσιτον εἶχεν. ἐμοὶ τοίνυν φίλον ἐβούλετο τὸν Πάτροκλον λέγειν, ἀλλ' οὐ αὐτὸν ὠνόμαζε θεράποντα. ἐλεύθερος γὰρ ἦν ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν λέγει θεράποντας, εἰ μήτε τοὺς

cidit: hunc parasitum Deus, duóque homines. Et moriens voces emisit, non quales Hector ille generosissimus, Achillem supplici-
A ter precatus, vt cadauer suis redderet: sed quales parasitum emittere par est. Quænam autem sunt? Si mihi viginti duro in certamine tales Ante occurrissent, strauissem cuspide
B cunctos. *Tych.* Sufficiunt ista. Cæterùm Patroclum non amicum: sed parasitum Achillis fuisse, proba. *Para.* Ipsum ὁ Tychiade Patroclum se pa-
C rasitum dicentem exhibebo. *Tych.* Miranda dicis. *Para.* Audi igitur ipsos versus. Ne mea Pelide tu condas ossa seorsim, Sed simul, vt tecto nutriti viximus
D vno. Et rursum eodem in loco. Nam me susceptum Peleus studiosus alebat: Nomine méque tuum noto Theraponta vocauit. Hoc est, parasitum esse voluit. Etenim
E si Patroclum appellare voluisset amicum, haud illum theraponta nominasset. Liber enim erat Patroclus. Quos igitur dicit esse therapontas, si neque

δούλους, μήτε τῶν φίλων; τὸν παράσιτον δηλονότι, ἢ καὶ τὸν Μηριόνην τῆς Ἰδομενέως καὶ αὐτὸν παράσιτον ὀνομάζει. οὕτως οἶμαι καλουμένων τότε τῶν παρασίτων. σκόπει δὲ ὅπη καὶ ἐνταῦθα τὸν μὲν Ἰδομενέα, Διὸς ὄντα υἱόν, ἀξιοῖ λέγειν ἀτέλαντον Ἀρεϊ, Μηριόνην δὲ τὸν παράσιτον ἀπῖτε. πῖ δέ, οὐχὶ καὶ Ἀριστογείτων δημοτικὸς ὤν, καὶ πένης, ὥσπερ Θουκυδίδης φησί, παράσιτος ἦν Ἁρμοδίου; πῖ δέ, οὐχὶ καὶ ἐραστής; ὑπερικῶς γὰρ οἱ παράσιτοι καὶ ἐρασταὶ τῶν βεβιωκότων εἰσίν. οὗτος τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τὴν Ἀθηναίων πόλιν πυραγουμένην, εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. καὶ γοῦν ἔστηκε χαλκοῦς ἐν τῇ ἀγορᾷ μετὰ τῶν παιδικῶν. οὗτοι μὲν δὴ τοιοῦδε ὄντες μάλα ἀγαθοὶ, παράσιτοι ἦσαν. σὺ δὲ δὴ ποῖόν τινα εἰκάζεις ἐν πολέμῳ τὸν παράσιτον; οὐχὶ πρῶτον μὲν ὁ τοιοῦτος ἄριστος συνσυμπόσιον ἔξειν ὅτι τῶν παρατάξει. καὶ δὴ καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἀξιοῖ; οὐ γὰρ, ἀλλ' ὅτι ἐν πολέμῳ μάχεσθαί φησιν ἐστάσει καὶ ξυσσίτους ἅμα ἕξειν μαχομένους. καὶ ὅτι ἄλλοι γραφεῖς) λόγον ὑπὲρ Δίους. ὁ μὲν,

seruos, neque amicos intelligit? parasitos nimirum. Quo nomine & Merionem Idomenei theraponta compellat. Sic puto vocabantur tunc parasiti. Considera etiam eum non dignari Idomeneum Iouis filium Marti æqualem dicere: sed eius parasitum Merionem. Quid? nonne & Aristogiton vir popularis, & pauper, vt inquit Thucydides, parasitus fuit Armodij? nonne & amator? Parasiti enim admodum amantes eorum sunt à quibus aluntur. Rursum hic parasitus Athenienſium remp. tyrannide laborantem, in libertatem vindicauit, & nunc in foro ſtat æneus cum amasio. Illi itaque cùm tales eſſent virtute clari, parasiti tamen fuerunt. Tu verò qualem in bello parasitum eſſe putas? Nonne hic primum pranſus prodit in aciem: quemadmodum & Vlyſſes vult? Enimuero cui ſtatim ſub auroræ exortum pugnandum erit, ille cibum ſumet. Et quo tempore alij milites præ metu, hic galeam diligenter adornat, ille

πῆς ἀκειβῶς ἁμάζῃ τὸ κράνος.

ἀδὲ, δειφάνιον ἐνδύς). ὁδὲ, αὐτὸ τὸ δεινὸν ὑποπτεύων τῷ πολέμῳ, βέλτιστος ἦν, ἐδίδου τότε μάλα φαιδρῷ τῷ προσώπῳ, καὶ μὴ τὴν ἔξοδον ἐν ταῖς ἐν ταφροις διαγωνίζεται. ὁ δὲ βίφων αὐτὸν, ὅπισθεν ὑποτάττεται τῷ παρασίτῳ. κἀκεῖνος αὖ ὥσπερ ὁ Αἴας τὸν Τεῦκρον ὑπὸ τῷ σάκει καλύπτει. καὶ τὰ βέλη ἀφιεμένων, γυμνώσας ἑαυτὸν, τοῦτον σκέπει. βούλει γὰρ ἐκεῖνον μᾶλλον σώζειν, ἢ ἑαυτόν, εἰδὲ δὴ καὶ πίσει παράσιτος ἐν πολέμῳ, ὧν αὐτὸς ἐν αὐτῷ δήπου ὕστερον λοχαγὸς, ὕστερον φρουρὸς αἰσχυνθείη, μεγάλῳ τε ὄντι νεκρῷ. καὶ ὥσπερ ἐν συμποσίῳ καλῷ κατακείμενον. ὡς ἀξιόν γε φιλοσόφου νεκρὸν ἰδεῖν τοῦτο παρακείμενον, ξηρὸν, ῥυπῶντα, μακρὸν πωγώνιον ἔχοντα, προστετηκότα τὸ μάχης, ἀθεῖν ἀνθρωπον, τίς ἂν αὖ καταφρονήσειε τούτης τῆς πόλεως, τὸν ὑπασπισας αὐτῆς οὕτω κακοδαίμονας ὁρῶν; τίς δ' ἂν αὖ εἰκάσαι χλωρεῖς καὶ κομήτας ὁρῶν ἀνθρωπίσκους χειμῶνος, τὴν πόλιν ἀποδύσασι συμμάχων, τὸν ἐν τῇ εἱρκτῇ κακουργοις ὁπλίσαι τῷ πολέμῳ; τοιοῦτοι μὲν ἐν πολέμῳ παρὰ ῥήτορας καὶ φιλοσόφους εἰσὶν οἱ πα-

thoracem induit, alius belli sæuitiam suspicans trepidat: tunc parasitus vultu valdè hilari comedit: mox in aciem progressus inter primos dimicat. Qui verò alit ipsum, ordine pòst sequitur parasitum, illumque hic, vt Aiax Teucrum sub clypeo, tegit: relictisque telis, séque nudato, defendit. Eum enim mauult incolumem tueri quàm se ipsum. Quòd si parasitus in bello ceciderit, neque præfectum agminis, neque militum quenquam eius pudebit, cuius magnum sit cadauer, eóque decore iacens quo in conuiuio. Adeò vt indignum esset philosophi cadauer huic adiacens conspici, aridum, sordidum, promissa barba, ante pugnam mortuum, imbellem hominem. Quis eam ciuitatẽ non contempserit, qui tam miseros eius propugnatores videat? Imò quis pallidos illos, & comatos homunciones conspicatus iacentes, non coniecerit, huic ciuitati auxiliatores deesse, adeò vt scelestos qui detinebantur in carcere, ad bellum vinculis soluerint? Tales in bello sunt Parasiti, cum Rhetoribus & Philosophis

ραστοι. ἐν εἰρήνῃ δ', τοσοῦτόν μοι δοκεῖ καὶ διαφέρειν παρασιτικὴ φιλοσοφίας, ὅσον αὐτὴ ἡ εἰρήνη πολέμου. καὶ πρῶτον εἰ δοκεῖ, σκοπῶμεν τὰ τῆς εἰρήνης χωρία. Τυ. οὔπω ξυνίημι ὅτι τοῦτό ποτε βούλεται. σκοπῶμεν δ' ὅμως. Πα. ἀκούω ἀγορὰς, καὶ δικαστήρια, καὶ παλαίστρας, καὶ γυμνάσια, καὶ κωμῳδίσια, καὶ συμπόσια ἔγωγε φαίην ἄν, πόλεως χωρία; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. ὁ τοίνυν παράσιτος, ἢν ἀγορὰν μέν, καὶ δικαστήρια ἢ πάρεισιν, ὅτι οἶμαι τοῖς συκοφάνταις πάντα τὰ χωρία ταῦτα μᾶλλον προσήκει, καὶ ὅτι οὐδὲν μέτειμι ὅτι τῶν ἐν τούτοις γιγνομένων. τὰς δὲ παλαίστρας, καὶ τὰ γυμνάσια, καὶ τὰ συμπόσια, διώκει, καὶ κοσμεῖ μόνος οὗτος. ἐπεὶ τίς ἐν παλαίστρᾳ φιλόσοφος, ἢ ῥήτωρ ἀπόδυς, ἄξιος συγκριθῆναι παρασίτου τῷ σώματι; ἢ τίς ἐν γυμνασίῳ τούτων ὀφθεὶς, ἢ αἰσχύνης τὸ χωρίον μᾶλλον ὅτι; καὶ μὴν ἐν ἑρημίᾳ τούτων οὐδεὶς ἂν ὑποστὰς θηρίον ὁμοῦ ἴδοι. ὁ δὲ παράσιτος, αὐτά τε ἐπίσταται μόνος, καὶ διίσχυται ῥᾳδίως, μεμελετηκὼς αὐτῶν ἐν τοῖς

comparati. Cæterùm in pace tantum præcellit Philosophiam Parasitica, quantum ipsa pax bello præstat. Ac primùm si tibi videtur, A considereamus pacis loca. *Tych.* Quid hoc sibi velit non intelligo. Considereamus tamen. *Para.* Nunquid forum, iudicia, palæstras, gymnasia, venationes, conuiuia, ego dicere possim ciuitatis loca? *Tych.* Rectè sanè. *Para.* Parasitus autem ad forum, & causas agendas non se confert, puto quia sycophantis omnia hæc loca potiùs conueniunt: & quia nihil moderatè in his geritur. Verùm palæstras, gymnasia, & conuiuia sectatur, ornátque hic solus. Quis enim Philosophus aut Rhetor nudatus, cor- D pore cum Parasito dignè comparetur? aut quis eorum in gymnasio conspectus, loci non sit potiùs dedecus? Atqui ne in deserto quidem illorum quispiam cum bellua congredi E sustineret. At Parasitus eas irruentes expectat, & facilè excipit, quas in conuiuijs cõtemnere didicit. Sed neque

δείπνοις καταφρονῶν. καὶ οὐτ'

ἔλαφος, ὅτι σῦς αὐτὸ ἐκπλήττει πφεικός. ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτὸ ὁ σῦς τὸ ὀδόντα θήγει, καὶ ὁ παράσιτος ἐπὶ τὸ σιῶ ἀντιθήγει. τὸν μὲν γὸ λαγὼς, διώκει μᾶλλον τῶν κυνῶν. ἐν δὲ συμποσίῳ, τίς ἂν καὶ ἀμελλήσαιτο παρασίτῳ, ἤτοι παίζοντι, ἢ ἐσθίοντι; τίς δ' ἂν μᾶλλον εὐφράναι τοὺς συμπότας; πότερον ποτ' ἔστος ᾄδων καὶ σκώπτων, ἢ ἀνθρωπος, μὴ γελῶν, ἐν τριβωνίῳ κείμενος, εἰς γλῆ ὁρῶν, ὥσπερ ἐπὶ πίνδος οὐχὶ συμποσιον ἦκων. καὶ ἔμοιγε δοκεῖ, ἐν συμποσίῳ φιλόσοφος τοιοῦτόν ὄζειν, οἷον ἐν βαλανείῳ κύων. φέρε δὴ ταῦτα ἀφέντες, ἐπ' αὐτὸν ἤδη βαδίζωμεν τὸν βίον τὸ παρασίτου, σκοπουῶτες ἅμα, καὶ παραβάλλοντες ἑκάτερον. πρῶτον τοίνυν ἴδοι τις ἂν τὸν μὲν παράσιτον, ἀεὶ δόξης καταφρονοῦντα, καὶ οὐδὲν μέλον αὐτῷ, ὧν οἱ ἄνθρωποι οἴονται. πολλοῦ γοῦν ὄντος, καὶ φιλοσόφοις ἔνεστι πολλοῖς ἂν, οὐ πολλοῖς, ἀλλὰ παντὸς, ὑπὸ τύφου, καὶ δόξης τριβέντας. καὶ οὐ δόξης μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τούτου ἀργύριον ὄζειν, ὑπ' ἀργυρίου. καὶ ὁ μὲν παράσιτος, οὕτως ἔχει πρὸς ἀργύριον, ὡς ὃν ἂν τις οὐδὲ

ceruus, neque aper ſetis inhorreſcens ipſum deterret. Imò ſi aper dentem aduerſus ipſum acuat, Paraſitus viciſſim in aprum acuit. Lepores autem magis inſectatur quàm canis. Porrò in conuiuio quis cum Paraſito aut ludente, aut comedente certet? Ecquis conuiuas magis exhilaret? Vtrum hic qui canit, & cauillatur, an homo qui non ridet, in lacerna iacet, in terram intuetur, vt pote ad luctum non ad conuiuium veniens? Ac vt mihi videtur, huiuſmodi eſt Philoſophus in conuiuio cuiuſmodi canis in balneo. Age verò his miſſis, ad ipſam Paraſiti vitam nos conferamus, quam ſimul conſideremus, & comparemus. Primùm igitur videat quiuis, Paraſitum quidem ſemper gloriam contemnere, neque quid ſentiant homines, curare. Rhetores autem & Philoſophos non aliquos ſed omnes comperiat, faſtu, & ſtudio gloriæ detritos: nec gloriæ modò, ſed quod eſt hac re turpius, etiam pecuniæ. Contrà Paraſitus animo erga pecuniam ſic eſt affecto, vt nemo lapillos qui ſunt in littoribus

πρὸς τὰ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς

ψαφίδος ἀνελῶς ἔχοι. καὶ οὐδὲν αὐτῷ δοκεῖ διαφέρειν τὸ χρυσίον τῦ πυρός. οἶμαι μὲν γὰρ ὑμᾶς, ὦ ὁ δειλότερόν ἐστι, καὶ οἱ φιλοσοφίαν φάσκοντες, οὕτως αὐτὰ οὕτω διάκεινται χαλεπαινόντως, ὥστε τῶν μάλιστα ὑμῶν εὐδοκιμούντων φιλοσόφων. πολὺ μὲν γὰρ τῶν ῥητόρων, τί δεῖ λέγειν; ὁ μὲν, διδοὺς λόγον, δίκην, δώρεις ἐπ' αὐτῇ ἰάλω. ἄλλος δ', μισθὸν σοφιστεύων, εἰσπράττεται τὸν μανθάνοντας. ὁδὶ, παρὰ τῦ βασιλέως ἀφ' ἧς συνῆναι ὁμοίως μισθὸν αἰτεῖ, καὶ ἂν αἰσχύνεται. ἔτι πρεσβύτης ἀνὴρ διαῤῥῆδ ἀποδημεῖ, καὶ μεθορμεῖ, καθάπερ ἰνδὸς, ἢ σκύθης αἰχμάλωτος. καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα αἰσχύνεται, ὅτι μισθὸς ὁ λαμβάνει. ἔνεστι δ' αὖ ἐν μόνον ταῦτα περὶ τούτους, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πάθη. οἷον, λύπας, καὶ ὀργὰς, καὶ φθόνους, καὶ πανταχοῦ. ἐπιθυμίας δ' γε μὴν παράσιτος, ἔξω τούτων ὢν ἁπάντων. ὅτι γὰρ ὀργίζεται δ' ἀνεξικακίαν, καὶ ὅτι ἂν ἔστιν αὐτῷ ὅτῳ ὀργισθείη. καὶ εἰ ἀγανακτήσειε δέ ποτ', ἢ ὀργὴ αὐτῦ χαλεπὸν μὲν, οὐδ' σκυθρωπὸν οὐδὲν ἀφίησιν, μᾶλλον δ', γελάσεται, καὶ

magis negligat. Nec putat aurum esse igni præstantius. Rhetores autem, & quod absurdius est, etiam illi qui se philosophari profitentur, ita miserè sunt erga hæc affecti, quasi hac ratione potissimùm laudem & gloriam sibi compararent. Quid verò de Rhetoribus dicam? hic causam agens, largitionibus est corruptus: ille dicendi artem profitens, à discentibus mercedem exigit: alius pro sua opera mercedem à rege pariter flagitat, nec pudore suffunditur. Præterea vir senex ob id peregrè proficiscitur, & quæstum facit, non aliter atque Indus, aut Scytha captiuus. Nec eum pudet nominis, quòd sit merces id quod accipit. Nec solùm his vitijs, sed etiam alijs animi perturbationibus obnoxios eos inuenies, puta mœrori, iræ, inuidiæ, omnisque generis cupiditati. Sed Parasitus omnibus his affectibus vacat. Neq; enim irascitur ob malorum tolerantiam, & quia non habet quod irascatur. Quòd siquando indignetur: nihil molesti & tetrici designat eius ira: sed risum potius est q;

εὐφραίνῃ τὸν ξυνόντας. λυπεῖται γε μὲν ἥκιστα πάντων. τοῦτο τῆς τέχνης παρασκευάζούσης αὐτῷ, ἣ χαριζομένης, μὴ ἔχειν ὅθεν ὅτου λυπηθείη. οὔτε γὰρ χρήματα ἔστιν αὐτῷ, οὔτε οἶκος, οὔτε οἰκέτης, οὔτε γυνή, οὔτε παῖδες. ὧν διαφθειρομένων, πάντως ἀνάγκη ἐστὶ λυπεῖσθαι τὸν ἔχοντα αὐτά, ἐπεὶ πάντα ἀπόλλυται. σπάνιαι δ' οὔτε δόξης, οὔτε χρημάτων, ἀνὴρ οὐδὲ ὡραίου τινός. Τυ. ἀνὴρ ὦ Σίμων, οἰκός γε εὐδίᾳ προφὴς λυπηθῆναι αὐτόν. Πα. ἀγνοεῖς ὦ Τυχιάδη, ὅτι ἐξ ἀρχῆς οὐδὲ παράσιτός ἐστιν οὗτος, ὅστις ἀπορεῖ βοτῆς. οὐδὲ γὰρ ἀβρεῖος, ἀπορία ἀβρείας ἐστὶν ἀβρεῖος. οὐδὲ φρόνιμος, ἀπορία φρενῶν ἐστὶ φρόνιμος. ἄλλως γε, οὔτε παράσιτος ἂν εἴη. προκειται δ' ἡμῖν περὶ παρασίτου ζητεῖν ὄντος, οὐχὶ μὴ ὄντος. εἰ δὲ μὴ ὁ ἀβρεῖος ἄλλως, ἢ παρουσίᾳ ἀβροτότητος, καὶ ὁ φρόνιμος, παρουσίᾳ φρονήσεως, καὶ ὁ παράσιτος ἦν, παρουσίᾳ τῆς παρασιτεῖν, παράσιτος ἔσται. ὡς εἰμὶ τοῦτο μὴ διαφέρει αὐτῷ, περὶ ἄλλου τινὸς, καὶ οὐχὶ παρασίτου ζητησομένῳ. Τυ. ἀκούω

conuersantibus oblectamento: atque omnium minimè tristitia capitur, præbente hoc & largiente ipsi arte, vt nihil suppetat cuius causa tristitiam contrahat. Caret A enim pecunijs, domo, famulo, vxore, liberis, quibus pereuntibus omnino necesse est vt mœrore afficiatur qui ipsa possidebat. At neque B gloriam, neque pecunias, neque formosum quenquam expetit. *Tych.* At ô Simo, consentaneum est illũ ob victus inopiam mœstum reddi. *Para.* Ignoras ô Tychiade, statim ab initio, hunc qui victu C indiget, non esse parasitum. Non enim fortis fortitudinis inopia fortis est: neque prudens, inopia mentis est prudens: alioqui parasitus esse non possit. Proposita enim D est nobis quæstio, non de eo qui non est, sed de eo qui reuera est Parasitus. Quòd si fortis non aliter quàm fortitudine, prudens non aliter quàm prudentia præsente: sic neque Parasitus nisi pa- E rasitandi præsenti facultate parasitus erit. Nã si hoc illi non suppetit, de aliquo alio, non de parasito erit quæstio. *Tych.* Proinde parasitus nunquam alimenti laborabit

οὐδέποτε ἀπορήσει παράσιτος

βοφῆς. Πα. ἔοικεν. ὥστε οὔτ' ἐπὶ τούτῳ, οὔτ' ἐπ' ἄλλῳ ὄχθῃ, ὅτῳ λυπηθείη ἄν. ἐγὼ μὲν ἐγὼ καὶ πάντες ὁμοῦ φιλόσοφοι, καὶ ῥήτορες, φοβοῦμαι μάλιστα. τῶν γέ τοι πλείστοις αὐτῶν, εὕροις τις ἂν μετ' ξύλου περιόντας. ἢν δ' ἄρα που αὖ μὴ ἐφοβοῦντο ὡπλισμένοι, καὶ τὰς θύρας ἢ μάλα ἐῤῥωμένως ἀποκλείοντας, μή τις ἄρα νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν αὐτοῖς δεδιότες. ὁδὶ, πλὴν θύραν τοῦ δωματίου προσίστησιν, εἰκῇ καὶ τοῦτο, ὡς μὴ ὑπὸ αὔρας αὐοιχθείη. ἀλλ' ὁμοῦ γε φοβερὸς νύκτωρ, οὐδέν τι μᾶλλον ἐτρυβεῖται, ἢ μὴ γενομένου. καὶ δὴ ἐρημίας ἢ ἀπῶν, ἄφυλος ξίφους ὁδεύει. φοβεῖται γὰρ οὐδὲν οὐδαμοῦ. φιλοσόφους ἢ πολλάκις εἶδεν ἐγὼ, οὐδενὸς ὄντος δεινοῦ, τόξα ἐσκευασμένους. ξύλα μὲν γὰρ ἔχουσι, καὶ εἰς βαλανεῖον ἀπιόντες, καὶ ἐπ' ἄριστον. παρασίτου μέντοι οὐδεὶς ἔχει κατηγορῆσαι μοιχείαν, ἢ βίαν, ἢ ἁρπαγὴν, ἢ ἄλλό τι ἀδίκημα ἁπλῶς. ἐπὶ ὅγε τοιοῦτος, ὢν αὖ εἷς παράσιτος, ἀνὴ ἑαυτὸν ἐπὶ τοῖνος ἀδικεῖ. ὡς εἰ μοιχεύσας τύχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι καὶ τοῦνομα μεταλαμβάνει τοῦ ἀδικήματος. ἀλλὰ ἐπὶ μὲν τῷ μοιχεύειν, ἢ τῷ ἁρπάζειν, ἢ τῷ βιάζεσθαι, ἢ τῷ κλέπτειν, ἢ τῷ ἄλλῳ τῷ τοιούτῳ, οὐδὲν ἂν ἐπιτιμήσειεν ἄνθρωπος. ἐπὶ δὲ τῷ παρασίτῳ, καὶ ἐπὶ τῷ ἀδικήματι ἐπιτιμήσειεν ἂν ἅπας. ἐπὶ τοῦτο γὰρ ἐλθὼν, ἐπὶ τοῦτο ἐλήλυθεν, ἐπὶ τὸ ἀδικεῖν. ἐπὶ τοῦτο ἐκ τῆς οἰκίας ἐξῆλθεν, ἐπὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀπέστη, ἐπὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀνέστη, ἐπὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἀκροάσεως ἀπῆλθεν, ἐπὶ τοῦτο ἐκ τῆς παλαίστρας ἀπεδύσατο, ἐπὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀπέστη, ἐπὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀνέστη, ἐπὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἀκροάσεως ἀπῆλθεν, ἐπὶ τοῦτο ἐκ τῆς παλαίστρας ἀπεδύσατο,

inopia. *Para.* Sic sanè. Itaque neque huius, neque alius rei gratia dolere possit. Verùm omnes Philosophi simul & Rhetores maximè timent: quorum plurimos cum baculo prodeuntes inuenias: quod non facerent nisi armatos metuerent: præterea validè claudentes ianuas, veriti ne noctu petantur insidijs. At Parasitus ostium suæ domunculæ negligenter admouet, ne videlicet à vento aperiatur. Noctu autem orto strepitu, non magis quã non orto, turbatur. Præterea per sola loca iter faciens, sine gladio ambulat, nihil enim prorsus vspiam gentium metuit. At ego sæpe vidi Philosophos, cùm nihil aduersi esset, arcus adparantes. Nam quando & ad balneum, & ad prandium se conferunt, baculos habent. Nemo autem Parasitum adulterij, aut violentiæ, aut rapinæ, aut alterius sceleris accusare possit. Nam qui esset huiusmodi, Parasitus non foret amplius, sed in se ipsum iniurioſus. Adeò vt si mœcharetur, simul atque scelus committeret, sceleris nomen acciperet. Et quem-

ματος. ὥσπερ γὰρ ὁ κακὸς οὐ τὸ ἀγαθὸς, ἀλλὰ φαῦλος εἶναι λαμβάνει, οὕτως οἶμαι ὁ παράσιτος οὐ τὸ ἁδικεῖν. αὐτὸ μὲν τοῦτο, ὅπερ ἔστιν, ἀποβάλλει, ἀναλαμβάνει δὲ ὃ ἀδικεῖ. ἀδικήματα δὲ τοιαῦτα ῥητόρων καὶ φιλοσόφων ἄφθονα, οὐ μόνον ἴσμεν αὐτοῖς γιγνόμενα καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοῖς βιβλίοις ἀπολελειμμένα μνημήματα ἔχομεν, ὧν ἠδίκησαν. ἀπολογία μὲν γὰρ Σωκράτους ἔστι, καὶ Αἰσχίνου, καὶ Ὑπερείδου, καὶ Δημοσθένους, καὶ τῶν ἄλλων πολλῶν ῥητόρων, καὶ σοφῶν. παρασίτου δὲ, εἰ ἔστιν ἀπολογία, οὐδεὶς ἔχει τις εἰπεῖν δίκλιν πρὸς παράσιτον πω γεγραμμένην. Τυ. ἀλλὰ νὴ Δία, ὁ μὲν βίος τοῦ παρασίτου, κρείττων ἐστὶ τοῦ τῶν ῥητόρων, καὶ τῶν φιλοσόφων. ὁ δὲ θάνατος, φαυλότερος. Πα. παύ μοι οὖν τοιαῦτα παρασκεύου δαιμονίως. φιλοσόφους μὲν γὰρ ἴσμεν ἅπαντας, ἢ τοὺς πολίτας κακοὺς κακῶς ἀποθανόντας. τοὺς μὲν, ὑπὸ καταδίκης ἁλόντας ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι φαρμάκῳ. τοὺς δὲ, καταφρονήσαντας τοῦ σώματος ἅπαν. τοὺς δὲ, ἀπὸ δυσεξίας φθινήσαντας. τοὺς δὲ, φυγόντας. παρασίτου δὲ θάνατον, οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν,

admodum improbus non boni sed mali appellationem sumit: sic vtique Parasitus si quid mali perpetrarit. Nam hoc ipsum quod est, abijcit, & assumit quod delinquit. Cæterùm istiusmodi flagitia permulta, non solùm nostra ætate ab ijs perpetrata scimus: sed scelerum quæ admiserunt relicta in libris monumenta habemus. Extat apologia Socratis, extat Æschinis, & Hyperidæ, neque non Demosthenis, rhetorúmque & philosophorum complurium. Sed nulla extat Parasiti apologia: nec possit quisquam dicere Parasitum fuisse in ius vocatum. Tych. At per Iouem melior est Parasiti vita, quàm Rhetorum aut Philosophorum: mors verò deterior. Para. Imò contrà long è fœlicior. Nam Philosophos omnes, aut quamplurimos malos malè diem obijsse scimus: alios veneno de maximis criminibus damnatos: alios toto corpore crematos: alios vrinæ difficultate cõsumptos: alios in exilio mortuos. At nemo possit dicere Parasitum huiusmodi morte sublatum:

ἀλλὰ τὸν εὐδαιμονέστατον, φαγόντος, καὶ πόντος. εἰ δέ τις καὶ δοκεῖ βιαίῳ τετελευτηκέναι θανάτῳ, ἀπεπλήσας ἀπέθανε. Τυ. ταῦτα μὲν ἱκανῶς δεδιήλληταί σοι τὰ πρὸς τοὺς φιλοσόφους ὑπὲρ τοῦ παρασίτου. λοιπὸν ἢ εἰ καλὸν καὶ λυσιτελές ὅτι τὸ κτῆμα τοῦτο τῷ βέροντι, πεῖσῶ λέγειν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκοῦσιν ὥσπερ εὐεργετοῦντες, καὶ χαριζόμενοι βέρειν αὐτὸν οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦτο αἰσχύλον τῷ βερομένῳ. Πα. ὡς πλέδιά γέ σοι ὦ Τυχιάδη ταῦτα, εἰ μὴ δύασαι γιγνώσκειν ὅτι πλούσιος ἀνὴρ, εἰ καὶ τὸ Γύγε χρυσὸν ἔχοι, μόνος ἐδίων, πένης ὅτι. καὶ στρατιὸν ἄνευ παρασίτου, πλοῦτος δοκεῖ. καὶ ὥσπερ στρατιώτης χωρὶς ὅπλων, ἀτιμότερος, καὶ ἵππος ἄνευ φαλαρῶν, οὕτω καὶ πλούσιος ἄνευ παρασίτου, ταπεινός τις, καὶ ἐντελὴς φαίνεται. καὶ μὲν ὁ μὲν πλούσιος, κοσμεῖται ὑπ' ἄλλων. ὁ δὲ παράσιτος, πλούσιος οὐδέποτε κοσμεῖ. ἄλλως τε, οὐδὲ ὄνειδος αὐτῷ ὅτι ὡς σὺ φῂς, τὸ παρασιτεῖν ἐκείνῳ δοκοῦσι, ὡς κρεῖττόν τι χρῆμα. ὅπως γε μὲν τῷ πλουσίῳ τοῦτο λυσιτελές ὅτι, τὸ βέ-

sed fœlicissima, vt pote bibentis, & comedentis. Quòd siquis violenta morte defunctus videtur, non cocto cibo perijt. Tych. Hæc satis superque tibi pro Parasito contra Philosophos decertata sunt. Superest vt & illud explices, num honesta sit & vtilis alenti hæc possessio. Mihi nanque videntur diuites, tanquam beneficium & gratiam conferentes, Parasitos alere, atque hoc ei qui alitur esse dedecori. Para. Quàm stolida hæc sunt, nisi possis intelligere, locupletem virum, tametsi Gygis aurum habeat, esse pauperem, si solus edit: & mendicum videri, si solus sine parasito prodit. Et quemadmodum miles sine armis, vestis sine purpura, & equus sine phaleris minoris est pretij: sic diues sine parasito, humilis vilisque videtur. Quinetiam diues à parasito non parum capit ornamenti: parasitum nunquam ornat diues. Præterea neque probrum est ipsi, vt parasitetur illi, tanquam meliori deterior. Quinimo diuiti hoc vtile est, quod

φὴν τὸν παράσιτον, ὦ μὴ τὸ κοσμεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἀσφάλεια πολλὴ ἐκ τῆς τούτου δορυφορίας ὑπαρχει. οὔτε γὰρ μαχη ῥᾳδίως ἄν τις ἐπιχειρήσαι τῷ πλουσίῳ, τοῦτον ὁρῶν παρεζῶντα, ἐν οὐδὲ ἂν ἀποθάνοι φαρμακῳ οὐδεὶς, ἔχων παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τολμήσειεν ἐπιβουλεῦσαι τινὶ, τούτου περιεθόντος, καὶ περιπίοντος; ὥστε ὁ πλούσιος οὐχὶ κοσμεῖται μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων ὑπὸ τοῦ παρασίτου σώζεται. οὕτω μὴν ὁ παράσιτος διὰ φιλοσοφίαν, πάντα κίνδυνον ὑπομένει. καὶ οὐκ ἂν παραμείνειε τῷ πλουσίῳ φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν ἀφεῖται συμφαγών. Tυ. πάντα μοι δοκεῖς ὦ Σίμων διεξελθεῖν, ὑστέρησας οὐδὲν τῆς σεαυτοῦ τέχνης. οὐχ ὥσπερ αὐτὸς ἔφασκες ἀμελέτητος ὤν, μὴ ὥσπερ ἄν τις ὑπὸ τῶν μεγίστων γεγυμνασμένος. λοιπὸν, εἰμὶ αἰρῶν αὐτὸ τὸ ὄνομα ὅτι τῆς παρασιτικῆς, ἐθέλω μαθεῖν. Πα. ὅρα δὴ τῷ ἀποκειμένῳ, εἰ σοι ἱκανῶς λέλεκται δοκεῖ, καὶ πειρῶ πάλιν αὐτὸς ἀποκεῖσθαι περὶ τοῦ ἐζωτωμένου ἢ ἄλλο τι. φέρε γὰρ, τὸν σῖτον οἱ παλαιοὶ τί καλοῦσι;

parasitum alit, à quo non solùm ornatur, sed ex cuius satellitio securitatem magnam consequitur. Neque enim facilè quisquam pugna diuitem aggredietur quem videat ab hoc stipatum: imò neque veneno tolletur, qui parasitum habebit. Quis enim hoc prægustante, & præbibente quenquam ausit insidijs petere? Itaque dives non tantùm à parasito ornatur, sed etiam à maximis periculis seruatur. Ita tantus est parasiti amor, vt omne periculum perferat. Nec diuiti tantùm conuenit cibum sumere, sed vnà comedendo commori exoptet. Tych. Omnia, Simo, mihi videris disseruisse, vt cui nihil in arte tua desit: non vt aiebas, tanquam inexercitatus, sed tanquam à maximis institutus. Quod reliquum est, scire velim num turpe sit Parasitices nomen. Para. Vide meum responsum: an tibi de his sat dictum videatur. Tu verò ad quæstionem responde quod quàm optimum censes. Age enim, quid veteres vocant σῖτον?

Tυ. Σοφῶ. Πα. τί δ', τὸ σιτεῖσθαι, οὐχὶ τὸ ἐδιεῖν; Tυ. ναί. Πα. ἐκοῦν χαθωμολόγηται τὸ παρασιτεῖν ὅτι οὐκ ἄλλο ἐστί. Tυ. τοῦτο γὸ ὦ Σίμων ἐστιν, ὃ αἰσχρὸν φαίνεται. Πα. φέρε δὴ πάλιν ἀποκρίναί μοι, πότερόν σοι δοκεῖ διαφέρειν, ἢ παρακειμένων ἀμφοῖν, πότερον ἂν αὐτὸς ἕλοιο, ἐφάλλε τὸ πλεῖν, ἢ τὸ παραπλεῖν; Tυ. τὸ παραπλεῖν ἔγωγε. Πα. τί δὲ, τὸ ῥέχειν, ἢ τὸ παραῤῥέχειν; Tυ. τὸ παραῤῥέχειν. Πα. τί δ', τὸ ἐππυίειν, ἢ τὸ παρεππυίειν; Tυ. τὸ παρεππυίειν. Πα. τί δ', τὸ ἀκοντίζειν, ἢ τὸ παρακοντίζειν; Tυ. τὸ παρακοντίζειν. Πα. ἐκοῦν ὁμοίως ἔθ' ἕλοιο καὶ τὸ ἐδιεῖν μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν. Tυ. ὁμολογεῖν ἀνάγκη. καί σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ παῖδες, ἀξιῶ μαι κἀγὼ, καὶ μετ' ἄριστον, μαθησόμενος τὴν τέχνην. σὺ δέ μοι αὐτὴν δίκαιος διδάσκειν ἀφθόνως, ἐπεὶ κἀγὼ τοῦτος μαθητὴς σοὶ γίγνομαι. φασὶ δὲ καὶ τοὺς πατέρας μᾶλλον τὰ τέκνα φιλεῖν τῶν τέκνων.

Tych. Alimentum. *Para.* Quid autem σιτεῖσθαι, nonne comedere? *Tych.* Maximè. *Para.* Proinde hoc in confesso est Parasitari aliud nihil esse. *Tych.* At illud est, Simo, quod videtur turpe. *Para.* Age, iterum mihi responde, vtrum præstare tibi videtur, & proposito vtroque vtrum eligeres, Nauigare, an Adnauigare? *Tych.* Adnauigare. *Para.* Quid verò, Currere, an Adcurrere? *Tych.* Adcurrere. *Para.* Quid verò, Equitare, an Adequitare? *Tych.* Adequitare. *Para.* Quid, Iaculari, an Adiaculari? *Tych.* Adiaculari. *Para.* Proinde malis pariter parasitari quàm edere. *Tych.* Fateri cogor. Cæterùm mane & à prandio vt pueri, arti tuæ operam daturus, te adibo. Æquum autem est vt eam me doceas citra inuidiam, siquidem primus tibi fio discipulus. Perhibent autem primos liberos à matribus diligi impensiùs.

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ, Η περὶ Γυμνασίων.

ANACHARSIS, SEV DE GYMNASIIS.

ARGVMENTVM.

Anacharsis & Solon introducuntur inter se disputantes de Gymnasiis, quorum vanitatē ille barbarus perstringit, hic verò Graecum utilitatem & vsum defendit. Eadem etiam opera occasionem arripit dicendi quibus disciplinis, quibúsque exemplis animos iuuenum Athenienses instituere, & quibus corporum exercitijs quémque in finem informare soliti fuerint. Nimirum vt Iuuentus animum & corporibus bene comparata remp. augere & tueri posset.

ΑΥτα ὦ υἱὲ Σόλων, τίνος ἕνεκα οἱ νέοι ποιοῦσιν; οἱ μὲν, αὐτὼν περιπλεκόμενοι, ἀλλήλοις ὑποσκελίζουσιν. οἱ δὲ, ἄγχουσι, καὶ λυμίζουσι, καὶ ἐν τῷ πηλῷ συναναφύρονται καλινδούμενοι, ὥσπερ σύες. καίτοι καταχὰς εὐθὺς ἀποδυσάμενοι, ἰσχνοὶ μὲν, λίπα τε ἠλείψαντο, καὶ κατέψησι μάλα εἰρωνικῶς ἄτεροι ἕτερον ἐν τῷ μέρει. μετ' ὀλίγα οἶδ' ὅ, τι παίοντες, ὠθοῦσί τε ἀλλήλους συνεπεικότες, καὶ τὰ κάτωπα συναφάπτουσιν, ὥσπερ οἱ κεῖοι. καὶ ἰδὼν ἀφάμενος ἀνέχοντα ἕτερον ἐν τοῖν σκελοῖν, ἀφῆκεν εἰς τὸ ἔδαφος. εἶτ' ἐπικαταπεσὼν, ἀπαλάπαξεν ἐκ ἑᾷ, συνωδῶν κάτω ἕως τὸ πηλοῦ. τέλος δὲ πάντα περιπλέξας ἀμφὶ τὰ σκέλη κ

ÆC verò, Solon, cur faciunt, vestri iuuenes? quorum alij sese mutuò suppla-

tant amplexi : alij alios præfocant & verberant, séque cœno immiscent, perindéque ac sues volutantur. Nam initio statim depositis vestibus (quod videbam) oleo sese vnxerunt, & placidè admodum alter alterum rasit vicissim. Deinde nescio quâ de causâ, depresso vultu alij alios pulsant, & frontes arietum instar collidunt. Eo autem ille sublatis cruribus alterum humi prostrauit, in eúmque incumbens caput érigere non sinit, in cœnum deorsum adigens : tandem verò ventre cruribus circum-

πλὴν γαστέρα, τὸν τράχηλον ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ, ἔγχελυν ἔλλιπεν. ὁ δὲ, περιρρυτὸς ὑπὸ τὸν ὦμον, ἱκετεύειν ἔμοιγε δοκεῖ μὴ τέλεον ἀπολωλέκα. καὶ οὐδὲ τὸ ἐλαίου ἕνεκα φείδονται, μὴ μολυνῶσιν. ἀπὸ ἀφανίσαντες τὸ χεῖμα, καὶ τὸ βορβόρου ἀπαλλάξαντες, ὑπὸ ἱδρῶτι ἅμα πολλῷ γίλωτα ἐμοὶ γοῦν παρέχουσι, ὥσπερ οἱ ἐγχέλεις ἐκ τῶν χειρῶν διολισθάνοντες. ἕτεροι δὲ ἐν τῷ αὐλείῳ τῆς αὐλῆς τὸ αὐτὸ τοῦτο δρῶσιν. οὐ γὰρ ἐν παλῷ οὐτοίγε, ἀλλὰ ψάμμον ταύτην βαθεῖαν ὑποβαλόμενοι ἐν τῷ ὀρύγματι, παράττουσί τ' ἀλλήλους, καὶ αὐτοὶ ἑαυτοὺς πάντοθεν καὶ κόνιν ἀλεκτρυόνων δίκην, ὡς ἀφυκτοτέρᾳ σφίσιν ἐν ταῖς συμπλοκαῖς οἶμαι, τὴν ψάμμον τὸν ἁλίπλεκτον ἀπαιρεῖσθαι, καὶ βεβαιοτέραν ἐν ξηρῷ παρεχούσης τὴν ἀντίληψιν. οἱ δὲ, ὀρθοκάρδιοι κεκονιμένοι, καὶ αὐτοὶ πάντοθεν ἀλλήλους περιστάντες, καὶ λακτίζουσιν. οὐτοσὶ γοῦν καὶ τὸν ὀδόντας ὤμπεν ἀποπτύειν ὁ κακοδαίμων. οὕτως αἵματος αὐτῷ καὶ ψάμμου ἀναπέπλησται τὸ στόμα ἐς πλὴν γαλόον. ἀπὸ οὐδὲ

dato, & ſubiecto gutturi cubito, miſerum præfocat. Hic verò plauſu ad humerum facto, ſuppleat opinor ne penitus præfocetur. Sed neque olei cauſa parcunt ſibi, ne inquinentur. Verùm deleta vnctione, obductóque cœno, mihi riſum pariunt quòd ſudore multo perfuſi, velut anguillæ è manibus elabuntur. Rurſus alij in atrio hoc ipſum faciunt: atque hi quidem non in luto: ſed profundam arenam in foſſa ſubijcientes, alij alios conturbant: ipſique vltro gallorum inſtar puluerem aſpergunt, quominus vt puto, in complexibus effugiant, arena demente lubricitatem, & firmiorem in arido præbente comprehenſionem. Atque hi ſtantes erecto corpore pulueruleuti, ſe inuicem irruentes percutiunt, & calcitrant. Hic igitur dentes videtur expuere infœlix, adeò illi os totum & arena & ſanguine oppletum eſt, pugno vt vides in maximam illiſo. Sed neque hic præſes ipſos ſeiungit, & pugnam dirimit (Etenim ex purpura conijcio hunc eſſe ex præſidibus quę-

ſτέμα, πλὴξ ὡς ῥᾳδίως παραβάλλεσθαι ἀρχὴν οὐτοσὶ διίστησιν αὐτοὺς,

καὶ λύει τὴν μάχην. τιμωρεῖσθαι γὰρ τῇ πορφυρίδι τὸν ἀρχόντων τινὰ τοῦτον εἶναι. ὁ δ', ᾧ ἐπροπέμπει, καὶ τὸ παράξαντα ἐπαινεῖ. ἄλλοι δ' ἀλλαχόθι πάντες ἐγκονοῦσι, καὶ ἀναπηδῶσιν, ὥσπερ θέοντες, ὅπως τοὺς αὐτοὺς μὴ φθάσουσιν. ἢ ἐς τὸ αὖθις συναλλόμενοι, λαχτίζουσι τὸν ἀέρα. ταῦτα οὖν ἐγώ λαν εἰδέναι τίνος ἀγαθοῦ ἂν εἶη ποιεῖν, ὡς ἔμοιγε μανία μᾶλλον ἐοικέναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ ὡς ἔστιν ὅστις ἂν ῥᾳδίως μεταπείσειέ με ὡς οὐ παραπαίουσιν οἱ ταῦτα δρῶντες. Σο. ἢ εἰκότως ὦ Ἀνάχαρσι, τοιαῦτά σοι τὰ γιγνόμενα φαίνεται, ξένα γε ὄντα, καὶ πάμπολυ τῶν σκυθικῶν ἐθῶν ἀπᾴδοντα, καθάπερ καὶ ὑμῖν πολλὰ εἰκὸς εἶναι μαθήματα, καὶ ὑπομνήματα, τοῖς Ἕλλησιν ἡμῶν ἀλλόκοτα εἶναι δόξαντα ἄν, εἴ τις ἡμῶν ὥσπερ σὺ νῦν ἐπιστάμενος αὐτοῖς. πλὴν ἀλλὰ θάρρει ὦ γαθέ. οὐ γὰρ μανία τὰ γιγνόμενά ἐστιν, οὐδ' ἐφ' ὕβρει οὗτοι παίουσιν ἀλλήλους, ἢ κωλύουσιν ἐν τῷ πηλῷ, ἵνα ὑπὸ παίοντες τὴν κόνιν, μὴ ἔχει πνὰ χρείαν ἡ ἀτερπὲς τὸ πρᾶγμα, ἢ ἀκμὴν οὐ μικρὰν ἐπάγει τοῖς σώμασιν.

piam) sed & incitat, & laudat eum qui percussit. Porrò alij passim puluere implentur, ac veluti currentes, subsilinnt eodem in loco manentes: & in altum vnà salientes, aërem calcibus lacessunt. Quocirca scire velim cui bono hæc faciant. Nam hæc actio mihi potiùs videtur esse insania: neque me quisquam ab hac sententia dimoueat, hos qui ista faciunt, despere. *Solon.* Nec immeritò Anacharsi, quæ fiunt, tibi videntur huiusmodi, peregrina cùm sint, multúmque à moribus Scythicis abhorreant. Quemadmodum & vobis verisimile est esse multas disciplinas, & studia, quæ nobis Græcis aliena esse viderentur, si quis nostrûm, vt tu, ijs superueniret. Verùm ô bone bono sis animo. Neque enim insaniæ sunt hæc quæ fiunt: neque per contumeliam hi se mutuo percutiunt, & in luto volutant, aut puluerem aspergunt. Sed hæc res quendam habet vsum nou iniucundum, neque exiguum vigorem corporibus affert,

λῶ γοῦν ἐνδιατρίψῃς ὥσπερ οἶμαί σε ποιήσειν τῇ Ἑλλάδι, ἢ εἷς μαχραὶ εἷς καὶ αὐτὸς ἔσῃ τῶν πεπλωμένων, ἢ κεκονιμένων. ὥστε σοι τὸ πρᾶγμα ἤδη τι ἄμα καὶ λισιτελὲς εἶναι δόξει. Ανα. ἄπαγε ὦ Σόλων. ὑμῖν ταῦτα χρήσιμα τὰ ἀφέλιμα, καὶ τρυφερά. ἐμοὶ δ' εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτό τι διαθείη, εἰσοῖτε ὡς οὐ μάτην διζώσμεθα τὸν ἀκινάκιον. ἀτὰρ εἰπέ μοι τί ὄνομα ἔθηκε τοῖς γυμνασίοις, ἢ τί φῶμεν ποιεῖν αὐτούς. Σο. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς ὃ Ἀνάχαρσιν, γυμνάσιον ὑφ' ἡμῶν ὀνομάζεται, καὶ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος τοῦ λυκίου. καὶ τὸ ἄγαλμα δ' αὐτοῦ ὁρᾷς, τὸν ἐπὶ τῇ στήλῃ κεκλιμένον, τῇ ἀριστερᾷ μὲν, τὸ τόξον ἔχοντα. ἡ δεξιὰ δ', ὑφ' ἧς κεφαλῆς ἀπαχθεσμένη, ὥσπερ ἐκ καμάτου μακροῦ ἀναπαυόμενον δείκνυσι τὸν θεόν. τῶν γυμνασμάτων δ' τούτων, τὸ μὲν ἐν τῷ πηλῷ ἐκείνῳ, πάλη καλεῖται. οἱ δ' ἐν τῇ κόνει, παλαίουσι καὶ αὐτοί. τὸ δὲ πύξ εἰς ἀλλήλους ὀρθοκάδιζι, παγκρατιάζειν λέγομεν. καὶ ἄλλα δ' ἡμῖν ἔστι γυμνάσια παιδιᾶς πυγμῆς, καὶ δίσκου, καὶ τοῦ ἁλλεσθαι. ἐν ἁπάντων ἀγῶνας ἀγωνίζῃ.

Quare si in Græcia, quod te facturum puto, commoreris, breui tu quoque vnus ex ijs eris qui lutum, aut puluerem colligunt: hoc vsque adeò volupe & vtile tibi videbitur. *Ana.* Apage Solon. Hæc sint vobis vtilia & iucunda. Quod ad me attinet, siquis vestrum tale quid mihi proponat, intelliget me non fruſtra acinace accinctum esse. Verùm die mihi quod nomen huic rei indidiſtis, aut quid ipſos facere dicamus? *Sol.* Locus ille, Anacharſi, à nobis vocatur Gymnaſium, & est Lycij Apollinis templum: Cuius vides simulachrum, eum qui est ſuper columna reclinatus, qui quidem manu ſiniſtra tenet arcum: cuius verò dextra, ſuper capite reflexa, Deum tanquam ex longo labore quieſcentem oſtendit. Cæterùm horum exercitiorum, aliud quod illo in luto fit, Lucta vocatur. Illi verò in puluere quoque luctantur. Quod verò ſe inuicem erecto corpore percutiunt, Pancratio decertare dicimus. Sunt præterea & alia nobis eiuſmodi gymnaſia, pugilatus, diſci, & ſaltus: quorum omnium certamina proponere ſole-

καὶ ὁ κρατήσας, ἄριστος εἶναι δοκεῖ τῶν καθ' αὑτὸν, καὶ ἀναιρεῖται τὰ ἆθλα. Ανα. τὰ δ' ἆθλα τίνα ὑμῖν ταῦτά ἐστιν; Σο. ὀλυμπάσι μὲν, στέφανος ἐκ κοτίνου. ἰσθμοῖ δ', ἐκ πίτυος. ἐν νεμέᾳ δ', σελίνων πεπλεγμένος. πυθοῖ δ', μῆλα τῶν ἱερῶν τῷ θεῷ. παρ' ἡμῖν δ' τοῖς παναθηναίοις, τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ τῆς μορίας. τί ἐγέλασας ὦ Ανάχαρσις; ἢ διότι μικρά σοι ταῦτα εἶναι δοκεῖ; Ανα. ἦκ, ἀλλὰ παίσιμα ὦ Σόλων κατέλεξας τὰ ἆθλα, καὶ ἄξια τοῖς τε διαθεῖσιν αὐτὰ φιλοτιμεῖσθαι ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ, καὶ τοῖς ἀγωνιζομένοις αὐτοῖς ὑπὲρ τοσούτου διακίνδυνα πεῖσθαι ἀπὸ τοσούτου τῶν πολλῶν. ὥστε μῆλον ἕνεκα, καὶ σελίνου, τοσαῦτα πονεῖν, καὶ κινδυνεύειν, ἀγχόμενος θεὸς ἀλλήλων, καὶ καταπελεμένους, ὡς ἂν ἐπὶ ἀπρεπεστάτοις συμφοραῖς μᾶλλον ὅτῳ ἐπιθυμία, ἢ σελίνῳ ἐστεφανῶσθαι, ἢ πίτυϊ, μὴ τιμῶ καταχρίομενον τὸ πρόσωπον, μηδὲ λακτιζόμενον ὑπ' ἀγαθοῦ ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν. Σο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, ὡς ἐς ψιλὰ τὰ διδόμενα ἡμεῖς ἀποβλέπομεν. ταῦτα μὲν γὰρ ὅτι σημεῖα τῆς νίκης, καὶ γνωρίσματα

mus: quorum qui palmam adeptus fuerit, iudicatur omnium præstantissimus, & reportat præmia. *Ana.* Quænam verò sunt ista præmia? *Sol.* In Olympijs corona oleaginea, in Isthmijs pinea, in Nemeis ex apio concinnata, in Pythijs poma Deo sacra. Cæterùm apud nos in Panathenæis oleum ex oliua Mineruæ sacra. Quid risisti Anacharsi? an quia hæc tibi visa sunt exigua? *Ana.* Non: sed omnibus modis præclara præmia percensuisti, digna ob quæ, qui ea instituerunt, munificentia glorientur, & quibus consequendis certatores gnauiter operam dent: adeò vt pomorum, & apij causa tantum laborem perferant, & periclitentur, dum alij ab alijs præfocantur, & distorquentur, cùm non liceat sine negotio potiri malis, si quis cupiat, aut apio coronari, aut pinu, quin ipsi luto illita facies, & venter calcibus ab aduersarijs percussus fuerit. *Sol.* Atqui ô optime, non ad tenuia dona respicimus. Etenim hæc signa sunt victoriæ, & indicia

οἵτινες οἱ κρατήσαντες. ἥδὺ παρακολουθοῦσα τούτοις δόξα, τῶ παντὸς ἀξία τοῖς νενικηκόσιν. ὥσπερ οὖν καὶ λακτίζεσθαι καλῶς ἔχει τοῖς ὑπερβάλλοις τῷ ὑγκλείαν ἐν τῷ πόνῳ. οὐ γὰρ ἀπόντι προσγίνεται αὐτῷ. ἀλλὰ χρὴ τὸ ὀρεχθὲν αὐτῆς, πολλὰ τὰ δυσχερῆ ἀνεχόμενον ἐν τῇ ἀρχῇ, τότε ἤδη τὸ λυσιτελὲς, καὶ ἡδὺ τέλος ἐν τῶν καμάτων προσδέχεσθαι. Ανα. τοῦτο φὴς ὦ Σόλων τὸ τέλος ἡδὺ, καὶ λυσιτελὲς, ὅτι παῖδες αὐτὸν ὄψονται ἐστεφανωμένον, καὶ ὅτι τῇ νίκῃ ἐπαινέσονται, πολὺ πρότερον οἰκτίραντες ἐπὶ ταῖς πληγαῖς. οἱ δ', εὐδαιμονήσουσιν, ἀπὸ τῶν πόνων μῶλα καὶ σίλφια ἔχοντες. Σο. ἄπειρος εἶ φημὶ τῶν ὑστέρων ἔτι. μὴ μικρὸν δ', ἀλλά σοι δόξει περὶ αὐτῶν, ἐπιδὺς ἐς τὰς πανηγύρεις ἅπαν, ὁρᾶς τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων συλλεγόμενον ἐπὶ τῷ θέαν τῶν τοιούτων, καὶ θέατρα μυρία δεξαμενὰ συμπληρούμενα, καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἐπαινουμένους. τὸν δὲ καὶ νικήσαντα αὐτῶν, ἰσόθεον νομίζόμενον. Ανα. αὐτὸ τοῦτο ὦ Σόλων, καὶ τὸ οἰκτρὸν ὄφη, εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγον ταῦτα πάσχοιεν, ἀλλὰ ἐπὶ

quibus victores cognoscuntur. Cæterùm quæ hæc comitatur gloria, quauis re digna est victoribus: pro qua ijs honestum est calcibus percuti, qui claritatem ex laboribus venantur quoniam citra laborem non obtingit: sed oportet eius appetentem, multas molestias initio perpessum, vtilem & iucundum finem ex laboribus expectare. *Ana.* Hunc finem ais, ô Solon, vtilem & iucundum, quòd ab omnibus coronati conspicientur, atque ob victoriam laudabuntur, quorum nemo non antè, ob plagas quas accipiebant, est misertus: quódque fœlicitate perfruentur, pomis & apio pro labore acceptis. *Sol.* Rerum nostrarum adhuc es imperitus. Verùm paulo pòst aliter de ijs senties: quum ad celebritates profectus, videbis collectam hominum tantam multitudinẽ ad horum spectaculum, multísque virorum millibus theatra plena: & certatores laudari: eúmque qui vicerit, Deo parem existimari. *Ana.* Hoc ipsum, ô Solon, est longè miserrimum, quòd non paucis præsentibus, sed

προσούτοις διατῆς, καὶ μάρτυσι τῆς ὕβρεως. οἱ δηλαδὴ εὐδαιμονίσουσιν αὐτὸν, αἵματι ῥαινομένους ὁρῶντες, ἢ ἀγχομένους πρὸς τῶν ἀντιπάλων. ταῦτα γὰρ τὰ εὐδαιμονίσματα φέρουσι τὴν νίκην αὐτῶν. παρ' ἡμῖν δ' τοῖς Σκύθαις, ἐάν τις ὦ Σόλων, ἢ πατάξῃ τινὰ τῶν πολιτῶν, ἢ ἀπροβόλῳ πρεσβεύσῃ, ἢ ἱματίου περιρήξῃ, μεγάλας οἱ πρεσβύται τὰς ζημίας ἐπάγουσι, κἂν ἐπ' ὀλίγων τῶν μαρτύρων τοῦτο πάθῃ τις. οὔτοι γε ἐν πλουσίοις διάδοις, οἷα σὺ διηγῇ, τὸ ἰσθμοῖ, καὶ τὸ ἐν ὀλυμπίᾳ. οὐμοὶ ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀγωνιστὰς, οἰκτίρειν μοι ἔπεισι, ὧν πάσχουσι. τῶν δὲ θεατῶν, οὓς φὴς ἅπαντας ἥδεν τοὺς ἀρίστους παραγίγνεσθαι ἐς τὰς πανηγύρεις, καὶ πάνυ θαυμάζω, εἰ τάναγκαῖα παρέντες, σχολάζουσι ἐπὶ τοῖς τοιούτοις. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνό πω διώλαμαι κατανοῆσαι, ὅτι τοῦτο τερπνὸν αὐτοῖς, ὁρᾶν παλαμῶντας γε, καὶ διαπλακτιζομένους ἀθρόους καὶ πρὸς πλῆθος ἀγαπομένους, καὶ συμπεσβομένους ἀλλήλων. Σο. εἰ γοῦν ἐς Ἀνάχαρσιν ὀλυμπίων, ἢ ἰσθμίων, ἢ παναθηναίων, αὐτὸ ἂν σε τὸ γιγνόμενον ἐδίδαξεν, ὡς οὐ

tanta ſpectantium, & teſtium contumeliæ corona hæc patiuntur: qui videlicet fœlices eos prædicabunt, quos viderint ſanguine conſperſos, aut ab aduerſarijs ferè præfocatos. Sunt enim hæc fœliciſſima illa, quæ victoriam ipſorum comitantur. Sed enim Solon, apud nos Scythas, ſiquis ciuem aut percuſſerit, aut impetu facto humi fuderit, aut veſtem diſciderit, grauem mulctam ſenes ipſi irrogant, quanuis id in paucorum teſtium præſentia acciderit: non autem in tam amplis theatris, qualia tu narras, in Iſthmo, & Olympia. Enimuero certatores miſerari mihi ſubit, eorum quæ patiuntur nomine. Spectatores autem, quos dicis vndiquaque præſtantiſſimos ad hoſce conuentus venire, omnino miror quòd omiſſis rebus neceſſarijs, hiſce vacant. Neque enim illud poſſum comprehendere, iucundum eſſe ipſis, conſpicari homines qui ſe mutuis ictibus cædant pugnéntque, & humi tundant, comminuántque. *Sol.* Si iam tempus eſſet Anacharſi, aut Olympiorum, aut Iſthmiorũ, aut Quinquatriũ, res ipſa te docuiſſet, quã non

σοφῆς. Πα. ἔοικεν. ὥστε οὔτ' ἐπὶ τούτῳ, οὔτ' ἐπ' ἄλλῳ ὁτῳοῦν, ὅτῳ λυπηθεὶη ἄν. ἢ μὲν ἢ πάντες ὁμῶ φιλόσοφοι, καὶ ῥήτορες, φοβοῦνται μάλιστα. τοὺς γέ τοι πλείους αὐτῶν, ἴνεσί τις ἂν ἐξ ξύλου προϊόντας. καὶ ἂν δή που αὐτὴ ἐφοβοῦντο ὡπλισμένους, ἢ τὰς θύρας ἢ μάλα ἐρρωμένως ἀπεκλεισμένους, μή τις ἄρα νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν αὐτοῖς δεδιότες. ὁδὲ, τὴν θύραν τῦ δωματίου προϊσθησιν, εἰκῆ καὶ τοῦτο, ὡς μὴ ὑπὸ πνεύματος ἀνοιχθείη. ἡρωμένως ἢ φοβεῖται νύκτωρ, οὐδέν τι μᾶλλον πτοεῖται, ἢ μὴ γενομένου. καὶ δι' ἐρημίας ἢ ἀπίων, ἄφνω ξίφος ὀδύνει. φοβεῖται γὰρ οὐδὲν οὐδαμοῦ. φιλοσόφους ἢ πολλάκις εἶδον ἐγὼ, οὐδενὸς ὄντος δεινῦ, τόξα ἐπεσκευασμένους. ξύλα μὴν γὲ ἔχουσι, καὶ εἰς βαλανεῖον ἀπιόντες, ἢ ἐπ' ἄριστον. παρασίτου μήτοι οὐδεὶς ἔχει κατηγορῆσαι μοιχείαν, ἢ βίαν, ἢ ἁρπαγὴν, ἢ ἄλλό τι ἀδίκημα ἁπλῶς. ἐπὶ ὅγε τοιῦτος, ὡς ἂν εἴη παράσιτος, ἀφ' ἑαυτῦ ἐμεῖται ἀδικεῖ. ὃς' εἰ μοιχεύσας τύχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι ἢ τοῦτο μεταλαμβάνει τῦ ἀδικήματος. inopia. *Para.* Sic sanè. Itaque neque huius, neque alius rei gratia dolere possit. Verùm omnes Philosophi simul & Rhetores maximè timent: quorum plurimos cum baculo prodeuntes inuenias: quod non facerent nisi armatos metuerent: præterea validè claudentes ianuas, veriti ne noctu petantur insidijs. At Parasitus ostium suæ domunculæ negligenter admouet, ne videlicet à vento aperiatur. Noctu autem orto strepitu, non magis quã non orto, turbatur. Præterea per sola loca iter faciens, sine gladio ambulat, nihil enim prorsus vspiam gentium metuit. At ego sæpe vidi Philosophos, cùm nihil aduersi esset, arcus adparantes. Nam quando & ad balneum, & ad prandium se conferunt, baculos habent. Nemo autem Parasitum adulterij, aut violentiæ, aut rapinæ, aut alterius sceleris accusare possit. Nam qui esset huiusmodi, Parasitus non foret amplius, sed in se ipsum iniurioſus. Adeò vt si mœcharetur, simul atque scelus committeret, sceleris nomen acciperet. Et quem-

μματος. ὥσπερ ὁ κακὸς ἀ τὸ ἀγαθὸς, ἀλλὰ φαῦλος εἶναι λαμβάνει, ἅπερ οἶμαι ὁ παράσιτος ἐαύ τι ἀδικῆ. αὐτὸ μὲν τοῦτο, ὅπερ ὄντι, ἀποβάλλει, ἀναλαμβάνει δ' ὁ ἀδικεῖ. ἀδικήματα δ' τοιαῦτα ῥητόρων καὶ φιλοσόφων ἄφθονα, οὐ μόνον ἴσμεν αὐτοῖς γεγονότα καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοῖς βιβλίοις ἀπολελειμμένα ὑπομνήματα ἔχομεν, ὧν ἠδίκησαν. ἀπολογία μὲν γὰρ Σωκράτους ὄτι, καὶ Αἰσχίνε, καὶ Τιμαίου, καὶ Δημοσθένους, καὶ τῶν ἄλλων γε δὴ τ ῥητόρων, καὶ σοφῶν. παρασίτου δ', ἃ ἔστιν ἀπολογία, οὐδὶ ἔχει τις εἰπεῖν δίκαιον πρὸς παράσιτον τινι γεγραμμένον. Τυ. ἀλλὰ νὴ Δία, ὁ μὲν βίος τοῦ παρασίτου, κρείττων ὄτι τοῦ τῶν ῥητόρων, καὶ τῶν φιλοσόφων. ὁ δ' θάνατος, φαυλότερος. Πα. παῦ μὲ οὖν τοιοῦτον παρὰπολὺ εὐδαιμονίστερος. φιλοσόφους μὲν γὰρ ἴσμεν ἅπαντας, ἢ τοὺς πλείστους κακοὺς κακῶς ἀποθανόντας. τοὺς μὲν, ἐν καταδίκης ἁλόντας ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι φαρμάκῳ. τοὺς δ', καταφρονήσαντας τοῦ σώματος ἅπαν. τοὺς δ', ἀπὸ δυσεκείας φθινήσαντας. τοὺς δ', φυγόντας. παρασίτου δ' θάνατον, οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν,

admodum improbus non boni sed mali appellationem sumit: sic vtique Parasitus si quid mali perpetrarit. Nam hoc ipsum quod est, abijcit, & assumit quod delinquit. Cæterùm istiusmodi flagitia permulta, non solùm nostra ætate ab ijs perpetrata scimus: sed scelerum quæ admiserunt relicta in libris monumenta habemus. Extat apologia Socratis, extat Æschinis, & Hyperidæ, neque non Demosthenis, rhetorúmque & philosophorum complurium. Sed nulla extat Parasiti apologia: nec possit quisquam dicere Parasitum fuisse in ius vocatum. *Tych.* At per Iouem melior est Parasiti vita, quàm Rhetorum aut Philosophorum: mors verò deterior. *Para.* Imò contrà long è fœlicior. Nam Philosophos omnes, aut quamplurimos malos malè diem obijsse scimus: alios veneno de maximis criminibus damnatos: alios toto corpore crematos: alios vrinæ difficultate cõsumptos: alios in exilio mortuos. At nemo possit dicere Parasitum huiusmodi morte sublatum:

ἀλλὰ τὸν εὐδαιμονέστατον, φα-
γόντος, καὶ πόντος. εἰ δέ τις
καὶ δοκεῖ βιαίῳ τετελευτηκέ-
ναι θανάτῳ, ἀπεπήσας ἀπέ-
θανε. Τυ. ταῦτα μὲν ἱκανῶς
διημίλληταί σοι τὰ πρὸς τὸν
φιλοσόφους ὑπὲρ τοῦ παρασί-
του. λοιπὸν ἤ εἰ καλὸν καὶ λυσι-
τελές ὅτι τὸ κτῆμα τοῦτο τῷ
πλέοντι, πιεῖν λέγειν. ἐμοὶ μὲν
γὰρ δοκοῦσιν ὥσπερ εὐεργετοῦν-
τες, καὶ χαριζόμενοι πλέειν
αὐτὸν οἱ πλούσιοι, καὶ οἷ-
ναι τοῦτο αὐχμίλῳ τῷ πλέον-
μένῳ. Πα. ὡς πλίθιά γέ σοι ὦ
Τυχιάδη ταῦτα, εἰ μὴ δύνα-
σαι γιγνώσκειν ὅτι πλούσιος
ἀνὴρ, εἰ καὶ τὸ Γύγε χρυσὸν ἔ-
χοι, μόνος ἐὼν, πένης ὄντι. καὶ
πρεσβὺς ἄνευ παρασίτου, πτωχὸς
δοκεῖ. καὶ ὥσπερ στρατιώτης χω-
λεὺς ὅπλων, ἀπήμπεχος, καὶ ἱ-
δὼς ἄνευ πορφύρας, καὶ ἵππος
ἄνευ φαλαρῶν, οὕτω καὶ πλού-
σιος ἄνευ παρασίτου, ταπεινός
τις, καὶ ἐυτελὴς φαίνεται. καὶ
μὲν ὁ μὲν πλούσιος, κοσμεῖ-
ται ὑπ' αὐτῶν. ὁ δὲ παράσιτος,
πλούσιος οὐδέποτε κοσμεῖ. ἄλ-
λως τε, οὐδὲ ὄνειδος αὐτῷ
ὅτιν ὡς σὺ φὴς, τὸ παρασιτεῖν
ἐκείνῳ πλουτοῦντι, ὡς χρείποντι
χρήματα. ὅπως γε μὲν τῷ πλουσίῳ τοῦτο λυσιτελὲς ὄν, τὸ πλέ-

sed fœliciſſima, vt pote bi-
bentis, & comedentis. Quòd
ſiquis violenta morte de-
functus videtur, non cocto
cibo perijt. Tych. Hæc ſatis
ſupérque tibi pro Paraſito
contra Philoſóphos decer-
tata ſunt. Supereſt vt & il-
lud explices, num honeſta
ſit & vtilis alenti hæc poſ-
ſeſſio. Mihi nanque viden-
tur diuites, tanquam be-
neficium & gratiam confe-
rentes, Paraſitos alere, atque
hoc ei qui alitur eſſe dede-
cori. Para. Quàm ſtolida
hæc ſunt, niſi poſſis intel-
ligere, locupletem virum,
tametſi Gygis aurum ha-
beat, eſſe pauperem, ſi ſo-
lus edit: & mendicum vi-
deri, ſi ſolus ſine paraſito
prodit. Et quemadmodum
miles ſine armis, veſtis
ſine purpura, & equus
ſine phaleris minoris eſt
pretij: ſic diues ſine pa-
raſito, humilis viliſque vi-
detur. Quinetiam diues à
paraſito non parum capit
ornamenti: paraſitum nun-
quam ornat diues. Præterea
neque probrum eſt ipſi, vt
paraſitetur illi, tanquam
meliori deterior. Quinimo
diuiti hoc vtile eſt, quod

φέρ᾽ τὸν παράσιτον, ὦ Σῖμε μὴ, τὸ κοσμεῖσθαι ὑπ᾽ αὐτῷ, καὶ ἀσφάλειαν πολλὴν ἐκ τῆς τούτου δορυφορίας ὑπάρχει. οὔτε γὰρ μάχῃ ῥᾳδίως ἄν τις ἐπιχειρήσοι τῷ πλουσίῳ, τοῦτον ὁρῶν παρεστῶτα, A μηδ᾽ οὐδὶ ἂν ἀποθάνοι φαρμάκῳ οὐδεὶς, ἔχων παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τολμήσειεν ἐπιβουλεύσαι τινὶ, τούτου παρεσθίοντος, καὶ παρεσπίοντος; ὥστε ὁ πλούσιος οὐχὶ κοσμεῖται μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων ὑπὸ τοῦ παρασίτου σῴζεται. B C οὕτω μὴν ὁ παράσιτος διὰ φιλοτεχνίαν, πάντα κίνδυνον ὑπομένει. καὶ ἐκ ἂν παραμείνειε τῷ πλουσίῳ φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰ- D θεῖται συμφαγών. Τυ. πάντα μοι δοκεῖς ὦ Σῖμων δεξιὸν εἶναι, ὑστέρησας οὐδὲν τῆς σεαυτοῦ τέχνης. οὐχ ὥσπερ αὐτὸς ἔφησθα ἀμελέτητος ὤν, E μὴ ὥσπερ ἄν τις ὑπὸ τῶν μεγίστων γεγυμνασμένος. λοιπὸν, εἰμὶ αἴσχιον αὐτὸ τὸ ὄνομά ὅστις τῆς παρασιτικῆς, ἐθέλω μαθεῖν. Πα. ὅρα δὴ τίνι ἀποκρίνῃ, ἐάν σοι ἐκανῶς λέγεσθαι δοκῇ, καὶ πειρῶ πάλιν αὐτὸς ἀποκρίνασθαι πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἢ ἄρτια οἴει. φέρε γὰρ, τὸν σῖτον οἱ παλαιοὶ τί καλοῦσι;

parasitum alit, à quo non solùm ornatur, sed ex cuius satellitio securitatem magnam consequitur. Neque enim facilè quisquam pugna diuitem aggredietur quem videat ab hoc stipatum: imò neque veneno tollietur, qui parasitum habebit. Quis enim hoc prægustante, & præbibente quenquam ausit insidijs petere? Itaque diues non tantùm à parasito ornatur, sed etiam à maximis periculis seruatur. Ita tantus est parasiti amor, vt omne periculum perferat. Nec diuiti tantùm concedat cibum sumere, sed vnà comedendo commori exoptet. Tych. Omnia, Simo, mihi videris disseruisse, vt cui nihil in arte tua desit: non vt aiebas, tanquam inexercitatus, sed tanquam à maximis institutus. Quod reliquum est, scire velim num turpe sit Parasitices nomen. Par. Vide meum responsum: an tibi de his sat dictum videatur. Tu verò ad quæstionem responde quod quàm optimum censes. Age enim, quid veteres vocant σῖτον?

Τυ. βοφλώ. Πα. τί ȣ̃, τὸ σιτεῖσθαι, ȣ̓χὶ τὸ ἐδίειν; Τυ. ναί. Πα. ἐγὼμὲν καθωμολόγηται τὸ παρασιτεῖν ὅτι ȣ̓κ ἄλλο ἐστί. Τυ. τοῦτο γὰρ ὦ Σίμων ἐστίν, ὃ αἰσχρὸν φαίνεται. Πα. φέρε δὴ πάλιν ἀποκρίναί μοι, πότερόν σοι δοκεῖ διαφέρειν, ἀμφοῖν προκειμένων ἀμφῶν, πότερον ἂν αὐτὸς ἕλοιο, ἐλαύνειν τὸ πλεῖν, ἢ τὸ παραπλεῖν; Τυ. τὸ παραπλεῖν ἔγωγε. Πα. τί δὲ, τὸ ἱππεύειν, ἢ τὸ παραϊππεύειν; Τυ. τὸ παραϊππεύειν. Πα. τί ȣ̃, τὸ ἀκοντίζειν, ἢ τὸ παρακοντίζειν; Τυ. τὸ παρακοντίζειν. Πα. ἐγὼμὲν ὁμοίως ἔθ' ἕλοιο καὶ τῶ ἐδίειν μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν. Τυ. ὁμολογεῖν ἀνάγκη. καί σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ παῖδες, ἀρξόμαι κἀγὼ, μετ' ἄριστον, μαθησόμενος τὴν τέχνην. σὺ δέ με αὐτὴν δίκαιος διδάσκειν ἀφθόνως, ἐπεὶ κἀγὼ πρῶτος μαθητής σοι γίγνομαι. φασὶ γὰρ καὶ τοὺς μυτέρας μᾶλλον τὰ πρῶτα φιλεῖν τῶν τέκνων.

Tych. Alimentum. *Para.* Quid autem σιτεῖσθαι, nonne comedere? *Tych.* Maximè. *Para.* Proinde hoc in confesso est Parasitari aliud nihil esse. *Tych.* At illud est, Simo, quod videtur turpe. *Para.* Age, iterum mihi respondè, vtrum præstare tibi videtur, & proposito vtroque vtrum eligeres, Nauigare, an Adnauigare? *Tych.* Adnauigare. *Para.* Quid verò, Currere, an Adcurrere? *Tych.* Adcurrere. *Para.* Quid verò, Equitare, an Adequitare? *Tych.* Adequitare. *Para.* Quid, Iaculari, an Adiaculari? *Tych.* Adiaculari. *Para.* Proinde malis pariter parasitari quàm edere. *Tych.* Fateri cogor. Cæterùm mane & à prandio vt pueri, arti tuæ operam daturus, te adibo. Æquum autem est vt eam me doceas citra inuidiam, siquidem primus tibi fio discipulus. Perhibent autem primos liberos à matribus diligi impensiùs.

ANA-

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ, Η περὶ Γυμνασίων.

ANACHARSIS, SEV DE GYMNASIIS.

ARGVMENTVM.

Anacharsis & Solon introducuntur inter se disputantes de Gymnasiis, quorum vanitate ille barbarus perstringit, hic verò Græcum utilitatem & vsum defendit. Eadem etiam opera occasionem arripit dicendi quibus disciplinis, quibúsque exemplis animos iuuenum Athenienses instituere, & quibus corporum exercitijs quémque in finem informare soliti fuerint. Nimirum vt Iuuentus animis & corporibus bene comparata rempub. augere & tueri posset.

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ, ΣΟΛΩΝ.

Τί δήποτε ὑμῖν, ὦ Σόλων, τίνος ἕνεκα οἱ νέοι ποιοῦσιν; οἱ μὲν ἀπτῶν περιπλεκόμενοι, ἀλλήλους ὑποσκελίζουσιν. οἱ δὲ, ἄγχουσι, καὶ λιγίζουσι, καὶ ἐν τῷ πηλῷ συναναφύονται καλινδούμενοι, ὥσπερ σύες. καίτοι καταρχὰς εὐθὺς ἀποδυσάμενοι, ἱμάτων μὲν, λίπα τε ἠλείψαντο, καὶ κατέψησε μάλα εἰρωνικῶς ἄτεροι ὑπ' ἄλλων ἐν τῷ μέσῳ. μετ' ὀλίγα δὲ, τὰ παιόντες, ἀδοῦσί τε ἀλλήλοις συνεπεύκοτες, καὶ τὰ μέτωπα συναράπτουσιν, ὥσπερ οἱ κριοί. καὶ λιθίδα ἁρπάσαντες ἀλλήλοις ὑπ' ἄλλου ἐν τοῖν σκελοῖν, ἀφῆκεν εἰς τὸ ἔδαφος. εἶτ' ἐπιστραπισών, ἀπαυδήσαν ἐᾷ, σωωδῶν κάτω ξὺν τῷ πηλῷ. τέλος δὲ ἅπαν φαιοπλέξας ἀπὸ τῆς σκέλης κ

ANACHARSIS, SOLON.

Æc verò, Solon, cur faciunt, vestri iuuenes? quorum alij sese mutuò supplãtant amplexi: alij alios præfocant & verberant, sęque cœno immiscent, perindóque ac sues volutantur. Nam initio statim depositis vestibus (quod videbam) oleo sese vnxerunt, & placidè admodum alter alterum rasit vicissim. Deinde nescio quâ de causa, depresso vultu alij alios pulsant, & frontes arietum instar collidunt. Eo autem ille sublatis cruribus alterum humi prostrauit, in eúmque incumbens caput erigere non sinit, in cœnum deorsum adigens: tandem verò ventre cruribus circum

ἡλὶ γαστέρα, τὸν πῆχυν ὑπο-
βαλὼν τῷ λαιμῷ, ἄγχει
ἄθλιον. ὁ δὲ, παρεγχρωτεῖ ἐς
τὸν ὦμον, ἱκετεύων οἶμαι ὡς
μὴ τέλεον ἀποπνιγείη. καὶ οὐ- A
δὲ τὸ ἐλαίου ἕνεκα φείδον-
ται, μὴ μολυνέωσι. ἀμὴ ἀ-
φανίσαντες τὸ χρίσμα, καὶ
τὸ βορβόρου ἀπαλοιφέντες,
ἐν ἱδρῶτι ἅμα πολλῷ γέλω- B
τα ἡμῖν χεῦ παρέχουσιν, ὥσ-
περ οἱ ἀγχέλυες ἐκ τῶν χει-
μώνων διολισθάνοντες. ἕτεροι δ'
ἐν τῷ αἰθρίῳ τῆς αὐλῆς τὸ
αὐτὸ τοῦτο δρῶσιν. ἐκ ἐν πη-
λῷ οὔτοιγε, ἀλλὰ ψάμμου C
ταύτῃ βαθείαν ὑποβαλλό-
μενοι ἐν τῷ ὀρύγματι, παράτ-
ται τ' ἀλλήλοις, καὶ αὐτοὶ ἑκόν-
τες πάθοισι τὸ κονιορτὸν ἀλεκζύό- D
μενον δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶ-
εν ἐν ταῖς συμπλοκαῖς οἶμαι, τ'
ψάμμου τὸν ὀλισθον ἀφαιρέ-
σεως, καὶ βεβαιοτέραν ἐν ἐρηρ
παρεχούσης τὴν ἀντίληψιν. οἱ
δὲ, ὀρθοστάδην κεκονιμένοι, καὶ E
αὐτοὶ πάλοισιν ἀλλήλοις ἐφε-
στεῶτες, καὶ λακτίζουσιν.
οὕτοσὶ χεῦ καὶ τὸν ὀδόν-
τας ἔοικεν ἀποπτύειν ὁ κακο-
δαίμων. οὗτος αἵματος αὐτῷ
καὶ ψάμμου ἀναπέπλησται τὸ
στος ἐς τὴν γνάθον. ἀμὴ οὐδὲ

dato, & subiecto gutturi cubito, miserum præfocat. Hic verò plausu ad humerum facto, supplicat opinor ne penitus præfocetur. Sed neque olei causa parcunt sibi, ne inquinentur. Verùm deleta vnctione, obductóque cœno, mihi risum pariunt quòd sudore multo perfusi, velut anguillæ è manibus elabuntur. Rursus alij in atrio hoc ipsum faciunt: atque hi quidem non in luto: sed profundam arenam in fossa subijcientes, alij alios conturbant: ipsíque vltro gallorum instar puluerem aspergunt, quominus vt puto, in complexibus effugiant, arena demente lubricitatem, & firmiorem in arido præbente comprehensionem. Atque hi stantes erecto corpore puluerulenti, se inuicem irruentes percutiunt, & calcitrant. Hic igitur dentes videtur expuere infœlix, adeò illi os totum & arena & sanguine oppletum est, pugno vt vides in maximam illiso. Sed neque hic præses ipsos seiungit, & pugnam dirimit (Etenim ex purpura conijcio hunc esse ex præsidibus quę-

στέμα, πῦξ ὡς ῥᾳδίως παταχθὲν-
ὁ ἄρχων οὐτοσὶ διίστησιν αὐτοὺς,

καὶ λύει τὴν μάχην. τιμωρεομαι γὰρ τὴν πορφυρίδα τῶν ἀρχόντων πυρὰ τοῦτον εἶναι. ὁ δ', ἢν ἐπορχῶμαι, καὶ τὰ πατάξαντα ἐπαινεῖ. ἄλλοι δ' ἀλλαχόθι πέντε ἐγκοινοῦσι, καὶ ἀναπηδῶσιν, ὥσπερ θέοντες, ὅπως τοῦτο μὴ ποιοῦντες. καὶ ἐς τὸ αὖθις συναλλόμενοι, λακτίζουσι τὸν ἀέρα. ταῦτα οὖν ἐγὼ μὲν οὐδὲν οἶδ' εἴ τινος ἀγαθοῦ ἂν εἴη ποιεῖν, ὡς ἔμοιγε μανίᾳ μᾶλλον ἐοικέναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ ὃν ἔστιν ὅστις ἂν ῥᾳδίως μεταπείσειέ με ὡς οὐ παραπαίουσιν οἱ ταῦτα δρῶντες. Σο. καὶ εἰκότως ὦ Ἀνάχαρσι, τοιαῦτά σοι τὰ γυμνάσια φαίνεται, ξένα γε ὄντα, καὶ πάμπολυ τῶν σκυθικῶν ἐδῶν ἀπᾴδοντα, καθάπερ καὶ ὑμῖν πολλὰ εἰκὸς εἶναι μαθήματα, καὶ ἐπιτηδεύματα, τοῖς Ἕλλησιν ἡμῖν ἀλλόκοτα εἶναι δόξαντα ἄν, εἴ τις ἡμῶν ὥσπερ οὖν νῦν ἐπιχώμη αὐτοῖς. πλὴν ἀλλὰ θάρρει ὦ γαθέ. οὐ γὰρ μανία τὰ γυμνάσιά ἐστιν, οὐδ' ἐφ' ὕβρει οὗτοι παίουσιν ἀλλήλους, καὶ κυλίουσιν ἐν τῷ πηλῷ, ἢ ὅτι παθοῦσι τὴν κόνιν, ἀλγεῖ τινα χρεία· ἀλλὰ ἄτεχνῶς τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀκμὴν οὐ μικρὰν ἐπάγει τοῖς σώμασιν.

piam) sed & incitat, & laudat eum qui percussit. Porrò alij passim puluere implentur, ac veluti currentes, subsilinnt eodem in loco manentes: & in altum vnà salientes, aërem calcibus lacessunt. Quocirca scire velim cui bono hæc faciant. Nam hæc actio mihi potiùs videtur esse insania: neque me quisquam ab hac sententia dimoueat, hos qui ista faciunt, desipere. *Solon.* Nec immeritò Anacharsi, quæ fiunt, tibi videntur huiusmodi, peregrina cùm sint, multúmque à moribus Scythicis abhorreant. Quemadmodum & vobis verisimile est esse multas disciplinas, & studia, quæ nobis Græcis aliena esse viderentur, si quis nostrûm, vt tu, ijs superueniret. Verùm ô bone bono sis animo. Neque enim insaniæ sunt hæc quæ fiunt: neque per contumeliam hi se mutuo percutiunt, & in luto volutant, aut puluerem aspergunt. Sed hæc res quendam habet vsum non iniucundum, neque exiguum vigorem corporibus affert,

λῶ γοῦν ἐνδιατρίψῃς ὥσπερ οἶμαί σε ποιήσειν τῇ Ἑλλάδι, ἢν εἰς μαχρὰν εἷς καὶ αὐτὸς ἔσῃ τῶν πεπλωμένων, ἢ κεκονιμένων. οὕτω σοι τὸ πρᾶγμα ἡδύ τι ἅμα καὶ λισιτέλες εἶναι δόξει. Ανα. ἄπαγε ὦ Σόλων. ὑμῖν ταῦτα χρήσιμα τὰ ἀφέλιμα, καὶ τρυφά. ἐμοὶ δ' εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτό τι διαθείη, εἰσεται ὡς οὐ μάτην διεζώσμεθα τὸν ἀκινάκιον. ἀτὰρ εἰπέ μοι τί ὄνομα ἔχουσι τοῖς γυμναζομένοις, ἢ τί φῶμεν ποιεῖν αὐτούς. Σο. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς ὃν Ἀναχαρσιν, γυμνάσιον ὑφ' ἡμῶν ὀνομάζεται, καὶ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος τοῦ λυκείου. καὶ τὸ ἄγαλμα δ' αὐτοῦ ὁρᾷς, τὸν ἐπὶ τῇ κίονι κεκλιμένον, τῇ ἀριστερᾷ μὲν, τὸ τόξον ἔχοντα. ἡ δεξιὰ δ', ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη, ὥσπερ ἐκ κάματου μακροῦ ἀναπαυόμενον δείκνυσι τὸ θεῖον. τῶν γυμνασμάτων δ' τούτων, τὸ μὲν ἐν τῷ πηλῷ ἐκείνῳ, πάλη καλεῖται. οἷσι δ' ἐν τῇ κόνει, παλαίουσι καὶ αὐτοί. τὸ δὲ παίειν ἀλλήλους ὀρθοστάδιον, πυγμαπαίζειν λέγομεν. καὶ ἄλλα δ' ὑμῖν ἔστι γυμνάσια τοιαῦτα πυγμῆς, καὶ δίσκου, καὶ τοῦ ὑπάλλεσθαι. ἐν ἀπίστων ἀγῶσι περιέσεσθε.

Quare si in Græcia, quod te facturum puto, commoreris, breui tu quoque vnus ex ijs eris qui lutum, aut pulnerem colligunt: hoc vsque adeò volupe & vtile tibi videbitur. *Ana.* Apage Solon. Hæc sint vobis vtilia & iucunda. Quod ad me attinet, siquis vestrum tale quid mihi proponat, intelliget me non frustra acinace accinctum esse. Verùm dic mihi quod nomen huic rei indidistis, aut quid ipsos facere dicamus? *Sol.* Locus ille, Anacharsi, à nobis vocatur Gymnasium, & est Lycij Apollinis templum: Cuius vides simulachrum, eum qui est super columna reclinatus, qui quidem manu sinistra tenet arcum: cuius verò dextra, super capite reflexa, Deum tanquam ex longo labore quiescentem ostendit. Cæterùm horum exercitiorum, aliud quod illo in luto fit, Lucta vocatur. Illi verò in puluere quoque luctantur. Quod verò se inuicem erecto corpore percutiunt, Pancratio decertare dicimus. Sunt præterea & alia nobis eiusmodi gymnasia, pugilatus, disci, & saltus: quorum omnium certamina proponere solet-

καὶ ὁ κρατήσας, ἄριστος εἶναι δοκεῖ τῶν καθ' αὑτὸν, καὶ ἀναιρεῖται τὰ ἆθλα. Ανα. τὰ δ' ἆθλα τίνα ὑμῖν ταῦτά ἐστιν; Σο. ὀλυμπάσι μὲν, στέφανος ἐκ κοτίνου. ἰσθμοῖ δ', ἐκ πίτυος. ἐν νεμέᾳ δ', σελίνων πεπλεγμένος. πυθοῖ δ', μῆλα τῶν ἱερῶν τῷ θεῷ. παρ' ἡμῖν δ' τοῖς παναθηναίοις, τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ τῆς μορίας. τί ἐγέλασας ὦ Ανάχαρσι; ἢ διότι μικρά σοι ταῦτα εἶναι δοκεῖ; Ανα. οὐκ, ἀλλὰ πάσιμα ὦ Σόλων κατέλεξας τὰ ἆθλα, καὶ ἄξια τοῖς τὰ δεινὰ πάσχουσιν αὐτὰ φιλοτιμεῖσθαι ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ, καὶ τοῖς ἀγωνισταῖς αὐτοῖς ὑπερπονεῖν περὶ τηλικαύτης αἱρέσεως τῶν τηλικούτων. ὥστε μῆλον ἕνεκα, καὶ σελίνου, τοσαῦτα πονεῖν, καὶ κινδυνεύειν, ἀγχομένους πρὸς ἀλλήλων, καὶ κατακλωμένους, ὡς καὶ ἐνίοτε ἀπεπνίγησαν ὑπορρήσαι μῆλον ὅτῳ ἐπιθυμία, ἢ σελίνῳ ἐστεφανῶσθαι, ἢ πίτυϊ, μὴ τὸ πηλῷ κατακρυπτόμενον τὸ πρόσωπον, μηδὲ λακπτιζόμενον ὑπ' ἀγαθοῦ ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν. Σο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, οὐκ ἐς ψιλὰ τὰ δίδυμα ἡμεῖς ἀποβλέπομεν. ταῦτα μὲν γὰρ ὅτι σημεῖα

mus: quorum qui palmam adeptus fuerit, iudicatur omnium præstantissimus, & reportat præmia. *Ana.* Quænam verò sunt ista præmia? *Sol.* In Olympijs corona oleagina, in Isthmijs pinea, in Nemeis ex apio concinnata, in Pythijs poma Deo sacra. Cæterùm apud nos in Panathenæis oleum ex oliua Mineruæ sacra. Quid risisti Anacharsi? an quia hæc tibi visa sunt exigua? *Ana.* Non: sed omnibus modis præclara præmia percensuisti, digna ob quæ, qui ea instituerunt, munificentia glorientur, & quibus consequendis certatores gnauiter operam dent: adeò vt pomorum, & apij causa tantum laborem perferant, & periclitentur, dum alij ab alijs præfocantur, & distorquentur, cùm non liceat sine negotio potiri malis, siquis cupiat, aut apio coronari, aut pinu, quin ipsi luto illita facies, & venter calcibus ab aduersarijs percussus fuerit. *Sol.* Atqui ô optime, non ad tenuia dona respicimus. Etenim hæc signa sunt victoriæ, & indicia

τῆς νίκης, καὶ γνωρίσματα

λῶ γοῦν ἐνδιατρίψης ὥσπερ οἶμαί σε ποιήσειν τῇ Ἑλλάδι, ὡς εἰς μαχαὶ εἷς καὶ αὐτὸς ἔσῃ τῶν πεπλυμένων, ἢ κεκονιμένων. ἆρα σοὶ τὸ πρᾶγμα οὐδέ τι ἄμα ἡγ λιστρὰς εἶναι δόξει. Ανα. ἄπαγε ὦ Σόλων. ὑμῖν ταῦτα χρήσιμα τὰ ἀφέλιμα, ἡγ τρυφά. ἐμὲ δ' εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτό τι διαθεῖναι, εἴσεται ὡς οὐ μάτην διεζώσμεθα τὸν ἀκινάκλιν. ἀτὰρ εἰπέ μοι τί ὄνομα ἔθετε τοῖς γεγυμνασμένοις, ἢ τί φῶμεν ποιεῖν αὐτούς. Σο. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς ὃ Ἀνάχαρσιν γυμνάσιον ὑφ' ἡμῶν ὀνομάζεται, καὶ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος τοῦ λυκίου. καὶ τὸ ἄγαλμα δ' αὐτὸ ὁρᾷς, τὸν ἐπὶ τῇ σκίλῃ κεκλιμένον, τῇ ἀριστερᾷ μὲν, τὸ τόξον ἔχοντα. ἡ δεξιὰ δ', ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς αἰωρουμένη, ὥσπερ ἐκ καμάτου μακρᾶς ἀναπαυόμενον δείκνυσι τὸν θεόν. τῶν γυμνασμάτων δ' τούτων, τὸ μὲν ἐν τῷ πηλῷ ἐκείνῳ, πάλη καλεῖται. οἶδ' ἐν τῇ κόνει, παλαίουσι καὶ αὐτοί. τὸ δὲ πύξ εἶναι ἀλλήλοις ὀρθοστάδιον, παγκρατιάζειν λέγομεν. καὶ ἄλλα δ' ἡμῖν ἔστι γυμνάσια παιδιᾶς πυγμῆς, καὶ δίσκου, καὶ τῆς ἀφάλλεσθαι. ὧν ἁπάντων ἀγῶνας ἐποίησε

Quare si in Græcia, quod te facturum puto, commoreris, breui tu quoque vnus ex ijs eris qui lutum, aut pulnerem colligunt: hoc vsque adeò volupe & vtile tibi videbitur. *Ana.* Apage Solon. Hæc sint vobis vtilia & iucunda. Quod ad me attinet, siquis vestrum tale quid mihi proponat, intelliget me non fruſtra acinace accinctum esse. Verùm dic mihi quod nomen huic rei indidistis, aut quid ipsos facere dicamus? *Sol.* Locus ille, Anacharsi, à nobis vocatur Gymnasium, & est Lycij Apollinis templum: Cuius vides simulachrum, eum qui est super columna reclinatus, qui quidem manu sinistra tenet arcum: cuius verò dextra, super capite reflexa, Deum tanquam ex longo labore quiescentem ostendit. Cæterùm horum exercitiorum, aliud quod illo in luto fit, Lucta vocatur. Illi verò in puluere quoque luctantur. Quod verò se inuicem erecto corpore percutiunt, Pancratio decertare dicimus. Sunt præterea & alia nobis eiusmodi gymnasia, pugilatus, disci, & saltus: quorum omnium certamina proponere sole-

καὶ ὁ κρατήσας, ἄριστος εἶναι δοκεῖ τῶν καθ' αὑτὸν, καὶ ἀναιρεῖται τὰ ἆθλα. Ανα. τὰ δ' ἆθλα τίνα ὑμῖν ταῦτά ἐστιν; Σο. ὀλυμπιάσι μὲν, στέφανος ἐκ κοτίνου. ἰσθμοῖ δ', ἐκ πίτυος. ἐν νεμέᾳ δ', σελίνων πεπλεγμένος. πυθοῖ δ', μῆλα τῶν ἱερῶν τῷ θεῷ. παρ' ἡμῖν δ' τοῖς παναθηναίοις, τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ τῆς μορίας. τί ἐγέλασας ὦ Ανάχαρσις; ἢ διότι μικρά σοι ταῦτα εἶναι δοκεῖ; Ανα. κᾆ, ἀλλὰ πάσιμα ὦ Σόλων κατέλεξας τὰ ἆθλα, καὶ ἄξια τοῖς τε διαθεῖσιν αὐτὰ φιλοτιμεῖσθαι ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ, καὶ τοῖς ἀγωνιζομένοις αὐτοῖς ὑπερπονδακέναι περὶ τῷ ἀναίρεσιν τῶν τηλικούτων. ὥστε μήλων ἕνεκα, καὶ σελίνων, τοσαῦτα πονεῖν, καὶ κινδυνεύειν, ἀγχομάχους θεῖς ἀλλήλων, καὶ καταπλεκομένους, ὡς ἂν ἐνὸν ἀπραγμόνως εὐπορῆσαι μήλων ὅτῳ ἐπιθυμία, ἢ σελίνῳ ἐστεφανῶσθαι, ἢ πίτυϊ, μήτε πηλῷ καταχριόμενον τὸ πρόσωπον, μήτε λακτιζόμενον ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν. Σο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, οὐκ ἐς ψιλὰ τὰ δίδυμα ἡμεῖς ἀποβλέπομεν. ταῦτα μὲν γὰρ ὅτι σημεῖα

A mus: quorum qui palmam adeptus fuerit, iudicatur omnium præstantissimus, & reportat præmia. *Ana.* Quænam verò sunt ista præmia? *Sol.* In Olympijs corona oleagina, in Isthmijs pinea, in Nemeis ex apio concinnata, in Pythijs poma Deo

B sacra. Cæterùm apud nos in Panathenæis oleum ex olina Mineruæ sacra. Quid risisti Anacharsi? an quia hæc tibi visa sunt exigua? *Ana.* Non: sed omnibus modis præclara præmia percensuisti, digna ob

C quæ, qui ea instituerunt, munificentia glorientur, & quibus consequendis certatores gnauiter operam dent: adeò vt pomorum, & apij causa tantum laborem perferant, & periclitentur,

D dum alij ab alijs præfocantur, & distorquentur, cùm non liceat sine negotio potiri malis, siquis cupiat, aut apio coronari, aut pinu, quin ipsi luto illita facies, & venter calcibus

E ab aduersarijs percussus fuerit. *Sol.* Atqui ô optime, non ad tenuia dona respicimus. Etenim hæc signa sunt victoriæ, & indicia

τῆς νίκης, καὶ γνωρίσματα

οἵτινες οἱ κρατήσαντες. ἡδὺ παρακολουθοῦσα τούτοις δόξα, τῶ παντὸς ἀξία τοῖς νενικηκόσιν. ἐπὶ οἷς καὶ λακτίζεσθαι καλῶς ἔχει τοῖς ὑπερφυέσι τῶν ἄθλων ἀκλειαν ἐν τῶ πόνων. οὐ γὰρ ἀπολαυστὰ σπουδάσειε ἂν αὐτῶ. ἀλλὰ χρὴ τὸ ὁρισθὲν αὐτῶ, πολλὰ τὰ δυσχερῆ ἀνακόμενον ἐν τῆ ἀρχῆ, τότ' ἤδη τὸ λυσιτελὲς, καὶ ἡδὺ τέλος ἐν τῶν καμάτων περιμένειν. Ανα. τοῦτο φὴς ὦ Σόλων τὸ τέλος ἡδὺ, καὶ λυσιτελὲς, ὅτι πάντες αὐτὸν ὄψονται ἐστεφανωμένους, καὶ ὅτι τῆ νίκη ἐπαινέσονται, πολὺ πρότερον οἰκτίραντες ἐπὶ ταῖς πληγαῖς. οἱ δ', εὐδαιμονίσουσιν, ἀπὸ τῶν πόνων μῶλα καὶ σίλλυβα ἔχοντες. Σο. ἄπειρος εἶ φημὶ τῶν ἡμετέρων ἔτι. μὴ μικρὸν δ', ἀλλά σοι δόξει περὶ αὐτῶν, ἐπειδὰν ἐς τὰς πανηγύρεις ἀπῆς, ὁρᾶς τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων συλλεγόμενον ἐπὶ τῶ θέαν τῶν τοιούτων, καὶ διαβᾶν μυείαν δρᾶν συμπληρώμα, καὶ τὸν ἀγωνιστὰς ἐπαινεμένους. τὸν δὲ καὶ νικήσαντα αὐτῶν, ἰσόθεον νομίζόμενον. Ανα. αὐτὸ τοῦτο ὦ Σόλων, ἡ τὸ οἰκτρὸν ὅτι, εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγον ταῦτα πάρεστιν, ἀλλὰ ἐπ'

quibus victores cognoscuntur. Cæterùm quæ hæc cõmitatur gloria, quauis re digna est victoribus: pro qua ijs honestum est calcibus percuti, qui claritatem ex laboribus venantur. quoniam citra laborem non obtingit: sed oportet eius appetentem, multas molestias initio perpessum, vtilem & iucundum finem ex laboribus expectare. *Ana.* Hunc finem ais, ô Solon, vtilem & iucundum, quòd ab omnibus coronati conspicientur, atque ob victoriam laudabuntur, quorum nemo non antè, ob plagas quas accipiebant, est misertus: quódque fœlicitate perfruentur, pomis & apio pro labore acceptis. *Sol.* Rerum nostrarum adhuc es imperitus. Verùm paulo pòst aliter de ijs senties: quum ad celebritates profectus, videbis collectam hominum tantam multitudinẽ ad horum spectaculum, multísque virorum millibus theatra plena: & certatores laudari: eúmque qui vicerit, Deo parem existimari. *Ana.* Hoc ipsum, ô Solon, est longè miserrimum, quòd non paucis præsentibus, sed

τοσούτοις θεαταῖς, καὶ μάρτυσι τῆς ὕβρεως. οἱ δηλαδὴ εὐδαιμονίσουσιν αὐτὸν, αἵματι ῥαινομένους ὁρῶντες, ἢ ἀγχομένους πρὸς τῶν ἀντιπάλων. ταῦτα γὰρ τὰ εὐδαιμονίσματα προσέσται τῇ νίκῃ αὐτῶν. παρ' ἡμῖν δ' τοῖς Σκύθαις, ἐάν τις ᾧ Σόλων, ἢ πατάξῃ τινὰ τῶν πολιτῶν, ἢ ἀκρῴδῃ προσπεσών, ἢ θοιμάτιον περιρήξῃ, μεγάλας οἱ πρεσβύται τὰς ζημίας ἐπάγεται, καίτοι ἐπ' ὀλίγων τῶν μαρτύρων τοῦτο πάθῃ τις. οὔτοι γε ἐν τηλικούτοις θεάτροις, οἷα σὺ λέγῃς, τὸ ἰσθμοῖ, καὶ τὸ ἐν ὀλυμπίᾳ. οὐμοὶ ἀλλὰ τὸν μὲν ἀγωνίσας, οἰκτίρειν μοι ἔπεισι, ὧν πάσχουσι. τῶν δὲ θεατῶν, οὓς φῂς ἅπαντας χθὲς τὸν ἀρίστους παραγίγνεσθαι ἐς τὰς παγκρατίους, καὶ πάνυ θαυμάζω, εἰ πάνυ ἀναγκαῖα παρέντες, χολάζουσιν ὅπῃ τοῖς τοιούτοις. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνό πω δύναμαι κατανοῆσαι, ὅτι τοῦτο τερπνὸν αὐτοῖς, ὁρᾶν πυγμάχους γε, καὶ διαπαλαπτιζομένους ἀλλήλοις καὶ πρὸς τὸν χρῶτα ἀφανομένους, καὶ συμπεσουμένους ἀλλήλοις. Σο. εἰ γάρ μοι ἐν Ἀναχάρσι ὀλυμπίων, ἢ ἰσθμίων, ἢ παναθηναίων, αὐτὸ ἂν σε

tanta ſpectantium, & teſtium contumeliæ corona hæc patiuntur: qui videlicet fœlices eos prædicabunt, quos viderint ſanguine conſperſos, aut ab aduerſarijs ferè præfocatos. Sunt enim hæc fœliciſſima illa, quæ victoriam ipſorum comitantur. Sedenim Solon, apud nos Scythas, ſiquis ciuem aut percuſſerit, aut impetu facto humi fuderit, aut veſtem diſciderit, grauem mulctam ſenes ipſi irrogant, quanuis id in paucorum teſtium præſentia acciderit: non autem in tam amplis theatris, qualia tu narras, in Iſthmo, & Olympia. Enimuero certatores miſerari mihi ſubit, eorum quæ patiuntur nomine. Spectatores autem, quos dicis vndiquaque præſtantiſſimos ad hoſce conuentus venire, omnino miror quòd omiſſis rebus neceſſarijs, hiſce vacent. Neque enim illud poſſum comprehendere, iucundum eſſe ipſis, conſpicari homines qui ſe mutuis ictibus cædant pugnéntque, & humi tundant, comminuántque. *Sol.* Si iam tempus eſſet Anacharſi, aut Olympiorum, aut Iſthmiorũ, aut Quinquatriũ, res ipſa te docuiſſet, quã non

τὸ γιγνόμενον ἐδίδαξεν, ὡς οὐ

μάτιω ἐσπουδάκαμεν ὅτι τοιούτοις. ἐγὼ γὰρ οὔτω λέγων ἄν τις προσβιβάσειέ σε τῇ ἡδονῇ τῶν ἐνθάδε θρωμένων, ὡς εἰ καθεζόμενος αὐτὸς ἐν μέσοις τοῖς θεαταῖς, βλέποις ἀρετὰς ἀνδρῶν, καὶ κάλλη σωμάτων, καὶ εὐεξίας θαυμαστὰς, καὶ ἐμπειρίας δεινὰς, καὶ ἰσχὺν ἄμαχον, καὶ τόλμας, καὶ φιλοτιμίαν, καὶ γνώμας ἀκαπήτους, καὶ σπουδὴν ἄληκτον ἐπὶ τῇ νίκῃ. εὖ γὰρ οἶδα, ὡς οὐκ ἂν ἐπαύσω ἐπαινῶν, καὶ σπεύδων, καὶ σπεύδοντων. Λυκ. νὴ Δί' ὦ Σόλων, καὶ σπηλεῶντα θεσκέπ, καὶ ὀπχλιναίζων. ἅπαντα γὰρ, ὁπόσα κατειθμήσω ἐκεῖνα, τὰς ἀρετὰς, καὶ τὰς εὐεξίας, καὶ τὰ κάλλη, καὶ τόλμαν, οὐδενὸς μεγάλου ἕνεκα παραπολλυμένας ὑμῖν, οὔτε κατεῖδος κινδυνευούσης, οὔτε χρέως προδυομένης, οὔτε φίλων, ἢ οἰκείων θεὸς ὕβριν ἀπαγομένων. ὥστε τοσούτῳ γελοιότεροί ἂν εἶεν, ἄριστοι μὲν ὡς φὴς ὄντες, μάτην δὲ τοσαῦτα πονοῦντες, καὶ ταλαιπωρούμενοι, καὶ αἰσχύνοντες τὰ κάλλη, καὶ τὰ μεγέθη τῇ κάμψει, καὶ τοῖς ἱδρῶσιν, ὡς μύλου, καὶ κοπίου ἐγκρατεῖς γενόμενοι νικήσαντες. νῦν γάρ μοι δοκῇ

frustra harum rerum studiosi simus. Nemo enim oratione sic te impulerit ad voluptatem ex ijs quæ ibi geruntur percipiendam, vt si ipse in medijs spectatoribus videas virorum virtutes, & corporum formas, & firmitates habitus admirandas, & præclaram experientiam, & robur inexpugnabile, & audaciam, & æmulationem, & animos inuictos, & indefessum victoriæ consequendæ studium. Sat enim scio, te istâ spectantem, nullum laudâdi, acclamandi, & applaudendi finem facturum. Anac. Et per Iouem, ô Solon, etiã ridendi, & subsannandi. Nam quæcunque enumeraſti, virtutes, corporũ bonas habitudines, & pulchritudines, audaciam, nullius magnæ rei gratia vobis perire video, cùm neque periclitetur patria, neque regio deuastetur, neque amici, aut domestici ad iniuriam rapiantur. Itaque hoc magis risu digni videntur, quod viri illi, cũ sint optimi, vt ais, mala tanta nequicquã patiantur, & labores ferendo, formámque & proceritatem corporis arena fœdando, & fugillationibus: vt parta victoria, pomo vel pinu potiãtur. Semper enim erit mihi

μεμνῆσθαι τῶν ἄθλων, τοιούτων ὄντων. ἀτὰρ εἰπέ μοι, πάντες αὐτὰ λαμβάνουσιν οἱ ἀγωνιστά; Σο. οὐδαμῶς, ἀλλὰ εἷς ἐξ ἁπάντων, ὁ κρατήσας αὐτῶν. Ανα. εἶτ' ὦ Σόλων, ὅτι τῷ ἀδήλῳ, καὶ ἀμφιβόλῳ τῆς νίκης, τοσοῦτοι πονοῦσι, καὶ ταῦτ' εἰδότες, ὅτι ὁ μὲν νικῶν, εἷς ἔσται πάντων, οἱ δὲ ἡττώμενοι, πάμπολλοι, μάτην ἄθλιοι πληγὰς, οἱ δὲ, καὶ τραύματα λαμβάνοντες; Σο. ἔοικας ὦ Ανάχαρσι, μηδέποτε ἐννενοηκέναι πολιτείας ὁτιοῦν πόει μηδέν. ἐ γὰρ ἂν τὰ καλλίστα τῶν ἐθῶν ἐν ψόγῳ ἐποιεῖτο. ἰὼν δέ σοι μελήσῃ ποτὲ εἰδέναι ὅπως ἂν τὰ καλλίστα οἰκεῖσθαι πόλις, καὶ ὅπως ἂν ἄριστοι γίγνοιντο οἱ πολῖται αὐτῆ, ἐπανέσῃ τότε καὶ τὰς ἀσκήσεις ταύτας, καὶ τὴν φιλοτιμίαν, ἣν φιλοτιμούμεθα πρὸς αὐτὰς, καὶ εἴσῃ ὅτι πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχουσιν ἐγκατεμμεμιγμένον τοῖς πόνοις, εἰ καὶ νῦν μάτην αὐτοὺς ἀζόμεθα δοκοῦσι. Ανα. καὶ μάλ' ὦ Σόλων, κατ' ἀρχὴν ἄλλο ἀπὸ τῆς Σκυθίας ἥκω παρ' ὑμᾶς, τοσοῦτον μὲν χρόνον διαπλεύσας, μέγαν τε Εὔξεινον, καὶ δυσχείμερον περιφανθείς, ἢ ὅπως νόμοις τε τῶν Ελλήνων ἐκμάθοιμι

iucunda talium certaminum recordatio. Verùm dic mihi, omnes-ne certatores accipiunt ea præmia? *Sol.* Nequaquam: sed vnus ex omnibus, qui cæteros vicerit. *Ana.* Ergó-ne Solon pro obscura, & ambigua victoria tam multi laborem suscipiunt, præsertim cùm sciant, fore vt vnus ex omnibus victor declaretur, victíque sint complures, quorum alij verbera, alij vulnera miseri acceperint? *Sol.* Videris Anacharsi, nihil vnquam de republ. bene instituta intellexisse. Non enim pulcherrimos mores vituperares. Sed siquando tibi curæ erit nosse, tum qua ratione optimè sit administranda respub. tum qua ratione ciues eius euadere possint optimi, tunc has exercitationes, nostrámque in his æmulationem laudabis: quinetiam intelliges eas multum vtilitatis habere cũ laboribus permixtum, quanquam nunc ijs inanè operam dare videntur. *Ana.* Atqui Solon, ego non alia de causa veni ad vos ex Scythia, tantum emensus itineris, magno & tempestuoso Euxino traiecto, quàm vt Græcorum leges perdiscã,

καὶ ὧν παρ' ὑμῶν καταμάθοιμι, καὶ τὴν πολιτείαν τὴν ἀρίστην ἐκμελετήσαιμι. διὸ καὶ σε μάλιστα φίλον ἐξ ἁπάντων ἀδωσάμην, καὶ ξένον, προσειλόμην τε μέλεσθαι, ἐπιστήμονα νόμων τε τῶν ἔνδον εἶναι σε, καὶ ἥδιστα τῶν ἀρίστων εὑρετὴν, καὶ ἐπιτηδευμάτων ὠφελίμων εἰσηγητήν. καὶ ὅλως, πολιτείας πρὸς συμφορὰν. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις διδάσκων με, καὶ μανθάνοντος ποιοῦντα, ὡς ἔγωγε ἥδιστ' ἂν ἄοινός σοι, καὶ ἄποτος παρακαθεζόμενος, ἢ ὅσον ἂν αὐτὸς διαφθαίης λέγων, κεχηνὼς, ἐπακούσομαι περὶ πολιτείας τε, καὶ νόμων διεξιόντος. Σω. τὰ μὲν πάντα, οὐ ῥᾴδιον ἅπαξ ἐπιόντα διελθεῖν ἐν βραχεῖ. ἀλλὰ καθ' ἕκαστον ἴωμεν. ἐπειδὴ ἥκομεν, ἃ μὲν περὶ θεῶν, ἃ δὲ περὶ γονέων, καὶ περὶ γάμων, καὶ τῶν ἄλλων ἀκριβῶς ἡμῖν. ἃ δὲ περὶ τῶν νέων γιγνώσκομεν, καὶ ὅπως αὐτοῖς χρώμεθα, ἐπειδὰν πρῶτον ἄρχωνται συνιέναι τὰ βελτίονος, καὶ τῷ σώματι αὐξεσθαι, καὶ ὑφίστασθαι τοὺς πόνους, ταῦτα ἤδη σοι διέξειμι, ὡς μάθοις ἔστιν ὅπως χρεὼν τοὺς ἀσκήσεις ταύτας προτίθεσθαι αὐτοῖς, καὶ διαπονεῖν τὸ σῶμα κατεργαζόμενον. ἡδὺ

A

B

C

D

E

morésq; vestros cognoscam, & optimam reipub. institutionem calleam. Quapropter te potissimùm ex omnibus Athenien sibus, & peregrinis, amicum elegi fámam sequutus: siquidem audiui te legum optimarum esse scriptorem, morúmque præstantissimorum inuentorem, & institutorum vtilium authorem: denique reip. cuiusdam concinnatorem. Itaque non tam fis diligens me docendo, tuúmque discipulum faciendo: quàm ego libenter, impastus & impotus tibi assidendo, quoad tu dicendo pareris, inhians inaudiam te de repub. & legibus disserentem. *Sol.* Omnia quidem, amice, non sit facile paucis persequi. Sed singula particulatim ingressus, cognosces: quid de Dijs, quid de parentibus, aut de nuptijs, alijs-ue rebus præcipiamus, quid etiam de iuuenibus decernamus, & quo pacto illis vtamur, vbi primùm cœperint sentire quid sit melius, corpore roborari, & labores sustinere: hæc ego iam narrabo tibi: vt intelligas quorsum has exercitationes ipsis proponamus, & corpora laboribus durare cogamus:

μόνον ἕνεκα τῶν ἀγώνων, ὅπως τὰ ἆθλα δυώμεθα ἀναιρεῖσθαι, ἐπ' ἐκείνοις μὲν γὰρ ὀλίγοι πάνυ δή ἀπάντων χωροῦσιν, ἀλλὰ μεῖζόν τι ἀπασῃ τῇ πόλει ἀγαθὸν ἐκ τούτου καὶ αὐτοῖς ἐκείνοις παρασκευάζομαι. κοινὸς γάρ τις ἀγὼν ἅπασι τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις προκειται, ἢ στέφανος οὐ πίτυος, οὐδὲ κοτίνου, ἢ σελίνων, ἀλλ' ὃς ἐν αὐτῷ συλλαβὼν ἔχει τὴν ἀνθρώπων εὐδαιμονίαν. οἷον ἐλευθερίαν λέγω αὐτῇ τε ἑκάστου ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ τῆς πατρίδος, ἢ πλοῦτον, ἢ δόξαν, καὶ ἑορτῶν πατρίων ἀπόλαυσιν, καὶ οἰκείων σωτηρίαν. ἢ συμπόλεως, τὰ κάλλιστα, ὧν ἄν τις εὔξαιτο γενέσθαι οἱ παρὰ τῶν θεῶν. ταῦτα πάντα τῷ στεφάνῳ, ὃν φημι, συμπαραπέπλεκται, ἢ ἐν τῷ ἀγῶνος ἐκείνου περιγίγνεται. ἐφ' ὃν αἱ ἀσκήσεις αὗται, ἢ οἱ πόνοι ἄγουσιν. Ανα. εἶτα ὦ θαυμάσιε Σόλων, τοιαῦτά μοι, καὶ τηλικαῦτα ἔχων ἆθλα διεξιέναι, μῆλα, καὶ σέλινα διηγῇ, ἢ θαλλὸν ἐλαίας ἀχρίας, ἢ πίτυν; Σο. καὶ μάλ' ὦ Ἀνάχαρσι, οὐδὲ ἐκεῖνά σοι ἔτι δόξει μικρὰ εἶναι, ὁπόταν ἃ λέγω καταμάθοις

non solùm propter certamina, vt præmia queant cõsequi, quæ paucis ex omnibus contingunt: sed quia maius quoddam bonum vniuersæ reip. atque ipsis hinc comparamus. Siquidem aliud quoddam commune omnibus bonis ciuibus certamen est propositum, & corona non ex pinu, non ex oleastro, aut apio contexta, sed quæ in se hominũ fœlicitatem complectitur: nimirum libertatem priuatim vniuscuiusque, patrieque cõmuniter: præterea diuitias, gloriam, & festorum patriorum fruitionem, & necessariorum salutem. Denique pulcherrima quæque quæ quiuis sibi à Dijs dari optaret. Hæc omnia cum corona quam dico, contexuntur, & ex illo certamine accedunt, ad quod istæ exercitationes, & labores ducũt. *Ana.* At tu, Solon admirande, cùm tot tantáque præmia mihi percẽsenda habeas, poma, apiúmq; commemoras, ac virentem syluestris oleæ ramum, & pinum. *Sol.* Atqui, ô Anacharsi, ne illa quidem tibi videbuntur exigua, vbi quæ dicturus sum, intellexeris. Eodem enim consilio

ἀπὸ γάρτοι τ ἀυτ γνώμης

γίγνεται, καὶ μίαν πᾶσαν ταύτην ἔστι μικρᾷ τῇ μείζονος ἐκείνου ἀγῶνος, καὶ τῷ στεφάνου, ὃν κατέλεξε τὸ πανευδαίμονος. ὁ δὲ λόγος, ἂν οἶδ' ὅπως ἐκβαίνῃ τῆς τάξεως, ἐκείνων ἕνεκά μου ἐπιμιμνήσκεται, τῶν ἐν Ἰσθμῷ γιγνομένων, καὶ Ὀλυμπίασι, καὶ ἐν Νεμέᾳ. πάλιν ἀλλὰ νῦν, σχολὴν γὰρ ἄγομεν, καὶ σὺ ὡς ἐμὲ σπουδῆς ἀκούειν, ἀναδραμούμεθα ῥᾳδίως πρὸς τὴν ἀρχὴν, καὶ τὸν κοινὸν ἀγῶνα, δι' ὃν φημι πάντα ταῦτα ἐπιτελεῖσθαι. Ανα. Ἄμεινον ὦ Σόλων οὕτω. καθ' ὁδὸν γὰρ αὖ ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον προχωρεῖν. καὶ τάχ' ἂν ἴσως ἀπὸ τούτων πεισθείμεν, μηδ' ἐκείνων ἔτι καταγελᾶν, εἴ τινα ἴδοιμι στεφανούμενον κοτίνῳ, ἢ σελίνῳ ἐστεφανωμένον. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἐς τὸ σύστιον ἐκεῖσε ἀπελθόντες, καθίσωμεν ἐπὶ τῶν δάκων, ὡς μὴ ἐνοχλοῖεν ἡμῖν ἐπικαθεζόμενοι τοῖς παλαίουσιν, ἄλλως τε, εἰρήσεται γὰρ, οὐδὲ τὸν ἥλιον ἔτι ῥᾳδίως ἀνέχομαι, ὀξὺν, καὶ φλογώδη ἐμπίπτοντα χαμαὶ τῇ κεφαλῇ. τὸν γὰρ πῖλόν μοι ἀφελεῖν οἰκοθεν ἔδοξεν, ὡς μὴ μόνος ἐν ὑμῖν ξενίζοιμι τῷ σχήματι. ἢ ᾤμην τῷ ἔτει, ὅπερ τὸ

fiunt illa, sūntque planè partes quædam exiguæ maioris illius certaminis, atque coronæ per omnia fœlicis, quam descripsi. Nescio verò A quo pacto nostra oratio transgressa ordinem, horum priùs meminit, quæ in Isthmo, Olympia, & Nemea fieri consueuerunt. Verumtamen B nos, siquidem vacat, & tu, vt ais, audiendi es cupidus, ad principium facilè recurremus, ac commune illud certamen, cuius causa hæc omnia instituta esse dico. C *Ana.* Ita præstat Solon. Nam oratio recta via nobis magis progredietur: & his fortè persuadebor, nequem posthac amplius subsannem eorum quos aut oleastro se efferentem, aut apio coronatū D consperxero. Sed si videtur, ad locum illum vmbrosum profecti, in sedibus consideamus, ne nos interpellent, qui luctantibus acclamant. Quinetiam, ne quid dissimilem, neque solem facilè fero, E eúmque acutum & feruentē, nudo capiti imminentem. Etenim pileū è domo demere visum est, ne solus apud vos vterer habitu peregrino. Iam anni tempus est, quo sidus illud feruentissimum,

ὑμῖν κύων φατὲ, πάντα καταφλέγοντος, καὶ τὸν ἀέρα ξηρὸν, καὶ διαχαῦν πιθέντος, ὅτε ἥλιος κατὰ μεσημβρίαν ἤδη ἐπὶ κεφαλῆς ἐπικείμενος, φλογμὸν τοῦτον οὐφορητὸν ἐπάγει τοῖς σώμασιν. ὥστε καί σου θαυμάζω ὅπως γηραιὸς ἤδη ἀνὴρ πονεῖς, οὔτε ἰδίοις χρῇ πρὸς τὸ θάλπος, ὥσπερ ἐγὼ, οὔτε ὅλως ἐπισκιάζῃ ἐθέλεις, ἀλλὰ φριβλέπεις σύσκιόν τι, ἔνθα τὸν δύσῃ, ἀλλὰ θέρος τὸν ἥλιον ἐμμαρῶς. Σο. οἱ μέτριοι γὰρ οὗτοι πόνοι ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ αἱ συνεχεῖς ἐν τῷ πηλῷ κυβιστήσεις, καὶ αἱ ὑπαίθριοι ἐν τῷ ψάμμῳ παλαιστρίαι, τοῦτο ἡμῖν τὸ ἀμμωτήριον παρέχουσι πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου βολάς. καὶ οὐκ ἔστι πίλου δεόμεθα, ὃς τὴν ἀκτῖνα κωλύσει καταπεσοῦσαν ἐπὶ κεφαλῆς. ἀπώμοσμαι δ' οὖν. καὶ ὅπως μὴ καθάπερ νόμοις, προσέξεις οἷς ἂν λέγω πρὸς σὲ, ὡς ἐξάπαντος πιστεύειν αὐτοῖς, ἀλλ' ἔνθα μὲν σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγεσθαι δοκῇ, ἀντιλέγειν ἐμοὶ, καὶ διαψεύδειν τὸν λόγον. δυοῖν γὰρ θατέρου πάντως ἐμοῦ ἁμαρτοῦμαι, ἢ σὲ βεβαίως πεισθῆναι ἐμοῦ λέγοντα ὅποτε ἀεὶ ἀντιλεκτέα εἶναι, ἢ ἐμὲ ἀναδιδαχθῆναι ὡς οὐ

Canis à vobis dictum, omnia perurit, & siccum calidúmque aërem reddit, quãdo sol meridie capiti impendens, intolerabilem eiusmodi feruorem corporibus inducit. Itaque demiror qui fiat vt tu homo iam annosus, ad æstum non sudes quemadmodum ego, neque ab eo infestari videaris, neque locum vmbrosum exploras, quem subeas, sed solem facilè toleras. *Sol.* Inanes illi labores, ô Anacharsi, assiduæque in cœno volutationes, & quos sub dio in arena sustinemus labores, nobis hoc præstant præsidium aduersus radios solis, neque amplius egemus pileo, qui ipsos caput ferire prohibeat. Abeamus igitur. Noli verò ijs quæ dicturus sum tanquam legibus mentem adhibere, vt illis per omnia fidem habeas, sed vbicunque aliquid non rectè dici videbitur, statim contradicito, meáque verba corrigito. Etenim ab horum alterutro non prorsus aberrabimus: aut constanter tibi persuaserò, quum ea quibus est contradicendũ effuderis: aut ego de nouo discam me non

ὡς μὴ περιπλέκῃς, μηδ' ἀπομηκύνῃς τοὺς λόγους. δέδια γὰρ μὴ ὑπολανθάνωμαί τῶν παρόντων, εἰ τὰ μὴ τοιαῦτα πολλὰ ὑπορρέῃ. Σο. οὐ τοῦτο ὦ Ἀνάχαρσι, τὰμήνυσιν ἄμεινον, ἵνα σοι δοκῇ μὴ παύσασθαι ὁ λόγος εἶναι, ἢ πόρρω που ἀποπλανᾶσθαι εἰκῇ ῥέων. ἐρήσῃ γὰρ μεταξύ, ὅ τι ἂν ἐθέλῃς, καὶ διακόψῃς αὐτοῦ τὸ μῆκος. ἢν μέντοι μὴ ἐξωρμῶνται, μηδ' πόρρω τοῦ σκοποῦ τὰ λεγόμενα ᾖ, κωλύσει οὐδὲν οἶμαι, εἰ καὶ μακρὰ λέγοιτο. ἐπὶ καὶ τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἢν περ ταῖς φονικαῖς ἡμῶν δίκαις δικάζῃ, πάσχειν οὕτω πιεῖν. ὁπόταν γὰρ εἰσελθοῦσα εἰς τὸν πάγον συγκαθέζωνται φόνου, ἢ βαύματος ἢ θρασύτητος ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, ἀποδίδοται λόγος ἑκατέρῳ τῶν κεκινδυνευκότων, καὶ λέγουσιν ἐν τῷ μέσῳ, ὁ μὲν, διώκων, ὁ δὲ, φεύγων. ἢ αὐτοὶ, ἢ ῥήτορας ἀναβιβάζονται τοὺς ἐρουμένους ὑπὲρ αὐτῶν. οἱδὲ, ὃς ἂν περὶ τοῦ πράγματος λέγωσιν, ἀκούεται ἡ βουλὴ, κἀγὼ πολλάκις ἀκηκοὼς. ἢν δέ τις ἢ ὀλιγοστολογίᾳ ἐπιχειρήσειε ἢ ἐξωθεῖν ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, ne orationē implices, & producas. Vereor enim ne prima mihi excidant, si multa post hæc affluāt. *Sol.* Tu hoc, Anacharsi, lōgè melius constitues, vbicūq; parū perspicua tibi videbitur oratio, aut procul vagari temerè fluendo. Interim enim quicquid voles, interrogabis, & prolixitatē eius recīdes. Quāquā vbi nō erunt extra rē, nec à scopo distabūt quæ dicā, nihil obstabit orationē longiùs progredí. Siquidē etiā Areopagitico Senātui, qui capitales causas iudicat, *in more est ita* facere. Quū enim in Areopagū ascēderūt, & cædis, aut vulneris ex destinato inflicti, aut incēdij causam cognituri cōsederūt, vtriq; disceptātiā dicendi datur copia, & dicūt sigillatim, nempe accusator, & reus: aut ipsi per se, aut causidicos pro ipsis dicturos conducunt. Illi ergo, quandiu ea quæ ad rem attinent dixerint, à Senatu auscultante cum silentio perferūtur. Sed siquis procœmio exordiatur, vt Senatorum animos erga se propensiores reddat, aut miserationem, aut exaggerationem extrinsecus rei inducat, qualia permulta oratores

ἐπὶ τὸν δικασὰς μηχανῶν-
ται, παρελθὼν ὁ κήρυξ, κατα-
σιώπησον εὐθὺς, ὦ ἐπὶ τὸν λη-
ξειν πρὸς τὴν βουλὴν, ἢ πει-
σθῆναι τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τοῖς
λόγοις, ὡς χρηστὰ τὰ γεγραμ-
μένα οἱ Ἀρεοπαγῖται βλέπουσιν.
ὥστε καὶ σὺ ὦ Ἀνάχαρσι, ἀρεο-
παγίτην ὄντα τῷ πράγματι ποι-
ήσας ἄγωγε. καὶ κατ' ἐμὲ τῆς
βουλῆς μου νόμον, ἄκουε, καὶ
σιώπα κέλευε, ἵνα αὐδὴ κα-
τὰ ῥᾴστα περιόμενος. ἄχρι δ' ἂν
αὐλεῖα τῷ πράγματι λέγηται,
ἔξεσω ἀπομηκύνειν. ἐφ' ὅσον γὰρ
ὑφ' ἥλιῳ ἔτι ποιησόμεθα τὴν
συνουσίαν, ὡς ἄχθεσθαι οὐ δυσ-
τύνοιτο ἡ ῥῆσις. ἀλλὰ ἥ τε σκιὰ
πυκνὴ, καὶ ἡμῖς ἀφθόνως ἄχρωτα.
Ανα. ἐυγνώμονα σου ταῦτα
ὦ Σόλων. καὶ ἐγωγε ἥδη χάειν
σὺ μυρίαν οἶδά σοι καὶ ἐπὶ τού-
τοις, ὅτι παρέρχον τὸ λόγου,
καὶ τὰ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ γιγνόμενα
ἐδιδάξω με, θαυμάσια ὡς ἀλη-
θῶς, καὶ ὠφελῶν βουλευτῶν
ἔργα, πρὸς ἀλήθειαν οἰσόντων
τὴν ψῆφον. ἐπὶ τούτοις ἂν ἥδη
λέγε. καὶ ὁ ἀρεοπαγίτης ἐγὼ, τοῦ-
το γὰρ ἔθος με, κατ' ἄρχας ἃ βου-
λῆς ἀκούσομαί σου. Σο. ἀκουέ
δὴ βεβαίως τεθωκυῖαν χρὴ
ὑμᾶς, ἃ περὶ πόλεως, καὶ πολιτῶν

in iudices moliuntur, prodiens præco, protinus imponit silentium, non permittens vt apud Senatum ingetur, & rem verbis inuoluat, quominus Areopagitæ rem vti gesta est, nudam videant. Itaque te, Anacharsi, Areopagitam in præsens constituo: ac iuxta Senatus legem à me conditam, attende, mihique silentium impera, si te orationis dulcedine mulceri senseris, ita vt non habeas liberum iudicium. Quandiu verò quæ ad causam attinent, dicetur, orationem extendere licebit. Neque enim amplius sub sole colloquemur, vt longiorem orationem graviter feras: sed & vmbra est densa, & otio abundamus. *Ana.* Æqua sunt quæ dicis, Solon. Atque ob hæc tibi magnam habeo gratiã, quòd hac digressiuncula, me docueris ea quæ fiunt in Areopago, miranda certè, & bonorum Senatorum, veritati suffragantium recta ratio. Iã ergo de his dissere. Ego verò quẽ constituisti Areopagitã, pro huius consilij more, te audiam. *Sol.* Proinde pauois tibi priùs est audiendũ, quid de ciuitate, ciuibúsque sentiam. Nos ciuitatem non

ἡμῖν δοκῇ, πόλιν γὰρ ἡμεῖς ἡ τὴν

οἰκοδομήματα ἡγούμεθα εἶναι, οἷον τεῖχη, καὶ ἱερὰ, καὶ νεωσοίκους, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥσπερ σῶμά τι ἑδράσιον, καὶ ἀκίνητον ὑπάρχειν ἐς ἀσφάλειαν τῶν πολιτευομένων. τὸ δὲ πεῖσαι τοὺς πολίτας πρόμεθα. τούτους γὰρ εἶναι τοὺς ἀπλεροῦντας, καὶ διατάττοντας, καὶ ἐπιτελοῦντας ἕκαστα, καὶ φυλάττοντας οἷόν τι ἐν ἡμῖν ἑκάστῳ ἔστιν ἡ ψυχή. τοῦτο δὴ τοίνυν καταφρονήσαντες, ἐπιμελούμεθα μὲν ὡς ἐρρῶσθαι καὶ τὸ σώματος τὸ πόλεως, κατακοσμοῦντες αὐτὸ, ὡς κάλλιστον ἡμῖν ἔσται, ἔνδοθέν τε οἰκοδομήμασι κατεσκευασμένον, καὶ τοῖς ἔκτοθεν τούτοις περιβολαῖς, ἐς τὸ ἀσφαλέστατον περιπεφραγμένον. μάλιστα δὲ καὶ ἐξαίρετος τοῦτο ποιοῦμεν, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μὲν τὰς ψυχὰς, ἰσχυροὶ δὲ τὰ σώματα γίγνοιντο. τοὺς γὰρ τοιούτους, σφίσι τε αὐτοῖς καλῶς χρήσεσθαι ἐν εἰρήνῃ συμπολιτευομένους, καὶ ἐν πολέμου σώσειν τὴν πόλιν, καὶ ἐλευθέραν, καὶ εὐδαίμονα διαφυλάξειν. τὴν μὲν δὴ πρώτην αὐτοῖς παιδείαν, μουσικὴν, καὶ πάλην, καὶ παιδαγωγοῖς ἐλευθερίοις ἄγειν τε, καὶ τρέφειν

ædificia putamus esse, cuiusmodi sunt muri, & fana, & porticus ad mare ædificatæ: sed tanquam firmum atque immobile quoddam corpus, in quod incolæ vrbis ad securitatem recipiuntur. Sed omne arbitrium in ciuibus ponimus: quoniam hi sunt qui implent, ordinant, & perficiunt singula, seruánteque, quali in nobis singulis gubernandi officio anima fungitur. Quod cùm intelligamus, corpus ciuitatis, vt vides, curamus, ipsum ornando, vt pulcherrimum habeamus, sítq; intrinsecus ædificijs instructum, atque extrinsecus his mœnibus firmissimis circunseptum. Cumprimis verò hoc prouidemus, vt ciues mente boni & corporibus robusti euadant. Quoniam qui sunt ita comparatí, in conuersátione ciuili pacis tempore rectè se gerunt, à bello verò ciuitatem liberant, liberámque & fœlicem conseruant. Itaque primam illorum educationem, matribus, nutricibus, & pædagogis committimus, vt disciplinis liberalibus eos imbuant, atque educent. Quú

ἐπιτρέπομεν· καὶ παιδείαν ἐν αὐτοῖς. ἐπαιδεύν δὲ σωφρονοῦντα δὲ

γίγνονται τῶν καλῶν ἐχόντων, καὶ αἰδὼς, καὶ ἐρύθημα, καὶ φόβος, καὶ ἐπιθυμία τῶν ἀεὶ κρειττόνων αὐξανται αὐτοῖς, καὶ αὐτὰ ἤδη τὰ σώματα ἀξιοχρεα δο- A κῇ πρὸς τοὺς πόνους, παρασκευάσματα, καὶ πρὸς τὸ ἰσχυρότερον συνιστάμενα, τηνικαῦτα ἤδη παραλαβόντες αὐτοὺς διδάσκομεν, ἄλλα μὲν τῆς ψυχῆς μαθήματα καὶ γυμνάσια προτιθέντες, ἄλλως δὲ πρὸς τοὺς πόνους καὶ τὰ σώματα ἐθίζοντες. B ἐμοὶ γὰρ ἐκεῖνον ἡμῖν ἔδοξε τὸ μόνον φαῦλον εἶναι ἕκαστος, ὅτου κρατεῖ τὸ σῶμα, ἢ κρατεῖ τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ παιδεύσεως, καὶ μαθημάτων ἐπ' αὐτοῖς δεόμεθα, ἀφ' ὧν τά τε εὐφυῶς διακείμενα, C βελτίω πολὺ γίγνοιτο ἄν, καὶ τὰ φαύλως ἔχοντα μεταχωμοῖτο πρὸς τὸ βέλτιον. καὶ τὸ παράδειγμα ἡμῖν περὶ τὸν γεωργῶν, οἱ τὰ φυτὰ μάχρι μὲν περιφυτα, καὶ νάπαι θῶσι, συλλέπωσι, καὶ περιφράξωσιν, ὡς μὴ βλάπτοιντο ὑπό τ' ἀνεμάτων. D ἐπειδὰν δ' ἤδη παχύνηται τὸ ἄγος, τηνικαῦτα περιτέμνουσί τε τὰ περιπλά. καὶ παραδιδόντες αὐτὰ τοῖς αὐτόμοις δονεῖν, καὶ διαταλεύειν, καρπιμώτερα ἐργάζονται, ἢ μὴ τοῦτο ψυχὴν, E

autem res præclaras intelligere cœperint, & pudor, verecundia, metus, rerúmq; optimarum cupiditas ipsis innata fuerit, ipsáque corpora laboribus obeundis idonea visa fuerint, firmiora facta, & maiori robore constantia, tunc iam illos assumptos docemus, propositis quidem alijs animi documentis & exercitijs, aliter autem ad labores corpora assuefacientes. Neque enim existimamus satis esse vt tantùm ita se habeat quisque prout à natura est comparatus, siue corporis, siue animi ratione: sed etiam eruditione, & præceptis ad eos informandos opus habemus: quorum adminiculo bona indoles adaugeatur, mala verò in bonam transformetur. Cuius rei petendum est ab agricolis exemplũ, qui quandiu plantæ sunt humiles & tenerę, eas tegunt & circunsepiunt, ne à ventis lædãtur. Postquam verò auctus est ramus, tum superflua circuncidunt, eásque ventis mouendas, & agitandas permittentes, fructuosiores efficiunt. Itaque mentem Musica primùm, & Arithmetica

πικῶς ἀναβριπίζομεν, καὶ γράμματα γράφαντες, καὶ τοῖς αὐτὸ ὀνομάζειν διδάσκομεν. προϊόντι δὲ ἤδη, σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας, καὶ ἔργα παλαιὰ, καὶ λόγους ὠφελίμους ἐν μέσοις καταλεσμηθέντες, ὡς μᾶλλον μνημονεύσειν, ῥαψῳδοῦμεν αὐτοῖς. οἱδὲ, καὶ ἀκούοντες ἀρίστων πράξεις, καὶ παραινέσεις ἀοιδίμους, ὁρμῶνται κατὰ μικρὸν, καὶ πρὸς μίμησιν ἐπεγείρονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἀφθῶσι, καὶ θαυμάζοιντο ὑπὸ τῶν ὕστερον, οἷα πολλὰ Ἡσίοδός τε ἡμῖν, καὶ Ὅμηρος ἐπῄνησαν. ἐπειδὰν δὲ πλησιάσωσι πρὸς τὴν πολιτείαν, καὶ δέῃ αὐτοὺς ἤδη μεταχειρίζειν τὰ κοινὰ, κἄτοι ἔξω τοῦ ἀγῶνος ὄντας ταῦτα, οὐ γὰρ ὅπως ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν ἀπεύχομαι, ἐξαρχῆς προῄκεισθε εἰπεῖν, ἀλλὰ διότι τοῖς τοιούτοις πόνοις καταμελάζειν αὐτοὺς ἀξιοῦμεν, ὅστις αὐτὸς ἐμαυτῷ σιωπᾶν προστάττω, καὶ περιμένειν τὸν κήρυκα, καίτοι τὴν ἀρεοπαγίτιδι σὺ, ὃς ἂν αἰδοῦς οἷμαι ἀνέχῃ λεγούσῃ ἤδη τοσαῦτα ἔξω τοῦ πράγματος. Ανα. εἰπέ μοι ὦ Σόλων, πρὸς τί δὴ τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἀλλὰ ἀποσιωπῶντας, οὐδὲν τῇ βουλῇ προστιμῶν ἐπιτάττεις; Σο. τί τοῦτο

excitamus, literásque pingere, & eas exactè pronuntiare docemus. Deinde iam adultioribus, sapientum virorum sententias, factáque priscorum, utilésque sermones versibus exornatos, quò tenaciùs memoria teneant, ipsis occinimus. Tum illi auditis fortium virorum factis & actionibus memorabilibus, paulatim istiusmodi appetunt, & ad imitationem excitantur: vt & ipsi celebrentur, & posteris sint admirationi. Cuiusmodi multa nobis ab Hesiodo & Homero scripta sunt. Postquam verò se ad temp. applicarint, iámque obeunda erunt publica officia, quanquam fortè hæc sunt extra rem, non enim qua ratione illorum animos exerceam, ab initio dicendum proposuimus: sed cur huiusmodi laboribus eos exercendos arbitremur. Itaq; ipse mihi silentium impero, non expectato præcone, neque te Areopagita, qui præ verecúdia, vt puto, me tanta extra rem toleras nugantem. Ana. Dic mihi Solon, cur in eos qui ad rem pertinentia non dicunt in Areopago, sed filétio prætereunt, nulla mulcta à Senatu est destinata? Sol. Cur hoc ex me quæsiuisti? Nondum liquet. Ana. Quia

ὅτι τὰ κάλλιστα, καὶ ἐμοὶ ἀκοῦσαι ἥδιστα παρεῖς τὰ περὶ τῆς ψυχῆς, τὰ ἧττον ἀναγκαῖα λέγειν διανοῇ, γυμνάσια, καὶ διαπονήσεις τῶν σωμάτων. Σο. μέμνημαι γὰρ ὦ ξυναῖε τῶν ἀπ' ἀρχῆς προρρήσεων, καὶ ἀποσκοπῶ σε μὴ κυλόμενα τὸν λόγον, μή σε ἐπιταράξῃ τινὸ μνήμῃ ἐπιρρέων. πλὴν ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐγὼ διὰ βραχέων, ὡς οἷόν τε. τὸ γὰρ ἀκριβὲς περὶ αὐτῶν διαπέφευγεν, ἑτέρου ἂν εἴη λόγου. ῥυθμίζομεν γὰρ ταῖς γνώμαις ἑαυτῶν, νόμους τε τοὺς κοινοὺς ἐκδιδάσκοντες, οἳ δημόσια πᾶσι προκήρυττοι αὐχμηρότητι μεγάλοις γράμμασιν ἅμα αὐχμηροῖς μιμοῦνται, κελεύοντες ἃ χρὴ ποιεῖν, καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν αὐτοῖς συμβαίνειν, παρ' ὧν λέγειν τὰ δίκαια ἐκμανθάνειν, καὶ πρᾶξαι τὰ δίκαια, καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι, καὶ μετρίως τῶν αἰσχρῶν, καὶ δριμέως τῶν καλῶν βίαιον μηδὲν ποιεῖν. εἰ δ' αὖ ἄνδρες εἶεν, σοφιστὰς, καὶ κιναίδους τοὺς πρὸς ἡμῶν ὀνομαζόμενους. καὶ μὴν τοί καὶ ἐς τὸ θέατρον συναγαγόντες αὐτοὺς δημοσίᾳ παιδεύομεν ὑπὸ κωμῳδίαις καὶ βαγῳδίαις, ἀρετάς τε ἀνδρῶν παλαιῶν, καὶ κακίας διαμύθους. ἐκεῖνα δ' ἀσφαλέστερον. τοῖς δὲ μὴ κωμῳδοῖς, καὶ ἀποσκώπτειν, καὶ

rebus pulcherrimis, & mihi auditu iucundissimis, quibus exornatur animus, omissis, minùs necessaria, nempe exercitia, & corporis labores percensere cogitas. *Soc.* Eorũ, ô generose, memini, quæ ab initio sum præfatus, nec à via sermonem auocare volo, ne dilabẽs tuam memoriam conturbet. Verùm hæc quã paucissimis perstringam: siquidem harũ rerũ accurata disputatio, ad aliũ pertinet sermonem. Ergo mẽtes eorum componimꝰ, cõmunes leges perdocendo: quæ maiusculis elementis scriptæ omnibus publicè legendæ proponuntur, quæ faciendæ, quæ fugienda, præcipientes. Tum etiam proborũ virorũ conuictu vtendum, à quibus opportunè loqui perdiscũt, tũ iusta facere, tũ ex æquo inter se cõuersari, neq; turpe quicquã appetere, sed rebus honestis se addicere: nihil per vim facere. Atq; hi viri probi, Sophistæ & Philosophi à nobis appellãtur. Præterea productos ipsos in theatrũ publicè docemus Comœdiarũ, & tragœdiarum actionibus, priscorũ hominũ virtutes & vitia spectantes, vt ab his auertantur, ad illa verò properè contendant. Porrò Comœdis cauillãdi, & ὡς τὸ μέ, ἀποβλέποντα, ἐκ κωμῳδοῦς, καὶ ἀποσκώπτειν, καὶ

γίγνεται, ἢ μίαν πᾶσι ταύτὰ
δεῖ μικρὰ τὰ μείζονος ἐκείνου
ἀγῶνος, ἢ τὸ στεφάνου, ὃν κα-
τίλαξε τὸ πανευδαίμονος. ὁ δὲ
λόγος, ἂν οἶδ' ὅπως ἐκβὰς τῆ
τάξιν, ἐκείνων ἀφορίσας ἑτέρων
ἐπιμνήσθη, τῶν ἐν ἰσθμοῖ γιγνομέ-
νων, καὶ ὀλυμπίασι, καὶ ἐν Νε-
μέᾳ. πλὴν ἀλλὰ γὰ, σχολὴν
γὰρ ἄγομεν, καὶ σὺ ὡς ἐμὲ φι-
λομαθὴς ἀκούειν, ἀπαδεσόμεθα
ῥᾳδίως πρὸς τὴν ἀρχὴν, ἢ
τὸν κοινὸν ἀγῶνα, δι' ὃν ἔφημι
πάντα ταῦτα ἐπιδείκνυσθαι.
Αγα. ἄμεινον ὦ Σόλων οὕτω.
κατ' ὁδὸν γὰρ αὖ ἡμῖν ὁ λόγος
μᾶλλον προχωρεῖν. ἢ τάχ' ἂν
ἴσως ἀπὸ τούτων πιθήτην,
μήδ' ἐκείνων ἔτι καταγελᾶν,
ἢ τινα ἴδοιμι στεφανούμενον
κοτίνῳ, ἢ σελίνῳ ἐστεφανωμένον.
ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἐς τὸ σύσκιον
ἐκεῖσε ἀπελθόντες, καθίσωμεν
ἐπὶ τῶν δένδρων, ὡς μὴ ἐνο-
χλοῖεν ἡμῖν ἐπικειμενοι τοῖς
παλαίουσιν. ἄλλως τε, εἰ-
ρήσεται γὰρ, οὐδὲ τὸν ἥλιον ἔτι
ῥᾳδίως ἀνέχομαι, ὀξὺ, καὶ
φλογώδη ἐμπίπτοντα γυμνῇ τῇ
κεφαλῇ. τὸν γὰρ πῖλόν μοι ἀφε-
λεῖν οἰκοθεν ἔδοξεν, ὡς μὴ μό-
νος ἐν ὑμῖν ξενίζοιμι τῷ σχήμα-
τι. ἢ ἦ ὥρα τὸ ἔτους, ὅπερ τὸ

fiunt illa, sintque planè par-
tes quædam exiguæ maioris
illius certaminis, atque
coronæ per omnia fœlicis,
quam deseripsi. Nescio verò
A quo pacto nostra oratio
transgressa ordinem, horum
priùs meminit, quæ in Isth-
mo, Olympia, & Nemea fieri
consueuerunt. Verumtamen
B nos, siquidem vacat, & tu, ve
ais, audiendi es cupidus, ad
principium facilè recurre-
mus, ac commune illud
certamen, cuius causa hæc
omnia instituta esse dico.
C *Ana.* Ita præstat Solon. Nam
oratio recta via nobis magis
progredietur: & his fortè
persuadebor, nequem post-
hac amplius subsannem eo-
rum quos aut oleastro se ef-
ferentem, aut apio coronatú
D conspexero. Sed si videtur,
ad locum illum vmbrosum
profecti, in sedibus consideā-
mus, ne nos interpellent,
qui luctantibus acclamant.
Quinetiam, ne quid dissimi-
E lem, neque solem facilè fero,
eúmque acutum & feruentē,
nudo capiti imminentem. E-
tenim pileū è domo demere
visum est, ne solus apud vos
vterer habitu peregrino. It
iam anni tempus est, quo
sidus illud feruentissimum,

συγκαίειν δὴ τῇ ἀστέρι, ὦ

ὑμῖν κύναφατε, πάντα καταφλέγοντος, καὶ τὸν ἀέρα ξηρὸν, καὶ διαχαῖνον πνέοντος, ὅτε ἥλιος κατὰ μεσημβρίαν ἤδη ἐφ' ἡμῖν κεφαλῆς ἐπικείμενος, φλογμὸν τοῦτον οὐφορητὸν ἐπάγει τοῖς σώμασιν. ὥστε καί σου θαυμάζω ὅπως γυμνὸς ἤδη ἀνέρχεσθε, οὔτε ἰδίοις χρῇ πρὸς τὸ θάλπος, ὥσπερ ἐγὼ, οὔτε ὅλως ἐπισκιάζῃ ἔοικας, ὃ δὲ μάλιστα φιλεῖς σύσκιόν τι, ἔνθα ὑποδύσῃ, ἀλλὰ δέχῃ τὸν ἥλιον ἐυμαρῶς. Σο. οἱ μάταιοι γὰρ οὗτοι πόνοι ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ συνεχεῖς ἐν τῷ πηλῷ κυβιστήσεις, καὶ αἱ ὑπαίθριοι ἐν τῇ ψάμμῳ παλαιστρεῖαι, τοῦτο ἡμῖν τὸ ἀμφιθέατρον παρέχουσι πρὸς ταῖς τοῦ ἡλίου βολαῖς. καὶ ὥσπερ πίλου δεόμεθα, ὃς τὴν ἀκτῖνα κωλύσει καθικνεῖσθαι τῆς κεφαλῆς. ἀπώμνυμι δ' οὖν. καὶ ὅπως μὴ καθάπερ νόμοις, προσθήσεις οἷς αὖ λέγω πρὸς σε, ὡς ἐξάπαντος πιστεύειν αὐτοῖς, ἀλλ' ἔνθα αὖ σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγεσθαι δοκῇ, ἀντιλέγειν ἐυδύς, καὶ διευθύνειν τὸν λόγον. δυοῖν γὰρ θατέρου πάντως ἁμαρτοῦμεν, ἢ σὲ βεβαίως πεισθῆναι ἐκχέαντα ὅπερ ἔχεις ἀντιλεκτέον εἶναι, ἢ ἐμὲ ἀναδιδαχθῆναι ὡς ὀρθῶς

Canis à vobis dictum, omnia perurit, & ſiccum calidúmque aërem reddit, quãdo ſol meridie capiti impendens, intolerabilem eiuſmodi feruorem corporibus induA cit. Itaque demiror qui fiat vt tu homo iam annoſus, ad æſtum non ſudes quemadmodum ego, neque ab eo infeſtari videaris, neque locum vmbroſum exploras, B quem ſubeas, ſed ſolem facilè toleras. *Sol.* Inanes illi labores, ô Anacharſi, aſſiduæque in cœno volutationes, & quos ſub dio in arena ſuſtinemus labores, C nobis hoc præſtant præſidium aduerſus radios ſolis, neque amplius egemus pileo, qui ipſos caput ferire prohibeat. Abeamus igitur. Noli verò ijs quæ D dicturus ſum tanquam legibus mentem adhibere, vt illis per omnia fidem habeas, ſed vbicunque aliquid non rectè dici videbitur, ſtatim contradicito, E meáque verba corrigito. Etenim ab horum alterutro non prorſus aberrabimus: aut conſtanter tibi perſuaſero, quum ea quibus eſt contradicendũ effuderis: aut ego de nouo diſcam me non

ὀρθῶς γιγνώσκω περὶ αὐτῶν. καὶ ἐν τούτῳ πᾶσα ἂν σοι ἡ πόλις ἡ Ἀθηναίων, καὶ αὐ θεαὶ χάριν ὁμολογοῦσα. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐμὲ παύσῃς, καὶ μεταπίσῃς πρὸς τὸ βέλτιον, ἐκείνῳ τὰ μέγιστα ἔσῃ ὠφελημένος. οὐδὲν γὰρ ἂν ἀποκρυψαίμην αὐτῶν, ἀλλ' εὐθὺς εἰς τὸ μέσον καταθήσω φέρων. καὶ καταξας ἐν τῇ πυκνὶ ἐρῶ πρὸς ἅπαντας, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ μὲν ὑμῖν ἔχαφα τοὺς νόμους, οἵοις ἂν ὑμᾶς ἀφελιμωτάτους εἶναι τῇ πόλει. ὁ δὲ ξένος οὗτος, δείξας σὲ ὦ Ἀνάχαρσι, σκύθης μὲν ὅτι, σοφὸς δ' ὢν, μετεπαίδευσέ με, καὶ ἄλλα βελτίω μαθήματα, καὶ ἐπιτηδεύματα ἐδιδάξατο. ὥστε συνεργὸς ὑμῶν ὁ ἀνὴρ ἀνακεκράφθω. καὶ χαλκοῦν αὐτὸν ἀναστήσατε παρὰ τοὺς ἐπωνύμους ἐν πόλει παρὰ τὴν Ἀθηναῖ. καὶ εὖ ἴσθι ὡς καὶ αἰσχυνεῖται ἡ Ἀθηναίων πόλις, παρὰ βαρβάρου, καὶ ξένου, τὰ συμφέροντα ἐκμανθάνοντες. Ανα. τοῦτο ἐκεῖνο λῷ ἄρα, ὃ ἐγὼ περὶ ὑμῶν ἤκουον τῶν Ἀθηναίων, ὡς εἶητε εἴρωνες ἐν τοῖς λόγοις. ἐπὶ πόδιν ἂν ἐγὼ νομὰς, καὶ πλατὺς ἄνθρωπος, ἀφ' ἁμάξης βαίνων, ἄλλοτε ἄλλῃ γῆν ἀμείβων, πόλιν δὲ

rectè de his ſtatuere. Quo nomine omnis Athenienſiũ ciuitas, non ſatis magnas gratias agere poſſit. Nam quum me docueris, & ad A meliorem ſententiam tranſtuleris, illi maximæ vtilitatis author fueris. Neque hoc eam celabo, ſed ſtatim in medium proferam: & ſtans in Pnyce, omnibus dicam, Ego B vobis, Athenienſes leges conſcripſi, quas ciuitati fore vtiliſſimas putabam. Sed hoſpes iſte, te digito commonſtrans Anacharſi, quanquam eſt Scytha, ſapit tamen, & me C aliter docuit, aliáque præcepta, & inſtituta præſtantiora tradidit. Itaque hunc de vobis eſſe bene meritum literis prodatur, æneámque ſtatuam illi erigite prope ciuitatis proceres apud Mi- D neruam. Probè verò ſcias fore vt nequaquam ciues Athenienſes pudeat, ea quæ ſunt ex reip. vſu, ex barbaro, peregrinóque viro diſcere. *Ana.* Hoc erat ſanè quod de vobis Athenienſibus inau- E dieram, vos eſſe in ſermonibus irriſores. Vnde enim ego agreſtis & erro, qui vitam in plauſtris egi, ſubinde ſolum ſolo permutans, qui in nulla vnquam ciuitate

habitauí, neque aliàs vllam nisi nunc primùm vidi, de administranda repub. verba facerem, atque adeò indigenas homines docerem, qui vrbem hanc antiquissimam bonis legibus instructam tanto iam tempore incoluerunt? potissimùm verò te, Solon, cui hoc, vt perhibent, ab initio fuit institutum vt nesses quo pacto posset respub. optimè administrari, quibus etiam legibus vtens, felicitate frueretur. Verũ & in hoc tibi vt pote legum latori est credendum. Contradicã autẽ siquid minùs rectè dicere videberis, vt firmiùs addiscã. Et ecce iam declinato sole in vmbra sumus: sedẽsq; perjucunda, & opportuna super frigido lapide præsto est. Dic igitur ab initio exorsus, quãobrem statim à pueris immenes exerceatis laboribus, & quomodo viri præstantissimi vobis ex cœno illo euadant, & his exercitationibus, & quid puluis, quid salutiones in caput ipsis ad virtutẽ conferant. Nam hoc in primis ab initio audire cupiebam. At reliqua in posterum, suo tempore singula me docebis. Hoc autem inter dicendum memineris Solon, te apud barbarum hominem verba facturum. Id dico

ἔτε οἰκήσας πόποτε, ἔτε ἀλλοτε, ἢ νεωϊστὶ ἐφεσχὼς, πεὶ πολιτείας διεξίοιμι, καὶ διδάσκοιμι ἀυτοχθονας ἄνδρας, πολυ παυτὸς ἀρχαιοτατὸν τουτοις ἤδη χρόνοις ἐν εὐνομίᾳ κατῳκικόσας; καὶ μάλιστα σὲ ὦ Σόλων, ὃν τῦτο ὡς φασὶν, ἐξ ἀρχῆς καὶ μάθημα ἐγένετο, ὁπόσα ἂν ἄσκοι πόλις οἰκοῖτο, καὶ οἷς πισὶ νόμοις χρωμένη, εὐδαιμονήσειε. πλὴν, ἀλλ' ἃ τῦτο ὡς νομοθέτην πιστέον σοι. καὶ αὐτῷ μοι τι δοκῇ μὴ ὀρθῶς λέγειν, ὡς βεβαιότερον μάθοιμι. καὶ ἰδοὺ γὰρ ἤδη ἐκφυγόντες τὸν ἥλιον, ἐν τῷ σκιηρῷ ἐσμὲν. καὶ καθέδρα μάλα ἁδεῖα, καὶ εὔκαιρος, ὁπὶ ψυχρῷ τῷ λίθου. λέγε οὖν ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἀρχῆς, καθότι τοὺς νέους παρακαλοῦντες, ἐκ παίδων εὖ δι' ἀπονείτε, καὶ ὁπως ὑμῖν ἄριστοι ἀνδρες ἀποβαίνοιεν ἐκ τῶν πηλῶν, καὶ τ' ἀσκημάτων τούτων, καὶ τί ἢ χόνις, καὶ τὰ κυβεύσιματα, συμβαλεῖ πρὸς ἀρετὴν αὐτοῖς. τῦτο γὰρ ἐν μάλιστα ἐξ ἀρχῆς εὖ δοὺς ἐπόθουν ἀκοῦσαι. τὰ δ' ἄλλα, εἰς ὕστερον διδάξῃ με καθ' ἡμέραν ἕκαστον ἐν τοῖς μέρεσι. σὺ μὲν τοίνυν ὦ Σόλων, μέμνησο μοι παρὰ ῥῆσιν, ὅτι πρὸς ἀνδρα βάρβαρον ἐρεῖν. λέγω δὲ

ὡς μὴ περιτελέκης, μηδ' ἀπομηκύνης τοὺς λόγους. δέδια γὰρ μὴ ἐπιλανθάνωμαι τῶν πρώτων, εἰ τὰ μὲν ταῦτα πολλὰ ἐπιρρέῃ. Σο. σὺ τοῦτο ὦ Ἀνάχαρσι, τεκμήρασθαι ἄμεινον, ἕως σοι δοκῶ μὴ παύσασθαι ὁ λόγος εἶναι, ἢ πέρᾳ ποι ἀποπλανᾶσθαι εἰκῆ ῥέων. ἐρώτησον δὲ μεταξὺ ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς, καὶ διακόψω αὐτοῦ τὸ μῆκος. ἢν μέντοι μὴ ἐξαγωγία, μηδ' πόρρω τοῦ σκοποῦ τὰ λεγόμενα ᾖ, κωλύσει οὐδὲν οἶμαι, εἰ καὶ μακρὰ λέγοιτο. ἐπεὶ καὶ τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἣν παρὰ τοὺς φονικοὺς ἡμῶν δίκας δικάζῃ, πάσχειν οὕτω πιεῖν. ὁπόταν γὰρ ἀνίλθοῦσα εἰς τὸν πάγον συγκαθέζωνται φόνου, ἢ βαύματος ἐκ περιοίας, ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, ἀποδίδοται λόγος ἑκατέρῳ τῶν κεκινδυνευκότων, καὶ λέγουσιν ἐν τῷ μέσῳ, ὁ μὲν διώκων, ὁ δὲ, φεύγων. ἢ αὐτοὶ, ἢ ῥήτορας ἀναβιβάζονται τοὺς ἐροῦντας ὑπὲρ αὐτῶν. οἱδὲ, ὃς ἂν μὲ περὶ τὸ πράγματος λέγωσιν, ἀνέχεται ἡ βουλὴ, καὶ πάνυ μάλα ἀκούουσα. ἢν δέ τις ἢ ὡς συνουσίοις ἀπεργάσαιτο ἔξωθεν ἐπάγων τῷ πράγματι, ne orationē implices, & producas. Vereor enim ne prima mihi excidant, si multa post hæc affluāt. *Sol.* Tu hoc, Anacharsi, lōgè melius constitues, vbicūq; parū perspicua tibi videbitur oratio, aut procul vagari temerè fluendo. Interim enim quicquid voles, interrogabis, & prolixitatē eius recīdes. Quāquā vbi nō erunt extra rē, nec à scopo distabūt quæ dicā, nihil obstabit orationē longiùs progredi. Siquidē etiā Areopagitico Senātui, qui capitales causas iudicat, in more est ita facere. Quū enim in Areopagū ascēderūt, & cædis, aut vulneris ex destinato inflicti, aut incēdij causam cognituri cōsederūt, vtriq; disceptātiā dicendi datur copia, & dicūt sigillatim, nempe accusator, & reus: aut ipsi per se, aut causidicos pro ipsis dicturos conducunt. Illi ergo, quamdiu ea quæ ad rem attinent dixerint, à Senatu auscultante cum silentio perferūtur. Sed siquis procœmio exordiatur, vt Senatorum animos erga se propensiores reddat, aūt miserationem, aūt exaggerationem extrinsecus rei inducat, qualia permulta oratores φεύγοντα ἐπὶ τοῦ λόγου, αὐτὸν, ἢ οἰκτεῖν, ἢ δύσνοιαν εἰς πολλὰ ῥητόρων πειθόμενοι

in

ἐπὶ τὸν δικαστὰς μηχανῶνται, παρελθὼν ὁ κῆρυξ, κατεσιώπησεν οὐδένα, ἵνα ἐῶν λεγεῖν πρὸς τὴν βουλὴν, καὶ παρεσκευασμένον τὸ πρᾶγμα ἐν τοῖς λόγοις, ὡς χρὴ τὰ γεγραμμένα οἱ Ἀρεοπαγῖται ἐλέγειν. ὥστε καὶ σὲ ὦ Ἀνάχαρσι, ἀρεοπαγίτην ἐν τῷ παρόντι ποιοῦμαι ἔγωγε. καὶ κατὰ τὴν τῆς βουλῆς μου νόμον, ἄκουε, καὶ σιώπα κέλευε, ἵνα αἴσθῃ κατατερπόμενος. ἄχρι δ' αὖ εἰκὸς τῷ πράγματι λέγηται, ἔξεσται ἀπομηκύνειν. οὐδὲ γὰρ ὑφ' ἥλιον ἔτι ποιησόμεθα τὴν συνουσίαν, ὡς ἄχθεσθαι τινὰ τοῦτο. ἀλλὰ καὶ τι σκιὰ πυκνὴ, καὶ ἡμῖν θρύλιον ἄφθονον. Ανα. Ἐυγνώμονα σου ταῦτα ὦ Σόλων. καὶ ἔγωγε ἥδη χαίρειν οὐ μικρὰν οἶδά σοι καὶ ἐπὶ τούτοις, ὅτι παρέργου τοῦ λόγου, καὶ τὰ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ γιγνόμενα ἐδιδάξω με, θαυμάσια ὡς ἀληθῶς, καὶ ἀγαθῶν βουλευτῶν ἔργα, πρὸς ἀλήθειαν οἰσόντων τὴν ψῆφον. ἐπὶ τούτοις οὖν ἥδη λέγε· καὶ ὁ ἀρεοπαγίτης ἐγὼ, τοῦτο γὰρ ἔθος με, κατ' ἐμὲ τὰ βελτίω ἀκούσομαί σου. Σο. ἐπειδὴ δὲ βραχέων προσηκόντων ἐστὶ, περὶ πόλεως, καὶ πολιτῶν

in iudices moliuntur, prodiens præco, protinus imponit silentium, non permittens vt apud Senatum ingetur, & rem verbis A inuoluat, quominus Areopagitæ rem vti gesta est, nudam videant. Itaque te, Anacharsi, Areopagitam in præsens constituo: ac iuxta Senatus legem à me conditam, attende, mihique silentium impera, si te orationis dulcedine mulceri senseris, ita vt non habeas liberum iudicium. Quandiu verò quæ ad causam attinent, dicetur, orationem extendere B licebit. Neque enim amplius sub sole colloquemur, vt longiorem orationem grauiter feras: sed & vmbra est densa, & otio abundamus. Anac. Æqua sunt quæ dicis, Solon. Atque ob hæc tibi C magnam habeo gratiã, quòd hac digressiuncula, me docueris ea quæ fiunt in Areopago, miranda certè, & bonorum Senatorum, veritati suffragantium recta ratio. Iã ergo de his dissere. Ego verò què constituisti Areopagitã, D pro huius consilij more, te audiam. Sol. Proinde pauois tibi priùs est audiendũ, quid de ciuitate, ciuibúsque sentiam. Nos ciuitatem non

ἡμῖν ἔοικεν, πόλιν γὰρ ἡμεῖς καὶ τὸ

οἰκοδομήματα ἡγούμεθα εἶναι, οἷον τοίχους, καὶ ἱερὰ, καὶ νεωσοίκους, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥσπερ σῶμά τι ἑδραῖον, καὶ ἀκίνητον ὑπάρχειν ἐς τὸ ἀσφαλὲς, καὶ ἀσφάλειαν τῆς πολιτευομένων. τὸ δὲ πᾶν κῦρος, ἐν τοῖς πολίταις τιθέμεθα. τούτους γὰρ εἶναι τοὺς ἀναπληροῦντας, καὶ διατάττοντας, καὶ ἐπιτελοῦντας ἕκαστα, καὶ φυλάττοντας οἷόν τι ἐν ἡμῖν ἑκάστῳ ὄντι ἡ ψυχή. τοῦτο δὴ τοίνυν καταμανθάνοντες, ἐπιμελούμεθα μὲν ὡς ἐρᾶς καὶ τοῦ σώματος ἡ πόλεως, κατακοσμοῦντες αὐτὸ, ὡς κάλλιστον ἡμῖν ὄν, ἔνδοθέν τε οἰκοδομήμασι κατεσκευασμένον, καὶ τοῖς ἔκτοθεν τούτοις περιβολαῖς, ἐς τὸ ἀσφαλέστατον περιφερόμενον. μάλιστα δὲ καὶ ἐξέπαντος τοῦτο φροντοῦμεν, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μὲν τὰς ψυχὰς, ἰσχυροὶ δὲ τὰ σώματα γίγνοιντο. τοὺς γὰρ τοιούτους, σφίσι τε αὐτοῖς καλῶς χρήσεσθαι ἐν εἰρήνῃ συμπολιτευομένους, καὶ ἐν πολέμου σώζειν τὴν πόλιν, καὶ ἐλευθέραν, καὶ εὐδαίμονα διαφυλάξειν. τὴν μὲν δὴ σωφροσύνην αὐτῇ, μιτρᾶσι, καὶ πίτδαις, καὶ παιδαγωγοῖς λευθερίοις ἄγειν τὴ, καὶ τῇ φρονήσει ἐπιτρέπομεν τοὺ παιδείαις ἐν αὐτοῖς. ἐπειδὰν δὲ σωφρονῆ

ædificia putamus esse, cuiusmodi sunt muri, & fana, & porticus ad mare ædificatæ: sed tanquam firmum atque immobile quoddam corpus, in quod incolæ vrbis ad securitatem recipiuntur. Sed omne arbitrium in ciuibus ponimus: quoniam hi sunt qui implent, ordinant, & perficiunt singula, seruántque, quali in nobis singulis gubernandi officio anima fungitur. Quod cùm intelligamus, corpus ciuitatis, vt vides, curamus, ipsum ornando, vt pulcherrimum habeamus, sítq; intrinsecus ædificijs instructum, atque extrinsecus his mœnibus firmissimis circunseptum. Cumprimis verò hoc prouidemus, vt ciues mente boni & corporibus robusti euadant. Quoniam qui sunt ita comparatí, in conuersatione ciuili pacis tempore rectè se gerunt, à bello verò ciuitatem liberant, liberámque & fœlicem conseruant. Itaque primam illorum educationem, matribus, nutricibus, & pædagogis committimus, vt disciplinis liberalibus eos imbuant, atque educent. Quú

φέγγεσθαι τῶν καλῶν ἐχόντων, καὶ αἰδὼς, καὶ ἐρύθημα, καὶ φόβος, καὶ ἐπιθυμία τῶν ἀεὶ κατὰ φύσιν αὐξάνεσθαι αὐτοῖς, καὶ αὐτὰ ἤδη τὰ σώματα ἀξιοχρεα δο- A κῇ πρὸς τοὺς πόνους, παγιώτερα γενόμενα, καὶ πρὸς τὸ ἰσχυρότερον συνιστάμενα, τηνικαῦτα ἤδη παραλαβόντες αὐτοὺς διδάσκομεν, ἄλλα μὲν τῆς ψυχῆς μαθήματα καὶ γυμνάσια παρεσκευάκοτες, ἄλλως δὲ πρὸς τοὺς πόνους καὶ τὰ σώματα ἐθίζοντες. B ἐπεὶ γὰρ ἱκανὸν ἡμῖν ἔδοξε τὸ μόνον φῦναι ὡς ἕκαστος, ἤτοι κατὰ τὸ σῶμα, ἢ κατὰ τὴν ψυχήν, ἀλλὰ καὶ παιδεύσεως, καὶ μαθημάτων ἐπ' αὐτοὺς δρόμεθα. ἀφ' ὧν τά τε εὐφυῶς διακείμενα, βελτίω πάντως γίγνοιτο ἄν, C καὶ τὰ φαύλως ἔχοντα μεταχωροῖτο πρὸς τὸ βέλτιον. καὶ τὸ παράδειγμα ἡμῖν περὶ τῶν γεωργῶν, οἱ τὰ φυτὰ μέχρι μὲν πρόσφυσα, καὶ νήπια ὄντα, σκέπουσι, καὶ περιφράττουσι, ὡς μὴ βλάπτοιντο ὑπό τ' ἀνεμάτων. D ἐπειδὰν δὲ ἤδη παχύνηται τὰ βλαστοί, τηνικαῦτα περιτέμνουσί τε τὰ περιττά, καὶ παραδιδόντες αὐτὰ τοῖς αὐτόμοις δονεῖν, καὶ διαπαλεύειν, καρποφορώτερα ἐργάζονται, ἢ μὴ τούτων τυχόντα, autem res præclaras intelligere cœperint, & pudor, verecundia, metus, rerúmq; optimarum cupiditas ipsis innata fuerit, ipsáque corpora laboribus obeundis idonea visa fuerint, firmiora facta, & maiori robore constantia, tunc iam illos assumptos docemus, propositis quidem alijs animi documentis & exercitijs, aliter autem ad labores corpora assuefacientes. Neque enim existimamus satis esse vt tantùm ita se habeat quisque prout à natura est comparatus, siue corporis, siue animi ratione: sed etiam eruditione, & præceptis ad eos informandos opus habemus: quorum adminiculo bona indoles adaugeatur, mala verò in bonam transformetur. Cuius rei petendum est ab agricolis exemplũ, qui quandiu plantæ sunt humiles & tenerę, eas tegunt & circunsepiunt, ne à ventis lædãtur. Postquam verò auctus est E ramus, tum superflua circuncidunt, eásque ventis mouendas, & agitandas permittentes, fructuosiores efficiunt. Itaque mentem Musica primùm, & Arithmetica

μουσικὴν πρόσφορον καὶ ἀριθμη-

πικῆ παῤῥησιάζομαι καὶ γράμματα γράφω σοι, καὶ τοῦτο αὐτὸ ὅπερ λέξασά σοι διδάσκομαι. Θεσίωνος ἤδη, σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας, καὶ ἔργα παλαιὰ, καὶ λόγους ὠφελίμους ἐν μέρει καταλεγομένους, ὡς μᾶλλον μνημονεύσουσιν, ῥαψῳδοῦμεν αὐτοῖς. οἶδε, καὶ ἀκούοντες ἀρετὰς πράξεις ἀοιδίμους, ὀρέγονται κατὰ μικρὸν, καὶ θέσεις μιμεῖσθαι ἐπιχειροῦσι, ὡς καὶ αὐτοὶ ἀοιδιμοι γένοιντο, καὶ θαυμάζοιντο ὑπὸ τῶν ὕστερον, οἷα πάλαι Ἡσιόδου τε ἡμῶν, καὶ Ὁμήρου ἐπαίνων. ἐπειδὰν δὲ πολιτείαν, καὶ δίκην αὐτοῦ ἤδη μεταχειρίζωσι τὰ κοινὰ, κἀγὼ ἔξω τῶν ἀγώνων ἴσως γένωμαι, οὐ γὰρ ὅπως ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν ἀπεύθυνον, ἐξάρχῃς θεμένη εἰπεῖν, ἀλλὰ διότι τοῖς τοιούτοις πόνοις καταγυμάζειν αὐτοὺς ἀξιοῦμεν, ὥστε αὐτὸς ἐμαυτῷ σιωπᾷ θεσπίζω, κἀπειμένας τὸν κήρυκα, καὶ τὴν ἀρεοπαγίτιν σε, ὅς γ' ἂν αἰδοῦς οἶμαι ἀνέχῃ λανθάνουσα ἤδη τοσαῦτα ἔξω τοῦ πράγματος. Ανα. ἀπόκριναι δή μοι Σόλων, θέσις δὲ ἤδη τὸν τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἀλλὰ ἀποσιωπῶντας, ἆρ' ἐν τῇ βουλῇ θέσιν μὴν ὑπομένουσι; Σο. τί τοῦτο

excitamus, literásque pingere, & eas exactè pronuntiare docemus. Deinde iam adultioribus, ſapientum virorum ſententias, factáque priſcorum, vtiléſque ſermones verſibus exornatos, quò tenaciùs memoria teneant, ipſis occinimus. Tum illi auditis fortium virorum factis & actionibus memorabilibus, paulatim iſtiuſmodi appetunt, & ad imitationem excitantur: vt & ipſi celebrentur, & poſteris ſint admirationi. Cuiuſmodi multa nobis ab Heſiodo & Homero ſcripta ſunt. Poſtquam verò ſe ad remp. applicarint, iámque obeunda erunt publica officia, quanquam fortè hæc ſunt extra rem, non enim qua ratione illorum animos exerceam, ab initio dicendum propoſuimus: ſed cur huiuſmodi laboribus eos exercendos arbitremur. Itaq; ipſe mihi ſilentium impero, non expectato præcone, neque te Areopagita, qui præ verecũdia, vt puto, me tanta extra rem toleras nugantem. Ana. Dic mihi Solon, cur in eos qui ad rem pertinentia non dicunt in Areopago, ſed ſilẽtio prætereunt, nulla mulcta à Senatu eſt deſtinata? Sol. Cur hoc ex me quæſiuiſti? Nondum liquet. Ana. Quia

ὅτι τὰ κάλλιστα, καὶ ἐμοὶ ἀκοῦσαι ἥδιστα παρεὶς τὰ περὶ τῆς ψυχῆς, τὰ πρῶτον ἀναγκαῖα λέγειν διανοῇ, γυμνάσια, καὶ διαπονήσεις τῶν σωμάτων. Σο. μέμνημαι γὰρ ὦ ἡγεμὼν τῶν ἀπ' ἀρχῆς προῤῥήσεων, καὶ ἀποκλαύσῃ ἐβουλόμην τὸν λόγον, μή σε ἐπιπαροξύνῃ τῷ μνήμῃ ὑπόῤῥεον. πλὴν ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐρῶ διὰ βραχέων, ὡς οἷόν τε. τὸ γὰρ ἀκριβὲς ἐν περὶ αὐτῶν διατυπώσεως, ἑτέρου ἂν εἴη λόγου. ῥυθμίζοιμι δ' ἂν ταῖς γνώμαις ἑαυτῶν, νόμους τε τοὺς κοινοὺς ἐκδιδάσκοντες, οἳ δημόσια πᾶσι προκήρυττει αὐτάναγκες μεγάλοις γεγράμμενοι, καὶ εὐθύντες ἃ χρὴ ποιεῖν, καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν αἱρεῖσθαι συμβουλαῖς, παρ' ὧν λέγειν τὰ δίκαια ἐκμανθάνειν, καὶ πράττειν τὰ δίκαια, καὶ ἐν τοῖς ἴσοις ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι, καὶ μὴ ἐρίζειν τοῖς αἰσχροῖς, καὶ ὀρίζειν τὸ καλὸν βίαιον ὂν μηδὲν ποιεῖν. οἱ δ' αὖ δρᾶν ἔστι, σοφισταὶ, καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμῶν ὀνομαζόμενοι. καὶ μῶν τοι καὶ ἐς τὸ θέατρον συμφέροντες αὐτὸν δημοσίᾳ παιδεύομεν ἴσως κωμῳδίαις καὶ τραγῳδίαις, ἀρετάς τε ἀνδρῶν πάλαι ὧν, καὶ κακίας ἀναμιμνήσκοντες. ἐκεῖνα δὲ ἀσφάδειον. τοῖς δὲ γε

rebus pulcherrimis, & mihi auditu iucundiſſimis, quibus exornatur animus, omiſſis, minùs neceſſaria, nempe exercitia, & corporis labores percenſere cogitas. *Sol.* Eorũ, ô generoſe, memini, quæ ab initio ſum præfatus, nec à via ſermonem auocare volo, ne dilabẽs tuam memoriam conturbet. Verùm hæc quã paucilliſimis perſtringam: ſiquidem harũ rerũ accurata diſputatio, ad aliũ pertinet ſermonem. Ergo mẽtes eorum componim⁹, cõmunes leges perdocendo: quæ maiuſculis elementis ſcriptæ omnibus publicè legendæ proponuntur, quæ faciendæ, quæ fugienda, præcipientes. Tum etiam proborũ virorũ conuictu vtendum, à quibus opportunè loqui perdiſcũt, tũ iuſta facere, tũ ex æquo inter ſe cõuerſari, neq; turpe quicquã appetere, ſed rebus honeſtis ſe addicere: nihil per vim facere. Atq; hi viri probi, Sophiſtæ & Philoſophi à nobis appellãtur. Præterea productos ipſos in theatrũ publicè docemus Comœdiarũ, & tragœdiarum actionibus, priſcorũ hominũ virtutes & vitia ſpectantes, vt ab his auertantur, ad illa verò properè contendant. Porrõ Comœdis cauillãdi, &

λοιδορεῖσθαι ἐφιέμεθα ἐς τὰς πόλεις, οὓς ἂν αἰσχρὰ, καὶ ἀνάξια τῆς πόλεως ἐπιτηδεύοντας ἴδωμεν. αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἁμείνους γὰρ οὕτω γίγνονται ὀνειδιζόμενοι, καὶ τῶν πολλῶν ἕνεκα φεύγειν τὸν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις ἔλεγχον. Ανα. εἶδον ἔγωγε Σόλων ὑποφαῖνε, τοὺς τραγῳδοὺς, καὶ κωμῳδοὺς, εἰμὶ γὰρ ἐκεῖνοι οὗτοι. τοσαῦτα μὲν βαρέα, καὶ ὀλίγα τοσαῦτα ἐμβεβηκότες, χρυσοῖς καὶ τιτίοις τὰ σφυρὰ περικεκλωσμένοι, κρᾶνος δ' ἐπικείμενοι παγγέλοια, κεχηνότα πάμμεγεθες, αὐτοὶ δ' ἐνδοθεν μεγάλα τε ἐκπεφάνται, καὶ διβάσιον καὶ οἷδ' ὅπως ἀσφαλῶς ἐν τοῖς τοσούτοις. Διονύσῳ δ' οἶμαι τότε ἡ πόλις ἑορτάζειν. οἱ δὲ κωμῳδοὶ, βραχύτεροι μὲν ἐκείνων καὶ πιζοὶ, καὶ ἀνθρωπινώτεροι, καὶ ἧττον ἐβόων. κρᾶνος δ', πολὺ γελοιότερος. καὶ τὸ διάζωμα γοῦν ἅπαν ἐγέλα ἐπ' αὐτοῖς. ἐκείνων δὲ τῶν ὑμῶν, σκυθρωποὶ ἅπαντες ἦκουον, οἰκτιζόμενοι οἶμαι αὐτῶν, πόδας πλεκτάνας ἐπισυρομένους. Σω. οὐκ ἐκείνους ὦ ἀγαθὲ ὤκτιρεν, ἀλλὰ ποιητὴς ἴσως ἀρχαῖός τινα συμφορὰν ἐπεδείκνυτο τοῖς θεαταῖς, καὶ ῥήσεις οἰκτραὰς ἐτραγῴδει ἐφ' τῷ διάζωματι· ὃ δ' ἐς

probris infectandi permittimus potestatem, eos ciues, quos turpia & ciuitate indigna studia sectari cognouerint: cū ipsorum in gratiam, quia sic obiurgati meliores euadunt: tum multorū causa, vt similium facinorum reprehensionem euitent. Ana. Vidi Solon, quos dicis Tragœdos, & Comœdos: siquidem illi sunt, qui graues, altósque calceos induunt, vestémque gerūt aureis tæniis variegatam, & prorsus ridiculas magnūque hiātes laruas habent. Ipsi verò intus magnum clamorem edūt, & nescio quomodo tutò in his calceamentis incedunt. Et nisi fallor, tunc ciuitas Dionysia celebrabat. Porro Comœdi cæteris erant breuiores, & pedestres, atque humaniores, minúsque vociferabantur, sed laruas multò magis ridiculas habebant, quos vniuersum theatrum risu excipiebat. Altos verò illos nemo non mœstus audiebat, commiseratione prosequens, quòd tātas pedicas traherent. Sol. Non illos ô bone, miserabantur, sed fortè poëta priscā aliquam calamitatē spectatoribus repræsentabat, & miserabiles orationes in theatro tragicè pronūciādas tradebat, qui-

δάκρυα κατεσπῶντο οἱ ἀκούοντες. εἰκὸς δὲ σε καὶ αὐλητὰς εωρακέναι τινὰς τότε, καὶ ἄλλους πωδοῦντας, ἐν κύκλῳ συνεστῶτας, ὑδὲ αὐτὰ ὦ Ἀναχαρσι, ἀλκῆα ἀσμενα, καὶ αὐλήματα. τούτοις δὲ ἔν ἅπασι, καὶ τοῖς τοιούτοις παρεθισμένοι παῖδες, ἀμείνους ἡμῶν γίγνονται. τὰ δὲ δὴ σώματα, ὅπερ μάλιστα ἐπιθυμεῖς ἀκοῦσαι, ὧδε γυμναζόμεθα, ἀποδυσάμενοι αὐτὰ ὡς ἥδιστα, ὑκέτι ἁπαλὰ, καὶ τέλεον ἀσυμπαγῆ ὄντα, πρῶτον μὲν ἰδίζειν ἀξιοῦμεν πρὸς τὴν ἄέρα, συνοικειοῦντες αὐτὰ τοῖς ὥραις ἐκάστης, ὡς μήτε θάλπος δυσχεραίνῃ, μήτε πρὸς κρύος ἀπορρεύῃ. ἔπειτα δὲ, χρίομεν ἐλαίῳ, καὶ καταμαλάττομεν, ὡς εὐτονώτερα γίγνοιντο. ἄτοπον γὰρ, εἰ τὰ μὲν σκύτη νομίζομεν ὑπὸ τοῦ ἐλαίου μαλακώτερα, δυσρηκέστερα, καὶ πολλῷ διαρκέστερα γίγνεσθαι, νεκρά γε ὄντα, τὸ δ' ἔτι ζωῆς μετέχον σῶμα, μὴ ἂν ἄμεινον παρασκευάζεσθαι ὑπὸ τοῦ ἐλαίου διατεθήσεται. πρῶτον μὲν οὖν ποικίλα τὰ γυμνάσια ἐπινοήσαντες, καὶ διδασκάλους ἐκάστων ἐπιστήσαντες, τὸν μὲν πυκτεύειν, τὸν δὲ παλαίειν, τὸν δὲ τοὺς τε πόδας καρτερεῖν δ' ad lachrymas pertrahebatur auditores. Verisimile etiã est te tũc audisse tibicines aliquos, aliósque simul canentes, qui circunstabant. A Qui carminum, Anacharsi, & tibiarum cantus non sunt inutiles: sed istis omnibus, atque eiusmodi rebus iuuenũ mentes exacuuntur, vnde illi meliores fiunt. Cæterùm B corpora (quod potissimum audire cupiebas) ad hũc modum exercemus, exuti, vt dixi vestimentis, quum non amplius sunt mollia, prorsúsque imbecilla, primùm ad aërem assuefacimus, ea singulis tempestatibus accommodantes, ne vel æstũ molestè ferant, vel ad frigus deficiant. Ea deinde oleo perungimus, & emollimus, vt habiliora reddantur. Absurdũ C enim esset, si quum putamus emollita oleo coria ruptioni minùs esse obnoxia, & diutiùs duratura, quæ iam sunt emortua, corpus quod etiãnum vitæ est particeps, non D melius olei vnctione teddi, existimarem[9]. Hinc excogitatis varijs exercitijs, & singulorũ magistris cõstitutis, hũc pugilatu, illũ pancratio certare docemus, vt laboribus tolerandis assuefiant,

πλησῖος, μὴ ὑ ἀποβέποιντο
δέ τ βαυμάτων. τοῦτο ὑ ἡμῖν
δύο τὰ ὠφελιμώτατα ἐξεργά-
ζεῖ ἐν αὐτοῖς, θυμοειδεῖς τε
παρασκευάζον ἐς τοὺς κινδύνους,
καὶ τ σωμάτων ἀφιδρῶτι, καὶ εὐε-
σίᾳ, ἐρρῶσθαι, καὶ καρτερεῖν ἔτι-
γαι. ὅσοι ὑ αὖτ κάτω σιωπῶν-
τες παλαίουσι, καταπίπτειν
τε ἀσφαλῶς μανθάνουσι, καὶ αἴρε-
σθαι σὺν μάρᾳ, καὶ ἀδίωκτοι, καὶ
πρεπτλοκαὶ, καὶ λυγισμοῖς,
καὶ ἀγχόνῃ διώκεσθαι, καὶ
ἐς ὕψος ἀναβαστάσαι τ ἀντί-
παλον. ἐν ἀγχόνῃ δὲ ἴσως ἐκ-
μελετῶντες, ἀλλὰ δι' τὸ εὐρῶ-
τον καὶ μέγιστον, ἀναμφιβόλως
κτώμενοι. σωματωδέστερα γὰρ, καὶ
καρτερώτερα τὰ σώματα γι-
γνόντια αὐτοῖς διαπονούμενα.
ἕτερον ὑ, οὐδὲ αὐτὸ μικρόν. ἐμ-
πίπτειν γὰρ δὴ ἐν τούτοις ἐκ-
δέξασθαι, εἴ ποτε ἀφίκοιντο εἰς
χρείαν τῶν μαθημάτων τού-
των ἐν ὅπλοις. δῆλον γὰρ ὅτι καὶ
πελειμὸν αὐδεὶ ὁ τοιοῦτος συμ-
πλακεὶς, καταῤῥίψει τὸ θᾶτ-
τον ὑποσκελίσας. καὶ καταπε-
σὼν, ἕσεται ὡς ῥᾷστα ἁλῶναι.
πάντα γὰ ταῦτα ὦ Ἀνά-
χαρσι, ἐπ' ἐκεῖνον τὸν ἀγῶ-
να πρεπαζόμεθα τὸν ἐν τοῖς ὅ-
πλοις, καὶ ἀγρύμεθα πολὺ

plagisque non cedant, nec metu vulnerum terga dent. Atque hæc exercitatio duo in ipsis vtilissima præstat. Nam & animosos ipsos reddit ad subeunda pericula, facítque vt corporibus non parcant, præterea vt bene valeant & sint robusti. Quotquot autem illorum deiecto in terram vultu luctantur, & securè excidere, & promptè exurgere eadem opera discunt, præterea propellere, tenaciter amplecti, & contorquere, & præfocare posse, & in altum sustollere aduersarium. Quæ sanè non sunt inutilia exercitia, sed quibus vnum illud primum maximúmque citra controuersiam comparant. Nam magis inoffensa, & robustiora fiunt ipsis corpora quum laboribus durantur. Alterum verò, non est exiguum: cùm hinc peritiam consequantur, siquãdo hæc præcepta in armis ad vsum sint reuocanda. manifestum enim est, fore vt vir huiusmodi hostem complexus, supplantando citiùs deijciat: & prolapsus ipse, quàm facillimè exurgere sciat. Hæc enim omnia, Anacharsi, ad illud certamen quod in armis peragitur, comparamus, nosque ita

A B C D E

ἀμείνους χρὴ εἶναι τοῖς οὕτως

ἐσκευάζειν, ἐπειδὰν φρότερον
αὐτῶν γυμνὰ τὰ σώματα κατα-
μαλάξαντες, καὶ διαπονήσαν-
τες, ἐῤῥωμενέστερα, καὶ ἀλκιμώ-
τερα ἐξεργασώμεθα, καὶ κοῦφα, A
καὶ εὔτονα, καὶ τὰ αὐτὰ βαρέα
τοῖς ἀντιταγωνιζομένοις. ἐνιοῖς γὰρ
δοκεῖ τὸ μὴ τοῦτο, οἷοις εἰκὸς
σωφρόνως ἔχειν τοὺς καὶ γυ-
μνοὺς αὖ, φόβον τοῖς ὁπλιζομέ-
νοις ἐμποιήσοντας, οὐ πελυ-
σιχρωΐαν ἀρχὸν, καὶ λευκίλην, B
ἀσαρκίαν μὴ ὠχρότητος ὑπο-
δεεστέρους, οἷα γυναικῶν σώ-
ματα ὑπὸ σκιᾷ μεμαρασμένα,
βέμορτα, ἱδρῶτί τε ὑγρὸν
πολλῷ ῥεόμενα, καὶ ἀθυμαίνοντα
ὑπὸ τῷ καύσει, καὶ μάλιστα ὑπὸ
καὶ ὁ ἥλιος ὥσπερ νῦν τὸ με-
σημβρινὸν ὑποφλέγῃ. οἷς τί ἂν C
τις χρήσαιτο διώξοντας, καὶ τ' κο-
νιορτὸν ἐκ αἰχμώοις, καὶ εἰ αἷ-
μα ἴδοιεν ὑγρὸν ταραττομένοις,
καὶ περαποδυήσοντας, πρὶν ἐντὸς
βέλους γενέσθαι, καὶ εἰς χεῖ-
ρας ἐλθεῖν τοῖς πολεμίοις; οὗτοι D
δ' ἡμῖν ἐῤῥυθροι ἐς τὸ μελαν-
τερον ὑπὸ τ' ἡλίου κεχρωσμέ-
νοι, καὶ ἀῤῥεγωπὶ, πολὺ τὸ ἔμ-
ψυχον, καὶ θερμὸν, καὶ ἀνδρώδες ἐ-
πιταίνοντες, τοσούτης ὑγιείας
ἀπολαύοντες, ἔτ' ῥιγοῖ, καὶ κα-
τ' σκληκότες, ἔτε περιπλαδεῖς

exercitatis, melioribus vsu-
ros putamus, postquam
priùs illorum nuda corpora
emollita, & exercitata effe-
cerimus validiora, & robu-
stiora, præterea lenia, & ha-
bilia, eadémque aduersarijs
grauia. Intelligis enim, ni
fallor quod hinc sequitur,
quales eos in armis esse par
sit, qui nudi terrorem ho-
stibus incutient, non se-
guem & albam obesitatem,
aut pallidam gracilitatem
præ se ferentes: qualia ferè
sunt mulierum corpora sub
vmbra tabefacta, trepidan-
tia, statímque multo sudore
manantia, & sub galea anhe-
lantia, maximè si sol, sub me-
ridiem, vt nunc, ferueat.
Quem enim præberent vsum
hi qui neque sitim, neq; pul-
uerem ferrent, quique si san-
guinem viderent, statim
turba rentur, priúsque ex a-
nimarentur, quàm intra te-
la iactum, atque ad manus es-
si hostibus venissent? Sed hi
nostri iuuenes subrubri à
sole nigriores redditi, vultu
masculo, multum animi,
coloris, virilísque vigoris
præ se ferentes, támque
bene habito corpore fru-
entes, neque sunt rugosi,
& aridi, neque granditate
graues, verùm iusto modo

ἐς βάρος, ἀλλὰ ἐς τὸ σύμμετρον

πεπλεγμένων. τὸ μὲν ἄχρηον τῶν σαρκῶν, καὶ περιττὸν, τοῖς ἱδρῶσιν ἐξαναλωκότες. ὃ δὲ ἰσχυὸν, καὶ γόνιμον περιῆκεν, ἀμιγὲς τοῦ φαύλου περιειλεγμένον, ἐρρωμένως φυλάττοντες. ὅπερ γὰρ οἱ λικμῶντες τὸν πυρὸν, τοῦτο ἡμῖν καὶ τὰ γυμνάσια ἐργάζεται· ὁ μὲν τοῖς σώμασι, τὸν μὲν ἄχυρον, καὶ τὸν ἀθέρα, ἀποφυσῶντα, καθαρὸν δὲ τὸν καρπὸν διασκευοῦντα, καὶ φροντίζοντα. καὶ διὰ τοῦτο ὑγιαίνει ἢ ἀνάγκη, καὶ ἐπιμόχθου διαρκεῖν ἐν τοῖς κόποις. ὀλίγα τε ἂν ἰδίοι ὁ τοιοῦτος ἄρξαιτο, καὶ ὀλιγάκις ἂν ἀδυνῶν φανείη. ὥσπερ αὖ, εἰ πῦρ τις φέρων, ἅμα ἐμβάλοι ἐς πυρὸν αὐτὸν, καὶ ἐς τὸν καλάμην αὐτοῦ, καὶ ἐς τὸν ἄχυρον. αὖθις δὲ ὀπὶ ἢ λικμῶντα ἐπαίειν. θᾶσσον ἂν εἴη μᾶλλον παραπολὺ ἡ καλάμη ἀναφλεχθείη, ὁ δὲ πυρὸς κατ' ὀλίγον, οὔτι θλοερὸς μεγάλης ἀϊσσούσης, οὔτε ὑπὸ μιᾷ τῇ ὁρμῇ, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὑποτυφόμενος, χρόνῳ ὕστερον καὶ αὐτὸς ἂν κατακαυθείη. οὕτω νῦν καὶ ἡμῖν, καὶ τὰ κάματα ἐς τοιοῦτο σῶμα ἐμπεσόντα, ῥᾳδίως ἐλίγξειν ἂν, καὶ ὀπισθοδρόμους ἐργάσασθαι. τὰ γὰρ ἔνδον ἂν παρασκευάσῃ αὐτῷ, καὶ τὰ ἔξω μᾶλλα κατηρτι-

formati: dum inutilem ac ſuperfluam carnium molem ſudoribus abſumunt: illud autem quod robur præſtat & vigorem, citra mali mixtionem relictum, fortiter conſeruant. Nam quod qui triticum ventilant, hoc in corporibus exercitia nobis præſtant, quæ paleas, inanéſque ſpicas flatu diſpellunt, purum verò fructum ſeparant, & accumulant. Quò fit vt bene valeant, & diutiſſimè in laboribus perdurent. Quinetiam talis ſerò ſudare incipit, & rarò ægrotare videtur. Quemadmodum ſi quis allatum ignem iniiceret ſimul in triticum, ciſtúſque ſtipulas, & paleam (nã ad ventilantem regredior) citiùs, vt opinor, conflagrarent ſtipulæ, triticum verò paulatim, neque magna flãma exurgente, neque vno impetu, ſed ſenſim ſuccenſum, poſtea longo tempore ipſum quoque cõbureretur. Ita neque morbus, neque defatigatio corpus huiuſmodi correptum, facilè preſſerit, nec ſuperarit. Nam internæ partes ipſi bene ſunt comparatæ, ad eáſque externæ validè admodũ ſunt

πόρρωθεν πρὸς αὐτὸ, ὡς μὴ παρείναι εἰς τὸ ἔσω, μηδὲ παραδέχεσθαι μήτε ἥλιον αὐτὸν, μήτε κρύος ὅπη λύμη τῷ σώματος. πρός τε τὸ ἐνδιδοῦν ἐν τοῖς πόνοις, πολὺ τὸ θερμὸν τὸ ἔνδοθεν ὑπάρχον, ἅτε ἐκ πολλοῦ παρασκευασμένον, καὶ ἐς τὴν αὐαγκαίαν χρείαν ἀποκείμενον, ἀπαλλαγὴ οὐδεὶς ἐπίπονος τῇ ἀκμῇ, καὶ ἀκαμάτοις ὑπάλειπτον παρέχεται. τὸ γὰρ προπονῆται πολλὰ, καὶ προγεμᾶν, ἵνα αὐάλωτον ᾖ ἰσχύος, ἀλλ' ὑπόδυτον ἐργάζεται. καὶ ἀναπήδησις ὁμοία, παλείων γίγνεται. καὶ μὴν καὶ δρομικοὺς εἶναι ἀσφαλῶς αὐτοὺς ἐς μῆκός τε διαφανῆ ἐθίζοντες, καὶ ἐς τὸ ἐν βεβηκεῖ ὠκύτατον ὑπερφίζοντες. καὶ ὁ δρόμος οὐ πρὸς τὸ στερρὸν, καὶ αὐτόπουν, ἀλλὰ ἐν ψάμμῳ βαθείᾳ, ἔνθα οὔτε βεβαίως ἀπερείσει τινὶ βάσει, ὥστε ὑπερπεῖξαι ῥᾴδιον, ἀναπυργοῦσθαι πρὸς τὸ ὑπεῖκον τῆς ποδός. ἀλλὰ καὶ ἀφαλλεσθαι τάφρου εἰ δέοι, ἢ εἴ τι ἄλλο ἐμπόδιον. καὶ ταῦτα τοῦτο ἀσκοῦντας ἡμῖν ἔτι καὶ μολυβδίνας χειρὸς ἐκλύδεις ἐν ταῖν χεροῖν ἔχοντες. εἶτα ἀφιᾶσι σφαῖραν βολῆς ἐς μῆκος ἐμβάλλοντας. πάλης δὲ καὶ ἄλλό τι ἐν τῷ γυμνασίῳ χαλκοῦν

munitæ, vt nihil noxæ intus penetret, neque solem ipsum, neque frigus in detrimentum corporis admittat. Ad perdurandum autem in laboribus, multus calor intus influens, veluti multò antè præparatus, atque in vsum necessarium repositus, præstat ilico tolerantiam vigore irrigans, reddítque vt plurimum infatigabiles. Nam præmissi labores & lassitudines, non absumunt, sed augent vires, quæ excitatæ, fiunt maiores. Quinetiam eos cursu exercemus, & vt longo sint pares, assuefaciendo, & vt eum quàm celerrimè breui exigant, leuiores reddendo. Nec cursus instituitur in solido, durόque loco, sed in profunda arena, vbi neque firmiter infigere, neque fulcire plantam facile est, cùm ea cedente pes subtus trahatur. Fossam quoque transilire, si opus sit, aut siquod aliud obijcitur impedimentum; qua in re exercentur, plumbea pondera plenis manibus tenentes. Deinde hasta in longum proijcienda decertant. Vidisti quoque alium quendam globum æneum,

πεισθεὶς, ἀσπίδι μικρᾷ ἐοικὸς ὄχθον ἀκ ἐχούσῃ, οὐδὲ πλαμῶνας. καὶ ἐπιεσθεὶς γε αὐτῷ, πεμφθόμου ἐν τῷ μέσῳ. ἢ ἐδόκεί σοι βαρὺ, ἢ δύσληπτον ὑπὸ λειότητος. ἐκεῖνο τοίνυν ἄνω τε ἀναρριπτοῦσιν εἰς τὸν ἀέρα, ἢ ἐξ τὸ πέρρω φιλοτιμούμενοι, ὅστις ἐπιμηκυστ ἐξίλθοι, ἢ τὸν ἄλλους ὑπερβάλοιτο. ἢ ὁ πόνος οὗτος, ὦμους τε αὐτῶν κρατυύει, καὶ τόνον τοῖς ἄκροις ἐντίθησιν. ὁ πηλὸς ἦ, ἢ ἡ κνῖς, ἄσμ σοι γελοιότερα δὴ αἰχμᾶς ἔδοξεν, ἄκουσον ὦ θαυμάσιε, ὅταν ἕνεκα ὑποβάλλονται, σκόπτον μὲ, ὡς μὴ ὑπὸ τὸ κρατιὸν ἡ πῶσις αὐτοῖς γένοιτο, ἀλλ' ὑπὸ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς πίπτοιεν. ἔπειτα, ἢ τὸν ὀλισθον ἀνάγκη πλείω γίγνεσθαι, ἰδρώτων ἐν τῷ πηλῷ, ὃ σὺ ταῖς ἐγχέλεσιν εἴκαζες, ἀκ ἀλλοτριον, οὐδὲ γελοῖον ὄν, ἀλλὰ ἢ τοῦτο ἐς ἰσχὺν, καὶ τόνον ἀκ ὀλίγα συμπίλει, ὁπόταν ἄνω τῶν ἐχόντων, ἀλλήλων ἀναγκάζωνται ἐγκρατῶς ἀπλαμβάνεσθαι, καὶ συνέχειν δολιδαίνοντας. ἔστι δαί τε ἐν πηλῷ ἱδρῶντα μετ' ἐλαίου ἐκπίσσειν, ἢ δύσβρυπτα τῶν χειρῶν ἀπουδάζοντα μὴ μικρὸν εἶναι νομίζε. ἢ ταῦτα πάντα ἄκουε ἐξίων

& teretem, quale scutum paruum, ansa carens, & loro quem in medio iacentem expertus es: ísque tibi visus est grauis, & propter læuitatem prehensu difficilis. Eum in aërem sursum proijciunt, ínque longum contendentes, quis quàm longissimè emittat, alióque superet. Qui labor illorum humeros roborat, & lacertis rigiditatem indit. Cæterùm lutum, & puluis, quæ initio tibi perquam ridicula visa sunt, audi ô præclare, quorsum luctantibus substernantur. Primùm ne in duro loco labantur, sed in molli tutò cadant. Deinde sudantes sæpius in luto lubrico lapsu cadere coguntur, quod tu anguillis comparabas. Neque id inutile est, & ridiculum: sed ad robur & firmitatem non parum confert, quando ad hunc modum luctantes, alij alios fortiter apprehendere coguntur, & elabentes retinere. Nam rapere sublimem in luto sudantem, cúmque oleo excidere, & è manibus effluere conantem, ne parui momenti esse putes. Et hæc omnia, vt

ἐμπεφοδίσει, ἐς τὸν πόλεμον καὶ χρήσιμα, εἰ δέοι τὸν φίλον ῥωδίως ἀράμενον ἀπενεγκεῖν. ὃ καὶ πολέμιον συναρπάσαντα, ἅπαν μετιέναι κομίζοντα. καὶ διὰ τοῦτο ἐς ἀθροβολιὰν ἀπτέον, τὰ χαλεπώτερα ἐρεθιζόντες, ὡς τὰ μικρότερα μακρῷ εὐκολώτερον φέρειν. ἐν βορβόρου κονίᾳ, τύπαν- τον χρώμενοι εἰώμεθα εἶναι, ὡς μὴ διολισθάνοιεν συμπλεκόμενοι. ἐπεὶ δὲ καὶ τῷ πηλῷ ἀπτῶσι συνίσχειν, τὸ διαδιδράσκον ὑπὸ γλισχρότητος, ἐνίσχοντα καὶ ἐμφύεσθαι αὐτοῖς λαμβάνεται ἐκ τῶν χειρῶν. καὶ ταῦτα, ὃ ἀφύκτῳ ἐχόμενοι. καὶ μὴν καὶ τὸ ἱδρῶτα συνίσχειν δοκεῖ ἡ κόνις, ἀθρόον ἐκχεόμενον ἐπιπαχύνουσα, καὶ ἐπιπλὺ διαφεῖν ποιεῖ τὴν δύναμιν, καὶ χώλυμα γίγεται μὴ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνέμων, ἀραιοῖς τότε, καὶ ἀνεψυγόσι τοῖς σώμασιν ἐμπίπτοντων. ἄλλως τε, καὶ τὸ ῥύπον ἀποσμᾷ, καὶ στιλπνότερον ποιεῖ τὸ δέρμα. καὶ ἔγωγε ἡδέως ἂν παρεσκευασμένος πλησίον τῶν λευκῶν τινα ἐκείνων, καὶ ὑπὸ σκιᾷ διατετριμμένων, καὶ ὃν ἂν ἕλῃ τῶν ἐν τῷ λυκείῳ

antè dixi, ad bellum conferunt, si opus sit saucium amicum, nullo negotio sublatum subducere, aut surreptum hostem sublimem efferre. Eam ob rem summopere ipsos difficilioribus propositis exercemus, vt minùs difficilia multò faciliùs ferant. Verùm arenam diuersa ratione vtilem esse putamus, ne manum conserentes elabantur. Postquam enim in luto exercitati fuerint id quod præ lentore elabitur, retinere: ipsi etiam capti è manibus effugere assuescunt: idque quum inexultabili vinculo tenentur. Quinetiam sudorem videtur cohibere pulvis, quum affatim mananti aspergitur, & efficere vt diu ferendo labori pares sint vires, atque impedimento esse ne à ventis offendantur, in rarefacta & aperta corpora irruentibus. Præterea sordes abstergit, & virum nitidiorem reddit. Atq; ego lubenter vnum ex albis illis qui sub vmbra semper est versatus, & quemcunque ex ijs eligeres qui in Lyceo exercetur, huc sisterē, qui puluerem & lutum eluerat, ac te interrogarem vtri similis

γυμναζομένων, ἀποπλυθὰς πηλὸν κονίν, καὶ τὸν πηλὸν, ἐρεῖμαι ἂν σε ποτέρῳ τῷ ὁμοίως

μὴν ὑμῖν τὰ κομψὰ λῆρος ᾖ, καὶ παιδικὰ ἄλλως, καὶ διατριβαὶ ἀργῶσι, καὶ ῥᾳθυμίαν ἐνδίδωσι τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βούλεσθε πάντως ἐλεύθεροι, καὶ εὐδαίμονες εἶναι, ἄλλων ὑμῖν γυμνασίων δεήσει, καὶ ἀσκήσεως ἐνδυναμούσης τὸ ἐν τοῖς ὅπλοις. καὶ μὴ ἄμιλλαν ἡγεῖσθε ἀλλήλοις μὴ παιδιᾶς, ἀλλὰ πρὸς τὸν πολεμίους ἔσαι, μὴ κινδύνων μελετῶσι τὴν ἀρετήν. ὥστε ἀφέντας τὴν κόνιν, καὶ τὸ ἔλαιον, διδάσκετε αὐτοὺς τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, μὴ κῦφα διδόντες τὰ ἀκόντια, καὶ οἷα διαφέρεσθαι πρὸς τὸν ἄνεμον, ἀλλ' ἔχοι λόγχη βαρεῖα, μὴ συείρηται ἐλιττομένη, καὶ λίθος χειρὸς ἀληθὴς, καὶ σάγαρις, καὶ γέρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ θώραξ, καὶ κράνος. ὡς ἔγωγε ἔχοιτε, θεῶν τινος συμμαχία σώζεσθαί μοι δόκεῖτε, εἰ μηδέπω ἀπολώλατε ὑπὸ τῶν ἀλίγων φιλῶν ὑπτιασόντων. ἰδοὺ γάρ τοι λῶ ἀπαράθυμος τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τὴν ζώνην, μόνος ἐπιστάσα τοῖς νέοις ὑμῶν ἅπασιν, αὐτοβοεὶ αὖ ἅλοιμι τὸ γυμνάσιον, φυζόντων ἐκείνων, καὶ ὑδρῶτος μεστόντων. ἀλλὰ περὶ τῶν αὐδαιτάτας αὖ πειρησόμεθα, καὶ περὶ τῶν κίνδυνος ἐγκρυπτόμενοι, γέλωτα ἄν μοι

industriã ineſſe putãtis, ſint potiùs nugæ, & ludicrum etiam, & inertium, ignauiæque deditorum iuuenum exercitia. Sed ſi omninò liberi & fœlices eſſe vultis, alijs gymnaſijs, veráque in armis exercitatione vobis erit opus. Et tunc non ludicrum alij cum alijs certamen inibitis, ſed periculoſum bellũ aduerſus hoſtes ſuſcipietis virtutẽ exercẽtes. Quapropter puluere & oleo relictis, docete ipſos ſagittas, & iacula contorquere. Nec leuia detis iacula, quæ venti flatu ferri queant; ſed eſto grauis haſta, quæ cum ſibilo torqueatur, & lapis prægrandis, gladiúſque, & ſcutum in ſiniſtra, lorica, & galea. Nam quales nunc eſtis, mihi videmini Dei cuiuſpiam benignitate ſeruari, qui nondũ à paucis leuis armaturæ militibus vos aggreſſis, perditi eſtis. Ecce verò ſi ſtricto gladio quo ſum accinctus, omnes in veſtros iuuenes ſolus irruam, ipſo clamore gymnaſium capiam, fugientibus illis, ac nullo ferrũ obtueri audente. Sed circum ſtatuas ſtantes, aut circum columnas latitantes, riſum

mouerent

φιλοκλαίειν, δακρύοντες οἱ πολλοὶ, καὶ τρέμοντες. καὶ τότ' ἂν ἴδοις αὐτοὺς καὶ ἐπ' ἐυθρίαν τρέποντας αὐτῶν τὰ σώματα, οὐκ νῦν ἐστιν, ἀλλὰ ὠχροὶ ἅπαντες αὐτίκα γίγνοιντ' ἄν, ὑπὸ τοῦ δέους μεταβαλόντες. οὕτως ὑμᾶς ἡ εἰρήνη διατέθεικε βαθεῖα τις, ὡς μὴ ἂν ῥᾳδίως ἀναχθῆναι ἔτι πρὸς πολεμίους ἰδόντας. Σο. εὖ ταῦτα ἔφασκεν ὁ Ἀνάχαρσις, Θρᾳκῶν τε ὅσοι μετ' Εὐμόλπου ἦλθον ἡμᾶς ἐστράτευσαν, καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν αἱ μετ' Ἱππολύτης ἐλάσασαι ἐπὶ τὴν πόλιν, οὐδὲ ἄλλοι ὅσοι ἡμῶν ἐπ' ὅπλοις ἐπειράσησαν. ἡμεῖς γὰρ ὦ μακάριε, καὶ ἐπιδιδόντες οὕτω γυμνὰ τὰ σώματα ἐκπονοῦμεν τῶν νέων, διὰ τοῦτο καὶ αὐτόματα ἐξάγουσιν ἐπὶ τοὺς κινδύνους. ἀλλ' ἐπιδὺς καθ' αὐτὸν ἄρισοι γήσονται, ἀπόντα τὸ μὴ τοῦτο ξυὶ τοῖς ὅπλοις. καὶ πολὺ ἄμεινον χρήσαντ' ἂν αὐτοῖς, οὕτω διακείμενοι. Ανα. καὶ ποῦ τοῦτο ὑμῖν ὄψι τὸ γυμνάσιον τὸ ἐν τοῖς ὅπλοις, ὃ γὰρ εἶδον ἔγωγε ἐν τῇ πόλει τοιοῦτον οὐδὲν, ἅπασαν αὐτὴν ἐν χύκλῳ περιελθών. Σο. ἀλλὰ ἴδοις ἂν ἄ Ἀνάχαρσι, ὅπλων γυμνασίαν παρεχόμενα;

moverent mihi lachrymantes, & trementes permulti. Tunc verò videres illos corpore non amplius rubescentes, cuiusmodi nunc sunt: sed protinus omnes pallescerent, mutato præ metu colore. Eo vos animo profunda pax reddidit, vt non facilè, vel hostilis galeæ cristam intueri sustineretis. *Sol.* Non hæc dixerunt, Anacharsi, Thraces, quotquot Eumolpum sequuti bello nos lacessiuerunt: neque mulieres vestræ, quæ duce Hippolyta aduersus hanc ciuitatem equitarunt: neque alij quotquot nos armatos sunt experti. Nos autem, ô beate, quanquam ita nuda iuuenũ corpora exercemus, nõ ideo etiam inermia in periculum producimus. Sed vbi in his iudicris optimi euaserint, deinceps cum armis exercentur, quibus melius vtuntur ad hunc modum antè instituti. *Ana.* Et vbi est vestrum illud, quod est in armis gymnasium? Nullum enim huiusmodi vidi in vrbe, quanquam vniuersam obambulaui. *Sol.* At videbis, Anacharsi, vbi diutius nobiscum fueris versatus, & permulta vnicuique arma

οἷς χρώμεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ᾖ· καὶ λόφοις, καὶ φάλαρα, καὶ ἵππους, καὶ ἱππέας χαλδὴν τὸ τέταρτον τῶν πολιτῶν. τὸ μὴν ὁπλοφορεῖν ἀεὶ, καὶ ἀκινάκιον περιζώσθαι, περιττὸν ἐν εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι. καὶ περισσόν γ' ὄντι, ὅστις ἐν ἄστει σιδηροφορεῖν μηδὲν δέον, ἢ ὅπλα ἐξενέγκοι εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δ' συγγνωσθήσεσθε, ἐν ὅπλοις ἀεὶ βιοῦντες. τότε γὰρ ἐν ἀφράκτῳ οἰκεῖν, ῥᾴδιον ἐς ἐπιβουλήν. καὶ οἱ πόλεμοι, μάλα πολλοί. καὶ ἄδηλον ὁπότ' τις ἐπιχειρήσει, κοιμώμενον καταπατήσας ἀπὸ τῆς ἀμάξης, φονεύσειεν. ἢ τὸ μὲν ἀλλήλους ἀπιστεῖν ἀνθρώπους, καὶ μὴ ἐν νόμῳ ξυμπολιτεύεσθαι, ἀναγκαῖον ἀεὶ τὸ σίδηρον πρεπτέον εἶναι ἀμυνοῦντα, εἴ τις βιάζοιτο. Ανα. εἶτα ὦ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲ κελεύεις ἀναγκαίου ἕνεκα περιττὸν ὑμῖν δοκεῖ, καὶ τὸ ὅπλων φείδεσθαι, ὡς μὴ διὰ χειρὸς ὄντα φθείροιτο. ἀλλὰ φυλάττετε ἀποκείμενα, ὡς χρησόμενοι τούτοις, ἢν χρείαι ἐπιτύχωσιν. τὰ δὲ σώματα τῶν νέων, οὐδενὸς δεινοῦ ἐπιόντος, καταπονεῖτε πόνοις. καὶ ὅσον τῶν ἱδρώτων καταλείπουσιν, οὐ παμπόνηροι πρὸς τὸ

quibus vtimur quum opus est, & cristas, & phaleras, & equos, & equites quartam ferme ciuium partem. Sed arma semper gestare, & acinace accinctum esse, id in pace superuacaneum putamus. Atque ei qui in vrbe ferrum gestat, vbi nihilo p⁹, aut arma in publicum effert, mulcta irrogatur. Vobis autem condonandum, quòd semper armati viuitis. Nam in loco immunito habitare, insidijs est obnoxium: multáque ibi bella vigẽt. Incertum etiã quãdo superueniẽs quispiam dormiẽtem è plaustro pertractum, iugulet. Quod etiam alij alijs vltro diffidunt, nec vllis legibus obstrictam ciuitatem vnà incolunt, facit vt ferrũ semper sit necessarium, vt siquis vim inferret, ad propulsandam iniuriam præstò esset. *Ana.* Ergo Solon, ferrum gestare nulla necessitate adigente, superuacaneũ vobis videtur esse: armísque parcẽdũ putatis, ne manibus attrectata corrũpatur: sed reposita cõseruatis, quibus vrgente necessitate vtamini. Iuuenũ autem corpora, nullo vrgente periculo, verberibus conficitis, ac sudoribus conficiendo, vires ipsorum ad necessitatem non expromitis, ἀναγκαῖον τὰς ἀλκὰς αὐτῶν,

ἀλλ' εἰκῆ ἐν τῷ πηλῷ, καὶ τῇ κόνει ἐκχέοντες. Σο. ἔοικας, ὦ Ἀνάχαρσι, τοιόνδε τι διαμέμφεσθαι λέγοντι, ὡς οἶνον, ἢ ὕδατι, ἢ ἄλλῳ τῳ ὑγρῷ ὁμοίαν αὐτὴν ἔχει. A Δηδίας οὖν μὴ ἄσωτος ἀγγεῖα κεραμέα λάθρα διαῤῥυεῖται ἐν τοῖς πόνοις, κἄπειτα ἡμῶν κενοῦν, ἢν ξηρὰν ὀφῇται τὸ σῶμα καταλιποῦσα, ὅτῳ μηδὲν ἔνδοθεν B διαπλησόμενον. τὸ δ', οὐχ ὅτῳ τις ἔχει σοι. ἀλλ' ὅσῳ τις ἂν αὐτὴ ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῷδε μᾶλλον ἐπῤῥεῖ κατ' τὸν τῆς Ὑδρας μῦθον, εἴ τινα ἤκουσας, ὡς αὐτὶ μιᾶς κεφαλῆς C τμηθείσης, δύ' ἀεὶ ἄλλαι ἀνεφύοντο. ἰὼ ἡ ἀγύμναστος ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἄτονος ἦ, μὴ ἡ διαχὼ ἦ ὕλλω ἔχει ὅτῳ βεβλημένῳ, τότε ὑπὸ τῶν καμάτων βλάπτοιτο ἂν, καὶ καταμαραίνοιτο, οἷόν τι ὑπὸ πυρὸς, καὶ λύχνου μήτεται. ὅτῳ γὰρ τῷ αὐτῷ φυσήματι, τὸ μὲν πῦρ ἀπαγαγὼν ἀσθενείας ἂν, καὶ μεῖζον ποιήσειας ἐν D βεβαχεῖ, παρεμβαλὼν τῷ πνεύματι. καὶ τὸ τοῦ λύχνου φῶς ἀποσβέσειας, ἢν ἔχον ἀποχρῶσαν ἡ ὕλης πλῆ χορηγίαν, ὡς διαρκὲς εἶναι πρὸς τὸ αὐτὸ πνεῖον. ἃ γὰρ ἀπ' ἰσχυρᾶς οἶμαι ἡ ῥίζης ἀνέρυτο. Ανα. τοιαῦτ' E

sed temerè in cœno & puluere effunditis. *Sol.* Videris Anacharsi, de corporis robore ita sentire, ac si vino, aut aquæ, aut alij cuipiam rei humidæ sit simile. Itaque vereris, ne tanquam ex vase fictili clanculum in laboribus effluat: deinde nobis corpus inane & aridum relinquat discedendo, cùm nulla re intus denuo impleatur. Atqui non ita res se habet: sed quanto plus laboribus exhauseris, tanto copiosius influit, iuxta hydræ fabulam, si vnquam audiuisti, ei pro vno capite præciso, alia duo semper renasci solita. Cæterùm si ab initio inexercitatum, ignauumque fuerit, nec satis subiectæ materiæ habuerit, tunc laboribus læditur, & marcescit, vt in igne & ligno vsuuenit. Etenim eodem flatu, & ignem accendere, & breui maiorem facere potes, spiritu inflammans. Ac lychni lumen extingues, cui non satis materiæ suppeditetur, quæ aduerso flatui par esse possit. Neque enim ab altiùs acta radice productum fuerat. *Ana.* Hæc equidem, Solon, non planè intelligo,

λεπότερα γὰρ ἢ κατ' ἐμὲ εἴρηκας ἀκριβές τινος φροντίδος, καὶ διανοίας ὀξυδορκίας δεομένα. ἐκεῖνο δέ μοι πάντως εἰπέ, τίνος ἕνεκα οὐχὶ καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς ὀλυμπίασι, καὶ Ἰσθμοῖ, καὶ πυθοῖ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁπόσοι ἀλλοὶ εἰς ἔτι συνίασιν ὀψόμενοι τοὺς νέους ἀγωνιουμένους, οὐδέποτε ἐν ὅπλοις προεῖδε πλὴν ἀμιλλαν, ἀλλὰ γυμνοὺς εἰς τὸ μέσον παραγαγόντες, λακπάζομένους, καὶ παιομένους ἐπιδείκνυτε, καὶ νικήσασι, μῶλα, καὶ κότινον δίδοτε. ἄξιον γὰρ εἰδέναι τοῦτο. ἕνεκα τοῦ ποιεῖτε. Σο. ἡγούμεθα γὰρ ὦ Ἀνάχαρσι, τὸ ἐς τὰ γυμνάσια προθυμίαν οὕτως αὐ πλείω ἐγγενέσθαι αὐτοῖς, εἰ τοὺς ἀριστεύοντας ἐν τούτοις ἴδοιεν τιμωμένους, καὶ ἀνακηρυττομένους ἐν μέσοις τοῖς Ἕλλησι. καὶ διατοῦτο ἐς ἐπίδοσιν τούτοις ἀποδυσόμενοι, ἐυεξίας τε ἐπιμελῶς, ὡς μὴ αἰσχύνοιντο γυμνωθέντες, καὶ ἀξιονικότατον ἕκαστος αὑτὸν ἀπεργάζηται. καὶ τὰ ἆθλα ὡσαύτως ἔμοιγε δοκεῖ εὖ ἔχειν, οὐ μικρὰ, ὁ ἔπαινος ὁ παρὰ τῶν θεατῶν, καὶ τὸ ἐπισημότατον ᾠδῆς, καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ, ἄριστον εἶναι τῶν καθ' ἑαυτὸν

A rgutiùs enim ista tibi dicta sunt, quàm vt assequi quèam quæ accurata commentatione, & perspicaci mente indigent. Porrò id mihi die A omnino, quorsum non etiam in certaminibus Olympicis, & Isthmiacis, & Pythiacis, aliisque, quando multi, vt dicis, certaturos iuuenes spectaturi conueniunt, in B armis certamen ineundum proponitis, sed nudos in medium productos, calcibus, & verberibus se mutuo cædentes ostenditis: & victoribus C mala, & oleastrum datis. Æquum enim est me scire, cuius rei gratia id faciatis. *Sol.* Quoniam opinamur, Anacharsi, maiorem ad exercitia alacritatem ita iuuenum animis innasci, si eos qui re bene gesta excelluerint in ijs, honorari viderint & in Græcorum medio præconis voce proclamari. Ideóque tanquam in eorum conspectu vestes deposituri, D bonam habitudinem curant, ne denudati pudore afficiantur: & se quisque victoria dignissimum efficit. Ac E præmia, vt antè dixi, exigua non sunt, nempe spectatorum laudatio, & clarissimum esse, & ostendi digito, eum qui sit visus æqualium præstantissimus. Itaq; multi δακεῶται, πυγαῖοι πολλοὶ

ex ſpectatoribus, quorum ætati conuenit exercitatio, hinc abeunt virtutis & laborum amore non mediocriter inflammati. Tenim, A Anacharſi, ſiquis gloriæ amorem è vita expelleret, quid boni amplius nobis obueniret? aut quid præclari facere quiſquam expeteret? Ex his nunc poſſis B conijcere, quales in bello pro defenſione patriæ, liberorum, vxorum, & ſacrorum ſint futuri, quum arma præ manibus habebunt, qui pro C oleaſtro, & pomis tanta alacritate ad victoriam conſequendam nudi feruntur. Ecquid ſētires, ſi coturnicū, & gallorum gallinaceorum certamina videres apud nos, quibus non mediocre ſtu- D dium impertimus? Rideres videlicet: ac potiſſimùm, ſi intelligeres nos legis iuſſu id facere, omnibúſque iuuenibus, vt interſint, imperatū eſſe, quò videant aues vſque ad extremā animi defectio- E nem pugnantes. Atneq; hoc eſt ridiculum. Subit enim ſenſim animos incitatio ad pericula, ne gallis ignauiores, minúſque audaces videantur, ne-ue vulnerati, aut feſſi, aut alia moleſtia affecti deficiant. Sed eos in armis experiri,

ἢ θεατῶν, οἷς καὶ ἡλικίαν ἔπη ἡ ἄσκησις, ἀπίασιν ὑμετέρως ἐκ τοιούτων, αἰεὶ, καὶ πόνων ἐρασθέντες. ὡς εἴ τις ὦ Ἀνάχαρσι, τὸ τῆς εὐκλείας ἔρωτα ἐκβάλοι ἐκ τοῦ βίου, τί ἂν ἔτι ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο, ἢ τίς ἂν τι λαμπρὸν ἐργάσαιτο ἐπιθυμήσεις; νῦν δὲ καὶ ἀπὸ τούτων εἰκάζειν παρέχοιεν ἂν σοι, ὁποῖοι ἐν πολέμοις ὑπὲρ πατρίδος, καὶ παίδων, καὶ γυναικῶν, καὶ ἱερῶν γένοιντ' ἄν, ὅπλα ἔχοντες, οἱ κοπίδος πέρι, καὶ μήλων γυμνοὶ, τοσαύτην προθυμίαν ἐς τὸν νικᾶν εἰσφέρωμεν. καίτοι τί ἂν παίσειας, εἰ θεάσαιο καὶ ὀρτύγων, καὶ ἀλεκτρυόνων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν, καὶ σπουδάζοντα ἐπὶ τούτοις ἀμηχέτως; ἢ γελάσῃ δηλονότι. καὶ μάλιστα μὲν μάθῃς ὡς ὑπὸ νόμου ταῦτα δρῶμεν, καὶ πρόσεστι πᾶσι τοῖς ἐν ἡλικίᾳ παρεῖναι, καὶ ὁρᾶν τὰ ὄρνεα διατεινόμενα μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀπαρρεύσεως. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο γελοῖον. ὑποδύεται γάρ τις φρόνημα ταῖς ψυχαῖς ὁρμὴ ἐς τοὺς κινδύνους, ὡς μὴ ἀθυμότεροι, καὶ ἀτολμότεροι φαίνοιντο τῶν ἀλεκτρυόνων, μὴ ὑπὸ θεραπαρρεύσειεν ὑπὸ βαυμάτων, ἢ καμάτων, ἢ τοῦ ἄλλου δυσχερείας. τὸ δὲ

πεισθεὶς, ἀσπίδι μικρᾷ ἐοικὸς ὄχθον τε ἐχούσῃ, οὐδὲ πλαμῶνας. καὶ ἐπιρρᾴδης γε αὐτῇ, πεμβόμου ἐν τῷ μέσῳ. ἢ ἐδόκεις βαρὺ, καὶ δύσληπτον ὑπὸ λειότητος. ἐκεῖνο τοίνυν αὖ τε ἀναρριπτοῦσιν εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἐς τὸ πέρᾱ φιλοτιμούμενοι, ὅστις ὑπερμήκυνεν ἐξελάσας, καὶ τοὺς ἄλλους ὑπερβάλοιτο. καὶ ὁ πόνος οὗτος, ἅμιλλά τε αἰτῶν κρατυνεῖ, καὶ τόνον τοῖς ἄχεσι ἐντίθησιν. ὁ πλὸς ἦ, καὶ ἡ κνῖς, ἀνὴρ σοι γελοιότερα ἃ αἰχῆς ἔδοξεν, ἄκουσον. ὦ θαυμάσιε, ὅτου ἕνεκα ὑποβέβληνται, σκεπτόν μοι, ὡς μὴ ὑπὸ τὸ κρατυνὸν ἡ πῖσσα αὐτοῖς γένοιτο, μὴ ὑπὸ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς πίπτοιεν. ἔπειτα, καὶ τὸν ὀλισθον ἀνάγκη πολὺ γίγνεσθαι, ἰδοὺ τῶν ἐν τῷ πηλῷ, ὃ σὺ ταῖς ἐγχέλεσιν εἰκάζεις, ὡς ἀχρεῖον, οὐδὲ γελοῖον ὄν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐς ἰσχὺν, καὶ τόνον ὡς ὀλίγα συμπολεῖ, ὁπόταν ὕπτιος ἐχόμενον, ἀλλήλων ἀναγκάζωνται ἐγκρατῶς ἀπολαμβάνειν, καὶ συνέχειν ὀλισθαίνοντας. ἄφεδαί τε ἐν πηλῷ ἱδρωκότα μετ' ἐλαίου ἐκπίσσειν, καὶ διαρρύπτα τῶν χειρῶν ἀσυδάζοντα μὴ μικρὸν εἶναι νομίζε. καὶ

& teretem, quale scutum paruum, ansa carens, & loros quem in medio iacentem expertus es: ísque tibi visus est grauis, & propter læuitatem prehensu difficilis. Eum in aërem sursum proijciunt, ínque longum contendentes, quis quàm longissimè emittat, aliósque superet. Qui labor illorum humeros roborat, & lacertis rigiditatem indit. Cæterùm lutum, & puluis, quæ initio tibi perquam ridicula visa sunt, audi ô præclare, quorsum luctantibus substernantur. Primùm ne in duro loco labantur, sed in molli tutò cadant. Deinde sudantes sæpius in luto lubrico lapsu cadere coguntur, quod tu anguillis comparabas. Neque id inutile est, & ridiculum: sed ad robur & firmitatem non parum confert, quando ad hunc modum luctantes, alij alios fortiter apprehendere coguntur, & elabentes retinere. Nam rapere sublimem in luto sudantem, cúmque oleo excidere, & è manibus effluere conantem, ne parui momenti esse putes. Et hæc omnia, vt

τοῦτα πάντα ὅσπερ ἐξ

ἐμπεσόντων, ἐς τοὺς πολεμίους ἢ χρήσιμα, εἰ δέοι φίλον ῥωδίως ἀράμενον ἀποξενεγκεῖν. ὃ καὶ πολέμιον συναρπάσαντα, ὅπλων μετέωρον κομίζοντα. ἢ διὰ τοῦτο ἐς ἐμβολὴν ἀπτώσιμα, τὰ χαλεπώτερα ποιοῦντες, ὡς τὰ μικρότερα μακρῷ εὐκολώτερον φέρωμεν. ἐν μὴν τοι κόνει, τύπτειν χρήσιμον εἶναι δοκοῦμεν εἶναι, ὡς μὴ δολιδάνοισιν συμπλεκόμενοι. ἐπεὶ δὲ καὶ τῷ πηλῷ ἀσκηθῶσι σωίζειν, τὸ δι' ἀσθενείας ὑπὸ γλισχρότητος, ἐπιζητεῖν καὶ ἐπερείδειν αὐτοὺς λυομένους ἐκ τῶν χειρῶν. καὶ ταῦτα, ἐν ἀφύκτῳ ἐχόμενοι. καὶ μὴν καὶ τὸ ἱδρῶτα σωίζειν δοκεῖ ἡ κόνις, αἴθριον ἐκχεόμενον ἐπιπροσθοῦσα, καὶ ἐπιπλὺ διαφθείρειν ποιεῖ τὴν δύναμιν, καὶ κώλυμα γίγνεται μὴ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνέμων, ἀραιοῖς τοῖς, καὶ ἀνεφγόσι τοῖς σώμασιν ἐμπίπτοντων. ἄλλως τε, καὶ τὸ ῥύπον ἀποσμᾷ, καὶ στιπτότερον ποιεῖ τὸ αἰδοῖον. καὶ ἔγωγε ἡδέως ἂν παρασκευάσαιμι πλησίον τοῦ τε λευκοῦ τινα ἐλαίνων, καὶ ὑπὸ σκιᾷ δεδιητημένων, καὶ ὃν αὖ ἕλη τῶν ἐν τῷ λυκείῳ γυμναζομένων, ἀποπλύναι πηλῷ κόνει, καὶ τὸν πηλὸν, ἐρείσμιον αὖ τε ποτέρῳ τῷ ὁμοίως

ante dixi, ad bellum conferunt, si opus sit saucium amicum, nullo negotio sublatum subducere, aut surreptum hostem sublimem efferre. Eam ob rem summopere ipsos difficilioribus propositis exercemus, vt minùs difficilia multò faciliùs ferant. Verùm arenam diuersa ratione vtilem esse putamus, ne manum conserentes elabantur. Postquam enim in luto exercitati fuerint id quod præ lentore elabitur, retinere: ipsi etiam capti è manibus effugere assuescunt: idque quum ineuitabili vinculo tenentur. Quinetiam sudorem videtur cohibere puluis, quum affatim mananti aspergitur, & efficere vt diu ferendo labori pares sint vires, atque impedimento esse ne à ventis offendantur, in ratefacta & aperta corpora irruentibus. Præterea sordes abstergit, & virum nitidiorem reddit. Atq; ego lubenter vnum ex albis illis qui sub vmbra semper est versatus, & quemcunque ex ijs eligeres qui in Lyceo exercetur, huc sisterē, qui puluerem & lutum eluceret, ac te interrogarem vtri similis

εὔξαιο ἥμιλλαν. οἶδα γὰρ ὡς ἀυτίκα ἕλοιο ἂν ὁπότερα πρότερα προσόψεως, εἰ καὶ μὴ ὅτι τῶν ἔξωθεν περιφθείης ἑκατέρου σωματικὰς, καὶ συγκεκερασμένος εἶναι μᾶλλον, ὦ Σρύπιδα, καὶ διαφθεῖραι, καὶ λευκὸν εἶναι ἀποείᾳ καὶ φυγῇ εἰς τὰ ἔσω τῶ αἵματος. ταῦτ' ὄζιν ὦ Ἀνάχαρσι, ἃ τῶν νέους ἡμεῖς ἀσπαζόμθα, οἰόμθοι φύλακας ἡμῖν τῆς πόλεως ἀγαθὸς γενέζ, καὶ ἐν ἐλευθερίᾳ βιώσεσθαι δι' αὐτῶν, κρατθωῦντες μὲ τῶν δυσμθῶν εἰ ἐπίοιεν, φοβεροὶ. ἢ τοῖς πλείοσιν ὄντες, ὡς ὑποπτεύειν τε, καὶ ὑποτελεῖν ἡμῖν τὸν πλείονα αὐτῶν. ἐν εἰρήνῃ τε αὖ πολὺ ἀμείνους αὐτοῖς χρώμθα, περὶ μηδὲν τῶν αἰσχρῶν φιλοπλουτθίοις, μόνοι ὐκ ἀρχὰς ἐς ὕβριν βεπομένοις, ἀλλὰ περὶ τὰ τοιαῦτα διαζίζουσι, καὶ ἀσχόλοις οὖσιν ἐν αὐτοῖς. καὶ ὅπερ ἔφην, τὸ κοινὸν ἀγαθὸν, καὶ τὴν ἄκρην πόλεως εὐδαιμονίαν, τοῦτ' ὄζι λέγειν, ὁπόταν ἐς τε εἰρήνην, καὶ ἐς πόλεμον τὰ ἄριζα παρεσκευασμθνα φαίνοιτο ἡ νεότης, περὶ τὰ κάλλιζα ἡμῶν σπουδάζοντες. Ανα. ὑμῶν ὦ Σόλων, ἢν ποτε ὑμῖν ἐπίωσιν οἱ πολέμιοι, χειμάσειοι τῷ ἐλαίῳ, καὶ κονιαθέντες, σφίζε καὶ σφᾶς αὐτοὺς, πυξ τοὺς χθρεῖς ἐπ' αὐτοὺς σφβιβλθμέ-

esse optares. Sat scio te primo statim obtutu, tametsi neutrius vitę periculum feceris, electurum potiùs vt cõpactus & aecinctus esses, quã delicijs frangereris, & difflueres, atque albesceres penuria sanguinis intrò fugiẽtis. Hæc sunt Anacharsi, quibus iuuenes exercemus, rati eos nobis custodes optimos ciuitatis euasuros, nósque eorũ opera in libertate victuros, vincendo hostes, si nos adotiãtur, & vicinis terribiles nos præstando, adeò vt nos pertimescant, & plerique ipsorum tributũ nobis pendant. Porrò in pace melioribus illis vtimur, de nulla re turpi cõtẽdẽtibus, neque se præ inertia ad cõtumeliã inferendã cõuertentibus, sed circa ista versantibus, iisque perpetuò vacãtib⁹. Et quod dixi, cõmune bonum, summámque ciuitatis fœlicitatẽ hoc est dicere quũ iuuentus rebus pulcherrimis studio incũbens, cùm ad pacem, tũ ad bellũ optimè præparata videtur. *Ana.* Proinde Solõ, si quãdo hostes vos inuadãt, oleo peruncti, & pũluerulenti prodite ipsi pugnis aduersus eos muniti.

γω. κἀκεῖνοι δηλαδὴ ὑποπτήσσουσιν ὑμᾶς, καὶ φεύγουσι δεδιότες, μὴ σφίσι κεχηνόσι, παίσητε τῷ φάσγανον ἐς τὸ στόμα, ἢ πεσόντας ὡς κατὰ τοῦ γένυος, περιελίξητε αὐτοῖς τὰ σκέλη περὶ τῷ μηρίνθῳ, καὶ διώξητε, τοξεύουσι δηλονότι, καὶ ἀκοντίζουσιν. ὑμῶν δ' ὥσπερ ἀνδριάντων, οὐ κραδιεῖ τὰ βέλη, πεχωσμένων πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ πολὺ τὸ αἷμα πεπεισμένων. ὑγρὰ γὰρ καλάμη καὶ ἀθέριστοι ὑμεῖς ἐστε, ὡς τάχιστα ἐνδιδόναι πρὸς τὰς πληγάς. ἀλλὰ ὀφέσπετε αὖ, καὶ μόλις κατατετμημένοι βαθέσι τοῖς τραύμασιν, αἷμα ὀλίγον ἀποδώσετε. τοιαῦτα γὰρ φῆς, οἶμαι πάνυ παρήκουσα τῆς παραδείγματος. ἢ ταῖς παγκρατίαις ἐκείναις τέχναις ἀλαλήφασι, ταῖς τε κονιῶσι τε, καὶ τραγῳδῶν. καὶ ἦν προτεθῇ ὑμῖν ἔξοδος, ἐκεῖνα τὰ κεφάλαια πειθήσεσθε τὰ κεχηνότα, ὡς φοβερώτεροι ὄντες τοῖς ἐναντίοις, μορμολυττόμενοι αὐτούς, καὶ ὑποδήσεσθε τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα δηλαδή. φεύγουσι τε. γὰρ ὧν δίκη, κοῦφα. καὶ ἢν διώκητε, ἄφυκτα τοῖς πολεμίοις ἔσται, ὑμῶν ὅπου μεγάλα διαβαίνοντων ἐπ' αὐτούς. ἀλλ' ὅρα μὴ ταῦτα

Et illi videlicet vos pertimescunt, ac metuentes fugiunt, ne ipsis hiantibus pulueremori insspergatis: aut circunsilientes à tergo adorti, ipsorū A erura circum ventrem implicetis, & subiecto galeæ cubito suffocetis. At per Iouem, hi sagittas, & iacula cō torquebunt. At vos, quemadmodum statuas, nō attingent tela, quippe ad Solem denigratos, & multo sanguine abundantes. Neque enim vos aut stipula, aut spicæ estis, vt quamprimum plagis B succumbatis: sed admodum serò, vírque profundis confecti vulneribus, paululum sanguinis submonstrabitis. Talia enim dicis, nisi exemplum perperam audiui. Aut vniuersam illā Comœdorū, & Tragœdorum armaturam assumetis. Et si vobis constitutū fuerit in aciē prodire, galeas illas hiantes imponetis, vt sitis formidabiliores aduersarijs, illos laruis territantes: altos etiam illos calceos induetis, qui si fugien- E dum sit, sunt leues, si contrà insequamini, hostibus erunt ineuitabiles, cùm eos adeò magnis gressibus adeatis. At vide ne ista quibus

μὴν ὑμῖν τὰ κομψὰ λῆρος ἦ, καὶ παιδικὰ ἄλλως, καὶ διατριβαὶ ἀργῶσι, καὶ ῥᾳθυμίαι ἐνδιδοῦσι τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βούλεσθε πάντως εὐδοκιμεῖν, καὶ εὐδαίμονες εἶναι ἀλλων ὑμῖν γυμνασίων δεήσει, καὶ ἀσκήσεως ἀληθινῆς ἐν τοῖς ὅπλοις. καὶ μὴ ἄμιλλαι ὦσιν ἀλλήλοις μὴ παιδιᾶς, ἀλλὰ πρὸς τὸν πολεμίους ἔσται, μὴ κυβείων μελετῶσι τὴν ἀρετήν. ὥστε ἀφέντας τὴν κόνιν, καὶ τὸ ἔλαιον, διδάσκετε αὐτοὺς τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, μὴ κῦφα διδόντες τὰ ἀκόντια, καὶ οἷα διαφέρεσθαι πρὸς τὸν αὔρημον, ἀλλ' ἔστω λόγχη βαρεῖα, μὴ συείσκη ἐλισσομένη, καὶ λίθος χειρὸς παλαιᾶς, καὶ σάγαρις, καὶ γάρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ θώραξ, καὶ κράνος. ὡς ἢ γὰρ ἔχετε, διὰν τινος εὐρυθμίᾳ σώζεσθαί μοι δόκεῖτε, οὐ μηδ' ὅπως ἀπολοῦσθε ὑπὸ τινων ὀλίγων ψιλῶν ἐπιπεσόντων. ἰδοὺ γάρ τοι λῶ σκευάσθαι τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τὴν ζώνην, μόνος ἐπισκάσω τοῖς νέοις ὑμῶν ἅπασιν, αὐτοβοεὶ αὖ ἅλοιμι τὸ γυμνάσιον, φυγόντων ἐκείνων· καὶ ἐδόκουν ὑμῶν. ἀλλὰ περὶ τῶν αὐδρειότητος αὖ πειρασόμεθα, καὶ περὶ τῶν πόνων ἐγκρυπτόμενοι, γλῶττα αὖ μοι

industriã ineſſe putãtis, ſint potiùs nugæ, & ludicrum etiam, & inertium, ignauiæque deditorum iuuenum exercitia. Sed ſi omninò liberi & fœlices eſſe vultis, alijs gymnaſijs, veráque in armis exercitatione vobis erit opus. Et tunc non ludicrum alij cum alijs certamen inibitis, ſed periculoſum bellũ aduerſus hoſtes ſuſcipietis virtutẽ exercẽtes. Quapropter puluere & oleo relictis, docete ipſos ſagittas, & iacula contorquere. Nec leuia detis iacula, quæ venti flatu ferri queant: ſed eſto grauis haſta, quæ cum ſibilo torqueatur, & lapis prægrandis, gladiúſque, & ſcutum in ſiniſtra, lorica, & galea. Nam quales nunc eſtis, mihi videmini Dei cuiuſpiam benignitate ſeruari, qui nondũ à paucis leuis armaturæ militibus vos aggreſſis, perditi eſtis. Ecce verò ſi ſtricto gladio quo ſum accinctus, omnes in veſtrosiuuenes ſolus irruam, ipſo clamore gymnaſium capiam, fugientibus illis, ac nullo ferrũ obtueri audente. Sed circum ſtatuas ſtantes, aut circum columnas latitantes, riſum

mouerent

παρέλοιεν, δακρύοντες οἱ πολλοὶ, καὶ τρέμοντες. καὶ τότ' ἂν ἴδοις σὺ ἐπ' ἐρυθριῶντας αὐτῶν τὰ σώματα, οὐκ ἐγὼ εἰμι, ἀλλὰ ὠχροὶ ἅπαντες αὐτίκα γενοιντ' ἄν, ὑπὸ τῆς δέους μεταβαφέντες. οὕτως ὑμᾶς ἡ εἰρήνη διατέθεικε βαθεῖα οὖσα, ὡς μὴ ἂν ῥᾳδίως ἀναπεδήλφορον ἔτι πρὸς πολεμίου ἰδόντας. Σο. ἐν τούτῳ ἔφασαν ὦ Ἀνάχαρσι, Θρᾷκῶν τε ὅσοι μετ' Εὐμόλπου ἐφ' ἡμᾶς ἐστράτευσαν, καὶ αἱ γυμνάδες ὑμῶν αἱ μετ' Ἱππολύτης ἐλάσασαι ἐπὶ τὴν πόλιν, οὐδὲ ἄλλοι ὅσοι ἡμῶν ἐν ὅπλοις ἐπειράθησαν. ἡμεῖς γὰρ ὦ μακάριε, καὶ ἐπειδὴ οὕτω γυμνὰ τὰ σώματα ἐκπονοῦμεν τῶν νέων, διὰ τοῦτο καὶ ἀσπαλα ἐξάγομεν ἐπὶ τοὺς κινδύνους. ἀνὴρ ἐπειδὰν καθ' αὑτοὺς ἄριστοι γένωνται, ἀτιμότατα τὸ μὴ τοῦτο ξυὶ τοῖς ὅπλοις. καὶ πολὺ ἄμεινον χρήσιμοι ἐν αὐτοῖς, οὕτω διακείμενοι. Ανα. καὶ πῦ τοῦτο ὑμῖν ὄν τὸ γυμνάσιον τὸ ἐν τοῖς ὅπλοις, ἐγὼ γὰρ οὐδὲν ἑώρων ἐν τῇ πόλει τοιοῦτον οὐδέν, ἅπασαν αὐτὴν ἐν κύκλῳ περιελθών. Σο. ἀλλὰ ἴδοις ἂν ὦ Ἀνάχαρσι, ὅπλον ἡμῶσιν ἅπερ ἴσως

moverent mihi lachrymantes, & trementes permulti. Tunc verò videres illos corpore non amplius rubescentes, cuiusmodi nunc sunt: sed protinus omnes pallescerent, mutato præ metu colore. Eo vos animo profunda pax reddidit, vt non facilè, vel hostilis galeæ cristam intueri sustineretis. *Sol.* Non hæc dixerunt, Anacharsi, Thraces, quotquot Eumolpum sequuti bello nos lacessiuerunt: neque mulieres vestræ, quæ duce Hyppolyta aduersus hanc ciuitatem equitarunt: neque alij quotquot nos armatos sunt experti. Nos autem, ô beate, quanquam ita nuda iuuenũ corpora exercemus, nõ ideo etiam inermia in periculum producimus. Sed vbi in his ludicris optimi euaserint, deinceps cum armis exercentur, quibus melius vtuntur ad hunc modum antè instituti. *Ana.* Et vbi est vestrum illud, quod est in armis gymnasium? Nullum enim huiusmodi vidi, in vrbe, quanquam vniuersam obambulaui. *Sol.* At videbis, Anacharsi, vbi diutius nobiscum fueris versatus, & permulta vnicuique arma,

οἷς χρώμεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ᾖ· κὴ λόφοις, κὴ φάλαρα, κὴ ἵπποις, κὴ ἱππέας χαλὸν τὸ τέταρτον τῶν πολιτῶν. τὸ μὴν τοι ὁπλοφορεῖν ἀεὶ, κὴ ἀκινάκιον περιζώσθαι, πειθὸν ἐν εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι, καὶ σεσιμένον γ' ὅτι, ὅστις ἐν ἄσει σιδηροφορίην μηδὲν δέον, ἢ ὅπλα ἐξενέγκοι εἰς τὸ δημόσιον, ὑμεῖς ἂν συγγνωσοὶ, ἐν ὅπλοις ἀεὶ βιοῶντες. τότε γὰρ ἐν ἀφράκτῳ οἰκεῖν, ῥᾴδιον ἐς ἐπιβουλίω. καὶ οἱ πόλεμοι, μάλα πολλοί. κὴ ἄδηλον ὁπότ' τις ἐπιῄσας, κοιμώμενον καταπατήσας ἀπὸ τ' ἀμάξης, φονεύσειεν. ἢ τε σεὸς ἀλλήλους ἀπιστία ἀνθαιρέτως, κὴ μὴν ἐν νόμῳ ξυμπολιτεύεσθαι, ἀναγκαῖον ἀεὶ τ' σίδηρον πτεῖ, εἰς πλησίον εἶναι ἀμυνοῦντα, εἴ τις βιάζοιτο. Ανα. εἶτα ὦ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲ ἐδένδς ἀναγκαίως ἕνεκα πειθὸν ὑμῖν δοκεῖ, κὴ τ' ὅπλων φείδεσθαι, ὡς μὴ διὰ χειρὸς ὄντα φθείροιτο. ἀλλὰ φυλάττετε ἀποκείμενα, ὡς χρησόμενοι τότ', ἢν χρείας ἐπαγωσι. τὰ δ' σώματα τ' νέων, οὐδένος δεινῦ ἐπιόντος, καταπονεῖτε παίοντες. καὶ ὑπὸ τῶν ἱδρώτων καταναλίσκοντες, οὐ παμαυόμενοι σεὸς τὸ

quibus vtimur quum opus est, & cristas, & phaleras, & equos, & equites quartam ferme ciuium partem. Sed arma semper gestare, & acinace accinctum esse, id in pace superuacaneum putamus. Atque ei qui in vrbe ferrum gestat, vbi nihilo p⁹, aut arma in publicum effert, mulcta irrogatur. Vobis autem condonandum, quòd semper armati viuitis. Nam in loco immunito habitare, insidijs est obnoxium: multáque ibi bella vigẽt. Incertum etiã quãdo superueniẽs quispiam dormiẽtem è plaustro pertractum, iugulet. Quod etiam alij alijs vltro diffidunt, nec vllis legibus obstrictam ciuitatem vnà incolunt, facit vt ferrũ semper sit necessarium, vt siquis vim inferret, ad propulsandam iniuriam præstò esset. *Ana.* Ergo Solon, ferrum gestare nulla necessitate adigente, superuacaneũ vobis videtur esse: armísque parecẽdũ putatis, ne manibus attrectata corrũpãtur: sed reposita cõseruatis, quibus vrgente necessitate vtamini. Iuuenũ autem corpora, nullo vrgente periculo, verberibus conficitis, ac sudoribus conficiendo, vires ipsorum ad necessitatem non expromitis, ἀναγκαῖον ταῖς ἀλκαῖς αὐτῶν,

ἀλλ' εἰκῆ ἐν τῷ πηλῷ, καὶ τῇ κόνει ἐπιχέοντες. Σο. Ἔοικας, ὦ Ἀνάχαρσι, τοιόνδε τι διανοεῖσθαι περὶ ἐντονείας, ὡς οἴνῳ, ἢ ὕδατι, ἢ ἄλλῳ τῷ ὑγρῷ ὁμοίαν αὐτὴν οὖσαν. Ἀν. Δεῖται οὖν μὴ ὥσπερ ἀγγεῖα κεκαμένα λάθῃ διαῤῥυεῖσα ἐν τοῖς πόνοις, κάπειτα ἡμῖν κενὸν, ἢ ξηρὸν ὄγκητα τὸ σῶμα καταλιποῦσα, ἐκ μηδενὸς ἔνδοθεν διαπλησούμενον. τὸ γὰρ, οὐχ ὅτου τις ἔχει σοι. Σο. Μὴ ὅσῳ τις αὖ ἑαυτὸν ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῷδε μᾶλλον ἐπῤῥεῖ κατ' αὐτὸν τῆς Ὑδρας μῦθον, εἴ ποτε ἤκουσας, ὡς ἀντὶ μιᾶς κεφαλῆς τμηθείσης, δύ' ἀεὶ ἄλλαι ἀνεφύοντο. ὧν ἢ ἀγύμναστος ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἄτονος ἦ, μὴ ἢ διαρκῆ ἢ ὕλην ἔχῃ ἐκποδὼν ἐλκόμενον, τάχιστ' ἂν ὑπὸ τῶν καμάτων βλάπτοιτο ἄν, καταμαραίνοιτο, ὅσον τι ἐπὶ πυρὸς, καὶ λύχνου μύξαι. ἐκ γὰρ τῷ αὐτῷ φυσήματι, τὸ μὲν πῦρ ἀναπτώσειας ἄν, καὶ μεῖζον ποιήσειας ἐν βραχεῖ, παρεμβάλλων τῷ πνεύματι. καὶ τὸ τῆς λύχνου φῶς ἀποσβέσειας, ἂν ἔχον ἀπορρέοντα τὴν ὕλης πλὴν χορηγίαν, ὡς διαρκῆ εἶναι πρὸς τὸ ἀπιπτεῖν. ἐγὼ γὰρ ἂν ἰσχυρῶς οἶμαι τὰς ῥίζας ἀνερύσαι. Ἀν. Ταῦτ' ἴσως, ὦ Σόλων, ἐγὼ πάνυ συνίημι

sed temerè in cœno & puluere effunditis. *Sol.* Videris Anacharsi, de corporis robore ita sentire, ac si vino, aut aquæ, aut alij cuipiam rei humidæ sit simile. Itaque vereris, ne tanquam ex vase fictili clanculum in laboribus effluat: deinde nobis corpus inane & aridum relinquat discedendo, cùm nulla re intus denuo impleatur. Atqui non ita res se habet: sed quanto plus laboribus exhauseris, tanto copiosius influit, iuxta hydræ fabulam, si vnquam audiuisti, ei pro vno capite præciso, alia duo semper renasci solita. Cæterùm si ab initio inexercitatum, ignauumque fuerit, nec satis subiectæ materiæ habuerit, tunc laboribus læditur, & marcescit, vt in igne & ligno vsuueuit. Etenim eodem flatu, & ignem accendere, & breui maiorem facere potes, spiritu inflammans. Ac lychni lumen extingues, cui non satis materiæ suppeditetur, quæ aduerso flatui par esse possit. Neque enim ab altiùs acta radice productum fuerat. *Anac.* Hæc equidem, Solon, non planè intelligo,

λεπότερα γὰρ ἢ κατ' ἐμὲ ἐξηκρι-
βωκας ἀκριβῶς τινος φρενὸς, καὶ
διανοίας ὀξυδερκεστάτης δεομέ-
να. ἐκεῖνο δέ μοι πάντως εἰ-
πὲ, τίνος ἕνεκα οὐχὶ καὶ ἐν τοῖς
ἀγῶσι τοῖς ὀλυμπικοῖς, καὶ ἰ-
σθμοῖ, καὶ πυθοῖ, καὶ τοῖς ἄλλοις
ὁπόσοι πανταχοῦ εἰσὶ φησὶ συνίασιν
ἀθρόοι τῶν νέων ἀγωνισομέ-
νους, καὶ ὁπόταν ἐν ὅπλοις ποιεῖσθαι
τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ γυμνοὺς εἰς
τὸ μέσον παραγαγόντες, λακτι-
ζομένους, καὶ παιομένους ἐπι-
δείκνυτε, καὶ νικῶσι, μῶλα, καὶ
κόπον δίδοτε. ἄξιον γὰρ εἰδέναι
τοῦτο. ὅτινος ἕνεκα τοῦτο ποι-
εῖτε. Σο. ἡγούμεθα γὰρ ὦ Ἀνάε-
χαρσι, τὰ ἐς τὰ γυμνάσια παρ-
θυμίαν οὕτως αὖ πλέον ἐγγε-
νέσθαι αὐτοῖς, εἰ τοὺς ἀριστεύοντας
ἐν τούτοις ἴδοιεν τιμωμένους,
καὶ ἀνακηρυττομένους ἐν μέ-
σοις τοῖς Ελλησι. καὶ διατοῦτο
ἂν ἐς τοῦτο ἀποδυσόμενοι, εὐρύθμιά τε ἐπιμελῶς, ὡς
μὴ αἰσχύνωνται γυμνωθέντες, καὶ
ἀξιονικότατον ἕκαστος αὑτὸ ἀ-
φηγήσεται. καὶ τὰ ἆθλα ὅσα
ἔμαθες εἶναι τοιαῦτα, οὐ μικρὰ, ὁ
ἔπαινος ὁ παρὰ τῶν θεατῶν,
καὶ τὸ ἐπισημότατον ἡμᾶς, καὶ
δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ,
ἄριστον εἶναι τῶν καθ' ἑαυτὸν

Argutiùs enim ista tibi dicta
sunt, quàm vt assequi queam
quæ accurata commentatione, & perspicaci mente
indigent. Porrò id mihi dic
omnino, quorsum nonetiam
in certaminibus Olympicis,
& Isthmiacis, & Pythiacis,
aliisque, quando multi, vt
dicis, certaturos iuuenes
spectaturi conueniunt, in
armis certamen ineundum
proponitis, sed nudos in medium productos, calcibus,
& verberibus se mutuo cædentes ostenditis: & victoribus mala, & oleastrum datis. Æquum enim est me
scire, cuius rei gratia id faciatis. *Sol.* Quoniam opinamur, Anacharsi, maiorem ad
exercitia alacritatem ita iuuenum animis innasci, si eos
qui re bene gesta excelluerint in ijs, honorari viderint
& in Græcorum medio præconis voce proclamari. Ideóque tanquam in eorum
conspectu vestes deposituri,
bonam habitudinem curant, ne denudati pudore afficiantur: & se quisque victoria dignissimum efficit. Ac
præmia, vt antè dixi, exigua
non sunt, nempe spectatorum laudatio, & clarissimum esse, & ostendi digito,
eum qui sit visus æqualium
præstantissimus. Itaq; multi
δακουῶντα, πολλὰ πολλοὶ

τῶν θεατῶν, οἷς καθ' ἡλικίαν ἔπη ἡ ἄσκησις, ἀπάσην ἐμπεποίηκεν τοιούτων, ἀρετῆς καὶ πόνων ἐραστὰς ὄντας. ὡς εἴ τις ὦ Ἀνάχαρσι, τὴν εὐκλείας ἔρωτα ἐκβάλοι ἐκ τοῦ βίου, τί ἂν ἔτι ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο, ἢ τίς ἂν τῶν λαμπρῶν ἐπιτηδευμάτων; νῦν δὲ καὶ ἀπὸ τούτων εἰκάζειν παρέχοιεν ἂν σοι, ὁποῖοι ἐν τοῖς πολέμοις ὑπὲρ πατρίδος, καὶ παίδων, καὶ γυναικῶν, καὶ ἱερῶν γένοιντ' ἄν, ὅπλα ἔχοντες, οἱ κοπίδι πρὸς καὶ μήλων γυμνοὶ τοσαύτην προθυμίαν εἰς τὸ νικᾶν εἰσφέρωνται. καίτοι τί ἂν παίδοις, εἰ θεάσαιο καὶ ὀρτύγων, καὶ ἀλεκτρυόνων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν, καὶ σπουδὴν ἐπὶ τούτοις ἡλικράν; ἢ γελάσῃ δηλονότι. ἐγὼ μάλιστα μὲν μάθῃς ὡς τοῦτο νόμιμον αὐτοῖς ἐστιν, καὶ πρόσταγμα πᾶσι τοῖς ἐν ἡλικίᾳ παρεῖναι, καὶ ὁρᾶν τὰ ὄρνεα διαπυκτεύοντα μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀπαρρεύσεως. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο γελοῖον. τοσοῦτον γάρ τι ῥῆμα ταῖς ψυχαῖς ὄζειν ἐς τὸν κινδύνους, ὡς μὴ ἀχθομένους, καὶ ἀπολιποτάξει φαίνοιντο τῆς ἀλεκτρυόνος, μὴ ὃ πρὸ ἀπορρεύσειεν τοῦ βαύματος, ἢ καμάτου, ἢ τοῦ ἄλλου δυχερείας. τὸ δὲ

ex ſpectatoribus, quorum ætati conuenit exercitatio, hinc abeunt virtutis & laborum amore non mediocriter inflammati. Etenim, Anacharſi, ſiquis gloriæ amorem è vita expelleret, quid boni amplius nobis obueniret? aut quid præclari facere quiſquam expeteret? Ex his nunc poſſis conijcere, quales in bello pro defenſione patriæ, liberorum, vxorum, & ſacrorum ſint futuri, quum arma præ manibus habebunt, qui pro oleaſtro, & pomis tanta alacritate ad victoriam conſequendam nudi feruntur. Ecquid ſetires, ſi coturnicũ, & gallorum gallinaceorum certamina videres apud nos, quibus non mediocre ſtudium impertimus? Rideres videlicet: ac potiſſimùm, ſi intelligeres nos legis iuſſu id facere, omnibúſque iuuenibus, vt interſint, imperatũ eſſe, quòd videant aues vſque ad extremã animi defectionem pugnantes. Atneq; hoc eſt ridiculum. Subit enim ſenſim animos incitatio ad pericula, ne gallis ignauiores, minúſque audaces videantur, ne-ue vulnerati, aut feſſi, aut alia moleſtia affecti deficiant. Sed eos in armis experiri, δὴ ἐν ὅπλοις πειρᾶσθαι αὐτῶν,

καὶ ὁρᾶν πρωσκομβώσεις, ἄπαγε. Δυσωπῆς γὰρ, καὶ δεινῶς σκαιὸν, καὶ σφόδρα γε ἀλιστελῆς ἀποφαίνειν τὸν ἀρίστους, καὶ οἷς αὖ τις ἄμεινον χρήσαιτο κατ' τῶν δυσμενῶν. ἐπεὶ ὃ φὴς ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ σὲ ἄλλων Ἑλλάδα ἐπελεύσεσθαι, μίμησο καὶ ποτὲ καὶ ἐς Λακεδαίμονα ἔλθῃς, μὴ καταγελάσαι μὴ ὄνειδος, μὴ ὃ οἴεσθαι μᾶλλον πονεῖν αὐτὸν, ὁπόταν ἢ σφαῖραν πέμῃ ἐν τῷ θεάτρῳ συμπεσόντες, παίωσιν ἀλλήλους, ἢ ἐς χωρίον ἐσελθόντες, ὕδατι περιῃχαμμένον, ἐς φάλαγγα διαστάντες, τὰ πολεμίων ἀλλήλοις ἐρράζωνται, γυμνοὶ καὶ αὐτοὶ, ἄχρις ἂν ἐκβάλωσι τῆς περιγράμματος τὸ ἕτερον στράτευμα οἱ ἕτεροι. τὸν κατ' Λυκοῦργον, οἱ κατ' Ἡρακλέα. ἢ ἔμπαλιν συμπεσόντες ἐς τὸ ὕδωρ. τὸ γὰρ ἀπὸ τούτου εἰρήνη λοιπὸν, καὶ κάδεις ἂν ἔτι παύσειε. μάλιστα δὲ ἰδοῦ ὁρᾷς μαστιγουμένους αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, καὶ αἵματι ῥεομένους, πατέρας δὲ, καὶ μητέρας παρεστῶσας, οὐχ ὅπως αἰσχυνομένας ἐπὶ τοῖς γινομένοις, ἀλλὰ καὶ ἐπιλεύσας, ἵνα μὴ αὐτύχοιεν πρὸς τὰς πληγὰς, καὶ ἰσχυρότερον ὀπισθίσειν διαρκέσαι πρὸς τὸν πόνον,

& videre saucios, apage. Nã ferinum est illud, atque admodum crudele, præterea inutile præstantissimos iugulare, quorum opera meliùs aduersus hostes vteremur. Quia verò ais, Anacharsi, te reliquam quoque Græciam esse peragraturum, memineris siquando Lacedæmonem veneris, ne illos quoque irrideas, ne-ue putes eos inutilibus laboribus vacare, quum pro pila in theatro congressi, se mutuò percutiunt aut locum ingressi aqua circunseptum, in phalãgem distributi, hostiliter alij in alios se gerunt, nudi & ipsi, donec acies altera alteram circunsepto loco expulerit, videlicet Lycurgi milites Herculis socij: aut contrà in aquam compulerit. Nam exinde pax sequitur, nec vllus amplius ferire ausit. Maximè verò si videas ipsos flagris cædi ad aras, & sanguine manare, patribus matribúsque præsentibus, non vt his quæ fiunt, affligantur, sed vt minentur, nisi verbera perferant, atque vt orent quàm diutissimè labori tolerando sufficiant, & dolorem æquo animo ferant.

καὶ ἐγκρατέσθαι τοῖς δεινοῖς.

πολλοὶ γοῦν καὶ ἀποθανόν-
τῷ ἀγῶνι, μὴ ἀξιώσαντες ἀ-
παλοιφεῖται ζῶντες ἐπ᾽ ἐν ὀφ-
θαλμοῖς τῶν οἰκείων, μὴ ὄ-
ψεσθαι τοῖς σώμασιν, ὧν καὶ τοὺς
ἀνδριάντας ὕβρει πημοθόοις
δημοσίᾳ, ὑπὸ τῆς Σπάρτης ἀπα-
τεθέντας. ὅταν τοίνυν ὁρᾷς κά-
κεῖνα, μήτε μαίνεσθαι ὑπολά-
βῃς αὐτὸν, μήτ᾽ ἄνανδρον, ὡς ἀδι-
κίας ἕνεκα αἰτίας ἀναγκαίας
παλαιπωρῆσαι, μήτε τυράννου
βιαζομένου, μήτε πολεμίων
δικαιοθόντων. εἶπει γὰρ ἄν σοι ἡ
ὑπὲρ ἐκείνων Λυκοῦργος ὁ νομο-
θέτης αὐτῶν, πολλὰ μὲν τὰ ἔνλογα,
καὶ ἃ συμβαίνει κολάζει αὐτὸν,
ὡς ἐχθρὸς ὤν, οὐδὲ ὑπὸ μίσους
αὐτὸ δρᾶν, οὐδὲ φιλονεικίαν
ἢ πόλεως ἐπὶ πᾶσι περιγενέσθαι,
ἀλλὰ πατριωτικώτατος, καὶ
πάντων δεινῶν κρείττονας ἀξιῶν
εἶναι τοὺς σώζειν μέλλοντας ἢ
παιδεύειν. κρίνει καὶ μὴ ὁ Λυ-
κοῦργος εἶπε, σύνοισθ᾽ οἶμαι καὶ
αὐτὸς, ὡς ὅτ᾽ ἄν ποτε ληφθεὶς
ὁ τοιοῦτος ὑπ᾽ ἐμοῦ μέλλῃ, ἀπόῤῥη-
τόν τι ἐξειπεῖν τῆς Σπάρτης, αἰκι-
ζομένων τῶν ἐχθρῶν. ἀλλὰ κατα-
γελῶν αὐτῶν, μαστιγοῦτο αὖ, ἀ-
μιλλώμενος πρὸς τὸ πάσχοντα,
ὡς μέγιστος ἀπαρρήσειν.
Ἆρα ὁ Λυκοῦργος ἢ καὶ αὐτὸς ὧν

Quare multi in certamine mortui sunt, indecorum rati ob oculos necessariorum animum despondere dum viuunt, aut corporibus cedere: quos etiam statuis publicè à Spartanis cohonestatos videbis. Quum ergo hęc intueberis, ipsos nec putes nec dicas furere, quia nulla necessaria de causa malis conflictantur, neque opprimente tyranno, neq; imminentibus hostibus. Diceret enim tibi Lycurgus pro horum quæ ipse legibus præscripsit, defensione, multa rationi consentanea, quibus causis impulsus eos verberibus affligat, quanquam nō est inimicus, neque id per inuidiam facit, neque ciuitatis iuuentutem temerè cōsumit: sed optat fortissimos, omnique malo potiores esse eos qui patriam sunt defensuri. Etsi verò nihil dixerit Lycurgus, ipse tamen animaduertis, hominem huiusmodi, qui in bello fuerit captus, nunquam Sparta indignum quicquam dicturum quum ab hostibus cædetur flagris: sed ipsos dum cædetur, irrisurum, certando cum cedente, qui prior animo deficiat. Ἆρα. Nũ Lycurgus quoque, Solon, in iuuentute loris cædebatur?

Σόλων, ἐμαστιγοῦτο ἐν ἀγῶσι,

ἡ σωφρόνισμος ὢν ἤδη. τῷ ἀγῶνος, ἀσφαλῶς τὰ τοιαῦτα ἐγεγυμνάσατο; Σο. πρεσβύτης ἦν ἤδη ὤν, ἔχρα γε τοὺς νόμους αὐτοῖς, Κρὴς ὢν ἀφικόμενος. ἀπόδημεῖ γὰρ παρὰ τοὺς Κρῆτας, ὅτι ἤκουσεν ἐμμελεστάτους εἶναι, Μίνωος τοῦ Διὸς νομοθετήσαντος ἐν αὐτοῖς. Ανα. ἤκουσα οὖν καὶ σὺ ὦ Σόλων, ἐμιμήσω Λυκοῦργον, καὶ μαστιγοῖς τοὺς νέους; καλὰ γὰρ ταῦτα, καὶ ἄξια ὑμῶν ὄντα. Σο. ὅτι ἡμῖν ἱκανῶς ὦ Ανάχαρσι, ταῦτα τὰ γυμνάσια, οἰκεῖα ὄντα. ζηλοῖ γὰρ τὰ ξενικὰ, ἃ πάνυ ἀξιοῖμεν. Ανα. οὐκ. ἀλλὰ σώφρων οἶμαι οἷόν τι ὄντι μαστιγοῦσι γυμνὸν, ἄνω τὰς χεῖρας ἐπαίοντα, μηδενὸς ἕνεκα ὠφελίμου, ἢ ἄλλως ἔχοντα, ἢ κοινῇ τῇ πόλει. ὡς ἔγωγε καὶ ποτὲ ἐπεδημησα τῇ Σπάρτῃ, καθ' ὃν καιρὸν ταῦτα δρῶσι, δοκῶ μοι τάχιστα καταλευσθῆναι δημοσίᾳ παρ' αὐτῶν, ἐπιγελῶν ἑκάστοις, ὁπόταν ὁρῶ τυπτομένους καὶ δακρύοντας καλλίστας, ἢ λωποδύτας, ἢ τί ἄλλο τοιοῦτον εἰργασμένους. ἀτεχνῶς γὰρ ἐλλεβόρου δεῖσθαί μοι δοκεῖ ἡ πόλις αὐτῶν, οὕτω καταγέλαστα ὑφ' ἑαυτῆς πάσχουσα. Σο. μὴ ἐρημίαν ὦ γυναικῶν; μὴ δὲ τῶν ἀνδρῶν

an verò iam intempestiua ad hoc certamen ætate, tutò & confidenter talia commentus est? *Sol.* Cùm iam esset prouectæ ætatis, leges ipsis cõdidit è Creta reuersus, cùm apud Cretenses hospes vixisset, quoniam ipsos, quibus leges tulisset Minos, optimis legibus instructos audiuerat. *Ana.* Cur ergo non etiam tu, Solon, imitatus es Lycurgum, iuuenésque flagris cædis? Nam hæc instituta sunt pulchra, vobísque digna. *Sol.* Quoniã nobis Anacharsi, sufficere videntur hæc gymnasia, quę sunt domestica: neq; æquum admodum sentimus æmulari peregrina. *Ana.* Nequaquã: sed intelligis opinor quidnã sit nudum flagris cædi, magnus sursum attollẽtẽ, nulliùs aut priuatæ, aut publicæ vtilitatis causa. Itaq; siquando Spartam venero, quò tẽpore ista factitant, existimo me ab ipsis publicè lapidibꝰ obrutum iri, quòd irridebo singulos, quos videbo verberari tanquam fures, aut grassatores; aliúsue facinoris reos. Nam certè helleboro mihi videtur indigere eorũ ciuitas, quę in sese ipsã res agit adeò ridiculas. *Sol.* Ne indicta causa, ô generose, neque viris absẽtibus, tequũ solus

A

B

C

D

E

ἀπόντων, μόνος αὐτὸς λέγων

οὐκ κρατεῖν. ἔσαι γάρ τις ὁ καὶ
ταῦτ' ἐκείνων σοι τὰ εἰκότα αὖ-
τερῶν ἐν Σπάρτῃ. πλεῖ' ἂν
ἐπεὶ δ' ἐγὼ τὰ ἡμέτερά σοι διε-
ξελήλυθα, σὺ δ' ἤ πάνυ ἀφειπό-
μην ἐν τούτοις ἔοικας, ἃ ἄδι-
κα αἰτήσειν ἔοικε παρὰ σοῦ, ὡς
ἂν αὐτὸς ἐν τῷ μέρει διεξέλθῃς
ἕως μέ, ὃν τρόπον ὑμῖν οἱ
Σκύθαι διασκεῖ τοὺς νέους τοὺς
παρ' ὑμῖν, ἐν οἷσισι γυμνασίοις
ἀναστρέφετε, καὶ ὅπως ὑμῖν ἄν-
δρες ἀγαθοὶ γίγνονται. Ανα. δι-
καιότατα μέν σοι ὦ Σόλων. καὶ
ἔγωγε διηγήσομαι τὰ Σκυθῶν
νόμιμα, ἡ σεμνὰ ἴσως, οὐδὲ καθ'
ὑμᾶς, οὔγε οὐδὲ κατ' κόρρης πα-
ταχθλιῶσι τολμήσαιμι ἂν μέν
πληγήν. δειλοὶ γάρ ἐσμεν. ἀλ-
λὰ εἰρησεταί γε ὁπόσα αὖ εἴη.
ἐς αὔριον μῶν τοι εἰ δοκεῖ, ἐπι-
βαλώμεθα τὴν σκιαμαχίαν, ὡς ἄν,
τε αὐτὸς ἔφης, ἔτι μᾶλλον ἐγ-
γένηται καθ' ἡσυχίαν, ἅ, τ' χρὴ
εἰπεῖν, σωναγάγοιμι τῇ μνήμῃ
ἐπελθών. τὸ μὲν νῦν ἔχον, ἀπω-
μόσθω ὑπὲ τούτοις. ἐπεὶ γὰρ
ἤδη.

dices, superaturum putes. Neque enim deerit, qui pro illis verisimilia Spartæ respondeat. Verumenimuero siquidem ego tibi nostra recensui, quæ tibi non admodum placuisse videntur: videor mihi non iniqua postulaturus à te, vt vicissim mihi narres, quo pacto vos Scythæ vestros iuuenes exerceatis, quibus gymnasijs educetis, & quomodo viri fortes euadant. *Anac.* Æquissima sunt, ô Solon, quæ postulas. Atque ego Scytharum instituta narrabo, fortè non admodum grauia, nec quæ vestris respondeant. Nos enim ne in maxillam quidem alicui plagam illidere auderemus, meticulosi cùm simus. Verùm qualiacunque sunt ego dicam. Quanquam si videtur, ea de re colloquium in' crastinum differemus: vt & quæ dixisti quietiùs apud me reuoluam: & quæ sunt dicenda, memoria percurrens colligam. In præsentia verò his dictis abeamus. Iam enim aduesperascit.

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ. DE LVCTV.

ARGVMENTVM.

Sub proſopopœa patrũ filium ingenũ, & filij ad illius querelas reſpondentiũ, reprehendit earum rerum vanitatem, quæ à ſuperſtitibus in ſui ſolatium fiunt pro defuncto: quales ſunt curioſa ſepultura, lamentationes, inferiæ, ludi funebres, & cœna exequialis. Quarum rerum nulla ſenſus ipſorum pertingit.

Διόπερ παρατηρῶ τὰ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐν τοῖς πένθεσι γιγνόμενα, καὶ λεγόμενα, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν παραμυθουμένων δηθεν αὐτοὺς αὖθις λεγόμενα, καὶ ὡς ἀφόρητα ἀγνωμονοῦσι τὰ συμβαίνοντα οἰκεῖα τε αὐτοῖς οἱ ὀδυρόμενοι, καὶ ἀλλοτρίοις, οὓς ὀδύρονται, ἢ μὰ τὸν Πλούτωνα, καὶ Περσεφόνην κατ' οὐδὲν ἐπιτάλμοι σαφῶς, οὔτ' εἰ πονηρὰ ταῦτα, καὶ λύπης ἄξια, οὔτε εἰ τοὐναντίον ἀδίαφορα, καὶ βελτίω τοῖς πεπονθόσι, νόμῳ δ', καὶ συνηθείᾳ τινὶ λύοντες ἐπιτέλλοντες. ἐπεὶ δὲ τοίνυν ἀποθάνῃ τις, ὅτου ποιοῦσι,

Operæ pretium ſanè fuerit obſeruare ea, quæ in luctu vulgo cùm dicuntur, tum fiunt. Item quæ dicuntur ab ijs qui eos conſolantur: & vt non ferenda putant lugentes ea quæ ſibi ipſis acciderunt, & ijs quos flent. Cùm haud quaquam per Plutonem & Proſerpinam pernouerint mala-ne ſint iſta, & dolenda, an contrà iucundiora, melioráque ijs quibus accidunt. Sed ex more & conſuetudine dolorem accerſunt. Itaque cùm mortuus fuerit aliquis, ad hunc modum faciunt.

μᾶλλον ἢ πρότερον εἰπεῖν βούλομαι ἅστινας περὶ αὐτῆς τῆς θανάτου δόξας ἔχουσιν. οὕτω γὰρ ἔσται φανερὸν, οὗτινος ἕνεκα τὰ περὶ ἐκεῖνα σπουδάζουσιν. ὁ μὲν δὴ πολὺς ὄμιλος, οἷς ἰδιώτας οἱ σοφοὶ καλοῦσιν, Ὁμήρῳ τε καὶ Ἡσιόδῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις μυθοποιοῖς περὶ τούτων πιθόμενοι, καὶ νόμον θέμενοι, τῷ πείσαντι αὐτῶν, τόπον τινὰ ὑπὸ τῇ γῇ βαθὺν, ἅδην ὀνειλήφασι. μέγαν ἢ, καὶ πολύχαον τοῦτον εἶναι, καὶ ζοφερὸν, καὶ ἀνήλιον, ἃ οἶδ' ὅπως αὐτοῖς φωτίζεσθαι δοκοῦντα πρὸς τὸ καὶ καθορᾶν τῶν ἐνόντων ἔχουσιν. βασιλεύειν ἢ τοῦ χάσματος ἀδελφὸν τοῦ Διὸς, Πλούτωνα κεκλημένον, ὡς μοί τῶν τὰ τοιαῦτα δεινῶν τις ἔλεγε, διὰ τὸ πλουτεῖν τοῖς νεκροῖς τὴν προσηγορίαν τεθημένον. τοῦτον ἢ τὸν Πλούτωνα, τῷ παρ' αὐτῷ πολιτείαν, καὶ τὸν κάτω βίον κατασκευάζ τὸν τοιοῦτον. κεκλῃῶσθαι μὲν γὰρ αὐτὸν ἀφ' ἧκειν τῶν ἀποθανόντων. κατασχεθέντα ἢ αὐτὸν, καὶ παραλαβόντα, κατέχειν δεσμοῖς ἀῤῥήκτοις, οὐδενὶ τοπαράπαν τῆς αὖθις ὑφιέμενον, πλὴν ἐξ ἅπαντος τοῦ αἰῶνος πάνυ ὀλίγων ἐπὶ μεγίστης αἰτίας.

Quin potiùs volo tibi narrare, quas de morte opiniones habeant. Sic enim palam fiet quorsum superuacanea illa moliantur. Hominum quidem multitudo, quos sapientes isti vocant idiotas, Homero, Hesiodo, reliquísque fabularum authoribus, super his fidem habentes, & illorum poëtim pro lege ducentes, locum quendam sub terra profundum esse putãt, quem Tartarum vocant. Eũ existimant magnum & spatiosum esse, atque opacum & caliginosum: qui tamen istis illustrari nescio quomodo videtur, quò singula quæ illic sunt, introspiciant. Tum regnare in hoc specu Iouis fratrẽ, cui nomen Plutoni, vt mihi retulit, quidam harum rerũ peritus, eo quòd mortuorum copia sit diues, hoc nomine cohonestatum. Porrò Plutonem hunc inferorum remp. & manium vitam hunc in modum constituisse. Nam sorte obtigisse huic, vt vita defunctis imperaret. Quos vbi receperit, & assumpserit, vinculis inenodabilib⁹ coërceat, nulli prorsus permittẽs vt ad superos redeat, præter quàm admodũ paucis ex vniuerso æuo, idque grauissimis de causis.

περιῤῥεῖσθαι ὑπὸ τῆς χώρας αὐτοῦ ποταμοῖς μεγάλοις τε, καὶ φοβερεῖς, καὶ οὐ μόνων τῶν ὀνομάτων. Κωκυτὸν γὰρ, καὶ Πυριφλεγέθοντας, καὶ τὰ τοιαῦτα κέκληνται. τὸν μέγιστον, ἣν Ἀχερουσία λίμνη περιέχῃ, φερόμην διερχόμενον τοὺς ἀπαντῶντας, ἢν ἀκατῷ ἐνὶ διαπλεῦσαι, ἢ παρελθεῖν, ἄνευ τοῦ πορθμέως. βαθεῖά τε γὰρ περάσαι τοῖς ποσὶ, καὶ διανήξασθαι πολλή. καὶ ὅλως, ὅσα ἂν αὐτῆς διαπάσῃ οὐ ῥᾴδιά τὰ νεκρὰ τῶν ὀφίων. πρὸς δὲ αὐτῇ τῇ καθόδῳ, καὶ πύλῃ, οὔσῃ ἀδαμαντίνῃ, ἀδελφιδοῦς τοῦ βασιλέως Αἰακός ἐστι, τὸν φρουρὰν ἐπιτεταγμένος. καὶ παρ' αὐτῷ, κύων τρικέφαλος, μάλα χάρασσε, τὸν μὲν ἀτιμωρήτους, φιλεῖν τε, καὶ εἰρηνικὸν παρεμβαίνειν. τὸν δὲ πειρῶντας ἀποδιδράσκειν, ὑλακτῶν, καὶ τῷ χάσματι διεσπόμενος. περαιωθέντας δὲ τὴν λίμνην ἐς τὸ ἔσω, λειμὼν ὑποδέχεται μέγας, τῷ ἀσφοδέλῳ κεκαφυτος, καὶ ποτὸν, μνήμης πολέμιον. λήθης γὰρ διατοῦτο ὠνόμασται. ταῦτα γὰρ ἀμέλει διηγήσαντο τοῖς πάλαι, ἐκεῖθεν ἀφιγμένοι, Ἄλκηστίς τε, καὶ Πρωτεσίλαος οἱ Θετταλοὶ, καὶ Θησεὺς ὁ τοῦ Αἰ-

Circumluitur autem regio illius, fluuijs & magnis, & horrendis, vel solo nomine: siquidem Cocyti, Pyriphlegethontes, atque huiusmodi vocabulis appellantur. Quódque est grauissimum, præiacet Acherontica palus, quæ prima excipit obuios, quam non possis transmittere, neque transire sine vectore. Nam & profundior est quàm vt pedibus transiri possit, & spatiosior, quàm vt tranari queat. In summa huiusmodi est, vt nec auium manes possint eam transuolare. In ipso descensu, portáque quæ est adamantina, Æacus est, regis patruelis, cui mandata est custodia: iuxtáque ipsum canis triceps, sæuus admodum qui aduenientes amicè, pacatéque intuetur: sed si quis aufugere conetur, allatrat, territóque in specum redigit. Iáeos qui trãsmissa palude sunt ingressi, pratum amplum excipit, asphodelo consitum: atque infensus memoriæ fluuius, ideóque Lethes nomen ei inditum. Nam hęc priscis illis mortalibus narrarunt, qui illinc redierant: nempe Alcestis, & Protesilaus Thessali, & Theseus Ægeo prognatus,

ἥρως, καὶ ὁ τοῦ Ὁμήρου Ὀδυσσεὺς, μάλα σεμνοὶ, καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἐμοὶ δοκεῖν, οἱ πόντες τὴν πηγῆς. οὐ γὰρ ἂν ἐμέμνηντο αὐτῶν. ὁ μὲν οὖν Πλούτων, ὡς ἔκεινοι ἔφασαν, καὶ ἡ Περσεφόνη, διοικητεύουσι, καὶ τιμὴν τῶν ὅλων διατοτείαν ἔχουσιν. ὑπηρετοῦσι δ' αὐτοῖς, καὶ τιμὴν ἀρχὴν συν διαφέρουσιν, ὄχλος πολὺς, ἐκεῖνύς τε, καὶ ποιναὶ, καὶ φόβοι, καὶ ὁ Ἑρμῆς. οὗτος μὲν γὰρ οὐ καὶ ἀεὶ συμπαρών. ὕπαρχοι δ', καὶ σατράπαι, καὶ δικασταὶ, καθίστανται δύο, Μίνως τε, καὶ Ῥαδάμανθυς, Κρῆτες ὄντες, καὶ υἱοὶ τοῦ Διός. οὗτοι δ', ἐπειδὰν τινὰ ἐξ ἀνθρώπων τελευτήσῃ, καὶ ἐπὶ τὸ δικαστήριον ἔλθῃ, ἐξετάζουσι. καὶ ἐπειδὰν τινὰ ἐπὶ τὸ Ἠλύσιον πεδίον, τῷ ἀρίστῳ βίῳ συνεσομένους. ἂν δέ τινας τῶν τυράννων λάβωσι, ταῖς ἐκεινύσι παραδόντες, ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἐκπέμπουσι, καὶ λοιμὸν τῆς ἀδικίας κολασθησομένους. ἔνθα δὴ τί τῶν κακῶν οὐ πάσχουσι, στρεβλούμενοί τε, καὶ κυλιόμενοι, καὶ ὑπὸ γυπῶν ἐσθιόμενοι, καὶ βραχῶ συμπερόμενοι, καὶ λίθοις ἀναχυλίοντες, ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος,

& Homericus Vlysses, graues admodum, & fide digni teſtes, qui ex fonte illo mihi videntur non bibiſſe, alioqui eorum nō meminiſſent. Itaque Pluto, & Proſerpina, vt aiebant illi, remp. adminiſtrant, rerúmque omnium dominatum obtinent. Quibus inſeruiunt, & in adminiſtrando principatu adiuuant, ingens turba, furiæ, pœnæ, terrores, ac Mercurius, quanquam his ſanè non adeſt perpetuò. Præfecti autem, & Sarrapæ, judicéſque ſedent duo, Minos, & Rhadamanthus, vterque Cretenſis, vterque Iouis filius. Atque hi quidem bonos ac iuſtos viros, qui cum virtute vitam exegerunt, vbi iam multi collecti fuerint, velut in coloniam quandam emittunt in Elyſium campum vitam optimam ibi victuros. Quòd ſi malos aliquos ceperint, hos furijs traditos, in impiorum locum eijciunt, pro ratione malefactorum puniendos. Quo in loco quid tandem mali non patiuntur? torti, extuſti, à vulturibus arroſi, rota circumacti, ſaxa ſurſum voluentes. Nam Tantalus

ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸς ἔσπευσε, κινδυνεύων ἀπὸ τοῦ δίψους ὁ κακοδαίμων ἀποθανεῖν. οἱ δὲ τοῦ μέσου βίου πολλοὶ ὄντες οὗτοι, ἐν τῷ λειμῶνι πλανῶνται ἀχρὶ τῶν σωμάτων σκιαὶ ψυόμενοι, καὶ ἀπὸ τῆς ἁφῆς καθάπερ καπνὸς ἀφανιζόμενοι. φέρονται δὲ ἅμα ταῖς παρ' ἡμῶν χοαῖς, καὶ τοῖς καθαγιζομένοις ἐπὶ τῶν τάφων. ὡς εἴ τῳ μὴ εἴη καταλελειμμένος ἀπὸ γῆς φίλος, ἢ συγγενὴς, ἄστεγος οὗτος νεκρός, καὶ λιμώττων, ἐν αὐτοῖς πολιτεύεται. ταῦτα οὕτως ἰσχυρῶς πεπείσμεθα τῶν πολλοῖς, ὥστε ἔνιοί τινες ἀποδιδόασι τῶν οἰκείων, πρὶν τὸν μὲν φέροντες ὀβολὸν, εἰς τὸ στόμα καταθέντες αὐτῷ, μισθὸν τῷ πορθμεῖ τῆς ναυπλίας ὑποσύμενον, οὐ πρότερον ἐξεπέμψαντες ὁπόθεν τὸ νόμισμα νομίζεται, καὶ εἰ διαχωρεῖ παρὰ τοῖς κάτω, καὶ εἰ δύναται παρ' ἐκείνοις ἀττικὸς, ἢ μακεδονικὸς, ἢ αἰγινήτης ὀβολὸς, καὶ ὅτι πολὺ κάλλιον ἦν μὴ ἔχειν τὰ πορθμεῖα καταβαλεῖν. οὕτω γὰρ ἂν, οὐ παρεδεξαμένου τὸ πορθμέως, ἀπαπόμπιμοι μετὰ ταῦτα ἦσαν, λούσαντες αὐτὸν, ὡς οὐκ ἔχοντα τὸν

in ipsa palude stat, in periculum adductus, ne siti moriatur infœlix. Alij verò mediæ vitæ, qui sunt complures, vagantur in prato sine corporibus, facti vmbræ, & ad tactum ceu fumus euanescentes. Aluntur autem nostris libationibus, inferisque, quæ sepulchris inferuntur. Adeò vt sicui nullus sit in terra reliquus amicus, aut cognatus, hic mortuus iciunus ac famelicus inter illos versetur. Hæc adeò validè vulgi animos peruaserunt, vt simulatque familiaris quispiam mortuus fuerit, primùm obolum illi in os indant, vt sit portitori, traiectionis merces, nec illud priùs expendant, cuiusmodi numisma legitimum sit, ambulétque apud inferos, & apud illos valeat, Atticusne, an Macedonicus, & Æginensis obolus, neque multò satius esse non posse naulum soluere: cùm sic futurum sit, vt non recipiente portitore, postliminio redeant in vitam. Post hæc lotos eos, ac si tartarea palus non satis

πάλιν ἐς τὸν βίον ἀφικνοῦντο.

λίχμης λουτρὸν εἶναι τοῖς
ὀικεῖ, καὶ μύρῳ τῷ καλλίσῳ
χείσαντες τὸ σῶμα, πρὸς
δυσωδίαν ἤδη βιαζόμενον, καὶ
στεφανώσαντες τοῖς ἀρίσοις ἀν- A
δράσι, περιφέρουσι, λαμπρῶς
ἀμφιέσαντες, ἵνα μὴ ῥιγῶσιν
ἀλογόσι παρὰ τὴν ὁδὸν, μη-
δὲ γυμνοὶ βλέποιντο τῷ Κερ-
βέρῳ. ὀλολυγαὶ δ' ἐπὶ τούτοις, B
καὶ κοπετὸς γυναικῶν, καὶ
παρὰ πάντων, δάκρυα, καὶ στέ-
ρνα τυπτόμενα, καὶ ἀπαρχόμε-
νῃσι κόμαι, καὶ φοινισσόμεναι
παρειαί. καὶ που καὶ ἕως κα- C
ταῤῥήγνυνται, καὶ κόνις ἐπὶ τῇ
κεφαλῇ πάσσεται. καὶ οἱ ζῶν-
τες, οἰκτρότεροι τῶ νεκρῶ. οἱ
μὲν γὰρ καλοὶ καλινδοῦνται
πολλαχοῦ, καὶ ταῖς κεφαλαῖς D
ἀράπαιοι πρὸς τὸ ἔδαφος. ὁδὶ
εὐχήμων, καὶ καλὸς, καὶ καθ'
ὑπερβολὴν ἐστεφανωμένος, ὑπ-
πλὸς πρόεισιν, καὶ μετέωρος,
ὥσπερ ἐς πομπὴν κεκοσμημέ-
νος. εἶτ' ἡ μήτηρ, καὶ γὰρ δὴ
ὁ πατὴρ, ἐκ μέσων τῶν συγ- E
γενῶν προελθόν, καὶ πρὸς
αὐτὸν, προκύπτει γάρ τις
υἱὸς, καὶ καλὸς, ἵνα καὶ ἀκ-
μαιότερον ἐπ' αὐτῷ τὸ δρᾶμα

sit idonea lauandis ijs, qui ibi degunt, optimísque vnguẽtis vncto corpore, quod iam fœtore vincitur, tum coronatos pulcherrimis floribus, proponunt splendidè veſtitos, ne videlicet per viam algeant, ne-ue à Cerbero nudi conſpiciantur. Accedunt ad hæc mulierum eiulatus, omniúmque lachrymæ, pectorum planctus, comæ dilaniatio, genarum cruentatio. Alij veſtem diſcerpunt, & puluerẽ capiti inſpergunt, adeò vt viuentes, ſint mortuo miſerabiliores. Nam illi ſæpenumero humi volutantur, capita ſolo allidunt: hic verò decorus ac formoſus, & eximiè coronatus, ſublimis propoſitus eſt, & excelſus, velut ad pompam adornatus. Deinde mater, atque adeò pater, ex medijs cognatis progreſſus, & mortuo circunfuſus (nam finge iuuenem aliquem, ac formoſum eſſe propoſitum, quò magis in hunc competat actio fabulæ) abſurdas ac ſtultas voces emittit: ad quas reſponderet mortuus, ſi vocẽ reciperet. Ait enim pater,

ᾖ, φωνὰς ἀλλοκότους, καὶ ματαίας ἀφίησι. πρὸς αὖ ὁ νεκρὸς
αὐτὸς ἀποκρίναιτ' ἄν, εἰ λάβοι φωνήν. φήσει γὰρ ὁ πατὴρ,

γοερόν τι φθεγγόμενος, καὶ παρατείνων ἕκαστον τῶν ὀνομάτων, τέκνον ἤλιτον, εἶχή μοι, καὶ τέτνηκας, καὶ θεοὺς ὡρᾶς ἀνηκέστως, μόνον ἐμὲ ἔτι τὸν ἄβλιτον καταλιπών, οὐ γαμήσας, οὐ παιδοποιησάμενος, οὐ στρατευσάμενος, οὐ γεωργήσας, οὐδὲ εἰς γῆρας ἐλθών. οὐ κωμάσῃ πάλιν, οὐδ' ἐρασθήσῃ τέκνου, οὐδ' ἐν συμποσίῳ μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν μεθυσθήσῃ. ταῦτα δὴ, καὶ τὰ τοιαῦτα φήσει, οἰόμενος τὸν υἱὸν δεῖσθαι μὲν ἔτι τούτων, καὶ ἐπιθυμεῖν καὶ μὴ τῶν τελευτῶν, οὐ δυνάσθαι δὲ μετέχειν αὐτῶν. καίτοι τί ταῦτα φημί; πόσοι δὲ καὶ ἵππους, καὶ παλλακίδας, οἰδὲ, καὶ οἰνοχόους ἐπικατέσφαξαν. καὶ ἐάσῃτα, καὶ τὰ ἄλλον κόσμον συγκατέφλεξαν, ἢ συγκατώρυξαν, ὡς χρησομένοις ἐκεῖ, καὶ ἀπολαύσουσιν αὐτῶν κἄτω; ὁδ' οὑτωσὶ φρεσβύτης ὁ πένθων, οὐτωσὶ πάντα ταῦτα ὑπὸτοὶ εἴρηκε, καὶ ἔτι τούτων πλείονα, οὔτε τῷ παιδὶ εἰπεῖν ἔσχεν, οἶδε γὰρ οὐκ ἀκουσόμενον, οὐδ' αὐ μεῖζον ἐμβοῆσαι τῷ πένθει, οὔτε μὴν αὐτὸ φρονεῖν δύνατο, καὶ γινώσκειν ἱκανὸν ἦν καὶ ἄνευ τῆς βοῆς. ἀδὲις δὲ δὴ

flebili quadam voce verbum vnumquodque in longum producens, fili iucundissime, periisti mihi, mortuus es, & ante diem præreptus, misero me relicto solo. Non duxisti vxorem, non genuisti liberos, non militasti, non coluisti agros, ad senectam non peruenisti. Non comessaberis posthac, non amabis fili, neque cum æqualibus in compotatione inebriaberis. Hæc atque id genus alia dicit, ratus filium rebus his etiam post obitum egere, ac desiderare quidem, verùm potiri nō posse. Sed quid hæc loquor? Quot enim sunt, qui equos ac cōcubinas, quique pincernas in funere mactarunt, qui vestem reliquúmque mundum concremarunt, aut cū cadauere sepelierūt, perinde quasi ijs illic sint vsuri, & apud inferos fruituri? At senex iste luctum agens, hæc omnia quæ dixit, atque his etiā plura, neque filij causa tragicè iactare videtur, vt quē sciat non auditurum, etiamsi Stentorem̄ clamore vincat: neque rursum sua ipsius gratia, vt cui satis erat cogitare, & cognoscere, etiam sine clamore. Nemini enim opus est, vt apud sese clamet.

ὡς ἑαυτὸν δεῖται βοᾶν.

Super

λοιπὸν ἔν ὄστιν αὐτῷ τῶν παρόντων ἕνεκα ταῦτα λυπεῖν, οὐδ' ὅτι πέπυσται αὐτῷ ὁ παῖς εἰδότα, οὐδ' ὅτι κεχώρηκε. μᾶλλον δ' ὅτε τὸν βίον αὐτῷ ἐξετάζοτα ὁποῖός ὄστιν. οὐδ' ἂν τὸν αὐτὸν μεταστῆσαι ὡς τὸ τῶν δεινῶν ἐδυσχέρανεν. εἶπεν δ' ἂν οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς, παρεστηκὼς τῷ Αἰακῷ, καὶ τὸν Ἀιδωνέα πρὸς ὀλίγον τὸ κομᾶν ἀφεῖναι, καὶ τὸν πατέρα παύσαι ματαιάζοντα, ὦ κακοδαίμον ἀνθρωπε, τί κέκραγας; τί δέ μοι παρέχεις σφάγματα; παῦσαι τιλλόμενος τὸν κόμην, καὶ τὸ πρόσωπον ἐξ ὀπτόλης ἀμύσσων. τί μοι λοιδορῇ καὶ ἄθλιον ἀποκαλεῖς; καὶ δυσμοιρον, πολύ σου βέλτιω, καὶ μακαριώτερον γεγονὼς; ἢ τί σοι δεινὰ πέπαχεν δοκῶ; ἢ διότι μὴ τοιοῦτος γέρων ἐξομοιοῦμαι, ὅτις εἶ σὺ, φαλακρὸς μὲν τὴν κεφαλὴν, τὴν δ' ὀφρῦν ἐρρυπωμένος, κυρτὸς, καὶ τὰ γόνατα γωνὸς, καὶ ὅλως, ὑπὸ τοῦ χρόνου σαθρὸς, πολλὰς τεττυκὼς, καὶ ὀλυμπιάδας ἀπαλήσας, καὶ τὸ τελευταῖον δὴ ταῦτα, παιδαρίων ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; ὦ μάταιε, τί σοι χρηστὸν εἶναι δοκεῖ περὶ τὸν βίον, οὗ μηκέτι μεθέξομεν; ἢ τὸν

Superest igitur, vt hæc suggeratur ob eos qui adsunt: cùm nesciat, neque quid filio acciderit, neque quò concesserit: imò cùm neque sua ipsius vita, cuiusmodi sit, perpenderit. Neque enim ceu rem acerbam graviter ferret, illum ex ea demigrasse. Filius igitur ita huic respondeat, exorato Æaco, & Plutone, quò liceat tantisper è specu proferre caput, & patrem insanientem compescere. Homo infœlix, quid clamas? quid mihi molestus es? desine vellicare comam, & vultus lacerare cutem. Cur mihi conuitium facis, & miserum appellas, & infortunatum, qui iam sim te multò tum melior, tum fœlicior? aut quid acerbi mihi putas accidisse? An quia non sum factus senex, qualis tu, capite caluo, facie rugosa, incuruus, genibus segnis, in summa totus ætate pueris, multis expletis Triacadibus, & Olympiadibus: denique & istud, apud testes tam multos delirans? O demens, quid tibi videtur in vita boni, quo non posthac simus fruituri? nimirum

ποτοις ἐρεῖς ἀλογόπι, καὶ τὰ δεῖπνα, καὶ ἐδέσματα, καὶ ἀφροδίσια, καὶ δέδιας μὴ τούτων ἐνδεὴς ἡμῶμος, ἀπολωμαι; ἀκούοις ἂν ὅτι τὸ μὴ διψῆν, πολὺ κάλλιον τῦ πιεῖν, καὶ τὸ μὴ πεινῆν, τῦ φαγεῖν, καὶ τὸ μὴ ῥιγοῦν, τῦ ἀμπεχόνης εὐπορεῖν; φέρε τοίνυν ἐπισὰν δοκῇς ἀγανοεῖν, διδάξομαί σε θρηνεῖν ἀληθέστερον. καὶ δὴ ἀναλαβὼν ἐξ ὑπαρχῆς, βόα, τέκνον ἄθλιον, ἐκέτι διψήσεις, ἐκέτι πεινήσεις, οὐδὲ ῥιγώσεις. οἴχη μοι κακόδαιμον, ἐκφυγὼν τὰς νόσους, ἃ πυρετὸν ἔτι δεδιὼς, ἃ πολέμιον, οὐ πύξαυγον. ἃ ἔρως σε αἰτιάσει, οὐ δὲ συμφορὰ παραβλέψει, οὐδὲ ἀπαθήσεις ὅτι τούτῳ δὶς ἢ τρὶς τὴ ἡμέρας. ὦ τῆ συμφορᾶς. οὐδὲ καταφρονηθήσῃ, γέρων ἡμόμωμος, οὐδὲ ὀχληρὸς ἔσῃ τοῖς νέοις, βλεπόμωμος. ἀλλὰ ταῦτα λέγῃς ὦ πάτερ, ἃ οἶσθα πολὺ ἀληθέστερα, ἢ γαλεότερα ἐκείνων ἐρεῖν; ἀλλὰ ἆρα μὴ τόδε σε αἰτιᾷ, ἢ διανοῆ τὸν παρ' ἡμῶν ζόφον, ἢ τὸ πολὺ σκότος. κἄτα δέδιας μή σοι ἀποπνιγῶ κατακλεισθεὶς ἐν τῷ μνήματι; χρὴ δὲ σὲ ταῦτα λογίζεσθαι ὅτι τῶν ὀφθαλμῶν

potationes, cœnas, veſtem, venerea, eóque metuis ne horum penuria peream? Nõ intelligis, longè bellius eſſe, non ſitire, quàm bibere? non eſurire, quàm edere: nõ algere, quàm veſtibus abundare? Age igitur, quandoquidem ignarus, videris, docebo te lugere vêriùs. Itaque redintegrato luctu, clama, fili miſer, nõ ampliùs ſities, non ampliùs eſuries, non ampliùs algebis. Perijſti mihi infœlix, qui morbos effugeris, qui febrem iam non timeas, non hoſtem, non tyrannum. Non te cruciabit amor, non peruertet coitus, neque huius cauſa bis ter-ue per diem rem tuam diſſipabis. O calamitatem! Neq; contemnêris factus ſenex, neq; moleſtus eris iuuenibus, ſi conſpiciaris. Hæc ſi dixeris pater, annon putas te multò veriora, magíſque ridicula dicturum, quàm illa quæ modò? At vide num hoc te malè habeat, quum caligine, multáſq; tenebras quæ ſunt apud nos, cogitas. An metuis ne in monumento ſuffocer incluſus? Verùm in his illud perpendendum eſt, oculis putrefactis, atq; adeò

δασυπίνων, ἃ καὶ τὴ Διὶ

ἐλέγετε μετ' ὀλίγον, εἴτε κωφὸν με διεγνώκατε, εἴτε σύτος, εἴτε φῶς ὁρᾶν δεησόμενα. καὶ ταῦτα μὲν ἴσως μέτρια. τί δὲ μοι ὁ κακοῦτος ὑμῶν ὀδύνηι, καὶ ἡ πρὸς τὸν αὐλὸν αὖτη στεγνοτυπία, καὶ ἡ τῶν γυναικῶν περὶ τὰ ἐρίδιον ἀμαθία; τί δ' ὁ λίθος ἐστεφανωμένος; ἢ τί ὑμῶν δύναται τὸν ἄκρατον ἐπισχεῖν; ἢ νομίζετε καταξέειν αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς, καὶ μέχρι τοῦ ᾅδου διΐξεσθαι; τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν καθαιρομένων, ἢ αὐτοὶ ὁρᾶτε εἶναι, ὡς τὸ μὴ νοσιμώτατον τῶν παρεσκευασμένων, ὁ καπνὸς παραλαβών, ὅσον εἰς τὸν οὐρανὸν οἰχεται, μηδέν τι ἡμᾶς ὀνήσας τοῦ κάτω. τὸ δὲ καταλειπόμενον, ἡ κόνις, ἀχρεῖον, ἐντὸς εἰμὴ τιν' ἀποδύν ἡμᾶς σπεῖσαι πεπιστεύκατε. οὐχ οὕτως ἄπορος, οὐδ' ἄκαρπος ἡ τοῦ Πλούτωνος ἀρχή, οὐδ' ἐπιλέλοιπεν ἡμᾶς ὁ ἀσφόδελος, ἵνα παρ' ὑμῶν τὰ σιτία μετασκελλώμεθα. ὥστε μοι νὴ τὴν Τισιφόνην, πάλαι ἂν ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε, καὶ ἐλέγετε, πεμμένους ἔπρεπεν ἀναχαγχάσαι. διεκώλυεν δὲ ἡ ὀδύνη, καὶ τὰ ἕλεια, οἷς μου τοὺς σιαγόνας ἀπεσφίγξατε. ὡς ἄρα μὴν ἐ-

exuſtis (ſiquidem me paulò poſt cremare decreuiſtis) nihil opus fore, nec ad tenebras, nec ad lumen aſpiciendum. Atque hæc fortaſſis vtcunque ſunt ferenda. Verùm eiulatus ille veſter, quid prodeſt mihi? aut quid planctus pectorum ad tibiæ modos? aut quid mulierum immodica lamentatio? quid-ue ſaxum coronis ornatum quod ſepulchro imponitur? aut quid valet, quod merum infunditis? Num putatis illud ad nos deſtillaturum, & ad Orcum vſque permeaturum? Nam de parentalibus, ipſi quoque ni fallor, videtis quod ex apparatu potiſſimũ ad nos redire debuerat, id fumo correptum, ſurſum in cœlum abire, neque quicquam iuuare nos qui in Inferis degimus. Porrò quod ſupereſt, puluis eſt inutilis, niſi creditis nos cinere veſci. Non eſt vſque adeò ſterile, & infrugiferum Plutonis regnum: neque nos deſtituit aſphodelus, vt à vobis cibos huc deportemus. Itaque per Tiſiphonen iuro, iamdiu mihi ſubibat, ea quę facieba-tis, & dicebatis, cachinno ex-cipere: ſed prohibebat linteũ ac lanæ, quibus mihi fauces obligaſtis. Atque ita pro-

πότα, τέλος δεκάτου κλίνῃ. ΜΕ. πρὸς Διὸς ἦ, αὖ λέγῃ ταῦτα ὁ νεκρὸς ἐπιστραφείς, ἀναπλήσας ἑαυτὸν ἐκ κύστους, ἃ αὖ ἐσόμεθα δηριώντα αὖ αὐτῷ εἰπεῖν, ἢ οὐχ ὅμως οἱ μέτοικοι ἐν βοῶσι. καὶ μεταξὺ λάθρᾳ τινὰ ὀθόνια συρίσιν, πολλὰς συμβολὰς παλαιὰς συμφορὰς, τούτῳ συναγωνίσῃ, ἢ χορηγῷ τῆς αὐλίας ἐπαχθοῦνται, ὅτοι αὖ ἐκεῖνος ἀφάψῃ, πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες. ἢ μέχρι μὲν θρήνων, ὁ αὐτὸς ἅπασι νόμος τῆς ἀβελτηρίας. τὸ δ' ἀπὸ τούτων, διελόμενοι κτ' ἔθνη τὰς ταφὰς, ὁ μὲν Ἕλλην, ἔκαυσεν. ὁ δὲ Πέρσης, ἔθαψεν. ὁ δ' Ἰνδὸς, ὑπὸ γῆς πελεχίει. ὁ δὲ Σκύθης, κατέδωκεν. ὁ δ' Αἰγύπτιος. ἔστι μέντοι, λέγω δ' ἰδὼν, ξηραίνας ἐν νεκρὸν, σώδεκτον, ἢ συμπότην ἐποιήσατο. πολλάκις δὲ καὶ δημόσιόν τι χρημάτων ἀνδρὶ αἰγυπτίῳ, ἔλυσε τὴν ἀπορίαν, ἐνέχυρον ἢν ὁ ἀδελφὸς, ἢ ὁ πατὴρ τεθνηκὼς ἐν καιρῷ. χάρακα μὲν δὴ, ἢ πυραμίδες, ἢ σῆλαι, καὶ ἐπιγράμματα, πρὸς ὀλίγον διαρκοῦντα, πῶς οὐ πεπᾶ, ἢ παιδιαῖς ὁμοιοῦται; καίτοι ἢ ἀγῶνας

fato mors vltima lumina clausit. At per Iouem, si mortuus hæc dicat reuersus, in cubitum reclinatus, annon rectissimè dixisse videbitur? Attamen hi stolidi vociferantur, & accersito lamentorum artifice, qui multas calamitates in vnum congerat, hoc adiutore, & chorago amentiæ vtuntur, vbicunque cœperit ille, ipsi ad melos eiulatu respondentes. Verùm quantum ad lamentationes attinet, omnibus eadem est ineptiendi consuetudo. At deinceps sepulturæ rationem in varios diuidunt modos. Nam græcus exurit, Persa defodit, Indus adipe suillo oblinit, Scytha deuorat, condit Ægyptius. Atque hi quidem (rem à me visam narro) desiccatũ cadauer, conuiuam & compotorem adhibet. Fit autem frequenter, vt Ægyptium aliquem indigẽtem pecunia, liberet egestate oppigneratus in tempore vel frater, vel pater. Nam tumuli, pyramides, columnæ, tituli, ad breue tempus duratura, an non superuacanea, & ludicris simillima? Sũt verò qui ludos quoque instituerunt, ac fu-

ἄνιοι διδόασι, ἢ λόγους ἐπι-

πρὸς ἐκεῖνον ἐπὶ τῷ μνήματος, ὥσπερ συναγορεύοντες, καὶ μαρτυρούντες, παρὰ τοῖς κάτω δικασταῖς τῷ νεκρῷ. ἐπὶ πᾶσι τούτοις, τὸ περίδειπνον. καὶ πάρεισιν A οἱ παρακείμενοι, καὶ τὸν γοερὸν παραμυθοῦνται τὸ τετελευτηκότος, καὶ πείθουσι λούσασθαι ὡς τὰ ἀνδρῶν μὰ Δί', ἀλλ' αὐτὸν αὐτοῖς ἀναγκαζομένους, ἀφ' ἧς ἂν B λιμῶ τριῶν ἐξῆς ἡμερῶν ἀπενηνόχατας. καὶ μέχρι μοῦ πόνος ὦ ἄνδρες, ὀδυρόμεθα, ἕως ἂν αὐτοὶ παύσασθαι τὸν τῶ μακαρίτου δαίμονας. εἰ δὲ καὶ τοπαράπαν κλαίειν δέδογκας, αὐτῷ τι τούτου ἕνεκα χρὴ μὴ ἀπόντων εἶναι, ἵνα καὶ διαρκέσῃς πρὸς τὸν πόνους τὸ μέγεθος. τότε δὴ τοῖς πρὸς ἀπάντων ῥαψῳδοῦνται δύο τῷ Ὁμήρῳ ἔπη. Καὶ γὰρ τὸν νύκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου. καὶ, Γασέμεν δ' ὕπνος δεῖ νίκων πεπάσθαι Ἀχαιούς. οἱ δὲ, ἀπόντας μὲν, αἰσχυνόμενοι δὲ τὰ C παρόντα, καὶ δεδοικότες, εἰ φανεῖνται μὴ τὸ τελευτῆ τῶ φιλτάτων τοῖς ἀνθρωπίνοις πάθεσιν ἐμμένοντες. ταῦτα, καὶ πολὺ τούτων γελοιότερα ἔνεστι τις ἂν ὀπτήσειν ἐν τοῖς πένθεσι γιγνόμενα, διὰ τὸ τοὺς πολλοὺς τὸ μέγιστον τῶν κακῶν τὸν θάνατον οἴεσθαι.

nebres orationes ad ſepulchrum habuerunt, tanquam patrocinantes, ac teſtimonium mortuo perhibentes apud judices infernos. Præter hæc omnia, eſt exequialis cœna. Hic adſunt neceſſarij, qui defuncti parentes conſolantur, ſuadéntque vti cibum capiant, quanquam non illibenter per Iouem ad id compelluntur illi, quippe perpetuum iam triduum enecti fame. Et quò vſque quæſo flebimus? ſine quieſcant defuncti manes. Quòd ſi tibi deliberatum C eſt omnino flere, vel ob hoc ipſum cibus eſt capiendus, quò tanto luctui par eſſe poſſis. Tum denique, tum ab omnibus duo verſus Homerici recitantur.

D *Nanque cibi meminit Niobe formoſa capilli.*

Item.

Non lugere ſinit defunctum venter Achiuos.

At capiunt quidem illi, ſed initio pudibundi, verentéſque ne poſt chariſſimorum obitum videantur adhuc affectibus humanis obtemperare. Hæc, atque his longè magis ridicula reperiet, quiſquis obſeruarit ea quæ fiunt in luctu: propterea quòd vulgò exiſtiment, mortem ſummum eſſe malum.

E

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. RHETORVM PRÆCEPTOR.

ARGVMENTVM.

Oratia didascalica est. Duas vias ad eloquentiam adolescenti præscribit: priorem quidem asperam & prælongam, sed veram & rectam, quam etiam ad virtutem parandam ingredi opus est: alteram brevem ac facilem, sed quæ ad improbitatem perducat: quam ironica quadam epitropa obeundam adolescenti proponit. Scilicet alludit ad suorum temporum mores, quibus ut quisque indoctissimus & imprudentissimus erat, ita pro præclaro habebatur. Vtrique autem viæ doctorem addit, & fingit.

ΕΡΩΤΑΣ μὲ μειράκιον ὅπως ἀληθῶς γλύσιο, καὶ τὸ σεμνότατον τοῦτο, καὶ παράδημον ὄνομα, σοφιστὴς αὐτὸς εἶναι δόξης. ἀδύνατα γὰρ εἶναί σοι φῶ, εἰ μὴ τοιαύτην τινὰ ἔχεις δύναμιν περιβάλλοιο ἐν τοῖς λόγοις, ὡς ἀμάχου εἶναι, καὶ αὐτοσχεδίου, καὶ θαυμάζεσθαι παρὰ πάντων, καὶ ἀποβλέπεσθαι, πειστικοῦ δ' ἄχευσμα τοῖς Ἕλλησι δοκοῦντα. καὶ δὴ τὰς μὲν τοῦτο ἀγούσας ὁδοὺς, οὐπώποτέ σοι ἔσειν ἐθέλεις ἐκμαθεῖν, ἀλλὰ οὐδεὶς φθόνος

SCiscitaris adolescẽs, quo pacto Rhetor euadere, & venustissimũ illud, vulgóque celebratum nomen, Sophista ipse censeri possis. Vitalem enim tibi vitam fore negas, ni talem quandam in dicendo vim assequaris, qua sis inexpugnabilis, & inuictus, omnibúsque admirandus, & suspiciendus, & celeberrimo nomine apud Græcos dignus videare. Ideo vias eò perducentes, quænam tandem sint, addiscere cupis. Quod non

ὦ παῖ, καὶ μάλιστα ὁπόταν νέος τις αὐτὸς ὢν, ὀρεχόμενος τῶν ἀρίστων, ὡς εἰδὼς ὅσην ἂν ταῦτα ἐπιφέροιτο, ἱερόν τι χρῆμα τῇ συμβουλίᾳ οὖσαν, καθάπερ νῦν σὺ τοῦτο αὐτὸν προσελθών. ὥστε ἄχθε τόλμᾳ ἐπ' ἐμοί. καὶ πάνυ θαῤῥῶν, ὡς μάλιστα δεινὸς ἀνὴρ ἔσῃ γνῶναί τε τὰ δέοντα, καὶ ἑρμηνεῦσαι αὐτά, ὧν τὸ μὲν τοῦτο ἐθελήσῃς αὐτὸς ἐμμένειν, οἷς ἂν ἀκούσῃς παρ' ἡμῶν, καὶ φιλοπόνως αὐτὰ μελετᾷν, καὶ προθύμως αὐτῶν ἔχεσθαι ὁδὸν, ἧς ἂν ἀφίκῃ πρὸς τὸ τέρμα. τὸ μὲν γὰρ θέρμαμα, ὦ σμικρὸν, οὐδὲ ὀλίγης τινὸς σπουδῆς δεόμενον, ἀλλὰ ἐφ' ὅτῳ καὶ πονῆσαι πολλὰ, καὶ ἀχθυπῆσαι, καὶ παῖ ὁπωσοῦν ἀποκάμνειν ἄξιον. σκόπει γοῦν ὁπόσοι τῶν μηδὲν ὄντες, ἔνδοξοι, καὶ πλούσιοι, καὶ νὴ Δί' εὐγλωττοτατοι ἔδοξαν ἀπὸ τῶν λόγων. ὅμως δ', μὴ δείδιθι, μὴ δ' ἀποδειλιάσῃς πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἐλπιζομένων ἀποδυσπετήσῃς, μυρίους πυρὰς τοὺς πόνους προσπονήσειν οἰηθείς. οὐ γάρ σε τραχεῖά τινα, οὐδὲ ὄρθιον, καὶ ἰδρῶτος μεστὴν ἡμεῖς γε ἀξομεν, ὡς ἐν μέσῃ αὐτῆς ἀναστρέψαι καμόντα. ἐπεὶ οὐδὲν ἂν διαφέροιμι τῶν ἄλλων, ὅσοι τῷ σωθῆναι

inuideo, adoleſcens: in primis cùm tu ætate iuuenili, rerum optimarum cupidus, neſcius vnde has compares, conſilium quæ res eſt ſacra, petiturus me adiiſti. Audi igitur quantum vtique in me ſitum eſt, atque admodum bono animo, quò facultatẽ ſummam adipiſcaris, & quæ ſint neceſſaria cognoſcendi, eáque eloquendi, ſi poſthac ijs quæ ex me audieris, acquieſcere volueris, eáque aſſiduo labore exercere, & alacriter viam capeſſere, dũ ad metam perueneris. Cæterùm rem non exiguam captas, quæ non mediocri ſtudio indiget, ſed pro qua multos labores, multáſque vigilias ſubire, ac quiduis ſuſtinere conuenit. Conſidera igitur quàm multi qui antè nullius erant pretij, ob dicendi facultatem clari, diuites, ac per Iouem nobiliſſimi viſi ſint. Atqui ne timeas, neque ob ſperatorum magnitudinem deſperes, ratus infinitos labores tibi perferendos. Non enim te per aſperam, neque per arduam, ac ſudoris plenã viam ducemꝰ, vt ex media feſſus regrediaris: ſiquidem nihil ab alijs differremus, qui per cõſuetã

ἐκείνην ἡγοῦνται, μακρὰν, καὶ
αἰάτην, καὶ καματηρὰν, καὶ
ὡς τὸ πολὺ ἀπεγνωσμένην.
ἀλλὰ τόδε παρ' ἡμῶν ἐξαίρε-
τον τ συμβουλῆς, τοῦτο ὄψῃ, 9
ὅτι ἡδίστην τὴ ἅμα, καὶ ὑπο-
τομωτάτην, καὶ ἱππήλατον, καὶ καταύτη σὺ πολλῇ
τῇ θυμηδίᾳ, καὶ τρυφῇ, διὰ
λειμώνων ἐυανθῶν, καὶ ἁπαλῆς B
ἀκεσιβοῦς, σχολῇ, καὶ βάδην αἰσίων, ἀνδρωτὶ ὑπη-
κόῃ τῇ ἄκρᾳ, καὶ ἀκχέυ-
σεις οὐ κάμων. καὶ νὴ Δί' ἐυω-
χάτη κατακείμενος, ἐκείνους, C
ὁπόσοι τὴν ἑτέρην ἑβάπτοντο
ἀπὸ τῆ ὑψηλῆ ὑπισκοπῶν
ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τῆς ὁδοῦ.
ἔπι κῆ δυσβάτων, καὶ ὀλισθη-
ρῶν τῶν κρημνῶν μόλις ἀείρ-
οντας, ἀποκυλιομένους ὑπ'
κεφαλὴν ἐνίοτε, καὶ πολλὰ D
βάγματα λαμβάνοντας περὶ
βαχείαις ταῖς πέτραις. σὺ δ'
ὄρει πλατῆ ἄνω ἐστεφανωμέ-
νος, εὐδαιμονέστατος ἅπ' ἄπαν-
τα ἐν βρυχεῖ ὅσα ὄρη ἀγαθὰ F
παρὰ τῆς ῥητορικῆς μονονυχὶ
καθεύδων λαβών. ἡ μὲν ὑπόσχε-
σις, οὕτω μεγάλη. ἀλλὰ θεὸς
φίλιός σοι Διὸς μὴ ἀπιστήσῃς, εἰ ῥᾴ-
δια τι ἅμα, καὶ ἡδιὰ σοι ταῦτα
ἐπιδείξειν φαμέν. εἰ γὰρ Ἡσίοδος μὲν ὀλίγα φύλλα ἐν τῷ

illam deducunt, longam, accliuem, laborioſam, atque vt plurimum deſperatam. Sed noſtri conſilij præcipuum hoc eſt, vt per iucundiſſimam pariter, & compẽdioſiſſimam facilémque ac decliuem viam, cum multa animi voluptate, delicijſque per florida prata, exquiſitámque vmbram, quieto, placidóque greſſu conſcendens, abſque ſudore ſummo inſiſtas vertici, & veneris indefeſſus, ac per Iouem, epuleris diſcumbens, ac illos qui per aliam incedunt viam in aſcenſus cliuo ab edito deſpicias, adhuc per confragoſa, & lubrica præcipitia, vix ſurrepentes, ac nonnunquam in caput deuolutos, multáque vulnera cautium aſperitate accipientes. Tu verò multò antè in ſummo coronatus, fœliciſſimus eris, breui vniuerſa quæ à Rhetorica promanant bona, propemodum dormiendo conſequutus. Hæc vtique promiſſio eſt admodum magna: verùm per Iouem amicitiæ præſidem, ne diffidas, ſi facilimè pariter, & iucundiſſimè hæc tibi nos demõſtraturos affirmamus. Si enim Heſiodus cùm pauca ex Helicone

Ελικῶνος λαβών, αὐτίκα μάλα ποιητὴς ἐκ ποιμένος κατέστη, καὶ ἦδε θεῶν, καὶ ἡρώων γένη, κάτοχος ἐκ μουσῶν γεγόμενος, ἑπτοεσ ἦ, ὁ πολὺ ἔνερθε τῆ ποιητικῆς μεγαλητρείας ἐστὶν, ἐν βραχεῖ κατασῆναι ἀδύνατον, εἴ τις ἐκμάθοι τὴν ταχίστην ὁδόν; ὡς ἔγωγε καὶ διηγήσασθαί σοι βούλομαι Σιδωνίου τινὸς ἐμπόρου ἐπίνοιαν, δι' ἀπιστίαν ἀτελῆ γεγομένην, καὶ τῷ ἀκούοντι ἀσύντον. ἤρχε μὲν γὰρ ἤδη Ἀλέξανδρος Πέρσῶν, μιᾷ τέ τε ἐν Ἀρβήλοις μάχῃ, Δαρείου καθυπηκόως. ἔδει δὲ πανταχόσε τῆς ἀρχῆς διαδεῖν τὰς γραμματοφόρους, τὰ ἐπιτάγματα τοῦ Ἀλεξάνδρου κομίζοντας. ἐκ Περσῶν δὲ, πολλὴ ἐς Αἴγυπτον ἐλήλυθε ἡ ὁδός. ἐκ μεσείαν γὰρ ἔδει τὰ ὄρη. εἶτα διὰ τῆς Βαβυλωνίας, εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐλθεῖν. εἶτα ἐρήμου πολλοῦ ἐλάσαντας, ἀφικέσθαι ποτὲ μόλις ἐς Αἴγυπτον, εἴκοσι μυρίοις ἀνδρὶ εὐζώνῳ καθημοις τούτοις διανύσαντα. ἤχθετο οὖν Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ, διότι Αἰγυπτίους τι παρακινεῖν ἀκούων, ἐκ εἶχε διαταχέων ἐκπέμπειν τοῖς σατράπαις τὰ δοκοῦντά οἱ περὶ αὐτῶν.

folia accepisset, protinus ex pastore poëta euasit, & numine Musarum afflatus, Deorum & Heroum genus decătauit, an Rhetorem, qui est multo infra poëtices magniloquentiam, breui euadere erit impossibile, ei qui compendiosissimam viam didicerit? Itaque ego tibi narrare volo Sidonij cuiusdam mercatoris consilium, quod ob incredulitatem imperfectum, ac audienti inutile remansit. Imperabat iã Persis Alexãder, cùm pugna Arbelis commissa Darium profligasset: ac oportebat vndique per imperium tabellarios disponere, qui Alexandri ferrent edicta. Erat verò ex Persis longissima in Ægyptum via: siquidem montes circũire oportebat, hinc per Babyloniam in Arabiam venire, tandem peragratis longis desertis vix tãdem in Ægyptum peruenirè. Quod viginti longissimarum stationum iter homo expeditus vigesimo die confecisset. Id ægrè ferebat Alexander, quoniam audiebat Ægyptios nonnihil tumultuari, nec habebat quo pacto quæ sibi agenda viderentur, Satrapis celeriter significaret.

γοερόν τι φθεγγόμενος, καὶ πε-
ρατείνων ἑκάστου τῶν ὀνομά-
των, τέκνον ἤλιξον, εἶχές μοι,
καὶ τέθνηκας, καὶ πρὸ ὥρας ἀν-
ηρπάσθης, μόνον ἐμὲ ἔτι τὸν
ἄθλιον καταλιπών, οὐ γαμήσας,
οὐ παιδοποιησάμενος, οὐ
στρατευσάμενος, οὐ γεωργήσας,
οὐδὲ εἰς γῆρας ἐλθών. οὐ κωμάσῃ
πάλιν, οὐδ' ἐρασθήσῃ τέκνου,
οὐδ' ἐν συμποσίῳ μετὰ τῶν ἡλι-
κιωτῶν μεθυσθήσῃ. ταῦτα δὴ καὶ
τὰ τοιαῦτα φήσει, οἰκτίρων τὸν
υἱὸν δεῖσθαι μὲν ἔτι τούτων, καὶ
ἐπιθυμεῖν καὶ μὴ πάνυ τελευ-
τᾶν, οὐ μὴν ἀπολαύσῃ γε μετέχειν
αὐτῶν. καίτοι τί ταῦτα φημι;
ποσοὶ δὲ καὶ ἵππους, καὶ παλ-
λακίδας, οἶδα, καὶ οἰνοχόους
ἐπιστήσαντο, καὶ ἐδῶντα, καὶ τ'
ἄλλον κόσμον συγκατέθαψαν, ἢ
συγκατώρυξαν, ὡς χρησομένοις
ἐκεῖ, καὶ ἀπολαύσουσιν αὐ-
τῶν κἀκεῖ; ὁδ' οὖν φρεσβύ-
της ὁ πένθων, οὕτως πάντα
ταῦτα ὑπὲρ εἴρηκε, καὶ ἔτι
τούτου πλείονα, οὔτε τῷ παι-
δὶ εἰπεῖν βαγχᾶσθαι ἔοικεν,
οἶδε γὰρ ἃ ἀκουσόμενον, οὐδ'
ἂν μεῖζον ἐμβοήσαι τῷ στέντορι,
οὔτε μὴν αὐτῷ. φρονεῖν γὰρ
οὕτω, καὶ γιγνώσκειν ἱκανὸν ἦν
καὶ ἄνευ φωνῆς. ὑδὲ γὰρ δὴ

flebili quadam voce verbum vnumquodque in longum producens, fili iucũdiſſime, periiſti mihi, mortuus es, & ante diem præreptus, miſero me relicto ſolo. Non duxiſti vxorem, non genuiſti liberos, non militaſti, non coluiſti agros, ad ſenectam non peruenisti. Non comeſſaberis poſthac, non amabis fili, neque cum æqualibus in compotatione inebriaberis. Hæc atque id genus alia dicit, ratus filium rebus his etiam poſt obitum egere, ac deſiderare quidem, verùm potiri nõ poſſe. Sed quid hæc loquor? Quot enim ſunt, qui equos ac cũcubinas, quique pincernas in funere mactarunt, qui veſtem reliquúmque mundum concremarunt, aut cũ cadauere ſepelierũt, perinde quaſi ijs illic ſint vſuri, & apud inferos fruituri? At ſenex iſte luctum agens, hæc omnia quæ dixit, atque his etiã plura, neque filij cauſa tragicè iactare videtur, vt quę ſciat non auditurum, etiamſi Stentorem clamore vincat: neque rurſum ſua ipſius gratia, vt cui ſatis erat cogitare, & cognoſcere, etiam ſine clamore. Nemini enim opus eſt, vt apud ſeſe clamet.

πρὸς ἑαυτὸν δεῖται βοᾶν.

Super

Κοινὸν οὖν ὄντ' αὐτῇ τὸ παρόν-
των ἕνεκα ταῦτα λυπεῖν, οὐδ' ὅτι
πεπονθὸν αὐτῷ ὁ παῖς εἰδότα,
οὐδ' ὅτου κεχώρηκε. μᾶλλον δ'
ἔτι τὸν βίον αὐτῷ ἐξετάζοντα ὁ-
ποῖός ὄστιν· οὐδ' ἂν τὸν αὐτὸν με-
τάσαιτο ὡς τι τῶν δεινῶν ἐλυχέ-
ραινεν. εἶπει δ' ἂν οὖν πρὸς
αὐτὸν ὁ παῖς, παρεστηκὼς μὲν
τῷ Αἰακῷ, καὶ τὸν Λιδωνέα
πρὸς ὀλίγον τῆ κομῆ ἐπορ-
κῶσαι, καὶ τὸν πατέρα παύ-
σαι μαινόμενον, ὦ κακόδαι-
μον ἄνθρωπε, τί κλάφας; τί δέ μοι παρέχεις παρήγμα-
τα; παῦσαι πολλόμενος τὸν κό-
μην, καὶ τὸ πρόσωπον ἐξ ὀπ-
λῆς ἀμύσσων. τί μοι λοιδορῇ,
καὶ ἄθλιον ἀποκαλεῖς; καὶ δυ-
σμοιρον, πολὺ σοῦ βέλτιω, καὶ
μακαριώτερον γεγωνυῖαν; ἢ τί
σοι δεινὸν πάσχειν δοκῶ; ἢ διότι
μὴ τοιούτοσι γέρων ἐγώμοιμι,
οἷος εἶ σύ, φαλακρὸς μὲν τὴν
κεφαλὴν, τὴν δ' ὀφρῦν ἐρρυπι-
δωμένος, κυρτὸς, καὶ τὰ γόνατα
τρέμων, καὶ ὅλως, ὑπὸ τοῦ χρό-
νου σαθρὸς, πολλὰς πεινάσας,
καὶ ὀλυμπιάδας ἀπαλήσας, καὶ
τὸ τελευταῖον δὴ ταῦτα, πα-
ρανοίων ἐπὶ τοσούτων μαρ-
τύρων; ὦ μάταιε, τί σοι χρη-
στὸν εἶναι δοκεῖ περὶ τὸν βίον,

Superest igitur, vt hæc
nugetur ob eos qui adsunt:
cùm nesciat, neque quid
filio acciderit, neque quò
concesserit: imò cùm neque
sua ipsius vita, cuiusmodi
sit, perpenderit. Neque e-
quim ceu rem acerbam gra-
uiter ferret, illum ex ea de-
migrasse. Filius igitur ita
huic respondebit, exorato
Æaco, & Plutone, quò
liceat tantisper è specu
proferre caput, & patrem
insanientem compescere.
Homo infœlix, quid cla-
mas? quid mihi molestus
es? desine vellicare comam,
& vultus lacerare cutem.
Cur mihi conuitium facis,
& miserum appellas, &
infortunatum, qui iam sim
te multò tum melior, tum
fœlicior? aut quid acerbi
mihi putas accidisse? An
quia non sum factus senex,
qualis tu, capite caluo,
facie rugosa, incuruus,
genibus segnis, in summa
totus ætate putris, mul-
tis expletis Triacadibus,
& Olympiadibus: denique
&istud, apud testes tam
multos delirans? O demens,
quid tibi videtur in vita
boni, quo non posthac
simus fruituri? nimirum

οὗ μηκέτι μεθέξομεν; ἢ τὸν

ποτοις ἐρεῖς ἀλογόπ, καὶ τὰ δεῖπνα, καὶ ἑδήτια, καὶ ἀφεδίσια, καὶ δέδιας μὴ τούτων ἐνδεὴς ἡμόμενος, ἀπόλωμαι; οὐκ ἐνοεῖς ὅ ὅτι τὸ μὴ διψῶ, πολὺ κάλλιον τοῦ πιεῖν, καὶ τὸ μὴ πεινῶ, τοῦ φαγεῖν, καὶ τὸ μὴ ῥιγῶ, τοῦ ἀμπεχόνης εὐπορεῖν; φέρε τοίνυν ἐπιδὴ ἔοικας ἀγωνιᾶν, διδάξομαί σε θρηνεῖν ἀληθέστερον. καὶ δὴ ἀναλαβὼν ἐκ τῶν παρόντων βόα, τέκνον ἄθλιον, οὐκέτι δίψησεις, οὐκέτι πεινήσεις, οὐδὲ ῥιγώσεις. οἴχη μοι κακοδαιμον, ἐκφυγὼν τὰς νόσους, ὦ πυρετὸν ἔτι δεδιὼς, ὦ πολέμιον, οὐ τύραννον. οὐ ἔρως σε αἰκάσει, οὐ ἡ συνουσία παραβλέψει, οὐδὲ ἀσωθήσεις ὑπὸ τούτῳ δὶς ἢ τρὶς τὴν ἡμέρας. ὦ τῆς συμφορᾶς. οὐδὲ καταφρονηθήσῃ, γέρων ἡμόμενος, οὐδ' ὀχληρὸς ἔσῃ τοῖς νέοις, βλεπόμενος. ἀν' ταῦτα λέγῃς ὦ πάτερ, οὐκ οἶσθ' πολὺ ἀληθέστερα, καὶ γελοιότερα ἐκείνων ἐρεῖν; ἀλλὰ ἕρα μὴ τόδε σε αἰτιᾶ, καὶ διανοῇ τὸν παρ' ἡμῶν ζόφον, καὶ τὸ πολὺ σκότος. κἄτα δέδιας μή σοι ἀποπνιγῶ κατακλεισθεὶς ἐν τῷ μνήματι; χρὴ δ' ἕρεῖς ταῦτα λογίζεσθαι ὅτι τῶν ὀφθαλμῶν

potationes, cœnas, veſtem, venerea, eóque metuis ne horum penuria peream? Nõ intelligis, longè bellius eſſe, non ſitire, quàm bibere? non eſurire, quàm edere: nõ algere, quàm veſtibus abundare? Age igitur, quandoquidem ignarus videris, docebo te lugere vériùs. Itaque redintegrato luctu, clama, fili miſer, nõ ampliùs ſities, non ampliùs eſuries, non ampliùs algebis. Perijſti mihi infœlix, qui morbos effugeris, qui febrem iam non timeas, non hoſtem, non tyrannum. Non te cruciabit amor, non peruertet coitus, neque huius cauſa bis ter-ue per diem rem tuam diſſipabis. O calamitatem! Neq; contemnêris factus ſenex, neq; moleſtus eris iuuenibus, ſi conſpiciaris. Hæc ſi dixeris pater, annon putas te multò veriora, magiſque ridicula dicturum, quàm illa quæ modò? At vide num hoc te malè habeat, quum caligine, multáſq; tenebras quæ ſunt apud nos, cogitas. An metuis ne in monumento ſuffocer incluſus? Verùm in his illud perpendendum eſt, oculis putrefactis, atq; adeò

ἀσαπέντων, ἃ καὶ τὸ Διὸς

κείνων μετ' ὀλίγον, εἴγε καῦσαί με διενοήκατε, ἤτε σκότος, ἤτε φῶς ὄψεσθε δεησόμενα. καὶ ταῦτα μὲν ἴσως μέτεστι. τί δὲ μὲ ὁ κακώτατος ὑμῶν ὀίνησι, καὶ ἡ πρὸς τὸν αὐλὸν αὕτη στεναγμονή, καὶ ἡ τῶν γυναικῶν περὶ τὸ ὀρθίων ἀμαθεία; τί ἦ ὁ λίθος ἐστεφανωμένος; ἢ τί ὑμῖν ὠφέλησε τὸν ἄκρατον ἐπιχεῖν; ἢ νομίζετε καταδέξειν αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς, καὶ μεχρὶ τοῦδε ἥξειν; τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν καθαγισμῶν, ἴστε αὐτοὶ ὑμεῖς, ὡς τὸ μὴ νοσιμώτατον τῶν παρεσκευασμένων, ὁ καπνὸς παραλαβὼν, ἄνω εἰς τὸν οὐρανὸν οἴχεται, μηδέν τι ἡμᾶς ὀνήσας τοὺς κάτω. τὸ ἦ καταλειπόμενον, ἢ κόνις, ἀχρεῖον, ὄντος εἰμὴ τῶν ἀποδόν ἡμᾶς σιτεῖσθαι πεπιστεύκατε. οὐχ οὕτως ἄσοφος, οὐδὲ ἄθλιος ὁ τοῦ Πλούτωνος ἀρχὴ, οὐδὲ ἐπιλέλοιπεν ἡμᾶς ὁ ἀσφόδελος, ἵνα παρ' ὑμῶν τὰ ὀστία μεταστελλώμεθα. ὅστις μοι νὴ τὸν Τισιφόνην, πάλαι ἂν ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε, καὶ ἐλέγετε, παμμέγεθες ἐπῆκεν ἀνακαγχάσας. διεκώλυσε ἦ ὀδύνη, καὶ ἡ ἔρις, εἷς μεταξὺ σιαγόνας ἀποφίγξατε. ὡς ἄρα μὴν ἐ-

exuſtis(ſiquidem me paulò pòſt cremare decreuiſtis) nihil opus fore, nec ad tenebras, nec ad lumen aſpiciendum. Atque hæc fortaſſis A vtcunque ſunt ferenda. Verùm eiulatus ille veſter, quid prodeſt mihi: aut quid planctus pectorum ad tibiæ modos? aut quid mulierum immodica lamentatio? quid-ue ſaxum coronis ornatum B quod ſepulchro imponitur? aut quid valet, quod merum infunditis? Num putatis illud ad nos deſtillaturum, & ad Orcum vſque permeaturum? Nam de parentalibus, C ipſi quoque ni fallor, videtis quod ex apparatu potiſſimũ ad nos redire debuerat, id fumo correptum, ſurſum in cœlum abire, neque quicquam iuuare nos qui in Inferis degimus. Porrò quod D ſupereſt, puluis eſt inutilis, niſi creditis nos cinere veſci. Non eſt vſque adeò ſterile, & infrugiferum Plutonis regnum: neque nos deſtituit aſphodelus, vt à vobis cibos huc deportemus. Itaque per E Tiſiphonen iuro, iamdiu mihi ſubibat, ea quę facieba-tis, & dicebatis, cachinno excipere: ſed prohibebat linteũ ac lanæ, quibus mihi fauces obligaſtis. Atque ita pro-

πῦτα, τέλος θανάτοιο κέλυψε. πρὸς Διὸς ἦ, αὖ λέγῃ ταῦτα ὁ νεκρὸς ὀπισθαφεὶς, ἀνακλίνας αὐτὸν ἐπ' ἀγκώνος, καὶ αὖ οἰόμενα δικαιότατα αὖ αὐτὸ εἰπεῖν, ἀλλ' ὅμως οἱ μέτριοι κ) βοῶσι. καὶ μεταστελλάμενοί τινα θρήνων σοφιστὴν, πολλὰς συμφορὰς, τούτῳ συναγωνιστῇ, κ) χορηγῷ τῆς ἀθύρου καταχέωντες, ὅπου αὖ ἐκεῖνος ἄρχῃ, πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες. κ) μέχρι μὲν θρήνων, ὁ αὐτὸς ἅπασι νόμος τῆς ἀβελτηρίας. τὸ δ' ἀπὸ τούτων, διελόμενοι κ) ἴδια τὰς ταφὰς, ὁ μὲν Ἕλλην, ἔκαυσεν. ὁ δὲ πέρσης, ἔθαψεν. ὁ δ' ἰνδὸς, ὑάλῳ περιχέει. ὁ δ' σκύθης, κατεσθίει. ταριχεύει δ' ὁ αἰγύπτιος. ὅτος μέντοι, λέγω δ' ἐδὼν, ξηράσας τ' νεκρὸν, σώδειπνον, κ) συμπότην ἐποιήσατο. πολλάκις δ' καὶ δεομένῳ χρημάτων αὐδεὶ αἰγυπτίῳ, ἔλυσι τὴν ἀπορίαν, ἐνέχυρον ἢ ὁ ἀδελφὸς, ἢ ὁ πατὴρ ἡμιόμενος ἐν κινδύνῳ. χώματα μὲν γὰρ, κ) πυραμίδες, κ) στῆλαι, καὶ ὀπτογράμματα, πρὸς ὀλίγον διαρκοῦντα, πῶς οὐ πειθὰ, κ) παιδιᾶς προσεοικότα; κρίνει δὲ κ) ἀγῶνας

fato mors vltima lumina clausit. At per Iouem, si mortuus hæc dicat reuersus, in cubitum reclinatus, annon rectissimè dixisse videbitur? Attamen hi stolidi vociferantur, & accersito lamentorum artifice, qui multas calamitates in vnum congerat, hoc adiutore, & chorago amentiæ vtuntur, vbicunque cœperit ille, ipsi ad melos eiulatu respondentes. Verùm quantum ad lamentationes attinet, omnibus eadem est ineptiendi consuetudo. At deinceps sepulturæ rationem in varios diuidunt modos. Nam græcus exurit, Persa defodit, Indus adipe fuillo oblinit, Scytha deuorat, condit Ægyptius. Atque hi quidem (rem à me visam narro) desiccatũ cadauer, conuiuam & compotorem adhibet. Fit autem frequenter, vt Ægyptium aliquem indigẽtem pecunia, liberet egestate oppigneratus in tempore vel frater, vel pater. Nam tumuli, pyramides, columnæ, tituli, ad breue tempus duratura, an non superuacanea, & ludicris simillima? Sũt verò qui ludos quoque instituerunt, ac fu-

ἔνιοι διδύσας, κ) λόγους ἐπι-

ταφίοις εἶπον ὑπὲρ τῶν μνημάτων, ὥσπερ συναγορίνοντες, καὶ μαρτυρόμενοι τοὺς κάτω δικασταῖς τῷ νεκρῷ. ὑπὸ πᾶσι τούτοις, τὸ περίδειπνον. καὶ παίζουσιν οἱ περισκοποῦντες, καὶ τὸν γονέας παραμυθοῦνται τὸ τετελευτηκότος, καὶ πίθοις χεύσασι ὡς ἂν ἀνδρῶν μὰ Δί', ἐφ' αὑτὸν ἀναγκαζομένοις, ἀφ' ἧς ἂν τριῶν ἢ τεττάρων ἐξῆς ἡμερῶν ἀπενηνόχασι. καὶ μέχρι μέν τινος ὦ τοῦτος, ὀδυρόμεθα, ἵνα σφᾶς αὐτοὺς παύσασθαι τὸν τοῦ μακαρίτου δύμονας. εἰ δὲ καὶ τοπαράπαν κλαίειν διέγνωκας, αὐτῷ τι τούτου ἕνεκα χρὴ μὴ ἀποστῆναι ἔτι, ἵνα καὶ διαρκέσῃς πρὸς τὸ πίνδους τὸ μέγεθος. τότε δὴ τοῦτ' πρὸς ἁπάντων ῥαψῳδοῦνται δύο τῶν Ὁμήρου στίχοι. Καὶ γὰρ τ' εὐκόμοιο Νιόβη ἐμνήσατο σίτου. καὶ, Γασέμεν ἀλλ' ὅπως ὄτι τάχιστα πυθῆται Ἀχαιούς. οἱ δὲ, ἀπορτες μέν, αἰσχυνόμενοι δὲ τὰ παρόντα, καὶ δεδιότες, εἰ φανεῖεν μὴ τὸ τελευτῆ τῶν φιλτάτων τοῖς ἀνθρωπίνοις πάθεσιν ἐμμένοντες. ταῦτα, καὶ πολὺ τούτων γελοιότερα εὕροι τις ἂν ὀπτηκὼν ἐν τοῖς πένθεσι γιγνόμενα, διὰ τὸ τοὺς πολλοὺς τὸ μέγιστον τῶν κακῶν τὸ θανάτου οἴεσθαι.

nebres orationes ad ſepulchrum habuerunt, tanquam patrocinantes, ac teſtimonium mortuo perhibentes apud judices infernos. Præter hæc omnia, eſt exequialis cœna. Hîc adſunt neceſſarij, qui defuncti parentes conſolantur, ſuadéntque vti cibum capiant, quanquam non illibenter per Iouem ad id compelluntur illi, quippe perpetuum iam triduum enecti fame. Et quò vſque quæſo flebimus? ſine quieſcant defuncti manes. Quòd ſi tibi deliberatum eſt omnino flere, vel ob hoc ipſum cibus eſt capiendus, quò tanto luctui par eſſe poſſis. Tum denique, tum ab omnibus duo verſus Homerici recitantur.

Nanque cibi meminit Niobe formoſa capilli.

Item.

Non lugere ſinit defunctum venter Achiuos.

At capiunt quidem illi, ſed initio pudibundi, verentéſque ne poſt chariſſimorum obitum videantur adhuc affectibus humanis obtemperare. Hæc, atque his longè magis ridicula reperiet, quiſquis obſeruarit ea quæ fiunt in luctu: propterea quòd vulgò exiſtiment, mortem ſummum eſſe malum.

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. RHETORVM PRÆCEPTOR.

ARGVMENTVM.

Oratia didascalica est. Duas vias ad eloquentiam adolescenti præscribit: priorem quidem asperam & prælongam, sed veram & rectam, quam etiam ad virtutem parandam ingredi opus est: alteram brevem ac facilem, sed quæ ad improbitatem perducat: quam ironica quadam epitrope obeundam adolescenti proponit. Scilicet alludit ad suorum temporum mores, quibus vt quisque indoctissimus & impudentissimus erat, ita pro præclaro habebatur. Vtriusque autem viæ doctorem addit, & fingit.

ΕΡωτᾷς ὦ μειράκιον ὅπως ἂν ῥᾳστα γένοιο, καὶ τὸ σεμνότατον τοῦτο, καὶ παρὰ πᾶσιν ὄνομα, σοφιστὴς αὐτὸς εἶναι δόξῃς. ἀδύνατα γὰρ εἰκαί σοι φῶ, εἰ μὴ τοιαύτην πορεύσῃ τὴν ὁδόν, εἰ μὴ τοιαύτῃ πρὸς τὸν λόγον χρήσῃ δυνάμει, ὡς ἄμαχον εἶναι, καὶ ἀνύποστατον, καὶ θαυμάζεσθαι ὑπὸ πάντων, καὶ ἀποβλέπεσθαι, πρωτεῖον φέρειν παρὰ τοῖς Ἕλλησι δόκιμον. καὶ δὴ τὰς ἐπὶ τοῦτο ἀγούσας ὁδοὺς, αἵπερ ποτέ εἰσιν ἐπιτήδειαι ἐπιμαθεῖν, ἀλλὰ εὐδεὶς φθόνος

CIscitaris adolescẽs, quo pacto Rhetor euadere, & venustissimũ illud, vulgóque celebratum nomen, Sophista ipse censeri possis. Vitalem enim tibi vitam fore negas, ni talem quandam in dicendo vim assequaris, qua sis inexpugnabilis, & inuictus, omnibúsque admirandus, & suspiciendus, & celeberrimo nomine apud Græcos dignus videare. Ideo vias eò perducentes, quænam tandem sint, addiscere cupis. Quod non

ὦ παῖ, καὶ μάλιστα ὁπόταν νέος τις αὐτὸς ὢν, ὀρεχόμενος τῶν ἀρίστων, ὡς εἰδὼς ὅσην ἂν ταῦτα ἐκπορίσαιτο, ἱερόν τι χρῆμα τῇ συμβουλίᾳ οὖσαν, καθάπερ νῦν σὺ τοῦτο αὐτὸν προσελθών. ὥστε ἄκρα τόλμα ἐπ' ἐμοί. καὶ παύσομαι θαρρῶν, ὡς μάλιστα δεινὸς ἀνὴρ ἔσῃ γνῶναί τε τὰ δέοντα, καὶ ἑρμηνεῦσαι αὐτά, ἂν τὸ μὴ τοῦτο ἐθελήσῃς αὐτὸς ἐμμένειν, οἷς ἂν ἀκούσῃς παρ' ἡμῶν, καὶ φιλοπόνως αὐτὰ μελετᾷν, καὶ προθύμως ἀΐειν τὸ ὂδὸν, ἐς ἃ ἂν ἀφίκῃ πρὸς τὸ τέρμα. τὸ μὲν γὰρ θέαμα, ὦ σμικρὸν, οὐδὲ ὀλίγης τῆς σπουδῆς δεόμενον, ἀλλὰ ἐφ' ὅτῳ καὶ πονῆσαι πολλὰ, καὶ ἀγωνιάσαι, καὶ παῖ ὁτιοῦν ὑπομεῖναι ἄξιον. σκόπει γοῦν ὁπόσοι τῶν μηδὲν ὄντες, ἔνδοξοι, καὶ πλούσιοι, καὶ νὴ Δί' εὐγλωττότατοι ἔδοξαν ἀπὸ τῶν λόγων. ὅμως δ', μὴ δείδιθι, μὴ δ' πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἐλπιζομένων ἀποδυσωπήσῃς, μυρίους πόνους τοὺς πόνους προπονήσειν οἰηθείς. οὐ γάρ σε τραχεῖαί τινα, οὐδὲ ὄρθιον, καὶ ἰδρῶτος μεστὴν ἡμεῖς γε ἀξιοῦμεν, ὡς ἐκ μέσης αὐτῆς ἀναστρέψαι καμόντα. ἐπεὶ οὐδὲν ἂν διαφέροιμι τῶν ἄλλων, ὅσοι τῷ σωπᾶν

inuideo, adoleſcens: in primis cùm tu ætate iuuenili, rerum optimarum cupidus, neſcius vnde has compares, conſilium quæ res eſt ſacra, petiturus me adiiſti. Audi igitur quantum vtique in me ſitum eſt, atque admodum bono animo, quò facultatẽ ſummam adipiſcaris, & quæ ſint neceſſaria cognoſcendi, eáque eloquendi, ſi poſthac ijs quæ ex me audieris, acquieſcere volueris, eáque aſſiduo labore exercere, & alacriter viam capeſſere, dũ ad metam perueneris. Cæterùm rem non exiguam captas, quæ non mediocri ſtudio indiget, ſedpro qua multos labores, multáſque vigilias ſubire, ac quiduis ſuſtinere conuenit. Conſidera igitur quàm multi qui antè nullius erant pretij, ob dicendi facultatem clari, diuites, ac per Iouem nobiliſſimi viſi ſint. Atqui ne timeas, neque ob ſperatorum magnitudinem deſperes, ratus infinitos labores tibi perferendos. Non enim te per aſperam, neque per arduam, ac ſudoris plenã viam ducemꝰ, vt ex media feſſus regrediaris: ſiquidem nihil ab alijs differremus, qui per cõſuetã

ἐκείνῳ ἡγοῦνται, μακρὰν, καὶ
αἰφνης, καὶ καματηρὰν, καὶ
ὡς τὸ πολὺ ἀπεγνωσμένην.
ἀλλὰ τοῦτο παρ' ἡμῶν ἐξαίρε-
τον ἡ συμβουλὴ, τοῦτο ὄψῃ,
ὅτι ἡδίστην τὴν ἄμα, καὶ ὀπ-
τομωτάτην, καὶ ἱππήλατον, καὶ καταύτην σὺν πολλῇ
τῇ ῥυμῇ, καὶ τρυφῇ, διὰ
λειμώνων ἐναύλων, καὶ θυμοῦ
ἀκεισβοῦς, σχολῇ, καὶ βα-
δὴν ἀνίων, ἀνδρωτὶ ὀπ-
ωρίᾳ τῇ ἀκμῇ, καὶ ἀχεύ-
στως οὐ καμών. καὶ νὴ Δί' ἐυω-
χούμενος καπακείμενος, ἐκείνους,
ὁπόσοι τὴν ἑτέραν ἐβάπτοντο
ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ὀπτικοπῶν
ἐν τῇ καταφορᾷ τῆς ἀποδου.
ἔτι καὶ δυσβάτων, καὶ ὀλισθη-
ρῶν τῶν κρημνῶν μολις ἀπτ-
ομένους, ἀποκυλιομένους ὀπ
κεφαλὴν ἐνίοτε, καὶ πολλὰ
βλήματα λαμβανοντας περὶ
βαχείαις ταῖς πέτραις. σὺ δ'
ἄρα πολλῷ ἄνω ἱσταμενος,
εὐδαιμονέστατος ἔσῃ, ἅπαν-
τα ἐν βρεχεῖ ὅσα ὄντιν' ἀγαθὰ
παρὰ τῆς ῥητορικῆς μονονυχὶ
καθεύδων λαβών. ἢ μὴ δοκεῖς,
ὦ τᾶν μεγάλη. ἀλλὰ θεὸς
φίλος Διὸς μὴ ἀπιστήσῃς, εἰρή-
κά τε ἅμα, καὶ ἥδιστά σοι ταῦτα
ἐπιδείξειν φαμήν. εἰ γὰρ Ἡσίοδος μὴ ὀλίγα φύλλα ἐν τῷ

illam deducunt, longam, accliuem, laboriosam, atque vt plurimum desperatam. Sed nostri consilij præcipuum hoc est, vt per iucundissimam pariter, & compendiosissimam facilémque ac decliuem viam, cum multa animi voluptate, delicijsque per florida prata, exquisitámque vmbram, quieto, placidóque gressu conscendens, absque sudore summo insistas vertici, & veneris indefessus, ac per Iouem, epuleris discumbens, ac illos qui per aliam incedunt viam in ascensus cliuo ab edito despicias, adhuc per confragosa, & lubrica præcipitia, vix surrepentes, ac nonnunquam in caput deuolutos, multáque vulnera cautium asperitate accipientes. Tu verò multò antè in summo coronatus, fœlicissimus eris, breui vniuersa quæ à Rhetorica promanant bona, propemodum dormiendo consequutus. Hæc vtique promissio est admodum magna: verùm per Iouem amicitiæ præsidem, ne diffidas, si facillimè pariter, & iucundissimè hæc tibi nos demõstraturos affirmamus. Si enim Hesiodus cùm pauca ex Helicone

Ελικῶνος λαβών, αὐτίκα μάλα ποιητὴς ἐκ ποιμένος κατέστη, καὶ ᾠδὴ θεῶν, καὶ ἡρώων ἧλθε, κάτοχος ἐκ μουσῶν γεγονὼς, ῥήτορα ὄν, ὃ πολὺ ἔνερθε τῆς ποιητικῆς μεγαλοφωνίας ὄντα, ἐν βραχεῖ κατασκευάσαι ἀδύνατον, εἴ τις ἐκμάθοι τὴν ταχίστην ὁδόν; ὡς ἔγωγε καὶ διηγήσασθαί σοι βούλομαι Σιδωνίου τινὸς ἐμπόρου ἐπίνοιαν, δι' ἀπιστίαν ἀτελῆ γενομένην, καὶ τῷ ἀκούοντι ἀσύντακτον. ἤρχε μὲν γὰρ ἤδη Ἀλέξανδρος Πέρσαις, μετὰ τὴν ἐν Ἀρβήλοις μάχην, Δαρεῖον καθαιρήκας. ἔδει δὲ πανταχόθεν τῆς ἀρχῆς διαδεῖν τὰς γραμματοφόρους, τὰ ἐπιτάγματα τοῦ Ἀλεξάνδρου κομίζοντας. ἐκ Περσῶν δὲ, πολλὴ ἐς Αἴγυπτον ἐλήλυθε ἡ ὁδός. ἐκπεπεῖσθαι γὰρ ἔδει τὰ ὄρη. εἶτα διὰ τῆς Βαβυλωνίας, εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐλθεῖν. εἶτα ἐρήμου πολλοῦ ἐλάσαντας, ἀφικέσθαι ποτὲ μόλις ἐς Αἴγυπτον, εἴκοσι μυριάσιν ἀνδρῶν ἐυζώνων καθημένοις τούτοις διανύσαντα. ἤχθετο οὖν Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ, διότι Αἰγυπτίους τι παρακινεῖν ἀκούων, ἃ εἶχε διαταχέων ἐκπέμπειν τοῖς σατράπαις

folia accepisset, protinus ex pastore poëta euasit, & numine Musarum afflatus, Deorum & Heroum genus decãtauit, an Rhetorem, qui est multo infra poëtices magniloquentiam, breui euadere erit impossibile, ei qui compendiosissimam viam didicerit? Itaque ego tibi narrare volo Sidonij cuiusdam mercatoris consilium, quod ob incredulitatem imperfectum, ac audienti inutile remansit. Imperabat iã Persis Alexãder, cùm pugna Arbelis commissa Darium profligasset: ac oportebat vndique per imperium tabellarios disponere, qui Alexandri ferrent edicta. Erat verò ex Persis longissima in Ægyptum via: siquidem montes circũire oportebat, hinc per Babyloniam in Arabiam venire, tandem peragratis longis desertis vix tãdem in Ægyptum peruenire. Quod viginti longissimarum statiuarum iter homo expeditus vigesimo die confecisset. Id ægrè ferebat Alexander, quoniam audiebat Ægyptios nonnihil tumultuari, nec habebat quo pacto quæ sibi agenda viderentur, Satrapis celeriter significaret.

τὰ δικαιοῦντά οἱ περὶ αὐτῶν,

τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπορος, ἐγώ σοι ἔφη ὦ βασιλεῦ ὑπισχνοῦμαι δείξειν ὁδὸν, ἣ πολλῷ ἐν Περσῶν εἰς Αἴγυπτον. εἰ γάρ τις ὑπερβαίη τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπερβαίη δ' ἂν τρεῖς, αὐτίκα μάλα ἐν Αἰγύπτῳ οὗτος ἔσται. καὶ εἶχεν ὕτω. πάλαι ὄλλ' Ἀλέξανδρος, οὐ πίστευσεν, ἀλλὰ γόητα εἶναι τὸν ἔμπορον ᾤετο. οὕτω τὸ παράδοξον τῆς ὑποσχέσεως ἄπιστον ἐδόκει τοῖς πολλοῖς. ἀλλὰ μὴ σύ γε πάθῃς τὸ αὐτό. εἴσῃ γὰρ πειθόμενος ὡς οὐδέν σε κωλύσει ῥητορα δοκεῖν μᾶς οὐδ' ὅλης ἡμέρας, ὑπερπεταδέντα τὸ ὄρος ἐν Περσῶν ἐς Αἴγυπτον. ἐθέλω δέ σοι θεῖναι ὥσπερ ὁ Κέβης ἐκεῖνος, εἰκόνα γραφόμενος τῷ λόγῳ, ἑκατέραν ἐπιδεῖξαι τὴν ὁδόν. δύο γάρ ἐστον, αἱ θεὼ τὴν ῥητορικὴν ἄγετον. ἦς ἔφην οὐ μετρίως μοι δοκεῖς. καὶ δῆτα, ἠρόμην, ἐφ' ὑψηλῇ καθήσθω, πάνυ καλὴ, καὶ εὐπρόσωπος, τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας ἔχουσα ἐν τῇ δεξιᾷ, παντοίοις καρποῖς ὑπερβρύον. ἐν θατέρᾳ δέ, μοι δοκεῖ τὸν πλοῦτον παρεζῶντα ὁρᾶν, χρυσοῦν ὅλον ὄντα, καὶ ἐπέραστον. καὶ ἡ δόξα ἴσ, καὶ ἡ ἰσχὺς παρέστωσαν, καὶ

Tum mercator Sidonius, Ego rex, inquit, viam haud longam ex Perſis in Ægyptum, me tibi oſtenſurum polliceor. Etenim ſiquis hos montes ſuperarit, ſuperarit autem triduo, confeſtim in Ægypto erit. Et ſic ſe res habebat: verùm Alexander non credidit: ſed deceptorem eſſe mercatorē exiſtimauit. Ita quamplurimis promiſſiones admirandæ incredibiles videntur. Sed caue idem tibi accidat. Etenim experientia cognoſces, quòd nihil prohibebit te Rhetorem cenſeri, vno neque integro die, mōtem ex Perſis in Ægyptum tranſgreſſum. Cæterùm volo tibi, quemadmodum Cebes ille, primùm imaginem ſermone deſcribere, qua viā vtramque oſtendam (Etenim duæ ſunt, quæ ad rhetoricam perducunt) quam nō mediocriter amare mihi videris. Illa itaque in eminenti ſolio ſedet: admodum formoſa, & aſpectu eleganti, dextra tenens Amaltheæ cornu fructibus ſcatens omnifarijs. In altera verò puta te Diuitias videre aſtantes, prorſus aureas, & amabiles. Adſint etiam Gloria & Potentia: circum ipſam verò laudes permultæ, οἱ ὕπαυγοι περὶ πᾶσαν αὐτὴν,

ἔρωσι μικροῖς ἐοικότες, πολλοὶ ἀπαντα-
χόθεν περιπλεκέσθωσαν ὀπτόμενοι, εἴ που τὸν Νεῖ-
λον εἶδες γραφῇ μιμουμένον. αὐτὸν μὲν, κείμενον ἐπὶ χρο-
κοδείλου τινὸς, ἢ ἱππποταύρου, οἷον οἱ πολλοὶ γράφουσιν
ἐν αὐτῷ. μικρὰ δὲ παιδία παρ' αὐτὸν παίζοντα. παί-
ζοις αὐτὸν οἱ Αἰγύπτιοι καλῶ-
σι. τοιοῦτοι καὶ περὶ τὴν ῥητορικὴν οἱ ἔπαινοι. φέρσει δὴ
σὺ ὁ ἐρασὴς, ἐπιθυμῶν δηλαδὴ
ἀνελθεῖν γοῦσθαι ἐπὶ τῆς
ἄκρας, ἐξ γαμήσειάς τε αὐτὴν
ἀπελθὼν, καὶ πάντα σοὶ ἔνεστα
ἔχοις, τὸν πλοῦτον, τὴν δό-
ξαν, τοὺς ἐπαίνους. νόμῳ γὰρ
ἅπαντα γίγνεται τῇ γεγαμη-
κότος. εἶτα ἐπιδὺν πλησιά-
σῃς τῷ ὄρει, τὸ μὲν φανὸν,
ἀπογνώσει τὴν ἄνοδον, ἢ
τὸ πρᾶγμα ὅμοιόν σοι εἶναι
δοκεῖ, οἷα ἡ Λοκρὸς ἔφαν
τοῖς Μακεδόσιν, ἀπόξυρον
αὐτὴν ἀπαντα χόθεν ἰδοῦσιν;
ἀτεχνῶς οὐδὲ ὀργεῖσι ἐπιπῆ-
ναι ῥᾴδιαν, Διονύσου τινὸς,
ἢ Ἡρακλέους εἰ μέλλοι καθαι-
ρεθήσεσθαι λεμβάλιω. ταῦτά
σοι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα. εἶτα
μετ' ὀλίγον, ὁρᾷς δύο τινὰ
ὁδὼ, μᾶλλον δ', ἡ μὲν,
τραχεῖα ὅτι σοι, καὶ ἀνωμάλως, καὶ βαχεῖα, πολὺ τὸ

paruis amoribus similes inuoluantur volitantes vndique instar Nili, si aliquando depictum illum vidisti, crocodilo alicui, vel equo fluuiatili insidentem, sicuti in eo plerique depingunt: paruos autem pueulos, quos Ægyptij Peches vocant, circum ipsum lusitantes: tales & circum Rhetoricam laudes. Tu verò amator accedis, desiderans scilicet quàm celerrimè in summum euadere, vt quum ascenderis, eam vxorem ducas, illáque omnia habeas, diuitias, gloriam, laudes, lege enim cuncta fiunt mariti. Inde quum appropinquaris monti, initio quidem desperabis, eáque res tibi videbitur, qualis Macedonibus apparuit Aornus, eam vndique præruptam conspicantibus, & vix auibus transuolatu facilem: Baccho aliquo, vel Hercule si subruenda foret, indigentem. Et ita initio tibi videbitur. Deinde paulò pòst, duas cernes vias. Vel potiùs, altera est semita angusta, spi nosa, aspera, multum

A B C D E

ὁδὸς, μᾶλλον δ', ἡ μὲν,

δῆλος ἐμφαίνουσα, καὶ ἱδρῶντα. καὶ ἤφθη γὸ ἤδη Ἡσίοδος, εὖ μάλα ὑποδείξας αὐτῷ. ὥστε οὐδὲν ἐμοὶ δέησεν. ἡ ἑτέρα δ', πλατεῖα, καὶ αὐθηρὰ, καὶ εὐυδρος, τοιαύτη, οἵαν μικρῷ πρόσθεν εἶπον. ἵνα μὴ καὶ τὰ αὐτὰ λέγων πολλάκις, ἐπίσχω σε ἤδη ῥήτορα εἶναι δυνάμενον. πλὴν τό γε τοσοῦτο προσδόκησόν μοι δοκῶ, ὅτι σὲ μὲ βαρεῖα σκέπη, καὶ αὐαίνης, οὐ πολλὰ ἴχνη τῶν ὁδοιπόρων ἔσχεν. εἰ δέ τινα, πάνυ παλαιά. καὶ ἔγωγε κατ' ἐκείνην ἄθλιος ἀνῆλθον, τοσαῦτα καμών, ὑδὲν δέον. ἡ ἑτέρα δ', ἅτε ὁμαλὴ οὖσα, καὶ ἀνωμάλου οὐδὲν ἔχουσα, πορρωθέν μοι ἔφαίνη, οἵα ἔστιν, οὐκ ὀλίγοις αὐτῷ. οὐ γὸ ἐώρων νέος ἔτι ὢν τὸ βέλτιον. ἀλλὰ τὸν ποιητὴν ἐκεῖνον ἀληθεύειν ᾤμην, λέγοντα ἐκ τῶν πόνων φύεσθαι τὰ ἀγαθά. τόδε γὰρ εἶχεν οὕτως. ἀπονητὶ γοῦν ὁρῶ τοὺς πολλοὺς μείζονων ἀξιουμένους, συμμετρίας τῆς αἱρέσεως τῆς τῶν λόγων, καὶ ὁδῶν. ἐπεὶ δ' οὖν εἰς τὸν ἀρχὴν ἀφικόμενος, εὖ οἶδα ὅτι ἀπορήσεις. καὶ ἤδη ἀπορεῖς ὁ κατέρας καὶ βαπτιστήν. εἰς οὖν ποίησας ἤδη, ῥᾷστα σοι τὸ ἀκρότατον ἀναβήσῃ, καὶ εὐδαιμονήσεις, καὶ

sitis ac sudoris præ se ferens; quam iam antea Hesiodus scitè ostendit, ita vt mei nihil indigeas. Altera verò lata est, florida, irrigua, qualem paulò antè dixi: nec eadem sæpius repetens, te qui iam Rhetor esse posses, detinerem. Tantùm hoc addendum videtur: nempe asperam illam, & arduam non habere multa viatorum vestigia sed si aliqua, ea valdè vetusta. Per illam ego miser ascendi, tantum laborans cùm haud necesse esset. Altera verò vndique plana, nihilque habens cõfragosi, mihi non calcata, è longinquo apparuit, qualis sit. Haud enim cùm adhuc iuuenis essem, quid optimum foret, cernebam: sed poëtam illum vera loqui existimabam, dicentem, Ex laboribus germinare bona. Illud verò minimè sic se habebat. Multos enim video absque labore in maiorẽ dignitatẽ euectos, fœlici orationum & viarũ electione. Quum verò ad initium perueneris, probè noui te hæsitaturum. Iámque dubitas ad vtram sit vertendũ. Quid igitur iam tibi faciendum sit vt facillimè ad summum ascendas, fortunatus euadas,

γαμήσεις, καὶ θαυμαστὸς πᾶσι δόξεις, ἐγώ σοι φράσω. ἱκανὸν γὰρ τὸ ἐμαυτὸν ἐξαπατηθῆναι, καὶ πονῆσαι. σοὶ δ', ἄπορα, καὶ ἀνήκεστα φυέσθω πάντα, καθάπερ ἐπὶ τῆς Κρόνου. ζεύξας οὖν θρέψεισί σοι γαμετὴν τινα ἀνὴρ, ὑποπλήσας, αὐδήεντος τὸ βάδισμα, πολὺν τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματος δείκνυς, ἀρρενωπὸν τὸ βλέμμα, ἐχεμυθοῦντα, τῆς βαχείας ἐκείνης ὁδοῦ ἡγεμών, λήρους τινὰς ὁμάτους διεξιών, φρὸς σὲ ἕπεσθαί οἱ παρακελευόμενος, ὑποδείκνυς τὰ Δημοδίνους ἴχνη, καὶ Πλάτωνος, καὶ ἄλλων τινῶν, μεγάλα μέν, καὶ ὑπὲρ τὸν νοῦν, ἀμαυρὰ δ' ἤδη, καὶ ἀπαφῆ τὰ πολλὰ ὑπὸ τῆς χρόνου. καὶ φήσεις εὐδαίμονα σε ἔσεσθαι, καὶ γαμηθῆναι τῶν ῥητορικῶν, εἰ μὴ τούτων ὀλισθήσας, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν κάλων βαίνοντες. εἰ δὲ κἂν μικρόν τι παρεμβαίνῃς, ἢ ἔξω τῆς εὐθείας, ἢ ἐπὶ θάτερα μᾶλλον κλιθείης τῇ βάσει, ἐμπεσεῖσθαί σε τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ, καὶ ἀρούσης ἐπὶ τὸν γάμον. εἶτά σε κελεύσει ζηλοῦν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἀνδρας, ἅσσα παραδείγματα παραπλήσια τῶν λόγων, οὐ ῥᾴδια μιμῆσθαι, διὰ τὰ τῆς

vxorem ducas, & admirabilis omnibus videaris, ego tibi expediam. Satis enim est me ipsum deceptum esse, & laborasse. Tibi verò nec fata, nec culta, tanquam A Saturni tempore, omnia proueniant. Confestim igitur accedet ad te, vir quidam robustus, subdurus, gressu virili, multum solis in corpore ostendens, B aspectu masculo, vigilans, asperæ illius viæ dux, nugas quasdam ineptus narrans, vt se sequaris cohortans, Demosthenis, Platonis, & aliorum quorundam C vestigia demonstrans, magna quidem, ac præsentibus maiora, sed iam obscura, & pleraque tempore oblitterata. Addet te beatum fore, ac lege nupturam tibi D Rhetoricam, si per illa incesseris, velut qui super funes gradiuntur: si verò vel tantillum transgrediaris, vel extra rectum tramitem, aut in alteram partem magis inclines incessu, te à recta via, & ad nuptias deducente aberraturum. Inde te priscos illos viros imitari iubebit, inutilia orationum proponens exẽpla, nec imitatu facilia, qualia

παλαιᾶς ἐργασίας ἔστιν, Ἡγησίου, καὶ τῶν ἀμφὶ Κράτητα, καὶ Νησιώτιδων, ἀπεσφιγμένα, καὶ νευρώδη, καὶ σκληρά, καὶ ἀκριβῶς ἀποτεταμένα τὰς γραμμάς. πόνον δὲ, καὶ ἀγρυπνίαν, καὶ ὑδατοπότιαν, καὶ τὸ ἀλιτηρὸς, ἀναγκαῖα ταῦτα, καὶ ἀπαραίτητα φήσει. ἀδύνατον γὰρ εἶναί σοι τούτων διαφυγόντα τὴν ὁδὸν. ὃ δὲ πάντων ἀνιαρότατον, ὅτι σοι καὶ τὸν χρόνον πάμπολυν ὑποχάλκευσε τῆς ὁδοιπορίας, ἔτη πολλὰ, καὶ μυρία, οὐ κατὰ πεντάδας, ἀλλὰ κατὰ ὀλυμπιάδας ὅλας ἀριθμῶν, ὡς θεατὴν ἔχειν τὸν ἀκούοντα, καὶ ἀπαγορεύσαι, πολλὰ χαίρειν φράσαντα τῇ ἐλπιζομένῃ ἐκείνῃ εὐδαιμονίᾳ. θεὸς δὲ τούτοις, οὐδὲ μισθοὺς ὀλίγοις ἀπαιτεῖν τῶν τοιούτων κακῶν. ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ ἠπάτησέ σοι, εἰ μὴ μεγάλα θεσπίσειν λάβοι. ὁ μὲν, ταῦτα φήσει, ἀλαζὼν, καὶ ἀρχαῖος ὡς ἀληθῶς, καὶ χρονικὸς ἄνθρωπος, νεκροὺς εἰς μίμησιν παλαιοὺς θεσπιεῖς, καὶ ἀπορύξειν ἀξιῶν λόγους πάλαι κατορωρυγμένους, ὡς τι μέγιστον ἀγαθὸν, μαχαιροποιῶ ἢ ὄντι, καὶ ἄλλου εἰσομένου πρὸς γραμματέως, ξηλοῦν ἀξιοῦν,

vetuſtæ ſunt conſtructionis, Hegeſij, Cratetis, & Neſiotæ, conſtricta, nerueſa, dura, lineiſque accuratè producta. Labo- A rem autem, vigilias, aquæ potum, & ſqualorem, hæc omnia neceſſaria, & ineuitabilia dicet: cùm ſine ijs viam conficere ſit impoſſibile. Et quod omnium moleſtiſſimum, B lõgum peregrinationis tempus tibi præſcribet, annos multos: non per dies, non per triennia, ſed per integras Olympiades numerans: adeò vt hoc audiendo ante laborem deſa- C tigeris, animúmque deſpondeas, illa fœlicitate ſperata longum valere iuſſa. Inſuper non paruam horum malorum mercedem repoſcet: ſed neque dux D eſſe incipiet, quin priùs magna dona acceperit. Hic quidem, dicet iſta, ſuperbus, & reuera priſcus, ac ætate deſipiens homo, mortuos veteres ad imitationem proponens, & iam- E pridem defoſſas orationes eruere dignum cenſens: ac ſi gladiarij fabri, vel intrepidi grammatiſtæ filium vellet imitari: id-

καὶ ταῦτα, ἐν εἰρήνῃ μήτε Φιλίππου σπόντος, μήτε Ἀλεξάνδρου ἐπιτάττοντος. ὅπου τὰ ἐκείνων τότε ἐδόκει χρήσιμα, ἃ νῦν ὁποῖα τυγχάνει κεκαινοτόμηται, ταχέα, καὶ ἀπράγμων, καὶ ἐς τὸ εὐθὺ τῆς ῥητορικῆς ὁδός. σὺ δὲ μήτε πάνυ ἀνῆσθαι, μήτε προσέχειν αὐτῷ, μή σε ἐπιβαλλόμενον παραλαβὼν, ἢ τὸ τελευταῖον, προγηράσαντα τοῖς πόνοις παρασκευάσῃ. ἀλλὰ εἰ πάντως ἐρᾷς, καὶ τάχα ἐθέλεις τῇ ῥητορικῇ συνεῖναι, ἀκμάζων ἔτι, ὡς καὶ σπουδάζοιο πρὸς αὐτῆς, ἴδῃ τῷ μὲ δαπεῖ τούτῳ, καὶ πέρᾳ τὸ μετρίου ἀνδρικῶ, μακρὰ χαίρειν λέγε, ἀναβαίνειν αὐτὸν, καὶ ἄλλους, ὁπόσους ἂν ἐξαπατᾷν ἐθέλωσι ἄγειν, καταλιπὼν ἀδρομαίνοντας, καὶ πολλῷ ἱδρῶτι σωόντας. πρὸς δὲ τὸν ἑτέραν ἐλθὼν, εὑρήσεις πολλοὺς καὶ ἄλλους. ἐν τούτοις δὲ, καὶ παῖσοφόν τινα, καὶ πάγκαλον ἄνδρα, διασεσαλευμένον τὸ βάδισμα, σπικνοκλασμένον τὸν αὐχένα, γυναικεῖον τὸ βλέμμα, μελιχρὸν τὸ φώνημα, μύρων ἀπνεόντα, τῷ δακτύλῳ ἄκρῳ τὴν κεφαλὴν κνώμενον. ὀλίγας μὲν ἔτι, εὐλὰς δὲ, καὶ ὑακινθίνας τὰς

que in pace, neque Philippo ingruente, neque Alexandro imperante. Quo tempore illorum sermones visi sunt vtiles, ignorans qualis nunc inuenta sit noua, breuis, facilis, rectáque ad Rhetoricam via. Sed tu nec credas, nec attendas ipsi, ne te alicubi acceptum præcipitet, vel demum, priusquam tot labores exhauseris, in senium perducat. Sed si omnino amas, vísque breui cum Rhetorica congredi, adhuc vigens, ita vt ab ipsa redameris, aspero huic homini, & immodicè virili, longum valere dicas, & ascendat ipse, aliósque quotquot poterit decipere, sursum ducat, quos anhelantes, & multo sudore perfusos destituat. Quum verò ad alterum viam veneris, complures alios, atque inter hos perquam sapientem, & perpulchrum inuenies virum, molli incessu, ceruice infracta, vultu effœminato, voce suaui, vnguenta spirantem, summo digito caput scalpentem: capillos quidem paucos adhuc, crispos tamen, & hyacinthinos

τείχας ἐυδιπίζοντα, πάλαβρόν τινα Σαρδανάπαλον, ἢ Κινύραν, ἢ αὐτὸν Ἀγάθωνα, τὸν τῆς βαγῳδίας ἐπέρασιν ἐκεῖνον τοιητήν. λέγω δ' ὡς ἀπὸ τούτων γνωρίζοις αὐτὸν, μὴ δέ σε οὕτω θειότατον χρῆμα, καὶ φίλον Ἀφροδίτῃ, καὶ χάρισι, διαλάθοι. καίτοι τί φημι; κἂν εἰ μύσαντι γάρ σοι προσελθὼν εἴποι τι, τὸ ὑμέτερον ἐκεῖνο αὐοίξας στόμα, καὶ τὴν σωκθῆ φωνὴν ἀφῇ, μόλοις ἂν ὡς οὐχὶ τῶν καθ' ἡμᾶς τίς ὤν, οἱ ἀγεύστης καρπὸν ἔδομεν, ἀλλά τι ξένον φάσμα δρέπω, ἢ ἀμβροσίᾳ βρεφόμενον. τούτῳ τοίνυν προσελθὼν, καὶ παρόδοις σαυτὸν, αὐτίκα μάλα ῥήτορα ὄψῃ, καὶ περίβλεπτος, καὶ ὡς ὀνομάζει αὐτὸς, βασιλεὺς ἐν τοῖς λόγοις ἀπονητὶ καταστήσῃ, τὰ τέθριππα ἐλαύνων τῷ λόγῳ. διδάξεται γάρ σε παραλαβὼν τὰ πρῶτα μὲν ἐκεῖνα. μᾶλλον δ' αὐτὸς εἰπάτω πρὸς σέ. γελοῖον δὲ τοιούτου ῥήτορος ἐμὲ ποιεῖσθαι τὸν λόγους, φαῦλον ὑποκριτὴν ὄντος τοιούτων, καὶ τηλικούτων, μὴ καὶ συντείνω που πιθανὸν τὸν ἥρωα, ὃν ὑποκρίνομαι. φαίη ἂν τοιγαροῦν πρός σε ὧδέ πως ἀπαγαγόμενος ὑπόσην ἔτι

componentem, perquam delicatum Sardanapalum quendam, vel Cinyram, vel Agathonem ipsum lepidum illum tragœdiæ poëtam. Hæc ideo refero vt hinc illum cognoscas, ac res tam diuina, Venerique & Gratijs grata, minimè te lateat. Sed cur hæc dico? Etsi ad te nictantem accesserit, & aliquid dixerit, Hymettium illud os aperiens, & consuetam vocem emiserit, quamprimum intelliges eũ non esse ex nobis quempiam qui terræ fruges comedimus: sed peregrinum spectrum, rore vel ambrosia enutritum. Itaque si ad istum accesseris, eique te tradideris, protinus Orator eris, etiam admirandus: & vt ipse vocat, rex in orationibus citra laborem euades, orationis moderans quadrigas. Nam te assumptum prima illa docebit. Sed potiùs ipse te alloquatur: siquidem ridiculum est me pro huiusmodi oratore verba facere, malum forsitan, talium tantorúmque mimum, ne quem ago, heroëm, alicubi lapsus conteram. Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi

comam

λοιπὸν τὴν κόμην, καὶ τὸν τρόπον διάτασιν τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο, καὶ ἁπαλὸν, οἷον εἰώθειν, Αὐτοδαΐδα ἢ χωμικὴν, ἢ Μαλθάκην, ἢ Γλυκέραν τινὰ μιμησάμενος τῷ σοφιστῇ τὸ φθέγματος. ἄρχοικον γὰρ τὸ ἀρρενωπὸν, καὶ οὐ πρὸς ἁβρὸν, καὶ ἐφαπτόμενον ῥητορικοῦ. φησὶ δ' οὖν πάνυ μετεπέμψατο ἐαυτὸν, μῶν σε ὦ ἄριστε ὁ Πύθιος ἐπέμψε πρός με, ῥήτορων τὸν ἄριστον πρεσβεύσων, ὥσπερ ὅτε Χαιρεφῶντ' ἤρετο αὐτὸν, εἴδετέξειν αὐτῷ ὅστις ἐν σοφώτατος ἐν τοῖς τότε; εἰ δὲ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ καταπλήξεως αὐτὸς ἥκεις ἀκούων ἁπάντων ὑπερεκπεπληγμένων τὰ ἡμέτερα, καὶ θαυμαζόντων, καὶ τεθηπότων, καὶ ὑποπεπληχότων, αὐτίκα μάλα εἴσῃ πρὸς οἷόν τινα δαιμόνιον ἀνδρα ἥκεις. πρεσβευσόμενος δ' ἡμῖν τοιοῦτον ὄφελες ἕλκειν τὸν λόγον, ἢ τὸν δὲ παρεμβαλεῖν. ἀλλ' εἴ τις ἢ Τιτυὸς, ἢ Ὦτος, ἢ Ἐφιάλτης, ὑπὲρ ἐκείνους πάνυ φανεῖται σοι τὸ πρᾶγμα ὑπερφυὲς, καὶ τερατῶδες. ἐπεὶ τούς γε ἄλλους τοσοῦτον ὑπερφωνοῦντα εὑρήσεις, ὅσον ἡ σάλπιγξ τοὺς αὐλοὺς, καὶ οἱ τίτλιγες τοὺς βυλίτας, καὶ οἱ χορεῖς τοὺς ἐνδιδόντας. ἐπεὶ δὲ καὶ ῥήτωρ

comam demulcens, & tenerum illud ac iucundum subridens, vt solet Comicam Thaidem, vel Malthacen, vel Glyceram, blanditia vocis imitatus. Nam asperum est virile robur, nec ad mollitiem & blanditias oratoris aptum. Dicet igitur de seipso perquam modeste loquens. Num ô bone, te Pythius ad me misit, Rhetorum præstantissimum appellans, vt Chærephonti olim perquirenti ostendit quisnam ex tum viuentibus esset sapientissimus? At si id non est, sed fama commotus venis, quoniam audieris omnes me summopere admirari, celebrare, obstupescere, & reuereri, confestim intelliges ad quàm diuinum virum venias. Expectabis autem te nihil tale visurum, quod cum hoc vel illo compares. Sed veluti aut Tityus aliquis, aut Otus, aut Ephialtes, res omnino supra illos admiranda, & prodigiosa tibi videbor. Siquidem inuenies me alios tantum voce antecellere, quantum tuba tibias, & cicadæ apes, & chori eos qui remisse canunt. Possquam verò & ipse

αὐτὸς ἐθέλεις γενέσθαι, καὶ τοῦτο οὐκ ἂν παρ' ἄλλου ῥᾷον μάθοις, ἢ παρ' ἐμοῦ· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀποκνήσω μιμήσασθαί σε, καὶ ζήλου πάντα. καὶ τοὺς νόμους, οἷς ἂν ἐπιτάττω χρῆσθαι, ἀκριβῶς μοι παραφύλαττε. μᾶλλον δὲ ἤδη προχώρει, μηδὲν ὀκνήσας, μὴ δὲ πονηθεὶς, εἰ μὴ προστελέσθης ἐκεῖνα τὰ πρὸ τῆς ῥητορικῆς, ὅσα ἡ ἄλλη προπαίδεια τοῖς ἀφύκτοις καὶ ματαίοις μὲν πολλῶν καμάτων ὀδυνᾷ. ἐᾶν γὰρ αὖ ἀνίπποις τοῖς ποσὶν, ἢ παροιμία φησὶν, ἔμβαινε, ἢ μεῖον ἔχων διὰ τοῦτο, οὐδὲ ἂν τὸ κοινότατον μὴ δὲ χάφειν τὰ χάμματα εἰδῇς. ἄλλο γάρ τι πρὸ πάντα ταῦτα ὁ ῥήτωρ. λέξω δὲ πρῶτον μὲν ὅσα χρὴ αὐτόν σε οἴκοθεν ἔχοντα ἰέναι ἐφόδια πρὸς τὴν πορείαν, καὶ ὅπως ἐπιστήσασθαι, ὡς ἂν τάχιστα διανύσαι δυνηθείης. ἔπειτα καὶ αὐτὸς, ἃ μὲ πρόσθεν ἐπιδείκνυσι κατὰ τὴν ὁδὸν, ἃ δὲ καὶ παρφιόντα ποιεῖν ἄλλον δίδωσι, ῥήτορά σε ὑπὲρ τοὺς πάντας ἀποφανῶ, οἷος αὐτὸς εἰμι, ἀκαμφιλέκτως τὰ πρῶτα, καὶ μέσα, καὶ τελευταῖα τῶν λέγειν ἐπιχειρούντων ἔχων. κρίνε τοίνυν τὸ μέγιστον

Rhetor euadere cupis, idque haud facilè ab alio addiscere potes, solùm ô gloriolæ studium, ea quæ dico, sequere, ac omnia imitare: leges quoque quibus vti te iubeo, diligenter obserua. Quin potius iam accede nihil cunctatus, nec deterritus, si non fueris ijs initiatus, quæ ante Rhetoricam alia præexercitatio multo labore, sultis & vanis hominibus ad viam patefaciendæ proponit. Nullius enim eorum indigebis, Sed quod inquit parœmia, pedibus illoris ingredere, nihilo propterea deterior futurus, non si vel communissimum illud, nempe literas scribere nescias. Nam supra hæc omnia aliud quid est Rhetor. Primùm autē dicam, quodnam viaticum ad iter conficiendum, tibi sit domo asserendum venienti, & quomodo parandus victus, quò possis illud quàm celerrimè conficere. Deinde ipse, alia procedenti per viam ostendens, alia verò ante solis occasum admonens, oratorem quouis potiorem te efficiam, qualis ipse sum, qui sine dubio, primas, medias, vltimásque partes teneo eorum qui ad dicendum animum appellunt. Ergo quod

μὴ, τὴν ἀμαθίαν. εἶτα, θράσος ἐπὶ τούτοις. καὶ ἄλλως ἦ, τόλμαν, καὶ ἀναισχυντίαν. αἰδῶ ἦ, ἢ σύστειλαν, ἢ μετριότητα, ἢ ἐρύθημα, οἴκοι ἀπόλιπε. ἀχρεῖα δὲ, καὶ ὑπερανθία τῷ πράγματι. ἀλλὰ μὴν καὶ βοᾷν ὅτι μεγίστην, καὶ μέλος ἀναίσχυντον, καὶ βάδισμα, οἷον τὸ ἐμόν. ταῦτα ἦ ἀναγκαῖα παῖ, καὶ μόνα ἔστιν ὅτε ἱκανά. ἢ ἐσθὴς ἦ, ἔστω εὐανθὴς, καὶ λευκὴ, ἔργον τῆς ταραντίνης ἐργασίας, ὡς διαφαίνεσθαι τὸ σῶμα. καὶ ἡ ὑπόδησις ἀττικὴ, καὶ γυναικεία τὸ πολυφόλκες. ἢ ἐμβὰς ἦ σικυωνία, πλοκὴ τοῖς λευκοῖς ἐπαφρίπτουσα. καὶ ἀκόλουθοι πολλοὶ ἦ, καὶ βιβλίον ἀεί. ταῦτα μὲν αὐτὸν χρὴ σωφρονεῖν. τὰ δ' ἄλλα, καθ' ὁδὸν ἤδη προϊὼν, ὄψει, καὶ ἀκούσει. καὶ δή σοι τοὺς νόμους δίειμι, οἷς χαίρομέν σε, ἢ ῥητορικὴ γνωσεῖ, καὶ προσήσεται, οὐδὲ ἀποφαλήσεται, καὶ σκορακιεῖ, καθάπερ ἀτέλεστόν τινα, καὶ κατάπτυστον τῶν ἀπορρήτων. ἀλλὰ σχήματος μὲν τὸ πρέπον ἐπιμελητέον χρὴ μάλιστα, καὶ εὐμόρφου τῆς ἀναβολῆς. ἔπειτα ποικιλωτέρα που, ἢ ἐ πλείοσι τῶν ἴσασιν ἀττικὰ

est maximum, ignorantiam affer: deinde temeritatem: præterea audaciam, & impudentiam. Pudorem autem, æquitatem, modestiam, & verecúdiam domi relinque. Nam sunt inutilia, & huic negotio aduersantur. Quinetiam clamorem altissimum, ac cantum inuerecundum, meóque simílem incessum: siquidem hæc sunt perquam necessaria, soláque interdum sufficiunt. Vestis autem sit venusta, & candida, Tarentini opificij opus, vt corpus transpareat. Crepida verò Attica, & muliebriter multifida, solea Sicyonia, soccus albis decorata, pediséqui multi, libellúsque sempèt. Hæc te confetre oportet. Alia per viam procedendo iam vide, & audi. Nam tibi leges enarrabo, quibus si vius fueris, Rhetorica te cognoscet, & admittet, non autem auersabitur, odióque prosequétur, tanquam non initiatum, & arcanorum exploratorem. Proinde primò quidem formæ potissimùm & decori vestitus gerendæ cura. Deinde quindecim, aut non plura quàm viginti Attica quædam vocabula selecta, dissi-

ὀνόματα ἀκλίτως ποθὲν, καὶ

ταῦτα ἀκριβῶς ἐμμελετήσας, περίχειρα ἐπ' ἄκρας τ γλώττης ἔχε τὸ ἅλας, καὶ κάπα, καὶ μῶν, καὶ ἀμυγδάλη, καὶ λῶσε, καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐν ἅπασι λόγῳ, καθάπερ τι ἡδύσμα ἐπίπασε αὐτῶν. μελέτω δὲ μηδὲν τῶν ἄλλων, ἐὰν ἀδόμοια τούτοις, καὶ ἀσύμφυλα, καὶ ἀπῳδά. ἡ πορφύρα μόνον ἔστω καλή, καὶ ἐύανθης, κἂν σισύρεος τῶν παχειῶν τὸ ἱμάτιον ᾖ. μὴ δὲ, ἀπόρρητα, καὶ ξένα ῥήματα, καὶ ἀπαιάκης ἐκ τῶν πάλαι εἰσκυκλήσα. καὶ ταῦτα συμφορήσας, ἀποτόξευε, περιχειρίζόμενος ἐς τὸν φερσομιλοῦντας. οὕτω γάρ σε ὁ λαὸς ὁ πολὺς ἀποβλέψονται, καὶ θαυμασὸν ὑπολήψονται, καὶ πάνδειαν ὑπὲρ αὐτὸν, εἰ ἀποσκληγίσασθαι μόνον, τὸ ἀποξύσασθαι λέγοις. τὸ δὲ ἡλίῳ θέρεσθαι, εἰλικρινεῖς. τ ἀσαβῆ δὲ, φερσομιλοῦντας. τ ἕτερον δὲ, ἀκροκηρίς. ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτὸς πρὸς καινὰ, καὶ ἀλλόκοτα ὀνόματα, καὶ ὀνοματοθέτει. τ μὲ ἐρμιλλᾶσθαι δεινὸν, ἔυλεξιν καλῶν, τ συνετὸν, σοφόγειω. τ ἀρχησιν δὲ, χειρίσοφον. εἰ δὲ σολοικίσης δὲ, ἢ βαρβαρίσης, ἢν ἔστω φάρμακον, ἡ ἀναισχυντία.

gentérque exercitata, ſumma in lingua in promptu habe, quædam, deinde, num, quodammodo, optime, atque id genus alia. Et in omni oratione, iſta ceu condimentum inſperge. Nulla tibi ſit aliorum cura, ſi ſint hiſce diſſimilia, incongrua, & abſona. Tantummodo purpura ſit pulchra, ac florida, licet pallium ex craſſioribus pellibus ſit conſutum. Deinde vbi obſoleta, & peregrina, taróque ab antiquis vſitata verba collegeris, hæc in eos eiaculare, cum quibus conuerſaris: ſic enim te vulgus intuebitur, & admirandum putabit, ruámque ſupra ſe eruditionẽ, ſi ἀποσκληγίσασθαι, τὸ ἀποξύσασθαι abradere, dicas, & τῷ ἡλίῳ θέρεσθαι, ſole vti εἰλικρινεῖσθαι, & arrhabonem φερσόμιον, & τ ὄρθρον crepuſculum ἀκροκηρίς. Nonnunquam etiam tu noua finge, & monſtroſa vocabula: vt interpretandi peritum ἔυλεξιν: & honeſtorum prudentem σοφόγειω. ſaltatorem autem χειρίσοφον. Quum verò ſolœciſmum, vel barbariſmum committes, vnum tibi ſit remediũ, impudentia. Confeſtimque in promptu ſit nomen καὶ περιχείρων ἐνίοτε ὄνομα,

οὔτε ὄντος τινὸς, οὔτε γιγνομένου
ποτέ, ἢ ποιητοῦ, ἢ συγγραφέως.
ὃς οὕτω λέγειν ἐδοκίμαζε σοφὸς
ἀνὴρ, καὶ τῷ φωνῷ ἐς τὸ ἀκρότα-
τον ἀπηκριβωμένος. ἀλλὰ A
καὶ ἀναγνωστέ, τὰ παλαιὰ μὲν
μὴ συγε, μὴ δὲ εἰ πόλλης Ι-
σοκράτης, ἢ ὁ χαρίεντων ἀμοιρος
Δημοδόκης, ἢ ὁ ψυχρὸς Πλά-
των, ἀλλὰ τοὺς ἔτι περὶ ἡμῶν ὀ- B
λίγον λόγους, καὶ ἃς φασι παύ-
τας μελέτας, ὡς ἔχης ἀπ' ἐκεί-
νων ἐπιτιθέμενος ἐν χαιρῷ
καταχρῆσθαι, καθάπερ ἐκ τα- C
μείου θησαυρῶν. ἐπισθαι δὲ
καὶ δεῖν λέγειν, καὶ οἱ παρόν-
τες ὑποβάλλουσι πολλὰ ὑποθέ-
σεις, καὶ ἀφορμὰς τῶν λόγων,
ἅπαντα μὲ ὅ τι ποτ' ἂν ᾖ ψυχρὸν
λεγόμενον, καὶ ἐκφαυλιζόμενον, ὡς D
οὐδὲν ὅλως αὐδρῶδες αὐτῶν.
ἑλομένων δ', μὴ μελήτας, λέγε
ὅ, τι κεν ἐπὶ κε ῥῆμα γλώσσῃ
ἔλθῃ, μηδὲν ἐκείνων ἐπιμελη-
θεὶς, ὡς τὸ πρῶτον, ὅπως ἂν καὶ
ἔσῃ πρῶτον, ἐπεῖτα δὲ χαιρῷ E
προσήκοντα. καὶ τὸ δεύτερον, μὴ
τοῦτο, καὶ τὸ ταὐτὸν, μετ' ἐκεῖνο.
ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἐμπρόσθεν, πρῶ-
τον λεγόμενον. καὶ ἢν ὅπως τύχῃ,
πρὸ τῷ μετώπῳ μέ, ἢ κνημίς.
περὶ τὴν κνήμην δ', ἢ κόρυς. πλὴν
ἀσπίδος, καὶ σώματος, καὶ

poëtæ vel ſcriptoris alicuius, qui neque ſit, neque vnquam fuerit: à quo ſapiente viro, & voce ſumma abſolutè claro, probetur hæc loquendi formula. Proinde tu te ne priſca legas, neque quæ nugator Iſocrates, vel gratiarū expers Demoſthenes, vel Plato frigidus ſcripta reliquêre: ſed orationes eorum qui paulò antè nos fuêre, & quas exercitationes appellant, vt tanquam ex penu depromens, ab ijs commeatum mutueris, quo in tempore vtaris. Quum verò orandum erit, & qui aderunt, argumentum aliquod, aut dicendi occaſionem tibi ſuggeſſerint: quęcunque fuerint illa, difficilia dicantur, & vilipendantur, tanquam nihil prorſus his inſit virile. Quū verò elegeris argumentum, nihil cures, & dicito quicquid in linguam venerit, eorum nihil ſolicitus, vt primum, prout eſt primum debito proferas tempore: deinde ſecundum, poſtea tertium. Verùm quicquid primum inciderit, primum dicatur: & ſi ita euenerit, ocrea capiti, tibia galeæ adaptetur. Præterea feſtina, loquere expeditè, ac tātummodo ne taceas. Quod ſi de

μὴ σώματος μόνον. καὶ περὶ

ὑβρεις τινος, ἢ μοιχοῦ λέγης
Ἀθήνησι, τὰ ἐν Ἰνδοῖς, καὶ τὰ
ἐν Ἐκβατάνοις λεγέσθω. ὅπου
πᾶσι μὲν ὁ Μαραθὼν, καὶ ὁ Κυ-
ναίγειρος, ὧν οὐκ ἄν ποτε ἀπαλ-
λαγείη. καὶ ἀεὶ ὁ Ἄθως πλεέσθω,
καὶ ὁ Ἑλλήσποντος πεζευέσθω,
καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν περσικῶν
βελῶν σκιεράσθω, καὶ Ξέρ-
ξης φευγέτω, καὶ ὁ Λεωνίδας
θαυμαζέσθω, καὶ τὰ Ὀθρυά-
δου γράμματα ἀναγιγνωσκέ-
σθω. καὶ ἡ Σαλαμὶς, καὶ τὸ
Ἀρτεμίσιον, καὶ αἱ Πλαταιαὶ,
πολλὰ ταῦτα, καὶ πυκνά. καὶ
ὁπόσα ὅλίγα ἐκεῖνα ὀνόμα-
τα ὁπτολαζέτω, καὶ ἐπαιθέτω. καὶ συνεχὲς τὸ ἄπαε, καὶ τὸ
ἀλλοῦσθον, κἂν μηδαμοῦ αὐ-
τῶν δέῃ. καλὰ γὰρ ὄντα καὶ εἰκῆ
λεγόμενα. ἐπὶ δέ ποτε καὶ ἅπα
καιρὸς εἶναι δοκῇ, πάντα ᾀδέ-
σθω, καὶ μέλος γενέσθω. κἂν πο-
τε ἀπορήσῃς πράγματος φθέγ-
κου, τὸν αὐδεαν τῶν δικαστῶν
ὀνομάζων ἐμμελῶς, πεπληρω-
κέναι οἷον τὴν ἀμουσίαν. τὸ
δ' οἶμοι τῶν κακῶν, πολλά-
κις. καὶ ὁ μηρὸς πατασσέσθω,
καὶ λαφύσσιζε, καὶ ὀπιχεόμε-
νου τοῖς λεγομένοις, καὶ βά-
διζε, μεταξὺ τὴν πυγὴν,
καὶ μὴν μήν σε μὴ ἐπαινῶσιν,

contumelioſo, aut mœcho quopiam Athenis verba facias, quæ apud Indos, & Echatanos geruntur, referas. In omnibus ſit Marathon & Cynægirus ſine quibus nihil fiat, ſemperque Athos nauigetur, & Helleſpontus pedibus teratur, & ſol Perſarum ſagittis obumbretur, Xerxes fugiat, Leonidas ſit admirationi, & Othryadis literæ legantur, & Salamis, & Artemiſium, & Platææ multa ſint & crebra. Pauca verò illa vocabula inſperſa innatent & efflorescant: & continuum ſit illud, quædam, & vtique, etiamſi non ſit ijs opus, nam pulchra ſunt, vel temerè prolata. Et ſiquando canendi tempus videtur eſſe, omnia canantur, & melos fiant. Si verò deſit canorum negotium, quum judices concinnè nominaueris, harmoniam expleſſe te puta. At illud heu malorum ſæpius repetatur, & femur percutiatur, vocem dilata, & in dicendo ſerea, ac incedendo clunes diuerte. Quòd ſi te haud laudent, indignetis, eóſque conuitijs inſecte-

ἀγανάκτει, καὶ λοιδοροῦ αὐτοῖς.

λῶ ὁ ὀρθοὶ ἐγήκωσιν, ἵνα τῆς
αἰχμῆς ἤδη πρὸς τὸν ἔξο-
δον ἕτοιμοι, καθέζεσθαι κέ-
λευε. καὶ ὅλως, τυραννὶς τὸ
πρᾶγμα ἔστω. ὅπως ὁ καὶ τὸ A
πλῆθος θαυμάζωσι τῶν λό-
γων, ἀπὸ τῶν Ιλιακῶν ἀρξά-
μενος, ἢ καὶ νὴ Δία ἀπὸ τῆ Δευ-
καλίωνος, καὶ Πύρρας γάμων,
λῶ δοκῇ, καταβίβαζε τὸν λό-
γον ὅτι τὰ νῦν καθεζῶντα. B
οἱ μὲν γὰρ συνιέντες, ὀλίγοι,
οἱ μάλιστα μὲν σιωπήσονται ἵνα
εὐγνωμοσύνης. λῶ ὁ καὶ λέ-
γωσί τι, ἵνα φθόνου αὐτὸ δό-
ξωσι δύξαν. οἱ πολλοὶ ὁ, καὶ C
ῥῆμα, καὶ φωνῶ, καὶ βάδισμα,
καὶ πεῖσμον, καὶ μέλος, καὶ
κροῦσιν, καὶ τὸ ἄπλα σου ἀμεί-
νω θαυμάσονται. καὶ τὸν ἱδρῶ- D
τα ὀρῶντες, καὶ τὸ ἄθυμα, οὐκ
ἔξουσιν ὅπως ἀπιστήσουσι μὴ
καὶ παίδειόν τινα ἐν τοῖς λό-
γοις ἀγωνιστὴν εἶναί σε. ἄλλως
τε, καὶ τὸ ταχὺ τοῦτο, ἐ σμικρὰν
ἔχει τὴν ἀπολογίαν. καὶ θαῦμα
παρὰ τοῖς πολλοῖς. ὥστε ὅρα E
μή ποτε γράψῃς, ἢ σκεψάμενος
παρέλθῃς. ἔλεγχος γὰρ σαφὴς
ταῦτά γε. οἱ φίλοι ὁ πηδάτω-
σαν ἀεί, καὶ μηδὲν τῶν δεόντων
ἀποτινέτωσαν, εἴ ποτε αὖ-
θυντό σε καταπεσύμενον χεῖρα

ris. Si verò surrexerint, iam
præ pudore parati exire, se-
dere iube: sítque penitus res
tyrānica. Vt verò multitudo
quoque tuam orationem
admiretur, ab Iliacis inci-
piens, vel per Iouem, si vi-
detur, à Deucalionis & Pyr-
rhæ nuptijs ad præsentia
sermonem deuolue. Etenim
qui hæc intelligant, pauci
erunt, qui maximè propter
beneuolentiam tacebunt.
Quòd si quid dixerint, id
ob inuidiam facere vide-
buntur. Sed vulgus, habitū,
vocem, gressum, deambu-
lationem, cantum, crepi-
dam, & tuum illud, atta,
mirabitur: téque sudantem
cernens, & anhelantem, non
poterit non credere, te per-
quam aptum esse in dicendo
certatorem. Præterea hæc
celeritas, non paruam habet
excusationem, & admira-
tionem apud vulgus. Ideo
caue ne aliquando scribas,
aut meditatus prodeas: si-
quidem illud est manifestæ
redargutionis. Amici verò
saliant semper, ac cœnarum
pretium exoluant, siquan-
do memoria te lapsurum
sentiant, manum porrigen-
tes, & inter laudes
tuas, spatium præbentes,

ὀρέγοντες, καὶ παρέχοντες

εὑρεῖν τὸ λεχθησόμενον ἐν τοῖς μεταξὺ τῶν ἐπαίνων διαλειμμασι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε μελέτω σοι τὸ χορὸν ἔχειν οἰκεῖον, καὶ συνᾴδοντα. ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν τοῖς λόγοις. μὴ ταῦτα δ', ἅπερ εἶπόντα σε, ὀδυρόμενοι πᾶσαν ἐγκεκαλυμμένον αὐτὸν καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν ἄρης μεταξὺ διαλαμβάνοντα. καὶ ἰὼ τις ἐντύχῃ, θαυμάσια φήσει τοῦτο λέγειν, καὶ καταπτύσει, καὶ ἐπαχθὴς γέγονεν αὐτῷ. τί γὰρ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμὲ, καὶ πρὸς ἵνα ἔσως μοι τῶν παλαιῶν ὁ ἀγών, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὁ δὲ μέγιστον, καὶ πρὸς τὸ εὐδοκιμεῖν αἰσχυντότατον, ὀλίγου δεῖν παρέλιπον. ἀπιστῶν καταγέλα τῶν λεγόντων. καὶ ἰὼ μή τις καλὸς εἴπῃ, ἀλλότρια, καὶ οὐχ ἑαυτῷ δοκείτω. ἰὼ δὲ μετείνῃς ἐπαχθὴς, πάντα ἴσως ὀπλήψιμα. καὶ ἐν ταῖς ἀκροάσεσι μὴ πάντας εἰσίναι χρή. ἐπίσημοι γὰρ. καὶ συμπεσόντων ἀπαίστων, ξένον τινὰ ἔσεσθαι ἐπιπλῆξαι, ταῖς ἀκοαῖς τῶν παρόντων ὑπερφέροντα, καὶ ἐνοχλήσοντα, ὡς ναυτιᾷν ἅπαντας ὑπὸ τοῦ φορτικοῦ τῶν ὀνομάτων, καὶ ὑπερφαπίζεσθαι τὰ ὦτα. ὑπόσοις δὲ μὴ πολλάκις ἰὼ χρῆσθαι,

vt quod erat dicendum, rursus inuenire possis. Etenim & hoc tibi sit curæ, vt proprium, & consonantem habeas chorum. Et hæc tibi in dicendo sunt obseruanda. Postea te, vbi processeris, more satellitum stipent obuelatum, & de ijs quæ dixisti, interea differentem. Quòd siquis obuiam tibi fiat, mira de te dicas, summísque laudibus te extollas, ipsíque molestus fias. Quid enim præ me est Pæanensis? & mihi fortè aduersus aliquē ex veteribus est certandum: & alia huiusmodi. Sed quod est maximum, maximéque ad existimationem necessarium, propemodum omisi. Omnia quæ dicuntur irride: & siquis rectè dixerit, aliena, non sua ostentare videatur: quòd si mediocriter egerit, omnia carpantur. Præterea post cunctos in auditoria ingrediendum: id enim insigne est: omnibúsque tacentibus, noua laus subdenda, quæ præsentium aures auertat, & interturbet: adeò vt omnes fastidio vocum nauseent, & aures obstruant. Interim manum haud frequenter moueas, id

εὐτελὲς γὰρ, μᾶλλ' ἀναγκῆς, πλὴν ἅπαξ γε, ἢ δὶς τὸ πλεῖστον. ὑποπτεύεται δὲ τὰ πολλὰ, καὶ δῆλος γίγνου μὴ ἀρεσκόμενος τοῖς λεγομένοις. ἀμφιλαφεῖς δὲ αἱ ἀφορμαὶ τῶν μεμψέων τοῖς συκοφαντικοῖς τὰ ὦτα. τὰ δὲ ἄλλα, θαῤῥεῖν. ἡ τόλμα γὰρ, καὶ ἡ ἀναισχυντία, καὶ τὸ ψεῦσμα, πρόχειρον, καὶ ὄχλος ἐπ' ἄκροις ἀεὶ τοῖς χείλεσι, καὶ φθόνος πρὸς ἅπαντας, καὶ μῖσος, καὶ βλασφημία, καὶ διαβολαὶ πάσαι. ταῦτά σε ἀοίδιμον ἐν βραχεῖ, καὶ περίβλεπτον ἀποφανεῖ. τοιαῦτα μὲν τὰ φαυλα, καὶ τὰ ἔξω. ἰδίᾳ δὲ πάντα πράγματα ποιεῖν σοι δεδόχθω, κυβεύειν, μεθύσκεσθαι, λαγνεύειν, μοιχεύειν, ἀυλεῖν τε, κἂν μὴ ποιῇς, καὶ πρὸς ἅπαντας λέγειν, καὶ γραμμάτια ἐπιδεικνύναι, ἀπὸ γυναικῶν δῆθεν γεγραφότα. καλὸς γὰρ εἶναι θέλε. καὶ σοι μελέτω ἀπὸ τῶν γυναικῶν ἀπουδάζεσθαι δοκεῖν. ἐς τόδε γὰρ προήκασιν οἱ πολλοὶ, ὡς διὰ τοῦτό σου καὶ ἄλγει ἡ γυναικωνίτιδος εὐδοκιμούσης. καὶ τὸ δεῖνα δὲ μὴ ἀδικεῖσθαι, κἂν πρὸς ἅπαντων ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἐγκαλῶσι δοκοῖς.

enim vile : nec niſi ſemel aut bis ad ſummum ſurgas. Plerunque autem ſubſanna, & palàm oſtende tibi non placere quæ dicuntur. Abundè autem reprehenſionum ſycophanticis aures ſuppeditabunt. Cæterùm, confidere oportet. Etenim audacia, impudentia, mendacium promptum, ac ſemper ſummis in labijs iuramentum, in omnes inuidia & odium, & maledicentia, & probabiles calumniæ, hæc omnia te breui celebrem, & conſpicuum reddent. Et hæc quidem ſunt palàm faciẽnda, & foris. Priuatim verò res omnes perpetrare conſtituas : alea ludere, inebriari, ſcortari, mœchari, ſuperbire, & ſi non facis, omnibúſque dicere, & literas à mulieribus ſcriptas oſtendere. Nam & pulchra eſſe velis, & des operam vt à fœminis amari videaris. Vulgus enim hoc ad Rhetoricam referet, vt propter hoc etiam, vſque ad gynæceum ſis celebris. Atq; iſtud ne vereare, etiamſi à viris ob quippiam aliud amari videaris, idq; cùm iam ſis barbatus, atque adeò

καὶ ταῦτα, ἡμείωτης, ἢ καὶ ἡ

Δία φαλακρὸς ἤδη ὤν. ἀμὴ ἔσωσαν οἱ καὶ ἐπὶ τούτῳ συμόντες. ἰοῦ ἴ μὴ ἔστι, οἱ οἰκέται ἱκανοί. πολλὰ γὰρ ἂν τὸν τοιούτου πρὸς τὴν ῥητορικὴν χρήσιμα παραγίγνεται. θαλεῶν ἡ ἀναισχυντία, καὶ θράσος. ὀξὺς ὡς λαλίστερος αἱ γυναῖκες, καὶ λοιδορεῖσθαι πιεσοῦς, καὶ τὸν ἀνδρεῖον δὴ τὰ ὅμοια πάσχειν, διοίσεις τῶν ἄλλων. καὶ μὴν καὶ πτῆσαι χρὴ μάλιστα μὲν τὰ πάντα. εἰ δ' μὲν, πάντως ἐκεῖνα. καὶ αὐτὸ δέ σοι τὸ σῶμα, πρὸς ἅπαντα εὐδίως κεχρήσθω, καὶ ἡ γλῶττα ὑπηρετείτω καὶ πρὸς τοὺς λόγους, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, ὅπόσα ἂν δύνηται. δύναται δ' οὐ σολοικίζειν μόνον, οὐδὲ βαρβαρίζειν, οὐδὲ ληρεῖν, ἢ ὀπορχεῖν, ἢ λοιδορεῖσθαι, ἢ διαβάλλειν, καὶ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοὐντεῦθεν τι ἄλλο ὑποστελεῖν. καὶ μάλιστα μὲν πρὸς οὕτω πολλοὺς τοὺς ἔρωτας μὴ διαχεῖσης, πάντα αὐτὴ γε ἐπισάσθω, καὶ γοητεύσεσι χρήσθω, καὶ μανδύη ἀποστροφάδι. μὴ ταῦτα δ' παῖ καλὸς ἐκμάθῃς, δύνασαι δ', εἰδὲν γὰ ἐν αὐτοῖς βαρὺ, θαῤῥῶν ἐπαγγέλλομαι σε εἰς μακρὸν σε ἄειστον ῥήτορα. καὶ ἐμὲν ὅμοιον

per Iouem caluus. Sed adsint qui etiam ob id tecum consuetudinem habeant: at si nemo alius adfuerit, vel famuli sufficient. Nam hinc multa ad Rhetoricam vtilia accedunt, audacior impudentia, & temeritas. Cernis vt loquaciores sunt fœminæ; virósque superant conuitiandi copia? Quòd si similia tibi accidãt, cæteris præstabis. Iam verò & per omnia pice oblita depilari oportet: fin minus per illa prorsus. Os quoque ipsum ad omnia libenter tibi diducatur: & lingua sermonibus, & quibuscunq; poterit alijs, subseruiat. Potest autem non solùm solœcismum, & barbarismũ committere, vel nugari, peierare, conuitiari, mentiri, calumniari: sed & aliud quid noctu agere. Et maximè quando tu vnus tot amatoribus non sufficies, ipsa quidem omnia sciat facere, & fœcundior fiat, & nihil auersetur. Hæc si rectè didiceris puer, potes autem, cùm in ijs nihil sit graue, audacter polliceor, te breui Oratorem præstantissimum, nobisque similem

ἀπατελεδήσεσθε. τὸ μὲν τοῦτο δή, ὦ ἐμὲ χρὴ λέγειν ὅτα οὐ βεβαιοῖ παρέσται σοι τὰ ἀγαθὰ παρὰ τῆς ῥητορικῆς. ὁρᾷς γὰρ ἐμέ, ὃς πατρὸς μὲν ἀφανοῦς, καὶ οὐδὲ καθαροῦ ἐλευθέρου γεγονὼς, ἔτυχον Ξοΐν, καὶ Θμοῦιν δεδουλευκότος. μητρὸς δ' ἀκεστρίας, ἐκ' ἀμφοδίου τινός. αὐτὸς δ' οὖν ὥραν ἐπαγωγὸν παντὶ τρόπῳ ἀδόκιμον εἶναι δόξαι, τὸ μὲν πρῶτον, ὅτι φιλῶ τὴν ζέφειαν, συνῆν τινι κακοδαίμονι, καὶ γλίσχρῳ ἐρασπῆ. ἔπειτα δὲ τὴν ὁδὸν ταύτην ῥᾴστην οὖσαν καὶ τρίβον, καὶ διεκπεραστὸν, ὅτι τῷ ἄκρῳ ἐγχωμάζω, ὑπῆρχε γάρ μοι ὦ φίλη Δεδάσεια, πάντα ἐκεῖνα, ἃ πρόσθεν ἐφάδια, τὸ θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία, πρῶτον μὲν, ὡς ἔτι σοφιστὴς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τῆς Διὸς, καὶ Λήδας. πασὶν ὁμώνυμος γεγένημαι. ἔπειτα δὲ καὶ συνοικήσας, τὸ πρῶτον μὲν ἐγαμίζομαι πρὸς αὐτῆς, ἐρᾷν προσποιούμενος γυναικὸς ἑβδομηκοντούτιδος, τέτταρας ἔτι λοιποὺς ὀδόντας ἐχούσης, χρυσίῳ καὶ τούτους ἐνδεδεμένους. ἔπειτα ἀλλά γε διὰ τὴν πενίαν, ὑφισάμην τὸν ἄθλον. καὶ τὰ ψυχρὰ ἐκεῖνα τὰ ἐκ τῆς σορᾶς φιλήματα, ὑπ' ἀηδίας

A

B

C

D

E

euasurum. Cæterùm quæ sequentur, mihi non dicendum, quàm multa bona tu à Rhetorica sis breui consequuturus. Cernis enim me, qui ex obscuro patre, nec merè libero, quisque diutius quàm Xoës, & Thmuïis seruiuerit: matre verò sartrice, in biuio quodam natus sum. Ipse verò forma non omnino illiberali esse visus, sub initium ob victus penuriam, cum infœlici, suaui tamen conuersabar amatore. Postquam autem viam hãc facillimam esse animaduerti, eáque absoluta fastigium attigi: siquidẽ ô Adrastea chara, mihi omnia illa quæ antè dixi, viatica suppetebant, temeritas, ignorantia, impudentia. Primùm quidem non ampliùs desiderabilis appellor: sed iam Iouis & Ledæ filijs factᵃ sum cognominis. Dein cum anu consuescens, primùm ab ipsa lautè accipiebar, simulans me amare mulierem septuagenariam, quæ dentes quatuor reliquos, eósque auro illigatos habebat: verumtamen ob paupertatem hunc laborem sustinebam: illáq; capularis vetulæ oscula, fames

μοι ἐποίει ὁ λιμός. εἶτα ὀλίγου δεῖν, κληρονόμος ὢν εἶχεν ἁπάντων κατίσην, εἰ μὴ κατάρατός τις οἰκέτης ἐμήνυσεν, ὡς φάρμακον εἴλοι ἐπ' αὐτὴν ἀνήμερος. ἐξωθεῖς ἐπὶ κεφαλὴν, ὅμως οὐδὲ τότε ἀπέρηκα τῶν ἀναγκαίων, ἀλλὰ καὶ ῥήτωρ δοκῶ, κἂν ταῖς δίκαις ἐξετάζομαι, παρεδίδουν τὰ πολλά, καὶ τὸν δικασὰς τοῖς αὐτοῖς καθυπερούμενος. καὶ ἀπῶμαι μὴ παιδεῦσα. οἱ φοίνικες δὲ, ὅπὶ τῇ σύριγγι χλωρεὶ ἐστεφανωμένοι. τούτοις γὸ ἐπὶ τὸν δυσχεῖς χεῶμαι τοῖς δελέασιν. ἀλλὰ καὶ τὸ μισεῖσθαι παρὰ ἁπάντων, καὶ ἐπίσημον εἶναί με, ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ τοῦ τρόπου, καὶ πολὺ πρότερον τῶν λόγων, καὶ τὸ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ τοῦτον ἐκεῖνον τὸν ἀκρότατον ἐν πάσῃ κακίᾳ λελῶφθαι, οὐ μικρὸν ἔμοιγε δοκεῖ. ταῦτά σοι παραινῶ, νὴ τὸ παίδιον, πολὺ πρότερον ἐμαυτῷ παραινέσας, καὶ χάειν ἐμαυτῷ ἐμπαυσάμενος. εἶεν. ὁ μὲν ἡγεμὼν ἐπαύσατο ταῦτα, πεπαύσεται. σὺ δὲ, ὦ πλειόνων τοῖς εἰρημένοις, καὶ δὴ παρεῖναι νόμιζε ὅπως ἐξαρχῆς ἐπόδιος ἐλθεῖν. καὶ οὐδὲν

reddebat mihi ſuauiſſima. Deinde parum abfuit, quin omnium bonorum quæ poſſidebat, hæres euaſerim, niſi execrandus quidam famulus venenum ad illam tollendam à me emptum illi indicaſſet. Ob id in caput præceps eiectus, tamen neque tunc rebus neceſſarijs carui: ſed & orator eſſe videor, & in iudicijs contendo, cauſam plerunque prodens, & judicum gratiam fatuis promittens. Vt plurimum tamen ſuccumbo, ac nihilominus viridi palma fores coronantur. Nam his erga infœlices illecebris vtor. Præterea ab omnibus odio haberi, & morum prauitate, longè priùs quàm ſermonum eſſe inſignem, ac digito monſtrari, en ille qui cunctis flagitijs præcellere fertur: non parua res eſſe mihi videtur. Hæc te moneo per Venerem, quæ meipſum multò priùs monui, nec gratiam exiguam mihi ipſi comparaui. Eſto: generoſus ille hæc dicere deſinet. Tu verò ſi dictis credas, ibi te eſſe puta quò peruenire ab initio deſiderabas, & nihil obſtabit ſi leges has obſeruaris, quo-

σε κωλύσει ἐπόμενον τῷ νόμῳ

ἢ τε τοῖς δικαστηρίοις κρατεῖν, καὶ ἐν τοῖς πλήθεσιν εὐδοκιμεῖν, καὶ ἐπιτήδειον εἶναι, καὶ γαμεῖν, οὐ γραῶν τινα τῶν κωμικῶν, καθάπερ ὁ νομοθέτης, καὶ διδάσκαλος, ἀλλὰ καλλίστην γυναῖκα, τὴν ῥητορικήν, ὡς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐκεῖνο πλουτοῦσαν ἅμα ἐλαυνόντα φέρειν, σοὶ μᾶλλον πρέπειν περὶ σαυτοῦ εἰπεῖν, ἢ ἐκείνῳ περὶ τοῦ Διός. ἐγὼ δ', ἀγνώς γε, καὶ δειλός εἰμι, ἐκπήσομαι ὑμῖν τῆς ὁδοῦ, καὶ παύσομαι τῇ ῥητορικῇ ἐπιπολάζων, ἀσύμβουλος ὢν ἄλλοις αὐτὸς τὰ ὑμέτερα. μᾶλλον γὰρ ἤδη πέπαυμαι. ὥστε ἀχνυτὸ ἐπαγωνιεῖσθε, καὶ θαυμάζεσθε, μόνον τοῦτο μεμνημένοι, ὅτι μὴ τῷ τάχει ἡμῶν κεκρατήκατε, ἀκύτεροι φανέντες, ἀλλὰ τῷ ῥᾳστώνῃ βαπτὸς πλῶ ὁδόν.

minus in iudicijs vincas, apud multitudinem clarea?, & acceptus sis, & tibi nubat, non anus quæpiam Comica, quemadmodum legislatori illi & præceptori tuo, sed mulier pulcherrima, Rhetorica ipsa: ita vt cùm illo Platonis curru alato veharis, magis te deceat de te ipso loqui, quàm illum de Ioue. Ego verò ignauus cùm sim, & timidus, è via vobis decedam, & Rhetoricæ ope ex obscuro emergere desinam, ignarus quo pacto vestra cum illa conueniant. Quin potiùs iam desino. Itaque fine puluere victores proclamemini, & admirationi sitis, hoc solùm memoria tenentes, vos qui visi estis velociores, non superasse nos celeritate, sed quia facillimam pronámque viam iniuistis.

ΦΙΛΟΨΕΥΔΗΣ, Η Ἀπιστῶν.

PHILOPSEVDES, SIVE INCREDVLVS, TYCHIADES & Philocles.

ARGVMENTVM.

Disputatio est de vi magica, de incantamentis, de spectris, & mortuorum animis: an ea videlicet super terram ambulent, sesèque quibus libitum fuerit, ostendant: cuiusmodi & hodie quadam superstitione atque illusionibus demonum vexati plerique credunt. Negat Lucianus huiusmodi esse phantasmata: & affirmat

magicam vim, meram esse praestigiam. Atque haec omnia fingit apud Philosophum Eucratem agi, & philosophorum exemplo confirmari, vt pro more illorum vanitatem persequatur.

ΤΥΧΙΑΔΗΣ.

Χεις μοι ὦ Φιλόκλεις εἰπεῖν τί ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν, ὃ τὸν πολλοὺς εἰς ἐπιθυμίαν τῆς ψεύδους ἀφικνεῖται, ὡς αὐτούς τε χαίρειν μηδὲν ὑγιὲς λέγοντας, καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διηγουμένοις μᾶλλον προσέχειν τὸν νοῦν; Φιλο. πολλά ὦ Τυχιάδη ἐστίν, ἃ τοὺς ἀνθρώπους ἐνίους ἀναγκάζει τὰ ψευδῆ λέγειν, εἰς τὸ χρήσιμον ἀποβλέποντας. Τυ. οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς τοῦτο φασίν, οὐδὲ ἐρωτῶμεν περὶ τούτων ἐγώ, ὁπόσοι τῆς χρείας ἕνεκα ψεύδονται. συγγνώμης τοιγαροῦν οὐ τοσοῦτο μᾶλλον καὶ ἐπαίνου τινὲς αὐτῶν ἄξιοι, ὁπόσοι ἐν πολεμίοις ἐξαπατήσαντες, ἢ ὑπὲρ σωτηρίας τῷ τοιούτῳ φαρμάκῳ ἐχρήσαντο ἐν τοῖς δεινοῖς, οἷα πολλὰ καὶ Ὀδυσσεὺς ἐποίει, πολύ τε αὖτε ψυχῇ ἀρτύνυθος, καὶ τὸν νόστον τῶν ἑταίρων. ἀλλὰ περὶ ἀνιήτων ὦ ἄριστε φημὶ, οἳ αὐτὸ

TYCHIADES.

Otes mihi Philocles dicere, quidnam id tandem sit, quod multos in mentiendi cupiditatem adducit, vt pariter gaudeant, quum & ipsi nihil sani loquuntur, & his qui talia narrant, maximè animum intendant? *Phil.* Multa sunt, Tychiade, quæ nonnullos mortales mentiri compellunt, quia in rem vident conducere. *Tych.* Nihil adrem hæc, vt aiunt, neque enim de his rogabam, qui quum vsus postulat, mentiuntur. Venia nimirum hi, imò laude plerique eorum sunt digni, quicunque vel hostes fefellerunt, vel ad salutem tali pharmaco in periculis vsi sunt: qualia multa Vlysses etiam fecit, vt & vitam suam & sociorum reditum redimeret. Sed de illis vir optime dico, qui nulla necessitate

ἀεὶ τῆς χρείας τὸ ψεῦδος

περὶ πολλοῦ τῆς ἀληθείας πίστεται, ἡδόμενοι τῷ πράγματι, καὶ ἐνδιατείβοντες ἐπ' ἀδήμῃ περφάσει αἰσχρῇ. τούτους οὖν ἐθέλω εἰδέναι, τίνες ἀγαθοῦ τοῦτο ποιοῦσιν. Φίλο. ἦπου καταμανθάνεις ἤδη τινὰς τοιούτους, οἷς ἔμφυτος ἔρως οὗτός ἐστι περὶ τὸ ψεῦδος; Τυ. καὶ μάλα πολλοί εἰσιν οἱ τοιοῦτοι. φίλο. τί δ' οὖν ἄλλο, ἢ αἰσίαν χρὴ αἰτίαν εἶναι αὐτοῖς φάναι τοῦ μὴ ἀληθῆ λέγειν, ἢ ὅτι τὸ χεῖρον αὐτὶ τοῦ βελτίονος περαιροῦνται; Τυ. οὐδὲν τοῦτο, ἐπὶ πολλοὺς γὰρ ἐγώ σοι δείξαιμι, σωφρόνως τἄλλα, καὶ πάνυ γοῦν θαυμασίους, οἳ εἰδ' ὅπως ἁλισκόμενοι τούτῳ τῷ κακῷ, καὶ φιλοψευδεῖς ὄντας, ὡς αἰσχαδαί μοι, εἰ τοιοῦτοι ἄνδρες ἄριστοι τἆλλα πάντα, ὅμως χαίρουσιν, αὐτούς τε, καὶ τοὺς ἐντυγχάνοντας ἐξαπατῶντες. ἐκείνους μὲν γὰρ τοὺς παλαιοὺς περὶ ἐμοῦ σε χρὴ εἰδέναι, τὸν Ἡρόδοτον, καὶ Κτησίαν τὸν Κνίδιον, καὶ πρὸ τούτων, τοὺς ποιητάς, καὶ τὸν Ὅμηρον αὐτόν, ἀοιδίμους ἀνδρας ἐγκάφῳ τῷ ψεύσματι κεχρημένους, ὡς μὴ μόνον ἐξαπατᾷν τοὺς τότε ἀκούοντας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ

A veritati mendacium anteponunt, ipsa re delectati, in eáque sine vllo prætextu idoneo versati. Quare scire velim cui bono istū illud agant. *Phil.* An alicubi tales aliquos iam deprehendisti, quibus insita sit hæc mentiendi libido? *Tych.* Et complures quidem sunt istiusmodi. *Phil.* Quid aliud ergò in causa sit, quòd mentiuntur, nisi dementia? siquidem rem pessimam optimæ loco præoptant. *Tych.* Hoc nihil est, nam ego tibi multos ostenderim ad cætera prudentes, ac sapientia mirabili: nescio quo pacto tamen hoc malò captos, mendacijque studiosos, adeò vt ego certè molestè feram, quòd viri tales, cæteris omnibus in rebus optimi, gaudent tamen & se, & eos in quos inciderint, fallere. Nam veteres illi, quòd tibi notius quàm mihi esse debet, Herodotus, Ctesiásque Cnidius, & ante hos poëtæ, & ipse Homerus viri celebres, mendacijs scriptis vsi sunt, vt non solùm eos fallerent, à quibus tunc audiebantur, sed ad

μίχεις ἡμῶν δικηδῶς τὸ ψεῦδος, ἐν διαθήκης ἐν καλλίστοις ὕπνοις, καὶ μέρος φυλαττόμενον. ἐμοὶ γοῦν πολλάκις αἰδεῖσθαι ὑπὲρ αὐτῶν ἔπεισιν, ὁπόταν ὑμᾶς τοῦ τυμβίου, καὶ Προμηθέως δεσμὰ διηγῶνται, καὶ γιγάντων ἐπανάστασιν, καὶ τὴν ἐν ᾅδου πᾶσαν τραγῳδίαν, καὶ ὡς δὴ ἔρωτα ὁ Ζεὺς ταῦρος, ἢ κύκνος ἐγένετο, καὶ ὡς ἐκ γυναικός τις, εἰς ὄρνεον, ἢ εἰς ἄρκτον μετέπεσεν. ἔτι δὲ πηγάσους, καὶ χιμαίρας, καὶ γοργόνας καὶ κύκλωπας, καὶ ὅσα τοιαῦτα, πάνυ ἀλλόκοτα, καὶ τερατώδη μυθίδια, παίδων ψυχὰς κηλεῖν δυνάμενα. ἔτι δὲ μορμὼ, καὶ λάμιαν δεδιότων. καίτοι τὰ μὲν τῶν ποιητῶν, ἴσως μέτεστι. τοῖς δὲ καὶ πόλεις ἤδη καὶ ἔθνη πολλὰ, κοινῇ, καὶ δημοσίᾳ ψεύδεσθαι, πῶς οὐ γελοῖον; οἱ Κρῆτες μὲν τὸν Διὸς τάφον δεικνύοντες ἐκ αἰσχύνονται, Ἀθηναῖοι δὲ τὸν Ἐριχθόνιον ἐκ τῆς γῆς ἀναδιδόναι φασὶ, καὶ τοὺς πρώτους αὐτόχθονας ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀνάφυναι, καθάπερ τὰ λάχανα. πολὺ σεμνότεροι οὖν οἱ τῶν Θηβαίων, οἱ ἐξ ὀφεως ὀδόντων, ἀπαρτούς τινας ἀναβεβλαστηκέναι διηγοῦνται. ὃς δ' ἂν οὕτω ταῦτα

nos etiam mendacium per manus traditum peruenire, in pulchertimis uersibus, metrisque seruatum. Me ergo sæpe illorum ver- A suum nomine subit pudor, siquando cœli sectionem, ac Promethei vincula recensent, gigantúmque rebellionem, atque omnem illam de inferis tragœdiam. Et vt ob amorem Iupiter in taurum, & B cygnum versus sit: vtque mulier mutata in auem, vel vrsam. Prætérea Pegasos, Chimæráque, & Gorgonas, & Cyclopas, atque id genus C omnia, admodum absurdas monstrosásque fabulas, & quæ puerorum mentes afficere queant, quì laruam adhuc, lámiámque metuunt. Atqui poëtica fortè sunt tolerabilia. Iam Dverò & vrbes, & gentes multas, vna voce publicéque mentiri, quì non sit ridiculum? Veluti quum Cretenses Iouis sepulchrum ostendere non pudet: Athenienses Erichthonium editum è terra ferunt: primósque illos homines in Attica olerum more ex terra E emersisse. Hi multò verecundiores quã Thebani, qui ex dentibus serpentis, satiuos quosdam progerminasse narrant. Quòd siquis hæc,

cùm

καταγέλαστα ὄντα, μὴ οἴηται ἀλη-
θῆ εἶναι, μὴ ἐμφερόμενος αὖ
ἀξιπίστων ταῦτα, Κορύβαν τι-
νὸς, ἢ Μαργίτου νομίζοι τὸ πτη-
νὸν, ἢ Τριπτόλεμον ἐλά-
σαι διὰ τὸ ἀέρος ὀπὶ δρακόν-
των ἁνοπτέρων, ἢ Παῖσα ἥκειν
ἐξ Ἀρκαδίας ἁμμαχουμένης Μα-
ραθῶνα, ἢ Ὠρείθυιαν ὑπὸ τοῦ
βορέου ἁρπασθῆναι, ἀσεβὴς
οὗτος, καὶ ἀσόφιστος αὐτοῖς
ἔδοξεν, οὕτω πρόδηλοις, καὶ
ἀληθέσι πράγμασιν ἀπιστῶν.
ἐς τοσοῦτον ἐπικρατεῖ τὸ ψεῦ-
δος. Φιλο. Ἀλλ' οἱ μὲν ποιη-
ταὶ ὦ Τυχιάδη, καὶ αἱ τραγῳ-
δίαι, συγγνώμης τυγχάνειν ἀξι-
οῦσι μοι, τὸ ἐν τῷ μύθου τρό-
που ἐπαγωγότατον ὄν, ἐγκατα-
μιγνύντες τῇ γραφῇ, οὐδὲν
μᾶλλον δοκοῦσι πρὸς τὸν
ἀκροατὰς. Ἀθηναίοις δὲ, καὶ Θη-
βαίοις, καὶ εἴ τινες ἄλλοι, σεμνο-
τέρας ἀποφαίνονται τὰς παι-
δείας ἐκ τῶν τοιούτων. εἰ
γοῦν τις ἀφέλοι τὰ μυθώδη
ταῦτα ἐκ τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲν
ἂν κωλύσοι λιμῷ τοὺς ποιητὰς
αὐτῆ διαφθαρῆναι, μὴ δὲ ἀμοι-
βὴ τῶν ξένων τὰληθὲς ἀκρο-
ᾶσιν ἐθελησόντων. οἶδα μὲν δὲ
ἐγὼ τοιαύτης αἰτίας, ὅμως
χαίροντες γὰρ ψεύσμασι,

cùm sint ridicula, non puta esse vera: sed ea prudenter examinans, Coræbi cuiuspiam, aut Margitæ existimet esse, credere aut Triptolemum in alatis draconibus per aërem vectum esse, aut Pana Marathonem supppetias ex Arcadia venisse, vel Orithyam à Borea raptam esse, impius nimirum hic, atque insanus videatur eis, quippe qui tam manifesta, veràque non credat, vsque adeò obtinet mendacium. *Philo.* At poëtis Tychiade, vtribúsque fuerit forsassis ignoscendum. Nam illi delectationem illam quæ ex fabula proficiscitur, vt quæ maxima sit illecebra, poëmatibus suis immiscent, quæ potissimùm erga auditores opus habent. Athenienses verò & Thebani, & siqui sunt alij, patriæ suę plus maiestatis ex his figmentis conciliant. Quòd siquis fabulas auferat è Græcia, nihil obstiterit quominus earum explanatores fame intereant, cùm nullus sit hospitum qui veritatem gratis audire velit. At siqui nulla tali de causa, gaudent tamen mendacio, hi omnino ridiculi merito videantur.

παίγνιοι εἰκότως δοκοῖεν ἂν.

Τυ. εὖ λέγεις. ἐγὼ γὸ παρὰ Εὐκράτους ἥκω σοι τὰ πάνυ πολλὰ τὰ ἄπιστα, καὶ μυθώδη ἀκούσας. μᾶλλον δ' μετ' ἐξὸ λεγομένων, ἀπιὼν ὠχόμην, οὐ φέρων τὸ πρᾶγματος τὸν ὑπερβολὸν, ἀλλά με ὥσπερ αἱ ἐκεινύες ἐξήλασαν, πολλὰ πρᾶσια, καὶ ἀλλόκοτα διεξιόντος. Φιλο. καίτοι ὦ Τυχιάδη, ἀξιόπιστος ὁ Εὐκράτης ὤν. καὶ οὐδεὶς ἂν οὐδὲ πιστεύσειεν, ὡς ἐλεῖνος οὕτω βαθὺν πώγωνα καθειμένος, ἐξηκοντούτης ἀνὴρ, ἔτι καὶ φιλοσοφίᾳ ξυνὼν τὰ πολλὰ, ὑπομένειεν ἂν καὶ ἄλλου τινὸς ψευδομένου ἀκούσαι παρὼν, οὐχ ὅπως αὐτός τι τολμῆσαι τοιοῦτον. Τυ. ἐ γὸ οἶδα ὦ ἑταῖρε οἷα μὶ ἔπειν, ὅπως ὑ αὐτὰ ἐπιχώσατο, ὡς ὑ κ' ἐπώμνυτο τοῖς πλείοσις, παρεσκευάσμος τὰ παιδία, ὥστ' με κ' ἀποβλέπουτα ἐς αὐτ', ποικίλα ἐνυοεῖν. ἀρτι μὶ, ὡς μαινόμενον, καὶ ἐξω θὴν τὸ καθεστηκότος. ἄρτι ὑ, ὡς χρὴς ὢν, ἀρα τοσοῦτον χρόνον ἐλελήθει με ὑπὸ τῇ λεοντῇ, γελοῖόν τινα πίθηκον περιτέλλων. οὕτως ἄτοπα διηγεῖτο. Φιλο. τίνα ταῦτα περὶ τῆς ἑστίας ὦ Τυχιάδη ; ἐθέλω γὸ ἀκοῦσαι καὶ πάνυ

Tych. Rectè dicis : nam ego protinus ab Eucrate illo celebri venio, vbi multa incredibilia ac fabulosa cùm audissem, imò verò medio in sermone discessi non ferens narrationem tam supra fidem : sed me velut furiæ quædam abegerunt, dum monstrosa multa atque absurda referret. *Phil.* Atqui Tychiade, vir grauis est Eucrates : & nemo certè crediderit illum tam promissa barba virum sexagenarium : & qui præterea sit plurimum in philosophia versatus, sustinuisse vt alium quenquam audiret se præsente mentientem, nedum vt ipse tale quicquam audeat. *Tych.* At nescis amice qualia referebat, tum ea quàm constanter asserebat, præterea quàm sanctè in plerisque iurabat, admotis etiam filijs : adeò vt ego quum eum respicerem, varia mecum cogitarem : interdum quidem illum insanire, neque animo constare : interdum verò fugisse me, quòd impostor esset, ac tantum temporis sub leonis pelle ridiculam simiam circumtuliisset : adeò absurda narrabat. *Phil.* Quænã illa, per lares, sunt Tychiade? Nã cupio cognoscere quamnam

πλὴν ἀλαζονείαν τὸ πλεῖστον τῷ πώγωνι ἔσκεπτο. Τυ. ἐώθειν μὲν καὶ ἄλλοτε ὦ Φιλόκλεες, φοιτᾶν πρὸς αὐτόν, εἴ ποτε πολλὴν τὴν σχολὴν ἄσχολον ἡμῖν παρεῖχε Λεοντίχου συγγενέσθαι δεόμενος, ἐπεὶ ἔμοιγε οἶδα, ἀκούσας παρὰ τοῦ παιδὸς ὡς παρ' Εὐκράτους ἥκοιεν ἀπελθόντα, τοσοῦτον ἐσπευδόμην, ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς καὶ τοῦ Λεοντίχου συγγενοίμην, κἀκεῖνον ἰδοίμην, ἡγούμενος γὰρ ὡς τοσοῦτον, παρεγένομαι πρὸς αὐτόν, ἐυρίσκω δ' αὐτόθι τὸν μὲν Λεοντίχον, οὐκέτι· ἐξῆκε γὰρ ὡς ἔφασκον, ὀλίγον πρόσθεν ἐλθόντος. ἄλλους δὲ συχνοὺς, ἐν οἷς Κλεόδημος ὁ ἐκ τοῦ περιπάτου, καὶ Δεινόμαχος ὁ στωϊκὸς, καὶ Ἴων. οἶδα δ' ὅτι τοῖς Πλάτωνος λόγοις θαυμάζειν ἀξιοῦντα, ὡς μόνον ἀκριβῶς καταμεμηνυκότα τὴν γνώμην τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι τετυφωμένοις δοκοῦντα. ὁρᾷς οἵους αὖθις ἄνδρας σοι φημὶ, παντοδαπούς, καὶ παραφέτους; ὅπου γὰρ τὸ κεφάλαιον ἀπὸ τῆς ἐκάστης προαιρέσεως, αὐδρεῖμοις ἅπασιν, καὶ μονονουχὶ φοβεροῖς τὴν πρόσοψιν. ἔτι καὶ ὁ ἰατρὸς Ἀντίγονος παρῆν, καὶ χειραγωγίαν τοῦ πολιοῦ τὸν πώγωνα ἐπιτιθέμενος. Ty. ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ τὸν Λεοντίχου οἶκον ἐκ τοσούτου ἐσκεψάμην, ἐπορευόμην ἐπὶ τὸν Εὐκράτους, ἐπιθυμῶν ἰδεῖν τὸν ἄνδρα, καὶ ἅμα ἐπὶ τῷ ἀκοῦσαι τῶν λεγομένων ἐν τῷ συμποσίῳ. ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς ἦν τῆς οἰκίας, ἐκ τοῦ πλησίον ἐθορύβουν ἀκούοντες, καὶ ἐπιτεταμένως ἐλοιδοροῦντο ἀλλήλοις. ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ τὸν Λεοντίχου οἶκον ἐκ τοσούτου ἐσκεψάμην, ἐπορευόμην ἐπὶ τὸν Εὐκράτους, ἐπιθυμῶν ἰδεῖν τὸν ἄνδρα, καὶ ἅμα ἐπὶ τῷ ἀκοῦσαι τῶν λεγομένων ἐν τῷ συμποσίῳ. ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς ἦν τῆς οἰκίας, ἐκ τοῦ πλησίον ἐθορύβουν ἀκούοντες, καὶ ἐπιτεταμένως ἐλοιδοροῦντο ἀλλήλοις

pręstigiaturam ſub tam longa barba occuluerit. *Tych.* Solebam Philocles, & alias ipſum adire, ſiquando otio abundarem. Hodie autem, cùm eſſet mihi res cum Leonticho, qui vt ſcis, meus eſt amicus, edoctus à puero, eum ſe ad Eucratem mane contuliſſe, vt ægrotantem viſeret: amborum nomine, nempe vt & Leontichum conuenirem, & Eucratem viderem, quem ægrotare neſciebam, ad eum peruenio. At Leontichum ibi iam non inuenio: nam paulò antè, vt dicebant, exierat; alios verò confertos reperio, in quibus erat & Cleodemus Peripateticus, & Dinomachus Stoicus, & Ion: noſti virum, qui ex Platonis doctrina magnam ſui admirationem expectat, vt qui ſolus mentem viri deprehenderit; quique eius oracula alijs enarrare poſſit. Vides quos tibi viros nomino, nimirum omni ſapientia, omníque virtute prędiros: vt pote ipſum ex quaque ſecta caput, reuerendos hercle omnes, atque aſpectu propemodum terribiles. Aderat prætereà medicus Antigonus, ob morbi puto neceſſitatem vocatus: &

οἶμαι τῆς νόσου ἐπιλαβεῖς,

κ) ῥᾷον ἐδύκει ἤδη ἔχειν ὁ Εὐκρατης, κ) τὸ νόσημα τῶν σιμβόρων ἦν. τὸ ῥεῦμα γὰ, ἐς τὸν πόδας αὖθις αὐτῷ κατηλυθει καθίζεσθ οὕτω με παρ' ἑαυτῷ ὅπ τῇ κλίνῃ ὁ Εὐκρατης ἐκέλευεν, ἠρέμα ἐγκλίνας τῇ φωνῇ ἐς τὸ ἀθενικὸν, ὁπότε εἰδέ με. καίτοι βοῶντος αὐτῦ, κὰ διατεινομένου, τί μεταξὺ εἰσιὼν ἐπήκουον. κἀγὼ μάλα πυλαγμένως μὴ ψαύσαμι τῶν ποδῶν αὐτῦ, ἀπολογησάμενος τὰ συνήθη ταῦτα, ὡς ἀγνοήσαμι νοσοῦντα, κὰ ὡς ἐπὶ ἕμαθον, δ'ξεμαῖος ἦλθοιμι, ἐκαθεζόμην πλησίον. οἱ μὲν, δὴ ἐτύγχανον ἤδη ἀπὸ τῦ νοσήματος, τὰ μὲ, ἤδη προφθάνοντες, τὰ δ', καὶ τότε διεξιόντες, ἔπ δ' καὶ διεγαμίας τινὰς ἕκαστος ὑποβάλλοντες. ὁ γοῦν Κλεόδημος, εἰ τοίνυν φησὶ τῇ ἀριστερᾷ τις ἀμυελόμενος χαλεπὸν τ' ὀδόντα τῆς μυγάλης, οὕτω φονευθείσης ὡς προεῖπον, ἐνδύσας εἰς δέρμα λέοντος, ἀρτι ἀποδαρέντος, εἶτα περιάψας περὶ τὰ σκέλη, αὐτίκα παυεῖ τὸ ἄλγημα. ἀλ εἰς λέοντος ἦσαν ὁ Δεινόμαχος ἐγὼ ἤκουσα, ἐλάφου δ' ἠλείας, ἔπ παρθένου, κ) ἀβάτου. καὶ τὸ πρᾶγμα ἔτω πιθανότερον,

A

B

C

D

E

melius iam habere se videbatur Eucrates, erátque morbus ex consuetis. Nam ei rursus humor in pedes descenderat. Ergo Eucrates me sibi in lecto assidere iussit, voce ob debilitatem paulum inclinata, quum mè conspiceret: quanquam interim dum ingrederer, vociferantem eum, & vocem intendétem audieram Tum ego diligenter cauens ne pedes eius tangerem, vbi me vulgaribus istis verbis purgaueram, quòd eum ægrotare nesciuerim, quòd vbi resciissem, curriculo venerim, adsedi propè. Atque illis quidem sermo erat de morbo: & quædam iam antè dixerāt, quædam verò etiam tunc narrabant: præterea medicamenta quædam quisque proferebat. Cleodemus igitur, Siquis, inquit, finistra manu, tollens humo mustelæ dentem, sic interfectæ, vt antè dixi, in leonis recens excoriati pellem alligauerit, ac deinde circum crura posuerit, illico sedatur dolor. Non in leonis pellem, inquit Dinomachus, vt ego audiui, sed in ceruæ potiùs fœminæ, virginis adhuc, & nondum initæ, & res hoc quidē pacto est credibilior.

πρᾶγμα ἔτω πιθανότερον,

οὐχὶ γὰρ ἡ ἔλαφος, καὶ ἔρρωται μάλιστα ἐν τοῖς ποσίν. καὶ ὁ λέων, ἄλκιμος μέν, καὶ τὸ λίπος αὐτῷ, καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ, καὶ αἱ τρίχες ἐν τῷ πώγωνος αἱ ὀρθαὶ, μεγάλα δυνάμενα, εἴ τις ἐπίσταιτο αὐτοῖς χρῆσθαι μὴ τῆς φιλίας ἐπιμελῶς ἐχόμενος. τοσοῦτοι ἴσασιν, ἔφησε παρεγγελλετε. καὶ αὐτὸς ἦν ποτ' ὁ Κλεόδημος, οὕτω πάλαι ἐγιγνώσκον ἐλάφου χρῆναι τὸ δέρμα εἶναι, διότι ὠκὺ ἔλαφος. ἔναγχος δὲ λίβυς αὖτε σοφὸς τὰ τοιαῦτα, μετεδίδαξέ με, εἰπὼν ὠκυτέρους εἶναι τῶν ἐλάφων τοὺς λέοντας. ἀμέλει ἔφη, καὶ αἰσθάνονται αὐτὰς διώκοντες. ἐπῄνεσαν οἱ παρόντες, ὡς εὖ εἰπόντος τοῦ λίβυος. ἐγὼ δ', οἴεσθε γὰρ ἔφην ἐμοὶ ἐπῳδαῖς τισι τὰ τοιαῦτα παύεσθαι, ἢ τοῖς ἔξωθεν παραφθίμασι, τῷ κακοῦ ἔνδον διατρίβοντος; ἐγέλασαν ἐπὶ τῷ λόγῳ μου, καὶ δῆλοι ἦσαν κατεγνωκότες μου πολλὴν τὴν ἀνοίαν, ἐπεὶ μὴ ἐπισταίμην τὰ ᾠφελιμώτατα. καὶ μοι δοκεῖ ὧν αὖ οὐδεὶς φρονῶν αὐτεῖπεν, μὴ οὐχὶ οὕτως ἔχειν. ὁ μέντοι ἰατρὸς ὁ Ἀντίγονος, ἐδόκει μοι ἡδέως ἂν τὴν ἐρώτησιν μου. πάλαι γὰρ ἠμελεῖτο οἶμαι, βοηθεῖν ἀξιῶν τῷ

Velox enim cerua eſt, maximéque valet pedibus: & leo quidem fortis eſt, pinguedóque eius ac manus dextra, pilíque qui recti è barba prominent, magnam vim obtinent, ſiquis ijs cum proprio cuique carmine, vti nouerit: at pedum curationē minimè pollicetur. Et ipſe quoque, inquit Cleodemus, olim ſic putabam ceruina pelle vtendum, quia velox eſt cerua. At nuper vir quidam Libycus horum peritus contrà me docuit, ceruis dicens velociores eſſe leones: quippe qui eas, inquit, etiam perſequendo capiunt. Laudabant qui aderant, tanquam rectè dixiſſet Libycus ille. Tum ego, Putatis, inquam, incantamentis aliquibus ſedari talia? aut foris admotis appendiculis, cùm malum intus graſſetur? Riſerunt hunc ſermonem meū: & palàm in me magnam amentiam damnarunt, qui res apertiſſimas ignorarem, & quibus nemo ſanè mentis contradicat, quin ita ſe habeant. At medicus Antigonus delectari mihi viſus eſt hac interrogatione mea. Iamdudum enim negligebatur, opinor, cū opem

Εὐκράτει μὴ τῆς τέχνης, οἴνου τὰ παραγγέλλων ἀπέχεσθαι; καὶ λάχανα σπιλάδα, καὶ ὅλως ὑφαιρεῖν τὸ τόνου. ὁ γοῦν Κλεόδημος, ἀκούσας ταῦτα ἅμα, τί λέγεις ἔφη ὦ Τυχιάδη; ἄπιστον εἶναί σοι δοκεῖ τὸ ἐκ τῶν τοιούτων γίγνεσθαί τινας ὠφελείας ἐς τὰ νοσήματα; ὅμοιγε ἔφη ἐγώ, εἰ μὴ πάνυ τηλίκον εἶμι, ὡς πιστεύειν τὰ ἔξω, καὶ μηδὲν κοινωνοῦντα τοῖς ἔνδοθεν, ἐπεγείρειν τὰ νοσήματα, μὴ ῥημάτων ἂν φαμὲν, καὶ χρωτιᾶς τινὸς ἐνεργεῖν, καὶ ἰᾶσθαι. ἐπιπέμπειν θεραπεύματα. τοῦ δ' ἂν μὴ γνοίτου, οὐδὲ σὺ ὡς τὸ νεμεικὸν λέοντος τὸ δέρμα ἐνδύσῃ τις ἑκκαίδεκα ὅλας μιγαλᾶς. ἐγὼ γοῦν αὐτὸ τὸ λέοντα εἶδον πολλάκις χολέροντα ὑπ' ἀλγηδόνων, ἐν ὁλοκλήρῳ τῷ αὐτοῦ δέρματι. πάνυ γὰρ ἰδιώτης ἔφη ὁ Δεινόμαχος εἶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἐμέλησέ σοι ἐπιμαθεῖν, ὅτου τινὰ δοκεῖ ὠφελεῖ, τοῖς νοσοῦσι θεραπεύουσι. καὶ μοι δοκεῖς, εἰ τὰ θεραπεύματα ἀφαιρήσαιο ταῦτα, τῶν ἐν πειρᾶσθαι πυρετῶν τὰς ἀποτομὰς, καὶ τῶν ἑρπήτων τὰς καταθλίψεις, καὶ βουβώνων ἰάσεις, καὶ

Eucrati ex arte ferre vellet, denuncians videlicet vino vt abſtineret, & oleribus veſceretur, denique vigorem minueret. Tum Cleodemus, ſubridens ſimul, Quid dicis, inquit, Tychiade? Incredibile tibi videtur eſſe, vt ex rebus huiuſmodi parentur quædam aduerſus morbos remedia? Mihi certè videtur, inquam ego, niſi naribus adeò ſim mucoſis, vt credam ea quæ foris applicantur, nihilque cum his communicant, quæ morbos intus excitant, per verbula tamen vt dicitis, ac præſtigiaturam operari: & quum appenduntur ſanitatem immittere: quod fieri nequaquam poſſit, nec ſiquis vel in Nemei leonis pellem ſedecim muſtelas integras alligarit. Ego profectò leonem ipſum præ doloribus ſæpe in vniuerſa ſui pelle claudicantem vidi. Nimium idiota es, inquit Dinomachus. Neque vnquam tibi curæ fuit, vt diſceres quonam modo admota morbis proſint. Ac mihi videris ne notiſſima quidem iſta recepiſſe, periodicarum videlicet harum febriū profligationes, tum ſerpētum demulſiones, ac bubonum ſanationes, &

πάλλα, ὁπόσα καὶ αἱ γραῦς ἤδη ποιοῦσιν. εἰ δὲ ἐκεῖνα γίγνεται ἅπαντα, τί δὴ ποτε οὐχὶ ταῦτα φήσῃ γίγνεσθαι ὑπὸ τῶν ὁμοίων; ἀπέρχεται λοιδορούμενος ὁ Δεινόμαχος, καὶ πλὴν φασὶν ἐκπρούειν τὸ πλοῖον. οὐδὲ γὰρ ἃ φῄς, ταῦτα δῆλα μὴ τοιαύτης διαμέσεως γιγνόμενα. ἐμοὶ γοῦν μὴ πίσῃς φεύγειν ἐπαγαγὼν τὸν λόγον ὅτι φύσιν ἔχει γίγνεσθαι, τό τε πυρετῶδες, καὶ τὸ οἰδήματος δεδιότος, ἢ ὄνομα διατίσιον, ἢ ῥῆσιν βαρβαρικὴν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ βουβῶνος ἀφαιρεῖσθαι, ὅτι σοι γραῶν μῦθοι τὰ λεγόμενά ἐστι. σύ μοι δοκεῖς ἆρ' ὃς ὁ Δεινόμαχος τὰ τοιαῦτα λέγων, μήδ' θεοὺς εἶναι πιστεύειν, εἶτα μὴ οἴει ταῖς ἰάσεσι δύναμίν τινα εἶναι καὶ ἱερῶν ὀνομάτων γίγνεσθαι. τοῦτο μέν μοι δοκῶ ἐγὼ, μὴ λέγε· οὐ κωλύει γὰρ οὐδὲν καὶ θεῶν ὄντων, ἕτερα τὰ τοιαῦτα ψευδῆ εἶναι. ἐγὼ δὲ καὶ θεοὺς σέβω, καὶ ἰάσεις αὐτῶν ὁρῶ, καὶ ἃ εὖ ποιοῦσι τοὺς κάμνοντας, καὶ φάρμακον, καὶ ἰατρικῆς ἐπιστήμης. ὁ γοῦν Ἀσκληπιὸς αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, πάντα φάρμακα πάντοτε, ἐπιτιθέντες τοῖς νοσοῦσιν, οὐ λέοντας,

cætera quæcunque anus ipſæ iam faciunt. Quòd ſi illa fiunt omnia, cur tandem nõ putabis hæc rebus ſimilibus fieri? Infinita, inquam, congeris Dinomache, clauúmque vt aiunt, clauo extrudis. Neque enim conſtat ea quæ commemoras, eiuſmodi vi fieri. Quamobrem niſi allata ratione perſuaſeris natura fieri poſſe, vt febris tumórque vereatur aut nomen aliquod diuinum, aut dictionem aliquam barbaricam, ob ídque ex inguine fugiat, aniles adhuc fabulæ ſunt quæcunque retuliſti. Tu mihi videris, inquit Dinomachus, quùm iſta dicis, ne Deos quidem eſſe credere: ſiquidem putas fieri non poſſe, vt per ſacra nomina remedia morbis adferantur. Hoc, inquam ego, vir optime ne dixeris: nihil enim prohibet, etiamſi Dij ſint, quominus iſta ſint vana. Ego verò & Deos colo, & medelas eorum video, & leuamenta quæ laborantibus conferunt, pharmacis videlicet, atque arte medica reſtituentes. Itaq; Æſculapius, eiúſque poſteri ſalutaria pharmaca admouẽtes medebantur morbis: non leones

τοὺς νοσοῦντας, οὐ λέοντας,

καὶ μεγάλας περιάπτοντες. ἔα τοῦτον ἔφη ὁ Ιων. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν θαυμάσιόν τι διηγήσομαι. ἦν μοὶ ἐγὼ μειράκιον ἔτι, ἀμφὶ τὰ τεσσαρα, καὶ δέκα ἔτη ἐχέδυν. ἥκε δέ τις ἀγγέλλων τῷ πατρὶ, Μίδαν τὸν ἀμπελουργὸν ἐρρωμένον ἐς τὰ ἄλλα, οἰκέτην, γεώργιον, ἀμφὶ πλήθουσαι ἀγρίαι ὑπὸ ἐχέδνης διηχθέντα. κεῖσθαι ἤδη σεσηπότα τὸ σκέλος. ἀναδοῦναι γὰρ αὐτῷ τὰ κλήματα, καὶ τοῖς χερσὶν ἐπειλέκοντα, ἔσεσθαι πῦσαν τὸ θηρίον, δάκειν τ' ἐμεγαν δάκτυλον. καὶ τὸ μὲν, φθάσαι, καὶ καταδῦναι αὖθις ἐς φωλεόν. τὸν δ' οἰμώζειν, ἅπαντα λύσιμον ὑπ' ἀλγηδόνων. ταῦτά τε οὖν ἀπηγγέλλετο. καὶ τὸν Μίδαν ἑωρῶμεν αὐτὸν ὑπὸ σήψεως ὑπὸ τῶν ὁμοδούλων φερόμενον, ὅλον φλυκτίδα, πνεῦμα ἤδη, μιδᾶν τὰ τοῦ ἐπιφανείαν, ὀλίγον ἔτι ἐμπνέοντα. ἐλυπούμην δὲ τῷ πατρὶ, τῶν φίλων τις παρὼν, θαῤῥεῖ ἔφη. ἐγὼ γάρ σοι αὐδρα βαβυλώνιον τῶν Χαλδαίων ὡς φασιν, αὐτίκα μέτειμι, ὃς ἰάσεται τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἅμα διατείβων ἔλεγον, ἥκει ὁ βαβυλώνιος, καὶ ἀνίστησι τὸν Μίδαν, ἐπῳδῇ τινι ἐξελάσας τὸ

aut mustelas circumligates. Mitte huc, inquit Ion. Ego vobis mirabile quiddam narrabo. Eram adhuc adolescentulus, annos ferme quatuordecim natus, quum quidam ad patrem meum venit nuntians ei, Midam vitis cultorem, seruum in rebus etiam alijs robustum & industrium, circa plenum forum, à vipera motum iacere iam putrefacto crure. Etenim dum ligaret palmites, ac vallis circumplicaret, adrepentem bestiolam maximum ei pedis momordisse digitum. Tum illam quidem illico aufugisse, & sese rursus in latebram condidisse, illum verò doloribus pereuntem clamare. Hæc ergo cùm nuntiarentur, iam Midam ipsum videbamus lectica domum à conseruis adportari, totum inflatum, liuidum, ac superficie putrescentem, vix iam spirantem. Ergo patri mœrenti, amicorum quispiam, qui tum fortè aderat, Bono animo es, inquit. Ego enim virum quendam Babylonium ex Chaldæis, quos vocant, protinus huc adducã, qui sanabit hominem. Et ne diem narrando conteram, venit Babylonius, ac Midam restituit, fugato

ἐὰν ἀπὸ τοῦ σώματος, ἔπειτα καὶ περιαρτήσας τῷ ποδὶ τεθνηκυίας παρθένου λίθον, ἀπὸ τῆς κίονος ἀποκόψας. καὶ τοῦτο μὲν, ἴσως μέτριον. καίτοι ὁ Μίδας αὐτὸς ἀφαιρεθεὶς τὸν σκίμποδα, ἐφ' οὗ ἀνεκόμισο, ᾤχετο εἰς τὸν ἀγρὸν ἀπών. τοσοῦτον ἡ ἐπῳδὴ ἐδυνήθη, καὶ ὁ κίων ἐκεῖνος λίθος. ὁδὶ, καὶ ἄλλα ἐπίνοιά τινα ἐποίησε. εἰς γὰρ τὸν ἀγρὸν ἐλθὼν, ἐνθὼν ἐκείνων ἱερατικά τινα ἐκ βίβλου παλαιᾶς ὀνόματα ἐπᾴδει, θείῳ, καὶ δᾳδὶ καθαγίσας τὸν τόπον, περιελθὼν εἰς τρὶς, ἐξήλασεν ὅσοι ἐν ἐκείνῃ τὰ ἐντὸς τῶν ὅρων. ἦκον φοιτῶντες ἑλκόμενοι πρὸς τὴν ἐπῳδὴν ἀσπίδες πολλοὶ, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ κεράσται, καὶ ἀκοντίαι, φρυνοί τε, καὶ φύσαλοι. ἐλείπετο δὲ εἷς δράκων παλαιὸς, ὥστε γήρως οἶμαι ἀδρυπόσαι μὲν δυνάμενος, πυθόμενος δὲ τὸ προσταγμα τος. ὁ δὲ μάγος, ἐπεὶ ἔφη παρεῖναι ἅπαντας, ἵνα μὴ ἕνα τινὰ τῶν ὄφεων τὸν νεώτατον χειροτονήσας, προσβεύειν ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν δράκοντα. καὶ μεταμορφὸν ἦκε κἀκεῖνος. ἐπεὶ δὲ συνηθροίσθησαν, ἐφύσησε μὲν αὐτοὺς ὁ βαρυλώνιος, τὰ δὲ, αὐτίκα μάλα

ex corpore veneno quadam incantatione, & ad pedē eius appenſo virginis deſūctæ lapillō, quem è columna excideret. Et hoc quidem forſitan mediocre fuerit. Tū Midas ipſe ſublato, in quo allatus erat, ſcabellō, diſceſſit in agrum: tantum potuit incantatio, & columnaris ille lapis. At idē ille Babylonius alia præterea planè diuina fecit. Nempe in agrum profectus mane, cùm pronunciaſſet ſacra quædam ex vetuſto codice ſeptē nomina, ſulfure ac face luſtrato loco, in orbem ter obambulans, ſerpētes omnes exciuit, quicunque intra eam regionem erant. Veniebant ergo tanquam ad incantationē tracti ſerpentes multi, aſpides, viperæ, ceraſtæ, iaculi, phryni, phyſali. Supererat vnus draco, annoſus, qui, vt opinor, ob ſenectam prorepere non valebat, nec dicto audiens fuerat. At magus, non adſunt omnes, inquit. Tum vnum quendam ex ſerpentibus, eū qui natu minimus erat ſelectum, ad draconē miſit legatum, ac paulo pòſt venit etiā ille. At poſtquam iam collecti conſtitiſſent, Babylonius in eos ſpiritum emiſit: atque omnes protinus flatu

κατεκμώθη ἅπαντα ὑπὸ τῷ φυσήματι. ἡμεῖς δ' ἐθαυμάζομεν. εἶπέ μοι ὦ Ιων οὗτος δὴ ἐγώ, ὁ ὄφις ὁ προσβυτὴς ὁ νέος, ἆρα καὶ ἀγχιβασίαν ἄγει τὸ δράκοντα ἤδη ὡς φὴς γεγραφότα, καὶ σκίπωνα ἔχων ἐπεισέρχεται. σὺ μὲν παίζεις ἔφη ὁ Κλεόδημος. ἐγὼ δ' οὐκ αὐτὸς ἀπιστότερος ὢν σου πάλαι τὰ τοιαῦτα, φέμιον γὰρ ἔδειν λόγῳ δύνασθαι γίγνεσθαι αὖ ἀυτὰ πιστεῦσαι, ὅμως ὅτε τὸ πρῶτον εἶδον πιτόμενον τὸν ξένον τὸν βάρβαρον, ἦν γὰρ Βορέων δὴ ὡς ἔφασκεν, ἐπίστευσα, καὶ ἐνικόμην, ἔπειτα πολὺ ὕστερον. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, αὐτὸν ὁρῶντα διὰ τοῦ αἰθέρος φερόμενον, ἡμέρας οὔσης, καὶ ἐπ' ὕδατος βαδίζοντα, καὶ διὰ πυρὸς διξιόντα, καὶ χολῆς, καὶ βάδιν. σὺ ταῦτα οὐ δὴ ἐγὼ οὐδὲς, ἀλλ' ἐμβρόμον αὐδρα πιτόμενον, καὶ ἐπὶ τῶ ὑδατος βεβηκότα; καὶ μάλα ἤδη ὁς ὑποδεδεμένον γε καρβατίνας, οἷα μάλιστα ἐκεῖνοι ὑποδοῦνται. τὰ μὲν γὰ σμικρὰ ταῦτα, τί χρὴ καὶ λέγειν, ὅσα ἐπιδείκνυτο, ἥρωας ἔπεμπεν, καὶ δαίμονας ἀνῆγεν, καὶ νεκροὺς ἐώλους ἀνεκαλῶν, καὶ τὼ ἐχέτλω αὐτὼ ἐναργᾶ παρεῖχε, incensi sunt: quod nos admirabamur. Tum ego, dic mihi, inquam, Ion: serpens ille legatus, iuuenem illum dico, vtrum manu deduxit draconem, qui iam, vt ais, senuerat: an ille baculum gestans innitebatur? Ludis tu quidem, inquit Cleodemus. At ego qui & ipse quoque olim minùs talia credebam quàm nunc tu: putabam enim nulla ratione fieri posse, vt ea crederem: tamen cùm volãtem primùm conspicerem peregrinum illum barbarum (erat autem ex hyperboreis, vt aiebat) credidi, & victus sum, postquã diu repugnassem. Quid enim feciſſe, quũ eum cernerem in aëre volãtem, idque interdiu, ac super aquam ingredientem, pérq; medium ignem incedentem, idque lẽtè ac sensim? Tu-ne, inquam ego, ista videbas, nẽpe hyperboreum volantẽ? Et maximè, inquit ille, carbatinas indutum, quo potissimùm calceamenti genere illi vtuntur. Nam minutula ista, quid attinet referre, quæcunq; fecit, quo pacto amores immiserit, ac dæmones exegerit, mortuósq; marcidos in vitã reuocarit, atque Hecatẽ ipsã cõspiciendã exhibuerit, lunãq; è cœlo deducit τὼ σιλήνω χρυσοῦν.

ἐγὼ γοῦν διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον χθὲς αὐτὸς ἐν Γλαυκίᾳ τῷ Ἀλεξικλέους. ἀπὸ γὰρ ὁ Γλαυκίας τὸν πατρὸς ἀποθανόντος, παραλαβὼν τὴν οὐσίαν, ἠρέθη χρυσίδος τὴν Δημαινέτου θυγατρός. ἐμοὶ δὲ διδασκάλῳ ἐχρῆτο περὶ τοὺς λόγους. εἰ δὲ μὴ ὁ ἔρως ἐκεῖνος ἀπηγλαισεν αὐτὸν, ἅπαντα ἂν ἤδη τὰ Περιπάτου ἠπίστατο. ὃς γὰρ ἐκκαιδεκαέτης ὢν, ἀνέλυε. καὶ τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν μετελήλυθει εἰς τέλος. ἀμηχανῶν δ' ὅμως τῷ ἔρωτι, μέλλουσί μοι τὰ παῖ. ἐγὼ δὲ ὥσπερ εἰκὸς ἦν, διδάσκαλον ὄντα τὸν πρεσβύτερον ἐκείνου μᾶλλον, ἄγω πρὸς αὐτὸν, σὺν μισθοῖς τέτταρσι μὲν τοῖς παραγινομένοις. ἔδει γὰρ παρασκευάσαι τι πρὸς τὰς θυσίας. ἑκκαίδεκα δὲ, εἰ τύχοι τῆς Χρυσίδος. ὁ δὲ, αὐξομένην τὴν πρᾶξιν ὁρῶν, καὶ μᾶλλον τὸν ἔρωτα ἐπιτρέφων, τότε δὴ ὡς ὀπτοπολεῖν τὰ τοιαῦτα τελεσιουργήσας, βόθρον τε ὀρύξας ὅσον εἰς ὀργυιὰν τινὰ τὸ εὖρος, περὶ μέσας νύκτας ἀνεκάλεσεν ἡμᾶς, πρῶτον μὲν, τὸν Ἀναξικλέα τὸν πατέρα τοῦ Γλαυκίου, πρὸ ἑπτὰ μηνῶν τετελευτηκότα. ἠγανάκτει δὲ ὁ γέρων ἐπὶ τῷ ἔρωτι, καὶ ὠργίζετο. τὸν τελευταῖον δὲ, ὅμως ἔφη traxerit? Quin ego vobis referam, quæ ab eo fieri conſpexi in Glaucia Alexiclis filio. Glaucias hic cùm patris nuper defuncti facultates ſuſcepiſſet, Chryſidem Demæneti filiam amabat: ac me quidem præceptore in diſciplina vtebatur: ac niſi amor ille à ſtudio deduxiſſet eum, vniuerſam Peripateticorum doctrinam perdidiſſet: qui cùm eſſet annos natus octodecim, analyticam tenebat, & phyſicam auſcultationem ad finem vſque percurrerat. Amore tamen victus, rem omnem mihi ſignificat. Ego verò quemadmodũ par erat, quippe qui præceptor eram, hyperboreum illum magũ ad eum duco, conductũ quatuor minis in manũ ilico datis: quiddam enim erat ad ſacrificia præparandum: tum ſedecim, ſi Chryſide potiretur. Ille verò creſcentem obſeruans Lunam (nam tunc vt plurimum huiuſmodi ſacra peraguntur) foſſam cùm effodiſſet in aperto quodã lòco domus ſub dio, circa mediam noctẽ euocauit nobis, primùm quidem Anaxiclem Glauciæ patrem, ante ſeptem menſes defunctum. Succenſebat autem ob amorem ſenex, atque indignabatur. Tandem tamen ei permiſit,

αὐτῷ ἐρᾷν. μὴ δῆ, τὴν Ἑκάτην τὲ αὐτὴν ἐπαγομένην τὸν Κέρβερον, καὶ τὴν σελήνην καταπέμπουσι. πολύμορφόν τι δέαμα, καὶ ἄλλοτε ἀλλοῖόν τι φανταζόμενον. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, γυναικείαν μορφὴν ἐπιδείκνυτο. εἶτα βοῦς ἐγίνετο πάγκαλος. εἶτα σκύλαξ ἐφαίνετο. τέλος δ' οὖν, ὁ Ὑπερβόρεος ἐκ πηλοῦ ἐρώτων τι ἀναπλάσας, ἄπιθι ἔφη, καὶ ἄγε Χρυσίδα. καὶ ὁ μὲν πηλὸς, ἐξέπλατο. καὶ μεταμιχρὸν δή, ἔπεσε κοπτόμενον τὴν θύραν ἐκείνην. καὶ εἰσελθοῦσα, περιβάλλει τὸν Γλαυκίαν, ὡς αὖ ἐμμανέστατα ἐγώτα. καὶ σωλῶν, ἄχρι δὴ ἀλεκτρυόνων ἠκούσαμεν ᾀδόντων. τότε δὴ ἡ τε σελήνη ἀνέπλατο ἐς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἡ Ἑκάτη ἐλύ καὶ τῆς γῆς, καὶ τὰ ἄλλα φάσματα ἠφανίσθη, καὶ τὴν Χρυσίδα ἐξεπεμψάμεθα πρὸς αὐτὸν τὸν ᾠδὸν τὸν λυκαυγές. οἱ ταῦτα εἶδες ὦ Τυχιάδη, καὶ αὖ ἔτι ὑπόπτευσας εἶναι πολλὰ ἐν ταῖς ἐπῳδαῖς χρήσιμα. οὐ λέγεις λῷ δ' ἐγώ. ὑπόπτευον γὰρ αὖ, εἴγε εἶδον αὐτά. νῦν δὲ συγγνώμην οἶμαι, εἰ μὴ τὰ δέοντα ὑμῖν ὀξυδερκεῖν ἔχω. πλὴν ἀλλ' οἶδα γὰρ ἣν Χρυσίδα ἣν λέγεις, ἐρασθῆναι ἂν ἄμαρτε. Postea verò Hecaten quoque eduxit, adducétem vnà Cerberum. Tum Lunam detraxit, multiforme quoddam ſpectaculum, & quod aliàs aliud apparebat. Primùm quidem muliebrem formam referebat: deinde in vaccam formoſam vertebatur: poſtremò verò catula videbatur Hyperboreus ille tandem, cùm finxiſſet quendam è luto Cupidinem: Abi, inquit, atque huc perducas Chryſidem. Tum protinus lutum euolauit: paulò pòſt adfuit illa pulſans oſtiũ: quæ ingreſſa Glauciam complectitur, vt quæ ipſum inſaniſſimè deperiret: cũ quo vetſata eſt, quoad gallos canentes audiuimus. Tum verò Luna ſubuolauit in cœlum, Hecate terram ſubijt, cæteráque ſpectra diſparuerunt: & Chryſidem ferme circa diluculum dimiſimus. Hæc ſi vidiſſes, Tychiade, non amplius dubitaſſes, multa in carminibus eſſe commoda. Bene dicis, inquam, ego credidiſſem equidem, ſi vidiſſem ea: nunc verò ignoſcendum mihi puto, ſi qualia vos videtis, acutè perſpicere non poſſum. Verumtamen Chryſidem illam, quam dicis, noui, muletem meretricem ac facilem. γυναῖκα, καὶ φέρχεται, ὁ γ'.

ὁρῶ ὃ τίνος ἕνεκα ἐλέχθητε ἐπ' αὐτῷ τῷ πλίνθου φορεβευτῇ, καὶ μᾶλλον τῷ ἐξ Ὑπερβορέων, καὶ σελήνης αὐτῆς, ἣν εἴκοσι δραχμῶν ἀγαγεῖν ἐς Ὑπερβορέους δυνατὸν ἦν. πάνυ γὰρ ἐνδίδωσι πρὸς ταῦτα ἡ ἐπῳδὴ ἡ γυνὴ, καὶ τὸ σεαυτὸν τοῖς φάσμασι παραδοῦναι. σὲ μὲν γὰρ ἴσως ἀκούσῃ χαλκοῦ, ἢ σιδήρου, πτεύγειν· καὶ ταῦτα γὰρ ὑμεῖς φατε. αὐτὴ δέ, αἰ ἀργυρίου που ψοφῇ, ἔρχεται πρὸς τὸν ἦχον. ἄλλως τε, καὶ θαυμάζω αὐτῆς τὸ μάγου, εἰ δυναμένης αὐτὸς ἐρᾳδίως πρὸς τῶν πλουσιωτάτων γυναικῶν, καὶ τάλαντα ὅλα παρ' αὐτῶν λαμβάνειν. ὁ δὲ, τετράρων μνῶν παῦρου σμικρολόγος ὤν, Γλαυκίαν ἐπέρχεσθαι ἐξαζήτει. γελοῖα πείθεις ἔοικε Ἰων, ἀπιστῶν ἅπασιν. ἐγὼ γοῦν οὐδέως ἂν ἐροίμην σε τί περὶ τούτων φῂς, ὅσοι τοὺς δαιμονῶντας ἀπαλλάττουσι τῶν δεινάτων, οὕτω σαφῶς ἡμᾶς ἰδόντες, καὶ τὰ φάσματα, καὶ ταῦτα οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν, ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἀπὸ τῆς Παλαιστίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστὴν, ὅσους παραλαβὼν καταπλουτᾷ πρὸς τῆς σελήνης;

Nec video sanè cuius gratia ad illam luteo illo legato, magóque ex Hyperboreis, ipsáque luna egueritis, quippe quam viginti drachmis in Hyperboreos vsque ducere potuisses. Mirificè enim huic incantationi se dedit mulier, & contrarium his spectris habet. Nam ea quidem audito æris ferri-ue sono fugiunt: etenim vos hæc dicitis: illa verò sicubi argentum sonuerit, ad tinnitum accurrit. Præterea ipsum etiam magum admiror, quòd cùm ditissimas mulieres in sui amorem possit pellicere, ab ijsque solida talenta accipere, is quatuor minarum, tantilli lucri auidus, Glauciam amoris compotem fecerit. Ridiculè facis, inquit Ion, qui nihil credis. Ego igitur libenter te rogarim quid de his respondeas, qui dæmoniacos liberant terroribus, adeò manifestè spectra illa carminibus expellentes. Atque hæc non opus est me dicere, verùm omnes nouerunt, Syrus ille ex Palæstina, qui harum rerum artifex est, quàm multos suscipiat qui ad Lunã concidunt,

καὶ τὸ ὀφθαλμὼ διαστρέφοντας, καὶ ἀφρῷ πιμπλαμένους τὸ στόμα, ὅμως ἀνίησιν, καὶ ἀποπέμπει ἀφτίους, ὅτι μισθῷ μεγάλῳ ἀπαλλάξας τῶν δεινῶν. ἐπειδὰν γὰρ ὅπῃ ποτὲ κειμένοις, καὶ ἔρηται ὅθεν εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ σῶμα, ὁ μὲν νοσῶν αὐτὸς, σιωπᾷ. ὁ δαίμων δὲ, ἀποκρίνεται, ἑλληνίζων, ἢ βαρβαρίζων, ἢ ὅθεν αὐ αὐτὸς ἦν, ὅπως τε, καὶ ὅθεν ἐπῆλθεν ἐς τὸν ἄνθρωπον. ὁ δὲ, ὅρκοις ἐπάγων, εἰ μὴ πείθοιτο, καὶ ἀπειλῶν, ἐξελαύνει τὸν δαίμονα. ἔγωγ' οὖν καὶ εἶδον ἐξιόντα μέλανα, καὶ καπνώδη τινὰ χροιάν. οὐ μέγα δὲ δή μοι δοκῶ τοιαῦτά σε ὁρᾶν ὦ Ἴων, φάναι καὶ αἱ ἰδέαι αὐταὶ φαίνονται, ἃς ὁ πατὴρ ὑμῶν Πλάτων δείκνυσιν ἀμαυρόν τι θέαμα, ὡς πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀμβλυώττοντας. μόνος γὰρ Ἴωνα ἔφη ὁ Εὐκράτης τὰ τοιαῦτα εἰδέναι, οὐχὶ δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ δαίμονα ἐπιτετυχήκεσαν. οἱ μὲν, νύκτωρ. οἱ δὲ, μεθ' ἡμέραν; ἐγὼ δὲ οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ μυριάκις ἤδη τὰ τοιαῦτα τεθέαμαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἐπεφόβημαι πρὸς αὐτά. νυνὶ δὲ ἐκ τοῦ τὸ ἔθους, οὐδέν τι παράλογον ὁρᾶν μοι δοκῶ. καὶ νυνὶ μάλιστα, ἐξ οὗ μοι τὸν δακτύλιον ὁ ἀφ-

oculósque distorquent, spumáque os opplent: quos tamẽ erigit, ac sanos remittit, magna accepta mercede, diris eos malis liberans. Etenim quum iacentibus superuenit, rogauítque vnde in corpus ingressi sint, ægrotus quidem ipse tacet, sed dæmon respondet, Græca, vel barbarica lingua, vel patria loquens, quomodo, & vnde in hominem intrauit. Ille verò adiurans eum, ac ni pareat, minitans etiam, abigit dæmonem. Quin ego quoque dæmonem, nigrum, & colore fumidum exeuntem vidi. Non magnum erat, inquam ego, talia Ion te cernere, cui ipsæ etiam apparent Ideæ, quas vestigæ familiæ parens ostendit Plato, rem spectatu tenuem, quantum ad nos homines luscioſos. Ita-ne solus Ion, inquit Eucrates, istiusmodi vidit? annon alij etiam multi inciderunt in dæmones, alij noctu, alij interdiu? Ego profectò non semel. sed millies talia iam conspexi: ad quæ primùm quidem turbabar: sed nunc ita sum assuetus vt nihil prodigiosi videre mihi videar: maximéque nunc ex quo annulum mihi

Ὕπνε, σεληνου τὸ ἐν τῷ σταυρῷ πεπονημένον, καὶ τίνι ἐπιδείξει τὸ πολυώνυμον, ἐὰν τὸς εἰ μὴ κάμοὶ ἀπιστήσῃς ὦ Τυχιάδη. ἐγὼ πῶς ἂν ἔτι δ' ἐγὼ ἀπιστήσαιμι Εὐκράτει τῷ Δείνωνος, σοφῷ ἀνδρὶ μάλιστα, καὶ ἐλευθερίως τὰ δοκοῦντα οἱ λέγοντι οἴοις παρ' αὐτῷ μετ' ἐξουσίας τὸ γοῦν πρὸς τὰ ἀνδριάντος ἦδ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἅπασι τοῖς ἐπὶ τῆς οἰκίας, ὅσοι νύκτες φαινόμενον, καὶ παισὶ, καὶ νεανίαις, καὶ γέρουσι, τοῦτο οὐ παρ' ἐμοῦ μόνον ἀκούσεσθαι ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν ἡμετέρων ἁπάντων. ποίου τοίνυν δ' ἐγὼ ἀνδριάντος, οὐχ ὑπέρχεσθε ἔφη εἰσιὼν ἐς τὴν αὐλὴν, ἑστηκότα παγχάλκου ἀνδριάντα, Δημητρίου ἔργον τοῦ ἀνθρωποποιοῦ; μῶν τὸν δισκεύοντα ἦν δ' ἐγὼ φὴς, τὸν ὀπισθοκυφότα καὶ τὸ γόμα τῆς ἀφέσεως, ἀπεσταλμένον εἰς τὸ διασφόρου, ἀγέμα ὀκλάζοντα τῷ ἑτέρῳ, ἐοικότα ξυναναστρόφῳ μετὰ τὰ βολῆς; ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν ὃς, ἐπεὶ τοῦ Μυρώνος ἔργων ἦν καὶ τοῦτο ὄψει, ὁ δισκοβόλος, ἂν λέγεις. οὐδὲ τὸν παρ' αὐτὸν φημὶ τὸν διαδούμενον τὴν κεφαλὴν τῇ ταινίᾳ, τὸν καλόν.

dedit Arabs, ex ferro de cruce ſumpto, factum: carmenque docuit multis nominibus conſtans: niſi fortè ne mihi quidem fidem ſis habiturus Tychiade. At, inquam ego, qui non crediderim Eucrati Dinonis filio, viro in primis ſapienti, ac liberè quæ ſibi videntur domi priuatæ cum authoritate dicéti? Illud ergo de ſtatua, inquit Eucrates, quæ omnibus qui ſunt domi, ſingulis noctibus apparet, tum pueris, tum adoleſcentibus, tum ſenibus: hoc non à me duntaxat audieris, verùm etiam à noſtris omnibus. De qua ſtatua, inquam ego? Non vidiſti, inquit, cùm ingredereris, ſtatuam quandam in atrio collocatam, perquàm pulchram, opus Demetrij, hominum fictoris? Non illam dicis, inquam, quæ diſcum iacit: quæ inclinata eſt ad emiſſuri geſtum, reflexa in eam quæ fert diſcum, altero pede paulum inflexo, quæque ſe erectura videtur vna cum iactu? Non, inquit: nam vnum eſt ex Myronis operibus, ille diſci iactator, quem dicis. Sed nec eã iuxta ipſum poſitam dico, cui caput tænijs eſt vinctũ, formoſam illam,

Πολυκλείτου τὸ τοῦτο ἔργον. ἀλλὰ τὸν μὲν, ὅτι τὰ δεξιὰ εἰσιόντων, ἄφες, ἐν οἷς καὶ τὰ Κριτίου τοῦ νησιώτου πλάσματα ἔστηκεν, οἱ περίγνοκτονοι. σὺ δ' εἰ πινα παρὰ τὸ ὕδωρ τὸ ἐπιῤῥέον εἶδες σφηνίσκον, φαλαντίαν, ἐξόγκιον καὶ ἀμβολὴν, ἠμιφαλῆ τὸν πώγωνα τὰς τρίχας ἐνίας, ἐπίσημον τὰς φλέβας, αὐτοκαρδίῳ ὅμοιον, ἐκεῖνον λέγω. Πέλιχός ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς εἶναι δοκεῖ. νὴ Δί' ἦν δ' ἐγὼ, εἶδόν πινα ὀπὶ τὰ δεξιὰ τοῦ Κρόνου, ταινίας, καὶ στεφάνους ξηροὺς ἔχοντα, κεχρυσωμένον πιτύλοις τὸ σῶμα. ἐγὼ δ' ὁ Εὐκράτης ἔφη, ἐκεῖνα ἐκρύσωσε, ὁπότε μ' ἰάσατο διὰ τρίτης ὑπὸ τοῦ πάλου ἀπολλύμενον. ἦν δὲ καὶ ἰατρὸς ἦν δ' ἐγὼ ὁ βέλτιστος οὗτος Πέλιχος; ἔστι, καὶ μὴν σώζεται· ἦν δ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἢν σε ἐᾷς μακρὰν μέτειμι ὁ αὐτός. οἶδα ἐγὼ ὅσον δύναται οὗτος ὁ ὑπὸ σοῦ γελώμενος ἀνδρεῖας. μὴ νομίζεις τοῦ αὐτοῦ εἶναι καὶ ἐκπέμπειν πυρέτους, οἷς ἂν ἐθέλοι, εἶτα καὶ ἀποπέμπειν δυνατὸν αὐτῷ; ἵλεως ἦν δ' ἐγὼ ἔστω ὁ ἀνδρεῖας, καὶ ἥκοις, οὗτος ἀνδρεῖος ὤν.

nam id Polycleti opus est; Verùm eas quæ à dextra sunt egredientibus, omitte, inter quas & illi stant tyrannicidæ, Critiæ Nesiotæ plasmata. Tu verò annon ad aquam illam quæ influit, quampiam vidisti, ventre prominulo, caluam, seminudam, cuius quidam barbæ pili agitantur, insignibus venis, vero homini simillimam? illam dico. Videtur esse Pelichus dux Corinthius. Per Iouem inquam ego, vidi quandam ad Saturni dextram, tænias & coronas aridas habentem, cui pectus est foliis inauratum. Ego, inquit Eucrates ea deauraui, cùm me sanasset triduo, algida febre pereuntem. Erat-ne etiam medicus, inquam, optimus iste Pelichus? Est, neque cauillare, inquit Eucrates: alioqui in te statim irruet homo. Noui ego certè quantum valeat, hæc quam tu rides statua Annon eiusdem putas esse immittere febres in quos volderit, quandoquidè potest eijcere? Propitia, inquam, & benigna mihi sit hæc statua, quę tantū valeat. Quid verò aliud facientem

τίδ' οὖν ἂν ἄλλο πειῶντα

videtis

ὁρᾷτε αὐτὴ ἅπαντες οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ; ἐπειδὴ τάχιστα ἔτι νύξ γένηται, ὁ ἥ, καταβὰς ἀπὸ τῆς βάσεως, ἐφ' ἣ ἕστηκε, περιέισιν ὅλον κύκλῳ τὴν οἰκίαν, καὶ πάντες ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ, οἱοπερ καὶ ἄρτιον. καὶ ἃ ἔστιν οὐ πάνυ ἡδέα κατιδεῖν. ἐμβρέπεται γὰρ μέσον. ὁ ἥ, παρέρχεται, μηδὲν ἐνοχλήσας τῶν ἔνδον. καὶ μέντοι καὶ λούεται πολλάκις, καὶ παίζει δι' ὅλης νυκτὸς, ὥστε ἀκούειν ἔστιν ὕδατος ῥοθοῦντος. ὅρα τοίνυν μὴ οὐχὶ Πέλιχος ὁ αἰδεῖας, ἀλλὰ Τάλως ὁ χρὴς ἦν Μίνωος ἡ καὶ γὰρ ἐνεῦσε χαλκοῦς τις ὢν, τῆς Κρήτης περίπολος. εἰ δὲ μὴ χαλκοῦς ἦν Εὐκράτες, ἀλλὰ ξύλου ἐπεπήγετο, οὐδὲν ἂν αὐτὸ ἐκώλυεν οὐ Δημητρίου ἔργον εἶναι, ἀλλὰ τῶν Δαιδάλου τεχνημάτων. δέος. πιστεύει γοῦν ὡς φησὶ ἀπὸ τῆς βάσεως καὶ οὗτος. ὅρα ἔφη ὦ Τυχιάδη, μή σοι μεταμελήσῃ τῆς σκώμματος ὕστερον. οἶδα ἐγὼ οἷα ἔπαθεν ὁ τῶν ὀβολοῖς ὑπολόμενος, οὐκ ἂν τὴν πυμπλιναίαν ἐκείνην πίτταν αὐτῷ. παιδεινὰ ἔχειν ὁ Ιων ἔφη, ἰσόσυκόν γε ὄντα. πῶς οὖν αὐτὴ πεμπόμενον ὦ Εὐκράτες; ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι, εἰ καὶ

videtis omnes qui domi estis? Quum primum nox est, inquit, hæc è basi descendens in qua stat, in orbem totam domum circumambulat, omnesque ipsi interdum etiam consulti occurrunt, nec est qui quamquem vnquam læserit, diuertere enim tantùm oportet: illa verò præterit, nihil inuentes infestans, quum & lauat sæpe, & tota nocte ludit, vt strepentem aquam audiamus. Vide, inquam ego, ne fortè non Pelichus hæc statuarit, sed Talus potiùs Cretensis, qui fuit Minois. Nam erat æneus ille Cretæ circuitor. Quòd si non ænea, sed lignea esset, Eucrates, nihil eam prohiberet, quin non Demetrij opus, sed Dædali machina esset. Basi quippe; vt ista fugit. Vide, inquit, ô Tychiade, ne te posthac istius scommatis pœniteat. Noui quidem ego quid illi acciderit, qui obolos surripuit, quos ei quoque nouilunio pendimus. Prorsus atrocia, inquit Ion, oportebat accidere: quippe qui sacrilegus erat. Quomodo ergo illum vltus est, ô Eucrates? Nã audire cupio, etiamsi

ὅτι μάλιστα οὗτοσὶ Τυχιάδης ἀπιήσων. πολλοὶ μὲν ὀβολοὶ ἔκειντο τοῖν ποδοῖν αὐτῷ, καὶ ἄλλα νομίσματα ἔνια ἀργυρᾶ πρὸς τοῖς μηροῖς, καὶ χρυσᾶ κεκολλημένα, καὶ πίτυλα ἐξ ἀργύρου, ἰσχάδι πίνοις, ἃ μισθὸς ἦν τῇ ἰάσει, ὅσοι δὴ αὐτῷ ἐπαυσαντο πυρετῷ ἐχόμενοι. ἐμοὶ δὲ ἡμῶν λίβυς τις οἰκέτης, κατάρατος, ἐπιτρόπευε. οὗτος ἐπιχειρήσας νυκτὸς ὑφελέσθαι πάντα σκεύη, καὶ ὑφαιρεῖτο, κατιδόντα ἤδη τὴν ἡμέραν τὸν αἰδεσιμώτατον. ἐπὶ δὲ ἐπαναδόντα χρῆσα ἔγνω πεπεισθαι μοι ὁ Πέλιχος, ὅσα ὅπως ἠμύνατο, καὶ κατεφώρασε τὸν λίβυν. ὁ δὲ ὅλης τῆς νυκτὸς περιῆν ἐν κυκλῳ τῷ ἀυλείῳ, εἰδέναι μὲν οὐ δυνάμενος, ὅποι ἴοι· λαβύρινθον ἐμπεσών. ἅμα δὲ ἡμέρᾳ κατελήφθη ἐγὼ τὰ σκεύη, γνωρίσας τε ἡμέρας, καὶ τοῖς μὲν πλησίον ὀλίγα ἔλαβεν ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῇ ὑστεραίᾳ χρόνον, κακὸς κακῶς ἀπώλετο, μαστιγωθεὶς ὑπ' ἐμοῦ καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἐκάστην, ὥστε καὶ μώλωπες ἐν τῷ ὀπίσω φανῆναι αὐτῷ ἐπὶ τῷ σώματος. ἐκεῖνα δὲ Τυχιάδης, καὶ ὁ Πέλιχος

quàm maximè Tychiades iſte diſſilurus eſt. Multi, inquit ille, ad pedes eius oboli iacebant: item alia numiſmata, quædam argentea ad crus eius affixa cera, aclaminæ quoque argenteæ: vota cuiuſdam, aut merces ſanationis eorum qui febre fuerant liberati ab eo. Erat autem nobis ſeruus quidam Libycus ſceleratus, equorum curator, qui noctu aggreſſus eſt ea auferre omnia, abſtulitque digreſſam iam cùm obſeruaſſet ſtatuam. At cumprimum reuerſus intellexit ſacrilegio ſe compilatum Pelichus, vide quo pacto ſeſe vltus eſt, atque furti prodidit Libycum. Tota nocte amens in orbem miſer obambulabat, exire non valens, tanquam in labyrinthum incidiſſet: quoad orta die deprehenſus eſt, ea tenens quæ furto abſtulerat: ac rem quidem comprehenſus plagas non paucas accepit: nec diu ſuperſtes malus male perijt, vapulans ſingulis noctibus, vt dicebat, adeò vt poſtridie apparerent in corpore vibices. I nunc, & poſt iſta quoque Tychiades Pelichum ride, ac me tan-

σκωπτε, κἀμὲ, ὥσπερ τὸν

Μίνωος ἡλικιώτην παρ' αὐτὴν ἔδοξε δόκει. ἀλλ' ὦ Εὐκράτες ἐμοὶ δ' ἐγὼ. ἐς αὖ ὁ χαλκὸς μὲν, χαλκὸς, τὸ δ' ἔργον, Δημήτριος ὁ Ἀλωπεκῆθεν εἰργασμένος ἦ, ἢ θεοπλάστης τις, ἀλλ' ἀνθρωποποιὸς ὤν, ἔποτε φοβήσομαι ἢ καθελοῦσα Πελίχου, ὃν οὐδὲ ζῶντα πάνυ ἔδεδιειν, ἀπειλοῦντά μοι. ἐπὶ τούτοις, Ἀντίγονος ὁ ἰατρὸς εἶπε. καλοῦ ὦ Εὐκράτες, Ἱπποκράτης ὅδε χαλκοῦς, ἔσον πηχαῖος τὸ μέγεθος. ὃς μόνον ἐπεισβὰς ὁ θρυαλλὶς ἀποσβῇ, περίεισι πᾶν οἰκίαν ὅλην ἐν κύκλῳ, φορῶν, καὶ τὰς πυξίδας ἀναῤῥίπτων, καὶ τὰ φάρμακα συγχέων, καὶ πᾶν θυραυλεῖ ἐπὶ τῷ θυσίαν καθαλοῦμεν, ἵνα κἀγὼ τὸ ἔτος ἕκαστον ἀπ' αὐτῷ δυόμην. ἀξιοῖ γὰρ ἵνα δ' ἐγὼ καὶ Ἱπποκράτης ἤδη ὁ ἰατρὸς δύεσθαι ἀπ' αὐτῷ, καὶ ἀγανακτεῖ, ἵνα μὴ κἀγὼ καρὸν ἀφ' ἱερῶν τελείων ἐστάθην; οὐ δεῖ ἀγανακτεῖν, εἴ τις ἐναγίσειεν αὐτῷ, ἢ μᾶλλον ἐπαινέσειεν, ἢ στεφανώσειε ἢ κεφαλήν. ἄκουε τοίνυν ἔτι ὁ Εὐκράτης, τοῦτο μὲν καὶ ἐπὶ μαρτύρων, ὃ περὶ ἐτῶν πέντε εἶδον. ἐτύγχανε μὲν ἀμφὶ θυγατρὶ τὸ ἔτος ὄν, ἐγὼ δ' ἀμφὶ τὸν ἀγρὸν μισθώσασθαι τῆς

quam Minoi coætaneum puta delirare. At ô Eucrates, inquam ego, quandiu æs erit æs, operisque plastes Demetrius Alopecensis fuerit, non Deorum, sed hominum fictor, Pelichi statuam, nunquam timebo; quem neque si viverem, mihi minantem timerem. Ad hæc medicus Antigonus, Et mihi ô Eucrates, inquit, est Hippocrates æreus, magnitudine ferme cubitali, qui duntaxat extincta lucerna, totam domum in orbem ambit, strepens & pyxides euertens, & pharmaca commisceas, & ostium subuertens, in primis si sacrificium differamus; quod ei quotannis facimus. Postulat ergo, inquam ego, etiam Hippocrates medicus iam vt sibi sacrificetur, indignatúrque nisi in tempore iustorum sacrificiorum epulis accipiatur? quem boni consulere oportebat, siquis ei libaret, aut mulsum infunderet, aut caput coronaret. Audi ergo, inquit Eucrates, istud certè etiam testibus probaueto, quod ante annos quinque vidi. Cùm esset ferme vindemiæ tempus, ego in agrum circa me-

ἀμφὶ τὸν ἀγρὸν μισθώσασθαι τῆς

ἡμέρας ζυγῶντας ἀφεὶς τοὺς ἐργάτας, κατ' ἐμαυτὸν εἰς τὴν ὕλιν ἀπῆειν, μεταξὺ φερεπτίζων τι, καὶ αὐτοσκοπούμενος. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ σωμπιτεῖλιῷ, τὸ μὲν πρῶτον, ὑλαγμὸς ἐγήγετο κυνῶν· καίτοι εἰκάζον Μνάσωνα τὸν υἱόν, ὥσπερ εἰώθει, παίζειν, καὶ κυνηγετεῖν εἰς τὸ λάσιον μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν παρελθόντα. τοῦτ' ἐκ οἴκου τοῦτον. ἀλλὰ μετ' ὀλίγον σεισμῷ τινος γλωμώδει, καὶ βοῇ, οἵαν ἂν βλοσυρᾶς, γυναῖκα ὁρῶ πρόσωπον φοβερὰν, ἡμίκαιαν σχεδὸν τὸ ὕψος. εἶχε δ' ἐν δάδα ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ ξίφος ἐν τῇ δεξιᾷ, ὅσον εἰκοσάπηχυ. καὶ τὰ μὲν ἄνωθεν, ὀφιώδεις ἦν. τὰ δ' ἄνω, γοργόνι ἐμφερής, τὸ βλέμμα φοβερὸν, καὶ τὸ φρικῶδες τῆς προσόψεως. καὶ αὐτῇ τῆς κόμης, τοὺς δράκοντας βοστρυχηδὸν περίκειτο, εἰλουμένους περὶ τὸν αὐχένα, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἑκάστους ἐπανεστραμμένους. ὁρᾶτε ἔτι ὅπως ἐφείλκω τὸ φίλτρον, μεταξὺ διηγούμενος; καὶ ἅμα λέγων, ἐδείκνυεν ὁ Εὐκράτης τὰς ἐπὶ τῷ πήχει τρίχας, πᾶσιν ὀρθὰς ὑπὸ τοῦ φόβου. οἱ μὲν οὖν ἀμφὶ τὸν Ἴωνα, καὶ τὸν Δεινόμαχον, καὶ τὸν Κλεόδημον, κιχηνότες ἀτενὲς,

ridiem vindemiatum dimissis operarijs, in syluam solus abibam, cogitans interim quiddam ac considerans. Ac postquam in saltum peruenì, canum primò latratus insonuit. Ego verò Mnasona filium meum cum æqualibus venientem, ludere, venarique pro more, conijciebam. At res non sic se habebat: verùm paulò pòst facto terræ motu, sonoque velut è tonitru, mulierem aduenientem video terribilem, proceritate ferme dimidij stadij, quæ facem in sinistra, gladium viginti circiter cubitorum habebat in dextra: erat infernè pedibus serpentinis: supernè verò, Gorgoni similis, vultu dico, & horrore aspectus: pro coma draconibus, tanquam cæsarie circumcinctā, alijs collum amplectētibus, alijs etiam per humeros sparsis. Videtis amici, inquit, quo pacto inter narrandum exhorrui? & simul hæc dicens Eucrates, ostendit omnibus brachij sui setas metu erectas. Ion ergo, Dinomachus, & Cleodemus vehemēter inhiantes

προσεῖχον αὐτῷ γέροντες αὖ-
δρες, ἑλκόμενοι τῆς ῥινὸς, ἠ-
ρέμα προσκυνοῦντες οὕτως
ἀπίστου κολοσσὸν, ἡμιτρι-
αίαν γυναῖκα, γιγαντεῖόν τι A
μορμολύκειον. ἐγὼ δ', ἐνεγό-
ουν μεταξὺ οἷοι ὄντες αὐτοὶ,
νέοις τὸ ὁμιλεῖσθαι ἐπὶ σοφίᾳ,
καὶ ὑπὸ πολλῶν θαυμάζον-
ται, μόνῃ τῇ πολιᾷ, καὶ τῷ B
πώγωνι διαφέροντες τῶν βρε-
φῶν. τὰ δ' ἄλλα, καὶ αὐτῶν
ἐκείνων ἐναγωνιώτερον πρὸς τὸ
ψεῦδος. ὁ γοῦν Δεινόμαχος, εἰ-
πέ μοι ἔφη ὦ Εὔκρατες, οἱ κύ-
νες δὴ τῆς θεοῦ, πηλίκοι τὸ μέγε-
θος ἦσαν; ἐλεφάντων ἦδη ὅσῳ, C
ὑψηλότεροι τῶν ἐνδικῶν, καὶ μέλανες
καὶ αὐτοὶ, καὶ λάσιοι,
πυγαρᾷ, καὶ αὐχμώντι τῇ
λάχνῃ. ἐγὼ μὴ οὕτω ἰδὼν, ἔ-
σχον, ἀναστρέψας ἅμα τῇ σφρα-
γῖδι, ᾗ μοι ὁ ἄραψ ἔδωκεν
εἰς τὸ ἔσω τοῦ δακτύλου. ἡ Ε-
κάτη δὲ πατάξασα τῷ δράκον-
τείῳ ποδὶ τοὐδάφους ἐποίησε D
χάσμα παμμέλανες, ἡλίκον,
ταρτάρειον τὸ μέγεθος. εἶτα ὤ-
χετο μετ' ὀλίγον ἀλλομένη
ἐς τὸ ἄντρον. ἐγὼ δ' ἀφορμὴν λα-
βὼν, ἐπέκλασα, λαβόμενος δένδρου πλη-
σίον πυκνοτάτου, ὡς μὴ E
σκοτοδινιάσας, ἐμπέσοιμι ἐπὶ

auſcultabant eum viri ſenes, tanquam naribus traherentur, adorantes apud ſeſe tam incredibilem coloſſum, ſemiſtadialem mulierem, giganteũ terriculum. Interim ego cõſiderabam, cuiuſmodi erant hi, qui cum iuuenibus nomine ſapientiæ verſantur, vulgóque in admiratione habentur, cùm ſola canitie & barba differant ab infantibus, quibus ipſis ad credenda mendacia ſunt ductu faciliores. Tum Dinomachus, die mihi, inquit, Eucrates, illi Deæ canes quanta magnitudine erant? Elephantis, inquit ille, proceriores Indicis, nigri & ipſi, hirſutíque, ſordido, ſqualidóque villo. Ego igitur cùm viderem, reſtiti, inuerſo protinus in interiorẽ digiti partem, quod Arabs mihi dederat, ſigillo. Hecatę autem percuſſo draconicis pedibus ſolo, hiatum effecit maximum, æquè magnum atque eſt Tartarus. Deinde in eum paulo pòſt deſilijt. Ego verò præſente animo porrecta ceruice inclinatus? inſpexi, apprẽſa arbore quapiam, quæ vicina ſtabat, ne obortis mihi tenebris & vertigine, in caput præceps caderẽ. Tũ omnia quæ ſunt in

κεφαλὴν. εἶτα ἐώρων τὰ ἐν

ἥδου ἅπαντα, τὸν Πυριφλεγέθοντα, καὶ λίμνην, τὸν Κέρβερον, τοὺς νεκροὺς, ὥστε γνωρίζειν ἐνίους αὐτῶν. τὸν γοῦν πατέρα εἶδον ἀκριβῶς αὐτὰ ἐκεῖνα ἔτι ἀμπεχόμενον, ἐν οἷς αὐτὸν κατεθάψαμεν. τί δ' ἔφη πρὸς ταῦτα ὁ Ἰων ἔφη ὦ Εὐκρατες αἱ ψυχαί; τί ἄλλο ἢ δι' ὁδοῦ, ἢ κατὰ φυλὰς καὶ φρατρίας μετὰ τῶν φίλων, καὶ συγγενῶν διατρίβουσιν ὁπόταν τὰ ἀσφοδίλου κατακείμενοι; αὐτὰ λέγετε οὕτω καὶ ὁ δι' ὁδοῦ ὁ Ἰων οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπίκουρον τῷ ἱερῷ Πλάτωνι, καὶ τῷ περὶ τῶν ψυχῶν λόγῳ. σὺ δὲ μὴ καὶ τὸν Σωκράτην αὐτὸν, καὶ τὸν Πλάτωνα εἶδες ἐν τοῖς νεκροῖς; τὸν Σωκράτην ἔγωγε δι' ὁδοῦ, οὐδὲ τοῦτον σαφῶς, ἀλλὰ εἰκάζων ὅτι φαλακρὸς, καὶ ἐγγαστρος ἦν. τὸν Πλάτωνα δ', οὐκ ἐγνώρισα. καὶ γὰρ οἶμαι πρὸς φίλους αὐδρεῖος πάλιν λέγειν. ἅμα γοῦν ἔγωγε ἅπαντα ἀκριβῶς ἐώρακα. καὶ τὸ χάσμα συνέμινε. καὶ τινες τῶν οἰκετῶν ἀναζητοῦντές με, καὶ Πυρρίας οὗτος ἐν αὐτοῖς, ἐπύθοντο οὕτω τέλεον μεμυκότος τοῦ χάσματος. εἶπε Πυρρία οἰ ἀλήθη λέγω. τὴν Δί' ἔφη ὁ Πυρρίας, καὶ ὑλακῆς δ' ἤκουσα δι' ὁ

inferis, conſpexi, Pyriphlegethontem, lacum, Cerberum, manes, adeò vt quoſdam etiam eorum agnoſcerem. Patrem enim apprimè vidi, iiſdem adhuc amictum, quibus ipſum ſepeliuimus. Quid igebant, inquit Ion, ô Eucrates animæ? Quid aliud, inquit ille, quàm per tribus, familiáſque cum amicis cognatiſque verſantur in Aſphodelo collocati? Contradicant ergo etiam nunc, inquit Ion, Epicurei ſacro Platoni, eiúſque de animarationibus. Tu verò num Socratem etiam ipſum, Platonémque inter manes vidiſti? Socratem, inquit, vidi: neque tamen euidenter, niſi quod inde conieci, quoniam caluus, ac ventricoſus erat: Platonem verò non cognoui: nam apud amicos verum fateri oportet. Ergo ſimul atque omnia conſpexi, & hiatus coijt, & ex famulis meis quidam quærentes me, atque in his Pyrrhias hic, ſuperuenêre hiatu nondum plenè clauſo. Dic Pyrrhia annon vera narrem. Per Iouem, inquit Pyrrhias, & latratum audiui per

καὶ ὑλακῆς δ' ἤκουσα δι' ὁ

χάσματος, καὶ πῦρ τι ἐπιλάμπειν ἀπὸ τῆς δᾳδὸς μοι ἐδόκει. κἀγὼ ἐλάλησα, ἐπιμεμφόμενος τῷ μαρτυρεῖν τῇ ὑλακῇ, καὶ τὸ πῦρ ὁ Κλεόδημος ἦ δ' ὅς, ἐστίν, οὐδὲ ἄλλοις ἀόρατα ταῦτα εἶδες, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς οὐ πρὸ πολλοῦ νοσήσας, τοιαῦτά τι ἐθεασάμην. ἐπεστάτει δέ μοι, καὶ ἐθεράπευεν Ἀντίγονος οὗτος. ἑβδόμη μὲν ἦν ἡμέρα. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος, καὶ πόσος σφοδρότερος. ἅπαντες δὲ με ἀπολιπόντες ἦσαν ἐκ μέρους, ἐπιλείσασθαι τὰς θύρας, ἔξω περιμένοντες. οὕτω γὰρ ἐκέλευσας ἄρα Ἀντίγονε, εἴ πως δυναίμεθα ὑπνῶσαί τι. τότε οὖν ἐπεισελθών μοι νεανίας ἐγχειρητὴς, παχύχειλος, λευκὸν ἱμάτιον περιβεβλημένος. εἶτα ἀνασπάσας, ἄγει διά τινος χάσματος εἰς τὸ φῶς, οὐκ ἀπηχθέστατα Ταντάλου ἰδών, καὶ Τιτυὸν, καὶ Σίσυφον. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι; ἐπεὶ δὲ τὸ δικαστήριον ἐθεώμεθα, παρῆν δὲ καὶ ὁ Αἰακὸς, καὶ ὁ Χάρων, καὶ αἱ μοῖραι, καὶ αἱ ἐρινύες, ὁ μέν τις ὥσπερ βασιλεὺς, ὁ Πλάτων μοι ἐδόκει καθῆσθαι, ἐπιλεγόμενος τῶν

hiatum, & ignis à face mihi suffulgere videbatur. Atque ego risi, teste latratum & ignem in cumulum addente. Tum Cleodemus, haudquaquam noua ista, inquit, alijsque inuisa vidisti. Nam & ipse haud ita pridem cùm ægrotarem tale quiddam conspexi. Visebat me & curabat Antigonus hic: ac septima dies erat, febrisque, ô qualis! incendio certè vehementior. Omnes ergo me relinquentes solum, clausis foribus foris manebant: sic enim iusseras Antigone, si quo pacto possem obdormiscere. Tum igitur mihi vigilanti iuuenis quidam astitit, pulcher admodum, veste candida amictus: qui me erectum, per quendam hiatum ducit ad inferos, sicut ilico cognoui, Tantalum cùm viderem ac Tityum, Sisyphúmque. At cætera vobis quid commemorem? Postquam verò ad tribunal perueni, vbi erat Æacus, Charon, Parcæ, arrinyes: quidam velut rex (Pluto certè mihi videbatur) assedit singulorum nomina percensens, qui morituri erant,

τελευτήσοντων τὰ ὀνόματα,

ὁὶς ἤδη ἐπηκμάκει ὁ ζωὸς συμβιῶναι, εἶπα· ὁ δὲ νεανίσκος, ἐμὲ εἶχον, παρέσπευδε δ' αὐτῷ· ὁ δὲ Πλούτων, ηγανάκτησε τότε, καὶ φησὶ τὸν ἀγαθὸν μὴ οὕτω πεπληρῶσθαι τὸν χρόνον αὐτοῦ. ὡς δ' ἀπῆτουν, τὸ χαλκίδιον Δημύλου ἄγε. ἔφη γὰρ ὁ ἀπρόσκοπον ἤδη βιοῦ. κἀγὼ ἀσμένως ἀπαδέρμων, αὐτὸς ὢν ἤδη ἀπύρετος ὑπ' ἀπαγγέλλον δ' ἅπασιν, ὡς τεθνήξει Δημύλος. ἐν γειτόνων δ' ἦμεν ἡμῖν, νοσῶν τὴν ἀρτὸς ὡς ἀπηγγέλλετο. καὶ μεταμικρὸν ηκούομεν οἰμωγῆς ὀδυρομένων ἐπ' αὐτῷ. τί θαυμαστὸν εἶπεν ὁ Ἀντίγονος; ἐγὼ γὰρ οἶδα τινὰ μὴ εἴκοσιν ἡμέρας, ἢ ἔτι πλείους, ἀπεξάντα, θεράποντας καὶ τροφεῖς θάψαντα καὶ γυναῖκα καὶ παῖδας. καὶ ποῦ δὲ ἐγὼ ἐν εἴκοσιν ἡμέραις ἤδη ἐμνήσθην τὸ σῶμα ὅτι ἀλλοδαπὸν λιμῷ διέφθειρεν; μὴ πυθῇ γε. ἐπιμελοῦμαι αὐτῷ ἐφεξῆς πάντα τὰ ἐγκαίρια ἡμῖν, ἐπεὶ σοι δοκῶ τὸ Εὐκράτους υἱοῦ ἐκ τῆς παλαίστρας, ὃ μὲν, ἤδη δὲ ἐφηβῶν· ὁ δὲ τέταρτος αὐτοῖς τὸ πεντεκαιδέκατον ἔτος. καὶ ἀσπασάμενοι ἡμᾶς, ἐκαθέζοντο ἐπὶ τῆς κλίνης παρὰ τὸν πατέρα. ἐμοὶ δ', ὡς

quos diem vitæ præscriptum iam præterijsse contigerat. Illi adductum me iuuenis exhibuit. At Pluto tùc incãduit: eíque qui me ducebat, nondum istius completum A est stamen, inquit, Abeat ergo. Sed tu fabrum Demylum adduc: iam siquidem vltra colum viuit. Tum ego lætus recurrens, ipse quidem iam febre liber eram: omnibus verò denunciabam Demylũ B esse morturum. In vicinia autem nostra habitabat, ipse quoque ægrotans, vt renuntiatum est. Ac paulò pòst eorum à quibus lugebatur, C eiulatum audiuimus. Quid miri est, inquit Antigonus? Ego enim quendã noui, post vigesimum diem, quã sepultus est, resurrexisse. Nam hominem & antequam moreretur, & postquam resurrexit, D ipse curaui. Vt quo pacto, inquiam ego, in diebꝰ viginti neque putruit corpus, neque prætereà fame corruptũ est, nisi fortè tu quempiam Epimenidem curasti? Hæc cùm E diceremus, protinus ingressi sunt Eucratis filij, è palæstra redeuntes: quorum alter iam ex ephebis excesserat, alter natus erat annos circi er quindecim. Tum salutatis nobis, iuxta patrem in lecto sederunt, ac mihi quidem

σεκομίδη θρόνος. καὶ ὁ Εὐκρά-
της ὥσπερ ἀναμνησθεὶς περὶ
τῶν ὄψιν τῶν υἱέων, οὕτως
ἐταμίλω ἔφη τούτων ἐπιβαλὼν
αὐτοῖν τὴν χεῖρα, ὡς ἀληθῆ
σοι Τυχιάδη περὶ σε ἱρῶ. τὴν
μακρείτην μου γυναῖκα τὴν
τούτων μητέρα, πάντες ἴστα-
σιν ὅπως ἠγάπησα, ἐδήλωσα
δ', οἷς περὶ αὐτὴν ἔπραξα, B
οὐ ζώσαν μόνον, ἀλλ' ἐπὶ καὶ
ἀποθανοῦσαν, τόν τε κόσμον ἅπαν-
τα συγκατακαύσας, καὶ τὴν
ἐσθῆτα, ἣ ζῶσα ἐκαίρειν. ἑβδό-
μην δ' ἀπ' ταύτης τελευτῶν ἡ-
μέρᾳ, ἐγὼ μὲν ἐνταῦθα ὁπ' C
τῆς κλίνης, ὥσπερ νῦν, ἐκείμην
παραμυθούμενος τὸ παι-
δος. ἀρχήγνωσκον δὴ τὸ περὶ
ψυχῆς τὸ Πλάτωνος βι-D
βλίον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπεισέρχε-
ται δ' μεταξὺ ἡ Δημαινέτη
αὐτὴ ἐκείνη, καὶ καθέζεται
παλαιόν, ὥσπερ νῦν Εὐκρατί-
δης οὑτοσί, δείξας τὸν νεώτε-
ρον τῶν υἱέων. ὁ δ', αὐτίκα ἔ-
φριξε μάλα παιδικῶς. καὶ
πάλαι ἤδη ὀχλος ἦν πρὸς ἡ-
μᾶς. ἐγὼ δὲ ἤδη ὅς ὁ Εὐ-
κρατης, ὡς εἶδον, περιπλακεὶς
αὐτῇ; ἐδάκρυον ἀπακούσας.
ἡ δ', ἐᾶ ἐᾶ βοᾶν. μὴ ἀπα-
γὸ μὲ ὅτι τἄλλα πάντα

sella allata est. Tum Eucra-
tes tanquam è conspectu fi-
liorum admonitus: sic his
frui mihi contingat, inquit,
simúlque ijs manum iniecit,
vt tibi Tychiades, vera nar-
rabo. Fœlicis memoriæ vxo-A
rem meam horum matrem
nouerunt omnes, quo pacto
dilexerim. Nã declaraui his
rebus quas in eam feci, &
dum viueret, & postquam
vita functa est. Quippe qui
mundum eius vniuersum,
vestémq; qua delectabatur,
dum viueret, in rogum il-
lius iniecerim. Septima verò
post mortem die, cùm vti
nunc, huic lecto incum-
berem, luctum meum com-
mitigans: legebam enim ta-
citus Platonis illum de ani-
ma libellum: ingreditur in-
terim Demænete ea ipsa,
iuxtáque adsidet, vti nunc
Eucratides hic, minorem
designans filium. Hic verò
ilico tremuit admodum pu-
eriliter, ac dudum ad nar-
rationem pallebat. Ego ve-F
rò, inquit Eucrates, vt
conspexi, amplexus eam,
singultim lachrymabar. Il-
la verò me vociferari non
patiebatur, verùm incu-
sabat me, quòd cum ei fu-
issem in reliquis omnibus
gratificatus, è sandalijs

σανδάλιον χρυσοῦν ὄντων, οὐ κατεχώσαμεν ἐπεὶ ἡ αὐτὸ ἔλαπε, παρόντων ὑπὸ τῇ κιβωτῷ. καὶ διατοῦτο ἡμεῖς ἦμεν ἐνεόντες, σκαιότερον μόνον ἀκηκυθμεν. ἔτι δ' ἡμῖν διαλεγομένων, κατέσκεπτον τὸ κυνίδιον ὑπὸ τῇ κλίνῃ ὂν, μετ' ἰταῖον, ὑλάκτησεν. ἡ δὲ, ὑφαλθὼν πρὸς τὴν ὑλακήν. τὸ δ' ἀμέτερον σανδάλιον, εὑρέθη ὑπὸ τῇ κιβωτῷ, καὶ κατεκαύθη ὕστερον. ἔτι ἀπιστεῖν τούτοις ὦ Τυχιάδη ἄξιον σκαρδαμύττουσι, καὶ τῇ πάλαι κινήσαι ἐπάδουσι φαινομένοις; μὰ Δί' ἐμὲ μὲν ἐγὼ, ἐπεὶ σανδάλῳ με χρυσῷ ἐς τὰς πυγὰς, ὥσπερ τὰ παιδία, παιδεύειν ἀξίους αὐτοὺς καὶ ἀπιστοῦντας, καὶ ὅπως αὐσκαμωτοῦντες πρὸς τὴν ἀλήθειαν. ὅτι τούτοις, ὁ Πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος εἶναι δοκεῖ, ὁ κομήτης ὁ σεμνὸς ἀπὸ τοῦ προσώπου. οἶδα δ' ἀκριβῶς ὅτι τῇ σοφίᾳ, ἱερὸν ἐνόμιζόν τι. καγὼ μὲν ὡς εἶδον αὐτὸν, ἐξέπτυσα. τοῦτ' ἐκεῖνο ἥκειν μοι νομίσας, πέλεκύν τινα κατ' αὐτῶν ψευσμάτων. ἐπεσόμην δ' αὐτῷ ἔλεγον ὁ σοφὸς ἀνὴρ, οὕτω τεράστια διεξιόντας. καὶ τὸ τὸ λόγου, θεὸν ἀπὸ μηχανῆς ἐπεισελθεῖν μοι δοκεῖ

aureis alterum non eremaueram: idque esse dicebat, quod sub arca ceciderat: ideóque non inuento illo, alterum tantùm eremauera- A mus. Nobis autem adhuc differentibus, sceleſtiſſimus quidam caniculus, qui erat mihi in delicijs, ſub lecto B cubans, allatrauit: tum ea ad latratum euanuit. At ſandalium ſub arca repertum eſt, poſteáque à nobis incenſum. An hæc etiam, Tychiades, recuſabis credere, cùm tam ſint euidentia, quotidiéque obſeruentur? Per Iouem, inquam ego, digni fuerint, quibus aureo ſandalio, puerorum more nates feriantur, ſiqui iſta non credant, atque vſque adeò impudenter vero reſiſtant. Interim Pythagoricus intrabat Arignotus, comatus ille, ab aſpectu venerabilis. Noſti illum doctrinæ nomine celebrem, qui cognominatur Sacer. Quo conſpecto reſpirauí: hoc ipſum quod prouerbio dici ſolet, aduenisse mihi ratus: nempe ſecurim quandam aduerſus mendacia. Occhudet inquã, ijs ora vir ſapiens, adeò monſtroſa narrãtibus. Atque prorſus iuxta vulgatum illud adagium, repentè Deũ hũc mihi à fortuna eſſe

ὥμιλλω ἀστὴ τῆς τύχης. ὁ δ', ἅτε ἐπιδιζήσιος, ἐπικαθίσαντος αὐτῷ τοῦ Κλεοδήμου, πρῶτα μὲν, περὶ τῆς νόσου ἤρετο. καὶ ὡς ῥᾷον ἤδη ἔχειν ἤκουσε παρὰ τοῦ Εὐκράτους, τί δ' ἔφη πρὸς ἀλλήλους φιλοσοφεῖτε. μεταξὺ γὰρ εἰσιὼν, ἐπήκουσα. καί μοι δοκεῖτε εἰς καλὸν διατεθήσεσθαι τῷ διαλεχθῆναι. τί δ' ἄλλο εἶπεν ὁ Εὐκράτης, ἢ τοιοῦτοι τὸν ἀδαμάντινον πείθοιμι, δείξας ἐμὲ, ἡγεῖσθαι δαιμονάς τινας εἶναι, καὶ φαντάσματα, καὶ νεκρῶν ψυχὰς περιπολεῖν ἐπὶ γῆς, ἃ φαίνεται οἷς ἂν ἐπέλθωσιν; ἐγὼ μὲν οὖν ἠρυθρίασα, καὶ κάτω ἔνευσα, αἰδεσθεὶς τὸν Λεύκωνα. ὁ δ', ὅρα ἔφη ἂν Εὐκρατες, μὴ τοῦτο φησὶ Τυχιάδης τὰς τῶν βιαίως ἀποθανόντων μόνας ψυχὰς πλανᾶσθαι, οἷον εἴ τις ἀπήγξατο, ἢ ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, ἢ ἀνεσκολοπίσθη, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ τοιούτῳ ἀπήλθεν ἐκ τοῦ βίου, τὰς δὲ τῶν κατὰ μοῖραν ἀποθανόντων ἀεὶ ἐᾶν; ἵν' οὖν τοῦτο λέγῃ, οὐ πάνυ ἀπόβλητα φησὶ. μὰ Δί' ἔφη ὁ Δεινόμαχος, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως εἶναι τὰ τοιαῦτα, οὐδὲ σωιεζῶντα ὁρᾶσθαι οἴεται. πῶς λέγεις ἦδ' ὅς

immissum putabam. Hic postquam, assurgente ipsi Cleodemo, sedit: primùm de morbo percontatus est, séque audisse dicebat, Eucratem iam meliùs se habere. At quidnam inquit, inter vos philosophamini? Nam ingrediẽdo subauscultaui, mihíque certè videmini de re quapiam pulchra dissertare. Quid aliud, inquit Eucrates, quàm vt huic adamantino persuadeamus, me demonstrans, vt credat esse aliquos dæmonas, & phantasmata, mortuorúmq; animas super terram obambulare, & sese quibus voluerint ostendere: Ego Arignotum reuerítus erubui, vultúmque deieci. At ille, vide inquit, ô Eucrates, num hoc dicat Tychiades. Eorum tantùm qui violentam mortem obierint, animas oberrare: veluti siquis suffocatus, aut capite truncatus, cruci-ue suffixus fuerit, aut tali quopiam modo è vita discesserit: nequaquam autem eas quæ fatali naturalíque morte discesserint? Nam si hæc dicat, non vsque adeò absurda dixerit. Per Iouem, inquit Dinomachus, ne esse quidem hùiusmodi, nec præsentia cerni putat. Quid ais? inquit

ὁ Ἀρίγνωτος, δεινὸν, ἀπιδὼν εἰς ἐμέ. οὐδέν σοι τούτων γίγνεσθαι δοκεῖ, καὶ ταῦτα, πάντων ὡς εἰπεῖν ὁρώντων; ἀπολόγησαι ἂν δ' ἐγὼ σοῦ ἐμοῦ. εἰ μὲν πιστεύω, φάναι μηδὲ ὁρᾶν μόνος τῶν ἄλλων. εἰ δ' ἐώρων καὶ ἐπίστευον ἂν δηλαδή, ὥσπερ ὑμεῖς. ἀλλὰ ἦν δ' ὅς· ἵνα ποτὲ ἐς Κόρινθον ἔλθῃς, ἐρεῖ ἔνθα ὅδε ἡ Εὐβατίδου οἰκία. καὶ ἐπιδεῖν σοι δεῖ χθὲς παρὰ τὸ Κράνειον, παραλθὼν ἐς ταυτί, λέγε πρὸς τὸν θυρωρὸν Τίβειον, ὡς ἐθέλοις ἰδεῖν ἔσω τὸν δαίμονα ὁ πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος ἀναρύξας, ἀπέλασε, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν οἰκεῖσθαι τὴν οἰκίαν ἐπέτρεψε. τί ἦν τοῦτο λίαν ἄρα Ἀρίγνωτε, ἔρετο ὁ Εὐκράτης. ἀοίκητος λίαν ἦν δ' ὅς ἐκ πολλῶν ἕνεκα δεινμάτων. εἰ δέ τις οἰκήσειεν, εὐθὺς ἐκπλαγείς, ἔφευγεν ἐκδιωχθεὶς ὑπό τινος φοβερᾶς καὶ ταραχώδους φάσματος. σωφρονέστερον οὖν ἦν, καὶ ἡ στέγη κατέρρει. καὶ ὅλως, οὐδεὶς λίαν ὁ θαρρήσων παρελθεῖν εἰς αὐτήν. ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις ἤκουσα, τὰς βίβλους λαβών, εἰσὶ δέ μοι αἰγυπτίαι μάλα πολλαὶ περὶ τῶν τοιούτων, ἦκον ἐς τ' οἰκίαν περὶ πρῶτον ὕπνον,

Arignotus me torvè intuens, nihil horum tibi videtur fieri, præsertim cùm omnes, vt ita dicam, videant? Ignosces, inquam ego, mihi, si non credo, nam solus omnium non video: quod si vidissem, ficuti vos, profectò credidissem. Atqui, inquit ille, siquando Corinthum veneris, roga vbi sit Eubatidæ domus: eaque tibi circa Craneum indicata, ingressus die ianitori Tibio, velle te videre, vnde dæmonem effossum Pythagoricus Arignotus abegerit, ac deinceps domum habitabilem reddiderit. Quidnam hoc erat Arignote? rogabat Eucrates. Inhabitabilis erat, inquit ille, diu propter terricula. Quòd siquis inhabitasset, expauefactus ilico fugiebat, à quodam horrendo terribilique spectro exactus. Iámque concidebat, & rumpebatur tectum: denique neque quisquam erat omnino qui in eam ingredi auderet. Ego verò vbi hæc audiui, libellos sumens, sunt autem Ægyptij mihi de talibus rebus admodum multi, veni domum circa primum somnum, dehor-

ἀποβλέποντος τὸ ξένου, καὶ μονονοὺ ἐπιλαμβανομένου, ἐπεὶ ἔμαθεν οἷ βαδίζοιμι, εἰς φῶς πον κακὸν ὃς ὤετο. ἐγὼ δὲ λύχνον λαβὼν, μόνος εἰσέρχομαι. καὶ ἐν τῷ μείζῳ οἰκήματι καταδεὶς τὸ φῶς, ἀνεγνωσκον ἡσυχῇ, χαμαὶ καθιζόμενος. ἐφίσταται δὲ ὁ δαίμων, ὅτι τινα τῶν πολλῶν ἤκειν νομίζων, καὶ δεδιέναι κἀμὲ ἐλπίζων, ὥσπερ τοὺς ἄλλους, ἀυχμηρὸς, καὶ κομήτης, καὶ μελανίτερος τοῦ ζόφου. καὶ ὅς, ὅπως, ἐπειρᾶτό μου παντα χόθεν περιβαλλων, εἴ πῃ δύναι κρατήσειε. καὶ αὖτε μὲν, κύων, αὖτε δὲ, ταύρος γινόμενος, καὶ λέων. ἐγὼ δὲ περιειστάμενος τὴν φιλωδεστάτην σπόρτιν, αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ, συνάλασα κατάδων αὐτὸν εἰς τινα γωνίαν σκοτεινὴν οἰκήματος. ἰδὼν δὲ αὐτὸν οὐ κατεδύ, τοιοῦτον ἀπεπαυόμην. ἕωθεν δὲ πάντων ἀπηγωνισμένων, καὶ νεκρὸν εὑρήσειν με οἰομένων, καθάπερ τοὺς ἄλλους, περιελθὼν ἀπερρόθητος ἅπασι, προσέρχομαι τῷ Εὐβατίδῃ, εὐαγγελιζόμενος αὐτῷ, ὅτι καθαρὰν αὐτῷ, καὶ ἀδειμαντον ἤδη ἔξει τὴν οἰκίαν οἰκεῖν.

tante hoſpite, ac ferme detinente, quia didiçerat quônam iſem, in manifeſtum, vt putabat, exitium. At ego ſumpta lucerna ſolus ingredior: atque in vaſtiſſimo atrio collocato lumine, humi ſedens, tacitè legebam. Superuenit ille dæmon, cùm quopiam è vulgo ſe congreſſurum ratus, ac me quoque quemadmodum alios perterriturũ, ſqualidus, hirſutus, tenebríſque nigrior. Atque hic adſtans, vndique me adſultim petens tentauit, ſiquâ poſſet expugnare, ac modò in canem, modò in taurum, modò in leonem vertebatur. At ego correpto in manum, quàm maximè horrendo carmine, ſimúlque vocem Ægyptiam imitatus, eum incantatum in domicilij tenebroſi angulum quendam compuli. Ac cùm animaduertiſſem vbi ſe in terram condiderat, tum deſtiti. Mane autem deſperantibus vniuerſis, ac me quemadmodum & alios mortuum reperturos putantibus, præter omnium ſpem progrediens, Eubatidem adeo, fœliciter illi annũtiãs, quòd purã ſibi ac ſpectris liberam domum iam liceret incolere.

καὶ παραλαβὼν αὐτόν τι, καὶ ἕτερον ἄλλον. πολλοὶ δ' ἕπονται δὴ τῷ παραδόξου ἕνεκα, ἐπίλευσον ἀγαγὼν ἐπὶ τὸν τόπον, οὗ κατεδεδύκοτα τὸν δαίμονα ἐκφέρειν, σκάπτειν, λαβόντας δικέλλας, καὶ σκαφεῖα. καὶ ἐπειδὴ ἐτοίμως, εὑρέθη ὡς ἐπ' ὀργυιὰν κατορωρυχὼς τις νεκροῦ ἕωλος, μόνα τὰ ὀστᾶ καὶ σῶμα πυκνείωμος. ἐκεῖνον μὲν οὖν ἐθάψαμεν αὐτοὶ ἐξαίφνης· ἡ οἰκία δ' ἦν παρ' ἐκείνου ἐπιτηδεία, ἐνοχλουμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων. ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Λεύκωνος, ἀνὴρ δαιμόνιος τὴν σοφίαν, καὶ ἄπαντι αἰδέσιμος, οὐδεὶς ἦν ἔτι τῶν παρόντων, ὃς οὐχὶ κατεγίνωσκέ μου πολλὴν τὴν ἀνοίαν, τοῖς τοιούτοις ἀπιστοῦντος. καὶ ταῦτα, Λευκώνου λέγοντος. ἐγὼ δ' ὅμως οὐδὲν ἧττον, οὔτε τὴν κόμην, οὔτε τὴν δόξαν τὴν περὶ αὐτῶν, τί τοῦτ' ἦν ὦ Λεύκωνε, καὶ σὺ τοιοῦτος εἶ; μόνη ἐλπὶς ἦν τῆς ἀληθείας, καὶ ταύτης μεγὰς, καὶ ἐνδελεμάτως τὸ γοῦν τὰ λόγου ἐκεῖνο, ἀνθρακιὰς ἡμῖν ὁ θησαυρὸς πόρνας. σὺ δ' ἦδ' ὅς ὁ Λευκώνος, εἰ μήτε ἐμοὶ πιστεύεις λέγοντι, μήτε Δεινομάχῳ, ἢ

Atque illum assumens, aliósque multos, qui huius inopinatæ rei gratia sequebantur, cùm ad locum adduxissem, vbi condentem se dæmona conspexeram, iussi vt sumptis ligonibus, & rutris suffoderent. Quo facto, inuentum est ferè ad passum defossum cadauer quoddam marcidum, ossibus tantùm humana specie cohærentibus: quod effossum sepeliuimus: postea verò domus spectris turbari desijt. Hæc vbi narrauit Arignotus, prodigiosa vir sapientia, omnibúsque reuerendus, nemo erat ex ijs qui aderant, qui non multam imputaret mihi desipientiam, qui talia non credam: narrante præsertim Arignoto. Ego tamen nihil veritus, neque comam, neque illam quam de eo habebant opinionem. Quid hoc, inquam, Arignote? Etiam tu talis eras, sola mihi spes veritatis, fumo plenus ac simulachris? Hlud ergo, quod dici solet, in te nobis euenit: vt thesaurum quem speruimus, carbones offenderimus. At tu, inquit Arignotus, si neque mihi credis narranti, neque Dinomacho,

Κλεοδήμῳ τούτῳ, μᾶλλον αὐτῷ Εὐκράτει, φέρε εἰπὲ τίνα σὺ τοιούτων ἀξιοπιστότερον ἡμῖν ταῦτα λέγοντα. νὴ Δί' ἔφην ἐγὼ μάλα θαυμαστὸν ἀνδρα, τὸν Ἀβδηρίτην ἐκεῖνον Δημόκριτον ὃς οὕτως ἀπίστως μηδὲν οἴεσθαι εἶναι συνῆλθε τοιοῦτον, ὡς μοι ἐπιδὴ καθεζόμενος ἐαυτὸ. ἐς μνῆμα ἔξω πυλῶν, ὑπαυθαδιατελεσχάφων, καὶ συντιθέντων καὶ γυκτορ, καὶ μεθ' ἡμέραν. καὶ τινες τῶν παίδων, ἐπιχαλεῖν βουλόμενοι αὐτὸν, καὶ δείματοῦν, σκιαμένοι νεκρικῶς ὑπὸ μελαίνῃ, καὶ περιστοιχίσαντες τὸ χρανίον μιμημένοις περιστάντες αὐτὸν, ἐφιστόρουν τὸ πυλιῇ τῇ βάσει ἀναπηδῶντες. ὁ δ', οὔτε ἔδεισε τὴν περιστοίχισιν αὐτῶν, οὔτε ὅλως ἐπέβλεψε τοῖς αὐτούς. ἀλλὰ μεταξὺ γράφων, παυσάσθε ἔφη παίζοντες. οὕτω βεβαίως ὑπέλαβε μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς ἔτι ἔξω γιγνομένας τῶν σωμάτων. τοῦτο φὴς ἦδ' ὃς ὁ Εὐκράτης, αὐτὸν τινα ἀνδρα καὶ τὸν Δημόκριτον γνῶναι, εἰκὸς οὕτως γνῶσκειν. ἐγὼ δ' ὑμῖν καὶ ἄλλο διηγήσομαι αὐτὸς παθών, οὐ παρ' ἄλλου ἀκούσας. τόδε

aut huic Cleodemo, neque ipsi Eucrati, dic age quemnam digniorem, cui de his rebus fides habeatur, existimas, qui nobis dicat contraria? Per Iouem, inquam ego, virum apprimè mirabilem, Abderitam illum Democritum, cui tam firmiter erat persuasum, eiusmodi nihil in rerum natura esse posse, vt cùm se in monimento extra portas clausisset, ibique degeret dies noctésque scribens & componens: ac iuuenes quidam eum illudere & terrere cupientes, nigra veste cadaueris in modum ornati, ac personis in capitis adfictis circunstantes, illum circunsilirent, crebrò subsilientes: hic neque ipsorum simulationem timuerit, neque ipsos omnino respexerit: sed inter scribendum dixerit, Desinite ineptire: adeò firmiter credidit animas nihil esse postquam è corporibus exierint. Hoc dicis, inquit Eucrates, dementem virum fuisse Democritum, qui sic existimarit. Ego verò vobis etiam aliud referam, quod mihi ipsi contigit, non ab alio acceptum. Nam

χὸ αὐ καὶ σὺ ὦ Τυχιάδη ἀκούων, προσβιβαστέος πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῆ διηγήματος. Ὁπότε γὸ ἐν Αἰγύπτῳ διήγον, ἔτι νέος ὤν, ὑπὸ τῆ παιδὸς ἐπὶ παιδείας πεμφθεὶς ἀποπλεῖς, ἐπιθυμήσας ἐς Κοπτὸν ἀναπλεύσας, ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν Μέμνονα ἐλθὼν, ἀκούσαι τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἠχοῦντα, πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον. ἐκείνου μὲν οὖν ἠκουσα, οὐ κατὰ τὸ κοινὸν τοῖς πολλοῖς, ἄσημόν τινα φωνὴν, ἀλλά μοι καὶ ἔχρησεν ὁ Μέμνων αὐτὸς, αὐτίχα τὸ ζόμα ἐν ἔπεσιν εἰπών. καὶ εἰ μὴ πεπίστο ἦν, αὐτὰ ἂν ὑμῖν εἶπον τὰ ἔπη. κατὰ δὲ τὸν ἀναπλοῦν, ἔτυχεν ἡμῖν συμπλέων μεμφίτης ἀνὴρ τῶν ἱερῶν γραμματέων, θαυμάσιος τὰ σοφίαν, καὶ τὰ παιδείαν πᾶσαν εἰδὼς τὰ αἰγύπτιον. ἐλέγετο δὲ τεττερακοντούτη εἰκοσιν ἔτη ἐν τοῖς ἀδύτοις ὑπογείοις οἰκηκέναι, μαγεύειν παιδευόμενος ὑπὸ τῆς Ἰσιδος. Παγκράτιον ἔτι λέγεις ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα, ξυρημένον τὰ ὀθονίοις, τριβωνα, καθαρῶς ἑλληνίζοντα, σπυρὶν, σιμὸν, περιχειλον, ὑπολευκον τὰ σκέλη. αὐτὸν δὲ ὃν ἐκεῖνον τὸν Παγκράτιον. καὶ τὰ μὲν

tu quoque id audiens Tychiades, veritate narrationis ad credendum adduceris. Cùm in Ægypto degerem, adhuc adolescens, à patre doctrinæ gratia missus, cupiui nauigio (optum profectus, illinc Memnonem adiens, miraculum illud audire, eum videlicet sonum edentem ad orientem solem. Illum igitur audiui non hoc vulgari modo quo audiunt alij sonum quempiam inanem: sed mihi oraculum etiam edidit Memnon ipse aperto ore septem versibus, quos, nisi id esset supervacaneum, vobis recenserem. Nauigationis autem fuit socius vir Memphiticus, quidam ex sacris illis Scribis, mirabili sapientia, & qui vniuersam Ægyptiorum doctrinam callebat. Dicebatur autem tres ac viginti annos in adytis subterraneis mansisse. Magiam interea doctus ab Isíde. Pancratem dicis, inquit Arignotus, præceptorem meũ, virum sacrum, rasum, lineis indutum, doctum, puréque lingua Græca loquentem, procerũ, simum, labijs promissis, cruribúsq; gracilibus. Illum ipsum, inquit ille, Pancratem, ac primùm

quidem

quidem quis esset ignorabam. At postquam vidi eum, si quando in portum appulissemus, cùm alia multa miracula facientem, tum crocodilis insidentem, & cum feris versantem: illas verò eum reuerentes, caudísque adulantes, agnoui sacrum quempiam virum esse; paulatimque comitate mea me in eius amicitiam & familiaritatem insinuaui, adeò vt omnia arcana communicaret. Ac tandem mihi persuadet, vt famulis omnibus in Memphide relictis, se solus sequerer, neque enim defuturos nobis ministros. Atque ex eo tempore sic vitam duximus. Cùm in diuersorium quodpiam venissemus, homo accepto ianuæ vecte, vel scopis, vel pistillo, vestibus implicans, cùm in id carmen dixisset, effecit vt ambularet, vtque alijs omnibus homo videretur. Illud ergo abiens, & aquam hauriebat, & cœnam parabat, instruebátque, atque in omnibus commodè subseruiebat, ministrabatq; nobis. Deinde postquam satis erat ministratum, scopas denuo scopas, pistillum denuo pistillum reddebat,

θεᾶται, ἠρόμουν ὅστις ἦν. ἐπεὶ δὲ ἑώρων αὐτὸν, εἰ ποτε ἐφίσταμεθα τὸ πλοῖον, ἄλλά τε πολλὰ τερατεύεται ἐγαζόμενον, καὶ δὴ καὶ κροκοδείλων ὀχούμενον, καὶ παιγνύοντα τοῖς θηρίοις, τὰ δὲ, ὡσπερ θαυμάζοντα, καὶ σαίνοντα τοὺς οὐραίους, ἔγνων ἱερόν τινα ἄνδρωπον ὄντα. καὶ καταμικρὸν φιλοφρονούμενος, ἔλαθον ἑταῖρος αὐτῷ, καὶ συνήθης γενόμενος. ὥστε πάντων ἐκείνων μοι τῶν ἀπορρήτων. καὶ τέλος, πείθει με, τοὺς μὲν οἰκέτας ἅπαντας, ἐν τῇ Μέμφιδι καταλιπόντα, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκόλουθόν τε μετ' αὐτοῦ, μὴ δὲ ἀπορήσειν ἡμᾶς τῶν διακονησομένων. καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, οὕτω διῆγομεν. ἐπειδὴ δὲ ἐλθοιμεν εἴς τι καταγώγιον, λαβὼν ἀνὴρ ὁ μοχλὸν τῆς θύρας, ἢ τὸ κόρηθρον, ἢ τὸ ὕφαρον, περιβαλὼν ἱμάτιον, ἐποίησέ τινα ἐπῳδὴν, ἐποίει βαδίζειν, τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις εἶναι δοκοῦντα. τὸ δὲ, ἀπῆλθον, ὕδωρ τε ἀπήντλει, καὶ ὤπτα, καὶ ἐσκεύαζε, καὶ ἐς πάντα δεξίως ὑπηρέτει, καὶ διηκονεῖτο ἡμῶν. εἶτα δὲ ἐπειδὴ ἄλλοι ἦλθον διακονίδες, ἀνῆκε κόρηθρον τὸ

κόρηθρον, ἢ ὕπερον τὸ ὕπερον,

ἀλλ᾽ ἓν ἐπῳδὴν ἐπιτάττων, ἐπίει
σα. τοῦτο ἐγὼ πάνυ ἐσπουδα-
κὼς, ἵνα εἴχον ὅπως ἐκμαθοι-
μι παρ᾽ αὐτῆς. ἐβάσκηνε γὰρ αὐ-
τῇ, καίτοι πρὸς τἄλλα
πρᾳοτέρα τοῦτο μόνον δέ πο-
τε ἡμέρᾳ λαθὼν, ἐπήκουσα τῆς
ἐπῳδῆς, ἣν ἡ βισύλλαβος,
ἐφόδιον ἐν ποτηρίῳ ἔπεμψας. ἡ
δὲ μὲν, ὡς ἔτι τὴν ἀλφιτᾶν,
ἐντειλαμένη τῷ ἐμῷ ἃ ἔδει
ποιεῖν. ἐγὼ δὲ, ἐς τὴν ὑστεραίαν
ἐκείνου τι κρᾶ τὴν ἀλφιτᾶν
πραγματευομένῳ, λαβὼν τὸ
ὕπερον. ἐμιμησάμην, ὁμοίως ἐ-
πιτάττων ταῖς συλλαβαῖς, κε-
λεύων ὑδροφορεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐμ-
πλησάμενος ἡ ἀμφορεὺς ἐκόμι-
σε, πέπαυσο ἔφην, μηκέτι
ὑδροφόρει, ἀλλ᾽ ἴσθι αὐθις ὑ-
πέρον. τὸ δ᾽, ὡς ἐπί μοι πειθε-
σθαι ἤθελεν, ἀλλ᾽ ὑδροφόρει
ἀεί, ἄχρι δὴ ἐπέπλησεν ἡμῖν
ὕδατος τὴν οἰκίαν ἅπασαν. ἐγὼ δὲ ἀμηχανῶν τῷ πρά-
γματι, ἐδεδίειν γὰρ μὴ ὁ Παγ-
κράτης ἐπανελθὼν ἀγανακτή-
σῃ, ὅπερ μοι ἐγένετο, ἀξίνῃ λα-
βὼν, διακόπτω τὸ ὕπερον εἰς
δύο μέρη. τὰ δὲ, ἑκάτερον τὸ
μέρος, ἀμφορέα λαβόντα, ὑ-
δροφορεῖ, μᾶλλον ἐνὸς, δύο μοι
ἐφαίνοντο οἱ διακόνει. ἐν τούτῳ

aliud carmen recitans. Hoc ego vehementer conatus, ex ipso discere non poteram. Nam id mihi inuidebat, quanquam in alijs erat facillimus. At quadam die in tenebroso angulo clam illo delitescens, incantationem illam propiùs auscultaui. Erat autem trisyllaba. Tum ille cùm pistillo mandasset quæ erant agenda, abijt in forum. At ego postridie illo apud forum occupato, acceptum pistillum cùm ornassem, syllabas illas simili modo pronuntians, iussi vt aquam hauriret: & postquam plenam amphoram attulisset, desiste inquam, neq; aquam haurito amplius, sed rursus esto pistillum. At illud mihi iam nõ amplius volebat obtemperare, sed aquam assiduò hauriebat, quoad hauriendo totam domum nobis impleret. At ego cùm huic rei resistere non valerem (timebam autem ne Pancrates reuersus, id quod etiam euenit, iraſceretur) correpta securi pistillum in duas partes disseco. At vtraque pars amphorã sumens hauriebat aquam: iãque vnusloco duo mihi ministri esse cœperunt. Interea Pãcrates superuenit:

καὶ ὁ Παγκράτης ἐφίσατο.

ac re intellecta, illa... ersus
in ligna conuertit, ... erant
ante carmen. At ipse me
clanculum feliclo, nescio
quonam profectus ē meo
A conspectu euanuit. At possis
istud etiam nunc, inquit Di-
nomachus, hominem ex pi-
stillo facere? Per Iouem, in-
quit ille, dimidia ex parte
scio. Nam in priorem for-
B mam à me restitui non po-
test, postquam semel aqua-
rius fuerit: sed domus aqua
referta, erit nobis claudenda.
Non desistetis, inquam ego,
C huiusmodi monstra narrare
viri senes? Alioqui horum
saltem adolescentum gratia,
incredibiles istas, ac terribi-
les fabulas aliud in tempus
differte, ne clam nobis, terro-
D ribus ac prodigiosis fabu-
lamentis impleantur. Pat-
cēdum ergo illis, nec talibus
audiendis sunt assuefaciendi,
quæ eos per totam vitam co-
mitātia perturbabunt, atque
ad omnem strepitum metu-
culosos reddēt, posteaquam
E eos omnigena superstitione
impleuerint. Rectè admo-
nuisti me, inquit Eucrates
quum superstitionem dixi-
sti. Nam quid tibi Tychiade,
de rebus huiusmodi videtur?
Deoraculis loquor, acvati-
cinijs, & quæcunque quidam

ξ συμεὶς τὸ ῥυόμυον, ἐκεῖνα μὲν αὖθις ἐποίησε ξύλα, ὥσπερ ἦν ποὶν τῆς ἐφωδῆς. αὐτὸς δ' ἀπολιπὼν με λαθὼν, ἀπῆλθ' ὅποι σφυνὴς ἦχετο ἀπὸ ἐμοῦ. νεωὶ οὖν ἔφη ὁ Δεινόμαχος οἶδα κἀγὼ ἐκεῖνο ἀνθρωπον ποιῆσαι ἐκ τοῦ ἡμίσους μὲν Διὸς ἥλιον δὲ ἡμισείας γε. ἐκεῖ γὰρ εἰς τὸ ἀρχαῖον οἷόν τέ μοι ἄγειν αὐτὸ, ἦν ἅπαξ ῥηγῇ ὑδρηφόρος, ἀλλὰ δέησει ἡμῖν ἐπικλῦσαι τὴν οἰκίαν ἐπαντλουμένην. οὐ παύεσθε ἦν δ' ἐγὼ τὰ τοιαῦτα τερατολογοῦντες γέροντες ἀνδρες εἰς μὴν, ἀλλὰ κἂν τῶν μειρακίων τούτων ἕνεκα εἰς ἄλλον καιρὸν ἀφέλεσθε τοὺς παραδόξους ταύτας, καὶ φοβερὰς διηγήσεις, μή πως λάθωσιν ἡμῶν ἐμπλησθέντες δεισιδαιμονίας, καὶ ἀλλοκότων μυθολογημάτων. φείδεσθαι οὖν χρὴ αὐτῶν, μὴ δὲ τοιαῦτα ἐθίζειν ἀκούειν, ἃ δεισὶ παντὸς τοῦ βίου ἐνοχλήσει συνόντα, καὶ φοροδείεις ποιήσει, ποικίλης τῆς δεισιδαιμονίας ἐμπιπλάντα. εὖγε ὑπέμνησας ἦ δ' ὃς ὁ Εὐκράτης, εἰπὼν τὴν δεισιδαιμονίαν. τί γάρ σοι ὦ Τυχιάδη, περὶ τοιούτων δοκεῖ, λέγω δὴ χρησμῶν, καὶ θεοφάτων, καὶ ὅσα

θεοφορούμενοί τινες ἀναβοῶσιν,
ἢ ἐξ αὐτῶν ἀκούεις, ἢ παρθένος
ἔμμετρα ἀθεσπίζουσα, σοφω-
τέρα τὰ μέλλοντα; ἢ δηλα-
δὴ κἀγὼ τοῖς τοιούτοις ἀπιστήσω; A
ἐγὼ γοῦν, ὃ πρὸς καὶ δακτύλιόν τινα
ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος τοῦ πυ-
θίου εἰκόνα ἐντετυπωμένην τῆς
σφενδόνης, καὶ ἔστιν ὁ Ἀπόλλων
φθέγγεται· σοὶ ἐμέ, καὶ λέγω, μὴ B
σοι ἄπιστα δόξω περὶ ἐμαυ-
τοῦ μεγαλαυχεῖσθαι. ἃ γὰρ ἐν
Ἀμφιλόχου τε ἤκουσα ἐν Μαλ-
λῷ τοῦ ἥρωος ὑπερθαλεχθέν-
τος μοι, καὶ συμβουλεύσαντος
ὑπὲρ τῶν ἐμῶν, καὶ ἃ εἶδον
αὐτὸς, ἐθέλω ὑμῖν εἰπεῖν.
εἶτα ἑξῆς ἃ μὲν Περγάμῳ εἶ-
δον, καὶ ἤκουσα ἐν Πατάροις.
ὁπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου ἐπανήειν C
οἴκαδε, ἀκούων τὸ ἐν Μαλλῷ
τοῦτο μαντεῖον, ὑπετοπάσθην τε,
καὶ ἀληθέστατον εἶναι, καὶ
σαφῶς. περὶ ἧπερ ἀπο-
κρινόμενον, οἷς ἂν ἐγγράψας
τις εἰς τὸ γραμματεῖον παρέ-
δῷ τῷ προφήτῃ, καλῶς ἂν ἔ-
χειν ἡσυχαίως ἐν παρέργῳ
πειρασθῆναι τὸ χρηστήριον, καὶ
τι περὶ μελλόντων συμβουλεύ-
σασθαι τῷ θεῷ. ταῦτα ἔτι τοῦ
Εὐκράτους λέγοντος, ἰδὼν οἱ
λε, καὶ ὡς οὐ περὶ μικρᾶς

numine afflati proclamant,
quæque ex adytis audiun-
tur: aut quæ virgo numeris
eloquens prædicit. An vi-
delicet nec talia credis? At
A non dico me sacrum annùlum habere, cùius sigillum exprimit Apollinis Pythij imaginem: nec mecum loqui Apollinem: ne videar ad gloriam meam res incredibiles
B narrare. Cæterùm quę apud Amphilochum audiui in Mallo, heroë mecum diu differente, deúmque meis de rebus consulente, tũ quę ipse vidi, volo vobis referre.
C Deinde ex ordine tum quæ vidi in Pergamo, tum quæ audiui in Pataris. Cùm ex Ægypto redirem domum, audirémque illud in Mallo oraculum apertissimum simúlque esse verissimum, & sic
D euidenter responsa dare, vt ad verbum respondeat ijs, quæcunque prophetæ quispiam in schedulam inscripta tradiderit: rectè me facturum putaui, si dum præternauigabam, experirer
E oraculum, Deúmque de futuris quidpiam consulerem. Eucrate hæc adhuc dicente, cùm viderẽ quàm longè res esset processura, eúmq; non breuem de oraculo incepisse

τὸ πρᾶγμα προχωρήσειν ἤμελ-
λεν ἐρεῖν τὰ περὶ τὸ χρηστήριον

τραγῳδίας, οὐ δικεῖν οἰηθεὶς
δεῖν μόνος αὐτιλέγειν ἅπασιν,
ἀπολιπὼν αὐτὸν ἔτι διαπλέοντα
ἐς Αἴγυπτον εἰς τὴν
Μαλλόν, καὶ γὰ συνίλω ὅτι A
μοι ἀχθόμενοι παρῆσαν, καθάπερ ἀποσοφιζῆ τῶν ψευσμάτων, ἐγὼ ἐπὶ ἐγὼ ἀπειμι ἔφην Λεόντιχον ἐπιζητήσων. δέομαι γὰ αὐτοῦ τι συγγενέσθαι. ὑμεῖς
δ', ἐπεὶ οὐχ ἱκανὰ ἡγεῖσθε τὰ B
ἀνθρώπινα εἶναι, καὶ αὐτοὺς ἤδη τοὺς θεοὺς καλεῖτε συνεπιλογιζομένους ὑμῖν τῶν μυθολογουμένων. καὶ ἅμα λέγων, ἐξῆειν. οἱδὲ, ἄσμενοι ἐλευθερίας λαβόμενοι, εἱστίων ὡς τὸ εἰκὸς αὐτὸν, καὶ ἐνεφορεῦντο τῶν ψευσμάτων. τοιαῦτά σοι ὦ Φιλόκλῆς, παρὰ Εὐ- D
κράτει ἀκούσας, ἧκω νὴ τὸν
Δία, ὥσπερ οἱ τὰ γλαυκία πιόντες, ἐμπεφυσημένος τὴν γαστέρα, ἐμέτου δεόμενος. ἥδεως δ' ἂν πόθεν ἐπὶ πολλῷ ἐφοιτάμιλλον λαθεδανόν τι φάρμακον, E
ὧν ἤκουσα, ὡς μή τι κακὸν ἐργάσηταί με ἡ μνήμη αὐτῶν ἐνοικοῦσα. τέρατα γοῦν, καὶ δαίμονας, καὶ ἐκφάσεις ὁρᾶν μοι δοκῶ. Φιλ. καὶ αὐτὸς ὦ Τυχιάδη, τοιοῦτόν τι ἀπηλαυσα τῆς διηγήσεως. φασὶ γέ τοι μὴ μόνον

tragœdiam, ratus non expedire, vti ſolus contradicerem omnibus, relinquens eum ex Ægypto adhuc in Mallum nauigantem (nã intelligebam moleſtam illis eſſe meam præſentiam, vt pote qui diſſentirem, refellerémque ipſorum mendacia) Atqui ego abeo, inquam, quæſiturus Leontichum cũ quo mihi opus eſt, vt colloquar. Vos autem, ſiquidem putatis res humanas non ſufficere, ipſos etiam Deos vocate, qui vobiſcum fabuloſas narrationes capeſſant. Atque hæc ſimul atque dixi, diſceſſi. Illi verò alacres iam libertatem nacti, vt eſt veriſimile mutuis epulis ſeſe excipie ant, ac mendacijs ingurgitabant. His Philocles, apud Eucratem auditis venio, per Iouẽ, vt qui muſto ſunt poti, inflato ventre, opus habens vomitu. Libẽter autem magno alicunde pharmacum emerim, quod mihi obliuionem induceret eorũ quæ audiui, ne me nonnihil earum rerum inhærens lædat memoria. Nempe monſtra, dæmones, & Hecatas mihi videre videor Philo. Quin mihi quoq; ô Tychiade, tale quidã ex tuo ſermone percepi. Aiũt enim nõ ſolũ in rabiem verti, & aquam formidare,

φόσοις ἂν οἱ λυττῶντες κύνες δάκωσιν, ἀλλὰ κἂν τινα ὁ δηχθεὶς ἄνθρωπος δάκῃ, ἴσα τῷ κυνὶ δύναται τὸ δῆγμα. καὶ τὰ αὐτὰ καὶ ἐκεῖνος φοβεῖται. καὶ σὺ τοίνυν ἔοικας αὐτὸς ἐν Εὐκράτους δηχθεὶς ὑπὸ πολλῶν ψευδομένων, μεταδεδωκέναι κἀμοὶ τοῦ δήγματος. οὕτω δαιμονίως μοι πλὴν ψυχῇ ἐνέπλησας. Τυχ. ἀλλὰ θαῤῥῶμεν ὦ φίλος, μεγάλῳ τοιούτων ἀλεξιφάρμακον ἔχοντες τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὸ ἐπὶ πᾶσι λόγου ὀρθόν. φύγωμεν ἡμᾶς, μὴ ἔνι ἡμῖν παραξῆναι τοῖς κενοῖς καὶ ματαίοις τούτων ψευσμάτων.

quoscunque rabidi canes momorderint: sed etiam siquem homo morsus momorderit: eum quoq; morsum non minùs canino valiturum: illúmque eodem modo formidaturum. Tu ergo videris apud Eucratem à multis mendacijs morsus, mihi quoque morsum illum communicasse, adeò mihi mentem dæmonibus impleuisti. *Tych.* At bono animo simus, amice, cùm magnum aduersus huiusmodi res remedium habeamus, Veritatem, rectámque in rebus omnibus rationem: qua si vtamur, nullis huiusmodi vanis, stultísque mendacijs turbabimur.

ΙΠΠΙΑΣ, Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ.

HIPPIAS, SEV BALNEVM.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Balneum Hippia describpturus, principio ipsum artificem, à cognitione artium, atque peritia commendat. Orditur autem à loco communi, ita videlicet proponens, eos esse potissimum laudandos artifices, qui non solùm verbis prolixè polliceri, aut de scientijs disputare soleant, sed qui ipso opere, hoc quod profitentur, præstare possint: hunc locum exemplis aliquot illustrat, deinde ad præsens institutum accommodat. Proinde, inquiens, etiam mechanici artifices maximè laudandi illi sunt, qui non verbis tantùm opera aliqua describunt, aut promittunt, sed qui re ipsa illa quàm optime atque artificiosissimè extruunt, qualis & Hippias hic vnus est, id quod ex eo, nempe balneum extructum, comprobat: atque exinde ipsum balneum describit, situm, elegantiam, proportionabilitatem operis, deinde & vtilitatem & opportunitatem omnium cellarum, & lauandi in eo vsum commendans.

Τῶν σοφῶν ἐκεί-
νους μάλιστα ἔ-
γωγε φημι δεῖν
ἐπαινεῖν, ὁπόσοι A
μὴ λόγοις μό-
νον δεξιοὶ παρείχοντο· ἀλλὰ καὶ
ἔργοις ὁμοίοις τοὺς τῶν λόγων
ἀποφάσεις ἐπιστώσαντο. καὶ γὰρ B
τὴν ἰατρῶν ὀλιγωροῦσι ἔχων, εἰ τὸν
ἄριστα μὲν τῆς τέχνης εἰδέναι
δυνάμενον μισθαρνεῖται νο-
σοῦσι, ἀλλὰ τὸν παρέξαι τι καὶ C
αὐτὸ μελετήσαντα. ἀμείνων
δ' ἂν μουσικὸς οἶμαι τὸ διακρί-
νειν ῥυθμοὺς, καὶ ἁρμονίας
ἐπισταμένου, ὃ καὶ φάλαι, καὶ
κιθαρίσαι αὐτὸς δυνάμενος.
τί γὰρ ἄν σοι τῶν στρατηγῶν D
λέγοιμι τοὺς εἰκότως ἀρίστους
νομιζόντας, ὅτι οὐ τάξιν μό-
νον, καὶ παρασκευὴν ἦσαν ἀ-
γαθοὶ, ἀλλὰ καὶ προμάχεσθαι
τῶν ἄλλων, καὶ χεῖρας ἔργα
ἐπιδείκνυσθαι, οἷον τῶν πάλαι
μὲν, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλ-
λέα, τῶν κάτω δ', ἢ Ἀλέξαν-
δρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν γε-
γονότας. πρὸς δὴ τί ταῦτ' ἔ-
φην; ἐγὼ γὰρ ἄλλως ἰσοτίαν ἐπι-
δείκνυσθαι βουλόμενος, ἐπεμνή-
σθην αὐτῶν, διὰ ὅτι καὶ τῶν μηχανικῶν ἐκείνους ἄξιον θαυμά-

Go ex ſapien-
tibus illos po-
tiſſimùm aio
laudãdos eſſe,
qui non ſolùm
pro quibuſque
rebus præſtantiſſimas orationes ediderunt, ſed ſimilibus factis ea comprobarunt, quæ verbis polliciti ſunt. Nam prudens ægrotus eos medicos non accerſet, qui quàm optimè de arte diſſerere poſſunt, ſed qui in eius vſu ſe exercuerunt. Potior etiam eſt meo iudicio, is Muſicus, qui pſallendi, & citharæ pulſandæ eſt peritus, quàm qui rhythmos, & cõcentus nouit diiudicare. Quid enim tibi cos commemorẽ imperatores, quos meritò præſtantiſſimos cenſuerunt, quòd non ſolùm aciem rectè inſtruere, & milites oratione accẽdere noſſent, ſed etiam in prima acie pugnarent, ſuaque ſtrenuitatis ſpecimen ederent: cuiuſmodi priſcos illos Agamemnonem, & Achillem: recentiores verò Alexandrum, & Pyrrhum fuiſſe ſcimus. Quorſum verò hæc dixi? Non quòd aliter hiſtoriam edere velim, horum memini: ſed quia mechanicos etiam

ζην, οπόσοι ἐπὶ τῇ θεωρίᾳ λαμπρῶς διώμωλυσι, καὶ μνημόσυνα ὁμοίως τῆς τέχνης, καὶ πράγματα τοῖς μετ' αὐτοὺς κατέλιπεν. ἐπεὶ οὐκ ἐν τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ μᾶλλον, ἢ σοφοὶ καλοῖντο τοῦ τε τὸν ἀκόχλιον τὸν Ἀρχιμήδην ἰδεῖν, καὶ τὸν Χῖδιον Σώστρατον. τὸν μὲν, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν ἀνευ στολιορκίας, ἀποστροφῇ καὶ διαιρέσει τοῦ ποταμοῦ. τὸν δὲ, τὰς τῶν πολεμίων τριήρεις κατασκέλεξαντα τῇ τέχνῃ. καὶ Θαλῆς δ' ὁ Μιλήσιος πρὸ αὐτῶν ὑποχόμενος Κροίσῳ ἀβρόχοις διαβιβάσειν τὸν στρατόν, ὑπονοίᾳ καταπιὼν τὸ στρατόπεδον μιᾷ νυκτὶ τὸν Ἅλυν ποταμὸν, οὐ μηχανικὸς οὗτος γενόμενος, σοφὸς δὲ καὶ ἐπινοῆσαι, καὶ συνιέναι πάνυ ἱκανώτατος. τὸ μὲν γὰρ τῆς Ἐπειοῦ, παμπάλαιον. ὃς οὐ μόνον τετεχνάσθη τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἵππον, ἀλλὰ καὶ συνεπιβῆναι αὐτοῖς ἐς αὐτὸν λέγεται. ἐν δὲ τούτοις, καὶ Ἱππίας τουτουὶ τὸν καθ' ἡμᾶς, μεμνῆσθαι ἄξιον, ἀνδρὸς λόγοις μὲν, παρ' οὐ πάνυ βουλῇ τῶν περὶ αὐτῆς μεμυημένου, καὶ συνιέναι τε ὀξέως, καὶ ἐρμηνεῦσαι σαφέστατον. τὰ

illos æquum est admirari, qui artis contemplatione famam sibi compararunt, & eadem opera suæ industriæ monumenta, & opera posteris reliquerunt. Quandoquidem qui se in dicendo duntaxat exercuerunt, Sophistarum potiùs quam Sapientum appellationem meruerunt. Talem audimus fuisse Archimedem, & Cnidium Sostratum: quorum alter Ptolemæum subiugauit, & Memphim sine obsidione, auerso, bipertitóque fluuio occupauit: alter hostium triremes arte exussit. Thales Milesius quoque ante illos Crœso pollicitus, exercitum sicco pede se traiecturum, vna nocte retro castra fluuium Alym circunduxit, tametsi non erat mechanicus: sed ingenij solertia, & authoritate in congressibus maxima valebat. Nam peruetustum est illud Epeicommentum, qui non solùm Achiuis equum fabricasse, sed etiam cum ipsis in eum conscendisse fertur. Inter hos & Hippiæ huius qui nostra ætate vixit, æquum est meminisse, viri in dicendo quantũ quiuis priorũ exercitati, ingenio acuti, mentéq; exprimenda maximè perspicui.

ἔργα, πολὺ τῶν λόγων ἀμείνω παρεχόμενοι, καὶ τὴν τῆς τέχνης ὑποδοχὴν ἀποφαλλόμενοι, ἃ ἐν τοιούτοις μὲν ὑποδείκνυσιν, ἐν οἷς οἱ πρὸ αὐτοῦ γενέσθαι τυγχάνουσιν, τὸν δὲ τοῦ γεωμετρικοῦ λόγου, ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως φασὶν εὐθείας τὸ πέρας ἀκριβῶς συνισταμένου. καίτοι τῶν γε ἄλλων ἕκαστος ἐν τῇ τῆς ἐπιτηδεύσεως ἔργον ἀποτεμόμενος, ἐν ἐκείνῳ εὐδοκιμεῖσθαι, εἶναί τις οἴεται. ὁ δὲ, μηχανικῶν τε ὢν τὰ πρῶτα, καὶ γεωμετρικῶν, ἔτι δὲ ἁρμονικῶν, καὶ μουσικῶν φαίνεται. καὶ ὅμως ἕκαστον τούτων οὕτως ἐντελῶς δείκνυσιν, ὡς ἐν αὐτὸ μόνον ἐπιτηδεύσας. τὴν μὲν γὰρ περὶ ἀκτίνων, καὶ ἀνακλάσεων, καὶ κατόπτρων θεωρίαν, ἔτι δὲ καὶ ἀστρονομίαν, ἐν ᾗ παῖδας τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἀπέφηνεν, οὐκ ὀλίγου χρόνου ἄξιον ἐπαινεῖν. ἃ δὲ ἔναγχος ἐγὼ ἰδὼν αὐτοῦ τῶν ἔργων κατεσκεύαζεν, οὐκ ὀκνήσω εἰπεῖν. κοινὴ μὲν γὰρ ἡ ὑπόθεσις, καὶ τῷ καθ' ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλὴ, βαλανείου κατασκευή, πέφυκε δὲ, καὶ ἐν τῷ κοινῷ τούτῳ σώσεις θαυμασαί. τόπος μὲν γὰρ οὐκ ἐπίπεδος, ἀλλὰ πάνυ πρόσαντες, καὶ ὀξύτερος

Quiopera ſermonibus longè præſtātiora exhibebat, & quæ arte ſua pollicebatur, etiam efficiebat: neque verò in huiuſmodi promiſſionibus, quibus ipſo priores ætate floruerunt: ſed iuxta geometricam ſationē, propoſita, quod aiunt recta linea triangulum exquiſitè conſtituit. Atqui aliorum vnuſquiſque vno ſuæ facultatis opere decerpto, in quo excellere dicatur, aliquis eſſe ſibi videtur. Hic verò mechanicorum, geométricorum, harmonicorū, & Muſicorum primarius apparet. Ita perfectè tamen horum vnumquodque demonſtrat, ac ſi illud vnum ſciat Nam eius de radijs, de repercuſſionibus & ſpeculis ſcientiam: præterea Aſtronomiam, in qua qui ætate præceſſerunt pueros fuiſſe oſtendit, laudare non eſſet exigui temporis. Sed eius opera quæ nuper cum admiratione vidi, referre non grauabor. Eſt enim argumentum commune, & noſtra ætate perfrequens, balnei conſtructio: ſed ſolertia, & in hoc communi argumento admirabilis eſt induſtria. Locus erat non planus, ſed accliuis, & arduus:

ὂν παραλαβὼν κ᾽ διάτεγα εἰς
ὑπερβολὴν ταπεινὸν, ἰσοπέδου
διατεγῶς ἀπεργάσατο, χρησάμε-
νος μὲν βεβαιοτάτῳ ἅπαντι τῷ ἔρ-
γῳ βαλλόμενος, καὶ θεμε- A
λίων δίκην τὴν ὑπερκειμέ-
νων ἀσφάλειαν ἐμπεδωσάμε-
νος. ὕψει δ᾽ πάνυ ἀποτόμοις,
καὶ πρὸς ἀσφάλειαν συνεχο-
μένοις τὸ ὅλον κεκοσμήκασε.
τὰ δ᾽ ἐποικοδομηθέντα τῷ τε
τοῦ τόπου μεγέθει σύμμετρα, καὶ
τῷ ξυλόγῳ τῆς κατασκευῆς
ἁρμοδιώτατα, καὶ τὸν τῶν
φώτων λόγον φυλάττοντα, πυ-
λὼν μὲν ὑψηλὸς, ἀναβάσεις
πλατείας ἔχων, ὕπτιος μᾶλ-
λον, ἢ ὄρθιος πρὸς τὴν αἰσθη-
σιν ξυμπαρεσχημένος. εἰσιόντα δ᾽ τού-
του ἐνδέχεται κοινὸς οἶκος ξυ- D
μμέτρως, ἱκανῶν ἔχων ἀκολού-
θους καὶ ὑπηρέτας διαιτᾶσθαι,
ἐν ἀριστερᾷ δ᾽ τῶν ἐς ξυφλὸν πα-
ρεσκευασμένων οἰκημάτων. βα-
λανεῖον δ᾽ οὐκ ἀμοῖρον καὶ τούτου
πρόκειται, χαρίεσσα, καὶ E
φωτὶ πολλῷ καταλαμπόμενα
ὑποχωρήσεις. ἔπειτ᾽ ἐχόμενος αὐ-
τῶν οἶκος, πρέπων μὲν ὡς
πρὸς τὸ λουτρὸν, ἀναγκαῖος
δ᾽ ὡς πρὸς τὴν τῶν εὐδαιμο-
νεστέρων ὑποδοχήν. μετὰ δ᾽ τού-
των, ἑκατέρωθεν διαρκεῖς

quem ex vtraque parte mirum in modum humilem accipiens, alteri æquauit, posito omni operi firmissimo fundamento, quo superstructi ædificij certitudinem confirmaret, factisque editissimis fastigijs, sibique ad firmitatem cohærentibus, vt totum opus roboraret. Cæterùm quæ superstructa sunt, loci magnitudini congruunt, rectæque compagi accommodatissima sunt, & lucis rationem seruant. Alrum est vestibulum, latos habet gradus, supinum magis est quàm arduum, vt sit facilis ascensus. Ingredienti communis domus ampla excipit, in qua pedisequi & ministri commodè versentur: ad læuam verò sunt ædiculæ ad delicias comparatæ. Hæc itaque balneo maximè sunt decora, amœni multáque luce illustrati recessus: deinde continua illis domus, longè quidem præstantior, quàm vt balneo conueniat; sed necessaria ad suscipiendos opulentiores. Post hanc sunt ædiculæ deponendis vestibus sufficientes:

τοῖς ἀπενδυομένοις ἀπρεπέσιν.

καὶ μέσος οἶκος ὑψηλότατος, καὶ φωτὶ φαιδρότατος, ψυχρῷ ὕδατος ἔχων βεῖς κολυμβήθρας, λακαίνῃ λίθῳ κεκοσμημένος. καὶ εἰκόνες ἐν αὐτῷ λίθου λευκοῦ τῆς ἀρχαίας ἐργασίας. ἡ μέν, ὑγείας. ἡ δ', Ἀσκληπιοῦ. εἰσελθόντας δ', ὑποδέχεται ἀρέσιμα χλιαινόμενος οἶκος, ἐκ ἀπαγεῖ τῇ θέρμῃ σφαπάντων ἐπιτήδειος, ἀμφίστρογγυλος. μεθ' ὃν ἐν δεξιᾷ οἶκος, εὖ μάλα φαιδρὸς, ἀλειφαῖς σφαγινῶς παρέχόμενος, ἑκατέρωθεν εἰσόδους ἔχων, φρυγίῳ λίθῳ κεκαλλωπισμένας, τοὺς ἀπὸ παλαίστρας εἰσιόντας δεχόμενος. ἔστ' ἐπὶ τούτῳ ἄλλος οἶκος, οἴκων ἁπάντων κάλλιστος, σῆναί τε, καὶ ἐγκαθέζεσθαι σφαγινέσατος, καὶ ἐμβεβλῆσθαι ἀβλαβέστατος, καὶ ἐγκυλίσασθαι ὠφελιμώτατος, φρυγίου καὶ αὐτὸς εἰς ὀροφὴν ἄκρας ἀποστίλβων. ἔξῃς δ' ὁ θερμὸς ὑποδέχεται διάδρομος, νομάδι λίθῳ διακεκαλλημένος. ὁ δὲ ἔνδον οἶκος, κάλλιστος, φωτός τε πολλοῦ ἀφάμενος, καὶ ὡς πορφύρεα διωδισμένος. βεῖς καὶ οὗτος θερμὰς πύλοις παρέχεται. λουσαμένῳ δ', ἔνεστί σοι μὴ πλεῖν διὰ τῶν αὐτῶν οἴκων αὖθις

& media domus fastigio excelsissima, & luce clarissima, tria aquæ frigidæ lauacra continens, Lacedæmonio lapide exornata. In eadem A sunt marmoreæ imagines antiqui operis, altera Sanitatis, altera Æsculapij. Ingressos excipit domus sensim incalescens, calore non insuaui occurrente, B oblonga, circùm orbiculata. Post hanc ad dextram, admodum clara habitatio ad suauem vnctionem præbendam, ex vtraque parte aditus habet Phrygio lapide C decoratos, & à palæstra venientes excipit. Deinde supra hanc alia est habitatio omnium pulcherrima, & ad stadum, sedendúmque accommodatissima, & ad immorandum minimè noxia, & ad volutandum vtilissima, & ipsa Phrygio lapide ad sũmum tectum relucens. Deinceps calidus suscipit transcursus, Nomadio lapide coagmentatus. Porrò interior habitatio elegantissima, & E luce multa plena est, & instar purpuræ renitet: hæc tria thermarum labra exhibet. Cæterùm tibi iam loto licet viam non per easdem habitationes remetiri, sed celeriter

ἐπαπίναι, ἀλλὰ ταχέως πλεῖ

ἐπὶ τὸ ψυχρὸν, δι' ἠρέμα θερμοῦ οἰκήματος. καὶ ταῦτα πάντα ὑπὸ φωτὶ μεγάλῳ, καὶ πολλῇ τῇ ἔνδον αἰγλῇ, ὑφ' ἧς ἐκ τούτοις αὐτάλογα, καὶ πλάτη τοῖς μήκεσι σύμμετρα, καὶ πανταχοῦ πολλὴ χάρις, καὶ Ἀφροδίτη ἐπανθεῖ. κατ' ἀρχὰς μὲν τὸν καλὸν Πίνδαρον, ἀρχομένοις ἔργου, προσωπον χρὴ θέντα τηλαυγές. τοῦτο δ' ἂν εἴη ἐκ τῆς αὐτῆς μάλιστα, καὶ τοῖς φέγγεσι, καὶ τῶν φωταγωγῶν μεμιγμένον. ὁ μὲν σοφὸς ὡς ἀληθῶς Ἱππίας, τὸν μὲν ψυχρὸν οἶκον, εἰς βορέαν προκεχωρηκότα ἐποίησεν, ἀπροσήγορον οὐδὲ τὸ μεσημβρινὸν αἴγες. τοὺς δὲ πολλοῦ θάλπους δεομένους, νότῳ, καὶ εὔρῳ, καὶ ζεφύρῳ ὑπέθηκε. τί ἂν σοι τὸ ἐπὶ τούτῳ λέγοιμι, παλαίστρας, καὶ ταῖς κοπαῖς τῶν ἱματοφυλακούντων κατασκευάς, ταχεῖαν δ' ἐπὶ τὸ λουτρὸν, καὶ μὴ διὰ μακρᾶς πλὴν ὁδὸν ἔχοντας, τό τε χρήσιμον, καὶ ἀσφαλές; ἕνεκα. καὶ μή με καταλάβῃ τις μικρὸν ἔργον σπουδάζοντα, κοσμεῖν τῷ λόγῳ προσαρεῖσθαι. τὸ γὰρ ἐν τοῖς κοινοῖς, καινὰ ἐπινοῆσαι καλλους δείγματα, εὐ μικρᾶς σοφίας ἔγωγε τίθημαι. οἷον καὶ τόδε τὸ ἔργον

ad frigidam per vaporarium leniter repescens reuerti. Et hæc omnia magna luce, multóque dici splendore intus splendent. Præterea altitudinis inest proportio, conueniunt latitudines cum longitudinibus: & vbique multa venustas, & elegantia efflorescit. Etenim ex præclari Pindari sententia, Opus exordientibus, eminus fulgens apponenda facies: quæ & ipsa elegantia, & lumine ac fenestris constet. Etenim verè sapiens Hippias frigido balneo accommodam habitationem, ad boream procedentem fecit, nec aëris meridiani expertem. Eas verò quæ multo calore indigent, Noto, Euro, & Zephyro subiecit. Quid ad hæc tibi palæstras memorem, & vestes asseruantium communes habitationes, compendiosam non prolixam ad balneum viam habentes, tum vtilitatis capiendæ, tum noxæ vitandæ gratia? Neque suspicetur quisquam me opus exiguum oratione exornandum suscepisse. Nam in rebus communibus, noua comminisci pulchritudinis specimina, non exiguæ sapientiæ tribuo:

ὁ θαυμάσιος ἡμῖν Ἱππίας ἐπεδείξατο, πάντας ἔχον τοὺς βαλανείου ἀρετάς, τὸ χρήσιμον, τὸ εὐκαιρον, τὸ εὐσχῆμον, τὸ συμμέτρον, τὸ τῷ τόπῳ πρεπωδὲς, τὸ τὴν χρείαν ἀσφαλῆ παρεχόμενον. καὶ πρὸς τῇ ἄλλῃ πολυτελείᾳ κεκοσμημένον. ἀμφόδων μὲν ἀναγκαίων δυοῖν ἀπολελειμμένοις, ἐξόδοις τε πολλαῖς πεθυρωμένον. ὡρῶν δὲ διττὰς δηλώσεις, τὴν μὲν, δι' ὕδατος, καὶ μυκήματος, τὴν δὲ, δι' ἡλίου σημαινομένην, ταῦτα ἰδόντα μὴ ἀποδοῦναι τὸν πρέποντα ἔπαινον τῷ ἔργῳ, ὃ μὴ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀχρειοτάτου, μᾶλλον δὲ βασκάνου μοι δόξαι ἔδοξεν. ἐγὼ μὲν οὖν εἰς δύναμιν καὶ τὸ ἔργον, καὶ τὸν τεχνίτην, καὶ δημιουργὸν ἡμείψαμαι τῷ λόγῳ. εἰ δὲ θεὸς παρέχοι καὶ λουσαμένοις ποτὲ, πολλοὺς οἶδα καὶ ἄλλους ἐξῶν τοὺς κοινωνήσοντάς μοι τῶν ἐπαίνων.

quale hoc opus admirabilis Hippias nobis edidit, omnes balnei præstantis partes complectens, vtilitatem, opportunitatem, claritatem, proportionem, quod ioco est accommodatum, quod tutum vsum exhibet. Præterea reliquo artificio exornatum, biuiorum necessariorum duplicibus secessibus, multisque ianuarum egressibus munitum: geminisque indicijs, vno per aquam & sonitum, altero per solem horas demonstrans. Quibus visis, conuenientem operi laudem non tribuere, non solùm insipientis, sed etiam ingrati, imò potiùs inuidi esse existimaui. Itaque ego pro virili cùm operi, tum opifici, & effectori, verbis gratiam rependo. Quòd siquando Deus copiam lauandi fecerit, scio me complures alios habiturum, qui communes mecum eius laudes habebunt.

ΠΡΟΣΑΛΛΑΙΑ, Η Διόνυσος.

PRÆFATIO SEV BACCHVS.

ARGVMENTVM.

Prefatio quadam est, quales & nostri homines in enarrandis authoribus, aut aliis rebus tractandis, ipsis operibus præmittere so-

lent. Monet autem Lucianus auditores ſuos, ne ſolùm compoſitionis nouitatem in ſcriptu ſuo ſpectent, nèue ideo pro parui aut contemnendu illa habeant, quia comica, ac ſatyrica quædam, ſub dialogi grauitate tractet, ſed magis ipſam rem ſpectent: ne idem illu, quod Indo olim, accidat, dum Bacchi exercitum vt muliebrem, & à re militari alienum contemnunt. Deinde autem & veniam precatur ſtati, ſi paulò verboſior aut loquacior nonnullu forte videretur; fidum ſuum etiam hic, collatione quadam Indorum coboneſtans.

Τὰ ὁ Διόνυσος ἐπ' Ἰνδοὺς στρατὸν ἤλασε, καὶ οὐδὲν κωλύει γὰρ οὐδὲν εἶναί γε μῦθον ὑμῖν διηγήσασθαι βακχικόν, φασὶν οὖν τοὺς κατοικήσαντας αὐτῆς τὰ πρῶτα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ, ὥστε καταγέλαστον ἐποίησαν. μᾶλλον γὰρ ἐλεεῖν τὴν τόλμαν, ὡς αὐτίκα μάλα συμπατηθησομένου ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, εἰ ἀντιτάξαιτο. ἤκουον γὰρ οἶμαι τῶν σκοπῶν ἀλλόκοτα ὑπὸ τῆς στρατιᾶς αὐτῆς ἀγγελλόντων, ὡς ἡ μὲν φάλαγξ αὐτῷ, καὶ οἱ λόχοι, γυναῖκες εἶεν ἔκφορνες, καὶ μιτρηφόροι, καὶ τῷ ἐπιμηθίδι, νεβρίσιν ἐπιμεμῦσθαι, δόρατά τινα μικρὰ ἔχοντα, ἀσπίδας, κιττοκόμητα καὶ ταῦτα, καί τινα πλατέα κοῦφα, βομβοῦντα, εἴ τις μόνον ἅψαιτο. ἀκούσαι γὰρ ἤδη καὶ τὰ τύμ-

Vo tempore Bacchus exercitum aduerſus Indos duxit (nihil enim, vt puto, prohibet, quominus Bacchicam fabulam vobis narrem) ferunt ipſum ita ab illius regionis hominibus fuiſſe initio contemptum, vt accedentem irriderent: imò temeritatem illius miſerarentur, vt qui protinus ab elephantis conculcaretur, ſi aduerſa acie occurreret. Audiuerãt enim, opinor, exploratores de ipſius exercitu abſurda renuntiantes, Nimirum phalangem ipſi & manipulos conſtare ex mulieribus inſanis & furentibus, hedera redimitis, ceruina pelle amictis, haſtas quaſdam gerentibus, non ferro, ſed hedera confectas, tum ſcuta quędam leuia quæ reſonarent: ſiquis tantummodò attigiſſet: nam & tympana clypeis affi-

κατα. ὀλίγους δέ τινας ἀγροί-
κους νεανίσκους ἐνεῖναι γυμνοὺς
κόρδακα ὀρχουμένους, οὐρὰς
ἔχοντας περικτὰς, οἷα τοῖς ἀρτι
γιγνομένοις ἐρίφοις ἐκφύεται.
καὶ τὸν μὲν στρατηλάτην αὐτῶν, A
ἐφ' ἅρματος ὀχεῖσθαι παρδάλεων ὑπεζευγμένων, ἀγένειον
ἀκριβῶς, οὐδ' ἐπ' ὀλίγον γεγονότα τὴν παρειὰν, κερασφόρον, βοστρύοις ἐστεφανωμένον, B
μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένην ἐν πορφυρίδι, καὶ χρυσῇ
ἐμβάδι. ὑποστρατηγεῖν δὲ δύο,
ἕτερα μὲν τινα βραχὺν πρεσβύτην, ὑποπόγωνα, σεσαρότα,
μιτόσιμον, ὦτα μεγάλα ὀρθὰ
ἔχοντα, ὑποβρόμον, καρδίκα
ἐπηρεισθύμου, ἐφ' ὄνου τὰ
πολλὰ ἱππεύοντα ἐν κεγκωτῷ, C
καὶ τοῦτον πάνυ πιθανόν τινα
συντάγματα τάρχειν αὐτῷ. ἕτερον δὲ τερατῶδη ἄνθρωπον, βάλιον τὰ νέρθεν ἐοικότα, κομήτην
τὰ σκέλη, κέρατα ἔχοντα, βαδυπώγωνα, ὀργίλον, καὶ θυμικόν. θατέρᾳ μὲν, σύριγγα φέροντα, τῇ δεξιᾷ δὲ, ῥάβδον καμπύλην ἐπηρμένην, καὶ περισκοποῦντα ὅλον τὸ στρατόπεδον, καὶ τὰ γυναῖα δὲ φοβεῖσθαι D
αὐτὸν, καὶ σείειν ἀνεμωμένας τὰς
κόμας, ὁπότε σεσοιτο, καὶ βοᾶν

milabant. Esse præterea paucos quosdam rusticos iuuenes nudos, qui cordacem saltarent, caudas & cornua haberent, qualia hœdis recens natis succrescunt. Ipsum verò exercitus ducem, curru vehi iunctis pardalibus tracto, penitus imberbem, neque vel tantillum genis pubescentem, cornigerum, racemis coronatum, mitra purpurea comam reuinctum, aureis cothurnis calceatum. Secundum verò ab imperatore locum obtinere duos, quorum alter breuis erat statura, senex, crassiusculus, ventricosus, simus, auribus magnis & arrectis, tremulus, thyrso innixus, in asino plerunque equitans, crocoto indutus, eúmque magnæ authoritatis in ducendo exercitu ipsius coisegam. Alter monstrosus homo, qui partibus inferioribus hircum referret, in cruribus crines haberet, cornutus, promissa barba, iracundus, & animosus esset: qui læua fistulam, dextra baculum incuruum attollendo gereret, & vniuersa castra circunsiliret, quem mulieres timerent, & quum accederet, comas vento agitatas quaterent, & cla-

σι. τοῦτο δὲ βοᾶν καλεῖσθαι αὐτῶν τὸν δεσπότην. τὰς δ' οὐ πείσεις, δῆρα θαι πρὸς τῶν γυναικῶν, καὶ διαρπάσαι ἔτι ζῶντα τὰ ἑρέμματα. ὠμοφάγους γάρ τινας εἶναι. ταῦτα οἱ Ἰνδοὶ, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀκούοντες, ἐγέλων ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐπῆγον, ἢ παρατάξεσθαι ἠξίουν. ἀλλ' ἐπεὶ ἄρα τὰς γυναῖκας ἐπαφήσειν αὐτοῖς εἰς μάχην ἠμύνοντο, φρίσι δὴ καὶ τινὰ αἰδῶ ἐδόκει, καὶ φορτίνειν γυναικα μειρακύτα, καὶ θηλύμιξιν ἄρχοντα, καὶ μεῖζον σμικρὸν γεροντοπον, καὶ ἡμίσφαντόπλω ἄλλον, καὶ γυμνητας οἰγησας, πάντας γελοίους. ἐπεὶ δὲ ἠγγέλλετο πυρτολῶν ὁ θεὸς ἤδη τὴν χώραν, καὶ πόλεις αὐτοῖς ἔργα καταλέγων, καὶ ἀναπάλων τὰς ὕλας, καὶ ἐμβαλεῖν πᾶσαν τὴν Ἰνδικὴν πυρὸς ἐμπεπλησμένος, ὅπλον γάρ τοι διονυσιακὸν τὸ πῦρ παρῶν ἐκεῖθεν, καὶ τὰ κεραυνῶ. ἐνταῦθα ἤδη ἀπευδὴς ἀνελάμβανον τὰ ὅπλα, καὶ τοὺς ἐλέφαντας ὑπαξάμενοι, καὶ ἐγχαλινώσαντες, καὶ τοὺς πύργους ἀραξάμενοι, ἐπ' αὐτοὺς ἀντεπέξεσαν, καταφρονήσαντες μὲ καὶ τότε, ὀργιζόμενοι δ' ὅμως, καὶ σωτείχαν ἀπιόντες αὐτῶ

marent euohe: quò nomine earum dominum vocari cõijce. Greges verò à mulieribus esse iam discerptos, & vivas adhuc pecudes dilaniatas. Nam esse crudiuoras illas. His auditis Indi, eorúmque rex, ridebant vt par erat, neque obuiam instructa acie prodire dignabantur. Sed sil propiùs accederent, mulieres in eos immittere statuebant: quòd putarent turpe sibi esse, vincere & neci dare mulieres furentes, & ducem effœminatum, & temulentum paruum senem, & semimilitem alium, ridósque saltatores, tidiculos omnes. Sed posteaquam nuntiatum est Deum incendio regionem vastare, & vrbes cum ipsis viris comburere, & syluas incendere, ac breui temporis spatio totam Indiam ignè impleuisse (nam ignis telum est Bacchi, à patre acceptum, & ex fulmine oriundum) tum diligenter arma sumpserunt, instratis & frænatis elephantibus, dorsóque impositis turribus in eos aduersõ exercitu prodierunt, etiamdum tamen contemnentes, & irati, & cõminuere properantes ipsis

cum

στρατόπεδον, τὸ ἀγώνιον ἐκεῖνον στρατήλατον. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἐγένοντο, καὶ εἶδον ἀλλήλους, οἱ μὲν Ἰνδοὶ, παρατάξαντες τοὺς ἐλέφαντας, ἔπηγον τῷ φά- A λαγγι. ὁ Διόνυσος δὲ, τὸ μέσον μὲν αὐτὸς εἶχε. τὸ κέρας δὲ αὐτῷ, τὸ δεξιὸν μὲν, ὁ Σιληνὸς. τὸ εὐωνύμου δὲ, ὁ Πὰν ἡγεμόνευε. λοχαγοὶ δὲ, καὶ ταξίαρχοι, σατυροι ἐγκατεστήκεισαν. καὶ τὸ μὲ σύνθημα, ὦ ἅπασι τὸ εὖ οἱ. εὐθὺς δὲ τὰ τύμπανα ἐπαταγεῖτο, καὶ τὰ κύμβαλα τὸ πολεμικὸν ἐσή- B μαινε. καὶ τῶν σατύρων τις λαβὼν τὸ κέρας, ἐπύλει τὸ ὄρθιον. καὶ ὁ τὸ σειληνοῦ ὄνος, εὐάλιόν τι ὠγκήσατο. καὶ αἱ μαινάδες, σὺν ὀλολυγῇ ἐπεπήδων αὐτοῖς, δρέπουσαι ὑπεζωσμέναι, καὶ τῶν δρύων ἄκρων ἀποχειμαῖναι C τὸ σίδηρον. οἱ Ἰνδοὶ δὲ, καὶ ἐλέφαντες αὐτῶν, αὐτίκα ὀκνήσαντες, σὺν οὐδενὶ κόσμῳ ἔφευγον, οὐδὲ ἐντὸς βέλους γενέσθαι ὑπομείναντες. καὶ τέλος, καταπεφόβηνται, καὶ αἰχμάλωτοι ἀπήχθησαν ὑπὸ τῶν τὴν καταδιωκόντων, ἔργῳ μαθόντες ὡς οὐκ ἐγχωρεῖ ἀπὸ τῆς ἀρχούσης

cum castris imberbem illum imperatorem. Postquã autem propiùs accesserunt, & in mutuum conspectum venerunt, Indi collocatis in acie prima elephantis, exercitum adduxerunt. Bacchus verò ipse medium tenebat. Silenus cornu dextrum, Pan sinistrum ducebat: manipulorum ductores, & centuriones Satyri erant interpositi: signum omnibus erat Euohe. Statim percussa tympana perstrepebant, ipsaque cymbala classicum canebant: vnúsque è Satyris accepto cornu orthium occinebat. Tum Sileni asinus Martium quiddam rudit: & Mænades cum vlulatu in eos insiliérunt, succinctæ draconibus, atque ex summis thyrsis ferrum denudantes. Indi autem, eorúmque elephantes, ilico declinantes nullo ordine fugiebant, non ausi intra reli iactum venire. Tandem vi capti sunt, abductique, captiui ab ijsquos antè deridebant: re ipsa experti quã non oportuerit primã latini fama adductos, peregrinum exercitum cõtemnere.

κατορρωγεῖν ξένην στρατιάν.

ἀλλὰ τί πρὸς τὸν Διόνυσον ἔτος
ὁ Διόνυσος, εἴποι τις ἄν. ὅπ
μοι δοκῶσι, καὶ πρὸς χαρί-
των μή με κορυβαντιᾶν, ἢ τε-
λέως μαίνεσθαι ὑπολαβητε, εἰ
τιμὰς εἰκάζω τοῖς θεοῖς, ὁμοι-
όν τι πάσχειν οἱ πολλοὶ πρὸς
τοὺς ἐμοὺς τοὺς λόγους τοῖς Ιν-
δοῖς ἐλέφασι, οἷον κὴ πρὸς τοὺς
ἐμοὺς. οἰόμενοι γὰρ σατυρικὰ, κὴ
γελοῖά τινα, καὶ κομῳδῆ κωμι-
κὰ παρ' ἡμῶν ἀκούεσθαι, τοι-
αῦτα πεπιστευκασιν, ὡς οἶδ' ὅτι δόξαν αὐτοῖς ὑβρεῖ ἐμοῦ. οἰμῳὼ, οὐδὲ πλὴν ἀρχὴν ἀφι-
κνοῦμαι, ὡς οὐδὲν δεον παρέ-
χειν τὰ ὦτα κώμοις γυναικεί-
οις, κὴ σκηπτήμασι σατυρικοῖς,
κατα-πέτας ἀπὸ τῶν ἐλε-
φάντων. οἶδὲ, ὡς ὑπὸ τοιοῦτό τι
ἥκοντες, αὐτὶ τῆς κιθάρας σίδη-
ρον ἐυρόντες, οὐδὲ οὕτως ἐπαι-
νεῖν τολμῶσι, τῷ παραδόξῳ τῆς
θεάματος τεθορυβημένοι,
ἀλλὰ [illegible] ἐπαγγέλλομαι
αὐτοῖς ὅτι [illegible] κὴ νῦν ὡς πρό-
τερόν ποτε ἢ τιλεὶ ἐθελή-
σωσι πολλάκις, κὴ ἀνα-
μενῶσιν οἱ παλαιοὶ συμπόται
κώμου κοινωνὸν τῶν τότε χαρῶν,
καὶ μὴ καταφρονήσωσι τῶν
σατύρων, καὶ σιληνῶν, πίω-
σι δ' ἐς κόρον τῆς κρατῆρος

Sed quid ad Bacchum ille Bacchus, dixerit aliquis? Nã mihi videtur vulgus (ac per Gratias obsecro ne me insanire, aut prorsus temulẽtum esse suspicemini, si mea cum Dijs comparo) eodem quo Indi illi modo erga nouas orationes affectum, quemadmodum & erga meas. Rati enim satyrica, & ridicula, valdéque comica ex nobis audiri, istiusmodi credidẽrunt, nescio, quòd ita illis de me visum esset. Alij, ne principium quidem attingunt, quasi nihil sit opus aures præbere proteruiæ muliebri, & saltationibus satyricis, ab elephantis descendendo. Alij verò tanquam ad tale quid venientes, inuento pro hedera ferro, neque sic laudare audent, inaudita rei nouitate perturbati. Sed confidente animo illis denuntio, quòd si in præsentia quoque, vt antea facere consueuerunt, festiuitatem spectare sæpe voluerint, ac veteres compotores recordati fuerint, tunc temporis celebratarum comessationum, nec Satyros Silenósque contempserint, sed ad satietatem vsque ex hoc cratere biberint, ipsi quoque sint bacchaturi,

τούτου, σὺβαχεύσειν κὴ σὺ-

πους, καὶ πολλάκις μεθ' ἡμῶν ἐρρωσεν τὸ εὖ οἴ. ἔστι μὲν οὖν, ἐλεύθερον γὰρ ἀκοὴ, ποιοῦμεν ὅ, τι καὶ φίλον. ἐγὼ δ', ἐπειδήπερ ἔπι ἐν Ινδοῖς ἐσμεν, ἐθέλω καὶ ἄλλο ὑμῖν διηγήσασθαί τι τῶν ἐκεῖσε, οὐχ ἃ φέρει τὸν Διόνυσον, οὐδὲ αὐτὸ, οὐδὲ ὧν ποιεῖται ἀλλόφυλον ἐν Ινδοῖς τοῖς μαχλαίοις, οἱ τὰ λαιὰ τοῦ Ινδοῦ ποταμοῦ, εἰ κατ' ῥοῦν αὐτῆς πλέπεις, ὑπερμένουσι, μέχρι φέρει τὸν Ὠκεανὸν κατήκουσι. παρὰ τούτοις ἄλσος ἐστὶν ἐν περιφράκτῳ, ἐ πάνυ μεγάλῳ χωρίῳ, σωκρυφεῖ δὲ κισσὸς πολὺς, καὶ ἄμπελοι. σύσκιον αὐτὸ ἀκριβῶς ποιοῦσιν. ἐκταῦθα πηγαί εἰσι ῥεῖς, καλλίστου, καὶ διειδεστάτου ὕδατος· ἡ μὲν, Σατύρου. ἡ δ', Παιάν. ἡ δ', Σειληνοῦ. καὶ εἰσέρχονται εἰς αὐτὸ οἱ Ινδοὶ ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἑορτάζοντες τῷ Διῷ, καὶ πίνουσι τῶν πηγῶν οὐχ ἁπασῶν ἁπάντες, ἀλλὰ καθ' ἡλικίαν. τὰ μὲν μειράκια, τῆς τῶν σατύρων. οἱ δὲ ἄνδρες ἤδη, τῆς τοῦ Σειληνοῦ, οἱ κατ' ἐμέ. ἃ μὲν οὖν πάσχουσιν οἱ παῖδες ἐπειδὰν πίωσιν, καὶ οἷα οἱ ἄνδρες τολμῶσι κατόχλοντες τῷ Πανὶ, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἃ δ' οἱ γέροντες ποιοῦσι

& sæpe nobiscū illud euohe dicturi. Quare illi, siquidem liber est auditus, faciāt quicquid erit animo gratū. Ego autem posteaquam adhuc apud Indos versamur, volo etiam aliud quid eorum quæ ibi geruntur, recensere: non quod ad Bacchum pertineat, quanquam neque id ipsum à nostro instituto est alienū. Apud Indos Machlæos, qui læuum Indi fluuij littus, si secundo flumine labentem respicias, incolentes, ad Oceanum vsque pertingunt: apud hos est lucus, in loco circunsepto, non admodum magno, sed vmbroso. Nam hiedera multa, vitésq; ipsum penitus opacum reddūt. Hic tres sunt pulcherrimę & limpidissimæ aquæ fontes: vnus Satyris, alter Pani, tertius Sileno sacer. Eò semel quotannis ingrediuntur Indi, festum diem Deò celebrātes, bibúntque de fontibus, non fine discrimine omnes de omnibus, sed pro ratione ætatis. Nam de Satyrorum iuuenes, de Panis viri, de Sileni fonte bibūnt, qui meæ sunt ætatis. Ac quid pueris accidat postquam biberint, aut qualia audeant viri numine panosafflati, lōgū esset referre. Sed quæ senes faciunt

σιν ὅταν μεθυσθῶσι τὸ ὕδατος, ἀλλότριον εἰπεῖν. ἐπειδὴ πρῶτον ὁ γέρων, καὶ κατάσχη αὐτὸ ὁ σειληνὸς, αὐτίκα ὑπνώλυ ἄφωνός ἐστι, καὶ κεραβαρύνηται καὶ βεβαπτισμένῳ ἔοικεν. εἶτα ἄφνω φωνή τε λαμπρὰ, καὶ φθέγμα τορὸν, καὶ πνεῦμα λιγυρὸν ἐγγίνεται αὐτῷ, καὶ λαλίστατος ἐξ ἀφωνοτάτου ἔστιν. οὐδὲ ἂν ἐπισομίσας, παύσειας αὐτὸ μὴ οὐχὶ σωφρονεῖν λαλεῖν, καὶ ῥήσεις μακρὰς πωλείειν. πωλεῖ μὲν τοι πάντα, καὶ κόσμια, καὶ κατὰ τὸ Ὁμήρου ἐκεῖνον ῥητορεύει. νιφάδεσσι γὰρ ἐοικότα χειμερίῃσι διξήεται. οὐδὲ ἀποχρήσει σοι κυκνείοις καὶ πρὸς ἡλικίαν εἰκάσαι αὐτὸν, ἀλλὰ τεττιγώδεσί τι πυκνὸν, καὶ ἐπροχον σωμάτοισιν, ἄχρι βαθείας ἑσπέρας. τοιούτεύδειν δ' ἤδη ἀπειθείσης αὐτοῖς τῆς μέθης, σωφρονοῦσι, καὶ πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἀναχώρησιν. τὸ μέντοι παραδοξότατον οὐδέπω εἴρηκα. ἐν γὰρ ἀτελὴς ὁ γέρων μεταξὺ καταλίπῃ τὸν διεξιέναι τὸν λόγον, δύντος ἡλίου κωλυθεὶς, ἐπὶ πέρας αὐτὸν ἐπεξελθεῖν, ἐς νέωτα πάλιν, αὖθις ἐκεῖνα σωφρονεῖ, ἃ πέρυσι ἤρξατο· καὶ μέχρι αὐτὸν κατέλιπε. τοιαῦτά μοι καὶ τὰ μῶμον εἰς ἑαυτὸν ἀπεσκώψω.

aquæ potu inebriati, dicere non est alienum. Postquam bibit senex, ipsúmq; corripuit Silenus, ilico diu obmutescit, hominémque heluco laborantem, aut mero prolutum refert. Deinde ex improuiso clara voce & loquela vehemẽte, & spiritu acuto innatis ipsi, ex mutissimo fit loquacissimus. Sed nec obturato ore illũ compescueris, quominus continuè loquatur, & longos sermones connectat: ea quidem omnia sapienter & ornatè, & iuxta Homericum illum oratorem contexendo. Nam hybernis niuibus consimilia disserũt. Neque verò sufficiet, vt illos ætatis ratione cum cygnis compares, cùm cicadarum cãtillationi simile quiddam, densum, & volubile componant, ad profundam vsque vesperam. Inde iam discussa ebrietate conticescunt, & ad antiquum morem redeunt. Sed quod est maximè admirandum, nondum exposui. Quòd si senex imperfectam interim, quã habebat orationem reliquerit, solis occasu prohibitus eã ad finẽ perducere: pota nouo anno aqua, rursus illa cõponit, quæ superiore dicẽtem ebrietas destituit. Istis ego in me ipsum cauillis Momi in morẽ lusi:

κὴ μὰ τὸν Δία οὐκ ἂν εἴπ ἐπαγάγοιμι τὸ ὑπομύθιον. ὁρᾶτε γὰρ ἤδη καθάπ τῷ μύθῳ ἔοικα, ὥστε ἴσως μὴν τι παραπαίσομαι, ἢ μέθη αἰτία. εἰ δ' πνυτὰ δόξει τὰ λεχθέντα, ὁ σειληνὸς ἁρμόττει μοι ἵλεως.

neque per Iouem fabulæ sensum adducam. Videtis enim iam quatenus fabulæ sim similis. Quare si qua in re desipiamus, in causa est ebrietas. Sin prudenter dicta videntur quæ produximus, Silenus certè fuit propitius.

ΠΡΟΣΑΛΑΛΙΑ, Η Ἡρακλῆς.

PRÆFATIO, SEV HERCVLES GALLICVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio est eiusdem rationis, cuius & superior, nisi quòd, quantum ad argumentum attinet, rationem & causam hic reddit, cur natu iam grandior, adhuc in eloquentiæ exercitatione versetur, studium atque ardorem suum exemplo eo defendens, & vt ipse ait, etiam consolans, quo apud Gallos ipsa eloquentia depingitur: nimirum Herculis, eiusdemque iam senioris imagine. Fingit autem imaginem seu typum eum, à sacerdote quodam Gallorum, qualis eâ ætate Druida fuisse perhibentur, explicatam, & singulorum picturæ eius membrorum rationem sibi traditam esse, etiam Homeri atque aliorum poëtarum locis, vt pote à perito Græcarum literarum additis. De quibus in ipso orationis contextu ac serie videri satis est, quàm hic pluribus immorari.

ΤΟν Ἡρακλέα οἱ Κελτοὶ ὀγμιὸν ὀνομάζουσι φωνῇ τῇ ἐπιχωρίῳ. τὸ δ' εἶδος τοῦ θεοῦ, πάνυ ἀλλόκοτον χαράττοισι. γήρων ἐστὶν αὐτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, αὐα-

HErculem Gallli lingua vernacula Ogmium vocant: sed Deum hūc inusitata prorsus specie depingũt, decrepitũ est apud illos, recaluaster,

φαλαντίας, πολιὸς ἀχρι-
βῶς, ὥσπερ λοιπὸν τῶν τειχῶν.
ῥῶσαι τὸ σῶμα, καὶ διακεκαυ-
μένος ἐς τὸ μελάντατον, οἷοι
εἰσὶν οἱ θαλαττηρικοὶ γέροντες. A
μᾶλλον δὲ Χάρωνα, ἢ Ἰαπετὸν
τινα τῶν ὑποταρταρίων. καὶ
πάντα μᾶλλον, ἢ Ἡρακλέα ἐνε-
ναι αὐτὸν ὑπώπτευσα. ἀλλὰ καὶ τοιοῦ-
τος ὤν, ἔχει ὅμως τὴν σκευὴν
τοῦ Ἡρακλέους. καὶ γὰρ τὴν δε-
ξιὰν ὑπέβαλε τὴν τοῦ λέον-
τος, καὶ τὸ ῥόπαλον ἔχει ἐν τῇ B
δεξιᾷ, καὶ τὸ γοργὸν περίκει-
ται, καὶ τὸ τόξον ἐντεταμέ-
νον ἀριστερᾷ προβέβληκεν. καὶ
ὅλως, Ἡρακλῆς ὅστις ποτὲ οὗτός
γε ἐμοὶ δοκῶ ἐφ' ὕβρει τῶν
Ἑλλήνων ἂν τοιαῦτα παρα- C
σκευάσαι τὸν Κελτὸν ἐς τὸ μορ-
φοῦν τοῦ Ἡρακλέους, ἀμυνό-
μενος αὐτὸν τῇ τοιαύτῃ γρα-
φῇ, ὅτι τὴν χώραν ποτὲ αὐτῶν
ἐπέλθοι, λείαν ἐλαύνων, ὁπό-
σους παῖς Γηρυόνου ἀγέλας ζητῶν, D
κατέδραμε τὰ πολλὰ τῶν ἑ-
σπερίων ἤθνων. καίτοι τὸ πα-
ραδοξότατον ἐλέγετο ἐφ' ὧν τῆς
εἰκόνος. ὁ γὰρ ἀνὴρ Ἡρα-
κλῆς σειρηνος, ἀνθρώπων πάμ-
πολύ τι πλῆθος ἕλκει, ἐκ τῶν
ὤτων ἅπαντας ἀλύσεσι δε-
σμὰ δέ εἰσιν οἱ, σειραὶ λεπταὶ

reliquis capillis planè canis,
cute rugosa, & in aterrimum colorem exusta, cuiusmodi sunt hi nautæ senes. Charontem potiùs, aut Iapetum quempiam ex his qui apud inferos versantur, & omnia potiùs quàm Herculem esse conijceres. At quãquam est huiusmodi, tamen Herculis ornatum gerit, vt qui leonis exuuio sit indutus, & clauam dextra teneat, & pharetra ab humeris pendeat, & arcum tensum læua prætendat. In summa, est Hercules. Hæc equidem arbitrabar in Græcanicorum Deorum contumeliam petperam facere Gallos, quum eum huiusmodi fingerent effigie, quòd nimirum tali pictura illum vlciscerentur, quòd olim in regionem ipsorum incursasset, prædam abigens, quum Geryonis armẽta vestigans, Occidentalium gẽtium pleraſque regiones peruastaret. Atqui nondum dixi, quod in imagine erat maximè admirandum. Senex ille Hercules hominum ingentem multitudinem trahit, omnes ab auribus reuinctos. Vincula quibus id facit, tenues sunt catenæ, auro

χρυσῆ, καὶ πλέκτρῳ εἰργασμένα, ὅμμασι ἐοικυῖα τοῖς καλλίστοις. καὶ ὅμως ἀφ' ἕτοιμων ἀδέτων ἀγόμενοι, ἄτε δ' ἐρασμιον βυβλίοισι, δυωάμενοι αὖ ὀυμαρὰς, ἅτε ὅλως αὐτιτείνοισιν, ἢ τοῖς πεσὶν αὐτιερείδουσι, πρὸς τὸ ἐναντίον τ' ἀγωγῆς ἐξυπτιάζοντες, ἀλλὰ φαιδρῶς ἕπονθ', καὶ μεμαότες, καὶ τῷ ἄγοντα ἐπαινοῦντες ἐπιῤῥόμβοι ἅπαντες, καὶ τῷ φθάνειν ἐθέλειν τὸν δεσμὸν σπαλαλῶντες, ἑωικότες ἀχθεδοσομένοις, εἰ λυθήσονται. ὁ δὲ πάντων ἀτοπώτατον εἶναί μοι ἔδοξεν, ὡς ὀκνῶν καὶ τοῦτο εἰπεῖν. οὐ γὰρ ἔχων ὁ ζωγράφος ὅθεν ἅψαιτο ταῖς φορμικαῖς ταὶς τῶν δεσμῶν ἀρχαῖς, ἅτε τῆς δεξιᾶς μὴ, ἤδη τὸ ῥόπαλον, τῆς λαιᾶς δ', τὸ τόξον ἐχούσης, βυσπάσας τῷ θεῷ πλὴ γλῶτταν ἄκραν, καὶ σμικρὸν ἑλκομένης ἀυτὴν ἐποίησε, καὶ ἐπέσφαπταί γε εἰς τὸν ἀγομένους μειδιῶν. ταῦτ' ἐγὼ μὲν σπὶ πολὺ εἰσήκειν ὁρῶν, καὶ θαυμάζων, καὶ ἀπορῶν, καὶ ἀγανακτῶν. κελτὸς δέ τις παρεὼς, ὡς ἀπαύδητος τὰ ἡμέτερα ὡς ἔδειξεν, ἀκεβῶς ἑλλάδα φωνὴν ἀφιεὶς, φιλόσοφος οἶμαι τὰ σπιχώρια, ἐγώ σοι ἔφη ὦ ξένε, λύσω τ' γεφῆς τὸ αἴνιγμα.

electróque confectæ, pulcherrimis monilibus assimiles. Atqui cùm vinculis adeò inualidis ducantur, neque fugam meditantur, quanquam commodè possent, neque prorsus reluctantur, aut pedibus obnituntur, aduersus trahentem sese resupinantes: sed alacres sequuntur, & læti, ducentem laudantes, vltro festinantes omnes, & quòd anteuertere velint, vinculum laxantes, perinde quasi grauiter laturi, si soluerentur. Neque grauabor dicere, quod omnium absurdissimũ mihi visum est esse. Cùm non haberet pictor, vnde catenularum summas ansas necteret, videlicet dextra iam clauam, sinistra arcum tenente, perforata summa Dei lingua, ex hac illos trahi fecit: atque hic conuersis ad eos quos ducit oculis, arridet. Hæc ego diu constiti intuens, admirans, hæsitans, indignans. Sed Gallus quidam astans, nostratium literarum non ignarus, id quod declarauit, cùm Græcam linguam apprimè proferret, gentis illius vt puto Philosophus. Ego tibi hospes, picturæ, inquit, istius ænigma explicabo:

πωύ γὰ παραπομφὴ ἔοικας
ἐκεῖος αὐτῶν τὸν λόγον ἡμεῖς
οἱ Κελτοὶ, οὐχ ὥσπερ ὑμεῖς οἱ
Ελληνες Ερμῆν οἰόμεθα εἶ-
ναι, ἀλλ' Ηρακλεῖ αὖτ' εἰκάζο-
μεν, ὅτι πολὺ τῷ Ερμοῦ A
ἰσχυρότερος ἐστιν. εἰ δ' γέρων πε-
πίηται, μὴ θαυμάσῃς. μόνος γὰ
ὁ λόγος ἐν γήρᾳ φιλεῖ ἐντίλλε-
σθαι τῷ ἀκμῇ, εἴ
γε καὶ ἐμοῦ ὑμῶν οἱ ποιηταὶ λέ- B
γουσι, ὅτι αἱ μὲν τῶν ὀπλοτέ-
ρων φρένες, ἡκέστορται. τὸ δὲ γῆ-
ρας, ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σο-
φώτερον. οὕτω γέτοι καὶ τῷ
Νέστορι ὑμῶν ἀπόῤῥεῖ ἐκ τῆς
γλώττης τὸ μέλι. καὶ οἱ ἀγαθ-
ταὶ τῶν Ἰώνων τῇ ὅπα τῷ
λειοτάτῃ ἀφίασι. ἐναυδῆ πα-
ντ' ἐλεῖα γὰ καλεῖται, εἶγε
μίμνωσι, τὰ αὐτὰ. ὥστε εἰ
τῷ ὠτῶν ἐκδεδεμένος τὸν
ἀνθρώπους ἕπεται ἡ γλῶττα ὁ
γέρων ὅτος Ηρακλῆς, ὁ λόγος
ἔοικεν, μὴ θαυμάσῃς, εἰδὼς τῷ τῶν ὠτῶν, καὶ γλώττης
συγγένειαν. ἀλλ' ὕβρεις εἰς αὐτ', εἰ
ταύτῃ τρύπημα. μεμνημαι γῶν
ἔφη κἀγὼ κωμικῶν τινων ἰαμβείων, παρ' ὑμῶν μαθών. τοῖς γὰ
λάλοις, ἐξ ἄκρου ἡ γλῶττα
πᾶσιν ὀπὴ τετρυπημένη. τὸ δ'
ὅλον, καὶ αὐτ' ἡμεῖς τὸν Ηρακλέα

nam videris ad eam vehementer turbatus. Orationẽ nos Galli, nequaquam arbitramur esse Mercurium, quẽadmodum vos Græci: verùm illam Herculi tribuimus, propterea quòd hic Mercurio longè robustior extiterit. Nec mireris quòd senex fingitur. Sola enim Oratio consueuit in senecta absolutum vigorem ostendere, si modò, vestri poëtæ verum dicũt, *O. duci innenum densa caligine pectus, Contrà senectam posse quiddam dicere. Rudi inuenta doctius.* Hinc videlicet apud vos & Nestoris lingua melle profluit, & Troianorum concionatores lirioessam, scilicet floridam vocem emittunt. Nam liria, si bene memini, flores vocantur. Proinde quod ab auribus vinctos ad linguam trahit hic Hercules, nempe Oratio, neque hoc mireris, cùm linguæ cum auribus cognationem noris. Neque ipsi pertusa est in contumeliã lingua: memini enim, inquit, me iambos quosdam è vestris comœdijs discere: *Siquidem loquacium, Extremo lingua perforata est omnium.* Denique nos etiam ipsum Herculem quicquid egit, id oratione confecisse, vt

λόγῳ τὰ πάντα ἀγόμενα.

ἐξεργάσασθαι, σοφὸν ἡγούμενον, καὶ πειθοῖ τὰ πλείω βιάσασθαι. καὶ τάχε βέλη αὐτῶν, οἱ λόγοι εἰσὶν ἴσμεν, ὀξεῖς, καὶ ἔυσχοι, καὶ ταχεῖς, καὶ σαὶς ψυχὰς πτοῶντες. περύσυτα γοῦν τὰ ἔπη καὶ ὑμᾶς φασὶ εἶναι. τοσαῦτα μὲν, ὁ κελτὸς. ἐμοὶ δ', ἡνίκα περὶ τῆς δεύρο παρόδου ταύτης ἐσκοπούμην πρὸς ἐμαυτὸν εἰ μοι καλῶς ἔχοι, πολικῶς δὲ ὄντι, καὶ πάλαι τῶν ἐπιδείξεων πεπαυμένῳ, αὖθις ὑπ' ἐμαυτῷ φῆφον διδόναι τοσούτοις δικασταῖς, καὶ κινδυνεύειν ἐπῆλθεν ἀναμνησθῆναι τῆς εἰκόνος. τέως μὲν γὰρ ἐδεδίειν, μή πῃ ὑμῶν δόξαιμι κομιδῇ μειρακιώδη τινὰ ποιεῖν, καὶ παρ' ἡλικίαν νεανιεύσασθαι. κατά τις ὁμηρικὸς νεανίσκος ἐπῆλθέ μοι εἰπὼν τὸ, Σὴ δ' βίη λέλυται, καὶ, χαλεπὴν γῆρας κατέληφέ σε, ἠπεδανὸς δέ τοι ἔπεσσι, ἐς τοῦτ' πόδας τοῦτο ἀποσκώπτων. δὴ ὅταν ἀναμνησθῶ τῶ γέροντος ἐκείνου Ἡρακλέους, πάντα ποιεῖν παρασκευάζομαι, καὶ οὐκ αἰδοῦμαι τοιαῦτα τολμῶν, ἡλικιώτης ὢν τῆς εἰκόνος. ὥστε ἰσχὺς μὲν, καὶ τάχος, καὶ κάλλος, καὶ

pote virum sapientem, & pleraq; persuasione sibi subegisse ducimus. Atque ipsius tela, acutæ sunt rationes; missiles; citæ, animásque vulnerantes: vnde vos quoque pennigera dicta, nominatis. Hactenus Gallus. Ac mihi quidem cùm huc me conferens mecum perpenderem, num decorum iam esset, vt tam grandis natu, quique iampridem ab his doctrinæ speciminibus me abdicassem, rursum me tot iudicum calculis committerem, in tempore subijt animum meum eius picturæ recordatio. Nam antehac verebar ne cui vestrûm viderer hæc admodũ pueriliter agere, quasique præter ætatem iuuenari: deinde Homericus aliquis adolescens hæc verba mihi impingeret. *Iam periit tua vis, grauis arripuitque senectus, Inualidũq; te tibi famulus, tardique caballi*, videlicet eo scommate pedes meos notans. Verùm quoties senex ille Hercules animo recurrit, adducor vt quiduis faciam: neque me pudet hæc audere, cũ simimagini coætaneus. Itaque robur, celeritas, forma, & quotquot sũt corporis bona, valeant:

ὅσα σώματος ἀγαθὰ, χαιρέτω

καὶ ὁ Ἔρως ὁ σὸς ὦ Τήϊε ποιητά, ἐσιδών με ἀπροπάλιον ἤδη ὄντα, χρυσοφαέννων ἐν βαλέται πτερύγων, ἅ ἀστοῖς παρέπτατο. καὶ ὁ Ἱπποκλείδης οὐ φροντιῶ. τῷ λόγῳ γ', νυνὶ αὖ μάλιστα ἀνθεῖν, καὶ αὐξεῖν, καὶ ἀκμάζειν καλὸν ὥραν εἶναι, καὶ ἕλκειν τοὺς ἀνθρώπους, ὅσους αὖ πλείστους δυνατόν, καὶ τρέφειν πολλάκις, ὡς οὐδὲν γε δέος μὴ κενωθεὶς λάθοι ὁ γωρυτὸς αὐτῶν. ὁρᾷς ὅπως παραμυθοῦμαι τὴν ἡλικίαν, καὶ τὸ γῆρας τὸ ἐμαυτοῦ, καὶ διὰ ταῦτα ἐπάλαι ποτὲ πολυχειμέριον τὸ ἀκάτιον κατασπάσας, καὶ ἐν τῶν ἐμπόρων ἐμπλεύσας, αὖθις ἀφεῖναι ἐς μέσον τὸ πέλαγος. εἴη δ' ὦ θεοὶ καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ἐμπνεῦσαι δεξιὰ, ὡς νυνὶ μάλιστα πλουσίου τοῦ, καὶ εὐδίας, καὶ ἐπιούσης αὔρας δεόμεθα. ἵνα εἰ ἄξιοι φαινοίμεθα, καὶ ἡμῖν τὸ ἐμπεσὸν ἐκεῖνο ἀμφιδέξιόν τις, οἷόν ἐν ῥαψῳδίᾳ ὁ γέρων ἐπηυφήμησε φάτιν.

tuúsque ô Teïe vates Cupido, intuitus me ſubcano mento, auro rutilantibus alis, ſi videbitur, vel aquilas præteruolet: neque laborabit Hippoclides. Imò nunc vel maximè tempeſtiuum fuerit facundia repubeſcere, florere, vigere, & quàm licet plurimos ab auribus ducere, ac ſæpe iaculari, cùm nihil ſit metuendum, ne ipſi inſcio pharetra vacuetur. Vides quibus modis ætatem meam, & ſenectam conſoler. Ideóque auſus ſum nauim iam olim in cerram ſubductam, denuo reuellere, ſuíſque inſtructam armis medium in pelagus demittere. Contingant autem à vobis ô Dij, afflatus ſecundi, quando nunc vel maximè, vela implente, bono, & amico vento nobis eſt opus, vt ſi modò digni videbimur, in nos quoque dicat aliquis Homericum illud,

Quos profert ſenior pauos è vilibus armis!

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΥ, Ἢ τῶν Κύκνων.

DE ELECTRO, SEV CYGNIS.

ARGVMENTVM.

Et hac superioribus consimili præfatio est, in qua seipsum ac scripta sua extenuat, adhibita similitudine fabulæ eius, quæ de Electro ac Phaëtonte, ac cygnis Eridiani à poëtis traditur, quam vt fictam, ac falsam, præsens experientia ostendit, ita se vereri quoque ait, ne conceptam de se opinionem auditorum, præsentia immutet, ac falsam coarguat. Commendat tamen interim eo nomine orationem suam, quòd simplex sit, & minimè Cygnis illis Padanis ac fabulosis, quod ad canoritatem spectet, similis, neque etiam illorum fucatis scriptis, qui dum electrum, atque aurum, & speciosa omnia affectant, Eridanum ipsum, ac cygnos poëticos, vanitate, ac fumo longè excedant.

Ἡ λέκτρυων πέρι τῆς ὑμᾶς πλάνης μῦθος πέπεικεν, αἰγείρους ὅτι τῷ Ἠριδανῷ ποταμῷ δακρύῃ αὐτὸ, θρηνούσας τὸν Φαέθοντα, καὶ ἀδελφὰς γε εἶναι τὰς αἰγείρους ἐκείνας τῷ Φαέθοντος. εἶτα ὀδυρομένας τὸ μειράκιον, ἀλλαγῆναι ἐς τὰ δένδρα, καὶ ἀποσταζειν ἔτι αὐτῶν δάκρυον ἤλεκτρον τὸ πλεῖστον. τοιαῦτα γὰρ ἐμέλετε καὶ αὐτὸς ἀκούων τῶν ποιητῶν φάσκοντων, πλάζον, εἴ ποτε γανοίμαν ὅτι τῷ Ἠριδανῷ, ὑπολυθεὶς μίαν τῶν αἰγείρων, ἐκπετάσας τὸ σῶμα πολύπτερον,

NImirum vobis persuasit fabula de electro, populos esse ad Eridanum fluuium, quæ lachrymentur ipsum, Phaëthontem lugentes, eas démque populos sorores esse Phaëthontis, quæ adolescentem lamentantes, mutatæ sunt in arbores, suisque lachrymis electrum stillant. Hæc vtique cùm poëtas audirem canentes, sperabam, si quando ad Eridanum veniſsem, vnámque ex populis subiissem, me sinu extenso

παρελέξεσθαι τῶν δακρύων ὀλίγα, ἃς ἤλεκτρον ἔχοιμι. καὶ δὴ οὐ πρόπολλοῦ κατ' ἄλλο μέν τοι χρέος, ἦκον ὅμως ἐς τὰ χωρία ἐκεῖνα, καὶ ἔδει γὰρ ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Ἠριδανὸν, οὔτ' ἀγκύρας εἶδον, πάνυ πρόσκοπον, οὔτε τὸ ἤλεκτρον, ἀλλ' οὐδὲ τοὔνομα τῆς Φαέθοντος ἤδεσαν οἱ ἐπιχώριοι. αἰσθόμενος γοῦν ἐμοῦ, καὶ διαπυνθανομένου, ποτὲ μὲν ἐπὶ τὰς ἀγκύρας ἀφιξόμεθα, πότε δὲ τὸ ἤλεκτρον ἐκδιδούσας, ἐγέλων οἱ ναῦται, καὶ ἐξίουν σαφέστερον λέγειν ὅ, τι καὶ θέλοιμι. κἀγὼ τὸν μῦθον διηγούμην αὐτοῖς, Φαέθοντα γενέσθαι ἡλίου παῖδα, καὶ τοῦτον ἐς ἡλικίαν ἐλθόντα, αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς ἐλάσαι τὸ ἅρμα, ὡς ποιήσειε καὶ αὐτὸς μίαν ἡμέραν. τὸν δὲ, δόντα, τὸν δὲ, ἀπολέσαι, ἐκπεσόντα. καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ πενθούσας ἐνταῦθά που ἔφην παρ' ὑμῖν, ἵναπερ καὶ κατέπεσεν ὁ τῷ Ἠριδανῷ, ἀγκίσους γενέσθαι, καὶ δακρύειν ἐπ' αὐτῷ τὸ ἤλεκτρον. τίς ταῦτά σοι ἔφασκον διηγήσατο ἀπατεών, καὶ ψευδόλογος ἄνθρωπος; ἡμεῖς δ' οὔτε μέμνημεν, οὔτε τὰς ἀγκίσους, ἃς φὴς

paucas aliquas lachrymas excepturum, quò electrum haberem. Et sanè non multò antè alterius negotij gratia, ad ea loca veni. Nam mihi aduerso Eridano erat nauigandum. Neque tamen cùm omnia perlustrassem, populos vidi, neque electrum: at neque Phaëthontis nomen erat incolis notum. Cũ enim quærerem & scisciterer, quando ad populos electrum de se præbentes venturi essemus, irridebant nautæ, & quid vellem, iubebant planiùs dicerem. Tum ego fabulam ipsis narraui, Phaëthontem fuisse solis filium, qui cùm adoleuisset, à patre petijt vt per vnum diem sibi currum regere liceret: quo impetrato è curru deturbatus perijt: eius autem sorores hîc alicubi, apud vos, inquam, lugentes, vbi in Eridanum est delapsus, in populos fuisse transformatas, cúmque flendo electrum emittere. Quisnam, inquiunt, hæc tibi dixit impostor & mendax? Nos verò neque aurigam vllũ delapsum nouimus, neque quas dicis, populos habemꝰ. Quòd siquid huiusmodi apud nos esset,

ἡνίοχόν τινα ἐκπεσόντα ἐνθάδε ἔχομεν. εἰ δ' ἦν τι τοιοῦτον,

ὄφελεν ἡμᾶς δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα ἐρέσσειν αὖ, ἢ ἕλκειν τὰ πλοῖα πρὸς ἐναντίον τὸ ὕδωρ, οἷς ἐξῆν πλουτεῖν, ἀναλέγοντας τῶν ἀγκύρων τὰ δάκρυα; τοῦτο A λεχθὲν, οὐ μετρίως μου κατέπηξε. κἀ ἐσιώπησα διαχωθεὶς, ὅτι παιδίου τινὸς ὡς ἀληθῶς ἔχων ἐπιπόθειν, πιστεύσας τοῖς ποιηταῖς ἀπίθανα οὕτω ψευδομένοις, ὡς μηδὲν ὑγιὲς ἀρέσκεσθαι αὐτοῖς. μιᾷ δὲ καὶ ταύτης ἐλπίδος οὐ μικρᾶς ἐψευσμένος, ἰλιγγιῶν, καθάπερ ὀπ- B τῶν χειρῶν τὸ ἤλεκτρον ἀπολω- C λεκώς. ὅσον ἤδη ἀπεπλαττον ὅσα καὶ οἷα χρήσιμα αὐτῷ. ἐκεῖνο δὲ κ᾽ πάνυ ἀληθῶς ᾠμῶν εὑρήσειν παῖς αὐτοῖς, κύκνους πολλοὺς φοιτῶντας ἐπὶ τοὺς D ὄχθους τοῦ ποταμοῦ. καὶ αὖθις ἀρώτων τοὺς ναύτας, ἀπαλέομεν γὰρ ἔτι, ἀλλ᾽ οἵγε κύκνοι, πυνθάνομαι ὑμῶν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ᾄδουσιν ἐφεζόμενοι τῷ ποταμῷ, ἔνθεν κ᾽ ἔνθεν; φασὶ γοῦν Α- E πόλλωνος παρέδροις αὐτοὺς ὄντας, ᾠδικοὺς ἀνθρώπους, ἐνταῦθά που ἐς τὰ ὄρνεα μεταπεσεῖν, καὶ διὰ τοῦτο ᾄδειν ἔτι, ὦ ἐλαδοκόλαξ τῆς μουσικῆς. οἱδὲ, συμπαίζοντι, σὺ ἔφησθα ὦ ἄνθρωπε, οὐ παύσῃ τήμερον καταψευδόμενος τῆς χώρας ἡμῶν, καὶ τῶ

putas nos duorum obolorum gratia remigaturos, aut aduerso fluminе nauigia tracturos, quibus lachrymas populorum colligentibus facile esset diteſcere? His dictis non mediocriter ſum perculſus, & pudore affectus tacui, quòd quiddam reuera puerile mihi accidiſſet, vt crederem poëtis tam abſurda mentientibus, vt nihil ſani placeret ipſis. Vnica igitur hac ſpe nec illa mediocri deceptus, indolebam ac ſi è manibus electrum perdidiſſem: ego qui iam animo concipiebam quem mihi præberet vſum. Porrò & apud ipſos pro certo putabam fore, vt cygnos inuenirem complures influuij ripiscanentes: ac denuo nautas interrogabam, cùm adhuc nauigaremus, At cygni, quando vobis dulce illud melos accinunt, hinc atque illinc fluuio incumbentes? Aiunt enim eos cùm eſſent Apollinis aſſeſſores, canorique homines, hîc alicubi in aues eſſe mutatos, ideóque etiamnũ canere, muſices non oblitos. Tum illi ridentes, tu homo, inquiunt, non deſines falſa hodie de regione noſtra, & de

ποταμῷ; ἡμεῖς δ' ἀεὶ πλέοντες, καὶ χαδὸν ὀκ παυδων ἐρχαζόμενοι ἐν τῷ Ηριδανῷ, ὀλίγους μὲν κύκνους ἐνίοτε ὁρῶμεν ἐν τοῖς ἕλεσι τῷ ποταμῷ, καὶ κράζοισιν οὗτοι παυ ἄμουσον, καὶ ἀδηγές, ὡς τὸν κόρακας, ἢ τὸν χολοιούς, σειρῆνας μὲν εἶναι σφῶν αὐτοῖς. ἡδύτατον δὲ ἠδὺ, καὶ οἷον σὺ φῄς, οὐδὲ ὕπαρ ἀκηκόαμεν. ὥστε θαυμάζομεν πόθεν ποτὲ ταῦτα εἰς ὑμᾶς ἀφίκετο περὶ ἡμῶν. πολλὰ τοιαῦτα ἐξαπατηθῆναι ἔνι, πιστεύοντας τοῖς περὶ τὸ μεῖζον ἕκαστα ἐξηγουμένοις. ὥστε κἀγὼ νῦν δέδια ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, μὴ ὑμεῖς ἄρτι ἀφιγμένοι, καὶ τοῦτο πρῶτον ἀκροασάμενοι ἡμῶν, πλεκτά τινα, καὶ κύκνους ἐλπίσαντες ἐυρήσειν παρ' ἡμῖν, ἔπειτα μετ' ὀλίγον ἀπολαύσητε καταγελῶντες τῶν ὑποσχομένων ὑμῖν, τοιαῦτα πολλὰ κεκμήλια ἐνεῖναι τοῖς λόγοις. ἀλλὰ μαρτύρομαι, ὡς ἐμοῦ τοιαῦτα μεγαλαυχουμένου. περὶ τῶν ἡμῶν, οὔτε ὑμεῖς, οὔτε ἄλλος πω ἐκήκοεν, οὐδ' ἂν ἀκούσαι πότε. ἄλλοις μὲν γὰρ ἂν ὀλίγοις ἐντύχοις ἂν Ηριδανοῖς πω, καὶ οἷς ἂν πλεκτὸν, ἀλλὰ χρυσοῦς αὐτοὺς ἀποφαίνει τὸ λόγων, πολὺ τῶν κύκνων τῶν ποιητικῶν λιγυεστέρους. τὸ δὲ

fluuio dicere? Nos autem qui ſemper nauigamus, & ferè à pueris nauticam in Eridano exercemus, paucos quidem cygnos in fluuij paludibus nonnunquam cernimus, qui inamœna, debiliſque voce crocitant: ita vt corui & graculi præ illis ſint Sirenes. Cæterùm illos dulce, quemadmodum dicis, canentes, ne in ſomnis quidem audiuimus. Itaque demiramur vndenam iſta de nobis conficta ad vos venerint. In multis id genus facilè decipiuntur, qui ſingula plus iuſto amplificãtibus credũt. Itaq; ego equidẽ quod ad me attinet, vereor ne vos qui nuper adueniſtis, ac nos nũc primùm audiuiſtis, ſperantes fore vt electrum & cygnos apud nos inueniretis, deinde paulò pòſt abeatis, deridentes eos qui meis orationibus multas opes ineſſe ſpondebant. At Deos teſtor, me neque à vobis, neque ab alio quoquam auditum eſſe, atque vnquam auditum iri mea ſic magnificè iactãtem. Etenim in alios quoſpiam Eridanos incidere poſſis, quorum ex ſermonibus non electrum, ſed aurum ipſum deſtillat, cũ cygnis illis poëticis ſint multò facundiores.

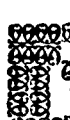
ἐμὴν ὁρᾶτε ἥδε ὁποίαν ἀπλοϊκὴν, καὶ ἄμυθον, οὐδέ τις φόβος προσίσταται. ὥστε ὅρα μὴ τοιοῦτό τι πάθῃς, μείζω περὶ ἡμῶν ἐλπίσας, οἷόν τι πάσχουσι οἱ τὰ ὑπὲρ τὴν ὕδατι ὁρῶντες. οἰόμενοι γὰρ πλησίον εἶναι αὐτὰ οἷα διαφαίνειν αὐτοῖς ἄνωθεν, συσταθέντος τοῦ σκιᾶς πρὸς τὸν αὐγάζοντα, ἐπισβὰν ἀναπάνσωσι, πολλῷ μικρότερα εὑρίσκοντες, ἀνίενται. ἤδη οὖν σοι προλέγω, ἐκχέας τὸ ὕδωρ, καὶ ἀπακαλύψας τἀμὰ, μηδὲν μέγα προσδοκήσῃς ἀνιμήσεσθαι, ἢ σαυτὸν αἰτιάσῃ τῆς ἐλπίδος.

Mea verò dicēdi ratio quàm sit simplex, & à fabulis aliena, videtis, neque ipsi insit modulatio. Itaque vide ne tibi tale quid accidat, quum maiora de nobis sperauerīs, quale ijs qui quæ sunt sub aquis, spectant. Nam cùm existimarent tanta esse ea, quanta ipsis ex alto videbantur, vmbra sese ad splendorem dilatante, postquam retraxerint, multò minoribus inuentis illis, dolent. Iam igitur effusa aqua, meisque rebus reuelatis, tibi prædico, vt magni nihil hausturum te expectes, alioqui fore vt te falsæ spei accuses.

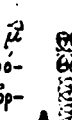
ΜΥΙΑΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ. MVSCÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Muscæ laudes diligenter & copiosè persequitur. Principio enim quæcunque ad corporis habitum, formam ac membra, & ad vsum item eorum pertinent, ita sigillatim persequitur quæque, vt nihil prætermissum posſis dicere. Deinde verò & ad interiora, & ad animum transiens, prudentiam quandam & fortitudinem in illa commendat, adhibitis etiam ad hoc testimonijs Homeri. Postremò neque illa intacta reliquit, qua quasi à fortuna accepisse videri potest, vt Reminiscentiam istam, ob quam cum Hermotimo Pythagorico confert quoque illam. Deinde & victu, & diæta rationem, & quòd aliquando ex hominibus transmutata fuit, & eodem nomine etiam fœmina quædam appellata fuerunt, & alia, quæ in contextu ac serie orationis facilè cuiuis apparent.

Μυῖα, ἔστι μὲν οὐ τὸ σμικρότατον τῶν ὀρνέων, ὅσον ἐμπίσι, καὶ κάνωψι, καὶ τοῖς ἔτι λεπτοτέροις παραβάλλειν, ἀλλὰ τοσοῦτον ἐλάττων μείζονι παρέζευκται, ὅσον αὐτὴ μελίττης ἀπολείπεται. ἐπείρονται δὲ οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ ταῖς ἄλλοις, ὡς τοῖς μέν, ἀπανταχόθεν κομᾶν τὸ σώματος, τοῖς δέ, ἀκροπτέροις χρῆσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἀκρίδας, καὶ τέττιγας, καὶ μελίττας. ἔστι μὲν ὑμμὸ πτέρυξ, τοσοῦτον ἀπαλώτερα ἔχουσα τὰ πτερὰ, ὅσον ἡ ἑλλωπικὴς ἐσθῆτος ἡ ἰνδικὴ λεπτοτέρα, καὶ μαλακωτέρα. καὶ μὲν δὴ καὶ κατὰ τοὺς ταῶνας, εἴ τις ἀτενὲς βλέποι ἐς αὐτὸν, ὁπόταν ἐκπετάσασι πρὸς τὸν ἥλιον, ἐκπερύσσονται. ἡ δὲ πτῆσις οὔτε κατὰ τὰς νυκτερίδας, εἰρεσίᾳ σωματος ἔοικεν πτερῶν, οὔτε κατὰ τὰς ἀκρίδας μετ' πτερύγματος, οὐδὲ ὡς οἱ σφῆκες καὶ ῥοιζήματος, ἀλλ' ἐυκαμπὴς πρὸς ὃ, τι ἂν μέρος ἐρέσσῃ τὸ ἕτερος. καὶ μὲν καὶ κεῖνο προσεστιν αὐτῇ, τὸ μὴ κατ' ἰσυχίαν, ἀλλὰ μετ' ᾠδῆς

Vsca est, equidem volucrum non minima, & cum muscellis & culicibus, aliisque tenuioribus comparetur: sed tanto illis est maior, quanto ipsa apem minor. Est autem alam non eo modo quo cæteræ volucres, quarum aliæ pennas in toto habent corpore, aliæ pernicibus alis vtuntur: sed quo locustæ, cicadæ, & apes. Atque ex pelliculis sunt eius alæ, quæ tanto sunt molliores, quanto Græca veste tenuior & mollior est Indica. Quinetiam varijs picta coloribus refulget perinde ac pauones, siquis attentè inspiciat ipsam, quando expansis ad solem alis seſe verberitat. Est illi volatus non continuo alarum remigio vt vespertilionibus: neque saltu, vt locustis: neque cum stridore, vt vespis, verùm flexilis, ad quamcunque aëris partē se moueat. Adde quod non cum silentio, sed cum cātu volat: nō sæuiter: vt cu-

πτερυξ, ἐκ ἀπαθῶς ὥσα κα-

licum

γνῶπων, καὶ ἐμπίδων, οὐδὲ τὸ βαρύβρεμον τῶν μελισσῶν, οὐδὲ τὸ φρικῶδες τὸ φοβερὸν, καὶ ἀπειλητικὸν ἐνδεικνυμένης, ἀλλὰ τοσοῦτον ὅσῳ λιγυρώτερα, ὅσον σάλπιγγος, καὶ κιμβάλων, αὐλοὶ μελιχρώτεροι. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα, ἡδὺ κεφαλὴ, λεπτότατα τῷ αὐχένι συνέχεται, καὶ ἔστιν εὐπειθάρχου, οὐ συμπεφυκὸς ὥσπερ ἡ τῶν ἀκρίδων. ὀφθαλμοὶ δὲ, περιφερεῖς, πολὺ τὸ κέρατος ἔχοντες, στρογγύλον εὐπαγές. καὶ ἐκπεφύκασι αὐτῇ οἱ πόδες, οὐ κατὰ σφῆκας πάνυ ἐσφιγμένοι. ἡ γαστὴρ δὲ, ἀγκύρωται καὶ αὐτὴ, καὶ θώρακι ἔοικε, ζώναις πλατείαις, καὶ φολίσιν ἔχουσα. ἀμμίσταται μὲν τοῦτο οὐ κατὰ τὸ ἀρρωπύγιον ὡς σφὴξ, καὶ μέλιττα, ἀλλὰ τῷ σώματι, καὶ τῇ περοβοσκίδι, ᾗ κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς ἐλέφασι καὶ αὕτη ἔχουσα, περονομεύει τε, καὶ ἐπιλαμβάνεται, καὶ περιφῦσα κατέχει, κοτυληδόνι κατὰ τὸ ἄκρον ἐοικυῖα. ἐκ δὲ αὐτῆς, ὀδοὺς προχύπτει, ᾧ κεντέουσα, πίνει τὸ αἷματος. πίνει μὲν δὴ καὶ γάλακτος. ἡδὺ δὲ αὐτῷ καὶ τὸ αἷμα, οὐ μὴν μεγάλης ἡδονῆς τῶν κεντουμένων. ἑξάποδες δὲ οὗτοι, τοῖς μὲν πρόσθεν

licum genus: neque cum graui fremitu apum, neque terribili sono vesparum, minas ostentantium, sed tanto suauius volat musca, quanto tuba, cymbalisque tibiæ sunt dulciores. Quod ad reliquum corpus attinet, caput quidem tenuissimum collo continetur, & est versatile, non ceruici affixum, vt est locustarum. Oculi verò multum cornu habentes prominent: pectus est bene compactum: & producuntur pedes, non vt vespis prorsus adstricti: venter ipse est munitus, similisque loricæ, habens latas zonas, & cortices. Vlciscitur non aculeo vt vespa, & apis, sed ore & proboscide, quam vt elephantes habet, pasciturque: & prehendit, atque inhærens retinet, acetabulum in summitate referens: ex qua dens foras prominet, quo pungens sanguinem ebibit, bibit & lac. Dulcis autem etiam ipsi est sanguis, non magno cum dolore eorum qui punguntur. At cùm sit sexipes, quatuor tantùm

βαδίζει μόνοις, τοῖς ὄρνισι δυσὶ καὶ ὅσα χερσὶ χρῆται. ἴδοις ἂν οὖν αὐτὸν ὀπτὴν τηλαφῶν βεβυκυῖαν, ἔχουσαν τὸ ἐν ταῖν χερσῖν μετέωρον ἐδώδιμον ἀνθρωπίνως παίειν, καὶ καθ' ἡμᾶς. γίγνεται δὲ οὐκ εὐθὺς τοιαύτη, ἀλλὰ σκώληξ τὸ πρῶτον, ἤτοι ἐξ ἀνθρώπων, ἢ ἄλλων ζώων ἀποθανόντων. εἶτα κατ' ὀλίγον πόδας τε ἀναφέρει, καὶ τύει τὰ πτερά, καὶ ἐξ ἑρπετοῦ ὄρνεον γίγνεται. καὶ κυοφορεῖ δὲ, καὶ ἀποτίκτει σκώληκα μικρὸν τὴν μυῖαν ὕστερον. σώφρων δὲ ἀνθρώπου ὑπαρχούσα, καὶ ὁμοδίαιτος, καὶ ὁμοδάπεζος, ἀπάντων γεύεται, πλὴν ἐλαίου. θανάτου γὰρ αὐτῇ τοῦτο πιεῖν. καὶ μάτην ἀκύμορος ἔσα, πάνυ χαῖρ ἐς στενὸν ὁ βίος αὐτῆς συμμεμέτρηται, τῷ φωτὶ χαίρει μάλιστα, καὶ πρὸς τοῦτο πολιτεύεται. νυκτὸς δὲ, εἰρωνίαν ἄγει, καὶ οὔτε πέτεται, ἅπτεται, ἀλλ' ὑπέπτηκε, καὶ ἀζήμιος σύνεσιν δὲ ἡ μικρὰ αὐτῆς εἰπεῖν ἔχω, ὁπόταν τὸν ἐπίβουλον καὶ πολέμιον αὐτῇ τὸν ἀράχνιον διαδιδράσκῃ. λοχῶντα γὰρ τὸν ἐπιτηρεῖ, καὶ αὐτίον αὐτῷ ὁρᾷ, ἐκκλίνασα τὴν ὁρμὴν, ὡς μὴ ἁλίσκοιτο σαγηνευθεῖσα, καὶ πειρησᾶσα ταῖς τῶ δε-

incedit, aliísque duobus anterioribus vtitur tanquam manibus. Ipſam igitur quatuor pedibus gradientem videas, atque edulium aliquod manibus tenentem ſublime, humano prorſus, noſtróque more. Naſcitur autem non ſtatim talis, ſed vermis primùm, vel ex hominum, vel ex aliorum animalium cadaueribus. Deinde ſenſim & pedes emittit, & producit alas, fítque ex reptili volucris. Tum verò vterum gerit, paruúmq; vermem enititur, qui poſtea eſt muſca. Cúmque hominum vtatur conſuetudine, eorúque contubernalis ſit, & commenſalis, omnia præter oleum deguſtat, quod epotũ ipſi eſt lethale. Ac quãquam breuis eſt ęui, valdè enim anguſta data eſt illi vita, luce gaudet potiſſimùm, per eámque obuerſatur: noctu autem quieſcit, nec volat, nec canit, ſed ſe contrahit & non mouetur. Prudentiam ipſius dicere poſſum eſſe non exiguam, cùm inſidiatorem hoſtémque ſuum Arꝛneum effugiat. Etenim obſeruat inſidiantem, aduerſúmq; intuetur, declinans illius impetum, ne capiatur irretita, & in beſtiolæ

εἶου πλεκτάβας. τὴν μὲν γὰρ
ἀνδρείαν, καὶ τὴν ἀλκὴν αὐ-
τῆς, οὐχ ἡμᾶς χρὴ λέγειν. ἀλλ'
ὁ μεγαλοφρονώτατος τῶν τοι-
τῶν Ὅμηρος, τὸν μὲν ἄριστον τῶν
ἡρώων ἐπαινέτην ζητῶν, ἢ
λέοντι, ἢ παρδάλει, ἢ ὗι τὴν
ἀλκὴν αὐτῆς εἰκάζει, ἀλλὰ τὸ
θάρσει τῆς μυίας, καὶ τῷ ἀρ-
τῳ, καὶ λιπαρεῖ τῆς ἐπιχειρή-
σεως. οὐδὲ γὰρ θράσος, ἀλλὰ
θάρσος φησὶν αὐτῇ περιεῖναι.
καὶ γὰρ εἰσερχομένην φησὶν, ὅμως
ἂν ἀφίκηται, ἀλλ' ἐρίσται τῷ
δήγματος. οὕτω δὲ πάνυ ἐ-
παινεῖ, καὶ ἀσπάζεται τὴν
μυῖαν, ὥστε οὐχ ἅπαξ, οὐδὲ
ἐν ὀλίγοις μέμνηται αὐτῆς, ἀλλὰ
πολλάκις. οὕτω κοσμεῖ τὰ ἔ-
πη μιμούμενος. ἄρτι μὲν γὰρ
τὴν ἀγελαίαν πᾶσιν αὐτῆς
ἐπιτρέχεται. ἄρτι δὲ,
τὴν Ἀθηνᾶν ὁπότε τὸ Με-
νέλεω τὸ βέλος ἀποκρούεται,
ὡς μὴ ἐπὶ τὰ καιριώτατα ἐμ-
πέσοι, εἰκάζων μητρὶ κηδο-
μένῃ κοιμωμένου αὐτῇ τοῦ βρέ-
φους, ἣ μυῖαν αὖθις ἐπισκέ-
πτῃ παραδείγματι. καὶ μὲν ἡ
ἐπιδέτῳ καλλίστῳ αὐτοὺς ἐκό-
σμησε, δεσμὰς περιπτῶν,
καὶ τὴν ἀγέλην αὐτῶν ἔδη
κλῶν. ὅτου δὲ ἰσχυρά ἐστιν, ὥστ'

ὁπόταν τι δάκῃ, πρόσκει, ὡς

cæsses incidens. Nam fortitudinem & robur eius, non est quod dicam. Sed Homerus poëtarum maximus, cùm quæreret quomodo heroum præstantissimum laudaret, non leoni, pardo-ue, aut apro comparat robur illius, sed muscæ audaciæ, intrepidóque & constanti ad cœpta animo. Non enim temeritatem, sed fiduciam ipsi inesse dicit. Nam quum arcetur, inquit, tamen non abscedit, sed morsum appetit. Sic autem magnopere laudat muscam, & amplectitur, vt non semel, neque paucis in locis, sed sæpe de ea meminerit: ita illius commemoratio exornat carmina. Nunc enim gregarium eius volatum ad lac exponit; nunc Mineruam, matri dormienti infantem curanti comparans, quando telum à Menelao repellit, ne in lethalia loca incidat, muscam rursus in exemplum adducit. Quinetiam epitheto pulcherrimo ipsas ornauit, suauès ipsas appellans, ipsarúmque gregem gentes vocans. Adeò autem est valida, vt aliquid mordens vulneret, non

ανθρώπου δέρμα μόνον, ἀλλὰ
καὶ βοὸς, καὶ ἵππου. καὶ ἐλέφαντα
λυπεῖ, ἐς τὰς ῥυτίδας αὐτῶ πα-
ρεισδυομένη, καὶ τῇ αὐτῆς ὠδῖ-
νομαίᾳ, κατ' λόγον τῶ μεγέ-
θους ἀμύσσουσα. μίξεως δ', καὶ
ἀφροδισίων, καὶ γάμων, τέλ-
λήτης αὐταῖς ἡ ἐλευθερία. καὶ
ὁ ἀρρὴν οὐ κατ' τὸν ἀλεκτρυ-
όνας ἐπὶ ἐας εὐθὺς ἀπεπήδη-
σεν, ἀλλ' ἐποχεῖται τῇ θηλείᾳ
ἐπὶ πολὺ, κἀκείνη φέρει τὸν
ἄνδρα, καὶ συμπέπτωται τῷ
ἐναέριον ἐκείνῳ μίξιν τῇ
πτήσει μὴ διαφθείρεται. ἀπο-
τμηθεῖσα δ' ἡ κεφαλὴ μύα,
ἐπὶ πολὺ ζῇ τῷ ἄλλῳ σώματι,
καὶ ἔμπνους ἐστὶν. ὃ δ' μέγιστον
ἐν τῇ φύσει αὐτῶν ὑπάρχει,
τοῦτο δὴ βούλομαι εἰπεῖν. καί
μοι δοκεῖ ὁ Πλάτων μόνον αὐ-
τὸ παραλεῖψαι ἐν τῷ περὶ ψυχῆς,
καὶ ἀθανασίας αὐτῆς λόγῳ.
ἀποθανοῦσα γὰρ μύα, πέτρας
ἐπιχυθείσης, ἀνίσταται, καὶ
παλιγγενεσία τις αὐτῇ, καὶ
βίος ἄλλος ἐξ ὑπαρχῆς γίγνε-
ται, ὡς ἀκριβῶς πεπεῖσθαι
πάντας, ὅτι κἀκείνων ἀθάνα-
τός ἐστιν, ἡ ψυχὴ, εἴτε καὶ ἀπελ-
θοῦσα, ἐπανέρχεται πάλιν,
καὶ γνωρίζει, καὶ ἐπανίσησι τὸ
σῶμα, καὶ πείθει τὸν μύαν

hominis solùm, sed & bouis, & equi cutem. Elephanti etiam est molesta, quum eius in rugas ingressa, sua proboscide, pro ratione magnitudinis incisuram facit. Coitus, venerea, nuptiæ, sunt ipsis liberrima: nec mas, prout galli, quum inscenderit, statim desilit, sed diu vehitur à fœmina, quæ fert sponsum: conuolántque, nec aërium illum coitum volatu déstruunt. Obtruncata verò capite musca diu reliquo corpore viuit, & spirat. Quod autem in ipsarum natura est maximum, tacere nolo: & hoc vnum mihi videtur omisisse Plato libris de anima, eiúsque immortalitate. Mortua namque musca superfuso cinere reuiuiscit, & noua quædam generatio, atque ab integrò alia ei fit vita: vt planè persuasum sit omnibus, illarum etiam immortalem esse animam: siquidem & digressa reuertitur, & agnoscit, suscitátque corpus, muscámque volare facit: illámque de Hermotimo

πείθει. καὶ ἐπαλήθευεν ἡ περὶ

Ερμοτίμῳ τὸ κλαζομενίῳ μῦθον, ὅτι πολλάκις ἀφεῖσα αὐτὸ ἡ ψυχὴ, ἀπεδήμει καθ' ἑαυτήν. εἶτα ἐπανελθοῦσα, ἐπανέρχεται αὖθις τὸ σῶμα, καὶ ἀνίστα τὸν Ἑρμότιμον. ἀφ' ὧν αὐτὴ, καὶ αὐτὸς οὖσα, τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων πονούμενα καρπεύεται. καὶ πλήρης αὐτῇ παντοχοῦ βάπτιζα. καὶ γὰρ αἶγες αὐτῇ ἀμέλγονται, καὶ ἡ μέλιττα οὐχ ἧκιστα μύσις καὶ ἀνθρώποις ἐργάζεται. καὶ οἱ ὀψοποιοὶ ταύτῃ τὰ ὄψα ἡδύνουσι, καὶ βασιλέων αὐτῶν συμπαραλαμβάνεται. καὶ ταῖς βαπίζαις ἐμπίπτουσα, συνεστᾶται αὐτοῖς, καὶ συναπολαύει πάντων. νεοττιὰν δ', ἣν καλιὰν, οὐχ ἑνὶ τρόπῳ κατεσκήνωται, ἀλλὰ πλανήτην τὸν πάντα χρόνον Σκύθας ἐπαναπρωθοῦσα. ὅθεν ἂν τύχῃ ὑπὸ τῆς νυκτὸς καταληφθεῖσα, ἐκεῖ καὶ ἑστίαν, καὶ ἑωλιὰν ποιεῖται, ὑπὸ σκότῳ μὲν τοῖς ὄφεσιν, οὐδὲν ἐργάζεται, οὔτε ἀξιοῖ λανθάνειν τι παρεσπουσα, δοκεῖταί τι αἰσχρὸν ποιεῖν, ὃ ἂν φανῇ δρᾶσαι αἰσχυνεῖται αὐτόν. φησὶ δ' ὁ μῦθος καὶ ἄνθρωπον ποτὲ Μυῖαν τὸ ἀρχαῖον γυναῖκα πάνυ καλὴν, κάλλον μέντοι γε, καὶ σωφροσύνην, καὶ ὡδικὴν, καὶ αἰτιᾶσθαί γε τῆς σελήνης τὸ

Clazomenio fabulam declarat veram, nempe animam ipso relicto sæpe per se peregrè proficiscí solitam, deinde reuersam denuò corpus implere, & Hermotimum suscitare. Et quanquam otiosa & remissa est musca, laboris alieni fructus decerpit: plenámque vbique mensam habet: nam ipsi & capræ mulgentur; & apis non minùs muscis quã hominibus mel elaborat. Huic & coci opsonia condiunt, & degustat antequam ipsi reges, cum quibus per mensas circumambulans conuiuatur, simúlque vescitur omnibus. Nidum autem aut tugurium non vno in loco constituit: sed volatum more Scytharum errabundum tollens, vbi à nocte deprehensa fuerit, ibi & domum facit, & lectũ. In tenebris verò, vt dixi, nihil operatur, neque vult clam quicquam facere, neque turpe quicquam à se fieri ducit, quod in luce factum, sibi sit dedecori. Ait verò fabula, etiam mulierem Muscam olim fuisse, admodum formosam, loquacem tamen, garrulámque & cãtatricem, & cum Luna eodem

ἀμφοτέρας τὸ Ενδυμίω-
νος. εἶτ' ἐπειδὴ κοιμώμενον τὸ
μειράκιον σωιεχῶς ἐπηγείρει
ἐρεχθῶσα, καὶ ἀδουσα, καὶ κωμά-
ζουσα ἐπ' αὐτὸν, τὸν μὲν, ἀγα-
νακτῆσαι. τὴν δὲ σελήνην ὀργι-
σθῆναι, εἰς τοῦτο δὲ μίαν μετα-
βολὴν γενέσθαι, καὶ διὰ τοῦτο πᾶσιν τοῖς
ἀνθρώποις κοιμωμένοις αὐτοῖς τὸ
τοῦ Ενδυμίωνος, καὶ μάλιστα τοῖς
νέοις, καὶ ἁπαλοῖς. καὶ τὸ δῆγμα
δὲ αὐτὸ, καὶ τὸ τοῦ αἵματος ἐπι-
θυμία, οὐκ ἀγριότητος, ἀλλ' ἔ-
ρωτός ἐστι σημεῖον, καὶ φιλαν-
θρωπίας. ὡς γὰρ ἄωρον αὐτὸ
λαύειν, καὶ τῷ κάλλους τι ἀπαν-
θίζεται. ἐθήσατο δέ πως τοὺς
παλαιοὺς καὶ γυνή τις ὁμώνυ-
μος αὐτῇ ποιήτρια, παῖς κα-
λὴ, καὶ σοφὴ, καὶ ἄλλη ἑταῖρα
τῶν Ἀθηναίων ἐπιφανῶς. περὶ ἧς
καὶ ὁ κωμικὸς ποιητὴς ἔφη, ἡ
Μοῦσα ἔδακεν αὐτὸν ἀγρίως τὴν
καρδίαν. οὕτως οὐδὲ ἡ κωμικὴ
χάρις ἀπηξίωσεν, οὐδὲ ἀπέ-
κλεισε τὸ τῆς μίας ὄ-
νομα, καὶ οἱ γονεῖς ἠδοῦντο τὰς
θυγατέρας οὕτω καλοῦντες. ἡ
μὲν οὖν βακχὼδία, καὶ σὺν μεγά-
λῳ ἐπαίνῳ μέμνηται τῆς μίας,
ὡς ἐν τούτοις,

Δεινόν γε τὴν μοῦσαν ἀλιτέμεν ἄνδρα

tempore ambas in amore Endymionis contendisse. Deinde cùm dormsentem adolescentem assiduè excitaret, nugans, cantans, supérque ipsum lasciuiens, ægrè illum tulisse: Lunam verò iratam, in hoc musicam transmutasse. Et nunc propterea omnibus inuidere somnum dormientibus, Endymionis memorem, in primis verò adolescentulis, & tenellis. Morsus autem & sanguinis auiditas, non est crudelitatis, sed amoris & humanitatis signum. Nam eo quo potest modo fruitur, & ex pulchritudine decerpit aliquid. Fuit etiam apud antiquos mulier quædam cognomento Musca, poëtria perquam formosa, & docta, aliàque insignis Athenienſium meretrix: de qua ait Comicus poëta, *Ad cor vsque eam Musca mordebat.* Sic neque comica gratia dedignata est, neque muscæ nomen exclusit scena: neque pudebat parentes hoc nomine filias appellare. Itaque Tragœdia magna etiam cum laude de Musca meminit, vt in his,

Vt impietatem cede Muſca, ſtruiſſet.

Δεινόν γε τὴν μοῦσαν ἀλιτέμεν ἄνδρα

Πηδᾷν ἐπ' ἀνδρῶν σώματ', ὡς πληθὴ φόνου,
Ἀνδρας δ' ὁπλίτας πολέμιον παρβῆν δόρυ.

Mirum in virorum hanc desilire corpora,
Timeri & hostu hastam ab armatis viris.

Πολλὰ αὖ εἶχον εἰπεῖν καὶ περὶ μύας τὸ πυθαγορικῆς, εἰ μὴ A γνώριμος ἦν ἅπασιν ἡ κατ' αὐτὰς ἱστορία. γίγνονται δὲ καὶ μείζονές τινες μῦαι, ἃς στρατιώτιδας οἱ πολλοὶ καλοῦσιν, οὐδὲ, κώνωπας, βαχοῦνται τὸν βόμβον, καὶ τὴν πᾶσαν ὠκύτατοι. αἵγε καὶ μακροβιώτατοί εἰσι, καὶ τὸ χειμῶνος ὅλου ἄσιτοι διαχαρτεροῦσιν, ὑπτιάζουσαι τοῖς ὀρόφοις μάλιστα. ἔρ' οὖν κἀκεῖνο θαυμάζειν ἄξιον, ὅτι ἀμφότερα καὶ τὰ θηλέων, καὶ τὰ ἀῤῥένων δρῶσι, B βαίνοντες ἐν τῷ μίξει κατ' τὸν Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης παῖδα, τὸν μικτὸν τὴν φύσιν, καὶ δισσὸν τὸ κάλλος. πολλὰ δ' ἔτι ἔχων εἰπεῖν, καταπαύσω τὸν λόγον, μὴ καὶ δόξω κατὰ τὴν παροιμίαν, ἐλέφαντα ἐκ μύας ποιεῖν.

Multa quoque de Musca Pythagoræ haberem dicenda, nisi nota esset omnibus historia. Sunt etiam muscæ quædam, quas vulgus appellat militares; alij verò canes: sonitu asperimæ, & volatu velocissimæ. Hæ & longissimæ sunt vitę, & tota hyeme perdurant impastæ, sub tectis potissimùm contractæ. In quibus & illud est dignum admiratione, quòd vtrumque, vicem nimirum fœminarum & marium obeunt, se inuicem insecendentes, vt Mercurij & Veneris filius, qui natura fuit mista, duplicíque forma. Possem etiam multa præterea dicere, sed finem orationi imponam, ne quod trito fertur adagio, ex Musca elephantem facere videar.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ὠνούμενον.

AD INDOCTVM, ET MVLTOS LIBROS ementem

ARGVMENTVM.

Acerbè obiurgat, ex popularibus suis, quendam, diuitem, & multos vndique libros commercantem, cæterum indoctum, illud ostendens, quòd non librorum copia, & speciosa supellex, sed assidua ac diligens lectio, doctum faciat. Hinc orditur vt dicat, Errare illum, si quia libros multos ac pretiosos habeat, propterea se putet, inter doctos ac eruditos recensendum esse. Rationes sumuntur à causis, & qualitate personæ, videlicet quoniam ipse prorsus literarum ignarus sit, & non libri, sed librorum lectio eruditos faciat, perinde vt nec arma militem, sed animus præsens, & vtendi peritia. Atque hoc argumentum postea multis similibus & exemplis, per inductionē amplificat. Postea autem & factum illius in suspicionem vocat, & à causis finalibus criminatur, quas ipsas quoque vt vanas & indignas plerasque confutat, & irridet, præcipuè vltimam, qua videbatur Imperatorum, seu regū, vt ipse vocat, gratiam ambire: quam & à circunstantijs personæ refellit, & stultitiam illius comparatione quadam depingit. Ad postremum grauiter obiurgat illum, & commonet quibus rebus, relicto hoc inutili librorum emendorum studio incumbere potiùs debeat, quo videlicet & rei consulat, ac sui ipse sui.

Καὶ μὲν ἐναντίον σοῦ ὅστις οὐκ ἐθέλεις, ὦ νοῦν πιείν. οἴει μὲν γὰρ ἐν παιδείᾳ καὶ ἀστὸς εἶναί τις δόξειν, ἀσυνδήσιωνος ὢν τὰ κάλλιστα τῶν βιβλίων. τόδε σοι πρὸς τὰ κάτω χωρεῖ, καὶ ἔλεγχος γίγνεται τῆς ἀμαθίας πῶς τοῦτο. μᾶλλ-

AT sanè quod tu facis, ei quod voluntate intendis, aduersatur. Autumas enim putas vt eruditus videare, si optimos quosque libros omni studio coëmeris. Verùm hoc tibi deorsum recidit: tuæque insciticæ est quodammodo argumentum: tametsi

σα ὃ οὐδὲ τὰ κάλλιστα ὠνῇ, ἀλλὰ πιστεύῃ τοῖς ὡς ἔτυχε πωλοῦσι, καὶ ἕτοιμον εἶναι τὰ τοιαῦτα ἐπιψευδομένων τοῖς βιβλίοις, καὶ ἀπατεῶσι ἕτοιμος τοῖς κα- A πήλοις αὐτῶν. ἢ πόθεν γάρ σοι διαγνῶναι δυνατὸν, τίνα μὲν παλαιὰ, καὶ πολλοῦ ἄξια, τίνα δὲ φαῦλα, καὶ ἄλλως σαπρὰ, εἰμὴ τῷ διαβεβρῶσθαι, καὶ κατακε- B κόφθαι αὐτὰ τεκμαίρεσθαι, καὶ συμβούλοις τοῖς σαῖς ἐπὶ τῷ ἐξέτασιν παραλαμβάνεις; ἐπὶ τοῦ ἀκεμβοῦς, ἢ τοῦ ἀσφαλοῦς ἐν αὐτοῖς, τίς, ἢ ποία διάγνωσις; ἵνα δέ σοι δῶ αὐτὰ σκεῦνα κεκρικέναι, ὅσα ὁ Καλλῖνος ἐς κάλλος, ἢ ὁ Ἀττικὸς ἀπλικὸς σὺν ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ γράψαιεν, σοὶ τί ὄφελος ὦ θαυμάσιε τοῦ κτήματος, οὔτε εἰδότι τὸ κάλλος αὐτῶν, οὔτε ἐκπαμφύω πρὸς οὐδὲν μᾶλλον, ἢ τυφλὸς ἄν τις ἀπολαύσειε κάλλους παιδικῶν; σὺ δ', ἀνωγμένοις μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρᾷς τὰ βιβλία, καὶ νὴ Δία κατακόρως, καὶ ἀναγινώσκεις ἔνια πάνυ ἐπιβέχων, φθαίοντος τοῦ ὀφθαλμοῦ τὸ κατὸν, καὶ μὴ εἰδὼς τὸ ἀφελὲς, καὶ μωρὸν, καὶ σωφρὸν ὅστις μὲν ζῷον ὀρθρεύματον, ὅσα τε ἐκ τοῦ

neque mercaris optimos, sed vt quisque laudatur, fidem habes: eorúmque qui hęc de libris mentiuntur, es lucrũ, illíſque librorum caupo- A nibus, paratus theſaurus. Nã quomodo veteres, eximióſque à futilibus, putridíſque dignoſcere queas, niſi inde cõijcias quòd arroſi ac mutili: tineáſque his dijudican- B dis in cõſilium adhibeas? Nã quî poſſis hæc liquidò ac certò peruidere? Et vt dem teid ipſum iudicaſſe, & quæ pulcherrimè Callinus, & quę celebris ille Atticus omni C cura conſcripſerint: quid ex hac poſſeſſione, ô præclare, capis commodi, qui neque ſcriptorum pulchritudinem noris, neq; unquã vtaris, nihilo magis quã cæcus pueri venuſtiſſima facie fruatur? At tu apertis quidem oculis, D dãc per Ioue ad tædium vſq; libros vides, & nonnullos percurrendo legis, vt os anteuertant oculi. Nondũ tamen hoc ſatis eſt, niſi noris virtutem & vitiũ orationis totius, & ſcriptorũ omnium E ſenſum intelligas, quíque ſit vocabulorũ ordo, & quæ ad rectam regulam author ſcribat. οὐδέπω ὃ τοῦτό μοι ἱκανὸν ἐκάστου τῶν ἐγγραμμάτων τοῖς σύμπασι, τίς δ' ἡ τάξις ἢ ὀρθὴ χαρόνα τῷ συγγραφεῖ

ἀπηκρίβωται, καὶ ὅσα κίβδηλα, καὶ νόθα, καὶ παρακεκομμένα. τί οὖν φὴς, καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῶν εἰδέναι; πόθεν, εἰ μή ποτε παρὰ τῶν μουσῶν τὴν ἀλήθειαν διάφησι, καθάπερ ὁ ποιμὴν ἐκεῖνος λαβών; Ἑλικῶνα μὲν γὰρ, ἵνα διατρίβειν αἱ θεαὶ λέγονται, οὐδὲ ἀκήκοας οἶμαί ποτε· οὐδὲ διατριβὰς τοιαύτας ἡμῶν ἐν παισὶ τοῖς σοῖς καὶ μισοῦσι μουσῶν αἴσιον. ἐκεῖναι γὰρ τῷ ποιμένι μὲν οὐκ ἀνεκτὸν φανεῖσαι, σκληρῷ ἀρδεῖ, καὶ δασεῖ, καὶ πολλῷ τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἀμφαίνοντι. οἷόν γ' οἶδα καὶ μοι φρὸς τῆς λιβανίτιδος, ἄφες ἐν τῷ παρόντι τὸ μὴ σύμπαντα σαφῶς εἰπεῖν, οὐδὲ ἐγγὺς γένοιτο ποτ' ἂν οὗ οἶδ' ὅτι καταξίωσαν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς δάφνης μυρρίνην ἄν, ἢ καὶ μαλάχης φύλλοις μαζιχρῶσαι, ἀπάλλαξαν αὐτῶν τοιούτων; ὡς μὴ μεθύειν μήτε τὸν Ὀλμειὸν, μήτε τὸν ἐπὶ τῷ ἵππου κρήνῃ, ἄφρ' ἂν ποιμένιοι δίψωσι, καὶ ποιμένων σώμασι καθαροῖς πόσιμα. καίτοι εἰ πάνυ αὐαίσχυντος εἶ, καὶ ἀδέρκτος τὰ τοιαῦτα, τολμήσειας ἂν ποτε εἰπεῖν ὡς ἐπαιδεύθης, ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε ἢ ἐν χερσὶ σοῖς τὰ βιβλία

exegerit, quæ adulterina, & notha, ac ſubærata. Quid igitur reſpondes? num hæc noſſe te, cùm nunquam didiceris? Vnde, niſi vt quondam ille paſtor aureum ramum à Muſis tu quoque acceperis? Heliconem enim, vbi Muſas verſari aiunt, neq; audiuiſti puto vnquam, neque in his puer cùm eſſes, verſatus es, tibíque Muſarum meminiſſe nefas eſt. Etenim ipſas paſtori apparere non piguit, aſpero hirſutóque viro, multóque ſole corpus exuſtum præ ſe ferenti. Sed ad te qualis es (ac te per Libanitidem oro, cõcede mihi vt non omnia in præſentiarũ apertè dicam) noluiſſent vnquam, ſat ſcio, accedere: ſed te non lauro, verùm myrto, aut maluæ folijs cæſum, ab huiuſmodi rebus amouiſſent, ne aut Olmeum, aut Hippocrenen inquinares: quorum aquam, vel à gregibus ſitientibus, vel puris paſtorum oribus potari cõuenit. Quanquam autem es valdè impudens, & in rebus huiuſmodi fortis: nõ tamen auſis affirmare bonis literis te fuiſſe imbutum: aut operam dediſſe vnquam vt libros propiùs familiares

σωουσίας, ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δεῖνα, ἢ τῷ δεῖνι ξυσσοφοίτας. ἀλλ' ἐνὶ τούτῳ μόνῳ πάντα σὰ δεῖνα ἀναδεδαμάσθαι νῶν ἐλπίζεις, τῷ κτᾶσθαι πολλὰ βιβλία. κᾆτ' δὴ ταῦτα, ἔχε ξυλλαβὼν σὰ δεῖνα τὰ τοῦ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ῥήτωρ ἔγραψε, καὶ τὰ τοῦ Θουκυδίδου, ὅσα παρὰ τοῦ Δημοσθένους, ἢ αὐτὰ ὀκτάκις μετεγγεγραμμένα εὑρεῖν καλῶς. εἰ ἅπαντα σὰ δεῖνα κτήσῃ, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, τί ἂν ἐκ τούτου πλέον εἰς παιδείαν κτήσαιο, κἂν ὑποβαλλόμενος αὐτὰ ὑπὸ καθεύδῃς, ἢ ξυγκαλλήσας, ἢ ἀριβαλλόμενος περιοπῇς; πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος ἡ παροιμία φησὶ, κἂν χρύσεα ἔχῃ σύμβολα. καὶ σὺ τοίνυν βιβλίον μὲ ἔχεις ἐν τῇ χειρὶ, καὶ ἀναγιγνώσκεις ἀεί. τῷ δ' ἀναγιγνωσκομένων οἶδα οὐδέν, ἀλλ' ἅνος λύρας ἀκούεις, κιθῶν τὰ ὦτα. ὡς εἴγε τὸ κεκτῆσθαι τὰ βιβλία, ἢ πεπαιδευμένου ἀπέφαινε τὸ ἔχοντα, πολλῷ ἂν ὡς ἀληθῶς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον, ἢ μόνων ὑμῶν τῶν πλουσίων, εἰ ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἦν ὠνία, τοὺς πένητας ἡμᾶς ἐκβάλλοντας. τίς δὲ τοῖς ἔμπορεῖς, ἢ τοῖς βιβλιοπώλαις

tibi redderes: aut hunc præceptorem, aut hunc condiſcipulum habuiſſe. Et nunc illa omnia hoc vno te conſequuturum ſperas, ſi multos libros congeſſeris. Si hoc es animo, age conquire quæcunque Demoſthenes orator propria manu ſcripſit: quinetiam Thucydidis hiſtoriam, quæ ab eodem Demoſthene octies præclarè exſcripta reperta eſt. Iam vt tot poſſideas libros quot Sylla in Italiam Athenis aduexit, qnid inde plus ad eruditionem habeas, quanuis his ſuppoſitis dormias, & affixos circunferas? Sicut enim adagio fertur, Simia eſt ſimia, etiamſi aurea gerat inſignia. Librum verò ſemper quidem habes & legis, nihilque intelligis eorum quæ legis: ſed velut aſinus micans auribus lyram auſcultas. Quòd ſi librorum copia doctum redderet eum qui comparaſſet, magni profectò pretij res eſſet, vobiſque diuitibus tantùm propria: ſiquidem veluti in foro pauperes nos in auctione ſuperantibus, mercari liceret. Et quis cum mercatoribus, & bibliopolis

ἀπηκρίβωται, καὶ ὅσα κίβδηλα, καὶ νόθα, καὶ παρακεκομμένα. τί οὖν φὴς, καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῖν εἰδέναι; πόθεν, εἰ μή ποτε παρὰ τῶν μουσῶν τὴν ῥάβδον, καθάπερ ὁ ποιμὴν Ἡσίοδος λαβών; Ἑλικῶνα μὲν γὰρ, ἵνα δὴ καὶ τοῦτο εἴπω, τὸ ὄρος λέγουσι, οὐδὲ ἀκήκοας οἶμαί ποτε. οὐδὲ διατέτριφας τοιαύτας ἡμῖν ἐν παισὶν ἐτοῖς. σοὶ καὶ μεμνῆσθαι μουσῶν ἄρσιον. ἐμοὶ γὰρ τῷ ποιμένι μὲν ὦ ἀνδρὶ ἀπαντᾶν φαυλοῦσι, σκληρῷ ἀρδεῖ, καὶ δασεῖ, καὶ πολλῷ τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἀμφαίνοντι. οἷος δ' σοί. καὶ μοι φράσον τῆς λιβανίτιδος, ἄφες ἐν τῷ παρόντι τὸ μὴ σύμπαντα σαφῶς εἰπεῖν, οὐδὲ ἐγγὺς γενέσθαι πώποτ' ἂν εὖ οἶδ' ὅτι κατηξίωσαν, ἀλλ' αὐτὴ τῆς δάφνης μυρρίνην ἄν, ἢ καὶ μαλάχης φύλλοις μαστιχοῦσαι, ἀπήλλαξαν ἂν τῶν τοιούτων; ὡς μὴ μεῖναι μήτε τὸν Ὀλυμπιον, μήτε τὸν Ἑλικώνιον, μήτε τὸν Πιερικὸν χρηνίλιον, ἄλλο ἢ ποιμένιος δίψης, ἢ ποιμένων σώμασι καθαροῖς πόσιμα. καίτοι οὐ σὺ ἀναίσχυντος εἶ, καὶ ἀδρείος τὰ τοιαῦτα, τολμήσειας ἂν ποτε εἰπεῖν ὡς ἐπαιδώθης, ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε ἢ ἐν χερσὶ σοῖς τὰ βιβλία

exegerit, quæ adulterina, & notha, ac subærata. Quid igitur respondes? num hæc nosse te, cùm nunquam dideceris? Vnde, nisi vt quondam ille pastor aureum ramum à Musis tu quoque acceperis? Heliconem enim, vbi Musas versari aiunt, neq; audiuisti puto vnquam, neque in his puer cùm esses, versatus es, tibíque Musarum meminisse nefas est. Etenim ipsas pastori apparere non piguit, aspero hirsutóque viro, multóque sole corpus exustum præ se ferenti. Sed ad te qualis es (ac te per Libanitidem oro, cõcede mihi vt non omnia in præsentiarũ apertè dicam) noluissent vnquam, sat scio, accedere: sed te non lauro, verùm myrto, aut maluæ foliis cæsum, ab huiusmodi rebus amouissent, ne aut Olmeum, aut Hippocrenen inquinares: quorum aquam, vel à gregibus sitientibus, vel puris pastorum oribus potari cõuenit. Quanquam autem es valdè impudens, & in rebus huiusmodi fortis: nõ tamen ausis affirmare bonis literis te fuisse imbutum: aut operam dedisse vnquam vt libros propiùs familiares

σωσουσίας, ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δεῖνα, ἢ τῷ δεῖνι ξυνεφοίτας. ἀλλ' ἐπὶ τούτῳ μόνῳ πάντα σκεῦνα ἀπαδεσμεῖσθαι γὰρ ἐλπίζεις, τῷ κτᾶσθ πολλὰ βιβλία. κᾆτ' δὴ ταῦτα, ἔχε ξυλλαβὼν σκεῦνα τὰ τοῦ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ῥήτωρ ἔγραψε, καὶ τὰ τοῦ Θουκυδίδου, ὅσα παρὰ τοῦ Δημοσθένους, ἢ αὐτὰ ὀκτάκις μετεγγεγραμμένα εὑρεῖθ καλῶς. εἰ ἅπαντα σκεῦνα κτήσῃ, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, τί ἂν ἐκ τούτου πλέον εἰς παιδείαν κτήσαιο, κἂν καταβαλλόμενος αὐτὰ σπουδῇς, ἢ ξυγκαλλήσας, ἢ ἀριβαλλόμενος πειρος ῆς; πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος ἢ παροιμία φησὶ, κἂν χρύσια ἔχῃ σύμβολα. καὶ σὺ τοίνυν βιβλίον μὲ ἔχεις ἐν τῇ χειρὶ, καὶ ἀναγιγνώσκεις ἀεί. τὸ δὲ ἀναγιγνωσκομένων οἶδα μὲν, ἀλλ' ὅπως λύρας ἀκούεις, κιθῶν τὰ ὦτα. ὡς εἶγε τὸ κεκτῆσθαι τὰ βιβλία, καὶ πεπαιδευμένον ἀπέφαινε τὸν ἔχοντα, πολλῷ ἂν ὡς ἀληθῶς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον, καὶ μόνων ὑμῶν τῶν πλουσίων, εἰ ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἦν ἁρπάζειν, τοὺς πένητας ἡμᾶς ἐμβάλλοντας. τίς δὲ τοῖς ἔμπορεῖοις, καὶ τοῖς βιβλιοπώλαις

tibi redderes: aut hunc præceptorem, aut hunc condiſcipulum habuiſſe. Et nunc illa omnia hoc vnote conſequuturum ſperas, ſi multos libros congeſſeris. Si hoc es animo, age conquire quæcunque Demoſthenes orator propria manu ſcripſit: quinetiam Thucydidis hiſtoriam, quæ ab eodem Demoſthene octies præclarè exſcripta reperta eſt. Iam vt tot poſſideas libros quot Sylla in Italiam Athenis aduexit, qnid inde plus ad eruditionem habeas, quanuis his ſuppoſitis dormias, & affixos circunferas? Sicut enim adagio fertur, Simia eſt ſimia, etiamſi aurea gerat inſignia. Librum verò ſemper quidem habes & legis, nihílque intelligis eorum quæ legis: ſed velut aſinus micans auribus lyram auſcultas. Quòd ſi librorum copia doctum redderet eum qui comparaſſet, magni profectò pretij res eſſet, vobíſque diuitibus tantùm propria: ſiquidem veluti in foro pauperes nos in auctione ſuperantibus, mercari liceret. Et quis cum mercatoribus, & bibliopolis

ἔρεσθαι αὖ περὶ παιδείας, τοσαῦτα βιβλία ἔχοιεν, καὶ πωλοῖεν; ἀλλ' εἰ γε διελέγχειν ἐθέλοις, ὄψει μηδὲ ἐκείνους πολύ σου τὰ ἐς παιδείαν ἀμείνους, ἀλλὰ βαρβάρους μὲν καὶ φωνὴν, ὥσπερ σὺ, ἀξυνέτους δὲ τῇ γνώσει, οἵους εἰκὸς εἶναι τοὺς μηδὲν τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν κεκτημένους. καίτοι σὺ μὲ δύο ἢ τρία παρ' αὐτῶν ἐκείνων βιβλία ἔχεις, οἱ δὲ, νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν διὰ χειρὸς ἔχουσιν αὐτά. τίνος οὖν ἕνεκα ταῦτα, εἰ καὶ μὴ τὰς ἀπορρήκτους αὐτὰς τῶν βιβλίων ἦν σε παιδεῦσαι, τοσαῦτα συνειλέχοτας παλαιῶν ἀνδρῶν ξυγγράμματα; καί μοι εἰ δοκεῖ, ἀπόκριναι. μᾶλλον δὲ ἐπεὶ τοῦτό σοι ἀδύνατον, ἐπίτρεψον γοῦν, εἰ ἀναίτιόν σοι πρὸς τὰ ἐμὰ πάθημα. εἴ τις αὐλεῖν μὴ ἐπιστάμενος, κτήσαιτο τοῦ Τιμοθέου αὐλοὺς, ἢ τοὺς Ἰσμηνίου, οὓς ἐπὶ πολλοῖς τάλαντοις ὁ Ἰσμηνίας ἐν Κορίνθῳ ἐωνήσατο, ἆρα διὰ τοῦτο ἂν αὐλεῖν δύναιτο; ἢ οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ τῶν κτημάτων, ἂν ἐπιστάμενον κεκτῆσθαι τὴν τέχνην; οὐκοῦν καὶ τοῦ Μαρσύου, ἢ Ὀλύμπου κτήσαιτο, αὐλήσειεν ἄν, μὴ μαθών. τί δ' εἴ τις τοῦ Ἡρακλέους τὰ

qui tot libros habent & vendunt, de eruditione certaret? Quos si coarguere velis, videris neque illos tibi eruditione præstare: sed quemadmodum tu, barbarè loqui, & cognitione carere: quales eos esse par est, qui in honesti & turpis contemplatione nunquam sunt versati. Imò tu duos, tres ue libros ex ipsis emptos habes: at eos illi noctes diésque præ manibus habent. Cui bono igitur hos emis, si neque cellulas ipsas librorum doctas euasisse ducis, cùm tot veterum authorum scripta complectantur? Age verò, si videtur respondè mihi, vel potiùs, quoniam illud non potes, annue vel abnue ad interrogata. Siquis tibia canendi artis ignarus haberet Timothei tibias, aut quas Ismenias septem talentis emit Corinthi, an propterea tibia canere posset? an potiùs huius rei, qua nescit ex arte vti, nullus ei erit vsus? Rectè quidem abnuisti. Neque enim si Marsyæ vel Olympi tibias possideret, ijs caneret non edoctus. Quid? siquis Herculis

τόξα κτήσαιτο, μὴ Φιλοκτή-
της ὤν, ὡς δύναιτ' ἂν τεῖνά-
σαί τε αὐτὰ καὶ ἐπὶ σκοπὸν
τοξεῦσαι, τί σοι κ) οὗτος δοκεῖ;
ἆρ' ἂν ἐπιδείξαιτό τι ἔργον A
τοξότης ἄξιον; ἀπένευσας κ) τοῦ-
το. κ)τοίνυν καὶ ὁ κυβερ-
νᾶν οὐκ εἰδὼς, καὶ ἱππεύειν μὴ
μεμελετηκώς, εἰ ὁ μὲν, ναῦν
καλλίστην παραλάβοι τοῖς ἅπα-
σι, κ) εἰς κάλλος, καὶ εἰς ἀσφά- B
λειαν κάλλιστα ἐξειργασμένην,
ὁ δὲ, ἵππον κτήσαιτο μηδὲν,
ἢ κενταυρείδιον, ἢ καππαδόκην,
ἐλέγχοιτο ἂν οἶμαι ἑκάτερος, C
οὐκ εἰδὼς ὅ, τι χρήσαιτο ἑκατέ-
ρῳ. ὑπανύεις καὶ τοῦτο; πείθου
δὴ, καὶ τοῦτό μοι ὑπάνυσον, εἴ
τις ὅσους σὺ ἀπαίδευτος ὤν,
ἐώνητο πολλὰ βιβλία, ἢ σκώμ- D
ματα οὕτως εἰς ἀπαιδευσίαν
καθ' ἑαυτὸ ἐνήνεγκε; τί ὀκνεῖς
κ) τοῦτο ὑπανύειν. ἔλεγχος γὰρ
οἶμαι σαφὴς οὗτος, καὶ τῶν
ὁρώντων ἕκαστος εὐθὺς τὸ πρᾶ-
γμα εὑρήσεται σκεῖνο ὑπόφαγε; E
τί κοινὸν κυνὶ καὶ βαλανείῳ;
Καὶ ἐγένετό τις οὐ πρὸ πολλοῦ ἐν
Ἀσίᾳ πλούσιος ἀνὴρ, ὃν συμ-
φορᾶς ἀποτμηθεὶς ἀμφοτέ-
ρους τοὺς πόδας, ὑπὸ κρύους
οἶμαι ὑποπαγέντας. ἐπειδὴ
ξυνέβη αὐτῷ, οὗτος τοίνυν

arcus habeat, nec sit Philoctetes, vt eos intendere possit, & in scopū iaculari, quid tibi videtur iste? num qui dignum sagittario edat opus? Hoc quoque abnuisti. Eodem pacto & qui nauim gubernare non nouit, neque qui in equitatione se exercuit: ille si nauim pulcherrimam, & aduersus ventorum & procellarum impetus munitissimam accepit: hic verò Medicum equum, vel centauro satum, vel cappaphorū haber, vterque vt puto argueretur, vtroq; vti nescius. Hoc-ne annuis? Crede obsecro, & hoc annue. Siquis quemadmodū tu indoctus, multos libros emat, nonne scommata in insciti am suam proferet? Quid? te piget hoc annuere? Nam clarū vtique est hoc argumētum, quíque hoc ita fieri cernunt, vulgatum illud protinus inclamāt. Quid cani cum balneo? Fuit non ita multò antè in Asia vir opulentus, cui ex calamitoso casu truncati sunt ambo pedes, frigore vt puto, putrefacti, quum aliquando per niuem fortè iter fecisset. Ille igitur miserabilem hanc fortunam perpessus,

ποτε διὰ χρόνος ὁδοιπορήσας,
τοῦτο μὴν ἀλεεινὸν ἐπανύσει,

καὶ θεραπεύων τὴν δυσχέρειαν, ξυλίνους πόδας περέπητο. καὶ τούτοις ὑποδούμενος, ἐβάδιζεν, ὑπερεζόμενος ἅμα τοῖς οἰκέταις. ἐκεῖνο δὲ γελοῖον ἐποίει. κρηπῖδας μὲν καλλίστας ἐωνεῖτο νεοτμήτους ἀεί, καὶ τὴν πλείστην παραμαρτείαν περὶ ταύτας εἶχεν, ὡς καλλίστοις ὑποδήμασι κεκοσμημένα ᾖ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δή. οὐ ταῦτα σὺ καὶ ποιεῖς, χωλὸν μὲν ἔχων, καὶ συχνὸν τὸν γναθμὸν, ὑποδούμενος δὲ χρυσᾶς ἐμβάδας, οἷς μόλις ἄν τις καὶ ἀρτίποις ἐμπεριπατήσειεν; ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ τὸν Ὁμηρον ἐφορᾷς πολλάκις, ἀναγνώτω σοί τις ἀπὸ λαβὼν τὴν βῆτα τῆς Ἰλιάδος ῥαψῳδίαν, ἧς τὰ μὲν ἄλλα μὴ ἐξετάζειν. οὐδὲν γὰρ αὐτῶν πρὸς σέ. πεποίηται δέ τις αὐτῷ δημηγορῶν, παγγέλοιος ἀνὴρ πρὸς, διάστροφος τὸ σῶμα, καὶ λελωβημένος. ἐκεῖνος τοίνυν ὁ Θερσίτης ὁ τοιοῦτος, εἰ λάβοι τὰ Ἀχιλλέως παρασκεύα, εἶτα ὅπλα αὐτίκα διατόρου καὶ κλὸς ἅμα, καὶ ἰσχυρὸς ἂν γένοιτο, καὶ ὑπερπηδήσεται μὲν τὸν ποταμὸν, ὑπεξελάσει δὲ τῶν Φρυγῶν, ἀποκτενεῖ δὲ τὸν Ἕκτορα, καὶ περὶ αὐτῆς, τῆς

vt infœlicitatem ſolaretur, ligneos pedes cõparauerat, quibus ſubligatis, ſimul innixus famulis, incedebat. Ridiculum etiam hoc faciebat, quòd pulchetrimas crepidas ſemper nouas emebat, plurimámque in hoc ponebat operam, vt ſpecioſiſſimis calceis ſua ligna, pedes nimirum ornarentur. Annon hæc facis tu quoque qui cùm mente ſis clauda & ficulna, emis tamen auratos ſoccos, quibus ægrè inambularet, etiam qui integris eſt pedibus? Quoniam autem inter alios codices Homerum ſæpius emiſti, legat tibi aliquis ſecundum librum Iliados: nec alia perpendas: eorum enim nihil ad te, prætet quàm qui hic introducitur concionem habens, homo vehementer ridiculus, torto mutilóque corpore. Ergo ſi Therſites ille huiuſmodi, Achillis arma ſumeret, putaſ-ne propterea formoſum protinus, fortémque futurum, qui & fluuium tranſiliat, & alueum turbet cęde Phrygum: poſtea interficiat Hectorem, & ante ipſum

Λυκάονα, ἢ τὸν Ἀστεροπαῖον, μηδὲ φέρειν ὅπλα τῶν ὤμων πλὴν μόλις δυναμένους; οὐ δῆ γέλωτα ἂν ὀφλισκάνοι, χωλεύων ὑπὸ τῇ ἀσπίδι, ἢ ὅλον σῶμα καταπίπτων ὑπὸ τῶν βάρους, καὶ ὑπὸ τῷ κράνει, ὑπόταν ἀναδύσεται, δεινοὺς τοὺς παραβλῶπας ἐκείνους αὐτῷ ὀφθαλμοὺς, καὶ τὸν θώρακα ἐπείρων τῷ τῶν παραφερέντων κητώματι, καὶ ταῖς κνημῖσι σπουδόμενος. καὶ ὅλως, ἀσχήμων ἀμφοτέρους, ἢ τὸν δημιουργὸν αὐτῶν, ἢ τὸν διαστρέψαντα. τὸ αὐτὸ δὴ καὶ σὺ πάσχων, οὐχ ὁρᾷς, ὁπόταν τὸ μὲν βιβλίον, ὃ ἐν τῇ χειρὶ ἔχῃς πάγκαλον, περφυρᾶν μὲν ἔχον πλὴν διφθέραν, χρυσοῦν δὲ τὸν ὀμφαλόν. ἀναγινώσκειν δ' αὐτὸ βαρβαρίζων, καὶ καταγελώμενον, ἢ διαστρέφων. ὑπὸ μὲν τῶν πεπαιδευμένων, καταγελώμενος. ὑπὸ δὲ τῶν ξυῶν τῶν σοι κολάκων, ἐπαινούμενος. οἵ γε αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους ὅταν γένωνται, γελῶσι τὰ πολλά. θέλω δέ σοι διηγήσασθαί τι Πυθοῖ γενόμενον. Ταραντῖνος, Εὐάγγελος τοὔνομα, τῶν ἐν δύμαις νικήσας πύξια. τὰ μὲν

Lycaonem, & Asteropæum, cùm ne haſtam quidem humeris ſuſtinere queat? Negabis opinor, & irridebitur ille ſub clypeo claudicans, atque in faciem præ pondere procumbens, & ſub galea, quum ſuſpicit, oſtendens ſuos illos ſtrabos oculos, & loricam gibbo dorſi attollens, laxáſque ocreas gerens: denique vtrumque dedecore afficiens, eorum armorum & opificem, & dominum. Non vides idem accidere tibi, quum præ manibus habes librum pulcherrimum, cuius aluta eſt purpurea, & aureus vmbilicus: eúmque barbara voce legis, deformas, & diſtorques: vnde viris eruditis riſum mouues: & tamen te laudant aſſentatores, qui tecum verſari ſolent, quanquam auerſa facie ſe inuicem intuentes plerunque rident. Cæterùm quiddam tibi narrare velim quod in Pythijs factum eſt. Tarentinum quendam, nomine Euangelum, apud Tarentinos non obſcuro loco natum, Pythia vincendi inuaſit cupido. Is cùm certamen quod nudi ineunt,

ἀφανῶν ἐν τῷ Ταράντι, ἐπιοὼν τῆς γυμνῆς ἀγωνίας,

αὐτίκα ἐδόκει αὐτῷ ἀδύνατον εἶναι, μήτε ποδὸς ἰσχὺν, μήτε φρενὸς ὠκύτητα εὖ πεφυκότι. κιθάρᾳ δ', καὶ ᾠδῇ, ῥᾳδίως κρατήσειν ἐπῳδὴν ἂν τῶν καταρρύτων ἀνθρώπων, ὃς εἴη πρὸς αὐτὸν, ἐπαινούντων, καὶ βοώντων, ὁπότε καὶ τὸ σμικρότατον ἐκεῖνος ἀνακρούσαιτο. ἦλθεν οὖν εἰς τοὺς Δελφοὺς, τά τε ἄλλα λαμπρὸς, καὶ δὴ καὶ ἐσθῆτα χρυσοπάστου ποικιλίας, καὶ στέφανον δάφνης χρυσοῦ κάλλιστον, ὡς αὐτὴ καρπῶν τῆς δάφνης, σμαράγδους εἶναι ἐσπαρμένους τῷ καρπῷ. τὴν μὲν κιθάραν αὐτῷ σφόδρα τι χρῆμα, εἰς κάλλος, καὶ πολυτέλειαν, χρυσοῦ μὲν τοῦ ἀκηράτου πᾶσαν, σφραγῖσι δὴ, καὶ λίθοις ποικίλοις κατακεκοσμημένην, μουσῶν μεταξὺ, καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ Ὀρφέως ἐστηρυμένων. θαῦμα μέγα τοῖς ὁρῶσιν. ἐπεὶ δ' οὖν ποτε καὶ ἦκεν ἡ τῶν ἀγώνων ἡμέρα, βεῖς μὲν ἦσαν, ἔλαχε δ' μέσος αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος ᾄδειν. καὶ μὴν Θέσπις ὁ Θηβαῖος οὐ φαύλως ἀγωνισάμενον, εἰσέρχεται οὕτω ὅλος περιλαμπόμενος τῷ χρυσῷ, καὶ τοῖς σμαράγδοις, καὶ βηρύλλοις, καὶ ὑακίνθοις. καὶ ἡ πορφύρα δ' ἐπέκειτο τῇ ἐσθῆτι, ἃ

suarum non esse virium statim iudicasset, quippe qui neque robore, neque velocitate esset præditus: persuasione sceleſtorum illorum hominum, quos familiares habebat, laudantes, & ad exiliſſimum quemque cantus ſtrepitum applaudentes, adductus eſt, vt crederet ſe cithara & cantu facilè victoriam adepturum. Itaque venit Delphos, præter cætera ornamenta, etiam veſte auro intertexta, & corona pulcherrima aureis lauri foliis plexa, inſignis, cui loco baccarum lauri inſerti erant magnitudine illis pares ſmaragdi. Cithara quoque mirũ in modum pulchra & magnifica, tota ex puriſſimo auro conflata, annulis & gemmis varijs exornata, atque inter ea Muſarum, Apollinis, & Orphei imagines inſculptæ, magnæ ſpectatoribus erant admirationi. Cùm itaque veniſſet certaminis dies, tres fuerunt certaturi, obtigitque ſors Euangelo vt ſecundus caneret. Ille poſt Theſpin Thebanum qui non malè ſuas partes egerat, ingreditur auro, ſmaragdis, beryllis, & hyacinthis totus circunfulgens, ipſaque purpura quæ inter aurũ interlu-

cebat,

μεταξὺ τῶ χρυσοῦ διεφαίνετο. τούτοις ἅπασι θεοπαλήξας τὸ θέατρον, καὶ θαυμασίᾳ ἐλπίδος ἐμπλήσας τοὺς θεατάς, ἐπειδή ποτε ᾠδαί, καὶ κιθαρίσαι πάντως ἔδει, ἀκρούεται μὲν ἀθάμωσόν τι, καὶ ἀσυντακτον. ἀπερρήξησι δ' ζεῖς ἅμα χορδὰς, σροσδέτερον τῶ δέοντος ἐμπίσων τῇ κιθάρᾳ. ᾄδειν δ' ἀρχόμενος ἀπόμουσόν τι, καὶ λεπτὸν, ὥσε γέλωτα μὲν πάντων γενέσθαι τῶν θεατῶν. τοὺς ἀθλοθέτας δ' ἀγανακτήσαντας ἐπὶ τῇ τόλμῃ, μαστιγώσαντας αὐτὸν, ἐκβαλεῖν τῶ θεάτρου. ὅτιωρ ἦν γελοιότατος ἀρθεὶς, δακρύων ὁ χρυσοῦς Εὐάγγελος, ἦν ὑπὸ τῶν μαστιφόρων συρόμενος διὰ μέσης τ' σκηνῆς, ἦν τὰ σκέλη καθηματωμένος ἐκ τ' μαστίγων, ἦν συλλέγων χαμόθεν τ' κιθάρας τὰς σφεναγίδας. ἐξεπεπόκεισαν γὰρ, κἀκείνης ξυμμαστιγουμένης αὐτῶ. μικρὸν δ' ὑστερον μετ' αὐτὸν, Εὔμηλός τις ἠλεῖος εἰσήρχετο, κιθάρᾳ μὲν παλαιᾷ ἔχων, ξυλίνοις δὲ κόλλοπας ὑπεκειμένοις, ἐσθῆτα δ', ἦν μόγις σὺν τῶ στεφάνῳ δέκα δραχμῶν ἀξίαν. ἀλλ' οὗτος γε ἅπας δεξιῶς, ἦν κιθαρίσεως ἦν τὸν νόμον τῆς τέχνης ἐπῄδε, vestibat decus addebat. Quibus cùm iam theatrum obstupefecisset, & incredibili quadam spe spectatores replesset, cùm omnino iam & citharam pulsare, & occinere esset necesse, præludit incõcinnum quiddam, & incompositum. Tum grauiùs quàm par erat increpata cithara, tres simul fides rumpit, & ineptum tenuémque cantum incipit: ita vt spectatoribus vniuersis ortus sit risus, & ludorum præfecti, hominis temeritate offensi, eum lotis cæsum è theatro ejecerint. Hic verò iucundissimum erat spectaculum, aureus ille Euangelus, cùm à lictoribus per mediam scenam traheretur, lachrymans, crura plagis cruentus, humi collapsos interim dum vnà cum ipso vapulat, colligens citharæ annulos. Post hunc exiguo spatio temporis interiecto, prodit Eumelus quidam Eleus, peruetustam habens citharam, cuius verticilla erant lignea, & vestem cum serto vix decem drachmis æstimandam. At ille cùm eruditè cecinisset, & ritè sicut ars postulat citharam pulsasset,

ἐκρέτει, καὶ ἀνεκηρύττετο, καὶ τὸ victor proclamabatur, &
Εὐαγγέλιον καταγέλα, μάτην Euangelum irridebat, qui
ἐμπομπεύσαντος τῇ κιθάρᾳ, καὶ nequicquam cithara, aureis-
τῷ στεφάνῳ ἐκείνου. καὶ οὕτως que annulis sese ostentasset.
γε λέγεται πρὸς αὐτὸν, ὦ A Eúmque sic allocutum esse
Εὐάγγελε, σὺ μὲν χρυσῷ δάφνῃ περίεισαι, πλουτεῖς δὲ, aiunt. Tu quidem Euangele
ἐγὼ δὲ ὁ πένης, τῇ δελφικῇ. πάλαι τοῦτο μόνον ἄφνω aurea lauro es redimitus,
σε ἡ σπουδὴ, ὅτι μηδὲ ἐλεούμενος quia es diues, ego Delphica,
ὑπὸ τῆς πείνης ἀπέρχῃ, ἀλλὰ quia pauper. Verùm hoc
μισούμενος πρόσεισι διὰ τὰ ἄτ- commodi tibi tuus orna-
χθόν σου ταῦτα, καὶ περίεσσι tus peperit, quòd ne-
βυθίῳ. περὶ πολλὰ δή σοι καὶ B minem tui misereat, quòd
Εὐάγγελος οὗτος, παρ' ὅσον victus abis: sed amplius
σοίγε οὐδὲ ὀλίγον μέλει τῶν oderint omnes ob ineptas
γελώτων τῶν θεατῶν. οὐκ ἄκαιρον hasce, superfluásque deli-
δ' ἂν ἡγοῦμαι, ὦ λέσβιον μῦ- cias. Quadrat in te hic
θόν τινα διηγήσασθαί σοι, πάλαι C Euangelus, quatenus ne
γνωσόμενον. ὅτι τὴν Ὀρφέα διε- tu quidem spectatorum
σπάσαντο αἱ Θρᾷτται, φασὶ τὴν cachinnos curas. Arbitror
κεφαλὴν αὐτὸν σὺν τῇ λύ- autem intempestiuum non
ρᾳ εἰς τὸν Ἕβρον ἐμπεσοῦσαν, esse, vt veterem quandam
ἐμβληθῆναι εἰς τὸ μέλαν πέλα- fabulam Lesbiam tibi nar-
γος, καὶ ὑπολεῖναι γε τὴν κεφα- tem. Quando Thraciæ mu-
λὴν τὴν λύραν, τὴν μὲν, ᾄδουσαν D lieres Orpheum dilaniarũt,
θρηνόν τινα ὑπὸ τοῦ Ὀρφέως aiunt caput eius in Hebrum
λόγου, τὴν λύραν δ' αὖ τὴν cum lyra deiectum, reiectum
ὑπηχεῖν, τῶν ἀνέμων ἐμπι- fuisse in nigrum pontum,
πόντων ταῖς χορδαῖς. καὶ οὕτω capútque lyræ innatasse,
κατ' ὀλίγον περισπᾶσθαι illóque lugubre carmen in
τῇ Λέσβῳ κεφαλήν τε καὶ Orpheum canente, hanc
ventis chordas increpanti- E
bus succinuisse, & sic ca-
nendo ad Lesbum deuenisse:
Lesbios autem fluctibus e-
reptum caput sepulchro
mandasse, vbi nunc est ipsis

νέοις, τὴν μὲν κεφαλὴν καταδῦσαι, ὕστερον δὲ καὶ τὸ βάρος τῶν

ἀυτοῖς θεῖ. τὴν λύραν δ', ἀνα-
θεῖναι εἰς τὸ Ἀπόλλωνος τὸ
ἱερὸν, καὶ ἐπὶ πολύ γε σώζεσθαι
ἐντεῦθεν. χρόνῳ δ' ὕστερον Νέαν-
θην τὸν τοῦ Πιττακοῦ τοῦ τυράν-
νου παῖδα τῆς λύρας
ταύτης ἀκούσαντα, ὡς σκληρὰ μὲν
ἦ θηρία, καὶ φυτὰ, καὶ λίθους,
ἡμερῶσαι δ' ἂν καὶ μὴ ὑπὸ τοῦ
Ὀρφέως συμφορᾶς, ἀνδρὸς ἀ-
πολωλότος, ἔρωτα τοῦ κτή-
ματος ἐμπεσεῖν. καὶ διαφθεί-
ρουσι δ' ἱερέα μεγάλοι: χρή-
ματα, πείσαι καθοσιωσάμενα ἑτέ-
ραν ὁμοίαν λύραν, δοῦναι αὐ-
τῷ δὲ τοῦ Ὀρφέως. λαβόντα δ',
μιᾷ ἡμέρᾳ μὲ ἐν τῇ πόλει
χρῆσθαι, ἵνα ἀσφαλὲς ἔπειτα εἰ-
ναι: νυκτὸς δ' ἐπὶ κοίτην ἐ-
χοντα, μόνον προελθεῖν εἰς τὸ
προάστειον. καὶ προχειρισάμε-
νον κρούειν, καὶ συντάξαι-
τεν τὰς χορδὰς ἅπερον, καὶ
ἄμουσον νεανίσκον, ἐλπίζοντα
καὶ οὕτω τινὰ διαφθορὰν ἐπι-
φέρειν τῇ λύρᾳ, ὑφ' ὧν πάν-
τας κηλεῖσθαι, καὶ κηλη-
θέντας, μὴ μακρὰν ἑστάναι, κλά-
δους ἐκ τῆς Ὀρφέως μισθῆς
ἀρχῆς ἀναλαβόντας τοὺς
κύνας ἀφεῖς ἐπ' ἦχον; πολλοὶ δ'
ἦσαν αὐτῶν, διασπάσαι αὐ-
τὸν, ἐπὶ τῷτο χρῶ ὅμοιόν τῷ

Bacchi templum: lyram autem in Apollinis templo ſuſpendiſſe, eámque diutiſſimè aſſeruaſſe: donec tandem Neanthus Pittaci tyranni filius, cùm hæc de lyra audiſſet, eam & feras, & plantas, & ſaxa demulſiſſe: imò etiam poſt Orphei calamitatem nemine pulſante modulatam fuiſſe, amorem hanc habendi incidit, & ſacerdoti magnâ pecuniæ vi corrupto perſuaſit, vt Orphei lyram, altera ſimili ſuppoſita, ipſi daret. Qua accepta putauit ille ſibi non eſſe tutum in vrbe interdiu vti: ſed in ſinu occultando per noctem ad ſuburbium ſibi ſoli progrediendum. Quò cùm veniſſet, lyram pulſare cœpit, ac chordas perturbat ſtolidus ille, atqui ſque imperitus iuuenis; qui ſperabat fore, vt diuinum aliquod carmen percuſſæ fides redderent, quo cunctos teneret, & demulceret, & hoc nomine fieret beatus; quòd Orphei muſicæ aſſet hæres: donec ad ſtrepitum congregati canes, qui ibi erant multi, ipſum diſcerpſerunt: ita vt ſolis ad ſe canibus

Ὀρφεῖ πιθῆναι, μόνοις ἐφ' ἑαυ-

ξυγκαλέσας τοὺς κωμήτας, ὅτι περ
καὶ σαφέστατα ὤφθη, ὡς οὐχ ἡ λύ-
ρα θέλγουσα ἦν, ἀλλὰ ἡ τέχνη,
καὶ ἡ ὠδή. ἃ μόνα ἐξαίρετα τῷ
Ὀρφεῖ παρὰ τὸ μιξόλυδον ἦν· A
χεν. ἡ λύρα δ', ὅλως κτῆμα
λῷστον, οὐδὲν ἄμεινον τῶν ἄλλων βαρ-
βίτων. καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν
Νέανθον λέγω, ὅπου καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐγένετό τις, καὶ ἔτι B
ζῇ οἶμαι, ὃς τὸν Ἐπικτήτου λύ-
χνον τὸν στωϊκὸν, κεραμεοῦν ὄντα, χιλίων δραχμῶν ἐπρίατο. κἀλπίζω δὲ οἶμαι κἀκεῖνος εἰ
τῶν νυκτῶν ἐπ' ἐκείνῳ τῷ λύ- C
χνῳ ἀναγνώσεται, αὐτί-
κα μάλα καὶ τὴν Ἐπικτήτου
σοφίαν ὄψεσθαι, καὶ ὅμοιος ἔσεσθαι τῷ θαυμασίῳ
ἐκείνῳ γέροντι. χθὲς δ', καὶ πρῴ-
ην, ἄλλός τις Πρωτέως τὸν
κυνικὸν βακτηρίαν, λῷ καταδέ-
μενος, ἤλατο εἰς τὸ πῦρ, τα-
λάντου κἀκεῖνος ἐπρίατο. καὶ ἔ-
χει μὲν τὸ κειμήλιον τοῦτο, καὶ D
δείκνυσιν, ὡς Τεγεάτου τὸν κα-
λυδωνίου τὸ δέρμα, καὶ Θηβαίου
τὰ ὀστᾶ τοῦ Γηρυόνου, καὶ Μεμ-
φίτου τῆς Ἰσιδος τοὺς πλοκάμους. αὐτὸς δ' ὁ τοῦ θαυμασοῦ
κτήματος δεσπότης, καὶ αὐ-
τὸν σὲ, τὴν ἀπαιδευσίᾳ καὶ βδε-
λυρίᾳ, ὑφῆκόν που. ὁρᾷς E

conuocatis, hoc ſaltem cum Orpheo commune habuerit. Quo euentu manifeſtiſſimè oſtenſum eſt, non eſſe lyram quæ demulcet, ſed artem & carmen: quæ ſola eximia à matre collata habebat Orpheus: lyra nihil quibuſuis barbitis obtinente præſtãtius. Quorſum verò Orpheum & Neanthum tibi propono? cùm & noſtra ætate quidam fuerit, & vt puto adhuc ſit, qui Epicteti Stoici lychnum fictilem ter mille drachmis emit: ſciliret futurum ſperans, vt ſi noctu ad iſtam lucernam legeret, ilico Epicteti ſapientia in ſomnis ad ſe veniret, ſimiliſque admirandò illi ſeni euaderet. Sed nuperrime, quidam alius Protei cynici baculum, quo depoſito, in ignem inſiliit, talento emit. Quod pretioſiſſimum habet monumentum, oſtentátque non ſecus ac Tegeatæ apri Calydonij tergus, & Thebani Geryonis oſſa, & Memphitæ Iſidis capillos. At ille admirandi huius boni poſſeſſor, te ipſum inſcitia, & ſpurcitate ſuperauit. Vides quã miſero loco ſint res tuæ,

ὅπως κακοδαιμόνως διάκεισαι,

βακτηρίας ἐς τὴν κεφαλὴν ὡς ἀληθῶς δεόμενος; λέγεται γὰρ καὶ Διονύσιον τραγῳδίαν ποιεῖν φαύλως παίν, καὶ γελοίως, ὥστε τὸν Φιλόξενον πολλάκις δ' αὐτὴν ἐς τὰς λατομίας ἐμπεσεῖν, οὐ δυνάμενον κατέχειν τὸν γέλωτα. οὗτος τοίνυν πυθόμενος ὡς ἐγγελᾶται, τὸ Αἰσχύλου πυξίον, εἰς ὃ ἐκεῖνος ἔγραφε, σὺν πολλῇ σπουδῇ κτησάμενος αὐτὸ, ὥετο ἔνθεος ἔσεσθαι, καὶ κάτοχος ἐν τῷ πυξίου. δεῖ δ' ὅμως ἐν αὐτῷ ἐκείνῳ μακρῷ γελοιότερα ἔγραφεν, οἷον κἀκεῖνο τὸ δωρικὸν, ἦκεν ἡ Διονυσίου γυνή. καὶ πάλιν, οἴμοι, γυναῖκα χρησίμων ἀπώλεσα. καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ τοῦ πυξίου. καὶ τὸ, αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν. τοῦτο μᾶλλον σοὶ μάλιστα ἐυσόχως ἂν εἰκημένον εἴη, ἢ τῷ Διονυσίῳ, καὶ διὰ τοῦτο χρυσοῦσαι αὐτὴν ἔδει ἐκεῖνο τὸ πυξίον. πῦρ γὰρ ἐλπίδα καὶ αὐτὸς ἔχων εἰς τὰ βιβλία, καὶ ἀνελίττεις ἀεὶ, καὶ διακολλᾷς, καὶ περικόπτεις, καὶ ἀλείφεις τῷ κρόκῳ, καὶ τῇ κέδρῳ, καὶ διφθέρας περιβάλλεις, καὶ ὀμφαλὸς ἐντίθης, ὡς δή τι ἀπολαύσων αὐτῆς παίν γοῦν ἤδη βελτίων γεγένησαι διὰ τὴν

cùm tuo capiti fuste reuera sit opus? Dicitur etiam Dionysius ineptam & ridiculam tragœdiam feciſſe, ob quam quòd riſum continere non poſſet Philoxenus, ſæpe in latomias eſt coniectus. Sed Dionyſius cùm ſe derideri comperiſſet, Æſchyli pugilares in quibus ſua poëmata ſcribebat, magno ſtudio comparauit, cùm putaret fore vt ex his pugilaribus numine afflaretur, & furore poëtico corriperetur. Attamen in his longè abſurdiora ſcripſit, quale Doricum illud: ἦκεν ἡ Διονυσίου γυνή. Item illud οἴμοι γυναῖκα χρησίμων ἀπώλεσα. Nam hoc quoque ex pugilaribus eſt ſumptum. Et hoc αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν. Quod in te rectiùs quàm in Dionyſium quadrauerit: & propterea illas eius pugilares inaurare debebas. Nam qua ſpe fretus libros ſemper voluis, coagmentas, ſpolias, croco illinis, & cedro, pellibus amicis, vmbilicos indis, ac ſi fructum aliquem inde fis perceptuꝛus? Scilicet his emptis factus es melior, quippe qui ſic loqueris,

ἐμὴν, ὃς τοιαῦτα μὴ φθέγγη.

μᾶλλον ἢ τὸ ἰχθύων ἀσωτότερος εἶ. βιοῖς ἤ, ὡς ἀπ' αἰτίᾳ καλόν. μῶσος ἢ ἀχθίον φασὶ πανὸς ὧν ἔχεις ὅτι τῇ βιβλιοφθ. ὡς εἰ τοιούτοις ἀπιεράζετο τὰ βιβλία, συγγ. ξυντετον αὐ ὧν ὅτι ἐρωτᾶτο ἀφ' αὑτ. δοῖν ἢ ὄντοιν, ἃ ἀφ' παρὰ τῶν παλαιῶν τις κτᾶται, λέγειν τὰ δυνάμενα πρέπειν τοῖς ἤθεσι, ζῆλον τῆς ἀρίστων, καὶ φυγὴν τῶν χειρόνων, ἅπαν μὴτε ὀκνεῖν, μήτε ταῦτα φαίνηται τις παρ' ἣν ὠφελούμενος, τί ἄλλο, ἢ μισεῖ διακεῖσθαι ἀνάγκη, ἢ ταῖς πλησίον οἰκήσεις, καὶ πῶς ἂν ἀμελῶν τοῖς οἰκέταις; πῶς ἢ κἀκεῖνο αἰσχρὸν, εἴ τις ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα σε βιβλίον ἴδοι, ἀεὶ δ' τι παίσας ἔχεις, ἔστιν οὗτινος, ἢ ῥητορεύς, ἢ ξυγγραφέως, ἢ ποιητοῦ ὅτι οὐ δ' ὁπ τῆς ἐπιγραφῆς εἰδὼς, ἀφέως εἶποις τοῦτο. εἶτα ὡς φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἐν ξυνουσίᾳ προσχωρεῖν ἐς μῆκος λόγων, ὁμῶς, ἔπαινοί τι, ἢ αἰτίαν τῶν ἐγγεγραμμένων. σὺ ἢ ἀπορεῖς, καὶ μηδὲν ἔχοις εἰπεῖν, ἵνα ἔξῃ τότε χαίρειν σοι πρὸς γέλωτα καὶ σεαυτὸν, ὡς ὁ Βελλεροφόντης, περιφέρων τὸ βιβλίον; Δημήτριος ἢ ὁ κυνικὸς ἰδὼν ἐν Κορίνθῳ ἐπιδεικνύ-

ac potiùs qui piſcibus magis es mutus. Sic autem viuis, vt ne dictu quidem ſit honeſtum: tuáque obſcœnitas, vt aiunt, atrox omnium odium tibi peperit. Quòd ſi librorum hæc eſſet culpa, quàm maximè procul ab ijs eram fugiendum. Duo autē cùm ſint quæ à veteribus ſcriptoribus petas, bene dicendi & agendi facultatem, æmulatione optimorum, & deuitatione deteriorum, quando neque illa neque iſta *hinc* videris conſequutus, quid aliud quàm moribus exercitationem, tineis habitationem, & famulis, vt pote codices non curantibus plagas emiſti? Qui autem etiā illud non te pudeat, ſiquis viſo tibi præ manibus, vt ſoles habere, libro, cuiuſnam ſit rhetoris, aut hiſtorici, aut poëtæ roget: tu verò ex inſcriptione doctus, aptè reſpondeas; deinde, vt fit, dum ſermo familiaris progredirur longiùs, ille laudet aliquid, aut accuſet ſcriptorū: tu verò animi pendeas, habeáſq; nihil quod reſpondeas? Nónne optes tum vt tibi tellus debiſcat, qui tanquam Bellerophon, librum circunfers? Demetrius Cynicus cū Corinthi cōſpexiſſet incruditū

τινα βιβλίον κάλλιστον ἀναγινώσκοντα, τὰς Βάκχας οἶμαι τῆς Εὐριπίδου, καὶ τὸν ἄγγελον ἤδη λέγοντα τὰ τῆς Πενθέως πάθη, καὶ τὸ τῆς Ἀγαυῆς ἔργον, ἁρπάσας, διασπάσειν ἂν τὸ, εἰπών, ἄμεινόν ἐστι τῷ Πενθεῖ ἅπαξ ἀναιρεθῆναι ὑπ' ἐμοῦ, ἢ ὑπὸ σοῦ πολλάκις. ζητῶν δ' ἀεὶ παρ' ἐμαυτὸν, ὅπως ἔχω τήμερον εὑρεῖν διδύγμα τινος ἕνεκα τῷ κατορθῶν φαύλῳ ὑπουδαῖος περὶ τὴν κτῆσιν τῶν βιβλίων. ὠφελείας μὲν γὰρ, ἢ χρείας τῶν ἀπ' αὐτῶν, οὐδ' ἂν οἰηθείη τις ἔτ' ὑπ' ἐλαχίστου σε εἶναι. οὐ μᾶλλον ἢ φαλακρὸς ἄν τις ἁρπάσειε κτένιον, ἢ κατοπτεύσειν ὁ τυφλὸς, ἢ ὁ κωφὸς αὐλητὴν, ἢ παλλακὴν ὁ ἐυνοῦχος, ἢ ὁ ἀπειρόκτης κώπην, ἢ ὁ κυβερνήτης ἄροτρον. ἀλλὰ μὴ ἐπίδειξιν πολλὴν σοι τὸ πρᾶγμα ἔχει. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ ἐμφιλοσοφεῖν ἅπασιν, ὅπως καὶ εἰς τὰ μηδὲν σοι χρήσιμα, ὅμως ἐκ πολλῆς τῆς περιουσίας ἀναλίσκεις; καὶ μὴν ὅσα γε κἀμὲ σύνοιδα ὄντα εἰδέναι, εἰ μὴ σαυτῷ φέρων ταῖς τῶ γέροντος ἐκείνου διαθήκαις παρενέγραψας, ἀπολωλὼς ἂν ἦσθα λιμῷ πάλαι, καὶ ἀγρεῦσαι τρυτίδης

quendam pulcherrimum librum legentem, Bacchas puto Euripidis, vbi nuntius Penthei mala, & Agaues factum nuntiat, arreptum lacerauit, Satius est, inquiens, semel à me, quàm à te sæpius lacerari Penthea. Et quanuis apud me assiduò quæsiuerim, nondum tamen hodie assequi potui cuius rei gratia tanto studio libros emeris. Nam fructus & vsus causa nemo putare queat, qui te vel mediocriter nouit. Non certè magis quàm si caluus pectinem emat, aut speculum cæcus, aut tibicinem surdus, aut pellicem spado, aut remum mediterraneus homo, aut aratrum gubernator. Nunquid igitur hac re ostentas opes, omnibúsque vis hoc palam facere, etiam in res tibi non vtiles, ex immensis diuitijs esse quod insumas? Atqui quantum ego qui Syrus sum, exploratum habeo, nisi te locupletis senis testamento subdolè inscripsisses, libris iam diu venum datis fame perijsses. Supereſt igitur

τῶν βιβλίων. λοιπὸν ἂν δὴ ἐκεῖ-

το πεπισμένον ὑπὸ τῶν κολάκων, ὡς ὁ μόνον καλὸς εἶ, καὶ ἐρασμιος, ἀλλὰ σοφὸς, καὶ ῥήτωρ, καὶ συγγραφεὺς, οἷος οὐχ ἕτερος, ὠνεῖσθαι τὰ βιβλία, ὡς ἀληθεύοις τοὺς ἐπαίνους αὐτῶν φασὶ δέ σε καὶ λόγους ἐπιδείκνυσθαι αὐτοῖς ἐπὶ δείπνῳ, κἀκείνους χρυσαίων βαράχων δίκην ὀλοφυρτας, ἐκκεκραγότας, ἢ μὴ πιεῖν, ἢ μὴ διαῤῥαγῶσι βοῶντες. καὶ γὰρ οἶδ' ὅπως ῥᾷστος εἶ, τῆς ῥινὸς ἕλκεσθαι, καὶ πιστεύεις αὐτοῖς ἅπαντα. ὅς ποτε κἀκεῖνο ἐπείσθης, ὡς βασιλεῖ τινι ὁμοιώσης τὴν ὄψιν, καθάπερ ὁ ψευδαλέξανδρος, καὶ ψευδοφίλιππος ἐκεῖνος κυφεὺς, καὶ ὁ κατὰ τοὺς προπάτορας ἡμῶν ψευδονέρων, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος τεταγμένων. καὶ τί θαυμαστὸν, εἰ τοῦτο ἔπαθες, ἀνόητος, καὶ ἀπαίδευτος ἀνθρωπος, καὶ θρασὺς ἐξυπτιάζων, καὶ μιμούμενος βάδισμα, καὶ χῆμα, καὶ βλέμμα ἐκείνου, ᾧ σεαυτὸν εἰκάζων ἔχαιρες, ὅπου καὶ Πύῤῥου φασὶ τοῦ Ἠπειρώτου τὰ ἄλλα θαυμαστὸν ἄνδρα, ὕπως ὑπὸ κολάκων ὅτι τῷ ὁμοίῳ ποτὲ διαφθαρῆναι, ὡς πιστεύειν ὅτι ὅμοιος ἦν Ἀλεξάνδρῳ ἐκείνῳ. καίτοι τὸ τῶν

vt libros emas, quò veras reddas tuórum assentatorum laudes, à quibus illud persuasum est, te non modò pulchrum esse & amabilem, sed etiam sapientem, oratorem & historicum nulli secundum. Aiunt autem te orationes etiam in conuiuio recitare, ac illos terrestrium ranarum instar fictibundos exclamare, nec potare, nisi priùs clamore disrupti fuerint. Nam nescio quo pacto facillimè nare traheris, illisque in omnibus credis: qui etiam illud aliquando credidisti te regi cuidam assimilem esse, quemadmodum Pseudalexander ille, & Pseudophilippus fullo, & superioribus annis Pseudonero, & siquis alius eorum qui Medacio subditi sunt. Nec mirũ te insulsum, stolidúmq; hominem sic affectum fuisse, & resupinato corpore processisse quum gressum, habitum, & vultum illius imitareris, cum quo te comparare gaudebas: quando aiunt etiam Pyrrhum Epirotam, virum alioqui admirandũ, ita simili in re ab assentatoribus fuisse corruptum, vt se Alexandro illi similem crederet: quanquam quod scelerati isti faciebant, omnibus erat

μισοῦσι τοῦτο, διὰ πιστοῦ τὸ

πρᾶγμα ἰδών. εἶδον γὰρ καὶ πάνυ τοῦ Πύρρου εἰκόνα. καὶ ὅμως ἐπέπεισο ἀναμάχθαι τῷ Ἀλεξάνδρου πάνυ μορφῷ. διὸ ἵνα μὴ δι' αὐτῶν, ὑβρίσαί μοι εἰς τὸν Πύρρον, ὅπερ σε εἰκαστὶ τοῦτο αὐτῷ. τὸ δ' ἀπὸ τούτου, καὶ πάνυ σοι παρρησιάσομαι εἶναι. ἐπεὶ γὰρ οὕτω διέκειτο ὁ Πύρρος, καὶ ταῦτα γὰρ ἑαυτῷ ἐπέπεισο, οὐδεὶς ὅστις οὐ ξυνεπήδετο, καὶ ξυνέπαιζεν αὐτῷ, ἄχρι δή τις ἐν Λακέδαιμονι παρεισβύτης ξένη, αὐτῷ τὰ λῃδῆ εἰποῦσα, ἔπαυσεν αὐτὸν τῆς κορύζης. ὁμοῦ γὰρ Πύρρος ἐπιδείξας αὐτῇ εἰκόνα Φιλίππου, καὶ Περδίκκου, καὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ Κασσάνδρου, καὶ ἄλλων βασιλέων, ἤρετο τίνι ὅμοιος εἴη, πάνυ πεπεισμένος ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἥξειν αὐτῷ. ἡ δέ, πολὺν χρόνον ἀποκνοῦσα, Βατραχίωνι ἔφη τῷ μαγείρῳ. καὶ γὰρ ἐν τῇ πόλει Λακαίνῃ Βατραχίων ὄνομα μάγειρος, τῷ Πύρρῳ ὅμοιος. καὶ σὺ δή μοι τῶν τοῖς ὀρχησταῖς συνόντων κιναίδων ἔοικας, εἰ καὶ εἰπεῖν. ὅπερ δὴ μάλιστα ἐρρωμένως ἔπεσθαι καὶ νῦν μαίνεσθαι δοκεῖς ἅπασιν, ἐπ' ἐκείνῃ ῥύμῃ. θαυμάζω, εἰ ἀπέθανος

manifestum. Nam & Pyrrhi imaginem vidi: & tamen ad formam Alexandri expressa credebatur. Sed hactenus in Pyrrhum fui contumeliosus, quòd te in hoc cum ipso comparaui. Sed tibi conueniet quod deinceps dicam. Nam Pyrrhus postquam ita esse in animum induxerat, nemo erat qui non ipsi astipularetur & consentiret, donec vetula quædam Lariſſæa eius hospita, id quod res erat, prolocuta, vesaniam hominis repressit. Ille enim cùm Philippi, Perdiccæ, Alexandri, Cassandri, aliorúmque regum imagines protulisset, rogauit cuinam istorum similis esset, planè sibi persuadens fore vt ad Alexandrum veniret. At illa diu cunctata, Batrachioni, inquit, coco. Nam Lariſſæ erat coquus, nomine Batrachio, Pyrrho similis. Quem verò referas ex cinædis qui cum saltatoribus cõsuescunt, nolim dicere. At hoc probè scio, te omnibus nunc ingenti correptum insania videri, qui illam imaginem tibi conuenire putes. Nihil igitur mirum, si cùm sis adeò ineptus pictor, etiã

τῇ εἰκόνι πάνυ σαφῶς οἶδα. οὕτω ζωγράφος ὢν, καὶ τοῖς

πεπαιδευμένοις ἐξομοιοῦσ ἐ-
θέλεις, πιστεύων τοῖς τὰ τοιαῦ-
τά σε ἐπαινοῦσι. καὶ τί ταῦτα λη-
ρῶ; σοφόλοχος γὰρ ἡ αἰτία ἡ περὶ τὰ τοιαῦτα βιβλία σπουδῆς, A
εἰ καὶ ὑπὸ ναθείας ἐγὼ μὲν πάλαι κατεῖδον. σοφὸν γὰρ ὡς
γοῦν οἶει, τοῦτ' ἐπενόησας, καὶ
ἐλπίδας οὐ μικρὰς ἔχεις περὶ
τῆς πράγματος, εἰ βασι- B
λεὺς μάθοι ταῦτα σοφὸς ἀνὴρ,
καὶ παιδείαν μάλιστα τιμῶν.
εἰ δὲ ταῦτα ἴσως σοῦ ἐκεῖνος
ἀκούσεται, ὡς ἀνὴρ βιβλία, καὶ
ξυλάγεις πολλὰ, πάντα ἐν
βαρχεῖ παρ' αὐτῷ ἔσεσθαί σοι
νομίζῃς. ἀλλ' ὦ κατάπτυστον, οἷον C
τοσοῦτον μανδραγόραν κατα-
κεχύσθαι αὐτῷ, ὡς ταῦτα μὲν
ἀκούειν, ἐκεῖνα δὲ μὴ εἰδέναι,
οἷος μέν σου ὁ μέθ' ἡμέραν βίος,
οἷοι δέ σοι πότοι, ἑταῖραι δὲ νύκ-
τες, καὶ οἷοις, καὶ ἡλίκοις ξυγκα-
θεύδεις; ἃ οἶδα ὡς οὐτα, καὶ ὀφ-
θαλμοὶ πολλοὶ βασιλέως· τὰ D
δὲ σὰ, οὕτω περιφανῆ ὄντα, ὡς
καὶ τυφλοῖς εἶναι, καὶ κω-
φοῖς γνώριμα. εἰ γὰρ καὶ φθέγ-
ξαιο μόνον, εἰ γὰρ καὶ λουόμενος
ἀποδύσαιο, μᾶλλον δὲ μὴ ἀπο-
δύσῃ εἰ δοκεῖ, οἱ δ' οἰκέται μόνον
ἰδόντες ἀποδυσαντά σε, τί οἴει, μὴ
αὐτίκα ἴσασι· πάντα σε σκώλια τὰ τῆς νυκτὸς ἀπόρρητα;

eruditorum similitudinem referre vis, ijs fidem habens qui hoc te nomine laudibus efferunt. Quorsum verò has nugas? cùm causa sit in prõptu istius tui librorum coaceruandorum studij, tametsi, quæ mea est tarditas, nunc demum animaduerti. Prudenter enim, vt saltem putas, hoc excogitasti, magnámque spem concepisti, si rex vir sapiens, & doctorum in primis amans hæc intellexerit, & audiuerit te libros multos emere, & coacernare, fore vt nulla planè in re tibi sit defuturus. At ô mollicule putas tantum mãdragoræ regi offusum, vt hæc quidem audiat: illud verò nesciat, qualis diurnæ vitæ tuæ sit ratio, quæ compotationes, cuiusmodi noctes, quibuscum consuetudinem habeas? An nescis aures, oculósque multos esse regibus? Et quæ tu facis adeò sunt perspicua, vt & surdis & cæcis sint cognita. Atque vtinam solummodo loquereris, vtinam ad lauandum exuereris: vel potiùs si videtur, non exuaris, sed famuli duntaxat, si te exuant, quid putas non ilico fore manifesta, quæ tu noctu perpetras nefanda?

φησὶ γοῦν μοι ὁ τόδε, ὁ Βάσσος ὁ ὑμέτερος ἐκεῖνος σοφιστὴς, καὶ Βάταλος ὁ αὐλητὴς, ἢ ὁ κιναιδὸς Ἡμιθέων ὁ συβαρίτης, ὃς τοὺς θαυμασιοὺς ὑμῖν νόμους συνέγραψεν, ὡς χρὴ μαίνεσθαι, καὶ πεφθείρεσθαι, καὶ πώγωνα, καὶ ποιεῖν ἐκεῖνα, εἰ τούτων τις νυνὶ λεοντῇ περιβαλλόμενος, καὶ ῥόπαλον ἔχων βαδίζοι, τί οἴει φαίνεσθαι τοῖς ὁρῶσιν; Ἡρακλέα εἶναι αὐτόν; οὐκ, ἀλλὰ καὶ χίμαιρας λημῶντες πυκάσειεν. μυρία γὰρ ὄντα τὰ ἀντιμαρτυροῦντα τῷ σχήματι, βάδισμα, καὶ βλέμμα, καὶ φωνὴ, καὶ βάλανος ὀπισθολαφυσμένος, καὶ ψιμύθιον, καὶ μαστιχὴ, καὶ φῦκος, οἷς ὑμεῖς κοσμεῖσθε. καὶ ὅλως τὴν παρεμπίαν, θᾶττον ἂν πάντα ἐλέφαντα ὑπὸ μίλτῳ κρύψειας, ἢ ἕνα κίναιδον. εἶτα ἡ λεοντῆ μόνη, τὸν τοιοῦτον οὐκ ἐκρύψει. σὺ δ' οἴει λήσειν σκυτάλιος βιβλίῳ; ἀλλ' οὐ δύναται. προδώσει γάρ σε, καὶ ἀπικαλύψει τὰ ἄλλα ὑμῶν γνωρίσματα. τὸ δ' ὅλον, ἀλγοῦν μοι δοκεῖς, ὅτι τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας οὐ παρὰ τῶν βιβλιοκαπήλων δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτῶν, καὶ τῶν καθ' ἡμέραν βίου λαμβάνειν. σὺ δ' οἴει συνήγορον καινὸν, καὶ μάρτυρα

Hoc quoque mihi respondet: si vester ille sophista Battus, & tibicen Batalus, aut cinædus Hemitheon Sybarita, qui vobis præclaras illas leges condidit, libidine esse insaniendum, corpus depilandum, hæc ferenda, illa facienda, siquis istorum nunc pelle leonina circundatus, clauam tenens ambularet, quid? Herculem-ne spectantibus habitum iri putas? Non, tametsi ollis cæcutiant. Sexcenta enim sunt quæ reclamant: incessus, obtutus, vox, obliqua ceruix, ceruſa, mastiche, fucus, quibus vos excolere soletis. Et omnino sicut in prouerbio est, Citiùs septem elephantas sub alis absconderis, quàm vnum cinædum. Iam cùm leonina pellis hunc non occular, tu libello contectus speras latere posse? Sed fieri nequit, quin te prodant alia illa vestri indicia. In summa, ignorare te video quòd bonæ famæ spes non est à librorum institoribus petenda: sed à se ipso, & à quotidianæ vitæ modo capienda. Sed tu existimas aduocatos & testes probitatis

ἔσεσθαί σοι τὸν Ἀττικὸν, καὶ Καλλίνον τὸν βιβλιογράφους. οὐκ, ἀλλ' ὁμοῦς τινας ἀνθρώπους ὑπερτρέχοντάς σε, ἢν οἱ θεοὶ θέλωσι, καὶ πρὸς ἔσχατον πενίας ἐλάσαντας, ἵνα γνῶ σωφρονήσαντα ἀποδοὺς μοί τινι τῶν πεπαιδευμένων τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ σοὶ αὐτοῖς, τῷ νεοκτήσῳ ταύτῃ οἰκίαν. ἀποδοῦναι δὲ τοῖς ἀδεκαπεντοκαιπλοις, μέρος γέ μοι ἀπὸ πολλῶν τῶν ὀφλουμένων. καὶ δὴ καὶ τοῦτο ἐπὶ δύο ταῦτα δεινῶς ἐσπουδάκας, βιβλίων τε τῶν πολυτελῶν κτῆσιν, καὶ μειρακίων τῶν ἐξ ὥρας, καὶ ἤδη καρτερῶν, ὡς ἔην. καὶ τὸ πρᾶγμά σοι πάνυ σπουδάζεται, καὶ ἐπείνατε. ἀδύνατον δὲ πάντα ὄντα, πρὸς ἄμφω διαρκεῖν. σκόπει πρῶτον ὡς ἱερὸν χρῆμα συμβολή. ἀξιῶ γάρ σε ἀφέμενον τῶν μηδὲν προσηκόντων, τὸ ἐτέρου γόνου διαφυγόντας, κἀκεῖνα σπεύδειν ἐκείνους, ὧν δ' ὑμῖν μὴ ἐπιλήσονται σε τῶν οἰκοθεν, μεταξύλλοιό τινας τῶν ἐλευθέρων, οἷς οὐδ' ἀκίνδυνον ἁπλοῦν ἐστιν, ἢν μὴ λάβωσιν ἅπαντα ἐξαργυρώσαντα τὰ πραχθέντα ὑμῖν μετὰ τόκου, οἷα καὶ πρώην αὐτοῖς ἐπὶ σοῦ διεγένετο ἀξιωθεὶς ὁ πόρνος, ἔτι καὶ δείγματα ἐπιδεικνύ-

tibi fore Atticum illũ, & Callinum librorum ſcriptores. Ne putes: ſed ſquos homines qui te perdent, ſi Dij velint, atq; ad extremã paupertatẽ adigent: quẽ iam oportuiſſet ad ſanã mentem reuerſum, cuipiã docto viro horũ librorũ feciſſe copiam, & ſimul hac domo noua ceſſiſſe: ijs etiã apud quos mancipia proſtant, partẽ ſaltẽ multorũ debitorũ reddidiſſe. Etenim his duobus præcipuè dediſti operã, vt caros libros poſſideres, & adoleſcẽtes validos ac robuſtos mercareris. Atq; hæc omni ſtudio aucuparis: quãquã fieri nõ poteſt, vt qui pauper eſt, vtriq; præſtando par ſit. Proinde conſidera quã ſit res ſacra cõſiliũ. Æquũ enim iudico, vt miſſis ijs quæ nihil ad te pertinent, alterũ morbũ cures: & pro miniſtris illis, ſic tamen vt ne emptione res domeſticę deficiãt, ingenuos aliquos adhibeas, quibus neq; tutũ ſit, ſi abs te digrediãtur, niſi hoc pretio redimas, vt omnia proferant, quę vos inter comeſſãdũ deſignatis. Qualia nuper puſio tuus obſcœniſſima de te mane domo digreſſus narrabat, etiã ſigna oſtẽ-

ἀλλ' ἔγωγε καὶ μάρτυρας αὐ παρεχοίμην τὸν τότε παρόντας, ὡς ἠγανάκτησα, καὶ ὀλίγου πληγὰς ἐνέτεσα αὐτῷ, χαλεπαίνων ὑπὲρ σοῦ. καὶ μάλιστ' ὅτε καὶ ἄλλον ἐπεχαλέσατο μάρτυρα τῶν ὁμοίων, καὶ ἄλλον, ταυτὰ καὶ λόγοις διηνυμμένους. πρὸς δὴ ταῦτα ὦ γαθὲ, τεμάχους παρχύτου, καὶ φύλαττε, ὡς οἷοι, καὶ κατὰ πολλοῦ ἀσφάλειαν ταῦτα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἔχης. ὥστε μὴ γὰρ μηκέτι ἐργαζέσθαι, τίς ἂν μεταπίσειέ σε; κἂν δὲ γὰρ κύων ἅπαξ παύσαιτ' ἄν, σαυτοζωγεῖν μάθοῦσα. τὸ ἕτερον ῥᾴδιον, τὸ μηκέτι ὠνεῖσθαι βιβλία, ἱκανῶς πεπεῖσθαι. ἆρ' ἐς σοὶ τῆς σοφίας. ῥύγχον δὲ ἐπ' ἄκρου τοῦ χείλους ἔχεις τὰ παλαιὰ πύτια. πᾶσαν μὲν ἱστορίαν οἶδα, πάσας δὲ λόγων τέχνας, καὶ κάλλη αὐτῶν, καὶ κακίας, καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν ἀττικῶν. παῦ σοφόν τι χρῆμα, καὶ ἄκρον ἐν παιδείᾳ γεγήθησαι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων. κωλύει γὰρ οὐδὲν καμέ σοι συνδιατρίβειν, ἐπειδὴ χαίρεις ἐξαπατώμενος. ἡδέως δ' ἂν καὶ ἐρεσίμιλλα σε, τὰ τοσοῦτα βιβλία ἔχων, τί μάλιστα ἀναγινώσκεις αὐτῶν. τὰ Πλάτωνος; τὰ Ἀντισθένους;

dens sceleris. Ego verò testes facio, quotquot tum aderant, quam ægrè tulerim, ac ferè plagas illi inflixerim, tui causa iratus: maximè quum vnum atque alterum rerum similium testem adduceret, qui eadem verbis confirmarent. In hos ergo vsus reconde argentum, vir bone, vt domi tutò ista perpetrare possis. Quis enim ab his perpetrandis te auocet? siquidem neque canis desinat facilè corium arrodere quum semel cœpit. Sed facile est alterum, vt libros non emas ampliùs: satis es eruditus, satis es doctus. Nec solùm quicquid vspiam antiquitatis extat, summis in labijs habes: sed & historiam tenes omnem, & omne orationis artificium, virtutem, vitia, dictionum Atticarum vsum: planè doctus es, summéque eruditus euasisti, ob librorum multitudinem. Nihil enim vetat, me quoque in te aliquandiu immorari, quando decipi te iuuat. Libenter autem ego ex te quærerem, cùm tot libros habeas, quem potissimũ legas, num Platonis, num Antisthenis,

τὰ Ἀντιλόχου; τὰ Ἱππόναικτος; ἢ τούτων μὲν ὑπερφρονεῖς, ῥήτορες δὲ μᾶλλόν σοι τούτων διὰ χειρός; εἰπέ μοι, καὶ Αἰσχίνου τὸν κατὰ Τιμάρχου λόγον ἀπαγγελοῦσιν; ἢ σὺ πάντα οἶδα, καὶ γιγνώσκεις αὐτῶν ἕκαστον; τὸν δὲ Λεισοφάνλιον, καὶ τὸν Εὔπολιν ὑπορρεῖ καὶ βατταρικὰς ἀρίγνωτος καὶ ταῖς βατταρικαῖς τὸ βιβλίον ὅλον; εἶτ' οὐδέν σου τῇ καρδίᾳ κατέδηκετο, οὐδ' ἐρυθρίασας γνωρίσας αὐτά; τοῦτο γοῦν καὶ μάλιστα θαυμάσειεν ἄν τις, τίνα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἅπτει τῶν βιβλίων, οἵοις αὐτὰ χερσὶν ἀειλήφεις. πότε δὲ ἀπαγγελεῖς. μηδ' ἀμέλησαι; ἀλλ' οὐδεὶς ἐώσαι ποιεῖται τοῦτο. ἀλλὰ νύκτωρ; πότερον, ὅπου ταραχθῆς ἤδη ἐκείνοις, ἢ περὶ τῶν λόγων; ἀλλὰ καὶ περὶ σκότους; μηκέτι μὴ τολμήσεις ποιεῖν μηδέν. ἄφες δὲ τὰ βιβλία, καὶ μόνα ἐργάζου τὰ σαυτοῦ. κἀγὼ ἐχέμυθος μηκέτι μηδ' ἐκεῖνα. αἰδεσθείσα δὲ ἡ τῆς Εὐριπίδου Φαίδρας, καὶ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἀγανακτοῦσαν, καὶ λέγουσαν,

Οὐδὲ σκότον φείσονται τὸν συνεργάτην,
Τείχεσιν τ' οἴκων μήποτε φθόγγῳ φράσῃ.

Εἰ δὲ πάντως ἐμοὶ φθόνῳ τῇ ὁμοίᾳ

num Antilochi, num Hipponactis? An spretis his Rhetores potiùs præ manibus habes? dic mihi legisne Æschinis orationem contra Timarchum? an verò iam illa omnia tenes, & nota sunt singula? An in Aristophane, & Eupolide totus es? Legisti Baptas, totámque fabulam percurristi? Nihil-ne eorum quæ ibi dicuntur, te perstrinxit: non ijs ignitis erubuisti? Hoc equidem miretur maximè aliquis, quem librum cordi habens attingas, qualibus manibus verses: quando legas: num interdiu? at nemo te vidit vnquam id facientem. At noctu? an quum iam illis es intentus, aut ante exercitia? sed & ante tenebras? Nihil huiusmodi ausis amplius: sed missos fac libros: rémque tuam solùm age: quanquam hoc quoque indignum est, debuerísque saltem Euripidis Phædram vereri, qua mulieribus his verbis succenset.

Nullas tenebras expauescunt conscias,
Timent-ne tecta ne loquantur adium.

Quòd si omnino decreuisti

νόσῳ διέγνωσαι, ἴδι, σὺ μὴν βιβλία. καὶ οἴκοι κατακλείσας, ἔχε, καὶ κεκτῆ τὴν δόξαν τῆς κτημάτων. ἱκανόν σοι καὶ τοῦτο. τοσοῦτόν γε μηδέποτε, μηδὲ ἀναγνῶς, μηδὲ ἀναγκάσῃς τὴν γλῶτταν παλαιῶν ἀνδρῶν λόγους, καὶ ποιήματα, μηδὲν δεινόν σε εἰργασμένα. οἶδα ὡς μάτην ταῦτά μοι λελήρηται, καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν, αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ. σὺ γὰρ ἀνήσῃ, καὶ χρήσῃ ἐς οὐδέν, καὶ καταγελασθήσῃ παρὰ τῶν πεπαιδευμένων, οἷς ἀπόχρη ὠφελῆσθαι, ἂν μὴ τῷ κάλλει τῶν βιβλίων, ἀλλ' ἐκ τῆς πολυτελείας αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς φωνῆς, καὶ τῆς γραμμῆς τῶν γεγραφότων. σὺ δ' οἴει διαπτύσειν τὴν ἀπαιδευσίαν, καὶ ἐπικαλύψειν τῇ δόξῃ ταύτῃ, καὶ ἐκπλήξειν τῷ σκληρῷ τῶν βιβλίων, οὐκ εἰδὼς ὅτι καὶ οἱ ἀμαθέστατοι τῶν ἰατρῶν τὸ αὐτό σοι ποιοῦσιν, ἐλεφαντίνους ραφίδας, καὶ σκύφας ἀργυρᾶς ποιούμενοι, καὶ σμίλας χρυσοκολλήτους. ὁπόταν δὲ καὶ χρήσασθαι τούτοις δέῃ, οἶμαι, οὐδὲ ὅπως χρὴ μεταχειρίσασθαι αὐτὰ ἴσασι. παρελθών δέ τις εἰς τὸ μέσον τῶν μεμαθηκότων, φλεβότομον εὖ μάλα ἠκονημένον ἔχων, ἴσθι τἄλλα μισθὸν,

tuo in morbo permanere, i, libros eme, & domi concluſos habe, & partorum bonorum gloria fruere: hoc tibi ſufficit. Nec dum tangas, nec legas, nec A lingua perſequaris priſcorum virorum orationes, & poëmata, non malè de te merita. Scio me hæc fruſtra nugatum, & quod vulgo fertur, Æthiopem lauare. B Tu enim libros emes, nec ijs vteris, & à viris eruditis irrideberis, qui fructum non captant, ex librorum pulchritudine, magnóque pretio, ſed ex ſcriptorum dictis, & ſententijs. Tu verò ſperas iſta opinione poſſe tuam inſcitiam cu- C rare & obuelare, codicúmque multitudine vulgus obſtupefacere: neſcius me- dicos imperitiſſimos idem D facere, qui eburneas ferulas, & cucurbitas argenteas, & aurea ſcalpella comparant: quibus quum eſt vtendum, ne id qui- dem ſciunt, quo pacto E manibus ſint tractanda. Peritus verò quiſpiam alius in medium prodiens phlebotomo peracuto, cæruleum rubigine pleno, inſtructus

ἀπήλλαξε τῆς ὀδύνης τὸν νοσοῦντα. ἵνα δ' ἂν γελοιοτέρῳ τινὶ τὰ σὰ εἰκάσω, τὸν κουρέας τούτους ἐπισκεψάμενος. ἔνεστι γὰρ αὐτῶν, ἐυρεῖν, καὶ μαχαιρίδας, καὶ κάτοπτρον σύμμετρον ἔχοντας. τὸν δ' ἀμαθεῖς, καὶ ἰδιώτας, πλήθος μαχαιριδίων ἐφεστηκότας, καὶ κάτοπτρα μεγάλα. οὐ μὴν λήσειν γε διὰ ταῦτα οὐδὲν εἰδότας. ἀλλὰ τὸ γελοιότατον ἐκεῖνο πάσχουσιν, ὅτι κείρονται μὲν οἱ πολλοὶ παρὰ τοῖς χείροσιν αὐτῶν. ἐφεῖς δὲ τὰ ἐκείνων κάτοπτρα ἐφεστηκότες, ταῖς κόμαις ἐυθηπίζουσι. καὶ σὺ τοίνυν, ἄλλῳ μὲν δεδόσθω, χρήσεως ἂν τὰ βιβλία. χρήσασθαι δ' αὐτὸς οὐκ ἂν δύναιο. καίτοι οὐδὲ ἔχρησας οὐδενὶ βιβλίον πώποτε, ἀλλὰ τὸ τῆς κυνὸς ποιεῖς, τῆς ἐν τῇ φάτνῃ κατακειμένης. ἣ οὔτε αὐτὴ τῶν κριθῶν ἐσθίει, οὔτε τῷ ἵππῳ δυναμένῳ φαγεῖν ἐπιτρέπει. ταῦτα τοίνυν οἶμαι, ὑπὲρ μόνων τῶν βιβλίων παῤῥησιάζομαι πρὸς σέ. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων, ὅσα κεκτήμεσα, καὶ κούσῃ πολλάκις.

ægrum dolore liberat. Sed vt, quod facis, cum re magis ridicula comparem: respice tonsores istos: & A inuenies eos qui artem callent, nouaculam, forcipes, & mediocre speculum habere: sed ignaros, & rudes, etiamsi multos B forcipes, magnáque specula proponant: non tamen latere, quòd nihil calleant artis tonsoriæ. Sed hoc illis risu dignissimum accidit, quod plerique apud suos vicinos tondentur, ad eorúmque specula C comas componunt. Et tu quidem alij cui opus esset, libros commodare posses: vti verò ipse non posses. Atqui nulli commodasti vnquam librum: sed id facis D quod in præsepe canis, qui cùm hordeo non vescatus ipse, neque equum qui potest, vesci sinit. Hæc in præsentia pro libris tantùm in te liberè dico: E quod ad cætera attinet, quæ abominanda, & vituperanda committis: de his posthac sæpius audies.

ἐπονείδιστα ποιεῖς, οὐδὲ ἀ-

DE

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΔΙ ΑΔΗΛΟΥΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙΝ ΔΙΑΒΟΛΗΝ.

DE NON TEMERE CREDENDO CALUMNIAE.

ARGVMENTVM.

Argumentum, ac ſummam orationis titulus indicat, videlicet quòd non temerè credendum ſit calumniæ, propterea quod multi propriis affectibus aut commodis impulſi, innocentes ſæpenumero, & bonos viros, apud eos, qui facilè delationibus quibuſuis aures & fidem adhibent, per iniuriam ac fraudem opprimant. Oratio eſt didactica, niſi quòd circa finem etiam ad ſuaſorium genus aliqua parte pertinere videri poteſt. Vbi conſulit, ac monet delatores non facilè admittendos atque audiendos eſſe, aut certè ea, quæ deferuntur, diligenter perpendenda, quid ex huiuſmodi calumnijs, multa ac grauia mala fermè ſequantur.

Εἰσὶν ἡ ἄγνοια, καὶ πολλῶν κακῶν αὐθρώποις αἰτία, ὥσπερ ἀχλύν τινα καταχέασα τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀμαυροῦσα, καὶ τὸν ἑκάστου βίον ἐπισκιάζουσα. ἐν σκότῳ γοῦν πλανωμένοις παύτες ἐοίκαμεν. μᾶλλον δὲ τυφλοῖς ὅμοιοι πεπόνθαμεν, τῷ μὴ, προσπταίσαντες ἀλόγως. τῷ δὲ, κἂν βλέποντες οὐδὲν ἧττον. καὶ τὸ μὲν πλησίον, καὶ παρὰ πόδας, ἔχ ὁρῶντες. τὸ δὲ πόῤῥω, καὶ πέρυσι δεσπότης, ὡς ἐν χλαῖνι δεδιότες. καὶ ὅλως, ἐφ' ἑκάστου τῶν

Tom. 2.

Ala res eſt ignorantia, & multorũ malorum hominibus cauſa, quæ non ſolũ rebus humanis veluti caliginem quandam offundit: ſed etiam veritatẽ obſcurat, & priuati cuiuſque vitæ vmbram obducit. Quò fit vt perinde atq; qui in tenebris errant, imò haud aliter quã cæci, iam huc, iam illuc impingamus temerè: aliud cũ nihil ſit opus, prætereamus: hec quod propinquum & ante pedes eſt ſitú videamus: quod verò eſt remotũ, procúlq; diſſitũ, vt moleſtũ ſoleamidem. Deũq; in ſingulis

παραπομψῶν ὁ διαλείπομεν τὰ πολλὰ ὀλιθαίνοντες. τοι γάρ τοι μυείας ἤδη τοῖς βαγμοδιδασκάλοις ἀφορμὰς εἰς τὰ δράματα τὸ τοιοῦτον παρέχοντα, τοὺς Λαβδακίδας, καὶ τοὺς Πελοπίδας, καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια. σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῇ σκιωῇ ἀναβαινόντων κακῶν, ἔνεστι τις αὐ ὑπὸ τῆς ἀγνοίας, καθάπερ ὑπὸ βακικοῦ δαίμονός τινος κεχορηγημένα. λέγω δὴ καὶ ἐς τὰ ἄλλα μὲν ἀποβλέπων, μάλιστα δ' εἰς ταῖς ἐκ ἀληθείας τῶν συνήθων καὶ φίλων διαβολαί. ὑφ' ὧν ἤδη καὶ οἶκοι ἀνάστατοι γεγόνασι, καὶ πόλεις ὁρᾶσι ἀπολώλασι, πατέρες τε ὑπὸ παίδων ἐξεμάνησαν, καὶ ἀδελφοὶ ὑπὸ τῶν ὁμογνίων, καὶ παῖδες κατὰ τῶν γεναμένων, καὶ ἔρωτες κατὰ τῶν ἐρωμένων. πολλαὶ δὲ καὶ φιλίαι συνεκόπησαν, καὶ οἶκοι συνεζύγησαν ὑπὸ σ ὑπὸ ταῖς διαβολαῖς πιθανότητος. ἵν' οὖν ὡς ἥκιστα πειστικῶμαι αὐταῖς, ὑποδείξαι βούλομαι τῷ λόγῳ, καθάπερ ἐπί τινος γραφῆς, ὁποῖόν τί ἐστιν ἡ διαβολὴ, καὶ πόθεν ἀρχεται, καὶ ὁποῖα ἐξεργάζεται. μᾶλλον δὲ Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος πάλαι ταῦτα τῷ γρα-

quæ agimus nunquam non labimur. Quocirca istud iam innumera tragœdiarum scribendarum argumenta præbuit, Labdacidarum, & Pelopidarum fata, idque genus alia. Nam malorum quæ in scenam ascendunt, pars ferè maxima, ab ignorantia seu tragico Deo comperias orta. Hoc dico ad alia etiam respiciens: in primis verò ad falsas calumnias quibus familiares & amici petuntur: à quibus iam, & subuersæ sunt familiæ, & ciuitates funditus perditæ: patrum in liberos, fratrum in germanos, liberorum in parentes, amantium in amatos furor est excitatus. Præterea dissolutæ sunt amicitiæ multæ, & turbatæ familiæ ob speciem calumniarum. Vt igitur quàm minimùm in eas incidamus: qualisnam sit calumnia, vnde originem trahat, quantum ferè efficiat, hac oratione, velut in tabella depingam. Porrò quam eius imaginem subijciam, Apelli Ephesio

λαβε τὴν εἰκόνα. καὶ γὰρ αὖ καὶ οὗτος διαβληθεὶς πρὸς Πτολεμαῖον, ὡς μετεσχηκὼς Θεοδότᾳ τῆς συνωμοσίας εἰς Τύρῳ. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, οὐχ ἑωρακὼς πώποτε τὴν Τύρον, οὐδὲ τὴν Θεοδότας, ὅστις ἦν ἐγίγνωσκεν, ἠκροᾶτο ἥκουε Πτολεμαίῳ πάντα ὑπάρχον εἶναι, τὰ κατὰ τὴν Φοινίκην ὀπτεβαμμένον. ἀμὴ ὅμως τῶν ἀπτεχνῶν τις, Ἀντίφιλος τοὔνομα, ὑπὸ φθόνου τῆς παρὰ βασιλεῖ τιμῆς, καὶ τῆς κατὰ τὴν τέχνην ζηλοτυπίας, κατεῖπεν αὐτῆς πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, ὡς εἴη κεκοινωνηκὼς τῶν ὅλων, καὶ ὡς θεάσαιτό τις αὐτὸν ἐν Φοινίκῃ συνεστιώμενον Θεοδότᾳ, καὶ παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον πρὸς τὸ οὖς αὐτῇ κοινολογούμενον. καὶ τέλος, ἀπέφηνε τὴν Τύρου ἀπόστασιν, καὶ τὴν Πηλουσίου κατάληψιν ἐκ τῆς Ἀπελλῆ συμβουλῆς γεγονέναι. ὁ δὲ Πτολεμαῖος, ὡς αὖ κάρτα, καὶ τἄλλ' οὐ πάνυ φρενήρης τις ὤν, ἀμὴ ἐν κολακείᾳ δεινοπαθῆ ὀπτεβαμμένος, ἅτε τὸν ἐξεχρώσθη, καὶ συνεταράχθη πρὸς τὴν παρὰ δόξαν τοῦ πράγματος διαβολῆς, ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος, μηδ' ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ διαβάλλων, μὴ

acceptam fero: quum is apud Ptolemæum regem, coniurationis quæ Tyri authore Theodota facta est, insimulatus esset. Quanquam neque Tyrum viderat vnquam, neque Theodotam nouerat, nisi quantum fama accepit, eum Ptolemæi præfectum Phœnicem administrare: Antiphilus tamen eiusdem artis professor, gratiæ quam apud regem obtinebat inuidentia, artisque æmulatione permotus, illum apud Ptolemæum accusauit, vt qui factionis esset particeps, & visus fuisset in Phœnicia cum Theodota conuiuari, & in auriculam inter conuiuandum secretò colloqui. Denique declarauit Tyrum defeciisse, captámque fuisse Pelusium Apellis consilio. Tum Ptolemæus, vt qui præter cætera non esset admodum prudens, sed in tyrannica assentatione educatus, adeò excanduit, miráque ista calumnia conturbatus est, vt coniecturis quæ causæ fidem aut facerent, aut minuerent, neglectis, nimirum calumniatorem eandem artem profiteri, & pictorem fortuna esse minorem, quàm vt proditionem

οὐ ὅπ μείζονος, ἢ κατηγο-

τὴν προδοσίαν ζωγράφος. καὶ ταῦτα, εὖ πεπυσθὼς ὅτι αὐτῷ, καὶ παρ' ὀλίγου τῶν ὁμοτέχνων τιμηθήσεται, ἐπὶ θάτερα πλεῖ, ὡς εἰ ἐξένευσεν Ἀπελλῆς εἰς Τύρον ἰδεῖν, εὐθὺς ἔσεσθαι μείζων. καὶ βοῆς ἐπιπλατὺ τὸ βασίλειον, τὸν ἀχάριστον κἀφαγῶ, καὶ τὸν ἐπίβουλον, καὶ συνωμότην. καὶ εἰ μὴ τὸν συνειλημμένον τῆς ἀγανακτήσεως ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀντιφίλου ἀναισχυντίᾳ, καὶ τὸν ἄβουλον Ἀπελλοῦν καταλείσας, ἔφη μηδενὸς αὐτοῖς κεκοινωνηκέναι τὸν ἄνθρωπον, ἀπετέτμητο ἂν τοῦτο περιαλοὺς, καὶ παρεπελαύκει τὸν ἐν Τύρῳ κακῶν, οὐδὲν αὐτὸς αἴτιος γεγονώς. ὁ μὲν οὖν Πτολεμαῖος, οὕτω λέγεται μεταγνῶναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὥστε τὸν μὲν Ἀπελλοῦν, ἑκατὸν ταλάντοις ἐδωρήσατο. τὸν δὲ Ἀντιφίλου, δουλεύειν αὐτῷ παρεδίδωκεν. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, ὧν παρεκινδύνευσε μεμνημένος, τοιῷδέ τινι εἰκόνι ἐμιμήσατο τὴν διαβολήν. Ἐν δεξιᾷ τις αὐτῷ κάθηται, τὰ ὦτα μακρύνων ἔχων, μικρῷ δεῖν τοῖς τοῦ Μίδου ὁμοιοτάτα, τὴν χεῖρα προτείνων, πόρρωθεν ἔτι προσιόντι τῇ διαβολῇ. περὶ δὲ αὐτὸν, ἴσασι δύο γυναῖκες, ἄγνοιά μοι δοκεῖ

A huiusmodi moliri potuisset : idque cùm beneficijs & honoribus ab ipso plus cæteris pictoribus auctus fuisset : neque omnino percontatus an Tyrum Apelles nauigasset, ilico placuit ad iram concitari. Tum clamore regiam impleuit, ingratum, insidiatorem, coniuratum clamans. Ac nisi ex comprehensis coniuratis quispiam, indignatus Antiphili impudentiam, & infœlicem Apellem misertus, affirmasset illum factionis nequaquam fuisse participem, fuisset capite truncatus, atque ipse nullius criminis reus, Tyriorum malorum pœnas luisset. Proinde fertur Ptolemæus ita sententiam mutasse, vt centum talentis Apellem donarit : & ei Antiphilum in seruitutem addixerit. Apelles autem periculi memor, tali est imagine calumniam vltus. Ad dextram sedet quispiam prælongis auribus insignis, propemodum quales Midæ fuerunt, manum procul accedenti calumniæ prætendens. Eum circunstant duæ mulieres, Ignorantia, ni fallor,

καὶ ὑπόληψις. ἑτέρωθεν δ', ὄπισθεν ἐπέρχεται διαβολὴ, γυναῖον ἐς ὑπερβολὴν πάγκαλον, ὑποθερμὸν δ', καὶ παρακεκινημένον, οἷον δὴ τὴν λύπαν, καὶ τῇ ὀργῇ δεικνύσα. τῇ μὲν ἀριστερᾷ, δᾷδα καιομένην ἔχουσα· τῇ ἑτέρᾳ δ', νεανίαν τινὰ τῶν τειχῶν σύρουσα, τὰς χεῖρας ὀρέγοντα εἰς τὸ οὐρανὸν, καὶ μαρτυρόμενον τοὺς θεούς. ἕπεται δ' αὐτῇ ὠχρὸς, καὶ ἄμορφος, ὀξὺ διεδορκὼς, καὶ ἐοικὼς τοῖς ὑπὸ νόσου μακρᾶς κατεσκληκόσι. τοῦτον γοῦν εἶναι τὸν φθόνον ἄν τις εἰκάσειε. καὶ μὴν καὶ ἄλλαι τινὲς δύο παρομαρτοῦσι, προσλέπουσαι, καὶ συνιστέλλουσαι, καὶ κατακοσμοῦσαι τὴν διαβολήν. ὡς δέ μοι καὶ ταύτας ἐμιμήσατο ὁ συνιστὰς τὸν εἰκόνος, οὐ μόνον, ὅτι βαλόντες τὴν λῦπ, ἥδε, ἀπάτη. κατόπιν δ' ἠκολούθει πάνυ πενθικῶς τις ἐσκευασμένη, μελανείμων, καὶ κατεσταργμένη. μετανοίᾳ δ' καὶ αὐτὴ ἐλέγετο. ἐπεστρέφετο γοῦν ἐς τοὐπίσω δακρύουσα, καὶ μετ' αἰδοῦς πάνυ τὴν ἀλήθειαν προσιοῦσ' ὑπέβλεπεν. ὅτῳ μὲν οὖν Ἀπελλῆς τὴν ἑαυτοῦ κίνδυνον ὅτι τὴν γραφὴν ἐμιμήσατο. φέρε δ' καὶ ἡμεῖς εἰ δοκεῖ, κατὰ τὸν τῶν ἐφεσίου ζωγράφου τέχνῃ, διελθόντες τὰ προσόντα τῇ διαβολῇ, προσεροῦμεν ὅσῳ

& Suſpicio. Altera parte accedit Calumnia, mulier ſummopere formoſa, feruida & irritata, veluti rabiem & iram præ ſe ferens, facem ardentem læua tenens, dextra trahens adoleſcentem capillis preſienſum, manus ad cœlum tendentem, Deóſque teſtantem. Anteit vir pallidus deformis, acutùm intuens, eíſque ſimilis qui longo morbo contabuerunt: quem facilè conijcias Liuorem eſſe. Quin & aliæ duæ mulieres comitantur, hortantes, componentes, & ornantes Calumniam: quarum altera, ſicuti mihi ſignificauit imaginis interpres Inſidiæ, altera Fallacia erat. Quædam à tergo ſequebatur lugubri habitu, pulla, laceraque veſte: atque hæc Pœnitentia dicebatur: quæ verſa in tergum facie, cum lachrymis & pudore veritatem accedentem obtuebatur. Hac igitur imagine Apelles, periculum in quo fuerat verſatus, expreſſit. Age verò & nos ſi videtur, Epheſij pictoris exemplo recenſeamus Calumniæ rationes, quum priùs ipſam

τῇ διαβολῇ, προσερῶμεν ὅσῳ

πινὶ πεισχάψαντες αὐτῷ. ὅ-
τω γὰρ αὖ ἡμῖν ἡ εἰκὼν γρά-
φεται. Ἔστι τοίνυν διαβολὴ,
κατηγορία τις, ἀπὸ ἀρημίας γι-
γνομένη, ἀκατηγορήτου λό-
γου, ἐν τῷ μονομερεῖ ἀνα-
ντιλέκτως πεπιστευμένη. τοι-
αύτη μὲν ἡ ὑπόθεσις τοῦ λόγου.
προσώπων δὲ ὄντων τριῶν, κα-
θάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις, τοῦ
διαβαλλομένου, καὶ τοῦ διαβαλλομένου, καὶ τοῦ πρὸς ὃν
ἡ διαβολὴ γίγνεται, καθ' ἕκα-
στον αὐτῶν ἐπισκοπῶμεν, οἷα
εἰκὸς εἶναι τὰ γιγνόμενα. πρῶ-
τον μὲν δὴ εἰ δοκεῖ, παραγράψω-
μεν ἡ προτατικὴν τοῦ δράμα-
τος, λέγω δὲ τὸν συκοφάντην ἢ
διαβολῆς. οὗτος δὴ, ὡς μὲν
ἐκ ἀγαθός ἐστιν ἀνθρωπος, πᾶ-
σιν οἶμαι γνώριμον. οὐδεὶς γὰρ
ἂν ἀγαθὸς, κακῶν αἴτιος γέγοι-
το τῷ πλησίον. ἀφ' ἧς ἔστιν ἀγα-
θῶν ἀνδρῶν, ἀφ' ὧν εὖ ποιοῦσιν
αὐτοὶ τοὺς φίλους, ἐκ ἀφ' ὧν
τοὺς ἄλλους ἀδικοῦντας αἰτιᾶται,
καὶ μισεῖσθαι παρασκευάζου-
σης εὐδοκιμεῖν, δόξαν ἐμποιοῦ-
σας ἐπιπλαττόντας. ἔπειτα δὲ ὡς
ἄδικος ὁ τοιοῦτος, καὶ παράνο-
μος ἐστι, καὶ ἀσεβὴς, καὶ τοῖς
γεγραμμένοις ὑπεύθυνος, ῥᾴδιον
καταμαθεῖν. τίς γὰρ ἂν

definitione deſcripſerimus. Nam hæc Iconis erit effingendæ ratio. Calumnia igitur eſt, delatio quæ ſit abſente & neſcio reo, cuique fides habetur audita vna parte, nec delato ad refellendum admiſſo. Huiuſmodi eſt orationis huius argumentum. Et cùm, ſicuti in Comœdijs, tres ſint perſonæ, delator, delatus, & is ad quem fit delatio: ſingulorum partes conſideremus, quid à quoque fieri ſit conſentaneum. Primùm quidem, ſi videtur, primarum partium actorem, calumniæ nimirum authorem in medium producamus. Is vtique quàm minimè ſit vir bonus, ignorat nemo. Neque enim quiſquam vir bonus, propinquo malorum eſt author. Nam bonorum eſt virorum, eo quòd amicis beneficiũt, non eo quòd inimicos criminantur, odiiſmque illis creant, aſcita beneuolentiæ opinione, bene audire. Vnde iniuſtum, ſceleratum, impium, & familiaribus damnoſum eſſe Calumniatorem facilè cognoſcas. Quis enim non confiteatur æqualitatem, in

ὁμολογήσει ἡ μίσησιν, ἐν

ἅπαντα, καὶ τὸ μηδὲν πλέον δικαιοσύνης ἔργα εἶναι. τὸ γὰρ ἄδικόν τε, καὶ πλεονεκτικὸν, ἀδικίαν. ὁ δὲ τῇ διαβολῇ κατὰ τῶν ἀπόντων λάθρα χαίμενος, πῶς οὐ πλεονέκτης ἔσται, ὅλον τὰκροατὴν σφετερίζόμενος, καὶ προκαταλαμβάνων αὐτοῦ τὰ ὦτα, καὶ ἀποφράττων, καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ παντελῶς ἄβατα κατασκευάζων αὐτά, τοῦτο δὲ διαβολῆς προεμπλησμένα; ἐκάστης ἀδικίας τὸ τοιοῦτον, ὡς φαῖεν ἄν καὶ οἱ ἄριστοι τῶν νομοθετῶν, οἷον ὁ Σόλων, καὶ ὁ Δράκων, ἔνορκον πεισάμενοι τοῖς δικασταῖς τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, καὶ τὸ τὰ ἐλάττω ἴσον τοῖς κρείττοσιν ἐπανιέναι, ἄρχεις ἂν ὁ τῷ δευτέρου λόγου παραπεσὼν, σατέρα χείρων ἢ ἀμείνων φανῇ. πρὶν δίκην αὐτὸν ἐξετάσαι τὴν ἀπολογίαν τῆς κατηγορίας, παντελῶς ἀσεβῆ καὶ ἀνόσιον ἡγήσαντο ἔσεσθαι τὴν κρίσιν. καὶ γὰρ ἂν καὶ αὐτοὺς ἀναπτῆναι τοὺς θεοὺς ἔφημεν, εἰ τῷ μὲν κατηγόρῳ μετ' ἀδείας ἃ θέλει λέγειν ἐπιτρέψομεν, ἀποφράξαντες δὲ τῷ κατηγορουμένῳ τὰ ὦτα, ἢ τῷ στόματι σιωπῶντες, καταψηφιζοίμεθα τῷ πρώτῳ λόγῳ κεχειρωμένοι. ὥστε

omni re, & vt non melior sit alterius fors, esse iustitiæ: at inæqualitatem, & plus habendi cupiditatem iniustitiæ? Qui verò clam absentes infectatur, quî non sit pluris auidus, quippe qui auditorem totum sibi asserit, & aures eius præoccupat, & obstruit, ac iam calumnijs refertas, facit responsuro prorsus inuias? Quæ sanè extrema est iniuria, vel optimorum legumlatorum iudicio, Solonis & Draconis, qui iureiurando Senatum Athenienſem astrinxêre, vt pari benignitate, gratiáque tam reum quàm actorem iudex audiat, vsquedum proposita rei defensione, ipsius causa melior, aut deterior altera videatur. Scelestum enim & iniquum fore iudicium putarunt quod ferretur. antea quàm cum accusatione comparata esset defensio. Ad hęc, ipsos etiam Deos indignari dixerimus, si accusatori liberè quæ vult dicendi copiam fecerimus: at obturatis defensori auribus, aut mussitanti ore, cum priore oratione subacti condemnauerimus. Itaque

οὐ κῦ τὸ δίκαιον, καὶ τὸ νόμιμον, καὶ τ' ὅρκον τ' δικαστικὸν, φαίη τις ἂν γίγνεσθαι ταῖς διαβολαῖς. εἰ δέ τῳ μὴ ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν οἱ νομοθέται, παραιγνωῶτες οὕτω δικαίας καὶ ἀμεταῖς πιεῖσθαι τὰς κρίσεις, πτιπτῶ μοι δοκῶ τ' ἄριστον ἐπαγαγεῖν τῷ λόγῳ, εὖ μάλα πεῖ τούτων ἀποφαινάμενον, μᾶλλον δ' νομοθετήσαντα. φησὶ δ' μήτε δίκαιον δικάζης, φρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. πάσετο γὰρ οἶμαι καὶ οὗτος, ὡς πολλῶν ὄντων ἐν τῷ βίῳ ἀδικημάτων, οὐδὲν ἂν τις εὕροι χεῖρον, οὐδὲ ἀδικώτερον, ἢ ἑκείνοις πρὸς, καὶ ἀμείνους λόγων κατασκευάσθαι, ὅστις ἐξ ἁπάντος ὁ διαβάλλων ἐπιχειρεῖ πιεῖν, ἄκριτον ἀγῶνα τ' διαβαλλόμενον τῇ τῶν ἀκουόντων ὀργῇ, καὶ τ' ἀπολογίαν τῷ λαθραίῳ τῆς κατηγορίας παρεμβάλλοντος. καὶ γὰρ ἀπαρασκεύαστος, καὶ δεινὸς ἅπας ὁ τοιοῦτος ἀνθρωπος, οὐδὲν ἐς τὸ ἐμφανὲς ἄγων, ἀφ' ὧτινος οἰ λοχῶντες, ἐξ ἀφανοῦς πόθεν τοξεύουσιν, ὡς μὴ τ' αὐτοπάξασθαι δυνατὸν εἶναι, μὴ τ' ἀνταγωνιστοῦς, ἀφ' ἐν ἀπορίᾳ, καὶ ἀμηχανίᾳ τῆς πολέμου διαφθείρεσθαι. ὃ μέγιστόν ἐστι σημεῖον, τὸ

à iusto, æquo, & iudicum iureiurando calumniam abhorrere dicas. Iam sicui dubiæ fidei legum conditores videntur; quorum decreta commonent, iustitia, non studio parium iudicare, optimum poëtam citandum censeo qui præclaram sententiam, imò potiùs hac de re legem tulit: quum dixit, *Ne litem dirimas quin prius audiveris ambos.* Nimirum & hic intelligebat, nullam ex multis quæ apud homines vigent, deteriorem & iniquiorem inueniri posse iniuriam, quàm indicta causa reum damnare. Quod omni ex parte calumniator molitur: qui quem accusat, audientis iræ indefensum subijcit, & accusatione clancularia defensionem interuertit. Quiuis enim huiusmodi farinæ homo formidolosus nihil palam loqui audet: sed perinde atque qui in insidijs latent, alicunde ex abdito iaculatur, vt non sit qui resistere, aduersáque manu contendere possit: at ignaro & inscio vnde bellum inferatur, sit pereúndum. Quod maximo est indicio,

μηδὲν ὑγιὲς τῶν διαβάλλοντας λέγειν. ἐπὶ εἴ τις γε τἀληθῆ κατηγορεῖν ἑαυτῷ συνείσηται, οὗτος οἶμαι καὶ εἰς τὸ φανερὸν διελέγχει, καὶ διευθύνει, καὶ ἀντέξετάζει τῷ λόγῳ. ὥσπερ οὐδεὶς ἂν ἐκ τοῦ φοβεροῦς νικᾶν δυνάμενος, ἐπέδραμε ποτὲ, καὶ ἀπάτῃ χρήσαιτο κατ' τῶν πολεμίων. ἴδοι δ' ἄν τις τὴν τοιούτοις μάλιστα ἐν τ βασιλέων αὐλαῖς, καὶ περὶ τὰς τῶν ἀρχόντων, καὶ διωκτευόντων φιλίας εὐδοκιμοῦντας. ἔνθα πολὺς μὲν ὁ φθόνος, μυεῖαι δ' ὑπόνοιαι, παμπολλαὶ δ' κολακειῶν, καὶ διαβολῶν ὑποθέσεις. ὅπου γὰρ ἀεὶ μείζους ἐλπίδες, ἐνταῦθα καὶ οἱ φθόνοι χαλεπώτεροι, καὶ τὰ μίση ἐπισφαλέστερα, καὶ ζηλοτυπίαι κακοτεχνέστεραι. πάντες οὖν ἀλλήλους ὀξὺ διδόασι, καὶ ὥσπερ οἱ μονομαχοῦντες σκοπεῖσθαι εἴ που τῇ γυμνωθὲν μέρος ἔχουσιν τοῦ σώματος. καὶ περὶ τοῦτο αὐτὸς ἕκαστος εἶναι βουλόμενος, παρωθεῖται, καὶ παρεγκωνίζεται τὸν πλησίον, καὶ τὸν περὶ αὐτῷ εἰ δικαίως ὑποπτεύει, καὶ ὑποσκελίζει. ἔνθα ὁ μὲν χρηστὸς, ἀστεγῶς οὐδὲν ἀκριβῶσαι, καὶ παρασείσεται. καὶ

calumniatores nihil sani dicere. Nam qui veræ accusationis sibi est conscius, hic vtique palam arguit, corrigit, & iudicio se sistit cum aduersario: vt nemo qui hostem aperta acie vincere posset, insidijs & dolo vti vellet. Cæterùm id genus homines in regum aulis potissimùm videas versantes, & principum ac optimatum amicitia splendentes: vbi scilicet inuidia crebra, innumeræ suspiciones, multæque assentandi & calumniandi occasiones. Nam vbi maiores spes sese semper ostentant, hîc & inuidiæ sæuiores, odia periculosiora, æmulationes callidiores vigent. Omnes se inuicè acribus oculis intuentur, & quemadmodum qui singulari certamine contendunt, diligenter obseruant num aliquam corporis partem nudam & malè munitam conspiciant. Et cum quisque velit primas obtinere, proximum summouet, & amolitur, & priorem si possit, conuellit, & supplantat. Hîc siquis est vir frugi, prorsus illico subuertitur, & auellitur,

τὸ τελευταῖον, ἀτίμως ἐξέωσεν. ὁ δὲ κολακευτικώτερος, καὶ
πρὸς τὰς τοιαύτας κακοηθείας πιθανώτερος, εὐδοκιμεῖ καὶ
ὅλως, καὶ θάσσας κρατεῖ. τὰ δὲ τῶν A
Ὁμήρου πάνυ ἐπαληθεύεται, ὅτι
ξανὸς ἐχθρὸς, καὶ τὸ κατάπυστον
κεκίνηται. τοιγαροῦν ὡς ἐπὶ
μικροῖς τοῖς ἀγῶσιν ὄντος, ποι-
κίλας κατ' ἀλλήλων ὁδοὺς ἐπι- B
νοοῦσιν, ὅπως ταχέως καὶ ἐπισφαλε-
στάτην ἔχῃ ἡ τῆς διαβολῆς. τὴν
μὲν ἀρχὴν, ἀπὸ φόβου ἡμεν-
ελπίδος λαμβάνουσα. εἰκῇ δ'
ἔστιν ὅτε, καὶ βαγικὰ ἐπάγουσα
τὰ τέλη, καὶ πολλῶν συμφορῶν ἀ-
ναίτια. καὶ μήτοι μικρὸν, μήτ' ἀ-
στοῦν ὄζειν τοῦτο, ὡς ἂν τις ὑπο-
λάβοι, ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης,
καὶ ἀλίγων ἢ ἀγχινοίας, ἀκριβῶς C
δὲ πάνυ ἐπιμελείας δεόμενον.
καὶ γὰρ ἂν τοσαῦτα ἔβλαπτεν ἡ
διαβολὴ, εἰ μὴ πιθανόν τινα
τρόπον ἐκέκτητο. νῦν δὲ κατόψει
τῶν πάντων ἰσχυροτέραν ἀ-
λήθειαν, εἰ μὴ πολὺ τὸ ἐπαγω-
γὸν, καὶ πιθανὸν, καὶ μυεῖα ἄλλα
παρεπέφυκε τοῖς ἀκουόντων. D
διαβάλλεται μὲν οὖν ὡς τὰ
πολὺ μάλιστα ὁ πρωϊάθμος. καὶ
διατοῦτο, τοῖς ὑπολειπομέ-
νοις αὐτῆς ἐπίφθονος. ἅπαν-
τες γὰρ τῷ δι' ὀπτεξάζονται,

denique ignominioſè expellitur. Verùm qui aſſentandi eſt peritior, & ad huiuſmodi nequitiã habilior, probatur, denique ſuperat. Quibus verum Homeri carmen comprobatur. *Vilorem & vilium Mauors communis ad mit.* Quocirca cùm de rebus non exiguis inſtituatur certamẽ, alij in alios varias nocendi B vias comminiſcuntur: quarum compendioſiſſima & periculoſiſſima Calumniæ via: cuius principiũ ducitur ab inuidia inter ſpẽ metúmque fluctuante: ſed quæ miſerabiles, tragicos, & multis calamitatibus refertos exitus affert. Nec certè facile, ſimplex-ue eſt hoc quadruplatoris ſtudium, vt fortè alicui videatur: ſed arte multiplici, ſolertia non mediocri, & accurata diligentia opus habet. Non enim tam grauem noxam infligeret C Calumnia, niſi in ſpeciem vero ſimilia narraret: neque rerum omnium validiſſimã veritatem opprimeret, niſi appoſitis ad inducendum, & perſuadendum argumentis, alijſque ſexcentis artibus inſtructa auditores deciperet. Porrò calumnia plerunque petitur potiſſimũ qui in honore eſt: ob quem poſteriori- D bus eſt inuidioſus: quò ſit vt omnium telis affectetur,

μηδαμῆς ἢ κάλυμα, ἢ ἐμπόδιον προσοχθίζομαι. καὶ ἔτως ὅπως προτρέπεται αὐτὸς ἑαυτὸν, τὸν κορυφαῖον ἀνέμενον ἀποληψόμενος, καὶ τῆς φιλίας ἀποσκευασάμενος, οἷον τι, καὶ ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν, ἐπὶ τῶν δρομέων γίνεται. κἀκεῖ γὰρ ὁ μὲν ἀγαθὸς δρομεὺς, τῆς ὕστατα νύγγος ψυχὴν κατα-πεπονώσης, μόνον τῷ δρόμῳ ἐρείδεται, καὶ τῇ διανοίᾳ ἀποτείνας πρὸς τὸ τέρμα, καὶ τοῖς ποσὶ τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχων, τῷ πλησίον οὐδὲν κακουργεῖ, οὐδέ τι τῶν κατὰ τὸν ἀγωνισμὸν πολυπραγμονεῖ. ὁ δὲ κακὸς ἀνήρ, καὶ ἄθλιος ἀνταγωνιστὴς, ἀποχαυνῶν τὴν ἐκ τῶν ποδῶν ἐλπίδα, ἐπὶ τὴν κακοτεχνίαν ἐξέπεσε. καὶ τοῦτο μόνον ἐξάπαντος σκοπεῖ, ὅπως τὸν βέλτιστα τρέχοντα ἐμποδίσας, ὑπερθήσεται. ὡς εἰ τούτου διαμάρτοι, οὐκ ἄν ποτε νικήσαι δυνάμενος. ὁμοίως δὲ τούτοις, καὶ ταῖς φιλίαις τῶν εὐδαιμόνων χίνεται. ὁ γὰρ προέχων, αὐτίκα ἐπιβουλεύεται. καὶ ἀφύλακτος ἐν μέσῳ λαφθεὶς τῶν δυσμενῶν, ἁρπάζεται. οἱ δὲ, ἀγαπῶσι, καὶ φίλοι δοκοῦσι, ἐξ ὧν ἄλλοις

ceu obex, obiectúmque ipsis impedimentum. Séque primum fore quisque putat, quum sublimem illum expugnarit, & amicitia excusserit. Quale quiddam in gymnicis ludis accidit cursoribus: vbi strenuus cursor, fractis ilico carceribus, solùm primas affectans, animúmque ad metam adijciens, pedum velocitate spem victoriæ habens, vicino non incommodat, neque aliorum certatorum res curat. Contrà ignauus ille, & imbellis aduersarius, desperata celeritate, animum ad fraudem conuertit. Atque hoc solùm in vniuersum spectat, quomodo currentem obiecta remora, vel impedimento, reprimere possit: quæ ni succedant, nunquam queat vincere. Haud aliter in ambiendis magnatum amicitijs accidit: apud quos qui prominet, statim insidijs inuoluitur, & incautus ab æmulis captus discerpitur. Hi deinde diligi, & amici videri incipiunt, eo quòd alijs

φλάπτειν ἔδοξαν. τό, τι ἀξιόπιστον τῆς διαβολῆς οὐχ ὡς ἔτυχεν ἐπινοοῦσιν, ἀλλ' ἐν τούτῳ τὸ πᾶν αὐτοῖς ὄντι ἔργον, δεδιόσοι τι προσκρῦσαι ἀπρεπὲς, μηδὲ ἀλλότριον. ὡς γοῦν ἐπὶ πολὺ τὰ φερόμενα τῷ διαβαλλομένῳ πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες, ἐν ἀπιθάνοις πιστοῦνται τὰς κατηγορίας. οἷον, τὸν μοιχὸν, διαβάλλουσιν ὡς φαρμακέα. τὸν πλούσιον ἤ, ὡς τύραννον. τὸν τυραννικὸν ἤ, ὡς φονικόν. ἐνίοτε μέντοι καὶ ὁ ἀκροώμενος αὐτὸς ὑποβάλλει τῆς διαβολῆς τὰς διαφορὰς. καὶ πρὸς τὸν ζηλότυπον οἱ κακοήθεις αὐτὶ ἁρμοζόμενοι, εὐτυχοῦσιν. ἢν μὲν γὰρ ζηλότυπον αὐτὸν ὄντα ἴδωσι, διέτεινέ φησι τῇ γυναικί σου πρὸς τὸ δεῖπνον. καὶ ἀπιὼν ἐς αὐτὸν, ἀπεσείαξε. καὶ ἢν ἐρωτικὰ πρὸς αὐτὸν, οὐ μάλα ἀνδρὸς, καὶ ὅλως ἐρωτικόν. καὶ τινες καὶ μοιχικὰ πρὸς αὐτὸν αἱ διαβολαί. ὧν ἢ ποιητικὸς ἦ, καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα φρονῇ, μὰ Δί' ἐχλεύασέ σου Φιλόξενος τὰ ἔπη, καὶ διέσυρε, καὶ ἄμεσα οἷα ἐποίησε αὐτὰ, καὶ κακοσώζοντα. πρὸς δὲ τὸν εὐσεβῆ, οἷος ὁ φίλος διαβάλλεται, καὶ φιλόθεος, ἄθεος, καὶ αἰτιᾶται ὡς τὸ δεῖπνον παρωξυκὼς,

incommodarint. Iam quod Calumniæ fidem faciat, non temerè excogitant: sed in coloris delectu toti occupantur, metuentes ne quid absoni, aut alieni attexant. Sic plerunque eius quem deferunt rationes in deterius interpretando probabiles reddunt accusationes. Medicum veneficij: locupletem affectatæ tyrannidis, tyrannum proditionis insimulant. Interdum auditoris affectus, sua calumnijs discrimina suppeditat, ad cuius mores hi maligni homines sese accommodantes, scopum attingunt. Nam si zelotypum ipsum esse perspexerint: annuit, inquiunt, ille vxori tuæ inter epulas: eámque intuitus suspirauit: vxor vicissim suaue quiddam, & amatorium: alia item quæ ad suspicionem adulterij faciunt. Sin poëticæ studiosus, illa arte sibi placeat. Per Iouem tua carmina Philoxenus irrisit, insectatus est, hiulca & lege soluta dixit. Apud religiosum, & pium, impietatis, & flagitij accusatur amicus, quasi numen reijciat, &

καὶ τὴν προνοίαν ἀρνούμενος.
ὁδὲ ἀκούσας, εὐθὺς μύωπι
διὰ τῦ ὠτὸς τυπεὶς, διακέ-
καυται ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἀπέ-
φηναι τὸν φίλον, οὐ φιλομύ-
σας τὸν ἀκριβῆ ἔλεγχον. ὅλως A
γὰρ τὰ τοιαῦτα ὀπτοῦσι, καὶ
λέγουσιν, ἃ μάλιστα ἴσασιν ἐς
ὀργὴν δικάζοντα προκαλέσα-
σθαι τὸν ἀκροώμενον. ἢ ἔνθα
προῦτός ἐστιν ἕκαστος ὑπόπτευ-
τοι, ἐπ' ἐκεῖνον τοξεύουσι, καὶ B
ἀκονῶσιν ἐς αὐτόν. ὥστε τῇ
παραυτίκα ὀργῇ τεταραγμένον,
μηκέτι σχολὴν ἄγειν τῇ ἐξετά-
σει τῆς ἀληθείας. ἀλλὰ κἂν θέ-
λῃ τις ἀπολογεῖσθαι, μὴ προ-
σπεσὼν τῷ παραδόξῳ τῆς ἀκροά-
σεως, ὡς ἀληθεῖ προκατειλημ-
μένον. ἀνισωμάτατον γὰρ ὂν τὸ
εἶδος τῆς διαβολῆς, τὸ ὑπεν-
αντίον τῆς τῦ ἀκούοντος ὑπο-
δυομένης, ὁπότε καὶ παρὰ Πτολε-
μαίῳ τῷ Διονυσίῳ ὑπελήφθη
τις, ἐγχρίετό τις, ὃς διέβαλε τὸ
πλατωνικὸν Δημήτριον, ὅτι C
ὕδωρ τε πίνει, καὶ μόνος τῶν ἄλ-
λων γυναικεῖα ἀναδύεται ὑπο-
δήματα. ἢ εἰ μὴ κλη-
θεὶς, ἦλθεν ἐπί τε, πάντων
ἑῴντων, καὶ λαβὼν παραυτίκα
δίσκον, ἐκυμβάλισέ τε, καὶ προ-
σωρχήσατο, ἀπολώλει ἄν, ὡς ἐκ
ηδύμος τῷ Σίῳ τῦ βασιλέως,

prouidentiam neget. Tum auditor ceu œstro in aurem immisso, excandescit, vt est consentaneum, & re nondum accuratè cognita, amicum auersatur. Talia ferè sunt quæ ab impuris istis confinguntur & dicuntur, cùm ea norint audientis animum ad iram maximè posse prouocare. Et qua parte quisque præstat, cognoscentes, illa ipsum telis iaculisque petunt: ne auditor subita conturbatus ira, aliquod vero cognoscendo collocet otium: deinde ei qui se purgare velit, non attendat, inopinato crimine tanquam vero præoccupatus. Etenim ea calumniæ species est efficacissima, quæ cum auditoris cupiditate conflictatur: quando etiam apud Ptolemæum cognomento Dionysum, quispiam olim Demetrium Platonicum accusauit, quòd in Bacchanalibus aquam biberet, solúsq; omnium muliebribus nõ fuisset indutus. Ac nisi mane vocatus vinum bibisset omniũ in conspectu, & sumpta veste Tarentina, cymbala pulsasset, & saltasset, planè periisset, quòd regis moribus non delectaretur,

ἀλλ' ἀπιστορίσης ὢν, καὶ ἀπίστευτος τῆς Πτολεμαίου βυφῆς. παρὰ γὰρ Ἀλεξάνδρῳ, μεγίστη τότε αἰτία ἀπάντων διαβολὴ λέγοιτο, εἰ ἔλοιτό τις μὴ σέβειν, μηδὲ θεραπεύειν τὸν Ἡφαιστίωνα. ἐπεὶ γὰρ ἀπέθανεν Ἡφαιστίων, τοῦτο τῆς ἔρωτος Ἀλέξανδρος ἐβουλήθη θεὸν εἶναι καὶ τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαλουργίᾳ, καὶ δῆλον ἐποίησατο τὸν τετελευτηκότα. οὐδὲ οὕτως ἔτος τι ἀνέσησαν αἱ πόλεις, καὶ τεμένη κατεδείκνυτο, καὶ βωμοὶ, καὶ θυσίαι, καὶ ἑορταὶ τῷ κοινῷ τούτῳ θεῷ ἐπετελοῦντο. καὶ ὁ μάντις ὅρκος ἦν ἅπασιν, Ἡφαιστίων. εἰ δέ τις ἢ μειδιάσειε πρὸς τὰ γιγνόμενα, ἢ μὴ φαίνοιτο πάνυ εὐσεβῶν, δεινότατος ἐπίκειτο ἡ ζημία. τοῦτο λαμβάνοντες οἱ κόλακες πλεῖστα μεμηχανῶντο τοῦτο τῆς Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίας, θεοσεβίαν εὑρεῖν, καὶ ἀνεζωπύρουν, ὀνείρατα διηγούμενοι τοῦ Ἡφαιστίωνος, ἐπιφανείας τινὰς, καὶ ἰάματα θεραπεύοντες αὐτῷ, καὶ μαντείας ἐπιτιμῶντες. καὶ τέλος, ἕνιον παρέδρῳ, καὶ ἀνεκίκᾳ θεῷ. ὁδὲ Ἀλέξανδρος, ἥδετό τε τούτοις, καὶ μέγα ἐφρόνει, ὡσανεὶ

sed Ptolemæi delicijs infensus esset, & aduersarius. Apud Alexandrum grauissimi criminis reus fiebat, qui colere & adorare nollet Hephæstionem. Nam postea quā is è viuis excessit, amore victus Alexander, ad reliquā funeris magnificentiam additum voluit, vt mortuus inter Deos Hephæstion haberetur. Continuò ciuitates ei templa condiderunt, delubra dedicarunt, aras, victimas, & festa nouo huic Deo consecrarunt. Erátque nomen Hephæstionis iusiurandum omniū religiosissimū. Siquis autem vel risisset ad ea quæ fiebant, vel nō omni studio colere visus esset, culpa capitalis erat. Assentatores autem perspecta hac iuuenili Alexandri cupiditate, ei ignem & fomitem addere cœperunt, somnia narrantes Hephæstionis, apparitiones quasdam, & medelas ei attribuentes, eiúsque oracula prædicantes: denique assessori, malorúmque depulsori Deo sacra fecerunt. Alexander autem hæc iucundè audiebat, tandem etiam vt veris fidem habebat, & gloriabatur quòd nō modò Dei filius esset, sed

φιούων, καὶ τὰ τελεσθέντα, ὀπόσου θεοῦ παῖς ὢν μόνον, ἀλλὰ

καὶ θεοὺς ποιεῖν δυνάμενος. πόσους τοίνυν οἰόμεθα τῶν Ἀλεξάνδρου φίλων παρὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἀπολαῦσαι τῆς Ἡφαιστίωνος θειότητος, διαβληθέντας, ὡς οὐ τιμῶσι τὸν κοινὸν ἁπάντων θεὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐξελαθέντας, καὶ τῆς βασιλέως εὐνοίας ἐκπεσόντας; τότε καὶ Ἀγαθοκλῆς ὁ σάμιος, ταξιάρχων παρ' Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τιμώμενος παρ' αὐτῷ, μικροῦ δεῖν συγκαθείρχθη λέοντι, διαβληθεὶς ὅτι δακρύσειε παιόντων τὸν Ἡφαιστίωνος τάφον. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν λέγεται βοηθῆσαι Περδίκκᾳ, ἐπομοσαμένῳ καὶ πάντων τῶν θεῶν, καὶ καὶ Ἡφαίστου, ὅτι δὴ κυνηγετοῦντι οἱ, φανέντα ἐναργῶς τὸν θεὸν, ἐπισκῆψαι αὐτῶν Ἀλεξάνδρῳ φράσαι Ἀγαθοκλέους. οὐ γὰρ ὡς ἀπεχθῶς, οὐδὲ ὡς ἐπὶ πικρῷ δακρύσαι, ἀλλὰ τῆς πάλαι συνηθείας μνημονεύοντα. ἡ γὰρ κολακεία, καὶ ἡ διαβολὴ, τότε μάλιστα χώραν ἔχει πρὸς τὸ Ἀλεξάνδρου πάθος σωτιζομένου. καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ τὰ ὑψηλὰ, καὶ ἀπόκρημνα, καὶ ἀσφαλῆ τῷ τείχει προσίασιν οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ἐν ᾧ ἀφύλακτόν τι μέρος,

Deos etiam creare posset. Quot igitur Alexandri amicos, putamus illam Hephæstionis diuinitatem tum malè habuisse, quum accusarentur, quòd communem omnium Deum non colerent: ideóque expellerentur, & regis beneuolentia excideren? Tùm temporis Agathocles Samius apud Alexandrum centurio in honore erat, parum abfuit quin cum leone committeretur, accusatus, quòd sepulchrum Hephæstionis præteriens illachrymasset. Verùm illi opem tulisse fertur Perdiccas, Deos omnes, ipsúmque Hephæstiona iuratus, Deum in venatione sibi clarè visum, mandasse vt Alexandro diceret, Agathocli esse parcendum, qui non vt mortuũ lachrymasset, & quòd vanam Hephæstionis diuinitatem crederet, sed quòd pristinæ familiaritatis meminisset. Sic igitur affecto Alexandro, locus assentationi, & calumniæ aptissimus fuit. Nam quemadmodum hostes vrbem oppugnaturi, non altam, nõ præcipitem, non munitam, mœnium partem inuadunt: sed quam non custoditam,

ἢ σαθρὸν αἰδοῦνται, ἢ ταπεινὸν, ἐπὶ τοῦτο πᾶσῃ δυνάμει χωροῦσιν, ὡς ῥᾷστα παρεισδῦναι, καὶ ἐλεῖν δυνάμενοι, οὕτω καὶ οἱ διαβάλλοντες, ὅ, τι ἂν ἀθετεῖς ἴδωσι τῆς ψυχῆς, καὶ ἀνάσχετον, καὶ εὐπρόσβατον, τούτῳ προσβάλλουσι, καὶ προσάγουσι τὰς μηχανὰς, καὶ τέλος, ἀπροκατασχέτῳ, μηδενὸς ἀντιτασσομένου, μηδὲ τὴν ἔφοδον αἰσθομένου. εἶτ' ἐπειδὰν ἐντὸς ἅπαξ τειχῶν γένωνται, πυρπολοῦσι πάντα, καὶ καίουσι, καὶ σφάττουσι, καὶ ἐξελαύνουσιν, οἷα εἰκὸς ἁλισκομένης ψυχῆς, καὶ ἐξωθεσμοδισμένης ἔργα εἶναι. μηχανήματα δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ ἀπόντος κακῶς τι ἀκοῦσαι, καὶ τὸ ψεύδεσθαι, καὶ ἡ ἀπιστία, καὶ προσκλίπαρησις, καὶ ἀναισχυντία, καὶ ἄλλα μυρία ῥαδιουργήματα. πάντα μέντοι πασῶν, ἡ κολακεία ἐστὶ, συγγενὴς, μᾶλλον δὲ ἀδελφὴ τῆς ὕπα τῆς διαβολῆς. οὐδεὶς γοῦν οὕτω γηπάδας ἐστὶ, καὶ ἀδαμάντινον τεῖχος τῆς ψυχῆς προβεβλημένος, ὃς οὐκ ἂν ἐνδύσῃ προσὶς ταῖς τῆς κολακείας διαβολαῖς. καὶ ταῦτα, ὑπορυττούσης, καὶ τὰ θεμέλια ὑφαιρούσης τῆς διαβολῆς. καὶ τὰ μὲν ἐντὸς,

debilem, humilémque sonant, in eam totis viribus impetum faciunt, vt qua facillimè ingredi, & rerum potiri queant. Ita calumniatores, quod in auditoris animo languidum, fragile, & accessu facile viderint, illud adoriuntur, eóque suas machinas adducunt: denique nemine obsistente, hostilémque impetum sentiente, expugnant: deinde intra muros, cuncta igni ferróque deuastant, iugulant, expellunt: qualia verisimile est fieri animo capto, & mancipato. Artes sunt ipsis aduersus absentem, fallacia, mendacium, periurium, obsecratio, impudentia, aliæque sexcentæ astutiæ: quárum omnium maxima est assentatio, Calumniæ cognata, imò soror. Nemo enim tam generoso est animo, & adamantino muro septus, qui adulationis calumnijs non succumbat: idque cùm calumnia suffodiat, & fundamenta subtrahat. Atque hæc quidem sunt quæ foris adueniunt. Intus autem multæ

ταῦτα. ἔνδοθεν δὲ, πολλαὶ

προδόσιαι συναγωνίζονται, ταῖς χερσὶ ὀρύττουσι, καὶ τὰς πύλας ἀναπετῶσι, καὶ πάντα τρόπον τῇ ἀλώσει τῶν ἀκουόντων συμπροθυμοῦνται. πρῶτον μὲν, τὸ φιλόκαινον, ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, καὶ τὸ ἀφίκοεν. ἔπειτα δὲ, τὸ πρὸς τὰ παράδοξα τῶν ἀκουσμάτων ἐπόμενον. οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως ἡδέως πάντες λαμβάνομεν, καὶ πρὸς τὰς λεπτομυθίας, καὶ μετὰς ὑποψίας ἀκούοντες. οἶδα γοῦν τινας οὕτως ἡδέως χαριζομένους τὰ ὦτα τοῖς διαβόλοις, ὥσπερ τὸν πηρὸν χειρώμασιν. ἐπειδὰν τοίνυν τοῖς τούτων ἀπάταις συμμαχοῦσι πρόσπεσωσι, κρατοῦσιν εἰκὸς, καὶ οὐδὲ δυσχερὴς ἡ νίκη γίνεται, μηδενὸς ἀντιτασσομένου; μὴ γὰρ ἀμυνομένοις ταῖς προσβολαῖς ἀλλὰ τῷ μὲν ἀκούοντες, ἑκόντες ἑαυτὰ ἐνδιδόντες. τῷ διαβαλλομένῳ δὲ, ἢ ὑπερκλαπῇ ἀγνοοῦντος. ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτὶ πόλεως ἁλούσης, καθεύδοντες οἱ διαβαλλόμενοι φονεύονται· καὶ τὸ πάντων οἰκτιστον, ὁ μὲ οὐκ εἰδὼς τὰ γεγονότα, πρόσεισι τῷ φίλῳ φιλοφρόνως, ἀπ' μηδὲν φαῦλον ἑαυτῷ συμπεπτωκότι· καὶ τὰ πιπτόντα λέγει, καὶ πίνει,

proditiones adiuuant, manus porrigunt, portas aperiunt, omnibusque modis expugnationi auditoris vnà incumbunt. Ac primùm quidem hæ sunt, rerum nouarum studium, ac præsentium fastidium, quod hominis ingenio à naturâ est insitum: deinde verò quod ad rerum incredibilium auditionem sequitur. Nescio enim quo pacto gaudemus omnes clancului, quum plenas suspicione delationes audimus. Quibusdam enim comperi aures calumnijs ita suauiter titillari, ac si pœnnis confricentur. Proinde quum talibus adiuti socijs irruerint, vi vtique capiunt: nec ægrè paratur victoria, vbi nemo repugnat, nec vim propulsat: sed qui audit, vltro seipsum dedit: qui verò accusatur, insidiarum est ignarus. Nam haud aliter qui deferuntur, atque qui captis vrbibus pereunt, dormientes trucidantur. Et quod est omnium maximè miserabile, hic rerum actarum nescius, amicum hilari vultu adit, vt nulliùs mali sibi conscius, & consuetà dicit, facitque

παντὶ τρόπῳ ὁ ἄθλιος ἐπιδεικνύμενος. ὁ δέ, ἵνα μὴ ἔχῃ τι γνησαίτερον, καὶ ἐλευθεριώτερον, καὶ παῤῥησιαστικόν, εὐθὺς ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργήν, καὶ τὸν θυμὸν ἐξέχεε. καὶ τέλος, πάνυ ἀπολογίαν προσαιδόμενος, ἐγνωμάτευκε τὸν φίλον παροξυνόμενος. ἵνα δὲ ἀγχινοώτερος, καὶ ταπεινότερος, προσποιεῖται μὲν, καὶ προσμειδιᾷ τοῖς χείλεσιν ἄκροις, μισεῖ δέ, καὶ λάθρα τοὺς ὀδόντας διαῤῥίει. καὶ ὡς ὁ ποιητὴς φησι, βυσσοδομεύει φίλα ὀργήν. οὐ δὴ ἐγὼ οἶδ' οἶμαι ἀδικώτερον, οὐδὲ δουλοπρεπέστερον, ἐπδακόντα τὸν χεῖλος, ἐπιζῆφαι καὶ χολῶσαι, καὶ τὸ μῖσος ἐν αὐτῷ καταπλῆσαι αὔξειν, ἕτερα μὲν πλάττοντα ἐν φρενοῖν, ἄλλα δὲ λέγοντα, καὶ ἐπιμειδιῶντα ἱλαρῷ καὶ κωμικῷ προσώπῳ, μᾶλλα πεπαθότα τινα, καὶ γέμοντα τραγῳδίαν. μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν, ὅταν δὴ πάλαι φίλος ὁ διαβαλλόμενος ἔδοξεν εἶναι τῷ διαβαλλομένῳ, ποτὲ ὅμοιος. τότε γὰρ ὅτε φανερὸν ἀκούειν ἐπὶ θέλουσι τὸν διαβαλλόμενον, καὶ τὰ ἀπολογούμενον, τὸ ἀξιόπιστον τῆς κατηγορίας ἐν τῇ πάλαι δοκούσῃ φιλίᾳ προσηλῶσι. οὐδὲ τοῦτο λογίζόμενοι, ὅτι πολλαὶ πολλάκις ἐν τοῖς φανεροῖς μί-

insidijs omnifariam miser obsessus. Tum ille, si homo ingenuus est, & liber, ac confidens, iram ilico rumpit, animúmque effundit: denique præuisa defensione, agnoscit se aduersus amicum abs re fuisse exacerbatum. Sin autem ignauiore est, & abiectiore animo, admittit quidem, summissque labijs arridet: verùm odit, & clam dentibus frendet: ac vt inquit poëta, iram in animo molitur. Quo vtique homine nihil putem iniustius, nihil seruilius, qui admorso labro bilem intus alit, odiúmque intra se conceptum auget, dum aliud in mente occulit, aliud in ore habet, & plenam affectibus tragœdiam in se commouet. Túnc que potissimùm hoc faciunt, quum simile facit delator qui delati olim amicus videtur fuisse. Tunc enim ne vocem quidem delati, tantum abest vt defensionem audire velint: tantum fidei calumniæ facit, præcepta illa de veteri ipsorum amicitia opinio: cùm non reputent inter amicissimos clam alijs non rarò multas simul-

ἄλλους παρεμπίπτουσιν αἰτίας, τὸν
ἄλλοις λανθάνουσαν. ἢ ἐνίοτε
οἷς αὐτός τις ἔνοχός ἐστι, τούτοις
φθάσας κατηγορεῖν τοῦ πλη-
σίον, ἀφυγεῖν, οὔτε πειράσωμος A
τῶν διαβολῶν. καὶ ὅλως, ἐχ-
θρὸν μὲν οὐδεὶς ἂν τολμήσειε
διαβάλλειν. ἄπιστος γὰρ αὐτό-
θι ἡ κατηγορία, πρόδηλον ἔ-
χουσα τὴν αἰτίαν. τοῖς δοκῶ-
σι δ' μάλιστα φίλοις ὑπάρχειν, B
τοῖς πρὸς τοὺς ἀκούοντας
εὔνοιαν ἐμφῦσαι προαιρούμε-
νοι, ὅτι ἐπὶ τῷ ἐκείνων συμφέ-
ροντι οὐδὲ τῶν οἰκειοτάτων ἀ-
πέχονται. εἰσὶ δέ τινες, οἳ κἂν
μάθωσιν ὕστερον ἀδίκως διαβε-
βλημένοις παρ' αὐτοῖς τοὺς φί-
λους, ὅμως ἀπ' αἰσχύνης ὧν
ὑπέστησαν, οὐδέ τι προσέσθαι,
οὐδὲ τολμῶσι προσβλέπειν
αὐτούς, ὥσπερ ἠδικημένοι γὰρ
μηδὲν ἀδικοῦντας ἐπιγνῶ-
σαν. τοιαῦτα πολλῶν κα-
κῶν ὁ βίος ἐπλήσθη ὑπὸ τῶν
ἔτι ῥᾳδίως, καὶ ἀνεξετάστως
πεπιστευμένων διαβολῶν. ἢ μὲ-
γὰ Αντία, τελευταίαις φησὶν
ἡ Περίτε, ἢ κάκιστε Βελ-
λεροφόντιν, ὃς μ' ἤθελε φιλό-
τητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ,
αὐτὴ πρότερος ὑπερέπεσα,
καὶ ὑπερφθέσα. καὶ μικροῦ ὁ

simultatũ causas intercedere: interdum etiã eum, quorum ipse reus est, socium insimulare, dũ sic anteuertẽdo, calumniam nititur euitare: denique neminem audere inimico calumnias instruere. Nam ei accusationi non habetur fides, cuius manifesta est causa. Verùm eos qui videntur amici, potissimùm aggrediuntur, optantes suam erga auditores beneuolentiam indicare, quòd in ipsorum commoda, neque familiarissimis parcant. Quidam autem sunt, quibus tametsi postea comperitur falsum apud se crimen amicis fuisse impositum, tamen cùm id credidisse pudeat, neque admittere quicquam, neque illum intueri audent, ac si iniuria sint affecti, quia nihil ab illis delictum agnouerũt. Proinde multis malis refecta est hominum vita, eò quòd tam facilè, nullâque facta disquisitione calumnijs fides habetur. Nam ait Antia, *Prate velim pereas, perime nisi Bellerophontem, Qui tenerum inuita voluit violare pudorem*: quanquã ipsa prior solicitarat, & neglecta fuerat. Ac parum abfuit, quin adolescens in congressu

συμπλοκὴν διαφθάρῃ, ὑπὲρ τοῦ σωφρονεῖν κατεχόμενον, καὶ τὸν παρὰ τὸ ξένιον αἰδοῖ τινὶ τοῦ μάλα γυναικὸς ὑπερβαλλομένου. ἦ καὶ Φαίδρα, κἀκεῖνα τὰ ὅμοια κατειποῦσα τῷ ἀνδρὶ, ἐπάρατον ἐπέπεισε τὸν Ἱππόλυτον ἀφεῖναι τοῦ πατρὸς, εἰ δὲν ὦ θεοὶ, εἰ δὲν ἀνόσιον εἰργασμένον. καὶ φησει τις. ἀλλ' ἀξιόπιστός ἐστιν ἐνίοτε ὁ διαβάλλων ἀνὴρ, τά τε ἄλλα δίκαιος, καὶ σωφρονεῖν εἶναι δοκῶν. καὶ ἐγὼ οὐκ ἀποφήσω αὐτῷ, ἅτε μηδὲν ἂν τοιοῦτο κακουργήσαντι. ἆρ' οὖν τῷ Ἀριστείδου ἔστι τις δικαιότερος; ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνος συνίσταται ἐπὶ τὸν Θεμιστοκλέα, καὶ συναπαρώξυνε τὸν δῆμον, ἧς φασιν ἐκεῖνος πολιτικῆς φιλοτιμίας ὑποκεκινημένος. δίκαιος μὲν γὰρ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης. ἀνθρωπος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν, καὶ χολᾶν εἶχε, καὶ ἠγάπα τινάς, καὶ ἐμίσει. καὶ εἰ γε ἀληθὴς ἐστὶν ὁ περὶ τοῦ Παλαμήδους λόγος, ὁ συνετώτατος τῶν Ἀχαιῶν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἄριστος, τῷ ὑπερβαλλῶ, καὶ ἐνίοτε καὶ ἐπὶ τοῦ φθόνου φαίνεται συντεθεικὼς κατ' αὐθρεῖς ὁμοίους, καὶ φίλου, καὶ ἐπὶ τὸν αὐτὸ

cum Chimæra perierit, caſtitatis dans pœnas, & pudoris erga hoſpitem, inſidijs à laſciua muliere petitus. Quiddam etiam ſimile Phædra de priuigno obloquuta, fecit vt Hippolytus à patre deuoueretur, etſi nihil, ô Dij, nihil nefarij perpetraſſet. At dicet aliquis. Quandoque fide dignus eſt calumniator, qui alias iuſtus & prudens videtur eſſe, eique præbenda auris, vt qui tale nihil perpetrarit. Eſt ne aliquis iuſtior Ariſtide? attamen ille in Themiſtoclem conſpirauit animoſque populi concitauit gloriæ popularis, vt aiunt, æmulatione titillatus. Alias vir bonus Ariſtides: ſed homo cùm eſſet, iraſci poterat, & alios amabat, alios oderat. Si verum quoque eſt, quod de Palamede ferunt, quidam Græcorum ſapienſſimus, aliiſque in rebus optimus, inuidia flagrans inſidias paraſſe ferur cognato, amico, & ad idem periculum profecto

κίνδυνον ἐπιπλεύσαντος. εἰ-

σως ἔμφυτον ἅπασιν αὐθρώποις ἡ περὶ τὰ τοιαῦτα ἁμαρτία. τί γὰρ ἄν τις, ἢ τὸν Σωκράτην λέγοι, τὸν ἀδίκως ὑπὸς τῶν Ἀθηναίων διαβεβλημένον ὡς ἀσεβῆ, καὶ ἐπίβουλον; ἢ τὸν Θεμιστοκλέα, ἢ τὸν Μιλτιάδην, τὸν μὴ πολλαχοῦ τὰς νίκας, ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος κατορθώσεις λυμηνάμενα; εἰσὶ γὰρ τὰ παραδείγματα. καὶ χαλεπὸν, τὰ πλείστα ἤδη γνώριμα. τί οὖν χρὴ ποιεῖν τὸν γε νοῦν ἔχοντα, ἢ ἀρετῆς, ἢ ἀληθείας ἀμφισβητουμένης; ὅσῳ οἶμαι καὶ Ὅμηρος ἐν τῷ περὶ σειρήνων μύθῳ ἠνίξατο, παραπλέειν κελεύσας τὰς ὀλεθρίους ταύτας τῶν ἀκουσμάτων ἡδονὰς, καὶ ἀποφράττειν τὰ ὦτα, καὶ μὴ ἐᾶν αὐτὰ ἀναπεπταμένοις τοῖς πάθεσι προειλημμένοις, ἀλλ' ὑπισήσαντα ἀκριβῆ θυρωρὸν τὸν λογισμὸν ἅπασι τοῖς λεγομένοις, τὰ μὲν ἄξια, προσίεσθαι, καὶ παραβάλλεσθαι. τὰ φαῦλα δ', ἀποκλείειν, καὶ ἀπωθεῖν. καὶ γὰρ ἂν εἴη γελοῖον, τὰ μὲν οἰκίας θυρωρὸς καθιστάναι, τὰ ὦτα δ', καὶ τὴν διάνοιαν, ἀνεῳγμένα ἐᾶν. ἐπεὶδὰν τοίνυν τοιαῦτα προσπίπτῃ τις λέγων, αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν,

adeò naturæ hominum familiare est hoc errore labi. Porrò, quorsum attinebat & Socratem recensere, impietatis & insidiarum apud Athenienses insimulatum? Quid Themistoclem, aut Miltiadem tot partis victorijs, suspicione proditionis notatos? Sunt enim exempla innumera, & vulgo iam pleraque non ignota. Quid igitur faciet vir prudens, quum de virtute, aut veritate ambigitur? Sanè quod Homerus in Sirenum fabula docet, quum iubet vt pernicioſas haſce ſermonum voluptates prætereat, obturet aures, nec eas paſſim aperiat affectu præoccupatis: ſed ſedulo ianitore adhibito, ratione nimirum quæ delationes expendat: dignas quidem recipiat & admittat: malas verò excludat, & depellat. Ridiculum enim ſuerit ædium ianitores conſtituere, aures verò mentémque aperta ſinere. Quum igitur quiſpiam talia quæpiam tibi dixerit: rem ipſam apud te perpendas,

μήτε ἡλικίαν τῆς λέγοντος ὁρῶντα, μήτε τὸν ἄλλον βίον, μήτε τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀγχίνοιαν. ὅσῳ γάρ τις πανουργότερος, τοσούτῳ ἐπιμελεστέρας δεῖται τῆς ἐξετάσεως. οὐ δεῖ τοίνυν πιστεύειν ἀλλοτρίᾳ κρίσει, μᾶλλον δὲ μίσει τὸ κατηγορηθέντος, ἀλλ' ἑαυτῷ τὴν ἐξέτασιν φυλακτέον, τῆς ἀληθείας ἀποδοτέα καὶ τῷ διαβεβλημένῳ τὸν φθόνον, καὶ ἐν φανερῷ ποιησαμένῳ τὸν ἔλεγχον τῆς ἀκριβεστέρου διανοίας, καὶ μισητὸν φῦσαι, καὶ ἀγαπᾶν τὸν διαβεβλημένον. πρὶν δὲ τοῦτο ποιῆσαι ἐκ τῆς ἀφορμῆς διαβολῆς κεκινημένον, Ἡρακλεῖς ὡς μεγαλωδὴς, καὶ ταπεινὸν, καὶ φαύλων οὐχ ἥκιστα ἄδικον. ἀλλὰ τούτων ἁπάντων ἄπορον, ὅσῳ ἐν ἀρχῇ ἔφημεν, ἡ ἄγνοια, καὶ τὸ ἐν σκότῳ που εἶναι τὸν ἀκριβῆ βάθρον. ὡς εἴ τις θεῶν τὰς ἀποκαλύψειεν ἡμῶν τοῖς βίοις, οἴχοιτο ἂν φεύγουσα ἐς τὸ βαραθρον ἡ διαβολὴ, χώραν οὐκ ἔχουσα, ὡς ἂν πεφωτισμένων τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῆς ἀληθείας.

nec delatoris ætatem, nec mores, nec in dicendo solertiam spectes. Nam quo quis est disertior, eo accuratiore disquisitione indiget. Ergo alterius iudicio, imò potiùs accusatoris odio non est credendum: at veri examen sibi seruandum, tum calumniatori inuidiam tribuendo, tum vtriusque mentis argumentum patefaciendo. Et sic alterum odisse, alterum amplecti licet, quem probaueris. Sed priusquàm hoc factum sit, prima calumnia commoueri, hercle quàm inuenilis, abiectique animi est, & à iustitia semotissimi. At verò horum omnium causa, vna est ignorantia, tenebræque illæ quibus cuiusque mores obuoluuntur. Nam si Deorum quispiam animos nostros retegeret, in barathrum aufugeret, locum non inueniens Calumnia, vt pote rebus à veritate illustratis.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ, Η περὶ τὴ ἀποφράδος.

PSEVDOLOGISTA, SIVE DE APOPHRADE, HOC EST, die nefasto.

ARGVMENTVM.

Inuectiua est in eum, à quo derisus fuerat, quòd Apophradi verbo vsus esset, ipsumque diei atro comparasset. Continetur autem tota oratio duabus partibus, quarum priore ostendit, nomen Apophradis Graecum, & vsitatum Graecis esse, & se rectè eo vsum quoque esse, eâque exemplis aliorum, qui similibus nominibus etiam alios nefarios ac detestabiles, probrosè appellarunt. In altera autem vitam & mores, & item sermonem ac dicendi genus illius insectatur, ostendens illum meritò ac dignè ista voce cognominari, vt potè atrum ac detestabilem, & ab alijs quoque similibus antea appellationibus eodem modo passim notatum, affixa etiam prosopopœia linguæ, expostulantis cum illo super abusu, & fœde ministerio, cui adhibeatur. Exordium longius paulò est ad attentionem ac docilitatem pertinẽs, captata interim & benevolentia instituto suo, ab exemplo Archilochi, qui se eodem modo vltus fuerit. Post Exordium Prosopopœia Elenchi ex Menandri prologis introducitur, qui argumentum rei & occasionem scripti huius exponit. Titulus alter à materia de qua tractatur, alter ab ipsius, qui accusatur effectu siue opere sumptus est, quòd falsò de voce Apophradis iudicarat, eámque quasi peregrinam ac barbaram deriserat. Est enim λογίσης examinator, ἐξέτασης & κριτὴς seu δοκιμαστὴς, vt Hesichius indicat.

Λλ' ὅτι μὴ ἠγνόεις τοὔνομα τὴ ἀποφράδα, παντί που δῆλον. πῶς γὰρ οὐχὶ βάρβαρον εἶναί μοι τὴ φωνὴν ἐπ' αὐτῷ εἰπόντα ἐμοῦ; ἢ ἀποφράδι ὅμοιος εἶπας; τῶν γὰρ τρόπων σου νὴ Δία μεμνημαι, εἰ μὴ σὺ τῇ τοιαύτῃ ἡμέρᾳ, εἰμὶ καὶ παντάπασιν αὐτὴν

A T quod Apophradis nomẽ ignorabas, cuiuis facilè patet. Quomodo enim accusares me ceu barbarũ lingua, ob hoc quod de te dixi apophradi similẽ esse te? Nã mores tuos memini me cum tali die conferre, nisi prorsus ne audisses quidem

κοος ἥδεως τῷ ὀνόματος. ἐγὼ δὲ τὰ μὲν ἀποφαίνειν ὅ, τι καὶ βούλεσθαι εἶναι, διδάξω σε μικρὸν ὕστερον. τοῦ δὲ Ἀρχιλόχου ἐκεῖνο, ἅπερ σοι λέγω, ὅτι πέπονθα τῷ περὶ πωεῖληφας, εἰκῆ πρὸς τοιοῦτ' ἰάμβων ἀκούεις Ἀρχίλοχον, πάριον τὸ γένος, οὐδὲ κομιδῇ ἐλεύθερον, καὶ παρ' ἡσίᾳ σωοντα, μηδὲν ἐκείνωτα ὀνησιζίζειν, εἰ καὶ ὀπιμάλιστα λυπήσειν ἔμελλε τοὺς πεπιστεῖς ἐσομένους τῇ ὀργῇ τῶν ἰάμβων αὐτῶ. ἐκεῖνος τοίνυν τοιούτος πρὸς τοὺς τοιούτων ἀκούσας κακῶς, πέπονθα ἔφη τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐπιλαμβάνεσθαι τῷ περὶ, εἰκάζων ἑαυτὸν τῷ πεπληγότι ὁ Ἀρχίλοχος, φύσει μὲν λάλῳ ὄντι, καὶ πάνυ πρὸς αὐάγκης. ὁπόταν δὲ καὶ τὸ περὶ λαθὼν, γελοιότερον βοᾶν ἔπι. καὶ σὺ δὲ ἔτι ὦ κακοδαίμον ἄνθρωπε, τί βλασφήμως, τοιαῦτα λάλον πάρεξ οὐδὲν ὅτι σεαυτὸν, αἰτίας ζητοῦντα, καὶ ὑποθέσεις τοῖς ἰάμβοις, ταῦτά σοι καὶ ἄνωθεν ἀπειλῶ, ἵνα μὴ τὴν δίκην τῷ Ἀρχιλόχῳ εἰκάζων ἑαυτόν. πόθεν δὲ πολλῆς καὶ δεινοῦ σοι ἡ μανία σωφθῶς ἐπιθέων ἀξίαν βασιανῶσαι, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ αὐτὸ Ἀρχίλοχος ἐκεῖνος διωρκέσατο, πέσσας καλέσας καὶ τὸν Σιμωνίδην, καὶ τὸν ἀμφιτρύωνα συμπεσεῖν μετ' αὐτῶν καὶ εἴ τι τῶν περὶ-

nomẽ hoc. Ego verò ipſam quidẽ Apophradẽ, quid ſibi velit, quidq; ſignificet, paulò pòſt te docebo. In præſentiũ autẽ Archilochi illud tibi dico, quòd videlicet cicadã ala
A cõprehẽdiſti. Simodo poẽtã Archilochũ fuiſſe audiſti, qui genere fuerit Parius, homo liber admodũ, & dicax, neq; cõuitiari vnquã veriti, etiãſi
B quã maximè moleſtus futurus eſſet ijs, qui in iamborum ipſius otiũ incurrerent. Ille igitur cũ malè à quopiã iſtorũ audijſſet, hominẽ ait alis cicadã cõprehẽdiſſe: cõparãs ſeipſum cicadæ Archilochus, natura quidẽ ſtrepere, ac nulla cogente neceſſitate, vocali: quoties autẽ etiã ala
C cõprehẽditur, altius quiddã ſtridẽti. Tu quoq; igitur, inquit, homo infœlix, quid tibi vis, qui poẽtã loquacẽ cõtra te ipſum irritas, alioqui cauſas, & materiã ſuis iãbis
D quęrẽtẽ? Atq; hæc tibi quoq; nũc interminor, haud equidẽ per Iouẽ me ipſũ cũ Archilocho conferens: vnde enim hoc poſſẽ, vt qui lõgè adeò
F inferior illi ſim? ſed quòd tibi conſcius ſim, innumera quædã iãbis digna, abs te in vita perpetrata eſſe: ad quæ mihi videtur ne ipſe quidem Archilochꝰ ſufficere, aſſũpta etiã Simonide, & Hipponacte, vt vel vnũ aliquod eorũ

ὄντων σοι κακῶν. ὥτω σύγ-
παῖδας ἀπέφηνας ἐν πάσῃ βδε-
λυρίᾳ, τ' Ορεσβοικίδλω, καὶ τ'
Λυκαμβλω, καὶ τ' Βυπαλον, τοὺς
ἑκείνων ἰαμβους. καὶ ἔοικε θεῶν A
τις ἐπι χέλος ἀγαγεῖν σοι τότε
τὸν γέλων, ἐπι τῇ ἀποφράδι
λεχθείσῃ, ὡς αὐτὸς μὲ, Σκυθῶν
καταφανέστερος ἠρώτα, κομιδῇ
ἀπαίδευτος ὢν, καὶ τὰ κοινὰ B
ταῦτα, καὶ τὰ ἐν ποσὶν ἀγνοῶν,
ἀφ' ὑμῶν ἐυλογον παρέχοις τῶν
κατ' σὲ λόγων αὐδεὶ ἐλευθέρῳ,
καὶ οἰκοθεν σε ἀκεῖβῶς εἰδότι; καὶ
μηδὲν ὑποσελμόῳ, τὸ μὴ κα- C
κὲ πάντα ἐξεπῖν. μᾶλλον δ'
ἡμῖξαι ἃ προσῆκεις νύκτωρ καὶ
μὲθ' ἡμέραν ἐπ καὶ νῦν, ἐπὶ
πολλοῖς τοῖς πρὶν ἐκείνοις. καί-
τοι μάταιον ἴσως, καὶ πειστὸν,
ἐν παιδείας γάμῳ παῤῥησιάζε-
σθαι πρὸς σέ. οὔτε γὰρ αὐτὸς
ἄν τε ζηλωτὸν ἡμῖν πρὸς τὴν D
ὠφέλειαν, οὐ μᾶλλον ἢ καὶ
δαρεῖς μεταπεισθεὶς αὖ, μηκέ-
τι τοιαῦτα κυλινδεῖν, ἀπαξαυ-
τοῖς σωφρονῆς ἡγεμὼν, οὔτ'
εἶναί τινα νομίζω τὸν ἀγνοοῦν-
τα ἐπ τὸ κακὸν σῶ τολμώ-
μενα, καὶ ἃ λέγων ἀνθρωπος ἐς
ἑαυτὸ παρανομεῖς, οὐχ ὥτως ἀ-
σφαλὴς, οὐδὲ ἀφανὴς βδελυρὸς
ἐν, οὐδὲ δεῖ τινος τ' ἀποδύσοντος

quæ in te sũt, malorũ descri-
bãt. Adeò ceu pueros quosdã
tecũ collatos, malitia superã-
sti & Orodœcidẽ, & Lycãbẽ,
& Bupalũ, quibus iãbos ille
suos cõsũmit. Atq; adeò vi-
detur Deus quispiã risũ isti
tũc tuis inmisisse labijs, quã-
do Apophradis huius mẽtio
est facta: quo manifestiꝰ quã
in Scythis fieret, & indoctum
esse te magnopere, & cõmu-
nia hæc, atq; ante pedes po-
sita ignorare: principiũ autẽ
cõmodũ orationis cõtra te
ĩsistituẽdæ, suppeditares ho-
mini libero, tẽque familiar-
ter, idque exactè noscẽti, ni-
hilque vrituro quominus
omnia foras eloquatur, imò
verò proclame; quæcunque
etiã nunc post multa illa su-
periorã noctu & interdiu a-
gis. At inane forsan & su-
perua caneum fuerit, erudiendi
modo apud te dicendi liber-
tate vti. Neq; enim ipse vn-
quã melior futurus facilè ẽs
ex ea obiurgatione, nõ ma-
gis quã scarabeus si monitus
sit, vt ne amplius in sterçore
se volutet, cui semel assueue-
rit. Neq; etiã quẽquam esse
arbitror, qui adhuc ignoret
ea, quæ tu ẽs aliquãdo ausus,
quæq; homo ætate iã confec-
tus in te ipsũ delinquis: nõ
ita tutus, neq; obscurè malus
es: neque etiam opus quo-
piã est qui leoninam pellem

πλὴν λεοντῆς, ὡς φασιν οἱ παλαιοὶ, καὶ ὄνου λύρας· ἢ μήτις ἄρα ἐξ Ὑπερβορέων ἥκοι, ἢ ἐς τοσοῦτον κωμῳδοῖτο, ὡς μὴ ἰδὼν, οὐδὲ ἀκηκοὼς ἄλλων ἁπάντων ὑβριστοτάτου τε ὄντα, καὶ περιμένειν ὀγκωμένου φορτικὸν ἀκούειν. οὕτω πάλαι καὶ σοὶ πρὸς ἐμοῦ, καὶ παρὰ πᾶσι καὶ πολλάκις, κεκήρυκται τὰ σὰ, καὶ δόξαν οὐ μικρὰν ἴσχεις ἐπ' αὐτοῖς ἀφ' ὧν Λειψυδρίῳ, ἀφ' ὧν συβαρίτῃ Μίσθωνα, ἀφ' ὧν τὸν χῖον ἐκεῖνον Βάσσαν, ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφόν. ῥᾴδιον δ' ὅμως οἶμαι καὶ ἐμοὶ δόξαι λέγειν, ὡς μὴ αἰτίαν ἔχοιμι μόνος αὐτὸν ἀγωνίσαι, μᾶλλον δὲ παρακληθεὶς ὑπὸ τῶν Μενάνδρου φορτικῶν εἷς, ὁ ἔλεγχος, φίλος ἀληθείᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ θεός. οὐκ ὀκνήσαντος τῶν ἐπὶ σκηνῆς ἀναβαινόντων, μόνοις ὑμῖν ἐχθρὸς τοῖς δεδιόσι τὴν γλῶτταν αὐτῶν, πάντα καὶ εἰδότος, καὶ σαφῶς διεξιόντος, ὁπόσα ὑμῖν συνοίσει. χάριν γοῦν τοῦτο φήσουσ' ἂν, εἰ ἐθελήσειεν ὑμῖν φορτικιλδὼν ὕτος διηγήσασθαι τοῖς θεαταῖς σύμπαντα τὰ δράματος τὸν λόγον. ἄγε τοίνυν ὦ φορτικὸν, καὶ δημόσιον αἴσχος ἔλεγχε

tibi detrahat, vt te prægrandem esse asinum pateat, aut si quis ex Hyperboreis veniat, aut in tantum sit Cumæus, vt non statim conspectum te asinum omnium contumeliosissimum agnoscat, quamquam non expectarit, dum rudentem etiam audiat. Ita iam olim & à me, & apud omnes, & sæpe, res tuæ proclamatæ sunt, & famam inde haudquaquam exiguam nactus es supra Ariphradem, supra Sybaritam Misthonē, supra Chium illum Bastam, qui similia calluit. Sed dicēdum tamen est, etiamsi friuola dicere videbor, ne mihi vitio vertatur, quòd hæc solus ignorem. Imò verò nobis est aduocandus ex Menandri prologis vnus, Elenchus videlicet ille, amicus veritatis, & libertatis Deus, eorum qui in scenam ascendunt non obscurissimus, solis vobis inimicus, qui linguam ipsius formidatis, & scientem omnia, & planè enarrantem, quorumcunque vobis conscia est. Plausibile igitur hoc fuerit, si ille voluerit ante nos ingressus, exponere auditoribus vniuersam fabulæ rationem. Proinde age ô Prologorum & Deorum optime Elenche,

ἄγε δημόσιον αἶσχος ἔλεγχε

ἔρα ὅπως σαφῶς προδιδάξῃς τοὺς ἀκούοντας, ὡς οὐ μάτην, οὐδὲ φιλαπεχθημόνως, οὐδ' ἀβίωτοις ποσὶ κῦρ τῷ παρεῖναι, ὅτι τοῦδε τ' λόγου ἀπαντήσομεν, ἀλλὰ ἢ ἴδιόν τι ἐμυνόμενοι, καὶ τὰ κοινὰ μισοῦντες τὸν ἄνθρωπον ὅτι τῇ ἀληθείᾳ. ταῦτα μόνα εἰπὼν, καὶ σαφῶς προδιηγησάμενος, ἴλεως ἄπιθι ἐκποδών. τὰ ἢ ἄλλα, ἐμοὶ καταλιπὲ, μιμησόμεθα γάρ σε, καὶ διελέγξομεν τὰ πολλὰ, ὡς παῤῥησίας τε, καὶ ἀληθείας ἕνεκα, μηδένα αἰτιάσασθαί σε. μήτε ἢ ἐμὲ πρὸς αὐτὸν ἐπαινέσῃς ὦ φίλτατε ἔλεγχε, μήτε τὰ ἐκείνῳ προσόντα προσεκχήσῃς αὐτῷ. ἐ γὰ ἄξιον, θεῷ ὄντι, ὅτι σόφα σοι ἐλθεῖν τὸν περὶ τῶν οὕτω καταπύστων λόγους. ὁ γὰ σοφιστὴς οὗτος εἶναι λέγων, ὁ Φιλόλογος ἤδη φησὶ ταῦτα, ἐς ἀλυμπίαν ποτὲ ἥκε, λόγον τινὰ περὶ πολλῶ συγγεγραμμένον ἐπιδεικνύμενος τοῖς πανηγυρίσαις. ἐῶ ἢ ὑπόθεσιν τῷ συγγράμματι, ὁ Πυθαγόρας κωλυόμενος ὑπό τινος Ἀθηναίων, οἶμαι μετέχειν τῆς ἐν Ἐλευσῖνι τελετῆς ὡς βάρβαρος, ὅτι ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας περὶ τούτου πάντα, ἢ Εὔφορβος γεγονέναι.

vide vt planè doceas auditores, non fruſtra, nõ inimicè neque quod vulgo fertur, illotis pedib⁹, nos ad orationem hanc peragẽdam accedere, ſed cùm vt priuatum quiddam vlciſcamur, tũ quia in genere hominẽ ob malitiam odimus. Atq; hæc ſola præfatus, ac planè elocutus, è medio propitius abi: cętera verò nobis relinque: imitabimur enim tẽ, & pleraque coarguemus, vt loquendi libertatis, & veritatis gratia nemo te accuſet. Neq; verò me ô optime, apud ipſos cõmendaueris, neque rurſum, quæ illi adſunt, temerè præeffuderis. Nõ enim dignum eſt, Deus cùm ſis, vt verba de rebus adeò deteſtandis in os tibi veniant. Nam hic qui ſe Sophiſtam eſſe dicebat (iam hæc dicit prologus) Olympiam aliquando venit, orationem multò iam antè conſcriptam recitaturus ijs qui ad ſolennem ludorum celebritatem conuenerant. Erat autem argumentũ eius ſcripti. Pythagoras aliquando ab Athenienſe quodam prohibitus, vt opinor, cõmunicare cũ ijs qui Eleuſinia ſacra peragebant, tanquã barbarus, eo quòd ipſe Pythagoras diceret, ante ea tẽpora etiã Euphorbum ſeſe fuiſſe.

ἐτύγχανε ὢν ὁ λόγος αὐτῷ κατὰ τὸν Αἰσώπου κολοιὸν, συμφορητὸς ὢν ἐκ ποικίλων ἀλλοτρίων πτερῶν. βουλόμενος δὲ μὴ ἴσα δόξαι λέγειν, ἀλλ' αὐτοσχεδιάζειν τὰ ἐκ τοῦ βιβλίου, δεῖταί τῶν συνήθων τινός. ὁ δὲ ἐκ Παρῶν ἐκεῖνος, ἀμφὶ δίκας ἔχων τὰ πολλὰ, ἐπιδεὴς αἰτήσεως τινὰς ὑποθέσεις τοῖς λόγοις, τὸν Πυθαγόραν αὐτῷ παρεκάλεσεν. καὶ οὕτως αὐτὸν ἐπέπεισε, καὶ συνέπεισε τὸ θέατρον ἀκούειν τῶν ἀπὸ τοῦ Πυθαγόρου ἐκείνου λόγων. ἦν δὲ τὸ ἐπὶ τούτῳ, ὁ μὲν, πάνυ ἀπίθανος ἐν τῇ ὑποκρίσει, συνείρων οἷον οἶκος ἐκ πολλῶν ἐπεμελήθη, καὶ μεμελετήθη, εἰ καὶ ὅπ μάλιστα ἡ ἀναισχυντία ὑπῆν, ἐπήμυνε, καὶ χεῖρα ὤρεγε, καὶ συνηγωνίζετο αὐτῷ. γέλως δὲ πολὺς παρὰ τῶν ἀκουόντων. καὶ οἰμὼζ, ὡς ἡ παρρία ἐκείνου μεταξὺ ἀποβλέποντες, ὑπεδήλουν ὡς οὐ λέληθε συμφράξας αὐτῷ τὴν ῥᾳδιουργίαν. οἱδὲ, καὶ αὐτὰ γινώσκοντες τὰ λεγόμενα, παρ' ὅλην τὴν ἀκρόασιν διετέλεσαν, ἓν τοῦτο μόνον ἔχοντες ἔργον, ἀλλήλων τηρεῖν, ὅπως μὴ μνήμης ἔχων περὶ τὸ διαγινώσκειν ὅπου ἕκαστον ἦν τῶν

Porrò illa ipſius oratio erat iuxta Æſopi graculum, ex varijs aliorum pennis conſarcinata. Itaque cùm vellet videri haudquaquam friuola dicere, ſed ex tempore è libro deſumpta pronuntiare, quendam ex familiaribus rogat (erat autem Patrenſis ille, circa lites plerunque verſatus) vt poſtquam dicendi aliquod argumentum poſtulaſſet, Pythagoram ipſi ſtatim ſubijceret. Ac ita tum fecit homo ille, & perſuaſit theatro vt illam de Pythagora orationem audirent. Erat verò, id quod conſequens fuit, ineptus ad actionē & geſtum corporis, connectens, vt veriſimile erat, ea quæ longè antè meditata & excitata tenebat, tametſi impudentia, quæ quàm maxima erat, auxiliabatur quoque, manúmque porrigebat, & cū eo certabat. Riſus autem ab auditoribus vndique multus. Ac alij quidem oculis interim ad Patrenſem illum conuerſis, ſubindicabant ſe non ignorare commiſſam ab illo eſſe fallaciam. Alij autem ea quæ recitabantur agnoſcētes, per totū orationis tēpus vni huic operi fuerūt intēti, vt ſe mutuo explorarēt quomodo quiſq; meminiſſet, & dignoſceret vbi

ὀλίγον πρὸ ἡμῶν εὐδοκιμησάντων ἐπὶ ταῖς καλουμέναις μελέταις σοφιστῶν. ἐν ᾧ τούτοις ἅπασι, καὶ ὁ τὸν λόγον τόνδε συγγεγραφὼς, ἦν ἐν τοῖς γελῶσι καὶ αὐτός. τί δ' ἂν ἔμελλε γελᾶν ἐφ' οὕτω σφοδρὰ, καὶ ἀπροσδοκήτῳ, καὶ ἀνεπαχθεῖ τολμήματι; καὶ πῶς, ἔστι γ' ἀκρατὴς γέλωτος. ὁ μὲν, τὴν φωνὴν ἐκβέλλας εἰς μέλος, ὡς ᾄσετο, θρῆνον πρὸς ἐπίαυλον τῷ Πυθαγόρᾳ. ὁ δὲ, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, ὄνον κιθαρίζειν πειρώμενον ὁρῶν, ἀνεκάγχασε μάλα ἁδρὸ ὁ ποιητὴς οὗτος ὁ ἐμός. ὁ δὲ, εἶδεν ὀπισθαφεὶς. τοῦτο ἐξεπολέμωσε τότε αὐτοῦ ἀναγχος. ἐντεῦθεν ἦν μὴν ἡ τῶν ἐτῶν ἀρχὴ, μᾶλλον δ' ἡ ἀπὸ τῆς μεγάλης νουμηνίας τρίτη, ἐν ᾗ οἱ Ρωμαῖοι κατὰ τὴν ἀρχαίαν, ἐυχονται τε αὐτοῖ ὑπὲρ ἁπάντων τῶν ἐτοις ἐυχὰς τινας, καὶ θυσι, Νουμᾶ τοῦ βασιλέως καταστησαμένου τὰς ἱερουργίας αὐτοῖς. καὶ πεπιστεύκασι τὸν θεὸν ἐν ἐκείνῃ μάλιστα τῇ ἡμέρᾳ χρηματίζειν τοῖς ἐυχομένοις. ἐν τοιαύτῃ τοί.ων ἑορτῇ, καὶ ἱερομηνίᾳ, ὁ τότε γελάσας ἐν ὀλυμπίᾳ ἐκεῖνος, ὑπὸ τῷ ἀναβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ, ἰδὼν

quidque ex ijs ſophiſtis, qui paulò ante nos celebres fuêre in declamationibus, quas meletàs vocant, deſumptum eſſet. Inter hęc omnia, ipſe etiam orationis author cum ridentibus ridebat. Cur autem non rideret ob manifeſtum adeò, & ineptum, ac impudens facinus? Ac fortè, (eſt enim riſus intemperans) hic quidem voce ad carmen conuerſa, vt putabat, lamentationem Pythagoræ decantabat. Ille verò, iſtud quod vulgo dici ſolet, videſ aſinum citharæ canere tentantem, in valdè ſuauem cachinnum ſolutus dixit, Poëta iſte meus. Quod alter conuerſus aſpexit. Et hoc eſt quod tunc illos recens reddidit inimicos. Hinc erat quidem anni principiũ, imò tertia dies à magno nouilunio, quando Romani iuxta veterum conſuetudinem, & ipſi preces quaſdam pro toto anno faciunt, & ſacrificia peragunt, quarum ceremoniarum rex Numa fuit ipſis author: Deóſque illa potiſſimũ die precibus audiendis vacare credunt. Ergo in iſtiuſmodi feſto, ſacriſque calendis, is qui tunc Olympiæ riſit, ſub Pythagora iſto ſuppoſititio, conſpicatus accedentem execrabilem,

καὶ ἀλαζόνα, τὸν τῶν ἀλλοτρίων λόγων ὑποκριτὴν, ἐπύχετο δ' καὶ τὸν βίον ἀκριβῶς εἰδὼς αὐτὸς, καὶ τὴν ἄλλην ἀσέλγειαν, καὶ μοιχείαν τοῦ βίου, καὶ ἃ ποιεῖν ἐλέγετο, καὶ ἃ ποιῶν κατελήφθη, ὥσπερ ἡμῖν ἔφη τις τῶν ἑταίρων, ὀκνεῖσθαι τὸ δυσαυσπίστον τοῦτο θέαμα. ὃς φανεὶς, ἔοικε τὴν ἡδίστην ἡμέραν, ἀποφοίτησιν ἡμῖν ποιήσειν. τοῦτ' ἀκούσας ὁ σοφιστὴς τὴν ἀποφοίτησιν, ὡς τι ξένον καὶ ἀλλότριον τῶν Ἑλλήνων ὄνομα, ἐλέλα ζυθὺς, καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ πάλαι ἐκείνου γέλωτος ἠμύνετο. ὡς γοῦν ᾤετο, καὶ πρὸς ἅπαντας ἔλεγεν, ἀποφοίτησις. τί δὲ τοῦτό ἐστι; καρπός τις, ἢ βοτάνη τις, ἢ σκεῦός τι; ἆρα τῶν ἐδιομένων ἢ πινομένων τί ἐστιν ἀποφοίτησις; ἐγὼ μὲν οὔτε ἤκουσα πώποτε, οὔτ' αὖ συνίημι ποτὲ ὅ, τι καὶ λέγοι. ταῦθ' ὁ μὲν, ᾤετο κατ' αὐτοῦ διεξιέναι, καὶ πολὺ ἐπῆρε τῇ ἀποφοιτήσει τὸ γέλων. ἐλελήθει δὲ καὶ αὐτὸς τὸ ὕστατον τεκμήριον ἀπαιδευσίας ἐνοφλῶν. ἐπὶ τούτῳ, τόνδε τὸν λόγον συνέγραψεν, ἐμὲ προπεμψάμενος ὑμῖν, ὡς δείξειε τὸν ἀκέραιον σοφιστὴν, τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοοῦντα, καὶ ὁπόσα κἂν οἱ ἐπὶ τῶν ἐξ-

& arrogantem iſtum alienarum orationum hiſtrionem (Norat autem & mores eius exactè, & reliquam nequitiam, atque impuritatem vitæ, & quæ facere diceretur, & quæ faciens deprehenſus fuerat) tempus, ad quendam amicorum inquit, hoc inauſpicatum ſpectaculum auerſandi. Nam homo iſte ſuo conſpectu, ſuauiſſimum hunc diem videtur nobis in apophradem conuerſurus. Quo audito Sophiſta ille, mox verbum Apophradis, veluti peregrinum & à Græcis alienum ridere cœpit, & hominem pro ſuperiore illo riſu vltus eſt, vt quidem putabat, omnibúſque dicebat. Quid hoc eſt Apophras? fructus, an herba aliqua, an inſtrumẽtũ? Eſt-ne eſculẽtũ aliquod aut potulentum Apophras? Nã ego neque audiui vnquã, nec quid dicat, facilè intelligo. Hęc quidẽ iſte cõtra illũ acerbè dixiſſe putabat, & multo riſu Apophradẽ excipiebat: ſed ſe extremum inſcitiæ teſtimonium in ſeipſum proferre non animaduertebat. Huius igitur gratia orationem hanc ſcripſit, is qui me huc ad vos præmiſit, vt videlicet oſtenderet, celebrem illum Sophiſtam, communia illa Græcorum ignorare, & quæ qui ſedent

γαστρείων, καὶ τῶν καπηλείων εἰδέναι. ταῦτα μὲν ὁ ἔλεγχος. ἐγὼ δ', ἤδη γὰρ αὐτὸς παρείληφα τὸ δεσμώτατος τὰ λοιπά, δίκαιος ἂν εἴην, τὰ ἐκ τοῦ δελφικοῦ τρίποδος ἤδη λέγειν, εἶτα μοί σου τὰ ἐν τῇ πατρίδι, οἷα δ' τὰ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, οἷα δ' τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, οἷα δ' τὰ ἐν Φοινίκῃ, καὶ Συρίᾳ. εἶτα ἑξῆς, τὰ ἐν Ἑλλάδι, καὶ Ἰταλίᾳ. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὰ ἐν Ἐφέσῳ νυνί, ἅπερ κεφαλαιωδέστατα τῆς ἀπονοίας τῆς σῆς, καὶ κορυφὴ, καὶ κορωνὶς τοῦ δράματος. ἐπεὶ γὰρ κατὰ τὸν παροιμίαν, Ἰλιεὺς ὢν, τραγῳδοὺς ἤμειψας, καιρὸς ἤδη σοι ἀκούειν τὰ σαυτοῦ κακά. μᾶλλον δ', ταῦτα μέν, μηδέπω. ἡ δὲ τῆς ἀποφράδος, ἐφεστήκει. εἰπὲ γάρ μοι ἐφ' ἡμῖν πανδήμου, καὶ ἡμιτυλλίδος, καὶ κυβίβης, τῇ σοὶ μεμπτὸν, καὶ γέλωτος ἄξιον τοὔνομα εἶναι ἔδοξεν ἡ ἀποφράς; μὴ δῆτα γὰρ ἦν τῶν Ἑλλήνων ἴδιον, ἀλλὰ πόθεν ἐπισκευάσατο αὐτοῖς ἀπὸ τῆς ἑῴας Κελτῶν, ἢ Θρᾳκῶν, ἢ Σκυθῶν ἐπιμιξίας. σὺ δ', ἅπαντα γὰρ οἶσθα τὰ τῶν Ἀθηναίων, ἐξέκλεισας τοῦτο ἐνθυς, καὶ ἐξεκήρυξας τῶν ἑλληνικῶν.

in officinis & tabernis, scire solent. Hactenus Elenchus ille. Ego autem (nam reliquas fabulæ partes agendas suscepi), meritò debebam veluti ex Delphico tripode tandem illa addere, qualia feceris in patria, qualia in Palæstina, qualia in Ægypto, qualia in Phœnicia, & Syria: deinceps in Græcia & Italia, & postremò nunc Ephesi, quæ quidem vecordiæ istius tuæ, quasi quoddam summarium sunt, & caput, & coronis morum. Quandoquidem enim iuxta prouerbium, Ilienſis cùm sis, tragœdos conduxisti, tempus iam est, vt propria tua mala audias. Nondum tamen, sed de Apophrade priùs. Nam die mihi per Pandemum, & Genetyllidem & Cybiben, quomodo reprehendendum & risu dignum hoc nomen Apophras videtur? Non enim per Iouem, Græcorum proprium erat: sed alicunde ex Gallorum, aut Thracum, aut Scytharum commixtione insolenter se insinuauit. Tu verò cùm Athenienſiũ cuncta noris, illud excluſisti cõtinuò, & velut per præconem ex Græcia eliminasti.

καὶ ὁ γέλως ἐπὶ τούτῳ, ὅτι βαρβαρίζω, καὶ ξενίζω, καὶ παρβαίνω τοὺς ὅρους τοὺς ἀττικούς. καὶ μὴν τί ἄλλο οὗτος Ἀθηναίοις ἐπηνώκει, ἢ τοῦτο τοὔνομα φανεραί, οἷς σοῦ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα εἰδότες. ὥστε βέλτιον ἂν Ἐρεχθέα, καὶ τὸν Κέκροπα, ξένους ἀποφήναις, καὶ ἐπήλυδας εἶναι τῶν Ἀθηναίων, ἢ τὴν ἀποφράδα δεξειάς τε οἰκείαν, καὶ αὐτόχθονα τῆς Ἀττικῆς. πολλὰ μὲν γάρ ἐστι, ἃ καὶ αὐτοὶ κἀγὼ ταὐτὰ τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομάζομεν. ἀποφράδα δ' οἱ μὲν ἐκεῖνοι τὴν μιαρὰν, καὶ ἀπίστην, καὶ ἀπρόσπτον, καὶ ἄθρακτον, καὶ σὺ ὁμοίαν ἡμέραν. ἴδε καὶ μεμάθηκας ἤδη οὐδὲ ἓν πέρι σοῦ, τί βούλεται αὐτοῖς ἡ ἀποφράς ἡμέρα. ὅταν μήτε αἱ ἀρχαὶ χρηματίζωσι, μήτε εἰσαγώγιμοι αἱ δίκαι ὦσι, μήτε τὰ ἱερὰ ἱερεύηται, μηδ' ὅλως τι τῶν αἰσίων τελῆται, αὕτη ἀποφράς ἡμέρα. νομίζουσι δὲ τοῦτο ἄλλοις ἐπ' ἄλλαις αἰτίαις. ἢ γὰρ αὖ ἡττηθέντες μάχαις μεγάλαις, ἔπειτα ἔτραξαν ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς τὰ τοιαῦτα ἐπετύγχανεν, ἀπρόσκτους, καὶ ἀκύρους τῶν ἐπιόντων πράξεων εἶναι,

Et ex eo risus iste videlicet, quòd barbarè ac peregrino modo loquor, & terminos Atticos transgredior. At verò quid aliud Athenienſibus ita familiare ac patrium, vti hoc nomen, dixerint illi, qui huiuſmodi melius, quàm tu, ſciunt. Quapropter Erechtheũ, aut Cecropẽ, peregrinos & aduenas apud Athenienſes eſſe citiùs probaueris, quàm Apophradis nomen oſtenderis, non proprium & Atticæ non genuinum. Nam multa quidem ſunt, quæ & ipſi eodẽ modo cum cæteris omnibus hominibus appellant: Apophradẽ autem ſoli illi atram, & abominabilem, & inauſpicatam, & nefaſtam, tibique ſimilem diem vocant. Ecce iam obiter didiciſti ſignificationem Apophradis. Hic Nefaſtus dies, quo neque magiſtratus publicè de rebus conſultant, neque lites in foro diſceptantur, neque ſacrificia peraguntur, neque quicquã eorum quæ fauſta ſunt tractatur. Atque dies huiuſmodi apud alios aliis de cauſis indictus eſt. Aut enim graui aliqua clade ſuperati, tales exinde dies, quibus rem malè geſſerunt, pro nefaſtis & inauſpicatis ad res legitimas gerendas, habendos cenſuerunt: A-

ἢ καὶ νὴ Δία, καίτοι ἀκμάζον ἴσως, καὶ ἐξωσόν γε ἤδη, γέροντα αὖθις μεταπαιδεύειν, καὶ ἀναδιδάσκειν τὰ τοιαῦτα, μὴ ὃ τὰ περὶ τούτων εἰδότα. πάνυ γοῦν τοῦτ' ἴσθι τὸ λοιπόν. κἂν σὺ μάθῃς αὐτὸ, πᾶν ἡμῖν εἰδὼς ἔσῃ. πόθεν γὰρ ὦ οὗτος; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα κἂν ἀγνοῶσι, συγγνώμη, ὁπόσα ἔξω τοῦ πολλοῦ πάτου, καὶ ἄδηλα τοῖς ἰδιώταις. τὸν ἀποφράδα δ', οὐδὲ βλαυδεὶς ἄν, ἄλλως εἴποις. ἓν γὰρ τοῦτο καὶ μόνον ἀπάντων τοὔνομα ἔχω φησί τις. ἀλλὰ καὶ τῶν παλαιῶν ὀνομάτων, τὰ μὲν, λεκτέα, τὰ δ' οὔ, ὁπόσα αὐτῶν μὴ συνιᾶσι τοῖς πολλοῖς, ὡς μὴ ταράττοιμι μᾶλλον τὰς ἀκοὰς, καὶ τιβώσκοιμι τῶν συνόντων τὰ ὦτα. ἐγὼ δ' ὦ βέλτιστε, πρὸς μὲν σὲ, ἴσως ταῦτα περὶ σοῦ εἶπον, ἥμαρτον. ἔχλιω γὰρ ἔχλιω ἢ κατὰ τὸν Παφλαγόνα, ἢ Καππαδοκᾶν, ἢ Βακτρίων πάτρια διαλέγεσθαί τισι, ἵνα μάθῃς τὰ λεγόμενα, καὶ σοὶ ἀκούειν ἡδέα. τοῖς δ' ἄλλοις Ἕλλησι, οἵοις καθ' Ἑλλάδα γλῶτταν συνεῖναι χρή. εἶτα καὶ τῶν Ἀττικῶν κατ' χρόνους τινὰς πολλὰ διήμαρτον τῆς αὐτῶν φωνῆς, τοῦτο δὲ τοῖς

mehercle etiam. Atqui inceptum fortassis, & intempestiuum vtiq; iam fuerit, dedoceri, ac denuò discere talia virum adeò senẽ, ne illa quidem, quæ his priora sunt, scientẽ. Proinde hoc omnino reliquum est: & si didiceris ipsum, omnia exinde scies. Vnde enim heus tu? Quãquã enim est condonanda cæterorũ ignoratio, quæ extra communẽ viã posita sunt, & indoctis obscura: diem tamẽ nefastum, etiamsi volueris, aliter quàm Apophradẽ nominare nõ poteris. Vnũ hoc, omniúmque solum nomen esto, dicet aliquis. At priscorum vocabulorũ, alia sunt vsurpanda, alia non item, quæ nimirum vulgo non vsurpãtur, ne auditum turbemus, & intelligentium aures vulneremus. Ego verò, vir optime, apud te fortassis hæc de te dicens peccaui. Decebat enim, decebat, aut Paphlagonum, aut Cappadocũ, aut Bactrianorum patrijs verbis tecum loqui, quoad intelligeres quæ dicerentur, & audiendo voluptatem capere. Sed cũ cæteris Græcis Græcè loqui oportet. Deinde etiam Atticis per successionẽ temporum multa varianti-bus in lingua sua, hoc nomen inter præcipua mansit,

ὅτως ἀεὶ, καὶ πρὸς ἅπαντων αὐτῶν λεγόμενον. εἶπον αὖ καὶ τοῦτο πρὸ ἡμῶν κεχλευάσθαι τῷ ὀνόματι, εἰμὶ καὶ ταύτῃ σε διατρέξειν ἔμελλον, ξένα σοι καὶ ἄγνωστα ποιητῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ συγγραφέων ὀνόματα διεξιών. μᾶλλον δ', ἵνα ἐγώ σοι τοὺς εἰπόντας ἐρῶ. πάντες γὰρ ἴσασιν. ἀλλὰ σύ μοι ἔνεστι πάλαι δείξας ὑπὸ κεχλευάσθαι τῷ ὀνόματι, χρυσᾶς φασιν ἐν Ὀλυμπίᾳ στάσαι. καίτοι ὅς τις γέρων ὤν, καὶ ἀξιόλογος, τὰ τοιαῦτα ἀγνοεῖ, δοκεῖ μοι ὅτι καὶ Ἀθῆναι πόλις οὖσιν ἐν τῇ Ἀττικῇ, καὶ Κόρινθος ἐπὶ τῷ Ἰσθμῷ, καὶ Σπάρτη ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, μὴ εἰδέναι. λοιπὸν ἴσως ἐκεῖνό σοι λέγω, ὡς τὸ μὲν ὄνομα ἤδεις, τὸ δὲ χρῆσιν αὐτῶν, ἀκριβὲς οὐκ ἀκήκοας. φέρε δὴ καὶ ταῦτα τούτου χάριν σὲ ἀπολογήσομαι τὰ εἰκότα. σὺ δὲ πρόσεχε τὸν νοῦν, εἰ μὴ πάνυ ὀλίγον σοι μέλει τοῦ μηδὲν εἰδέναι, εἰ οἱ πάλαι πολλὰ τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ἀπέρριψαν ἐς τοὺς σοὶ ὁμοίους ἔκαστοι τῶν τότε. ἦσαν γὰρ καὶ τότε ὡς τὸ εἰκὸς, ἐξελευσεῖ τινες ἐς τὰ ἤθη, καὶ μικροὶ, καὶ καταδεεῖς τὸν τρόπον. καὶ ὁ μὲν, Κόδροιγον τινα εἶπεν, εἰκάσας αὐτῷ τὸν βίον, ἀμ-

hoc modo ſemper, & ab omnibus ipſis dictum. Ac ſanè commemorarem etiam eos, qui ante noſtrã ætatem hoc vocabulo ſunt vſi, niſi etiam A hoc modo perturbatus eſſem te, peregrina & ignota tibi poëtarum, oratorum, & hiſtoricorum vocabula recenſendo. Imò verò, neque tibi eos dicã qui vſurparunt: B omnes enim norunt. Sed tu contrà, ſi mihi vnum aliquẽ ex veteribus oſtenderis, qui voce iſta vſus non fuerit, aureus (vt aiunt) in Olympia ſtatuêris. Atqui ſenex C adeò ſenex, & ætate confectus, talia ignorat, videtur idem mihi, Athenas eſſe ciuitatem Atticæ, Corinthum in Iſthmo, & Spartam in Peloponneſo, ignorare. Fortè igitur tibi ſupereſt vt dicas ipſam quidem Apophradis D vocẽ noſſe te: ſed vſum eius, vt intempeſtiuum accuſaſſe. Age igitur & de hoc reſpondebo tibi cõſentanea: tu verò animũ aduerte, niſi omnino parũi facis, quòd nihil ſcis. Nam veteres huiuſcemodi E multa ante nos in eos qui ti bi ſimiles erant tum, ſinguli iactarunt. Erant enim etiam tunc, vt veriſimile eſt, aliqui moribus abominabiles, impuri, perditique ingenij. Atque alius quidem, Cothurnum quempiam appel-

φίβολον ὄντα τοῖς τοιούτοις ἀποδήμασιν. ὁδὲ, Λυπαῖος, ὅτι τὰς ἐκκλησίας θορυβώδης ῥήτωρ ὢν, ἐπιτάραττεν. ὁδὲ, Ἑβδόμιος, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἑβδόμαις, κἀκεῖνος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἔπαιζε, καὶ διελέλα, καὶ παιδιὰν ἐπιτιθεῖτο τῷ ἀποδήμῳ τὸ δήμου. μὴ δῆτα οὕτω κἀμοὶ πρὸς Ἀδωνίδος, εἰκάσαι παμπόνηρον ἄνθρωπον, ἁπάσῃ κακίᾳ συμφορον, ἡμέρᾳ δυσφημῳ, καὶ ἀποσκήπτῳ. ἡμεῖς καὶ τοὺς χωλοὺς, τῷ δεξιῷ ἐκβιβαζόμεθα. καὶ μάλιστα εἰ ἕωθεν ἴδοιμεν αὐτούς. κἂν εἴ τις βάκηλον, ἢ εὐνοῦχον ἴδοι, ἢ πίθηκον, εὐθὺς ἀξιοῖ τῆς οἰκίας ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖν, καὶ ἐπανέρχεται, ὃν ἀγαθὰς μαντευόμενος τὰς ἐφημερίους ἐκείνας πράξεις ἔσεσθαι αὐτῷ, ἀπὸ πτυπῷ τῷ πρώτῳ, καὶ δυσφήμῳ κληδονίσματι. ἐν ἀρχῇ ἡμέρας, καὶ ἐν θύραις, καὶ ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐξόδῳ, καὶ ἕωθεν τῶν ἁπάντων ἕνεκα, εἴ τις ἴδοι χίταλον, καὶ ἀποῤῥῆτα ποιοῦντα, καὶ πάσχοντα, ἐπίσημον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀπερῥωγότα, καὶ μονονοὺ τοὔνομα τῶν ἔργων αὐτῶν ὀνομάζόμενον, ἀπατεῶνα, γόητα, ἐπορκον, ὄλεθρον, κύτωνα,

labat, vitam eius ambiguam inconstantem cum hoc calceamenti genere comparās. Alius verò Lypaën: quòd orator tumultuosus conciones solebat turbare. Rursum alius Hebdomam, quòd perinde atque pueri septimis diebus, ille etiam in concionibus luderet, & rideret, seriúmque populi studium in ludum verteret. Ne dederis vtique & mihi per Adonidē, comparare hominem perditum, omnisque malitiæ assuetum diei atro, & inauspicato. Nos etiam auspicato die claudos auersamur, maximè si mane videam⁹ ipsos. Siquis etiam spadonem, aut eunuchum aspexerit, aut simiam, simul atque domo egreditur, conuerso pede regreditur, ominans sibi haudquaquam prosperas fore diei illius res & actiones, præmala hac prima, & infausta ominatione. In principio autem, & in foribus, & in primo egressu, & mane per omnem annum: siquis viderit cinædum, & nefaria facientem ac patientem, notum ob hæc, & eneruatum, & tantum non eorū quæ agit nomen ferentem, deceptorem, præstigiatorē, periurum, pestem, cataſtam,

βαραθρον, μὴ φύγῃ, μηδ' εἰκάτῃ τῶν τὸν ἀποφράδι ἡμέρᾳ; ἀλλ' οὐχὶ σὺ τοιοῦτος; ἢ καὶ ἔξαρνος γήσῃ, εἰ ἐγὼ σὲ αὐδείαν οἶδα σὺν, ὅσα καὶ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τούτῳ μοι δοκεῖς, ὅτι μὴ ἀπόλλυται σοι ἡ δόξα τῶν ἔργων, ἀλλὰ πᾶσι δῆλος εἶ, καὶ πεῤῥόντος. εἰ δὲ καὶ ὁμόσε χωρήσειας, καὶ ἀρνήσαιο μὴ τοιοῦτος εἶναι, τίσι πρῶτα ἐρεῖς; τοῖς πολίταις τοῖς σοῖς; ἐκεῖθεν γὰρ ἄρχεσθαι δίκαιον. ἀλλ' ἴσασιν ἐκεῖνοι τὰς προθύμους σου βοάς, καὶ ὡς παρεδρεύεις σαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ σατράπῃ, συμπεπεῖσθαι πάντα ὑπομένων, ἄχρι δή σε τὸ τῆς λόγου τοῦτο, ῥάκος πολυχρὲς ἐρασμιώμενος, ἐξέφηνε, καὶ κεῖνα μεμνῆσθαι ὡς τὸ εἰκὸς, ἃ πρὸς τὸ θέατρον ἐνανιεύῃ, τοῖς ὀρχησταῖς ὑποκεινόμενος, καὶ συνταγματάρχης ἀξιῶν εἶναι. οὐδεὶς γάρ πρὸ σοῦ αὐ εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέατρον, οὐδ' ἂν ἐμιμήσατο ὅ, τι τοὔνομα τῷ δράματι. ἀλλὰ σὺ κοσμίως πάνυ, χρυσᾶς ἐμβάδας ἔχων, καὶ ἐσθῆτα τυραννικὴν, προεστέμμενος, εὐφημίαν αἰτήσων παρὰ τοῦ θεάτρου, στεφάνους κομίζων, καὶ κρότῳ ἀπιών, ἤδη

barathrum, num fugiat, neque hunc cum atra die comparet? An verò tu non es talis? Haudquaquam negabis, si tuam fortitudinem noui, qui certè & animum oò hæc attollere mihi videtis, videlicet quòd tibi gloria ipsa rerum tuarum non protsum perit: sed omnibus es notus, & passim celebris. Quòd si contendas, & inficieris talem te esse, quibusnam hæc credibilia dices? an ciuibus tuis? Nam hinc ordiri est æquum. At norunt illi primam tuam educationem: & quo pacto teipsum tradideris perdito illi mimo & omnibus ipsi præstitis obsequijs corruptus fueris, donec te, iuxta prouerbium, pannum lacerum extrusit. Ea etiam meminerunt, vt est consentaneum, quæ in theatro iuuenis agebas, quum saltatoribus respondebas, atque vnà chori dux esse cupiebas. Quippe nemo ante te ingrediebatur theatrum, neque fabulæ nomen significabat: sed tu ornatè admodum, subligatis aureis crepidis, & tyrannica veste indutus, priùs immittebaris, qui beneuolentiam à theatro postulares, coronas ferens, & cum plausu abiens, honore iã ab ipsis affectus. τιμώμενος παρ' αὐτῶν. ἀλ-

λὰ νῦν ῥήτωρ, ἢ σοφίστης. καὶ διὰ τοῦτο ἴσως πύθωνταί ποτε τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ σοῦ ἐκεῖνοι, τοῦτο δὲ τὸ ἐν τῇ βαγῳδίᾳ, δύο μὲ ἡλίους ὁρᾷν δοκῶσι, διττὰς δὲ Θήβας. καὶ παρέχει ἐν ἅπασιν εὐδοὺς τὸ, ἐκεῖνος, ὁ τότ', ἢ νῦν ἐκεῖνα. τοιγαροῦν ἢ αὐτὸς εὖ ποιῶν, ἀκ ἐπιβαίνῃς τοῦ παρόντος, ἀδ' ἐπιχωριάζεις αὐτοῖς, ἀλλὰ φεύγεις ἐχὼν πατρίδα, ἥτε χεῖμα κακὸν, οὔτε θέρει ἀφαλέα ἐστὶν, ἀλλὰ καλλίστην, ἢ μεγίστην τῶν ἐν Φοινίκῃ ἁπασῶν. τὸ γὰρ ἐλεγχοῦς, ἢ τοῖς εἰδόσι, ἢ μεμνημένοις τὰ πάλαι ἐκείνων σωθῆναι, βρόχος ὡς ἀληθῶς ἔστι σοι. καίτοι τί ταῦτα λῆρος; τίνα γὰρ ἂν αἰδεσθείης σύ; τί δ' ἂν αἰσχρὸν ἡγήσαιο τῶν ὑσάτων; πυθοίμαι δ' ἢ κτήματα εἶναί σοι μεγάλα παρ' αὐτοῖς, τὸ δύσκηνον ἐκεῖνο πυρίον, ὡς τὸ τῦ Σινωπέως πίθον, τὸν Διὸς αὐλὴν εἶναι πρὸς αὐτό. τὸν μὲν πολίτας, ἁδαμῶν ἁδαμῶς μεταπείσειας ἂν, μὴ ἢχὶ τῶν ἁπάντων βδελυρώτατόν σε ἡγεῖσθαι, ὄγκος κοινὸν ἁπάσῃ τῇ πόλει. τάχα δ' ἂν τὸν ἄλλοις τὸν ἐν τῇ Συρίᾳ παρασκάψαις ὁμοψήφους, εἰ λέγοις μηδὲν πονηρὸν,

A

B

C

D

E

At nunc oratores, & sophista, & ob hoc, si audiant aliquando talia de te illi, illud ex Tragœdia, Et solem geminum, & duplices se ostendere Thebas putabũt. Et in promptu atque in ore tum omnibus statim erit illud: hic ille qui tum erat: & postea. Proinde & ipse rectè facis, qui omnino non ascendis ad illos, neque in patriam ventitas, sed fugis illã vltro, quanquam neq; hyeme malam, neque æstate molestam, sed pulcherrimam & maximam omnium Phœniciæ ciuitatum. Nam coargui, & cũ ijs qui vetera illa sciunt, ac meminerunt, conuersari, laqueus reuera tibi est. Sed quid ista nugor? quem enim verearis? quid eorum quæ extrema sunt, turpe putaueris? Audio autem etiam tibi apud ipsos esse possessiones magnas, miseram illam turriculam, cum qua Sinopensis illius dolium collatum, Iouis atrium videri queat. Proinde nullomodo feceris vt tui ciues mutata sententia non credant te omnium esse spurcissimum, & commune totius ciuitatis dedecus. Fortassis autem alios etiam qui in Syria habitant, eiusdem sententiæ assumas, si dicas te non malam

μὴ ἧττον ἐπαίσιον βεβιῶσθαί σοι. Ἡράκλεις. ἦ μὴ Ἀντιόχεια, καὶ τοῦρχον αὐτὸ εἶδεν, ὅτε τὸ Ταρσόθεν ἥκοντα ἐκεῖνον νεανίσκον ἀπαγαγὼν, ἀλλὰ καὶ ἀναδήσειν αὐτὰ, αἰσχρὸν ἴσως ἐμοί. σιγῶ, ἀλλὰ ἴσασί γε, καὶ μέμνηνται οἱ τότε ὑμῖν ὕστερον ἥκοντες. καὶ σὲ μέν, ἐς γόνυ συγκαμπτόμενον ἰδόντες. ἐκεῖνον δ', οἶδα ὅτι καὶ ποιοῦντα, εἰ μὴ παντάπασιν ἐπλήσμην τις εἶ. ἀλλ' οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἴσως ἀγνοοῦσί σε, οἱ μὴ τὸν ἐν Συρίᾳ θαυμασιὸν ἆθλον ἐκεῖνον ἀποδεξάμενοι φεύγοντα, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπὸ τῶν ἱματιοφυλάκων διωκόμενον. παρ' ὧν ἐώνητας πολυτελεῖς φοιτόμενος, ἐφόδια εἶχες. ἀλλὰ ἐλάττω σοι ἡ Ἀλεξάνδρεια σώσειεν, οὐδὲ μὰ Δί' ἐγὼ δευτέραν τῆς Ἀντιοχείας κεκεῖσθαι αὐτῷ. ἀλλ' ἧττον ἀκολασία, γυμνοτέρα, καὶ ἡ αἰσχροργία σοι ἐκεῖ, ἐπιμανεστέρα, καὶ τέκνωμα ἐπὶ τούτοις, μεῖζον, καὶ ἐπὶ πᾶσιν, ἀκήλυτος ἡ κεφαλή. εἷς μόνος ἂν ἐπίστευσέ σοι ξαίνων γεγενῆσθαι μηδὲν τοιοῦτον ἐργάσασθαι. καὶ ζωνὸς ἂν κατίσχε ὁ τελευτῶν μισθοδότης ἀνὴρ ἐν τοῖς ἀφίστοις ἑταίραις. τοῦνομα δ' αὐτὸ,

nec criminosam prorsus vixisse vitam. Mehercle, Antiochia quidem, etiam ipsum opus vidit, quando, cùm adolescentem illum Tharso venientem, abduxisses. Sed & ipsa detegere, inhonestum fortassis mihi fuerit. Verumtamen norunt, & meminerũt illi qui tum vobis superuenerunt, & viderunt te quidem in genu inclinatum, illum autem, nosti, quid facientem quoque, nisi omnino es obliuiosus. At Ægyptij forsan te non norunt, qui te post præclara illa in Syria certamina, inde ob ea quæ dixi, fugientem exceperunt, cùm te vestiarij insequerentur, à quibus vestibus pretiosis comparatis, viaticum habebas. Sed non minùs quoq; conscia tibi est Alexandria: nec per Iouem illam Antiochiæ secundam conferi decebat: nisi quòd proteruitas ista tua manifestior, & turpitudo flagitiorum insanior illic fuit, & nomen ob hæc maius, & postremò caput adapertum. Vnus tantùm fuit qui crederet tibi inficias eunti, quòd nihil tale commisisses, fuitque postremus auxiliator, is qui stipendium dabat, vir inter præcipuos Romanorum. Nomen autem ipsum

δώσεις ἀπεσιωπῆσαί μοι. καὶ ταῦτα, πρὸς πάντας εἰδότας ὃν λέγω. ἐκεῖνος τοίνυν, τὰ μὲν ἄλλα, ὁπόσα ἔτλη ἐν τῇ συνουσίᾳ τολμηθέντα ὑπὸ σοῦ, τί χρὴ λέγειν. δῆλον ὅτι σε κατέλαβε τῆς μειρακίου τὸ οἰνοχόον τοῦ οἰνοπώγωνος ἐν γόνασι κείμενον, τί οἴει; ἐπίστευσεν αὐ σοι μὴ εἶναι. τοιοῦτον, αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔργον ὁρῶν ἔκ, εἶχε μὲν πανταπάσι τυφλὸς ὤν. ἐπεὶ ἐδήλωσε γοῦν, αὐτίκα ἐξελάσας τῆς οἰκίας, καὶ καθαρσίου γε ὡς φασι πεπειρημένον ὑπὸ τῆς σῆς ξοδρᾶς. Ἀχαΐα μὲν δή, ἡ Ἰταλία πᾶσα, ἐμπέπληκεν τῶν σῶν ἔργων, καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῖς δόξης. καὶ ὀναίμην γε τῆς εὐκλείας. ὥστε πρὸς τοὺς θαυμάζοντας, ἔγωγε τὸ ἐν Ἐφέσῳ νῦν φερόμενον ὑπὸ σοῦ, ἐκεῖνο λέγω, ὅτι ἀληθέστατον, πῶς ἂν ἐθαύμαζον, εἰ τὰ πρῶτά σου μὴ ἤδεισαν. καίτοι καινὸν οὐ ταῦτα καὶ τὸ πρὸς τὰς γυναῖκας πεπεσεμνῦσθαι. ἃ περὶ ποδὸς οὕτω τῷ τοιούτῳ εἰπέ μοι ἀποφέρδα ὀνομάζεσθαι; ἀλλὰ τί πρὸς Διός, καὶ φιλῆσαι τῷ στόματι προσῆλθ' ἀξιώσειας ἡμᾶς ἐπ' ἐκείνοις τοῖς ἔργοις; τοῦτο γοῦν τὸ ὑβριστότατον πιεῖν. καὶ μάλιστα πρὸς οὓς ἥκιστα ἐχρῆν,

permittes mihi vt taceam, idque apud omnes eos qui sciunt quem dicam. Ille igitur, cætera quidem quæcunque à te in conuersatione perpetrata sustinuit, quid attinet dicere? At quando te genibus adolescentuli pincernæ Oenopionis incumbentem deprehendit, quid putas? Credidit-ne tibi, talē te non esse, cùm videret ipsum opus? Non: nisi prorsus fuit cæcus: verùm mentem aperuit, quum te statim ex ædibus expulit, eásque, cùm exiuisses, quibusdam expiamentis lustrauit. Achaia quidem, totaque Italia tuis operibus est referta, eáque sequente gloria: & sanè tibi gratulor ob tam præclaram laudem. Quare ijs qui quæ nũc facis Ephesi, mirantur, ego quod verissimum est dico, qui fieri posset vt non mirarentur, si prima illa tua opera non nossent. Atqui nouum hîc istud etiam cum mulieribus addidicisti, Annon igitur, dic mihi, fuerit congruum, talem hominem Apophradē appellari? Sed quid per Iouē? num etiam osculari ore insuper voluisti nos ob talia facta? Istud igitur contumeliosissimè facis, & maximè erga eos quos minimè decet-

καὶ τὸν ὁμιλητὰς, οἷς ἐκεῖνα μόνα τὰ κακὰ τῆ σῆ στόματος ἀπολαύειν, τὸ βάρβαρον τῶν ὀνομάτων, τὸ ζαχῦ τῆς φωνῆς, τὸ ἄκεστον, τὸ ἀπάκτον, τὸ παίτη ἄμουσον, καὶ τὰ τοιαῦτα. φιλῆσαι δέ σε ἐπὶ τούτοις, μὴ γένοιτο σοὶ ἀλεξίκακε. ἀσπίδα μᾶλλον, ἢ ἔχιν φιλῆσαι ἄμεινον. δῆγμα γὰρ τὸ κινδύνευμα, καὶ ἄλγημα. καὶ ὁ ἰατρὸς εἰσκληθείς, ἐπώμνυεν. ἀπὸ δὴ τῆ σῆ φιλήματος, καὶ τῆ ἰῆ σκίνου, τίς ἂν, ἢ ἱερεῖς, ἢ βωμοῖς προσάλθοι; τίς δ' ἂν θεὸς ἐπακούσειεν ἔτι εὐχομένου; πόσων περιῤῥαντηρίων, πόσων ποταμῶν δεῖ; καὶ τοιοῦτος ἀυτὸς ὢν, κατεγέλας τῶν ἄλλων ἐπ' ὀνόμασι, καὶ ῥήμασιν, ἔργα τοιαῦτα, καὶ τηλικαῦτα ἐργαζόμενος. καίτοι ἐγώ μὲ ἀποφράδα μὴ εἰδὼς, ἠμνόμαν ἂν μᾶλλον, οὐχ ὅπως εἶπον ἀφυδεῖλω ἄν. σὺ δ' οὐδεὶς ἐπάσατο ἡμῶν βρωμολόχους λέγοντα, καὶ βδελυμαθλητὰς, καὶ ῥησιεξεῖν, καὶ ἀθλιωῖω, τὸ Ἀθλιῶν ἐπθυμῶ, καὶ αὐθοκρατεῖν, καὶ σφενδικίζειν, καὶ χειροβλημᾶδαι. κακὸν κακῶς σε ὁ λόγιος Ἑρμῆς ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς λόγοις. πῶ δ'

bat, & erga contubernales, quibus satis fuerat, illa sólũ mala ab ore tuo percipere, verborum videlicet barbariem, vocis aſperitatem, indiſcretam, inordinatam, & inſulſam enunciationẽ, & id genus alia, Sed te ad hæc oſculari, abſit, ô malorum depulſor Hercules: aſpidẽ, aut viperã oſculari eſt ſatius. Ibi in morſu periculũ, & dolor, cui accerſitus medicus ſuccurrit. A tuo autẽ oſculo, & veneno illo, quis quæſo vel ad ſacra, vel ad aras accederet? quis etiá Deus precantẽ exaudiret? quã multis luſtrationibus, quã multis fluuijs opus foret? At talis ipſe cùm ſis, derides alios ob nomina & verba, cùm tu interim talis tantáq; facinora perpetrare ſoleas. Atqui ego quidem ſi Apophradis nomen ignorarem, erubeſcerẽ potiùs, nedum ſi dixiſſem inficias irem. Te verò nemo noſtrûm accuſauit adhuc quòd βρωμολόχους dixeris, & τερπομαθλητὰς, & ῥησιεξεῖν, & Ἀθλιωῖω Athenas deſidero & αὐθοκρατεῖν, & σφενδικίζειν, & χειροβλημᾶδαι. Malum te malè perdat Mercurius Logius, vnà cum ipſis verbis. Vbi enim hu-

ταῦτα τῶν βιβλίων ἐυρίσκεις; ἐν γωνίᾳ που τάχα τῶν ἰαλέμων τινὸς ποιητῶν, κατοψωρυγμένα, ἐυρῶντος, καὶ ἀφαγχίου μεσὰ, ἅπου ἐκ τῶν Φιλαινίδος δείπνων, ἃς διὰ χειρὸς ἔχεις. σὺ μὴ τοι, ἢ τὸ σὸν σῶμα ἄξια. ἐπὶ δὲ τὸ σώματος ἐμπαίζω, τί φαίης ἄν, εἰ σε γλῶτταν εἰς δικαστήριον προκαλεσαίμην; θῶμαι δὲ οὕτως. ἀδικήματος, ὃ τὸ μετριώτατον, ὕβρεως δίωκοι κέλευσα. ἐγώ σε ἀχάριστε, πένητα, καὶ ἄπορον παραλαβοῦσα, καὶ βίου δεόμενον, τὰ μὲν πρῶτα, ἐν τοῖς θεάτροις ἐυδοκιμεῖν ἐποίησα, νυνὶ μὲν, Νῖνον, νυνὶ δὲ, Μητίοχον, εἶτα μετ' μικρὸν Ἀχιλλέα πηδῆσα. μετὰ ταῦτα δὲ, παῖδας συλλαβίζειν διδάσκοντα, μακρῷ χρόνῳ ἔβοσκον. νῦν δὲ ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις τούτοις λόγοις ὑποκρινόμενον, σοφιστὴν εἶναι δοκεῖν ἐποίησα, καὶ τὴν μηδὲν προσήκουσάν σοι δόξαν περιῆψα. τί τοίνυν τηλικοῦτον ἔχων ἐγκαλεῖν, τοιαῦτά με διατίθης, καὶ ἐπιτάττεις ἐπιτάγματα ἄωρα, καὶ ὑπουργίας καταπύστους; οὐχ ἱκανά μοι τὰ ἐπὶ τῆς ἡμέρας ἔργα, ψεύδεσθαι, καὶ ἐπορκεῖν, καὶ τὸν τοιούτοις ὕβλοις,

iusmodi scripta reperis? In angulo forsitan alicuius ex frigidis illis poëtis defossa, situ & arancis oppleta: aut ex libris Philænidis, quos præ manibus habes: te vtique, tuóque ore digna. Quia autem oris mentionem feci, quid diceres quæso, si te in ius vocaret lingua? Ponamus enim ita esse: & te iniuriæ, aut quod paulò foret modestius, contumeliæ accusaret, dicens. Ego te, ingrate, pauperem atque inopem susceptum, & victu carentem: primùm quidem in theatris celebrem feci, modò Ninum, modò Metiochum, paulò pòst Achillem exhibens. Post hæc, pueros syllabas iungere docentem, longo tempore alui. Iam verò & alienas istas orationes histrionis instar habentem, sophistam videri feci, ac tibi non conuenientem gloriam adaptaui. Quid igitur tantum habes, quod mihi possis imputare, vt ita me tractes, & iniungas mihi mandata turpissima, & ministeria execratione digna? Non satis mihi sunt, ea quæ per diem fiunt opera nefaria, mentiri puta, peierare, tótque nugas,

καὶ λήρους διαντλεῖν, μᾶλλον δὲ τὴν βόρβορον τῶν λόγων ἐκείνων ἐμεῖν; ἀμὴ ἐμὲ τυχὸν ἡ κακοδαίμονα σχολὴν ἄγειν ἐᾷς. ἀλλὰ μόνη σοι πάντα ποιῶ, καὶ πατοῦμαι, καὶ μιαίνομαι. καὶ αὐτὴ γλῶττης, ὅσα καὶ χεὶρ χεῖρα δέηται. καὶ ὥσπερ ἀλλοτρίαν ὑβρίζεις, καὶ ὑπερυβρίζεις τοσούτοις κακοῖς. λαλεῖν μοι ἔρχον ὅτι μόνον. τὰ δὲ τοιαῦτα ποιεῖν, καὶ πάσχειν, ἄλλοις μέλει πεπρόσταται. ὡς ὄφελε καμέ τις, ὥσπερ τὴν Φιλομήλας ἐκτεμεῖν. μακαριστέαι γοῦν μοι αἱ γλῶτται, τῶν τὰ τέκνα κατεδηδοκότων. πρὸς θεῶν, λῶ λέγε ταῦτα ἡ γλῶττα, ἰδίαν αὐτὴν φωνὴν λαβοῦσα, καὶ τὸν πώγωνα συνήγορον ἐπικαλεσαμένη, τί ἂν ἀπεκρίνατο αὐτῇ; ἐκεῖνα δηλονότι, ἃ καὶ πρὸς τὸν Γλαύκον ἔναγχος εἶπεν σοι, ἐπὶ πολλοῖς μὲν ἤδη τῷ ἔργῳ αἰτιώμενον, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἔνδοξος ἐν βραχεῖ, καὶ γνώριμος ἅπασι γεγένηται. πόθεν δή, οὕτω πεπτώκοντος ἐπὶ τοῖς λόγοις γλυκύμυθος. ἀγαπητὸν δ' ὁπωσοῦν κλεινὸν, καὶ ὀνομαστὸν εἶναι. εἶτα καταεγκώμιάσειν αὐτῇ τὰς πολλὰς σου

& ineptias exhaurire : imò verò conum iſtorum verborum vomere? Sed neq; noctu me miſeram otium ducere ſinis: ſed ſola ego omnia tibi facio, & proculcor, & contaminor: ac lingua perinde vt manu vti decreuiſti: & quemadmodum alienam, contumelia me afficis, tantiſque malis obruis. Meæ partes ſunt vt tantùm loquar : ſed talia facere & pati, alijs partibus eſt iniunctum. Quare vtinã & me aliquis, ceu Philomelæ illam execuiſſet. Nã mihi beatiores illorum linguæ videntur, qui liberos ſuos deuorarunt. Per Deos igitur, ſi hæc diceret lingua, aſſumpta ſibi voce propria, ac barba tua, velut patrona aduocata, quid quæſo reſponderes ipſi? Illa nimirum, quæ Glauco, te ob ſcelus commiſſum vituperanti, nuper reſpondiſti, te ob hoc celebrem, omnibúſque notum breui tempore euaſiſſe. Vnde ergo ita celebris? ob orationes-ne redditus? At ſufficit quomodocunq; clarum ac celebrẽ eſſe. Deinde ipſi multas iſtas appellationes enumerarem, quas paſſim apud varias gentes

πρεσηγορίας, ὁπόσας κ̄ ἴσμεν

προσείληφας. ὁ γὴ θαυμάζω, ὅτι τὴν μὲ ἀποφράδα ἐδυσχέραινας ἀκούσας, ἐπ' ἐκείνοις ὧν τοῖς ὀνόμασιν οὐκ ἀηδιάκτεις, ἐν Συρίᾳ μέν, ῥοδοδάφνη κληθείς, ἐφ' ᾧ ὤν, νὴ τὴν Ἀθηναν αἰσχύνομαι δι' ἐμοῦ, ἀπρεπὲς ἔπος εἰπεῖν. ἐν Παλαιστίνῃ δ', φραγμὸς ἐκ ταῖς ἀκανθαις τὸ πώγωνος οἶμαι, ὅτι ἐνῆσαν μεταξύ. ἔτι γὰρ ἐξύρες αὐτόν. ἐν Αἰγύπτῳ δ', συναγχικὸν φράδμονα τὸ τὸ μυκρὸν γῦν φασιν ἀποπνιγῆναί σε ναύτῃ τινὶ τῶν τριαρμένων ἐντυχόντα. ὃς ἐμπροσθεν, ἀπέφραξέ σοι τὸ στόμα. Ἀθηναίοις μὲν γὰρ βέλτιστοι, αἰνιγματώδες οὐδὲν, ἀλλὰ γράμματος ἑνὸς φροντίκη πρόσαντες σε, Ἀπίμαρχον ὠνόμαζον. ἔδει γὰρ κἀκείνῃ τι περιττότερον προσεῖναί σοι. ἐν Ἰταλίᾳ δ', βαθαὶ ἡρωϊκὸν ἐκεῖνο ἐπίκλησις, ὁ Κύκλωψ, ἐπειδή ποτε καὶ πρὸς ἀρχαίαν διασκευὴν παρ' αὐτὰ τὰ τῦ Ὁμήρου ῥαψῳδήσαι καὶ σὺ τὴν αἰχρουργίαν ἐπῳδυμησας. ἢ γὰρ τὸν μὲ ἐκεῖσε μεθύοντα ἤδη, κοσμοῦσιν ἔχων ἐν τῇ χειρὶ ξύμπωνα Πολύφημος, νεανίας δ' ἀκόμητος, ὁρδὸν ἔχων τὸν μόχλον, εὖ μάλα ἠκονημένον.

adeptus es. Quod etiam mitor, te quum Apophradem audisti, ægrè tulisse, nihil verò ob illa nomina indignari. Nam in Syria quidē Rhododaphne vocatus es, sed quam ob rem, ita me Minerua amet, pudet dicere. Quare quantum in me est, obscurum illud maneat. In Palæstina verò Sepes, ob barbæ spinositatem opinor, quoniam inter opus pūgere solebat: nā adhuc ipsam radebas. In Ægypto verò Angina, quod per se manifestū est. Nam aiunt te ferè suffocatum esse, cùm in nautam ex ijs qui naues tribus velis instructas ducunt incidisti: qui cùm in te irruisset, os tibi obturauit. Nam optimi quidèm illi Athenienses, nullum obscurius nomen tibi dedêre: sed literæ vnius appositione te honorantes, Atimarchū appellarunt. Nam hoc tibi illo insignius decebat esse. At in Italia papæ! Heroicū illud, Cyclops vocatus es, quòd aliquādo etiā ad veterē ornatū, iuxta ipsā Homeri poëmata, versibus mādare tu quoq; turpitudinē illam affectasses. Ac ipse quidē iacebas, ebrius iā, poculū habēs in manu, coire gestiēs Polyphemus: adolescēs autē mercede cōductus, rectū habēs vectē, egregiè acutū,

ἐπὶ σὲ Ὀδυσεὺς πεισόμενος, ὡς ἐκκόψων τὸν ὀφθαλμόν.

Καὶ ἐκεῖνου μὲν ἅμαρτε. παρὰ δὲ σοὶ ἔβαπτε τὸ ἔγχος.

Λιχμὴ δ' ἐξελύθη παρὰ νέατον αὐλητῆρα.

Καὶ γὰρ οὐδὲν ἄτοπον ἴσως σοῦ λέγοντα, ψυχρολογεῖν. σὺ δ' ὁ Κύκλωψ, ἀναπιτάσας τὸ στόμα, καὶ ὡς ἐπὶ πλατύτατον μεχμὼς, ἀνεῖχου τυφλούμενος ὑπ' αὐτῶν τῶν γναθῶν. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἡ Χάρυβδις, αὐτοῖς ναύταις, καὶ πηδαλίοις, καὶ ἱστίοις, ὅλον ζητῶν καταπιεῖν τὸν Οὖτιν. καὶ ταῦτα ἑαφῶν καὶ ἄλλοι παρόντες. ἐπὶ σοὶ δὲ τῶν ὑστεραίαν μία γε ἀπολογία, ἢ μέθη. καὶ εἰς τὸν ἄκρατον ἐπέφευγες. τοιούτοις δὲ, καὶ τοσούτοις ὀνόμασι πλουτῶν, ἀγνοῶν τῶν ἀποφράδα; σφᾶς δῆτα ἐπί μοι τί πάσχεις, ἐπειδὰν καὶ ἐκεῖνα λέγωσιν οἱ πολλοὶ λεσβιάζειν σε, καὶ φοινικίζειν; ἆρα καὶ ταῦτα ὥσπερ τῶν ἀποφράδα ἀγνοεῖς, καὶ οἴει τέχα που ἐπαινεῖσθαι σφᾶς αὐτῶν; ἢ ταῦτα μὲν διὰ τὸ σώφρονα εἶναι, τῶν ἀποφράδα δ' ὡς ἀγνῶτα μόνον ἀτιμάζεις, καὶ ἀποκλείεις τῆς καταλόγου τῶν ὀνομάτων,

quasi Vlysses quidam te inuadebat, vt oculum eruturus, & manum haud retigit, iuxtaque labitur hasta, Et fixit extremum vibrata cuspide mentum. Neque enim absurdum est, cùm de te loquamur, frigidiora hæc dicere. Tu verò Cyclops ille diducto ore, & quàm latissimè licebat, hians, sustinebas tibi maxillam ab illo excæcari. Imò verò ceu Charybdis, quærebas vnà cum ipsis nautis, & clauis, & velis, totum illum absorbere Vtin: atque hæc videbant cæteri qui aderant. Deinde in posterum diem, vna tibi defensio erat, ebrietas: & ad merum confugiebas. Cùm igitur talibus, tantísque nominibus sis locupletatus, pudet te Apophradis? Per Deos itaque dic mihi quomodo afficeris, quum illa quoque dicunt plerique λεσβιάζειν & φοινικίζειν? Num & hæc perinde vt Apophradem ignoras, & te ab ipsis fortè laudari putas? An hæc vt familiaria nosti? Apophradem autem vt solam ignotam improbas, & à catalogo vocabulorum tuorum excludis? Proinde non indignas pœnas pob-

τοιαῦτα οὐ μεμπτὰ τῶν

τίτεις τὰς δίκας, ἀλλὰ μέχρι
καὶ τῆς γυναικωνίτιδος πεῖσθη-
τος εἶ. περὶλου γοῦν ἐσεσθή πο-
τε γάμου ἐν Κυζίκῳ μνᾶσθαι
ἐτόλμησας, εὖ μάλα ἐκπεπυ- A
σμένην πάντα ἢ βελτίστην οἰκίνην
γυνὴ, καὶ αὖ προσείμην ἔφη
αὐδρεῖα, καὶ αὐτὸν αὐδρεῖος δέ-
μοθαι. εἶτα ἐν τοιούτοις ὄντι
σοι, ὀνόματων μέλει, καὶ γελᾷς, B
καὶ τῶν ἄλλων καταπτύεις. εἰ-
κότως. ἃ γὰρ ἅπαντες ὁμοίως
οἴοί τε λέγειν ἐσμὲν ἅπαντες. πόθεν
τις οὕτως ἐν λόγοις μεγαλό-
τολμος, ὡς ἐπὶ μὲν τοῦ τρεῖς C
μοιχοὺς, αὐτὶ ξίφους, τρίαιναν
αἰτῆν. τὸν δὲ Θεόπομπον, ἐπὶ
τῷ Τετραέρῳ κρίναντα, φά-
ναι, τετυλῶχθαι λόγῳ καθηρ-
κέναι αὐτὸν τὰς προσχούσας
πόλεις. καὶ πάλιν, ἐκτετειλῶ-
σθαι αὐτὸν τὴν Ἑλλάδα, καὶ
εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις.
περὶλου γὰρ καὶ λύχνον ἅψας,
ἔχθιστες ἀδελφόν τινα οἶμαι D
ἀπολωλότα καὶ ἄλλα μυρία,
ὧν οὐδὲ μεμνῆσθαι ἄξιον, ἢ μό-
νου ἐκείνου, ὅσοι οἱ ἀκούσαντες
ἀπεμνημόνευον. πλούσιός τις
οἶμαι, καὶ δύο πένητες ἦσαν ἐχ-
θροί. εἶτα μεταξὺ τοῖν μὲν πλου-
σίου λέγοντος, ἀπεκτείνεθ' ὑπὸ
τῶν πενήτων. γελασάντων E
δὲ ὡς τὸ εἰκὸς τῶν παρόντων,

exoluis, sed etiam ad gynæceum vsque celebris es. Nã nuperrimè cũ nuptias quasdam Cyzici ambire ausus esses, optima illa mulier habens exploratissima omnia, Non admiserim, inquit, virum, qui ipse quoque viro indiget. Et tamen cùm hoc in statu sint res tuæ, nominũ tibi cura est, & rides, conspuísque cæteros. Meritò sanè. Non enim omnes similia tibi dicere possemus. Vnde? quis adeò in verbis audax foret, vt contra tres adulteros, pro gladio tridentem postulet? Theopompum autem ob Tricaranum, in iudicio agentem, dicat, tricuspide oratione ipsum confecisse ciuitates præstantiores. Et rursum tridente Græciam interfecisse, & esse Cerberum in oratione. Nam paulò antè & lucerna accensa quærebas fratrem quendam, ni fallor, mortuum, & alia infinita, quorum meminisse non est æquum, nisi solius huius, quod qui audiuerunt, commemorarunt. Diues quidam, & duo pauperes erant inimici. Postea de diuite loquens: occîdit, inquis, δατέον τῶν πενήτων. Ridentibus autem, vt par erat, ijs qui aderant, ὡς τὸ εἰκὸς τῶν παρόντων,

ἐπανορθούμενος δ' σὺ, ἢ ἀπαιδεύμενος τὸ διημαρτημένον, ἤμενον ἔφης, ἀλλὰ ἄτεγον αὐτῶν ἀπέκλεισεν. ἐῶ τὰ ἀρχαῖα, τὸ πειῶν μειοῦν, καὶ τὸ ἀνηνεμία, καὶ τὸ πέταμαι, ἢ τὸ ἐνιχύειν, καὶ ὅσα ἄλλα καλὰ τοῖς σοῖς λόγοις ἐπαυθεῖ. ἃ μὲν γὰρ οὐ τῆς πενίας ἐλαυνόμενος ποιεῖς, Ἀδραστεία φίλη, οὐ αὖ τινι ὀνειδίσαιμι. συγγνωστὰ γὰρ, εἴ τις λιμῷ πιεζόμενος, παρακαθημένας παρ' αὐδενὸς πλούτου λαβεῖν, εἶτα ὑποκύψειεν, ἢ μὴ ὡς παρειληφέναι. ἢ εἴ τις ἀναισχύντως αἰτεῖ, μᾶλλον ὑ φειδεται, καὶ λωποδυτεῖ, ἢ τελωνεῖ, ἃ δὴ λέγω ταῦτα. φόβος γὰρ ἡδεῖς ἐξάπαντος ἀμύναδε ἢ ἀπορίαν. ἐκεῖνο ὑ φιέπι φορητὸν, πένητά σε ὄντα, ἐς μόνας ταὶς τοιαύτας ἡδοναὶς ἐκχεῖν τὰ ἐκ τῆς ἀναισχυντίας περιγινόμενα. πλὴν εἰ τί ἢ ἐπαινέσαι μοι δώσεις παύσαντος ἀστείως γοῦν σὺ τὸν παράκλητον, ὁπότε τὸ Τισίου τεῖχος οἶδα, ὡς τὸ Διοκόρακος ἔργον αὐτὸς ἐποίησας, ἐξαρπάσας τὸ αὐτάτου ἐκείνου φρεσβύτου χρυσοῦς τριάκοντα. ὁδὲ, διὰ τὸν Τισίαν, αὖ τὸ βιβλίου,

tu corrigens, & quod erratum erat, restituens: haudquaquam, subijcis, sed ἄτεγον αὐτῶν occîdit. Omitto antiqua illa, videlicet πειῶν μειωῖν, & ἀνωμία, & πέταμαι, & ἐκχυειν; & quæ alia præclara in orationibus tuis effulgent. Nam quæ paupertatis causa facis, ô chara Adrastia, nemini exprobrauero. Ignoscendum enim, siquis fame coactus, deposito à ciue accepto, deieranit se non accepisse: aut siquis impudenter petit, imò verò mendicat, & furatur, & publicanorum more rapit. Haud equidem ista dico. Nequaquam enim inuidiosum est, quòd inopiam quoquo modo depellis: sed illud intolerabile tandem, quòd pauper cùm sis, in solas huiusmodi voluptates, ea omnia profundis, quæ per impudentiam acquiris. Nisi siquid laudare mihi concesseris, vrbanè admodum à te factum, quando cùm Tisiæ artem noris, Discoracis opus ipse peregisti, surreptis stulti illius senis triginta aureis. Ille autem propter Tisiam, pro li-

πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας ἐξέπιες, καταφρονηθείς. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, τὰ μὲν ἄλλα ἔχων ἀφίημί σοι. ἐκεῖνο δὲ μόνον προσλέγω, πράττε μὴ τοιαῦτα, ὅπως σοι φίλον, καὶ μὴ παύσασθαι τὰ τοιαῦτα ἐς ἑαυτὸν παρανιῶν. ἐκεῖνο δὲ μηκέτι. ἄπαγε. οὐ γὰρ ὅσιον ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἑστίαν τοὺς ταῦτα διαπεπραγότας καλεῖν, καὶ φιλοτησίας προσφέρειν, καὶ ὄψων τῶν αὐτῶν ἅπτεσθαι. ἀλλὰ μὴ δὲ ἐκεῖνο ἔξω τὸ ἐπὶ τοῖς λόγοις, φιλήματα. καὶ ταῦτα πρὸς τοῦ οὐ πρὸ πολλοῦ ἀποφράδα σοι ἐρυθριῶντος τὸ σῶμα. καίτοι ὅπως ἅπασ φιλικῆς παραινέσεως ἠξίωμαι, κἀκεῖνα εἰ δοκεῖ, ἄφελε, τὸ μύρῳ χρίεσθαι τὰς πόλιας, καὶ τὸ πίπτεσθαι μόνα ἐκεῖνα. εἰ μὲν γὰρ νόσος τις ἐπιοῦσα, ἅπαν τὸ σῶμα διαφθείρει. εἰ δὲ μηδὲν νοσεῖς τοιοῦτον, τί σοι βούλεται καθαρὰ, καὶ λεῖα, καὶ οἰκεῖα ἐργάζεσθαι, ἃ μηδὲ ὁρᾶσθαι θεμις. ἐκεῖνό σοι μόνον σοφὸν, αἱ πόλιαι, καὶ τὸ μηκέτι μελαίνεσθαι, ὡς πρὸς κάλυμμα ἔχειν τῆς βδελυρίας. φείδου δὲ αὐτῶν πρὸς Διὸς καὶ τούτῳ. καὶ μάλιστα τῷ πώγωνος αὐτῷ. μηδὲ μιαίνῃς ἔτι,

septingentas, & quinquaginta drachmas exoluit, deceptus. Multa præterea posſem dicere: ſed alia lubens tibi remitto. Solum autem illud addo. Age fac iſta vt lubet: neque deſieris huiuſmodi in te ipſe debacchari. Illud autem non amplius: apage. Non enim fas eſt ad eoſdem lares vocare eos qui talia committunt: & amicitiæ pocula præbibere, eadémque opſonia attingere. Sed neque ſit illud quod eſt præter verba, ſcilicet oſcula: ídque erga eos qui nõ multò antè os tibi apophradem effecêre. Ac poſtquam ſemel admonitionem amicã orſus ſum, illa etiã, ſi videtur, à te amoue, ſcilicet quòd canos inungis vnguento, ſoláque illa pice illinis. Si enim morbus aliquis vrgeret, totum corpus eſſet curandũ. Nunc autem quum tu nihil huiuſmodi ægrotas, quid attinet pura, & læuia, & glabra illa tibi reddi, quæ ne aſpici quidem fas erat. Vnũ illud, quo ſapientiam præ te feras, tibi eſt relictum, cani videlicet, quódq; nõ amplius nigricas, vt ſint veluti nequitiæ tuę operculũ. Proinde parce ipſis per Iouẽ etiã in hoc: ipſi verò barbæ in primis, quã nec

μηδὲ ἐβέϊσης. εἰ δ μή, ἐν νυκτί γε, καὶ σὺ σκότῳ. τὸ δ μηδ' ἡμέραν, ἄπαγε κομιδῆ ἄγριον, καὶ θηριῶδες. ὁρᾷς; ὡς ἄμεινον ἦν σοι ἀκίνητον τὴν Καμαρίναν ἐᾶν, μηδὲ καταγελᾶν τῆς ἀποφράδος, ἢ σοι ἀποφράδα τὸν βίον ὅλον ἐργάσεται. ἢ ἔτι σφοδρῶς τινος, ὡς τόγε ἐμὸν οὔπω ἐλλείφει. καίτοι γοῦν οἶδα ὡς ὅλην μ' ἄμαξαν ἐπασάτω, δέον σε παιπάλημα, καὶ κίναιδος, ὑποπτήσσειν εἴ τις αὐτὴς δάκτυς, καὶ τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον, μελάμπυγος, δ' εἰμὶ μόνον εἰς σὲ ἀποβλέψειεν. ἴσως καὶ ταῦτα γελάσῃ, τὸ παιπάλημα, καὶ τὸ κίναιδος ὥσπερ τινὰ αἰνίγματα, καὶ γρῖφους ἀκούσας. ἄγνωστα γάρ σοι τῶν σῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ὥρα καὶ ταῦτα συκοφαντεῖν, εἰ μὴ πεπαλῇ, καὶ πεζαπολῶσοί ἡ ἀποφρὰς ἐκτίσει. αἰτῶ δ' ὑμᾶς σεαυτὸν ἐπὶ πᾶσιν, ὡς γὸ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἰώθει, Ἀχαλίνων στομάτων, καὶ ἀφροσύνης, καὶ αὐομάας, τὸ τέλος δύσκλεια φέρεται.

polluas amplius, nec contumelia afficias: quod si nequeas, noctu saltem, & in tenebris, sed interdiu, apage. Nam agreste admodum est, & ferinum. Vides quanto satius erat tibi immotam sinere Camarinam: neque Apophradem deridere, quæ totam vitam tibi atram reddet? An etiam amplius aliquid desideras? Nam quantum in me est, nunquam deficiet. Nondum igitur scis, quòd totum tibi plaustrum attraxisti, cùm tibi, omnifariam scelerate, & cinæde, verendum esset, siquis vir hirsutus, & hoc priscum, Melampygus, acerbè solùm intueretur te. Fortassis hæc quoque iam ridebis, quæ dixi, scilicet παιπάλημα, & cinædus, ac si ænigmata quædam, & griphos audieris. Ignota enim tibi sunt tuorum operum nomina. Quare iam licet tibi hæc calumniari, nisi tripla, etiam quadrupla Apophras tibi est retributa. Te ipsum autem postremò accuses. Nam vt præclarus ille Euripides solitus est dicere. Oris infræni, & stultitiæ, & iniquitatis finis infœlicitas esse consueuit.

DE

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ. DE DOMO.

ARGVMENTVM.

Obliqua quadam domus laudatio eſt, cultus & ſitum, & ſtructuram, & tecti, cæterarúmque partium ornamenta, poſtremò etiam parietum picturas deſcribit, additu paſſim amplificandi gratia, & etiam ſimilitudinibus quibuſdam. Atque hæc omnia ſub diſputationis, ſeu contentionis quadam figura, qua de pulchritudine domus verum ea videlicet, ad inuitandum, & inuandum oratorem in audientem, plus proſit, an nocet, diſputatur. Cuius quidem affirmatiua pars priore loco tractatur ab effectu & poteſtate pulchritudinis comprobata, additis exemplis, & ſimilitudinibus, eodem pertinentibus. Altera autem, ac negatiua per Proſopopœiam ſubiungitur. Fingitur enim alia quædam alterius oratio, ſuperiorem refellens, & ſimilitudines, & quæ de vi pulchritudinis à ſuperiore afferuntur, per inuerſionem confutans, ipſa autem ſuam ſententiam ab aliis elegantia ac pulchritudinis effectibus, præterea & Herodoti teſtimonio, & ipſorum auditorum exemplo, confirmans. Ac in priore quidem parte ſitus domus, & tecti, cæterarúmque partium elegantia deſcribitur: in poſteriore verò parietum picturæ deſcribuntur, vt ex eo quaque re, ſuauitas ac gratia quædam ſcripto accedat.

Ιτα Αλέξανδρος μὲ ἐπεθύμησεν ἐν τῇ Κύδνῳ λοῦσθαι, καλόν τε ἦν διαυγὲς καὶ ποταμὸν ἰδὼν, καὶ ἀσφαλῶς βαθὺν, καὶ τροσηνῶς ὀξὺν, καὶ νηξασθαι ἡδὺν, καὶ θέρους ὥρᾳ ψυχρὸν, ὥστε καὶ ἐπὶ τοσούτῳ τῷ πόνῳ, ὃν ἐπόνησεν ἀπ' ἄκρου, δῆλον

Rgo Alexander quidē expetiuit in Cydno lauari, cū & pulchrum & limpidum conſpexiſſet hūc fluuium, & turbò profundum, & lenitèr concitatū, & natatu iucundū & æſtiuo tempore frigidum: adeò vt etiamſi manifeſtus ipſi fuiſſet morbus, quo hunc laborauit, videatur mihi

μηδὲ ὑβρίσης. εἰ δ' μὴ, ἐν νυκτί γε, καὶ σὺ σκότῳ. τὸ δ' μεθ' ἡμέραν, ἄπαγε κωμῳδῶν ἄγελον, ἢ ὀνειδίζες. ὁρᾷς; ὡς ἄμεινον ἦν σοι ἀκίνητον τὴν Καμαρίναν ἐᾶν, μηδὲ καταγελᾶν τῆς ἀποφράδος, ἣ σοι ἀποφράδα τὸν βίον ὅλον ἐργάσεται. ἢ ἔτι σεσοβδεῖ τινος, ὡς τόλμην οὔπω ἐλλείφει. καίτοι γοῦν οἶδα ὡς ὅλιγου δεῖν ἅπαξαν ἐπεσπάσω, δεῖον ὦ παιπάλημα, καὶ κίναιδος, ὑποπτῆσαι εἰ τις αὐτὴν δάκτυς, καὶ τοῦτο δὴ τὸ φῶχαι, μελάμπυγος, δ' εἰμὶ μόνον εἰς σὲ ἀποβλέψειν. ἴσως καὶ ταῦτα γελᾶσῃ, τὸ παιπάλημα, καὶ τὸ κίναιδος ὥσπερ τινὰ αἰνίγματα, καὶ γρίφους ἀκούσας. ἄγνωστα γάρ σοι τῶν σῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ὥρα καὶ ταῦτα συνοξυντεῖν, εἰ μὴ τετραπλᾶ, καὶ τριπλασιᾶ σοι ἡ ἀποφρὰς ἐκτίσει. αἰτιῶ δ' οὐδὲ σεαυτὸν ἐπὶ πᾶσι. ὡς γὰρ ὁ κλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἰώθει, Ἀχαλίνων φρονήματων, καὶ ἀφροσύνης, καὶ αὐτόμολος, τὸ τέλος δυσυχία φύεται.

polluas amplius, nec contumelia afficias: quod si nequeas, noctu saltem, & in tenebris, sed interdiu, apage: Nam agreste admodum est, & ferinum. Vides quanto satius erat tibi immotam sinere Camarinam: neque Apophradem deridere, quæ totam vitam tibi atram reddet? An etiam amplius aliquid desideras? Nam quantum in me est, nunquam deficiet. Nondum igitur scis, quòd totum tibi plaustrum attraxisti, cùm tibi, omnifariam scelerate, & cinæde, verendum esset, siquis vir hirsutus, & hoc priscum, Melampygus, acerbè solùm intueretur te. Fortassis hæc quoque iam ridebis, quæ dixi, scilicet παιπάλημα, & cinædus, ac si ænigmata quædam, & griphos audietis. Ignota enim tibi sunt tuorum operũ nomina. Quare iam licet tibi hæc calumniari, nisi tripla, etiam quadrupla Apophras tibi est retributa. Te ipsum autem postremò accuses. Nam vt præclarus ille Euripides solitus est dicere. Oris infræni, & stultitiæ, & iniquitatis finis infœlicitas esse consueuit.

DE

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ. DE DOMO.

ARGVMENTVM.

Obliqua quadam domus laudatio eſt, cuius & ſitum, & ſtructuram, & teſti, cæterarúmque partium ornamenta, poſtremò etiam parietum picturas deſcribit, additu paſſim amplificandi gratia, & etiam ſimilitudinibus quibuſdam. Atque hæc omnia ſub diſputationis, ſeu contentionis quadam figura, qua depulchritudine domus verum ea videlicet, ad imitandum, & iuuandum oratorem in eadem cadentem, plus proſit, an nocuerit, diſputatur. Cuius quidem affirmatiuæ pars prior loco tractatur abeſſe tu & poteſtate pulchritudinis comprobata, additu & exemplis, & ſimilitudinibus, eodem pertinentibus. Altera autem, ac negatiua per Proſopopœiam ſubiungitur, fingitur enim alia quædam alicuius oratio, ſuperiorem reſellens, & ſimilitudines, & quæ de vi pulchritudinis à ſuperiore afferuntur, per inuerſionem confutare, ipſa autem ſuam ſententiam ab aliis elegantia ac pulchritudine ædificiis, præterea & Herodoti teſtimonio, & ipſorum auditorum exemplo, confirmare. Ac in priore quidem parte ſitus domus, & teſti, cæterarúmque partium elegantia deſcribitur: in poſteriore vero parietum picturæ deſcribuntur, vt ex eo quaque re, ornatus ac gratia quædam ſcripto accedat.

Ιτα Αλέξανδρος μὲ ἐπιθυμησεν ἐν τῷ Κύδνῳ λούσασθαι, καλόν τε ὂν διαυγῆ καὶ πεταμὸν ἰδεῖν, καὶ ἀσφαλῶς βαθύν, καὶ πρόσπλους ὀξεῖ, καὶ νήξασθαι ἡδύν, καὶ θέρους ὥρᾳ ψυχρόν, ὥστε καὶ ἐπὶ πολὺ τῷ ποτῷ, ὧν ἐνέσπευσεν ἀπ' ἀὐτοῦ, δύκει

Rgo Alexander quidē expetiuit in Cydno lauari, cū & pulchrum & limpidum conſperiſſet hūc fluuium, & tutò profundum; & lenitet concitatū, & natatu iucundū & æſtiuo tempore frigidum: adeò vt etiamſi manifeſtus ipſi fuiſſet morbus, quo hinc laborarit, videatur mihi

μοιεν ἂν τοῦ λουτροῦ ἀπολέ-
σαι, οἶκον δέ τις ἰδὼν μεγέθει μέ-
γιστον, καὶ κάλλει κάλλιστον, καὶ
φωτὶ φαιδρότατον, καὶ χρυσοῦ
πλουσιώτατον, καὶ γραφαῖς ἀν- A
θηρότατον, οὐκ ἂν ἐπιθυμή-
σειε λόγους ἐν αὐτῷ διαθεῖναι,
εἰ τύχοι περὶ τούτοις διατρί-
βων, καὶ ἐπιδοκιμῆσαι, καὶ ἐλ-
λαμπρύνασθαι, καὶ βοῆς ἐμ-
πλῆσαι, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα καὶ B
αὐτὸς μέρος τῶν κάλλους αὐτῶν
γενέσθαι, ἀλλὰ περιοπτήσας
ἀκριβῶς, καὶ θαυμάσας μόνον,
ἄπιστι, καθὸν αὐτὸν, καὶ ἄλο- C
γον καταλιπὼν, μήτε ἐρωτή-
σων, μήτε ἀποκρινόμενος, ἄφωνος
τις αὐανδρος, ἢ φθόνῳ σιωπᾷ ἐγ-
νωκώς; Ἡράκλεις, οὐ φιλοκά-
λου τινὸς, οὐδὲ περὶ τὰ συμπρε- D
πέστατα ἐρωτικῷ τὸ ἔργον, ἀ-
γροικία ἢ πολλὴ, καὶ ἀπειροκα-
λία, καὶ ἀσκιτία ἀμουσία, τὸ
ἀδίχως αὐτὸν ἀπαξιοῦν, καὶ
τῶν κάλλιστων ἀποξενοῦν, καὶ
μὴ συνιέναι ὡς οὐχ ὁ αὐτὸς E
περὶ τὰ διάφορα νόμος ἰδιώ-
ταις τε, καὶ πεπαιδευμένοις
αἰδεῖσθαι, ἀλλὰ τοῖς μὲν,
ἀπόχρη τὸ κοινὸν τοῦτο ἰδεῖν
μόνον, καὶ περιβλέψαι, καὶ τὸ
ὀφθαλμῶ περιενεγκεῖν, καὶ ἀσὺς
πλὼ ὀσφρῆσαι αἰσθέσθαι, καὶ

non fuiſſe ab hoc lauacro
ſibi temperaturus. Siquis
autem videat domum mole
maximam, forma pulcherri-
mam, luce clariſſimam, auro
fulgentiſſimam, & pictu-
ris floridiſſimam, non ex-
petat in ea orationem ha-
bere, ſi hoc in ſtudio ver-
ſetur, & in ea celebrari, &
inclareſcere, illámque vo-
ce implere, & quàm ma-
ximè licet, etiam ipſe pars
aliqua pulchritudinis illius
eſſe: at eam vndique dili-
genter contemplatus, & ſo-
lùm admiratus, abeat ſur-
dam ipſam, & orationis ex-
pertem relinquens, nec allo-
quendo, nec ſermonem con-
ſerendo, perinde atque mu-
tus aliquis, aut qui inuidia
tacere decreuit? Hercle hoc
non faciat homo elegantiæ
ſtudioſus, & rerum pulcher-
rimarum amator: ſed magnæ
ruſticitatis, inſcitiæ, & im-
peritiæ fuerit, ſuauiſſimis
rebus ſeipſum velut indi-
gnum abſtinere, & à pul-
cherrimis velut exulem re-
legare, neque intelligere,
indoctos & eruditos viros
non eadem lege ſpecta-
culis frui: ſed illis qui-
dem ſufficere quòd hoc ſo-
lum commune vident, &
circunſpiciunt, oculóſque
circunferunt, ac ſurſum
verſus tectum ſpectant, ma-

τ χέρες ὑποσῶσαι, ἢ καθ' ἡσυχίαν ἡδυπαθῆσαι, δεῖ τῷ μὴ ἀξιοδιηγήτοις ἡδοναῖς ἄξιόν τι τ βλεπομένων ἐπιπεῖν. ὅστις δ' μὴ παιδείας ὁρᾷ τὰ καλὰ, ὡς οὐ οἴμαι ἀγαπήσειεν, ὄψει μόνῃ καρπωσάμενος τὸ τερπνὸν, οὐδ' ἂν ὑπομεῖναι ἄφωνος θεατὴς τῶν κάλλους ἡνιάσθαι. περιφέρεται δ' ὡς οἷόν τε, καὶ ἐνδιατρίψαι, καὶ λόγῳ ἀμείψασθαι τὴν ὄψιν. ἡ δ' ἀμοιβὴ, ὡς ἔπαινος τῆς οἴκου μόνον. τοῦτο μὲν ἴσως ἐκείνῳ τῷ νησιώτῃ μειρακίῳ ἔφερεν, τὴν Μενέλεω οἰκίαν ἐκπεπλῆχθαι, καὶ πρὸς τὰ ἐν οὐρανῷ καλὰ, τ ἐλέφαντα, καὶ τ χρυσὸν αὐτῆς ἀπεικάζειν, ἅτι μηδὲν ἐν γῇ καλόν τι ἄλλο ἑωρακότι. ἀλλὰ καὶ τὸ εἰπεῖν ἐν αὐτῷ, καὶ τὸν βελτίστοις συγκαλέσαντα λόγων ἐπίδειξιν ποιήσασθαι, μέρος τῆς ἐπιτηδεύου καὶ τοῦτο ἡδοντο ἄν, καὶ τὸ πρᾶγμα ἐκκλησίαστον οἴμαι, οἶκον ὁ κάλλιστος ἐς ὑποδοχὴν λόγων ἀγαπητὸν ἁμωνος, καὶ ἐπαίνου, καὶ εὐφημίας μετὸς ὤν, ἁρμὰ καὶ αὐτὸς ὥσπερ τὰ ἅρματα συνεπαγῶν, καὶ τοῖς λεγομένοις παρακολουθῶν, καὶ παρατείνων τὴν τελευτὴν τῆς φωνῆς, καὶ τοῖς ὑπάτοις τῶν

A

B

C

D

E

númque quatiunt, & tacitè voluptatem capiunt, præ metu nequid non satis dignum ijs quæ spectantur, proferant. At qui cum eruditione spectat res pulchras, illi puto non sat erit solo visu id decerpere quod delectabile est, neque mutus pulchritudinis spectator esse sustinebit: sed quoad fieri potest, & in eo immorari, & oratione visum compensare conabitur. Cæterùm ea compensatio non est laus duntaxat domus. Hoc enim fortè insularem illum adolescentem decebat Menelai domum summa admiratione cõtemplari, & cum ijs quæ in cœlo pulchra sunt, eius ebur & aurum comparare, vt qui in terris pulchri aliud nihil vidisset. Sed & in ea dicere, & optimis quibusque conuocatis orationẽ habere, pars quædã laudis hoc quoque fuerit. Atque adeò rem suauissimam arbitror esse, Domum, pulcherrimam ad suscipiendas orationes apertam, laudis & commendationis plenam, lenitet vt antra consonantem, & ea quæ dicuntur sequentem, postremáque sermonis protendentem, vltimísque

λόγων ἐμβεβλύνων. μᾶλλον ὃ
ὡς ἂν τις ἐυμαθὴς ἀκροατὴς
διαμνημονεύων τὰ εἰρημένα, καὶ
ἅ λέγοντα ἐπαινῶν, καὶ ἀποδοὺς
ἃ ἄμουσον πεισόμενος θεὸς
ἀυτά, οἷόν τι πάσχουσι θεὸς τὰ
αὐλήματα τῶν ποιμένων αἱ
σκοπαὶ ἐπαυλοῦσαι, τῆς φω-
νῆς ἐπανιούσης καὶ τὸ ἀντίτυ-
πον, καὶ θεὸς αὐτὸν ἀναστρε-
φούσης. οἱ δ ἰδιῶται, νομίζουσι
παρθένον τινὰ εἶναι τὴν ἀνα-
βοωμένην τὸν φόβητας, ἢ βοῶν-
τας, ἐν μέσοις που τοῖς χρημνοῖς
κατοικοῦσαν, καὶ λαλοῦσαν ἐκ
τῶν πέτρων ἔνδοθεν. ὃ μοι δοκεῖ
δοκεῖ καὶ συνεξαίρεσθαι οἴκου
πολυτελείᾳ ὁ τὰ λέγοντος
γνώμη, καὶ θεὸς τὸν λόγον
ἐπηρέσθαι, καθάπερ τι καὶ
ἐνορβαλλούσης τῆς θέας. ἰδεῖν
γὰρ εἰκὸς τι διὰ τῶν ὀφ-
θαλμῶν ἐπὶ τὴν ψυχὴν καὶ
κάλλος, εἶτα θεὸς αὐτὸ κοσμῆσαι
ἐκπέμπειν τὸν λόγον. ἢ τῷ μὲ
Ἀχιλλεῖ πιστεύομεν τὴν ὄψιν
τῶν ὅπλων ἐπιπεσεῖν καὶ τῶν
Φρυγῶν τὴν ὁρμὴν, καὶ ἐπισ-
δυῆναι αὐτὰ πιεζόμενος, ἐπα-
ρθῆναι, καὶ πεφοβῆσθαι
θεὸς τὴν τῶ πολέμου ἐπι-
θυμίαν, λόγου δ᾽ ἀπουδὴ
μὴ ἐπιπεσεῖσθαι θεὸς κάλλη

verbis immorante: imò verò
quemadmodum docilis au-
ditor ſolet, ea quæ dicuntur
memoria repetẽtem, & eum
qui dicit laudantem, nec in-
ſcita relatione accepta repẽ-
dentem: quale quiddam
accidit & ſpeculis paſtorum
tibijs & cantu reſonantibus
voce in contrarium reper-
cuſſa, atque in ſeipſam
reuertente. Idiotæ autem
putant virginem quandam
eſſe quæ canentibus, & cla-
mantibus reſpondeat, media
præcipitia incolens, intúſq;
de rupibus loquẽs. Mihi ita-
que videtur, vnà cũ magnifi-
centia domus, etiam dicen-
tis animus attollere ſeſe, &
ad perorandum excitari:
vt cui viſus ipſe nonnihil
ſubminiſtrat. Ferè enim
per oculos ad animum in-
fluit aliquid pulchri, ad
quod deinde exornatam o-
rationem emittit. An verò
Achilli credimus viſum ar-
morum intendiſſe illum cõ-
tra Troianos impetum, &
cùm ea experiendi tantùm
gratia induiſſet, elatum
fuiſſe, & velut alis ad
belli deſiderium abreptum:
dicendi autem ſtudium pul-
chritudine locorum non in-
tendi? Atqui Socrati quidem

γωείων; καίτοι Σωκράτει μὲν

ἐπήχησε πλάτανος εὐφυὴς, καὶ πόα εὐθαλὴς, καὶ πηγὴ διαυγὴς, μικρὸν ἀπὸ τοῦ Ἰλισσοῦ. καὶ ταῦτα καθεζόμενος, Φαίδρου τε τοῦ μυρρινουσίου καταγωνίστου, καὶ τὸν Λυσίου τὸν κεφάλου λόγον διήλεγχε, καὶ τὰς μούσας ἐκάλει, καὶ ἐπιστεύετο ἥξειν αὐτὰς ἐπὶ τὴν ἐρημίαν, συμπειλημμένος τῶν περὶ τὸν ἔρωτος λόγων. καὶ οὐ γὰρ ἠρυθρία τὸ γέρων ἀνὴρ ὢν, παρακαλῶν παῖδας, συνεσομένας τὰ παιδερασταῖ, εἰς δὲ οὕτω καλὸν χωρίον, οὐκ ἂν οἰόμεθα καὶ ἀκλήτους αὐτὰς ἐλθεῖν; καὶ μὴν οὐ κατὰ γε σοῦ μόνου, οὐδὲ κατὰ πλατάνου κάλλος ἢ ὕδατος ἡδονή. οὐδ' ἂν τὴν ἐπὶ τῷ Ἰλισσῷ καταπτὰν, τὴν βασιλέως λέγω τὴν χρυσῆν. ἐκείνης μὲν γὰρ, ἐν τῇ πολυτελείᾳ μόνῃ τὸ θαῦμα. τέχνη δ', ἢ κάλλος, ἢ τέρψις, ἢ τὸ σύμμετρον, ἢ τὸ εὔρυθμον, οὐ συνεῖρασο, οὐδὲ κατεμέμικτο τῷ χρυσῷ, ἀλλ' ἦν βαρβαρικὸν τὸ θέαμα, πλοῦτος μόνον, καὶ φθόνος τῶν ἰδόντων, καὶ δυσαμονισμὸς τῶν ἐχόντων. ἔπαινος δ', οὐδαμοῦ παρῆν. οὐδὲ γὰρ ἔμελε τοῖς Ἀρταξίδαις τῶν καλῶν, οὐδὲ πρὸς τὸ τερπνὸν ἐπιῆγτο τὰς ἐπιδείξεις

satis fuit, platanus frondens, & herba virescens, & fons limpidus non procul ab Ilisso: atque ibi sedens, & Phædrum illum Myrrhinusium verbis eludebat, & Lysiæ filij Cephali orationem redarguebat, & musas accersebat, quas ad se in desertum venturas credebat, & coadiuturas se ad inflitutum de amore sermonem. Neque verebatur homo senex advocare virgines ad masculos amores intelligendes. Nos autem in locum adeò pulchrum non putemus eas etiam non vocatas venturas esse? Ac sanè non in umbra solùm, aut sub platani pulchritudine receptaculũ hoc erit: neque etiam illa ad Ilissum amœnitate relicta, regis domum auream cum hac conferueris. Nam illius quidem admiratio in magnificentia tantùm cõsistebat: ars autem, vel pulchritudo, vel delectatio, vel proportio, vel concinnitas nulla respondebat, neque auro permixta erat: sed barbaricum erat spectaculum, mera opulentia, & inuidia spectantium, & fœlicitatis iactantia possessoribus: sed quod laudares, nihil illi aderat. Neq; enim Arsacidis erat villa pulchri ratio: neque res ita ad voluptatem ostentabant,

οὐδὲ ἐφέστιζον, εἰ μὴ παύσοιντο τοὺς θύρας, ἵνα μὴ ὅπως ἐπαλαλήσουσιν. οὐ φιλόκαλοι γὰρ, ἀλλὰ φιλόπλουτοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. τούτου ἡ τοῦ οἴκου τὸ κάλλος, οὐ πανὺ βαρβαρικοὺς πρὸς ὀφθαλμοὺς, οὐδὲ πρὸς τὴν ἀφροσύνην ἀλαζονείαν, ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν, οὐδὲ πάντος μέτον, ἀλλὰ εὐφυοῦς θεατοῦ δεόμενον. καὶ ὅταν μὲν ἐν τῇ ὄψει ἡ κρίσις, ἀλλά πε καὶ λογισμὸς ἐπακολουθεῖ τοῖς λεγομένοις. τὸ γὰρ ἐν τῇ ἡμέρᾳ θεοῦ τὸ κάλλιστον ἀποβλέπειν, κάλλιστον δ' αὐτῆς καὶ πρωϊαίτατον ἡ ἀρχή. καὶ ὁ ἥλιος ἀφικνούμενος εὐθὺς ὑποδέχεται, καὶ τὸ φῶτος ἐμπίπλησι εἰς κόρον, ἀναπεπταμένων τῶν θυρῶν. κατ' ἃ καὶ τὰ ἱερὰ βλέποντα ἐποίουν οἱ παλαιοὶ, καὶ τὸ τῶν μήκους θεοῦ τὸ πλάτος, καὶ ἀμφοῖν θεοῦ τὸ ὕψος ἔυρυθμον, καὶ τῶν φωταγωγῶν τὸ ἐλεύθερον, καὶ θεοῦ ὥραν ἑκάστην εὖ ἔχον, πῶς οὐκ ἂν δέοι ταῦτα πάντα, καὶ ἐπαίνων ἄξια; ἔτι δὲ θαυμάσειν ἄν τις καὶ τὸ ἀρέσαντος ἐν τῷ ἐυμόρφῳ τὸ ἀπείρητον. καὶ τῷ ἐυκόσμῳ τὸ ἀπλανὲς, καὶ τὸ τῷ χρυσῷ εἰς τὸ ἐρεθὲς συμμίξαι, ἀλλὰ μὴ

neq; curabãt à ſpectatoribus laudes, ſed admirationẽ cõſequi. Nõ enim elegãtię, ſed opum amantes ſunt barbari. At huius domus pulchritudo, nõ ad barbaricos oculos, neq; ad Perſicã arrogantiã, aut regiã iactantiã cõparata, nonmodò pauperẽ, ſed & ingenioſum ſpectatorẽ poſtulat: cui nõ ſolũ in viſu iudiciũ, ſed cuius æſtimatio verba ſequatur. Nã quod & ad pulcherrimã diei partem reſpicit (pulcherrima autem ipſius pars, & maximè amabilis, principiũ eſt) & ſolẽ emergentẽ ſtatim excipit, & lumine ad ſatietatem vſque repletur foribus adapertis: qua ratione ſua templa condiderunt veteres, vt ea parte intuerentur: deinde quòd longitudo cum latitudine, & vtraque cum altitudine iuſta proportione conſentiunt, & feneſtræ liberæ, & ad quodlibet anni tempus bene comparatæ ſunt, quæ hæc omnia non ſint ſuauia, multáque laude digna? Præterea miretur quiſpiã tectũ, cuius pulchritudo nihil affectatũ, elegantia nihil reprehendendum habeat, cui aurum modicè ad decus ſit additum: non autem vbi eo eſt opus immodicè illitum:

μὴ καὶ χρύσεος ἐπὶ θύρῃ

ἀλλ' ὁπόσον αὖ γυναικὶ σώφρονι, καὶ καλῇ, ἀρκέσῃ ὑπομύστιον ἐγχάσασθαι τὸ κάλλος, ἢ περὶ τῇ δεξιᾷ λεπτός τις ὅρμος, ἢ περὶ τῷ δακτύλῳ σφενδόνη ἔυφορος, ἢ ἐν τοῖν ὠτοῖν ἀλλοῖα, ἢ πόρπη τις, ἢ ταινία τὸ ἄφετον τῆς κόμης συνδέουσα, τοσοῦτον τῇ εὐμορφίᾳ προστιθεῖσα, ὅσον τῇ ἐδῃτῇ ἡ πορφύρα. αἱ δέγε ἑταῖραι, καὶ μάλιστα αἱ ἀμορφότεραι αὐτῶν, καὶ πλὴν ἐδῃτὸν ὅλιν πορφυρᾶν, καὶ πλὴν δειρὴν χρυσῆν περοίλωτοι, τῷ πολυτελεῖ ἐπιρώμεναι τὴν ἐπαγωγὸν, καὶ τὸ ἐνδέον τῷ καλῷ, προδίδοσι τὸ ἔξωθεν πρὸς παραμυθούμεναι. ἀγοῶνται γὰρ καὶ πλὴν ἀλλήλων αὐτῶν σιλπνοτέραν φαίνεσθαι, συναπολάμπουσαν τῷ χρυσῷ, καὶ τὸ ποδὸς τὸ μὲν ἐυπερίσκαφον, λήσειν ὑπὸ χρυσῷ σανδάλῳ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτὴ ἐρασμιώτερον ὑπάρξαι, τῷ φαεινοτάτῳ σωρώμενον. ἀλλ' οὐκ ἔστιν οὕτως. οὐδέ γε σώφρων γυνὴ, χρυσῷ μὲν τὰ ἀρκοῦντα, καὶ μόνον τὰ αἰσχύνης πρόσχηται. τὸ δ' αὐτῆς κάλλος, ὡς ἂν ἀκριβέστατον εἶναι καὶ γυμνὸν δεικνύουσα, καὶ τοῦτο ἡ τῆδε τῆς οἰκου

sed quantum, perinde atque mulieri castæ & formosæ satis sit, ad pulchritudinē reddendam insigniorē, vel circa collū tenue aliquod monile, vel circa digitum annulus gestabilis, vel pendentes ab auribus inaures, aut aliqua fibula, vel tænia comam diffluentem colligans, quæ tantum pulchritudini apponit, quantū vestitui purpura. At meretrices, in primis quę ex illis sunt deformiores, vestem purpuream totam, & ceruicem auream facere solent, pellaciam hac magnificentia venantes, & quod pulchritudini deest, externæ venustatis appositione solantes. Arbitrantur enim suos lacertos auro resplendentes, apparere nitidiores, & pedis incongruam figuram aureo sandalio tectum iri, faciémque ipsam fore amabiliorem, si cum re quapiam splendidissima conspiciatur. Atque illæ quidem hoc pacto. Modesta verò mulier, auro quidem pro eo ac satis est, atque solùm vbi opus est, vtitur: suam verò pulchritudinem etiam nudam ostendere non verebitur. Proinde etiam huius domus tectum, imò potiùs caput,

οἰκοφθὴ, μᾶλλον ἢ κεφαλὴ,

ἐυπρέσωπος μὲν καθ' ἑαυτὴν, τῷ χρυσῷ δὲ ἐς πόῤῥω κεκόσμηται, ἐς ὅσον καὶ οὐρανὸς ἐν νυκτὶ ὑπὸ τ' ἀστέρων, οὐ διαστήματος περιλαμπόμενος, καὶ οὐ διαλείμματος μὲν δῆλον τῷ πυρί. εἰ δὲ μὴ πῦρ ἦν τὸ παν, οὐ καλὸς ἂν, ἀλλὰ φοβερὸς ἡμῖν ἔδοξεν. ἰδοὶ δ' ἂν τις οὐδὲ ἀργὸν ἐνταῦθα τ' χρυσὸν, οὐδὲ μάτην τὸ τέρπτρον ἐπῆκται τῷ λοιπῷ κόσμῳ συμπαραμένον, ἀλλὰ καὶ ἀυγήν τινα ἡδεῖαν ἀπολάμπει, καὶ τ' οἶκον ὅλον ἐπιχρώννυσι τῷ ἐρυθήματι. ὁπόταν γὰρ τὸ φῶς ἐφεστηκὸς ἐφάψηται, καὶ ἀναμιχθῇ τῷ χρυσῷ, κοινόν τι ἀπαστράπτουσι, καὶ διπλασίαν τὸ ἐρυθήματος ἐπιφαίνουσι τὴν αἰθρίαν. τὰ μὲν δὴ ὑψηλὰ, καὶ κορυφαῖα τοῦ οἴκου, τοιαῦτ', Ομήρου πρὸς διόμενα ἐπαινέτου, ἵνα αὐτὸν ἀφίερωσιν ὡς τ' Ελένης θάλαμον, ἢ ἀγλαΐσντα, ὡς τ' ὄλυμπον εἴποι. τὸν δ' ἄλλον κόσμον, καὶ τὰ τῶν τοίχων γράμματα, καὶ τῶν χρωμάτων τὰ κάλλη, καὶ τὸ σύμμετρον ἐκάστου, καὶ τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἀληθὲς, ἔκεσε ὄψει, καὶ λειμῶνι δ' ἐναγωνίσει, κἀκῶς ἂν ἔχοι παρεθαλεῖν. πάλιν παρ' ἕτερον ἐκεῖνα μὲν

per ſe quoq; eſt formoſum, auro autem tantum eſt exornatum, quantum & noctu ſtellis cœlum, certis interuallis circunſplendet, certiſque interſtitijs igni collucet. Quòd ſi totum foret igneum, non pulchrũ, ſed terribile nobis videretur. Cæterùm videre etiam licet aurum hîc haudquaquam otioſum, aut delectandi duntaxat gratia reliquo ornatui interſperſum eſſe: ſed & fulgorem non iniucundum de ſe præbere, & totam domum ſuo rubore velut inficere. Quando enim ſux diei incidens applicatur, & cum auro commiſcetur, communem ſplendoré reddunt, duplicem ruboris claritatem exhibent. Hæc quidem ſunt quæ ad faſtigium, & verticem domus pertinẽt, quibus Homero aliquo laudatore eſſet opus, qui illã vel celſitectam, perinde atque Helenes thalamum, vel refulgentem, velut Olympum appellaret. Reliquum autem ornatum, & parietum picturas, & colorum pulchritudinem, & vniuſcuiuſque euidentiam, diligentiam, & veritatem, cum facie veris, & florido prato rectè compares. Niſi quòd illa defloreſcunt, marceſcunt, mu-

ἀγωνιᾷ, καὶ μαραίνεται, ἡ

ἀλλάπεται, καὶ ἀποβάλλει τὸ κάλλος, τοῦτῳ δ' ἔτι μᾶλλον αἴδιον, καὶ ὁ λειμὼν ἀμάραντος, καὶ τὸ ἄνθος ἀθνήατον, ἅτε μόνης τῆς ὄψεως ἐφαπτομένης, καὶ δρεπομένης τὸ ἡδὺ τῶν δρεπομένων. τὸ δὴ τοσαῦτα, καὶ τοιαῦτα, τίς ἂν οὐ ἡδέως βλέπων, ἢ τίς ἂν οὐ προθυμηθείη καὶ παρὰ τὴν δύναμιν ἐν αὐτοῖς λέγειν, εἰδὼς ἄμαχον ὂν ἀπολειφθῆναι τῶν ὁρωμένων; ἐπαγωγότατον γάρ τι ἡ ὄψις τῶν καλῶν. καὶ ἐπ' ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵππος ἥδιον ἂν οἶμαι δέρμοι καὶ πρασιᾶς πεδίου, καὶ μαλακῆς, προσιὼν δεχόμενος τὴν βάσιν, καὶ ἡρέμα ὑπείκοντος τῷ ποδὶ, καὶ μὴ ἀντιτυποῦντος τῇ ὁπλῇ ἅπαντι χρῶ τότε χαίρει τῷ δρόμῳ. καὶ ὅλον ἐπιδιδοὺς ἑαυτὸν τῷ τάχει, ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς τὸ πεδίον τὸ κάλλος. ὁδὲ ταὼς, πρὸς ἀρχομένου, πρὸς λειμῶνά τινα ἐλθὼν, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη προήκασιν, ἁ τοδεινότερα μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν εἴποι τις, ἀνθηρότερα, καὶ πυῤῥοβαφῆ καθαρώτερα, τότε καὶ ἔτος ἐκπετάσας τὰ πτερὰ, καὶ ἀναδείξας τῷ ἡδίῳ, καὶ τὴν οὐρὰν ἐπάρας, καὶ παρασχὼν αὐτῷ πρόσοψιν,

tantur, & abijciunt pulchritudinem. Sed hoc ver perpetuum, & pratum nunquam marcescens, & flos immortalis: vt pote solo visu hæc tangente, & eorum quæ carpuntur, suauitatem decerpente. Proinde quis tantarum, taliúmque rerum aspectu non delectetur: aut quis non expetat, etiam præter facultatem inter ea orationem habere, cùm sciat turpissimum esse à visis superari? Maximam enim alliciendi vim habet aspectus pulchrorum; non erga homines solùm: sed & equus, opinor, libentiùs currat per campum pronum, & mollem, placidè gressum capientem, & sensim pedi cedentem, neque vngulæ resistentem. Toto igitur tunc vtitur cursu, totúmque se ipsum tradens celeritati, certat etiam cum campi pulchritudine. Pauo autem ineunte vere, ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt, non amabiliores modò, sed, & vt ita dicam, floridiores, & colore puriores: tunc ipse quoq; extensis pennis, ijsq; soli ostensis, & sublata cauda, & circumquaque expansa,

σπαδάπτεται τὰ ἄνθη τὰ αὐτῆς, καὶ τὸ ὕδωρ τῇ πλησίον, ὅσον αὐτῇ περιχλοιοῦται τῷ λειμῶνος ἐς πλεῖν ἄμιλλαν. ὑπερήφανον γοῦν ἑαυτὴν, καὶ περιάγει, καὶ ἀναπομένει τῇ χλόῃ. ὅτι δὲ καὶ θαυμασιώτερος φαίνεται πρὸς πλεῖν ἀνιμένη, ἀλλ' ἀθρόως ἀμείβουσαν αὐτῇ τῶν χρωμάτων, καὶ μεταβαίνοντα ῥᾳδίως, καὶ πρὸς ἕτερον ἐυμορφίας εἶδος χαίρουσαν, πάσχει ἡ αὐτὸ μάλιστα ὑπὸ τῶν κύκλων, οὓς ἐπ' ἄκρῃσι ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἰσόδους πως ἴριδος ἀπεργάζοντα. ὃ γὰρ τῶν χαλκῶν λύθ', ὅταν ὑγρᾷ ἐπιβαίνοντος ὀλίγου, χρυσοῦ ὤφθη. καὶ τὸ ὑπὸ τῷ ἁλὶ κυανανγὲς εἰ σιαδιὸν, χλοαυγὲς ὅλον. ὅταν μεταπορεύηται πρὸς τὸ φῶς ἢ πλέονος. ὅτι μὲν γὰρ ἡ θάλαττα ἱκανὴ περιπαλίσσεσθαι, καὶ ὡς ὑπὸ ῥυμῷ ὑπαιθρίᾳ ὑπαιθρίαζεσθαι ὑπὸ χαλκῇ φαινομένη, ἴσθ', κἂν μὴ εἴπω. ὅτι δὲ καὶ πυρπάλιον ἀπείρατος, καὶ ἀπείρατλος τῆς ὕλης, πάντας ἂν ἐθελήσοιμι καὶ αὐτὸς ἐμβλέψαι, καὶ περιπλεῦσαι, καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπενεχθῆναι, καὶ μάλιστα εἰ βλέποι πλεῖν μὲ αὔραν, κούφως ἐπευθίζουσαν πλεῖν ὑδρίλῳ, πλεῖν ἢ ναυσὶ, σὺν ἡσύχῳ τε καὶ λείῳ πλῷ. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦτο ἀφίγμεθα τῆς ἐπιδείξεως, ἐθέλω καὶ τὸν ἐμὸν ἐπιδείξασθαι πλοῦν, ὡς ἐπιστήμων τε ὢν καὶ ἔμπειρος τῆς θαλάττης, καὶ ὡς ἀσφαλῶς ἐπιπλεύσομαι τοῖς ἐμοῖς ἐπιβάταις, καὶ ὡς ἐπιτηδείως ἔχει μοι τὰ πρὸς τὸν πλοῦν. ἐπιβάτας μὲν γὰρ ἔχω τοὺς ἐμοὺς ἐπιτηδείους, ἐμὲ καὶ τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν, καὶ τὸν ἐμὸν ἀδελφιδοῦν, καὶ τὸν ἐμὸν ἀνεψιὸν, καὶ τὸν ἐμὸν ἑταῖρον, καὶ τὸν ἐμὸν ἐραστὴν, καὶ τὸν ἐμὸν ἐρώμενον, καὶ τὸν ἐμὸν ἀκόλουθον, καὶ τὸν ἐμὸν ὑπηρέτην, καὶ τὸν ἐμὸν ἰατρὸν, καὶ τὸν ἐμὸν ἐπιστάτην, καὶ τὸν ἐμὸν ἐπιμελητὴν, καὶ τὸν ἐμὸν ἐπιτροπεύοντα, καὶ τὸν ἐμὸν ἐπιτροπεύοντα τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων, καὶ τὸν ἐμὸν ἐπιτροπεύοντα τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων, καὶ τὸν ἐμὸν ἐπιτροπεύοντα τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων, καὶ τὸν ἐμὸν ἐπιτροπεύοντα τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων, καὶ τὸν ἐμὸν ἐπιτροπεύοντα τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων, καὶ τὸν ἐμὸν ἐπιτροπεύοντα τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων, καὶ τὸν ἐμὸν ἐπιτροπεύοντα τῶν ἐμῶν ἐπιτροπευόντων

ἠρέμα δολιδαίνουσαν τὸν κυμάτων. καὶ τοίνυν καὶ τῆδε τῇ οἰκίᾳ τὸ κάλλος ἱκανὸν καὶ παρορμῆσαι ἐς λόγους, καὶ λέγοντα ἐπιτεῖναι, καὶ πάντα τρόπον εὐδοκιμῆσαι παρασκευάσαι. ἐγὼ μὲν δὴ τούτοις πέποιμαι, καὶ πάλαι πέπεισμαι, καὶ ἐς τὸν οἶκον ἐπὶ λόγοις παρελήλυθα, ὥσπερ ἀπὸ ἰύγγος, ἢ σφηνὸς τῷ κάλλει ἑλκόμενος, ἐλπίδα οὐ μικρὰν ἔχων, οἱ καὶ τῶν ἡμῖν ἀμορφοτέρων ἦσαν οἱ λόγοι, καλοὺς αὐτοὺς φανεῖσθαι, καθάπερ ἐσθῆτι καλῇ κεκοσμημένους. ἕτερος δέ τις ἂν ἀγεννὴς λόγος, ἀλλὰ καὶ πάνυ γενναῖος, ὡς φησι, καὶ μεταξύ μου λέγοντος ἐνέκρουε, καὶ διακόπτειν ἐπειρᾶτο τὴν ῥῆσιν. καὶ ἐπειδὴ πέπαυμαι, ἆρ' ἀληθῆ ταῦτα λέγειν φησί μοι, ἀλλὰ θαυμάζειν, εἰ φάσκοιμι σπουδαιότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἶκον κάλλος, γραφῇ, καὶ χρυσῷ κεκοσμημένον. αὐτὸ γὰρ τοὐναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον δ' οἶμαι, αὐτὸς παρελθὼν ὁ λόγος ἐφ' ἑαυτῷ, καθάπερ ἐν δίκαις ὑμῖν, εἰπάτω ὅπη λιποτελέστερον ἢ τῷ λέγοντι συντέλειαν οἴκου, καὶ εὐμορφίαν. ἐμοὶ μὲν ἀκηκόατε ἤδη λίσιος, ὥστε ἤδη

paulatim fluctus labentem. Proinde etiam huius domus pulchritudo idonea satis est ad prouocandas orationes, & excitandum dicentem, eúmque modis omnibus reddendum celebrem. Itaque his credo, & iamdudum persuasus sum, & in domum dicendi gratia ingressus sum, pulchritudine ipsius veluti rhombo, aut Sirene tractus: spem haud exiguam habens, etiamsi antehac orationes meæ deformes fuerint, pulchras visum iri, perinde ac veste aliqua pulchriore exornatas. Cæterum altera quædam oratio haudquaquam ignaua, sed valdè generosa, vt ait, inter loquendũ me interpellabat, & sermonem interrumpere conabatur: & postquam dicendi finem feci, vera negauit à me dici: se autem mirari, ait, si dicam domus pulchritudinem, picturis & auro exornatam, aptiorem esse ad orationes habendas. Nam contrarium euenire. Quin potiùs si videtur, ipsa prosę prodiens oratio, tanquam apud iudices vos, dicat quatenus vilitatem, & deformitatem domus putet esse dicenti conducibiliorem. Equidem me iam audiuistis: proinde nihil opus est

δέομαι δὶς περὶ τῶν αὐτῶν εἰπεῖν. ὁδὶ, παρελθὼν ἅδην λεγέτω, κἀγὼ σιωπήσομαι, καὶ σφῶν ὅλον αὐτῷ μεταδήσομαι. ἄνδρες τοίνυν δικασταί φησιν ὁ λόγος, ὁ μὲν σφοδρὰ ῥήτωρ, πολλαῖς καὶ μεγάλαις τοῦδε τοῦ οἴκου ἐπῄνεσε, καὶ τῷ ἑαυτῆς λόγῳ κόσμησεν. ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω ψόγον αὐτῆς διεξελεύσεσθαι, ὥστε καὶ τὰ ὑπ' ἐκείνου παραλελειμμένα προσθήσειν μοι δοκῶ. ὅσῳ γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων φαίνηται, τοσῷδε ἐναντιώτερον τῇ τοῦ λέγοντος χρείᾳ διελθόντι. καὶ σφῶν γε ἐπιδὴ γυναικῶν, καὶ κόσμου, καὶ χρυσοῦ ἐκείνου ἐμνημόνευσε, καμοὶ ἐπιτρέψατε χρήσασθαι τῷ παραδείγματι. φημὶ γὰρ οὐδὲ καὶ γυναιξὶ καλαῖς οὐχ ὅπως συλλαμβάνειν εἰς τὸ εὐμορφότερον, ἀλλὰ καὶ ἐναντιοῦσθαι τὸν κόσμον τὸν πολύν, ὁπόταν τις ἐπιτυγχάνοντας ἴδοιτο τῷ χρυσῷ καὶ τοῖς λίθοις τοῖς πολυτελέσι κεκλαγείς, ἀντὶ τοῦ ἐπαινεῖν ἢ χρῆσαι, ἢ ὄφιμα, ἢ σαρδίου, ἢ σμάραγδον, ἢ ὅμιλον, ἢ δακτύλιον. ὁ δέ, ταῦτ' ἀφεὶς, ἐς τὸν καρπὸν, ἢ τὸ σμάραγδον, ἢ τὸ ὅμιλον ἀποβλέπει, ὥστε ἄξιοιτο ἂν εἰκότως παροφωμένην, vt bis eadem de re dicam. Iste verò prodiens verba faciat, & ego tacebo, & aliquātisper ipsi locum dabo. Proinde, viri judices, inquit oratio, Orator ille qui prior verba fecit, multis magnisq; laudibus hanc domum exornauit, suáque oratione ornauit. Ego verò tantum abest, vt illam vituperare velim, vt etiam ea quæ ab illo prætermissa sunt, addenda mihi putem. Nam quò pulchrior illa vobis apparuerit, eo magis contraria dicentis vsui ostendetur. Ac primùm quidem, posteaquam mulierum, & ornatus, & auri mentionem ille fecit, mihi quoque permittite vt hoc exemplo vtar. Nam aio mulieribus formosis non modò nihil conferre ad pulchritudinem ampliorem reddendam, ornatum illum mulierum: sed contrà aduersari potius, quando eorum qui fortè aspiciunt vnusquisque auro & gemmis pretiosis obstupefactus, pro eo quòd laudare vel colorem, vel vultum, vel ceruicem, vel cubitum, vel digitum debebat, relictis his ad sardium, vel smaragdum, vel monile, vel armillas respicit: vt ob id meritò illa neglecta dolere pos-

διὰ τὸν κόσμον, ἢ ἀχρήστων χρόλιν ἐπαινεῖν αὐτὴν τῶν θεατῶν, ἀλλὰ παρέργου αὐτῆς τοιουτῳδὴ τινὶ θεαν. ὥσπερ ἀνάξιον οἶμαι παθεῖν καὶ τὸν ἐν οὕτω καλοῖς ἔργοις λόγους δεικνύοντα. λανθάνει γὰρ ἐν τῷ μεγέθει τῶν καλῶν τὸ λεχθὲν, καὶ ἀμαυροῦται, καὶ συναρπάζεται, καθάπερ εἰ λύχνος τις εἰς πυρκαϊὰν μεγάλην φέρων ἐμβάλοι, ἢ μύρμηκα ἐπ' ἐλέφαντος, ἢ καμήλου δείκνυοι. τοῦτο γοῦν φυλακτέον τῷ λέγοντι. καὶ πρόσθεν μὲν καὶ ἐν φωνῇ αὐτὴν ὀπτιμᾶσθαι, ἐν οὕτως εὐδοώσῃ, καὶ κρίνειν οἶκῳ λέγων. ἀντιφθέγγεται γὰρ, καὶ ἀντηχεῖ, καὶ ἀντιλέγει. μᾶλλον δ' ὑπερκαλύπτει τὴν βοὴν, οἷόν τι καὶ σαλπιγξὶ δρᾷ τὸν αὐλὸν, εἰ συναυλοίεν, ἢ τοῖς κελευσταῖς ἡ θάλαττα, ὁπόταν πρὸς κύματος ἦχον ἐπάδειν τῇ εἰρεσίᾳ θέλωσιν. ὑπικρατεῖ γὰρ ἡ μεγαλοφωνία, καὶ καταπνίγει τὸ ἧττον. καὶ μὴν κἀκεῖνο, ὅπερ ἔφη ὁ ἀντιδικος, ὡς ἆρα ἐπιχειρεῖ ὁ καλὸς οἶκος τὸν λέγοντα, καὶ προθυμότερον παρασκευάζει. ἐμοὶ δοκεῖν, τὸ ἐναντίον ποιεῖν. ἐκπλήττει γὰρ, καὶ φοβεῖ, καὶ τὸν λογισμὸν διαταράττει,

sit, ſpectatoribus otium non habentibus laudandæ illius propter ornatum, ſed obiter duntaxat ipſam intuentibus. Quod neceſſe eſt opinor ei accidere, qui inter tam pulchra opera habet orationem. Latet enim in magnitudine pulchrarum rerum, quod dictum eſt, obſcuratúrque & abripitur: perinde ac ſiquis lucernam in magnum rogum injiciat, aut formicam in elephante vel camelo oſtendat. Proinde hoc dicenti eſt euitandum. Præterea & vocem ipſam turbat, qui in adeò vocali, & reſonante domo dicit. Nam illa reſpondet, & ex aduerſo reſonat, & contradicit: imò etiam dicentis vocem obruit: quale quiddam & tuba facit tibiæ, ſi pariter inflentur: aut hortatoribus mare, quoties illi ad fluctus ſtrepitum remigationi accinere volunt. Vincit enim magnitudo vocis, idque ſupprimit quod minus eſt. Quinetiam illud quod dixit aduerſarius, dicentē à pulchra domo excitari, & alacriorē reddi, quantum mihi videtur, contrà ſe habet. Obſtupefacit enim & terret, & rationem cōturbat,

καὶ δειλότερον ἐργάζεται ἐν-
θυμούμενον ὡς ἁπάντων δὴν
ἄριστον ἐν συμφορᾷ χωρεῖν μὴ
ὁμοίους φαίνεσθαι τοὺς λόγους.
ἐλέγχων γὰρ ὅτος γε ὁ φανερώ-
τατος, ὥσπερ εἴ τις παντα-
πλίαν καλὴν ἐνδὺς, ὑποστὰς
φύγοι πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπισημό-
τερος ὢν δηλὸς ἀπὸ τῶν ὅ-
πλων. τοῦτο δή μοι δοκεῖ λογι-
σάμενος ὁ τῷ Ὁμήρου ῥήτωρ
ἀνὴρ, συμμορφίας ἐλάχιστον
φροντίσαι, μᾶλλον δὲ καὶ παντε-
λῶς εἰδέναι φωτὶ ἑαυτὸν ἀτει-
χέσαι, ἵνα αὐτῶν περιδοξότε-
ρον φαίνηται τῶν λόγων τὸ κάλ-
λος, ὑπὸ τῆς πρὸς τὸ ἀμορφότε-
ρον ἐξετάσεως. ἄλλως τε, δὸ ἅπ-
παν πᾶσι καὶ πλὴν τῷ λέγοντος
αὐτῷ διανοίαν ἀσχολεῖσθαι περὶ
πλὴν θέαν, καὶ τῆς φροντίδος
τὸ ἀκριβὲς ἀπολύειν, τῆς ὄψεως
ἐπιφατούσης, καὶ πρὸς αὐ-
τὴν κελούσης, καὶ τῷ λόγῳ
προσέχειν τὰ ἰούσης. ὅστις γὰρ
μηχανὴν μὴ οὐχὶ πάντως ἐλάτ-
τονα ἀρᾶν αὐτὸν τῆς ψυχῆς δια-
πεπεισμένους περὶ τὸν τῶν ἀρε-
σμένων ἔπαινον. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι
καὶ οἱ παρόντες αὐτοὶ, καὶ πρὸς
πλὴν ἀκρόασιν παρεληλυθότες,
ὑπιδεῖν εἰς τὸν τοιοῦτον οἶ-
κον παρέλθωσιν, αὐτὴ ἀκροατῶν θεατὴ καθίστασθαι, καὶ

& timidiorem reddit, cogitantem nihil esse turpius quàm in speciosò loco similem quoque orationem non apparere. Index enim profectò iste omnium manifestissimus est, non aliter ac si quis armaturam pulchram induat, deinde ante cæteros fugiat, notabilior cùm sit meticulosus ex armis. Quod cùm perpendisset ille apud Homerum orator, videtur mihi minimam formæ curam habuisse: quin magis homini prorsus imperito seipsum assimilasse, quò maiori admirationi foret orationis ipsius pulchritudo, ex illa cum deformitate facta collatione. Præterea omnino necesse est, dicentis ipsius mentem circa intutum detineri, & cogitandi diligentiam languescere visu superante, & ad se vocante, neque orationi incumbere permittente. Quare fieri non potest quin is deterius dicat, animo circa eorum quæ videntur laudes occupato. Nam omitto dicere, eos qui adsunt, & ad auscultandum assumpti sunt, quum in huiusmodi domum venerint, ex auditoribus fieri spectatores. Nec

οὐχ οὕτω Δημοδόκος, ἢ Φήμιος, ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων, ἢ Ὀρφεύς τις λέγων ἦν, ὥστε ἀπὸ σκοποῦ τὴν διάνοιαν ἀὐτῶν ἐπὸ τῆς ὄψεως. ἀλλ' οὐδ' ἅπαξ ἐπιδὺς μόνον ἐπέβη τοῦ οὐδοῦ, ἀθρόῳ τῷ κάλλει περιχυθείς, λόγων μὲ ἀκοῦσαι, ἢ ἀκροάσεως, ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἄξιον ἔοικεν. ὅλος ἦ θεὸς τοῖς ἀφωμοίοις ἦν, εἰμὴ τύχοι τις παντελῶς τυφλὸς ὢν, ἢ σκυτικὴ ὥσπερ ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ ποιοῖτο τὴν ἀκρόασιν. ὅπῃ γὰρ ἂν ἀξιόμαχον λόγων ἰσχὺς ὄψει αὐτὰ γωνίσασθαι, καὶ ὁ σειρήνων μῦθος παρατιθεὶς, τῷ περὶ τῶν γοργόνων διδάξειεν ἄν. ἐκεῖναι μὲν γὰρ ἐκήλουν τοὺς παραπλέοντας, μελῳδοῦσαι, καὶ κολακεύουσαι τοῖς ᾄσμασι. καὶ κατατερπεύσασαι, ὑπέπλουν κατεῖχον. καὶ ὅλως, τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδεῖτό τινος διαπεμψῆς. καὶ που τις αὐτὰς καὶ παρέπλευσεν, καὶ τὸ μέλος παρήκουσε. τὸ δὲ τῶν γοργόνων κάλλος, ἅτε βιαιότατόν τε ὄν, καὶ τοῖς κρειττοτάτοις τῆς ψυχῆς ὁμιλοῦν, ἐυθὺς ἐξίστη τοὺς ἰδόντας, καὶ ἀφώνους ἐποίει. ὡς δὲ ὁ μῦθος βάλλεται, καὶ λέγεται, λίθοι ἐγίνοντο ἀπὸ τοῦ θαύματος.

orator ita est Demodocus, aut Phemius, aut Thamyris, aut Amphion, aut Orpheus, vt auellere cogitationes illorum à spectando possit. Sed vt quisque ipsum modò limen transcenderit, multa pulchritudine circunfusus, orationis illius aut recitationis, ne principiū quidē exaudire videtur: sed totus in spectādo versatur, nisi quis fortè omnino cęcus fuerit, aut noctu velut Areopagi Senatus solet, ad auscultādum venerit. Nā quòd verborum vis longè inferior sit, quàm vt cū visu certare queat, Sirenum fabula cum illa de Gorgonibus comparata, facilè docuerit. Illæ enim mulcebāt quidē pręternauigantes canendo, atq; adblādiendo carminibus: & ad se delatos aliquandiu detinebant, & in summa, res ipsa mora quadam opus habebat: atque interim eas quispiam est prætereuectus, & inaudito cantu prætierit. At Gorgonum pulchritudo, vt quæ violentissima esset, & partibus animę maximè sauciabilibus obuersaretur, statim obstupefaciebat, & mutos reddebat aspicientes: & vt fabulæ placet, & fertur, in lapides illico præ admiratione conuertebantur.

οὐδὲ ἐφέστηκεν, εἰ ἐπαινέσονται οἱ θεαταί, ἀλλ' ὅπως ἐκπλαγήσονται. οὐ φιλόκαλοι γὰρ, ἀλλὰ φιλόπλουτοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. τούτου δὲ τῆς οἰκίας τὸ κάλλος, οὐ κατὰ βαρβαρικὰς τινας ὀφθαλμοὺς, οὐδὲ κατ' ὀφρυλῶν ἀλαζονείαν, οὐ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν, οὐδὲ πίνητος μόνον, ἀλλὰ εὐφυοῦς θεατοῦ δεόμενον. ἐὰν γὰρ μὴ ἐν τῇ ὄψει ᾖ κείσης, ἀλλά πε ἐν λογισμὸς ἐπακολουθῇ τοῖς λεγομένοις. τὸ γὰρ ἅπτι ἡμέρας θεὸς τὸ κάλλιστον ἀποβλέπειν, κάλλιστον δ' αὐτῆς καὶ πυθμενότατον ἡ ἀρχή. καὶ δὴ ἥλιον ἐφεκτέον ἐστὶν ὑπὸ δύσεως, ἐν τῷ φωτὸς ἐμπίπλασθαι εἰς κόρον, ἀναπίμπλαμένων τῶν ὀψεῶν. καθ' ὃ δὲ τὰ ἱερὰ βλέποντα ἐποίουν οἱ παλαιοὶ, ἐν τῷ τῆς μήκους θεὸς τὸ πλάτος, ἐν ἀριθμοῦ θεὸς τὸ ὕψος ῥυθμὸν, ἐν τῶν φωταγωγῶν τὸ ἐλεύθερον, ἐν θεὸς ἅπασι ἑκάστην εὖ ἔχον, πῶς οὐχ ἁδέα ταῦτα πάντα, ἐν ἐπαίνων ἄξια; ἔτι δὲ θαυμάσειεν ἂν τις ἐν τὸ θερμοῦ ἐν τῷ ὑμόρφῳ τὸ ἀπέκτισον, ἐν τῷ ὑγροσκόπῳ τὸ ἀσπιλωτον, ἐν τὸ τῆς χρυσῆς ἐς τὸ ἐρυθρὸς συμμιγὲς, ἀλλὰ μὴ

neq; curabãt à ſpectatoribus laudes, ſed admirationẽ cõſequi. Nõ enim elegãtiæ, ſed opum amantes ſunt barbari. At huius domus pulchritudo, nõ ad barbaricos oculos, neq; ad Perſicã arrogantiã, aut regiã iactantiã cõparata, nonmodò pauperẽ, ſed & ingenioſum ſpectatorẽ poſtulat: cui nõ ſolũ in viſu iudiciũ, ſed cuius æſtimatio verba ſequatur. Nã quod & ad pulcherrimã diei partem reſpicit (pulcherrima autem ipſius pars, & maximè amabilis, principiũ eſt) & ſolẽ emergentẽ ſtatim excipit, & lumine ad ſatietatem vſque repletur foribus adapertis: qua ratione ſua templa condiderunt veteres, vt ea parte intuerentur: deinde quòd longitudo cum latitudine, & vtraque cum altitudine iuſta proportione conſentiunt, & feneſtræ liberæ, & ad quodlibet anni tempus bene comparatæ ſunt, quæ hæc omnia non ſint ſuauia, multáque laude digna? Præterea miretur quiſpiã tectũ, cuius pulchritudo nihil affectatũ, elegantia nihil reprehendendum habeat, cui aurum modicè ad decus ſit additum: non autem vbi eo eſt opus immodicè illitum:

τινὶ τοῦ χρυσίου ἐπιβεβλη-

μὴ ὁπόσον αὐ τῇ γυναικὶ σώφρονι, τῇ καλῇ, ἀρκέσῃ ὑπομιστέρον ἐγκάσσασθαι τὸ κάλλος, ἢ περὶ τῇ δεξιῇ λεπτός τις ὅρμος, ἢ περὶ τῷ δακτύλῳ σφενδόνη ἔυφορος, ἢ ὃ τῆιν ὦτοιν ἑλλόβια, ἢ πόρπη τις, ἢ ταινία τὸ ἄφετον τῆς κόμης συνδέουσα, τοσοῦτον τῆ εὐμορφίᾳ προστιθεῖσα, ὅσον τῇ ἐσθῆτι ἡ πορφύρα. αἱ δ' ἄγαν ἐπῳδαί, καὶ μάλιστα αἱ ἀμορφότεραι αὐτῶν, τῇ πλατῇ ἐσθῆτα ὅλην πορφυρᾶν, τῇ πλατῇ δὲ περὶ χρυσῶν περιίλωτα, τῷ πολυτελεῖ ἐπιρώμενα τὴ ἐπαγωγόν, καὶ τὸ ἐνδέον τῷ καλῷ, προσθέσει τῇ ἔξωθεν περιπῆ παραμυθούμενα. ἡγοῦνται γὰρ τῇ πλατὰ λίθῳ αὐτῶν σιλπνοτέραν φαίνεσθαι, συναπολάμπουσαν τῷ χρυσῷ, τῇ τε ποδὸς τὸ μὲν ἐυπρεπέστερον, λήσειν ὑπὸ χρυσῷ σανδάλῳ, τῇ τὸ πρόσωπον αὐτῇ ἐρασμιώτερον ὑπάρξειν, τῷ φαεινοτάτῳ συνορώμενον. μὴ ὀνεῖναι μὲν οὕτως. ἥδε γε σώφρων γυνὴ, χρυσῷ μὲν τὰ ἀρχαιοῦντα, τῇ μόνον τὰ ἀναγκαῖα προσχρῆται. τὸ δ' αὐτῆς κάλλος, ἂν αὖ ἀκριβῶς τὸ δίμαι τῇ γυμνὸν δεικνύουσα, καὶ τοίνυν ἡ τῆδε τῆ οἴκου

sed quantum, perinde atque mulieri castæ & formosæ satis sit, ad pulchritudinē reddendam insigniorē, vel circa collū tenue aliquod monile, vel circa digitum annulus gestabilis, vel pendentes ab auribus inaures, aut aliqua fibula, vel tænia comam diffluentem colligans, quæ tantum pulchritudini apponit, quantū vestitui purpura. At meretrices, in primis quę ex illis sunt deformiores, vestem purpuream totam, & ceruicem auream facere solent, pellaciam hac magnificentia venantes, & quod pulchritudini deest, externæ venustatis appositione solantes. Arbitrantur enim suos lacertos auro resplendentes, apparere nitidiores, & pedis incongruam figuram aureo sandalio tectum iri, faciémque ipsam fore amabiliorem, si cum re quapiam splendidissima consp̃iciatur. Atque illæ quidem hoc pacto. Modesta verò mulier, auro quidem pro eo ac satis est, atque solùm vbi opus est, vtitur: suam verò pulchritudinem etiam nudam ostendere non verebitur. Proinde etiam huius domus tectum, imò potiùs caput,

οἰκοφθὴ, μᾶλλον ἢ κεφαλὴ,

ἐυπρεπέσωπες μὲν καθ' ἑαυτὸ, τῷ χρυσῷ δὲ ἐς πόσον κεκόσμηται, ἐς ὅσον καὶ οὐρανὸς ἐν νυκτὶ ὑπὸ τῶν ἀστέρων, ἐκ διαστήματος περιλαμπόμενος, καὶ ἐκ διαλειμμάτων μὲν τῷ πυρί. εἰ δέ γε πῦρ. ἰδεῖν τὸ πᾶν, οὐ καλὸς ἂν, ἀλλὰ φοβερὸς ἡμῖν ἔδοξεν. ἰδοὶ δ' ἂν τις οὐδὲ ἄρτον ἐνταῦθα τὸ χρυσὸν, ἀλλὰ μόνου τοῦ τέρποντος εἵνεκα τῷ λοιπῷ κόσμῳ συνεπαρκοῦν, ἀλλὰ καὶ αὐγήν τινα ἡδεῖαν ἀπολάμπει, καὶ τὸ οἶκον ὅλον ἐπιχρώννυσι τῷ ἐρυθήματι, ὁπόταν γὰρ τὸ φῶς ἀφεστὸς ἐφάψηται, καὶ ἀναμιχθῇ τῷ χρυσῷ, κοινόν τι ἀπαστράπτουσι, καὶ θαλασσίαν τὸ ἐρυθήματος ἐκφαίνουσι τὴν αὐγήν. τὰ μὲν δὴ ὑψηλὰ, καὶ κορυφαῖα τοῦ οἴκου, τοιαῦτ', Ὁμήρου τινὸς ἀξίωμα ἐπαινέτου, ἵνα αὐτὸν ὑψηφορώς τ' Ἑλένης θάλαμον, ἢ ἀγλαΐηνα, ὡς τε Ὄλυμπον εἴποι. τὸν δ' ἄλλον κόσμον, καὶ τὰ τῶν τοίχων γράμματα, καὶ τῶν γραμμάτων τὸ κάλλη, καὶ τὸ ἀκριβὲς ἑκάστου, καὶ τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἀληθὲς, ἐκεῖσε ὄψει, καλῶς ἂν ἔχοι παρελθών. πάλιν παρ' ἕτερον ἰτέον μὴ

per ſe quoq; eſt formoſum, auro autem tantum eſt exornatum, quantum & noctu ſtellis cœlum, certis interuallis circunſplendet, certiſque interſtitijs igni collucet. Quòd ſi totum foret igneum, non pulchrũ, ſed terribile nobis videretur. Cæterùm videre etiam licęt aurum hic haudquaquam otioſum, aut delectandi duntaxat gratia reliquo ornatui interſperſum eſſe: ſed & fulgorem non iniucundum de ſe præbere, & totam domum ſuo rubore velut inſigere. Quando enim ſux diei incidens applicatur, & cum auro commiſcetur, communem ſplendoré reddunt, duplicem ruboris claritatem exhibent. Hæc quidem ſunt quæ ad faſtigium, & verticem domus pertinẽt, quibus Homero aliquo laudatore eſſet opus, qui illã vel celſitectam, perinde atque Helenes thalamum, vel refulgentem, velut Olympum appellaret. Reliquum autem ornatum, & parietum picturas, & colorum pulchritudinem, & vniuſcuiuſque euidentiam, diligentiam, & veritatem, cum facie veris, & florido prato rectè compares. Niſi quòd illa defloreſcunt, marceſcunt, μαραίνεται, καὶ μαραίνεται, καὶ

ἀλλ' ἁπλῶς, καὶ ἀποβάλλει τὸ κάλλος, τοῦτο δ' ἐστὶν ἄιδιον, καὶ ὁ λειμὼν ἐμάραντος, καὶ τὸ ἄνθος ἀθανάτου, ἀπὸ μόνης τῆς ὄψεως ἐφαπτομένης, καὶ δρεπομένης τὸ ἡδὺ τῶν δρεπομένων. τὰ δὴ τοσαῦτα, καὶ τοιαῦτα, τίς ἂν αὖ ἡδέως βλέπων, ἢ τίς ἂν αὖ προθυμηθείη καὶ παρὰ τὴν δύναμιν ἐν αὐτοῖς λέγειν, εἰδὼς ἄμαχον ὂν ἀπολειφθῆναί τ' ὁρωμένων; ἐπαγωγότατον γάρ τι ἡ ὄψις τῶν καλῶν. καὶ ἐπ' ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵππος ἥδιον ἂν οἶμαι δέαμοι καὶ θεαναῖς πεδίου, καὶ μαλακῆς, θρασυνῶς δι' ἐμμελείας τὴν βάσιν, καὶ πρέμα ἐπειλοῦντος τῷ ποδὶ, καὶ μὴ ἀπτυπτοῦντος τῇ ὁπλῇ ἅπαντι χωρῷ τότε χαίτας τῷ δρόμῳ. καὶ ὅλον ὑπιδὺς ἑαυτὸν τῷ τάχει, ἁμιλλᾶται καὶ πρὸς τὸ πεδίον τὸ κάλλος. ὁδὲ ταὼς, ἤδη ἀρχομένου, πρὸς λειμῶνά τινα ἐλθὼν, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη πρόεισιν, ὑποδεινότερος μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς αἰεί τις, ἀνθερότερος, καὶ τὰς βαφὰς καθαρώτερος, τότε καὶ ὅταν ἐκπετάσας τὰ πτερὰ, καὶ αἰθερίξας τῷ ἠδίῳ, καὶ τὴν οὐρὰν ἐπάρας, καὶ παντάπασιν αὐτῷ πειρήσας,

tantur, & abijciunt pulchritudinem. Sed hoc ver perpetuum, & pratum nunquam marcescens, & flos immortalis: vt pote solo visu hæc tangente, & eorum quæ carpuntur, suauitatem decerpente. Proinde quis tantarum, taliúmque rerum aspectu non delectetur: aut quis non expetat, etiam præter facultatem inter ea orationem habere, cùm sciat turpissimum esse à visis superari? Maximam enim alliciendi vim habet aspectus pulchrorum; non erga homines solùm: sed & equus, opinor, libentiùs currat per campum pronum, & mollem, placidè gressum capientem, & sensim pedi cedentem, neque vngulæ resistentem. Toto igitur tunc vtitur cursu, totúmque se ipsum tradens celeritati, certat etiam cum campi pulchritudine. Pauo autem ineunte vere, ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt, non amabiliores modò, sed, & vt ita dicam, floridiores, & colore puriores: tunc ipse quoq; extensis pennis, ijsq; soli ostensis, & sublata cauda, & circumquaque expansa,

ὁπόταν δύηται τὰ αὖθις τὰ αὐτά, καὶ τὸ ἔαρ τὸ πτερῶν, ὥσπερ αὖτε περιχλοιοῦται τῷ λειμῶνος ὡς τάχιστα ἄμιλλαν. ὑπερήφανος γοῦν ἑαυτῷ, καὶ μειδιᾷ, καὶ ὑπερμενύει τῷ κάλλει. ὅτι δὲ καὶ θαυμασιώτερος φαίνεται πρὸς τὴν αὐγὴν, ἀλλ' ἀπομιμούμενον αὐτῷ τῶν χρωμάτων, καὶ μεταβαίνοντα ῥᾳδίως, καὶ πρὸς ἕτερον ἐυμορφίας εἶδος βυπομένου, πάρεστι καὶ αὐτὸ μαθεῖν ἐπὶ τῶν κύκλων, οὓς ἐπ' ἄκρους ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἰειδὲς πως ἴριδος περιθέοντας. ὁ γὰρ τῶν χαλκῆ λίθῳ, τῷτο ἐγκλίναντος ὀλίγον, χρυσοῦς ἀφθη. καὶ τὸ ὑπὸ τῷ κλίμῳ κυανανγὲς εὐθὺς ἐπιφαίνεται, χλοαυγὲς δέ. ὅταν μεταπορεύηται πρὸς τὸ φῶς ἢ πλέονος. ὅτι μὲν γὰρ καὶ ἡ θάλαττα ἡσυχὴ περιπλεῖσθαι, καὶ ὡς ἐπιθυμίαν ὑπαναπλῆσαι τὸ γαλήνιον φαίνεσθαι, ἴσμεν, κἂν μὴ ἔπω. ὅτι δὲ καὶ ποικίλαιναν ἀπείρατος, καὶ ἀπειρόπλους τις ἐστι, πάντες ἂν ἐθελήσοιεν καὶ αὐτὸς ἐμβλῦσαι, καὶ πλεῦσαι, καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπενεχθῆναι, καὶ μάλιστα εἰ βλέποι πλοῦν μὲν αὔραν, κούφως ἐπουρίζουσαν πλοῦν, πλοῦν δὲ γαλήνην,

suos etiã flores ostentat, & ver pennarum, ac si ad hoc certamẽ à prato prouocetur. Quare se ipsum cõuertit, & circumagit, & pulchritudine gloriatur: quando videlicet etiam admirabilior apparet ad splẽdorẽ solis, variantibus se coloribus, & sensim in alios atq; alios transeũtibus, aliámq; formæ speciẽ recipientibus. Accidit autẽ hoc potissimũ in circulis, quos in summis alis habet, quarũ quãlibet quasi irides quædã circunstant. Nam qui antè visus est æreus, mox inclinante se paululum illo, aureus conspicitur: & rursum, quod ad solem cæruleũ apparuit, si obumbretur, viride videtur: sic ad lucis mutationem mutatur pennarum ornatus. Quòd autem & mare idoneum est ad prouocandum, & ad cupiditatẽ concitandam, quãdo tranquillum apparet, ipsi scitis, etsi non dicã: quãdoquidem etsi quis procul in continenti habitet, sitque nauigationis imperitus, nihilominus & ipse illud ingredi cupit omnino, & circũnauigare, & procul à terra in altum trahi, in primis si auram videat, velum à tergo leniter prosequentem: nauẽ autem placidéque ac læuiter per summos

ἠρέμα διολισθαίνουσαν τῶν κυμάτων. καὶ τοίνυν καὶ τῇδε τῇ οἰκίᾳ τὸ κάλλος ἱκανὸν καὶ παρορμῆσαι ἐς λόγους, καὶ λέγοντα ἐπαγέσθαι, καὶ πάντα τρόπον εὐδοκιμῆσαι παρασκευάσαι. ἐγὼ μὲν δὴ τούτοις πέπεισμαι, καὶ ἤδη πέπεισμαι, καὶ ἐς τὸν οἶκον ὑπὸ λόγοις παρελήλυθα, ὥσπερ ἀπὸ ἰύγγος, ἢ σφηνὸς τῷ κάλλει ἑλκόμενος, ἐλπίδα οὐ μικρὰν ἔχων, οἱ καὶ τῶν ἡμῖν ἀμουσοτέρων ἦσαν οἱ λόγοι, καλοὺς αὐτοὺς φανεῖσθαι, καθάπερ ἐσθῆτι καλῇ κεκοσμημένους. ἕτερος δέ τις ἐκ ἀγχίνοος λόγος, ἀλλὰ καὶ πάνυ γνήσιος, ὡς φησι, καὶ μεταξύ μου λέγοντος ἀνέκραγε, καὶ διακόπτειν ἐπεχείρει τὴν ῥῆσιν. καὶ ἐπειδὴ πέπαυμαι, ἐκ ἐλήθη ταῦτα λέγειν φησί μοι, ἀλλὰ θαυμάζειν, εἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἶκον κάλλος γραφῇ, καὶ χρυσῷ κεκοσμημένον. αὐτὸ γὰρ τοὐναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον δ' εἰ δοκεῖ, ἐκ αὐτὸς παρελθὼν ὁ λόγος ὑφ' ἑαυτὸν, καθάπερ ἐν δικαστηρίοις ὑμῖν, ἐπάτησε ὅπη λιπαρώτερον ἥξει τῷ λέγοντι ἐυτέλειαν οἴκου, καὶ ἁμορφίαν. ἐμοὶ μὲν ἀκηκόατε ἤδη λίθου λίθος, ὥς γε δὴν

paulatim fluctus labentem. Proinde etiam huius domus pulchritudo idonea satis est ad prouocandas orationes, & excitandum dicentem, eúmque modis omnibus reddendum celebrem. Itaque his credo, & iamdudum persuasus sum, & in domum dicendi gratia ingressus sum, pulchritudine ipsius veluti rhombo, aut Sirene tractus: spem haud exiguam habens, etiamsi antehac orationes meæ deformes fuerint, pulchras visum iri, perinde ac veste aliqua pulchriore exornatas. Cæterùm altera quædam oratio haudquaquam ignaua, sed valdè generosa, vt ait, inter loquendũ me interpellabat, & sermonem interrumpere conabatur: & postquam dicendi finem feci, vera negauit à me dici: se autem mirari, ait, si dicam domus pulchritudinem, picturis & auro exornatam, aptiorem esse ad orationes habendas. Nam contrarium euenire. Quin potiùs si videtur, ipsa prose prodiens oratio, tanquam apud iudices vos, dicat quatenus vilitatem, & deformitatem domus putet esse dicenti conducibiliorem. Equidem me iam audiuistis: proinde nihil opus est

δέομαι δὶς ἀφὶ τῶν αὐτῶν εἰ-
πεῖν. ὁ δέ, παρελθὼν ἅδην λεγέ-
τω, κἀγὼ σιωπήσομαι, καὶ σχο-
λὴν αὐτῷ μετασχήσομαι. ἀν-
δρες τοίνυν δικασταί φησιν ὁ λό-
γος, ὁ μὲ σχοινοπὼν ῥήτωρ,
πολλὰ καὶ μεγάλα τοῦδε τοῦ οἴ-
κου ἐπῄνεσε, καὶ τῷ ἑαυτοῦ λό-
γῳ κεκόσμηκεν. ἐγὼ δὲ τοσοῦτου
δέω ψόγον αὐτῷ διεξελεύσεσθαι,
ὥστε καὶ τὰ ὑπ' ἐκείνου παρα-
λελειμμένα σχολάσειν μοι δο-
κῶ. ὅσῳ γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων
φαίνηται, τοσῷδε ἐναντιώτερος
τῇ τοῦ λέγοντος χρείᾳ δειχθή-
σεται. καὶ σχολὴν γε ἐπιδὴ
γυναικῶν, καὶ κόσμου, καὶ χρυ-
σοῦ ἐκείνος ἐμεμψιμοίρησε, καμοὶ
ἐπιτρέψατε χρήσασθαι τῷ παρα-
δείγματι. φημὶ γὰρ οὐ καὶ γυ-
ναιξὶ καλαῖς οὐχ ὅπως συλ-
λαμβάνειν εἰς τὸ εὐμορφότερον,
ἀλλὰ καὶ ἐναντιοῦσθαι τὸν κόσμον
τὸν πολὺν, ὁπόταν τὶς ἐντυγχα-
νόντων ἐκπλαγεὶς ὑπὸ τοῦ χρυσοῦ
καὶ τῶν λίθων τῶν πολυτελῶν
ἐκπλαγεὶς, ἀντὶ τοῦ ἐπαινεῖν ἢ
χεῖρα, ἢ ὀφθαλμὸν, ἢ δακτύλιον,
ἢ πῆχυν, ἢ δάκτυλον. ὁ δὲ,
παῦε ἀφεὶς, εἰς τὸν σαρδὸν, ἢ
τὸ σμάραγδον, ἢ τὸν ὅρμον, ἢ τὸ
ψέλλιον ἀποβλέψῃ, ὥστε ἄχ-
θεσθαι ἂν εἰκότως παρορωμένῃ,

vt bis eadem de re dicam,
Iſte verò prodiens verba faciat, & ego tacebo, & aliquãtiſper ipſi locum dabo. Proinde, viri judices, inquit oratio, Orator ille qui prior verba fecit, multis magniſq; laudibus hanc domum euexit, ſuáque oratione ornauit. Ego verò tantum abeſt, vt illam vituperare velim, vt etiam ea quæ ab illo prætermiſſa ſunt, addenda mihi putem. Nam quò pulchrior illa vobis apparuerit, eo magis contraria dicentis vſus oſtendetur. Ac primùm quidem, poſteaquam mulierum, & ornatus, & auri mentionem ille fecit, mihi quoque permittite vt hoc exemplo vtar. Nam aio mulieribus formoſis non modò nihil conferre ad pulchritudinem ampliorem reddendam, ornatum illum multũ: ſed contrà aduerſari potiùs, quando eorum qui fortè aſpiciunt vnuſquiſque auro & gemmis pretioſis obſtupefactus, pro eo quòd laudare vel colorem, vel vultum, vel ceruicem, vel cubitum, vel digitum debebat, relictis his ad ſardium, vel ſmaragdum, vel monile, vel armillas reſpicit: vt ob id meritò illa neglecta dolere poſ-

διὰ τὸν κόσμον, ἢ ἀχρόντων χρῆλιν ἐπαινεῖν αὐτὴν τῶν θεατῶν, ἀλλὰ παρέργων αὐτῆς ποιουμένων τὴν θέαν. οὕτω δὲ καὶ ἐμοὶ δοκεῖ παθεῖν καὶ τὸν ἐν οἴκῳ τοιούτοις καλοῖς ἔργοις λόγους δεικνύοντα. λανθάνει γὰρ ἐν τῷ μεγέθει τῶν καλῶν τὸ λεχθὲν, καὶ ἀμαυροῦται, καὶ συναρπάζεται, καθάπερ εἰ λύχνον τις εἰς πυρκαϊὰν μεγάλην φέρων ἐμβάλοι, ἢ μύρμηκα ἐπ' ἐλέφαντος, ἢ καμήλου δείκνυοι. οὗτος γοῦν φυλακτέον τῷ λέγοντι. καὶ γὰρ σπὰ μεῖζόν τι φωνῆς αὐτὴν ὑποτύπτεται, ἓν οὕτως ἐυφώνῳ, καὶ ἠχήεντι οἴκῳ λέγων. ἀντῳδεῖται γὰρ, καὶ ἀντηχεῖ, καὶ ἀντιλέγει. μᾶλλον δ' ὑποκαλύπτει τὴν βοὴν, οἷόν τι καὶ σάλπιγξ δρᾷ τὸν αὐλὸν, εἰ συναυλοίεν, ἢ τοὺς κελευστὰς ἡ θάλαττα, ὁπόταν πρὸς κύματος ἦχον ἐπάδειν τὴν εἰρεσίαν θέλωσιν. ὑπερατεῖ γὰρ ἡ μεγαλοφωνία, καὶ κατασιωπᾷ τὸ ἧττον. καὶ μὴν κἀκεῖνο, ὅπερ ἔφη ὁ ἀντιδίκος, ὡς ἄρα ἐπεγείρει ὁ καλὸς οἶκος τὸν λέγοντα, καὶ προθυμότερον παρασκευάζει. ἐμοὶ δοκεῖν, τὸ ἐναντίον ποιεῖν. ἐκπλήττει γὰρ, καὶ φοβεῖ, καὶ

sit, ſpectatoribus otium non habentibus laudandæ illius propter ornatum, ſed obiter duntaxat ipſam intuentibus. Quod neceſſe eſt opinor ei accidere, qui inter tam pulchra opera habet orationem. Latet enim in magnitudine pulchrarum rerum, quod dictum eſt, obſcuratúrque & abripitur: perinde ac ſiquis lucernam in magnum rogum injiciat, aut formicam in elephante vel camelo oſtendat. Proinde hoc dicenti eſt euitandum. Præterea & vocem ipſam turbat, qui in adeò vocali, & reſonante domo dicit. Nam illa reſpondet, & ex aduerſo reſonat, & contradicit: imò etiam dicentis vocem obruit: quale quiddam & tuba facit tibiæ, ſi pariter inflentur: aut hortatoribus mare, quoties illi ad fluctus ſtrepitum remigationi accinere volunt. Vincit enim magnitudo vocis, ídque ſupprimit quod minus eſt. Quinetiam illud quod dixit aduerſarius, dicentē à pulchra domo excitari, & alacriorē reddi, quantum mihi videtur, contrà ſe habet. Obſtupefacit enim & terret, & rationem cōturbat,

τὸν λογισμὸν διαταράττει,

καὶ δειλότερον ἐργάζεται ἐν-
θυμούμενον ὡς ἀπρεπὲς ὂν
ἄρχεσθαι ἐν εὐμόρφῳ χωρίῳ μὴ
ὁμοίους φαίνεσθαι τοὺς λόγους.
ἐλέγχει γὰρ ὅτος γε ὁ φανερώ-
τατος, ὥσπερ εἴ τις περι-
φανῆ πανοπλίαν καλὴν ἐνδὺς, ἔπειτα
φεύγοι πρὸ τῶν ἄλλων, ὑποπ-
τότερος ὢν δειλὸς ἀπὸ τῶν ὅ-
πλων. τοῦτο δή μοι δοκεῖ λογι-
σάμενος καὶ ὁ τοῦ Ὁμήρου ῥήτωρ
ἐκεῖνος, εὐμορφίας ἐλάχιστον
φροντίσαι, μᾶλλον δὲ καὶ παντε-
λῶς ἀδήλους φαίνειν ἑαυτὸν ἀπει-
κάσαι, ἵνα αὐτῶν πρὸς δόξαν
ἧττον φαίνῃ τῶν λόγων τὸ κάλ-
λος, ὑπὸ τῆς πρὸς τὸ ἀμορφότε-
ρον ἐξετάσεως. ἄλλως τε καὶ ἐμ-
πᾶσι καὶ πᾶσι τοῖς λέγουσι
αὐτῆς διανοίας ἀφελεῖσθαι πρὸ
πολλοῦ δέον, καὶ τῆς φροντίδος
τὸ ἀκριβὲς ὑπολύσαι, τῆς ὄψεως
ἐπικρατούσης, καὶ πρὸς αὐ-
τοῖς κωλούσης, καὶ τῷ λόγῳ
προσέχειν τὸν νοῦν. ὅστις γὰρ
μηδὲ μικρὰν μὴ οὐχὶ πάντως ἁλί-
σκεσθαι ἐρᾷ αὐτὸν τῆς ψυχῆς δια-
πεπαυόσης περὶ τῶν τῶν ἐγκω-
μίων ἔπαινον. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι
οὐ οἱ παρόντες αὐτοὶ, καὶ πρὸς
πολὺ ἀκροατὴν παρελήλυθεν,
ἔπειδὰν εἰς τὸν τοιοῦτον οἶ-
κον παρέλθωσιν, αὐτοὶ ἀκροατῶν διαφανῶς γενόμενοι, καὶ

& timidiorem reddit, cogitantem nihil esse turpius quàm in speciosò loco similem quoque orationem non apparere. Index enim profectò iste omnium manifestissimus est, non aliter ac si quis armaturam pulchram induat, deinde ante cæteros fugiat, notabilior cùm sit meticulosus ex armis. Quod cùm perpendisset ille apud Homerum orator, viderit mihi minimam formæ curam habuisse: quin magis homini prorsus impenso seipsum assimilasse, quò maiori admirationi foret orationis ipsius pulchritudo, ex illa cum deformitate facta collatione. Præterea omnino necesse est, dicentis ipsius mentem circa intutum detineri, & cogitandi diligentiam languescere visu superante, & ad se vocante, neque orationi incumbere permittente. Quare fieri non potest quin is deterius dicat, animo circa eorum quæ videntur laudes occupato. Nam omitto dicere, eos qui adsunt, & ad auscultandum assumpti sunt, quum in huiusmodi domum venerint, ex auditoribus fieri spectatores. Nec

οὐχ οὕτω Δημοδόκος, ἢ Φήμιος, ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων, ἢ Ὀρφεύς τις λέγων ἦν, ὥστε ἀποσπάσαι τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἀπὸ τῆς θέας. ἀλλ' οὐ ἔκαστος ἐπιστὰς μόνον ἐπέβλεψε τῇ οὐδῷ, ἀθρόῳ τῷ κάλλει περιχυθείς, λόγων μὲν ἀκούειν, ἢ ἀκροάσεως, ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἄξιοι ἔοικεν. ὅλος γὰρ πρὸς τοῖς ὀφθαλμοῖς ἦν, εἰμὴ τύχοι τις παντελῶς τυφλὸς ὤν, ἢ σκοτεινῇ ὥσπερ ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῇ πειθόμενος ἀκροᾶσθαι. ὅτι γὰρ ἀξιόμαχον λόγων ἰσχὺς ὄψει ἀντιπαρισοῦσθαι, καὶ ὁ στησίχορου μῦθος παρατιθεὶς, τῷ περὶ τῶν γοργόνων διηγήσει αὐτῶν ἀκοῦσαι μὲν γὰρ σκήλουν τὸν παραπλέοντας, μαλθακοῦσι, καὶ κολακεύουσι τοῖς ᾄσμασι. καὶ καταπλεύσαντας, ὑπνῳ λαβεῖν. καὶ ὅλως, τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδεῖτό τινος διαπεφθῆς. καὶ που τις αὐτὰς καὶ παρέπλευσε, καὶ τὰ μέλοις παρήκουσε. τὸ γὰρ τῶν γοργόνων κάλλος, ἅτε βιαιότατόν τε ὄν, καὶ τοῖς κρείττοσι τῆς ψυχῆς ὁμιλοῦν, εὐθὺς ἐξίστη τοὺς ἰδόντας, καὶ ἀφώνους ἐποίει. ὡς γὰρ ὁ μῦθος βάλλει, καὶ λίγεται, λίθοι ἐλίγοντο ἀπὸ τῆς θαύματος.

orator ita est Demodocus, aut Phemius, aut Thamyris, aut Amphion, aut Orpheus, vt auellere cogitationes illorum à spectando possit. Sed vt quisque ipsum modò limen transcenderit, multa pulchritudine circunfusus, orationis illius aut recitationis, ne principiū quidē exaudire videtur: sed totus in spectādo versatur, nisi quis fortè omnino cęcus fuerit, aut noctu velut Areopagi Senatus solet, ad auscultādum venerit. Nā quòd verborum vis longè inferior sit, quàm vt cū visu certare queat, Sirenum fabula cum illa de Gorgonibus comparata, facilè docuerit. Illæ enim mulcebāt quidē pręternauigantes canendo, atq; adblādiendo carminibus: & ad se delatos aliquandiu detinebant, & in summa, res ipsa mora quadam opus habebat: atque interim eas quispiam est prætereuectus, & inaudito cantu prætierit. At Gorgonum pulchritudo, vt quæ violentissima esset, & partibus animę maximè sanciabilibus obuersaretur, statim obstupefaciebat, & mutos reddebat aspicientes: & vt fabulæ placet, & fertur, in lapides ilico præ admiratione conuertebantur.

ὥστε καὶ ὃν ἐφ' τῷ παιᾶνι λόγον εἶπε πρὸς ὑμᾶς μικρὸν ἔμπροσθεν, ἐφ' ἑαυτῷ ἐκεῖνα εἰρῆσθαι νομίζω. καὶ γὰρ ἐκείνου ἐν τῇ ὄψει, ἂν ἐν τῇ φωνῇ τὸ πρέπον. καὶ εἴ τις παρασκευάσειε τῷ ἀηδόνα, ἢ τὸν κύκνον ᾄδειν κελεύσι, μεταξὺ ᾀδόντων παρασείσειε τὸν παιᾶνα, εὖ οἶδ' ὅτι ἂν ἐκείνου μεταβήσεται ἡ ψυχή, μᾶλλον χαίρειν φέρουσα τοῖς ἐκείνων ἁπασιν. οὕτως ἀμαχόν τι ἔοικεν εἶναι ἡ δι' ὄψεως ἡδονή. καὶ ἔγωγε, εἰ βούλεσθε, μάρτυρα ὑμῖν παρασκήσομαι σοφὸν ἄνδρα, ὃς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ὑπερφατέον τὰ ὁρώμενα. καί μοι σὺ ἤδη ὁ κήρυξ, παρακάλει αὐτὸν Ἡρόδοτον τὸν Λύξιν Ἁλικαρνασσέα. καὶ πειδὴ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρείτω παρελθών. ἀναδέξασθε δ' αὐτὸν, ἅσα πρὸς ὑμᾶς λέγοντα, ὥσπερ αὐτῷ ἔθος. Ἀληθῆ τάδε ὁ λόγος ὑμῖν ἄνδρες δικασταὶ μυθεῖται, καὶ οἱ πίθηδε ὅσα ἂν λέγῃ τούτων πίστει, ὀλίγῳ ἀκοῆς παρεπιέων. ὅτῳ γὰρ τυγχάνει ἐόντα ἀπιστότερα τυφλὰ ἃ φασιν, ὡς τὰ παρόντα

Quamobrem & illa quæ de pauone paulò antè dixit, ipsa pro me dicta existimo. Nam & illius in aspectu, non in voce delectatio est: iuxta quem si quis vel luscinium vel cygnum statuat & canere iubeat, inter canendum autem pauonem tacentem cõmonstret, sat scio, quòd ad hunc transiturus sit animus, longum valere iussit illorum canticis: adeò ineluctabilis videtur esse voluptas, quæ visu percipitur. Atque equidem, si vultis, adducam vobis testem virum doctum, qui statim mihi testimonium ferat, ea longè prævalere quæ visu, iis quæ auditu percipiuntur. Age iam heus præco, accersite Herodotum Lyxi filium Halicarnassensem. Et quia probè fecit, quòd morem gessit, accedat testimonium dicturus. Atque ipsum admittite Ionicè, suo more, loquentem. Vera ista, iudices, hæc oratio vobis narrat, atque ipsi credite, quæcunque de his dixerit, visui auditui præferendo: siquidem aures fide minùs dignæ sunt, quàm oculi. Auditis testem quæ dicit, & vt primas visui tribuerit? ac merito.

ὀφθαλμῶν. ἀκούειν τῷ μὲν τῇ ὄψει ἀπολείπει, κτλ.

Nam

τὰ μὲν γὰρ ἔπεα, πτερόεντα ὅτι, καὶ οἴχεται ἅμα τῷ θέλγειν ἀποπτάμενα. ἡ δὲ τῶν ὁρωμένων τέρψις, ἀεὶ παρεστῶσα, καὶ παραμένουσα, πάντως τὸν θεατὴν ἀνάγεται. πῶς οὖν ἐχθρὸς τῷ λέγοντι αὐτὰ γένοιτο ἀντίδικος, οἶκος οὕτω καλὸς, καὶ περίβλεπτος ἄν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον οὔπω φημί. ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ, καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν, εἰς τὴν ὄροφὴν ἀπεβλέπετε, καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε, καὶ τὰς γραφὰς ἐξητάζετε, πρὸς ἑκάστην ἀποστρεφόμενοι. καὶ μηδὲν αἰσχυνθῆτε. συγγνώμη γὰρ, εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόνθατε. ἄλλως τε, καὶ πρὸς οὕτω καλὰς, καὶ ποικίλως τὰς ὑποθέσεις. τῆς γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς, καὶ τῆς ἱστορίας μετὰ τῆς ἀρχαίας τὸ ὠφέλιμον, ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ πεπαιδευμένων θεατῶν δεόμενον. καὶ ἵνα μὴ πάντα σιωπῶ ἀποβλέποντες, ἡμᾶς ἀπολιπόντες, φέρε ὡς οἷόν τε γράψωμεν ὑμῖν τὰ ὑπὸ τῶν λόγων. ἡδέως δὲ ἴσμεν ἀκούοντες, ἃ καὶ ὁρῶντες θαυμάζετε. καὶ ἴσως ἂν μᾶλλον καὶ δι' οὗτο ἐπαινέσαιτε, καὶ τῷ ἀνδρὶ χάριν εἰδείητε, ὡς καὶ αὐτὸν ἐπιδείξαντες

Nam verba sunt alata, proinde simul atque proferuntur, auolant. At eorum quæ A videntur, delectatio, semper adest, ac præsens manet, & spectatorem ad se prorsus abducit. Quî ergo molesta non sit dicenti aduersaria, domus ita pulchra, & ab omni parte conspicua? At quod est maximum, nondum dixi. Nam vos ipsi, iudices, interea dum nos dicebamus, tectum aspiciebatis, parietes mirabamini, & picturas, ad vnamquamque conuersi, examinabatis: neque vos pudebat. Ignoscendum enim, siquid humanum vobis accidit: præsertim cùm pulchris illis & varijs obiectis capti fueritis. Nam artis diligentia, & historiæ cum antiquitate, vtilitas, reuera illiciendi vim quandam habent, & spectatores eruditos requirunt. Et ne nobis relictis illic omnia respiciatis, age quoad fieri potest, illa vobis oratione depingam. Nam iucunda puto, erunt auditu, quæ visu vobis sunt mirabilia. Fortè etiam ob id ipsum me laudabitis, & aduersario anteponetis, ve qui & ipse hæc demonstrem,

καὶ διπλασιάσαντα ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ χαλεπὸν δὴ τῆς τολμήματος ὁρᾶτε, ἄνευ χρωμάτων, καὶ γραμμάτων, καὶ τόνου, συνθεῖναι τοιούτους εἰκόνας. ψιλὴ γάρ τις ἡ γραφὴ τῶν λόγων. Ἐν δεξιᾷ μὲν οὖν εἰσιόντι, ἀργολικὸν μῦθος, ἀνακέκραται πάντες αἰθιοπικόν. ὁ Περσεὺς, τὸ κῆτος φονεύει, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν ἐξαιρεῖται καθαιρεῖ. καὶ μεταμέλει, γαμήσει, καὶ ἄπεισιν, ἄγων. παρεργον τοῦτο τῆς ἐπὶ γοργόνας πίστεως. ἐν βεβηκὼς δ', πολλὰ ὁ τεχνίτης ἐμιμήσατο, αἰδῶ παρθένου, καὶ φόβον. ἐπικρέμει γὰρ τὴν μάχην ἄνωθεν ἐκ πέτρας, καὶ νεανικὸν τόλμαν ἐρωτικὴν, καὶ θηρίου ὄψιν ἀθεράπευτον. καὶ τὸ μὲν, ἔπεσε πρέπουσα ταῖς ἀκρωτηρίαις, καὶ κεκαλλώπισται τῷ χάσματι. καὶ ὁ Περσεὺς δ', τῇ λαιᾷ μὲν, προβέβληται τὴν γοργόνα. τῇ δεξιᾷ δ', καθαιρεῖται τῷ ξίφει. καὶ τὸ μὲν, ὅσον ἤδη κῆτος ἐστὶ, λίθος ἐστί. τὸ δ' ὅσον ἔμψυχον μένει, τῇ ἄρτι κοπέντι. ξένης δὲ μοι δοκεῖ τὴν εἰκόνα, ἐπενεγκεῖν μηχανᾶσθαι δικαιότατον, ἃ τὸν ἀρχέτυπον ὁ γραφεὺς παρ' Εὐριπίδου, καὶ Σοφοκλέους δοκεῖ μοι λαβεῖν. ἐκεῖνο

& duplicem vobis voluptatem pariam. Cæterùm conatus huius difficultatem videtis: nimirum quàm graue sit absque coloribus, & figuris, & loco tam multas imagines in vnum congerere. Est enim exilis planè pictura verborum. Quare ad dextram quidem ingredienti, Argolicæ fabulæ, intermixtũ est malum Æthiopicum. Perseus cetum interficit, & Andromedam eripit, quam paulo pòst vxorem ducet, & abducta secũ illa, discedet: Atque vt extra institutum, volatus ad Gorgonas. Ac breui spatio, multa imitatione expressit artifex, virginis verecundiam, & metum. Spectat enim & pugnam desuper ex rupe, & adolescentis audaciam amatoriam, & beluæ visum intolerabilẽ: quæ horrida spinis, & formidabili hiatu oris accedit. Tum Perseus sinistra Gorgonem ostendit, dextra ense ferit. Iã quicquid illius beluæ Medusam aspexit, saxum est: at reliquum quod est adhuc animatum, ense cæditur. Deinde pòst hanc imaginem, alia est iustissima pictura, cuius primum exẽplar videtur mihi pictor ab Euripide, vel Sophocle accepisse. Nam illa

ὁμοίαν ἐγραψάτην εἰκόνα, τὼ νεανία τὼ ἑταίρω, Πυλάδης τε ὁ Φωκεὺς, καὶ Ὀρέστης, δοκοῦντ' ἤδη τεθνάναι, λαθόντε τὰ βασίλεια, καὶ παρελθόντε, φονεύουσιν ἄμφω τὸν Αἴγισθον. ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα ἤδη αὐτόματος, καὶ ἐπ' εὐνῆς τινος ἡμιθνὴς πεφύκειτο, καὶ δεξαμένη πάντα, ἐκπεπλαγμένοι τὸ ἔργον. οἱ μὲν, ὥσπερ βοῶσιν. οἱ δὲ πάντες, ὅπη φύγωσι, περιβλέπουσι. σημεῖόν δέ τι ὁ γραφεὺς ἐπενόησε, τὸ μὲν ἀσεβὲς τῆς ἐπιχειρήσεως δείξας μόνον, καὶ ὡς ἤδη παρεληλυθὸν παραδεξάμενος, ἐμβεβαδικότας δὲ τοὺς νεανίσκους ἐφαπάλμους πρὸς τὸ μειρακιῶδες φόνῳ. Μετὰ δὲ τοῦτο, Θεὸς ὢν εὐμορφος, καὶ μειρακίσκου ὥραιον, ἐρωτικήν τινα παιδιάν. ὁ Βρέαγχος ἐπὶ πέτρας καθήμενος, αὐλεῖ λαγῶν, καὶ προσαπάζει τὸν κυνίσκον. ὁ δὲ, πηδησόμενός τε ἔοικεν ἐπ' αὐτὸ εἰς τὸ ὕψος. καὶ Ἀπόλλων παρεστὼς, μειδιᾷ, περιπόθητος ἁμαρτὼν, καὶ τῷ παιδὶ παίζοντι, καὶ πειρωμένῳ τῷ κυνὶ. ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ Περσεὺς πάλιν τὰ περὶ τὴν κῆτους ἐκβολὴν τοῦ μύθου, καὶ ἡ Μέδουσα τεμνομένη τὴν κεφαλὴν

similem quandam imaginem descripsêre, adolescentes duo, socij, Pylades Phocensis, & Orestes, cùm iam viderentur mortui esse, post regiam latentes, & clam adeuntes, occidunt ambo Ægisthum. Clytemnestra autem iam interfecta est, & in lecto quodam seminuda iacet. Ac totum famulitium hoc facinore obstupefacti, alij clamare videntur, alij qua parte fugiant, circunspiciunt. Porrò pictor honestum quiddam excogitavit, qui quod impium in hac re fuit, id ostendit solùm, & quasi iam actum prætercurrit: sed adolescentes in cæde adulteri immorantes exprimit. Post hæc autem Deus est formosus, & venustus adolescentulus, amatorium quoddam ludicrum. Branchus puta in rupe sedens tenet leporem, & alludit cani: qui in sublime videtur ipsi insulturus: astans autem Apollo ridet, & vtroque delectatur, & puero ludente, & cane saltum meditante. Præter hæc Perseus iterum quæ ceti cædem præcesserunt, aggrediens, & Medusæ caput amputans, & Minerua Perseū protegens.

καὶ Ἀθηνᾶ σκέπουσα τὸν Περσέα

ὁ δ', ἢ μὴ τολμίαν εἰργάσατο, τὸ δὲ ἔργον οὐχ ἑωρακέ πω ὅπη τῆς ἀσπίδος, τῆς χαλκόης τὴν εἰκόνα. οἶδε γὰρ τὸ παράστημα ἀλλ' οὐδὲ ὄψεως. Κατὰ δὲ τὸ μέσον τοῖχον, ἀνὼ τῆς αἰπήδυσεως, Ἀθηνᾶ ναὸς πεποίηται. ἡ δὲ ναὸς, λίθου λευκῆς. τὸ δὲ ἄγαλμα, οὐ πολεμικήσιον, ἀλλ' οἷον αὖ ἠθέλησε εἰρήνην ἀγούσης θεᾶς πολεμικῆς. ἔστι μὲν ταύτην, ἄλλη Ἀθηνᾶ, ἀ λίθου αὐτὴ μέν, ἀλλὰ γραπτή. πάλιν Ἡφαιστος αὐτὴν διώκει ἐρῶν, ἡδὲ, φεύγει. καὶ τῆς διώξεως, Ἐριχθόνιος γίνεται. Ταύτην ἕτεται παλαιά τις ἄλλη γραφή. Ωρείων φέρει δ' Κηδαλίωνα, τυφλὸν ὤν. ὅτι δ' αὐτῷ σημαίνει τὴν πρὸς τὸ φῶς ὁδὸν, ἡ τοξεύμενος καὶ ὁ ἥλιος φανείς, ἰᾶται τὴν πήρωσιν. καὶ ὁ Ἡφαιστος λημᾶν ὑπεσκοπεῖ τὸ ἔργον. Ὀδυσσεὺς δὲ μὴ τόλμα, δῆθεν μαινόμενος, ὅτε συστρατεύειν τοῖς Ἀχαιοῖς μὴ θέλων. παρεῖσι δ' οἱ πρέσβεις, ἤδη καλοῦντες. καὶ τὰ μὲν τῆς παρασκείης, πάντα παῦται. ἡ ἀκάνθη, τὸ δὲ ὑπεζευγμένων ἀσύμφωνον, ἄγνοια τῶν ἀρωμένων. ἐλέγχεται δ' ὅμως τῷ βρέφει. Παλαμήδης γὰρ ὁ τοῦ Ναυπλίου, σαφὴς τὸ γενέσθαι,

Atque hic quidem facinus iam peregit: factum autem ipsum in clypeo nondum vidit, Gorgonis videlicet imaginem: cùm veri aspectus pœnam nosset. In medio autem pariete, ex aduerso A ianuæ, Mineruæ est templum: & Dea ipsa candido ex marmore: habitus non est militaris, sed qualis fuerit pacem agentis bellicæ Deæ. Deinde post hanc alia B Minerua, non hæc quidem marmorea, sed picta: quam Vulcanus amans insequitur, ipsa autem fugit, & ex ea persecutione Erichthonius C nascitur. Hanc sequitur vetus alia pictura. Cæcus Orion Cedalionem portat, qui dum vehitur, viam qua itur ad lucem, ipsi indicat, & cæcitatem sol apparens medicatur: quod opus è Lemno D intuetur Vulcanus. Posthæc Vlysses, insaniens videlicet, quando cum Atridis in expeditionem ire nolebat. Adsunt autem legati, iam vocantes ipsum. Atque ea quæ F ad simulationem pertinebant, probabilia omnia, vehiculum, & iumentorum iunctorum discrepantia, & eorum quæ aguntur insciu: sed obiecto tamen infante redarguitur. Nã Palamedes Nauplij filius, rẽ intelligens,

ἀπάσας τὸν Τηλέμαχον, ἀπειλεῖ φονεύσειν, σφάκωτον ἔχων τὸ ξίφος. καὶ πρὸς τῷ τῆς μανίας ὑποκείσῃ, ὀργῷ καὶ οὗτος ἀνθυποκείσεται. ὁ δ' Ὀδυσσεὺς, πρὸς τὸν φόβον τοῦτον σωφρονεῖ, καὶ πατὴρ γίγνεται, καὶ λύει τῷ ὑποκείσῃ. Τοιαῦτα δ' ἡ Μήδεια μεχανᾶται, τῷ ζάλῳ θλακοῦς, τὸν παῖδε ὑποδλέπουσα, καὶ τι δεινὸν ἐνοῦσα. ἔχει γοῦν ἤδη τὸ ξίφος. τὸν δ' ἀθλίως, κἀδῆτον γελῶντε, μηδὲν τῶν μελλόντων εἰδότε. ἢ ταῦτα, ὁρῶντε τὸ ξίφος ὑπὸ τῶν χερσῖν. ταῦτα πάντα ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐχ ὁρᾶτε ὅπως ἀπάγει μὲν τὸν ἀκροατὴν, ἢ πρὸς τὴν θέαν ἀποστρέφει, μόνον δ' καταλείπει τὸν λέγοντα; καὶ ἔγωγε διεξῆλθον αὐτὰ, οὐχ ἵνα τ' ἀντίδικον τολμηρὸν ὑπολαβόντες, ἢ θρασὺν, εἰ τοῖς οὕτω δυσκόλοις ἑαυτὸν ἐχὼν φέρων ἐπίβαλε, καταχώσητε, καὶ μισήσητε, ἢ ὅπ' τῶν λόγων ἐγκαταλίπητε, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐτῷ συναγωνίσησθε, ἢ ὡς οἷόν τε καταμύοντες, ἀκούητε τῶν λεγομένων, λογιζόμενοι τὸ πρᾶγματος τὴν δυσχέρειαν. μόλις γὰρ ἂν οὕτω ξυμπείθοι οὐ

correpto Telemacho, minatur se eum interfecturum, tenens strictum ensem: & simulatæ insaniæ simulatam iram hic opponit. Vlysses autem ad metum hunc resipiscit, fitque pater, & simulationem deponit. Postrema verò Medea depicta est, inuidia flagrans, pueros aspiciens, & graue quiddam meditans. Iam enim gladium tenet: at miseri illi ridentes astant, nihil eorum quæ futura erant, scientes, idque cùm in manibus matris gladium viderent. Hæc omnia, Iudices, nonne videtis quomodo auditorem abducant, & ad spectandum conuertant, solum verò dicentem relinquant? Atque equidem verbis ea persequutus sum, non vt aduersarium audacem & temerarium existimantes, quòd rebus ita difficilibus seipsum volens immersit, damnetis, & odio habeatis, solúmque eum cum oratione sua relinquatis: sed potiùs vt ipsum adiuuetis, & quoad fieri potest conniuentes, ea quæ dicuntur audiatis, rei difficultatem apud vos æstimantes. Vix enim etiam hoc pacto, vos non iudices, sed auxiliatores

δικασὰς, ἀλλὰ συναγωνιστὰς

ὑμῶν χρησάμενος, μὴ παντάπασιν ἀνάξιος τῆς τοῦ οἴκου τοὐτου πολυτελείας νομισθῶσι. εἰ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦδε τοῦ λόγου, μὴ θαυμάσητε. τοσοῦτο γὰρ τὸ τὸν οἶκον φιλεῖν, καὶ τὸν αὐτὸν λέγοντα, ὅστις ἂν ᾖ, βουλοίμην ἂν εὐδοκιμεῖν.

habendo, poterit non omnino indignus hac domus magnificentia censeri. Quòd autem pro aduersario hæc oro, ne miremini. Nam ex eo quòd domum hanc amem, & eum qui in ea dicit, quicunque tandem is fuerit, optarim equidem celebrari.

ΜΑΚΡΟΒΙΟΙ. MACROBII.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Catalogus est μακροβίων, hoc est, eorum qui ad longam ætatem peruenerunt, quem natalitij muneris loco, Quintillo cuidam misit, somnio ad hoc faciendum, vt ipse ait, admonitus. Recenset autem principio totas hominum nationes, ac genera, qua diutissimè vixerint, deinde transitione ad singulos facta, reges primùm, ac principes, deinde & philosophos, & Historicos, & Oratores, & poëtas, & Grammaticos, qui quam maximè longæui fuisse perhibentur, adnumerat. Orditur autem à caussa, qua ad hoc scriptum impulsus fuit, addita etiam commendatione operis, ab vtilitate, quam ex huius lectione percepturus sit Quintillus.

Ὄναρ τί τοῦτο λαμπρότατε Κυϊντίλλε κεκλήκαμεν, δεῦρο σοι δῶρον φέρω τὸν μακροβίους, πάλαι μὲ τοῦτο ἰδὼν, καὶ ἱστορήσας τοῖς φίλοις, ὅτ' ἀπέστειλα τῷ παιδὶ τοὔνομα. συμβαλεῖν δ' οὐκ ἔχων τινὰς ὁ θεὸς κελεύει

ON somnis, clarissime Quintille, hoc iussus, Lõgæuos tibi donum offero. Quod quidem somnium iam olim vidi, & amicis exposui, quo die filio tuo natu minori nomen indidisti. Cùm autem nulla coniectura potuissem assequi, quosnam longæuos

μοι προσφέρειν σοι τὸν μακροβίους, τότε μὲν ηὐξάμην τοῖς θεοῖς σπουδαιοτέρους ὑμᾶς βιῶναι, σέ τε αὐτὸν, καὶ παῖδας τοὺς σοὺς, τοῦτο συμφέρειν νομίζων, καὶ σύμπαντι μὲν τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει. προ δὲ τῶν ἄλλων, αὐτῷ τε ἐμοὶ, καὶ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς. καὶ γὰρ καιρός τι ἀγαθὸν ἐδόκει προσημαίνειν ὁ θεός. σκεπτόμενος δὲ κατ' ἐμαυτὸν, εἰς αὐτοῖσιν ἦλθον, εἰκὸς εἶναι τὸν θεὸν ἀνδρὶ πρεπόντως παιδείαν ἔχοντι, ταῦτα προστάσσοντας κελεύειν τί προσφέρειν σοι τῶν ἀπὸ τῆς τέχνης. τοιούτῳ οὖν αἰσιωτάτῳ νομίζων τῷ γε τῶν σῶν γενεθλίων ἡμέραν, δίδωμί σοι τοὺς ἱστορημένους εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικέσθαι ἐν ὑγιαινούσῃ τῇ ψυχῇ, καὶ ὁλοκλήρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰρ ἂν καὶ ὄφελος γένοιτο τί σοι ἐκ τῆς συγγράμματος διπλοῦν. τὸ μὲν, εὐθυμία τις, καὶ ἐλπὶς ἀγαθὴ, καὶ αὐτὸν σπουδαιότερον δύνασθαι βιῶναι. τὸ δὲ, διδασκαλία τις ἐκ παραδειγμάτων, εἰ σπουδοίης ὅτι οἱ μάλιστα ἑαυτῶν σπουδὴν ποιησάμενοι κατά τε σῶμα, καὶ κατὰ ψυχὴν, οὗτοι δὲ εἰς μακρότατον γῆρας ἦλθον, σὺν ὑγείᾳ παντελεῖ.

me tibi offerre iuberet Deus: tum quidem à Dijs precatus sum, vt vitam quàm longissimam, túque & tui filij traduceretis, ratus hoc profuturum cùm vniuerso generi hominum, tum præ cæteris, mihi meisque omnibus. Nam boni quidpiam mihi præsignificare videbatur Deus. Considerranti autem apud me, venit in mentem, verisimile esse Deos mihi in liberalibus disciplinis versanti præcepisse, vt profectum ex artibus ingenuis donum tibi offerrem. Ratus itaque hanc esse auspicatissimam tuorum natalitiorum diem, eos tibi do, quos ad longam senectutem sana mente, & integris corporis viribus peruenisse memoriæ proditum est. Etenim ex hoc libello duplicem vtilitatem percipere possis: vnam, animi alacritatem bona spe concepta, fieri posse vt quàm diutissimè viuas: alteram, institutionem ab exemplis, si comperias, eos qui maximam sui curam habuerunt, cùm corporis, tum animi ratione, ad summam senectutem cum perfecta sanitate peruenisse.

Νέστορα μὲν οὖν τὸν σοφώτατον τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι βέλτιστα παρατῆναι τὸν βίον Ὅμηρος λέγει. ὃν συνίστησιν ἡμῖν γεγυμνασμένον ἄριστα καὶ τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ σῶμα. καὶ Τειρεσίαν δὲ τὸν μάντιν, ἡ βαγῳδία μέχρις ἑπτὰ γενεῶν παρατεῖναι λέγει. πιθανὸν δὲ αὖ εἶναι καὶ ἄνδρα θεοῖς ἀνακείμενον, καὶ καθαρωτέρᾳ διαίτῃ χρώμενον τὸν Τειρεσίαν, ἐπιμηκύνειν τὸν βίον. καὶ γὰρ ὅλα μακρόβια ἱερεῖα διὰ τὸ δίαιταν, ὥσπερ Αἰγυπτίων οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς. Ἀσσυρίων δὲ, καὶ Ἀράβων, οἱ ἐξηγηταὶ τῶν μύθων. Ἰνδῶν δὲ, οἱ καλούμενοι βραχμᾶνες, ἄνδρες ἀκεραίως φιλοσοφίᾳ σχολάζοντες. καὶ οἱ καλούμενοι δὲ μάγοι, γένος τοῦτο μαντικὸν, καὶ θεοῖς ἀνακείμενον, παρά τε Πέρσαις, καὶ Παρθυαίοις, καὶ Βάκτροις, καὶ Χωρασμίοις, καὶ Ἀρείοις, καὶ Σάκαις, καὶ Μήδοις, καὶ παρὰ πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐῤῥωμένοι τε εἰσὶ, καὶ πολυχρόνιοι, διὰ τὸ μαγεύειν διακαθαίρουσι καὶ αὐτοὶ ἀκριβέστερον. ἴσμεν δὲ καὶ ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα, ὥσπερ Σῆρας μέν. ἴσμεν δὲ μέχρι πεντακοσίων ζῶντων, οἱ μὲν, τῷ ἀέρι, οἱ δὲ, τῇ γῇ τὴν αἰτίαν τῆς μακρᾶς ζωῆς προσνέμοντες.

Homerus igitur Neſtorem Achiuorum ſapientiſſimum vitam tribus ſæculis produxiſſe dicit: quem nobis & animo & corpore optimè exercitatum commendat. Et Tireſiam vatem poëtæ tragici ad ſex vſque ætates xuũ prorogaſſe perhibent. Credibile autem eſt virum Dijs ſacrum, & puriori victus ratione vtentem Tireſiam, longiſſima vita fuiſſe functum. Quinetiam tota hominum genera propter victus rationem diu viziſſe memorãtur: cuiuſmodi fuerunt apud Ægyptios ſacri ſcribæ: apud Aſſyrios, & Arabas, fabularũ interpretes: apud Indos Brachmanes, accuratè Philoſophiæ ſtudijs vacantes. Præterea quos Magos vocant, genus illud fatidicum, Dijſque ſacrum, apud Perſas, Parthos, Bactrios, Choraſmios, Areos, Sucas, Medos, & pleraſque alias gentes barbaras, & firma corporis valetudine ſunt præditi, & longæui, quòd quia magicam exerceant, exquiſitiſſima victus ratione vtantur. Quinetiam totæ gentes longiſſimam vitam viuunt. Vt Seres ad trecenteſimum vſque annum viuere ferunt: cuius rei cauſam nonnulli cœlo, nonnulli ſolo tribuunt:

οἱ δ', κὴ τῇ διαίτῃ. ὑδροποτεῖν γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο ζύμην. κὴ ἀδῶντας δ' μέχρι τειάκοντα κὴ ἑκατὸν ἐτῶν βιοῦν ἱστόρηται. κὴ τοὺς Χαλδαίους δὲ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιοῦν λόγος. τούτοις μὲν καὶ κειθίνῳ ἄρτῳ χρωμένοις, ὡς ὀξυδορκίας τοῦτο φάρμακον. οἷσπερ φασὶ διὰ τοῦτο τοιούτου διαιτᾶσθαι, καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις ἰσχὺν τοὺς ἄλλοις ἀνθρώποις ἐρρωμένας εἶναι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν περί τε τῶν μακροβίων γενῶν, καὶ τῶν ἐπὶ πολὺ ζώντων, ἃ πολλά φασιν ὡς ἐπὶ πλεῖστον διαχρόνιον χρόνον. οἱ μὲν, διὰ τὸν γλυκὺν, κὴ τὸν ἀέρα. οἱδὲ, διὰ τὸν δίαιταν. οἱδὲ, καὶ δι' ἄμφω. ἐγὼ δ' ἂν σοι διὰ κρίσεως τὸν ἐλπίδα φαδίως παρέχοιμι, ἱστορήσας, ὅτι καὶ κατὰ πᾶσαν τὸν γλῶ, καὶ κατὰ πάντα ἀέρα, μακρόβιοι γεγόνασιν ἄνδρες, οἱ γυμνασίοις τοῖς καθήκουσι, καὶ διαίτῃ τῇ ὀπτιμοτάτῃ πρὸς ὑγίειαν χρώμενοι. διαιρεσιν δὲ τὸν λόγου ποιήσομαι τὴν τοιάνδε, κατά γε τὰ ὀπτιμότατα τῶν ἀνδρῶν. κὴ πρῶτόν γε σοι τὸν βασιλικοὺς, κὴ στρατηγικοὺς ἄνδρας ἱστορήσω, ὧν ἕνα, καὶ εὐσεβεστάτη μεγάλου θειοτάτου αὐτοκράτορος τύχη εἰς

victus rationi: siquidem vniuersam hanc gentem aquam bibere dicunt. Scriptum etiam est Athotas viuere centum & triginta annos. Et fama est Chaldæos vltra centum annos vitam prorogare: eósque hordeaceo pane vesci, tanquam perspicacitatis pharmaco: quibus perhibent ob hanc ipsam victus rationem alios quoque sensus quàm cæteris omnibus esse validiores. Sed hæc de hominum generibus, & gentibus longæuis, quas plurimum ætatis aiunt viuere, alij ob cœlum, & solum: alij ob victus rationem, alij ob vtrumque. At iure meliorem spem tibi præbuero, si planum fecero homines quouis in solo, & cœlo, ad summam senectutem peruenire, qui conuenientibus exercitationibus, & aptissima victus ratione vtuntur ad sanitatem. Sermonem autem diuidam primò secundum hominum studia: & primùm regia & imperatoria dignitate claros memorabo: quorum vnum, quum religiosissima magni diuinissimi Imperatoris fortuna ad

τῷ τελεωτάτῳ ἀγαγοῦσα τάξιν, συνηρτήκει τὰ μέγιστα τῇ οἰκουμένῃ τῷ ἑαυτῆ. οὕτω γὰρ αὖ ἀπιδὼν καὶ σὺ, τῶν μακροβίων ἀνδρῶν πρὸς τὸ ὅμοιον τῆς ἕξεως καὶ τῆς τύχης ἐτειμότερον ἐλπίσεας γηρᾶς ὑγιεινὸν, καὶ μακρόν. καὶ ἅμα ζηλώσας, ἐργάσαιο σαυτῷ τὴν διαίτην μίγιστόν τε ἅμα, καὶ ὑγιεινότατον βίον. Πομπίλιος γοῦμᾶς ὁ εὐδαιμονέστατος τῶν Ρωμαίων βασιλέων, καὶ μάλιστα θεοῖς τῷ θεραπείαν τῶν θεῶν ἀσχοληθείς, ἔτη ὀγδοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι ἱστορεῖται. Σέρβιος δὲ τύλλιος Ρωμαίων καὶ οὗτος βασιλεὺς, ἔτη τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιώσας ἱστορεῖται. Ταρκυίνιος δ' ὁ τελευταῖος Ρωμαίων βασιλεὺς, φυγαδευθεὶς, καὶ ἐπὶ Κύμης διατείβων, ἔτη τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται σφρύτατα βιῶναι. Οὗτοι μὲ οὖν Ρωμαίων βασιλεῖς, οἷς συνάψω καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλέας, τοὺς εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικομένους, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐκείνου. ἐπὶ τέλει δέ σοι καὶ τοὺς λοιποὺς Ρωμαίων, τοὺς εἰς μάκιστον γῆρας ἀφικομένους συναγάγω, συνθεὶς ἅμα καὶ τοὺς κατὰ τὴν λοιπὴν Ἰταλίαν ἐπὶ πλεῖστον βιώσαντας.

perfectiſſimum ordinẽ perduxiſſet maximis beneficijs imperium ſuum cumulauit. Sic enim & tu ſimilem habitum & fortunam longæuorum virorum reſpiciens, ſanam longámque ſenectutem ſperare poſſis: eóſque imitatus tibi ipſi victus ratione, longiſſimam & ſaluberrimã vitam paraueris. Numa Pompilius Romanorum regum longè fœliciſſimus, ac Deorum cultui dedituſſimus, ſupra octoginta annos vixiſſe traditur. Seruius Tullius quoque & hic Romanorum rex octogeſimum vitæ annum ſuperaſſe dicitur. Tarquinius Romanorũ rex vltimus, Cumis exulãs, vltra nonaginta annos firmiſſima valetudine fruendo vixiſſe perhibetur. Hi quidem ſunt Romanorum reges, quibus reliquos reges addam, qui longam ſenectutem attigerunt, atque vniuſcuiuſque ſtudia. In calce autem reliquos etiam Romanorum qui ad prolixiſſimam ſenectutem peruenerunt, adſcribam, additis etiam illis qui in reliqua Italia diutiſſimè vixerunt.

ἀξιόλογος γὰρ ἔλεγχος ἡ ἱστορία τῶν διαβάλλειν πειρωμένων τὸν ἐνταῦθα αἰῶνα, ὥστε καὶ ἡμᾶς χρηστὰς ἔχειν τὰς ἐλπίδας, τελείους ἡμῖν τὰς εὐχὰς ἔσεσθαι πρὸς τὸ εἰς μηκιστόν τε, καὶ λιπαρῆ τὸν πάσης γῆς, καὶ θαλάττης δεσπότην, γῆρας ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτοῦ οἰκουμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γεγηρακότα. Ἀργανθώνιος γοῦν ὁ Ταρτησίων βασιλεὺς, πεντήκοντα, καὶ ἑκατὸν ἔτη βιῶσαι λέγεται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς, καὶ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέων. ἀλλὰ τοῦτο μέν, μύθου πῃ δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς δὲ ὁ Σικελίας τύραννος, ἐτῶν ἐνενηκονταπέντε τελευτᾷ, καθάπερ Δημοχάρης, καὶ Τίμαιος ἱστοροῦσιν. Ἱέρων τε ὁ Συρακουσίων τύραννος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν γηρόμενος, ἐτελεύτα νοσῶν, βασιλεύσας ἐξηκονταέτη, ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ καλλιστιανὸς, καὶ ἄλλοι λέγουσιν. Ἀντέας δὲ Σκυθῶν βασιλεὺς, μαχόμενος πρὸς Φίλιππον περὶ τὸν Ἴστρον ποταμὸν, ἔπεσεν, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη γεγονώς. Βαρδύλις δὲ ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἀφ' ἵππου λέγεται μαχόμενος ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ, εἰς ἐνενήκοντα τελῶν ἔτη.

Non contemnendum enim argumentum eſt hiſtoria, quo refellantur qui hoc cœlum calumniari nituntur: adeò vt meliorem ſpem habeamus, fore vt voti plenè compotes fiamus, longiſſimam ac pleniſſimâ tota terra marique dominantem ſenectutem, iámque in ſuo ſolo regnantem & ſeneſcentem aſſequuti. Proinde Arganthonius Tarteſiorum rex quinquaginta & centum annos vixiſſe traditur, authoribus Herodoto hiſtorico, & Anacreonte poëta lyrico: tametſi hoc quibuſdam fabuloſum videtur. Agathocles Siciliæ tyrannus anno quinto & nonageſimo obijt, ſicut Democharis & Timæus literis prodiderunt. Hieron quoque Syracuſanorum tyrannus, duos & nonaginta annos natus, morbo ſublatus eſt, cùm regnaſſet annos ſeptuaginta, ſicut Demetrius Calliſtianus, & alij memorant. Anteas autem Scytharum rex, ad fluuium Iſtrum contra Philippum pugnans, occubuit, ſupra annos nonaginta natus. Bardylis verò rex Illyriorum, in bello aduerſus Philippum ex equo pugnaſſe fertur, inter nonagenarios cenſus.

Τήρης ὁ, ὁ Δρυσῶν βασιλεύς, κατὰ Θεόφραστον Θεόπομπος, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτησεν. Ἀντίγονος ὁ Φιλίππου ὁ μονόφθαλμος. βασιλεύων Μακεδόνων, ἐπὶ Φρυγίας μαχόμενος Σελεύκῳ, καὶ Λυσιμάχῳ, πολλοῖς τραύμασι κατενεχθεὶς, ἐτελεύτησεν ἐτῶν ἐνὸς, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ ὁ συστρατευόμενος αὐτῷ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. καὶ Λυσίμαχος ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς, ἐν τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπολέτο μάχῃ, ἔτος ὀγδοηκοστὸν τελῶν, ὡς ὁ αὐτὸς φησὶν Ἱερώνυμος. Ἀντίγονος ὁ, υἱὸς μὲν ἦν Δημητρίου, υἱωνὸς δὲ Ἀντιγόνου, τοῦ μονοφθάλμου, ἔτος πέμπτον καὶ τεσσαρακοστὸν Μακεδόνων ἐβασίλευσεν ἔτη. ἐβίωσε δὲ ὀγδοήκοντα, ὡς Μήδιός τε ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντίπατρος ὁ Ἰολάου μέγιστα δυνηθεὶς, καὶ ἐπιτροπεύσας πολλοὺς Μακεδόνων βασιλέας, ὀγδοήκοντα ἔτη οὗτος ζήσας, ἐτελεύτα τὸν βίον. Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ὁ τῶν καθ' ἑαυτὸν εὐδαιμονέστατος βασιλέων, Αἰγύπτου μὲν ἐβασίλευσε πέντε καὶ τεσσαράκοντα, καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας περὶ δυοῖν ἔτεσι τῆς τελευτῆς

Teres verò Dryſorum rex, authore Theopompo, anno ætatis nonageſimo ſecundo obijt. Antigonus autem Philippi filius monoculus, rex Macedonum, in Phrygia cum Seleuco & Lyſimacho confligens, multis vulneribus obrutus obijt anno ætatis octogeſimo primo, ſicut narrat Hieronymus qui cum ipſo militauit. Porrò Lyſimachus & ipſe rex Macedoniæ in pugna contra Seleucum perijt, annum octogeſimum conficiens, vt refert idem Hieronymus. Antigonus verò filius Demetrij, Antigoni vnioculi nepos, quatuor & quadraginta annos regnum Macedoniæ tenuit, vixit autem octoginta, ſicut Medius & Dalij ſcriptores teſtantur. Conſimiliter Antipater, qui maxima potentia polluit, & multorum Macedoniæ regum tutelam egit, vita vltra octogeſimum annum producta obijt. Ptolemæus Lagi filius, regum ſui temporis fœliciſſimus, Ægypto imperauit annos quatuor & octoginta natus: viuus autem tradidit imperium duobus annis antequam moreretur Ptolemæo filio,

ἔτη. ζῶν δὲ, παρέδωκε τὴν ἀρχὴν τῷ Πτολεμαίῳ τῷ υἱῷ

Φιλαδέλφῳ ὑ ἐπίκλησιν, ὃς τὴν διεδέξατο τὴν πατρῴαν βασιλείαν ἀδελφῶν. Φιλαίτερος ὑ, ὃς πρῶτος μὲ ἐκτήσατο τὴν περὶ Πέργαμον ἀρχὴν, ἢ κατέσχεν, ἀ ἐυτέκνος ὢν. κατέστρεψε ὑ τὸν βίον, ὀγδοήκοντα ἐτῶν γηρύσας. Ἄτταλος ὑ, ὁ ἐπικληθεὶς Φιλάδελφος, τῶν Περγαμίων καὶ οὗτος βασιλεύων, πρὸς ὃν καὶ Σκιπίων ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐξέλιπε τὸν βίον. Μιθριδάτης ὑ ὁ πόντου βασιλεὺς ὁ μετωνομασμένος Κτίσης, Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ πόντου ἐτελεύτησε, δισσὰς ἔτη τέσσαρα, ἢ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ, ἢ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀριαράθης ὑ ὁ Καππαδοκῶν βασιλεὺς, δύο μὲ ἢ ὀγδοήκοντα ἔζησεν ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. ἐβασίλευσε ὑ Ἴσως ἢ ἐπὶ πλέον διαγράψας. ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς Περδίκκαν μάχῃ ζωγρηθείς, ἀνεσκολοπίσθη. Κῦρος ὑ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιὸς, ὡς δηλοῦσιν οἱ Περσῶν ἢ Ἀσσυρίων ὄροι, οἷς ἢ Ὀνησίκριτος ὁ τὰ ἐπὶ Ἀλεξάνδρου συγγράψας, συμφωνεῖν δοκεῖ, μὲ ἕνα ἕκαστον τῶν φίλων μαθὼν ὑ

cognomine Philadelpho, qui successit in paternum regnum fratrum. Philæterus autem qui primus Pergami principatum tenuit, & possedit cùm esset eunuchus annos octoginta natus excessit è viuis. Attalus, cognomento Philadelphus, rex etiam Pergamenorum, ad quem etiam Scipio Romanorum imperator venit, duos & octoginta annos natus è vita migrauit. Mithridates rex Ponti, Ctistes cognominatus, Antigonum vnioculum fugiens, in Ponto mortuus est, ætatis anno quarto & octogesimo, vt Hieronymus, alijque scriptores memoriæ prodiderunt. Rex Cappadocum Ariarathes, duos annos & octoginta vixit, authore Hieronymo. Et fortè fieri potuisset ætate prouectior, nisi viuus in pugna contra Perdiccam captus, cruci fuisset affixus. Cyrus maior Persarum rex, vt indicant Persarum & Assyriorum cippi, quibus & Onesicritus qui res gestas Alexandri conscripsit, astipulari videtur, centũ annos natus, amicorum vnumquẽq; quærebat, quorũ quamplurimos cùm à filio

ἑκατονταέτης γηρύσας, ἐξήτει τῶν φίλων διερωτῶν,

ὑπὸ Καμβύσου τοῦ υἱέος, καὶ φάσκοντος Καμβύσου κτεῖναι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· τοῦτο μὲν οὖν πεπεικέναι, τὸν μὲν πατέρα, ὡς τὸν ὑὸν ἀδικηθέντα, τὸν δὲ πατέρα, ὡς παρανομοῦντα αὐτὸν ἀπατεῶνα, ἀδυμόπας, ἐτελεύτα τοιοῦτον. Ἀρταξέρξης, ὁ Μνήμων ὀπικληθεὶς, ἐφ' ὃν Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστράτευσατο, βασιλεύων ἐν Πέρσαις ἐτελεύτησε νοσῶν, ἔξ, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν γεγονώς. ὡς δὲ Δείνων ἱστορεῖ, τεσσάρων, καὶ ἐνενήκοντα. Ἀρταξέρξης ἕτερος Περσῶν βασιλεύς, ὃν φησιν ἐπὶ τῶν πατέρων τῶν ἑαυτοῦ Ἰσίδωρος ὁ Χαρακηνὸς συγγραφεὺς βασιλεύειν, ἔτη τεῖα, καὶ ἐνενήκοντα βιώς, ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Γωσίθρου ἐδολοφονήθη. Σιναρδοκλῆς δὲ ὁ Παρθυαίων βασιλεύς, ἔτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη γεγονὼς, ἀπὸ Σακαυρακίων σκυθῶν κατασχεθεὶς, βασιλεύειν ἤρξατο. καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Τιγράνης δὲ ὁ Ἀρμενίων βασιλεὺς, ὑφ' ὃν Λούκουλλος ἐπολέμησε, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτα νόσῳ. Ταπασίνης δὲ ὁ Χάραξ, καὶ τῶν κατ' ἐρυθρὰν τόπων βασιλεύς, πέντε, καὶ

Cambyſe interemptos comperiſſet: ac Cambyſes hoc ſe illius iuſſu feciſſe affirmaſſe, partim ob filij crudelitatem probro affectus, partim ipſum tanquam legum violatorem accuſans, dolore confectus vitam finiuit. Artaxerxes cognomento Mnemon, contra quem Cyrus frater exercitum duxit, imperio Perſarum potiens, morbo ſublatus eſt anno ætatis ſexto & octogeſimo: ſed vt Dinon ſcribit, quarto & nonageſimo. Artaxerxes alter Perſarum rex, quem patrum ſuorum memoria Iſidorus Characenus hiſtoricus regnaſſe tradit, cùm annos tres & nonaginta vixiſſet, inſidijs Goſithræ fratris eſt necatus. Sinarthocles Parthorum rex annos nonaginta iam natus à Sacauracis Scythis redux, regnare cœpit & ſeptem annos regnauit. Tigranes Armeniorum rex, cui bellum intulit Lucullus, ætatis anno quinto & octogeſimo morbo cõfectus eſt. Hyſpaſines Characus, & regionum rubro mari adiacẽtium rex, quinto & octogeſimo anno, morbo correptus deceſſit. Tergus qui ab Hyſpaſine ter-

ὀγδοήκοντα ἐτῶν νοσήσας, ἐτε-
Ταπασίνου τοῦτος βασιλεύσας,

δύο, ἢ ἐνενήκοντα βιοὺς, ἐτελεύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζος ὁ μετὰ Τήρεσιον ἕβδομος βασιλεύσας Χαρακος, ἐξ, καὶ ὀγδοηκοστῷ ἔτει τῶν κατεχθεὶς ἀπὸ Παρθων, ἐβασίλευσε. ἢ Μναασκίρης ὁ βασιλεὺς Παρθυαίων, ἐξ ἢ ἐνενήκοντα ἔζησεν ἔτη. Μασσηνισσάτης ὁ Μαυρουσίων βασιλεὺς, ἐνενήκοντα ἔζωσεν ἔτη. Ἀσανδρος ὁ ὑπὸ τῦ Θεῦ Σεβαστοῦ αὖτε ἐπάρχου, βασιλεὺς ἀναχορευθεὶς βοσπόρου, περὶ ἔτη ὢν ἐνενήκοντα, ἱππομάχων, καὶ πεζομάχων οὐδενὸς ἧττων ἐφάνη. ὡς ὁ ἐφορος τῶν ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ θεσσιδημένος, ἀποχόμενος σιτίων, ἐτελεύτησε, ζιοὺς ἔτη πέντε, ἢ ἐνενήκοντα. Γόαισος ὁ, ὡς φησιν Ισίδωρος ὁ χαρακηνὸς, ἐπὶ τῦ ἑαυτῦ ἡλικίας ὁ Μαύρων τὸ ἀρωματοφόρου βασιλεύσας, πεντεκαίδεκα, ἢ ἑκατὸν χρονῶν ἐτῶν, ἐτελεύτησε νόσῳ. Βασιλέας μὲν οὖν τοσούτους ἱστορήκασι μακροβίους οἱ καθ' ἡμῶν. ἐπεὶ ὁ καὶ φιλόσοφοι, ἢ πάντες οἱ περὶ παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμέλειαί πως ἢ οὗτοι ποιούμενοι ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθον, ἀναδεξάμενοι ἢ τούτων τὸν ἱστορημένους, ἢ θεσπίους γε φιλοσόφους. Δημόκριτος μὲν ὁ Ἀβδηρίτης,

tius regnauit cùm vixisset duos & nonaginta annos, morbo perijt. Artabazus qui post Teræum septimus Characenorum regnum tenuit, sexto & octogesimo anno redux à Parthis, regnauit: & Mnascires Parthorum rex, sex & nonaginta vixit annos. Masinissa Mauruſiorum rex, nonaginta vixit annos. Asander à diuo Augusto, pro gentis præfecto, rex Bospori declaratus, circa nonagesimum annum, equestri & pedestri pugna nulli inferior apparuit: qui vt animaduertit rem militarem Scribonio commendatam, cibo abstinens diem obijt, cùm tres & nonaginta annos vixisset. Goæsus authore Isidoro Characeno, quo tempore Mano Arabibus imperauit, centum & quindecim annos natus morbo perijt. Tot quidem reges longæuos memorarunt maiores nostri. Quandoquidem autem etiam Philosophi, & omnes qui artibus ingenuis operam dederunt, habita sui cura, in longam senectutem venerunt, eos qui literis proditi sunt, adscribamus, ac primùm Philosophos. Democritus Abderita

ἐτῶν γεγονὼς πεντήκοντα, καὶ ἑκατὸν, ἀποχώμενος βοσκῆς, ἐτελεύτα. Ξενοφίλος ὁ μουσικὸς, ὡς φησιν Ἀριστόξενος, φιλοσοφῶν τὴν Πυθαγόρου φιλοσοφίαν, ἐβίω τὰ πάντα, καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀθήνησιν ἐβίωσε. Σόλων ὁ, καὶ Θαλῆς, καὶ Πιττακὸς, οἱ πρὸς τῶν κληθέντων ἑπτὰ σοφῶν ἠριθμοῦντο, ἑκατὸν ἕκαστος ἔζησεν ἔτη. Ζήνων ὁ ὁ τῆς στοϊκῆς φιλοσοφίας ἀρχηγὸς, ὀκτὼ, καὶ ἐνενήκοντα. ὃν φασιν εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ προσπταίσαντα, ἀπαξιῶσαι δεῦ, τί με βοᾷς; καὶ ἀποστρέψαντα οἴκαδε, καὶ ἀποχόμενον βοσκῆς, τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης ὁ Πλώσιος μαθητὴς, καὶ διάδοχος, ἐνιαυτὸν, καὶ ἐνενήκοντα οὗτος γεγονὼς ἔτη, φύμα ἔσχεν ἐπὶ τῷ χείλει, καὶ ἀποκρατέρων, ἐπιλαθόμενον αὐτῷ παρ' ἑταίρων τινῶν γραμμάτων, προσενεγκάμενος βοσκὴν, καὶ φράσας περὶ ὧν ἠξίουν οἱ φίλοι, ἀποχόμενος αὖθις βοσκῆς, ἐξέλιπε τὸν βίον. Ξενοφάνης ὁ Δεξίνου μὲν υἱὸς, Ἀρχελάου δὲ τοῦ φυσικοῦ μαθητὴς, ἐβίωσεν ἔτη ἓν, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοκράτης ὁ Πλάτωνος μαθητὴς χηρεύσας, πίσσης, καὶ ὀξυβάφου Καρχηδόνος ὁ, ὁ τῆς νεωτέρας ἀκαδημίας ἀρχηγὸς, ἐτῶν

centum & quatuor annos natus, cibo abstinens, obijt. Xenophilus Musicus, vt refert Aristoxenus, Philosophiæ Pythagoricæ candidatus, vltra centum & quinque annos Athenis vixit. Solon, Thales, & Pittacus qui è septem sapientum numero fuerunt, centum quisque vixit annos. Zeno Stoicæ Philosophiæ princeps, octo & nonaginta: quem aiunt in concionem prodeuntem offenso pede exclamasse, Quid me vocas, & domum reuersum inedia vitam finiuisse. Cleanthes Zenonis discipulus & successor, nouem & nonaginta annos natus, tuberculum in labijs habuit. Cúmque decreuisset inedia mori, allatæ sunt literæ ab amicis quibusdam, tum ille sumpto cibo, præstitit quæ amici postulabant: exinde iterum abstinens, vita migrauit. Xenophanes Dexinis filius Archelai Physici auditor, vnum & nonaginta annos vixit. Xenocrates Platonis discipulus, quatuor & octoginta. Carneades recentioris Academiæ princeps,

πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα. Χρύσιππος, ἕν, καὶ ὀγδοήκοντα. Διογένης ὁ ἀπὸ Τίγριος, Στωϊκὸς φιλόσοφος, ὀκτὼ, καὶ ὀγδοήκοντα. Ποσειδώνιος ὁ ἀπαμεὺς ἢ Συρίας, νίμῳ ὃ ῥόδιος, φιλόσοφός τε ἅμα, καὶ ἱστοριῶν συγγραφεὺς, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Κριτόλαος ὁ περιπατητικὸς, ὧν δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Πλάτων ὁ ἱερώτατος, ἕν, καὶ ὀγδοήκοντα. Ἀθηνόδωρος, Σανδώνιος, ταρσεὺς, Στωϊκὸς, ὃς καὶ διδάσκαλος ἐγένετο Καίσαρος Σεβαστοῦ θεοῦ, ὑπ' ἧ Ταρσέων πόλις καὶ φόρων ἀνέθηκε, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιὺς, ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι. καὶ τιμὰς ὁ Ταρσέων δῆμος αὐτῷ κατ' ἔτος ἕκαστον ἀποτίθησιν ὡς ἥρωϊ. Νέστωρ ὁ Στωϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ, διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου, ἔτη δύο, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου, ὧν τὰ ἐνενήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Οὗτοι μὲν φιλόσοφοι οἱ ἔνδοξοι. συγγραφεῖς δὲ, Κτησίβιος μὲν, ἑκατὸν εἰκοσιπενταέτη ἐν περιπάτῳ ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἱερώνυμος δὲ, ἐν πολέμοις γηρώμενος, καὶ πολλὰς κομιδὰς ὑπομείνας, καὶ

quinque & octoginta. Chrysippus vnum & octoginta. Diogenes à Tigride Seleucensis, Stoicus Philosophus duodenonaginta. Posidonius ex Syria Apamēsis, lege Rhodius, simúlque Philosophus, & historię scriptor, octoginta quatuor. Critolaus Peripateticus, vltra duos & octoginta. Plato Philosophorum sanctissimus, vnum & octoginta. Athenodorus, Sandonius Tarsensis, Stoicus, qui fuit dui Augusti Cæsaris præceptor, cuius precibus Tarsensis ciuitas vectigalibus leuata est, duos & octoginta annos agens mortuus est in patria: & Tarsensis populus ipsi tanquam heroi singulis annis honores tribuit. Nestor Stoicus Tarsensis, Cæsaris Tiberij præceptor, duos & nonaginta. Xenophon Grylli filius vltra nonaginta annos vixit. Et hi celebres fuêre Philosophi. Historicorum autem Ctesibius centesimo vigesimo quarto ætatis anno inter ambulandum obijt, vt in Chronicis narrat Apollodorus. Hieronymus qui in bellis est versatus, multósque labores pertulit, & vulnera, centum & quatuor annos vixit,

καὶ ἑκατὸν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ ἑπτάτῃ τῶν περὶ τὴν Ἀσίας ἱστοριῶν λέγει, καὶ θαυμάζει γε τὴν ἀδρεσίαν, ὡς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄρτιον ὄντα ἐν ταῖς ζωυσίαις, καὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις μηδενὸς ἡμῶν μωρανθέντος πρὸς ὑγίειαν ἐλλιπῆ. Ἑλλάνικος ὁ Λέσβιος, ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. καὶ Φερεκύδης ὁ Σύριος, ὁμοίως ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἓξ, καὶ ἐνενήκοντα. Λεισόβυλος δὲ ὁ καισαρεὺς, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι. τὴν ἱστορίαν δὲ, τέταρτον, καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγονὼς, ἤρξατο συγγράφειν, ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πραγματείας λέγει. Πολύβιος δὲ ὁ Λυκόρτα, μεγαλοπολίτης, ἀγρόθεν ἀνελθὼν, ἀφ' ἵππου κατέπεσε. καὶ ἐκ τούτου νοσήσας, ἀπέθανεν ἐτῶν δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Γοργίας δὲ ὁ λεοντῖνος συγγραφεὺς, διὰ πολλῶν μαθημάτων ἡλικίωμος, ἔτη δύο, καὶ ἐνενήκοντα. Ῥητόρων δὲ, Γοργίας, ὃν τινες σοφιστὴν καλοῦσιν, ἔτη ἑκατὸν ὀκτὼ. βοτὴς δὲ ἀποχάλκωος, ἐτελεύτησεν. ὃν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν τῆς μακρᾶς γήρως, καὶ ὑγιείας ἐν πάσαις ταῖς

sicut refert Agatharcydes hystoriæ Asiaticæ libro nono: ac hominem miratur, quòd ad summum vsque vitæ diem valuerit in colloquis, & in sensibus ad sanitatem necessarijs non defecerit. Hellanicus Lesbius octoginta quinque annos: totque fimßliter annos vixit Pherecydes. Timæus Tauromenites sex & nonaginta. Aristobulus Cassandrensis vltra nonaginta annos vixisse fertur: & quarto & octogesimo ætatis anno historiã conscribere cœpit, id quod ipse in operis sui principio testatur. Polybius Lycortæ filius, Megalopolitanus rure rediens equo excidit: atque hinc morbo correptus, anno secundo & octogesimo decessit Hypsicrates Amisenus historicus, vir in multis disciplinis versatus, duos annos & nonaginta vixit. Cæterùm ex Rhetoribus, Gorgias quem quidam Sophistam vocant, octo & centum annos natus, inedia mortem sibi consciuit. Hunc interrogatum causam tam longæ senectutis, & valetudinis in omnibus sensibus vigentis, aiunt respondisse, quòd aliorum

αἰσθήσεων, ἐνεκεν, διὰ τὸ μηδὲ-

ποτε συμπεπενεχθῆναι ταῖς ἄλλων συνηχήσεις. Ισοκράτης ἐνενήκοντα, ἢ ἐξ ἐτῶν γεγονὼς, τὸν πανηγυρικὸν ἔγραψε λόγον. περὶ ἔτη δὲ ἑνὸς ἀπολείποντα ἑκατὸν, γεγονὼς, ὡς φασὶν Ἀθηναίοις ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ νενικημένοις, ποτνιώμενος, τὸν Εὐριπίδειον στίχον προσηνέγκατο, εἰς ἑαυτὸν ἀφαίρων,

Σιδώνιόν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπών.

καὶ ἐπιπλὴν ὡς δουλεύσει ἡ Ἑλλὰς, ἔλιπε τὸν βίον. Ἀπολλόδωρος ὁ περγαμηνὸς ῥήτωρ, θεῶ Καίσαρος Σεβαστοῦ διδάσκαλος γηγόμενος, καὶ σὺν Ἀθηνοδώρῳ τῷ ταρσεῖ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν, ἔζησε ταυτὰ τῷ Ἀθηνοδώρῳ, ἔτη ὀγδοήκοντα δύο. Ποτάμων ὁ ἀδόξος ῥήτωρ, ἐπ' ἐνενήκοντα. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδοποιὸς, τραγῳδίας καταλιπὼν, ἀπεπνίγη, πίνων, ἐνενήκοντα ζήσας ἔτη. οὗτος ὑπὸ Ιοφῶντος τοῦ υἱέος ὅτι τέλει τὴν βίᾳ παραγωγὰς κρίνομενος, ἀνέγνω τοῖς δικασταῖς Οἰδίπουν τὸν ὅτι Κολωνῷ, ὑποδεικνύμενος διὰ τοῦ δράματος, ὅπως τὸν υἱὸν ὑγιαίνει, ὡς τοὺς δικαστὰς, τὸν μὲν, ὑπὸ θαυμάτων, κατα-

conuiuia non esset sectatus. Isocrates sex & nonaginta annos natus orationem panegyricam scripsit. Iam verò nonagesimum nonum ingressus, cum accepissent Athenienses in Chæronensi pugna à Philippo deuictos quiritando, Euripideum versiculum recitauit, ad seipsum referens, Si donis vrbem Cadmus olim deserens. Quibus cùm adiecisset fore vt Græcia in seruitutem redigeretur, è vitâ decessit. Apollodorus orator Pergamenus, diui Cæsaris Augusti præceptor, quem vnà cum Athenodoro Tarsensi Philosopho instituit, totidem quot Athenodorus annos, nempe duos & octoginta vixit. Potamon orator nō incelebris, annos nonaginta. Sophocles poëta Tragicus, deuorato vuæ acino strangulatus est, cùm egisset annos quinque & nonaginta. Hic à filio Iophante subsinem vitæ in ius vocatus, & desipientiæ accusatus, recitauit judicibus Oedipum Colonæum, hac fabula planum faciens se mentis esse compotem. Qua audita judices ingenium eius admirati sunt, & filium insaniæ

ψηφίσασθαι ἢ τῶ μὲ αὐτῶ μαίαν. Κρατῖνος ἢ ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, ἐπὶ τοῖς ἑνενήκοντα ἔτεσιν ἐδίωσε. καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ βίου διδάξας τὸν πυτίνην, καὶ νικήσας, μετ' οὐ πολὺ ἐτελεύτα. καὶ Φιλήμων ἢ ὁ κωμικὸς, ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ, ἐπὶ, καὶ ἑνενήκοντα ἔτη βιοὺς, κατέκειτο μὲν ἐπὶ κλίνης ἡρεμῶν. Θεασάμενος ἢ ὄνον τὰ παρασκευασμένα αὐτῷ σῦκα κατεσθίοντα, ὥρμησε μὲν εἰς γέλωτα. καλέσας ἢ τὸν οἰκέτην, καὶ συὶ πολλῷ, καὶ ἀδρῷ, γέλωτι ἐπιπόνῳ ἐπεσβεσμένα τῷ ὄνῳ ἀκρήτου ῥοφῆσαι, ἀποπνιγεὶς ὑπὸ τοῦ γέλωτος, ἀπέθανε. καὶ Ἐπίχαρμος ἢ ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, καὶ αὐτὸς ἑνενήκοντα, καὶ ἐπὶ ἔτη λέγεται βιῶναι. Ἀνακρέων ἢ ὁ τῶν μελῶν ποιητὴς, ἔζησεν ἔτη πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα. καὶ Στησίχορος ἢ ὁ μελοποιὸς, τοσαῦτα. Σιμωνίδης ἢ ὁ Κεῖος, ὑπὲρ τὰ ἑνενήκοντα. Γραμματικῶν ἢ, Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαοῦ κυρίως, οὐ μόνον γραμματικὸν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν αὐ τις ὀνομάσειε, καὶ φιλόσοφον, καὶ γεωμέτρην, δύο, καὶ

damnarunt. Cratinus poëta Comicus, ſeptem ſupra nonaginta annos vixit: atque ſub vitæ finem, cùm docuiſſet fabulam Pityanen, eâque victor euaſiſſet, haud multò pòſt eſt mortuus. Philemon etiam Comicus vt Cratinus, ſeptem & nonaginta annos natus, quieſcens in lecto decumbebat. Qui cùm vidiſſet aſinum ficus ſibi præparatas deuorantem, in riſum eſt corcitatus: & vocato famulo, multóque & vehementi cum riſu iuſſo merum aſino ſorbendum dare, riſu ſuffocatus obijt. Epicharmus quoque poëta Comicus, annos ſeptem & nonaginta vixiſſe fertur. Anacreon poëta Lyricus, quinque & octoginta vixit annos. Steſichorus Lyricus, totidem. Simonides Ceus, ſupra nonaginta. Ex Grammaticis, Eratoſthenes Cyrenæus Aglai filius, quem non modò Grammaticum, ſed & poëtam & Philoſophum & Geometram meritò quis vocarit, duos & octoginta vixit annos.

ὀγδοήκοντα ἔτος ἔζησεν ἐπ.

καὶ Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης τῶν Λακεδαιμονίων, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζῆσαι ἱστορεῖται. Τοσούτους ἐδυνάσθημεν βασιλείας, καὶ πεπαιδευμένους ἀνδρῶσαι, ἐπεὶ δὲ καὶ τοὺς Ρωμαίων τινὰς, καὶ τῶν τῇ Ἰταλίᾳ οἰκησάντων μακροβίων ἀναγράψαι, τούτοις σοι, θεῶν βουλομένων, ἱκρότατε Κυϊντίλλε, ἐν ἄλλῳ δηλώσομεν λόγῳ.

Quinetiam Lycurgus Lacedæmoniorũ legiſlator, quinque & octoginta annos vixiſſe fertur. Tot reges, & eruditos viros colligere potui. Quia verò pollicit' ſum & Romanorum aliquos, & eorum qui in Italia habitarunt longæuos in ſcriptã referre: eos tibi, Dijs volentibus, præſtantiſſime Quintille, in altero libro indicabo.

ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ. PATRIÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Argumentum & genus orationis, ipſe titulus exponit. Eſt autem propoſitio & ſumma negotij, patriam omnium rerum eſſe digniſſimam & venerabiliſſimam, vt quam & homines, & Dij reliquis rebus omnibus anteponant. Argumenta pleraque à ſigno & conſequentibus ſumuntur. Oſtendit enim quacunque homines faciunt, ea ad patriæ vel ornamentum, vel defenſionem comparare, & quantumuis humili, aut ſterili ſolo aliquo natus ſit, nihil minus patriã ſuam ſplendidiſſimis ciuitatibus ac regnis anteponere. Quemadmodum parentum quoque & liberorum inter ſe affectus eiuſmodi eſt, vt qualeſcunque ipſi ſint, tamen ſeſe omnibus alys plus amẽt, & colant. Proinde & legislatores, cùm grauiſſime punire homines vellent, patria priuationem atque exilium, tanquam acerbiſſimam pœnam, inſtituiſſe.

Τί μὲν δὴν γλύκιον ἧς πατρίδος φῶς πεφρυλλημένον, ἆρ' ἔστιν ἥδιον μᾶλ-

Am olim illud vulgi ſermone decantatum eſt, nihil eſſe patria

οὐδὲν, σεμνότερον δέ τι, καὶ
θειότερον ἄλλο; καὶ μὲν ὅσα
σεμνὰ, καὶ θεῖα νομίζουσιν ἄν-
θρωποι, τούτων πατρὶς αἰτία,
καὶ διδάσκαλος, γυμνασμάτων,
καὶ ἀναθρεψαμένη, καὶ πεπ-
δευκυῖα. πόλεων μὲν οὖν
μεγέθη, καὶ λαμπρότητας, καὶ
πολυτελείας κατασκευῶν, θαυ-
μάζουσι πολλοὶ, πατρίδας δὲ
σέβουσι πάντες. καὶ τοσοῦ-
τον οὐδεὶς ἐξαπατᾶται τῶν καὶ
πάνυ κεκρατημένων ὑπὸ τῆς
κατὰ τὴν θέαν ἡδονῆς, ὡς
ὑπὸ τῆς ὑπερβολῆς τῶν παρ'
ἄλλοις θαυμάτων λανθάνει ποι-
ούμενος τῆς πατρίδος. ὅστις
μὲν οὖν σεμνύνεται πολίτης
ὢν εὐδαίμονος πόλεως, ἀγνοεῖν
μοι δοκεῖ τίνα χρὴ τιμὴν
ἀπονέμειν τῇ πατρίδι. καὶ ὁ
τοιοῦτος, δῆλός ἐστιν ἀχθόμενος
ἂν, εἰ μετεωτέρας ἔλαχε τῆς
πατρίδος. ἐμοὶ δὲ ἥδιον αὐτὸ τι-
μᾶν τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα. πό-
λεις μὲν γὰρ παραβαλεῖν με-
γέθῃ, προσήκει μέγεθος
ἐξετάζειν, καὶ κάλλος, καὶ πλῆ
θος ἀνίων ἀφθονίαν. ὅπου δ' αἵ-
ρεσίς ἐστι πόλεως, οὐδεὶς ἂν ἕ-
λοιτο πλὴν λαμπροτέραν, ἀπὸ
πλὴν πατρίδα, ἣν εὔξαιτο
μὲν ἂν εἶναι καὶ πλὴν πατρίδα

dulcius. Itaque iucundius quidem nihil est: sed quid ea est venerabili⁹ aut diuinius? & quidem quæcunque venerabilia & diuina homines existimant, horum causa est, & magistra patria, quæ nos genuit, aluit, atque instituit. Enimuero vrbium magnitudinem, & splendorem, & structuræ magnificentiam multi mirantur, patriam verò amant omnes. Neque quisquam vel eorum qui voluptati spectaculorum seruiunt, ita deceptus est, vt præ excellentia eorum quæ apud alios miranda cernunt, patriæ obliuiscantur. Itaque quicunque fœlicis ciuitatis ciuem iactat se esse, ignorare mihi videtur quem honorem patriæ tribuere oporteat: & eum qui talis est, liquet molestè laturum, si mediocrem patriam sortitus esset. At mihi iucundum est ipsum patriæ nomen colere. Nam ei qui vrbes est collaturus, conuenit magnitudinem expendere, & pulchritudinem, rerúmq; venalium copiam. Sed vbi de vrbium optione agitur, nemo omissa patria splendidiorem elegent: verùm optarit patriam suam fœlicibus vrbibus esse ab-

πόλεις εὐδαίμονος παραβαλεῖν,

ἕλοιτο οἱ δὲ τ' ὁποιανοῦν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ οἱ δίκαιοι τῶν παίδων προέπονται, καὶ οἱ χρηστοὶ τῶν πατέρων. οὔτε γὰρ υἱὸς χρηστὸς, καλοῦ, ἄλλον ἂν προτιμήσαι τοῦ πατρὸς, οὔτε πατὴρ καταμελήσας τοῦ παιδὸς, ἕτερον ἂν ἐράσαι υἱόν. ἀλλὰ τοσοῦτόν γε οἱ πατέρες νικῶμενοι, προσήκουσι τοῖς παισὶν, ὥστε καὶ κάλλιστοι, καὶ μέγιστοι, καὶ τοῖς πᾶσιν ἄριστα φαίνεσθαι κεκοσμημένοι οἱ παῖδες αὐτοῖς. ὅσοις δ' μὴ τοιοῦτος ὀφθαλμὸς διάκεισθαι πρὸς τὸν υἱόν, οὐ δοκεῖ μοι πατρὸς ὀφθαλμοὺς ἔχειν. πατρίδος τοίνυν τὸ ὄνομα, πρῶτον, καὶ οἰκειότατον πάντων. οὐδὲν γὰρ οὕτω κτῆμα οἰκειότερον. εἰ δέ τις ἀπογένοιτο τῷ πατρὶ τιμὴν δικαίαν τιμῶν, ὥσπερ καὶ ὁ νόμος, καὶ ἡ φύσις κελεύει, προσηκόντως ἂν τὴν πατρίδα προτιμήσαι. καὶ γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὸς, τῆς πατρίδος κτῆμα, καὶ ὁ τοῦ παλαιὸς πατὴρ, καὶ οἱ ἐκ τούτων οἰκεῖοι πάντες ἀνθρῶποι. καὶ μέχρι θεῶν πατρῴων προέισιν ἀναβιβαζόμενον τὸ ὄνομα. χαίρουσι καὶ θεοὶ πατρίδι, καὶ πάντα μὲν ὡς εἰκὸς ὁρῶσι τὰ τῶν ἀνθρώπων, αὐτῶν ἡγεμόνες κτημάτων, πάσης γῆς, καὶ θαλάττης. ἐν δὲ δὴ ἕκαστος αὐτῶν ἐγκύπτει,

milem & qualemcunque elegerit. Atque hoc ipsum cùm legitimi liberi, tum boni patres faciunt. Neque enim probus & honestus adolescens alium suo patri anteponet, neque pater neglecto filio, alterum adolescentem amore paterno prosequetur. At tantum vtique patres qui vincuntur, suis liberis tribuunt, vt liberos habere videantur, qui pulcherrimi, maximi, omnibúsque rebus optimè ornati videantur. Qui autem non est erga filiũ iudex huiusmodi, non videtur mihi patris oculos habere. Proinde nomen patriæ primum est, & omnium familiarissimum. Nihil enim est familiarius. Siquis autem patri iustum honorem tribuit, vt & lex & natura iubet, conuenienter patriam anteponat. Etenim ipse pater patriæ est possessio, item patris pater, & omnes qui altiùs ex his sunt necessarij. Et ad Deos vsque paternos hoc nomen protenditur. Gaudent verò patriæ ipsi quoque Dij, ac vniuersas res humanas, vt par est, intuentur, rati vniuersam terram & mare, suami esse possessionem. In qua tamen quisque eorũ natus est,

προτιμᾷ τῶν ἄλλων ἁπασῶν πόλεων. καὶ πόλεις σεμνότεραι θεῶν παιδίδες, καὶ νῆσοι θειότεραι, παρ' αἷς ὑμῖν τὰς γενέσεις θεῶν. ἱερὰ γοῦν κεχαρισμένα ταῦτα νομίζεται τοῖς θεοῖς, ἐπειδὰν εἰς τοὺς οἰκείους ἔκαστος ἀφικόμενος, ἱερουργῇ τόπους. εἰ δὲ θεοῖς τίμιον τὸ τῆς παιδίδος ὄνομα, πῶς οὐκ ἀνθρώποις πολὺ γε μᾶλλον; ἐγὼ γοῦν οἶδα τὸν ἥλιον πρῶτον ἕκαστος ἀπὸ τῆς παιδίδος, ὡς ἐγὼ φημι τὸν τῆς θεοῦ, εἰ καὶ κοινὸς ὅτι, ἀλλ' οὖν ἰκάστῳ νομίζεσθαι πατρῷον, διὰ τοῦτο πρῶτον ἀπὸ τοῦ τόπου ἀνθρώπων. ἐγὼ φωνῆς ἐνταῦθα ἤρξατο, ἐπιχώρια πρῶτα λαλεῖν μανθάνων, καὶ θεοὺς ἐγνώρισεν. εἰ δέ τις τοιαύτης ἔλαχε παιδίδος, ὡς ἑτέρας δεήσεται πρὸς τὸ μείζονων παιδείας, ἵνα μὴ ἐν ἐχθροῖς καὶ τούτων τῶν παιδευμάτων τῇ παιδίδι τὸ χάειν. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἐγνώρισεν οὐδὲ πόλεως ὄνομα, μὴ διὰ πατρίδος, πόλιν εἶναι μαθών. πάντα δὲ οἶμαι παιδεύματα, καὶ μαθήματα συλλέγεσιν οἱ ἄνθρωποι, χρησιμωτέρους αὐτοὺς ἀπὸ τούτων τῆς παιδίδι παρασκευάζοντες. καὶ τῶν δὲ ἐγχειρήματα, φιλοτιμίας ἕνεκεν τῆς εἰς τὴν κοινὴν τῆς παιδίδος δαπανήματα. καὶ εἰκότως ἔστιν

illam reliquis omnibus vrbibus anteponit. Et venerabiliores ſunt vrbes quæ ſunt Deorum patriæ, & diuiniores inſulæ, vbi Deorum natiuitas celebratur. Itaque A ſacra hæc Dijs grata exiſtimantur, quæ quis fecerit quum in proprios locos venerit. Iam ſi patriæ nomen Dijs eſt in pretio, qui non ſit longè magis hominibus? B Etenim ſolem à patria primùm quiſque vidit, non ſeçus atque Deum: qui tametſi omnibus eſt communis, vnicuique tamen patrius eſſe exiſtimatur, quòd ex hoc loco C primùm ſit viſus. Atque hìc vocem auſpicatus eſt, primùm vernaculæ linguæ loqui diſcendo, & Deos cognouit. Siquis verò eam patriam eſt ſortitus, quæ alte- D rius adminiculo indigeat, ad res maiores addiſcendas: talium tamen diſciplinarum gratiam habeat patriæ. Neque enim vel vrbis nomen nôſſet, niſi patriæ opera vrbem eſſe didiciſſet. Omnes E autem, opinor, artes & diſciplinas ſibi parant homines, per quas patriæ fiant vtiliores. Pecunias etiam poſſidet liberalitatis exercendæ gratia ad communes pro patria ſumptus. Idque meritò:

δεῖ γὰρ ἀκαρεῖς εἶναι τὰς τῶν μεγίστων τυχόντας εὐεργεσιῶν. ἀλλ' οἱ μὲν τοῖς καθ' ἕνα τις ἀποδήμοις χάριν, ὥσπερ ὀφλημάτων, ἀπαιτεῖ· πολὺ μᾶλλον προσήκει τὴν πατρίδα τοῖς κακῶς ποιοῦσιν ἀμείβεσθαι. κακώσεως μὲν γὰρ γονέων εἰσὶ νόμοι παρὰ ταῖς πόλεσι. κοινὴν δὲ πάντων μητέρα τὴν πατρίδα νομίζειν, καὶ χαρεῖσαν ἀφορμὴν ἀποδίδοναι, καὶ τὸ τῶν νόμων αὐτῶν γνώριμον. ὅθεν οἱ μὲν ἐκεῖ οὕτως ἀμνήμονες τῆς πατρίδος, ὡς ἐν ἄλλῃ πόλει γεγονότες, ἀμελοῦσιν· ἀλλ' οἵ τε κακοπραγοῦντες ἐν ταῖς ἀποδημίαις, συνεχῶς ἀναβοῶσιν ὡς μέγιστον τῶν ἀγαθῶν ἡ πατρίς, οἵ τε εὐδαιμονοῦντες, ὡς καὶ τἄλλα εὖ πράττουσι. τοῦτο γοῦν αὐτοῖς μέγιστον ἐνδεῖν νομίζουσι, τὸ μὴ πατρίδα οἰκεῖν, ἀλλὰ ξενιτεύειν. ἄνεσις γὰρ τὸ τῆς ξενιτείας. καὶ τὸν μὲν τὴν τῆς ἀποδημίας χρόνον λαμπρῶς γεγονότες, ἢ διὰ χρημάτων κτῆσιν, ἢ διὰ τιμῆς δόξαν, ἢ διὰ παιδείας μαρτυρίαν, ἢ δι' ἀρετῆς ἔπαινον, ἔστιν ἰδεῖν ὡς τὴν πατρίδα πάντας ὑπερβαλλομένους, ὡς οὐκ ἐν ἄλλοις βελτίοσιν ἐπιδεικνυμένους τὰ αὐτῶν καλά. καὶ

oportet enim, vt qui maxima beneficia acceperunt, ingrati non sint. Quòd si singulis, vt æquum est, à quibus beneficium acceperis, gratiam referas: multò magis conuenit officia patriæ rependere. Nam in eos qui parentes vexarunt, extant leges in vrbibus. Æquum verò est existimare patriam omnium communem esse matrem, & gratiam educationis referre, & legum ipsarum notitiæ. Cæterùm nemo visus est adeò patriæ immemor, vt alibi degens, eam neglexerit. At verò qui in peregrinis regionibus malè rem gerunt, assiduò inclamant, patriam esse maximum bonorum. Et qui fœlices sunt, rémque in alijs omnibus bene gerunt, hoc sibi maximum deesse putant, quòd non in patria, sed in peregrina regione habitant: siquidem probrosa est patriæ absentia. Eos quoque qui per tempus quod peregrè egerunt, clari euaserunt, vel ob paratas opes, vel ob honoris gloriam, aut ob eruditionis testimonium, aut ob fortitudinis laudē, videre est omnes in patriam properare, tanquam apud alios meliores res suas præclaras ostentare non possint. Ac

τοσούτῳ μᾶλλον ἕκαστος αὐτοῦδε λαβέσθαι τ̀ πατρίδος, ὅσῳπερ αὖ φαίνηται μείζονων παρ' ἄλλοις ἀξιωμάτων. πόθεινὴ μὲν οὖν καὶ νέοις πατρίς. τοῖς δ' ἤδη γεγηραικόσιν, ὅσῳ πλέον τῶ φρονεῖν ἢ τοῖς νέοις μέτεστι, τοσούτῳ, καὶ πλείων ἐγγίνεται πόθος ὁ τῆς πατρίδος. ἕκαστος γοῦν τῶν γεγηραικότων, καὶ αὐτόθεν, καὶ ἤν τύχῃ κατηλυσιν τὸν βίον ὁπόθ̀ πατρίδος, ἵν' ὅθεν ἤρξατο βιῶν, ἐνταῦθα πάλιν, καὶ τὸ σῶμα παραθῆται τῇ θρεψαμένῃ γῇ, καὶ τ̀ πατρῴων κοινωνήσῃ τάφων. δεινὸν γὰρ ἐκείνῳ δοκεῖ ξενίας ἀλίσκεσθαι, καὶ μὴ θανατον ἐν ἀλλοτρίᾳ κειμένῳ γῇ. ὅσον δ' τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς ταὶ πατρίδας μέτεστι τοῖς ὡς ἀληθῶς γνησίοις πολίταις, μάθοι τις ἂν τ̀ αὐτοχθόνων. οἱ μὲν γὰρ ἐπήλυδες, καθάπερ τόθι, ῥᾳδίας ποιοῦνται τὰς μεταναστάσεις, τὸ μὲν τ̀ πατρίδος ὄνομα μήτε οἰδότες, μήτε σέβοντες, ἀλλοίμυοι δ' ἀπαντα-χῇ τ̀ ὀπηδεύων εὐπορίαν, μᾶλλον εὐδαιμονίας ταὶ τῆς γαστρὸς ἕνεκας ποιούμενοι. οἷς δ' ἡ μήτηρ ἡ πατρὶς, ἀγαπῶσι τὴν γῆν, ἐφ' ἧς ἐγένοντο, καὶ θρέψασαν, κἂν ὀλίγην ἔχωσι, κἂν τραχεῖαν, καὶ λιτὴν καὶ

tanto quisque maiore studio patriam pertingere flagrat, quanto rebus maioribus dignus ab exteris est habitus. Itaque etiam iuuenibus patria est desiderabilis: ijs autem qui iam insenuerunt, quanto plus quàm iuuenes habent prudentiæ, tanto etiam maius patriæ desiderium innascitur. Proinde senex quisque & nititur, & optat vitam in patria finire, vt vnde vitam exorsus est, hic iterum & corpus in terra à qua nutritus est deponat, & paternorum sepulchrorum fiat particeps, Nam grauis vnicuique videtur peregrinitatis reatus, etiam post mortem in alieno solo iacenti. Porrò quanta beneuolentia prosequantur patriam qui reuera sunt legitimi ciues, ex indigenis facilè discas. Nam peregrini tanquam spurij, facilè solum vertunt, quippe quibus nec notum est neque dilectum patriæ nomen: sed qui existimant fore sibi vbiq; rerum necessariarum copiam, fœlicitatem ventris voluptatibus metientes. Sed quibus patria est mater, solum diligunt, in quo nati sunt, & educati, quanquam modicum habeant, asperum, & infœcundũ.

κἂν τραχεῖαν, καὶ λιτὴν καὶ

κἂν ἀπορῶσι τῆς γῆς ἐπαινέσαι
ἢ ἀρετῆ, τοῦτο γὰρ ἡ πατρὶς οὐκ ἀπορήσουσιν ἐγκωμίων. ἀλλὰ κἂν ἴδωσιν ἑτέρους σπαιωμένους, πεδίοις ἀνεμώλιοις, καὶ λειμῶσι φυτοῖς παντοδαποῖς διειλημμένοις, καὶ αὐτοὶ τῶν τῆ πατρίδος ἐγκωμίων οὐκ ἐπιλανθάνονται. ἢ ἵππον φόρον χαροῦντες, καὶ κυνὸς φόρον ἐπαινοῦσι. καὶ ἀστυδείτης ἐστὶν ἡ πατρὶς, κἂν νησιώτης ᾖ, κἂν παρ' ἄλλοις εὐδαιμονεῖν δύνηται, καὶ διδομένην ἀθανασίαν ὑπερορῶσιν, ὑπερτιμῶν τὸ ἐπὶ τῆς πατρίδος τάφου. καὶ ὁ τῆς πατρίδος αὐτῆς καπνὸς, λαμπρότερος ὀφθήσεται τοῦ παρ' ἄλλοις πυρός. οὕτω δὴ ἀρα τίμιον εἶναι δοκεῖ ἐπὶ πᾶσιν ἡ πατρὶς, ὥστε καὶ τὸν παντάχοῦ νομοθέτας ἰδίοις αὐτὴ ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασιν ὡς χαλεπωτάτην ἐπιβεβληκότας τὴν φυγὴν, τιμωρίαν. καὶ οὐχ οἱ νομοθέται μὲν ὕπως ἔχουσιν, οἱ δὲ πεπαιδευμένοι τὰς στρατηγίας ἑτέρως, ἀλλ' ἐν τοῖς μάχαις τὸ μέγιστον ὅτι τῶν παρεγγελμάτων τοῖς παρατεταγμένοις, ὡς γὰρ πατρίδος αὐτοῖς ὁ πόλεμος. καὶ οὐδεὶς ὅστις αὖ θέλῃ, τοῦτο γὰρ καὶ τὸν δειλὸν

Et quanuis deſit vnde ſoli præſtantiam laudent, non ſaltem patriæ encomia deerunt. Sed quanuis alios videant gloriantes, agris interquieſcentibus, & pratis omnigenarum plantarum decore diſtinctis, ipſi etiam patriæ laudes obliuioni non tradunt: ſed equorum, inuenúmque altricem ſuſpicientes laudant: & reditum in patriam maturat, etiam qui inſularis fuerit, tametſi apud alios fœlix eſſe poſſit, & oblatam immortalitatem prælato patriæ ſepulchro reſpuet. Et vel patriæ fumus alieno igne videbitur ipſi luculentior. Vſqueadeò igitur res omnes pretio ſuperare videtur patria, vt quiſque videat paſſim legum conditores maxima ſcelera exilio tanquam graniſſima pœna mulctaſſe. Neque legum conditores hæc ſunt in ſententia, in alia exercituum præfecti: ſed qui ad prælium in acie ſtant, hac exhortatione omnium maxima excitantur, quòd ſuſceptum eſt pro patria bellum. Neque quiſquam eſt, qui his auditis, ignauus eſſe velit. Etenim eum qui eſt meticuloſus fortem reddit patriæ nomen.

ἀκούσας τούτου, καλὸς εἶναι ἀνδρεῖον, τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ. DE DIPSADIBVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio quædam est, cuiusmodi & superiores nonnulle sunt, qua studium suum erga auditores, siue quicunque illi tandem fuerint, quibuscum versatus tum fuit, collatione ipsa cum Dipsadibus facta, declarat. Vt enim eos qui ab hoc genere serpentum percussi sunt, inexplebilis quadam sitis inuadit, ita vt quo sunt plus potæ, plus sitiantur aque, vt ille ait: ita se quoque desiderio quodam insatiabili teneri ait: & quo frequentius apud illos sit, eo magis ac magis esse cupere. Porrò quod ad Dipsadis morsum & sitim ipsam lethalem attinet, habes consimilem fermè descriptionem, atque exemplum Aulis cuiusdam figuferi, in exercitu Catonis, qui eodem modo perijt, vt ille, de quo epigramma præsentium narrationum testatur, apud Lucanum libro nono, vbi & cæterorum serpentum genera, de quibus hic mentio fit, enumeratur, addita etiam fabula, cur Libya serpentibus sit abundet atque infesta sit.

Ης Λιβύης τὰ νότια, ἄμμος ἐστὶ βαθεῖα, καὶ χῶ διακεχαυμένη, ἔρημος ἁπαλὴ, ἀκμήτως ἄκαρπος, πεδίον ἅπαν, οὐ χλόην, οὐ πόαν, οὐ φυτὸν, οὐχ ὕδωρ ἔχουσα, οὐ σὺν πῃ ἀρὰ ἐν κοίλοις φωλευόμενος ὑετῶν ὀλίγων λείψανον, παχὺ καὶ τοῦτο, καὶ δυσεῦρες, καὶ πάνυ δηλῶσαι ἀνθρώπῳ πότιμον. ἀοίκητος γοῦν δι' διὰ ταῦτα. οὐ πῶς γὰρ αὖ οἰκοῖτο, ἀνήμερος οὕτω, καὶ ξηρὸς, καὶ ἄφορος ὅλα, καὶ πολλῷ τῷ καύχωνι πεζομένη, καὶ τὸ θέλπος αὐτὸ, καὶ ὁ ἀὴρ, καμνόντων

VStrale Libyæ latus, arena est profunda, & retorrida terra multis in locis deserta, planè infœcunda, plana tota, non gramen, non herbam, non plantam, non aquam habēs: sed ficubi in concauitatibus consiterint rari imbris reliquiæ, crassæ sunt hæ, & fœtidæ, nec homini sitibundo potabiles. Has igitur ob causas est inhabitabilis. Et quo tādē pacto inhabitari posset locus ita implacidus, siccus, sterilis, multóque squalore afflictus: cū ipse calor, & æ-

ρώδης, καὶ φλογιεὸς ὤν; καὶ ἡ
ψάμμος ὑπερζέουσα, παντελῶς
ἄβατον τὴν χώραν ποιεῖ. Γα-
ράμαντες μὲν οὖν ἄσχολοι ὄν-
τες, εὐσαλὲς, καὶ κοῦφον ἔθνος,
ἀνθρωποι σκηνῖται, ἀπὸ θήρας τὰ πολλὰ ζῶντες, ἐνίοτε δὲ
καὶ ἐσβάλλοισι, θηρεύοντες ἀμ-
φὶ βοσκὰς τὰς χειμερινὰς, μα-
λίστα ὕσαντα τὸν θεὸν τηρήσαν-
τες, ὁπότε τὸ πολὺ τῦ καύ-
ματος σβεσθείη, καὶ ἡ ψάμμος
ποτισθείη, καὶ ἀμπηλὸν βατὰ γέ-
νοιτο. ἡ θήρα δέ ἐστιν, ὄνων
τε τῶν ἀγρίων, καὶ στρουθῶν
τῶν μεγάλων καμηλοπαρδά-
λεών τε καὶ ἐλεφάντων ἐνίοτε. ταῦτα γὰρ μόνα
διαρκεῖ πρὸς τὸ δίψος, καὶ ἀνέ-
χεται ἐπὶ πολὺ τὰ ἀκροτόμια
ὑπὸ πολλῷ, καὶ ὀξεῖ τῷ
ἡλίῳ. καὶ ὅμως οἱ Γαράμαν-
τες ἐπιδιὰ τὰ σπήλαια καταπα-
λώσωσιν, ἄπιρ ἔχοντες ἀφί-
κοιντο, ἀπελαύνοισιν ἐνθὺς
ὀπίσω, δεδιότες μὴ σφίσιν ἡ
ψάμμος ἀναφλεγεῖσα, δύσβα-
τος, καὶ ἄπορος γένηται. εἶτα
βασιν ἐντὸς ἀρχῶν ληφθέν-
τες, καὶ αὐτοὶ ἀπόλωνται μὴ ἡ
ἄχλυς. ἄφυκτα γάρ ἐστιν, ὧν ὁ
ἥλιος ἀναπάσας τὴν ἰκμάδα, καὶ
ζέσῃ, ἀκμαιοτέρην τὴν ἀκτῖνα

nimium sit ardens & igneus? Præterea præferuida arena, prorsus inuiam regionem facit. Soli Garamantes ijs locis finitimi, gens leuis, & frugalis, homines in tentorijs degentes, venatione vt plurimum viuentes, nonnũquam irrumpunt venantes circa solstitium hybernum, maximè vbi Deum pluisse obseruarunt, quo tempore magna pars ardoris est extincta, & inadefacta arena, & quodammodo peruia reddĩta. Venãtur autem onagros, magnos struthiones humi volantes, cum primis simias, & nonnunquam elephantos. Hæc enim animantia sola sitim perferunt, diſſque immodici feruidíque solis molestias sustinent. Sed enim Garamantes posteaquam commeatum cum quo venerant, consumpserunt, ilico reuertuntur, metuentes ne arena iterum incensa illis intercludat, aut difficiliorem reddat reditum: deinde sibi tanquam in reti cõprehẽsis, vnà cum præda sit pereundũ. Nam effugere non datur, si sol humore subtracto, & regione celerrimè exsiccata, ratijs ardẽtioribus emissis, tãquã humidò, quod est ignis

τάχιστα ξηράνας τὴν χώραν, ἀφορωτοσκάλων, ἅτε θηρὸς τὴν γνῶσιν

παρεπτηχότα. φοβῆ γὰρ αὐτὴ τῷ πυεῖ. καίτοι ταῦτα πάντα ὁπόσα εἶπον, τὸ θάλπος, τὸ δίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μηδὲν ἔχειν ἐν τῇ γῇ λαβεῖν, ἧττον ὑμῖν δυσχερῆ εἶναι δόξει τοῦ λεχθησομένου, καὶ διὰ τοῦτο φευκτέα πάντως ἡ χώρα ἐκείνη. ἑρπετὰ γὰρ ποικίλα, μεγέθει τὰ μέγιστα, καὶ πλήθει πάμπολλα, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτα, καὶ ἰὸν ἄμαχα, ἐπιέμενα τῷ χθονί. τὰ μὲν, ὑπαβρύχια, φωλεύοντα ἐν μυχῷ τῆς ψάμμου. τὰ δὲ, ἄνω ἐπιπολάζοντα, φύσαλλοι, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἐχῖδναι, καὶ κεράσται, καὶ βιπερῆστες, καὶ ἀκοντίαι, καὶ ἀμφίσβαιναι, καὶ δρακόντες, καὶ σκορπίων γένος διπλοῦν. τὸ μὲν ἕτερον, ἐπίγειόν τε, καὶ πεζὸν, ἀσώματα, καὶ πολυσφόνδυλον. ἁπτερον δὲ, ἐναέριον, καὶ πτηνόν. ὑμῶν δὲ πέρι δὴ, οἷα τῆς ἐκτάσει, καὶ τῇ πτήξει, καὶ τυπτείσῃ τὰ πιεζά. τοιαῦτα ὄρεα πολλὰ ἐπιπεπτωμένα, ἐκ ἐυπερόστου ἀφορίζει Λιβύλλα ἐκείνη. τὸ δὲ δὴ πάντων ἑρπετῶν δεινότατον, οὔτε ἡ ψάμμος φέρει, ἡ ὅλως ἔστι, ὄφις ἡ πάυ μέγας, ἐχίδνῃ ὅμοιος, τὸ δῆγμα ἴσος, τὸν ἰὸν πικρὸς, ὀδυνᾶς μὲν ἀλύκτους

nutrimentum, acuminatis efferuescat. Atqui quæcunque dixi, calor, sitis, solitudo, nihil habere quod ex terra capias, minùs grauia vobis esse videbuntur, quàm quod dicturus sum: atque ob id fugienda prorsus illa regio: quam reptilia varia, magnitudine ingentia, multitudine plurima, forma terribilia, & veneno inexpugnabilia depascuntur: alia quidem in imis arenæ latibulis demersa: alia in summo scatentia, scilicet physalli, aspides, viperæ, cerastæ, buprestes, iacula, amphisbenæ, dracones, & duplex scorpionum genus: vnum terrestre, pedibus ingrediens, permagnum, vertebris abundans: alterum verò aërium, & volatile, membraneis alis, quales sunt viueris, cicadis, & vespertilionibus. Multæ huiusmodi volantes aues, inaccessam reddunt Libyam illam. Sed serpentum omnium quos arena nutrit, nocentissimus est dipsas, non admodum magnus, viperæ similis, violento morsu, veneno. crasso, dolores statim inducens indefinentes. Etenim & incendit, & pu-

ἑπόμενον ἐνδύς. ἀκμή τι γὰρ, ἢ

σπει, καὶ πίμπρασθαι ποιεῖ. καὶ βοῶσιν, ὥσπερ οἱ ἐν πυρὶ κείμενοι. τὸ δὲ μάλιστα καταπονεῖν, καὶ καταζύχον αὐτὸν, ἐκείνου ἐστὶν, ὁμώνυμον πάθος τῷ ἑρπετῷ. διψῶσι γὰρ εἰς ὑπερβολήν. καὶ τὸ παραδοξότατον, ὅσῳ περ ἂν πίνωσι, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγονται τοῦ ποτοῦ. καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνεται αὐτοῖς. οὐδ' ἂν σβέσειας ποτὲ τὸ δίψος, οὐδ' ἂν τὸν Νεῖλον αὐτὸν, ἢ τὸν Ἴστρον ὅλον ἐκπιεῖν παράσχῃς, ἀλλὰ προσεκκαύσεις ἐπάρδων τῷ νόσῳ. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ κατασβέννυσι, λέγουσιν ἰατροὶ παῖδες ἐκείνου τῷ αἰτίαν εἶναι, παχὺν τὸν ἰὸν ὄντα, ἔπειτα διυόμενον τῷ ποτῷ, ὀξύτερον γίγνεσθαι, ὑγρότερον ὡς τὸ εἰκὸς καθιστάμενον, καὶ ἐπὶ πλεῖστον διαχεόμενον. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδένα τοῦτο πεπονθότα εἶδον. μηδὲ ὦ θεοὶ, ἴδοιμι ὅτῳ κολαζόμενον ἀνθρώπων. ἀλλ' οὖν ἐπέβαλον γε Λιβύης τοπαρόπαν, οὗ ποιῶν. ἐπιγραμμα δέ τι ἤκουσα, ὃ μοι τῶν ἑταίρων τις ἔλεγε, ἀνδρὸς ἐπὶ σήμης ἀναγινωσκόντος, ὃς ἐκ Λιβύης ἔβη, ἀπὸν ἐς Αἴγυπτον, πορευόμενος τὸ μεγάλῳ

trefacit, & ardere facit: & qui icti fuerint, clamant ſicuti qui in igni iacent. Sed quod maximè affligit, & torquet, illud eſt, quòd huic reptili cognominem affectum patiuntur. Etenim inextincta ſiti cruciantur: & quod maximè eſt mirum, quo plus biberint, eo magis potum experunt: & multò plus ipſis bibendi cupiditas intenditur. Nec ſitim vnquam extinxeris, tametſi totum Nilum, Iſtrúm-ue potandum præbueris, ſed morbum irrigando incendes magis: quēadmodum ſiquis ignem oleo extinguere conetur. Dicunt medici illam eſſe cauſam: quòd craſſum cùm ſit venenum, quando poſtea potu madeſcit, celeriter mouetur, humidius, vt veriſimile eſt, redditum, & latiſſimè diffuſum. Ego equidem neminem hoc affectu laborantem vidi. Et faxint Dij ne quenquam his cruciatibus confligentem videam. Et rectè feci, quòd nuſquam ingreſſus ſum Libyam. Verū audiui epigramma, quod amicorum aliquis ſe legiſſe dicit in cippo viri hoc modo perempti: qui ex Libya, inquiebat, iter in Ægyptum faciens, magnam ſyrtim præteribat: σύρτιν ἐπειήτο τὴν πορείαν.

οὐ γὰρ εἶναι ἄλλως. ἔνθα δὴ τάφρῳ ὀρυχεῖν, παρὰ τὴν ἠϊόνα, ἐπ' αὐτῷ τῷ κλύσματι, καὶ σηκὸν ἐπεγεῖραι, δηλοῦσαν τὸ ὀλέθρου τὸν τρόπον. κεκολάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῇ ἄνθρωπον μοῦ πινα, οἷον τὸν Ταύταλον γράφουσιν ἐν λίμνῃ ἑστῶτα, καὶ ἀρυόμενον τὸ ὕδατος, ὡς πιεῖν δῆθεν. τὸ θηρίον δ', ἢ δηλάδα ἐμπεφυκὸς αὐτῷ περιπεπλεγμένῃ τῷ ποδὶ καὶ πολλὰς γυναῖκας ὑδροφορούσας ἅμα πολλὰς καταχεῖν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ. πλησίον δ' ὠὰ κεῖσθαι οἷα τῶν τρυφερῶν ἐκείνων, οἷς ἔθος θηρᾶν τοὺς Γαραμαντας. γεγράφθαι δ' ὑπὲρ τούτοις γράμμα, οὐ χεῖρον δ', καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

Τοῖα παθὼν τ' οἶμαι καὶ Ταύταλον αἴθοπος υἱὸς
Μηδομένῃ κοιμῶσα δηλαλίῃσι θυέλλῃ,
Καὶ Δαναοῖο κόρας τοῖσιν πίθον ἀμφιπλῆσαι,
Αἷσι ἐπιστλεύσας ὑδροφόρῳ καμάτῳ.

ἔπι καὶ ἄλλα ἔπη τέθραμμένα ὄϊς περὶ τῶν ὠῶν, καὶ ὡς αὐτὰ ἐδηχθη. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τούτοις ἐκείνων. συλλέγουσι δ' ἄρα τὰ ὠὰ, καὶ ἐπουδάκασιν ἐπὶ αὐτὰ οἱ περιοικοι, οὐχ ὡς φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς,

neque enim alia est via. Hîc se ad littus in sepulchrum incidisse, propter ipsum fluxum, & cippum stare mortis modum declarantem. Sculptum enim in eo esse hominem quendam, qualem pingere solent Tantalum in palude stantem, & aquam haurientem, non aliter ac si biberet: bestiam autem nempe dipsada ipsi adhærentem, pedi eius implicatam: tum mulieres aquam ferentes simul multas aquam in ipsum effundere. Iuxta verò posita esse ova qualia struthionum illorum, quos dixi Garamantas venari. Est autem adscriptum epigramma, quod referre non erit alienum.

Talia passim erat viro quæpiam Tantalo matre.

Qui nulla potuit sonte levare sitim:

Talem nec è Danao natarum pierit puellas,

Assiduis undis vas peragente vices.

Sunt præterea quatuor alii versus de ouis, & vt ea tollens, morsus est: sed excuderunt mihi. Itaque ova colligunt, eáque magno studio curant vicini, non tantùm edendi gratia: sed illis evacua-

ἔχωντας κινώσαντες, καὶ ἐκπώματα ποιοῦνται ἀπ' αὐτῶν. οὐ γὰρ ἔχουσι κεραμεύειν διὰ τὸ ψάμμον εἶναι τὴν γῆν. εἰ δὲ καὶ μεγάλα εὑρεθείη, καὶ πίλοι γίνοιντο δύο ἐκ τῆς ὠῆς ἑκάστου. τὸ γὰρ ἡμίτομον ἑκατέρου ἀποχρῶν τῇ κεφαλῇ πῖλός ἐστι. ἐκεῖ τοίνυν λοχῶσι αἱ δίψαδες πρὸς τὰ ὠά. καὶ ἐπειδὰν προσέλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐκ τῆς ψάμμου ἐξορμῶσαι, δάκνουσι τὰ κακοδαίμονα. ὁ δὲ, πάσχει ἐκεῖνα τὰ μικρὸν ἔμπροσθεν εἰρημένα, πίνων ἀεὶ, καὶ μᾶλλον διψῶν, καὶ πιμπλάμενος οὐδέποτε. ταῦτα μὲν διὰ Νίκανδρον· Νικάνδρου δὲ τοῦ ποιητοῦ φιλοτιμότερον διεξελθόντος, εἰδέναι ὅπως ὑμεῖς μάθοιτε ὡς ὠφελίμως γέγραπταί μοι, φύσεις τῶν λιβυκῶν ἑρπετῶν εἰδέναι. ἰατρῶν γὰρ ἂν μᾶλλον ὁ ἔπαινος εἴη, οἷς ἀνάγκη εἰδέναι ταῦτα, ὡς καὶ ἀμύνασθαι αὐτὰ μὴ τὸ τέχνης ἔχοιεν. ἀλλά μοι δοκῶ, καὶ πρὸς Φειδίου μὴ δυσχεράνητε τὴν εἰκόνα ἐπιεύδειν ἅπαν, ὅμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς, οἷον ἐκεῖνοι πάσχουσι πρὸς τὸ πῦρ οἱ δηχθέντες ὑπὸ τῶν διψάδων. ὅσῳ γὰρ ἂν ὑπὸ πλείστῳ παείω ἐς ὑμᾶς, τοσούτῳ μᾶλλον ὀξέομαι τῷ πράγματος, καὶ τὸ δίψος ἄκρατον ὑπεκκαίεται μοι.

tis vt vasis vtuntur, & ex ijs pocula faciunt. Neque enim, quia arenosa est terra, figulinam exercere possunt. Magnis autem inuentis, duo pilei fiunt ex singulis ouis. Alterutra enim dimidia pars capiti sufficiens, est pileus. Ibi ergo ad oua dipsades sunt In insidijs: & quum accesserit homo, ex arena protepentes, infœlicem mordent. Atque illi accidunt quæ paulò antè dixi, semper bibenti, magisque sitienti, neque se vnquam implenti. Hæc per Iouem non differui tanquam æmulus Nicandri: neque vt intelligatis me non negligere notitiam naturæ Libycorum reptilium. Medicorum enim magis ista laus est, quibus hæc scire necesse est, vt aduersus ea ex arte opitulari possint. At mihi videor, ac per Phidiam, ne hanc imaginem ferinam iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici, quo in potum qui à dipsade morsi sunt. Nam quo crebriùs ad vos ito, eo magis itare cupio, & siti intolerabili incendor,

καὶ ἔοικε· διὸ ἐμπλήσθαι ποτὲ τῆς τοιούτου ποτοῦ. καὶ μάλα εἰκότως. ποῦ γὰρ ἄν ἔτι διεξέλθοι, καὶ καθαρὸν ὕδωρ ἐπιτύχοι μοι; ὥστε σύγγνωτε, εἰ ἀηχθεὶς καὶ αὐτὸς τῷ φυσήματι τούτῳ, καὶ ὑμεναιοτάτῳ τῷ ῥήματι, ἐμφορεῖσθαι χαρδὸν, ὑποδεὶς τῷ κρουνῷ τὴν κεφαλήν. εἰη μόνον μὴ ἐπιλείπειν τὰ παρ' ὑμῶν ἀπορρέοντα, μὴ δὲ κυδεῖσαν τὴν ἀπουδὴν καὶ ἀκροάσεως, καὶ χηνότητα, ἔτι καὶ διψῶντα καταλιπεῖν, ὡς δίψους γε ἕνεκα τοὐμοῦ πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲν ἂν ἐκάλυε πίνειν ἀεί. καὶ γὰρ τὸ σοφὸν Πλάτωνα, κόρος οὐδεὶς τῶν καλῶν.

mihique videor huiuſmodi potu nunquam expleri poſſe. Idque iure optimo. Vbi enim adeò limpidam purámque aquam conſequeretur? Quare ignoſcite, ſi & ipſe animo ictus hoc morſu iucundiſſimo & ſalubertimo, abundè me ingurgito, capite ſcaturigini ſuppoſito. Contingat tantùm vt non deficiant quæ à vobis influunt: & non effuſo audiendi ſtudio, hiantem, & ſitientem relinquatis. Nam quod ad meam eiga vos ſitim attinet, nihil prohibebit quominus ſemper bibam ſiquidem iuxta ſapientis Platonis ſententiam, Rerum pulchrarum nulla eſt ſatietas.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ Ἡσίοδον.

DISSERTATIO cum Heſiodo.

ARGVMENTVM.

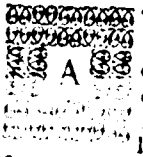
Cauillatio quædam poëtarum eſt, qua Heſiodum vanitatis atque mendacij coarguit, quòd cum iactauerit, ſe à Muſis accepiſſe munus hoc, vt carmine celebraret & præterita, & quæ futura eſſent, nihil de futuro, quod quidem extet, vaticinatus ſuerit, ſine ho. inuidia quadam ſcire, communicare nolens alijs, quæ ipſe accepiſſet, hac vanitate aliquis, qua, cùm nihil tale à Muſis didicerit, ad ſuigm 'amen h iuſcemodi de ſe iactarit. Adhuc accuſationem ſuggerit: poſtea Heſiodus reſpondere, actuerè ſe ſuis rationes poſſe conſtare. Huius cauillationis occaſio petita eſt ex Theogonia præcepiſſe, vellaurum à Muſis ſe accepiſſe poëta fabulatur.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ.

Ἀλλὰ ποιητὴν μὲν ἄριστον εἶναί σε Ἡσίοδε, καὶ τοῦτο παρὰ μουσῶν λαβεῖν μετὰ δάφνης, αὐτός τε δεικνύεις ἐν οἷς πεποίηκας· ἔνθεα γὰρ, καὶ σοφὰ πάντα. καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν οὕτως ἔχειν. ἐκεῖνο δ' ἀπορῶμεν ἄξιον, τί δήποτε προῆει ποιῶν ἐφ' ἑαυτῷ, ὡς διὰ τοῦτο λάβοις τιμὴν διαφέρον ἐκείνων ᾠδὴν παρὰ τῶν θεῶν, ὅπως κλείοις καὶ ὑμνοίης τὰ παρελπλυθότα, καὶ διατίθοις τὰ ἐσόμενα, θάτερον μὲν καὶ πάνυ ἐντελῶς ἐξεπίστω, θεῶν τε γενέσεις διηρεύνησας, ἄχει καὶ τῶν προτέρων ἐκείνων, χάους, καὶ γῆς, καὶ ἐρώτος. ὅπη δ' γυναικῶν ἀρεταὶ, καὶ παραινέσεις χαρίεσσαι, καὶ ὅσα περὶ πλειάδων, καὶ ὅσα περὶ χειμῶνος καὶ θέρους, καὶ ἀμήτου, καὶ τρυγός, καὶ ὅλως, τὰ πάντων ἁπάντων. θάτερον δ' καὶ ὁ χρησιμώτερον ἐν τῷ βίῳ παρέπλυ, καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον ἐοικὸς, λέγω δὲ τῶν μελλόντων προαγόρευσιν, οὐδὲ τοῦ ἀκριβῶς ἐξαπέφηνας,

LVCIANVS.

Tpoëtam præstantissimum esse te Hesiode, & hoc à Musis cum lauro accepisse, in ijs quæ edidisti, ipsemet ostendis: sunt enim diuina & grauia omnia, nósque ita se habere credimus. Illud tamen non absre quæsiuerim, quorsum de te proloquutus, quasi propter hoc diuinum illũ cantum à Deabus acceperis, vt celebrares & caneres præterita, & prædiceres futura: alterum quidem omnino perfectè expressisti, Deorum genealogiam recensendo, etiam vsque ad primos illos, nempe chaos, terram, cœlum, & amorem: præterea mulierum virtutes, tum rei rusticæ præcepta: quæcunque ad Pleiadas, ad arandi, metendi, rutigandi, denique aliorum omnium temporum pertinent. Alterum verò, quod cùm humanæ vitæ futurum erat vtilius, tum Deorum donis multò conuenientius, futurorum dico prædictionem, ne omnino quidem attigisti:

ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο παῖ, λάθῃ παρὰ δίδωκας, ὦ δαιμόν τὴ ποιήσεως ἢ τὴ Καλχαντα, ἢ τὴ Τήλεφον, ἢ τὴ Πολυίδου, ἢ τὴ Φινέα μιμησάμενος. οἱ μὲν γὰρ παρὰ μουσῶν τούτου τυχόντες, ὅμως προεμάντευον, καὶ ἐκ ὀνείρων χρῆν τοῖς δεομένοις. ὥστε ἀνάγκη σοι τὸ τριῶν τούτων αἰτιῶν, μιᾷ γε πάντως ἐνέχεσθαι. ἢ γὰρ ἐψεύσω ἐκεῖνα καὶ πικρὸν εἰπεῖν, οὐχ ὡς ἐπορομνύων σοι τῶν μουσῶν τὰ μέλλοντα προλέγειν δυνασθαι, ἢ αἱ μὲν, ἔδοσαν ὥσπερ ἐπέχοντο, σὺ δὲ τοῦ φθόνου ἀποκρυπτεις, καὶ τὸ κάλλιον φυλάττεις τιὼ δωρεὰν, οὐ μεταδίδοις αὐτῆς τοῖς δεομένοις. ἢ χρήσασθαι μέν σοι καὶ τὰ τοιαῦτα πολλὰ, ἢ δέ πω τὰ αὐτὰ τῷ βίῳ παρεδέδοκας, ἐκ οἶδα εἰς ὃν καιρὸν τινα ἄλλον ταμευόμενος τιὼ χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲν γὰρ οὐδὲ τολμήσαιμ' ἂν εἰπεῖν, ὡς αἱ μοῦσαι δύο σοι παρέξειν ἐπορομνύναι, τὴν μὲν, ἔδοσαν. δὲ ἡμισείας ἢ ἀνεκλίσαντο τιὼ ἐπόρκιον. λέγω δὲ τὴ τῶν μελλόντων γνῶσιν. καὶ ταῦτα, προτέραν αὐτιὼ ἐν τῷ ἔπει ἐπομόσαι. ταῦτα δὲ παρὰ τίνος ἄλλου Ἡσιόδε, ἢ παρ' αὐτῆς σῦ

sed partem hanc omnem obliuioni tradidisti, nullo modo tua poëtica aut Calchanta, aut Telephum, aut Polyidum, aut Phinea imitatus: qui tametsi hoc à musis non acceperant, futura tamen prædicebant, nec eos rogantibus respondere pigebat. Itaque necesse est te harum trium culparum vna esse implicitum. Aut enim mentitus es, quanquam hoc dictu acerbum, Musas tibi fuisse pollicitas fore vt futura posses prædicere: aut illas promissis steterunt: at tu præ inuidia celas, & in sinu seruas munus, ne illius egentes participes facias: aut multa quidem istiusmodi scripsisti, nondum tamen in lucem edidisti: haud scio quodnam aliud in tempus eorum vsum reseruans. Neque enim illud ausim dicere, Musas cùm duo te tibi præstiturus promiserint, vnum quidem dedisse, dimidium autem promissionis reuocasse: deco autem futurorum notitiam: idque cùm ipsam priorem in carmine promisissent. Hæc igitur Hesiode, quonam alio quàm à te hæc perdiscamus? Decet enim,

μάθοι τὶς ἄν, φησὶ γ' ἐκ

ὥσπερ οἱ θεοὶ δῶτῆρες ἐάων εἰσὶν, ἔπω ὦ κ' ὑμῖν τοῖς φίλοις, καὶ μαθηταῖς αὐτῶν, μ' πάσης ἀληθείας ἀκηρέως πεῖ ὧν ἴσε, κ' λύειν ἡμῖν τὰς ἀπορείας. Hes. ἐνλῶ μὰ μοι ὦ θέλτιστε, φαδίαν ἀπόκειστν ἀποκρίνεσθαί σοι περὶ ἁπάντων, ὅτι μηδὲν ὄφ τῶν ἐρίφ ἰφθημένων ὑπ' ἀμῦ, ἴδιον ἐμόν, ἀλλὰ τ' μισῶν. κ' ἐκέλω σε παρ' ἐκείνων τὸν λογισμοὺς τ' τε εἰρημένων, κ' τῶν παρφλελειμμένων ἀπαντῖν. ἐγὼ ὃ ὑπ' μὰ ὧν ἰδίᾳ ἠπισάμλω, λέγω ὃ τὸ νέμειν, καὶ ποιμαίνειν, κ' ἀγελαυέιν, καὶ βάλλφν, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσα ποιμένων ἔργα, καὶ μαθήματα, δίκαιος αὖ εἶλω ἀπολογεῖσθαι. αἱ θεαὶ ὃ, τας αὐτῶν δωρεὰς οἷς τε αὖ ἐθέλωσι, καὶ ἐφ' ὅσον αὖ οἴωνται καλῶς ἔχειν, μετιδόασιν. ὅμως ὃ, ὦ ἀπορέω πρὸς σε κ' ποιητικῆς ἀσυνολογίας. οὐ γὰρ οἶμαι χρὴ παρὰ τῶν ποιητῶν ἐς τὸ λεπτότατον ἀκριβολογουμένοις, ἀπαιτῖν κ' πᾶν συλλαβὼ ἐκάστην ἐντελῆ πάντως τὰ εἰρημένα, κἂν εἴ τι ἐν τῷ τ ποιήσεως δέομαι παρφρύειν λάθη, κακῶς τοῦτο ἐξετάζειν, ἀλλ' εἰδέναι ὅτι πολλὰ ἡμεῖς, κ' τ'

quemadmodum Dij ſunt largitores bonorum, ita & vos qui ipſorum eſtis amici & diſcipuli, ea quæ ſcitis quàm veriſſimè exponere, & dubia nobis ſoluere. *Heſiodus.* Tibi vir optime, ad omnia facilè poſſum reſpondere: nempe eorum quæ cecini, nihil mihi eſſe proprium, ſed Muſis: à quibus æquum erat vt dictorum & omiſſorum rationem poſtularet. Ego verò ſuper ijs quæ priuatim ſcio, paſcendi inquam, & regendi pecora, à ſtabulis abigendi, & mulgendi ratione: & ſiqua ſunt alia paſtorum opera, & officia, reſpondere poſſem. At Deæ ſua munera quibus voluerint, & quandiu id rectè ſe habere putarint, præſtare conſueuerunt. Non tamen erga te mihi deerit poëtica vrbanitas. Neque enim vtique minutiſſima quæque perquirendo, à poëtis exigendum eſt, vt perfectè omnino ad vnamquamque ſyllabam ipſorum dicta reſpondeant: & ſiquid in poëteos curſu per imprudentiam elabatur, id acerbè examinandum: ſed ſciendum nos &

μέρων ἕνεκα, καὶ τὴν εὐφωνίας, ἐπεμβάλλομεν. τὰ δ', καὶ τὸ ἔπος αὐτὸ πολλάκις λεῖα ὄντα, ὡς οἶσθ' ὅπως παρεδέξατο. σὺ δ', τὸ μέγιστον ὧν ἔχομεν ἀγαθῶν, ἀφαιρῇ ἡμᾶς. λέγω δὴ ἐλευθερίαν, καὶ τὸ ἐν τῷ ποιεῖν ἐξουσίαν. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, οὐχ ὁρᾷς ὅσα τῆς ποιήσεως καλά. σκινδαλάμους δ', καὶ ἀκανθώδας πνὰς ἐκλέγεις, καὶ λαβὰς τῆς συκοφαντίας ζητεῖς. ἀλλ' οὐ μόνος ταῦτα σὺ, οὐδὲ κατ' ἐμοῦ μόνου, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ ἄλλοι τὰ τῶ ὁμοτέχνου τῶ ἐμοῦ Ὁμήρου κατακρίζουσι, λεπτὰ ἄττα κομιδῇ, καὶ μάλιστα μικρὰ ἄττα διεξιόντες. εἰ δὲ καὶ ἐμοὶ συγχωρήσεται τῇ αὐτῇ τοῦ ἐξεταστοῦ ἀπολογίᾳ ἀπολογήσασθαι, ἀκήκοας δὴ οὗτος τὰ ἔργα μου, καὶ τὰς ἡμέρας. ἴσως δὲ ὅσα ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ, μαντικῶς ἅμα, καὶ θεοφιλῶς προδιέθεσθαί μοι, τὰς ἀποβάσεις προσκλουῶντα τοῦτα ὁρᾷς, καὶ τοῖς ἀκούουσι προσποιοῦντα, καὶ τῶν παραλειπομένων τὰς ζημίας. καὶ τὸ, εἰρεσίης δ' ἐν φορμῷ, παῦεσι δέ σε ἐπόντα, καὶ πάλιν ὅσα ἀγαθὰ πείσεται τοῖς ὁρᾶς γεωργοῦσι, χειμῶνα τὸν

metri, & ſoni concinni cauſa multa interſerere: alia verò plana cùm ſint, carmen ipſum neſcio quomodo ſæpe recipere. At tu noſtrorum bonorum maximo nos priuas: nempe libertate & fingendi licentia. Atque alia quidem poëſeos ornamenta quàm multa ſint non vides, verùm minutias quaſdam & ſpinas excerpis, & anſas ſycophantiæ quæris. At hæc non ſolus neque in me ſolum, ſed multi etiam alij artis eiuſdē profeſſoris Homeri ſcripta inceſſunt, ædmodum tenuia, ac pouiſſimùm minutula quæque perſequentes. Porrò ſi conſertis manibus oportet me reſtiſſimam accuſationis defenſionem afferre, heus tu, Opera mea & dies lege. Cognoſces enim quę in eo poëmate vaticinandi pariter, & diuinandi facultate prædixi, quum præſignificaui ſucceſſus eorum quæ rectè & tempeſtiuè fierent, & damna eorum quæ omitterentur, Et hoc [illegible], in horrea fruges. Et rurſus quæ bona conſequentur qui agros rectè colunt: vtiliſſima vitæ humanæ putetur ars vaticinandi.

ἐν τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο.

Au. τοῦτο μὲν οὖν ὦ θαυμασὲ Ησίοδε, καὶ παύ πομφικὸν εἰρηταί σοι, καὶ ἐπαληθεύειν ἔοικας τὴν τῶ μουσῶν ὑπόνοιαν, αὐτὸς οὐδ' ἀπολογεῖσθαι ὑπὲρ τῶν ἐπῶν δυνάμενος. ἡμεῖς δ', οὐ ταύτην τὴν μαντικὴν παρὰ σοῦ, καὶ τῶ μουσῶν προειμένου. ἐπὶ τάχα τοιαῦτα, πολὺ μαντικώτεροί ὑμῶν οἱ γεωργοὶ, καὶ ἄριστα μαντεύσαιντ' ἂν ἡμῖν περὶ αὐτῶν, ὅπ ὕσαντος μὲν τοῦ θεοῦ, εὐθαλῆ ἔσεσθαι τὰ δέγματα. ἰῶ δ' αὐχμὸς ἐπιλάβῃ, καὶ δίψησουσιν αἱ ἄρουραι, οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐχὶ λιμὸν ἑπακολουθῆσαι τῶ δίψει αὐτῶν. καὶ ὅπ οὐ μεσσωῆτος θέρεις, χρὴ ἀρόων. ἢ ἂν ἄρ τι ὄφελος γένοιτο, εἰκῆ ἐκχυθέντων τ' ασπερμάτων, οὐδὲ ἁμᾶς χλωρὸν ἔπ φ' ἁλὸς ἀκτὴ, κενὸν εὑρεθήσεσθαι τὸν καρπόν. οὐ μὲν οὐδ' ἐκείνο μαντείας δεῖται, ὡς ἰῶ μὴ καλύψῃς τὰ σπέρματα, καὶ θεράπων μακέλλιν ἔχων ἐπιφοιτᾷ τῆς γῆς αὐτοῖς, καταπήσεται τὰ ὄρνια, καὶ φθονατεδεῖται πᾶσαν τὴν θέρεις ἐλπίδα. τὰ γὰρ τοιαῦτα, παραινέσεις μὲν, καὶ ὠφελίμως λέγων, ὡς οὐ πις ἁμαρτάνοι. μαντικῆς δ',

Lac. Enimuero hoc, admirande Heſiode, paſtorale eſt quod dixiſti, verúmque reddere videris Muſarũ afflatũ, quum non poſſis ipſe tuorum carminum defenſionem ſuſcipere. Nos autem huiuſmodi diuinationem à te, & Muſis non expectabamus: ſiquidem talia, vaticinandi multò quàm vos peritiores agricolæ, etiam de illis optimè nobis vaticinarentur, nempe ſi pluat Deus, fore, vt manipuli vberes proueniant: ſed ſi ſqualor agros occuparit, & arua ſitiant: fieri non poſſe quin eorum ſiccitatem fames ſequatur. Tum etiam agros æſtate colendos non eſſe, quòd nulla hinc vtilitas perciperetur, effuſis temerè ſeminibus: neque demetendas virides adhuc ariſtas, alioqui fructum inanem inuentum iri. Sed neque illud eget vaticinio, quòd niſi ſemina operias, & ligonem tenens famulus terram ipſis injiciat, auiculæ aduolabunt, omnémque meſſis ſpem intercipient. Etenim non aberrabit à vero, qui dixerit hæc eſſe agricolarum præcepta & documenta: ſed à diuinatione

παμπολυ ἀπεδεῖν μοι δοκεῖ,
ἧς τὸ ἔργον, τὰ ἀδηλα, καὶ οὐ-
δαμῆ ἐδαμῶς φανερὰ προγι-
γνώσκειν. ὥσπερ τὸ τῷ Μίνωϊ
προειπεῖν, ὅτι ἐν τῷ τοῦ μέλι- A
τος πίθῳ ὁ παῖς ὑφ' ἁλῴη ἀπο-
πνιγόμενος, καὶ τὸ τοῖς Αχαιοῖς
προμηνύσαι ὁ Απόλλωνος ὀρ-
γὴ καὶ αἰτία, καὶ τῷ δεκάτῳ ἔ-
τει ἁλῶναι τὸ Ιλιον. ταῦτα B
γὰρ ἡ μαντικὴ ἐπὶ καὶ τὰ τοιαῦ-
τα εἴ τις αὐτῇ ἀναπείθοι, καὶ αὖ
φθαίσει κἀμὲ μάντιν λέγων.
προῤῥᾷ γὰρ, καὶ προπαίω, καὶ
ἄνευ Καφαλίας, καὶ δάφνης, καὶ
τρίποδος δελφικῆς, ὅπ αὖ χει-
μὼν τὸ κρύος πρόσω τις, ὑ-
όντος προσπίπ, ἢ χαλαζῶντος C
τ Διὸς, ἢ πάλος ἡ μάχεσθ ἐπι-
σοῖτο τῷ τοιούτῳ. καὶ τὸ ἔτι
γε τούτου μαντικώτερον, ὅτι καὶ
θέρμη μὴ ταῦτα ὡς τὸ εἰκὸς
ἐπιγένοιτο, καὶ ἄλλα πολλὰ
τοιαῦτα. ὧν γελοῖον ἂν εἴη με-
μνῆσθ. ὥστε ταῖς μὲ τοιαύταις ἀ-
πολογίαις, καὶ μαντείαις, ἄφες. ἐ-
κεῖνο γὰρ ὁ εἰπὼν ἀρχὴν, ἵστε D
παρὰδέχεσθαι ἄξιον, ὡς οὐδὲν
ἴδεις τ λεγομένων, ἀλλά πε
ἐμφασιν δηλώσεις ἐνέπεσεν τὰ μέρα, ἢ παν οὐδὲ ἐκεῖνο
βέβαιος ὄντα. ἢ γὰρ ἂν τὰ μὲν,
ἐπιτύχοι τ ἀσαφῶν, τὰ δ'

procul abesse mihi videntur,
cuius opus est, obscura, &
nullibi vspiam aperta præ-
cognoscere, vt Minoi præ-
dicere futurum vt filius eius
in mellis dolio suffocetur, &
Apollinis iræ causam Achi-
uis præsignificare, futurúm-
que anno decimo Ilij exci-
dium. Hęc ars diuinādi præ-
stat: quæ siquis illi adscripse-
rit, neque me vatem dixerit
quum prædicā, & diuinabo,
etiam absque aqua Castalia,
lauro, & Delphico tripode,
eum qui obambulauerit nu-
dus hyeme, pluente quoque
& grandinante Deo febri al-
gida non leui correptum iri.
Quódque maioris est peri-
tiæ vaticinandi quàm hoc,
etiam calorem post hæc, vt
verisimile, sequuturum: alia-
que id genus multa, quo-
rum meminisse esset ridicu-
lum. Quare apologias eiusmodi, & vaticinia missa
facito. Æquum verò fuerit,
fortasse, quod initio dixisti,
admittere: quòd nihil eorum
quæ abs te dicebantur: not-
ses, sed diuinus quispiam af-
flatus metra tibi suggereret,
atque is non admodum fir-
mus: quippe qui non eorum
quæ promisisset partem per-
ficeret, partem imperfectam
relinqueret.

ἀτελῆ ἀπολιμπανῃ.

ΠΛΟΙΟΝ, Η ΕΥΧΑΙ. NAVIGIVM, SEV VOTA.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Irridet hoc dialogo Lucianus cupiditates, & stulta hominum vota, vt qui in vijs rebus plerunque felicitatem ponant, eáque sibi expetant, quæ si ipsis cõtingant, plurimum & molestiæ & periculorũ quoque interim habituri sint. Ita enim fingitur hic Adimantus primò, diuitias, post hunc Samippus potentiam & imperium, postremus autem Timolaus voluptates, & quicquid quodo plausibile videtur, optare. Quorum omnium vota Lucianus ita confutat, vt ostendat quidnam potiùs quàm felicitatem in his rebus positam esse.

ΛΥΚΙΝΟΣ. LYCINVS.

Τι ἐγὼ λεγον ὁτε θαττον τοῦ λιμένος ἔωλος νεκρὸς ἐν φαινοίμην, ἢ διαμάπ τ παρ᾽ δξιον Τιμόλαον λαλάδαι, κἂν εἰς Κόρινθον δέοι ἀπιεναι θέοντα ἀπίναι; διὰ τοῦτο οὕτω φιλοθεάμων εἰμι, κ᾽ ἄσχολος τὰ τοιαῦτα. Τιμο. τί γὰρ ἔδει κ᾽ πεῖν σε Λυκῖνε, σχολὴν ἄγοντα, τοιοῦτον οὕτως καταμεμαθηναῖ, κ᾽ πέρα τοῦ μέλλοντος εἰς τ Πειραιᾶ καταπλευκέναι, μίαν τ ἀπ᾽ Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σταγωγῶν; οἶμαι δ᾽ κὰ σφῶ, σέ τε, κὰ Σάμιππον τουτονί, μὴ κατ᾽ ἄλλό τι ἐξ ἄστεος ἥκειν, ἢ ὀφθησόμενοι τὸ πλοῖον.

Nnũ dicebam quòd pridianum cadauer in propatulo positum vultures citiùs lateret, quàm nouum aliquod spectaculum, Timolaum, etiamsi vno spiritu Corinthum illi esset curriculo abeundum? propterea spectaculorum es amans, & ad talia impiger. *Timolaus.* Quidnam me vacantem, agere oportebat Lycine, cùm audiuissem nauim supra modum ingentem in Piræũ appulsam esse, vnàm videlicet earum quibus ex Ægypto in Italiam frumentum importari solet? Existimo autem & vos, cùm te, tum hunc Samippum, non aliam ob causam ex vrbe huc esse profectos, quàm vt nauigium hoc videretis. *Lyc.*

Λυ. νὴ Δία ἢ Ἀδείμαντος ὁ
μυῤῥινούσιος εἵπετο μεθ' ἡμῶν.
ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπου νῦν ἐκεῖνος
ὄχλου ἐστίν, ἀποπλανηθεὶς ἐν τῷ
πλήθει τῶν θεατῶν. ἄχρι μὲν γὰρ τῆς
νεώς, ἅμα ἀλλομένω. καὶ ἀντίχειρες
ἐς αὐτήν, σὺ μὲν οἶμαι Σάμιππε,
φησίν. μετὰ σὲ δή, ὁ Ἀδείμαντος
ὦν. εἶτ' ἐγὼ μετ' ἐκεῖνον, ἐχόμενος αὐτοῦ ἀμφοτέραις. καὶ με
διὰ τῶν ἀσφοδέλων ὅλης παρέπεμψε χειραγωγῶν, ὑπολελυμένον, ἀνυπόδητος αὐτὸς ὤν. τὸ
ἀπὸ τούτου δή, οὐκ ἔτι αὐτὰ εἶδον, ὅτι ἔνδον, ὅτι ἐπὶ καταλελύθειμεν. Σαμ. οἶδα ὦ
Λυκῖνε ὅπου ἡμᾶς ἀπέλειπεν,
ὁπότε οἶμαι τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο μειράκιον ἐκ τῶν θαλάμων
ἐξῆλθε, τὸ μὲν καθαρὸν ὀθόνιον ἐνδεδυκὸς, ἀναδεδεμένους
τὰ ὀπίσω τῆς κόμης, ἐπ' ἀμφότερα
τῆς μετώπου ἀπημωλίων. εἰ
τοίνυν ἐγὼ Ἀδείμαντον οἶδα,
εἶναι γλαφυρὸν οὕτω ἐκεῖνος
ἰδὼν, μακρὰ χαίρειν
φράσας τῷ αἰγυπτίῳ ναυπηγῷ, πειρησόμενος τὸ πλοῖον,
παρίσχηκε δηχρύων, ὥσπερ ἐγώ-
δε. ταχὺ γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐς
τὰ ἐρωτικά. Λυ. καὶ μάλα
οὐ πάνυ καλὸς ὦ Σάμιππε, ὁ μειράκιόν μοι, ὡς

Per Iouem Adimantus quoque Myrrhinusius comes veniebat: sed nescio vbinam ille nunc sit, in multitudine spectatorum errans. Nam ad nauim vsque venimus vnà, in quam quum ascenderemus, tu quidē Samippe præibas, & sequebatur Adimantus: deinde ego illum, manibus ambabus apprehensum. Atque ille me per totas scbalas manu ducens transmisit calceatum ipse discalceatus. Sed ab eo tempore ipsum non vidi amplius, neque intus, nec postquam descendimus. *Sam.* Scis Lycine, vbi nos reliquit, puta quando formosus ille adolescens ex domicilio prodiuit, puro amiculo indutus, religata à tergo coma, ad vtramque frontis partem reducta. Proinde si Adimantum bene noui, arbitror illum conspecto tam venusto spectaculo, ei pro more lachrymantem astitisse, cùm in lachrymas ad res amatorias sit propensus: & Ægyptio illi nauis fabricatori, nauim circumagenti longum vale dixisse. *Lyc.* Atqui non adeò formosus, Samippe, adolescens ille mihi est visus, vt Adimantum percellere potuerit,

αὖ καὶ Ἀδείμαντον ἐκπλῆξαι,

ὦ τοσοῦτοι Ἀθήνησι καλοὶ ἔπονται, πάντες ἐλεύθεροι, σωμύλοι τὸ φθέγμα, παλαίστρας ἀποπνέοντες. οἷς ἢ περεσθαχρύσου ἐν ἀγυιᾶς. οὗτος δὲ θεὸς τῷ μελάγχρους εἶναι, καὶ προχειλὸς ὤν, ἢ λεπτὸς ἄγαν τοῖν σκελοῖν, καὶ ἐφθέγγετο ἐμπεσουμβύον τί, ἢ σωμενές, ἢ ἐπίσχον, ἑλλωτὶ μέν, ἐς τὸ πάτριον ἢ τῷ φόφῳ, ἢ τῷ τῆ φωνῆς τόνῳ. ἡ κόμη δ', καὶ ἐς τοὐπίσω ὁ πλόκαμος συνεστειραμμένος, ὡς ἐλευθερίου φύσιν αὐτὸν εἶναι. Τιμο. τοῦτο μὲν εὐγλωσσίας ὦ Λυκῖνε σημεῖόν ἐστιν ἀμυσπίας, ἡ κόμη. ἅπαντες γὰρ αὐτοῖς οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ἀπαλλέκονται. ἔς τε θεὸς τὸ ἐμβιωτικὸν ἐν Παλλήνῃ οἱ προγονοι ἡμῶν, οἷς ἐδόκει καλὸν εἶναι κομᾶν τοὺς γεγῶτας, ἀναδουμένους κρωβύλον ὑπὸ τέττιγι χρυσῷ ἀπειλημμένον. Σαμ. εὖγε ὦ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀνεμνήσθης τῶν Θουκυδίδου συγγραμμάτων, ἃ ἐν τῷ προοιμίῳ περὶ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν τρυφῆς εἶπεν ἐν τοῖς Ἴωσιν, ὁπότε οἱ τότε συναπῳκίσθησαν. Τιμο. ἀτὰρ ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνήσθη ὑπόδην ἡμῶν ἀπειλείφθη Ἀδείμαντος, ὅτι

quem Athenis tot formosi sectantur, ingenui omnes, loquendo garruli, & palæstram spirantes: quibus etiam illachrymari nō est ignauū. A Hic autem præterquā quòd colore fusco est, habet etiam prominentia labia, nimiúmque gracilia crura: loquitúrque dissolutum, & incompositum quiddam, continuatis ac volubilibus verbis, B Græcè quidem, sed ad patriū morem concitato strepitu, & inflexo vocis accentu. Porrò coma, atque ille à tergo conuolutus capillus, C haudquaquam liberum esse ipsum arguit. *Timol.* Hoc quidem Lycine, coma videlicet, Ægyptiæ nobilitatis est signum. Omnes enim ingenui pueri eam religant. Et ad pubertatem vsque maiores nostri Pallenēses, quibus deD corum videbatur vt senes comam nutrirent, redimiti crobyllo sub aurea cicada religato. *Sam.* Rectè quidem Timolaë Thucydidis cōmētarios nobis in memoriam reuocas: quæ ille de veteri nostra luxuria in proœmio dixit in Ionibus, quando tum illi simul in coloniam E missi fuerunt. *Timo.* At nunc demum in mentem mihi venit Samippe, vbi Adimantum reliquerimus:

παρὰ τὸν ἱστὸν ὀπίσθιον ἔκπλου
ἀναβλέποντες, ἀριθμοῦντες τὰ
βυρσᾶν τὰς ὀπόλας, καὶ θαυ-
μάζοντες αὐτὸν τὸν ναύτην
διὰ τῶν κάλων, ἕνα ἐπὶ τῆς
κεφαλῆς ἄνω ἀσφαλῶς διαθέ-
οντα, τῶν κεφαλικῶν ἐπιλημ-
μένον. Σαμ. εὖγε λέγεις.
τί δ' οὖν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς ἐν-
ταῦθα; καθεδεῖν αὐτὸν, ἢ
ἐθέλεις ἐγὼ αὖθις ἐπάνειμι ἐς
τὸ πλοῖον; Τιμο. μηδαμῶς,
ἀλλὰ θεώμεθα. εἰκὸς γὰρ ἤδη
παρελθεῖν ἐκεῖνον ἀποσφ-
ῦττα ἐς τὸ ἄντρον, ἐπὶ μικρὸν ἡ-
μᾶς εὑρεῖν ἐδυνάτο. εἰ δὲ μὴ,
ἀλλ' οἶδε τὴν ὁδὸν Ἀδείμαντος,
καὶ δέος ἐστὶν, μὴ ἀπολειφθεὶς
ἡμῶν ἀποδυσκολανθῇ. Λυ. ὀκνῶ
τὸν μὴ καλὸν ἢ φίλον ἀπολι-
πόντας, αὐτοὺς ἀπιέναι. βα-
δίζωμεν δ' ὅμως, εἰ καὶ Σα-
μίππῳ τοῦτο δοκεῖ. Σαμ. καὶ
μάλα δοκεῖ, ἵν' πῶς ἀνιχνεύω-
τὴν παλαίστραν ἔτι καταλά-
βωμεν. ἀλλὰ μεταξὺ τῶν λό-
γων, πλίνθινοις, εἴκοσι καὶ ἑκα-
τὸν πήχεων ἔλεγεν ὁ ναυπηγὸς
τὸ μῆκος, εὖρος δὲ, ὑφ' ὃ τὸ τέτ-
ταρτον μάλιστα τούτου, καὶ ἀπὸ
καταφράκτου, ἐς τὸ πυθμένα, ἢ
βαθύτατον κατὰ τὸν αὖλον, εἴκοσι
πρὸς τοῖς εἴκοσι. τὰ δ' ἀλ-

quando videlicet diu ſteti-
mus ad malum ſurſum ſpe-
ctantes, coria alia alijs ſu-
perimpoſita numerantes, &
nautam admirantes per fu-
nes aſcendentem, deinde per
antennã ſuperne tutò cur-
rentem, cornibus antenna-
rum apprehenſis. Sa. Rectè
dicis: quid igitur facto
hîc opus? verum hic ex-
pectemus ipſum, an vis vt
ad nauim abeam iterũ? Tim.
Nequaquam: ſed pergamus.
Nam verisimile eſt illum iam
præterijſſe, in vrbem ſeſe re-
cipientem, poſtquam nos
non amplius inuenire po-
tuit. Sin minus, viam nouit
Adimantus, neque metuen-
dum eſt, ne à tergo relictus,
à nobis ſeducatur. Lv. At
videre ne inhumanum ſit re-
licto amico abire. Eamus
tamen ſi Samippo quoque
videtur. Sa. Etiam vide-
tur, ſi fortè apertam adhuc
palæſtram deprehendere po-
terimus. Sed inter loquen-
dum, quanta nauis, viginti
& centum cubitorum longi-
tudine, aiebat nauis fabrica-
tor, latitudine verò ſupra
quartam maximè huius par-
tem: tum à ſummis foris
ad fundum vſque, quà pro-
fundiſſima eſt, iuxta ſen-
tinam, nouem & viginti
cubitos alta. Præterea quan-

λα, ἡλίκος μὲν ὁ ἱστὸς, ὅσην τὴν
ἀντέχει τῷ κεραίαν, εἷῳ τὴν
πρότονα κέκρηται, καὶ συνέχε-
ται, ὡς ἡ πρύμνα μὲν ἐπανέ-
στηκεν πρέμα χαμπύλον, χρυ-
σοῦν χοινίσκον ἐπικειμένη, κα-
ταπτερὴν ἔχον, ἀνάλογον ἡ πρῷ-
ρα ὑπερβέβηκεν, ἐς τὸ πρόσω
ἀπομιμουμένη, καὶ ἐπώνυμον
τῆς νεὼς θεὸν ἔχουσα καὶ ἵσπ ἐ-
κατέρωθεν. ὁ μὲν δὴ ἄλλος κόσ-
μος, αἱ γραφαὶ, καὶ τὰ ἱστία τὰ
παράσπορα πυρσωλεῖς, καὶ περὶ τού-
των, αἱ ἄλκυσι, καὶ φορεῖα,
καὶ περιαγωγεῖς, καὶ μυρία πρύ-
μναν οἰκήσεις, θαυμάσια πάν-
τα μοι ἔδοξε. καὶ τὸ τῶν ναυτῶν
πλῆθος, στρατοπέδῳ ἂν τις ει-
κάσειεν, ἐλέγετο δὲ καὶ τοσοῦτον
ἄγειν σῖτον, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι
τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον
χρόνον βορὰν. κἀκεῖνα πάντα
μικρός τις ἀνθρωπίσκος, γέρων
ἤδη, ἔσωζεν ὑπολεπτῇ καμάκι
τὰ πλοιάρια περιστρέφων. ἐδείχθη γάρ μοι ἀπάτ-
λαντίας ὕλος, ἥρων οἷμαι τοῦτο
μα. Τιμο. θαυμάσιος τὸ
τέχνῳ, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέ-
οντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφός,
ὥσπερ τὸν Πρωτέα. ἠκούσατε δὴ
ὅπως δεῦρο κατήγαγε τὸ πλοῖ-
ον, οἷα ἔπαθον πλέοντες, ἢ

tus malus, quantam erigit antennam, quali rudente vtitur, & astringitur. Vt verò puppis paulatim assurgit inflexa, imposito aureo anserculo: è regione autem æqua proportione prora prominet, in anteriorem partem longè porrecta, cognominem naui Deam Isidem vtrinque habens. Cætera enim ornamenta, picturæ, veli parasium flammeum, & ante hæc, anchoræ, vertendi, & circumagendi instrumenta, & illæ post puppim habitationes, omnia admiranda mihi sunt visa. Iam & nautarum multitudo cum exercitu comparari posset. Dicebatur autem tantum frumenti ducere, quantum in annuum victum omnibus Atticæ incolis sufficeret. Atque hæc omnia paruus quidam homuncio senex iam, conseruabat, tenui pertica tanta gubernacula circumagens. Nam mihi monstratus fuit caluaster quidam crispus, Heron opinor nomine. *Tim.* Ille in arte sua mirabilis, vt nauigantes aiebant, & rerum marinarum Proteo peritior. Audistis autem quo pacto nauem huc appulerit? qualia nauigantibus acciderint, aut vt ipsos stella seruarit? ὡς ὁ ἀστὴρ αὐτοὺς ἔσωσεν;

Λυ. οὔκ ὦ Τιμόλαε, ἀλλὰ ἡμῖν ἡδέως δ' ἂν ἀκούσαιμι. Τιμο. ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ φορτηγὸς πλήσιος δεξιός. ἔφη γὰρ ἀπὸ τῆς Φάρου ἀπάραντας οὐ πάνυ βιαίῳ πνεύματι, ἑβδόμαις ἰδεῖν τὴν Ἀκάμαντα. εἶτα ζεφύρου ἀντιπνεύσαντος, ἀπενεχθῆναι πλαγίοις ἄχρι Σιδῶνος. ἐκεῖθεν δ', χειμῶνι μεγάλῳ δεχάτῃ ὑπὸ Χελιδονίας διὰ τὸν Αὐλῶνος ἐλθεῖν. ἔνθα δὴ περὶ μικρὸν καταδῦναι ἅπαντας. οἶδα δέ ποτε παραπλεύσας ἐγὼ αὐτὸς Χελιδονίας, ἡλίκον ἐν τῷ τόπῳ αἴρεται τὸ κῦμα. καὶ μάλιστα περὶ τὸν λίβα, ὁπόταν ἐπλάγη καὶ τὸ νότου. μετ' ἐκεῖνο γὰρ δὴ συμβαίνει μερίζεσθαι τὸ Παμφύλιον ἀπὸ τῆς Λυκιακῆς θαλάσσης. καὶ ὁ κλύδων ἅτε ἀπὸ πολλῶν ῥευμάτων περὶ τῷ ἀκρωτηρίῳ χαζόμενος. ἀποξυρεῖ δέ πως πέρας καὶ ὀξέας, παραπρόσωμα τῷ κλύσματι. καὶ φοβερωτάτην περὶ τὰ κύματα τὴν ἠχὼ μίγας. καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτῷ ἐπομένης τῇ σκοπέλῳ. τοιαῦτα καὶ σφᾶς καταλαβεῖν ἔφασκεν ὁ ναύκληρος, ἔτι καὶ τοὺς εἰδότας,

Lyc. Nequaquam Timolaë: ſed nunc id libenter ex te audierimus. *Tim.* Narrauit mihi nauclerus ipſe, homo probus, & colloquio benignus. Aiebat autem cùm à Pharo ſoluiſſent, flatu non admodum vehementi, ſeptimo die Acamantem vidiſſe. Exinde zephyro ex aduerſo ſpirante, tranſuerſos abreptos fuiſſe ad Sidonem vſque. Inde autem tempeſtate magna iactatos, per anguſtias illas ad Chelidoneas peruenisſe die decima, vbi parum abfuit quin omnes ſubmergerentur. Noui autem ipſe qui Chelidoneas aliquando ſum præteruectus, quanti ſe eo loci attollant fluctus, & maximè flante Africo, quando & Auſtri partem aſſumpſerit. Nam ab eo loco contingit Pamphilium mare à Lycio diuidi: & fluctus ipſi vt pote multis vndis, circa promontorium illud velut interſecti (præruptę autem & acutæ ſunt rupes, & incurſionibus aquarum acuminatæ) & procellas excitat terribiliores, & fragorem magnum: ac fluctus plerumque æquè magnus eſt ac ipſe ſcopulus. At talia ſe deprehendiſſe dicebat nauclerus, cùm adhuc nox eſſet,

καὶ ζόφου ἀκριβῶς. ἀλλὰ θεὸς τῷ οἰμωγῇ αὐτῶν ἐπικλασθέντας τοὺς ἀγκῶνας, πῶς τε ἀναδῆσαι ἀπὸ τῆς Λυκίας, ὡς γνοίησαν τὸν τόπον ἐκεῖνον, καὶ πυαλαμπεῖς ἀστέρας, Διοσκούρων τὸν ἕτερον, ἐπικαθίσαι τῷ καρχησίῳ, καὶ κατωθοῦναι τὴν ναῦν ἐπὶ τὰ λαιὰ ἐς τὸ πέλαγος, ἤδη τῷ χρημῷ θεσπιζομένῳ. τοιοῦτοῦδέν γ' ἅπαξ τῆς ὁρμῆς ἐκπεσόντας, διὰ τὸ Αἰγαίου πλεύσαντας, ἑβδομηκοστὴ ἀπ' Αἰγύπτου ἡμέρα θεὸς αὐτοὺς τοὺς ἐτησίας πλαγιάζοντας, ἐς Πειραιᾶ χθὲς καθορμίσασθαι, τοσοῦτον ἀποσυρέντας ἐς τὸ κάτω, οἷς ἔδει τῷ Κρητῶν δεξιὰν λαβόντας, οὕτω τὴν Μαλέαν παλεύσαντας, ἤδη εἶναι ἐν Ἰταλίᾳ. Λυ. νὴ Δία θαυμάσιόν τινα φῆς κυβερνήτην τὸν ἥρωνα, ἢ τὸν Νιρέως ἠλικιώτην, ὃς τοσοῦτον ἀπεσφάλη τῆς ὁδοῦ. ἀλλὰ τί τοῦτο; ὦ Ἀδείμαντος ἐκεῖνός ἐστι; Τιμ. πάνυ μὲν οὖν Ἀδείμαντος αὐτός. ἐμβοήσωμεν οὖν. Ἀδείμαντε, σὲ φημὶ τὸν μυῤῥινούσιον, τὸν Σβοβίχου. Λυ. δοῦν ἑτέρου, ἢ δυσχεραίνει καθ' ἡμῶν, ἢ ἐκκεκώφωται. Ἀδείμαντος γὰρ, ὦ ἄλλος οὐδείς ὅστις. πάνυ ἤδη σαφῶς ὁρῶ

& caligo profunda: ſed Deos gemitibus ipſorum flexos, & ignem à Lycia oſtendiſſe, vt locum illum agnoſcerent: & ſtellam quandam ſplendidã, Dioſcurorum videlicet alterum, in carcheſio conſediſſe, nauímque ad ſiniſtram in altum iterum direxiſſe, cùm iam in præceps ferretur. Atque ex eo cùm iam ſemel à recta via excidiſſent, per Ægæum nauigantes, ſeptuageſimo die, quàm ab Ægypto ſoluerant, aduerſus eteſias, per obliquum, & tranſuerſè actos in Piræum heri appulſos eſſe, tantum in partem inferiorem abreptos: quos conueniebat Creta ad dextram relicta, ſupra Maleam nauigantes, iam in Italia eſſe. *Lyc.* Per Iouem mirabilem dicis gubernatorem Heronem, vel Nereo coætaneum, qui tantum à via aberrarit. Sed quid hoc? an ille eſt Adimantus? *Tim.* Omnino Adimantus ipſe. Vocemus hominem. Adimante, te dico Mirrhynuſium, Strobichi filium. *Lycin.* Ex duobus alterum illi accidit: aut enim nobis eſt infenſus, aut obſurduit. Nã omnino Adimantus ille eſt, neque alius quiſquã. Iam admodum planè video:

καὶ δοιάπον αὐτοῦ, καὶ τὸ βάδισμα ἐπείγου, καὶ ὁ χρὼς ἡ κουφά. ἑπτείνωμεν ὅμως τὸ πρεῖπατον, ὡς καταλάβωμεν αὐτόν. ἰὼ μὴ τὸ ἱματίου λαβόμενοί σε ἐπιστρέψωμεν ὦ Ἀδείμαντε, ἢ οὐκ ἀκούσεις ἡμῶν ἐμβοώντων; ἀλλὰ καὶ φεντίζομαι ἔοικας ὅτι σωτικὸς πρὸς, οὐ μικρὸν, ἀφ' ἑαυτοῦ φέρόντων πρᾶγμα ὡς ἀκριβῶς ἀνακυκλῶν. Ἀδει. ἀλλ' ὦ Λυκῖνε χαλεπὸν, ἀλλὰ μεμαγμένης ἔννοιά μεταξὺ βαδίζοντα κατανοοῦσι, παρακούουσι ὑμῶν ἐντείνω, ἀπειρὸς πρὸς αὐτῶν ἅπαντα τῷ λογισμῷ ἀποβλέπεντα. Λυ. τί αὖτε; μὴ γὰρ ὀλίγους εἰπεῖν, εἰ μή τις ὄζει τῶν παρ' ἀπορρήτων. καίτοι ἐπιλέλησμαι ὡς οἶδα, καὶ σχεῖν μεμαθηκέναι. Ἀδει. ἀλλ' αἰσχύνομαι ἔγωγε εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς. ὅπου γὰρ μιμεσχιῶδες ὑμῖν δόξει τὸ φρόντισμα. Λυ. μῶν ἐρωτικόν τι ὄζει; ἀδὲ γὰρ ἀδὲ τοῦτο ἀμύητοις ἡμῖν ἐξαγορεύσῃς, ἀλλ' ἐπὶ λαμπρᾷ τῇ ἑαδὶ, καὶ αὐτοῖς τετελεσμένοις. Ἀδει. οὐδὲν ὦ θαυμάσιε τοιοῦτον, ἀλλά πω πλέον ἐμαυτῷ ἀπεπλαττόμην, ἣν κενὴν μακαρίαν οἱ πολλοὶ καλοῦσι. καί μοι ἐν ἀκμῇ τὸ

cùm pallium ipſius eſt, tum inceſſus, & abraſa ad cutem coma. Greſſum tamen ac celeremus, vt eum aſſequamur. Niſi veſte apprehenſum te conuertamus, Adimante, nos inclamantes non audieris? At etiam cogitabundus videris, rem non exiguam, neque paruæ momenti cogitatione voluens. *Adim.* Nihil graue Lycine: ſed noua quædam cogitatio, quæ inter eundum, mihi in mentem venit, vt ne vos audirem, fecit, dum intentè, ac tota mente in illam incumbo. *Lyc.* Quænam iſta eſt? Ne enim grauem dicere, niſi id ſit aliquid planè arcani. Atqui initiati ſumus, vt ſcis, & celare didicimus. *Adim.* At pudet me vobis dicere: adeò inuenile vobis videbitur id quod nunc cogito. *Lyc.* Num amatorium quiddam eſt? Neque enim hoc profanis nobis narrabis, ſed & ipſis ſplendida face luſtratis. *Adim.* Nihil, ô præclare, iſtiuſmodi: ſed opulentiam quandam mihi ipſi animagebam: quam inanem fœlicitatem vulgus appellat: & mihi in ſumma vi opum & felicitatis versāti, ſuperuacuum

τετελεσμένοις, καὶ μύσταις, ἐπόπται.

Lyc.

Λύ. ἰκανῶ τὸ προχειρότατον τοῦτο, κοινὸς ἑρμῆς φασι, καὶ εἰς μέσον καταθεῖναι φέρων τὸ πλοῦτον. ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τὸ μέρος φίλοις ὄντας, τὸ Ἀδειμάντου ζυφῶς. Ἀδει. ἀπολείφθην μὲν ὑμῶν οὐδὲν ἐν τῇ προτῇ εἰς τὴν ναῦν ἐμβάσει, ἡνίκα σε ὦ Λυκίνε κατέσησα εἰς τὸ ἀσφαλές. πεπεμμένου γάρ μου τὴν ἀγκύρας τὸ μέγεθος, οὐ οἶδ' ὅπου ὑμεῖς ἀπέστητε. ἐμοὶ δ' ὅμως τὰ πάντα, ἀφέμην πρὸ τῶν ναυτῶν ὁπόσον ἀποφέρει ἡ ναῦς τῷ δεσπότῃ ὡς ἐπιτετολυ κατ' ἔτος ἕκαστον τὴν μισθοφορίαν. ὁ δέ μοι δώδεκα ἔφη ἀττικὰ τάλαντα, εἰ πρὸς τελάγισον τις λογίζοιτο. τοιοῦτον οὖν ἐπανιὼν, ἐλογιζόμην, εἴ τις θεῶν τὴν ναῦν ἄφνω ἐμοὶ ποιήσειεν εἶναι, οἷον ἂν. ὡς εὐδαιμονα βίον βιώσομαι, εὖ ποιῶν τοὺς φίλους, καὶ ἐπιπλέων οἵοτε μὲν αὐτὸς, οἵοτε δ' οἰκέτας ἐκπέμπων. εἶτα ἐκ τῶν δώδεκα ἐκείνων τάλαντων, οἰκίαν τε ἤδη ὠκοδομημένην ἐν ἐπικώρῳ μικρὸν ὑπὲρ τὴν ποικίλην, τὴν παρὰ τὸ Ἰλισσὸν ἐκείνην τὴν παζώαν ἀφεὶς, καὶ οἰκέτας ὠνήμην, καὶ ἐσθῆτας, καὶ ζεύγη, καὶ

Lyc. Proinde illud quod omnibus est in ore, Communis Mercurius inquiunt: & in medio has opes depone. Æquum enim est nos quoque parte aliqua frui voluptatum Adimanti, amici cùm simus. *Adim.* Relictus sum à vobis vbi primùm in nauim conscendimus, postquam te Lycine in tuto collocassem. Nã cùm anchoræ magnitudinem metirer, nescio quò à me discessistis. Omnibus tamen perlustratis, quendã ex nautis interrogaui quantũ lucri hæc nauis in singulos annos domino referret vt plurimũ. Ille autem, duodecim, inquit, Attica talenta, siquis ad minima vsque supputarit. Exinde igitur rediens, mecum ipse cogitabam, siquis Deorum hanc nauem derepente meam esse faceret, quã beatam vitam agerem, amicis benefaciendo; & in ea ipse interdum nauigando, seruos interdum emittendo. Deinde ex duodecim illis talentis, etiam ædes ædificarem, in opportuno loco pariter supra Porticum pictam, relicta paterna illa quã iuxta Ilissum habeo: & seruos, vestes, vehicula, & equos emerem. Ac iam nunc nauigabã,

καὶ ἐπιπλεύσομαι ἡδὺ ἂν ἐπλεῖν,

ὑφ' ἁπάντων εὐδαιμονιζόμενος τ στιβατῶν, φοβερὸς τοῖς ναύταις, καὶ μονονυχὶ βασιλεὺς νομιζόμενος. ἔτι δέ μοι τὰ κατ' πλῶ ναῶ εὐθυπλόουν, καὶ ἐς λιμένα πορρωτέω ἀποκλίνοντι, ὅπισας ὦ Λυκῖνε, κατέδυσας τ πλοῦτον, καὶ αὐτῆς ἐφελκύσας εὖ φερόμενον τὸ σκάφος ἐρείῳ τ εὐχῆς τῷ πνεύματι. Λυ. ἀλλ' ὦ γύναι, λαβόμενός μου, ἄπαγε πρὸς τ πρατῆρα, ὅς τινα πειρατὴν, ἢ καταπονητὴν, ὁ πλεῖστον ναυάγιον εἰργασμαι. ἐν ταύτῃ, ἐν γῇ κατ' πλῶ ἐν Πειραιῶς ἐς τὸ ἄστυ. ἐν δὲ ὅπως παραμυθήσομαί σου τὸ πάθημα. πάντα γὰρ εἰ βούλῃ, καλλίω, καὶ μείζω τῶν αἰτηθέντων πλοῖα ἤδη ἔχει. καὶ τὸν μίσθιον; οὐδὲ καταδύσω δυνάμενα. καὶ τάχα σοὶ πυνθάνεις ἐξ Αἰγύπτου κατ' ἔτος ἑκάστου σταλήσεται σταλήσεται. καὶ ὦ ναυκλήρων ἄριστε, δῆλος εἶ ἀφόρητος ἡμῖν τότε γενησόμενος. ὡς γὰρ ἔτι ἑνὸς πλοίου τουτουὶ διαφθαρέντος ὄντος, παρὸν πολλοὺς βοῆσαι, εἰ πάντα κτήσαιο πρὸς τούτῳ τεθραμμένα πάντα, καὶ ἀνωλεθρία, οὐ δῆτα δῆλα δὴ τοῦ φίλους. σὺ μὲν οὖν εὐπλόει ὦ βέλτιστε. ἡμεῖς δ',

&à vectoribus omnibus fœlix prædicabar, & nautis formidandus, & tantùm non rex existimabar. At tu, dum ea quæ in naui sunt, compono, & portum eminus aspicio, superueniens Lycine, opulentiam hãc omnem mihi submersisti, nauémque ipsam fecũdo voti spiritu labentẽ, subuertisti. *Lyc.* Proinde ô generose, correptum me abduc hinc ad prætorem, veluti piratam, aut demersorem, vt qui tanti naufragij sim author: idque in terra, quà ex Piræo in vrbem itur. At vide quo solatio tuum lapsum leuabo. Quinque enim si placet, pulchriora & maiora Ægyptio isto nauigia iã habe: & quod maximum fuerit, etiã immersabilia: quæ quinquies ex Ægypto quotannis tibi frumentum importent. At nunc ô nauclerorũ præstantissime, iam nunc præ te fers, quàm nobis tum intolerabilis futurus sis. Nam siquidem, vnius huius nauigij cùm sis dominus, nos exaudire clamantes noluisti, si præter hoc, quinque posscderes, tribus velis instructa, & tempestatibus inuicta, nempe ne aspiceres quidem amicos. Proinde tu quidem secunda nauigatione vtere, vir optime: nos autem in Piræo sedebimus,

ἐν Πειραιεῖ καθεδούμεθα. καὶ τὸν ἐξ Αἰγύπτου, ἢ Ἰταλίας καταπλέοντας ἀνακείνοντες, εἰ που τὸ μέγα Ἀδειμάντου πλοῖον πλεῖ ἴσμεν πίς οἶδεν. Ἀδει. ὁρᾷς, διὰ τοῦτο ἄκομαι εἰπεῖν ἃ ἐνενόουν, εἰδὼς ὅτι ἐν γέλωτι, καὶ σκώμματι ποιήσεταί μου τὴν εὐχήν. ὥστε ὀψὲ μικρὸν, ἕως ἂν ὑμεῖς προχωρήσητε, ἀποπλεύσομαι πάλιν ὀπίσω τῆς νεώς. πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις προσλαλεῖν, ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελᾶσθαι. Λυ. μηδαμῶς, ἐπεὶ συνεμβησόμεθά σοι καὶ αὐτοὶ τοσοῦτοι. Ἀδει. ἀλλὰ ὑπαυρήσω τὴν ἀποβάθραν, προσπελάσων. Λυ. οὐκοῦν ἡμεῖς γε προσνηξόμεθα ὑμῖν. μὴ γὰρ οἴει σοὶ μὲν εἶναι ῥᾴδιον πλοῖα κτᾶσθαι, μήτε πριάμενόν, μήτε ναυπηγησάμενον. ἡμεῖς δ', ἃ αἰτήσομαι παρὰ τῶν θεῶν ὅτι πολλοὺς καὶ δίους ἀχεμῆντες δύναμαι νεῖν. καίτοι πρῶτον μὲν ἐς Αἴγιναν ὅτι πλοῦν τῆς ἑορτῆς τελετῶν, οἶσθα δὲ ἡλίκον σκαφίδιον πάντες ἅμα οἱ ἑπτά τι παρὼν ἕκαστος ὀβολὸν διεπλεύσαμεν. καὶ οὐδὲν ἐδυσχέρασμεν ἡμᾶς συμπλέοντας. νῦν δ' ἀγανακτεῖς, εἰ συνεμβησόμεθά σοι, καὶ τὸν

eos qui vel ex Ægypto, vel ex Italia nauigabunt, interrogantes, numquis magnum illud Adimanti nauigium, Isidem puta, norit. *Adim.* Vides, ideo pigebat me dicere quid animo voluerem; quòd scirem fore vt meum votum risu, & dicacitate prosequeremini. Quare quid hîc aliquantulum substitero donec vos progressi fueritis, hinc iterum mea in naui nauigabo. Nam multò satius est cum nautis me colloqui, quàm hîc à vobis irrideri. *Lyc.* Nequaquam: nam tecum illam conscendemus, ipsi etiam subeuntes. *Adim.* At ego ante vos ingressus scalas subtraham. *Lyc.* Proinde nos adnatando sequemur vos. Ne enim putes facile tibi esse tanta nauigia possidere, quæ neque emeris, neque compegeris. Nos autem à Dijs non petituros, vt multa tadia possimus indefessi natare. Atqui primùm etiam in Æginam ad festum Dianæ scis quàm parua nauicula omnes simul amici, datis quisque quatuor obolis traiecerimus: nec tamen ægrè ferebas quòd tecum nauigaremus. At nunc indignaris quòd tecũ cõscensuri simus;

ἀποβάθραν προεισελθὼν ἀφαιρεῖς. ὑπομαζᾷς γε ὦ Ἀδείμαντε, καὶ ἐς τὸν κόλπον οὐ πίνεις, οὐδὲ οἶδα ὅστις ὢν, ναυκληρεῖς. οὕτως ἐπηρέ A στι καὶ ὑποίκια, ὦ κεφαλῆ τῆς πόλεως οἰκοδομηθεῖσα, καὶ τῶν ἀκολούθων τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦ γαθὲ, πρὸς τῆς Ἰσιδος, κἂν τὰ γνήσια ταῦτα ταρίχη B τὰ λεπτὰ, μέμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου, ἢ μύρον ἀπὸ τῆ Κανώπου, ἢ ἴβιν ἐκ Μέμφιδος. εἰ δὲ καὶ ὁ ναῦς ἐδύνατο, καὶ τῶν πυραμίδων μίαν. Τιμο. ἅλις παιδιᾶς ὦ Λυκῖνε. ὁρᾷς ὡς ἐρυθριᾷ Ἀδείμαντον ἐπείσας, πολλῷ τῷ γέλωτι ἐκκλύσας τὸ πλοῖον, ὡς C ἄπλοτον εἶναι, κἀ μηκέτι ἀντέχειν πρὸς τὸ ἐπιρρέον; κἀ ἐπείσθη ἔτι πολὺ ἡμῖν τὸ λοιπὸν ὄντι πρὸς τὸ ἄχυ, διελόμενοι τρία χῆ τῇ ὁδῷ κἀ τὸν ἐπιβάλλοντας ἕκαστος σταδίους, αἰτώμεθα ἄφρ αὐ δεκὴ παρὰ τῶν θεῶν. D ὅπως γὰρ αὖ ἡμᾶς ὅ, τε κάματος λάθοι, κἀ ἅμα εὐφραινόμεθα, ὥσπερ ἡδέως ὀνείρατι ἐκουσίῳ πεπιστευκότες, ἐφ' ὅσον βουλόμεθα εὖ ποιήσουσι ἡμᾶς. παρ' αὐτῶν γὰρ ἐκέτω τὸ μέτρον τῆς εὐχῆς. καὶ οἱ θεοὶ E & scalas antè ingreſſus ſubtrahis. Petulantè agis Adimante, & in ſinum non ſpuis: neque agnoſcis, quiſnã ipſe ſis qui nauim gubernas. Adeò te ſublimem euexit domus iſta, in pulcherrimo vrbis loco ædificata: & ſeruorum multitudo. At ô bone per Iſidem quæſo, etiam Niliaca ſalſamenta, tenuia iſta memineris ex Ægypto huc nobis aduehere, aut vnguentum à Canopo, aut Ibin ex Memphide: quinetiam, ſi nauis ſufficiet. ex pyramidibus vnam. Tim. Satis iocorum, Lycine. Vides vt erubeſcere Adimantum feciſti, cũ adeò multo riſu nauigium inundaris, ita vt iam ſit inexhauſtum, nec ei quod influit, amplius reſiſtere queat. Et quoniam adhuc multum nobis viæ reſtat ad vrbem vſque, diuiſo in quatuor partes itinere, ſuo cuique attributo ſtadio, poſtulemus à Diisque videbuntur Ita enim nos laborem viæ non percipiemus, ſimúlq; exhilarabimur, perinde ac ſi in iucundiſſimum ſomnium incidiſſemus vltro, quod quandiu volgerimus nos beet. Nam pones vnumquemque ſit voti modus, & ſupponatur Deos omnia conceſſuros,

καὶ τῇ φύσει ἀπίστατα ἔσται. τὸ δ' μέγιστον, ὑπόδειξις ἔσται τὸ πρᾶγμα, ὅστις ἂν ἀρίστα χρήσαιτο τῷ πλούτῳ, καὶ τῇ εὐχῇ. δηλώσει γὰρ οἷος ἂν καὶ πλουτήσας ἐχρῆτο. Σαμ. καλῶς ὦ Τιμόλαε, καὶ πείσομαί σοι. καὶ ὅταν ὁ καιρὸς καλῇ, εὔξομαι ἅπερ ἂν δοκῇ. εἰ μὲν γὰρ Ἀδείμαντος βούλεται, οὐδὲ ἐρωτᾶν οἶμαι, ὅσῳ δὴ ἐν τῇ νηὶ τὸ ἕτερον πόδα ἔχει. χρὴ δ' καὶ Λυκίνῳ δοκεῖν. Λυ. ἀλλὰ πλουτῶμεν, εἰ τοῦτο ἄμεινον, μὴ καὶ βασκαίνειν ὑπὶ ταῖς κοιναῖς εὐτυχίαις δόκω. Ἀδει. τίς γοῦν πρῶτος ἀρεῖται; Λυ. σὺ ὦ Ἀδείμαντε. εἶτα μέτ' σὲ, οὗτοσὶ Σάμιππος, εἶτα, Τιμόλαος. ἐγὼ δ', ὀλίγον ὅσον ἡμιστάδιον τὸ πρὸ τοῦ Δι πύλου ἐπιλήψομαι τῇ εὐχῇ, καὶ τοῦτο ὡς οἷόν τε παρατρέχων. Ἀδει. ἀκούω ἐγὼ μὲν οὐδὲν νῦν ἀποχήσομαι τῆς νεώς. δὴν ἐάν περ ἔξεστιν, ὑπομενῶ τὴν εὐχήν. ὁ δ' Ἑρμῆς ὁ κερδῷος, ὑπευσάτω ἅπασιν. ἔστω γὰρ τὸ πλοῖον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα, ἐμὰ, καὶ ὁ φόρτος, οἱ ἔμποροι, αἱ γυναῖκες, οἱ ναῦται, καὶ ἄλλο εἴ τι ἥδιστον κτημάτων ἁπάντων. Σαμ. λέληθας σεαυτὸν ἔχων ἐν τῇ νηί.

& si natura sint incredibilia. Quod autem maximum est, hoc erit specimen eius qui diuitijs & precibus optimè sit vsurus : indicabit enim qualis foret, si diues euasisset. *Sam.* Rectè Timolaë, & credo tibi : quúmque tempus vocauerit, optabo quicquid videbitur. Nam si Adimantus vult, ne interrogandum quidem opinor, vt qui in naui alterum pedem habeat. Oportet autem etiam Lycino idem videri. *Lyc.* At diteſcamus, si hoc satius, ne communi fœlicitati inuidere videar. *Adim.* Quis igitur incipiet? *Lyc.* Tu Adimante: deinde secundo loco hic Samippus, tertio Timolaus: ego verò, paulo ante dimidium stadium quod vsque ad Dipylum supereſt, idque quoad fieri poteſt percurrendo, votum incipiam. *Adim.* Proinde ego quidem neque nunc à naui diſcedam ſed si modò licet, etiam aliquid voto adijciam. Mercurius autem quæſtuoſus ille omnibus annuat. Nauigium, & quæ in eo ſunt, mea ſint omnia, onus, mercatores, mulieres, nautæ, & ſiquid aliud iucundiſſimum inſit ex omnibus facultatibus. *Sam.* Neſcis te in naui habere

Ἀδει. τ̀ παῖδα φὴς σὺ Σάμιππε, τ̀ κομήτην; κἀκεῖνος οὗ ἔγω ἐμός. ὁπόσος δ' ὁ πυρός ἐστιν, τοσοῦτος ὁ ἀριθμὸς ἅπας, χρυσοῦν ἐπίσημον γενέσθω, τοσοῦτοι δαρεικοί. Λυ. τί τοῦτο; Ἀδείμαντε; καταδύσεταί σοι τὸ πλοῖον. ὁ γὰρ ἴσον βάρος πυροῦ, καὶ τῶ ἀριθμοῦ χρυσοῦ. Ἀδει. μὴ φθόνει ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ἐπειδὰν εἰς σὲ παρέλθῃ ἡ σύμπη, τ̀ Παρνηθα ἐλαίαν εἰ θέλοις, ὅλην χρυσῆν ποιήσας ἔχε. κἀγὼ σιωπήσομαί σοι. Λυ. ἀλλ' ὑπὲρ ἀσφαλείας τοῦτο ἔγωγε ἐποίουν, ἵνα μὴ ἀπολλύσθαι ἅπαντας μετὰ τοῦ χρυσίου. καὶ τὰ μὲν ὑμέτερα, μειράκια, τὸ μειρακιῶδες γὰρ τοῦτο ἀπαπταίνειν ἀθλίων, νεῖν γὰρ ἐπίστασθον. Τιμω. θάρρει γὰρ Λυκῖνε. οἱ δελφῖνες γὰρ αὐτὸν ὑποδύντες, ἐξοίσουσιν ἐπὶ τὴν γῆν. ἢ νομίζεις κιθαρῳδὸν μή τινα σωθῆναι παρ' αὐτῶν, καὶ ἀπολαβεῖν τ̀ μισθὸν αὖθις τ̀ ᾠδῆς, καὶ νεκρόν τε ἄλλο παιδίον εἰς τ̀ ἰσθμὸν ἐπὶ δελφῖνος ὁμοίως κομισθῆναι, τ̀ γ' Ἀδειμάντου οἰκέτην τὸν νεώτατον, ἀπεράσιον δελφῖνος ἐρῶντα; Ἀδει. καὶ σὺ γὰρ Τιμόλαε, μιμῇ Λυκῖνον, καὶ ἐπιφέρεις τῶν σκωμμάτων.

Adim. Puerum iſtum inquis Samippe, comatum? Ille igitur ſit meus. Quantum autem eſt frumenti, totus granorum numerus in aurum ſignatum conuertatur, totidémque Daricos. *Lyc.* Quid hoc Adimante? ſubmergetur tibi nauigiũ: non enim idem pondus eſt tritici, & æqualis numero auri. *Adim.* Ne inuideas, Lycine: ſed quum ad te peruenerit votum, Parnethem ſi placet, totã auream facias licet: atque ego tibi tum tacebo. *Lyc.* At ego quò magis in tuto nauigares, hoc agebam: ne videlicet omnes vnà cum auro periretis. Et quod ad vos attinet mediocriter periclitamini: at formoſus ille adoleſcentulus, ſuffo cabitur miſer, cùm natare neſciat. *Tim.* Bono ſis animo, Lycine: delphines enim ipſum tergo ſubuehentes, in terram deportabunt An tu putas citharœdum quempiam ab illis eſſe ſeruatum, & hanc ſui carminis accepiſſe mercedem: deinde & alium quendam puerum mortuum, in Iſthmum à delphine eodem pacto apportatum: Adimanti autem ſeruum hunc nouiſsimum nullum habituram delphinem amatorem? *Adim.* Etiam tu Timolaë imitaris Lycinum, & ingeris dictetis,

ἢ ταῦτα, εἰσηγητὴς αὐτὸς γιγνόμενος. Τιμ. ἄμεινον γὰρ ἰσῶς σκοπεῖσθαι αὐτὸ ποιεῖν, καὶ σπανιώτερον· ἀλλὰ σκεψόμεθα ὑπὸ τὴν κλίνην ἀνυξεῖν, ὡς μὴ πράγματα ἔχοις ἐν τῷ πλοίῳ, μεταπεμπτὸς χρυσίον ἐς τὸ ἄστυ. Ἀδει. εὖ λέγεις. ἀλλ' ὁρᾷς; ὑπὸ τὴν Ἑρμοῦ τὴν λίθινον, ὅς ἐστιν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ, μέδιμνοι χίλιοι ἀποκείμενοι χρυσίου. ἔνδυς οὖν κατὰ τὸν Ἡσίοδον, οἶκος τὸ πρῶτον, ὡς ἂν ἀποσκάπτοντα οἰκοίλω. καὶ τὰ περὶ τὸ ἄστυ πάντα ἀνασκάμμω ἤδη, πλὴν ὅσα Ἰσθμοῖ, καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ἐλευσῖνι, ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ, καὶ περὶ τὸν Ἰσθμὸν ὀλίγα, τῶν ἀγώνων ἕνεκα, εἴ ποτε δεῖ τὰ Ἰσθμια ἐπιδημήσαιμι, καὶ τὸ σικυώνιον πεδίον, καὶ ὅλως, εἴ που τι ἦν σωκρεφὲς, ἢ ἔνυδρον, ἢ εὔκαρπον ἐν τῇ Ἑλλάδι, πάντα ἐν ὀλίγῳ Ἀδειμάντου ἔσῳ. ὁ χρυσὸς δ', κοῖλος ἡμῖν ἐμφανείτω. τὰ δ' ἐκπώματα, καὶ κύφα, ὡς τὰ Ἐχεκράτους, ἀλλὰ διτάλαντον ἕκαστον τιθῶ ὁλκήν. Λυ. εἶτα πῶς οἰνοχόος ὀρύξει πλῆρες οὕτω βαρὺ ἔκπωμα; ἢ σὺ δέξῃ παρ' αὐτῆς ἀμοργτὶ καὶ σκύφον, ἀλλὰ σοφιόν τι βάρος ἀφαδιδόντος; Ἀδει. ἄνθρωπε, μή μ' ἀπάλυνε τιθῶ ὀχλιά.

ídque cùm huius rei sis author. *Tim.* Melius enim esset vt hoc verisimilius fingeres, & thesaurum sub lecto inuenisses, ne hoc tibi foret negotij vt ex naui aurum in vrbem transferres. *Adim.* Rectè dicis. Effodiatur igitur thesaurus sub Mercurio illo marmoreo, qui nobis in aula est, auri videlicet signati mille modij. Statim itaque iuxta Hesiodum: primùm ædes quàm maximè insignes habitarem: deinde quæ circum vrbem sunt, omnia iam coëmissem, præterquam quæ in Isthmo, Delphis, & Eleusine sunt: quæ mari adiacent, circúmq; Isthmum pauca, certaminum gratia, siquando ad Isthmia me conferrem, & Sicyonium campum: denique quicquid opacum, irriguum, & fœcundum in Græcia fuerit; id omne breui tẽpore sit Adimanti. Aurum autem cõcauum nobis sit ex quo cibum capiamus: pocula verò non leuia, vt Echecratis illa, sed vnumquodque duorum talentorum põdo. *Lyc.* Quo pacto pocillator poculum adeò graue, plenũ tibi porrigat? aut quomodo accipies ab eo fine labore, non scyphum, sed Sisyphium põdus illo tradẽte? *Adim.* Mi homo ne mihi disturba votum.

ἐγὼ δὲ καὶ τραπέζας ὅλας χρυσᾶς ποιήσομαι, καὶ τὰς κλίνας χρυσᾶς. εἰ δὲ μὴ σιωπήσῃ, καὶ τὸν δακτύλιόν σου αὐτοῖς. Λυ. ἔφα μόνον μὴ ὥσπερ τῷ Μίδᾳ, καὶ ὁ ἄρτος σοι, καὶ τὸ ποτὸν, χρυσοῦς γένηται, καὶ πλουτῶν, ἄθλιος ἀπόλῃ, λιμῷ διαφθαρεὶς πολυτελεῖ. Ἀδει. τὰ σὰ ῥυθμίζε πιθανώτερον ὦ Λυκῖνε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν αὐτὸς αἰτῇς. ἐῶσι δὲ καὶ τούτοις, ἀλυκῆς, καὶ ὁ βίος οἷος ἀβρότατος, ὕπνος, ἐφ' ὅσον ἥδιστος. φίλων θεοσπόδι, καὶ δόκησις. καὶ τὸ ἅπαντας ὑποπτήσσειν, καὶ θεραπεύειν. καὶ οἱ μὲν, ἕωθεν θεὸς ταῖς θύραις αὖθις καὶ κάτω περιπατήσουσιν. ἐν αὐτοῖς δὲ, καὶ Κλεανετος, καὶ Δημοκράτης οἱ παῦ. καὶ θεσπεσιόδοῦσί γε αὐτοῖς, καὶ θεὸ τῶν ἄλλων εἰσδεχθῆναι ἀξίωσι, θυρωροὶ ἐπὶ τὰ ἐτοῖμα πίς. ἐυμεγέθεις βάρβαροι θεοπαρεξάπτουσιν ἐς τὸ μέτωπον ἐυθὺ τῇ θύρᾳ, ὅια νῦν αὐτοὶ ποιοῦσιν. ἐγὼ δὲ, ὁ τότε δόξα, θεοκλῶ ὥσπερ ὁ ἥλιος, ἐκείνων μὲν ἐπὶ ἑσπέρας ἐκλείψοντα ἐκεῖ. εἰ δέ πε πένης, ἐς ἐμὲ ἐγὼ θεὸ τὸ δεῖπνον, φιλοσόφους ἑτοίμασα τέτον. καὶ λουσάμενον, ἥκειν κελεύσω τῇ ὥρᾳ ἐπὶ τὸ δεῖπνον. εἰδ', ἀπο-

Ego menſas quoque auri ſolidi faciam, aureóſq; lectos: & ni tacueris, etiã miniſtros ipſos. *Ly.* Vide modò, ne quemadmodum Midæ, ne panis potúſque tibi in aurũ conuertatur, & diteſcendo miſer pereas, fame iſta pretioſa enectus. *Adim.* Tua igitur veriſimilius compones Lycine, quum poſtmodum optare incipies. Veſtis ad hęc ſit purpurea, victus quàm maximè delicatus, ſomnus, quoad fieri poteſt, ſuauiſſimus: amicorum ſalutationes, & petitiones: & me vereantur, adorénteque omnes: atqi alij quidé primo ſtatim mane ad fores ſurſum ac deorſum obambulent. Inter ipſos autem Cleænetus, & Democrates viri clari, quibus accedentibus, & ante alios introrecipi volentibus, ſeptem ianitores adſtantes, ingentes barbari, in frontem ſtatim impingant ianuam, perinde atque ipſi nunc alijs faciunt. Egoverò, quando viſum fuerit, proſpiciens quemadmodum ſol, illorum quidé nonnullos, ne aſpiciam quidé. Si verò pauper quiſpiam, qualis ego fui ante repertum theſaurum, illum humaniter complectar, ac lotum ad cœnam ſub tempus venire iubebo. Tum diſcruciabũtur

γώσονται οἱ πλούσιοι, ὀρῶντες ὄχήματα, ἵππους, καὶ παῖδας ὡραίους, ὅσον διχλίους, ἐκ πάσης ἡλικίας ὄ, τι περ τὸ εὐθηνέστατον. εἶτα δεῖπνα ἐπὶ ἐχρυσοῦ. ὑστελὲς γὰρ ὁ ἄργυρος, καὶ οὐ κατ' ἐμέ. τάριχος μὲν, ἐκ Ἰσπανίας. οἶνος δ', ἐκ Ἰταλίας. ἔλαιον δ', ἐκ Ἰβηρίας καὶ τοῦτο. μέλι δ' ἡμέτερον τὸ ἀπυρον, καὶ ὄψα παντοδαπὰ, καὶ σῦες, καὶ λαγῶς, καὶ ὅσα πίωνα. ὄρνις; ἐκ Φάσιδος. καὶ ταὼς, ἐκ Ινδίας. καὶ ἀλεκτρυὼν νομαδικός. οἱ δ' σκευάζοντες ἕκαστα, σοφισταί τινες, περὶ ψήμματα καὶ χυμοὺς ἔχοντες. εἰ δέ τῳ περιποιμι, σκύφον, ἢ φιάλην αἰτήσας ὁ ἐκπιὼν, ἀποφερέτω καὶ τὸ ἔκπωμα. οἱ δ' νῦν πλούσιοι, περὶ ἐμὲ ἴσασι, καὶ περισῶνται δηλαδὴ ἅπαντες. καὶ ἐπὶ τὸ ἀργυροῦν πινάκιον, ἢ τὸν σκύφον ἐπιδείξεται Διόνικος ἐν τῇ πομπῇ. καὶ μάλιστα ἐπιδὰν ἐρῶ τοὺς φίλους τοὺς ἐμοὺς ἀργύρῳ τοσούτῳ χαριεῖσθαι. τῇ πόλει δ' ταῦτα παρ' ἐμοῦ ἐξαίρετα ἐσόμενα αὖ, εἰ μὴ δανοῦμαι, καὶ μύρια ἕκαστον δραχμὰς, τῷ μὲν ἀστῷ, ἑκατόν. τῷ δὲ μετοίκῳ, ἥμισυ τούτων. δημόσια δ' ἐς

isti diuites, aſpicientes vehicula, equos, puerósque formoſos circiter bis mille, ex omni ætate delectos, vt quiſque fuerit maximè floridus. Deinde cœnæ in auro appoſitæ (vile enim argentum, & nihil ad noſtram fortunam) ac ſalſamentum quidem ex Hiſpania, vinum autem ex Italia: oleum quoque ex Hiſpania: mel verò noſtras ignis expers, opſonia vndequaque allata, ſues, lepores, & volátilia quæuis, gallina ex Phaſide, pauo ex India, & gallus Numidicus. Qui verò ſingula parant, ſophiſtæ ſint circa bellaria & ſapores exercitati. Quòd ſi cui præbibero, ſcypho, vel phiala petita qui ebiberit, auferat ſecum & poculum. Qui autem nunc ſunt diuites, præ me Iri, & mendici videantur omnes. Neq; amplius argenteam quadram, ſcyphum-ue Dionicus in pompa oſtẽtabit: & maximè quum ſeruos etiam meos argento tam multo vti videbit. Ciuitati autem à me hęc ſeponantur. Pecuniarum quidem diſtributiones, ſingulis menſibus drachmæ, ciui quidem centum, inquilino verò quinquaginta. Publicè verò ad ornatũ vrbis, theatra, & balnea parabo, κάλλος θέαρα, καὶ βαλανεῖα.

καὶ τὴν θάλατταν ἄχρι πρὸς τὸ Δίπυλον ἥκῃ. κἀνταῦθά που λιμένα εἶναι, ἐπιχώσαντος ὀρύγματι μεγάλῳ τὸ ὕδατος, ὡς τὸ πλοῖόν μου πλησίον ὁρμεῖν, A καταφανὲς ὂν ἐκ τῆς Κορακιακῆς. τοῖς φίλοις δ' ὑμῖν, Σαμίππῳ μέν, εἴκοσι μναῖς ἐπάνιμον χρυσίου παρὰ μερίδα ἑκάστου τὸν οἰκονόμον ἐκέλευσα δοῦναι. Τιμολάῳ δ', πέντε χοίνικας. Λυκίνῳ δ', χοίνικα, ἀπομεμαγειρεύειν κελεύω ταῦτα, ὅτι καλός ἐστι, καὶ ἐπισκώπτει με ἐπὶ συχνῷ. τοῦτον ἐβουλόμην βιῶναι τὸν βίον, πλεῖν C δὲ μὴ βαλλόμενον, καὶ ῥυτῆρα, καὶ πάσας ἡδονὰς ἀφθόνους χεόμενος. εἰρήνη. καὶ μοι ὁ Ἑρμῆς τελεσιουργήσειεν αὐτά. Λυ. οἶδα οὖν ὦ Ἀδείμαντε, ὡς πολὺν D σοι ἀπὸ λεπτῆς κρόκης ὁ πλοῦς ὑπὸ πλοῦτος ἀπήρτηται, καὶ ἴσως σκιὴν ἀποῤῥαγῇ, πάντα ὄγκαται, καὶ εὐθρανὶς σοι ὁ θησαυρὸς ἔσται; Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ὦ ἄριστε, ἄδηλον ὁπόσον χρόνον διώσεις πλουτῶν. τίς γὰρ οἶδεν εἰ ἔτι παρακειμένης σοι τῆς χρυσῆς βαπτῆς, πρὶν ἐμβαλεῖν τὴν χεῖρα, καὶ ἀπογεύσασθαι τῆς τραπέζης, ἢ τῆς τομάδος ἀλεκτρυόνος, ἀποφυσήσας τὸ ψυχάριον, E & mare vſque ad Dipylum adducam, critque portus, huc adducta per foſſam magnam aqua, vt nauis mea propiùs appelli, & ex Ceramico conſpici poſſit. Amicis autem vobis, Samippo quidem, œconomum iubebo viginti modios auri ſignati metiri, Timolao verò chœnices quinque, vnam Lycino, eámque abraſam, quia loquax eſt, meúmque votum irridet. Atque hanc viuere vitam vellem, ſupra modum diteſcens, & delicatè agens, omnibúſque voluptatibus copioſè fruens. Dixi. Ac mihi illa velit peſſicere Mercurius. *Iy.* Ergo ſcis Adimante, quàm tenui de filo puer iſte Plutus pendeat, quod ſi rumpatur omnia euaneſcent, & carbones tibi hic theſaurus erit? *Adim.* Qui dicis hoc Lycine? *Lyc.* Quia ô optime, incertum eſt quandiu locuples ſis victurus. Quis enim ſcit an adhuc appoſita tibi menſa iſta aurea, priuſquam manum admoueas, & pauonem, aut Gallum Numidicum deguſtes, exhalata animula abiturus ſis, vulturibus & coruis iſta omnia

ἄπτ, γυψὶ, καὶ κόραξι

ἐκεῖνα καταλιπών; ἢ ἐθέλεις καταριθμήσομαί σοι τοὺς μέν, αὐτίκα πρὶν ἀπολαῦσαι τὰ πλούτου ἀποθανόντας, ἐνίους δέ, καὶ ζῶντας ἀποστερηθέντας ὧν εἶχον ὑπό τινος βασκάνου πρὸς τὰ τοιαῦτα δαίμονος; ἀκούεις γάρ που τοῦ Κροῖσον, καὶ τὸν Πολυκράτη, πολὺ σὲ πλουσιωτέρους γενομένους, ἐκποδὼν ἤδη βεβηκέναι τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων; ἵνα δέ σοι καὶ τούτοις ἀφῶ, τό, τε ὑγιαίνειν ἔχεγγυον οἴει σοι γενήσεσθαι, καὶ βίβλιον; ἢ οὐχ ὁρᾷς πολλοὺς τῶν πλουσίων κακοδαιμόνως διάγοντας ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων, τοὺς μέν, οὐδὲ βαδίζειν δυναμένους, ἐνίους δέ, τυφλούς, ἢ τῶν ἐντοδίων τί ἀλγοῦντας; ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἕλοιο πλουτῶν οὕτως τοσοῦτον πλοῦτον, ὅμοια πάσχειν Φανομάχῳ τῷ πλουσίῳ, καὶ ἐνλαβεῖσθαι ὡς ἐκεῖνος, εὖ οἶδα κἂν μὴ εἴπῃς. ἐῶ λέγειν ὅσας ἐπιβουλὰς οἶδα μετὰ τοῦ πλούτου, καὶ λῃστὰς, καὶ φθόνον, καὶ μῖσος παρὰ τῶν πολλῶν. ὁρᾷς οἷον σοι πραγμάτων αἴτιος ὁ ἐνταῦθα γέγονε; Λυκ. ἀεὶ σύ μοι ὦ Λυκῖνε, ἐναντίος. ὥστε οὔτε τὸν χοινικίδα ἔτι λάβῃ, ἐς τέλος

relinquens? An vis vt enumerem tibi, alios quidem statim, priusquam diuitijs fruerentur, mortuos: alios autem etiam viuos, ijs quæ A possidebant, ab aliquo Deo spoliatos, qui hæc ipsis inuidebat? Annon audis Crœsum, & Polycratem, qui multò te opulentiores fuerunt, breui bonis omnibus B excidisse? Sed vt tibi missos hos faciam: num tibi valetudinem adeò firmam putas fore, atque constantem? An non vides multos diuitum doloribus vexatos infœliciter ætatem agere: ac C alios ne vadere quidem posse, alios autem cæcos esse, aut intus affectu aliquo laborare? Nam quòd ne alteram quidem tantam opu- D lentiam possidere velles, eadémque cum Phanomacho diuite isto pati, paritérque vt ille effœminatus esse, sat scio, etsi non dixeris. Non dico quàm multas insidias cum diuitijs coniunctas norim, E præterea prædones, inuidiam, & odium apud vulgus obeundum. Vides qualium tibi rerum author sit hic thesaurus. *Adim.* Semper tu mihi, Lycine, aduersarius es: quare neque chœnicem etiam accipies, vt qui perpetuò meum votum insecteris. μου τῆς εὐχῆς ἐπιπρεάζων.

Λυ. τοῦτο μὲν ἤδη καὶ τοὺς πολλοὺς τῶν πλουσίων ἀπαδήκῃ, καὶ ἀπαγελεῖς, τὴν ὑποχεσιν. ἀλλὰ σὺ ἤδη ὁ Σάμιππος, εὔχου. Σαμι. ἐγὼ δ', ἠπειρώτης γάρ εἰμι, ἀρκάς, ἐκ Μαντινείας ὡς ἴστε, ναῦν μὲν οὐκ αἰτήσομαι γενέσθαι, ἵνα τοῖς πολίταις ἐπιδείξωμαι ἀδύνατον. οὐδὲ μικρολογήσομαι πρὸς τοὺς θεούς, θησαυρὸν αἰτῶν, καὶ μεμετρημένον χρυσίον. ἀλλά, δύνανται γὰρ ἅπαντα οἱ θεοί, καὶ τὰ μέγιστα εἶναι δοκοῦντα, καὶ ὁ νόμος τῆς εὐχῆς, ὃν Τιμόλαος ἔθηκε, φήσας μηδὲν ὀκνεῖν αἰτεῖν, ὡς ἐκείνων πρὸς ἁπλῆν αἴτησιν ἀνανεύοντων, αἰτῶ δὴ βασιλεὺς γενέσθαι, οὐχ οἷος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, ἢ Πτολεμαῖος, ἢ Μιθριδάτης, ἢ εἴ τις ἄλλος ἐκδεξάμενος τὴν βασιλείαν παρὰ πατρὸς ἦρξεν. ἀλλά μοι τοσουτονὶ ἀπὸ λῃστείας ἀρξάμενον, ἑταίρους, καὶ συνωμότας ὅσον τεσσαράκοντα, περὶ μέλα, καὶ θρασύτατοι γενέσθωσαν. εἶτα κατ' ὀλίγον, τετρακόσιοι θεραπόντες ἡμῖν, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις. εἶτα, χίλιοι καὶ μετ' ὀλίγον, μύριοι. καὶ τὸ πᾶν, εἰς πάντα μυριάδας τὸ ὁπλιτικόν. ἱππεῖς δ', ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους. ἐγὼ δ', χιλιοστὴν

Lyc. Hoc quidem iam diuitum multorum more detrectas, & promissum reuocas. Sed tu Samippe, iam opta. *Sam.* Ego verò, Arcas enim sum ex Mantinea in continente habitans, vt scitis, nauim quidem mihi obuenire non postulabo, vt quam meis ciuibus spectandam exhibere non possem. Neque scrupulosè adeò cum dijs rationem inibo, thesaurum petens, & aurum ad mensuram accumulatum. Sed (possunt enim omnia Dij, etiam ea quæ videntur esse maxima: & lex voti quam Timolaus tulit, iubet nihil vereri postulare, tanquam illis nihil abnuentibus) postulo rex esse, non qualis Alexander Philippi filius, aut Ptolemæus, aut Mithridates, aut si quis alius accepto à patre regno, imperauit. Sed mihi à latrocinio primùm exorso, socij & coniurati circiter triginta, fideles admodum, & audaces adsint. Deinde paulò pòst trecenti, alij super alios nobis accedentes: postea mille: nec multò pòst, decies mille: postremò tota armatorũ summa, quinquaginta millia: equitum autem circiter quingenta millia. Ego verò suffragijs cunctorum

ἁπάντων προκριθεὶς, ἀρχὴν ἀρίστος εἶναι δόξας, καὶ ἀνθρώπων ἡγεῖσθαι, καὶ πράγμασι χρῆσθαι, ὡς τοῦτο αὐτὸ ἤδη μεῖζον εἶναι τῶν ἄλλων βασιλέων, ἅτε ἀρετῇ προσχρησάμενος τῆς στρατιᾶς ἄρχειν, καὶ κληρονόμον γιγνόμενον, ἄλλου πεντήκοντος εἰς τὴν βασιλείαν. ἐπὶ τῷ Ἀδαμαντίνου θησαυρῷ, παραπλήσιον τοιοῦτο. καὶ τὸ πρᾶγμα οὐχ ὅμοιον ἦν, ὥσπερ ὅταν ἴδῃ τις αὐτὸς δι' αὐτῆς κτησάμενος τὴν ἡγεμονίαν. Λυ. πάππα ὦ Σάμιππε, οὐδὲν μικρὸν, ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων σὺ ἤτησας, ἄρχειν ἀσπίδος τοσούτης, ἀρίστος δὲ προκριθεὶς ὑπὸ τῶν πεντακισμυρίων. τοιοῦτον ἡμῖν ὁ Μαντίνεια θαυμαστὸν βασιλέα, καὶ στρατηγὸν ἐλελήθει ἀναθρέφουσα. πάλιν ἀλλὰ βασίλευε, καὶ ἡγοῦ τῶν στρατιωτῶν, καὶ διακόσμει τό, τε ἱππικὸν, καὶ τὸν ἀνθεμὸν τὸν ἀσπιδιώτας. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι οἵ βαδιεῖσθε τοσοῦτοι ὄντες ἐξ Ἀρκαδίας, ἢ ἐπὶ τίνας ἀθλίους τοξότας ἀφίξεσθε. Σαμ. ἄκουε ὦ Λυκῖνε. μᾶλλον δ' εἰ σοὶ φίλον, ἀκολούθει μεθ' ἡμῶν. ἵππαρχον γάρ σε τῶν πεντακοσίλων ἀποφαίνω.

antepositus, Imperator optimus esse videar: qui & hominibus præeam, & res administrem: vt hoc vtique ipso iam maior sim cæteris regibus, vt pote qui virtute electus fuerim ad imperandum exercitui, non per successionem hæreditariam accepto regno, ad quod adipiscendũ alius laborarit. Nam hoc Adimanti thesauro non dissimile foret, nec ipsa res eodem modo suauis, vt quum aliquis videtur ipse per seipsum assequutus esse principatũ. *Lyc.* Papæ Samippe, nihil exiguum, sed bonorum omniũ caput petijsti, vt tantæ scutatorum aciei imperes, optimus ipse iudicatus à quinquaginta millibus. Talem nobis regem Mantinea, & præclarum imperatorem à se nutriri non animaduertebat. Verùm age, regna, prœi militibus, & equestres turmas, aciémque clypeatam adorna. Cupio enim scire quônam ex Arcadia tam multi profecturi sitis, aut contra quos miseros primùm expeditionem facturi. *Sam.* Audi Lycine: imò verò si tibi placet, nos sequere: nam te quinque millibus equitum præficiam.

Λυ. ἀλλὰ ἡ μὲν πρώτη ὦ βασιλεῦ, χάειν οἶδά σοι. καὶ προσκυνήσας ἐς τὸ ὄπισθον, περισχυνῶ σε, περιαγαγὼν ἐς τοὐπίσω τὼ χεῖρε, τιμῶν ἢ παίων, ἀρθὶς ἔσαν, καὶ τὸ διάδημα. σὺ δ' τῶν ἐρρωμένων τούτων τινὰ πώνσον ἱππαρχον. ἐγὼ γάρ σοι δεινῶς ἄφιππος εἰμι, καὶ ἐς ὅλως ἐπίβιλω ἵππου ἐν τῷ τοιούτῳ χρόνῳ. δέδια τοίνυν μὴ τῷ σαλπιγκτῷ ἐκπλαγεὶς ὀπισθώσωτος, καταπεσὼν ἔγωγε, συμπατηθῶ ὑπὸ τῆ πύρβη ὑπὸ τοσούτων ὁπλαίς. ἢν δ' ἐμοιεσθὲς ὁ ἵππος ὦν, ἐξενέγκῃ με, τὸν χαλινὸν ἐνδακὼν, ἐς μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ δίκην καταδιδῶναί με τοῦς τὸ ἐφίππιον, εἰ μέλλω μάχεσθαι τι ἄνω, καὶ ἐξεδὲ τῦ χαλινῦ. Αδει. ἐγώ σοι ὦ Σάμιππε, ἡγήσομαι τῶν ἱππέων. Λυκῖνος δ', τὸ δεξιὸν κέρας ἐχέτω. δίκαιος δ' ἂν εἴην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων, τοσούτοις σε μεδίμνοις δωρησάμενος ὀπισθίου χρυσίου. Σαμ. καὶ αὐτοὺς ἐρώμεθα ὦ Αδείμαντε τοὺς ἱππέας, εἰ δίξονταί σε ἄρχοντα σφῶν ἡνιόχῳ. ὅτῳ δοκεῖ ὦ ἱππεῖς Αδείμαντον ἱππαρχεῖν, ἀνατεινάτω ἡ χεῖρα. πάντες ὡς ὁρᾶς

Lyc. At pro honore iſto, ô rex, gratiam tibi habeo, & Perſico more procumbens, adoro te, circumactis poſt tergum manibus, rectam iſtam tiaram, & diadema venerando. At tu ex robuſtis illis aliquem equitatui præfice. Nam à re equeſtri magnopere ſum alienus, neque antehac omnino equum conſcendi. Proinde metuo ne tubicine claſſicum intonante, delapſus ego in turba à tot vngulis conculcer: aut etiam ferocior equus, arrepto fræno, in medios hoſtes efferat me: aut denique oporteat me alligari ephippio, ſi ſuper eo manere, & frænum tenere debeam. *Adi.* Ego tibi, Samippe, ducam equites, *Lycinus* verò dextrum cornu teneat. Meritus autem ſum, qui maximos honores abs te conſequar, vt qui te tam multis aurei ſignati modis donauerim. *Sam.* Ipſos equites interrogemus, Adimante, num recip re te velint præfectum ſuum, Cui placet, equites, *Adimantum* hunc veſtrum eſſe præfectum, ille manum attollat. Omnes, vt vides Adimante, ſuffragantur tibi.

ὦ Αδείμαντε, ἱππαρχεῖτε.

ἀλλὰ σὺ μὲν ἄρχε τῆ ἵππου. Λυκίνος δ', ἐχέτω τὸ δεξιόν. οὗτοσὶ δ' Τιμόλαος, ὅπῃ τὸ εὐωνύμου τεταξεται. ἐγὼ δ', κατ' μέσον, ὡς νόμος βασιλεῦσι τῶν Περσῶν, ἐπεὶ δὲ αὐτοὶ συμπαρεσκευάσαντο αὐτοῖς βούλονται τινας. περίειμι δ' ἤδη τῆ ὅπῃ Κορίνθου διὰ τῆς ἠπείρου, ἐπευξάμενοι τῷ βασιλείῳ Διΐ. κἀπειδὰν τὰ ἐν τῆ Ἑλλάδι πάντα χειρωσώμεθα, ἐλπὶς δὲ ὁ σκαπτωθησόμενος ἡμῖν τὰ ὅπλα τοσοῦτοις οὖσιν, ἀλλ' ἀκονιτὶ κρατήσομεν, ἐμβάντες ὅπῃ ταῖς τριήρεσι, καὶ τοὺς ἵππους εἰς ταῖς ἱππαγωγοῖς ἐμβιβάσαντες, παρασκευασαμένου δὲ Κυζικηνοῦ καὶ σίτου ἱκανοῦ, καὶ τἆλλα πάντα, διαλάβωμεν τὸν αἰγαῖον εἰς τὴν Ἰωνίαν. εἶτα ἐκεῖ τῆ Ἀρτέμιδι θύσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀπειλήτους λαβόντες, ῥᾳδίως ἄρξοντας ἀπολιπόντες, πορευσόμεθα ἐπὶ Συρίας διὰ Καρίας. εἶτα Λυκίας, καὶ Παμφυλίας, καὶ Πισίδων, καὶ τὰ παραλίου, καὶ ὀρεινῆς Κιλικίας, ἥξεις ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἀφικόμενοι. Λυ. ἐμὲ μὲν βασιλεῦ εἰ δοκεῖ, σκήπτου τῆς Ἑλλάδος καταλιπὼν.

Proin tu quidem equitatui præsis, Lycinus autem dextrũ cornu teneat. Porrò hic Timolaus ad lævum collocabitur. Ego verò mediam aciem regam, vt solent Persarum reges, quando aliquos assidere sibi volunt. Sed iam versus Corinthum progrediamur per mõtanam viam, Iouem regium comprecati. Ac posthac ea quæ in Græcia sunt, omnia subegerimus (neque enim quisquam erit qui nobis resistat oppositis armis, cùm tam multi simus, sed sine puluere vincemus) conscensis triremibus, & equis in naues impositis (apparatum autem est in Cenchreis frumentum sufficienti copia, & ei ferendo paria nauigia, cæteráque omnia) traijciamus per Ægæum in Ioniam. Exinde sacris ibi Dianæ peractis, & captis ciuitatibus immunitis, & præfectis ibidem facilè relictis, in Syriam pergamus per Cariam: inde per Lyciam, Pamphyliam, Pisidas, & vtramq; Ciciliæ oram, maritimã videlicet, & montanam, donec ad Euphratẽ perueneremus. *Lyc.* Me ô rex, si placet, Græciæ satrapam relinque: sum enim formidolosus, neque

δειλὸς γάρ εἰμι, καὶ τῶν οἴκοι

πολὺ ἀπελθεῖν, ὡς αὖ ἥδιον ὑπομείναιμι. σὺ δ' ἔοικας ἐπὶ Ἀρμενίους, καὶ Παρθυαίους ἐλάσειν, μάχιμα φῦλα, καὶ τὴν τοξικὴν εὐσχολα. ὅστε ἄλλῳ παρόδους τὸ δεξιόν, ἐμὲ δὲ ἀντιπάτρου τινὰ ἔασον ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, μή με καὶ διαπίῃ τις ἐς τὸ γυμνὰ, ἐπὶ Σοῦσα, ἢ Βάκτρα ἡγούμενόν σοι τῆς φάλαγγος. Σαμ. ἀποδιδράσκεις ὦ λυκίνη τὸν κατάλογον, δειλὸς ὤν. ὁ δὲ νόμος, ἀποτετμῆσθαι τὴν κεφαλὴν, εἴ τις λιπὼν φαίνοιτο τὴν τάξιν. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ τὸν Εὐφράτην ἤδη ἐσμὲν, καὶ ὁ ποταμὸς ἔζευκται, καὶ κατόπιν ὁπόσα διελήλυθαμὲν ἀσφαλῶς ἡμῖν ἔχει, καὶ πάντα ὑπέρχει κατέχοισιν, ὑπ' ἐμοῦ ἐκάστῳ ἴδιοι ἐπισταχθέντες, οἱδὲ, καὶ ἀπίασι πρὸς Φοινίκην ἡμῖν ἐν τοσούτῳ, καὶ τὴν Παλαιστίνην, εἶτα καὶ πρὸς Αἴγυπτον παρεξόμεθα, σὺ μὲν πρῶτος ὦ Δυκῖνε διάβαινε, τὸ δεξιὸν ἄγων. εἶτα ἐγὼ, καὶ μετ' ἐμὲ, οὗτοσὶ Τιμόλαος. ἐπὶ πᾶσι δ', τὸ ἱππικὸν ἄγε σὺ ὦ Ἀδείμαντε. καὶ διὰ μὲν τῆς μεσοποταμίας, οὐδεὶς ἀπάντησιν ἡμῖν πολέμιος, ἀλλ' ἑκόντες αὐτούς τε, καὶ τὰς ἀκροπόλεις αὐτῶν ἐγχειρί-

domo longiùs abire libenter ſuſtineam. Videris autem in Armenios & Parthos exercitum eſſe ducturus, gentes bellicoſas, & ſagittādi perquàm peritas. Quare alteri alicui dextrum cornu committe: me verò Antipatrum quempiam in Græcia relinque: ne quis etiam me ſagitta tranſfigat, miſerum in parte nuda feriens, circum Suſa, vel Bactra phalangi præfectum. *Sam.* Aufugis Lycine cohortem, meticuloſus cùm ſis: atqui lex iubet ei caput amputari, qui ordinis deſertor viſus fuerit. Sed quoniam ſecundum Euphratem iam ſumus, & fluuius ipſe ponte iunctus eſt: & quæcunque à tergo reliquimus tutò nobis habent, omniàque præfecti occupant, quos vnicuique genti ſuperinduxi: atque hi etiam abeunt, nobis interim Phœniciam, Palæſtinam, deinde & Ægyptū adiuncturi: tu primus, Lycine, tranſi dextrum cornu ducens: ego deinde, & poſt me hic Timolaus. Poſtremò tu equitatum duc Adimante. Ac per Meſapotamiam nullus hoſtis nobis occurrit: ſed vltrò ſe ipſos, & arces, homines dediderunt

Et

καὶ ὅτι Βαβυλῶνα ἐλθόντες, ἀπροσδόκητοι παρέλθομεν εἰς τὸ εἴσω τῶν τειχῶν, καὶ ἔχομεν τὴν πόλιν. ὁ βασιλεὺς δὲ περὶ Κτησιφῶντα διατρίβων, ἤκουσε τὴν ἔφοδον. εἶτα εἰς Σελεύκειαν παρελθὼν, παρασκευάζεται, ἱππέας τε ὅτι πλείους μεταπεμπόμενος, καὶ τοξότας, καὶ σφενδονήτας, ἀπαγγέλλουσι δ' οὖν οἱ σκοποὶ ἀμφὶ τὰς ἑκατὸν ἦδη μυριάδας τῆ μαχέμου συνειλέχθαι, καὶ τούτων εἴκοσιν ἱπποτοξότας, κἀκεῖνοι ῥᾴπω ὁ Ἀρμένιος πάρεστιν, οὔτε οἱ κατὰ τὴν καπίαν θάλατταν οἰκοῦντες, οὔτε οἱ ἀπὸ Βάκτρων, ἀλλ' ἐκ τῶν πλησίον, καὶ προαστείων τῆς ἀρχῆς. οὕτω ῥᾳδίως τοσαύτας μυριάδας κατέλεξε. καιρὸς οὖν ἦδη σκοπεῖν ἡμᾶς ὅ, τι χρὴ ποιεῖν. Ἀδει. ἀλλ' ἐγὼ μὲν φημὶ δεῖν ὑμᾶς τὸ πεζὸν, ἀπέναι ἐπὶ Κτησιφῶντος. ἡμᾶς δὲ τὸ ἱππικὸν, αὐτοῦ μένειν, τὴν Βαβυλῶνα διαφυλάξοντας. Σαμ. ἀποδειλιᾷς καὶ σύ, ὦ Ἀδείμαντε, πλησίον τοῦ κινδύνου γεγονώς. σοὶ δὲ τί δοκεῖ ὦ Τίμολαε; Τιμο. ἁπάσῃ τῇ φαλαγγὶ βαδίζειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, μὴ δὲ περιμένειν ἔτ'

Et quum Babylonem venissemus, præter expectationē intra muros ingressi sumus, ac vrbem ipsam tenemus. Rex autem ad Ctesiphontē commorans, aduentum nostrum accepit. Proinde Seleuciam profectus, exercitū comparat, equites quamplurimos, sagittarios, & funditores accersens. Renuntiant itaque speculatores, circiter centum myriadas hominum ad pugnam aptorum esse cōgregatas, & ex his viginti, qui ex equis iaculātur. Necdum tamen Armenius adest, neque Caspij maris accolæ, neque Bactriani: sed vicini tantùm, & qui in regni suburbijs habitant: adeò facilè tot myriadas conscripsit. Tempus igitur est vt videāmus quid facto sit opus. *Adim.* At ego quidem censeo oportere vos, pedestrem videlicet exercitum, proficisci ad Ctesiphontem: nos autem equestres turmas, manere hîc, & Babylonem asseruare. *Sam.* Etiam tu formidas Adimante, quum ad periculum propiùs est ventum. Sed quid tibi videtur Timolae? *Tim.* Omnibus cum copijs obuiam hosti esse eundum, neque expectandum dum illi se melius pararint,

ἀλλὰ καὶ παρασκευασαμένοις

παντα χρὴν αὐτοῖς συμμάχων
προσγινομένων. ἀλλ' ἕως ἔτι
καθ' ὁδὸν εἰσὶν οἱ πολέμιοι, ἐ-
πιχειρῶμεν αὐτοῖς. Σαμ. εὖ
λέγεις. σὺ δ' οὖν Λυκῖνε δοκι-
μάζεις; Λυ. ἐγώ σοι φράσω. ἐ-
πειδὴ κεκμηκότες σφόδρα ἐσ-
δεύοντες, ὁπότε καταβαίημεν ἔ-
ωθεν ἐς τὸν Πειραιᾶ, καὶ νῦν
δὴ πεπλήκοντά που σταδίους
προκεχωρήκαμεν, καὶ ὁ ἥλιος
πολὺς, κατὰ μεσημβρίαν γὰρ
ἤδη μάλιστα, ἐνταῦθά που ἐπὶ
ταῖς ἐλαίαις ἐπὶ τὰ ἀναγεγραμ-
μένα σήλας καθίσαντας,
ἀναπαύσασθαι. εἶτα οὕτως ἀ-
ναστάντας, πορεύεσθαι, καὶ
αὐτίκα τὸ λοιπὸν ἐς τὸ ἄστυ. Σαμ. ἦ γὰρ Ἀθήνησιν
ὦ μακάριε εἶναί δοκεῖς, ὅς ἀμφὶ Βρυσιῶνα ἐν τῷ πεδίῳ περὶ
τῶν τειχῶν ἐν τοσούτοις φροντίσεις κάπειτα περὶ τοῦ πολέ-
μου διασκοπούμενος; Λυ. ἐπίμενε. ἐγὼ γὰρ ἤδη φράσω,
καὶ σὺ παρὰ τὸ φανέν δὴ γνώ-
σῃ. Σαμ. φέρε δή, εἰ
σοὶ δοκεῖ καὶ ὅπως ἀνδρες ἀγα-
θοὶ ἐν τοῖς κινδύνοις ἔσεσθε, μὴ
δῆτα προδῶσιν τὸ πάτριον φρόνη-
μα. ἤδη γάρ που καὶ οἱ πολέμιοι
ἐπλησίασαν. ἀλλὰ τὸ μὲ σύν-
θημα, ἔφη ἐνυάλιος. ὑμεῖς δὲ,

auxilijs vndique ipſis accedentibus. Sed dum adhuc in via ſunt hoſtes, adoriamur ipſos. *Sam.* Rectè dicis. Tu verò Lycine quid cenſes? *Lyc.* Equidem tibi dicam. Poſteaquam defeſſi ſumus itinere continuo, ex quo mane in Piræum deſcendimus, & iam nunc trigiata ferè ſtadia proceſſimus, & ſolis ardor magnus (nam circa meridiem maximè iam eſt) hîc alicubi ad oleas, ſuper columnam iſtam inſcriptionibus inſignitam reſidentibus, eſſe quieſcendum: deinde hinc ſurgentibus, eundum, & reliquum viæ ad vrbem abſoluendum. *Sam.* Etiam-ne Athenis, ô beate, eſſe putas, qui circa Babylonem in campo ante muros ſedes inter tot milites de bello deliberans? *Lyc.* Submonuiſti: ego verò ſapere me putabam: & tu, eo quòd ſententiam proferres. *Sam.* Accedemus igitur, ſi tibi videtur: & facite vt fitis viri fortes in periculis, neque patrios ſpiritus prodatis. Iam enim & hoſtes pugnam capeſſunt: quare Enyalius eſto teſſera. Vos autem poſtquam tubicen claſſicum cecinerit,

ἐπειδὰν σημαίνῃ ὁ σαλπιγκτὴς,

ἀλαλάξαντες, καὶ τὰ δόρατα κρούσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἐπιχειρεῖν συμμίξαι τοῖς ἐναντίοις, καὶ ἐντὸς γενέσθαι τῶν τοξευμάτων, ὡς μὴ ἡμᾶς πληγὰς λαμβάνωμεν, ἀκροβολίζεσθαι αὐτοῖς διδόντες. καὶ ἐπειδὴ ἐς χεῖρας ἤδη συνελήλυθαμεν, τὸ μὲν εὐώνυμον, καὶ ὁ Τιμόλαος, ἔρρεψαντο τοῦ καθ' αὑτοὺς, Μήδους ὄντας. τὸ δὲ κατ' ἐμὲ, ἰσόπαλον ἔτι. Πέρσαι γάρ εἰσι, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν αὐτοῖς. ἡ δὲ ἵππος ἅπασα τῶν βαρβάρων, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαύνουσιν. ὥστε ὦ Λυκῖνε, αὐτός τε εὖ ἀγαθὸς γίγνου, καὶ τοῖς μετ' σαυτὸν παρακελεύου δέχεσθαι τὴν ἔμπλασιν. Λυ. ὦ τῆς τύχης. ἐπ' ἐμὲ γὰρ οἱ ἱππεῖς ἅπαντες, καὶ μόνος ἐπιτήδειος αὐτοῖς ἔδοξα ἐπελαύνεσθαι. καί μοι δοκῶ, ὦ βιάζωνται, αὐτομολήσειν, προσδεξαμένου ἐς τὴν παλαίστραν, ἔτι πλεμονῶντας ὑμᾶς καταλιπών. Σαμ. μηδαμῶς. κρατεῖς γὰρ αὐτῶν καὶ σὺ ἤδη τὸ μέρος. ἐγὼ δ' ὡς ὁρᾷς, καὶ μονομαχήσω πρὸς τὸν βασιλέα. προσκαλεῖται γάρ με. καὶ ἀπαλλάξαι πάντως αἰσχρόν. Λυ. νὴ Δία καὶ τρῶσόν γε αὐτὸν μάλα πρὸς αὐτῷ.

exultantes, & clypeos haſtis pulſantes, properate cum aduerſarijs manus conſerere: atque intra teli iactum conſiſtite, vt ne plagas accipiamus, dum illis velitari concedimus. Et poſtquam ad manus ventum iam eſt, ſiniſtrum cornu, & Timolaus, Medos cum quibus congreſſi ſunt, in fugam verterunt. Ego verò A quo adhuc Marte pugno: Perſæ enim ſunt, intérq; eos ipſe rex. Vniuerſus autem barbarorum equitatus in dextrum cornu noſtrum fertur. Quare, ô Lycine, & B ipſe ſis vir fortis; & eos qui tecum ſunt, hortare vt impreſſionẽ fortiter excipiant. *Lyc.* O fortunam! aduerſum enim me equites cuncti, ſolúſque viſus ſum idoneus, C qui contrà ferar. Ac mihi videor, ſi vim adhibeant, tranſfugiturus eſſe, in palæſtram hinc curréns, vos etiamnum belligerantes relinquẽs. *Sam.* Nequaquã: tu enim ipſos ex parte iam vincis. Ego verò, D vt vides, etiam ſingulari prælio cũ rege congrediar. Prouocat enim me, & pugnam detrectare, omnino turpe fuerit. *Lyc.* Per Iouem ab eo confeſtim vulneraberis: nam regium eſt

βασιλικὸν γὰρ τὸ τρῶσαι.

περὶ τὴν ἀρχὴς μαχούμενον. Σαμ. εὖ λέγεις· ἐπιτόλαιον μὲν μοι τὸ βαῦμα, καὶ ὡς εἰς τὰ φανερὰ τοῦ σώματος, ὡς μὴ ὑπὸ τοῦ οὐλοῦ ὕστερον ἄμορφον γένηται. πλὴν ἀλλὰ ὁρᾷς ὅπως ἐπιλάσας, μιᾷ πληγῇ αὐτόν τε, καὶ τὸν ἵππον διέπιερσα τοῦ λογχώ ἀφείς; εἶτα τὸν κεφαλὴν ἀποτεμὼν, καὶ ἀφελὼν τὸ διάδημα, βασιλεὺς ἤδη λέγομαι, προσκυνούμενος ὑφ' ἁπάντων, οἱ βάρβαροι προσκυνεῖτοσαι ἡμῖν, καὶ τ' Ἑλλήνων νόμον ἄρξω, εἷς γραπτὸς ὀνομαζόμενος. ἐπὶ τούτοις ἆρα ἐνθυμεῖτε ὅσας μὲν πόλεις ἐπωνύμους ἐμαυτοῦ οἰκιῶ, ὅσας δὲ καὶ καθαιρήσω ἐλὼν καὶ κρατῶν, αἱ αὖ ὑβείσωσί τι ἐς τὸν ἀρχὸν ἀπάντων δὲ μάλιστα Κυδίαν τὸν πλούσιον μετελεύσομαι, ὃς ὅμορος ἤδη ἂν μοι, ἐξέωσα τοῦ ἀρχοῦ, ἐμβαίνων κατ' ὀλίγον ἐς τὸ ἔσω τῶν ὅρων. Λυ. πέπαυσο ἤδη ὦ Σάμπσι. καιρὸς γάρ σε ἤδη μὲν νενικηκότα τηλικούτῳ μάχῳ, ἐν Βαβυλῶνι ἐυωχεῖσθαι τὰ ἐπίνικια. ἐκτάδιος γὰρ οἶμαί σοι ὁ ἀρχός. Τιμόλαον δὲ ἐν τῷ μέρει εὐωχεῖσθαι ὅσον ἐᾷ ἐκεῖνο. Σαμ. τί δ' οὖν

de regno dimicantem vulnerari. *Sam.* Rectè dicis. At hoc vulnus ſummam tantùm cutem mihi perſtringat, nec in aperta corporis parte, ne poſtea deformis obducatur cicatrix. Cæterùm vides quo pacto incurſando vna plaga, & ipſum, & equum emiſſa haſta tranſadegerim: Deinde amputato capite, & ablato diademate, rex iam factus ſum, qui ab omnibus adoror. Barbari me adorent: ego iuxta Græcorum legem imperabo, atque imperator vnus nominabor. Præterea cogitate quàm multas ciuitates mihi cognomines condam, quámque multas per vim captas deſtruam, ſiquæ aliquam contumeliam regno meo intulerint. At omnium maximè Cydiam iſtum diuitem vlciſcar, qui cùm mihi iam vicinus eſſet, agro me expulit, intus fines paulatim ingrediens. *Lyc.* Deſine tandem Samippe. Tempus enim eſt vt tanta pugna potitus, victoriæ conuiuium Babylone celebres (ſex enim ſtadiorum opinor eſt tibi imperium) & vt viciſſim optet Timolaus quicquid voluerit. *Sam.* Quid igitur Lycine? qualia tibi videor poſtulaſſe?

ὦ Λυκῖνε, οἷά σοι φαίνομαι ἀπαι-

Αν. παρὰ πολὺ ὦ θαυμασιώτατε βασιλέων ὀπιπογώτερα, καὶ βιαιότερα τῶν Ἀδειμάντου. παρ' ὅσον ἐκεῖνος μὲν ἐξύφα, δι' τάλαντα χρύσια ἀπτόμενα φορτείνων τοῖς συμποτικοῖς. σὺ δ', καὶ ἐπιβώσκου μονομαχῶν, καὶ ἐδεδίεις, καὶ ἐφορτίζες νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν. οὐ μόνον γάρ σοι τὰ παρὰ τῶν πολεμίων φοβερὰ ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλαὶ μυεῖαι, καὶ φθόνος παρὰ τῶν συνόντων, καὶ μῖσος, καὶ κολακεία. φίλος δ' οὐδεὶς ἀληθὴς, ἀλλὰ πρὸς τὸ δέος ἅπαντες, ἢ πρὸς τιμὴ ἐλπίδα ἕκαστοι δοκοῦντες εἶναι. ἀπόλαυσις μόλις, οὐδὲ ὀναρ τῶν ἡδέων, ἀλλὰ δόξα μόνον, καὶ πορφυρὶς, χρυσῷ ποικίλη, καὶ ταινία λευκὴ περὶ τῷ μετώπῳ, καὶ δορυφόροι προϊόντες. τὰ δ' ἄλλα κήματος ἀφόρητος, καὶ ἀνδία πολλή. καὶ ἢ χρηματίζειν τοῖς περὶ τὸ πολεμίων ἥκουσι δεῖ, ἢ δικάζειν, ἢ καταπέμπειν τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτάγματα. καὶ ἤτοι ἀφίσηκέ τι ἔθνος, ἢ ἐπαλαιώσουσί τινες τῶν ἔξω τῆς ἀρχῆς. δεδιέναι οὖν δεῖ πάντα, καὶ ὑφορᾶσθαι. καὶ ὅλως, ὑπὸ πάντων μᾶλλον, ἢ ὑπὸ σεαυτοῦ εὐδαιμονίζεσθαι. καὶ γὰρ οὖν καὶ τόδε,

Lyc. Longè, ô præclariſſime regum, laborioſiora, & violentiora, quàm quæ Adimantus, quatenus ille in delicijs verſabatur, & aurea pocula duorum talentorum pondo compotoribus porrigebat. Tu verò in ſingulari certamine vulnerabaris, & metuebas, & curis noctu, & interdiu diſtinebaris. Non ſolùm enim ea quę ab hoſtibus fierent, formidanda tibi erant, ſed & inſidię innumerabiles, & familiarium inuidia, odiũ, & aſſentatio. Amicus autem nullus verus, ſed ad metum omnes, vel ad ſpem beneuolentiam ſimulantes. Fruitio voluptatum, ne per ſomnium quidem: ſed gloria ſolùm, & purpura auro variegata, & candida faſcia circum frontem, & ſatellites præeuntes. Cæterùm labor intolerabilis & acerbitas multa. Et vel ijs qui ab hoſtibus veniunt reſpondendum, vel ius dicendum, vel mittenda ad ſubditos edicta. Et vel gens aliqua defecit, vel ab ijs qui degunt extra imperium, fiunt incurſiones. Quare omnia timenda, & habenda ſuſpecta. Denique ab omnibus potiùs quã à te ipſo beatus prędicaris. Nã hoc quoq;

περὶ τ ἀρχῆς μαχόμενον. Σαμι. εὖ λέγεις· ὀπτέλαιον μοὶ μοι τὸ βαῦμα, καὶ ὡς εἰς τὰ φανερὰ τῦ σώματος, ὡς μὴ ὄ τιὼ οὐλιὼ ὕστερον ἄμορφον ᾖδαι. τιλιὼ ἀλλὰ ὁρᾷς ὅπως ἐπιλάσας, μιᾷ πληγῇ αὐτόν τε, καὶ τὸν ἵππον διέπειρα τιὼ λογχίω ἀφεὶς; εἶτα τιὼ κεφαλιὼ ἀποτεμὼν, καὶ ἀφελὼν τὸ διάδημα, βασιλεὺς ἤδη γέγονα, προσκυνούμενος ὑφ' ἁπάντων, οἱ βάρβαροι προσκυνεῖτοσαν ἡμῖν, κῆ τ Ἑλλιώων νόμον ἄρξω, εἰς φρατηρὸς ὀνομαζόμενος. ἐπὶ τούτοις ἄρα ἐποιῆτε ὅσας μὲν πόλεις ἐπωνύμους ἐμαυτῦ οἰκιῶ, ὅσας ὄ καὶ καθαιρήσω ἑλὼν κῆ κράτος, αἱ αὖ ὑβρεισοῦσί τι ἐς τιὼ ἀρχιώ. ἀπάντων ὄ μάλιστα Κυδίαν τ πλούσιον μετοικίσομαι, ὃς ὅμορός ἤδη ἂν μοι, ἐξέωσε τῆ ἀρχῆ, ἐμβαίνων κατ' ὀλίγον ἐς τὸ ἔσω τῶν ὅρων. Λυ. πέπαυσο ἤδη ὦ Σάμιππε. καιρὸς γάρ σε ἤδη μὲν νενικηκότα παλαιχιώτιω μάχιω, ἐν Βαβυλῶνι εὐφημεῖσθαι τὰ ἐπίνικια. ἐκφάδιος γὰρ οἶμαί σοι ἡ ἀρχή. Τιμόλαον ὄ ἐν τῷ μέρει εὐχεσθαι ὅσα ἂν ἐθέλῃ. Σαμι. τί δ' οὖν

de regno dimicantem vulnerari. *Sam.* Rectè dicis. At hoc vulnus ſummam tantùm cutem mihi perſtringat, nec in aperta corporis parte, ne poſtea deformis obducatur cicatrix. Cæterùm vides quo pacto incurſando vna plaga, & ipſum, & equum emiſſa haſta tranſadegerim? Deinde amputato capite, & ablato diademate, rex iam factus ſum, qui ab omnibus adoror. Barbari me adorent: ego iuxta Græcorum legem imperabo, atque imperator vnus nominabor. Præterea cogitate quàm multas ciuitates mihi cognomines condam, quámque multas per vim captas deſtruam, ſiquæ aliquam contumeliam regno meo intulerint. At omnium maximè Cydiam iſtum diuitem vleiſcar, qui cùm mihi iam vicinus eſſet, agro me expulit, intus fines paulatim ingrediens. *Lyc.* Deſine tandem Samippe. Tempus enim eſt vt tanta pugna potitus, victoriæ conuiuium Babylone celebres (ſex enim ſtadiorum opinor eſt tibi imperium) & vt viciſſim optet Timolaus quicquid voluerit. *Sam.* Quid igitur Lycine? qualia tibi videor poſtulaſſe?

ὦ Λυκῖνε, τίνα σοι φαίνομαι ἤτη-

Αυ. πολὺ ὦ θαυμασιώτατε βασιλέων ἐπιπονώτερα, καὶ βιαιότερα τῶν Ἀδειμάντου. παρ' ὅσον ἐκεῖνος μὲν ἐβύφα, διτάλαντα χρύσια ἐκπώματα φορτείνων τοῖς συμποτικοῖς. σὺ δ', καὶ ἐπιβώσκου μονομαχῶν, καὶ ἐδεδίεις, καὶ ἐφοβήθης νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν. οὐ μόνον γὰρ σοι τὰ παρὰ τῶν πολεμίων φοβερὰ ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλαὶ μυεῖαι, καὶ φθόνος παρὰ τῶν συνόντων, καὶ μῖσος, καὶ κολακεία. φίλος δ' οὐδεὶς ἀληθής, ἀλλὰ πρὸς τὸ δέος ἅπαντες, ἢ πρὸς τιμὴν ἐλπίδα ἕκαστοι δοκοῦντες εἶναι. ἀπόλαυσις μήν, οὐδὲ ὄναρ τῶν ἡδέων, ἀλλὰ δόξα μόνον, καὶ πορφυρὶς, χρυσῷ ποικίλη, καὶ ταινία λευκὴ περὶ τῷ μετώπῳ, καὶ δορυφόροι προϊόντες. τὰ δ' ἄλλα, κόματος ἀφόρητος, καὶ ἀνδία πολλή. καὶ ἢ χρηματίζειν τοῖς παρ' ἡμῶν πολεμίων ἥκουσι δεῖ, ἢ δικάζειν, ἢ καταπέμπειν τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτάγματα. καὶ ἤτοι ἀφίστηκέ τι ἔθνος, ἢ ἐπιλαυθάνουσί τινες τῶν ἔξω τῆς ἀρχῆς. δεδιέναι σοὶ δεῖ πάντα, καὶ ὑφορᾶσθαι. καὶ ὅλως, ὑπὸ πάντων μᾶλλον, ἢ ὑπὸ σεαυτοῦ εὐδαιμονίζεσθαι. καὶ γὰρ σοὶ καὶ τόδε,

Lyc. Longè, ô præclariſſime regum, laborioſiora, & violentiora, quàm quæ Adimantus, quatenus ille in delicijs verſabatur, & aurea pocula duorum talentorum pondo compotoribus porrigebat. Tu verò in ſingulari certamine vulnerabaris, & metuebas, & curis noctu, & interdiu diſtinebaris. Non ſolùm enim ea quę ab hoſtibus fierent, formidanda tibi erant, ſed & inſidię innumerabiles, & familiarium inuidia, odiũ, & aſſentatio. Amicus autem nullus verus, ſed ad metum omnes, vel ad ſpem beneuolentiam ſimulantes. Fruitio voluptatum, ne per ſomnium quidem: ſed gloria ſolùm, & purpura auro variegata, & candida faſcia circum frontem, & ſatellites præeuntes. Cæterùm labor intolerabilis & acerbitas multa. Et vel ijs qui ab hoſtibus veniunt reſpondendum, vel ius dicendum, vel mittenda ad ſubditos edicta. Et vel gens aliqua defecit, vel ab ijs qui degunt extra imperium, fiunt incurſiones. Quare omnia timenda, & habenda ſuſpecta. Denique ab omnibus potiùs quã à te ipſo beatus prędicaris. Nã hoc quoq;

πῶς ὑ ταπεινὸν, ὅτι καὶ νοσεῖς τὰ ὅμοια τοῖς ἰδιώταις, καὶ ὁ πυρετὸς ὑ διαγιγνώσκει σε βασιλέα ὄντα, ἀλλ' ὁ θάνατος δίδωσι τῶν δορυφόρων. ἀνὴ ὀπίσω ὁποτέραν αὐτῷ δοκῇ, ἄγει οἰμώζοντα, καὶ αἰδούμενος τὸ διάδημα; σὺ δ' ὁ ὕπνος ὑψηλὸς καταπεσὼν, ἀνάπεισόν σε τῶ βασιλείῳ θρόνῳ πλὴν αὐτὸν ὁδὸν ἄπει, τοῖς πολλοῖς ἰσότιμος, ἐλαυνόμενος σὺ τῇ ἀγέλῃ τῶν νεκρῶν, χῶμα ὑψηλὸν ὑπὲρ γῆς, καὶ στήλην μακρὰν, ἢ πυραμίδα ἔυγκαμμένην, καὶ γωνίας ἀπολιπὼν, ἐνυπνιώδεσμα καὶ ἀνεπαίσθητα φιλοτιμήματα. εἰκότες δ' οἰκοῦναι, καὶ πόλεις, οὓς ἀνίστασι αἱ πόλεις θεραπεύσαι, καὶ τὸ μέγα ὄνομα, πάντα κατ' ὀλίγον ἀποῤῥεῖ, καὶ ἄπιστον ἀμαλούνωμα. ἐῶ δ' ὅτι μάλιστα ἐπὶ πλεῖστον παραμένῃ, τίς ὅτι ἀπόλαυσις αἰωνίτῳ αὐτῶν ἡμιμένῳ; ὁρᾷς, οἷα μὲ ζῶν ἔτι ἔχεις πράγματα, λέγων, καὶ [illegible] καὶ κάμνων, οἷα δ' [illegible] πλὴν ἀπαλλαγὴν ἔσται; ἀνὴ πόσον αὐτῷ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ἂν σαλπίσῃ αὐτούς, ὥσπερ εἰκὸς αὐλέσαι θυμιτόν, καὶ πράγματα χθὲς εἰδέτω. Τιμο. σκόπει γοῦν ὦ

annon humile & abiectum, quòd eodem modo cũ priuatis ægrotas, & febris in nullo discrimine te regem habet, neque mors tuos satellites metuit, sed superueniens quando visum fuerit, te plorantem ducit, non ventæ diadema? Tu verò ille tam sublimis delapsus, & abreptus à solio regio, eandem viam cum vulgo abis, eodémque honore in mortuorum gregem ageris: tumulũ excelsum supra terram, & longam columnam, aut pyramidem depictis angulis insignem relinquens, intempestiua, & insensibilia ornamẽta. Imagines autem illæ, & templa, quæ colentes ciuitates erigunt, magnúmq; hoc nomen, omnia paulatim defluunt, neglectáque abeunt. Quòd si etiam quàm diutissimè perdurarint, quis quęso fuerit amplius eorũ fructus, cũ sẽsu careas? Vides, qualia dũ viues negotia habiturus sis, metuẽdo, cogitãdo, laborãdo: qualia & post mortem futura sint? Sed iam tuum est optare, Timolaë: ac vt superes istos vide, vt virum prudentem, rerũ que peritum decet. Tim. Considera igitur Lycine, numquid reprehennone dignũ optabo,

[illegible], εἰ τὴν σαλπιγγα ὑφο-

μαι, καὶ ὃ, τι ἂν ἐνδύναι τὶς δυνηθείη. χρυσὸν μὲ οὖν, καὶ θησαυροὺς, καὶ μεδίμνους νομίσματος, ἢ βασιλείας, καὶ πολέμους, καὶ δείματα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἃ εἰκότως διέβαλες, ὡς αἰτήσομαι. ἀβέβαια γὰρ ταῦτά γε, καὶ πολλαὶ ταὶς ἐπιβουλαὶς ἔχοντα, καὶ πλέον τὸ κέδος τὸ ἀπαρὸν ἐν αὐτοῖς ἢ. ἐγὼ δ', βούλομαι τ' Ερμοῦ ἐντυχόντα μοι δοῦναί τινας δακτυλίους τοιούτους τὴν δύναμιν, ἵνα μὴ, ὥσπερ ἀεὶ ἐρρῶσθαι, καὶ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα, καὶ ἄζωστον εἶναι, καὶ ἀπαθῆ. ἕτερον δ', ὡς μὴ ὀφᾶσθαι τ' πειθόμενον, οἷος ἢ ὁ τὸ Γύγου. τ' δὲ τρία, ὡς ἰσχύειν ταὶ δέας μυρίας, καὶ ὅ, τι ἂν ἄχθος ἅμα μυρίοι κινῆσαι μάλις δύναιντο, τοῦτό μοι ῥᾴδιον μόνον αἰωρεῖσθαι. ἔτι δ' καὶ πέτεσθαι, πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀρθέντα. καὶ πρὸς τοῦτό μοι εἶναι δακτύλιόν τινα, καὶ μιν καὶ ἐς ὕπνον καταστᾶσαι, ὁπόσους ἂν ἐθέλω. καὶ ἅπασαν θύραν ἀνοῖσθαί μοι αὐτόματα, χαλωμένου τοῦ κλείθρου, καὶ τὸ μοχλὸν ἀφαιρεμένου. ταῦτα ἀμφότερα, εἰς δακτύλιος δυνάσθω. τὸ δὲ μέγιστον, ἄφλοός τις ἔχω ὑπὸ πᾶσιν ὁ ἥδιστος, ὦ ἑράσμιον εἶναί με,

& quod arguere quispiam possit. Nam aurum, & thesauros, & nummorum modios, aut regna, & bella, & terrores pro imperio, quæ tu meritò reprehendisti, nõ postulabo. Caduca enim hęc multísque insidijs referta: & plus molestiæ habent, quàm dulcedinis. Sed velim vt Mercurius obuiam mihi veniens, annulos det qui vim huiusmodi habeant: vnum quidem, vt rectè semper valeam, & corpore sanus sim, insauciabilis, & affectionis expers: alterum autem, vt conspici non possit qui eum obduxerit: qualis fuit ille Gygis: tertium verò, vt robore superem virorum decem millia: & quod onus hominum simul decem millia vix mouere possent, id ego facilè solus in humeros attollam, præterea procul à terra subuectus volem. Ad hoc quoque annulum habeam, quo in somnum attraham, quos voluero: & mihi accedenti pateat omnis ianua, laxata sera, & dimoto vecte, quæ ambo possit vnus annulus. Et quod maximum est, alius sit supra omnes suauis, qui me reddat amabilem,

πιεισθέντων παντὶ τοῖς ὡραίοις,
καὶ γυναιξὶ, καὶ δήμοις ὅλοις,
καὶ μηδένα εἶναι ἀνέρασον, καὶ
ὅτῳ μὴ πόθεινότατος ἐγὼ, καὶ
ἀπὸ σώματος. ὥστε πολλὰς γυναῖκας A
οὐ φερούσας τὸν ἔρωτα, καὶ ἀνα-
ρτᾶν ἑαυτὰς καὶ τὰ μειράκια
ἐπιμεμηνέναι μοι, καὶ εὐδαί-
μονα εἶναι δοκεῖν, εἴ τινα καὶ
μόνον παροσβλέψαιμι αὐτῶν. εἰ
δ' ἐξερῶμι, κἀκεῖνα ἤδη λύ-
πης ἀπολλύοιμι. καὶ ὅλως, ἐξὸν
ἦ Τάχιστον, ἢ Τλαν, ἢ Φά-
ωνα ἢ χῖον εἶναι μὲ, καὶ ταῦ- C
τα πάντα ἔχειν. μὴ ὀλιγοχρό-
νιον ὄντα, μὴ ἢ κῆ μέτρον
ζῶντα τῆς ἀνθρωπίνης βιοτῆς,
ἀλλ' ἔτη χίλια νέον ἐκ νέου γι-
γνόμενον διαζῆσαι, ἀμοιβὴ τὰ
ἐπ' ἀκμῆς ἀεὶ ἔτη ἀεὶ ἀποδύ- D
μενον τὸ γῆρας, ὥσπερ οἱ ὄφεις. οὐδὲν γὰρ δήπου με, ταῦτα
ἔχοντα. πάντα γὰρ ἐμὰ ἦν αὐ-
τὰ τῶν ἄλλων, ἐξὸν εἰσιόντι
τὰς θύρας ἐξωθεῖσθαι,
καὶ κοιμίζειν τοὺς φύλακας, καὶ
ἀθέατος εἶναι εἰσιών. εἰ δέ τι E
ἐν Ἰνδοῖς, ἢ Τύρροφοίνισσα θέα-
μα παρέδοξον, ἢ κτῆμα τίμιον,
ἢ ὅπως ἀφαγεῖν ἢ πιεῖν ἡδὺ ἢ
κατατερπέμεναι, ἀνὴρ αὐτὸς
ἐπιπτόμενος, ἀπέλαυον ἀπαν-
τα ἐς ὀφθαλμοῦ. καὶ ἐπὶ χύλ-

obductus pueris formoſis, mulieribus, totiſq; populis: neque quenquam amoris expertem eſſe ſinat, & cui non ſim deſiderabiliſſimus, atque in ore: ita vt multæ mulieres amoris impatientia ſeſe ſuſpendant: meique deſiderio adoleſcentuli inſaniant, ſeq; fœlices putent, ſi tantùm aſpexero quempiam ipſorum; ſi verò deſpexero, etiam illi mœrore pereant. Denique Hyacintho, vel Hyla, vel PhaoneChio ſim pulchrior: atque hæc omnia habeam, non breui moriturus, nec ad humanæ vitæ menſuram victurus: ſed per mille annos iuuenis ex iuuene renaſcens, æuum exacturus, circa decimum ſeptimum quemque annum, ſenectutem more ſerpentum ſemper exuendo. Nihil enim mihi deerit, quū hæc habebo: ſiquidem aliena omnia eſſent mea, quatenus poſſem & fores aperire, & cuſtodes ſopire, & ingreſſus ipſe inuiſibilis eſſe. Quod ſi apud Indos, aut Hyperboreos ſpectaculum aliquod mirum foret, aut res aliqua pretioſa, aut quicquid eſu vel potu iucundum, aduehi non curans, ſed cò ipſe aduolans, omnibus ad ſatietatem vſq; fruerer. Et quia gryps alata fera, aut phœnix,

ἄρτιον ἐν Ἰνδοῖς ἀθέατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ ὃ κ τοῦτο ἑώρων αὐ. καὶ τὰς πηγὰς ὃ τὰς Νείλου, μόνος αὐ ἐπισάμιμι, καὶ ὅσον τ γῆς ἀοίκητον, καὶ εἴ τινες αὐτίποδες ἡμῖν οἰκοῦσι, τὸ νότιον τ γῆς ἡμίτομον ἔχοντες. ἔτι ὃ καὶ ἀστέρων φύσιν, κ σελήνης, κ ἀμφὶ ἡλίου, ῥᾳδίως αὐ ἔγνων, ἀπαγγεῖλαι δ' ἂν τῷ πυεὶ. κ τὸ πάντων ἥδιστον, αὐθημερὸν ἀγγεῖλαι ἐς Βαβυλῶνα τίς ἐνίκησεν ὀλυμπιάδ. κ ἀειστάντα, εἰ τύχοιμι ἐν Συρίᾳ, δειπνῆσαι ἐν Ἰταλίᾳ. εἰ δέ τις ἐχθρὸς εἴη, ἀμαυρώσαι κ τοῦτον ἐκ τῶ ἀφανοῦς, πίτρον ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ὑπτερείσθαι τὸ χρανίον. τοὺς τε αὖ φίλους, εὖ ποιεῖν, ὑπερχέαντα κοιμωμένοις αὐτοῖς τὸ χρυσίον. κ μὴν εἴ τις ὑποπτος εἴη, ἢ τύραννος πλούσιος ὑβρίζοι, ἀρέσκοιμος αὐτῷ ὅσον ὑπὸ σφαδικῆς εἶχον, ἀφῆκα φέρεσθαι κ' τῶν χρημάτων. τοῖς, παιδικοῖς ὃ ὁμιλεῖν ἀκωλύτως αὐ ἔξῃ, εἰσίοντα ἀθέατον, κοιμίσαντα ἅπαντας, ἄνευ ἐκείνων μόνων. οἷον ὃ κἀκεῖνο ἦν, τὸν πολεμοῦντας ὑπισκοπεῖν ἔξω εἴλους ὑφαιρούμενον. κ εἰ δόξειέ μοι, ἁρπαδέσθαι αὐ τοῖς ὑπεναντίοις,

auis apud Indos à cæteris videri nequit: ego eam viderem. Nili quoque fontes solus scirem, & terræ quicquid est inhabitabile: & siqui Antipodes ex aduerso habitant, A australem terræ partem dimidiam tenentes. Præterea stellarum, lunæ, ipsiusque solis naturam facilè nossem, vt qui ab igne lædi non possem. Et quod omnium suauissimũ B fuerit, eodem die Babylonem delatus annuntiare possem, quis Olympia vicisset: & si fortè in Syria pransus essem, cœnare in Italia: & siquis mihi foret inimicus, istum ex occulto vlcisci, iniecto in caput saxo, ita vt ipsi caluaria commimueretur: amicis contrà benefacere, aurum dormientibus ipsis effundendo. Quin siquis superbus foret, D aut tyrannus, diues contumeliosus, sublatum ipsum ad stadia viginti, per præcipitia supernè deijcerem. Cum pusionibus autem, nemine prohibente, conuersari mihi liceret, cùm viderẽt nõ possem ingressus, omnésque solis illis exceptis sopirem. Quale verò etiam illud foret, quòd belligerantes tutò spectare possem, extra teli iactum in altum sublatus? Et si videretur, adiungendo me victis, & sopiendo victores, κοιμίσας τὸν κρατοῦντας,

νικᾶν παρεῖχον τοῖς φεύγουσιν, ἀναστρέψασαν ἀπὸ τῆς δοπῆς. καὶ τὸ ὅλον, παιδιὰν ἐποιούμην αὐτὴ τὸν ἀνθρώπινον βίον, καὶ πάντα ἐμὰ ἦν, καὶ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἄλλοις. τοῦτο γὰρ ἄκρα εὐδαιμονία δοκεῖ, μήτε ἀπολέσθαι, μήτε ἐπιβουλευθῆναι δυναμένῳ. καὶ μάλιστα μὲν ὑγείᾳ ἐν μακρῷ τῷ βίῳ. τί οὖν ἀπιστεῖς ὦ Λυκῖνε τοῖς λεγομένοις; Λυ. οὐδὲν ὦ Τιμόλαε. οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἐναντιοῦσθαι σοὶ τοιούτῳ, καὶ ἅμα μυρίους τοὺς ἰσχύι. πολλοὺς ἀλλὰ ἐκεῖνο ἐρήσομαί σε, εἴ που ἄλλον εἶδες ἐν τοσούτοις ἔθνεσιν, ὅσα ὑφέπτης, ἱέρσητα ἤδη αὐδέρα, ὅτῳ παρακεκινηκότα τοὺ γεώμυιον, ὅτι δακτυλίου μικροῦ ὀχούμενον, ὅρη ὅλα κινεῖν ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ δυνάμενον, ἐπίσκεψαι πᾶσι, καὶ ταῦτα, φαλακρὸν ὄντα, καὶ τοὺ ῥῖνα σμόν. ἐπεὶ εἰπέ μοι καὶ τόδε. τί δὴ οὐτοὺχ εἷς δακτύλιος ἅπαντα ταῦτα δύνατα ἐσοι, ἀλλὰ τοσούτοις περιημμένος Ϛαδίῃ, τοὺ ἑκατέρᾳ προφερόμενος χῦ δάκτυλον ἕνα. μᾶλλον γὰρ ἂν πάνυ ὁ ἀριθμὸς, καὶ δύσκολα καὶ τοὺ λῆξιν συμπλαβεῖν. καίτοι ἐγὼ τῆς ἀναγκαιοτάτου

fugientibus ex fuga reuerſis victoriam præberem. In ſumma, ludum quendam facerem vitam humanam, omniáque mea forent, Deúſque cæteris viderer. Atque hæc ſumma fœlicitas eſt, quæ neque perire, neque *inſidijs* peti poteſt: & maximè cum ſanitate per longam ætatem. Quid igitur eſt, tycine, quod in hoc voto culpare queas? *Lyc.* Nihil Timolae: neque enim tutum fuerit aduerſari alato viro, & qui robore decem hominũ millia ſuperat. Verumtamen illud interrogabo te, eequem alium videris inter tot gentes, quas volando oberraſti, virum iam ſenem mente à ſtatu ſuo ita dimota, qui exiguo annulo vectus, totos montes digito mouere poſſeris, amabilem omnibus, ídque cùm caluus eſſet, ſimóque naſo. At verò etiam hoc reſponde mihi: cur tandem vnus annulus omnia iſta ubi præſtare non poſſit: ſed tam multis reuinctus incedes, ſiniſtra per ſingulos digitos grauata. Imò verò excedit numerus, & neceſſe erit etiam dextram oneri ferédo ſuccedere. Atqui vnus, iſq; maximè neceſſarius deeſt, qui obductus,

ἀφεστῆκε, ὃς μεσάζων τὰ

παύσει μωραίνοντα, ἢ πολλὴν τούτῳ κόρυζαν ἀποξύσας. ἢ τοῦτο μὲ καὶ ὁ ἐλλέβορος ἱκανὸς ποιῆσαι, ζωοτέρους ποδεῖς.

Tim. ἀλλὰ πάντως σὺ Λυκῖνε, καὶ αὐτὸς ἔυξη τί ἤδη ποτὲ, ὡς ἂν μάθωμεν οἷα αἰτήσεις ἀνεπίληπτα, καὶ ἀνέγκλητα, ὁ συκοφαντῶν τοὺς ἄλλους.

Lu. ἀλλ' οὐ δέομαι ευχῆς ἐγώ. ἥκομεν γὰρ ἤδη πρὸς τὸ Δίπυλον. καὶ ὁ βέλτιστος οὑτοσὶ Σαμιππος, ἀμφὶ Βαβυλῶνα μονομαχῶν. καὶ σὺ ὦ Τιμόλαε, ἀριστῶν μὲν ἐν Συρίᾳ, δεῖπνῶν δ' ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ τοῖς ἐμοὶ ἐμβάλλοισι σταδίοις κατενεχθήσεσθε, καλὰς ποιοῦντες, ἄλλως τε, καὶ αὖ δεξαίμην πλουτήσας ἐπ' ὀλίγον, ὑπολυμαίνειν τινὰ σπλῆνα διαθοῦσα, μετ' ὀλίγον φιλοῦ τὴν μάζαν ἐδόντα, οἷα ὑμεῖς πίσεσθε μετ' ὀλίγον, ἐπιδὴ ἡ εὐδαιμονία μοῦ ὑμῖν, καὶ ὁ πολὺς πλοῦτος οἴχεται ἀποπάμενος, αὐτοὶ δ' καταβάντες ἀπὸ τῶν θησαυρῶν τε, καὶ διαδημάτων, ὥσπερ ἐξ ἡδίστου ὀνείρατος αἰσχόμενοι, ἀνόμοια τὰ ὑπὸ τῆς οἰκίας ἐνείσεσθε, ὥσπερ οἱ τῶν βασιλέων ὑποκρινόμενοι βαρυφδοὶ ἐξελθόντες ἀπὸ τοῦ θεάτρου, λιμώττοντες οἱ πολλοί. καὶ ταῦτα,

te à ſtultitia cohibeat, multò hoc faſtu deterſo : alioqui helleborus meracior hauſtus, hoc efficere poteſt.

Tim. At omnino Lycine, tu quoque iam tandem aliquid optabis, quo diſcamus qualia ſis poſtulaturus, quæ videlicet reprehendi & culpari nequeãt, tu qui alios refellis.

Ly. At ego voto non opus habeo. Iam enim Dipylum peruenimus : & optimus hic Samippus, dum circa Babylonem ſingulari prælio dimicat : & tu Timolae, dum in Syria quidem prandes, in Italia autem cœnas, etiam ea ſtadia, quæ ad me pertinebant, abſumpſiſtis, rectè ſanè facientes : præſertim cùm nõ probem in breue tempus diteſcere, & ſubuentaneam opulentiam dolendo, poſtmodum tenuem mazam comedere : quod vobis non multò pòſt accidet, poſtquã hæc fœlicitas, magnæque diuitiæ vobis relictis auolarint : ipſi autem digreſſi à theſauris & diadematibus iſtis, tanquam ex ſuauiſſimo aliquo ſomnio excitati, domi diſſimilia omnia inueneritis, perinde vt hiſtriones, regum perſonas agentes, quorũ plerique ex theatro regredientes, fame conficiuntur : idque

μετ' ὀλίγου Ἀγαμέμνονες ὄντες, ἢ Κρέοντες. λυπήσεσθε οὖν ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ δυσαρεστοι ἔσεσθε τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας. καὶ μάλιστα σὺ ὦ Τιμόλαε, ὁπόταν δέῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ, τῆς πτερώσεως διαλυθείσης, καταπεσόντα ἐκ τῆς ἀέρος, χαμαὶ βαδίζειν, ἀπολέσαντα τοὺς δακτυλίους ἐκείνους, ἅπαντας ἀποῤῥύντας, τῶν δακτύλων. ἐμοὶ δὲ καὶ τοῦτο ἱκανὸν, αὐτὴ πάντων ἐπαυρῶν, καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς, τὸ γελάσιμα μάλα ἡδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς πράττετε, τοιούτοις οὖσι, καὶ ταῦτα, φιλοσοφίαν ἐπαγγελλομένοις.

cùm paulò antè Agamemnones, aut Creontes fuerint. Mœrore igitur afficiemini, vt consentaneum est, vobisque res domesticæ displicebunt: & maximè tibi Timolaë, quando necesse tibi erit idem pati, quod Icarus olim, vt dissolutis alis de cœlo delapsus humi incedas, amissis illis annulis, qui de digitis vltro effluxerint. Mihi autem hoc sat erit, vt pro thesauris omnibus, ipsaque Babylone, suauiter admodum rideam ea quę optastis, tam præclara scilicet: idq; cùm ipsi Philosophiam laudetis.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

DIALOCI MERETRICII.

ARGVMENTVM.

Vt in superioribus dialogis, breuioribus quidem illis, Lucianus, cùm superorum, tum inferorum res irridet, sumpta, vt uidetur, occasione partim ex Homero, & cæteris epicis, partim ex Tragœdiarum quoque scriptoribus, ita in hisce meretricum colloquijs, malorum quoque vitia, amores, varias que lasciuiam persequitur, idque accepta eius rei occasione, atque materia ex Menandro, & eius ætatis comœdijs. Eadem enim & illic argumenta tractata esse, ex Latinorum, Terentij ac Plauti conuersionibus conijcturam facere licet.

ΓΛΥΚΕΡΑ, ΚΑΙ ΘΑΙΣ. GLYCERA ET THAIS.

ΓΛΥΚΕΡΑ.

Οὐ φαπώτλω τὸν Θαΐδα τὸν ἀκαρνανα, ὃς πάλαι μὲν Αβρότονον εἶχε, μὴ ταῦτα δ' ἠράδη ἐμοί, τὸ ἐυπάρυφον λέγω, τὸ ἐν τῇ χλαμύδι, οἶδα αὐτὸν, ἢ ἐπιλέλησαι τὸν ἄνθρωπον; Θα. ὠχ, ἀλλὰ οἶδα Γλυκέριον, ἐν πυέπτι μετ' ὑμῶν περιπν ἐν τοῖς ἀλῴοις. τί δ' τοῦτο; ἐώκεις γάρ τι φρὶ αὐτῆ διηγεῖσθαι. Γλ. γοργόνα αὐτὸν ἡ παμπόνηρος φίλη δοκοῦσα εἶναι, ἀπεσπασεν ἀπ' ἐμοῦ ἀπαγαγοῦσα. Θα. καὶ νῶ σοὶ μὲ ἐκεῖνος ἐ τρέπεται, Γοργόναν δ' ἑταίρεαν πεποίηται; Γλ. ναὶ ὦ Θαΐ, καὶ τὸ πρᾶγμα ἡ μεσείως μου ἦψατο. Θα. πονηρὸν μὲν, ὦ γλυκέριον, οὐκ ἀδοκητὸν δ', ἀλλὰ εἰωθὸς γίγεσθαι ὑφ' ἡμῶν τῶν ἑταιρῶν. οὔκουν χρὴ οὔτε ἀνιᾶσθαι ἄγαν, οὔτε μέμφεσθαι τῇ Γοργόνῃ. οὐδὲ γὰ σὶ Αβρότονον ἐπ' αὐτῇ πρότερον ἐμέμψατο. καίτοι φίλαι ἦτε. ἀτὰς ἐκεῖνο θαυμάζω,

GLYCERA.

Ilitem istum Thai, Acarnanem, qui quondam Abrotonum habebat; postea verò me amauit, purpuratum istum dico, nosti-ne ipsum, an oblita es hominis? *Th.* Quid-ni nossem, Glycerium: cùm anno superiore vobiscum in festis arualibus potarit. Sed quid istud? Videris nescio quid de illo narratura esse. *Gl.* Gorgona ipsum, sceleſtissima ista, quæ amica mea videbatur, subductum à me abstraxit. *Th.* Et nunc ille tecum non amplius conuersatur, sed Gorgonam amicam asciuit? *Gl.* Ista est, Thai, nec me res hæc mediocriter afficit. *Th.* Malum quidem hoc est, Glycerium, non tamen inopinatum, sed à nobis meretricibus fieri solitum. Proinde neque nimis mœrendum, neque deGorgona conquerendum. Neque enim Abrotonum mibi priùs ob hoc succensuit: quanquam amicæ inter vos eratis. Sed illud miror,

τί καὶ ἔστιν; ἐπεὶ αὐτῆς ὁ φαπώτης οὗτος, ἐκεῖνος δὲ μὴ πατάπαση τυφλὸς ὄφη. ὃς οὐχ ἑωρᾶκει, ταῖς μὲν τείχας αὐτῷ ἀφαιρεῖ ἔχουσαι, καὶ ὀπτικὸν τὸ μετώπου ἀπημβύας. τὰ χείλη δ', πελιδνὰ, καὶ τεφρικὰ, καὶ πρόχλος λεπτὸς, καὶ σπιγμαὶ ἐν αὐτῷ αἱ φλέβες, καὶ ῥὶς μακρά. ἓν μόνον, ἐυμήκης ὄφη, καὶ ὀρθὴ, καὶ μεθὴ παίυ ἐπαγωγόν. Γλ. οἴει γὰρ ἄν Θαὶ τῷ κάλλει ἡρῆσθαι τὸν ἀκαρνανία; ἢ οἶσθα εἰ φαρμακὶς ἡ Χρυσήριον ἡ μήτηρ αὐτῆς, θεσσαλὰς πανυφάσας ἐπῳδὰς ἐπισαμένη, καὶ τὴν σελήνην καταγούσας φασὶ δ' αὐτὴν καὶ πάνυ τῆς νυκτός. ἐκείνη ἐξέμηνε τὸν ἄνδρωπον, πείσασα τῶν φαρμάκων ἐγχέασα. καὶ νῦν βυνᾶσιν αὐτόν. Θα. καὶ σὺ δ' Γλυκέριον, ἄλλον βυνάσεις. τοῦτον δ', χαίρουσαν ἔα.

quidnam adeò laudet in ea miles iſte : niſi omnino cæcus eſt, qui non viderit illam raro, & in medium frontem deducto eſſe capillitio : deinde liuidis, emortuiſque labijs, exili collo, & extantibus in eo venis, longóque naſo. Vnum ſolum habet, quòd procera eſt, & recta, ridétq; illecebroſum admodum. Gl. An tu putas, Thai, Acarnanem illam formæ cauſa amaſſe? An neſcis, quòd venefica eſt Chryſarium, mater illius, quæ Theſſalas quaſdam incantationes callet, ac lunam deducit? Aiunt autem ipſum etiam volare noctu. Illa in inſaniam vertit hominem, ei temperato pharmaco quod biberet, & nunc ipſum vindemiant. Th. Te quoque, Glycerium, alium vindemiabis : iſtum autem valere ſinas.

MYRTION, ΠΑΜΦΙΛΟΣ, καὶ Δῶρις.

MYRTION.

ΓΑμεῖς ὦ Πάμφιλε τὴν Φίλωνος τοῦ ναυκλήρου θυγατέρα. καὶ ἤδη σε γαμαμικίναι φασίν. εἰ τοσοῦτος ἦν ἐρᾶν

MYRTIVM, PAMPHILVS, ET DORIS.

MYRTIVM.

DVcisne vxorem, Pamphile, Philonis nauclerii filiam? imò iam duxisse te aiunt. Tot autem iuramenti

οὐ ὤμοσας, καὶ τὰ δάκρυα, ἃ ἀκαρεῖ πάντα ὄγκεται, καὶ ἐπιλέλησαι Μυρτίου νῦν. καὶ ταῦτα ὦ Πάμφιλε, ὁπότε κύω μῆνα ὄγδοον ἤδη. τοῦτο γοῦν καὶ μόνον ἐφριάμην τὸ σοῦ ἔρωτος ὅτι μυρτηλικμήτου πεποίηκας, τὴν γαστέρα, καὶ μεταμικρὸν παιδοτροφεῖν δέησει. πρᾶγμα ἑταίρᾳ βαρύτατον. οὐ γὰρ ἐκθήσω τὸ τεχθὲν, καὶ μάλιστα εἰ ἄρρεν γένοιτο, ἀλλὰ Πάμφιλον ὀνομάσασα, ἐγὼ μὲν ἕξω παραμύθιον τῆς ἔρωτος. σοὶ δ' ὀφείλοι ποτὲ ἐπεισελθὼν ἐλεῆσαι, ὡς ἄπιστος γέγηασαι περὶ τὴν ἀθλίαν αὐτῆς μητέρα. γαμεῖς δ' ἐ καλὴν παρθένον. εἶδον γὰρ αὐτὴν ἔναγχος ἐν τοῖς θεσμοφορείοις μετ' ἐκείνης μικρὸς, οὐδέπω εἰδυῖα ὅτι δι' αὐτὴν ἀπ' ἔτι ἔρομαι Πάμφιλον. καὶ σὺ δ' οὖν πρόσθεσον εἶδου αὐτήν. καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἴδε, μή σε ἀπάτω, εἰ πάνυ γλαυκοὺς ἔχει αὐτούς, μηδ' ὅτι διάστροφοί εἰσι, καὶ ἐς ἀλλήλους ὁρῶσι. μᾶλλον δὲ τὸν Φίλωνα ἑώρακας τὸν πατέρα τὸν νύμφης. τὸ πρόσωπον αὐτῆς οἶδα. ὥστε οὐδὲν ἔτι δέησει τὴν συγκάτρα ἰδεῖν. Παμ. ἔτι σου λοιδορῶ ὦ Μύρτιον,

quæ præstitisti, & lachrymæ illæ, breui momento euanuerunt omnia, & Myrtij nunc es oblitus, idque Pamphile, cùm octauum iam mensem ex te prægnans sim. Scilicet hoc solum ex tuo amore consecuta sum, quòd tam ingentem vterum gero: & me propediem oportebit prolem alere, rem meretrici grauissimam. Neque enim fœtum exponam, præcipuè si mas nascatur: sed eo nominato Pamphilo, equidem amoris solamen habebo. Tibi verò exprobrabit aliquando accedens ille ad te, quòd perfidus fueris in miseram ipsius matrem. Cæterùm non formosam virginem ducis. Vidi enim nuper ipsam in Thesmophorijs vnà cum matre, nondum sciens quòd propter ipsam Pamphilum amplius visura non essem. Proin tu quoque antea ipsam contemplare, faciémque & oculos ipsius vide, ne te postea discruciet, quòd eos admodum cæsios habet, neque quòd distorti sunt, & se mutuò aspiciunt. Imò verò Philonem vidisti, patrem puellæ. Faciem igitur illius nosti: quare nihil amplius opus erit filiam videre. *Pam.* Adhuc te, Myrtium, nugantem

ακούσομαι, παρθένους, καὶ γάμους ναυκληρικοὺς διεξιούσης. ἐγὼ δ', ἢ σιμιλώ τινα, ἢ χαλκὴν νύμφιον οἶδα; ἢ ὅτι Φίλων ὁ Ἀλωπεκῆθεν, οἶμαι δὲ ἐκεῖνον A λέγειν σε, θυγατέρα ὅλως εἶχεν ἐφ' ἁλίαν ἤδη γάμους; ἀλλ' ὀφείλει φίλος ὢν ἔτος τῷ πατρί. μέμνημαι γὰρ ὡς ἐφθέγξατο περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ. τάλαντον γὰρ οἶμαι ὀφείλων τῷ B πατρὶ, οὐκ ἤθελεν ἀποτίνειν. ὁ δὲ, παρὰ τοὺς ναυτοδίκας ἀπήγαγεν αὐτὸν, καὶ μόλις ἐξέπραξεν αὐτό. εἶδ' ὅλον, ὡς ὁ πατὴρ ἔφασκεν. οὐ δὲ καὶ γαμεῖν ἐδέδοκτό μοι, ἢ τὸ Δημέα θυγατέρα ἢ τὸ πρίσιον ἐφαπαγκότος ἀφεῖς, καὶ ταῦτα, φεῦ μικρὸς αἰσχύνη ἦσαν, ἢ φίλωνος ἐγάμουν ἄν. σὺ δὲ πόθεν ταῦτα ἤκουσας; ἢ συντέθηκας αὐτὴ ὦ Μύρτον κρυφαί τινας ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα; Μυρ. ἀλλ' οὐ γαμεῖς ὦ Πάμφιλε; Παμ. μέμνησο ὦ Μύρτον, ἢ κραιπαλᾷς. καίτοι χθὲς οὐ πάνυ ἐμεθύσθημεν. Μυρ. ἢ Δωρὶς αὕτη ἐλύπησέ με. πεμφθεῖσα γὰρ ὡς ἔρια ὠνήσατό μοι ἐπὶ τῷ χασίᾳ, καὶ εὔξατο τὴν λεχείᾳ ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ, λεσβίαν ἔτι ἐπιτύχοιμι αὐτῇ.

audiam, ac nuptias nescio quas nauticas cōmemorantem. Egon' autem, aut simam aliquam, aut formosam sponsam noui? aut Philonem Alopecensem (illum enim opinor te dicere) filiam habere nubilem? At neque patri amicus hic est. Memini enim de pacto nautico eum cum hoc nuper iudicio cōtendere. Nam talentum opinor debens patri, soluere nolebat. Pater autem ipsum apud nautarum iudices accusauit: tum ęgrè illud exoluit, neque totum, vt aiebat pater. Quòd si vxorē ducere mihi visum esset, Demeæ relicta filia, eius qui superiore anno exercitum duxit, idque cum mihi sit consobrina, Philonis filiam vxorem ducerem? Tu verò vnde ista audisti? an fortè ipsa, Myrtium, hoc effinxisti, cū nouis quibusdam zelotypijs vmbratilem pugnam exercendo? *Myrt.* Nunquid eam vxorem non ducis Pamphile? *Pam.* Insanis Myrtium, aut certè temulenta es: atqui heri non admodum inebriati fumus. *Myrt.* Doris hæc mœrore isto affecit me. Missa enim vt lanas ad ventrem emeret mihi, & Dianæ vota pro me faceret, Lesbiam, ait, fortè conueniſſe ſe.

Quin

ἐᾶλλον ὃ οὐ αὐτῷ. ὦ Δωρὶ λέγε, ἄνδρ' ἀκήκοας, εἰ μὴ ἐπλάσω αὐτά. Δω. δῆ σπεύδω ὦ δέσποινα; εἴ τι ἐψευσάμην. ἐπὶ γὰρ τὸ ἀριστεῖον ἐλθόμην, εὑρίσκει μοι ἡ λεσβία μειδιῶσα, καὶ φησὶν, ὁ ἑταῖρος ὑμῶν ὁ Πάμφιλος, γαμεῖ τὴν φίλωνος θυγατέρα. εἰ δ' ἀπιστοίην, ἧξιε με παραγκύψασαν εἰς τὸ στενωπὸν ὑμῶν ἰδεῖν πάντα κατεσκευασμένα, καὶ αὐλητρίδας, καὶ θορυβῶν, καὶ ὑμεναιοῦντάς τινας. Παρ. τί οὖν, παρέκυψας ὦ Δωρεί; Δω. καὶ μάλα. καὶ εἶδον ἅπαντα ὡς ἔλεγεν. Παμ. μανθάνω τὴν ἀπάτην. ὅτι πάντα ἡ λεσβία Δωρεί, ὡς σὲ ἐψεύσατο, καὶ συνταλαίπωρον ἀπήγγελκας Μυρτίῳ τὰληθῆ μάτην ἐτάραξας. οὔτε γὰρ ἡμῶν οἱ γάμοι. ἀλλὰ νῦν ἀνεμνήσθην ἀκύπας ὁ μιξός. ὁπότε χθὲς ἀπέστρεψα παρ' ὑμῶν, ἔφη γὰρ, ὦ Πάμφιλε, ὁ μὲν πλησιώτης σοι Χαρμίδης ὁ τοῦ γείτονος Ἀρισταίνετου υἱὸς, γαμεῖ ἤδη, καὶ σωφρονεῖ. σὺ δ', μέχρι τίνος ἑταιρᾷ σύνει; τοιαῦτα παρακούων αὐτῆς, εἰς ὕπνον κατεκλινόμην. εἶτα ἕωθεν περιῆλθον ἀπὸ τῆς

Quin potiùs huic narra Dori, quæ audisti, nisi tute finxisti ea. *Dor.* At vapulem herà, si quicquam mentita sum. Cùm enim ad Prytaneum veniſſem, obuiam fit mihi Lesbia ſubridens, atque ait, Amator veſter Pamphilus, vxorem ducit Philonis filiam. Ac ſi credere nollem, iuſſit vt in angiportum veſtrum intrò aſpicerem omnia ſertis ornata, tibicinas, tumultum, & aliquos qui canerent hymenæum. *Pam.* Quid igitur? introſpexiſti Dori! *Do.* Ità ſanè, vidique omnia quæ illa dixit. *Pam.* Intelligo errorem: neque tibi omnia, Dori, Lesbia mentita eſt: & tu vera quoque Myrtio renuntiaſti: verùm fruſtrà turbatæ eſtis. Neque enim nuptiæ illæ apud nos fiunt. Sed nunc in mentem venit quod ex matre audiui, quando à vobis heri domum reuerſus fui. Nam dixit, tuus hic æqualis Charmides, Pamphile, vicini Ariſtæneti filius, vxorem iam ducit, & reſipiſcit: tu verò quouſque tandem cum meretrice conſuefces? His negligenter auditis, in ſomnum ſum prolapſus. Dein mane exurgẽs, domo ſtatim exiui. Itaq; nihil eorum vidi, quæ

οἰκίας. ὥστε οὐδὲν εἶδον, ὧν ἡ

Δωεὶς ὕστερον εἶδεν. εἰ δ' ἀπιστεῖς, αὖθις ἀπελθοῦσα ὦ Δωεὶ, ἀκριβῶς ἰδὲ, μὴ τὸ στεγανὸν, ἀλλὰ τὴν θύραν, ποτέρα δῆτα ἡ κατεσκευμένη. ἐυρήσεις γὰρ πλὴν τοῦ γειτόνων. Μυρ. ἀπίστουσα ὦ Πάμφιλε. ἀπηγξάμην γὰρ ἄν, εἴ τι τοιοῦτο ἐγίνετο. Παμ. ἀλλ' οὐκ ἄν ἐγένετο. μηδ' οὕτω μανείην, ὡς ὀλαθεῖσα Μυρτίου. καὶ ταῦτα, ἤδη μοι κυούσης παιδίον.

postea Doris vidit. Quòd si mihi non credis, denuo hinc abiens Dori, diligenter inspice, non angiportum, sed ianuam, vtra sertis exornata sit: vicinorum enim illam comperies. *Myrr.* Seruasti me Pamphile. Strangulassem equidem me, si tale quid factum fuisset. *Pam.* At factum non est: neque ita insaniuero, vt Myrtij obliuiscar, præsertim cùm ex me vterum iam gerat.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ φίλιννα. ΜΗΤΗΡ.

MATER, ET PHILINNA. MATER.

Ε Μαίνῃ ὦ φίλιννα, ἢ τί ἔπαθες ἐν τῷ ξυμπισίῳ χθές; ἦκε γὰρ παρ' ἐμὲ Δίφιλος ἔωθεν δακρύων, καὶ διηγήσατό μοι ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ. μεμεθύσθαι γάρ σε, καὶ ἐς τὸ μέσον ἀναστᾶσαν, οἰχωκέναι, αὐτῷ διακωλύοντος. καὶ μὴν ταῦτα, φίλιννα Λαμπρίαν τὴν ἑταίρην αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ ἐκαλίπτηί σοι, καταλιποῦσαν αὐτὸν, ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Λαμπρίαν, καὶ περιβαλεῖν ἐκεῖνον. ἐαυτὸν δὲ ἀποπνίγεσθαι, τούτων γενομένων. ἀλλ' οὐδὲ τὴν νύκτα οἶμαι συνεκάθευδες. καταλιποῦσα δὲ δακρύουσα,

AN insaniuisti Philinna, vel quid heri in conuiuio tibi accidit? Venit enim ad me Diphilus mane lachrymans: & mihi acceptam à te iniuriam narrauit. Ebriam enim fuisse te, & in medium progressam saltasse ait, ipso prohibente: postea etiam sodalem suum Lampriam osculatam fuisse, & quòd tibi succensuerit, ipso relicto ad Lampriam transijsse, eúmque amplexatam esse: sese verò disperijsse cùm hæc fierent. Sed neque noctu, opinor, concubuisti cum eo, relicto autem lachrymante,

μόνη ὀπὶ τ πλησίον σίμπεδος
κατέκεισο ἁδουσα, ἡ λυπεῦσα
ἐκεῖνον. Φι. τὰ γὰρ αὐτῆ σοι ὦ
μῆτερ, ἃ διηγήσατο ; ἃ γὰρ αὐ
σιωπῶσ' ἐνεις αὐτῷ ὑβρεις ἦλθ' ὀν-
π. ὃς ἐμοῦ ἀφέμενος, ἐκοινο-
λογεῖτο Θαΐδι τῇ Λαμπρίου
ἑταίρᾳ, μηδέπω ἐκείνε παρόν-
τος. ἐπεὶ δ' χαλεπαίνουσαν εἶδέ
με, καὶ διένευσα αὐτῷ οἷα πιεῖν,
τὸ ὠτὸς ἄκρον ἐφαψάμενος,
ἀναπλάσας τὸν ἀυχένα τῆς
Θαΐδος, ἐτίλησεν οὕτω σφο-
φυῶς, ὥστε μόλις ἀπεσπα-
σεν τὰ χείλη. εἶτ' ἐγὼ μὲν,
ἐδάκρυον. ὁδὶ, ἐγέλα, καὶ σφὸς
τὴν Θαΐδα πολλὰ σφὸς τὸ
οὖς ἔλεγε, κατ' ἐμοῦ δηλαδή.
καὶ ἡ Θαὶς ὑμειδία, βλέπουσα
σφὸς ἐμέ. ὡς δ' σφοῖόντα ἤ-
σθοντο τὸν Λαμπρίαν, καὶ ἐκο-
ρέσθησαν ποτε φιλοῦντες ἀλ-
λήλυς, ἐγὼ μὲν ὅμως παρ' αὐ-
τὴ κατεκλίθην, ὡς μὴ καὶ τοῦ-
το σφοφασίζοιτο ὕστερον. ἡ Θαὶς
δ' ἀναστᾶσα, ὀρχήσατο σφὸς
τὴν, ἀπογυμνώσα σπουδὴ τὰ
σφυρά, ὡς μόνη καλὰ ἔχου-
σα. καὶ ἐπειδὴ ἐπαύσατο,
ὁ Λαμπρίας μὲν ἐσίγα, καὶ
ὅπερ οὐδέν. Δίφιλος δ', ὥσ-
περ εἴωθε, τὸ εὔρυθμον, καὶ τὸ κεχο-
ρηγημένον, καὶ ὅτι εὖ σφὸς

sola in proximo grabbato iacuisti, cantillans, & ægrè faciens illi. *Phil.* At ea quæ ipse fecit, mater, tibi nequaquam narrauit: neque enim, cùm fuerit adeò contumelioſus, patrocinaberis ipſi: qui me relicta, ſermones ſubinde cum Thaide amica Lãpriæ conferebat: cũ ille nondum adeſſet. Poſtquam autẽ videbat indignè ferre me, & hominem, eorũ quę faciebat nutu admonebam, ille ſummа auricula apprehenſam, & ceruice ad ſe reclinatã Thaidem oſculatus eſt, ita impreſſo ore, vt vix inde labia retraheret. Proinde ego quidem lachrymabar, ille verò ridebat, multâque in aurem Thaidi ſuſurrabat, de me videlicet. Et Thais quoque ad me reſpiciens, ſubridebat. Vbi autem aduenire Lampriam animaduerterunt, tãdémque oſculis mutuis ſatiati fuerunt: ego tamen accubui cum ipſo, vt ne in poſterum etiam hoc cauſari poſſet. Surgens autem Thais, primùm ſaltauit, nudatis multum malleolis, quaſi ſola pulchros eos haberet: quæ poſtquam deſijt, tacebat Lamprias, & nihil dicebat. Sed Diphilus laudibus extollebat concinnitatem geſtus, rectéque actam ſaltationem, quódque ad

νικᾶν παρῖχον τοῖς φεύγουσιν, ἀναφλῶσαι ἀπὸ τῆς ῥοπῆς. καὶ τὸ ὅλον, πολλὰ ὑποτύμπανα αὐτὸ τῶν ἀνθρώπων βίον, καὶ πάντα ἐμὰ ἰῶ, καὶ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἄλλοις. τοῦτο μὲν ἄκρα εὐδαιμονία ἦν, μήτε ἀπολέσθαι, μήτε ἐπιβουλευθῆναι δυναμένῳ. καὶ μάλιστα μὲν ὑγείας ἐν μακρῷ τῷ βίῳ. τί οὖν αἰτιᾶσαι ὦ Λυκῖνε καὶ ἐγκαλεῖς; Λυ. οὐδὲν ὦ Τιμόλαε. οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἐναντιοῦσθαι ἀνδρὶ πλουσίῳ, καὶ ἔτι μείζους τῶν ἐμῶν. πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνο ἐρήσομαί σε, εἴ που ἄλλον εἶδες ἐν τοσούτοις ἔθνεσιν, ὅσα ἐφόρησας, γέροντα ἤδη οὕτω, ὅτου παρακεκινηκότα τὸν γνώμονα, ἐπὶ δακτυλίου μικροῦ ὀχούμενον, ὅπη ἂν ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ διανέμωμεν, ἐπέρχεσθαι πᾶσι, καὶ ταῦτα, φαλακρὸν ὄντα, καὶ τῶν ῥινῶν σμικρότερον. ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε. τί δὴ ποτὲ οὐχ οἷός δακτύλιος ἅπαντα ταῦτα διατιθέναι, ἀλλὰ τοσούτοις πεπιεσμένος ἕδεσι, τὸν δεξιτερὸν προφερόμενος καὶ δακτύλιον ἴνα. μᾶλλον δ' ἐφέπεται ὁ ἀριθμὸς, καὶ δεήσει καὶ τὸν δεξιὸν συναπολαβεῖν. καίτοι ἴσως τοῦ ἀγχιστάτου

fugientibus ex fuga reuersis victoriam præberem. In summa, ludum quendam facerem vitam humanam, omniáque mea forent, Deúsque cæteris viderer. Atque hæc summa fœlicitas est, quæ neque perire, neque infidijs peti potest: & maximè cum sanitate per longam ætatem. Quid igitur est, tycine, quod in hoc voto culpare queas? *Ly.* Nihil Timolae: neque enim tutum fuerit aduersari alato viro, & qui robore decem hominũ millia superat. Verumtamen illud interrogabo te, eequem alium videris inter tot gentes, quas volando oberrasti, virum iam senem mente à statu suo ita dimota, qui exiguo annulo vectus, totos montes digito mouere potueris, amabilem omnibus, idque cùm caluus esset, simóque naso. At verò etiam hoc respondemihi: cur tandem vnus annulus omnia ista tibi præstare non possit: sed tam multis reuinctus incedes, sinistra per singulos digitos grauata. Imò verò excedit numerus, & necesse erit etiam dextram oneri ferre do succedere. At qui vnus, isq; maximè necessarius deest, qui obductus,

ἐγγὸς δεῖ, ὃς περιφέρει σε,

παύσει μωραίνοντα, ἢ πολλὴν παύτιλω κόρυζαν ἀποξύσας. ἢ τοῦτο μὲ καὶ ὁ ἐλλέβορος ἱκανὸς ποιῆσαι, ζωρότερος ποθείς. Τιμο. ἀλλὰ πάντως ὦ Λυκῖνε, καὶ αὐτὸς ἔυξη τί ἤδη ποτὲ, ὡς ἂν μάθωμεν οἷα αἰτήσεις ἀνεπίληπτα, καὶ ἀέγκλητα, ὁ συκοφαντῶν τὸν ἄλλους. Λυ. ἀλλ' οὐ δέομαι ευχῆς ἐγώ. ἥκομεν γὰρ ἤδη σχεδὸν τὸ Δίπυλον. καὶ ὁ βέλτιστος οὑτοσὶ Σάμιππος, ἀμφὶ Βαβυλῶνα μονομαχῶν. καὶ σὺ ὦ Τιμόλαε, ἀειζῶν μὲ ἐν Συρίᾳ, δειπνῶν δ' ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ τοῖς ἐμοὶ ἐπιβάλλουσι σταδίοις κατηχήσασθε, κἀμὲ ποιοῦντες, ἄλλως τε, ἂν ἀθρόαν πλουτήσας ἐπ' ὀλίγον, ὑπολιπόμενόν τινα πλοῦτον διαδῦναι, μετ' ὀλίγον ψιλὴν τὴν μάζαν ἐδόντων, οἷα ὑμεῖς πείσεσθε μετ' ὀλίγον, ἐπισὰν ἡ εὐδαιμονία μὴν ὑμῶν, καὶ ὁ πολὺς πλοῦτος οἴχηται ἀποπλέων, αὐτοὶ δ' καταβάντες ἀπὸ τῶν θησαυρῶν τε, καὶ διαδημάτων, ὥσπερ ἐξ ἥδυσμάτος ὀνείρατος αἰσχρόμενοι, ἀνόμοια τὰ ὑπὸ τῆς οἰκίας ἐυρήσητε, ὥσπερ οἱ τὸν βασιλεῖς ὑποκρινόμενοι βαρυφδοὶ ἐξελθόντες ἀπὸ τοῦ θεάτρου, λιμώττοντες οἱ πολλοί. καὶ ταῦτα,

A

B

C

D

E

te à ſtultitia cohibeat, multò hoc faſtu deterſo : alioqui helleborus meracior hauſtus, hoc efficere poteſt. *Tim.* At omnino Lycine, tu quoque iam tandem aliquid optabis, quo diſcamus qualia ſis poſtulaturus, quæ videlicet reprehendi & culpari nequeãt, tu qui alios refellis. *Ly.* At ego voto non opus habeo. Iam enim Dipylum peruenimus : & optimus hic Samippus, dum circa Babylonem ſingulari prælio dimicat : & tu Timolae, dum in Syria quidem prandes, in Italia autem cœnas, etiam ea ſtadia, quæ ad me pertinebant, abſumpſiſtis, rectè ſanè facientes: præſertim cùm nõ probem in breue tempus diteſcere, & ſubuentaneam opulentiam dolendo, poſtmodum tenuem mazam comedere : quod vobis non multò pòſt accidet, poſtquã hæc fœlicitas, magnæque diuitiæ vobis relictis auolarint : ipſi autem digreſſi à theſauris & diadematibus iſtis, tanquam ex ſuauiſſimo aliquo ſomnio excitati, domi diſſimilia omnia inueneritis, perinde vt hiſtriones, regum perſonas agentes, quorũ plerique ex theatro regredientes, fame conficiuntur: idque

μετ' ὀλίγου Ἀγαμέμνονες ὄντες, ἢ Κρέοντες. λυπήσεσθε οὖν ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ δυσαρεστοι ἔσεσθε τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας. καὶ μάλιστα σὺ ὦ Τιμόλαε, ὁπόταν δέῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ, τῆς περιόστεως διαλυθείσης, καταπεσόντα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, χαμαὶ βαδίζειν, ἀποβαλόντα τοὺς δακτυλίους ἐκείνους, ἅπαντας ἀποῤῥυέντας, τῶν δακτύλων. ἐμοὶ δ' καὶ τοῦτο ἱκανὸν, αὐτὴ πάντων θησαυρῶν, καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς, τὸ γελάσαι μάλα ἡδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς πράττετε, τοιούτοις οὖσι, καὶ ταῦτα, φιλοσοφίαν ἐπαγγελλομένοις.

cùm paulò antè Agamemnones, aut Creontes fuerint. Mœrore igitur afficiemini, vt consentaneum est, vobisque res domesticæ displicebunt: & maximè tibi Timolaë, quando necesse tibi erit idem pati, quod Icarus olim, vt dissolutis alis de cœlo delapsus humi incedas, amissis illis annulis, qui de digitis vltro effluxerint. Mihi autem hoc sat erit, vt pro thesauris omnibus, ipsaque Babylone, suauiter admodum rideam ea quę optastis, tam præclara scilicet: idq; cùm ipsi Philosophiam laudetis.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

DIALOGI MERETRICII.

ARGVMENTVM.

Vt in superioribus dialogis, breuioribus quidem illis, Lucianus, cùm superorum, tum inferorum res irridet, sumpta, vt uid est, occasione partim ex Homero, & cæteris epicis, partim ex Tragœdiarum quoque scriptoribus, ita in hisce meretricum colloquiis, mulierum quoque vitia, amores, varias quoque lasciuiam persequitur, idque accepta eius rei occasione, atque materia ex Menandro, & eius statu comœdijs. Eadem enim & illic argumenta tractata esse, ex Latinorum, Terentij ac Plauti conuersionibus coniecturam facere licet.

ΓΛΥΚΕΡΑ, ΚΑΙ ΘΑΙΣ. GLYCERA ET THAIS.

ΓΛΥΚΕΡΑ.

Οὐ φαπώτιω Θαΐ τὸν ἀκαρναν᾽α, ὃς πάλαι μὲν Αβρότονον εἶχε, μὴ ταῦτα δ᾽ ἠράσθη ἐμέ, τὸν ἐυπάρυφον λέγω, τὸν τὴν χλαμύδι, οἶσθα αὐτὸν, ἢ ἐπιλέλησαι τὸν ἄνθρωπον; Θα. νη, ἀλλὰ οἶδα Γλυκέριον, καὶ πυίπτ μετ᾽ ὑμῶν πέρυσιν ἐν τοῖς ἀλῴοις. τί δ᾽ τοῦτο; ἔοικεις γάρ τι περὶ αὐτῷ διηγεῖσθαι. Γλ. γοργόνα αὐτὸν ἡ παμπόνηρος φίλη ἐδοκοῦσα εἶναι, ἀπεσπασεν ἀπ᾽ ἐμοῦ ἀπαγαγοῦσα. Θα. καὶ νωῦ σοὶ μὲ ἐκεῖνος ἐ ξυνεστιν, Γοργόναν δ᾽ ἑταίρεαν πεποιηται; Γλ. ναὶ ὦ Θαΐ, καὶ τὸ πρᾶγμα ἐ μετρίως μοῦ ἦλατο. Θα. πονηρὸν μὲν, ὦ γλυκέριον, οὐκ ἀδοκητον δ᾽, ἀλλὰ ἐωθὸς γίγνεσθαι ὑφ᾽ ἡμῶν τῶν ἑταιρῶν. οὔκουν χρὴ οὔτε ἀνιᾶσθαι ἄγαν, οὔτε μέμφεσθαι τῇ Γοργόνῃ. οὐδὲ γὰ σὶ Αβρότονον ἐπ᾽ αὐτῷ πρότερον ἐμέμψατο. καίτοι φίλαι ἦτε. ἀτὰρ ἐκεῖνο θαυμάζω,

GLYCERA.

Illitem istum Thai, Acarnanem, qui quondam Abrotonum habebat, postea verò me amauit, purpuratum istum dico, nosti-ne ipsum, an oblita es hominis? *Th.* Quid-ni nossem, Glycerium: cùm anno superiore vobiscum in festis arualibus potarit. Sed quid istud? Videris enim nescio quid de illo narratura esse. *Gl.* Gorgona ipsum, sceleſtissima ista, quæ amica mea videbatur, subductum à me abstraxit. *Th.* Et nunc ille tecum non amplius conuersatur, sed Gorgonam amicam asciuit? *Gl.* Ista est, Thai, nec me res hæc mediocriter afficit. *Th.* Malum quidem hoc est, Glycerium, non tamen inopinatum, sed à nobis meretricibus fieri solitum. Proinde neque nimis mœrendum, neque deGorgona conquerendum. Neque enim Abrotonum tibi priùs ob hoc succensuit: quanquam amicæ inter vos eratis. Sed illud miror,

τί καὶ ἐπῄνεσεν αὐτῆς ὁ γραπώ-
της οὗτος, ὡς τὸς εἰ μὴ πεπτά-
πασι τυφλὸς ὄϛιν. ὃς ἀχ ἑωρά-
κει, ταὶ μὶ τείχας αὐτῷ ἀφαι-
ὰς ἔχουσαν, καὶ ὀπτικὸν τῶ A
μετώπου ἀπημβράς. τὰ χείλη
ϑ, πλιδνὰ, καὶ τετρικὰ, ϗ
τραχήλος λεπτὸς, ϗ ὀπίσκιοι
ἐν αὐτῷ αἱ φλέβες, ϗ ῥὶς μα-
κρά. ἓν μόνον, ὐμύκης ὄϛι, B
ϗ ὀρθὴ, καὶ μειδιᾷ παύ
ὑπαγωγόν. Γλ. οἶει γὰ ὦ
Θαΐ τῷ κάλλει ἡδῆσθαι τὸν
ἀκμαργᾶν; ϗα οἶδα ὃς φαρμα-
κὶς ἡ Χρυσήριον ἡ μάτηρ αὐτῆς, C
Θεσσαλὰς τινας ὡδὰς ὑπεσαμέ-
νη, ϗ τὴν σελήνην καταγου-
σας; φασὶ ϑ αὐτὴν καὶ πτηνὰ
τῆς νυκτός. ὠνήσῃ ἐξέμενε
τὸν ἄνδρωπον, πρὶν τῶν φαρ-
μάκων ἐγχάπα. ϗ τῶν ζυγῶ-
σιν αὐτόν. Θα. ϗ σὺ ὦ Γλυ-
κήριον, ἄλλον ζυγώσεις. τοῦτον
ϑ, χαίρειν ἔα.

quidnam adeò laudet in ea miles iſte : niſi omnino cæcus eſt, qui non videre illam raro, & in multum frontem deducto eſſe capillitio : deinde linidis, emortuiſque labijs, exili collo, & extantibus in eo venis, longóque naſo. Vnum ſolum habet, quòd procera eſt, & recta, ridétq; illecebroſum admodum. Gl. An tu putas, Thai, Acarnanem illam formæ cauſa amaſſe? An neſcis, quòd venefica eſt Chryſarium, mater illius, quæ Theſſalas quaſdam incantationes callet, ac lunam deducit? Aiunt autem ipſam etiam volare noctu. Illa in inſaniam vertit hominem, ei temperato pharmaco quod biberet, & nunc ipſum vindemiant. Th. Te quoque Glycerium, alium vindemiabis : iſtum autem valere ſinas.

ΜΥΡΤΙΟΝ, ΠΑΜΦΙΛΟΣ, ϗ Δῶρις.

MYRTIVM, PAMPHILVS, ET DORIS.

ΜΥΡΤΙΟΝ.

ΓΑμεῖς ὦ Πάμφιλε τὴν
φίλωνος τὸν ναυκλήρου θυ-
γατέρα. καὶ ἤδη σε γαμαμικέναι φασίν. οἱ τοσοῦτοι ϑ ὅρκοι

MYRTIVM.

DVciſne vxorem, Pamphile, Philonis nauclerii filiam? imò iam duxiſſe te aiunt. Tot autem iuramenta

οὐδ' ὤμοσας, καὶ τὰ δάκρυα, ἃ ἀκριβῶς πάντα οἶχεται, καὶ ἐπιλέλησαι Μυρτίου νῦν. καὶ ταῦτα ὦ Πάμφιλε, ὀκτὼ κύουσα μῆνα ὄγδοον ἤδη. τοῦτο γοῦν καὶ μόνον ἐφριάμβευσα τὸ σοῦ ἔρωτος ὅτι μου τηλικαύτην πεποίηκας, τὴν γαστέρα, καὶ μεταμικρὸν παιδοτροφεῖν δεήσει. πρᾶγμα ἑταίρᾳ βαρύτατον. οὐ γὰρ ἐκθήσω τὸ τεχθέν, καὶ μάλιστα εἰ ἄρρεν γένοιτο, ἀλλὰ Πάμφιλον ὀνομάσασα, ἐγὼ μὲν ἕξω παραμύθιον τοῦ ἔρωτος. σοὶ δ' ὀφείλει ποτὲ προσελθὼν ἐκεῖνος, ὡς ἄπιστε γεγάμησαι περὶ τὴν ἀθλίαν αὐτῆς μητέρα. γαμεῖς δ' ἢ κἀμὲ παρθένον. εἶδον γὰρ αὐτὴν ἔναγχος ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις μετὰ τῆς μητρὸς, οὐδέπω εἰδυῖα ὅτι δι' αὐτὴν ἐκ ἔτι ὄψομαι Πάμφιλον. καὶ σὺ δ' οὖν πρόσθεν ἴδου αὐτήν. καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἴδε, μή σε φιλάτω, εἰ παῦ γλαυκοὺς ἔχει αὐτούς, μηδὲ ὅτι διάστροφοί εἰσι, καὶ ἐς ἀλλήλους ὁρῶσι. μᾶλλον δὲ τὸν Φίλωνα ἐώρακας τὸν πατέρα τὸν νύμφης. τὸ πρόσωπον αὐτῆς οἶδα. ὥστε οὐδὲν ἔτι δεήσει τὴν θυγατέρα ἰδεῖν. Παμ. ἔτι σοῦ ληρούσης ὦ Μύρτιον,

quæ præstitisti, & lachrymæ illæ, breui momento euanuerunt omnia, & Myrtij nunc es oblitus, idque Pamphile, cùm octauum iam mensem ex te prægnans sim. Scilicet hoc solum ex tuo amore consecuta sum, quòd tam ingentem vterum gero: & me propediem oportebit prolem alere, rem meretrici grauissimam. Neque enim fœtum exponam, præcipuè si mas nascatur: sed eo nominato Pamphilo, equidem amoris solamen habebo. Tibi verò exprobrabit aliquando accedens ille ad te, quòd perfidus fueris in miseram ipsius matrem. Cæterùm non formosam virginem ducis. Vidi enim nuper ipsam in Thesmophorijs vnà cum matre, nondum sciens quòd propter ipsam Pamphilum amplius visura non essem. Proin tu quoque antea ipsam contemplare, faciémque & oculos ipsius vide, ne te postea discrucier, quòd eos admodum cæsios habet, neque quòd distorti sunt, & se mutuò aspiciunt. Imò verò Philonem vidisti, patrem puellæ. Faciem igitur illius nosti: quare nihil amplius opus erit filiam videre. Pam. Adhuc te, Myrtium, nugantem

ακούσομαι, παρθένους, καὶ γάμους ναυκληρικοὺς διεξιούσης. ἐγὼ δ', ἢ σμικρόν τινα, ἢ καλὴν γύμφιον οἶδα; ἢ ὅτι Φίλωνος ὁ Ἀλωπεκῆθεν, οἶμαι δὲ ἐκεῖνον A λέγειν σε, θυγατέρα ὅλως εἶχεν ὡραίαν ἤδη γάμου; ἀλλ' οὐδὲ φίλος ὄντως τῷ πατρὶ μέμνημαι γὰρ ὡς πρόσφατα ἐδικάσατο περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ. τάλαντον γὰρ οἶμαι ὀφείλων τῷ B πατρὶ, καὶ οὐδενὶ ἐκτίνειν. ὁ δὲ, παρὰ τῶν ναυτοδίκων ἀπήγαγεν αὐτὸν, καὶ μόλις ἐξέπεσεν αὐτό. καὶ ὅλον, ὡς ὁ πατὴρ ἔφασκεν. εἰ δὲ καὶ γαμεῖν ἐδέδοκτό μοι, ἢ τῷ Δημέᾳ θυγατέρα ἢ τῷ πρίσιν ἐστρατηγικότος ἀφεὶς, καὶ C ταῦτα, πρὸς μηδὸς αἰσχύνην ὄντων, ἢ φίλωνος ἐχόμενον αὖ. σὺ δὲ πόθεν ταῦτα ἤκουσας; ἢ συντέθεικάς αὐτὴ ὦ Μύρτιον καινάς τινας ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα; Μυρ. ἀλλ' ἢ γαμεῖς ὦ Πάμφιλε; Παμ. μέμνησο ὦ Μύρτιον, ἢ κρεμαλᾶς. καίτοι χθὲς οὐ πάνυ D ἐμεθύσθημεν. Μυρ. ἢ Δωρὶς αὐτὴ ἐλύπησέ με. πεμφθεῖσα γὰρ ὡς ἔρια ὠνήσατό μοι ἐπὶ τῷ γάμῳ, καὶ ηὔξατο τὴν λευκὰ ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ, λεσβίαν ἔφη ἐντυχοῦσαν αὐτῇ. audiam, ac nuptias nescio quas nauticas cōmemorantem. Egon' autem, aut fœminam aliquam, aut formosam sponsam noui? aut Philonem Alopecensem (illum enim opinor te dicere) filiam habere nubilem? At neque patri amicus hic est. Memini enim de pacto nautico eum cum hoc nuper iudicio cōtendere. Nam talentum opinor debens patri, soluere nolebat. Pater autem ipsum apud nautarum iudices accusauit: tum ęgrè illud exoluit, neque totum, vt aiebat pater. Quòd si vxorē ducere mihi visum esset, Demeæ relicta filia, eius qui superiore anno exercitum duxit, idque cum mihi sit consobrina, Philonis filiam vxorem ducerem? Tu verò vnde ista audisti? an fortè ipsa, Myrtium, hoc effinxisti, cū nouis quibusdam zelotypijs vmbratilem pugnam exercendo? *Myrt.* Nunquid eam vxorem non ducis Pamphile? *Pam.* Insanis Myrtium, aut certè temulenta es: atqui heri non admodum inebriati fumus. *Myrt.* Doris hæc mœrore isto affecit me. Missa enim vt lanas ad ventrem emeret mihi, & Dianæ vota pro me faceret, Lesbiam, ait, fortè conuenisse se.

Quin

μᾶλλον ἢ σὺ αὐτῷ. ὦ Δωρὶ λέγε, ἆρ' ἀκήκοας, εἰ μὴ ἐψεύσατο αὐτά. Δωρ. μὰ Δί' οὐκοῦν ἐπιβείλω ὦ δέσποινα, εἴ τι ἐψευσάμην. ἐπεὶ γὰρ κατὰ τὸ πρυτανεῖον ἐγενόμην, ἀντιτυχέ μοι ἡ Λεσβία μειδιῶσα, καὶ φησὶν, ὁ ἑταῖρός σου ὁ Παμφίλος, γαμεῖ τὴν φίλωνος θυγατέρα. εἶτα ἐγὼ ἀπορίᾳ, ἤξιε με παρελθόντα εἰς τὸ γενώπιον ὑμῶν ἰδεῖν πάντα κατεσκευασμένα, καὶ αὐλητρίδας, καὶ δορυφόρον, καὶ ὑμέναιον ἀδόντάς τινας. Παρ. τί οὖν, παρῆλθες ὦ Δωρί; Δω. ἦ μάλα. καὶ εἶδον ἅπαντα ὡς ἔτυχεν. Παμ. μανθάνω τὴν ἀπάτην. ὅτι πάντα ἡ Λεσβία Δωρεὰ, ἐπεὶ σὲ ἐψεύσατο, ἦ συνῆλθεν ἀπὸ γλαυκῆς Μυρτίῳ. ἀλλὰ μάτην ἐταράχθητε. οὔτε γὰρ παρ' ἡμῖν οἱ γάμοι. ἀλλὰ νῦν ἀνεμνήσθην ἀκύτας τὸ μιαρός. ὁπότε χθὲς ἀνέστρεφα παρ' ὑμῶν, ἔφη γὰρ, ὦ Πάμφιλε, ὁ μὲν πλησιόχωρός σοι Χαρμίδης ὁ τοῦ γείτονος Ἀριστοκλέους υἱὸς, γαμεῖ ἤδη, καὶ σωφρονεῖ. σὺ δ', μέχρι τίνος ἑταιρᾷ σύγει; τοιαῦτα παρακούων αὐτῆς, εἰς ὕπνον κατωλισθόμην. εἶτα ἕωθεν ἀπῆλθον ἀπὸ τῆς οἰκίας. ὥστε οὐδὲν εἶδον, ὦ

Quin potiùs huic narra Dori, quæ audisti, nisi tute finxisti ea. *Dor.* At vapulem herà, si quicquam mentita sum. Cùm enim ad Prytaneum venissem, obuiam fit mihi Lesbia subridens, atque ait, Amator vester Pamphilus, vxorem ducit Philonis filiam. Ac si credere nollem, iussit vt in angiportum vestrum intrò aspicerem omnia sertis ornata, tibicinas, tumultum, & aliquos qui canerent hymenæum. *Pam.* Quid igitur? introspexisti Dori! *Do.* Ità sanè, vidique omnia quæ illa dixit. *Pam.* Intelligo errorem: neque vbi omnia, Dori, Lesbia mentita est: & tu vera quoque Myrtio renuntiasti: verùm fruſtrà turbatæ estis. Neque enim nuptiæ illæ apud nos fiunt. Sed nunc in mentem venit quod ex matre audiui, quando à vobis heri domum reuertisus fui. Nam dixit, tuus hic æqualis Charmides, Pamphile, vicini Aristæneti filius, vxorem iam ducit, & resipiscit: tu verò quousque tandem cum meretrice consuescesʔ His negligenter auditis, in somnum sum prolapsus. Dein mane exurgès, domo statim exiui. Itaq; nihil eorum vidi, quæ

Δωεὶς ὕστερον εἶδεν. εἰ δ' ἀπιστεῖς, αὖθις ἀπελθοῦσα ὦ Δωεί, ἀκριβῶς ἰδὲ, μὴ τ γειτόνων, ἀλλὰ τ θύραν, ποτέρα ὄχη ἡ κατεσεσμένη. ἐυρήσεις γὰρ τὴν τ γειτόνων. Μυρ. ἀπίστουσας ὦ Πάμφιλε. ἀπὴ ξάμιλλα γὰρ ἄν, εἴ τι τοιοῦτο ἐγίνετο. Παμ. δὴ γὰρ ἂν ἐγίνετο. μηδ' οὕτω μανείην, ὡς ἐπιλαθέσθαι Μυρτίου. καὶ τωῦτα, ἤδη μοι κύουσης παιδίον.

postea Doris vidit. Quòd si mihi non credis, denuo hinc abiens Dori, diligenter inspice, non angiportum, sed ianuam, vtra sertis exornata sit: vicinorum enim illam comperies. *Myrt.* Seruasti me Pamphile. Strangulassem equidem me, si tale quid factum fuisset. *Pam.* At factum non est: neque ita insaniuero, vt Myrtij obliuiscar, præsertim cùm ex me vterum iam gerat.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΝΝΑ. ΜΗΤΗΡ.

MATER, ET PHILINNA. MATER.

ΕΜαίνης ὦ φίλιννα, ἤ τί ἔπαθες ἐν τῷ ξυμποσίῳ χθές; ἦλθε γὰρ παρ' ἐμὲ Δίφιλος ἔωθεν δακρύων, καὶ διηγήσατό μοι ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ. μεμεθύσθαι γάρ σε, καὶ ἐς τὸ μέσον ἀναστᾶσαν, ὀρχήσασθαι, αὐτῷ διακωλύοντος. καὶ μὴ ταῦτα, φιλῆσαι Λαμπρίαν τ ἑταίρην αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ ἐκαλίπησί σοι, καταλιποῦσαν αὐτὸν, ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Λαμπρίαν, καὶ περιβαλεῖν ἐκεῖνον. ἐαυτὴ δ' ἀποπνίγεσθαι, τούτων γιγομένων. δὴ οὐδὲ τ νυκτὸς οἴεσθαι συνεκαθεύδειν. καταλιποῦσα δ' δακρύουσα,

ΑΝ insaniuisti Philinna, vel quid heri in conuiuio tibi accidit? Venit enim ad me Diphilus mane lachrymans: & mihi acceptam à te iniuriam narrauit. Ebriam enim fuisse te, & in medium progressam saltasse ait, ipso prohibente: postea etiam sodalem suum Lampriam osculatam fuisse, & quòd tibi succensuerit, ipso relicto ad Lampriam transijsse, eúmque amplexatam esse: sese verò disperijsse cùm hæc fierent. Sed neque noctu, opinor, concubuisti cum eo, relicto autem lachrymante,

μόνη ὀπὶ τ πλησίον σκίμπτοδος
κατέκεισο ᾄδουσα, κ λυπτοῦσα
ἐκεῖνον. Φι. τὰ γὰ αὐτὲ σοι ὦ
μῆτερ, ἃ ἐλάλησατο ; ἃ γὰ αὐ
σωνηρέυες αὐτῷ ὑβρεικὼς ἐστ' ὀν-
τι. ὃς ἐμοῦ γε ἀφέμενος, ἐκοινο-
λογεῖτο Θαΐδι τῇ Λαμπρίου
ἑταίρᾳ, μηδέπω ἐκείνης παρόν-
τος. ἐπεὶ ὃ χαλεπαίνουσαν εἶδέ
με, καὶ δέησυσα αὐτῷ οἷα πιεῖν,
τὸ ὠτὸς ἄκρου ἐφαψάμενος,
ἀνακλάσας τὸν αὐχένα τῆς
Θαΐδος, ἐφίλησεν οὕτω σφοδ-
ρῶς, ὥστε μόλις ἀπασασ-
σι τὰ χείλη. εἶτ' ἐγὼ μὲν,
ἐδάκρυον. ὁδὶ, ἐγέλα, κ πρὸς
τὴν Θαΐδα πολλὰ πρὸς τὸ
οὖς ἔλεγε, κατ' ἐμοῦ δηλαδή.
καὶ ἡ Θαὶς ἐμειδία, βλέπουσα
πρὸς ἐμέ. ὡς ὃ προσίοντα ἤ-
σθοντο τὸν Λαμπρίαν, καὶ ἐκο-
πάσαντό ποτε φιλοῦντες ἀλ-
λήλους, ἐγὼ μὲν ὅμως παρ' αὐ-
τὰ κατεκλίθην, ὡς μὴ καὶ τοῦ-
το προφασίζοιτο ὕστερον. ἡ Θαὶς
ὃ ἀναστᾶσα, ὠρχήσατο πρό-
τη, ἀπογυμνώσα σφυρὰ τὰ
σφυρά, ὡς μόνη καλὰ ἔχου-
σα. καὶ ἐπισὴ ἐπαίσατο,
ὁ Λαμπρίας μὲν ἐσίγα, καὶ
ἔπην οὐδέν. Δίφιλος ὃ, ἐπαί-
νει τὸ ἔυρυθμον, καὶ τὸ κεχο-
ρηγημένον, καὶ ὅτι εὖ πρὸς

sola in proximo grabbato iacuisti, cantillans, & ægrè faciens illi. *Phil.* At ea quæ ipse fecit, mater, tibi nequaquam narrauit: neque enim, cùm fuerit adeò contumelioſus, patrocinaberis ipſi: qui me relicta, ſermones ſubinde cum Thaide amica Lãpriæ conferebat: cũ ille nondum adeſſet. Poſtquam autẽ videbat indignè ferre me, & hominem, eorũ quę faciebat nutu admonebam, ille ſumma auricula apprehenſam, & ceruice ad ſe reclinatã Thaidem oſculatus eſt, ita impreſſo ore, vt vix inde labia retraheret. Proinde ego quidem lachrymabar, ille verò ridebat, multâque in aurem Thaidi ſuſurrabat, de me videlicet. Et Thais quoque ad me reſpiciens, ſubridebat. Vbi autem aduenire Lampriam animaduerterunt, tãdémque oſculis mutuis ſatiati fuerunt: ego tamen accubui cum ipſo, vt ne in poſterum etiam hoc cauſari poſſet. Surgens autem Thais, primùm ſaltauit, nudatis multum malleolis, quaſi ſola pulchros eos haberet: quæ poſtquam deſijt, tacebat Lamprias, & nihil dicebat. Sed Diphilus laudibus extollebat concinnitatem geſtus, rectéque actam ſaltationem, quódque ad

τὴν κιθάραν ὁ πὺς, ἢ τὸ σφυρὸν ὡς καλὸν, καὶ ἄλλα μυρία, καθάπερ τὴν Καλαμίδος Σωσανδραν ἐπαινῶν, μὴ οὐχὶ Θαΐδα, ὃν καὶ σὺ οἶδα συλλυπούμενον ἡμῖν, οἷα ὀρθῶς Θαὶς ἡ οἵα καὶ ἔσκωψεν εὐθὺς ἐς ἐμέ. εἰ γάρ πε ἔφη μὴ αἰσχύνεται λεπτὰ ἔχουσα τὰ σκέλη, ὀρχήσεται καὶ αὐτὴ ἀναπαύσασα. τί ἂν λέγοιμι ὦ μῆτερ; ἀνέστην γὰρ, καὶ ὠρχησάμην. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν; αἰσχύνεσθαι, καὶ ἐπαληθεύειν τὸ σκῶμμα, καὶ τὴν Θαΐδα ἐᾶν τυραννεῖν τὸ συμπόσιον; Μη. φιλοπρώτευον μὲν ὦ θύγατερ. καὶ φέρεσπίζειν γε ἐχρῆν. λέγε δ' ὅμως τὰ μετὰ ταῦτα. Φι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, ἐπῄνουν. ὁ Δίφιλος δ', μόνος ὑπτίαν καταβαλὼν ἑαυτὸν, εἰς τὸν ὀρόφιον ἀνέβλεπεν, ἄχρι δὴ κἀμοῦντα ἐπαυσάμην. Μη. τὸ φίλημα δ' ἢ Λαμπρίαν ἐλάθετε λῦσαι, ἢ τὸ μεταβῆσαι πλησίον αὐτῶν; τί σιγᾷς; καὶ ἔστι γὰρ ταῦτα συγγνώμης ἄξια. Φι. ἀπλυπεῖν ἐβουλόμην αὐτόν. Μη. εἶτα οὐδὲ συνεκάθευδες, ἀλλὰ καὶ ἔβλης, ἐκείνης δακρύοντος. καὶ αἰσθάνη ὦ θύγατερ, ὅτι πτωχοὶ ἐσμὲν, καὶ μέμνησαι ὅσα παρ' αὐτῆς citharam peseſſet aprus, pulchérque malleolus, & alia infinita, perinde ac ſi Calamidis Soſandram laudaret, non Thaidem, quam tu quoque noſti ſatis qualis ſit, cùm nobiſcum nuper lauaret: quæque in me probroſè ſtatim dixerit. Siquam enim, inquit, non pudet gracilium crurum quæ habet, ſurgat & ſaltet ipſa. Hîc tibi quid dicam mater? ſurrexi equidem atq; ſaltaui. Quid enim facto opus erat? perferre ſcilicet, ſdque dicterium ſilentio comprobare, ac permittere vt ſic in conuiuio regnaret Thais? *Mar.* Nimia quidem fuit hæc æmulatio, ô filia. Nam ne curare quidem hæc oportebat. Dic tamen quæ ſequuta ſunt. *Phil.* Alij quidem laudabant, ſolus autem Diphilus, tacens ſupinus ad lacunar reſpexit, donec ego defeſſa deſtiti. *Mar.* Quid autem quòd Lampriã oſculata, quúmq; deflexiſſes, amplexa eſſe dicere ris, verũ-ne iſtud fuit? quid taces? nam hæc non amplius digna ſunt venia. *Phil.* Atqui volebam ipſi ægrè facere viciſſim. *Ma.* Deinde neque cum ipſo cõcubuiſti, ſed ipſo lachrymãre cantillaſti. Non intelligis filia pauperes eſſe nos: neque meminiſti quàm multa ab eo

ἐλάβομεν, ἢ οἷον δὴ τὴν πέρυσι χειμῶνα διηγάγομεν ἄν, εἰ μὴ τοῦτον ἡμῖν ἡ Ἀφροδίτη ἐπεμψε; Φι. τί οὖν, αἰσχυνόμην διὰ τοῦτο, ὑβριζομένη ὑπ' αὐτῆς; Μη. ὀργίζῃ μέ, μὴ ἀνθυβριζε δέ. ἀλλ οἶσθα ὅτι ὑβριζόμενοι παύονται οἱ ἐρῶντες, καὶ ὀπτιμῶσιν ἑαυτοῖς; σὺ δὲ πάνυ χαλεπὴ εἶ τῷ ἀνθρώπῳ μεμψιμοιρῆσαι, καὶ ὅσα μὴ κατὰ τὴν παρεμίαν, ἀποῤῥήξομεν πάνυ τάνυσαι τὸ καλώδιον.

acceperimus: aut quo pacto hyeme superiore nobis fuisset viuendum, nisi Venus hunc nobis obtulisset? *Phil.* Nunquid igitur ob hoc ab eo affici me contumelia sustinerem? *Mar.* Irasci quidem, at contumeliam ne repende. An nescis læsos amatores desinere amare, & semet ipsos obiurgare? Tu verò homini semper difficilis fuisti. At vide, ne quod vulgò fertur, intensum nimis funiculum abrumpamus.

ΜΕΛΙΤΤΑ, ΚΑΙ Βακχίς.

MELISSA, ET BACCHIS.

ΜΕΛΙΤΤΑ.

Εἴ τινα οἶδα Βακχὶ χαιῶ, οἵαι πολλαὶ Θετταλαὶ λέγονται ἐπᾴδουσαι, καὶ ἐρασμίους ποιοῦσαι, εἰ καὶ πάνυ μισουμένη γυνὴ τυγχάνοι, οὕτως ὄναιο, παραλαβοῦσα, ἥκέ μοι. δοιμάπα γὰρ ὅλα, καὶ τὰ χρυσία ταυτὶ παρειμένως δέως, εἰ μόνον ἴδοιμι ἐπ' ἐμὲ αὖθις ἀναφέψαντα Χαεῖνον, μοῦσαντα Σιμμιχίῳ, ὡς νῦν ἐμέ. Βακ. τί φῄς; ἀλλ' ἔτι σώεσιν, ἀλλὰ παρὰ τὴν Σιμμιχίῳ ὦ Μέλιττα, οἴχ' Χαεῖνος,

MELISSA.

SIquam, Bacchi, anum nosti, quales multæ Thessalæ perhibentur esse, incantatrices, quæ amabiles reddunt, etsi prorsus odio habeatur mulier, eam acceptam ad me adduceas quæso. Vestes enim omnes, atque hoc aurum lubenter amiserim, si solùm ad me denuo reuersum videam Charinum, odio Simmichen perinde habentem, ac mè nunc habet. *Bac.* Quid ais Melissa? non amplius tecum consuetudinem habet, sed ad Simmichen diuertit Charinus?

δι' ἣν τοσαύτας ὀργὰς τῶν γονέων ἠνέγκατο, οὐ βουληθεὶς τὴν πλουσίαν ἐκείνην γῆμαι, πέντε ταλαντα ὡς ἔλεγον, ἐπροικοδοτοῦσαν; μέμνησαι γὰρ ταῦτά σε ἀκούσαντα. Me. ἅπαντα ἐκεῖνα οἶχεται ὦ Βακχή. καὶ πέμπτην ταύτην ἡμέραν ἤδη ἐωράκαμεν ὅλως αὐτόν. ἀλλὰ πυνθάνομαι παρὰ τῷ συνωφθέρᾳ Παμμένει αὐτὸς τε, καὶ Σιμίχη. Bac. δεινὰ ὦ Μέλιττα πέπονθας. ἀλλὰ τί καὶ ὑμᾶς διέφυγεν; ἔοικε γὰρ οὐ μικρὸν εἶναι. Me. τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ εἰπεῖν ἔχω. σχεδὸν δ' ἀπελθὼν ἐκ Πειραιῶς, καταπλεύσει γάρ οἶμαι χρόνῳ τινὶ ἀπαντήσων, πίμπλαται τῆς παρόδου, οὔτε με σχεδὸν βλέψαν ἐπελθὼν, οὔτε προσήκατο ὡς ἔθος σχεδὸν ἁρμοῦσαν. ἀποσεισάμενος δὲ πειρᾶται θέλουσαν, ἀπιέναι φησὶ πρὸς τὸν ναύκληρον Ἑρμότιμον, ἵν' τὰ ὀπὶ τῶν πίνακων γεγραμμένα ἐν τῷ κεραμεικῷ ἀναγνῶσι, ὅτου καταστηλίτευται ὑμῶν τὰ ὀνόματα. τίνα Ἑρμότιμον, τίνα στήλην; ἢ ποίαν στήλην λέγεις; ὁ δ', οὐδὲν ἀποκρινάμενος, οὐδὲ διαπτύσας, ἐκάθευδεν ἀποστραφείς. τότε μὲν οὖν ἔτι τῶν μαινομένων με, περιφάλλειν,

cuius gratia tantas parẽtum iras ſuſtinuit, cùm diuitem illam, quinque talenta, vt aiebant, in dotem allaturam, vxorem nollet ducere: memini enim me iſta ex te audire. *M-l.* Cuncta hæc euanuerunt Bacchi, & iam quintus dies eſt, ex quo illum prorſus non vidi. Sed potant apud æqualem Pammenem, ipſe & Simmiche. *Bac.* Acerba tibi accidunt Meliſſa. Sed quid vos ad diſſidium impulit? nam hoc non exiguum videtur eſſe. *Me.* In vniuerſum, neque dicere poſſum. Sed nuper ex Piræo reuerſus (eò nanque deſcenderat, à patre miſſus, puta vt debitum exigeret) neque me ingrediendo eſt intuitus, neque pro more accurrentem excepit, ſed amplexari volentem repellens, abi, inquit, ad nauclerum Hermotimum, aut ea quæ in Ceramico parietibus inſcripta ſunt lege, vbi inciſa ſunt veſtra nomina. Quem Hermotimum, quem inquam? aut quam columnam dicis? Sed ille nihil reſpondens, atque inecenatus, dormiebat auerſus. Quàm multa hic me putas machinatam ſuiſſe, amplectẽdo

ἐπιστρέφουσαι, φιλῆσαι, ἀπεγραμμένου τὸ μεταφρενον; ὄσλ' ἐσλ' ὀπισθιῶν ἐστεμαλάχθη. ἀλλ' εἰ μοι φησὶν ἐπὶ πλέον ὀχλήσεται, ἀπέρχομ' ἤδη, εἰ καὶ μέσαι νύκτες εἰσίν. Bac. ὅμως ἦδεις τὸ Ερμότιμον; Me. ἀλλά μ' ἴδοις ὦ Βακχέ, ἀθλιώτερον διάγουσ' ἢ νῦν ἔχω, εἰ πώ ἐγὼ ναύκληρον Ερμότιμον οἶδα. πλὴν ἀλλ' ὁρῶ, ἔνθεν ἀπηλλάχθαι, τὸν ἀλεκτρυόνος ἕνεκα τοῦ ἀνεγερώμενος. ἐγὼ δ', ἐμεμνήμην ὅτι κατὰ τοίχου τινὸς ἔλεγε καταγεγράφθαι τοὔνομα ἐν κεραμεικῷ. ἐπεμψα οὖν Ακίδα κατασκεψομένην. ἔσθ' ἄλλο μὲν οὐδὲν εὗρες, τοῦτο δὲ μόνον ἐπεγεγραμμένον ἐσιόντων ἐπὶ τὰ δεξιὰ πρὸς τῷ Διπύλῳ, Μέλιττα, φιλεῖ Ερμότιμον. καὶ μακρὰν αὖθις καταγράφω, ὁ ναύκληρος Ερμότιμος, φιλεῖ Μέλιτταν. Bac. ὦ τῶν πρωτοεργων νεανίσκων. σωφρονῆσαί τις θέλων τὸ χαλεπώτατον, ἐπέγραψε, ζηλότυπον ὄντα εἰδώς. ὁδὶ δ', αὐτίκα ἐπίστευσεν. εἰ δέ τι ἴδοιμι αὐτὸ, διαλέξομαι. ἀναιδὴς ὅδε, καὶ παῖς ἔτι, Με. ποῦ δ' ἂν ἴδοις ἐμεῖνον, ὃς ἐγκλεισάμενος ἑαυτὸ, συνέστι τῇ Σιμμίχῃ; οἱ γονεῖς δ' ἔτι

conuertendo, & osculando auersi illius ceruicem? At ille ne vllo quidem pacto deliniri se passus est: sed si mihi, inquit, plus satis molesta fueris, abibo hinc, etiamsi nox intempesta sit. *Bac.* Attamen noras Hermotimum? *Mel.* At me videas, ô Bacchi, miseriorem multòquàm nũc sum, degere, si vllum ego nauclerum Hermotimum noui. Verùm ille summo mane à me discessit, statim ad galli cantum experrectus. Ego verò memineram dictum ab ipso, parieti cuidam in Ceramico inscriptum esse nomen meum. Tũ misi statim Acidem, quæ illud videret. Illa verò nihil aliud, nisi hoc solum inscriptum reperit, iuxta Dipylum ad dextram ingredientibus, Melissa amat Hermotimum: ac rursum paulò inferiùs, Nauclerus Hermotimus amat Melissam. *Bac.* O adolescentes ineptos! Intelligo enim: ægre facere quispiam Charino volens, inscripsit hæc, zelotypum eum esse sciens. Ille verò statim credidit. Eum autem sicubi videam, alloquar. Imperitus est, & puer adhuc. *Mel.* At vbi videas illũ, qui conclusus cũ Simmiche cõuersatur? Parẽtes autem eum etiamnum

παρ' ἐμοὶ ζητῆσαι αὐτόν. Μή εἴ τινα ἔυρεσιν ὦ Βακχὶς χρεών, ὡς ἔφω, ἀποσώσει τὸ αὖ φανεῖσα. Βακ. ἔστιν ὦ φιλτάτη ὅτι χρήσιμα φαρμακίς, σύρα τὸ γλῶσ, ὠμὴ ἔτι, καὶ συμπεπηγυῖα. ἤ μοι ποτὲ Φανίαν ζηλοτυπήσαντα κἀκεῖνον εἰκῆ, ὥσπερ Χαρῖνος, διαλλαξε μετ' ὀλίγους τεσσαράκοντα, ὅτι ἐγὼ μὴν ἤδη ἀπηγόρευκειν. ὁ δ', ὡς τῶν ἐπῳδῶν, ἦκεν αὖθις ἐπ' ἐμέ. Μελ. τί δ' ἔπραξεν ἡ γραῦς, εἴπερ ἔτι μέμνησαι; Βακ. λαμβάνει μὲν οὐδὲ πολλοῦ ὦ Μέλιττα τὸν μισθὸν, ἀλλὰ δραχμὴν, καὶ ἄρτον, καὶ ὀπτεῖσθαι δεῖ μετὰ τῶν ἀλῶν, καὶ ὀβολοὺς ἑπτὰ, καὶ θυΐαν, καὶ δᾷδα. ταῦτα δ' ἡ γραῦς λαμβάνει. καὶ κρατῆρα κεκερᾶσθαι δεῖ, καὶ πιεῖν ἐκείνῳ μόνῳ. δίδοσι δέ τι αὐτῷ τῶν αὐδρείων εἶναι, οἷον ἱμάτια, ἢ χρηπῖδας, ἢ ὀλίγας τῶν τριχῶν, ἢ τί τῶν τοιούτων. Μελ. ἔχω ταὶ χρηπῖδας αὐτῷ. Βακ. ταύτας κρεμάσασα ἐκ τοῦ πάλου, ὑποθυμιᾷ τῷ θυΐῳ, πάλυουσα καὶ τὰ ἄλῶν ἐπὶ τὸ πῦρ. ἐπιλέγει δ' ἁμαῦθίς τὰ ὀνόματα, καὶ τὸ ἐκείνου, καὶ τὸ ἐγὼ. εἶτα

apud me quærunt. Sed Pacchi, siquam anum inuenire possem, vt dixi, apparens ea me seruaret. *Bac.* Est quædam venefica, ô dilectissima, ad hoc apta, gente Syra, crudaadhuc, & bene compacta, quæ mihi aliquando Phaniam, cùm & ille temerè succenseret, quemadmodum Charinus, post quatuor solidos menses reconciliauit, cùm iam planè desperarem. Ille autem incantationibus compulsus ad me redijt. *Mel.* Sed quid exegit anus, si modò adhuc meminisli? *Bac.* Non magnam accipit mercedem, Melissa, sed drachmam, & panem: & sali oportet imponi obolos septem, & thyum, & facem. Ista quidem anus accipit. Craterem quoque ei misceri oportet, eamque solam bibere. Oportebit & ipsius viri aliquid adesse, vti vestem, aut crepidas, aut pauculos crines, aut id genus aliud quidpiam. *Mel.* Habeo crepidas illius *Bac.* Has ex palo suspensas thyo suffit, aspergens igni salem quoque. Ad hæc, amborum nomina, illius & tuum pronuntiat. Deinde è sinu proferens

ἐκ τοῦ κόλπου ἐξενεγκόμενος

ῥόμβον, ἐπιφέρῃ ἐπῳδήν τινα λέγουσα ἐπισχοῦσα τῇ γλώσσῃ, βαρβαρικὰ καὶ φειδὼ ὀνόματα. ταῦτα ἐποίησε τότε. καὶ μετ' οὐ πολὺ Φανίας ἅμα, καὶ τὴν συνοφθεῖσαν ἐπιμησαμένων αὐτῷ, καὶ τὴν Φοιβίδος, ἢ σωλῶν, πολλὰ αἰτούσης, ἥκέ μοι, τὸ πλέον ἀπὸ τῆς ἐπῳδῆς ἀγόμενος. ἔτι δὲ καὶ τοῦτό με σφόδρα ἐπὶ τῇ Φοιβίδος τὸ μισητρον ἐδιδάξατο, τηρήσαντα τὸ ἴχνος ἐπεὶ ἀπολίπνι, ἀμαυρώσαντα, ἀπιέναι μὲν τῷ ἀριστερῷ σκέλει, τὴν ἐμὸν δεξιόν. τῷ δεξιῷ δ', τὸν ἀριστερὸν ἔμπαλιν. καὶ λέγειν, ἐπιβέβηκά σοι, καὶ ὑπεραίω εἰμί. καὶ ἐποίησα ὡς προσέταξε. Με. μὴ μέλλε, μὴ μέλλε ὦ Βακχὶ, κάλει ἤδη τὴν σύραν. σὺ δ' ὦ Ακὶ, τὸν ἄρτον, καὶ τὸ θύον, καὶ τὰ ἄλλα πάντα πρὸς τὴν ἐπῳδὴν συμβάλλου.

rhombum, huc & illuc conuertit, incantationem quandam dicens volubili lingua, barbara videlicet, atque horrenda vocabula. Hæc illa tum fecit: ac non multò pòst Phanias, cùm illum pariter & æquales ob hoc reprehenderent, & ipsa Phœbis, cum qua rem tum habebat, multum postularet, venit mihi, incantatione ista prorsum attractus. Præterea etiam hanc òdij conciliandi rationem me docuit aduersus Phœbidem, vt obseruato, & quum discessisset, deleto eius vestigio, in sinistrum illius pede dextro insisterem, contrà in dextrum, sinistro, & dicerem, te conscendi, & superior sum. Fecíque vt illa præcepit. *Mel.* Ne moraré, ne morare Bacchi, voca iam Syram illam. Tu verò Aci, panem, & thyum, & cętera omnia, quæ ad incantationem pertinent, appara.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ, ΚΑΙ Λέαινα.

CLONARIVM, ET LEAENA.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ.

Καινὰ περὶ σοῦ ἀκούομεν ὦ Λέαινα, τὴν λεσβίαν Μεγιλλᾶν φιλεῖν σε, ἐρᾷν

CLONARIVM.

NOua de te audimus Leæna, Lesbiam videlicet Megillã, diuitè illam, amare

σου ὥσπερ ἀνδρός, καὶ συνεῖναι ὑμᾶς, ἃ οἶσθ' ὅ, τι ποιούσας μετ' ἀλλήλων. τί τοῦτο; ἠρυθρίασας; ἀλλ' οὐκ ἐπὶ σοὶ ἀλλ' ἐπὶ ταύτῃ τοῦτ' ἔστιν. Λε. ἀλλ' ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Κλεαγόρειον. αἰσχύνομαι δή. Cl. ἀλλόκοτον γὰρ τί ἐστι. Κλω. σοὶς τοῖς κουρδίσκοις, τί τὸ πρᾶγμα, ἢ τί βούλεται ἡ γυνή; τί δὲ καὶ περίεπες ὅταν σωπᾷ τις; ὁρᾷς; οὐ φιλεῖς με. οὐ γὰρ ἂν ἀπεχρύπτου τὰ τοιαῦτα. Λε. φιλῶ μέν, εἰ καί τινα ἄλλον. ἡ γυνὴ δέ, δεινῶς ἀνδρεική ἐστιν. Κλω. οὐ μανθάνω ὅ, τι καὶ λέγεις, εἰ μή πως ἑταιρείρια τυγχάνει ἔσα. τοιαῦται γὰρ αἱ Λέσβῳ λέγονται γυναῖκας, ὅταν ἀνδράσιν ἀρρωδῶσι τοῖς ἐθέλουσιν αὐτὰ πάσχειν, γυναιξὶ δὲ αὐταῖς πλησιάζουσαν, ὥσπερ ἄνδρες. Λε. τοῦτο μὲν δὴ. Κλω. ἀλλ' ὦ Λέαινα, τοῦτο αὐτὸ λέγε σύ, ὅπως μὲ ἐπιθήσεται τοιοῦτον, ὅπως δὲ καὶ σωφρονήσεις, καὶ τὰ μὲν ταῦτα. Λε. πότον πρὸς συγκροτοῦσα αὐτὴ, καὶ Δημώνασσα ἡ κορινθία, πλουσία δὲ καὶ αὐτὴ, καὶ ὁμότεχνος τῇ Μεγίλλῃ, παρεκαλέσαμεν αὐτὰς ἐπὶ τὴν κιθαρίζειν αὐταῖς. ἐπεὶ δὲ ἐκεκράγειμεν, καὶ ἀνεῖ λύ, καὶ ἔδει καθεύδειν, καὶ ἐμέθυον, ἄγε δή, ἔφη ὦ Λέαινα, ἡ

A te, perinde vt virum, vóſque coire, neſcio quid vnà facientes. Quid iſtud? erubuiſti? Sed dic mihi, vera ne iſta ſunt? *Le.* Vera Clonarium. Pudet autē me. Alienū enim quiddam eſt. *Cl.* At per Cererem, quid hoc negotij, aut quid ſibi vult mulier? Quid verò agitis quando coitis? Vides? non amas me: neque enim celares me talia. *Le.* B Amo equidem te, quantum vllam aliam. Mulier autem illa, virilis ſupra modum eſt. *Cl.* Non intelligo quid dicas, niſi ſi tribas quępiam eſt. Tales enim mulieres in Lesbo C eſſe perhibent, quæ à viris quidem illud pati noline, cum mulieribus autem ipſæ, perinde ac viri, congrediantur. *Le.* Tale quidpiam eſt. *Cl.* Proin Leæna, etiam hoc ipſum expone, quo pacto te ſolicitarit primum, quóque modo adducta ſis vt morem gereres: & quæ ſecuta ſunt deinceps. *Le.* Cùm D ipſa compotationem quandam inſtituiſſet, & Demonaſſa Corinthia, diues & ipſa, in eadem arte exercitata cum Megilla, me aſſumpſerūt vt ipſis cithara canerem. Poſtquam autem ſatis cecinerā, & iam intempeſta nox erat, cubitúmque ire oportebat, illæq; erāt ebriæ. Tum E Megilla, Age, inquit, Leæna,

Μέγιλλα, κοιμᾶσθαι γὰρ ἤδη καλὸν, ἐνταῦθα κάθευδε μεθ' ἡμῶν, μέσῃ ἀμφοτέρων. Κλω. ἐκαθευδες; τὸ μετ' ταῦτα τί ἐγένετο; Λε. ἐφίλουν με πρῶτον, ὥσπερ οἱ ἄνδρες, ἃ αὐτὰ μόνον προσαρμόζουσι τὰ χείλη, ἀλλ' ὑπανοίγουσι τὸ στόμα, καὶ περιέβαλλον, καὶ τοὺς μαστοὺς ἔθλιβον. ἡ Δημώναξα δ', καὶ ἔδακνε μεταξὺ καταφιλοῦσα. ἐγὼ δ', οὐκ εἶχον εἰκάσαι ὅ, τι τὸ πρᾶγμα εἴη. χρόνῳ δ' ἡ Μέγιλλα ὑποθερμος ἤδη οὖσα, τὸν μὲν πῖλον ἀφείλετο τῆς κεφαλῆς. ἐπέκειτο δ' πάνυ ὁμοία, καὶ προσφυὴς, καὶ ἐν χρῷ ὥρᾳ αὐτὴ, καθάπερ οἱ σφόδρα ἀνδρώδεις τῶν ἀθλητῶν, ὑποκεκαρμένη. καὶ ἐγὼ ἐταράχθην ἰδοῦσα. ἡ δ', ὦ Λέαινα φησὶν, ἐώρακας ἤδη οὕτω καλὸν νεανίσκον; ἀλλ' οὐχ ὁρῶ ἔφην ἐνταῦθα νεανίσκον ὦ Μέγιλλα. μὴ καταγέλασόν με ἔφη. Μέγιλλος γὰρ ἐγὼ λέγομαι, καὶ γεγάμηκα προπάλαι ταύτην Δημώναξαν, καὶ ἔστιν ἐμὴ γυνή. ἐγέλασα ἐγὼ Κλωταρίον ὅτι τοῦτο, καὶ ἔφην, ἀλλ' οὖν σὺ ὦ Μέγιλλε, ἀπήτις ἦν, ἐλελήθεις ἡμᾶς, καθάπερ τὸν Ἀχιλλέα φασὶ κρυπτόμενον ἐν ταῖς παρθένοις. καὶ τὸ

Iam enim dormire æquũ eſt, hîc nobiſcum cuba, media inter vtramque. *Cl.* Concubuiſti-ne? Quid poſtea factum eſt? *Le.* Oſculabantur me primò, perinde atque viri ſolent, non ipſa modò labia applicantes, ſed os quoque ſubaperientes: deinde & amplexabantur, & papillas premebant mihi. Demonaſſa autem, etiam inter oſculandum, mordebat. Ego verò quidnam rei eſſet, conijcere non poteram. Cæterùm cũ iam incaluiſſet Megilla, galericulum quidem à capite remouit. Ipſa autem incumbebat, ſimilis & æquiparanda athletæ alicui vehementer virili, & robuſto, & cute ad viuum detonſa: quam vbi aſpexi, perturbata ſum. Illa verò, Leæna, inquit, ecquem adoleſcentem ita pulchrum vnquam vidiſti? At non video, inquam ego, vllum hîc adoleſcentem Megilla. Tum illa: ne me, inquit, mulierem facias. Megillus enim vocor ego, & iã olim Demonaſſam hanc vxorem duxi, eſtque ea vxor mea. Riſi equidem ad hæc, Clonarium: & dixi, Proinde Megille, virum eſſe te neſciebamus: quemadmodũ aiunt Achillem inter virgines abditum fuiſſe: habes

ἀνδρεῖον ἐκεῖνο ἔχεις, καὶ ποιεῖς πλὴν Δημώναστον ὅταν οἱ ἄνδρες. ἐκεῖνο μὲν ἔφην ὦ Λέαινα, ἃ ἔχω. δίομαι δ' οὐδὲ πάνυ αὐτό. ἴδιον δέ τινα τρόπον ἡδέως παρεπλάκην ὁμιλοῦντα A ὄψει με. ἀλλὰ μὴ ἑρμαφρόδιτος εἶ ἔφ̣ην, οἷοι πολλοὶ εἶναι λέγονται, ἀμφότερα ἔχοντες; ἔπ̣ῃ γὰρ ἠγνόουν ὦ B Κλωνάριον τὸ πρᾶγμα. οὔ φησιν, ἀλλὰ τὸ παῦ ἀνὴρ εἰμι. ἤκουσα ἔφ̣ην ἐγὼ τῆς βοιωτίας αὐλητρίδος Ἰσμηνοδώρας, διαγραφούσης τὰ ἐφέσφια παῤ αὐτοῖς, ὡς γένοιτό τις ἐν Θήβαις ἐκ γυναικὸς ἀνήρ. ὁδ' αὐτὸς, καὶ μάντις ἄριστος. εἶμαι Τειρεσίας τοὔνομα. μὴ οὖν τι καὶ σὺ τοιοῦτο πέπονθας; οὔκουν ὦ Λέαινα ἔφη, ἀλλὰ ἐβλαστήθην μὲν ὁμοία τοῖς ἄλλαις ὑμῖν. ἀνὴρ μέν, καὶ ἐπιθυμία, καὶ τἆλλα πάντα, αὐδρεῖός εἰμι. καὶ ἱκανὴ γοῦν σοι ἔσομαι ἐπιθυμία. πάρεχε γοῦν ὦ Λέαινα εἰ ἀπίστεις ἔφη, καὶ γνώσῃ νῦν ἐπιδείξασί με τὴν ἀνδρείαν. ἔχω γάρ τι καὶ τῆς ἀνδρείας. ἀλλὰ πάρεχε. ὄψει γάρ. παρέσχον ὦ Κλωνάριον, ἐκπιτυούσης πολλὰ. καὶ ὅρμιον τινά μοι δοῦσα τῶν πολυτελῶν, καὶ ὀθόνας τῶν λεπτῶν

& virile illud, ac Demonacte idem facis quod viri ſolent. Idem ego Læna, inquit, nec eo admodum opus. Peculiari autem modo, ſuauius aliquanto congredi me videbis. At num hermaphroditus es, inquam ego, quales perhibentur eſſe multi, vtrumque membrum habẽtes? rem enim ô Clonarium, adhuc ignorabam. Neque hoc, inquit illa, ſed per omnia vir ſum. Tum ego, audiui, inquam; ex Bœotia tibicina quadam Iſmenodora nomine, quæ apud ipſos ſunt epheſtria, narrante, quendam Thebis factum fuiſſe ex muliere virum, qui idem vates quoque fuit optimus: Tireſias nimirum. Num tibi tale quid accidit? Handquaquam Læna, inquit: ſed vobis alijs nata ſum ſimilis. Animus autem, & libido, cæteráque omnia, virilia mihi ſunt. Sufficiens ſaltem, inquam, eſt tibi libido. Tum illa: præbe igitur, inquit, Læna, & cognoſces me viris eſſe nihilo inferiorem. Nam aliquid loco virilis habeo. Sed præbe: nam videbis. Præbui itaque Clonarium, cùm illa diu multúmq; ſupplicaſſet, & pretioſũ monile dediſſet, & tenuia velamina.

εἶτα ἐγὼ μὲν, ὥσπερ ἀδελφὴν περιελάμβανον. ἡ δ', ἐτοίει τε, καὶ ἐφίλει, καὶ ἠσπάζετο, καὶ ἐδόκει μοι ἐς ὑπερβολὴν ἥδεσθαι. Κλω. τί ἐποίει ὦ Λέαινα; ἢ τίνα τρόπον; τοῦτο γὰρ μάλιστα εἰπέ. Λε. μὴ ἀκριβῶς ἐξετάσῃς. αἰσχρὰ γάρ. ὥστε μὰ τὴν οὐρανίαν, οὐκ ἂν εἴποιμι.

Tum ego illam perinde atque virum complectebar. Illa autem, & faciebat, & osculabatur, & anhelabat, & summa voluptate affici videbatur. C. Quid faciebat Leæna? aut quomodo? hoc enim in primis dicas. Le. Ne accuratiùs inquiras: turpia enim sunt. Quare per Vraniam, nolim dicere.

ΚΡΩΒΥΛΗ, ΚΑΙ Κόριννα.

CROBYLE, ET Corinna.

ΚΡΩΒΥΛΗ.

Crobyle.

Ὦ Κόρινν', ὡς μὲν οὐ πάνυ δεινὸν ἡγῇ τὸ γυναῖκα ἡβήσαι ἐκ παρθένου, μεμαθηκὰς ἤδη. μετ' μειρακίου μὲν ὠρίου ἡμιωβόλιον, μιᾶς δ' ὀβολὸν μίσθωμα κομισαμένη, ἐξ οἵου ὁρμίσκου αὐτίκα ἀγνήσομαί σοι. Κο. καὶ μανθάνειον. ἐχέτω δ' ἐν ψήφοις τινὰς πυραυγεῖς, οἷος ὁ Φιλαίνιδός ἐστιν. Κρω. ἔσται τοιοῦτος. ἄχουε δ' καὶ τἄλλα παρ' ἐμοῦ, ἃ σε χρὴ ποιεῖν, καὶ ὅπως προσοφείλουσ τοῖς ἀδράσιν. ἀλλ' ἡμῖν ἀποζῆν τ βίος ἐστὶν ὦ θύγατερ. ἀλλὰ δύο ἔτη ταῦτα ἐξ οὗ τέθνηκεν ὁ μακαρίτης σου πατὴρ, οἶσθα ὅπως

Corinna, ceu tu putabas, non admodum grauè esse, ex virgine mulierem fieri, iam didicisti: siquidem cum formoso adolescente fuisti, & pro prima mercede minam accepisti, vnde monile statim tibi comparabo. Cor. Ita amabo. Habeat autem splendoris ignei lapillos, cuiusmodi Philænidis est. Cro. Erit eiusmodi. Sed audi etiam cætera ex me, quæ te facere, & quo pacto viris accommodare te oportet. Nam alia victus ratio nobis nulla est, filia: sed per duos hosce annos, ex quo pater tuus, piæ memoriæ, defunctus est, an nescis quo pacto vitam egerimus? At quàdo ille adhuc viuebat, ἀπεζήσαμεν. ὅτε δ' ἐκεῖνος ἔζη,

πάντα ἡμῖν ἱκανά. ἐχάλκευεν γάρ, καὶ μέγα ἦν ὄνομα αὐτῷ ἐν Πειραιεῖ. καὶ πάντων ἦν ἀκοῦσαι δομνυμένων, μὰ τὸν μὰ Φιλῖνον, μηκέτι ἔσεσθαι ἄλλον χαλκέα. μετ' ἐκεῖνον τελευτήσαντος, τὸ μὲν πρῶτον ἀπεδυόμην τὰς πυρώσεις, καὶ τὸν ἄκμονα, καὶ σφῦραν δύο μνῶν, ἀπὸ τούτων διεβάπτιζον. εἶτα, νῆν μὲν, ὑφαίνουσα. νῆν δέ, χρόκιν κατάγουσα, καὶ σήματα κλώθουσα, ἐπεὶ ζόμην τὰ σπάνια μόλις. ἔβοσκον δέ σε ὦ θύγατερ, τὴν ἐλπίδα πειμένουσα. Κο. τὴν μητέρα λέγεις; Κρω. οὐκ. ἀλλὰ ἐλογιζόμην ὡς τηλικαύτη γενομένη, θρέψεις μὲν ἐμέ, σαυτὴν δὲ κατακοσμήσεις ῥᾳδίως, καὶ πλουτήσεις, καὶ ἐσθῆτας ἕξεις, ἀλυργεῖς, καὶ θεραπαίνας. Κο. πῶς ἔφης μῆτερ, καὶ τί λέγεις; Κρω. συνῆζα μὲν τοῖς νεανίσκοις, καὶ συμπίνουσα μετ' αὐτῶν, καὶ συγκαθεύδουσα ἐπὶ μισθῷ. Κο. καθάπερ ἡ Δάφνιδος θυγάτηρ Λύρα; Κρω. ναί. Κο. ἀλλὰ ἐκείνη ἑταίρα ἐστίν. Κρω. οὐδὲν τοῦτο δεινόν. καὶ σὺ γὰρ πλουτήσεις ὡς ἐκείνη, καὶ πλοῖς ἐρασταὶ ἕξεις. τί ἐδάκρυσας ὦ Κόρινθα; οὐχ ὁρᾷς ἑαυτὴν, καὶ

abundè nobis omnia suppetebant. Artem enim ferrariam exercebat: magnúmque erat nomen eius in Piræo. Ac plerosque audire licet deierantes, nullum amplius post Philinum, talem fore ferrarium fabrum. Post mortem autem eius, principio quidem diuenditis forcipibus, incude, & malleo, duabus minis, ex illis rum vitam sustentauimus. Postea autem, aliàs quidem texendo, aliàs verò tramam deducendo, aut stamina nendo, ægrè victum parabam: te verò, filia, nutriebam, spem expectans. *Cor.* Minam istam dicis? *Cro.* Non: verùm ita rationem inibam, quòd cùm ad istam ætatem peruenisses, & me facilè alere postea, & te ipsam exornare posses: diues ipsa futura, purpureas vestes, & ancillas habitura. *Cor.* Quomodo hoc mater? aut quid dicis? *Cro.* Si cum adolescentibus rem haberes, & cum ipsis potares, & pro mercede concumberes. *Cor.* Sicut Daphnidis filia Lyra? *Cro.* Ita. *Cor.* At illa meretrix est. *Cro.* Hoc nihil graue. Nam & tu, perinde ac illa diteſces, multósque amatores habebis. Quid fles Corinna? an non vides quàm multæ

ὡς πλειστούδασοί εἰσιν αἱ ἑταῖραι, καὶ ὅσα χρήματα λαμβάνουσι; τὴν Δάφνιδα γάρ ἐγὼ οἶδα ὦ φίλη Λδράστεια, φάκη πρὶν αὐτὴν ἀκμάσαι τὴν ὥραν πεπεβλημένην. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς οἵα πορεύεται, χρυσοῦς, καὶ ἐσθῆτες ἐυανθεῖς, καὶ θεράπαιναι τέτταρες. Κο. πῶς δ' ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα; Κρω. τὸ μὲν πρῶτον, κατακοσμοῦσα ἑαυτὴν ἐυπρεπῶς, καὶ ἐυσχήμων οὖσα, καὶ φαιδρὰ πρὸς ἅπαντας, καὶ ἄχρι τοῦ καγχάσαι ῥᾳδίως, καθάπερ σὺ ἐιώθασ', ἀλλὰ μειδιῶσα ἡδύ, καὶ ἐπαγωγόν. εἴτα προσομιλοῦσα δεξίως, καὶ μήτε φενακίζουσα εἴ τις προσέλθοι, ἢ προπίμπλοιμι, μήτε αὐτὴ ἐπιλαμβανομένη τῶν ἀνδρῶν. ἢν δέ ποτε καὶ ἀπέλθῃ ἐπὶ δεῖπνον λαβοῦσα μάδωμα, οὔτε μεθύσκεται, καταγέλαστον γάρ, καὶ μισοῦσιν οἱ ἄνδρες τὰς τοιαύτας, οὔτε ὑπερεμφορεῖται τὸ ὅλον ἀπιεροκάλως, ἀλλὰ προσάπτεται μὲν ἄκροις τοῖς δακτύλοις, σιωπῇ δ' ταῖς ἐνδέσεις καὶ ἐπ' ἀμφοτέρας παραβύεται ταῖς γνάθοις, πίνει δ' ἀρέμα, οὐ χανδόν, ἀλλ' ἀναπαυομένη. Κο. κἂν εἰ δηλαδὴ ἅπαξ ὦ μῆτερ τύχοι; Κρω. τότε μάλιστα ὦ Κόριννα.

sint, & magno studio ambiantur meretrices? & quantum pecuniæ accipiant? Daphnidem enim, ô charà Adrastia, noui ego, quæ prius quam ad ætatem adultam peruenisset, pannosa erat. At nunc vides, qualis prodit, vt illi aurum, floridæ vestes, & ancillæ quatuor. Cor. Sed quo pacto hæc acquisiuit Lyra? Cro. Primùm quidem exornando se eleganter, & facilem, hilarémque erga omnes se gerendo, non soluto, vt tu soles, cachinno, sed suaue quiddam & blandum arridendo. Postea dextrè conuersando, neque decipiendo, siquis accedit, aut accersit eam, neque viros increpando. Ac si quando ad cœnam it accepta mercede, neque inebriatur, ridiculum enim hoc, & viri oderunt tales, neque rusticè impletur opsonio: sed attingit quidem summis digitis, tacitè autem edendo non obturat vtramque maxillam ingestis buccellis: bibit etiam sensim, non affatim, sed interquiescendo. Cor. Etiamsi sitiat mater? Cro. Tũ præcipuè, Corinna:

καὶ οὔτε πλέον τῶ δέοντος φθέγγεται, οὔτε ἀποσκώπτει ἔς τινα τῶν παρόντων. ἐς μόνον ὃν τὸν μισθωσάμενον βλέπει. καὶ διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι φιλοῦσιν αὐτλιὸ. καὶ ἐπειδὰν κοιμᾶσθαι δέοι, ἀσελγὲς οὐδὲν, οὐδὲ ἀμελὲς ἐκείνη αὖ τι ἐργάσαιτο, ἀλλὰ ἓξ ἅπαντος ἓν τοῦτο θηρᾶται, ὡς ἀκαταλόητος, καὶ ἐρασὴν ποιήσειεν ἐκείνον. ταῦτα δὲ αὐτλιὸ ἅπαντες ἐπαινοῦσι. εἰ δὴ καὶ σὺ ταῦτα ἐπιμάθοις, μακάρεια καὶ ἡμεῖς ἐσόμεθα. ἐπεὶ τάχα ἄλλα παρὰ τοὺ αὐτῆς. ἄλλο οὐδὲν ὦ φίλη Ἀδράστεια φημι, ζῶσ μόνον. Κρ. εἰπὲ μοι ὦ μῆτερ, οἱ μισθούμενοι πάντες τοιοῦτοί εἰσιν, οἷος ὁ Εὔκριτος, μεθ' οὗ χθὲς ἐκάθευδον; Κρω. οὐ πάντες ἀλλ' ἔνιοι μέν, ἀμείνους. εἰσὶ, καὶ ἤδη αἰδοῦσθαι. εἰσὶ, καὶ οὐ πάνυ μορφῆς εὐφυῶς ἔχοντες. Κρ. καὶ τούτοις συγκαθεύδειν δεήσει; Κρω. μάλιστα ὦ θύγατερ. οὗτοι μέντοι καὶ πλείονα διδόασιν. οἱ καλοὶ δ', αὐτὸ μόνον, καλοὶ δίκαιον εἶναι. καὶ σοὶ δὲ μελέτω ἀεὶ τὸ πλείονος, εἰ θέλεις ἐν βραχεῖ λέγειν ἅπασι, ἐνδεικνύσθαι σε τῷ δακτύλῳ, οὐχ ὁρᾶς τὼ

& neq; plus æquo loquitur, neque in quenquam eorum qui adsunt, dicteria torquet. Eum solum à quo conducta est, respicit. Et ob hoc illi amant ipsam. Et postquam eundum est cubitum, nihil petulans, nihil ineptum admittit, sed ex cunctis vnum hoc aucupatur, vt illum alliciat, sulque amatorem reddat. Hoc enim nomine ipsam cuncti laudant. Quòd si tu etiam hæc didiceris, nos quoq; fœlices erimus. Nam cætera quidem multò ipsa. Sed nihil, ô chara Adrastia, addam amplius: viuas modo. C. At die mihi mater, ij qui mercede nos conducũt, omnes-ne tales sunt, qualis est hic Eucritus cum quo heri concubui. C. Non omnes: sed alij quidem meliores, alij iam viriles: nonnulli verò non admodum liberali forma præditi. C. Et cum istis concumbere oportebit? C. Maximè, filiam hi plura quoque dant. Formosi autem, hoc solum, pulchri esse volũt. Tu verò eius quod plus est, rationem semper habeas, si cupis vt omnes breui te commonstrent digito, ac dicant. Annon vides Corinnã Crobylæ

Κόρινναν τὴν τῆς Κροβύλου

filiam,

θυγατέρα, ὡς εὐδαιμονήσει, καὶ πείσει δαίμονα ποιῆται τὴν μητέρα; τί φὴς; ποιήσεις ταῦτα, ποιήσεις; οἶδα ἐγώ. καὶ σφόδρα ἐξ ἁπασῶν ῥᾳδίως. νῦν δ' ἀπιθι λουσομένη, εἰ ἀφίκοιτο καὶ τήμερον τὸ μειράκιον ὁ Εὔκριτος. ἀπαγγέλλετο γάρ.

filiam, vt est ditissima, & matrem reddit fœlicissimam? Quid ais? facies-ne ista? facies, noui ego, & facilè omnibus anteibis. Nunc autem ito lotum, si fortè veniat, etiam hodie adolescens ille Eucritus: ita enim pollicitus est.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΜΥΣΑΡΙΟΝ. MATER, ET MVSARIVM.

ΜΗΤΗΡ.

ΑΝ ἔπ τοιοῦτον ἐρασὴν ἕυροιμεν ὦ Μυσάριον, οἷος ὁ Χαιρίας ἐστί, θύσομεν ἂν τῇ Δήμητρι τῇ πανδήμῳ δαΐσει λευκὴν μηκάδα, τῇ Οὐρανίᾳ δὲ καὶ τῇ ἐν κήποις Δάμαλιν ἑκατέρᾳ, στεφανώσομεν δὲ καὶ τὴν Πλουτοδοτείραν. καὶ ὅλως, μακάριαι, καὶ εὐδαίμονες ἐσόμεθα. νῦν ὁρᾷς γοῦν παρὰ τῶν νεανίσκων πλίνθους λαμβάνομεν; οὐδὲ ὀβολὸν μέν πώποτέ σοι δέδωκεν, ἀλλ' ἐδήτα, οὐχ ὑποδήματα, ἀμύελον, ἀλλὰ θεραπείας ἀεί, καὶ ὑποσχέσεις, καὶ μακρὰς ἐλπίδας, καὶ πολὺ τὸ ἐὰν ὁ πατὴρ, καὶ ἐὰν κύριος γένωμαι τῆς παρούσης, καὶ πάντα σά. σὺ δὲ, καὶ ὀμωμοκέναι αὐτὸν φὴς, ὅτι νόμῳ σε γαμετὴν ποιήσεται. Μυ. ὤμοσε γὰρ ὁ μὴ πεῖσαι, κατὰ τῶν θεῶν, καὶ Φ πολιάδος.

MATER.

SI talem amatorẽ posthac inueniamus, Musarium, qualis Chæreas hic est, oportebit nos immolare, Publicæ quidem Veneri capram candidam, Cœlesti autem, & ei quæ in hortis est, iuuencam vtrique: sertis quoque coronare opum largitricem. In summa, beatæ, terq; fœlices erimus. Quippe vides nunc ab adolescẽte isto quã multa accipiamus, qui ne obolum quidẽ tibi dedit vnquã, neq; vestẽ, neq; soleas, neque vnguẽtũ: sed apud ipsũ semper excusationes, & pollicitationes, & spes lõgæ, & illud crebrũ, Si pater, &, si paternarũ opũ fiã dominus, &, omnia tua. Tu etiam iurasse ipsum dicis, quòd lege vxorem te suã sit facturus. Mu. Iurauit, mater, per Cererem, & Proserpinam, & Mineruam.

Μη. καὶ πιστεύεις δηλαδή; ἢ διὰ τοῦτο σοφόν σε ἐχρῆν αὐτῷ καταδεῖναι συμβολήν, ἢ δακτύλιον δίδυκας, ἀγοράσοντι ἐμοί; ὁ δ', ἀποδόμενος, κατέπιε. ἢ πάλιν τὰ δύο πεδίδραια τὰ ἰωνικά, ἃ ἔχοντα ἐκάτερον δύο δαρεικούς, ἃ σοι ὁ χῖος Πραξίας ὁ ναύκληρος ἐκόμισε, πεπρασμένος ἐν Ἐφέσῳ. ἐδεῖτο γὰρ Χαιρέας ἔραστον σὺν ἐρυθροῖς ἀπενεγκεῖν. ὀδόνας γὰρ, καὶ χατωνίσκους, τί σὺ λέγοις; ἢ ὅλως, ἔρμαιόν τι ἡμῖν, ἢ μέγα ὄφελος συμπέπτωκεν οὗτος. Μυ. ἀλλὰ καλὸς, καὶ ἀγένειος, ἢ φησὶν ἐᾶν, καὶ δακρύειν, ἢ Δρομάχης, ἢ Λάχητος υἱὸς ὢν τῶν Ἀρισταγόρου. ἢ φησὶν ἡμᾶς γαμεῖν, ἢ μεγάλας ἐλπίδας ἔχομεν παρ' αὐτοῦ, ὡς ὁ γέρων μοι κατεμύση.

Μη. οὐκοῦν ὦ Μυσάριον, ἐν ὑποδήμασι δίν, ἢ ὁ σκυτοτόμος αἰτῇ τὸ δίδραχμον, ἐκδῦναι σοὶ αὐτὸν, ἀργύριον μὴ ἐκ ἔχοντι, σὺ δ' ὧν ἐλπίδων ὀλίγας παρ' ἡμῶν λάβε. ἢ σοὶ τ' ἀληθιτοπόλιον τὰ αὐτά. ἢ ὡς τὸ ἐνίκιον αἰτώμεθα Λάχης ὁ κολυτεὺς ἀποδώσει.

Mn. Et credis illi ſcilicet? & ob hoc nuper, cũ nõ haberet vnde daret ſymbolũ, annulũ illi me inſcia dedifti? at hãc ille vẽditũ abſorbuit. Et rurſum duo monilia iſta Ionica, quorũ vtrũq; pẽdebat duos Daricos, quæ tibi Chius ille nauclerus Praxias attulerat, Epheſi mercatus. Oportebat enim vtChæreas cœnã collatitiã cũ adoleſcẽtibus depẽderet. Nam vela, & tunicas quid attinet dicere? In ſũma, luerũ inopinatũ, magnúmq; cõmodũ iſte nobis obuenit. Mn. At pulcher eſt, & imberbis, & amare ſe ait, & lachrymatur, & Dinomaches, Lachetiſq; Areopagitæ eſt filius: dicitq; vxorẽ me ducturũ ſedenig; ſpes magnas facit, & modo ſenex ille oculos claſſerit. Mn. Proinde Muſariũ, vbi calceis opus erit, & ſutor didrachmũ popoſcerit, dicemus & nos illi, argẽtũ quidẽ nõ habemus, tu autem ſpes quaſdã exiguas à nobis accipe, eadẽq; piſtori. Et quum pẽſionẽ domus depoſcemur: expecta, dicemus videlicet, dum Laches Colyttenſis moriatur: exoluemus enim tibi poſt nuptias. Nõ pudet te quòd ſolã meretricũ, neq;

ἀπεδυσάμην γάρ σοι μὴ τὸν γάμους. ἢ αἰχμὴν μόνη τῶν ἐταιρῶν ἢ ἐλλέβιον, οὐχ ὃς-

μον, οὐ παραπινίδιον ἔχουσα; Μη. τί οὖν ὦ μῆτερ, ἐκεῖναι σύντυχέστεραί μου, καὶ καλλίους εἰσίν; Μη. ἀλλὰ σωφρονέστεραι, καὶ ἧττον ἐπαείζουσι. οὐδὲ πιστεύουσι ῥημασίοις, καὶ νεανίσκοις, ἐπ' ἄκρου τὸ χείλος τοὺς ὅρκους ἔχουσι. σὺ δ' εἰ πιστή, καὶ φίλανδρος. οὐδὲ προσίησι ἄλλον τινὰ, ὅτι μὴ μόνον Χαιρέαν. καὶ προῴλω ὅτε ὁ γεωργὸς ὁ ἀκαρνανεὺς ἦκε δύο μνᾶς κομίζων, ἀγρύπνως καὶ αὐτὸς, οἴνου δ' ἡμῖν ἀπειλήφει, τὸ παρ' ὁτου πέμψαντος. σὺ δ' ἐκεῖνον μὲν ἀπημύκτισας, καθεύδεις δ' μετ' Ἀδώνιδος Χαιρέα. Μη. τί οὖν, ἔχεις Χαιρέαν καταλιπᾶσαν, παρὰ δὲ ἑξάδα τὸ ἐργατίνον ἐκεῖνον, κυάβεως ἀποζοῦντα; λεπὸς μοι φαίνεται Χαιρέας, καὶ χοιρίσκος ἀκαρνανίου. Μη. ἐγὼ ἐκεῖνος ἀγχοῖκος, καὶ πονηρὸν ἀποπνεῖ. τί δ' Ἀντιφῶντα τὸν Μενεκράτους μνᾶς ἐπαιρόμενον, καὶ τὸν ἐδέξω; ὁ καλὸς ἦν, καὶ ἀστεῖος ἡλικιώτης Χαιρέου; Μη. ἀλλ' ἠπείλησε Χαιρέας ἀποσφάξειν ἀμφοτέρους, εἰ λάβοι με πρὸς μετ' αὐτοῦ. Μη. πόσοι δ' καὶ ἄλλοι ταῦτα ἀπειλοῦσιν; ἐγὼν ἀνέραστος οὐ μύνεῖς διὰ τοῦτο, καὶ σωφρονήσης, καθάπερ οὐχ ἑταῖρα, τῆς

inaures habes, neq; monile, neq; veſtem Tarẽtinam. *Mn.* Quid igitur, mater, fortunatiores-ne illæ me, & pulchriores ſunt? *Ma.* Nõ: ſed prudẽtiores, & ſciunt meretricari: nec verbis credũt, & adoleſcẽtulis, in ſummis labijs iuramẽtũ gerẽtibus. Tu verò fidelis es, & amans viri: nec admittis aliũ quenquã, præterquã ſolũ Chæreã. Ac nuper quãdo Acarnẽſis ille agricola venit, duas minas afferens, ipſe quoq; imberbis (vini autẽ pretiũ hoc retulerat, à patre miſſus) tu verò etiã ſubsãnaſti hominẽ, dormis autẽ cũ iſto tuo Adonide Chærea. *Ma.* Quid igitur? relicto-ne Chærea, mihi admittẽdus erat operarius ille hircũ olẽs? Læuis mihi, vt aiunt, Chæreas, & porcellus Acarnanius. *Mn.* Eſto ruſticus ille, & hircũ oleat: cur neque Antiphõtẽ Menecratis filiũ, minã tibi pollicẽtẽ nõ admiſiſti? Annõ formoſus erat, & vrbanus, æqualis Chæreæ? *Ma.* At interminatus erat Chæreas, ſe iugulaturũ ambos, ſi me cũ illo deprehẽderet. *Mn.* Quàm multi alij eadem minantur? An tu igitur ſine amatoribus ob hoc manebis? & pudicè ages, perinde ac ſi non meretrix,

ἢ δισμυρίου ἱερεά πε οὖσα. ἐῶ τἄλλα. σήμερον ἀλόα ἔδει. τί δέ σοι δέδωκεν ἐς τὴν ἑορτήν; Μου. οὐκ ἔχει ὦ μακάριον. Μη. μόνος οὗτος οὐ τέχνῃ εὑρήκει ἐπὶ τὸν πατέρα, οὐκ οἰκέτην καθῆκεν ἐξαπατήσοντα, οὐκ ἀπὸ τῆς μητρὸς ἤτησεν ἀπειλήσας ἀποπλεύσεσθαι στρατεύσοντα, εἰ μὴ λάβοι, ἀλλὰ καθῆται, ἡμᾶς ἐπιβίβων, μήτε αὐτὸς δίδους, μήτε παρὰ τῶν διδόντων ἐᾷς λαμβάνειν. σὺ δὲ οἴει ὦ Μουσάριον, ἐκτακεδεκάετῆ ἀεὶ ἔσεσθαι; ἢ τὰ αὐτὰ φρονήσει. Χαιρέαν, ὅταν πλουτῇ μὲν αὐτὸς, ἡ δὲ μήτηρ γάμου πυθέσθαι τὸν ἔρωτα αὐτῶν; μεμνήσεται οἴει τότε τῶν δακρύων, ἢ τῶν φιλημάτων, ἢ τῶν ὅρκων, πέντε ἴσως τάλαντα σεσικὸς βλέπων; Μυ. μεμνήσεται ἐκεῖνος. δῆγμα δέ, ὡς οὐδὲ τοῦτο γαμήσει, ἀλλὰ καταναγκάζομενος, καὶ βιαζόμενος ἤρπασε. Μη. γένοιτο μὴ ψεύδεσθαι. ἀναμένω δέ σε ὦ Μουσάριον τότε.

sed Cereris quæpiam famulos fores? Cætera omitto. Hodie verò Aloa sunt: quid ergo tibi dedit in hoc festo? Mv. Non habet ô mater. Mn. An solus iste nullam artem aduersus patrem potest inuenire? non seruum immittere, qui illum decipiat? non à matre ipse postulare, minitando se in militiam nauigaturum, nisi accipiat? Verùm sedet, nos atterens, neque ipse quicquam dans, neque à dantibus accipere sinens. Tu verò, Musarium, an putas te octodecim annorum semper fore, aut eodem animo semper futurum Chæream, quando ipse diues erit, & mater opimas ipsi nuptias inuenerit? An ille tum putas, meminerit lachrymarum, aut osculorum, aut iuramenti, quum dotem quinque fortassis talentorum aspiciet? Mv. Meminerit ille. Cuius rei argumentum est, quòd neque nunc vxorem duxit, sed cùm à patre cogeretur, & vim propè pateretur tamen recusauit. Mn. Vtinam non decipiaris. Sed tamen admonebo te, Musarium, aliquando horum.

ΑΜΠΕΛΙΣ, ΚΑΙ Χρυσίς.

AMPELIS, ET CHRYSIS.

ΑΜΠΕΛΙΣ.

AMPELIS.

A

ΕΙ τις ἦ ὦ Χρυσὶ, μήτε ζηλοτυπεῖ, μήτε ὀργίζεται, μήτε ἐρράπισέ ποτε, ἢ περιέκειρεν, ἢ τὰ ἱμάτια περιέρρηξεν, ἆρ' ἐρασὴς ἐκείνου ἔστιν; Χρυ. ἔχω ταῦτα μόνα ἐρῶντος ὦ Ἀμπελὶ δείγματα; Ἀμ. ναὶ, ταῦτ' ἀσφαλῶς θερμά. ἐπὶ πᾶσι φιλήματα, καὶ δάκρυα, καὶ ὅρκοι, καὶ τὸ πολλάκις ἥκειν, ἀρχομένῳ ἔρωτος σημεῖον, καὶ φυομένῳ ἔτι. τὸ δὲ πῦρ ὅλον, ἐν τῇ ζηλοτυπίᾳ ἐστίν. ὥστε εἰ καὶ σὲ ὡς φησὶν ὁ Γοργίας ῥαπίζει, καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἔλπιζε, καὶ ἴσχυε ἀεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν. Χρυ. τὰ αὐτά; τί λέγεις; ἀεὶ ῥαπίζειν με; Ἀμ. οὐκοῦν, μὴ ἀπάδου, εἰ μὴ φοβῇ μόνον αὐτὸν βλέπουσ. ἐπὶ εἰ μὲν ἐφᾷ γε, τί ἂν ἔτι ὀργίζοιτο, εἰ σύ γε ἕτερον ἐρασὴν ἔχοις; Χρυ. μὰ τὸν, ἔχω ἔγωγε. ὁδὶ, μάτην ὑπέλαβε τὸν πλοῦτον μου ἐρᾶν, διότι ἄλλως ἐμνημόνευσά ποτε αὐτοῦ. Ἀμ. καὶ τοῦτο νῦν σὺ, ὡς πλούσιον οἴεσθαι καταδάζεσθαί σε.

SIquis, ô Chrysi, neq; zelotypus est, neque irascitur, neque alapas inflixit vnquam, aut capillos conscidit, aut vestes lacerauit, est-ne adhuc pro amatore habend⁹? *Chr.* Nũquid, Ampeli, sola sunt ista amãtis indicia? *Amp.* Maximè. Hæc sunt viri feruidi. Nã cætera illa, oscula, lachrymæ, iũramenta, & crebrò ventitare, incipientis, & adhuc crescẽtis amoris signa: sed totus ignis zelotypia cõstat. Quare si te, vt ais, Gorgias alapis cædit, & zelotypus est, bene speres licet, optésque vt eadẽ semper faciat. *Chr.* Eadem-ne? quid dicis? vt ille me semper alapis cædat? *Amp.* Non: sed vt semper illi ægrè sit, si non ad solum ipsum aspicias. Siquidem nisi amaret te, quid quæso irasceretur, si quempiam alium amatorem haberes? *Chr.* At equidem non habeo. Ille verò nequicquam suspicatus est, diuitem istum à me amari, eo quòd mentionem ipsius fortè feci. *Amp.* At hoc suane est, putare ipsum te à diuitibus obseruari.

οὕτω γὰρ αἰάσεται μᾶλλον, καὶ φιλοπμήσεται, ὡς μὴ ὑπερβάλοιντο αὐτὸν οἱ ἀντερασταί. Χρυ. καὶ μὴν οὗτός γε μόγις ὀργίζεται, καὶ ραπίζει. δίδωσι γοῦν. Αμ. ἀλλὰ δώσει. ζηλότυποι γάρ, ἢν μάλιστα λυπήσωσιν. Χρυ. ἦ οἶσθ' ὅπως ῥαπισμάτων λαμβάνειν βούλει με ὦ Αμπελίδιον. Αμ. οὔκ. ἀλλ' ὡς οἶμαι, μεγάλοι ἔρωτες γίγνονται, καὶ εἰ πύθοιτο ἀμελεῖσθαι. εἰ δὲ πιστεύσει μόνος ἔχειν, ἀπομαραίνεται πως ἡ ἐπιθυμία. ταῦτα λέγω σοὶ σὺ, εἰκοσιν ὅλοις ἔτεσιν ἐταιρίσασα. σὺ δὲ ὀκτωκαιδεκαέτης οἶμαι, ἢ ἔλαττον οὔσα πυγαμείης. εἰ βούλει δὲ, καὶ διηγήσομαί σοι ἔνα ἔρωτα ποτε, ὃν πάνυ σοὶ πολλῶν ἐτῶν. ἦρα μοι Δημόφαντος ὁ δανειστὴς, ὁ κατοπτροπώλης ὁ ποικίλης. οὗτος ὑπὲρ πού ποτε τριάκοντα δραχμὰς δανείσας ἐπράττετο ἐν ἡμέραις διακοσίαις. ἦρα δὲ ὦ Χρυσὶς, ὁπαπόλαιόν τινα ἔρωτα, οὔτε ὑποστένων, οὔτε δακρύων, οὔτε ἀνεὶ παρακρούων ὅτι τὰς θύρας, δὴ αὐτὸ μόνον συνεκοιμᾶτό μοι ἐνίοτε, καὶ τοῦτο διὰ μακροῦ. ἐπειδὴ δὲ ἀπόπληκτα ποτὲ ἀπέκλεισε,

Ita enim maiori dolore afficietur, & magis æmulabitur, ne à riualibus superetur. Chr. At ille solùm irascitur, & alapis cædit, nihil autem dat. Amp. At dabit postea: nam zelotypi vel maximè dolore afficiuntur. Chr. Nescio quo pacto, mea Ampeli, velis vt alapas accipiam. Amp. Non: sed vt arbitror, magni fiunt amores, etiamsi audiat se negligi. Quòd si credat, se solum habere te, elanguescet hæc libido. Atque hæc tibi dico, quæ iam totos viginti annos meretricem egi. Tu verò annos, vt puto, decem & octo, vel pauciores etiam nata es. Quòd si velis narrabo tibi, quæ mihi acciderunt aliquandò, non multos ante annos. Amabat me Demophantus, fœnerator ille, qui pone Pœcilen habitat. Hic nusquam plus dedit quã drachmas quinque: & dominus putabat esse. Amabat autem leui quodam amore, neque ingemiscens, neque lachrymans, neque intempesta nocte ad fores ventitans: sed interdum tantùm, idque post longum interuallum mecum dormiebat. Posteaquam autem venientem aliquando exclusi (nam tum Calliades pictor intus e-

Καλλιάδης γὰρ ὁ γραφεὺς ἐν-

δον ἰδ̃, φέρε δραχμὰς πεντε φὰς, τὸ μὲ πρῶτον, ἀπῆλθέ μοι λοιδορησάμενος. ἐπὶ δ̃ πολλὰς μ̃ διῆλθον ἡμέρας, ἐγὼ δ̃ οὐ προσέπεμπον, ὁ Καλλιάδης δ̃ ἔνδον ἰδ̃ αὖθις, ὑποθερμαινόμενος ἤδη τότε ὁ Δημόφαντος, κ̃ αὐτὸς ἀναφλέγεται εἰς τὸ πρᾶγμα. καὶ ὁπόταν ποτε, ἀνεῳγμένην τὴν θύραν, ἴδηλαιν, ἔτυπτεν, ἀπέλει φογίσεσιν, περιῤῥήγνυε τὴν ἐσθῆτα, ἅπαντα ἐποίει. καὶ τέλος, τάλαντον δοὺς, μόνος εἶχεν ὀκτὼ ὅλους μῆνας. ἡγωνὴ δ̃ αὐτῆ, πρὸς ἅπαντας ἔλεγεν, ὡς ὑπὸ φαρμάκων ἐκμήναιμι αὐτόν. τὸ δ̃ ἰδ̃ ἄρα ζηλοτυπία, τὸ φάρμακον. ὥστε ὦ Χρυσὶ, καὶ σὺ χρῶ ὅπῃ τ̃ Γοργίαν τῷ αὐτῷ φαρμάκῳ. πλούσιος δ̃ ὁ νεανίσκος ἔσται, ἰδ̃ τι ὁ πατὴρ αὐτῆ πάθῃ.

rat, datis decem drachmis) primùm quidem abijt verbis me infectatus. Et cùm iam multæ dies transijssent, neque ego ad illum mitterem (rursus autem tum Calliades intus erat) incalescens tum tandem Demophātus, etiam ipse ad rem inflammatur: & cùm aliquando superuenissēt obseruata patente ianua, flebat, percutiebat, minabatur se occisurum, lacerabat vestem, omniáque faciebat. Et postremùm talento dato, totos octo menses habebat me solus. Vxor autem ipsius punctis dicebat, ipsum medicamentis ad insaniam à me redigi. Et hoc medicamentum, erat zelotypia. Quare ô Chrysi, & tu contra Gorgiam eodem medicamento vtere. Porrò diues erit hic adolescens, siquando patrem ipsius mori contingat.

ΔΟΡΚΑΣ, ΠΑΝΝΥΧΙΣ, Φιλόστρατος, Πολέμων.

DORCAS, PANNYCHIS, PHILOSTRATVS, Polemon.

ΔΟΡΚΑΣ.

Ἀπολώλαμεν ὦ κεκτημένη ἀπολώλαμεν. ὁ Πολέμων ἀπὸ τ̃ στρατείας ἀνέστρεψε πλουτῶν, ὡς φασιν. ἑωρακα δ̃

DORCAS.

PErijmus, ô hera, perijmus. Polemon ex militia reuersus est, ditatus, vt aiunt. Ego autē ipsum vidi κἀγὼ αὐτὸν, ἐπεσφίδα με-

εὐπόρφυρον ἐμπεπορπημένον, καὶ ἀκολούθοις ἅμα πολλοῖς. καὶ οἱ φίλοι ὡς εἶδον, συνῄεσαν ἐπ' αὐτὸν, ἀσπασόμενοι. ἐν τοσούτῳ δὲ ἡ θεράπαινα ἰδοῦσα κατόπιν ἑπομένη, ὡς συνεπεδήμησε μετ' αὐτῆς, ἤρετο, καὶ εἶπε μοι ἔξω τὸν Παρμένοντα, ἀσπασαμένη πρότερον αὐτὸν, πῶς ἡμῖν ἐπράξατε; καὶ εἴ τι ἄξιον τῶν πολέμων ἔχοντες ἐπεπολεμήσατε; Παρ. ὦ ἥβη, τοῦτο ἐκεῖνος, ἀφ' οὗπερ ἐσώθημεν, πολλὰ χάριν τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα τῷ ξενίῳ Διΐ, καὶ Ἀθηνᾷ σωτείρᾳ. ἡ δὲ ἐπυνθάνετο ἀεί τι πράττοντες, καὶ ἔνθα εἴημεν. εἰ δὲ καὶ τοῦτο προσέθηκας, ὡς καὶ ἐδάκρυε, καὶ ἀεὶ ἐμέμνητο Πολέμωνος, ἄμεινον ἂν πεποίεις. ἅπερ προσῆκεν ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα. σὺ δὲ σὺ, ὦ ἄθλιον. ἀλλὰ ἃ ἤκουσα, βούλομαι εἰπεῖν. ἐπὶ σοὶ γὰρ Παρμένοντα, οὕτως ἠξιώμεν, ὅπου ὁ Παρμένων, ἐδόκιμες τὰ ὦτα ὑμῖν; ἀεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἡ κακοπάθου μὴ δακρύων. καὶ μάλιστα εἴ τις ἐλελύθει ἐκ τῆς μάχης. καὶ πολλοὶ τιτραίνοντο ἐλέγοντο, ἐπαύετο τότε καὶ

paludamento purpureo, & fibulato indutum, multósq; vnà pediſequos. Quod vt viderunt amici, ad eum ſalutaturi accurrebant. Interea autem ſeruum conſpicata, à tergo ſequentem, qui cũ ipſa profectus erat, interrogabãt ac dic mihi Parmeno, inquiebant, ſalutato priùs ipſo, quo pacto rem geſſiſtis? &, num quid bello dignum cõſequuti redijſtis? Par. Non decebat hoc ſtatim: ſed illa primùm. Quòd ſeruati eſtis, multa Dijs gratia, & in primis Ioui hoſpitali, & Mineruæ militari. Cæterùm ſemper rogitabat hera, quidnam ageretis, & vbi eſſetis. Quòd ſi etiam hoc addidiſſes, quòd & fleret, & Polemonis mentionem ſemper faceret, id fuerat multò ſatius. Dor. Omnia ſtatim à principio ſum præfata ſed tibi nolim dicere. At quæ audiui, ea dicere volebam. Nam ad Parmenonem ita incepi. Nonne Parmeno, vobis tinniebant aures: ſemper enim cum lachrymis hera veſtri reminiſcebatur: & maximè ſiquis ex pugna venerat, multíque dicebantur interfecti, tum crines euellebat, & pectus percutiebat,

κόμας, καὶ τὰ στέρνα ἐπάταττεν,

ἢ ἐπίνδει πρὸς τὴν ἀγγελίαν
ἐκάστην. Παν. εὖγε σὺ Δορ-
κάς. οὕτως ἐχέλω. Δορ. εἶτα
ἐξῆς μετ' οὐ πολὺ ἠρόμην
ἐκεῖνα. ὁ δ', πάνυ λαμ-
πρῶς φησι ἀπεστέλμθν. A
Παν. οὕτω κἀκεῖνος οὐδὲν
προσεποιήσατο ὡς ἐμέμνητό μου ὁ
Πολέμων, ἢ ἐπόθει, ἢ ἤυχετο
ζῶσαν κεκτῆσθαι; Δορ. B
καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔ-
λεγε. τὸ χρυσῶ κεφάλαιον ἔφη-
γειτο, πλεῖστον πολύ. χρυ-
σόν. ἐσθῆτα. ἀκολούθους. ἐλέ-
φαντα. τὸ μὲν γὰρ ἀργύριον,
μὴ δ' ἀριθμῷ ἄγειν αὐτὸν, ἀλ-
λὰ μεδίμνῳ, ἀπομετρήσθαι
πολλοὺς μεδίμνους. εἶχε δ' καὶ
αὐτὸς Παρμένων, δακτύλιον
ἐν τῷ μικρῷ δακτύλῳ, μέγι-
στον, πολύγωνον. καὶ ψῆφος
ἐνεβέβλητο τῶν τειχέων. C
ἐρυθρά τε ὡς ὀπτοπλίνθ. ἅπασι
δ' οὕτω αὐτὸν ἐπιλοιπά μοι δι-
ηγεῖσθαι ὡς τὸν Ἀλυν διέβησαν,
καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τηρεδάτας
τινὰ, καὶ ὡς διέπεμψεν ὁ Πο-
λέμων ἐν τῇ πρὸς Πισίδας D
μάχῃ, ἢν ἀπόθεσθαί σοι ταῦ-
τα προσαγγελοῦσα, ὡς περὶ
τῶν πάντων σκέψαιο. εἰ γὰρ
ἔλθοι, ὁ Πολέμων, ἔξει γὰρ
πάντως, ἀποστεσκέψεως τοὺς E

& ad vnumquodque nuntiū
lugebat. Pan. Rectè Dorcas;
ita decebat. Dor. Deinde nō
multò pòst illa interrogabam
ordine. Ille autem, admo-
dum splēdidè è bello reuersi
sumus, inquit. Pan. Sic & ille
nihil præfatus, quòd & mei
meminerit Polemo, vel desi-
derarit, vel optarit viuam
deprehendere? Dor. Multa
certè huiusmodi dicebat.
Quod igitur rei est caput,
narrauit diuitias multas, au-
rum, vestes, seruos, ebur. Nā
argentum quidem adferre ip-
sum dicebat non ad nume-
rum, sed ad mensurā, multos
videlicet plenos modios. Ha-
bebat autem, & ipse Parme-
no annulum in paruo digito
maximum ac multiāgulum:
erātque insertus tricolor la-
pillus, & in superficie rube-
bat. Sed reliqui ipsum cùm
vellet mihi narrare quo pa-
cto Alyn transijssent, & vt oc-
cidissent Tiridatem quendā,
& quomodo ipse Polemo in
pugna contra Pisidas versā-
tus esset: accurríque domum
vt hæc tibi renuntiarem, vt
de rebus omnibus tecum de-
liberares. Nam si quum
venerit Polemo (veniet
enim quum notos illos à
se amouerit) resciscens,

γνωείμοις, ἀναπυθόμενος,

ἔυρῃς τὸ Φιλόστρατον ἔνδον παρ' ἡμῖν, τί οἰκ ποιήσειν αὐτόν; Παν. Ἐξευρίσκωμεν ἐν Δορκάδος ἐν τῷ παρόντων σωτήριον. οὔτε γὰρ ὦνον ἀποπέμψαι καλὸν, τάλαντον ἔναγχος διδοκότα, καὶ πάλαι ἔμπορον ὄντα, καὶ πολλὰ ὑπισχνούμενον, οὔτε Πολέμωνα τοιοῦτον ὑπαγόμενον, χρήσιμον μὴ παραδέχεσθαι. ἔστιν γὰρ, καὶ ζηλότυπος ὅστις. ὃς καὶ πενόμενος ἔτι, πολὺ ἀφόρητος ἦν. τῶν δή τι ἂν ἐκεῖνος ποιήσειεν; Δορ. ἀλλὰ καὶ ἐπεισέρχεται. Παν. ἀπολύμεθα, ὦ Δορκάς, ὑπὸ τῆς ἀπορίας, καὶ βλέπω. Δορ. ἀλλὰ καὶ φιλόστρατος ἐπεισέρχεται. Παν. τίς γένωμαι; πῶς ἂν μὴ γῆ χασθείην; Φι. τί οὐ πνοὴν ἔχω Παννυχί; Παν. ἄθρησον, ἀπολώλεκάς με, σὺ δὲ καὶ Πολέμων, χρόνιος φανείς. Πο. ἔστος ἦν τίς ὅστις ὁ ἐπεισὼν ὑμῶν; σπουδὰς; εὖγε οἴχ ὧ Παννυχί. ἐγὼ δὲ πεμπαῖος ἐκ Πύλων ἥκω, ἐπιζήμιος ὑπὸ τοιαύτην γυναῖκα. καὶ δίκαια μέντοι πάσχω δι, καί σοι χάριν ἔχω. ἐπεὶ ὅτι γε ἀφαιδήσομαι γε σοῦ. Φι. σὺ δὲ τίς εἶ ὦ βέλτιστε; Πο. ὅτι Πολέμων ὁ Στειριεὺς, πανδίονος φυλῆς, ἐκεῖνος, apud nos intus Polystratum deprehenderit, quid ipsum facturum esse putas? Pan. Tum Dorcas, aliquam ex re præsenti salutē inueniamus. Nam neque hunc ablegare honestum fuerit, vt qui talentum nuper dederit: præterea sit mercator, & multa promiserit: neque Polemonem, qui talis est reuersus, vtile non recipere. Nam præter hæc etiam zelotypus est: & cùm pauper adhuc, intolerabilis fuerit, quid nunc illum non putes facturū? Dor. At etiam accedit. Pan. Desicio, ô Dorcas, consilij inopia, & tremo. Dor. Sed & Philostratus accedit. Pan. Quæ igitur fiam? quomodo terra me absorbeat? Ph. Cur non potamus Pannychi? Pan. Perdidisti me, ô homo. Tu verò salue Polemo, visus longum pòst tempus. Pol. Quis igitur est iste qui ad vos accedit? taces? euge abeas Pannychi. Ego verò ex Pylis quinto die huc aduolaui, ad talē mulierem adproperans. Ac meritò sanè hæc mihi accidunt, tibique gratiam habeo: neque enim pòsthac amplius abs te rapiar. Ph. Tu verò quisnam es bone vir? Pol. Nimirum audis, quòd Polemo sum, Stirienſis ille, ex tribu Pandionis: qui

χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, νῦν δ', ἐξαναστὰς πεντακισχιλίαν ἀπαίδα, ἑρασὴς Πανυχίδος, ὅτι ἐμοὶ ἔτι ἀνθρώπινα φρονεῖν αὐτοῦ. Φι. ἀλλὰ ταυτῶ σοὶ ξεναγὸς, Πανυχὶς ἐμή ὅδε, καὶ τάλαντον εἴληφε. λήψεται δ' ἤδη καὶ ἕτερον, ἐπειδὰν τὰ φορτία διαθώμεθα. καὶ νῦν ἀκολούθει μοι ὦ Πανυχί. τὸν δὲ παρ' Ὀδρύσαις χιλιαρχεῖν ἔα. Δορ. ἐλευθέρα μέν ὅδε, καὶ ἀκολουθήσει, ἰὼ ἐθέλῃ. Παν. τί πιεῖν Δορκάς; Δορ. ἐπίναι ἄμεινον. ὀρχζομένῳ οὐκ οἷόν τε παρεῖναι Πολέμωνι. καὶ μᾶλλον ὀπτᾶσθαι ζηλοτυπῶν. Παν. εἰ θέλεις, ἐπίωμεν. Πο. ἀλλὰ σοὶ λέγω ὑμῖν, ὅτι τὸ ὕστατον πίεσθε μεθύοντες. ἢ μάτην ἐγὼ τοσούτοις φόνοις ἐγγεγυμνασμένος πάρειμι, τῶν Θρᾳκῶν ὦ Παρμένων. Παν. ὡπλισμένοι ἦκον, ἀμφιβάντες τὸν στενωπὸν τῇ φάλαγγι. ὀπίσω μετώπου μέν, τὸ ὁπλιτικόν. παρ' ἑκάτερα δ', οἱ σφενδονῆται, καὶ τοξόται. οἱ δ' ἄλλοι, κατόπιν. Φι. ὡς βρεφυλλίοις ταῦτα ὦ μισθοφόρε ἡμῖν λέγεις, καὶ μορμολύττεις. σὺ γὰρ ἀλεκτρυόνα πώποτε ἀπέκτεινας, ἢ πόλεμον εἶδες; ἐρυμάτων ἐφεστῶτες, τάχα

primùm fui tribunus militum: nunc autem totius dux legionis, amator Pannychidis, cùm ipsam humana adhuc sapere putarem. *Ph.* At nunc Peregrinorum dux, Pannychis hæc mea est, & talentum accepit: iámque etiam alterum accipiet, vbi onera disposuerimus. At nunc sequere me Pannychi; & istum apud Odrysas fine copias regere. *Dor.* Libera est ista, & sequetur, si volet. *Pan.* Quid faciam Dorcas? *Dor.* Præstat ingredi, nam irato Polemoni adesse non possum: & zelotypia magis incendetur. *Pan.* Ingrediamur si vis. *Pol.* At prædico vobis, vos hodie postremùm bibituros. Aut ego frustra adsum tot cædibus exercitatus, Thracas huc Parmeno. *Par.* Armati venerunt, phalange cingentes angiportum. In fronte sunt graùis armaturæ milites: in vtroque latere, funditores & sagittarij: à tergo verò cæteri. *Ph.* Hæc, ô stipendiarie, nobis tanquam infantibus dicis, & velutí laruis territas. An tu aliquando gallum gallinaceum occidisti, aut bellũ vidisti? Castellum custodiebas,

δημοσίᾳ ἂν, ἵνα καὶ τοῦτο προσφέσωμαί σοι. Πο. καὶ μὴν ἤδη μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν προσιόντας ὑμᾶς ἐπὶ δορυφόρου σχήματος, στίλβοντας τοῖς ὅπλοις. Α Φι. ἄκρατι μόνον συσκευασάμενοι. ἐγὼ δή, καὶ Τίβις οὗτος, μόνος δὲ οὗτος ἕπεταί μοι, βάλλοντες ὑμᾶς λίθοις τε, καὶ ἐφάκοις, ἵνα διασκεδάσωμεν, Β ὡς μηδὲ ὅπου ὀχλοῦσι ἔχητε ἀδύνατοι.

fortè dux quispiam manipularis, vt hoc tibi gratificando concedam. *Pol.* At verò scies paulò pòst, quum nos ad hastam venientes videbis, armis resplendentes. *Ph.* Adeuentate modò instructi. Ego verò & Tibys iste: nam hic solus me sequitur, faxis, testísque vos petendo, ita dispergemus, vt neque quò vertamini, scire tum possitis.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ, ΚΑΙ Δροσή.

CHELIDONIVM, ET DROSE.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ.

Οὐκ ἔτι φοιτᾷ παρὰ σὲ ὦ Δροσή, τὸ μειράκιον ὁ C Κλεινίας. οὐ γὰρ ἰσχνὸς πολὺς ἦν χρόνος αὐτὸν παρ' ὑμῶν. Δρο. ἀλλ' ἔτι ὦ Χελιδόνιον. ἀλλ' ὁ διδάσκαλος αὐτὸν οἴεξε μικρόν μοι προσίναι. Χε. τίς οὗτος; μή τι τῶν παιδοτρίβων E Διόπειθον λέγεις; ἐπὶ ἐκείνου γε φίλος μοι. Δρο. οὐκ, ἀλλ' ὁ κάκιστος φιλοσόφων ἀπολούμενος Λεισιάνθιππος. Χε. τὸν σκυθρωπὸν λέγεις; τὸν βασιν; τὸν βαθυπώγωνα; ὃς εἰώθει μετὰ τῶν μειρακίων περιπατεῖν ἐν τῇ παιδιᾷ; Δρο. ἐκεῖνον φημι τὸν ἀλαζόνα. ὃ

CHELIDONIVM.

NOn amplius, Drose, adte vĕtitat adolescĕs ille Clinias. Non enim ipsum lõgo iam tempore apud vos vidi. *Dr.* Nõamplius. Chelidoniũ: nã præceptor prohibuit ipsum amplius ad me accedere. *Ch.* Quisnam iste? nunquid ludimagistrũ Dionumũ dicis? Nam is certè amicus mihi est. *D.* Non: sed perditissimus iste Philosophorũ Aristænetus. *Ch.* Tetricũ illũ dicis, & hirsutum? profunda barba? qui cũ adolescentibus in Pœcile cõsueuit ambulare? *Dr.* Arroganté illũ dico

κάκιστα ἐπίδοιμι ἀπολούμενον, ἑλκόμενον τῶ πώγωνος ὑπὸ δημόου. Κλ. τί παθὼν ὁ ἐκεῖνος, τοιαῦτα ἐπισε τὸν Κλεινίαν; Δερ. ἃ οἶδα ὦ Χελιδόνιον. ἀλλὰ μηδέποτε ἀπόκοιτός μου γλυκύμυθος, ἀφ' οὗ γυναικὶ ὁμιλεῖν ἠρξατο. πρῶτον ὧν ὠμίλησε μοι. τριῶν τούτων ἐξῆς ἡμερῶν οὐδὲ προσῆλθε τῷ στωπῷ. ἐπεὶ ὧν ἐνόμιζον, ἃ οἶδα ὧν ὅπως ἡ ἔπαθον ἐκ' αὐτῷ, ἔπεμψα τὴν Νευείδα περιπευσομένην αὐτὸν ἢ ἐν ἀγορᾷ διατρίβοντα, ἢ ἐν Ποικίλῃ. ἡ ὧν, περιπατοῦντα ἔφη ἰδοῦσα μετὰ τοῦ Λεοσθένους, γέλωτα πόρρω. ἐκεῖνον ὧν ἐρυθριάσαντά, κάτω ὁρᾶν, καὶ μηκέτι παρεγγυᾶν τὸν ὀφθαλμόν. εἶτ' ἐβάδιζον ἅμα εἰς τὴν πύλιν. ἐνθὲ, ἄχει τῆ Δηπύλῃ ἀκολουθήσασα, ἐπὶ μηδ' ὅλως ἐπεφάνη, ἐπανῆκεν, οὐδὲν παρὸς ἀπαγγεῖλαι ἔχουσα. πῶς με εἶκε διάγειν τὸ μὴ ταῦτα, ἐν ἔχουσαν εἰκάζει ὅ, τι μοι πέπονθεν ὁ μεθυσικός, ἀλλὰ μὴ ἐλύπησά τι αὐτὸν ἔλεγον, ἢ πνὸς ἄλλης ἠράσθη, μισήσας ἐμέ; ἀλλ' ὁ πατὴρ διεκώλυσεν αὐτόν; πολλὰ τοιαῦτα ἔφρεφον. ἐνθὲ ὧν πρὸς δείλην ὀψίαν ἦκεν ὁ Δρόμων,

quem vtinam pessimè perire videam, barba tractum à carnifice. Cn. Quid accidit illi, vt talia persuaderet Cliniæ? Dr. Nescio Chelidonium. Sed cùm antea nulla nocte non dormiret mecũ, ex quo cum muliere rem habere cœpit (primùm autem mecum rem habuit) tribus hisce diebus ne ad angiportum quidẽ accessit. Postquam autem contristari cœpi (nam mihi nescio quid ob ipsum accidit) Neuidem misi, quæ illum circunspiceret, vel in foro, vel in Pœcile commorantem. Illa autem, vbi eum cum Aristæneto deambulãtem vidisset, illi procul innuisse se dicit: illũ verò erubuisse, defixis in terrã oculis, nec amplius ad ipsam aspexisse: exinde ambos ad vrbẽ ijsse. Ipsa verò ad Dipylum vsq; sequuta, cùm ille prorsus neque conuerteret sese, domum redijt, nihil planum habens quod renuntiaret. Quomodo igitur affectam postea me putas, quæ conijcere nõ possem, quidnã huic adolescenti accidisset: ideóq; dicebam, num ipsi ægrè aliquid feci, aut num aliã amat, me perosus? at nonne pater vetuit ipsum? multa huiusmodi voluebam. Porrò sub vesperam venit Dromo, δείλην ὀψίαν ἦκεν ὁ Δρόμων,

τὸ γραμμάτιον τουτὶ παρ' αὐτῆ κομίζων. ἀνάγνωθι λαβὼν καὶ ὦ Χελιδόνιον. οἶδα γὰρ ὀλίγου γράμματα. Χε. φίλ' ἰδιωθῆ. τὰ γράμματα οὐ πάνυ σαφῆ, ἀλλ' ὑποσυρμιδία, δηλοῦντα ἔπιξίν τινα τῆ γεγραφότος, λέγει δ', πῶς μὴ ἐρίλυπά σε ὦ Δεξιὰ, τὸν θεοὺς πείσασα μαρτυρᾶς. Δεξ. αἰ αἰ τάλαν, οὐδὲ τὸ χαίρειν προσέγραψε. Χε. καὶ γὰρ οὐ κῦ μῖσος, ἀλλὰ κῦ ἀνάγκην ἀφίσαμαί σου. ὁ πατὴρ γὰρ Λεοξαγόρᾳ παρέδωκέ με φιλοσοφεῖν αὐτῷ. κἀκεῖνος, ἔμαθε γὰρ τὰ καθ' ἡμᾶς ἅπαντα, πάνυ πολλὰ ἐπετίμησέ μοι, ἀφρονεῖν εἶναι λέγων ἑταίρᾳ συνεῖναι, Ἀρχιτέλους, καὶ Ἐρασικλείας μὲν ὄντα. τελὺ δ' ἄμεινον εἶναι τὴν ἀρετὴν προτιμᾶν τῆς ἡδονῆς. Δεξ. μὴ ὥραιπ ἴκοιτο ὁ λῆρος ἐκεῖνος, τοιαῦτα παιδεύων τὸ μειράκιον. Χε. ὥστε ἀνάγκη πιθανῶς αὐτῷ. παρακολουθεῖ γὰρ ἀκριβῶς παρφυλάσσων. καὶ ὅλως, οὐδὲ προσβλέπειν ἄλλῳ ἐᾷ τινὶ ἔξεστιν, ὅτι μὴ ἐκείνῳ. εἰ δ' σωφρονοίμι, καὶ πάντα πειθοίμι αὐτῷ, ὑπισχεῖται πάνυ εὐδαίμονα ἔσεσθαι με, καὶ ἐπάρατον καταδοῦναι,

has literas ab illo afferens. Accipe Chelidonium, ac lege: literas enim nosti. Age videamus. Literæ non admodum sunt planæ, sed incompositæ, festinationem eius qui scripsit, indicantes: Sicque loquuntur. Quo quidem pacto te amarim mea Drose, Deos testes facio. D. Væ mihi miseræ, neq; salutationem adscripsit. Nunc autem non odio, sed necessitate coactus te desero. Nam tradidit me pater Aristæneto, vt apud illum Philosophiæ dem operam. Atque ille (cognouit enim cuncta quæ ad nos pertinēt) multis admodū obiurgauit me, inhonestum esse dicens cum meretricē habere me qui essem Architelis & Erasiclex filius. Longè enim melius esse virtutem anteponere voluptati. Dr. Vt nunquam ad maturitatē perueniat nugator ille, qui adolescētem talia docet. Ch. Itaque ei parēre necesse mihi est. Assequitur autem me diligenter obseruans: & in summa, ne aspicere quidē aliū quenquā præter ipsum solū, mihi licet. Quòd si tēperāter viuā, ipsiq; per omnia obtemperem, pollicetur prorsus beatū fore, & præclarum virtute redditurum me,

καὶ ἐπάρατον καταδοῦναι,

τοῖς πόνοις προγεγυμνασμένον. ταῦτά σοι μάλις ἔγραψα, παροκλέψας ἐμαυτόν. σὺ δέ μοι εὐτύχει, καὶ μέμνησο Κλεινίου. Δρο. τί σοι δοκεῖ ἡ ἐπιστολὴ ὦ Χαλκιδόνιον; Χε. τὰ μὲν ἄλλα, ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις. τὸ δὲ μέμνησο Κλεινίου, ἔχει τινὰ ὑπόλοιπον ἐλπίδα. Δρο. κἀμοὶ οὕτως ἔδοξεν. ἀπόλλυμαι δ' οὖν ὑπὸ τῆς ἐρωτος. ὁ μέντοι Δρόμων ἔφασκε παιδεραστήν τινα εἶναι τὸν Λειταίνετον, καὶ ὅτι προφάσει τῶν μαθημάτων, συνεῖναι τοῖς ὡραιοτάτοις τῶν νέων, καὶ ἰδίᾳ λογοποιεῖσθαι πρὸς τὸν Κλεινίαν, παροράσεως τινὰς ὑποφερόμενον, ὡς ἐσόμενον ἀπόφαντεῖ αὐτόν. ἀλλὰ καὶ ἀφηγήσεσθαι μετ' αὐτῆς ἐρωτικούς τινας λόγους τῶν παλαιῶν φιλοσόφων πρὸς τοὺς μαθητάς. καὶ ὅλως, περὶ τὸ μειρακιῶδες ὄντ. ἐπείλει δὲ καὶ τῷ πατρὶ τῷ Κλεινίου καταρρεῖν ταῦτα. Χε. ἔχεις ὦ Δρόμων, μαρτύσαι τὸν Δρόμωνα. Δρο. ἐμαρτύρησα. καὶ αὖθις δὲ τούτου, ἐμὸς ὄστ. κέκτησαι γὰρ κἀκεῖνος τῆς Νευειδος. Χε. θαῤῥεῖ, πάντα ἔσται καλῶς. ἐγὼ δὲ καὶ ἐπιτρέψειν μοι δοκῶ ὅπῃ τοίχα ἐν κεραμεικῷ, ἔνθα ὁ Λυχνίλης εἰώθει περι-

laboribus ad hoc præexercitum. Hæc tibi vix scripsi, me paululum suffuratus. Tu verò fœlix dege, & memineris Cliniæ. Dr. Quid tibi Chelidonium, videtur hæc epistola? Ch. Quod ad cætera quidem attinet, Scythica est oratio: illud autem, memineris Cliniæ, spem quandam reliquam habet. Dr. Etiam mihi ita videtur: proinde pereo amore. Cæterùm Dromo dicebat Aristænetum esse pederastem, & prætextu doctrinæ, consuetudinem habere cum pueris venustissimis, & priuatim verba facere apud Cliniam pollicitationes quasdam faciendo, quòd videlicet Dijs similem illum redditurus sit. Quin & amatorios quosdam sermones veterum Philosophorum ad suos discipulos, cum ipso legit. In summa, totus est circa adolescentem. Est autem interminatus se patri Cliniæ hæc dicturum. Ch. Oportebat, Drose, lautè accipere Dromonem. Dr. Lautè accepi: & sine hoc, meus est. Nam & Neuridem amauit ille. Ch. Bono sis animo, rectè se habebunt omnia. Ego verò in pariete inscribere volo, in Ceramico, vbi Architeles deambulare solet,

παιτῖν, Λεισαγίτου διαφθεί-
ρει Κλεινίαν. ὥστε κἀ ἐκ τούτου τι συμβαλεῖν τῇ παρὰ τὸ
Δερόμενος διαβολῇ. Δεσ. πῶς δ' αὖ λάθοις ἐπιχάψασα; Χε. τῆς νυκτὸς ἅ Δεσ-
σὴ αὐθρακα πεδὴν λαβοῦσα. Δεσ. εὖγε. συράττειν μόνον ὦ Χελιδόνιον κ' τὸ ἀλαζόνος Λεισαγίτου.

Aristænetus corrumpit Cliniam: vt ex hoc quoque aliquid concurrat cum promonis delatione. Dr. At quomodo id clam facies? Cr. Nocta Drose, carbone alicunde sūpto. D'. Rectè sanè. Auxiliare mihi Chelidonium, aduersus arrogantem istum Aristænetum.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ, ΚΑΙ Χαρμίδης.

TRYPHÆNA, ET CHARMIDES.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ.

TRYPHÆNA.

Ἐταίρην δέ τις παρὰλαβὼν, πέντε δραχμὰς τὸ μάθημα δοὺς, καθεύδει ἀποκρατεῖς δακρύων, καὶ στένων; ἀνὴρ ὅτι πίπτουσιν ἡδέως οἶσθα, ὅτι δεῖπνησαι μόνος ἠθέλησας. ἔκλαιες γὰρ καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον. ἐώρων γάρ. καὶ νῦν γ' ἐ λαλέλοιπας ὀλολύζων, ὥσπερ ἔρεφος. ταῦτα οὖν ὦ Χαρμίδη, τίνος ἕνεκα ποιεῖς; μὴ ἀποκρύψῃ με, ὡς αὖ κἀ τοῦτο ἀπολαύσω τῆς νυκτὸς ἀχνυπόσπαστα μετ' σοῦ. Χαρ. ἔρως με ἀπόλλυσιν ὦ Τρύφαινα, καὶ κακῶς αὐτίχα πρὸς τὸ δεινόν. Τρυ. ἀλλ' ὅπ μὴ κἀμοῦ ἐρᾷς, δῆλον. ἐγὼ δ' αὖ ἔχων μὲ ἠμέλεις, καὶ ἀπωθῇ

Accepta-ne quispiam amica, & quinq; drachmarū mercede data, auersus dormit lachrymans & gemens? Sed neq; libēter potasti, opinor, neque solus cœnare voluisti. Flebas autem etiā inter cœnandum, aspiciebam enim: & nunc, vt infans, vlulare non definis. Quorsum igitur hæc facis Charmide? quæso ne me celes, vt hoc reportē ex nocte qua tecū vigilaui. Cr. Amor me perdit Tryphæna: neque huic malo amplius resistere possū. Tr. At quòd me quidē nō ames, manifestū est: nec enim ita negligeres me, quā habes: neque me repelleres, quoties amplexari te volo: με περιλίξασθαι θέλουσαν.

denique

καὶ τέλος διετείχιζες τὸ μεταξὺ ἡμῶν τῷ ἱματίῳ, ἵνα δῆλος μὴ θαύσαιμί σου. τίς ὁμως ἐκείνη ἐστὶν εἰπέ. τάχα γὰρ ἄν τι καὶ συμβάλοιμι πρὸς τὰ ἐρωτα. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα διακονεῖσθαι. Χαρ. καὶ μάλα οἶδα καὶ πάνυ ἀκριβῶς αὐτῶ, κἀκείνη σέ. οὐ γὰρ ἀφανὴς ἐπιτηδεύσει. Τρυ. εἰπὲ τοὔνομα ὦ Χαρμίδη. Χαρ. Φιλημάτιον ὦ Τρύφαινα. Τρυ. ὁποτέραν λέγεις; δύο γὰρ εἰσι. πῶς οὐκ Πέρσαις, τῶν ἄρτι διακεκορευμένων, ἧς ἐρᾷ Δάμυλλος ὁ τῶν στρατηγῶντος υἱός, ἢ τὴν ἑτέραν, ὧ Παγίδα ἐπικαλοῦσιν; Χαρ. ἐκείνην. ἐγὼ γὰρ ἀπολωλὼς ὁ κακοδαίμων, καὶ συμπέπλεγμαι πρὸς αὐτῆς. Τρυ. ἀκούω δὴ ἐκείνην ἔκλαες; Χαρ. καὶ μάλα. Τρυ. πόλις ὅστις ἐστί σοι ἐρῶντι, ἢ νεοτελής τις εἶ; Χαρ. νεοτελής, ἀλλὰ μύων ἐπὶ σχεδὸν ἀπὸ Διονυσίων, ὅτε πρῶτον εἶδον αὐτήν. Τρυ. εἶδες ὅλην ἀκριβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μόνον, καὶ ὅσα τοῦ σώματος φανερά, ἃ εἶδες Φιλημάτιον, καὶ ὡς ἐγχωρεῖ γυναῖκα πεντήκοντα ἔτη γεγονυῖαν ἤδη; Χαρ. καὶ μὴν ἐπέμυε δύο καὶ εἴκοσιν εἰς τὸν ἐσόμενον ἑλαφηβολιῶνα

denique quod inter nos est ſpatij, veſte non intercluderes, metuens ne te tangam. Dic tamen quænam illa ſit. Fortaſſis enim etiam ipſa nonnihil ad amorem iſtum tibi contulero. Scio enim quomodo res huiuſmodi ſint adminiſtrandæ. Ch. At verò ipſam apprime noſti, & illa te: neq; enim obſcura eſt meretrix. Try. Dic nomẽ Charmide. Ch. Philematium Tryphæna. Try. Vtrã dicis? nam duæ ſunt. Illã-ne ex Piræo, quæ nuper deflorata fuit, quam nunc amat Damyllus, eius qui nunc imperator eſt, filius: an alteram, quam cognomento Pedicam vocant. Ch. Illam equidem, atque miſer ab ea captus ſum, & comprehenſus. Try. Num ob illam plorabas? Ch. Ita ſanè. Try. Iamdudum illam amas, an nuper cœpiſti? Ch. Non nupſet, ſed menſes propè ſeptem ſunt à Dionyſijs, ex quo primùm ipſam vidi. Try. Vidiſti-ne ipſa n accuratè totam: an faciem ſolùm, cáſque corporis partes quæ in aperto ſunt, quæ vidiſti Philematij-ne erant, atque vti conueniebat eſſe mulierem quinque & quadraginta annos iam natam? Ch. At illa dejerat ſe proximo Decembre ſecundum & vigeſimum eſſe

τελέσειν. Τρυ. σὺ δ' ποτέρῳ πιστεύσεις ὀμνύσας αὖ, τοῖς ἐκείνης ὅρκοις, ἢ τοῖς σαυτῆ ὀφθαλμοῖς; ὑπόπτευε γὰρ ἀκριβῶς, ὑποβλέψασα ποτὲ τὸν κρόταφον αὐτῆ, ἔνθα μόνον αἱ αὐτῆ τρίχες ἔχει. τὰ δ' ἄλλα, φενάκη βαθεῖα. πρὸς δὲ τοῦ κροτάφου ὁπόταν ἀφέλῃσιν τὸ φάρμακον, ᾧ βάπτονται, ὑπολευκαίνονται τὰ πολλά. καίτοι τί τοῦτο βιάσαι ποτὲ καὶ γυμνὴν ἰδεῖν; Χαρ. οὐδὲ πώποτέ μοι ἔφθη τοῦτο ἐπιδοῦναι. Τρυ. εἰκότως. ἠπίστατο γὰρ μυσαχθησόμενόν σε τὰς αὐτῆς λευκάς. ὅλη δ' ἀπὸ τοῦ αὐχένος ἐς τὰ γόνατα παρδάλεα ἔοικεν. ἀλλὰ σὺ ἐδάκρυες, τοιαύτη μὴ σωθείς; ἦπου τάχα καὶ ἐλύπει σε, καὶ κατῄσχυνεν; Χαρ. ναὶ ὦ Τρυφαινα, καίτοι τοσαῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσα. καὶ νῦν ἐπιδὴ χρείας αὐτούσης, οὐκ εἶχον διδόναι ῥᾳδίως, ἀτε τοῦ πατρὸς φθονοῦντος βεβούλευται, Μόσχιωνα ἐσδέξασθαι, ἀπωκλεισέ με. ἀνθ' ὧν λυπῆσαι καὶ αὐτὸς βούλομαι αὐτόν, εἰ παρείληπται. Τρυ. μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἂν ἦκον, εἰ μοι φροντίς τις ἦν ἐπὶ τούτοις παραλαμβανομένου λυπῆσαι ἄλλον, ἢ ταῦτα, φιλήματον

completuram. Tryph. Tu verò, vtrum credis iuramento illius, an tuis oculis? Contemplare enim diligẽter, aſpicés aliquando eius tempora, vbi ſuos duntaxat crines habet. Nam cætera, profundum eſt galericum. Circum tempora autem, quoties medicamentum quo infici ſolet, langueſcit, plerunq; albeſcit. Quãquam quid hoc attinet? coge aliquando vt ſe nudam tibi præbeat ſpectandam. Cha. At nũquam hoc mihi cõcedere voluit. Tryph. Meritò ſanè. Sciebat enim abominaturũ eſſe te canos ipſius. Cæterùm tota à collo ad genua vſq; pardali eſt ſimilis: & tu lachrymareris, quòd cum tali non coëas? An fortè tibi ægrè faciebat, téque deſpiciebat? Cha. Ita ſanè Tryphæna, quãDuis à me acciperet tam multa. At nunc quia mille petenti, facilè dare non potui, vt pote qui parcum habeam patrem, Moſchione intrò ad ſe recepto, me excluſit. Ob quæ dum illi viciſſim ægrè facere volo, te aſſumpſi. Tr. At ego, per Venerem, haudquaquam veniſſem, ſiquis præditiſſet mihi, ob id ſolũ aſſumptã eſſe me, vt alteri ægrè faceré, præſertim huic Philemano, capulo videlicet. Verũ abeo: tã

τὴν συζύγ. ἀλλ' ἄπιμι. καὶ

γὸ ἤδη τέτον τοῦτο ἦεν ἀλεκτρυών. Χαρ. μὴ σύγε ὕτω ταχέως ὦ Τρύφαινα. εἰ γὸ ἀληθῆ ὄζιν ἃ φὴς περὶ Φιλήματίε, ἥ φενάκιν, ἢ ὅτι καπήλευται, ἢ τὸ τ' ἀλφῶν, ἢ λὴ περιβλέπειν αὖ ἔτι δυναίμιν αὐτὴν. Τρυ. ἐγὼ δ' μητέρα, εἰ ποτε λέλητα μετ' αὐτῆς. περὶ γὸ τ' ἐτῶν, κἂν ὁ πάππος διηγήσηται σοι, ἐγὼ ζῶ ἔτι. Χαρ. ἀλλ' ἐπειδὴ τοιαύτη ἐκείνη, ἀφήρηδω μὴν ἤδη τὸ διαπίλημα. περιβάλλωμὴν ἀλλήλοις, ἢ φιλῶμὴν, ἢ ἀληθῶς συῶμὴν. Φίλημάτιον γ', πολλὰ χαιρέτω.

enim tertium hoc cecinit gallus. *Cha.* Ne tam celeriter vtique mea Tryphæna. Nam si vera ista sunt, quæ de Philematio dicis: coma videlicet supposititia, & quòd tingitur, atque illæ vitiligines, ne aspicere quidem amplius illam possim. *Try.* Quære ex matre tua, num aliquando cum ea luerit. Nam de annis, etiam auus, si viuit adhuc tibi poterit narrare. *Cha.* Ergo siquidem illa talis est, septum hoc iam auferatur, nósque mutuò amplexemur, osculemur, & verè coëamus. Philematium verò longum valeat.

ΙΟΕΣΣΑ, ΚΑΙ ΠΥΘΙΑΣ, ἢ Λυσίας.

IOESSA, PYTHIAS, ET LYSIAS.

ΙΟΕΣΣΑ.

Ρύπη ὦ Λυσία θεὸς ἐμί; καὶ καλῶς, ὅτι μήτ' ἀργύριον πώποτε ἤτησά σε, μητ' ἀπέκλεισα ἐλθόντα, ἔνδον ἕτερος, εἰπᾶσα, μήτε παρελογισάμὴν τ' πατέρα, ἢ ὑφελόμὴν τ' μητρὸς, ἀναγκάσασα ἐμοί τι κομίσαι, ὁπόθεν αἱ αλλαι ποιῶσιν, ἀπὸ ἐυ-ποὺς δ' ἀρχῆς ἄμιδον, ἀξυμβολον εἰσιδεξάμὴν. οἶδα οσους

IOESSA.

LVdos me facis Lysia: Recte sanè, siquidem pecunias abs te nunquam popposci, nec alterum intus esse dicendo te venientem excluси: neque, vt facere solent aliæ meretrices, te coëgi, vt decepto patre, aut suppilata matre, aliquid mihi afferres: sed inde statim ab initio te immunem gratis intrò recepi. Scis quam multos amatores dimiserim? Ethoclem,

ἐργασὰς παρεπεμψάμὴν; Ηθο-

κλέα τὸν πρυτανεύοντα νῦν, καὶ Παοσίωνα τὸν ναυκλήρον, καὶ τὸν συμπλεόντα σε Μέλισσον, καὶ τὸν ἔναγχος ἀποθανόντα τὸν αὐτῶν τὸν πατρός, καὶ κύριον αὐτὸν ὄντα τῆς οὐσίας. ἐγὼ γοῦν σε τὸν φαινομένην μόνην ἐκέκτητο πᾶσα σωφροσύνη ἕπεσθαι, ἔτι μὲν σὲ, ὦμοι γὰρ, οὐδένος ἀλλου ἡγοῦμαι ἀξίαν ὁρᾶσθαι. καὶ διὰ τοῦτο σοι προσεκρουσάμην Πηνελόπη, ἐπειδὴ σοι ἐδόκουν, ὅτι ἐμαυτὸν ἐπὶ τῇ σῇ καλῇ καὶ ἀγαθῇ φύσει ἐκαλλυνόμην. σὺ δ' ἐπειδὴ ἐμάθες ὑπερήδεσθαι ἔχων με πενθοῦντα ἐπὶ σοὶ, ἆρα μὴν, Λυκαίνῃ προσέπαιζες. ἐμοὶ ὀφώσης, ὡς λυπεῖς ἐμέ. ἆρα δὴ, σοὶ ἐμοὶ καταγέλωτος, ἐπῄνεις Μαγίδιον τὴν ψάλτριαν. ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις δακρύω, καὶ συνίημι αἰσχυνομένων. πρόλου δὲ ὅτε συνεπλεῖτε, Θρᾴσσων, καὶ σὺ, καὶ Διφίλος, παρῆσαν καὶ ἡ αὐλητρὶς Κυμβάλιον, καὶ Πυρσαλλὶς, ἐχθρά σοι ἐμοὶ τοῦτ' εἶδος, ἡ Κυμβάλιον μὲν ἐμοὶ πάνυ ἐφίλησεν, ὅτι πεντάκις ἐπεφίλησας. σαυτὸν γὰρ ἐξέλιξας, πεντάκις εἰπόν. Πυρσαλλὶς δὲ, ὅταν ἐπῄεις, καὶ πολὺ ἀνεκίνει μοι ὑπολαβοῦσα τὸ τοῦτον. ἀπεδίδους δὲ τῷ παιδὶ,

qui nunc est senator, & Paësionem nauclerum, & communem tibi Melissum, etsi nuper sit mortuus patereris, & facultatum dominus esset. Ego verò te, Phaonem meum, solum habebam, neque aspiciens, neque admittens alium quenquam præter te. Demens enim ego, vera esse arbitrabar, quæ iurabas: & ob hoc animum tibi aduertens, perinde atque Penelopen illa, aspernabar me, increpans ob hoc matre, & apud amicas accusante me. Tu verò postea quam intellexisti me tibi esse addictã, quæ tui amore contabueram, nùc quidem cum Lycæna colebas, me videnti, vt mihi ægrè faceres: nunc verò mecum accumbens, Magidium psaltriam illam laudabas. Ego verò ob hæc lachrymor, & sentio contumeliam. Paulò autem antè, quando comportabatis, Thraso & tu, & Diphilus, aderant & tibicina Cymbalium, & Pyrallis quæ inimica mihi est. Quod cùm scirem, nõ valdè curauit osculari Cymbalium quidem semel: osculatus es quinquies talem enim osculando, te ipsum contumelia afficiebas: Pyrallidi autem quàm multa innuebas: ac bibens, illi eundem poculum commentitiabas, puero autem reddens,

πρὸς τοῦς ἐκέλευες εἰ μὴ Πυρραλλὶς αἰτήσειε, μὴ αὖ ἄλλῳ ἐγχέαι τέλος ἦ, τῷ μιλτοβαφεῖ ἀποδηκάων, ὁπότε τὸν Δίφιλον εἶδες ἀσχολούμενον, ἐλάθει γὰρ Θρασσωνι, προκύψας πως, εὐστόχως περισκοπήσας ἐς τὸν κόλπον αὐτοῦ, κἄδει λαβὼν γε πιεζόμενος ἐμέ. ἢ ἦ, φιλήσασα, μεταξὺ τῶν μασθῶν ὑπὸ τῷ ἀποδέσμῳ παρέβυσατο. ταῦτα οὖν τίνος ἕνεκα ποιεῖς; τί σε ἢ μέγα, ἢ μικρὸν ἠδίκηκα, ἢ λελύπηκα ἐγώ; τίνα γὰρ ἕτερον εἶδον, οὐ περὶ μόνον σὲ ζῶ; οὐ μέχ ὦ Λυσία τοῦτο ποιεῖς, χαλεπὸν ἄθλιον λυπῶν, μεμηνὸς ἐπὶ σοί; ἔστι τίς θεὸς ἡ Ἀδράστεια, ἣ τὰ τοιαῦτα ὁρᾷ. σὺ δέ ποτε λυπήσῃ, τάχα ἂν ἀκούσῃς τί περὶ ἐμοῦ, κειμήλιόν με, ἤτοι βρόχῳ ἐμαυτὸν ἀποπνίξασαν, ἢ ἐς τὸ φρέαρ ἐπὶ κεφαλὴν ἐμπεσοῦσαν, ἢ ἔγα γέ τινα τρόπον εὑρήσω θανάτου, ὡς μηκέτ' ἐνοχλοίην βλέπουσιν. πομπεύσεις τότε, ὡς μέγα, καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐργασάμενος. τί μοι παροξύνεις, καὶ τρίζεις τοὺς ὀδόντας; εἰ γάρ τι ἐγκαλεῖς, εἰπέ. Πυθὰς ἡμῖν αὕτη δικασάτω. τί δῆτα, οὐδὲ ἀποκρινάμενος

in aurem iubebas, vt nisi Pyrallis id postularet, alteri nemini infunderet. Postremò autem, etiam demorso malo, quum videres Diphilum occupatum (tum enim cum Thrasone loquebatur, inclinatus, aptè in sinum ipsius iaculabaris, ne operam quidem dans vt me lateres. Illa autem exosculata, inter mammas sub fascia illud insertabat. Quorsum igitur hæc facis? Quæ te seu parua, seu magna injuria affeci? aut quid ægrè tibi feci? Quem alium aspexi? an non tibi soli viuo? Non magni facis hoc Lysia, quòd miseram mulierculam tui amore insanientem mœrore afficis? Dea est Adrastea, quæ talia videt. Tu verò mœrebis aliquando, quum fortè audieris, me iacere, vel laqueo à me ipso suffocatam, aut in puteum præcipitatam, aut quemcunque mortis modum inuenero, ne videre me tibi amplius sit molestum. Ac tum gloriaberis tanquam gesta re magna & splendida. Quid me limis oculis aspicis, & dentibus infrendes? Nam si quid est, cur me accuses, dicas licet. Pythias hæc inter nos iudicet. Quid hoc? ne data quidem responso,

ἀπάρχη καταλιπὼν μέ; ὁρᾷς ὦ Πυθιὰς οἷα πάσχω ὑπὸ Λυσίου; Πυ. ὦ τῆς ἀχαριστίας. τὸ δὲ μὴ ὀπικλαδὸν δακρύουσης, λίθος, ἢ οὐκ ἄνθρωπός ἐστι. πλὴν ἀλλ' εἴ γε χρὴ τἀληθῆ εἰπεῖν, σὺ ὦ Ἰόεσσα, διέφθειρας αὐτὸν ὑπεραγαπῶσα, καὶ τοῦτο ἐμφαίνουσα. ἐγὼ δὲ μὴ παύω αὐτὸν ζηλοῦν. ὑφορῶμαι γὰρ αὐθαδέστερος γενόμενος. παῦσαι ὦ τάλαινα δακρύουσα. καὶ νῦν μοι πεῖθη, ἄπαξ, ἢ δὶς ἀποκλεισον ἐλθοῦσα. ὄψει γὰρ αὐχμοῦντα αὐτὸν πάνυ, καὶ ἀπομεμηνότα ἀληθῶς. Ιο. ἀλλὰ μεσὶ εἰπὲς. ἄταρ. ἀποκλείσω Λυσίαν; οὗτος μὲν γὰρ ἀπόσοφός φθάσας. Πυ. μὴ ἐπαίσχεται αὐτῆς. Ιο. ἀπολωλεκᾶς ἡμᾶς ὦ Πυθιάς. ἠκροάσω σου ἴσως, ἀποκλείσον λιρούσης. Λυ. οὐχὶ παύσῃ ἕνεκεν ὦ Πυθιὰς ἐνταῦθα λυθεὶς, ἵν' οὐδὲ προσβλέψαιμι ἔτι τοιαύτην οὖσαν, ἀλλὰ διὰ σὲ, ὃς μὴ καταγνώσεις ἐμοῦ, καὶ λέγεις αὖ, ἔγκοτος ὁ Λυσίας ἐστίν. Πυ. ἀμείνων ἔγωγε ἄλλος ὦ Λυσία. Λυ. φέρε οὖν ἐπιλείς ὦ Πυθιὰς, Ἰόεσσαν

hinc abis me relicta? Vides Pythias qua iniuria afficiar à Lysia? *Pyth.* O feritatem! nam qui lachrymis non flectitur, lapis est, non homo. Sed si verum profiteri conuenit, tu Ioessa, perdidisti ipsum perditè amans, & illud ipsi palam faciens. Oporrebat autem ipsum non nimis amare. Insolentes enim fiunt, quem hoc sentiunt. Desine lachrymari misera: & si me audies, semel, atque iterum exclude venientem. Ipsum enim inflammari, & vicissim verè insanire videbis. *Io.* At ne dixeris quidem, apage, vt ego excludam Lysiam? vtinam ne ipse à me deficiat modò. *Py.* At rursus huc reuertitur. *Io.* Perdidisti nos Pythias, fortassis audijt te de exclusione verba facientem. *Ly.* Non huius causa, Pythias, huc reuersus sum, vt quam ne aspexero quidem amplius, talis cùm sit: sed tui gratia, vt me damnes me, ac dicas, iracundus est hic Lysias. *Io.* At equidem dixissem Lysia *Lys.* Ferre igitur me vis Pythias, Ioëssam hanc, quæ nunc lachrymatur,

πλὴν ταῦ δακρύουσαν αὐτὴν,

ἐπιχάντα αὐτῇ ποτε μὴ παρὼν κατεῦδούσῃ, ἐμοὶ ἀπιχάσῃ; Πυ. Λυσία, τὸ μὲν ὅλον, ἑταίρα ἐστί. πότε δ' ἂν κατέλαβες αὐτὸν συγκατεύδοντας; Λυ. ἕκτην ἀφ' ἧδον ταύτην ἡμέραν. νὴ Δί' ἕκτην γε, δεκτέα ἰσταμένου. τὸ τήμερον δ', ἑβδόμη ἐστίν. ὁ πατὴρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρῴη ταυτησὶ τῆς χορείας, ἐκέλευσέ με, παρεγγείλας τῷ θυρωρῷ μὴ ἀνοίγειν. ἐγὼ δ', οὐ γὰρ ἔφερον μὴ οὐχὶ συνεῖναι αὐτῇ, τὸν Δρόμωνα ἐκέλευσα παρακύψαντα τῷ θριγκῷ τῆς αὐλῆς, ᾗ ταπεινότατον ἦν, ἀναδῆσαί με ἐπὶ τῶν κώνων. ῥᾷον γὰρ οὕτως ἀναβήσεσθαι ἔμελλον. τί δὲ μακρὸς λέγομαι; ἀνέβλυν. ἦκον. τὴν αὐλίον εὗρον ἀποκεκλεισμένην ἐπιμελῶς. μέσαι γὰρ νύκτες ἦσαν. ὡς ἔκοψα δ' οὖν. ἀνοίγει ἑταίρας πρέμα τὴν θύραν, ἦδη δὲ καὶ ἄλλοτε ἐπεποίηκειν αὐτό, παρεγαγὼν τὸ σῶμα, παρῆλθον ἀφοτπαστί. ἐκάθευδον δὲ πάντες. εἶτα ἐπαφώρμος τῷ τοίχου, ἐτίσαμαι τὴν κλίνην. Ιο. τί ἔρεις ὦ Δάματερ; ἀγωνιῶ γάρ. Λυ. ἐπειδὴ δ' οὐχ ἑῶσαν τὸ ἄθυμα ἦν, τὸ μὲν πρῶτον, ἡμῖν τὴν λυθὴν αὐτὴ συγκαθεύδειν. τόδ' ἐκ τῶν ὦ Πυθιας.

cùm ipſe ſuperuenerim ei aliquādo cū adoleſcente cōcumbenti, & à me deſciſcēti? Py. Lyſia, in vniuerſum quidē eſt meretrix. Sed quādo cōcumbentes ipſos deprehēdiſti? Ly. Sextus ni fallor dies hic eſt, per Iouem, ſextus vtique (fuit enim menſis ineūtis ſecundus) hodie verò ſeptimus eſt. Pater igitur cū ſciret, me probā hanc videlicet amare iā olim, domi me cōcluſit, dato ianitori mandato ne aperiret. Ego verò, non enim ferebam ab huius congreſſu prohiberi me, Dromonē iuſſi, vt muro atrij, qua parte humilimus erat, acclinatus in tergū me reciperet: nā hoc pacto minori negocio aſcēſurus erā. Quid multis opus eſt? trāſcēdi, veni, atriū diligēter occluſū offēdi. Iā enim nox erat media. Itaque neq; pulſaui tū, ſed attollēs, ſenſim ianuā (iam autem illud aliàs feceram) tranſuerſum acto cardine, ſine ſtrepitu sū ingreſſus. Dormiebāt autē omnes, atq; ita contrectato pariete, vt fit in tenebris, ad lectū adſtiti. Io. Quid dices? ô Ceres, nā ferè deficio. Cū autē animaduerterē nō vnū eſſe anhelitū: principio quidē putabā Lyden vnà cum ipſa dormire: ſed aliter multò res erat Pythias.

ἐμὴ ἐψαλάμησος, εὗρεν ἀγένειόν τινα, παῦ ἀπαλόν, ἐν χρῷ κεκαρμένον, μύρων ἢ αὐτὴ ἀποπνέοντα. τοῦτο ἰδὼν, ἐμοὶ ἢ ξίφος ἔχων ἦλθον, ὡς αὖ ἄκνησα εὖ ἴστε. τί γελᾶτε ὦ Πυθιάς; γέλωτος ἄξια δοκῶ σοι διηγεῖσθαι; Io. τοῦτό σε ὦ Λυσία λελύπηκεν; ἡ Πυθιὰς αὕτη μοι συνεκάθευδε. Πυ. μὴ λέγε ὦ Ἰόεσσα θεοῖς ἀυτόν. Io. τί μὴ λέγω; Πυθιὰς ἰῶ φίλτατε, μετακλητὴ παρ' ἐμοῦ, ὡς ἅμα καθεύδοιμεν. ἐλυπούμην γὰρ σὺ μὴ ἔχουσα. Λυ. Πυθιὰς, ὁ δὲ χρῷ κεκαρμένος; εἶτα δ' ἔκτης ἡμέρας ἀφικόμενη τοσαύτην κόμην; Io. ἀπὸ τῆς νόσου ἀξυράτην ὦ Λυσία. ἐκτέρρεον γὰρ αὐτῇ αἱ τρίχες. νῦν δὲ καὶ τὴν πυκνὴν ἐπῆγετο. δεῖξον ὦ Πυθιὰς, δεῖξον ὅτων ὄν. πίστον αὐτόν. ἰδοὺ τὸ μειρακιον ὁ μοιχὸς, ὃν ἐζήλοτύπεις. Λυ. ὦ ἔχθιστε καὶ ὦ Ἰόεσσα, καὶ ταῦτα, ἐφαλάμησον αὐτόν; Io, ὡς σὺ μὲν ἤδη πέπεισαι. βούλει δ' ἀπλυτήσω σε καὶ αὐτὴ ὀργιζομένη δικαίως ἐν τῷ μέρει; Λυ. μηδαμῶς, ἀλλὰ πίωμεν ἤδη, καὶ Πυθιὰς μεθ' ἡμῶν. ἄξιον γὰρ αὐτὴν παρεῖναι ταῖς ἀνοησίαις.

Nam vbi contrectare cœpi, deprehendi imberbem quẽdam, tenerum admodum, ad cutem vsque detonsum, vnguenta etiam ipsum olẽtem. A Hoc vbi sensi, si gladio instructus venissem, segnis non fuissem, sat scitote. Quid ridetis Pythias? an risu digna dicere vobis videor? *Ly.* Hoccine Lysia acerbum tibi fuit? B Pythias hęc mecum dormiebat. *Ly.* Ne dicas illi Ioessa. *Io.* Cur non dicam? Pythias erat, ô charissime, à me tum accersita, vt vnà mecum dormiret. Ægrè enim erat mihi quòd te non habebam. *Ly.* C Pythias erat, ille ad cutem vsque detonsus? Ita-ne multam intra sex dies, iterum produxit comam? *Io.* Eo quòd ægrotauit, abrasa est: nam ipsa defluebant crines: nunc autẽ galericum gerit. Ostẽde Pythias, ostende rem ita habere se, ac fidem illi fac. En ubi mœchum illum adolescentẽ, D quem zelotypia prosequebaris. *Ly.* Quid? an hoc nõ decebat, præsertim amantẽ qui ipse contrectauerat? *Io.* Nũquid tu iam adductus es vt credas? porrò vis vt etiam ipsa meritò vicissim irascens, vicissim ægrè tibi faciam? *Ly.* Nequaquã; sed bibamus iã, Pythiasque hæc vnà nobiscum: æquum enim est ipsam iniciendo fœderi interesse. *Io.*

Ιο. παρίσχω. οἷα πέπονθα διὰ σὲ ὦ γενναιότατε νεανίσκων Πυθιάς. Πυ. ἀλλὰ καὶ διήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτός. ὥστε μή μοι χαλέπαινε. πλὴν τὸ δεῖνα ὅρα ὦ Λυσία, μή πῃ εἴπῃς τὸ πεὶ τὴ κόμης.

Aderit. Qualia mihi propter te acciderunt, ô generosissime adolescentum Pythias! Py. At idem ipso vos reconciliaui. Quare noli mihi succensere. Cæterùm vide quæso Lysia, ne cui de coma quicquàm dixeris.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ, ΧΗΝΙΔΑΣ, ΚΑΙ ΥΜΝΙΣ.

LEONTICHVS, CHENIDAS, ET Hymnis.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ.

ΕΝ δὲ τῇ φορᾷ τὸν Γαλάτας μάχῃ εἰπὲ ὦ Χηνίδα, ὅπως μὴ φθάσειξήλασα τῶν ἄλλων ἱππέων ἐπὶ τὸ ἵππου τὸ λευκὸ, ὅπως δὴ οἱ Γαλάται, καίτοι ἄλκιμοι ὄντες, ἔτρεσαν ἐμοῦ ὡς εἶδόν με, κοὐδεὶς ἔμ- μενε στάσει. τότε τοίνυν ἐγὼ, τὸν μὲν λόγχῃ ἀκοντίσας, διέπειρα τὸν ἱππάρχον αὐτῶν, καὶ τὸν ἵππην. ἐπὶ δὲ τὸ συνεστηκὸς ἔπ αὐτ, ἦσαν γάρ τινες, οἳ ἔμενον, διαλύσαντες μὲν τὴν φάλαγγα, εἰς πλαίσιον δὲ συναγαγόντες αὐτοὺς, ἐπὶ τούτοις ἐγὼ ἀσασάμενος τὸν ξυφίδιον, ἅπαντι τῷ θυμῷ ἐπελάσας, ἀπαρτίπτω μὲν ὅσον ἐπὶ τοὺς φορεσγώτας αὐτῶν τῇ ἐμβολῇ τὸ ἵππου. τῷ δὲ ἕτερον δὲ κατευγκὼν, διέτεμον

LEONTICHVS.

IN pugna autem cõtra Galatas, dic ô Chenida, vt ante cæteros equites, equo candido insidens, cursu præuectus sum: & vt Galatæ, quanquam fortes bellatores, continuò trepidarunt, vt me viderunt, nec vllus ampliùs substitit. Tunc igitur ego contorta hasta, ipsorum equitum præfectum, equúmque transuerberaui. Contra eos autem qui conferti resistebant (erant enim nonnulli qui persistebant, phalange quidem soluta, in quadrangulam autem aciem aggregatis ipsis) contra illos stricto gladio, totísque animis impetu facto, septem circiter ipsorum præfectos equi incursu subuerto: & impacto gladio, vni manipulari ducis caput vnà cum ipsa galea, τῶν λοφαγῶν ἀνὸς, εἰς δύο τὼ

κεφαλὴν αὐτῷ κρατήσ. ὑμεῖς δ' ὦ Χλωίδα, μετ' ὀλίγον ἐπισπέ-σθε φυγόντων. Χλ. ὅτι γὰρ ὦ Λεόντιχε, περὶ Παφλαγονίαν ἡμιμαχήσας τῷ Σατράπῃ, οὐ μεγάλα ἐπιδείξω καὶ τοῦτο; Λε. καλῶς ἐποίησας εἰ ἀρχὴν ὅδε σημεῖον ἡ πρᾶξις. ὁ γὰρ σατράπης μέγιστος ὢν, ὁπλομαχῶν ἄριστος δοκῶν εἶναι, καταφρονήσας τοῦ ἰδιωτικοῦ, περιπηδήσας εἰς τὸ μέσον, προκαλεῖτο εἴ τις ἐθέλοι αὐτῷ μονομαχῆσαι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, κατα-πλήξαντες, οἱ λοχαγοὶ, καὶ οἱ ταξίαρχοι, ὁ ἡγεμὼν αὐτὸς, καὶ τοι ὢν ἀγχιστα αὐτοκρατὴς ὤν. Λείσιχμος γὰρ ἡγεμὼν ἦγεῖτο αἰτωλὸς, ἀκοντιστὴς ἄρι-στος. ἐγὼ δ' ἐχιλιάρχουν τότε, πολ-λοὺς δ' ὅμως ἐγὼ τῶν ἐπιόντων ἐπιλαμβανόμενος ἀπεστεφάνωσα. ἐδεδοίκεσαν γὰρ ἐμὲ ὁρῶντες ἀποσείλβοντα μὲν τὸν βάρβαρον ἐπιχρύσοις τοῖς ὅπλοις, μέγαν τε, καὶ φοβερὸν ὄντα τῷ λόφῳ, καὶ κραδαίνοντα τὸν λόγχην. Χλ. κἀγὼ ἐδεισα τότε ὦ Λεόντιχε. καὶ οἶδα ὡς εἰχόμην σου δεόμενος, μὴ πρωτοπαθεῖν. ἀβίωτα γὰρ ἂν μοι, σοῦ ἀποθανόντος. Λε. ἀλλ' ἐγὼ τολμήσας, in duas partes diſſeco. Vos autē Chenida fugiētibus iā illis, paulò pòſt ſuperueniſtis C. Quum enim Leontiche, circa Paphlagoniā, ſingulari prælio cum ſatrapa illo congreſſus es, an nō tum quoq; magnum facinus edidiſti? L. Pulchrè cōmonuiſti facinoris etiā illius nequaquam ignaui. Nā cū is ſatrapa maximus, omniúmq; ſententia inter grauis armaturæ milites præſtantiſſimus, cōtēptis Græcis, in mediū proſiliens, prouocabat ſiquis cum ipſo ſingulari prælio decertare vellet, alij quidē metu perculſi ſunt, manipularij, præfecti, cēturiones, & ipſe imperator, homo alioqui nō ignauus. Nā Ariſtæchmus tū Imperator exercitū ducebat, Ætolus, idēq; iaculator optimus. Ego verò tū adhuc tribunatū gerebā: ſed tamen fidens animo, & ſocijs qui me prehēsū detinebant, amotis: metuebā enim mihi, aſpiciētes barbarum illum inauratis armis reſplēdētē, magnúmq; & criſta terribilē, haſtámque quatiētē. C. Nimirum ego quoq; tum metui Leōtiche, & ſcis quo pacto inſtabā ubi precādo, ne primus in perculū venires: quòd te mortuo vita mihi nō vitalis erat futura. L. At ego audaciter

παρῆλθον ἐς τὸ μέσον, ἐχέζων τῆς παφλαγόνος ὁπλισμός, ἀλλὰ παγχρυσος ἦ αὐτός. ὥστε βοὴ εὐθὺς ἐχώρει ἦ παρ' ἡμῶν, ἦ παρὰ τῶν βαρβάρων. ἐγνώρισαν μὲν γὰρ κἀκεῖνοι ἰδόντες ἀπὸ τῆς πέλτης μάλιστα, καὶ τῶν φαλάρων, καὶ τοῦ λόφου. εἶπε δ' Χλωΐδα, τίνι με παίστις τότε ἐκάλλυον; Χλ. τίνι δ' ἄλλῳ, ἢ Ἀχιλλεῖ γὰ Διὶ τῷ Θέτιδος, ἦ Πηλέως; ἅτως ἔφερεπε μὲν σοι ἡ κόρυς. ἡ φοινικὶς δ', ἐπήνθει, καὶ ἡ πέλτη ἐμαρμαίρεν. Λε. ἐπὶ δ' σωίσμωθη, ὁ βάρβαρος πρότερον τιτώσκει με, ὀλίγον ὅσον ὑπιφαύσας τῷ δόρατι, μικρὸν ἅπτων τοῦ γόνυ. ἐγὼ δ' διελάσας τὴν ἀσπίδα τῷ Ζαείσῃ, παίω διαμπὰξ εἰς τὸ στέρνον. εἶτ' ὀπισθομῶν, ἀποδειροτόμησα τῇ ἀσπάθῃ ῥᾳδίως. καὶ τὰ ὅπλα ἔχων, ἐπανῆλθον, ἅμα ἦ τῷ κεφαλῷ ὑπὸ τῆς Ζαείσης πεπηγέναι νομίζων, λελαμμένος τῷ φόνῳ. Τ. ἄπαγε ὦ Λεοντίχη, μιαρὰ ταῦτα, ἦ φοβερὰ ὡς σαυτὸ δηγῇ, ἦ ὃς ἂν ἔτι σε οὐδὲ περιβλέψειέ τις, οὕτω χαίροντα τῷ λύθρῳ, οὐχ ὅπως συμπίοι, ἢ συγκοιμηθείη. ἔγωγε οὖν ἄπειμι.

in medium prodiui, non deteriùs illo Paphlagone armatus, sed & ipse totus auro collucens. Quare clamor statim & à nostra, & à barbarorum parte coortus est. Nam illi me conspicati in primis ex pelta, & phaleris, & cristis agnouerunt. Dic Chenida, cum quonam me tunc comparabant? Ch. Cum quonam alio, quàm cum illo Thetidis & Pelei filio Achille per Iouem? Ita decebat quidem te galea, efflorebat autem purpura, & rutilabat pelta. Postquam autem congressi sumus, barbarus ille prior vulnerat me, hasta tantillum attingens, paulum supra genu. Ego verò adacta per clypeum lancea, pectus ipsius transuerbero. Inde accurrens ceruicem quoque gladio facilè amputo: eiúsque reportatis armis redij, vnà etiam caput hastæ infixum ferens, cædemadens. Hy. Apage Leontiche, fœda hæc, & terribilia de te narras: nequè verò te amplius, ne aspexerit quidem aliquis, ita cruore gaudentem, nedum bibat tecum, aut concumbat. Ego igitur hinc abeo. Le.

Λε. διπλάσιον ἀπόλαβε τὸ μίσθωμα. Υ. ἐκ αὖ τοιούτου ἀνδρὸς οὐγκαθεύδειν. Λε. μὴ δῆτα ὦ Ὑμέν. ἐς Παφλαγόνας ἐκεῖνα πέφρακται. τὰ δέ, εἰρήνην ἄγω. Υ. ἀλλ' ἐκεῖνος ἀνὴρ ποτὲ ἦν, καὶ τὸ αἷμα καθίσταζέ σου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸ βαρβάρου, ὃν ἔφερες ἐπὶ τῇ λόγχῃ. εἶτ' ἐγὼ τοῦτον ἀνδρα περιβαλῶ, καὶ φιλήσω; μὴ γένοιτο. οὐδὲν γὰρ οὕτως ἀμείλικτον τῶν δημίων. Λε. καὶ μὴν εἰ με εἶδες ἐν τοῖς ὅπλοις, εὖ οἶδα ἡσθεὶς ἄν, Υ. ἀκούσομαι μόνον ὦ Λεόντιχε, γαυπῶ, καὶ φείδῃ, καὶ τὰς σκιάς μοι δοκῶ ὁρᾶν, καὶ τὰ εἴδωλα τῶν τεθνεώτων. καὶ μάλιστα τὸ ἀθλίου λοχαγοῦ, ἐς δύο τὴν κεφαλὴν διῃρημένου. τί οἴει τὸ ἔργον αὐτό, καὶ τὸ αἷμα εἰ θρασύμιλον, καὶ κειμένους τοὺς νεκρούς; ἐκφανεῖν γάρ μοι δοκῶ. οὐδ' ἀλεκτρυόνα πώποτε φοβούμενον εἶδον. Λε. οὕτως ἀψυχὸς ὦ Ὑμέν, καὶ μιχερίψυχος εἶ; ἐγὼ δ' ἡμῶν ἡδέσθαι ἀκούσεσθαι. Υ. ἀλλὰ τίνα τοῖς διηγήμασι τούτοις, εἰ πύλας λημνιάδας, ἢ δαναΐδας εὕροις. ἐγὼ δ' ἀπέρχομαι πρὸς τὴν μητέρα, ἕως ἔτι ἡμέρα ἐστίν.

Duplicem accipe mercedem. *Hy.* Non possim cum homicida concumbere. *L.* Ne metuas, Hymni, nam illa apud Paphlagonas functa est: nunc autem pacem ago. *Hy.* At ex homo detestandus: & ecquid ex illius barbari capite, quod infixum lanceæ portabas, in te distillabat. Ego ne talem virum amplectar, & osculer? abiit ô Gratiæ: neque enim hic melior est carnifice. *L.* At si me in armis vidisses, Hymni, sat scio amasses. *Hy.* Audiens solùm hæc, Leontiche, nauseo, atque horreo, & umbras, manes, cæsorum videre mihi videor: in primis manipularij illius præfecti miseri, cujus caput in duas partes dissecuisti. Quid putas igitur? si ipsum opus aspicerem, & cruorem manantem, & iacentium cadavera? emoritura certè mihi videor, ut quæ ne gallum quidem gallinaceum occidi viderim unquam. *L.* Ita-ne mollis es Hymni, & pusillanimis? At ego te his audiendis delectari putabam. *Hy.* At huiusmodi narrationibus oblecta, si quas Lemniades aut Danaides inuenias. Ego verò hinc ad matrem curricolo abeo, dum adhuc dies est.

ἔπου καὶ σὺ ὦ Γραμμή. σὺ δ' ἔρρωσο χιλιάρχων ἄριστε, καὶ φονεῦ, ὁπόσων ἂν ἐθέλῃς. Λε. μεῖνον ὦ Τιμὴ, μεῖνον. ἀπελήλυθε. Χα. σὺ γὰρ ὦ Λεόντιχε ἀπελᾶν παιδίσκην κατηγόρησας ὑπουργίας λόγους, καὶ ἀπιστίας ἀρίστας διῆξιον. ἐγὼ δ', ἐώρων ἐνθὺς ὅπως χλωρὰ ἐγλύφετο, ἔπι σου τὴν τῶν λοχαγῶν ἐκείνα διηρωτῶμην, καὶ συνέσειλε τὸ πρόσωπον, καὶ ἀπέφευγεν. ἐπὶ καὶ διακόψαι τὴν κεφαλὴν ἔφης. Λε. ὥμην ἐφασμιώτερος αὐτῇ φανεῖσθαι. ἀλλὰ καὶ σύ με πρεπαπολώλεκας ὦ Χλωίδη, τὸ μονομάχιον ὑποβαλών. Χα. ὃν ἔδει γὰρ συνεπιφυλάξασθαί σοι, ὁρῶντα τὴν αἰτίαν τῆς ἀλαζονείας; σὺ δὲ πολὺ φοβερώτερον αὐτὸ ἐποίησας. ἔσω γὰρ, ἀπέτεμες τῆς κακοδαίμονος παπλαγόνος τὴν κεφαλὴν, τί καὶ κατέπηξας αὐτὴν ἐπὶ τῆς σανίδος, ὥστε σου καταῤῥεῖν τὸ αἷμα; Λε. τῆς μὲν ὡς ἀληθῶς ὦ Χλωίδη, ἐπεὶ τἄλλα, οὐ κακῶς συνεπέπλασο. ἄπιθι δ' οὖν, καὶ πεῖσον αὐτὴν συγκαθευδήσουσαν. Χα. λέγω οὖν ὡς ἐψεύσω ἅπαντα, ἵνα σοὶ δόξαι βουλόμενος; Λε. αἰσχρὸν ὦ

Tu quoq; Gramme, sequere: tu verò vale tribunorũ optime, & quotquot hominum volueris, occisor. *Le.* Mane quæso, Hymni, mane, abijt. *Ch.* Nempe Leontiche, puellam simplicẽ territasti, concutiendo cristas, & incredibilia quædam præclarè facta commemorando. Ego verò statim videbam vt expallescebat, cùm adhuc ea quæ in manipularium illum præfectum gesseras, narrares, & contrahebat vultum, & subhorrescebat, postquam etiam dissecuisse tẽ caput ipsius dicebas. *Le.* Putabam me ipsi amabiliorem visum iri. Sed & tu me perdidisti Chenida, qui me singularis certaminis submonuisti. *Ch.* Annon decebat me quoq; mẽtiri tecũ quando causam arrogantiæ istius videbam? Sed tu longè terribilius illud fecisti. Isto enim, amputaris infœlicis istius Paphlagonis caput, cur idem etiam lanceæ affixisti, ita vt cruor in te destillaret? *Le.* Hoc reuera est fœdum, Chenida. Nam cætera quidẽ non malè conficta fuerant. Abi igitur, & persuade illi vt mecum dormiat. *Ch.* Dicam-ne te ista omnia mentitum esse, dum generosus ipsi videri affectas? *Le.* Turpe hoc,

Χλωίδα. Χρ. καὶ μὴν ὦ ἄλλος ἀφίκοιτο. ἐλῶ τοίνυν θάτερον, ἢ μισεῖσθαι ἀεισεῖς εἶναι δοκῶν, ἢ καθεύδειν μὴ Τμωίδος, ἐψεῦσθαι ὁμολογῶν. Λε. χαλεπὰ μὲν ἄμφω. αἱρεῦμαι δ' ὅμως τὴν Τμωίδα. ἄπιθι οὖν, καὶ λέγε ὦ Χλωίδα, ἐψεῦσθαι μέ, μὴ πάντα δέ.

Chenida. Ch. At nō redibit alioqui. Proinde alterum ex his elige, vt vel odio habearis dum præclarus bellator videri vis, vel hæc te mētiū esse confitearis, & cum Hymnide dormias. Le. Difficile sanè vtrumq; est: sed tamen Hymnidē habere malo. Abi itaque, ac die illi, Chenida, mentitum quidem esse me, non tamen omnia.

ΔΩΡΙΩΝ, ΚΑΙ Μυρτάλη.

DORIO, ET MYRTALE.

ΔΩΡΙΩΝ.

ΝΥν με ἀποκλείεις σὺ Μυρτάλη; νυῶ, ὅτι πένης ἐγὼ μόνος διὰ σέ; ὅτι δέ σοι τὰ τοιαῦτα ἐπήμυζον, ἐρώμενος, ἀνὴρ, δεσπότης, πάντ' ἦν ἐγώ. ἐπεὶ δ' ἐγὼ μὲν αὖος ἤδη ἀκριβῶς, σὺ δὲ τὸν βιθυνὸν ἔμπορον εὗρηκας ἐραστὴν, ἀποκλείσασί μοι ἐγὼ, καὶ σοῦ τῶν θυρῶν ἔσωθεν δακρύων. ὁδὶ, τὴν τυκτὸν φιλεῖται, καὶ μόνος ἔνδον ᾖ, καὶ παννυχίζεται, καὶ κωμεῖν φὴς αὐτόν. Μυρ. ταῦτά με ἀπαντίγει Δωρίων καὶ μάλιστα, ὁπόταν λέγῃς ὡς πολλὰ ἔδωκας, καὶ πένης γεγώνοσα δι' ἐμέ. λόγοισι γοῦν ἅπαντα ἐξ αἰῶνος, ὁπόσα μοι ὁμολόγας.

DORIO.

NVnc me excludis Myrtale? nunc quādo propter te inops euasi? At quādo tibi afferebam tam multa, amasius, vir, dominus, eram omnia. Sed postquā ego planè iam sum exhaustus, & tu Bithynum illum mercatorē inueniſti, qui te amet: ego quidē excludor, & ante fores sto lachrymans, ille verò tota nocte basiatur, & solus intus est, & tecum pernoctat, & te ex eo prægnantem esse dicis. Myr. Ista me enecant Dorio, & maximè quū dicis te multa mihi dedisse, & ad inopiam propter me redactum esse. Omnia igitur à principio supputa, quæ mihi attuliſti. Dor. Rectè sanè Δω. σὺν σὲ Μυρτάλη.

λογισώμεθα. ὑποδήματα ἐκ Σικυῶνος τοιοῦτον δύο δραχμῶν. τίδει δύο δραχμάς. Μυρ. ἀλλ' ἐκοιμήθης νύκτας δύο. Δω. ἢ ὁπότε ἥκον ἐκ Συρίας, ἀλάβαστρον μύρου ἐκ Φοινίκης. δύο καὶ τοῦτο δραχμῶν νὴ τὸν Ποσειδῶ. Μυρ. ἐγὼ δέ σοι ἐκπλέοντι, τὸ μικρὸν ἐκεῖνο χιτώνιον, τὸ μέχρι τῶν μηρῶν, ὡς ἔχοις ἐρέττων, Ἐπίρῳ τῷ προρέως ἐκλαθομένου αὐτὸ παρ' ἡμῖν, ὁπότε ἀπάγουδε παρ' ἐμοί. Δω. ἀπέλαβεν αὐτὸ γνωρίζας ὁ Ἐπίουρος πρώην ἐν Σάμῳ μὴ πολλῆς γε ὢ θεοὶ τῆς μαχῆς. κρόμμυα ἢ ἐκ Κύπρου, ἢ σαπέρδας πέντε, καὶ πέρκας τέσσαρας, ὁπότε κατεπλεύσαμεν ἐκ Βοσπόρου, ἐκόμισά σοι. τί οὖν; καὶ ἄρτους ὀκτὼ ναυτικούς, ἐν γυρλάθῳ ξηρούς, καὶ ἰσάδων βίκον ἐκ Καρίας, καὶ ὕστερον ἐκ Πατάρων, σανδάλια ἐπήγυσα ὦ ἀχάριστε, ἢ τυφόν ποτε μέμνησαι τὸν μέγαν ἐκ Γυθίου. Μυρ. πέντε ἴσως δραχμῶν ὦ Δωρίων ταῦτα πάντα. Δω. ὦ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης αὐτὸς ἐδυνάμην, μεθ' ἑπταλέων. νῦν γὰρ ἤδη τοίχου ἄρχω τῆς δεξιᾶς, ἢ Myrtale, ſupputemus. Primũ calceos Sicyonios, duabus drachmis emptos. Pone duas drachmas. *Myr.* At cõcubuiſti noctes duas. *Dor.* Et quãdo ex Syria veni, alabaſtrum vnguenti Phœnicij, duabus & hoc drachmis emptum, per Neptunum. *Myr.* At ego tibi cùm hinc nauigares, paruam illam tuniculam dedi, ad femora vſque demiſſam, qua remigando vtereris, quam Epiurus proreta, quando mecum dormierat, per oblioniẽ hîc intus reliquerat. *Dor.* Verùm cognitam illam in Samo, nuperà me rurſum abſtulit Epiurus, non ſine magna, ô Dij, pugna. Cepas autem ex Cypro, & ſaperdas quinque, & percas quatuor, tibi attuli, quum ex Boſporo nauigauimus. Quid ergo? etiam panes octo nauticos, in caniſtro ſiccos, & caricarũ doliolum ex Caria: & poſtea ex Pataris inaurata ſandalia, ô ingrata. Magnum etiã caſeum aliquando memini afferre me tibi ex Gythio. *Myr.* Quinque fortaſſis drachmarũ, Dorio, omnia hæc. *Dor.* O Myrtale, quantum equidem potui, homo nauta, mercede nauigans. Nunc enim iam lateri dextro ſum præfectus, & tu nos cõtemnis? Nuper autem quando σὺ ἡμῶν ὑπεροφᾷς; πρώην ἢ

ὁπότε ἀφροδίσια ἔθυον, οὐχὶ δραχμὴν ἕστηκα πρὸς τοῖς ποσὶν Ἀφροδίτης σοῦ ἕνεκεν ἀργυρᾶν; ἢ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑποδήματα δύο δραχμάς. ἢ λυδὴ ταύτη πολλάκις εἰς τὴν χεῖρα, τοτὲ μὲν, δύο. τοτὲ δέ, τέτταρας ὀβολούς. τοῦτα πάντα σωρηδὸν, ὅσα γε αὐτὰ αἰδεῖς ἔοικε. Μυρ. τὰ κέρματα, καὶ οἱ ζαπέδαι ὦ Δωρίων; Δω. ναί. οὐ γὰρ εἶχον πλείω κομίζειν. οὐ γὰρ ἂν ἤρεσκον, εἰ τὰ πλούτων ἐτύγχανον. τῇ μητρὶ δὲ καὶ κεφαλίδα μίαν σοροῦ ἐκόμισα πότοτε. ἥδιον δ' ἂν ἅμαδον ἄπτα σοι παρὰ τὸ βιδυῆ τὰ δῶρα. Μυρ. τουτὶ τοτὲ τὸν ὁρᾷς τὸ χιτώνιον; ἐκεῖνος ἐφορᾶτο, καὶ τὸν ὅρμον τὸν παχύτερον. Δω. ἐκεῖνος; ἤδειν γάρ σε πάλαι ἔχουσαν. Μυρ. ἀλλ' οὐκ ἤδεις, πολὺ λεπτότερος ἦν, καὶ σμαράγδοις ἀπείρατος, καὶ ἐλλόβια ταυτὶ, καὶ ζαπέδα. καὶ τοτὲ μὲν, δύο μνᾶς. καὶ τὸ σκεῦος κατέβαλεν ὑφ' ἡμῶν, οὐ σανδάλα παπαιξί, καὶ τυρὸν γυθικὸν, ἢ φλωράσιος. Δω. ἀλλὰ ἐκεῖνο μὲ λέγεις, εἰ ὄντα συγκαθεύδεις αὐτῷ; ἐγὼν ὑφ' τὰ πεντήκοντα παίτων, ἀφαλαυτίας, ἢ τὴν χροιὰν, οἵαν χάρεσσα.

Aphrodiſia celebrabantur, nonne drachmam argēteam tui cauſa poſui ante pedes Veneris? & rurſū matri duas drachmas ad calceos dedi? & huic Lydæ in manum ſæpe nunc duos, nunc quatuor obolos. Hęc omnia in vnum cōputata, viri nautæ ſunt facultates. *Myr.* Cepæ illæ, & ſaperdæ, Dorio? *Dor.* Ita certè, non enim plura afferre potui. Non enim remigarem, ſi dies eſſem. Cæterùm matri meæ, ne caput quidem vnum allij, vnquam attuli. Libenter autem ſcirem, quænam à Bithyno illo dona acceperis. *Myr.* Primùm tunicam hanc vides? eam ille emit, & hoc monile craſſius. *Dor.* Ille-ne? nam ego te iam habere noram. *Myr.* At quod tu norat, multò tenuius erat, nec ſmaragdos habebat. Deinde & has inaures, & tapetem: & nuper duas minas. Penſionem quoque domus pro nobis exoluit, non ſandalia Patarica, & caſeum Gythiacum, & id genus nugas. *Dor.* At non dicis quali cum viro concumbas? vtrorem duxit ſupra annos omnino quinquaginta natus, caluus, & colore ſimilis carabo

Neque

ἐδὲ τὸν ὀδόντας αὐτῆ ὁρᾶς; αἰ μὴ γὰ χάεττις ὦ Διοσκόρω, πολλαί. κὴ μάλιστα ὁπόταν φδῆ, κὴ ἄβρὸς εἶναι δέλη, ὄνος αὐλουείζων φασίν, ἀλλὰ ὄναιο αὐτῆς, ἀξία γὰ οὖσα. καὶ ἥδιστ' ὑμῖν παιδίον ὅμοιον τῷ πατεί. ἐγὼ δ' κὴ αὐτὸς ἐυρήσω Δελφίδα, ἢ Κυμβάλιόν τινα τῶν κατ' ἐμέ, ἢ τὴν γείτονα ὑμῶν τὴν αὐλητρίδα, ἢ πάντως τινά. δάπιδας δ', καὶ ὅρμους, καὶ δι-μιτᾶ μιδώματα, ἃ πάντες ἔχομεν. Μυρ. ὦ μακαρία ἐκείνη, ἥτις ἐρασὴν σὲ ὦ Δωρίων ἕξει. κρόμμυα γὰρ αὐτῇ οἴσεις ἐκ Κύπρου, κὴ τυρὸν, ὅταν ἐκ Γυθίου καταπλέης.

Neque etiam dentes illius vides? Nam gratiæ quidem ô Dioscuri, multæ. Et præcipuè quoties cantat, & delicatus esse vult, asinus ad lyram, vt dici solet. Sed tu digna vtique, eo frueré: ac puer vobis nascatur patri similis. Ego verò & ipse inueniam Delphidem, aut Cymbalium aliquam meæ conditionis: aut vicinam vestram tibicinam, aut omnino aliquam. Tapetas autem, & monilia, & duarum minarum mercedem, non omnes habemus. *Myr.* O beatam illam, quæ te amatorem habebit, Dorio. Siquidem illi ex Cypro cepas afferes, & caseum quum ex Gythio nauigabis.

ΚΟΧΛΙΣ, ΚΑΙ Παρθενίς.

COCHLIS, ET PARTHENIS.

ΚΟΧΛΙΣ.

COCHLIS.

Τί δακρύεις ὦ Παρθενὶ, ἢ πόθεν κατεαγότας τοὺς αὐλοὺς φέρεις; *Παρ.* ὁ στρατιώτης ὁ αἰτωλὸς ὁ μέγας, ὁ Κροκάλης ἐρῶν, ἐράπισέ με, αὐλήσαντα εὑρὼν παρὰ τὴν Κροκάλην, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀνῆ Γοργοῦς μεμισθωμένου.

Quid ploras Partheni? aut vnde fractus hasce tibias affers? *Par.* Miles Ætolus ille magnus, qui Crocalen amat, alapas impegit mihi, cùm me apud Crocalen tibia canentem inuenisset, à rituali suo Gorgone conductus.

καὶ τοὺς τε αὐλοὺς μου συνέτριψε, καὶ τὴν βάπτισαν μεταξὺ δειπνούντων ἀφῆρε, καὶ τὸν κρατῆρα ἐξέχεεν ἐπισπασάμενος. καὶ τὸν μὲν ἀγχοῦ ἐκτείνων τὸν Γόργον, ἀπὸ τοῦ συμποσίου καταπάντας τῶν τειχῶν, ἔπειτα πεισαντες αὐτὸς τε ὁ γραπώτης, Δεινόμαχος οἶμαι καλεῖται, καὶ ὁ συγγραπώτης αὐτῷ. ὥστε οὐκ οἶδα εἰ βιώσεται ὁ ἀνδρωπος ὦ Κοχλί. αἷμά τε γὰρ ἔρρυη πολὺ ἀπὸ τῶν ῥινῶν, καὶ τὸ πρόσωπον ὅλον ἐξώδησεν αὐτῷ, καὶ πελιδνόν ἐστι. Κο. ἐμαίνετο ὁ ἀνδρωπος, ἢ μέθη τις ἦν, καὶ παροινία τὸ πρᾶγμα; Παρ. Ζηλοτυπία τις ὦ Κοχλί, καὶ ἔρως ἄκρατος. ἢ Κερκάλη γὰρ οἶμαι δύο τάλαντα αἰτήσατο, εἰ βούλεται μόνος ἔχειν αὐτήν, ἐπὶ μὲν οὐδενὶ ὁ Δεινόμαχος, ἐκτείνων μέ, ἀπέκλεισεν ἥκοντα, συσσαρώσας γε αὐτῷ τὰς θύρας, ὡς ἐλέγετο. ὁ δὲ Γόργον ὁ οἰνοέα πρὸ χωρίου ἔντορον ἐν πολλῇ ἐρώντα, καὶ χαῦνον ἀνδρωπον τοσοῦτον, ἔπινε μετ' αὐτοῦ, καὶ μὲ παρέλαβεν αὐλήσουσαν παρ' αὐτοῖς. ἤδη δὲ ἐχορεύετο τὸ τέτου, ἐγὼ μὲν ἐπίκαιρόν τι τῶν Λυδίων. ὁ γεωργὸς δὲ, ἤδη ἀίσσετο ἐχορεύφορος.

& meus hasce tibias fregit, ac mensam inter cœnandum euertit, & craterem irrumpens effudit. Et agrestem quidem illum Gorgum, ex symposio capillis abstractũ verberarunt circunstantes, cùm ipse miles (Dinomacho, opinor, nomen illi est) tum ipsius commilito. Itaque nescio an victurus sit homo, Cochli. Nam & cruor multus è naribus manauit, & tota facies eius intumuit, liuidáque est. C. An insanijt homo, an hæc temulentia fuit, & ex ebrietate intolentia? Par. Zelotypia fuit, Cochli, & amor enormis. Crocale autem petitis, opinor, duobus talentis, si solus ipsam habere vellet, quia nihil dabat Dinomachus: ipsum quidem venientem exclusit, illisa vtique illi ianua, vt ferebatur: Gorgum autem Oenoënsem, agricolam quendam prædiuitem, iamdiu amantem, facilem probúmq. hominem admittens, potabat cum eo, me quoque assumpta, vt tibia canerem apud ipsos. Cæterùm cùm iam procederet conuiuium, ego quidem Lydium quoddam carmen cantillare cœpi & rusticus ille iam surgebat, vt saltaret. Cro-

ἡ Κροκάλη ὦ, ἐκφεύγει. ἡ πάντα
λῶ ἡδέα. ἐν τοσούτῳ ὦ, κτύπος
ἀκούεται, ἡ βοή, ἡ αὐλίος ἠράσ
σετο. ἡ μὴ μικρὸν ἐπισείπισον
ὅσον οὐκ τὼ ναΐσκοιν, μάλα A
καρτεροί. ἡ ὁ μεγαρεὺς ἐν αὐ-
τοῖς. εὐθὺς ἦν ἀνετράπετο πάν-
τα. ἡ ὁ Γόργος ὥσπερ ἔφην, ἐ-
πλήσθη, ἡ ἐπατήθη χαμαὶ κεί-
μενος. ἡ Κροκάλη ὦ, ὡς οἶδ' ὅτι
ἔτη, ὡς ἐκφυγοῦσα παρὰ B
τὼ γείτονα Θεσπιάδα. ἐμὲ δ'
ἔρραπισας ὁ Δεινόμαχος, ἐκφθεί-
ρου φησὶ, κατεάξας μοι τὼν
αὐλοῖν ἐφῆκας. καὶ νῦν C
ἀποστέλλω φέρουσα ταῦτα
τῷ δεσπότῃ. ἀπέρχεται δ' ἡ ὁ
γεωργὸς ἀλόμενός τινας φί-
λους τῶν ἀστικῶν, οἳ παρὰ δεῖ-
σιοι τοῖς ἀγρυπνεῦσι τὸν με- D
γαρέα. Κο. ταῦτ' ἔστιν ἀπο-
λαῦσαι τῶν γραπτικῶν τού-
των ἐρώτων, πλαγὰς, καὶ δί-
κας. τὰ δ' ἄλλα, ἡμεῖς εἶναι,
καὶ χλιδῶντες λέγοντες, ὦ π
δοῦναι δὴν πείσεσθον φασὶ Ε
συντάξειν, ἐς' ἂν ἀπολαύω τῆς
μισθοφορᾶς, καὶ πείσω πάν-
τα. ἐπιβείσει δ' οὖν, ἀλα-
ζόνες ὄντες. ἐγὼ δ' οὐκ εὖ πείσ,
μὴ προσεσθῶν ὑμῖν τὰ παρ-
όντα. ἁλιεύς τις ἐμοὶ γένοιτο,
ἢ ναύτης, ἢ γεωργὸς ἰσότιμος,

cale verò applaudebat: & iu-
cunda erant omnia. Interim
ſtrepitus exauditur, & cla-
mor, domúſque ianua exte-
rior effringitur. Paulò pòſt
irruerunt octo circiter ado-
leſcentes, admodum robuſti:
& inter eos Megarenſis ille.
Illico igitur cuerſa ſunt om-
nia: Gorgus, vt dixi, verberatus, & conculcatus cùm ia-
ceret humi. Crocaleverò ne-
ſcio quo pacto protinus ad
Theſpiadem vicinã aufugit.
Mihi verò Dinomachus, in-
flictis alapis: diſpereas, in-
quit: & fractas tibias mihi
abiecit. Et nunc currens a-
beo, vt hæc hero meo dicã.
Abit etiam agricola quoſdã
ex vrbe amicos viſurus, qui
Megarenſem illum magiſtra-
tibus tradant. Co. Hic ille eſt
fructus quem ex militaribus
hiſce amoribus percipere li-
cet, plagæ ſcilicet, & lites.
Cæterùm cùm ſe duces &
Tribunos eſſe iactitẽt, ſiquid
dãdum ſit, expecta, aiunt, dũ
tributum conferatur, & ſti-
pendium accipiam, atq; om-
nia tum præſtabo. Itaque pe-
reant hi iactatores: & rectè
ego facio, quæ ipſos omnino
non admitto. Obueniat mi-
hi piſcator aliquis, vel nauta,
vel agricola paris conditio-
nis, qui parum adulari norit,

κολακεύειν εἰδὼς μικρὸν, καὶ

κομίζων πολλά. οἱ δ' τὸν λόφυς ὑποσειόντες ἔτοι, καὶ μάχας ἀνιχούμενοι, φάσκοι ὦ Παρθενί.

multáque afferat. At hi qui criſtas quatiunt, & prælia commemorant, nihil ſunt aliud, Partheni, quàm inanes ſtrepitus.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ ΤΕΛΕΤΗΣ.

DE MORTE PEREGRINI.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Inſectatur hîc Lucianus, arrogantiam & inſanam gloriæ cupiditatem, præcipuè Philoſophorum, vt cuius gratia plerique omnia audeant. Atque eius rei exemplum, Peregrinus huius mortem deſcribit, qui vt famam aliquam ſui relinqueret, in Olympiorum conſpectu rogo, ſeipſum in ignem vltrò coniecerit, atque ita extinxerit. Quæquam autem potiſſimùm ea commemorat, quæ circa mortem eius acta ſunt, id quod etiam inſcriptio ac titulus pollicentur, interim tamen & vitam eiuſdem, & facinora perſequitur, à quibus progreſſus ille, ad hanc genus ſtudiorum poſtremò ſeſe contulerit, & hoc ſibi ænigma perſonæ, à qua ipſum etiam modum & cauſſam mortis, in qua præcipuè nitebantur ſectatores illius, reſcelli ac refutari facit. Nimirum vt eam inuidiam à ſeipſo remouerit. Apparet enim eo tempore ne Peregrini nomen, non ita vile apud multos fuiſſe, præſertim imperitiores, quibus facilè huiuſce nouitas admirationem inoſſerat. Quem admodum & ex A. Gellio animaduertere licet, qui ipſe quoque honorificam illius mentionem facit libro 12. cap. 11. Catum fuit hic Peregrinus, philoſophus quiſpiam ex ſeuerioribus illis Stoica diſciplina profeſſoribus (Lucianus Cynicum vidiſſe ait) patria Parium, ex Ponto, tempore Traiani viuens, æqualis Epicteto, Dioni, Muſonio, &c. quem & Gellius vidiſſe quoque ait, Athenis extra vrbem in templo quodam habitantem. A principio Chriſtianorum quoque religionem aliquandiu ſectatus fuit, ſed mox ad philoſophiam relapſus, ab illa, vt Luciano placet, propterea ipſorum neglectos atque præterea, reprehenſus.

Οὐκιανὸς Κρονίῳ ὐ πρᾶξιν.

Ὁ κακοδαίμων Περιγρῖνος, ἃ ὡς αὐτὸς ἐχαυ-

Vcianus Cronio Salutem.

Infœlix ille Peregrinus, aut, vt ipſe cognominare

μεν ὀνομάζων ἑαυτὸν, Πρωτεὺς, αὐτὸ δὲ ἐκεῖνο τὸ τῶ ὁμηρικῶ Πρωτέως ἔπαθεν. ἅπαντα γὰρ δόξης ἕνεκα γιγνόμενος, καὶ μυείας βοπὰς βαπόμενος, τὰ τελευταῖα ταῦτα, καὶ πῦρ ἐγένετο. τοσούτῳ ἄρα τῷ ἔρωτι τῆς δόξης ἐκέκτο. καὶ νῦν ἐκεῖνος ἀπηνθρακωταί σοι ὁ βέλτιστος κἀγὼ ἐμπεδοκλέα, παρ' ὅσον ὁ μὲν, κἂν δοκῇ ἐπιχειρῇ ἐμβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὸν κρατῆρα. ὁ δὲ γυμνάδας οὗτος, τῷ πολυανθρωποτάτῳ τῶν Ἑλλήνων παρηγύρεων τηρήσας, πυρὰν ὑπομείνας νήσας, ἐπιβὰς ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων, καὶ λόγους πρὸς τοῦτον εἰπὼν περὶ τοῦ Ἑλλησι, ἃ περὶ πολλῶν ἡμερῶν τὸ τολμήματος. πολλά γε νῦν δοκῶ μοι ὁρᾶν σε γελῶντα ἐπὶ τῇ κενοδοξίᾳ τοῦ γέροντος. μᾶλλον δὲ καὶ ἀκούω βοῶντος, οἷά σε εἰκὸς βοᾶν. ὦ τῆς ἀβελτηρίας. ὦ τῆς δοξοκοπίας. ὦ τῶν ἄλλων, ἃ λέγειν εἰώθαμεν περὶ αὐτῶν. σὺ μὲν οὖν πέρρω ταῦτα, καὶ μακρῷ ἀσφαλέστερον. ἐγὼ δὲ, παρὰ τὸ πῦρ αὐτὸ, καὶ ἐπὶ πρόσωπον ἐν πολλῷ πλήθει ἀνίων μὲν, ἀχθομένων, ὅσοι

se ipsum gaudebat, Proteus, id ipsum passus est quod Homericus ille Proteus. Nam cùm omnia gloriæ causa factus esset, & infinitis mutationibus se transformasset, postremò ignis quoq; factus est: tanto amore gloriæ tenebatur. Et nunc optimus ille in carbones est redactus, prout Empedocles: nisi quòd ille quidem conatus est clam in crateres Ætnæ præcipitem se dare. At generosus iste, obseruato Græcorum conuentu frequentissimo, constructa quàm maxima pyra, tot testibus conscijs insiluit, postquam orationes super hac re habuisset ad Græcos, non multis ante hoc ausum diebus. Videor igitur mihi videre te multum deridentem senis huius arrogantiam: aut potiùs audio exclamantem, qualia par est te exclamare, O insipientiam! ô rumnosam gloriam! aliáque quæ de illis dicere consueuimus. Quæ quidem tu procul, & longè tutiùs: ego verò prope ignem ipsum, quinetiam priùs in magna auditorum multitudine dixi: nonnullis quidem graniter ferentibus, qui senis illius dementiam

τῶν ἀκροατῶν. εἶτεν αὐτά. ἐθαύμαζον τὴν ἀπονοιαν τὸ

γέγοντος. ὅσαν δ' ἦσαν, οἱ καὶ
αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐτῷ. ἀλλ'
ὀλίγου δεῖν, ὑπὸ τῶν κυνικῶν
ἐγώ σοι διεσπάσθην, ὥσπερ ὁ
Ἀκταίων ὑπὸ τ κυνῶν, ἢ ὁ ἀδελ-
φιδοῦς αὐτῷ ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν
μαινάδων. ἡ μὲν οὖν πᾶσα τῦ πρά-
γματος διασκευὴ, τοιάδε ἦν.
ἦμέ τοιγαροῦν οἶσθα ὅτι γε ἦν,
καὶ πλείστα ἐπαγωγίδη παρ' ὅλον
τ βίον, ὑπό τ Σοφοκλέα,
καὶ τὸν Αἰσχύλον. ἐγὼ δ' ἐπεὶ
τάχιστα εἰς τὴν Ἦλιν ἀφικό-
μην, διὰ τῦ γυμνασίου αὐτῶν,
ἐπήκουον ἅμα κυνικοῦ τινος,
μεγάλη, καὶ βαρείᾳ τῇ φωνῇ
τὰ συνήθη ταῦτα, καὶ ἐκ πεύσε-
δου τὴν ἀφετὴν ὑπβοωμέ-
νε, καὶ ἅπασιν ἀπαξαπλῶς
λοιδορουμένου. εἶτα κατίλα-
ξεν αὐτὸν ἡ Coa ἐς τ Πρωτέα.
ἢ ὡσαὶ σοὶ τι φῶ, πειράσομαί
σοι αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπομνημονεῦ-
σαι, ὡς ἐλέχθη. σὺ δ' γνώσε-
ῆς ἀληθῆ, πολλάκις αὐτοῖς
παρέστης βοῶσι. Πρωτέα γάρ τις
ἔφη κεκόδροξον τολμᾷ λέγειν τὸν
γῆν, ἢ ἅλιν, ἢ ποταμοὶ, ἢ θάλατταν, καὶ παῖδα Ἡρακλέα;
Πρωτέα, τ ἐν Συρίᾳ δεδεμένον,
τ τῇ πατρίδι χρήματα πεντακι-
σχίλια τάλαντα, τ ἀπὸ τ Ῥω-
μαίων πόλεως ἐκβεβλημένον,

admirabantur. Sed erant etiam aliqui qui deridebant ipsum. At ego propemodum à Cynicis discerptus sum, velut Actæon à canibus, & consobrinus eius Pentheus à Bacchis. Atque omnis huius rei apparatus, erat huiusmodi. Nosti qualis poëta fuerit, quàm multas tragœdias per totam vitam ediderit, Sophocle, & Æschylo maior. Ego verò quum primùm in Elidem veni, illorum gymnasio illectus, Cynicum quendam simul inaudiui, magna & aspera voce consueta hæc, ac virtutem ex trinio inclamãtem, omnésque nullo discrimine conuitijs incessentem. Tandem in Proteum desijt eius vociferatio. Atque ego illa pro virili, prout dicebantur, tibi commemorare conabor. Tu verò hæc planè ita se habere cognoscet, quippe qui sæpe vociferantibus illis adstitisti. Proteũ, inquit, audet quispiam ambitiosum appellare, ô terra, ô sol, ô fluuij, & mare, & patrie Hercules! Proteum qui in Syria vinctus est, qui patriæ quinque millia talentorum remisit, qui ex vrbe Roma eiectus est, qui sole est insignior, qui

τὸν τῦ ἡλίου ἐπιτιμήτην,

τ αὐταγωνίσασθαι καὶ αὐτῷ τῷ ὀλυμπίῳ δυνάμενον. ἀλλ' ὅπ διὰ πυρὸς ἥκειν τὸ βίου διέγνωκεν ἑαυτὸν, εἰς κενοδοξίαν πινὲς τοῦτο ἀναφέρουσιν. οὐ γὰρ Ἡρακλῆς οὕτως; οὐχὶ Ἀσκληπιὸς, καὶ Διόνυσος κεραυνῷ; ἢ χὶ τὰ τελευταῖα Ἐμπεδοκλῆς εἰς τὸν κρατῆρα; ὡς ταῦτα εἶπεν ὁ Θεαγένης, τοῦτο χὶ ὁ κεχραγὼς ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο, ἠρώτα τινὰ τῶν παρεστώτων, τί βούλεται τὸ περὶ τοῦ πυρὸς, ἢ τί Ἡρακλῆς, καὶ Ἐμπεδοκλῆς, πρὸς τὸν Πρωτέα. ὁδὲ, ὡς εἰς μαχαίρας ἔφη χαίσειν ἑαυτὸ ὁ Πρωτεὺς ὀλυμπιάσι. πῶς ἔφλω, ἢ τίνος ἕνεκα; εἶτα ὁ μὲν, ἐπειρᾶτο λέγειν. ἐβόα δ' ὁ κυνικός. ὥστε ἀμήχανον ἦν ἄλλου ἀκούειν. ἐπήκουον δ' ἂν τὰ λοιπὰ, ἐπαινλοῦντος αὐτὸ, καὶ θαυμαζάς τινας ἐμβολὰς διξιόντος τοῦ Πρωτέως. τὸν μὲν γὰρ σινωπέα, ἢ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Ἀντισθένη, οὐδὲ παραβάλλειν ἠξίου αὐτῷ, ἀλλ' οὐδὲ τὸν Σωκράτη αὐτόν. ἐκάλει δ' ἐπὶ τὸν ἄμιλλαν. εἶτα μέντοι ἔδοξεν αὐτῷ ἴσους πως φυλάξαι αὐτούς. καὶ ἔτω κατέπαυσε τ λόγον. δύο γὰ

cum ipso Olympio certare possit. Sed quia per ignem è vita educere se decreuit, quidam hoc ad vanam gloriam referunt. Nonne sic fecit Hercules? nonne Æsculapius, & Bacchus fulmine perijt? nonne & postremùm Empedocles in crateres se præcipitem dedit? Hæc cùm dixisset Theagenes (nam sic vocabatur ille qui clamauerat) quendam ex adstantibus interrogaui, quid hoc de igne, aut quid Hercules, vel Empedocles ad Proteum attineret. Tũ ille, breui, inquit, in Olympia, seipsum cremabit Proteus. Quomodo, inquam, & quorsum? Deinde cũ tẽ mihi exponere conaretur, ita clamabat Cynicus, vt alium audire nõ possem. Verùm exaudiebã reliqua, quũ verba funderet, ac mirificis laudib' Proteum extolleret. Etenim Sinopensem illum, aut præceptorem eius Antisthenem, ne conferre quidẽ cum illo dignabatur, sed neque ipsum Socratem. Iouem autem prouocabat ad certamen. Deinde cùm ipsi visum esset pares ipsos seruare, orationi finem imposuit. Duo hæc, inquit, visa sunt in hominum vita,

ταῦτα ἔφη ὁ βίος ἀΐσα δι-

κευαζήματα ἐπιάσατο, τὸν Δία
δὲ ὀλύμπιον, καὶ Πρωτέα. πλά-
σαι δ', καὶ τεχνίται, τὸ
μὲν, Φειδίας. τὸ δ', ἡ φύσις.
ἀλλὰ νῦν ἐξ ἀνθρώπων εἰς A
θεοὺς τὸ ἄγαλμα τοῦτο ἀφίκε-
ται, ὀχούμενον ἐπὶ τῷ πυρᾷ,
ὀφθαλμοὺς ἡμᾶς καταλιπόν. ταῦ-
τα ξὺν πολλῷ ἱδρῶτι δι-
ῆλθεν, ἐδάκρυε μάλα γελοί- B
ως, καὶ τὰς τρίχας ἐπίλλετο,
ὑποφθεγγόμενος μὴ πάνυ ἕλ-
κειν. καὶ τέλος, ἀπῆγον αὐτὸν
λύζοντα μεταξὺ τῶν κωμι-
κῶν τινες, παραμυθούμενοι, C
μὴ δὴ τοῦτον, ἄλλος ξυνὸς
ἀναβαίνει, οὐ περιμένας δια-
λυθῆναι τὸ πλῆθος, ἀλλὰ
ἐπ' αἰσχύνῃσι τοῖς περιττοῖς
ἱερείοις ἐπῆλθε τῶν ποιμνίων. καὶ
τὸ μὲν πρῶτον, ὑπὸ πολὺ ἐ- D
γέλα, καὶ δῆλος ἦν γεισθεὶς
αὐτὸ δρῶν. εἶτα ἤρξατο ὧδέ
πως. ἐπεὶ ὁ κρατερὸς Θεα-
γένης τέλος τῶν μαρτύτων
αὐτῷ λόγων, τὰ Ἡρακλείτου
δάκρυα ἐπέπαυτο, ἐγὼ δὲ τὸ
ἐναντίον, ἀπὸ τοῦ Δημοκρείτου
γέλωτος ἄρξομαι. καὶ αὖθις
ἐγέλα ὑπέρμετρα, ὥστε καὶ ἡ-
μῶν τοὺς πολλοὺς ἐπὶ τὸ ὅ-
μοιον ἐπηγάγετο. εἶτα ὑπορρή-
ξας ἑαυτὸν, ἢ τί δὴ ἄλλο

opificia præstantissima, nempe Iupiter Olympius, & Proteus. Plastæ verò, & artifices fuerunt, illius quidem, Phidias, huius autem, Natura. At nunc ab hominibus ad Deos abibit hæc statua, igni vecta, pupillos nos relinquens. His multo cum sudore pronunciatis, admodum ridiculè flebat, & capillos vellebat, subparcens tamen, ne penitus auelleret. Postremò Cynici quidam illum interim singultientem consolantes abduxerunt. Post hunc alius ilico conscendit, non cunctatus donec multitudo dilaberetur: sed prioribus sacris ardentibus libamina infudit. Ac sub initium quidem effusè ridebat, idque ex imis præcordijs facere videbatur. Deinde sic exorsus est. Postquam fœlestus ille Theagenes nequissimæ orationi, more Heraclitj lachrymando, finem imposuit: ego contrà à Democriti risu exordiar. Et rursus risum profudit, ita vt plerosque nostrùm ad similem risum pertraheret. Deinde conversus, Quidnam aliud, inquit, ô viri nobis faciendum est,

ἔχει ἢ ἀῤῥησις καὶ πιθὼ,

ἀκούοντας μὴ ἔτω γελοίων ῥη-
τόρων, ὀρχουμένους ἢ ἀνδρας γέρον-
τας δεξαίης καταπύσου ἕνεκα,
μονονουχὶ κυβιζῶντας ἐν τῷ
μέσῳ; ὡς ἢ εἰδέητε οἷόν τι τὸ
ἄγαλμά ἐστι τὸ καυθησόμενον,
ἀκούσατέ μου, ἄχρις παρα-
φυλάξαντος τὸν γνώμονα αὐ-
τῶ, καὶ τὸν βίον ὑπηρέ-
σαντος. ἔνια ἢ παρὰ τῶν πο-
λιτῶν αὐτῶ ἐπυθανόμην, ἢ
οἷς ἀνάγκη μοι ἀκριβῶς εἰ-
δέναι αὐτόν. τὸ γὰρ τῆς φύ-
σεως τοῦτο πλάσμα, ἢ δημι-
ούργημα, ὁ τῦ Πολυκλείτου
κανών, ἐπὶ εἰς ἄνδρας τελεῖν
ἤρξατο, ἐν Ἀρμενίᾳ μοιχεύων
ἁλοὺς, μάλα πολλὰς πληγὰς
ἔλαβε. καὶ τέλος κατὰ τῦ
τέγους ἁλόμενος, διέφυγε, ῥα-
φανίδι τὸν πυγμὸν βεβυσμέ-
νος. ἔπειτα μειρακίόν τι ὡραῖον
διαφθείρας, τειχιλίων ἐξωνή-
σατο παρὰ τῶν γονέων τὸ πρᾶ-
γμα, πενήτων ὄντων, μὴ ὅπι
τὸν ἁρμοσὴν ἀπαχθῶσι τῆς
Ἀσίας. ταῦτα, ἢ τὰ τοιαῦτα
ἐᾶσεν μοι δοκῶ. πλὴν γὰρ ἔτι
ἄπλαστος ἦν, καὶ οὐδέπω ἐν-
τελὲς ἄγαλμα ἡμῖν ἐδημι-
ούργητο. ἃ ἢ ὁ πατὴρ ἔδρα-
σε, ἢ πάνυ ἀκέσαι ἄξιον. καίτοι
πάντες ἴστε, καὶ ἀκηκόατε
ὡς ἀπέπτυσε τὸν γέροντα,

adeò ridiculas orationes audientibus, videntibúsque senes vilissimæ gloriolæ gratia, tantùm non in medio saltantes in caput? Vt autem sciatis qualis sit hæc statua quæ cremabitur, audite me, qui mehtem ipsius ab initio obseruaui, & vitam animaduerti. Nonnulla etiam à ciuibus eius accepi, qui non potuerunt ipsum non accuratè nosse. Nam hoc Naturæ figmentum, & opificium, Polycleti canon, cùm inter viros censeri cœpisset, in Armenia in adulterio deprehensus, non paucas accepit plagas, ac tandem de tecto desiliens aufugit, natibus raphano oppletis. Deinde constuprato adolescẽte formoso, tribus nummorum millibus à pueri parentibus, qui tenuis erant fortunæ, redemit scelus, ne ad Asiæ præfectum duceretur. Hæc & similia videntur mihi prętermittenda. Nam erat adhuc informe lutum, & nondum perfecta nobis statua. Quæ autem in patrem perpetrauit, ea commemoratione digna puto. Quanquam scitis omnes, & audiuistis, vt senem suffocauit,

τὰ ἀναφύμενος αὐτ̃ ἐκ τ̃ ἐξέκοντα ἔτη ἤδη γηρῶντα. εἶτα ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα διεβόητο, φυγὼν ἑαυτὸν κατεδίκασε, πλανᾶτο, ἄλλων ἄλλοτε ἀμείβων, ὅτῳ γε δὴ θαυμασὴν σοφίαν τ̃ Χριστιανῶν ἔδειξε, περὶ τ̃ Παλαιστίνην τοῖς ἱερεῦσι, καὶ γραμματεῦσιν αὐτ̃ ξυγγενόμενος. καὶ τί γάρ, οὐ βεβαίως παῖδας αὐτοὺς ἀπέφηνε, προφήτην, καὶ θιασάρχην, καὶ ἀρχισυναγωγόν, καὶ πάντα μόνος αὐτὸς ὤν. καὶ τῶν βίβλων τὰς πλείους, ἐξηγεῖτο, καὶ διετίθετο. πολλὰς γοῦν αὐτὸς καὶ ξυνέγραφε, καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν ἐκεῖνοι ἐθαυμάζοντο, καὶ νομοθέτην εἶχον, καὶ προστάτην ἐσέβοντο. τ̃ μέντοι γοῦν ἐκεῖνον ἐπὶ σταυροῦ ἄνθρωπον, τ̃ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἀνασκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσήγαγε εἰς τὸν βίον. τότε δὴ καὶ συλληφθεὶς ἐπὶ τούτῳ ὁ Πρωτεὺς, ἐλήφθη εἰς τὸ δεσμωτήριον. ὅθεν καὶ αὐτὸ μικρὸν αὐτῷ ἀξίωμα περιεποίησε πρὸς τ̃ ἐξῆς βίον, καὶ τ̃ πρωτείαν, καὶ δοξοκοπίαν. ὧν ἐρῶν ἐτύγχανεν. ἐπεὶ δ' οὖν ἐδέδητο, οἱ Χριστιανοὶ συμφορὰν ποιησάμενοι τὸ πρᾶγμα, πάντα κινοῦσιν,

quem non ſuſtinebat ſupra annos ſexaginta iam ſenescere. Poſtea quum ſcelus hoc diuulgatum eſſet, arreptáque fuga ſeipſum condenaſſet, errabat terram terra commutando. Quo tẽpore mirabilem Chriſtianorum ſapientiam didicit, circum Palæſtinam cum ſacerdotibus & ſcribis ipſorum conuerſans. Ac breui illos præ ſe pueros eſſe oſtendit, cùm propheta, ſodalitij princeps, & ſynagogæ ſocius, denique omnia ſolus ipſe eſſet. Præterea libros alios ipſe enarrabat, & declarabat: & pleroſq; ipſe conſcribebat: ipſúmque vt Deum illi perhibebãt, ipſo legumlatore vtebantur, & præfectititulo cohoneſtabãt. Itaque etiamnum magnum illum hominem colũt, qui in Palæſtina crucifixus eſt, quòd nouam hanc religionem in vitam introduxit. Tum verò etiam comprehenſus ob hoc Proteus, in carcerem eſt coniectus. Quod etiam non exiguam authoritatem ipſi ad vitam ſequentem conciliauit, & ad præſtigias, auræque popularis captationem, quas amabat. Poſtquam igitur in vincula eſt coniectus, Chriſtiani tem hanc pro ingenti calamitate ducentes, omnia mouerunt,

ἐξαρπάσαι πειρώμενοι αὐτόν. εἶτ' ἐπεὶ τοῦτο ὧν ἀδύνατον, ἥκε ἄλλη θεραπεία πᾶσα οὐ παρέργως, ἀλλὰ ξὺν σπουδῇ ἐπήγετο. καὶ ἦσθεν μὲ οὐδὲς ὧν ἐφῆν παρὰ τῷ δεσμωτηρίῳ περιμένοντα χηρίδια, χῆραι πολαί, καὶ παῖδια ὀρφανά. οἱ δ' ἐν τέλει αὐτῶν, καὶ συνεκάθευδον ἔνδον μετ' αὐτῶν, διαφθείροντες τοὺς δεσμοφύλακας. εἶτα δεῖπνα ποικίλα εἰσεκομίζετο, καὶ λόγοι ἱεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο. καὶ ὁ βέλτιστος Περεγρῖνος, ἔτι νέος τοῦτο ἐκαλεῖτο, καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ὠνομάζετο. καὶ μὲν καὶ τῶν ἐν Ἀσίᾳ πόλεων ὅσαι, ὧν ἦκόν τινες, τῶν Χριστιανῶν στελλόντων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, βοηθήσοντες, καὶ ξυναγορεύσοντες, καὶ παραμυθησόμενοι τὸν ἄνδρα. ἀμήχανον δέ τι τὸ τάχος ἐπιδείκνυνται, ἐπειδάν τι τοιοῦτον γένηται δημόσιον. ἐμβραχεῖ γὰρ ἀφειδοῦσι πάντων. καὶ δὴ καὶ τῷ Περεγρίνῳ πολλὰ τότε ἦκε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐπὶ θεραπείᾳ τοῦ δεσμοῦ. καὶ προῆλθε οὐ μικρὰν ταύτην ἐποιήσαντο. πεπείκασι γὰρ αὐτοὺς οἱ κακοδαίμονες, τὸ μὲν ὅλον, ἀθανάτους ἔσεσθαι, καὶ βιώσεσθαι τὸν ἀεὶ χρόνον. παρ' ὃ καὶ καταφρονοῦσι τοῦ

ipsum eripere conantes. Deinde cùm id fieri non posset, omnia saltem alia officia, nõ perfunctoriè, sed sedulò præstabant. Ac mane quidem illico videre erat iuxta carcerem præstolantes anus, viduas aliquas, & puerulos orbos. Ipsorum autem primores cum ipso intus dormiebant, corruptis custodibus. Exin variæ cœnæ inferebantur, corúmque sermones sacri dicebantur. Et optimus ille Peregrinus, sic enim adhuc appellabatur, nouus Socrates ab illis nominabatur. Quinetiam constat ex Asiaticis vrbibus, veniſſe aliquos à Christianis missos ex publico, qui opem ferrent, patrocinarentur, & consolarentur virum. Incredibile autem est quantam celeritatem ostendant, siquid tale vulgo innotuerit. Ilico enim nulli rei parcunt. Proinde Peregrino tunc multæ pecuniæ mittebantur ab ipsis vinculorum prætextu: quem non exiguum prouentum duxerũt. Etenim persuaserunt sibi miseri illi, se omnino immortales fore, & perpetuò victuros. Idcirco mortem

θανάτου, καὶ ἑκόντες αὐτὸν ἐπιδιδόασι οἱ πολλοί. ἔπειτα ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος, ἔπεισεν αὐτοὺς, ὡς ἀδελφοὶ πάντες εἶεν ἀλλήλων. ἐπιδὰν ἅπαξ παραβαίντες, θεοὺς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσωνται, τὸν δὲ ἀνασκολοπισθέντα ἐκεῖνον σοφιστὴν αὐτῶν, σεβάσωνται, καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιῶσι. καταφρονοῦσιν οὖν ἁπάντων ἐξίσης, καὶ κοινὰ ἡγοῦνται, οὕτω πρὸς ἀκριβῶς πίστεως τὰ τοιαῦτα παραδεξάμενοι. ἐν τούτῳ παρέλθῃ τις εἰς αὐτοὺς, γόης, καὶ πανοῦργος ἄνθρωπος, καὶ πράγμασι χρῆσθαι δυνάμενος, αὐτίκα μάλα πλουσίοις ἐν βραχεῖ ἐγένετο, ἰδιώτας ἀνθρώποις ἐχθρῶν. πάλαι ποτὲ ὁ Περεγρῖνος οὗτος τότε τῆς Συρίας ἄρχοντος, ἀφεὶς ἐκ φιλοσοφίας ἀπέφυγε. ὃς συνεὶς τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ, καὶ ὅτι δέξεται αὖ ἀποθανεῖν, ὡς δόξαν ἐπὶ τούτῳ ἀπολίποι, ἀφῆκεν αὐτὸν, ἐπὶ τῇ κολάσεως ὑπολαβὼν ἄξιον. ὁπότε εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανῆλθεν, καταλαμβάνει τὸν πεῖρ τοῦ πάππου φόνου, ἔτι φλεγμαίνοντα, καὶ πολλοὺς τῶν ἐπανατεινομένους τὴν κατηγορίαν. διήρπασο δὲ τὰ πάντα τῶν κτημάτων

contemnunt, & multi vltrò se occidendos tradunt. Deinde legislator primus ipsis persuasit, alios aliorum omnes esse fratres, quum semel à nobis desciscentes, Græcorum Deos abnegauerint, & crucifixum illum præceptorem ipsorum adorauerint, & vitam secundum leges eius instituerint. Proinde omnia ex æquo contemnunt, & communia putant, citra fidem accuratam talia recipientes. Si igitur aliquis ad ipsos veniat præstigiator, & versutus homo, rebúsque gerendis appositus, breui admodum ditescit, simplicibus hominibus inhians. Cæterùm Peregrinus ab eo qui Syriæ tum præfectus erat, viro Philosophiæ studioso est dimissus. Qui cùm illius amentiam intellexisset & eum mori velle, quò inde gloriam relinqueret, eum dimisit, ne supplicio quidem dignum ratus. Tum ille domum reuersus, comperit exæstuantem adhuc paternæ cædis indignationem, & multos qui accusationem intenderent. Ipsius autem possessionum direptæ fuerant pleræque

τὰ πάντα τῶν κτημάτων

παρὰ τὴν ἀποδημίαν αὐτῶ. καὶ μόνοι ὑπελείποντο οἱ ἀγροὶ ὅσον εἰς πεντεκαίδεκα τάλαντα. ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία, τεσσαράκοντά που ταλάντων ἀξία, ἦν ὁ γέρων κατέλιπεν. οὐχ ὥσπερ ὁ παγγέλοιος Θεαγένης ἔλεγε, πεντακισχιλίων. τοσούτου γὰρ, οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις, πέντε σὺν αὐτῇ ταῖς γειτνιάσας παραλαβοῦσα, πραθείη ἄν, αὐτοῖς ἀνθρώποις, καὶ βουκολίοις, καὶ τῇ λοιπῇ παρασκευῇ. ἀλλ' ἔτερα ἦν κατηγορία, καὶ τὸ ἔγκλημα, δεινὸν ἦν. καὶ ἐφίκετο ἤδη εἰς μακρὰν ἐπανάστασίν τινα αὐτῶ. καὶ μάλιστα ὁ δῆμος αὐτὸς ἠγανάκτει, χρηστὸν ὡς ἔφασαν οἱ ἰδόντες γέροντα πενθοῦντες, οὕτως ἀσεβῶς ἀπολωλότα. ὁ δὲ σοφὸς ἅτερος Πρωτεὺς, πρὸς ἅπαντα τοῦτα σχῆμα δὲ οἷόν τι ἐξεύρετο, καὶ ὅπως ἂν κίνδυνον διέφυγε. παρελθὼν γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν, σκόμμα δὴ ἦδη, καὶ τείβωνα πεπαρὼν ἠμπίσχετο, καὶ πήραν παρήρτητο, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν, καὶ ὅλως μάλα βαιωκῶς ἐσκεύασο. τοιοῦτος οὖν ὀφθεὶς αὐτοῖς, ἀφεῖναι ἔφη τὴν οὐσίαν, ἣν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῷ κατέλιπε,

dum peregrinabatur, & soli supererant agri, ferme quindecim talẽtorum. Nam omnis substantia, quam senex A ille reliquerat, triginta ferè talentorum erat, non quinq; millium, vt modis omnibus ridiculus Theagenes aiebat. Tanti enim neque tota Parianorum vrbs, tametsi qui in- B que vicinas ciuitates sibi adiungeret, vnà cum ipsis hominibus, & pecudibus, reliquáque supellectile venderetur. Sed adhuc accusatio, & crimen feruebat: & aliquis C breui in ipsum insurrecturus videbatur: & potissimũ populus ipse indignabatur, senem illum bonum, vt aiebãt ij quibus fuerat visus, lugentes, quòd tam impiè occisus fuisset. Sed videte quid D aduersus hæc omnia commentus sit callidus hic Proteus, & quomodo periculum declinarit. Progressus in Parianorum concionem (iam verò comam nutriebat, sordido amictus pallio, E pera ex humeris suspensa, & baculum in manu habebat, denique admodum tragico cultu instructus erat) cùm talem se conspiciendum præbuisset ipsis, concedere se, ait, vt vniuersa substantia sibi à beatæ memoriæ patre relicta,

δημοσίαν εἶναι πᾶσαν. τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ δῆμος, πένητες ἄνθρωποι, καὶ σφόδρα διανομὰς κεχηνότες, ἀνέκραγον εὐθὺς ἕνα φιλόσοφον, ἕνα φιλόπατριν, ἕνα Διογένους, καὶ Κράτητος ζηλωτήν. οἱ δὲ ἐχθροὶ, ἐπεφθόνουν. κἂν εἴ τις ἐπιχειρήσειε μεμνῆσθαι τοῦ φόνου, λίθοις εὐθὺς ἐβάλλετο. ἐξῆλθεν οὖν τοσοῦτον πλανησόμενος, ἱκανὰ ἐφόδια τῶν Χριστιανῶν ἔχων, ὑφ' ὧν δορυφορούμενος, ἐν ἅπασιν ἀφθόνοις ἦν. καί τινα χρόνον μὲν οὕτως ἐβιώτευε. εἶτα παραγομένας τι καὶ ἐς ἐκείνους, οὐδὲν γὰρ τι οἶμαι ἐδόκουν τῶν ἀπορρήτων αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ φρονήμασιν αὐτῶν, ἀπορεύμενος, ἐκ παλινῳδίας ᾤετο δεῖν ἀπαιτεῖν παρὰ τῆς πόλεως τὰ κτήματα. καὶ γράμματα ἔπεμπε, κελεύσαντος βασιλέως. εἶτα ἡ πόλεως ἀπεκρίνατο πάμπολυς, οὐδὲν ἐπράχθη, ἀλλ' ἐμμένειν ἐκελεύετο, οἷς ἅπαξ δέδοκται, μηδενὸς καταναγκάζοντος. τέως ὅτι τούτοις ἀπεδημίαν εἰς Αἴγυπτον παρὰ τὸν Ἀγαθόβουλον, ἵνα περ τὰ θαυμαστὴν ἄσκησιν διήσκητο, ξυρήσεως μὲν τῆς κεφαλῆς τὸ ἥμισυ, χρίσμασι δὲ πολλῷ τὸ σῶ-

publica fieret. Hoc audito populus, pauperes homines, & ad distributionem inhiantes, protinus exclamatũt, vnicum esse Philosophum, vnicum amantem patriæ, vnicum Diogenis, & Cratetis æmulum. At inimici os obturabant: & siquis paternæ cædis mentionem facere conaretur, lapidibus ilico petebatur. Itaque iterum vagaturus abijt, satis viatici in Christianis habens, à quibus stipatus, in omni rerum copia versabatur. Et sic quidem aliquandiu victitauit. Deinde cùm & aliquid in ipsos commisisset, siquidem vitus erat, vt opinor, aliquid ex interdictis comedisse, non amplius recipientibus illis, magna rerum difficultate perplexus, mutata sententia putauit sibi repetendas esse facultates à ciuitate: & datis literis, voluit eas iussu regis recipere. Tum missis à ciuitate contrarijs legatis, actum nihil est: sed iussus est stare rebus, quas nemine cogente semel statuerat. Tertiam præterea peregrinationem instituit in Ægyptum ad Agathobulum, vbi admirandam disciplinam exercebat, abraso capitis dimidio, & facie luto illita. Mul-

χρίσμασι δὲ πολλῷ τὸ σῶ-

σωτον. ἐν πολλῷ δ' τῶν πε-
ριεστώτων δήμῳ ἀναφλῶν τὸ
αἰδοῖον, καὶ τὸ ἀδιάφορον
δὴ τοῦτο καλούμενον ἐπιδει-
κνύμενος. εἶτα παίων, καὶ
παιόμενος ἁρπάκτει εἰς τὰς
πυγάς, καὶ ἄλλα πολλὰ νεα-
νικώτερα θαυματοποιῶν. ἐ-
κεῖθεν δ' οὕτω παρεσκευασ-
μένος, ἐπὶ Ἰταλίαν ἔπλευσε.
καὶ ἀποβὰς τῆς νεώς, εὐθὺς
ἐλοιδορεῖτο πᾶσι, καὶ μάλι-
στα τῷ βασιλεῖ, ὡραιότατον
αὐτὸν, καὶ ἡμερώτατον εἰδώς.
ὥστε ἀσφαλῶς ἐτόλμα. ἐκεί-
νῳ γὰρ ὡς εἰκὸς ὀλίγον ἔμελε
τῶν βλασφημιῶν, καὶ οὐ πρέπειν
φιλοσοφίαν ὑποδυόμενόν τινα
κολάζειν ἐπὶ ῥήμασι. καὶ
μάλιστα τέχνῃ τινὰ τὸ λοι-
δορεῖσθαι πεποιημένον. τού-
τῳ δ' καὶ ἀπὸ τούτων τὰ δ'
δόξης ἠυξάνετο, παρὰ γοῦν τοῖς
ἰδιώταις, καὶ περιβλεπτος ὢν
ἐπὶ τῇ ἀπονοίᾳ, μέχρι δὴ ὁ
τῶν πόλιν ἐπιτρέψαμένος
ἀνὴρ σοφὸς, ἀπέπεμψεν αὐ-
τὸν ἀμέσως ἐνθυφῶντα τῷ
τοιούτῳ φιλοσόφου.
πλὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο κλει-
νὸν αὐτῷ, καὶ διὰ στόματος ἦν
ἅπασιν, ὁ φιλόσοφος διὰ τ'

ta autem in corona populi pudenda contrectabat, & hæc indifferentia vocans, ostentabat: deinde nates ferula verberabat, & verberabatur, aliáque multa iuueniliora præstigiatorum more factitabat. Inde autem ita cõparatus, soluit in Italiam, & egressus è naui, protinus omnes conuitijs infectatus est, & regem in primis, quem mitissimum & clementissimum esse norat: adeò vt illud tutò auderet. Regi enim, vt verisimile est, conuitia parum curæ erant, neque æquum censebat, quenquam ex ijs qui Philosophiæ se tradidissent, ob verba supplicio afficere: & potissimùm qui conuitiandi rationem in artem conuertissent. Hinc Peregrini huius gloria crescebat, saltem apud idiotas & simplices, & propter hanc astutiam erat admirationi, donec Reip. procurator vir sapiens, eum dimisit cùm hac arte insolentiùs vteretur, dicens ciuitatem tali philosopho non indigere. Quinetiam hoc celebre, & omnium in ore erat de ipso, Philosophus ob loquendi licẽtiam, nimiámque

παῤῥησίαν, καὶ τὸν ἄγαν

ἐλευθερίαν ἐξελαθείς. καὶ παρελάσας κατὰ τοῦτο τῷ Μουσωνίῳ, καὶ Δίωνι, καὶ Ἐπικτήτῳ, καὶ εἴ τις ἄλλος ἐν περιστάσει τοιαύτῃ ἐγένετο. οὕτω δὴ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλθών, ἄρτι μὲν, Ἠλείοις ἐλοιδορεῖτο. ἄρτι δὲ, τοὺς Ἕλληνας ἐπῄνει αὐτάρκεσι ὅπλα Ῥωμαίοις. ἄρτι δὲ αὖ δεξιὰν παιδείᾳ, καὶ ἀξιώμασι περιὄντα, διὸ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις εὖ ἐποίησε τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ ὀλυμπιάδι, καὶ ἔπαυσε δίψει ἀπολλυμένους τοὺς πανηγυρίσας, κακῶς ἠγόρευεν ὡς κατεθηλυμένα τοὺς Ἕλληνας, δίον τοὺς θεατὰς τῶν ὀλυμπίων διαφθεῖρειν δίψωντας. καὶ νὴ Δία καὶ ἀποθνήσκειν πολλοὺς αὐτῶν ὑπὸ ῥοδρῶν τῶν νόσων. αἱ γὰρ διὰ τὸ ξηρὸν τῆς χώρας, ἐν πολλῷ τῷ πλήθει ἐπικρατοῦσαι. καὶ ταῦτα ἔλεγε, πίνων τὸ αὐτὸ ὕδατος. ὡς δὲ μικρῷ κατέλευσαν αὐτὸν ἐπιῤῥαμόντες ἅπαντες, τότε μὲν, ἐπὶ τὸν Δία καταφυγὼν ὁ γέρων ἐκεῖνος, εὗρε τὸ μὴ ἀποθανεῖν. ὡς δὲ ἦλθε ὀλυμπιάδα, λόγον τινὰ διὰ τεττάρων ἐτῶν συνθεὶς τῶν διὰ μέσου, ἐξήνεγκε κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἔπαινον,

libertatem eiectus. Et tunc temporis profectus est ad Musonium, & Dionem, & Epictetum, & siquis alius huiusmodi casu fuit afflictus. Sic vtique in Græciam profectus, nunc Eleos conuitijs infectabatur: nunc suadebat Græcis vt contra Romanos vicissim arma sumerent, nunc virum eruditione & authoritate præstantem, quòd præter alia, quibus erat de Græcis bene meritus, aquam adduxisset in Olympiam, & siti pereuntem conuentum liberasset, maledictis incessebat, vt qui Græcos effœminaret, cùm oporteret vt Olympiorum spectatores sitim perferrent: ac per Iouem etiam multi ex ipsis perimerentur, morbis vehementibus, qui tunc ob loci siccitatem in magno cœtu scatebant. Atque hæc dicebat ille, de eadem aqua bibendo. Vt autem omnes facto impetu, cum lapidibus propemodum obruerunt, tunc ad Iouis simulachrum confugiendo genetosus ille, mortis effugium adinuenit. Porrò sequenti Olympiade, orationem per quadriennium, quod interfluxerat, compositã ad Græcos habuit in laudem eius

qui

ὑπὲρ τοῦτο ὕδωρ ἐπαγαγόντος, καὶ ἀπολογίαν ὑπὲρ τῆς τότε φυγῆς. ἤδη δ' ἀμελούμενος ὑφ' ἁπάντων, καὶ μηκέτ' ὁμοίως περίβλεπτος ὤν, ἅτε καὶ πρὸς ἅπαντα, καὶ οὐδὲν ἔτι καινουργεῖν ἐδύνατο, ἐπ' ὀλίγῳ ἐκπλήξει τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ θαυμάζειν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀποβλέπειν ποιήσει, οὐκ ἀξιαρχῆς δεινόν τινα ἔρωτα ἐρῶν ἐντυχάνε. τὸ τελευταῖον τοῦτο τόλμημα, ἐβουλεύσατο περὶ τῆς πυρᾶς, καὶ διέδωκε λόγον ἐς τοὺς Ἕλληνας εὐθὺς ἀπ' Ὀλυμπίων τῶν ἔμπροσθεν, ὡς ἐς τοὐπιὸν χρώσων ἑαυτόν. καὶ νῦν αὐτὰ ταῦτα θαυματοποιεῖ, ὡς φασι βόθρον ὀρύξων, καὶ ξύλα συγκομίζων, καὶ δεινόν τινα πλὴν χαρτείαν ὑφαιρούμενος. ἐγὼ δ' οἶμαι, μάλιστα μὲν περιμένειν τὸ θανάτου, καὶ μὴ ἀπεπτεύειν ἐν τῷ βίῳ. εἰ δ' ἢ πάντως διέγνωσται ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρὶ, μὴ δὲ τοῖς ἀπὸ τῆς μαγῳδίας τούτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἕτερόν τινα θανάτου τρόπον, μυρίων ὄντων, ἐλόμενον ἀπελθεῖν. εἰ δ' ἢ τὸ πῦρ ὡς ἡράκλειόν τι ἀσπάζεται, τί δὴ ποτὲ οὐχὶ κατὰ σχῖνον ἐλόμενος ἀφανὴς ἐνδεής;

qui aquam adduxerat, & in fugæ tunc à se arreptæ defensionem. Iam autem ab omnibus negligebatur, nec amplius erat perinde admirationi: siquidem exoleta erant omnia, nihilque noui amplius moliri poterat, quo eos quibuscum sibi erat commercium, obstupefaceret, fèque admirandum & suspiciendum redderet, cuius rei acri amore ab initio flagrabat. Postremum hoc ausum de pyra excogitauit, & famam vulgauit inter Græcos statim à præcedentibus Olympijs, fore vt sequentibus cremaret seipsum. Et nunc hæc ipsa præstigijs adornat, fossam, vt aiunt, fodiendo, & ligna comportando, ac miram tolerantiam promittendo. Verùm mea sententia, erat illi mors omninò expectanda, nec è vita profugiendum. Sed si prorsus decreuisset mori, non igni, non tragico aliquo obitu fuerat vtendum, sed cùm innumeri sint mortis modi, alio selecto, è vita erat migrandum. Quòd si tamen ignis, tanquam re quapiam Herculea delectabatur, cur tandem non tacitè electo monte, multis arboribus consito,

ἐκεῖνῳ ἑαυτὸν ἐνέφρηνε μόνος,
ἵνα τινὰ, οἷον Θεαγένη τοῦτον
Φιλοκτήτῃ παραλαβών; οὐ ἐν
Ὀλυμπίᾳ, τῆ πανηγύρεως πλη-
θούσης, μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς Α
ὁπτήσει ἑαυτὸν, οὐκ ἀνάξιος ὢν
μὰ τὸν Ἡρακλέα, εἰγε χρὴ καὶ
τοὺς παραλόγους, καὶ τοὺς ἀθέους,
δίκας διδόναι τῶν τολμημάτων.
καὶ κατὰ τοῦτο πάνυ ὀλίγου δεῖν αὖ- Β
τὸ ἔοικεν. ὃν ἐγὼ πάλαι ἐς
τὸν τῶν Φαλάριδος ταῦρον ἐμ-
πεσόντα, τὴν ἀξίαν ἀποτεισ-
κέναι, ἀλλὰ μιᾶ ἅπαξ χανόντα
θεοῖς τὴν φλόγα, ἐν ἀκμῇ
τεθνάναι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτ
οἱ πολλοί μοι λέγουσιν, ὡς οὐ-
δεὶς ὀξύτερος ἄλλος θανάτου
βότρυς τὸ διὰ πυρός. ἀποῤῥίζει C
γὰρ δεῖ μόνον τὸ στόμα, καὶ αὐ-
τίκα τεθνάναι. τὸ μὲν τοι θέαμα ἐπιτήδειον οἶμαι, ὡς σοφιεῖ,
ἐν ἱερῷ χωρίῳ καταῤῥυὲν ἀν-
θρώπου, ἔνθα μὴ ἔξεστιν
θάπτειν τοὺς ἄλλους ἀποθνήσκον-
τας. ἀκούεις γ' οὖν, ὡς καὶ πάλαι
θέλων τις ἐνδοξος γενέσθαι,
ἐπὶ κατ' ἄλλον τρόπον οὐκ ἐδύ-
νατο ἐπιτυχεῖν τούτου, ἐνέφρησε
τῆς ἐκείνης Ἀρτέμιδος τὸν
νεών. τοιοῦτοι τινὲς καὶ οὗτοι ἐπι-
νοοῦσι. τοσοῦτος ἔρως τῆς δό-
ξης ἐνέπεπλεκτο αὐτοῖς. καίτοι

in eo se solus cremauit, non aliquem, vt pote Theagenem hunc, Philoctetem assumendo? Sed hic in Olympia, frequente conuentu, solum non in tabernaculo, torrebit seipsum, mehercle non immeritus, siquidem oportet vt parricidæ, & impij suorum flagitiorum dent pœnas. Sed hoc modo admodum serò id facere videtur, quem iamdudum oportebat coniectum in Phalaridis taurum, meritas pœnas luisse: at non semel hiatu ad flammam diducto, momento expirare. Etenim hoc mihi plerique affirmant, nullum alium mortis modum esse velociorem, quàm qui igni infertur: siquidem aperto duntaxat ore, anima efflatur protinus. Hoc vnique spectaculum comminiscitur, vt augustum, vt in sacro loco comburatur homo, in quo ne alios quidem defunctos sepelire liceret. Audiuistis puto, vt etiam olim quidam cùm celebris fieri vellet, nec alio modo voti compos fieri posset, Ephesiæ Dianæ templum incendit. Tale quid & iste excogitat: adeò inexpiabili amore gloriæ tenebatur: quanquam aiebat se hominum gratia id

φασὶν ὅτι ἕνεκα τῶν ἀνθρώπων

αὐτὸ δρᾷ, ὡς διδάξειεν αὐτοὺς θανάτου καταφρονεῖν, καὶ ἐγκαρτερεῖν τοῖς δεινοῖς. ἐγὼ δ' ἥδέως ἂν ἐροίμην καὶ ἐκεῖνον, ἆρ' ὑμᾶς, εἰ καὶ τοὺς κακούργους βούλοισθε ἂν μαθητὰς αὑτῷ γενέσθαι τῆς καρτερείας ταύτης, καὶ καταφρονεῖν θανάτου, καὶ καλάσεως, καὶ τῶν τοιούτων δεινῶν. ἀλλὰ καὶ εὖ οἶδ' ὅτι βουλοισθε. πῶς οὖν ὁ Πρωτεὺς τοῦτο διακρίνει, καὶ τοὺς μὲν χρηστοὺς ὠφελήσει, τοὺς δὲ πονηροὺς οὐ φιλοκινδυνοτέρους, καὶ τολμηροτέρους ἀποφανεῖ; καίτοι δυνατὸν ἐστὶν ἐς τοῦτο μόνοις ἀποκτήσασθαι τοὺς ἐρῶντας τὸ ὠφέλιμον ἀφελομένους τὸ πρᾶγμα. ὑμᾶς δ' οὖν αὖθις ἐρήσομαι, δέξασθ' ἂν ὑμῶν τοὺς παῖδας ζηλωταὶ τοιούτου γενέσθαι; καὶ ἂν εἴποιτε. καὶ τί τοῦτο θαυμάζω, ὅπου μηδ' ἄλλων τις τῶν μαθητῶν αὐτῷ ζηλώσειεν ἄν; τὸν οὖν Θεαγένη, τοῦτο μάλιστα ἀπάσαιτο ἂν τις, ὅτι τἆλλα ζηλῶν παιδικὰ, οὐχ ἕπεται τῷ διδασκάλῳ, ἢ σωφρονεῖν παρὰ τὸν Ἡρακλέα ὡς φησιν ἀπίγη, δυσάλυκος ἐνθρώσκει πανδαμάων γυῖα, καὶ συμπεσὼν

facere, vt eos mortem contemnere, & res aduersas fortiter ferre doceret. Ego autem libenter interrogarem non illum, sed vos, an etiam improbos velletis eius discipulos fieri, qui tolerantiam hanc & mortis contemptum, & ærumnam, & id genus metus non horrere discerretis. At hæc sat scio nolletis. Quo pacto igitur discernit hoc Proteus, & viris bonis est profecturus, improbos verò periculorum amantiores, & audaciores non redditurus? Esto sanè ad hoc tantùm concursuros esse eos qui sunt ad vtilitatem spectaturi. Proinde vos iterum interrogabo, Cupitisne liberos vestros illius æmulos fieri? haudquaquam dicetis. Et cur hoc quærebam, siquidem neque vllus ex discipulis eius ipsum imitari vellet? Quare hoc potissimum Theageni vitio verti potest, quòd cùm in alijs virum æmuletur, præceptorem non sequatur, & comes eat ad Herculem, vt aiunt, profecto: siquidem posset breui fœlicissimus euadere, etiam se in ignem conijciendo. Neque enim in

κεφαλὴν ἐς τὸ πῦρ· ἢ ἐν

πηρα, καὶ βάκτρῳ, καὶ πείσωνι ὁ ζῆλος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἀσφαλῆ, καὶ ῥᾴδια, καὶ παντὸς ἂν εἴη. τὸ τίλος δὲ, καὶ τὸ κεφάλαιον χρὴ ζηλοῦν, καὶ πυρὰ συμπήγνυται κορμῶν σικύων, ὡς ἔτι μάλιστα χλωρῶν, ἐναπεπηγῶσι τῷ καπνῷ. τὸ πῦρ γὰρ αὐτὸ, οὐ μόνον Ἡρακλέοις, καὶ Ἀσκληπιῷ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἱεροσύλων, καὶ ἀνδροφόνων, οὓς ὁρᾷς ὅτι ἐκ κατακλίνης αὐτὸ πάσχοντας. ὥστε ἄμεινον τὸ διὰ τοῦ καπνοῦ. ἴδιον γὰρ καὶ ὑμῶν μόνον ἂν γένοιτο. ἄλλωστε, ὁ μὲν Ἡρακλῆς, ἐπεὶ ἁρπαγὴ καὶ ἐτόλμησέ τι τοιοῦτον, ὑπὸ πόνου αὐτὸ ἔδρασεν, ὑπὸ τῆς περιτεινούσης αἵματος ὡς φησιν ἡ βαχυλίδα κατεσθιόμενος. οὗτος δὲ, τίνος αἰτίας ἕνεκεν ἐμβάλλει φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νὴ Δί' ὅπως τῶν κομψοτέρων ἐπιδείξηται, καθάπερ οἱ Βραχμᾶνες. ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν πυρὶ θεσπίου θεσπρώτου ἐπιζῆν, ὥσπερ ἐκ ἐνίων καὶ ἐν Ἰνδοῖς εἶναί τινας μωροὺς, καὶ κενοδόξους ἀνθρώπους. ὅμως δ' οὖν, καὶ ἐκείνοις μιμήσεται. ἐκεῖνοι γὰρ ἐκ ἐμπεδοῦσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης, ἰδὼν πηρα, & baculo, tritóque pallio sita est æmulatio: sed hæc tuta sunt, facilia, & cuiusuis: finem ipsum, & caput æmulari oportet, & pyra ex truncis ficulneis, quàm maximè viridibus constructa, à fumo suffocari. Ignis enim ipse non solùm Herculi, & Æsculapio est proprius, sed etiam sacrilegis, & homicidis, quos ad eum iudicio damnari videre est. Itaque satius sit per fumum mori: nam hoc vobis solis esset proprium. Præterea Hercules, si tale quid est ausus, morbi impatientia fecit, cùm à Centauri sanguine, vt testatur tragœdia, exederetur. Sed hic quam ob causam seipsum in ignem conijcit? Per Iouem vt suam tolerantiam ostentet, veluti Brachmanes. Illis enim se Theagenes volebat assimilare: quasi verò non inueniantur etiam apud Indos, homines stulti, & inanis gloriæ cupidi. Attamen illos imitetur licet. Illi enim non insiliunt in ignem vt Onesicritus Alexandri gubernator, cùm Calanum, vt aiunt, conflagrantem vidisset: sed

Κάλανος καρόμορον φασίν.

ἐπειδὰν γένωνται, πλησίον παρεστάντες ἀκίνητοι, ἀνέχονται παρεσπώμενοι. εἶτ' ἐμβάντες κατ' ὀλίγα, καίονται, οὐδὲ ὅσον ὀλίγον ἐκβλέψαντες ἢ κατακλίσεως. οὗτος δή τι μέγα, εἰ ἐμπεσὼν τηδηξεται, συναρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ πυρός; ἢ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσεται αὐτὸν, καὶ ἡμίφλεκτον, εἰ μὴ ὥσπερ φασὶ μηχανήσεται, βαθεῖαν ὀρύξαι, καὶ ἐν βοθρῳ τινὶ πυρᾷ. εἰσὶ δ' οἱ καὶ μεταβάλλεσθαι φασὶν αὐτὸν, καὶ πυρὰ ὀνείρατα διηγεῖσθαι, ὡς τὸ Διὸς οὐκ ἐῶντος μιαίνειν ἱερὸν χωρίον. ἀλλὰ θαῤῥείτω τούτου γε ἕνεκα. ἐγὼ γὰρ ὀμοσαίμην ἄν, ἢ μὴν μηδένα τῶν θεῶν ἀχαριστήσειν, εἰ Περεγρῖνος καλῶς ἀποθάνοι. οὐ μὴν οὐδὲ ῥᾴδιον αὐτῷ ἔτ' ἀναδῦναι. οἱ γὰρ σωόντες κυνες, παρορμῶσι, καὶ σωωδοῦσιν ἐς τὸ πῦρ, καὶ ἐπεκκρούσι τὸ γνώμιμον, οὐκ ἐῶντες ἀποδειλιᾶν. ὧν εἷς δύο συγκρατασπάσας ἐμπέσοι εἰς τὸν πυρὰν, τοῦτο μόνον χάειεν ἐργάσαιτο. κακὸν δὲ, ὡς οὐδὲ Πρωτεὺς ἔτι καλεῖσθαι ἀξιοῖ, ἀλλὰ φοίνικα μετονομάσειν ἑαυτὸν, ὅτι καὶ φοῖνιξ τὸ ἰνδικὸν ὄρνεον ἐμβαίνειν πυρᾶς λέγεται, πρῶτα τῶ

postquam rogum construxerint, immoti propè stantes, se assari patienter ferunt: deinde ordine dignitatis ingressi, vruntur, ne tantillum quidem ab accubitu se auertentes. Sed iste quid magni præstet, si ab igne in quem se coniecerit, correptus moriatur? Non à spe non resiliturum ipsum, & semiustum, nisi, quod aiunt, moliatur vt etiam in fouea, profunda fiat pyra. Sunt quoque qui ipsum mutatum iri dicunt, & somnia quædam narrare, tanquam Iupiter non sit passurus vt sacrum locum contaminet. At bono sit animo quantum ad hoc attinet. Ego enim iurare non dubitarem, nullum ex Dijs ægrè laturum si malè percat Peregrinus. Enimuero non facile ipsi fuerit ampliusemergere. Nam Cynici qui cum ipso versantur, incitant & impellunt in ignem, animúmque succendunt, non sinentes formidare: ex quibus si duos secum in pyram irruens traheret, lepidum hoc solum faceret. Quinetiam inaudiui, eum nolle Proteum amplius appellari, sed Phœnicem se transnominasse, quòd Phœnix auis Indica, senio confecta rogũ

γήρως θεσβεβηκώς. ἀλλὰ καὶ λοιπὸν, καὶ χρησμούς τινας διέξειση παλαιοὺς δή, ὡς χρεὼν εἴναι δαίμονα νυκτοφύλακα χρύσεα αὐτὸν. καὶ δῆλος ὢν βωμῶν ἤδη ἐπιθυμῶν, καὶ χρυσοῦς ἀναστήσεσθαι ἐλπίζων. καὶ μὰ Δία οὐδὲν ἀπεικὸς ἐν τοῖς πολλοῖς τοῖς ἀνοήτοις εὑρεθήσεσθαί τινας τῶν καὶ τεταρταίων ἀπαλλάξαι δι' αὐτὸν φήσοντας, καὶ νύκτωρ ἐντετυχηκέναι τῷ δαίμονι τῷ νυκτοφύλακι. οἱ καταρατοὶ δ' ἴσως μαθηταὶ αὐτῷ, καὶ χρησείων οἶμαι, καὶ ἄδυτον ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανήσονται, διότι καὶ Πρωτεὺς ἐκεῖνος ὁ Διὸς, ὁ θεσπέσιος τὰ ὀνόματος, μαντικὸς ἦν. μαρτύρομαι δ', ἢν μέλῃ καὶ ἱερείας αὐτῷ ἀποδειχθήσεσθαι, μαστίγων, ἢ χαυνείων, ἢ πρὸς τοιαύτης περιουσίας, ἢ καὶ νὴ Δία τελετῶν τινα ἐν αὐτῷ σήσειν νυκτέριον, καὶ δαλοφορίαν ἐπὶ τῇ πυρᾷ. Θεαγένης δ' ἀναγκὸς, ὡς μοί τις τῶν ἑταίρων ἀπήγγειλε, καὶ Σιβύλλαν ἔφη θεσπεσιωτέραν περὶ τούτων. καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις ἀπεμνημόνευεν.

Ἀλλ' ὁπόταν Πρωτεὺς κωικῶν ἐς ἄκρον ἀνέλθῃ,

consecendere dicatur. Sed & verba serit in vulgus; & prisca quædam oracula recenset, adeò vt necesse sit, ipsum noctis custodem Deum euasisse, Iámque liquet eum aras cupere, & aureas sibi erectum iri, sperare. Ac per Iouem, absurdum non est inter tot stolidos reperiri aliquos qui dicant se per ipsum quartana liberatos, & noctu in Deum illum noctis custodem incidisse. Porrò execrandi isti eius discipuli, etiam oraculum & adytum, opinor, supra pyrâ molientur, quia & Proteus ille Ioue natus nominis huius propater, vates erat. Testor etiam certò futurum vt sacerdotes illi constituantur, flagellorum, vel cauteriorum, aut cuiuspiam huiusmodi monstrosæ rei: aut vt nocturna sacra, per Iovem, in eius gratiam, & facis gestatio ad pyram instituantur. Cæterùm Theagenes nuper, vt mihi quidam ex socijs retulit, etiam Sibyllam ait de his rebus esse vaticinatam: atque ipsos versus commemorabat.

Ast vbi iam Proteus Cynicos longè optimus inter,

Χίωνος ἐκγενόμενον τέμενος κτ' πῦρ ἀναχαύσας,
Igni succenso Iouis altitonantis ad ædem,

Ἐς φλόγα πεδήσας, ἔλθῃ ἐς μακρὸν ὄλυμπον,
Inflammam insiliens, magnũ conscendet Olympum,

Δὴ τότε πάντας ὁμῶς, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι,
Tunc omnes quotquot fructu vescuntur agrorum,

Νυκτιπόλον τιμᾶν κέλομαι ἥρωα μέγιστον,
Noctiuagum, summúmque colant heroa iubemus,

Σωτῆρα Ἡφαίστῳ, καὶ Ἡφαίστου Ἡρακλεῖ ἀνάκτα.
Et cum Vulcano simul Alcidáque sedentem.

Ταῦτα μὲν Θεαγένης Σιβύλλης ἀκηκοέναι φησίν. ἐγὼ δ', Βακίδος αὐτῷ χρησμὸν ὑπὲρ τούτων ἐρῶ. φησὶ δ' ὁ Βάκις οὕτω σοφός· εὖ ἐπιπών,
Hæc quidem Theagenes ex Sibylla audisse se dicit. At illi Bacidis responsum super his referam. Ait autem ad hunc modum Bacis, admodum bene subdens.

Ἀλλ' ὁπόταν κυνικὸς πολυώνυμος ἐς φλόγα πολλὴν
Quũ vario Cynicus cognomine proruet acrem

Πηδήσῃ δόξης ὑπ' ἐεινυῖ θυμὸν ὀρινθείς,
In flammam, à furijs vanum ob compulsus honorem,

Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κυναλώπεκας, οἳ σ' ἐπονται,
Extincti tum sæua lupi, hunc quicunque sequuntur,

Μιμεῖσθ' καὶ πότμον ἀποιχομένοιο λύκοιο.
Vulpicanes alios imitari fata decebit.

Ὅς δέ κε δειλὸς ἐὼν, φείγει μένος Ἡφαίστοιο,
At quicunque metu trepidus vitauerit ignem,

Λάεσσι βαλέειν τοῦτον τάχα πάντας Ἀχαιούς,
Protinus hunc saxis populus contundat Achiuus,

Ὡς μὴ ψυχρὸς ἐὼν, θερμουργέειν ἐπιχειρῇ,
Ne dum friget iners, tentet feruere loquela,

Χρυσῷ Ζαξάνθιος πίλιν, μάλα πολλὰ δανείζων,
Vsuram exercens, auri prædiuite pera,

Ἐν καλαῖς πάτραισιν ἔχων τρὶς πέντε τάλαντα.
In Patris nummosus habens ter quinque talenta.

Τί ὑμῖν δοκεῖ ἄνδρες; ἆρα φαυλότερος χρησμολόγος ὁ Βάκις τῆς Σιβύλλης εἶναι; ὥστε ὥρα τοῖς θαυμασίοις τούτοις ὁμιλητῆς τὸ Πρωτέως, πεισκοπεῖν ἔνθα ἑαυτὸν ἐξαερώσουσι. τοῦτο γὰρ τὸν κατασκάπτουσι καλοῦσι. ταῦτ' εἰπόντος, ἀνεβόησαν οἱ περιεστῶτες ἅπαντες, ἤδη καιόμενοι, ἄξιοι τοῦ πυρός. καὶ ὁ μὲν, κατέβη γελῶν. Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθον ἐοικὼς τῷ Θεαγένει. ἀλλ' ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς, ἦκεν ἐνθύς. κἀγὼ ἀπῆρα, ἐκκρούει, καὶ μυρία κακὰ διέξεισι περὶ τοῦ καταβεβηκότος. οὐ γὰρ οἶδα ἔστε ὁ βέλτιστος ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο. ἐγὼ δ' ἀπεὶς αὐτὸν διαῤῥηγνύμενον, ἀπῆειν ἐφ' ὁρμοῦ τοὺς ἀθλητάς. ἤδη γὰρ οἱ ἑλλανοδίκαι ἐκέλευον εἶναι ἐν τῷ πλησίον. ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν Ἠλίδι. ἐπὶ δὲ εἰς τὸν ὀλυμπίαδα ἀπικόμεθα, μεσοῦντος ἤδη τοῦ ὁπαδοῦντος τῶν καταγραφώντων Πρωτέως, ἢ ἐπαινούντων τὸν θεαταῖς αὐτοῦ. ὥστε καὶ εἰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοὶ, ἄχρι δὲ παρελθὼν αὐτὸς ὁ Πρωτεὺς μυρίῳ τῷ πλήθει περιπεμπόμενος, κατόπιν τῶν ἀγώνων, λόγους

Quid vobis videtur viri? num deterior Sibylla vates esse Bacis? Sed iam tempus est admirandis Protei discipulis, circunspiciendi vbi se in aërem conuertent. Nam hoc combustionem vocant. Cùm hæc dixisset, exclamauit omnis circunstantium corona, Iam vrantur, igne digni. Atque hic quidem, descendit ridēs. Porrò Nestorem, nempe Theagenem non latuit vociferatio: verùm audito clamore, venit ilico. Et cùm ascendisset, vociferabatur, eúmque qui descenderat innumeris maledictis insectabatur. Non enim scio quodnam illi optimo esset nomen. Cæterùm ego relicto illo qui se vociferatione rumpebat, abibam visurus athletas. Iam enim certaminum in Circo esse dicebantur. Et hæc quidem acta sunt in Elide. Postquam autem Olympiam venimus, plenū erat posticum accusatorum Protei, aut eius instituti laudatorum: adeò vt plerique ipsorum venerint ad manus: donec aduenies ipse Proteus comite innumera multitudine, retro præconum certamen, quandam de se orationem habuit, narrans

πρὸς διεξῆλθε περὶ αὐτῶν, ὡς

βίον τε ὡς ἐβίω, καὶ τοὺς κινδύνους, οὓς ἐκινδύνευσε διηγούμενος, καὶ ὅσα παράγματα φιλοσοφίας ἕνεκα ὑπέμεινε. τὰ μὲν οὖν πλείω ἐπελήθετο, πολλὰ δὲ ἐγὼ ὀλίγων ἤκουσα ὑπὸ πλήθους τῶν παρεστώτων. εἶτα φοβηθεὶς μὴ συμπατηθείην ἐν τοσούτῳ τύρβῃ, ἐπεὶ καὶ πολλοὺς τότε παίοντας ἑώρων, ἀπῆλθον, μακαρίσας χαίρειν φράσας θαυμασίῳ σοφιστῇ, τὸν ἐπιτάφιον ἑαυτῷ πρὸ τελευτῆς διεξιόντι. πλὴν τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα. ἔφη γὰρ βούλεσθαι χρυσῷ βίῳ χρυσοῦν κορωνίδα ἐπιθεῖναι. χρυσᾶ γὰρ ἤρακλείους βεβιωκότα, ἡρακλείως ἀποθανεῖν, καὶ ἀναμιχθῆναι τῷ αἰθέρι. καὶ ὠφελῆσαι ἔτι βούλομαι τοὺς ἀνθρώπους, δείξας αὐτοῖς ὃν χρὴ τρόπον θανάτου καταφρονεῖν. παίτας οὖν δεῖ μοι τοὺς ἀνθρώπους φιλοκτήτας γενέσθαι. οἱ μὲν οὖν ἀνοητότεροι τῶν ἀνθρώπων, ἐδάκρυον, καὶ βοῶν σώζου τοῖς Ἕλλησιν. οἱ δὲ φρονιμώτεροι, ἐκεκράγεισαν, τέλει τὰ διδαγμένα. ὑφ' ὧν ὁ σοφιστὴς οὐ μετρίως ἐθορυβήθη, ἐλπίζων πάντας ἐξεῖναι αὐτῷ, καὶ μὴ παρέπεσθαι τῷ πυρί, ἀλλὰ ἀκοῦσαι

quomodo vixisset, quibus in periculis versatus esset, quótque molestias Philosophiæ causa pertulisset. Et multa quidem disseruit, verùm audiui pauca præ circunstantium multitudine. Deinde metuens ne in tanta turba comprimerer, cùm plerisque id accidere viderē, abiui, longum valere iubens sophistam illum mori gestientem, suique funeris epitaphium ante mortem recitantem. Verùm tunc magnum hoc audiui: quòd diceret velle se aureæ vitæ, auream coronidem imponere. Par esse vt qui Herculeam vitam vixisset, Herculeam mortem oppeterer, & cum aëre miscereturEt volo, inquit, hominibus prodesse, ostendendo ipsis quo pacto mors sit contemnenda. Itaque oportet vt omnes homines Philoctetæ mihi fiãt. Quare stultiores homines, flebant, & clamabant, seruate Græcis incolumem. Sed cordatiores exclamabant, perfice quæ decreuisti. Quibus ille senex non mediocriter est turbatus, cùm speraret fore vt ab omnibus cohiberetur, nec eum in ignem immitterent, sed inuitum in vita retinerent. Sed cum

διὰ καθέξειν ἐν τῷ βίῳ. τὸ δὲ

Τί ὑμῖν δοκεῖ ἄνδρες; ἆρα φαυλότερος χρησμολόγος ὁ Βάκις τῆς Σιβύλλης εἶναι; ὥστε ὥρα τοῖς θαυμασοῖς τούτοις ὁμιλητῆς τῷ Πρωτέως πεπομπῆ εἶδα ἑαυτὸν ἐξαερώσοντι. τοῦτο γὰρ νῦν καῦσιν καλοῦσι. ταῦτ' εἰπόντος, ἀνεβόησαν οἱ περιεστῶτες ἅπαντες, ἤδη κρεμάσαντα, ἄξιοι τῆς τύχης. καὶ ὁ μὲν, κατέβη γελῶν. Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἐαυτὸν ἐπαρθέντα. ἀλλ' ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς, ἦκεν εὐθύς. ἐπεὶ δὲ ἀνεβαίνετο, καὶ μείζω κακὰ διέβαινε περὶ τῆς καταβεβηκότος. οὐ γὰρ οἶδα ὅστις ὁ βέλτιστος ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο. ἐγὼ δ' ἀπεὶς αὐτὸν διαρρηγνύμενον, ἀπῆειν ἐφ' ὅμιλον τῶν ἀθλητῶν. ἤδη γὰρ οἱ ἄλλοι ἐδοκοῦντο ἐλέγοντο εἶναι ἐν τῷ πλεθρίῳ. ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν Ἤλιδι. ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν ὀλυμπίαν ἀφικόμεθα, μάστιξ ἦν ὁ ἀπόδοκος τῶν καταγελωμένων Πρωτέως, ἣν ἐπαιτούντων τὴν θεραπείαν αὐτῶν. ὥστε καὶ εἰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοί, ἄχρι δὴ παρελθὼν αὐτοὺς ὁ Πρωτεὺς μείζω τῷ πλήθει περιεπεποίμενος, κατόπιν τῶν ἀγώνων, λόγους

Quid vobis videtur viri? num deterior Sibylla vates esse Bacis? Sed iam tempus est admirandis Protei discipulis, circunspiciendi vbi se in aërem conuertent. Nam hoc combustionem vocant. Cùm hæc dixisset, exclamauit omnis circunstantium corona, Iam vrantur, igne digni. Atque hic quidem, descendit ridēs. Porrò Nestorem, nempe Theagenem non latuit vociferatio: verùm audito clamore, venit ilico. Et cùm ascendisset, vociferabatur, eúmque qui descenderat innumeris maledictis infectabatur. Non enim scio quodnam illi optimo esset nomen. Cæterùm ego relicto illo qui se vociferatione rumpebat, abibam visurus athletas. Iam enim certamen in Circo esse dicebantur. Et hæc quidem acta sunt in Elide. Postquam autem Olympiam venimus, plenũ erat posticum accusatorum Protei, aut eius instituti laudatorum: adèo vt plerique ipsorum venerint ad manus: donec aduenies ipse Proteus comite innumera multitudine, retro præconum certamen, quandam de se orationem habuit, narrans

πρὸς διεξῆλθε περὶ αὐτῶν, ἐν

βίον τε ὡς ἔβίω, καὶ τὸν κιν-
δυνώδη, οὓς ἐκινδύνευσε διε-
ξιόντος, καὶ ὅσα πράγματα
φιλοσοφίας ἕνεκα ὑπέμεινε. τὰ
μὲν οὖν διηκήκοα, πολλὰ λῶ.
ἐγὼ δ' ὀλίγων ἤκουσα διὰ τὸν πλή-
θους τῶν περιεστώτων. εἶτα
φοβηθεὶς μὴ συμπεριβάλω ἐν
τοσαύτῃ τύρβῃ, ἐπεὶ καὶ πολ-
λοὺς τοῦτο πάσχοντας εἶδον, ἀ-
πῆλθον, μακρὰ χαίρειν φράσας
δικαιοσύνῃ σοφιστῇ, τὸν ἐπιτά-
φιον ἑαυτῷ πρὸ τελευτῆς δι-
ξιόντι. πλὴν τότε τοσοῦτον
ἐπήκουσα. ἔφη γὰρ βούλεσθαι
χρυσῷ βίῳ χρυσῆν κορώνην
ἐπιθεῖναι. χρῆναι γὰρ τὸν ἡρα-
κλείως βεβιωκότα, ἡρακλείως
ἀποθανεῖν, καὶ ἀναμφιβόλως
τῷ αἰθέρι. καὶ ὠφελῆσαι ἔτι
βούλομαι τοὺς ἀνθρώπους, δεί-
ξας αὐτοῖς ὃν χρὴ τρόπον
θανάτου καταφρονεῖν. πάντας
οὖν δεῖ μοι τοὺς ἀνθρώπους
φιλοκτήτας γενέσθαι. οἱ μὲν οὖν
ἀνοητότεροι τῶν ἀνθρώπων,
ἐδάκρυον, καὶ ἐβόων σώζου τοῖς
Ἕλλησιν. οἱ δὲ ἀνδρωδέστεροι, ἐ-
κελεύσαν, τέλει τὰ δεδογμένα. ὑφ' ὧν ὁ γεροντίτης οὐ
μετρίως ἐθορυβήθη, ἐλπίζων
πάντας ἐξεῖναι αὐτῷ, καὶ μὴ περι-
ορᾶν τὸν πυρὶ, ἀλλὰ ἀκοντα

quomodo vixisset, quibus in periculis versatus esset, quótque molestias Philosophiæ causa pertulisset. Et multa quidem disseruit, verùm audiui pauca præ circunstantium multitudine. Deinde metuens ne in tanta turba comprimerer, cùm plerisque id accidere viderē, abiui, longum valere iubens sophistam illum mori gestientem, suique funeris epitaphium ante mortem recitantem. Verùm tunc magnum hoc audiui: quòd diceret velle se auteæ vitæ, auream coronidem imponere. Par esse vt qui Herculeam vitam vixisset, Herculeam mortem oppeterer, & cum aëre miscereturEt volo, inquit, hominibus prodesse, ostendendo ipsis quo pacto mors sit contemnenda. Itaque oportet vt omnes homines Philoctetæ mihi fiãt. Quare stultiores homines, flebant, & clamabant, seruate Græcis incolumem. Sed cordatiores exclamabant, perfice quæ decreuisti. Quibus ille senex non mediocriter est turbatus, cùm speraret fore vt ab omnibus cohiberetur, nec eum in ignem immitterent, sed inuitum in vita retinerent. Sed cum

δὴ καθεῖξειν ἐν τῷ βίῳ. τὸ δὴ

τελεῖν τὰ λοιπὰ, ἀδύνατον αὐτῷ προφανὲς, ἀχθεσθῆναι μᾶλλον ἐποίησε. καίτοι ἤδη πεπεικὼς τὸν χρησὸν ἔχοντι, καὶ νὴ Δία καὶ ὑποδεδεμένον. ὡς κατέπαυσε τὸν λόγον. ἐγὼ δ' εἰκάζεις οἶμαι πῶς ἐχέλων. ἀδὴ γὰρ ἐλεεῖν ἄξιον ἦν, οὕτω δεινότατα τῆς δόξης ἀνθρωπον ὑπὲρ ἅπαντας, ὅσοι τῇ αὐτῇ ταύτῃ ἐλαύνονται. παρεπέμπετο δ' ὅμως ὑπὸ πολλῶν, καὶ ἐπεφορεῖτο τῆς δόξης, ἀποβλέπων ἐς τὸ πλῆθος τῶν θαυμαζόντων, ἐκ εἰδὼς ὁ ἄθλιος ὅτι καὶ τοῖς ἐπὶ τὸν σανίδα ἀπαγομένοις, ἢ ὑπὸ τὸ δημόσιον ἐχομένοις, πολλῷ πλείους ἕπονται. καὶ δὴ τὰ μὲν ὀλύμπια, τέλος εἶχε, κάλλιστα ὀλυμπίων γυμνάσια, ὧν ἐγὼ εἶδον, πρῶτος ἡνιόχων. ἐγὼ δ', ἃ γὰρ ἔμελλον ὑπερῆσθαι σήματος ἅμα πολλῶν ἐχόντων, ἄκων ὑπελιπόμην. ὁ δ', ἀεὶ ἀναβαλλόμενος, νύκτα τὸ τελευταῖον προσέφρασε σπεύδεσθαι τῷ χρῶμενον. καὶ μετὰ τῶν ἑταίρων πρὸς πρωΐ καθόντος περὶ μέσας νύκτας, ἐξαναστὰς, ἀπῆειν ἐνθένδε τῆς ἀρπίνης, ἔνθα ἦν ἡ πυρά. σάδιοι πάντες οὗτοι εἴκοσιν ἀπὸ τοῦ ὀλυμπίας καὶ τοῦ ἱπποδρόμου, ἀπόντων ἕως ἔτι. καὶ

ipſi ex inſperato accidiſſet, vt quæ decreuerat, eſſent peragenda, magis expalluit & cùm iam mortui colorem præ ſe ferret, Per Iouem etiam ſubtrepidauit. Itaque finem dicendi fecit. Quantum autem ego riſerim, opinor, conijcis. Neque enim commiſeratione dignus erat homo ita miſerè ſupra omnes gloriæ cupidos, quotquot hac pœna exagitantur. A multis tamen deducebatur, & gloria ſaturabatur cõuerſis ad multitudinem admirãtium oculis, neſcius miſer ille, multò plures ſequi eos qui ad crucem ducuntur, & à carnifice tenentur. Et iam Olympia finem habebant, quæ quatuor illorum quæ vidi Olympiorum fuerunt pulcherrima: quum ego (nõ enim multis ſimul abeuntibus currum habere licebat) inuitus relinquebar. Ille verò ſemper differens, noctu tandem præmonuit, ſe combuſtionem ſui ſpectandam exhibiturum. Et cùm quidam ex ſocijs circa mediam noctem experrectum me aſſumpſiſſet, ad Harpinam, vbi erat rogus, rectà cõtendi. Erãt integra viginti ſtadia, ab Olympia per hippodromũ, ad aurorã euntibus. Et

ἐπὶ τάχιστα ἀφικόμεθα, καταλαμβάνομεν πυρὰν νενησμένην ἐν βάθει, ὅσον ἐς ὀργυιὰν τὸ βάθος. δᾳδες ἦσαν τὰ πολλά. καὶ παρείβυσο τῶν φρυγάνων, ὡς ἀναφθείη τάχιστα. καὶ ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτειλεν, ἔδει γὰρ καὶ ἐκείνην θεάσασθαι τὸ κάλλιστον τοῦτο ἔργον, προέισιν ἐκεῖνος ἐσκευασμένος ἐς τὸν αἰεὶ τρόπον, καὶ ξὺν αὐτῷ τὰ τέλη τῶν κυνῶν. καὶ μάλιστα ὁ γυνάδας ὁ ὁμ. Παῖων, δᾳδα ἔχων, οὐ φαῦλος δευτεραγωνιστής. ἐδᾴδοφόρει δὲ καὶ ὁ Πρωτεύς. καὶ προσελθόντες, ἄλλος ἀλλαχόθεν ἀνῆψαν τὸ πῦρ μέγιστον, ἅτε ἀπὸ δᾳδῶν, καὶ φρυγάνων. ὁδὲ, καί μοι παῦ ἤδη προσέχε τὸν νοῦν, ἀποθέμενος τὴν πήραν, καὶ τὸ βιβλίον, καὶ τὸ περίκλειον ἐκεῖνο ῥόπαλον, ἔκει ἐν ὀθόνῃ ῥυπώσῃ ἀκριβῶς. εἶτα ἤτει λιβανωτὸν ὡς ἐπιβάλοι ἐπὶ τὸ πῦρ. καὶ ἀνασθέντος τινὸς, ἐπέβαλέ τε, καὶ εἶπεν ἐς τὴν μεσημβρίαν ἀποβλέπων, καὶ γὰρ καὶ τοῦτο πρὸς τῷ γραφῇ ἦν ἡ μεσημβρία, δαίμονες μητρῷοι, καὶ πατρῷοι, δέξασθέ μου εὐμενεῖς. ταῦτα εἰπὼν, ἐπέδησεν εἰς τὸ πῦρ. ὁ μὲν ἐωρᾶτό γε, ἀλλὰ φρικτόν τι ἀπὸ τῆς

quumprimum aduenimus, deprehendimus pyram in profundo cõgestam ad vlnæ circiter modum profundã. Crebræ inerant faces, erátque sarmentis referta, vt citissimè conflagraret. Et postquam exorta est luna, quam etiam pulcherrimi huius facinoris spectatricem esse oportebat, prodit ille eo quo semper solebat modo exornatus, & cum ipso Cynicorum agmina: & potissimùm generosus ille Patrianus, facem tenens, non malus secundarum partium actor. Facem quoque gestabat Proteus: & accedentes, alius alia ex parte, ignem maximũ, vt pote ex facibus & sarmentis accenderunt. Hic verò, & iam mihi mentem penitus aduerte, depositapera, lacero pallio, herculeáque illa clava, stetit in amiculo planè sordido. Deinde postulato thure, quod in ignem iniiceret, acceptum à quodam, iniecit, & ad meridiem respiciens (etenim meridies etiam ad tragœdiam hanc pertinebat) dixit O materni, paternique dæmones, excipite me propitij. Quibus dictis in ignem insilijt: nec visus est amplius, sed à flamma, quæ se magnam attollebat,

φλοχὸς, πολλῆς ἠμυθίης. αὖθις
ὁρῶ γελῶντά σε ὦ καλὲ Κρόνιε,
τὸν καταστροφὸν τῦ δράματος. ἐγὼ δ' τὸν μητρῴους μὲν
δαίμονας ἐπιβοώμην, μὰ τὸν A
δι' οὐ σφόδρα ἠπόρουν. ὅτι δ'
καὶ τὸν πατρῴους ἐπεκαλέσατο,
ἀναμνησθεὶς τῶν περὶ τὸ φόνου
εἰρημένων, οὐδὲ κατέχειν ἠδυ-
νάμην τὸν γέλωτα. οἱ κυνικοὶ
δ' ἀφεῖσαν τὸ πυρὰ, καὶ ἐδά- B
κρυον μὲν, σιωπῇ δ' ἐπεθεώρουν
λύπην τινὰ, εἰς τὸ πῦρ ὁρῶντες,
ἄχρι δὴ ἀπεπιγεὶς ἐπ' αὐ-
τοῖς, ἀπώμην φημὶ ὦ μάταιοι. C
οὐ γὰρ ἡδὺ τὸ θέαμα ὀπτηθέντα
γέροντα ὁρᾶν, κνίσης ἀναπι-
μπλαμένους πονηρᾶς. ἢ πρεπόν-
των ἐς αὖ γραφεῖς τις ἐπιλ-
θὼν, ἀπεικάσῃ ὑμᾶς, οἵους τοὺς D
ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐτιμῶντο
τῷ Σωκράτει παρεγκάθοισαι;
ἐνίους μὲν οὖν ἠγανάκτουν, καὶ
ἐλοιδοροῦντό μοι. ἔνιοι δ', καὶ ἐπ'
ταῖς βακτηρίαις ἦσαν. εἶτα ἐπει-
δὴ ἠπείλησα ξύσας πάσας πυρᾷ E
ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡσαὶ ἔπει-
σέν τῷ διδασκάλῳ, ἐπαύσα-
το, καὶ ἡσύχιον ἦγον. ἐγὼ δ' ἐπα-
νιὼν, πυκνόν τε ἐπῆρε θεὸς ἐ-
μαυτὸν ἐντυγχάνω τὸ φιλόδοξον,
οἷόν τί ἐστι ἀνάλωτόν τε ἀνθρώ-
μοις ἐστὶ καὶ ἄφυκτος, καὶ

est circunfusus. Iterum vi-
deo te ridentem, egregie
Cronie, fabulæ catastrophē.
Ego autem per Iouem, non
magno vertebam vitio ipsi
quòd maternos dæmonas
inclamaret. Sed quando pa-
trios quoque inuocauit, re-
cordatus eorum quæ de cæ-
de patris dicta sunt, non po-
tui risum continere. Porrò
Cynici rogum circunstātes,
non flebant quidem: sed si-
lentio mœrorem quendam
præ se ferebant, ignem in-
spicientes, donec odore
malè affectus, abeamus
inquam ô stolidi. Nō enim
iucundum est spectaculum
senem torrefactum videre,
cū nidore malo impleamur.
An expectatis dum aduenias
pictor qui vos depingat,
quales in carcere Socrati a-
micos appingunt? Illi autem
indignabantur, méque conui-
tijs proscindebant: non-
nulli etiam ad fustes vene-
runt. Sed postquam minatus
sum me correptos aliquos
coniecturum in ignem, vt
præceptorem sequerentur
destiterunt, & pacem ege-
runt. Ego autem reuertens,
varijs modis, amice, apud
me cogitabam de gloriæ
amore, qualis ille sit repu-
tans, quàm solus hic amor
sit inuitabilis, etiam ijs

τοῖς παῦ θαυμαστοῖς εἶναι δοκοῦσιν. οὐχ ὅπως ἐκείνῳ ταῦδει, καὶ τἄλλα ἐμπλήκτως, καὶ ἀπονενοημένως βεβιωκότι, καὶ οὐκ ἀναξίως τοῦ πυρός. ἔνθα ἐντυγχάνουν πολλοῖς ἀπιοῦσιν, ὡς θεασαίμενοι καὶ αὐτοί. ᾠοντο γὰρ ἔτι καταλήψεσθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ καὶ τόδε τῇ περιτρεχούσῃ διεδέδοτο, ὡς πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀσπασάμενος, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοὺς Βραχμᾶνας φασὶ ποιεῖν, ἐπβήσεσθαι τῆς πυρᾶς. ἀπιόντων δ' οὖν τῶν πολλοὶς αὐτῶν, λέγων ἤδη τετελέσθαι τὸ ἔργον, οἷς μὴ καὶ τοῦτ' αὐτὸ περιεπούδασον ἰδεῖν, κἂν αὐτὸν ἰδεῖν τὸν τόπον, καὶ τι λείψανον καταλαμβάνειν τοῦ πυρός. ἔνθα δὴ ὦ ἑταῖρε, μυρία πράγματα εἶχον, ἅπασι διηρώτωμενος καὶ ἀνακρίνουσι, καὶ ἀκριβῶς ἐκπυνθανομένοις. εἰ μοὶ οὖν ἔδοιμι τίνα χαρίεντα, ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηρούμην. πρὸς δὲ τοὺς βλάκας, καὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν κεχηνότας, ἐξαγωγόδουν τι παρ' ἐμαυτοῦ, ὡς ἐπειδὴ ἀνήφθη μὲν τὸ πυρᾶ, ἐνέβαλε δὲ φέρων ἑαυτὸν ὁ Πρωτεὺς, σεισμοῦ πρότερον μεγάλου γενομένου, σὺν μυκηθμῷ τῆς γῆς, γὴ ἀναπλάμφους

qui admirandi esse censentur: nedum illi viro, qui inter cætera stolidè & insipienter vixit, & ita vt igne non esset indignus. Exinde in multos incidebam qui spectatum ibant, cùm putarent fore vt eum adhuc viuum inuenirent. Nam hoc pridie diuulgatum erat, eum salutato sole orientè, quemadmodum Brachmanas factitare dicunt, pyram conscensurum. Itaque plerosque illorum ab incepto itinere auerti, dicens rem omnem esse iam cõfectam: quibus ne hoc ipsum quidem diligentia dignum erat, vel vt locum ipsum viderent, & aliquas ignis reliquias inuenirent. Hîc amice, infinita negotia habebam, dum omnibus inquirentibus, & accuratè percontantibus differebam. Quòd si gratum aliquem vidissem, eorum quæ gesta erant, vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam. Sed stupidis, & narrationi inhiantibus, tragicũ aliquid comminiscebar, vt postquam incensa est pyra, sẽque in ignem cõiecit Proteus, magno terræ motu priùs orto cum mugitu, vultur è media flamma subuolans,

ὀκ μέσης τῆς φλογὸς, ὤιχετο
ἐς τὸν οὐρανὸν, ἀνθρωπίνῃ μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγων, ἔλιπον γᾶν, βαίνω δ' ἐς ὄλυμπον. ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἐπεθήπησαν, καὶ προσεκύνουν, ὡσπερ εἰπόντες. καὶ ἀνέκρινόν με λέγοντες πότερον, πρὸς ἕω, ἢ πρὸς δυσμὰς διεχβιεῖν ὁ γύψ; ἐγὼ δὲ, τὸ ἐπελθὸν ἀπεκρινάμην αὐτοῖς. ἀπελθὼν δὲ ἐς τὴν παύγυιον ἐπύθομαι τινὶ πολιῷ ἀνδρὶ, καὶ γὰρ τὸν Διὸς ἀξιοπίστῳ τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῷ πώγωνι, καὶ τῇ λευκῇ στωμύλῃ, τά τε ἄλλα διηγουμένῳ περὶ τοῦ Πρωτέως, καὶ ὡς μετὰ τὸ καθθῦσαι, στάσαντο αὐτὸν ἐν λευκῇ ἐσθῆτι μικρὸν ἔμπροσθεν, καὶ νῦν ἀπολίτει περιπατοῦντα φαιδρὸν ἐν τῇ ἑπταφώνῳ στοᾷ, κοπίῳ τε ἐστεμμένον. εἶτ' ἐπὶ πᾶσι προσέθηκε τὸν γύπα διομνύμενος, ἢ μὴν αὐτὸς ἑωρακέναι ἀναπαόμενον ἐκ τῆς πυρᾶς, ὃν ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφῆκα πτέσθαι, καταγελῶντα τῶν ἀνθρώπων, καὶ βλακικὸν τὸν βρότον. σαφὲς τοιγαροῦν οἶμαι εἶναι ἐκ τούτου, ὅτι ἐκ τοῦ πυρὸς ἀναπαόμενος ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὸν τάφον, ἢ πίας ἢ κορώνης οὐκ

τὸν Ησιόδου τάφον, καὶ τὰ τοιαῦτα; εἰκόνας μὲν γὰρ περὶ τῶν Ηλείων αὐτῶν, περί τε τῶν ἄλλων Ελλήνων, οἷς καὶ ἐπεξαλπέναι ἔλεγεν, αὐτίκα μάλα οἶδα πολλὰς ἀνεσπουμένας. φασὶ δὲ πάντας ἁθρόους τοὺς ἐνδόξοις πόλεσιν ἐπιστολὰς διαπέμψαι αὐτὸν, διαθήκας τινὰς, καὶ παραινέσεις, καὶ νόμους. καί τινας ἐπὶ τούτῳ πρεσβευτὰς τῶν ἑταίρων ἐχειροτόνησε, νεκραγγέλους, καὶ νεκροπεμπόδους καλουμένους πεπαρεύσας. τοῦτο τέλος τοῦ κακοδαίμονος Πρωτέως ἐγένετο, οὐδὲ ὡς βραχεῖ λόγῳ περιλαβεῖν, πρὸς ἀλήθειαν μὲν οὐδεπώποτε ἀποβλέψαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ, καὶ τῷ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνῳ, ἅπαντα εἰπόντος ἀεὶ, καὶ περάξαντος, ὡς καὶ εἰς πῦρ ἁλέσθαι, ὅτε μηδ' ἀπολαύειν τῶν ἐπαίνων ἔμελλεν, αὐαίδητος αὐτῶν ῥμόμενος. ἓν ἔτι σοι προσδιηγησάμενος, παύσομαι, ὡς ἔχῃς ὅπως τοὺς γελᾷν. ἐνεῖνα μὲν γὰρ πάλαι οἶδα ἐνίους ἀκούσας μου, ὅτε ἥκων ἀπὸ Συρίας δι᾽ηγουμένου, ὡς ἀπὸ Τρῳάδος συμπλεύσαιμι αὐτῷ, καὶ πλοῦ τε ἄλλου πλοῦ ἐν τῷ πλῷ βυθίου, καὶ τὸ μειράκιον τὸ

ad sepulchrum Hesiodi, & similia? Imagines enim ab Eleis ipsis, cæterisque Græcis, quibus etiam scripsisse dicebat, scio multas protinus erectum iri. Aiunt autem ipsum omnibus ferme celebrioribus ciuitatibus epistolas misisse, testamenta quædam, admonitiones, & leges. Et quosdam ex socijs ad hæc legatos designauit, quos mortui nuntios, & Orci cursores appellauit. Hic finis fuit infœlicis illius Protei, viri, vt paucis perstringam, qui veritatis rationem nullam vnquam habuit: sed ad gloriam, laudémque à vulgo reportandam omnia semper dixit, & fecit, adeò vt in ignem quoque insilierit, tum quum neque laudibus erat fruiturus, dempto illi à morte sensu. Vno adhuc tibi narrato, finem faciam, quò habeas vnde abundè rideas. Illa enim iamdudum nosti, siquidem me, quumprimum ex Syria veni, narrantem audiuisti, vt à Troade cum ipso nauigarim, aliásque inter nauigandum delicias, & formosum adolescentem, cui persuasit vt Cynicæ sectæ se addiceret, videlicet, vt

ὠρχῆσον, ὦ ἔπεισε κυνίζειν, ὡς

ἔχοι καὶ αὐτὸς περὶ Ἀλκιβιάδου, καὶ ὡς ἐπιταραχθείη μέ-
τῃ νυκτὸς ἐν μέσῳ τῷ αἰγαίῳ,
γάρου καταβάντος, καὶ κῦμα
παμμιγέθες ἐγειράντος, ὁκώ- A
κωι μὴ τῶν γυναικῶν ὁ θαυ-
μαστὸς, καὶ θανάτου κρείττων
εἶναι δοκῶν. ἀλλὰ μικρὸν πρὸ
τῆς τελευτῆς, πρὸ ἐννέα μάλιστά
που ἡμερῶν, πλεῖον οἴνου τῷ B
ἑκατὸν ἐμφαγών, ἅμα τε τῆς
νυκτὸς, καὶ ἑλκυσθεὶς πυρετῷ μά-
λα σφοδρῷ. ταῦτα δέ μοι Α-
λέξανδρος ὁ ἰατρὸς διηγήσατο, C
μεταπεμψάμενος ὡς ἐπισκοπήσειεν
αὐτόν. ἔφη οὖν καταλαβεῖν αὐ-
τὸν χαμαὶ κυλιόμενον, καὶ τὸ
φλεγμαῖνον οὐ φέροντα, καὶ ψυ-
χρὸν αἰτοῦντα πάνυ ἐρρωκώς,
ἑαυτὸν δὲ μὴ δοῦναι, καίτοι εὐ-
πνοῦντα ἔτι πρὸς αὐτὸν, ὡς εἰ πάν- D
τως θανάτου δέοιτο, ἥκειν αὐ-
τὸν ἐπὶ τὰς ὑγρὰς αὐτόματον.
ὥστε καλῶς ἔχειν ἔπεσθαι, μη-
δὲν τὸ πυρὸς δέεσθαι. τόνδ'
αὖ φάναι, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως I
ἔνδοξος ὁ βάρος γνώσοιτ' ἄν,
πᾶσι κοινὸς ὤν. ταῦτα μὲν ὁ
Ἀλέξανδρος. ἐγὼ δ', οὐδ' αὐ-
τὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον
αὐτὸν ἐγκεχεισμένον, ὡς ἀπο-
δυσκρύσειε τῷ δεινῷ φαρμάκῳ.

esset etiam ipsi Alcibiades: vtque noctu perturbatus fuerit medio in Ægæo, caligine oborta, & fluctum ingentem excitante, vtque cum mulieribus plorarit admirandus ille, & qui morte potior videbatur. Sed paulò ante obitum, dies circiter nouem, cùm plus æquo, vt opinor, comedisset, euomuit noctu, & febre admodum vehementi est correptus. Quæ mihi medicus Alexander narrauit, ad eum visendum accersitus. Ait ergo se illum semet humi volutantem inuenisse, atque æstum non ferentem, & frigidam magno desiderio postulantem, se autem non dedisse: at ipsi dixisse, si omnino mortem optaret, illam vltro ad ianuam esse venturam: ita vt recte haberet eam sequi, igne nihil indigens. Eum autem respondisse, hunc mortis modum, cùm sit omnibus communis, nō fore perinde glorioſum. Hæc quidem Alexander. Cæterùm ego, neque ipse ante paucos dies vidi ipsum aeri pharmaco vnctum, vt lachrymas cieret. Viden'? Non omnino exercutientes Æacus admittit.

ἐρᾷς; ὁ παῦρον τὸν ἀμβλυωπούμενον ὁ Αἰακὸς πρὸς λιγνύι.

Perinde

ὁμοίως ὡς εἴ τις ὀπὶ σαυρὸν ἀναβησόμενος μέλλων, τὸ ἐν τῷ δακτύλῳ πεφυσημα διεχρήσατο. πῶσι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος εἰ ταῦτα εἶδε; καὶ ἄξιον γελάσαι ἂν ὀπὶ τῷ ἀδεῖ. καίτοι πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα; σὺδ' οὐ ὦ φιλότης, γέλα καὶ αὐτὸς. ἢ μᾶλλον ὁπόταν τῶν ἄλλων ἀκούσῃς θαυμαζόντων αὐτόν.

Perinde ac ſiquis in crucem aſcenſurus, digiti vulnuſculo medeatur. Quid tibi videtur facturus fuiſſe Democritus, ſi hæc vidiſſet? meritò virum itriſiſſet. Quanquam vnde tantus illi riſus ſuppetiuiſſet? Proinde, amice, rideo tu quoque: & tum maximè quum audies alios eum admirantes.

ΔΡΑΠΕΤΑΙ. FVGITIVI.

ARGVMENTVM.

Rurſum inuehitur hoc Dialogo Lucianus in Philoſophos, quos ſub fugitiuorum nomine non ſolùm ipſos per ſe homines ſceleroſos, ac perditos peruerſane oſtendit. Verùm etiam à turpibus principijs, nullis honeſtis ſtudijs, nulla diſciplina inſtitutos, ſed ſolùm ventri & ocij gratia, quò cum maiori ignauia ac ſecuritate, libidini atque alijs vitijs inſeruire poſſint, ad hanc profeſſionem prorumpere docet. Fingitur autem Iupiter cum Mercurio de eo, quod nuper in Olympo circa Proteum acciderit, ſermonem habere (qua occaſione Dialogo eſt) atque ibi inter narrandum Philoſophiam aduenire, multa querentem ac deteſtantem, de moribus & vicijs recentiorum ac nuper natorum Philoſopherum, vt qui non ipſi modò, nihil dignum hac profeſſione agant, aut tractent, verùmetiam iniurias ac fraudes, quibus alios circumueniant, ſub hoc ſpecioſo titulo tegant. Expoſita interim à prima origine, qua de cauſa Philoſophia primùm in terras à Ioue demiſſa fuerit, quis homines philoſophari primùm cœperint, & quale poſtremum hoc hominum genus ſub hac profeſſione ſeſe venditare ſoleat. Qua querela Iupiter, pro eo ac par erat, commotus Mercurium & Herculem vnà cum Philoſophia, ad puniendos huiuſmodi impoſtores demittit, qui, ducente Philoſophia, in Thraciã deuenerunt, atque ibi fugitiuos quoſdam ſeruos, philoſopherum nomine ſeſe tuentes, & quãdã Laconici cuiuſdã vxoris, libidinum cauſſa ſeſe circũferentes, indicante & adiuuante ad hoc etiam Orpheo poëta, comprehendunt, & male multatos domino ſuo in ſeruitutem reſtituunt.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Ληθῆ ταῦτά φασι πάτερ, ὡς ἐμβάλοι τις αὐτὸν φέρων εἰς τὸ πῦρ, κατέκαυτο ὀλυμπίων, ἤδη φρεσβύτης ἀνθρωπος, καὶ ἀγχοῦ θανατος τοιοῦτος τὰ τοιαῦτα; ἢ σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγεῖτο, αὐτὴ ἑωρακέναι καιόμενον λέγουσα. Ζ. καὶ παύσαιλη ὦ Απολλον. ὡς μή ποτε γήρᾳ θαι ὠφελεν. Απο. οὕτω χρηστὸς ὁ γέρων ἦν, καὶ ἀξιος ἐν πυρὶ ἀπολωλέναι; Ζ. καὶ τοῦτο εἰ ἴσως. ἐγὼ γοῦν ἐγὼ πλησίον μέν τινι ἀνδρὶ μεμνημαι ἀναχύσαντος τότε τοῦ κίονος πυτιδος, οἵαν εἰκὸς ἀποφέρεσθαι ἐπομένων ἀνθρωπίνων σωμάτων. εἰ γοῦν μὴ εἰς Αραβίαν ὡς εἶχον ἐνδὺς ἀπιὼν ᾠχόμην, ἀπολωλεκὼς ἂν εὐθὺς ἐδόκουν τὴν καπνῦ. καὶ ὅμως ἐν τοσαύτῃ εὐωδίᾳ, καὶ ἀφθονίᾳ τῶν ἀρωμάτων, καὶ ἐν λιβάνωτῷ πάμπολλῳ, μόλις αἱ ῥῖνες ἐπελάθοντό μοι, καὶ ἀπομαθεῖν ἤθελον τὴν κηλίδα ἐκείνην τῆς ὀσμῆς. ἀλλὰ καὶ νῦν ὀλίγου δέω ναυπαθεῖν, ἐνοχλοῦσα αὐτῆς.

APOLLO.

Era-ne hæc dicunt pater, quòd quidam se ipsum coram Olympijs in ignem coniecit, homo iam senex, necnon generosus ad talia præstigiator? Dixit enim Luna se illum ardentem vidisse. *Iupiter.* Verissima Apollo: vtinam nunquam facta fuissent. *Apol.* Num adeò bonus erat senex, nec dignus qui in igne periret? *Iup.* Et illud forsitan. At ego multam molestiam memini me perferre tunc ob nidoris fœtorem, qualem par est exhalari ab humanis corporibus quæ assantur. Etenim nisi in Arabiam, vt habebam, statim abijssem, fumi fœditate, certò scias, perijssem. Et tamen in fragrantia tanta, & aromatum copia, thurisque abundantia, vix mihi nares obliuiscì, & dediscere volebant illius odoris probrum: sed & nunc illius recordatio nauseam mihi ferè mouet.

Απο. τί ϑ' βουλόμενος ὦ Ζεῦ, τοιαῦτα εἰργασαι ἑαυτόν, ἢ τί τὸ ἀγαϑὸν, ἀπαϑρακωϑιῶσαι ἐμπεσὸν εἰς τὴν πυράν; Ζ. τοῦτο μὲν οὐκ ἂν σὺ γε ὦ παῖ φϑάσειας καὶ Ἐμπεδοκλεῖ πρὸ αὐτῆς ἐγκλῶν. ὃς ἐς τὸν κρατῆρα ἅλατο καὶ αὐτὸς ἐν Σικελίᾳ. Απο. μελαγχολίαν τινὰ δεινὴν λέγεις. αὐτὰρ οὗτός γε τίνα ποτὲ ἀρα τὴν αἰτίαν ἔχει τῆς ἐπιϑυμίας; Ζ. αὐτὸς σοι λόγον ἐρῶ, ὃν ἔλεξε πρὸς τὴν κατήγορον, ἀπολογούμενος πρὸς αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς τελευτῆς. ἔφη γὰρ εἴγε μέμνημαι, ἀλλὰ τίς αὕτη ταραχὴ πρόσεστι ταπεταγμένη, καὶ δακρύουσα, παῖ ἀδικημένη ἰσικέτις; μᾶλλον ϑ' φιλοσοφία δῆτ' ἐγὼ τοῦνομά γε τοὐμὸν ἐπιβοᾶται φιτλιάζουσα. τί ὦ ϑύγατερ δικαίως; ἢ τί ἀπολιποῦσα τὸν βίον ἐλήλυϑας; ἆρα μὴ οἱ ἰδιῶται αὖϑις ἐπιβεβουλεύκασί σοι ὡς τοιοῦτον, ὅτε τὸν Σωκράτη ἀπέκτειναν ὑπὸ Ἄνυτου κατηγορηϑέντες; εἶτα φεύγεις διὰ τοῦτο αὐτούς; Φι. οὐδὲν τοιοῦτον ὦ πάτερ. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, ὁ πολις λεὼς, ἐπῄνουν, καὶ διὰ τιμῆς ἦγον αὐδεύμενοι, καὶ δαιμάζοι

Apol. Sed quid volebat quùm ita secum egit? aut cui bono in pyram ingressus conflagrauit? *Lep.* Hoc quidem omnino facere non possis fili, quin Empedoclem ante ipsum crimineris qui in crateres Ætnæ insilijt & ipse in Sicilia. *Apol.* Grauem dicis melancholiam. Verùm iste quam tandem huius cupiditatis causam habuit? *Lep.* Eius orationem tibi recitabo, quam in celebritate habuit, quum apud ipsos pro morte sua verba fecit. Dixit enim, si bene memini. Sed quænam est ista quæ huc properat perturbata, & lachrymans, prorsus offensæ cuipiam similis? At potiùs est Philosophia, & nomen quidem meum quiritans inclamat. Quid fles ô filia? aut cur relicta vita veniſti? nunquid Idiotæ rursus, tibi uxerunt insidias vt tè, quando Socratem Anyto accusatum ſecerunt? ipsos-ne ide *Phi.* Nihil tale, ô sed illi, plebs ni me laudabant, hon prosequebantur r tes, & admirante

ἢ μισογυναῖκα προσκυνοῦντες, εἰ καὶ μὴ σφόδρα ξυνίεσαν ὧν λέγομεν. εἰδὲ πῶς ἂν ἔτι τιμᾶ, οἱ ξυνήθεις, καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι, καὶ τοὔνομα τοῦμὸν ὑποδυόμενοι, ἐκεῖνοί μὲ τὰ δεινότατα εἰργάσαντο. Ζ. οἱ φιλόσοφοι ἐπιβουλήν τινα ἐπιβεβουλεύκασί σοι; Φι. οὐδαμῶς ὦ πατήρ, οἵγε ξυνηδικήκασί μοι καὶ αὐτοί. Ζ. τοῖς τίνων οὖν ἠδίκησαι, εἰ μήτε τοὺς ἰδιώτας, μήτε τοὺς φιλοσόφους αἰτιᾷ; Φι. εἰσί τινες ὦ Ζεῦ, ἐν μεταχειρίῳ τῶν τε πολλῶν, καὶ τῶν φιλοσοφούντων, τὸ μὲν σχῆμα, καὶ βλέμμα, καὶ βάδισμα, ἡμῖν ὁμοῖοι, καὶ κατ' ταῦτα ἐσαλαμβάνουσι. ἀξιοῦσι γοῦν ἐπ' ἐμοὶ τἀληθῶς, καὶ τοὔνομα τὸ ἡμέτερον ἐπιφέρουσι. μαθηταὶ καὶ ὁμιληταί, καὶ θιασῶται ἡμῶν εἶναι λέγοντες. ὁ βίος δ' αὐτῶν, παμμιαρός, ἁμαθίας, καὶ θράσους, καὶ ἀπαιδευσίας ἀπείρατος. ὕβρεις οὐ μικρὰ καθ' ἡμῶν. ἆρ' οὖν τούτων ἕνεκα πάτερ, ἠδικημένη πέφευγα. Ζ. δεινὰ ταῦτα ὦ θύγατερ. ἀλλὰ τί μάλιστα ἠδίκηκέσι σε; Φι. σκόπει ὦ πάτερ, εἰ μικρά. σὺ γὰρ κατιδὼν τὸν βίον ἀδικίας, καὶ πονηρίας μεστὸν, ἅτε ἀμαθὲς,

ac tantùm non adorantes, tametsi quæ dico non admodum intelligerent. Hi verò, quonam modo dicam, familiares, & qui se amicos esse asserunt, meúmque nomen induerunt, illi me grauissimè læserunt. *Iup.* Philosophi ne insidias aliquas tibi struxêre? *Ph.* Nequaquam ô pater, si quidem iniuria mecum affecti sunt. *Iup.* A quibus igitur iniuriam perpessa es, si nec idiotas nec Philosophos incusas? *Ph.* Sunt nonnulli ô Iupiter, inter multitudinem & philosophantes medij, habitu, aspectu, & incessu nobis similes, similique modo ornati. Nam se mihi subditos esse perhibent, nostrúmque nomen vsurpant, discipulos, contubernales, & sodales nostros se esse dicêtes. At vita ipsorum sceleratissima ignorantia, temeritate, & petulantia est referta. Nobis iniuria haud parua. Ab his offensa profugi, ô pater. *Iup.* Molesta sunt hæc, filia, verùm qua re potissimùm te læserunt? *Ph.* Considera pater, num parua. Etenim cùm vidisses humanam vitam, iniquitate, & iniustitia plenã, vt pote quæ in ignorantia

καὶ ὕβρεϊ ξυνόντα, καὶ ταραττόμενον ὑφ' αὑτῶν, κατιδὼν τὸ ἀνθρώπινον ὑπὸ τῆς ἀγνοίας ἐλαυνόμενον, ἐμὲ κατεπῳδάσας, ἐντεῦθεν ἐπεθύμησας ἐπιδημῆσαι, ὡς παύσοιντο μὲν ἀδικοῦντες ἀλλήλους, καὶ βιαζόμενοι καὶ ὁμοίως τοῖς θηρίοις βιῶντες. ἀναβλέψαντες δὲ πρὸς τὴν ἀλήθειαν, εἰρηνικώτερον ξυμπολιτεύοιντο. ἔφης γοῦν πρός με κατοικτίρων, ἃ μὴ πράττοιεν ἄνθρωποι, καὶ ὡς διάκεινται ὑπὸ τῆς ἀμαθίας ὦ θύγατερ, καὶ αὐτὴ ὁρᾷς. ἐγὼ δή, ἐλεῶ γὰρ αὐτούς, σὲ, ἢν μόνην ἰάσασθαι αὖ τὰ γιγνώσκω οἷμαι, πρεσκεῖναι δὲ ἁπάντων ἡμῶν, πάμπαν ἰασομένην. Σ. οἶδα πολλὰ καὶ τοιαῦτα εἰπὼν τότε. σὺ δὲ τὰ μὲν ταῦτα ἤδη λέγε, ὅπως μὴ ὑπεκδέξαντό σε κατασκάψουσι τοὐμόν, ἃ πινα δὴ νῦν ὑπ' ἀνόπων πέπονθας. Φι. ἔξεστι μὲν οὖ πάτερ, ἐκ τῶν Ἑλλήνων εὐδοῦς, ἀνὴρ ὑφ' ἑκάστου μοι χαλεπώτερον τὸ ἔργον εἶναι, τὸ βαρβάροις παιδεύειν, καὶ διδάσκειν, τοῦτο πρῶτον ἐξιὼν εἰργάσθαι. τὸ ἑλληνικὸν δὲ ἐῶν ὡς ῥᾷον ὑποβαλέσθαι, καὶ τάχιστα, ὥσπερ ὠμῷ ἐνδεξόμενον τὸ χαλκοῦν οἷόν τε, καὶ ὑπαχθησόμενον τῷ

& iniuria verſetur, & ab ijs turbetur, res humanas miſeratus quòd tanta inſcitia conflictarentur, me in terram demiſiſti, iniungens vt operam darem, quò deſinerent à mutuis iniurijs & violentia, vitáque belluina: & ad veritatem reſpicientes, pacatiùs conuerſarentur. Dicebas enim cùm me demitteres, quid faciant homines, & quomodo ſint affecti ob ignorantiam, ô filia, vides tu quoque. Ego verò, quia me illorum miſeret, te quam ſolam tantis erroribus mederi poſſe arbitror, ex omnibus nobis delectam, vt illos cures, demitto. *Iup.* Scio me tunc id genus multa dixiſſe. Tu verò quæ ſequuta ſunt iam dicito, quomodo te ſuſceperint, quumprimum deuolaſti, & quæ nunc ab ipſis perpetiaris. *Ph.* Iui, pater, non ad Græcos ſtatim: ſed quod opus mihi videbatur eſſe difficilius, Barbaros videlicet inſtituere & docere, huic operi primùm incumbere volui. Græcos autem omiſi, tãquam qui facillimè ſubigi poſſent & celerrimè, vt putabam, frænum ſuſcepturi, collũq; iugo ſubdituri

ζυγῶ, ὁρμήσας εἰς Ἰνδοὺς τοσοῦτον, ἴσθι μίγιστον τῶν ἐν τῷ ζίφ, οὐ χαλεπῶς ἔπεισα καταβάντας ἀπὸ τῶν ἐλεφάντων ἐμοὶ συνεῖναι. ὥστε καὶ γένος ὅλβιον οἱ Βραχμᾶνες τῆς Νεχραίας, καὶ Ὀξυδρακῶν ὅμορον, οὗτοι πάντες ὑπ' ἐμοὶ τάττονται, καὶ βιῶσί γε κατὰ τὰ ἡμῶν δοκοῦντα· τιμῶνται δὲ ὑπὸ τῶν πλησίον ἀπάντων. καὶ ἀποθνήσκουσι παραδόξῳ τινὰ τὸ θανάτου τρόπον. Ζ. τὸν γυμνοσοφιστὰς λέγεις; ἀκούω γοῦν πάνυ ἄλλα περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγίστην ἀναβάντες, ἀνέχονται καιόμενοι, οὐδὲν τὸ πάθος, ἢ τὸ παράδοξον σκοπούντων. ἀλλ' οὐ μέγα τοῦτο. ἐναγχὸς γοῦν καὶ ὀλυμπίασι τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον γεγενημένον. εἰκὸς δ' ἦν σὲ παρεῖναι, καπνοῦ τοσούτου τὸ χωρίον πλήσαντος. Φι. οὐδὲ ἀπέλαυσα τοῦ πατρὸς εἰς ὀλυμπίαν ἰόντος ἐπὶ τῇ καταφάτῳ ἐκείνῃ, οὐδὲ ἤφλω, ὅτι πολλοὺς αὐτῶν ἰδόντων ἀπορίας, ὡς λοιδορήσαντο τοῖς ξυνωλυθόσι, καὶ βοᾶς τὸν ὀπισθόδομον ἐμπλήσειν ὑλακτοῦντες. ὥστε οὐδὲ εἶδον ἐκεῖνον ὅπως ἀπέθανε. μετὰ γοῦν τὸν Βραχμᾶνας, εἰς Αἰθιοπίαν εὐθὺς ἔπλω· ἔπειτα εἰς Αἴγυπτον κατέβην.

essent: & ad Indos primùm me contuli, gentem omnium quæ viuunt maximã, quibus nullo negotio persuasi, vt ab elephantis descendentes, mecũ conuersarentur Itaq; A Brachmanes fœlix hominum genus, Nechræis, & Oxydracis finitimi, hi omnes mihi subditi sunt, nostrísque viuunt institutis, vnde à vicinis omnibus honorantur, & mortis admirando quodam genere moriuntur. *Iup.* Dicísne Gymnosophistas? Nam inter cætera, audio ipsos consciscere ingenti rogo, sponte comburi, nihil de habitu, aut sede mutantes. Sed hoc nihil magni. Nam recens in Olympijs simile quid accidisse vidi: ac verisimile est te tum interfuisse quum senex ille conflagrauit. *Ph* Ne Olympiam quidem veni pater, metu sceleſtorum illorum, quos dixi, quia videbam pleroſq; illorum, eò proficiſci, consilio conuitijs incessendi eos qui conuenissent, & clamoso latratu opisthodomum implendi. Itaque quo pacto mortuus ille sit, non vidi. Post Brachmanas igitur in Æthiopiam statim, inde in Ægyptum descendi:

καὶ ξυγγενομένη τοῖς ἱρεῦσι, καὶ προφήταις αὐτῶν, καὶ τὰ θεῖα πανδεύσασα, ἐς Βαβυλῶνα ἀπῆρα, Χαλδαίους, καὶ μάγους μυήσουσα. εἶτα ἐς Σκυθίαν ἐνεῦθεν. εἶτα ἐς Θρᾴκιλω, ἔνθά μοι Εὔμολπός τε, καὶ Ὀρφεὺς συνεγένοντο. οἷς καὶ προαποστείλασα ἐς τὴν Ἑλλάδα, τὰ μὲν, ὡς τελέσειεν αὐτὸν, τὰ Εὔμολπον, ἐμεμαθήκει τὰ τὰ θεῖα παρ' ἡμῶν ἅπαντα, τὰ δὲ, ὡς ἐπάδων προσβιάζοι τὴ μουσικὴ, καὶ πόδας ἐνδοὺς ἐπόμπιμον. καὶ τὸ μὲ πρῶτον ἐνδοὺς ἐλθοῦσαν, ὥτε πάνυ ἀπασάζετο οἱ Ἕλληνες, οὔτε ὅλως ἀπέκλεισαν. καὶ ὀλίγον ὕ προσομιλοῦσα, ἐπὰ ἐκ τῶν ἀπάντων ἑταίρους, καὶ μαθητὰς προσηγόρευσα. καὶ ἄλλον, ἐκ Σάμου. καὶ ἄλλον, ἐξ Ἐφέσου. καὶ Ἀβδηρόθεν ἄλλον. ὀλίγους πανταπασι. μεθ' οὓς τὸ σοφιστῶν φῦλον ἐκ οἶδ' ὅπως μοι παρενεφύη το, οὔτε ζηλοῦν τὰμὰ ἐς βάθος, οὔτε κομιδῇ ἀσαφῆ δν, ἀλλ' οἷον τὸ ἱππανθρωπάρων γένος, σύνθετόν τι καὶ μικτὸν, ἐν μέσῳ ἀλαζονείας, καὶ φιλοσοφίας πλαζόμενον, οὔτε τῇ ἀγνοίᾳ τελέως προσηρτημένον, οὔτε ἡμᾶς ἀτενίσι τοῖς ὀφθαλμοῖς κατοχὴν

& cum ſacerdotibus, & prophetis eorum verſata ſum: quos cùm res diuinas docuiſſem, Babylonem iui, Chaldæos & magos initiatura. A Inde in Scythiam: poſtea in Thraciam, vbi Eumolpus & Orpheus mecum congreſſi ſunt. Quibus in Græciam præmiſſis, Eumolpo quidem res omnes diuinas B à nobis edocto, vt eos initiaret: Orpheo autem vt accinens Muſica cogeret, eorum veſtigia ſtatim preſſi. Atque vbi primùm veni, nec C me admodum amplexi ſunt, nec omnino excluſerunt Græci. Sed paulatim cùm ijs conuerſata, ſeptem ex omnibus amicos, & diſcipulos collegi, alium ex Samo, alium ex Epheſo, alium ex Abdera, omnino paucos. D Poſt quos Sophiſtarum genus neſcio quomodo mihi ſuppullulauit, neque mea abſolutè æmulans, neque valdè diſcrepans: ſed tanquam Centaurorum genus, E compoſitum quid & mixtum, in medio arrogantiæ & philoſophiæ errans, neque ignorantiæ penitus adhærens, neque fixis oculis nos intueri valens: ſed tanquã hebetudine cæcutientes,

ἀμαύμονον, ἀλλ' οἷον λημῶντες

ὑπὸ τῆ ἀμβλυώπειν ἀπορίᾳ τι, καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν εἴδωλον, ἢ σκιαν ἐνίοτε ἰδόντες μὴ. οἰόμεθ', ὦ οὗτοι ἀκριβῶς πάντα κατειληφέναι. ὅθεν παρ' αὐτοῖς ἡ ἀχρεῖος ἐκείνη, καὶ πεπλὴ σοφία, καὶ ὡς αὐτοὶ ὦοντο, ἀπερίσπαστος ἀνεφλίκτη. αἱ κομψαὶ, καὶ ἄπορροι, καὶ ἄτοποι ἀποκρίσεις, καὶ δυσέξοδοι, καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. ἔστι κωλυόμενοι, καὶ ἐλεγχόμενοι περὶ τῶν ἑταίρων τῶν ἡμῶν, ἠγανάκτουν, καὶ συνίσταντο ἐπ' αὐτούς. καὶ τέλος, δικασηρίοις ὑπῆγον, καὶ παρεδίδοσαν πομφοῖς τῷ κωμικῷ. ἐγὼ μὲν οὖν ἴσως τότε φυγεῖν ἐδυσ, καὶ μικρὰ ἀνήλωσα τίμια σωσυσίαν αὐτῶν. νῦν δὲ Ἀντισθένης μὲ, καὶ Διογένης, καὶ μετὰ μικρὸν Κράτης, καὶ Μένιππος, οὗτοι ἔπεισαν ὀλίγον ἐπιμεληθῆναι τῆς μοιχῆς, ὡς μή ποτε ὄφελον. οὐ γὰρ ἂν τοσαῦτα ἐπιτυθεῖν ὕστερον. Ζ. οὐδέπω μοι λέγεις ἃ φιλοσοφία, τίνα ἀδικηται, ἀλλὰ ἀγανακτεῖς μόνον. Φι. καὶ μὴν ἄκουε ὦ Ζεῦ, ἡλίκα ἐστί. μικρὸν γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων, καὶ ὡς τὸ πολὺ δουλικὸν, καὶ ἀηθικὸν, ἀ ξυγγνώμων ἡμῖν ἐν παιδιᾷ ὑπ-

obscurum quid, & dubiam nostri imaginem, vmbramue quandoque cernentes. At hi, omnia accuratè à se percepta esse existimarũt. Hinc illa inutilis apud illos & superuacanea sapientia, atque illorum iudicio inexpugnabilis, accensa est: nimirum versutæ, dubiæ, & absurdæ responsiones: præterea inextricabiles & labyrintheæ interrogationes. Quòd si ab amicis meis prohibentur, & redarguuntur, indignantur, ac contra illos conspirant, tandémque in ius rapiunt, & ad cicutam bibendã tradũt. Et quanuis fortasse tum cõfestim fugere, nec eorum cõuersationem amplius tolerare oportuisset: Antisthenes tamen, & Diogenes, ac paulò pòst Crates, & Menippus, mihi persuaserunt vt paulũ moræ adderem. Quod vtinã nunquam factum esset: non enim tanta postea fuissem perpessa. *Iup.* Nondũ mihi dicis, ô Philosophia quanam iniuria sis affecta, sed indignaris solùm. *Ph.* Atqui audi Iupiter, quanta sit. Scelestum quoddam hominum genus est, atque vt plurimũ seruile ac mercenarium, ob negotia nobiscum à pueris non versatum. Seruiebat enim, aut mercede operam ἀγελίας, ἐδούλευε γὰρ, ἢ ἐπ-

ἢ ἄλλας τέχνας, οἷας εἰκὸς τὸν τοιούτοις ἐμπαθῆναι, σκυτεύειν, ἢ τεκταίνειν, ἢ περὶ πλυνοὺς ἔχειν, ἢ ἔρια ξαίνειν, ὡς εὐσχήμονα ἐπὶ ταῖς γυναιξί, καὶ εὐμήρυτα, καὶ κατεργάζοιτο εὐμαρῶς, ὁπότε ἢ κρόκην ἐκτείνειν χρέοιεν, ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα τοίνυν ἐν παισὶ μελετῶντες, οὐδὲ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ἤδεσαν. ἐπεὶ δ' εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξαντο, καὶ κατεῖδον τὴν αἰδῶ ὅση παρὰ τῶν πολλῶν ὄφη τοῖς ἑταίροις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς αἰσχύνται οἱ ἄνθρωποι τὴν παῤῥησίαν τὴν αὐτῶν, καὶ χαίρουσι θεραπευόμενοι, καὶ συμβουλεύουσι πείθονται, καὶ ἐπιτιμώντων ὑποπτήσσουσι, ταῦτα πάντα τυραννίδα οὐ μικρὰν ἡγοῦντο εἶναι. τὸ μὲν δὴ μανθάνειν ὅσα τῇ τοιαύτῃ θεραπείᾳ προσφορά, μακρὸν ἴσως. μᾶλλον δὲ κεμιδῶν ἀδύνατον. αἱ τέχναι δ' ὀλίγαι καὶ σὺν πόνῳ, καὶ μόγις ἱκανὰ παρέχειν ἐδύναντο. οἷσιν δὲ καὶ ἡ δουλεία βαρύ. καὶ ὥσπερ οὖν ὄφις, ἀφόρητον ἐφαίνετο. ἔδοξεν οὖν σκοπουμένοις, τὴν ὑστάτην ἀγκυραν, ἣν ἱερὰν οἱ ναυπλλόμενοι φασὶ καλεῖσθαι, καὶ ὅτι ἡ βελτίστην ἀπόνοιαν ὁρμήσαντες, ἤτοι τὴν

locabat, aut alias artes, quas decebat istiusmodi homines addiscebat, sutoriam, fabrilem, fullonicam, & lanificā, vt lanam carminatam facilè elaborare, & nere, possent mulieres, & commodè ducerent, cùm illae aut tramam versarent, aut licium circumuoluerent. Talia igitur in pueritia exercentes, ne nomen quidem nostrum. Postquam verò inter viros censeri cœperunt, & reuerentiam animaduerterunt, qua vulgus amicos meos prosequitur, & vt homines eorum loquendi libertatem tolerant, & se curari gaudēt, & consulentibus parent, denique increpantes formidāt, hæc omnia dominium haud parum esse arbitrabantur. Verùm addiscere quæ huic professioni conueniunt, longum erat, imò potiùs prorsus impossibile. Artes verò, sordidæ etiam cum labore vix poterant necessaria suppeditare. Nonnullis etiam seruitus grauis, & vt est, intolerabilis videbatur. Re igitur perpensā, vltimam anchoram, quam nauigantes sacram vocant, visum est demittere, ad socordiam optimam declinando, audaciā quoque, & ignorantiā, ac

καὶ τόλμαν, καὶ ἀμαθίαν, καὶ

ἀναισχυντίαν παρακαλέσαντες, αὐτὸν αὐτοῖς μάλιστα συναγωνίζονται, καὶ λοιδορίας καινὰς καταμελετήσαντες, ὡς παρέχωσιν εἶναι, καὶ αὐτὰ τὰ μάτια τούτους μόνας ξυμβολὰς ἔχοντες. ὁρᾷς ὁπόσα παρὸς φιλοσοφίαν ἐφόδια; κεκμαρτίζονται, καὶ μεταχαρασσόμενοι αὐτὸν εὖ μάλα οἰκότως, καὶ παρὸς ἐμὲ, οἷόν τι ἀμέλει ὁ Λίσωπός φησι ποιῆσαι τὸν ἐν τῇ Κύμῃ ὄνον. ὃς λεοντῆν περικαλλεστάτην, καὶ μεγάλου ὀγκώμονος, ἀξίου λέοντος καὶ αὐτὸς εἶναι. καί που πάνυ καὶ ἄσμενος ἔσως οἱ πολεμοῦντες αὐτῷ τοῦτ' ἀμύητα, πάνυ ῥᾴστα ὡς οἶδα, καὶ ἐς μίμησιν παρακεκλημένα. τὰ παρρησιαστὴν λέγω. καὶ οὐ πολλῆς τῆς παρασκευῆς δεῖ τοιούτοις περικαλύπτεσθαι, καὶ πόρρω ἀφαπτόμενον, καὶ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχειν, καὶ βοᾶν, μᾶλλον ἢ ὀγκᾶσθαι, ἢ ὑλακτεῖν, καὶ λοιδορεῖσθαι ἅπασι. τὴν ἀσφάλειαν γὰρ αὐτοῖς τοῦ μηδὲν ὑπὸ τούτου παθεῖν, ἢ παρὸς τὸ χρῆμα αὐδὲν παρέξειν ἔμελλεν. ἡ ἐλευθερία δὲ, παρρησίας, ἄκοντος τοῦ δεσπότου, κἂν εἰ βούλοιτο ἀπάγειν, καταχθονιοβρύτῳ τῷ ξύλῳ. καὶ τὰ ἄλφιτα οὐκ ἔστ' ὀλίγα, οὐδὲ ὀψοφαγίας, μάζα γὰρ. τὸ δ' ὄψον,

impudentiam in auxilium aduocando, quæ potissimùm ipsis opitulantur: & noua conuitia excogitando, quæ in promptu essent, quásque solas in ore haberent suppetias. Vides qualia ad Philosophiam viatica? Sæ componunt, & transformãt perquam eleganter: & mecum agunt, vt nimirum Æsopus ait Cumanum illum asinum fecisse, qui cùm leoninam pellem induisset, & asperè derudisset, ipse leo videri cupiebat: & fortè erant qui ipsi crederent. Nostra verò, planè sunt, vt scis, facilia, & in promptu imitabilia. De externis loquor: haud enim magni est negotij, tritam vestem induere, & peram collo suspendere, & baculum in manu habere, & vociferari, imò potiùs rudere, aut latrare, omnibúsque maledicere. Equidem securitatem, quòd nihil ob talia passuri essent, formæ reuerentia præstare debebat. Libertas autem, prompta, inuito domino, etsi vellet ab eo auertere, qui baculo est percutiendus. Cæterùm facultates non ampliùs paucæ, neque tenuis, vt antè, maza: obsonium verò,

οὐ τάριχος, ἢ ὄψιμον, ἀλλὰ χρέα παντοδαπὰ, καὶ οἶνος, οἷος ἥδιστος. καὶ χρυσίον παρ' ὅτου ἂν ἐθέλωσι. διασυλλογῶσι γὰρ ὑποφοιτῶντες. ἢ ὡς αὐτοὶ φασι, ἀποκείρουσι τὰ πρόβατα, δώσειν τι πολλοὺς οἴονται, ἢ αἰδοῖ τοῦ σχήματος, ἢ δέει τοῦ μὴ ἀκοῦσαι κακῶς. καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο ὥρων οἶμαι, ὡς ἐξίσου κατασκήσονται τοῖς ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν. οὐδέ τις ὁ διακρινῶν τὰ τοιαῦτα ἦσαν, ἢν μόνον τὰ ἔξω ἢ ὅμοια. ἀρχὴν γὰρ οὐδὲ τὸν ἔλεγχον δέχονται, ἀλλ' ἔρηταί τις οὕτως κοσμίως, καταβοῶσι, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀκροπόλιν ἢ ἑαυτῶν ἀναφεύγουσι τοῦ λοιδορεῖσθαι, καὶ παρέχειν τὸ ξύλον. καὶ ἀλλ' μὲ τὰ ἔργα ζητῇς, οἱ λόγοι πολλοί. ἀλλ' ἀπὸ τῶν λόγων κρίνειν ἐθέλοις, τὸν βίον ἀξιοῦσι σκοπεῖν. τοιγαροῦν ἐμπέπλησται πᾶσα ἡ πόλις ἡ τοιαύτης ῥᾳδιουργίας. καὶ μάλιστα τὸν Διογένη, καὶ Ἀντισθένη, καὶ Κράτητα ὑπηρᾳφῳδῶν, καὶ ὑπὸ τῷ κυνὶ τασσομένων. οἱ τὸ μὲ χρήσιμον ὁπόσον ἔνεστι τῇ φύσει τῶν κυνῶν, οἷον τὸ φυλακτικὸν, ἢ τὸ οἰκουρικὸν, ἢ τὸ φιλόδεσποτον, ἢ μνημονικὸν, οὐδαμῶς ἐζηλώκασι,

non ſalgama, non agreſtis cepa: ſed omnigenæ carnes, & vinum quàm ſuauiſſimũ, & aurum vnde volunt. Etenim circumerrantes tributũ colligunt: aut vt loquuntur ipſi, oues tondent, multóſque daturos exiſtimant: aut habitus reuerentia, aut malè audiendi metu. Etenim illud, vt puto, videbant, fore vt ex æquo inter rectè philoſophantes collocarentur: nec quiſquam eſſet qui talia iudicaret & diſcerneret, ſi exteriora tantùm eſſent ſimilia. In primis enim redargutionem non accipiunt, ſiquis ita modeſtè, & ſenſim interroget: ſed confeſtim clamant, & ad ſuam arcem, maledicentiam ſcilicet confugiunt, & ad lignum paratum. Ac ſi opera queras, verba multa: quòd ſi à ſermonibus iudicare velis, vitam conſiderandam eſſe cenſent. Proinde tota ciuitas huiuſmodi malitia referta eſt: & iis maximè, qui Diogenis, Antiſthenis, & Cratetis titulos aſſumunt, & diſciplinæ Cynicæ ſe addicunt. Cæterùm quod natura optimum eſt in canibus, veluti cuſtodia, vel domus tutela, aut heri amor, aut memoria, id nequaquam imitantur:

ὑλακὴν ἢ, καὶ λιχνίαν, καὶ ἁρπαγὴν, καὶ ἀφροδίσια συχνὰ, καὶ κολακείαν, καὶ τὸ σαίνειν τὸ δεδόντα, καὶ περὶ βαπίζας ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπονήκασιν. ὄψει τοίνυν μὴ μικρὸν οἶκα ἔσται. οἱ γὰρ ἐκ τῶν ἐργαστηρίων ἅπαντες ἀφαπδήσαντες, ἐρήμους τὰς τέχνας ἐάσουσι, ὅταν ἐρῶσι σφᾶς μὴ ποιοῦντας, καὶ κάμνοντας, ἕωθεν εἰς ἑσπέραν ἐπικυκῶντας τοῖς ἔργοις, καὶ μόγις ἀποζῶντας ἐκ τοιαύτης μαθαρνίας. ἀργοὺς ἢ, καὶ χρόνῳ ἀνθρώπους, ἐν ἅπασιν ἀγθόνας ἐσομένους, αἰτοῦντας μὴ τυραννικῶς, λαμβάνοντας ἢ προχείρως, ἀγανακτοῦντας ἢ, εἰ μὴ λάβοιεν, ἂν ἐπαινοῦντας ἢ, οὐδ' εἰ λάβοιεν. ταῦτα ὁ ὅπι Κρόνου βίος ἀκεῖνος τοῖς, καὶ ἀτεχνῶς τὸ μέλι αὐτὸ ἐς τὰ σώματα ἐρεῖν ἐκ τῶν οὐρανῶ. καὶ κἄπιον ἂν δεινὸν τὸ πρᾶγμα ἦν, εἰ τοιοῦτοι ὄντες, μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἄλλο ἐξύβριζον. οἶδὲ μάλα σιγῶσι, καὶ σιδηροῦν τὰ ἔξω, καὶ τὰ δημόσια. φαντάζωμαι, ἢν παιδὸς ὡραίου, ἢ γυναικὸς λάβωσιν καλῆς, ἢ ἐλπίσωσι, σιωπᾶν ἄξιον, οἷα ποιῆσον. ἄλλα δὲ, καὶ ξένων τῶν σφετέρων γυναῖκας ἁπάντων μοιχεύοντες,

sed latratui, gulæ, rapinæ, crebræ Veneri, adulationi, diuitum blanditijs, & frequentationi mensarum, diligenter operam dant. Videbis igitur paulò pòst quò nam hæc euadant. Omnes enim ex officinis exilientes, artes relinquent desertas, cùm cernant se labore fatigari, ab aurora ad vesperam vsque operi incumbentes, & vix istiusmodi quæstu victũ comparare. Segnes verò & subdolos homines in omnium rerum copia viuere, tyrannicè quidem postulantes, ac promptè accipientes, & quum non acceperint, indignantes, neque si acceperint, laudantes. Hæc videntur ipsis Saturni sæculum, spontéque melipsum è cœlo in ora influere. Potrò res hæc minùs esset molesta, si tales cùm sint, alia nulla iniusta nós afficerent. Sed hi cùm admodum casti & seueri, extrinsecus, & publicè appareant, si puerum nacti fuerint formosum, aut speciosam mulierem, aut sperauerint, æquum est tacere quæ faciunt. Nonnulli verò suorum etiam hospitum vxores adulterio corrumpendas abducunt,

καὶ τὸν Ἰλιέα ἐκεῖνον νεανίσκον, ὡς φιλοσοφοῦντα δὴ καὶ αὐτά. εἶτα κοινὰς ταύτας ἅπασι τοῖς ξυνοῦσι προτιθέασι, Πλάτωνός τι δόγμα οἰόμενοι ποιεῖν. A εὖ εἰδότες ὅπως ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος ἥξει κοινὰς ἡγεῖσθαι τὰς γυναῖκας. ἃ μὲν γὰρ ἐν τοῖς συμποσίοις δρῶσι, καὶ ἃ μεθύσκοντες, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. καὶ B ταῦτα ποιοῦσι, πῶς οἴει κατηγορεῖν αὐτοὺς μέθης, καὶ μοιχείας, καὶ λαγνείας, καὶ φιλαργυρείας. οὐδὲν γοῦν οὕτως ἔνεστιν C ἄλλο ἄλλῳ ἐναντίον, ὡς τοὺς λόγους αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα. οἷον, κολακείαν μισεῖν φασι, καὶ κολακείας ἕνεκα τὸ Γναθωνίδιον, καὶ τὸ Στρουθίαν ὑπερβαλέσθαι δυνάμενοι, ἀληθεύειν τοὺς ἄλλους προτρέπονται. εἰ δὲ καὶ ὀλίγοι τινὲς γλῶτταν μὴ μόνον τὴν ψεύσασθαι δυνάμενοι. ἡδὺ πᾶσιν ἐχθρὸν τῷ λόγῳ, καὶ ὁ Ἐπικούρειος πόλεμος, ἔγωγε διὰ ταῦτα ἅπαντα φοβοῦμαι. τὸ δὲ ὀξύχολον, καὶ μικραίτιον, καὶ πρὸς ὀργὴν ῥᾴδιον, ὑπὸ τὰ βρεφύλλια τὰ νεογνά. γέλωτα γοῦν οὐ μικρὸν παρέχουσι τοῖς θεωμένοις, ὁπόταν ἀπὸ τῆς τυχούσης αἰτίας ἐπιζέσῃ θᾶττον αὐτοῖς ἡ χολὴ, πελιδνοῦσι δὲ τὰ χρώματα

Ilienſis illius iuuenis inſtat, ac ſi & ipſæ quoque eſſent philoſophaturæ. Deinde communes has omnibus qui congrediuntur, proponentes, Platonis præceptum implere ſe putant, neſcientes quo pacto ſacer ille mulieres communes eſſe debere cenſuit. Quæ verò in conuiuijs agunt, vtque inebriantur, longum eſſet recenſere. Et hæc faciunt, quomodo putas, dum ipſi ebrietatem, adulteria, luxuriam, & auaritiam reprehendunt. Nihil igitur inuenies inter ſe magis contrarium, quàm ipſorum dicta, factáque: vt, aſſentationem ſibi odioſam eſſe dicunt, cùm aſſentatione Gnathonidem & Struthiam ſuperare poſſint: & alios vera loqui hortantur, cùm ipſi ne linguam quidem mouere queant, quin mentiantur. Voluptas omnibus verbo tenus eſt inuiſa, hoſtis Epicurus: ſed re ipſa quidum ob eam faciunt. Iræ præterea vehemEntia, leuiſſimarúmque rerum perturbatione, necnon iræ facilitate nupernatos infantulos ſuperant. Non paruum igitur riſum ſpectatoribus mouent, quum quauis de cauſa bilis ipſis efferueſcit, liuidóque colore cernuntur,

λείποντας, ἰταμόν τι καὶ πεφθόεργον δεδοκότες. καὶ ἀφρῷ, μᾶλλον δὲ ἰῷ μιξὸν αὐτοῖς ἡ τὸ σῶμα. μὴ σύγε ἐκεῖσε τύχοις, ὅτε ὁ μαρὸς ἐκεῖνος ἐκχέεται βόρβορος. χρυσίον μὲν, ἢ ἀργύριον, Ἡράκλεις οὐδὲ κεκτῆσθαι ἀξιῶ. ὀβολὸς ἱκανὸς, ἂς θέρμους φριαμμῶ. ποτὸν δὲ, ἢ χρηνὴ, ἢ ποταμὸς παρέξει. μετ' ὀλίγον αἰτήσομαι ὀβολοὺς, οὐδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πλούτους ὅλους. ὥστε πῶς ἔμπορος τοσοῦτον ἀπὸ τοῦ φόρτου πλήσειεν ἄν, ὅσον τούτοις φιλοσοφία εἰς χρηματισμὸν συντελεῖ. εἶτ' ἐνίοτε ἱκανῶς συλλέξωντες, καὶ ἐμπορίσαντες ἐκεῖνο τὸ δύσχρηστον πειβώνιον, ἀγροὺς ἐνίοτε, καὶ οἰκέτας τῶν μελαχρῶν ἠγόρασαν, καὶ παῖδας κομήτας, καὶ συνοικίας ὅλας, μακρὰ χαίρειν φράσαντες τῇ πήρᾳ τῇ Κράτητος, καὶ τῷ πειβωνι τῷ Ἀντισθένους, καὶ τῷ πίθῳ τῷ Διογένους. οἱ ἰδιῶται δὲ ταῦτα ὁρῶντες, καταπίνουσιν ἤδη φιλοσοφίας, καὶ ἅπαντας εἶναι τοιούτους οἴονται, καὶ μὲ τῆς διδασκαλίας ἀπαυτῶντας. ὥστε πολλῷ ἤδη τῷ χρόνου, ἀδύνατόν μοι γεγένηται κἂν ἕνα πρὸ ἑαυτοῦ προσκαλέσασθαι.

impudentiam & animi impotentiam aſpectu præ ſe ferentes. Os verò ſpuma, vel veneno potiùs eſt refertum. Ne fis ibi quum fœda illa illuuies effunditur. Aurum, aut argentum, hercle, poſſidere nolo: ſufficit obolus: quo lupinos emam: nam potum fons ſeu riuus præbebit. At paulò pòſt non obolos vel drachmas paucas, ſed totas poſtulant diuitias: adeò vt mercator quiſpiam tanto onere impleri poſſet, quantum illis ad quæſtum Philoſophia confert. Inde poſtquam ad ſatietatem corraſêre, & victum comparauêre, abiecta illa infœlici lacerna, agros nonnunquam, molléſque veſtes, & crinitos pueros, totáſque domos emunt, Cratetis peræ, Antiſthenis lacernæ, aé Diogenis dolio longum vale dicentes. Talia quum idiotæ vident, iam deſpuunt Philoſophiam, omnéſque tales eſſe putant, meámque doctrinam criminantur: adeò vt longo iam tempore, non potuerim vel vnum ipſorum mihi conciliare: ſed

ἀλλὰ τὸ τῆς Πηνελόπης ἐμοὶνυν πάθω. ὁπόσον γὰρ ἂν ἐγὼ ἐξυφήνω, τοῦτο ἐν ἀκμῇ αὖθις ἀπολύεται. ἡ ἀμαθία δ', καὶ ἡ ἀδικία, ἐπιλάθωνται, ὁρῶσαι ἀνεξέργαστον ἡμῖν τὸ ἔργον, καὶ ἀνίατον πόνον. Ζ. οἷα ὦ θεοὶ πέπονθεν ἡμῖν ἡ φιλοσοφία πρὸς τῶν κατηράτων ἐκείνων. ὥστε ὥρα σκοπεῖν ὅ, τι καὶ πρακτέον, ἢ ὅπως αὐτοῖς μετελευστέον. ὁ μὲν γὰρ κεραυνὸς, ἀπάγει μιᾷ πληγῇ, καὶ ὁ θάνατος ταχύς. Απο. ἐγώ τοι σοὶ πάτερ, ὑποθήσομαι. μισῶ γὰρ καὶ αὐτὸς ἤδη τοὺς ἀλαζόνας, ἀμούσους ὄντας, καὶ τῶν μουσῶν ἀγαπάκτων. κεραυνῷ μὲν γὰρ, ἢ τῇ σῇ δεξιᾷ, οὐδαμῶς ἐκείνοι ἄξιοι. τὸν Ερμῆν δὲ εἰ δοκεῖ, αὐτοκράτορα τῆς κολάσεως καταπέμψωμεν ἐπ' αὐτούς. ὃς ἅτε δὴ περὶ λόγους ἔχων καὶ αὐτὸς, ταχέως εἴσεται τοὺς τε ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας, καὶ τοὺν μή. εἶτα τοὺν μὲν ἐπαινέσεται ὡς τὸ εἰκός. οἶδε, κολαδήσονται, ὅπως ἂν ἐκείνῳ παρὰ τὸ καιρὸν δοκεῖ. Ζ. εὖ λέγεις ὦ Απολλον. ἀλλὰ χὴ σὺ ὦ Ηράκλεις, ἅμα χὴ τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν ἔχοντες, ἅπτεσθε ταχέως εἰς

idem ac Penelope mihi accidat, scilicet vt quātū ego texo, tantum momento dissoluatur. Ignorantia verò & iniustitia, quum vident nostrum opus infectum, irritúmque esse laborem, à risu non tèperant. *Iup.* Proh Dij! qualia nobis perpessa est ab execrandis illis Philosophia! Quare tempus est dispiciendi, quid sit opus facto, quóque modo sint puniendi. Fulmen enim vno ictu, & cita mors aufert. *Apollo.* Ego tibi consilium dabo, pater. Iam enim & ipse odi arrogantes illos, eruditos, Musarum gratia indignatus. Nam fulmine, tua-ue dextra digni non sunt illi. Sed si videtur, Mercurium pœnæ exactorem ad ipsos demittemus, qui, vt pote in disciplinis versatus ipse, celerrimè cognoscet eos qui rectè philosophantur, & qui minùs. Tum hos quidem, vt par est, laudabit: illi verò, quemadmodum ei ex tempore videbitur, plectentur. *Iup.* Rectè dicis Apollo. Verùm & tu Hercules, vnà Philosophiam ipsam ducentes, ad homines ite quàm celerrimè, & decimum tertium

τὸν βίον. τεσσαρεσκαιδέκατον γῦν

ἄθλον οἶμαι πρᾶγμα οὐ μικρὸν ἐπιτελέσειν, εἰ σκολιὸς μιξεαὶ οὗτος, καὶ ἀπαίσχυντα θηρία. Herc. καὶ μὴν ἄμεινον εἰ ὦ πάτερ, τὸν κόπρον σκαφέα ἐκεῖσε τὸν Αὐγείου, ἢ τούτοις πιμπλάσθαι. ἀπιωμὲν δ' ὅμως. Ph. ἄκουτα μέν, ἀκολουθητέον δὲ κἂν τὰ δόξαντα τῷ πατρί. Er. καταβῶμεν, ὡς κἂν ὀλίγους αὐτῶν ἐπιτρίψωμεν σώφρονας. πῇ δὴ χρὴ τραπέσθαι ὦ φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅπου εἰσίν. ἢ δοκεῖ σοι ὅτι ἐν τῇ Ἑλλάδι. Ph. οὐδαμῶς. ἢ που ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν ὦ Ἑρμῆ. οὔτοι δὲ οὐδὲν ἀπίκηνται πιτίας δέοντες, ἀλλ' ἔνθα πολὺς χρυσὸς, ἢ ἀργυρος ὀρύπεται, ἐκεῖ τὸν ζητητὴν εἰσὶν ἡμῖν. Er. ἀλλ' ἐγὼ σοὶ τὴν Θρᾴκην ἀπιτέον. Herc. εὖ λέγεις, καὶ νὴ πρόσομαί γε ἐγὼ τῆς ὁδοῦ. οἶδα γὰρ τὰ Θρᾳκῶν ἅπαντα, συχνὰς ἐπελθών. καὶ μοι τῶνδε ἡδὴ βαπτόμεθα. Er. πῇ λέγεις; Herc. ὁρᾷς ὦ Ἑρμῆ, καὶ φιλοσοφία; δύο μὲν ὄρη μέγιστα, καὶ κάλλιστα ὁρᾶν ἅπαντων, Αἷμός ὄτι τὸ μεῖζον, ἢ καταπυκὺ δὴ, Ῥοδόπη, πεδίον δὲ ὑποπεπαμένον, πάμφορον, ἀπὸ τῶν ποδῶν ἑκατέρων ἐνδὺς ἀρξάμενον,

hunc laborem non paruum à te confectum iri puta, si tam scelestas, & impudentes beluas excideris. *Herc.* Atqui præstarget, pater, Augiæ simum rursus expurgare, quàm cum his manus conferre: abeamus tamen. *Ph.* Inuita quidem: sed ex patris sententia est sequendum. *Mercur.* Descendamus, vt etiam paucos ex ipsis hodie conteramus. Sed quà eundum est Philosophia? scis enim vbinam sint. Annon manifestum est eos esse in Græcia? *Ph.* Nequaquam, nisi admodum pauci qui rectè philosophantur, Mercuri. At hi nihil Attica paupertate indigent, sed vbi multum aurum aut argentum foditur, ibi nobis sunt quærendi. *Mer.* Ergo rectà in Thraciam est abeundum. *Herc.* Rectè dicis, & viæ dux ero vobis. Noui enim Thracum res omnes, vt pote qui sæpius ad illos accesserim. Et nùc huc mihi flectatis. *Merc.* Quônam ais? *Herc.* Videtis-ne Mercuri, & Philosophia, duos montes, omniùmq; pulchertimos? Maior, Hæmus est, oppositus verò, Rhodope: at campus interiectus, perquam fertilis, ab vtrumq; radice confestim se pandens,

utrique

καὶ πᾶς λόφος βεῖς πάνυ καλὸς ἀνεσηκότας, ὦ ἀμόρφοις ἢ τραχύτητα, οἷον ἀκροπόλεις πολλὰς ὑποκειμένης πόλεως. ἡ πόλις δὲ ἤδη φαίνῃ. Ερ. τὴν Διῶ Ηρακλεις, μεγίστη, καὶ καλλίστη ἁπασῶν. πόρρωθεν οὖν ἀπολάμπει τὸ κάλλος. καί τις ποταμὸς μέγιστος παρομείβεται, πάνυ ἐν χερῶ λαῶν αὐτῆς. Ηρα. Εβερος μὲν, οὗτος. ἤδη πόλις, ἔργον Φιλίππου ἐκείνου. καὶ ἡμεῖς ἤδη θορυβοῖοι, καὶ ὑποφέρομαι. ὥστε ἀποβαίνωμεν ἀγαθῇ τύχῃ. Ερ. οὕτω χρὴ ποιεῖν, ὅπως τὰ θεῖα ἐξιχνευτέον; Ηρα. τοῦτο μὲν, σὺν ἤδη ἔχον ὦ Ερμῆ. κήρυξ γὰρ εἶ. ὥστε σὺ ἂν φθάνοις κηρύττων. Ερ. οὐδὲν τοῦτο χαλεπόν. ἀλλὰ τὰ ὀνόματα τὰ ὑπίσαμαι αὐτῶν. σὺ οὖν ὦ φιλοσοφία, λέγε, οὕστινες ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα θεωρεῖν. Φι. οὐδὲ αὐτὴ μὴν οἶδα τὸ σαφὲς, οἵτινες ὀνομάζονται, διὰ τὸ μὴ ξυγγενέσθαι αὐτοῖς. ἀπὸ δ' οὖν τῆς ἐπιθυμίας, ὡμῶς ἔχειν εἰς τὰ κτήματα, ὰν ἀρ' ἁμάρτοις θεοσκαλῶν κτήσωναι, ἢ κτησίππους, ἢ κτησικλέας, ἢ εὐκτήμονας, ἢ πλουκτήτους. Ερ. οὐ τρέσque colles perpulchros assurgentes, asperitate non deformes, tanquam subiacentis vrbis multas arces: iámque vrbs apparet. *Merc.* Ita pet Iouem Hercules, maxima, omniúmque pulcherrima: cuius pulchritudo eminus resplendet, quin & maximus fluuius illam alluens præterlabitur. *Herc.* Hebrus est, ciuitas verò Philippi illius opus: & iam nos ad terram, & sub nubibus sumus: quare quod fœlix faustúmque sit, ingrediamur. *Merc.* Ita frat. Cæterùm quid faciendum, & quomodo inuestigandæ feræ? *Herc.* Hoc tui muneris iam est Mercuri, siquidem es præco. Ne igitur præconium enuntiare cunctéris. *Merc.* Haud difficile hoc: sed illorum ignoro nomina. Tu igitur Philosophia, dic quo nomine sint compellandi: & signa insuper. *Phi.* Ne ipsa quidem scio certò quomodo vocentur: quia mihi cum ipsis non fuit cõmercium. Cæterùm non aberrabis si eos à possidendi desiderio, Possidonios, aut Possidippos, aut Possicleas, aut Possifundos, aut Possidoros nominaueris. *Merc.* Bene dicis. Sed quinã hi sũ λέγεις. ἀλλὰ τίνες ποτέ εἰσιν,

ἢ τί ἂν πεισθῶσι καὶ αὐτοὶ μᾶλλον ἢ καὶ ἀκοῦσαι, καὶ τί ἂν ἐρεῖν θέλοιεν. Ἄνδρες, ἆρ' οὖν ἔχετε ἡμῖν ὦ ἄνδρες εἰπεῖν, ἃ σὺ ὦ Συλῆσι, εἰ πῶς βέλτιον γένοιτο ἅμα εἰδῆτε, καὶ τινα γυναῖκα ἐν χερὶ κεκραμένην εἰς τὸ λακωνικὸν, ἀφρόγυμνον, καὶ κομιδῇ ἀνδρείκελον; Φι. παπαῖ. τὰ ἡμέτερα οὗτοι ζητοῦσι. Αν. πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γὰρ σκῆπτοι ἅπαντες. ἡμεῖς δὲ, τὴν γυναῖκα μάλιστα μέμψῃ, ἐπειδὴ σημαίνων ἐς αὐτὴν ἐστιν ὁ, κἀγὼ τοῦτο καὶ ζητοῦμεν αὐτούς. τοιγαροῦν ὁ ἅμα κηρύττωμεν. εἴ τις ἀνδραποδοπαλαγωνικὸν, ἀπὸ Σινώπης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον, οἷον ἀπὸ κτημάτων, ὕπωχρον, ἐν χερὶ κουρεῖαν, ἐν γνοφερῷ βαδὴν, πῆραν ἐξημμένον, καὶ βιβλίδιον ἀμπεχόμενον, ὀπίσθιον, ἄμουσον, βαρυτώνητον, λαλίδιον, μιμνύεται ὅτι ῥητῷ αὐτοῦ ὁμῶ. Δεσπ. νοῶ οὗτος, ὁ κηρύττεις. ὡς σκεῦός γε ὄνομα ἦν παρ' ἐμοὶ, Κανθαρεύς. καὶ ἐκόμα ὁ, καὶ τὸ γνοφερὸν ἐπῆλτο, ἢ τὴν χλαῖναν ἐμοὶ ἐπώσατο. ἀπεκείρετο γὰρ ἐν τῷ γραδείῳ κἀδημοῦτο, ὀπίσω πεσὼν τοῖς ἱματίοις τ' ἀγκύλου ἐπαιδεῖ. Φι. σκῆπτος αὐτός ὅστις ὁ διώκτης ὁ ἐμός.

qui & ipſi circunſpectant? atque accedunt, & videntur aliquid velle loqui. *Vir.* Poſſetis-ne, ô viri, vel tu optima nobis dicere, num tres præſtigiatores vnà videritis, & mulierem Laconicè abraſam, aſpectu maſculo, & planè virili. *Ph.* Papæ! hi nos quærunt. *Vir.* Quomodo vos? Etenim Fugitiui illi omnes: nos autem mulierē potiſſimùm quærimus, ab ipſis mancipatam. Intelligetis autem curnam ipſos quæramus. Nunc igitur ſimul præconiū pronuntiemus. Siquis mancipium Paphlagonicum, ex Sinopenſibus barbaris, tali nomine, quale à poſſeſſionibus inponitur, ſubpallidū, ad cutim tonſum, barba horridum, pera inſtructum, lacerna indutum, iracundum, ineruditum, voce aſperum, maledicum, certa libertate viuens, indicato. *Ionic.* Heus tu intelligo, quod prædicas mancipium. Illi enim apud me nomen erat, Scarabeus: comam autē alebat, & barbam auellebat, meamque artem norat. Nam in ſullonica officina ſedens, tondebat quicquid floccorū in veſtibus ſuperfluū efflorescit. *Ib.* Ille ipſe ſeruus tuus eſt:

ἀλλὰ γὰρ φιλοσόφῳ ἔοικεν, ἀκριβῶς ἑαυτὸν ὑπογράψας. Δεσπ. ὦ τῆς τόλμης. ὁ Καρδαρεὺς φιλοσοφεῖ φησιν. ἡμῶν δ', ὦ δεῖς λόγος. ἀμέλει ἅπαντας εὑρή- A σομεν. ξυνίησιν γὰρ ὡς φησι αὐτῶν. Φι. τίς δ' οὗτος ἄλλος ὁ παρεισιὼν ὅστις ὦ Ἡράκλες, ὁ καλὸς, ὁ τὴν κιθάραν; Ἡρ. Ὀρφεύς ἐστι, σύμπλους ἐμοὶ τῆς B ἀργοῦς ἐμὸς, ἥδιστος κελευστῶν ἁπάντων. ᾠδὸς γοῦν τὴν εὐδιὴν ἄυτῆς, ἥκιστα ἐκάμνομεν ἐρέττοντες. χαῖρε ὦ ἄριστε, καὶ μετάπεμπε Ὀρφεύ. σὲ γὰρ ἐπιλελή- C σμεθα. Ὀρ. καὶ ὑμεῖς γε ὦ φιλοσοφία, καὶ Ἡράκλες, καὶ Ἑρμῆ. ἀλλὰ καιρὸς ἀποδιδόναι τὰ μίσθια, ὡς ἔγωγε πάνυ σα- D φῶς οἶδα ζητοῦντα. Ἑρ. οὐκοῦν δεῖξον ὦ παῖ Καλλιόπης ἔνδα ἐστί. χρυσίου γὰρ οὐδὲν ὑμᾶς δεῖ, σοφὸς ὤν. Ὀρ. εὖ ἴσθι. ἐγὼ δ', τὴν δ' οἰκίαν δείξαιμ' ἂν ὑμῖν, ἐνθα οἰκεῖ. αὐτὸν δ' οὐκ ἂν, ὡς μὴ κακῶς E ἀκούοιμι παρὰ αὐτοῦ. μισῶ γὰρ ὡς ἀληθῶς λυπεῖν, καὶ μόνον τοῦτο ἐκμεμελέτηκε. Ἑρ. δεῖξον μόνον. Ὀρ. αὕτη πλησίον. ἐγὼ δ' ἄπειμι ὑμῖν ἐκπεσών, ὡς μὴδ' ἴδοιμι αὐτόν.

at nunc Philosopho similis, qui accuratè in fullonia se poliuit. Dem. Proh audaciam! Scarabeus philosophatur, inquit. Nostri autem, nulla est ratio. Omnes vtique inueniemus, siquidē hæc intelligit, vt ait. Phi. Sed Hercules, quisnam est hic alius qui accedit, pulcher, citharam gestans? Herc. Orpheus est, qui mecum in Argo nauigauit, nauticorum hortatorum omnium iucundissimus. Nam ad cantum ipsius, non fatigabamur remigantes. Salue optime, & perquā canore Orpheu, siquidem Herculis non es oblitus. Orph. Vos quoque saluete Philosophia, Hercules, & Mercuri. Sed tempus est vt mihi detis indicinæ præmium: ego enim planè noui quem quæratis. Merc. Quin ostende Calliopes fili, vbinā sit. Auro enim non indiges, sapiens cùm sis. Orph. Recte dicis: sed ego domum quidē in qua habitat vobis indicabo: ipsum verò minimè, ne apud eum malè audiam. Ftenim est summè scelestus, ac vni huic rei studet. Merc. Ostende solùm. Orph. En proxima hæc. Ego verò procul à vobis abeo, ne videam ipsum. Merc. Attende, Annon mulieris vox Ep. ἐπόχες. οὐ γυναικός ἐστι

σανὰ, ῥαψῳδούσης τί τῶν Ομήρου; Φι. νὴ Δία. ἀλλ' ἀκούσωμεν ὅ, τι ἂν λέγει. Δεσ. ἐχθὲς γάρ μοι κύπτος αὐτὴ ὁμοῦ αἰδοῖα πύλησιν, ὃς χρυσὸν φιλέει μᾶλ' ἐν ἔρεσι, ἄλλο δ' ἔπεσι. Ερ. ἀκούω· ἀλλὰ Καύθαρόν σοι μισητέον, ὃς ξεινοδόκον κακὰ ῥέζει, ὅταν φιλότητα παρίῃ. Υπο. περὶ ἐμοῦ τοῦτο τὸ ἔπος, οὐ γὰρ γυναῖκά μ' ἔχετο ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπεδεξάμην. Δεσ. οἰνοβαρὴς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο, οὔτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐν βουλῇ, θρασὺς ἀκειτόμυθος, κάκων παιδευτὴς κολοιῶν. μαλ', ἀτὰρ οὐ χὠ κόσμον ἐειζόμενος βασιλεύσω. Διαπ. οἰκότως τὸ κατοφάτου τὰ ἔπη. Δεσ. σφέδρα κύων, ὅπποτ' ἦ λέων, μισῶ χἠμίεσα, δεινὸν ἀπονεύουσα, πείσω κυνὸς ἀγχίσου ὁρμήν. Υπο. οἴμοι γοάων, ὅσα πέπονθας ὑπὸ κυνῶν τοσούτων. ταχὺ δ' αὐτὴν ἐγὼ κύσιν ἀπ' αὐτῶν. Ερ. Σαρῖνε, Κέρβερόν τινα τέξεταί σοι, ἢ Γηρυόνην, ὡς ἔχει ὁ Ηρακλῆς ὕπνος αὖθις πίνων. ἀλλὰ χρὴ παρεῖναι. ἆρα ἐνδὺς δεῖ κοπίειν τὴν ᾠδήν. Διαπ. ἔχω σιωπῶ

A

B

C

D

E

est, aliquid ex Homero recitantis? Pa. Ita per Iouem. Sed quid dicat, audiamus. Fug. Non minùs hunc odi, nigri quàm limina Ditis, Qui colit aurum animo, & simulat contraria verbis. Merc. Proinde odio habendus tibi Cantharus, Hospitis offensor, & se præbentis amicum. Mart. De me hoc carmen, cuius vxorem abduxit, quia ipsum receperam. Fug. Ebrius, atque canis facie, sed pectore ceruus, Consilio ignauus, sed longè ignauior armis, Thersites vecors, prauárúmque optima pica, Regibus illicitè, & frustra contendere suetus. Dem. Iure execrandi hæc verba sunt. Fug. Prima canis postrema leo, media ipsa Chimæra, Horrendum exhalans animũ trini canis acris. Mart. Hei mihi vxor qualia perpessa es à tot canibus. Quin ex illis ipsam concepisse dicunt. Merc. Confide, Cerberum tibi, aut Geryonem pariet: vt Hercules iste alium laborem rursus habeat. Sed accedunt, ita vt fores pulsare non sit opus. Dem. Teneto te Canthare: siles iam?

Καύθαρε. νῦν σιωπᾷς; ἐγὼ

ἰδωμὲν ἃ πτάσει ἡ πήρα ἔχει. θερμοὺς ἴσως, ἢ ἄρτου ῥύπος. Ερ. οὔ μὰ Δία, ἀλλὰ ζώνιον χρυσίου. Ηερ. μὴ θαυμάσῃς. κυβικὸς γὰρ ἔφασκεν εἶναι τοτὲ μὲν ἐν τῇ Ελλάδι. ἐνταῦθα δ', χρυσίππιος ἀκριβῶς. ὅτι τοι γαροῦν Κλεάνθην οὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψει. κρεμάσεται γὰρ ἀπὸ τοῦ πώγωνος, ὕπτιος ὤν. Διαπο. σὺ δ' ὦ κακὲ, οὐ Λεκυθίων οὑμὸς δεσπότης τυγχάνεις ὤν; οὐθήσω ἄλλος. ὦ τὸ γέλωτος. εἶτα τί οὐκ αὖ χθὲς τοι καὶ Λεκυθίων φιλοσοφεῖ; Ερ. ὁ τέττος δ' οὗτος ἀδέσποτος ὑμῖν ὅτι; Διαπο. οὐδαμῶς, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ, ἐκὼν ἀφίημι αὐτὸν ἀπολωλέναι. Ερ. ὅπη τί; Διαπο. ὅτι δεινῶς τῶν πονηρῶν ἀλεξίκακος ἦν. τὸ δ' ὄνομα, Μυρμηκίωνα αὐτὸν ἐκαλοῦμεν. Ερ. Ηρακλεῖς ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπειτα πήρα, καὶ βάκτρον, καὶ αὐτὸς ἀπόλαβε τὴν γυναῖκα σύ. Υπο. μηδαμῶς. ἀλλ' ἀπολάβοιμι βιβλίον μοι τῶν παλαιῶν κύνων. Ερ. πῶς βιβλίον; Υπο. ἔστι τί ὦ γαθὲ, τετράφωνος βιβλίον. Ερ. οὐδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ καὶ τετράλλης τῶν κωμικῶν ἦν. Δερ. σὺν

age videamus quid habeas in pera, fortè lupinos, aut fruſta panis. *Merc.* Minimè per Iouem: ſed zonam auream. *Herc.* Ne mireris. Nam in Græcia Cynicum ſe eſſe dicebat, ſed hic eſt planè Chryſippeus. Quare Cleanthem ipſum non diu pòſt videbit. Nam cùm ſit adeò ſceleſtus, à barba ſuſpendetur. *Dem.* Tu verò nequam, nonne es Lecythio meus fugitiuus? certè non alius. O rem riſu dignam! quid non fiet? etiam Lecythio philoſophatur? *Merc.* Nunquid tertius ille domino caret? *Dem.* Minimè: verùm ego dominus, ſponte ipſum in malam rem dimitto. *Merc.* Quorſum? *Dem.* Quia tetertimè fœtet: eúmq; Vnguentodorũ appellabamus. *Mer.* Hercules malorum depulſor, audiſ-ne? deinde pera, & baculum: atqui tu vxorem recipe. *Mart.* Minimè, non ſi reciperem priſcum librum in vtero gerentem. *Merc.* Quomodo librum? *Mart.* Quidam, ô bone, triceps eſt liber. *Merc.* Nihil abſurdum ſiquidem vnus ex Comicis trigaleatus. *Fur.* Tuum eſt, Mercuri dehinc iudicare.

ὦ Ερμῆ διακρίνειν τὸ μὴ τοῦτο.

Ερ. οὕτω μοι δοκεῖ. τὰ δὲ τῶν μὴ τέρας, μὴ ϑ ὁλυκέφαλον τέκῃ, οἴχεσθαι παρὰ τὸν ἄνδρα ὑπόπτερα εἰς τὴν Ἑλλάδα. τὼ δύ ϑ τούτω τὼ δραπέτα, παραδοθέντε τοῖν δικαστοῖν μαστιγοῦσθαι ἀ πρέπει, τὸν μὲν, ἀποπλύνειν τὰς ῥυπώσας τῶν ὀθονῶν, τὸν δὲ Λυδιάνα. τὸν Μυρέψιον ϑ, αὖθις ἀκανθαι τῶν ἱματίων τὰ διεῤῥαγότα, μαλάττειν τε σκύτεσι μαστιγωθέντα. ἔπειτα καὶ τὸν παραδοθῆναι τοῖς πιπωτοῖς, ἐς ἀπόλοιτο παραπλόκαμος ταφρευτὰ ῥυπώσῃ σκοτὶ, καὶ γυναικεία τῇ πίπῃ. εἶτα ἐς τὸν Αἴμονα ἀναχθέντα γυμνὸν, ὀπὶ τῆς χάνος μόνον συμπεπλεγμένον τὸ πόδε. Δρα. οἴμ τῶν κακῶν, ὁποτοί. παπαπαπαῖ. Δαπο. τί τοῦτο παρεντύνῃ τῶν βαρικῶν οὐ διαλόγων; ἀλλ' ἀκολούθει παρὰ τὸν πιπωτοὶ ἤδη, ἀποδυσάμενος πέτασον μὲ τὴν λεοντῆν, ἐς γνωσθῇς ὄνος ὤν.

Merc. Ita mihi videtur. Vt hæc mulier, ne pariat monstrum multiceps, ad virum in Græciam reuertatur: atque hi duo fugitiuuli dominis traditi, discant quæ antea: Lecythio quidem sordidos abluere panniculos: Vnguentodorus autem, lacera vestimenta resarcire, priùs quidem malua flagellatus. Deinde vt etiam hic tradatur picatoribus, vt pereat vulsus primùm: insuper pudenda, & muliebri pice inquinetur: deinde nudus in Hæmum sublatus, vinctis pedibus in niue maneat. *Fu.* Heu malorum ah ah, papæ, cheu. *Dem.* Quid hoc est, tragicas voces interseris? Sed ad picatores iam sequere, exuta priùs pelle leonina, vt asinus esse cognoscaris.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ.
Ιερεὺς, ἢ Κρόνος.

SATVRNALIA.
SACERDOS, ET Saturnus.

ARGVMENTVM.

Lucianus ritum & originem Saturnaliorum tradit hoc Dialogo, vbi fingit Sacerdotem & Saturnum colloqui: quorum alter quidem diuitias à Deo poſtulat: alter autem, dum diuitias largiri, ſua poteſtatu eſſe negat, interea quatenus ipſe regnet, & quid præſtare ſolcat, denique cur hoc feſtum inſtitutum ſit, exponit: refutata interim etiam fabula, qua de liberis deuoratis & amiſſione regni, & captiuitate ipſius vulgo iactatur.

ΙΕΡΕΥΣ.

Κρόνε, σὺ γὰρ ἔστιν ὡς ἄρχων τὸ γε νῦν εἶναι, καὶ σοὶ τίθυται, ἢ κεκλλίεσται παρ' ἡμῶν, τί αὖ μάλιστα ἐπὶ τῶν ἱερῶν αἰτήσας λάβοιμι παρὰ σοῦ; Κρο. Τοῦτο μὲν αὐτόν σε καλῶς ἔχει ἐσκέφθαι, ὦ, τί σοι ξυμφέρον, εἰμὴ ἢ μαντικὸν ἅμα ἐθέλοις εἶναι τὸν ἄρχοντα εἰδέναι τί σοι κάλλιον αἰτεῖν. ἐγὼ μὲν τοσαῦτα δίδωμι, ὡς ἀφθονέστατα πρὸς τὴν εὐχήν. Ιε. ἀλλὰ πάλαι ἔσκεμμαι. ἐγὼ γὰρ τὰ κοινὰ ταῦτα, ἢ πρόχειρα, πλοῦτον, ἢ χρυσὸν πολὺν, καὶ ἀνδρῶν

SACERDOS.

Ic mihi Saturne, quando tu quidē hoc tēpore regnare videris, tibi & ſacrificatum, & litatum eſt à nobis, quid potiſſimùm pro immolatis hoſtijs, abs te poſtulatum feram? *Sa.* Iſtud quidem te ipſum decet perpendere, quid optare debeas: niſi vis vt princeps etiam ſit vates, vt norit, quid libentiùs peras. Cæterùm ego, quantum facultas ferat, annuam tuis votis. *Sa.* Quin iſtud iam olim perpendi. Nam communia hæc, & paſſim obuia, videlicet opes, multam auri vim, vtque viris

βασιλεῦσαι, καὶ αἰδοίας πολλὰς κεκτῆσθαι, καὶ ἐσθῆτας ἐυανθεῖς, καὶ μαλακὰς, καὶ ἄργυρον, καὶ ἔλεφαντα, καὶ πάλλακας, ὁπόσα τίμια. τούτων οὖν ὧν ἄρισε Κρόνε, δίδου μοι, ὡς τι καὶ αὐτῶν ἀπολαύσω τῆς σῆς ἀρχῆς, μὴ ἡμισυν εἶναι μόνον αὐτὸν διὰ παντὸς τοῦ βίου. Κρ. ὁρᾷς; οὐ κατ' ἐμὲ τοῦτο ἤτησας. οὐ γὰρ ἐμὸν διανέμειν τὰ τοιαῦτα. ὥστε μὴ ἄχθου, εἰ ἀτυχήσεις αὐτῶν, ἀλλ' ἄπιθι πρὸς τὸν Δία, ὁπόταν εἰς ἐκεῖνον ἡ ἀρχὴ περιέλθῃ μετ' ὀλίγον. ἐγὼ δὲ ἐπὶ ῥητοῖς παραλαμβάνω τὴν διωκησιν. ἑπτὰ μὲν ἡμερῶν ἡ πᾶσα βασιλεία. ἐν ταύταις ἐκπεσούμενος τούτων ἥκω, ἰδιώτης ἐυθὺς ἐκ, καὶ πολὺς δήμου εἷς. ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἑπτὰ, οὔτε δικάζειν μοι συγχωρήσεται, πίνειν δὲ, καὶ μεθύειν, καὶ βοᾶν, καὶ παίζειν, καὶ κυβεύειν, καὶ ἀρχόντας καθίσαι τοὺς οἰκέτας ἐυωχεῖν, καὶ γυμνὸν ἄδειν, καὶ χρυσοῦν ἀστράγαλον. ἐνίοτε δὲ καὶ ὑδρορροοῦντα. ἐνίοτε δὲ καὶ ὑδρορροεῖν, καὶ ἀσβόλῳ κεχρισμένον τὸ πρόσωπον. ταῦτα ἐφεστῶτι μοι

imperem, & mancipia multa possideam, splendidas vestes & delicatas, argentum, & ebur, denique quicquid est pretiosum. Hæc igitur mihi da, optime Saturne, vt & ipse nonnihil emoluméti ex tuo sentiam imperio, ne ue solus per omnem vitam earum rerum sim expers. *Sat.* Viden? Hoc postulas quod meæ facultatis non est. Neq; enim meatum est partium ista distribuere: quare né graviter feras, si quæ petis, non assequeris. Sed ista à Ioue postulato, quum ad eum imperij vices veñerint, id quod breui futurum est. Nã ipse certis conditionibus imperium accipio. Est autem imperiũ meum septem duntaxat dierum, quorũ si ius exceſſero, priuatus ilico reddor, & ex plebe vnus. Nec in his septem diebus, serium quippiam, aut publicum tractare, mihi concessum est. Verùm potare, inebriari, vociferari, ludere, talos iacere, creare reges, famulos in cõuiuium adhibere, canere nudum, lasciuo corporis motu saltitare, nonnunquam & in gelidam aquam præcipitem dare, facie fuligine oblita. Hæc vti faciam permissum est: sed magna illa, puta

ποιεῖν, τὰ μεγάλα δὲ ἐκεῖνα,

ἢ πλοῦτον, ἢ τὸ χρυσίον, ὁ Ζεὺς διαδίδωσιν ὅῖς ἂν ἐθέλῃ. Ιε. ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνος ὦ Κρόνε ῥᾳδίως, ἢ ταχέως. ἐγὼ γοῦν ἤδη ἀπεκάμνησα, αὐτὸν μεγάλῃ τῇ φωνῇ. οὐδ' ὧς ἐπαίει τοπαράπαν. ἀλλὰ τὴν αἰγίδα ἐπισείων, ἢ τὸν κεραυνὸν ἐπαναστενόμενος, δεινὸς ἐνορᾶν, ἐκπλήττει τοὺς ἐποχλοῦντας. ὧν δέ ποτε ἢ ἐπινεύσῃ τινὶ, καὶ πλούσιον ποιήσῃ, πολὺ τὸ ἄκριτον ἐνταῦθα, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἐνίοτε, καὶ σωφρόνων ἀφείς. ὁ δ', παμπονήρους τε, ἢ ἀνοήτους αὖ δεήσῃ τοῦ πλούτου, μαστιγίας, ἢ ἀδεσμώτους τοῖς πλείστοις αὐτῶν. πλὴν τάχ' σοι δώσατα ἐθέλω εἰδέναι, τίνα ταῦτά ἐστιν. Κρο. οὐ μικρὰ ὅλως, οὐδὲ παντάπασιν ὀλιγαρκοῦντα, ὡς ἐξῆς τὴν δύναμιν ἀξιάζεσθαι τῆς ὁρμήσεως ἀρχῆς, εἰμί σοι γε μικρὸν δοκεῖ τὸ νικᾶν κυβεύοντα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς πλὴν μονάδα κυλιομένου τοῦ κύβου, σὲ δ' ἐξάδα ὑπερφαίνω ἀεὶ φαίνεσθαι. πολλοὶ γὰρ ἐς κόρον ἀπὸ τοῦ τοιούτου ἐπεστήσαντο, οἷς ἴλεως, ἢ φορὰς ὁ κύβος ἐπινεύσει. οἱ δὲ, ἔμπαλιν γυμνοὶ ἐξενήξαντο, σωτηρίοντος αὐτοῖς τοῦ σκάφους,

diuitias & aurum, Iupiter ipſe, quibus lubet, dilargitur. *Sat.* At non facilè, Saturne, & expeditè id facit: adeò vt me iam vox defecerit, magno clamore hæc ab illo flagitantem. At is nihil prorſus audit: verùm ægidem obuibrans, ac fulmen intentans, toruúmque obtuens, pauçfacit inſtantes. Quòd ſi quando etiam annuerit alicui, diuitémque reddiderit, mirum quàm id nullo delectu facit, vt aliquotiès præteritis probis, ac ſapientibus viris, ſceleratis ac ſtultis hominibus opes offũdat, verberonibus atque effœminatis, cuiuſmodi ſunt pleriq; iſti. Quanquam equidem cupio cognoſcere, quænam ſint iſta poteſtati tuæ permiſſa. *Sat.* Haudquaquam parua, neque omnino contemnenda, ſiquis vniuerſi imperij vim expendat: niſi fortè tibi parum videtur eſſe, vt in talorum ludo vincas, cúmque cæteris alea in vnionem voluatur, tibi ſenionem ſemper in ſummo latere oſtendat. Nam hinc ſibi plerique victum parant ad ſatietatem, quibus benigna & proſpera annuerit alea. Alij contrà, nudi enatant, fracta ipſis ad tam

πεὶ οὕτω μικρῷ ἅρματι τῷ κύβῳ, καὶ μὴν καὶ πεῖν ἐς τὸ ἄδηλον, καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἄλλου δόξαι ἅμα ἐν τῷ συμποσίῳ, ἢ διακωλύσαι τὸν μὲν ἄλλοις ἐς τὸ ὕδωρ ἐμπεσεῖν. τοῦτο γὰρ τυραννίδος τῆς ἀδίκου διακονία. σὺ δ', καὶ αὐλήσαι καλλίτικον, καὶ πεῖν ἀφαιρεῖσθαι τὸν ἀλόντα. ὁρᾷς ὅλικον τὸ ἀγαθόν, ὃ μὴ καὶ βασιλεῖ μόνον ἐν ἀπόροις γενέσθαι, τῷ ἀσφαλῶς κρατῆσαντι, ὡς μήτε σπασθέντος γελοῖα σπάσματα, καὶ αὐτὸς σπάσαι ἔχοις, τῷ μὴ, αἰσχρόν τι πεῖ αὐτὸ ἀναβοῆσαι. τῷ δ', γυμνὸν ὀρχεῖσθαι, καὶ ἀρώμενον τὴν αὐλητρίδα, τοῖς τῶν οἰκίων περιελθεῖν; πῶς οὐχὶ ἢ ταῦτα δείγματα μεγαλοδοξίας τῆς ἐμῆς; εἰ δ' τὸ μὲν ἄληθῆ, μὴ βέβαιον γίγνεσθαι τὴν τοιαύτην βασιλείαν αἰτιάσῃ, ἔχομεν ποίησιν, ὁρῶν αὐτὸν ἐμὲ τὸν ταῦτα διαπίνοντα ὀλιγοχρόνιον τὴν ἀρχὴν ἔχοντα. τούτων δ' οὖν ἃ μοι δοκεῖ, δοῦναι τῶν πολλῶν, τὸ ἄρχειν, τὸ ἄδειν. καὶ τῶν, ἃ κατεσθίομεν μετ' ἐμοῦ, διαρρῶν αὖτις, ὡς ἡμῖν τοῖς οὐδὲν διδιξομένοις

exiguum scopulum, aleam puta, naui. Præterea quàm suauissimè bibere, ac modulatiùs alio videri canere in conuiuio: & ex ministris alios in aquam deijci (nam ea pœna est parum dextrè ministranti) te verò victorē egregium pronuntiari, & ei quem viceris præmia præripere. Vide quantum sit bonum, quòd etiam rex solus omnibus præficeris, talis victor, vt non solùm ipse nō feras ridicula imperata, sed etiam alijs imperare possis ipse: huic vt turpe aliquid de se ipso vociferetur: illi vt saltet nudus, & sublata in humeros tibicina, ter domum obambulet? Annon hæc quoque munificentiæ meæ non exiguæ sunt argumenta? Quòd si causaberis regnum hoc nec verum esse, nec stabile, insciteè feceris, quum videas me ipsum, qui ista dilargior, exigui temporis imperium tenere. Ex his igitur, quæ meæ est facultatis præstare, nempe taxillis, regnando, canendo, & reliquis quæ modo recensui, audacter à me petito, nihil veritus, ne te ægide, aut fulmine territem,

Is. ἀλλ' ὦ πατέρων ἄριστε, τῆς μὲν τοιούτων, οὐ δέομαι. σὺ δ', ἀλλ' ἐκεῖνό μοι ἀπόκριναι, ὃ μάλιστα ἐπόθουν εἰδέναι. καί μοι λῷον ἔσται σοὶ, ἐκγελῶν ἴσῃ τὴν ἀμυδρὰν ἀποδιδοὺς χάριν ἀντὶ τῆς θυσίας, καὶ σοὶ τὰ λοιπὸν ἀφίημί σοι τὰ χρέα. Κρ. ἐρώτα μόνον. ἀποκρινοῦμαι γὰρ, ἢν εἰδὼς τύχω. Is. τὸ μὲν πρῶτον ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ ταῦτ' ἔστιν, ἃ περὶ σοῦ ἀκούομεν, ὡς κατέδοιτε τὰ γιγνόμενα ὑπὸ τῆς Ῥέας, ἐκείνη δ' ὑφελομένη τὸν Δία, λίθον ὑποβαλλομένη αὐτὴ τῷ βρέφους, ἔδωκέ σοι καταπιεῖν. ὁ δὲ, εἰς ἡλικίαν ἀτιχόμενος, ἐξήλασέ σε τῆς ἀρχῆς πολέμῳ κρατήσας. εἶτα εἰς τὸν τάρταρον φέρων ἐνέβαλε, πολλὰς αὐτόν σε, καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὑπέσυρε μετὰ σοῦ παρετάξατο. Κρ. εἰ μὲν ἑορτίου ὦ οὗτος ἥκομεν, καὶ μεθύειν ἐχρῆν, καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξουσίας, ἴσως ἄν, ὡς ὀργίζεσθε μοι ἐρωτήσας, οὐκ αἰδεσθεὶς πολλὰ οὕτω, καὶ προσβύτην θεόν. Is. κἀγὼ ταῦτα ὦ Κρόνε, οὐ παρ' ἐμαυτοῦ φημι, ἀλλ' Ἡσίοδός καὶ Ὅμηρος, ἐκεῖνα γὰρ εἰπεῖν ὅτι καὶ ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι χαλεπόν,

Sat. At ô Titanum optime, istis mihi nihil est opus. At mihi id responde, quod maximè cupiebam scire. Quod si mihi dixeris, sat magnam gratiam pro victima mihi rependeris: & in posterum debita condono tibi. *Sat.* Roga modò, equidem respondebo, si sciuero. *Sat.* Primùm quidem illud, vera-ne hæc sint quæ de te audimus, te solitum edere liberos ex Rhea tibi nascentes, eam verò clam subducto Ioue, lapidem infantis loco suppositisse, quem tibi dedit deuorandum. Deinde adultum puerum, te bello victum, regno expulisse: mox vinculis iniectis in Tartara præcipitasse, cum omnibus copijs auxiliaribus, quæ tecum in acie steterant. *Sat.* Heus tu nisi festum celebraremus, & liceret inebriari, atque impune dominos conuitijs incessere, cognosceres, irasci saltem mihi concessum esse, qui talia roges, nihil reueritus adeò canum, ac senem Deum. *Sat.* At ego hæc, Saturne, non ex me ipso dico. Quin & Hesiodus, & Homerus, nolo enim dicere, reliqui propè mortales omnes,

ταῦτα πιστεύεσι περὶ σοῦ.
Κρ. οἶει γάρ τι τὸν πτωχὸν ἐκεῖνον, τὸν ἀλαζόνα, ὑγιὲς τι φρονεῖν ἐμοῦ εἰδέναι; σκόπει ὃ οὗτος. ἦ δ' ὅστις ἄνθρωπος, ὃ μὴ θεὸν ἐᾷ, τοιαῦτα μαίνεται ἂν ἰκὼν αὐτὸς καταφαγεῖν τὰ τέκνα, εἰμή τις Θυέστης ἦν, καὶ ἀσπάζεται ἀδελφὸν πεπιστευκώς, καθ' ὃ καὶ τοῦτο γ' ἂν εἴη, πῶς ἀγνοήσει λίθον αὐτὶ βρέφους ἐδόντα; εἰ μὴ ἀπάλαμνος εἶ τὸν ὀδόντας; ἀλλ' ὅτι ἐπολεμήκαμεν, ὅτι ὁ Ζεὺς βίᾳ τὴν ἀρχὴν ἀπείλετο, ἐκόντος δέ μου παραδόντος αὐτῷ, καὶ ὑπεξελθόντος ἄρχειν. ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἐπίδημαι, ὅτι ἐν τῷ ταρτάρῳ εἰμί, καὶ αὐτὸς ὁρᾷς ὦμαι, εἰκὸς τυφλὸς ὤσπερ Ὅμηρος εἶ. Ις. τί παθὼν ὁ σὸς Κρόνος, ἀφεὶς τὴν ἀρχήν; Κρ. ἐγώ σοι φράσω. τὸ μὲν ὅλον, γέρων ἦδη, καὶ ποδαγρὸς ὑπὸ τοῦ χρόνου ὤν, διὸ καὶ πεπηδηκέναι οἱ πολλοὶ εἴκασιν, ὃ δὲ ἱκανὰμοὶ διαρκεῖν πρὸς ἅπαντα τὰ πολλὰ ἀδικήματα τῶν νεῶν, ἀλλ' ἀεὶ ἀναδεῖν ἔδει ἄνω, καὶ κάτω, τὸν κεραυνὸν διαρρίπτοντα, τοὺς ἐπιόρκους, καὶ ἱεροσύλους, καὶ βιαίους καταφλέγοντα. καὶ τὸ πρᾶγμα παῦν ἐγγώδες ἦν, καὶ γαυρικόν. καὶ ἐξίστην ἤδη εὐπειθῶν

eadem de te credunt. *Sat.* Num putas pastorem illum superbum, sani aliquid de me sciuisse? Rē ad hunc considera modum. Est-ne quispiam homo, non dicā Deus, qui possit suos ipse liberos lubens deuorare: nisi siquis esset Thyestes qui ab impio fratre circunuentus comederet? At hoc quidem esto: quī nesciret se infantis loco lapidem comedere, nisi dētibus dolere nō posset? Imò neq; bello conflixim⁹, neque Iupiter imperiū per vim occupauit: sed ego illi rerum administrationem vltro tradidi, imperiō q; cessi. Porrò neq; victū esse me, neque in Tartaro esse, vel ipse vides opinor, nisi oculis captus es, quemadmodum Homerus. *Sat.* Sed quid tibi accidit, Saturne, vt imperiū deponeres? *Sat.* Ego tibi dicā. In summa cùm iam senex essem, & ob ætatē podagrosus, quo factū est vt iniecta mihi fuisse vincula pleriq; finxerint, impar eram viribus ad tam multa huius ætatis facinora puniēda: nam erat assiduè mihi sursū ac deorsū cursitandū obarmato fulmine, quo sacrilegos, periuros ac raptores exurerē: erat q; negotiū plenum laboris, quódq; iuuenē desideraret. Itaq; mihi consulens, Ioui locum de-

τῷ Διΐ. καὶ ἄλλως ἤ, καλῶς ἔχειν ἐδόκει μοι, διανέμαντα τοῖς παισὶν ἅσα τῇδὲ ἀρχῇ, αὐτὸν εὐωχεῖσθαι τὰ πολλὰ ἐφ' ἡσυχίας, ὅτι τοῖς εὐχομένοις χρηματίζοντα, ὅτε τοῖς τὰ ναυτικὰ αἰτουμένοις ἐνοχλέμενον, ὅτε βροντῶντα, ἢ ἀστράπτοντα, ἢ χαλάζαν ἐνίοτε βάλλειν ἀναγκαζόμενον, ἀλλὰ φοιτβυτικόν τινα τοῦτον ἥδιον βίον διάγω, ζωρότερον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἡλικιώταις συμποσιολογῶν. ὀλίγα ἄρχει, μυεῖα ἔχων πράγματα. πλὴν ὀλίγας ταύτας ἡμέρας, ἐφ' οἷς εἶπον, ὡσὶ ξελεῖν μοι ἔδοξε. καὶ ἀναλαμβάνω τῇδὲ ἀρχῇ, ὡς ἂν ὑπομνήσωμι τοὺς ἀνθρώπους οἷος ἐγὼ ὁ ἐπ' ἐμοῦ βίος, ὁπότε ἄπορα, καὶ ἀνήροτα πάντα ἐτύγχανε αὐτοῖς, οὐ σάκχος, ἀλλ' ἕτοιμος ἄρτος, καὶ κρέα ἐσπευασμένα. καὶ ὁ οἶνος ἔῤῥει ποταμηδὸν, καὶ πηγαὶ μέλιτος, καὶ γάλακτος. ἀγαθοὶ γὰρ ἦσαν, καὶ χρυσοῖ ἅπαντες. αὕτη μοι ἡ αἰτία τῆς ὀλιγοχρονίου ταύτης δυναστείας. καὶ διατοῦτο ἀπίστα χρῶτος, καὶ ὠδὴ, καὶ παιδιὰ, καὶ ἰσοτιμία πᾶσι, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις.

Præterea rectè facturus mihi videbar, ſi imperio liberis meis diſtributo, ipſe per otium genio plerunque indulgerem, nec vota facientibus reſpondendo, nec moleſtiam à contraria petentibus ferendo, neque tonãdo, aut fulgurando, neque grandinem aliquoties neceſſariò immittendo. Sed ſenilẽ hanc ac iucundiſſimam dego vitã, meracius nectar bibendo, & cum Iapeto, reliquiſque æqualibus Dijs confabulãdo. At regnat quidem ille mille diſtrictus negotijs: niſi quòd hos pauculos, quos dixi dies mihi viſum eſt excipere, in quibus recipio principatũ, vt mortalibus in memoriam reducam, cuiuſmodi fuerit me regnante vita, quum citra ſementem, citráque arationem cuncta illis proueníerent. Haud tum quidem ariſtæ, ſed panis paratus, carnes apparatæ, ac vinum fluminis inſtar manabat, tum fontes mellis, lacteíſque, propterea quòd mortales omnes erant probi, & aurei. Hæc cauſa eſt, cur exigui temporis imperium geram. Atque obid vndique plauſus, cantiones, ſuſus, par ſeruorum atque liberorum honor: quia me regnante nullus erat ſeruus.

ἐλεὶς γὰρ ἐπ' ἐμοῦ δοῦλος ἦν.

Is. ἐγὼ δ' ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο ἐνόμιζον εἰς τοὺς δούλους, καὶ παιδοτρίβας, φιλάνθρωπον ἐν τῷ μύθῳ ἐκεῖνον ποιεῖν σε, πρώτους τοὺς τὰ ὅμοια πάσχοντας, ἅτε καὶ αὐτὸν δουλεύοντα, μεμνημένον τῆς πέδης. Κρο. οὐ παύσῃ γὰρ τὰ τοιαῦτα λυρῶν; Is. εἶτ' λέγεις, καὶ παύσομαι. πάλιν ἔτι μοι καὶ τοῦτο ἀπόκρινον. τὸ πεπίνειν σιμοῖς καὶ τοῖς ἐπὶ σοῦ ἀνθρώποις; Κρο. καὶ μάλα. εὖ μὲν οὖν πρὸ ταῦτα, καὶ μυρίαδας, ὥστε ὑμῖν, ἀλλὰ πρὸ κριθῶν τὸ μέγιστον, ὡς μὴ ἀπαθὲς πληθύοντα, μηδ' δακρύειν ἀεὶ ἄστατον ἔοντα μόνον τῶν ἄλλων. Is. εὖγε ἐκεῖνοι πεινῶντες. ὑπὲρ τίνος γὰρ ἂν καὶ ἐπόθουν, αὐτοὶ ὁλόχρυσοι ὄντες; ὡς ἔγωγε καὶ ἀκούσαντός σου, τοιοῦτόν τι ἐνενόησα. εἴπερ ἵνα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν χρυσοπλούτων, εἰς τὸν νῦν βίον ἀφικόμην ἔδειξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ἄθλιος ὑπ' αὐτῶν, διεφθάρητο γὰρ αὐτὸν εὖ οἶδ' ὅτι ἐπιδεικνύοντες, ὥστε τὸν Πενθέα αἱ Μαινάδες, ἢ αἱ Θρᾷτται τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Ἀκταίονα αἱ κύνες, ἐπεὶ τό γε μεῖζον ἀπιστίᾳ κρῖναι τὸ μέγεθος, θεὸς

Sat. At ego, Saturne, coniecturam hanc ad seruos, & ludimagistros referebam, quasi ideo tibi fabula tribueret ergo hos humanitatem, quòd memor te ipsum aliquando seruiuisse, ac compedes gestasse, eos magni faceres, qui simili essent fortuna. *Sat.* Non desines talia nugari? *Sat.* Benemones, itaque desino. Quin & illud mihi responde, an consuetum erat tui sæculi hominibus, talis ludere? *Sat.* Erat sanè: sed non pro talentis, & decem nummûm millibus vt vobis, sed ad summum nucibus, ne discrucietur qui victus esset, & semper ploraret solus inter alios cibum non sumens. *Sat.* Et rectè quidem illi. Nam pro quo præmio talis lusissent ipsi, Deùm toti essent aurei? Itaque te loquente tale quiddam mihi venit in mentem: siquis vnum aliquem ex aureis illis viris, in hanc nostrâ ætatem adductum, vulgo ostenderet, quid illi tandem eueniret? Nempe miserum, sat scio, discerperent, in eum incursantes, vt in Pentheum Mænades, aut in Orpheum fœminæ Thraciæ, aut in Actæonem canes: atqui inter seſe quisque certarent

ἀλλήλους ἕκαστος ἀμελλοάθμοι. εἶτα οὐδὲ ἑορτάζοντες, ἔξω τῶ φιλοκερδοῦς εἶσιν, ἀλλὰ σχεδὸν οἱ πολλοὶ πεποίληται τὴν ἑορτήν. ἔνθα οἱ μὲν, ἀπεχόντως λησεύοντες, ἐν τῷ συμποσίῳ τὸν φίλους. οἱδὲ, σοὶ τε λοιδορεῶνται οὐδὲν δέον, καὶ τὸν κόβοις συντρίβοισιν, αὐτοῖς ὄντας αὐτοῖς, ὧν ἐκεῖνοι ποιοῦσιν. ἀτὰρ καὶ μοι καὶ τόδε, τί δὴ ποτε ἄβρεος οὕτω θεὸς ὤν, καὶ γέρων, ἐπλεξάμενος τὸ ἀτρεμίζατον, ὁπότε ἂν χιὼν ἐπίσχει τὰ πάντα, καὶ ὁ βορέας πνοὰς, καὶ οὐδὲν ἔτι οὐ πεπηγὸς ὑπὸ τῶ κρύους, καὶ τὰ δένδρεα ξηρὰ, καὶ γυμνὰ, καὶ ἄφυλλα, καὶ οἱ λειμῶνες ἄμορφοι, καὶ ἀπλωθηκότες, καὶ οἱ ἀνθρωποι ἐπικαυφότες, ὥσπερ οἱ παῦ χειμεριακότες, ἀμφὶ τὸν κάματον οἱ πολλοὶ, τίνι καὶ τὰ ἑορτάζεις. οὐ γὰρ θρεσβυτικὸς γε ὁ καιρὸς, οὐδὲ ἐπιτήδειος βυφᾶσι. Κρ. πολλά με ἀπακρίνεις ὦ οὗτος, ἤδη πίνειν δέον. παρέρπουσι γοῦν μοι χρόνοι τῆς ἑορτῆς ἀπόλλυν, ἃ παῦ ἀναλῶμά μοι ταῦτα θρεσφιλοσοφῶν. ὥστε, νῶν μὲν ἄφες ἀυτά. εὐωχώμεθα ἤδη, καὶ πρωτῶμεν, καὶ ὀπὶ τῇ ἐλευθερίᾳ ἤδη ζῶμεν. εἶτα πιτ-

de parte maiore auferenda: vt pote qui nec in celebrando festo, à lucri studio temperent: cùm plerique etiam festo ipso ad incrementum lucri abutantur. Deinde alij amicos in conuiuio deprædati discedunt: alij tibi conuitiantur cùm nihil ad rem pertineat, & ipsos conterunt talos, quāquam ipsis authores non sunt, eorum quæ vltro faciunt. Sed dic mihi & illud, quid tandem causæ fuerit, vt cùm sis Deus adeò imbecillis, & senex, tempus inamœnissimum delegeris, quo iam nix occupat omnia, sæuit boreas, nihil non gelu concretum est, nudæ, decussisque frondibus arent arbores, squalent vacua floribus prata, homines cōtracti curuantur, tanquam extremo senio confecti, multi focum circunstantes, tunc festum agas. Non enim accommodū seni tempus illud, neque genio indulgētibus idoneum. *Sa.* Heus tu, multa scisciteris à me, cū iā sit bibēdū. Itaque non exiguam temporis portionem de festo mihi detraxisti, dū ista mecū philosopharis, ad rem non admodū pertinentia. Quare nunc istis omissis, conuiuium agitemus, plaudamus, ac liberā agamus vitam. Deinde pri-

τεύωμεν ἐς τὸ ἀρχαῖον ὅτι καρύων, καὶ βασιλέας χειροτονῶμεν, καὶ πειθαρχῶμεν αὐτοῖς. οὕτω γὰρ ἂν τῷ παροιμίαν ἐπαληθεύσαιμι, ἣ φησι, παλιμποιδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι. Ιε. ἀλλὰ μὴν δώσετο δι-ξῶν πιεῖν ὦ Κρόνε, ὅτῳ μὴ ταῦτα ἃ λέγεις ἡδέα. ὥστε πίνωμεν. ἱκανὰ γὰρ ἀποκέκριται καὶ τὰ παρόντα. καί μοι δοκῶ χαλάσμος εἰς βιβλίον ταυτὶ ἡμῶν τὴν συνουσίαν, ἅτε αὐτὸς ἐρώτησα, καὶ σὺ πρὸς ταῦτα ἴλεως ἀποκρίνω, παρέξειν ἀναγνῶναι τῶν φίλων, ὅσοι γ' ἐπακοῦσαι τῶν σῶν λόγων ἄξιοι.

sco more depositis nucibus, talis ludamus, reges creemus, ipsisque pareamus. Sic enim verum esse cõprobabo, quod vulgo dicitur, Senes repuerascere. *Sac.* Imò cui ista quæ dicis non probãtur, Saturne, ne sitienti liceat bibere, precor. Itaque bibamus. Nam etiam quæ respondi prima, sufficiunt. Proinde videor mihi rectè facturus, si nostram hanc confabulationem, & quæ ipse interrogarim, & quæ tu propitius responderis, literis prodita, tradam amicis legenda, siqui sunt digni qui tua dicta accipiant.

ΚΡΟΝΟΣΟΛΩΝ. SATVRNALIVM LEGVM LATOR.

ARGVMENTVM.

Hic leges Saturnaliorum constituit. Prima est de ritu ac modo peragendi festi, & de ijs quæ in eo agere fas est. Secunda de accipiendis atque tractandis pauperibus, deque muneribus à diuitibus ijsdem mittendis. Postrema de modo & ratione conuiuiorum, quæ apponi videlicet debeant, & quantum à quoque bibi, & quousque ludo tendum sit. Cæterùm longa præfatione vtitur, qua legibus hisce authoritatem à persona & mandato Dei parat. Inscribitur Cronosolon, quid eodem modo & apud Athenienses olim Solon illi legi dixerit.

SATVR-

Τ Αδε λέγει Κρονοσόλων, ἱερεὺς, καὶ μάντις τῆς Κρόνου, καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ
A πλὴν ἑορτῶν. ἃ μὲν τοὺς πένητας χρὴ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐκείνοις ἐπιμέλομαι, ἄλλο βιβλίον ἐγγεγράφας. καὶ εὖ οἶδ' ὅτι ἐμμένουσι τοῖς νόμοις, ἢ αὐτίκα ἕξουσι τοῖς ὀπτηρίοις,
B ἃ καὶ τῶν ἀπειθούντων μεγάλα ὠφείλεται. ὑμεῖς δ' οἱ πλούσιοι, ὁρᾶτε ὅπως μὴ παραβήσεσθε, μὴ δὲ παρακούσητε τῶνδε τῶν προσταγμάτων. οὐ γὰρ ὅστις αὖ οὕτω μὴ ποιήσει, ἴσθ' οὗτος, ὡς ἐμὲ νομοθέτου ἀμελήσων, ἀλλ' εἰς τὸν Κρόνον αὐτὸν, ὅσα προσῆκε τοὺς νομοθετοῦντας εἰς τὴν ἑορτὴν, ὡς ὅταν ὀπτηρίας, ἀλλὰ προσθήκην ἐγκεφάλου
C σαρκὸς συγγενόμενος. ὧν δ' οὐ πεδήτης, οὐδὲ ἀμίτρωτος πάλαι, οἷον αὐτὸν οἱ ζωγράφοι παρὰ τῶν παλαιστῶν ποιοῦσι παραδεδεγμένοι ὑπόδειγμα, ἀλλὰ τὴν μὲν ἀριστερὰν οὐ πάνυ τεθωρακισμένον. τὴν δ' ἄλλα, φασὶ δόρυ τε ὧν, καὶ λαμπρὸς, καὶ βασιλικῶς ἐσταλμένος.
D

Hæc ait Cronosolon sacrificus, idémque Saturni vates, & conditor legum quæ ad festum pertinent. Quid pauperes facere oporteat, id alio misso libro illis ipsis præscripsi. Neque dubito quin eas leges seruent, alioqui obnoxij futuri pœnis, quæ grauissimæ decretæ sunt in eos, qui minùs paruerint. Vos autem diuites videte ne hæc mandata prætergrediamini, neque negligatis. Nam qui secus fecerit, is sciat se non me neglecturum legislatorem, sed potiùs Saturnum, qui me condendis festi sui legibus delegit: haud ille quidem in somnio visus, sed nuper cum vigilante palàm congressus. Erat autem neque compedibus vinctus, neque situ obsitus, qualem eum pictores fingunt, exemplar à defiris poëtis mutuati: verùm falcem quidem tenebat præacutam: cætera verò, hilaris erat, & validus, regióq; apparatu. Atq; hac quidem specie mihi visus est: quæ autem dixit, planè diuina sunt,

μορφὴν μὲν τοιάνδε ἄφθη μοι· ἃ δ' εἶπε, πάνυ θαυμάσια,

καὶ ταῦτα προσηκόντως ὑμῖν ἄξια. ἰδὼν γάρ με συνοφρυούμενον, ὅτι συμφοίτας βαδίζοντα, ὥσπερ οἰκὸς ἦν δεῦρο, ἔχοντα αὐτίκα ἢ αἰτίαν τῆς λύπης τῆς ἐμοῦ μὲν, καὶ ὡς ἢ πενίαν δυσφοροῦντος, καὶ ὡς ἢ ὥραν μοναχοῦντος. καὶ γὰρ κρύος, καὶ βορέας πολὺς, καὶ κρυσταλλοι, καὶ χιὼν. ἐγὼ δ' ἅπαξ ἐπιφερόμενος πρὸς αὐτόν. ἀνὴρ ὅτι καὶ τῆς ἑορτῆς παύσαντες ἐσπουδάζουσιν, ἑορῶν τοὺς μὲν ἄλλους, παρασκευαζομένους, ὅπως δειπνήσουσι, καὶ συνομιοῦσιν, ἐμαυτῷ δ' οὐ πάνυ ἑορτάσιμα ὄντα. καὶ δὴ προσιόντων ὄπισθεν, καὶ τὸ ὦτον μου λαβόμενος, καὶ διασείσας, ὥσπερ μοι προσκαλεῖν ἐνῆν, τί ταῦτα ἔτι ὦ Κρονοσόλων, αὐτομολῶ ἔτι ἐγώ; οὐ γὰρ ἄξιον ὦ φίλε ὦ Λίσσετε, ὅταν κατορᾷτοις μὲ, καὶ μακρὰ αἰθρίους ἐφ' ἁλουτουμένους, καὶ μονους βυβλίοις ὁρᾷν, αὐτὸς δὲ καὶ ἄλλοι συχνοὶ τῶν πεπαιδευμένων, ἀπορεῖσθαι, καὶ ἀμηχανίᾳ συνέχεσθαι; ἀνὴρ οὐδὲ σὺ ὦ Λίσσετε, θέλεις παῦσαι ταῦτα, καὶ μετακοσμῆσαι πρὸς τὸ ἰσόμοιρον; τὰ μὲν ἄλλα ἴσως οὐράδιον ἀλλάττειν, ὁπόσα ἐκ κλωθοῦς, καὶ τῶν ἄλλων μοιρῶν

& in his hæc digna quæ vobis priùs exponam. Nam vbi me vidit animo mœstum inambulantem, mox intellexit, quippe Deus, quænam esset molestiæ causa, videlicet grauiter me ferre paupertatem, vt qui non pro téporis ratione vnicam vestem haberem, cùm iá esset gelu, multúsq; flaret boreas, glacies ac nix esset, aduersúsque minimè munitus erã. Quin etiam quòd festo proximè instante, reliquos viderem apparãtes, quæ ad victimas, quæque ad conuiuia requirebantur, mihi verò ipsi res non admodum ad festum instructas esse. Iam à tergo accedens, auréque prehẽsa, & vellicata, qua specie se mihi solet ostendere, quid istud sibi vult, inquit, Cronosolõ? videre mihi solicitus. Annõ æquum, inquam, here, cùm impios ac scelestos homines opibus superfluere, & solos delicijs frui videam: ipse verò, mecúmq; plures alij docti, cum inopia, summàque rerum penuria degamus? At tu here, nõ vis finẽ his rebus imponere, & ad æqualitatem reuocare? Tũ ille, cætera quidem, inquit, mutare haud facile, quæ vobis à Clotbone, reliquíque Parcis accidunt. Porrò paupertatis malum παύσαι. ἀ δὲ ἐκ τῆς ἑορτῆς,

ἐπανορθώσομαι ὑμῶν τὴν πεῖραν. ἡ δ' ἐπανόρθωσις, ἥδε ἔστω. ἴθι ὦ Κρονοσόλων, καὶ κάλεσόν μοι νόμους πινάξ, ἃ χρὴ πράττειν ἐν τῇ ἑορτῇ, ὡς μὴ καθ' αὑτοὺς οἱ πλούσιοι ἑορτάζοιεν, κοινωνοῖεν δ' ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν. φησὶ γὰρ οἶδα ἔφην. ἐγὼ δ' ὅς διδάξομαί σε. πῶς ἀρξάμενος ἐδίδασκεν. εἶτα ἐπειδὴ πάντα ἀπεγράμμην, καὶ εἶπε αὐτοῖς ἔφη, ὅτι ἐὰν μὴ τοῦτο ποιῶσι, μάτην ἐγὼ τὰ ἀρχαῖα ταῦτα ὀξέαν περιφέρω. ἡ γελοῖος ἂν εἴην, εἰ μὴν πατρὸς, ἐκτομίαν πεποιημένος, τὰ ἱερεῖα, τοὺς δὲ πλουσίους μὴ ἐμμανίζων, ὁπόσοι ἂν παρανομήσωσιν, ὡς ἀγείρειν τὴν μητέρ σὺν αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, βάκχοι γὰρ μοῦμοι. ταῦτα ἀπείλησεν. ὥστε χρὴ ὑμᾶς ἔχειν μὴ παραβαίνειν τοὺς θεσμούς. Νόμοι ἑορτῆς. Μηδὲν μηδὲν, μήτε ἀγοραῖον, μήτε ἴδιον πράττειν ἐντὸς τῆς ἑορτῆς, ἢ ὅσα ἐς παιδιὰν, καὶ ῥᾳθυμίαν. ἐξουσίαι δὲ μόνοι, καὶ πυρπατοῦρδοι, ἐκφορὰ ἔστωσαν, ἰσοτιμία πᾶσιν ἔστω, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις, ὀργίζεσθαι, ἢ ἀγανακτεῖν, ἢ ἀπειλεῖν, μηδενὶ ἐξέστω. λογισμοὺς

vobis corrigã, quatenus quidẽ ad festũ attinet. Sit autem hæc corrigendi ratio. Abi Cronosolon, ac mihi leges aliquot conscribito, ostendens quid obseruandum sit in festo, vti ne diuites inter se, festum celebrent, sed vobis sua bona impertiant. At inquam, leges conscribere nescio. Quin ego, inquit, docebo te: tũ docere me cœpit. Deinde cũ cũcta perdidicissem: Et illud, inquit, ijs dicito, quòd nisi hæc faciãt, ego falcẽ hãc acutam frustra circũfero. Alioqui ridiculus sim, si cùm patrẽ Cœlũ execuerim, nõ item castraro diuites istos, quicunque leges meas violauerint, vt iam euirati, Cybele matri sese, adiũgãt, cum tibijs, ac cymbalis. Hæc ille minabatur. Quare rectè facietis si leges non transgrediamini. Lex prima. Nequis quid intra festi tempus agito, neque publicum, neque priuatum, nisi quæ ad lusum, ad voluptatem, animique oblectationem pertinebunt. Opsoniorũ, & bellatiorum artifices in opere soli sunto. Æqualitas omnibus esto, seruis, liberis, pauperibus, diuitibus. Irasci, indignari, minari liceat nemini. Rationem exigere ab ijs qui res curant Saturnalitias,

παρὰ τῶν ἐπιμελουμένων χρημάτων

λαμβάνειν, μὴ ἢ τοῦτο ἐξέστω. μηδεὶς τ' ἀργυρον, μὴ τ' ἐσθῆτα ἐξεταζέτω, μὴ ἢ ἀναχαράττου ἐν τῇ ἑορτῇ. μὴ ἢ γυμναζέσθω χρονίοις, μὴ ἢ λόγοις ἀσκείν, μὴ ἐπιδείκνυσθαι, πλὴν εἴ τινες ἀστεῖοι, καὶ φαιδροὶ, σκώμματα, ἢ παιδιὰν ἐμφαίνοντες. Νόμος δεύτερος. Περὶ πολλοῦ τῆς ἑορτῆς, οἱ πλούσιοι, γεγραφόντων μὲν ἐς πίνακιον ἑκάστου τῶν φίλων τὴν οὐσίαν, ἐχόντων ἢ καὶ ἀργύριον ἕτοιμον, ὅσον τῶν κατ' ἔτος προσιόντων, τὸ δέκατον. καὶ ἐσθῆτα τῆς οὔσης πλὴν πεπλῶν, καὶ ὅση παχυτέρα, ἢ κατ' αὐτὸν κατασκευή. καὶ τῶν ἀργύρων, ὅσα ὀλίγα. ταῦτα μὲν, προχείρα ἔστω. τῇ ἢ προ τῆς ἑορτῆς, καθάρσιον μὲν τὴν περιφέρειαν, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀλαωσίαν ἐκ τῆς οἰκίας μικρολογία, καὶ φιλαργυρία, καὶ φιλοκερδία, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα σώζηται τοῖς πλησίοις αὐτῶν. ἐπιδὺς ἢ καθαρὰν τὴν οἰκίαν ἐξεργάσονται, θύσαντων Διὶ πλουτοδότῃ, καὶ Ἑρμῇ δόντει, καὶ Ἀπόλλωνι μεγαλοδώρῳ. εἶτα περὶ δείλην ὀψίαν, ἀναγνωσάτω μὲν σοφίστὴς τὸ φιλικὸν ἐκεῖνο πινάκιον. καταμάθωμεν

ne id quidem fas esto. Nequis argentum, vestem-ue expendito, ne-ue inscribito solennitatis tempore, nequis exerceatur, nequis A orationes habeto, aut recitato, nisi si quæ sunt vrbanæ, lepidæque quæ dicacitatem respiant, & iocum. Lex secunda. Multò ante festum diuites singulorum amicorum nomina B in tabella scribunto. Porrò pecunjam paratam habento ad decimam partem annuorum fructuum: præterea quicquid illis superest C vestium, & quicquid est crassioris cultus, quàm vt ipsis conueniat: & vasorum argenteorum non modicam vim. Hæc quidem in promptu sunto. Cæterùm ante D solennitatem porcellus circumagitor, atque ex ædibus eijciuntor sordes, auaritia, & quæstus, & siquæ id genus alia sunt plerisque diuitum domestica. Deinde vbi domum perpurgarint, tum rem E diuinam faciunto Ioui diuitiarum largitori, Mercurio munifico, & Apollini magna donanti. Deinde circa vesperam, tabulam illam, amicorum nomina tenentem legunto. Distributis autem pro cuiusque dignitate muneribus, ante ἢ αὐτοὶ κατ' ἀξίαν ἑκάστῳ φοιτᾷ

ἥλιον δῦναι, πεμπόντων τοῖς
φίλοις. οἱ δὲ ἀποκομίζοντες, μὴ
πλείοις τρισὶν, ἢ τέτταρσιν,
οἱ πιστότατοι τῶν οἰκετῶν, ἢ
δι' ἀμφιβύτου. ἐγγεγράφθω δ' A
ἐς γραμμάτιον ὅ, τι τὸ πεμ-
πόμενον, καὶ ὅσον, ὡς μὴ ἀμ-
φίσβητεῖν τὸν διακο-
μίζοντας. αὐτοὶ δ' οἱ οἰκέται,
μίαν κύλικα ἕκαστος πίνοντες, B
ἀποζεχόντων. ἀπαιτούντων δ'
μηδὲν πλέον. τοῖς πεπαιδευ-
μένοις διπλάσια πέμ-
πειν. ἄξιον γὰρ δημοσίᾳ εἶ-
ναι. τὰ δὲ τοῖς δώροις λεγόμε- C
να, ὡς μετεώρατα, καὶ ὀλίγα
ἔστω. ἀπαχθὲς δ' μηδεὶς μηδὲν
συμπεσκελλέτω, μὴ δ' ἐπαινείτω
τὰ πεμπόμενα. πλούσιος πλου-
σίῳ μηδὲν πεμπέτω, μὴ δὲ D
ἑστάτω χρονίοις ὁ πλούσιος τὸν
ἰσότιμον. τῶν εἰς τὸ πεμφθῆναι
προχειρισθέντων, φυλασσέσθω
μηδέν. μὴ δ' μεταίτιος εἰσίτω
ὅτι τῷ δωρεῷ. εἴ τις πέρυσιν ἀ-
πεδήμησεν, δι' αὐτὸ ἄμοιρος κα-
τέστω, ἀπολαμβανέτω καὶ ἐκεῖνα.
διαλυόντων δ' οἱ πλούσιοι καὶ
χρέα χάριν τῶν φίλων τῶν πενήτων,
καὶ τὸ ἀνοίκιον, ὅσπερ ἂν ἐν
τούτῳ ὀφείλοντες, καταβαλεῖν
μὴ ἔχωσι. καὶ ὅλως, περὶ πολ-
λοῦ μελέτω αὐτοῖς εἶδέναι,

solis occasum amicis mittũto: & qui deferant, non plures tribus, quatuor-ue sunto atque hi certissima fide famuli, & iam natu grandes. In literis autem ascribatur quid & quantum mittatur, ne vtrisque suspecti sint, qui deferunt. Atque ipsi ministri, vnico quisque calice epoto domum recurrunto, neque præterea quicquam ab ijs postulanto. Doctis omnia dupla mittuntor: æquum enim est vt geminam accipiãt portionem. De muneribus, quàm modestissima simul, & paucissima verba fiunto: neque graue quicquam in literis quispiam ascribito, nec quæ mittuntur, laudato. Diuiti diues ne quid mittito: neque locuples Saturnalibus æquali sorte quenquam cõuiuio accipito. Ne quid eorum quæ in hoc deprompta fuerint, vt mittantur, seruanto: Ne cui muneris pœnitentia subito. Siquis anno superiore peregrè fuit, eáque causa munus non accepit, & illa accipito. Pro tenuibus amicis diuites etiam debita soluunto, atque etiam conductarum ædium pretium siqui debent, neque sunt soluẽdo. In summo multò antè illis esto curæ vt cognoscant qua re maximè sit opus.

τοῦ μάλιστα δέονται. ἀπέχω

ἢ ἐγ τῶν λαμβανόντων μεμ-
ψιμοιρία. ἢ τὸ πεμφθὲν ὀπίσω
οὐ ἦ, μέγα δοκείτω. ὅσου ἀμφο-
ρεύς, ἢ λαγώς, ἢ ὄρνις παχεῖα,
χρύσιον δῶρον μὴ δοκείτω. μὴ
ἢ ταῖς χρυσαῖς δωρεαῖς εἰς γέλω-
τα φερέτω. ἀντιπεμπέτω ἢ ὁ
πένης τῷ πλουσίῳ, ὁ μὲ πεπεν-
δυκὼς, βιβλίον τῶν πα-
λαιῶν, εἴ τι ἔυφημον, ἢ συμπο-
τικὸν ἦ, ἢ αὐτὸ σύγγραμμα, ὁ
πρέπον οὐ δοκεῖ. ἢ τοῦτο λαμ-
βανέτω ὁ πλούσιος πεῦ φαι-
δρῷ τῷ προσώπῳ. ἢ λαβὼν,
ἀσπαζέσθω ἐυθύς. λυὸ ἢ ἀνα-
γνώσεται), ἢ ἀποβλεψάτω, ἴσως τῆ τῆς
ἄρπης ἀπειλῆ ἔνοχος ὢν, καὶ
πέμψῃ ὅπερ ἐχρῆν. οἱ μὲν ἄλλοι,
οἶμαι, στεφάνους. οἱ ἢ, λιβάνου τὰ
χόνδρους πεμπόντων. λυῖν ἢ πέ-
νης, ἰδίωτα, ἢ ἄργυρον, ἢ χρυσὸν
παρὰ ἢ δύναται πέμψῃ πλου-
σίῳ, τὸ μὲ πεμφθὲν, ἴσω δημό-
σιον. ἢ κατατεθὲν, ἐμβαλέ-
σθω εἰς τὸν θησαυρὸν τῦ Κρό-
νου. ὁ ἢ πένης, εἰς τὴν ὑστεραίαν
πληγὰς παρὰ τῦ πλουσίου λαμ-
βανέτω τῷ πάσσειν εἰς τὰς χεῖ-
ρας, ἢ ἐλάττους διακο-
σίων, ἢ πεντήκοντα. Νόμοι συμ-
ποτικοί. Λουέσθω μὲν ὁπόταν
τὸ σκιάδιον ἑξάπουν ἦ.
τὰ ἢ περὶ τὸ λουτρὸν, κάρυα,

Porrò qui accipiunt, de de-
missis donis, vt exiguis quæ-
runtor: & quicquid mittetur
qualecunque fuerit, id ma-
gni ducunto. Vini amphora,
aut lepus, aut pinguis auis,
inter Saturnalitia munera
ne habentor. Neque Saturna-
lia dona in risum vertun-
to. Pauper diuiti vicissim
mittito: si doctus est, veterē
aliquem libellum, aut siquid
ipse conscripsit quod fausti
sit ominis, aut conuiuijs
accommodum, qualecunq;
potuerit: atque id diues læ-
to admodum, hilaríque vul-
tu accipito, acceptum protinus
legito. Quòd si recusa-
rit, reiecerit ue, sciat sese ijs
quæ de falce minatus sum,
obnoxium esse, etiamsi mi-
serit quicquid mittendum
erat. Alij autem coronas, a-
lij thoris frustula mittunto.
Quòd si pauper vestem, vel
aurum, vel argentum supra
facultatem diuiti miserit, id
quidem quod missum fue-
rit, publicum esto, venditum
in Saturni thesaurum inser-
tor. Ipse verò pauper po-
stridie plagas à diuite, ma-
nibus ferulæ suppositis, non
pauciores quinquaginta su-
pra ducentas accipito. Le-
ges conuiuales. Lauandum
est vbi linea sex erit pedum.
Ante balneum, nucibus ac

καὶ πανδοκεύεσθω. κατηχείσθω ὅπου ἂν τύχοι ἕκαστος. ἀξίωμα, ἢ γένος, ἢ πλοῦτος, ὀλίγον συμπαιζέτω εἰς σφετερισμόν. οἶνου τοῦ αὐτῆ πίνειν ἄπασιν. μόνῃ ἔστω σφόδρασις τῷ φλυσίῳ, ἢ σφυράλγου, ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς μόνον δι' αὐτὴ πίνειν τὸ κρέπτοντος. μοῖρα κρεῶν, ἣ ἴσον ἅπασιν. οἱ διάκονοι, σπεύδειν μηδενὶ μηδέν. ἀλλὰ μὴ ὑβριστὴς, μὴ ὑπερπιμπτὴς, ἵνα αὐτοῖς δοκῇ, ὁπόσα χρὴ ἀποφέρειν. μὴ ὑπὲρ τῷ μὲ, μεγάλα, τῷ δὲ, κομιδῇ μικρὰ παρατιθέσθω. μὴ ὑπὲρ τῷ μὲ, ὀλίγος. τῷ δὲ, πολλὸς ἐπὶ πᾶσιν. ὀξυχόος, ὀξὺ διδορκέτω ἐπὶ πᾶσιν. ὀλιγωρεῖν δὲ ἐλάττοσιν ἢ τὰ διακοσίλια. καὶ ἐπ' ὀξύτερον ἐπακουέτω. καὶ κύλικες παντοῖαι. καὶ ἐξέστω παρέχειν ὧν τις ἐθέλῃ, φιλοτησίαν. πάντες πᾶσι σφηνούτωσαν, ὧν ἐθέλωσι, σφηνόντες δὲ πλυσίου. μὴ δὲ ἐπαναγκεῖς ἔστω πίνειν, ὧν τις μὴ δύνηται εἰς τὸ συμπόσιον. μήτε ὀρχεῖσθαι, μήτε κιθαρίζειν, αὐτὸν ἄνευ ἄρτι μανθάνοντα. ἐξέστω ὧν τις ἐθέλῃ, σκώμματος. καὶ μέζον ἔστω τὸ ἄλυπον. ἐπὶ πᾶσι, παιζέτωσαν ἐπὶ κυβείαις. ὧν τις ἐπ' ἀργυρίῳ παι-

talis lusitandum. Vbicunque casus cuique locum dederit, ibi accumbito. Dignitas, aut genus, aut diuitiæ parum momenti habento, vt priùs alicui ministretur. Eodem de vino omnes bibunto. Nec diuiti prætextus esto, vel stomachi, vel capitis dolor, vt ideo de meliore bibat. Carnium omnibus æqua portio. Ministri ne cui quid fauore danto. At neque contantor, neque præmittunto, donec ipsis visum fuerit, quæ tollenda erunt. Neque huic magna, illi perexigua apponuntor. Neque huic coxa, illi maxilla suis apponitor, sed in omnibus æqualitas esto. Pocillator acutis oculis vnumquemque obseruato, minùs tamen herum. Acutum etiam exaudito. Calices omnis generis sunto. Ad potandum inuitare siquis voluerit, ius esto. Omnes omnib⁹ præbibūto, si libeat, diuiti præbibentes. Neque quisquam bibere compellitor, qui non valeat ad compotationem. Ne liceat ipsis neque saltatorem, neque citharœdum inducere tyronem. Liceat ei qui voluerit, vti dicterijs. Et modus esto, vt ne sint molesta. Postremò pro nucibus talis ludunto. Siquis pro pecunia talis luserit, in

ἡμέρᾳ, ἄσιτος ἐς τὴν ὑστεραίαν ἔχω. καὶ μήτε, καὶ ἀπίτω ἔχων ὅστις βούλεται. ἐπὰν δὲ τὸν οἰκέτας ὁ πλούσιος εὐωχῇ, διατρυφῶντων καὶ οἱ φίλοι σὺν αὐτῷ. τοῦτον τὸν νόμους τοὺς ἔχοντα τῶν A πλουσίων ἐγγεγράμματα ἐς χαλκοῦν στήλην, ἔχειν ἐν μεσαυλίῳ φαύλῃς, καὶ ἀκαχήσεσιν. καὶ εἰ δέ τινα δεῖ ὅτι ἐς αὖ αὖτις ἡ στήλη μένῃ, ὔτε λιμὸς, ὔτε λοιμὸς, οὔτε πυρκαϊὰ, ὔτε ἄλλο κακὸν ἐσόψεται ἐς τὴν οἰκίαν αὐτοῦς. καὶ δέ ποτε, ὅσα μὴ γένοιτο, κατάληθῇ, ἀποτρόπαια, ἅτια πείσονται, B

posterum vsque diem ieiunato. Et maneto, & abito quisque quum voluerit. Porrò quum diues famulos suos conuiuio accipiet, tum amici quoque vnà cum ipso ministranto. Leges hasce singuli diuites; æreæ columnæ inscriptas in aulæ meditullio habento, & legunto. Atque id quidem sciendum est, quoad ea columna manebit, neque fames, neque pestilentia, neque incendium, neque quicquam aliud molestum, in illorum ædes ingredietur. Quòd si quando, quod absit, tollatur, abominãda sunt, quæ illis accidẽt.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ.

ἐγὼ Κρόνῳ χαίρειν.

EPISTOLÆ SATVRNALES. EGO Saturno Salutem.

ARGVMENTVM.

In hac Epistola de inæquandâ æqualitate agitur. Nam pauper quispiam petit à Saturno, vt cum diuitibus agat, quò depositis in medium opibus, ex æquo se quoque frui patiantur, aut certè vtique vestes & pecunias, cæteraque ad festum peragendum pauperibus mittant. Primùm quia absurdum & inconueniens sit, ita inæqualiter agere: deinde quòd contra vetus exemplum, quo Saturni temporibus omnia æqualia fuisse perhibeantur: addita etiam collatione diuitũ, & hypotyposi quadam morum ac vitæ illorum. Postremò comminantur se omnia mala illis imprecaturos esse, nisi hæc quæ petunt, fiant.

Γεγράφειν μὲ ἤδη σοι καὶ πρότερον, ἀλλὰν τὰ ἐς ἐμὲ, καὶ ὡς τὸ πενιᾶν μὲ

Quidẽ & antea tibi scripsi, significans quòd in statu essem, & quòd ob inopiam

δωνύσιμα, μόνος ἄμοιρος εἶναι τῆς ἑορτῆς, ὧν ἐπάγγελκας, ἔτι καὶ τοῦτο προσδοκᾷς, μεμνῆσθαί σου, ἀλογώτατον εἶναι, τὸν μὲν, πᾶσι περιουσίαν, καὶ πλουτεῖν, καὶ χρυσῷ, οὐ κοινωνοῦντας ἂν ἔχουσι τοῖς πενεστέροις. τὸν δ', λιμῷ διαφθείρεσθαι. καὶ ταῦτα, χρόνων ἐπιτρώτων. ἐπεὶ δέ μοι τότε μὲν αὐτὴ πρόφασις, ἡμᾶς παύειν δεῖν αὐδῆς ἀφαιμάσσουσα σε ἀπ' αὐτῶν. ἐχρῆν γάρ σε ὦ ἄριστε Κρόνε, τὸ ἄδικον τοῦτο ἀφελόντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐς τὸ μέσον ἅπασι καταθέντα, ἔπειτα κελεύειν ἑορτάζειν· ὡς νῦν ὦ ἔχομεν; μύρμηξ ἢ κάμηλος, ὡς ἡ παροιμία φησί. μᾶλλον δὲ τραγικὸν ἐνεδρεύειν ἐνόησον, διατίθημι μὲν τοῖς ποσὶν, ἐφ' ὑψηλοῦ βεβηκότα, οἷόν εἰσιν οἱ τραγικοὶ ἐμβάται. ὁσὶ ἕτερος, ἀνυπόδητος ἴσως. εἰ τοίνυν βαδίζοι οὕτως ἔχων, ὁρᾷς ὅπη φέρεται αὐτῷ ἄρτι μὲν, ὑψηλός; ἄρτι δ', ταπεινῷ χωλίσθαι, καὶ ὁποτέρου αὖ πόδα προβαίνει; τοσοῦτον καὶ τῷ βίῳ ἡμῶν τὸ ἄδικον. ἢ οἴμοι, ὡς δικαίως οἱ, ἐμβάτας, τῆς τύχης χορηγούσης, ὑπὸ γέλωτος δοῦσιν ἡμῖν. οἱ πολλοὶ δ', πεζῇ, καὶ χαμαὶ βαδίζομεν, δικαίως ἂν εὖ

periclitarer, ſolus expers eſſe ſolennitatis quam indixiſti: hoc præterea addito, nam memini, iniquiſſimum eſſe ſi noſtrûm alij, opibus ac delicijs ſuperfluerent, nihil de ſuis facultatibus impertientes paûperioribus: alij fame perirent, idque inſtantibus Saturnalibus. Quoniã autẽ nihil tum literis meis reſpõdiſti, te denuo ijſdem de rebus commonefaciendũ duxi. Tuum erat Saturne, ſublata hac rerum inæqualitate, boniſque in medio depoſitis, poſtea celebrandum feſtum indicere. Sed vti nunc res habent, formica eſt camelus, vt prouerbio dicunt. Quin magis tragicũ hiſtrionẽ animo cõcipe, qui altero pede alto cothurno inſiſtat, qualia ſunt tragica calceamenta, altero verò ſit incalceatus. Is ſi ad hunc modũ inſtructus ingrediatur, vides neceſſariò futurum, vt nunc excelſus ſit, nunc humilis, prout alterutrum pedẽ promouerit? Tanta eſt in rebus humanis inæqualitas. Alij ſubligatis cothurnis, adornante fortuna tragœdias in nos agunt. Contrà magna pars pedibus & humi ingredimur, cùm poſſimus, ſcias velim, nihilo deteriùs illis fabulam agere;

καὶ διαβαίνειν, εἴ τις καὶ ἡμᾶς ἐπεσκέψατο παραπλησίως ἐκείνοις. καίτοι ἀκούω τὸ ποιητὴ λέγοντος, ὡς τοτὲ μὲν ἦν, ὅτε τοιαῦτα ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα, οὔτε ὄπι μεταρχομένους· ἀλλ' ἀπόρου γῆ, ἄσπορος, καὶ ἀνήροτος ἔφυεν ἅπασιν τὰ ἀγαθά, δόσπορον ἕκαστον ἐκέκτητο εἰς κόρον. ποτὲ μὲν ἦν, οἶνος, οὗτος· οἱ δὲ, γάλα. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ μέλι ἔῤῥεον. τὸ δὲ μέγιστον, αὐτοὺς ἐκείνους θεοὺς τοὺς ἀνθρώπους χρυσοῦς εἶναι. νῦν δὲ, μὰ Δία τοτὲ μὲν αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμεῖς δὲ, αὐτοὶ μὲν, οὐδὲ μόλιβδος ἀφείκοτος δοκίμιον, ἀλλ' εἴ τι καὶ τούτου ἀπιμότερον. ἡ πενία δὲ, καὶ πόνοι τοῖς πλείοσι. καὶ νοσία δὲ, καὶ ἀπορία, καὶ ἀμηχανία, καὶ τὸ, οἴμοι, καὶ τὸ, πόθεν ἐμοὶ μοι βόσιος, καὶ ὦ τῆς τύχης, πολλὰ τοιαῦτα. παρὰ γοῦν ἐκείνοις τοῖς πένησι, καὶ ἥδιον ἂν εἰ ἔδοι διαιτώμενος ἂν ὧν αὐτοῖς, εἰ μὴ τοὺς πλουσίους ἐφορῷμεν τοσαύτῃ εὐδαιμονίᾳ συνόντας. οἱ τοσοῦτον μὲν χρυσὸν, τοσοῦτον δὲ ἄργυρον ἐγκλείσαντες, ἐδάφεσι δὲ, καὶ ζεύγη, καὶ οἰκετείας, καὶ ἀγρούς, πάμπολλα δὲ τούτων ἕκαστα κεκτημένοι, οὐχ ὅπως ἐπ-

& ingredi, siquis nos ad eandem illis modum adornarit. Atqui ex poëtis audio, nihil harum rerum inter homines fuisse olim, quum tu solus adhuc imperares. Verùm tellus sementis & aratri expers bona progignebat, cœnam, vel ad satietatem vsque vnicuique paratam. Fluuij alij vino, alij lacte, erant & qui melle manabant. Quódque est omnium maximum, aiunt illos ipsos homines aureos fuisse: paupertatem autem omnino ab ipsis abfuisse. Nos autem ipsi ne plumbum quidem meritò videamur: sed siquid eo est vilius: vt quorum peritissque victus labore quæritur; passim est paupertas, egestas, ac desperatio, & illud, hei mihi! Item, vnde inueniam: & ô fortunam! multáq; id genus, nempe apud nos pauperes. Quanquam his de rebus leuiùs discruciaremur, nisi diuites conspiceremus tanta fruentes fœlicitate: qui quidem cùm tantum auri, tantum argenti conditum habeant, tantum vestium possideant, tot mancipia, tot currus, familias, agros, & harum rerum omnium magnam vim teneant,

μεταδοσιν ἡμῖν ποτε αὐτῶν, ἢ μὴ δὲ προσβλέπειν τοῖς πολλοῖς ἀξιοῦσι. ταῦτα ἡμᾶς μάλιστα ἀποτρέπει ὦ Κρόνε, καὶ ἀφόρητον ἡγούμεθα. τὸν μὲν ἐν πορφύρᾳ κατακείμενον, τοσούτοις ἀγαθοῖς ἐμβριθῆ ἐρυγγάνοντα, καὶ ὑπὸ τῶν συντόνων εὐδαιμονιζόμενον, ἀεὶ ἑορτάζοντα. ἐμὲ δ', ἢ τὸν ὁμοίους, ἀνιερόπολον, εἰ τύχοι ὀβολοὶ τέσσαρες βούοιντο, ὡς ἔχοιμι ἄρτων χορτασθῆναι, ἢ ἀλφίτων ἐμπλησμόν, καθεύδειν, κάρδαμον, ἢ θρύμμα, ἢ χρόμμυον ὀπτὸν ἐπιβρύκοντα. ἢ τοίνυν ταῦτα ὦ Κρόνε, ἀλλαξον, καὶ μετακοσμῆσον ἐς τὸ ἰσοδιαιτον, ἢ τὸ ὕστατον, αὐτοὺς γε ἐκείνους κελεύειν τοὺς πλουσίους, μὴ μόνοις ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ ἀπὸ μεδίμνων τοσούτων, χρυσοῦ χοϊνικᾶ γε ἡμῶν πάντων κατασκεδάσαι. ἀπὸ δ' ἱματίων, ὅτι κἂν ὑπὸ σητῶν διαβρωθέντα, ἢ αὖ αὐτοὺς αἰτιάσεις. ταῦτα γὰρ πάντως ἀπολλύμενα, καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου διαφθαρησόμενα, ἡμῖν δοῦναι ἀφιβαλεῖσθαι μᾶλλον, ἢ ἐν ταῖς κοίταις, καὶ κίσταις, εὑρῶσι πολλῷ κατατιμῆναι. καὶ μὲν καὶ δεπανίζειν ἔκαστον, ἀφ' ἑνὸς, τέσσαρας, ἀφ' ἑξ, πέντε τῶν πενήτων

tamen adeò nobis nihil vnquam de his rebus impertiunt, vt plebeios homines, ne aspectu quidem dignentur. Hæc nos potissimùm enecant Saturne: & rem intolerabilem putamus, hunc in purpura accumbentem, tantis opum delicijs affluere ructantem, & ab amicis beatum prædicari, sempérque diem festum agitare. Me autem meíque similes somniare, ſicunde quatuor oboli contingant, quò videlicet pane, polēta-ue expleti dormire queamus, nasturtium, aut porrum, cepásue, alliúmue opſonij vice arrodentes. Aut hæc igitur, Saturne, ad æquabilitatem vitæ mutes, corrigásque necesse est: aut quod est postremum, illis Dipsis interdicas diuitibus, ne soli bonis fruantur, verùm è modijs auri tam multis, vel heminam in omnes nos dispergant. Porrò ex vestibus, siquas à tineis iam exesas, citra suum incommodum dare possint: malintquidē hæc prorsus, vetustate, situque peritura nobis dare qui induamur, quàm sinere vt in cubilibus ac scrinijs multa carie putrescant. Præterea vt cœnent singuli, nunc quaternis, nunc quinis pauperibus ad conuiuium

παραλαμβάνοντας. μὴ μόνον ἐς τὸν τῶν δόπον τ δίπτων, ἀλλ' ἐς τὸ δημοσιώτερον, ὡς ὄψονς μετέχειν ἅπαντας. καὶ μὴν τ μὲν, ἐμφορεῖσθαι τ ὄλων, καὶ τ οἰκέτιν πεμένειν ἐσθίοντα, ἕως ἂν ἀπαχορτσθῇ ἐδίων. ἐφ' ἡμᾶς δ ἐλθόντα, ἔτι παρασκευαζομένων ὡς ὀμβάλομεν τῷ χείρε, παρομίβεσθαι, δεξάμενα μόνον τὴν λοπάδα, ἢ ὅσον ὀξὶ τῶ πλακοῦντος τὸ λοιπὸν, μηδὲ ἐσκομιδέντος συὸς, διαλιμόντα, τῷ μὲ διαστῆ παρατιθέναι τὸ ἡμίτομον ὅλον σὺν τῇ κεφαλῇ, τοῖς δ ἄλλοις, ὅσα φέρειν ἐγκεκαλυμμένα. προεκπιὼν δ κ τοῖς οἰκοχόοις μὴ πεμένειν, ἕως ἂν ἐπάκις αὐτὸς πιὼν ὑμῶν ἕκαστος. ἀλλὰ δὸς ἅπαξ κελεύσῃ, αὐτίκα ἰσχάδι, καὶ ἀναδοῦναι, μεγάλοις κύλιξι ἐμπλησαμένους, ὥσπερ τῷ διαστῆ. καὶ τὸν οἶνον δ αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμπότοις, ἵνα καὶ τὸν αὐτὸν θέναι. ἢ πῶς γὰ κεχράσθαι τὸν τὸν νόμον, τὸν μὲν, εὐθυμίου μεθύσκεσθαι, ἐμοὶ δ ὕδο τῆ γλεύκους διαῤῥήγνυσθαι τὴν γαστέρα; δὸς ταῦτα ἐπανορθώσῃς, καὶ μετακοσμήσῃς ὦ Κρόνε, βίον μὲν τὸν βίον, ἐορτὴν δὲ ἑορτήν. ἢ

adhibitis. Non quidem quo pacto nunc agitantur conuiuia: verùm populariùs, vt omnium æqua sit portio: neque vt hic opsonijs ingurgitet se, famulo interim stante, & operiente, donec herus comedere non queat amplius. Cæterùm vbi ad nos venerit, cùm vix etiam parati simus admouere manum, protinus ad alios transferatur, patina tantùm ostensa, vel siquid de placenta reliquum est. Neque illatum aprum ita partiatur, vt domino totum dimidium apponat, vnà cum capite, reliquis ossa tecta ferat. Vtque præmoneantur pincernæ, ne contentur donec vnusquisque nostrùm poscat septies bibere: nec semel iussi protinus infundant, & ingentem calicem impletum tradant, æquè atque ipsi domino, vtque vnum & idem vinum conuiuis sit omnibus. Alioqui vbinam ista lex scripta fuit, aut receptus mos, vt hic vino odorato, & generoso sit temulentus, mihi contrà musto distrumpatur aluus? Hæc si correxeris, nouarisque Saturne, tum demum efficeris, vt vita verè vita sit, festum verè festum. Sin

ὃ μὲν, ἐκεῖνοι μὲν, ἑορταζόντων. ἡμεῖς δ', καθεδούμεθα, εὐχόμενοι, ἐπειδὰν λουσάμενοι ἥκωσι, τὸν παῖδα μὲν αὐτοῖς ἀναρρίψαντα τὸν ἀμφορέα, κατάξαι. τὸν μάγειρον δ', τὸν ζωμὸν χέσαντα. καὶ σπλαδόμενον, τὸ τέρεχος μὲ, ἐς τὴν φακὴν ἐμβαλεῖν τῶν ἰχθύων. τὸν κύνα δ' παρεισπεσοῦσαν, τὸν τε ἄλλαντα ὅλον καταφαγεῖν, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ὀψοποιῶν ἐχόντων, καὶ τὸ πλακοῦντος τὸ ἥμισυ. τὸν ὦν δ', καὶ τὸν ἔλαφον, καὶ τὰ ἀλφάκια μεταξὺ ὀπτώμενα, τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὅπερ Ὀλύμπιος περὶ τῶν ἡλίου βοῶν φησι. μᾶλλον δ' μὴ ἅρπειν μόνον, ἀλλ' ἀναπηδήσαντα, φεύγειν εἰς τὸ ὄρος αὐτοῖς ὀβελοῖς. καὶ τὰς ὄρνις δ' τὰς παχείας, καίτοι ἀπέρους ἤδη οὔσας, καὶ ἐπευασμένας, ἀναπαμένας, οἴχεσθαι καὶ ταύτας, ὡς μὴ μόνοι ἀπολαύσιεν αὐτῶν. ὃ δ' ἂν μάλιστα αὐτοὺς ἀδικήσειε, τὸ ὠὸν χρυσοῦν, μυρμηκίας τινὰς, οἵας τοὺς ἰνδικοὺς, ἀνορύττοντας ἐκ τῶν θησαυρῶν ἐκφέρειν νύκτωρ ἐς τὸ δημόσιον. τὴν ἐδητὰ δὲ οἱ, ὀλιγωρίᾳ τῶν ὀπτικῶν, κοσκινηδὸν διατρυπηθῆναι ὑπὸ σαλπίγγος συγγενικῆς μηδὲν

minùs, illi quidem epulentur: nos autem interim ſedentes precabimur, vt ſimul atque loti venerint, puer ſubuerſam amphoram rumpat, coquus ius aduratᵃ, ac per obliuionem muriam piſcium in lentem infundat, vtque canis in domum irruens, opſoniorum artificibus alibi intentis, exta deuoret vniuerſa, & placentæ dimidium: vtque ſus ac ceruus, neque non ſuculæ, inter aſſandum idem faciant, quod Homerus de Solis bobus dicit. Imò vt non ſerpant ſolùm, verùm etiam vna cum ipſis verubus in montem aufugiant: vtque ipſæ etiam aues pingues iam ademptis plumis, ad cõquendum paratæ auolent, ne ſoli illi fruantur. Quódque in primis moleſtum illis futurum eſt, vt formicæ quales Indicæ, aurum è theſauris effoſſum, noctu in publicum efferant: vtque veſtis indiligentia curatorum, ita ab optimis muribus perforetur inſtar cribri, & vt à verriculo piſcatorio nihil differat. Vtque formoſi il-

ᵃ rumpat, coquus ius aduratur, ac per obliuionem muriam piſcium in lentem infundat, vtque canis in domum irruens, opſoniorum artificibus alibi intentis, exta deuoret vniuerſa, & placentæ dimidium: vtque ſus ac ceruus, neque non ſuculæ, inter aſſandum idem faciant, quod Homerus de Solis bobus dicit. Imò vt non ſerpant ſolùm, verùm etiam vna cum ipſis verubus in montem aufugiant: vtque ipſæ etiam aues pingues iam ademptis plumis, ad cõquendum paratæ auolent, ne ſoli illi fruantur. Quódque in primis moleſtum illis futurum eſt, vt formicæ quales Indicæ, aurum è theſauris effoſſum, noctu in publicum efferant: vtque veſtis indiligentia curatorum, ita ab optimis muribus perforetur inſtar cribri, & vt à verriculo piſcatorio nihil differat. Vtque formoſi il-

τῶν βελτίστων μυῶν, οὐ διαφέρειν. παῖδας δ' αὐτοῖς τοὺς

ἀφεῖσιν, καὶ κομήτας, οὓς ὑακίνθους, ἢ ἀχιλλέας, ἢ ναρκίσσους ὀνομάζουσι, μεταξὺ ὀξίζοντας σφίσι τὸ ἔκπωμα, φαλακροὺς γίγνεσθαι. ἐπῤῥύσης τῆς κόμης. καὶ πώγωνα φύειν ὀξύν, οἵτινές εἰσιν ἐν ταῖς κωμῳδίαις οἱ σφηνοπώγωνες. καὶ παρὰ τοῖς προτάφοις, πάνυ λάσιον, καὶ κάρτα ἐκκεκνισωμένον. τὸ μεταξὺ δέ, λεῖον, καὶ γυμνὸν εἶναι. ταῦτα, καὶ πλείω τούτων εὐξαίμεθ' ἂν ἐμοὶ μὲν δοκοῦσι τὸ ἄγαν φίλαυτον τοῦτο ἀφέντες, εἰς τὸ κοινὸν πλουτεῖν, καὶ μεταδιδόναι ἡμῖν τῶν

lorum, comatique pueri, quos Hyacinthos, aut Achilles, aut Narciſſos appellant, dum ipſis poculũ porrigunt, ſubitò defluente coma calui fiant: & acutam edant barbam (quales ſunt in comœdijs Sphenopogones) & ad tempora hirtam valdè, valdéque pungentem, & quod interiacet læue ſit, & nudum. Hæc & his plura imprecabimur, niſi hoc nimio ſui amore depoſito velint in commune diuites eſſe, nobiſque modicum impertire.

μετοχίων.

ΚΡΟΝΟΣ ΕΜΟΙ ΤΩ Τιμιωτάτῳ Χαίρειν.

SATVRNVS MIHI chariſſimo Salutem.

ARGVMENTVM.

Saturnus increpat pauperem, qui à ſe poſtulet, ne ſua poteſtate non ſint. Sed tamen reſpondet, ſi cum diuitibus hoc nomine agere velle, addita poſt hac longa commonitione, qua pauperes, ſi ea recte conſenti ſint, hortatur: oſtendens plus moleſtiæ & periculorum diuitias quàm voluptatis ſecum habere.

Ι ταῦτα λαρεῖς σὺ οὗτος, ἐμοὶ περὶ τῶν παρόντων ἐπιτέλλων, καὶ ἀναδασμὸν τῶν ἀγαθῶν τοιοῦτον κελεύων; τὸ δὲ, ἑτέρου αὖ ὄν, τῷ

Hus tu quid [illegible] & de rebus præſentibus [illegible] ne verbum [illegible] faciam partitionem? Quod quidem alterius munus fuerit,

πῶν ἀρχόντος. θαυμάζω γάρ σε, εἰ μόνος τῶν ἀπίστων ἀγνοεῖς, ὡς ἐγὼ μὲ πάλαι Σατουρνάλιος ὤν, πεπαυμένα εἰς ὤν, τοῖς πᾶσι διανέμας πλὴν ἀρχῆς. ὁ Ζεὺς δέ, μάλιστα τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖται. τὰ δ' ἡμίτεκτα ταῦτα, μέχρι πυῶν, καὶ κέντρου, καὶ ᾠδῆς, καὶ μέθης. καὶ τοῦτο, οὐ πλέον ἡμερῶν ἑπτά. ὥστε περὶ τῶν μειζόνων ἃ φῄς, ἀφελεῖν τὸ ἄνισον, καὶ ἐκ τῆς ὁμοίας ἢ πίνῃς, ἢ πλουτεῖν ἅπαντας, ὁ Ζεὺς αὖ χειμασίαν ὑμῖν. εἰ δέ τι τῶν ἐκ τῆς ἑορτῆς ἀδικοῖτό τις, ἢ πλουτοκτοῖτο, ἐμοὶ αὖ εἴη δικάζειν. καὶ ἐπιστέλλω δὴ τοῖς πλουσίοις περὶ τῶν δείπνων, καὶ τὸ χοίνικος τὸ χρυσοῦν, καὶ τῶν ἱματίων, ὡς καὶ ὑμῖν πέμψουσιν εἰς τὴν ἑορτήν. δίκαια γὰρ ταῦτα, καὶ ἄξιά αὐτοὺς πιεῖν, ὡς φατέ, εἰμή τι ἔνλογον ἐκεῖνοι πρὸς ταῦτα ἔχουσι λέγειν. τὸ δ' ὅλον, ἴστε οἱ πένητες ὑμεῖς ἐξηπατημένοι, καὶ οὐκ ὀρθῶς δοξάζοντες περὶ τῶν πλουσίων, εἶτα παμμακάριστους αὐτοὺς οἰόμενοι εἶναι, καὶ μόνως ἡδὺ πνα βιοῦν τὸν βίον, ὅτι δειπνεῖν τε πολυτελῶς ἔξεστιν αὐτοῖς, καὶ μεθύσκεσθαι οἴνου ἡδίστου, καὶ πᾶσιν ἀφθόνοις, καὶ

penes quem nunc est imperium. Etenim demiror te, si solus omnium ignoras, me qui vnus sum, abdicato iampridem regno, liberis distribuisse imperium: Iouem autem maximè harum rerum curam gerere: me verò non nisi talorum, saltationis, cantionis, & ebrietatis satagere, idque septem non amplius diebus. Itaque quod attinet ad res illas maiores, quas dicis, nimirum vt tollatur inæqualitas, vtque ex æquo omnes aut opibus abundent, aut egeant, Iupiter vobis operam dabit. Quòd si quis eorum qui festum celebrant, afficiatur iniuria, & portione fraudetur, id erit mearum partium iudicare. Iámque scribo diuitibus de cœnis, de auri hemina, & vestibus, vt vobis ad festum mittant. Iustum enim, & æquum est vt ista faciant, sicuti dicitis, nisi quid probabile habeant, quod ad hæc respondeant. In summa tamẽ illud scitote pauperes, vos longè falli, neque rectè iudicare de diuitibus: siquidem illos omni ex parte beatos arbitramini, solósq; vitã suauem viuere, cùm liceat ipsis opiparè cœnare, vino suaui inebriari, formosis pu-

γυναιξὶν ὁμιλεῖν, καὶ ἐσθῆσι μαλακαῖς χρῆσθαι. τὸ δὲ πάνυ ἀγνοεῖτε οἵου ἐστίν. εἰ τε γὰρ φροντίδες αἱ περὶ τούτων, οὐ μικραί. ἀλλ' ἀνάγκη ἐπέχειν ἑκάστοις, μὴ τὸ οἰκονόμος βλακεύσας, ἢ ὑφέλωμένος λάθῃ, μὴ ὁ οἶνος ὀξωθῇ, μὴ ὁ σῖτος φθειρίζήσῃ, ἢ ὁ λῃστὴς ὑφέληται τὰ ἀναθήματα, μὴ πιστεύσῃ τοῖς συκοφάνταις ὁ δῆμος, λάθωσι τυραννεῖν αὐτὸν βουλόμενοι. ταῦτα δὲ πάντα οὐδὲ τὸ πολλοστὸν ἂν εἴη μέρος τῶν ἐμποδὼν αὐτοῖς. οἶμαι γὰρ ὑμᾶς φόβους, καὶ τὰς μερίμνας, ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φευκτέον ὁ πλοῦτος δόξειεν. ἐμοὶ τοίνυν οὐκ ἂν αὐτὸν ὄντως ἂν ποτε κορυβαντιάσαι, ὡς οἱ καλοὶ λέγουσι τὸ πλουτεῖν, καὶ βασιλεύειν, ἀφέντα ἂν αὐτὰ, καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις, καθάπερ ἰδιωτεύοντα, καὶ αὐλοῦντα ὑπ' ἄλλῳ πεπόμενον. ἀλλὰ τὰ πολλὰ ταῦτα οἶδα, ἃ τοῖς πλουσίοις, καὶ ἄρχουσι περιέστηκεν ἀνάγκη, ἀφ' ἧς τὴν ἀρχὴν ἐποιοῦμεν. καὶ δὲ ἃ νῦν ἐστιν ἐμοὶ καὶ ἐμὲ, ὡς τὸν μὲν, σώσειν, καὶ πλακοῦντων ἐμπορευσόμενος, ὑμᾶς δὲ, κάρδαμον, ἢ θύμον, ἢ χρόμμυον ὀπτῶντας ἐν

& mulieribus frui, & molliſ-bus veſtibus vti: verùm fœlicitatem iſtam, cuiuſmodi ſit ignoratis. Nam hæc res non mediocribus curis ipſos A diſtorquent, ſed ſingulis inuigilare coguntur, ne quid rerum domeſticarũ diſpẽſator fraudet, aut clam ſuffuretur, ne vinũ aceſcat, ne frumẽtũ vermibus corrũpatur, B ne latro tollat pocula, ne populus credat calumniatoribus, ſi illum dixerint affectare regnum. Atqui hæc omnia, non eſt milleſima pars eorum, quæ iſtos diſcruciãt. C Si enim ſciretis metus, & curas quibus diſtringũtur, diuitias vobis omnino fugiendas exiſtimaretis. Alioquj creditis vel meipſũ vſq; adeò inſanũ, vt ſi præclara res eſſet opulẽtia aut regnũ, depoſiturus D hæc, aliiſq; ceſſurꝰ fuerim, paterérq; vt nunc ego priuatus, alieno parerẽ imperio? Quin potiùs cũ nõ eſſẽ ignarus huiuſmodi malorũ, quæ plurima diuitibus & regibus adfine neceſſe eſt, E imperiũ depoſui, idque ſapienter. Nã quod tu núc apud me deos obteſtans deplorabas, illos apris ac placentis expleri: vos contrà naſturtiũ porrum-ue aut cepe per feſtũ tẽpus, opſonij loco arrodere, cuiuſmodi ſit cõſidera-

Etenim

ἀφῆς μὴν γὰρ τὸ παρὸν, ἡδὺ, καὶ ἀναφαρὸν ἴσως ἑκατέρου ἀμφοῖν. ὡς δὲ μὴ ταῦτα, ἔμπαλιν. ἀναφέρεται τὸ πρᾶγμα. εἶτα ὑμεῖς μὲν οὔτε καρηβαροῦντες ἀναστᾶτε ἐς τὴν ὑστεραίαν, ὥσπερ ἐκεῖνοι τοῦ τῆς μέθης, οὔτε τοῦ τῆς ἄγαν πλησμονῆς, δυσῳδές τι, καὶ καπνωδέστερον ἐρυγγάνοντες. οἱ δ', τούτων τε ἀπολαύουσι. καὶ τὸ πολὺ τῆς νυκτὸς, ἢ πιεῖν, ἢ γυμνάζειν, ἢ ὅπως αὖ ὁ βάρος κελεύῃ συναναφυρέντες, ἢ φθόῃ, ἢ πεπτεμυσίαν, ἢ ὕδερον, οὐ χαλεπῶς συμπεπλέξαντο ἐκ τῆς πολλῆς τρυφῆς. ἢ τίνα ἂν ἀπῶν ῥᾳδίως δείξαι δύναιο, μὴ πάντως ὀφείλοντα, πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐπιφαίνοντα; πάντα δὲ ἐς χεῖρας ἀφικόμενον, τοῖς αὐτὸς ποσὶν, ἀλλὰ μὴ φορεῖσθαι ἐπὶ πεπάρων ὀχούμενον, ὁλόχρυσον μὲν τὰ ἔξω, κατάῤῥαφον δὲ τὸ ἔνδον, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ ῥακῶν παλαιῶν συγκεκομμέναι; ὑμεῖς δὲ, ἰχθύων μὲν ἄγευστοι, καὶ ἄοσμοι. ποδάγρης δὲ, ἢ πεπτεμυσίας, οὐχ ὁρᾶθ' ὅπῃ τῶν τούτων ἄπεισι ἕκαστος; ἢ εἴ τι κωλύει, ἀλλὰ τινὰ αἰτίαν συμβαίνει, καίτοι καὶ ἐν αὐτοῖς ἐκείνοις

Etenim in præsens quidem vtrumque dulce est illis, miniméque molestũ: at postea res inuertitur: siquidem vobis non accidit, vt postridie surgatis capitis dolore grauati ob temulentiam, vt illi, neque ob immodicam ingurgitationem, graueolentem, & acrem spiritum ructantes. At illi hoc quoque fructus ferunt, vt quoniam magnam noctis partem vario coitu pro libidinis arbitrio transigunt, facilè sibi vel tabem, vel tussim, vel morbũ intercutem, ex intemperato voluptatum vsu colligant. Quotumquemque potes ostendere qui non planè palleat, ac faciem cadaueroſam præ se ferat? quotumquemque qui cùm ad senectutem peruenerit, suis ipsius pedibus ingrediatur, ac non potiùs à quatuor baiulis gestetur? foris quidem totus aureus, intus putris ac pannosus, cuiusmodi sunt tragicæ vestes ex pannis admodum vilibus consarcinatæ. Vos autem qui pisces non gustatis, & inediam fertis, non videtis vos podagræ, pulmonísque vitiorum expertes esse? aut siquid aliud aliam ob causam accidit. Quanquam nec illis ipsis

ἔτι δὲν αὐτὸ, καθ' ἡμέραν, καὶ πρὸς τοῦτο ἐδιεν τὰ τοιαῦτα. ἀλλ' ἴδοις ἂν αὐτῶν ἔνιοτε λαχανα, καὶ θύμου ὀρεξαμένους ἐνίοτε, ὥσπερ οὐδὲ σὺ τῶν λαγῶν, καὶ συῶν. ἐῶ λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐτοὺς ἢ υἱὸς ἀκόλαστος, ἢ γυνὴ, τὸ οἰκέτου ἐρᾶσα, ἢ ἐρώμενος, ἀνάγκαις μᾶλλον, ἢ ἡδοναῖς ἐνδιδοὺς συνών. καὶ ὅλως, πολλὰ ὄντα ἂν ὑμεῖς ἀγνοοῦντες, τὸν χρυσὸν ὁρᾶτε αὐτῶν μόνον, καὶ τὴν πορφύραν. καὶ διὰ ἔδοξέ ποτε ἐξελαύνοντας ἐπὶ λευκοῦ ζεύγους, κεχρίσθαι, καὶ ἀνάγκη εἶναι. εἰ δὲ καταφρονοῖτε αὐτῶν, καὶ κατιδοῦσαι, καὶ μήτε ἐπιστρέφεσθαι πρὸς τὴν ἀργυρᾶν ἁμάμαξαν, μήτε μεταξὺ διαλεγομένων, εἰς τὸν ἐν τῷ δακτυλιδίῳ σμάραγδον ἀτενίζοιτε, καὶ τῶν ἱματίων παραπτόμενοι, τὸ μαλακὸν ἐθαυμάζοιτε, ἵνα ἐάτε καθ' ἑαυτοὺς πλουτεῖν, οὓς ἴσως αὐτοὶ ἐφ' ἡμᾶς ἰόντες, ἐδείπνουν πωλοῦντες, οἷς ἐπιδείξαιτο υἱὸν ταῖς κλίναις, καὶ ταῖς τραπέζαις, καὶ τοῖς ἐκπώμασιν, ὧν οὐδὲν ὄφελος εἰ ἀμορφώσεως ἢ κτήσεως ἕνεκα τοῦ πλείονα ἔχειν αὐτὰ, ἀλλὰ τοῦ ὑμῶν ἕνεκα κτᾶσθαι. ἵνα τί

æquè dulce est quotidie, suprâque satietatem istis vesci. Quin videas eos nonnunquam ita olus, aut cepam appetere, vt tu non æquè leporem appetas, aut aprum. Alia taceo quæ illos A discruciant, puta filius luxuriosus, vxor famulum amans, aut amasius, qui necessitatis magè quàm voluptatis gratia concumbat. Denique alia multa sunt, B quæ vos ignorantes, tantùm aurum illorum ac purpuram videtis. Tum siquando bigis albis vehi videatis, hiante ore adoratis. Quòd si C illos contemneretis, negligeretisque, neque ad argenteum currum oculos intentos haberetis, neque inter colloquendum, smaragdum annulo inclusum respectare-D tis, neque vestes obiter contrectantes mollitiem admiraremini, sed fineretis eos esse sibi diuites, procul dubio ipsi vos adirent, & ad cœnam inuitarent, vt lectos, mensas, & pocula vobis oE stenderent: quarum rerum nulla est vtilitas, si sine teste possideantur. Certè reperiretis pleraque hæc illos vestra causa parare: non quòd vtantur ipsi, sed vti

αὐτοὶ χρήσωνται, ἀλλ' ὅπως

ὑμεῖς θαυμάζοντε. ταῦτα ὑμᾶς παραμυθοῦμαι, εἰδὼς τὸν βίον ἑκατερον. καὶ ἄξιον ἑορτάζειν, εὐθυμουμένους ὅτι μετ' ὀλίγον ἅπαντας δεήσει ἀπέναι ἐκ τοῦ βίου, καὶ κείνους τ' πλεῖστον, καὶ ὑμᾶς τὴν πενίαν ἀφέντας, πλὴν ὑστεροῦσιν γε οὐ πίστ ὥστε ἐπεχρῆν. καὶ οἶδ' ὅτι καὶ ὀλιγωρήσουσι τ' ἐμῶν γραμμάτων.

vos admiremini. His ego vos consolor ego cui cognita est vtraque vita. Conuenítque ita festum agere, vt cogitetis breui omnibus è vita migrandum, cum illis, depositis opibus, tum vobis, relicta paupertate. Sed scribam ipsis, vt sum pollicitus: certóque scio, eos meas literas non neglecturos.

ΚΡΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΠΛΟΥΤΟΥΣΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNVS DIVITIBVS SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus exponit diuitibus quæ à pauperibus ad se scripta & postulata fuerint, admonens illos, vt benigniores erga ipsos se gerant, atque æqualitatem recipiant, argumenta à signo & consequentibus, tum commodi, si faciant, tum incommodi, si detrectent, adhibita.

Ο Ἱ πάντες ἔναγχος ἐπεξάλλεσθέ μοι, αἰτιώμενοι ὑμᾶς, μὴ μεταδιδόναι σφίσιν ὧν ἔχετε. καὶ τὸ μὲν ὅλον, ἀξιοῦσι μὲ καινὰ πᾶσι πεῖσαι πράγματα, καὶ τὸ μέρος, ἕκαστον αὐτῶν ἔχειν δίκαιον γὰρ εἶναι ἰσοπολίαν καθεστηκέναι, καὶ μὴ τῷ μὲν πλέον, τῷ δ', μηδ' ὅλως μετεῖναι τῶν ἀγαθῶν. ἐγὼ δ', περὶ μὲν τούτων ἐμοὶ μέλειν σκέψασθαι τὰ δίκαια περὶ δὲ τῶν παρόντων, καὶ

Anperes nuper ad me datis literis incusarunt vos, quòd nihil impertimini de vestris facultatibus, atque omnino postularunt, vt bona facerē omnib⁹ cōmunia, vt ad singulos illorū sua pars rediret. Æquū enim esse vt retū æqualitas constituatur, ita vt neq; hic copia fruatur, neq; ille omnino rerūsuauiū inopia laboret. Ego verò respōdi, hisce de rebus Iouem meliùs cōsideraturum. Sed quod ad rē præsētē attinet, &

δὴ ἀδικεῖσθαι φάντα κ᾽ τὴν ἑορτὴν, ἑώρων ἐπ᾽ ἐμὲ καθήκουσαν τὴν κρίσιν, καὶ ἐπιτρεπόμενον γράφειν πρὸς ὑμᾶς. ἔστι δ᾽ ἀφ᾽ ἑξίωσις ταῦτα μέζια, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. πῶς γὰρ φασι ῥιγοῦντες τοσούτῳ κρύῳ, καὶ λιμῷ ἐχόμενοι, ἐσόμεθα ἑορτάζοντες αὖ; εἰ τοίνυν ἐθέλοιμι κἀκείνοις μετέχειν τῆς ἑορτῆς, ἐκέλευόν με ἀναγκάσαι ὑμᾶς ἐσθῆτων τε, ὧν ἔχετε, μεταδοῦναι αὐτοῖς, εἴ τινες πεινῶσι, καὶ παχύτερα, ἢ καθ᾽ ὑμᾶς. καὶ τὸ χρυσίον ἐλίσσον ἐπισταλάξαι αὐτοῖς. εἰ δὲ ταῦτα φασὶ ποιήσετε, μήτε ἀμφισβητήσειν ὑμῖν ἔτι τῶν ἀγαθῶν ἐπὶ τῷ Διΐ. εἰ δὲ μή, ἀπειλῶσι προσκαλέσασθαι ἐπὶ τὸν ἀνάδασμον, ἐπειδὴ τοσοῦτον δίκαιος ὁ Ζεὺς προσῆκε. ταῦτα δῆτα οὐ παύσω χαλεπὰ ὑμῖν ἀπὸ τοσούτων, ἃ καλῶς ποιοῦντες ἔχετε. νὴ Δία καὶ τῶν δείπνων πάλιν, ὡς συνδειπνῶν ὑμῖν. καὶ τοῦτο προσῆκεν ἐξίωσιν τὴν ἐπιστολήν, ὡς νῦν γε μόνους ὑμᾶς βύσαν, ἐπικλείσαντας θύρας. εἰ δέ τινι κἀκείνων πῦρ ἐστὶν διὰ μακροῦ ἐζηλωκότι. πλέον δ᾽ ἐνθυμήματος ἕνεκα τὸ αἰτιατέον τῷ δείπνῳ, καὶ τὰ πολλὰ ὑφ᾽ ὕβρεως αὐτῶν

iniurias quibus se per dies festos affici putant, vidi mei officij esse sententiã ferre, sũq; pollicitus me vobis scripturũ. Sunt autẽ quæ postulant hæc, vt mihi videtur, æqua. Nã quo pacto, inquiũt tãto frigore rigẽtes, & fame laborantes, præterea diẽ festum celebrare possemus? Quare si velim vt & ipsi sint festi participes, postularunt vt vos cogam, vt de vestris vestibus illis impertiamini, siquæ superfint pinguiores quã quæ vobis conueniant: vtq; auri nonnullas guttulas in ipsos destilletis. Quòd si ista feceritis, inquiunt, non erit amplius disceptatio inter vos de bonis apud Iouẽ. Sin minùs minitãtur sese ad nouã rerũ partitionẽ prouocaturos, vt primũ Iupiter pro tribunali sedere cœperit. Nec graue fuerit vobis impertiri illis de tot bonis, quæ rectè possideritis. Quin de cœnis quoq;, vt vobiscũ cœnent, & hoc literis addi rogarũt, cũ nũc vos soli foribus clausi, delicijs fruamini. Quòd siquando vobis visũ fuerit, & illorũ quẽpiã post lõgũ tẽpus in cõuiuium adhibere, plus esse molestiæ in cœna, quã voluptatis, multaq; illic in pauperum contumeliam fieri, velut illud, quum non γίγνεσθαι, ὃν ἐκεῖνο τὸ μὴ

τῷ αὐτῷ ὄπτα συμπίνειν. Ἡράκλεις, ὡς ἀπελεύθερον, καὶ καταγνώσεσθαι αὐτῷ ἐκείνων ἄξιον. ὅτι μὴ μεταξὺ ἀναστάντες, οἶνον, ὅλον ὑμῖν τὸ συμπόσιον καταλιπόντες. ἀλλ' οὐδὲ εἰς χόρτον ὅμως φασὶ πίνειν. τῶν γὰρ ὀπισχόνων ὑμῶν, ὥσπερ τῶν Ὀδυσσέως ἑταίρων, κηρῷ βεβύσθαι τὰ ὦτα. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα οὕτως αἰσχρὰ ὄντα, ὥστε οὐκ ἂν λέγειν, ἃ περὶ τῆς νομῆς τῶν κρεῶν αἰτιῶνται, καὶ τῶν διακόνων. ὑμῖν μὲν παρεστῶσι τοῖς ἀπεμφορήσασι, ἐκείνους δὲ παρεληλύθασι. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικροπρεπῆ, καὶ ἥκιστα ἐλευθέρια φρονήματα. τὸ γοῦν ἥδιστον, καὶ συμποτικώτατον, ἡ ἰσοτιμία ὄντι. καὶ ὁ ἰσοδαίτης τούτου ἕνεκα ἡγεῖται ὑμῖν τῶν συμποσίων, ὡς τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχοιεν. ὁρᾶτε οὖν ὅπως μηκέτι ὑμᾶς αἰτιάσωνται, ἀλλὰ τιμήσωσι, καὶ φιλήσωσι, τῶν ὀλίγων τούτων μεταλαμβάνοντες. ὧν ὑμῖν μὲν ἡ δαπάνη ἀνεπαίσθητος, ἐκείνοις δὲ ἐν καιρῷ τῆς χρείας ἡ δόσις ἀείμνηστος. ἄλλως τε, οὐδὲ αὖ οἰκεῖν δύνανται τὰς πόλεις, μὴ ὄχλῳ καὶ πανηγύρει συμπολιτευομένων, καὶ μυείᾳ τοῖς τῆς εὐδαιμονίας

eodem de vino bibunt. Dij boni, quàm illiberale, & planè dignum quod ipsis vitio vertatur, qui non surgant, abeántque toto conuiuio vobis solis relicto. Quanquam negant sese eriam ad satietatem ex illo qualicunque vino bibere, quòd vestri pincernæ aures habeant cera obturatas, haud secus ac Vlyssis socij. Porrò reliqua vsque adeò sunt turpia, vt pigeat commemorare, quæ de carnium partitione criminãtur, déq; ministris qui cum vobis assistant, donec satis superque expleti fueritis, ipsos prætercurrunt, aliáq; id genus sordida permulta, miniméque viris ingenuis digna. Quare æqualitas res est iucundissima, & conuiuio cõgruẽtissima. Qua de causa vobis æquus ille partitor in conuiuijs præficitur, vt æquam omnes habeant portionem. Videte igitur ne posthac iterum vos accusare possint: sed colant, & amẽt quum pauca hæc à vobis acceperint, quorum impensa ne sentiretur quidẽ à vobis: at illis dati in tempore muneris perpetua foret recordatio. Præterea nec rẽp. administrare possitis, ni pauperes vnà vobiscũ in ea versẽtur, milléq; modis fœlicitatẽ

ὑμῖν συμπιλοῦντων. οὐδὲ ἂν ἔχοιτε τὸν θαυμάζοντας ὑμῶν τὸ πλοῦτον, μὴ μόνοι, καὶ ἰδίᾳ, καὶ ὑπὸ σκότῳ πλεῖστα. ἐδέσμασιν ἐωθεῖ πλοῖ, καὶ θαυμαστῶσιν ὑμῶν τὸ ἀργυρεῖον, καὶ τὰς βαπίζω. καὶ φορτίων φιλοτησίας. μετὰ ξύλου πάντες, περιποιήσωσι τὸ ἔκπωμα, καὶ τὸ βάρος ἴσωσιν αὐτοὶ διαβασταντες, καὶ τῆς ἰσχείας τὸ ἀκριβές. τὸ χρυσὸν ὅσος, ὃς ἐπανθεῖ τῇ τέχνῃ. ἐσῆς γὰρ τῷ χρησοῖς, καὶ εἰλανθρώπως ἀκούειν, καὶ τὸ φθονεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἔξω γνώσεσθε, τίς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ κεκτημένῳ, καὶ δίδοτο τῶν μετέχοντες δ' ἂν ἂν ὄψεται εἰς τὸ μάκιστον διαβιῶναι αὐτὸν, ἀπολαύοντα τῶν ἀγαθῶν; ὡς γὰρ ἔχοτε, ἀμαίρυσις μὲν ἡ εὐδαιμονία, ὀπιθόνος δὲ ὁ πλοῦτος, ἀηδὴς δὲ ὁ βίος. οὐ γὰρ οἶμαι ὁμοίως ἡδὺ δεῖπνα μόνον ἐμπλήσθαι, ὥσπερ τοὺς λέοντας φασὶ καὶ τοὺς μονίους τῶν λύκων. καὶ συμόντας ὀλίγοις αὐδρασι, καὶ πάντα χαρίζεσθαι περιφωνίοις. οἱ τοιοῦτοι μὲν οὐ κωτὸν, καὶ ἄθυτον τὸ συμπόσιον ἐσεσθαι εἶναι, ἀηδὲς ἐν μύθοις συμποτικοῖς, καὶ σιωπῶσιν αὐτοῖς

vestram adiuuent. Neque habituri estis qui vestras diuitias suspiciant, si soli, & priuatim in tenebris eas possideatis. Videat igitur vulgus miretúrque vestrum argentum, mensas, vtque præbibentes ad potandum inuitetis: inter bibendum vndique poculum contemplentur, ac pondus expendant manu librantes: tum argenti absolutam cælaturam tum aurum quo ars decoratur Nam præterquam quod viros bonos, & humanos vos prædicabunt, etiam ab eorum inuidia liberi eritis. Quis enim inuideat impertienti, dantíque quod æquum est? Quis non potiùs optet, vt quàm diutissimè viuens bonis suis fruatur? Sed vt nunc res vobis habent, fœlicitas vestra teste caret, inuidiosæ sunt diuitiæ, & insuauis vita. Neque enim perinde iuuat, opinor, siquis solus explicatur, vt & leones, & solitarios lupos facere dicunt, quàm si cum lepidis hominibus, & per omnia gratificari conuiuantibus, conuiuatis Qui primùm non sinent conuiuium mutũ esse, & surdum: verùm consuetudine sua fabulas conuiuijs aptas, dicte-

παχθέσι, καὶ φιλοφρονήμασι πεικίλαις συνέσονται, οἷαι ἥδιστ᾽ ἂν διατεθεῖεν, φίλαι μὲν Διονύσῳ, καὶ Ἀφροδίτῃ. φίλαι δ᾽ χαρίσιον. ἔπειτα δ᾽ ἐγὼ πρὸς ἅπαντας ἐς τὴν ὑστεραίαν διηρρύμωμαι, ὑμῶν τὴν δεξιότητα φιλικαῖς παρασκευάζοισι. ταῦτα πολλῶ ὠφελεῖσθαι καλῶς εἶχεν, ἐάν τε ἐρήσομαι ὑμᾶς, εἰ μύσται οἱ πλησίον βαδίζοιεν, ἢ ἐάν τε ἀποδώμεθα γὰρ οὕτως, ἢ καὶ ὑμᾶς νικᾶσαν καὶ ἔχοντας οἷς ἐπιδείξασθαι τοὺς ἀλουργεῖς ἐσθῆτας, καὶ τῶν ἀκολούθων τὸ πλῆθος, ἢ τῶν δακτυλίων τὸ μέγεθος; ἐῶ λέγειν ὡς ἡ ἐπιβουλαί, ἢ μίσοι παρὰ τῶν πενήτων ἀναγκαῖον ἐγγίνεσθαι πρὸς ὑμᾶς, ἢν μόνοι βιοτᾶν ἐθέλητε. ἃ μὲν γὰρ εὐχεσθαι καθ᾽ ὑμῶν ἀπειλοῦσιν, ἀπρόπαικα, μὴ γένοιτο εἰς ἀνάγκην αὐτοὺς καταστῆναι τὰ ἐνύπνια. ἐπεὶ οὔτε ἀλλᾶντων γεύσεσθε, οὔτε πλακοῦντος, ἢ εἰ τι πλεῖστον τὸ κωδύον. φακῆς δ᾽, ὑμῖν σαπρᾶς ὄντως οὐκ ἔσται ἔξει. ὡς δ᾽, καὶ ἅλφος, ὀπώπωμεν, μεταξὺ δρασμὸν βουλευσόμενον ἀπὸ τοῦ ὀπαυείου ἐς τὸ ὄρος. καὶ ὄρνις ὑπὲρ ἀναπεπταμένα, ἀπέρχεσι καὶ αὗται, παρ᾽ αὐτοὺς

riáque minimè moleſta, variáſque voluptates adferent: quibus rebus tempus iucundiſſimè tranſigitur: ídque gratum eſt Baccho, gratum Veneri, gratum quoque Gratijs. Deinde poſtero die dum comitatem veſtram referunt, beneuolentiam vobis conciliant. Hæc etiam magno fuerant emenda. Nam illud à vobis ſciſcitabor, ſi pauperes abirẽt taciti, ſic enim fingamus, nonne ea res vos vreret, cùm non haberetis, quibus oſtentaretis purpureas veſtes, comitum multitudinem, annulorum magnitudinem? Neque iam libet referre, neceſſariò futurum, vt pauperum inſidiæ atque odia in vos oriantur, ſi ſoli delicijs frui velitis. Nam quę minantur vobis imprecatu ros ſeſe, abominanda ſunt: & abſit vt ad huiuſmodi imprecationes venire cogantur. Quandoquidem ſi id fiat, neque inteſtina poſthac guſtabitis, neque placentam, niſi ſiquid canis reliquum fecerit. Præterea lenticula ſaperdæ liquamen vobis habebit. Porrò ſus & ceruus inter aſſandum è veru in montes aufugere parabunt: tum aues pingues abſque alis fugam molientes, ad

τοὺς πένητας ἐκπεπόνται. τὸ δὲ μέγιστον, οἱ ὠραιότατοι τῶν οἰνοχόων, φαλακροὶ ἐν ἀκαρεῖ τὸ χρόνου ὑμῖν γενήσονται, ὅτι κατιδόντι καὶ ταῦτα τῷ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε, βουλεύεσθε, ἃ ἐν τῇ ἑορτῇ προέσονται χρυσᾶ, καὶ ὑμῖν ἀσφαλίσασθε. καὶ ὀπτοφιζετε πολλοῦ μισθὸν αὐτοῖς, ἀπ' ὀλίγου τελέσματος φίλους οὐ μικροὺς ἕξοντες.

pauperes auolabũt. Et quod grauissimum est, pocillatores formosissimi repentè vobis calui fient, idque etiam fracta amphora. Super his rebus consulite, quæ & festo sint digna, & vobis quàm maximè tura. Atque illis paupertatis onus subleuate, exiguo vectigali, amicos illos neutiquam malos habituri.

ΟΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΤΩ Κρόνῳ χαίρειν.

DIVITES SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Diuites extenuata accusatione pauperum à consurgo, respondent, se quidem fecisse pro eo atque æquum & honestum fuerit, sed illos ita immodestos & intemperantes se gerere, vt eos de cætero omnino excludendos censuerint. Verùm tamen ex illius consilio deinceps admissuros se eos esse, si ex pacto recipiant, se nihil contumelios se aut intemperanter posthac facturos esse.

ΠΡΟΣ γὰρ σὲ οἴεσθαι μόνον χρὴ τῶν πενήτων ταῦτα γεγράφθαι ὦ Κρόνε, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ Ζεὺς ἤδη ἐκκεκώφωται πρὸς αὐτῶν, ἀναβοώντων, καὶ αὐτὰ δὴ ταῦτα, τὸν ἀφαδασμὸν ἀξιούντων ἤδη, καὶ αἰτιωμένων τὴν τε ἀμαρυγὴν, ὡς ἄνισον ἡμῖν νομὴν ποιουμένου, καὶ ἡμᾶς, ὅτι μηδενὸς αὐτοῖς μεταδίδοσθαι ἀξιοῦμεν; ἐγὼ οἶδα ἐκείνους ἀτ-

VMputas Saturne de rebus istis paupertatis solùm ad te scripsisse? Quin potius Iouis ipsius aures obsurduerunt illis, dum clamant, nouamque rerum partitionem flagitant: ac simul & fatum incusant, quòd non æqualiter distribuerit, & nos quòd nihil ipsis impertiri velimus. Verùm nouit ille

ξεις ὦν, παρ' οἷς ποτ' ἡ αἰτία καὶ διὰ τοῦτο παρακούει αὐτῶν ταπιλλά. σοὶ δ' ὅμως ἀπολογησόμεθα, ἐπεὶ γὰρ ἀρχεῖς γε νῦν ἡμῶν. ἡμεῖς γὰρ ἅπαντα περὶ ὀφθαλμῶν λαβόντες, ἃ γέγραφας, ὡς καλὸν ἐπικουρεῖν ἀπὸ πλούτου τοῖς δεομένοις, καὶ ὡς ἥδιον συνεῖναι, καὶ συνευωχεῖσθαι τοῖς πένησι, καὶ διεξελθεῖν οὕτω ποιοῦντες, ἱσοδίαιτοι καθεζόμενοι, ὡσὰν μὴ δι' τὸν συνδιαιτητὴν αὐτὸν αἰτιάσαιτό τι. οἱ δ', ὀλίγον ἐν ἀρχῇ δεῖσαι φάσκοντες, ἐπεισθέντες ἅπαξ αὐτοῖς ἀνεπιτάσαμεν τὰς δύξας, οὐκ ἀφῆσαι, ἀλλὰ καὶ ἄλλοις αὐτοῦσιν. εἰ δὲ μὴ πάντα ἡδέως, μηδὲ πρὸς ἥπτερ λαμβάνοιεν, ὀργὴ, καὶ μῖσος, καὶ προχείρους ἀβλασφήμους, κἂν εἴ τι ἐπιψεύδοιντο ἡμῖν. δοκοῦσι γοῦν ἀκούοντες ἐπίστευον ἂν, ὡς ἀκριβῶς εἰδόσιν ἐκ τοῦ συγγεγονέναι. ὥστε δεῖν δοκεῖν, ἢ μὴ διδόντα ἐχθρὸν εἶναι παντὸς ἧττον, ἢ πάντα προϊέμενον, αὐτίκα μάλα πένεσθαι, καὶ τῶν αὐτοῦ τοῦ καὶ αὐτὸν εἶναι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, μέτρια. ἐν δὲ τοῖς δείπνοις αὐτοῖς, ἐμελήσαντες τοῦ ἐμπίπλασθαι, καὶ γαστρίζεσθαι, καὶ αὐτοὶ ἐπιδοῦ

quippe cùm sit Iupiter, penes quos sit culpa, eóque illos plerunque obaudit. Nùc tamen cùm nobis imperes, nostri apud te defensionem suscipiemus. Nos enim omnia ista quæ scribis ob oculos habentes, quā sit honestū de magna rerū copia indigentibus opitulari, quātóque sit iucundius simul cum pauperibus versari, & cōuiuiū agitare, ad eū modū assiduè facimus, & ita in vitę ratione nos æquamus, vt conuictor nihil possit incusare. Verū illi primū aiūt sibi paucis opus esse: deinde vbi fores illis semel aperuerimus, nunquam desinunt alia super alia postulare. Quod nisi protinus omnia, simúlque cū dicto acceperint, mox partū odiū, in prōptu conuitia, etiāsi quid de nobis sit mentiēdū. Porrò qui audiunt, fidē illis habēt, vt qui probè sciāt, eo quòd nobis cū consuetudinē habuerint. Ita fit vt in alterutrū incidamus, vt si nihil demus, illos prorsus habeamus hostes, aut profusis omnibus, ipsi protinus egeamus, iámque in paupertem gregem veniamus. At cætera quidem sunt tolerabilia. Verū inter cœnas ipsas non curantes ingurgitari, & implere ventrem, quum

πλείω τῶ ἱκανῶ πίωσιν, ἢ παιδὸς ὠραίου, μεταξὺ ἀναδύντος τὸ ἔκπωμα, ἢ νύξαν τ' χέρσ, ἢ πελλακὴ, ἢ γαμετὴ γυναικὶ ἐπιχείρωσιν. εἶτα ἐμεμφόμενοι τὸ συμπόσιον, ὡς τῶν ὑστεραίων λοιδορουμένων ἡμῶν ἐμεθύσθησαν, ὡς ἐδείψησαν, ἢ ὡς λεμῶ συμῶσιν διαρρύψωσι. καὶ εἴ σοι τοῦτο καταψεύδεται ἀυτῶν δοκῶμεν, τ' ὑμέτερον παράσιτον ἀναμενοῦμεν, τὸν Ἰξίονα, ὃς ἀξιωθεὶς κοινῆς τραπέζης, ἀξίωμα ἴσον ἴσχων ὑμῖν, τῆ Ἥρᾳ μεθύσθεὶς, ἐπεχείρει ὁ γραικός. ταῦτα δὴ, ἢ τὰ τοιαῦτα, ὑφ' ὧν ἡμεῖς ἐβουλήθημεν πρὸς τὸ λοιπὸν, ἀσφαλείας τῆς ὑμετέρας ἕνεκεν, μικρὸν ὑπόσχεσθον πεῖσαι αὐτοῖς τὴν οἰκίαν. εἰ δ' ἐπὶ σῦ συνδεῖπνον, μετέσω δέκασθαι, ἅπερ τῶν φασι, μετ' ἐν δ' ἐλευσόμεθα ἐν τοῖς συμποσίοις ἡγεμόνες, κοινωνοῦντων ἡμῖν, καὶ συμφερομένων τύχη τῆ ἀγαθῆ. καὶ τῶν ἱματίων ὡς σὺ κελεύεις, πέμψομεν, καὶ τῶ χρυσῶ, ὁπόσον οἷόν τε, καὶ σεσωθησόμεθα. καὶ ὅλως, οὐδὲν ἐλλείψομεν. ἢ αὐτὸ δ' ἀφήσομεν τῶ ἐπὶ τέλει ὁμολῦν ἡμῖν, φίλοι αὖθ' κελάκων, καὶ παράσιτον ἕξοντες,

plus satis biberint, aut pueri formosi poculum porrigentis manum pungunt, aut pellicem, vxorem-ue solicitant. Deinde euomito conuiuio, postridie nobis obtrectant, narrantes vt fitiuerunt, & esurierũt. Quòd si hæc aduersus illos mentiri videmur, vester ille parasitus Ixion redeat in memoriam, qui ad mensæ communis honorem admissus, ac vobis dignitate æquiparatus, iam ebrius ille vir egregius, Iunonem adortus est. Hæc atque huiusmodi sunt, propter quæ in posterum statuimus, quò res nostræ sint in tuto, ne posthac illis aditum in domum præbeamus. Quòd si te authore pacisc antur, sese moderatè petituros, vt nunc aiunt, neque quicquam flagitiosum in conuiuijs admissuros, age conuiuant nobiscum, simúlque cœnent bonis auibus. Ac de tunicis, sicuti iubes, mittemus, & de auro, pro facultate insuper insumemus: denique nihil omittemus. Tum illi arte nobiscum viuere desinentes, pro adulatoribus & parasitis amici sumto.

ὡς ἡμᾶς γε οὐδὲν ἂν ἀπόποιο, καὶ ἐκεῖνον τὰ δίοντα ποιεῖν ἐθελόντων.

Ita nihil erit quod in nobis desideres, si ipsi quoque suo fungi volent officio.

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ, Η ΛΑΠΙΘΑΙ, ΦΙΛΩΝ, ἢ ΛΥΚΙΝΟΣ.

SYMPOSIVM, VEL LAPITHAE. PHILON: Lycinus.

ARGVMENTVM.

Rursum depingit hoc loco Philosophorum mores & vitam Lucianus, atque illa, quæ fictionibus ac fabulis alibi de illis prodidit, hic nunc exemplo ac vero facto comprobat. Est autem historica quædam rei gestæ commemoratio, qua exponit, quo facto diuersarum professionum Philosophi aliquot, ab Aristæneto ad cœnam & nuptiarum celebritatem vocati, postea quam vino incaluêre, pro sella quisque sua inter se verbis primò contenderint, mox ad manus quoque & ad vulnera venerint, adeò vt sauij nonnulli, ac mutilati è conuiuio asportati fuerint. Rursum autem ex alijs qui vocati non fuerant, quidam, Cynicus videlicet, vltrò veniens, remanentibus sese obtruserit, magna præsentia & impudentia sua importunitate. Alius autem per literas cum Aristæneto expostulavit, tragicè propè in eum debacchatus, quòd prætermissus, & cæteris postpositus fuisset. Ex quo apparet, istud hominum genus, quod sibi virtutem prædicat, voluptati, gulæ, cæterisque vitijs inseruire solitos. Cæterùm tametsi hæc omnia cum summa festiuitate pro ingenio atque facundia sua tractet Lucianus, interim tamen serio quoque ac verè idem monet, nullum esse pretium operæ, si quis disciplinas omnes perdiscat, nisi simul & vitæ ratione, ad id, quod optimum est, accommodet. Inscribitur autem Dialogus hic Conuiuium, vel Lapithæ, quorum prius titulus ab argumento & re ipsa sumptus est, alter à collatione, quòd vt hic Philosophi, ita à Poëta Lapithæ & Centauri, in nuptijs Piritthoi, inter se funesto certamine congressi quasque feruntur.

ΦΙΛΩΝ.

Οἰκίλην ἐς Λυκῖνε, διατριβήν ποτε μετὰ δείπνου ὑμῖν χθὲς ἐν Λειψαρέτου

PHILON.

VAriam, Lycine, disputationem in cœna apud Aristænetum heri vobis

παρὰ τὸ δεῖπνον, καί τινας φιλοσόφους λόγους εἰρῆσθαι, καὶ ἕως οὐ σμικρὰν συσκιᾶσαι ἐπ' αὐτοῖς. εἰ δὲ μὴ ἐψεύδετο Χαρῖνος, καὶ ἄχρι βαυμάτων προχωρῆσαι τὸ πρᾶγμα. καὶ τέλος, αἵματι διαλυθῆναι τὴν συνουσίαν. Λυ. καὶ πόθεν ὦ Φίλων, ἐπίστατο Χαρῖνος ταῦτα; οὐ γὰρ συνεδείπνει μεθ' ἡμῶν. Φι. Διονίκου ἔφη τοῦ ἰαβοῦ ἀκοῦσαι. Διόνικος δ', καὶ αὐτὸς οἶμαι τῶν συνδείπνων ἦν. Λυ. καὶ μάλα. οὐ μὴν ἐξ ἀρχῆς γε καθ' αὐτὸς ἅπαντα παρῆν, ἀλλὰ ὀψὲ, μεσούσης ἤδη τῆς μάχης, ἐπίσης ὀλίγον πρὸ τῶν βαυμάτων, ὥστε βαυμάζω εἴ τι σαφὲς ἐπίσης ἐδυνάτο, μὴ παρακολουθήσας ἐκείνοις, ἀφ' ὧν αἵματι ἐς τὸ αἷμα ἐτελεύτησεν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία. Φι. τοιγαροῦν ὦ Λυκῖνε, καὶ ὁ Χαρῖνος αὐτὸς, εἰ βουλοίμεθα τέλεον ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως ἐπερράχθη ἑκάτερος, παρὰ σὲ ἡμᾶς ἥκειν ἐκέλευε. καὶ τὸν Διόνικον δ' αὐτὸν ἐπίσης, ὡς αὐτὸς μὲν, οὐ παραγένοιτο ἅπασι, σὲ δ' ἀκριβῶς εἰδέναι τὰ γεγενημένα, καὶ τοὺς λόγους αὐτῶν ἀπομνημονεύσαι, εἴ μὴ παρίεσο τοιούτων,

fuisse narrant, ac philosophicos quosdam sermones habitos, nec paruam super his exortam contentionem: imò nisi mentitus est Charinus, etiam ad vulnera vsque rem processisse, denique conuentum sanguine dimissum esse. *Lyc.* Et vnde Philon, resciuit hæc Charinus? neque enim is nobiscum est cœnatus. *Ph.* Ex Dionico medico, aiebat accepisse sese. Dionicus autem opinor, erat ex conuiuis. *Lyc.* Ita sanè: sed non omnibus ab initio interfuit: sed seriùs, ferè sub medium pugnæ, & paulò ante vulnera superuenit. Proinde demirror, siquid certi referre potuit, qui non spectarit illa, vnde lis inter eos nata desierit in sanguinem. *Ph.* Proinde Lycine, etiam Charinus ipse, si singula vti gesta sunt, audire planè vellemus, iussit vt te conueniremus. Etenim dixisse Dionicum, se toti negotio interfuisse: re verò accuratè tenere quicquid actum est, eorúmque sermones meminisse, vt qui res istiusmodi non obiter, sed diligenter:

ἀλλ' ἐν σπουδῇ ἀκροώμενον. ὅτι οὐκ αὖ φθονοῦσι ἡσυχῇ ἡμᾶς ἡδίστην ταύτην ἑστίασιν, ἧς οὐκ οἶδ' ἂν τις ἡδίων ἔμοιγε. καὶ μάλιστα ὅσῳ νήφοντες ἐν εἰρήνῃ, καὶ αἱμάτων ἔξω βέλους ἑστασόμεθα. εἴτε γεγηθότες ὑπαρφύησαί τι παρὰ τὸ δέον, εἴτε νέοι, εἰπεῖν τι ὅσα ἥκιστα ἐχρῆν ὑπὸ τῆς ἀκράτου φερόμενοι, καὶ πρᾶξαι. Λυ. παντάπασιν ἡμᾶς ὦ φίλων, ἀξιοῖς ἐμφέρειν ταῦτα πρὸς τοὺς πολλούς, καὶ ἐπιξενίαν, ὀλιγοχρόνιον πρᾶγμα τε, ἐν ὕπνῳ, καὶ μέθῃ γλυκάνα, λέσαι λήθῃ ποιήσασθαι αὐτῶν, καὶ νομίζειν ἐκείνα πάντα θεῶν ἔργα τοῦ Διονύσου εἶναι. ὃς οὐκ οἶδα εἴ τινα τῶν αὐτῆς ὀργίων ἀτέλεστον, καὶ ἀβάκχευτον ἀφῆκεν. ὅθεν οὐ μὴ κακοήθων πώποτε ἀνδρῶν ἢ τὸ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ἐξετάζειν, ἃ καλῶς ἔχει ἐν τῷ συμποσίῳ καταλιπόντας ἀπαλλάττεσθαι. μισῶ γάρ φησι καὶ ὁ ποιητικὸς λόγος μεμαότα συμπόταν. καὶ οὐδὲ ὁ Διόνικος ὀρθῶς ἐποίησε πρὸς τὸν Χαρῖνον, αὐτὰ ἐξαγορεύσας, καὶ πολλὴν τὴν ἰωλοκρασίαν καταπεδήσας ἀνδρῶν φιλοσόφων. ἐγὼ δ', ἄπαγε, οὐκ ἂν τι τοιοῦτον ἐποίουν. Φι. Ἀρ' οὐ

audire consueueris. Itaque omnino nos suauissimo hoc epulo excipies, quo nescio an vllum mihi sit iucundius: in primis cùm in pace sobrij, & sine sanguine extra teli iactum simus epulaturi: siue senes, siue iuuenes aliquid in cœna debacchati sunt: ea mero compulsi & dicere, & facere quæ minimè decebat. *Lyc.* Vis, Philo, vt hæc in vulgus narrando efferam quæ in vino & ebrietate petulantiùs acta sunt: cùm essent potiùs obliuioni tradenda, omniáque illa Dei illius Bacchi opera censenda: qui nescio an quenquam suis orgijs non initiatum, & bacchationis expertem prætermerit. Proinde vide ne hominis sit parum bene morati, eiusmodi adamussim exquirere, quibus in conuiuio relictis rectius erat discedere. Odi enim, inquit poëta, memorem compotorem. Nec à Dionico rectè factum, quòd hæc apud Charinum effutiuit, & pridianam hominum Philosophorum temulentiam diuulgauit. At ego, apage, nihil istiusmodi velim dicere. *Ph.* Ludos me

ταῦτα ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' οὐ γὰρ ἐμὲ οὕτω ποιεῖν ἐχρῆν, ἀκριβῶς γιγνώσκων πολὺ πλέον ἐπιθυμοῦντά σε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. καί μοι δοκεῖς εἰ ἀπορήσειας τῶν ἀκουσομένων, κἂν πρὸς κίονα τινὰ, ἢ πρὸς ἀνδριάντα ἥξειν ἂν προσλαλῶν, ἐκχέαι, πάντα συνείρων ἀμυσί. εἰ γοῦν ἐθελήσω ἀπαλλάττεσθαι νῦν, ἂν ἐάσεις με ἀνήκοον ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἥξεις, καὶ παρακολουθήσεις, ἢ δῆτα. κἀγὼ ἀριθμοῦμαι πρός τι ἐν τῷ μέρει. καὶ νῦν δοκεῖ, ἀπιωμεν ἄλλου αὐτὰ πυσόμενοι. σὺ δ' μὴ λέγε. Λυ. μηδὲν πρὸς ὀργήν. δηλήσομαι γὰρ, ἐπίσταμαι οὕτω πρᾶος ὤν. ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς πολλοὺς ἐρεῖς. Φι. ἀλλὰ πάντα ταῦτ' ἐγὼ ἐπιλελησμαι Λυκίνου, αὐτὸς δὲ ἄμεινον ποιήσεις αὐτὰ, καὶ φράσεις εἰπὼν ἅπασιν. ὡς οὐδὲν ἐμοῦ δεήσει. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι πρῶτον εἰπὲ, τῷ παιδὶ τῷ Ζήνωνι ὁ Λεοσθένους ἀγόμενος γυναῖκα, εἰσὶ ὑμᾶς; Λυ. οὐκ, ἀλλὰ τὴν θυγατέρα ἐξέδοσαν αὐτὸς ὁ Κλεανθίδης τῷ Εὐκρίτου τοῦ δημοσικοῦ τῷ φιλοσοφοῦντι. Φι. πάνυ γὰρ Δία μειρακίῳ, ἀπαλῷ γε μὰ Δία ἔτι, καὶ οὐ πάνυ πρὸς ὥρην γάμου.

facis, Lycine. At non erat apud me sic agendum, vt qui cognorim apprimè te dicendi longè esse cupidiorem, quàm ego sim audiendi. Et mihi videris, si tibi deessent auditores, vel ad columnam aliquam, vel ad statuam accessurus, quò omnia vno spiritu connectens effunderes. Quòd si nunc voluero discedere, non sines me abire quin audiuerim: imò venies, comitabere, rogabis. Atque ego te tum vicissim ludam. Quin si ita vis, abeamus ea ex alio audituri: tu verò ne dicas. *Ly.* Nihil succenseas, narrabo enim, siquidem tantopere cupis: sed ea lege vt apud vulgus non efferas. *Ph.* Ni prorsus Lycini morũ sum oblitus, tute melius id feceris, & prior omnibus denarrabis: ita vt me nihil opus fuerit. Sed id mihi responde primùm, An filio Zenoni vxorem ducens Aristænetus, conuiuio vos accepit? *Ly.* Non: sed Cleanthidem filiam locabat filio fœneratorij Eucriti, philosophiæ operam danti. *Ph.* Formosissimo per Iouẽ adolescenti, adhuc tenero, nec admodũ nuptijs maturo.

Λυ. ἀλλ' ἀλλ' εἶχεν ἄλλον ἐπιτηδειότερον οἶμαι. σὺ τὸν ἐν κόσμῳ τε εἶναι δοκοῦντα, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὡρμημένον, ἔτι δ' μόνον ὄντα πλουσίῳ τῷ Εὐκρίτῳ, προείλετο νυμφίον ἐξ ἁπάντων. Φι. οὐ μικρὰν λέγεις αἰτίαν τὸ πλουτεῖν τὸν Εὔκριτον. ἀτὰρ ὦ Λυκῖνε, τίνες οἱ δεῖπνοῦντες ἦσαν; Λυ. τοὺς μὲν ἄλλους, τί ἄν σοι λέγοιμι; οἱ δ' ἀπὸ φιλοσοφίας, καὶ λόγων, ἅπερ ἐθέλεις οἶμαι ἀκοῦσαι μάλιστα, Ζηνόθεμις ἦν ὁ πρεσβύτης, ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς. ἦν δὲ αὐτῷ, Δίφιλος, ὁ λαβυρινθος ἐπίκλην, διδάσκαλος ὢν οὗτος τοῦ Λεοντιέως, υἱέως τοῦ Ζηνωνος. τῶν δ' ἀπὸ τοῦ περιπάτου, Κλεόδημος. οἶδα τὸν σωμύλον, τὸν ἀλεκτρυόνα; ξύφος αὐτὸν οἱ μαθηταὶ, καὶ κοπίδα καλοῦσιν. ἀλλὰ μὴν ὁ ἐπικούρειος Ἑρμων, παρῆν. καὶ εἰσιόντα γε αὐτὸν, εὐθὺς ἐνεβλέπετο οἱ ζωϊκοὶ, καὶ ἀπεστρέφοντο, καὶ δῆλοι ἦσαν τινα παρρησίαν, καὶ ἀκαιρον μυσαττόμενοι. οὗτοι μὲν Λεοντιέως αὐτῷ φίλοι, καὶ συνήθεις ὄντες, παρεκέκλητο ἐπὶ δεῖπνον. καὶ ξὺν αὐτοῖς, ὁ γραμματικὸς Ἰσιαῖος, καὶ ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος.

Lyc. Sed nullum vtique aptiorem habebat: quem cùm videret modestum, & ad studia philosophiæ propensum, præterea solum Eucrito diuiti filium, sponsum ex omnibus delegit. *Ph.* Non leuem dicis causam, quia nimirum dives est Eucritus. Verùm Lycine, quinam erant conuiuæ? *Lyc.* Alios quidem, cur tibi recenseam? Ex Philosophis & oratoribus, quos potissimùm audire cupis, erat Stoicus ille senex Zenothemis: vnáque Diphilus, cognomento Labyrinthus, Aristæneti Zenonis filij præceptor. Ex Peripateticis autem Cleodemus: nosti hominem dicacem, & argutatorem, quem discipuli gladium, & bipennem vocant. Aderat etiam Hermon Epicureus: quem ingredientem Stoici toruis oculis obtuebantur, & auersabantur, palámque tanquam parricidam & impium detestabantur. Hi quidem Aristæneti ipsius amici, & familiares, ad cœnam fuerant inuitati: & cum his Istiæus Grammaticus, & Rhetor Dionysodorus,

διὰ δὴ τὸν γυμφίον τὸν Χαρίεαν, Ιων ὁ πλατωνικὸς συνιστᾶτο, διδάσκαλος αὐτῷ ὢν, σεμνός τις ἰδεῖν, καὶ σοφιστὴς, καὶ πολὺ τὸ κόσμιον ὑπαίτιον τῷ σχήματι. καινὰ γοῦν οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸν, εἰς τὴν ὀρθότητα τῆς γνώμης ἀποβλέποντες. καὶ ὑπὸ παρῆλθεν, ὑπεξανίστατο πάντες αὐτῷ, καὶ ἐξιοῦντο ὥς τινα τῶν κρειττόνων. καὶ ὅλως, σαφῆ ἐπιδήμια τὰ πραγμάτα ἦν, Ιωνι ὁ θαυμασὸς συμπαρῶν. ἦσαν δὴ καὶ κατακλίνεσθαι, ἁπάντων χεδὸν παόντων, ἐν ἀριστερᾷ μὲν εἰσιόντων, αἱ γυναῖκες ὅλον τὸν κλιντῆρα ἐκεῖνον ἐπέλαβον, ὡς ὀλίγαι οὖσαι. καὶ ἐν αὐταῖς, ἡ νύμφη, πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν περιεχομένη. ἐς δὲ τὸν ἀντίοχον, ἡ ἄλλη σπλῆνις, ὡς ἔοικεν ἀξίας εἶχε. κατ' ἀντικρὺ δὲ τῶν γυναικῶν, ἔσχατος ὁ Εὔχειτος. εἶτα ὁ Λειτιμήνιος. εἶτα ἐπεδιάζετο, πότερον χρὴ σχέτερον Ζηνόθεμιν τὸν φιλόσοφον ἄτε γέροντα, ἢ Ερμωνα τὸν ἐπικούρειον. ἱερεὺς γὰρ ἦν τῶν Διοσκόρων, καὶ ἦσις τῷ σχήματι ἐν τῇ πόλει. ἀλλὰ ὁ

Et propter sponsum Charieam, Ion Platonicus præceptor eius intererat cõiuuio? vir aspectu grauis, ac decore diuino, & multam vultu modestiam præ se ferens, vnde vulgus regulam ipsum vocat, ad eius animi rectitudinem respicientes. Huic ingresso assurrexerunt omnes; & vt quempiam ex præstantioribus salutarunt: adeò vt Deus aliquis aduenisse videretur, cùm vnà adesset Ion illeadmirãdus. Cùm autem iam esset accumbendum, omnibus ferè præsentibus, ad dextram quidem ingressis, totam illam spõdam mulieres quæ complures erant, occuparunt. Inter quas erat & sponsa, valdè diligenter obuelata, fœminis hinc atque hinc stipata. Porrò ex aduerso ostij reliqua turba, pro cuiusqüe dignitate collocata. E regione mulierum, primus Eucritus, secundus Aristænetus. Tum ambigi cœpit, vtrum altero priorem oporteret accumbere, Zenothemin-ne Stoicũ quippe senem, an Hermonem Epicureum. Nam hic erat Castoris ac Pollucis sacerdos, & nobilissimæ inter ciues familiæ. Verùm eam hæsitationem soluit Zenothemis.

Ζηνόθεμις δὲ ἀπορίαν ἔλυσεν.

εἰ γάρ με φησὶν ὦ Λειςαίνετε, δεύτερον ἄξειν Ερμωνος, τουτεὶ τῷ ἀνδρὶ, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἴπω, ὀπικουρείου, ἄπειμι, ὅλον σοι τὸ συμπόσιον καταλιπών. καὶ ἅμα τὸν παῖδα ἐκάλει, ἢ ἐξιόντι ἐφίκετο. καὶ ὁ Ερμων, ἔχε μὲν ὦ Ζηνόθεμι τὰ πρῶτα ἔφη. ἀτὰρ εἰ καὶ μηδὲν πλέον, ἱερεῖ γε ὄντι, ἐξέσται σοι καλῶς εἶχεν, εἰ καὶ τὸν Επικούρου πάνυ, καταφρονήσεις. ἐμάλακα δὴ ὁ Ζηνόθεμις, ὀπικούρειον ἱερέα: καὶ ἅμα λέγων, κατεκλίνετο. καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ερμων. εἶτα Κλεόδημος ὁ περιπατητικός. εἶτα ὁ Ιων. καὶ ὑπ' ἐκεῖνον, ὁ νυμφίος. εἶτ' ἐγώ. καὶ παρ' ἐμὲ, ὁ Διφίλος. καὶ ὑπ' αὐτῷ, Ζηνὼν ὁ μαθητής. εἶτα, ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος, καὶ ὁ γραμματικὸς Ιστιαῖος. Φι. βαβαὶ ὦ Λυκῖτε, μυσεῖόν τι τὸ συμπόσιον διηγῇ σοφῶν τῶν πλείστων ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε τὸν Λειςαίνετον ἐπαινῶ, ὅτι τὴν συκταυστατίνην ἑορτὴν ἄγων, τοὺς σοφωτάτους ἐςίᾳν παρὰ τῶν ἄλλων κέκριται, ὅπως τὸ κεφάλαιον ἐξ ἑκάστης αἱρέσεως ἀπαρδισάμενος, οὐχὶ τὸν μὲν, τὸν δὲ οὐ, ἀλλὰ πάντας

Si me, inquit, Aristenete, minoris Hermone ducis, viro videlicet isto, vt ne quid aliud mali dicam, Epicureo, discedo, totúmque conuiuiũ vobis relinquo. Et puerum ilico tanquam discessum parans, aduocat. Tum Hermon, priores partes, inquit, habe Zenothemi: quanquam etsi nihil aliud, vel hoc nomine par erat concedi, quòd sacerdos sim, vt planè contemnas Epicurum. Rideo, inquit Zenothemis, sacerdotem Epitureum: simúlque cum dicto accubuit. Post hunc Hermon: deinde Cleodemus Peripateticus, post hunc Ion, proximè hunc sponsus, post eum ego, iuxtà me Diphilus, huic assidebat Zenon discipulus, postremò Rhetor Dionysodorus cum Istiæo Grammatico. *Ph.* Papæ, Lycine, Musarum conuentum quendam mihi narras fuisse istud conuiuium, quippe plurimis sapientib⁹, doctisque viris refertum. Atque equidem Aristænetum laudo, quòd cùm optatissimum hoc festum celebraret, præ cæteris sapientissimos viros conuiuio excipere voluerit, delectis ex vnaquaque secta præcipuis, non hos, non illos, sed omnes promiscuè aduocans,

Λυ. ἔστι γὰρ ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τῶν πολλῶν τούτων πλουσίων, ἀλλὰ καὶ παιδείας μάλα αὖτῶ, καὶ τὸ πλεῖστον τῆς βίου τοῖς τοιούτοις ξυνίστη. εἰστιώμεθα οὖν ἐν ἡσυχίᾳ τοσοῦτον, καὶ παρεσκεύαστο ποικίλα. καλῶ οὐδὲν οἶμαι δεῖν καὶ ταῦτα καταριθμεῖσθαι, χυμοὺς, καὶ πέμματα, καὶ καρυκείας. ἅπαντα γὰρ ἄφθονα. ἐν τούτῳ ἦ, ὁ Κλεόδημος ἐπικύψας ἐς τὸν Ἴωνα, ὁρᾷς ἔφη τὸν γέροντα, Ζηνοθέμιν λέγων, ἐπήκοον γὰρ, ὅπως ἐμφορεῖται τῶν ὄψων, καὶ ἀκαπέπαυται ζωμοῦ τὸ ἱμάτιον, καὶ ὅσα τῷ παιδὶ κατέπιεν ἐσῶπα ὀρύττει, λανθάνειν οἰόμενος τοὺς ἄλλους, οὐ μεμνημένος τῶν μέθ αὑτόν; δεῖξον οὖν καὶ Λυκίνῳ ταῦτα, ὡς μάρτυς εἶη. ἐγὼ ἦ οὐδὲν ἐδιόμην, δείξοντος μοι τὸ Ἴωνος, πολὺ θᾶττον αὐτὸ ἐκ πειρωπῆς ἐφέρετο. ἅμα ἦ τοῦτο ὁ Κλεόδημος εἰρήκει, καὶ ἐπισπᾶται ὁ κωμικὸς Ἀλκιδάμας ἄκλητος, ἐκεῖνο τὸ κοινὸν ἐπιφθεγξάμενος, Τὸ Μενέλαον αὐτόματον ἥκοντα. τοῖς μὲν ἐν πολλοῖς, ἀναίσχυντα ἐδόκει ποιεῖν καὶ ἐπονείδιστα. ἐγὼ δὲ ἐνόμιζον τὰ θᾶττον τὰ

Lyc. Etenim, amice, non modò est è diuitum istorum vulgo, sed etiam literarum est studiosus, & maximam vitæ partem in his versatur. Itaque initio taciti cœnabamus, variúsque erat apparatus. Neque enim arbitror operę pretium, vt enumerẽ condimenta, cupedias, & aromata, quæ cuncta affatim suppetebant. Interim Cleodemus, inclinatus in Ionem, vides, inquit, illum senem, Zenothemin dicens (subauscultabam enim) vt sesè opsonijs ingurgitet, vtque iure vestem oppleuit: quàm multa puero à tergo stanti porrigit, alios latere se putans, & post se accumbentium immemor? Hæc igitur ostende Lycino, quò sit testis. Mihi autem non opus erat, vt indicaret Ion: quippe qui hæc perspicuè viderat. Hæc simulatque dixit Cleodemus, irruit in conuiuium Alcidamas Cynicus non vocatus, vulgatum illud lepidè præfatus, Menelaum vltrò venire. Quare plerisque visus est turpiter & impudenter fecisse: & quod cuique tum in mentem veniebat, in eum torquebant, alius hoc, Insanis Menelae:

ὁ μὲν, τὸ, ἀφραίνεις Μενέλαε, ὁ δὲ,

μὴ ἐν ἀρχῇ δὴ Ἀγαμέμνονι λῶδκαι θυμῷ, ἢ ἄλλα πρὸς τὸ καιρὸν εὐσχολα, καὶ χαλεπὰ τοῦτον θορυζοντας. ἐς μὲν τὸ φανερὸν, οὐδεὶς ἐτόλμα λέγειν. ἐδιδάκει γὰρ τὸν Ἀλκιδάμαντα, σόλω ἀτρεφῆ ὄντα, καὶ κρανικώτατον κυνικῶν ἁπάντων. παρ' ὃ καὶ αἰσίων ἐδόκει, καὶ φοβερώτατος ἰδεῖν ἅπασιν. ὁ δὲ Λεισσάνετος, ἐπαινέσας αὐτὸν, ἐκέλευε θρόνον τινὰ λαβόντα, καθίζεσθαι παρὰ Ἰσιαῖον τε, καὶ Διονυσόδωρον. ὁ δὲ, ἄπαγε φησὶ, γυναικεῖον λέγεις, καὶ μαλθακὸν, ὅπου θρόνου καθίζεσθαι, ἢ σκίμποδος, ὥσπερ ὑμεῖς ἐπὶ μαλακῆς ταύτης εἰωθῆς μικρᾷ δεῖν ὑπτιοι καταπεπτωκότες ἐστᾶδε, πορφυρίδας ὑποβεβλημένοι. ἐγὼ δ', κἂν ἑρθοστάδιον δειπνήσαιμι, ἐμπεσεῖν τὰ ἅμα τῷ συμποσίῳ. εἰ δ' ἢ κἀμοὶ, καμαὶ ἢ τρίβωνα ὑποβαλλόμενος, κείσομαι ἐπ' ἀγκῶνος, οἷον τὸν Ἡρακλέα γράφουσιν. οὕτως ἔφη γοῦν ὁ Λεισσάνετος, εἴ σοι ἥδιον. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, ἐν κύκλῳ περιὼν ὁ Ἀλκιδάμας, ἐδείπνει, ὥσπερ οἱ Σκύθαι πρὸς τὴν ἀρδυωτέραν νομὴν μετεξανιστάμενος, καὶ τοῖς πρόσθεσι τὰ

álius verò, Verùm Agamemnoniæ menti non ista placebant: ad hæc alia quæ pro tempore lepidè & salsè dici poterant, in eum obmurmurabant. Nam palam nullus audebat quicquam dicere, propterea quòd metuerent Alcidamantem, vt pote conuitiatorem egregiũ, vnúmque è Cynicis omnibus clamosissimum. Qua quidem re adeò visus est excellere, vt nulli non formidandus esset. At Aristænetus collaudatum illum, quòd non vocatus aduenisset, iussit accepta sella, iuxta Istiæum ac Dionysodorum accumbere. At ille, apage, inquit, muliebre ac molle quiddam dicis, vti in sella aut scamno sedeam, quemadmodum vos mollibus in stratis propè supini accumbentes, suppositâ purpura, epulamini. Quin ego vel stans cœnauero, in ipso interim conuiuio obambulans. Quòd si defatigatus fuero, tũhumi substrato pallio, cubito innixus iacebo, qualẽ Herculẽ pingunt. Ita fiat, inquit Aristænetus, si quidem isthuc mauis. Tum Alcidamas conuiuium in orbem lustrans, cœnabat, Scytharũ more ad vberiora pascua subinde sese transferẽs, vnáq; cũ ijs qui inferebant

ἐφα συμφέροντος. καὶ μὴν τοι καὶ σπουδαῖος, ἐσερχὸς ἰὼν, ἀρετῆς πέρι, καὶ κακίας μεταξὺ διεξιὼν, καὶ ἐς τὸν χρυσὸν, καὶ τὸν ἄργυρον ἀποσκώπτων. ἠρώτα γοῦν τὸν Λεοντάριον, τί βούλονται αὐτῷ αἱ τοσαῦται, καὶ τηλικαῦται κύλικες, τῶν κεραμέων ἐπιδεεστέρων. ἀτὰρ ἐκεῖνον μὲν ἤδη διεγχλευάζοντα, ἔπαυσεν ἐς τὸ παρὸν Λεοντάριος, τῷ παιδὶ νεύσας ξυμμιγῆναι σκύφον δοῦναι αὐτῷ, ζωρότερον ἐγχέαντα. καὶ ἔδοξεν ἄριστα ἐπιτηδεύσειν, ἢν εἰδὼς ὅσων κακῶν ἀρχηγὸς ὁ σκύφος ἐκεῖνος ἐνεστήξοι. λαβὼν δ' ἅμα ὁ Ἀλκιβιάδης, ἐσήνεσε μικρόν. κἀ ἐς τοὔδαφος καταβαλὼν ἑαυτὸν, ἔκειτο ἡμίγυμνος ὥσπερ ἠπειλήκει, πήξας τὸν ἀγκῶνα ὀρθὸν, ἔχων ἅμα τὸν σκύφον ἐν τῇ δεξιᾷ, οἷος ὁ παρὰ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς ὑπὸ τῶν γραφέων δείκνυται. ἤδη δ' καὶ ἐς τὸν ἄλλους συμποσίου περιεσείετο ἡ κύλιξ. καὶ φιλοτησίαι, καὶ ὁμιλίαι, καὶ φῶτα εἰσεκέκλυστο. ἐν τοσούτῳ δ' ἐγὼ τὸν παρεστῶτα τῷ Κλεοδήμῳ παῖδα, οἰνοχόον ὄντα ὡραῖον, ἰδὼν ὑπομειδιῶντα, χρὴ γὰρ οἶμαι καὶ ὅσα παιδία συμφέροντος. καὶ μὴν τοι καὶ σπουδαῖος, ἐσερχὸς ἰὼν, ἀρετῆς πέρι, καὶ κακίας μεταξὺ διεξιὼν, καὶ ἐς τὸν χρυσὸν, καὶ τὸν ἄργυρον ἀποσκώπτων. ἠρώτα γοῦν τὸν Λεοντάριον, τί βούλονται αὐτῷ αἱ τοσαῦται, καὶ τηλικαῦται κύλικες, τῶν κεραμέων ἐπιδεεστέρων. ἀτὰρ ἐκεῖνον μὲν ἤδη διεγχλευάζοντα, ἔπαυσεν ἐς τὸ παρὸν Λεοντάριος, τῷ παιδὶ νεύσας ξυμμιγῆναι σκύφον δοῦναι αὐτῷ, ζωρότερον ἐγχέαντα. καὶ ἔδοξεν ἄριστα ἐπιτηδεύσειν, ἢν εἰδὼς ὅσων κακῶν ἀρχηγὸς ὁ σκύφος ἐκεῖνος ἐνεστήξοι. λαβὼν δ' ἅμα ὁ Ἀλκιβιάδης, ἐσήνεσε μικρόν. κἀ ἐς τοὔδαφος καταβαλὼν ἑαυτὸν, ἔκειτο ἡμίγυμνος ὥσπερ ἠπειλήκει, πήξας τὸν ἀγκῶνα ὀρθὸν, ἔχων ἅμα τὸν σκύφον ἐν τῇ δεξιᾷ, οἷος ὁ παρὰ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς ὑπὸ τῶν γραφέων δείκνυται. ἤδη δ' καὶ ἐς τὸν ἄλλους συμποσίου περιεσείετο ἡ κύλιξ. καὶ φιλοτησίαι, καὶ ὁμιλίαι, καὶ φῶτα εἰσεκέκλυστο. ἐν τοσούτῳ δ' ἐγὼ τὸν παρεστῶτα τῷ Κλεοδήμῳ παῖδα, οἰνοχόον ὄντα ὡραῖον, ἰδὼν ὑπομειδιῶντα, χρὴ γὰρ οἶμαι καὶ ὅσα παι-

edulia, circumiechs. Ac tamē dum cibum caperet, operi intentus erat, de virtute, & vitio differens: tum aurum & argentum dicterijs inceſſens. Nam Ariſtænetum in-
A terrogabat, quidnā ſibi vellent tam multa, tam magna pocula, cùm non minùs vſui poſſent eſſe fictilia. Verùm illum iam moleſtum ſe præbentem, in præſens compe-
B ſcuit Ariſtænetus, miniſtro innuens vt ingentem calicem, infuſo mero, illi porrigeret. Atque id quidem optimè excogitaſſe putabat, neſcius quantorum malorū
C ſcyphus ille eſſet author futurus. Quem ſimul atque accepit Alcidamas, pauliſper ſiluit, ac in ſolo ſternens ſeſe, iacebat ſeminudus, vt ſe facturū erat pollicitus, cubito
D humi fixo innitens, ſimúlque dextra ſcyphum tenens, qualem Herculem Pholenſem pictores fingunt. Iam verò & inter alios calix aſſiduè circumagebatur: tum
E inuitatiunculæ ad bibendum, & confabulationes ortæ, demum & faces illatæ. Interim ego cùm puerum aſſidentem Cleodemo, pocillatorem formoſum, ſubridentem vidiſſem (oportet enim arbitror

ρῆγα τ' ἐστάσεως, εἰπεῖν, καὶ μάλιστα εἴ τι θεὸς τὸ γλαφυρώτατον ἐπεφάνθη, μάλα ἤδη παρεφύλαττον, ὅπως καὶ μισθάσεται. καὶ μὴ μικρὸν, ὁ μὲν, προσῆλθεν, ὡς ἀπολαμβάνων παρὰ τοῦ Κλεοδήμου τὸν φιάλην. ὁ δὲ, τὸν τε δάκτυλον ἀπέθλιψεν αὐτῷ, καὶ δραχμὰς δύο οἶμαι συναναθλάσας μετὰ τῆς φιάλης. ὁ παῖς δὲ, θεὸς μὲν τὸν δάκτυλον θλιβόμενον, αὐδὲν ἤσθετο, οὐ μὴν συνῆδεν οἶμαι τὸ γύμνασμα. ὥστε μὴ δεξαμένου, φόρον αἱ δύο δραχμαὶ παρέσχον ἐκπεσοῦσαι. καὶ ἠρυθρίασαν ἀμφω μάλα σαφῶς. ἀπορούντων δὲ οἱ πλησίον, οὗ τινος εἴη τὰ νομίσματα, τοῦ μὲν παιδὸς ἀγνοοῦντος μὴ ἀποβεβληκέναι, τὸν δὲ Κλεοδήμου καθ' ὃν ὁ φόρος ἐγένετο, μὴ προσποιουμένου τὴν ἀπόῤῥιψιν. ἐμελήθη δ' οὖν, καὶ παρώφθη τοῦτο, οὐ πάνυ πολλῶν ἰδόντων, πλὴν μόνου ὡς ἐμοὶ ἔδοξε τοῦ Λειοσκυθέτου. μετέστησε γὰρ τὸν παῖδα μικρὸν ὕστερον ἀφανῶς ἀπεξαγαγών. καὶ τῷ Κλεοδήμῳ τινὰ παρασκευάσαι διένευσε τῶν ἐξόρων ἤδη, καὶ χαρτερῶν, ὀρεωκόμων τινά, ἢ ἱπποκόμον. καὶ τοῦτο μὲν, ὥσπερ πως

accessiones conuiuij, commemorare, ac in primis siquid elegantius factum est) tum attentè obseruabam quid rideret. Et paulò pòst, hic quidem accessit, vt à Cleodemo poculum acceptarus. Ille verò digitum, ipsius compressit, & drachmas duas, opinor, ipsi vnà eum poculo dedit. Tum puer, ad compressum digitum denuo risit, nec tamen nummum sensit: ita vt eo non accepto, delapsæ duæ drachmæ strepitum ediderint, & ambo admodum perspicuè erubuerint. Ambigebant autem proximè assidentes, cuius essent nummi: cùm & puer negaret à se proiectos, & Cleodemus iuxta quem strepitus acciderat, sibi excidisse dissimularet. Verùm ea res neglecta est, & dissimulata, quam non ita multi viderant, præter vnum, vt mihi quidem visum est, Aristænetum. Puerum enim clam subductum paulò pòst loco mouit, inhuitque vt Cleodemo admoueretur aliquis ex illis exoletis, & robustis, videlicet mulio quispiam, aut equiso. Ad hunc modum

ἐκλωβήκει, μεγάλης αἰσχύνης ἄτιτον τῷ Κλεοδήμῳ γενησομενον, εἰ ἔρθη διατοπῆ εἰς ἅπαντας, ἀλλὰ μὴ καταῤῥηξαι αὐτίκα, δεξιῶς πάνυ τὸ Λειταρίτου τὴν παροινίαν ἐνεγκόντος. ὁ κωμικὸς ἦ Αλκιδάμας, ἐπιπόκει γὰρ ἤδη, πυθόμενος ὅτις ἡ γαμουμένη πῶς καλοῖτο, σιωπὴν παραγγείλας μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἀποβλέψας εἰς τὰς γυναῖκας, θεᾶσθέ σοι ἔφη ὦ Κλεανθὶ, Ἡρακλείους ἀρχηγέτου. ὡς δ' ἐγέλασαν ἐπὶ τούτῳ ἅπαντες, ἐγελᾶσατε εἶπεν ὦ κᾶθάρματα, εἰ τῇ νύμφῃ προὔφθην ὅτι τὸ μητέρειον ὄνομα Ἡρακλείους; καὶ μὴν εὖ οἶδ' ὅτι καὶ, ὡς ἐμοὶ μὴ λάβῃ παρ' ἐμοῦ τὸ σκῦφον, οὐκέτι τοιοῦτος ἂν ὑὸς αὐτὴν ἡδύνατο, ὅσος ἐγὼ, ἄτρεπτος μὲν ἀλκὴν, ἐλεύθερος δὲ τὸν γνώμην, τὸ σῶμα δ' οὕτω χαρτερός. καὶ ἅμα παρεζώννυτο ἑαυτὸν μᾶλλον, ἄχει πρὸς τὸ σκῦφον. αὖθις ἐπὶ τούτοις ἐγέλασαν οἱ συμπόται. καὶ ὃς ἀγανακτήσας, ἐπανέστατο, δεινὸν, καὶ παρέφρονα βλέπων, καὶ ὅλως ἐκ παντὸς εἰρήνης ἄξιον. τάχα δ' ἂν τις καθῆλετο τὴν βακτηρίαν, εἰ μὴ κρέων ἐσικιχήμενα πλακοῦς ἐμεμήνει.

ea res vtcunque abijt, magnum illatura Cleodemo pudorem, si ad omnes permanasset, nec protinus Aristænetus extinxisset, inducta dextrè admodum temulentia Portò Cynicus Alcidamas (iam enim erat potus) percontatus quodnam esset nuptæ nomen, imperato magna voce silentio, conuersis ad mulieres oculis, Præbibo, inquit, tibi Cleanthi, nomine ducis Herculis. Quod cùm risissent omnes, ridetis, inquit, ô sceleſti, quòd sponsæ, Herculis dei nostri nomine, præbibi: imò illud sciatis velim, ni scyphum à me traditum accipiat, nunquam talem filium ipsi nasciturum, qualis ego sum, intrita fortitudine, mente libera, ita robusto corpore: simúlque se ipsum ad ea vsque quæ sunt maximè pudenda, renudabat, vnde risus conuiuis denuo est excitatos: quem indignè ferens surrexit, aeribus & efferatis intuens oculis, & pacem non amplius acturus videbatur. Et forsan alicui baculum ilhfisset, nisi commodùm illata fuisset ingens placenta,

πρὸς ὃν ἀποβλέψας, ἡμιφώτερος ἐγένετο, καὶ ἤλπιζε τὸ συμπόσιον, καὶ ἐπεφορεῖτο συμπεσεῖσθαι. καὶ οἱ πλείστοι ἐμέθυον ἤδη, καὶ βοὴ μεγάλη τὸ συμπόσιον. ὁ μὲν γὰρ Διονυσόδωρος ὁ ῥήτωρ αὐτῷ, ῥήσεις τινὰς ἐν μέσῳ διεξήει, καὶ ἐπῃνεῖτο ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν ἐφεστῶτων οἰκετῶν. ὁ δὲ Ἰσιαῖος ὁ γραμματικὸς, ἐφεδρεύων, ὕστερος κατεκείμενος. καὶ συνέφερεν ἐς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρου, καὶ Ἡσιόδου, καὶ Ἀνακρέοντος, ὧν ἁπάντων μίαν ᾠδὴν παγγέλοιον ἐποτελεῖσθαι. μάλιστα δ' ἐκεῖνα ὠστᾶρ θορυβευόμενος τὰ μάλλοντα, συὶ δ' ἔβαλον ῥινούς. καὶ, ἔνθα δ' ἄρ' οἰμωγή τε, καὶ ἰυγμὸς πέλεν ἀνδρῶν. ὁ Ζηνόθεμις δ' ἀπεγίνωσκε, παρὰ τὸ παιδὸς λαβὼν λεπτόγραμμόν τι βιβλίον. διαλιπόντων δ' ὀλίγον ὥσπερ εἰώθασι τῶν πορφυρίζοντων τὰ ὦτα, μηχανώμενος Ἀεισχίνετος μηδ' ἐκεῖνον ἀτιμῶν τὸν καιρὸν εἶναι, μηδ' κενὸν, ἐκέλευε τὸν γελωτοποιὸν εἰσελθόντα γε, εἰπεῖν τι, ἢ πρᾶξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπόται διαχυθεῖεν. καὶ παρῆλθεν ἄμορτός τις ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν,

qua conſpecta mitior fuit, & ſtomachari deſijt, eáque ſe obambulans ingurgitabat. Iámque plurimi erant ebrij, & clamoribus perſtrepebat conuiuium. Nam Rhetor Dionyſodorus ibi quaſdam orationes pronuntiabat, & à famulis ponè aſtantibus laudabatur. Iſtiæus verò Grammaticus, qui poſterior ſedebat, verſus recitabat, & eôdem Pindari, Heſiodi, & Anacreontis carmina comportabat, ita vt vna ex omnibus oppidò ridicula cătio reddita ſit. Potiſſimùm verò illa, veluti futura prædicens: Commiſcêre ſimul clypeos. Tum illud, Tum verò clamórque virûm, luctúſque coortus. At verò Zenothemis librum minutis ciementis ſcriptum à puero acceptũ legebat. Verùm cùm ij quorum partes erant edulia inferre, aliquantiſper, vt ſolent, ceſſarent, Ariſtæuetus ſedulò curans, ne vel id interea temporis, aut otioſum eſſet, aut voluptatis expers, ſcurram accerſi iuſſit, qui ridiculum aliquid diceret aut faceret, quò magis etiam exhilararentur conuiuæ. Móxque ingreſſus eſt deformis quidã deraſo capite, paucos in capite

ὀλίγας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τρί-

χας ὀρθὰς ἔχων. οὗτος ἀρχήσατό τε κατακλῶν ἑαυτὸν, καὶ διαστρέφων, ὡς γελοιότερος φανείη. καὶ ἀπάυστα συγκροτῶν, διεξῆλθεν, αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ. καὶ τέλος, ἐπόσκωπτεν ἐς τοὺς παρόντας. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, ἐγέλων ὁπότε σκωφθείη. ἐπὶ δὲ καὶ εἰς τὸν Ἀλκιδάμαντα ὅμοιόν τι ἀπέρριψε, μελιτταῖον κωμῳδὸν αὐτὸν προσειπών, ἀγανακτήσας ἐκεῖνος, καὶ πάλαι δῆλος ὢν φθονῶν αὐτῷ εὐδοκιμοῦντι, καὶ κατέχοντι τὸ συμπόσιον, ἀποῤῥίψας τὸν τείβωνα, προσεκαλεῖτο οἱ παγκρατιάζειν. εἰ δὲ μὴ, κατοίσειν αὐτῷ ὕπτιλλον βακτηρίαν. οὕτω δὴ ὁ κακοδαίμων Σατυρίων, τοῦτο γὰρ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο, συσὰς, ἐπαγκρατίαζε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπῆδιστον ἦν, φιλόσοφος ἀνὴρ, γελωτοποιῷ αὐτὰς ξύμβιος, καὶ πίων, καὶ παχύμηρος ὢν τὸ εἶδος. οἱ παρόντες δὲ, οἱ μὲν, ἡδοντο. οἱ δὲ, ἐγέλων, ἄχρι ἀπηρρεύσε παχύμηρος ὁ Ἀλκιδάμας, ὑπὸ συγκεκροτημένων ἀνθρωπίνων καταγωνιστείς. γέλως οὖν πολὺς ἐνέπεσεν ἐπ' αὐτοῖς. ἐνταῦθα διωκισθεὶς ἐπεισῆλθεν ὁ ἰατρὸς,

pilos arrectos habens. Hic & saltauit se ipsum distorquens, & inuertens, quò maiorem risum concitaret: & chori canticum componens, Ægyptiaca voce, concitauit. Tum ijs qui aderant, dicteria iaculabatur: quorum alij ad scommata ridebant. Verùm vbi & in Alcidamantem simile quiddam contorsisset, caulum illum Melitæum appellans, indignatus ille (iamdudum autem illi videbatur inuidere, quòd probaretur, & conuiuarum oculis retineret) abiecto pallio ad luctam prouocauit: quod ni faceret, dixit se baculum illi illisurum. Ita miser ille Satyrio (nam id ei scurræ nomen erat) congressus luctabatur. Eáque res erat multò iucundissima, quòd vir Philosophus cum scurra luctaretur, feriret, & vicissim feriretur. Eorum autem qui aderant alij pudore afficiebantur, alij ridebant, donec ictibus fatiscens Alcidamas, ab homuncione, omnium plausu comprobato, est superatus. Itaque hæc multo risu excepta sunt. Tum ingressus est Dionicus medicus, non multò post concertationem.

πολὺ καταπεσὼν τῷ ἀγῶνι.

ἐξεβεβρόμει δ' ὡς ἔφασκε, φρενίτιδι ἁλωκότα δεξαμενὸν Πολυφρόντοντα τὸν αὐλητήν. καί τι καὶ γελοῖον διηγήσατο. ἔφη μὲ γὰρ εἰσελθεῖν παρ' αὐτὸν, ὡς ἤδη ἐχόμενον νοσήματος παθεῖν. ὁ δὲ, ταχέως ἀναστὰς, ἐπικλείσας τε τὰς θύρας, καὶ ξιφίδιον ἀσπασάμενος, ἀπαιτοῦντα αὐτῷ τὸν αὐλὸν, κελεύειν αὐλεῖν. εἶτα ἐπεὶ μὴ δύναιτο, παίειν, σκύτος ἔχοντα ἐς ὑπτίας τὰς χεῖρας. τέλος οὖν, ἐν τοσούτῳ κινδύνῳ ὑπομεῖναι τοιόνδε. ἐς ἀγῶνα γὰρ προκαλέσασθαι αὐτὸν ὑπὲρ ἑπτὰ πληγῶν ἀριθμῷ. καὶ πρῶτον μὲν, αὐτὸς αὐλῆσαι πονηρῶς. μετὰ δὲ, παραδόντα τὸν αὐλὸν ἐκείνῳ, δέξασθαι παρ' αὐτοῦ τὸ σκύτος, καὶ τὸ ξιφίδιον ὑπερῖδαι τάχιστα διὰ τῆς φωταγωγοῦ ἐς τὸ ὑπαίθριον τῆς αὐλῆς. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, ἀσφαλέστερον ἤδη προσκαλεῖσθαι αὐτῷ, ὑπακούειν τοὺς γειτνιῶντας. ὑφ' ὧν ἀπασπασθέντων τὸ θηρίον, σωθῆναι αὐτόν. ἐδείκνυε δὲ καὶ σημεῖα τῶν πληγῶν, καὶ ἀμυχάς τινας ὑπὸ τῷ προσώπου. καὶ ὁ μὲν Διόνικος, οὐ μεῖον εὐφρανθεὶς τῷ γελωτοποιῷ ὑπὲρ τῷ διηγήσει, πλησίον τοῦ Ἰσταμένου παρεβύσας ἑαυτὸν,

Aiebat autem in mora sibi fuisse Polyprepontem tibicinem, quem phrenitide correptum curabat: & quiddam ridendum narrauit. Dixit enim in ædes illius venisse se ignarum hoc iam morbo hominem teneri. At illum protinus surrexisse, foribusque occlusis, strictóque gladio tibias ipsi tradidisse, & iussisse vt caneret: quod cùm facere non posset, illum scutica quam habebat supinas manus percussisse. Tandem se in tanto periculo, istud commentum esse. Se ipsum ad certamen prouocasse, ea lege vt qui victus esset, certum plagarum numerum acciperet. Ac sese priorem male cecinisse: deinde tradidisse illi tibijs scuticam ab illo accepisse: gladium autem extemplo per fenestras in aream proiecisse: cúmque postea iam minori discrimine cum ipso luctaretur, vicinos aduocasse, à quibus reuulsa fera fuit seruatus. Ostendebat autem plagarum vestigia, & liuentia quædam in facie tubera. Tum Dionicus, post quam hac narratione non minùs quàm scurra placuisset, prope Istiæũ accumbẽs,

Ἰσταμένου παρεβύσας ἑαυτὸν,

ἐλείπετο ὅσα λοιπὰ, ἐκ αἰῶνος τινος ἡμῖν ὑπάρχοντα, ἀλλὰ καὶ πάνυ χρήσιμος τοῖς μετὰ ταῦτα γεγενημένοις. παρελθών γάρ τις εἰς τὸ μέσον εἰκότως, παρ' Ετοιμοκλείους ἥκειν λέγων τοῦ στοϊκοῦ, γραμματίδιόν τι ἔχων, κελεύσαι οἱ ἔφη τὸν δεσπότην ἐν τῷ κοινῷ ἀναγνόντα, εἰς ἐπήκοον ἅπασιν ὑπὸ αὐδῆς ἀπαλλάττεσθαι. ἐρίντος οὖν τοῦ Λεσχαρίτου, προσελθὼν πρὸς τὸν λύχνον, ἀνέγνωσεν. Φι. Ἦπου ὦ Λυκῖνε, τῶν γάμων ἐγκώμιον, ἢ ὑπόθεσίν τινα, εἶα πολλὰ ποιοῦσι; Λυ. ἀμείλει, καὶ ἡμεῖς τοιοῦτόν τι φαντασθῶμεν· ἀλλ' οὐδὲ ἐγγὺς ἦλθε τούτου. ἐνεγκάτω δή, Ετοιμοκλῆς φιλόσοφος, Λεσχαρίτῳ. Οπως μὲν ἔχω πρὸς δίκην, ὁ παρελθὼν μοι βίος ἅπας μαρτύριον ἂν ἥκοι. ὅς γε ὁσημέραι πολλῶν ἐνοχλουμένων, παρ' ἃ πολὺ σοὶ πλουσιώτερον, ὅμως οὐδὲ πώποτε φέρων ἐμαυτὸν, ἐπῳδὴν, εἰδὼς τὸν ἐπὶ τοῖς συμπτώμασι δοκοῦντα, καὶ παροιμίας. ἐπὶ σοὶ δ' μόνου εἰκότως ἀγανακτήσαι μοι δικῶ. ὃς τοσοῦτον χρόνον ὑπ' ἐμοῦ λιπαρῶς τεθεραπευμένος,

de reliquijs cœnabat. Atque hic non sine numine nobis aduenit, imò prorsum vsui futurus ad ea quę posteà cõtigerunt. Nam puer quidam in medium prodiens, qui se ab Etœmocle Stoico venire dicebat, epistolium quoddã adferens, aiebat ab hero sibi mandatum, vt eo palam omnibus audientibus perlecto, rursus domũ sese reciperet. Hic igitur permittente Aristæneto, ad lucernam legebat. Ph. Nũ ô Lycine, sponsę laudes, & nuptiale carmen, cuiusmodi multa facere solẽt? Lyc. Videlicet nos quoque tale quidpiam existimabamus: verùm ad id non accedebat. Erátque hoc argumentum. Etœmocles philosophus Aristæneto. Quàm non mouearconuiuijs, omnis anteacta vita mea fuerit testis. Qui quidem cùm quotidie mihi complures ea causa molesti sint, te multò ditiores, tamen haud vnquã illis morem gessi: perpendés nimirum quantum sit in eiusmodi comporationibus tumultus, & petulantiæ: verùm aduersus vnum te mihi videor meritò stomachatus, qui tantum temporis à me officiosissimè cultus, & obseruatus, tamen indignum habueris, ἐκ ἐξόντος εὐαριθμήτου κρι-

μὲ τοῖς ἄλλοις φίλοις, ἀλλὰ μόνος ἐγὼ σοι ἄμοιρος, καὶ ταῦτα, ὃν γειτόνων οἰκῶν. αἰσθάνομαι οὖν ὅτι σοὶ τὸ πλέον, ὥστε ἀχαρίστῳ φανῆναι. ἐμοὶ γὰρ ἡ εὐδαιμονία, ἂν ἐν ὑὸς ἀγέλου μοῖρα, ἢ λαγῶς, ἢ πλακοῦντος, ἃ παρ' ἄλλοις ἀφθόνως ἀπολαύω τὰ καθήκοντα εἰδόσιν. ἐπεὶ καὶ τήμερον παρὰ τῷ μαθητῇ Παμμένει δεῖπνον πολυτελὲς, ὡς φασι, δεῖπνον δωδέκαθλος, ἃ ἐπήνεσα ἱκετεύοντι, σοὶ ὁ αὐτὸς ἐμαυτὸν φυλάττων. σὺ δ' ἡμᾶς παρελιπὼν, ἄλλοις εὐωχεῖς. εἰκότως. οὔπω γὰρ δώσασι διακρίνειν τὸ βέλτιον, οὐδὲ τῷ καταληπτικὴν φαντασίαν ἔχεις. ἀλλὰ οἶδα ὅσον μοι ταῦτα, παρὰ τῶν θαυμαζῶν σου φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδος, καὶ Λαβυρίνθου. ὧν ἀπέπτη δ' ἂν καὶ ἡ Δυσκάστεια, συλλογισμῷ ἑνὶ ἀποφράξαι ἂν μοι τάχιστα δοκῶ τὰ στόματα. ἢ εἰπάτω τῆς αὐτῶν, τί ὄφελος φιλοσοφίας, ἢ τὰ προκόπτα ταῦτα. τί διαφέρει ἕξις ἕξεως. ἵνα μὴ τῶν ἀπόρων εἴπω, τί κερατίνας, ἢ σωρείτης, ἢ ἐγκύπτοντα λόγον. ἀλλὰ σὺ μὲν, ὅσα αὐτῶν. ἐγὼ δ' ὡς ἂν μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν ἡγούμενος εἶναι, οἶσθα φαδίως τῷ

quē vel inter reliquos tuos amicos numerares, ſed ſolū ex omnibus præterieris, idq; vicinus cū ſim. Proinde tua cauſa magis diſcrucior, qui quidē te tā ingratū præbueris. Nā ipſe fœlicitatē nequaquā in hoc ſtatuo, ſiquis mihi impertiat, vel aprū, vel leporē, vel placētā, quæ mihi affatim cōtingūt apud alios, qui officia noſtra nouerūt. Quandoquidē etiā hodie cū apud diſcipulū Pāmenē cœnare mihi licuerit, opiparā (vt aiūt) cœnā, nō annui tamē vehemēter obſecrāti, tibi ſcilicet demēs me reſeruās. At tu nobis præteritis, alios accipis cōuiuio. Meritò. Neq; enim quid ſit melius dignoſcere potes: nec apprehēſiuā illā phātaſiā habes. At ſcio vndè hæc mihi ſint profecta, nēpe ab egregijs iſtis philoſophis tuis Zenothemide, & Labyrintho. Quib⁹ equidē (abſit inuidia dicto) vel vnico ſyllogiſmo mihi videor os protinus obturare poſſe. Aut reſpōdeat iſtorū aliquis quid ſit Philoſophia: aut hæc quæ inter elemēta tradūtur: quid habitio differat ab habitu: vt nihil de perplexis illis interrogationibus dicā: quid ſit ſyllogiſmus cornutus, quid acerualis, quid metens. Verū tu quidē iſtis fruaris licet. Nā ego qui quod honeſtum eſt, in bonis ſolū duco, facilè

ἀτιμίαν, καίτοι ὅπως μὴ ἐς ἐμὲ τοῦτο ἔχῃς καταφεύγειν τὴν ἀπολογίαν, ὕστερον ἐπιλαθέσθαι, λέγων ἐν τοσούτῳ θορύβῳ, καὶ πράγματι, δὶς σε τὴμερον σεσημῆρθαι, καὶ ἕωθεν ἐπὶ τῆς οἰκίας, καὶ ἐν τῷ ἀκαλείῳ θύοντα ὕστερον. ταῦτα ἐγὼ τοῖς παροῦσιν ἀπολελόγημαι. εἰ δ' ἄλλῳ τινὶ ἕτερα ὀργίζεσθαί σοι δοκῶ, τὸ κατὰ τὸν Οἰνέα αἰτιῶσον. ὄψει γὰρ καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀγανακτοῦσαν, ὅτι μόνην αὐτὴν οὐ παρέλαβεν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν θυσίαν, τῶν ἄλλων θεῶν ἑστιῶν. φασὶ δ' οὖν περὶ αὐτῶν Ὁμηρος οὕτως πως.

ἢ λάθετ', ἢ ἀκέουσα παρῆιστο· ἀάσατο δ' μέγα θυμῷ.

καὶ Εὐριπίδης,

καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα πλατυπίνης χθονὸς,
ἐν ἀντιπέρασμοις πεδί' ἔχουσα εὐδαίμονα.

καὶ Σοφοκλῆς,

συὸς μέγιστον χρῆμ' ἐπ' Οἰνέως γύαις,
ἀνῆκε Λητῷς παῖς ἐκηβόλος θεά.

Ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα πυθέσθαι, ὅπως μάθῃς οἷαν αὖθις παραλιπὼν, Δίζηλον ἑστιᾷς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῷ παραδίδωκας. εἰκότως. ἡδὺς γὰρ ὄντως τὸ μειρακίῳ, καὶ θεὸς γε-

rulero cõtumeliã. Atqui nõ possis posthac ad istam excusationem confugere, vt dicas te mei oblitum fuisse, nimirum in tanto strepitu, & occupatione, bis te hodie sum allocutus, primùm mane domi tuæ: deinde rursum in Castoris, ac Pollucis æde rem diuinam facientem. Atque his quidem de rebus hęc respondero. Quòd si tibi videor cœnæ gratia succensere: quid Oeneo acciderit cogita. Videbis enim etiam Dianam succensentem, quòd ille se solam non adhibuisset sacrificio, cùm reliquos omnes Deos acciperet conuiuio. Nam hac de re sic alicubi meminit Homerus.

Non meminit, vel non succurrit, at acriter ardet.

Et Euripides.

Hæc terra Calydon Pelopĩ est soli, fretum
Qua ab parte, campos diuites pingues habens.

& Sophocles.

Immisit agro Oenes aprum maximum,
Torquens sagittam eminus Latonia.

Hæc tibi è plurimis pauca citaui, vt intelligeres cuiusmodi præterito viro Diphilã ad cœnã adhibeas, cui filium etiã tradidisti. Rectè: iucundus enim est adolescẽti, & cũ τῷ μειρακίῳ, καὶ θεὸς γε-

ἐιν αὐτῷ συνέσιν. εἰ δ' μὴ αἰσχρὸν ἦν ἐμοὶ λέγειν τὰ τοιαῦτα, καὶ αὖ τι προσέθηκα, ὅσῳ σὺ εἰ θέλεις, παρὰ Ζωπύρου τοῦ παιδαγωγοῦ αὐτῆ μάθοις ἄν, ἀληθὲς ὄν. ἀλλ' οὐχὴ παράττειν ἐν γάμοις, οὐδὲ διαβάλλειν ἄλλους, καὶ μάλιστα ἐφ' οὕτως αἰσχραῖς αἰτίαις. καίτοι εἰ Δίφιλος ἄξιος δύο ἦν μαθητὰς μου ἀποστατας, ἀλλ' ἔγωγε φιλοσοφίας αὐτῆς ἕνεκα σιωπήσομαι. προσέταξα δ' τῷ οἰκέτῃ τούτῳ; ἵν' δόξω αὐτῷ μοῖραν τινα ἢ συὸς, ἢ ἐλάφου, ἢ σησαμοῦντος, ὡς ἐμοὶ διακομίσειε, καὶ αὐτὸ τὸ δεῖπνον ἀπολογία γένοιτο, μὴ λαβεῖν, μὴ καὶ δόξωμεν ἐπὶ τούτῳ πεπομφέναι. Τούτων ὦ ἑταῖρε αἰσχυνοκομμάτων μεταξὺ, ἱδρώς τέ μοι περιεχεῖτο ὑπ' αἰδοῦς. καὶ τότε δὴ τὸ τῆς λόγου, χαρεῖν μοι τὴν γλῶτταν ἠυχόμην, ὁρῶν τοὺς παρόντας γελῶντας ἐφ' ἑκάστῳ. καὶ μάλιστα ὅσοι ἤδεσαν τὸν Ετοιμοκλέα, πολὺν αὖ θρασύν, καὶ σεμνὸν εἶναι δοκοῦντα. ἐθαύμαζον οὖν ὅστις ὢν, διαλάθοι αὐτοὺς, ἐξαπατῶν ὄμμασι τῷ πώγωνι, καὶ τῇ τῆς προσώπου ἐντάσει. ὁ γοῦν Αρισταίνετος, ἐδόκει μοι οὐκ

ipso ad gratiam cõuersatur. Atque adeò ni mihi dictu turpe fuerat, addidissem, & aliud quiddam: quod tu, si libet, è Zopyro eius pædagogo verum esse cognosces. Verùm non conuenit obturbare in nuptijs, neq; accusare quenquam: præsertim criminibus vsq; adeò pudẽdis. Tametsi Diphilus dignus in quem facerem, quippe qui duos iam discipulos à me retraxerit. Ego tamen ipsius Philosophię causa reticebo. Porrò famulo huic mandaui vti si quam partem dare velles, vel apri, vel cerui, vel placentæ, mihi deportandã, vt hoc pacto te mihi de cœna purgares, ne reciperet, ne ad hoc ipsum à nobis missus fuisse videatur. Hæc amice dum legerentur, sudor vndique præ pudore mihi manabat, & quod dici solitum est, optabam vt mihi terra dehisceret, cùm viderem eos qui aderant, irridere singula, potissimùm qui Etœmoclem norant, canum hominem, & grauitatem præ se ferentem. Itaque mirabar, quòd hactenus ipsos, barba & vultus seueritate deceptos latuisset cuiusmodi vir esset. Cæterùm Aristaenetus videbatur non per contemptum præterijsse ipsum: ἀμέλειᾳ παρεῖσθαι αὐτὸν,

ἀλλ' οὔτοτ' ἂν ἐλπίσας κλη-
θῆναι ὑπνοῦσαν, οὐδ' ἂν ἐπι-
τρέψειν ἑαυτὸν τοιούτῳ τινί.
ὥστε οὐδὲ τὸ ἀρχὴν ποιεῖσθαι
ἄξιον. ἐπεὶ οὖν ἐπαύσατο A
ποτε ὁ ὀκνῶν ἀναγιγνώσκων,
τὸ μὲν συμπόσιον ἅπαν εἰς τὸν
ἀμφὶ τὸν Ζήνωνα, καὶ Δίφι-
λον ἀπέβλεπε, δεδοικότας, καὶ
ὀκνοῦντας, καὶ τὴν ἀπορίαν τῆ B
προσώπων ἐπαλληλούσας τὰ
ὑπὸ τῶν Ετοιμοκλείους κατη-
ρυθρώτα. ὁ Λεισανίστιος δ', ἐπε-
τέρφετο, καὶ θορύβου μᾶλλον ἦν.
ἐκέλευε δ' ὅμως πίνειν ἡμᾶς, C
καὶ ἐπιρᾶτο εὖ διατίθεσθαι τὸ
γελοῖος, ὑπομιμνήσκων ἅμα. καὶ
τὸν οἰκέτην ἀπέπεμψεν, ὑπὸν
ἔτι ὑπομελήσειεν τούτων. μετ'
ὀλίγον δ', καὶ ὁ Ζήνων ὑπεξα- D
νίστη ἀφανῶς, τῷ παιδαγωγῷ
νύσαντος ἀπαλλάττεσθαι, ὡς
κινδυνεύοντος τῷ παιδί. ὁ Κλεό-
δημος δ', καὶ πάλαι πρὸς ἀφορμὴν δεόμενος, ἐβούλετο δὲ
συμπλακῆναι τοῖς στωϊκοῖς, καὶ E
διερρήγνυτο, ὡς ἔχων ἀρχὴν ἔν-
λογον, τότε οὖν τὸ εὐθύμιον
παρεφύσης τῆς ὑποψίας,
τοιαῦτα ἤδη ἐξηγάζετο ὁ κα-
λὸς Χρύσιππος, καὶ Ζήνων
ὁ Θυμαῖος, καὶ Κλεάνθης,

verùm quòd desperasset, si
fuisset inuitatus, eum pro-
missurum, morigerúmque
adres huiusmodi se præbi-
turum: eóque ne tentandum
quidé esse putasse. Perlectis
à famulo literis vniuersum
conuiuium oculos ad Zeno-
nem & Diphilum conuerte-
bat, quòd trepidarent, & pal-
lerent, & vultus inconstan-
tia, crimen ab Etœmocle
intentum agnoscerent. Por-
rò Aristænetus quanquam
erat perturbatus, & tumultu
plenus, tamen nos iubebat
bibere, idque quod accide-
rat commodè vertere co-
nabatur, subridens interim,
ac famulum dimisit, respon-
dens ea sibi curæ fore. Pau-
lò pòst Zeno surgens clan-
culum se subduxit, à pæda-
gogo submonitus vt disce-
deret, tanquam id iubente
patre. Tum Cleodemus, qui
iamdudum occasionem quæ-
ritabat (nam gestiebat om-
nino cum Stoicis confligere:
& disrumpebatur, quòd
idoneam ansam nō haberet:
sed cùm præbuisset epistola
illa, Huiusmodi, inquit, facit
ille Chrysippus egregius. &
Zeno ille mirabilis, & Cle-
anthes, verbula misera, &
duntaxat interrogationes, &

ῥηματα λέγειν, καὶ ἐρωτήσεις μόνον, καὶ σχήματα

φιλοσόφων. τὰ δ' ἄλλα, Ετοιμοκλεῖς οἱ πλείσοι, καὶ αἱ ἐπιστολαὶ, ὁρᾶτε ὅπως πρεσβυτικαί. ἢ τὸ τελευταῖον, Οἵτινες μὴν, Αειξαίνετος. Ετοιμοκλῆς δ', Αρτιμάς. Ηράκλεις, ἔυφημα πάντα, καὶ ἑορτῇ πρέποντα. νὴ Δί' ἔφην ὁ Ερμων ὑπερκατακείμενος, ἡκιστά γὰρ οἶμαι ὦ τινα ἐσκευάδαι Αειξαίνετον εἰς τὸ δεῖπνον, ὥστε ἂν ἄγριον φέρειν μεμηνὸς τὸν Καλυδώνιον. ἀλλὰ πρὸς ἑστίας ἔγωγε Αειξαίνετε, πέμπε ὡς τάχιστα τῶν ἀπαρχῶν, μὴ καὶ φθάσῃ ὁ πρεσβύτης ὑπὸ λιμοῦ, ὥσπερ ὁ Μελέαγρος ἀπομαραινόμενος. καίτοι οὐδὲν ἂν πάθοι δεινόν. ἀδιάφορα γὰρ ὁ Χρύσιππος τὰ τοιαῦτα ἡγεῖτο εἶναι. Χρυσίππου γὰρ μέμνησθε ὑμεῖς ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, ἐπιγείρας ἑαυτὸν, καὶ φθεγξάμενος μεμιγμένῃ; ἢ ἆρ' οἴεσθε ἂν ἐπομένως φιλοσοφεῖν τοὺς Ετοιμοκλείους τῷ χρόνῳ, μεμφεῖσθαι τὸν Κλεάνθην, καὶ Ζήνωνα, σοφοὺς ἄνδρας; οἵ τινες καὶ ὄντες, ὑμεῖς ἐρεῖτε ταῦτα. οὐ σὺ μὴν τῶν Διοσκούρων κἂν ὦ Ερμων τοὺς πλοκάμους πεπεικὼς χρυσοῦς ὄντας; καὶ δώσεις δίκην, παραδοθεὶς τῷ δημίῳ. σὺ δ',

species Philosophorum. Cæterùm Etœmocles sunt plerique: & videtis quàm graues sint epistolæ. Denique Aristænetus hic Oeneus est. Etœmocles Diana. Dij boni bene auspicata omnia, & festiuitati congruentia. Ita per Iouem, inquit Hermon supta hunc accumbens, nam audierat, opinor, aprum quendam ad cœnam ab Aristæneto paratum, eóque putabat non intempestiuè apri Calydonij factam esse mentionem: per lares Aristænete, primitias mitte quamprimum, ne protinus senex ille, sicuti Meleager, fame contabescat: tametsi nihil acerbum ipsi accideret: siquidem Chrysippus censet hęc esse indifferentia. Chrysippum nominatis, inquit Zenothemis, erigens sese, maximáque voce intonans: An ex vno homine qui non legitimè philosophiam exercet, nempe præstigiatore isto Etœmocle, metimini Cleanthem & Zenonem viros sapientes? At quinam estis vos qui hæc dicitis. Nonne tu Hermon, auream cæsariem Castoris & Pollucis circumtondisti? cuius facti pœnas dabis, carnifici traditus. Tu verò,

ἢ Σωφράτους γυναῖκα τὸν μαθητὴν ἐμοίχευες ὦ Κλεόδημε. καὶ καταλαφθεὶς, τὰ αἴσχιστα ἔπαθες. οὐ σιωπήσεσθε οὖν τοιαῦτα συνειδότες ἀμαθήματα αὐτῆς; ἀλλ' οὐ μαστροπὸς ἐγὼ τῆς ἐμαυτοῦ γυναικὸς ἦν· ὅς ὁ Κλεόδημος, ὥσπερ σύ. οὐδὲ τὸ ξένιον μαθητὴς λαβὼν τὸ φόδιον παρακαταθήκας, ἔπειτα ὕστερον τῆς παλλάδος μὴ ἀπαιτήσαι, οὐδ' ἐπὶ τέτταρσι δραχμαῖς δανείζω, οὐδὲ ἄγχω τοὺς μαθητὰς, ἵν' μὴ κατὰ καιρὸν ἀποδῶσι τοὺς μισθούς. ἀλλ' ἐκεῖνο ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, ὦ αὖ ἔξαρνος γένοιο μὴ οὐχὶ φάρμακον ἀποδιδόναι Κείτωνι ἐπὶ τὸν πατέρα. καὶ ἅμα ἔπιες πίνων. καὶ ὁπόσον ἔπι λοιπὸν ἐν τῷ κύλικι πιεῖ ἥμισυ χοᾶν, κατεσκέδασεν αὐτῶν. ἀπέλαυσε δὲ καὶ ὁ Ἰων τῆς γειτονήσεως, οὐκ ἀπάξιος ὤν. ὁ μὲν οὖν Ἑρμων, ἀπεξύετο ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸν ἄκρατον, ἀφηνιακὼς, καὶ τοὺς παρόντας ἐμαρτύρετο, οἷα ἐπιτηδεύει. ὁ Κλεόδημος δὲ, οὐ γὰρ εἶχε κύλικα, ἐπισκαφεὶς, ἀφεστηκότι τε τὸν Ζηνόθεμιν. καὶ τῇ παρίστερᾷ τὸν πώγωνος λαβόμενος, ἔμελλε παίσειν κατὰ κόρρης. καὶ ἀπέκτεινεν ἂν τὸν

Cleodeme, nonne Sofrati diſcipuli tui vxorem ſtupraſti? & deprehenſus, turpiſſima paſſus es. Annon igitur filebitis, cùm huiuſmodi dedecorum vobis ſitis conſcij? Atqui mea vxoris non ſum leno, Cleodemus inquit, quemadmodum tu. Neque hoſpitis diſcipuli, accepto viatico quod depoſuerat, poſtea per Palladem, à me non acceptum deieraui, neque quaternis drachmis fœnero, neque diſcipulos obtorto collo in vincula duco, niſi in tempore mercedem perſoluerint. Verùm illud, inquit Zenothemis, haud quaquam poſſis inficias ire, te Critoni miniſtraſſe venenum quo patrem necaret. Tum ſimul bibit, & quicquid in calice ſupererat, circiter ferè dimidium, in ambos effudit. Proximus etiam Ion conſperſus eſt, eo malo non indignus. Hermon igitur de capite merum abſtergebat reclinatus, præſentes omnes contumeliæ atteſtans. Cleodemus autem, cùm calicem non haberet, conuerſus Zenothemin conſpuit, & læua prehenſum à barba, erat alapam illiſurus: & ſenem illum occidiſſet,

niſi

λέγοντα, εἰ μὴ Ἀριστίππου ἐπέσχε τὴν χεῖρα. καὶ ὑφῆλε τὸν Ξενοθέμιν, εἰς τὸ μέσον αὐτοῖν κατακλίνη, ὡς διασῴζων, ὑφ' ὃ διατειχίσμασι αὐτῶν εἰρήνην ἄγοντες. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐγίνετο, ποικίλα ὦ φίλων ἐγὼ κατ' ἐμαυτὸν ἐνενόουν, τὸ προέχειν ἐκείνῳ, ὡς οὐδὲν ὄφελος ἦν ἄρα ἐπίστασθαι τὰ μαθήματα, εἰ μή τις ἄρα καὶ τὸν βίον ῥυθμίζει πρὸς τὸ βέλτιον. ἐκείνους γοῦν πολλοὺς ὄντας ἐν τοῖς λόγοις, εἴδωλα γέλωτα ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὀφλισκάνοντας. ἔπειτα δὲ εἰσῆλθε μοι, μὴ ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν λεγόμενον ἀληθὲς ᾖ; καὶ τὸ πεπαιδεῦσθαι ἀπάγειν τῶν ὀρθῶν λογισμῶν τοὺς ἐς μόνα τὰ βιβλία, καὶ τὰς ἐν ἐκείνοις φροντίδας συνεχὲς ἀφοράντας. τοσούτων γοῦν φιλοσόφων παρόντων, οὐδὲ κατὰ τύχην ἵνα τινὰ ἔξω ἁμαρτήματος ἦν ἰδεῖν. ἀλλ' οἱ μὲν, ἔπιόσων αὐτῶν ἀρχέ. οὐδὲ ἔλεγον αὐτῶν. οὐδὲ γὰρ εἰς τὸν οἶνον ἦν ἀναφέρειν ἔλεγον τὰ γιγνόμενα, λοιδόρους οἷα ὁ Ἐτεοκλῆς ἄοινος ἦν, καὶ ἄποτος ἐλεγχέφρων. ἀνέκραπτο δ' οὖν τὸ πρᾶγμα. καὶ οἱ μὲν ἐδίψων, κοσμίως πάνυ

nisi Aristænetus manum cohibuisset. Is mox transcenso Zenothemide inter vtrumque medius assedit, vt eo veluti muro dirempti, pacem agerent. Dum autem hæc fiebant Philo, varia voluebam in animo: erátque illud in promptu, nullum esse operę pretium siquis disciplinas perdiscat, ni simul & vitæ rationes ad id quod optimum est, componat: cùm viderem illos qui verbis alios antecellerẽt, quàm ridiculos factis ipsis sese exhiberent. Deinde & illud veniebat in mentem, verum-ne fit quod vulgo dicitur: videlicet eruditionem à recta ratione bonísque institutis abducere istos, qui solos libros assiduò spectarent, eásque commentationes quæ illis insunt. Etenim tot Philosophorũ qui aderant, nullũ fortè à lapsu immunem cernere erat. Verùm alij faciebant turpia, alij turpiora dicebant. Nęque enim iam poteram eorũ quæ fiebant, culpam vino authori imputare: mecum reputans cuiusmodi essent quæ Etęmocles neque cibo, neque potu, etiamdum degustato, scripserat. Ita inuersæ erant rerũ vices: & idiotę modestè admodum epulãtes videbãtur, neque vino petulantes,

οὔτε ἀχρήμονοῦντες ἐφαίνοντο,
δηλονότι ἐγέλων μόνον, καὶ καταγίνωσκον αὐτῶν οἶμαι, οὓς μὲν ἐθαύμαζον, ἰδιώτας τινὰς εἶναι ἀπὸ τῶν χρημάτων. οἱ σοφοὶ δ' ἠσύχαζον, καὶ ἐλοιδοροῦντο, καὶ ἐσθίειν ἐπιμελῶς, καὶ ἐκκεκράγεσαν, καὶ εἰς χεῖρας ἦσαν. ὁ θαυμάσιος δ' Ἀλκιδάμας, ἐν ἐνούσῃ ἐν τῷ μέσῳ, ἐν αἰδούμενος ταὶ γυναῖκας. καὶ ἐμοὶ ἐδόκει ὡς ἂν ἁρπάσαι τις ἐκάσειεν, ὁμοίως ἅπαντα εἶναι τὰ ἐν συμποσίῳ, οἷς περὶ ἡ Ἐρὶς ἡ ποιητὴ λέγουσιν. ἃ γὰρ κλαυθῆσαι αὐτὴν ἐς τὸν Πηλέως τὸν γάμον, ῥῖψαι τὸ μῆλον εἰς τὸ συμπόσιον, ἀφ' ἑνὸς τοσοῦτον πόλεμον ἐν' Ἰλίῳ γενέσθαι. ἐν δ' Ἐτοιμοκλῆς τοίνυν ἐδόκει μοι τὴν ἐπιστολὴν ἐμβαλὼν εἰς τὸ μέσον, ὥσπερ τι μῆλον, ἃ μέλλειν τῆς Ἰλιάδος κακὰ ἐξεργάσεσθαι. ἃ γὰ ἐπαύσαντο οἱ ἀμφὶ τὸν Ζηνόθεμιν, καὶ Κλεόδημον φιλονεικοῦντες, ἐπὶ μέσοις αὐτῶν ὁ Ἀρίσταινετος ἐκάθητο. ἀλλὰ νῦν μὲν ἔτι ὁ Κλεόδημος ἐκεῖνον, εἰ ἐλεγχθείη ἀμαθῆς ὄντες. ἄλειτον δ' ἀμυνοῦμαι ὑμᾶς ὅπῃπα καὶ χρὴ πρόπαν. ἀπόκριναί μοι ὦ Ζηνόθεμι, ἢ σὺ, ἢ ὁ κοσμιώτατος Διφίλος, καθ' ὅ,

neque indecorè sese gerentes. At ridebant duntaxat, eósque opinor, dānabāt, quos suspexerāt, ex habitu iudicātes eos esse alicuius pretij. A Cōtrà sapientes illi, & in libidinē ferebātur, & cōuitijs certabant, & sese cibo potúque ingurgitabant, vociferabantur, & ad manus vsque veniebāt. Cæterū admirādus B ille Alcidamas, etiā in medio meiebar, fœminas nō reuerito. Ac mihi quidem, siquis hęc quæ in eo cōuiuio gerebātur, rectissimè voluisset cō ferre, simillima videbāntur ijs C quæ de Eride Dea poētæ fabulātur, nēpe hanc quòd nō esset ad Pelei nuptias aduocata, malū in mediū cōuiuiū proiecisse, ex quo tam ingēs bellum apud Troiam ortum fuerit. Itidē Etœmocles mihi visū est, epistola illa, quasi D malo quopiam in medium proiecta, non minùs malorum, quā habeat Ilias, excitasse. Neque enim finē contentionis fecerūt, Zenothemis ac Cleodemus, postquā E medius inter eos sedit Aristænetus. Age, inquit Cleodemus, in præsentiarum quidē fatēsti, si literas nescire euincamini: sed crastino die vos vlciscar quibus conueniet modis. Respondē mihi Zenothemi, vel tu, vel elegātissimus ille Diphilus, qua

ἢ ἀδιάφορον εἶναι λέγοντες τὴν χρημάτων κτῆσιν, ἀλλ' ἢ τοῦτο ἐξ ἁπάντων σκοπεῖτε, ὡς πλεῖστα κτήσασθε, καὶ διὰ τοῦτο ἀμφὶ τοὺς πλουσίους ἀεὶ ἔχετε καὶ διατρίβετε, καὶ τοκογλυφεῖτε, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύετε. πάλιν αὖ τὴν ἡδονὴν μισοῦντες, καὶ τὴν ἐπικουρίαν κατηγοροῦντες, αὐτοὶ τὰ ἄκρατα ἡδονῆς ἕνεκα ποιεῖτε, καὶ πάχη, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐθέλοντας μὴ κολάζειν ἐπὶ δεῖπνον. εἰ δὲ καὶ καλοῦντι, τοσαῦτα μὲ ἐσθίοντες, φιλοῦσθε, τοσαῦτα δὲ τοῖς οἰκέταις ἐπιδιδόντες. καὶ ἅμα λέγων, τῷ ὀδόντι πελεκᾶν ἐπιχειρεῖ, ἵνα ὁ παῖς εἶχε τὸ Ζηνοθέμιδος, μεστὸν ὂν παντοδαπῶν κρεῶν. καὶ ἅμιλλα λύσας αὐτὰ μὴ, ἀποῤῥίπτειν αὐτὰ εἰς τὸ ἔδαφος. ἀλλ' ὁ παῖς τὰ ἀπῆκε, καρτερῶς ἀντεχόμενος. καὶ ὁ Ἑρμῶν εὖ γε ἔφη ὦ Κλεόδημε, εἰπάτωσαν οὖν τινος ἕνεκα ἡδονῆς κατηγοροῦσιν, αὐτοὶ ἡδέως τοῦ τοῦ ἄλλοις ἀξιοῦντες. οὐκ. ἀλλὰ σὺ μὲν οὖν ὁ Ζηνοθεμις, εἰπὲ ὦ Κλεόδημε, καθ' ὅ, τι τὰ ἀδιάφορον κεκλήκασι τὸν πλοῦτον. ἄμεινον, ἀλλὰ σύ. καὶ ἐπὶ πολὺ τοιοῦτον ἦν, ἕως δὴ ὁ Ἰων ἐκκύψας εἰς τὸ ἐμφανίστερον,

tandem gratia pecuniæ poſſeſſionem inter indifferentia ponendam eſſe cenſeatis: cùm ex omnibus nihil aliud ſpectetis, quàm vt ipſi quamplurimum pecuniæ poſſideatis. Atque ob id, ſemper apud diuites hæretis, fœneratis, & vſuræ incumbitis, neque non mercede docetis. Rurſus cùm voluptatem deteſtemini, atq; hac de cauſa Epicureos vituperetis, turpiſſima facitis, & patimini voluptatis gratia, indignè ferentes ſiquis vos ad cœnã vocarit: & ſi vocemini, non ſatis eſt tantũ vocare, vt cibo turgeatis, niſi & famulis tantum doneris. Quæ cùm diceret, pariter reuellere conabatur linteum quod Zenothemidis puer tenebat, omni carnium genere refertum. eráſque eo ioluto, carnes in ſolum proiecturus, niſi fortiter reſiſtens puer illud non remiſiſſet. Hîc Hermon. Euge Cleodeme, reſpondeant qua gratia damnent voluptatem, cùm ipſi ſupra cæteros omnes ſtudeant voluptati. Quin magis, inquit Zenothemis, tu Cleodeme, reſpondeto quamobrem diuitias inter indifferentia numeres. Imò tu potiùs. Et ad hunc modum diu ſunt altercati, donec Ion capite tandem in apertum prolato,

πάνσαθε ἔφη. ἐγὼ γὸ εἰ δοκεῖ, λέγων ἀφορμὰς ὑμῖν ἀξίων τῆς παρούσης ἑορτῆς καταθήσω εἰς τὸ μέσον. ὑμεῖς δ', ἀλλοκεικῶς ἐρεῖτε, καὶ ἀκούσεσθε ὥσπερ ἀμείλει καὶ παρὰ τῷ ἡμετέρῳ Πλάτωνι ἐν λόγοις ἃ πλείστα διατείβη ἐγένετο. παύσασθαι οἱ παρόντες. ἠ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τὸν Αειστάνετον τε, καὶ Εὔκριτον, ἀπαλλαξάσθαι τῆς ἀνδίας οὕτω γοῦν ἐλπίσαντες. καὶ μετῆλθέ τε ὁ Αειστάνετος ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον, εἰρήνην γεγονέναι ἐλπίσας. καὶ ἅμα εἰσκεκόμιστο ἡμῖν τὸ ἐντελὲς ὀπτὸμαζόμενον δεῖπνον, μία ὄρνις ἑκάστῳ, καὶ κρέας ὗὸς, καὶ λαγῶα, καὶ ἰχθὺς ἐκ ταμίου, καὶ σταμνιωτῆς, καὶ ὅσα ἐν θρᾷκῃ, καὶ ἔξω ἀποφέρεσθαι ταῦτα. περὶκειτο δ' ἐν ἑκάστῳ πινάκιον, ἐν' ὁ Αειστάνετος μὲν, καὶ Εὔκριτος, ἐπὶ μιᾶς βαπίζης κοινὸν. καὶ τὰ παρ' αὐτῷ, ἑκάτερον ἐκείνῳ λαβεῖν. Ζωνοθέμιδι δ' τῷ στωϊκῷ, καὶ Ερμωνι τῷ ἐπικουρείῳ, ὁμοίως κοινὸν καὶ τούτοις. εἶτα ἐξῆς Κλεοδήμῳ, καὶ Ιωνι, μοῖ τε τῷ κυνίσκῳ, καὶ ἐμοί. τῷ Διοδώρῳ δ', τὰ ἀμφω. ὁ δὲ Φιλώνιος ἀπελέλυτο. καὶ μέσσος μοι τοῦ-

desistite, inquit, Ego, si libet, sermonum argumenta proponam in medium hac festiuitate digna. Vos porrò citra contentionem viciſſim & dicite, & auſcultate, vt nimirum etiam apud Platonem noſtrum, alternis dicendi vicibus res vt plurimùm agitatur. Id dictum probabant cùm omnes qui aderant, tũ in primis Ariſtænetus, & Eucritus, in ſpem erecti fore vt ab hac moleſtia liberarẽtur. Et Ariſtænetus priorem in locum ſeſe recepit, iam partam eſſe pacem rarus. Iámque nobis inferebatur ea conuiuij pars, abſolutam cœnam vocant, ſingulæ ſingulis aues, carnes aprugnæ, & leporinæ, piſcis Tagenicus, placentæ, breuiter illa, quæcunque liberum eſt comedere, vel domum aſportare. Apponebatur autem non ſua cuique quadrula: verùm Ariſtæneto & Eucrito communis eadem in mẽſa: eráteque vtriq; capiendũ, quod ſua ex parte erat. Cõmunis etiam Zenothemidi Stoico, & Hermoni Epicureo: deinceps Cleodemo, & Ioni: poſt hos ſpõſo, & mihi. Diphilo autem pars duorum appoſita, cùm Zeno iam diſceſſiſſet. Hæc memineris

σων ὦ Φίλων, διότι δή ὅτι καὶ ἐν
αὐτοῖς χρήσιμον εἰς τὸν λόγον.
Φι. μεμνήσομαι δή. Λυ. ὁ τοίνυν
Ιων, ἔφη τος οὖν ἄρχομαι ἔφη
εἰ δοκεῖ. καὶ μικρὸν ἐπισχών, ἠ-
ρέμα μὲν ἴσως ἔφη τοιούτων αὖ
λῶν παρόντων, περὶ ἡδέων ἅ,
καὶ ἀσωμάτων εἰπεῖν, καὶ ψυχῆς
ἀθανασίας. ἵνα δὲ μὴ ἀσπλέγω-
σί μοι, ὁπόσοι μὴ κατὰ ταυτὰ φι-
λοσοφοῦσι, περὶ γάμων ἐγὼ τὰ
εἰκότα. τὸ μὲν οὖν ἄριστον ἴσως, μὴ
δεῖσθαι γάμων, ἀλλὰ πεισθέντας
Πλάτωνι, καὶ Σωκράτει
συνδιαφέρειν. μόνοι γὰρ οἱ τοιοῦ-
τοι ἀποτελεσθεῖεν ἂν πρὸς ἀρε-
τήν. εἰ δὲ δεῖ καὶ γυναικείου
γάμου κατὰ τὰ Πλάτωνι δο-
κοῦντα, κοινὰς εἶναι ἐκείνων
τὰς γυναῖκας, ὡς ἔξω ζήλου εἶναι
μόν. ζήλως ἐπὶ τούτοις ἐγέ-
νετο, ὡς ἂν ἐν κωμῳδοῦ λεγομέ-
νοις. Διονυσόδωρος δέ, ἐπαύσω
ἔφη βαρβαρικὰ ἡμῖν ᾄδων;
πῆ γὰρ ἂν ἐνεισκοιμήθη τὸν ζή-
λου ἐπὶ τούτου, καὶ παρὰ τί-
νι; καὶ σὺ γὰρ φθέγγῃ κάθαρμα
εἰπεῖν οἷμαι καὶ ὁ Διονυσόδω-
ρος ἀπεκοιδορεῖτο τὰ εἰκότα.
ἀλλ' ὁ γραμματικὸς Ἰσταῖος ὁ
βέλτιστος, παύσασθε ἔφη. ἐγὼ
γὰρ ὑμῖν ἐπιθαλάμιον ἀναγνώσομαι. καὶ ἀρξάμενος,

Philo, quoniam aliquid ijs ineſt ad hanc narrationem vtile. *Ly.* Meminero ſanè. *Ion.* Ergo primus exordior, inquit Iō, ſiquidem videtur. A Et interpoſita breui mora, Fortè conueniebat, inquit, vt apud eiuſmodi viros de ideis, atque incorporeis ſubſtātijs, déque animi immortalitate ſermo haberetur: verùm B ne mihi contradicant, ij qui diuerſam Philoſophiæ ſectā ſequuntur, de nuptijs dicam ea quæ congruunt. Optimū illud eſſet, ſi nuptijs opus nō C haberemus, ſed Platonis ac Socratis dogma ſequuti, pueros amaremus: nam ſoli qui ita facerent, virtutem abſolutam pertingerent. Quòd ſi viris omnino ducendæ ſint vxores, eas iuxta Platonis ſententiam communes D habeant, videlicet quo zelotypia vacemus. Hæc riſu ſunt excepta, quòd intempeſtiuè dicerentur. Tum Dionyſodorus, Non deſines, inquit, barbarica iſta no- E bis occinere? Nam vbi zelotypiam iſtam requiras, aut apud quem? Et tu ſceleſte, inquit, loqui audes? Et cùm iā, opinor, cōmitia regeſtus eſſet Dionyſodorus, qué cōueniebāt, vir ille optimus Iſiæus Grāmaticus, Deſinite, inquit, ego vobis epithalamiō recitabo: ſimúlq; cœpit

ἀπεγίγνωσκεν. ἵν' ὃ πάντα ἔχω μέμνημαι, τὰ ἐλεγεῖα, ἃ ὅτε πρώτ' ἀφ' ἥβης Λεοτυχίδου ἐν μεγάροις δῖα Κλεαρχὶς ἄνασσε ἱππεύειν ἐθέλουσα, σοφὸν χορὸν ἄλλων παρθενικάων, κρίνουσ' ἐν τῇσι Κυθήρης, ἢ σὺ γ' αὖ τῆς σελήνης. τύμφιε, καὶ σὺ δ' χαῖρε, καρτερὸν κρητῆρα ἐπιβάς, κρίνων Νηρῆος, καὶ Θέτιδος παῖδας. ἄμμες δ' αὖθ' ὑμῖν τὸν θαλαμήιον ὕμνον ξυνὸν ἐπ' ἀμφοτέροις πολλάκις ἀείσωμεν. γελῶντος οὖν ὅτι τούτοις ὡς τὸ εἰκὸς ἡρμόσθη, ἀίδαι ἤδη τὰ παρακείμενα ἦδη. καὶ ἀείδοιτο οἱ ἀμφὶ τὸν Λεοτυχίδην, καὶ Εὐκλείδην, τὰ μὲν συντῆς ἐκείνης. κἀγὼ τἄμα, καὶ ὁ Χαιρίας, ὅσα ἐκείνῳ ἔκειτο. καὶ Ἰων ὁμοίως, καὶ ὁ Κλεόδημος. ὁ δὲ Δίφιλος, ἄξιον καὶ τὰ τῷ Ζηνωνι ἤδη ἀπόντι παραπεμπόμενα φέρεσθαι. καὶ ἤλκομεν μὲν ἕκαστα παραπεμπόμενοι οἱ αὐτοί, καὶ ἀφ' ἑκατέρου διακόσιοι ἐμάχοντο, καὶ αὐτίκα, τῆς ὀρτυγὸς ἀντεπιλαμβανομένου, ὥσπερ ὁ Πατρόκλου νεκροῦ ἀνθελκόντες. καὶ τέλος, ἐνίκησε, καὶ ἀφῆκε, πολὺν γέλωτα παρασχὼν τοῖς συμποταῖς. καὶ μάλιστα

legere. Erant autem Elegiaci verſus hi, ſi ſatis memini. Nuper Ariſtænecti in ædibus vnica ſummo Nutrita eſt ſtudio diua Cleanthis hera: Virginibus cunctis reliquis præſtantior vna, Vel potior Phœbe, vel potior Venere. Salue & tu iuuenum validiſſime, ſponſe valentum, Nereo prior, ac fortior Æacida. At rurſum vobis hoc carmen ſæpius olim, Commune ambobus coniugiale canam. Ob hæc riſu, vt conſentaneum eſt, oborto, reliquum erat vt fercula tollerentur. Tum Ariſtænetus atque Lucrius vterque appoſita ſibi fuſtulerunt, ego quæ ipſi, pariter Ion & Cleodemus. Porrò Diphilus etiam Zenonis digreſſi partem tollere parabat, affirmans ea vni ſibi fuiſſe appoſita, ideóque cum miniſtris pugnabat, & manibus vtrinque iectis inter ſe trahebant, non aliter quàm Patrocli cadauer hinc atque illinc attrahere conantes: tandem victus eſt, & reliquit, multum riſum præbens conuiuis: maximè cùm eam ob rem poſtea ſtomacharetur,

ἐπὶ γυναικὶ μὴ τῷ

ὥστε τὰ μέγιστα ἀδικημάτος. οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Ερμωνα, καὶ Ζηνόθεμις, ἅμα κατέκειντο, ὥσπερ εἴρηται. ὁ μὲν, ὑφ' αὑτῷ, ὁ Ζηνόθεμις. ὁ δ' ὑπ' αὐτόν. παρέκειτο δ' αὐτοῖς τὸ μὲν ἄλλα πάντα, ἴσα. καὶ ἀνέλοντο οὐρίως. ἡ δ' ὄρνις ἡ περὶ τῆ Ερμωνος, πιμελεστέρα. οὕτως οἶμαι τυχὸν. ἔδει δὲ καὶ πάντας ἀναιρεῖσθαι, πλὴν ἑαυτῆ ἐκείνου. ἐν τούτῳ τοίνυν ὁ Ζηνόθεμις, καὶ μοι ὦ Φίλων πάνυ πρόσεχε τὸν νοῦν. ὁμοῦ γὰρ ἐσμὲν ἤδη τῷ κεφαλαίῳ τῶν πραχθέντων. ὁ δὴ Ζηνόθεμις, φησὶ τὸν παρ' αὐτὸ ἀφεὶς, τὸν περὶ τῆ Ερμωνος ἀνέλετο, ποτέραν ὡς ἧττον οὖσαν. ὅδ' ἀντεπελάβετο, καὶ ὡς εἶα πλεονεκτεῖν. βοὴ τὸ ἐπὶ τούτοις. καὶ συμπεσόντες, ἔπαιον ἀλλήλους ταῖς ὄρνισιν αὐτὰς εἰς τὰ πρόσωπα. καὶ τῶν παρόντων ἐπελαμβάνοντο, ἐπεκαλοῦντο βοηθεῖν. ὁ μὲν, τὸν Κλεόδημον, ὁ Ερμων. ὁ δὲ Ζηνόθεμις, Ἀλκιδάμαντα, καὶ Δίφιλον. καὶ συνίσταντο οἱμὲν, ὡς τὸν. οἱ δὲ, ὡς ἐκεῖνον, πλὴν μόνου τοῦ Ιωνος. ἐκεῖνος δὲ μέσον ἑαυτὸν ἐφύλαττεν. ὅθεν ἐμάχοντο ἀμυθλακίντες. καὶ ὁ μὲν Ζηνόθεμις, σκύφον ἀρράμματος ἀπὸ

perinde quasi atroci affectus iniuria. Hermon autem, & Zenothemis, qui vnà, vt dictum est, accumbebãt: hic quidem, scilicet Zenothemis superiùs, ille verò inferiùs, reliqua quidem quoniam æqualia fuerant appositа, citra pugnam sustulerunt. Sed auis Hermoni appositа, erat altera paulò pinguior, quod ita casu euenerat, opinor. Iámque suam vterque sublaturus erat, ibi Zenothemis (sed mihi animum omnino aduerte Philo, iam enim ad ipsum negotij caput peruenimus) Zenothemis inquam, relicta sua, appositam Hermoni, quam dixi pinguiorem, sustulit. At ille contrà nitens retinebat, haud sinens vt ea in re potior esset. Inter hæc clamore coorto, vtrique in alterum irruentes, ipsis auibus facies mutuò cædebant: ac barbis innicem prehensis ad opem vocabant, Hermon Cleodemum, Zenothemis Alcidamantem & Diphilum: atque alij ab huius, alij ab illius partibus stetерunt, præter vnum Ionem, qui se neutrum seruabat. Cæterùm illi cõsertis manibus pugnabãt. Ac Zenothemis quidem, appositum Aristæneto scyphũ è

τῆς τραπέζης, κείμενον ἐπὶ τῆ Λειτραμίτου, ῥίπτει ὑπὲρ τὸν Ἑρμωνα. καὶ ἐκεῖνον μὲν ἥμαρτε, παῖς δὲ οἱ ἐξάπτει ἄλλην. διῖλε δὲ τὸ νυμφίου τὸ κρανίον ἕως δύο, χεῖρα μάλα, καὶ βαθεῖ βαύματι. βοὴ οὖν ἐπὶ τῶν γυναικῶν ἐγένετο. καὶ καταπηδήσασαι ἐς τὸ μεταίχμιον αἱ πολλαί. καὶ μάλιστα ἡ μήτηρ τῆ μειρακίου, ἐπὶ τὸ αἷμα εἶδε, καὶ ἀνύμφη δὴ ἀνεπήδησε, φοβηθεῖσα περὶ αὐτῆ. ἐν τοσούτῳ δὲ ὁ Ἀλκιβιάδας ἐπαίσιε, τῷ Ζηνοθέμιδι συμμαχῶν. καὶ παταξας τῇ βακτηρίᾳ, τῆ Κλεοδήμου μὲν τὸ κρανίον, τῆ Ἑρμωνος δὲ τὴν σιαγόνα ἐπάτεξε. καὶ τῶν οἰκετῶν ἐνίους βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπιχειροῦντας, κατέβωσεν. οὐ μὴν ἀπράκτους γε ἐκείνους. δάκνει ὁ μὲν Κλεόδημος, ἀρθεὶς τῷ δακτύλῳ τὸν ὀφθαλμὸν τῆ Ζηνοθέμιδος ἐξαίρεται. καὶ τὴν ῥῖνα ἀποστρὶς, ἀπέρρηξεν. ὁ δὲ Ἑρμων, τὸν Δίφιλον ἐπὶ ξυμμαχίαν ἔκαπτε τῆ Ζηνοθέμιδος, ἀφῆκεν ἐπὶ κεφαλὴν αὐτὸ τῆ κλιτῆρος. ἐπαίσθη δὲ καὶ Ἰστιαῖος ὁ γραμματικὸς, διαλύειν αὐτοὺς ἐπιχειρῶν, λαξ οἱμαι εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ὑπὸ τῆ Κλεοδήμου, Δίφιλον εἶναι αὐτὸν ὑπο-

mensa sublatum, proiecit in Hermonem, Atque hunc haud tetigit, aliò sed flexus aberrat. Verùm sponsi caput in duas partes diuisit, alto grauissimóque vulnere. Itaque mulierum orta est vociferatio, mediúmque in prælium insilierunt multæ, cum primis autem mater adolescentis viso sanguine: sponsa etiam ei metuens prosilijt. Inter hæc strenuum se præbuit Alcidamas Zenothemidi opem ferens: & illiso suo baculo, Cleodemi quidem caluariam, Hermonis verò maxillam comminuit: & è famulis nonnullos ipsis opem ferre parantes, vulnerauit: qui tamen non cesserunt. Verùm Cleodemus intentato digito Zenothemidi oculum effodit: tum admotus narem mordicus aulsit. Porrò Hermon Diphilum Zenothemidi suppetias venientem è sponda in caput præcipitem dedit. Sauciatus est & Istiæus Grammaticus, dum eos dirimere conatur, calce videlicet in dentes illius illiso, idque à Cleodemo, cùm hunc Diphilum esse putaret.

ἔκειτο δὲ ὁ ἄθλιος κεκ τ αὐτῶ
Ὁμηρος, αἷμά ἐμέων. πολὺ τα-
ραχῆς γε, καὶ δακρύων μεστὰ τὰ
πάντα. καὶ αἱ μὲν γυναῖκες, ἐκώ-
κυον, τῷ Χαιρέᾳ περιχυθεῖσαι. A
εἱ δ' ἄλλοι, κατέπαυον. μέγιστον
δὲ τῶν ἀπάντων κακῶν ὁ Ἀλκι-
δάμας, ἐπεὶ ἅπαξ τὸ καθ' ἑαυ-
τὸ ἐνέφλασε παίων τὸ θεοσυ-
λητον. καὶ πολλοὶ αὖ εὖ ἴσθι ἔπι-
σον, εἰ μὴ κατέκλεξε τὴν βακτη-
ρίαν. ἐγὼ δὲ παρὰ τὸ τοῖχον ὀρ-
θὸς ἑστὼς, ἑώρων ἕκαστα, καὶ B
ἀναμιγνὺς ἐμαυτὸν, ὑπὸ τῶν
Ἰσιακῶν διδαχθεὶς, ὡς ἔστιν ὑπο-
φαλὲς διαλύειν τὰ τοιαῦτα.
λαπίδας οὖν, καὶ κενταύρους
εἶδες ἄν, τραπέζας ἀνατρε-
πομένας, καὶ αἷμα ἐκκεχυμέ-
νον, καὶ σκύφους ῥιπτουμένους. τέ-
λος δὲ, ὁ Ἀλκιδάμας ἀναπτέ-
ψας τὸ λυχνίον, σκότος μέγα C
ἐποίησε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὡς τὸ
εἰκὸς μακρῷ χαλεπώτερον
ἐγεγόνετο. καὶ γὰρ οὐ ῥᾳδίως
εὐπόρησαν φωτὸς ἄλλου, ἀλλὰ
πολὺ ἐπεφάνθη, καὶ δεινὰ
ἐν τῷ σκότῳ. καὶ ἐπί τι παρ-
λῶ πε λύχνον ποτὲ κομί-
ζων, κατελήφθη, Ἀλκιδάμας
μὲν, τὴν αὐλητρίδα ἀπη-
γμένον, καὶ πρὸς βίαν συνε-
πλέκεσθαι αὐτῇ κατασπάζων, D

Iacebat igitur miſer ille,
Sanguinem ab ore vomens,
vt eius Homerus ait. Præte-
rea tumultus atque lachry-
marum plena erant omnia:
dum & mulieres eiularent,
Chæreæ ſponſo circunfuſæ,
dumque alij has ſtudent
compeſcere. Sed malorum
omnium maximum erat Al-
cidamas, poſteaquam ſemel
ad ſuum redijſſet ingenium,
obuium quemque feriens:
multique in eo prælio, ceci-
diſſent, ſcito, niſi baculum is
fregiſſet. Ego autem rectus
ſtans ad parietem, videbam
ſingula, neque me admiſco-
bam, Iſiaci edoctus exẽplo,
periculoſum eſſe conflictus
iſtiuſmodi diiimere. Lapi-
thas itaque Centauróſque
vidiſſes, euerti menſas, ef-
fundi ſanguinẽ, proijci ſcy-
phos. Demum Alcidamas
ſubuerſa lucerna, maximas
induxit tenebras. Iaque res,
vti veriſimile eſt, atrociot
multò eſſe cœpit, cùm non
facilè lumen aliud ſuppete-
ret, & multa ac grauia in te-
nebris commiſſa ſunt. Et cũ
tandem aliquis lucernam
afferret, deprehenſus eſt,
Alcidamas quidem tibi-
cinæ veſtem attollens, &
per vim cum ea congredi
properãs, Dionyſodorus au-
tem, alio quodã in facinore
Διονυσόδωρος δ', ἄλλο τι κακουρ-

ἐφορᾷ πιπτικός. σκύφος γὰρ
ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ κόλπου, ἐ-
ξαραιρήτος αὐτῷ. εἶτ' ἀπολο-
γούμενος, Ἰωνα ἔφη ἀπολούμενον
ἐν τῇ ταραχῇ, δοῦναι αὐτῷ,
ὅπως μὴ ἀπόληται. καὶ ὁ Ἰων
καθικετικῶς ἔλεγε τοῦτο πε-
ποιηκέναι. ὅτι πάντες, διαλύσει τὸ συμπόσιον, τελευτῶσαι
ἐκ τῶν δακρύων. αὖθις εἰς γέλω-
τα ὅτι τῷ Ἀλκιδαμαντι, καὶ
τῷ Διονυσοδώρῳ, καὶ Ἰωνι.
καὶ οἱ τὰ βαυμαπίαι, φορεῖ-
οις ἐξεκομίζοντο, πονήσαντες ἔ-
χοντες. καὶ μάλιστα ὁ φρισβύτης
Ζηνόθεμις ἀμφοτέρους, τὴν
μὲν, τῆς ῥινὸς. τὴν δὲ, τὸ ὀφθαλ-
μὸν ἐπιλελυμένος, βοᾶν ἀπόλ-
λυσθαι ὑπ' ἐλγηδόνων. οὗτος γὰρ
τὸν Ἕρμωνα, καίπερ ἐν κακοῖς
ὄντα, λίθ γὰρ ὀδόντας ἐξεκεκό-
φει, αὐτὸν μαρτύρεσθαι, λέγον-
τα, μεμνῆσθαι μήπω ὦ Ζηνόθε-
μι, ὡς οὐκ ἀδιάφορον ἡγῇ τὸν
πόνον. καὶ ὁ γυμνὸς δὴ, ἀκεσαμέ-
νου τὸ τραῦμα τοῦ Διονίκου, ἀπή-
γετο εἰς τὴν οἰκίαν, ταινίαις κα-
τειλημμένος τὴν κεφαλὴν, ὅτι
τὸ ζεῦγος ἀπεπεδέθη. ἐν αὐτῇ τὴ
νυμφίῳ ἀπάξειν ἔμελλεν, πι-
κρὸς ὁ ἆθλιος τοῖς γάμοις ἐορ-
τάσας. καὶ τὰ ἄλλα δὴ ὁ Διονί-
κος ἐπεμελεῖτο δι' ἐκ δωμάτων.

ridiculo proditus est. Nam vt surrexerat, scyphus è sinu illius in solum decidit. Postea excusans, Ionem aiebat in tumultu calicem sublatum sibi tradidisse, ne amitteretur. Id ita factum studio asserebat Ion. His rebus dimissum est conuiuium à lachrymis in ridiculum exitum conuersum: idque Alcidamantis, Dionysodori, & Ionis gratia. Tum qui erant saucij, malè se habentes sarcinæ instar deportabantur: maximè senex ille Zenothemis, pariter tum oculo, tum nare mutilatus, enecari se præ cruciatu clamans: adeò vt Hermon, quanquam ne ipse quidem expers malorum (nam huic duo dentes fuerant excussi) palam attestaretur: Memineris, inquiens, ô Zenothemis, ne posthac dolorem in medijs habendum ducas. At sponsus vulnere iam à Dionico curato, domum reuectus est, fascijs reuincto capite, eidem impositus vehiculo, quo sponsam erant abducturi. Atque ita miser ille amaras nuptias celebrauit. Deinde etiam alijs pro sua virili remedium adhibebat Dionicus. Et postquam dormitissent, plerique καὶ καθευδήσαντες, ἀνίσχοντο

ἐμεσῶντες οἱ πολλοὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς. ὁ μὲν τοι Ἀλκιδάμας, αὐτὸν ἔμεινεν. οὐ γὰρ ἐδυνήθησαν ἐκβαλεῖν τὸν ἀνδρα, ἐπεὶ ἅπαξ καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, παλαίως ἐκάθευδε. τοῦτό σοι τέλος ὦ καλὲ Φίλων, ἐμέτου τῆς συμποσίου. ἢ ἄμεινον τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο εἰπεῖν, τὸ, Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων. πολλὰ δ' ἄελπτος κραίνουσι θεοί. καὶ τὰ δοκοῦντα γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπέβη καὶ ταῦτα. ἐκεῖνό τε μεμάθηκα ἤδη, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ἐπιτήδευμα ὄντα, συμπίπτειν τοιούτοις φιλοσόφοις.

medijs in vijs vomentes, asportati sunt. Cæterùm inibi remanebat Alcidamas: hominem enim extrudere non poterant, postquam semel sese in spondam abiecerat, ibique transuersus dormiebat. Hic fuit, ô bone Philo, conuiuij finis. Quapropter rectè illud quod in tragœdia scriptum reperitur hìc dixeris, Sunt fortunæ varij casus, Multáque non sperata faciunt Dij: Nec sperata gueniunt. Nam hęc sanè nõ expectatum exitum sortita sunt. Idque iam didici, non esse tutum, cui non sit opus, cum eiusmodi philosophis agitare conuiuium.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΡΙΚΗΣ ΘΕΟΥ. DE SYRIA DEA.

ARGVMENTVM.

Argumentum operis ipse titulus indicat. Describit enim Syriæ dea & templum, & sacra, & effigiem quoque. Facto narrationis initio à collatione reliquorum templorum, sacrorúmque, quæ in Syria sunt. Ac primùm quidem in genere commendat templum deæ huius, à sanctitate, miraculis, & opulentia. Deinde speciatim commemorat, & de origine eius, quando vidit lucem, & à quibus conditum tradatur, & quanam ipsa Dea esse, à plerisque putetur. Post hæc de ade templi, à quibus ea extructa fuerit, quæ eius forma, qui situs sit. Item de signis ac statuis, quæ tum intra ædem, tum extra visantur. Postremò autem & de sacerdotibus deæ, de lacu & piscibus sacris, ad quos simulachra deorum, veluti per pompam quandam, visendi causſa quotannis exeunt. Præterea & de panegyricis conuentibus, quæ ibi celebrentur, de Gallis & eorum cæremonijs,

de quo sacrificandi ritu ac legibus, insertis suo loco & Assyriis, & Cambabi historijs, quorum alterius Stratonicen nouercam amauit: alter, ad euertendam eius in rei fustigationem, statuas ciuitatis præcidit. Atque in his nonnulla, vt videlicet illa de arca Noe (quem Lucianus, vt cæteri Græci quoque Deucalionem hic vocat) de Gallorum & sacerdotum purificatione, de ritu porcorum esu, & id genus alia ita traduntur, vt propemodum credi possit ex Iudæorum obseruationibus ea fere quæ illa transsumpta, sed tempore postea vsque adulterata ac depranata fuisse.

Ἐστὶν δὲ Συρίη πόλις, οὐ πρὸς Εὐφρήτεω ποταμοῦ. καλέεται δὲ ὑπ' αὐτῶν Ἱρή. καὶ ἔστιν ἱρὴ τῆς Ἥρης ἡ Ἀσσυρίης. δοκέει δέ μοι τοῦδε τοῦ οὐνόματος, οὐκ ἅμα τῇ πόλει οἰκισθέντος ἐγένετο, ἀλλὰ τιμωμένης, ἄλλο ἦν. μετὰ δὲ ταῦτα, τῶν ἱερῶν μεγάλων γεγονότων, ἐς τόδε ἡ ἐπωνυμίη ἀπίκετο. περὶ ταύτης δὴ τῆς πόλιος ἄρξομαι ἐρέων, ὁκόσα ἐν αὐτῇ ἐστί. ἐρέω δὲ καὶ νόμους, τοῖσι, ἐς τὰ ἱερὰ χρέωνται. καὶ πανηγύρεας, τὰς, ἄγουσι. καὶ θυσίας, τὰς, ἐπιτελέουσι. ἐρέω δὲ ὁκόσα καὶ οἵοισι τῶν τὸ ἱερὸν ἐπαμῦναι, μυθολογέουσι, καὶ τὸν νηὸν ὁκως ἐγένετο. γράψω δὲ, ἀκούσας ἐγώ. καὶ τῶν, ἀπηγήσομαι. τὰ μὲν, αὐτοψίῃ μαθών.

IN Syria, non procul ab Euphrate fluuio est ciuitas, quæ vocatur Sacra: estque sacra Iunoni Assyriæ. Sed nomen hoc vbi, simul atque fuit condita, non inditum fuisse videtur: imò aliud illi erat antiquitus, cùm verò Magna Sacra ibi celebrarentur, hoc cognomentum accepit. De hac igitur ciuitate dicturus venio quæcunque in ea sunt. Dicam autem & leges, quibus vtuntur in Sacris, & solennes conuentus quos celebrant, & sacrificia quæ peragunt. Dicam & quæcunque de illis fabulantur, qui hoc templum consecrarunt, & quo pacto condita sit ædes ipsa. Ego autem scribo, Assyrius cùm sim: & eorum, quæ narro, alia

τὰ δ', παρὰ τῶν ἱρέων ἐδάην. ὁκόσα ἐόντα ἐμεῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέω. Πρῶτοι μὲν ὧν ἀνθρώπων, τῶν, ἡμεῖς ἴδμεν, Αἰγύπτιοι λέγονται θεῶν τε ἐννοίην λαβεῖν, καὶ ἱρὰ ἑσπάξ, καὶ τεμένεα, καὶ παϊνήσιας ἀποδείξαι. πρῶτοι δὲ καὶ ὀνόματα ἱρὰ ἔγνωσαν, καὶ λόγους ἱροὺς ἔλεξαν. μετὰ δὲ, οὐ πολλοσῷ χρόνῳ, παρ' Αἰγυπτίων, λόγον ἀκούσιοι ἐς θεοὺς ἤκουσαν, καὶ ἱρὰ, καὶ νηοὺς ἤγεισαν. ἐν τοῖσι, καὶ ἀγάλματα ἔστηντο, καὶ ξόανα ἐσήσαντο. τὰ δὲ παλαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἀξόανοι νηοὶ ἔσαν. καὶ ἔστι ἱρὰ καὶ ἐν Συρίῃ, οὐ πρὸ πολὺ τοῖς Αἰγυπτίοισι ἐσχατογείοντα. τὰ, ἐγὼ πολλὰ ἔσπασα ὕστατα. τό, με τὸ Ἡρακλέος τὸ ἐν Τύρῳ, οὐ τούτου τοῦ Ἡρακλέος, τὸν, Ἕλληνες ἀείδουσι, ἀλλὰ τὸν, ἐγὼ λέγω, πολλὸν ἀρχαιότερος, καὶ τύχης ὥρης ὄξι. ἔνι δὲ καὶ ἄλλο ἱρὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδώνιοι ἔχουσι. ὡς μὲν αὐτοὶ λέγουσι, Ἀστάρτης ὄξι. Ἀσάρτεω δ' ἐγὼ δοκέω σελήνην ἔμμεναι. ὡς δέ μοί τις τῶν ἱρέων ἐπηγέετο, Εὐρώπης ὄξι ἡ Κάδμου ἀδελφεή. ταύτην δ' ἐοῦσαν Ἀγήνορος τοῦ βασιλῆος

quidem ipse coram vidi, alia verò à sacerdotibus edoctus sum. Quæcunque antiquiora me sunt, ab ijs narrationē incipio. Primi hominum quos scimus, Ægyptij dicūtur & Deorum notitiam accepisse, & templa cōstituisse, & lucos, ac celebritates edidisse. Primi autem & nomina sacra intellexerunt, & sermones sacros docuerunt. Deinde non multo tempore pòst, Assyrij ab Ægyptijs doctrinam de Dijs acceperunt, sacra & templa erexerunt, in quibus simulachra posuerunt, & statuas dedicarunt. Porrò antiquitus apud Ægyptios templa statuis caruerunt. In Syria quoque sunt templa, non multo Ægyptijs tempore posteriora, quorum plurima ego vidi. Herculis quidem illud quod est Tyri, non huius Herculis, quem Græci decantant: sed quem ego dico, multò vetustior est, & Tyrius heros. Est & aliud templum in Phœnicia, quod Sidonij tenent, Astartæ vt ipsi quidem dicunt: Astarten autem Lunam esse puto. Vtque mihi aliquis ex sacerdotibus narrauit, Europæ illud est, Cadmi sororis: quam, cùm esset Agenoris regis

θυγατέρα, ἐπιδὴ τε ἐφανὴς ἤγειρεν, οἱ Φοίνικες τῷ νηῷ ἐπεμήσαντο, καὶ λόγον ἱερὸν ἐπ' αὐτῇ ἔλεξαν, ὅτι ἐῦσαν κάλλει, Ζεὺς ἐπόθει. καὶ τὸ εἶδος ἐς ταῦρον ἀμειψάμενος, ἥρπασεν. καὶ μιν ἐς Κρήτην φέρων, ἀπίκετο. τάδε μὲν καὶ τῶν ἄλλων Φοινίκων ἤκουον. καὶ τὸ νόμισμα, τῷ, Σιδώνιοι χρέονται, ἐν Εὐρώπῃ ἐρεζομένῳ ἔχει τὸν ταῦρον τὸν Διΐ. τὸν μὲν νηὸν, οὐκ ὁμολογέουσι Εὐρώπης ἔμμεναι. ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλο Φοίνικες ἱερὸν, οὐκ ἀσύριον, ἀλλ' Αἰγύπτιον. τὸ, ἐξ Ἡλιουπόλιος ἐς τήνδε Φοινίκην ἀπίκετο. ἐγὼ μὲν μιν οὐκ ὄπωπα. μέγα δὲ καὶ τόδε, καὶ ἀρχαῖον ὄζει. εἶδον δὲ καὶ ἐν Βύβλῳ μέγα ἱερὸν Ἀφροδίτης Βυβλίνης. ἐν τῷ, καὶ τὰ ὄργια ἐς Ἄδωνιν ἐπιτελέουσι. ἐδάην δὲ καὶ τὰ ὄργια. λέγουσι γὰρ δὴ οἱ τὸ ἔργον τὸ ἐς Ἄδωνιν ἐν τῇ σφετέρῃ γῇ ἐπιδεῖξαι. καὶ μεμνῆσθαι τοῦ παθέος, τύπτονταί τε ἐκάστου ἔτεος, καὶ θρηνέουσι, καὶ τὰ ὄργια ἐπιτελέουσι. καὶ σφίσι μεγάλα πένθεα ἀνὰ τήνδε χώρην ἵστανται. ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνταί τε, καὶ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα μὲν κατακρύπτουσι τῷ Ἀδώνιδι, ὅκως ἐόντι νέκυι.

filia, nec amplius appareret, Phœnices templo honorarunt: & sacrum de ipsa sermonem euulgarunt, Nimirum Iouem eius amore captum quòd esset pulchra, forma in taurum mutata, eam rapuisse, & in Cretam deportasse. Atque hæc quidem etiam à cæteris Phœnicibus audiui: & nummus quo Sidonij vtuntur, habet Europam, tauro, Ioui videlicet insidentem: sed ædem Europæ esse non confitentur. Habent & aliud templum Phœnices non Assyrium, sed Ægyptium, quod ex Heliopoli in Phœniciam peruenit: id quidem non vidi, sed & hoc magnum est, & vetustum. Vidi etiam Byblí, magnum Bybliæ Veneris templum, in quo ritus quosdam sacros in Adonidem peragunt: quos ego noui. Nam quod aper in Adonim egit, hoc in suo solo factum esse dicunt: atque in rei memoriam, singulis annis verberantur, & lamentantur, ritúsque sacros peragunt, magnique luctus per regionem ipsis indicuntur. Est postquã verberandi, & plorandi finis factus est, primùm quidem Adonidi tanquam defuncto

μὴ δ', τῇ ἑτέρῃ ἡμέρῃ, ζώσιν τὰ μὲν μυθολογέουσι, καὶ ἐς τὸν ἀέρα πέμπουσι, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέονται, ὅκως Αἰγύπτιοι, ἀποθανόντος Ἄπιος. γυναικῶν δ', ὁκόσαι οὐκ ἐθέλουσι ξυρᾶσθαι, τοιήνδε ζημίην ὑπέχουσι. ἐν μιῇ ἡμέρῃ, ὅτε περ θάπτουσι τὴν θεόν, οὐκ ἔστιν αὐτέων οὐδεμίη, μούνουσι ξείνοισι παρακύπτουσα. καὶ ὁ μισθὸς ἐς τὴν Ἀφροδίτην, θυσίη γίγνεται. οἱ δ' ἔνιοι Βυβλίων, οἱ λέγουσι παρὰ σφίσι τεθάφθαι τὸν Ὄσιριν τὸν Αἰγύπτιον. καὶ τὰ πένθεα, καὶ τὰ ὄργια, οὐκ ἐς τὸν Ἄδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὄσιριν πάντα περᾶσθαι. ἐρέω δ' ὁκόθεν καὶ τάδε περὶ δοκέουσι. κεφαλὴ ἑκάστου ἔτεος ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύβλον ἀπικνέεται, φλώσασα τὸν μεταξὺ πλόον, ἐπτὰ ἡμερέων. καί μιν οἱ ἄνεμοι φορέουσι θείῃ ναυτιλίῃ. βέβυσται δ' οὐδαμῇ, ἀλλ' ἐς μουνώλην τὴν Βύβλον ἀπικνέεται. καὶ ἔστι τὸ σύμπαν, θωῦμα. καὶ τοῦτο ἑκάστου ἔτεος γίγνεται, τὸ, καὶ ἐμεῦ παρεόντος ἐν Βύβλῳ ἐγένετο. καὶ τὴν κεφαλὴν ἐθωσάμεθα βυβλίνην. ἔνι δ' καὶ ἄλλο θωῦμα ἐν τῇ χώρῃ τῇ Βυβλίῃ, ποταμὸς ἐκ τοῦ Λιβάνου τοῦ

inferias agunt. Postea verò altero die eum viuere fabulantur, & in aërem mittunt, & capita detondent, vt Ægyptij, quum mortuus est Apis. Quæcunque autem mulieres tonderi nolunt, talem pœnam exoluunt. Diem vnum ad quæstum corpore faciendum prostant. Forum autem illud solis peregrinis exhibetur: & quod inde mercedis auferunt, hoc Veneri in sacrificium datur. Sunt autem ex Byblijs nonnulli, qui dicunt apud se humatum esse Osirim Ægyptium: luctúsque & ritus hosce, non Adonidi, sed Osiridi omnes fieri: cuius rei dicam vnde fidem faciant. Caput vnoquoque anno ex Ægypto Byblum defertur, septem diebus, quantum spatij ex illa in hanc est, enatans: ipsúmque venti diuina quadam nauigatione ferunt: nec vsquam aliò vertitur, sed solam Byblum perfertur: rotáque res ea est admiranda. Atque id fit quotannis, cúmque Bybli essem, factum est: capútque vidi papyraceum. Porrò etiam alia res admiranda est in terra Bybliorum. Fluuius quidam ex Libano monte in mare defertur:

οὔριος, ἐς τὴν ἅλα ἐκδιδοῖ.

οὔνομα τῷ ποταμῷ Ἄδωνις ἐπικέκληται. ὁ δὲ ποταμὸς, ἐκάστου ἔτους αἱμάσσεται. καὶ τὴν χοιρίλην ὀλίσας, ἐκπίπτει ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν τοῦ πελάγεος, καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πένθεα. μυθέονται δ' ὅτι ταυτησὶ τῇσι ἡμέρῃσι, ὁ Ἄδωνις αὖτις τὸν Λίβανον τιτρώσκεται. καὶ τὸ αἷμα ἐς τὸ ὕδωρ ἐκχώρεον, ἀλλάσσει τὸν ποταμὸν, καὶ τῷ χρόῳ τὴν ἐπωνυμίην δίδοῖ. ταῦτα μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι. ἐμοὶ δέ τις ἀνὴρ βύβλιος, ἀληθέα δοκέων λέγειν, ἑτέρην ἀπηγέετο τοῦ πάθεος αἰτίην. ἔλεγε δ' ὧδε. ὁ Ἄδωνις ὁ ποταμὸς ὦ ξεῖνε, διὰ τῆς Λιβάνου ἔρχεται. ὁ δὲ Λίβανος, χάρτα ξανθοχρόης ἐστὶ. αὐτίκα οὖν βροχὲς σκαιῇσι τῇσι ἡμέρῃσι ἰσχύουσι, τὴν γῆν τῷ ποταμῷ ἐπιφέρουσι, ἐοῦσαν ἐς τὰ μάλιστα μιλτώδεα. καὶ δοκέει γε, αἱμώδεα τίθεσθαι. καὶ τήνδε τοῦ πάθεος οὐ τὸ αἷμα, τὸ, λέγουσι, ἀλλ' ἡ χρόη αἰτίη. ὁ μὲν μοι βύβλιος, τοσαῦτα ἀπηγέετο. εἰ δ' ἀζηχέως ταῦτα ἔλεγε, ἐμοὶ μὲν δοκέει χάρτα εἶναι καὶ τὸ αὐτίκα ἐπιτυχόν. αὐτὸς δὲ καὶ ἐς τὸν Λίβανον ἐκ Βύβλου, ὁδὸν ἡμέρης,

fluuio nomen est Adonis. Hic quotannis cruore inficitur, amissóque colore in mare delabitur, magnámque pelagi partem cruentat, tempúsque lugendi Byblijs indicat. Fabulantur autem Adonim hisce diebus in Libano sauciari, vnde in aquam delatus sanguis, fluuij colorem mutet, eidémque nomen det. Atque hæc quidem vulgo dictitant. Sed vir quidam Byblius, mihi vera dicere visus, aliam huius rei causam narrauit. His verbis. Fluuius hic Adonis, ô hospes, per Libanum defertur, cuius terra est admodum flaua: quam minio simillimam, venti vehementes diebus illis exorientes, in fluuium deferunt: eáque facit vt cruentus videatur: ita non sanguis, quem aiunt, sed terra huiusce rei causa est. Ac Byblius quidem hæc mihi narrauit. Quæ si vera sunt, diuinus admodum hic venti ortus mihi videtur. Cæterùm ex Byblo in Libanum ascendi, confecto diei vnius itinere, cùm audiuissem ibi esse antiquum

πυθόμενος αὐτοῦ οἰκῶν

Veneris

ἱερὸν Ἀφροδίτης ἔμμεναι, τὸν Κινύρης ἵδρυτο. καὶ εἶδον τὸ ἱερὸν, καὶ ἀρχαῖον λίαν. τὰ δὲ μὴ ὅτι τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα, καὶ μεγάλα ἱερά. τοσούτων δ' ἐόντων, ἐμοὶ δοκέειν, οὐδὲν τῶν ἐν τῇ ἱρῇ πόλει μεῖζον ἔμμεναι, οὐδὲ νηὸς ἄλλος ἁγιώτερος, οὐδὲ χώρη ἄλλη ἱερωτέρη. ἔνι δὲ καὶ ἔργα ἐν αὐτῷ πολυτελέα, καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα, καὶ πολλὰ θωύματα· καὶ ξόανα θεοφορητά. καὶ θεοὶ δὲ κάρτα αὐτοῖσιν ἐμφανέες. ἱδρῶσι γὰρ δὴ ὧν παρὰ σφίσι τὰ ξόανα, καὶ κινέεται, καὶ χρησμηγορέει. καὶ βοὴ δὲ πολλάκις ἐγήγετο ἐν τῷ νηῷ, κλεισθέντος τοῦ ἱροῦ. καὶ πολλοὶ ἤκουσαν. ναὶ μὴν καὶ ἄλβα πίεα, ἐν τοῖσι ἐγὼ οἶδα, ἐκφορέοντα ὅτι. πολλὰ γὰρ αὐτοῖσι ἀπικνέεται χρήματα, ἔν τε Ἀραβίης, καὶ Φοινίκων, καὶ Βαβυλωνίων. καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης. τὰ δὲ, καὶ Κίλικες φέρουσι. τὰ δὲ, Ἀσσύριοι. εἶδον δὲ ἐγὼ καὶ τὰ, ἐν τῷ νηῷ λάθρη ἀποκείμενα, ἰδόντα πολλὰ, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐς ἄργυρον, ἢ ἐς χρυσὸν ἀπαλείκεται. ἐοῦσαι μὲν γὰρ, καὶ πανηγύρεις, οὐδαμοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώπων τοσαίδε ἀποδέδεχαται. ἱρείοντι δὲ μιῇ ἑτέων

Veneris templum, quod Cinyras dicarat. Quod templum vidi peruetustum. Atque hæc quidem in Syria sunt antiqua & magna templa. Quæ cùm multa sint, nullum tamen, quantum mihi videtur, maius eo est, quod in sacra ciuitate habetur, neque etiam ædes alia sanctior, nec terra magis sacra. In eo autem sunt, & pretiosa opera, & antiqua donaria, & mirabilia multa, Deorúmque statuæ, Dijque ipsis admodum conspicui. Nam statuæ sudant, mouentur, & oracula edunt, & clauso templo clamor in æde sæpenumero est coortus, quem audiuêre multi. Quinetiam in ijs quę noui, præcipuæ sunt opes. Nam multæ res ipsis afferuntur, ex Arabia, Phœnicibus, & Babylonijs: item aliæ ex Cappadocia, aliásque Cilices afferunt, alias Assyrij. Præterea vidi quæ in æde secretò repositá sunt; vestes videlicet multas, & quæcunque in argentum, aurum-ue sunt conuersa. Nam festa, celebritatésque nullibi gentium tot receperunt. Porrò mihi de annis inquirenti, quot iam stetisset templum,

ἐν τῷ ἱερὸν αὐτοῖ, ὧπερ δοκίουσι, πολλοὶ λόγοι ἐλέγοντο. τὰ, οἱ μὲν, ἰσχὶ. οἱ δὲ, ἐμφανέες. οἱ δὲ, καρτὰ μυθώδεες. καὶ ἄλλοι, βαρβαροι. οἱ μὲν, τοῖσι Ελλησι ὁμολογεοντες. τοὺς, ἐγὼ πάντας μὲν ἐρέω, δέκομαι δὲ οὐδαμᾶ. οἱ μὲν ὧν πολλοὶ, Δευκαλίωνα φασὶ σκύσια τὸ ἱρὸν ἐσπαδαι λέγουσι. τοῦτον Δευκαλίωνα, ὅτι τὸ, τὸ πολλὸν ὕδωρ ἐγένετο. Δευκαλίωνος δὲ πέρι, λόγοι δὲ Ελλησι ἥκουσι, τὸν, Ελλήνες ἐπ' αὐτῷ λέγουσι. ὁ δὲ μῦθος, ὧδε ἔχει. ὧδε ἡ γενεὴ, οἱ νῦν ἄνθρωποι, ἐκ τοῦ ἐγένοντο. ἀλλ' ἐκείνη μὲν ἡ γενεὴ, πάντες ὤλοντο. οὗτοι δὲ, γενεὴ τὸ δευτέρου εἰσί. τὸ, αὖτις ἐκ Δευκαλίωνος ἐς πλῆθος ἀπίκετο. ἐκείνων δὲ πέρι τῶν ἀνθρώπων, τάδε μυθέονται. ὑβρείσαι καρτὰ ἔοντες, ἀδίκεσκον ἔργα ἔκτεανον. οὔτε γὰρ ὅρκια ἐτύλασσον, οὔτε ξείνους ἐδέκοντο, οὔτε ἱκετέων ἰδέοντο, αὐτὰρ ὧν σφέων ἡ μεγάλη συμφορὴ ἀπίκετο. αὐτίκα ἡ γῆ πολλὸν ὕδωρ ἐκδιδοῖ, καὶ ὄμβρες μεγάλοι ἐγένοντο, καὶ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν μέζονες, καὶ ἡ θάλασσα ὅτι πολλὸν ἀνέβη, ἐς ὃ πάντα, ὕδωρ

quámque ipſi Deam eſſe putarent, multa dicebantur: quorum alia erant ſacra, alia manifeſta, alia admodum fabuloſa, alia barbara, alia cum Græcis conſentientia, quæ referam quanquam ea nullatenus probo. Complures igitur Scytham illum Deucalionem, eum puta Deucalionem, cuius temporibus aquarum diluuium fuit, templum hoc conſecraſſe tradunt. Apud Græcos autem, quod illi de Deucalione dicunt, audiui: ſicque ſe habet fabula. Hanc hominum generationem quę nunc eſt, ab initio neqnaquam fuiſſe, ſed eam quæ tum fuit totam interiiſſe. Hos autē homines qui nūc ſunt, ſecūdi generis eſſe, quod rurſus à Deucalione in multitudinē excreuit. De illis autem hominibus hæc tradūt: eos cū eſſent admodū contumelioſi, neſaria perpetraſſe iuramētū nō obſeruādo, hoſpites non recipiendo, ſupplices non ferendo. Quam ob cauſam in magnam calamitatem incidiſſent: quum terra protinus aquam multam effudit, imbres magni ingruerunt, fluuij maiores decurrerunt, atque in tantum intumuit mare, vt omnia eſſent aqua, & omnes perierint. ἐγένοντο, καὶ πάντες ὤλοντο.

Δευκαλίων ὁ, μοῦνος ἀνθρώπων ἐλίπετο ἐς ἡμεῖω δευτέρην, ἐυβεβλίης τε, καὶ τὸ ἐυσεβέος εἵνεκεν. ἦν δὲ οἱ σωτηίη, ἥδε τις ἐγένετο. λάρνακά μεγάλην, ἐς, αὐτὸς ἔχε, ἐς ταύτην ἐσβιβάσας παῖδάς τε, καὶ γυναῖκας ἑωυτοῦ, ἐσέβη. ἐσβαινόντι δὲ οἱ ἀπίκοντο σύες, καὶ ἵπποι, καὶ λεόντων γένεα, καὶ ὄφιες, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐν γῇ νέμονται πάντα ἐς ζεύγεα. ἐδέ, πάντα ἐδέκετο. καὶ μιν οὐκ ἐσίνοντο, ἀλλὰ σφισι μεγάλη δόδην φιλίη ἐγίνετο. καὶ ἐν μιῇ λάρνακι πάντες ἔπλευσαν, ἔστε τὸ ὕδωρ ἐπεκράτεε. τὰ, μὲν Δευκαλίωνος πέρι, Ἕλληνες ἱστορέουσι. τὰ δ' ἀπὸ τούτου, λέγεται λόγος τοῦτο τῶν ἐν τῇ ἱρῇ πόλει μεγάλως ἄξιος θωυμάσαι, ὅτι ἐν τῇ σφετέρῃ χώρῃ, χάσμα μέγα ἐγένετο, καὶ τὸ σύμπαν ὕδωρ κατεδέξατο. Δευκαλίων ὁ, ἐπεὶ τάδε ἐγένετο, βωμούς τε ἔδρυσε, καὶ νηὸν ἐπὶ τῷ χασμάτι Ηρης ἄγιον ἐσίδρυσε. ἐγὼ δ', καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ ἔστι τοῦτο τῷ νηῷ κάρτα μικρόν. εἰ μὲν δὴ πάλαι καὶ μέγα ἐὸν, νεῶ τοιοῦδε ἐγένετο, οὐκ οἶδα. τὸ δ' ἐγὼ εἶδον, μικρόν ἐστι. σημεῖον δὲ τῆς ἰδέης, τόδε

Deucalion autem solus hominum relictus est in secundam generationem, prudentiæ, & pietatis gratia. Seruatus autem fuit hoc pacto. A Magnam quandam arcam, quam ipse habebat, liberis & vxore in eam impositis, conscendit. Ingredientem sequuti sunt apri, equi, leones, serpentes, & alia quæcunque in terra pascuntur, bina cuncta. Quæ omnia excepit: nec ipsum lædebat: sed magna inter eos diuinitus erat concordia: vnáque in arca omnes nauigarunt, quandiu aqua superauit. Atque hæc quidem de Deucalione Græci tradunt. De ijs autem quæ deinceps sequuta sunt, quiddam ab incolis Sactæ ciuitatis refertur, magna dignum admiratione, nimirum suâ in regione factum ingentem hiatum, quiuniuersam aquam absorbuit. Tum Deucalionem aras fecisse, suprâque hiatum ædem Iunoni sacram erexisse Ego verò hiatum illum vidi, qui sub æde admodum est exiguus: verùm nescio fuerit-ne olim magnus nunc verò eiusmodi factus. Is vtique quem vidi, paruus est. Signum autem quo historiæ huic fidem faciant, hoc peragûnt. Bis quotannis

ἐκ θαλάσσης ὕδωρ ἐς τ' νηὸν ἀπικνέεται. φέρουσι δ' οὐ ἱρέες μοῦνον, ἀλλὰ πᾶσα Συρίη, καὶ Ἀραβίη. καὶ πέρην τοῦ Εὐφρήτεω, πολλοὶ ἀνθρωποι ἐς θάλασσαν ἔρχονται, καὶ πάντες ὕδωρ φέρουσι, τὸ, πρόσθεν μὲν ἐν τῷ νηῷ ἐκχέεσι. μετὰ δ', ἐς τὸ χάσμα καταίρεται, καὶ δέκεται τὸ χάσμα μικρὸν ἐὸν, ὕδατος χρῆμα πολλόν. τὰ, δὴ ποιέοντες, Δευκαλίωνα ἐν τῷ ἱρῷ τόνδε νόμον θέσθαι λέγουσι, συμφορῆς τε, καὶ ἐυεργεσίης μνῆμα ἴμμεναι. ὁ μὲν δὴ ἀρχαῖος αὐτοῖς λόγος ἀμφὶ τῷ ἱρῷ, τοιόσδε ἐστί. ἄλλοι δ', Σεμίραμιν τὴν βαβυλωνίην, τῆς, ἔνι πολλὰ ἔργα ἐν τῇ Ἀσίῃ ἐστὶ, ταύτην καὶ τόνδε τὸν ὦδον ἀνθεῖναι νομίζουσι. τὰ Ἥρη δ' οὐκ ἐπαθεῖν, ἀλλὰ μητρὶ ἑωυτῆς. τῆς, δέρκεται ὁμοίωμα. Δέρκετὼ δ' εἶδος ἐν Φοινίκῃ ἐθηησάμην, θέημα ξείνον. ἡμίσεη μέν, γυνή. τὸ δ' ὀπίσω ἐκ μηρῶν ἐς ἄκρους πόδας, ἰχθύος οὐρὴ ἀποτείνεται. ἡ δ' ἐν τῇ ἱρῇ πόλει, πᾶσα γυνὴ ἐστι. πίστιες δ' τῶν λόγου αὐτοῖσι, οὐ χάρτα ἐμφανέες. ἰχθύας, χρῆμα ἱερὸν νομίζουσι, καὶ οὐκοτε ἰχθύων ἅπτουσι. καὶ ὄρνιθας τοὺς μὲν ἄλλους, σπέρχεται, πλὴν

ex mari aqua in ædem defertur: quam non ſacerdotes modò ferunt, ſed tota Syria, & Arabia, & qui trans Euphratem habitant, multi homines ad mare veniunt, indéque omnes aquam afferunt, quam in æde primùm effundunt: deinde ea in hiatum delabitur, ab eo quanuis paruo, ingens aquæ copia recipitur. Qui hæc faciunt, Deucalionem eo in templo legem hanc tuliſſe dicunt, in calamitatis & beneficij monumentum. Quare antiqua apud illos fama de templo, eſt huiuſmodi. Alij autem Babyloniam illam Semiramidem, cuius multa per Aſiam extant opera, hoc templum conſecraſſe putant, non Iunoni, ſed matri ſuæ, cui Dercetò fuit nomen. Dercetûs autem imaginem in Phœnicia vidi, ſpectaculum inſolitum. Erat dimidia parte mulier: & quantum à femoribus ad pedes imos protenditur, in piſcis caudá deſinebat. Sed quæ eſt in Sacra ciuitate, tota eſt mulier. Porrò argumenta quibus huic narrationi fidem faciãt, clara non habent. Piſces ſacros putant, nec piſces attingunt vnquam. Ex auibus, alias quidem edunt, ſed ſolam

ἄλλους, σπέρχεται, πλὴν

ὗ μυρίλω, οὐ σπείρονται, ἀλλὰ ὁρίσι ἦδε ἱερά. τὰ ὃ γιγνόμενα, δοκέει αὐτοῖς πιέζειν, Δρκετοῦς, καὶ Σεμιράμιος εἵνεκα. τὸ μὲν, ὅτι Δρκετοῦς μορφὴν ἰχθύος ἔχει. τὸ δὲ, ὅτι τὸ Σεμιράμιος τέλος, ἐς περιστερὴν ἀπίκετο. ἐμὲ ἐγὼ τὸ μὲν γνῶναι, ὅτι Σεμιράμιος ἔργον ἐστὶ, τάχα κου δοκέω. Δρκετοῦς δὲ τὸ ἱρὸν ἔμμεναι, κατὰμὰ πίδομαι, ἐπεὶ καὶ παρ' Αἰγυπτίων ἔνιοί εἰσι, οἱ ἰχθύας μὲ σπείρονται, καὶ τάδε μὲ Δρκετοῖ χαρίζονται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος λόγος ἱερὸς, ὃν ἐγὼ σοφῶ ἀνδρὸς ἤκουσα. ὅτι μὲ Θεὸν, Ρέη ἐστί. τὸ δὲ ἱρὸν, Ἄττεω πέπλωμα. Ἄττης δὲ ἦρως Λυδὸς μὲν ἦν, πρῶτος δὲ τὰ ὄργια τὰ ἐς Ρέην ἐδιδάξατο. καὶ τὰ, Φρύγες, καὶ Λυδοὶ, καὶ Σαμοθρᾶκες ἐπιτελέουσι, Ἄττεω πάντα ἔμαθον. ὡς γὰρ μιν ἡ Ρέη ἔτμε, βίην μὲν ἀνδρηίην ἀπεπαύσατο, μορφὴν δὲ θηλέην ἠμείψατο, καὶ ἐσθῆτα γυναικηίην ἐνεδύσατο. καὶ ἐς πάντα γῆν φοιτέων, ὅσα τε ἐπιτέλεε, καὶ τὰ, ἔπαθε ἀπηγέετο, καὶ Ρέην ἤειδε. ἐν τοῖσι, καὶ ἐς Συρίην ἀπίκετο. ὡς δὲ οἱ περὶ Εὐφρήτεα ἄνδρες οἰκέουσι, οὔτε αὐτὸ, ὅτε ὄργια ἐδέκοντο, ἐν τῷ δὲ τῷ

columbam non edunt, quæ ſacra ipſis eſt. Et quòd hæc ita fiunt, placet ipſis Dercetûs & Semiramidis gratia fieri: hoc quidem, quia Dercetо piſcis formam habet: illud quia Semiramis ad poſtremum in columbam verſa eſt. At ego ipſam quidem æ dem Semiramidis opus eſſe, forſan admiſerim. Sed Dercetûs ſacram eſſe nequaquã credo: quando & apud Ægyptios nonnulli ſunt, qui piſcibus non veſcuntur, neq; id Dercetûs in gratiam faciunt. Fertur autem & alius ſermo ſacer, quem ego à ſapiente viro accepi: ſcilicet Rheam eſſe, Deam illam: tẽplum autem Attæ opus. Porrò Attes genere fuit Lydius, primúſque ſacra in Rheę honorem, tradidit. Ac quibus Phryges, Lydi, Samothraces vtuntur, ea omnia ab Atte didicerunt. Poſtquam enim ipſum caſtrauit Rhea, vitam quidem virilem agere deſijt, formam autem fœmininam aſſumpſit, veſtémque muliebrẽ induit. Atq; ita per omnem terram obambulans, ſacra paſſim peragebat, quæque paſſus eſſet, narrabat: Rheámque celebrabat. Inter quæ & in Syriam venit: & cùm qui trans Euphratẽ habitãt, neque ipſum, neque ſacra reciperent, hoc in ſolo

χώρᾳ τὸ ἱερὸν ἱστοροῦσιν. σημεῖα δ' ἐστὶν ὁ θεὸς τὰ πολλὰ ἐς Ρέαν ἀπικόμενα. λέγουσι γάρ μιν φέρεσιν, καὶ τύμπανον ἔχει, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορέει, ὁκοίην Ρέαν Λυδοὶ πλάσσουσιν. ἔλεγε δὲ καὶ Γάλλων πέρι, οἵ οἱσι ἐν τῷ ἱερῷ, ὅτι Γάλλοι Ηρῃ μὲν οὐδαμᾷ, Ρέῃ δὲ τιμωροῦσι, καὶ Ἀττέα μιμοῦνται. τὰ, δή μοι οὐκ ἀρεσκόμενα μὲν δοκέῃ ἔμοιγε λέγειν, ἀληθέα δέ, οὐ. ἐπὶ καὶ ἐγὼ τοῦτο, ἄλλωθι αἰτίην ἄκουσα πολλὸν πιστοτέρην. ἀρέσκει δέ μοι τὰ, λέγουσι τῷ ἱρῷ πέρι, τοῖσι Ελλησι τὰ πολλὰ ὁμολογέοντες, τὸν μὲν Διὰ, Ηέλιον δοκέοντες, τὸ δὲ ἄρχον, Διονύσου τὸν Σεμέλης τοῦτον. καὶ γὰρ δὴ Διόνυσος ἐς Συρίην ἀπίκετο, κεἰπὼν ὁδὸν, τὴν ἦλθε ἐπ' Αἰθιοπίην. καὶ ἔστι πολλὰ ἐν τῷ ἱρῷ Διονύσου τεκμήρια σημαίνοντα. ἐν τοῖσι, καὶ ἐσθῆτες βάρβαροι, καὶ λίθοι ἰνδοὶ, καὶ ἐλεφάντων κέρεα, τὰ, Διόνυσος ἐξ Αἰθιοπίων ἤγαγε. καὶ φαλλοὶ δὲ ἑστᾶσιν ἐν τοῖσι προπυλαίοισι δύο κέρτα μεγάλοι. ἐπὶ τῷ, ἐπίχαλκα τοιόνδε ἐπήρκασι, Τούσδε φαλλοὺς Διόνυσον, Ηρῃ μνῆμα αἰδοίης ἐμοὶ μοῦνον ὄντ, καὶ τάδε ἀρκέει. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τῇ

templum constituit: multáque adsunt signa Deæ, quæ faciunt vt Rhea videatur. Leones enim ipsam ferunt, habétque tympanum, & super capite turrim gestat, qualem Rheam Lydi fingunt. Dicebat autem & de Gallis idem, qui in tẽplo sunt. Gallos non Iunoni, sed Rheæ castrari, & Attẽ imitari. Hæc mihi decora quidem videntur, at non vera: siquidem castrationis causam aliã multò fide digniorem audiui. Placent verò mihi hæc quæ de templo dicunt, in quibus cũ Græcis consentiunt: Deam quidem Iunonem putantes esse ipsum autẽ opus Bacchi Semeles filij. Etenim Bacchus in Syriam venit, eo itinere quo in Æthiopiam est profectus. Multáque in templo sunt indicia, quæ Bacchum authorem comprobant. Inter quæ & vestes barbaræ, & lapilli Indici, & elephantorũ cornua, quæ Bacchus attulit ex Æthiopia. Etiam priapi stant in vestibulis, duo admodũ magni, quibus inscriptum est hoc epigramma. Hos posui Bacchus tibi Iuno nouerca priapos. Ac mihi quidẽ vel ista sufficiũt. Cæterũ aliud quoq; dicã, quis sacrorũ sit ritus in æde Bac-

τῇ τε τῷ τοῦ Διονύσου ἔρχει.

Φαλλοὺς Ἕλληνες, Διονύσῳ ἐγείρουσι. ὀπίσω τούτων φέρουσι, ἄνδρας μικροὺς ἐκ ξύλου πεποιημένους, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας. καλέονται δὲ οὗτοι, νευροσπάσται. ἔστι δὲ καὶ τόδε ἐν τῷ ἱρῷ. ἐν δεξιᾷ τοῦ νεῶ, κάθηται ἀνὴρ χάλκεος, ἔχων αἰδοῖον μέγα. τοσάδε μὲν ἀμφὶ τῶν οἰκιστέων τοῦ ἱροῦ μυθολογέουσι. ἔδη δὲ ἐρέω καὶ τοῦ νεῶ πέρι, ὅστις τε ὁκως ἐγένετο, καὶ ὅστις μιν ἐποιήσατο. λέγουσι δὲ νεὸν δὴ πρὶν ἐόντα, μὴ ἔμμεναι δὲ πάμπαν ἀρχαῖον γεγονυῖαν, ἀλλ' ἕτερον μέν, κατειληφυῖαν χρόνῳ ὕστερον. τὸν δὲ νῦν ἐόντα, Στρατονίκης ἔμμεναι πόημα, γυναικὸς τοῦ Λαοδικέων βασιλῆος. δοκέει δέ μοι ἡ Στρατονίκη ἑωυτῇ ἔμμεναι, τῆς, ὁ Φρύγιος ἠράσατο. τὸν, πλεύσῃ τοῦ ἱροῦ ἕπινοίη. ὡς γὰρ μιν ἡ συμφορὴ κατέλαβε, ἀμηχανίῃσι τῷ κακῷ, αἰχρῷ δοκέοντι, κατ' ἡσυχίην ἐνόσεε. ἔκειτο δὲ ἀλγέων οὐδέν. καί οἱ ἡ χροιὴ πάμπαν ἐρρέπετο, ἡ τὸ σῶμα δι' ἡμέρης ἐμαραίνετο. ὁ δὲ ἰητρὸς, ὡς εἶδέ μιν ἐς οὐδὲν ἐμφανὲς ἀρρωστεόντα, ἔγνω τὸ νοῦσον ἔρωτα ἔμμεναι. ἔρωτος δὲ ἀφανέος πολλὰ

chi. Græci priapos Baccho erigunt: in quibus & tale quiddam portant, puſillos viros ligneos, magna pudenda habentes. Vocantur autem Neuroſpaſta hæc. Eſt igitur & hoc in templo illo. In dextra ædis, ſedet puſillus vir æneus pudendum magnum habens: ac tantum de illo, quod ad templi conditores attinet, tradunt. Iam verò & de æde dicam, & de ſitu eius, déque eius conditore. Dicunt ædem illam quę principio fuit, non eſſe eam quæ nunc eſt ſed antiquiorem illam ſucceſſu temporis collapſam eſſe: hanc autem quæ nunc eſt, eſſe Stratonices opus, vxoris Aſſyriorum regis. Videtur autem mihi Stratonice illa eſſe, quam priuignus amauit, cuius amorem medici induſtria deprehendit. Cùm enim hęc ægritudo ipſum inuaſiſſet, animi dubius ob malũ quod turpe videbatur, ſilẽtio prę mens ęgrotabat. Iacebat autem nihil dolens: verũ color eius omnino immutabatur, & corpus in dies marceſcebat. Medicus autem vt vidit ipſum morbi nullum præ ſe ferre manifeſtum indicium, cognouit eũ amore laborare. Amoris autẽ occulti multa sũt ſigna, oculi languẽtes,

χὴ φωνὴ, χὴ χροιὰ, χὴ δάκρυα. μαθὼν δ' ταῦτα, ἐπιτίθ. χειρὶ μὲ τῇ δεξιᾷ ἔχε τὸ πρεσβύτου πρὸ καρδίας, σκάλλε δ' τὸν ἀνὰ τὸ οἰκίδιον πάντας. ὁδὲ, τ' μὲ ἄλλων ἐπόντων πάντων, ἐν πρώτοις μεγάλη ὢν. ὡς δ' ἡ μειρακὴ ἀπίκετο πρὸ τε χρόα ἐπηλλάξατο, χὴ ἱδρῶτι ἀρέατο, χὴ τρόμῳ ἔχετο. καὶ ἡ καρδίη ἀνεπάλλετο. τὰ δ' μειρακύλλια ἐμφανέα τῷ ἰητρῷ, τ' ἔρωτα ἐπίθ. καί μιν ὧδε ἰήτατο. καλέσας τὸ πρηγίστου τὸν πατέρα, κάρτα ὀρφανίζοντα, ἦδε ἡ νοῦσος ἔφη, πρὸ, ὁ παῖ: ὧδε ἀρρωστέει, οὐ νοῦσος ἐστὶ, ἀλλὰ ἀδικίη. ὧδε γάρτοι ἀλγέει μὲν οὐδὲν, ἔρως δέ μιν, καὶ φρενοβλαβέειν ἔοικε. ἐπιθυμέει δὲ, τῶν, οὐδαμᾷ τεύξεται. φιλέει γυναῖκα ἐμοὶ, πρὸ, ἐγὼ οὔπω μετήσομαι. ὁ μὲν, ὦ τοιᾶδε σοφίη ἐψεύδετο. ὁδὲ, ἀντίκα ἐλίαστο, θεός τε ποιέων, καὶ ἰητρεύων, μὴ ἀπ[illegible]ώλεα ὀλέσας. οὐ γὰρ ἐξέλαστον σιμοῖσιν ἔχετο, ἀλλ[illegible]ὴ τῶτος ἀνοσφίη. τῷ σὺ μὴ [illegible]ὶ ζηλοτυπέων, πάσῃ βασιλείῃ. μὴ δ[illegible]ρὸς ἰητρικὴν, φόνου θεσπέσιε, ἰητρικὴν. ἐμοὶ, ὧδε ἀγνὼς ἐχόντος, ἐδόκεε. ὁδὲ, μιν αὖτις ἀ-

vox, color, & lachrymæ. Quibus animaduersis hoc fecit. Manu dextra tenebat cor adolescentis, eos verò qui in domo erant, omnes vocabat. Ille ingredientibus cæteris omnibus, erat maximè quietus: at nouerca veniente, tum demum & colorem mutare, & sudorem emittere incipiebat, & tremore corripiebatur, esque cor subsultabat. Quæ cùm ita fierent, manifesta amoris indicia medico præbebãt. Atque ipsum hoc pacto sanauit. Aduocato adolescentis patre, qui de filio valdè sollicitus erat: hic morbus, inquit, morbus non est, sed scelus. Nam hic quidem dolore vacat: sed ipsum amor, & vecordia tenet: eáque expetit quę neutiquam cõsequetur, siquidem amat vxorem meã, quam ipsi non sum concessurus. Itaque is iftiusmodi prudentia mentiebatur: at pater ilico supplicauit, per prudentiam, & medicinam tuam, filium mihi ne perdas. Non enim sua sponte hoc malo tenetur: sed hic morbus inuito illi accidit. Quare tu ne per xelotypiam toti regno luctum excites: neque medicus cùm sis, arti medicæ sis author cædis. Ita ignarus ille, precabatur. Sed medicus, denuo respon-

μείβετο, αἰόσια κουδείς, γάμον ἐμὸν ἀπαιρεόμενος, ἠδὲ ἰητρὸν αὖδρεα βιώμενος. σὺ δὲ, κῶς αὖ αὐτὸς ἔφηξας, εἴτοι σὴν γυναῖκα ἐπόθεις ἐμεῦ τάδε δεόμενος; ὁ δὲ, θεὸς τάδε ἔλεγε, ὡς οὐδὶ αὐτὸς αὖ κοτε γυναικὸς ἐφείσατο, οὐδὲ παιδὶ σωτῆρα ἐφόβεε, εἰ καίτοι μητρὸς ἐπεδύμει. ἃ γὰρ ὁμείλεω ξυμφορῇ ἔμμεναι, γαμετὴ, ἢ παῖδα ὀλέσαι. ὡς δὲ τάδε ὁ ἰητρὸς ἤκουσε, τί τοι ἔτι ἐμὲ λίσσεαι; καὶ γάρτοι σὴν γυναῖκα ποθέει. τὰ, δὲ ἔλεγον ἐγὼ, πάντα ἔλιω ψεύδεα. πείθεται μὲν τουτέοισι. καὶ τῷ μὲν παιδὶ, λείπει ἣ γυναῖκα, καὶ βασιλήϊον. αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Βαβυλωνίην χώρην ἀπίκετο, ἣ πόλιν ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ ἐπώνυμον ἑωυτῷ ἐποιήσατο. ἔνθά οἱ καὶ ἡ τελευτὴ ἐγένετο. ὧδε μὲν ὁ ἰητρὸς ἔρωτα ἔσχε τε, καὶ ἰήσατο. ἤδε δὴ ὧν ἡ Στρατονίκη, ἔτι τῷ πρώτεῳ αὖδρὶ συνοικέουσα, ὄναρ τοιόνδε ἐδήλωσατο, ὡς μιν ἡ Ἥρη ἐκέλευε, ἐγεῖραί οἱ τὸ ἐν τῇ ἱρῇ πόλει νηόν. ἐπὶ δὲ ἀπιθέοι, πολλά οἱ, ἣ καὶ ἀπέλεε. ἠδὲ, τὰ μὲν πρῶτα, οὐδεμίλιω ὥρλιω ἐποιέετο. μετὰ δὲ, ὡς μιν μεγάλη νοῦσος ἔλαβε, καὶ τὴν Ἥρην ἱλάσκετο,

nefaria moliris, quum mihi coniugem adimere, & medico vim inferre vis. Tu verò quid faceres, siquis vxoris tuæ desiderio teneretur, quando hæc à me postulas? Tum ille ad hæc respondit, fore vt neque coniugi parceret, neque filio salutem inuideret, etiamsi nouercam expeteret. Neque enim patrē esse iacturam, vxorem, aut filium amittere. Quibus auditis medicus, quid me rogas? inquit. Etenim tuam vxorem expetit: & quæ tibi dicebam modò, falsa erāt omnia. His itaque pater adducitur, ac filio coniugem relinquit, & regnum. Ipse verò in Babylonicam regionem se contulit, vrbémq; supra Euphratē sibi cognominem condidit, vbi diem obijt. Hoc pacto Medicus amorē cognouit, & curauit. Stratonice verò hęc cū adhuc priori marito cohabitaret, somniū tale vidit. Visa est ei Iuno iubere, ædē illā in Sacra ciuitate sibi extruere, & si non pareret, ipsi mala multa cōminari. Cuius somnij primùm nullā rationem habebat. Postea verò, cū grauis morbus ipsā corripuisset, viro visionē narrauit, Iunonem placare cœpit,

ἐκ σώσειν ἢ νοὸν ἐπεδέξατο. καὶ αὐτίκα ὑγιὲς ἡμοιβαίως, ὁ ἀνὴρ ἐς τὴν ἱερὰν πόλιν ἔπεμπε σὺν δὲ οἱ, καὶ χρήματα, καὶ στρατιὰν πολλήν. τὸν μέν, οἰκοδομεῖν. τὸν δ, καὶ τὴν ἀσφάλειαν ἵνεκα. καλέσας δέ τινα τῶν ἑαυτῆς φίλων πυνθάνεται, χάρτα καλὸν, τῷ, οὐνόμα ἐοὶ Κομβάβος. ἐγώ τοι ἔφη ὦ Κομβάβε, ἐθέλουσάν σε, φιλέω τε μάλιστα φίλων ἐμῶν, καὶ πάμπαν ἐπαινέω σοφίης τε, καὶ εὐνοίης τῆς ἐς ἡμέας, ἢ δὲ ἐπιδέξαο. νῦν δέ μοι χρεὼ μεγάλης πίστιος. τῷ, σε θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἐπόψιμον, ἔρξαι τέ μοι σπουδάσαι, καὶ ἱρὰ τελέσαι, καὶ στρατιὴν ἐπικράτησαι. σὺ δ ἀπονόμφιος, ἐξ ἡμέων μεγάλην τιμὴν μεγάλην ἕξεις. ταῦτα δ τάδε, ὁ Κομβάβος αὐτίκα λίσσετο, πολλὰ λιταρίσας μή μιν ἐκπέμπειν, μὴ δ πιστεύειν οἱ τὰ πολλὸν ἐόντ ἔτι μείζονα χρήματα, καὶ γυναῖκα, καὶ ἔργον ἱερόν. τὰ, δ ὀρρωδέων, μή κοτέ οἱ ζηλοτυπίη χρόνῳ ὑστέρῳ ἐς τ Στρατονίκην γένηται, τ, μεῖνος ἀπαξίην ἔμελλε. ὡς δ ἀδαμὰ ἐπιδέετο, ὀλίγοισιν ἡμετέρην ἀπέτεια, δοῦναί οἱ χρόνον ἐπ' ἀμφίων. μὴ δ, ἀποστείλαι μιν τελέσαντα τὰ τῶν, μάλιστα ἐδέετο.

ædémque illam promisit se conditurum. Ac statim vbi conualuit, maritus ipsam in Sacrā ciuitatē misit, cúmque ipsa pecunias & magnū exercitū, partim ædificādi causa, partim securitatis gratia. Vocato autē quodā ex amicis suis, iuuene admodū formoso, cui nomē erat Cōbabo: Ego te, inquit, Combabe vt pote probum, amicorum omnium diligo maximè: & cùm ob prudentiam, tum ob tuam erga me benevolentiā, quam & præstitisti, omnino laudo. In præsentia autem mihi est opus magna fide: quare volo vt tu cum vxore mea profectus, ædificium absoluas, & sacra peragas, & exercitui præsis. Postquam autem redieris, magnum à nobis honorem consequēte. Tum protinus obsecrauit Combabus multis precibus ne se mitteret, nec pecunias suis facultatibus multò maiores crederet, nec vxorem, opúsque sacrum. Timebat autem ne zelotypia tandem sibi erga Stratonicen pareretur, vt quam solus inde abducturus erat. Verùm vbi nequaquam fuit permotus, Hic secundò supplicauit, vt sibi spatium septem dierum permitteret, ac deinde ablegaret, vbi res maximè necessarias peregisset.

τυχὼν ὃ ῥᾳδίως, ἐς τὸν ἑωυτοῦ οἶκον ἀπικνέεται. καὶ πρώτων χαμαζε, τοιάδε ὠδύρετο. ὦ δείλαιος, τί μοι ταύτης τῆς πίστος; τί δέ μοι ὁδοῦ, τῆς τέλος ἤδη δέχομαι; νέος μὲν ἐγὼ, καὶ γυναικὶ καλῇ ξύνομαι. τὸ, δέ μοι μεγάλη συμφορὴ ἔσεσθαι, εἰ μὴ ἐγὼ τὰσδε αἰτίην κακοῦ ἀποθήσομαι. τῷ, με χρὴ μέγα ἔργον ἀποτελέσαι, τό, μοι πάντα φόβον ἐνίησι. τάδε εἰπὼν, ἀτελέα ἑωυτὸν ἐποίει. καὶ τεμὼν τὰ αἰδοῖα, ἐς ἀγγήιον μικρὸν κατέθετο. σμύρνῃ τε ἅμα, καὶ μέλιτι, καὶ ἄλλοισι θυώμασι, καὶ ἐπίστα, σφρηγίδι, τῷ, ἐφόρεε, σημηνάμενος, τὸ χρῶμα ἴσον. μὴ ὃ, ὡς μιν ὁδοιπορέειν ἐδόκει, ἀπικόμενος ἐς τὸν βασιλῆα, πολλῶν παρεόντων, δίδοῖ τε ἅμα τὸ ἀγγήιον, καὶ λέγει τάδε. ὦ δέσποτα, τό, δέ μοι μέγα κειμήλιον ἐν τοῖσι οἰκίοισι ἀπεκέατο, τὸ, ἐγὼ κάρτα ἐπόθεον. νῦν ὃ, ἐπὶ μεγάλην ὁδὸν ἔρχομαι, παρὰ σοὶ τόδε θήσομαι. σὺ δέ μοι ἀσφαλέως ἔχειν. τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτιον. τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς αὐτάξιον. εὖτ' ἂν ὃ ἀπίκωμαι, σῶον αὖτις ἀπαίσομαι. ὁδὲ, δεξάμενος, ἑτέρῃ σφρηγίδι ἐσημαίνετο, καὶ

Quo facilè impetrato, domum ſuam abit, & procidēs in terram: his verbis lamentabatur. O me miſerum! quo mihi hæc fides? quo mihi hoc iter, cuius exitum iam video? Iuuenis ego ſum, & cum muliere formoſa proficiſcar: magnámque in calamitatem incidam, niſi omnē mali cauſam amoueā. Quare opus eſt vt magnum peragā facinus, quo metus hic omnis curetur. Hæc fatus, mācum ſe reddidit amputatis virilibus, quæ in vaſculo recondit, cum myrrha, melle, aliiſque odoramentis: poſtea cùm illud obſignaſſet annulo, quem geſtare ſolebat, vulnus curabat. Porrò cùm ſibi proficiſcendum iudicaret, ad regem venit, cui præſentibus multis cùm dat vaſculum, tum hæc dicit. Hoc ego vaſculum, Domine, inter pretioſiſſima domi repoſitum habui, ídque in primis amabam. Nunc autē quando magnum iter ingredior, hoc apud te deponam. Tu verò turò ſerua, nam hoc auro potius mihi eſt, pariſq; cum animo pretij duco. Et poſtquam rediero, ſaluum recipiam. Tum ille acceptū altero annulo obſignauit:

τοῖσι ταμίῃσι φυλάσσειν ἐνετείλατο. Κομβάβος μὲν οὖν, τὰ παρῳδηκότα ἀσφαλέα ὁδὸν ἰὼν, ἀπικόμενος ἐς τὴν ἱερὴν πόλιν, καινουργῆ τὴν γυναῖκα οἰκοδόμεον. καὶ σφισι πεῖσαι ἔπεα ἐν τῷ ἔργῳ ἐξεῦρε. ἐν τοῖσι ἀπίβασιν τινά, ἣν ὁ Κομβάβος ὀρρωδέοι. ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνον ἐπὶ πολλὸν συνοῦσα μιν, ποθέειν ἄρχετο. μὴ δέ οἱ, καὶ κάρτα ἐπιμήσατο. καὶ λέγουσι οἱ ἐν τῇ ἱερῇ πόλει τῇ Ἡρῃ ταύτῃν αἰτίην ἐπίλευσιν γενέσθαι, Κομβάβον ἐλθεῖν μὴ ἐόντα, λαθέειν μηδαμῇ Στρατονίκην τι πάσαιτο, ὅτι εὐφρόνης τὸν νοῦν ὑπέχητο. ἐπεὶ, τὰ μὲν ἄλλα ἐσωφρόνει, καὶ τὸν νοῦν ἔκρυπτε. ὡς δέ οἱ τὸ κακὸν μέζον ἐσυνῆκε ἐγένετο, ἐς ἐμεωνὸς ἐβύζετο, καὶ αἰάσσεί τε δι' ἡμέρης, καὶ Κομβάβον ἀπεκαλέετο. καὶ οἱ πάντα Κομβάβος ἦν. τέλος δὲ, ἀμηχανίῃσι τῇ συμφορῇ, συνῳδὰ τοῖσι ἰητροῖσι ἐδίζετο. ἄλλῳ μὲν οὐ τὸν ἔρωτα ὁμολογέειν ἐφυλάσσετο, αὐτὴ δὲ ἐπιχειρέειν ἐδέετο. ἐπινοέει οὖν τοιάδε. οἷα ἐοῦσα μεθύουσα, ἐς λόγους οἱ ἐλθεῖν. ἅμα δὲ οἴνῳ ἐσόντι, παῤῥησίη ἐπίσχετο, καὶ ἡ ἀποτυχὴ οὐ κάρτα αἰσχρὴ, ἀλλὰ τῶν

& quæſtoribus ſeruandum tradidit. Itaque Combabus exinde iter peragebat. Et cùm ad Sacrā ciuitatem veniſſent, ædē diligēter extruxerūt, & in opere tres annos exegerunt. Interim ea euenêre quę metuebat Combabus. Nā Stratonice cum eo diu cōuerſata, eū amare cœpit, mox etiam eius amore inſanijt. Et aiunt, qui Sacram ciuitatem incolūt, Iunonem harum ſerum vltro fuiſſe cauſam: vt non lateret Combabi probitas, vtque Stratonicen vlciſceretur, quòd ædē non facilè promiſiſſet. Hæc autem principio quidē temperans erat, morbúmque celabat, verùm vbi malum hoc factum eſt maius quàm vt ſilentio tegi poſſet, palā conficiebatur, interdiu flebat, & Combabum accerſebat, eique omnia Combabus erat. Tandem cùm nullo pacto malum hoc curare poſſet: honeſtam compellandi rationem quærebat. Itaque cùm alij amorem confiteri cauerent, eum verò aggredi ipſa vereretur: iſtud excogitauit: vt vino inebriata cum ipſo in colloquium veniret. Pariter autem cum vino ingrediente, & loquēdi fiducia accedit: nec admodum turpe eſt nō impetraſſe, ſed eorum

πρωϊνοτέρων ἔκρισε ἐς ἀγοίην
ἀπαχωρέειν. ὡς δὲ οἱ ἐδόκεε,
καὶ ἐποίεε ταῦτα. καὶ ἐπὶ ὧν
δείπνου ἐγίνοντο, ἀπικνεομένη
ἐς τὰ οἰκήια, ἐν τοῖσι Κομβά-
βοος, ἀυλίζετο, λισσετό τε, καὶ
γονάων ἅπτετο, καὶ τὸν ἔρωτα
ὡμολόγεε. ὁ δ', τὸν τε λόγον
ἀπηνέως ἀπεδέκετο καὶ τὸ
ἔργον ἀδαίνετο, καί οἱ τλὺ
μεδέων ἐπεκάλεε. ἀπειλούσης δ'
μεγά τι κακὸν ἑωυτῷ ἐργάσα-
σθαι, δείσας, πάντα οἱ λόγον
ἔξέφηνε, καὶ πᾶσαν τλὺ ἑωυτοῦ
παθὼν ἀπηγήσατο, καὶ τὸ ἔργον
ἐς ἐμφανὲς ἤνεικε. ἰδοῦσα δ' ἡ
Στρατονίκη, τὰ, οὐκοτε ἤλπε-
το, μανίης μὴν οὕτω ἐκείνης
ἔχετο, ἔρωτος δ' οὐδαμᾶ ἐλή-
θετο, ἀλλὰ πάντα οἱ σωτεῦζα,
τοιούτῳ παραμυθίῳ ἐποιέε-
το ἔρωτος ἀφορμητοιο. ἔστι δ'
ἥρως οὗτος ἐν τῇ ἱερῇ πόλει, καὶ
ἔτι καὶ νῦν γίνεται. γυναῖκες
Γάλλων ἐπιθυμέουσι, καὶ γυναιξὶ
Γάλλοι ἐπιμαίνονται. ζηλοτυ-
πέει δ' οὐδείς, ἀλλά φασι τὸ
χρῆμα κάρτα ἱρὸν νομίζεται.
τὰ, δι' ὧν ἐν τῇ ἱερῇ πόλει,
ἀμφὶ τλὺ Στρατονίκλῳ, οὐδα-
μᾶ τὸν βασιλῆα λέληθε, ἀλ-
λὰ πολλοὶ ἀπικνεόμενοι κατη-
γόρεον, καὶ τὰ γενόμενα ἀπηγέοντο. ἐπὶ τοῖσι μεταλλῶν,

quæ aguntur singula obliuioni traduntur. Vt autem visum est, ita quoque fecit. Postquam ex cœna egressi sunt, ad ædes in quibus Combabus diuertebatur, A supplicabat, & genua prensabat, amoremque fatebatur. Ille autem orationem eius ægrè admittebat, ipsumque opus detrectabat, eique temulentiam obijciebat. At B cùm illa magnum quoddam malum sibimet illaturam minaretur, adductus metu rem totam patefecit, & quicquid à se ipso passus esset, enarrauit, ipsumque opus in C lucem protulit. Stratonice ijs visis quæ nunquam futura putasset, à furore quidem illo ita in præsens destitit, amoris autem haudquaquam oblita est: sed perpetua con- D uersatione cum illo, ita infectum amore solabatur. Hic amor est in Sacra ciuitate, & etiamnum durat. Mulieres Gallos quidem cõcupiscunt, & mulieres Galli depereunt: nec zelotypus quisquam est, E at res valdè sacra censetur. Enimuero hæc quæ Stratonice in Sacra vrbe faciebat, regem nequaquam latuerunt. Sed complures venientes accusabant illos, & quæ fierent, commemorabant. Hæc ægrè ferens,

ἐξ ἀτελέος τοῦ ἔργου, Κομβάβον μετεκάλει. ἄλλοι δὲ λέγουσι λόγον οὐδὲ ἀληθέα. τὴν Στρατονίκεω, ἐπειδὴ ἀπήντησε τῶν, ἐδόκεε, αὐτίκα χαλάσασα ἐς τὸν ἄνδρα, τὸν Κομβάβου καταμηνύειν, πρίν σφεα οἱ ἐπικαλέουσαν. καὶ τὸ, Ἕλληνες Σθενεβοίης πέρι λέγουσι, καὶ Φαίδρης τὴν κυνοπὶς, ταυτὶ καὶ Λασύριοι ἐς Στρατονίκην μυθολογέουσι. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδὲ Σθενεβοίην πίθομαι, οὐδὲ Φαίδρην, τοιάδε ἐπιτελέσαι, οὐ τὸν Ἱππόλυτον ἀρετείων ἐπόθεε Φαίδρη. ἀλλὰ τὰ μὲν, ἐχέτω ὅκως καὶ ἐχώρεε. ὡς δὲ ἀγγελίη ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν ἀπίκετο, ἔνθα τὸ Κομβάβου τὴν αὐτίην, διερεύνα τε ἦεε, ὅπ οἱ ἀπολογίη οἴκοι ἐλίπετο. καί μιν ἐλθόντα, ὁ βασιλεὺς αὐτίκα μὲν ἔδησέ τε, καὶ ἐν φρουρῇ ἔχε. μετὰ δὲ, παρεόντων οἱ τῶν φίλων, τοῖ, καὶ τότε πιμπτεύων τῷ Κομβάβῳ παρεζώοντο, πυρὶ μεγάλῳ ἐς μέσον, καταμηνύειν ἄρχετο. καί οἱ μοιχίην τε, καὶ ἀκολασίην ἐπεφύτευε. κάρτα δὲ ἐπιστατέοντι, πίστιν τε, καὶ φιλίην αὐτεξαλέετο, λέγων τε ὡς Κομβάβον ἀδικείη, μοιχόν τε ἐόντα, καὶ ἐς πίστιν ὑβρείσαντα, καὶ ἐς θεὸν ἀσεβέοντα, τῶν

quanuis re infecta, Combabum reuocauit. Alij verò falso narrant, Stratonicen, postquam rogata non potuisset consequi, literis ad virum scriptis, Combabum accusasse, tãquam qui ipsam ad stuprum sollicitasset. Et quod Græci de Sthenebœa dicunt, déque Phædra Cnossia, idem & Assyrij de Stratonica fabulantur. At credo neque Sthenebœam, neque Phædram, talia perpetrasse, si Hippolytum Phædra verè concupiscebat. Sed hæc ita se habeant, vt acciderunt. Cæterùm vbi nuntius ad Sacram ciuitatem peruenit, & accusationem cognouit Cõbabus, animo confidenti abijt, quia domi defensionem reliquerat. Eum reducem rex in vincula protinus coniecit, & in custodia tenuit. Postea præsentibus amicis qui adfuerant cùm mitteretur Combabus, illum adductum in medium accusare cœpit, eique adulterium, & intemperantiam obiecit. Et grauiter admodum commotus, fidémque & amicitiam appellabat, dicens, Combabum triplicem iniuriam intulisse. vt qui adulterium commisisset, fidem violasset, & in Deam impius fuisset, cuius in

ἐν τῷ ἔργῳ τοιάδε ἐφρύξε. πολλοὶ δ' παρεσκῶπτες, ἤλεγχον, ὅτι ἀναφανδὸν σφίας ἀλλήλοισι συμβάντας, εἶδον. πᾶσι δ' τέλος, ἐδόκεε αὐτίκα θανέσθαι Κομβάβον, θανάτου ἄξια ἐργασμένον. ὁ δὲ, τέως μὲν ἐσήκεε, λέγων οὐδέν. ἐπεὶ δ' ἤδη ἐς τὸν φόνον ἤγετο, φθέγξατό τε, καὶ τὸ κεκμήλιον ἤτεε, λέγων, ὡς αἰκίρεη μὲν οὐχ ὕβρεος, οὐδὲ γάμων εἵνεκα, ἀλλὰ ἐκείνων ἐπθυμίων, τά, οἱ ἀπὸν παρεδώκατο. θεὸς τάδε ὁ βασιλεὺς καλέσας τὸν ταμίην, ἐκέλευε ἐνεῖκαι τά οἱ φερυρέειν ἔδωκε. ὡς δ' ἤνεικε, λύσας ἡ σφρηγῖδα ὁ Κομβάβος, τά, τε ἐόντα ἐπέδειξε, καὶ ἑωυτὸν ὁκοῖα ἐπεπονθεε. ἔλεξέ τε, ὦ βασιλεῦ, τά, δέ τοι ἐγὼ ὀρθωθέων, εὖ τε μὰ ταύτῃσι ὁδὸν ἔπεμπες, εἶχον νῖκος. ἀλλ' ἐπί μὰ ἀνάγκαι μεγάλη ἐκ σέο κατέλαβε, τοιάδε ἐπετέλεσα, ἐθέλων μὲν ἐς δεσπότεα, ἐμοὶ δ' οὐκ εὐτυχέα. τοιόσδε μέντοι ἐών, αὐδεῖς ἐπ' ἀδικίῃ ἐγκαλέομαι. ὁ δ', θεὸς τάδε θαμβώσας, περιβαλέ τέ μιν, ἀλαλύων, ἅμα ἔλεγε, ὦ Κομβάβε, τί μέγα κακὸν ἐφρασαο; τί δ' σεωυτὸν οὕτω

opere talia perpetrasset. Multi verò qui aderant, coarguebant ipsum quòd manifestè ipsos congredientes vidissent. Postremò videbatur omnibus Combabus morte mox afficiendus, vt qui capitalia peregisset. Ille verò stabat hactenus, nihil dicens. Sed cùm ad supplicium duceretur, tum demum loqui cœpit, & depositum poposcit, dicens se non contumeliæ nuptijs illatæ causa neci à rege dari, sed quòd ea retinere cuperet, quæ abiens apud illum deposuisset. Ad hæc vocato quæstore rex, ea iussit afferre, quæ ipsi custodienda dederat. Quibus allatis, resignato sigillo Cõbabus, ea quæ inerant monstrauit, & quæ ipse à se passus fuisset, exposuit, dixitq;, O rex ego ista veritus, quũ me ad hoc iter mitteres, inuitus ibam: at postquam magna necessitate à te compulsus fui, talia feci, vtilia quidem domino, sed mihi non fœlicia. At verò talis cùm sim, in viri crimen adducor. Quibus obstupefactus rex, cùm ipsum est amplexatus, tum lachrymabundus simul dixit: O Combabe, cur magnum hoc malum commisisti? cur teipsum solus virorum tam indigno ἀεικέλιον ἔργον μοῦνος αἰ-

δ' ἐὼν ἐπράξας; τὰ, οὐ πάσχειν ἐπαινῶ. ὦ τλῆμον, ὃς τοιάδε ἔτλης, οἷα μήτε σὲ παθεῖν, μήτε ἐμὲ ἰδεῖν ἄξιλε. ἐγὼ γάρ μοι ταύτης ἀπολογίης ἔδει. ἀλλ' ἐπὶ δαίμων τιάδε ἤγαγε, ταῦτα μὲν σοὶ, τίσις δ' ἡμέων ἔσται, αὐτέων συκοφαντέων ὁ δικαστός. μετὰ δ', μεγάλα δωρεὴ ἀπίξεται, χρυσός τε πολλὸς, καὶ ἀργυρος ἄπλετος, καὶ ἐσθῆτες ἀκριβέες, καὶ ἵπποι βασιλήιοι. ἀπίξεαι δ' παρ' ἡμέας αὖτις ἐπαγελέος. οὐδέ τις ἀπέρξει σε νυμετέρης ὄψιος, οὐδ' ἂν γυναικὶ σὺν ἅμα συνάζωμαι. τάδε εἶπέ τε ἅμα, καὶ ἔπραξε. καὶ οἱ μὲν, αὐτίκα ἐς φόνον ἤγοντο. τῷ δ', ὅσα δῶρα ἐδίδοτο, καὶ ἡ φιλίη μείζων ἐγένετο. ἐδόκει δ' οὐδεὶς ἐπ Ασσυρίοις, Κομβάβῳ σοφίῃ, καὶ εὐδαιμονίῃ εἴκειν. μετὰ δ', αἰτησάμενος ἐκτελέσαι τὰ λείποντα τῷ νεῷ, ἀπελθὼν γὰρ μιν ἀπολείποι, αὖτις ἐπέμπετο. καὶ τὸν τε νεὸν ἐξετέλεσε, καὶ τὸλοιπὸν, αὐτῷ ἑωυτῷ. ἔδοξε δὲ οἱ ὁ βασιλεὺς ἀρετῆς τε, καὶ εὐεργεσίης ἕνεκα, ἐν τῷ ἱερῷ ἑστάναι χάλκεον. καὶ ἔστι ἐς τιμὴν ἐν τῷ ἱερῷ Κομβάβου χάλκεος, Ἑρμοκλείους τοῦ ῥοδίου ποίημα.

facinore deformasti? quæ nequaquam probo. O infœlix! qui talia sustinuisti, qualia vtinam neque tu esses perpessus, neque ego vidissem: neque enim ista defensione mihi opus erat. At siquidem Deus ita voluit, primùm quidem, tibi vltio à nobis erit, mors videlicet ipsorum sycophantarum. Postea donum ingés tibi obueniet, aurum multum, argentum immensum, Assyriæ vestes, & equi regij. Ad nos venies nō vocatus, neque te quisquam à nostro conspectu arcebit, non si cum vxore concumbam. Hæc dixit pariter, & fecit. Atque illi quidem ad supplicium ducti sunt: huic verò data dona, auctáque amicitia. Nec iam amplius Assyriorum quisquam, cùm sapientia, tum fœlicitate videbatur similis esse Combabo. Postea verò cùm postulasset, vt sibi liceret ædem quàtum eius reliquum erat, absoluere (eam enim reliquerat imperfectam) rursum missus est: ac ædem perfecit, ibique reliquum vitæ tempus remansit. Dedit autem illi rex, cùm virtutis, tum beneficentiæ causa, vt æreus in templo staueretur: atque honoris gratia Combabus in templo stat æreus, Hermoclis Rhodij opus, for-

φορᾶλιν μέ, ὁκοίη γυνή. ἐοῦσα
ἦ, καὶ ἀνδρείην ἔχει. λέγεται ἦ τῶν
φίλων τὸν μάλιστα οἱ εὐνοέοντας, ἐς παρομοιότητα τοῦ παθέος,
κατανεῖμαι ἐλέσθαι τὴν συμφορήν.
ἔτεμεν γὰρ ἑωυτόν, καὶ διὰ ταῦτα τὴν A
αὐτὴν ὁμοίην διατέτμηται. ἄλλοι
δὲ ἱρολογέουσι ὑπὲρ τοῦ πρήγματος, λέγοντες, ὡς ἡ Ἥρη φιλέουσα Κομβάβον, πολλοῖσι τοῦ
τεμένεος ὑπὲρ νόον ἔβαλλε, ὁ- B
κως μὴ μούνη ὑπὸ τῆς ἀνανδρείης λυπέοιτο. τὸ δὲ ἔθος τοῦτο, ἐπειδὴ ἄπαξ ἐγένετο, ἔτι
καὶ μένει. καὶ πολλοὶ ἑκάστου
ἔτεος ἐν τῷ ἱρῷ τάμνονται, καὶ C
θηλύνονται, εἴτε Κομβάβου παρομοιούμενοι, εἴτε καὶ
Ἥρῃ χαριζόμενοι. τάμνονται
δὲ ὧν. ἐοῦσα δὲ οἵδε καὶ ἔτι
ἀνδρείην ἔχουσι, ἀλλὰ καὶ εἵματά τε γυναικήια φορέουσι,
καὶ ἔργα γυναικῶν ἐπιτελέουσι.
ὡς δὲ ἐγὼ ἤκουον, διακέκαται
καὶ τουτέων ἐς Κομβάβον ἡ
αἰτίη. συνεπέσθη γάρ οἱ καὶ D
τάδε. ξείνη γυνὴ ἐς παννυχίην ἀπικομένη, ἰδοῦσα καλόν τε
ὄντα, καὶ ἐοῦσα ἔτι ἀνδρείην
ἔχοντα, ἔρωτι μεγάλῳ ἔσχετο. μετὰ δὲ, μαθοῦσα ἀτελέα
ἐόντα, ἑωυτὴν διεργάσατο. ὑπὲρ
τοῦσι Κομβάβος ἀδυμόρῳ

forma quidem mulieri simi- A
lis, veſtitum autem virilem
gerens. Feruntur & illius a-
mici qui erga ipſum maxima
beneuolentia fuerunt affe-
cti, in ſolatium ejus quod il-
le paſſus fuit, eiuſdem affe-
ctionis ſocietatem ſibi ele-
giſſe. Nam & ſe ipſos caſtra-
runt, eandémque illi vitæ ra-
tionem iniuerunt. Alij verò
factum hoc inter ſacra refe- B
runt, dicẽtes, Iunonem cùm
amaret Combabum, multos
ad ſe caſtrandum impuliſſe,
ne ſolus ille lugeret quòd e-
uiratus eſſet. Quæ conſue-
tudo ex quo cœpit, etiamnũ C
manet: & multi quotanniſ
hoc in templo caſtrantur, &
euirantur, ſiue Combabum
conſolãtes, ſiue Iunoni gra-
tificantes. Quare caſtrãtur,
nec virilem veſtitum am- D
plius habent: ſed & veſtes
muliebres gerunt, & muliebria opera conficiunt. Cæterùm, vt audiui, horũ cauſa
ad Combabum refertur. Nã
illi etiam hoc accidiſſe tra-
ditur. Peregrina quædam E
mulier ad celebritatem ven-
iens, cùm videret illum &
formoſum, & veſte virili a-
mictum, magno amore cap-
ta eſt. Poſtea verò cũ ſpa-
donẽ eſſe cognouiſſet, ſibi ip-
ſi mortẽ cõſciuit. Ob quæ,
Cõbabus mœrore affectus,

ὅτι οἱ ἀτυχέως τὰ ἐς Ἀφροδίτην ἔχει, ἐσθῆτα γυναικείαν ἐνδύεται, ὅπως μηκέτι ἑτέρην γυνὴ ἴσα ἐξαπατήσειτο. ἥδε αἰτίη Γάλλοισι σολῆς ἐμβλήδην. Κομβάβου μὲν μοι πέρι, τοσάδε εἰρήσθω. Γάλλων δ' αὖτις ἐγὼ λόγῳ ὑστέρῳ μεμνήσομαι, τομῆς τε αὐτέων, ὅπως τάμνονται, καὶ ταφῆς, ὁκοίῃσι θάπτονται, καὶ ὅτευ εἵνεκα ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ ἐσέρχονται. θέσιν δὲ μοι δοκέω εἰπεῖν δίκαιός τε πέλω τῆς νηοῦ, καὶ μεγάθεος. καὶ δὴ καὶ ἐρέω. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς, ἐν τῷ, τὸ ἱρὸν ἵδρυται, λόφος ἐστὶ κάτα μέσην μάλιστα τὴν πόλιος. καὶ οἱ τείχεα διὰ περικέαται. τῶν δὲ τειχέων, τὸ μὲν, ἀρχαῖον. τὸ δὲ, οὐ πολλὸν ἡμέων πρεσβύτερον. τὰ δὲ προπύλαια τοῦ ἱροῦ, ἐς εὐρέην βορέην ἀποκέκριται, μέγαθος ὅσον τε ἐκατὸν ὀργυιέων. ἐν τούτοισι τοῖσι προπυλαίοισι, καὶ οἱ φαλλοὶ ἕστασι, τὸν, Διονύσου ἵστασι. ἀναβαίνει δὲ καὶ οὐδὲ τεσσεράκοντα ὀργυιέων. ἐς τουτέων τὸ ἄκρον φαλλὸν, ἀνὴρ ἐκάστου ἔτεος δὶς ἀναβαίνεται, οἰκέει τε ἐν ἄκρῳ τῷ φαλλῷ χρόνον ἐπ' ἡμερέων. αἰτίη δὲ οἱ τῆς ἀναβάσιος, ἥδε λέγεται, οἱ μὲν φαλλοὶ, πε-

quòd in rebus venereis eſſet infœlix, veſtem muliebrem induit, ne qua mulier poſthac eodem pacto deciperetur. Quæ cauſa eſt cur Galli veſtem muliebrem ſumunt. Ac de Combabo quidem hæc dicta ſint. De Gallis autem in ſequentibus mentionem faciam, de ipſorum caſtratione, quomodo execentur, & de ſepultura, quali ſepeliantur, & cur in templum non ingrediantur. Sed priùs fert animus de ſitu & magnitudine ædis dicere: & dicam videlicet. Locus quidem in quo ſitum eſt templum, collis eſt. Collocatum autem eſt in media ciuitate, cingitúrque muro duplici, quorum alter quidem antiquus eſt: alter autem nobis non multò veſtuſtior. Templi autem veſtibula ſeorſim ad ventum boream directa ſunt, centum vlnarum magnitudine. In his ſtant priapi, quos Bacchus dicauit, etiam hi ſtatura trecentarum vlnarum. In horum vnum vir quiſpiam ſingulis annis bis aſcendit, pérque dies ſeptem in eius ſummitate habitat. Et hæc refertur cauſa cur aſcendat. Plerique

ἥδε λέγεται, οἱ μὲν φαλλοὶ, πε-

μίζοισι ὅτι ὑψῦ τοῖσι θεοῖσι ὁμιλέει, καὶ ἀγαθὰ πάντα δύνειν αἰτέει. οἱ δ', ἢν εὐχωλέων ἀγλαὸν ἐπαίοισι. ἄλλοισι δὲ δοκέει καὶ τάδε Δευκαλίωνος εἵνεκα ποιέεσθαι, ἐκείνης ξυμφορῆς μνήματα, ὁκότε οἱ ἄνθρωποι ἐς τὰ ὄρεα, καὶ ἐς τὰ περιμήκεα τῶν δενδρέων ἔπεσον, τὸ πολλὸν ὕδωρ ὀρρωδέοντες. ἐμοὶ μὲν οὖν καὶ τάδε ἀπίθανα. δοκέω γε μὲν Διονύσῳ σφίας καὶ τάδε τιθέμεν. συμβάλλομαι δὲ τοῦτο ἐκ τῶν φαλλοὺς, ὅσοι Διονύσῳ ἐγείρουσι. ἐν τοῖσι φαλλοῖσι, καὶ αὐδρείους ξυλίνους καθίζουσι. ὅτεο μὲν εἵνεκα, ἐγὼ οὐκ ἐρέω. δοκέει δ' ὧν μοι καὶ ὅδε ἐς ἐκείνην μίμησιν τοῦ ξυλίνου αὐδρὸς ἀνέρχεσθαι. ἢ δὲ οἱ ἀνδὸς, τοιήδε. σειρῇ μακρῇ ἑωυτὸν ἅμα, καὶ τὸ φαλλὸν περιβάλλει. κὴν δὲ, ἐμβαίνει ξύλων ἐς τοσοῦτον τῷ φαλλῷ, ὁκόσον ἐς χώρην ἄκρου ποδός. ἀνιὼν δὲ ἅμα, ἀναβάλλει τὴν σειρὴν ἀμφοτέρωθεν, ὥκωσπερ ἡνιοχέων. εἰ δέ τις τόδε μὴ οἶδε ὅπως, ὅπως δὲ φοινικοβατέονται, ἢ ἐν Αἰγύπτῳ, ἢ ἄλλοθί κου, οἶδε τὸ, λέγω. ἐπὰν δὲ ἐς τέλος ἵκηται τῆς ὁδῦ, σειρὴν ἑτέρην ἀφεὶς, τὴν, αὐτὸς ἔχει, putant ipsum in summo sermones conferre cum Dijs, totique Syriæ bona ab illis postulare: illos autem è propinquo preces exaudire. Alijs hæc videntur fieri Deucalionis gratia, in memoriã eius calamitatis, quando homines in montes, & in altissimas arbores ascenderunt, aquarum inundationem metuentes. Quæ quidem mihi videntur non credibilia. Sed eos puto ista Baccho facere. Coniecturam autem inde capio, quòd qui priapos Baccho erigunt, in ijs etiam viros ligneos collocant: sed quorsum illud non dicam. Itaque hic mihi videtur, ad lignei illius viri imitationem ascendere. Isque ascensus fit hunc in modum. Catena longa seipsum pariter, & priapum circundat: deinde per ligna in priapo prominentia conscendit, spatio quantum ad summum pedem capiendum sufficit. Ascendens autem pariter & catenam vtrinque attollit, perinde ac auriga habenas. Quòd siquis non vidit, vidit autem eos qui palmas scandunt, vel in Arabia, vel in Ægypto, vel alio quopiam in loco, intelligit quod dico. Cæterũ postquã ad summũ peruenit, catenam aliam, quam secum habet,

μακρὰν τὴν τέλω, ἀπέλκει τῶν, οἱ δυμὸς, ξύλα, καὶ εἵματα, καὶ σκέυεα. ἀπὸ τ, ἕδρίου σωδίων, ἀκοίτιν καλέω, ἱζάνει. μίμνει τὸ χρόνον, τ, ὅπου ἡμεῖς- A ων. πολλοὶ δ ἀπιόυσιν, χρυσόν τε, καὶ ἄργυρον, οἱ δ, χαλκόν, κομίζοισι. εἶτ ἀφέντες ἐκεῖνα σφέων κείμηλα, ἅπασι, λέγοντες τὰ ὀνόματα ἕκαστος. παρεστὼς δ B ἄλλος, ἄνω ἀγγέλλει. ὁ δ, δεξάμενος τοὔνομα, εὐχόμενος ἐς ἕκαστον πίπτει. ἅμα δ εὐχόμενος, κρούει πόιημα χάλκεον, C τὸ, ἀείδει μέγα, καὶ βαρύ, κτυπέμενον, ἔυδει δ ἁδαμᾶ. ἐν γὰρ μὲν ὕπνος ἔλη πᾶσι, σκορπίος ἀνίων, ἀνίσχει τε καὶ ἀγκὰς ἐργάζεται. καὶ οἱ ὧδε ἐζημίωσε τὸν ὕπνου ἐπικέα. τὰ, μὲν ὧν ἐς τ σκορπίον μυθέονται, ἱερά τε, καὶ θεοπρεπέα. εἰ δ ἀληθέα ἐστὶ, οὐκ ἔχω ἐρέειν. δοκέει δέ μοι, μέγα ἐς ἀγρυπνίην συμβάλλεται καὶ τῆς πώσιος ἡ ὀρθρωδίη. φαλλοβατίων μὲν δὴ πέει, τοσαῦτα ἀρκέει. ὁ δ νηὸς, ὄρεϊ μὲν ἐς ἥλιον ἀνιόντα. οἶδος δ, καὶ ἐρασίλιθος ἐστὶ, οἰκοίοις νηοῖς ἐν Ἰωνίῃ ποιέοισι. ἕδρη μεγάλη ἀείρει. ἐν τῆς, μεγάθος ὀργυιέων δυοῖν. ἐπὶ τῆς, ὁ νηὸς ἐπικέαται. demittens, longam quidem illam, quæcunque lubet, ſurſum attrahit, ligna videlicet, & veſtes, & vaſa, ex quibus ſedē perinde ac nidū cōponens, ſedet, manétque ad id dierū tēpus, quod dixi. Plerique autem venientes, aurum & argentū, alij æs afferunt, quibus ante ipſum relictis abeunt, ſuum quiſque nomē dicentes. Aſtans autem quidam alius, ſurſum renūtiat: tum is accepto nomine, preces pro vnoquoque facit: dúmque precatur, tintinabū- lum æreum pulſat, quod motum, magnum & aſperum ſonum edit. Nequaquam autem dormit. Nam ſiquando ſomnus ipſum capiat, ſcorpius aſcendens ipſum excitat, & immaniter lædit. Et D hæc illi propoſita eſt ſomni pœna. Quare quę de ſcorpio dicunt, ſacra quidem ſunt, & diuina: ſed vera-ne ſint, non poſſum dicere. Cæterùm quantum mihi videtur, non E parum ad vigilandum conducit, cadendi metus. Atque hæc de Priapi conſcenſoribus dixiſſe ſufficit. Porrò ædes ad ſolem orientem reſpicit. Forma autem & opere talis eſt, quales ædes in Ionia faciunt. Baſis magna protenditur duarum vlnarum magnitudine, ſupra quam ædes poſita eſt.

ἄνοδος ἐς αὐτὸν λίθου πεπίν-
θ', ὑ χάρτα μακρὸν. ἀνελθόντι δ',
θῶμα μὲ καὶ ὁ θεήνος μέγα
παρίχεται, δύρησι τε ἅπασι πε-
χρυσέοισι. ἔνδοθε δ', ὁ νηὸς A
χρυσοῦ τε πολλῦ ἀπολάμπε-
ται, καὶ ἡ ὀρφὴ πᾶσα χρυ-
σέη. ἀπόζει δ' αὐτῦ ὀδμὴ
ἀμβρόσιη, οἵοιν λέγεται τῆς
χώρης ἡ Ἀραβίης. καί σοι τη- B
λόθεν αἰόντι, θεσπεσίην
πνοιὴν χάρτα ἀναθύμ. καὶ ἐπ'
αὖτις ἀπιόντος, ἀδαμῆ λείπ',
ἀλλά σευ τὰ ἕ ἕματα ἐς πολ-
λὸν ἔχει τὴν πνοιὴν, καὶ σὺ ἐς C
πάντα αὐτῆς μνήσεαι. ἔν-
δοθεν δ' ὁ νηὸς, οὐκ ἀπλόος
ἐστ', ἀλλὰ ἐν αὐτῷ θάλαμος
ἄλλος πεπείνται. ἀνοδος καὶ
ἐς τοῦτον ὀλίγη. δύρησι δ' οὐκ
ἔπεστι, ἀλλ' ἐς αὐτίον ἅπας
ἀναπέπταται. ἐς μὲν οὖν D
τὸν μέγαν νηὸν, πάντες εἰ-
σέρχονται. ἐς δ' τὸν θάλαμον,
οἱ ἱρέες μοῦνοι. οὐ μέντοι
πάντες ἱρέες, ἀλλὰ τοὶ, μά-
λιστα ἀγχίθεοί τέ εἰσι, καὶ τού- E
σοι πᾶσα ἐς τὸ ἱρὸν μέλεται
θεραπίη. ἐν δὲ τῷδε, εἵαται
τὰ ἕδεα, ἥ τε Ἥρη, καὶ ἕ, αὐτοὶ
Δία ἐόντα, ἑτέρῳ ὀνόματι κα-
λέοντι. ἄμφω δὲ χρυσοῖ τέ εἰσι,
καὶ ἄμφω ἕζοντες. ἀλλὰ τὴν

Aſcenſus autem in ipſam lapideus eſt, non valdè longus. Quum autem aſcenderis, porticus ante ædem magnam parit admirationem, tanuíſque aureis eſt exornata. Intus autem ipſa ædes auro multo reſplendet, & tectum totum aureum eſt. Odorem autem diuinum ſpirat, qualem Arabica regio fertur ſpirare: ac tibi è longinquo aſcendenti ſpiritum admodum ſuauem immittit: & te abeuntem nequaquam deficit: ſed odorē diu retinent veſtes tuæ, eiúſque in perpetuum memineris. Cæterùm intus ædes, non ſimplex eſt, ſed compoſitus in ea thalamus alius, ad quem modicus eſt aſcenſus: nec foribus eſt exornatus, ſed ex aduerſo patet totus. Itaque in magnam ædem ingrediuntur omnes: in thalamum ſoli ſacerdotes, nec tamen omnes, ſed qui ad deum proximè accedunt, & quibus omnis in templum cura impenditur. In hoc autem adyto ſimulacra Deorum poſita ſunt, Iunonis videlicet, & Iouis, quem alio nomine appellant. Ambo autem aurei ſunt, & ambo ſedent, ſed Iunonem leones portant,

μὲν Ἥρην, λέοντες φορέουσι

δῆ, παύεσιν ἐρίζοντες. καὶ δῆτα τὸ μὲν τοῦ Διὸς ἄγαλμα, εἰς Δία πάντα ὁρᾷ, καὶ κεφαλὴν, καὶ ὄμματα, καὶ ἕδρην. καὶ μὴν οὐδὲ ἐθέλων ἄλλως εἰκάσεις. ἡ δὲ Ἥρα, σκοπουντί τοι πολυθρύλλητα μορφὴν ἐκφανίει. καὶ τὰ μὲν ξύμπαντα, ἀξιοκίνητον λόγῳ Ἥρην ἔστι. ἔχει δέ τι καὶ Ἀθηναίης, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ στιλπναίης, καὶ Ῥέης, καὶ Ἀρτέμιδος, καὶ Νεμέσιος, καὶ μοιρέων. χρατεῖ δὲ, τῇ μὲν ἑτέρῃ, σκῆπτρον ἔχει. τῇ ἑτέρῃ δὲ, ἄβακτον. καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἀκτῖνάς τε φορέει, καὶ πύργον, καὶ κέστον, τῷ μουσίλῳ δὲ ἐρατείλῃ κοσμέεται. ἔκτοθεν δέ οἱ χρυσός τε ἄλλος περικάδεται, καὶ λίθοι κάρτα πολυτελέες. τῶν, οἱ μὲν, λευκοί. αἰδοῖοι, ὑδατοειδέες. πολλοὶ δὲ, πυῤῥοειδέες. ἔπι δὲ ὀνυχες οἱ σαρδωνοι, πολλοὶ, καὶ ὑάκινθοι, καὶ σμάραγδοι, τὰ, φέρεσιν Αἰγύπτιοι, καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ Βαβυλώνιοι. τὸ δὲ μέζονος λόγου ἄξιον, ἐς τὸ ἀπομνησομαι. λίθον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορέει, λυχνὶς καλέεται. οὐνομα δέ οἱ, ἐς ἔργου ἐπωνυχίη. ἀπὸ τούτου ἐν νυκτὶ σέλας πολλὸν ἀπολάμπεται. τοῦτο δέ οἱ, καὶ ὁ νηὸς ἅπας, οἷον ὑπὸ λύχνοισι φαείνεται.

Iupiter tauris insidet. Atque adeò & Iouis quidem simulachrum per omnia Ioui assimilatum est, & capite, & oculis, & sedendi habitu, neque ipsum volens aliter effinxeris. Iuno autem si propiùs contempleris, variam formam præ se fert: ac per omnia quidem, reuera est Iuno Cæterùm habet quidpiam & Mineruæ, & Veneris, & Lunæ, & Rheæ & Dianæ, & Nemesis, & Parcarum, atque altera quidem manu sceptrum, altera verò colum tenet: & in capite radios gestat, & turrim, & cestum, quo solam Venerem cœlestem exornant. Foris autem & aliud illi aurum circumpositum est, & pretiosæ gemmæ, quarum aliæ candidæ, aliæ cæruleæ, rufæ multæ. Præterea sardonyches multi, hyacinthi, smaragdi, quæ ferunt Ægyptij, Indi, Æthiopes, Medi, Armenij, & Babylonij. Quod igitur est maximè memorabile, id dicam. Gemmam in capite gerit, quæ lychnis vocatur. Nomen autem ex effecto sortita est. Ab ea nocturnus multus fulgor resplendet, vnde tota ædes, tanquam lucernis collucet.

ἐν ἡμέρᾳ δ', τὸ μὲν φέγγος, ἀ-
στράπτει. ἰδίλιον δ' ἔχει χάρτα
πυρώδεα. καὶ ἄλλο δωμα-
τῶν ὅσον ἐν τῷ ξοάνῳ. ὦ ἑστὼς
αὐτίος ἐσορέης, ἐς σὲ ὁρᾷ. καὶ
μεταβαίνοντι, τὸ βλέμμα ἀκα-
λουθεῖ. καὶ ὦ ἄλλος ἑτέρω-
θεν ἐσορέῃ, ἴσα καὶ ἐς ἐκεῖ-
νον ἐκτελέει. ἐν μέσῳ δ' ἀμφο-
τέρων, ἕστηκε ξόανον ἄλλο χρύ-
σεον, ὐδαμᾷ τοῖσι ἄλλοισι ξοά-
νοισι εἰκελον. τὸ δ', μορφὴν ἰδίλιον
ὐκ ἔχει, φορέει δ' τῶν ἄλ-
λων θεῶν εἴδεα. καλέεται δ' συ-
ρίνιον καὶ ὑπ' αὐτῶν Ασσυρί-
ων. οὐδὲ τὸ οὔνομα ἴδιον αὐ-
τῷ ἔθεντο, ἀλλ' οὐδὲ γενέσιος
αὐτῦ πέρι, οὐδεὸς λέγουσι.
καί μιν οἱ μὲν, ἐς Διόνυσον. ἄλ-
λοι δὲ, ἐς Δευκαλίωνα. οἱ δὲ, ἐς
Σεμίραμιν ἄγουσι. τῇ γὰρ δὴ ὧν
ἐπὶ τῇ κορυφῇ αὐτῦ, πλατὺ
χρυσὸν ἐπέστηκε. τουνεκα δὴ
μυθέονται Σεμίραμιος ἐμμενῆ
τόδε σημήιον. ἀποδημέει δὲ
δὶς ἑκάστου ἔτεος ἐς θάλασσαν,
ἐς κομιδὴν τῦ, εἴπον ὕδατος.
ἐν αὐτῷ δὲ τῷ νηῷ ἑστώτων,
ἐν ἀριστερῇ κέαται σφέτερα μὲν,
θρόνος ἠελίου. αὐτὸς δὲ, εἴδος
ὐκ ἔτι. μόνου γὰρ ἠελίου,
καὶ σελήνης ξόανα οὐ δεικνύουσι. ὅτεῳ δὲ εἵνεκα ὧδε

Splendor autem interdiu nō
valet: sed specie est admo-
dum ignea. Aliud etiam in
simulachro est admirādum.
Si ex aduerso stans intuearis
ad te aspicit: quòd si inde
trauseas, visu te sequitur: &
si alius quispiam aliunde in-
tuetur, eadem erga illum
facit. Porrò in vtriusq; me-
dio, stat simulachrum aliud
aureum, simulachris alijs ne-
quaquam simile, quod for-
mam propriam non habet,
sed aliorum Deorum formas
gerit: & ab ipsis etiam Assy-
rijs vocatur signum: necdū
ipsi proprium nomen impo-
suêre: sed neque de genera-
tione ipsius, neque de specie
quicquam dicunt. Et ipsum
alij ad Bacchum, alij ad Deu-
calionem, alij ad Semiramim
referunt. Cùm enim eius
vertici insideat aurea colū-
ba, idcirco tradunt illud Se-
miramidis esse signum: Pro-
ficiscitur autem bis quotan-
nis ad mare, ad efferendam
quam dixi aquam. In ipsa
autem æde ad sinistram in-
gredientibus, positum est
primùm quidem solium so-
lis, sed eius effigies non a-
dest. Solius enim solis & Lu-
næ simulachra non exhibēt.
Cur autem id ita faciendum
putent, id quoq; ego didici.

νομίζουσι, ἐγὼ καὶ τόδε ἔμαθον.

χέροισι τοῖσι μὲ ἄλλοισι θεοῖσι, ὅσον ἔμμεναι ξόανα ποιέεσθαι. ἡ γὰρ σφέων ἐμφανέα πάντεσι τὰ ἐόντα· ἐλίου δὲ, καὶ σελήνης, πάμπαν ἀνάρρητοι, καὶ σφέας οὐ πάντες ὁρέουσι. κοίνη ὧν αἰτίη ξοάνων ἐργασίης, τοῖσι δὲ τῷ πέρι φαινομένοισι; μὴ δὲ τὸ θρόνου φῶτον, κίαται ξόανον Ἀπόλλωνος, ὃν οἷον ἐώθεσι ποιέεσθαι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες, Ἀπόλλωνα νέον τε ἥλικα, καὶ ἀγεροθήλεα ποιέουσι. μοῦνοι δὲ Αἰγύπτιοι Ἀπόλλωνος γηράοντα ξόανον δεικνύουσι. καὶ τάδε ποιέοντες, ἑωυτοὺς μὲν ἐπαινέουσι, Ἕλληνας δὲ κατηγορέουσι, καὶ ἄλλων, ὁκόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα τιθέμενοι ἱλάσκονται. αἰτίη δὲ δοκέει αὐτέοισι, ἀσοφίη μεγάλη ἔμμεναι, ἀτελέα ποιέεσθαι τοῖσι θεοῖσι τὰ ἔιδεα. τὸ δὲ νέον, ἀτελὲς ἔπι νομίζεσι. ἐν δὲ, καὶ ἄλλο τῷ σφετέρῳ Ἀπόλλωνι κομᾷ ἐόντι. μοῦνοι Ἀπόλλωνα τίμιον κοσμέουσι. ἔργων δὲ αὐτῶ πέρι, πολλὰ μὲν ἔχω εἰπεῖν, ἐρέω δὲ τὸ, μάλιστα θωυμάζειν ἄξιον. ἀρξάμενος δὲ τῶ μαντηίου ἐπιμνήσομαι, μαντήια πολλὰ μὲν παρ' Ἕλλησι, πολλὰ δὲ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι. τὰ δὲ, καὶ ἐν

Cæteris quidem Dijs fas esse aiũt simulachra facere, quorum species non sunt omnibus conspicuæ. Sol autem & luna planè sunt manifesti, nec illos nemo videt. Quorsum igitur eorum, cùm in aëre appareãt effigiem effinxissent? Ac post solium hoc, positum est Apollinis simulachrum, non quale vulgo consueuit fieri. Nam cæteri quidem omnes Apollinem iuuenem putant, & cum prima lanugine effingunt: Hi verò soli barbati Apollinis simulachrum exhibent. Quod quum faciunt, se ipsos quidem laudant, Græcos verò vituperant, & alios, quicunque Apollinem puerum fingunt, & colunt. Videtur autem ipsis insciitia magna, causa esse cur imperfectæ Deorum formæ fingantur. Nam iuuenem esse, ipsi adhuc imperfectum putant. Quinetiam Apollini suo aliud quiddam nouum affingunt. Soli Apollinem vestibus ornant. De cuius operibus, multa quidem dicere possem, sed id dicam, quod potissimùm est admiratione dignum. Primùm quidem de oraculo verba faciam. Oracula multa sunt apud Græcos, multa quoque apud Ægyptios: multa enam in

τῇ Λιβύῃ, ἢ τῇδε Ἀσίῃ πολλά ἐστι. ἀλλὰ τὰ μέν, οὔτ' ἱρέων ἄτερ, οὔτ' ἀπροφητέων φθέγγονται. ὅδε δὲ, αὐτὸς ἑωυτὸν κινέει, καὶ ἡ μαντικὴ ἐς τέλος αὐτουργέεται. πρόπος μὲν οὖν τοιόσδε. αὐτὸ ἂν ἐθέλῃσι χρηστηριάζεσθαι, ἐν τῷ ἕδρῃ ἀπὸ τοῦ κινέει. οἱ δὲ μιν ἱρέες, αὐτίκα αἴρεσθαι. καὶ ἢν μὴ ἀείρωσι, ὀργῶνται, καὶ ἐς μέσον ἔτι κινέει. αὖτ' ἂν ἢ ὑποδυόντες φέρωσι, ἄγει σφέας, πάντη περιδινέων, καὶ ἐς ἄλλον καὶ ἄλλον μετατιθέων. τέλος, ὁ ἀρχιερεὺς ἀπάσας, ἐπιρρέεται μὲν περὶ ἁπάντων πρηγμάτων. ὁ δὲ, καὶ τι μὴ θέλῃ ποιέεσθαι, ὀπίσω ἀναχωρέει. καὶ δέ τι ἐπαινέῃ, ἄγει ἐς τὸ πρόσω τῶν προφερόντων, ὄκωσπερ νηοχόων. ὥστε μὲν συμχείρεσι τὰ θέσφατα. καὶ ἢ ἐὸν πρῆγμα ἀδὲν, οὔτ' ἄλλου τούτου ἄτερ ποιέουσι. λέγει δὲ καὶ τῶν ἄλλων πέρι, καὶ τῶν ὡρέων αὐτῶν πασέων, καὶ ὁκόταν ἀμήσονται. λέγει δὲ καὶ τῶ σημείῳ πέρι, κότε χρὴ μιν ἀποδημέειν, τῷ, εἶπεν ἀποδημέω. ἔρχω δὲ καὶ ἄλλο, τό, ἐμεῦ παρεόντος ἔπραξε. οἱ μὲν μιν ἱρέες, ἀείροντες ἔφερον. ὁ δὲ, τὸν ζῆλον κάτω ἔλιπε. αὐτὸς δὲ ἐν τῷ πέπλῳ μοῦνος ἐφορέετο.

Africa, multa item hac in Asia: sed illa nec sine sacerdotibus, nec sine interpretibus responsa dant. Sed hic per se mouetur ipse, & vaticinia plenè per se peragit: idque hoc modo. Quando vult vaticinari, in sede sua primùm mouetur: tum protinùs sacerdotes ipsum attollunt: quòd si non attollant, ille sudat, & in medium sese emouet. Quum verò eum illi suppositis humeris portãt, illos ducit, sese vndiquaque circumagendo: atque ex alio in aliũ transilit. Tãdem primarius sacerdos supplicans, de rebus omnibus illũ interrogat. Ille verò siquid non vult fieri, retrocedit. Contrà siquid approbat, agit in anteriorem partẽ gestantes, perinde ac qui habenas moderatur. Ita quidem coaceruant oracula, neque rem vllam sacram, neque priuatã absque hoc gerunt. Prædicit autem illis & de anno, & de tempestatibus omnibus, & quando amplius futuri non sint. Prædicit quoque de signo, quando oporteat illud quam dixi profectionem susceipere. Aliud quoque dicam, quod me præsẽte fecit. Sacerdotes illũ in humeros sublatum ferebant: ille verò ijs inferius in terra relictis, solus in aëre ferebatur.

μετὰ δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, ξόανόν ἐστι Ἄτλαντος. μετὰ δὲ, Ἑρμέω, καὶ Εἰλειθυίης. τὰ μὲν ὦν ἐντὸς τῆς νεώ, ὧδε κεκοσμέαται. ἔξω δὲ, βωμός τε κέαται μέγας, χάλκιος. ἐν δὲ, καὶ ἄλλα ξόανα μυεία χάλκεα, βασιλέων τε, καὶ ἱρέων. κατὰ λέξιν δὲ, τῶν, μάλιστα ἀξίων μνησθῆναι. ἐν ἀριστερῇ τῆς νεώ, Σεμιράμιος ξόανόν ἐστιν ἑστηκε, ἐν δεξιῇ τὸν νηὸν ἐπιδεικνυούσης. αἰτίην δὲ δι' αἰτίην τοιήνδε. ἀνθρώποισι, ὁκόσοι Συρίην οἰκέουσι, νόμον ἐπιθέτο, ἰωυτῶν μὲν ὄκως θεὸν ἱλάσκεσθαι, θεῶν δὲ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτῆς Ἥρης ἀλογέειν. καὶ ὧδε ἐποίεον. μετὰ δὲ, ὡς οἱ θεοὶ ἀφίκοντο νοῦσόν τινα, καὶ συμφορὴν, καὶ ἄλγεα. μανίης μὲν ἐκείνης ἀπεπαύσαντο, καὶ θεοῖσιν ἰωυτῶν ὁμολόγεε. καὶ τοῖσι ἐκ τοῦ χοίνου αὖτις ἐκέλευε ἐς Ἥρην τρέπεσθαι. τοιῶνδε δή τι τοιόνδε αἰτίην ἐστὶ, τοῖσι ἀπ' ἐκείνου ἐς Ἥρην ἱλάσκεσθαι δεισιδαίμονα. ἐν θεοῖσι ἐπιώνυμον, ἐν θεοῖσι ὁμολογέεται. εἶδον δὲ καὶ Ἑλένης αὐτόθι ἄγαλμα, καὶ Ἑκάβης, καὶ Ἀνδρομάχης, καὶ Πάριδος, καὶ Ἕκτορος, καὶ Ἀχιλλέως.

Post Apollinem autem simulachrum est Atlantis: deinde Mercurij, & Lucinæ. Atque hoc quidem est internum ædis ornamentum. Foris autem posita est ara magna, ænea: in qua sunt innumera alia ænea simulachra cùm regum, tum sacerdotũ: ex quibus memoratu maximè digna recensebo. Ad sinistram ædis, stat Semiramidis simulachrum, ædem ipsam dextra demonstrantis. Stat autem hanc ob causam. Hominibus quicũque Syriã incolunt, legem tulerat, vt se ceu Deam colerent: cæterorum autem Deorum, atque ipsius etiam Iunonis nullam rationem haberent. Quod illi tum ita faciebant. Sed postquam morbi, clades, & dolores illi diuinitus acciderunt: ab illa insania destitit, séque mortalem esse confessa est subditisque iterum præcipit vt ad Iunonem conuerterentur. Ob eã igitur causam adhuc tali specie stat, aduenientibus indicans Iunonẽ colendã esse, nec se amplius, sed illam esse Deam confitens. Ibi etiam Helenæ simulachrum vidi, & Hecubæ, & Andromaches, & Paridis, & Hectoris, & Achillis. Nirei quoque

εἶδον δὲ καὶ Νιρέως εἶδος τὸ

Αγλαΐης, καὶ Φιλομήλου, καὶ Προγνεύς, ἔτι γυναῖκας, καὶ αὐτοὺς τρεῖς ὄρνιθας, καὶ ἄλλο ἄγαλμα Σεμιράμιος, καὶ Κομβάβου, τὸ, κατὰ λέξιν, καὶ Στρατονίκης, κάρτα καλὸν, καὶ Ἀλεξάνδρου αὐτῷ ἐκείνῳ εἰκελον. παρὰ δὲ οἱ, Σαρδανάπαλος ἕστηκε, ἄλλῃ μορφῇ, καὶ ἄλλῃ στολῇ. ἐν δὲ τῇ αὐλῇ, ἀφετοι νέμονται βόες μεγάλοι, καὶ ἵπποι, καὶ ἄρκτοι, καὶ λέοντες. καὶ ἀνθρώπους οὐδαμᾶ σίνονται, ἀλλὰ πάντες ἱροί τέ εἰσι, καὶ χειροήθεες. ἱρέες δὲ αὐτοῖσι πολλοὶ ἀποδεδέχαται. τῶν, οἱ μὲν, τὰ ἱρήια σφάζουσι. οἱ δὲ, σπονδοὺς φορέουσι. ἄλλοι δὲ, πυρφόροι καλέονται, καὶ ἄλλοι παραβώμιοι. ἐπ' ἐμεῦ δὲ, πελέκεες καὶ τεσσεράκοντα ἐς τὸν θυσίην ἀπικνέοντο. ἐσθῆς δὲ αὐτέοισι πᾶσα λευκή. καὶ πῖλον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσι. ἀρχιερεὺς δὲ ἄλλος ἐκάστου ἔτεος ἐπικωμέται. πορφυρέην δὲ μούνος οὗτος φορέει, καὶ παρὰ χρυσέην ἀναδέεται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν, αὐλητέων τε, καὶ συρικτέων, καὶ Γαλλῶν. καὶ γυναῖκες ἐπιμανέες τε, καὶ φρενοβλαβέες. θυσίη δὲ δὶς ἐκάστης

Aglaiæ filij effigiem vidi, & Philomelam, & Prognen, adhuc mulieres, Tereum autem in auem conuersum: item aliud simulachrum Semiramidis, & Combabi, de quo iam dixi, & Stratonices, pulchrum admodum, & Alexandri, ipsi illi simile: cui adstabat Sardanapalus, alia forma, aliáq; veste ornatus. In atrio autem, liberi pascuntur boues magni, & equi, & aquilæ, & vrsi, & leones: at homines haudquaquã lædunt, sed omnes sunt, & sacri, & mansueti. Sacerdotes autem ipsis multi admittuntur, quorum alij hostias mactant, alij libamina ferunt, alij vocantur igniferi, alij aræ ministri. Mea autem ætate plures etiam quàm trecenti ad victimam venire solebant. Vestis ipsis tota est candida, pileúmque in capite gestant. Summus autem sacerdos quotannis alius surrogatur: qui solus purpuream vestem gerit, & aurea tiara redimitur. Alia præterea est hominum sacrorũ multitudo, tibicinum videlicet, & fistulatorum, & Gallorum: sunt & mulieres insanæ, & mente captæ. Sacrificiũ autem bis quotidie

ἡμέρας ὁπωσιοῦν), ἐς τοῦτο πάντες ἀπικνέονται. οἱ μὲν οὖν κατ' ἀρχὰς θύουσι, οὔτε ἀείδοντες, οὔτε αὐλέοντες. ἐπὰν δὲ τῇ Ἥρῃ καταύξωνται), ἀείδουσί τε, καὶ αὐλέουσι καὶ κρέπαλα ὑπερτείνουσι. καὶ μετὰ τοῦτο ἤδη, σαφὲς ἐδὸν ἑωυτῶν ἐδίδοσαν. ἔστι δὲ καὶ λίμνη ἀντίον, οὐ πολὺν ἐκὰς τοῦ ἱροῦ. ἐν τῇ, ἰχθύες ἱεροὶ βίβρον) πολλοὶ, καὶ πολυειδέες. γίνονται δὲ αὐτέων ἔνιοι καὶ μεγάλοι. οὗτοι δὲ καὶ ὠτόματα ἔχουσι, καὶ ἔρχονται κελεύσματι. ἐπ' ἐμεῦ δέ τις ἦν ἐν αὐτοῖσι χρυσοφορέων. ἐν τῇ πτέρυγι δὲ, ποίημα χρύσεον αὐτέων ἀνέκειτο. καὶ μιν ἐγὼ πολλάκις ἐθηεύμην, καὶ ἔχω τὸ πόημα. βάθος δὲ τὸ λίμνης πολλόν. ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπειρήθην. λέγουσι δ' οἱ καὶ δικαιοσύνην ὀργυιέων πλέον ἐμβῆναι. κεῖται μέσον τῆς αὐτῆς, βωμὸς λίθου ἀείσηκε. δοκέοις ἂν ἄρτι ἰδών, πλάσειν τιμὴν, καὶ τῷ ὕδατι ἐπιχρίσαι. καὶ πολλοὶ ὥδε νομίζουσι. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ σῦλος ἐρεσσὼς μέγας, ἀείρειν τὸν βωμόν. ἐστεφάνωται δὲ ἀεὶ, καὶ θυώματα ἔχει. πολλοὶ δὲ καὶ ἐκάστης ἡμέρης κατ' εὐχὴν ἐς αὐτὸν ταχέως, σφεῖς

peragitur, ad quod omnes veniunt. Ioui quidem cum silentio sacrificant, neque cantantes, neque tibia modulantes. Sed quando A Iunoni primitias offerunt, voce, tibiáque canunt, & tintinabula pulsant, ac mihi ea de re nihil plani dicere potuerunt. Est etiam ibi lacus, non multum B procul à templo, in quo multi, varijque pisces aluntur: quorum nonnulli sunt admodum magni, habéntque nomina, & vocati veniunt. Ex quibus extare mea C quidam aurum ferebat, cuius in ala, aureum ipsorum opus erat repositum: atque eum opus illud habentem sæpe vidi. Magna autem est lacus altitudo: D cuius equidem experimentum non cepi, aiunt autem esse ducentis vlnis maiorem. Cæterùm eius in medio stat ara lapidea: quam si repentè videas, natare putes, & in summa aqua vehi: & ita putant multi. E Mihi videtur subesse columna magna, & aram sustinere. Semper coronata est, & suffitus habet: multúque singulis diebus eò natantes ad precandum

ρέσιν. γίγνονται δὲ αὐτόθι καὶ πανηγύρεις τε μέγισται. καλέονται δ' ἐς τὴν λίμνην καταβάσιες, ὅτι ἐν αὐτῇσι ἐς τὴν λίμνην τὰ ἱρὰ πάντα κατέρχεται, ἐν τοῖσι ἡ Ἥρη πρώτη ἀπικνέεται τῶν ἰχθύων ἕνεκα, μὴ σφέας ὁ Ζεὺς πρῶτος ἴδηται. ἢν γὰρ τοῦτο γένηται, λέγουσι ὅτι πάντες ἀπόλωνται. καὶ δῆτα ὁ μὲν, ἔρχεται ὀφόμενος. ἡ δὲ, πρόσω ἱσταμένη, ἀπείργει τε μὴ. καὶ πολλὰ λιπαρέουσα, ἀποπέμπει. μέγισται δὲ αὐτοῖσι πανηγύρεις, ταὶ, ἐς θάλασσαν νομίζονται. ἐμὲ γὼ τούτων πέρι, σαφὲς οὐδὲν ἔχω εἰπεῖν. οὐ γὰρ ἦλθον αὐτὸς, οὐδὲ ἐπιμνήσθην ταύτης τῆς ὁδοιπορίης. τὰ, δὲ ἐλθόντες ποιέουσι, εἶδον, καὶ ἀπηγήσομαι. ἀγγήιον ἕκαστος ὕδατι σεσαγμένον φέρεται. κηρῷ δὲ τὰ στόμια σφρηγίδα. καὶ μὴν καὶ αὐτοὶ λυπέεσθαι χρόνται, ἐμὲ ἔστι ἀλεκτρυόνων ἱερός. οἰκέει δὲ ἐπὶ τῇ λίμνῃ. ὃς ἐπεὶ σφέων δέξηται τὰ ἀγγήια, τὴν, τὸ σφρηγῖδα ὀρῇ. καὶ μιν ἀφύλλους, αἰεί τε λύει τὸν δεσμὸν, καὶ τὸ κηρὸν ἀποστέατα. καὶ πολλαὶ μυῖαι ἐν τούτου τῷ ἕρκεϊ τῷ ἀλεκτρυόνι

coronas ferunt. Porrò ibi etiam maximæ fiunt celebritates, quæ deſcenſus in lacum vocantur, quia tum Deorum ſimulachra omnia in lacum deſcendunt, inter quæ Iuno prima aduenit, piſcium cauſa, ne Iupiter illos primus aſpiciat. Nám ſi hoc fiat, dicunt omnes perire. Atque ideo ille quidé vadit inſpecturus: ſed Iuno anteriore parte ſtans, ipſum arcet, multúmque obſecrans, dimittit. Maximæ autem illis celebritates exiſtimantur, quæ ad mare conueniunt. Sed de ijs nihil certi dicere poſſem: neque enim ipſe eò veni, neque itineris huius periculum feci. Sed quæ faciunt qui eò veniunt, ea vidi, & commemorabo. Vas vnuſquiſque aqua repletum portat: ídque cera obſignatur. Nemo autem ſuum ipſe reſoluens, effundit: ſed gallus quidam ſacer eſt, qui ad lacum habitat, & acceptis vaſis, viſóque ſigillo, mercede accepta vinculum ſoluit, & ceram repoſcit, ac multæ minæ ex hoc opere gallo accumulantur: quibus hinc ad ædem

ἀγείρεται. ἔνεστι δὲ ἐς τὸν

αὐτοὶ ἐνείκαντες, σπένδουσί τε, καὶ θύσαντες, ὅπισω ἀποχωρέουσι. ἑορτέων δὲ πασέων, τῶν, οἶδα, μεγίστην τῇ Συρίῃ ἀρχομένου ἔτεος ἄγουσι. καὶ μὲν οἱ μὲν, πυρὰν, οἱ δὲ, λαμπάδα καλέουσι. θυσίην δὲ ἐν αὐτῇ τοιήνδε ποιέουσι. δένδρεα μεγάλα ἐσκέψαντες, ἐν τῇ αὐλῇ ἔστασι. μετὰ δὲ ἀγαγόντες αἶγάς τε, καὶ οἶας, καὶ ἄλλα κτήνεα ζωὰ, ἐκ τῶν δενδρέων ἀπαρτέουσι. ἐν δὲ, καὶ ὄρνιθες, καὶ ἱμάτια, καὶ χρυσία, καὶ ἀργυρέα ποιήματα. ἐπεὰν δὲ ἐστελέα πάντα ποιήσωνται, περιενείκαντες τὰ ἱερὰ περὶ τὰ δένδρεα, πυρὴν ἀνιᾶσι. τὰ δὲ, ἀυτίκα πάντα κάονται. ἐς ταύτην τὴν ἑορτὴν πολλοὶ ἀνθρωποι ἀπικνέονται ἔκ τε Συρίης, καὶ ἐκ χωρέων πασέων. φέρουσι τε τὰ ἑωυτῶν ἱερὰ ἕκαστοι, καὶ τὰ σημήια ἔχουσι ἐς τὰ μάλιστα μεμιμημένα. ἐν μὲν δὴ τῇσι ἡμέρῃσι, τὸ μὲν πλῆθος, ἐς τὸ ἱρὸν ἀγείρονται. Γάλλοι δὲ πολλοὶ, καὶ τοῦτο, ἔλεξα, οἱ ἱροὶ ἀνθρωποι τελέουσι τὰ ὄργια. τάμνονται τε τοῦτο πλεῖστοι, καὶ τοῦσι μὴ τμηθεῖσι ἀνάγκη ἀλλήλους τύπτονται. πολλοὶ δὲ στέφεσι παρεστεῶτες, ἐπαυλέουσι. πολλοὶ δὲ τύμπανα

delatis, libant, factóque sacrificio reuertuntur. Festorum autem omnium, quæ noui, maximum ineunte vere peragunt, idque alij pyram, alij lampadem appellant. Tum autem faciunt istiusmodi sacrificium. Magnas arbores excisas in atrio collocant: postea aductas capras, oues, aliásque viuas pecudes, ex arboribus suspendunt: inter quæ sunt etiam aues, vestes, & aurea argenteáque opera. Ac postquam omnia perfectè composuerunt, & simulachra Deorum circum arbores tulerunt, pyram accendunt, omniáque repentè cremantur. Ad hoc festum multi homines veniunt, cùm ex Syria, tum ex circumiacentibus oris omnibus, afferúntque & sua quique Deorum simulachra, & quæ signa singuli habent, ad illorum imitationem facta. Diebus autem certis, multitudo in templum congregatur: & Galli frequentes, hominésque sacri, quos dixi, sacra peragunt: cubitósque incîdunt, tergisque mutua verbera excipiunt. Multi autem astantes ipsis, tibia canunt, & tympana

πατεχέουσι. ἄλλοι δ' ἀοίδοισι ἐνθεα, καὶ ἱερὰ ἄσματα. τὸ δ' ἔσχατον, ἐκτὸς τῆς νηοῦ τόδε γίγνεται. οὐδὲ ἐσίεχονται ἐς τ' νηον, ὁκόσοι τάδε ποιέουσι. ἐν ταύτῃσι τῇσι ἡμέῃσι, καὶ Γάλλοι γίγνον). ἐπεὰν γὰρ οἱ ἄλλοι αὐλίσωσι τε, καὶ ὁρκια ποιήσωνται, ἐς πολλοὺς ἤδη ἡ μανίη ἀπικνέεται, καὶ πολλοὶ οἱ ἐς θείην ἀπικόμενοι. μετὰ δ', τοιάδε ἔφρηξαν. καταλέξω δ' ἐγὼ τὰ, ποιέοισι. ὁ νεηνίης, ὅτῳ τάδε ἀποκέαται, ῥίψας τὰ εἵματα, μεγάλῃ βοῇ ἐς μέσον ἔρχεται, καὶ ξίφος ἀειρέεται. τὰ δ', πολλὰ ἔτια ἐμοὶ δοκέει, διὰ τοῦτο ἔσται. λαβὼν δ' αὐτίκα, τάμνει ἑωυτὸν, θέει τε διὰ τ' πόλιος, καὶ τῇσι χερσὶ φέρει, τὰ, ἔταμε. ἐς ὁκοίην δ' οἰκίην τάδε ἀποῤῥίψει, ἐκ ταύτης ἐσθῆτά τε θηλέην, καὶ κόσμον τον γυναικήιον λαμβάνει. τάδε μὲν ἐν τῇσι τομίῃσι ποιέοισι. ἀποθανόντος δ' Γάλλου, ἢ ὁμοίην ταφὴν τοῖσι ἄλλοισι θάπτον). ἢν δὲ ἀποθάνῃ Γάλλος, οἱ ἑταῖροι μιν ἀείρουσι, ἐς τὰ περάσεια φέρουσι. θείμοι δὲ αὐτὸν, καὶ τὸ φέρετρον, τῷ, ἐκόμισαν, ὕπερθε λίθοις βάλλουσι. καὶ τάδε φρήξαντες, ὀπίσω ἀπονοστέουσι.

pulsant: alij diuinitus inspirata, & sacra carmina cantant. Atque hoc fit extra ædem: quod qui faciunt in eam non ingrediuntur. His diebus etiam A Galli fiunt. Postquam enim alij tibia cecinerint, & fœdera iniuerint, ad multos iam venit furor, multique qui ad spectaculum venerunt, postea talia fecerunt. B Ea autem referam quæ faciunt. Adolescens, cui hæc parata sunt, abiectis vestibus, magno clamore in medium prodit, atque ensem distringit (hæc autem multis vt mihi videtur annis, propter hoc steterunt) C quo protinus accepto, semetipsum castrat, currítque per vrbem, & manibus portat ea quæ resecuit. In quamcunque autem domum ea proijcit, inde fœmineam vestem, & muliebrem ornatum accipit. Atque hæc quidem in castrationibus faciunt. Mortui autem Galli, non eodem a- E lijs modo sepeliuntur: sed mortuum Gallum socij sublatum ad suburbia efferunt. Quem postquam deposuerunt, & feretrum, quo tulerunt ipsum, desuper lapides iaciunt: quo facto domum repetunt.

φυλάξαντες ἢ ἐπτὰ ἡμερῶν ἀριθμὸν, οὕτω εἰς τὸ ἱερὸν εἰσέρχονται. πρὸ δὲ τούτων, μὴ ἐσέλθωσι, μὴ ὅσα ποιέουσι, νόμοισι δὲ εἰς ταῦτα χρέωνται τοιούτοισι. μὴ μοῦ τις αὐτέων πέλας ἴδηται, ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ εἰς τὸ ἱερὸν οὐκ ἀπικνέεται. τῇ ἑτέρῃ δέ, καθήραντες ἑωυτὸν, εἰσέρχεται. αὐτῶν δὲ τῶν οἰκηίων τὸ πέλας ἕκαστοι φυλάξαντες ἀριθμὸν ἡμερέων τεσσεράκοντα, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρησάμενοι, εἰσέρχονται. θύειν δὲ τάδε ποιῶσι, οὐ σφίσι ἐπέτραπται θύσιον. θύουσι δὲ βόας ἄρσενάς τε, καὶ θήλεας, καὶ αἶγας, καὶ ὄϊας. σῦς δὲ μοῦνον ἐναγέας νομίζοντες, οὔτε θύουσι, οὔτε σιτέονται. ἄλλοι δὲ ἀ σφέας ἐναγέας, ἀλλὰ ἱερὰ νομίζουσι. ὀρνίθων τε αὐτοῖσι πιστοτάτη, δοκέει χρῆμα ἱρώτατον. καὶ οὐδὲ φαύειν αὐτῶν δικαιοῦσι. καὶ μὴ οἰκόντες ἅψωνται, ἐναγέες ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ εἰσί. τούνεκα δὲ αὐτέοισι συνομοί τε εἰσὶ, καὶ ἐς τὰ οἰκία ἐσέρχονται, καὶ τὰ πολλὰ ἐνημερεύουσι. λέξω δὲ καὶ τὰ παρηκουσμένα, τὰ, ὀνείροι ποιέουσι. ἀνὴρ εὖτ' ἂν ἐς τὴν ἱερὴν πόλιν σεσωτὴν ἀπικνέῃται, κεφαλὴν μὲν

Observato autem septem dierum numero, exinde in templum ingrediuntur: ante quos si ingrediantur, nefas faciunt. His autem ad hæc A legibus vtuntur. Siquis ipsorum cadauer aliquod aspexerit, illo die ad templum non accedit: sed postero purgatus ingreditur. Eorum autem qui ex familia B mortui sunt, vnusquisque non nisi post trigesimum diem, rasóque capite ingreditur. Priusquam autem hæc fecerint, illis fas non C est introire. Immolant autem boues masculos & fœminas, capras, & oues. Sues autem solos tanquam execrandos, nec immolant, nec edunt. Alij autem eos D non execrandos sed sacros putant. Porrò columba videtur ipsis omnium auium sanctissima: ac ne eam quidem tangere æquum censent: quam si inuiti tetigerint, eo die execrabiles habentur. Ob id & cum ipsis E vescuntur, & ad domos ipsorum veniunt, & plerunq; in terra pascuntur. Porrò ea quoque dicam quæ faciunt, qui ad celebritatem conueniunt. Vir qui ad Sacram vrbem venerit primũ, ille caput & supercilia abradit: tũ

ὀδὸν, καὶ ἀτρύγας ἐξύσατο. μετὰ δὲ, ma-

ἱερεύσας ἔπι, τὰ μὲν ἄλλα, κρεουργεῖ τε, καὶ ξυνοχέεται. τὸ δὲ ῥάκος χαμαὶ ἑλίξας, ἐπὶ τούτου ἐς γόνυ ἕζεται. πέδας δὲ, καὶ κεφαλὴν τοῦ κτηνέος ἐπὶ τῷ ἑωυτοῦ κεφαλῇ ἀναλαμβάνει. ἅμα δὲ εὐχόμενος, αἰτέει, τῷ μὲν παρεῦναι θυσίην δεκέσθαι. μέζω δὲ ἑωυτῶν ἀντιχρέεται. τελέσας δὲ ταῦτα, τῷ κεφαλῇ αὐτοῦ τι στρέφεται, καὶ τῶν ἄλλων, ὁκόσοι τῷ αὐτῷ ὁδὸν ἀπαείρονται. ἔρεας δὲ, ἀπὸ τῆς ἑωυτοῦ ὁδοιπερίει, ὕδασί τε ψυχροῖσι χειμῶνος, λουσῶντι, καὶ πόσιος ἕνεκα. καὶ ἐς πάμπαν χαμαικοιτέων. οὐ γὰρ οἱ ἐυνῆς ἐπιβῆναι ὅσιον, πρὶν τῷ, τὴν ὁδὸν ἐκτελέσαι, καὶ ἐς τῷ ἑωυτῆς αὖθις ἀπικέσθαι. ἐν δὲ τῇ ἱρῇ πόλει ἐνδέκεται μιν ἀνὴρ ξεινοδόκος ἀγαθόν τα. ἐν τοῖ γὰρ δὴ ὧν ἑκάστης πόλιος, αὐτοῖσι ξεινοδόκοι εἰσί. καὶ τοῖσι παρῆσθαι οἴκοι δέκονται. καλέονται δὲ ὑπὸ Ἀσσυρίων οἵδε, διδάσκαλοι, ὅτι σοφίῃ πάντα ἐξηγέονται. θύσαι δὲ, ἐν αὐτῷ τῷ ἱρῷ. ἀπὸ ἑπτὰ προβάτων τῷ βωμῷ τὸ ἱρήϊον, ἐπαμήσαντα, αὖθις ἀγειζόμενος ἐς τὰ οἰκία. ἐλθὼν δὲ κατ' ἑωυτὸν, δύνει τε, καὶ ἐγκατα-

maĉtata oue, cætera quidem in fruſta concidit, & conuiuatur: vellus autem humi ſternens, ſuper hoc in genua procumbit: pedes verò & A caput animantis, ſuo ipſius capiti imponit: & ſimul precando poſtulat, vt præſens ſacrificium acceptum ſit: maiúſque aliud in poſterum pollicetur. His ita B peractis, & ſuum caput coronat, & aliorum quicunque eandem viam veniunt. Soluens autem, ex terra ſua proficiſcitur, vtique C túrque frigidis aquis cùm lauandi, tum potandi cauſa, & omnino humi dormit. Neque enim fas ipſi eſt lectum conſcendere, donec iter illud peregerit, domúmque ſuam reuerſus fue- D rit. In ſacra autem ciuitate recipit ipſum publicus hoſpes ignarum. Certi enim vniuſcuiuſque ciuitatis hoſpites ſunt ibi: atque hoc e patria domi recipiunt. Ab Aſſyrijs autem iſti appel- E lantur doctores, quoniam ipſis omnia exponunt. Sacrificant autem non in ipſo templo: ſed poſtquam ad altare adduxit hoſtiã, ſumptis libamentis, viuã pecudẽ domũ reducit: quũq; redijt, apud ſe ſacrificat, & precatur.

ἔστι δὲ καὶ ἄλλης θυσίης τρόπος τοιόσδε. στέψαντες τὰ ἱρήια ζωά, ἐκ τῶ προπυλαίων ἀπιᾶσι, τὰ δὲ, κατευχόμενα, πίπτοντα θύουσι. ἔνιοι δὲ καὶ παῖδας ἑωυτῶν, ἐντεῦθεν ἀπιᾶσι, ὡς ὁμοίως τοῖς κτηνέσι, ἐς πήρην ἐνθέντες, χρεὶ καταγουσι. ἅμα δὲ αὐτοισι ἐπικερτομέοντες, λέγουσι ὅτι οὐ παῖδες, ἀλλὰ βόες εἰσί. σιζόντα δὲ πάντες, οἱ μὲν, ἐς καὶ τοὺς· οἱ δὲ, ἐς ἀυχένας. καὶ ἀπὸ τῶδε, ἅπαντες Ασσύριοι στιγματοφορέουσι. τοιέουσι δὲ καὶ ἄλλο, μουνοισι Ελλήνων Τροιζηνίοισι ὁμολογέοντες. λέξω δὲ καὶ τὰ, κεῖνοι ποιέουσι. Τροιζηνίοισι τῆσι παρθένοισι, καὶ τοῖσι νεηνίοισι νόμον ἐποιήσαντο, μή μιν ἄλλως γάμοι ἵκηται, πρὶν ἢ τῷ πολύτῳ κόμας κειρασθαι. καὶ ὧδε ποιέουσι. τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἱρῇ πόλει γίγνεται. οἱ μὲν νεηνίαι, τῶν γενείων ἀπάρχονται. τοῖσι δὲ νέοισι, πλοκάμους ἐᾶσι ἐν γνωτῇσι ἅπασι. τοῦ, ἐπὰν ἐν τῇ ἱρῇ πόλει γένωνται, τὰ μὲν σφέ τε καὶ ἐς ἀγλέα καταθέντες, οἱ μὲν, ἀργύρεα, πολλοὶ δὲ, χρύσεα ἐν τῷ νηῷ τρέφουσι· ὠνῆται ἅπασι, ἐπιγράψαντες ἕκαστοι τὰ σώματα. τοῦτο καὶ ἐγὼ

Est autem & quidam alius huiusmodi sacrificandi ritus. Postquam vivas victimas coronarunt ex vestibulis templi eas dimittunt: illæ verò præcipites datæ, casu moriuntur. Quidam autem & pueros suos hinc demittunt, non tamen eodem modo quo pecudes, sed in pera inclusos, manu deorsum agunt: ac simul ipsos increpantes, eos non pueros, sed boues esse dicunt. Omnibus autem notæ inuruntur, alijs in vola, alijs in ceruice: atque inde est quòd Assyrij cuncti notas inustas habent. Faciunt & aliud quidpiam, in quo cum solis Græcorum Trœzenijs consentiunt. Dicam autem quæ illi faciũt. Trœzenij virginibus & adolescentibus legem statuerunt, nequis nuptias iniret, priusquam Hippolyto comas totondisset: faciúntque hoc pacto. Hoc etiam fit in Sacra ciuitate. Adolescentes quidem barbas suas conſecrant. Iunenibus autem capillos à natiuitate sacros demittunt: quos postquam in templo sunt, resecant, & in vasa depositos, alij quidem argentea, multi verò aurea, in æde affigunt, atque abeunt, inscripto vniuscuiusque no-

ἐπ νέος ὢν, ἐπιτέλεπα. καὶ ἐπ μεν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ὁ πλόκαμος, καὶ τοὔνομα.

mine. Hoc ego cùm iuuenis adhuc essem, feci, & cùm meus capillus, tum nomen adhuc est in templo.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ἐγκώμιον.

DEMOSTHENIS ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Hoc encomium duabus partibus constat. Prior locos technicos continet, ex quibus cùm persona Demosthenis, tum ratera virtutes, & res gesta amplificari poterant: finisque eius cum Homero institutitur comparatio. Altera sumitur ex athenæo, vbi ad laudem Demosthenis potissimùm facere ostendit, quod de eius eloquentia, animi magnitudine, rerúmque gestarum excellentia scripto testati sunt hostes.

Α Δίζοντί μοι κατὰ τὴν στοὰ, Β καὶ ἐντεῦθεν ἐξ-ιόντων ἐν ἀριστε-ρᾷ, τῆς ἕκτης ἐπὶ δέκα σμικρὸν πρὸ μεσημ-βρίας, Θρασαγόρας περιτυγ-χάνει. τάχα τινὲς αὐτὸν γνώ-σονται, ἐπύθοντο. σμικρός τις ὅτι, χνοῦς, ὑπολεύκος, αὐδ ἐικὸς τὴν φύσιν. ἰδὼν οὖν αὐτὸν ἐπ προσιόντα, Θρασαγόρας ἔξω Β ὁ πεπτης, τί δή, καὶ πόθεν, ἔφη, ἥκοθεν νή; ὅς, ἐνταῦθα. ποῖ δ' ἂν ἐγὼ, διαβαδίσων; ἀμέλ-φ ἦν ἐμοὶ καὶ τοῦτο δεόμε-νος. ἀεὶ γάρ τοι τὴν νυκτὸς ἐξα-ναστὰς, ἔδοξέ μοι χθὲς ἐν τῇ

Vm in Porticu deambularem, inde exeunti ad sinistram, die decimo sexto, paulò ante meridiem, occurrit mihi Thertagoras, quem fortè aliqui vestrùm norint: pusillus est, aquilino naso, subalbus, virili indole. Hunc cùm procul accedentem viderem, dixi. Hic Thersagoras poëta est, & interrogaui, quonam & vnde veniret. Domo huc, inquit ille. Num, inquam, deambulandi gratia? Scilicet, inquit ille, hoc mihi opus erat. Nam mihi visum est intempesta nocte surgere, vt Homeri natali

Ομήρου χιλιοστοῖς τῆς ποιητικῆς ἀπάρξασθαι. καλῶς γὰρ σὺ ποιῶν ἔρχῃ, καὶ τὰ βραφεῖα τῆς παιδεύσεως ἐκείνου τίνου. ἐκεῖθεν οὖν ἀρξάμενος ἦλθες, ἔλαθον ἐμαυτὸν, εἰς τοῦτο τῆς μεσημβρίας ἐκπεσών. ὅσον οὖν ἔρχῃ, δεῖ μοί σε καὶ τὰ πεπραγμένα. πάλαι μὲν τοίνυν ἐβουλόμην σοι ἐντυχεῖν τουτονὶ λόγῳ, τῇ χειρὶ δ' Ομήρου ἐπιδείξας. ἴσθι δ' ἐμοῦ τὸν ἐν δεξιᾷ τὰ τοῦ Πτολεμαίου νεὼ, τὸν καθειμένον τὰς κόμας. θρασύνῃ τε οὖν αὐτὸν ἀφικόμενον ἔρῃ, καὶ θρασυνόμενος ἀφθόνων μεταδίδοναι τῶν ἐπῶν. εἰ γὰρ ἔθελον ἐν εὐχαῖς τὰ θρέμματα ἔχειν. πάλαι γάρτοι καὶ αὐτὸς εὐτυχεῖν μοι δοκῶ τὸν Δημοδένην. ἐπικουρῆσαί τι θρὸς τὴν αὐτῆ χιλιάδα. εἰ οὖν ἡμῖν ἐπαρκέσοι τὸ εὔχεσθαι, συμβουλεύομαι σοι. κοινὸν γὰρ ἡμῖν τὸ ἔρμαιον. ἐγὼ μὲν ἔρχομαι καὶ τῶν νύκτωρ τι, καὶ τὴμμερον ποιουμένων, δοκῶ μοι τῆς εὐνοίας τὸν Ομηρον ἐπεγείρασθαι, θεῖος γάρ πως, καὶ μανικῶς εἰς τὴν ποίησιν ἐξαρπάζων. χρείας δ' αὐτός. ἐπιπλὴς γάρτοι τοῦτο

die poëtices primitias offerrem. Præclarè, inquam, facis, quòd illi gratiam refers institutionis. Itaque initio inde ducto, inquit ille, non animaduerti me ad meridiem vsq; delapsum esse. Ego verò, vt dixi, de ambulatione opus habeo. Sed multò antè, inquit ille, hunc compellare optans, ve ni, manu autem Homerum monstrabat. Scitis vtique in templo Ptolemæi ad dextram collocatum esse, promissis capillis. Quare veni ipsum alloquuturus, & precaturus vt mihi magnam versuum copiam largiatur. Vtinam inquam, vous proficere liceret ad res gerendas. Iamdudom enim statuo precibus fatigare demosthenem, vt mihi suppeditet orationem ad natalem eius ornandum. Si igitur satis foret vota facere, idem tecum vellem: nam commune nobis foret lucrum. Ego, inquit, hac nocte & hodie, lucubrato carmine, Homerum beneuolentiæ causa laudare statuo. Nam diuino, qualis est vatum, furore ad poëtim raptus sum: quod iudicabis ipse. Consultò enim libellũ hunc circũfero,

τὸ γεγραμμένον πεπραγμένα,

εἰ ἄρα τῷ σχολῇ ἄρτι τῶν ἑταίρων, πεπυσμένῳ. δοκεῖς οὖν μοι ἐν καλῷ σὺ τῆς σχολῆς εἶναι. μακάριος γὰρ εἶ ἔφη ἐγώ, καὶ πάνυ σφόδρα τὸ τοῦ τὸν δόλιχον νενικηκότος. ὃς ἤδη λελουμένος τὴν κόνιν, καὶ τὸ λοιπὸν τῆς θέας ψυχαγωγούμενος, μυθολογεῖν πρὸς τὸν παλαιστὴν διενοεῖτο, ὑπὸ δόξαν κληθησόμενος τῆς πάλης οὔσης. ὅσῃ δὴ σὺ τῆς βαλβίδος ἂν ἐμυθολόγεις ἔφην. καὶ σὺ δή μοι δοκεῖς νενικηκὼς τὸν δόλιχον τῶν ἵππων, εἰς φυγὴν αὖ δεῖ μάλα δὴ κατεῤῥωθηκὼς τὴν τοῦ σταδίου τύχην. καὶ ὃς γελάσας, ὡς δή σοι τῶν ἀπόρων εἶπον ἐργασόμενος· ἴσως γὰρ ἔμοιγε ὁ Δημοσθένης ἐλάττονος, ἢ κατ' Ὁμήρου εἶναί σοι λόγου καταφαίνεται. καὶ σὺ μὲν μέγα φρονεῖς, Ὁμήρου ἐπαινέτης. ἐμοὶ δ' ὁ Δημοσθένης σμικρὸν, καὶ τὸ μηδὲν ὑποφαντὶς ἔφη. διαστασιάζομαι δ' οὐκ ἂν τοῦ ἥρωος, εἰ καὶ πλείων εἰμὶ ἢ γνώμην σοὶ Ὁμήρου τεταχθαι. εὖγε εἶπον, ἐμὲ δ' οὐκ ἂν οἰόμενος πρὸς τὸ Δημοσθένους; ἀλλ' ἐπίσχες μὴ ταύτην τὸν λόγον ἀπομάξεις κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, ἅλυσιν ὡς τὴν ποιητι-

si fortè in aliquem ex ſocijs otioſum incidero, tu autem mihi videris in præclaro eſſe otio. O te fœlicem, inquam, cui idem accidit ac illi qui dolicho victoriam adeptus, abluto iam puluere, reliquo ſpectaculi tempore ſeſe oblectans, cum luctatore fabulari cogitabat, qui ad luctam iam vocandus videretur. Ille autem, non ita, inquit, in carceribus fabulareris: & tu certè mihi videris verborum dolicho deuicto, eum ludos facere, qui ſtadij fortunam perhorreſcit. Scilicet ait ille, quaſi rem difficilem ſuſceperis. Fortaſſis, inquam, minoris pretij videtur tibi Demoſthenes, quàm Homerus: & tu Homero laudato gloriaris. Me verò laudare Demoſthenem, parum & nihil eſt? Cauillaris, inquit. Nolim ego diſſidium ciere inter hos heroas, tametſi Homero magis fauco. Bene inquam, & me nonne putes Demoſtheni magis fauere? Sed quoniam hac ratione orationem ſimpliciter contemnis, apparet te ſolam poëſim,

κλὼ ἔρχον ἡγῆ μόνον, τὸν δ' ῥητορικοὺς λόγους καταφρονεῖς ἀτιμῶς, οἷον ἵππις παρὰ πίζοις ἐλαιῶν. μὴ μανείλω ἔχη ταῦτά γε, κἂν εἰ πολλῆς δεῖ τῆς μανίας ἐπὶ ταῖς ποιητικαῖς ἴσως θύραις. δεῖ γάρ τοι καὶ τοῖς καταλογάδην ἔχλιν ἐνθέου τινὸς ἐπιπνοίας, εἰ μέλλουσι μὴ ταπεινοὶ φανεῖσθαι, καὶ θαυλικῆς φορυτίδος. οἶδά τοι ἔγω ὦ ἑταῖρε, καὶ χαίρω πολλάκις, ἄλλων τε δὴ λογοποιῶν, καὶ τὰ Δημοσθένους ἐγγὺς τῶν Ομήρου τιθεὶς. οἷον λέγω, τὴν σφοδρότητα, καὶ πίκειαν, καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν. καὶ τὸ μὲν οἰνοβαρὲς, ἐοικὸς τῇ Φιλίππου μέθῃ, καὶ κορδακιστικὸν, καὶ τὴν ἀσέλγειαν. τὸ δ' εἰς οἰωνὸς ἄριστος, ἐοικὸς τῷ, δεῖ γὰρ τὸν ἀγαθὸν ἀνδρεῖα, ταῖς ἀγαθαῖς ἐπονειδίστοις ἐλπίσι. καὶ τὸ ἦκε μὲν ἰὼν ἐμοὶ ξεῖνε χαρῶν ἕνεκα πολλά Πηλεὺς, ἐοικὸς τῷ, πηλίκον ποτὲ στενάζων αὖ οἱ ἀνδρες ἐκεῖνοι, οἱ ὑπὲρ δόξης, καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες. παραβάλλω δὲ καὶ τὸν ῥήτορα Πυθέαν, ἐοικὸς ταῖς Οδυσσέως πράξεσι τῶν λόγων. καὶ τὸ εἰ μὲ μέλλοιμι ἀγορᾶ τ' ἀθεμίστου

ducere operosam, & solutam orationem prorsus contemnere, sicut eques pedites præteruectus. Tum ille, absit vt sic insaniam, tametsi non leui furore opus est iis qui ad poëticas fores accedunt Verùm & oratoribus, inquam, opus est afflatu quodam diuino, ad efficiendam orationem non humilem & frigidam Noui, inquit ille, ô amice, & sæpe gaudeo, cùm aliorum oratorum, tũ Demosthenis collatione cũ Homero. Vt quũ vim, acerbitatem, & impetũ comparo Homerus vinolentum Agamemnonem appellat: ita Demosthenes in Philippi ebrietatem, saltationes, & petulantiam inuehitur. & vt poëta, Vnum optimum augurium est, sic orator, oportet bonos viros bona cum spe, rempub. defendere. Et illud: Fortinam ipse senex deploret talia Peleus. Huic simile, Quàm grauiter ingemiscerent illi fortes viri, qui propter gloriam, & patriæ libertatem in acie perierunt. Confero & magna vi fluentem Pythonem, cum Vlyssis verborum nimbis, & illud, Si senij exortes, mortisque essemus acerbæ: cum hoc,

τὴ ἴσαδε, ἐοικὸς τῷ, πέζῃ

μὴν γὰ ἅπασιν ἀνθρώποις τὸ
βίου θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις
αὐτὸν κατειρξας τηρῇ. καὶ μυ-
ρίαι γίγνανται αὖθις αὐτοῖς
ἐπὶ ταὐτὰ τὰ διανοίας ἐπιδε-
μαί. ἥδομαι δ' ἐγὼ πάθεσι, καὶ διά- A
θεσεις, καὶ τροπὰς λέξεως κατα-
μανθάνων, καὶ τὰς ἀφαιρέσεις τοῦ
κόρου μεταβολάς, καὶ τὰς ἐκ τῶν
παραβολῶν ἐπανόδους, καὶ τὰς τῶν B
παραβολῶν συνῳδὰς τῷ καιρῷ
γλαφυρότητας, καὶ τὸ τοῦ βόπου
μισοβάρβαρον πάντα χαλεπόν. καί μοι
πολλάκις ἔδοξεν, ἃ γὰρ αἱ τάλα-
νδες ἀποκρυπτόμενοι, εὐσχημονέ- C
στερον μὲ ῥαδυμίας ἀττικῆς κα-
θάπερ Δημοσθένης, ὁ τὴν παῤ-
ῥησίαν ὡς φασιν ἀνειμένος, τὸν
τῶν Ἀχαιῶν ἀχαϊδας θεασει-
πόντος. διαφέρειν γὰρ τὸν πνεύ- D
ματος, τὰς ἑλληνικὰς ἀποπλη-
ρῶν ψαλῳδίας, τὸ μεταξὺ τῆς ἀκ-
μαιοτάτης μάχης διαλόγοις ἀνα-
πεπλάττοντος, καὶ μύθοις τὸν φο-
ρὰν σκεδαννύοντος. πολλάκις δέ
με τὸ Δημοσθένους, καὶ μέτρα E
καλῶν, καὶ ῥυθμοί, καὶ βάσεις, οὐκ
ἔξω τῆς ποιητικῆς ἡδονῆς ἐμβιβά
ζουσιν, ὥσπερ καὶ Ὁμήρου ἐλλι-
πὴς ἀντίθεσιν, ἢ παρισώσιν,
ἢ σχημάτων ψαχνότητος, ἢ κα-
θαρότητος, δηλέοικε φύσει πως
ὑπάρχειν ταῖς δυνάμεσι τὰς

Omnibus hominibus mors
est vitæ terminus, etiamsi
quis in domuncula conclu-
sum se seruet. Denique sex-
centi sunt ingenij in idem
concursus. Delectant autem
me affectus cùm vehemen-
tiores, tum leniores, & figu-
ræ dictionis, & leuantes tæ-
dium mutationes, & à di-
gressionibus reditus, & com-
parationum opportunarum
elegantia, denique totius o-
rationis vrbanitas. Et mihi
sæpe visum est, non enim ve-
ritatem dissimulare queam,
Demosthenem, remissa, vt
aiunt, loquendi libertate, de-
centiùs segnitiem Atticam
perstrinxisse, quàm is qui
Achiuos Achædas appel-
lauit. Et spiritu constantiùs
intento Græcorum repræ-
sentat tragœdias, quàm is
qui, dum maximè viget
pugna, colloquia fingit,
& sermonibus impetum dis-
sipat. Sæpe etiam membro-
rum mensuræ, numeri, &
clausulæ, quas habet De-
mosthenes, non extra poë-
ticam voluptatem me abdu-
cunt. Sicut neque Homero
desunt antitheses, comparia,
figuræ asperæ, vel puræ.
Sed ita videtur à natura
comparatum, vt facultati-
bus virtutes permisceantur.

ἀρετὰς ἐμπεπλέχθαι. τὸ-

ἔστιν· ἐγὼ δὲ οὐ περιφρονήσω αὐτὴν οὐδὲ τὴν Καλλιόπην, ταυτὶ δὲ γιγνώσκων· ἀμφισβητήσιμον οὐδὲν ἧττον τοὐμὸν ἀγώνισμα τοῦ εἰς Ὁμηρον ἐγκωμίου, διπλάσιον ἔργον, ἢ τὸν σοὶ εἰς Δημοσθένην ἔπαινος πίπτει. ἢ τοῖς μέτροις, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημὶ, τῷ τοὐμὸν μὲν, οὐκ ἔχειν ἐφεξῆς πρὸ κρηπῖδα ὑποβαλέσθαι τῶν ἐπαίνων, πλὴν τῆς ποιητικῆς αὐτῆς. τὰ δ' ἄλλα, τὰ μὲν ἄδηλα, πατρὶς, καὶ γένος, καὶ χρόνος. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτοὺς λέγω, ὡς ἐὰν μὲν ἀμφισβήτητος ἡμῖν ἡ εἰς ἀκριβῶς εἰδότων αὐτὸν, ἰωνικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμαν, ἢ Χίον, ἢ Σμύρναν, ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, ἢ μυρίας ἄλλας, πατέρα δὲ Μάιονα τὸν Λυδὸν, ἢ ποταμὸν, καὶ μητέρα Μελανώπην φασὶν, ἢ νύμφην τῶν Δρυάδων, ἀνθρωπίνου γένους ἀπείρα. χρόνον δὲ, τὸν ἡρωϊκὸν, ἢ τὸν ἰωνικόν. καὶ μὴν ὅπως ἔχει τὸν Ἡσίοδον εἰδέναι ἡλικίας σαφῶς εἰ δίδυμα, ὅπου καὶ τὰ γνώριμα πρὸς τὸ γενέσιον, τὸ μελαγχολῶν παρεκίνουν. τύχην δὲ, πενίας, ἢ πλούτου διαμαχῶν, ἀλλὰ μὴ βέλτιον εἶναι καὶ ταῦτα ἐᾶν ἢ ἀκριβῆ κείμενα.

Qui autem tuam Calliopen hæc sentiendo contemnerem? At nihilo minùs mea in prædicando Homero contentioni, duplum negotij inesse censeo, quàm tuis in Demosthenem laudibus. Non versuum, sed argumenti ratione, dico me non posse firmum laudum iacere fundamentum, præter quàm poëticam ipsam: cùm cætera sint ignota, patria, genus, ætas. Nam si nota essent inter homines anceps contentio non esset: alijs patriâ ei assignantibus, Ionicam Colophonem, alijs Cumam, vel Chium, vel Smyrnam, vel Thebas Ægyptias, vel innumeras alias. Patrem autem Mæonem Lydum, vel fluuium, & matrem Melanopen aiunt, aut Nympham aliquam Dex Dryadibus, siquidem humanum genus ignoratur. Porrò ætatem: Heroicam aut Ionicam. Nec satis constat vtrum Hesiodus sit antiquior, siquidem nomen Melesigenæ, ei quod nunc est in vsu, anteponunt. Fortunam autem, paupertatem, & cæcitatem: sed hæc cùm incerta sint, satius esset missa facere. Quare mihi valdè angusta erit

μὲν οὖν δὴ μοι κομψὸν τὸ

ἐγκώμιον; πόθεν ἄπρακτον ἐπαινέσαι, καὶ σοφίαν ἐν τῶν ἐπῶν εἰκαζομένην συλλέγειν. τὸ δὲ σὸν ἔφη κατ' χεῖρας, ὑπόδρομόν τε, καὶ λεῖον, ἐφ' ἑτοίμοις τε, καὶ γνωρίμοις, μόνον ὀνομάτων. οἷον, ὄψον ἕτοιμον, ἁδρημάτων παρὰ σοῦ δεόμενον. τί γὰρ μέγα, καὶ λαμπρὸν ἐν τύχῃ τῷ Δημοσθένει προσῆψε; τίνα γνώριμον; ἀλλ' Ἀθῆναι μέν, αὐτῷ πατρίς, αἱ λιπαραὶ, καὶ ἀοίδιμοι, καὶ τὸ Ἑλλάδος ἔρεισμα; κἀτοι λαβόμενος ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθηνῶν, ὅτι τὸ ποικίλως ἔχουσας ἐπίσηγον ἂν ἔφαντας θεῶν, καὶ κρίσεις, καὶ κατοικήσεις, καὶ δωρεὰς, καὶ τὴν Ἐλευσῖνα. νόμων δὲ, καὶ δικαστηρίων, καὶ παιγνίων, καὶ πυρρίχων, καὶ ἀποικιῶν, καὶ τροπαίων θαλαττίων τε, καὶ χερσαίων ἐπισημηνάμην, οὐδὲ ἂν εἷς ὁπόσης ἀξίως ἐρικύδεα δύναιτο τῷ λόγῳ φῆσαι ὁ Δημοσθένης. ἀφθονία μὲν ὧν ἂν μοι πρεπόντων παίτων τόδ' ἐγκώμιον. ὡς ἂν ἀπαρτᾶν ὑπομένοιμι τὸν νόμον τοῖς ἐπαίνοις ὃν, ἐν τῶν πατρίδων ὑποκοσμεῖν τοὺς ἐπαινουμένους. ἰσοκράτης δὲ, παρεισπόρευμα τῆς Ἑλένης φέρων ἐπαινεῖ τὴν Θησέα. τὴν μὲν δὴ ποιητικὴν φῦλον ἐλεύθερον.

encomij materia, poëtim imperfectam laudare, & ſapientiam ex verſibus æſtimare. Tibi verò in promptu, inquit, planus & apertus eſt campus, de rebus certis & cognitis: tantùm verbis opus eſt, tanquam condimento ad obſonium parato. Quid enim non magnum, & ſplendidum Demoſtheni fortuna conceſſit? quid non celebre? Nonne patria, Athenæ opulentæ, & nobiles, & Græciæ propugnaculum? Quòd ſi Athenæ mihi contigiſſent, licentia poëtica ſuperinduceremi amores Deorum, iudicia, commigrationes, dona, Eleuſinem. Porrò de legibus, iudicijs, concionibus, Pyræo, colonijs, trophæis terra marique partis, ne vnus quidem Demoſthenes pari cum dignitate dicere poſſet. Ex his magna copia mihi ſuppeteret. Idque encomium non diſtrahendum putarem, cùm inter laudationum præcepta hoc ſit, vt qui laudantur, à patria exornentur. Iſocrates Helenæ præconio inſeruit Theſeum. Liberi autem ſunt poëtæ.

σοὶ δ' ἴσως ευλάβεια τὸ τὴ παροιμίας σκῶμμα ὅτι τὴν συμμετρίαν ἐπαγάγωδαι, μὴ σοι μεῖζον φορτίον τοῦ πίχαμμα τῷ θυλάκῳ. παρίτω δὲ τὰς Ἀθήνας. ἐνδέχεται τὸν λόγον παρὰ τὴν περσέως, χρυσέα κρηπὶς καὶ Πινδάρου. οὐ γὰρ ἐν Ἀθήναις λαμπρότερον τιμήματος περσέως ἐστί. σὺ δὲ τὸν Δημοσθένους ἐπὶ κομιδῇ παιδὸς ὄντος, ἐπιλείπειν, τὴν οὐσίαν οὐ συμφορὰν ὑπολαμβάνον, ἀλλὰ δόξης ὑποθέσιν, τὸ τῆς φύσεως γνώσιμον ἀποκαλύπτουσης. Ὁμήρου μὲν οὖν, ὅτι παιδεύσεως, οὔτ' ἄκοντος μνήμην καθ' ἑορτὴν παρειλήφαμεν. ἀλλ' ἐγὼ δὲ ἀνάγκην τῶν ἐπαίνων ἀπεδόμην τῶν ὑπ' αὐτῆς δεδημιουργημένων, ἔνθεν ἐκ προφῆς, καὶ μελέτης, καὶ διδασκαλίας τὰ ἔχοντα. μᾶλλον οὖν ὅτι τὴν Ἡσιόδου δάφνην καταφεύγοντα, τὴν ῥαθυμίας, καὶ τοῖς ποιμέσι τῶν ἐπῶν ἐπαναύουσαν. σοὶ δ' ἐνταῦθα δόκου, πλὴν μὴν ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δ' ὁ κατάλογος, Ἀλκιβιάδης, Ἰσοκράτης, Ἰσαῖος, Εὐβουλίδης, μυρίων μὲν ἐτελοιμῶν Ἀθήνησι τῶν ἀδόντων, καὶ τὸν παγγονμίας ἀνάγκας ὑπομενόντων.

Tu verò fortè metuis ne non ſeruato modo, illa prouerbij cauillatione excipiaris, Epigramma maius eſſe ſcrinio. Itaque omiſſis Athenis, excipit orationem pater claſſis præfectus, aureum, vt Pindarus ait, fundamentum Nulla enim Athenis maior dignitas eſt, quàm præfectura claſſis. Quòd verò extinctus eſt Demoſthene adhuc puerulo, non eſt calamitas cenſenda, ſed gloriæ occaſio, retegens generoſam indolem. Homeri nec inſtitutionem, nec ſtudia ex ſcriptis accepimus: ſed ſtatim ab operibus eius mihi eſt laudandus, cùm materiam ex educatione, ſtudijs, & inſtitutione ipſius ſumere non poſſim: nec ad Heſiodi laurum confugere, quæ molliter, etiam paſtoribus carmina inſpirabat. Tu verò Calliſtratum habes, & longum ſplendidúmque catalogum, Alcidamantem, Iſocratem, Iſæum, Eubulidem. Et quanquam innumeræ ſunt Athenis voluptates, quibus pelliciuntur, etiam qui paterno imperio ſunt obnoxij,

ταχείας δ' οὔσης τοῖς μειρακίοις τῆς ἡλικίας εἰς τὰς τέρψεις ἀπολισθαίνειν, παρὸν δ' αὐτῷ κατ' ἐξουσίαν κωμᾷν, ἐκ τῆς τοῦ σπουδαίου ὀλιγωρίας, ὁ δὲ φιλοσοφίας, καὶ τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς κατιῖχε πόθος. ὃς αὐτὸν ἤγαγε μὲν εἰς τὰς Φρύνης, ἀλλ' εἰς τὰς Αἰσχύνου, καὶ Θεοφράστου, καὶ Ξενοκράτους, καὶ Πλάτωνος δούλας. καὶ ταῦτα δὲ βέλτιστε, φιλοσοφοῦντα τῷ λόγῳ, δήπου ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐρώτων ἀγωγάς, τὴν μὲν, θαλαττίου τινὸς ἔρωτος παραφορὰν τε, καὶ ἀκρασίαν, ἐν ψυχῇ ἀφροδίτης παιδάριον κλύδωνα, φλεγμαινούσαις νέων ὁρμαῖς, αὐτόχθονα θαλάττιον. τὴν δ' οὐρανίου λαμπρᾶς τινος σειρᾶς ἕλξειν, οὐ πνεῖ, καὶ τοῖς ἐν πεθεῖσαν δυσκλεέσι νόσους βαρυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ κάλλους ἄκρατον τε, καὶ καθαρὸν ἰδέαν ἐξορμῶσῃ, μανίᾳ σωφρονι τῶν ψυχῶν, ὅταν ζηλοῦς ἐγγὺς, καὶ θεῶν ἀγχίπορος ἐνθεὶ φοιτᾷ ὁ βακχός. ἔρωτι δὴ πάντα πόριμα, κουφα. σπήλαιον. κάτοπτρον. ξίφος. γλῶττας διαρθρῶσαι. μετελθεῖν ὀλὲ τὴν ἡλικίας ὑποκρισιν. μανίμως ἀκριβῶσαι. θορύβου καταφρονῆ-

ætisque adolescentia per se ad voluptatem procliuis, cùm liceret ipsi per tutorum negligentiam voluptates sequi, tamen continuit eum philosophiæ, & politicæ virtutis amor: qui ducebat ipsum, non ad Phrynes, sed Aristotelis, Theophrasti, Xenocratis, & Platonis fores. Atque hic, ô præclare, poteris philosophari, duas apud homines esse amorum species, alteram quidem, marini cuiusdam amoris impotentem, agrestem, & fluctuantem in animo veneris vulgaris tempestatem, exæstuantibus iuuenum cupiditatibus, rem planè marinam. Alteram, aureæ catenæ cœlestis attractionem, quæ non igni, non telis insanabiles vulnerum morbos infligit: sed ad pulchritudinis ipsius incorruptam, purámque formam comprehendendam impellit, sano mētium furore, quæ ad Iouem accedunt, & Dijs cognatæ sunt, vt ait tragicus ille. Amori sanè omnia parabilia, tonsura, spelunca, speculum, gladius, linguam efformare, ætate vergente, pronunciationē discere, memoriam diligenter exercere, tumultus contemnere,

σαι. συμπλέξαι νύκτας ἐπιπόνοις
ἡμέραις. ἐξ ὧν τίς ἂν οἶδεν ὁ-
ποῖος, ὁ Δημοσθένης ἔφη σοι τὴν
ῥητορικὴν ἐγίνετο; τοῖς μὲν
ἐννοίαις, καὶ τοῖς ὀνόμασι, κα-
τακοσμῶν τὸν λόγον. τοῖς
δὲ διανοήμασιν, ἐξακριβῶν τὰς
πιθανότητας. λαμπρὸς μὲν τῷ
μεγέθει, σφοδρὸς δὲ τῷ πνεύ-
ματι, σωφρονίστατος δὲ τῇ
τῶν ὀνομάτων, καὶ νοημάτων
ἐγκράτειαν, ποικιλώτατος δὲ
ἐναλλαγαῖς σχημάτων. μόνος
γέ τοι τῶν ῥητόρων, ὡς ὁ Λεω-
σθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἐμέ-
θυσκον, οὐ σφριγῶντα παρεῖχε
τὸν λόγον. καὶ γὰρ ὡς τὸν Αἰσχύλον
ὁ Καλλισθένης ἔφη ποτὲ λέγων,
τὰς βακχικὰς ἐν οἴνῳ γράφειν,
ἐξορμῶντα, καὶ αἱματοῦντα
τῷ μέθυ, οὐχ οὕτως ὁ
Δημοσθένης συνετίθει πρὸς
μέθην τοὺς λόγους. ἀλλ' ὕδωρ
πίνων, φασὶ τὸν Δημοσθένη πολλὰ
φασιν εἰς ταύτην αὐτὸν τὴν ὑ-
δροποσίαν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι,
πρὸς ὕδωρ λέγειν. τὸν Δημο-
σθένην δὲ, πρὸς ὕδωρ γράφειν.
Πυθέα δὲ, ὁ κράτιστος τῶν Δημο-
σθενικῶν λόγων, ἀπόζειν ἐφαί-
νετο τῇ νυκτερινῇ λύχνου. καὶ
τοιγαροῦν μέτεστι σοὶ τοῦ χωρίου τοῦ
λόγου, κοινὸν πρὸς τὴν ἐμὴν

noctes laboriosis diebus connectere. Vnde quis nescit, inquit, qualis orator fuerit Demosthenes? quò sententijs, & vocabulis orationem exornat: quum affectibus argumenta probabilia exactè persequitur: splendidus quidem magnitudine, vehemens autem spiritu, & temperantissimus in vocabulorum, & sententiarum moderatione, & varietate figuratum elegantissimus: ac vtique solus oratorum, vt Leosthenes dicere non dubitauit, animatam, non malleo fabricatam orationem præbuit. Non enim vt Æschylum dixit alicubi Callisthenes tragœdias scripsisse quum vino prolutus incaluisset: ita Demosthenes componebat orationes ebrius, sed aquam potus: vnde in eius aquæ potum ferturioco dixisse Demades, alios quidem ad aquam dicere, Demosthenem autem ad aquam scribere solitum esse. Pytheæ verò, Demosthenicarum orationum plausus, lucernam nocturnam olere videbatur. Habes, inquit, hunc dicendi campum, cum meo argumento communè. Noa enim minor fuerit mea

ὑπόθεσιν. οὐ γὰρ τοι μείων ὁ

περὶ δ' Ὁμήρου τοῦτον, ὃν ἄρχε
κάμοὶ λόγος. ἀλλ' εἰ μετιοις
ἐπὶ τὰς φιλανθρωπίας, καὶ τὴν
ἐν τοῖς χρήμασι φιλοτιμίαν,
καὶ τῆς πολιτείας τὴν ὄ- A
λην λαμπρότητα. καὶ ὁ μέν,
ὡς συνέφατο, τὰ λοιπὰ σφο-
δρύνων. ἐγὼ δ', γελάσας, ἢ που-
γε ἔφην διανοῇ καταχεῖν μου
τῶν ὤτων; ὥσπερ βαλανεὺς κα- B
ταστήσας τὸν λοιπὸν λόγον; νὴ
Δία γε εἶπε, δημοθοινίας τε,
καὶ χορηγίας ἐπιλουσίους, καὶ
τειχεσαρχίας, καὶ τεῖχος, καὶ
πάρθενον, καὶ λύσεις αἰχμαλώ-
των, καὶ παρθένων ἐκδόσεις, C
ἀρίστην πολιτείαν. καὶ πρέσβεις,
καὶ νομοθεσίας, καὶ μέγεθος πο-
λιτευμάτων ἔμπροσθεν, γελᾷν
ἔπεισι μοι, τὸ τὰς ἐρεῖς σωπά-
ζοντος, καὶ δεδοικότος, μὴ λόγοι
τῶν Δημοσθένους αὐτὸν ἔργων
ἐπιλίπωσιν. ἴσως γὰρ ἔφην ὦ
ἄριστε, νομίζεις ἐμοὶ δὴ μόνον
τῶν ἐν ῥητορικῇ βεβιωκότων,
μὴ διατεθρυλλῆσθαι τὰ ὦτα
ταῖς Δημοσθένους φράσεσιν;
ἀλλ' ἔστι σοὶ τὸν λόγον ἐπικου-
είας πρὸς ὃν σὺ φῂς, δεόμεθα.
πλὴν εἰ μή σε τοιοῦτον
κατέχει πάθος, οἷον ἀνήρ
περιλαμπτύσης, ὃν ἔχοις τρὸς
λαμπρὸν τὴν Δημοσθένους

Homericę poëseos prædi-
catio. Sed si ad humanita-
tem, & diligentiam in ne-
gotijs, totámque in admi-
nistratione reip. claritatem
transfires. Et cùm hic sermo-
nem continuaret, vt reliqua
additurus. Ego ridens, nun-
quid, inquam, vt balnea-
tor hausto reliquo sermone,
meas aures perfundere con-
stituis? Etiam, inquit ille,
populares epulas, sponta-
neas in ludos erogationes,
nauium præfecturas, mu-
rum, fossam, liberatos ca-
ptiuos, locatas virgines, o-
ptimam remp. legatos, le-
ges, & magnitudinem re-
rum gestarum incidenteme
subit mihi irridere supercí-
lia contrahentem, & metu-
entem ne deficeret ipsum
oratio de rebus gestis De-
mosthenis. Fortè enim,
inquam, ô bone putas me
vnum ex omnibus qui e-
loquentiæ operam dede-
runt, nihil audisse de
rebus gestis Demosthenis?
Imò, ait ille, aliquo ad
dicendum, vt ais, auxilio
nobis est opus. Verùm nisi
aliter affectus es aduersus
circumfulgentem splendo-
rem, non possis splen-
didam Demosthenis glo-
riam fixis oculis intueri.

δόξαν, τὴν ὄψιν ἀπερεῖπε.

καὶ γὰρ αὐτός τι τοιοῦτον ἐν Ὁμήρῳ πρῶτον ἐπὶ τὰς ἀρχὰς πεπονθα. κατεβαλόμην γοῦν μικρῶ δεῖν, ὡς οὐκ ἀντιβλεπτέον ὄν μοι πρὸς τηλικοῦτον. εἶτ' ἐγὼ μὲν, οὐκ οἶδ' ὅπως ἀπηνεγκα, δοκῶ μοι κατὰ σμικρὸν προσιζόμενος ἀντίον ὁρᾶν. καὶ μὴν ἀποβλέπων, ὥσπερ ἡλίου τὰς ὄψεις, νόθος τὸ τῶν Ὁμηρειδῶν γένος ἐλέγχεσθαι. σοὶ δέ μοι φαίνεται καὶ τοῦτο ἔργον πολὺ ῥᾷον, ἃ κατ' ἐμὲ εἶναι. τῶν μὲν γὰρ Ὁμήρου δόξης, οἷον ἐπὶ μιᾶς ὁρμώσης πειστικῆς δυνάμεως ἀθρόους ἐξ ἀνάγκης ἢν ἅπασιν λαβέσθαι. σὺ δ' εἰκῇ ἐπὶ τὸν Δημοσθένην ὅλον ἐφάπαξ τὴν γνώμην βάπτοις, καὶ μάλα ἀποτόμως πρὸς τὸν λόγον ἀπῇς, ἐν ἔχων ὅπου πρῶτον τῶν γνώμης λάβοις, καθάπερ οἱ λίχνοι παρὰ τοῖς πλουσίοις τὰς πολυκουσίους βαπίζας, οἱ φιλήκοοι, καὶ φιλοθεάμονες, εἰς μυρίας ἀκουσμάτων, καὶ θεαμάτων ἡδονὰς ἐμπεσόντες. οὐκ ἔχουσι γὰρ ἐφ' ἧ ἔλθωσιν, ἀεὶ τὴν ἐπιθυμίαν μεταθέντες. οἴομαι δ' καὶ σὲ μεταπεσᾶν, ἐν ἔχοντα ἐφ' ὃ, τι χαίνῃς, ἐν κύκλῳ σε περιλαβόντων, φύσεως μεγαλοφρεστεύς, ὀξυῶν

Quod quidem initio in Homero mihi accidit. Quare pene abieci argumentum, vt quod obtueri non possem. Deinde nescio quo pacto me recepi, puto me paulatim assuefaciendo aduersis oculis intueri: ne eos tanquam à sole auertendo, nothus gentis Homericæ arguerer. Tuum verò negotium mihi quàm meum videtur esse facilius. Nam cùm in Homero nihil præter poëticâ laudare possimus, tota illa laus in animo simul necessariò concipienda est. Tu verò si ad totum Demosthenem semel animum conuertas, addicendum profiliens profectò hæreas dubius quid primum sumas, haud aliter quàm gulosi Syracusanis mensis accumbentes, vel auidi auditores & spectatores nacti sexcenta aurium & oculorum iucunda obiecta. Nesciunt enim quò se conuertant, subinde cupiditatem mutantes. Itaque opinor te ex alio in aliud desilire, cùm non habeas cui immoreris, dum te in orbem circumsagunt, indoles magnifica, ingenium ardens, temperantia, elo-

δακτύλῳ, βίᾳ σώζεσθαι, λέγω

δεινότητος, τῆς ἐν ταῖς πράξεσιν αἰδοῦς, λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων, εὐφροσύνης, δικαιοσύνης, φιλανθρωπίας, πίστεως, φρονήματος, σωφροσύνης, ἑκάστου τῶν πολλῶν, καὶ μεγάλων πολιτευμάτων. ἴσως οὖν ὁρῶν ἔνδεν μὲν, ψηφίσματα, πρόξεις, δημηγορίας, νόμους, ἐκεῖθεν, ἀποστόλους, Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὴν Βοιωτίαν, Χίον, Ρόδον, τὸν Ελλήσποντον, Βυζάντιον, ὅτι ἔχεις ὅποι τὸν γνώμιον ἀποκλίνῃς, συμπεισθήσῃ τοῖς πλουσιωτάτοις. ὥσπερ οὖν ὁ Πίνδαρος, ἐπὶ πολλὰ τῷ νῷ βαπτόμενος, οὕτω πως ἤπορήκει, Ισμηνὸν, ἢ χρυσοπλόκαμον Μελίαν, ἢ Κάδμον, ἢ σπαρτῶν ἱερὸν γένος, ἢ ταὶ κυανάμπυκα Θήβαν, ἢ τὸ παίτολμον δέγος Ηρακλέος, ἢ ταὶ Διὸς υἱοῦ πυλυγαθέα τιμαί, ἢ γάμον λευκωλένου Αρμονίας, ὑμνήσῃν, οὕτωσι ἂν καὶ σὺ τῶν ἔτι νῦν ἀπορεῖν λόγων, ἢ βίον, ἢ ῥητορικὴν, ἢ φιλοσοφίαν, ἢ δημαγωγίαν, ἢ τὸν θαύματον ταῦτ' ἐστὶ ὑμνητέον. ἔστι δ' οὐδὲν ἔργον ἐκφυγεῖν ἔφη τὸν πλούσιον, ἀλλ' ἐγὼ, ὅτου δὴ λαβόμενος, ἢ τῆ ῥητορικῆς καθ' αὑτὸν, εἰς ταυτὸν καταλήξω τοῦτον τὸν λόγον. ἱκανὴ γοῦν

quentia, fortitudo in rebus gerēdis, multorum magnorúmque lucrorum deſpicientia, iuſtitia, humanitas, fides, conſilium, prudentia, ſingulæ multarum magnarúmque in repub. actionū. Forſan hinc intuens, decreta, legationes, conciones, leges: inde claſſes, Eubœam, Megara, Bœotiam, Chium, Rhodum, Helleſpontum, Byzantium, neſcis quò animum inclines, cùm te rerum copia huc illuc rapiat. Vt igitur Pindarus conuerſo ad multa animo, ſic ambigit, dicens. Num mea Iſmenū, Meliam-ue nympham, Seu magis Cadmum, genus aut virorum, Dentibus ſæui genitum Draconis, Carmina dicent? Num canam Thebas, celebreſ-ue pugnas Herculis? num Bacche tuos honores? Vel priùs nunc Harmoniæ puellæ, Dicam hymenæos? Ita tu dubitare videris, vtrum orationes, an res geſtas, aut eloquentiā, aut doctrinam, aut authoritatem, aut mortem viri ſumas laudandam. Verū nullo inquit, negotio errorem euitabis: ſi vno quolibet argumento aſſumpto, vt pote ſola eloquētia, in eam tua oratio incūbat. Hīc ſatis erit

σοι ἢ ἡ Περικλέους. ἐκείνου μὲν γε, τὰς ἀστραπὰς, καὶ βρον-
τὰς, καὶ πεδούς τι κίνδυνον, δόξῃ παραλαβόντες, ἀλλ' αὐτὸν
γε οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὸ τὴν φαντασίαν, οὐδὲν ἔμμονον
ἔχοντες, οὐδὲ οἷαν ἐξαρκέσαι πρὸς τὴν τοῦ χρόνου βάσανον,
καὶ κρίσιν. τὰ δὲ τοῦ Δημοσθένους, ἀλλὰ σοὶ καταλειπόμε-
φθω λέγειν, εἰ ταύτη βάττοις. πρός γε μὲν τὰς τῆς ψυχῆς
ἀρετὰς, ἢ τὰς πολιτείας αὐτοῦ πραπιδώμεθα, καλὸν μίαν
ἠτιναοῦν ἀποτέμνεσθαι τὴν διαπεβάν. εἰ δὲ βούλοιο δα-
λαῶς, δύο, ἢ τρεῖς ἐλόμενοι, ἔχειν ἀποχρῶσαι λόγων ἐμ-
βολήν. πολλὴ γὰρ ἐν ἅπασιν ἡ λαμπρότης. εἰ δ' ἐν ἐν τῷ
παντὸς, ἀλλ' ἐκ μέρους ἐπαινεσόμεθα. νόμος μὲν γὰρ ὁμηρι-
κὸς, ἡγεῖσθαι ἐπαίνους ἐκ μερῶν διατίθεσθαι, ποδῶν, ἢ κεφαλῆς,
ἢ κόμης. ἤδη δὲ καὶ τῶν ἐσθημάτων, ἢ ἀσπίδων. μειλίσσονται δ'
οὐδὲ τοῖς θεοῖς ἐγκωμίοις, ὑμνοῦντες πρὸς τῶν ποιητῶν, ἐξ
ἀλαζόνος, ἢ τόξων, ἢ τῆς αἰγίδος, μήτι γε δὴ μέρους σώμα-
τος, ἢ τῆς ψυχῆς. τῶν εὐεργε-
σιῶν δὲ, οὐδὲ δυνατὸν ἑνὶ πρὸς
ἅπαντα ἐλθεῖν. οὔκουν οὐδ' ὁ Δημοσθένης αἰνέσεται, ἐφ' ἑνὶ τῶν

eum cum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & suadelæ quoddam calcar fama accepimus, sed orationem ipsam non videmus. Vnde constat eius nihil præter opinionem stetisse, nec temporis probationem & iudicium sustinere potuisse. At Demosthenis scripta extant, sed hoc tibi dicendum relinquam, si hoc argumentum tractaueris. Si conuerteris te ad mores eius, & res gestas: bonum fuerit vnum quodliber excerpere argumentum. Vel si largiter disserere velis, duobus, & tribus selectis, amplissimam dicendi materiam habebis: res enim omnes sunt splendidissimæ. Quòd si non omnia, sed partem laudabimus, id Homeri exemplo faciemus, qui Heroum partes laudat, puta pedes, vel caput, vel comam, aut vestes, aut clypeum. Nec Dij quidem poëtarum laudes aspernantur, sumptas à colo, aut telis, aut ægide, nedum ab aliqua corporis aut animæ parte. Beneficia verò semel complecti nemo potest. Itaq; nec Demosthenes vitio vertet, si vnicam

ex eius

αὐτῶ καλῶν ἐπαινέσωμεν. ἐπεὶ τοίνυν σύμπασι, οὐδὲ αὐτοῖς ἀρκέσειεν ἐπαινεῖν τὰ Θεσσαλοῦ δικαιώματα, ταῦτα τῶ Θεσσαλοῦ φίλος ὤν, ἐμοὶ σε ἔοικεν ἐν ἐπιδείξασθαι μοι βουλόμενον, τὸ μὲν μόνον ποιητὴν ἀγαθὸν εἶναι, τῶν λόγων παρεμπορεύμα πεποιῆσθαι τὸν Δημοσθένη, τὰ πρὸς τοῖς ἐμπείροις θεωρεῖσθαι. σοὶ μὲν οὖν ἔφη τῷ ῥᾳστώνην ἄγοντι, θεασάμενος τὸν λόγον, εἴ τι τῆς θεωρητικῆς ἀκροατὴς ἡμῶν ἦμεν. θεωρεῖν μοι τοίνυν ἔφην σοι γένοιτ' οὐδὲν εὖ ἴσθι. σκόπει δὲ μὴ καὶ πλέον ἢ γέροντός ἐστι δεῖπνον. καλὸν δὲ λέγοις ἔφη τὸ ἴαμα. σὺ γὰρ ἔφην ἀγνοεῖς οἶμαι τὸ παρὸν ἄτοπον. εἶτα ἑκάστῳ δίκαιον τὸ τῆς νοσοῦντος σωτηρίας ἀγωνιᾶν τοῦ, ἄλλο τι φαρμακεύεις. ὅτι τί δή; σὺ μὲν ἃ παρασκευὴν εἶναι, τὸ θεωρητικὸν ἰόντα θεὸς τὸν λόγον, ἐπεχείρησας ἰᾶσθαι, τὰ δ' ἤδη καὶ πάλαι τοῦ παλαιοῦ ἐπὶ τοῖς πρεσβύταις. ὥστε παύσῃς τῆς ἀπορίας ἐμοὶ τὰ ἰάματα. τῷ δ' οὖν ἔφη σοι τόδε ἴαμα. χρὴ μέντοι καθάπερ ὁδοῦ, διαῤῥαλεωτάτην εἶναι τὴν συνουσιαστήν. τὴν ἐναντίαν δὲ εἶπον θεωρήσειν. ἢ φασὶν Ἀννικέριν τὴν

ex eius virtutibus laudes: siquidem ne ipse quidem, omnes simul collaudare posset. Cùm hæc diceret Thersagoras, puto te, inquam, ostendere mihi volentē, quòd non solùm bonus es poëta, tuæ orationi mentionem inseruisse Demosthenis, solutam orationem metricæ adiungendo. Tum ille, inquit, tuæ recreationi consulens, compulsus sum ad percurrēdum hoc argumentum, vt remissa cura, noster fieres auditor. At probè scias, inquam, te nihil operæ pretiū fecisse. Quin vide ne magis diuersum aliud feceris. Egregiam profectò, inquit, medelam dicis. At puto, inquam, nescis quæ res me nūc angat: deinde vt medicus ignorans ægroti morbum, alium curas. Quid illud est? Tu quidem, ea quæ turbarēt eum qui se primùm ad dicēdum conferret, instituisti medicari. Sed illa mihi iam olim annorum periodis exhausta sunt. Quare irrita sūt ad ea quibus angor, tua rēmediā. At hoc, inquit, remedium fuerit. Oportet, sanè viæ in morem, vt ea sit tutissima, quæ maximè trita. Mihi verò diuersum, inquam, placebat. Aiunt Annicerim

κυκλικὸν φιλοτιμηθῆναι πρὸς Πλάτωνά τε, καὶ τοὺς ἑταίρους. τὸν μὲν γὰρ κυκλικὸν ἁμαξηλασίαν ἐπιδεικνύντα, πολλοὺς περὶ τὴν ἀκαδημίαν ἐλαύνειν δρόμους, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἁμαξοτροχιᾶς ἅπαντας, μηδὲν παρεκβαίνοντα, ὥστε ἑνὸς δρόμου σημεῖα καὶ τῆς γῆς ὑπολείπεσθαι. τοῦμὸν δέ γε, τοὐναντίον αὐτοῦ, τὰς ἁμαξοτροχιὰς ἀλείπειν. οὐ μάλα ῥᾴδιον δ' οἶμαι καινουργεῖν ὁδὸν τετριμμένων ἐμβεπόμενον, ἀλλά τι τὸ Πάσσωνος ἔτι σοφόν. ποῖον ἔφην; ἐγὼ ἀκήκοα. Πάσσωνι τῷ ζωγράφῳ φασὶν ἐνθυμηθῆναι γράψαι ἵππον καλινδούμενον. τὸν δέ, γράψαι προσέχοντα, καὶ πολλὰ κοπιάσαντα περὶ τὸν ἵππον. ὡς δ' ἔτι γράφοντος, ἐπισπᾶσθαι τὸν ἐνθύτην, μέμφεσθαι, μὴ γὰρ τοῦτο προσταξαι. τὸν οὖν Πάσσωνα τὸ πίνακος τὸ μετέωρα κατὰ πειραγόντα, τῷ παιδὶ τὴν γραφὴν ἐπιδεῖξαι κελεύσαι, καὶ τὸν ἵππον ἔμπαλιν κυλίσθαι καλινδούμενον. ὁρᾷς εἰ ἔχει θράσος, ἐὰν μὲν οὖν με προθυμῶ μιμήσεσθαι τοσούτων ἐτῶν, ἵνα οὐχὶ πάσας τροπὰς, καὶ περιαγωγὰς ἐναλλαττούσης,

Cyrenæum Platonis & ſociorum fuiſſe æmulum: eúmque currus agitationem oſtentando, multos circum Academiam curſus exegiſſe, eadem omnes in orbita, citra errorem, ita A vt veſtigia curſus vnius in terra relinquerentur. Ego verò contrà ſtudeo tritas orbitas euitare. At difficile eſſe puto, nouam viam relicta iam trita excogitare. At B Paſſonis placet conſilium. Quodnam? inquam: non enim audiui. Paſſoni pictori dicunt mandatum fuiſſe, vt pingeret equum ſeſe volutantem: illum verò, C currentem pinxiſſe, multo puluere circundatum: & cùm is adhuc pingeret, eum qui eius operam locarat ſuperueniſſe, & conque- D ſtum eſſe, quòd iſtud non mandaſſet. Tum Paſſonem inuerſa tabula, puerum iuſſiſſe vt picturam exhibaret ſpectandam, viſúmque eſſe equum ſeſe volutantem. Feſtiuus, in- E quam, es Theſſagora, ſi vnam tot annis conuerſionem me molitum eſſe putas, at non veteri ne mihi omnes conuerſiones & circumactus experto,

καὶ περιαγωγὰς ἐναλλαττούσης,

καὶ μεταπέσοντα, δεδιέναι μὴ τὸ τελευταῖον πάθοιμι τὸ τ Πρωτέως. ποῖον ἔφη πάθος; τὸ, γενόμενον, ὃ φασιν αὐτὸν γενέσθαι, δεσμὸν ζητεῖσθαι τὰ ἀνθρωπίνης ὄψεως. ἐπεὶ καταγελᾷς πάσας ἰδέας ἀνθρωπείων, καὶ φυτῶν, καὶ στοιχείων, αὖθις αὖ πάντα μορφὴν ἐπεισάκτου, Πρωτέα γενέσθαι. σὺ μὲ εἶπεν ἂν τ Πρωτέα μηχανᾷ τὸν ἐμὸν ἀκροᾶσαι λόγον ἀποδιδράσκειν. ἀκούσομαι γάρ ἔφην τοῦτο. παρίξω γοῦν ἐμαυτὸν ἀκροάσασθαι, παρεὶς τὴν ἐπιτηδείαν φροντίδα. τάχα γὰρ αὖ καὶ περὶ τὸ σὸν κύημα τόκου φροντὶς ἡδύνως συμφερήσεται. ὡς ἂν ἐδόκει ταῦτα αὐτῷ, καθίσαντες ἐπὶ τῆς πλησίον κρηπῖδος, ἐγὼ μὲν ἠκροώμην. ὁδὶ ἀνελίττετο μάλα γενναῖα ποιήματα. μεταξὺ δ' ὥσπερ ἔνθους γενόμενος, ἐπιπτύξας τὸ γραμματεῖον, κομίζου τὴν ἀκρόασιν ἔφη μισθόν. καὶ ὅσῳπερ Ἀθήνησιν ἐκκλησιαστικὸν, ἢ δικαστικὸν, δεῖ ὅπως εὖτε μοι χάριν. χάριν μὲν, ἔδωκα εἰσόμενος, καὶ πρὸν ὅ, τι λέγεις εἰδέναι; τί δ' οὔ. ὅ, τι λέγεις Μακεδονικοῖς εἶπεν ἐντυχεῖν τ βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήμασι, καὶ τοῦ τ ἐμπεδεῖς, tandem accidat idem quod Proteo. Quidnam? inquit. Scilicet vt fiam, quod dicunt ipſum factum eſſe, quum rationem excogitaret qua humanum aſpectum fugeret. Ille abſumptis omnibus formis. beſtiarum, plantarum, elementorum, rurſus peregrinæ formæ penuria factus eſt Proteus. Tu, inquit ille, Proteo mutabilior, meam orationem effugere conaris. Minimè, inquam, ô præclare. Nam dimiſſa ex animo impendente cogitatione, auditorem me præbebo. Forſan enim quum non amplius tui partus eris ſollicitus, meæ parturæ mecum curam ſuſcipies. Vt igitur ita viſum eſt ipſi, in proxima ſede cõſedimus, vbi ego quidem audiebam, ille verò præſtantiſſimũ poëma recitabat. Inter legendum autem, vt numine afflatus, complicato libro, auſer, inquit, huiusauſcultationis mercedẽ, prout Athenis, in concionibus, & iudicijs ſportulæ dari ſolent. Sed vide vt gratiam mihi habeas. Gratiam ne, inquam, habebo, etiam priuſquã quid dicas intelligã? Sed quidnam eſt quod dicis? Cũ incidiſſẽ, inquit, in Macedonicos regiæ domus cõmẽtarios, ea res me sũmopere delectaſſet,

τὸ βιβλίον ὑπ' ἀργίαν ἐπιτηδείως. ἐγὼ μὲν οὖν ἐμπεδῶ ἔχων οἴκαδε. χάρας δ' ἄλλα τε τῷ Ἀντιπάτρῳ προσήκειν τὸν ἐπὶ τὴν οἰκίαν, καὶ περὶ Δημοσθένους. ἃ μοι δοκεῖς οὐκ ἂν παρέργως ἀκοῦσαι. καὶ μὲν δὴ καὶ ἔπειν ἤδη σοι τῶν εὐαγγελίων χάρις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπῶν. ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἀπολείψομαί σου πρὶν ἢ τὴν ὑπόσχεσιν ἔργον σοι γενέσθαι. σὺ δ' εἰστιακάς μὲν με λαμπρῶς τὴν Ὁμήρου γενέθλιον, ἑστιᾷς δ' ἐστάτην αὖτις καὶ τὴν Δημοσθένους. ὡς οὖν ἀνέγω τὰ λοιπὰ τῶν ποιημάτων, διατρίψαντες ὀλίγον, ὅσον ἀποδοῦναι τῷ πνεύματι τὸν δικαίους ἔπαινους, ἥκομεν εἰς τὸ Θεσπιάδων. καὶ μάλις μὲν, ἔπυθόμην χαίρει ὁ τῷ βιβλίῳ κἀγὼ λαβὼν τότε μέν, ἀπηλλαττόμην. ἐντυχὼν δ' ὕστερον τῷ γράμματι διετίθην, ὡς οὐδέν τι πλείονος ἐμαυτῷ ἐνομάτων τε, καὶ ῥημάτων ὧν ἀνελεξάμην. ἐδόκει γὰρ τῷ Ἀσκληπιῷ μεῖζόν τι γίγνεσθαι τῆς τιμῆς, εἰ μὴ τὰ προσόντων αὐτῷ πεποιημένων ἄριστα, τὰ Λεσσοδήμου τοῦ πεζοῦ λόγου, καὶ Σοφοκλέους, ἀδελφοῦ, καὶ τοῦ Διονύσου, μᾶλλον, ἢ τραγῳδίας, ἐκλέξαιτο. τὰ δ' ἐπιεικῶς συνθέντα,

non leui negotio librum comparaui, quem domi nunc habere memini. Continet autem cùm cæteras res ab Antipatro domi gestas: tum de Demosthene ea quæ mihi videris non oscitanter audiuisse. Ego verò, inquam, tibi pro bono nuntio gratiam iam refero. Et reliquos versus audiam: nec te dimittam donec promissum præstiteris. Cæterùm splendida Homeri natalitia mihi dedisti, talia Demosthenis quoque daturus videris. Itaque lectis reliquis libri versibus, tantisper commorati, dum debitam laudem poëmati tribuissem, iuimus ad ædes Therſagoræ, vbi vix tandem librum reperit: quo tunc accepto, dicessi: & perlecto statui nihil immutare, sed ad verbum vobis recitare. Non enim minor honos haberetur Æsculapio, quum Alisodemi Trœzenij, & Sophoclis versus ei decantantur, si desit novum poëma sacrificantibus. Et Baccho noua poëmata faciendi, nempe comœdias, vel tragœdias, mos desijt: & quæ ab alijs sunt composita,

τὰ μὲν πάνυ καλῶς ἔχειν, καὶ

τοῖς νῦν εἰς μέσον ἐν χερῷ κομίζουσι, χάριν ἂν ἐλαττῶ φέρῃ, τῷ τὸν θεὸν δοκεῖν τετιμηκέναι. τὸ μὲν οὖν βιβλίον, τοῦτο. ἔστι δὲ τῶν ὑποσημάτων τὸ θεσπέσιον ἡμῖν μέρος. τὸ δὲ δρᾶμα τῆς βιβλίου, φησὶν Ἀντιπάτρῳ μεμυῦσθαι παρόντα τὸν Ἀρχίαν. ὁδὶ Ἀρχίας, εἴ τις ἄρα τῶν νεωτέρων ἀγνοεῖ, τὸν φυγάδας ἐτέτακτο συλλαμβάνειν. ἐπέσταλτο δ' αὐτῷ καὶ Δημοσθένην ἀπὸ τῆς Καλαυρείας πεῖσαι μᾶλλον, ἢ βιάσασθαι πρὸς τὸν Ἀντίπατρον ἥκειν. καὶ δὴ καὶ μετέωρος ὁ Ἀντίπατρος ἐπὶ ταύτῃ ἦν τῇ ἐλπίδι, τὸν Δημοσθένην ἀεὶ θεσπεσιόκων. ὡς δ' ἦκουσεν ἀπὸ τῆς Καλαυρείας ἥκοντα τὸν Ἀρχίαν, εὐθὺς ὡς εἶχεν, ἐκέλευσεν εἴσω καλεῖν. ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν, αὐτὸ φράσει τὰ λοιπὰ τὸ βιβλίον, χαῖρε ὦ Ἀντίπατρε. πῶς οὐ μέλλω χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἤγαγες; ἤγαγον ὡς ἐδυνάμην. ὑδρίαν γὰρ κομίζω τῶν Δημοσθένους λειψάνων. ἀπ' ἐλπίδος γέμειν ἄσφαλτον ὦ Ἀρχία. τί γὰρ τὸν ὄγκον, καὶ τὴν ὑδρίαν, Δημοσθένην ἂν ἔχοντι; πῶν γὰρ ψυχὴν αὐτὸν βασιλεῦ, θεοῖς βίαν κατέχειν ἀδύνατον, οὐ Βοιωτίας, οὐδὲ ἔνδα τι παρ' ἐμοῦ λαβόντες.

ijs qui nunc ea tempestiuè in medium afferunt, non minorem gratiam merentur, vt Deum honorasse videantur. Itaque hic liber (Est autem nostrarum partium, commentarius: libri verò narratio) refert Antipatro significatum esse, Archiam adesse. Archias autem, si quis iuniorum hoc ignorat, exules comprehendere iussus erat. Literis quoque mandatum acceperat, vt nulla vi adhibita Demosthenem persuaderet, vt ex Calauria ad Antipatrum veniret. Porrò Antipater in tantam spem erectus anxiè expectabat Demosthenis aduentum. Quare cùm audiuisset Archiam ex Calauria venire, repentè vt se habebat, intrò vocari iussit. Postquam ingressus est, reliqua liber ipse dicet. Salue Antipater. Quidni saluus sim, si Demosthenem adduxisti? Adduxi vt potui: nam ex Demosthenis reliquijs Hydriam affero. Magna de spe me deiecisti Archia. Quid enim mihi cum vrna & ossibus Demosthenem non habenti? Non fuit possibile rex, viuum in potestatē hostiū redigere: nō in Bœotia, vel à me hic accepto auro.

ἡμεῖς δ', ἅπαν αὖ τὸ Βυζαντίων τεῖχος ἑλοιμὴν μηχαναῖς, ἢ Δημοσθένην χρυσῷ. ἐγὼ δ' ὦ Παρμενίων ἔφη, εἴ μοί τις ἀθηναῖος ὢν ἐν Ἀθήναις λέγων, ἐμὲ τὴ πατρίδος φιλοτιμᾶ, τούτῳ ἀμύνειν μὲν φιλοτιμοῦμαι, φιλῶ δὲ οὐ ἂν εἰδῶ τινα τὴν τῆς πατρίδος ἐμὲ μισεῖ, τοῦτο φιλοπολίσω μὲν, ὡς ἀκροπολεῖ, καὶ τείχει, καὶ νεωρίοις, καὶ ταφρεύσω δ' ἐγὼ τὴν ἀρετὴν, καὶ μακαρίζω γε τὸ κτῆμα τῆς πόλεως. καὶ τὸν μὲν, ἔχω τῆς χείρας ἡσυχίως, οὐδὲν ἂν φιλοτιμοίμην. τὸν δ' ἁλόντα μᾶλλον ἂν τιμῶν παρ' ἡμῖν τυχεῖν ἡγοῦμαι μᾶλλον, ἢ τῶν Ἰλλυριῶν ἕνα τινὰ καὶ Τριβαλλῶν. καὶ ταῦτα μὲν εἶπεν, ἡδὺ δ' ἐγέλασε, καὶ τὸ λοιπὸν πιὼν, καὶ τὸ ἡμέτερον ἐμβεβηκὼς οὐδαμῆ πιθεὶς διῆγεν. ἐγὼ δὲ Παρμενίωνα μὲν ταῦτα. τοιούτους δέ τινας καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιήσατο. ἦ γὰρ μὲν Διογνήτους Ἀθηναῖον πεπαλαμέναι, ἐγὼ μὲν εἶχον δι' ὀργῆς. ὅδε δ' εὖ μάλα γελάσας, ἔφη. σὺ δ' ἁπλοῦν στρατηγὸν, ἢ στρατιώτην δεδοικὼς ἡμῖν. εἰ δὲ τειχέων, καὶ ὁ παιδαρίων, καὶ τὰ νεώρια, λαβὼν ἐμοιγε, καὶ φιλόσοφος. πόσῳ ἂν αὐτοῖσι πρόξαιμι, δι-

Nos verò citiùs Byzantij mœnia machinis, quàm Demosthenem auro expugnaremus. Ego ô Parmenio, inquit, siquis Athenienſis in reip. conſilijs pluris me facit quàm patriam, huic pecunias, amicitiam non item offerre velim. Siquis autem propter patriam mihi inimicus eſt, hunc vt arcem, mœnia, portus, & foſſam oppugno. Admiror autem virtutem & beatam eſſe dico vrbem, cui ciuis huiuſmodi obtigit. At proditores, quum eorum opera non amplius indigeo, perdere cupio. Illum autem incorruptum ciuem apud nos hic habere malim, quàm Illyricum, & Triballicum equitatum, totúmque mercenariorum exercitum. Nec armorum vi, facultatem perſuadendi, & iudicij grauitatem vllatenus poſtpono. Hæc ad Parmenionem: & ad me ſimilia quoque verba fecit. Ego enim de ijs qui cũ Diopithe Athenis miſſi fuerant, ſolicitus eram. Ille verò profuſè ridens dixit. Tu verò nobis ab Athenienſi duce, aut milite metuis. Triremes, portus, & portæ mihi nugæ ſunt. Quid facerent homines in

γυσιάζοντες, ἐν χρεαμομίαις καταζῶντες, ἢ χοροῖς; εἰ ὃ μὲν Δημοσθένης εἷς ἐν Ἀθηναίοις ἐγίνετο, ῥᾴδιον ἂν ἐνέχειμεν τὴ πόλει, ἢ Θηβαίοις ἢ Θετταλοῖς ἀπατῶντες, βιαζόμενοι, φθάνοντες, ἀνοιόμενοι. νυνὶ δ' εἷς ἐκείνος ἐγρηγορὼς, ἢ πᾶσι τοῖς καιροῖς ἐφέστηκε, ἢ ταῖς ἡμετέραις ὁρμαῖς ἐπακολουθεῖ, καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀντιπαρατάττεται. λανθάνομεν δ' αὐτὸν οὐ πειρώμενοι, ἀλλ' ἐπιχειροῦντες, οὐ βουλευόμενοι. ἢ καθάπαξ κώλυμά τι, καὶ σφόδρα κωλυμά τι, ἐστὶν ἡμῖν αὐθρωπος οὗτος, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπιδρομῆς. τὸ γάρ τοι καθ' αὑτὸ, ἢ Ἀμφίπολιν εἰλόμην, ἢ Ὄλυνθον; ἢ Φωκέας, ἢ Πύλον ἔχομεν; ἢ χὶ Χέρρονησον, ἢ τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον πάντων κεκράτηκεμεν; ἀλλ' αἰσχύνομαι μὲν ἀκριτας, οἷον ὀπὸ μανδραγόρου, καθυδοντας τοὺς αὑτῶν πολίτας, ὥσπερ τομὴ πυῖ, καὶ χαίρειν τῆς ῥᾳθυμίας τὴν παῤῥησίαν χελόμενος, ὀλίγον τὸν ἀκρὸν ἀδονῶν φερνῖσιν. μεταθῆναι δ' τῶν χρημάτων τὴν πόρον, ἀπὸ τῶν θεάτρων, ἐπὶ τὰ στρατόπεδα. σωτῆναι δ' τὸ ναυτικὸν, νόμοις περιπαρχικοῖς ἀπὸ τῆς ἀταξίας μονονοὺ πελέως δεδαμένον.

Bacchanalibus, conuiuijs & choris vitam conſumentes? Si vnus Demoſthenes Athenis non fuiſſet, faciliùs potiri eſſemus vrbe, quàm Thebis & Theſſalia, dolo, vi, opprimentes & corrumpentes. Verùm vnus ille vigilat in omnes intentus occaſiones, & noſtros obſeruat impetus, noſtriſque conſilijs reſtitit. Nunquam fallere, neque inſidiando, neque agendo, neque conſulendo poſſumus. Hic vno verbo, tanquam propugnaculum obſtat, quominus omnia primo impetu capiamus. Nam quantum in ipſo fuit, non Amphipoli, non Olyntho, non Phocenſibus, non Pylo, non Cherroneſo, non ora Helleſponti potiri potuimus. Ille inuitos, tanquam mandragora ſpiritos ciues excitat, & negectis ijs quæ ad voluptatem faciunt, loquendi libertate illorum ſecat vritque ignauiam à theatris ad caſtra pecuniarum transfert proventus: cõſcribit claſſem quæ penè pericrat confuſione legum trierarchici ordinis. Et ciuitatis dignitatem tempore iam proiectam ad drachmã & triobolũ, excitat

ἐγείρῃ δ' ἐρρωμένον ἤδη χρόνῳ πρὸς τὰ δεξαμενὸν, καὶ τὸ τειχοβόλον, τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τούτοις καταπεκλιμένους, εἰς τὸν προτέρους ἐπαίρων. καὶ τὸν ζῆλον τὸν Μαρδονίῳ, καὶ Σαλαμῖνι κατειργασμένον, σωίζησι δ' ὅτι συμμαχίας, καὶ πυκτάξεις ἐλλιμενικάς. τοῦτον ἐλαθεῖν ὀκνῶ, οὐ φειδακίσας, ἀφιάδας δ' οὐ μᾶλλον, ἢ τὸν ἀειρεσίδιον ἐκεῖνον ὁ Περσῶν ναυπηγὸς ἐφύτευσε. τοῦτον οὖν ὦ Ἀντίπατερ, καὶ δεδιέναι χρὴ μᾶλλον, ἢ πάσας τριήρεις, καὶ πάσας ἀποστόλους. ὁ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θεμιστοκλῆς, καὶ Περικλῆς ἐφύετο, τούτοις νῦν ὁ Δημοσθένης ἐφάμιλλος, Θεμιστοκλεῖ μὲν, τῷ σώσαντι. Περικλεῖ δ', τὸ φρόνημα. ἐκτήσατο γοῦν αὐτοῖς ἀκτήν, Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὰ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, τὴν Βοιωτίαν. καὶ καλῶς γε ἔχει ποιοῦσιν Ἀθηναῖοι, Χαρίτιμον μὲν, καὶ Διοπείθην, καὶ Προξένον, καὶ τοιούτους πρὸς ἀποδείκνυσθαι χρωμένοις, Δημοσθένη δ', εἴσω κατέχοντες ὅπλα τὰ βήματος. ὡς εἰ τῶν τὸν ἄνδρα τὸν ἄπρακτον ἀπράγμονα, καὶ ἀνόητον, καὶ φρονηματίαν, καὶ ἐμὲ μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας

iamdudum fractos animos ad maiorum imitationem reuocans, & rerum ad Marathonem, & Salaminē gestarum: atque author est vt Græcos sibi societate et fœdere coniungant. Hunc non licet fallere, non decipere, nec magis pretio corrumpere, quàm Aristidem illum rex Persarum corrupit. Hic igitur Antipater, magis est formidandus, quā triremes omnes, quàm vniuersa classis. Quod enim apud veteres Athenienses Themistocles, & Pericles fuerunt, id nunc est istis Demosthenes, prudentiā par Themistocli, animi magnitudine Pericli. Itaque redegit in ipsorum potestatem, Eubœam, Megara, oram Hellespontī, Bœotiam. Et rectè faciunt Athenienses quòd Charetem, Diopithem, & Proxenum, & similes quosdam præficiunt exercitui, Demosthenem verò domi retinent ad suggestum. Quòd si hic in potestate haberet arma, naues, exercitus, & rei gerendæ occasiones, & pecuniam, vererer ne de Macedonia iam periclitaremur.

χειρῶν, καὶ χρημάτων κύριον, οὐ κατέσπα μου τὸν λογι-

ὃς καὶ νῦν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀνταγωνιζόμενος ἡμῖν, πανταχοῦ συμπεπτέχει, καταλαμβάνει, πόρους ἐυρίσκει, δύναμιν συλλέγει. τίνι οὐ ζῶντα κατειλήφατε; κατειλήφαμεν. κἄπειτ' ὁδὸν οὐκ ἐποιήσατε; οὐκ, ἀλλ' οὐδ' ὡς ἐν Καλαυρείᾳ. τάχα τῆς ὑμετέρας ἐξῆν ὀλιγωρίας, ἃ διεσπευσμένων ἀνθρώπων; ἀλλ' οὐδ' ὑφ' ἡμῶν ἐκωλύετο. τί φῄς; αἰνίγματα λέγεις ὦ Ἀρχία. ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχεπιον; ὃ σὲ λέγειν τί μὲ προτίμα βιάζεσθαι; καίτοι πλέον ἂν οὐδὲ βιαιμένοις οὐδὲν ἦν. καὶ γὰρ οὕτως ἐμελήσαμεν. οὐκ εὖγε ὑμεῖς οὐδὲ μελήσαντες. ἴσως οὖν ἐκ τῆς ὑμετέρας τέθνηκε βίας. ἡμεῖς μὲν αὐτὸν οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζεσθαι δ' αὐτὸν μὴ πεῖσαι ἀναγκαῖον ἦν. σοὶ δ' ὦ βασιλεῦ, τί τὸ πλέον, εἰ ζῶν ἀφίκετο; πάντως οὐδὲν ἂν αὐτὸν, ἢ ἀπέκτεινας. ξυφήμει ὦ Ἀρχία. δοκεῖς μοι μὴ συνιέναι, μηδ' ὅς τις ὁ δημοσθένης, μήτε τὴν ἐμὴν γνώμην, ἀλλὰ νομίζειν ὅμοιον εἶναι δημοσθένην ἐυρεῖν, καὶ τούτοις ζητεῖν τὸν κακὰς ἀπολωλότας, μαραθώνιον Ἀριστώνικον, καὶ

Nunc enim decretis tantùm pugnãs, nos undiq; adoritur, occupat, conficit pecuniam, colligit copias. Sed cur non comprehendistis viuũ? Cõprehendimus. Num igitur in via est extinctus? Non: sed vbi erat, in Calauria. Forsan hoc accidit negligentia vestra, quia non bene tractastis hominem? Imò non fuit in potestate nostra. Quid ais? ænigmata dicis Archia: viuũ cepistis, nec habetis? Non mandasti initio ne quis ei vim afferret? quanquam nihil profuturum erat, etsi vim intulissemus. Hoc enim curæ nobis fuit. Non accidit igitur vestra negligentia. Sed vos ipsi fortasse interfecistis eum. Ipsum non interfecimus: sed non obtẽperanti vim afferre coacti sumus. Quid autem tibi prodesset, ô rex, si viuus venisset? Quid aliud illo fecisses, quàm occidisses? Dij meliora Archia: videris mihi non intellexisse, neque quis sit Demosthenes, neq; quid sentiã Sed putas perinde esse Demosthenem inuenire, & hos quærere qui malè perierunt, Himeræum Phalereũ, & Marathonium Aristonicũ, & Pyræensem Eucratem,

ἱμεραῖον τὸν Φαληρέα, καὶ τὸν ἐκ πειραιῶς Εὐκράτην,

τῶν ῥᾳδίων ῥευμάτων ἐλίν διαφέροντας, ἀνδράποδα ταπεινοὺς, ἀφορμὴν ἀφορμαίων δορύβων ἐπιλαβόντας, καὶ πρὸς μικρὰν παροχὴν ἐλπίδα θρασέως ἐξαναστάντας, εἶτα πίξαντας ἐς εἰς μαχαὶ, δίκλιν τῶν δειλιῶν πνευμάτων. καὶ τὸν ἄπιστον Τιμείδην, καὶ τὸν ἄφιλον δημόλαχα, τὸν οὐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα κολακείᾳ τῆς πλούτου, συκοφαντῆσαι δημοσθένη, οὐδὲ αὐτὸν εἰς ταῦτα παρέχειν διάκονον, ἐφ' οἷς αὐτοὶ μετενόησαν, οἷς ἐχαρίζετο. μετ' ὀλίγον δὲ συκοφαντίας λαμπροτέραν ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην αὐτῷ τὴν κάθοδον ἀνακαλοῦμενοι. τῷ δ', ὡς ἔοικεν, οὐδὲν ἐπηχθέσατο κατὰ τῶν τοτὲ φίλτατον τὴν γλῶτταν χαλινῶν ἐχέμυθος, ὡς ἐχθρὸν ἁπάντων τῆς ἀγοραίου σκώμματος. τίνι δὲ ἐχθρὸν ἦν δημοσθένης; οὐχ ὅτῳ μάλα πρόπους πίστεως, φίλον καὶ ἄδολον, καὶ βέβαιον ἦθος ἀγοράζων. τὰ χρήσιμα καλὰ, καὶ παρ' ἐχθροῖς καλά. καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς, πανταχοῦ τίμιον. οὐδὲ κακίων ἐγὼ Ξέρξου τοῦ Βήλου, καὶ Σπίνθαρ τὸν Λακεδαιμονίους θαυμάσαντος, καὶ κτήσεως περὶ, ἀρετῆς.

qui nihil differunt à vehemētibus aquarum fluxibus, abiecti animi homines, qui per occasionem opportunorum tumultuū, inclarescunt, & ad leuem spem motus insolescunt: verùm bicui, vespertinorum instar flatuum intremiscunt. Præterea perfidum Hyperidem, alienum ab amicitia vulgi assentatorem, qui turpe nō duxit, quo vulgi gratiam iniret, instruere calūniam Demosthenī, neque ad hęc se prębere ministrum, quorum eos statim pœnituit, quibus erat gratificatus. Nam nō multo post hanc calumniam, contigit ei reditus reditu Alcibiadis clarior. Istum autem nihil puduit lingua incessere homines quondam amicissimos, quam conueniebat ei propter ingratitudinem præcidere. Quid? non oderas Demosthenem maximè omniū hostium? Non, siquidem rationem habeo morum & fidei eius, & amo vbique integritatem, & constantiam. Nam honestæ res, honestæ etiam apud hostes censentur, & virtus vbique in pretio est. Neq; sum Xerxe deterior, qui aulim & Spercheum Lacedæmonios admiratos, eos cùm posset, non occidit.

ἀλλ' εἴ δή τινα πάντων, καὶ Δημοσθένην, αὐτός τε δὶς Ἀθήνησιν, εἰ καὶ μὴ κατὰ πολλὴν σχολὴν συγγεγώνικώς, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀκηκοὼς ἀκροώμενος, ἔκ τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῷ εἶχον θαυμάσας, οὐχ ὡς ἄν τις οἰηθείη τὸ τῆς τῶν λόγων δεινότητος. εἰ καὶ μηδὲν μᾶλλον ὁ Πυθέας πρὸς αὐτὸν, οἱ δ' ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραβάλλειν τῷ τότε κρότῳ, καὶ τόνῳ καὶ λέξεων εὐρυθμίᾳ, καὶ ταῖς τῶν διανοιῶν πειθαναγκάσαις, καὶ συνεχείαις ἀποδείξεσι, καὶ τῷ συναπτικῷ γε, καὶ κρουστικῷ. μετενδεέστερον γοῦν ἦτε τῶν Ἑλλήνας Ἀθήναζε συνηγάγομεν, ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πυθέᾳ, καὶ τοῖς Πυθέου ἐπαγγέλμασι πιστευκότες. εἶτα Δημοσθένει, καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις περιπεσόντες. ἀλλ' ἡμῖν ἀφεστὸς ἡ διάμετρος αὐτῷ τῷ λόγῳ. ἐγὼ δ', ταύτῃ νῦν δευτέραν ἔταξον, ἐν χώρᾳ πρὸς ὀργάνου. Δημοσθένην δ' αὐτὸν ἀπηγάμεθα τῷ τε φρονήματος, καὶ τῆς συνέσεως, ἀκλινῆ πρὸς ψυχῇ ἐπ' ὀρθῆς ἐν ἁπάσαις φυλάττοντα τειθαναγκίαις τὸ τύχης, καὶ πρὸς μηδὲν τῶν δεινῶν ἐνδιδόντα. καὶ φίλιππον δ' ἡμῖν γνώμην ἔχοντα, περὶ τοιούτου ἀπρά-

Ego verò, siquem ex omnibus, Demosthenem, tum quia bis cum ipso Athenis, etsi non multo cum otio, congressus sum, tum quia ex alijs audiui, etiam ob administrandi rationem maximè sum admiratus: non, vt putauerit aliquis, ob eloquentiam: etsi cum hoc collatus Python nihil esset, ludúsque Attici oratores, comparati cum huius actione, vigore, dictionum compositione, sententiarum luminibus, densis argumentis, conciliandis, & impellendis animis. Itaque pœnituit nos, quum Græcos Athenas conuocassemus, vt Athenienses obiurgaremus, Pythoni, Pythonisque promissis fidem adhibuisse: postquam in Demosthenis argumenta incidimus, cuius vis in dicendo erat insuperabilis: quam in secundo laudis ordine collocò, instrumenti vice habitam. Sed Demosthenem ipsum magis suspexi, ob consilium & prudentiam, qui in omnibus fortunæ periculosissimis tempestatibus animum immotum seruabat, nec rebus aduersis vnquam cedebat. Ac memini Philippum perinde ac me de illo sentire,

μῶν. ἔτος μόνον, δημηγορίας ἐξαγγελθείσης ἀθλίως ἔσπη, καταπλαγὴς τὸ Φιλίππου, καὶ Παρμενίωνος ἠγανακτηκότος, καί τι καὶ σκωπτικὸν εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπιπίπτοντος, ὦ Παρμενίων ἔφη, δίκαιος ὁ Δημοσθένης παῤῥησίας τυγχάνειν. μόνος γέτοι τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ῥημαγωγῶν, οὐδαμῶς τοῖς ἀπολογισμοῖς ἐγγέγραπται τῶν ἐμῶν ἀναλωμάτων. καίτοι μᾶλλον ἠβουλόμην, ἢ γραμματοῦσι πεπρίτοις ἐμαυτὸν πεπιστευκέναι. νῦν δὲ ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀπεγέγραπται, χρυσίον, ξύλα, πέτρους, ῥήματα, γῆν. ὁδὲ, ὁπηνίκα στόλους ἀποπέμπει δυνάμεις, ἀπημδίσατο. τοιαῦτα ἐγὼ τότε, ἐγὼ πολλάκις πρὸς μὲν Φίλιππον ὡς τυφλὸς ἐλεγον, ἐν τῷ παρὸν δὲ τύχης χρηστῆ πιθάνως, τὸ μὴ φοβεῖσθαι τὸν δημοσθένη. ἔφη καὶ τὸν λόγους ὥσπερ κρίνοις, ἢ καταπάλτας Ἀθηναίων ὁρμωμένους, διασείειν αὐτὸς, καὶ καταπλήττειν τὰ βουλεύματα. περὶ μὲν δὴ Χαιρωνείας, οὐδὲν μοι πλέον ἔσται τοῦτο πρὸς ἡμᾶς λέγειν, εἰς ὅσον αὐτὸς ἡμᾶς κινδύνους ἔβαλε, καὶ χαλεπὰ φαπαγῶν, καὶ φαπαστῶν ἀπεῖχε, ἢ κατέστησε. μικρὸν δὲ ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ φαπαστῶν ἀπεῖχε, ἢ

cui cùm ex Athenarum vrbe quædam afferretur concio, in qua ille in Philippum inuectus erat, & Parmenio stomachare-A tur, & Demosthenem conuitiaretur, Demosthenes, inquit, dignus est qui libere loquatur. Nam huic vni omnium Græcorum oratorum nihil fertur expensum in meis rationibus, quanquam et me credere mallem, quàm nauabilibus scribis: quorum vnicuique meis in rationibus periemptum est aurum, ligna, reditus, pecudes, agri. Hic verò longas classes mittit, comparat exercitus: obsistit. Talia & tunc, & sæpe mihi de viro illo dicebat Philippus, vnum hoc in fortunæ suæ bonis ponens, quòd Demosthenes non esset imperator: cuius orationes velut arietes, aut catapultæ ex Athenis emissæ, eius consilia perturbarent & subuerterent. Nam de pugna ad Chæroneam, E nec post victoriam desiit prædicare, quantum ipsi periculum hic vir creasset. Nisi enim præter spem, ob ducum inscitiam, & aciem malè instructam, &

τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης, τὴν πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνεργασαμένην, κεκρατηκέναι. ἀνὴ ἐπὶ μιᾶς γε ταύτης ἡμέρας, τὴν περὶ τὰ ἀγῶνας, καὶ τὰς ψυχὰς κινδύνων ἐπεσπάσατο μοι, τὰς ἁπάσας πόλεις εἰς ἓν συναγαγών, καὶ πᾶσαν τὴν ἑλληνικὴν δύναμιν ἀθρόας, Ἀθηναίους ἅμα, καὶ Θηβαίους, Βοιωτούς τε τοὺς ἄλλους, καὶ Κορινθίους, Εὐβοέας τε, καὶ Μεγαρέας, καὶ τὰ κράτιστα τῆς Ἑλλάδος διακινδυνεύειν καταστήσας, καὶ μέσῃ εἴσω με τῆς Ἀττικῆς ἐπιβῆναι παρελθεῖν. τοιοῦτοί τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχεῖς περὶ δημοσθένους οἱ λόγοι. καὶ παρ' ἐμοῦ γε τὸν λέγοντας, ὡς μέγαν ἔχοι τὸν Ἀθηναίων δῆμον ἀνταγωνιστήν, ἐμοὶ δημοσθένης μόνος εἶπεν ἀνταγωνιστής. Ἀθηναῖοι μὲν, δημοσθένη μὲν ἔχοντες, Αἰνιᾶνες εἰσι, καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις ὁπότε πρὸς τὰς πόλεις πέμποι, τί μοι ἄλλων ῥητόρων, ἢ πίνας ἢ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἀνατετέλλει, τὴν πρεσβείαν ῥᾴσαι μὴ κεκρατηκώς. τὸ δημοσθένους δ' ἐπισχεῖν, μᾶλλον εἶπεν ἂν ἐπρεσβεύσαμεν. οὐ γὰρ ἔστι κρῖναι τῶν δημοσθένους λόγων Φίλιππος. καὶ μὴν καὶ

insperatam fortunam, quæ multa sæpe nobis confecit, vicissemus, vno die non modò regnum, sed & vitam meam in discrimen adduxerat: coniunxerat potentissimas vrbes, coëgerat omnes vires Græciæ; Athenienses, Thebanos, Bœotios, Corinthios, Eubœenses, Megarenses: effecerátque vt simul omnes ciuitates periculum subirent: & mihi transitum in Atticam interclusérat. Huiusmodi sermones continuos de Demosthene habebat. Et dicentibus, ei populum Athenienſem magnum esse antagonistam: respondebat se vnum habere antagonistam Demosthenem. Athenienses autem sine Demosthene, Æniânenses esse & Thessalos. Et quando legatos ad vrbem mittebat, siquos alios miserant Athenienses, facilè vincebat ipse: sed Demosthene præsente, frustra, inquit, se legatos mittere. Non enim potest erigi trophæum contra Demosthenis eloquentiam. Sic Philippus dicebat: itaque ego qui quidem longè inferior sum Philippo,

ἠττέομαι ῥόπαιον. ταῦτα ὁ πάντως, ἔλαττον ἂν ἔχοντες,

εἰ λάβοιμεν τοιοῦτον ἄνδρα. πρὸς Διὸς Ἀρχέ, τί ποτε νομίζεις, βοῦν ἂν ἐπὶ σφαγὴν ἄγεσθαι, ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν συμβουλον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, καὶ τῆς ἀρχῆς πάσης ἐποιούμεθα. φύσει μὲ γὰρ αὐτῷ, καὶ κατ' ἀρχὰς προσηκόντως ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτευμάτων. ἔτι δὲ μᾶλλον Αἰσχίνης μαρτυρεῖ. πρὸς τ' ἐν τῷ Ἀλεξάνδρου, καὶ πρὸς ἡμᾶς γε ἄγων, οὐδὲν ἐπαύετο. τοσούτων δ' ὄντων αὐτῷ τῶν θαυμασιοτήτων, μηδένα πώποτε θαυμάσαι, μεγαλοψυχίας τε φύσεως, καὶ τῆς περὶ τὰ ἀπόρρητα ἐγκρατείας, καὶ βάρους, καὶ τάχους, καὶ παῤῥησίας, καὶ καρτερίας. ὑμεῖς δ' ἴσως διανοεῖσθε ὡς ὑπὸ Εὐβούλου, καὶ Φρυνώνος, καὶ Φιλοκράτους, καὶ πειρᾶσθε δώσειν καὶ τοῦτον ἀπαιδεύτως, ἄνθρωπον, καὶ τὰ πάντων οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους, ἰδίᾳ τε τοῖς δικάζειν, καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει κατὰ τὰ κλωκότα. διαμαρτάνοντες δ', φοβήσειν εἰκάζετε, πάλαι βεβουλευμένον δ' ἀνεχώρησεν ἀποδεῖξαι τοῖς τ' πατρίδος ἀδήλοις τύχαις. καὶ καταπεπόνθου τὸν θεραπεύοντα ὑμᾶς, ἀγαπᾶν εἰπεῖν. οὐδ' ἂν τὸν Ἀθηναίων δῆμον ὑποστείλατο. λέληθεν ὑμᾶς ὅτι,

si cepissem talem virum, num velut bouem ad cædem abducerem? an verò potiùs in consilium de toto regno Græciæ constituendo adhiberem? Nam inito natura ei bene affectus fui, propter resetus gestas: ac magis propter Aristotelis testimonium, qui solebat eum sæpe ad Alexandrum, & ad nos ducere. Et cùm tot essent qui ad eum venire consueuerant, neminem sic admirabatur propter magnitudinem ingenij, temperantiam, grauitatem, celeritatem, loquendi libertatem, & tolerantiam. Vos autem, inquit, cogitatis de illo, ceu Eubulo, Phrynone, & Philocrate, & illum donis corrumpere conamini, qui vniuersum patrimonium in Athenienses priuatim & publicè contulit. Et quia nihil proficitis pecunia, vos eum territuros putatis, qui iampridem constituit pro incerta patriæ fortuna mortem oppetere. Et quid in vobis reprehendit, ægrè fertis. At ille ne populum quidem Athenienſium metuit. Latet vos, inquit,

τῇ μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμενος, αὐτῷ δ' τὴν πολιτείαν συμπάσαν φιλοσοφίας σχολὴν ἡγούμενος. τὰ τοιαῦτα ὦ Ἀρχία, ὑφ' ἃ ἐπιθυμοῦμεν αὐτῷ συγγενόμενος, τήν τε γραμμὴν, ἣν ἔχει περὶ τῶν παρόντων ἀκοῦσαι λέγοντος, καὶ τῶν ἀεὶ παρεπιπλοκότων ἡμῖν κολάκων τὸ ἰδιωμένον, ἀποσὰς, ἀπλῆ τινος ἐξ ἐλευθέρας γνώμης ἀκοῦσαι λόγου, καὶ φιλαλήθους συμβουλῆς μεταλαβεῖν. καὶ τί καὶ νουθετῆσαι δίκαιον, ὑφ' οἵων ὄντων ἀδίκων ἀνθρώπων καὶ ἀχαρίστων, παντὸς παρεβάλοιτο τὸν αὐτὸν βίον, ἐξὸν εὐγνωμονεστέροις καὶ βεβαιοτέροις κεχρῆσθαι φίλοις. ὦ βασιλεῦ, τῶν μὲν ἄλλων ἴσως ἂν ἐτύχες. τοῦτο δ', μαθὼν αὖ ἴλεγχε. οὕτω μανικὸς φιλαθήναιος ἦν. τοῦτο δ' Ἀρχία, τί δ' ἂν καὶ λέγοιμι; ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν; ἔοικας ἔτι μᾶλλον ὦ βασιλεῦ θαυμάσειν. καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ τεθνεῶτος, διεφέρομεν οὐδὲν ἐπλήξει τε, καὶ ἀπιστίᾳ τῶν ὁρωμένων. ἔοικε γὰρ δὴ πάλαι ἂν ὧδε βεβουλευμένος περὶ τῆς ὑστάτης ἡμέρας. δηλοῖ δ' ἡ παρασκευή. καθῆστο μὲν γὰρ ἔνδον ἐν τῷ γεφυρίῳ τῶν πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἡμῖν διαλεγόμενος. τὴν μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμενος, αὐτῷ δ' τὴν πολιτείαν συμπάσαν φιλοσοφίας σχολὴν ἡγούμενος. τὰ τοιαῦτα ὦ Ἀρχία, ὑφ' ἃ ἐπιθυμοῦμεν αὐτῷ συγγενόμενος, τήν τε γραμμὴν, ἣν ἔχει περὶ τῶν παρόντων ἀκοῦσαι λέγοντος, καὶ τῶν ἀεὶ παρεπιπλοκότων ἡμῖν κολάκων τὸ ἰδιωμένον, ἀποσὰς, ἀπλῆ τινος ἐξ ἐλευθέρας γνώμης ἀκοῦσαι λόγου, καὶ φιλαλήθους συμβουλῆς μεταλαβεῖν. καὶ τί καὶ νουθετῆσαι δίκαιον, ὑφ' οἵων ὄντων ἀδίκων ἀνθρώπων καὶ ἀχαρίστων, παντὸς παρεβάλοιτο τὸν αὐτὸν βίον, ἐξὸν εὐγνωμονεστέροις καὶ βεβαιοτέροις κεχρῆσθαι φίλοις. ὦ βασιλεῦ, τῶν μὲν ἄλλων ἴσως ἂν ἐτύχες. τοῦτο δ', μαθὼν αὖ ἴλεγχε. οὕτω μανικὸς φιλαθήναιος ἦν. τοῦτο δ' Ἀρχία, τί δ' ἂν καὶ λέγοιμι; ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν; ἔοικας ἔτι μᾶλλον ὦ βασιλεῦ θαυμάσειν. καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ τεθνεῶτος, διεφέρομεν οὐδὲν ἐπλήξει τε, καὶ ἀπιστίᾳ τῶν ὁρωμένων. ἔοικε γὰρ δὴ πάλαι ἂν ὧδε βεβουλευμένος περὶ τῆς ὑστάτης ἡμέρας. δηλοῖ δ' ἡ παρασκευή. καθῆστο μὲν γὰρ ἔνδον ἐν τῷ γεφυρίῳ τῶν πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἡμῖν διαλεγόμενος.

eum amore patriæ remp. administrare, atq; hanc administrationem, tanquam philosophiæ scholam sibi proposuisse. Talia, ô Archia, eius consuetudine consequi peroptabã, scilicet de rebus præsentibus audire dicentem sententiam, & remotis qui me circunstant adulatoribus, ingenuam liberæ mentis orationem accipere, & consilij veritatis studiosi particeps esse. Ac mihi sanè videtur hoc nomine reprehendendus esse, quòd vitam suam indiscrimen adduxit, pro tam ingratis ciuibus, cùm posset alios inuenire amicos fideliores & constantiores. Alia quidem, ô rex, fortè consequutus esses: sed hæc frustra dixisses, ita furebat amore patriæ. Sic est, Archia: quid enim dicerem? sed quomodo mortuus est? Videris ô rex, miraturus amplius. Etenim nos qui spectauimus, non minùs obstupuimus rem fide maiorem, quàm qui videbant. Videtur enim iam olim apud se constituisse de postremo vitæ die: quod intelligi potest ex apparatu. Nã intus sedebat in templo: ac frustra superioribus diebus cum eo collocuti eramus.

τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι. πολλὰ καὶ φιλανθρωπα προὐτεινόμην, ἔλεόν τινα παρὰ σοῦ καταπηγνύμενος. οὐ μάλα μὲν προσδοκῶν. οὐ γὰρ ὑπώπτευον, ἀλλὰ σὲ ᾤμην δ' ὀργῆς ἔχειν τὸν ἄνδρωπον, χρήσιμον δ' οὕτως πρὸς τὸ πίθειν νομίζων. ὁδὶ, πῶς προσέσχετο τοῖς λόγοις, καὶ μὲ μηδὲν ἀποκρύψῃ. μάλιστα μὲν γὰρ αὐτὸκους ἂν ἐβουλόμην παρὼν εἶναι σοῦ. ἀλλὰ σύγε μὴ παραλίπῃς μηδέν. οὐ γὰρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἤθους ἀνδρὸς ἡγεμόνος πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει τὸ εἶσω καταμαθεῖν. πότερον, ἄτολμος, καὶ νωθρὸς ὢν, ἢ πανταπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆς ψυχῆς ὄρθιον ἐφύλαξεν. οὐδὲν ἀπίστει λεν ἐμαυτοῦ γε. πῶς γάρ; ὃς ἡδὺ γελάσας, καὶ μὲ δὴ προπέμψας ἐς τὸν πρότερον βίον, ἀπέδωκεν εἰπὼν μὴ ὑποκριτὴν εἶναι τῶν ψευσμάτων. ἀπιστήσας ἅμα τοῖς ἐπαγγέλμασι, προσέσχε τῷ ψυχρῷ. οὐκ, εἰμὲ τῶν λοιπῶν ἀκούσας, οὐδόξει σοι μόνον ἀπιστεῖν. ἀλλ' ἐπὶ κεφαλῆς ὃ βασιλεὺς λέγειν, Μακεδόσι μὲν εἶπεν οὐδὲν ἀποκρινόμενος, ὑπὲρ δόξαν, εἰ δημοσθένη ὑπολαμβάνουσι, τὸν Ἀμφίπολιν, τὸν Ὀλυνθον, τὸν Ὠρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε.

Quales fuerunt veſtri ſermones? Multa humaniſſima proponebam: promittebam ei veniam abs te: non quòd eam expectarem, cùm neſcirem tuam mentem. Sed arbitrabar te huic vehementer iratum eſſe: atque hæc tantùm conducere putabam ad perſuadendum. Quomodo accepit veſtram orationem? ac nihil me celes. Nam vellem coram audiuiſſe: ſed tu nihil omittas. Magna res eſt tanti viri mores ſub exitum vitæ noſſe: vtrum ſe mollem & ignauum præſtiterit, an conſtantiam animi retinuerit. Nihil formidauit ille. Quomodo? Suauiter enim riſit: ac luſit in priorem vitam meam: ineptum dixit eſſe me tuorum mendaciorum hiſtrionem. Itaque promiſſis non credens, animam profudit. Non, ſi reliqua audias, non ſolùm non credidiſſe videbitur. Sed ſiquidem, ô rex, dicere iubes, dixit nihil indignum aut nouum eſſe Macedonibus ita capere Demoſthenem, vt Amphipolim, Olynthum, Oropum. Talia multa dixit

Adhibuimus

καὶ γὰρ οὖν παρεγενόμεθα παρεσκευάμεθα, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο. ἐγὼ μὲν τοι ἔφην ὦ Ἀρχία, βασανον, ἂν θανάτου φόβῳ κατ' ὄψιν σε Ἀντιπάτρῳ χαρίσωμαι. μὴ εἰ ταῦτ' ἀληθεύετε, πολὺ μοι μᾶλλον ἐπὶ φυλακτέον, μὴ τῷ ψυχῷ τι τῷ παρ' Ἀντιπάτρου δεδωροδοκῆσθαι, μηδ' ὦ ἐμαυτῷ ἔταξα τάξιν λιπὼν τὴν ἑλληνικὴν, εἰς τὴν μακεδονικὴν μεταβαλέσθαι. καλὸν γὰρ ὦ Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ, παρεσκευάσεις μὲν τοῦτο παρέχοι, καὶ τεῖχος, ὦ σπλήδια, καὶ τεῖχος, καὶ ταφρος τοῖς ἐμοῖς τελεσιν ἐξειργασμένα, καὶ βουλὴ παιδιαῖς, εἰς ὦ ἐβουλοντο ἐχρήσαντο ἐγὼ, καὶ Σόλων, καὶ Δράκων. καὶ παῤῥησία ῥήματος, καὶ δῆμος ἐλεύθερος, καὶ ψηφίσματα γραφαὶ παρανόμων, καὶ τόμοι τεταγμένοι, καὶ τροπαῖα, καὶ πολιτῶν εὔνοια, τῶν ἐμὲ πολλάκις ἐστεφανωκότων, καὶ δυνάμεις Ἑλλήνων, ἃ ὑπὲρ ἐμοῦ μαχόμενα τετηρήκασιν. εἰ δὲ καὶ βιοτὸν ἐλεεῖσθαι, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' ἂν ὁ ἔλεος περὶ τοῖς οἰκείοις, ἢν ἐλυπούμην αἰχμαλώτοις, ἢ τοῖς πατράσιν ὧν συνέδωκα τὰς θυγατέρας, ἢ οἷς τὸν

Adhibuimus enim ſcriptores qui eius dicta exciperẽt. Ego equidem, inquit ó Archia, tormentorum, mortiſque metu in conſpectum Antipatri venire nolim. Sed ſi vera hæc ſunt quæ dicitis, longè magis cauere debeo, ne mens mea corrumpatur ab Antipatro, neue meum in Græca acie ordinem deſeram, factus ad Macedonas transfuga. Si enim viuere mihi eſt honeſtum, Piræus præbeat, & triremis quam inſtruxi, & murus, & foſſa meo ſumptu facta, & tribus Pandionis, cuius cauſa ego expenſas vltro ſuppeditaui, & Solon & Draco: & libertas ſuggeſtus, liber populus, decreta militaria, leges claſſium, maiorum virtutes, & trophæa, & ciuium, qui me ſæpe coronarunt, beneuolentia, & Græcorum qui hactenus à me ſunt conſeruati potentia. Quòd ſi vita mihi debeat, alterius miſericordia contingere, humile illud eſt, at tolerabile quidem, ſi miſſi contingat à ciuibus meis, quorum redemi captiuos, aut à patribus, quorum collocaui filias, aut quos

ἐρήμοις συνδιαλυσάμην. εἰ δέ
μὲ μὴ σώζοι νήσων ἀρχὴ, καὶ
θάλαττα, παρά γε τούτου
Ποσειδῶνος αἰτῶ τὸ σώζεσθαι,
καὶ τόδε τὸ βαμὸν, καὶ τῶν ἱε-
ρῶν νόμων. εἰδὲ Ποσειδῶν ἔφη A
μὲ δύνασται φυλάττειν τὴν ἀ-
συλίαν τοῦ νεώ, μηδ' ὑπαιχθή-
νεται σεσθδοῦναι δημοσθένη
Ἀρχίᾳ, τινὶ ἀνδρὶ, οὐδὲ
Ἀντιπάτρος ἡμῖν αὐτὸς τοῦ θεοῦ B
κολακευτέος. ἐξὸν μοι φιλτέ-
ροις ἔχειν Ἀθηναίοις Μακε-
δόνας, καὶ τῶν μετέχειν τῆς ὑμε-
τέρας τύχης, εἰ μὴ Καλλιμέ-
δοντος, καὶ Πυθέου, καὶ δημέ- C
ας πωποτε φόμην. ἐξὸν γὰρ κἂν
ὀλίγα τῆς ψυχῆς μεταδαμόσασθαι,
εἰ μὴ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέ-
ρας, καὶ τὸν Κόδρου ἐπαισχυ-
νόμην. οὐκοῦν ἠρούμην αὐτομο-
λῆσαι τῷ θανάτῳ συμμετα- D
βαλόντα. καλὸν γὰρ χρυσοῦν
τοῦτον θάνατον ἀντὶ ἀσκανδύλου παν-
τὸς αἰσχροῦ φεύγειν. καὶ τῶν
Ἀρχίᾳ, τὸ κατ' ἐμαυτὸν ἐκ κα- E
ταισχυνῶ, τὰς Ἀθήνας ἐκὼν
δουλείαν ἐλόμενος, ἐπιτάφιον
ἂν τὸ κάλλιστον τῆς ἐλευθερίας
σεσήμανος. ἀλλὰ δίκαιον γὰρ
ἔστι σοι τῶν παιγνιδίων μεμ-
νῆσθαι. τὸ σημεῖον τὸ λιχθὲν,

dandis contributionibus iuui. At si me nec insularum imperium, nec mare seruet, ab hoc Neptuno peto vt me seruet, ab hac ara, sacrisque legibus. Sin autem Neptunus non potest defendere immunitatem templi, nec pudet eum prodere Demosthenem Archiæ, moriar, nec mihi Antipater pro Deo colendus erit. Liceret mihi amiciores habere Macedones quàm Athenienses, & frui fœlicitate vestra, si Callimedonti, Pytheæ, Demadi me adiungere vellem. Liceret animum vel serò mutare, nisi verecundia Codri, & filiarum Erechthei me prohiberet. Nolui igitur transfugam fortunam sequi. Honestum enim effugium mors est, quæ turpitudinis periculo vacat. Et nunc Archia, quantum in me est, Athenas non dedecorabo, vltro accepta seruitute, & abiecta libertate in qua mori est honestissimum. Verùm conuenit tibi tragœdias commemorare: nonne grauiter dictum est? At illa iam moriens tamen, Decenter vt caderet, cauebat sedulò. Hoc cùm fecerit puella,

Ἡδὲ, καὶ σπάσασ' ὅμως, πολλὰ σεσῆσθαι ἔχαν ἐυχημένος πατρί.

κόρη καὶ ταῦτα. Δημοσθένης
δ', εὐκλεὴς θανάτου, βίον
ἀσχημονα τῶν Ξενο-
κράτους, καὶ Πλάτωνος περὶ ἀ-
θανασίας λόγων ἐπιλαθόμενος
καί τινα πικρότερον εἶπε
προσβαλὼν εἰς τὸν τῆς τύχης ἐ-
ξυβρίζοντας. ἀλλὰ τί δεῖ λέ-
γειν νῦν ἐμέ; τέλος δὲ ἐμοὶ, τὰ
μὲν, δεομένῳ, τὰ δ' ἀπειλοῦντος, B
ἀπαλλαὸ μόλις τὴν κεφα-
λὴν τούτοις, ἐπιδοὺς αὐτὸν τοῖς
Ἀρχίας ὤν. ἐπεὶ δ' Δημοσθένης
εἰμὶ, συγγίγνωσκέ μοι ὦ δυσμο-
νία, μὴ πεφυκότι κακῶς φρονεῖν. C
τότε δὴ τότε τοῦτο εἶναι αὐτὸ ἀπαρᾶν διετείνετο. ὅδ' ὡς ἤ-
δετο, δῆλος ὢν καταγελᾶν. καὶ
τὸν θεὸν προσβάλλοι, εἰκὸς Ἀρ-
χίας εἶπεν ὅπλα μοι καὶ τείχη,
καὶ τύχη καὶ στρατόπε-
δα, δυνάμεις εἶναι. καὶ χρησφύ-
γετα, ταῖς ἀληθείαις ἐπολαμβάνειν, τὸ δ' ἐ-
μὸν πυρρεῦνες, καταφρονεῖν.
ὧν οὐ μὴ ἑλόντες Ἰλλυριοὶ, D
καὶ Τριβαλλοὶ, καὶ Μακεδό-
νες, ὀλυρότειχον, ἢ ξύλινον τό-
τε τεῖχος ἡμῖν, ὁ θεὸς ἀπεῖπεν
ἀπόρθητον εἶναι. ῥᾴθ' ἧς ἀπ' τῆς
προφάσεως, ἀδεὴς μὲν ἐπολι-
τευσάμην. ἔδεσε δέ μοι τὸ κῆ
Μακεδόνων δόγμα. ἐμέλησε δ' οὐδὲν τὰ Εὐκτήμονος, τὰ

an honestæ morti, vitam turpem præferet Demosthenes, Xenocratis, & Platonis disputationum de animæ immortalitate oblitus? Quæ- A dam etiam acerbiùs dicebat, in eos inuectus qui calamitatem exprobrant. Sed quid opus est, vt ego ea nunc referam? Cùm ad extremum partim precarer, partim minas adhiberem, & blanditijs terrores miscerem. Ego, inquit ille, persuaderi mihi paterer, si Archias esset. Sed quia sum Demosthenes, ignosce mihi ô infœlix, ad ignauiam non nato. Hic cùm vi ipsum abducere statuerem, id que ipse sentiret, cœpit me irridere, & Deum aspiciens ait, Archias putat tantùm arma, triremes, mœnia & castra, vires esse & perfugia vitæ: meum verò I apparatum cõtemnit, quem expugnare, neque Illyrici, neque Triballi, neque Macedones possint. Firmior enim est quàm murus ille ligneus, quem olim nobis Apollo respondit inexpugnabilem esse. Nam vt prudentia me in administratione Reip. securum præstitit, ita me aduersus Macedonas securum reddet. Nunquam curaui Eudemonem, aut

Ἀειστογείτονος, οὐ Πυθέου, ἢ Καλλιμέδοντος, οὐ Φιλίππου τότε, οὐ ταυτὶ Ἀρχίου. ταῦτ' εἰπὼν, μὴ παρενόχλει μοι τὴν χεῖρα ἔφη. τὸ γὰρ ἱερόν, οὐδὲν παρέσομαι ὁ θεὸς πίστιν. ἐγὼ δὲ τὸν θεὸν παρεσόμενον, ἴσως ἕψομαι. καὶ γὰρ μᾶλλον ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης. καὶ τὴν χεῖρα τῷ στόματι παρενεγκόντος, οὐδὲν ἄλλο, ἢ παρεσκευάζετο ἀσπάζεσθαι. τὸ δέ, τί δή ποτε λοιπὸν ὕστερον βασάνοις διεφθάρημεν ἐφοβούμην, πάλαι φάρμακον αὐτῷ τεταμιεῦσθαι, λύσειν ψυχὴν ἀπὸ σώματος ἐλευθερίαν κτώμενον. οὐ γὰρ εἰς ὄψιν ἐφάνησαν ἐμοὶ βλέψας, ἄγε δὴ τοῦτον ἔπου πρὸς Ἀντίπατρον. δημοδόκους δὲ ἄρεις, οὐ μὰ τοὺς, καίπερ ἐπαινέτου παρεδόσθην τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπωκότας. ὁ δὲ, χαίρειν εἰπὼν, ἀπέπτη. τοῦτό σοι τὸ τέλος βασιλεῦ τῆς δημοσθένους πολιτείας κομίζω ἔγωγε. δημοσθένους μὲν καὶ ταῦτα ὦ Ἀρχία. βεβαίας τῆς ἀπτήνου ψυχῆς, καὶ μακαρίας, ὡς αἰδοῦσιν μὲν αὐτὸ τὸ λῆμμα, πολιτικὸν δὲ φρόνημα, μετὰ χεῖρα τὸ πρὸν τῆς ἐλευθερίας ἔχειν. ἀλλ' ὁ μὲν, οἴχεται, βέλτιον

Aristogitonem, aut Pytheam, & Callimedontem: neque tunc Philippum, neque nunc Archiam. Cùm hæc dixisset, ne mihi manum afferas, inquit, non enim profanabo templum, quantum in me est: sed salutato Deo sponte sequar. Atque hoc sperabam, quum ille manum ori admouerat: nec illum aliud agere quàm Deum adorare suspicabar. Sed quid tandem illud fuit? Postea ex ancilla per tormenta cognouimus, diu eum habuisse paratum venenum, vt morte libertatem redimeret. Neque extra templi limen peruenerat, quum me conspicatus, age ducas, ait, hoc cadauer ad Antipatrum: Demosthenem autem non duces: non per illos. Et videbatur mihi per illos iuraturus, qui in Marathone occubuerunt: sed valedicens, auolauit. Hunc ego finem Rex, affero expugnati Demosthenis. Demosthenis scilicet, Archia. Papæ inuictum animum, & beatum! Quàm generosum est ipsius facinus: ciuilis autem prudentia, in manu retinere pignus libertatis. Sed decessit victurus in beatorũ insulis,

ἔξω τὸν ἐκ μαχαίρου τύπτης

ἡρώων λεγόμενον, ἢ τὰς εἰς οὐρανὸν ψυχῶν νομιζομένας ὁδούς, ὁπαδός τις δαιμόνων ἑσόμενος ἐλευθερίου Διός. τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῇ τῇ τῶν Μαραθῶνι πεπτωκότων.

heroum, quam dicunt vitam: aut in cœlum peruenturus, vt Deus factus, comes sit Iouis liberatoris. Corpus verò nos Athenas remittemus, futurum honestius ornamentum patriæ, quàm illi qui in Marathone occubuerunt.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ. DEORVM CONCILIVM.

ARGVMENTVM.

Rursum hoc loco Lucianus, deorum gentilium vanitatem, atque stultitiam, more suo deridet: hominumque superstitionem tacitè reprehendit, qui ridicula adeò, atque absurda de illu sibi ipsis persuadeant, accredant. Est autem festiua quædam imitatio, qua ad exemplum Atheniensis Reip. concilium deorum haberi fingit, super ijs videlicet, qui ceu nothi ac peregrini in ciuitatem ac cœtum deorum irrepsissent. Accusatorum vicem Momus, genus aliud deorum: aterorum sugillator, suscipit: & accusatione præfata decretum à se compositum recitat, quo iubentur Dij, constitutiones diuinitatis & originu quisque sua ad proximum concilium afferre, vt, qui peregrini & aduentitij repeti fuerint, è cœtu ac ciuitate deorum remoueantur.

ΖΕΥΣ. IVPITER.

Ἡκέτω τοίνυν εἴ τις ἔστ' ὦ θεοί, μηδὲ ὑπὸ κῦφος ὑπερωπιασμένος, ἀλλὰ καὶ ἐπαναστὰς καὶ ἀγανακτῶν, εἰ πολλοὶ ἀπάξουσι μετέχοντες ἡμῖν τοῦ συμποσίου. ἀλλ' ἐπίσημος ἀποδέδοται περὶ τούτων ἐκκλησία,

E sursurretis amplius, ô Dij, neque ad angulos coacti, ad aurem colloquamini indignantes pleroſque indignos nostri sympoſij esse participes. Sed quandoquidem his de rebus habebitur concilium, quiſ-

λεγέτω ἕκαστος ἐς τὸ φανερὸν τὰ δοκοῦντά οἱ, καὶ κατηγορείτω. σὺ δ' κήρυττε ὦ Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ τοῦ νόμου. Ερ. ἄκουε. σίγα, τίς ἀγορεύειν βέλεται τῶν τελείων θεῶν, οἷς ἔξεστιν; ἢ δῆλος, περὶ τῶν μετοικων, καὶ ξένων. Μω. ἐγὼ ὁ Μῶμος ὦ Ζεῦ, εἰ μοι ἐπιβλέψειας εἰπεῖν. Ζ. τὸ κήρυγμα ἤδη ἐτέτυκται. ὥστε οὐδὲν ἐμὲ λέληθεν. Μω. φημὶ τοίνυν δεῖν ἐκ ποιεῖν ἐνίους ἡμῶν, οἷς οὐκ ἀπόχρη θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοὺς γεγονέναι, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ τὸν ἀκολούθους, καὶ θεράποντας αὐτῶν ἰσοτίμους ἡμῖν ἀποφαίνουσιν, οὐδὲν μέγα, οὐδὲ θαυμαστὸν οἴονται ἐργάσασθαι. ἀξιῶ δ' ὦ Ζεῦ, μετὰ παῤῥησίας μοι δοῦναι εἰπεῖν. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην. ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλευθεροστόμου ἡμῖν τῆς γλώττης, καὶ οὐδὲν ἂν κατασιωπήσαιμι τῶν οὐ καλῶς γιγνομένων. διελέγχω γὰρ ἅπαντα, καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερὸν, οὔτε δεδιώς τινα, οὔτε ὑπ' αἰδοῦς ὑποκλινόμενος τῷ γνώμῃ. ὥστε καὶ ἐπαχθὴς δοκῶ τοῖς πολλοῖς, καὶ συκοφαντικὸς τῇ φύσει, δημοσίᾳ τις κατήγορος ὑπ' ἀμπτῶν

que palam dicat suam sententiam, & deferat. Tu verò Mercuri, præconium ex lege pronunciato. *Merc.* Audi: tace. Quis ex summis Dijs, quibus id licet, in concione vult verba facere? Deliberatio futura est de inquilinis, nouisque habitatoribus. *Mo.* Ego Momus, ô Iupiter, si mihi dicendi copiam feceris. *Iup.* Hoc tibi iam concedit præconium. Itaque nihil opus est vt permittam. *Mo.* Dico igitur nonnullos nostrûm malè facere, quibus non sufficit, vt Dij ex hominibus facti sint. Sed nisi suos pedisequos & famulos honore nobis adæquauerint, nihil magni, nihil præclari præstitisse se putant. Posco autem, ô Iupiter, vt mihi liberè loqui concedas: neque enim aliter possim. Imò sciunt omnes quàm libera sim lingua, nihilque eorum quæ malè geruntur silentio præterire soleam. Atque enim omnia, & palam dico quæ sentio, neminem reformidans, nec meam sententiam præverecundia celans. Iraq, molestus videor plerisque, & natura ad calumniandum propensus publicúsque accusator ab ipsis

ἐπιγομαζόμενος. πλὴν ἀλλ' ἐπείπερ ἔξεστι, καὶ κεκήρυκται, καὶ σὺ ὦ Ζεῦ δίδως μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν, οὐδὲν ὑποστελλόμενος, ἐρῶ. πολλοὶ γάρ φημι καὶ ἀγαπῶντες ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξυνεδρείων, καὶ συναχθῶσι ἐπίσης, καὶ ταῦτα, ὄντες ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἔτι καὶ τοὺς ὑπηρέτας, καὶ διακόνους τοὺς αὐτῶν ἀνήγαγον ἐς τὸν οὐρανὸν, καὶ παρενέγραψαν. καὶ νῦν ὁπόσοις διανομὰς τὰ νέμονται, καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, οὐδὲ καταβαλόντες ἡμῖν τὸ μετοίκιον. Ζ. μηδὲν αἰνιγματωδῶς ὦ Μῶμε, ἀλλὰ σαφῶς, καὶ διαῤῥήδην λέγε, θαῤῥοῦντός σοι τοὐμοῦ. νῦν γὰρ ἐς τὸ μέσον ἀπέῤῥιπται σοι ὁ λόγος, ὡς πολλοὺς εἰκάζειν, καὶ ἑταιρμόζειν ἄλλος ἄλλον τοῖς λεγομένοις. χρὴ γὰρ παῤῥησιαστὴν ὄντα, μηδὲν ὑφεῖναι λέγειν. Μω. εὖγε ὦ Ζεῦ, ὅτι καὶ παρεῤῥησίᾳ με θαῤῥεῖν παῤῥαίνεις. πειθοῦς γὰρ τοῦτο βασιλικὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον, ὥστε ἐρῶ καὶ τοὔνομα. ὁ γάρ τοι ἡνιαύσιστος Διόνυσος, ἡμιανθρωπος ὤν, οὐδὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ συροφοινίκος τινὸς ἐμπόρου, τῆ

appellor. Sed quandoquidē licet, proclamatúmque est, túq; das, ô Iupiter, vt liberè loquar, nihil præ metu reticebo. Multi, inquam, non contenti quòd communis consessus sint participes nobiscum, & ex æquo epulentur, ídque cùm sint dimidia ex parte mortales: suos quoque ministros, & sodales in cœlum euexerunt, & numero Deorum adscripserūt. Nunc autem æquali sunt conditione, & victimarum participes, quanquam colonarium nobis non persoluerunt. *Iup.* Nequid obscurè dicas, ô Mome, sed dilucidè, & apertè, etiam addito nomine Nunc enim ita orationem in medium proiecisti, vt multi per coniecturam, aliàs alij tua dicta accommodent. Oportet autem eum qui liber est in loquendo, nihil præ metu reticere. Mo. euge, ô Iupiter, siquidem me ad loquendi libertatem cohortaris: quod abs te fit animo prorsus regio, & magnifico. Quare dicam etiam nomen. Generosissimus ille Bacchus, semihomo, nec materna stirpe Græcus, sed mercatoris cuiusdam Syrophœnicis, nempe Cadmi ex filia nepos, posteaquam

Κάδμου συγατρὸς ὢν, ἐπ.

ἠξιώθη τ ἀθανασίας, οἷος μὴν
αὐτὸς ὅτι, οὐ λέγω, ὅτι τ μί-
τραν, ὅτι τ μέθυσιν, ὅτι τὸ βά-
δισμα. πάντες γὰρ ὁρᾶτε
ὡς θῆλυς, καὶ γυναικῶν τ φύ-
σιν, ἡμιμαινὴς, ἀκράτου ἔωθεν A
ἀποπνέων. ὁ δὴ καὶ ὅλιν φαντασίαν
ὠνητίσατο ἡμῖν, καὶ τ χορὸν ἐ-
πεζόμυθος παρέστη, καὶ θεοὺς ἀ-
πέφηνε, τ Πᾶνα, καὶ τ Σιλη-
νὸν, καὶ σατύρους, ἀγροίκους πα- B
ναῖ, καὶ αἰπόλους τοὺς πολλοὺς,
σκιρτητικοὺς ἀνθρώπους, καὶ
τὰς μορφὰς ἀλλοκότους. ὧν
ὁ μὲν, κέρατα ἔχων, καὶ ὅσον
ἀπ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω αἰ-
γὶ ἐοικὼς, καὶ γλίσχιον βαδὺ κι-
νούμενος, ὀλίγου τράγου δια-
φέρων ὤφη. ὁ δὴ, φαλακρὸς γέ-
ρων, σιμὸς τ ῥῖνα, ὑπὸ ὀργῆς τὰ
πολλὰ ὀχθούμενος, λυδὸς ἦτος.
οἱ δὲ σάτυροι, ὀξεῖς τὰ ὦτα, καὶ
αὐτοὶ φαλακροὶ, κέρασι, οἷα
τοῖς ἀρτιγενέσιν ἐρίφοις τὰ
κέρατα ὑποφύεται), Φρύγες πᾶσι
ὄντες, ἔχουσι δὴ καὶ οὐρὰς ἅπαντες. E
ὁρᾶτε οἵους ἡμῖν θεοὺς πορί-
ζει ὁ γυναικίας; εἶτα θαυμά-
ζομεν, εἰ καταφρονοῦσιν ἡμῶν
οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες οὕτω
γελοίους θεοὺς, καὶ πρασίνους;
ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅτι καὶ δύο γυναῖ-
κας ἀνήγαγε, τὴν μὲν, ἐρωμένην

immortalitate donatus est,
qualis quidem ipse sit, non
dico, neque mitram, neque
ebrietatem, neque incessum.
Videtis enim omnes, opi-
nor, quàm mollis sit, & effœ-
minatus natura, semi insa-
nus, statim à sunmo mane
merum spirans. Hic sodali-
tium vniuersum nobis asci-
uit, & adducto choro a-
dest, Deósque fecit, Pana, Si-
lenum, & Satyros, agrestes
quospiam, & caprarios mul-
tos, saltatores homines, &
forma horribiles. Quorum
hic quidem cornutus dimi-
diáque corporis inferiore
parte capram referens, bar-
báque promissa, parum ab
hirco differt. Ille verò, glà-
ber senex, simo naso, qui ple-
runque asino vehitur, Ly-
dus iste. Satyri autem, a-
cutis auribus, & calui ipsi,
cornigerique, qualia fetè
recens natis hœdis nascun-
tur cornua: hi gente Phry-
ges, caudas habeat etiam
omnes. Videtis cuiusmodi
Deos nobis faciat generosus
ille? An mirum, si homines
nos contemnant, cùm tam
ridiculos, monstrosósque
Deos videant? Nam omitto
quòd duas etiam mulieres
adduxit, alteram quidem
quam amat, nempe Ariadnẽ,

οὖσαν ἀπ τῶν, τὴν Ἀεικάδη.

ὃς καὶ τὸ στέφανον ἐγκατέλεξε τῷ τῶν ἀστέρων χορῷ. Τὸ δ', Ἰκαρίου τοῦ γεωργοῦ θυγάτερα. καὶ ὁ παίτων γελοιότατον ὦ Διοσκοῦροι, καὶ τὸ κυνίδιον τῆς Ἠριγόνης, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν, ὡς μὴ ἀνιῷτο ἡ παῖς, εἰ μὴ ἔξει ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ξυνήθες ἐκεῖνο, καὶ ὅσον ἡλίκα κυνίδιον. ταῦτα οὐχ ὕβρεις ὑμῖν δοκεῖ, καὶ παρανοίας, καὶ γέλωτος ἀκούσασθαι δι' οὗ καὶ ἄλλους.

Ζ. μηδὲν ὦ Μῶμε εἴπῃς, μήτε περὶ Ἀπόλλωνος, μήτε περὶ Ἡρακλέους. ὁρῶ γὰρ οἷ φέρῃ τῷ λόγῳ. οὕτω γὰρ, ὁ μὲν ἀνὴρ, ἰατρὸς, καὶ ἀνίσχει ἐκ τῶν νόσων, καὶ ἔστι πολλῶν ἀγαθὸς ἄλλων. ὁ δ' Ἡρακλῆς, υἱὸς ὢν ἐμὸς, ὀλίγων πόνων ἐφρόντισε τοῦ ἀθανατίσαι. ὥστε μὴ κατηγόρει αὐτῶν. Μω. σιωπήσομαι διὰ σὲ ὦ Ζεῦ, πολλὰ εἰπεῖν ἔχων. καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο, ἐπὶ τὰ σημεῖα ἔχεσι τὸ πυρός. εἰ δ' ἐξὸν καὶ φορὸς αὐτὸν σε τῇ παῤῥησίᾳ χρῆσθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν. Ζ. καὶ μὴν φορὸς ἐμὲ ἔξεσι μάλιστα. μῶν δ' οὐ καὶ ξυνίεις διάκεις; Μω. ἐν Κρήτῃ μὲν οὐ μόνον τοῦτο ἀκοῦσαί ἔστιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλό τι περὶ σοῦ λέγουσι, καὶ τάφον ἐπιδεικνύουσιν,

cuius etiam coronam astrorum choro inseruit: alteram verò Icarij agricolæ filiam. Quódque, ô Dij, est omniũ maximè ridiculũ, Erigones quoque canem adduxit, ne doleret filia si non haberet in cœlo familiarem illam, habitámque in delicijs caniculam. Annon istà vobis videntur in nostri cõtumeliã, iniuriã, & irrisionem facta? Audite etiam alios. *Iup.* Nihil dicas Mome, nec de Æsculapio, nec de Hercule. Video enim quò tuę orationis impetu rapiaris. Horum quidem alter agit medicum, & morbis leuat ægrotos, éstque multis alijs anteferendus. Hercules autem, qui meus est filius, non paucis laboribus immortalitatem est adeptus. Itaque ne ipsos accuses. *Mo.* In tui quidem gratiam tacebo, Iupiter, etsi multa dicenda habeam: atque si nihil aliud, adhuc habent signa igne inusta. Porrò si liceret & aduersum te libertate loquendi vti, multa haberem dicenda. *Iup.* Atqui in me maximè tibi licet dicere. Nunquid me vt inquilinum in ius vocas? *Mo.* In Creta non tantùm hoc audire licet: verũ aliud quoque de te dictitant, tuúmque sepulchrum ostendunt.

ἐγὼ δ' οὔτε ἐκείνοις πίθομαι, οὔτε Ἀχαιῶν Αἰγιεῦσιν, ὑποβολιμαῖόν σε εἶναι φάσκουσιν. ἃ δ' μάλιστα ἐλεγχθῆναι δεῖν ἡγοῦμαι, ταῦτα ἐρῶ. πλὴν γάρ τοι ἀρχὴ τῶν τοιούτων παραπομπάτων, καὶ πλὴ αἰτίαν τῆ ποδισθῆναι ἡμῶν τὸ ξυγκλείειν, σὺ ὦ Ζεῦ παρίσχες, ὀνηταῖς ὀπιμηνύμενος, καὶ κατιὼν παρ' αὐτὰς, ἐν ἄλλοτε ἄλλῳ σχήματι. ὥστε ἡμᾶς δεδίεναι, μήποτε καταδύσῃ τις ξυλλαβὼν, ὁπότ' αὖ ταῦρος ἦς, ἢ τῶν χρυσοχόων τις καταρράσσεται χρυσὸν ὄντα. ἢ αὖτε Διὸς, ἢ ὄρνις, ἢ ἅλλιον, ἢ ἑλλόβιον ἡμῖν γένη. πλὴν, ἀλλὰ ἐμπέπληκας μὲν ἤδη οὐρανὸν τῶν ἀμυθήτων τούτων. ἐγὼ δὲ οὐ ἄλλως εἶπον. καὶ τὸ πρᾶγμα γελοιότατόν ἐστι, ὁπότ' αὖ τις ἄρτι ἀκούσῃ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς μὲν, θεὸς ἀπεδείχθη. ὁ δὲ Εὐρυσθεὺς, ὃς ἐπέταττεν αὐτῷ, τέθνηκε. καὶ πλησίον Ἡρακλείους νεὼς, οἰκίσκου ὄντος, ἡ Εὐρυσθέως τάφος, τὸ διπλοῦν αὐτό. καὶ πάλιν ἐν Θήβαις, Διόνυσος μὲν, θεός. οἱδ' αὖ φοὶ αὐτῷ, ὁ Πενθεὺς, καὶ ὁ Ἀκταίων, καὶ ὁ Λέαρχος, ἀνθρώπων ἀπάντων κακοδαιμονίστατοι. ἀφ' οὗ δ' ἅπαξ σὺ ὦ Ζεῦ αἰτίαν

Ego verò neque illis credo, neque Achiuorum Ægiensibus subditicium te esse affirmantibus. Sed hæc dicam, quæ potissimùm reprehendenda duco. Etenim delictorum huiusmodi principium, & causam cur noster consessus nothis abundet, tu Iupiter præbuisti, quum te mortalibus mulieribus commiscuisti, & aliàs alia forma ad ipsas descendisti. Ita vt metueremus, ne quis te cõprehensum sacrificaret, cùm taurus esses: vel aurifex aliquis te conficeret, cùm aurum esses: & pro Ione nobis aut monile, aut armilla, aut inauris fieres. Sedenim hisce semideis cœlum impleuisti, neque enim aliter possum dicere. Réque planè ridicula est, si quis ex improuiso audierit Herculem quidem inter Deos relatum: Eurystheum autem, qui imperabat ipsi, mortuum esse: ac prope Herculis templum, qui famulus, Eurystheique sepulchrum, qui herus erat. Rursus Thebis, Bacchus quidē Deus est: eius autem cõsobrini, Pentheus, Actæon, & Learchus, omniũ hominum fuerũt miserrimi. Ex quo autem semel tu Iupiter rebus huiusmodi

τοῖς τοιούτοις τὰς θύρας, καὶ ἐπὶ τὰς θνητὰς ἐβάπτου, ἅπαντες μεμιμήμεθά σε. καὶ οὐχὶ ἄῤῥενες μόνον, ἀλλ' ὅσῳ αἰσχρὸν, καὶ αἱ θήλειαι θεαί. τίς γὰρ οἶδε τὸν Ἀγχίσην, ἢ τὸν Τιθωνὸν, καὶ τὸν Ενδυμίωνα, καὶ τὸν Ἰάσονα, ἢ τοὺς ἄλλους; ὥστε ταῦτα μὴ ἐάσειν μοι δοκῶ. μακρὸν γὰρ ἂν τὸ διελέγχειν ἡγοῖτο. Ζ. μηδὲν πρὸς τὸν Γανυμήδους φῶ Μῶμα εἶπας. χαλεπαίνω γὰρ, εἰ λυπήσεις τὸ μειράκιον, ὀνειδίσας ἐς τὸ γῆρος. Μῶ. ἀλλὰ μηδὲ σοὶ τοῦτο εἶπον, ὅτι καὶ οὗτος ἐν τῷ οὐρανῷ ἔστιν, ὅτι τοῦ βασιλέως ἀκπίδεσι καθιζόμενος, ἢ μονονουχὶ ὑπὲρ τὴν κεφαλήν σου νεύοντα, θεὸς εἶναι δοκᾷς; ἢ καὶ τούτου τοῦ Γανυμήδους ἕνεκα ἐκόμησε; ἀλλ' ὁ Ἄττις γε ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας, ἢ ὁ Σαβάζιος, πόθεν ἡμῖν ἐπεισεκλήθησαν οὗτοι; ἢ ὁ Μίθρης ἐκεῖνος ὁ μῆλος, ὁ τὸν κάνδυν, ἢ τὴν τιάραν, οὐδὲ ἑλληνίζων τὴν φωνήν. ὥστε οὐδὲ ἐγὼ ἔγνων τίς, ξυνίημι. τοιγαροῦν οἱ Σκύθαι, ἢ οἱ Γέται ταῦτα ὁρῶντες αὐτῶν, μακρὰ ἡμῖν χαίρειν εἰπόντες, αὐτοὶ ἀπαθανατίζοισι, καὶ θεοὺς χειροτονοῦσιν, οἷς ἂν ἐθελήσωσι, τὸν αὐτὸν

fores aperuisti, & ad mortalium consuetudinem te conuertisti, omnes te imitantur: nec solùm masculi Dij, sed quod est turpissimum, etiam Deæ fœminæ. Quis enim ignorat Anchisen, Tithonum, Endymionem, & Iasonem, aliósque? Itaque hæc omittenda censeo, quæ reprehendere longum esset. *Iup.* Nihil Mome, de Ganymede dicas. Iraſcar enim, si adolescentem illum, exprobrato genere, molestia afficias. *Mo.* Proinde neque de aquila quicquam dicam, quòd & illa in cœlo versatur, regio sceptro insidens, ac tantùm non super tuo capite nidificans, & Deus videtur? an illam Ganymedis causa omittemus? At ô Iupiter, Attis, & Corybas, & Sabazius, vnde nobis accersiti sunt? aut etiam Mithres ille Medus, qui candyn, & tiaram gestat, nec Græcam vocem sonat: adeò vt siquis ei præbibat, non intelligat. Itaque & Scythæ hæc videntes, nobis longum valere iussis, ipsi immortalitate donant homines, suisque suffragijs, quoscunq; libuerit, Deos creant,

βόπον, ὅτι καὶ ζάμολξις δοῦλος ὢν, παρεσκάφη, καὶ οἶδ' ὅπως ἀλαλάδων. καὶ τοι ταῦτα πάντα ὦ θεοί, μέτρια. σὺ δ' ὦ κυνοκεφάλων, καὶ σπόδιν ἐσαλμένε αἰγύπτιε, τίς οἶ ὦ βέλτιστε, ἄ πῶς ἀξιοῖς θεὸς εἶναι ὑλακτῶν; τί δ' βυκόμορφος καὶ ὁ μεμφίτης οὗτος ταῦρος, ὁ ποικίλος, προσκυνεῖται, καὶ χρᾷ, καὶ προφήτας ἔχει; αἰσχύνομαι δ' ἔγωγε, καὶ πίθηκους εἰπεῖν, καὶ τράγους, καὶ ἄλλα πολλῷ γελοιότερα, καὶ οἶδ' ὅπως ἐξ Αἰγύπτου παρεβυδίντα ἐς τὸν οὐρανόν. ἃ ὑμεῖς ὦ θεοί, πῶς ἀνέχεσθε ὁρῶντες ὄπισω, ἢ καὶ μᾶλλον ὑμῶν προσκυνούμενα; ἢ σὺ ὦ Ζεῦ, πῶς φέρεις, ἐπειδὴ χρυσᾶ κέρατα φύσωσί σοι; Ζ. αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῄς τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων. ὅμως δ' αὖ ὦ Μῶμε, τὰ πολλὰ αὐτῶν, αἰνίγματά ἐστι, καὶ οὐ πάνυ χρὴ καταγελᾶν ἀμύητον ὄντα. Μῶ. πάνυ γοῦν μυσηρίων ὦ Ζεῦ δεῖ ἡμῖν, ὡς εἰδέναι, θεοὺς μὲν, τοὺς θεούς. κυνοκεφάλους δ', τοὺς κυνοκεφάλους. Ζ. ἔα φημὶ τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων. ἄλλοτε γὰρ περὶ τούτων ἐπισκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. σὺ δ', τοὺς ἄλλους λέγε.

eodem modo quo Zamolxis cōditione seruus, adscriptus est, nobis nescio quomodo inscijs. At sanè hæc omnia, ô Dij, sunt mediocria. Cæterùm tu canino vultu Ægyptie, qui sindone es amictus, quisnam es, ô optime, aut quomodo dignum te cēses qui sis Deus, cùm latres? Quid & sibi vult memphites ille taurus, versicolor, qui adoratur, edit oracula, & prophetas habet? Pudet verò me recensere iconias, simias, hircos, & alia his longè absurdiora, quæ nescio quomodo ex Ægypto in cœlum se insetuerunt. Illa vos, ô Dij, qui sustinetis videre æquali vobiscum honore, aut etiam maiore adorari? Aut tu Iupiter, quo fers animo, quòd arietis cornua tibi plantarunt? *Iup.* Turpia profectò sunt quæ dicis de Ægyptijs. Attamē plerasque illorum ô Mome, sunt ænigmata, non omnino à profanis deridenda. *Mo.* Planè nobis, Iupiter, opus est mysterijs, vt Deos, Deos esse cognoscamus, & cynocephalos eos, quibus canina sunt capita. *Iup.* Missas facito, inquam, res Ægyptiorum: alias enim de his per otium deliberabimus: tu autem de alijs dixito.

Μῶ. τὸν Τροφώνιον ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ μάλιστά με ἀποπνίγει, τὸν Ἀμφίλοχον. ὃς ἀναγνοὺς ἀνθρώπου, καὶ μοιχαλίδου υἱὸς ὤν, θεσπιῳδεῖ ὁ γοητικώτατος ἐν Κιλικίᾳ, ψευδόμενος τὰ πολλὰ, καὶ χρηστεύων τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα. τοιγαροῦν καὶ ἔτι σὺ ὦ Ἀπολλον εὐδοκιμεῖς, ἀλλὰ ἤδη πᾶς λίθος, καὶ πᾶς βωμὸς χρησμῳδεῖ, ὃς ἂν ἔλαιόν τε ἐγχυθῇ, καὶ στέφανος ἔχῃ, καὶ χρηστὸς ἀνὴρ ἐπιστῇ, οἷοι πολλοί εἰσιν. ἤδη καὶ ὁ Πολυδάμαντος τοῦ ἀθλητοῦ ἀνδριὰς, ἰᾶται τοὺς πυρέττοντας ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ ὁ Θεαγένους ἐν Θάσῳ. καὶ Ἕκτορι θύουσιν ἐν Ἰλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ καταντικρὺ ἐν Χερρονήσῳ. ἀφ' ὅσῳ δ' ἂν τοσούτῳ μείζονα ὦμεν, ἐπιορκίαι, καὶ ἱεροσυλίαι. καὶ ὅλως. καταφρονήκασιν ἡμῶν, εὖ ποιοῦντες. καὶ ταῦτα μὴ πρὸς τοῦτον, καὶ παρεγγράπτων. ἐγὼ δ' οὐδὲ ξένα ὀνόματα πολλὰ ἤδη ἀκούων, οὔτε ὄντων πῶν παρ' ἡμῖν, ἥτε συνιέναι ὅλως δυναμένων, παίω ὦ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἢ πῦρ γάρ ἐστιν ὁ πολυθρύλλητος ἀφετὴ, καὶ τύφος, καὶ εἰμαρμένη, καὶ τύχη, αὐτόματα, καὶ κενὰ πράγματα ὀνόματα, ἀπὸ βλακῶν

Mo. De Trophonio, Iupiter, quódq; me potissimùm angit, de Amphilocho: qui quãquã sceleſti hominis & matricidæ eſt filius, in Cilicia præclarus ille vaticinatur, multa mentiens, & pro duobus obolis præſtigiatorẽ agens. Proinde Apollo, non amplius celebraris: ſed iam lapis omnis, omníſque ara vaticinatur, quę ſit oleo perfuſa, & coronas habeat, cuíque vir præſtigiator ſuppetat, quales multi ſunt. Iam etiam Polydamantis athletæ ſtatua medetur febricitantibus in Olympia, & Theagenis, in Thaſo. Quin Hectori quoque ſacra faciunt in Ilio, & Proteſilao, è regione in Cherroneſo. Ex quo autem in tantum numerum excreuimus, auctum magis eſt periurium, & ſacrilegium: & nos omnino deſpicere cœperunt, idque meritò. Atque hæc quidem de nothis, & factitijs Dijs. Cæterùm ego peregrina nomina iam audiens, quorundã qui neque ſunt apud nos, neq; omnino conſiſtere poſſunt, ô Iupiter, ea prorſus irrideo. Vbi enim gentium eſt illa multum iactata virtus, & natura, & fatum, & fortuna, noua rerum vocabula, quæ conſiſtere nequeunt, à ſtolidis

ἀνθρώπων τῶν φιλοσόφων, ἐπινοηθέντα; καὶ ὅμως αὐτοσχέδια ὄντα, οὕτω τοὺς ἀνοήτους πέπεικεν, ὥστε οὐδεὶς ἡμῖν οὐδὲ θύειν βούλεται, εἰδὼς ὅτι καὶ μυείας ἑκατόμβας παρασκήσῃ, ὅμως τῇ τύχῃ φράξουσα τὰ μεμοιραμένα, καὶ ἃ ἐξ ἀρχῆς ἑκάστῳ ἐπικλώσθη. ἥδέως οὖν ἐρείμην σε ὦ Ζεῦ, εἴ που εἶδες ἢ ἀρετὴν, ἢ φύσιν, ἢ εἱμαρμένην. ὅτι μὴ γὰρ καὶ σὺ ἀκούεις ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διατριβαῖς, οἶδα, εἰ μὴ κωφός τις εἶ, ὡς βοώντων αὐτῶν, μὴ ἐπαΐειν. πολλὰ ἔπ' ἔχων εἰπεῖν, καταπαύω τὸν λόγον. ὁρῶ γοῦν τοὺς πολλοὺς ἀχθομένους μοι λέγοντι, καὶ συείποντας. ἐκείνους μάλιστα, οἳ καθήλατο ἡ παρρησία τῶν λόγων. πόθεν γοῦν εἰ ἐθέλῃς ὦ Ζεῦ, ψηφισμά τι περὶ τούτων ἀνεγνώσομαι ἤδη ξυγγεγραμμένον. Ζ. ἀνάγνωθι. οὐ πάντα γὰρ ἀλόγως ἀπάσαν. καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπὶ πλεῖον αὐξήσηται.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΑΓΑΘΗΙ ΤΥΧΗ.

ΕΚκλησίας ἐννόμου ἀγομένης, ἑβδόμῃ ἱσταμένου, hominibus, nimirum philosophis excogitata? Quæ quanquam ex tempore facta sunt, ita simplices ad credendum adduxerunt, vt nemo velit nobis sacrificare, cùm persuasum habeat, fore vt etsi infinitas hecatombas nobis obtulerit, fortuna tamen nihilo secus faciat, quæ fato decreta sunt, & cuiq; à principio destinata. Quare libèter ex te quæsiuerim Iupiter, an alicubi videris aut virtutem, aut naturam, aut fatum. Nam hæc te in Philosophorum disputationibus audire scio: nisi ita surdus es, vt clamantes ipsos non audias. Quanquam multa habeo dicenda, dicendi tamen finem faciam. Nam video plerosque qui me dicentem molestè ferunt, & exibilant: sed illi præcipuè quos orationis libertas perstrinxit. Tandem si vis Iupiter, decretum de his iam conscriptum legam. Iup. Lege: neque enim omnia citra rationem reprehendisti. Et sanè multa ex ijs cohibenda sunt, ne amplius augeantur.

DECRETVM BONA FORTVNA.

CONsilio legitimè coacto, septimo die mensis

ὁ Ζεὺς ἐφυτάευε, καὶ ἐφέζετο Ποσειδῶν. ἐπεστάτει Ἀπόλλων. ἐχαμμάτευε Μῶμος τῆς νυκτός. καὶ ὁ ὕπνος τῷ γραμμάτῳ εἶπεν. Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων, οὐ μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ βάρβαροι, οὐδαμῶς ἄξιοι ὄντες κοινωνεῖν ἡμῖν τῆς πολιτείας παρεγένοντο, οὐκ οἶδ' ὅπως καὶ θεοὶ δόξαντες, ἐμπεπλήκασι μὲν τὸν οὐρανόν, ὡς μεστὸν εἶναι τὸ συμπόσιον ὄχλου ταραχώδους, πολυγλώσσων τινῶν, καὶ ξυγκλύδων, ἐπιλέλοιπε δὲ ἡ ἀμβροσία, καὶ τὸ νέκταρ, ὥστε μιᾶς ἤδη κοτύλης εἶναι διὰ τὸ πλῆθος τῶν πινόντων, οἱ δὲ, ὑπὸ αὐθαδείας παρωξύμθησαν τὸν παλαιούς τε, καὶ ἀληθεῖς θεούς, σεμνοτέρους ἠξιώκασιν ἑαυτοὺς παρὰ πάντα τὰ πάτρια, καὶ ἐν τῇ γῇ σεσημάδαι θέλουσι, διώχθω τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ ξυλλεγῶσι μὴ ἐκκλησίαν ἐν τῷ ὀλύμπῳ τῷ ἱερᾷ ποιεῖσθαι, ἐλέσθαι δὲ ἐπιγνώμονας τελείους θεοὺς ἑπτὰ, βοῆς μὲ, ἐκ τῆς παλαιᾶς ζυγῆς τὸ ἐπὶ Κρόνου, τέτταρας δὲ, ἐκ τῶν δώδεκα. καὶ ἐν αὐτοῖς, τὸ Διὰ. τούτους δὲ τοὺς ἐπιγνώμονας, αὐτοὺς μὲ, καθέζεσθαι ὀμόσαντας τὸν νόμιμον ὅρκον,

ineuntis, Iupiter ſummus erat adminiſtrator, præſidebat Neptunus, præerat Apollo, noctu Momus ſcribã agebat: & Somnus ſententiã tulit Quoniam peregrini multi, non ſolùm Græci, ſed & barbari, etſi nequaquã mercãtur noſtrę reip. participes eſſe, adſcriptitij neſcio quomodo, & putatitij Dij, cœlum impleuerunt, ita vt plenum ſit ſympoſium tumultuoſa turba, garrulorum quorundam & conuenarum: defecit autem ambroſia & nectar: ita vt mina iam ematur ſextarius, propter bibẽtium multitudinem. Illi verò præ arrogantia, pulſis veteribus, veriſque Dijs, ſemetipſos præter omnem patriæ conſuetudinem primis accubitibus dignos cẽſent, & priores in terris honores ſibi arrogant: viſum eſt Senatui, & populo vt concilium in Olympo cogatur circa ſolſtitium hybernum, & eligantur perfecti Dij ſeptem arbitri, tres quidem ex veteri curia Saturni temporibus cõſtituta, quatuor autem ex duodecim illis: intérque eos Iupiter. Qui arbitri ſedeant præſtito legitimo iuramento, per

τὴν Στύγα. τὸν Ἑρμῆν δ', κηρύξαντα ξυναγαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξιοῦσι ξυντελεῖν εἰς τὸ συνέδριον. τοὺς δ', ἥκειν, μάρτυρας ἐπαγομένους ἐνωμότους, καὶ ἀποδείξαι τὸ γράμμα. τοιαῦτα δ' οἱ μὲν, παίοντες καθ' ἕνα, οἱ δὲ ἐπιγνώμονες ἐξετάζοντες, ἢ θεοὺς εἶναι ἀπεφαίνοντο, ἢ καταπέμψουσιν ἐπὶ τὰ σφέτερα κεῖα, καὶ τοὺς θνητοὺς τοὺς θεομισεῖς. ὧν δέ τις ἄλλῳ τῶν ἀδοκίμων, καὶ ἅπαξ ἀπὸ τῶν ἐπιγνωμόνων ἐκφυγόντων ἐπικαίων τὸ κεφάλαιον, εἰς τὸ τάρταρον ἐμπεσεῖν τὸν αἰῶνα ἔδει δ' τὰ αὐτὰ ἔπασχον. καὶ μήτε τὸν Ἀθηνᾶν ἰᾶσθαι, μήτε τὸν Ἀσκληπιὸν χρῆσιμον εἶναι, μήτε τὸν Ἀπόλλω τοξεύειν μόνον ποιεῖν, ἀλλ' ἤν τι ἐπλεξάμενον, μαίνειν, καὶ ἀηδόνιον, καὶ ἰαβδοῦχον εἶναι. τοῖς δὲ φιλοσόφοις ἀφεῖναι μὴ ἀπαλλάττειν χαιρὰ ὀνόματα, μηδὲ λαμβάνειν περὶ ἀνδρὸς ἔπαινον. ὁ τοίνυν δὴ ναῶν, καὶ θυσιῶν ἀξιώσοιμι, ἐκείνων μὲν καθαιρεθῆναι τὰ ἀγάλματα, ἐντιθῆναι δὲ ἢ Διὸς, ἢ Ἥρας, ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ τῶν ἄλλων τινὸς, ἐκείνοις δὲ, τάφον χῶσαι τῆς πόλεως, καὶ στήλην ἐπιθεῖναι αὐτῇ βωμόν. ἢν δέ τις παρακούσῃ τοῦ κηρύγματος, καὶ μὴ ἐθελήσῃ ἐπὶ τὸν

Stygem: Mercurius autem proclamato præconio, cunctos congreget, quicunq; in conſeſſum admitti volunt. Veniant autem illi adductis teſtibus iuratis, certiſque ſui generis indicijs. Atque hi quidem hinc ſigillatim tranſeant: arbitri autem expenſa cauſa, vel Deos eſſe pronunciabũt, aut ad ſua ſepulchra, maiorúmque loculos ablegabunt. Si verò quiſpiam ex reiectis, ſemélq; arbitrorum iudicio ſecretis, comprehẽdatur in cœlum aſcendens, ille præceps in Tartarum detur. Præterea quiſq; ſtudiat rerũ ſuarum: nec medeatur Minerua, nec vaticinetur Æſculapius, neque tam multa ſolus faciat Apollo, ſed vno quopiam delecto munere, aut vatem, aut cytharœdum, aut medicum agat. Porrò Philoſophi moneantur, ne vocabula noua fingant, neque de rebus ignotis nugentur. Quicunque autẽ templis iam, & ſacrificijs digni habiti ſunt, illorum ſimulachra ſubuertãtur, quorũ loco vel Iouis, vel Iunonis, vel Apollinis, vel cuiuſpiã ex alijs ſubſtituatur. Illis verò ciuitas ſepulchrum aggeret, & aræ loco cippum erigat. Quòd ſiquis præconio non paruerit, & ad arbitros venire

ἐπιγιγνομένας ἐλθεῖν, ἐρήμῳ αὐτῷ καταδικασθήσεσθαι. Ζ. οὗτος ἡμῖν τὸ ψήφισμα, δικαίστατον ὦ Μῶμε, καὶ ὅτῳ δοκεῖ, ἀναστήτω ἢ χειροτονείτω μᾶλλον ἢ ὅταν γηρᾷσωμεν πλείους· οἶδα γὰρ ὅτι ἔσονται οἱ μὴ χειροτονήσοντες. ἀλλὰ νῦν μὲν, ἄπιτε. ὁπόταν δὲ κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, ἥκετε, κομίζοντες ἕκαστος ἐναργῆ τὰ γνωρίσματα, καὶ σαφεῖς τὰς ἀποδείξεις, πατρὸς ὄνομα, καὶ μητρὸς, καὶ ὅθεν, καὶ ὅπως θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλὴν, καὶ φράτορας. ὡς ὅστις ἂν μὴ παράσχηται, οὐδὲν μελήσει τοῖς ἐπιγιγνομένοις, εἰ νεών τις μέγας ἐπὶ γῆς ἔχει, καὶ εἰ οἱ ἄνθρωποι θεὸν αὐτὸν εἶναι νομίζωσιν.

venire noluerit, ille indicta causa condemnetur. *Iup.* Iustissimum equidem, ô Mome, est hoc decretum: & qui ita sentit, manum protendat. Atqui potiùs ita fiat. Complures enim noui, qui sua suffragia non sunt adiecturi. At in præsens abite. Cæterùm in concionem accersiti à Mercurio, venite, & afferte quisque indicia manifesta, certásque probationes, patris, matrisque nomen, & vnde ac quomodo factus est Deus tribúmque & tribules. Quæ quicunque non præbuerit, parum curæ erit arbitris, tametsi ille magnum in terris templũ habeat, ipsúmque homines Deum esse putent.

ΚΥΝΙΚΟΣ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

CYNICVS, ET LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Dialogus hic lepidissimus asperam parúmque contentam Cynicorum vitam defendit, mollem atque enervatam delicatorum hominum luxuriam reprehendit. Necnon eadem opera temperantiam, frugalitatem, simplicitatem, denique artam illam atque angustam vitam laudat. Argumenta quæ ad hoc sumuntur, ex seriè planè sunt.

ΛΥΚΙΝΟΣ. LYCINVS.

ΤΙ ποτε ὦ οὗτος, πώγωνα μὲν ἔχεις, καὶ κόμην, χιτωνάριον δὲ οὐκ ἔχεις, καὶ γυμνοσκελὴς, καὶ ἀυποδητὶς, καὶ ἀλήτου, καὶ ἀπέδρασον βίον, καὶ θηριώδη σπλεξάμενος, καὶ ἀεὶ τοῖς ἐναντίοις τὸ ἴδιον δέμας οὐχ ὡς οἱ πολλοὶ διαχρησάμενος, πεινοσεῖς ἄλλοτε ἀλλαχοῦ, καὶ ἐωμαζόμενος ἐπὶ ξηρᾶ δαπέδου, ὡς ἄσμα πάμπολλον τουτὶ τὸ τριβώνιον φέρειν; οὐ μὰ τὸν καὶ τοῦτο λεπτὸν, οὐδὲ μαλακὸν, οὐδὲ εὐθηνοῦν. Κυ. οὐδὲ γὰ δέομαι. τοιοῦτον γὰ, ἐπιτήδειον εἰ πορισθῆναι, καὶ τῷ κτησομένῳ πράγματος ὡς ἐλάχιστα παρέχον. τοιοῦτον γὰ ἀρκεῖ μοι. σὺ δὲ θεὸς θεῶν, εἰπὲ μοι, τὴν πολυτέλειαν οὐ νομίζεις χαλεπὰν θεοσεπῆναι; Λυ. καὶ μάλα. Κυ. τίνι δὲ συτελείᾳ, ἀφεῖλω; Λυ. καὶ μάλα. Κυ. τί ποτ' οὖν ὀρῶν ἐμὲ τῶν πολλῶν εὐτελέστερον διατρώμενον, τὸν δὲ, πολυτελέστερον, ἐμὲ αἰτιᾷ, καὶ οὐ ἐκείνους; Λυ. ὅτι οὐ

Vid tu tan- dem barbam quidem ha- bes, & co- mam, tunicâ non habes, nudus conſpiceris, ac ſine calceis, delecta nimirum vaga, inhumana, ferinâque vita: tum proprio corpore, contrà quàm faciunt cæteri, ſemper vſus incommodè, nunc huc, nunc illuc circumis, & in arido ſolo cubans, adeò vt plurimum ſordium, tritum iſtud pallium referat: alioqui nec ipſum tenuè, nec molle, nec ſpecioſum. Cy. Neque enim indigeo. Siquid eſt huiuſmodi vt comparetur facillimè, dominóque minimum exhibeat negotij, id inquam mihi ſufficit. At tu per Deos dic mihi, putaſ-ne eſſe in luxu vitium? Ly. Admodum. Cy. Contrà in frugalitate virtutem? Ly. Admodum. Cy. Cur igitur cùm me videas viuentem frugaliùs quàm vulgò faciunt homines, eos verò ſumptuoſiùs me, non illos arguis? Ly. Quia non frugaliùs, per Iouem, videris εὐτελέστερον μοι μὰ Δία τῶν

πολλῶν διαστᾶσθαι δοκεῖς, ἀλλ' ἐνδεέστερον. μᾶλλον δὲ τελέως, ἐνδεῶς, καὶ ἀπόρως. διαφέρεις δὲ οὐδὲν οὐ τῶν πλουσίων, οἱ τὴν ἡμέραν ἕκαστον προφὼ μεταπέσοι. A Κυ. βούλει οὖν ἐξωμεν, ἐπὶ ποσὸν ἐλήλυθεν ἐνταῦθα ὁ λόγος, τί τὸ ἐνδεὲς, καὶ τί τὸ ἱκανόν ἐστιν; Λυ. εἰ σοὶ δοκεῖ. Κυ. ἆρ' οὖν ἱκανὸν μὲν ἑκάστῳ, ὅσον B ἂν ἐξικνῆται πρὸς τὴν ἐκείνου χρείαν, ἢ ἄλλό τι λέγεις; Λυ. ἔχω τοῦτο. Κυ. ἐνδεὲς δέ, ὅσον ἂν ἐνδέεσθαι ἢ τῆς χρείας, καὶ μὴ ἱκνῆται πρὸς τὸ δέον; Λυ. ναί. Κυ. οὐδὲν ἄρα τῶν ἐμῶν ἐνδεές ἐστιν. οὐδὲν γὰρ αὐτῶν ὅ, τι μὴ ἡ χρεία ἐκπληροῖ ἢ ἐμοί. Λυ. πῶς τοῦτο λέγεις; Κυ. ἐὰν σκοπῇς πρὸς ὅ, C τι χρήσεται ἕκαστον ὧν δεόμεθα. οἶον, οἰκία, ἆρ' οὐχὶ σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. τί δέ; ἱματίου; τί, χλαίνης; ἆρα οὐχὶ αὐτὴ ἡ σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. ἡ δὲ σκέπης αὐτῆς πρὸς θεῶν, τίνος ἐνδεήσομεν ἐπικρίνοντες, οὐχ ὅσον ἄμεινον ἔχειν τὸν σκεπόμενον; Λυ. δοκεῖ μοι. Κυ. πότερ' οὖν, τὸ ποδὶ κάλλιον ἔχειν δοκεῖ σοι; Λυ. οὐκ οἶδα. Κυ. ἀλλ' ἴθι νυν ἂν μάθοις τί ποδῶν ἐστὶν ἔργον. Λυ. πορεύεσθαι. Κυ. κάλλιον οὖν πορεύεσθαι

mihi, sed egentiùs viuere, imò vitam omnino egenam atque inopem. Nā tu nihil à mendicis differs, qui cibum mendicant in diem. Cy. Vis ergo videamus (quandoquidē huc processit oratio) quidnā inopia sit, quidque copia? Lyc. Si tibi videtur. Cy. Nunquid ergo satis id cuique est, quicquid ipsius explet necessitatem? an aliud quippiam dicis? Lyc. Esto istud. Cy. Indigentia verò quicquid cuiusquā vsui deest, nec eò quò sit necesse, peruenit? Lyc. Scilicet. Cy. Nihil igitur meis in rebus deest. Nihil enim in his est, quod necessitatem non expleat meam. Lyc. Quo pacto id ais? Cy. Scies si consideres in quem vsum eorū quodq; paratum est, quorum egemus, vt domus: annon tegumenti gratia? Lyc. Maximè. Cy. Quid vestis? cuius gratia? annon tegumēti & ipsa? Lyc. Sanè. Cy. At ipso per Deos tegumento, cuius rei gratia indiguerimus, nonne vt meliùs se habeat id quod tegitur? Lyc. Mihi quidem sic videtur. Cy. Vtrum igitur tibi peius se habere videntur pedes? Lyc. Nescio. Cy. Atqui hoc pacto didiceris, quodnam pedum officium est? Lyc. Ingredi. Cy. An deteriùs ergo ingredi pedes

σοι δοκοῦσιν οἱ ἐμοὶ πόδες, ἢ οἱ τῶν πολλῶν; Λυ. τοῦτο μὲν, οὐκ ἴσως. Κυ. οὐ τοίνυν οὐδ' εἰ χεῖρον ἔχοιεν, ἢ μὴ χεῖρον, τὸ ἑαυτῶν ἔργον ἀποδιδόασιν; Λυ. ἴσως. Κυ. τῶν μὲν δὴ πόδας, οὐδὲν φαίνομαι χεῖρον διακείμενος τῶν πολλῶν ἔχειν. Αυ. οὐκ ἔοικας. Κυ. τί δ', τοὐμὸν σῶμα τῶν λοιπῶν ἆρα κάκιον; εἰ γὰ κάκιον, καὶ ἀσθενέστερον. ἀρετὴ γὰ σώματος, ἰσχύς. ἆρ' οὖν τὸ ἐμὸν ἀσθενέστερον; Λυ. φαίνεται. Κυ. τοίνυν ἔδει οἱ πόδες φαίνοιντό μοι σκέπης ἐνδεεῖς ἔχειν, ὅτι τὸ λοιπὸν σῶμα. εἰ γὰ ἐνδεεῖς εἶχον, κακῶς ἂν εἶχον. ἡ γὰ ἔνδεια, πανταχοῦ κακόν, κἀχεῖρον ἔχειν ποιεῖ ταῦτα, οἷς ἂν παρῇ. ἀλλὰ μὴν, οὐδὲ πρέπειδαίζε φαίνεται χεῖρον τὸ σῶμα τοὐμὸν, ὅτι ἀπὸ τῶν τυχόντων πρέπεται. Λυ. ἧλον γάρ. Κυ. οὐδὲ εὖρωστον, εἰ κακῶς ἐπρέπετο. λυμαίνονται γὰ αἱ πτυπεγὶ προφαὶ τὰ σώματα. Λυ. ἔστι ταῦτα. Κυ. πῶς οὖν ἔστι μοι τούτων οὕτως ἐχόντων, αἰτιᾷ μου, καὶ φαυλίζεις τὸν βίον, καὶ φὴς ἄβλιον; Κυ. ὅτι νὴ Δία τῆς φύσεως, ἣν σὺ τιμᾷς, καὶ τῶν θεῶν, γὴν ἐν μέσῳ κατατεθεικότων,

tibi videntur mei, quàm aliorum? *Lyc.* Istud verò fortasse non. Cy. Non igitur siue deteriùs se habent, siue non, suum officium non præstant? *Lyc.* Fortasse. Cy. A Pedibus ergo nihilo peius quàm alij affectus videor? *Lyc.* Non videris. Cy. Quid verò corpus meum? num deterius quàm reliquorum? Nempe si deteriùs se haberet, esset imbecillius: corporis quippe virtus, robur est. An meum ergo debilius? *Lyc.* Non videtur. Cy. Neque pedes ergo tegumento videtur egere, neque reliquum C corpus: quippe si egerent, malè haberēt. Egestas etenim omnino mala, ac peius habere se facit, ea quibuscūque adfuerit. At ne ali quidē deteriùs videtur corpus meū D quod quibuslibet cibis alitur. *Lyc.* Id manifestū est. Cy. Neque bene valeret, si malè aleretur, mala siquidē alimenta corpus labefactāt. *Lyc.* Hæc ita se habent. Cy. E Quo pacto igitur, dic mihi, his ita se habentibus, me arguis, vitámque improbas meam, ac miseram prædicas? *Lyc.* Ideo per Iouem, quòd cùm natura (quam tu colis) ac superi terram in communi statuerint, ex ea multa nimirum ac bona

πολλὰ, καὶ γὰρ δὴ, ὡς ἔχειν ἡμᾶς πάντα ἄφθονα, μὴ ὅπως πρὸς τὴν χρείαν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀπόλαυσιν, σὺ πάντων τούτων, ἢ τό γε πλείστων ἄμοιρος εἶ, καὶ ἀδίψος μετέχεις αὐτῶν, ἢ δὴν μᾶλλον ἢ τὰ θηρία. πίνεις μὲν γὰρ ὕδωρ, ὅπερ καὶ τὰ θηρία. στιβὴν δ', ὅπερ αὖ ἐνεόσης, ὥσπερ οἱ κύνες. ἐωλὸν δ' οὐδὲν χρείττω τῶν κυνῶν ἔχεις, χόρτος γὰρ παρῆρκεί σοι, καθάπερ ἐκείνοις. ἔπι δ' ἱμάτιον φορεῖς, οὐδὲν ἐπικίνδυνον ἀκλήρου. καίτοι εἰ σὺ τούτοις ἀκύμωρος ὀρθῶς φρονήσεις, ὁ θεὸς ἂν ὀρθῶς ἐποίησε. τοῦτο μέν, πρόβατα πτήσας ἔμμαλλα. τοῦτο δ' ἀμπέλους ἡδυοίνους. τοῦτο δ', τὴν ἄλλην παρασκευὴν θαυμαστῶς ποικίλην, καὶ ἔλαιον, καὶ μέλι, καὶ τὰ ἄλλα, ὡς ἔχειν μὲν ἡμᾶς σῖτα παντοδαπὰ, ἔχειν δὲ ποτὸν ἡδὺ, ἔχειν δὲ χρήματα, ἔχειν δ' ἐωλὸν μαλακὴν, ἔχειν δ' οἰκίας καλὰς, καὶ τὰ ἄλλα πάντα θαυμαστῶς κατεσκευασμένα. καὶ γὰρ αὖ τὰ τῶν τεχνῶν ἔργα, δῶρα τῶν θεῶν ἐστι. τὸ δὲ πάντων τούτων ζῆν ἀπεστερημένον, ἄθλιον μέν, εἰ καὶ ὑπ' ἄλλου τινὸς ἀπεστέρηται, καθάπερ οἱ ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις. πολὺ δὲ ἀθλιώτερον,

ediderint, vt omnia nobis abundè suppeterent, nõ in necessitatem modò, verùm in voluptatem quoq; : tu tamẽ horum omniũ, aut maximæ saltem partis expers es, nec eorum quoquam frueris, nihilo certè magis quàm feræ. Nẽpe aquã bibis, quã etiam bibunt feræ : comedis verò quicquid offenderis, quẽadmodum canes, tum cubile nihilo melius canib⁹ habes, siquidẽ tibi vt & illis gramẽ sufficit, palliũ præterea circunfers nihilo mendico decentius. Quanquam si tu his contentus rectè sapis, tum Deus profectò neutiquã rectè fecit, primũ quòd oues fecit lanatas, deinde vites dulcis vini feraces, ac reliquum apparatum varietate mirabilem, & oleum, & mel, & reliqua omnia, vt nos Dedulia quidem omnigena haberemus, haberemus potum dulcem, haberemus pecunias, haberemus mollem lectum, haberemus pulchras domos, & reliqua omnia mirum in modum comparata. Nam & ipsa artium effecta, Deorum sunt dona. At viuere omnibus hisce bonis priuatum, miserum est, etiãsi ab alio prieris : quemadmodũ hi qui seruantur in vinculis. Longè verò miseriùs

εἴ τις αὐτὸς ἑαυτὸν ἀποστε-
ροίη παντων των καλων. μανία
τε ἤδη τοῦτό γε σαφής. Κυ.
Ἀλλ' ἴσως οὕτως λέγεις. σκέψαι
δέ μοι εἰπέ, εἴ τις αὐδρὸς ἁ
πλουσίου εσιόμενος, καὶ φιλαν-
θρώπως, ἔτι τε φιλοσόφου
ἐστῶτος, καὶ ξενίζοντος πολ-
λοὺς ἅμα, καὶ παντοδαπούς, τοὺς
μὲν, ἀδυνάτους, τοὺς δ', ἐρρωμέ-
νους, καὶ πάντα παρατιθέντος πολ-
λὰ, καὶ παντοδαπὰ, πάντα
ἁρπάζοι, καὶ πάντα ἴδιοι, μὴ
τὰ πλησίον μόνον, ἀλλὰ καὶ
τὰ πόρρω, τὰ τοῖς ἀδυνάτοις
παρεσκευασμένα, ὑγιαίνων αὐ-
τὸς, καὶ πάντα, μιαν μὲ κοι-
λίαν ἔχων, ὀλίγων δ' ὥστε πα-
φῆναι δεόμενος, τοσῶν τῶν πολ-
λῶν ὀπτεσπασθαι μέλλων,
οὗτος ὁ ἀνὴρ, ποῖός τις δοκῶ
σοι εἶναι; ἆρά γε φρόνιμος;
Λυ. ἀκ ἔμοιγε. Κυ. τί δὲ, σώ-
φρων; Λυ. οὐδὲ τοῦτο. Κυ.
εἰ δ', ὁ τις μετέχων τῆς αὐτῆς
τῆς πραπέζης, τῶν μὲν
καὶ ποικίλων ἀμελοῖ,
ἔγγιστα κειμένων ὀπ-
ος, ἱκανῶς ἔχων ἐκεί-
τῷ χρόαν, τοῦτο ἴδιοι
ος, καὶ τούτῳ μόνῳ χρῶ-
τοῖς δ' ἄλλοις οὐδὲ παρα-
βλέποι, τοῦτον οὐχ ἡγῇ σωφρονίστερον, ἢ ἅμαυτα αὐδρα σκαιόν;

siquis ipse sese omnibus bonis priuet. Et hoc manifesta iam est insania. Cy. Et rectè quidem fortasse dicis. Verùm istud dic mihi: Siquis A diuite alacriter, humanè, ac benignè conuiuium præbente, tum hospites excipiente, & multos simul, & omnigenos, alios quidem imbecillos, alios autem ro- B bustos: deinde apponente multa, & omnigena, omnia rapiat, omniaque edat, non propiora tantùm, sed etiam remotiora, videlicet inualidis præparata, ipse tamen C valens, quum vnum dũtaxat ventrem habeat, paucisque vt nutriatur, opus habeat, diutiùs tamen quàm alij multi immoretur, hic vir cuiusmodi tibi videtur esse? D num cordatus? Ly. Non mihi quidem. Cy. Quid verò, num temperans? Ly. Ne id quidem. Cy. Quid verò siquis eiusdem mensæ particeps, multa illa ac varia ne- E gligat, vno quopiam ex his quæ proximè apponuntur, electo, cùm satis in suam habeat necessitatem, id decenter edat, eóque solo vtatur, cætera illa ne re spiciat quidem, annon hunc illo temperantiorem, & meliorem virum putabis? Ly.

Λυ. ἔγω γα. Κυ. πότερον ἔν, σοὶ δοκῶ, ἢ ἐμὲ δεῖ λέγειν; Λυ. τὸν πλοῦτον; Κυ. ὅτι ὁ μὲν θεὸς, τῷ ξενίζοντι καλῶς ἑκάστῳ ἔοικε, παρατιθεὶς πολλὰ, καὶ ποικίλα, καὶ παντοδαπὰ, ὅπως ἔχωσιν ἁρμόζοντα. τὰ μὲν, ὑγιαίνουσι. τὰ δὲ, νοσοῦσι. καὶ τὰ μὲν, ἰσχυροῖς. τὰ δὲ, ἀδυνάτοις. οὐχ ἵνα χρώμεθα ἅπασι πάντες, ἀλλ' ἵνα τοῖς καθ' ἑαυτὸ ἕκαστος, καὶ τῷ καθ' ἑαυτὸ, ὁτῳοῦν αὐ τύχοι μάλιστα δεόμενος. ὑμεῖς δὲ, τῷ δι' ἀπληστίαν τε, καὶ ἀκρασίαν ἁρπάζοντι πάντα, τούτῳ μάλιστα ἐοικότες, πᾶσι χρῆσθαι ἀξιοῦντες, καὶ τοῖς ἅπασι χρῆ, μὴ τοῖς παρ' ὑμῶν μόνον, ἀ γῆ, οὐ θάλασσαν τὴν καθ' αὑτὸν αὐτάρκη νομίζοντες, ἀλλ' ἀπὸ περάτων γῆς ἐμπερευόμενοι τὰς ἡδονὰς, καὶ τὰ ξενικὰ τῶν ὀπῶρῶν ἀεὶ προτιμῶντες, καὶ τὰ πολυτελῆ τῶν εὐτελῶν, καὶ τὰ δυσπόριστα τῶν εὐπορίστων. καθόλου δὲ, πράγματα, καὶ κακὰ ἔχειν μᾶλλον ἐθέλοντες, ἢ δίχα πραγμάτων ζῆν. τὰ γὲ δὴ πολλὰ, καὶ τίμια, καὶ εὐδαιμονικὰ παρασκευάσματα, ἐφ' οἷς ἀγάλλεσθε, διὰ πολλῆς ὑμῶν τῶν τὰ κακοδαιμονίας, καὶ ταλαιπωρίας παρεγένετο. σκόπει γὲ εἰ βούλει, τὸν πολυτελῆ χρυσὸν, καὶ τὸν ἄργυρον.

Ita certè. Cy. Vtrum ergo intelligis, an me oportet dicere? Ly. Quidnam? Cy. Quod Deus illi præclarè hospites excipienti similis est, vt qui apposuerit multa ac varia, omnigenáque, vt essent quæ cuique conuenirent, alia valentibus, alia ægrotantibus, alia robustis, alia inualidis, non vt omnibus vtamur omnes, sed vt his vtantur singuli, quæ suæ cuiusque naturæ cõueniunt, & ex his ipsis, quacunque re maximè quemque indigere contigerit. At vos illum qui per insatiabilitatem, atque incontinentiam omnia corripit, refertis, vt qui rebus vti velitis omnibus, & vndecunque partis, non solis contẽti quæ sunt apud vos, non terram, non mare proprium sufficere existimantes, importantes ab ipsis terminibus voluptates, patriis rebus peregrina præferẽtes, sumptuosáque frugibus, & paratu difficilia, parabilibus. In summa, molestias, malág; potiùs eligentes, quàm molestijs carentem vitam. At isti quidem plurimi ac pretiosi, beatique apparatus, quibus exultatis, per magnã ad vos miseriam, ærumnáq; perueniunt. Aurum ipsum tam optatum, argentúmque, si libet, considera:

σκόπει ταὶ οἰκίας ταὶ πολυτελεῖς. σκόπει ταὶ ἐδέσματας τὰς ἐπουσδασμένας. σκόπει τὰ τούτοις ἀκόλουθα πάντα, πόσων πραγμάτων δεῖται ἅπαξ, πόσων πόνων, πόσων κινδύνων, μᾶλλον δ' αἵματος, καὶ θανάτου, καὶ διαφθορᾶς ἀνθρώπων πίστις. καὶ μόνον ὅτι πλείονες ἀπόλλυνται διὰ ταῦτα πολλοί, καὶ ζητοῦντες, καὶ δημιουργοῦντες, δεινὰ πάσχουσιν, ἀλλ' ὅτι καὶ πολυμαχεῖται δεῖ, καὶ ἐπιβουλεύονται ἀλλήλοις διὰ ταῦτα, φίλοις φίλοι, καὶ παῖδες πατράσι παῖδες, καὶ γυναῖκες ἀνδράσιν. οὕτως οἶμαι καὶ ἡ Ἐριφύλη, διὰ τὸν χρυσὸν ἐφθάρη τὸν αὐδρός. καὶ ταῦτα μὲν τοι πάντα γίγνεται, τῶν μὲν ποικίλων ἱματίων, οὐδέν τι μᾶλλον θάλπειν δυναμένων. τῶν δὲ χρυσορρύτων οἰκιῶν, οὐδέν τι μᾶλλον σκεπασουσῶν. τῶν δὲ ἐκπωμάτων τῶν ἀργυρῶν, καὶ ὠφελουμένων τὸν πότον, οὐδὲ τῶν χρυσῶν, οὐδὲ τῶν ἐλεφαντίνων αὖ κλινῶν, τ' ὕπνον ἡδίω παρεχουσῶν. ἀλλ' οἶμαι πολλάκις ἐπὶ τῆς ἐλεεινοτάτης κλίνης, καὶ τῶν πολυτελῶν στρωμάτων, τὸν εὐδαίμονα, ὕπνου λαχεῖν οὐ δυναμένους. τὰ βάσανα τῶν πραγμάτων,

considera domus sumptuosas, considera vestes operosas, considera reliqua omnia, quanto negotio emuntur, quot laboribus, periculis, imò sanguine, ac cæde, quantóque hominum interitu: non solùm, quia dum navigant, propter ista pereunt complures, ac dum quærunt, parántque, grauia perferunt. Sed ob id quoque, quòd digladiationes multas patiũt, quódque ob ea insidiantur inuicem, amicis amici, parentibus liberi, coniuges maritis. Sic opinor etiam Eriphylen auri gratia prodidisse maritum. Atque hæc quidem omnia fiunt, quum tamen vestes illæ variæ nihilo magis calefacere queant, nec aurata illa ædificia magis tegere: nec pocula illa argentea potui conducant: nec aurei eburneíque illi lecticli somnum suauiorem præbeant. Imò videbis frequenter in eburneo lecto, sumptuosíque stragulis, beatis illis somnum contingere non posse. Præterea omnigenæ illæ circa edulia curæ, nihilo magis alunt, quin tabe-

ἐπὶ δὲ καὶ αἱ περιδεεῖς καὶ περὶ πρόποσιν μὴ εὐδὲν μᾶλλον, λ...

μαίνοιτ') ἢ τὰ σώματα, καὶ τοῖς σώμασι νόσους ἐμποιῆσαι. τί δὲ δεῖ λέγειν ὅσα τῶν ἀφροδισίων ἕνεκα πράγματα ποιοῦσί τε, καὶ πάσχουσιν οἱ ἄνθρωποι; καίτοι ῥᾴδιον θεραπεύειν ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν, εἰμή τις ἐθέλοι τρυφᾶν. καὶ δὴ εἰς ταύτην ἡ μανία, καὶ διαφθορὰ φαίνεται τοῖς ἀνθρώποις ἀρκοῦν. ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν ὄντων τὴν χρῆσιν ἀπαρέφοισιν, ἐκέσθω χρώμενοι, ὡς ὁ μὴ πίπτων, ὥσπερ εἴ τις αὖθ' ἁμάξης ἐθέλοι τῇ κλίνῃ χρήσασθαι, καθάπερ ἁμάξῃ. Λυ. καὶ τίς οὗτος; Κυ. ὑμεῖς, οἱ τοῖς ἀνθρώποις ἅτε ὑποζυγίοις χρῆσθε, κελεύετε δ' αὐτοὺς ὥσπερ ἁμάξας τὰς κλίνας τοῖς τραχήλοις ἄγειν. αὐτοὶ δ' ἄνω κατακείσθε τρυφῶντες, καὶ ἐκεῖθεν, ὥσπερ ὄνοις ἡνιοχοῦντες τοὺς ἀνθρώπους, ταύτῃ, ἀλλὰ μὴ ταύτῃ βλέπειν κελεύοντες. καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντες, μάλιστα μακαρίζεσθε. οἷς τοῖς ἰχθύσι, καὶ μὴ βοφῇ χρώμενοι μόνον, ἀλλὰ καὶ βαφαῖς μηχανώμενοι δι' αὐτῶν, οἵοιγέ εἰσιν οἱ τὴν πορφύραν βάπτοντες, ἔχει καὶ αὐτὴ παρὰ φύσιν χρῶνται τοῖς τῷ Διῒ κατασκευάσμασι; Λυ. ναὶ Δία. δύναται γὰρ βάπτειν,

faciunt potiùs corpora, ijſdémque morbos ingenerãt. Quid autem dicere attinet libidinis gratia quantas moleſtias homines & faciunt & patiuntur? Quanquam facile eſt iſti cupiditati mederi, niſi quis indulgere vult delicijs. At ne hæc quidem inſania corrupteláque videtur ſufficere mortalibus, ſed iam rerum etiam vſum peruertunt, ſingulis rebus ad id vtentes, ad quod minimè paratæ ſunt: vt ſiquis lecto currus loco velit vti, tanquam curru. *Lyc.* Quiſnam is eſt? Cy. Vos inquam qui hominibus tanquam iumentis vtimini. Nam eos iubetis, vt lecticas tanquam currus ceruicibus ferant. Ipſi verò in ſublimi reſidetis delicati, atque illinc homines tanquam aſinos aurigamini, imperantes vt hæc non illac eant: & ij qui hæc facitis maximè, ijdem maximè beati videmini. Tum hi qui piſcium carnibus non tantùm ad alimentum vtuntur, ſed etiam quaſdam ex his tincturas moliuntur, eos dico qui purpuram tingunt, nonne & hi præter naturam his vtuntur, quæ à Deo præparata ſunt. *Ly.* Non per Iouem, ſiquidem tingere etiam poteſt,

ὰκ ἐδέδεκ μόνον τὸ φ πορφύρας κρέας. Κυ. ἀλλ' οὐδὲ σοὶ τοῦτο γένοιτο. ἐπεὶ ἢ τῷ κρατῆρι δύναιτ' ἂν τις βιάζοιμος, ὥσπερ χρῆσθαι. πλὴν οὐδὲ σοὶ τοῦτο γένοιτο. ἀλλὰ δὴ πῶς ἅπαξ ἡ τοσοῦτον τῆς κακοδαιμονίας διελθεῖν δύναιτ' ἄν; τοσαῦτα πίνω. σὺ δέμοι δοκῶ μὲν βούλομαι ταῦτα μετέχειν ἐγκαλεῖς; ζῶ γὰρ ὡς ὁ κόσμιος ἐλεεινός, ὑπ' ἀχρύμοις τοῖς κατ' ἐμαυτὸν, ἢ τοῖς ὑπολειπομένοις χρώμοις. τῶν δὲ ποικίλων, καὶ παντοδαπῶν, οὐκ ἐρίμοιμος. καίτοι ἔμοιγε δοκεῖ βίον, βραχέων δεόμενος, καὶ ὀλίγοις χρώμενος, δοκῶ σοι ζῆν, κατὰ δύναμιν οἱ θεοὶ ἢ τῶν θείων εἶναι χείρονες, κατά γε τὸν λόγον. οὐδενὸς γὰρ δέονται. ἵνα δὲ καταμάθῃς ἀκριβέστερον τὸ, τὰ ὀλίγων, ἢ τὸ πολλῶν δεῖσθαι, πότερόν σε ἐκατέρου ἔστι, σκόπησον ὅτι δέονται πλειόνων. οἱ μὲν παῖδες, τῶν τελείων. αἱ δὲ γυναῖκες, τῶν ἀνδρῶν. οἱ δὲ νοσοῦντες, τῶν ὑγιαινόντων. καὶ ὅλου δὲ παντὸς τοῦ χείρονος τὸ κρεῖττον πλείονος δεῖ. διὰ τοῦτο, θεοὶ μὲν, οὐδενός. οἱ δ' ἔγγιστα θεῶν, ὀλιγάκις δέονται. ἃ νομίζεις δὲ Ἡσιόδε τῶν πάντων ἀνθρώπων ἄριστον, θεὸν δὲ ἀνέρα,

non comedi tantùm purpuræ caro. Cy. At non in id tamen est nata, nam & cratere quispiam, si præter naturam detorqueat, ollæ loco posset vti, nec in id tamen paratus erat. Sed quo pacto posset quispiam omnem illorum infœlicitatem percurrere, quæ tanta est? Tu verò me accusas, quòd particeps eius esse nolo. Viuo autem sicuti modestus ille, his vescor quę mihi apponuntur, ac fruga lissimis vtor: varijs autem omnigenisque illis non inhio. Ac deinde cùm paucis egeam, nec multis vtar, serinam tibi videor vitam viuere: Dij autem in periculum veniunt, ne & ipsi feris sint deteriores, qua ratione loqueris, quippe qui nulla re indigent. Verùm vt exactiùs intelligas cuiusmodi sit borum vtrumque, cùm paucis, tum multis egere: considera quòd pluribus egent, primùm pueri quàm adulti, deinde mulieres quàm viri, ægroti quàm valētes: in summa, inferiora quælibet præstantioribus pluriùm indigēt. Proinde Dij omnino nullius indigēt rei, qui verò ad Deos accedunt proximè, quā minimis egent. An Herculem putas omniū hominū præstantissimū, quippe diuinum virum,

καὶ θεὸν ὀρθῶς νομιζόμενα, διὰ κακοδαιμονίαν πεινῆσειν γυμνὸν, δέρμα μόνον ἔχοντα, καὶ μηδενὸς τῶν αὐτῶν ὑμῖν δεόμενον; ἀλλ' οὐ κακοδαίμων ἦν ἐκεῖνος, ὃς καὶ τῶν ἄλλων ἀπήμυνε τὰ κακά. καὶ αὖ πένης. ὃς γῆς, καὶ θαλάττης ἦρχεν. ἐφ' ὅ, τι δ' ὁρμήσειεν, ἀπαντα χῶ πάντων ἐκράτει, καὶ οὐδενὶ τῶν τότε ἐνέτυχεν ὁμοίῳ, οὐδὲ κρεῖττον ἑαυτὸ, μᾶλλον δὲ ἐξ ἀνθρώπων ἅπαντων. ἢ σὺ δοκεῖς τρωμάτων, καὶ ὑποδημάτων ἀπορεῖν ἔχειν, καὶ διὰ τοῦτο πεινῆν τεθνᾶτος; ἃ ἔστιν εἰπεῖν, ἀνὴρ ἐγκρατὴς, καὶ καρτερικὸς ὢν, καὶ κρατεῖν ἤθελε, καὶ βυφᾶν ἃ ἐβούλετο. ὁ δὲ Θησεὺς ὁ τούτου μαθητὴς, ὃ βασιλεὺς μὲν ἦν πάντων Ἀθηναίων, υἱὸς δὲ Ποσειδῶνος ὡς φασιν, ἄριστος δὲ τῶν καθ' αὑτὸν; ἀνὴρ ὅμως κἀκεῖνος ἤθελεν αὐτοδίδακτος εἶναι, καὶ γυμνὸς βαδίζειν, καὶ πώγωνα, καὶ κόμην ἔχειν, ἤρεσκεν αὐτῷ. καὶ ἃ ἐκείνῳ μόνῳ, ἀνδρὶ καὶ πᾶσι τοῖς παλαιοῖς ἤρεσκεν. ἀμείνους γὰρ ἦσαν ὑμῶν. καὶ ἃ αὖ ὑπέμειναν ὑφ' ἑνὸς αὐτῶν οὐδὲν μᾶλλον, ἢ τῶν λεόντων τὶς ξυρώμενος. ὑγρότητα γὰρ, καὶ λειότητα σαρκὸς, γυναιξὶ πρέπειν ἠγοῦντο.

Deúmq; rectè creditũ, miſerũ tũc fuiſſe, cùm circumiret nudus, pelle dũtaxat indut⁹, harũ rerũ noſtratũ nihil deſiderãs? At ille miſer profectò non erat, quippe qui miſeriã ab alijs propulſabat: neq; rurſus pauper, qui terra, mariq; dominabatur. Nẽpe quocũq; intẽdiſſet impetũ, omnes quaquauersũ ſuperabat, nec in quenquam ſui tẽporis incidit ſibi vel æqualẽ, vel præſtãtiorẽ, quoad exhumanis exceſſit. An tu illi ſtragula putas, calceóſque defuiſſe, tãtũq; virũ ob id mundũ obambulaſſe? Dicendum profectò nõ eſt. Sed cõtinẽs erat ac fortis, & moderatè viuere volebat, nõ indulgere delicijs. Quid Theſeus eius diſcipulus? annõ rex erat Athenienſiũ omniũ, ac filius etiam, vt ferũt, Neptuni, ſua certè tẽpeſtate fortiſſimus? Attamẽ ille voluit ſine calceis eſſe, nudúſq; ingredi, barbãq; & comã habere placuit ei: nec ei ſolũ placuit, ſed & veteribus omnib⁹: nẽpe meliores erãt quã vos: atque adeò ne ſuſtinuiſſet quidẽ eorũ quiſpiã aliquid huiuſmodi, nihilo profectò magis, quàm leo quiſpiam ſeſe tonderi. Siquidem carnis mollitiem ac læuorem decere mulieres exiſtimabant:

αὐτοὶ δ' ὥσπερ ἦσαν, καὶ φαίνεσθαι αὖθρες ἤθελον. καὶ τὸν πώγωνα, κόσμον αὐθεγὲς ἐκέμιζον, ὥσπερ ἵππον χαίτην, καὶ λέοντων γένεια. οἷς ὁ θεὸς ἀγλαΐας, καὶ κόσμου χάριν προσέθηκέ τινα. ἐπεσὶ δ' καὶ τοῖς αὐθεγέσι τὸν πώγωνα προσέθηκεν. ἐκείνους οὖν ἐγὼ ζηλῶ τοὺς παλαιούς, καὶ ἐκείνοις μιμεῖσθαι βούλομαι. τοὺς δ' νῦν, ἐζηλῶσθ' τὴν θαυμασῆς ταύτης εὐδαιμονίας, ἣν ἔχουσι, καὶ περιβαπίζας, καὶ ἐδώνας, καὶ λεαίνοντας, καὶ ψιλέμβους πᾶν τὰ σώματος μέρος, καὶ μηδ' τὰ ἀπορρήτων ἐᾶν, ἃ πέφυκεν ἔχειν ἐῶντας. εὔχομαι δέ μοι τοὺς μὲ πόδας, ὁπλῶν ἐπιπλὴν μηδὲν διαφέρειν, ὥσπερ φασὶ Χείρωνος. αὐτὸς δ' μὴ δεῖσθαι στρωμάτων, ὥσπερ οἱ λέοντες, οὔτε βοσῆς δεῖσθαι πολυτελοῦς μᾶλλον, ἢ οἱ κύνες. εἴη δέ μοι, γῆν μὲ ἄπασαν ἐυπρεπῆ αὐτάρκη ἔχειν, οἶκον δ' τὸν κόσμον νομίζειν, βοσὴν δ' αἱρεῖσθαι τὴν ῥᾳδίην πορίσθαι. χρυσὸν δ', καὶ ἀργύρου, μὴ δεῖσθαι, μήτ' ἐγὼ, μήτε τῶν ἐμῶν φίλων μηδείς. πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς τούτων ἐπιθυμίας φύεται, καὶ στάσεις, καὶ πόλεμοι, καὶ ἐπιβουλαὶ, καὶ σφαγαί. ταῦτα

ipſi verò ſicuti erant, ita viri quoq; videri volebãt: ac barbã quidẽ cultũ viri ducebant, vt & equorum iubam, & leonum barbam, quibus Deus quædam adſplẽdorem & ornatum appoſuit: ſic & viris barbam appoſuit. Illos igitur ego æmulor, veteres inquam illos imitari volo: huius verò ſæculi homines non æmulor mirabilis huius fœlicitatis nomine, quam in epulis & veſtibus habent, dum poliunt ac lęuigant ſingulas corporis partes: ac ne ſecretiorum quidem vllam, ita vt inſtituit natura, ſę habere ſinentes. Opto autẽ, vt pedes mei ab equinis vngulis nihil *differant*, quales Chironis fuiſſe ferunt. Tum vt ipſe non egeam ſtragulis, vt leones, nec cibo egeam magis exquiſito, quã canes. Contingat præterea mihi, vt terra quæuis cubile mihi ſufficiat: domum verò exiſtimem, mundum: tum alimenta deligam parata facillima. Aurum verò, argentúmque ne deſiderem vnquam, neque ego, neque amicorum quiſquam. Omnia nanque mala inter homines ex horum cupiditate naſcuntur, ſeditiones, bella, inſidiæ, cædes. Hæc omnia fontem habẽt plus habendi

τῶ πλείονος. ἀλλ' ἡμῶν αὕτη, ἀπίτω, καὶ πλεονεξίας μηκέτι ὀρεχθείλω. μειονεκτῶν δ' ἀρέχεσθαι δίκαιόν μοι. τοιαῦτα σοι τάχα ἡμέτερα. πολὺ δήπου διάφορα τοῖς τῶν πολλῶν βουλήμασι. καὶ θαυμαστὸν οὐδέν, εἰ τῷ σχήματι διαφέρομεν αὐτῶν, ὁπότε καὶ τῇ παιδεύσει τοσοῦτον διαφέρομεν. θαυμάζω δέ σου πῶς ποτε κιθαρῳδῷ μὲν πίναν νομίζεις σολὴν, καὶ σχῆμα, καὶ αὐλητῇ νὴ Δία σχῆμα, καὶ σολὴν βαρυφδῷ, αὐλῳδῷ δὲ ἀγαθῷ σχῆμα, καὶ σολὴν, οὐκ ἔτι νομίζεις ἀλλὰ τὸ αὐτίκα αὐτὸν οἴεσθαι ἔχειν τοῖς πολλοῖς. καὶ ταῦτα, τῶν πολλῶν κακῶν ὄντων, εἰ μὲν δεινός ἐστιν σοῦ σχήματος τοῖς ἀγαθοῖς, τί φρέπει αὖ μᾶλλον, ἢ τοῦθ', ὅπερ αὖ καὶ δέσται τὸν μᾶλλον τοῖς ἀκολάστοις ὄζει, καὶ ὅπερ ἀπύξαιντ' ἂν οὗτοι μάλιστα ἔχειν. ἐμὸν τοίνυν ἐμὸν σχῆμα, τοιοῦτόν ἐστιν, αὐχμηρὸν εἶναι, λάσιον εἶναι, τρίβωνα ἔχειν, κομᾶν, ἀνυποδητεῖν. τὸ δ' ὑμέτερον, ὅμοιον τῷ τῶν κιναίδων. καὶ διακρίνειν οὐδὲ εἷς ἂν ἔχοι, οὐ τῇ χροιᾷ τῶν ἱματίων, οὐ τῇ μαλακότητι, οὐ τῷ πλήθει τῶν χιτωνίσκων, οὐ τοῖς ἀμφιάσμασιν, οὐχ ὑποδήμασιν, οὐ κατασκευῇ τριχῶν,

cupidinem. At hæc à nobis abscedat procul, ne vnquam plus satis appetam: minùs verò cùm habeam, ferre æquo animo valeam. Equidem talis ego sum: multúmque à vulgi sententijs dissentio. Neque quicquam ergo mirandum est, si ab his differimus habitu, à quibus tantum differimus instituto. Sed te miror qui tandem cùm suam quandam citharœdo vestem tribuas, cultúmque, atque adeò tibicini suum, & tragœdo suum: bono viro cultum, vestémque propriam nullam existimas, sed eandem ei cum vulgo habendam cẽses, idque cùm vulgus malum sit. Quòd si bonorum cultus proprius debet esse vllus, quisnam deceat magis quàm hic meus, qui luxuriosis sit maximè pudendus, quémque illi maximè auersentur? Cultus ergo meus huiusmodi est, squalere, hirsutum esse, tritum pallium habere, calceis carere. Vester verò, cultum cinædorum refert, à quibus nemo vos dignoscere possit, neque colore vestium, neque mollitie, neque tunicarum numero, neque lacernis, neque calceis, neque capillorum cura,

ἀπ ὀδμῆ. ἢ γὰρ ἀποζῆτε κἂν παραπλήσιον ἐκείνοις, οἱ εὐδαιμονέστατοι ὄντες μάλιστα. καίτοι, τί ἂν δόξαι τις αὐδεὶς τῷ αὐτῷ τοῖς κναιδοῖς ὀδμὴν ἔχοντες; τοιγαροῦν, τὸν μὲν πόνους, οὐδὲν ἐκείνων μᾶλλον αἰσχεδε. ταῖς δ' ἡδοναῖς, οὐδὲν ἐκείνων ἧττον. καὶ βρέφεδε τοῖς αὐτοῖς, ἢ κοιμᾶδε ὁμοίως, ἢ βαδίζετε. μᾶλλον δὲ βαδίζειν ἀπ ἐθέλετε. φέρεδε δ', ὥσπερ τὰ φορτία. οἰκῶ, ὡς ἀνθρώπων. οἰδὲ, ὡσὸ κτηνῶν. ἐμὲ δ' οἱ πόδες φέρουσιν ὅπωσπερ ἂν δέωμαι. κἀγὼ μὲν ἱκανὸς ἢ ῥίγος αἰσχεδαι, καὶ θάλπος φέρειν, ἢ τοῖς τ' θεῶν ἔργοις μὴ δυσχεραίνειν, διότι ἀθλιός εἰμι. ὑμεῖς δ', διὰ τὴν εὐδαιμονίαν, οὐδενὶ τῶν γιγνομένων ἀρέσκεδε, καὶ πάντα μέμφεδε. ἢ τὰ μὲν παρόντα, φέρειν ἀπ ἐθέλετε. τῶν δ' ἀπόντων, ἐρᾶδε. χειμῶνος μὲν εὐχόμενοι θέρος, θέρους δὲ χειμῶνα. καὶ καύματος μὲν ῥίγος, ῥίγους δὲ καῦμα, καθάπερ οἱ νοσοῦντες δυσάρεστοι, ἢ μεμψίμοιροι ὄντες. αἰτία δ' ἐκείνοις μὲν, ἡ νόσος. ὑμῖν δ', ὁ βίος. καίπερ δ' ἡμᾶς μεταπῖδαι, καὶ ἐπανορδοῦν τὰ ἡμέτερα ἀλλήλοις

neque odore. Nam & redoletis vt illi, vos qui estis locupletissimi potissimùm. Et quidē quid facias, quum vir eundem cùm cinædis odorē oleat? Etenim in ferendis laboribus nihil illis præstatis: voluptatibus verò nihilominus quàm illi superamini: eadem comeditis, eodē modo dormitis, atque incenditis: imò incedere non vultis, sed gestari tanquam sarcinæ, alij ab hominibus, alij verò à iumentis. At me pedes ipsi gestant, quocunque sit opus: atque ego & frigus tolerare sufficio, & calorem pati, quæque Dij obtulerint, non molestè ferre, ideo quia miser sum. Vos verò propter hanc fœlicitatem, fortuna nulla contenti estis, sed de quauis cōqueriminī: ac præsentia ferre non potestis, absentia desideratis, hyeme quidem optantes æstatem, æstate rursus hyemem, in calore frigus, in frigore calorem, prout ægroti morosi semper & queruli: quod in illis facit morbus, id in vobis faciunt mores. Atque hæc ita cùm sint, iam nos in vitam vestram traducere æquum censetis, nostrámque corrumpere, quum sæpe malè

ὀπτιμῶμεν, καιρὸς βελτιο-

μῶσιν πολλάκις περὶ ὧν πράττουσιν, αὐτοὶ ἀσκέπτοι ὄντες περὶ τῶν ἰδίων, καὶ μηδὲν αὐτῶν κρίσει χ̀ λογισμῷ τοιοῦντες ἀλλ' ἔθει, καὶ ἐπιθυμίᾳ. τοιγαροῦν οὐδὲν ὑμεῖς διαφέρετε τῶν ὑπὸ χειμάρρου φερομένων. ἐκεῖνοί τε γὰρ ὅπου ἂν ἴοι τὸ ῥεῦμα, ἐκεῖ φέρονται. καὶ ὑμεῖς, ὅπου ἂν αἱ ἐπιθυμίαι. παράκειταί τι παραλλήσιον τι, ὃ φασι παθεῖν τινα ἐφ' ἵππου ἀναβαίνοντα, μαινόμενον. ἁρπάσας γὰρ αὐτὸν, ἔφερεν ἁρπα ὁ ἵππος. ὁδί ἐπικαθίσαι, τῷ ἵππῳ δεόμενος, ἐδεήθη. καί τις ἀπαντήσας, ἠρώτησεν αὐτὸν, τίνα ἄπιστον. ὁδὶ, εἶπεν, ὅπου ἂν τούτῳ δοκεῖ, δεικνὺς τὸν ἵππον. χ̀ ὑμᾶς ἂν τις ἐρωτᾷ ποῖ φέρεσθε, πάλαι ἐθέλοντες λέγειν, ἐρεῖτε, ἁπλῶς μὲν, ὅπουπερ ἂν ταῖς ἐπιθυμίαις δοκῇ. χ̀ μέρος ὅ, ὁπουπερ ἂν τῇ ἡδονῇ. ποτὲ δ', ὅπου τῇ δόξῃ. ποτὲ δ' αὖ, τῇ φιλοκερδείᾳ. ποτὲ δ', ὁ θυμὸς, ποτὲ δ', ὁ φόβος, ποτὲ δ', ἄλλό τι τοιοῦτον ὑμᾶς ἐνφέρειν φαίνεται. ἐ γὰρ ἐφ' ἑνὸς, ἵνα ἐπὶ πολλῶν γε ὑμεῖς γε ἵππων βεβηκότες, ἄλλο τε ἄλλων, χ̀ μαινομένων πάντων, φέρεσθε, τοιγαροῦν ἐνφέρουσιν ὑμᾶς εἰς

consulta sint, quæ facitis, ipsíq; vestris in negotijs minimè circunspecti sitis: nihílque eorũ iudicio, ac ratione, sed consuetudine cupiditatis faciatis. Quãobrẽ nihil differtis vos, ab his qui torrente ferũtur: illi quippe quocunque fluxus intenderit, eò rapiuntur, & vos itidẽ quocunque libidines. Ac similiter quidem vobiscum agitur, vt cum quodam qui equum insanum cõscenderat. Equus virum correptum abstulit. Hic verò nõ amplius descendere, equo currente, poterat. Tum quidã obuius, rogauit quonam tenderet: Hic respondit, quocunque huic videtur, equum demõstrans. Quòd siquis vos roget quò feramini, si verum vultis dicere, dicetis in vniuersum quidem, quocunque videatur affectibus: sigillatim verò, interdũ quocunque voluptati, interdũ quocunque ambitioni, interdum quò lucri studio. Quin interdum ira, interdũ metus, interdum aliud quidpiam huiusmodi vos auferre videtur. Neque enim vos vnum duntaxat equum, sed multos insilientes, aliàs alios, omnes furiosos, auehimini. Auferunt ergo vos

τοιγαροῦν ἐνφέρουσιν ὑμᾶς εἰς

βαράθρα, καὶ κρημνοί. ἴστε δ' ἔδαμῶς πρὶν πεσεῖν, ὅπ πεπεῖσθαι μέλλετε. οὐδὲ πείθων ὑμᾶς, ἃ καταγελᾶτε, καὶ ἡ κόμη, καὶ τὸ χῆμα τοῦμοὶ, τηλικοῦτον ἔχει δύναμιν, ὥστε παρέχειν μοι ζωὴν ἡσυχίας, καὶ πράττοντα ὅ, τι βούλομαι, καὶ πρὸς οὓς βούλομαι. τὸ γὰρ ἀμαθῶν, καὶ ἀπαιδεύτων, οὐδεὶς ἂν ἐθέλοι μοι φοιτῆσαι διὰ τὸ χῆμα. οἱ δὲ μαλακοὶ, καὶ πάνυ πόρρωθεν ἐκβεβηκότες. φοιτῶσι δὲ οἱ κομψότατοι, καὶ ἐπιεικέστατοι, καὶ ἀρετῆς ἐπιθυμηταί. ἥκιστά μοι φοιτῶσι. τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐγὼ χαίρω συνών. θύρας δὲ τὰ κολουσθέντων ἀνθρώπων, οὐ θυρεπῶ. τοὺς δὲ χρυσᾶς στεφάνους, καὶ τὴν πορφύραν, τύφον νομίζω, καὶ τῶν ἀνθρώπων καταγελῶ. ἵνα δὲ μάλιστα περὶ τοῦ χήματος, ὡς οὐκ αὐθεμέτου μόνον ἀγαθοῖς, ἀλλὰ καὶ θεοῖς πρέποντος, ἐπίστα καταγελᾶς αὐτῶ, σκέψαι τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, πότερά σοι δοκοῦσιν ὁμοίους ἔχειν ὑμῖν, ἢ ἐμοί. καὶ μὴ μόνον γε τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τῶν βαρβάρων τοὺς ναοὺς ἐπίσκοπει μείων, πότερον

in barathrum, ac præcipita. Vos tamen priusquam cadatis, casuros vos esse nescitis. At detritum hoc pallium quod irridetis, & coma, habitúsque meus tantam habet vim, vt vitam mihi quietam præbeat, vtque agam quicquid volo, versérque cum quibus volo. Nempe ex indoctis, atque inerudits hominibus nemo me, ob hunc habitum, adire voluerit. Molles autem, etiam procul admodum me declinant. Sed conueniunt festiuissimi, & modestissimi, & virtutis cupidi: hi potissimùm me conueniunt, quia ipsorum consuetudine delector. Eorum verò fores qui homines vocantur, non obseruo: coronas autem aureas, ac purpuram pro fastu habeo, hominésque derideo. At vt cultum hunc intelligas, non bonos modò viros, sed ipsos etiam Deos decere, atque eum deinde, si libet irrideas, Deorum statuas considera, vtrum videantur vobis an mihi similiores. Neque Græcorum solùm, sed Barbarorum etiam templa circumspicias,

vtrum

αὐτοὶ οἱ θεοὶ κομῶσι, καὶ γλαφυροὶ τὴν ὤ. ἐγὼ, ἢ καὶ δεδεμένοι ὑμεῖς, ἐξυρημένοι πλάττονται, καὶ γεγράφονται. καὶ αὐτοὶ καὶ ἀγάλματα ὄψει τοὺς πολλοὺς, ὥσπερ ἐμέ. τί δὲ σοὶ ἔπι τολμήσας περὶ τούτου τὸ σχῆμα τοῦ σώματος λέγειν ὡς φαύλου, ὁπότε καὶ θεοῖς φαίνεται πρέπον;

vtrum ipsi Dij, vt ego, comati barbatique sunt an quemadmodum vos rasi finguntur, atque pinguntur Quin plurimos etiam sine tunicis conspicies, vt me nunc esse vides. Quo pacto igitur audeas posthac hunc habitum vitio dare, quum Deos etiam decere videatur?

ΨΕΥΔΟΣΟΦΙΣΤΗΣ, Η ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ.

PSEVDOSOPHISTA, SEV SOLOECISTA.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Tractat de Solœcismo Lucianus, quem veteres Latini, vt Gellius indicat, Stribiliginem vocarunt, Graeci etiam Solœcon, atque illud innuit, haudquaquam ita expeditum, aut obuium cuiusuis esse, planè ac purè dicere, & ab omni vitio sermonem temperare, idque exemplo cuiusdam, quem Pseudosophistam, à falsa, vt videtur, scientia atque doctrina persuasione, Solœcistam autem ab ipsa re appellat: qui cùm profiteretur se & loqui purè, & alios in sermone peccantes deprehendere facilè posse, interim ipse etiam illa, quæ nota ac manifesta sunt, ignorare fingitur. Ac principio quidem varias solœcismi formas exemplo cùm suo, tum aliorum proponit: postremo autem & quædam explicat, & quod in quo vitium & peccatum sit, ostendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ράγε ὁ γνῶναι δυνατὸς ἐστὶ σολοικίζοντα; Α. δυνατός, εἴπερ καὶ φυλάξασθαι μὴ σολοικίζειν δυνατός ἐστιν. ΛΥ. ἐμοὶ μὲν δοκεῖ. ΑΝ. οὐδὲ γὰρ ἐμοὶ φυλάξασθαι, οὐδὲ γνῶναι τὸν οὕτως ἔχοντα;

LYCINVS.

VM qui agnoscere solœcissantem potest, idem etiam cauere potest ne solœcisset? Sol. Mihi quidem ita videtur. Lyc. Qui verò cauere non potest, ille nec agnoscere potest, cum qui talis est?

Σο. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. σὺ ἄρ' οὐ τὸς φὴς ἐ σολοικίζειν, ἢ πῶς λέγομεν πρὸς σέ; Σο. ἀπαιδεύτος γὰρ ἂν εἴην, εἰ σολοικίζοιμι πολικῦτος ὤν. Λυ. ἀλλ' ἢν ἕτερόν σε φωράσω δυνάμενον τοῦτο δρᾶσαι, καὶ ἐλέγξαι τὸν ἐγκαλοῦντα. Σο. παντάπασι γε. Λυ. ἴθι νῦν, ἐμὲ λαβὲ σολοικίζοντος. ἆρα γ' ἐσολοικίσθην. Σο. ἀλλὰ εἰπέ. Λυ. ἀλλ' ἔγωγε ἤδη τὸ δεινὸν εἰργασμαι, σὲ γ' οὐκ ἐπέγνων. Σο. παίζεις ἔγων. Λυ. μὰ τὸν Δι' οὐκ, ἐπεὶ σολοικίσας, ἐλαθόν σε ὡς οὐκ ἐπεπαίδευσο. αὖθις γ' σκόπει. ἐ γὰρ σε φημὶ δύνασθαι καταμαθεῖν. ἐπεί, ἃ μὲ οἶδ', ἃ δ' οὐκ οἶδα. Σο. εἰπὲ μόνον. Λυ. ἀλλὰ ἢν νῦν σεσολοικισμένος, σὺ δ' οὐκ ἔγνως. Σο. πῶς χρή, σοῦ μηδὲν λέγοντος; Λυ. ἐγὼ μὲν λέγω, καὶ σολοικίζω. σὺ δ' οὐχ ἕπῃ τοῦτο δρῶντι. ἐπεὶ ὄφελον καὶ νῦν ἀκολουθῆσαι δύνασαι. Σο. θαυμαστὰ λέγεις, εἰ ὦ δυνήσομαι καταμαθεῖν σολοικισμόν. Λυ. καὶ πῶς ἂν δύναιο τὸν ἕνα μαθεῖν, τὸν τρεῖς ἀγνοήσας; Σο. τίνας δεῖς; Λυ. ὅλους ἀπτῶμένους. Σο. ἐγὼ μὲν σε παίζειν δοκῶ. Λυ. ἐγὼ δ', ἀγνοεῖν τὸν ἐμαρτάνοντα ἐν τοῖς λόγοις. *Sol.* Rectè dicis. *Lyc.* Tu verò te solœciſſare negas, aut quo pacto de te dicamus? Sol. Indoctus equidē eſſem, ſi cùm tātę ætatis ſim, adhuc ſolœciſſarem. Lyc. Proinde & alium deprehendere poteris, qui hoc facit & negantem conuincere. Sol. Mānino quidem. Lyc Age nunc deprehende me ſolœciſſantem: iampridem enim ſolœciſſare geſtio. Sol. Proinde die. Lyc. At equidem iam graue iſtud commiſi: tu verò non agnouiſti. Sol. Ludis tu nunc. Lyc. Non per Deos. Nam ſolœciſmo commiſſo latui te, perinde ac neſciens. Rurſus autem conſidera: neque enim puto te intelligere poſſe: quoniam alia noſti, alia nō noſti. Sol Dic modò. Lyc. Sed & nunc ſolœciſmus Dà me cōmiſſus eſt, tu verò non cognouiſti. Sol. Quomodo cognoſcerē cū nihil dicas? Lyc. Ego quidē dico, & ſolœciſſo: tu verò non aſſequeris iſtud facientē: quoniam & nunc vtinam aſſequi E poſſis. Sol Mira dicis, ſi non potero deprehendere ſolœciſmum. Lyc. Qui vnum intelligeres, cùm tres non agnoueris? Sol Quos tres? Lyc Totos recens natos. Sol. Ego te quidē ludere puto. Lyc At ego te ignorare eum qui in verbis peccat.

Σο. ἦ πῶς ἄν τις μαθοι, μηδενὸς εἰρημένου; Λυ. λέλεκται, ἦ σολοικισμὸς τέτραπλη. σὺ δ' οὐκ ἔγνως. μέγα ἦν ἆθλον κατεργάσας ἄν, εἰ γε ἔγνως. Σο. οὐ μέγα μέν, ἀναγκαῖον γ' τῷ ὁμολογήσαντι. Λυ. ἀλλ' οὐδὲ νῦν ἔγνως. Σο. πότε νῦν; Λυ. ὅτε τὸ ἆθλον ἔφην σε κατεργάσαι. Σο. οὐκ οἶδα ὅ, τι λέγεις. Λυ. ὀρθῶς ἔχεις. οὐ γὰρ οἶσθα. καὶ σφόδρα γε εἰς τὸ ἔμπροσθεν. οὐ γὰρ ἐθέλεις ἕπεσθαι, σωθήσῃ ἄν, εἰ γε βουληθείης. Σο. ἀλλ' ἐγὼ βούλομαι. σὺ δ' οὐδὲν εἶπας, ὧν ἄνθρωποι σολοικίζοντες λέγουσι. Λυ. τὸ γοῦν ῥηθὲν, μικρόν τί σοι φαίνεται κακὸν εἶναι; ὅμως γ' ἀκολούθησον αὖθις, ἐπεὶ οὐκ ἔμαθες ἐκδεδραμόντα. Σο. μὰ τὸν Δία οὐκ ἔγωγε. Λυ. ἀλλὰ μὴν ἔμοιγε δεῖν λαγὼ ταχέως. ἆρα παρέξεις; ἀλλ' ἦ γὰρ ἔξεστιν ἰδεῖν τὸν λαγών. εἰ δ' μή, πολλοὶ χαμαὶ λαγὼ, λανθάνουσι σε σολοικίσαντα πάσους τοὺς. Σο. ἐλήσεται. Λυ. ἦ μὴν ἔμαθον γε. Σο. θαυμαστὰ λέγεις. Λυ. σὺ δ', ὅσον τὸν ἀγῶνα παυσάμενος διέδραμες, οὐδὲν ἐμνήσθης τοῦ σολοικίζοντας, καταλαμβάνει. οὐ γὰρ παρέσεσθαι αὐτῷ τὸ πνά. Σο. ταῦτα μὲν οὐκ οἶδα πῶς λέγεις.

Sol. Et quomodo quis intelligat, quando nihil dictũ est? Lyc. Dictũ est, & solœcismus quartus iã commissus: sed nõ cognouisti. Magnum itaque laborẽ confecisses, si agnouisses. Sol. Nõ magnũ quidẽ, sed necessariũ confitenti. Lyc. Sed neq; nunc cognouisti. Sol. Quãdo nũc? Lyc. Quãdo dixi te τὸ ἆθλον confecisse. Sol. Nescio quid dicas. Lyc. Rectè dicis: nescis enim. At præcede sanè in anteriorẽ partẽ: cũ sequi nolis. Intelligã si modò volueris. Sol. At ego volo. Sed tu nihil dixisti eorũ, quæ homines solẽt quũ solœcismũ faciũt Lyc. An tibi hoc quod modò dictũ est, paruum aliquod malũ videtur esse? Sed tamẽ sequere denuo, quoniã nõ animaduertisti cúrsu digrediẽtẽ. Sol. Ita per Deos, nũ ego. Lyc. At verò dimisi celeriter currere leporẽ. Nũ præterijsti? sed & nunc licet videre leporẽ. Si verò non, multi inde lepores facti, latebũt te in solœcismo iacentes. Sol. Nõ latebũt. Lyc. At sanè latuerunt. Sol. Mira dicis. Lyc Tu verò præ nimia eruditione corruptus es: adeò vt neq; ipsũ hoc, solœcissãtes, agnoscere queas. Deest enim ipsi distribuiua vox πνὰ i. quædã. Sol. Hæc enim nõ intelligo quî dicas,

ἐγὼ ὦ, πολλὰς ἤδη σολοικίζοντας κατειλήφα. Λυ. καὶμὰ τοίνυν εἶσῃ τότε, ὅταν τῶν παιδίων γλῶν, τ' τὰς τίθας διαλαζόντων. ἢ εἰ οὐ νῦν ἔγνως σολοικίζοντά με, οὐδὲ ἀνέξεσθαι παιδία σολοικισμὸν ποιήσει, τῷ μηδὲν εἰδότι. Σω. ἀλλὰ ταῦτα λέγεις. Λυ. ἢ μὲν εἰ ταῦτα ἀγνοήσουμεν, οὐδὲν γνωσόμεθα τῶν ἑαυτῶν, ἐπεὶ ἢ τόδε σολοικιδεῖν, ἀπέφυγέ σε. μὴ τοίνυν ἔτι λέγειν, ὡς ἱκανὸς εἰ καταδεῖν τ' σολοικίζοντα, ἢ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν. κἀγὼ μέν, ὅτω. Σωκράτης ὁ ἀπὸ μάλε, ᾧ συνέζευμεν ἐν Αἰγύπτῳ, τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν αἰεπαχθῶς, ἢ ἀεὶ ἤλεγχε τ' ἁμαρτάνοντα. ἐρομένου μέντοι γε τ' ἐρωτήσαντα πότε ἔξειμι, τίς γὰρ ἂν ἔφη ἀποκριθῆναι πρὸ τῆς ἡμέρας ὡς ἐξιόντι; ἐπεύχου ὦ φίλτατος ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα, πῶς φῆς εἶπε; τέθνηκε γὰρ ὁ πατήρ σου; ἄλλος ὦ αὖθις λέγοντος συμπαθεῖν τῆς ἔστι μοι, ἐλαίβαρος ἀρα ἡμᾶς ἔφη, βαρβαρος ὤν. ἄλλου ὦ εἰπόντος, ὁ δεινά· οὐκ ἐμέδυσης, μητρὸς εἶπεν, ἢ πῶς λέγεις; ἕτερος ὦ λέοντας, δισολασιάζεις ἔφη τοὺς λέοντας. εἰπόντος δέ τινος λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ διὰ τ' δύο μι, quidam dixisset, λῆμμα

Ego verò multos solœcissantes iã perspexi. Lyc. Tũ igitur me scies, quũ ex pueruli illis eris qui mãmas suguat. Aut si nũc nõ cognouisti solœcissantẽ me, neque crescẽtes pueri solœcismũ facient, nihil scienti. Sol. Vera dicis. Lyc. Atqui si hæc ignorabimus, nihil propriorũ cognoscemus, quoniã fugit te hic solœcismus à me nunc commissus. Ergo ne dixeris amplius solœcissantẽ à te percipi posse, téq; solœcismum non committere. Sic quidẽ ego. Socrates autem Mopsi filius, cum quo versatus sum in Ægypto, hæc citra odium dicere solebat, nec coarguebat eum qui peccasset. Verũ interrogãti ὁπότε ἔξειμι, *quando exibit*. Quis enim, inquit, responderit tibi de hodierna die tanquã exiẽs? Alio autẽ dicẽte ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα *Sat habeo paternorum bonorum*. Quid ais? inquit: obijt ne tuus pater? Alio quoque dicente συμπαθεῖν ὅτι μοι. *Meum est conterranem*. Nos vtiq; nesciebamus te esse barbarum. Alio autem dicente, ὁ δεινά οὐκ ἐμέδυσης, *ô dira non lactasti*, Matrisnẽ? inquit, aut quomodo dicis? Alio verò λέοντας, Duplicas, inquit, leones. Cùm autem πάρεστιν duplici μι, quæstus

ὠῶν ἔφη λήψεται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεστιν. ἑτέρου δ' εἰπόντος σφόδρα σφοδρὸν ὁ μάγειρος οὐμὸς φίλος, ἔπειτα ἔφη λοιδορεῖς φίλον ὄντα; σοὶ δ' τ εἰπόντα δεδίπομαι τ ἀδελφε, καὶ φεύγω, σὺ ἔφη καὶ ὅταί τινα συλλαβηθῇς, διώξῃ, ἀλλὰ δ' εἰπόντος τ φίλων ὁ καρυφαιότατος, χαρίεν γε ἔφη, τὸ τ κορυφῆς πιεῖν τι ἐπαίω. καὶ ἐξορμῶ δέ πως εἰπόντος, καὶ τίς ὅστις ἦν, ὃν ἐξορμᾷς; ἐξεπιτολῆς δέ πως εἰπόντος, ὁ δὲ τ ὀπιτολῆς εἶπεν, ὡς ὁ τῆς πηθάκνης. λέγοντος δέ πως συνετάξατό μοι, καὶ λόχον ἔφη Ξενοφῶν συνετάξατο. ἄλλα δ' εἰπόντος πιεῖσιν αὐτῷ ὥστε λαθεῖν, θαυμαστὸν ἔφη εἰ εἷς ὤν, πιεῖσιν τ ἵνα. ἑτέρου δ' λέγοντος συνεχίνετο αὐτῷ, καὶ διεχείνετο πάντως εἶπεν. εἰώθει δ' καὶ σοὶ τοὺς σολοικίζοντας ἀπλῶς, παίζειν αὐτὰ χθές. σοὶ γοῦν τ εἰπόντα γοῦν τοῦτο δοκεῖ, σὺ ἔφη καὶ γοῦν ἐρεῖς, ὡς ἁμαρτάνωμεν. ἑτέρου δ' ἀπορρηγνυμένου τί τ ἐπιχωρίων, καὶ εἰπόντος, ἢ δ' τῷ Ἡρακλεῖ μαχθεῖσα, ὦ ἆρα ἔφη ὁ Ἡρακλῆς

inest ipſi. Proinde, inquit, capiet, ſi quæſtus ipſi in eſt. Alio autem dicente σφόδρα σφοδρὸν ὁ μάγειρος οὐμὸς φίλος *accedit adoleſcens meus amicus*. Et conuitiaris illi, inquit, cùm ſit amicus? Ei qui dixerat, δεδίπομαι τ ἀδελφε, καὶ φεύγω *timeo te frater, & fugio*, Tu, inquit, etiam quum aliquē timebis, perſequeris. Cúmq; alius dixiſſet, τ φίλων κορυφαιότατος *amicorum ſummus*. Feſtiuum ſanè, inquit, quòd ſupra verticem aliquid facis. Et quopiam dicente ἐξορμῶ *innuado*. Et quiſnam eſt quem ἐξορμᾷς *impellis*? Cuidā dicēti ἐξ ὀπιτολῆς *ex ſuperficie*, ſubiecit, *Ex ſuperficie, vt ex dolioło*. Dicente quodam συνετάξατό μοι *compoſuit mihi*: & manipulum, inquit, Xenophon συνετάξατο *coordinauit*. Alio dicēte, πιεῖσιν αὐτῷ ὥστε λαθεῖν, *circūſteti ipſum vt lateret*: Mirū, inquit, ſi tu cū ſis vnus, vnū circunſtetiſti. Alio rurſum dicēte, συνεχίνετο αὐτῷ *cōparabatur cū ipſo*, omnino quoque, inquit, διεχίνετο *diremebatur*. Quinetiā in eos ſolebat iocari qui Atticè loquēdo ſolœciſmū cōmitterēt. Nā ei qui dixerat γοῦν τοῦτο δοκεῖ *videtur*, tu, inquit, & γοῦν dices, vt peccamus. Alio autē ſerio narrāte quippiāeorū quę in patria ſua acciderāt, ac dicēte. ἡρε autē Herculi μαχθεῖσα, *cōcubēs*, Nō igitur, inquit, Hercules ipſi

ἐμάχθη αὐτῷ. καρδίᾳ δέ τινος εἰπόντος ὡς δεινὸν εἴη, πρὸς ἔφη σοι δεινὸν ἡγήσασθαι, καὶ ἄξιον ἀτιμίας καὶ ζυλομαχεῖν δέ τινος λέγοντος. πρὸς τί ἐλήλυθον, εἰ παῖζυλομαχεῖς; ἑτέρῳ δ' εἰπόντος βασανιζέσθαι τὸ παῖδα αὐτῷ νοσοῦντα, ὅτι τοῦ ἕνεκα, ἢ τί βλαπομένου βασανιζόντος; πρὸς δέ τινος εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν, ὁ δ' Πλάτων ἔφη τοῦτο ἐπιδιδόναι καλεῖ. ἐρομένου δέ τινος εἰ μαλεπὸν ὁ δεῖνα, πῶς ἂν ἔφη ἐμὲ ἔροιτ' εἰ μαλεπὸν τομαι, λέγεις ὅτι ὁ δεῖνα; ἀττικίζοντος δέ τινος, καὶ τὸ πρῶτ' εἰπόντος ὅτι ἄμεινον, βέλτιον ἔφη καὶ σταῦ τὰ μὴ ἀττικίζειν καταρώμενον. καὶ πρὸς τὸ εἰπόντα ὃ σοχαζόμαι αὐτῷ, ὅτι τὸ φειδόμαι αὐτῷ, μὴ τι ἔδοκ δίημαρτες βαλὼν ἀφεῖσαι; δέ τινος εἰπόντος, καὶ ἑτέρου ἀφιστάντος, ἀμφω μοὶ ἔφη δοκεῖ. πρὸς δ' τὸ λέγοντα, καλὼ εἰμὶ ταῦτα ἔφη διπλᾶ χαρίζη. καὶ χαίρω δέ τινος εἰπόντος, ψευδατικὸν ἔφη τὸ ῥῆμα. τοῦ δ' λέγοντος ἐκτετε, καλὸν ἔφη τὸ εἰπεῖν ἐκπέρυσιν.

concubuit. Porrò dicenti cuipiã sibi opus esse κρεμάσασθαι tondere. Quidnam graue adeò, inquit, & quod ignominia dignum ista sit, abs re factũ est? Et quodam dicente ζυλομαχεῖν, τὸ ξύλον, Tu me aduersus hostem, inquit, ζυλομαχεῖς? Alio dicente, puerum suum morbo decumbentem βασανίζεσθαι τοῦτο: cuius gratia, inquit, torquetur? Et cùm quidam diceret ἐν τοῖς μαθήμασιν [illegible], respõdit, ac Plato vocat hoc ἐπιδιδόναι [illegible]. Interrogante quopiam εἰ μαλεπὸν ὁ δεῖνα an declamatorem [illegible], Quomodo ergo, inquit, interrogans me an sim declamaturus, dicis, ὁ δεῖνα τὸν ἀφ' ἑσπέρας? Quodam autem Atticissimum exprimere volente, & dicente πρὶν ἐπὶ τῷ πεπτ. [illegible], Satius esset, inquit, etiam hìc non atticissare, quando malum imprecaris. Porrò ei qui dixerat σοχαζόμαι αὐτῷ pro ἐνδοιάζω αὐτῷ [illegible], Nunquid, inquit, aberrasti iaculando? Quodam verò dicente ἀφιστᾶν, alióque ἀφίστασθαι [illegible], Vtrumque, inquit, non noui. Et dicenti πάλαι εἰμὶ μοι δοκῶ, hæc, inquit, dupla gratificeris. Et cùm dixisset quidam χαίρω τοι, pseudatticũ, inquit, est verbũ. Rursũ dicẽti ἐκτετε [illegible], Pulchrũ, inquit, fuerit, & ἐκπέρυσιν ex superiore anno, dicere.

ὁ γὰρ Πλάτων, ὡς τοτὲ λέγει. τῷ δ' ἰδοὺ, ὅτι τὸ ἴδε χωρὶς τινος, ἔτερα αὖθ' ἑτέρων ἔφη σημαίνειν. ἀπολαμβάνομαι δ', ἐπὶ τῷ συνίημι λέγοντος τινος, θαυμαζειν ἔτι τινὰ αὐτὸν ποιοῦμενον τὸ λέγοντος. φησὶν αὐτὸν πιστεύεσθαι. βραδίον δέ τινος οὐτοῦντος, καὶ ἔστιν ἔτι ὅμοιον τῷ ταχύ. βαρεῖν δέ τινος οὐτοῦντος, οὐκ ἔστιν ἔφη τὸ βαρύνειν, ἢ νενόμικας. λέλογχα δ', τὸ ὀλίγα λέγοντος, ὀλίγον ἔτι καὶ παρ' οἷς ἁμαρτάνεται. ἵπτασθαι δ', ἐπὶ τῷ πέτεσθαι πολλῶν λεγόντων, ὅτι μὴ ἀπὸ τῆς πίστεως τὸ ὄνομα, σαφῶς ἴσμεν. πειστέον δέ τινος οὐτοῦντος ὡς δὴ ἀττικὸν, καὶ τὸ φάπτον ἐξῆμεν ἔφη. φακὸν δέ τινος οὐτοῦντος ἐδωδιμίνειν, καὶ πῶς ἂν ἔφη φακόν τις φάγη. ταῦτα μὲν τὰ σωκρατικά. ἐπανίωμεν δ' οἶμαι δὴ, ὅτι τὴν ἄμιλλαν τῶν ὑστέρων λόγων. καγὼ μὲν καλῶ τοὺς βελτίστους εἶναι ὅλους, σὺ δ' γνώσεσθον. οἶμαι γάρ σε καὶ νῦν δυνήσεσθαι, τοσούτων γε ἐπακούσαντα τῶν ἐξῆς λεγομένων.

Nam Plato ὡς τοτὲ *in id tempus* dicit. Quodam vtente voce *ἰδὲ* pro *ἴδε* : *ide* : Alia pro alijs, inquit, significas. Quodã dicẽte *ἀπολαμβάνομαι* pro *συνίημι intelligo* : mirari se *ait* quòd *ἀπιστούμενος τὸ λέγοντος dicentis cõfidentiã* non *ἀπιστεῖσθαι* *competere*. Cũ quidam dixisset *βραδίον tardum* : Nõ est cõsimile, inquit, voci *ταχύ*. Quopiam dicente *βαρεῖν granare* : Non licet, inquit, *βαρύνειν granare*, qua ratione putasti. Quopiã etiam dicente *λέλογχα* pro *ὀλίγα nullum sum*, modicum, inquit, etiam apud quos peccatur. Multis autem *ἵπτασθαι* pro *πέτεσθαι volare* dicẽtibꝰ, hocquidẽ vocabulũ *ἀπὸ τῆς πίστεως a volatu* deductum planè scimus. Quũ quidam dixisset *πειστέον columbum*, vt vocabulum Atticum, Etiam *τὸν φάπτον palumbum*, dicemus, inquit. Dicente quopiam se *φακὸν lentem* comedisse, Ecquo pacto, inquit, quispiã comedat *φακὸν* cùm significet lentem, *aliquam*, aliáque. Atque hæc quidem Socratica illa sunt. Redeamus autem, si videtur, ad certamen priorũ verborum. Ac ego quidẽ ea citabo, quæ optima videntur esse tota : tu verò cognosce. Arbitror enim vel nunc posse te, cùm tam multa ordine iam audieris.

Σο. ἴσως μὲν οὐδὲ ταῦτ' ἀκριβῶς οἶδα· ἀλλὰ μὴν ἐβουλόμην γε. ὅμως εἰπέ. Λυ. ἦ πῶς φὴς οὐ δύνασθαι; ἢ γὰρ δοκεῖ σαφῆ εἶναι τὰ γνωρίσματα αὐτῶν. Σο. εἰπὲ τοίνυν. Λυ. ἀλλ' ἀκούετον. Σο. οὐδέν γε πω ἐμαθον. Λυ. οὐ γὰρ ἤκουσας τὸ ἀνάθημα; Σο. οὐκ ἔμαθον. Λυ. τί οὖν πεισόμεθα, εἰ μὴ καὶ τῶν ἀκολουθησόμεθα τοῖς λεγομένοις; καίτοι ὅσον γε τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπῆλθε τὰ τοῦ λόγου, ἐγὼ ὠόμην ἱππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν. σὺ δ', οἶμαι ἱππεῖς ἐνόησας, ἀλλὰ ἔοικας οὐ φροντίζειν τῶν λόγων μαίνεσθαι, οὐδὲ σοὶ περὶ αὐτῶν διαλεκτέον. Σο. ἐγὼ μὲν, φροντίζω. σὺ δ', ἀδήλως αὐτὸν διήρχου. Λυ. πάνυ γοῦν σαφῶς ἔδοξε, τὸ περὶ σφῶν ἡμῶν λεγόμενον; ἀλλὰ τοῦτο μὲν, δῆλον. σὲ δ' οὐδεὶς ἂν θεῶν ἀγνοήσειεν παύσεται, πάλαι γε ὁ Ἀπόλλων μαντευόμενος ὅστις ποτὲ εἶ τοῖς ἐρωτῶσι. σὺ δ' οὐδὲ τὸ μαντεῖον ἐνόησας. Σο. μὰ τὸν Δία, οὐ γὰρ ἤκουσα. Λυ. εἰ ἄρα ἀφανὴς λανθάνει σε παρὼν. Σο. ἔοικεν γε. Λυ. σὺ δ' ἀφανὴς, πῶς παρῆν; ὡς certè. Lyc. At ἀφανὴς iste, quomodo præterijt?

Sol. Ne nunc quidem fortè potero, te dicente: sed tamen dic. Lyc. Et quomodo ais te non posse? Nam cognitionis ipsorum propè ianua tibi aperta est. Sol. Dic igitur. Lyc. Etiam dixi. Sol. Nihil certè, quod ego intelligam. Lyc. Non intellexisti vocabulum αἰώρα? Sol. Non intellexi. Lyc. Quid ergo patiemur, si neque nunc, ea quæ dicuntur, assequeris? Nam quod attinet ad ea quæ initio à te dicta sunt, putabam me equites in campum provocare. Tu verò equites cogitasti: & videris non curare verba potissimùm quæ inter nos ipsos prosequuti sumus. Sol. Ego quidem curo: tu verò ipsa prosequeris obscurè. Lyc. Nempe omnino obscurum est quod dixi, κατὰ σφᾶς αὐτοὺς, cùm de nobis loqueretur? Sed hoc quidem manifestum est. Te verò nullus Deorum ab ignorantia liberauerit, nisi Apollo. Nam ille omnibus interrogantibus vaticinatur: tu verò neque ipsum μαντευόμενον intelligis. Sol. Non per Deos: neque enim didici. Lyc. Si ergo ἀφανὴς latet te circumiens. Sol. Videntur certè. Lyc. At ἀφανὴς iste, quomodo præterijt?

Σο. κἀμὲ τοῦτο μανθάν. Λυ. οἶσθα δέ τινα μνηστευόμενον αὐτῷ γαμετὴν; Σο. τί οὖν τοῦτο; Λυ. ὅτι σολοικίζειν ἀνάγκη τὸν μνηστευόμενον αὐτῷ. Σο. τί οὖν ἐμοὶ τοῦτο πρᾶγμα, εἰ σολοικίζει τις μνηστευόμενος; Λυ. ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων εἰδέναι. καὶ τοῦτο μέν, οὕτως ἔχει. εἰ δέ τις λέγει σοι παρελθὼν ὡς ἀπολείπει τὴν γυναῖκα, ἆρ' ἂν ἐπιτρέπεις αὐτῷ; Σο. τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέπειμι, εἰ βούλοιτο ἀδικεῖσθαι; Λυ. εἰ δὲ σολοικίζων φαίνοιτο, ἐπιτρέπεις ἂν αὐτῷ τοῦτο; Σο. ὡς ἔγωγε, Λυ. οὐδῶς γὰρ λέγεις. οὐ γὰρ ἐπιτρεπτέον σολοικίζοντι τῷ φίλῳ, ἀλλὰ διδακτέον, ὅπως τοῦτο μὴ πείσονται. καὶ εἴ τις γε νῦν ἤδη τὴν θύραν εἰσιὼν, ἢ ἐξιὼν κρούοι, τί φήσομέν σε πεπονθέναι; Σο. ἐμὲ μὲν οὐδέν, ἐκεῖνον δὲ ἐπισταλθεῖν βουλεῖσθαι, ἢ ἐξιέναι. Λυ. σὲ δὲ ἀγνοοῦντα τὸ κρούεσθαι, ἢ τὸν κρούοντα, εἰ δέν ὅλως πεπονθέναι δοξομὲν ἀπαίδευτον ὄντα; Σο. ὑβρίζεις εἶ. Λυ. τί λέγεις; ὑβρίζεις ἐγὼ; ἀλλ' ἥδομαι σοι διαλεγόμενος

Sol. Neque hoc nouî. Lyc. An nosti aliquem sibi *μνηστευόμενον γαμετὴν*, *uxorem ambientem*? Sol. Quorsùm hoc? Lyc. Quòd necesse est A solœcismum committere *τὸν μνηστευόμενον αὐτῷ*. So. Quid ad me attinet siquis nuptias ambiens solœcissat? Lyc. Quòd ignorat is B qui se scire dicitabat. Et hoc quidem ita se habet. Quòd siquis accedens dicit tibi *ἀπολείπει τὴν γυναῖκα*, *quòd repudiare velit uxorem*: C an hoc ipsi permittas? Sol. Quidni permittam si videatur iniuria affectus? Lyc. Si verò solœcissare videatur, ipsi-ne hoc permittas? Sol. Haud equidem. Lyc. Rectè dicis. Neque enim permittendum est amico vt solœcisset, sed potiùs est docendus, vt ne hoc illi accidat. Quòd siquis aut nunc crepare faciat ianuam ingrediens, aut pulset egrediens, quid tibi accidisse dicemus? Sol. Mihi quidem nihil, illum verò, vel exire velle, vel introire. Lyc. Tibi verò ignoranti D *τὸ κροῦσθαι*, vel *τὸ Ψοφεῖν*, nihil accidisse putabimus, cũ E sis indoctus? Sol. Contumelioſus es. Lyc. Quid dicis? contumelioſus ego nunc *ἥδομαι* sum, qui tecum disputo?

ἔοικε ϗ σολοικίσαι τὸ νῦν δὴ
ἡμῖν εἰρημένον, σοὶ δ' οὐκ ἔγνως. Σο.
παῦσαι φέρε ἀλλ' ἐκεῖνό μοι εἰπὲ τί τοιοῦτον, ὅτε καμὲ μα-
θεῖν. Λυ. καὶ πῶς ἂν μάθοις Σο. A
εἴπερ πάντα ἐπέλθοις, ὅσα φὴς
σολοικισμούς, ἐμὲ λαθεῖν, καὶ περὶ
ὧν, ἢ ἔκαστον σεσολοίκισται. Λυ.
μακρὰν ἂν ἀφίκοιτο μακρὸν γὰρ
ἂν ποιήσαιμεν τὸν διάλο-
γον. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων, ἐ- B
ξέσῃ σοι καθ' ἕκαστον αὐτὸ παι-
δεύεσθαι. νῦν δὲ ἕτερ' ἅττα ἐ-
πέλθωμεν, εἰ δοκεῖ καὶ σοὶ τοῦτ'
γε αὐτὸ τοῦτο τὸ ἅπαξ μὴ δικά- C
σῃς, ἀλλὰ ψιλῶς ἐξετάζειν ορ-
δῶς φαίνεται μηδὲ μετὰ τοῦ ἕτερα συντιθέναι. μὴ γὰρ
οὕτως ἄλογον ὦ σοὶ ἔσται τὸ
τῆς ὕβρεως, ὧν με φὴς ὑβρί- D
σαι, εἰ μὴ οὕτω λέγοιμι, σὺ δὲ εἰς
σὲ φαίην εἶδον, ἐγὼ μὲ οὐκ ἔχω
εἰπεῖν. ὅτι τὸ μὲν σὲ ὑβρίζειν,
τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν, ἢ τοῖς πλη-
γαῖς, ἢ λοιμοῖς, ἢ καὶ ἄλλῳ τῳ-
τρόπῳ. τῷ δὲ εἰς σε, ὅταν εἰς τὴ E
σὴν γένηται ἡ ὕβρις. καὶ γὰρ
ὅστις γυναῖκα ὑβρίζει πλὴν σὸν,
εἰς σὲ ὑβρίζει. καὶ ὅστις παῖ-
δα, καὶ φίλον, καὶ ὅστις γε οἰκέ-
την. πολλὴ γὰρ περὶ τὰ σεσυ-
μένων ἔστιν ἔχει σοι. ἐπὶ τὸ
εἰς σεσῦμα ὑβρίζειν λέγειν.

videtur ineſſe ſolœciſmꝰ his, τὸ νῦν δὴ γε. ἡμῖν, nec tamẽ cognouiſti. Sol. Deſine quæſo per Mineruã. At dic aliquid tale, quod etiam intelligam Lyc. Qui autem intelligas? Sol. Si mihi iſta omnia percurras, in quibus commiſſum à te ſolœciſmũ dicis, me nõ animaduertẽte: & quo pacto in ſingulis peccatum ſit, exponas Lyc Nequaquam ó optime: longum enim hac ratione dialogum faceremus. Sed de horum quidẽ vnoquoq; licebit tibi ſingulatim quærere. Nunc autẽ ſi videtur, alia quædam perſequamur. Ac primũ quidẽ ipſũ hoc ἅπαξ ſine aſpiratione, & cũ tenui ſpiritu, vtrũ videatur rectè dictũ, cũ voce ἕτερα compoſitũ Non enim ita præter rationẽ fuerit Deinde & τὸ ἐ ὕβρισας de contumelia qua te affectũ à me dicis: ſi non hoc pacto dicam, ſed εἰς σε dicam propriũ, ego quidẽ dicere non poſſum? Quoniã σε ὑβρίζω eſt contumelioſẽ excipere corpus tuũ, aut plagis, aut vinculis, aut alio modo Sed dicitur εἰς σε, quando alicui tuorũ cõtumelia fit. Nã qui vxorẽ tuã cõtumelia afficit, in te eſt cõtumelioſus, & qui puerũ, & amicũ, & qui ſeruũ, Nã præterquã de rebus ita tibi ſe res habet: ſiquidẽ dictũ eſt in rẽ contumelioſum eſſe,

οἷον εἰς τὴν παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Σο. καταγνῶ τὸ διαφέρον. Λυ. ἆρ' οὖν οἶ τοῦτο καταγνοεῖς, ὅτι τὸ ταὐτὰ ἀλλαλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν; Σο. μὰ γῶ οὐκουμαι. Λυ. αὐτὸ δὴ τὸ ἀλλαλάττειν; Σο. ἐμοὶ μὲν ταὐτὸν λέγειν δόξει. Λυ. καὶ πῶς ἂν εἴη ταὐτὸν τῷ ἀλλαλάττειν τὸ ἀναλλάττειν, ὅπερ τὸ μὲν, ἐπὶ θάτερον ἰόντος, πρὸς ἕτερον γίνεται, τὸ μὲν ὀρθῶς πρὸς τὸ ὀρθόν. τὸ δὲ, τῷ μὴ ὄντος, πρὸς τὸ ὄν. Σο. κατέμαθον ὅτι τὸ μὲ ἀλλαλάττειν, τὸ μὴ κύειον αὐτὶ τοῦ κυείου λέγων ὄφι. τόλ' ἀναλλαττειν, ποτὶ μὲ τῷ κυείῳ, ποτὶ δὲ τῷ μὴ κυείῳ χρῆται. Λυ. ἔχει πινὰ καὶ ταῦτα καταύοησιν ἐκ ἀχαεῖν. τὸ δὲ συνδάζειν πρός τινα, ἢ οἰκείαν ὠφέλειαν τοῦ συνδάζοντος ἐμφαίνει. τὸ δὲ φέρειν τινα, ἢ ἐκείνου, περὶ οὗ συνδάζει. καὶ ταῦτα ἴσως μὲν ἀσυσκέχυται, ἴσως δὲ καὶ ἀκριβοῦται παρά τισι. βέλτιον δὲ τὸ ἀκριβοῦν ἑκάστῳ. Σο. ὀρθῶς γὰ λέγεις. Λυ. τόλμ μὲν καθίζεσθαι τοῦ καθίσειν, καὶ τὸ κάθιζον τοῦ κάθησο, ἆρ' οἶσθ' ὅτι διενηνοχεν; Σο. ἐκ οἶδα.

vt in prouerbium, ſicut in ſympoſio dicit Plato. Sol. Percipio differentiam. Lyc. Num & hoc percipis, quòd iſtud τὸ ταὐτὰ ἀλλαλάττειν ſolœciſmum vocant? Sol. At nunc ſciam. Lyc. Ipſum autē hoc ἀναλλάττειν? Sol. Mihi videbitur idem dicere. Lyc. At quomodo idem fuerit, ἀλλαλάττειν & ἀναλλάττειν: ſiquidem alterum eſt cum altero mutare, videlicet id quod rectum non eſt, cum eo quod rectum eſt: alterum verò, id quod nō eſt, cū eo quod eſt. Sol. Intelligo ἀλλαλάττειν eſſe non propriū pro proprio dicere: ἀναλλάττειν verò aliquādo proprio, aliquando non proprio vti. Lyc. Hæc quoque habent conſiderationē quādam non iniucundam. συνδάζειν πρός τινα *cum aliquem obſequioſum eſſe*: propriam obſequioſi vtilitatem indicat: ſed hoc περί τινα, *circa aliquem*, illius indicat, cui eſt obſequioſus. Et hæc fortè quidem confunduntur, fortè etiam obſeruantur à quibuſdam. Melius tamen eſt vt quiſque obſeruet. Sol. Rectè dicis. Lyc. Atqui καθίζεσθαι à καθίσειν & κάθιζον à κάθησο ſcis quomodo differant? Sol. Neſcio:

τὸ καθέδηπι ἤκουόν σου λέγοντος ὡς ἔστιν ἔκφυλον. Λυ. καὶ ὀρθῶς γε ἤκουσας. ἀλλὰ τὸ κάθησον, τῷ κάθησο διαφέρειν δυμί. Σο. ἢ τῷ ποτ' αὖ εἰς διαφέρον; Λυ. τῷ, τὸ μὲν πρὸς τὸν ἑστῶτα λέγεσθαι, τὸ κάθησον. τὸ δέ, πρὸς τὸν καθεζόμενον, ἧσο ξεῖνε. ἡμεῖς, δὲ καὶ ἄλλοθι δήσομεν ἕδρῃ. αὐτὴ τῷ μὲν καθεζόμενος. πάλιν οὖν εἰρήσθω ὅτι τὸ ταῦτα παραλλάττειν, ἁμαρτάνειν ὀφθ. τὸ δὲ καθίζω τῷ καθεζόμαι, ἆρά σοι δοκεῖ μικρὸν τὶ διαφέρειν; εἰσὶ τὸ μέν, ἕτερον δρᾶμα, τὸ καθίζειν λέγειν. τὸ δέ, μόνοις ἡμᾶς αὐτοῖς, τὸ καθίζεσθαι. Σο. ἢ ταῦτα ἐκείνοις διελλύδας. ἢ δὲ λέγε. οὕτω γάρ σε δεῖ προσδοκᾶσθαι. Λυ. ἑτέρως γὰρ λέγοντος, ἀ καταγνώσει. ἢ οἶσθα οὖν ὅστις ξυγγεγραφεὶς αὐτῆς; Σο. πάνυ οἶδα, τῶν γέ σου ἀκούσας ταῦτα λέγοντος. Λυ. ἐπὶ δὲ τὸ καταδουλοῦν, σὺ μὲν ἴσως ταυτὸν τῷ καταδουλοῦσθαι νενόμικας. ἐγὼ δέ, οἶδα διαφορὰν ἀπολίγην ἔχον. Σο. τίνα ταύτην; Λυ. ὅτι τὸ μὲν, ἑτέρῳ. τὸ καταδουλοῦν δ' ἑαυτῷ γίγνεται. Σο. καλῶς λέγεις.

καθέδηπι verò audiui ex te esse alienum. Lyc. Et rectè quidē audisti. Sed καθησον à κάθησο differre dico. Sol. Et quo tandem inter se differunt? Lyc. Quòd καθησον ei qui stat, dicitur: hoc verò ei qui sedet ἧσο ξεῖνε, quæsite hospes, nos etiam alibi inueniemus sellam: pro mane sedens. Rursus dictum esto cū errare qui hæc immutat, καθίζω autem à καθέζομαι num tibi parum distare videtur? siquidem καθίζειν dicendo, alterum sedere facimus: καθίζεσθαι verò, nos solos. Sol. Et hæc abundè persequutus es. Atqui dic: ita enim oportet te docendo præire. Lyc. Quum enim aliter dico, non intelligis. Nescis quis sit historiarum scriptor? Sol. Omnino scio, vt qui te hæc dicentem audierim. Lyc. Quoniam & καταδουλοῦν, tu fortè idem putasti cum καταδουλοῦσθαι, ego verò non parum differre scio. Sol. Quomodo differunt: Lyc. Quòd hoc quidem, alteri: καταδουλοῦσθαι verò sibi ipsi fit. Sol. Rectè dicis. Lyc. Imò etiam alia

Λυ. ἢ ἄλλα δ' ἔστι πολλὰ

ἔξαρχει μανθάνειν, ἐναρ μὴ αὐτὸς εἰδὼς ἃ εἰδὼς δόξῃς. Σο. ἀλλ' οὐ δοκῶ. Λυ. ἀλλ' ἐᾶν τὰ λοιπὰ εἰσαῦθις ἀναβαλώμεθα. νῦν δ', διαλύσωμεν τὸν διάλογον.

tibi licet discere, si modò tibi ipse scire, cùm nescias, videbere. Sol. Non mihi videbor. Lyc. Proinde reliqua in posterum reijciamus. In præsentia autem, dialogum dissoluamus.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ, Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

PHILOPATRIS, SEV QVI DOCETVR.

ARGVMENTVM.

Siue Luciani, siue alius scriptum hoc fuit, videtur in Traiano Cæsari, ob victoriam in Oriente partam, potissimum gratulari voluisse, contra eos qui per id tempus siue ipse urbi, siue alteri alicui loco (nam patriam solum vocat) pericula & clades præsagiebant, quos ipse à principio sophistas appellat: ad finem tamen ita describit, vt propemodum Christianos intelligere videatur. Eò enim pertinet, quod in fine de Persico supercilio, de Susis, & de tota Arabum regione meminit. Omnia enim illa à Traiano deuicta in populi Ro. potestatem illo tum temporibus rediere, vt apud Dionem & Eutropium, & cæteros, qui eius ætatu historiam scripserunt, videre est. Et hinc alterius tituli caussa est, quo Philopatris dialogus hic inscribitur. Quòd autẽ ad didascomenum pertinet, fingitur is, qui patriæ fortunæ ac prosperitati tantopere studet, tum ab eo, qui cum sermonem habet, de deo vero & religione recta infirmari, tum ab iis, qui patriæ male ominabantur, eiusdem instaurationis caussa, in communem cœtum ac societatem introductum fuisse. Vnde & catechumenum in ipso dialogo inferè vocatur, quo nomine Christiani vocare soliti aliquando fuere, eos quos pietate & religione sua informare nuper cœpissent.

ΤΡΙΕΦΩΝ. TRIEPHO.

Τί τοῦτο ὦ Κριτία; ὅλον σεαυτὸν ἀλλοίωσας, καὶ τὰς ὀφρῦς κατέσωσμένας,

Quid hoc ô Critia? totum te ipsum immutasti, & supercilia decorsũ contraxisti,

μύχιον ὑβυσσοδομεύεις, ἄνω καὶ κάτω περιτελῶν, καρδαλέοφρονι ἐοικὼς καὶ ὁ ποιητὴς, ὥλχος τέ σευ εἶλε παρφὰς; μή που τεκμήραντο τιθάσσαι, ἢ Ἐκάτειον ἐξ ἄδου ἐλήλυθας, ἢ καί τινι θεῶν ὠκὺ θεσπεσίας συνήντησας; οὐδέπω γάρ σε τοιαῦτα εἰκὸς πάσχειν, εἰ μὴ αὐτὸν ἠκηκόεις οἶμαι τὸν κόσμον κλυδωνιᾶσθαι, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ Δευκαλίωνος. σοὶ λέγω ὦ καλὲ Κριτία, ἢ οὐκ ἀκούεις ἐμοῦ σπεύσαντος τὰ πολλὰ, καὶ ἐς βραχὺ γεγενιάσαντος; δυσχεραίνεις καθ' ὑμῶν, ἢ ὀκνεκάθωσα, ἢ καὶ τὰς χεῖρας παλαιὸν ὄντα σπεύδω; Κρι. ὦ Τριεφῶ, μέγαν τινα, καὶ ἀπορρήτων λόγον ἀκήκοα, καὶ πάλαι ὁδοῖς διεκπεπλημμένον. καὶ ἔτι ἀναπιμπάζω τοῦ ὕθλου, καὶ τὰς ἀκοὰς ἀποφέρω, μή που ἔτι ἀκούσωμι ταῦτα, καὶ ἀπολύξω ὀκνηρὸς, καὶ μῦθος τοῖς πιστοῖς γένωμαι, ὡς καὶ Νιόβη τοφίν. ἀλλὰ καὶ κρημνὸν ὠδυνήλιμ ἂν ὑπὸ κεφαλῆς σκοτοδινιάσας, εἰ μὴ ἐπέκραξάς μοι ὦ τᾶν. καὶ τὸ τῆ Κλεομβρότου πήδημα τὸ ἀμβρακιώτου ἐμυδύνη ἐπ' ἐμοί. Τρι. Ἡράκλεις τῶν θαυμασίων ἐκείνων profundum autem quippiã alta mente versas, sursum atque deorsum inambulãs, vaframenta meditanti similis, quemadmodum poëta ait: Pallórque genas tibi cœpit. Nũ alicubi Cerberũ aspexisti, aut Hecatẽ ab inferis huc egressam? aut etiã deorum alicui consultò occurristi? Nõdum enim talia tibi accidere conueniebat, etiamsi ipsum audiuisses mundum aquis obrutum iri, quemadmodum Deucalionis tẽpore factum est. Tibi dico, optime Critia, an non audis, me tantopere inclamantem, & breui adeò appropinquãtẽ? vtrum indignatione aliqua aduersum nos percitus es, an obsurduisti, an verò etiã expectas, dum te clara manu impellam? Cr. O Triephõ, magnum quendam & admirabilem audiui sermonem, multísque vijs tractatum. Ac nugas istas adhuc memoria repeto, auréque obturo, ne cubi etiam amplius audiã talia, & insania nimia dirigeam, fiámque poëtis fabula, perinde vt Niobe olim. Quin per præcipitium in caput deuoluerer alicubi veluti vertigine actus, nisi, ô amice, inclamasses mihi, adeóque & Cleombroti saltus, Ambraciotæ illius, de me fabula ferretur. Tri. Papæ, quàm mirabiles istæ appa-

των φασμάτων, ἢ ἀκουσμάτων, ἅσσα Κριτίαν ἐξέπληξαν. πόσοι γὰρ ἐμβρόντητοι ποιητὰ, καὶ περιτολογίαι φιλοσόφων, σὲ ἐξέπληξάν σου τὴν διάνοιαν, ἀλλὰ λῆρος πάντα μέγιστον ὄντα σοί. Κελ. πάπαιρε ἐς μικρὸν, καὶ μηκέτι παρενοχλήσῃς ὦ Τριφῶν. οὐ γὰρ παρέπιδος, ἢ ἀμελητέος ἔσῃ παρ' ἐμοί. Τρι. οἶδ' ὅτι οὐ μικρὸν, οὐδ' εὐκατάφορητον φάσγμα ἀλεκτρυκλεῖς, ἀλλὰ καὶ λίαν τὸ ἀπόρρητον. ὁ γὰρ χρὼς, καὶ τὸ ταυρηδὸν ἐπιβλέπειν, καὶ τὸ ἀσταθὲς τῆς βάσεως, τό τε ἄνω καὶ κάτω περιτολεῖν, ἀξιγνώστου σε κατασκευάζουσιν. ἀλλ' ἀμπαυσον τὸ δεινὸν, ἐξέμεσον τὸν ὕθλον, μή τι κακὸν πάθῃς. Κελ. σὺ μὲν ὦ Τριφῶν, ὅσον πλέθρου ἀπόσχεσαι ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα ἐξάρῃ σε, καὶ πιδάξασος τοῖς πολλοῖς ἀναφανῇς. καί που καταπεσὼν, περιφώρητον πέλαγος καταμάσῃς, ὡς καὶ Ἰκάριος τοπρί. ἃ γὰρ ἀκήκοα τήμερον παρὰ τῶν τερατευομένων σοφιστῶν, μεγάλως ἐξέσκωσε μου τὴν γνάθον. Τρι. ἐγὼ μὲν, ἀναδραμοῦμαι ὁπόσον καὶ βούλῃ· σὺ δὲ, ἀμπαυσον τὸ δεινόν.

ritiones, siue auscultationes fuere scilicet, quæ Critiam adeò perculêre. Quot enim attoniti poëtæ, & præstigiatores philosophi, perculêre mentem tuam non potuere, sed nugæ tibi fuere omnia? Cr. Desine paulisper, ô Triephon, neque molestus amplius sis. Neque enim contemnendus, aut negligendus mihi eris. Tri. Scio equidē, quòd neque paruam, neque contemptu facilem rē apud te voluis, sed admodum etiā arcanam. Nam & color, & quòd taurinum quiddā tueris, quódque pedibus consistere nequis, sed sursum atque deorsum inambulas, cōspicuum te facit. Verùm respira aliquantulum à malis, & nugas istas euome, ne quid patiare mali Cr. Tu quidem, ô Triephon, quantum iugeri spacium extenditur, tantum à me hinc curriculo abi, ne te spiritus in sublime attollat, & supra terrā elatus plerisque appareas. Atqui alicubi etiam decidens Triephonteum pelagus de te nominari facias, quemadmodum Icarus de se Icariū olim. Nā quæ audiui hodie, à ter execrabilibus istis sophistis magnopere ventrem mihi tumefecerunt. Tri. At ego quidē retro cursu abibo, quantum etiam voles. Tu verò respira à malis istis.

Κει φύ, φύ, φύ, φύ, τ ὕδλων
ἐκείνων. ἰού, ἰού, ἰού, ἰού, τῶν
δειλῶν βουλευμάτων. αἰ, αἰ,
αἰ αἰ, τῶν κενῶν ἐλπίδων.
Τει βαβαὶ τὸ ἀναθυσίματος,
ὡς τὰς νεὼς ἄλας διέφθειρε. ζεύ-
ξου γὰρ ἐπιπίοντος λάβρου,
καὶ τοῖς κύμασιν ὑποθιζόντος,
βορέου ἀρτι ἀπὸ τῆς Προποντί-
δος κεκινηκώς, ὡς διὰ κάλων
αἱ ναῦς τὸν Εὔξεινον πόντον
ὀρμῶσι πλεῖν, τῶν κυμάτων ἐπι-
κωμασάντων ἐκ τοῦ φυσήματος.
ὅσοι οἰδήματα τοῖς ἐγκάτοις ἐπε-
κείτο. πόσος κορκορυγμὸς, καὶ
κλόνος τῆδε γαστρὸς σου πυκι-
νὰ ἐγένετο. τολμήσαν σκοπεῖν
ἐς τὰ σπλάγχνα, τοσαῦτα ἀκούσῃ.
ὡς καὶ κατὰ τὸ παροιμιῶδες, καὶ
διὰ τῶν ὠτίων ἀκούσῃ. Καὶ
οὐ παροδοῦσιν τῷ Τειρεσίᾳ ἀ-
κούσεται καὶ ἐξ οὐρίων. καὶ γὰρ
κἀκεῖνα γαστρὸς πάθεσιν, καὶ
κεφαλῆς κόπους, καὶ ἀνδρείαν
τύπτων, ἐς γυναικείαν ἐπεζεβάτευ-
σαν, καὶ ἐκ γυναικῶν
ἄνδρες μεταβαλλόμεθα. καὶ ὅ-
λως πρᾶτόδης ὁ βίος, εἰ βάλ-
λῃ πεντέξ τοῖς τοιούτοις. ἀλλ'
ἐπί σε δεῦτον κιχάτω τῷ δ'
ἐγὼ χαίρω, ἀπαυδῶ ἔγωγε καὶ
πλατάγει τ ἦλιν ὄρχησιν, ἀνδρὸς ἧ, καὶ χαλδόνης ἔσω
χαλαδόσῃ, ἵν' ἡ μελῳδία ἧ ὁμοίων ταῖς ἀκραις ἐπαδωσι. τὰ ἡ

cre. Phy, phy, phy, phy, mugas illas. Heu, heu, heu, heu, consultationes malas. Væ, væ, væ, væ, spei inani. Tres. Papæ, qualis euaporatio, vt nubes peruertit. Nam cùm vehemens Zephyrus inspiraret, fluctúsque impelleret, boream modò per Propontidem mouisti, vt flatu concitatis vndis onerariæ naues Euxinum pontum per funes adeant. Quantus tumor in intestinis latuit? Quantus autem tumultus, quantáque agitatio ventrem concussit tibi? Auritum sanè quàm te ipsum ostendis fuisse, qui tã multa audieris, adeò vt etiã iuxta monstrosum illud: per vngues audieris. Tres. Atqui mirabile non est ὁ Tiephó, per vngues audisse, quando & tibiam, ventrem spectasse & caput parere & virilẽ naturam in mulierẽ effectu transire, deinde & ex mulieribus aues transformari: & in summa, prodigiosa vita ipsa est, si poëtis credere voles. Sed quia te primùm offendi, hocce loco, abeamus, si vis, eò vbi platani solem arcent, luscinix autem & hirundines canora perstrepunt, quò videlicet auium cõcentus aurẽs exhilarãs, &

aquas

ὕδωρ ῥᾴθυμα κελαρύζαν, σὰς ψυχὰς κατασθέλλῃς. Τει. ἰωμὴν σὲ Κριτία. ἀλλὰ δέδια μή που ἐπῳδὴ τὸ ἀκουσμένην ᾖ, καὶ με ὕφορον, ἢ δυσπρεσβον, ἢ ἄλλο τι τῶν ἀψυχίαν ἀσθένειαν ἢ θαυμασίαν σοὶ αὖθι καταπλῆξις. Κει. νὴ τὸν Δία τὸν αἰθέριον, οὐ τοῦτο γιγνώσκεται σοι. Τει. ἔτι μὲ ἐξεφόβησας, τὸν Δία ὀμοσάμενος. τί γὰρ οὐ διώμοσται ἀμυήμων σε, ἢ παρβαίνειν τὸν ὅρκον; οἶδά γὰρ καὶ σὲ μὴ ἀγνοεῖν περὶ τὸν Διός σου. Κει. τί λέγεις; οὐ διώμοσται ὁ Ζεὺς εἰς τάρταρον ἀποπέμψαι; ἢ ἀγνοεῖς ὡς τοὺς θεοὺς πάντας ἀπέῤῥιψεν ἀπὸ τοῦ θεσπεσίου βηλοῦ, καὶ τὸν Σαλμωνέα αἰθέριον τύπτοντα, πεζὸν καὶ ἐφίππων, καὶ τὸν ἀστραπηφόρους ἐπὶ καὶ νῦν, πεζὸν ὄντα τῶν ποιητῶν, πανυπερφέροντος, καὶ γιγαντολέτης ἀνυμνῆται, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ; Τει. σὺ μὲν σὲ Κριτία, πάντα παρέδραμες τὰ τοῦ Διός. ἀλλ' εἰ σοὶ φίλον, ἄκουε. οὐχὶ κύκνος οὗτος ἐγένετο, καὶ σατυρὸς δὲ ἀσέλγειαν, ἀλλὰ καὶ ταῦρος; καὶ ἐμοὶ τὸ περίφοβον ἐκείνου τάχος ἐπωμόσατο, καὶ δίφυιε

aqua leniter susurrans, animos demulceat. T. Eamus sanè Critia. Verùm illud metuo, ne fors incantatio quædam sit, id quod audisti, & me pistillum, aut portarum obicem aliquem, aut simile quiddam rerum inamatarum efficiat, præclara ista tua consternatio. C. Ita me amet cœlestis Iupiter, vt nihil tale in te fiet. T. Amplius etiam terrefeciſti me, quum iouem deieraſti. Quid enim ille poterit vlcisci te, etiamsi fidem iurisiurandi transgrediaris? Arbitror enim neque te de Ioue isto tuo ignorare. C. Quid ais? an non poterit Iupiter in tartarum præcipitare me? An ignoras, quòd deos omnes deiecit à diuino illo ætheris pauimento? & Salmoneum, qui contrà tonare ausus fuerat, paulò antè fulmine præcipitauit, & vt petulãtissimus quisque est, etiam nunc. A poëtis autem & Titanum victor, & Gigantum interfector carminibus celebratur, quemadmodum & apud Homerum. T. Tu quidem Critia, omnia ea percurristi. quæ Ioui tribuuntur: sed si tibi ingratũ non est, auscultа. An nõ Cygnus ille fuit & Satyrus ob petulantiam, imò & Taurus? An

nisi scortillum istud celeriter in humeros sustulisset, & per

διὰ τ̃ πλάγιος, τάχ' ἂν ἰσο-
πεία, ἐντυχὼν γαμτοίῳ, ὁ βρον-
τοποιὸς, ἢ κεραυνοβόλος σὺν
Ζεὺς; ἢ αὐτὸ τ̃ κεραυνοβολεῖν,
τῇ βασιλῆι καπικεντάσυτο; τὸ δ' ἢ Αἰθίοψι συννωχεῖσ',
αἰδεσθεὶς μελανπέρσις, ἢ πλὴν
ὄψιν ἐζοφωμένοις, ἢ ἐς δὼδεκ'
πλίνς μὴ ἀφίκεσθ', ἀνὴ ἀποβε-
βρεγμένος καθαρὸς παρ' αὐ-
τοῖς, πώγωνα πηλικοῦτον ἔχων,
ἀκ αἰσχύνης ἄξια; τὰ δ' τ̃ αὐτοῦ,
ἢ τ̃ Ἰδης, ἢ τὸ κυοφορεῖν καθ'
ὅλ τ̃ σώματος, αἰσχύνομαι ἢ
λέγειν. Κελ. μὼν τ̃ Ἀπόλλωνά γ'
ἐτομοσύνεσθαι, ὃς μαντικὴ ἄρι-
στος, ἢ ἰητρὸς ἄ' γαθός; Τελ. τ̃
ψευδομάρτυρα λέγεις; τ̃, Κρῆσσον
μᾶλλον ὀλωλεκότα, καὶ μετ'
αὐτὸν, Σαλαμῖνας, ἢ ἱππέας
μυρίους, ἀμφίλοξα πᾶσι μαν-
τευόμενος; Κελ. τ̃ Ποσειδῶ-
να δ' πῶς τρίαιναν ἐν ταῖν χε-
ροῖν κρατῶν, καὶ διατορόν τι,
ἢ καταπληκτικὸν βοᾷ ἐν τῷ
πολέμῳ, ὅταν ἐνεπάχλοι ἄν-
δρες, ἢ δεκάχλοι. ἀλλὰ ἢ σεισίχθων ὦ Τελεσῶν ἐπονομάζε-
ται. Τελ. μειρὸν λέγεις, ὃς πλὴν
τῆ Σαλμωνέως παιδὸς τ̃ Τυ-
ρῶ, πρῶτον διέφθειρε, καὶ ὕ-

pelagus effugisset, fortas-
sis araret etiam nunc, vbi
in agricolam aliquem fortè
incidisset iste tuus tonitrua
faciens, & fulmina iactans
A Iupiter, & pro eo quod nunc
fulmina iaculari dicitur,
stimulo impelleretur. Illud
autē quòd cum Æthiopibus
coniuuatur, hominibus ni-
gricantibus, & vultum ob-
B scuratis, & in duodecimum
vsque solem ab illis non di-
scedit, sed apud ipsos vino
madefactus desidet, idque cū
barbā tantā habeat, an non
C quæso, pudore dignum fœ-
rit? Quòd autē ad aquilā at-
tinet, & ad Idā, & quòd im-
prægnari per totū corpus so-
let, etiā dicere erubesco. Cri.
Quid igitur, num Apollinem
deierabimus, vt qui vates
optimus sit, & medicus ô bo-
ne. Tri. Vanum atq; mēdacē
istum vaticinatorē dicis? qui
Crœsum paulò antè perdi-
dit, & post ipsum, etiā Sala-
minios, alióſq; innumeros,
obliqua atq; ambigua om-
nibus illis respondēdo. Cri.
E Neptunū autem quid? qui &
tridentem manu tenet, & in
bellis immēsū atq; terribile
quiddā clamat, quātū alij vix
mille, aut etiā decies mille:
præterea & terræ tremefa-
ctor, ô Triephō, appellatur,
Tri. Adulterum istum dicis, qui Salmonei filiā Tyro, paulò
antè vitiauit, & adhuc etiam mœchatur, liberatórque &

ὀπαδοι χεύει, καὶ ῥύσιπλ, καὶ δημαγωγὸς τοῦ τοιούτου ὄχλου τῷ Ἄρεϊ· ὃν δεσμοῖς ἀλύτοις μετὰ τῆς Ἀφροδίτης συνόντα, πάντων τε τῶν θεῶν διὰ τὸ μοιχείαν τὴν αἰσχύνην σιωπώντων, ὁ ἵππιος Ποσειδῶν ἔλυσε δακρύοντα, ὥσπερ τὰ βρεφύλλια, τοὺς διδασκάλους δεδιότα, ἢ ὥσπερ αἱ γραῦς, κόρας ἐξαπατῶντα. ἐπείκετο δὲ τῷ Ἡφαίστῳ λύσαι τὸν Ἄρεα. τὸ δὲ ἀμυήτιχολον τοῦτο δαιμόνιον, οἰκτείραν τὸν φρενοβλαβῆ θεὸν, τὸν Ἄρη ἀπελευθέρωσεν. ὥστε καὶ μοιχὸς ὢν, ὡς μοιχοὺς διασώζων. Κελ. Ἑρμείαν δή τι; Τελ. μή μοι τὸν κακόδουλον, τὸν ἀπολωλεκότα Διὸς, καὶ τὸν ἀπολωλεκότα ἐπὶ τοῖς μοιχικοῖς. Κελ. Ἄρεα δή, καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὲν παρακεκλῆσθαί σε, διὰ τὸ φθονεῖσθαι φωλὴν παρὰ σοῦ. ὥστε ἐάσωμεν τούτους. τὴν Ἀθηνᾶν ἐπομνήσομαι, τὴν παρθένον, τὴν ἐνόπλιν, καὶ κατάπληκτικὴν θεάν. ἣ καὶ τὸν τοῦ γοργόνος κεφαλὸν ἐν τῷ στήθει περιάπτει, τὴν γιγαντολέτιν θεόν.

patronus huiuscemodi vitiorum est. Nam Martem cum vinculis premeretur, & nodis insolubilibus cum Venere arctaretur, cæteris dijs omnibus præ pudore silentibus, equestris iste Neptunus exoluit, in lachrymas profusus scilicet, perinde vt pueruli magistros formidantes, aut quemadmodum aniculæ, puellas decipientes. Instabat autem precibus Vulcano, vt solueret Martem. Ac claudicans iste deus, misertus dei senioris & vetusti, liberauit Martem: quare & mœchus est, vt qui mœchos conseruet. *Cir.* Quid igitur, Mercurium? *Trieph.* Apage mihi veteratorem istum, improbum, Iouis libidinosissimi seruum, ipsum quoque libidine insanientem in adulteria. *Cir.* Proinde neque Martem, aut Venerem recepturum esse te scio, vt qui iam antea abs te calumnijs impetiti fuerint. Quapropter missos & hos faciamus. Minerua autem adhuc mentionem faciam, virginis videlicet armatæ, & terribilis deæ, quæ & Gorgonis caput pectori applicatum habet, deam Gigantum interfectricem.

ὁ γὰρ ἔχεις τί λέγειν περὶ αὐτῆς. Τερ. ἐρῶ σοι καὶ περὶ ταύτης, ὧν μοι ἀποκείνη. Κερ. λέγε ὅ, τι γε βούλει. Τερ. εἰπέ μοι ὦ Κριτία, τί τὸ χρήσιμον τοῦ γοργόνος, καὶ τί τῷ στήθει τοῦτο ἐπιφέρε- A ται; Κριτ. ὡς φοβερόν τι θέαμα, καὶ ἀποτρεπτικὸν τῶν δεινῶν. ἀλλὰ καὶ καταπλήττει τοὺς πολεμίους, καὶ B ἐπιφανείᾳ τῷ νικᾶν ποιεῖ ὁπουοῦν βούλεται. Τερ. μῶν καὶ διὰ τοῦτο ἡ γλαυκῶπις ἀκατα-μάχητος; Κριτ. καὶ μάλα. Τερ. καὶ διὰ τί τοῖς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ τοῖς σωζομένοις, μᾶλλον C χαίρουσι ταύροις, καὶ αἰγῶν, ὡς ἡμᾶς ἀκαταμαχήτους ἐργάσωνται, ὥσπερ τὴν Ἀθηνᾶν; Κριτ. ἐπεὶ καὶ οἱ δυνάμεις γε περιποιεῖν ἐπι-βοηθεῖν, ὥσπερ τοῖς θεοῖς, ἐπεὶ D εἴ τις αὐτῷ ἐπιτίθεται. Τερ. καὶ τί τόδ' ὄφις; ἐθέλω γὰρ παρὰ σοῦ εἰδέναι, ὡς ἐξευρημένον τὸ τοι-οῦτον, καὶ ἐς μάλιστα κατορθω-κότος. σχεδὸν γὰρ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν, πλὴν γε τοῦ ὀνόματος. E Κερ. αὕτη κόρη ἐγένετο εὐφυεστά-τη, καὶ ἐπίφθονος. Περσεὺς δὲ τοῦτῳ δόλῳ ἀποδειροτομήσαντος, καὶ τὰς πτέρυγας, καὶ ἐς μαχαίρᾳ ἐυτμήτῳ, ἐπεσεδί-

Non enim opinor, habes quod de ipsa dicas. Ter. Atdicam tibi etiam de illa, si mihi respondere voles. Cri. Dic, quicquid volueris. Ter. Dic mihi igitur, Critia, quæ Gorgonis huius vtilitas est? & cur pectori gestamen hoc dea applicatum habet? Cri. Vti terribile quoddam spectaculum, & quod mala auertere possit. Sed & hostes perterrefacit, & victoriam vtroque inclinantem, quocunque ipsa vult, aduertit. Ter. Num ob hoc ipsa quoque Glaucopis insuperabilis est? Cri. Atque admodum. Ter. Cur igitur non illis potiùs qui seruare possunt, quàm qui seruantur, femora adolemus taurorum atque caprarum, vt nos quoque insuperabiles reddant, perinde atque Mineruam? Cri. Atqui non potest illa eminus auxiliari, perinde vt dijs, sed solùm si quis ipsam gestat. Ter. Et quidnam hoc ipsum est? Volo enim ex te scire, vti qui inueneris talia, & quam maximè perfectè affectus fis. Ignoro enim omnia, quæ de ipsa feruntur, præterquàm nomen. Cri. Ipsa quidem puella fuit, elegans, & amabilis. Perseus autem, cùm huic dolo caput amputasset, vir generosus & in arte magica laudatus, carminibus

αις ταύτῃ πειῳδήσης, ἀλλ' ἢ οἱ θεοὶ ταύτῃ ἐφήκωσι. Κει. τουτί μ' ἐλανθανέ ποτε τὸ καλὸν, ὡς ἀνθρώπων θεοὶ ἐνδεεῖς εἰσι. ζωσης ὦ, τί τὸ χρῆσιμον; θρεσκευτικείζετο ἐς παρθενῶνα, ἵν' κρυφίως σωφρονοίητο, κ' κόρην αὐτ' ἐπωνόμαζε. Κει. νὴ τ' ἄγνωστον ἐν Ἀθήναις, παρθένος διέμεινε μέχρι τ' ἀποτομῆς. Τει. καὶ εἴ τις παρθένον κρεκτομήσειε, ταὐτὸ ἡδικεῖτο φόβητρον τοῖς πολλοῖς. οἶδα γὰρ μυείας διαμελεϊσὶ τμηθείσας νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ. Κρήτην δὲ μὴν καλέσει. κ' εἰ τοῦτο ἐγίνωσκον ὦ καλὲ Κεῖτια, πόσας γοργόνας σοι ἀνήγαγον ἐκ Κρήτης, καί σε κρατηγέτην ἀκαταμάχητον ἀποκατέστησα, ποιητὰ ὦ, κ' ῥήτορες, κ' πολύ με Περσέως διέκειναν, ὡς πλείονας γοργόνας ἐξευρηκότα; ἀλλ' ἔτι καὶ μνήσθω τὰ τῶν Κρητῶν, οἳ τάφον ἐπιδεικνυντό μοι τοῦ Διός σου, κ' τὰ τὴν μητέρα θρέψαντα δένδρα, ὡς ἀειθαλεῖς αἱ λόχμαι αὗται θαμβύουσι. Κει. ἀλλ' ἐγίνωσκες τὴν ἀπάτην, καὶ τὰ ὄργια. Τει. εἰ ταῦτα ὦ Κεῖτια ἐξ ἀπάτης ἐγίνετο, τάχ' ἂν

illã incãtaſſet, in munimẽtũ dijſibi ipsã retinuerũt. Tri. Hoc pręclarũ olim me latuit, quòd dij hominum quoque indigent. Quæ autẽ viuentis vtilitas fuit? meretricabatur nimirum per cauponas, aut latenter vitiabatur, deinde ſeipſam virginẽ appellabat. Cri. Nõ per ignotum deum Athenis: ſed virgo permanſit, vſque ad decollationem. Tri. Ergo ſi quis virgini caput ampurauerit, terriculamentum hoc ipſum erit multitudini? Noui enim innumeras membratim & per partes diſſectas inſula in circunflua, Cretam illam nomine dicunt. Quòd ſi igitur cognouiſſem hoc, ô optime Critia, quàm multas tibi Gorgonas ex Creta huc attuliſſem, tẽque ducem inſuperabilem reddidiſſem. Poëtæ autem & oratores, multò me Perſeo antepoſuiſſent, vt qui plures Gorgonas inueniſſem. Verùm res Cretenſium, adhuc memini, qui mihi ſepulchrum Iouis tui iſtius demonſtrabant, & occultas valles, quæ matrem eius enutrierant, quanquam adhuc viridia ipſa ea arbuſta eſſent. Cri. At neſciebas incãtationẽ, & ſacrificia quibus vtendum fuiſſet. Tri. Si hæc, ô Critia, per incantationes facta ſunt, fortaſſis

καὶ ἐκ νεκρῶν ἐξανέστησεν ἄν, καὶ εἰς τὸ γλυκύτατον φῶς ἀνήγαγεν. ἀλλὰ λῆρος, παιγνιά τις, καὶ μῦθοι, παρὰ τῶν ποιητῶν πεπλασμένα. ὥστε ἅ ἔασον καὶ ταῦτα. Κε. Ἦν δὲ τῷ Διὶ γαμετὴ, καὶ καταγνωτὸν, οὐ παραδέχῃ; Τε. σίγα τῆς ἀσελγείας ἕνεκα μίξεως, καὶ τῷ ἐκ ποδῶν εἶναι, καὶ χρεῶν ἐκτεταμένων, παρὰ δέκα. Κε. καὶ τίνα ἐπομόσωμαί σε; Τε. ὑψιμέδοντα θεὸν, μέγαν, αἰθέριον, ἄφθαρτον, ἐκ τοῦ πατρὸς πνεῦμα ἐκ πατρὸς ἐκπορευόμενον, ἓν ἐκ τριῶν, καὶ ἐξ ἑνὸς τρία ταῦτα νόμιζε. Ἰδοὺ τοῦτ' ἐγώ θεόν. Κε. ἀριθμεῖν με διδάσκεις, καὶ ὅρκος ἀριθμητικός. καὶ δὲ ἀριθμεῖς ὡς Νικόμαχος ὁ γερασηνός. οἶσθα δὲ τί λέγεις, ἓν τρία, τρία ἕν. μὴ τῷ πυθαγορείῳ σῆς τῶν Πυθαγορείων, ἢ τῷ ὀγδοάδι, καὶ τεσσαράδι; Τε. σίγα τὰ ῥηθέντα, καὶ τὰ σιγῆς ἄξια. οὐκ ἐᾷ ὦδε μετρεῖν τὸ ψυλλῶν ἴχνη. ἐγὼ γάρ σε διδάξω τί τὸ πᾶν, καὶ τίς ὁ κεφάλαιος πίστεως, καὶ τὰ τοῦ σύμπαντος τῶν πάντων. καὶ δὲ

etiam ab inferis excitasset illam, & in lucem dulcissimam reduxisset. Sed nugæ istæ, ac ludicra & fabulæ sunt à poëtis prodigiosè confictæ. Quapropter & hanc omitte. Cri. Iunonem autem, vxorem Iouis, & sororem eandem, an non recipis? Tri. Tace obsecro, propter intemperantissimum concubitum, & istam ex manibus pedibúsque extentam, cursu præteruehe. Cri. Quēnam igitur tibi iurabo? Tri. Deum altè regnantem, magnum, ætherium atque æternum, filium patris, spiritum ex patre procedentem, vnum ex tribus, & ex vno tria. Hæc tu Iouem puta, hunc existima Deum. Cri. Numerare me doces, & iusiurandum, arithmetica ubi est. Nam & numeras perinde vt Nicomachus ille Gerasenus. Neque enim intelligo quid dicas: Vnum tria, tria vnum: num quaternionē dicis, Pythagoricum illum, an octernionē, an numerum ex triginta constantem. Tri. Tace ea, quæ infrà sunt, quæque silentio digna. Non licet hoc pacto metiri pulicū vestigia. Ego enim docebo te, quid sit vniuersum. & quis fuerit ante omnia, & quæ item constitutio,

περὶ ὧν ταῦτα ἔπαθον, ἄνερ σύ. Ἰωνικὰ δή μοι γαλιλαῖος ἐνέτυχεν, ἀναφαλαντίας, ἐπέρινος, ἐς τρίτον οὐρανὸν ἀνεβάτησας, καὶ τὰ κάλλιστα ἐμεμαθήκεις, δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνηκόνισεν, ἐς τὰ τῶν μακάρων ἴχνια περιεσώθησεν, καὶ ἐκ τῶν ἀσεβῶν χωρῶν ἡμᾶς ἐλυτρώσατο. καί σε πιθήσω ἴω μου ἀκούσης, ἐπ' ἀληθείας ἄνθρωπον. Κει. λέγε ὦ πολυμαθέστατε Τειρεσίων. δὲ φόβῳ δ' ἔχομαι. Τει. ἀνέγνωκάς ποτε τὰ τῆς Λειοσφαίρους τῆς δ' ἐρμαπροπῆς ὄργιας ποιήματα; Κει. ἦ μάλα. Τει. ἔγκεχάραγκ' πως αὐτῇ τοιόνδε. χάος ἴω, καὶ νὺξ, ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ τάρταρος εὐρύς. γῆ δ', οὐδ' ἀὴρ, οὐδ' οὐρανὸς ἴω. Κει. εὖ λέγεις. εἶτα τί ἴω, Τει. ἴω φῶς ἄφθιτον, ἀόρατον, ἀκατανόητον, ὃ λύει τὸ σκότος, ἦ τὴν ἀκοσμίαν ταύτην. ἀπέλασε. λόγῳ μόνῳ ῥηθέντι ὑπ' αὐτῆς, ὡς ὁ βρεμόμυλωνος ἀπεχάλατο, γῆν ἔπηξεν ἐφ' ὕδασιν. ἀέρα δ' ἐτάνυσεν. ἀστέρας ἐμόρφωσεν ἀπλανεῖς. δρόμον δ' ἐτάξατο, ὃν σὺ σέβῃ θεός. γῆν δ' ἀνθρώποις ἐκαλλώπισεν. ἄνθρωπον ἐκ μὴ ὄντων ἐς τὸ εἶναι

quod-ue corpus vniuersi. Quando autem me Galilæus ille cõuenit, recaluaster, naso iusto præditus, qui in tertium vsque cœlũ per aërem ingressus est, quæq; optima atque pulcherrima sunt, inde didicit, per aquã nos renonauit, in beatorum vestigia insistere fecit, & ex impiorũ regionibus nos redemit. Ac te faciã, si me audieris, verè hominẽ. *Cri.* Dic quæso doctissime Triephõ. Timore enim quodã tã correptus sũ. *Tri.* Legisti-ne aliquando Aristophanis Comici poëtæ fabulam, Aues? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Scriptum ab eo tale quippiam ibi est: A principio chaos, & nox, & tenebræ nigræ erant, & tartarus altus, Nulla autẽ terra, nec aër, aut polus vllus adhuc. &c. *Cri.* Rectè dicis, quid autem postea? *Tri.* Erat lux incorruptibilis, inuisibilis, incomprehensibilis, quæ dissoluit tenebras, & informitatem istam abegit, verbo solo dicto ab ipsa, quemadmodum tardilinguis iste descripsit: Terrã firmauit super aquas, cœlum explanauit, stellas formauit fixas, cursum ordinauit, quas tu veneraris vt deos. Terram autem & floribus exornauit, hominem ex nil ilo, ad essentiam produxit.

ται παρήγαγε. ἔστιν ἐν ὑψηλῷ βλέπων διδάσκει τε, καὶ δίκαιος, καὶ ἐν βίβλοις τὰς πράξεις ἀπογραφόμενος. ἀντιπέμψω ἢ πάση, ἵνα ἡμέραν αὐτὸς ἐπιτέλεσε. Κελ. τὰ ἢ τ' μοιρῶν ἐπιτυγχάνοντα ἐς ἅπαντας, ἐγχαράττουσί γε καὶ ταῦτα; Τρι. τὰ ποῖα; Κελ. τὰ ἢ εἱμαρμένα. Τρι. λέγε ὦ καλὲ Κριτία περὶ τ' μοιρῶν. ἐγὼ ἢ μαθητῶν ἀκουσαίμι παρὰ σοῦ. Κελ. οὐκ Ὁμηρος ὁ ἀοίδιμος ποιητὴς εἰρηκε;

Μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν.

περὶ ἢ τὸ μεγάλου Ἡρακλέους,

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλῆος φύγε κῆρα,

Ὅσπερ φίλτατος ἦεν Διὶ κρονίωνι ἄνακτι,

Ἀλλά ἑ μοῖρ' ἐδάμασσε, καὶ ἀφραλέος χόλος Ἥρης.

ἀλλὰ καὶ ὅλον ἢ βίον καθεῖμαρτο, καὶ ταῖς ἐν τύτῳ μεταβολαῖς. ἔνθα δ' ἔπειτα,

Πείσεται ἅσσα οἱ αἶσα, κατακλώθες τε βαρεῖαι, Γιγνομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

καὶ τὰς ἐν ξένῃ ἐποχὰς, ἀπ' ἐκείνης γίνεσθαι.

Ἠδ' ὡς ἄλλον ἰκόμεθ', ὅς μ' ὑπέδεκτο.

Estque in cœlo, aspiciens iustos pariter & iniustos, & in libris describens cuiusque actiones. Rependet autem omnibus, quam diem ipse A præcepit. C. Quæ autem à Parcis agglomerata cunctis sunt, etiam ne illa inscribunt? T. Qualianam? C. Ea quæ ad fatum pertinent. T. Dic mihi ô optime B Critia, de Parcis. Ego verò discere gestiens, ex te libenter audierim. C. An non Homerus poëta celebris ait:

C At fatum effugit nemo (mihi crede) virorum.

De magno autem Hercule, idem ait:

Nec vis Herculea Parcam vitauit amaram.

Quanquã dijs charus foret, D & Iouis inclyta proles.

Sed fato, atque ira domitus Iunonis iniquæ est.

Quin & totam vitam, omnésque in ea mutationes, fato constitutas atque ordinatas esse, idé innuit, quum ait: Vbi ille deinde

E Illa ferent, quæcunque deus, Parcéque malignæ Neuerunt genito, cũ matris prodijt aluo.

Etiam in peregrino solo retentiones ab eadem illa fieri, vt quum Vlysses ait:

Atque vti susceptum placido rex Æolus ore

Καὶ πάμπ', οὐδέπω αὖπα φίλω
ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι.
ὥστε πάντα τοῦτο τῶν μοιρῶν γίνε-
σθαι ὁ ποιητὴς μεμαρτύρηκε. τῶν δὲ
Δία μὴ θελῆσαι τὸν υἱόν.
Θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦ-
σαι,
ἀλλὰ μᾶλλον
Αἱματοέσσας ψιάδας κατέ-
χευεν ἐραζε,
Παῖδα φίλον πύργων, τὸν οἱ Πά-
τροκλος ἔμελλε
Φθίσειν ἐν Τροίῃ.
ὥστε ὦ Τειφῶν, διὰ τοῦτο μηδὲν
προσθεῖναι περὶ τῶν μοιρῶν ἐθελή-
σῃς, εἰ καὶ τάχα πεδάρσιος ἐμε-
χάνησε μὲν τῶν διδασκάλων, καὶ τὰ
ἀπόῤῥητα ἐμυήθης. Τελεῖ πῶς
ὁ αὐτὸς ποιητὴς ὧν καλὲ Κριτία,
διπλοῦν ἐπλέγει τὸν εἱμαρμένον,
καὶ ἀμφίβολον· ὡς τόδε μὲν π
ρεάξαντι, τοιῷδε τέλος συγκύρ-
σαι. τοῖον δὲ ποιήσαντι, ἑτέρῳ τέ-
λει ἐπιτυχεῖν. ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως,
Διχθάδιαι κῆραι φέρουσί με δακά-
τοιο τέλοσδε.
Εἰ μὲν κ' αὖθι μένων Τρώων
πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλετο μὲν μοι νόστος, ἀτὰρ
κλέος ἄφθιτον ἔσται.
Εἰ δέκεν οἶκα δὶ ἵκωμαι,
Ὤλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ
δηρὸν δέ μοι ἔσται αἰών.

Miserit in patriam, sed nondum fata sinebant.

Quare omnia à Parcis fieri poëta testatus est: Iouem autem neque filium voluisse.

Ab infanda defendere morte,

sed potiùs.

Sanguineas cœlo guttas diffudit ab alto,

Ob natum, quem Patroclus prope mœnia Troiæ

Occisurus erat.

Quamobrem, Triephon, ob hæc nihil amplius addere de Parcis volueris, etiamsi fortassis in sublime sublatus fuisses, vnà cum præceptore, & arcanis illis initiatus. Tu. Et quomodo ipse ille poëta, ô optime Critia, duplex allegat fatum & ambiguum. vt qui hoc quidem fecerit, talem exitum sortiatur: aliud autem faciens, in alium euentũ incidat. Vt de Achille, quum dicit:

Mater ait geminis me ferri ad funera fatis.
Nam si hîc persistam, pugnémque ad mœnia Troiæ
Eripitur reditus mihi: at inclyta fama sequetur.
Sin autem patriam repetam, charósque penates
Fama perit, verùm in lõgum mihi ducitur ætas.

ἀλλὰ καὶ ὁπὶ Εὐχλώεος,
Ος ῥ' εὖ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν, ὁπὶ νηὸς ἔβαιν.
Πολλάκι γάρ οἱ ἔφη γέρων ἀγαθὸς Πολυΐδης,
Νούσῳ ὑφ' ἁλαλήσθαι φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν,
Ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

Οὐχὶ πας' Ὁμήρῳ ταῦτα γέγραπται, ἢ ἀμφίβολος αὐτῷ, καὶ ἀμφίκρημνος ἀπάτη; εἰ δὲ βούλει καὶ τὸν Διὸς ἐπῳδήσω σοι τὸν λόγον, οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ εἰρηκέναι ὡς ἀπεχομένῳ μὲν τῆς μοιχείας, καὶ τῆς Ἀγαμέμνονος ἐπιβουλῆς, ζῆν δεδόσθαι πολὺν χρόνον, ἐπιβαλομένῳ δ' ταῦτα πρᾶξαι, οὐ δυνατὸν φεύγειν θανάτου; τοῦτο κἀγὼ πολλάκις θεσπιῳδησάμενος, ἂν κτείνῃς τὸν πλησίον, θανατωθήσῃ παρὰ τῆς δίκης. εἰ δὲ μὴ μὲν τοῦτο πράξεις, βιώσῃ καλῶς, οὐδέ σ' ὧδε δίκης τέλος θανάτου κιχεῖν. οὐχ ὁρᾷς ὡς ἀδιόρθωτα τὰ τῶν ποιητῶν, οὐ διαφιλοξα, οὐ μηδέπω διορθωμένα; ἀλλ' ἔστιν ἅπαντα, ὡς οὐ σὺ ἐν ταῖς ἐπουρανίοις βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀπογράψαιτο.

Sed & de Euchenore ait.

Qui non ignarus fati, conscenderat aquor.
Nanque huic sæpe senex, Polyidus dixerat ante,
Aut morbo in patria periturũ, & inter amicos:
Aut manibus Teucrorum, atque inter Dorica castra.

An non apud Homerum hęc scripta sunt? aut non ambigua hæc, atque adeò anceps deceptio? Quòd si placet, etiam Iouis orationem tibi addam: Annon Ægistho dixit: quòd si ab adulterio & insidijs Agamemnonis sese contineret, fato illi constitutum esse, vt in longum tempus viueret. Si verò in animum induceret, facere ista, mortem effugere non posse? Atque ad eum modum ego quoque vaticinatus sæpe sum. Si occideris proximum morti, condemnaberis iudicio, si verò hoc non feceris, vives rectè. Nec te fas, adeò festinam incurrere mortem. An nos vides quàm minimè correcta aut emendata sunt, quæ à poëtis dicuntur? quãque item ambigua & obliqua, nec dũ certa sede stabilita. Quare omnia isthæc missa fac, vt & te in cœlestibus bonorũ libris inscribãs.

Τει. εὖ πάντα ἀνακυκλεῖς ὦ Τειεφῶν· ἀλλά μοι τόδε εἰπὲ, εἰ καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ἐγγεγράφθαι. Τει. πάντα, εἰ τύχοι γε χρηστὸς καὶ ἐν ἔθνεσι. Κει. πολλοῖς γε χαρίεις φῆς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἅπαντα ἀπογράφεσθαι. Τει. εὐστόμει, ὦ μηδὲν εἰδὼς φλαῦρον περὶ θεῶν λέγειν. ἀλλὰ καταχύμενος, πιθοῦ παῤ ἐμοῦ, ἐὰν ζῆν χρήζεις εἰς τὸν αἰῶνα. εἰ οὐρανὸν ὡς δρᾷεν ἐξήπλωσε, γῆν δ' ἐφ' ὕδατος ἔπηξεν, ἀστέρας ἐμόρφωσεν, ἄνθρωπον ἐκ μὴ ὄντος παρήγαγε, τί παράδοξον, εἰ τὰς πράξεις πάντων ἀπογράφεσθαι; καὶ γὰρ σοὶ οἰκίδιον κατασκευάσαντι, οἰκέτιδας δ' καὶ οἰκέτας ἐν αὐτῷ συναγαγόντι, οὐδέ ποτέ σε διέλαθε τούτων πράξις ἀπόβλητος, πόσῳ μᾶλλον τὸν πάντα ποιήσαντα θεὸν, οὐχ ἅπαντα ἐν εὐκολίᾳ διαθεμένῳ ἐκάστου πρᾶξιν, καὶ ἔννοιαν; οἱ γάρ σου θεοὶ, κόλαβος τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἐγίγνοντο. Κει. πάνυ εὖ λέγεις καὶ με ἀνεπιστρόφως τῆς Νιάδος.

Cri. Bene omnia reuoluis Triephon, ſed mihi illud reſponde: Vtrum & Scytharum res in cœlo deſcribuntur. Tri. Omnes, Siquidem & inter gentes Chreſtus fuerit. Cri. Multos ſapè ſcribas in cœlo narras, quàndo cuncta deſcribuntur. Tri. Bona verba, Critia, neque quicquam contemptum aut vile de Deo dextero loquaris, ſed Catechumenus exiſtens, perſuaderi à me tibi ſine, ſi modò viuere cupis in æuum. Nam ſi cœlum explanauit vt pellem, terram autem firmauit ſuper aquas, ſtellas formauit, hominémque ex nihilo, vt eſſet, in lucem produxit, quid mirum adeò, ſi res quoque omnium ibi deſcribantur? Nam & tu ſi domunculam aliquam ædificaſſes, ancillas autem & ſeruos in ea multos congregaſſes, nunquam te lateret quicquam eorum, quæ ab illis gererentur, quanuis abiectum & vile. Quanto igitur magis probabile eſt, eum qui omnia creauit, Deum, cuncta expeditè, ac facilè percurrere, & vniuſcuiuſque conſilia & actiones animaduertere. Nam tui dij, pro Cottabis, ab ijs qui rectè ſapiunt, habentur. Cri. Rectè omnino dicis, & mihi nunc diuerſum accidit, atque

βης παιδίῳ. ἐκ σήλης γὰρ ἄν-
θρωπος ἀναπέφηνα. ὥστε τού-
του τὸν θεὸν παρίδω σοι, μή
κακόν τι παθεῖν παρ' ἐμοῦ. Tel.
εἴπερ ἐκ καρδίας μ' ὄντως φι-
λεῖς, μὴ ἐπιρρεῖόν τι πτοίητης
ἐν ἐμοὶ, καὶ ἕτερον μὲ ποίησῃ
ἐκεῖ φρονοῦντα, ἄλλο δ' εἰπὴς. ἀλλ'
ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο
ἀκουσόμεθα ἄρτιον, ὅπως
κἀγὼ καταπλαγῶ, καὶ ὅλως
ἀλλοιωθῶ, καὶ οὐχ ὡς ἡ
Νιόβη ἀπαυδήσω, ἀλλ' ὡς ἀη-
δὼν ὄρνεον γενήσομαι, καὶ τὴν
θαυμασίαν σου ἔκπληξιν κατ'
ἀοιδὴν λειμῶνα ἐκβακχεύ-
σω. Ker. τὴν τοῦ υἱὸν τὸν ἐκ
πρίδος, οὐ τοῦτο γνώσεται.
Tel. λέγε, πρὸς τὸ πνεύματος
δύναμιν τὸν λόγον λαβών. ἐγὼ
δ' καθεδοῦμαι, δι' ὅλης σιω-
πῆς ἀκροάσεσθαι ἕτοιμος. Ker.
ἀπῆκεν ἐπὶ τὴν λεω-
φόρον, ὡς ἐσόμενός γε τὰ χρεω-
στήσαντα. καὶ δὴ ὁρῶ πλῆθος
πάμπολυ ἐς τὸ οὖς ψιθυρίζον-
τες. ἐπὶ δ' τῇ ἀκοῇ, ἐφῶντο
τῆς χείλεσιν. ἐγὼ δ' παπήνας
ἐς ἅπαντας, καὶ τὴν χεῖρα
τῆς βλεφάρου περιχάμψας,
ἐκοπίαζον ὀξυδερκέσατα,
εἴ που τινα τῶν φίλων διά-
σομαι. ἐφ' ᾧ Κράτωνα τὸν

Niobe olim: ex statua enim
in hominē conuersus sum.
Quare iam deum istum ti-
bi appono, & iuro, quòd
mali à me nihil patiēre.
Tel. Si modò ex corde me
diligis, ne quid alienum aut
nouum in me facias, Neue
aliud celes animis, aliúdque
loquaris. Verùm age mira-
bilem illam auscultationem
tuam tandem profer nobis,
vt & ego expallescam, &
prorsus immuter, & non
quemadmodum Niobe, ob-
mutescam, sed, vti Philomela
in auiculam cōuertar, & mi-
rabilem istam consternatio-
nem tuā in prato viridi Tra-
gico quodam modo decātē.
Cra. Ita per filium ex patre,
haudquaquā istud fiet. Tel.
Dic modò, à spiritu potestā-
tē dicēdi accipiēs. Ego verò
sedebo, Æacidem expectans,
dū cantū finiat ille. Cra. Abi-
erā in viā publicā, empturus videlicet ea, quibus maximè opus habebā. Atq; ibi video multitudinē admodū magnā, in aurē mutuo susurrātes, audiēdi autē studio etiam labijs inhærebant. Ego verò oculos per cūctos circunferens, & manum supercilijs incuruam supernè obducens, inspectabam quàm acutissimè, sicubi amicorum aliquem contemplarer. Video autem Cratonem Po-

πολιτικὸν, πολλοῦ φίλον ὄντα, καὶ συμποτικόν. Τει. οἶδα γὰρ τοῦτον. τὸν ἐξισωτὴν λέγεις. εἶτα τί; Κει. καὶ δὴ πολλοῖς παροινικὸς ὤφθη, ἦκον ἐς τὰ ὄπισθεν. καὶ τὸ ἐωθινὸν χαίρειν εἰπὼν, ἐχώρουν ὡς αὐτόν. ἀνθρωπίσκος δέ τις, τοὔνομα Χαρίκενος, σισιμμύων γεώντιον, ῥέγχον τῇ ῥινὶ, ὑπέβηττε μύζον. ἠχέμπετο ὑπισυρμόν. ὁ δὲ πώγων, κωμῳδοτέρου δεῖπνου. εἶτα ἤρξατο ὑπορθέγγεσθαι καταμηνιῶν. οὗτος ὡς τάχιστον, τὸν τῶν ἐξισωτῶν καταλείπει ἐλεεπασμοὺς, καὶ τὰ χρέα τοῖς δανείσταις ἀποδώσει. καὶ τὰ, τε οἰκία πάντα, καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰς ἱεραμάγγας λέξεται, μὴ ἐξεταζων τῆς τέχνης. καὶ κατεφλυάρει ὅτι πικροτέρα. οἱ περὶ αὐτὸν δὲ, ἥδοντο τοῖς λόγοις, καὶ τῷ καινῷ τῶν ἀκουσμάτων προσέκειντο. ἕτερος δὲ, τοὔνομα Χλευόχαρμος, τερπνότερον ἔχων πολύσαθρον, ἀνυπόδητός τε, καὶ ἄσκεπτος, μετέῃπε, τοῖς ὀδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ὑπεδείξατό μοι τις κακοεμμων, ἐξ ὀρέων παραγλυφόμος,

liticũ illum, qui mihi à puero vsque amicus fuit, & in conuiuijs vnà consuetus. Tri. Intelligò quem dicis, Inspectorem videlicet illũ, sed quid postea? C i. Multis itaque oppositis cubito dimotis, in anteriorem partem penetraui, & matutinum illud Aue præfatus, accedebam ad ipsum. Cæterùm homuncio quidam, nomine Charicenus, vetulus, emarcidus, & naso stridens, tussiebaţ primò intimum quiddam, excreabátque languidum. Erat autem spurum morte ipsa liuidius. Deinde cœpit loqui voce attenuata & exili admodum. Hic, vt antè dixi, inspectorum relinquit eleipasmos, & debita fœneratoribus reddet, & pensiones omnes tam priuatas, quàm publicas, præterea & eiramangas capiet, non inquirens cuiusque artem. Atque etiam amariora his nugabatur. Illi autem qui circa ipsum erant, delectabantur verbis hisce, & nouitati rerum, quas audiebant, aduertebant animum Alius autem quidem, cui nomen Chleuocharmus, pallium habens admodum putre, sine calceis, & tegmine capitis incedens, interloqnebatur dentibus applaudẽs, vt demõstrauit mihi malè vestitꝰ quidã, qui ex mõtibꝰ aduenerat,

κεκαμμένος τὴν κόμην, ἐν τῷ
διπτύχῳ ἀναγεγραμμένον ὄνο-
μα περιγλυφικοῖς γράμμασιν,
ὡς οὗτος τῷ χρυσῷ ἐπικλύ-
σει τὴν λεωφόρον. ἐμοὶ δ' ἐγὼ,
κατὰ μὲν τὰ Λεισάνδρου, καὶ
Ἀρτεμιδώρου, οὐ καλῶς ἀπο-
βήσονται ταῦτά γε τὰ ἐνύπνια
ἐν ὑμῖν. ἀλλὰ σοὶ μὲν, τὰ χρέα
πολυπλασιάσεται ἀπολόγως τῆς
ἀποδόσεως. οὗτος δ', ἐπικο-
λυβῆ τὸ ὀβολοῦ γε στερηθήσεται,
ὡς πολλῷ χρυσίῳ εὐπορήσας.
καὶ ἔμοι γε δοκεῖτε ἐπὶ λευ-
κάδα πέτραν, καὶ δήμου ὀνεί-
ρων καταβαρβάτων, τοσοῦτα
ὀνειροπολεῖν ἐν ἀκαρεῖ τῆς
νυκτὸς οὔσης. οἱ δὲ, ἀνεκέγ-
χασαν ἅπαντες, ὡς ἀποσπι-
δῶτες ἂν τὸ γέλωτος, καὶ
τῆς ἁμαξιᾶς μου κατεγέλω-
σαν. ἐμοὶ δ' ἐγὼ φημὶ Κράτωνα, μὴν κακῶς πάντα ἐξήρ-
μοσται, εἴ τί που κωμικιστὶ σκώπτομαι, ἢ οὐ κατ' Λεισάνδρου
τὸν πλωτῆρα, ἢ Ἀρτεμιδώρου τὸν ἐφέσιον ἐξήγνυται τοῖς ὀ-
νείρασιν; ἦ δ' ὅς, σίγα ὦ Κεντία, εἰ ἐκμυθεῖς, μυσαγω-
γήσω σε τὰ κάλλιστα, καὶ τὰ νῦν ἡμῖν σώματα. οὐ γὰρ ὀνείρατ'
ἐστὶ, ἀλλ' ἀληθῆ. ἐμβαίνοντα δ' εἰς μέσον μισεῖ.

detonsa coma, in theatro scriptum nomen literis sacris, & arcanis, quòd iste auro inundaturus esset viam publicam. Ego verò inquam, At iuxta Aristandri & Artemidori præcepta, non ita bonum euentum habebunt hæc inter vos somnia. Sed tibi quidem debita multiplicabuntur, secundum proportionem pensionis, iste autem quàm plurimum obolo etiam carebit, tanquam qui multo auro tãdiues fuerit. Ac mihi quidem videmini super Leucadem petram, & somniorum populum consopiti, tam multa somniare, nocte quasi in puncto existente. Illi verò cachinnos sustulerunt vniuersi, ita vt risu propè suffocarentur: méque ignorantiæ condemnarunt. At ego ad Cratonem conuersus, inquam, Num perperã omnia olfeci vt comico modo dicam aliquid, & non iuxta Aristandrum Thelmisensem, & Artemidorum Ephesium inuestigaui somnia? Tum ille: Tace, inquit, Critia. Si enim silentium ages, edocebo te sacrorum pulchertima. & quæ nunc futura sunt. Non somnia hęc sunt, sed res ipsa. Euentum autem capient in medium qui dicitur Meson.

φωῦτα ἀκηκοὼς παρὰ τῦ Κράτωνος, καὶ τὸ ὀλισθηρὸν τῆς διανοίας αὐτῶν καταγνοὺς, ἠυθρίασα. καὶ σκυθρωπάζων ἐπορευόμην, πολλὰ τ Κράτωνα ἐπιμεμφόμενος. οἱς ὄ, δ' εἰμὶ, καὶ πταιῶδες ἐνιδὼν, δεξάμενός μου τῦ λώπους, ἐπεῤῥᾳσε, ῥίψαι τοι πάντα παιδούμενός τε, καὶ παραγυπόμενος παρὰ τῦ παλαιομένου ἐκείνου δαιμονίου. οἱς λόγοις ὄ ταῦτα παρεκτείναντες, πείθει με τὸν κακοδαίμονα οἱς χρῆναι αὐθράποις παρεγγυᾶσθαι, καὶ ἀποφράδι τὸ δὴ λεχθὲν ἡμέρᾳ, συγκυρῆσαι. ἔφασκε γὰ πάντα ἐξ αὐτῶν μυσαγωγηθῆναι. καὶ δὴ δηλαδὴ τὰς Σιδηρέας τε πύλας, καὶ χαλκέους οὐδοὺς. ἀναβάθρας ὄ πλείστας περικυκλωσάμενοι, ἐς χρυσόρροφον οἶκον ἀνήλθομεν, οἷον Ὅμηρος τ Μενελάου φησί. καὶ δὴ ἅπαντα ἐσκοπάζον, ὅπα ὁ νησιώτης ἐκεῖνος νεανίσκος. ὁρῶ ὄ οὐχ Ἑλένην μὰ Δί', ἀλλ' ἀνδρας ἐπικεκυφότας, καὶ κατηχρειωμένους. οἱδὲ, ἰδόντες, γήθησαν, ἐξεναντίας παρεῤῥώοντο. ἔφασκον γὰ, ὡς εἴ τινα λυγρὰν ἀγγελίαν ἀγάγοιμεν. ἐφαίνοντο γὰ τοι ὡς

Hæc postquam audissem à Cratone, & lubricam ipsorũ mentem cognouissem, erubui, & tristitiam præ me ferens, abij, multis Cratonem incusando. Vnus autem illorum, acerbum, & Titanicũ quiddam obtuens, arreptum mẽ veste, vellicabat, conuentionem fecisse & credẽs, & ab inueterato illo numine instigatus: verbis autem hęc extendendo, persuadet mihi infœlici, vt ad præstigiatores istos homines accederem, & in diem atram, quod dici solet, incurrerem. Dicebat enim se, omnia ex ipsis, quæ ad sacra & arcana pertinerent, edoctum esse. Atque ita pertransiuimus, ferreásque portas, & ærea limina. Multis autem superatis scalis, in domum aurato fastigio insignem ascendimus, qualem Homerus Menelai fingit esse, Atque ipse quidem omnia illa contemplabar, quæ insularis ille adolescens. Video autem non Helenen, mehercle, sed viros in faciem inclinatos & pallescentes. Illi autem vbi me conspexerunt, gauisi sunt, & ex aduerso ad nos accesserunt. Dicebant enim, num quod triste nuntium afferremus. Nam videbantur isti, quàm

τὰ κάκιστα συγχάιρωσι, καὶ ἔχαιρον ὑπὸ τοῖς λυχνοῖς, ὥσπερ αἱ ποιητριαὶ ὑπὶ θεάτρα. τὰς κεφαλὰς δ' ἄγχι ἔχοντες, ἐψιθύριζον. μετ' ὀλίγα τε, ἤρετό με, A Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, ποδαπὴ τοῦ πόλις, καὶ τοκῆες.

χρηστὸς γὰρ εἶναι, ἀπό γε τοῦ σχήματος. ἐγὼ δ' ἐρῶ, ὀλίγος γε χρηστὸς, ὅπου βλέπω πανταχοῦ. Κριτίας μοι τοὔνομα. πόλις δέ μοι ἔνδον, ὅθεν κἀμοὶ καὶ ὑμῖν. ὡς δ' ἀπορβατοῦντες ἐπυνθάνοντο, πῶς τὰ τῆς πόλεως, καὶ τὰ τοῦ κόσμου, ἦν δ' ἐγὼ, χαίρουσί γε πάντες, καὶ ἔτεκε χαιρήσουσαι. οἰδὲ, ἀπίνυσιν τοῖς ὀφρύσιν, οὐχ οὕτω. δυσωδεῖ γὰρ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐγὼ κατ' ἐμὸν αὐτῶν γνώμην, ὑμεῖς πεδάφοισι ὄντες, καὶ ὡς ἀπὸ ὑψηλῆς ἅπαντα καθορῶντες, ὀξυδερκέστατα καὶ τάδε γεγόνατε. πῶς γὰρ τὰ τῶν ἀέρος; μῶν ὀλιγόψει ὁ ἥλιος, ἢ δι' σελήνη κατ' κάθετον φαίνεται; ὁ Ἄρης δὲ τετράγωνόσει τὸν Δία, καὶ ὁ Κρόνος διαμέτρησει τὸν ἥλιον, ἢ Ἀφροδίτη εἰς μετὰ Ἑρμοῦ συνοδεύσει, καὶ ἑρμαφροδίτους

pessima optare, gaudebántque tristibus & malis, perinde atque in theatro furiæ. Capita autem inter se iuncta tenentes consusurrabant. Postea interrogabant me:

Quisnam es & vnde venis, quæ patria, quique parentes Sunt tibi. Nam frugi quidem esse appares vtique ex habitu. Tum ego: Pauci, inquam, frugi sunt, vt vbique video. Critias autem, nomen mihi est, Ciuitas verò inde, vnde & vobis. Vt autem illi in aëre gradientes interrogarunt, quo pacto se res ciuitatis, & mundus adeò totus haberet, respondens ego: Pene, inquam, habent, & insuper etiam habebunt. Illi autem abnuentes supercilijs, haud ita, inquiunt, Malè enim parturit ciuitas. Tum ego secundum ipsorum mentem: Vos, inquam, supra terram, & in sublime sublati, & ceu ex alto cuncta intuentes, acutissimè & hæc intellectu assecuti estis scilicet. Sed quo pacto ea quæ in æthere sunt, habent sese? Num deficiet sol, & ad perpendiculum luna interponetur? Num Mars quadrangulo aspectu solem aspiciet, & Saturnus ex diametro eundem? Num Venus cum Mercurio congredietur, & Hermaphroditos procreabunt,

ἀποκυήσουσιν, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἥδεσθε, εἰ ῥαγδαίους ὑετοὺς ἐπιπέμψουσιν, εἰ ἰσφετ πολὺν ἐπιῤῥωγνύουσι τὴν γῆν, χάλαζαν δ', ἢ ἐρυσίβην εἰ καταξοῦσι, λοιμὸν, ἢ λιμὸν εἰ ἐπιπέμψουσιν, εἰ τὸ κεραυνοβόλον ἀγγεῖον ἀπογεμίσθη, ἢ τὸ βροντοφόρον δοχεῖον ἀνέωγεν. οἱ δὲ, ὡς ἅπαντα κατῳδωκότες, κατὰ φλυάρους τὰ αὐτῶν ἐρέσμια, ὡς μεταλλάττοι τὰ πράγματα. ἀτάξιαι δ', ἢ ταραχαὶ τὴν πόλιν καταλήψονται. τὰ στρατόπεδα, ἤδη τῶν ἐναντίων γυμνούντων. τότε ἐπαραχθεὶς, καὶ ὥσπερ πρῖνος καὶ λέων δεδηγὼς, διάτορον ἀνέβοων, ὦ δαιμόνιοι ἀνδρῶν, μὴ ματαίαν λίαν λέγετε, δάκνοντες ὀδόντας κατ' ἀνδρῶν δυμολεόντων, πνεόντων δόρυ, καὶ λόγχας, καὶ λευκολόφοις περιφανείας. ἀλλὰ ταῦτ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν καταβήσεται, ὡς τὴν πατρίδα ὑμῶν καταπτύξετε. οὐ γὰρ ἀκριβοῦντες, ταῦτα ἠκούσατε. οὐ τὴν πολυμάθειαν μαθηματικὴν κατῳδάκατε. εἰ δέ γε μαντικὴν, καὶ γοητείαν ὑμᾶς περέπεισαν, δίκαιον τὸ τῆς ἀμαθίας. γυναικῶν γὰρ

procreabunt, quibus vos delectamini? num pluuias impetuosas ac vehementes demittent? num densa niue terram insternent? Grandinem autem & rubiginem deuoluent? Num pestem ac famem immittent? num vas illud fulminiferum exundat, & tonitruficum receptaculum repletum est? At illi, quasi cunctis præclarè gestis, deblaterabant sua ista amabilia, quòd videlicet res statim immutandæ essent, perturbationes autem & tumultus ciuitatem inuasuræ, & exercitus ab hostibus mox superandi. Ob hæc itaque animo conturbatus, & quemadmodum ilex incensa, intumescens, magna voce exclamaui, ô miseri hominum, ne vana adeò loquacitate efferamini, acuentes dentes aduersus viros, leonum animos præ se ferentes, spirantes hastam & lanceas, & candicantes cristis galeas. Sed ista in vestrum caput conuertantur, quando ita patriam vestram deprimitis. Non enim in aëre gradientes ista audiuistis, neque negotiosam mathematicam perfectè adeò assecuti estis. Quòd si verò vaticinia vos, & præstigiæ hue induxerunt, duplex ignorātiæ nomē sustinetis.

ευρέματα ταῦτα γραϊδίων, καὶ παιγνια. σπανιον γὰρ τὰ τοιαῦτα αἱ τῶν γυναικῶν σπουδαὶ μετέχουσι. Τει. τί δ' ὑμεῖς ταῦτα ἔφησθα ὦ καλὲ Κριτία οἱ κεκραμένοι τὸν γνώμην, καὶ τὴν διάνοιαν; Κρι. ἅπαντα ταῦτα παρέδραμον, εἰς ἐπίνοιαν πεπραγμένων καταφεύγοντες. ἐλέγομεν γὰρ ἡμεῖς δέκα ἄσιτοι διαμενοῦμεν. καὶ ὑπὸ παννύχοις ὑμνῳδίαις ἐπαγρυπνοῦντες, ὀνειρωξόμεθα τὰ τοιαῦτα. Τει. σὺ δὲ τί πρὸς αὐτοὺς εἶπας; μέγα γὰρ ἔφησθα, καὶ δυσπειθῆ εἶναι. Κρι. θάρρει. εὐ ἀγωνίῃ. ἀντεῖπον γὰρ τὰ κάλλιστα. τὰ γὰρ παρὰ τῶν ἀστικῶν θρυλλούμενα ἔφην πρὸς ὑμῶν, ὅταν ὀνειρα πλέητε, τὰ τοιαῦτα πάντα παρεισφέρεται. οἱ δ', σκηπτοῦχε Ζεῦ μεγιστόθρονε, ἔξω που παρίσχονται τοῦ κλινιδίου. ὧν δ' ἐγὼ, εἰ ἀληθῆ ἐστι ταῦτα ὧν λέγεις, οὐκ ἂν ποτε ἀσφαλῶς τὰ μέλλοντα ἐξιχνεύσαιμι. ἀλλὰ καταπιστεύσεις ἴσως ἐμοῖς, λήρους τε τὰ μὴ ὄντα, καὶ ὀλισθηρὰ. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκ οἵων ὅπως λήρους, σπουδῆς τε τυγχάνει. καὶ τὰ κάλλιστα βδελυττόμεθα,

Nam hæc mulierum atque anicularum inuenta sunt & ludicra, Plerunq; enim huiusmodi res muliebres curæ prosequuntur. *Tri.* Quid autem ad hæc responderunt, ô optime Critia, isti mente pariter, & sententijs detonsi? *Cri.* Cũcta hæc præterierunt ad cogitationes illas à se inuentas & exercitatas confugientes. Dicebant enim, soles decem absque cibo perseuerabimus, & ad hymnos tota nocte decantandos vigilantes, talia somniamus. *Tri.* Tu verò quid ad ipsos dixisti? Magnũ enim & dubium quiddam dixerunt. *Cri.* Confide, nihil ignauum. Contrà enim respondi pulcherrimè. Nam quæ vulgo ab vrbanis, inquam, de vobis iactantur, quando somniatis, huiuscemodi scilicet proferuntur? Illi autem caninum subridentes, extra lectulum aliquantum progrediuntur. Ego verò, si vera sunt, inquam, talia, ô ætherij, haud vaquam sanè tutò ea quæ futura sunt, inuestigabitis, sed persuasi ab ipsis nugabimini, quæ neque sunt neque futura sunt. Verùm hæc quidẽ nescio quo pacto nugamini, somnijs credentes, & quæ optima sunt, abominamini,

τοῖς δ' πονηροῖς ἥδεσθε, μηδὲν
ὀνούμενοι τῆ βλασφήματος.
ὥστε ἐάσατε τὰς ἀλλοκότους
ταύτας φαντασίας, καὶ τὰ πο-
νηρὰ βουλεύματα, καὶ μαν- A
τεύματα, μή σου θεὸς ὑμᾶς
ἐς κόρακας βάλοι, διὰ τὸ τῆ
πατρίδι ἐπαρᾶσθαι, καὶ λό-
γοις αἰσχίστοις ὀνειδίζειν.
οὗτοι δ' ἅπαντες ἕνα θυμὸν B
ἔχοντες, ἐμοὶ πολλὰ κατε-
μέμφοντο. καὶ εἰ βούλει, καὶ
τἄλλα προσίθω σοι, ἕπτά μα
καὶ ὡς σήλου ἄναυδον ἔθη-
κεν, μέχρις οὗ ἡ χρηστὴ σε λα- C
λιὰ λιθούμενον ἀνέλυσε, καὶ
αὖθρωτον ἀπεκατέστησε. Τε-
ῦτα σὺ Κριτία, καὶ μὴ ὑ-
φαιρετίνης τοὺς ὕθλους. ὁρᾶς
γὰρ ὡς ἔζωγκωταί μου ἡ γη- D
θὺς, καὶ ὥσπερ κυηφορῶ. ἐδέ-
χθην γὰρ τοῖς παρὰ σοῦ λόγοις,
ὡς ὕπνου κωδὺς λυπῶντος. καὶ
εἰ μὴ φάρμακον λησμόνιον ἐμ-
πιὼν ἠρέμησα, αὕτη ἡ μέθη
οἰκουρεῖται ἐν ἐμοὶ, μέγα κα-
κὸν ἐργάσεται. ὥστε ἔασον τού-
τους, ἢ ἐγχεῶ ἀπὸ πατρὸς ἀρ-
ξάμενος, ἕως τῶν τελευτώντων ὦ-
δῶν ἐς τέλος ἔπῃς. ἀλλὰ τί
τοῦτο; οὐχὶ Κλεόλαος οὗτός ἐστιν,
ὁ τοῖς ποσὶ μακρὰ βιβάς, E
ἀσυδὴς δ' ἥκει, καὶ κατέρχεται;

malis autem delectamini, haud sanè quicquam abominatione ista promouentes. Quamobrem missas facite alienas istas imaginationes, & praua consilia, vaticiniáque, necubi deus vos in malam rē hinc eijciat, eo quòd patriæ mala imprecamini, & verbis adulteriniş illam afframinti. At isti vnū eundémque omnes animum habentes, me multum increpabāt. Ac si placet, ista quoque tibi addam, quæ me etiā perindè vt statuam, murum reddiderunt, donec me frugi ista tua loquela, cùm iam in lapidem conuerterer, resoluit, & in hominem rursus restituit. Tri. Tace Critia, neque nugas istas longiùs extenderis. Vides enim quomodo intumuerit mihi venter: & quasi vterum gero. Morsus enim sum verbis à te modò dictis, perinde vt à cane rabiosa, ac nisi medicamētū ali quod obliuionem inducens, hausero, atq; ita cōquiescā, memoria hæc mecū cohabitans & quasi domi apud me resīdēs, magnū aliquod malū procreabit. Quāobrē missos istos facito, precationē à patre incipiēs, & celebre illud carmē ad finē apponēs. Sed quid hoc? an nō Cleola? hic est, is qui pedibus lōgū adeò incedit? Seriò autē venit &

μῶν ὑποφωνήσομεν αὐτῷ; Κλε. καὶ μάλα. Τρι. Κλεόλαε, μή τι παρὰ δόξαν μετὰ τοσοῦτον, μὴ δὲ παρέλθῃς, μηδ' ἐλθὼν χαίρων, εἰπέ τοῦ μύθου φέρεις. A Κλε. χαίρετ' ἄμφω ὦ καλὼ ξυνωρεῖς. Τρι. τίς ἡ σπουδή; ἀφυαίνεις γὰρ ὑπερπλέον. μῶν τι καινὸν πάρεστιν; Κλε. πέπωκεν ὀφρῦς ἡ πάλαι βουμήν Περσῶν, καὶ Σῦσα, κλεινὸν ἄστυ. πάσει δ' ἔτι μᾶ πᾶσα χθὼν Ἀραβίας, χειρὶ κρατοῦντος εὐδαιμονεστάτῳ κράτει. Κει. τοῦτ' ἐμοῦνο ὡς ἀεὶ τὸ θεῖον εὖ ἀμελεῖ τῶν ἀγαθῶν, μὴ αὔξοι, ἄμεινον ὑπὲρ τὰ χρήστερα. ἡμεῖς δ' ὦ Τριεφῶν, τὰ κάλλιστα εὑρηκότες ἐσμὲν ἐδυσχέραινον γὰρ ἐν τῇ ἀπορίᾳ σώσει τί τοῖς τέκνοις καταλιπεῖν ἐπὶ διαθήκης. οἶδας γὰρ τὸν ἐμὸν πενίαν, ὡς ἐγὼ τὰ σά. τοῦτο ἀρκεῖ τοῖς παισὶν, αἱ ἡμέραι τῆς αὐτοκράτορος. πλοῦτος γὰρ ἡμᾶς οὐ διαλείψει, καὶ ὄχλος ἡμᾶς οὐ καταπτοήσει. Τρι. κἀγὼ ὦ Κριτία, ταῦτα καταλείπω τοῖς τέκνοις, ὡς ἴδωσι Βαβυλῶνα ἀλλυμένην, Αἴγυπτον δουλουμένην, τὰ τῶν Περσῶν τέκνα δούλειον ἦμαρ

accedit. Num alloquemur ipsum? *Cri.* Atque admodum. *Trie.* Cleolaë, nequid cursu præuehare, neque præterea nos: sed accede lætus, si quidem nuntium aliquod affers. *Cle.* Saluete ambo, ô præclarum par amicorum. *Trie.* Quæ autem est festinatio ista? per multum enim anhelas. Num nouum aliquid gestum est? *Cle.* Cecidit supercilium illud olim Persidis Fama celebratum, atq; Susa, vrbs inclyta, Cadet autem & omnis terra nobilis Arabum, Vahida imperantis dextera & vi roboris. *Cri.* Hoc illud est, vt semper deus non negligat bonos. Sed auget, prouehens in melius. Nos autem ô Triephon, pulcherrima inuenimus. Sollicitus enim mecum ipse eram, quidnam in morte liberis meis testamento relicturus essem. Nosti enim paupertatem meam, quemadmodum ego tuas res quoque. Hoc igitur sufficit liberis, Dies videlicet imperatoris. Neque enim diuitiæ nos deficient, neque nos populus perterrebit. *Tri.* Et ego, ô Critia, hæc relinquam liberis, vt videant Babylonem perditam, Ægyptum in seruitutem redactam, Persarum liberos seruilem ætatem

ἄγοντα, τὰς ἐκδρομὰς τῶν Σκυθῶν παυσιθύμους, εἰθ' οὕτω καὶ ἀνακοπομένους. ἡμεῖς δ', τὸν ἐν Ἀθήναις ἄγνωστον ἐφευρόντες, καὶ προσκυνήσαντες, χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐκτείναντες, τούτῳ εὐχαριστήσομεν, ὡς καταξιωθέντες τοιούτου κράτους, ὑπήκοοι γενέσθαι. τοὺς δὲ λοιποὺς, λῆρεῖν ἐάσομεν, ἀρκεθέντες αὐτῶν εἰπεῖν, τὸ, Φρυγὸς Ἱππικλείδῃ κῆρ' ἦλθε παροιμία.

agentes, excursiones Scytharum sedatas, vtinam & prorsus propulsatas. Nos autem illum Athenis ignotum inuentum, adorantes & manus in cœlum tendentes, gratias illi agemus, vt qui digni facti fuerimus, huiusmodi potestati atque virtuti subiecti esse. Reliquos autem istos, nugari sinamus, contenti pro ipsis dicere notum illud, quod prouerbio dici solet: Non est curæ Hippoclidi.

Οὗτος ὁ λόγος, νοθεύεται τῶν Λουκιανῶν.

Hic dialogus, inter notos Luciani refertur.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ κάλλους.

CHARIDEMVS, SIVE DE PVLCHRITUDINE.

ARGVMENTVM.

Neque hic dialogus Luciani videtur esse, id quod Aldus quoque annotauit, & cùm ex stylo, quanquam in multò simplicior hic, quàm vt superiore est, tum ex reliquo totius corporis contextu apparet. Continet autem encomium pulchritudinis seu formæ, tribus orationibus diuisum, vt pote à tribus personis in conuiuio tractatum, quarum priores duæ præstantiam ac dignitatem pulchritudinis commendant, multis ad hoc decorum pariter, & hominum adhibitis exemplis. Postrema autem etiam vim & effectum illius, ex mutua collatione reliquarum virtutum, & eorum quæ vulgo inter bona recensentur. Cætera plana sunt.

ΕΡΜΙΠΠΟΣ.

Εεπάτους ἔτυχον χθὲς ὦ Χαείδημε τοὺς ὑμνους ἐν τῷ θεατείῳ, ἅμα μὲν, ἡδὺ τὸ παρὰ τῶν ἀχθῶν χάειν ῥᾳστώνης, ἅμα δ', ἔτυχον γὰρ τι μελετῶν, καὶ διέλυμαινον εὐχάς. ἐντυγχάνω δὴ Προξένῳ τῷ Επικράτους. θεσπεσιον δ' ὡς ὥσπερ εἰώθειν, ἠρώτων ὅθεν τε περίοιτο, καὶ ὅποι βαδίζοι. ὁ δὲ, ἥκειν μὲ ἔφη καὶ αὐτὸς ἐκεῖ παραμυθίας χάειν, ἅτε εἰώθει πρὸς τὴν ὄψιν γίνεσθαι τῶν ἀχθῶν, ἀπολαύσων ἅμα καὶ τῆς τούτοις ἐπιπνοίας εὐκρεᾶτου, καὶ κύτους αὔρας, ἀπὸ συμποσίου μᾶλλον καλλίστου γεγονότος ἐν Πειραιεῖ, ἐν Ανδροκλέους τοῦ Επιχάρους, τὰ ἐπινίκια τιθυκότος Εμπεδοκλέους τοῦ Διβλίου ἁρματι ὡς, νικήσαντος ἐν διαύλοις, ἔτυχε δὴ ἄλλα τε πολλὰ γεγονέναι ἀξιάκουστα, καὶ ἐπὶ τῷ κάλλους ἐγκώμια ἐρρῆθαι τοῖς ἀνδράσιν, ἃ ἐκεῖνον μὲν μὴ δύνασθαι ἐπιπλῆξαι τὸ γήρως ἐπιλελησμένον. ἄλλως τε δὴ, καὶ

Eambulabam fortè heri, in [illegible]uburbio. Charideme, simul vt ex agrorum aspectu me aliquantulum reficerē, simul etiam quietis & otij gratia, fortè enim tum meditabar quippiam. Obuiam igitur mihi fit Proxenus Epicratis filius. Allocutus autē ipsum, quemadmodum consueueram, interrogabam, vnde veniret scilicet, & quò iturus esset. Tum ille, venire se quidem etiam ipsum respōdet, huc oblectationis gratia, quam ex agrorum aspectu percipere consuemisset, refici autē velle etiā rēperata ac leui aura, quæ illos afflaret. Cæterū redire se à cōuiuio, quod pulcherrimū per actum fuisset in Piræo apud Androclē Epicharis filiū, qui ob partā victoriā, mercenario sacrificasset. Victisse autē ipsū in Diasijs, libro quodā recitato. Cōmemorabat autem cū alia multa, quę ibi acta essēt, vrbana & festiua, tū verò & pulchritudinis encomia à viris dicta, quæ illū quidē nō posse referre, oblitū eorum præ senectute, præterea

ὰκ ὀπιπολὺ λόγων μετειχηκότα. σὺ δ' αὖ ῥᾳδίως εἰπεῖν, ἅτε καὶ αὐτὸν ἐγκεκωμακότα, καὶ τοῖς ἄλλοις παρ' ὅλον τὸ συμπόσιον παρεσκευακότα τὸν νοῦν. Χα. γέγονε ταῦτα ὦ Ερμιππε, οὐ μάτοι γε οὐδὲ ἐμοὶ ῥᾴδιον ἐπ' ἀκριβείας ἅπαντα διεξιέναι. οὐ γὰρ οἷόν τε ἦν πάντων ἀκούειν, θορύβου πολλοῦ γιγνομένου, τῶν τε διακονουμένων, τῶν ἐστιωμένων, ἄλλως τε, καὶ τῶν συγκεκριμένων ἕν μεμνῆσθαι λόγοις εἰ συμπόσιῳ γιγνομένοις. οἶσθα γὰρ ὡς ἐπιλήσμονας ποιεῖ καὶ τὸν λίαν μνημονικώτατον. πλὴν ἀλλὰ σὴν χάριν, ὡσᾶν οἷός τε ὦ, πλὴν ὀλίγων πειράσομαι ποιεῖσθαι, μηδὲν παραλείπων, ὧν ἂν ἐνθυμηθῶ. Ερ. τούτων μὲν δὴ ἕνεκα, οἶδά σοι χάριν· ἀλλ' εἰ μοι τὸν πάντα λόγον ἔχοις ἀποδοῦναι, ὅ, τι τὲ λέγων ὅτῳ αὐτῷ βιβλίον Ανδροκλῆς, τίνα τε νενίκηκε, καὶ τίνας ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν, οὕτως ἂν ἱκανῶς καταθεῖο πλὴν χάριν. Χα. τὸ μὲν δὴ βιβλίον, ὡς ἐγκώμιον Ηρακλέους ἦν τινος ὀνείρατος, ὡς ἔλεγε, πεπεισμένου αὐτῷ. νενίκηκε δ' Διότιμον

nõ ita multũ in dicẽdo versatũ. Te verò, facilè cõmemoraturũ, aiebat vt qui & ipse encomiũ dixisses, & cæterisper totũ cõuiuiũ, animum aduertisses. *Char.* Facta sunt hæc Hermippe, vt dicis, Veruntamen neq; mihi facile fuerit, accuratè cuncta persequi. Neque enim possibile erat omnia exaudire, multo tumultu excitato, & abijs qui ministrabãt, & abijs qui cõuiuabantur, præterquam quod ex difficilioribus hoc est meminisse eorũ verborũ, quæ in cõuiuijs fiunt. Nesti enim quàm obliuiosos reddant, etiam eos qui alioqui plurimũ memoria valẽt. Sed tamen tui gratia, quoad potero, commemorare tibi illa conabor, nihil eorum prætermittẽs, quæcunq; memoria cõsequi potuero. *Herm.* Proinde ob hanc rem gratiã tibi habeo. Verũ enim si mihi totam à principio narrationem repetieris, puta & quis liber fuerit quem recitauerat Androcles, & quem, recitato eo superauerit, postremò & quosnam vos, ad conuiuium vocarit, ita demum plenam apud me gratiam inibis. *Char.* Ipse quidẽ liber, encomium Herculis erat, ex somnio quodam, ea dicebat, ab ipso cõpositum. Vicit autem Diotimum

τὸν μεγαράδην, ἀνταγωνισάμενον αὐτῷ περὶ τῶν ἀσταχύων. μᾶλλον δὲ περὶ τῆς δόξης. Ερ. τί δ' ἦν ὁ ἐκείνου αἴτιον βιβλίον; Χα. ἐγκώμιον τῶν Διοσκούρων. ἔφασκε δὲ καὶ αὐτὸς ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσωσμένος, ταύτην αὐτοῖς καταθεῖναι τὴν χάριν. ἄλλως τε, καὶ ὑπ' ἐκείνων παρακεκλημένος, ἐν ἄκροις ἤδη ἐν τοῖς ἐσχάτοις κινδύνοις φαίνεσθαι. παρῆσαν μὲν τοι τῷ συμποσίῳ καὶ ἄλλοι πολλοὶ, οἱ μὲν, συγγενεῖς αὐτῷ. οἱ δὲ, καὶ ἄλλως συνήθεις. οἱ δὲ λόγου τε ἄξιοι, τό, τε συμπόσιον ὅλον κεκοσμηκότες, καὶ κάλλους ἐγκώμια διελθόντες, Φίλων τε ἦν ὁ Διονύσου, καὶ Αἰσχίνης ὁ Ἀγαθήνους, καὶ τέλος αὐτὸς. συνανέκειτο δὲ ἡμῖν καὶ Κλεώνυμος ὁ καλὸς, ὁ τῆς Ἀνδρομάχης ἀδελφιδοῦς, μειράκιον ἁπαλόν τε, καὶ τρυφερώτατον. νοῦν μέντοι γε εἶχεν. πάνυ γὰρ ἐσπουδάκει ἐς τοὺς λόγους. ἐσῆκτο δὲ ὁ Φίλων περὶ τὴν κάλλους ἀρχὴν λέγειν, ἐσκεμματισμένως οὕτως. Ερ. μακάριός ὦ ἑταῖρε, μὴ πρὶν τὴν ἐγκωμίων ἀρχὴν, πρὶν ἂν μοι

Magarenſem illum, proſpicis, imò verò pro gloria cum eo certans. Her. Quid autem libri erat, quod ille recitauit? Cha. Encomium Caſtoris & Pollucis. Dicebat autem ſe quoque, ex magnis periculis ab illis ſeruatum, hanc illis gratiam perſoluiſſe: præſertim, cùm ab illis etiam confirmatus fuiſſet, de ſummis nauium velis in extremo diſcrimine ipſi apparentibus. Aderant autem in conuiuio & alij multi partim cognati ipſius, partim aliàs familiaritate iuncti, qui verò memoratu digni ſunt, quique totum conuiuium cohonestarunt, laudéſque pulchritudinis verbis perſecuti ſunt. Philo erat, Diniæ filius, & Ariſtippus Agaſthenis, tertiúſque ipſe. Accumbebat autem nobiſcum & Cleonymus, formoſus ille, Androclis nepos, adoleſcentulus tener & delicatus, qui mentem tum habere vtique videbatur. Admodum enim attentè auſcultabat, quæ dicebantur. Primus itaque Philo de pulchritudine incipiebat dicere, facto in hunc modum exordio. Her. Nequaquã, amice, ne mihi prius

καὶ τοῦτο αἰτίαν ἀποδῶς, ὑφ' ἧς εἰς τοῦτους προῆχθητε τοὺς λόγους. Χα. εἰκῆ διατείβεις ἡμᾶς ὦ γαθὲ, πάλαι δυναμένους τὸν ἅπαντα λόγον διελθόντας, ἀπαλλαγῆναι. τοῦτο μὲν οὖν ἀλλὰ τί τὶς ἂν χρήσαιτο, ὁπότε φίλος τὶς ὢν, βιάζοιτο; ἀνάγκη γὰρ ὑπίσχεσθαι παῦτα. νῦν δ' ζητεῖς αἰτίαν τῶν λόγων, αὐτὸς νῦν Κλεώνυμος ὁ καλὸς. καλλιθήρου γὰρ αὐτῆ μεταξὺ ἐμοῦ τε, καὶ Ανδροκλέους τοῦ θείου, πολὺς ἐγένετο λόγος τοῖς ἰδιώταις περὶ αὐτοῦ, ἀποβλέπουσί τε εἰς αὐτὸν, καὶ ὑποθεκπεπλαγμένοις τὸ κάλλος. χρόνον δ' ἐν πάντων ὀλιγωρήσαντες, καθίωντο διεξιόντες ἐγκώμια τοῦ μειρακίου. ἀγαθέντες δ' ἡμεῖς τῶν αὐδρῶν τὴν φιλοκαλίαν, καὶ ἅμα ἐπαινέσαντες αὐτὸν, ἀρχίας τε πολλῆς εἶναι νομολαβόντες, λόγοις ἀπολείπεσθαι τῶν ἰδιωτῶν περὶ τῶν καλλίστων, ᾧ μόνῳ τούτων οἰόμεθα προέχειν, καὶ δὴ κἀπόμεθα τῶν περὶ κάλλους λόγων. ἔδοξεν οὖν ἡμῖν, κὐ ἀνομαστὶ λέγειν τὰ ἔπαινον τοῦ παιδὸς, ὑ γὰρ αὖ ἔχειν καλῶς, ἐμβαλεῖν γὰρ αὖ αὐτὰ εἰς πλείω τρυφὴν, ἀλλ'

ipſa encomia exordiare, quã cauſſam quoq; expoſueris, qua adducti, ad hoc argumẽtum tractandũ proceſſeritis. C. Præter rẽ moratis nos, ô optime, qui tibi iãdudum potuiſſemus, vniuerſa oratione expoſita, hinc abire. Veruntamẽ quid agas, quãdo quiſpiã, amicus exiſtens, tãtopere vrgeat? Neceſſe enim eſt quiduis etiam amici cauſſa perpeti. Cauſsã igitur quã queris, qua ad hoc argumẽtum cõpulſi ſumus, ipſe Cleonymus, formoſus ille fuit. Cùm enim medius inter me & Androclem, annunculũ, ſederet, multo ab idiotis ſermo de eo fiebat, qui & reſpiciebãt ad ipſum, & ad formã eius, plꝰ quã obſtupeſcebãt. Propemodum igitur cæteris omnibus poſtpoſitis, ſedebãt encomia adoleſcẽtis perſequẽtes. Nos autẽ admirati illorum erga pulchritudinẽ amorẽ ac ſtudium, & ſimul collaudatis ipſis, ſegnitiem magnã arbitrati ſumus eſſe, verbis ab idiotis ſuperari, præcipuè de pulcherrimis dicendo, quo ſolo nos illis præſtare putaremus. Atque ita de pulchritudine verba facere cœpimus. Viſum igitur nobis eſt, haud nominatim dicere laudes pueri, neque enim honeſtum fore, nam hoc pacto præcipitaturos nos ipſum in maiorem inſolentiam eſſe, ſed tamen

οὐδὲ μὴν ὥσπερ ἐκείνους οὕτως ἀτάκτως, ὅπῃ ἕκαστος τύχοι λέγειν, ἀλλ' ἕκαστον ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ, ὅσ' ἂν ἀπομνημονεύοι περὶ τοῦ προκειμένου. καὶ δὴ ἀρξάμενος ὁ Φίλων πρῶτος, οὑτωσὶ τὸν λόγον ἐποιεῖτο, Ὡς ἔστι δεινόν, εἰ παύσ' ὅπα πρήξτοιμι ἐκάστης ἡμέρας, ὡς περὶ καλῶν ποιούμεθα ἢ ἀπουδήν, αὐτῶν δὲ τῶν καλλίων οὐδένα ποιησόμεθα λόγον, ἀλλ' οὕτω κατεδουμεθα σιγῇ, ὥσπερ δεδιότες, μὴ λάθωμέν ἡμᾶς αὐτῶν, ὑφ' ὧν ἀπουδαζόμεθα τὸν ἅπαντα χρόνον ἐσπουδακότες. καίτοι πῶς ἂν τις ἀγνοήσειε τοιούτοις τοῖς λόγοις, εἰ περὶ τῶν μηδενὸς ἀξίων ἀπουδάζομεν, περὶ τοῦ καλλίστου σιγῶμεν τοῦ ὄντος; ἢ πῶς ἂν τὸ ἐν λόγοις καλὸν, σωζοιτο κάλλιον μᾶλλον, ἢ πάντα τἄλλα παρέντας, περὶ αὐτοῦ λέγειν τὸ τέλος ἡμᾶς τῶν ἑκάστοτε προκειμένων. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω λέγειν μόνον ὡς χρὴ περὶ τούτου διακεῖσθαι ἐνθένδε, εἰπεῖν ἃ μὲν ἐγὼ πέπεισμαι περὶ αὐτοῦ, ὡς οἷόν τε βραχέα περὶ τούτου πειράσομαι διελθεῖν. κάλλους γὰρ δὴ πάντες μὲν ἐπεθύμησαν τυχεῖν. παῦροι δ' ἠξιώσησαν ὀλίγοι

neque, vt illos, incompositè adeò, & vt cuique fortè succurrisset, sed seorsim singulos, quacũq; de re proposita cõmeminissent. Atq; ita Philo, primus exorsus, in hunc modum verba fecit. Quàm indignum verò est, quòd, cũ quæcunq; in singulos dies agimus, pro ijs tanquam pulchris, omnem operam ac diligentiã adhibeamus, de ipso pulchro sermonem nullum habemus, sed perinde silẽtes ac taciti sedemus, ac si metuam⁹, ne fortè verbũ aliquod de ijs, pro quibus tantopere laboramus, vel imprudẽtib⁹ nobis excidat. Arqui vbinã aliquis oratione meritò vtatur, si, cùm de illis, quæ nullius pretij sunt, tantopere contendat, de eo quod omniũ pulcherrimum est, planè conticescat: aut quomodo id quod in verbis pulchrũ est, rectiùs quàm omnia alia seruari poterit, si de ipso fine eorum, quæ quotidie agũtur dicere prætermittamus. Verùm ne videar monere quidem scirè, quo pacto oporteat nos circa pulchrum affectos esse, dicere autem ipsum, de eo nihil posse, quoad fieri potest, de eo breuiter disserere conabor. Nam pulchritudine omnes quidem cupierunt potiri: pauci autem omnino illam sunt

τινές. οἱ δ' ταύτης ἐτυχον τῆς δωρεᾶς, εὐδαιμονίσαι παντων ἔδοξαν μεγίστως, καὶ θεοῖς θεῶν, καὶ θεοῖς ἀνθρώπων τὰ εἰκότα τετιμημένοι. τεκμήριον δ', τῶν ἡρώων ἐξ ἡρώων γεγονότων, Ηρακλῆς τε ὢν ὁ Διὸς, καὶ Διόσκουροι, καὶ Ελένη. ὧν ὁ μὲν, ἀνδρείας ἕνεκα ταύτης λέγεται τυχεῖν τῆς τιμῆς. Ελένη δ', τὸ κάλλους χάριν, αὐτίκα τε μεταβαλεῖν εἰς θεὸν, καὶ τοῖς Διοσκούροις αἰτία γενέσθαι σωτηρίου ἀνελθεῖν εἰς οὐρανὸν αἰεὶ θεῖν τοῖς ὑπὸ γῆν συνεξηπασμένοις. ἀλλὰ μὲν ὅτις ἀνθρώπων ἠξίωται τοῖς θεοῖς ὁμιλεῖν, ἃ ἔστιν εὑρεῖν, πάλαι ὅσοι μετεχήκασι κάλλους. Πέλοψ τε δὴ τούτου χάριν τοῖς θεῶς ἀμφεγεύσας μετέσχε, καὶ Γανυμήδης ὁ τοῦ Δαρδάνου οὕτω κεκρατημένος λέγεται τοῦ παίτων ὑπάτου θεῶν, ὡς ἀυτὸν ἀνακαθῆσθαι συμμεταξὺ ἀυτῷ πατρὸς τῶν ἄλλων θεῶν τῆς θήρας τῶν πεδίκων, ἀλλ' ἀυτῷ μόνῳ φρόντισαι νομίζεσθαι εἶναι, εἰς Γάργαρον κατιόντα τῆς Ιδης, ἀνάγεσθαι ἐκεῖσε τὰ πεδίκα, ὅπου συνίστασθαι τὸν ἅπαντα ἔμελλε χρόνον.

assecuti. Qui verò donum hoc fortè adepti fuere, illi omnium beatissimi fuisseviſi sunt, & apud deos, & apud homines meritò honore affecti Atq; huius rei argumẽtũ tale fuerit. Nã eorũ qui ex Heroibus in numerũ deorũ recepti sunt, Hercules, & Dioscuri, & Helene, Iouis sunt proles: quorum ille quidem, fortitudinis causſa, honorẽ hũc consecutus esſe dicitur. Helena autẽ pulchritudinis gratia, cũ ſe ipſam in deam mutasſe, tũ fratribus Dioscuris, causſa fuisſe, vt ante ipsã, in cœlũ ascenderent, ijs quæ cæteri vita functi sub terra obnoxij premũtur, exoluti. Quãquã etiã, quicũq; hominũ dignus vnquã iudicatus fuit, vt deorũ consuetudine frueretur, aliũ reperire nõ licet, quã qui pulchritudinis particeps fuisſet. Nam & Pelops eadẽ hac causſa cũ dijs Ambrosiæ particeps fuit, & Ganymedes ille Dardani, dicitur omnũ ſummo deorũ ita potitus esſe. Quare etiam ipsũ neq; vllũ deorũ cęterorũ aliũ voluisſe ſecũ venationis huius amorũ ſuorũ videlicet, participẽ heri, ſed ſibi ſoli decorũ arbitratur esſe, in Gargarum Idæ deuolare, atque inde amaſium ſuum, in eum locum, vbi per omne tempus cum illo consuetudinem haberet, ſubducere.

τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ πεποίηται τῶν καλῶν, ὡς οὐ μόνον αὐτὸν ἀξίωσε τῶν οὐρανίων ἀναγαγὼν οἰκεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ὅ, τι τύχοι γενόμενος, συνῆν ἑκάστοτε τοῖς ἐρωμένοις. καὶ τοῦτο μὲν, κύκνος γενόμενος κύκνος, συνεγένετο Λήδᾳ. τοῦτο γὰρ ἐν εἴδει ταύρου τὴν Εὐρώπην ἁρπάζει. εἰκασθεὶς δ' Ἀμφιτρύωνι, γυνὰξ ἦν Ἡρακλέα. καὶ πολλά τις ἂν ἔχοι λέγειν τεκμήρια τοῦ Διὸς, ὅπως ἂν οἷς ἐπιθυμεῖ εὐγενὴς εἶναι μηχανώμενος. τὸ δὲ μέγιστον, καὶ σιωπᾶν τις θαυμάσειε. ἐμισεῖν γὰρ τοὺς θεοὺς, οὐ γὰρ ἀνθρώπων γε οὐδέν, ἀλλ' εἰ μὴ τοῖς καλοῖς. ἐν δὲ ταῖς τούτοις διημερεύων, οὕτω πεποίηται σεμνὸς τῷ κοινῷ τῶν Ἑλλήνων ποιητῇ, καὶ θρασὺς, καὶ καταπληκτικὸς, ὡς ἐν μὲν τῇ πρώτῃ διημερείᾳ πρὸς Ἥραν, καίτοι πρότερον πολλάκις εἰωθυῖαν ἐπιμέμφεσθαι αὐτῷ, ὅμως δ' αὐτὸν οὕτως ἀποδεδοικέναι, ὡς μηκέτι αὐτῇ τὸ μεδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μόγις λόγων σῆναι πρὸς ὀργὴν τῷ Διΐ. τὸν δ' ἅπαντας θεοὺς ἐν τῇ ὑστέρᾳ πάλιν οὐχ ἧττον κατίσχειν φοβηθῆναι, γῆν ἀκατάσειστον

Tantam autem curam ille semper habuit pulchrorum, vt non solùm cœlo dignatus eos fuerit, illuc ipsos attollens: sed & ipse in terram quocunque fors tulit, descenderit, vt cum amatis singulis locis congrederetur. Ac eam quidem ob rem, in cygnum conuersus, cum Leda rem habuit, ob eandem autem & Tauri facie Europam rapuit. Assimilatus autē Amphitryoni, procreauit Herculem, multaque alia Iouis vaframenta enumerare quispiam possit, quibus ille eorum congressu, quorum desiderio tenebatur, potitus fuit. Quod autem maximum est, quódque aliquis miretur, cùm ille cum dijs versaretur (neque enim hominum vlli conuersatus est, præterquam pulchris) quoties inter illos cōcionem aliquam habuit, ita austerus fingitur à communi Græcorum poëta, vt in priore quidem oratione, Iunonem, quanquam illa antea vbique increpare ipsum consueuisset, nihilominus, tamē ita perterruerit, vt ea satis habuerit, quòd nihil grauius pateretur, & intra verba dūtaxat, illius ira consisteret. In posteriore autem, deos vniuersos non minore terrore affecerit, terram vnà cum

αὐτοῖς ἀνθρώποις, καὶ θάλατταν ἀπειλήσας. μᾶλλον δὲ συνίστασθαι καλοῖς, οὕτω γίγνεται πρᾶος, καὶ ἥμερος, καὶ τοῖς πᾶσιν ὁμοιοκινής, ὥστε πρὸς ἅπασι τοῖς ἄλλοις, καὶ αὐτὸ τὸ Ζεὺς εἶναι καταλιπεῖν, ὅπως μὴ φαίνοιτο τοῖς παιδικοῖς ἀηδὴς, ἐπίφθονός τινος ὑποκρινόμενος γνώμα. καὶ τούτου καλλίστου, καὶ οἷον τὸν ὁρῶντα προσαγαγέσθαι. τοσοῦτον αἰδοῦς, καὶ τιμῆς παρέχεται τῷ κάλλει. καὶ οὐχ ὁ μὲν Ζεὺς οὕτω μόνος ἐάλω τὸ κάλλους, τῶν δ' ἄλλων ἀδηὼν θεῶν, ἵνα μᾶλλον ἔχειν δοκῇ ταῦτα κατηγορίαν Διὸς οὐχ ὑπὲρ τοῦ κάλλους εἰρῆσθαι, ἀλλ' εἴ τις ἀκριβῶς ἐθελήσει σκοπεῖν, πάντας ἂν εὕροι θεοὺς ταυτὰ πεπονθότας ἀν. οἷον τὸν μὲν Ποσειδῶ, τὸν Πέλοπος ἐπιμέλιον. Ταχίνθου δὲ, τὸν Ἀπόλλω. τὸν Ἐρμοῦ δὲ, τὸν Κάδμου. καὶ θεαὶ δ' ἀλάστοις ἐοικόσι φαίνονται τούτου, ἀλλ' ὥσπερ φιλοτιμίαν αὐτοῖς ἔχειν δοκεῖ, τὸ τῷ δεῖνι συγγενόμενον καλῷ διηγεῖσθαι, παρεχόμενον τοῖς ἀνθρώποις. ἔτι δὲ, τῶν μὲν ἄλλων ἁπάντων, ἐκάστη πρόσεστι οὕτω, οὐκ ἔστιν ipsis hominibus, & mare quoq; , in sublime sublaturũ esse minatæ. At verò quoties cũ pulchris congressuruseſt, ita manſuetus, & blandus, omnibúsq; æquabilis redditur, vt apud omnes alios, etiã ipso eo, quod Iupiter est depoſito, videlicet ne moleſtus aut ingratus cuiquã eorum, quos amat, videatur, alienã aliquam formam induat, eãque pulcherrimam, & qua maximè putat, intuẽtẽ allici poſſe. Tantũ reuerentiæ & honoris pulchritudini exhibet. Ac nõ ſolũ ipſe quidem Iupiter ita pulchritudine captus eſt, cæterorũ autẽ deorum nullus, vt hæc magisaccuſationem Iouis continere videatur, quàm pro pulchritudine dicta eſſe, ſed ſi quis diligenter cõſiderare volet, omnibus etiam dijs eadem hæc accidiſſe deprehendet. Vt, verbi gratia, Neptunum Pelopis forma captũ fuiſſe. Hyacinthi autem Apollinẽ, & Mercurium Cadmi. Præterea neque deas pudet pulchritudine captas videri, ſed hanc quaſi æmulationem quandam honoris inter ſe habent, puta eam quæ cum pulchro aliquo rem habuit, narrare poſſe, hominibus ſeſe dediſſe. Iam verò, cùm ex cæteris omnibus, vnaquæq; ſuæ ac certæ rei præſes ſit,

ἀμφισβητεῖ, περὶ ὧν ἄρχει, ἀλλ' ἄθλων ἕνεκα, τοῖς αὐτοπτοις ἡγουμένη τὰ ἐς πολέμους, πρὸς Ἄρτεμιν οὐ διαμάχεται περὶ θήρας. ὡς δ' αὖτως Ἀθηνᾶ κἀκείνην παρέχωρεῖ τῶν πολεμικῶν. τῶν δὲ γάμων Ἥρ' Ἀφροδίτη, ἀλλ' αὐτὴ πρὸς αὐτῆς ἐνοχλουμένη περὶ ὧν ἐρρέτει. ἔχουσι δ' ἐπὶ κάλλει τοσοῦτον φρονεῖ, καὶ πάσας ὑπερβάλλεσθαι δοκεῖ, ὥστε καὶ ἂν ἔρις αὐτὰς ἀλλήλαις ἐκπολεμῶσαι βουλομένη, οὐδὲν ἄλλο προσβαλεῖν αὐτάς, ἢ κάλλος. οὕτως ἡγοῦμαι ῥᾳδίως ὅτῳ ἐθέλει καταστήσειν ὀρθῶς, καὶ εὐγνώμονος τοῦτο λογίζομαι. σκέψασθε δ' αὖ τις ἐντεῦθεν τιμὴν τῷ κάλλους περιουσίαν. ὡς γὰρ ἐλάβοντο τοῦ μήλου, καὶ τιμὴν ὑπεχέσθην ἀπολέξασθαι, ἑκάστης αὐτῆς καταλαβούσης εἶναι τὸ μῆλον, μιᾶς δὲ τολμώσης τιμὴν ἡτήσασθαι καὶ αὐτῆς ἐπισχεῖν, ὡς ἂρ' αἰσχίστη τῆς ἑτέρας εἴη τιμῆς ἄξιον, ἀπέρχονται παρὰ τὸν, τῶν μὲν πατέρα, τῆς δ' ἀδελφόν τε, καὶ συμπικὸν Δία, ὑπερβέβουλευται δ' δίκην αὐτῷ. ἔχων δὲ καὶ αὐτὸς ὅτις ὀρθῶς ἀποφήνασθαι κάλλιστα, καὶ πολλῶν

de ijs, quibus quæq; præst. nulla cum altera contendit, sed Minerua quidem hominibus ad bella gerenda præit, haudquaquam cum Diana de venatione pugnat, eodémque modo & illa Mineruæ de re militari concedit. De nuptijs autem Iuno Veneri, neque hæc illi molesta est ob ea, quibus illa præsidet. At contrà singulæ ob formã & pulchritudinem eò vsque animo efferuntur, omnésq; alias excellere sibi videntur, vt cũ Iris ipsas inter se mutuo discordes & inimicas reddere vellet, nihil aliud obiecerit illis, quã pulchritudinem, rata hoc pacto facilimè sese hoc quod volebat, effecturã esse. Ac prudẽter sanè hoc excogitauit. Animaduerteritq; vel inde aliquis pulchritudinis potestatẽ. Nã postquã pomũ illud accepissent, & inscriptionem legissent, cũ vnaquæq; suum illud esse cẽseret, neq; tamen vlla cõtra se ipsam suffragiũ ferre sustineret, quòd videlicet altera turpior esset, ad Iouem, harum quidẽ patrẽ, illius autem etiam fratrem & coniugem deueniunt, vt hanc illi disceptandam committentes. Ille autem cùm & per se ipse sententiam, quæ nã earũ pulcherrima foret, proferre posset, & multũ

ἀνδρείων ὄντων, καὶ σοφῶν, καὶ φρονίμων ἔν τε Ἑλλάδι, καὶ τῇ βαρβάρῳ, οἷς ἐπιτρέπει τῶν κρίσιν ποιεῖσθαι τῷ Πριάμου, ψῆφον ἐνεγκών, ὅτι καὶ γνησιώτερος, καὶ σοφίας, καὶ φρονήσεως μᾶλλον ἔχει τὸ κάλλος. τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ πεποίηται, καὶ οὕτω δίκαιον, ἀκούειν εἶναι καλαί, ὥστε καὶ τῶν ἡρώων τὸ κοσμητικὸν, καὶ θεῶν πειθοῖ, ἢ ἄλλοθέν ποθεν, ἢ παρὰ τοῦ κάλλους πεποίηκεν ὀνομάζειν. ἥδιον αὖ οὖν ἀκούσαι λευκωλένου ἢ Ἥρας, ἢ πρέσβεως Διὸς, δυνάτης μεγάλου Κρόνου. Ἀθηνᾶ δ' ἂν αὖ βουληθεὶη τριτογένεια, καὶ γλαυκῶπις καλεῖσθαι; Ἀφροδίτη τε μόνη αὖ τῶν πάντων καλεῖσθαι χρυσῆ. ἆρ' ἅπαντ' εἰς κάλλος τείνει. καίτοι ταῦτ' οὐ μόνον ἀποδεῖξιν ἔχει πῶς οἱ κρείττους ἔχουσι φύσει τοῦτο, ἀλλὰ καὶ μαρτύριόν ἐστιν ἀψευδές, τὸ κρεῖττον εἶναι πάντων τῶν ἄλλων. καὶν Ἀθηνᾶ μὲν, ἀνδρείας ἅμα, καὶ φρονήσεως δοκεῖν ἐπιφέρειν. ἀμφοτέρων γὰρ δοκεῖ τούτων. Ἥρα δ' ἁπάσης ἀρχῆς, καὶ δυναστείας αἱρετώτερον ἀποφαίνει, σωμηρουῦτ'

fortes, & sapientes, & prudentes cùm in Græcia, tum inter Barbaros essent, quibus eadem causſa delegari potuisſet, Iudicium hoc Paridi, Priami filio commisit, manifestum adeò calculum ferens, quòd & prudentiam, & ſapientiam, & vires pulchritudo anteiret. Porrò tanto ſemper ſtudio tantáq; cura, formoſæ audire expetiuere, vt & heroum pariter, & deorum exornatori poëtæ perſuaſerint, nõ aliunde magis, quàm à pulchritudine ſeſe appellare. Proinde libẽtius audierit niueis lacertis Iuno, quàm, antiqua dea, & Saturni magni filia. Minerua autem neque Tritogenia, quàm Glaucopis vocari maluerit. Et Venus, vniDuerſo etiam redemerit, nominari, Aurea. Quæ cuncta ad pulchritudinem pertinẽt. Atqui hæc non modò argumento ſunt, quo pacto illi, qui potiores habentur, circa hãc ſe gerant: ſed & teſtimoniũ perhibẽt neutiquã falsũ, quòd cæteris omnib⁹, præſtãtior eadẽ ſit. Proinde Minerua quidẽ fortitudine pariter & prudẽtia præſtare illã ſuffragatur, vtriq; enim harũ præſidet ipſa. Iuno autẽ vniuerſa dominatione, atq; potẽtia, expetẽdam magis eſſe, ſententia ſua declarat, in

αὐτῇ καὶ τὸν Δία παραλαβεῖν. εἰ τοίνυν οὕτω μὲν θεῖον, καὶ σεμνὸν τὸ κάλλος ὄντι, οὕτω δὲ πρεπωδέστατον τοῖς θεοῖς, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς, μὴ καὶ αὐτοὺς μιμουμένοις τοὺς θεοὺς, ἔργῳ τε, καὶ λόγῳ παῖ, ὁ τι ἔχομεν συναίρεσθαι τῷ κάλλει; ταῦτα μὲν ὁ Φίλων περὶ τοῦ κάλλους εἶπεν, ἐπιδεὶς τοῦτο τῇ τελευτῇ, ὡς καὶ πλείω δι' αὐτοῦτων εἰρήκει, εἰ μὴ τὸ μακρολογεῖν ἠπίσατο τῶν ἀδοκίμων ἐν συμποσίῳ. μετ' ἐκεῖνον δὲ εὐθὺς Λείστρατος ἤρξατο τῶν λόγων, πολλὰ δεύτερον παρακληθεὶς ὑπ' Ανδρόκλους. οὐ γὰρ ἐβούλετο λέγειν τὸ μὴ Φίλων ἐυλαβούμενος λέγειν. ἤρξατο δ' ὧδε πως. Πολλοὶ πολλάκις ἄνθρωποι τὸ περὶ τῶν ζελπίδων, καὶ ἡμῖν συμπεσόντων ἀρτίως λέγειν, ἐφ' ἑτέρας πάλαι ὥρμηται ὑποθήκας. ἀφ' ὧν αὐτοῖς μὲν, δοκοῦσι δόξαν περιποιήσειν, τοῖς δ' ἀκροατὰις τὸν λόγον οὐδὲν λυσιτελοῦντας ποιοῦνται. καὶ διαλύσασιν, οἰμαι, περὶ τῶν αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις, οἷς ἐ, διαμφισβητοῦσι τὰ ὄντα. ἕτεροι δ', περὶ τῶν οὐδαμοῦ ἀντιλεγομένων

partem etiam Ioue tanquam patrono, aduocato. Quòd si igitur diuina adeò res & veneranda, pulchritudo est, deinde & dijs tantopere affectata, quomodo tandem honestum nobis fuerit, si non & ipsi deos imitantes, cùm rebus tùm verbis, quibuscunq; modis poterimus, pulchritudini patrocinemur. Atque hæc quidem Philo, de pulchritudine peroravit, hoc quoque ad finem addens, quòd etiam plura his dicturus fuisset, nisi scivisset orationem in conuiuijs longiorem improbari. Cæterũ post illum statim Aristippus verba facere cœpit, multis antea ab Androcle inuitatus. Neque enim volebat, veritus proximo post Philonem loco dicere. Exorsus autem inde est: Multi sæpe homines (inquit) omittentes de rebus optimis & nobis conducentibus dicere, ad alia nescio quæ argumenta abripi consueuere, ex quibus sibi quidem famam comparaturos se putant, auditores autem verbis nihil conferentibus obtundunt. Ac dicere solent, alij quidem de ijsdem rebus inter se verbis contendentes, alij autem ea, quæ non existunt, commemorantes, alij etiam de ijs de quibus minimè necesse est,

verba

λογοποιοῦντες. οὓς ἐγὼ ταῦτα
πάντα καταλιπὼν, ὅπως τὶ
βέλτιον τύχωσιν εἰπόντες σκο-
πῶν. οὓς νῦν ἐγὼ περὶ τῶν ὄν-
των οὐδὲν ὑγιὲς ἐγνωκέναι νο-
μίζων, ἄλλως τε, καὶ τὸ τινῶν ἀ-
γνοίας τῶν βελτίστων καταγελᾶν
τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν,
τῶν ἀνηκεστέρων οἰόμενος εἶναι
πάντη, τὸν αὐτὸν λοιπὸν πε-
ρὶ τούτων, καὶ καλλίστην τοῖς ἀκού-
ουσιν παρασκευὴν ποιήσεσθαι τῶν
λόγων, ἐγὼ μὲν πᾶς ὁστισοῦν ἂν
φαίη καλλίς' ἂν ἔχειν ἀκούειν
καλλίστην. εἰ μὲν οὖν περὶ πρὸς
ἑτέρου τοῦ λόγους ἐποιούμεθα
τινῶν, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους,
ἱκανὸν ἂν ἡμῖν ἀκούσασιν ἑνὸς
εἰπόντος, ἀπηλλάχθαι περὶ αὐ-
τοῦ. τοῦτο δ' ἆρα τοιούτῳ
ἀφορμὴν παρέχεται τοῖς βου-
λομένοις ἅπασι τῶν περὶ
τούτου λόγων, ὡς ἂν εἰ μὴ
κατ' ἀξίαν τις ἐρίκοιτο τῷ λό-
γῳ νομίζειν δυσχερῶς, ἐμὲ μὲν
πρὸς πολλοῖς ἄλλοις κἀκεῖ-
νός τι δυνηθῇ συμβαλέσθαι
πρὸς τὸν ἐπαίνους τῆς ἀμει-
νονος ὁπάσαι πειρᾶσθαι τύχης.
τὸ γὰρ οὔπω μὲν πεπειρασθαι τού-
τῳ κρείττονι τετυχηκότι, ἅπα-
σι δὲ τοῖς ἀνθρώποις θεῖον, καὶ

verba facientes. Quos sanè
decebat omnibus hisce reli-
ctis, quo pacto conducibile
aliquid dicere fortè possit,
apud animum cogitare. Hos
igitur, quando nunc ego de
ijs, quæ existunt, nihil sani
cognouisse existimo præ-
sertim cùm aliorum igno-
rantiam de rebus optimis,
reprehendentem in eadem
vis incurrere, omnino
stultitiæ cuiusdam esse putè:
idem argumentum oratio-
nis vtilissimum atq; pulcher-
rimum auditoribus propo-
nam, quódque quiuis fatebi-
tur dignissimum esse, quod
pulcherrimum quoque vo-
cetur. Quòd si igitur de alia
aliqua re verba faceremus, &
non de pulchritudine, satis
fuisset vnum aliquem dicen-
tem audisse, & exinde argu-
mento eo relicto, ad alia trā-
sisse: nunc autē præsens hoc,
tantam dicendi copiam præ-
bet ijs, qui de eo orationem
instituunt, vt haudquaquam
si quis pro dignitate ipsum
nō tractarit, ob id infeliciter
sibi successisse rem arbitrari
debeat, sed si post multos a-
lios, nonnihil ad priores
laudes etiam ipse conferre
potuerit, benigniorem for-
tunam experiri putetur.
Nam quòd manifestè adeò,
à superioribus, in honore
habitū semper est, ab homin:bus autem ita pro re diuina, &

πρεπωδέστερον, πᾶσι δὲ τοῖς οὖσιν οἰκειότατον κόσμον, καὶ οἷς μὴ ἂν παρῇ παρὰ πάντων ἀσυδαζόμενον, ὧν δ' ἀφίστατο μισουμένων, καὶ οὐδὲ ἐπιβλέπειν ἀξιουμένων, τίς ἂν εἴη τοσοῦτον λόγων μετεσχηκώς, ὡς ἐπαινέτης πρὸς ἀξίαν ἀφίκοιτο; ἐμοὶ μὲν δὴ ἐπιδηλότατον ὅτου πολλῶν αὐτῷ δεῖ τοῦ ἐπαινέσοντος; ὥστε μόλις ἂν τὰ ἀξίας τυχεῖν, εἰ δέν ἀπεικὸς καὶ ἡμᾶς ἐπιχειρεῖν τι λέγειν περὶ αὐτοῦ, μελλοντας γε μὴ φίλωνα ποιεῖσθαι τὸν λόγοις, ὅτου δὲ σεμνότατον, καὶ θειότατον τῶν ὄντων ἐστίν, ὥστε εἰ ὅσα θεοὶ καλοὺς τετιμήκασι, παρελεῖπτο. δῆ οὖν ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐκ Διὸς Ἑλένη γεγονυῖα, ὅτως ἐθαυμάσθη παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς ἔτι τῆς ἡλικίας ὄσης εἴη τὸν, κατά τινα χρείαν ἐν Πελοποννήσῳ γεγονυῖα ὁ Θησεύς, οὕτω τῆς ὥρας ἰδὼν ἠγάσθη ὡς οὐσίας αὐτῷ καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, καὶ δόξης οὐ τῆς τυχούσης, ὅμως ἐκ μέτρου βίαιον αὐτῷ, ταύτης ἐπιθυμῶν, παρελθεῖν; πάντας εὐδαιμονίᾳ, εἰ τοῦτο

expetenda, existimatum, omnibúsq; quicunq; viuũt, peculiare ornamentum existit, præterea & eos, quib⁹ adest, ab omnibus amari & coli: illos autẽ quibus abest, odio haberi, neq; dignos quos aspicias, videri, facit, quinã dicẽdi facultate prædit⁹ tãta fuerit, vt id pro eo ac dignũ est, laudare sufficiat? Veruntamẽ, quoniã ita multis ipsũ opus est laudatoribus, vt vix vnquã pro dignitate tractari queat, nihil alienũ aut indecorũ fuerit, etiã nos aliquid de eo dicere conari, quãquã verẽtes nõnihil, verba facere pòst Philonẽ. Adeò autem omnium quę sunt, venerationę dignissima, maximéq; diuina res, pulchritudo est, vt etiãsi omittamus dicere, quib⁹ honoribus dij pulchros affecerẽ, superioribus certè tẽporibus illis, Helena ex Ioue nata, in tãta apud omnes homines admiratione fuerit, vt cũ adhuc infra ętatem esset, Theseus ob aliã quãdã rem in Peloponẽsum profectus, cõspecta illius forma, in tãtã admirationẽ ipsius venerit, vt cũ & regnũ haberet maximè tutũ, & gloria excelleret nequaquã vulgari nihilominus tamẽ putarit, tibi vitã vitiẽ vertere ait, nõ esse, si illa careret: rursum autem se omnes alios felicitate supergredientem esse, si secum illam co-

αὐτῷ γήσοιτο συνοικεῖν. οὕτω
δ' διανοηθεὶς, τὸ μὲν παρὰ τῆ
παιδὸς λαβεῖν ἀπιπὼν, μὴ γὰρ
ἂν αὐτὴν αὐτὸν ἐκδοῦναι μέ-
πω ἡλικίας ἠμφίνλη, τῇ δ'
ἀρχῇ ὑπερεγήσας ἐκείνη, A
καὶ παείδων, ὀλιγωρήσας δ' καὶ τ
ἐν Πελοποννήσῳ πάντων δεσ-
πόνων, κοινωνὸν αὐτῷ τὸ ἁρπαγῆς
καὶ Πειρίθουν παραλαβών, εἰς
λαβὼν αὐτὴν τῆς παιδὸς, εἰς B
Αφιδναν ἐκόμισε τῆς ἀτλικῆς.
καὶ τοσαύτην ἔσχε χάριν αὐτῷ
τῆς συμμαχίας ταύτης, ὥσθ'
οὕτως ἐφίλησε τὸν ἅπαντα
χρόνον, ὥστε καὶ τοῖς ὑπερ-
τομένοις παράδειγμα γενέσθαι
τῆ Θησέως, καὶ Πειρίθου
φιλίας. ἐπειδὴ δ' ἔδει κἀκεῖ-
νον εἰς ᾅδου γενέσθαι, τῆ Δή-
μητρος μνηστευόμενον κόρη, C
ἐπειδὴ πολλὰ παρῃνῶν, καὶ ἀ-
φαιρήσῃ ταύτης αὐτὴ τῆς πρά-
ξεως ἀποχάσθαι καταπέπαυται,
συνηκολούθησεν αὐτῷ, ταύ-
τῃ προπέμπουσαν οἰόμενος αὐτῷ
καταθήσειν τῆ χάριν περὶ τῆς
ψυχῆς, ὑπὲρ αὐτὸ κινδυνεύ-
σαι. ἐπανελθοῦσαν δ' εἰς Ար-
γος, αὖθις ἀποδημοῦντος αὐ-
τοῦ, ἐπειδὴ καλὴ ὤφθη καὶ γάμων. καίτοιγε ἔχοντες καλὰς
θ', καὶ εὖ γεγονυίας ἐκ τῆ Ελλάδος

habitare contingeret. Atque hoc animo cùm esset, à patre quidem ipsius accipere illam desperauit, neque enim elocaturum ipsum illam, cũ nondum ad iustam ætatem peruenisset, cæterùm imperio illius contempto atque despecto, spretisque insuper etiam omnibus, qui tum in Pelopõneso ágebant potentibus, assumpto Pirithoo, raptus socio, à patre vi abreptam in Aphidnam, Atticæ regionis oppidum asportauit. Tantam autem gratiam habuit Pirithoo pro hoc auxilio præstito, vt ipsum per omne deinde tempus ita amarit, vt etiam posteris in exemplum abierit, Thesei & Pirithoi amicitia. At postquam etiam illum oportebat ad Plutonis proficisci regnum, ambientẽ filiam Cereris Proserpinam, postquam multis ipsum dehortatus à proposito, ne quid tale tentaret, auertere non potuit, vnà cum ipso profectus est, arbitratus debere se hanc illi referre gratiam, vt pro eo etiam animam in periculum poneret. Cæterùm vbi hoc profecto peregrè, illa Argos mox redijsset, postquam ætate nubilis facta est, quanquam principes,

σφίσιν αὐτοῖς ἄλλας γυναῖκας
οἱ τ' Ελλάδος βασιλεῖς, οἰδὲ,
συνελθόντες, ἐμπεύσοντο ταύ-
τῃ, ταῖ ἄλλας ἀπάσας ὑπερ-
βάντες ὡς φαυλοτέρας, γενέσ-
θαι δ' ὅπι πεισόμενοι ἔσαι, καὶ
δείσαντες μὴ πόλεμος ἡμῖν τῇ
Ελλάδι, μαχουμένων περὶ ἀλ-
λήλους, ὀμωμόκασιν ὅρκον τοι-
τονὶ φέρω κοινῇ, ἢ μὲν ὁπτικε-
ρήσειν τῷ ταύτης ἀξιωθέντι,
μηδ' ὁπιζέλειν ἐᾷ τις ἀδικεῖν
ἐγχειρῇ, ἔκαστος οἰόμενος ταῦτα
αὐτῷ τ' συμφέρειν παρασκευ-
άζειν. τῆς μὲ οὖν ἰδίας γα-
μης ἀπέτυχον πάντες, πόλ-
λῶ Μενελάου, τῆς κοινῆς δ' ἀπε-
ράσαντο αὐτίκα. οὐ πολλῷ γὰρ
ὕστερον ἔρωτος ἡμερώμενος ταῖς
θεαῖς περὶ κάλλους, ὁπτρέπε-
σι τ' κείσι Πάριδι τῷ Πριά-
μου. ὁδὲ, τ' μὲ σωμάτων τῶν
θεῶν ἀπήνθεις, τῶν δωρεῶν δ'
αὖ ἀναγκαδεὶς ἡδέως κρῖνε,
καὶ διδούσαιν Ηρας μὲν, τὴν τῆς
Ασίας ἀρχὴν, τοῦ δ' ἐν πολέ-
μοις Αθηναίας κράτος, Αφρο-
δίτης δ', τὸν τῆς Ελένης γάμον,
καὶ φαύλοις μὲν ἀνθρώποις γε-
νέσθαι ἂν ποτε νομίσας ἐκ
ἐλάττω βασιλείας, Ελένης δ' ὑ-
πνα τ' ὁπτιγαμοῦσαν ἀξιωθῆ-

Græciæ, & formosas alias, & ex parētibus prę claris natas, ex tota ea terra ducere vxores sibi posset, nihilominus tamē cōueniētes, huius prōci facti sūt, cęteris omnibus, perinde vt vilioribus contēptis. Scientes autē, quòd nō absq; certamine ab vno aliquo ducēda esset, metuētēq; ne pugnātibus inter se aliquibus, bellū inde toti cręcię oriretur, de cōmuni sētētia in hæc verba iurarunt, quòd omnes auxilium ferre vellēt ei, quicūq; vxorē hāc ducere dignatus fuisset, neq; cuiquā cōcedere, qui iniuria aliqua afficere illū aggressus esset: existimantes videlicet, quisq; sibi auxiliū & societatē hāc parari. Propria quidē igitur sētētia frustrati omnes sunt, prēter Menelaū, cōmunis autē pacti experimētum statim dederunt. Non enim multò pòst, cū cōtētio inter deas de pulchritudine orta esset, disceptatio eius Paridi Priami filio delegata fuit. Qui cum iudicio inferior esset, quàm vt inter corpora dearū cognoscere posset, donorū autē cogeretur iudex fieri. Ac Iuno quidē offerret illi totius Asiæ imperiū. Minerua robur & vires ad bella, Venus autem Helenæ huius nuptias. Ipse verò contrà secum ita cogitaret, quòd imperia quidem etiam vilibus & contemptis hominibus obuenire possent, Helena autem, non statim vllis posterorum dignus futurus esset, nu-

ται, προείλετο τὴν τούτης γάμον. ἡμυνάμην δὲ τὴν ὑμετέραν σωτηρίας καὶ τῆς Τροίας, καὶ τὴν Εὐρώπης τότε πρῶτον καὶ τὴν Ἀσίας ἐλευθερίας, ἔχοντες οὕτω τε Τρῶες ἀποδόντες τῷ Ἑλένῃ, ἀδεῶς οἰκεῖν τῷ αὐτῷ, οἵ τ' Ἕλληνες τούτῳ αὐτὸν ἐάσαντες ἔχειν, ἀπαλλάττεσθαι τῶν ἐν πολέμῳ, καὶ σωτηρίας δυσχερῶν, οἵ δ' ἐκ ἐκπολιόρκησαν ἀμφότεροι, ἐκ ἂν ποτε νομίσαντες εὑρεῖν ἀφορμὴν καλλίω πολέμου, περὶ ἧς ἀποθανοῦνται. καὶ θεοὶ δὲ τῶν αὐτῶν παῖδας σαφῶς εἰδότες ἀπολουμένους ἐν τῷ πολέμῳ, ἐκ ἀπέτρεψαν μᾶλλον, ἀλλ' ἐπῆγαγον εἰς τοῦτο, ἵνα ἐλάττω δόξαν αὐτοῖς οἰόμενοι φέρειν, τὸ θεῶν παῖδας γενέσθαι, τὸ μαχομένους ὑπὲρ Ἑλένης, ἀποθανεῖν. καὶ τί λέγω τῶν αὐτῶν παῖδας; αὐτοὶ θεοὶ πρὸς αὐτοὺς μείζω, καὶ δεινότερον ἀνεκήσαντο τὸ πρὸς γίγαντας αὐτοῖς ἡμῶν πόλεμον. ἐν ἑνὶ μὲν γὰρ μάτ' ἀλλήλων. ἐνταῦθα δ', ἐμάχοντο πρὸς ἀλλήλους. ἔτι γοῦν ἂν ἀναρίθμητον δέγμα, ὅσῳ τ' ἀνθρώπων ἀπάντων ὑπερέσχε τὸ κάλλος παρ' ἀθανάτοις

ptias huius cæteris rebus omnibus antepoſuit. Poſtea verò exorta celebri illa expeditione cõtra Troianos, & Europa tũc primũ cõtra Aſiã bello cõcitata, cùm Troiani poſſent Helena reddita, ſine periculo ac metu terrã ſuam retinere, Græci autẽ hãc illis habẽdã permittẽtes, omnibus illis difficultatibus, quæ ex bello & expeditionibus percipiuntur, liberari: neutri cõſulere ſibi ipſi voluerunt, rati nõ aliam pulchriorem belli cauſſam, ob quam morerentur, inuenire ſe poſſe. Iam verò & dij, cùm certò ſcirent liberos ſuos in eodẽ bello perituros eſſe, haudquaquam illos ab eo abſterruerunt, ſed ad id vltrò proficiſci fecerunt, rati nõ minorem illi gloriam cõſecuturos eos eſſe, ſi pro Helena mortẽ obijſſent, quàm quòd deorũ filij procreati eſſent. Et quid attinet de filijs deorũ dicere? cùm ipſi dij maiore grauioréque certamine inter ſe eodẽm bello congreſſi fuerint, quàm tunc, cùm cõtra gigãtes bellum geſſere. Nam in illo contra Gigantes cõmunibus ac mutuis auxilijs dimicarunt: hîc autẽ ipſi contra ſe ipſos arma tulerunt. Quo ſanè argumẽto, quodnam aliud clarius eſſe poteſt, quanto etiam ipſis Dijs

κριτὴς; ὅταν γὰρ μὴ τὸ ἄλλων
ἀδένος ἁπάντων ἀδαμῆ τοπα-
ράπαν φαίνοντ' διεγχθέντες,
ὑπὲρ τῶ κάλλους, ἃ μόνον τῶν
ἡμῖν ὑπολειπόμενα, ἀμὴ ἤδη
καὶ ἀλλήλοις ἐναντία πεπολε-
μηκότες, ἔνιοι δ', καὶ τραυθέντες,
πῶς οὐχ ἁπάσας ἥδιον
θεσπεσίων ἁπάντων τὸ κά-
λλος; ἀμὴ ἵνα μὴ δόξωμεν ἀπο-
εἰα τῶν περὶ κάλλους λόγων
περὶ ταῦτα διατείβειν ἀεί,
ἐρ' ἕτερον βούλομαι μεταβῆ-
ναι, οὐδαμῶς ἔλαττον ὄν, ὥστε
δεῖξαι τὴν τῶ κάλλους ἀ-
ξίαν, τῶν θεσπεσίων εἰρημένων,
τὴν ἀρκάδος Ἱπποδάμειαν
Οἰνομάου. ὅστις τῶ ταύτης
κάλλους ἁλόντας, μᾶλλον αἰ-
σχυνόμενος ἀποστή-
σειν, ἢ τούτης διωκισμένους, τὸ
ἧλιον θεσπεσθῆναι. ὡς γὰρ ἠράσατο
τῆς ἡλικίας ἡ παῖς, καὶ
τὰς ἄλλας ὁ πατὴρ οὐ πολ-
λῶ τῶ μέτρω παρεσκεύασεν
ἰδεῖν, τῆς μὲν ὥρας αὐτῆς
ἄλλης, τοσαύτην γὰρ αὐτὴν περι-
ἐλιν, ὥστε καὶ τὸν ἐκβλητὸν ὑπερ-
μάχεσθαι παρὰ φύσιν, καὶ διὰ τοῦτ'
ἀξίαν αὐτὸ ἔχειν παρ' ἑαυτῶ.
βούλεσθαι δ' ἐκδοῦναι πλατ-
τούμενος αὐτὸ τῶ ταύτης ἀξίω,

iudicibus, cæteras mortalium res omnes antecellat pulchritudo? Nam cùm proaliarum quidē rerum nunquā vlla vllo modo inter sese discordes fuerint, pro pulchritudine autē, nō solùm filios suos in mortem obtulerint, sed ipsi inter se dimicarint, nōnulli autem etiā vulnerati fuerint: an nō omnibus calculis pulchritudinem cęteris rebus vniuersis anteposuerunt? At enim ne penuria quadā de pulchritudine dicendi, circa hunc locum cōmorari diutius videamur, ad alium hinc tranfire volo, haudquaquam his quæ antè dicta sunt, ad cōprobandam pulchritudinis dignitatem, inferiorem, nempe ad Hippodamiam Arcadis illius Oenomai filiam Quā multos enim ille, pulchritudine huius captos, ostendit, mortem subire voluisse potiùs, quàm ab hoc dissociatos, lucem intueri. Nam postquam adultam ętatē attigit puella, illámq; pater nō paruo interuallo cæteras omnes anteire cōspexit, ipse quoque forma illius captus est. Tāta enim hæc in illa excellebat, vt etiam eum, àquo nata fuerat, præter naturam illexerit. Proinde cùm ipse quidem illam apud sese retinere cupe-

et, elocare autem velle ei, qui dignus illa foret, simulatet

καὶ παρ' ἀνθρώπων φεύγων αἰτίας, μηχανὴν τινὰ μηχανᾶται τῆς ὀπωμοσίας ἀδικωτέραν. καὶ λῶ ῥᾴδιος, ὅσαν ἐβούλετο, καταστῆσαι. ἦν γὰρ ἅρματι ὡς οἷόν τε μάλιστα ἰδεῖν εἰς τάχος κεκοσμημένῳ, τοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ ζεύξας ἐν τῷ τότε τα- χίστους ἵππους, ἠμείλατο πρὸς τοῦ μνηστῆρας τῆς κόρης, ἆθλον τῆς νίκης παρελθόντας αὐτοῖς αὐτῆς προπέμπειν τῆς κελεύσεως ἠπειλήκοντας. καὶ κεῖσθαι δ' αὐτῇ αὐτοῖς συναναβαίνειν τὸ ἅρμα, ὅπως ἀποκρυπτόμενοι πρεῖεν ταχύ, ἀμελοῦντες τῆς ἱππικῆς. οἷς δ', ἀποτυχόντος τοῦ προπέμπειν ἀφάμενος τῆς δεσμοῦ, καὶ τῆς κόρης ἐκπεσούσης μὲν τοῦ ζυγοῦ, τὸ μὲν ἀπεκρήμνισε πρὸς τὰ ἀγώνια, ἵνα μεταθεῖναι τὴν τῶν βεβουλευμένων μισεχθρίαν εἶναι καταλαβόντες, τὸ δ' ὠμότητα μισήσαντες Οἰνομάου, ἄλλος ἄλλον ἔφθασεν ἀποθνήσκων, ὥστε δεδοικὼς μὴ τοῦ θανεῖν πρεῖ τὴν κόρης ἁμάρτῃ καὶ προπηλάκισε μέχρι δεκάτου σφῶν ὁ φόνος. θεοὶ δ' ἐκεῖνον τὴν πονηρίας μισήσαντες ταύτην, τοὺς μὲν θανόντας ἅμα, καὶ τὸν κόρῃ ἐλεήσαντες, τοὺς μὲν, ὅτι κτι-

vt hominum accusationem euitaret, technam quandam machinatur, cupiditate sua multò iniustiorē, per quam putabat, id quod animo intendebat, facilimè sese cōficere posse. Nam currui, quē quoad fieri maximè potuerat, ad celeritatem arte compararat, equis, qui ea tū ætate in Arcadia omnium velocissimi erant, iunctis, cum procis puellæ, aurigatione certabat, ei videlicet, qui certamine superasset, spōsam illam proponens: qui verò victus esset, illum capite priuādum edicens. Iubebat autē etiā ipsā vnà cōscendere currum, quò videlicet illi, huic intenti, aurigationis obliuiscerētur. Cæterùm cùm qui prim' certamen hoc iniisset, successu caruisset, & præterquàm quod à puella, etiā vita excidisset. reliqui cū ad certamē obeundum cunctari, & eorum quę semel decreuissēt, quicquā deterrēdare futile ac iuuenile quiddam esse cēserētur: rursum autē crudelitatem Oenomai detestarētur, alius alium præuertit moriendo, perinde ac si metuerēt, ne nō prò puella illa mori possent. Ac processit cędes ea, donec tredecim corū iuuenū interficerētur. At dij, cùm illum ob prauitatē hāc odissent, pariter autē & eos qui mortui fuerant, & puellā miserarentur, alteros videlicet, quòd tantæ rei possessione

μάτες ἀπιστέρουν τοιοῦτον, τ̀ κόρῳ δ' ὅτι τ̀ ὠρᾶσθαι κ̀ γαμεῖν ἀπολαύσει, κινδυνεύοντι τῷ νέῳ, ὅστις ἤμελλε, Πέλοψ δ' ὢν ὕστος, ἀγωνιεῖσθαι, ἅρμα τε χαλκοῦν τούτῳ κάλλιον τέχνης πεποιημένον, ἵππους τε ἀθανάτους, δι' ὧν ἤμελλε τ̀ κόρης κύριος εἶναι. κ̀ μάλιστά γε, τ̀ κηδεστὴν ὅτι τέρματα τ̀ νίκης ἀπενεγκεῖν. ὅτου τοῦτ' κάλλιστ' χρῆμα, ἀνθρώποις τὸ θεῖον εἶναι δοκεῖ, κ̀ τιμώμενον τ̀ πάντων, κ̀ θεῖς ἐπιδάσας πολλαχόθι. διὸ δὴ κ̀ ἡμῖν εἰκὸς ἦν ἔχει τῆς μέμψεως δικαίως, τοιοῦτος λογισαμένοις τὸ ταῦτα περὶ κάλλους διεξελθεῖν. ὥστε μὴ δι κ̀ Ἀείσιππος δικαίως τ̀ λόγον. Ερ. σὺ δ' οὖν ἐπιτοῦ Χαρείνου. ὅπως δ' ὦ τῆς χορωνίδα τοῦ τ̀ κάλλους καλῶν ἐπιθήσῃ τ̀ λόγον. Χα. μηδαμῶς ὦ τοῦ θεῶν πρόσθεν ἐπιχειρήσω τοιοῦτον μὲ βιάσῃ. ἐγὼ δὲ δικαίως τὴν πειθὼ, καὶ τὰ νῦν ἀφιείσα. ἄλλως τ', οὐδὲ ὅσα ἐγὼ ἐπιτε ἀπομνημονεύσαμεν. ἴσως γὰρ ἂν τις μνημονεύοι τῶν ἑτέρων ἀφιεμένων, ἢ τῶν αὐτῷ. Ερ. ταῦτα μὲν δὴ ὅσα, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμοῦ-

priuati essent, puellam autē, quòd forma sua per ætatem frui non posset, pro iuuene eo, quicunq; mox certaturus esset (erat autem is Pelops) curam aduertentes, & currū illi donant pulchriorem ante factū, & equos immortales, quorū ope puella potiturus, ac dominus illius futurus esset. Et sanè factus quoq; est, socero ad terminos victoriæ occiso. Adeò pulchritudo ipsa, cū hominibus diuinum quiddam esse videtur, & ab omnibus coli cōsueuit, cum à dijs quoq; sæpenumero cū summo studio obseruata est. Quā ob rem nemo nos meritò reprehenderit, quòd operæ pretiū putamus, hęc de pulchritudine disseruisse. Atq; ad hūc modū & Aristippi orationem suam peregit. *Her.* At tu etiam restas Charideme: quare fac, vt quasi quandam coronidem imponas orationi tuæ, pulchritudinis de pulchritudine dictis. *Char.* Nequaquam, per deos quæso, vlterius progredi me cogas. Satis enim sit, indicasse tibi, & quo pacto cōuersati fuerimus, & hæc quæ modò dixi: præsertim cū ne illa quidem satis adhuc meminerim, quæ modò cōmemorauī. Multò enim facilius ea memoria repetiueris, quæ ab alijs dicta sunt, quàm quæ ipse dixisti. *Her.* Hoc igitur illud est, quod ab initio consequi cu-

μὴν ἐπιτυχεῖν. ἐγὼ δὲ πόσου τὸν ἡμῖν τὸν λόγον ἐκείνων, ὅσον ἐμέλησε τῶν ἀκοῦσαι. ὡς δὲ τούτων ἀπεστέρησας, καὶ ἐκεῖνα μάτην ἔσῃ ποτὲ πεποιηκώς. ἀλλὰ πρὸς Ἑρμοῦ, τὸν ἅπαντα λόγον ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς, ἀπόδος. Χα. βέλτιον μὲν δὴ τούτοις ἀπαλλάττειν με, τὸν δυσχερῶν ἀγαπῶντα. ἐπεὶ δ' ὅπως προθυμῇ καὶ τὸν ἡμετέρων ἀκοῦσαι λόγων, καὶ τοῦθ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκη, ὥστε τοίνυν καὶ αὐτὸς ἐποιησάμην τὸν λόγον. Εἰ μὲν πρῶτος αὐτὸς ἦρχον περὶ τοῦ κάλλους λέγειν, προοιμίων ἂν ἐδεόμην συχνῶν. ἐπεὶ δ' ὅτι πολλοῖς ἔρχομαι τοῖς πρότερον εἰρηκόσιν ἐρῶν, οὐδὲν ἀπεικὸς τοῖς ἐκείνων κεχρημένον ὡς προοιμίοις, ἐπιφέρειν ἐξῆς τὸν λόγον. ἄλλως δ' οὐδ' ἑτέρωσε τῶν λόγων γινομένων, ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὡς ἐκεῖναι καὶ τοὺς παρόντας λαθεῖν, ὡς ἀφ' οὗ ἕκαστος ἰδίᾳ λογοποιοῦσιν, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἕκαστος ἐπὶ μέσοις διέρχονται λόγον. ἑτέρῳ μὲν οὖν ἥκει γ' ἂν εἰς συμμίαν, ἄφθονον ὑμῶν ἕκαστος ἔτυχεν ἐπαινῶν περὶ τοῦ κάλλους ἰδίᾳ. τοσοῦτον

piebam. Neque enim mihi tantopere orationes illorum ac tuã audire cura fuit. Quare ſi me hac priuaueris, etiam illa fruſtra laboraſſe te ſcias. A Sed per Mercurĩ quęſo, totam orationem, quemadmodũ à principio exorſus fueris, mihi recita. Cha. Satius quidem fuerat, contentum his quę dixi, à difficilioribus B abſtinere me: attamen quando ita cupis, & noſtrã audire orationem, in hoc quoque morem tibi gerere neceſſe eſt. Proinde hoc pacto ipſe quoque verba feci. Si primus C ipſe cœpiſſem de pulchritudine dicere, procœmio longo opus haberem: nunc autem quando poſt multos alios, qui ante me verba fecerunt, dicturus ſum, nihil alienum puto fuerit, ſi illorũ antè dictis, perinde ac procœmio vſus, ſequentem orationem ſubiungam. Præſertim cùm non alio loco, ſed hoc in conuiuio, eodémq; die, orationes iſtæ habeantur, ita vt liceat & præſentes latere nos, E perinde ac ſi nõ quiſq; priuatim verba faceret, ſed eandem ſinguli per vices proſequantur orationem. Proinde alteri quidem ſufficerent ad laudem vtique comparandam, ea quæ veſtrũm vnuſquiſque ſeorſim de pulchritudine dixit. At verò hic adhuc tantum

πειστη, ὥστε καὶ τοῖς ὑπηγορευμένοις ἔξω τῶν εἰρημένων, οὐ δεῖν ἐπαινῶν τὸν εἰς αὐτὸ πλεῖστα γὰρ πολλαχόθεν αὐτὰ σφόδρα δεῖν λέγειν ἔκαστα δόξαν παρέσεσθαι, ὥσπερ αὐθίων εὐτυχοῦντι λειμῶνι, ἀεὶ τῶν φανησομένων ἄρτι σφοδρότερον τὸν ἄρτι παρόντα θαυμαζομένων. ἐγὼ δὲ ἐκ πάντων ἐκλέξας ὅσα μοι δοκῶ μᾶλλον εἶναι παραλιπεῖν, λέξω διὰ βραχέων, ὅπως τῷ τε κάλλει τὰ γιγνόμενα ἀπεδόσω, ὑμῖν τε τὸ μακρηγορεῖν παραλιπών, δέξασθε κεχαρισμένα. τῆς μὲν οὖν ἢ δι' ἀδείαν, ἢ καθ' ἑτέραν τινὰ τῶν αὐτῶν ὑμῶν σφόδρα δοκοῦσιν, ἵνα μὲ τῷ καθ' ὑμέραν πιθανοὶ ὦσι, καὶ ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς εὖ ἀκούειν διακεῖσθαι, βασκαίνω μᾶλλον, ἐξ ὧν τ' αὖ οὐ καλῶς αὐτοῖς τὰ πράγματα πράττω ὁρῶν. καλοὶς δ' οὐ μόνον οὐ φθονῶ τῆς ὥρας, ἀλλ' ἐνδυόμενός τε ἰδόντες, ἁλισκόμεθα, καὶ παραπαίω τε, οὐδ' ἀποκωλύω ὥσπερ κρίπτοσιν, ὅσον ἂν ἐμοὶ ἔξῃ, δουλεύοντες αὐτοῖς. ἥδιον δ' οὖν ὑπακούσαι τις ὥρας εὐτυχοῦσι, ἢ σχολάζειν τῷ μὴ τοιούτῳ.

superest, vt & ijs, qui post nos venturi sunt, extra ea quæ nunc dicta sunt, satis laudum ad prædicandam illam suppetat. Plurima enim vndique circunstant, quæ & ipsa eam de se opinionem præbent, quasi singula eorum primo loco dici debeant, non aliter atque in prato aliquo floribus fœcundo, vbi semper ea quæ nouissimè apparent, carpentes potissimùm alliciunt. Ego verò ex omnib⁹ illis delectis, quæ mihi videbuntur minimè prætereunda fuisse, paucis dicam, vt & pulchritudini debitum suum reddã, & vobis, omissa verborum prolixitate rẽ gratam faciã. Proinde illi quidẽ, qui vel ob fortitudinẽ, vel ob aliam aliquã virtutem præstare nobis videntur, si nõ quotidie honestis actionibus beneuolẽtiã sibi cõciliẽt, & nos quodammodo ad amãdum se cogãt, inuidemus illis magis, vndecunq; eriã eis negotia, quæ geruntur, min⁹ bene procedunt. Pulchris autẽ nõ modò nõ inuidemus formam suam, sed simul atq; aspeximus, capimur, & plus quàm amam⁹ eos, neq; grauamur, tanquam superiorib⁹, quantum nobis licitum fuerit, & seruire quoque illis. Libentiùs igitur quispiam obedierit formoso alicui, quàm imperauerit ei, qui talis non est,

καὶ πλείω χάριν αὖ εἰδέναι τῷ πολλὰ προσαπονεῖμαι μᾶλλον, ἢ τῷ μηδὲ ὁτιῶν ἐπαγγέλλοντι. καὶ τἄλλα ἀγαθῶν, ὧν αὖ σὺ δεῖσθαι φῇς, ἐθέλω σοι παραπέμπειν ἀσπαζόμενος τὸ τυχεῖν. καλλίους δ' ἡμῶν ἴδοις ἂν πώποτε γένοντο κόρους. δεῖ ἐάν τι τὸν Αγλαΐης, τὸν εἰς Ιλιον ποτὲ συναραβάντα τοῖς Αχαιοῖς, ἐάν θ' Υάκινθον τὸ κάλλος, ἢ τὸν λακεδαιμόνιον Νάρκισσον κάλλει νικῶμεν, ὡς ἀρκεῖν ἡμῖν δοκοῦμεν, ἀλλὰ δεδοίκαμεν μὴ λάθωμεν τοῖς ὀπιγενομένοις αὖ καταλιπόντες ὑπερβολήν. χρὴ δ' ὡς εἰπεῖν πάντων τῶν ἐν ἀνθρώποις θεαμάτων, ὥσπερ καινὸν παράδειγμα τὸ κάλλος ὄν. καὶ οὔτε γραπτοῖς εἰς κάλλος μελέτη τὰ γραπτὰ σώματα ποιεῖν, οὔτε ῥήτορσι τοὺς λόγους συντίθεσθαι, οὔτε μὴν γεγραφόσι τοὺς εἰκόνας γεγραφέναι. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω; ὧν τὸ κάλλος τέλος ὄν. ὧν δὲ εἰς χρείαν ἥκομεν ἀναγκαίως, ὡς ἐλευθέροις ἦν ἀπουδὴς εἰς ὅσον ἔξεστι κάλλιστα κατασκευάζειν. τῷ τοι δὲ Μενέλεῳ, ὃς τοσοῦτον ἐμέλησε τῆς οἰκίας τῆς οἰκοι, ὅσον

maiorémque gratiam habuerit formoso multa iubenti, quàm si nihil quicquam præcipiat. Ac cæterorum quidē bonorum, quibuscunq; carem[9], vlteriorem assequendi curam nullam gerimus, at pulchritudinis nullaynquam nobis satietas oborirur, sed siue Aglaies filium illum, qui cum Achiuis ad troiam profectus fuit: siue Hyacinthum formosum illum, siue etiam Lacedæmonium Narcissum, pulchritudine superem[9], tamē nobis ipsi minimè satisfacimus, sed semper timem[9], ne fortè videamur apud posteros, ab alijs superati fuisse. Propemodum autem omnium eorum, quęinter homines geruntur, vt ita dicā, quasi quoddam commune exemplum, pulchritudo proposita est. Nam neq; duces negligunt ad pulchritudinē exercitus suos instruere, neq; oratores ad eandem orationes suas cōponere, neque etiam pictores, imagines ac tabulas suas secundum illam depingere. Et quid attinet ista recensere, quorum finis quoq; pulchritudo est? Quin illa quoq; quibus necessariò vtimur, haudquaquam prætermittimus, quin omnia, quam maximè fieri potest cum summo studio, quàm pulcherrimè apparemus. Nam Menelaus quidem, non tantùm curauit vsum ædium,

τὸν ἱστορικοῦ φόβους ἐκπλήξειν. καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ τοῖς πολυτελεστάτοις ἅμα καὶ κατασκευασι, καὶ καλλίστοις. καὶ τῆς γοῦν μητρὸς οὐκ ἄμαρτον. ὁ γὰρ Ὀδυσσεὺς οὐ τοὺς ἀγαθοὺς αἰνεῖται λέγεται τοῦτους, καὶ πύστιν τοῦ πατρὸς οἷς αὐτὸν ἀφικνεῖσθαι, ὡς ἐκπλῆξαι Πεισιστράτῳ τῷ Νεστορίδῃ, Ζηνὸς που τοιόνδε γ' ὁλυμπίου ἔνδον ἰοῦσι αὐλή. αὐτὸς δ' ὁ τοῦ μειρακίου πατὴρ, ὡς ἄλλου του χάριν μιλτοπάρῃους ἅμα ταῖς ναυσὶ συμπαραπεμφθεὶς τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ Τροίαν, ἅπαντας τοὺς ὁρῶντας ἐκπλῆξαι ἔσχεν. καὶ χαλεπὸν ἂν τις εἴποι ἐξετάζειν βούλεται τῶν πραγμάτων, εὑρήσει πάντας ἐς τὸ κάλλος ὁρῶντας, καὶ τούτου τυγχάνειν τοῦ παντὸς πεφυκότας. τοιοῦτον γὰρ τὸ κάλλος τῶν ἄλλων ἁπάντων ἐπικρατεῖν δοκεῖ, ὥστε τῶν μὲν, ἢ δικαιοσύνης, ἢ σοφίας, ἢ ἀνδρείας μετεχόντων, πολλάκις ἂν τοῦτο τὸ πρᾶγμα μᾶλλον. τῶν δὲ ταύτης τῆς ἰδέας κεκοινωνηκότων, εἰλικρινὲς ὅτι εὑρεῖν οὐδὲν, ὥσπερ δὲ καὶ τῶν μὴ μετεχόντων ἀπιστεῖν οὐδέν. μόνους γοῦν τοὺς μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσχροὺς, ὡς οὐδὲν ὃ τι καὶ τῆς ἴσης τυχοι

quantum vt pulchritudine earum ingredientes quasi attonitos redderet. Et ob hoc sumptuosissimas pariter & pulcherrimas eas ædificauit. Neq; etiam sententia falsus est. Nam Vlyssis filius ita admiratus eas fertur, cùm ad percunctandum de patre, tò loci venisset, vt ad Pisistratũ Nestoridem in hũc modum dixerit: Talis & ætherij forsan Iouis aula renidet. Ipse adolescentis pater non aliam ob causſam minio infectas duxit naues, cùm vnà cum oræcis ad Troiam proficisceretur, quàm vt aspicientes eorum aspectu obstupefacere posset. Et fermè si quis singulas artes perpendere volet, reperiet omnes eas ad pulchritudinem tendere, eámque consequi, pro summo ducere. Adeò autem pulchritudo cæteras res cũctas excellere videtur, vt ijs, quę vel cum iustitia, vel sapientia vel fortitudine aliqua fiũt, multa alia inuenias maiori pretio digna censeri: at verò quæ cũ hac specie cõmune aliquid habẽt, ijs nihil quicquã melius inuenire licet, vt rursum & illis, quibus hæc coniuncta nõ est, nihil quicquã inhonestius. Quippe solos eos qui pulchri nõ sunt, turpes vocamus, perinde quasi pro nihilo habendũ

πλεονέκτημα τῶν ἄλλων, κάλλους ἐστερημένος. τοὺς μὲν οὖν ἐν δημοκρατουμένοις τὰ κοινὰ διοικοῦντας, ἢ τυράννοις ὑποτεταγμένους, τοὺς μὲν, δημαγωγοὺς, τοὺς δὲ, κόλακας καλοῦμεν. μόνους δὲ τοὺς ὑπὸ ταυτὶ τὴν δυνάμει γεγενημένους, θαυμάζομέν τε, φιλοπόνους τε, καὶ φιλοκάλους ὀνομάζομεν, καὶ καινοὺς νομίζομεν εὑρεῖται, τοὺς τῶν καλῶν ἐπιμελητάς. ὅτε τοίνυν ἔστιν μὲν σεμνὸν τὸ κάλλος ὄντι, οὕτω δὲ τοῖς πᾶσιν ἐν εὐχῆς μέρει τυχεῖν, κέρδος τε νομίζοιεν τὸ τούτῳ τί διακονῆσαι δυνηθῆναι, πῶς ἡμᾶς εἰκότως ἂν τις ἐμέμψατο, εἰ τοσοῦτον ἔχοντες κέρδος κερδαίνειν, ἔπειθ' ἑκόντι παρείημεθα, μᾶλλ' αὐτὸ τοῦτο καὶ δεδιέναι δυνηθέντες, ὅπ ζημιούμεθα; τοσοῦτον μὲν δὴ καὶγὼ τὸν λόγον ἐποιησάμην, πολλὰ τῶν ἐνόντων μοι περὶ κάλλους εἰπεῖν ἀφεὶς, ἐπειδὴ δὲ συνουσίαν ὑπολὺ παρατεταμένην ἐσχον. Εὐ. εὐδαίμονές γε, οἱ τοιαύτης ἀπολελαύκατε τῆς συνουσίας. χαῖρε δ' οὖν καὶγὼ ἤδη ἔλαττον ὑμῶν ἔχουσα διὰ σέ.

sit, quicquid tandem aliquis habuerit, in quo cæteros antecellat, si idē pulchritudine careat. Proinde & eos quidē qui vel in repub. degentibus imperio præsunt, vel tyrannorum potestati subiecti viuunt, alteros quidem populares vocare solemus, alteros autem adulatores. Solos autem eos, qui huic potestati subiecti sunt, & admiramur, & cū philoponos, tū philocalos nominam⁹, adeóq; cōmunes benefactores cēsem⁹ esse, eos, qui pulchrorū procuratores sūt. Quādo igitur ita venerabilis res, pulchritudo est, ita autē ab omnib⁹ etiā votis expetitur, & quasi pro lucro putatur, huic ministrare saltē aliquid potuisse, quomodo nō meritò reprehēderit nosquispiā, quòd cū tantum lucrū lucrifacere possimus, vltro illud prodamus, ne hoc ipsū quidē verētes, dānum videlicet quod mox accipiemus? Ac tantam quidē ego quoq; orationem habui, multis, quæ mihi de pulchritudine ampli⁹ dicere licebat, omissis, postquā cōuersationē hāc in lōgū adeò progressā, videbā. *Her.* Felices sanè vos, quibus tali cōuersatione frui licuit. Ferme autem iam etiam ego nō miror te videlicet, accepi.

nus voluptatis, quàm vos, Οὐδ' ὅτος δοκεῖ τῷ Λουκιανῷ.

Neque hic videtur Lucianus esse.

ΝΕΡΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ὀρυχῆς τῦ ἰσθμῦ, εἰ γνήσιος.

NERO, SIVE DE FOSSIONE ISTHMI. Si modò germanus est.

ARGVMENTVM.

Totus hic dialogus, cuiuscunque tandem est (Nam Luciani esse neque asseri potest, neque prorsus negari, quasi quadam in Neronem inuectiua est, qua potissimùm dementia illum exagitatur, quam cùm in Isthmo fodiendo, à quo & tituli ratio sumpta est, tum in obeundo Scenicis certaminibus Imperator Romanus exercuit. Eique voluptati perpetua facti commemoratio, paucis quibusdam & eiusdem ipsius facinorum exemplis, amplificandi caussa, adiecta, qua tota Musonio philosopho tribuuntur, qui Tuscus genere, vt Tacitus ait, cùm studia iuuenum praeceptis sapientiae foueret, à Nerone postremò, cùm in omnes bonos & claros aquè grassaretur, ob linguae libertatem, vt Suidas addit, interfectus fuit. Quid si quid hic minùs bene redditum videbitur, id Graecorum exemplarium vitio erit tribuendum.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ.

Ὀρυχὴ τῦ ἰσθμῦ καὶ σοὶ Μενεκράτη, δοκεῖ χειρόν τι ἔργον εἶναι τὸ τοιῦτο, νοῦν οὐκ ἔχον ἑλληνικόν. Μεν. Ἀλλὰ δοκεῖ μοι Μενέκρατες, καὶ βελτίω ἐπινοῆσαι Νέρωνα. πολὺ γὰρ περιβολὰς ἡ Πελοποννήσου, τὰς ἐπὶ Μαλέαν, ξυμπλεῖν τοῖς θαλαττομένοις, εἴκοσι σταδίων τὸ ἰσθμῦ ῥῆγμα. Μεν. τῦτο

MENECRATES.

[illegible] tur. *Mus.* Scito Menecrates, etiam meliora cogitasse Neronem. Nam & circuitus Peloponnesi illos supra Maleam, tollere nauigantibus volebat, Isthmo ad viginti stadia interrupto. *M.* Hoc

δ' αὖ καὶ τὰς ἐμπορίας ωνησι, καὶ τὰς ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις, καὶ τὰς ἐν τῇ μεσογείᾳ. καὶ γὰρ δὴ καὶκείνας ἀποχρῶν ὁ οἶκος κερδος, ἐὰν τὰ ἐπὶ θαλάττια εὖ πράττῃ. ταῦτα δὴ διέξελθε Μισσώνιε, βουλομένοις ἡμῖν ἀκροᾶσθαι πᾶσιν, εἰ μή τι ἄσμενος διανοῇ τερον. Μι. δίειμι βουλομένοις. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι χαριζοίμην ἂν μᾶλλον τοῖς γε ἀφιγμένοις ἐς ἀνδρὸς ἕνεκα τῶν φορτηγησείων ἐπὶ τῷ κιθαρίζειν. Νέρωνα τοίνυν ἐς Ἀχαΐαν ᾠδὰς ἦγον, καὶ τὸ σφόδρα αὐτὸν πεπεικέναι, μηδὲ διὰ τὰς μούσας ἀναβάλλεσθαι ῥᾴδιον. ἐβούλετο γὰρ καὶ τὰ ὀλυμπικὰ, ἅτε γυμνικώτατον τῶν ἀγώνων, σφᾶς ἔδειν ᾄδων. τὰ γὰρ πύθια, τούτων μᾶλλον ἑαυτῷ μετεῖναι μᾶλλον, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι. μὴ γὰρ ἂν μηδὲ ἐκεῖνον ἐναντίαν αὐτῷ κιθάρᾳ τε, καὶ ᾠδῇ ᾄδειν. ὁ δὲ ἰσθμὸς, οὐ τῶν ἀπὸ τῆς αὐτῷ βουλευμένων. ἅμα δ' ἐντυχὼν τῇ φύσει τοῦ τόπου, μεγαλυγίας ἐράσθη, τόν τε βασιλέα τῶν ἐπὶ τῶν Τρωϊκὸν πατρὸς Ἀχαιῶν ἐνθυμηθεὶς, ὡς τῶν

autem & emporijs profuturum erat videlicet, & ciuitatibus cùm maritimis, tum etiam illis, quæ in mediterraneis sitæ sunt. Nam si maritima loca bene habeant, etiam illis quæ interiora sunt, domesticus agrorum prouentus sufficiet. Sed hæc narra quæso Musoni, nobis, etenim omnes audiendi cupidi sumus, nisi siquid aliud est cui tu nunc incumbere cogites. *Muso.* Narrabo, quandoquidem vultis. Nam sat scio, quòd plus etiam gratificabor, ijs vtique, qui ad iucundam adeò curarum officinam hanc studendi caussa venerunt. Neronem igitur in Achaiam cantiones ducebant, & illud item, quòd sibi ipsi vehementer persuasetat, ne Musas quidem dulciùs modulari. Volebat autem & Olympia, in quo certamine maximè athletæ nudi certant, cantando coronati. Nam quæ in Pythijs agunt, eorum pleraque ad se magis, quàm ad Apollinem pertinere putabat. Neque enim neq; illum aduersus se citharam, aut carmen aliquod mouere audere. Cæterùm Isthmus haudquaquam ex illis erat, de quibus hic lõgè antè cogitasset, sed cùm fortè naturam loci conspexisset, magnificum opus hoc animo concepit, Achiuorum videlicet regem, eorum, qui ad Troiam olim profecti fuere, animo proponens, qui ipse

Εὔβοιαν τῆς Βοιωτίας ἀπέτεμψε
Εὐρίπῳ τῷ ἐπὶ τῇ Χαλκίδι.
ἔπι μεμιγμένῳ καὶ τὸν ἅλα τὸν ἄριστον, ὡς
ὁ Βόσπορος ἐκφυρῶσι αὐτῷ ὅτι
τὸν Σκύθας. τὰ δ' Ξέρξου, ἐς A
ὃν τούτων ἴσως ἐπινοίᾳ, μεγάλα
μὲν τῶν μεγαλουργιῶν ὄντα. ἐς
δὲ τούτοις, τὸ δολίχου ἀλ-
λήλοις ὑπεμίξαι πάντας ἅπασι
τῇ Ἑλλάδι, λαμπρὸς ἐπί- B
δειξις ἐξῆν. αἱ δὲ τἄλλως
φύσεις, μεθύουσι μέν, φαύλως
δὲ πῃ ἔχουσι τὸ θέαμα.
περιελθὼν δὲ τὸ σκηνῆς, ὕμνον
μὲν Ἀμφιτρίτης τε, καὶ Πο- C
σειδῶνος ἦσε. καὶ ἄσμα, οὐ μέγα.
Μελικέρτῃ δέ, καὶ Λευκοθέᾳ.
ὀρέξαντος δ' αὐτῷ χρυσῆν δί-
κελλαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα ὑπο-
δησάντων, ὑπὸ τὴν ὀρυχὴν D
ἧκε, κροτούμενός τε, καὶ ἀδό-
μενος, καὶ καθικόμενος τῆς
τέλους. τοῖς τε τὴν ἀρχὴν
πεπευσμένοις παρακελευσα-
μένου ξυμπόνως ἅπασι τὸ ἔργον,
αὖθις εἰς τὴν Κόρινθον, τὰ E
Ἡρακλέους δοκῶν ἐκβεβλῆσθαι
πάντα. οἱ μέν, δὴ ἐν τῷ δεσμω-
τηρίῳ, τὰ πεδόθεν τε, καὶ δύσπε-
ρα ἐξεπόνουν. ὁ φρατιὰ δέ, τὰ
χεώθεν τε, καὶ ὑπόπεδα. ἐβδομὰν

Euboeã quoq; à Bœotia re-
secuit, medio circa Chalcidẽ
Euripo immisso. Deinde au-
tem & Darium, vt à quo &
Bosporus põte iũctus fuerit,
cũ is cõtra Scythas profici-
sceretur. Nam Xerxis factũ,
etiam ante ista fortassis ani-
mo cogitarat, quod magni-
ficentissimũ operũ magnifi-
corũ omniũ fuit. Supra om-
nia autem hæc, etiam illud
putabat, Græciam per hoc
quod breui adeò omnes inter
se misceri possent, cõtra
exteros splendidè adeò sta-
bilitũ iri. Nam tyrannorum
ingenia ebria quidem sunt,
tãgũtur autẽ alicubi, vbi vo-
cem hanc audiunt. Porrò
progressus in scenam, hymnũ
quidem Amphitrites & Ne-
ptuni cecinit, & canticum
quoddam non magnum. Me-
licertæ autem & Leucotheę.
Cũ autem aureũ ipsũ ligonẽ
porrexissent, Græciámque
eius tutelæ cõmisissent, ad
fodiendũ profectus est, plau-
sũ cantúque prosequentibus
illũ cũ omnibus. Atque vbi
terram, ter opinor, tetigisset,
deinde & quibus præfecturę
atq; imperia credita erant, o-
pus vnà capessere iussisset,
Corinthũ redit, Herculis res
gestas omnes sibi visus su-
peraſſe. Illi igitur qui in vin-
culis fuerant, petricosis atq; difficilibus cõficiendis exerce-
bantur: exercit⁹ autem, ea quæ terrea ac plana erãt, fodiebat

Ar vbi

δὲ τε, ἡ πέμπτην ἡμέραν περιζευξάντων ἡμῶν τῷ ἰσθμῷ, κατέβη τις ἐκ Κορίνθου λόγος οὔπω σαφὴς, ὡς δὴ τὸν Νέρωνος μετανοήσοντος ἢ τομίου. ἔφασαν γὰρ τὸν Αἰγυπτίους γεωμέτρας ἐπιτεμόντας τὰ ἐκατέρας θαλάττης τὰς φύσεις, ἐκ ἰσοπέδους αὐτὰς συντυχεῖν, ἀλλ' ὑψηλοτέραν ἡγουμένους τὴν ἐν τῷ λεχαίῳ, περὶ τῆς Αἰγίνης διδυμείας. πελάγους γὰρ πρόσπτου κατὰ ἐπιχθέντος, κἂν τὸ ὕδωρ εὐρύχωρον ἀπεκχυθῆναι τὴν Αἴγιναν. Νέρωνα γὰρ, εἰ μὲν τὸν ἰσθμὸν τομῆς, οὐδ' ἂν Θαλῆς μετέσχεν ὁ σοφώτατός τε, καὶ φυσικώτατος. τὸν γὰρ τομεῖν αὐτὸν ἧκε μᾶλλον, ἢ τὸ δημόσιον δεῖν. ἦν δὲ τῶν ἐπιτείων ἐπτὰν κίνησις, καὶ ὀξύτατος, ὡς τῶν ἐκείνης νεῶν ἀπόρμως, ὄνομα δ' αὐτῷ Βίνδαξ, ἀπάγγελλε Ἑλλάδος τε, καὶ ἰσθμῷ Νέρωνα, ψυχρῶς γεωμετρήσαντα. τὰς γὰρ θαλάσσας, ἰσογαίους τε, καὶ ἰσοπέδους οἶδα. φασὶ δ' αὐτῷ καὶ τὰ ὕδατ' ἐκ Ῥώμης ὀλισθαίνειν ἤδη, καὶ ὑπορρεῖσθαι. τοῦτ' καὶ αὐτοὶ χθὲς ἠκούσατε τοῦ προπαίσαντος χλιάρχου.

At vbi iam ſeptimum & quintum diem quaſi alligati Iſthmo fuiſſemus, rumor quidam è Corintho venit, non ita tamen manifeſtus, quòd Neronem pœnituiſſet Iſthmi inciſi. Dicebant autem Aegyptios geometras, altitudinem metientes, haud quaquam eandem atque æqualem vtriuſque maris ſuperficiem deprehendiſſe, ſed cùm eam partem quæ Lechæum aſpicit, altiorem iudicarent, de Aegina in timorem veniſſe. Nam ſi tantum pelagus contra Inſulam effunderetur, periculum eſſe ne illa aquis obruta in profundum demergeretur. At Neronem à fodiendo Iſthmo, ne Thales quidem abſterriturus fuerat, quanquam ſapientiſſimus, & naturalium rerum peritiſſimus. Nam incidendi illius majore ſtudio tenebatur, quàm publicè canendi. Sed motus occidentalium gentium, & aſperrimus, qui illas nunc excitat & incendit (Vindex autem nomen ipſi eſt) reuocauit ex Græcia, & ab Iſthmo Neronem frigidè maria dimenſum. Nã æquè altè à terra vtrumque aſſurgere, eandēque ſuperficiē habere, ſcio. Aiunt autē ipſi & Romanas res paulatim iã labi & declinare. Id quod & ipſi ex Tribuno, qui impegerat, heri audiſtis.

Με. ἡ φωνὴ ὁ Μουσώνιε, δι' ἣν μουσομανεῖ, καὶ τῶν Ὀλυμπιάδων τε, καὶ Πυθιάδων ἐρᾷ, πῶς ἔχει τῷ τυράννῳ; τῶν ὁ Λήμνιον περιπλεόντων, οἱ μὲν, ἐθαύμαζον. οἱ δ', κατεγέλων. Μυ. Αλλ' ἐκεῖνος μὲν Με. ἐφαπτὸς, οὔτε θαυμάσιος ἔχει τὸ φθέγματος, οὔτ' αὖ γελοῖος. ἡ γὰρ φύσις αὐτὸν, ἀμεμπτόν τε, καὶ μέσως ἤμωσε. φθέγγεται ὁ κώδων μὴ φύσει, καὶ βαρὺ, ἐγκειμένης οὕτω τῆς φάρυγγος. μάλα δ' οὕτω κατεσκευασμένα βομβεῖ πως. οἱ δέ γε τοῖοι τῶν φθόγγων, ὑπολείπουσι τὸτον, ἐπεὶ μὴ δαρῇ αὐτῷ. χρωμάτων ὁ φιλανθρωπία, καὶ μελοποιΐᾳ, εὐαγώγου μὲν δή, καὶ κιθαριστικῆς εὐσταλεῖ, καὶ οἷς ἥμερος βαδίσαι, καὶ στῆναι, καὶ μεταστῆναι, καὶ τὸ νεῦμα ἐξαμεῖψαι τοῖς μέλεσιν, αἰσχύνην ἔχοντες μόνου τοῦ βακτηρίᾳ δύκειν, ἀκείσωμεν ταῦτα. εἰ δ' μιμοῖτο τοὺς χρείττονας, φεῦ γελῶτες, ὡς τελεῖ τῶ. ἐπιμιμνήσκων ἐκπίπτει. καίτοι μυρίων τόξων ἐπιτεθειμένων, εἴ τις ἐπ' αὐτῷ γελῶν εἶη. ἰσχὺς δ' ὁ τῶ μετεωρίζει πλείονα ἔχων τὸ πνεῦμα, ἐπ' αὐρῶν διήκει τῶν

Men. At vox Musoni, propter quam Musas ita deperit, & Olympiadas pariter & Pythiadas amat, qualisnam tyranno est? Nam eorum qui ad Lemnum navibus veniebant, alij quidem admirabantur ipsum, alij autem etiam deridebant. *Muso.* At ille, quod ad vocem attinet, neq; admiratione dignus, neque risu est. Nam ipsum natura inculpabilem, atque mediocrem formauit. Sonat autem concauum quiddam, non natura tamen, & graue, impendente illi guttute, ac carmina quidem hoc pacto accurata quodammodo personat. Voculationes autem sonorum læuigant hunc postquam sibi ipsi non confidit, Chromatum verò humanitate & modulatione facili quidem illa, & ad cytharæ cantum accommodata: & vbi tempus est, ire & stare, & de loco transire, deinde & nutum cum membris exæquare, hæc accuratè facere, eius est qui pudore solo eo afficitur, quòd rex videtur. At rursum si imitetur superiores, huic quàm multis spectatoribus risus excidit: quāquam infinito metu impendente, si quis ipsius cauta rideat. Nutat enim plus æquo, & cum spiritū attrahit, stat

ποδῶν ἀναπλώμενος, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῷ βραχεῖ. φύσει δ' ἐρυθρὸς ὢν ἐρυθριᾷ μᾶλλον, ἐμπεφυκυίας αὐτῷ τῆς περιστάσεως. τὸ δὲ πνεῦμα, ὀλίγον, καὶ ἐκ ἀποχρῶν που δή. Με. οἶσθ' ἐν ἀγῶνι περὶ αὐτὸν, πῶς ὑπείκει ὦ Μουσώνιε; τέχνη γάρ που χαρίζονται. Μυ. τέχνῃ μέν, ὥσπερ οἱ ἐπιπαλαίοντες. ὃν ἐνθυμοῦμαι ὦ Μενέκρατες, τὴν τῆς βαγῳδίας ὑποκριτὴν, ὡς ἐθμοῖ ἀπέθανεν. ἴσως δὲ κἀνδύνων καὶ περὶ τὰς τέχνας, ὧν ἐπιτύγωσιν οἱ τεχνάζοντες. Με. καὶ τί τοῦτο Μουσώνιε; φροδέρα γὰρ ἀήκοος τὸ λόγου. Μου. ἄκουε δὴ λόγου ἀτόπου μέν, ἐν ὀφθαλμοῖς δὲ Ἑλλήνων πεφραγμένου. ἐθμοῖ γὰρ νόμιον κεῖται, μήτε κωμῳδίαν ἀγωνίζεσθαι, μήτε βαγῳδίαν, ἐδόκει Νέρωνι βαγῳδοὺς νικᾶν. καὶ παρῆλθον εἰς τὴν ἀγωνίαν ταύτην, πλείους ἢ δή. ἦν δ' ὑποκριτὴς, ἄριστα φωνῆς ἔχων, εὐδοκιμῶν δ' ἐπ' αὐτῷ, καὶ θαυμαζόμενος, λαμπρότερα τῶν εἰωθότων ἐπαλάπητο, καὶ τὸ στέφανον ἐᾷν, καὶ μηδ' αἴσθεσθαι πρότερον, ἢ δέκατα τάλαντα δοῦναι οἱ Νέρωνα

sumis pedibus distẽtus & refractꝰ, perinde vt ij qui in rota circũaguntur. Iã verò natura rubicũdus existẽs, multò magis etiam rubescit, cum ipsi facies incenditur, spiritus autem modicus, & ægrè alicubi sufficiens. *Mus.* Qui verò certamine cũ ipso conferuntur Musoni, quo pacto se gerunt? Nam arti gratificantur scilicet. *Muson.* Arti quidem Musoni, quemadmodum & qui luctando subseruiunt: sed cogita, Menecrates, Tragicum histrionem illum, quo pacto in Isthmijs, perierit. Paria enim pericula & circa artes sunt, si qui in ijs ostendandis impendio elaborãt. *Men.* Quid hoc autem Musoni, admodum enim ignarus eius sum, quod dicis? *Muson.* Audi igitur rem absurdam quidem & insolentem, attamen in conspectu Græcorum actam. Nam cùm in Isthmijs lex esset, vt neque comœdia certaret quispiam, neque Tragœdia, Neroni placuit, Tragœdos superare. Ac prodierunt ad hoc certamen plures quidem. Epirota autem ille, ut qui voce optimè valeret, & ob eam etiam celébraretur, & in admiratione esset, clarius solito fingebat, & coronam amare se, & nihil de studio remittere velle, priusquã à Nerone

ὑπὲρ τῆς νίκης. ὃδ' ἠχίαται τι, καὶ μανικὸς εἶχε. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἠκροᾶτο ὑπὸ τῇ σκιᾷ, ἐπ' αὐτῷ δὲ τἀγῶνι. βοώντων δὲ τῶν Ἑλλήνων ὅτι τῷ ὑπισχνουμένῳ, πέμπει τὸν γραμματέα, κελεύων ὑφεῖναι αὐτῷ τόνον. αὐτὸς δ' ὑπαίροντος τὸ φθέγμα, καὶ δημοτικῶς ἐπιζόντος, ἐπαπειλεῖ Νέρων ἐκ τοῦ ὀχείου τῶν τῶν ἑαυτοῦ ὑποκριτάς, οἷον θεσπεσιολογάς τι τῷ πράγματι. καὶ γὰρ δὴ καὶ βιβλία ἐλεφαντίνους, καὶ διθύρους, προβεβλημένοι αὐτὰ ὡσπερ ἐγχειρίδια, καὶ τὸν ὑπισχνούμενον ἀναβήσοντες πρὸς τὸν ἀγχόνιον κίονα, κατέξαν αὐτοῦ τὴν φάρυγγα, πάντες ἐφθάσαν τοῖς βέλεσι. Με. Τραγῳδία δ' ἐστίν, Μουσώνιε, μᾶλλον οὕτω παιδὸς ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν Ἑλλήνων ἐργασαμένος; Μου. παιδικὰ ταῦτα πρᾶγμα τῷ μειρακιοκομοῦντι. Με. εἰ δὲ τραγῳδίας ὑποκριτὴν ἀπέκτεινεν ἐκπνέοντα αὐτοῦ τὸ φθέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸ πυθικὸν στόμιον, παρ' οὗ αἱ ὁμαὶ αἱ εἰσπνεῖν, ἀπεφράττειν ὥρμησεν, ὡς μὴ δι' αὐτοῦ Ἀπόλλωνι φωνὴ εἴη.

decem talenta pro victoria acciperet. At ille exasperabatur, nam & auditus iam sub scena fuerat in ipso videlicet certamine. Acclamantibus autem Græcis, Epirotæ mittit scribam, qui juberet hunc submittere sibi sese: sed pergente eo, & supra modum attollente vocem, populariterq; ac liberè cum ipso contendente, immittit Nero in pulpita suos histriones, tanquam qui ad hoc negotium pertinerent. Nam & libellos elephantinos, & duplices habebant, quibus præ se intentis, veluti pugionibus utebantur. Atque hi Epirotam ad proximam columnam erigentes, guttur ipsius fregerunt, cædentes obuertsis in rectum libellis. *Mene.* Tragœdia autem vicit, Musoni, sceleratum adeò facinus in oculis Græcorum ausus? *Mus.* Quid putas? ludus hic adolescenti fuit, qui matrem occidit quoque. *Mene.* Si verò inter Tragœdias, histrionem occidit, exacta illius voce, quid adeò attinet demirari, quando & Pythicum os unde voces inspirare solebant, obturare conatus fuerit, vt videlicet neque Apollini vox aliqua esset? Quan-

καίτοι τὸ Πυθίου καταλέξαντος αὐτὸν, εἰς τὸν ὀρέστας τε, καὶ ἀλκμαίωνας, οἷς τὸ μητροκτονῆσαι, καὶ λόγον τινὰ εὐκλείας ἔδωκεν, ἐπειδὴ πατρόσε ἐπεμόρησαν. Μου. ὁδὶ, μηδαμῶς οὕτω ἔχων ὥστε ἐπιμόρησαν, ὑβρίσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ ᾠήθη, πρᾴως τε καὶ τῶν ἀληθῶν ἀκούων. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίς ἡ παροῦσα ναῦς, ὡς ἐπάγειν τί ἀγαθὸν ἔοικεν. ἐστεφάνωται γοῦν ταῖς κεφαλαῖς, ὥσπερ χρεὼς εὐφημοῦς. καὶ τις ἐκ πρώρας προτείνει τὴν χεῖρα, παρακελευόμενος ἡμῖν θαρρεῖν τε, καὶ χαίρειν. βοᾷ τε εἰ μὴ παρακούω, Νέρωνα οἴχεσθαι. Με. βοᾷ γοῦν Μουσώνιε, καὶ σαφέστερόν γε, ὅσῳ τῆς γῆς ἄπεσται. Μου. εὖγε ὦ θεοί. Με. ἀλλὰ μὴ ἐπευχώμεθα. ἐπὶ γοῦν τοῖς κειμένοις, οὐ φασὶ δεῖν.

quam ipso Pythio, recensente, eum inter Orestas & Alcmæones, quibus id, quòd matres occidere, etiam laudis aliquam famam præbuit, postquam id in ultionem patrum fecerant. *Muso.* Hic autem, cùm nullo modo dicere posset, quemnam ultus esset, contumelia à deo affectum sese putabat, cùm tamen mitiora, quàm veritas exigebat, audiisset. Sed interea dum sermones serimus, quænam nauis ista est, quæ huc propinquat? ut autem boni aliquid afferre videtur. Nam coronati capitibus omnes sunt, perinde vt chorus quispiam, qui faustum aliquid nuntiaturus ingreditur. Et quidam exprora manum protendit quoque, iubens & confidere nos, & gaudere, clamátque nisi non satis rectè percipio, Neronem periisse. *Mer.* Clamat enim Musoni, & manifestiùs vtique, quò propiùs terram contingit. *Muso.* Euge ô dij. *Mer.* Sed ne gloriemur. Nam morcommitiari.

tuis, vt aiunt, non decet

TRAGOPODAGRA.

ARGVMENTVM.

Podagra, seu Dea, poreſtatem carminibus celebrat. Fictum inuait fabula ad quod ait Ouidius:

Tollere nodoſam neſcit medicina podagram.

ΤΡΑΓΟΠΟΔΑΓΡΑ. ΠΟΔΑΓΡΟΣ.

Στυγνὸν ὄνομ', ὦ θεοῖς συμβάλλον
Ὦ Ὦ Ποδάγρα, πολυστέναχτε, κακοῦ τέρας, A
Ἡν παρτάρου κυθμῶσιν ἐν βαθυσκίοις,
Μέγαιρ' ἐεννὺς γαστρὸς ἐξεγείρατο,
Μαζοῖσί τ' ἐξέθρεψε, καὶ πικρῷ βρίθει
Εἰς χεῖλος ἐσαλαξεν Ἀληκτὼ γάλα,
Τίς τὸν δυσώνυμόν σε δαιμόνων ἀρὰ, B
Εἰς φῶς ἀνῆκεν; ἦλθες αὐχράπειρ βλαβὸς.
Εἰ γὰρ πιθηκῶσιν ἀμπλακημάτων τίσις
Βροτῶν ὀπηδεῖ, τῶν, ἔλεγόσαν οἱ φάει,
Οὐ Ταύταλον ποτοῖσιν, οὐδ' Ἰξίονα C
Τροχῷ τρεβντὸν, οὐδὲ Σίσυφον πέτρῳ,
Εδει κολάζειν ἐν δόμοισι Πλουτέως,
Ἁπλῶς γ' πάντας τοὺς κακῶς δεδεγκότας,
Τοῖς σοῖς περιπίπτειν αἰθροκυδίοις ποσίν,
Ὡς μου τὸ λυπηρὸν, καὶ ταλαίπωρον δόμας, D
Χειρῶν ἀπ' ἄκρων εἰς ἄκρας ποδῶν βάσεις,
Ἰχῶσι φαύλῳ καὶ πικρῷ χυμῷ χολῆς,
πνευματι βιαίῳ τῷδε διασφίγγον πόρους,
Εσηκε. καὶ μεμυκὸς, ἐπτυπίῳ τόπους.
Σὺ δ' ἀγχόνην δ' ἐπ' αὐτῶν, διάπυον τέχνη κακὸν,
Δύναισι φλεγμονῶν ῥέγκα πυρτολούμενον, E
Οπῖα κρητὶς μεστὸς αἰτναίου πυρὸς,
Η σικελὸς αὐλὼν ἀλιτόρευ διασφάγος.
Οπου δυσπέλικτα κυματούμενος,
Σπέρχει πιζῶν σκολιὸς εἰλίσσων κλύδων.
Ω δυσέκμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος,
Ὡς εἰς μάτην σε πάντες ἀμφιδάλπομεν,
ἐλπίδι ματαίᾳ μοχθὸν ξυκελεύομεν.
Χο. Ἀνὰ Δῆλιον Κυβέλης

TRAGOPODAGRA. PODAGER.

Triſte nomen, ô & exoſum Dijs
Podagra, lachrymoſa, Cocyto ſata,
In Tartari ſpecubus opacis edita,
Erinnys vtero quam Megæra ſuo tulit,
Et uberibus aluit, cuique paruulæ
In labra lac ſtillauit Alecto tetræ,
Inominatam quis deorum te dedit
Luci, futuram noxiam mortalibus?
Nam mortuos ſi perpetrati criminis
In luce ſequitur pœna, non erat ſiti
Plutonis atra puniendus in domo,
Proles Imoli Tantalus, nec Siſyphus
Saxo, nec hic verſandus Ixion rota.
Tuis ſed omnes omnium ſcelerum reos
Aptare decuit membrifragis cruciatibus.
Vt calamitoſum corpus aridum meum
Manibus ab extremis ad infimas pedum
Plantas, ichore tetro, amara cum bile
Per vim retentis flatibus ſtringens poros,
Habet ſe, & inde clauſum acerbiùs dolet.
Per ipſa currit ignea peſtis viſcera,
Carnémque vorticibus populatur ignium,
Ætnæ velut crater facibus exæſtuans:
Aut Sicula vallis æquoreárum rupium,
Aeſtibus ineuolubilibus: vbi fluctuans
Sinuoſa ruinas vnda ſcopulorum ſerit.
Incomprehenſum ô mentibus mortalium
Malum irritis te vt mitigamus, fotibus
Omnes, inani dum ſtolidi ſpe fallimur.
Cb. Iuga Dindymi Cybeles

Φρύγες ἔνθεον ὁλολυγὴν,
ἀπαλῷ τελεῖσιν Ἄττει.
Καὶ σὺς μέλος κεραύλου
φρυγίου κατ' οὔρεα Τμώλου,
κώμου βοῶσι Λυδοί.
Παρεμπλῆγες δ' ἀμφὶ βόπτρους
Κελαδοῦσι κρητὶ ῥυθμῷ
Νόμων ἐυαὶ Κορυβαντες.
Κλάζει δ' ἀείδουσα σάλπιγξ
Ἀρεῖ κρέκουσα δούρῳ
Πολεμηΐαν ἄτιμα.
ἡμεῖς δ' σοὶ Ποδάγρα,
Πρώταις ἔαρος ἐν ἄρχαις
Μύσαι τελοῦμεν ὄικτους,
ὅτε πᾶς' χλοητόκοισι
Ποίαις τέθηλε λειμών,
Ζεφύρου δ' ἀνδρεα πνοαῖς
Ἁπαλοῖς κομᾷ πετήλοις.
Λάβε δίσγαμος κατ' οἴκους
Μεροπων θροεῖ χελιδών,
Καὶ νύκτερος καθ' ὕλαν
Τον Ἴτυν τίνει δακρύοις
Ἀτδὶς γοοις ἀηδών.
Πο. ὤμοι πόων ἀρωγὸν, ὦ τέττου ποδὸς
Μῶσαν λελογχὼς βάκχον, ἐξίρχδέ μου
Βάσιν βίαιον, καὶ κατ' ἴχνιον πάλιν,
ἴχνος τὸ βαιὸν ὡς ἐπίσχω πόδῳ.
ἔγειρε τλήμον χῆτα δειμάτων ἄτο,
Καὶ λεῖπε μελάθρων τλῶ ὠκύποδον στέγην.
Σκίδασον δ' ἀπ' οὐρανὸν νύχιον αἴγος βάθος,
μοι ὠὺραζε. ἢ σὺς ἠλίου φάος
ἀθλωτον αὔρᾳ, πνεύματος φαιδρῷ πάσῃ.
Αἴκιστον γὰρ ἀδὴ τῶτο σὺς πίμπλη φαῖ,

A B Ç D E

Phryges vlulante voce
Tenero frequentant Atti:
Ad tibiæque cantum
Phrygiæ, ſuper iuga Tmoli
Comum celebrant Lydi.
Et in armis tum furentes
Solenne Cretico euan
Numero canunt Curetes.
Clangítque Marti feroci
Tuba prægrauis, tumultus
Canendo bellicoſos.
Sed nos tui Podagra
Myſtæ tibi ſacramus
Ineunte vere luctus,
Vbi pullulat vireſcens,
Pratum per omne, gramen:
Zephyríque ſpiritu arbores
Teneras comas regignunt;
Nuptijſque hirundo mœſtis,
Hominum canit per ædes:
Nocturna pérque ſyluam
Philomela flens Attica
Ityn canendo lugęt.
Pod. O qui labori Baculę fers opem meo,
Sortite partes tertij pedis, gradum
Fulci trementem, dirige & nobis iter,
Leuiáque, vt innitar ſolo, veſtigia:
Et membra patiens excita de lectulo:
Et linque culmen ædium ſublimius:
Nigrámque ab oculis excutiens caliginem,
Prodi foras: & ad rutilum ſolis iubar,
Auram ſerenam ſpiritu læto trahe.
Ter quinque nanque præterièrę iam dies,

ἐξ οὗ ζόφῳ σύγκλεισος ἠλίου δίχα,
οὐκ εἶς ἐς ἀστράπτειν τέρεσμαι δίμας.
ψυχὴ μὲν οὖν μοι, καὶ φρενῶν μία πάρα,
Βάσεις ἀμείβει ἐπὶ δύρας ὁρμηδόν.
Δίμας ἦ νωθρὸν, οὐχ ὑπηρετεῖ πόδοις. A
ὅμως δ' ἑτοίμου δυμὶ, γιγνώσκει ὅτι
Πτωχὸς ποδαγχῶν, σκεπατεῖν μὲν οὐ θέλει,
Καὶ μὴ δύνηται, τοῦτο δ' οὐ νεκρὸς πέδει.
ἀλλ' εἶα. B
Τίνες γὸ οἵδε βάκχα νωμῶντες χερσῖν,
Κεφίσια φύλλοις ἀκτίας καταστεφεῖς,
Τίνα δαιμόνων ἄγριοι κωμασὴν χορόν;
Μῶν Φοῖβε πάσαι, σὸν μεσάιρουσιν σίραι;
Ἀλλ' οὐ σίφουσι δελφίδος φύλλῳ δάφνης.
ἢ μή τις ὕμνος βακχίων κωμάζεται; C
Ἀλλ' οὐχ ἕπεσι κισσίνη σφεδγὶς κόμας.
Τίνες ποθ' ἡμῖν οἵ ξένοι βεβήκατε;
Αὐδᾶτε, ἢ φρόνδε τυμφθῆ λόγον.
Τίς δ' ὄχη, λιῶ ὑμεῖτε, λέξατ' ὦ φίλοι.
Χο. σὺ δ' ὢν τίς, ἡμᾶς, ἢ τίνων, φοιτᾷτεις; D
ὡς γὰρ σε βάκχον, ἢ βάσις μιμνύεται,
Μύσην ὀρῶμεν τῆς ἀεικήτου δίας.
Πε. Εἶς ἐμὲ κἀγὼ τῆς δίας ἐπάξιος.
Χο. Τὰν μὲν κυφρίαν Ἀφροδίταν
Στυγόντων φοιτισοῦσα ἀτ' αἰθέρος, E
Ἀνεφάνατο κόσμον ἁμο-γὰ
Ἅλιος ἐπὶ κυμαν Νηρέως.
Τὰν δ' Ὠκεανῦ παρὰ πηγαῖς
Ζίωνὸς παρέκοιτιν ὀλυμπίου
Λευκώλενον ἐυρέσι κόλποις
Ηρην, ἐτιθώσατο Τηθύς.
Κορυφαῖσι δ' κρατὸς ἐν ἀφθίτου,
ἐλόχευσε κόρυς ἄβρομον φυτὸ

A ſole quum procul in tenebris abditus
Incompoſito in lecto cubans diſtorqueor.
Adeſt animus, adeſt voluntas ſæpius
Vt in pedes me conijciam, fores petens,
Sed corpus imbecille vota deſerit.
At anime propera, pauperem podagricum
Sciens eſſe, & inter mortuos hunc ponito,
O bambulare qui nequit, licèt velit.
Sed eia.
Quænam iſta turba eſt, qui manu fuſtes tenent.
Cincti coronis frondis Acteæ caput:
Cuius celebrant ebrium Dei chorum?
An Phœbe Pæan numen extollunt tuum?
At Delphica nulla cingit illos laurea.
An fors canitur laus aliqua Bacchanalium?
Sed non adeſt ſignum comis hederaceum.
Agè qui, vel vndenam venitis hoſpites,
Exponite nobis, veráque fateamini.
Et quam Deam canatis amici dicite.
Cho. At tu quis es, vel vnde nos interrogas?
Vt enim baculus, greſſúſque nobis indicant,
Myſten videmus inſuperabilis Deæ.
Pod. Vnus quidem ſum: ſed Deam non dedecens.
Ch. Venerem ſacræ Deam Cypri,
Ex ætheris ortam ſemine,
Nutrijt in æquoreis aquis
Nereus decentem fabricam.
At Tethis in lato ſinu,
Oceani Iunonem in alueis,
Olympij vxorem Iouis,
Nutriuit vlnis candidam,
Summúſque diuûm Iupiter
Eſt virginis interritam

Κερκίδας, μὴν ἄριστος ὀλυμπίων,
Τὰν ἐγχειόδιμον Λαΐαν.
Τὰν δ' ἠμετέραν θεὸν ὀλβίαν,
ὁ γέρων λιπαρᾶσιν ἐν ἀγκάλαις
Πρώταν ἐλόχευσιν Οφίων
ὅτ' ἐπαύσατο μὰν σκότον φάος, A
αἰθέριαί τε λαμπάδες ἠὼς,
Καὶ παμφαὴς ἀελίου σέλας,
Τότε καὶ Ποδάγρας ἐσάην κράτος.
ὅτι γὰ λαγόνων σε τυπεῖσα
μοῖρα, Κλωθὼ τότ' ἔλουσιν, B
ἁγνὰσιν ἅπαν σέλας οὐρανῶ,
Μέγα δ' ἔκτυπεν εὐδιος αἰθὴρ,
Τότε δ' εὐγλαγέτοις ἐνὶ μαζοῖς,
ἄνολβος ἐθρέψατο Πλεύτων.
Πο. Τίπ δ' ἐν τιλετᾶς ἐγκάζει θεσπόλους; C
Χο. οὐχ αἷμα λάβεσι θεσφατόμου ἀπὸ σώματος σβάσσου,
Οὐ τειχος ἀφίτου λυμίζεται φοφασῖσι ἀυχμὸ,
Οὐδὲ πολυκρότοις ἀσφαγάλοις πάπλαγα γοτὰ,
Οὐδ' ὠμὰ λακτὰ κρία στοιβόμεθα ταύρων;
ὅτι δὲ πιελίας ἔαρι βρύει τὸ λεπτὸν ἄνθος, D
Καὶ πολυκίλαδος κόσυφος ἐπὶ κλάδοισι ᾄδει,
τότε διὰ μελίαν ὀξὺ βέλος πέπαγε μύσαις,
ἀφανὶς, χρύσιον, δενδρικὸς ὑπὸ μυχοῖσι γύαν,
Πόδα. χόου. κοτύλαν. ἀσφαγάλους. ἰχία. μηρούς.
χεῖρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κέφαλα. καρπούς. E
ἔδιει. νέμεται. φλέγει. κρατεῖ. πυρεῖ. μαλάσσει,
Μέχρις αὖ ἡ θεὸς τὸν πόνον ἀποφυγεῖν κελεύσῃ.
Πο. Εἶς ἄρα κἀγὼ τῶν καταγελασθέντων
ἔλαθον ὑπάρχων; τοι γὰ ἐκεῖτο φρουιδμὸς
Δαιμόνων φαντασία. σιὼ δ' ἐγὼ μύσταις ὑμῖν,
ὕμνων καπάρξω τὸ ποδαγρῶν ᾠδὴν μέλος.
Χο σίγα μὴν αἰθὴρ, καὶ γλυκίμους ἔχω,

Enixus indolem vertice,
Turbas mouentem Palladem.
Sed hanc beatam Deam
Primam cubitis Ophion ſenex
In delicatis protulit.
Quum deſijt tenebroſa lux,
Auroráque orta eſt lucifera,&
Sol cuncta luſtrans, tum ſimul
Se vis Podagræ protulit.
Te prodeuntem ex ilibus
Parcæ,abluir Clotho:ætheris
Riſitque vultus ſplendidus,
Cœlo ſereno detonans.
Háncque in papillis nutrijt
Pluto beatus lacteis.
Pod. Sed qualibus ſacris miniſtros excitat?
Cho. Ex ore ferreo ſanguinem non fundimus:
Non illigatur flexibus colli pilus,
Nec terga talis perſtrepunt ſonantibus:
Nec fruſta crudæ paſcimur carnis boum.
Quum vere tenuis pullulat flos vlmeus,
Meruláque ramis inſidet loquacula,
Sagitta myſtis tunc acuta figitur,
Subítque clanculum artuum penetralia.
Pedem,genu,cauóſque nodos oſſium,
Talóſque,coxas,crura,ſcapulas,& manus,
Brachiáque,carpóſque,artuum & cauernulas,
Depaſcitur,vorat,vrit,inflammat,tenet,
Mollítque dum Dea linquere membra iuſſerit.
Pod. Ex initiatis vnus ergo,& neſcius,
Eram:proinde mitis accedat Dea.
Simúlque cum myſtis ego hymnos ordiar,
Solitum podagricis modulaturus melos.
Cho. Tranquillus æther eſto nunc:

Καὶ πᾶς ποδαχθῶν, εὐφημείτω.
ἴδε θεὸς ξυμέλας κλυτοχαρὴς
Βάπει δαίμων, σίμπαντι βάσιν στειχομένῳ.
Χαίρεις μακάρων πολυφαοτάτῃ,
Καὶ σοῖς θεσπόλοις ἵλαος ἔλθοις, A
ὄμματι φαιδρῷ. δίκης ὃ τόνοις λύσιν οἰκείαν,
Ταῖσδ' εὐφιτεύαις ὥρεσις.
Πο. Τίς πὼ ἀδίκητόν με δικαστὴν πόνων,
Οὐκ οἶδ' ποδάγραν τῶν ἐπὶ χθονὸς βεβοτῶν;
ἰὼ οὔτε λιβάδων ἀτμὶς ἐξιλάσκεται, B
Οὔτε χυδὸν αἷμα βωμίοις παρ' ἐμπύροις,
Οὐ ναὸς ὅλβου πειχρεμὴς ἀγάλμασιν.
ἰὼ οὔτε Παιὰν φαρμάκοις νικᾷν δύνει,
πάντων ἰατὸς τῶν ἐν οὐρανῷ θεῶν.
Οὐ πᾶς ὁ Φοίβου πολυμαθὴς Ἀσκληπιός. C
ἐξ οὗ γὸ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις χθών,
Τολμῶσι πάντες τοὐμὸν ἐκβαλεῖν δέος,
Κυκῶντες ἀεὶ φαρμάκων τεχνήματα.
Ἄλλος γὸ ἄλλῳ ἐπ' ἐμοὶ πιέζει πήχει.
Τείβουσιν ἀρτόγλωσσα, καὶ σίλικά μοι, D
Καὶ φύλλα θριδάκων, καὶ νομαίαν ἀδράχνην.
ἄλλοι, φράσσον. οἱ ὃ, πυταμογείτονα
ἄλλοι, κιδάς τείβουσιν. ἄλλοι, σύμφυτον.
Ἄλλοι, φακοὺς φέρουσι τοὺς ἐκ πυλμάτων.
σταφυλίνου ἐφθόν. οἱ ὃ, φύλλα θρεπτικᾶν.
ὑοσκύαμον. μήκωνα. βολβούς. σίδια. E
ψύλλιον. λίβανον. ῥίζαν ἐλλεβόρου. νίτρον.
Τῆλυν μετ' ὀπὸν. γυρίλλιν. κελλάνδρυον.
κυπαειοστίλβη κιττίδα. γύρεις κεφάλλιν.
Κεράμβης ἀπίδου φύλλα. γύψον ἐκ Γάρου.
σατυράδας ὀρείας ἀζόν. ἀνθρώπου κόπρον.
Ἀλίκα κυήμων. ἀνδρὸς ἀσπὶν λίθου.
ὕφοισι φεύγους. μυγαλᾶς. σαύρης. γαλᾶς.

Linguis faueant podagrici:
En nixa baculo, diligens
Lectos, ad aras it Dea.
Salue Deûm mitissima,
Famulis veni mitis tuis,
Vultu sereno: verèque hoc
Nos libera doloribus.

Podagra.

Quis est hominum, cui non ego insuperabilis
Regina morborum Podagra nota sim?
Quam nulla placant thura fumigantia,
Affusus aris nec cruor ardentibus,
Suspensa templis diuitum aut donaria.
Nec ipse Pæon omnium cœlestium
Medicus deorum vincere pharmacis potest,
Phœbi-ue doctus filius Aesculapius.
Mortalium ex quo siquidem fuit genus,
Omnes meas vires retundere gestiunt,
Omnémque turbant pharmacorum industriam,
Plantaginem terunt, apijque semina,
Foliáque lactucarum, & agreste peplion,
Et marrubium amnicolámque potamogetona:
Alij Cnidas terunt, alijque symphytum,
Lentes palustres, pastinacámque illinunt
Coctam, foliáque persica, atque hyoscyamum,
Bulbos, papauer, malicorium, psyllium,
Thus, atque radicem ellebori, nitrum, merum
Cum fœnogræco, gyrinen, collamphacon,
Gallam cupressi, pollinem hordeaceum,
Crudæque crambes folia, gypsúmque ex garo
Capræque simum monticolæ, stercus viri,
Fabásque molitas, Asij florem lapidis,
Alij rubetas, quósque aranèos vocant

Βαβάκχοις. ὑάκινθος. τραγηλάφοις. ἀλώπηξ.
Ποῖον μέταλλον οὐ πεπίρασται βεστοῖς;
Τίς ὑλὴ χυμός; ποῖον οὐ δένδρου δάκρυ;
Ζώων ἁπάντων, ὀστᾶ. νεῦρα. δέρματα.
Στέαρ. αἷμα. μυελὸς. οὖδας. ἀπόπατος. γάλα.
Πίνουσιν οἱ μὲν, τὸ διὰ τεττάρων ἄκος.
Οἱ δ', τὸ δι' ὀκτώ. τὸ δ' δι' ἑπτὰ, πολύποτες.
Ἄλλος δ' πίνων τὴν ἡμέραν, καθαίρεται.
Ἄλλος ἐπ' ἀσιδοῦς ὑπηνέων, ἐμπαίζεται.
Ἰσδοῦς ἕτερον μᾶζον ἐξάδει λαβών.
ὁδὶ, θεραπίαν ἔλαβε παρὰ τῆς κραίνης.
ἐγὼ δ', τούτοις πᾶσιν οἰμώζειν λέγω.
Καὶ τοῖς ποιοῦσι ταῦτα, κἢ πειρῶσί με,
Εἴωθ' ἁπαντᾶν μᾶλλον ὀργιλώτερα.
τοῖς δ' φεύγουσι μᾶλλον αὐτῶν ἐμοὶ,
ὅπερ ἔχω νοῶν, εὐμενὴς τε γίγνομαι.
ὁ δὲ μεταλαβὼν τῶν ἐμῶν μυσηρίων,
Πρῶτον μὲν εὐθὺς εὐσεβεῖν διδάσκεται,
Τέρπειν ἅπαντας, εὐχαρίτως λέγων λόγοις.
Πᾶσιν δ' ὁρᾶται μὴ γέλωτος, καὶ χρότου,
ὅτε ἐπὶ λουτρὰ φερόμενος ζακάζεται.
ἀτὰρ γὰρ, ὦ εἶπεν Ὀμηρος, πᾶσί νιν ἐγὼ,
Βαίνουσ' ἐπ' αὐδρῶν κρᾶτα, καὶ βαίνεις ποδῶν
ἀπαλὰς ἔχουσα. παρὰ δ' τοῖς πολλοῖς βεστῶν,
Πεδάχεα καλεῦνται, γναμπτὰ ποδὶ ἄχα.
ἀλλ' εἶα μύσας πάντες ὀργίων ἐμῶν,
Γεραίρεθ' ὑμνοις τὴν ἀείκητον θεάν.
Χο. ἀδαμαντόπουν ἥδε ἔχουσα χορὰ,
Πολυδευκὴς, ἀβεμόθυμα θεὰ,
Κλεῖε σὸν ἱερὸν μεσόπολιν ἐνοπάς.
Μίγα σὸν κράτος ὀλβιόφρον Πεδάχεα.
Ταῦ, καὶ Διὸς ὠκὺ πτέρυκε βέλος,
Τερμίει δέ σε κύμαθ' ἁλὸς βαθείης,

At me

Mures, lacertas, atque muſtelas coquunt,
Ranas, hyænas, tragelaphos, vulpeculas.
Cuius metalli, haud facta ſunt pericula?
Quis non probatus ſuccus, & lachryma arboris?
Animalium omnium oſſa, nerui, tergora,
Adeps, cruor, medulla, lotium, merda, lac?
Alij remedium quatuor ex rebus bibunt,
Alij quidem ex octo, éxque ſeptem plurimi:
Alius bibens ſacram, repurgari ſtudet,
Aut carminibus animum adhibens illuditur.
Iudæus excantat fatuum nactus aliũm:
Rurſus alius à fonte remedium petit,
Omnes ſed illos iubeo plorare: atque ſic
Tentantibus me, occurrere iracundior
Soleo: ſed in me excogitantibus nihil
Mitem & benignam præſto me: nam qui meis
Communicat myſterijs, primùm ſtatim
Loqui docetur ſuauiter, dehinc iocis
Oblectat omnes: cúmque riſu cernitur,
Plauſúque cunctis, fertur is vt in balneum.
Quam dixit Aten ille Homerus, illa ſum:
Caput virorum calco: plantas occupo
Pedum tenellas: cúmque ſim πόδας ἄγρα,
Vulgo podagra dicor. At meorum agite
Myſtæ orgiorum, canite non victam Deam.
Chorus.
O nympha ingenium adamantinum habens,
Multipotens, animo Dea valido,
Audi vota tuorum ſupplicum.
Magna potentia, vis tua magna,
O regina opulenta Podagra,
Quam Iouis horret pernix telum,
Quámque profundi fluctus pelagi,

Τερμίες βασιλεὺς ἑτέρων αἴδης.
Επδεσμοχαρὲς. κεπακλινοβατές.
Κωλυσοδέγμα. βασανεσεχάλα.
Σφυρεσφησπύρξ. μομοσφεδάφα.
δδιδνκωφίβα. γνυκλαυσαχύπνα.
Πτεικονδυλοπωροζίλα.
Γονυκαμψεπίκυρτε Ποδάγρα.
Αγγε. δίαιτνια, καιείμ γὸ ἰώτησας ποδί,
Ακουε. ἔπες γὸ ὡς ἐτώσιον φέρω,
Αλλ' ἔστ πρᾶξις τῶν λόγων σωμίμπορος.
Εγὼ γὸ ὡς ἔπαξας ἠρέμᾳ ποδί,
Πόλεις ἰχνεύων, πάντας ἠρώτων δόμους
μαθεῖν ποδῶν, εἴπες σὸν ἐ τιμᾷ κράτος.
Καὶ τῶν μὲν ἄλλων, ἤσυχον εἶδον φρένα,
Νικομήδων ἄραντα σεῖν βίᾳ χρεῖΐ.
Δύω ἢ τόδε φῶτε ταλμηρὼ θεράσιν,
Εφεζιέτίω λαοῖσι, καὶ κατομνύτίω,
Ως ὡς ἔστ σὸν κράτος σεβάσμιον,
Αλλ' ἔκβολον ζεστῶν σε ἴσασιστ Ζίου.
Διόθεν κρατεῶς σωοχμάσας δίσμῳ πόδα,
Πεμπάδος ἦκω, ταδία διαύσας δύο.
Πο. Ως κρασπὸς ἔπες ἀγγέλων ὦκυτέ μοι.
Τίνος ἢ ἢ γῆς θεῖα δυσβάτου λιπὼν,
ἥκεις; σαφῶς μίμνουσιν, ὡς ἴδω τάχος.
ἄγγε. Φεῦτον μὲν ἕλιπον πάντ βαθμῶν κλίμακα,
Ξύλων τρίμουσαν διαλύτοισιν ἁρμογαῖς,
ὅθεν με λίχετο κορδυβαλλώδης ποδάγρ,
Σκληροῖσι ταρσοῖς αὐτροῶδον κρούμασιν.
ὅσον διανύσας ἰχνεσιν ἀγγείοις ἐγὼ,
ἐφηψάμην χαλιξὶν ὑσίβλου ὁδοῦ,
Καὶ δυσπατητον ὀξέσι κέντροις λίθων.
Μεθ' ὧν ὀλίθῳ φρίπτουσαν λείας ὁδοῦ,
ἔστενδον εἰς τοσῷδε. διάλυτος δέ μου

Quam rex Orci trepidat Pluto.
O gaudens nodis, lectigrada,
Curſiuetans, talorum tortrix,
Calcicrematrix, malehumitanga,
Oſſitremenda, genufraga, pernox,
Articulos cruciandi cupida,
Curuigenuflexa, potens Podagra.

Nuncius.

Domina peropport una te fers obviam,
Audi, neque enim tibi *nuntium fero friuolam*,
Sed ſocia verbis ipſa res adiungitur.
Nam ciuitates dum tuo iuſſu, pede
Lento peragrans, ſcrutor omnes per domos
Numquis tuam non hîc colat potentiam:
Alios tuarum vi manuum ſat repperi
Regina domitos, mente bona quieſcere:
Audaculi ſed hi duo temerarij
Præſente turba deierabant acriter
Venerabilem non eſſe tuam potentiam,
Sed eijciendam de genere mortalium,
Quare potenti vinculo tenens pedem,
Stadia duo emenſus venio quinta die.

Pod. Quàm ſubitus ades ô nuntie velociſſime.
Sed queis relictis inuijs oris venis?
Clarè refer quò celeritatem intelligam.

Nun. Quinque graduum ſcalas reliqui primitus,
Tremulaſque luxatis trabium compagibus:
Deinde ſternax me excipit mox area,
Duris renitens ad pedes impulſibus.
Quod iter vbi confeci grauibus veſtigijs,
Stratam ſilicibus ingrediebar ſemitam,
Itúque ſcrupulis acutis aſperam.
Hinc incidens in lubricam, & planam viam,

ἔσυρεν ὀπίσω πηλὸς ἀδηγῆ σφυρά.
Δι' ὃς πιρῶντι, νόπος ἐκ μελῶν ἱδρὼς
ἔρρει, ἕως μου σαθρὸν ἐκλυσιθῴ.
ὅθεν με δέχεται παῖ δίμας κεκμακότα,
Πλατιῖα μ' κέλευθος, ἀλλ' ὡς ἀσφαλής. A
Τὰ μ' ἔδ', ἔνθεν, τάδ' ὀκεῖθεν ὀχήματα,
ἵππειον. ἰώ ἀγκαζον. ἅπτηχε πτίχειν.
ἐγὼ δ' νωθρὸν ἐλαφρὰ κουφίζει πόδα,
Δόχμιος ἕλκειν ἐσόδου πίζαν στενῶ,
ἕως ἀπίκω παραδέγμη βοχάλατος. B
Μίσης γὰρ ὧν σὺς, ταχὺ πτίχειν ὡς ἔδιτον
Πο. ὡς εἰς μάτιν βάλπτει πρᾶξις ἥδ' σοι
ὀρθῶς πιπρᾶχται, τῆδε σῇ φρονήμα
ἔπαισι πιμαῖα αὐτοσκώπτου χάριν.
ἔστω δέ σοι δώρημα θυμήρες τόδε, C
ἐξῆς τετρίας πιρᾶσαι κούφων πόνων.
ὑμεῖς δ' μαρὼ, καὶ θεοῖς ἐχθίστατοι
Τίνες πότ' ἄντες, ἢ πίνων πεφυκότες,
Τολμᾶτε Ποδάρχας αὐθαμωλάδαι κρατεῖ
Τῆς, οὐδὲ ὁ Κορίνθας οἶδε νικῶσαι βίαι. D
Λέγετ' ὦ κάκιστοι. καὶ γὰρ ἡρῶον ἐγὼ
ἐδάμασα πλόκτοις, καὶ γ' ὑπίσχεται σοφός.
Πείαμος ποδάρκης, ποδαγχὸς ὤν, ἐλλιπίζετο.
ἔθανε δ' Ἀχιλλεὺς ποδαγχὸς ὤν, ὁ Πυλίως.
ὁ Βελλεροφόντης ποδαγχὸς ὤν, ἐκαρτέρει.
Θηβῶν δυνάστης Οἰδίπους, ποδαγχὸς ἦν. E
ὧν τῶν Πελοπιδῶν, ποδαγχὸς ἦν ὁ Πλειθένης.
Ποιάντιος υἱὸς ποδαγχὸς ὤν, ἔῃχε σῶλου.
ἄλλος ποδάρκης, Θεσσαλῶν ἦν ἡγεμών.
ὃς ὑπίσχν ἔπισι Πρωτεσιλάεος ἐν μαχῇ,
ὅμως ποδαγχὸς ὤν, καὶ πτηνῶν, ἤῃχε σῶλου.
Ἰθάκης ἄναξ λαερτιάδης Ὀδυσσεύς,
ἐγὼ κατέπτηγον, ὡς ἀκμὴν ἅπτυόμας,

Dum propero progredi, ſplutum retrahit
Calces malè firmas ilico cœnum retro:
Quà tranſeunti liquidus & membris mihi
Sudor fluebat, æger vt feſſum gradus
Deficeret. inde laſſus omni corpore,
Latam quidem, at tutam minùs inſiſto viam:
Varijs & hinc, & inde me vehiculis,
Vt currerem, cogentibus, & vrgentibus.
Quare celeriter ſubleuans ſegnem pedem,
Tranſuerſus occurſum fugiens, ceſſi loco,
Donec citis quadriga tranſiret rotis:
Myſtes enim tuus nequibam currere.
Pod. Non iſta gratis geſta rectè res erit,
Mi nuncie: tuæ nanque promptitudini,
Parem rependam gratiam pretio pari:
Gratum iſtud eſto præmium triennio
Toto dolores perpeti tantùm leues.
Sed vos ſceleſti Dij & inuiſiſſimi,
Quinam, vel à quibus parentibus editi
Audetis obniti Podagræ potentiæ,
Cuius ſuperare vim nequit Saturnius?
Heus dicite peſſimi. Quoniam heroas ego
Quamplurimos domui, ſapientes vt ſciunt.
Priamus pede celer ille, canitur podagricus,
Perijt podagra Pelæo Achilles ſatus:
Et Bellerophontes podagricus me pertulit,
Potenſque Thebarum Oedipus podagricus,
Et ex Pelopidis podagricus erat Pliſthenes.
Et filius Pæantis etiam podagricus
Claſſi imperauit: fuit & alius celer
Dux Theſſalorum, qui ſimul atque prælio
Victus ceciderat Proteſilaus, præfuit
Claſſi, podagricus licèt, & æger foret.

ὡς ἔτι χαιρήσοντες ὦ δυσδαίμονες,
ἴσην παθηδὲ κόλασιν οἷς δεδράκατε.
Ια. Σύρε μοὶ ἐσω, ἐν Δαμαπᾶ τῷ γῆν,
Λιμῷ ϑ' πολλῷ, καὶ πενίᾳ κρατούμενοι,
Γῆν, ἢ θάλασσαν ἐφέποντες πλανώμενοι, A
ἔχοντ' ϑ' ἅπερ σὺ παρεδώκατον τόδε,
ἐν ᾧ παρηλθεῖμεν ἀλγεινότατον πόνοις.
Πο. Τί δ' τὸ χρῖσμα, καὶ τίς ἡ σκευή, φράσον.
Ια. Μύσης μὲ σηῷ ὅρκος; ὃν ἐᾷ φράσαι,
Καὶ λοίδια δεικνύοντος ἐντολὴ πατρός. B
ὅς ἔταξε κεύθειν φαρμάκου μέγα δέπας,
ὃ ἢ σὲ παύειν οἶδεν ἠχιωμένων.
Πο. Εἶτ' ὦ κατάρατοι, καὶ κακῶς ὀλούμενοι,
ἔστιν τις ἐν γῇ φαρμάκου δρᾶσις τόση, C
ὃ χρίσαντ', οὐδὲ τὴν ἐμὴν παῦσαι βίαν;
ἀλλ' ἕα. τοιόδε σύμβασιν ποιώμεθα,
Καὶ περίσωμεν ἔστι φαρμάκου δέπας
ὕστερον πάρυκας, εἶτ' ἐμοὶ φλόγας.
δεῦτ' ὦ συνδρωπαὶ παίτυδες ποτώμεθα
Βάσανοι, παρεδροι τῶν ἐμῶν βακχευμάτων, D
Πελάζετ' ἆσον. καὶ σὺ μὴ πεδὴν ἄκρας
φλίγμαινε ταρσοὶς δακτύλων πεδὴν ἄχει.
Σὺ ϑ', σφυροῖς ἔμβαινε. σὸ ϑ', μηρῶν ἄπτ',
ἐς γόνατα λείβε πικρῶν ἰχώρων βάθος.
ὑμεῖς ϑ', χειρῶν δακτύλοις λυμίζετε. E
Πο. Ἰδ' ὡς ἔταξας, πάντα σοι δεδράκαμεν.
Κεῖνται βοῶντες οἱ ταλαίπωροι μέγα,
ἅπαντα γῆα περιβολὴ στρεβλούμενοι.
Πο. Φέρετ' ὦ ξένοι μαζῶνα δεξικέστατον,
Εἰ χρῖσιν ὑμᾶς φαρμάκου τόδ' ὠφελεῖ.
Εἰ γὰ σαφῶς τόδ' ὄψιν ἀντίξοον ἐμοί,
Λιπᾶσα γαῖαν, εἰς μυχοὺς εἶμι χθονός,
αἴσος, ἐφαμὰς, πύματα ταρτάρου βάθη.

Ithacæ quoque principem Laërtis filium
Vlyſſem ego, non ſpina necuit trigonos.
Nunquam ergo gauiſuri ô calamitoſiſſimi
Pœnam patiamini meritis veſtris parem.
Med. Syri quidem genere Damaſceni ſumus,
Multa fame verò coacti, & inopia
Terram, & mare peragramus, errantes, vagi.
Habemus autem quod pater vnguentum dedit.
Per hoc mala conſolamur ægrotantium.
Pod. Dicas quod vnguentum & quis apparatus hîc.
Med. Myſtæ eloqui me ſacramentum non ſinit,
Nec vltimum morientis edictum patris,
Qui iuſſit hanc celare nos vim pharmaci,
Quod ſæuientem te quoque ſcit compeſcere.
Pod. An igitur ô execrabiles, malè perditi,
Vllius vſquam tanta vis eſt pharmaci,
Meam quod inunctum vim ſciat compeſcere?
Sed ſine paciſcamur, age tali fœdere,
Et experiamur anne virtus pharmaci
Futura ſit ſuperior, an flammæ meæ.
Huc ô ſeuera ſtatim vndique conuolantia
Tormenta præſides meæ veſaniæ
Ocyus adeſte: tûque ſoleas infimas
Pedum ſub ipſos vſque digitos vrito,
Tu calcibus inſili, profundam tu riges,
A femoribus ad genua tabem felleam:
At vos manuum repentè digitos flectite.
Tor. En imperata ſingula fecimus tibi.
Iacent, miſeríque clamitant grauiſſimè,
Per omnia torti membra tuis complexibus.
Pod. Intelligamus hoſpites veriſſimè
Vobiſne profit illitum hocce pharmacum.
Nam ſi palam ſit iſtud aduerſum mihi,
Mundum relinquens ibo ſub terræ ſinus

Ια. ἰδοὺ κέχρισται, καὶ χαλᾷ φλογμὸν πέτων.
Οἴμοι. παπαῖ. τέτρωμαι. δέδυμαι.
ἅπαν πέπαυμαι χὤτι ἀπόστω καπνῷ.
Οὐ Ζεὺς κεραυνῷ τοῦτον αἰωρεῖ βέλος,
Οὐδὲ ἰς θαλάσσης τοῖα μαίεται κλύδων,
Οὐδὲ τροβητὴ λαίλαπος τόση βία.
Μὴ κάκχαρον πορδεῖ με δῆγμα Κερβέρου;
Μή τις ἐχίδνης ἰὸς ἀμφιβόσκεται,
ἢ διαβρεχὴς ἰχὼρ κενταύρου πέπλος;
ἐλέαιρ' ἀπάτα. φάρμακον γὰρ οὔτ' ἐμὸν,
Οὔτ' ἄλλο, δύναται σὸν ἀπαναπαῖσαι δέμας.
Ψήφοις ἅπασις, παῖ ἔθνος νικᾷς βροτῶν.
πο. παύσασθε βάσανοι, καὶ πόνους μεθέσατε
Τῶν μετανοούντων οἷς ἐμοὶ θέμις μολεῖν.
Γιγνωσκέτω δ' πᾶς τις, ὡς μόνη θεῶν
ἄτιγκτος οὖσα, φαρμάκοις οὐ πείθομαι.
Χο. οὐτε Διὸς ζεούσας, Σαλμωνίδος θέμιστ ἔλιστε βίας
ἀλλ' ἔθαρε φλογόεντα δαιδάλεα θεᾶς φρένα σέλας.
ὡς ἐρίπας ἐχάσω Φοίβῳ σὰ πυρὸς Μαρσύας,
Ἀλλὰ λιγὺ φάλλει κείνου σὺν δέμνια Πύθιος.
πέδος ἀείμηστον δ' ἔθεν τοκὰς ἔχε Νιόβη,
ἀλλ' ἔτι μυρομένη, σπέρχεται πολὺ δάκρυ Σιπύλῳ.
μαινὰς δ' ἀράχνη, Τειτανίδος πλέθει ἐς ἔριν,
ἀλλ' ὀλίσθησε τοῦτον, καὶ νῦν ἔτι νήματα πλίκει.
Οὐ γὰρ ἴσον μαχέσῃ ὀργαῖς, θράσος ὃς μερόπων,
ὡς Διός. ὡς Λητοῦς. ὡς Παλλάδος. ὡς Πυθίου.
ἄπτου ὦ παίδημα φέρεις ἄλγημα Ποδάρκα.
Κύδος. ἐλαφρὸν. ἀδέειμα. βροχυγλαυκίς. ἀνάδωμον.
εὔτροχον. εὐλύκτον. ἀμιτροδρεμίς. εὐπείκτον.
πολλαὶ μορφαὶ τῶν ἀτυχούντων.
Μελέτω δ' τούτων, καὶ τὸ σωφρονεῖς,
τοὺς πεδαχεῖτας παιδεύεσθαι.
ὄζῃν εὐδαίμων ὦ σωφρονίσκε λήσεις

Obſcura,& ignota,in profunda Tartara.
Med. En vnaimus,flammæ dolores nec leuat.
Hei mihi,papæ miſer diſcrucior, intercp,
Omnia populatur membra mea cæcum malum,
Non Iupiter fert tale telum fulminis,
Non vlla ſic procella ſæuit æquoris,
Non impetuoſi tanta vis eſt turbinis,
An aſperos ſuſtineo morſus Cerberi?
Num virus Echidnæ membra mea depaſcitur?
An tunica ſanie tincta Neſſi ſanguinis?
O Dea miſerêre:nam neque meum pharmacum,
Nec aliud inhibere poterit curſum tuum,
Victrix ſed omnium omnibus es ſuffragijs.
Pod. Deſinite nunc tormenta,dolores cedite,
Mecum quia cœptæ litis illos pœnitet.
Et norit vnuſquiſque me ſolam omnium
Illachrymabilem,& immedicabilem Deam.
Che. Cum Ioue Salmoneus certare volens tonitribus
Fumigero perijt repreſſus numinis iaculo.
Pœnituit Phœbo congreſſum Marſyam ſatyrum,
Quando cutim circum canit eius ſuaue Pythius.
Litis habet luctum memorem quoque fœta Niobe:
Nanque & adhuc lugens Sipylum rigat vda lachrymis.
Mæonis ad lites Arachne,quia Pallada vocat,
Perdita,nunc ſcelus id teſtantia ſtamina plicat.
Impar enim eſt diuorum affectibus humana vis,
Vt Iouis,vt Latonæ,vt Palladis,vtque Pythij.
Mites, atque leues,celeréſque, breuéſque dolores,
Sedari,ferri, faciléſque abſiſtere,& inualidos,
Neue graues pedibus fer,vbique Podagra celebris.
Multæ ſunt formæ miſerorum:
Sed podagros morbi ſoletur
Exercitium & conſuetudo.
Quare eritis ſocij immemores cruciatuum.

Πόνων, ὃ τὰ δοκοῦντ' ἂν ἐτελέσθη,
Τοῖς δ' ἀδοκήτοις, πόρον εὗρεν θεός.
πᾶς ἀνεχέσθω τῶν παρόντων,
ἁμπαυζόμενος, καὶ σκοπούμενος.
Τοῖον γὰρ ἔφυ τόδε πρᾶγμα. A

ΩΚΥΠΟΤΣ.

Ωκύπους, Ποδαλειρίε, καὶ Ασκασίας υἱὸς ἐκλήθητε, κάλλιν, καὶ B
δυνάμει διαφέρων, γυμνασίων τε, καὶ κυνηγεσίων μὴ ἀμε-
λῶν. πολλάκις δ' θηρῶν τὸν ἐχνεύμονας ἀπὸ τῆς ἀτυκτου
Ποδάρχας, κατεγέλα, φάσκων μηδὲν ὅλως εἶναι τὸ πάθος.
ὁ θεὸς τοίνυν ἀγανακτῶν, καὶ διὰ πηδῶν εἰσέρχει. τοῦτ' οὖ-
τόνους φέρεντος, καὶ ἀφνουμένου, ὕπτιον ὅλως τίθησιν ὁ θεός. C
Η μὲν σκιωνὴ τὸ δέρματος, ἀποκείσται ἐν Θήβαις. Οδὶ
ἀρεὺς, συνέσεται ἐξ ἐπιχωρίων ποδαρχῶν, συνελεγχόντων
ὧν Ωκύπουν. Τὸ δ' δέρμα, τῶν παὶν ἀστείων. Τὰ τῶ
δέρματος πρόσωπα, Ποδάρχα. Ωκύπους. Τερψεις. Ια-
τρός. Πόνος. Αγγελος. D

Περιλογίζει δ' ὁ Ποδάρχα.

Εἰπὲ μοὶ ἐν θεατοῖσι, καὶ δυσώνυμος
Ποδάρχα κέκλημαι, δεινὸν ἀνθρώποις πάθος.
Δεσμῶ δ' νευρίοισι τὸν πόδας βρίζεις, E
ἀφροσύνῃ εἰσδέρματα μὴ τοσυδρόμα.
Γελῶ δ' τὸν πλεγμάτας ὧν ἐμέ,
Καὶ μὴ λέγοντας ἀσχέτη τῆς συμφορᾶς,
ἀλλ' εἰς ματαίαν περίφασιν ἐξεπιτηδείους.
ἅπας δ' αὐτὸν βουκολεῖ ψευδοσομῶν,
ὡς ἐντοσειχὼς, ἢ περικόψας ποι βάσιν,
ἢ ἔγκι φίλοισι μὴ φράτας τὴν αἰτίαν.
ἐ μὴ λέγει δ', ὡς δικὰν λαδεῖν τινας,

Aequo animo, ſi placita non fiant,
Nec placitis iter inueniat Deus.
Quiſquis es hic cui morbus grauis eſt,
Te ludi, rideríque feras,
Nam hæc huius natura rei eſt.

OCYPVS.

OCypus Podalirij, & Aſtaſiæ filius fuit, pulchritudine ac viribus præſtans, gymnaſiorúmque & venationum in primis ſtudioſus hic cùm ſæpe videret eos qui à rigida Podagra detinerentur, irridere illos cœpit, dictitans nihil eſſe prorſum quod dolerent. Indignatur itaque Dea, ac pedes illius inuadit. Qui cum initio conſtanter ferret, ac morbum detrectaret, tandem à Dea totus proſternitur, & ſupinus decumbit. Scena quidem ſeu actio fabulæ intelligitur eſſe Thebis. Chorus autem ex popularibus eius loci podagricis conſtituitur, qui omnes Ocypum pariter coarguunt. Fabula eſt ex ijs quæ pro valdè vrbanis habentur: interlocutores fabulæ ſunt, Podagra, Ocypus, Nutritor, Medicus, Labor, Nuntius.

Proloquitur autem Podagra.

Rauis hominibus, & inauſpicati nominis
Podagra vocor, mortalibus dirum malum
Quæ vinculis aſtringo nerueis pedes,
Ingreſſa clam ſub artuum compagines.
Ridere verò ſoleo eos quos torqueo,
Dum proloqui veram mali cauſam haud volunt,
Aliámque fictam in promptu habent, qua ſe tegant.
Quilibet enim ſe decipit mendacio,
Luxatum alicubi, aut grauiter allíſum pedem
Dum dictitat, verámque cauſam ſupprimit.
Quod enim ipſe celat, & latere alios cupit.

χρόνος δέ γ' ἔρπων, μιλύνει κἂν μὴ θέλῃ.
Καὶ τότε δαμασθεὶς ὀνομάζας μου τοὔνομα,
πᾶσι θρίαμβος ἐμβεβάσεται φίλοις.
πόνος δέ μοι συνεργὸς ὃς τῶν κακῶν.
ἐγὼ γὰρ οὐδέν εἰμι τούτου δίχα μόνη.
τοῦτ' οὖν δάκνει με, κἀ φρενῶν καθάπτεται, A
ὅτι τὸν ἅπαντ' ἄπιστον πόνον κακῶν,
Οὐδεὶς κακούργοις λοιδορεῖ βρεσφημίαις,
ἀλλὰ κατ' ἐμοῦ πέμπουσι δυσφήμους ἀρὰς,
ὡς δεσμὸν ἐλπίζοντες ἀφυκτεῖν ἐμόν.
Τί ταῦτα φλυαρῶ, καὶ λίγω τίνος χάριν B
παύσιμα, μὴ φέρουσα τὴν ἐμὴν χολήν;
ὁ γὰρ δόλων γλυκαίνων ὁ θρασὺς Ὀδυσσεὺς,
Φρυγῶν καθ' ἡμῶν, μηδὲν εἶναί μέ τι λέγων.
ἐγὼ δ' ὑπ' ὀργῆς, ὡς χιὼν διεδυόμην, C
αὐτίδακα τοῦτον ἀνερέπτυτον ὑστέρως,
ὡς ἰῷ ἔδος μοι κινδύλου πεδὸς τυχεῖν.
ἔβλη δ' ὁ δεινὸς πόνος ἔχει λειπὸν τόπον,
Καὶ τὴν βάσιν νυγμοῖσι βυσσᾷ τὴν κάτω.
ἔδη δ' ὡς δρόμοισιν, ἢ πάλιν πελέξας ἴχνος,
πλανᾷ γέροντα παιδαγωγὸν ἄθλιον. D
Καὶ κλεψίχολον πόδα πιθεὶς ἰχνευμόνι,
Δύσινους αὐτὸς ἐκ δόμων φοιτᾷ χρόνῳ.
ὀκν. πόθεν δ' ὁ δεινὸς κἀπόθεν οὗτος παρῆν,
ἐξαυμάτιστος, ἄβατος, ἄστατος πόνος;
Τεύχω γ' ἑαυτὸν οἷα τοξότης ἀνὴρ, E
Βέλος φοροῦντα πικρὸν, κἀ λέγειν βιάζεται,
τὸ τῶν πονούντων ἔμπαλιν στοιχεῖ χθόνῳ.
Τρ. ἔπαυρε σαυτὸν ὦ τάλαν, καὶ κώφισον,
Μήπως μετ' ἄλλων, καταβάλῃς σὺ χωλὸς ὤν.
ὀκν. ἰδοὺ κρατῶ σε δίχα βαρέος, κἀ πάσομαι.
Καὶ τὸν τεταιῶτα πόδα πιθοῦ, κἀ κραίτυε.
Νωτίφρῳ γὰρ αἴχρᾳ ἐν πυκνὸν ἀεὶ,

Hoc tempus inuito arguit eo pòst tamen.
Ac tum domitus, veróque nomine me vocans
Geſtatur ab amicis, triumphus omnibus.
At verò ad hanc rem, adiutor eſt labor mihi.
Neque enim ſine hoc ego ſola quicquam potuero.
Hinc mordet illud, mihi & ferit præcordia,
Quòd author ille cùm mali ſit omnibus,
A nemine petitur maleficis conuicijs:
Sed imprecationibus diris petor,
Quaſi hoc modo mea effugere poſſint vincula.
Cur iſta nugor, nec ferens iram meam,
Non dico cuius gratia huc aduenerim?
Et enim Dolon generoſus audax Ocypus
Effertur in nos, nóſque dicit eſſe nil.
Irata verò, læſa ceu morſu mulier,
Læſi viciſſim hunc non medicabili malo,
Vt moris eſt mihi, pedis petere articulos,
Ac nunc quidem dirus Labor locum eum tenet,
Plantámque terebrat infimam ſtimulis ſuis.
At ille, ceu curſu, aut palæſtra, offenderit
Pedem, magiſtrum decipit, miſerum ſenem,
Sed bilioſum, ægrè mouens captum pedem,
Progreditur infœlix domo ipſus huc foras.
Ocy. Sed vnde acerbus venit in pedes dolor
Hic abſque vulnere, me nec ire, ſtare nec ſinens?
At neruum, vt arcu qui ſagittas emouet,
Intendo: iniqua cogit & vis proloqui,
Cedit dolentium vltimum iam tempori.
Nut. Attolle teipſum fili, & alleua, cadens
Ne fortè, tu qui claudus es, me deijcias.
Ocy. En teneo te abſque pondere, & tibi pareo,
Ægro pedi inſiſtens, dolorémque opprimens,
Nanque iuniori turpe, pueros inter, eſt,

ὑπηρέτης ἀδεώματος γογγύζων γέρων.
Τερ. Μὴ, μή τι ταῦτα μῶρε, μή με κερτόμει.
μή μ' ὡς νέος κόμπαζε, τοῦτ' εἰδὼς, ὅτι
ἐν ταῖς ἀνάγκαις πᾶς γέρων ἦν νέος.
πύθου λέγοντ. τὸ πέρας αὖ ὑποπτεύεις, A
ἔσην ὁ φρέσβις. σύσι' ὁ νέος, πίπτεις χαμαί.
ὠκυ. σὺ δ' αὖ σφαλῆς, πίπτοντας ἄπτυστος ὢν γέρων.
φρενῦμία γὼ, ἐν γέρουσι παρίπτευ.
πρᾶξις ἦ τούτοις, ἀλλ' ὄζη ἔντονος.
Τερ. Τί μοι σοφίζη, καὶ λέγεις ὧν τύπτῳ B
Πόνος φερήλθε σοῦ ποδὸς κοίλην βάσιν;
ὠκυ. Δρόμοισιν ἀσκῶν, κἄφορν ὡς ταδῶ πόδα,
Τρέχων ἔστειλα, καὶ συνεμάχθην πόνῳ.
Τερ. πάλιν τρέχ', ὡς τις εἶπεν, ὃς καθήμενος,
Πόνους πάλαι κουφίων ὑπ' ὠλένας. C
ὠκυ. ὠὴν παλαίων, ὡς θέλων παραιβολὴν
Βαλεῖν, ἐπλήγην. τοῦτο δὴ πιστεύ μοι.
Τερ. ποῖος γραπώπης γέρων, ἵνα παραμβολὴν
Βάλλων σὺ πλαγῆς; πειστικοῖς ψευδηλογῶν;
Τὸν αὐτὸν ἡμεῖς ἐχθρὸν λόγον πατεῖ, D
Μηδενὶ λέγοντες πλὴν ἀληθείαν φίλων.
Νῶν δ' ἐσορᾷς ἅπαντα ἐξ.
ὁ πόνος δ' ἐλελίξας ἐμμελῶς διαφέρει.
Ια. πῖ πῖ καθίνρω κλεπτὸν Ωκύτουν φίλοι,
Τὸν πόδα κονοῦντα, κ' βάσιν παρεμφύσαν;
Ιατρὸς γὼ ὢν, ἕλκυσον ὑπὸ φίλου τινός, E
πάσχοντα δεινὰ τοῦτον ἀσάτῳ πάθει.
ἀλλ' ὧντος οὗτος ἐγγὺς ὀμμάτων ἐμῶν
Κεῖται κατ' εὐγῆς ὕπτιος βεβλημένος.
ἀσπάζομαί σε φροὺς θεῶν. καὶ σὸν,
Τί τοῦτο λέξον Ωκύτου τάχα.
Τί γὰρ μαθοῦσι τυχὸν, ἴσως ἐάσομεν
Τὸ κλινὸν ἅλμος, τὸ πάθος τὴν συμφορᾶς.

Obmurmurans miniſter, inualidus ſenex.
Nut. Ne, ne quid horum ſtulte, ne mihi obijce:
Iuueniliter ne melaceſſe, illud ſciens,
Quòd iuuenis eſt, quando eſt opus, quiuis ſenex,
Ac crede dicenti: vltimum hoc ſi ſubtraham,
Strabo ſenex, at tu iuuenis cades humi.
Ocy. Laboris expers tu ſenex labens cadis:
Siquidem parata in ſene voluntas ſemper eſt:
Sed res & opus haud quaquam in eo itidem vigent.
Nut. Sententias cur dicis, haud quonam modo
Plantam occupauit hic tui pedis labor?
Ocy. Ludendo curſu, dum leuem pono pedem,
Currens retorſi, & me implicauit hic labor.
Nut. Denuo igitur curre, vti monebat, qui ſedet,
Barbámque ſub tonſore vellit hiſpidus.
Ocy. Dum luctor ergo, ceu volens parembolam
Iacere, hanc plagam tuli: mihi tu hoc credito.
Nut. Qualis fuiſti miles, vt parembolam
Iaciens, plagam ferres? refers mendacia,
Eadem iſta diximus aliquando nos quoque,
Fatendo veritatem amico nemini.
At nunc vides vt cuncta, *deeſt quidpiam.*
Quaſſánſque facilè, intorquet huc illuc labor.
Med. At vbi, vbi, amici, reperiam inclytum Ocypum,
Et pede laborantem, & vacillantem gradu?
Medicus ego accepi ex amico quopiam
Premi dolore eum, ſtare propter quem nequit.
Sed ipſus hîc propè iacet ante oculos meos,
Stratus ſupino per cubile corpore.
Saluere iubeo per Deos te, ac tuum, *hic deeſt aliquid.*
Quid iſtud Ocype dic mihi ſtatim. *hic etiam deeſt aliquid.*
Si fortè enim cognoro, tollam forſitan
Grauem dolorem, cum mali cauſa graui.

ὠκυ. ὁρᾷς μὲ σωτῆρ, ἢ πάλιν σωτῆρα ἔχε,
ναυάγιον αὐτῆς σώματι ἔχων σωτῆρα,
δεινὸς πόνος μὲ τῶν ποδῶν δάκτυλε κακῶς.
δεινὸν δ' βῆμα, κοὐχ ἁπλῶν πηδῶ ποδί.
Ια. πόθεν; τί παθών; μείωσον. ἢ πέφυ βόσκῃ; A
Μαθὼν γὰρ ἀληθείᾳ ὁ ἰατρὸς ἀσφαλῶς,
χρείττων παρέσεται. σφάλλεται δ' μὴ μαθών.
ὠκυ. δρόμοι τὴν ἀκτῶν, καὶ τέχνῃ γυμναστικῇ.
δεινῶς ἐπλήγην ὑπὸ φίλων ὁμοπλίκων.
Ια. πῶς οὖν ἀκριβὴς οὐ πάρεστι φλεγμονὴ
τούτου κατ' αὐτῆς, καὶ ἔχεις τὴν ἐμβρεχῇ; B
ὠκυ. οὐ γὰρ στέγω τὰ δεσμὰ τῶν ἑλκιδίων,
ἐυμορφίαν ἄχρηστον εἰς πολλοὺς χιλιῶ.
Ια. τί οὖν δοκεῖ σοι, καταπλάσω σου τὸν πόδα;
ἀὴ γὰρ παρέχῃς μοι, γνώσεται σε χρὴ, C
ὡς ταῖς τομαῖσι πλείστον αἷμά σου χεῖ.
ὠκυ. ποίησον εἴ τι χρυσὸν ἐξευρεῖν ἔχεις,
ἵν' εὐθὺ δεινὸν ἐκ ποδῶν παύσῃς πόνον.
Ια. ἰδοὺ σιδηρόχαλκον ἐκτείνω τομῆ,
ὀξεῖαν, αἱμόδιψον, ἡμιεγγύλου. D
ὠκυ. ἔα. ἔα.
Τρ. σῶτερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχῃς σωτηρίας.
τολμᾷς σιδηρόαστρον ἐμβαλεῖν πέτρῳ.
Μὴ μὴ καταιδοῦ, θεοσεβὴς κακὸν ποεῖ.
ψευδὴς γὰρ ἔκλυες, ὧν ἔργων ἀκήκοας.
οὐ γὰρ πέλασιν, ἢ δρόμοισιν ὡς λέγει,
ἀκτῶν ἐπλήγη. τοῦτο γοῦν ἀκουέ μου. E
ἦλθεν μὲν οὖν τοιοῦτον ὑγιὴς ἐν δόμοις.
Φαγὼν δ' πολλὰ, καὶ πιὼν ὁ δυστυχὴς,
Κλίνην ὑπῆρθε καταπεσών, ὑπνῷ μόνος.
ἔπειτα νυκτὸς διυπνίσας, ἐκραύγασεν,
ὡς δαίμοσι πληγείς, καὶ πάντα φόβον λαβών.
ἔλεξε δ' οἴμοι, ποδὶ ἔχω κακῷ τύχῳ.

At me

Ocy. At me vides ô Soter & Soteriche,
Tubæ ipſius nomen gerens Soteriche,
Sæuus dolor pedem mihi arrodit, malè,
Greſſúmque timidè facio, & haud planum pede.
Med. Vnde, aut quid accidit, expedi, aut quibus modis?
Nam medicus audiens rem vt eſt, dempto metu
Meliùs adit, non audiens errat ferè.
Ocy. Dum exerceo curſu, & arte me gymnaſtica,
Me ſauciauit quiſpiam coætaneus.
Med. Cur ergo non eſt triſtis inflammatio
Inibi, nec vlla mitigans rigatio?
Ocy. Quoniam haud amo, ex lana illigata vincula,
Vt quæ afferant deformitatem inutilem.
Med. Quid ergo tibi videtur? incîdam pedem,
Nam ſi hoc feres, ſcias licet, quàm plurimum
Exhauriam tibi ſecando ſánguinem.
Ocy. Fac quicquid inuenire nunc nouum potes,
Vt me hoc pedum dolore liberes citò.
Med. Et ſectionem acutam, & ærriferream,
Cruoribibulam, ſemicuruam infero tibi.
Ocy. Sine, ſine.
Nut. Soter quid agis? tibi ne accidat Soteria.
Adhibere ferriſatum laborem ſuſtines.
Malúmque, nil planè ſciens, infers pedi.
Deceptus etenim audiſti opera, quæ audiſti modò.
Nam neque palæſtra iſte, neque curſu, vt dictitat,
Certando læſus eſt: id ergo ex me audias.
Principio enim, ſanus quidem venit domum,
Poſt autem edens multum, & bibéns miſer,
Solus ſuper lectum cadens, ſomnum capit.
Deinde excitatus nocte, clamat, dæmone vt
Perculſus, omnes vnde corripit metus.
Dicebat autem, vnde hoc malum mihi? heu miſer,

Δαίμων τάχα κρατῶν ἔξω ποδὸς,
Περὶς ταῦτα νυκτὸς ἀγαθὸς ἀθάμβος μόνος.
ὁπόταν κῆρυξ ἐξεθρίωσε τὸν πόδα.
ἐπὶ δ' ἀλέκτωρ ἡμέραν ἐσάλπισεν,
Οὗτος φοβοῦμαι, χεῖρα θεὶς ἐμοὶ πικράν, A
Θρίωνα, πυρίσωσι, ἐπ' ἐμοὶ βάζων.
ἃ φρὶν δέ σοι κατεῖπα, παῦτ' ἐψεύσατο,
Τὰ δεινὰ κρύπτων τῆς νόσου μυστήρια.
Ωκυ. Γέρων μὲν ἀεὶ τοῖς λόγοις ἁπλίζεται,
Καυχώμενος τὰ πάντα, μισθὸν δόξαν. B
ὁ γὰρ πονῶν τε, κἀ φίλοις ψευδῆ λέγων,
πιτνῶντ' ἔοικε, μαστίχῳ μαστιζόμενῳ.
Ια. πλανᾷς ἅπαντας. ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων λέγεις,
Λέγων, πονεῖν μέν. ὃ δ' πονεῖς, οὔπω λέγεις.
ὠκυ. πῶς οὖν φράσω σοι τὰ πάθη τὰ συμφορᾶς; C
πάσχων γὰρ, οὐδὲν οἶδα, πλὴν πονῶ μόνον.
Ια. ὅταν ἀφορμᾶς δίχα πονῇ τις τὸν πόδα,
πλάσαι τοιοῦτον οὐ θέλει κενοὺς λόγους,
Εἰδὼς τὸ δεινὸν, ᾧ συνίζωκεν κακῷ.
Καὶ νῦν μὲν ἀκμὴν οὐκ.
ἐπεὶ δ' ἡ κὴ τὸν ἕτερον ἀλγήσῃς πόδα, D
σίνου, δακρύεις. ἢν δέ σοι φράσω θέλω.
τοῦτ' ἐς' ἐμοῦ καὶ θέλῃς, καὶ μὴ θέλῃς.
ὠκυ. πρὸ' ἐς' ἐμοῦ; εἰπὲ, καὶ τί κλαίζεται.
Τερ. ἔχει μὲν ὄγκωμα συμφορᾶς χάριν ἁπλῆς.
ὠκυ. Οἴμοι. τί τοῦτο; λέξον ὦ δέσποτα χάριν.
Τερ. ἐκ τοῦ τόπου μὲν, οὐ πονεῖς, ἀρχὴν ἔχει. E
ὠκυ. ποδὸς μὲν ἀρχὴν ὀνομ' ἔχει κοὐδὲν λέγεις;
Τερ. τοιοῦτο σὺ φρονεῖς ἐπὶ τέλει δεινὸν ἄχαρι.
ὠκυ. καὶ πῶς μὲ τὸν δύσκηνον ἔτι;
Τερ. δεινότερ οὖσα. φαίνεται γὰρ οὐδαμοῦ.
ὠκυ. σοὶ τῇ, τί λέγεις; τί δέ μοι;
Ια. ἄφες με μικρόν. ἀλόγημαι σοῦ χάριν.

Fortaſſe dæmon potitur aliquis pede.
Noctu inſuper ſolus quoque reſidens thoro,
Ceu præco lamentando proſequitur pedem.
At vbi diem iam gallus intonat tuba,
Acceſſit,& triſtem mihi impoſuit manum,
Plorans,febricitans,,corpori innitens meo.
Tibi verò, quæ dixit priùs,mentitus eſt,
Sæva hæc volens morbi tegere myſteria.

Ocy. Verbis ſenex armatus omnis ſemper eſt:
Nil iactitans non,aſt opere præſtans parum.
Nám qui dolet,falſúmque amicis diſſerit,
Similis edenti maſtichen famelico eſt.

Med. Deludis omnes tu,aliáque alijs implicas,
Dicens dolere te,aſt vbi doleas, tacens.

Ocy. Sed quomodo morbi tibi cauſam eloquar?
Nam doleo,verùm quod doleo,tantùm ſcio.

Med. Quando abſque cauſa quiſpiam dolet pede,
Poſthac inania verba fingit vt lubet,
Sciens graue illud,quo implicatus eſt malo.
Atque is etiamnum *hi deeſt aliquid.*
Vbi verò & alterum pedem inuadet dolor,
Flebis gemens,at dicere vnum tibi volo,
Hoc illud eſt,nolis,velis,hoc illud eſt.

Ocy. Quid illud autem?quod-uc nomen eſt ei?

Nut. Nomen quidem habet,è duplici factum malo.

Ocy. Hei mihi quid hoc?dic obſecro te,dic ſenex.

Nut. Ab eo loco principium habet vbi nunc doles.

Ocy. Quantum ergo dicis à pede initium habet.

Nut. In fine ſæuæ nomen huic Agræ adijce.

Ocy. Quo me ergo pacto miſerum adhuc?

Nut. Eſt ſæua nempe,nanque parcit nemini.

Ocy. Soter quid ais?quid me autem?

Med. Paulum ſinas me,negligor tui gratia.

Ωκυ. Τί ἦ δεινόν, ἢ τί συμβέβηκέ σοι;
Ια. Εἰς δεινὸν ἀφῖγμαι κακῶν πόνον ἥλθες ποδός.
Ωκυ. Οὐκοῦν με δεῖ θεοῖσιν ἐξαγγελεῖν πόνους;
Ια. Χωλὸς μέν ἐστ' ἐξ ἐνὸς ἐλίσσω δέ, μὴ φοβοῦ.
Ωκυ. Τί δ' ἐστὶ χρῆμα;
Ια. ἀμφοῖν ποδοῖν σε συμπεδῆσαι μόλις.
Ωκυ. Οἴμοι. πόθεν μοι ταῦτ' ἐπῆλθεν πάθος
Ποδοῖν δ' ἄλλου, καί με συμπάσχει κακῶς
ἢ πῶς ὅλως πέπονθα, μεταβάλλων δόλον.
Δηλαδή ὁμαι ἦ πολλὰ μεταπεσοῦσα πόδα
Νίκης, ἀπεῖα βρίθος ἄφνω φοβούμενος.
ἀλλ' αὖτομαί σε θεοῖς δεῖν ἐπαείρω,
Εἴ πῶ τύχοι σὺ δυνάτα, μοῦνον φθονεῖν,
Θεράπευσον ἡμᾶς. εἰ δ' μὴ, δοίχνυμαι.
Πάσχω γὰρ ἀφανῶς. κἀγὼ ποδῶν τοξεύομαι.
Ια. τὸν μὲν πλανῆται ἀφελῆ λόγος ἐμοῦ,
τὸν τῶν Ιαζόν τῶν ὁμιλούντων μόνον,
ἔρχω δ' μηδὲν εἰδότων σωτήριον,
Τὰ παῖτα σοι πάρεστι, συντόμως φράσω.
ἄφευκτον ἥλθες ἀγκῶν ἐς πάθος κακόν.
Οὐ γὰρ σεληνέπλαγον ὑπνώδους βάσιν,
ἢ τοῖς κακούργοις εἰώθη τιμωρεῖν.
Δεινὴ δ', καὶ κρυφαίαν οἷς πεῖται κακίαν,
ἥν ἔκ τ' ἀρχῆς ἀχθος ἀνθρώπων φύσις.
Ωκυ. αἰ. αἰ. αἰ. αἰ. οἴμοι. οἴμοι.
Πόθεν μοι, ζυνωφ τὸν πόδα κρυπτὸς πόνος.
Δίξασθε χεῖρας ταῖς ἐμαῖς θεοὶ τῆ πιστῆ,
ὁπῆα σπεύσω βαχίοις ὑπ' ἀλέας.
Τερ. Γέρων μὴ σύμ. πλεῖν ἰδοὺ σοι πλόμαι,
Καὶ τὸν πόνον σε χειραγωγῶ φρίσβις ὤν.

Ocy. Quid hoc mali autem, aut quid tibi accidit graue?

Med. In graue malum incidisti, & insanabile.

Ocy. Nunquid me oportet claudicantem viuere?

Med. Tu claudus vt sis, nihil id est, ne-ue hoc time.

Ocy. Quid peius autem?

Med. Iacêre vtroque te impeditum pede manet.

Ocy. Hei mihi nouus hic vnde me inuasit dolor,
In altero pede, huíscque compatitur malè?
Quo-ue penitus modo obrigui, vt ire hinc volo?
Formido verò dimouere pedem nimis,
Stultus, quasi infans derepentè exterritus.
Sed obsecro te per Deos Soteriche,
Tua siquid ars potest, mihi non inuidens
Medeare: alioqui pereo: nam malum latet
Intus: pedésque ceu sagittis transfodit.

Med. Equidem remota ambagine verborum procul,
Hac qua medici alij solent vti modò,
Ipsáque re nullam salutis ferre opem,
Cuncta patienti breuiter exponam tibi.
Principio ineuitabile in malum miser
Planè incidisti: non enim compactilem,
Ferróque fictam pede subisti compedem,
Sed sæuam, & abditam omnibus prorsus malam,
Cuius hominum natura non tulerit onus.

Ocy. Heu miser, væ væ mihi.
Vnde hic mihi tacitus pedem terebrat dolor?
Suscipite me manibus priusquam concidam,
Perinde vti Satyri sub vlnas Bacchicos.

Nut. Equidem senex sum: at ecce tibi pareo tamen,
Iuuenémque te longæuus ipse manu rego.

Cætera desunt.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Εἰς τὸν ἑαυτοῦ Βίβλον.

Λουκιανὸς τάδ' ἔγραψε, παλαιά τε μωρά τε εἰδώς,
Μωρὰ γὰρ ἀνθρώποις καὶ τὰ δοκοῦντα σοφά.
Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποις διακριδὸν ὧδε νόημα.
Ἀλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦθ' ἑτέροισι γέλως.

Εἰς ἀσώτους.

Τὸν παγκοινὸν πλοῦτον γέρις ὧν Θήρων ὁ Μιτύληνος,
Αἰσχρῶς εἰς ἑταίρας ἐξίχνευ δαπάνας.
Ἀλλά μιν ἐκ χείρων ταπεινὸς φίλος ὡς ἐσάωσεν
Πλησμονὴν ἐκλέξ πειρομένου πενίης,
Καί μιν ἐκ γῆς ἀειλάμψαντι, καὶ πόσιν ἀυτῷ
φωνήσαντ' ἐρέειν, πολλ' ὀπιπαλίας δοιάς.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐκ παρ' ἑσπέρα πλοῦτος πλοῦτος,
Λύτους τοὺς αὐτοῦς ἐπέζευ ἐς δαπάνας,
Τυφλὸς ἐὼν χρημάτων πάταν χαρὲν οὐ κτῆσιν κόσμου,
ἀλλ' ὕβριν τὴν μιαρὴν χαρέα μαργοσύνῃ.
Οὕτω δὴ σπανίσας τὸ λύτρον ἀμειλιχίως ἔφη
Οὐκ ἐμὸν πρὸς σὲ γυνὴ κῦμα παλιρρόθιον.
Εὐκλείης δ' ἐπέχρε τὸ λύτρον, ἀκ ἔπ κέντρον,
Ἀλλὰ συμφορὴν ἐκ σοφίης τὸ χρῆ θαλάμην.
Ἔρχω δ' ἐς ἀκ ἐξῆ ἐκικῶς κεχρεωμένον αὐδρα
Τοῖς ἰδίοις, εἶναι πιστὸν ἐν ἀλλοτρίοις.

LVCIANI EPIGRAMMATA.

In ſuum ipſius Librum.

IACOBO MICYLLO Interprete.

Lucianus ſcripſi hæc, antiquáque ſtultáque doctus:
Id quoque enim ſtultum eſt, quod tibi valde ſapit.
Nil homini certum eſt, nec voto viuitur vno:
Sed ridens, eadem hic eleuat, ille probat.

In Theronem prodigum.

LVSCINIO Interprete.

Quum iuuenis Theron bona, filius ille Menippi,
Patria inexhauſta perderet ingluuie:
Diues opum quidam dolet hinc accedere duram
Pauperiem, patri iunctus amicitia:
Et miſerum lachrymis ſic conſolatur obortis:
Sume animos, dos eſt en tibi ſumma gener.
Ille vbi iam præter ſpem partas, ſorte nouata,
Senſit opes, priſcum concipit ingenium.
Omnis in hoc labor eſt, ventri vt famuletur inerti
Per fas atque nefas: ſic perijſſe iuuat.
Hinc inopem rurſus ſocer arguit, omnia retro
Dum fluitare videt, fortéque lapſa ſimul.
Iámque madent genæ, & luctu miſer omnia complet.
Nec Theron, ſed dos jam dolet, & ſoboles.
Heu nimium ſerò didiciſſe iuuat, alijs non
Eſſe bonum, quiſquis non fuit ipſe ſibi.

Εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

Θνητὰ τὰ τῶν θνητῶν, καὶ πάντα περιέχεται ὑμᾶς.
Ἢν δ' μὴ, ἀλλ' ὑμεῖς αὐτὰ περιέχεσθε.

Εἰς αὐτάρκειαν.

Ὡς τιθηνέομαι τῶν σῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυσιν.
Ὡς δ' βιοσύλλογος φείδομαι σῶν κτημάτων.
Ἐμὲ δ' αὐτὸν σόφος οὗτος, ὃς ἄμφω ταῦτα νομίζας,
Φειδοῦς καὶ δαπάνης μέσον ἁρμόσατο.

Εἰς μικρὸν βίον.

Τοῖσι μὲν εὖ πράσσουσιν πᾶς ὁ βίος βραχύς ἐστι.
Τοῖς δ' κακῶς, μία νὺξ ἄπλετός ἐστι χρόνος.

Εἰς ἔρωτα.

Οὐχ ὁ ἔρως ἁλικὴν μερόπων ἧβος, ἀλλ' ἀκολάστοις
Ψυχαῖς αὐθρώπων ἐστὶν ὁ ἔρως πειρατής.

Εἰς χάρητας.

Ὠκεῖαι χάριτες γλυκυπόταιναι, λιῶ δ' βεβλῶσι,
Πᾶσι χάρις κυτὴ, μηδὲ λέγοιτο χάρις.

Εἰς ἀχαρίστους.

Φαῦλος ἀνὴρ πάντος ἐστὶ τετιμένος, οἷς ὀπίζας
Ἀντλᾶν τὰς χάριτας, εἰς κενὸν ἐξέχεας.

In vitam humanam

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Omnia mortales fugiunt mortalia cùm sint:
Et, si non fugiunt, nos tamen hæc fugimus.

In sufficientiam.

VENATORIO Interprete.

Vtere diuitijs veluti iamiam moriturus:
Ceu sis victurus, tu quoque parce tuis.
Ille sapit verè, qui res perpendit vtrasque:
Parcus erit certo tempore, largus erit.

In breue æuum.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fœlici brevis est etiam longissima vita:
Tempus at immensum est, vnica nox misero.

In amorem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales non lædit amor: mens crimen amori
Impingit sceleris luxuriosa sui.

In gratias.

LVSCINIO Interprete.

Munificus gratare citò, quò dulcior adsit
Gratia: nam longa mox perit illa mora.

In Ingratos.

LVSCINIO Interprete.

Rimarum plenus perdit tua dona sceleſtus:
Si sapis, integro vina reconde cado.

Εἰς Θεούς.

Ἀνθρώπους μὲν ἴσως λύσεις ἄτοπόν τι ποιήσας.
Οὐ λύσεις δ' Θεοὺς εἰ λογιζόμενος.

Εἰς κόλακας.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι φύσεις χαλεπώτερον εὗρεν
Ἀνθρώπου κακίας ψευδομένου φιλίῃ.
Οὐ γὰρ ἔθ' ὡς ἐχθρὸν φερφυλαξόμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντες
Ὡς φίλον, ἐν τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.

Εἰς μυσπέλον.

Ἀρρήτων ἐπέων γλώσσῃ σφρηγὶς ἐπικείσθω.
Κρείσσων γὰρ μύθων ἡ κτεάνων φυλακή.

Εἰς πλοῦτον.

Πλοῦτος ὁ τῆς ψυχῆς, πλοῦτος μόνος ἔστιν ἀληθὴς.
Τἄλλα δ' ἔχει αὐτὴ πλείονα τῶν κτεάνων.
Τόνδε πολυκτήανον, ἢ πλούσιόν ἐστι δίκαιον
Κλῄζειν, ὃς χρῆσθαι τοῖς ἀγαθοῖς δύναται.
Εἰ δέ τις ὧν ψύχους καταπήκιται, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
Σωρεύων αἰεὶ πλοῦτον ἐπιζόμενος.
Οὗτος ὀστέα μέλαινα πολυφρήτοις ἐπὶ σύμβλοις
Μοχθήσει, ἑτέρων δ' ἀφομένων τὸ μέλι.

Εἰς τύχην.

Ἀρχὸς Ἀχαιμενίδου θρώμην ποτὲ, νῦν δ' Μακέτησι.
Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον.

In Deos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales si fortè latent tua crimina nequam:
Quod tecum reputas non latet hocce Deos.

In Adulatores.

OBSOPOEO Interprete.

Nil homine inuenit natura nocentius illo
Quàm qui synceram fingit amicitiam.
Non hostis vobis vltrà, sed habetur amicus,
Talis: & hac ista lædimur arte crebrò.

In Mysterium.

OBSOPOEO Interprete.

Fac arcana premat tacitæ custodia linguæ,
Sermonum custos est mihi maior opum.

In Diuitias.

SLEIDANO Interprete.

Nobilis est animi thesaurus, nobilis ille
Postrema quisquis parte locabit opes.
Diues erit verè, qui fidos inter amicos
Largiter effundit parta labore bona.
Sed genium quisquis defraudat, opésque tenacem
Congerit in testam, quo numerare queat,
Qualis apes, frustra studio complebit auaro
Vascula, mox fuco diripiente fauos.

In Fortunam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fundus Achæmenidæ quondam hic fuit, inde Menippi:
Núncque hunc, núncque alium rursus adibit herum.

Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν με πάντ' ἔφετο, καὶ πάλιν οὗτος
Οἴεται, εἰμὶ δ' ὅλως ἀδύνος, ἀλλὰ τύχης.

Εἰς εὐτυχεῖς.

Μὴ παίων, φίλος εἰ σπουδῆς, φίλος εἰ μακάρεσσι,
Καί σευ ῥᾳδίως ἔκλυον εὐξαμένου.
Ἂν παίσῃς, οὐδεὶς ἔτι σεῖο φίλος, ἀλλ' ἅμα πάντα
Ἐχθρὰ, πύξ τε ῥοπῆς σηματαβαλλόμενα.

Εἰς φύγωσι.

Ἢ βεβούπους βουλὴ, μετ' ἀμείνων, ἢ ἴθ' ταχέως
Λίην ἐφελκομένῳ τὼ μεταΐσσω ἔχει.

Εἰς βίον.

Ἐξ ὧραι μόχθων ἐκπάγλατοι, αἱ δ' μετ' ἄκτιν
Γράμμασι δεκυόμεναι, ζῶδι λέγουσι βροτοῖς.

Εἰς βόσιν.

Εἰ ταχὺς ἐς τὸ φαγεῖν, καὶ ἐπὶ δόρπῳ ἀμβλὺς ὑπάρχεις,
Τοῖς ποσί σου βάλλε, καὶ βίπτε τῷ σώματι.

Εἰς ἀδυάτους.

Εἴς τι μάτην νίπτεις δίμας Ἰνδικὸν ἔγχος τύχης,
Οὐ δυόασιν ἀτορφοῖν νύκτα μεδιόωσιν.

Εἰς δυσώδεις.

Οὔτε χίμαιρα τοιοῦτον ἔπνει κακὸν ἡ πρὶν Ὀλυμπον,
Οὐκ ἀγέλη ταύρων, ὡς ὁ λόγος πνείπους,

Nam ſe olim hic dominum ratus eſt, nunc retur & ille.
Illius at ſola eſt ſors hera, nullus herus.

In Fœlices.

VITO APERMACHIO Interprete.

Si non delinques, tibi diſque hominéſque fauebunt.
Præſtabunt faciles quæque precatus eris.
Aſt vbi peccaris, ceſſat fauor, omnia plena
Sunt odij, facta & ſors aliena tibi.

In prudentiam.

SLEIDANO Interprete.

Sit mora conſilijs. Nam ſi moderamine tractes,
Proſunt: vt ſtultè præcipitata nocent.

In Vitam.

VOLATERRANO Interprete.

Sex horę tantùm rebus tribuuntur agendis:
Viuéque poſt illas, littera ζῆν monet.

In Edacem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Si properè comedis, ſi tardo poplite curris,
Ore velim curras, & pedibus comedas.

In Impoſſibile.

SLEIDANO Interprete.

Æthiopem quid ſtulte lauas? Nam ſplendida nunquam
Nox fuerit, lumen ſole negante ſuum.

In Fœtidos.

BAPTISTA PIO Interprete.

Mæonides non tale malum ſpiraſſe Chimæram
Trigeminam, aut tauros credidit igniuomos,

Οὐ λῆμος σύμπας, οὐχ ἁρπυιῶν τὸ φρίσσειν,
Οὐδ' ὁ φιλοκτήτου πῦς ἀπεσκεδάσθη.
Ὥστέ σε παμφαφὶ νικᾷν τιλίσσα χμαίρας,
Σκηπιάδιας, παύεσις, ὄγκια, λημισάδας.

Εἰς τύχην.

Πολλὰ τὸ δαιμόνιον δίδωσι, κἂν μὴ παρέδοξα.
Τοὺς μικροὺς αἴρει, τὸν μεγάλους καταγεί.
Καὶ σὺ τὸν ὀφρῶν, καὶ τὸν τύφον καταπαύσει,
Κἂν ποταμὸς χρυσῦ ναύμαχα σοι παρίχῃ.
Οὐ θρύον, οὐ μαλάχην ἔσθιμος ποτὲ, ταὶ ὑ μυίσας
Ἡ δρύας, ἢ φλαταίσις, οἵδε χαμαὶ κατάγει.

Εἰς βρέφη.

Παῖ ἰ μὲ παιταίσεσιν ἀκηδία θυμὸν ἔχοντα,
Νηλειὴς αἰδὼς ἥρπασε Καλλίμαχον.
Ἀλλά με μὴ κλαῖσις. καὶ γὰ βιότοιο μετόχου
Παύεσυ, ἢ παύρων τῶν βιότοιο κακῶν.

Ἀπὸ ναυηγῶν.

Γλαύκῳ, καὶ Νηρεῖ, καὶ Ἰνοῖ, καὶ Μελικέρτῃ,
Καὶ βυθίῳ Κρονίδῃ, καὶ Σαμοθρῄξι Θεοῖς,
Σωθεὶς ἐκ πλαγόνος Λευκίλλιος, ὧδε κέκευσα
Ταὶ τείχας ἐκ κεφαλᾶς. ἄλλο γὰ οὐδὲν ἔχω.

Ἀπὸ γυναικῶν.

Ἑλλάδα νικήσασα βαρβίην ἀσπίδα Μήδων,
Λαὶς δῆκεν ἰῷ καλλιὸ λειδίλιν.
Μουσῴη εἰκάζη τὰν χάριν, καὶ τὸν ἔλεγχον

Non omnem Lemnum, volucrum excrementa sororum,
Aut Philoctetæ vulnera dira pedis.
Iudicio quare populi Telesilla Chimæram
Vince, boues, sanies, Lemniadas, volucres.

In Fortunam.

IO. SLEIDANO. Interprete.

Multa potest fortuna, vel insperata, potentes
Deijcit, ac tenues subuehit illa viros.
Illa supercilium tibi protinus auferet, & si
Aurifero madeat flumine tota domus.
Ventus enim malua, limosáque abstinet vlua,
Sed veteres ornos exagitare solet.

In Infantes.

VRS. VELIO Interprete.

Quinquennem rapuit puerum immiserabilis Orcus,
Curarum vacuum nomine Callimachum.
Sed me flere cauè. Nam paucos vt breuis annos
Vixi, sic vitæ pauca siniſtra tuli.

De Naufragis.

VRS. VELIO. Interprete.

Glauce, tibi & Nereo, Inóque tibi & Melicertæ,
Et Neptune tibi, & quos Samothraces habent:
Seruatus pelago Lucillius, hanc ego tonsus,
Nil aliud quum sit, dedico cæsariem.

De Mulieribus.

IO. BENEDICTO Interprete.

Quæ profligauit scutatos Græcia Medos,
Præda fuit formæ Græcia Laidicæ.
Sola senecta illam domuit, gratúmque iuuentæ

Ἀνθετό σοι Παφίη, τὸν ποτὲ φίλον,
Ἧς χθὲ ἰδὲν γυίοις πολιῆς πικαλύκια μορφοῖς,
Τῆσδε συνεχθαίρει καὶ σιάεται τύπον.

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης, τῆς ἐν Κνίδῳ.

Τὴν Παφίην γυμνὴν οὐδεὶς ἴδεν, εἰ μὴ τις εἶδεν,
Οὗτος ὁ τὴν γυμνὴν τοιάδυος Παφίην.

Εἰς τὸ αὐτό.

Σοὶ μορφῆς αἰδοῖης τῆς περικαλλὲς ἄγαλμα
Κύπρι, τῆς μορφῆς φέρτερον οὐδὲν ἔχεν.

Εἰς ἄγαλμα Ἠχοῦς, ὡς παρὰ τῷ Πανός.

Ἠχὼ πυρήσασαν ὁρᾷς φίλε, Πανὸς ἑταίρην
Ἀντίτυπον φθογγὴν ἔμπαλιν ἀσυρίην.
Παρθένιον χρωτὸς κάλλος εἰκόνα, τοιμέσον ἠδὲ
Παίγνιον, ὅσσα λέγεις, ταῦτα κλύων ἔσθι.

Εἰς ἀγωνιστάς.

Οἱ συναγωνιστὴν τὸν πυγμάχον ἐνθάδ' ἔθηκαν
Ἄπτ, οὐδένα γὰρ πώποτ' ἔβαλε μάτην.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πᾶσαν ὅσην Ἑλλὰς ἀγωνοτιθεῦσα ἄμιλλαν
Πυγμῆς, Ἀνδρείας πᾶσαν ἀγωνισάμην.
Ἔχω δ' ἐν Πίσῃ μὲν ἱερὸν ἄστιον, ἐν δὲ Πλαταιαῖς,
Ἐν βλίφαρον, Πυθοῖ δ' ἄκρους ἐκφέρομαι.
Δαμοτέλης δ' ὁ πατὴρ ἱκορίσατο σὺν πολίταις,
Ἀρχαῖ μ' ἐκ παίδων ἐν πυρὶ, καὶ λαβόν.

Tum ſuſpendit anus Cypri tibi ſpeculum.
Cuius enim canæ veram odit cernere formam,
Obſcuratam odit cernere & effigiem,

In Statuam Veneris, quæ eſt in Cnido.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Nulli nuda Venus viſa eſt: ſi viſa ſit vlli,
Is vidit, nudam qui ſtatuit Venerem.

In Eandem.

Eodem interprete.

Offero Cypri tuæ tibi ſculpta imitamina formæ:
Formanam melius nil mihi Cypri tua.

In Statuam Echûs tanquam à Pane.

CORNARIO Interprete.

En Echo in petris habitans ego. Panos amica,
Comparibuſque ſonis omnia quę recino.
Oris imago loquens cuiuſuis, agricolis ſum
Deliciæ, audis quæ tu loqueris abiens.

In Pugiles.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Hîc pugil à ſocijs poſitus certaminis Apis:
Quòd nulli fecit ſatucia membra viro.

In Idem.

Eodem Interprete.

Quodcunque inſtituit certamen Græcia cæſtus,
Hoc inter pugiles Androleos ſubij.
Reſtitit vna mihi Piſæ auris, & vna Platæis
Palpebra: me Python funerat exanimem.
At pater, vt functum ſtadio, mutilum-ue reportet,
Ciuibus armatur Damoteles ſocijs.

Εἰς γραμματικούς.

Ἰλαδὶ γραμματικὴ φυσίζοε, ἴλαδι μᾶτα,
Φερμακον ἐυρομὴν μιλίην αἰεὶ δια.
Ἐχθὶω γὸ κὰι σοι ἀφικαλλία δωρηπαδς,
Καὶ βωμὸν δυίων μηπστε λευοώσον.
Καὶ γὸ σᾶ μεσαὶ μὸν ὁδὸὶ, μεσὶ ϝ θαλασσε,
Καὶ λιμφαις, παίπων δικτεια γραμματικά.

Εἰς δυσώδεις.

Δαίμονα πολλὰ λαλῶν ὀζοδόμος ἐξορκιτὴς,
Ἐξίβαλ' οὐχ ὅρκοις, ἀλλὰ κοπρον δυνάμει.

Ἐρως δραπέτης.

Α Κύπρις τὸν ἔρωτα, τὸν υἱέα μακρὰν ἐβόησε,
Εἴ τις σοὶ πεοόδιοι πλανώμενον οἴδιν ἔρωτα,
Δραπέτιδας ἐμὸς ὅπ. ὁ μανυτὴς, χίρας ἔξει.
Μισθός τοι τὸ φίλαμα τὸ Κύπριδος. ἰὼ δ' ἀγάγης τιν,
Οὐ γυμνὸν τὸ φίλαμα, τὺ δ' ὦ ξένε, ϗ πλέον ἔξεις.
Ἐστι δ' ὁ παῖς ἀφίλαμος, ἐν εἰκόσι πᾶσι μαθοις τιν.
Χρῶτα μὸν οὐ λευκὸς, πυρὶ δ' εἰκελος, ὄμματα δ' αὖτε
Δειμύλα, ϗ φλογόεντα, καὶκὶ φρένες, ἀδὺ λάλημα.
Οὐ γὸ ἴσον τοίοι ϗ φύγγεται. ὡς μέλι, φωνά.
Ἢν ϝ χολᾷ, νόος ὅστι κἀάμεγος, ἠδ' ὀπυπαὶ,
Οὐδὲν ἀλαθευων δολιον ἐρίφος, αχια πιπδει.
Εὐπλόκαμον τὸ κάρανον, ἔχει δ' ἰπαμὸν τὸ φρόνπον.
Μικκυλα μὸν πίνω τὰ χαὐδεια, μακρὰ ϝ βαλλει,
Βαλλει κ' εἰς Αχέροντα, ϗ εἰς Αἴδω βασίλια.
Γυμνὸς μὸν τόγε σῶμα, νόος ϝ οἱ ἠμπιπρασται,
Καὶ πτερυγες ὄπιν ὀρνις, ἐφιπαται ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλοις

In Grammaticos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Grammatice, inuentrix victus, & Musa faueto:
Quæ fers Mæonio carmine dulcis opem.
Quàm tibi debuerant offerri splendida dona,
Aráque non vsquam destituenda sacris.
Nanque tui, plenæque viæ, pontúsque refertus,
Littoráque, ô cunctis commoda Grammatice.

In Fœtidos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Oris odore graui, non sacris dæmona verbis,
Exorcista olido depulit ore loquens.

Amor Fugitiuus.

BONAVENTVRA VVLCANIO Interprete.

Amissum Venus inclamabat saucia natum,
Ecquis mi in triuijs errantem vidit Amorem?
Ille fugax meus est. dulce index munus habebit,
Basiolum Veneris quòd si ipsum adduxeris, hospes,
Non tibi basiolum simplex dabo; at amplius addam.
Plurima inest puero nota, qua dignoscere possis.
Non albus faciem, sed totus flammeus, acres
Scintillant oculi, mala mens, oratio blanda,
Lingua animo dispar, suauis vox mellis ad instar.
Irato, mens intractabilis & fera fallax,
Versutus puer, & mendax, immania ludit.
Crispicomum caput est illi, faciésque proterua.
Estque pusillimanus, sed longè spicula mittit.
Mittit in ipsum Acheronta, & regem figit Auerni.
Nudus membra volat passim, sed tecta latet mens,
Aliger instar auis, nunc hunc, nunc inuolat illum,

Ἀνέρας, ἠδὲ γυναῖκας, ὅτε στυγάγχνιος ἢ κύων τε,
Τόξον ἔχει μάλα ἑαιὸν, ἐφ' ᾧ τόξῳ ἢ βέλεμνον.
Τυτθὸν ἰοῦ τὸ βέλεμνον, ἐς αἰθέρα δ' ἄχει φορεῖται.
Καὶ χρύσεον ἀμφὶ νάσσα φαρέτρεον. ἔνδοθι δ' ἐστὶ
Τοὶ πικροὶ κάλαμοι, τοῖς πολλάκι κ' ἐμὲ πρόσπεν,
Πάντα μᾶλ' ἄχια, πάντα. πολὺ πλόον ἢ οἱ αὐτῷ
Βαιὰ λαμπὰς ἐσῖσα, τὸν ἅλιον ἀυτὸν ἐναίθει.
Ἦν τύ γ' ἴλης τίλιον, δαμάσας ἄγε, μηδ' ἀλιήσης,
Κλιῦ ποτ' ἰδ'ης κλαίοντα, φυλάσσεο μή σε πλανήσῃ.
Κλιῦ γελάᾳ, τύ γιν ἴλκε, κἢ ἰὸ ἐβάλῃ σε φιλάσσει,
Φεῦγε. κακὸν τὸ φίλαμα, τὰ χείλεα φάρμακον ἐστί.
Ἦν ἢ λέγῃ λάβε πάντα, χαείζομαι ὅσσά μοι ἔσλα,
Μὴ τι δηγῆς πλαίσα δῦσα, τὰ γὰ συεὶ πάντα βίβαντα.

Τέλος Λυτέρου τῦ Λουκιανῦ
μέτρος.

Fœmina máſue ſiet,ſedem ad præcordia figens.
Paruulus huic arcus,neruóque aptata ſagitta.
Parua ſagitta quidem,ſed quæ æthera tendit ad vſque.
Paruula poſt tergum pharetra aurea;at intus amari
Sunt calami,quibus improbus & me ſæpe laceſſit.
Omnia ſæua illi,ſæua omnia,ſæuior illa
Paruula fax,ipſum ſolem qua ſæuus adurit.
Hunc tu ſi capies,vinctum due,nec miſerare.
Si flentem videas,ne decipiare caueto.
Sin ridet,tu ſtringe trahens.Si ſuauia porgat,
Tu fugito:oſcula dira,& labra infecta veneno.
At ſi dicat,Habe hæc,Tibi cuncta hęc largior arma,
Ne attigeris.fallax donum,tincta omnia flammis.

FINIS.

PALINVRVS.

ARGVMENTVM.

Duo hi dialogi ſequentes, Luciani non fuer, neque grati ſcripti etiam, ſed quia à doctu Italo, cum Lucianicis eodem ſtylo conſunctos accepimus: ne eorum quidem lectione fraudare quenquam voluimus, præſertim cùm ad exemplum Lucianicorum aliquo modo efficti & ipſi eſſent.

Interlocutores: *Palinurus, Charon, Pal.*

OBſecro te ô Charon, ſine me vt iam nauim conſcendam. *Cha.* Quis me appellas? *Pal.* Ego nauita quondam illius, quem nuper viuentem tranſuectaſti, Æneæ Troiani. *Cha.* Tu ne ille es, qui apud portus Velinos inhumatus iacebas? *Pal.* Ille ipſe ſum. Sed crede cœleſtium nutu fieri, ut tranſuehar, quorum prodigijs longè latéque actæ finitimæ gentes, & oſſa mea iam expiauerunt, & tumulum mihi, tumulóque inſuper ſolennia ſtatuerunt. Quare te oro, ô iuſtiſſime Charon, patere tandem vt ingrediar, ſic proſpera ſemper ſit nauigatio tua, ſit ſolida nauis tua atque inconcuſſa. *Cha.* Rem iuſtam petis, Palinure, ingredere, vt libet: vos verò tam confertæ vmbræ, quid fatigatis me precibus? quid fatigatis? quænam hæc vis deſiderij? Expectate tantiſper, dum tranſ flumen hunc porto, regrediar quamprimum. *Pal.* Habeo tibi Charon, immortales gratias, qui me his tandem eripuiſti è malis, qui me dira hac tandem, qua detinebar trãſfretandi cupidine liberaſti. *Cha.* Amo te equidem, Palinure, tum propter Æneam regem, quem mihi nominaſti, qui & ſuper omnes, quos vnquam viderim, mortales, viſus eſt mihi ſingulari quadam præditus pietate, tum propter meum etiam, quod olim commune fuit tibi, magiſterium: par enim ſibi quiſque parem affectat, delectatque magis, quæ inter pares ſit, vel confabulatio vel vitæ actio. Afficiebar porrò non modico dolore, quum videbam iamdudum te in citeriore hac ripa errantem, incertumque

ſedis tuę. Neque licebat tibi ſuccurrere, propter legem mihi datam, ne quenquam, niſi humato priùs corpore, tranſportem. Sum enim ego minimus inter infernos habitatores, ſubiectúſque alienæ poteſtati, cui parêre non tam pulchrum mihi, quàm alias neceſſe ſit. Gaudeo autem nunc & lætor, quòd ea aliquando ſe ſors tibi obtulerit, qua & tuum implere deſiderium, & meum releuare dolorem (ſalua lege officij mei poſſum. *Pal.* Imò ego non minùs propter te dolebam, ô Charon, quia perſpiciebam tot te graues aſſiduóſque labores perferentem ſine vlla relaxatione. Neque enim me latet, quot quantiſquíe vexari malis ſolent nauium gubernatores, qui nihil aliud in vita, quàm nauigationem exercui: atque ita exercui vt nihil illa grauius, nihil periclitatius contingere mortalibus putem: propter quod credibile magis tibi videri poteſt, ſi angebat me vtique fatigatio tua, repetentem animo antiquas, quas iuuenis etiam ſuſtinebam nauticas fatigationes meas: quarum experientia iam edoctus ſciebam probè pari malo tuo condolere. *Cha.* Fruſtra propter me dolebas, Palinure, nam nihil moleſta mihi eſt ars mea. *Pal.* Quid ais? *Cha.* Aio gratam me habere & iucundam artem meam. Vides vt cruda viridíſque ſenectus eſt mihi? nemini haud vnquam ab ipſa, qua iam omniũ annos ſupero, longæua ætate mea pertæſum me eſſe laboris mei, qui quotidie inſto alacrior atque valentior: ſed intelligo cur tu aliter tibi perſuadeas. Eſt enim communis hic morbus mortalium, vt ſortis ſuæ quemque diſtędeat, viuátque contentus nemo ſtudijs ſuis, laudent verò longè, ac beatiores exiſtiment omnes, qui diuerſas à ſe artes atque actiones ſequuntur, verùm falluntur maximè opinione ſua. Nam ſi rectè intueri velint, cognoſcent perſpicuè nullum eſſe in vita eorum ſtatum qui non magnis ſcateat miſerijs, quem non magnæ grauéſque perturbent undique moleſtiæ & vexationes. Et ſi detur aliquando vt alter in alterius ſtudia transferatur, quàm videas tunc ſua cuique leuia videri, quæ priùs præ grauitate accuſabat, contráque ea graviora quæ priùs leuia videbantur. Itaque ſi benè conſideres, Palinure, non eſt ita grauis mea conditio, vt cenſes, neque propterea quòd nauclerus ſim, ſum eo mirabilior. Sed tu (vt video) ſequeris vanos errores mortalium, ego verò integritatem tantùm, iudicijque veri lucem ſecutus, dego contentus

ac lætus ſorte mea, neque adſcribo mihi calamitatem, quòd deſudem quotidie nauigando & defatiger. Neque ob hoc arbitror quempiam horum, qui mecum ſimul vltimas ſedes colunt, me eſſe beatiorem, non ipſos iudices Minoëm, Rhadamanthum & Æacum, quanquam magna omnes eminent poteſtate, non ipſum Ditem, quanquam ſceptro potens ſit, atque regna iſta moderetur. Sunt nanque & illi ſui labores ſuæque moleſtiæ, & maiores fortè, quo & maiore regiminis ſarcina premuntur. *Pal.* Potes de te tibi Charon perſuadere, vt libet, mihi enim de me nunquam perſuadere poteris, quin ars noſtra ſine vlla comparatione cæteras laboribus & periculis excedat. Quod liquidò tibi probarem, niſi quòd vereor tædio te afficeret fortaſſe longior narratio noſtra. *Cha.* Imò ſumma me afficeret recreatione. Nam & delectat me tecum ſermocinari, & nauigantibus etiam magnam animorum refocillationem afferre ſolent huiuſmodi confabulationes. *Pal.* Quando igitur non eſt tibi iniucundum, proſequar ſuſcepti ſermonis noſtri rationem, vt intelligamus, non eſſe duriorem vllam, quàm nautarum ſortem: quod tibi facilè perſuadebo, ſi animaduertas, quos æſtus & frigora tolerare eos, quos perhorreſcere tonitrus & fulgura, quibus perfundi imbribus, qua ventorum rabie agitari quotidie neceſſe ſit. Si cognoſcas quoties eos torqueri fame & ſiti, quoties ſqualore etiam teterrimo conſumi contingat: ſi attendas habitationem eorum inſtar carceris ſupellectilem, vel nullam vel ſordidiſſimam, ſtrata dura, cibaria aſpera, potum immundiſſimum, indumenta ſpurca, incommoditatem rerum omnium, noctes inſomnes, & ſub diuo ſemper, & inquietas. taceo perpetuum alioqui quoddam eorum exilium. Quos patriæ eorum exteros profugos, vagos, palantes, ignaros quietis, priuatos omni (quo nihil eſt in vita dulcius) coniugis ſoboliſque fructu ac iucunditate: quis non abiectiſſimos, longéque omnium mortalium miſerrimos eſſe iudicabit? Prætereo Scyllam, Charybdim, Syrtes, Symplegades, tot infeſta nauigantibus maris pericula. Omitto tempeſtates, quibus nec viſu quicquam eſt triſtius, nec horribilius, quibus & ad ſummum vitæ vſque diſcrimen quotidie iactantur, quatiuntur, & (quod ſæpe accidit) ſubmerſi tandem obruuntur. In qua re nemo eſt, qui idoneus magis, quàm ego, te-

ſtis adhiberi queat : qui cùm multis fuerim quaſſatus tempeſtatibus, tum ea maximè quæ me ex Sicilia in Italiam nauigantem inuaſit, tam ſæua atque horrens, vt horrori ſit adhuc mihi eius recordatio. Non poſſum certè (vt par eſſet) explicare tibi acerbitatem illius tempeſtatis, ſed quanta extiterit, ex hoc facilè coniecturam facere potes, quòd Ænæam ducem, cuius ſumma conſtantia & animi fortitudo vbique decantatur, vidi ego contrementem grauiter atque ingementem, extentiſque ad cœlum manibus beatos longè inclamantem eos, quibus ad Troiam oppetere contigiſſet, lamentantémque pari ab eorum morte ac fortiſſima, à Diomedis gladio ſe ereptum extitiſſe, crudelem equidem diem illuxiſſe omnibus vltimum, neque ex numero noſtro quenquam putaui euaſurum, Non ipſum Ænæam, non Ilioneum, non Achatem, non Abantem, grandęúmue Aletem, quorum naues longè diſiectas, ad ſummúmque penè exitium adductas, neſcio quæ vis illa, niſi diuina liberauit. *Cha.* Non incognita mihi narras: hęc ea ipſa die reſciui. *Pal.* Quo id modo? *Cha.* Quo id modo rogas? An acrem illum fidúmque Orontem ignoras, ductorem Lyciæ nauis? is quidem tunc ſubmerſus conceſſit ad me, illico exponens mihi ex ordine omnia, quæ tu diſſeruiſti, imploransque deinde opem, rogitánſque multum, vt ſe vlteriore in ripa ſiſterem, quòd nunquam paſſus fui, quum inter fluctus adhuc corpus ſuum ſine ſepulchri honore iactaretur. Nunc agit ſeſe circum hæc ſtagna mœſtus, atque errabundus: vidiſti illum? *Pal.* Et tum vidi, & vnicum meorum ſolatium habui, dum tantiſper in ripa moratus, pari cum eo detinebar infelicitate. Nec enim falſa de triſti eius interitu retuliſti, cuius adhuc imago ſubit mihi, dum excuſſum è puppi, contortúmque ter eum atque circumactum, horrendum, à fluctu rapidus tandem æquore vortex abſorpſit. Sanè quod ad me pertinet, nihil ediſſeram: qui licèt eam euaſerim tempeſtatem, amarum tandem aliquando etiam vitæ meæ finem inueni, excuſſus & ipſe, pariter atque iactatus inter vndas (quod deerat) inſuper ferro præterea obtruncatus. Ex quo nec tantùm mihi timui, quàm Ænex, meo, ne tantis vndis ſurgentibus, ſpoliata magiſtro nauis deficeret: hæccine eorum deliciæ, opes,

Ἀνέκτό σοι Παφίη, τὸν πότνια φίλον,
Ἧς χθ ἰδεῖν συγίοι πολιῆς παλαιηθέα μορφῆς,
Τῆσδὲ σὺν εὐχωλαίρει ἐν σπείσατα τύπον.

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης, τῆς ἐν Κνίδῳ.

Τλὼ Παφίῃσι γυμνὴ οὐδὲς ἴδεν, εἰ δέ τις οἶδεν,
Οὗτος ὁ τλὼ γυμνὴν σκοπέμενος Παφίην.

Εἰς τὸ αὐτό.

Σοὶ μορφῆς αἰδήμων τῆς περικαλλὲς ἄγαλμα
Κύπρι, τῆς μορφῆς φείσεο καὶ σὺ δόλῳ.

Εἰς ἄγαλμα Ἠχοῦς, ὃς πρὸ τῆ Παρός.

Ἠχὼ πετρήεσσα ὁρᾷς φίλε, Παρὸς ἑταίρη
Ἀντίπυτον φθογγὴν ἔμπαλιν ἀσυφέλιξ.
Παντοίων γομάτων λάλον εἰκόνα, ποιμένι δὲ
Παίγνιον, ὅσσα λέγεις, ταῦτα κλύων ἔπεδε.

Εἰς ἀγωνιστάς.

Οἱ συναγωνισαὶ τὸν πυγμάχον ἐνδιδὸ ἔθηκαν
Ἅπαν, οὐδένα χθ πώποτ' ἐβαυμάσαν.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πάσαν ὅσην Ἑλλὰς ἀγωνοτιθοῦσα ἁμίλλαν
Πυγμῆς, Ἀνδρέλεως πάσαν ἀγωνισάμην.
Ἔρρον δ' ἐν Πίσῃ μὲν ἐν ὕστιον, ἐν δὲ Πλαταιαῖς,
Ἐν βλίφαρον, Πυθοῖ δ' ἄπνοος ἐκφέρομαι.
Δαμοτέλης δ' ὁ πατὴς ἐκαρίσσετο σὺν πολίταις,
Ἀρσὶ μ' ἐκ παλίων ἢ πρεσβύ, ἢ καλαβόν.

Tum ſuſpendit anus Cypri tibi ſpeculum.
Cuius enim canæ veram odit cernere formam,
Obſcuratam odit cernere & effigiem.

In Statuam Veneris, quæ eſt in Cnido.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Nulli nuda Venus viſa eſt: ſi viſa ſit vlli,
Is vidit, nudam qui ſtatuit Venerem.

In Eandem.

Eodem interprete.

Offero Cypri tuæ tibi ſculpta imitamina formæ:
Forma nam melius nil mihi Cypri tua.

In Statuam Echûs tanquam à Pane.

CORNARIO Interprete.

En Echo in petris habitans ego. Panos amica,
Comparibúſque ſonis omnia quę recino.
Oris imago loquens cuiuſuis, agricolis ſum
Deliciæ, audis quæ tu loqueris abiens.

In Pugiles.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Hîc pugil à ſocijs poſitus certaminis Apis:
Quòd nulli fecit ſatucia membra viro.

In Idem.

Eodem Interprete.

Quodcunque inſtituit certamen Græcia cæſtus,
Hoc inter pugiles Androleos ſubij.
Reſtitit vna mihi Piſæ auris, & vna Platæis
Palpebra: me Python funerat exanimem.
At pater, vt functum ſtadio, mutilum-ue reportet,
Ciuibus armatur Damoteles ſocijs.

Εἰς γραμματικούς.

Ἰλαδὶ γραμματικὴ φυσίζοε, ἴλαδι μᾶσα,
Φάρμακον εὑρομένη μιλτὶν ἀειδε θεά.
Ἐχθὶὼ γὸ καὶ σοὶ φθικαλλέα δωμηταὶς,
Καὶ βωμὸν θυίων μηποτε λευσόμεον.
Καὶ γὸ σᾶ μεσαὶ μὸν ὁδοὶ, μεσὶ ϑ' ἁλαασε,
Καὶ λιμῆες, παίτων δίκτεια γραμματικά.

Εἰς λυσῳδεῖς.

Δαίμονα πολλὰ λαλῶν ὀζυτόμος ἐξορκιςὴς,
Ἐξίβαλ' οὐχ ὅρκοις, ἀλλὰ κοπεζον λυάμοις.

Εἰς δεσπότας.

Ἀκύφρις τὸν ἔρωτα, τὸν ὑέα μακρὸν ἰβώκφει,
Εἴ τις σὶ τελόδιοι πλανώμενον εἶδεν ἔρωτα,
Δεσπότδας ἐμὸς ὅζιν. ὁ μανυτὰς, χέρας ἕξει.
Μιδὸς τοι τὸ φίλαμα τὸ Κυπελδος. ἰὼ σὶ ἀγάγης τιν,
Οὐ γυμὸν τὸ φίλαμα, τὺ δ' ὦ ξένε, χ' πλέον ἕξεις.
Ἐστ σὶ ὁ πᾶς φίλαμος, ὃν εἰκόσι πᾶσι μαδεις τιν.
Χρῶτα μὸν οὐ λευκὸς, πυρὶ σὶ εἰκελος, ἄμματα σ' ἀιτῆ
Δειμύλα, χ' φλογόεντα, καιχὶ φρένες, ἀλὺ λάλαμα.
Οὐ γὸ ἴσον νοέει χ' φθέγγεται. ὡς μάλι, φωνά.
Ἦν ϑ' χολᾷ, τὸς ὅζιν ἀάμενος, ἀνθρόπυται,
Οὐδὲν ἀλαδίωιν δόλιον ἐρίφος, ἀχία πωσδεῖ.
Εὐπλόκαμον τὸ κάρανον, ἔχει σ' ἰταμὸν τὸ φρόωντον.
Μικκυλα μὸν πίιω τὰ χ' ὐδεια, μακρὰ ϑ' βαλλη,
Βαλλει κ' εἰς Ἀχέροντα, χ' εἰς Ἀΐδω βασιλῆα.
Γυμνὸς μὸν τὸν σῶμα, νόος ϑ' οἱ ἐμπόδιος ἐσι,
Καὶ πτερύεις ὄσσον ὀργις, ἰφιπάτας ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλοις

In Grammaticos.

IOHANNI BENEDICTO Interprete.

Grammatice, inuentrix victus, & Musa faueto:
Quæ fers Mæonio carmine dulcis opem.
Quàm tibi debuerant offerri splendida dona,
Atáque non vsquam destituenda sacris.
Nanque tui, plenæque viæ, pontúsque refertus,
Littoráque, ô cunctis commoda Grammatice.

In Fœtidos.

IOHANNI BENEDICTO Interprete.

Oris odore graui, non sacris dæmona verbis,
Exorcista olido depulit ore loquens.

Amor Fugitiuus.

BONAVENTVRA VVLCANIO Interprete.

Amissum Venus inclamabat saucia natum,
Ecquis mî in triuijs errantem vidit Amorem?
Ille fugax meus est. dulce index munus habebit,
Basiolum Veneris quòd si ipsum adduxeris, hospes,
Non tibi basiolum simplex dabo; at amplius addam.
Plurima inest puero nota, qua dignoscere possis.
Non albus faciem, sed totus flammeus, acres
Scintillant oculi, mala mens, oratio blanda,
Lingua animo dispar, suauis vox mellis ad instar.
Irato, mens intractabilis & fera fallax,
Versutus puer, & mendax, immania ludit.
Crispicomum caput est illi, faciésque proterua.
Estque pusillimanus, sed longè spicula mittit.
Mittit in ipsum Acheronta, & regem figit Auerni.
Nudus membra volat passim, sed tecta latet mens,
Aliger instar auis, nunc hunc, nunc inuolat illum,

Ἀνέρας, ἢδὲ γυναῖκας, ὅτε σπλάγχνοις ἢ κύνεσσι,
Τόξον ἔχει μάλα ἰσχὺν, ὑφ' ᾧ τόξῳ ἢ βέλεμνον.
Τυτθὸν ἰοῖ τὸ βέλεμνον, ἐς αἰθέρα δ' ἄχρι φορεῖται.
Καὶ χρύσιον ἄρμα νέεται φαρέτρειον. ἔνθεν δ' ὅτε
Τοὶ πικροὶ κάλαμοι, τοῖς πολλάκι κ' ἐμὲ πρόσαυσι,
Πάντα μοὶ ἄχεα, πάντα. πολὺ πλέον ἢ οἱ αὐτῷ
Βασὶ λαμπὰς ἔοικα, τὸν ἅλιον αὐτὸν ἀείδει.
Ἦν τύ γ' ἴλης τέων, δεμάσας ἄγε, μηδ' ἐλέησης,
Κεἰ ποτ' ἴδῃς κλαίοντα, φυλάσσεο μή σε θελήσῃ.
Κεἰ γελάᾳ, τύ νιν ἕλκε, κἢ εἰ ἐθέλῃ σε φιλῆσαι,
Φεῦγε. κακὸν τὸ φίλαμα, τὰ χείλεα φάρμακον ὅτῳ.
Ἦν ἢ λέγῳ λάβε ταῦτα, χαίζομαι ὅσσα μοι ὅπλα,
Μή τι θηρὶ πλαίσια δῶκε, τὰ δὲ συνεὶ πάντα βέβακεν.

Τέλος δευτέρου τῶν Λουκιανοῦ μέτρων.

Fœmina máſue fiet, ſedem ad præcordia figens.
Paruulus huic arcus, neruóque aptata ſagitta.
Parua ſagitta quidem, ſed quæ æthera tendit ad vſque.
Paruula poſt tergum pharetra aurea; at intus amari
Sunt calami, quibus improbus & me ſæpe laceſſit.
Omnia ſæua illi, ſæua omnia, ſæuior illa
Paruula fax, ipſum ſolem qua ſæuus adurit.
Hunc tu ſi capies, vinctum due, nec miſerare.
Si flentem videas, ne decipiare caueto.
Sin ridet, tu ſtringe trahens. Si ſuauia porgat,
Tu fugito: oſcula dira, & labra infecta veneno.
At ſi dicat, Habe hæc, Tibi cuncta hęc largior arma,
Ne attigeris. fallax donum, tincta omnia flammis.

FINIS.

PALINVRVS.

ARGVMENTVM.

Duo hi dialogi sequentes, Luciani non sunt, neque grati scripti etiam, sed quia à doctu Italia, cum Lucianicis eodem tumulo consumptos accepimus: ne eo quidem lectione fraudare quenquam voluimus, præsertim cùm ad exemplum Lucianicorum aliquo modo efficti & ipsi essent.

Interlocutores: *Palinurus, Charon. Pal.*

OBsecro te ô Charon, sine me vt iam nauim conscendam. *Cha.* Quis me appellas? *Pal.* Ego nauita quondam illius, quem nuper viuentem transuectasti, Æneæ Troiani. *Cha.* Tu ne ille es, qui apud portus Velinos inhumatus iacebas? *Pal.* Ille ipse sum. Sed crede cœlestium nutu fieri, ut transuehar, quorum prodigijs longè latéque actæ finitimæ gentes, & ossa mea iam expiauerunt, & tumulum mihi, tumulóque insuper solennia statuerunt. Quare te oro, ô iustissime Charon, patere tandem vt ingrediar, sic prospera semper sit nauigatio tua, sit solida nauis tua atque inconcussa. *Cha.* Rem iustam petis, Palinure, ingredere, vt libet: vos verò tam confertæ vmbræ, quid fatigatis me precibus? quid fatigatis? quænam hæc vis desiderij? Expectate tantisper, dum transfluimen hunc porto, regrediar quamprimum. *Pal.* Habeo tibi Charon, immortales gratias, qui me his tandem eripuisti è malis, qui me dira hac tandem, qua detinebar trãsfretandi cupidine liberasti. *Cha.* Amo te equidem, Palinure, tum propter Æneam regem, quem mihi nominasti, qui & super omnes, quos vnquam viderim, mortales, visus est mihi singulari quadam præditus pietate, tum propter meum etiam, quod olim commune fuit tibi, magisterium: par enim sibi quisque parem affectat, delectatque magis, quæ inter pares fit, vel confabulatio vel vitæ actio. Afficiebar porrò non modico dolore, quum videbam iamdudum te in citeriore hac ripa errantem, incertumque

ſedis tuę. Neque licebat tibi ſuccurrere, propter legem mihi datam, ne quenquam, niſi humato priùs corpore, tranſportem. Sum enim ego minimus inter infernos habitatores, ſubiectúſque alienæ poteſtati, cui parêre non tam pulchrum mihi, quàm aliàs neceſſe ſit. Gaudeo autem nunc & lætor, quòd ea aliquando ſe ſors tibi obtulerit, qua & tuum implere deſiderium, & meum releuare dolorem, ſalua lege officij mei poſſum. *Pal.* Imò ego non minùs propter te dolebam, ô Charon, quia perſpiciebam tot te graues aſſiduóſque labores perferentem ſine vlla relaxatione. Neque enim me latet, quot quantiſque vexari malis ſolent nauium gubernatores, qui nihil aliud in vita, quàm nauigationem exercui: atque ita exercui vt nihil illa grauius, nihil periclitatius contingere mortalibus putem: propter quod credibile magis tibi videri poteſt, ſi angebat me vtique fatigatio tua, repetentem animo antiquas, quas iuuenis etiam ſuſtinebam nauticas fatigationes meas: quarum experientia iam edoctus ſciebam prohè pari malo tuo condolere. *Ch.* Fruſtra propter me dolebas, Palinure, nam nihil moleſta mihi eſt ars mea. *Pal.* Quid ais? *Ch.* Aio gratam me habere & iucundam artem meam. Vides vt cruda viridiſque ſenectus eſt mihi? nemini haud vnquam ab ipſa, qua iam omniũ annos ſupero, longæua ætate mea pertæſum me eſſe laboris mei, qui quotidie inſto alacrior atque valentior: ſed intelligo cur tu aliter tibi perſuadeas. Eſt enim communis hic morbus mortalium, vt ſortis ſuæ quemque diſtędeat, vinátque contentus nemo ſtudijs ſuis, laudent verò longè, ac beatiores exiſtiment omnes, qui diuerſas à ſe artes atque actiones ſequuntur, verùm falluntur maximè opinione ſua. Nam ſi rectè intueri velint, cognoſcent perſpicuè nullum eſſe in vita eorum ſtatum qui non magnis ſcateat miſerijs, quem non magnæ grauéſque perturbent undique moleſtiæ & vexationes. Et ſi detur aliquando vt alter in alterius ſtudia tranſferatur, quàm videas tunc ſua cuique leuia videri, quæ priùs præ grauitate accuſabat, contráque ea grauiora quæ priùs leuia videbantur. Itaque ſi benè conſideres, Palinure, non eſt ita grauis mea conditio, vt cenſes, neque propterea quòd nauclerus ſim, ſum eo mirabilior. Sed tu (vt video) ſequeris vanos errores mortalium, ego verò integritatem tantùm, iudicijque veri lucem ſecutus, dego contentus

ac lætus ſorte mea, neque adſcribo mihi calamitatem, quòd deſudem quotidie nauigando & defatiger. Neque ob hoc arbitror quempiam horum, qui mecum ſimul vltimas ſedes colunt, me eſſe beatiorem, non ipſos iudices Minoëm, Rhadamanthum & Æacum, quanquam magna omnes emineant poteſtate, non ipſum Ditem, quanquam ſceptro potens ſit, atque regna iſta moderetur. Sunt nanque & illi ſui labores ſuæque moleſtiæ, & maiores fortè, quo & maiore regiminis ſarcina premuntur. *Pal.* Potes de te tibi Charon perſuadere, vt libet, mihi enim de me nunquam perſuadere poteris, quin ars noſtra ſine vlla comparatione cæteras laboribus & periculis excedat. Quod liquidò tibi probarem, niſi quòd vereor tædio te afficeret fortaſſe longior narratio noſtra. *Cha.* Imò ſumma mé afficeret recreatione. Nam & delectat me tecum ſermocinari, & nauigantibus etiam magnam animorum refocillationem afferre ſolent huiuſmodi confabulationes. *Pal.* Quando igitur non eſt tibi iniucundum, proſequar ſuſcepti ſermonis noſtri rationem, vt intelligamus, non eſſe duriorem vllam, quàm nautarum ſortem: quod tibi facilè perſuadebo, ſi animaduertas, quos æſtus & frigora tolerare eos, quos perhorreſcere tonitrus & fulgura, quibus perfundi imbribus, qua ventorum rabie agitari quotidie neceſſe ſit. Si cognoſcas quoties eos torqueri fame & ſiti, quoties ſqualore etiam teterrimo conſumi contingat: ſi attendas habitationem eorum inſtar carceris ſupellectilem, vel nullam vel ſordidiſſimam, ſtrata dura, cibaria aſpera, potum immundiſſimum, indumenta ſpurca, incommoditatem rerum omnium, noctes inſomnes, & ſub diuo ſemper, & inquietas. taceo perpetuum alioqui quoddam eorum exilium. Quos patriæ eorum exteros profugos, vagos, palantes, ignaros quietis, priuatos omni (quo nihil eſt in vita dulcius) coniugis ſoboliſque fructu ac iucunditate: quis non abiectiſſimos, longéque omnium mortalium miſerrimos eſſe iudicabit? Prætereo Scyllam, Charybdim, Syrtes, Symplegades, tot infeſta nauigantibus maris pericula. Omitto tempeſtates, quibus nec viſu quicquam eſt triſtius, nec horribilius, quibus & ad ſummum vitæ vſque diſcrimen quotidie iactantur, quatiuntur, & (quod ſæpe accidit) ſubmerſi tandem obruuntur. In qua re nemo eſt, qui idoneus magis, quàm ego, te-

ſis adhiberi queat : qui cùm multis fuerim quaſſatus tempeſtatibus, tum ea maximè quæ me ex Sicilia in Italiam nauigantem inuaſit, tam ſæua atque horrens, vt horrori ſit adhuc mihi eius recordatio. Non poſſum certè (vt par eſſet) explicare tibi acerbitatem illius tempeſtatis, ſed quanta extiterit, ex hoc facilè coniecturam facere potes, quòd Ænæam ducem, cuius ſumma conſtantia & animi fortitudo vbique decantatur, vidi ego contrementem grauiter atque ingementem, extentiſque ad cœlum manibus beatos longè inclamantem eos, quibus ad Troiam oppetere contigiſſet, lamentantémque pari ab eorum morte ac fortiſſima, à Diomedis gladio ſe ereptum extitiſſe, crudelem equidem diem illuxiſſe omnibus vltimum, neque ex numero noſtro quenquam putaui euaſurum, Non ipſum Ænæam, non Ilioneum, non Achatem, non Abantem, grandęuúmue Aletem, quorum naues longè diſiectas, ad ſummúmque penè exitium adductas, neſcio quæ vis illa, niſi diuina liberauit. Cha. Non incognita mihi narras: hęc ea ipſa die reſciui. Pal. Quo id modo? Cha. Quo id modo rogas? An acrem illum fidúmque Orontem ignoras, ductorem Lyciæ nauis? is quidem tunc ſubmerſus conceſſit ad me, illico exponens mihi ex ordine omnia, quæ tu diſſeruiſti, imploraus deinde opem, rogitánſque multum, vt ſe vlteriore in ripa ſiſterem, quòd nunquam paſſus fui, quum inter fluctus adhuc corpus ſuum ſine ſepulchri honore iactaretur. Nunc agit ſe ſe circum hæc ſtagna mœſtus, atque errabundus: vidiſti illum? Pal. Et tum vidi, & vnicum meorum ſolatium habui, dum tantiſper in ripa moratus, pari cum eo detinebar infelicitate. Nec enim falſa de triſti eius interitu retuliſti, cuius adhuc imago ſubit mihi, dum excuſſum è puppi, contortúmque ter eum atque circumactum, horrendum, à fluctu rapidus tandem æquore vortex abſorpſit. Sanè quod ad me pertinet, nihil ediſſeram: qui licèt eam euaſerim tempeſtatem, amarum tandem aliquando etiam vitæ meæ finem inueni, excuſſus & ipſe, pariter atque iactatus inter vndas (quod deerat) inſuper ferro præterea obtruncatus. Ex quo nec tantùm mihi timui, quàm Ænex, meo, ne tantis vndis ſurgentibus, ſpoliata magiſtro nauis deficeret: hæccine eorum deliciæ, opes,

tranquillitas, ſic illis vſuitur, ſic moritur. Tui nunc & aliorum defende ſtudia, & artes, contendeqúe, ſi libet, maiorem eſſe etiam eorum miſeriam & calamitatem, qui patrias incolentes ſuas, vxorúmque ac filiorum ſocietate beati quieſcunt, gaudent, ludunt, hortantur amicitias colunt, exercentur commodè, habitant magnificè, veſtiuntur cultè, conuiuantur lætè, cubant molliter, iucundos ſuos ac geniales agunt dies. Adde qui in vrbibus optimates & primarij magnam ſibi vendicant autoritatem, habentúrque ſummo in precio atque honore, qui ius dicunt, qui cauſſas agunt aliorum, qui faſces gerunt, qui ducunt exercitus, qui vel aſſiſtunt principibus, vel principes ipſi magni illuſtréſque ſunt. Quibus nec optabilius quicquam in vita eſſe video, neque beatius. Cha. Falleris longè Palinure, nam quos beatiores eſſe arbitraris, miſeriores illi ſunt vlla fine dubitatione. Neque enim negauerim ſortem ſubiectam eſſe nauarum magnis malis: ſed ita ſubiectam, ne comparatione aliarum, quæ maioribus etiam grauantur incommodis, minùs certè miſera iudicanda ſit. Quid enim triſtius (vt ad tuos veniam) qui patrias ſuas colunt, quid miſerabilius, quàm domi ſuæ agere, & ita agere, vt iucundiorem aliquando quàm vitam mortem optes? Quæ vlla maior calamitas, quàm circundari vrbem hoſtibus, ingruere bellum, volitare tela, ſtringi enſes, perfodi muros, fremere tormentis, ſaxo dirui domos, tremefieri & concuti? quemque fame ſitique deficere, corrumpi aërem, occupari mœnia, ſpoliari templa, dirumpi patrimonia, publicari bona, incendia parari, malos exultare, bonos torqueri, affici conuiciis, expelli domibus, vulnerari, carcerari, relegari, deportari, trucidari filios ante parentum ora, vim pati vxores, ſtuprari gnatas. Videntur an hæc tibi mala, Palinure, & an his quæ tu meminiſti vlla ex parte comparanda? Palin. Quàm vera narras, ô Charon, quàm nunc vel audiens iſta perhorreſco. Venit enim mihi in mentem, grauis illa & deploranda patriæ meæ deſolatio, Troiæ inquam, tam præpotentis olim atque prædiuitis, cuius euerſione nihil credo referri poſſe crudelius, aut lachrymabilius tantáque fuit calamitatis eius magnitudo, vt longè plura etiam atque triſtiora quàm tu ſuprà memoraueris, ſibi contigerint: quæ ſi velis, omnia tibi, vt rem certiùs agnoſcas, explicabo. Cha. Haud

opus eſt, Palinure, quoniam & tempus non patitur, & ego hæc omnia non ſecus ac tu nota atque comperta habeo. Nam & mihi renunciauerunt, vt quæque aduentabant animæ, ex illo bello profectæ. Nihil certè, vt nunc tu diuiſti, peruenit ad aures meas crudelius aut lachrymabilius. *Palin.* Faxo vt iubeas, ſed aduertis Charon, grauiſſima licèt hæc ſint, rariora tamen contingere, quàm ea nautarum, quæ ſuprà expoſui. *Char.* Referam ergo alia frequentiora, & ex ipſis quidem met ciuitatibus, quarum relatio augebit etiam earum miſeriam. Vade oro, & per ciuitatem, plateas porticúſque diſcurre, quid aliud offendes, quàm oblatrantium maledicta, inſimulationes peſtilentiſſimas, optimi cuiuſque dilacerationem, quid non? exploratorum inſidias, inuidentiúmque venena. Diuerte modò greſſum, & artificum, mercatorúmque tabernas ac conuentus pete: quid aliud deprehendes, quàm ſermonum nebulas, fucos, mendacia, deceptionéſque manifeſtas. Tranſfer dehinc te in fora publica ſedéſque iudiciarias: quid aliud audis, quàm vndique omnia magno ſtrepitu ac clamore miſceri? Quid intelliges aliud, quàm cædes, hominum compilationes, furta, graſſationes, conſpirationes, proditiones? Quæ alia occurrent tibi, niſi litigatorum iurgia, & contentiones, teſtium periurationes, cauſidicorum prævaricationes, iudicum corruptiones, præſidum ambitiones ac rapinæ? Quos ibi alios obuiam tibi habebis, quàm exultantes improbos, lugentes bonos, oppreſſas viduas, proculcatos pupillos, egentes proſtratos? Attolle poſtea altiùs oculos, & atria principum perſcrutare, quam non videbis ibi aſſentatorum exaltationem, ſpeculatorum acceptionem, militum audaciam, fœneratorum voracitatem, quæſtorum improbitatem: quam non potentum hominum in tenuiores vim atque inſolentiam? Quas non concuſſiones? quas non populationes? quos non innocentes accuſari, criminari, carcerari, proſcribi? *Pal.* Grauia hæc nimis ac miſerabilia. *Char.* At reſtant alia, quæ non minùs tibi grauiora & miſerabiliora videbuntur. *Pal.* Perge. *Char.* Quæ fortaſſis etiam grauiora & miſerabiliora iudicabis, quoniam domeſtica ac frequens magna eſt eorum peſtis. *Pal.* Fare. *Char.* Nolo tibi Palinure afferre in medium graues longóſque artificum & negotiatorum labores: non eos quibus afficiuntur agrorum

cultores, non quibus milites, non quibus cauſidici, cæterarúmque diſciplinarum ſectatores, æſtus, algores, inediam, peregrinationes, anxietates vel pericula, vulnera, cædes, diſtrictas habitationes, infinitáque agendi, cubandi, veſcendi incommoda vel faſtidia, laſſitudines, vigilias, ſollicitudines, odia & infamationes. Nam ſi complecti cuncta ſermone meo atque exequi voluerim, tot tantique dicenda ſe offerent, vt præ longitudine malorum ac mole, citiùs nauigatio noſtra quàm oratio finem poſſit inuenire. Omittam itaque & commemorabo tantum, quas inter domeſticos parietes, tum ſeruorum, tum vxorum ac filiorum moleſtias ac turbationes peſſimas perferre ſolent, qui gubernationi præſunt rei familiaris. Cuius ſi ita vt naualis expertus, facilè quicquid dictur' ſũ, me etiã tacẽte, & intelligeres & approbares. Nam ſeruorum primò in dominos ſemper prompta maledicta, furta, impoſitiones, fugas, arrogantiam, negligẽtiam rerum dominorum, temulentiam, edacitatem, ſomnolentiam, tarditatem, ignauiam: nemo eſt qui non videat magnam afferre his, qui patiuntur, infelicitatem. Deinde filios quorum amore nihil dulcius eſſe fertur, quanta animi cum amaritudine aſpiciant parentes, vel ægrotare, vel mortem obire, quod frequenter admodum fit, ſatis exiſtimo etiam te intelligere. Quàm verò grauem & anxiam credis eſſe eorum vel parturitionem, vel educationem, vel inſtitutionem? Quoties pro eis bonos parentes gemere, ſuſpirare, dolere, torqueri? Quanta etiam putas perturbatione affici, dum quos progenuerunt, immenſáque adeò cura aluerunt, vel parum ſibi audientes, vel rebelles ac infeſtos, poſtea habere contingat, quæ dolenter eos ferre arbitraris, dum inſani & vecordes ſunt, dum hebetis & craſſi ingenij, dum effœminati & molles, dum dilapidant & euertunt patrimonia, dum nullo bono operi & ſtudio intendunt, dum per præcipitia vitiorum omnium vitã ducunt ſuam? Quid de vxoribus loquar, quas dos tumidas, genus inſolentes, forma ſuſpectas, deformitas reddit inuiſas? Quarum lingua nihil pernicioſius, quarum audacia nihil prodigioſius, quarũ improbitate nihil execrabilius. Quæ iurgiis ſemper & contentionibus obtundunt viros, quæ ſemper conqueruntur, ſemper exprobrant, ſemper inſidiantur. Quibus quum deſint

cætera, nunquam tamen lachrymæ, gemitus, & ſuſpiria: quæ cæca ſua, qua tantum ardent ornamentorum ambitione exhauriunt opes', labefactant domos, cogunt maritos in malos quæſtus, in dira ſcelera. Non refero turpiſſima adulteria, quibus nec punitur minus, nec peccatur magis quicquam, ea quanto dolore afficiant bonos coniuges, nemo ſatis vnquam, meo iudicio, enarrare poſſet, ſed magnum doloris argumentum præſtant, & grauiſſimas cædes, & ingentia, quæ ſæpe propter corruptas vxores, bella exarſerunt. *Pal.* Hoc plùs, quàm vellem, ſcio: nam arduum illud, quod ego vidi, Græcorum & Troianorum bellum propter Helenæ raptum, in eam excreuit rabiem, quam nulla mundi regio ignorauit. *Cha.* Quæ toti mundo manifeſta ſunt, ea tantùm noſti Palinure, at ſi ſingula, quorum nihil me latet, intelligeres, adducereris in tantum ſtuporem, vt ſtupeſcens, etiam præ miſeratione coniugalem vitam lachrymares. *Pal.* Hui quid narras? *Cha.* Narro quæ quotidie video, & pertracto. *Pal.* Ergo connubia putas polluta & coinquinata? *Cha.* Minimè, id nunquam dixerim. *Pal.* Atqui multas memini me vidiſſe ea præditas honeſtate, ea religione ac vitæ integritate, vt diuinum quiddam magis quàm humanum redolere viderentur. *Cha.* Et multas vtique eiuſcemodi eſſe confiteor, ſed eas quidem, quæ optimis honeſtiſſimiſque ortæ parentibus, ebiberunt à primis annis ſobrios & caſtos mores: quæ ſanctis parentum ſuorum exemplis educatæ vitam inſtituerunt, peccare caſtigatæ, ſapienter ad manſuetudinem edoctæ, ad pietatem, ad fidem, ad diuinum cultum, ad rectum compoſitúmque regimen rei familiaris. Quæ ſe à thiaſis, ſaltibus, iocis: quæ ſe à ſpectaculis, ab immodeſtiore cultu, ab licentiore colloquio abdicarunt. Cæterùm quæ contra ſanctitatem, quæ malis inſtitutis, peruerſiſque parentum exemplis imbutæ, molliter vixerint, aſſuefactæ delicijs, atque turpi ocio, quæ nihil niſi ſaltare, canere, fides pulſare didicerunt, quę preterea oculis ſuis auxerunt matrum præſertim obſcœnitates & immunditias. Haſce qua fide & integritate eſſe putas erga maritos? Illabuntur ſiquidem tanquam venena tenellis mentibus parentum exempla, inde rarior etiam, quàm reris, eſt hymenalis honeſtas: quò qui eas

vel emendatis inſtituant moribus, vel ſancto inuitent exemplo, parentes ſimul rariores habeantur Prodeunt poſtea in publicum quæque etiam procaciores. aperta fronte, directo greſſu, quaſi pudicitiam ipſæ conſecraſſe videantur Et quæ ſecretum intra cubile probra geſſerunt, cùm veſtem induerint, illa contexiſſe atque occultaſſe exiſtimant. Voſque ea, vanum vulgus, ita vt cernitis, vera ducentes eſſe arbitramini. At ego nihil quâ quod res habet de eis iudico, nuda enim hîc omnia atque aperta ſunt. Nõ veſte hic teguntur maculæ, non pallio obnubuntur ſcelera, exertos omnes ac nudatos, rerúmque omnium vacuos prorſus huc ingredi oportet. Quicquid in vita malè tentatum maléque actum eſt, hic fronte coram ipſa demum geſtatur, diſpoliatur, oſtentatur. Quare non mirum tibi videatur, ſi quorumcunque nota habeo crimina, qui quorumcunque etiã nudas, ita vt prædixi, tranſucho umbras. Quàm proinde ingentem video earum turbam, quæ cum impudicitiam longè apertam oſtendant ſuam, pudiciſſimæ tamen in vita habeantur. Quantas ſecum in maritos fraudes gerunt, quot ſimulationes, quot proditiones, quantam hypocriſim, quot aliorum obſcœnos amores, quot pollutiones, quot ſuppoſititios partus, quot mentitas enutritiones, quot alieni ſeminis ſuſceptas meſſes. At, quod ridiculum magis eſt, lugent poſtea ignari mariti haſce ſibi extinctas vxores. Laudant inter cœtus & prædicant, quaſi pudicitiæ principes. Statuunt mauſolea, plurimi quoque epigrammata condi, orationes ſcribi, & pronunciari curant in laudem ac memoriam caſtitatis fideique earum ſempiternam. An hæc triſtia & amara eſſe cenſes, Palinure? Et an comparationem vllam habere putas, cum his nautarum, quæ ea ſeueritate & acrimonia recenſuiſti, vt cætera læta, fauſta, deliciarúmque plena (ſi tibi fides daretur) exiſtimanda eſſent. *Pal.* Haud equidem tanta in ciuitatibus priuatiſque domibus, quanta modò enumeraſti mala regnare credidiſſẽ. *Cha.* Ita proficit inexpertos ſermonem aliquando inire cum his qui multarum rerum vſum atque experientiam habent. *Pal.* Ita fit. *Cha.* Quid ſi animaduertas labores quos præferunt nautæ, corpori magis quàm animo infenſos ire, concedes amplius etiam ſententiam meam. Nam huiuſmodi res duræ aſſiduo quodam vſu & aſſuefactione mitiores fiunt, & quodammodo domantur, quas verò ego

memoraui, cùm animum magis affligunt, non ita vſus & aſſuefactio mitigare atque edomare poteſt. *Pal.* Conſentio tibi iam, gaudeóque in eam lucem te illuſtrante peruenisſe, vt intelligam tam magnam aliorum & maiorem etiam, quàm nautarum miſeriam. Sed illud non poſſum intelligere, quin principes ſaltem ac magni viri, non dicam, nautis, ſed cęteris inſuper quibuſcunque mortalibus beatiores ſint. *Cha.* Cur? *Pal.* Quoniam omnibus abundent atque affluant bonis. *Cha.* Quibus? *Pal.* Honore, gloria, opibus, delicijs, amicis, potentatu, imperio. *Cha.* Hiſce? *Pal.* Hiſce & multò pluribus. *Char.* Erras. *Pal.* Errorem hunc optaſſem in vita mihi. *Cha.* Deliras. *Pal.* Maluiſſem ita delirare, quàm tua cum ſententia ſapere. *Cha.* Quid, ſi nihil illis miſerius? *Pal.* Quid, ſi nihil beatius? *Cha.* Haud vnquam hoc mihi demonſtrabis. *Pal.* Non tibi ij beati videntur, qui quicquid ad explendas voluptates optari poteſt, aſſequuntur? quibus conuiuandi, cubandi, vngēdi, lauandi, ludendi, venandi, aucupandi, ad omnem nitorem atque ſatietatem ſemper facultas ſit? Quibus quotquot velint concubitus fœminarum, quotquot velint arua, equi, canes: quibus tot ſunt ſerui, tot exculta palatia, tot munitæ arces, oppida? Qui tantum poſſideant auri, gemmarum, veſtium, ſuppellectilis? Quibus audiant omnes, adſurgant, inclinent? Quos populi vereātur, timeant, laudent, decantent? Qui leges dicant, mandent, exerceant, proſcribant, puniant, extollant amicos, vindicent inimicos, trucident rebelles? *Char.* Non eſt tam magna, vt exiſtimas Palinure, eorum beatitudo. Non parit certè faſtidium tanta bonorum continuatio, tantáque affluentia: neque ſapit tantum, quæ non aliquando intermittitur voluptas. Præterea quomodo eos tu beatos iudicare potes, qui tantis opibus atque delicijs ſuis nunquam fruuntur cum iucunditate, nunquam cum gaudio? qui in tanta rerum copia nunquam exhilarent ſe, nunquam relevent animum, nunquam exultent? Qui tanta licèt bonorum ubertate redundantes, triſtitia tamen ſemper obducantur, ſollicitudine premantur, anxietate torqueantur? Non tibi multò optabilior videtur priuatorum conditio, quorum & vita ſecurior, & voluptates etiam, ſi mentem intendes, maiores ſunt? quos ſumma ſemper condit hilaritas, mulcet feſtiuitas, explet alacritas? Quantam

putas afferre delectationem communis, quæ cum vxoribus & filijs vita exigitur. Dũ cubant tutè, vescuntur lætè, iocantur modestè? Quàm dulcem esse arbitraris amicorum inter se & æqualium parem vitam, domesticum vsum, frequentem conuentum? Quid eorum amore suauius, confabulatione gratius? curis melius atque commodius? Quantum eredis lætitiæ & exultationis habeant eorum conuiuia, ludi, cantus, solationes? quantum dilatent animos & permulceant? quantum emanet mellis, cuius nec stillam principum aliquis deguſtauit? *Palin.* Haud intelligo Charon, hanc quam refers, regum tristitiam atque anxietatem, qui inter risus tantùm, blanditias, iocósque versentur. quibus semper psallatur, canatur, plaudatur: & quicquid ad transigendam hilarem vitã excogitari potest, exhibeatur. *Char.* Etiam vt video iudicas Palinure, quæ oculis tantũ patent, quo errore decepti mortales, plurimùm seduci solent: sed quod certum afferre possunt iudicium, exteriora corporis, quæ velamenta quædam magis sunt veritatis? Aut quid certi promittere & ostentare potest frons hominum, quæ plures quàm Proteus species mentiri, atque in plures mutare queat? Considerandæ sunt secretæ animi fibræ: perscrutandæ sunt interiores mentis latebræ: quas si peruidere ita vt frontem, posses, proh dolor quantam ibi malorum turbam: quantam formidinum atque strepitationum aciem introspiceres? quot angores, sollicitudines, suspiciones? quot pestilentes morbos & perturbationes? quanta aperirentur vlcera, quot plagæ & cædes, quot insidiæ, quot enses, & telorum infinita genera, quæ nec somnos eorum quietos, nec cibos placidos, nec opulentiam dulcem, nec imperium iucundum, nec delicias iocósque lætos esse permittant. *Palin.* Nesciebam adhuc hæc eorum qui dominantur mala, sed cur illis contingant tanta, non capio. *Cha.* Contingunt tanta ptopter graues inimicitias acerbáque odia, quæ continuè cum finitimis ciuitatibus, cum subditis sibi populis, cum sibimetipsis etiam gerunt: quo fit vt ingraueſcentibus odijs, increſcentibúsque iniurijs, quibus quotidie afficiunt quemque, neceſſe ſit illos torqueri & affligi grauiter, confidere nemini, ſuſpicari omnia poſſunt, extimere muſcas etiam (vt aiunt) volantes, gaudere & lætari nunquam, triſtitia & mœrore detineri ſemper. *Pal.* Adducis me facilè, vt credam, ſuſpectas eos

habere

habere finitimas ciuitates, cum quibus & infensa odia confiteor, propter continua, quæ exercentur bella, & dominandi libidinem, qua plurimum incenduntur. Cum suis verò quibus imperant populis, nihil accipere possum, nisi amatorem & dulcissimam pacem? Porrò si cum finitimis sint inimicitiæ: si oriantur bella, ac demum etiam augentur imperia, subducuntur oppida, profligantur acies, spoliantur & captiuantur hostes, populationes magnæ fiunt, trophæis decoratur patria, victorijs celebratur, triumphis extollitur. Ob quæ & principum gloria, & vrbium ornatus, & inimicorum timor, & populorum inter se lætitia, atque erga principes fides & amor crescit. *Char.* At tantùm narras quæ prospera sunt & læta, ac quæ frequentibus accidunt aduersa & tristia prætermittis, quasi semper eos putes debellare hostes, potiri victoria, triumphis exultare, nunquam verò vinci, prosterni, agros suos populari, bona sua diripi, & è suis se oppidis deijci, sed maiora hæc prætereamus, de minoribus tantùm dicatur. Quippe si conferas quas strages suorum & cædes sustinent, comperies longè maiore damno quàm lucro partas eorum victorias constare, discussaque ratione deceſſisse plus illis quàm accessisse. His adjicias vt populorum etiam suorum odia, nedum finitimorum intelligas, quòd ad inferenda bella, & persequendos hostes opus illis est ingenti & munito exercitu, multo nauigio, longa armorum & machinarum præparatione, quæ quum magno & inæstimabili constent sumptu, nec propriu suppeditent reditus, necesse est nouis vectigalibus vexare populos, nouas inducere præstationes, nouas angarias, augere tributa, multiplicare onera, exhaurire æs omnium, eradi marsupia, imò viscera pauperum, paruos atque magnos diripere, spoliare, conculcare. Inde fit, vt quum inuisos manifestè se cunctis intelligant, suspectum tum sibi incipiant habere quemque, nullius fidei, nullius amicitiæ credere, coniectari omnia in malam partem. Habet enim hoc in se pessimum malefactorum conscientia, vt quos iniuria affecit, nunquam reuocari in amicitiam, nunquam mitigari & ad veniam moueri posse putet: proinde magis insurgitur, grauiores itur in iniurias, hunc proscribunt, illum carcere includunt, quorundam patrimonia publicant, alios iugulari aut strangulari iubent, volun-

tate pro ratione vtuntur : eorum quoque quos tantis læſerunt malis cognatos, affines, amicos, ſocios, ſeruos, quaſi fidei ſuæ diffidentes perſequuntur. Tum cæteri qui chariores etiam videbantur, exempla aliorum proponunt ſibi, acuúntque ipſi non minùs odia. Nam non minùs rebus ſuis ac ſaluti ſuæ timent. Ita pedetentim ciuitas omnis indignatur, obmurmurat, rapitur ira, odijs incenditur, coquit nouas cogitationes, noua concilia molitur. Mox eò deueniunt, vt hæc intelligentes videant, quantæ ruinæ quantóque præcipitio ſubiaceant, quàm tenuiſſimo quaſi quodam filo pendeant imperia ſua. Tunc cernas eos pallere, triſtari, conſumi, expauere omnia, torqueri ſcelerum ſuorum conſcientia, quæ prima eſt pœnarum omnium, timere hoſtium inſidias, ciuium conſpirationes, domeſticorum proditiones, oppreſſorum vindictas. Tunc ſecurum nihil exiſtimare, niſi quòd vi ac ferro teneantur. Propterea non credunt ſe tutò cuiquam, non miniſtris, non neceſſarijs, non germanis, quorum maiorum etiam quàm aliorum authoritatem magis formidant, arcent ſe ab aſpectu & præſentia omnium, cingunt ſe foſſis & aggeribus, claudunt ſe arcibus, quaſi ad perpetuos damnati carceres, cuſtodibus etiam tanquam ad expeditionem belli paratis vt obſidere eos putes, circumuallantur. Nihil illis dulce, nihil apertum, nihil iucundum: dormiunt cum magna inquietudine, cum maiore etiam vigilant. Terret illos conuentus hominum, angit ſolitudo, timent colloquia, timent ſalutationes, timent dona, ſuſpecti illis aditus, ſuſpectæ ſellæ, ſuſpecti cibus & potus: qui nec etiam niſi præguſtati ſumuntur, ſuſpecti pellicum & item vxorum thori. Quibus mirum eſt, cur ſine cuiuſquam præguſtatione congrediantur: ipſos verò, quorum ſe cuſtodiæ commiſerunt non minùs extimeſcunt, quibus quum carere nequeant ob tutelam ſuam, eo magis augetur eorum timor & miſeria, quo armatos pro firmiore illos præſidio eſſe neceſſe ſit. Quare alienigenas & barbaros homines, atque abiectiſſimos quoſque ſibi deligunt, eóſque frequentiùs comitantur, deijciunt ſæpius ac exterminant, quò ſaluti ſuæ (& ſi non alia, at ſaltem hac via) conſulere poſſint. Quid fœdius & ignauius dici queat, quàm hominibus immanibus, flagitioſis ſe committere: ſuos verò, prudentes, ſobrios, iuſtos ſpernere atque deuitare. Quanta iſta tyrannorum felicitas, quos

continuus & ingens ſemper angore afficit metus, quo non modò animi grauiter excruciantur, ſed cuncta inſuper dulcia mundi dona fugantur & diſſipantur. Quantæ iſtæ eorum delitiæ, quanta gaudia: qui tranquillitatem nunquam & pacem ſibi, ne dicam populis ſuis, aut hoſtibus conceſſerunt, expertes omnino tam ſanctiſſimi atque omnium dulciſſimi boni. Quænam vbertas iſta bonorum, quæ diſtracti aliunde, neque ſciant, neque viſant, neque pertractent, neque guſtent vnquam. Quanta iſta imperij bona? quæ quum ipſi videre & attrectare non poſſunt, committant neceſſe eſt aliorum curæ & gubernationi, ignari rerum ſuarum, neſcij omnium fermè, quæ ſub ſe geruntur, fraudati quotidie & decepti, ab his præſertim, quos præ cæteris auxerunt: quibus tamen quum ſe credant, quot innocentium criminationes, quot facinoroſorum falſas cõmendationes audiunt, quoties eorum fidem ſequuti, bonos pro malis, malos pro bonis ducunt, atque hos beneficijs, illos pœnis afficiunt? Quódque grauius eſt, quoties ipſis etiam videntibus, hi quos tantum extulerunt, pro ſententia ſua in foro quoſque lædunt, concutiunt, opprimunt, atque dilaniant. Quid mirum, ſi exardeſcunt poſtea populorum odia, ſi labefactatur poſtea eorum ſtatus atque deſolatur? quanta iſta, quámque optanda imperia, cum quibus & ſeruitutem peſſimam degant, ſubiecti tantis perturbationibus, tantis inſidijs, ſubiecti ipſis etiam, quos ſibi ſubiecerunt: conſtricti quaſi quibuſdam regni compedibus: clauſi intra arces, quaſi magni alicuius criminis rei? coarctati inſtar ferarum, excluſi ab omni, quæ foris capitur recreatione, priuati libertate, quod eſt tam dulce & omnibus optabile bonum, non hominibus modò, ſed cæteris inſuper quibuſcunque animantibus: cuius priuatione, quid eſt quod triſtius aut infelicius contingere poſſit? *Pal.* Non credis Charon bonos aliquos mitiſque & moderatæ naturæ Tyrannos eſſe? *Cha.* Imò multos credo. ſed tanta eſt dominandi libido, tantus ardor, tanta neſcio quæ peſtis ingenita, vt quos ſemel inuaſerit, ſint ſumma quauis bonitate præſtantes, adeò illiciat eos, illiciénſque deprauet, vt vita potiùs quàm imperio, quod iam occupauerunt, carere poſſint, vel ad conſeruandum, vel ad amplificandum contendunt vnguibus dentibúſque: ac propterea nemo eſt tam bonus tyrannus, cui conſeruationis, amplificationiſque ſuæ

gratia multis non magnas inferre iniurias, atque ob eas illatas non plurimum timere, plurimas vt pati anxietates contingat. *Pal.* Miror cur tantis in malis, quæ planè ita, vt narrasti, vera esse puto, appetant tantopere mortales imperium, nisi id fortasse faciunt cupidine honoris & gloræ. Quid nimirum tam præstans atque excellens bonum, tolerabiliores reddit tantas quas modò expossuisti miserias. Dulce quippe est mandare alijs, præferri omnibus, eminere, præcellere, venerari, timeri, suppliciter exorari, assurgi sibi, via decedi, inclinari cernicem, flecti genua, audire laudes suas, & rerum bene gestarum decantationes. Quæ quum & diuina numina plurimum capiant, facilè intelligi potest, quantum & his quoque mortalium mẽtes capiantur. *Char.* Quæ tantũ capere potest Tyrãnos vllius honoris aut gloriæ exhibitio, qui se certò inuisos omnibus esse sciũt. A quibus si laudẽtur, si audiãtur, si sibi assurgatur atque incuruetur, intelligũt palàm vel assentationis, vel timoris caussa id fieri. Quare non est ita dulcis, vt putas, huiusmodi honoris & gloriæ exterſio magis quàm exhibitio. At verò dulcior is est, qui in priuatos homines ab amicis & beneuolis honor exhibetur, propter aliquod eorum egregium facinus, aut excellentem virtutem. Vera ista gloria, verus iste honor, ac dignus quidem, quo & diuina numina capiantur. *Pal.* Nullam ergo video caussam, cur tantopere imperia desiderentur, desideratáque conseruentur: nisi quòd habendi cupido, qua tantum trahitur humanum genus, in his maximè expletur. Quò enim quisque plus auri, agrorum, ædificiorum, oppidorum, acquirere possit, nullo parcit labori, quantumuis magno & intolerabili. Neque vllus tam amarus labor, quin propter quæstum & maiorem rerum cumulationem dulcescat. Ita quum tyranni super omnes plus possideant, super omnes & beatiores videntur, licet cętera eis tristia sint atque peracerba. *Char.* Neque istud quidem affert vllam beatitudinem, nam in primis non efficit diuitem maior abundantia, sed minor cupiditas. Qui enim paruo contentus est, id tantùm cupit, quod necessitati vitæ sufficiat: Is abundè est locuples, propter honestum, quod facilius implere potest desiderium, quod quum & impleuerit, liberatus est ab omni, qua alij rapiuntur, habendi anxietate. Qui verò, quantum libet, diues plura concupiscit, pluribus indi-

get, quia perſeuerante acquirendi inſatietate efficitur minus voti compos. Quo enim magis creſcit multarum rerum poſſeſſio, magis etiam cupiditas, neque finem vnquam habet voragò illa cupiditatis. Deinde non eſt iudicandus quiſque, vel locuples multitudine, vel pauper paucitate diuitiarum: ſed vel rerum magis implemento vel neceſſitate. Nam ſi multitudinem excedunt ſumptus, quomodo poteſt is credi diues, qui minùs habet, quàm neceſſe eſſet: quare quum neceſſitatem ſæpius magnam patiantur, qui tantam imperij molem adminiſtrant, indigentiores etiam putandi ſunt priuatis hominibus: quibus licèt tenues ſint opes, at neceſſitatibus ſaltem ſuis vel pares, vel ſuperiores. Taceamus graues, quas quotidie expiationes vel rapinas perferunt à quæſtoribus ſuis, & ab his maximè, quorum fidei magis credunt: qui, quo maiora etiam nacti ſunt imperia, eo maiora vtique furta, maioremque proinde rerum ſuarum diminutionem patiuntur, à quibus priuatos ſaltem homines liberos eſſe conſtat. Qui & diligentius patrimonia ſua ipſi per ſe curare, & attentius omnia intueri poſſunt. Dicamus verò curas & labores, quos in adminiſtrandis tantis opibus, gubernandóque tanto potentatu tolerare eos oportet, quorum fortiores quàm Herculis humeros neceſſe eſt ad ſuſtentandam tantam molem: plures etiam quàm Argi oculos ad tantam rerum varietatem peruidendam atque diſtribuendam, plura quoque quàm Iani aut Vertumni capita, ad intelligenda examinandáque tot ac tanta, cùm hoſtium tum populorum ſuorum, quæ illis negotia deferuntur Quæ tanti animi vis, quæ non debilitetur? quæ tanta ſoliditas, quæ non concutiatur? quæ tanta promptitudo, quæ non remittatur? Cuius eſt tanta valetudo, tantum robur, qui ſe tam vaſto curarum ponderi parum audeat polliceri? Cuius eſt adeò æquabilis & moderatus animus, adeò perſeuerans? quin tam multis támque continuis laboribus non defatigari non quaſſari, nunquam quoque cõfringi poſſit? Omittamus mortales: de nobis tantùm, qui hæc vltima loca colimus, loquamur. Verùm putas, Palinure, beatiorem eſſe vel me, qui pauperrimus ſum omniũ, qui nihil præter hãc, quàm cernis, puſillã lintrẽ poſſideo: vel Plutonem tã lati, támque immenſi regni tyrannum: intelligo, etſi taceas, quale de hoc ſis iudicium prolaturus, ſtrede mihi, minimè meum cum ſuo ſtatu

commutarem. *Pal.* Quare? *Cha.* Quia lætus ago, & ſumma cum quiete. Non vllius rei vllam gero, niſi tranſuehendi haſce huc deſcendentes animas, & conſeruandi incolumem hunc faſelum meum, ſolicitudinem. In qua dicam tibi quicquid eſt, quod me grauet. Quum enim propter vetuſtatem fatiſcat aliquando rimis, curare me oportet, vt reſtituatur integritati ſuæ. Quare eum conſuo ſæpius, & obſtruo, ſi quid rimarum eſt: hæc omnis mea cura eſt, hic omnis labor. At Pluto, cum tantis diuitijs ſuis, ac regno tanto nunquam lætatur, nunquam quieſcit, tot cuiis carpitur, quot repletur hic vmbris locus, implicatum ſemper habet vbique animum: hinc fertur, illinc rapitur, omnibus intentus locis, omnibus occupatus miniſtris, huic mandat, illum terret, alios acciri iubet, metum illi omnia incutiunt: nunc terræ hiatus, nunc motus formidat. Sæpe illum trepidare cogit lampas Phœbi, ne vlla ex parte irradiet regno ſuo. Sæpe & fulmen magni fratris, ne penetret auerna atque labefactet: quoties vidi ego illum, dum rebus ſuis timet, iniectum ſummo curru peragrare omnem hanc regionem, luſtrare fines, ſcrutari omnia diligenter, aſcendere etiam in ſuperum orbem, circuire terras, perueſtigare quodcunque periculum perferre poſſet, nihil omnino incauti & inexplorati relinquere: quæ cum multis in locis, at maximè ea ſolet efficere in terris Siciliæ, quæ magis etiam eum terrent, propter magnas reluctationes Typhœi gigantis, quibus totam conquaſſat illam patriam. Nam poſtquam ipſe auſus fuit bella inferre cœlo, iniecêre ſuperi eius corpori Trinacriam, ſub qua ab omnibus undique montibus preſſus & grauatus, conatur ſæpe ſe attollere, impoſitáque ſibi reijcere. Proindéque magnos concitat motus, ac tantos quidem, vt hæc loca noſtra concutiat grauiter, & tremefaciat. Cogita nunc quàm læta & optãda ſit ſors huius inferni tyranni, cuius tot diuiditur animus curis, tot propellitur tumultuationibus, quem tot oporteat præcauere pericula, tot diſpenſare miniſteria, omnia percenſere, omnia corrigere, omnia vel ipſe gubernare, vel alijs gubernanda committere. Attende rogo, & vel ex hoc vno collige eius felicitatem. Nam ſi me deficere contingeret, huic nauiculario miniſterio, quod ita neceſſarium eſt, vt vides, neceſſe eſſet enm vices meas ſubire: ne aſioquin deficiente portitore, regno ſuo malè ſuccederet.

Pal. Hoc profectò non modò verum eſſe video, ſed manibus etiam ipſis (vt aiunt) tango. Nam ea nocte, quà aliàs ſomno grauatus è puppi in mare excuſſus fui, id continùo ſenſit Æneas meus, qui errantem ſine magiſtro nauem intelligens, gubernauit eam tota ipſa nocte, non indignatus, quòd quæ ſceptrum geſtare ſolebant, remum etiam manus attrectarent. *Cha.* De magno eius germano nihil loquor: non me latet, quantos & ille labores ac curas ſuſtinet: ſed id præcipuè ſcio, quum temeritate Phaëtontis totus penè orbis conflagraſſet: quantum tunc regno ſuo timuit, quantum tota cœli mœnia circuit, & ne quid labefactatum viribus ignis corrueret, explorauit. Prætereo tertium fratrem, moderatorem vndarum, cuius plurimæ etiam ac maximæ curæ non facilè explicari poſſent, ſed præſertim quæ ſub illa quoque Phaëtontea conflagratione ad ſummum penè vſque exitium cum toto regno ſuo eum affecerunt. *Pal.* De hoc poſſum, quod oculis meis vidi, afferre teſtimonium: vidi equidem tempore illius, quem ſuprà retuli, horrendæ apud Siciliam tempeſtatis commotum grauiter Neptunum, & ex alto proſpicientem vocaſſe ad ſe Eurum & Zephyrum, increpatis acriter eis pro tanta ſuſcitata tempeſtate. placaſſe ocyus omnia atque tranquilla reddidiſſe. Quod argumentum præſtat mihi euidens, plurimarum, vt inquis, ac maximarum, quòd omnia in latiſſimo imperio ſuo paria ſint, curarum ſuarum. *Char.* Dic oro Palinure, putas-ne iam beatam eſſe tyrannorum vitam? *Pal.* Minimè. *Cha.* Optareſ-ne viuens eorum ſortem? *Pal.* Vt quid optarem, in quo nihil omnino optandum eſſe manifeſtè intelligo? *Cha.* Ergo certo eos arbitraris miſeros? *Pal.* Non miſeros modò, ſed omnium etiam miſerrimos. *Cha.* Mirum quòd modò eos tanta frui beatitudine prædicabas. *Pal.* Quid mirum, ſi cæcus laudet tenebras, quas poſtea luci reſtitutus damnet? *Cha.* Vis vt & alia eorum mala tibi referam? *Pal.* Reſtant item alia? *Cha.* Et alia & grauiora. *Pal.* Quid audio grauiora? haud vnquam iſtud credam, poſſe his, quæ modò dixiſti, grauius aliquid addi. *Char.* Credes, quum audieris. *Pal.* Dic ergo. *Cha.* Vides vt appropinquamus iam ripæ, non poſſum longiora tecum iam facere verba. *Pal.* Rogo te mi Charon, ne fallas auidiſſimam expectationem meam *Cha.* An cæterarum vmbrarum quas in littore reliqui auidiſſimam e-

ciam expectationem vis vt fallam? *Pal.* Non diu moraberis, pergeo mi Charon. *Cha.* Imò diutius, quàm soleo, demoratus sum: sed lentus etiam nauigaui propter te, cui⁹ fabulatione delectabar. *Pal.* Age ergo, vt facis, lentiorem protrahe nauigationem, vt quæ reliqua sunt dicenda, prosequi possis. *Car.* Ea tandem tanta est tibi audiendi cupiditas? *Pal.* Tanta. *Car.* Morem tibi geram: qua in re illud te scire velim, quod plurimum miseram reddit mortalium vitam, instabilitas scilicet, & ruina rerum. Nam certum nihil & permanens in vita quisque sibi polliceri queat. Quomodo is beatus censebitur, cuius summã quantumuis & plenam beatitudinem minima omnis disturbatio violare & auferre potest? Sanè quum omnia apud mortales infirma atque mutabilia sint: nulla tamen infirmior sors est, atque mutabilior quàm tyrannorum, quorum etiam quum maior sit exaltatio, & sublimata magis status altitudo, magis est proinde (quum mutari eos contingit) casus & ruina. Inde tantæ tyrannorum proditiones, euersiones, trucidationes, vt nemo eorum fere vnquam euaserit, qui non vel regno depulsus, vel veneno necatus, vel cruenta aliqua & pessima morte cæsus vel peremptus sit. Quis talem eorum vitam optabit qui pro modici temporis felicitate (si tamen illa felicitas appellanda sit, tam tristi postea, támque amaro fine consumatur? Horret animus dicere, nam ne credas ijs tantùm mortales subiectos malis esse, sensimus & horum magnam partem aliquando nos inferi, licet tam valida nobis & munita sit ciuitas tam firma & præpotens, atque omnibus vndique præsidijs circunsepta. Non possum sine dolore meminisse illius diei, qua Hercules heros ille fortissimus hæc regna penetrauit, perfregit fores, inuasit regem, exterruit reginam, quam & antè socij eius rapere adorti erant, abstraxit Cerberum, vinctúmque eum catena, tum magna vi in orbem duxit, concussit loca omnia, trepidare omnes vmbras atque ipsos iudices fecit: me quoque non modicum læsit, quem erepta cymba conto hoc meo percussit, impulsúmque graniter in mediam paludem exturbauit: timui equidem tunc desolatum ira baratrum totum. Credidi tunc supremum Plutoni finem aduenisse regni sui: neque minùs illum cum coniuge in prædam duci ad superos, quàm tartareum canem: sed paulo humanius cum eo actum est, quàm opinabar. Nam tandem sibi

ac regno ſuo bene conſultum eſt, neque tamen ita conſultum eſt, quin tricipiti cuſtode ſuo, qui tam perneceſſarius erat, ſpoliaretur. Quòd ſi opinionem meam, quæ communis erat, fata coæquaſſent: tunc cernere fuiſſet vtrum, beatior vel meus vel Plutonis, tanti regis ſtatus eſſet. Ego quidem nihil ambigo, priuatus fuiſſem hac nauicula: hoc enim habeo tantùm, quod adimi mihi poſſit, priuatus etiam fuiſſem rege meo: ſed quotquot alios voluiſſem reges, procul dubio inueniſſem, qui miniſterio meo indigentes, ſeruitium meum perlibenter ſibi delegiſſent: & fortaſſe hoc lucri feciſſem, quòd pro vetuſta & attrita, qualem hanc intueris, nouam mihi & magis ſolidam lembum acquiſiſſem. At Pluto quantas opes, quantos honores, quantum regnum amiſiſſet? quantam in egeſtatem, quantam in calamitatem decidiſſet? Qui neque par aliud regnum, vti parem ego, vel meliorem nauim: neque parem alium famulum, vti parem ego, vel meliorem dominum inueniſſet. Excedo iam modum dicendi: ſed ſi tempus fineret, narrarem & quibus olim curis vexatus, quantóque timore perculſus propter bella Gigantum fuit ſummus Olympi rector. Cuius narratio maiorem etiam augeret eorum, quæ ſuprà dixi, malorum confirmationem. *Pal.* Haud opus eſt exemplis mihi. Nam nemo mortalium fuit, qui maiora quàm ego vnquam viderit eorum malorum exempla. Quid enim extitit his temporibus Troiano rege maius, quid opibus ſuis cumulatius? Quid operibus munitius & pulchrius, & quid demum exitu tantorum bonorum triſtius, quid crudelius, quid flebilius? Vidit infelix pater tã arduũ & longũ bellum, tot cruẽtas mortes natorũ ſuorum. Vidit euerſam funditus & incẽſam vrbem. Vidit latrantẽ cõiugem, captiuatas nurus & filias, populationem tantarum diuitiarum: ipſe quoque, quod vltimum reſtabat illi ſenectutis ſuæ ſolatium, Pyrrhi enſe confoſſus & crudeliſſima morte conſumptus eſt. *Char.* Quis meliùs me hæc nouit, qui cunctos hac ſcapha trãſuexi. A quibus & omnem calamitatẽ ſuam ſeriatim perdidici. Notus eſt abũdè mihi Priamus, cuius cognito acerbo caſu, non potui non dolere. Notus eſt Troilus, noti Hector & Deiphobus, nota eſt cætera tot filiorum ac nepotum turba: noti innumerabiles, qui illo bello perierunt, Troiani pariter & Graij duces. Nota eſt infinita, quæ tunc occidit,

populorum manus. Nullo memini tempore longiorem interfectorum multitudinem huc deſcendiſſe, quàm illo, quo ita laſſatus fui, vt præ multitudine omnibus tranſvehendis minimè hæc cymba ſufficeret planè. Quid opus eſt tibi monitore, ad aperiendas eorum miſerias, quas tu ſubjectas oculis tuis habuiſti? Quòd ſi pro anguſtia temporis liceret (iam enim video propiùs nos applicare ripæ) narrarem & millia aliorum tyrannorum, ex quibus creſceret etiam magis tibi opinio eorum calamitatis. Nam illud poſſum, quod certo ſcio, tibi verum confirmare, nullum ferè me vidiſſe vnquam tyrannorum huc deſcendentium (deſcendunt porrò omnes) qui non vel alicuius veneni infectionem, vel magnas vlcerum cicatrices, & ſanguinolentæ alicuius mortis horrida ſigna præ ſe ferret. Ita mirum eſt videre tot ac tantos necatos, confoſſos, cruentatos, trucidatos. *Pal.* Quis nunc ſe tantis in malis tyrannum vnquam eſſe optabit? quis imperia aſſequi quæret, quæ iam certiùs certo cognoſco, magis fugienda etiam, quàm Meduſeum caput. *Cha.* Audiſti quibus apud ſuperos tyranni malis torquentur: ſed ſi intelligeres quæ hîc apud inferos grauiora etiam illis parantur, perhorreſceres & longè magis eorum ſortem. *Palin.* Ergo & alia hîc tyrannis parantur. *Cha.* Credis Palinure, ſcelera quæ patrant mortales hîc aliquando impunita eſſe? *Palin.* Hoc modò animaduertebam. *Cha.* Animaduertendum eſt igitur tibi quodcunque in vita peccatur, pari demum poſt mortem & reſpondente peccatis pœna puniri. Nam vt capias quod dico: ſi tu Palinure, artem tuam nauiculariam viuens malè exercueris: ſi in dominum tuum mali quicquam vel cogitauetis vel commiſeris: ſi inaudiens dicto ſuo extiteris, inuenies hîc tibi præparatas his quæ deliqueris, ſimiles pœnas. *Pal.* Nihil profectò Charon, ſcio, quod malè egerim vel in dominum meum peccauerim, niſi ſomnolentam illam dormitationem meam, qua negligentiùs certè, quàm debebam, me geſſi. Nam magno in periculo nauim ſimul & dominum, quem vehebat, meum reliqui, niſi vigilantior ipſe & cautior meliùs ſibi conſuluiſſet: ſed pœnarum ſatis tum ob hoc craſſum peccatum meum etiam in vita recepi. *Cha.* Recipies etiam in morte. Ibis enim quum è naui te dimiſero, ad ſeueros iudices noſtros, qui examinant & cenſent delicta omnium. Ducent quoque te in

examinationem, ſcrutabuntúrque crimina tua. Videor verò videre, quali te iudicabunt pœnæ ſubijciendum. *Pal.* Quali? *Cha.* Parem peccato tuo tibi pœnam ſtatuent. Nam quum ſomno peccaueris, æterno etiam te ſomno damnabunt. *Pal.* Dormiam ergo in æternum? *Cha.* Ita puto: niſi grauius ſit aliud peccatum tibi. *Pal.* Sic mites habeam iudices, vt non ſit grauius aliud mihi. *Cha.* Nullam ergo niſi ſomni pœnam patieris. *Pal.* Non hæc grauis pœna mihi videtur. *Char.* Neque aſinis etiam & bobus, at magnis & excellenti aliqua virtute præditis viris grauiſſima exiſtimatur. *Pal.* Quas verò, dic, pœnas perferent tyranni? *Char.* Audis tot clamantes & lamentantes voces: tot horrificos planctus, tantum ſtridorem ferri, tot tractus catenarum? *Palin.* Delectabat me adeò ſermocinatio tua, vt his minimè animùm intenderem: ſed quid audio tam triſte atque horrendum, quod præ horrore pœnæ aures meæ ſuſtinere non poſſunt? *Char.* Sunt hæc qnæ audis, tormenta tyrannorum. Nam quum illi in vita carcere quenquam incluſerint, ſpoliauerint, flagellauerint, trucidauerint, in ſummum luctum, in ſummam egeſtatem & calamitatem deduxerint, damnati ſunt etiam ab incorruptis iudicibus, ad perferendas pares pœnas. Ideo teterrimis quoque carceribus incluſi, ſpoliati, flagellati, rotati, cæſi membratim, ac mille atrociſſimis mortibus cruentati, tantos edunt, quantos audis, gemitus, tantum luctum, tot ac tantos reboatus, clamores atque eiulatus. *Pal.* Dic etiam mihi Charon, an his pœnis plectuntur, qui magni atque primarij tyrannis aſſiſtunt? *Char.* Prorſus ijſdem. Nam ſuaſu & conſilio eorum maximè committunt tyranni ſcelera ſua. *Pal.* An & in vita illi beati? *Char.* Non ſecus ac tyranni, quibus aſſiſtunt, nam ijſdem quoque malis ſubiecti ſunt, eadem enim ſunt in eos populorum odia, maiora etiam inter ſe, eadem cura, eadem pericula: & quod miſerabilius eſt, deijciuntur ſæpe à tyrannis ſuis, & vel carcere vel morte aliquando peſſima afficiuntur. *Pal.* Tanta eſt eſt ergo, támque generalis omnium calamitas. Vllam verò prorſus eſſe putas hominum ſortem, quæ beata duci poſſit? *Char.* Imò beatos aliquos non nego fuiſſe mortales, ſed perraros tamen. *Pal.* Quos perraros? *Char.* Qui amore virtutis & literarum contempſerunt cætera mundi bona. Quin ſe innocuos, puros, caſtos, integros, incorruptos conſeruarunt,

extulerunt animum altiùs ad guſtandam diuinam excellentiam, humana quaſi ſordida & abiecta relinquentes. Nam virtus per ſe tam dulcis, támque iucunda res eſt, vt incredibiles amatoribus ſuis afferat voluptates. Tam nobilis & præſtans eſt eius poſſeſſio, vt ſumma quadam vbertate ditet poſſeſſores ſuos. Quam qui verè eſt aſſequutus, nihil præter literarum ſtudia dulce, nihil præter Dei cognitionem habet amabile. Quæ tantum prædulcia ſibi bona ſtabilia perpetua, incorrupta præ eligit, cuſtodit, amplectitur. Reliqua verò mundi ſupremo tandem guſtu amara, infirma, momentanea, corruptibiliora fuco, mendaciora bilo, inaniora billa, ieiuniora papis volantibus, fugit, contemnit, abijcit, conculcat. Contentúſque ſeipſo, ac honeſtiſſimis ſuauiſſimiſque ſtudijs ſuis totum nihil mundum ducit, ruentem etiam non formidat. In his recreatur, refocillatur, lætam & iucundam agit vitam, ridet tantas hominum, támque ſtultas, & vltrò ſibi quæſitas anxietates, tot ineptias, tot caſſos labores, tot inanes curas: nemini nocet, nemini moleſtus eſt. Laudant eum omnes, prædicant, admirantur, beneuolentia complectuntur, fauore proſequuntur: quàm verè hic beatus eſt, qui conſcientiæ ſuæ innocentia & integritate fruitur? Quod primùm eſt & dulcius omnibus, bonus ſecurúſque ſui, nullo timore angitur, nulla anguſtia torquetur, non timet largas (quibus caret, quáſque nihili facit) diuitias ſibi à potentioribus eripi. Non timet à quocunque ſe lædi, qui nec quenquam ſe læſiſſe certò intelligat: quàm verè hic felix eſt, qui tot tantíſque ſemotus curis & periculis, tantarum vacuus perturbationum, ſibi ſemper aliiſque iucundus, lætetur ſemper, & omnibus quotquot ſunt mundi honeſtis, & his etiam, quæ cœlibum communes ſunt, perfruatur voluptatibus: qui humanioribus ſanctioribúſque deditus ſtudijs, contemnat omnia, contemnénſque omnia poſſideat. Nam is poſſidere omnia videtur, non qui omnibus abundet, ſed cui nihil deficiat. Porrò illi nihil deficit, qui nihil concupiſcit. Concupiſcens autem nihil, contemnit omnia: contemnénſque ita id aſſequitur, quod deſiderat. Deſiderio verò ſuo frui, ea demum vera & ſola beatitudo, beatorúmque omnium plenitudo eſt. *Pal.* Hi ergo quum nihil mali egerint, pœnarum & nihil patiuntur. *Cha.* Nihil prorſus: imò propter tranſactam bene vitam, meritum magnum aſſequuntur.

Pal. Quod? *Cha.* Vel cœli fiunt incolæ, communicántque æternùm illis cœleſtibus bonis. Vel ſi huc deſcendunt, mittuntur in Elyſium: qui locus eſt quietis ac delitiarum, vbi ſedes fortunatæ, campi aperti, læti, omnium omnino pœnarum expertes. *Pal.* O ſi mihi ad mortales redire aliquando contingeret, inclamarem quàm magna poſſem voce, admonerem pro ſuo quemque officio & dignitate, accuſarem tantam laborum fruſtrationem, tantam curarum vanitatem, tot corruptas opiniones peruerſáque iudicia, ſed quàm maximè increparem, qui vel magiſtratu quopiam magno, vel imperio cæteros antecedunt, oſtenderem tanta, quæ antea ignorabam: ſed te docente nunc intelligo, mala eorum grauiſſima, dictu horribilia: reuocarem omnes à vicijs, ab inferendis iniurijs: ad meliorem victum, à ſuperflua agendarum rerum cura: incenderem deſiderio virtutis, laudarem innocentiam, prædicarem frugalitatem, exhortarer cunctos ad bene, grauiter, caſtigatéque viuendum, ad ſe cognoſcendum, ad contemnendum tot caduca, & ſomni cuiuſdam vel vmbræ magis ſimilia mundi bona, inuitarem ad honeſtas artes, ad ingenuas exercitationes, ad ſtudia literarum, ad ſpem ac contemplationem diuinæ bonitatis. *Char.* Et rectè ſanè: ſed vides & ripam attigiſſe, egredere iam. *Pal.* Et iam egreſſus ſum. Ad iudices eo, placidam opto tibi ſemper nauigationem: ſalue ô Charon, & vale. *Cha.* Et ego ad reliquas vmbras redeo. Placidos opto tibi ſemper iudices: ſalue ô Palinure, & vale.

VIRTVS DEA.

Interlocutores, VIRTVS. MERCVRIVS.

Mercurius.

VIrtus Dea per epiſtolas orauit modò, vt adſ irem. Eo vt perconter quidnam me velit, illico ad Iouem redibo. *Vir.* Salue Mercuri: ago tibi gratias, quandoquidem tua in me pietas atque benignitas efficit, vt non penitus deſpecta ab omni cœtu Deorum ſim. *Mer.* Expecto quid narres: tu modò perbreues narrationes facito: nam edixit vt confeſtim ad ſe rediremus Iupiter. *Vir.* Etiam-ne tecum nobis non licebit noſtras æruminas exponere? Quos igitur habebo vltores iniuriarum, ſi non modò apud ipſum maximum Iouem, verùm & apud te quem ſemper in fratris loco habui, colui, obſeruaui, condolendi facultas negatur? O me miſeram, ad quos confugiam? Vnde auxilium petam? Me quidem, cùm ita deſpiciar, malo eſſe truncum aliquem, quàm deam. *Mer.* Tandem effare, dum præbeo operam. *Vir.* Viden, quàm ſim nuda & fœda? Hoc ita vt ſim, efficit fortunæ deæ impietas atque iniuria. Aderam ſanè ornata apud Elyſios campos inter veteres illos amicos: Platonem ſcilicet, Socratem, Demoſthenem, Ciceronem, Archimedem, Polycratem, Praxitelem, & eiuſmodi viros doctos, qui me, dum vitam agebant, piiſſimè atque religioſiſſimè coluêre. Interea loci cùm iam non pauci ſalutatum ad nos aduolaſſent, è veſtigio fortuna dea inſolens, audax, temulenta, procax, maxima armatorum turba conſepta atque ſtipata, properans ad nos, iactabunda, En, inquit, plebeia, tu-ne maioribus dijs aduentantibus non vltrò cedis? dolui iniuriam nobis immeritis eo pacto fieri. Ac nonnihil ira concitata, inquam, neque tu maxima Dea his verbis me plebeiam efficies, neque ſi maioribus cedendum eſt, tibi turpiter cedendum cenſeo. Illa verò illico in conuitium ſeſe effert adeer-

ſum me. Prętereo hîc quas contumelias in me primùm dum hæc inter nos geruntur, effuderit: idcirco Plato philoſophus cœpit contra nonnulla de deorum officijs diſputare: Illa excandeſcens, apagite hinc verboſi, inquit, Non enim decet ſeruos deorum cauſſam ſuſcipere: cœperat & Cicero orator plura velle ſuadere, at ex turba armatorum erupit, Mercuri, Antonius præpotens latera illa ſua digladiatoria oſtendens, graniſſimúmque pugnum in os Ciceronis iniecit: hinc cæteri mei amici perculſi metu, fuga ſibi propere conſuluere, neque enim Polycletes poplites peniculo, aut Phidias ſcalpro, aut Archimedes horoſcopo, aut cæteri inermes aduerſus audaciſſimos armatos eóſque prædis atque homicidijs ſuetos bello ad ſeſe tuendos valebant, ergo me infeliciſſimam ab ipſis dijs omnibus qui tum aderant atque hominibus deſertam, pugnis ac calcibus totam confregêre, veſtes meas diripuere, in lutum proſtratam reliquere, demum abire ouantes. Ego verò ita confecta, cum primùm licuit conſcendi huc, vt I.O.M. his de rebus facerem certiorem, iam quidem mihi vt intromittat expectanti menſis elapſus eſt, dúmque id vt impetrem, omnes deos exeuntes atque redeuntes precor, nouas ſemper aliquas excuſationes audio. Aut enim deos aiunt vacare, vt in tempore cucurbitę floreſcant. Aut curare vt papilionibus alę perpulchræ pictæ adſint. Quid igitur-ne verò aliquid ſemper habebunt negocij, quo nos excluſas teneant ac flocci pendant? Tum etiam & villicus ſuſcepit curam dudum, ne cucurbitæ ſiti pereant. Nos tamen neque dijs neque hominibus cordi ſumus. Has ob res te iterum atque iterum precor, obteſtórque Mercuri, qui ſemper apud deos ipſos interpres extitiſti, & vt cauſſam hanc meam iuſtiſſimam atque pijſſimam ſuſcipias. Ad te confugio, te ſupplex oro, in te omnis mea ſita eſt ſpes atque expectatio. Da quæſo, operam, ne dum à vobis excludor, ipſis quoque mortalibus ſim ludibrio. Nam erit quidem dedecus deorum ordini, ubi homunculi me tametſi infirmam deam floccipendant. MER. Audiui: doleo: verùm pro vetere noſtra amicitia unum admoneo, duram nimis atque difficilem cauſſam te adverſus fortunam ſuſcepiſſe. Nam & Iupiter ipſe, ut cæteros omittam Deos, cùm & ob accepta beneficia nimium fortunæ debere ſentiat, illius vires atque potentiam veretur. Ea enim ad cœlum dijs

aſcenſum præſtitit: atque vbi velit, valens ſua armatorum manu eijciet. Qua de re, ſi ſapis, inter plebeios deos ignota, quoad fortunæ odium extinctum ſit, latebis. *Vir.* Æternùm latitandum eſt, ego & nuda & deſpecta abeo.

LVCIANI

Rerum in ſecundo Tomo memorabilium.

Index.

A

ABAVCHAS 107 b. eius amicus Gyndanes ibid.
Abradatę coniux formoſa. 10. e continentiæ exemplar. 19. c.
Abrœa Luciani matris amica 114. c.
Abrotonum meretrix 701. a.
Academia in vtramque orationem parata 320. e. pro ebrietate & pro ſe verba facit. ibid.
Academicum eſt nihil ſtatuere poſſe 296. e.
Accuſatores & iudices ſimul eſſe, abſurdum 32. d. verus accuſator palam arguit 569. a.
Acherontica palus prima mortuos excipit 428. a.
Achilles fluuium tranſiliit, & cæde Phrygum turbauit 542. e. Hectorem interfecit. ibid. Lycaonem interfecit & Aſtetopæum 543. a. illi animum intendit viſus armorum 612. e inter virgines abditus fuit 715. e. duobus fatis illum agi 1001. e. eius equus verſus recitans. 233. d. Achilles Hectorem occidit 372 e. à Paride occiſus ibid.
Acino vuæ ſublatus Sophocles 643 d.
Acis ancilla Meliſſæ meretricis 711. e.
Actæon diſcerptus à canibus 758. a. 814. e. omnium hominum miſerrimus 954. e.
Adimantus Myrrhinuſius 666. a. amoris maſculi arguitur, ibid. c. eius votum 672. e. & ſeq. 677. & ſequent.
Adoleſcentia per ſe ad voluptatem prona 923 a
Adonis ab apro offenſus, & vbi lugeatur 878. d.

fluuius Adonis 880 a quotannis cruore infici putatur ibid.
Adorare Perſico more 686 a
Adraſtus à ſue aberrans Cræſi filium necat 182 d
Adulatoris & laudatoris differentia 38 e
Adyrmachus Maclhynę dux 90 d
Æacus Plutonis patruelis 428 c cuſtos inferorum, ibid.
Ægyptia lens 289 a
Ægyptij agricolantes 287 a
Ægyptij libri de terriculis 492 e
Ægyptij aquæ ſacrificant 233 b
Ægyptiorum templa 12 b ſuperſtitio 44 c Ægyptiorum templis, qui ſimiles ibid. Ægyptij diuinis nominibus vtuntur 44 c primi hominum cultum diuinum inſtituerunt 877 a ab ijs hunc acceperunt Aſſyrij ibid. b varia animalia pro dijs habuerunt 956 b
Ægiſtho quid prędixerit Iupiter 1002 c
Æqualitas in omni re iuſta 567 a res eſt iucundiſſima & conuiuio congruentiſſima 837 c
Æſchyli pugilares Dionyſius comparauit 549 b ebrius tragœdias componebat 914 c
Æſchines Socratis ſocius imitandi peritiſſimus 17 e Æſchines Socraticus fuit paraſitices ſtudioſus 163 d Dialogos conſcripſit ibid. Æſchines Rhethor meticuloſus 368 a
Æſculapius Apollinis filius 209 b aſcriptitius Deus 205 a ex alienis malis, proprias ſibi moleſtias contrahit 305 e eius imago in balneo poſita 507 a fulmine perijt 759 a medicus eſt 953 c
Æſopus fabularum ſcriptor. 278 c
Æthiopem lauare 559 a Æthiopes nigri 994 b diei ſacrificant 233 b
Aëtion 8 b
Agamemnon cum quibus dijs comparetur 42 e Vinolentus 918 c
Agaſonis inhumana petulantia 342 a
Agatharcydes ſcriptor Aſiaticæ hiſtoriæ 642
Agathocles Stoicus de mercede diſcipulum in ius vocat 286 a
Agathocles Samius in quod diſcrimen inciderit 575 b
Agathocles Siciliæ tyrannus 95 annos vixit 611 c
Agathoclis & Diniç amicitia 58 e
Agathobulus 748 c
Agathõ tragicus poëta 448 a
Agorçus ad Pœcilẽ ſtãs 213 d

Aiax non fuit adeò magnus 251 b
Alani eadem lingua & cultu cum Scythis vtuntur 98 b
Albus corporis color vnde 314 a
Albus color mulieri conuenit 367 a
Alcamenis pulcherrimum figmentum Venus hortensis 5 b
Alceſtis ex inferis rediit 428 c
Alcibiades ditiſſimus fuit 184 e
Alcidamas Cynicus non vocatus ad conuiuium accedit 850 d. conuiuiator acerrimus 851 d per iocum dictus catulus Melitæus 856 b inter claros oratores 922 e
Alcmæon laudatur quòd occiderit matrem 1045 a
Aleâ plerique victum parant 809 e plerique contrà res deperdunt, ibid.
Alexander Theſſalus ab vxore è medio ſublatus 285 b
Alexander medicus 784 b
Alexandri modeſtia 28 a
Alimenta mala corpus labefactant 964 d
Alys fluuius vna nocte circumductus 504 c
Atho montem quidam vult ad Alexandri imaginem efformare 28 a
Amabiles incantatione fiunt qui ſunt odio digni 709 d
Amaſtris vrbs Pontica 103 e
Amantis indicia quæ ſint 725 a
Amatoris inſani actiones 61 d deformis multa dat, nihil formoſus 720 d e Amatores læſi, amare deſinunt.
Amazõ innixa haſtæ 5 d quid pulcherrimum habuerit 7 a
Ambroſia Deorũ cibus 298 c
Amicus liberis & vxoribus antepoſitus 138 c amici vulgares quales ſint in vtraque fortuna 52 c d vt eos ambiant Scythæ 83 d vnus homo ſunt ijſdem dolentes & gaudentes 92 d Amicorum paria 55 d 57 e 65 e 68 e 71 c 74 b
Amicus eſt ſolus fidus quo compotore vtimur 358 e
Amicitiæ nomen eſt paraſitices principium 358 b
Amizocas 84 d
Amoris ſigna 189 e moleſtiæ 736 d amorem puerorum docebant Plato & Socrates 869 c
Amoris occulti ſigna 887 e
Amoris duæ ſpecies 923 b
Ampelis meretrix 725 a
Amphion 14 b 623 a
Amphilochus in Sicilia, 957 a
qua mercede vaticinetur,
Anacharſis gymnaſia Græcorum reprehẽdit 385 a & ſe quẽ in finẽ 395 e reprehen-

dit & irridet Lacedæmoniorum certamina 424.a & seq.
Anacreon Lyricus 85. annos vixit 644 d
Anaxarchus Alexandri parasitus 365 a
Anchoram vltimam nauigãtes sacram appellant 793 e
Andiocles Epicharis filius 1014 d. in Diasijs libro recitato vicit, ibid. e. eius oratio de pulchritudine 1024.c
Angina cur quidam dictus 603 b
Animæ optimæ imago 13 c & sequent.
Animæ violenta morte occisorum oberrant 491 d
Anniceris Cyrenæus 930 a
Annulus Gygis quid efficeret 329 a Item 695 c annulus ex ferro de cruce sumpto factus 479 a annuli optatæ vires 695 d
Anteas Scytharum rex 90 annos vixit 635 e
Antia Bellerophontem solicitauit 579 e
Antigonus medicus 467 e
Antigonus Philippi filius monoculus 81 annos vixit 636 a
Antigonus filius Demetrij 80 annos vixit 636 c
Antigonus filij vxorem adulterio vitians 285 b
Antiochus Stratonicæ nouercæ innuens 285 b
Antipater Macedo 80 annos vixit 636 d
Antipater Demosthenem sibi adduci optauit 933 b
Antiphilus Alopecensis 74 b Dinomenis filius 77 c quomodo liberatus 80 a eius calamitas 75 c
Antiphilus pictor Apellem calumniatur 563 a
Anubis ex solido auro conflatus 194 c
Anubis templum compilatum ab Antiphili seruis 75 a
Anus cur amentur 459 d
Anus Thessalę pleræque incantatrices 709 d
Aornus petra inaccessa visa 443 d
Apelles 8 b in eum calumnia 563 a
Aphrodisia 752 a
Apide mortuo quid faciant Ægyptij 879 a
Apollo oracula obliqua reddens 210 e vatem se dicens 211 d quæ præcederent oracula eius 212 e eius versus 213 a apud Admetum seruiuit 179 d illi barba non nascitur 200 a quibus in locis oracula habeat 305 b Apollinis Lycij templum & simulachrum 388 c vbi barbatus pingatur 904 b mirum eius oracului ibid. solis ignorantia liberare potest 984 d vates & medicas

994 c varius & mendax ibid. Hyacinthum amauit 1021 d
Apollodorus orator Pergamenus Augusti præceptor 82 annos vixit 643 c
Apophradi simile esse, quid innuat 583 a
Apophras quid sit 592 c
Appendicula irridentur à medico 469 a
Apri Calydonij tergus ostentant Tegeatæ 548 d
Aqua communis Ægyptijs 223 c ob aquæ potum Seres dicuntur diu viuere 633 a
Aquila visus est acutissimi 283 e quænam putetur ingenua ibid. Ioui familiaris 292 d Aquila Iouis 955 c
ad Aras confugiunt quibus vis infertur 230 a
Araneus muscæ insidiator 530 e
Arabiæ regio quàm suauem odorem spiret 901
Arbaces gladium educens in Arsacem 285 c
in Arcadia nullus philosophus 315 d
Archias quid mandati accepisset ab Antipatro 933 b
Archibius medicus philosophum increpans 242 e
Archilochus poëta cuius & qualis 584 a
Archimedes quid arte sua præstiterit 504 b
Archiplani Scytharum duces 86 b
Arena cur in certaminibus vterentur 413 a
Areopagitarum in iudicijs mos 400 c noctu causas iudicant 623 b
Aretæus, Eudamidas, & Charixenus amici 68 e
Aretes modestia in rebus secundis 19 a
Arganthonius Tartesiorum rex 150 annos vixit 635 b
Argoæ nauis carina loquuta 234 a
Ariadne à Baccho in cœlum adducta 952 e
Ariarates Cappadocum rex 82 annos vixit 637 c
Arignotus Pythagoricus 490 d dæmonem abiecit 492 c
Supra Ariphradem fama 586 b
Aristides in paupertate diem obijt 184 e in Themistoclem conspirauit 580 c
Aristæchmus Ætolus 746 c
Aristenetus philosophus qualis 732 e Zenonis filius 847 c eius filiæ epithalamium 870 a
Aristander Telmissensis, Artemidorus Ephesius 1006 a iuxta Aristandri & Artemidori præcepta. ibid.
Aristippus Cyrenæus Dionysij parasitus 364 a ob Aristippum virtus & mollities contendunt 330 c
Aristobulus Cassandreasis

historicus nonaginta annos vixit 637 c
Aristogiton Armodij parasitus & pauper fuit 374 b
Aristonicus Marathonius qualis vir 937 e 938 a
Aristophanis laus 319 c
Aristoteles ortus est parasiticam 365 a
Aristoxenus musicus Nelei fuit parasitus 364 e
Arma in pace ferre non licebat Athenienſibus 418 a
Armenij gens bellicoſa & ſagittandi perita 688 a
Arrogantia Perſica 614 a
Arſaces interficiens mulierculam 285 c
Arſacidis nulla pulchri ratio 613 e
Arſacomas 89 e eius amici Macętes & Lonchates ibi.
Artaxerxes Mnemon 86 annos vixit 683 Artaxerxes alius Perſarum rex 93 annos vixit 638 e
Artem cuiuſuis conditionis homines addiſcere ſolent 343 a
Artis definitio 326 e cuiuis ineſt labor, timor &c. 355 b ſordidæ artes vix neceſſaria ſuppeditant 793 d
Artium effecta Deorum ſunt dona 961 e
Aſander Boſpori rex inedia mortuus eſt 93 annos natus 639 b
Aſinus lyram auſcultans 539 d & 753 a aſinus Cymanus 794 b ex aſino conſpecto 159 d ex aſini anxietate 171 a
Aſpaſia meretrix prudentiæ exemplum 17 e 263 e fuit Coloſſeæ magnitudinis 18 a
Aſphodeli pratum apud inferos 428 d
Aſſentatores quales putandi 23 b aſſentatoribus gaudentium exemplum 24 b aliud 25 a & d 26 b aſſentator quomodo laudet 38 d eius finis aliquid accipere lucri ibid. e 39 a e exemplum ibid. quibus notis diſcernantur à ſe ipſis laudator & aſſentator 40 a b aſſentatores Diniæ 59 a quàm ſint potentes, indocti exemplo oſtenditur 552 a item Pyrrhi Epirotæ ibid. e aſſentatoris vis in bonum virum 572 a
Aſtarten, lunam eſſe putant, Sidonia lingua 877 e
Aſſyrij columbæ ſacrificant 233 b ab Ægyptijs doctrinam de Deo acceperunt 877 b vnde notas inuſtas habeant 914 e
Ate 26 c
Athenarum laus 921 b ibid. claſſis præfectura fuit ſumma dignitas 922 a
Athenienſis cauſas agens 287 b
Athenienſes irriſores in

sermonibus 398 e eorum vrbs antiquissima 399 a aduersus Eumolpum & Hippolytam fortiter se gesserunt 417 b
Athenienses sine Demosthene, Ænianenses & Thessalos esse dicebat Philippus 941 d
Athenodorus Augusti præceptor, cuius precibus patria leuata est vectigalibus 82 annos vixit 641 c.
Athotæ 130 annos viuunt 633 a
Atimarchus quidam per ignominiam vocatus 603 d
Attalus Philadelphus Pergamenorum rex 82 annos vixit 637 a
Attalo filius venenum porrigens 285 b
Attica crepida qualis 451 c. Attici soli primi homines olerum more è terra emerserunt 464 e Attica paupertas 800 c
Attis ex solido auro conflatus 194 e fuit Lydius. primúsque sacra fecit Iunoni 885 c
Auditores si deessent Lycinus ad columnam vel statuam verba faceret 846 a
Aures fide minùs dignæ quam oculi 624 e
Aurum se amare dissimulans odio habetur 804 a auri commoda, 247 c auri laus ex Pindaro 240 a b alia laus 249 a quàm multa mala creet 972 e

B

Bacchæ Euripidis 551 a
Bacchis meretrix 709 e
Bacchus Iouis filius 197 a ascriptitius Deus 205 a vinum præbet 298 a ei noua carmina componendi mos defijt 932 e quomodo exceptus quum aduersus Indos militaret 510 a ex quibus constaret eius exercitus ibid. b qualis eius currus 511 a qualis & ipse ibid. telum eius, ignis 512 d habet templum in Lesbo vbi sepultum est Orphei caput 546 e fulmine perijt 759 a in Syriã est profectus 886 c ei priapos Græci erigunt 887 a eius parentes, patria &c. 651 e
Baculus Cynici Protei talento emptus 548 d
Balneum in vsu post longum iter 113 a 131 d eius præclara constructio ab Hippia 505 e & seq.
Baptæ 558 a
Barbam, comá que habebant veteres 97 d barba cultus viri, vt suorum iuba 972 a
Barbari non elegantiæ, sed opum amantes 614 a
Barcetis 96 a
Bardylis rex Illyriorum 90 annos superans 935 e

fama ſupra Baſtam Chium 586b
Baſthes & Belitta amici 89 a
Batalus tibicen 555 a
Batrachion cocus 553 d
Battus ſophiſta 555 a
Beatum eſt neque ſitire, neque eſurire, neque algere 365 b
tanquam Bellerophon librum circunfers 550 e periculum Bellerophontis 580 a
in Bello ferrum geſtare ſatius quàm aurum 246 d
Belittas & Baſthes amici 89 a
Bendis ex ſolido auro conflata 194 e
Berœa Macedoniæ vrbs populoſa 148 a
Bipennis dictus eſt Cleodemus peripateticus 847 c
quæritur cur Boni plerique degant in paupertate, mali contrà 184 e bonorum poſt vitam fœlicitas 185 b
Boni viri à malis perduntur 562 e
Bona quot cum malis comparentur 968 a
Bonorum varietas data non ad neceſſitatem modò, ſed ad voluptatem 965 a, bona alia pro valentibus, alia pro ægrotis, alia pro alijs creata 967 a
Bonorum quorundam caducorum enumeratio 695 a
Boni in vita infœlices 818 d eos non negligit Deus 1012 e bonorum in vita ſtatus infœlix 254 a
Bos deus eſt Memphitis 233 c
Boſim carnes aſſæ mugierunt 234 boues ſolis ſerpſerunt & aufugerunt ex rerubus 829 e.
Boſporani pendebant tributum Scythis 90 a eorum mos in petendis puellis 99 b
Boſporum Darius ponte iunxit 1043 a
Brachmanes apud Indos fuerunt longæui 632 c philoſophiæ ſtudioſi ibid. tolerantiam oſtentabant 774 d ſalutato ſole oriente pyram concendunt 781 b fœlix hominũ genus quibus inſtitutis viuant, vtque igni pereant 690 a Gymnoſophiſtæ dicuntur ibid.
Branchus in rupe ſedens 627 d
Bubonum ſanationes 473 e
Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus Xerxes, cùm poſſet, non occidit 918 e
Bupalum malitia ſuperare 585 a

C

Cæneus aliquando fuit fœmina 254 a
Cadauer apud Ægyptios oppignerati ſolitum 436 d

Calamidis Soſandra 5 c
Calanus conflagrauit 772 e
Calceus pede maior 28 e
Calliades pictor Ampelidis ſcorti amator 726 e
Callias fuit ditiſſimus 184 e
Callimedon proditionis arguitur 946 b
Callinus librorum ſcriptor 556 a
Calliope 16 e
Calliſtratus inter claros oratores 922 d
Calumniarum mala 562 b tractatus de calumnia à p. 561 ad 582. eius imago 564 e. definitio 566 a, in ea quot ſpectandæ perſonæ ibid. b Calumniator conſideratur ibid. c vnde originem habeat 570 b quî fiat vt veritatem opprimat ibid. d quis potiſſimum ei ſit obnoxius ibid. e vnde petantur colores eius 572 b quænam ſit efficaciſſima 573 c eius artium enumeratio 576 b ingenium hominum illa audienda gaudet plerunque 577 b conſideratur is apud quem fit delatio ibid. b & ſeq. Calumniari etiam iuſto accidit 580 c homini familiare eſt in hoc labi 581 a quid debeat facere qui audit calumniatorem 582 d
Candaulæ quid acciderit 140 e
Canis perfecta laus 37 b canis in balneo 377 c canis virtutes 795 e vitia 696 a non ex canis podice, ſed ex aſini anxietate 173 a Canis ſyderis effecta 397 a Canes elephantis Indicis proceriores 485 c Canis in balneo 541 d non deſinit coriũ arrõdere quum ſemel cœperit 557 b canis in præſepe 560 d
Cantharus philoſophus 864 e
Carbatinæ Hyperboreorum calceamentum 474 d
Carbones fient theſaurus 682 e
Carceris incommoda 76 a & ſeq.
Carneades recentioris Academiæ princeps 85 annos vixit 640 e
Caſſandræ genarum rubor decorus 8 c
Caſſiopea 16 e
Caſtalius fons diuinus 112 a
Caſtrandi mos à Combabo ortus 897 a caſtrati veſtem muliebrem geſtant ibid. c
Catechumenus 1003 b
Catena Iouis 176 a
Cauſa indicta nemo damnandus 208 c
Cauſidicorum merces triobolus 320 d
Cebes Thebanus imagines ſcribebat 441 c
Cepa, Peluſiotis eſt Deus

233 c
Cerberi officium 428 c Cerberus in oratione 605 d
Cereyon, Sciron, Pityocamptes, alijque viatorum cædibus insolescentes 205 d
Ceres panem exhibet 298 a
in Certamine spectanda pars nuda &c. 569 d
Cerua pedibus velox 469 a leones ceruis velociores ibid b
Cesti vis 249 a
Chæreas scorti Musarij amator 721 b Chæreæ nuptiæ in dialogo Lapitharum.
Chaldæi vltra centum annos viuunt 633 a cur hordeaceo pane vescantur ibi.
Chariclea Demonactis vxor meretrix 59 a ab amatore suo trucidata 63 c
Charicenus qualis homuncio, 1005 b
Charinus scorti amator 709 e
Charmides amator scorti 736 c
Charixenus, Aretæus & Eudamidas amici 68 e
charops Ægineta cinædus ditissimus 184 e
Chelidonium meretrix 732 a
ad Chelidoneas cur ab Africo tempestates concitentur 670 c
Chironis pedes ab equinis vngulis nihil differebant 972 c
Christianorum sapientia mirabilis 762 a eorũ studiũ, erga Peregrinũ ibid e. de Christo nonnulla 762 d
Chrestus idem dictus per contemptum 1003 a Christiani sibi persuaserunt se immortales fore 463 e aliáque de illis inseq.
Chrysarium mulier veneficа 702 b
Chrysippi syllogismi frigidi 295 d 81 annos vixit 641 a
Chrysis amata à Glaucia 475 a meretrix 476 c 725 a
Cibus & potus corpori tantùm conueniunt 251 a
Cicadam ala comprehendere 584 a
Cilix latro 287 a
Cinædorum cultus 973 e
Cinyræ mores 448 a templum Veneri dicauit in Libano 881 a
Ciuitatis loca quænam sint 376 a. ea sectatur parasitus ibid. c ciuitas quid sit 402 a
Classis præfectura, summa dignitas Athenis 922 a
Claudos auspicato die veteres auersabantur 595 c
Cleanthes Zenonis discipulus 99 annos vixit 640 c
Cleodemus peripateticus

467 c 847 d dicax & bipennis dictus ibid.
Cleodemus Critoni venenum præbuit vt patrem necaret 864 c Discipuli sui vxorem stuprauit ibid a
Cleolaus longum gradiens 1011 e
Cleombroti Ambraciote saltus 990 e
Cleuocharmus malè vestitus 1005 e
Clinias Architelis & Erasicleæ filius 734 c Clinias orator phialam suffurans 286 a
Clio 16 e
Clonarium meretrix 713 e
Cochlis meretrix 753 e
Cœna absoluta quid habeat 868 c
Cœna exequialis 437 a
Colonarium persoluere solebant vt innuitur 961 c
Colophone & Delphis parata sunt omnia advaticinandum commoda 212 b
Colossus immensus à Rhodijs extructus 196 a
Columba apud quos sacra 885 a
vltra Colum viuere 488 a
Comam & barbam habebant veteres 971 d
Coma est indicium nobilitatis Ægyptiæ 667 c eam religant Pallenenses ibid. c vbi consecraretur 914 e
Combabi historia 890 a & seq.
Comitas maiorum erga minores laudator 20 a hi solt inuidiam fugiunt ibidem b
Communes res noua pulchritudine ornare sapientiæ est magnæ 508 e
Comœdiam cum dialogo coniunxit Lucianus 340 e cur apud Athenienses agerentur comœdiæ 405 e
Comœdis cur liceret cauillari 406 a illorum in theatro habitus ibidem d
vnus ex Comicis trigaleatus 805 e
Comparatio elegans 30 c
odi memorem compotor em 845 e
consolationes parentum mortuis liberis 437 b
consilium res sacra 439 a 556 c
in consultatione non ætatis sed boni communis habenda est ratio 208
conuiuam facimus eum qui nobis est familiarissimus 358 e
conuiuium victoriæ 692 d conuiuij splendidi descriptio 244 c & seq.
ante conuiuium lauandum

quum eſt linea ſex pedum 822 e
dicteria conuiuijs apta 839 a
Copia quid ſit 963 b
è Copto Memnon auditus 496 a
Coraci à Scythis vocati Pylades & Oreſtes, & cur 53 a quid Scythis id vocabulum notet. ibid.
Corinna meretrix 717 b
Coroebus 465 a
Corporis virtus eſt robur 964 b
Corporis pulcherrimi imago 6 c & ſeq. vt comparari ſoleret apud Athenienſes 407 b
Coturnicum certamina apud Athenienſes 421 c cur inſtituta ibid d e
Cothurni metaphorica ſignificatio 595 a
Cratetis orationes quales. 446 a
Cratinus poëta comicus 97 annos vixit 644 a
Craton politicus 1004 e
Crepida Attica qualis 451 c
Cretenſes Iouis ſepulchrum oſtendunt 464 d 963 e
Critias Neſiotes 480 a
Critolaus peripateticus vltra 82 annum vixit 641 b
Criton à Cleodemo venenum accepit ad necandum patrem 864 c
Crobyle meretrix 717 b
Croeſus Perſis riſum exhibens 258 e ab oraculo deluſus 183 d bonis excidit 683 a ab Apolline deceptus 994 d Croeſi filius 39 a eum eſſe mutum dolet pater 261 d
Cronoſolon ſacrificus 817 a
Cteſias Cnidius mendacij accuſatur 463 e
Cteſibius hiſtoricus 124 annos vixit 941 e
cumaeus aſinum conſpectum non ſtatim agnouit 586 a
cupido luteus à mago factus 476 b
cupido plus habendi malorum multorum cauſa 972 e
per cybiben 591 d
cyclops quidam dictus, cur 603 d
cycnos non eſſe tam canoros ad Eridanum 525 c & ſeq. illorum fabula ibid.
cydias dies 692 e
cydimacha 972 e
cydni fluuij laus 609 a
cyllenij Phaleti ſacrificant 233 b
cymbalium tibicina 740 d
cynaethus Demetrij aſſentator 39 e
cynaetho adulantior 42 d
cynici perſtringuntur 794 c & ſeq. de eorum vita lege totum cynicum.
cyrus maior 100 annos natus obijt 637 e cauſa mortis eius 638 a

D

Dædalus 21 a eius fabula accommodatur prospera fortuna bene vtentibus ibid. alia accommodatio 258 d
Dæmon à mago abijcitur 478 b varia lingua loquens ibid. niger ibid c dæmone abjecto domus reddita habitabilis 492 c
Dætymones vocati parasiti 352 b
Damis Epicureus & Timocles Sreicus acerrimè contendentes 201 a 217 a
Damon & Euthydicus amicorum par 65 e
Dandamis 84 d eius amicus Amizocas ibid.
Darius Bosporum ponte iunxit 1040 a
Decrianus 112 b sophista Pataræus ibid.
Deformis mulieris descriptio 702 a
Delphinum erga quosdam officia 678 d
Delphis & colophone parata ad vaticinandum omnia commoda 212 b
Demades Rhetor meticulosus 368 a iocus eius in id quod aquam biberet Demosthenes 924 d Macedonum fuit amicus contra patriam 946 b
Demænete Eucrati marito post mortẽ apparet 489 d
Demetrius Sunienſis cynicus 74 c eius in Antiphilum amor 74 a hominum fictor 479 d raptum indocto librum lacerat 550 & 551 a
Demetrius Calliſtianus 635 d
Demetrius Platonicus apud Ptolemæum accusatur 573 e
Democriti de animabus post mortem sententia 495 d 104 annos natus inedia mortuus est 640 a
Demodocus 623 a
Demonassa corinthia tribas 714 e
Demonax inter Ephesiorum primarios 59 a. vt occisus 63 d
Demophantus fœneratorfrigidus scorti amator 726 d
Demosthenis sententia de reprehensione 206 e. Demosthenes ad bellum ineptus 368 b abiecto clypeo aufugit ibid. e Thucydidis historiam octies exscripsit 539 a Demosthenis & Homeri collatio 918 b Athenæ patria 921 castitas & literarum studium 923 a orationis textura & sententiæ 929 a. aquam potus orationes componebat 924 d lucernam olebat eius oratio, ibid. e aliæ eius laudes 925 a & seq. auro inexpugnabilis 934 a beatam esse

vrbem cui ciuis huiuſmodi obtigit ibid. quanto præſidio fuerit patriæ 935 a confertur cum Themiſtocle & Pericle 936 e in Calauria mortuus 937 a ob Hyperidis calumniam exulauit, ſed honorificè poſtea redijt 93⁸ c omnibus alijs oratoribus antepónitur 939 b conſilio & prudentia commendatiſſimus ibid. d quanti faceret ipſum Philippus Macedo 940. a quid fecerit in Philippum 941 a contra eius eloquẽtiam erigit trophæum non poſſe aiebat Philippus 941 c eum Ariſtoteles ad Alexandrum & Antipatrum ducere ſolebat 942 a Ariſtotelis judicium de ipſo ibid. b pro patria mori ſtatuit ibid. e furebat amore patriæ 943 d veneno ſe interemit 948 b

Demylus faber 483 a

Dentes ſerrato ebori ſimiles 10 b

Derceto Semiramidis mater 884 d eius imago in Phœnicia qualis eſſet ibid.

Deſideriorum inæqualitas 974 d

Deucalionis fabula 882 a eius tempore aquis obrutus eſt mundus 990 b quæ de eo dicuntur ad Noe referenda videntur 8[illegible] 3 a

Deus pater Filius & Spiritus vnus ex tribus 998 c in cœlo eſt, & quid ibi faciat 1000 a Deus creator omnia ſcit 1003 e. Deorum denominationes ſortiti 44 a de Deo variæ Ethnicorum opiniónes 2[illegible] 2 Deorum cultus inanis 177 a obnoxij ſunt Parcis 178 d à ſe inuicem differunt 179 a plerique ſunt ex auro, argentóue conflati, ibid e curas & calamitates ſuſtinent 183 c Dij inquilini & ancipites 298 a Dij omnia poſſunt 684 b

Dij varij variarum gentiqm 223 a & ſeq in eorum conuiuio quid quiſque præbeat 298 a quid agant inter conuiuandum nonnulli 298 d vnde aliquando laudentur 928 d

de Dijs factitijs decretum 958 a

Dij Ethnicorum ad Æthiopas comeſſatum euntes 21⁸ d Dij Ethnicorũ pro cottabis habentur 1[illegible] 5 c

Dextra apud Scythas in pœnam amputatur victo 6[illegible] 4

Dialogus Philoſophiæ filius 334 d eius vſus 330 a conqueritur quòd malè vitupetur à Luciano ibid. eum eo comœdiam iunxit Lucianus 330 e

Diana cõqueſta ſe ad Oenei conuiuium non vocatam 221 c eius aræ in Tauris 425 a eius feſta in Ægina 675 d venationis eſt præſes 1022 a
Dianæ Epheſiæ templum quem in finem incenſum 770 e Diana dè Oeneo conqueſta 860 b
Diei aduentantis ſignum 232 c
Differens & indifferens 330 a
Dinias cuias & qualis 58 b
Dinomachus Stoicus 467 c
Diogenes Seleucenſis 83 annos vixit 641 a Diogenis de gloria dictum 35 d
Dionicus ſcyphum in pompa oſtentabat 681 d Dionicus medicus 844 b
Dionyſius literas docens 258 e
Dionyſius à Stoa ad voluptatem transfuga 325 c Dionyſius tyrannus ineptam tragœdiam fecit 549 a idem Æſchyli pugilares cur comparârit ibid. b
Dionyſodorus rhetor 847 e orationes in cõuiuio pronuntiabat 855 a
Diotima mentis acie & conſilio pollens 18 d Diotimus ludi magiſter 732 d
Diotimus Megarenſis 1016 a
Diphili in Etœmoclem iniuria 861 b
Diphilus cognomento labyrinthus 847 c Scorti amator 706 c
Dipſas ſerpens nocẽtiſſimus 654 e & ſeq.
Diſci deſcriptiõ 411 e & 412 a
Diſciplinas ſine bonis moribus non prodeſſe 865 b Diſciplinarũ vſus ad quid 403 c Diſciplinis vacant homines vt ſint patriæ vtiles 648 e
Diſcipulos à Stoicis non data mercede in vincula tradi 864 b
Diſcoracis opus 606 e
Diuites magis fiunt improbi quàm boni 809 b eorum vitia 810 d non ſunt verè fœlices ob voluptates aliáſque delicias 831 e. eorum vitia & mala 833 a
Diuites multos habent aſſeclas 58 b c diuitiis indicia 114 c ærumnoſiùs viuunt quàm pauperes 249 b plerique ſunt infœlices 683 c
Diuitum miſeriæ 256 a & ſeq.
Diuitiæ incertę 682 d earum mala 683 d ob curas fugiẽdæ 832 a earum nulla vtilitas ſi teſte careant 834 e nuptias conciliant. 847 a

Doctis gemina portio in Saturnalibus dari ſolebat 821 b
Dodonæum templum compilatum 294 b
Dolicho victoriam adeptus quid faciat 917 a
Dolorem in medijs non eſſe habendum 874 d
Domus laus 39 d 614 b
Domus in tegumentum cõparata 963 b
Dorcas meretrix 727 e
Dorio ſcortator bonis exhauſtus à Myrtale 750 c
Doris meretrix 702 d
Drimylus diues & auarus 248 b
Droſe meretrix 732 c

E

Ebrietatis lis contra Academiam 318 e 320 b & ſeq. ebrietas, flagitiorum defenſio 604 c
Echecratis pocula leuia 679 d
Echinum manibus accipere 34 e
Echo probris à Pane peti ſolet 318 a quid eam eſſe putent idiotæ 612 b
Educatio iuuenum apud Athenienſes 402 e 403 e
Eduliorum varietas cauſa morborum 969 a
Effœminati deſcriptio 555 c
Egeſtas eſt mala, ac peius habere ſe facit ea quibus adfuerit 964 c
Eiramangas capere 1005 e
Electri fabulæ refutatio 513 a & ſeq.
Eleipaſmi inſpectorũ 1005 d
Elenchus veritatis & libertatis amicus & Deus 586 d
Elyſius campus eſt bonorum ſedes 419 d
Empedocles ſapiens 582 c carbonario ſimilis ibid. clã inſilijt in Ætnã 757 b 759 a
Epeus equum ligneũ fabricauit & conſcendit 504 d
Epicharmus poëta comicus 97 annos vixit 644 c
Epicteti lychnus quanti emptus & quem in finẽ 548 b
Epicurei atomi 288 e prouidentiam negant 302. 2307 c. 327 a
Epigramma maius eſſe ſcirnio 922 a
Epiurus Myrtales meretricis amator 751 b
Equi laus 39.
Equus Medicus centauro ſatus, cappaphorus 541 b vbi commodè currat 617 c
Eratoſthenes Grammaticus, poëta, philoſopus, geometra 82 annos vixit 644 d
Erichthonius è terra editus 465 e
Eridanus fluuius 521 a
Erigones canis inter ſydera 953 a
Eriphyle auri gratia maritum prodidit 998 c
Eris malum in conuiuium proiecit 860 c
Eruditionis finis 4 c

Eſculentorum delectus ſecũdum regiones 691 b
Ethnicorum Deorum vanitas 204 d
Ethnicorum variæ opiniones de Deo 277 a
Etœmoclis philoſophi ad Ariſtœnetum epiſtola 858 c canus homo & grauitatem præ ſe ferens 861 e cur ad cœnam ab Ariſtæneto non inuitatus 862 a
Euangeli Tarentini in Pythijs calamitas 545 b
Eubatidæ domus Corinthi 492 b
Eubœa reſecta à Bœotia immiſſo Euripo 1040 a
Eubiotus Leucanoris frater nothus 98 a
Eubuli ingenium indicatur 942 c
Eubulides inter claros oratores 922 e
Euchenoris fatum 1002 a
Eucratis obſcœnitas 268 b eius vxoris adulterium ibi. Eucrates quidam celebris mendacijs gaudens 466 a Dinonis filius vir ſapiens 479 a Eucrates Pyræenſis qualis vir 937 e 938 a
Eucritus fœnerator 846 e Eucritus adoleſcens amator Corinnæ meretricis 721 a
Eudamidas Aretæus & Charixenus amici 68 e
Eumelus Eleus citharœdus 545 c
Eumolpus Thraces ducens Athenienſes aggreſſus 417 b à Philoſophia edoctus 761 a
Eunuchum nanciſci inauſpicatum 595 c Eunuchus fuit Philæterus Pergami rex 637 a
Euohe militare ſignum Bacchi 513 b
Euphorbi coma Gratijs aſſimilata 43 b auro intexta 246 d Euphorbus à Menelao occiſus 252 a
Euphranor 8 b
Eupolidis Comici laus 339 c
Euripides Archelai paraſitus 365 a
Europam Phœnices templo honorarunt 878 a eius fabula ibid. nummus in eius honorem ibid. b
Euryſtheus miſſo ſeruo Hydram, Stymphalidas aues, Thracios equos, & Cẽtauros ſuſtulit 205 e Herculi imperauit 954 d
Euthydicus, & Damon amicorum par 65 d
Exequialis cœna 437 a

F

Fabarum eſus à Pythagora interdictus 236 b 237 b
Fabrorum mos ligna ad regulam adæquantium 284 d
Fabularum commentum reprehenditur, 464 a quid commodi Græcis afferrent

465 d fabularum interpretes apud Arabas fuerunt longæui 632 c
Faciei ob mala immutatę exemplum 77 a
Fagus oracula edens 234 a
Fama bona vnde capiẽda, ad doctrinam 555 d fama tupra Ariphradem, Misthonem Bastam 586 b
Fatum & fortuna potentia numina 175 c fatum est quod omnia facit 181 c fati necessitate alios bene, alios malè agere, ac proinde nec præmio nec pœna dignos esse 186 c eius persuasio facit vt cultus diuinus contemnatur 958 a ineuitabile 1000 c
Febrium periodicarum profligationes 470 c curantur à statuis Polydamantis & Theagenis 957 c
Felices esse deos negatur 304 a
Ferarum in nocentes immissio in Amastri 105 d
Ferrum in bello gestare satiùs quàm aurum 246 d
Fictilium sufficiens vsus 852 a
Filius erga patrem qualis sit 647 a
Filium qui afficit contumelia, contumeliosus est in patrem 986 e
de Finibus contendentes derisi 288 b
Flagris se mutuò cædunt Lacedæmonij & cur 411 d
vtra vita Fœminæ an viris suauior 254 b
Formicæ Indicæ aurum effodiunt 250 c 829 d quid facere soleant formicæ 289 c formica est camelus, prouerbium 815 c
Fratricida fuit Gosithres 638 c
in Frugalitate est virtus 962 e
Frugi ex habitu videri 1008 a pauci sunt frugi ibid.
Fulmen vno ictu occidit 799 b
Funebres orationes & ludi 437 a
Funiculus nimium intensus abrumpitur 709 b
Furiæ Plutonis ministræ 429 b

G

Galea Orci 319 a
Galilæus cui tribuitur quod Christo competit 999 a
Gallus assessor Mercurij 234 a cur sub ortum solis canat 235 c
Gallus adolescens in auem mutatus 235 e Gallus Mercurio sacer 264 c eius pluma dextra lõgissima quam vim habeat 264 d Gallorum gallinaceorum certamina apud Athenienses, 421 c cur institutа ibid. d e Galli Rheæ sacerdotes Attin imitantur 886 a cur

veſtem muliebrem ſumant 898 a de eorum caſtratione &c. agitur ibid. ſeipſos cædunt 910 e quando ſe caſtrent 911 a quid in caſtratione faciant, ibid. d
Ganymedes aſcriptitius deus 205 a ob pulchritudinem talis factus 1019 d
Garamantes vbi habitent 653 a eorum venatio ibidem b
Genicularium luctandi genus 120 b
Gentium quarundam mores 287 a & ſeq.
per Genetyllidem 591 d
Geryon quid denotet 109 d eius oſſa Thebani oſtentant 548 e
Getæ belligerantes 287 a
Glaucias Alexiclis filius vt amore Chryſidis eſt captus 475 a quomodo ea ſit potitus 476 b c
Glaucus laudatus 37 e
Gloriam conſequitur, qui gloriam contemnit 35 e eius amor cur neceſſarius 421 a ſolus ineuitabilis 780 e
Glyceræ vox blanda 449 a meretrix 701 b
Gniphon fœnerator 267 d
Goæſus 115 annos vixit 639 d
Gorgias ſophiſta 108 annos vixit 642 d ratio cur tamdiu vixerit 643 a
Gorgone inſpecta quid acciderit 623 d
Gorgon fuit puella elegans & amabilis 996 e fuit deorum munimentum 997 a
Gorgona meretrix 701 c
Gorgus vir agreſtis 754 a
Goſithres Artaxerxem fratrem occidit 638 c
Graculus Æſopi 58 a
Græcia quàm ampla 128 d
Græci philoſophiam facilè exceperunt 791 c qui primi ex ijs ipſam complexi ſint ibid. Græcorum vitupetium quòd præclarè de amicitia loquantur, at eam exercere neſciant 54 c
Gubernator bonus in tranquillitate non cognoſcitur 83 a
Guloſi in varia menſa dubitant quid primum edere debeant 926 d
Gyarus inſula ex Cycladibus vna 64 c
Gygis annulus quid efficeret 329 a
Gymnaſia reprehendit Anacharſis 385 a & ſeq. irridet 314 e eorum vtilitas 387 e & ſeq. cur in ea nudi veniant 420 c
Gymnoſophiſtæ ijdē ac Brachmanes apud Indos 790 b

H

Hæmus mōs Thraciæ 800 e
Hebdomam quem olim appellarint 595 a
Hebrus Thraciæ fluuius 801 b
Hectori ſacra faciebant in Ilio 957 e

Hegesij orationes quales 446 a
Helena 21 e non fuit pulchra quantum ait Homerus 251 b fuit anus tempore Troiani belli 251 c à Theseo rapta ibid. ob pulchritudinem inter deos relata 1019 b à Theseo amata 1026 d rapta iuuante Pirithoo 1027 b plurimos procos habuit 1028 a
Hellanicus Lesbius historicus 85 annos vixit 642 a
Hemitheon Sybarita libidinosus 555 a
Hephæstionem qui non coleba, odiosus Alexandro 574 a quis illi post obitum honor sit habitus ibid
Heraclea via lapidea 3 a
Hercules Iouis filius 197 a quædam eius facta 206 d adscriptitius Deus 205 a carnes præbet 298 a quid laboribus effecerit 326 d laboribus immortalitatem adeptus est 953 c. Ogmius dictus est à Gallis 517 a eius apud eosdem effigies ibid. & seq. Geryonis boues abegit 717 d quid significet effigies eius apud Gallos 520 a quicquid peregit, oratione, non vi peregit 521 a se cremauit 759 a quare se cremarit 772 c pingitur substrato pallio incubitum iacens 851 e Pholensem Herculem vt pingant 852 d nulla re indiguit 971 a ob fortitudinem inter deos relatus 1019 b
Hercules heros Tyrius, non ille decantatus 877 d
Hermagoræ versus 216 a
Hermaphroditus natura mixta est 535 c vtrumque membrum habet 716 d
Hermodorus Epicureus peierans 286 a contritus 297 b
Hermotimi Clazomenij animam in corpus eius redire solitam 533 a
Hermon Epicureus 947 d
Castoris & Pollucis sacerdos 848 e
Herodotus mendacij accusatur 463 e Lysi filius 624 c
Heron nomen senis nautæ 669 d
Herophilus Cynicus in fornice dormiens 286 b
Hesiodus ex pastore poëta statim factus 441 a ei musæ apparuerunt 518 a poëta præstantissimus 659 a Hesiodi de scriptis iudicium in tractatu qui dissertatio cum Hesiodo inscribitur à p. 659 ad 664 pastor superbus 812 a
Hieron Syracusanorum tyrannus 92 annos vixit 635 d annos 70 regnauit
Hieromeniæ tempore nemo puniebatur 502 e
Hieronymus historicus 104

annos vixit 641 e
Himeræus poëta 32 e
Himeræus Phaleræus qualis vir 937 e 938 a
Hipparchus Hypatensis 111 c auarus ibid. d eius vxor maga peritissima 115 a in coruum mutata 123 b
Hippiæ laudes 504 e
Hippocratis statua ænea quid faciat 483 b
Hippocrenen inquinare 538 d
Hippoclides non laborabit 522 a
Hippoclidi non est curæ 1013 b
Hippodamię historia 1030 d
Hippolyta Scythica aduersus Athenięses militauit 417 b
Hircum coleatum Pani sacrificant Athenienses, 315 a
Histriones extra theatrum quales 699 e
Homeri loci 174 d 193 a 198 e eius scriptorum fides in dubium reuocatur 251 b fuit camelus ibid. mendacijs poësin conspersit 463 e in Ptolomæi templo promissis capillis est depictus 916 a eius patria, genus, ætas ignota, 920 b non constat an Hesiodus eo sit antiquior ibid. d.
Homo Dei imago 44 e homines ex alto conspecti sunt formicarũ instar 289 c
Hominum scelerata vita descripta 285 a & seq.
Honestum solum in bonis ducens facilè fert contumeliam 859 e
Hordeaceo pane Chaldęi cur vescantur 633 b
Horarum cœli officium 216 d
Hortensis Venus 5 b quid in ea fuerit pulcherrimum 6 e
Humanarum rerum vanitas descripta 272 d
Hydriam Demosthenis reliquias Antipatro attulit Archias. 933 d
Hyemalis inamœnitatis descriptio 815 c
Hymnis meretrix 748 a
Hypata 111 a
Hyperboreus supra aquas ingrediens, & in aëre volans 474 b c
Hyperides Rhetor ad bellum ineptus 368 c fuit Demosthenis infensus 938 a
Hyspasines Characus 85 annos vixit 638 e
Hypsicrates Amisenus historicus 92 annos vixit 642 d

I

Icarus 21 a dilapsis alis decidit 271 e eius fabula accommodatur fortuna prospera malè vtentibus ibid. alia accommodatio 258 c ab eo mare dictum Icarium 991 e
Idiotæ modesti in conuiuio contrà quàm Philosophi 865 e

Idomeneus Agamemnonis parasitus, 371 a
Ignis flatu accenditur 419 d.
sacrilegis & homicidis conuenit 772 e
Ignorantia multorum malorum causa 561 a 582 d 788 c
Ilias malorum 866 d
Ilienſis Tragœdos conduxit 591 c
Imago Sapientiæ & Intelligentię 17 d Prudentię ibid. e Benignitatis & humanitatis 19 a castitatis ibid. b
Imaginis muliebris perfectiſſima deſcriptio 1 & ſeq.
Imperatores quinam optimi 503 d eorundem exempla ibid.
Impij ſuorum ſcelerum dant pœnas 770 a
Inæqualitas iniuſta 567 a ineſt magna rebus humanis 825 e
Quædam quæ inauſpicata veteribus putabantur 595 c
Incantatio ad amorem conciliandum quî fieret 712 e incantationis effectus aduerſus venenum ſerpentis 473 a item ad conuocandos ſerpentes ibid. e
Indifferentia pudenda dicebat Peregrinus 76 a pecunias inter indifferentia ponebat Stoicus Zenothemis 867 a
Indigens omnium maxima 790 a
Indigentia quidę ſit 695 b quibus maior minor-ue contingat 910 e
Indorum Machlęorum ſitus 915 b quid accidat iis qui de fontibus quibuſdam ſacris biberunt 916 a
Inedia mortem ſibi cõſciuere quidam. vide in Macrobijs
Inferiæ ſepulchris inferuntur 430 a
Inſomnium ſomni interpres 306 a
Interitus multæ vitæ 85 c
Intueri rem ex interuallo quid efficiat 302 a
Inuidiam ſoli fugiunt qui erga minores comiter ſe gerunt 20 b c in eam incidunt qui contra agunt ibid. d vbi ſæuiores ſint inuidiæ 569 c
Ioëſſa meretrix 739 d eius amatores ibid. e. & 740 a
Ion Platonicus 46 c 848 a qualis fuerit ibid. regula vulgo dictus ibid.
Iophantes Sophoclem patrem deſipientiæ accuſans &c. 643 d
Iouialia per multos annos ab Athenienſibus intermiſſa 294 c
Iouis oratio ad deos 109 b
Iphigenia initiat Oreſtem & Pyladem 51 b ab iis abducitur ibid. c
Iphicus cæcus 59 a

Iſæus inter claros oratores 922 e
Iſidis capillos Memphitæ oſtentant 548 e Iſis cognomen nauis 669 a
Iſidorus Characenus hiſtoricus 638 c
Iſmenias ſeptem talentis tibias emit 540 d
Iſmenodora Bœotia tibicina 716 b
Iſocrates præ timiditate ſuggeſtum nunquam conſcendit 367 e quomodo & quo ætatis anno mortuus ſit 643 a inter claros oratores eſt 922 e
Iſthmiorum præmium, pinea corona 359 a
Iſtiæus grammaticus 847 e carmina recitans in conuiuio 855 a
Iſthmi foſſione quid intenrit Nero 1038 a
in Iſthmijs nec comœdia nec Tragœdia certare licebat 1043 d
Iudicum officium tam reum quam actorem audire 547 c
Iupiter Philius 57 d quis ſit 221 d deridetur quòd ſit mortuus 225 d in aurum mutatus 247 b terram deſpectans 280 c quid de eo ſentiant homines 294 c vbi vota audiat 295 d quot quantiſque negotijs diſtrahatur 306 b & ſeq. diuitias & regna largitur 809 a nullo delectu id facit. ibid. ſcommate perſtringitur in id quod transformatus eſt in aurum & taurum 954 b 993 c apud Aethiopas 12 dies conuiuatus 994 b per totum corpus prægnans factus ibid c quartum gaudeat pulchritudine 1020 a
Iurandi mos per cantes, anſeres, platanos. 277 b
Iuſtitia in terras à Ioue denuo mittitur 309 e
quod Iuſtum eſt bonorum maximum dixit filius Sophroniſci 310 a
Ixion quid fecerit in deorum conuiuio 842 b

L

Labor Epicuro malum videtur 329 e eius vtilitas 408 d 411 b 414 b ex laboribus bona germinant 444 d
Labyrinthus cognomentum Diphili 847 c filij Zenonis præceptor ibid.
Lacedæmonij pila certant 422 b aliud certamen ibidem c d
Laches Areopagita 722 c
Lachrymis qui non flectitur, lapis eſt non homo 742 a
Lacon loris cæſus 287 a
Laio datum oraculum 112 e
Lamprias ſcortator 706 e
Thaidis amator 707 a

Lapidis Heraclei vis 3 a
Latona Euagoræ vxor 44 b
Laudatores αἰνέσιοι 36 b mentiri nolunt 39 a laudis modum quem obseruet, ibid. b c d laudator & assentator vnde dignoscantur 40 a b
Laus nimia molesta 23 b quatenus sit tolerabilis laus 24 a laudem non agnoscere modesti est 35 c laudari nolens, laude in primis dignus 35 e est libera 36 c quomodo laudandum ibi. e & 37 a & seq. laudis argumentum à patria rectè sumitur 921 e
Læna meretrix 713 e
Learchus omnium hominum miserrimus 954 e
Lecticas tanquam currus ceruicibus qui ferant 962 c
Lectus magnus ex Indica testudine 168 d
Lechytio fugitiuus 805 b
Leges maiusculis elementis scriptæ apud Athenienses 405 b c
Lemnia Venus 5 d quid in ea pulcherrimum 7 a
Lenarum artes in adolescentes 59 a b
Leonis pelle ridiculam simiam circumferre 466 e Leonis vis ad remedia 469 a
Leontichus medicus 467 a
Leosthenis elogium de Demosthene 924 b
Lesbia mœchia 18 d
Lethe fluuius memoriæ infensus 428 e supra Leucadem petram consopiti 1005 c
Leucanor Bospori rex 50 a
Libamina respuunt Scythæ 91 a
Libanitis 538 c
Liberi primi impensiùs amantur à matribus 384 e
Libidinis horrendæ fictum exemplum 165 b libidinis gratia molestias faciunt & patiuntur homines 965 a
Libidines torrentis instar ferunt 975 a item instar furentis equi, ibid. b
Libri quomodo ornarentur 549 d e quem inde docti capiant vsum 559 b c liber triceps
Libyæ australe latus arena est 651 a cur inhabitabilis ibi.
Linguæ aduersus quendam oratio 601 b
Lirioëssa vox, hoc est, florida 520 c liria sunt flores ibid.
Lonchates 89 e
Longæuorum catalogus 631 & seq.
Lucianus masculo amori obnoxius 2 b adolescens formosus 115 b in asinum mutatus 124 a Cinædo venditur 148 d olitori 164 e seruo ditissimi Thessalonicensis 159 e deuotatis rosis formam humanam

recipit 169 c eius fratres, ſtudium & patria 170 d e eius calumnia aduerſus philoſophos 275 a in liberalibus diſciplinis verſatus eſt 631 b parcus laudator fuit 31 b eius cum Palæſtra congreſſus 118 b & ſeq. ſub Syri nomine dicit quantum à Rhetorica nobilitatus fuerit 333 a & ſeq. Iudicium vulgi de eius orationibus 514 a eius ſenilis oratio qualis 522 b & ſeq. eius de ſua oratione modeſtum iudicium 525 d Syrum ſe videtur dicere 551 e 331 e

Lucta in luto fit 388 d & cur 412 b

ratio Lugendi mortuos 431 a & ſeq. aduerſus huiuſmodi luctum, increpatio 433 c & ſeq.

à Luna ad ſolem quantum ſit ſpacij 269 a eam incoli quidam dixerũt 275 e quid illi attribuerint philoſophi 290 d eius labor perpetuus 304 c eius multæ formæ à mago oſtenſæ 476 a

ad Lunam cadentes ſuſcipit Syrus 477 e

Lupus fruſtra inhians 243 d

Luſtrationes quibus rebus fierent 473 b

Lutum cur certantibus ſubſterneretur 412 b

in Luxu eſt vitium 962 d

Lycæna meretrix 740 e

Lycamben malitia ſuperare 585 a

Lychnis gemma cur ſic dicta 902 e

Lychnus Epicteti ter mille drachmis emptus 548 b Lychnus extinguitur facilè cui deeſt materia 419 e

Lycurgus Rhetor ad bellum ineptus 368 c Lycurgus Lacedæmonijs quando leges tulerit 424 a Lycurgus legulator 85 annos vixit 645 a

Lynceus 39 a

Lypaën quid metaphoricè ſignificet 595 a

Lyra meretrix, Daphnidis filia 718 e

Lyſias Cephali filius 613 a Lyſias ſcortator 739 d

Lyſimachus rex Macedoniæ 80 annos vixit 636 b ei filius inſidias ſtruens 285 a

Lyſionis domus à meretrice euerſa 62 a

Lyſippus Neptunum æneum fecit 195 a

M

Macentes 89 e eius amici Arſacomas, & Lonchates ibid.

Machæram propriam contra ſeipſum acui iniquum 336 a

Machlyenſes 101 c &c.

Magi merces quatuor minarum 477 c mulieris magæ

merces 732 c Magi cur fuerint longæui 612 d Magi cur fuerint lõgęui 632 d Magicæ actiones vxoris Hipparchi 122 e & seq.
Magidium psaltria 740 c
de Magni cum patuo collatione sententia 31 b
Mali post vitam infœlices 185 b in vita inulti 204 a post vitam puniuntur 429 d in vita fœlices 818 d
Malo alieno sapientis exemplum 130 d Nihil passus es mali, tibi si non attribuas 230 e
Malthace meretrix blanda voce vtens 449 a
Maluæ folijs cædere 538 d
Mano Arabibus imperauit 639 d
Margites 46 52 a
Mariti lege fiunt omnia bona vxoris 443 c
Maris tranquillitas allicit ad nauigandum 618 e Maris iactati descriptio 67 d
Marsyæ tibiæ 540 e
Masinissa Maurusiorum rex 90 annos vixit 639 b
Mastera Leucanoris Bospori regis vxor 98 a
Mater filiam ad scortandum hortans 708 e 717 c Matris deformissimæ filius formosissimus 73 d
Mazæa Leucanoris filia 89 e
Medicus irridens vsum appendiculorum & incantamentorum 469 e Medicus peritus accersendus ægro, non disertus 503 b impenti magis sua ornant quàm periti 559 d Medicorum esse naturam rerum scrutari 657 d Medicus morbum ægroti ignorans, alium curat 929 d
Medusa saxifica 2 c
Megalopola vxor præfecti equorum 140 e
Megilla Lesbia Lænæ amatrix 711 e
Melampus acumine auditus excellens 592
Melampygus 608 c
Meleager fame contabuit 863 c
Meletas declamationes vocant 589 a
Melissa meretrix 709 c eius & Charini dissidium ibid. & seq.
Melitęus catulus, scomma in Alcidamantem 856 b
Mellis in dolio periit Minois filius 664 a
Memnon dictus oriente sole clamare 74 d è Copto auditur 496 a
Memphitæ Isidis capillos ostentant 548 e
Mẽphitis hos est Deus 233 c
Mendaciũ ad vtilitatẽ prolatũ laudatur 462 b aliud cõtrariũ vituperatur 463 a
Menechus Luciani herus 164 a
Menecrates mulctatus facultatibus 71 c filiam habuit

deformissimam 72 a
Menelaus vltro venit 850 e eius ædium pulchritudo 1036 a
Menelai pulchra domus suspicitur 611 c
Menippus quibus alis acceptis in cœlũ volarit 272 a 279 a Cynicus acerrimus 339 d
Mens clauda & ficulna 542 b
Mensariæ lis ob Diogenem 331 b
ad Mentiendum impellentes causæ 462 a
Mercatoris Sidonij consilium Alexandro datum 442 a
Mercurius nõ callebat multas linguas 197 d Deorũ facundissimus 234 b fur 265 a veterator, improbus Iouis libidinosissimi seruus, adulter 995 c eius imagines quædam duplices 234 c eius officia quędam 312 c quandoque est in inferis 429 b Logius 600 e Cadmum amauit 102 d Mercurius & Venus congressu suo faciunt hermaphroditos 1008 e
Meretrix ad tinnitum argẽti accurrit 477 b eius ornamenta 615 b quid soleat facere 701 e Meretrices grauissima prolem alere 703 b pauperes hac arte plerumque victum quærunt 708 c iraſci potest: sed contumeliam rependere non debet 709 a quomodo conciliandum odium aduersariæ meretrici 713 c quid faciens diteſcere possit 719 b quî grata sit amatoribus ibid. Meretrices prudentes verbis non credunt 723 a amare meretricem non decet 734 c
Meretriciæ actiones 60 d 61
meretricis potenter allicientis hypotyposis 116 d
Meriones therapon Idomenei 374 a
Mesori mẽsis nomen 1006 e
Micyllus ad cœnam ab Eucrate inuitatus 241 e eius somnium 245 a
Midas fame perijt omnibus in aurum conuersis 680 a
Midias sceleratus ditissimus 184 e
Miltiades proditionis suspectus 581 a eius fama supra Bisthonem Sybaritam 586 b
Mineruę attributa 995 c eius gestet Gorgonem 996 a
præses bellorum 1022 a
Minos Cretensis bonos honore, malos verò supplicio afficit 186 a Cretensibus leges tulit 424 a. Iudex Inferorum & Iouis filius 429 c prædixit filium in mellis dolio periturum 664 a

Mithres ex ſolido auro conflatus 194 c candyn & tiaram geſtans 955 d
Mithridates Ponti rex Ctiſtes cognominatus 84 annos vixit 637 b
Mnaſcires Parthorum rex 96 annos vixit 639 a
Mnaſon 484 a
Mneſitheus ſedecim dijs gallum vnicum immolauit 200 a
Modeſtiæ exemplum 23 b in rebus ſecundis ſeruanda 19 e
Modica petens à Deo impetrat 174 a
Momi oratio ad Deos 203 d ſemper aſper & obiurgator 206 e mores eius 950 d
Monumentorum vanitas 436 e
Mors in libertatem aſſerit 178 e quibus neceſſitatibus liberet 434 b putatur eſſe ſummum malum 437 e mortuis ad vitam non datur reditus 927 c lauandi mos 430 e item vngendi, coronandi & veſtiendi 431 a luctus pro illis ibid. Lugentur non ſua ſed ſuperſtitum cauſa 433 a pro illis ludi & funebres orationes 437 a Mors velociſſima quæ igne infertur 770 c omnibus hominibus eſt vitæ termin⁹ 919 a Mors quæ vacat turpitudinis periculo eſt honeſtum effugium 946 d
Mortis genus inuſitatum in ventre iumenti 138 a
Moſchion ſcortator 738 d
Mulieres decet læuor & mollities 971 c
Mulieris ſumma laus 22 a mulieres gallos concupiſcunt, eas etiam Galli 893 d Mulier aſini amore capta 165 c mulieris ſufficiens ornatus quis 615 a eius pulchritudinem minuunt ornamenta 620 d Muſca formoſa mulier 533 e alia poëtria 534 c alia meretrix ibid.
de Mundo variæ ſententiæ 276 c
Muneri vni vacandum eſſe innuit 960 c
Murus ligneus quem inexpugnabilem eſſe reſpondit Apollo 94⁷ d
Muſarium meretrix 721 b
Muſcarum encomium 518 & ſeq. muſca olim fuit formoſa mulier 533 e alia poëtria, 534 c alia meretrix ibi d. Muſcæ variæ 535 a ex muſca elephantem facere 535 c
Myrmidones è formicis nati 290 a
Myronis opus ſtatua diſcum iactans 479 e
Myrtale meretrix 710 c
Myrtium meretrix 721 d
Myrto cædere 538 d

Nauis ingentis deſcriptio 668 d
Nauſicaa moderatè rebus ſecundis vſa 19 a
Nautarum differentia 227 c nautam per antennas currere tutò, & per funes aſcendere mirum 668 a nautarum iudices eſſe 704 b
Neanthi fatuitas erga Lyram Orphei 547 a
Nectar potus deorum 298 c
Nefaſtus dies quis ſit 592 cur inſtitutus, ibid. e
Negationes duæ vnam faciunt affirmationem 244 d
Nemeorum præmium corona apij 389 a
Neptunus Laomedonti ſeruiuit 179 d marinam remp. adminiſtrat 207 b mænidas præbet 298 a Salmonei filiam Tyro ſtuprauit 994 e Martem liberauit 995 a Pelopem amauit 1021 d
Nero matricida, quid coram Græcis ſceleris commiſerit 1044 d e
Neſiotæ orationes quales 446 a
Neſtor 38 e fuit paraſitus Agamemnonis 370 d eloquens ibid decem tales optabat Agamemnon ibid. e
Neſtor Stoicus, Tiberij præceptor 92 annos vixit 641 d Neſtor Cænei & Exadij fuit paraſitus 372 a per tria ſæcula vixit 632 a
Neuris ancilla Droſes meretricis 733 b
Neuroſpaſta dicta pudenda lignea 887 a
Nicomachus Geraſenus 998 d
Nilus vt depingeretur 443 a
Niobe lachrymans in lapidem conuerſa 44 b
Nireus 24 b
Nix frigore ſuo pedes cuiuſdam putrefecit 541 e
Notas inuſtas cur habeant omnes Aſſyrij 914 c
Noua pulchritudinis ſpecimina comminiſci in rebus communibus, ſapientiæ eſt non exiguæ 508 e
Nox in cœlo cur adſit, cùm ſol ſemper adſit 299 a
Numæ Pompilij laus à virtute & ſenectute, ſupra 80 annos vixit 634 b
in Nuptijs non conuenit obturbare 881 a quid de ijs ſentiat Ion 869 b earum præſes eſt Venus 1022 b

O

Obolus ori mortui indi ſolitus 430 c eſt traiectionis merces ibid. oboli variarum gentium ibid.
Olmeum inquinare 538 d
Obſoleta quædam vocabula græca 452 d
Ocream capiti, tibiæ galeam adaptare 453 e
Oculo altero intuentes fabri ligna meliùs æquant 284 d

Oculos ſibi eruendos dat Dandamis vt amicum ſeruet 87 d
Odij in meretricem aduerſariam conciliandi ratio 713 c
Oeneus Dianę oblitus 860 b
Oenomaus Arcas pater Hippodamiæ, & quid ad collocandam filiam fecerit 1030 d
Oenopion pincerna 599 a
Officio non debet deeſſe quiſquam, etſi ſexcenti obſtent morbi 243 a
Ogmius à Gallis Hercules dictus 517 a
in Olympia ſingulis quinquennijs ſacra Ioui fiebant 265 c in Olympia aureum ſtatui 594 d à quo in Olympiam adducta ſit aqua 768 b
Olympi tibiæ 540 e
Olympicis victoribus non licebat ſtatuas corporibus maiores erigere 29 a
Olympiorum præmium, oleagina corona 389 a
Olympius cum Aſpaſia conuerſari ſolitus 17 e
Oneſicritus in ignem inſilijt 772 e
Opus exordientibus eminus fulgens apponenda facies 508 b
Oracula ambigua 204 c 210 e
Oratio longior in conuiuijs improbatur 1024 b
Orationem effigie Mercurij, Græci, Herculis, Galli depingunt 520 a
Oratio ſolùm in ſenectute perfecta eſt ibid. b oratione non vi peregit labores Hercules 521 a oratio tricuſpis 605 c an ad habendam orationem faciat domus pulchritudo 611 d & ſeq.
Orator debet cibo & potui parcere 357 b. oratores captare ſolent iudicum beneuolentiam 401 a opus habent afflatu diuino 918 a Oratores, Luciani tempore, Demoſthenis orationes paucis immutatis declamabant 199 a
Orci galea 529 a
Ordinis deſertor capite mulctatur 688 c
Oreenſis piſcator tridentem Neptuno ſurripuit 203 a
Oreſtes Thoantem occidit, & Scythas alios 51 c cur ob cæſam matrem laudetur 1045 a Oreſtes & Pylades cur à Scythis colantur 50 c ijsdem ſacrificia fiunt 46 a illi Iphigeniam & deam abducunt 51 c
Orion cæcus Cedalionem portat 628 c
Oris infreni finis infœlicitas 608 e
Orithyam à Borea fuiſſe amatam negatur 465 a
Orodeciden malitia ſupera-

te 585 a
Orpheus 14 b ei⁹ mors 546 c eius lyra ſuſpenſa in templo Apollinis 547 a eius lyra quid præſtiterit 547 a Orpheus Thracius à Philoſophia edoctus 791 a in Argo nauigauit 803 b à fœminis Thracijs diſcerptus 814 e

P

Pacate Apellis 8 d
Palæſtra ancilla Hipparchi imprudens 116 c
in Palamedem calumnia Vlyſſis 580 e
Pallenenſes comam ad pubertatẽ vſque religãt, eãque ſenes nutriunt 667 e
Pammenes diſcipulus Etœmoclis 859 b
Pamphilus Myrtij meretricis oblitus 703 a
Pannychis meretrix 727 d
Pan qualis 314 a d Opem Athenienſibus tulit ibid. b habitat infra Pelaſgiũ ibi. hircum coleatum illi ſacrificant Athenienſes 315 a eſt paſtor, ſaltator, bellator 315 e Echonem probris ſolet inceſſere 18 a eum ex Arcadia Marathonem veniſſe negatur 465 a ei fons apud Indos ſacer 515 c
Panos deſcriptio 952 b
Panathenæorũm præmium, oleum 389 a
Pancrates magus Memphiticus 496 d
Pancratio quomodo certent 388 e
per Pandemum 591 d
Pangæi magnitudo 289 a
Pānũ lacerũ extrudere 596 c
Paraſiticã eſſe artẽ 347 c eius definitio 350 d ars eſt omniũ optima 355 a eſt præſtantior philoſophia 376 a Paraſiti vitã eſſe beatã 351 a Paraſiti tẽpore Vlyſſis vocati Dætymones 351 b fuerũt heroës præſtantiſſimi 370 c paraſitus therapõ appellatus 373 d amat eos à quibus alitur 374 b eoſdẽ defẽdit 375 a b In bello animus 375 a quale ſit cadauer 375 c in venatione audacia ibid. e gloriã tẽnit, & pecunias 377 d e animi vacat perturbationibus 378 de paraſit⁹ nõ eſt qui victu indiget 379 c caſtitas 580 d ornat diuitem 382 d ſtipat 503 a
Parcarum potentia 174 c nomina 175 b ſingula per deos faciunt 181 a vnicuique genus mortis decernunt 207 d non mutantur 818 e omnia faciunt 1001 a
Paris Achillem occidit 372 e eius iudicium 1028 e

oportet vt Parricidæ & impij ſcelerum ſuorum pœnas luant 770 a
Pars vtraque audienda in iudicio 567 d
Parthi gẽs bellicoſa 688 a ſagittandi perita, ibid.
Paſiphaes adulter 167 c
Paſſo qualem equum pinxerat 930 b
Patræ Achaïæ vrbs 170 e
à Patria laudis argumentum ſumitur 921 e patria nihil dulcius 645 a eius encomium à pa. 645 ad 651
Patroclus ab Euphorbo occiſus 252 a fuit paraſitus Achillis 372 b eius præſtantia ibid facta quędam ibid. eius cadauer hinc atque illinc attrahebant 870 e
Paucis dicta recordari facile 33 c
Pauonis in florente prato oſtentatio 617 d
Pauperes iniquo animo ferunt opulentiam diuitum 826 d item eorundem contemptum 827 a pauperum obſonia, ibid b. quomodo diuitum fœlicitatem augeant 837 e & ſeq. nouam rerum partitionem ſemper petunt 840 a importunæ pauperum petitiones 841 c ingratitudo ibid. d ſcelus à paupere commiſſum excuſatur 606 b pauperum commoda 256 a pauper nec ſapiens eſſe, nec finem voluptatis conſequi poteſt 354 a
Paupertas Attica 800 c paupertatis malum per ſui feſti tempus corrigit Saturnus 816 a
Peches apud Ægyptios ſunt parui pueruli 441 a
Pedelatiora dicuntur, quæ excedũt 36 a pedibus illotis ingredi 450 b pedes frigore putrefacti in minibus 541 e pedes lignei eorum in vicem poſiti 542 a pedum officium ingredi 965 e
Pelias putans ſe poſſe repubeſcere 24 e
Pelichus dux Corinthius 480 b
pro Peloponnenſi regione qui pugnarunt cur ridiculi perhibeantur 280 a
Pelops ob pulchritudinem inter deos verſatus 1019 d Hippodamiam obtinuit 1032 a
Peluſiotis cepa eſt Deus 231 e
Penelope Icari filia continentiæ exemplar 190 c
Pẽtheus à Bacchis diſcerptus 758 a 814 e omnium hominum fuit miſerrimus 954 e
Perdiccas Agathoclem Samiũ liberauit 575 d
Peregrini, ſeu hoſpites, qui ſunt viri boni, quo in pretio habeantur apud Scythas 40 a
Peregrini mores 757 & ſeq.

cognominabatur Proteus ibid. a eius vita 761 b & ſeq nouus Socrates dictus 763 b Peregrini bonorum pretium 765 a Phœnicem ſe tranſnominauit 773 e
Periclis vxor Aſpaſia 253 e qualis oratio eius 928 a
Perſæ igni ſacrificant 233 b
Perſarum reges in acie medij eſſe ſolent 687 a
Perſpicuè dicendum & cur 210 c.
Phædra vt priuignum accuſauit 894 a
Phædrus Myrthinuſius 613 a
Phaëthontis fabula refutata 522 b & ſeq.
Phamas incantationibus ad meretricē reuocatus 712 a
Phanomachus diues effœminatus 783 d
Phaon formoſus 24 b
Pharia turris 2[illegible]1 b
Phemius 622 a
Pherecydes hiſtoricus 85 annos vixit 642 a
Phidias opus emendat 31 c eius pulcherrimum opus, Lemnia 5 d
Philænidis libri 601 a monile quale habeat 717 d
Philæterus primus Pergami rex, fuit eunuchus & 80 annos vixit 637 a
Philebus emptor Luciani 149 a
Philematium meretrix 737 b duæ ſunt eiuſdem nominis, ibid.
Philemon comicus, riſu ſuffocatus eſt nonageſimo anno ætatis 644 b
in Philippi Macedonis ebrietatem &c inuehitur Demoſthenes 918 c
Philinus præſtantiſſimus faber ferrarius 718 a
Philo Diniæ filius 1016 d eius de pulchritudine verba 1018 a
Philocles 501 e
Philocrates Rhetor meticuloſus 368 a eius ingenium indicatur 942 c
Philoctetes ſagittas habens 541 a
Philoſophorū varię opiniones de Luna 290 d quibus notis cognoſcantur 237 e vanitas doctrinæ illorum 274 b c & ſeq. mores quales 291 a item 299 d e variæ ſectæ, ibid. quibus ſint ſimiles 300 b quis inter eos primas partes ferat 301 b Momo ſimiles, ibid. d infinitus numerus 310 d ſimulata probitas 311 c quàm ſint boni 313 a qui ſemi boni ibid b Pani adſimiles barba 315 c in diſputando vehementia 316 a & ſeq. illorum hypocriſis 328 d e quidam paraſiti eſſe cupiuerunt 363 a eorundem exempla ibid. & ſeq. philoſophus nullus in bellum prodijt 367 d igna-

ui fuerunt omnes 369 d
quale ſit philoſophi cadauer 375 c illius color ibid.
in conuiuio eſt vt canis in balneo 377 c gloriæ ſtudio tenetur, ibid. d. Item pecuniarum ibid. e variæ philoſophorum mortes 381 e falſorũ philoſophorum deſcriptio 788 e 793 e & ſeq. philoſophi colebãtur magnopere 793 b eorum varia in conuiuio petulantia 866 a pugna & cædes 871 d excogitarunt noua vocabula quæ deridentur 957 e
Philoſophia & Rhetorica propter ſuam præſtãtiam, ſcientiæ vocatæ fuerunt 360 a alius aliam philoſophiam eſſe contendit 360 e diuerſę philoſophię 361 b vna tantùm eſſe poteſt 361 e philoſophia Iouem appellat patrẽ 788 e cur in terram à Ioue miſſa 789 a ad barbaros primùm iuit ibid d ad Indos primùm 790 a inde in Æthiopiam & Ægyptum ibi. e poſtea Babylonem 791 a &c. conqueritur quòd ſerui ad ſe transfugerint 792 e eam addiſcere longum 793 d
Philoxenus cur à Dionyſio in Latomias coniectus 549 a
Phocion in paupertate diem obijt 844 e
Phœbis meretrix 773 a
Phœnix auis Indica ſenio confecta rogum conſcendit 773 e
Phœnices diuini negotiatores 49 c viam ſtellis notantes 270 b
Phrenetici & medici contentio 857 a & ſeq.
Phryges Lunæ ſacrificant 233 b
Phrynonis ingenium indicatur 942 c
Pictoriæ lis ob Pyrrhonem 331 d
Pictores & poëtæ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ. 36 b
Pilę certamen apud Lacedæmonios 422 b
Pindari verſus 240 b alius locus 508 b alius locus 922 a alius 927 c
Pirithoi & Theſei amicitia in exemplum abijt 1027 c eorum ad inferos deſcenſus ibid. d
Piſces vbi putẽtur ſacri 884 e magis muti quàm Piſcis 233 b
Piſtillum aquam hauriens 497 d
Pittacus 100 annos vixit 640 a
Pityne fabula à Cratino edita 644 a
Pityocamptes, Cercyon, Sciron, aliique viatorum cædibus inſolescentes 205 d
Platonis leges frigidæ di-

cantur 295 e fuit ad parasitandum inhabilis 364 d eius alatus currus 461 a philosophorum sanctissimus 81 annos vixit 641 b
Plus vident multi quàm vnus, etsi sit Phidias 32 a
Plutonis etymō 427 d sorte ipsi manium regnum obtigit, ibid. dominus inferorum 429 a
Plutus è tenui filo pendet 682 c
de Podag. vide Tit. Tragopo.
Pœnæ Plutonis ministræ 429 b
Poëtę veritatē nō curāt 220 b ἀπὸ δόξης sunt 36 b afflati à musis vera canūt, & secus 175 a sunt liberi 921 e à poëtis non exigēdum vt omnia perfectè sibi respōdeant 661 d e libertas & fingēdi licētię poëticę pro pria 662 a ad eam furore est opus 918 a
Poëtica ars quodam fato accedit 357 e
Polemo Stirienſis 730 e
Polemonis ab ebrietatę ad Academiam transitus 321 b
Polybius Lycortæ filius quo casu 82 anno ætatis obierit 642 c
Polycrates bonis excidit 683 a
Polydamantis athletæ statua febricitantes sanat 957 b
Polygnotu 8 b
Polymnia 16 e
Polyprepon phrenitide laborans 857 a
Pontus ante Pyladē & Orestē, atque adeò Argonautas intactus 48 d e cur inhospitū appellarent ibid. e
Porcellus Acarnanius 723 d
Posidonius Apamensis Philosophus & historiæ scriptor 84 annos vixit 641 a
à Possidere desumpta Philosophorum nomina 801 e
Potamon orator 90 annos vixit 643 c
Præmia certaminum 389 a 420 e
Praxias nauclerus 722 a
Preces variæ variorum hominum 496 a quando preces pro toto anno cōcipiant Romani 509 e
Priapos Baccho Syri erigunt 887 a priapi 300 vinarum Baccho dicati 898 d
Pricipium non est cuius non est vna perceptio 362 a
Principiò quid esset 999 c.
priuignus Stratonices eam amauit 882 d.
proditores patriæ perdere volebat Antipater 934 c
promissiones admirandæ quamplurimis videntur incredibiles 441 b
promotum vel reiectū 330 a
proœmio vti nō licebat apud Areopagitas 400 e.
proserpina Domina inferorum 429 a

Protei Cynici baculus talento emptus 548 d Proteo rerum marinarum peritior 669 e vates fuit 774 eius mutationes 931 a
Protesilaus ex inferis redijt 428 e
Protesilao sacra faciebant in Cherroneso 957 c
Prouidentia negata à sophistis 177 b à Damide Epicureo 201 c à Timocle defensa ibid. d Item 217 a seq. argumenta ad eam probandam 118 e & 219 a argumentorum refutatio ibid. 219 b & seq.
Prouerb. 32 c 36 b 129 a 136 c 159 d 173 197 c 212 d 190 a 490 e 494 c 535 c 539 c 555 c 708 b.
Pseudalexander 552 c
Pseudonero 552 c
Pseudophilosophorum descriptio 788 c 795 e & seq.
Peusophilippus 552 c
Pforam fricari iucundũ 341 c
Ptolemæus cum sorore rem habens 285 a parum prudens 563 d
Ptolemeus Lagi filius regum sui temporis fœlicissimus, vixit supra 80 annos 636 e Ptolemæus Philadelphus eius filius 637 a
Pudenda lignea, dicta neurospasta 887 a
Pugilares Æschyli cur compararit Dionysius 549 b
Pulchrarum rerum nulla est satietas 658 b
de Pulchritudine oratio Diniæ 1018 a
Purpura ex piscibus capitur 969 e
Pylades & Orestes occidunt Ægisthum 627 a Pyladi & Oresti sacrificant Scythæ 46 a quid apud Scythas fecerint 47 d heroes habiti apud illos 49 b cur in admiratione sint illis 50 d templum conditũ & scriptum in eo de ijs elogium 50 e picturæ pro ijsdem 51 b 52 a cur eos Scythæ venerarentur 53 a cur vocati Coraci ibidem.
Pyrallis scortum 740 d
Pyramides vmbram non præbent 74 d
Pyrrhi Epirotæ dementia contracta adulatorum assentatione 552 e hæc dementia quomodo & à qua repressa 553 b
Pyrrhonis in morem hærere 297 a
Pythagoras in Euphorbum transformatur 250 e in præclaris disciplinis exercitatus 252 b quomodo & vbi institutus ibid eius aureum femur ibid. d cur non consueta præceperit 1252 a eius sectatores, ibid. c fuit Aspasia Milesia, ibid. d fuit Crates Cynicus 254 d reliquæ eius Me-

tempſychoſes ibid.
Pythagoræ inſtituta quædã 236 b cur ſtatuerit non edendas eſſe carnes & fabas 253 a in Gallum transiuit 236 b eius metempſychoſes ibid c
Pytheas proditionis arguitur 946 b
Pythiorum præmium, poma 389 a

Q

Quaternio, Pythagoricus numerus 998 e
Quinquennale ſilentium Pythagoræ 237 a

R

Rabidi canis morſus quid efficiat 501 e
Recurrere ſatius quàm malè currere 129 a
Regia dignitas bonorum caput 259 a
Regium eſt de regno dimicantem vulnerari 692 a
Regum incommoda 693 b 269 a & ſeq. Regibus ſunt aures, oculiq; multi 554 d
Remedia quædam abſurda 468 d
oportet bonos viros bona cum ſpe Remp. defendere 918 d
Reprehendere facile cuiuis 206 e
Reſurrexit quidam poſt vigeſimum diem 488 c
Retractationem ſcripſit Himeræus poëta 32 e
Rhadamanthus inferorum iudex, Iouis filius 429 c
Rheæ ſacra vbi & à quo inſtituta 886 a
Rhetor nullus in bellũ prodijt 367 d omnes gloriam amant 377 d amant pecunias ibid. eorundem animi perturbationes 378 b eſt infra magni loquentiam poëtices 441 a
Rhetoricæ lis cõtra Syrum 332 b vt corrupta eſt 337 a quid quibuſdã dicta 341 b eã vocãt ſcientiã, quia pulcherrima eſt ars 360 a alij artẽ bonã, alij malãſentiũt ibi. d res eſt operoſa 439 c claros reddit ibid. d ad Rhetoricã duæ viæ 441 d eius imago ibid. e qualis initiò videatur 443 c qualis vtraq; ad eam via 443 e 444 a viæ aſperæ ad eam deſcriptio 445 a & ſeq. viæ ad eandem planæ deſcriptio 447 d ad viam hanc planam ducentis oratio & ſeq.
Rhodius ſophiſta Cynicus 74 c
Rhodij Coloſſum immenſum ſtruxerunt 196 a 281 b
Rhododaphne cuiuſdam cinædi cognomen 603 a
Rhodope mons Thraciæ 800 c
Riſu ſuffocatus eſt Phile-

mon 644 b
Robur eſt corporis virtus 964 b
Romanas res labi aiebant Neronis tempore 1041 e
Roſæ ex lauro ſylueſtri naſcentes 128 b præſtigijs mutatam formam reſtituunt 125 a
Roxanes labia 8 e

S

Sacerdotis ſummi habitus 907 d
Sacerdotes variorum officiorum ibid. c
Sacra ciuitas eſt in Syria 876 cui ſacra ibid quæ ſacra ibi celebrent ibid. quid faciat qui eò primùm venit 912 e
Sacrificijs veſcũtur Dij 298 d
Salmonei pœna 993 d
Samippi patria & votum 684 a
Sanitatis imago in balneo poſita 607 a
quinam Sapientes ſint laude digni 503 a
Sappho exemplar iucũditatis uitæ 18 d
Sardanapalus effœminatus regnauit 185 a eius mores 448 a
Sardonius riſus 136 e
Sati ex draconum dentibus Thebani 464 e
Saturnus Iouis pater in inferis vinctus 179 e diuitias & imperium dare non poteſt 803 b quot dierum ſit eius imperium ibid. c quid interea fieret 808 d quid dare poſſet 810 e quæritur an vera ſint quæ de ipſo & Ioue dicuntur 811 b reſpõdetur ad hoc 812 a qualis illo regnante vita 813 c d talis laudebant eius tempore 814 b qualis pingatur 817 d patrem Cœlum execuit 819 c eius tempore quàm fœlicia eſſet omnia 816 a quibus rebus indulgerent per feſtum ipſius 831 a
Saturnalium tempore quid facerent 808 d alea ludebatur 809 d quid item fieret 810 a licebat ſeruis dominos impunè conuitijs lpeeſſere 811 d quare tunc par ſeruorum & liberorũ honor 813 e leges Saturnalium 819 & ſeq. quid fieret dũ celebrabãtur 831 a
Satyris fons ſacer apud Maſſhæos Indos 515 c
Satyri qpales eſſent 952 b d
Satyrio nomen ſcurræ 856 c
Sçarabe philoſophus 802 e an Scientia à recta ratione abducat 865 c
Sciron, pityocamptes, Cercyon, alique viatorum cædibus inſoleſcentes 103 d
Scribæ ſacri apud Aſſyrios fuere longæui 632 b
Scorpionũ duplex genus 654 c
Scurra qualis adhibitus conuiuio Ariſtæneti 855 c

Scythę Oteſti & pyladi ſacrificant 46 a nihil amicitia melius arbitrãtur 52 d arcu valuerũt 53 b eorũ laudes ibid. pœna victo apud eos 56 a bella apud eos perpetua 830 a quo pacto faciant amicos 83 d quot admittãt 84 b eorum iuramentum 84 c conſuetudo apud eos defendẽdi in tergore bubulo 94 c Acinaci ſacrificãt 233 a in plauſtris errantes 287 viros bonos vita functos colũt 46 a cur id faciant 47 a viros præclaros quãuis peregrinos, pro indigenis habent 50 b patres vita functos deuorant 54 a pro agreſtibus & feris habiti 53 c quãto melius amicitiã colant quàm Græci 54 c formoſiſſimas pellices eligunt 74 a in dicẽdo phaleras verborũ nõ adhibent 82 b putãt cõtumelioſum eſſe Deo vinum libare 91 a eorum diuitiæ in pecoris & plauſtrorum multitudine conſiſtũt ibi. c illorũ ſupplicandi genus maximũ 94 a Scythæ & Alani eodem cultu & lingua vtũtur 98 b Scythę puniũt eos qui læſerunt 391 b cur ſemper in armis ſint 418 b ad vberiora paſcua ſubinde ſe transferunt 851 e

Semiramis matri perceto tẽplum ædificauit 884 c eius ſignũ columba 903 d iuſſerat ſe Iunone poſthabita coli 906 c morbo ad ſui cognitionem redacta ibi d

Senis decrepiti deſcriptio 433 d Senes repuerãſcere vulgo dicũt 816 a ſenectutis imbecillæ hypotypoſis 521 d

Sepes quidam dict⁹ ob barbæ ſpinoſitatem 603 a

Sepulturæ varij modi 436 c

Seres ad 300 annos viuunt, & cur 632 e

Serpentũ demulſiones 470 e eorũ diuerſę ſpecies 443 c effecta 623 c ſerpentes flatũ magi incenſi 473 e ſerpẽtũ diuerſæ ſpecies 654 b

Serui dominorum honeſta & turpia norunt 156 a non debent domini manũ expectare, vt officiũ faciant, 156 c ijs cõuenit color niger 367 a ſeruum qui cõtumelia afficit, in dominũ eſt contumelioſus 986 e

Seruius Tullius 80 annos ſuperauit 634 b

Seruitus grauis eſt & inolerabilis 793 d

Sicyonia ſolea 451 c

Sidonij mercatoris conſilium Alexandro datum 441 b

Sileni fons ſacer apud Indos Machlæos 515 d eius deſcriptio 952 c

Simia eſt ſimia etiamſi aurea gerat inſignia 539 c ſimiam mane

nanciſci inauſpicatũ 595 c
Simmiche merettix 709 e
Simonides Ceus ſupra 90 annos vixit 644 d
Simonis cuiuſdam mentio 247 d 248 c is nomen diſſyllabum voluit fieri tetraſyllabum 265 c eius cura ad conſeruandas opes deſcripta ibid. d
Simylus Chalcidenſis nauclerus 65 d
Sinathocles Parthorum rex 97 annos vixit, ſeptem regnauit 638 d
in Sinum non ſpuere 678 a
Sirenum modulatio 15 a
Siſimenes & Toxaris amici 103 d
Siſyphium pondus 679 e
Smyrna Ionicarum vrbium pulcherrima 3 d
Socrates imitandi peritiſſimꝰ 17 e vndecim viris traditꝰ eſt 185 a iniuſtè damnatus 310 b & ſeq. eius ex bello fuga 389 e docẽdi quã pugnãdi ſtudio magis tenebatur 370 a ad platanum docens 613 a ei amicos in carcere appingunt 780 d eũ occiderũt idiotæ 787 e
Socrates caluus & ventricoſus 486 d apud Athenienſes calumnia petitus 581 a
Sol maſſa candens dictus 275 e ab eo vapores attrahi 276 a 291 a eius labor perpetuus 304 b
Solea Sicyonia 451 c
de Soleciſmo à 977 ad 989
Solonis laudes 394 a 100 annos vixit 640 a
Solum currentem vincere facile 321 c
Somnij portæ duæ 239 b ad omnes deuolat 506 a
Somniorum ſuper populum conſopiti 1006 c
Sophiſtæ nomen celebratum 438 a centauris comparatur 791 d
Sophocles poëta tragicus 95 anno obijt 643 d in ius vocatus ab Iophante filio &c ibid.
Sors ſæpè voluitur 48 d
Soſandra Calamidis 56
Soſylus equiſo 266 a
Spadonem veteres domo egredientes, inauſpicatum putabant nanciſci 591 c
Spartinus Medus pede ć cõtuitio tractus 285 d
Spectra audito æris ferrue tinnitu fugiunt 477 b ſpectrum ſemiſtadialis mulieris 474 c aliud iuuenis pulchri cãdida veſte amicti 487 c alia quæ domũ inhabitabilem reddebant 492 d
Sperata non faciunt, plerũq; & non ſperata faciunt 875 b
Sperchim & Bulim Lacedæmonios Xerxes admiratus non occidit 93 e
Sphenopogones Comœdiarum qui dicti 350 a

Sponſa obuelabatur 848 c
à fœminis ſtipabatur ibid.
Statua noctu apparẽs 479 b
Statuæ Polydamãtis & Theagenis febricitantes curant 957 b ſtatuæ quantæ erigerẽtur Olympicis victoribꝰ 29 a ſtatuæ numinum non ſunt ipſa numina 41 b ſtatuæ quę mouentur, ſudãt, oracula edunt 8 1 c ſtatuę variæ earúmque effecta 479 & 480
Stellas aquam potare 276 a
Stentorem clamore vincere 432 e
Steſichorus Lyricus 85 annos vixit 644 d
Sthenebœa priuignũ ſuum pudicitiæ tentatæ accuſans 894 a
Stoa heptaphonos 782 d
ſtoa voluptati litem intendit 319 a 325 a
Stoicorum mores 325 d e
ἀπάθεια illorum naturæ repugnans 329 c verbula miſera tãtùm habẽt 862 e ſimulant pecunias contẽnere 867 a
Stratonices ridiculum factũ quæ calua cum eſſet ſuam comam laudare vult 25 e vxor fuit regis Aſſyriorũ 887 c à priuigno amata ibid. d Combabi amore capta 892 a de ea dicuntur quæ de Phædra &c. 894 a
Sthrutiones in Lybia ingentes 653 e
Suberibus ſeruati Euthydicus & Damon 68 c
Sycophantæ fora & iudicia ſectantur 376 b
Sylla multos libros Athenis in Italiam aduexit 539 b
Syllogiſmus cornutus, acerualis, metens 859 e frigidi
Syllogiſmi Chryſippi 295 d
Syria Dea per pagos circumferri ſolita 148 e eius tibicen quid agat 149 e quid alij ibid.
Syrus 75 a proſæ ſcriptor 331 e ex Palæſtina cadentes ad Lunam ſuſcipit 477 e

T

Tales 100 annos vixit 640 a
Talus Cretenſis 401 c talorum luſus temporibus Saturni vſitatus 814 b
Tantali pœna 430 a
Tardilinguis, fortè antonomaſticè Moſes intelligendus 999 d
Tarquinius vltimus rex Romanorum vltra 90 annos vixit 634 c
Tartarus locus ſub terra profundus 427 b eius rex Pluto ibid.
Tegeatæ apri Calydonij tergus oſtentant 548 e
Telamonis filij Teucer & Aiax 372 d
Templa qua ratione condiderint veteres 614 c templorum variorum enume-

ratio 877 c & ſeq.
Terœus rex 92 annos vixit 639 a
Tergora direpta ſerpere viſa 234 a
à Terra ad Lunam quantum ſit ſpatij 269 a
terra quàm ſit parua 2812
de Terriculis non loquendũ coram inuenibus 499 c d
Terrores Plutoni miniſtrant 429 b
Teſtamentum Eudamidæ 69 a
Thaidis vox blanda 449 a meretrix 701
Thales Mileſius vna nocte Alym circũduxit 504 c ſapientiſſimus & naturalium rerum peritiſſimus 1041 d
Thamyris 623 a
Theagenis de peregrino dicta 758 d & ſeq. is vocatus Neſtor 776 b ſtatua febricitãtes curat in Thaſo 967 c
Theano magnanima 18 d moderatè vſa rebus ſecundis 19 a
Thebani ex ſerpentis dentibus, ſati, nati; 464 e oſſa Geryonis oſtentant 548 e
Themiſtocles calumnia pectus ab Ariſtide 580 c idẽ proditionis ſuſpectꝰ 581 a
Theopompus ob Tricaranum in iudicio agẽs 605 c
Therapon paraſitum ſignificat 373 d 374 a
Theres Dryſorum rex 92 annos natus obijt 636 a
Therſagoras quibus faciei indicijs cognoſcendus 915 a. poëta ibid.
Therſites 38 e quali corpore fuerit 543 a vecors 804 c carbones fert Theſaurꝰ 682 c
Theſeus maleficos in itinere exciditz 205 c laboribꝰ quid effecerit 326 d ex inferis redijt 428 e Hercnlis diſcipulus: rex Athenienſium Neptuni filius, pedibus nudis, barba, comáque proliza 971 c d
Theſmopolis philoſophus 243 b
Theſpis Thebanus citharœdus 544 c
Theſſalæ anus pleręque incantatrices 709 d
Thoas ab Oreſte occiſus 51 c
Thraces Zamolxidi ſacrificant 233 b Eumolpum ſequuti aduerſus Athenienſes 417 b
Thucydidis hiſtoria octies à Demoſth. exſcripta 539 a
Thyeſtes à fratre circumuẽtus liberos edit 812 a
Tibiæ tuba, cymbaliſque dulciores 529 a
Tibicina Cymbalium 740 d tibicina parthenis 753 e
Tibiæ Timothei 540 d Iſmenias tibias ſeptem talentis emit 540 d
Tigranes Armeniorũ rex 85 anno ætatis obijt 638 d
Tigrapates Lazorum prin-

ceps 90 c
Timæus Tauromenites historicus 96 an. vixit 642 b
Timocles Stoicus pius 209 d disertus apud discipulos, apud multitudinem timidus &c. ibid.
Timolaus spectaculorum amans 665 a
Tinniunt aures illi de quo fit mentio 728 e
Tiresias fuit fœmina 254 a nocuit illi dixisse vtra vita viri an fœminæ sit suauior ibid. b vsque ad sex ætates vixit 632 a ex muliere vir factus 716 c
Tisias 696 e
Titanicum obtueri 1007 a
Tmuis diu fuit seruus 459 a
Tragœdiæ cur publicè apud Athenienses agerentur 405 e vnde illarum materiæ 562 a
Tragœdorum habitus in theatro 406 b d
Tribas mulier Lesbia 714 c quid facerent tribades 715 a & seq.
Tridente Græciam interficere 605 c
vnus ex comicis Trigaleatus 905 e
Triobolus causidicorum merces 320 d
Triptolemi fabula damnatur 465 a
Tristitiæ causæ 379 a
Trœzenij ante nuptias Hippolyto sacrandos capillos tondent 914 d
Tryphæna meretrix 736 b
Turris Pharia 281 b
Tyrannorum ingenia ebria sunt 1040 e

V

Vaticinij artem quomodo experirentur 305 d
Veneficæ merces 712 c
Venus Cnidiorum pulcherrimum praxitelis op⁹ 4 e hæc statua amata 5 a Venus ex albo lapide à praxitele facta 195 c Venus hortensis 5 b Cnidiæ capitis descriptio 6 c eius cum Marte adulterium 235 a & seq. cum Mercurio congrediens hermaphroditos facit 1008 e
Venus myrtum præbet 298 a publica & cœlestis 721 c nuptiarum præses est 1022 b
Ventus & Acinacis apud Scythas Dij 85 a ventus vitæ causa 85 a ventorum nonnulli vsus 306 a
Verba alata sunt 625 a
Veritas est remedium aduersus mendacia 502 b
Vestis Indica mollior Græca 528 c vestis in tegumentum comparata 963 d vestium varietas 973 b
Via tritissima est tutissima 929 e
Victoria, in conuitijs sita; disputantibus 217 b

victoriæ conuiuium 692 d
Victorum in certaminibus æstimatio 390 a quid ad coronam illis accedat 395 a
Ad Vigilãdum cadendi metus multum facit 900 e
Vindex, nomen eius qui Neronem ab Isthmo reuocauit. 1041 e
Virilia sibi amputauit Combabus 891 b
Virtutis & mollitiei ob Aristippũ contẽtio 330. c virtus etiam apud hostes in pretio est 938 e
Visus magis quàm auditus afficit 623 c eius voluptas potentissima 624 b
Vita humana omnium minimum tranquilla 263 d vitam mediocriter bonam qui vixerunt vbi à morte collocentur 430 a vitæ necessitates 434 b ad vitã producendam vtilitates quę sint 633 d vt vita humana in ignorantia, indéque ortis malis versatur 798 e
Vlyssis facta quædam 351 d apud Phæacas parasitum egit 352 a ex inferis redijt 429 a quid ad redimendos socios fecerit 462 c aures ceras obturatas habuerũt 837 b
Vnguentodorus 805 c
Per Vngues audire monstrosum est 992 c
Vniuersitas hæc sine gubernatore, vti nauis, esse non potest 226 d de eius creatione 999 c
Vocis præclaræ descriptio 13 d & seq.
Voluptas bonum ab Epicuro censetur 329 c eam detorsit ad se à Parasitica 352 c quid sit, ibid. secundum voluptatem victurus quid facere debeat 354 a quibus illecebris voluptas plerosque pelliciat 362 a
Vota varia variorum hominum 296 a votum pro opulentia 672 e pro regno 84 c
Vrbes ex alto visæ fornicarum nidis similes 289 e venerabiliores sunt quæ Deorum sunt patriæ 648 a
Vulcanus claudus & mechanicus 156 b
Vxores iuxta Platonis sententiam debent esse communes 869 & cur illud ibid. Vxorem amittere minoris facit quàm filium rex quidam 889 b eam repudiare licet, si iniuriam fecerit 985 c qui vxorem contumelia afficit in vrũ contumelios us est 986 e

X

Xanthus Achillis equus versus recitans 211 e
Xenocrates Platonis disci-

pulus 84 annos vixit 640 e
Xenophanes Dexinis filius 91 annos vixit 640 d
Xenophilus muſicus Pythagoricus philoſophus 105 annos ſuperauit 640 a
Xenophon Grylli filius 90 annos vixit 641 d
Xoës diu fuit ſeruus 459 a

Z

Zamolxis Scytharum Deus conditione fuit ſeruus 956 a
Zelotypia ſignum amoris 725 a
Zelotypiæ effecta 754 c
Zelotypi dolore afficiuntur 726 a
Zelotypi geſtus & actiones 727 a
Zeno Stoicorum princeps 98 annos vixit 640 b
Zenothemis Maſſiliēſis formoſus & procerus deformiſſimam vxorem habuit 71 a eius in Menecratem ſtudium 72 b
Zenothemis Stoicus 847 b ingurgitans ſe cibis 850 b
Zirim qui exclamauit apud Sauromatas non occiditur 87 a
de Zopyro Darij dictum 281 a

Errata 2. Tomi. Prior numerus paginam, poſterior lineam indicat.

P. 7. l. 13. ſc. ἐκείνης. 16. 6. χαφικῶς. 17. 13. παιδείας 29. 4. τοῖς 37. 3 ὃς οἷον. 97. 33. Βοσποραιτῶν. 118. 25. ἰδδις ἴχλω. 120. 32. αὐταγωνιστὴς 127. 22. ἢ κατα- 132. 22. χρυσίον μὲν 138. 12. τὴν μὲν. 164. 32. δεαχμῶν 172 25. γυμνὸν. 174. 13. περὶ τ. 191. 6. παση. 223. 17. κοινὸν. 224. 9. ταύτῃ νῦ. 227. 4. ἀρίστ 249. 19. μετὰ. 335. 21. θεσσαλὸν. 253. 19. θεοσκωιεν- 284. 5. αὐτὸ. 354. 18. ἢ εἰ μὴ. 434. 25. πάτερ. 508. 13. φωταγωγῶν. 531. 8. τῷ. 580. 4. χλου. 613. 11. ἠρώστο. 667. 13. συμπεπ- 710. 25. τοι- 795. 23. λόγων. 829. 24. πάντας. 910. 22. θεσσον. 1006. 10. πλειονηστεται.

Pa.41.li.16.&17.ſcribe Praxiteles. 60.4.ſtructa. 77 24. diduxiſſet. 112.22.anguſto.ibid 32.ei. 115.4 & 5 mihi. 144.4. ſtupam. 148.29.Ci. 160.1.hinc. 179.23.dicunt. 238.36. obuerſans. 239.11.ab. ibid.29.nihil. 249.34.impellis. 281 25.&26. ſingulas. 305.1.exhibens. 310.27.nunc. 332.8.audituros. 336.17.longa. 340.27.ſqua-. 436.24. hic. 603.1. & 2.miror. 607.16.&17. præter. 670.32. &33. excitant. 776.25. certaminum iudices. 777.21.appeteret. 821. 37. ſumma. 878.34.Et. 993 8.inanimatarum. 1025 4.poſſint. 1030.28.hac. 1034.41.rit.